

รายงานการดำเนินงาน

คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ชุดที่ ๒๔ (พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๕๖)

เล่มที่ ๑

กลุ่มงานคณะกรรมการการปกครอง

สำนักกรรมการ ๒

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

คำนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ได้บัญญัติถึงอำนาจอธิปไตยไว้ในมาตรา ๓ “อำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนชาวไทย พระมหากษัตริย์ผู้ทรงเป็นประมุขทรงใช้อำนาจนั้นทางรัฐสภา คณะรัฐมนตรี และศาล ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ ...” ดังนั้น หากจะพิจารณาถึงการใช้อำนาจอธิปไตยของพระมหากษัตริย์จะเห็นได้ว่า ทรงใช้อำนาจผ่านสถาบันหลัก ๓ สถาบัน ประกอบด้วย สถาบันฝ่ายนิติบัญญัติ สถาบันฝ่ายบริหาร และสถาบันฝ่ายตุลาการ ซึ่งรัฐสภามีความเกี่ยวข้องกับสถาบันฝ่ายนิติบัญญัติที่พระมหากษัตริย์จะทรงเป็นผู้ใช้อำนาจของสถาบันนี้ผ่านทางรัฐสภาในการตรากฎหมายเพื่อใช้บังคับ การควบคุมตรวจสอบการบริหารราชการแผ่นดิน การให้ความเห็นชอบในเรื่องสำคัญๆ ที่เกี่ยวกับผลประโยชน์ของแผ่นดิน ตลอดจนการสรรหา แต่งตั้ง และการถอดถอนบุคคลออกจากตำแหน่งตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ ซึ่งในทางปฏิบัติการดำเนินงานตามอำนาจที่กำหนดไว้ รัฐสภาไม่สามารถจะกระทำได้องค์ทั้งหมดแต่ก็จะมอบหมายให้ “คณะกรรมการ” ซึ่งมาจากมติของสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภาในการตั้งบุคคลผู้เป็นสมาชิกสภาของตนให้เป็นคณะกรรมการสามัญ หรือตั้งบุคคลซึ่งเป็นสมาชิกสภาของตนและหรือผู้ทรงคุณวุฒิที่ไม่เป็นสมาชิกสภาของตนเป็นคณะกรรมการวิสามัญ เพื่อกระทำการพิจารณาสอบสวนหรือศึกษาเรื่องใดๆ ที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภา แล้วรายงานต่อสภา

คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ก็เช่นกัน สภาผู้แทนราษฎรได้มีมติตั้งขึ้นในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๑๓ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๔ โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๓๕ และข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๒ (๑๘) ซึ่งประกอบไปด้วยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามสัดส่วนของพรรคการเมืองหรือกลุ่มพรรคการเมืองที่มีสมาชิกอยู่ในสภา โดยให้มีอำนาจหน้าที่ในการกระทำการพิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารราชการแผ่นดินส่วนกลางและส่วนภูมิภาค การพัฒนาระบบราชการ และการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

นับตั้งแต่สภาผู้แทนราษฎรได้มีมติตั้งคณะกรรมการการปกครอง เป็นต้นมา คณะกรรมการได้จัดให้มีการประชุมเพื่อพิจารณาเรื่องต่างๆ และดำเนินการกิจอื่นตามอำนาจหน้าที่หลายประการโดยมุ่งหมายประการสำคัญเพื่อ “บำบัดทุกข์ บำรุงสุข” ให้กับประชาชนโดยแท้ ซึ่งจากการดำเนินงานที่ผ่านมาสามารถติดตามตรวจสอบการบริหารราชการแผ่นดิน และการปฏิบัติงานของภาครัฐ ตลอดจนแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับราษฎรอย่างได้ผลมากพอสมควรหรืออย่างน้อยก็เป็นการกระตุ้นการทำงานของภาครัฐให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ถูกต้องและเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลมากขึ้น

หนังสือรายงานการดำเนินงานของคณะกรรมการการปกครองเล่มนี้ ได้จัดทำขึ้นด้วยการรวบรวมและสรุปเรื่องต่างๆ ตามลำดับขั้นตอนที่คณะกรรมการได้ประชุมเพื่อพิจารณาและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๑๓๗ ครั้ง เริ่มตั้งแต่วันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๔ ซึ่งเป็นวันที่ได้มีการประชุมคณะกรรมการเป็นครั้งแรก จนถึงวันพฤหัสบดีที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ อันเป็นวันที่ได้มีการประชุมคณะกรรมการครั้งสุดท้ายก่อนมีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นผลให้กรรมการพ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของคณะกรรมการฯ ตลอดจนใช้ประโยชน์ในการศึกษา สืบค้น และติดตามมติของคณะกรรมการ/คณะอนุกรรมการเท่านั้น โดยมีให้นำเนื้อหาสาระทั้งหมดในหนังสือรายงานฉบับนี้ไปเป็นเหตุแห่งการร้องเรียน ร้องทุกข์ ฟ้องคดี หรือใช้เป็นพยานหลักฐานในกระบวนการยุติธรรมใดๆ ทั้งสิ้น อนึ่ง ผลสำเร็จของการทำงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการปกครอง ส่วนสำคัญเกิดจากความมุ่งมั่นตั้งใจและความรับผิดชอบของกรรมการที่ปรึกษา ผู้ชำนาญการ นักวิชาการ และเลขานุการประจำคณะกรรมการฯ ตลอดจนเจ้าหน้าที่กลุ่มงานคณะกรรมการการปกครองทุกคน อีกทั้งได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานภาคเอกชน และประชาชนในการให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น และการปฏิบัติตามที่คณะกรรมการฯ ได้มอบหมายเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ และหวังเป็นอย่างยิ่งในความร่วมมือดังเช่นที่ผ่านมาในโอกาสต่อไป

(นายชัย ชิดชอบ)

ประธานคณะกรรมการการปกครอง

สภาผู้แทนราษฎร

(ชุดที่ ๒๔)

สารบัญ

	หน้า
คณะกรรมการการปกครอง (คณะที่ ๑)	ก
คณะกรรมการการปกครอง (คณะที่ ๒)	ข
คณะกรรมการการปกครอง (คณะที่ ๓)	ค
ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ประจำคณะกรรมการ	จ
ที่ปรึกษา ผู้ชำนาญการ นักวิชาการและเลขานุการประจำคณะกรรมการ	ฉ
เรื่องที่พิจารณาในคณะกรรมการการปกครอง	
- เรื่องที่ ๑ การเลือกตั้งตำแหน่งต่างๆ ในคณะกรรมการและกำหนดวัน เวลา ประชุม (ผู้เสนอ : คณะกรรมการการปกครอง)	๑
- เรื่องที่ ๒ อำนาจหน้าที่ และแนวทางการดำเนินงานของคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ผู้เสนอ : คณะกรรมการการปกครอง)	๔
- เรื่องที่ ๓ ข้อเสนอขอให้มีการปฏิรูปโครงสร้างอำนาจโดยการกระจายอำนาจส่วนกลาง ไปสู่ท้องถิ่น และการจัดสรรอำนาจใหม่ระหว่างราชการกับองค์กรชุมชน และภาคประชาสังคม (ผู้เสนอ :- นายอานันท์ ปันยารชุน ประธานกรรมการปฏิรูป)	๗
- เรื่องที่ ๔ ขอความเป็นธรรมกรณีไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการปฏิบัติหน้าที่ ของนายศิริพงษ์ หลีประสิทธิ์ ปลัดอำเภอกลาง จังหวัดภูเก็ต (ผู้เสนอ : นายเพียร เครือทอง)	๒๖
- เรื่องที่ ๕ ขอความเป็นธรรมในการรังวัดออกโฉนดที่ดินจากหลักฐานหนังสือรับรอง การทำประโยชน์ (น.ส.๓ก.) เลขที่ ๑๑๕๓ ตำบลแม่ปะ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก (ผู้เสนอ : ดาบตำรวจ ยานัด ประทาน)	๒๘
- เรื่องที่ ๖ ขอให้ตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ด (ผู้เสนอ : นายการุณลักษณ์ มณีเรือง)	๓๒
- เรื่องที่ ๗ ขอให้แก้ไขปัญหากรณี เจ้าหน้าที่สรรพสามิตตรวจจับเรือประมงและปรับเงิน โดยกล่าวหาว่ามีเจตนานำน้ำมันเขี้ยวมาจำหน่าย ซึ่งส่งผลกระทบต่อการประกอบอาชีพของชาวประมง (ผู้เสนอ : นายมานะ ศรีพิทักษ์)	๔๓
- เรื่องที่ ๘ ขอให้พิจารณากรณี นายสุวรรณ หมั่นแสน ผู้ใหญ่บ้านบ้านดอนกลาง หมู่ที่ ๕ ตำบลแสนสุข อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด ใช้อำนาจ ในตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบในการทุจริตตามโครงการโรงสีข้าวชุมชน/ รถสีข้าว (รถนวดข้าว) และมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม (ผู้เสนอ : นายไพบูลย์ พันแก้ว)	๔๙

- เรื่องที่ ๙ ขอความเป็นธรรมในการได้ใช้สิทธิประโยชน์ที่ราชพัสดุ
แปลงหมายเลขทะเบียนที่ ขม. ๒๒๓๘ จังหวัดเชียงใหม่
(ผู้เสนอ : นายศิริชัย ออสุวรรณ) ๕๗
- เรื่องที่ ๑๐ ขอให้ตรวจสอบโครงการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ (อุทกภัย) ปี ๒๕๕๒
อำเภออย่างสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม เกี่ยวกับโครงการซ่อมแซมถนน
จำนวน ๑๑ โครงการ ที่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัย
(ผู้เสนอ : นายพยุ่ง สิงบุตรดี) ๖๙
- เรื่องที่ ๑๑ ปัญหาการออกเอกสารสิทธิ์ในที่ดินน้ำลบบเขตอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี
(ผู้เสนอ : คณะกรรมการการปกครอง) ๗๓
- เรื่องที่ ๑๒ ขอให้ติดตามความคืบหน้ากรณี กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สารวัตรกำนัน
และผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านในอำเภอชนแดน และอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์
ยังไม่ได้รับเช็คช่วยชาติ
(ผู้เสนอ : นางวันเพ็ญ พร้อมพัฒน์) ๙๕
- เรื่องที่ ๑๓ ขอความเป็นธรรมกรณี องค์การตลาดให้สัมปทานแก่บริษัทเอกชนลงทุนพัฒนาก่อสร้าง
และบริหารโครงการปากคลองตลาด โดยไม่ชอบด้วยกฎหมายและไม่เป็นธรรม
(ผู้เสนอ : นายเสรี อัจฉราธิ) ๙๙
- เรื่องที่ ๑๔ ขอความเป็นธรรมกรณี กรมศิลปากรโดยสำนักศิลปากรที่ ๖ สุโขทัย
และเทศบาลตำบลเมืองเก่า คัดค้านการออกเอกสารสิทธิ์โฉนดที่ดินของวัดตระพังทอง
ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย โดยอ้างว่าที่ดินดังกล่าวทับซ้อน
และอยู่ในเขตโบราณสถาน ซึ่งได้ประกาศขึ้นทะเบียนโบราณสถานเมืองเก่าสุโขทัยไว้แล้ว
(ผู้เสนอ : นายสุวรรณ์ วัชรถาวรศักดิ์) ๑๐๓
- เรื่องที่ ๑๕ ขอให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงในการบริหารงานของนายอรุณ ศรีจตุญ
ผู้อำนวยการตลาดนัดกรุงเทพมหานคร (จตุจักร)
(ผู้เสนอ : นายณรงค์ จิตต์เนื่อง) ๑๑๙
- เรื่องที่ ๑๖ การออกเอกสารสิทธิ์ที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัยของราษฎร
หมู่ที่ ๗ หมู่ที่ ๑๓ และหมู่ที่ ๑๔ ตำบลบ้านกล้วย อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย
(ผู้เสนอ : นายสมชาย พุ่มธนวัฒน์ และคณะ) ๑๒๕
- เรื่องที่ ๑๗ ราษฎรตำบลบ้านคลองใหญ่ อำเภอแหลมงอบ จังหวัดตราด
ได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการดำเนินโครงการปรับปรุงตัวเขื่อน
เพิ่มความจุน้ำของอ่างเก็บน้ำเขาระกำ จังหวัดตราด
(ผู้เสนอ : นายสุรพงศ์ สุทธินาค) ๑๓๓
- เรื่องที่ ๑๘ ขอความเป็นธรรมในการออกเอกสารสิทธิ์ที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัย
ในพื้นที่ “ดงชะโงก” ตำบลตาลเดี่ยว อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย
(ผู้เสนอ : นายองอาจ เพ็งเอี่ยม และคณะ) ๑๔๐

- เรื่องที่ ๑๙ ขอให้ยกเลิกสัญญาการให้ใช้ประโยชน์ที่ดิน สปก. ๔-๓๘ ๑๔๖
ของสหกรณ์ปศุสัตว์จังหวัดขอนแก่น จำกัด และขอคืนที่ดินทำกิน
(ผู้เสนอ : นายกฤตภักดิ์ ประดับชาติ)
- เรื่องที่ ๒๐ ขอความเป็นธรรมกรณีโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพัฒนาลุ่มน้ำเสียวใหญ่ ๑๕๗
มีเขตพื้นที่ทับซ้อนกับที่ดินของราษฎร และการดำเนินการบริหารจัดการ
พื้นที่อ่างเก็บน้ำหนองบ่อทำให้น้ำท่วมที่ดินของราษฎร
(ผู้เสนอ : นายสำราญ ทิพย์ประเสริฐ)
- เรื่องที่ ๒๑ ขอความเป็นธรรมกรณี ปลัดเทศบาลตำบลหนองสอและรองปลัดเทศบาล ๑๖๘
ตำบลหนองสอ ถูกย้ายไปช่วยราชการ ณ ที่ว่าการอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ โดยมีได้สมัครใจ
(ผู้เสนอ : นายชาญวุฒิ สีบุญมา)
- เรื่องที่ ๒๒ ขอให้แก้ไขปัญหาคาความเดือดร้อนของราษฎรอำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี ๑๗๓
กรณีถนนสายทับช้าง - คลองพอก ซึ่งเป็นเส้นทางสัญจรหลักของราษฎรในพื้นที่
มีสภาพถนนชำรุดทรุดโทรมและราษฎรในพื้นที่ไม่มีกระแสไฟฟ้าใช้
(ผู้เสนอ : นายประภาส พุ่มคมสิน และคณะ)
- เรื่องที่ ๒๓ ขอให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงในการเลือกผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๗ ๑๘๓
ตำบลหนองควายโซ อำเภอหนองแขง จังหวัดสระบุรี
(ผู้เสนอ : นายจารุพันธ์ พุฒคำ)
- เรื่องที่ ๒๔ ขอให้ติดตามการขอมิหรือแปลงสัญชาติไทยให้แก่ราษฎร ๑๘๙
ที่เป็นชนกลุ่มน้อยไทลื้อ จังหวัดเชียงราย
(ผู้เสนอ : นายจุล วงศ์ษา ประธานชมรมไทลื้อ จังหวัดเชียงราย)
- เรื่องที่ ๒๕ ขอความเป็นธรรมกรณีการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐเกี่ยวกับการ ๒๑๔
การรังวัดสอบเขตที่ดิน โฉนดที่ดิน เลขที่ ๒๔๙๐๘ ตำบลมะตอง
อำเภอพรหมพิราม และการรังวัดออกโฉนดที่ดิน เลขที่ ๖๒๖๑๔ ตำบลมะตอง
อำเภอพรหมพิราม จากหลักฐาน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๙๐๕ ตำบลมะตอง
อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก
(ผู้เสนอ : นางสาวชนิดา จันทรประเสริฐ)
- เรื่องที่ ๒๖ ขอความเป็นธรรมกรณี คณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม (ก.พ.ค.) มีคำวินิจฉัย ๒๓๓
ให้ยกเลิกคำสั่งกระทรวงมหาดไทยที่ ๒๘/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๓
เกี่ยวกับการเลื่อนระดับข้าราชการพลเรือน กระทรวงมหาดไทย
(ผู้ดำรงตำแหน่งนายอำเภอ จำนวน ๔๑ คน) ให้ดำรงตำแหน่งในระดับสูงขึ้น
จากตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับต้น เป็นตำแหน่ง อำนวยการระดับสูง
(ผู้เสนอ : นายวิวัฒน์ ฉันทนาบุรุษ ผู้ตรวจราชการกรมการปกครอง)

- เรื่องที่ ๒๗ ขอความเป็นธรรมจากการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐเกี่ยวกับการออกโฉนดที่ดิน เลขที่ ๑๑๙๗ ตำบลบางนมโค อำเภอสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ผู้เสนอ : นายกิตติพัฒน์ ฤกษ์วิเชียร) ๒๗๖
- เรื่องที่ ๒๘ ขอความเป็นธรรมเกี่ยวกับการกำหนดตำแหน่งข้าราชการพลเรือนตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ของตำแหน่งนายอำเภอทั่วประเทศ ที่ อ.ก.พ. กระทรวงมหาดไทย โดยความเห็นชอบของ ก.พ. จัดให้อยู่ในตำแหน่งประเภท “อำนวยการระดับต้นและระดับสูง”
(ผู้เสนอ : นายธนพล อันติมานนท์) ๒๘๓
- เรื่องที่ ๒๙ ขอความเป็นธรรมกรณีการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐเกี่ยวกับการตรวจสอบการกระทำ ความผิดตามพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. ๒๕๔๗ ของบริษัท เออร์ บาน่า เอสเตท จำกัด
(ผู้เสนอ : นายพิษณุ โฆษะโกสิน) ๒๙๕
- เรื่องที่ ๓๐ ขอให้ตรวจสอบพฤติกรรมการบริหารงานของนายอดุลย์ ทองใส ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบุตะโก อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา
(ผู้เสนอ : พันเอกพิเศษ จรุง พิพิธกุล) ๒๙๗
- เรื่องที่ ๓๑ ขอให้ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลโคกตูม จังหวัดลพบุรี
(ผู้เสนอ : นายสุเทพ อินทร์เลิศ) ๓๐๐
- เรื่องที่ ๓๒ การขอยานาปรังในพื้นที่อ่างเก็บน้ำเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ จังหวัดลพบุรี
(ผู้เสนอ : นายอำนาจ คลังผา) ๓๐๘
- เรื่องที่ ๓๓ ขอให้จังหวัดลพบุรีจัดทำประชาคมเพื่อแก้ไขปัญหาให้กับชาวบ้านที่ได้รับผลกระทบจากโครงการเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี
(ผู้เสนอ : นายสมภาค วิะรินทร์) ๓๑๑
- เรื่องที่ ๓๔ ขอทราบหลักเกณฑ์การจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไป เงินอุดหนุนเพื่อสนับสนุนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๔ – ๒๕๕๕
(ผู้เสนอ : นายสุนันท์ แจ้ววงษ์) ๓๒๑
- เรื่องที่ ๓๕ เรื่องร้องเรียนกรณี นายกองค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง (นายบุญมี โพธิ์ทิพย์) ดำเนินการคัดเลือกบุคคลให้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและครูดูแลเด็ก โดยไม่เป็นธรรม
(ผู้เสนอ : นางสมบูรณ์ พลเสาร) ๓๒๓

- เรื่องที่ ๓๖ ขอให้กระทรวงคมนาคม ออกกฎกระทรวงบังคับให้รถยนต์โดยสารประจำทาง และไม่ประจำทางต้องติดตั้งเข็มขัดนิรภัยและให้ผู้โดยสารต้องรัดเข็มขัดนิรภัย (ผู้เสนอ : นายประโชติ สิริวัฒน์) ๓๒๕
- เรื่องที่ ๓๗ เรื่องร้องเรียนกรณี ได้รับความเสียหายจากการปฏิบัติหน้าที่ของ นายวินัย ชิดเขียว กำนันตำบลกะรน อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต กับพวก ที่ดำเนินการจับกุมและยึดทรัพย์ของผู้ร้อง (ผู้เสนอ : นายสมชาย ปั่นคำ) ๓๒๗
- เรื่องที่ ๓๘ เรื่องร้องเรียนขอให้ยกเลิกหนังสือสำคัญสำหรับที่ดินหลวง “ไปฮ่องหาด” เลขที่ ขก.๔๐๖๘/๒๕๕๑ และเร่งรัดการออกเอกสารสิทธิ์ คินพื้นที่ทำกินให้กับเกษตรกร (ผู้เสนอ : นายภราดร โพธิ์ศรี) ๓๒๙
- เรื่องที่ ๓๙ เรื่องร้องเรียนขอให้เร่งรัดการออกเอกสารสิทธิ์ในที่ดินทำกิน ให้กับราษฎรบ้านท่อน หมู่ที่ ๒ หมู่ที่ ๘ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลโนนท่อน อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น และขอให้ยกเลิกการนำที่ดินทำกิน ของราษฎรไปให้สหกรณ์ปศุสัตว์จังหวัดขอนแก่น จำกัด เช่าทำประโยชน์ (ผู้เสนอ : นายภราดร โพธิ์ศรี) ๓๓๕
- เรื่องที่ ๔๐ ขอให้ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของนางอำนาจ สาริโน ผู้ใหญ่บ้านบ้านกุดน้ำใส หมู่ที่ ๑ ตำบลกุดน้ำใส อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร กรณีทุจริตโครงการประกันรายได้ เกษตรกร การใช้จ่ายเงินสนับสนุนหมู่บ้านอาสาพัฒนาป้องกันตนเอง และการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบของนายชำนาญ ชื่นตา นายอำเภอค้อวัง และคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง เพื่อช่วยเหลือผู้หนึ่งผู้ใด (ผู้เสนอ : นายทองนาก สาลีบุตร) ๓๔๕
- เรื่องที่ ๔๑ ขอให้ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของนายบัว สังขาย นายกเทศมนตรีตำบลสามกอ ใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบด้วยการก่อสร้างบ้านบุกรุกที่สาธารณประโยชน์ ชายตลิ่งคลองโพธิ์ ริมถนนหลวงหมายเลข ๓๒๖๓ เส้นทางสายเสนา - สุพรรณบุรี หมู่ที่ ๒ ตำบลสามกอ อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (ผู้เสนอ : นางสาวศรีวรรณ ทองคำ) ๓๔๘
- เรื่องที่ ๔๒ การแก้ไขปัญหาคอขวดเกี่ยวกับที่ดินทำกินของราษฎรอำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี ซึ่งได้รับผลกระทบจากการฝึกซ้อมรบทางยุทธวิธีของกองทัพบก จนไม่สามารถประกอบอาชีพได้ตามปกติ (ผู้เสนอ : นายพรณ เกื้อนชำนาญ) ๓๕๓
- เรื่องที่ ๔๓ ขอความเป็นธรรมกรณี เจ้าพนักงานที่ดินละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ในการรังวัด เพื่อดำเนินการออกโฉนดที่ดินให้แก่ราษฎร อำเภอโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์ (ผู้เสนอ : นายสากล ศรีวันทา) ๓๕๙

- เรื่องที่ ๔๔ ขอให้จัดตั้งคณะกรรมการพิจารณาและตรวจสอบ
เรื่องการจัดตั้งศูนย์ราชการจังหวัดบึงกาฬ
(ผู้เสนอ : นายไชยวัฒน์ พรหมประสิทธิ์) ๓๖๔
- เรื่องที่ ๔๕ ขอให้ตรวจสอบการขออนุมัติกู้เงินจากสถาบันการเงินเพื่อพัฒนาท้องถิ่น
ของนายมังกร ยนต์ตระกูล นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด
ซึ่งเป็นการฝ่าฝืนคำสั่งจังหวัดร้อยเอ็ดที่ให้ชะลอเรื่องการ
กู้เงินไว้ก่อน เพื่อจะได้ทำการตรวจสอบโครงการดังกล่าว
ให้ถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบ และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง
(ผู้เสนอ : นายธำรง พุทธมอญ) ๓๘๑
- เรื่องที่ ๔๖ ขอให้ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบของนางสาวศรีวรรณ ทองคำ
สมาชิกสภาเทศบาลตำบลสามก้อ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
กระทำการก่อสร้างบ้านและศาลาบุกรุกยึดถือครอบครองที่สาธารณประโยชน์
ในเขตพื้นที่ หมู่ที่ ๓ ตำบลสามก้อ อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ผู้เสนอ : นายไพโรจน์ กิจสมุทร) ๓๘๗
- เรื่องที่ ๔๗ ขอความเป็นธรรมกรณี กรรมการและสมาชิกวินรถจักรยานยนต์รับจ้าง
ท่าน้ำ – ปู่เจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ
ได้รับความเดือดร้อนจากการปฏิบัติหน้าที่ของปลัดอำเภอพระประแดง
(ผู้เสนอ : นายสมศักดิ์ พิบูลย์ศิลป์) ๓๘๙
- เรื่องที่ ๔๘ ขอให้ติดตามเร่งรัดการออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.)
โดยอาศัยหลักฐาน ส.ค. ๑ เลขที่ ๒๘ หมู่ที่ ๗ (๑๓) ตำบลหนองแสง (พันดอน)
อำเภอหนองแสง (กุมภวาปี) จังหวัดอุดรธานี เนื้อที่ประมาณ ๘๐๐ ไร่
(ผู้เสนอ : นายคำผล จุ่มฟอง) ๓๙๔
- เรื่องที่ ๔๙ ขอความเป็นธรรมกรณีคัดค้านการแจ้งคำวินิจฉัยของนายอำเภอพนมสารคาม
(ผู้เสนอ : นายอดุลย์ แสงจันทร์) ๔๐๒
- เรื่องที่ ๕๐ ขอความเป็นธรรมกรณี การปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบของปลัดอำเภอบ้านนา
จังหวัดนครนายก
(ผู้เสนอ : นางสาวน้ำผึ้ง ศิลปประคอง) ๔๐๗

/(ต่อเรื่องที่ ๕๑ เล่มที่ ๒)

คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (คณะที่ ๑)

นายชัย ชิดชอบ
ประธานคณะกรรมการ

นายวิเชียร ขาวขำ
รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง

นายวิรัตน์ วิริยะพงษ์
รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง

นายนิติวัฒน์ จันทรวงศ์
รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม

นายชานี ศักดิเศรษฐ์
ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการ

นายบรรพตน์ แก้วทอง
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

นายจตุพร พรหมพันธุ์
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

นายบุญแก้ว สมวงศ์
กรรมการ

นายรส มะลิผล
กรรมการ

นายตี๋ใหญ่ พุนศรีรัตนกุล
กรรมการ

นายรังสิกร ทิมาตฤกะ
เลขานุการคณะกรรมการ

นายจักรพรรดิ ไชยสาส์น
ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง

นายรารี มามะ
ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่สอง

นายไผ่ ลิกค์
โฆษกคณะกรรมการ

นายอันวาร์ สาและ
โฆษกคณะกรรมการ

คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (คณะที่ ๒)

นายชัย ชิดชอบ
ประธานคณะกรรมการ

นายรศ มະลิผล
รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง

นายวิรัตน์ วิริยะพงษ์
รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง

นายนิติวัฒน์ จันทร์สว่าง
รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม

นายชำนาญ คักติเศรษฐ์
ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการ

นายบรรพพัฒน์ แก้วทอง
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

นายสรพัญญู ศิริโปล์
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

นายบุญแก้ว สมวงศ์
กรรมการ

นายทวีศักดิ์ อนรรฆพันธ์
กรรมการ

นายตี๋ใหญ่ พุนศรีธนากุล
กรรมการ

นายรังสิกร ทิมตฤณะ
เลขานุการคณะกรรมการ

นายจักรพรรดิ ไชยสาส์น
ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง

นายร่ำริ มามะ
ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่สอง

นายไผ่ ลิกค์
โฆษกคณะกรรมการ

นายอันวาร์ สาและ
โฆษกคณะกรรมการ

คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (คณะที่ ๓)

นายชัย ชิดชอบ
ประธานคณะกรรมการ

นายรส มะลิผล
รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง

นายวิรัตน์ วิริยะพงษ์
รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง

นายนิติวัฒน์ จันทร์สว่าง
รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม

นายขำนิ ศักดิ์เศรษฐ์
ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการ

นายบรรพพัฒน์ แก้วทอง
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

นายสรพัญญู ศิริไพล์
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

นายบุญแก้ว สมวงศ์
กรรมการ

นายทวีศักดิ์ อนรรฆพันธ์
กรรมการ

นายตี๋ใหญ่ พุนศรีธนากุล
กรรมการ

นายเชน เทือกสุบรรณ
กรรมการ

นายรังสิกร ทิมาตฤกะ
เลขานุการคณะกรรมการ

นายจักรพรรดิ ไชยสาส์น
ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง

นายรำริ มามะ
ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่สอง

นายไผ่ ลิกค์
โฆษกคณะกรรมการ

รายชื่อกรรมการ
ในคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร
(สภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ (๒๘ กันยายน ๒๕๕๔ - ๙ ธันวาคม ๒๕๕๖))

๑. นายชัย ชิดชอบ	ประธานคณะกรรมการ
๒. นายรส มะลิผล	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายวิรัตน์ วิริยะพงษ์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๔. นายนิติวัฒน์ จันทร์สว่าง	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
๕. นายชำนาญ ศักดิ์เศรษฐ์	ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๖. นายบรรพต ก้าวทอง	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๗. นายสรรพัญญู ศิริไพล์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
(๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๕ - ๙ ธันวาคม ๒๕๕๖)	
๘. นายตี๋ใหญ่ พุนศรีธนากุล	กรรมการ
๙. นายบุญแก้ว สมวงศ์	กรรมการ
๑๐. นายทวีศักดิ์ อนุธรรมพันธ์	กรรมการ
(๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๕ - ๙ ธันวาคม ๒๕๕๖)	
๑๑. นายเชน เทือกสุบรรณ	กรรมการ
(๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๖ - ๙ ธันวาคม ๒๕๕๖)	
๑๒. นายรังสิกร ทิมาตฤกะ	เลขานุการคณะกรรมการ
๑๓. นายจักรพรรดิ ไชยสาส์น	ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๑๔. นายรารี มามะ	ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่สอง
๑๕. นายไผ่ ลิกค์	โฆษกคณะกรรมการ

หมายเหตุ รายชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เคยเป็นกรรมการในคณะกรรมการการปกครอง
สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔)

๑. นายวิเชียร ขาวขำ	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
(๒๘ กันยายน ๒๕๕๔ - ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๕)	
๒. นายจตุพร พรหมพันธุ์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
(๒๘ กันยายน ๒๕๕๔ - ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๕๕)	
๓. นายอันวาร์ สาและ	โฆษกคณะกรรมการ
(๒๘ กันยายน ๒๕๕๔ - ๘ ตุลาคม ๒๕๕๖)	

รายชื่อที่ปรึกษาถาวร
ประจำคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร
(สภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ (๒๘ กันยายน ๒๕๕๔ - ๙ ธันวาคม ๒๕๕๖))

๑. นายมงคล สุระสัจจะ	๑ ธันวาคม ๒๕๕๔ - ๙ ธันวาคม ๒๕๕๖
๒. นายธานี สามารถกิจ	๑ ธันวาคม ๒๕๕๔ - ๙ ธันวาคม ๒๕๕๖
๓. นายสรยุทธ เพ็ชรตระกูล	๑ ธันวาคม ๒๕๕๔ - ๙ ธันวาคม ๒๕๕๖
๔. นายกมล นาคคง	๑ ธันวาคม ๒๕๕๔ - ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖
๕. นายวรฐ ศรีสุขวสุ	๑ ธันวาคม ๒๕๕๔ - ๙ ธันวาคม ๒๕๕๖
๖. นายธนกร เบญจรัตน์	๑ ธันวาคม ๒๕๕๔ - ๙ ธันวาคม ๒๕๕๖
๗. นายประโชติ สิริวัฒน์	๑ ธันวาคม ๒๕๕๔ - ๙ ธันวาคม ๒๕๕๖
๘. นายเปรมสันต์ ศิลปพัฒน์	๑ ธันวาคม ๒๕๕๔ - ๓๐ กันยายน ๒๕๕๕
๙. นายไพรัช บุญประกอบวงศ์	๑ ธันวาคม ๒๕๕๔ - ๙ ธันวาคม ๒๕๕๖
๑๐. นายชุมพลภัทร์ เชื้อนิลตระกูล	๑ ธันวาคม ๒๕๕๔ - ๓๐ กันยายน ๒๕๕๕
๑๑. นางสาวณัฐฐาวีรนุช ทองมี	๑ ธันวาคม ๒๕๕๔ - ๓๐ กันยายน ๒๕๕๕
๑๒. นายเทอดศักดิ์ บรรจงศิลป์	๑ ธันวาคม ๒๕๕๔ - ๙ ธันวาคม ๒๕๕๖
๑๓. นางสาวสุนันทา นาเจริญ	๑ ธันวาคม ๒๕๕๔ - ๙ ธันวาคม ๒๕๕๖
๑๔. นายสุทธิ เทศกาล	๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๕ - ๙ ธันวาคม ๒๕๕๖
๑๕. นายนิรัตน์ อยู่ภักดี	๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๕ - ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖
๑๖. นายจักรพงษ์ ศุภรณเศรษฐ์	๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ - ๙ ธันวาคม ๒๕๕๖
๑๗. พันตำรวจโท เกียรติศักดิ์ ตั้งปรัชญากุล	๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ - ๙ ธันวาคม ๒๕๕๖
๑๘. นายธีรพัฒน์ คัชมาตย์	๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ - ๙ ธันวาคม ๒๕๕๖
๑๙. นายกัมพล ปัญกุล	๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ - ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖
๒๐. พันเอก (พิเศษ) ดุษฎี ทัดตานนท์	๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ - ๙ ธันวาคม ๒๕๕๖
๒๑. พันเอก (พิเศษ) ชาญณรงค์ นาคสวัสดิ์	๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ - ๙ ธันวาคม ๒๕๕๖
๒๒. พันเอก ขาติชาย มาเมือง	๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ - ๙ ธันวาคม ๒๕๕๖
๒๓. นายภูมิภัก มะลิผล	๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ - ๙ ธันวาคม ๒๕๕๖
๒๔. นายนิรุต สว่างแก้ว	๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ - ๙ ธันวาคม ๒๕๕๖
๒๕. นายรัฐไกร เอกเพชร	๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ - ๙ ธันวาคม ๒๕๕๖
๒๖. นายเฉลิมศักดิ์ วนิชขจร	๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ - ๙ ธันวาคม ๒๕๕๖
๒๗. นายพันธุ์ศักดิ์ สัตยเทวา	๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ - ๙ ธันวาคม ๒๕๕๖

รายชื่อที่ปรึกษา ผู้ชำนาญการ นักวิชาการ และเลขานุการ
ประจำคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร
(สภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ (๒๘ กันยายน ๒๕๕๔ – ๙ ธันวาคม ๒๕๕๖))

๑. นางสาวกณวรรณ เล้าชัยวิวรรณ เป็นที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการการปกครอง
(๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๔ – ๓๐ กันยายน ๒๕๕๕)
(๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ – ๓๐ กันยายน ๒๕๕๖)
(๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ – ๙ ธันวาคม ๒๕๕๖)
๒. นายยิ่งยศ อุดรพิมพ์ เป็นที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการการปกครอง
(๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๔ – ๓๐ กันยายน ๒๕๕๕)
(๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ – ๓๐ กันยายน ๒๕๕๖)
(๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ – ๙ ธันวาคม ๒๕๕๖)
๓. นางสาวเพ็ญศรี พัทธวิวัฒน์ศิริ เป็นผู้ชำนาญการประจำคณะกรรมการการปกครอง
(๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๔ – ๓๐ กันยายน ๒๕๕๕)
(๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ – ๓๐ กันยายน ๒๕๕๖)
(๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ – ๙ ธันวาคม ๒๕๕๖)
๔. พลเอก สหชาติ พิพิธกุล เป็นผู้ชำนาญการประจำคณะกรรมการการปกครอง
(๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๔ – ๓๐ กันยายน ๒๕๕๕)
(๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ – ๓๐ กันยายน ๒๕๕๖)
(๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ – ๙ ธันวาคม ๒๕๕๖)
๕. นายไพโรจน์ รัตนวิสาสนนท์ เป็นผู้ชำนาญการประจำคณะกรรมการการปกครอง
(๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ – ๓๐ กันยายน ๒๕๕๖)
เป็นเลขานุการประจำคณะกรรมการการปกครอง
(๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ – ๙ ธันวาคม ๒๕๕๖)
๖. พลตรี ไกรวัชร ชีเรนทร เป็นผู้ชำนาญการประจำคณะกรรมการการปกครอง
(๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ – ๓๐ กันยายน ๒๕๕๖)
(๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ – ๙ ธันวาคม ๒๕๕๖)
๗. นายกริชพล ลีลาชัย เป็นนักวิชาการประจำคณะกรรมการการปกครอง
(๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๔ – ๓๐ กันยายน ๒๕๕๕)
(๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ – ๓๐ กันยายน ๒๕๕๖)
เป็นผู้ชำนาญการประจำคณะกรรมการการปกครอง
(๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ – ๙ ธันวาคม ๒๕๕๖)

๘. นายสรวิศ ขุนจันทร์ เป็นนักวิชาการประจำคณะกรรมการการปกครอง
(๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๔ – ๓๐ กันยายน ๒๕๕๕)
๙. นายธเรศ เวชชาภินันท์ เป็นนักวิชาการประจำคณะกรรมการการปกครอง
(๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ – ๓๐ กันยายน ๒๕๕๖)
(๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ – ๙ ธันวาคม ๒๕๕๖)
๑๐. นางนันทน์ภัส มะลิผล เป็นนักวิชาการประจำคณะกรรมการการปกครอง
(๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ – ๓๐ กันยายน ๒๕๕๖)
(๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ – ๙ ธันวาคม ๒๕๕๖)
๑๑. นายประพันธ์ กรอบทอง เป็นเลขานุการประจำคณะกรรมการการปกครอง
(๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๔ – ๓๐ กันยายน ๒๕๕๕)
(๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ – ๓๐ กันยายน ๒๕๕๖)
(๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ – ๙ ธันวาคม ๒๕๕๖)
๑๒. นายวรชัย จงพิพัฒนสุข เป็นเลขานุการประจำคณะกรรมการการปกครอง
(๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๔ – ๓๐ กันยายน ๒๕๕๕)
๑๓. นายกานต์ บุญศิริ เป็นเลขานุการประจำคณะกรรมการการปกครอง
(๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๔ – ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๕)
๑๔. นายชัยภัฏ จันทรวไล เป็นเลขานุการประจำคณะกรรมการการปกครอง
(๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๔ – ๓๐ กันยายน ๒๕๕๕)
(๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ – ๓๐ กันยายน ๒๕๕๖)
(๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ – ๙ ธันวาคม ๒๕๕๖)
๑๕. นายนิสสร แสงแก้ว เป็นเลขานุการประจำคณะกรรมการการปกครอง
(๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๔ – ๓๐ กันยายน ๒๕๕๕)
(๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ – ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖)
๑๖. นายนำพล สิทธิยศ เป็นเลขานุการประจำคณะกรรมการการปกครอง
(๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๔ – ๓๐ กันยายน ๒๕๕๕)
(๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ – ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖)
๑๗. นายรัฐไกร เอกเพชร เป็นเลขานุการประจำคณะกรรมการการปกครอง
(๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๔ – ๓๐ กันยายน ๒๕๕๕)
(๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ – ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖)
๑๘. นายฟารุก พิรุชอะลี เป็นเลขานุการประจำคณะกรรมการการปกครอง
(๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๔ – ๓๐ กันยายน ๒๕๕๕)
๑๙. นายมนัสกร สุวัฒนศิลป์ เป็นเลขานุการประจำคณะกรรมการการปกครอง
(๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๔ – ๓๐ กันยายน ๒๕๕๕)
(๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ – ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖)

๒๐. นายกษิต ภูติศานติ เป็นเลขานุการประจำคณะกรรมการการปกครอง
(๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๔ – ๓๐ กันยายน ๒๕๕๕)
(๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ – ๓๐ กันยายน ๒๕๕๖)
๒๑. นายเฉลิมศักดิ์ วณิชขจร เป็นเลขานุการประจำคณะกรรมการการปกครอง
(๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๔ – ๓๐ กันยายน ๒๕๕๕)
(๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ – ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖)
๒๒. นายภูมิศักดิ์ มะลิผล เป็นเลขานุการประจำคณะกรรมการการปกครอง
(๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๔ – ๓๐ กันยายน ๒๕๕๕)
(๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ – ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖)
๒๓. นายอภิวัฒน์ บัวพันธ์ เป็นเลขานุการประจำคณะกรรมการการปกครอง
(๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๔ – ๓๐ กันยายน ๒๕๕๕)
(๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ – ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖)
๒๔. นายภูริพงศ์ พูลพร เป็นเลขานุการประจำคณะกรรมการการปกครอง
(๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๕ – ๓๐ กันยายน ๒๕๕๕)
(๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ – ๓๐ กันยายน ๒๕๕๖)
(๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ – ๙ ธันวาคม ๒๕๕๖)
๒๕. นายธนเดช แก้วเพ็ญศรี เป็นเลขานุการประจำคณะกรรมการการปกครอง
(๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ – ๓๐ กันยายน ๒๕๕๖)
(๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ – ๙ ธันวาคม ๒๕๕๖)
๒๖. นายชยพล หลีระพันธ์ เป็นเลขานุการประจำคณะกรรมการการปกครอง
(๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ – ๓๐ กันยายน ๒๕๕๖)
(๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ – ๙ ธันวาคม ๒๕๕๖)
๒๗. นางสาวมธุรดา วิริยะพงษ์ เป็นเลขานุการประจำคณะกรรมการการปกครอง
(๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ – ๓๐ กันยายน ๒๕๕๖)
(๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ – ๙ ธันวาคม ๒๕๕๖)
๒๘. นางบุษบา จันทร์สว่าง เป็นเลขานุการประจำคณะกรรมการการปกครอง
(๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ – ๓๐ กันยายน ๒๕๕๖)
(๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ – ๙ ธันวาคม ๒๕๕๖)
๒๙. นางสาวนาถดา กาบินทอง เป็นเลขานุการประจำคณะกรรมการการปกครอง
(๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ – ๓๐ กันยายน ๒๕๕๖)
(๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ – ๙ ธันวาคม ๒๕๕๖)
๓๐. นายจักรินทร์ ชนนศิริกุล เป็นเลขานุการประจำคณะกรรมการการปกครอง
(๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ – ๓๐ กันยายน ๒๕๕๖)
(๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ – ๙ ธันวาคม ๒๕๕๖)

๓๑. นายกัมพล ปัญกุล

เป็นเลขานุการประจำคณะกรรมการการปกครอง
(๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ – ๓๐ กันยายน ๒๕๕๖)
(๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ – ๙ ธันวาคม ๒๕๕๖)

๓๒. นายสุรินทร์ ไชยสุภานาถ

เป็นเลขานุการประจำคณะกรรมการการปกครอง
(๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ – ๓๐ กันยายน ๒๕๕๖)
(๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ – ๙ ธันวาคม ๒๕๕๖)

เรื่องที่ ๑

เรื่องพิจารณา การเลือกตั้งตำแหน่งต่าง ๆ ในคณะกรรมการและกำหนดวัน เวลา ประชุม

ผู้เสนอ คณะกรรมการการปกครอง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๓ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๔ ที่ประชุมได้ลงมติตั้งคณะกรรมการการปกครอง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๒ และในคราวประชุมคณะกรรมการการปกครอง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นครั้งแรก เมื่อวันพุธที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๔ ที่ประชุมได้ดำเนินการเลือกตั้งตำแหน่งต่าง ๆ ในคณะกรรมการ ดังนี้

เมื่อคณะกรรมการมาครบองค์ประชุมแล้ว นางบุษกร วรรณะภูติ ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๑ ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ได้กล่าวเชิญ นายชัย ชิดชอบ ซึ่งเป็นกรรมการผู้มีอายุสูงสุดในที่ประชุม ปฏิบัติหน้าที่เป็นประธานชั่วคราวของที่ประชุม เพื่อให้ที่ประชุมดำเนินการเลือกตั้งตำแหน่งต่าง ๆ ในคณะกรรมการ ปรากฏผลการเลือกตั้ง ดังนี้

๑. นายชัย ชิดชอบ	เป็นประธานคณะกรรมการ
๒. นายวิเชียร ขาวขำ	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายวิรัตน์ วิริยะพงษ์	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๔. นายนิติวัฒน์ จันทร์สว่าง	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
๕. นายชำนาญ ศักดิเศรษฐ์	เป็นประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๖. นายณราพัฒน์ แก้วทอง	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๗. นายจตุพร พรหมพันธุ์	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๘. นายบุญแก้ว สมวงศ์	เป็นกรรมการ
๙. นายรส มะลิผล	เป็นกรรมการ
๑๐. นายตี๋ใหญ่ พูนศรีธนากุล	เป็นกรรมการ
๑๑. นายรังสิกร ทิมาตฤกะ	เป็นเลขานุการคณะกรรมการ
๑๒. นายจักรพรรดิ ไชยสาส์น	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๑๓. นายรารี มามะ	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่สอง
๑๔. นายไผ่ ลิกค์	เป็นโฆษกคณะกรรมการ
๑๕. นายอันวาร์ สาและ	เป็นโฆษกคณะกรรมการ

จากนั้น ที่ประชุมได้พิจารณากำหนดวัน และเวลาในการประชุมคณะกรรมการ โดยที่ประชุมได้มีมติให้มีการประชุมคณะกรรมการเป็นประจำทุกวันพุธและวันพฤหัสบดี เวลา ๑๐.๐๐ นาฬิกา

ต่อมา นายวิเชียร ขาวขำ ได้ขอลาออกจากการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และนายจตุพร พรหมพันธุ์ ได้สิ้นสุดสมาชิกภาพการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นผลให้พ้นจากกรรมการในคณะกรรมการการปกครอง และในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๓๙ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๕ ที่ประชุมเห็นชอบให้ ตั้งสมาชิก

สภาผู้แทนราษฎรเป็นกรรมาธิการในคณะกรรมการการปกครอง แทนตำแหน่งที่ว่าง จำนวน ๒ ตำแหน่ง ตามลำดับ ดังนี้

๑. นายทวีศักดิ์ อนรรฆพันธ์

๒. นายสรรพภัญญู ศิริโปล์

ในคราวประชุมคณะกรรมการการปกครอง ครั้งที่ ๕๙ วันพฤหัสบดี ที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๕ ที่ประชุมได้มีมติเลือกตั้ง นายรส มะลิผล เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง ดังนั้น คณะกรรมการการปกครอง จึงประกอบด้วยกรรมาธิการ ดังต่อไปนี้

๑. นายชัย ชิดชอบ	เป็นประธานคณะกรรมการ
๒. นายรส มะลิผล	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายวิรัตน์ วิริยะพงษ์	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๔. นายนิติวัฒน์ จันทร์สว่าง	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
๕. นายชำนาญ ศักดิ์เศรษฐ์	เป็นประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๖. นายบรรพพัฒน์ แก้วทอง	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๗. นายสรรพภัญญู ศิริโปล์	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๘. นายทวีศักดิ์ อนรรฆพันธ์	เป็นกรรมาธิการ
๙. นายบุญแก้ว สมวงศ์	เป็นกรรมาธิการ
๑๐. นายตี๋ใหญ่ พูนศรีธนากุล	เป็นกรรมาธิการ
๑๑. นายรังสิกร ทิมาตฤกะ	เป็นเลขานุการคณะกรรมการ
๑๒. นายจักรพรรดิ ไชยสาส์น	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๑๓. นายรารี มามะ	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่สอง
๑๔. นายไผ่ ลิกค์	เป็นโฆษกคณะกรรมการ
๑๕. นายอันวาร์ สาและ	เป็นโฆษกคณะกรรมการ

ต่อมานายอันวาร์ สาและ ได้ขอลาออก จึงเป็นผลให้พ้นจากกรรมาธิการ ในคณะกรรมการการปกครอง และในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๑๙ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๖ ที่ประชุมเห็นชอบให้ตั้ง นายเชน เทือกสุบรรณ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นกรรมาธิการในคณะกรรมการการปกครอง แทนตำแหน่งที่ว่าง ดังนั้น คณะกรรมการการปกครอง จึงประกอบด้วยกรรมาธิการ ดังต่อไปนี้

๑. นายชัย ชิดชอบ	เป็นประธานคณะกรรมการ
๒. นายรส มะลิผล	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายวิรัตน์ วิริยะพงษ์	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๔. นายนิติวัฒน์ จันทร์สว่าง	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
๕. นายชำนาญ ศักดิ์เศรษฐ์	เป็นประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๖. นายบรรพพัฒน์ แก้วทอง	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๗. นายสรรพภัญญู ศิริโปล์	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ

๘. นายทวีศักดิ์ อนรรฆพันธ์	เป็นกรรมการ
๙. นายบุญแก้ว สมวงศ์	เป็นกรรมการ
๑๐. นายตี๋ใหญ่ พุนศรีธนากุล	เป็นกรรมการ
๑๑. นายเชน เทือกสุบรรณ	เป็นกรรมการ
๑๒. นายรังสิกร ทิมาตฤกะ	เป็นเลขานุการคณะกรรมการ
๑๓. นายจักรพรรดิ ไชยสาส์น	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๑๔. นายรารี มามะ	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่สอง
๑๕. นายไผ่ ลิกค์	เป็นโฆษกคณะกรรมการ

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นผลให้กรรมการ
พ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๑ วันพุธที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๔

ครั้งที่ ๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๑๓๓ วันพุธที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๖

- ว่าที่เรอตรี ยุทธนา สำเภาเงิน ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานคณะกรรมการการปกครอง ผู้สรุป

เรื่องที่ ๒

เรื่องพิจารณา

อำนาจหน้าที่ และแนวทางการดำเนินงานของคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการปกครอง

ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๒ (๑๘) ได้กำหนดให้คณะกรรมการการปกครอง มีอำนาจหน้าที่กระทำการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใดๆ เกี่ยวกับ

- การบริหารราชการแผ่นดินส่วนกลางและส่วนภูมิภาค
- การพัฒนาระบบราชการ และ
- การปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้อง

การดำเนินการของคณะกรรมการการปกครอง

ตามพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔

เนื่องจากบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญได้บัญญัติให้คณะกรรมการสามัญและวิสามัญของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภามีอำนาจออกคำสั่งเรียกเอกสารจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นในกิจการที่กระทำหรือเรื่องที่พิจารณาสอบสวนหรือศึกษาอยู่นั้นได้ และให้คำสั่งเรียกดังกล่าวมีผลบังคับที่จะส่งผลดีต่อการพิจารณาของคณะกรรมการ ทำให้มีประสิทธิภาพและได้รับข้อเท็จจริงที่ครบถ้วน ซึ่งรัฐสภาได้ตราพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ และมีผลใช้บังคับแล้วตั้งแต่วันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ดังนั้น คณะกรรมการการปกครองจึงจะต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกฯ ดังกล่าว

กรอบแนวทางการดำเนินงานของคณะกรรมการ

๑. ภารกิจโดยตรงของคณะกรรมการ ได้แก่ ภารกิจที่เป็นเรื่องเกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดินส่วนกลางและส่วนภูมิภาค การพัฒนาระบบราชการ และการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เช่น

- การติดตามตรวจสอบการบริหารราชการแผ่นดิน หรือการปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาล
- ภารกิจด้านการเมือง การปกครอง
- ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด และการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการหรือผู้ว่า CEO
- การกำหนดให้ส่วนราชการออกนอกระบบหรืออยู่ในกำกับของรัฐ
- การจัดตั้ง ปรับปรุง ยุบ เลิก ควบรวม หรืออื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับกระทรวง ทบวง กรม

จังหวัด อำเภอ กิ่งอำเภอ ตำบล หรือหมู่บ้าน

- การบริหารงานบุคคลของข้าราชการพลเรือนแบบใหม่ ตามพระราชบัญญัติข้าราชการพลเรือน

พ.ศ. ๒๕๕๑

- การเพิ่มเงินเดือน/สวัสดิการ ให้กับข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้าง
- การปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ยกเว้น การปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครอง

ส่วนท้องถิ่น เป็นต้น

๒. ภารกิจที่ต้องร่วมมือกับคณะกรรมการอื่นที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ภารกิจที่จะต้องดำเนินการร่วมกับคณะกรรมการอื่น หรือมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน เช่น

- การสร้างความปรองดองสมานฉันท์ของคนในชาติและฟื้นฟูประชาธิปไตย
- การแก้ไขปัญหาความรุนแรงหรือความไม่สงบในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้
- การปราบปรามผู้มีอิทธิพล
- ระบบงานผังเมืองและการควบคุมอาคาร
- ปัญหาเรื่องบัตรประจำตัวประชาชน/สัญชาติ
- การหลบหนีเข้าเมืองของคนต่างด้าว
- ปัญหาการครอบครอง/การบุกรุกที่ดินของรัฐ เป็นต้น

๓. เรื่องที่เกิดขึ้นเป็นปัจจุบันทันด่วน ได้แก่ ภารกิจที่ต้องดำเนินการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นเฉพาะหน้าหรือระยะสั้น เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนให้ทันทั่วถึง

๔. เรื่องพิจารณาศึกษา ได้แก่ ภารกิจที่คณะกรรมการนำเสนอขึ้นพิจารณาเอง ซึ่งอาจเป็นเรื่องเชิงนโยบายหรือประโยชน์สาธารณะ

๕. เรื่องร้องเรียนต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

เรื่องที่ควรรับไว้พิจารณา

๑. เรื่องการบริหารราชการแผ่นดินส่วนกลางและส่วนภูมิภาคที่ก่อให้เกิดปัญหาความเดือดร้อนหรือไม่เอื้ออำนวยประโยชน์ให้แก่ประชาชน

๒. เรื่องที่ประชาชนไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค หรือกรณีความเดือดร้อนที่ประชาชนได้รับมาจากกลไกภายในของระบบราชการหรือกฎหมาย กฎ ระเบียบที่ล้าสมัย

๓. เรื่องการปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ตลอดจนกฎเกณฑ์ต่างๆ เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินส่วนกลางและส่วนภูมิภาคมีประสิทธิภาพ หรือเอื้ออำนวยให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชน

๔. เรื่องเกี่ยวกับแนวทางเพิ่มประสิทธิภาพ หรือสร้างความโปร่งใสในการให้บริการประชาชน

๕. เรื่องอื่นๆ ที่อยู่ในอำนาจหน้าที่และตามมติของคณะกรรมการ

เรื่องที่ไม่รับไว้พิจารณา

๑. เรื่องที่เข้าสู่กระบวนการพิจารณาคดีของศาล หรือเรื่องที่ศาลมีคำพิพากษาหรือมีคำสั่งเสร็จเด็ดขาดแล้ว

๒. เรื่องที่เป็นกรณีพิพาทระหว่างเอกชนกับเอกชน

๓. เรื่องที่ได้เสนอให้คณะกรรมการอื่นหรือองค์กรตามรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้ว

๔. เรื่องที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลหรือการลงโทษทางวินัย

เรื่องที่ไม่อาจไม่รับพิจารณาหรืออาจยุติการพิจารณา

๑. เรื่องที่ผู้ร้องเรียนตาย / สิ้นสุด / ไม่สามารถติดต่อผู้ร้องเรียนได้
๒. เรื่องที่ผู้ร้องเรียนไม่ให้ความร่วมมือ
๓. เรื่องที่ผู้ร้องเรียนมิได้มีส่วนได้เสีย
๔. เรื่องที่เคยสรุปผลการพิจารณาแล้ว
๕. เรื่องที่ไม่สามารถหาที่มาได้ เช่น บัตรสนเท่ห์
๖. เรื่องที่ผู้ร้องเรียนได้รับการแก้ไขความเดือดร้อน ความเป็นธรรมหรือได้รับการชดเชย

ความเสียหายอย่างเหมาะสมแล้ว

กิจกรรมอื่นๆ

- การจัดการสัมมนา, เสวนา
- การรับรองแขกต่างประเทศ
- การเดินทางไปตรวจเยี่ยมส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่และเรื่องร้องเรียนภายในประเทศ
- การเดินทางไปศึกษาดูงานต่างประเทศ

อนึ่ง หากพิจารณาตามกรอบอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการปกครอง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๒ (๑๘) แล้ว จะเห็นว่า มีบทบาทและขอบเขตอำนาจหน้าที่ที่กว้างขวางและครอบคลุมการดำเนินงานของกระทรวง ทบวง กรม ซึ่งหัวข้อประเด็นต่างๆ ในเรื่องพิจารณาที่ยกขึ้นมาข้างต้นเป็นเพียงตัวอย่างเท่านั้น

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๒ วันพุธที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๔

- ว่าที่เรือตรี ยุทธนา สำเภาเงิน ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานคณะกรรมการการปกครอง ผู้สรุป

เรื่องที่ ๓

เรื่องพิจารณา ข้อเสนอให้มีการปฏิรูปโครงสร้างอำนาจโดยการกระจายอำนาจส่วนกลางไปสู่ท้องถิ่น และการจัดสรรอำนาจใหม่ระหว่างราชการกับองค์กรชุมชนและภาคประชาสังคม

ผู้เสนอ นายอานันท์ ปันยารชุน ประธานกรรมการปฏิรูป
(เรื่องสืบเนื่องของคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓))

ข้อเท็จจริง

สืบเนื่องจากเมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๓ นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี (ในขณะนั้น) ได้อาศัยอำนาจแห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๑๑ (๘) โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีวางระเบียบที่เรียกว่า “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการปฏิรูป พ.ศ. ๒๕๕๓” โดยให้มีคณะกรรมการชุดหนึ่งประกอบด้วยบุคคลซึ่งนายกรัฐมนตรีเป็นผู้แต่งตั้งเป็น ประธานกรรมการ โดยให้ประธานกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งบุคคลตามสมควรเป็นเลขานุการและกรรมการ ในขณะเดียวกันให้สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการฯ

นายกรัฐมนตรีจึงได้มีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๑๗๑/๒๕๕๓ แต่งตั้งนายอานันท์ ปันยารชุน เป็นประธานคณะกรรมการปฏิรูป เมื่อวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๓ จากนั้นนายอานันท์ ปันยารชุน ประธานคณะกรรมการปฏิรูป จึงได้แต่งตั้งนายเดชรัต สุขกำเนิด เป็นเลขานุการคณะกรรมการปฏิรูป เมื่อวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๕๓ พร้อมกันนั้น นายอานันท์ ปันยารชุน ได้ประกาศแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นคณะกรรมการปฏิรูป จำนวน ๑๙ คน เมื่อวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๕๓ เช่นกัน ซึ่งก่อนหน้านี้ เมื่อวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๓ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบให้สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ ทำหน้าที่เป็น สำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการปฏิรูปประเทศ ซึ่งมีนายแพทย์ประเวช เวสสี เป็นประธาน ดังนั้น คณะกรรมการทั้งสองคณะนี้จึงทำงานควบคู่กันไป โดยมีงบประมาณสนับสนุนจากสำนักงบประมาณ เป็นเวลา ๓ ปี คณะทำงานของสมัชชาปฏิรูปประเทศมีภารกิจในการเก็บข้อมูล วิเคราะห์ สังเคราะห์ประเด็นปัญหา นำเสนอข้อเท็จจริงต่อคณะกรรมการปฏิรูปซึ่งมีนายอานันท์ ปันยารชุน เป็นประธาน เพื่อยกร่าง เป็นข้อเสนอแก้ปัญหาความอยู่ดีมีสุขและความเหลื่อมล้ำที่เกิดขึ้นในสังคมไทย คณะกรรมการปฏิรูปได้ ดำเนินงานมาเป็นเวลา ๑๐ เดือน ก็ได้ประกาศยุติบทบาทโดยการลาออกทั้งคณะด้วยเหตุผลมีการเปลี่ยน รัฐบาลใหม่ เมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ซึ่งก่อนยุติบทบาท คณะกรรมการปฏิรูปฯ ได้สรุปผลงาน เสนอต่อรัฐบาลและสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๔ โดยได้จัดทำเป็นข้อเสนอปฏิรูปอำนาจ พร้อมทั้งแถลงการณ์ของคณะกรรมการปฏิรูปฯ

รายงานเอกสารข้อเสนอการปฏิรูปโครงสร้างอำนาจดังกล่าวได้ส่งถึงประธานสภา ผู้แทนราษฎร (นายชัย ชิดชอบ) เมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๔ และประธานสภาผู้แทนราษฎร โดยสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ส่งเรื่องมายังคณะกรรมการการปกครอง เพื่อพิจารณารายงาน และข้อเสนอดังกล่าว คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร ได้บรรจุเรื่องไว้พิจารณาเมื่อวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๕๔ โดยมีมติรับเรื่องนี้ไว้พิจารณาศึกษาต่อไป

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๔ เป็นผลให้กรรมการบริหารพ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

การดำเนินการของคณะกรรมการการปกครอง

สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔)

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๓ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๔ ที่ประชุมได้ลงมติตั้งคณะกรรมการการปกครอง ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๓๕ ประกอบข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๒ ซึ่งคณะกรรมการการปกครอง ได้นำในเรื่องนี้มาพิจารณา ดังนี้

การดำเนินการ

๑. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) โดยมีนายชัย ชิดชอบ เป็นประธานคณะกรรมการ ได้นำเรื่องนี้ขึ้นมาพิจารณาในที่ประชุม เมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๔ และมีความเห็นให้นำเรื่องข้อเสนองานปฏิรูปโครงสร้างอำนาจ มาพิจารณาในการประชุมคณะกรรมการการปกครอง วันพุธที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๔ โดยในการประชุมครั้งนั้น ที่ประชุมพิจารณาเห็นว่า เรื่องดังกล่าวมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการบริหารราชการแผ่นดินทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ซึ่งเกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการปกครองโดยตรง ดังนั้น จึงมีมติให้รับเรื่องนี้ไว้พิจารณาศึกษา และให้มีหนังสือคณะกรรมการการปกครอง เพื่อนำกราบเรียนประธานสภาผู้แทนราษฎรทราบต่อไป ทั้งนี้ คณะกรรมการ ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๙๓/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๔ กราบเรียนประธานสภาผู้แทนราษฎร เพื่อทราบมติข้างต้นของคณะกรรมการ เรื่อง การพิจารณากรณี นายอานันท์ ปันยารชุน ประธานกรรมการปฏิรูป สำนักงานปฏิรูป (สปร.) ได้มีหนังสือคณะกรรมการปฏิรูป ที่ คปร.ว. ๑๒๐/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๔ เสนอแนวทางการปฏิรูปโครงสร้างอำนาจ โดยการกระจายอำนาจจากส่วนกลางไปสู่ท้องถิ่น และการจัดสรรอำนาจใหม่ระหว่างราชการกับองค์กรชุมชน/ภาคประชาสังคม หากคณะกรรมการได้พิจารณาศึกษาเสร็จแล้ว ก็จะได้้นำกราบเรียนประธานสภาผู้แทนราษฎร เพื่อพิจารณาต่อไป

๒. ในการประชุมคณะกรรมการการปกครอง วันพุธที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๔ ที่ประชุมได้พิจารณาศึกษาข้อมูลเอกสารของคณะกรรมการปฏิรูป (คปร.) ที่เสนอให้มีการปฏิรูปโครงสร้างอำนาจ โดยการกระจายอำนาจจากส่วนกลางไปสู่ท้องถิ่นและการจัดสรรอำนาจใหม่ระหว่างราชการกับองค์กรชุมชน/ภาคประชาสังคม สรุปประเด็นสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑) การลดทอนอำนาจบัญชาการของรัฐบาลด้วยการยุบเลิกราชการส่วนภูมิภาคที่เข้าไปแทรกแซงหรือทับซ้อนกับอำนาจในการจัดการตนเองของท้องถิ่น

๒) รูปแบบของการบริหารจัดการและการปกครองส่วนท้องถิ่น ควรได้รับการถ่ายโอนอำนาจหน้าที่จากรัฐบาล ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องรองรับและสนับสนุนบทบาทของชุมชนและภาคประชาสังคมในการมีส่วนร่วมการบริหารราชการ และการจัดบริการต่างๆ ภายในท้องถิ่น รวมถึงเชื่อมโยงการบริหารราชการที่ผ่านตัวแทนในระบบประชาธิปไตยกับการใช้อำนาจการตัดสินใจโดยตรงของประชาชน

๓) การปกครองส่วนท้องถิ่น ควรมีขอบเขตอำนาจหน้าที่ที่เหมาะสมในสังคม ๔ ด้าน คือ

- (๑) การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- (๒) การจัดการเศรษฐกิจ
- (๓) การจัดการสังคม
- (๔) การจัดการทางการเมือง

๔) รัฐบาลควรสนับสนุนให้ท้องถิ่นมีอำนาจในการบริหารจัดการตนเองโดยเฉพาะอำนาจทางการคลัง และการบริหารจัดการบุคลากร ดังนี้

- (๑) ให้อำนาจการจัดเก็บภาษีแก่ท้องถิ่นมากขึ้น
- (๒) ให้อำนาจโดยชอบธรรมในการใช้มาตรการทางภาษีเกี่ยวกับการสนับสนุนการดำเนินนโยบายของตนในขอบเขตที่เหมาะสมและเป็นธรรม

(๓) รัฐบาลควรใช้งบประมาณของรัฐในส่วนที่ไม่ใช่งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมาจัดสรรเป็นเงินอุดหนุนทั่วไปให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมุ่งอุดหนุนให้เกิดการลดความเหลื่อมล้ำระหว่างพื้นที่ต่างๆ ในประเทศ

(๔) ท้องถิ่นต้องมีอำนาจในการจัดการระบบการคลังของตนเอง เช่น การลงทุน การกู้ยืม การร่วมทุน และการจัดตั้งกองทุนเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติการกิจของท้องถิ่น และเสริมความเข้มแข็งให้กับชุมชน

๕) สร้างระบบความสัมพันธ์ในการบริหารจัดการตนเองของท้องถิ่น ๓ ส่วนคือ

- (๑) ส่วนกลางและส่วนท้องถิ่น
- (๒) ท้องถิ่นกับท้องถิ่น
- (๓) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับจังหวัดและระดับต่ำกว่าจังหวัด

๖) สนับสนุนบทบาทของชุมชน องค์กรชุมชน และภาคประชาสังคม

๗) ต้องมีการตั้ง “คณะกรรมการประชาสังคม” ซึ่งเป็นตัวแทนของประชาชนในท้องถิ่นเข้ามาเป็นกลไกเชื่อมโยงให้ประชาชนและชุมชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและการบริหารจัดการท้องถิ่น โดยคณะกรรมการประชาสังคมจะทำหน้าที่ในการถ่วงดุลการตัดสินใจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งในระดับจังหวัดและต่ำกว่าจังหวัด โดยมีอำนาจในการแสวงหาข้อมูล ข้อเท็จจริง ความเห็นและแนวทางต่างๆ ในการตัดสินใจจากชุมชน ประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้อง

ในการนี้ คณะกรรมาธิการเห็นว่า แนวคิดนี้ควรได้รับการสนับสนุน เนื่องจากปัจจุบันในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่งยังประสบปัญหาด้านงบประมาณต่อการดำเนินงานที่ไม่เพียงพอ การบริหารจัดการสาธารณประโยชน์ให้กับประชาชน ในขณะเดียวกันก็จะช่วยลดความเหลื่อมล้ำระหว่างพื้นที่ต่างๆ ในประเทศด้วยเช่นกัน ซึ่งเป็นเรื่องที่ควรให้การสนับสนุน แต่หากพิจารณาตามข้อมูลเอกสารแนวทางการปฏิรูปโครงสร้างอำนาจของคณะกรรมการปฏิรูป (คปร.) ข้างต้นจะเห็นว่า มีรายละเอียดและซับซ้อน ทั้งจะส่งผลต่อการบริหารราชการแผ่นดิน จึงมีความจำเป็นต้องพิจารณาข้อมูลด้วยความรอบคอบเสียก่อน โดยการสร้างกรอบแนวคิดในการพิจารณาศึกษาแนวทางการปฏิรูปโครงสร้างอำนาจดังกล่าว เพื่อนำไปสู่การศึกษาที่มีความละเอียดและชัดเจน นอกจากนี้ ยังมีประเด็นข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้ เช่น

๑) ปัจจุบันการบริหารจัดการการปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่ยังขาดผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ ความชำนาญ และความเชี่ยวชาญในการดำเนินงาน ซึ่งหากมีการลดทอนอำนาจบัญชาการของรัฐบาลด้วยการยุบเลิกราชการส่วนภูมิภาคตามข้อเสนอของคณะกรรมการปฏิรูป (คปร.) แล้ว อาจส่งผลให้การบริหารจัดการของท้องถิ่นในบางเรื่องไม่สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒) ตามเอกสารแนวทางการปฏิรูปโครงสร้างอำนาจตามข้อเสนอของคณะกรรมการปฏิรูป (คปร.) นั้น ยังไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบและการเยียวยาผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการขอให้มีการยกเลิกการบริหารราชการส่วนภูมิภาค และยังไม่มีความชัดเจนว่า การบริหารราชการส่วนภูมิภาคที่ผ่านมาไร้ประสิทธิภาพอย่างไร ตลอดจนมีตัวอย่างรูปแบบการปฏิรูปโครงสร้างอำนาจในลักษณะอื่นอีกหรือไม่ที่สามารถทำให้ทั้งการบริหารส่วนราชการภูมิภาคกับส่วนท้องถิ่นสามารถบริหารจัดการไปด้วยกันได้

๓) เจตนาที่แท้จริงของการปกครองส่วนท้องถิ่นที่ต้องการให้มีการปฏิรูปโครงสร้างอำนาจนั้น อาจจะไม่ได้ต้องการมีอำนาจผูกขาดหรือให้ยกเลิกการบริหารราชการส่วนภูมิภาค แต่หากต้องการให้มีความยืดหยุ่นในการปฏิบัติงานสาธารณะหรือสามารถบริหารจัดการได้ด้วยตนเองหรือบูรณาการร่วมกันกับส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่นอื่น ๆ ได้

๔) หากมีการยกเลิกรูปแบบการรวมศูนย์อำนาจไว้ที่ส่วนกลาง โดยให้ท้องถิ่นแต่ละท้องถิ่นเข้าไปบริหารจัดการตนเองเกือบทั้งหมด อาจส่งผลให้การดำเนินงานเพื่อส่วนรวมของประเทศลดลง เนื่องจากแต่ละท้องถิ่นก็จะมุ่งบริหารจัดการเพื่อประโยชน์ของท้องถิ่นของตนเท่านั้น และรูปแบบการบริหารจัดการท้องถิ่นยังอาจถูกแทรกแซงทางการเมืองได้อีกเช่นกัน

๕) การแก้ไขปัญหาคอนกรีตโครงสร้างให้ท้องถิ่นมีความสามารถในการบริหารจัดการมากขึ้น อาจทำได้โดยการยกฐานะการปกครองส่วนท้องถิ่นจากองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเทศบาลได้ เป็นต้น

ทั้งนี้ จากการพิจารณาศึกษาแนวทางการปฏิรูปโครงสร้างอำนาจข้างต้นนั้น เจตนาที่แท้จริงก็เพื่อนำไปสู่ประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ ซึ่งมีรายละเอียดมากจำเป็นต้องศึกษาด้วยความรอบคอบ จึงเห็นควรสร้างกรอบแนวคิดในการพิจารณาการศึกษาแนวทางการปฏิรูปโครงสร้างอำนาจดังกล่าวด้วยการวิเคราะห์ข้อเสนอของคณะกรรมการปฏิรูป (คปร.) ปัจจัยเชื่อมโยงหรือประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนผลกระทบที่เกิดขึ้น แล้วนำมาศึกษาว่ามีประเด็นศึกษาใดบ้าง เป็นไปในทางบวกหรือลบ ซึ่งถ้าเป็นในทางบวกมีประเด็นใดบ้างควรศึกษาและดำเนินการก่อนหรือมีความเป็นไปได้มากกว่ากัน จากนั้นก็นำไปศึกษาในรายละเอียดต่างๆ เช่น การพิจารณากฎหมายรองรับหรือยกฐานะหรือแก้ไขพระราชบัญญัติหรือกฎหมาย คำสั่งกระทรวงใด หรือมีนโยบายใดของรัฐบาลในปัจจุบันที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น ซึ่งการดำเนินการพิจารณาการศึกษาแนวทางการปฏิรูปโครงสร้างอำนาจควรเป็นในลักษณะการต่อยอดจากประเด็นเดิมที่เห็นควรให้มีการปรับปรุง แก้ไข หรือเปลี่ยนแปลง

๓. เพื่อประโยชน์ในการศึกษาเรื่องนี้ คณะกรรมาธิการจึงตั้งคณะอนุกรรมการพิจารณาการศึกษาแนวทางการปฏิรูปโครงสร้างอำนาจตามข้อเสนอของคณะกรรมการปฏิรูป (คปร.) เพื่อนำไปสู่การศึกษาที่มีความละเอียดและชัดเจนต่อไป โดยมีการเลือกตั้งตำแหน่งต่าง ๆ ในคณะอนุกรรมการพิจารณาการศึกษาแนวทางการปฏิรูปโครงสร้างอำนาจตามข้อเสนอของคณะกรรมการปฏิรูป (คปร.) ดังนี้

๑. นายนาวัฒน์ แก้วทอง	เป็นประธานคณะกรรมการ
๒. นายรังสิกร ทิมาตฤกะ	เป็นรองประธานคณะกรรมการ
๓. พลเอก สหชาติ พิพิธกุล	เป็นรองประธานคณะกรรมการ
๔. นายชำนาญ ศักดิเศรษฐ์	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๕. นายจักรพรรดิ ไชยสาส์น	เป็นอนุกรรมการ
๖. นายไผ่ ลิกค์	เป็นอนุกรรมการ
๗. นายยิ่งยศ อุดรพิมพ์	เป็นอนุกรรมการ
๘. นายกริชพล สีสาย	เป็นอนุกรรมการ
๙. นายกานต์ บุญศิริ	เป็นอนุกรรมการ
๑๐. นายชัยภัฏ จันทรวีไล	เป็นเลขานุการคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้มีการประชุมเป็นครั้งแรกเมื่อวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๔ ในการนี้ นายชัยภัฏ จันทรวีไล เลขานุการคณะกรรมการ ในฐานะเลขานุการคณะกรรมการพิจารณาศึกษา แนวทางการปฏิรูปโครงสร้างอำนาจตามข้อเสนอของคณะกรรมการปฏิรูป (คปร.) ได้รายงานผลการประชุม ของคณะกรรมการ ต่อที่ประชุมคณะกรรมการว่า การแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคมเป็นเรื่อง ค่อนข้างละเอียด ความเหลื่อมล้ำทางสังคมเกิดจากการรวมศูนย์อำนาจไว้ในลักษณะรวมศูนย์กลาง ซึ่งเป็น เรื่องที่ยังแก้ไขไม่ได้ ประกอบกับไม่มีข้อมูลการวิจัยในเรื่องดังกล่าว ประเด็นของปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคม ที่สำคัญ ได้แก่

๑. การกระจายอำนาจ
๒. การจัดสรรอำนาจ
๓. การจัดการอำนาจใหม่

คณะกรรมการพิจารณาศึกษาแนวทางการปฏิรูปโครงสร้างอำนาจตามข้อเสนอของ คณะกรรมการปฏิรูป (คปร.) ได้มีการประชุมปรึกษาหารือกันโดยได้มีการวางกรอบแนวทางการพิจารณา ศึกษาในด้านต่าง ๆ เพื่อเป็นการเทียบเคียงกับแนวทางการปฏิรูปโครงสร้างอำนาจตามข้อเสนอของ คณะกรรมการปฏิรูป (คปร.) เป็นการเบื้องต้นก่อน เพื่อนำไปสู่การศึกษาที่ละเอียดและชัดเจนต่อไป ประกอบด้วย

๑. ด้านกฎหมายและการเมือง
๒. ด้านเศรษฐกิจ
๓. ด้านเทคโนโลยีและการศึกษา
๔. ด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และอัตลักษณ์ท้องถิ่น
๕. ด้านภูมิศาสตร์
๖. ด้านสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ
๗. ด้านสังคมประชากร
๘. ด้านความมั่นคง

ทั้งนี้ การศึกษาดังกล่าวจะต้องนำกฎหมาย กฎ ระเบียบ พร้อมด้วยนโยบายของรัฐบาล ในปัจจุบันมาเทียบเคียงกับประเด็นที่เกี่ยวข้องตามข้อเสนอของ คปร. ด้วย

จากนั้น คณะกรรมการ ได้พิจารณาข้อเสนอแนวทางการปฏิรูปโครงสร้างอำนาจตาม ข้อเสนอของคณะกรรมการปฏิรูป (คปร.) แล้วเห็นว่า เป็นเรื่องที่มีความสำคัญ ซับซ้อน และอาจส่งผลต่อการบริหารราชการแผ่นดิน ทั้งเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของคณะกรรมการสมัชชาปฏิรูป ซึ่งจำเป็นต้องใช้ เอกสารข้อมูลประกอบการพิจารณา เพื่อให้เกิดความละเอียดรอบคอบยิ่งขึ้น จึงมีมติดังนี้

๑) เห็นชอบตามร่างกรอบแนวทางการพิจารณาศึกษาของคณะอนุกรรมการฯ ดังกล่าว

๒) ให้มีหนังสือถึง ประธานกรรมการปฏิรูป และประธานกรรมการสมัชชาปฏิรูป เพื่อขอ สรรพเอกสารข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาดำเนินการของคณะกรรมการปฏิรูป (คปร.) และ คณะกรรมการสมัชชาปฏิรูป เพื่อให้คณะอนุกรรมการฯ ได้ใช้ประกอบการศึกษาต่อไป

๓) ให้คณะอนุกรรมการ รายงานผลการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการฯ เพื่อให้ คณะกรรมการการปกครอง ได้ทราบเป็นระยะ ๆ

๔. สำนักงานปฏิรูป ได้มีหนังสือ ที่ สปร. ๘๒๘/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๔ แจ้งว่า เนื่องจากปัจจุบันคณะกรรมการปฏิรูป (คปร.) ได้พ้นหน้าที่ไปแล้วตั้งแต่ประธานกรรมการปฏิรูป (นายอานันท์ ปันยารชุน) ได้ลาออก โดยมีผลตั้งแต่วันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ที่ผ่านมา ดังนั้น สำนักงานปฏิรูป ในฐานะหน่วยงานเลขานุการของคณะกรรมการปฏิรูป (คปร.) และคณะกรรมการสมัชชาปฏิรูป (คสป.) จึงได้จัดส่งเอกสารคำชี้แจงกระบวนการจัดทำข้อเสนอการปฏิรูปโครงสร้างอำนาจ และหนังสือ ข้อเสนอ การปฏิรูปโครงสร้างอำนาจ (ฉบับสมบูรณ์) เพื่อให้คณะอนุกรรมการฯ ได้ใช้ประกอบการพิจารณาศึกษาต่อไป ทั้งนี้ คณะกรรมการฯ ได้มอบเอกสารให้คณะอนุกรรมการฯ ใช้ประกอบการพิจารณาต่อไป

- ที่ประชุมคณะกรรมการรับทราบ

๕. ในการประชุมคณะกรรมการการปกครอง วันพุธที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๔ พิจารณา รายงานผลการพิจารณาการศึกษาของคณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาแนวทางการปฏิรูปโครงสร้างอำนาจ ตามข้อเสนอของคณะกรรมการปฏิรูป (คปร.)

นายบรรณรักษ์ แก้วทอง ที่ปรึกษาคณะกรรมการ ในฐานะประธานคณะอนุกรรมการ พิจารณาการศึกษาแนวทางการปฏิรูปโครงสร้างอำนาจตามข้อเสนอของคณะกรรมการปฏิรูป (คปร.) ได้รายงาน ต่อที่ประชุมปรากฏดังนี้

คณะอนุกรรมการฯ ได้มีการประชุมจำนวน ๔ ครั้ง ซึ่งในการประชุมมีการพิจารณาการศึกษา จากหนังสือข้อเสนอการปฏิรูปโครงสร้างอำนาจที่คณะกรรมการปฏิรูป (คปร.) ส่งมาให้คณะอนุกรรมการฯ เมื่อพิจารณาแล้ว ที่ประชุมจึงมีมติให้มีหนังสือเชิญผู้แทนสำนักงานปฏิรูป (สปร.) คณะกรรมการปฏิรูป และคณะกรรมการสมัชชาปฏิรูป (คสป.) เข้าร่วมประชุม เพื่อให้ข้อมูลประกอบการพิจารณาการศึกษา

ภายหลังจากที่คณะอนุกรรมการฯ ได้พิจารณาแล้วปรากฏว่า ข้อเสนอการปฏิรูป โครงสร้างอำนาจของคณะกรรมการปฏิรูป (คปร.) ในส่วนสาระสำคัญนั้นขาดการวิจัย และไม่มีเอกสารการวิจัย เชิงวิชาการมารองรับ แต่เป็นการบรรยายเชิงความคิดเห็น หรือเป็นการประชุมแสดงความคิดเห็น (Discussions) ของแต่ละบุคคลนำมารวบรวม ซึ่งหลังจากการประชุมชี้แจง สำนักงานปฏิรูป จึงได้ส่งเอกสารหนังสือเรื่อง

แนวทางการปฏิรูปประเทศไทย ข้อเสนอต่อพรรคการเมืองและผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ต่อคณะกรรมการฯ
ดังนั้น คณะกรรมการฯ จึงได้จัดให้มีการประชุมและพิจารณาศึกษา ซึ่งมีความคิดเห็นว่า

๑. เรื่องแนวทางการปฏิรูปประเทศไทยเป็นเรื่องที่สำคัญอย่างยิ่งต่อประเทศ จึงเห็นควรให้
คณะกรรมการการปกครอง ดำเนินการพิจารณาศึกษาเพื่อต่อยอดแนวทางการปฏิรูปโครงสร้างต่อไป

๒. เห็นควรให้มีการดำเนินการจัดเสวนาหรือการจัดสัมมนา โดยให้เชิญผู้เกี่ยวข้อง
ทุกภาคส่วนเข้ามาร่วมแสดงความคิดเห็น โดยเฉพาะอย่างยิ่งควรทำการศึกษาวิจัยตามหลักวิชาการเพื่อเป็น
ฐานข้อมูลใช้ประกอบการพิจารณาศึกษา

๓. ขอให้สถาบันพระปกเกล้า ในฐานะที่เป็นองค์กรหนึ่งในการส่งเสริมและสนับสนุน
ด้านวิชาการแก่รัฐสภา ดำเนินการพิจารณาศึกษาแนวทางการปฏิรูปโครงสร้างอำนาจตามข้อเสนอของ
นายอานันท์ ปันยารชุน ประธานกรรมการปฏิรูป และคณะกรรมการปฏิรูป (คปร.) โดยให้จัดทำเป็นบท
วิพากษ์ วิเคราะห์ ข้อดี ข้อเสีย ปัญหา ผลกระทบ และการแก้ไข ตามข้อเสนอแนวทางการปฏิรูปโครงสร้างอำนาจ

๔. สำหรับเรื่องที่เกิดขึ้นขีดความสามารถ อำนาจหน้าที่ และงบประมาณของคณะกรรมการ
การปกครอง ก็ให้คณะกรรมการเสนอเรื่องต่อรัฐบาล เพื่อขอรับการสนับสนุนหรือผลักดันให้การปฏิรูป
โครงสร้างสำเร็จลุล่วงไปด้วยดีต่อไปได้ในอนาคต

ในการนี้ คณะกรรมการมีความเห็น ข้อสังเกตและหรือข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑. เห็นด้วยกับข้อเสนอของคณะกรรมการฯ ที่เสนอให้มีการจัดเสวนาหรือจัดการ
สัมมนา โดยอาจเชิญนักวิชาการหรือผู้ที่มีความเชี่ยวชาญหรือประสบการณ์ในทุกมิติทุกภาคส่วน
ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ เช่น ผู้ว่าราชการจังหวัด นักวิชาการ นักปกครอง ตัวแทนท้องถิ่น ผู้นำ
ในท้องถิ่นมาระดมความคิดเห็นร่วมกันว่า ต้องการให้มีการปฏิรูปประเทศเป็นไปในทิศทางใด ทั้งนี้ ในการ
ปฏิรูปประเทศจะต้องให้ความสำคัญกับความคิดเห็นของประชาชนเป็นหลัก หลังจากนั้น คณะกรรมการ
การปกครองจะรวบรวมข้อมูลจากการระดมความคิดเห็นและการรับฟังความคิดเห็นจัดทำเป็นรูปแบบนำเสนอ
ต่อสภาผู้แทนราษฎร และหรือรัฐบาล ซึ่งจะสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลที่แถลงต่อรัฐสภา ในข้อ ๑๖.
ระบุว่า “ให้เร่งรัดผลักดันการปฏิรูปการเมือง”

๒. การดำเนินการตามแนวทางข้อเสนอของคณะกรรมการปฏิรูป (คปร.) ต้องมีการบูรณาการ
โดยเห็นควรให้มีการวิจัยด้านเอกสารโดยมีหลักการทางวิชาการรองรับ

๓. เห็นด้วยที่จะต้องดำเนินการปฏิรูป ส่วนการจะยกเลิกรูปแบบการบริหารราชการ
ส่วนภูมิภาคนั้น คณะกรรมการยังไม่เห็นด้วยแต่เห็นควรให้มีการพัฒนาควบคู่ไปกับการปฏิรูปโครงสร้างรัฐ
ระหว่างส่วนกลางกับส่วนท้องถิ่น เพราะการปฏิรูปประเทศไทยเป็นเรื่องสำคัญ ทั้งนี้ มีความพยายามปฏิรูป
ประเทศไทยหลายครั้งแต่ไม่ประสบความสำเร็จ ในอนาคตจะมีการรวมอาเซียนเข้าด้วยกัน จำเป็นอย่างยิ่ง
ที่จะต้องมีการปฏิรูปประเทศไทยในแต่ละด้านเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น

๔. คณะกรรมการการปกครองเห็นควรเชิญสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
หรือสมาคมนักปกครองแห่งประเทศไทย ตลอดจนหน่วยงานอื่นที่มีแนวความคิดในการปฏิรูปประเทศไทย
มาระดมความคิดเห็นหรือแสดงความคิดเห็นเพื่อประกอบการศึกษาพิจารณาก่อนจะมีการจัดสัมมนา
หรือจัดเสวนาระดับประเทศ

๕. แนวทางการปฏิรูปตามข้อเสนอของคณะกรรมการปฏิรูป (คปร.) นั้น มีประมาณ ๓๐ เรื่อง ซึ่งบางเรื่องจะตรงกับขอบข่ายอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสามัญของสภาผู้แทนราษฎร สามารถนำเป็นแนวทางในการพิจารณาศึกษาเบื้องต้นเพื่อต่อยอด และนำไปสู่การปฏิรูปประเทศไทยต่อไปได้ ดังนั้น คณะกรรมการจึงมีมติ ดังนี้

๑. เห็นชอบตามข้อเสนอของคณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาแนวทางการปฏิรูปโครงสร้างอำนาจตามข้อเสนอของคณะกรรมการปฏิรูป (คปร.) ในคณะกรรมการการปกครอง และให้นำเป็นแนวทางดำเนินการพิจารณาศึกษาต่อไป

๒. ที่ประชุมเห็นว่า แนวทางการปฏิรูปโครงสร้างอำนาจเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อประเทศและอาจส่งผลต่อการบริหารราชการแผ่นดิน ในขณะที่ข้อเสนอของคณะกรรมการปฏิรูป (คปร.) บางเรื่องเกี่ยวข้องหรือใกล้เคียงกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสามัญของสภาผู้แทนราษฎร ดังนั้น เพื่อเป็นการระดมความคิดเห็นของกรรมการซึ่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มีประสบการณ์ทางการเมือง ตลอดจนแนวคิดของผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการที่จะช่วยผลักดันให้การปฏิรูประบบและโครงสร้างต่าง ๆ ในประเทศไทยขับเคลื่อนไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะนำไปสู่ความสมานฉันท์ สันติสุข และความเจริญมั่นคงในชาติ จึงให้มีหนังสือถึงประธานคณะกรรมการสามัญประจำสภาผู้แทนราษฎร อีก ๓๔ คณะ เพื่อพิจารณาศึกษา พร้อมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอการปฏิรูปโครงสร้าง โดยให้เสนอผลการพิจารณาศึกษาต่อคณะกรรมการการปกครอง เพื่อจะได้ดำเนินการรวบรวมจัดทำเป็นข้อเสนอแนวทางการปฏิรูปและนำเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร และหรือรัฐบาลพิจารณาศึกษาต่อไป

๓. มอบหมายนายอันวาร์ สาและ โฆษกคณะกรรมการ ให้ดำเนินการติดต่อประสานงานขอข้อมูลรายละเอียดงบประมาณของคณะกรรมการปฏิรูป (คปร.) ในสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ จากสำนักงบประมาณ เพื่อคณะกรรมการจะใช้ประกอบการพิจารณาศึกษา ในการดำเนินการจัดทำโครงการ/แผนงาน ในการปฏิรูปโครงสร้างอำนาจ ทั้งนี้ ให้รายงานต่อที่ประชุมคณะกรรมการในการประชุมครั้งต่อไป

๖. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๙๓๔/๒๕๕๔ จนถึงหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๙๖๘/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๔ ถึงประธานคณะกรรมการประจำสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๓๔ คณะ เพื่อขอเสนอให้พิจารณาศึกษา พร้อมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนวทางการปฏิรูปของคณะกรรมการปฏิรูป (คปร.)

๗. สถาบันพระปกเกล้า ได้มีหนังสือ ถึงคณะกรรมการการปกครอง แจ้งว่าสถาบันพระปกเกล้ามีความยินดีที่จะให้การสนับสนุนทางวิชาการแก่คณะกรรมการ โดยครอบคลุมการบริการดังต่อไปนี้

- ๑) การวิจัยร่างกฎหมายที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการแต่ละชุด
- ๒) การจัดสัมมนา/อภิปราย ในประเด็นสำคัญที่คณะกรรมการต้องการ หรือประเด็นที่คณะกรรมการประสงค์ที่จะเผยแพร่ความรู้ให้แก่สาธารณชนในวงกว้าง
- ๓) การให้บริการคำปรึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญของสำนักส่งเสริมวิชาการรัฐสภาในประเด็นที่คณะกรรมการต้องการข้อมูลสนับสนุนเพิ่มเติม
- ๔) การจัดทำคู่มือสนับสนุนองค์ความรู้ของคณะกรรมการ

๕) การวิเคราะห์และนำเสนอเนื้อหาหรือประเด็นที่คณะกรรมการให้ความสนใจในรูปแบบของการสร้างฐานข้อมูลบนเว็บไซต์ที่ง่ายต่อการเข้าถึงและใช้งาน

๖) การอบรม/สัมมนา เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการ เช่น การจัดอบรมให้แก่ผู้เชี่ยวชาญประจำคณะกรรมการ เป็นต้น

๗) เรื่องอื่น ๆ ที่คณะกรรมการเห็นว่า เป็นบริการทางวิชาการที่จำเป็นต่อการสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการ

๘. คณะกรรมการการที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ได้มีหนังสือถึงประธานคณะกรรมการการปกครอง แจ้งว่า พิจารณาข้อเสนอการปฏิรูป ดังนี้

๑. ข้อเสนอการปฏิรูปการจัดการที่ดินการเกษตร

๒. ข้อเสนอการสร้างความเป็นธรรมในการจัดการทรัพยากรแร่

๓. ร่างข้อเสนอการปฏิรูปฐานทรัพยากรเพื่อความยั่งยืนและเป็นธรรม

๔. ร่างข้อเสนอการปฏิรูปนโยบายการจัดการน้ำ

๕. ร่างข้อเสนอการปฏิรูปโครงสร้างการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

โดยคณะกรรมการการที่ดินฯ เห็นด้วยกับคณะกรรมการปฏิรูป (คปร.) ว่า การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติควรเปิดโอกาสให้คนทุกกลุ่มสามารถเข้าถึงทรัพยากรได้อย่างเท่าเทียมกันและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติจะต้องคำนึงถึงความสมดุลและความยั่งยืน อีกทั้งต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนและชุมชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ โดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖๖ และมาตรา ๖๗ ได้บัญญัติรับรองสิทธิชุมชนและสิทธิของบุคคลที่จะมีส่วนร่วมกับรัฐในการจัดการ บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุลและยั่งยืน ซึ่งที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ ได้เคยมีมติรับหลักการร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระด้านสิ่งแวดล้อมทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพ พ.ศ. .... และค้างการพิจารณาอยู่ในชั้นกรรมาธิการของวุฒิสภา เมื่อมีการยุบสภาผู้แทนราษฎรและคณะรัฐมนตรีมีได้ร้องขอให้มีการพิจารณาภายใน ๖๐ วัน เป็นเหตุให้ร่างพระราชบัญญัติฯ ดังกล่าว ตกไป

ทั้งนี้ คณะกรรมการการที่ดินฯ เห็นว่า ร่างพระราชบัญญัติองค์การอิสระด้านสิ่งแวดล้อมทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพ พ.ศ. .... มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศไทยให้เป็นไปอย่างสมดุลและยั่งยืน จึงควรเสนอให้คณะรัฐมนตรีเร่งพิจารณาเสนอร่างพระราชบัญญัติฯ ฉบับนี้ต่อสภาผู้แทนราษฎรโดยเร็วต่อไป

- ที่ประชุมรับทราบ

๙. คณะกรรมการสามัญประจำสภาผู้แทนราษฎร ได้มีหนังสือแจ้งผลการพิจารณาศึกษาพร้อมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างข้อเสนอดังกล่าวมายังคณะกรรมการการปกครอง ประกอบด้วย

๑) คณะกรรมการการที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒) คณะกรรมการการศึกษา

๓) คณะกรรมการการพลังงาน

๔) คณะกรรมการการแรงงาน

๕) คณะกรรมการการส่งเสริมราคาผลผลิตเกษตรกรรม

- ที่ประชุมได้พิจารณาเห็นว่า ในการพิจารณาศึกษาแนวทางการปฏิรูปดังกล่าว มีความสำคัญและต้องใช้ความละเอียดรอบคอบในการพิจารณาศึกษา จึงมีมติให้ขยายระยะเวลาออกไปอีก ๓๐ วัน โดยให้มีหนังสือแจ้งไปยังประธานคณะกรรมการสามัญประจำสภาผู้แทนราษฎรคณะที่ยังไม่ได้แจ้ง ผลการศึกษาอีกครั้งหนึ่ง

๑๐. ในการประชุมคณะกรรมการการปกครอง ครั้งที่ ๒๙ วันพฤหัสบดีที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ พิจารณากรณีสถาบันพระปกเกล้าเสนอการให้การสนับสนุนทางวิชาการแก่คณะกรรมการการปกครอง โดยเชิญ ดร.อรัญ โสติพันธุ์ ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมวิชาการรัฐสภา เข้าร่วมประชุม ซึ่งจากการประชุมทำให้ทราบ

วัตถุประสงค์ในการมาชี้แจงต่อคณะกรรมการในวันนี้ เพื่อต้องการรวบรวมความประสงค์ เบื้องต้นของคณะกรรมการว่าจะให้สถาบันพระปกเกล้าสนับสนุนองค์ความรู้ในเรื่องใดบ้าง ซึ่งการส่งเสริม วิชาการรัฐสภาเป็นภารกิจตามพระราชบัญญัติสถาบันพระปกเกล้า พ.ศ. ๒๕๔๑ และตามแผนกลยุทธ์ ฉบับปัจจุบันระบุว่า การสนับสนุนงานวิชาการนั้น กลุ่มเป้าหมายหลักคือ คณะกรรมการ โดยมีการ ให้บริการทางวิชาการหลักๆ ประกอบด้วย

หมวดที่ ๑ การศึกษาร่างกฎหมาย และประเด็นสาธารณะที่คณะกรรมการสนใจ

หมวดที่ ๒ การจัดทำเวทีสาธารณะ ประกอบด้วย เวทีรับฟังความคิดเห็น และเวทีให้ความรู้

หมวดที่ ๓ การค้นคว้าข้อมูลหรือการศึกษาต่างๆ ที่มีอยู่แล้วเพื่อให้คณะกรรมการนำไป ศึกษาในประเด็นที่สนใจ

หมวดที่ ๔ การบริการให้คำปรึกษาโดยคณะผู้เชี่ยวชาญของสถาบันพระปกเกล้า
ที่ผ่านมา สถาบันพระปกเกล้าได้ให้การสนับสนุนทางวิชาการในเรื่องที่เกี่ยวข้องที่เป็นหลัก ๒ เรื่อง คือ

๑. เรื่องการพัฒนาประชาธิปไตยตามหลักธรรมาภิบาลและสันติวิธี

๒. เรื่องการพัฒนาระบบการนิติบัญญัติ

ดังจะเห็นได้ว่า สถาบันพระปกเกล้ามีการศึกษาร่างกฎหมายร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เพื่อนำเสนอคณะกรรมการหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร รวมไปถึงพัฒนาระบบการควบคุมการบริหาร ราชการแผ่นดิน

ในการนี้คณะกรรมการได้แสดงความคิดเห็นในประเด็นต่างๆ ดังนี้

๑. คณะกรรมการสามารถขอรับการสนับสนุนทางวิชาการเกี่ยวกับการศึกษา แนวทางการปฏิรูปโครงสร้างอำนาจตามข้อเสนอของคณะกรรมการปฏิรูป (ค.ปร.) ในการเปิดเวทีรับฟัง ความคิดเห็นจากทุกภาคส่วน ดังนั้น คณะกรรมการจึงอาจขอรับการสนับสนุนจากสถาบันพระปกเกล้า ในการจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นดังกล่าวได้

๒. ปัจจุบัน ผู้ว่าราชการจังหวัดอยู่ภายใต้การควบคุมของนักการเมือง ดังจะเห็นได้จาก เมื่อมีการเปลี่ยนรัฐบาลจะมีการโยกย้ายผู้ว่าราชการจังหวัดอยู่เสมอ ดังนั้น จะมีวิธีการอย่างไรที่จะทำให้ ผู้ว่าราชการจังหวัดไม่ตกอยู่ภายใต้การควบคุมของนักการเมือง จึงขอให้ทางสถาบันพระปกเกล้าสนับสนุนในการ จัดสัมมนาผู้ว่าราชการจังหวัดหรือข้าราชการระดับ ๙ และระดับ ๑๐ โดยให้สถาบันพระปกเกล้าร่วมกับ คณะกรรมการการปกครอง ในการจัดเสวนาให้ความรู้ในเรื่องดังกล่าว

๓. หากคณะกรรมการจะจัดสัมมนาจะต้องกำหนดเป้าหมายของการจัดสัมมนาจะมี ๒ เรื่อง คือ

๑) เรื่องการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒) เรื่องการปฏิรูประบบบริหารราชการแผ่นดิน

๔. ประเด็นเรื่องการสนับสนุนการทำงานของคณะกรรมการนั้น คณะกรรมการสามัญทั้ง ๓๕ คณะประกอบไปด้วยที่ปรึกษา ผู้ชำนาญการ นักวิชาการ และเลขานุการประจำคณะกรรมการที่ทำหน้าที่สนับสนุนการทำงานของคณะกรรมการ ดังนั้น เพื่อเป็นการพัฒนาบุคลากรของคณะกรรมการให้มีประสิทธิภาพจึงเห็นว่า ควรมีการจัดสัมมนาและฝึกอบรมให้กับที่ปรึกษา ผู้ชำนาญการ นักวิชาการ และเลขานุการประจำคณะกรรมการโดยร่วมกับสถาบันพระปกเกล้า ด้วย

คณะกรรมการพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบให้จัดการสัมมนาเรื่อง “การปฏิรูปโครงสร้างอำนาจการบริหารราชการแผ่นดินส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น” โดยขอให้สถาบันพระปกเกล้า ดำเนินการจัดการสัมมนาร่วมกับคณะกรรมการการปกครอง และเพื่อให้การจัดสัมมนาดังกล่าวบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะกรรมการจึงได้มีมติตั้งคณะทำงานขึ้นคณะหนึ่ง เพื่อดำเนินการจัดการสัมมนาการปฏิรูปโครงสร้างอำนาจการบริหารราชการแผ่นดินส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย

๑. นายวิรัตน์ วิริยะพงษ์	เป็นประธานคณะทำงาน
๒. นายวิเชียร ขาวขำ	เป็นที่ปรึกษาคณะทำงาน
๓. นายขำนิ ศักดิ์เศรษฐ์	เป็นที่ปรึกษาคณะทำงาน
๔. นายนราพัฒน์ แก้วทอง	เป็นคณะทำงาน
๕. นายรส มะลิผล	เป็นคณะทำงาน
๖. นายรังสิกร ทิมาตฤกะ	เป็นคณะทำงาน
๗. นายจักรพรรดิ ไชยสาส์น	เป็นคณะทำงาน
๘. นายมงคล สุระสัจจะ	เป็นคณะทำงาน
๙. นายธานี สามารถกิจ	เป็นคณะทำงาน
๑๐. นายสรยุทธ เพ็ชรตระกูล	เป็นคณะทำงาน
๑๑. ดร.อรัญ โสติพันธ์	เป็นเลขานุการคณะทำงาน

๑๑. ได้มีคณะกรรมการเสนอข้อคิดเห็นในเรื่องดังกล่าวเพิ่มเติมจากเดิมอีกจำนวน ๒ คณะกรรมการ ประกอบด้วย คณะกรรมการกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุและผู้พิการ คณะกรรมการการพาณิชย์และทรัพย์สินทางปัญญา และคณะกรรมการการวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี

๑๒. คณะกรรมการการปกครองได้พิจารณาศึกษาแนวทางการปฏิรูปโครงสร้างอำนาจตามการเสนอของนายอานันท์ ปันยารชุน ประธานกรรมการปฏิรูป และคณะกรรมการปฏิรูป ในการประชุมคณะกรรมการการปกครอง ครั้งที่ ๓๘ วันพฤหัสบดีที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๕ โดยเชิญ เลขาธิการสถาบันพระปกเกล้าหรือผู้แทน เข้าร่วมประชุม เพื่อให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความเป็นไปได้ในการศึกษาวิจัยทางวิชาการ เพื่อให้เป็นที่เชื่อถือและมีข้อมูลมารองรับผลการศึกษามากขึ้น ซึ่งจากการพิจารณา ที่ประชุมได้มอบหมายให้สถาบันพระปกเกล้า ในฐานะที่เป็นองค์กรหนึ่งในการส่งเสริมและ

สนับสนุนด้านวิชาการแก่รัฐสภา ให้ดำเนินการพิจารณาศึกษาแนวทางการปฏิรูปโครงสร้างอำนาจตามข้อเสนอของนายอานันท์ ปันยารชุน ประธานกรรมการปฏิรูป และคณะกรรมการปฏิรูป (คปร.) โดยขอให้จัดทำเป็นบทวิพากษ์ วิเคราะห์ ข้อดี ข้อเสีย ปัญหา ผลกระทบ และการแก้ไข ตามข้อเสนอแนวทางการปฏิรูปโครงสร้างอำนาจฯ พร้อมนำเสนอเป็นรายงานผลการพิจารณาต่อคณะกรรมการการปกครอง

๑๓. ในการประชุมคณะกรรมการการปกครอง ครั้งที่ ๔๘ วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๕ สถาบันพระปกเกล้าได้จัดส่งรายงานเรื่อง การปฏิรูปโครงสร้างอำนาจ โดยการกระจายอำนาจจากส่วนกลางไปสู่ท้องถิ่นและการจัดสรรอำนาจใหม่ระหว่างราชการกับองค์กรชุมชน/ภาคประชาสังคมตามข้อเสนอของคณะกรรมการปฏิรูป (คปร.) : ผลการศึกษางานวิชาการที่เกี่ยวข้อง โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมชี้แจง ประกอบด้วย

๑. ผศ. ดร. ศุภสวัสดิ์ ชัชวาลย์	คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
๒. นายชาย ไซยชิต	คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา และ
๓. ดร. อริญ โสทธิพันธุ์	ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมวิชาการรัฐสภา (ผู้แทนเลขาธิการสถาบันพระปกเกล้า)

จากการพิจารณาโดยรับฟังการบรรยายสรุปจากผู้ทำการศึกษาประกอบเอกสารรายงาน ผลการศึกษา ตลอดจนข้อคิดเห็นของที่ประชุมเห็นว่า รายงานผลการศึกษานั้นมีเนื้อหาสาระที่ละเอียดมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อมูลการสังเคราะห์เกี่ยวกับข้อเสนอแนวทางการปฏิรูปโครงสร้างอำนาจของคณะกรรมการปฏิรูป (คปร.) ผลจากปัญหาที่ปรากฏในกระบวนการกระจายอำนาจและการจัดการปกครองท้องถิ่นของประเทศไทย ตลอดจนข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิรูปโครงสร้างอำนาจฯ จำนวน ๗ ประเด็น ประกอบด้วย

๑. การกระจายอำนาจจากส่วนกลางไปสู่ท้องถิ่น
๒. บทบาทของราชการส่วนภูมิภาค
๓. รูปแบบการบริหารจัดการและการปกครองท้องถิ่น
๔. ขอบเขตอำนาจของการปกครองส่วนท้องถิ่น
๕. การเสริมอำนาจในการบริหารจัดการท้องถิ่น
๖. ความสัมพันธ์ในการบริหารจัดการท้องถิ่น
๗. การส่งเสริมบทบาทของภาคประชาสังคมและชุมชน

เนื่องจากแนวทางการปฏิรูปโครงสร้างอำนาจเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อประเทศและอาจส่งผลต่อการบริหารราชการแผ่นดิน ในขณะที่การดำเนินงานของคณะกรรมการการปกครองจะเป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ประกอบข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๒ (๑๘) ในโอกาสนี้คณะกรรมการจึงจะเสนอรายงานผลการศึกษาฉบับนี้ต่อสภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณา และนำเสนอต่อรัฐบาล ตลอดจนองค์กรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

อย่างไรก็ตาม เพื่อให้เกิดความรอบคอบ รัดกุม และครอบคลุมเนื้อหาสาระที่จะเป็นข้อสงสัยของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่ประชุมคณะกรรมการการจึงมอบหมายให้สถาบันพระปกเกล้าและคณะผู้จัดทำรายงานได้ศึกษาประเด็นเพิ่มเติมได้แก่

๑. กระบวนการ ขั้นตอน วิธีการและการปฏิบัติในการกระจายอำนาจโดยการยุบเลิกโครงสร้างการบริหารราชการส่วนภูมิภาค/การยุบรวมองค์การบริหารส่วนตำบลให้มีขนาดใหญ่ขึ้น รวมทั้งการจัดสรรอำนาจใหม่ระหว่างราชการกับภาคประชาชน

๒. การบริหาร/การจัดการงบประมาณของประเทศที่เป็นอิสระ และการกระจายงบประมาณอย่างทั่วถึงและเหมาะสม

๓. การเตรียมความพร้อมและแนวทางการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงบทบาทของการบริหารราชการส่วนภูมิภาคในระหว่างที่ยังไม่มีการยุบเลิกโครงสร้างการบริหารราชการส่วนภูมิภาคให้สอดคล้องกับการปฏิรูปโครงสร้างอำนาจในอนาคต ซึ่งรวมถึงแนวทางการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงบทบาทของการบริหารราชการส่วนกลางด้วย

๔. ผลกระทบด้านการเมือง เศรษฐกิจ และกฎหมายต่างๆ ที่จะต้องแก้ไขให้สอดคล้องกับการปฏิรูปโครงสร้างอำนาจ

๕. แนวทางการแก้ไขปัญหาการทับซ้อนของเขตพื้นที่/ความซ้ำซ้อนของเขตอำนาจการบริหารงานและงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเองระหว่างองค์การบริหารส่วนจังหวัดกับเทศบาลและหรือองค์การบริหารส่วนตำบล

๖. แนวทางในการนำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิรูปโครงสร้างอำนาจทั้ง ๗ ประเด็นข้างต้นไปสู่การปฏิบัติ

๗. ประเด็นเรื่องอื่นที่สถาบันพระปกเกล้าหรือคณะผู้จัดทำรายงานเห็นว่า มีความเชื่อมโยงกับการปฏิรูปโครงสร้างอำนาจ

๑๔. ในการประชุมคณะกรรมการการปกครอง ครั้งที่ ๕๘ วันพุธที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๕ ตามที่คณะกรรมการการปกครอง ขอให้สถาบันพระปกเกล้า พิจารณาศึกษาเรื่อง “การปฏิรูปโครงสร้างอำนาจ โดยการกระจายอำนาจจากส่วนกลางไปสู่ท้องถิ่นและการจัดสรรอำนาจใหม่ระหว่างราชการกับองค์กรชุมชน/ภาคประชาสังคม ตามข้อเสนอของคณะกรรมการปฏิรูป (คปร.) โดยให้พิจารณาศึกษาเพิ่มเติมในเนื้อหาสาระให้มีความสมบูรณ์ครบถ้วนมากขึ้น นั้น

สถาบันพระปกเกล้า ได้มีหนังสือ ที่ พป ๐๐๐๘/๘๐๐ ลงวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๕ รายงานความคืบหน้าการดำเนินการ โดยคณะผู้วิจัย ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศุภสวัสดิ์ ชัชวาลย์ และนายชาย ไชยจิต จะดำเนินการศึกษาต่อในประเด็น “การนำข้อเสนอแนะการปฏิรูปโครงสร้างอำนาจของคณะกรรมการปฏิรูป (คปร.) ไปสู่การปฏิบัติ” ซึ่งสถาบันพระปกเกล้า จะประสานไปยังคณะกรรมการการเพื่อนำเสนอความคืบหน้าและผลการศึกษาต่อไป

๑๕. คณะกรรมการการปกครอง ร่วมกับสถาบันพระปกเกล้าจัดการสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง “การปฏิรูปโครงสร้างอำนาจการบริหารการปกครองของประเทศไทย” ระหว่างวันจันทร์ที่ ๑๐ – วันอังคารที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๕๕ ณ โรงแรมเซ็นทรา ศูนย์ราชการและคอนเวนชันเซ็นเตอร์ แจ้งวัฒนะ

๑๖. สถาบันพระปกเกล้า ได้มีหนังสือ ที่ พป ๐๐๘/๑๕๖๔ ลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ รายงานผลว่า สถาบันพระปกเกล้าได้ดำเนินการศึกษาเรื่องดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว โดยผู้ทำการศึกษาคือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศุภสวัสดิ์ ชัชวาลย์ คณะรัฐศาสตร์ สาขาการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พร้อมนี้ สถาบันพระปกเกล้าได้จัดส่งรายงานผลการศึกษาดังกล่าวมายังคณะกรรมการแล้ว

๑๗. ในการประชุมคณะกรรมการการปกครอง ครั้งที่ ๙๐ วันพุธที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ พิจารณารายงานเรื่อง “การนำข้อเสนอแนะการปฏิรูปโครงสร้างอำนาจฯ คณะกรรมการปฏิรูป (คปร.) ไปสู่การปฏิบัติ” จัดทำโดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศุภสวัสดิ์ ชัชวาลย์ อาจารย์ ชาย ไชยชิต และอาจารย์ กิตติพงศ์ กมลธรรมวงศ์ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ นำเสนอต่อสถาบันพระปกเกล้า และสถาบันพระปกเกล้าได้ส่งมอบรายงานฯ มายังคณะกรรมการการปกครอง เพื่อพิจารณาศึกษาในลำดับถัดไป ซึ่งภายหลังจากที่คณะกรรมการการปกครองได้พิจารณาศึกษารายงานดังกล่าวแล้ว คณะกรรมการการปกครองได้มีความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และข้อสังเกต สรุปสาระสำคัญได้ดังต่อไปนี้

๑. ประเทศไทยมีโครงสร้างบริหารส่วนราชการ ๓ ระดับ คือ บริหารราชการส่วนกลาง บริหารราชการส่วนภูมิภาค และบริหารราชการส่วนท้องถิ่นมาเป็นระยะเวลานานแล้ว ซึ่งในการบริหารราชการแผ่นดินนั้น ยังคงมีความจำเป็นที่จะต้องให้การบริหารราชการส่วนภูมิภาคยังคงดำรงอยู่ หากแต่ให้ลดบทบาทและภารกิจลง โดยให้บุคลากรและงบประมาณให้ราชการส่วนท้องถิ่นได้รับอย่างเต็มที่ เพื่อจะได้ดูแลประชาชนอย่างใกล้ชิด ทั้งนี้ ให้การแบ่งอำนาจ ภารกิจ และบุคลากรที่ชัดเจนในการทำงาน ไม่มีการซ้ำซ้อนกัน ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องแก้ไขเพิ่มเติม

๒. สำหรับรายงานฉบับนี้ ได้อธิบายการดำรงอยู่ของราชการส่วนภูมิภาคได้อย่างเหมาะสม และมีเนื้อหาสาระเป็นงานด้านวิชาการ เนื่องจากคณะกรรมการมีความประสงค์ให้รายงานฉบับนี้มีเนื้อหาสาระที่เชื่อมโยงกับแนวทางการปฏิรูปโครงสร้างอำนาจตามข้อเสนอของนายอานันท์ ปันยารชุน ประธานกรรมการปฏิรูปและคณะกรรมการปฏิรูป (คปร.) จึงเห็นควรให้เชิญคณะผู้จัดทำรายงานฯ มาประชุมร่วมกัน เพื่อจะได้พิจารณาดำเนินการให้ละเอียด รอบคอบ และได้เนื้อหาสาระของข้อมูลที่สมบูรณ์ที่สุด

๑๘. ในคราวประชุมคณะกรรมการการปกครอง ครั้งที่ ๙๓ วันพฤหัสบดีที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๕ ที่ประชุมได้พิจารณาเกี่ยวกับการปฏิรูปโครงสร้างอำนาจฯ อีกครั้งหนึ่ง โดยที่ประชุมเห็นว่า ควรนำผลการจัดสัมมนาร่วมกันระหว่างคณะกรรมการกับสถาบันพระปกเกล้า เรื่อง “การปฏิรูปโครงสร้างอำนาจการบริหารการปกครองของประเทศไทย” ในวันจันทร์ที่ ๑๐ – วันอังคารที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๕๕ มาใช้ในการประกอบการพิจารณา โดยนำรายงานแนวทางการปฏิรูปโครงสร้างอำนาจตามข้อเสนอของนายอานันท์ ปันยารชุน ประธานกรรมการปฏิรูป และคณะกรรมการปฏิรูป (คปร.) รายงานผลการจัดสัมมนาเรื่อง “การปฏิรูปโครงสร้างอำนาจการบริหารการปกครองของประเทศไทย” และรายงานของสถาบันพระปกเกล้า เรื่อง “การนำข้อเสนอแนะการปฏิรูปโครงสร้างอำนาจฯ ของคณะกรรมการปฏิรูป (คปร.) ไปสู่การปฏิบัติ” มาพิจารณาศึกษา เพื่อสรุปประเด็นจัดทำเป็นรายงานของคณะกรรมการการปกครองนำเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรต่อไป พร้อมควรตั้งคณะทำงานขึ้นคณะหนึ่ง เพื่อศึกษา ตรวจสอบรายงานให้มีความสมบูรณ์มากขึ้น

ทั้งนี้ ที่ประชุมเห็นชอบให้ดำเนินการ ดังนี้

๑. ให้มีหนังสือถึงเลขาธิการสถาบันพระปกเกล้า เรื่อง ขอเร่งรัดติดตามรายงานผลการจัดสัมมนาเรื่อง “การปฏิรูปโครงสร้างอำนาจการบริหารการปกครองของประเทศไทย”

๒. ตั้งคณะทำงานพิจารณาศึกษารายงานแนวทางการปฏิรูปโครงสร้างอำนาจฯ ตามข้อเสนอของคณะกรรมการปฏิรูป (คปร.) ในการบูรณาการเชื่อมโยงกับรายงานของสถาบันพระปกเกล้า เรื่อง “การนำข้อเสนอแนะการปฏิรูปโครงสร้างอำนาจฯ ของคณะกรรมการปฏิรูป (คปร.) ไปสู่การปฏิบัติ” ประกอบด้วย

๑. นายวิรัตน์ วิริยะพงษ์	ประธานคณะทำงาน
๒. นายจักรพรรดิ ไชยสาส์น	รองประธานคณะทำงาน
๓. นายนิติวัฒน์ จันทร์สว่าง	คณะทำงาน
๔. พลเอก นายแพทย์สหชาติ พิพิธกุล	คณะทำงาน
๕. นายประพันธ์ กรอบทอง	คณะทำงาน
๖. นายไพโรจน์ รัตนวิศาลนนท์	คณะทำงาน
๗. นายประโชติ สิริวัฒน์	คณะทำงาน
๘. นายกริชพล ลีลาชัย	คณะทำงานและเลขานุการ

โดยให้คณะทำงานฯ มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

๑. พิจารณาศึกษารายงานแนวทางการปฏิรูปโครงสร้างอำนาจ โดยการกระจายอำนาจจากส่วนกลางไปสู่ท้องถิ่นและการจัดสรรอำนาจใหม่ระหว่างราชการกับองค์กรชุมชน/ภาคประชาสังคมตามข้อเสนอของคณะกรรมการปฏิรูป (คปร.)

๒. พิจารณาศึกษารายงานของสถาบันพระปกเกล้าเรื่อง “การนำข้อเสนอแนะการปฏิรูปโครงสร้างอำนาจฯ ของคณะกรรมการปฏิรูป (คปร.) ไปสู่การปฏิบัติ”

๓. พิจารณาศึกษารายงานผลการจัดสัมมนาเรื่อง “การปฏิรูปโครงสร้างอำนาจการบริหารการปกครองของประเทศไทย”

๔. พิจารณาศึกษาโดยนำข้อมูลในรายงานการพิจารณาศึกษาตามข้อ ๑. ข้อ ๒. และข้อ ๓. มาบูรณาการเชื่อมโยง แล้วสรุปประเด็น พร้อมจัดทำเป็นรายงานของคณะกรรมการการปกครอง เพื่อเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป

๕. ดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้อง

๑๙. ในการประชุมคณะกรรมการการปกครอง ครั้งที่ ๑๐๖ วันพุธที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ตามที่คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร ได้มีมติตั้งคณะทำงานพิจารณาศึกษารายงานแนวทางการปฏิรูปโครงสร้างอำนาจฯ ตามข้อเสนอของคณะกรรมการปฏิรูป (คปร.) ในการบูรณาการเชื่อมโยงกับรายงานของสถาบันพระปกเกล้า เรื่อง “การนำข้อเสนอแนะการปฏิรูปโครงสร้างอำนาจฯ ของคณะกรรมการปฏิรูป (คปร.) ไปสู่การปฏิบัติ” โดยมอบหมายให้คณะทำงานฯ ดำเนินการพิจารณาศึกษาดังกล่าวให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วัน ซึ่งจะครบกำหนดระยะเวลาวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ แล้วรายงานต่อคณะกรรมการฯ นั้น

คณะทำงานฯ ยังไม่สามารถพิจารณาศึกษาให้แล้วเสร็จตามระยะเวลาที่กำหนดได้ ทั้งนี้ เป็นผลมาจากสถาบันพระปกเกล้ายังมิได้จัดส่งรายงานผลการจัดสัมมนาเรื่อง “การปฏิรูปโครงสร้างอำนาจการบริหารการปกครองของประเทศไทย” เมื่อวันจันทร์ที่ ๑๐ และวันอังคารที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๕๕ มายังคณะกรรมการเพื่อประกอบการพิจารณา ดังนั้น เพื่อความรอบคอบในการพิจารณาศึกษา คณะทำงานฯ จึงขอขยายระยะเวลาในการดำเนินงานของออกไปอีก ๖๐ วัน

- ที่ประชุมเห็นชอบให้ขยายระยะเวลาไปอีก ๖๐ วันตามที่คณะทำงานเสนอ

๒๐. ในการประชุมคณะกรรมการการปกครอง ครั้งที่ ๑๓๑ วันพฤหัสบดีที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ พิจารณารายงานของคณะทำงานศึกษาแนวทางการปฏิรูปโครงสร้างอำนาจฯ ตามข้อเสนอของ คณะกรรมการปฏิรูป (คปร.) ในการบูรณาการเชื่อมโยงกับรายงานของสถาบันพระปกเกล้า เรื่อง “การนำเสนอแนะการปฏิรูปโครงสร้างอำนาจฯ ของคณะกรรมการปฏิรูป (คปร.) ไปสู่การปฏิบัติ”

รายงานของคณะทำงานฯ ประกอบด้วย ๓ ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ ๑ ความเป็นมา

ส่วนที่ ๒ ข้อเสนอของคณะทำการศึกษา

ส่วนที่ ๓ สรุปผลการรวบรวมความเห็นจากผู้เข้าร่วมสัมมนาการสัมมนาเรื่อง “การปฏิรูปโครงสร้างอำนาจการบริหารการปกครองของประเทศไทย ตามข้อเสนอของคณะกรรมการปฏิรูป (คปร.)”

ส่วนที่ ๑ ความเป็นมา

สืบเนื่องจากได้มีระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการปฏิรูป พ.ศ. ๒๕๕๓ และ นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี (ในขณะนั้น) ได้มีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง แต่งตั้งประธาน กรรมการปฏิรูป ซึ่งได้แต่งตั้งให้ นายอานันท์ ปันยารชุน เป็นประธานกรรมการปฏิรูป และได้มีคำสั่งตั้ง คณะกรรมการปฏิรูป เพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ จากนั้น ประธานคณะกรรมการปฏิรูป (นายอานันท์ ปันยารชุน) ได้มีหนังสือกราบเรียนประธานรัฐสภา (สมัยสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓) เสนอแนวทางการปฏิรูปโครงสร้าง อำนาจ โดยการกระจายอำนาจจากส่วนกลางไปสู่ท้องถิ่นและการจัดสรรอำนาจใหม่ระหว่างราชการกับ องค์กรชุมชน/ภาคประชาสังคม ซึ่งประธานรัฐสภาได้มีดำริให้ส่งเรื่องให้คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร พิจารณาดำเนินการ แต่เนื่องจากมีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๔ จึงมิได้พิจารณาดำเนินการตามดำริของประธานรัฐสภาในสมัยนั้น

คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ จึงได้นำข้อเสนอแนวทางการ ปฏิรูปโครงสร้างอำนาจฯ ดังกล่าวมาพิจารณา และได้มีมติให้ตั้งคณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษา แนวทางการปฏิรูปโครงสร้างอำนาจตามข้อเสนอของคณะกรรมการปฏิรูป (คปร.) ซึ่งได้นำเสนอรายงาน ผลการพิจารณาศึกษาข้อเสนอแนวทางการปฏิรูปโครงสร้างอำนาจฯ ต่อคณะกรรมการ โดยคณะ อนุกรรมการฯ มีข้อเสนอว่า เห็นควรจัดให้มีการสัมมนา ดังนั้น คณะกรรมการจึงร่วมกับสถาบัน พระปกเกล้า จัดการสัมมนาเรื่อง “การปฏิรูปโครงสร้างอำนาจการบริหารการปกครองของประเทศไทย” ในวันจันทร์ที่ ๑๐ และวันอังคารที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๕๕ ณ โรงแรมเซ็นทารา ศูนย์ราชการและคอนเวนชัน เซ็นเตอร์ แจ้งวัฒนะ

ทั้งนี้ คณะกรรมการการปกครอง ได้มอบหมายให้มีสถาบันพระปกเกล้า โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศุภสวัสดิ์ ชัชวาลย์ และคณะ ดำเนินการพิจารณาศึกษาแนวทางการปฏิรูปโครงสร้างอำนาจตามข้อเสนอของนายอานันท์ ปันยารชุน ประธานกรรมการปฏิรูป และคณะกรรมการปฏิรูป (คปร.)

จากนั้น สถาบันพระปกเกล้าได้ดำเนินการพร้อมทั้งจัดส่งรายงานผลการศึกษาดังกล่าวไปยังสำนักงานคณะกรรมการการปฏิรูป (คปร.) ไปสู่การปฏิบัติ” ต่อคณะกรรมการ แต่เนื่องจากในรายงานผลการศึกษาดังกล่าวยังไม่มีผลการสรุปการจัดสัมมนาในวันที่ ๑๐ และวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๕๖ มาบรรจุไว้ด้วย คณะกรรมการการปกครองจึงได้มีมติให้มีการตั้งคณะทำงานศึกษาแนวทางการปฏิรูปโครงสร้างอำนาจ ตามข้อเสนอของคณะกรรมการปฏิรูป (คปร.) ในการบูรณาการเชื่อมโยงกับรายงานของสถาบันพระปกเกล้า เรื่อง “การนำข้อเสนอแนะการปฏิรูปโครงสร้างอำนาจ ของคณะกรรมการปฏิรูป (คปร.) ไปสู่การปฏิบัติ” ขึ้น ประกอบด้วย

๑. นายวิรัตน์ วิริยะพงษ์	ประธานคณะทำงาน
๒. นายจักรพรรดิ ไชยสาส์น	รองประธานคณะทำงาน
๓. นายนิติวัฒน์ จันทร์สว่าง	คณะทำงาน
๔. พลเอก นายแพทย์สหชาติ พิพิธกุล	คณะทำงาน
๕. นายประพันธ์ กรอบทอง	คณะทำงาน
๖. นายไพโรจน์ รัตนวิสาณนท์	คณะทำงาน
๗. นายประโชติ สิริวัฒน์	คณะทำงาน
๘. นายกริชพล ลีลาชัย	คณะทำงานและเลขานุการ

โดยให้คณะทำงานฯ มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

๑. พิจารณาศึกษารายงานแนวทางการปฏิรูปโครงสร้างอำนาจ โดยการกระจายอำนาจจากส่วนกลางไปสู่ท้องถิ่นและการจัดสรรอำนาจใหม่ระหว่างราชการกับองค์กรชุมชน/ภาคประชาสังคม ตามข้อเสนอของคณะกรรมการปฏิรูป (คปร.)

๒. พิจารณาศึกษารายงานของสถาบันพระปกเกล้าเรื่อง “การนำข้อเสนอแนะการปฏิรูปโครงสร้างอำนาจ ของคณะกรรมการปฏิรูป (คปร.) ไปสู่การปฏิบัติ”

๓. พิจารณาศึกษารายงานผลการจัดสัมมนาเรื่อง “การปฏิรูปโครงสร้างอำนาจการบริหารการปกครองของประเทศไทย”

๔. พิจารณาศึกษาโดยนำข้อมูลในรายงานการพิจารณาศึกษาตามข้อ ๑. ข้อ ๒. และข้อ ๓. มาบูรณาการเชื่อมโยง แล้วสรุปประเด็น พร้อมจัดทำเป็นรายงานของคณะกรรมการการปกครอง เพื่อเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป

๕. ดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้อง

ส่วนที่ ๒ ข้อเสนอของคณะทำงาน

สถาบันพระปกเกล้า ได้พิจารณาศึกษารวบรวมและสังเคราะห์งานวิชาการที่เกี่ยวข้องกับข้อเสนอการปฏิรูปโครงสร้างอำนาจของคณะกรรมการปฏิรูป (คปร.) ที่มีนายอานันท์ ปันยารชุน เป็นประธาน สำหรับรากฐานของการปฏิรูปโครงสร้างอำนาจเริ่มจากความเหลื่อมล้ำทางสังคมและข้อสังเกตของสถาบันพระปกเกล้า จำนวน ๔ ประการ ประกอบด้วย

ประการแรก ปัญหาเกี่ยวกับกรอบความคิดเรื่องการกระจายอำนาจที่ไม่ตรงกันระหว่าง
ความคิดแบบวัฒนธรรมชุมชนและสถาบันการเมือง

ประการที่สอง ปัญหาเกี่ยวกับการจัดโครงสร้างการบริหารราชการแผ่นดินและระบบการกำกับดูแล

ประการที่สาม ปัญหาเกี่ยวกับการถ่ายโอนภารกิจ

ประการที่สี่ ปัญหาเกี่ยวกับบทบาทและการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งประชาชนยังอาจมี
บทบาทจำกัด

ส่วนที่ ๓ สรุปผลการรวบรวมความเห็นจากผู้เข้าร่วมสัมมนาการสัมมนาเรื่อง “การปฏิรูป
โครงสร้างอำนาจการบริหารการปกครองของประเทศไทย ตามข้อเสนอของคณะกรรมการปฏิรูป (คปร.)

๑) ประเด็นเกี่ยวกับการกระจายอำนาจจากส่วนกลางไปสู่ท้องถิ่น

ซึ่งมีความเห็น โดยสรุปเป็น ๔ ส่วน ดังนี้

๑. ควรมีการกระจายอำนาจจากส่วนกลางไปสู่ท้องถิ่นอย่างมากที่สุด

๒. ควรมีการกระจายอำนาจจากส่วนกลางไปสู่ท้องถิ่นอย่างกลาง ๆ

๓. คัดค้านการกระจายอำนาจจากส่วนกลางไปสู่ท้องถิ่นอย่างมาก

๔. คัดค้านการกระจายอำนาจจากส่วนกลางไปสู่ท้องถิ่นอย่างกลาง ๆ

๒) ประเด็นเกี่ยวกับบทบาทของราชการส่วนภูมิภาค

ซึ่งมีความเห็น โดยสรุปเป็น ๓ ส่วน ดังนี้

๑. ควรยกเลิกบทบาทของราชการส่วนภูมิภาคมากที่สุด

๒. ควรมีการปรับบทบาทของราชการส่วนภูมิภาค

๓. ควรมีการคงอยู่ของบทบาทของราชการส่วนภูมิภาคอย่างเหนียวแน่น

๓) ประเด็นรูปแบบการบริหารจัดการและการปกครองท้องถิ่น

มีความเห็นสอดคล้องกับคณะกรรมการปฏิรูป (คปร.)

๔) ประเด็นเกี่ยวกับขอบเขตอำนาจของการปกครองส่วนท้องถิ่น

มีความเห็นสอดคล้องกับคณะกรรมการปฏิรูป (คปร.)

๕) ประเด็นการเสริมอำนาจในการบริหารจัดการท้องถิ่น

มีความเห็นสอดคล้องกับคณะกรรมการปฏิรูป (คปร.)

๖) ประเด็นความสัมพันธ์ในการบริหารจัดการท้องถิ่น

มีความเห็นสอดคล้องกับคณะกรรมการปฏิรูป (คปร.)

๗) ประเด็นการส่งเสริมบทบาทของภาคประชาสังคมและชุมชน

มีความเห็นสอดคล้องกับคณะกรรมการปฏิรูป (คปร.)

คณะกรรมการพิจารณาแล้ว เห็นชอบกับรายงานของคณะทำงานศึกษาแนวทางการ
ปฏิรูปโครงสร้างอำนาจฯ ตามข้อเสนอของคณะกรรมการปฏิรูป (คปร.) ในการบูรณาการเชื่อมโยงกับรายงาน
ของสถาบันพระปกเกล้า เรื่อง “การนำข้อเสนอแนะการปฏิรูปโครงสร้างอำนาจฯ ของคณะกรรมการปฏิรูป
(คปร.) ไปสู่การปฏิบัติ” โดยที่ประชุมได้มอบหมายให้คณะทำงานฯ ดำเนินการจัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์
(เป็นรูปเล่ม) ของคณะกรรมการการปกครอง เพื่อนำเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร พิจารณาต่อไป

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายกย่องสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นผลให้กรรมการ
พ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

(ปัจจุบัน คณะกรรมการการปกครองยังไม่ได้ดำเนินการพิจารณาเรื่องนี้ต่อไปอีก)

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

- ครั้งที่ ๒ วันพุธที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๔
- ครั้งที่ ๔ วันพุธที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๔
- ครั้งที่ ๕ วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๔
- ครั้งที่ ๖ วันพุธที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๔
- ครั้งที่ ๑๘ วันพุธที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๔
- ครั้งที่ ๒๑ วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๔
- ครั้งที่ ๒๕ วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๒๘ วันพุธที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๒๙ วันพฤหัสบดีที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๓๖ วันพุธที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๓๘ วันพฤหัสบดีที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๔๐ วันพฤหัสบดีที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๔๘ วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๕๘ วันพุธที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๘๘ วันพุธที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๙๐ วันพุธที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๙๓ วันพฤหัสบดีที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๑๐๖ วันพุธที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖
- ครั้งที่ ๑๓๑ วันพฤหัสบดีที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖

- นางสาวนิจิตต์ ลุนทอ วิทยากรชำนาญการพิเศษ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๔

เรื่องพิจารณา   ขอความเป็นธรรมกรณีไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการปฏิบัติหน้าที่ของนายศิริพงษ์ หลีประสิทธิ์ ปลัดอำเภอลอง จังหวัดอุตรดิตถ์

ผู้เสนอ   นายเพียร เครือทอง

ข้อเท็จจริง

ด้วยนางประเทือง เครือทอง น้องสาวของนายเพียร เครือทอง ผู้ร้อง ซึ่งเป็นผู้จัดการมรดกของนายจาย เครือทอง บิดา ได้ยื่นคำขอรังวัดออกโฉนดที่ดินโดยใช้หลักฐานใบจองเลขที่ ๓๘๖ หมู่ที่ ๒ ตำบลป่าคลอก อำเภอลอง จังหวัดอุตรดิตถ์ และได้ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้วเมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ แต่นายศิริพงษ์ หลีประสิทธิ์ ปลัดอำเภอลอง ซึ่งได้รับมอบหมายจากนายอำเภอลองในฐานะผู้ดูแลรักษาที่สาธารณประโยชน์ให้ไปร่วมเป็นพยานและตรวจสอบการครอบครองทำประโยชน์ในที่ดิน แต่กลับไม่ยอมลงชื่อรับรองแนวเขตที่ดิน ซึ่งนายศิริพงษ์ หลีประสิทธิ์ อ้างว่า เนื้อที่ที่ผู้ขอออกโฉนดที่ดินนำชี้รังวัดและการระบุทิศข้างเคียงคลาดเคลื่อนไม่ตรงตามที่ปรากฏในหลักฐานใบจอง ทั้งนี้ ผู้ร้องเห็นว่า รายงานผลการตรวจสอบแนวเขตการครอบครองที่ดินดังกล่าวของนายศิริพงษ์ หลีประสิทธิ์ ปลัดอำเภอลอง ที่ได้รายงานไปยังจังหวัดอุตรดิตถ์เป็นการใส่ร้ายผู้ร้องโดยกล่าวหาว่า มีพฤติกรรมก้าวร้าว ไม่รับฟังเหตุผล ดุหมั่น และแสดงอาการในทางนักเลงหัวไม้ พุดจาซ่มซังและทำดีทำต่อย

การพิจารณา

คณะกรรมการได้พิจารณาเรื่องดังกล่าวในเบื้องต้นแล้วเห็นว่า เพื่อให้เกิดความรอบคอบเป็นธรรม และมีข้อมูลที่เป็นประโยชน์ประกอบการพิจารณาเพิ่มเติม จึงให้มีหนังสือไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อสอบถามข้อเท็จจริงในเรื่องร้องเรียนดังกล่าวก่อนนำเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการต่อไป

การดำเนินการ

๑. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุดที่ ๙๕/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๔ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดอุตรดิตถ์ ขอทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของนายศิริพงษ์ หลีประสิทธิ์ ปลัดอำเภอลอง

๒. จังหวัดอุตรดิตถ์ ได้มีหนังสือศาลากลางจังหวัดอุตรดิตถ์ ที่ ภก ๐๐๑๗.๑/๑๕๓๐๗ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๔ รายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีดังกล่าว ดังนี้

อำเภอลองมีหนังสือที่ว่าการอำเภอลอง ที่ ภก ๐๒๑๗/๒๖๖๗ ลงวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๔ ชี้แจงไปยังจังหวัดอุตรดิตถ์โดยให้เหตุผลว่า เหตุที่ไม่ได้ลงชื่อรับรองแนวเขตในรายงานประเทือง เครือทองที่ยื่นคำขอออกโฉนดที่ดินโดยใช้หลักฐานใบจองเลขที่ ๓๘๖ หมู่ที่ ๒ ตำบลป่าคลอก อำเภอลอง จังหวัดอุตรดิตถ์ เนื่องจากเนื้อที่ที่ผู้ขอออกโฉนดที่ดินนำชี้รังวัดและการระบุทิศข้างเคียงคลาดเคลื่อนไม่ตรงตามที่ปรากฏในหลักฐานใบจอง เป็นสาเหตุให้นายศิริพงษ์ หลีประสิทธิ์ ปลัดอำเภอลอง ไม่สามารถลงลายมือชื่อในการรับรองแนวเขตได้ ประกอบกับเป็นที่ดินที่อยู่ในเขตป่าสงวน มีแนวเขตติดต่อกับคลองสาธารณประโยชน์ และการออกหลักฐานโฉนดที่ดินเป็นอำนาจของเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด ไม่ใช่อำนาจของนายอำเภอ และนายศิริพงษ์ หลีประสิทธิ์ เป็นเพียงผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ไปร่วมเป็นพยานตรวจสอบเท่านั้น ดังนั้น หากลงชื่อรับรองอาจต้องรับผิดชอบทางวินัยและทางอาญาได้ นั้น

ในกรณีนี้ผู้ร้องเห็นว่า นายศิริพงษ์ หลีประสิทธิ์ ปลัดอำเภอกลาง ได้รายงานผลการตรวจสอบแนวเขตการครอบครองดังกล่าวไปยังจังหวัดภูเก็ตที่เป็นการใส่ร้ายผู้ร้องโดยกล่าวหาว่า มีพฤติกรรมก้าวร้าวไม่รับฟังเหตุผล ดุหมั่น และแสดงอาการในทางนักเลงหัวไม้และพุดจาข่มขู่ อย่างไรก็ตาม อำเภอกลางได้ชี้แจงว่า หากสำนักงานที่ดินจังหวัดภูเก็ต สาขากลาง ได้ยืนยันและรับรองว่าเอกสารที่นำมายื่นคำขอออกโฉนดที่ดินนั้นมีความถูกต้องตรงแปลงตามที่มีการนำชี้รังวัดและสามารถออกโฉนดที่ดินได้โดยไม่ผิดระเบียบกฎหมาย และมติคณะรัฐมนตรี ก็ไม่ขัดข้อง แต่ให้ออกโฉนดที่ดินตามระยะที่ปรากฏในหลักฐานเดิม และถึงแม้ว่านายอำเภอหรือผู้รับมอบอำนาจจากนายอำเภอจะไม่ได้ไประวังชี้แนวเขตหรือไม่ลงชื่อรับรองแนวเขตสำนักงานที่ดินจังหวัดภูเก็ต สาขากลาง ก็สามารถพิจารณาออกโฉนดที่ดินให้กับผู้ยื่นคำขอออกโฉนดที่ดินได้โดยถือปฏิบัติตามคำสั่งกรมที่ดิน ที่ ๑๓๐๔/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๒ เรื่องการรับรองแนวเขตที่ดินของทางราชการ

ทั้งนี้ จังหวัดภูเก็ตได้มีหนังสือศาลากลางจังหวัดภูเก็ต ที่ ภก ๐๐๑๖.๓/๑๓๘๐๐ ลงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๔ ส่งเอกสารการชี้แจงของอำเภอกลางตามหนังสือที่ว่าการอำเภอกลาง ที่ ภก ๐๒๑๗/๒๖๖๗ ลงวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๔ ให้ผู้ร้องทราบและเสนอแนะความเห็นว่าการดำเนินการของอำเภอกลางมีผลกระทบต่อสิทธิของผู้ร้องในทางคดีก็สามารถนำเรื่องดังกล่าวเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมได้อีกทางหนึ่ง

คณะกรรมการได้พิจารณารายงานสรุปผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงของจังหวัดภูเก็ตแล้ว มีมติให้มีหนังสือถึงนายเพียร เครือทอง ผู้ร้อง เพื่อแจ้งสรุปผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงของจังหวัดภูเก็ต

๓. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๒๕๕/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ถึงนายเพียร เครือทอง แจ้งสรุปผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงของจังหวัดภูเก็ตให้ผู้ร้องทราบ ซึ่งกรณีนี้ผู้ร้องพอใจในการแก้ไขปัญหาและยินยอมยื่นเรื่องเพื่อขอทำการรังวัดใหม่แล้ว

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๒ วันพุธที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๔

ครั้งที่ ๗ วันพฤหัสบดีที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๔

- นายดนุพล นันทาแสง นิติกรปฏิบัติการ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๕

เรื่องพิจารณา ขอความเป็นธรรมในการรังวัดออกโฉนดที่ดินจากหลักฐานหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓ ก.) เลขที่ ๑๑๕๓ ตำบลแม่ปะ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

ผู้เสนอ ดาบตำรวจ ยานัด ประทาน

ข้อเท็จจริง

ดาบตำรวจ ยานัด ประทาน ผู้ร้อง อ้างว่า นายสุเคน ไชยสงคราม นายช่างรังวัดชำนาญงาน สำนักงานที่ดินจังหวัดตาก สาขาแม่สอด ดำเนินการรังวัดแนวเขตที่ดินไม่ถูกต้อง โดยมีการปักหลักเขตใหม่ รุกล้ำเข้าไปในที่ดินของผู้ร้องเพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับญาติของนายสุเคน ไชยสงคราม โดยอ้างว่าหลักเขตเก่า สูญหาย เมื่อผู้ร้องจะขุดหาหลักเขตเก่าก็ไม่ยอมให้ผู้ร้องดำเนินการ ซึ่งเจ้าของที่ดินแปลงข้างเคียงผู้ร้อง เป็นญาติของนายสุเคน ไชยสงคราม ประกอบกับผู้ปกครองท้องที่ก็ไม่มานำชี้แนวเขตที่ดิน ผู้ร้องจึงเห็นว่าการรังวัดแนวเขตที่ดินดังกล่าวไม่ถูกต้องตามระเบียบ ผู้ร้องจึงขอให้มีการรังวัดแนวเขตที่ดินอีกครั้ง พร้อมเปลี่ยนตัวนายช่างรังวัดคนใหม่

ผู้ร้องได้ร้องเรียนขอความเป็นธรรมไปยังศูนย์ดำรงธรรม อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก โดยนายอำเภอแม่สอดได้มอบหมายให้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดตาก สาขาแม่สอด ตรวจสอบข้อเท็จจริง และดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ ซึ่งสำนักงานที่ดินจังหวัดตาก สาขาแม่สอด แจ้งว่าได้ตรวจสอบข้อเท็จจริง โดยได้ให้เจ้าหน้าที่สอบสวนและตรวจสอบพยานหลักฐานต่างๆ แล้ว ไม่พบการกระทำความผิดแต่อย่างใด และในการรังวัดออกโฉนดที่ดิน นายช่างรังวัดได้ทำการรังวัดถูกต้องตามระเบียบทุกประการ ผลการรังวัดได้ เมื่อวันที่ ๐ - ๓ - ๖๕ ไร่ มากกว่า น.ส.๓ก. เนื้อที่ ๐ - ๐ - ๖๓ ไร่ ซึ่งหากผู้ร้องยังติดใจสงสัยต้องการให้มีการรังวัดใหม่ ก็ให้ผู้ร้องไปยื่นคำร้องขอรังวัดตรวจสอบ ณ สำนักงานที่ดินจังหวัดตาก สาขาแม่สอด ตามระเบียบของราชการได้ โดยสำนักงานที่ดินจังหวัดตาก สาขาแม่สอด จะได้พิจารณาเปลี่ยนนายช่างรังวัดใหม่ ตามความประสงค์ของผู้ร้องต่อไป

ทั้งนี้ ผู้ร้องเห็นว่า การดำเนินงานของหน่วยงานราชการดังกล่าวไม่โปร่งใส สร้างความเสียหายให้กับผู้ร้อง จึงมีความประสงค์ให้คณะกรรมการพิจารณาให้ความเป็นธรรม และเร่งรัดให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการคืนสิทธิให้แก่ผู้ร้องโดยเร็ว

การพิจารณา

คณะกรรมการได้พิจารณาเรื่องดังกล่าวในเบื้องต้นแล้วเห็นว่า เพื่อให้เกิดความรอบคอบ เป็นธรรม และมีข้อมูลที่เป็นประโยชน์ประกอบการพิจารณาเพิ่มเติม จึงให้มีหนังสือไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อสอบถามข้อเท็จจริงในเรื่องร้องเรียนดังกล่าวก่อนนำเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการต่อไป

การดำเนินการ

๑. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๙๔/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๔ ถึงเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดตาก สาขาแม่สอด เพื่อขอทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการร้องเรียนขอความเป็นธรรมในการรังวัดออกโฉนดที่ดิน

๒. สำนักงานที่ดินจังหวัดตาก สาขาแม่สอด ได้มีหนังสือสำนักงานที่ดินจังหวัดตาก สาขาแม่สอด ด่วนที่สุด ที่ ตก ๐๐๑๙.๐๑/๙๘๘๙ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๔ ซึ่งแจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับการดำเนินการ รังวัดออกโฉนดที่ดินดังกล่าว ดังนี้

๒.๑ ผู้ร้องได้นำหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓ก.) เลขที่ ๑๕๕๓ ยื่นคำขอออก โฉนดที่ดินเฉพาะรายต่อสำนักงานที่ดินจังหวัดตาก สาขาแม่สอด เมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๓ และเจ้าพนักงาน ที่ดินได้นำรังวัดให้เมื่อวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๓ ซึ่งในวันรังวัด นายช่างรังวัดไม่สามารถออกทำการรังวัดได้ เนื่องจากผู้xorรังวัดไม่นำเงินมัดจำรังวัดไปวางตามกำหนดนัด ต่อมาผู้xorรังวัดได้ไปติดต่อเพื่อขอนัดรังวัดใหม่ และเจ้าพนักงานที่ดินได้นำรังวัดให้ใหม่เมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๔

๒.๒ เมื่อถึงวันนัดรังวัดครั้งใหม่ นายสุเคน ไชยสงคราม นายช่างรังวัดชำนาญงาน ได้ออกไปทำการรังวัดตามกำหนดนัด ซึ่งในการรังวัดดังกล่าวผู้xorรังวัดได้ร่วมกับเจ้าของที่ดินข้างเคียง นำชี้แนวเขตและปักหลักเขตที่ดิน แต่ปรากฏว่าหลักเขตเก่าหมายเลข ชร ๖๐๒ และ ข ๖๙๓๖๐ ซึ่งเป็นหลัก เขตที่ดินข้างเคียงด้านทิศใต้ของที่ดินเลขที่ ๕๐๙ ได้สูญหายไปโดยไม่ทราบสาเหตุ ผู้xorรังวัดและเจ้าของที่ดิน ข้างเคียงเลขที่ ๕๐๙ จึงได้นำปักหลักเขตใหม่แทนเป็นหมายเลข ๙๙ - ๔๐๙๗ และ ๗๙ - ๑๔๑๕ สำหรับที่ดิน ข้างเคียงด้านทิศเหนือซึ่งมีแนวเขตติดคลองชลประทานได้มีผู้xorรังวัดนำชี้แนวเขต และผู้แทนผู้อำนวยการ โครงการชลประทานตากออกไปร่วมรังวัดชี้แนวเขตและลงชื่อรับรองแนวเขตชลประทาน ตลอดจนผู้ปกครอง ท้องที่ได้ออกไปร่วมเป็นพยานตรวจสอบแล้ว จึงถือได้ว่าการรังวัดครั้งนี้ไม่มีผู้คัดค้านแนวเขตดังกล่าว ผลการ รังวัดได้เนื้อที่ ๐ - ๓ - ๖๕ ไร่ ซึ่งมากกว่าเนื้อที่ของ น.ส.๓ก. เลขที่ ๑๕๕๓ ที่ผู้xorรังวัดนำมาเป็นหลักฐานในการ xorรังวัด จำนวน ๐ - ๐ - ๖๓ ไร่ ดังนั้น กรณีที่ผู้ร้องกล่าวหาว่า นายสุเคน ไชยสงคราม นายช่างรังวัด ขำนาญงาน รังวัดที่ดินไม่ถูกต้อง มีการปักหลักเขตใหม่รุกล้ำเข้ามาในเขตที่ดินของผู้ร้องเพื่อเอื้อประโยชน์ ให้กับญาติของตนนั้น เป็นการกล่าวหาที่เลื่อนลอยไม่มีเหตุผล

ทั้งนี้ เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดตาก สาขาแม่สอด ได้จัดทำประกาศตามมาตรา ๕๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน และดำเนินการปิดประกาศ เมื่อวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๔ ซึ่งครบกำหนด ๓๐ วัน ตามที่กฎหมายกำหนดแล้ว ไม่ปรากฏว่ามีผู้ใดคัดค้าน สำนักงานที่ดินจังหวัดตาก สาขาแม่สอด จึงพร้อมที่จะ จัดสร้างโฉนดที่ดินให้กับผู้xorรายนี้แล้ว

คณะกรรมการได้พิจารณารายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงดังกล่าวแล้วมีข้อสังเกตดังนี้

๑ การปักหลักเขตที่ดิน เป็นหน้าที่ที่ผู้xorรังวัดกับเจ้าของที่ดินข้างเคียง ที่จะร่วมกันนำรังวัด ปักหลักเขต นายช่างรังวัดผู้ทำการรังวัดมีหน้าที่เพียงตรวจสอบความถูกต้องของหลักเขตที่ปักใหม่ โดยอาศัย ค่าพิกต์ฉากประจำหลักเขตของแต่ละหลักเท่านั้น ไม่สามารถเอื้อประโยชน์ให้กับฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดได้ทั้งสิ้น

๒ หากผู้xorรังวัดไม่เห็นด้วยกับการรังวัดปักหลักเขตที่ดิน ตามกฎหมายกำหนดให้สามารถ ขอคัดค้านการรังวัดได้ภายใน ๓๐ วัน ภายหลังจากนับแต่วันที่ดำเนินการรังวัดแล้ว แต่กรณีนี้ผู้xorรังวัดได้เซ็นชื่อ ในใบถ้อยคำที่ให้รังวัดในการชี้เขตเรียบร้อยแล้ว ดังนั้น จึงเท่ากับว่าผู้xorรังวัดเห็นชอบกับการดำเนินการ รังวัดเมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๔ การที่ผู้xorรังวัดอ้างว่า หากไม่เซ็นชื่อในใบถ้อยคำที่ให้รังวัดในการชี้เขต จะไม่สามารถออกหลักฐานโฉนดที่ดินได้ จึงเป็นเพียงข้อกล่าวอ้าง เนื่องจากสามารถดำเนินการดังกล่าวได้ และการดำเนินการทุกขั้นตอนที่ผ่านมาเป็นไปอย่างถูกต้องตามขั้นตอนของกฎหมายทั้งสิ้น

ทั้งนี้ ที่ประชุมมีมติให้มีหนังสือถึงผู้ร้องเพื่อแจ้งสรุปผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงของสำนักงานที่ดินจังหวัดตาก สาขาแม่สอด พร้อมสอบถามการขอยื่นรังวัดที่ดินใหม่ของผู้ร้องและการเปลี่ยนตัวนายช่างรังวัดคนใหม่ตามข้อเสนอของนายอำเภอแม่สอด ตามหนังสือที่ ตก ๐๓๑๗.๑/(ศดธ.)/๔๔๑๐ ลงวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๔ หรือไม่ อย่างไร ขณะเดียวกันก็ให้มีหนังสือถึงสำนักงานที่ดินจังหวัดตาก สาขาแม่สอด เพื่อสอบถามความคืบหน้าการออกโฉนดที่ดินในเรื่องดังกล่าวด้วย

๓. คณะกรรมาธิการได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๒๕๓/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ถึงเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดตาก สาขาแม่สอด ขอทราบผลความคืบหน้าเกี่ยวกับการรังวัดออกโฉนดที่ดินดังกล่าว

๔. สำนักงานที่ดินจังหวัดตาก สาขาแม่สอด ได้มีหนังสือสำนักงานที่ดินจังหวัดตาก สาขาแม่สอด ด่วนที่สุด ที่ ตก ๐๐๑๙.๐๑/๑๐๕๔๙ ลงวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ซึ่งแจ้งผลความคืบหน้าการดำเนินการรังวัดออกโฉนดที่ดินดังกล่าว ดังนี้

๔.๑ อำเภอแม่สอด ได้มีหนังสือถึงผู้ร้องขอให้ไปยื่นคำร้องขอตรวจสอบการรังวัดออกโฉนดที่ดิน มิใช่เป็นการยื่นคำขอออกโฉนดที่ดินใหม่ เนื่องจากคำขอออกโฉนดที่ดินที่ยื่นไว้เดิมยังดำเนินการอยู่ จึงไม่สามารถรับคำขอซ้ำซ้อนได้ และเมื่อผู้ร้องยื่นคำขอตรวจสอบแล้ว สำนักงานที่ดินจังหวัดตาก สาขาแม่สอด จะได้พิจารณาเปลี่ยนนายช่างรังวัดใหม่ตามความประสงค์ของผู้ร้อง แต่ผู้ร้องไม่ได้ไปยื่นคำขอตามการเสนอแนะของอำเภอแม่สอด

๔.๒ สำนักงานที่ดินจังหวัดตาก สาขาแม่สอด ได้ดำเนินการตามคำขอออกโฉนดที่ดินของผู้ร้องแล้ว อยู่ในขั้นตอนการประกาศแจกโฉนดที่ดิน ซึ่งจะต้องประกาศให้ทราบภายในเวลา ๓๐ วัน จากนั้นให้ปิดประกาศไว้ในที่เปิดเผย เช่น สำนักงานที่ดินท้องที่ สำนักงานเขตหรือที่ว่าการอำเภอ หรือที่ว่าการกิ่งอำเภอ เป็นต้น ตามที่กำหนดในกฎกระทรวงฉบับที่ ๔๓ พ.ศ. ๒๕๓๗ ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗ สำนักงานที่ดินจังหวัดตาก สาขาแม่สอด ได้ประกาศแจกโฉนดที่ดินดังกล่าว ณ สถานที่ที่กฎหมายกำหนดครบถ้วนแล้ว ตั้งแต่วันที่ ๗ และวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๔ ปรากฏว่าไม่มีผู้ใดคัดค้าน ขั้นตอนต่อไปจะเป็นการสร้างโฉนดที่ดินเสนอเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดตาก สาขาแม่สอด พิจารณาลงนามเพื่อแจกให้กับผู้ขอออกโฉนด แต่ในขั้นตอนดังกล่าว ยังไม่ได้ดำเนินการ เนื่องจากผู้ร้องได้ร้องขอความเป็นธรรมต่อคณะกรรมการการปกครอง ดังนั้น สำนักงานที่ดินจังหวัดตาก สาขาแม่สอด จึงเห็นควรให้ชะลอเรื่องไว้ก่อน

คณะกรรมการได้พิจารณารายงานผลความคืบหน้าดังกล่าวแล้วเห็นควรให้มีหนังสือถึงสำนักงานที่ดินจังหวัดตาก สาขาแม่สอด เพื่อรับทราบผลความคืบหน้าเกี่ยวกับการรังวัดออกโฉนดที่ดินข้างต้น และหากผู้ร้องยังมีข้อสงสัยเกี่ยวกับกระบวนการออกโฉนดที่ดินในขั้นตอนใด ขอให้สำนักงานที่ดินจังหวัดตาก สาขาแม่สอด อำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ร้อง และให้มีหนังสือถึงผู้ร้องแจ้งผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงข้างต้น พร้อมให้ข้อเสนอแนะว่า หากผู้ร้องเห็นว่าการดำเนินการออกโฉนดที่ดินของเจ้าพนักงานที่ดินในกรณีนี้ ไม่ถูกต้องหรือไม่ชอบด้วยกฎหมายก็สามารถเสนอเรื่องเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมต่อไป

๕. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๔๒๗/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ถึงเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดตาก สาขาแม่สอด รับทราบผลความคืบหน้าเกี่ยวกับการรังวัดออกโฉนดที่ดินดังกล่าว

๖. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๔๒๘/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ถึงดาบตำรวจ ยานัด ประทาน แจ้งผลความคืบหน้าเกี่ยวกับการรังวัดออกโฉนดที่ดินตามผลการดำเนินการของสำนักงานที่ดินจังหวัดตาก สาขาแม่สอด และหากผู้ร้องเห็นว่าการดำเนินการออกโฉนดที่ดินของเจ้าพนักงานที่ดินในกรณีนี้ ไม่ถูกต้องหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย ก็สามารถเสนอเรื่องเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมต่อไป

๗. ดาบตำรวจ ยานัด ประทาน มีหนังสือลงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ แจ้งว่า ไม่เห็นด้วยกับการพิจารณาของคณะกรรมการการ โดยชี้แจงเพิ่มเติมว่า การดำเนินการออกโฉนดที่ดินของนายเซย จางตระกูล (เจ้าของที่ดินข้างเคียงทางทิศใต้) ที่ยื่นคำขอออกโฉนดที่ดินไม่ชอบเนื่องจากเจ้าพนักงานที่ดินส่งหนังสือแจ้งเรื่องการระวางชี้แนวเขตและลงชื่อรับรองแนวเขตไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากไม่ได้ส่งหนังสือแจ้งให้เจ้าของกรรมสิทธิ์ที่แท้จริงทราบ และเป็นการออกโฉนดที่ดินในระหว่างที่ศาลบังคับยึดทรัพย์และรอกการขายทอดตลาด ในคดีที่นางสาวปริญญา สุปรีย์ทวีบุรณ์ จำนองที่ดิน น.ส.๓ก. เลขที่ ๑๕๕๓ เป็นประกันไว้กับธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ซึ่งต่อมาผู้ร้องเป็นผู้ซื้อที่ดินได้จากการขายทอดตลาดในคดีนี้ แต่มีนายเรือง ใหญ่แก้ว ได้ครอบครองที่ดินแปลงดังกล่าวอยู่โดยอ้างว่าได้ขออนุญาตจากเจ้าของที่ดินเดิมแล้ว ดังนั้น ผู้ร้องจึงได้ยื่นคำขอรังวัดเพื่อตรวจสอบเขตที่ดินและฟุ้งขับไล่ ปรากฏว่า การรังวัดของนายสุเคน ไชยสงคราม นายช่างรังวัดชำนาญงาน ที่อ้างว่าทำการรังวัดที่ดินตามพิคัดเกา (นายสมคิด เพชรประดับ นายช่างรังวัด ผู้ทำการรังวัดขณะออกโฉนดที่ดินให้กับนายเซย จางตระกูล) ทำให้ผู้ร้องเสียเนื้อที่ดินไปและเป็นการเอื้อประโยชน์ให้กับพ่อตา (นายเซย จางตระกูล) และญาติพี่น้องของตน

ดังนั้น ผู้ร้องจึงขอให้คณะกรรมการทบทวนการพิจารณาเรื่องร้องเรียนใหม่อีกครั้ง โดยพร้อมที่จะเข้าชี้แจงด้วยตนเอง หรือขอให้คณะกรรมการลงพื้นที่เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริง ทั้งนี้ ขอให้คณะกรรมการแจ้งให้สำนักงานที่ดินจังหวัดตาก สาขาแม่สอด ระงับการออกโฉนดที่ดินดังกล่าวไว้จนกว่าจะมีการรับฟังข้อเท็จจริงจนครบถ้วนก่อน

คณะกรรมการการปกครองได้พิจารณาคำร้องดังกล่าวของผู้ร้องแล้วยังคงยืนตามมติเดิม โดยหากผู้ร้องยังติดใจเกี่ยวกับการดำเนินการออกโฉนดที่ดินของเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดตาก สาขาแม่สอด ว่าดำเนินการไม่ถูกต้องตามระเบียบ กฎหมายและทำให้ผู้ร้องได้รับความเสียหายโดยส่วนตัว ก็สามารถเสนอเรื่องเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมได้

๘. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๖๒๓/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ถึงดาบตำรวจ ยานัด ประทาน ผู้ร้อง แจ้งยืนยันมติของคณะกรรมการตามข้อ ๗.

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๒ วันพุธที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๔

ครั้งที่ ๕ วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๔

ครั้งที่ ๗ วันพฤหัสบดีที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๔

ครั้งที่ ๑๐ วันพุธที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๔

ครั้งที่ ๑๒ วันพุธที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๔

- นายดนุพล นันตาแสง นิติกรปฏิบัติการ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๖

เรื่องพิจารณา ขอให้ตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ด

ผู้เสนอ นายการุณลักษณ์ มณีเรือง
(เรื่องสืบเนื่องของคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓))

ข้อเท็จจริง

ผู้ร้องอ้างว่า ผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ดได้อนุมัติให้สำนักงานเกษตรจังหวัดร้อยเอ็ด ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างรถไถเดินตามจำนวน ๖๐ ชุดๆ ละ ๑๕๐,๐๐๐ บาทเศษ และซื้อเครื่องสูบน้ำ ขนาด ๘ นิ้ว จำนวน ๖๘ เครื่อง ๆ ละ ๕๘๐,๐๐๐ บาท ตามโครงการเพิ่มประสิทธิภาพของโครงการผลิต ข้าวหอมมะลิด้วยเครื่องจักรกลการเกษตร โดยราคาที่จะดำเนินการซื้อจัดจ้างนั้นสูงกว่าความเป็นจริง ในราคาซื้อขายกันตามท้องตลาดประกอบกับรถไถเดินตามนั้นไม่สอดคล้องกับความต้องการของ ชาวบ้าน และไม่เห็นด้วยกับการใช้งบประมาณดังกล่าว จึงได้ทำหนังสือคัดค้านไปยังผู้ว่าราชการจังหวัด ร้อยเอ็ด แต่ผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ดยังคงจะดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างต่อไปโดยร่วมมือกับพ่อค้าจำนวน ๒ คน และมีการกำหนดคุณสมบัติไว้แล้ว

การพิจารณา

คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) ได้กำหนดจะพิจารณาเรื่องนี้ เมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๓ แต่ปรากฏว่า ผู้ร้องได้ประสานมายังคณะกรรมการเพื่อขอเลื่อนการประชุม ออกไปเนื่องจากอยู่ระหว่างขั้นตอนของการรวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อประกอบการพิจารณา ของคณะกรรมการ ดังนั้น คณะกรรมการจึงได้มีหนังสือสภาผู้แทนราษฎร ด่วนที่สุด ที่ ๔๖๑๒/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๓ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ด ขอทราบข้อเท็จจริงและข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับ การใช้จ่ายงบประมาณตามข้อร้องเรียนหรือไม่ อย่างไร

จังหวัดร้อยเอ็ด ได้มีหนังสือศาลากลางจังหวัดร้อยเอ็ด ที่ รอ ๐๐๐๙.๑/๑๙๙๖๖ ลงวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ ถึงคณะกรรมการการปกครอง ชี้แจงว่า จังหวัดได้รับอนุมัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒ เป็นงบรายจ่ายจังหวัด ซึ่งเป็นเงินกันไว้เบิกเหลื่อมปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒ กรณีไม่มีหนี้ผูกพัน เพื่อให้ดำเนินงานตามโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวหอมมะลิด้วยเครื่องจักรกล การเกษตรวงเงินงบประมาณ ๑๕,๐๗๙,๙๘๐ บาทในการจัดหารถไถนาอเนกประสงค์ จำนวน ๖๐ ชุด โดยจังหวัดได้ดำเนินการจัดซื้อรถไถนาอเนกประสงค์ด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ แต่จากการตรวจสอบ พบว่า เกิดความคลาดเคลื่อนในร่างขอบข่ายของงาน (TOR : Terms Of Reference) ดังนั้น จังหวัดร้อยเอ็ด จึงยกเลิกการประกวดราคาในครั้งนั้นเพื่อให้เกิดการจัดซื้อใหม่ แต่มีผู้เสนอราคาขายคัดค้านการ ประกาศยกเลิกการประกวดราคาซื้อรถไถนาอเนกประสงค์ดังกล่าว จังหวัดร้อยเอ็ดจึงได้ตั้งคณะกรรมการ ตรวจสอบข้อเท็จจริงการยกเลิกประกวดราคาซื้อรถไถนาฯ ซึ่งคณะกรรมการพิจารณาแล้วมีความเห็นไม่เป็น เอกฉันท์ โดย ๓ ใน ๕ คนมีความเห็นว่า การประกาศยกเลิกการประกวดราคาของจังหวัดร้อยเอ็ด ไม่ชอบ ดังนั้น เพื่อให้เกิดความรอบคอบในการดำเนินการจัดซื้อและไม่เกิดความเสียหายต่อทางราชการ จังหวัดร้อยเอ็ดจึงได้หารือไปที่กระทรวงมหาดไทย ตามหนังสือ ด่วนที่สุด จังหวัดร้อยเอ็ด ลงวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ เรื่อง หารือการจัดซื้อรถไถนาอเนกประสงค์ด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ตามประกาศ

ประกวดราคา เลขที่ E กจ.รอ.๒/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๓ งบประมาณ ๑๕,๐๗๙,๙๘๐ บาท ซึ่งเมื่อทราบผลการตอบข้อหาหรือแล้ว จะได้เร่งรัดการบริหารจัดการงบรายจ่ายจังหวัดให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาการใช้จ่ายเงินกันไว้เบิกเหลื่อมปีโดยเร็ว

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๔ เป็นผลให้กรรมาธิการพ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

การดำเนินการของคณะกรรมการการปกครอง

สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔)

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๓ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๔ ที่ประชุมได้ลงมติตั้งคณะกรรมการการปกครอง ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๓๕ ประกอบข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๒ ซึ่งคณะกรรมการการปกครอง ได้ดำเนินการพิจารณาในเรื่องนี้ต่อเนื่องจากคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) ดังนี้

๑. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๙๘/๒๕๕๔ วันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๔ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ด ขอรบความคืบหน้าการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ด

๒. จังหวัดร้อยเอ็ด ได้มีหนังสือศาลากลางจังหวัดร้อยเอ็ด ด่วนที่สุด ที่ รอ ๐๐๑๖.๗/๑๖๖๖๐ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๔ ได้แจ้งข้อเท็จจริงและผลการดำเนินการ ดังนี้

๑) กรณีผู้เสนอราคาขายคัสด้านการประกายกเลิกการประกวดราคาซื้อรถไถนาอเนกประสงค์ จังหวัดร้อยเอ็ดได้หารือไปยังกระทรวงมหาดไทย และได้รับการตอบข้อหาหรือว่าผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ดต้องพิจารณาค่าอุทธรณ์และแจ้งผู้อุทธรณ์โดยไม่ชักช้า แต่ต้องไม่เกิน ๓๐ วันนับแต่วันที่รับอุทธรณ์

๒) จังหวัดร้อยเอ็ดได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการกลั่นกรองการพิจารณาอุทธรณ์เพื่อให้ดำเนินการตรวจสอบเรื่องดังกล่าว และได้มอบหมายให้สำนักงานเกษตรจังหวัดตรวจสอบ ยืนยันความคลาดเคลื่อนของร่างขอบข่ายของงาน (TOR : Terms Of Reference) และความเหมาะสมของราคา ซึ่งได้รับการยืนยันว่า ร่างขอบข่ายของงาน (TOR : Terms Of Reference) มีความสมบูรณ์ไม่คลาดเคลื่อนและมีราคาเหมาะสม สามารถเทียบเคียงกับราคาตลาดได้ ประกอบกับโครงการจัดซื้อรถไถนาอเนกประสงค์เป็นโครงการที่มีประโยชน์ต่อเกษตรกร และงบประมาณตามโครงการฯ ดังกล่าวใกล้สิ้นสุดระยะเวลาการกันเงินไว้เบิกเหลื่อมปี จึงเห็นควรเรียกผู้ได้รับแจ้งราคามาดำเนินการทำสัญญาตามขั้นตอนของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุฯ ต่อไป

๓) จังหวัดร้อยเอ็ดได้แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาความเห็นของสำนักงานเกษตรจังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งคณะกรรมการฯ เห็นชอบตามข้อเสนอของสำนักงานเกษตรจังหวัดร้อยเอ็ดและให้เรียกผู้รับแจ้งราคามาดำเนินการทำสัญญาตามขั้นตอนของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุฯ

ทั้งนี้ จังหวัดร้อยเอ็ดได้รายงานข้อเท็จจริงเกี่ยวกับปัญหาตามข้อร้องเรียนดังกล่าวให้สำนักงานผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย เขต ๑๒ ทราบด้วยแล้ว

ที่ประชุมรับทราบและมีมติให้บรรจุเรื่องดังกล่าวในการประชุมของคณะกรรมการการปกครอง ในวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๔

๓. คณะกรรมการได้พิจารณาเรื่องนี้ในคราวประชุม ครั้งที่ ๖ วันพุธที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ โดยคณะกรรมการได้พิจารณาเอกสารการชี้แจงของจังหวัดร้อยเอ็ดแล้วเห็นว่า การชี้แจงของจังหวัดร้อยเอ็ดส่วนใหญ่เป็นเรื่องเกี่ยวกับการพิจารณาอุทธรณ์ของ บริษัท ที.เอ.เอ็ม.เอ็นเตอร์ไพรส์ จำกัด ผู้เสนอราคาต่ำสุดในจำนวน ๒ ราย ที่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นผู้มีสิทธิเสนอราคาเข้าร่วมประมูล และได้คัดค้านประกาศจังหวัดร้อยเอ็ดที่ให้ยกเลิกการประกวดราคาซื้อรถไถนาเดินตามอเนกประสงค์ด้วยวิธีการอิเล็กทรอนิกส์ ลงวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ซึ่งจากเอกสารการชี้แจงของจังหวัดร้อยเอ็ดเป็นการชี้แจงที่ไม่ครบถ้วนตามประเด็นการร้องเรียนของผู้ร้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการขอให้ตรวจสอบเกี่ยวกับการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างรถไถนาเดินตามอเนกประสงค์ที่กล่าวหาว่า มีราคาแพงมากเมื่อเทียบกับราคาตลาดและมีการล็อกสเปกเครื่อง เพื่อให้มีสเปคตรงกับเครื่องของสาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งเป็นการส่อไปในทางทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ ทำให้คณะกรรมการได้รับทราบข้อมูลไม่เพียงพอต่อการพิจารณาตามประเด็นที่มีการร้องเรียน ดังนั้น เพื่อให้การพิจารณาประเด็นการทุจริตเป็นไปด้วยความรอบคอบ จึงควรตรวจสอบข้อบ่งชี้ของงาน (TOR : Terms Of Reference) ของประกาศประกวดราคาซื้อรถไถนาอเนกประสงค์ ด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ เลขที่ E กจ.รอ. ๒/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๓

ข้อสังเกตของคณะกรรมการการปกครอง

๑. สำนักงานเกษตรจังหวัดร้อยเอ็ดเป็นหน่วยงานที่ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างรถไถนาเดินตามอเนกประสงค์ตามโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวหอมมะลิ ฯ และยังเป็นหน่วยงานที่ตรวจสอบความคลาดเคลื่อนของขอบเขตของงาน (TOR : Terms Of Reference) และความเหมาะสมของราคาของโครงการดังกล่าว ซึ่งหน่วยงานที่ดำเนินการจัดซื้อและหน่วยงานที่ตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้างเป็นหน่วยงานเดียวกัน

๒. การเสนอราคาโครงการซื้อรถไถนาเดินตามอเนกประสงค์มีผู้เข้าร่วมประมูล ๒ ราย จึงควรตรวจสอบว่า ผู้เข้าร่วมประมูลทั้ง ๒ ราย มีความเกี่ยวข้องกันหรือไม่ หรือมีการเสนอราคาแบบสมยอมกันหรือไม่

๓. ผู้ประกอบอาชีพขายเครื่องมือการเกษตรจำนวน ๔ ราย ที่สำนักงานเกษตรจังหวัดร้อยเอ็ดใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาเปรียบเทียบราคาตลาดและคุณลักษณะของแบบที่จะจัดซื้อรถไถนาเดินตามอเนกประสงค์นั้นมีความเกี่ยวข้องกับผู้ชนะการประมูลหรือไม่ และในจำนวน ๔ รายดังกล่าวมีความเกี่ยวข้องกันหรือไม่ เนื่องจากราคาที่แจ้งมานั้นมีความใกล้เคียงกันและแตกต่างกันไม่มาก

คณะกรรมการพิจารณาแล้ว มีมติให้มีการตั้งคณะทำงานขึ้นคณะหนึ่งเพื่อศึกษารายละเอียดเรื่องร้องเรียนการใช้จ่ายงบประมาณของผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ดเกี่ยวกับการอนุมัติให้สำนักงานเกษตรจังหวัดร้อยเอ็ดจัดซื้อจัดจ้างรถไถนาเดินตามอเนกประสงค์และเครื่องสูบน้ำ ประกอบด้วย

๑. นายบุญแก้ว สมวงศ์	เป็นประธานคณะทำงาน
๒. นายกันต์ บุญศิริ	เป็นคณะทำงาน
๓. นางสาวเพ็ญศรี พัทธวิวัฒน์ศิริ	เป็นคณะทำงาน
๔. นายชัยภักดิ์ จันทร์วิไล	เป็นเลขานุการคณะทำงาน

โดยให้คณะทำงานมีอำนาจพิจารณาศึกษารายละเอียดของเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเรื่องร้องเรียนของนายการุณลักษณ์ มณีเรือง กรณีขอให้ตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ดเกี่ยวกับการอนุมัติให้สำนักงานเกษตรจังหวัดร้อยเอ็ดดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างรถไถนาเดินตามอเนกประสงค์และเครื่องสูบน้ำพร้อมข้อเสนอแนะ แล้วรายงานต่อคณะกรรมการฯ ตลอดจนดำเนินการอื่นตามที่คณะกรรมการฯ มอบหมาย

๔. คณะกรรมการฯ มีมติทำหนังสือถึงจังหวัดร้อยเอ็ด โดยคณะกรรมการฯ ได้มีหนังสือด่วนที่สุด ที่ ๒๒๘/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ด ขอให้จัดส่งสำเนาเอกสารประกอบการพิจารณาเพื่อให้คณะกรรมการฯ ได้ใช้ศึกษาเพิ่มเติมดังนี้

๑) ขอบเขตของงาน (TOR : Terms Of Reference) และประกาศประกวดราคาในการจัดซื้อรถไถนาเดินตามอเนกประสงค์พร้อมเครื่องสูบน้ำขนาด ๘ นิ้ว ตามโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวหอมมะลิ ฯ

๒) รายละเอียดเกี่ยวกับการเสนอราคาของบริษัทที่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นผู้มีสิทธิเสนอราคาเข้าร่วมประมูลของ ๒ บริษัท ในรายชื่อเสนอราคาต่ำสุดและรายชื่อเสนอราคาใกล้เคียง ตลอดจนหนังสือจดทะเบียนการจัดตั้งบริษัท (หนังสือบริคณห์สนธิ) ของทั้ง ๒ บริษัท

๓) รายละเอียดเกี่ยวกับการแจ้งเสนอราคาของ ๔ บริษัท ที่เป็นผู้ประกอบอาชีพขายเครื่องมือการเกษตร ซึ่งสำนักงานเกษตรจังหวัดร้อยเอ็ดใช้ประกอบการพิจารณาเปรียบเทียบราคาตลาดและคุณลักษณะของแบบที่จะจัดซื้อจัดจ้างของรถไถนาเดินตามอเนกประสงค์ ตลอดจนหนังสือจดทะเบียนการจัดตั้งบริษัท (หนังสือบริคณห์สนธิ) ของทั้ง ๔ บริษัท

๔) เอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประกวดราคาในการจัดซื้อรถไถนาเดินตามอเนกประสงค์และการจัดซื้อเครื่องสูบน้ำขนาด ๘ นิ้ว ตามโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวหอมมะลิ ฯ ของจังหวัดร้อยเอ็ดและสำนักงานเกษตรจังหวัดร้อยเอ็ด

๕. คณะกรรมการฯ มีมติให้เชิญนายการุณลักษณ์ มณีเรือง ผู้ร้อง เข้าร่วมประชุมกับคณะกรรมการฯ เพื่อให้ข้อมูล ชี้แจงแสดงความคิดเห็น และตอบข้อซักถามของกรรมการฯ ในวันพุธที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ แต่นายการุณลักษณ์ มณีเรือง ได้มีหนังสือขอลើนการชี้แจงต่อคณะกรรมการการปกครองเป็นวันพุธที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ เนื่องจากติดภารกิจ ไม่สามารถเข้าร่วมประชุมได้ คณะกรรมการฯ พิจารณาแล้ว มีมติ เห็นว่าควรอนุญาตให้เลื่อนการชี้แจงตามที่ผู้ร้องร้องขอเป็นวันพุธที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๔

๖. จังหวัดร้อยเอ็ด ได้มีหนังสือศาลากลางจังหวัดร้อยเอ็ด ที่ รอ ๐๐๑๖.๓/๑๘๘๔๓ ลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ดำเนินการจัดส่งเอกสารดังกล่าวให้คณะกรรมการฯ แล้ว ประกอบด้วย

๑) สำเนาเอกสารขอบเขตของงาน (TOR : Terms Of Reference) และประกาศประกวดราคาฯ จำนวน ๑ ชุด

๒) สำเนารายละเอียดเกี่ยวกับการเสนอราคาของบริษัทที่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นผู้มีสิทธิเสนอราคาเข้าร่วมประมูลของ ๒ บริษัทฯ จำนวน ๑ ชุด

๓) สำเนารายละเอียดเกี่ยวกับการแจ้งราคาของ ๔ บริษัทที่ผู้ประกอบอาชีพขายเครื่องมือการเกษตรฯ จำนวน ๑ ชุด

๔) สำเนาเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๑ ชุด

- ที่ประชุมรับทราบและมอบหมายให้คณะทำงานพิจารณาเอกสารดังกล่าว แล้วรายงานต่อคณะกรรมการโดยเร็ว

๗. คณะกรรมการได้พิจารณาเรื่องนี้ในคราวประชุม ครั้งที่ ๑๒ วันพุธที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ปรากฏข้อมูลโดยสรุปดังนี้

นายการุณลักษณ์ มณีเรือง ผู้ร้อง ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า จากการดำเนินการตรวจสอบหน่วยงานภาครัฐภายในจังหวัดร้อยเอ็ดเกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณรายจ่ายของจังหวัดพบว่า โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวหอมมะลิด้วยเครื่องจักรกลการเกษตร ที่จังหวัดร้อยเอ็ดอนุมัติงบประมาณจำนวน ๕๔,๕๑๙,๙๘๐ บาท ให้สำนักงานเกษตรจังหวัดร้อยเอ็ดดำเนินการจัดซื้อรถไถนาเดินตามอเนกประสงค์และเครื่องสูบน้ำมีการจัดทำโครงการที่สะท้อนทุจริตทั้ง ๒ โครงการ กล่าวคือ

๑. โครงการจัดซื้อรถไถนาเดินตามอเนกประสงค์จำนวน ๖๐ ชุด โดยตั้งงบประมาณในการจัดซื้อที่ราคาชุดละ ๒๕๑,๓๓๓ บาท รวมเป็นเงิน ๑๕,๐๗๙,๙๘๐ บาท จากการตรวจสอบพบว่า มีราคาแพงกว่าราคาตลาดที่เป็นรถไถนาเดินตามเช่นเดียวกันและมีอุปกรณ์ประกอบต่อพ่วงครบชุด ยี่ห้อคุโบต้า ซึ่งเกษตรกรจังหวัดร้อยเอ็ดซื้อมาใช้งานมีราคาอยู่ที่ประมาณ ๕๐,๐๐๐ ถึง ๖๐,๐๐๐ บาท ต่อชุด

๒. โครงการจัดซื้อเครื่องสูบน้ำขนาด ๘ นิ้ว จำนวน ๖๘ เครื่อง โดยตั้งงบประมาณในการจัดซื้อที่ราคาเครื่องละ ๕๘๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๓๙,๔๔๐,๐๐๐ บาท ซึ่งจากประสบการณ์ที่ผู้ร้องเคยดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลได้เคยตั้งงบประมาณในการจัดซื้อเครื่องสูบน้ำไว้ที่ราคา ๓๕๐,๐๐๐ บาท และมีการประมูลได้เป็นเครื่องที่มาจากจีนแต่ราคา ๒๔๐,๐๐๐ บาท แต่มีอายุการใช้งานอยู่ที่ประมาณ ๕ ปี ก็ต้องมีการซ่อมบำรุงรักษา แต่ขณะเดียวกันเครื่องสูบน้ำที่ผู้ร้องเคยจัดซื้อมาจากบริษัท ชูชื่นวัฒนา มีอายุการใช้งานประมาณ ๕ ปี เช่นเดียวกันยังคงใช้งานได้ตามปกติ

ดังนั้น ประชาชนในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ดจึงได้มีการคัดค้านการจัดซื้อรถไถนาเดินตามอเนกประสงค์และเครื่องสูบน้ำในโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวหอมมะลิฯ นี้ไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อขอให้ยกเลิกการจัดซื้อจัดจ้างทั้ง ๒ โครงการดังกล่าว แต่ก็ไม่มีความคืบหน้าในการดำเนินการ

ทั้งนี้ ประชาชนในพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ดต่างก็มีความต้องการให้จังหวัดร้อยเอ็ดนำเงินงบประมาณของจังหวัดที่อนุมัติให้สำนักงานเกษตรจังหวัดร้อยเอ็ดจำนวน ๕๔,๕๑๙,๙๘๐ บาท ไปใช้ในการจัดทำโครงการขยายไฟฟ้าเพื่อการเกษตรและโครงการขุดลอก คูน้ำ คลอง และแหล่งน้ำสาธารณะที่มีสภาพตื้นเขินภายในจังหวัดร้อยเอ็ดเพื่อให้เกษตรกรในจังหวัดร้อยเอ็ดได้ใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพทำการเกษตรมากกว่าการนำงบประมาณดังกล่าวไปใช้ในการจัดซื้อรถไถนาเดินตามและจัดซื้อเครื่องสูบน้ำซึ่งประชาชนในพื้นที่แทบจะไม่ได้รับประโยชน์จากการจัดทำโครงการดังกล่าวเลย

เมื่อคณะกรรมการรับฟังการชี้แจงของผู้ร้องและการตอบประเด็นสอบถามแล้ว กรรมการส่วนใหญ่เห็นว่า การใช้จ่ายงบประมาณของผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ด เกี่ยวกับการอนุมัติให้สำนักงานเกษตรจังหวัดร้อยเอ็ดดำเนินการจัดซื้อรถไถนาเดินตามอเนกประสงค์และจัดซื้อเครื่องสูบน้ำขนาด ๘ นิ้ว ตามโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวหอมมะลิฯ เมื่อมีการตรวจสอบราคาในการจัดซื้อของจังหวัดร้อยเอ็ดกับราคาตลาดแล้วปรากฏว่า จังหวัดร้อยเอ็ดจัดซื้อในราคาที่แพงกว่ามากจนเป็นที่น่าสังเกต ดังนั้น เพื่อให้การพิจารณาของคณะกรรมการเป็นไปด้วยความรอบคอบ เป็นธรรม และได้ข้อมูลข้อเท็จจริงเพิ่มเติม ควรเชิญหน่วยงาน/บุคคล ที่เกี่ยวข้องกับการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวหอมมะลิฯ มาให้ข้อมูลเพิ่มเติม

๑. มอบหมายให้นายกรณลักษณ์ มณีเรือง ผู้ร้อง จัดส่งสำเนาเอกสารโครงการจัดซื้อจัดจ้างเครื่องสูบน้ำที่เคยทำสัญญาจัดซื้อจัดจ้างไว้กับบริษัท ชูชื่นวัฒนา เมื่อสมัยที่ผู้ร้องดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อให้คณะกรรมการการใช้ประกอบการพิจารณาเพิ่มเติม

๒. มีหนังสือถึงจังหวัดร้อยเอ็ดให้ดำเนินการจัดส่งสรรพเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวหอมมะลิฯ ของจังหวัดร้อยเอ็ด นอกเหนือจากเอกสารที่จัดส่งมาแล้วตามหนังสือศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดร้อยเอ็ด ด่วนที่สุด ที่ รอ ๐๐๑๖.๓/๑๗๗๘๐ ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ตั้งแต่เริ่มดำเนินการจัดทำโครงการ/แผนงาน จนกระทั่งเสร็จสิ้นกระบวนการตรวจรับมอบทรัพย์สินของจังหวัดร้อยเอ็ด พร้อมการชี้แจงรายละเอียด

๓. เชิญหน่วยงาน/บุคคลเข้าร่วมประชุมกับคณะกรรมการในวันพุธที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ดังนี้

๑. คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงการยกเลิกการประกวดราคาซื้อรถไถนาเดินตามอเนกประสงค์ด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ตามสั่งจังหวัดร้อยเอ็ด ที่ ๑๙๗๓/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๓

๒. กรรมการผู้จัดการ บริษัท ที.เอ.เอ็ม. เอ็นเตอร์ไพรส์ จำกัด

๓. นายปณชัย ประชาชู ผู้ร้อง

๔. เชิญหน่วยงาน/บุคคลเข้าร่วมประชุมกับคณะกรรมการในวันพฤหัสบดีที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๔ ดังนี้

๑. นายสมศักดิ์ ขำทวีพรหม ผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ด

๒. นายวัชรินทร์ ศิริมงคล เกษตรจังหวัดร้อยเอ็ด

ทั้งนี้ คณะกรรมการ ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๕๒๒/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ด ขอให้จัดส่งสรรพเอกสารเพื่อประกอบการพิจารณาเพิ่มเติม

๘. คณะกรรมการได้พิจารณาเรื่องนี้ในคราวประชุม ครั้งที่ ๑๔ วันพุธที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๔

โดยมีผู้เข้าร่วมประชุม ดังต่อไปนี้

๑. นายสรสิทธิ์ ฤทธิ์สรไกร ประธานคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงฯ

๒. นายบุญสรวง พุฒิพัฒน์พาณิชย์ คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงฯ

๓. นางชนิตา ศรีสุวรรณ คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงฯ

๔. นายสมร ทิพย์บุญชู คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงฯ

๕. นายสุขสันต์ แก้วศิริ คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงฯ

หมายเหตุ นายทวีป ศิริบงกช กรรมการผู้จัดการบริษัท ที.เอ.เอ็ม. เอ็นเตอร์ไพรส์ จำกัด ได้ประสานทางโทรศัพท์มายังเจ้าหน้าที่กลุ่มงานคณะกรรมการการปกครองเมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ว่า ไม่สามารถเข้าร่วมประชุมชี้แจงในครั้งนี้ได้ เนื่องจากติดภารกิจ และได้มอบหมายให้ผู้แทนซึ่งเป็นทนายความเข้าร่วมประชุมแทน ซึ่งผู้แทนของนายทวีป ศิริบงกช ได้โทรศัพท์แจ้งเลื่อนการชี้แจงเนื่องจากได้รับมอบหมายอย่างกระชั้นชิด

จากการประชุมของคณะกรรมการ ได้ปรากฏข้อเท็จจริงดังนี้

เมื่อปี ๒๕๕๓ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต ๑ ได้จัดทำโครงการจัดหาสื่อมัลติมีเดีย คอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๒ แต่ไม่สามารถจัดหาสื่อการเรียนการสอนได้ ภายในปีงบประมาณดังกล่าว จังหวัดร้อยเอ็ดจึงขอเงินไว้เบิกเหลื่อมปีแบบไม่มีหนี้ และกรมบัญชีกลาง ได้อนุมัติแล้ว ต่อมา สพท.ร.อ.เขต ๑ ได้ขอยกเลิกโครงการดังกล่าวโดยให้เหตุผลว่า กระทรวงศึกษาธิการ ได้เปลี่ยนแปลงหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและมีการส่งเสริมให้ครูเป็นผู้ผลิตสื่อการเรียนการสอนเอง เพื่อให้ตรงกับ การแก้ไขปัญหานักเรียน ทำให้โครงการดังกล่าวไม่มีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการต่อไป ประกอบกับจังหวัดร้อยเอ็ดได้รับการร้องขอจากเกษตรกรให้สนับสนุนเครื่องสูบน้ำและเครื่องจักรกลทางการเกษตรให้แก่กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกข้าวหอมมะลิที่อยู่นอกเขตพื้นที่ชลประทานในพื้นที่ ๒๐ อำเภอ จังหวัดร้อยเอ็ดจึงได้จัดทำโครงการเพิ่มศักยภาพการปลูกข้าวหอมมะลินอกเขตชลประทาน (จัดหาเครื่องสูบน้ำ ขนาด ๘ นิ้ว จำนวน ๖๘ เครื่อง วงเงิน ๓๙,๔๔๐,๐๐๐ บาท และจัดซื้อรถไถนาอเนกประสงค์ จำนวน ๖๐ ชุด วงเงิน ๑๕,๐๗๙,๙๘๐ บาท)

สำหรับขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้างนั้น สำนักงานเกษตรจังหวัดร้อยเอ็ดเป็นผู้ดำเนินการ แต่งตั้งคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้างตามคำสั่งจังหวัดร้อยเอ็ดที่ ๙๖๓/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๓ แต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดขอบเขต TOR และร่างเอกสารประกวดราคาซื้อรถไถนาอเนกประสงค์ด้วย วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ คณะกรรมการฯ ได้ดำเนินการกำหนดร่างขอบเขตของงานรวมทั้งราคากลาง โดยได้มีการประกาศทางเว็บไซต์ของจังหวัดและกรมบัญชีกลาง เพื่อให้มีการคัดค้านร่างขอบเขตของงาน TOR ปรากฏว่า ไม่มีการคัดค้าน ต่อมาได้มีการกำหนดตลาดกลางให้กับบริษัท กสท.โทรคมนาคม เป็นผู้ดำเนินการประมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ มีการเสนอราคาของผู้เสนอราคาจำนวน ๘ ราย แต่มีผู้ยื่นเอกสาร เพียง ๔ ราย ปรากฏว่ามีผู้เสนอราคาที่มีคุณสมบัติครบถ้วนเพียงรายเดียว คือ บริษัท ที.เอ.เอ็ม เอ็นเตอร์ไพร์ส จำกัด คณะกรรมการฯ และผู้ที่เกี่ยวข้องจึงได้เสนอผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ดเพื่อยกเลิกการจัดซื้อจัดจ้างในคราวนั้น เนื่องจากเห็นว่าผู้เสนอราคาที่มีคุณสมบัติครบถ้วนเพียงรายเดียว โดยใช้อำนาจตาม ประกาศและระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๙ (๔) ภายหลังจากการยกเลิกแล้ว ได้มีการจัดซื้อจัดจ้างใหม่และมีการประชุมคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องในวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๓ ซึ่งคณะกรรมการได้ดำเนินการจัดทำประกาศโดยนำรายละเอียดคุณสมบัติของผู้ประกวดราคาเหมือนกับ ประกาศในคราวแรก ซึ่งในการประกาศจัดซื้อจัดจ้างครั้งที่สอง มีผู้มาขอซื้อเอกสารจำนวน ๔ ราย แต่มี ผู้ยื่นเอกสารเพียง ๒ ราย ซึ่งทั้ง ๒ ราย มีคุณสมบัติครบถ้วน และได้มีการประกวดราคากันปรากฏว่า บริษัท ที.เอ.เอ็ม เอ็นเตอร์ไพร์ส จำกัด เป็นผู้เสนอราคาต่ำสุด ในวงเงิน ๑๕,๐๖๐,๐๐๐ บาท

ต่อมา ในวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๕๓ นายนิรันดร์ นาเมืองรักษ์ อดีต ส.ส.จังหวัดร้อยเอ็ด กับราษฎรจำนวน ๓๐ คน ได้มาพบผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อติดตามเรื่องที่เคยร้องเรียนไว้ว่า การจัดซื้อรถไถนาอเนกประสงค์ไม่เป็นไปตามความต้องการของประชาชน มีการลื้อคสเป็คและราคาสูงเกินไป ซึ่งทางจังหวัดก็ได้แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นมา ๒ ชุด ได้แก่ คณะกรรมการเพื่อตรวจสอบราคา รถไถนาอเนกประสงค์กับคณะกรรมการประเมินราคา รถไถนาอเนกประสงค์

จากนั้นจังหวัดร้อยเอ็ดได้ประกาศยกเลิกการจัดซื้อจัดจ้างดังกล่าว โดยให้เหตุผลว่า เนื่องจากเกิดความคลาดเคลื่อนในร่างขอบเขตของงาน (TOR : Terms Of Reference) เรื่องรายละเอียด คุณสมบัติเฉพาะรายละเอียดแนบท้ายประกาศ และราคา รถไถนาอเนกประสงค์ ซึ่งอาจทำให้เกิดความ

ได้เปรียบเทียบเปรียบเทียบระหว่างผู้เสนอราคา ไม่เกิดการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม และอาจทำให้ราชการเสียประโยชน์ เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมโปร่งใสและประโยชน์สูงสุดแก่ทางราชการ จึงยกเลิกประกาศประกวดราคาดังกล่าว ดังนั้น บริษัท ที.เอ.เอ็ม. เอ็นเตอร์ไพรส์ จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทที่เสนอราคาต่ำสุด จึงได้อุทธรณ์คำสั่งยกเลิกการประกวดราคากรณีโอนเอกชนประสงค์ดังกล่าว ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ด ก็ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ ตามคำสั่งจังหวัดร้อยเอ็ด ที่ ๑๙๗๓/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๓

คณะกรรมการได้รับฟังการชี้แจงจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้ว เห็นว่า ก่อนที่จะพิจารณาในประเด็นการร้องเรียน ควรได้พิจารณาถึงความชอบในการโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณ เนื่องจากเรื่องนี้เป็น การโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณมาจากโครงการจัดหาสื่อมัลติมีเดียคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๒ ที่ประชุมจึงมีมติ ให้มีหนังสือถึงสำนักงานงบประมาณเพื่อสอบถามว่า การโอนงบประมาณดังกล่าวชอบด้วยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีหรือไม่ และชอบด้วยกฎหมายวิธีการงบประมาณหรือไม่ เพื่อแจ้งที่ประชุมทราบในการประชุมคราวต่อไป

ทั้งนี้ คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่๗๑๕/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๔ ถึงผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ ขอรื้อเกี่ยวกับการโอนและหรือเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๒ จากโครงการจัดหาสื่อมัลติมีเดียคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) วงเงิน ๕๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท เป็นโครงการใหม่ จำนวน ๒ โครงการ และหนังสือด่วนที่สุดที่ ๗๕๑/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๔ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ด ขอให้จัดส่งเอกสารเพื่อประกอบการพิจารณาเพิ่มเติม

๙. จังหวัดร้อยเอ็ด ได้มีหนังสือศาลากลางจังหวัดร้อยเอ็ด ที่ รอ ๐๐๑๖.๓/๑๙๓๖๐ ลงวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๔ จัดส่งเอกสารประกอบการพิจารณาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างรถไถนาอเนกประสงค์และเครื่องสูบน้ำ จำนวน ๖ รายการ ดังนี้

๑. เอกสารการร้องขอจากเกษตรกรผ่านสำนักงานเกษตรจังหวัดร้อยเอ็ดให้สนับสนุนเครื่องสูบน้ำและเครื่องจักรกลทางการเกษตรให้กับกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกข้าวหอมมะลิจากกลุ่มเกษตรกรจำนวน ๒๐ อำเภอ

๒. หนังสือของบริษัท ที.เอ.เอ็ม. เอ็นเตอร์ไพรส์ จำกัด ที่อุทธรณ์คัดค้านประกาศจังหวัดร้อยเอ็ด ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๓ เรื่องยกเลิกการประกวดราคาจัดซื้อรถไถนาอเนกประสงค์ด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ เลขที่ E กจ. รอ.๒/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๓

๓. เอกสารเกี่ยวกับแคตตาล็อกและราคารถไถนาอเนกประสงค์ของบริษัททั้ง ๓ แห่งตามที่นายสกล คุณอุดม นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการพิเศษ นำมาพิจารณาคุณลักษณะและราคาเพื่อใช้ประกอบการเสนองบประมาณ

๔. เอกสารเกี่ยวกับการพิจารณาของคณะกรรมการนโยบายบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (กนจ.) เกี่ยวกับการพิจารณาโครงการเพิ่มศักยภาพการปลูกข้าวหอมมะลินอกเขตชลประทานและโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวหอมมะลิด้วยเครื่องจักรกลทางการเกษตร

๕. เอกสารเกี่ยวกับการตรวจรับรถไถนาอเนกประสงค์และเครื่องสูบน้ำ ตลอดจนข้อมูลการจัดส่งให้แก่เขตพื้นที่ (อำเภอ) ได้ใช้ประโยชน์

๖. เอกสารเกี่ยวกับการนำรถไถนาอเนกประสงค์และเครื่องสูบน้ำไปใช้ประโยชน์ในโครงการ

- ที่ประชุมรับทราบ และให้รวมเรื่องเข้าสารบบ

๑๐. จังหวัดร้อยเอ็ด ได้มีหนังสือศาลากลางจังหวัดร้อยเอ็ด ที่ รอ ๐๐๑๖.๓/๑๔๕๕๑ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๔ ถึงคณะกรรมการการแจ้งว่า นายการุณลักษณ์ มณีเรือง ได้รับการชี้แจงผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงของจังหวัดร้อยเอ็ดแล้วเห็นว่า การดำเนินงานตามโครงการดังกล่าว เป็นไปตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ และในปัจจุบันประชาชนได้นำเครื่องมือทางการเกษตรดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ครบทุกพื้นที่แล้ว ปรากฏว่า เครื่องมือตามโครงการดังกล่าวได้ก่อให้เกิดประโยชน์แก่เกษตรกรของจังหวัดร้อยเอ็ดได้เป็นอย่างดี จึงขอถอนเรื่องร้องเรียนดังกล่าว

ทั้งนี้ นายการุณลักษณ์ มณีเรือง ได้มีหนังสือ ที่ พิเศษ/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๔ ถึงคณะกรรมการการปกครอง ขอถอนเรื่องร้องเรียนดังกล่าวด้วยแล้ว

- ที่ประชุมรับทราบ และให้ยุติเรื่อง

๑๑. ในคราวประชุมคณะกรรมการการปกครอง ครั้งที่ ๒๔ วันพุธที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๕๔ ที่ประชุมได้พิจารณากรณีที่นายการุณลักษณ์ มณีเรือง มีหนังสือถึงคณะกรรมการการปกครอง ขอให้ตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ด เกี่ยวกับการอนุมัติให้สำนักงานเกษตรจังหวัดร้อยเอ็ดดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างรถไถนาอเนกประสงค์ และซื้อเครื่องสูบน้ำตามโครงการเพิ่มประสิทธิภาพของโครงการผลิตข้าวหอมมะลิด้วยเครื่องจักรกลทางการเกษตร โดยราคาที่จัดซื้อจัดจ้างนั้นสูงกว่าความเป็นจริงในราคาซื้อขายกันตามท้องตลาดประกอบกับรถไถนาอเนกประสงค์ไม่สอดคล้องกับความต้องการของชาวบ้าน นั้น

ผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ดได้มีหนังสือถึงคณะกรรมการการแจ้งว่า นายการุณลักษณ์ มณีเรือง ได้รับการชี้แจงผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงของจังหวัดร้อยเอ็ดแล้วเห็นว่า การดำเนินงานตามโครงการดังกล่าวเป็นไปตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ และในปัจจุบันประชาชนได้นำเครื่องมือทางการเกษตรดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ครบทุกพื้นที่แล้วปรากฏว่า เครื่องมือตามโครงการดังกล่าวได้ก่อให้เกิดประโยชน์แก่เกษตรกรของชาวจังหวัดร้อยเอ็ดได้เป็นอย่างดี จึงขอถอนเรื่องร้องเรียนดังกล่าวและนายการุณลักษณ์ มณีเรือง ได้มีหนังสือ ที่ พิเศษ/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๔ ถึงคณะกรรมการการปกครอง ขอถอนเรื่องร้องเรียนดังกล่าวด้วยเช่นกัน นั้น

คณะกรรมการได้มีมติให้เชิญนายการุณลักษณ์ มณีเรือง มาร่วมประชุมกับคณะกรรมการการปกครอง เพื่อชี้แจงกรณีการขอถอนเรื่องร้องเรียนในคราวประชุมคณะกรรมการการปกครอง ครั้งที่ ๒๖ วันพุธที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๕

หมายเหตุ ฝ่ายเจ้าหน้าที่ประจำกลุ่มงานคณะกรรมการการปกครองได้ประสานการตอบรับเข้าร่วมประชุมทางโทรศัพท์กับนายการุณลักษณ์ มณีเรือง ผู้ร้อง เมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๕ เวลา ๑๐.๓๐ นาฬิกา โดยได้รับแจ้งว่า ไม่สามารถเข้าร่วมประชุมได้เนื่องจากติดภารกิจสำคัญ และจะส่งหนังสือประชุมให้กับคณะกรรมการในภายหลัง ซึ่งประชุมได้มีมติให้คณะกรรมการการปกครองสภาผู้แทนราษฎร มีคำสั่งเรียกนายการุณลักษณ์ มณีเรือง ตามพระราชบัญญัติคำสั่งเรียกของคณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๘ ให้มาประชุมกับคณะกรรมการการปกครองสภาผู้แทนราษฎร ในวันพฤหัสบดีที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ เวลา ๑๐.๐๐ นาฬิกา

๑๒. ในคราวประชุมคณะกรรมการการปกครอง ครั้งที่ ๒๙ วันพฤหัสบดีที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ที่ประชุมได้พิจารณากรณีนายการุณลักษณ์ มณีเรือง ขอลอนเรื่องร้องเรียนที่ขอให้ตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ดเกี่ยวกับการอนุมัติให้สำนักงานเกษตรจังหวัดร้อยเอ็ดดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างรถไถนาอเนกประสงค์

นายการุณลักษณ์ มณีเรือง ผู้ร้อง ชี้แจงว่า ผู้ร้องและคณะได้เข้ารับฟังการชี้แจงผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงของจังหวัดร้อยเอ็ดแล้วเห็นว่า การดำเนินงานตามโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวหอมมะลิด้วยเครื่องจักรกลทางการเกษตรเป็นไปตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ ซึ่งปัจจุบันประชาชนได้นำเครื่องมือทางการเกษตรไปใช้ประโยชน์ครบทุกพื้นที่แล้วปรากฏว่า เครื่องมือทางการเกษตรดังกล่าวได้ก่อให้เกิดประโยชน์แก่เกษตรกรชาวจังหวัดร้อยเอ็ดได้เป็นอย่างดี จึงขอลอนเรื่องร้องเรียนนี้โดยผู้ร้องมีเหตุผลในการลอนเรื่องร้องเรียนดังกล่าว ดังนี้

๑. ในประเด็นการจัดซื้อรถไถนาอเนกประสงค์และเครื่องสูบน้ำในราคาที่สูงกว่าราคาท้องตลาดนั้น ผู้ร้องและคณะเข้ารับฟังการชี้แจงจากจังหวัดร้อยเอ็ดและเกษตรจังหวัดร้อยเอ็ดพร้อมตรวจสอบเอกสารหลักฐานการจัดซื้อจัดจ้างและการทำสัญญาซึ่งปรากฏว่า ได้มีการทำสัญญาจัดซื้อจัดจ้างถูกต้องตามระเบียบครุภัณฑ์ และจากการเปรียบเทียบราคารถไถนาเดินตามเครื่องยนต์ ๑๑ แรงของห้างหุ้นส่วนจำกัด เป้งจิว ร้อยเอ็ด ซึ่งเป็นตัวแทนจำหน่ายเครื่องยนต์ยี่ห้อคูโบต้าแล้ว มีราคาใกล้เคียงกัน

๒. กรณีการจัดซื้อเครื่องสูบน้ำ จังหวัดร้อยเอ็ดได้กำหนดแนวทางให้เกษตรกรรวมกันเป็นกลุ่มเกษตรกร แล้วมาทำเรื่องยืมเครื่องสูบน้ำจากเกษตรอำเภอเพื่อนำไปใช้ในการสูบน้ำทำนาปรังในช่วงฤดูแล้ง ปัจจุบันมีเกษตรกรมาทำเรื่องเพื่อขอยืมเครื่องสูบน้ำไปใช้ในการสูบน้ำแล้ว

๓. ได้มีการเรียกประชุมผู้ที่ร่วมลงชื่อในการร้องเรียนและตัวแทนของแต่ละอำเภอเพื่อมารับทราบข้อเท็จจริงและผลการตรวจสอบเอกสารหลักฐานต่างๆ ของจังหวัดร้อยเอ็ดในการจัดซื้อจัดจ้าง โดยตัวแทนแต่ละอำเภอพอใจในผลการชี้แจงของจังหวัดร้อยเอ็ดและไม่ติดใจในประเด็นต่างๆ

๔. ปัจจุบันผู้ร้องได้รับการเลือกตั้งเป็นผู้ใหญ่บ้าน ดังนั้น เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยในสายงาน ผู้ร้องจึงได้เสนอต่อที่ประชุมสภาประชาชนขอยุติเรื่องร้องเรียนนี้ไว้ เพื่อให้เป็นไปตามระเบียบของกระทรวงมหาดไทยเกี่ยวกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน

ทั้งนี้ คณะกรรมการมีประเด็นข้อสังเกตที่จะให้ผู้ร้องชี้แจงเพิ่มเติม เช่น ประเด็นการทำหนังสือขอลอนเรื่องร้องเรียนของผู้ร้องใช้แบบฟอร์มหนังสือมีตราครุฑซึ่งเป็นแบบฟอร์มหนังสือราชการและเนื้อความในหนังสือขอลอนเรื่องร้องเรียนของผู้ร้อง ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๔ และหนังสือแจ้งขอลอนเรื่องร้องเรียนของจังหวัดร้อยเอ็ด ฉบับลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๔ และฉบับลงวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๕๕ มีเนื้อความ ตัวอักษร วรรคตอนเหมือนกันทุกประการ ยกเว้นที่อยู่และผู้ลงนามในหนังสือเท่านั้น และประเด็นราคารถไถนาอเนกประสงค์และเครื่องสูบน้ำที่มีราคาแพงกว่าราคาท้องตลาดนั้น ผู้ร้องยังชี้แจงไม่ครบถ้วนและไม่แนบเอกสารหลักฐานมายืนยันกับคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้รับฟังการชี้แจงของผู้ร้องในการขอลอนเรื่องร้องเรียนดังกล่าวแล้วเห็นว่า เพื่อให้การพิจารณาของคณะกรรมการเป็นไปด้วยความรอบคอบ คณะกรรมการจะต้องพิจารณาและมีมติว่า จะอนุญาตให้ผู้ร้องลอนเรื่องร้องเรียนดังกล่าวหรือไม่ และจะมีหนังสือแจ้งให้ผู้ร้องทราบในลำดับต่อไป ทั้งนี้ ให้ผู้ร้องทำหนังสือชี้แจงประเด็นการขอลอนเรื่องร้องเรียนเพิ่มเติมมายังคณะกรรมการภายใน ๗ วัน เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการต่อไป

๑๓. ในคราวประชุมคณะกรรมการการปกครอง ครั้งที่ ๓๒ วันพุธที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ คณะกรรมการได้พิจารณากรณีนายการุณลักษณ์ มณีเรือง ขอลอนเรื่องร้องเรียนที่ขอให้ตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ดเกี่ยวกับการอนุมัติให้สำนักงานเกษตรจังหวัดร้อยเอ็ดดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างรถไถนาอเนกประสงค์ ซึ่งที่ประชุมมีมติให้นายการุณลักษณ์ มณีเรือง ทำหนังสือชี้แจงประเด็นเหตุผลการขอลอนเรื่องร้องเรียนเพิ่มเติมมายังคณะกรรมการภายใน ๗ วัน นั้น

นายการุณลักษณ์ มณีเรือง ได้มีหนังสือชี้แจงเหตุผลประกอบการขอลอนเรื่องร้องเรียนดังกล่าวมายังคณะกรรมการแล้ว

- ที่ประชุมรับทราบ และให้ยุติเรื่องดังกล่าว

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

- ครั้งที่ ๕ วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๔
- ครั้งที่ ๖ วันพุธที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๔
- ครั้งที่ ๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๔
- ครั้งที่ ๑๐ วันพุธที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๔
- ครั้งที่ ๑๒ วันพุธที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๔
- ครั้งที่ ๑๔ วันพุธที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๔
- ครั้งที่ ๑๕ วันพฤหัสบดีที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๔
- ครั้งที่ ๒๑ วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๔
- ครั้งที่ ๒๔ วันพุธที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๒๖ วันพุธที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๒๙ วันพฤหัสบดีที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๓๒ วันพุธที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

- นางสมานจิตต์ ลุนทอ วิทยากรชำนาญการพิเศษ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๗

เรื่องพิจารณา ขอให้แก้ไขปัญหากรณี เจ้าหน้าที่สรรพสามิตตรวจจับเรือประมงและปรับเงินโดยกล่าวหาว่ามีเจตนานำน้ำมันเชียวมาจำหน่ายซึ่งส่งผลกระทบต่อการประกอบอาชีพของชาวประมง

ผู้เสนอ นายมานะ ศรีพิทักษ์ ประธานสมาคมการประมงแห่งประเทศไทย
(เรื่องสืบเนื่องของคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓))

ข้อเท็จจริง

เรือประมงส่วนใหญ่ที่ออกทำการประมงอยู่ในทะเลอ่าวไทยโดยปกติในการเติมน้ำมันมักจะเติมน้ำมันเชียวในทะเลเนื่องจากมีราคาถูกกว่าน้ำมันบนฝั่งเพราะได้รับการยกเว้นภาษี ซึ่งเรือประมงจะเติมน้ำมันจนเต็มความจุของถังน้ำมันในเรือ เพื่อที่จะได้ออกไปหาปลาให้ได้ระยะทางไกลและได้ระยะเวลาที่ยาวนานที่สุด แต่ข้อเท็จจริง ถังน้ำมันของเรือประมงโดยทั่วไปไม่สามารถบรรจุน้ำมันให้เพียงพอต่อการออกเรือเพื่อหาปลาในแต่ละครั้งที่อาจใช้ระยะเวลา ๒๐ – ๓๐ วันได้ ดังนั้น เรือประมงบางลำจึงมีความจำเป็นที่จะต้องทำการดัดแปลงโครงสร้างของเรือโดยถือปฏิบัติตามประกาศเกี่ยวกับมาตรการผ่อนผันของคณะกรรมการกำกับดูแลโครงการจำหน่ายน้ำมันดีเซลในเขตต่อเนื่อง เพื่อลดต้นทุนค่าใช้จ่ายด้วยการต่อเติมตัวถังน้ำมันหรือเพิ่มเติมถังน้ำมันบนดาดฟ้าเรือในลักษณะที่มีการต่อท่อส่งน้ำมันให้พร้อมสำหรับใช้งานจากถังน้ำมันที่เพิ่มเติมเข้าสู่เครื่องยนต์ในเรือประมง ทั้งต้องไม่มีเครื่องมือในการชั่งตวงน้ำมันอยู่ในลำเรือ และเมื่อเติมน้ำมันเชียวเต็มแล้วจะต้องไม่นำเรือประมงที่มีน้ำมันเชียวบรรจุอยู่เข้าฝั่ง หากมีการนำเรือประมงเข้าฝั่งจะต้องแจ้งปริมาณน้ำมันที่เหลือจากการใช้งานให้คณะกรรมการกำกับดูแลฯ ทราบทุกครั้ง โดยปัจจุบันเรือประมงบางลำได้เติมน้ำมันในถังน้ำมันปกติและถังน้ำมันสำรองที่เพิ่มเติมจนเต็มความจุแล้ว มีบางกรณีเมื่อเรือประมงออกไปหาปลาจนได้ปลาเต็มลำเรือก็จะเดินทางกลับเข้าฝั่งทันทีเพื่อขายปลา หรือบางกรณีเรือประมงที่ออกไปหาปลาแล้วประสบเหตุขัดข้องหรือมีอุปกรณ์บางอย่างของเรือได้รับความเสียหาย จึงมีความจำเป็นจะต้องเข้าฝั่งเพื่อซ่อมแซมอุปกรณ์ทั้งที่ยังคงมีน้ำมันเชียวเหลือจากการใช้งานในถังน้ำมันปริมาณมาก จึงเป็นเหตุทำให้ผู้ประกอบการประมงถูกเจ้าหน้าที่จับกุมในข้อหาดัดแปลงโครงสร้างเรือ และถูกกล่าวหาว่าลักลอบนำน้ำมันเชียวที่ได้รับการยกเว้นภาษีมาจำหน่ายบนฝั่ง นอกจากนี้ ผู้ประกอบการประมงบางรายมีความเข้าใจคลาดเคลื่อนในการตีความคำว่า “ชายฝั่งทะเล” โดยสำคัญผิดว่า อาณาเขตที่จะถือว่าเป็นชายฝั่งทะเลนั้น จะเริ่มจากระยะชายฝั่งหรือเกาะที่เป็นผืนแผ่นดินจริงจะนับระยะออกไปในทะเล ๑๒ ไมล์ทะเล ซึ่งแท้จริงการนับระยะชายฝั่งทะเลอ่าวไทยด้านในหรือที่เรียกว่า ทะเลรูปตัว “ก” จะประกอบด้วยชายฝั่งทะเลจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร สมุทรปราการ ฉะเชิงเทรา และชลบุรีนั้น จะวัดระยะจากเขาเต่า จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ไปยังเกาะจวง จังหวัดชลบุรี เป็นจุดเริ่มต้นของ “ชายฝั่งทะเล” ดังนั้น เรือที่มีน้ำมันเชียวแล่นเข้ามาอยู่ในเขตน่านน้ำรูปตัว “ก” โดยไม่ได้รับอนุญาตจะถือว่าได้นำน้ำมันเชียวเข้าฝั่งแล้ว จึงอาจเป็นเหตุให้ถูกเจ้าหน้าที่จับกุมในข้อหาดลักลอบนำน้ำมันเชียวที่ได้รับการยกเว้นภาษีมาจำหน่ายบนฝั่งเช่นกัน

การพิจารณา

คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร ได้เชิญบุคคล/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม เพื่อชี้แจง ให้ข้อมูลประกอบการพิจารณา ซึ่งปรากฏข้อเท็จจริงว่า เหตุที่ทำให้ผู้ประกอบการอาชีพประมงบางรายถูกเจ้าหน้าที่จับกุมในข้อหาตัดแปลงโครงสร้างเรือและถูกกล่าวหาว่าลักลอบนำน้ำมันเชื้อเพลิงที่ได้รับการยกเว้นภาษีมาจำหน่าย เนื่องจากผู้ประกอบการอาชีพประมงบางรายได้ตัดแปลงโครงสร้างเรือด้วยการติดตั้งถังน้ำมันเพิ่มเติมจากถังน้ำมันที่ใช้การปกติไว้ในส่วนอื่น ๆ ของเรือ เช่น ระบายเรือช่องเก็บปลา ดาดฟ้าเรือ เป็นต้น ด้วยเหตุผลว่าปัจจุบันจำนวนปลา มีน้อยลง จึงต้องใช้ระยะเวลาในการเดินทางมากขึ้น ประกอบกับระยะทางจำนวนหลายไมล์ทะเลในการออกเรือจากชายฝั่งไปเติมน้ำมันในเขตต่อเนื่อง ทำให้ต้องสิ้นเปลืองน้ำมันสำหรับการเดินทางเป็นจำนวนมาก ทั้งนี้ ผู้ประกอบการอาชีพประมงดังกล่าวได้สำคัญผิดโดยยึดหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำกับดูแลโครงการจำหน่ายน้ำมันดีเซลได้เคยประกาศไว้ เกี่ยวกับการผ่อนผันให้เรือประมงสามารถต่อเติมตัวถังน้ำมันหรือเพิ่มเติมถังน้ำมันบนดาดฟ้าเรือเพื่อลดต้นทุนค่าใช้จ่ายได้ (ซึ่งปัจจุบันคณะกรรมการกำกับดูแลฯ นี้ได้ถูกยกเลิกไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๙ แล้ว) ประกอบกับความเข้าใจคลาดเคลื่อนในการตีความคำว่า “ชายฝั่งทะเล” โดยสำคัญผิดว่า อาณาเขตที่จะถือว่าเป็นชายฝั่งทะเลนั้น จะเริ่มระยะจากชายฝั่งหรือเกาะที่เป็นผืนแผ่นดินจริงจะนับระยะออกไปในทะเล ๑๒ ไมล์ทะเล

ในการนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ชี้แจงต่อคณะกรรมการว่า การเติมน้ำมันเชื้อเพลิงในถังน้ำมันสำรองนั้น สามารถทำได้ในกรณีที่เดินทางออกไปหาปลาในทะเลลึกนอกราชอาณาจักร แต่ถ้ากลับเข้ามาในราชอาณาจักรจะไม่สามารถกระทำได้ ทั้งนี้ ตามประกาศกระทรวงการคลัง ลงวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๒ เรื่อง ลดอัตราและยกเว้นภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ๘๕) โดยน้ำมันดีเซลที่จำหน่ายในเขตต่อเนื่องของราชอาณาจักรตามเงื่อนไขที่รัฐมนตรีกำหนด จะได้รับการยกเว้นภาษีและน้ำมันดีเซลที่ได้เติมในเขตต่อเนื่องของราชอาณาจักรในเรือจดทะเบียนสำหรับการประมงตามพระราชบัญญัติเรือไทย พุทธศักราช ๒๔๘๑ และยังมีเหลืออยู่ในถังการใช้การปกติของเรือในขณะที่เดินทางเข้ามาในราชอาณาจักรนั้น จะได้รับการยกเว้นภาษี แต่หากเรือลำใดมีน้ำมันเชื้อเพลิงไว้ครอบครองนอกถังน้ำมันที่ใช้การปกติและมีการนำเข้าชายฝั่งทะเล จะไม่ถือว่าเป็นอยู่ในหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่จะได้รับการยกเว้นภาษีเป็นผลให้เจ้าหน้าที่มีอำนาจดำเนินการจับกุมตามกฎหมายได้ อย่างไรก็ตาม ปัญหาที่เกิดขึ้นดังกล่าวนี้ ที่ผ่านมามีการแก้ไขโดยคณะกรรมการกำกับดูแลโครงการจำหน่ายน้ำมันดีเซลในเขตต่อเนื่อง แต่ปัจจุบันคณะกรรมการกำกับดูแลฯ ได้ถูกยกเลิกไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๙ ดังนั้น หากมีการตั้งคณะกรรมการกำกับดูแลฯ ขึ้นใหม่ ก็น่าจะแก้ไขในเรื่องน้ำมันเชื้อเพลิงให้กับผู้ประกอบการอาชีพประมงได้เช่นเดิม รวมทั้งกรณีการติดตั้งถังน้ำมันสำรองที่ผู้ประกอบการอาชีพประมงเคยดำเนินการตามประกาศคณะกรรมการกำกับดูแลฯ ก็สามารถดำเนินการได้ ทั้งนี้ กรมสรรพสามิต ได้เสนอต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเพื่อพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการกำกับดูแลโครงการจำหน่ายน้ำมันดีเซลในเขตต่อเนื่องอีกครั้งหนึ่งแล้ว แต่ยังไม่มีความคืบหน้า โดยในระหว่างนั้นกรมศุลกากรได้ให้สมาคมการประมงแห่งประเทศไทยเสนอเรื่องไปยังกรมสรรพสามิตเพื่อขอให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในกรณีนี้พิจารณาหรือเป็นการภายในร่วมกันหาแนวทางหรือกำหนดนโยบายในเชิงปฏิบัติ เพื่อช่วยแก้ไขปัญหาค่าความเดือดร้อนให้กับผู้ประกอบการอาชีพประมงเป็นการเบื้องต้นก่อน

สำหรับอาณาเขตที่จะถือว่าเป็นชายฝั่งทะเลในส่วนของพื้นที่เขตน่านน้ำเศรษฐกิจตัว “ก” จะครอบคลุมพื้นที่ชายฝั่งทะเล ๖ จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดเพชรบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร สมุทรปราการ ฉะเชิงเทรา และชลบุรี ดังนั้น อาณาเขตที่จะถือว่าเป็นชายฝั่งทะเลในส่วนของพื้นที่เขตน่านน้ำเศรษฐกิจตัว “ก” จะเริ่มต้นจากแนวเส้นเขาเต่า จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ไปยังเกาะจวง อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี โดยให้นับระยะจากชายฝั่งทะเลออกไป ๑๒ ไมล์ทะเล แล้วให้นับระยะออกไปอีก ๑๒ ไมล์ทะเล รวมเป็นระยะจากชายฝั่งทะเล ๒๔ ไมล์ทะเล ซึ่งเรือประมงลำใดที่แล่นมาอยู่ในพื้นที่เขตน่านน้ำเศรษฐกิจตัว “ก” จะถือว่าได้นำเรือประมงเข้าฝั่งแล้ว

จากการรับฟังข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น คณะกรรมาธิการมีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะดังนี้

๑. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีข้อกำหนดหรือหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนในการติดตั้งถังน้ำมันสำรองหรือการดัดแปลงโครงสร้างเรือด้วยการติดตั้งถังน้ำมันเพิ่มเติมจากถังน้ำมันใช้การปกติไว้ในส่วนอื่น ๆ ของเรือ

๒. ปัญหาโครงการน้ำมันเขียวที่ส่งผลกระทบต่อการประกอบอาชีพประมงนั้น บางกรณีเกิดขึ้นจากกฎ ระเบียบ หรือประกาศของส่วนราชการ ดังนั้น จึงขอให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องพิจารณาและหาแนวทางในการดำเนินการแก้ไขกฎ ระเบียบหรือประกาศดังกล่าวให้เอื้อประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพประมงเท่าที่จะสามารถทำได้

๓. กรณีที่กล่าวว่า อาณาเขตที่จะถือว่าเป็นชายฝั่งทะเลในส่วนของพื้นที่เขตน่านน้ำเศรษฐกิจตัว “ก” ให้นับระยะจากชายฝั่งทะเลออกไป ๑๒ ไมล์ทะเล แล้วนับระยะออกไปอีก ๑๒ ไมล์ทะเล รวมเป็น ๒๔ ไมล์ทะเล นั้น คณะกรรมาธิการเห็นว่า ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องควรร่วมกันหาแนวทางเพื่อผ่อนผันหรือแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับผู้ประกอบการอาชีพประมง ในกรณีที่ต้องออกไปเติมน้ำมันนอกเขตพื้นที่ชายฝั่งทะเลดังกล่าว

๔. กรณีการจับกุมเรือประมงหรือผู้ประกอบการอาชีพประมงที่ลักลอบนำน้ำมันเขียวเข้ามาจำหน่ายในพื้นที่ชายฝั่งทะเลหรือบนฝั่งนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรใช้ดุลยพินิจว่า ผู้ประกอบการอาชีพประมงรายใดหรือเรือประมงลำใดมีพฤติกรรมหรือเจตนาลักลอบนำน้ำมันเขียวมาจำหน่ายหรือไม่ โดยจะต้องพิจารณาเป็นกรณี ๆ ไป

๕. ขอให้กรมสรรพสามิตติดตามเรื่องที่ได้เสนอให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง พิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการกำกับดูแลโครงการจำหน่ายน้ำมันดีเซลในเขตต่อเนื่องอีกครั้งหนึ่ง แล้วแจ้งให้คณะกรรมการทราบต่อไป

การดำเนินการ

๑. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือที่ ๖๕๕๕/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๓ ถึงอธิบดีกรมสรรพสามิต ขอรทราบผลความคืบหน้าของการดำเนินการแก้ไขปัญหากับน้ำมันเขียว กรณีเจ้าหน้าที่สรรพสามิตตรวจจับเรือประมงและปรับเงินโดยกล่าวหาว่ามีเจตนาจำหน่ายน้ำมันเขียวมาจำหน่าย

๒. กรมสรรพสามิต ได้มีหนังสือที่ กค ๐๖๑๔/๓๕๖๐ ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ถึงคณะกรรมการการปกครอง เพื่อแจ้งความคืบหน้าในการดำเนินการว่า กระทรวงการคลังได้เสนอร่าง

คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการกำกับดูแลโครงการจำหน่ายน้ำมันดีเซลสำหรับชาวประมงในเขตต่อเนื่องของราชอาณาจักรไปยังเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติแล้ว

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๔ เป็นผลให้กรรมการธิการพ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

การดำเนินการของคณะกรรมการการปกครอง

สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔)

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๓ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๔ ที่ประชุมได้ลงมติตั้งคณะกรรมการการปกครอง ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๓๕ ประกอบข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๒ ซึ่งคณะกรรมการการปกครอง ได้ดำเนินการพิจารณาในเรื่องนี้ต่อเนื่องจากคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) ดังนี้

๑. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๑๐๓/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๔ ถึงอธิบดีกรมสรรพสามิต ขอทราบผลความคืบหน้าการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับน้ำมันเชียวกรณี เจ้าหน้าที่สรรพสามิตตรวจจับเรือประมงและปรับเงินโดยกล่าวหาว่ามีเจตนานำน้ำมันเชียวมาจำหน่าย โดยสอบถามประเด็นที่กระทรวงการคลังได้เสนอร่างคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการกำกับดูแลโครงการจำหน่ายน้ำมันดีเซลสำหรับชาวประมงในเขตต่อเนื่องของราชอาณาจักรไปยังเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติ

๒. กรมสรรพสามิต ได้มีหนังสือ ที่ กค ๐๖๑๔/๒๑๙๒๗ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๔ มายังคณะกรรมการแจ้งว่า ตามที่ได้เสนอเรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการกำกับดูแลโครงการจำหน่ายน้ำมันดีเซลสำหรับชาวประมงในเขตต่อเนื่องของราชอาณาจักร เพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา แต่เนื่องจากคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๔ อนุมัติเป็นหลักการให้กระทรวงการคลังตั้งคณะทำงานกำกับดูแลโครงการน้ำมันเชียวแล้ว ดังนั้น จึงไม่จำเป็นต้องทำคำสั่งเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาแต่งตั้งอีก และสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ยุติการดำเนินการตามที่กระทรวงการคลังเสนอเรื่องเพื่อนำกลับไปทบทวนเกี่ยวกับการออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการฯ อีกครั้งหนึ่ง ประกอบกับในปัจจุบันมีหน่วยงานที่กำกับดูแลการจำหน่ายน้ำมันดีเซลสำหรับชาวประมงในเขตต่อเนื่องของราชอาณาจักรเพิ่มขึ้น เช่น ทหารเรือ ศูนย์ประสานการปฏิบัติในการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล (ศรชล.) เป็นต้น ซึ่งขณะนี้การแต่งตั้งคณะกรรมการฯ อยู่ระหว่างการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้มีคณะกรรมการฯ มากำกับดูแล เพื่อให้เกิดการบูรณาการในการดำเนินงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ รวมทั้งให้การปฏิบัติตามโครงการน้ำมันเชียวมีความรัดกุม มีประสิทธิภาพ และเมื่อการประสานงานในการตั้งคณะกรรมการของหน่วยงานต่าง ๆ เสร็จสิ้น จะได้เสนอกระทรวงการคลังเพื่อแต่งตั้งคณะกรรมการฯ ต่อไป

๓. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๒๒๙/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ถึงประธานสมาคมการประมงแห่งประเทศไทย แจ้งผลความคืบหน้าการแก้ปัญหาน้ำมันเชียวตามข้อ ๑. และข้อ ๒.

๔. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๑๐๓/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๕๖ ถึงอธิบดีกรมสรรพสามิต ขอทราบความคืบหน้าเกี่ยวกับการแต่งตั้งคณะกรรมการกำกับดูแลโครงการจำหน่ายน้ำมันดีเซลสำหรับชาวประมงในเขตต่อเนื่องของราชอาณาจักรตามที่กรมสรรพสามิตแจ้งในข้อ ๒. ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอน กระบวนการใด หรือมีเหตุขัดข้องอย่างไร

๕. กรมสรรพสามิต ได้มีหนังสือ ที่ กค ๐๖๑๔/๙๙๗ ลงวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๕๖ แจ้งผลความคืบหน้ามายังคณะกรรมการว่า คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๕๕ อนุมัติการแต่งตั้งคณะกรรมการกำกับดูแลโครงการจำหน่ายน้ำมันดีเซลสำหรับชาวประมงในเขตต่อเนื่องของราชอาณาจักรตามที่กระทรวงการคลังเสนอ โดยให้เพิ่มผู้แทนจากศูนย์ประสานการปฏิบัติในการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล เป็นกรรมการด้วย ตามความเห็นของกระทรวงกลาโหม โดยกระทรวงการคลังไม่ต้องออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดังกล่าวอีก

๖. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๖๙๒๖/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๕๖ ถึงอธิบดีกรมสรรพสามิต ขอติดตามผลการดำเนินการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของชาวประมงในเรื่องนี้ว่า ปัจจุบัน คณะกรรมการกำกับดูแลฯ ดังกล่าวได้ปฏิบัติหน้าที่ในการกำกับดูแลการปฏิบัติตามโครงการจำหน่ายน้ำมันดีเซลสำหรับชาวประมงในเขตต่อเนื่อง สำเร็จแล้วหรือมีปัญหา อุปสรรคเหตุขัดข้องเกี่ยวกับการดำเนินการหรือไม่ อย่างไร

๗. กรมสรรพสามิต ได้มีหนังสือ ที่ กค ๐๖๑๔/๒๐๖๗๕ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๖ แจ้งต่อคณะกรรมการว่า ปัจจุบันได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการกำกับดูแลโครงการจำหน่ายน้ำมันดีเซลสำหรับชาวประมงในเขตต่อเนื่องของราชอาณาจักรตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๕๕ แล้ว โดยมีผู้แทนของหน่วยงานราชการทั้งหมด ๑๐ หน่วยงาน ประกอบด้วย

- (๑) กรมสรรพสามิต
- (๒) สำนักนโยบายและแผนพลังงาน
- (๓) กรมสรรพากร
- (๔) กรมศุลกากร
- (๕) กรมเจ้าท่า
- (๖) กรมประมง
- (๗) กรมธุรกิจพลังงาน
- (๘) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
- (๙) กองบังคับการตำรวจน้ำ
- (๑๐) ศูนย์ประสานการปฏิบัติในการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล

สำหรับการกำกับดูแลการปฏิบัติตามโครงการดังกล่าวให้เกิดความรัดกุมและมีประสิทธิภาพ นั้น คณะกรรมการฯ ได้มีการประชุมพร้อมทั้งประสานงานกับหน่วยงานและบุคคลต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องเพื่อหาแนวทางช่วยเหลือชาวประมง ทั้งนี้ ในการปฏิบัติตามโครงการฯ คณะกรรมการฯ ยังไม่พบปัญหาอุปสรรคและเหตุขัดข้องในการดำเนินงานแต่อย่างใด

๘. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๘๑๓๓/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๖ ถึงประธานสมาคมการประมงแห่งประเทศไทย แจ้งผลความคืบหน้าการแก้ไขปัญหาน้ำมันเขียว ตามข้อ ๕. และข้อ ๗.

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

- ครั้งที่ ๕ วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๔
- ครั้งที่ ๖ วันพฤหัสบดีที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๔
- ครั้งที่ ๙๘ วันพุธที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๖
- ครั้งที่ ๑๓๒ วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๖

- นางสาวสาวิตรี นาวิระ วิทยาการปฏิบัติการ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๘

เรื่องพิจารณา ขอให้พิจารณารณีนายสุวรรณ หมั่นแสน ผู้ใหญ่บ้านบ้านดอนกลาง หมู่ที่ ๕ ตำบลแสนสุข อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด ใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบในการทุจริต ตามโครงการโรงสีข้าวชุมชน/โรงสีข้าว (รณวดข้าว) และมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม

ผู้เสนอ นายไพบูลย์ พันแก้ว
(เรื่องสืบเนื่องของคณะกรรมการการปกครอง สมาชิกผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓))

ข้อเท็จจริง

ผู้ร้องอ้างว่า นายสุวรรณ หมั่นแสน ผู้ใหญ่บ้านบ้านดอนกลาง หมู่ที่ ๕ ตำบลแสนสุข อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ดังนี้

๑. ทุจริตการใช้จ่ายงบประมาณตามโครงการชุมชนเศรษฐกิจพอเพียงปี ๒๕๕๑ - ๒๕๕๒ จำนวน ๒ โครงการ คือ

๑.๑ โครงการโรงสีข้าวชุมชน ที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณจำนวน ๒๕๐,๐๐๐ บาท แต่มีการใช้งบประมาณจริงเพียง ๑๗๐,๐๐๐ บาท จึงเหลืองบประมาณอีกจำนวน ๘๐,๐๐๐ บาท

๑.๒ โครงการจัดซื้อโรงสีข้าวชุมชน (รณวดข้าว) ที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณจำนวน ๒๕๐,๐๐๐ บาท แต่มีการใช้งบประมาณจริงเพียง ๑๗๐,๐๐๐ บาท จึงเหลืองบประมาณอีกจำนวน ๘๐,๐๐๐ บาท

๒. มีพฤติกรรมการวางตัวไม่เหมาะสม คือ

๒.๑ ทุจริตการใช้จ่ายเงินสงฆ์ของวัดสุจิตตราราม หมู่ที่ ๕ บ้านดอนกลาง จำนวนเงิน ๗๖,๐๐๐ บาท

๒.๒ นำปลาในหนองสาธารณะประโยชน์ไปขายโดยมิได้รับความยินยอมจากประชาคมหมู่บ้าน

๒.๓ ปลอมแปลงเอกสารสิทธิในที่ดินของราษฎรในหมู่บ้าน

๒.๔ ใช้อาวุธทำร้ายร่างกายนายอรุณ อินสิดา เนื่องจากไม่พอใจที่ถูกกล่าวหาว่ามีพฤติกรรมชู้สาว

ผู้ร้องได้มีหนังสือร้องเรียนไปยังอำเภอพนมไพรเพื่อให้พิจารณาสอบสวนและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น แต่เนื่องจากการตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงของอำเภอพนมไพรเป็นการพิจารณาในลักษณะที่เอื้อประโยชน์ให้กับนายสุวรรณ หมั่นแสน ผู้ใหญ่บ้านบ้านดอนกลาง หมู่ที่ ๕ (ผู้ถูกร้อง) และไม่มี ความคืบหน้าในการแก้ไขปัญหาในเรื่องดังกล่าว ผู้ร้องจึงได้เสนอเรื่องร้องเรียนไปยังจังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อให้พิจารณาสอบสวนเรื่องนี้อีกครั้ง ซึ่งจังหวัดร้อยเอ็ดก็ได้ส่งเรื่องดังกล่าวให้อำเภอพนมไพรเพื่อดำเนินการพิจารณาสอบสวนตามอำนาจหน้าที่ โดยอำเภอพนมไพรก็ยังยืนยันผลการพิจารณาดังเดิม จึงทำให้ปัญหาที่เกิดขึ้นดังกล่าวยังคงไม่ได้รับการแก้ไข ดังนั้น ผู้ร้องจึงได้เสนอเรื่องมายังคณะกรรมการการปกครอง เพื่อพิจารณาให้เป็นธรรม

การพิจารณา

คณะกรรมการการปกครอง สมาชิกแทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) ได้พิจารณาเรื่องร้องเรียนฯ ดังกล่าว ในการประชุม ครั้งที่ ๖๕/๒ เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ซึ่งคณะกรรมการการปกครองได้พิจารณาตามกรอบอำนาจหน้าที่ในประเด็นที่เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบของเจ้าหน้าที่รัฐ กรณีกล่าวหานายสุวรรณ หมั่นแสน ผู้ใหญ่บ้านบ้านดอนกลาง หมู่ที่ ๕ ตำบลแสนสุข อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด ทุจริตการใช้จ่ายงบประมาณตามโครงการชุมชนเศรษฐกิจพอเพียงปี ๒๕๕๑ - ๒๕๕๒ จำนวน ๒ โครงการคือ โครงการโรงสีข้าวชุมชนและโครงการจัดซื้อรถสีข้าวชุมชน โดยที่ประชุมเห็นว่าเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมต่อผู้ร้อง และผู้ถูกกล่าวอ้าง เห็นควรนำเรื่องดังกล่าวเข้าสู่การประชุม ครั้งที่ ๖๖/๒ ในวันพฤหัสบดีที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ โดยเชิญผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ด นายอำเภอพนมไพร คณะกรรมการสอบสวนพฤติกรรมนายสุวรรณ หมั่นแสน และผู้ร้องเรียน เข้าร่วมประชุม เพื่อแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็น ปรากฏผลการพิจารณา สรุปได้ดังนี้

ปัจจุบันอำเภอพนมไพรได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงโครงการชุมชนเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อดำเนินการสอบสวนหาข้อเท็จจริงจากพยานบุคคลและพยานเอกสารตามที่ผู้ร้องกล่าวอ้าง แต่คณะกรรมการฯ ไม่สามารถสรุปผลการพิจารณาได้ว่า การจัดซื้อในโครงการชุมชนเศรษฐกิจพอเพียงนั้น มีความเหมาะสมหรือไม่ ดังนั้น คณะกรรมการฯ จึงได้เสนอความเห็นไปยังนายอำเภอพนมไพรว่า ควรให้หน่วยงานที่มีความรู้ความชำนาญเข้าดำเนินการตรวจสอบในเรื่องดังกล่าว ซึ่งอำเภอพนมไพรได้ขอความร่วมมือไปยังวิทยาลัยการอาชีพพนมไพร ให้ช่วยตรวจสอบในเรื่องนี้ และได้แจ้งผลการตรวจสอบเบื้องต้นให้อำเภอพนมไพรทราบ ดังนี้

๑) โครงการโรงสีข้าวชุมชน งบประมาณดำเนินการจำนวน ๒๕๐,๐๐๐ บาท ประสิทธิภาพในการทำงานของเครื่องสีข้าวการก่อสร้างโรงเรือนนั้นอยู่ในราคาที่เหมาะสม

๒) โครงการรถสีข้าวชุมชน งบประมาณดำเนินการจำนวน ๒๕๐,๐๐๐ บาท จากการตรวจสอบพบว่า ราคารถสีข้าวในท้องตลาดราคาจะอยู่ประมาณ ๑๙๐,๐๐๐ บาท ซึ่งการจัดซื้อรถสีข้าวในโครงการรถสีข้าวชุมชนนี้ราคาแพงกว่าความเป็นจริง

อำเภอพนมไพรได้รายงานการพิจารณาเบื้องต้นไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ดเพื่อทราบแล้ว ปัจจุบันอยู่ในระหว่างการรวบรวมสรุปผลการพิจารณา เมื่อจังหวัดร้อยเอ็ดสรุปผลการพิจารณาเสร็จ ผลเป็นประการใดจะได้แจ้งให้คณะกรรมการการปกครองทราบต่อไป

คณะกรรมการมีความเห็น ดังนี้

๑) กรณีที่ผู้ร้องได้ร้องเรียนว่านายสุวรรณ หมั่นแสน ผู้ใหญ่บ้านบ้านดอนกลางหมู่ที่ ๕ ตำบลแสนสุข ทุจริตโครงการชุมชนเศรษฐกิจพอเพียงกรณีการดำเนินโครงการโรงสีข้าวชุมชนและที่มีการจัดซื้อรถสีข้าวชุมชน ซึ่งอำเภอพนมไพรได้ขอความร่วมมือผู้เชี่ยวชาญด้านเครื่องยนต์และวัสดุก่อสร้างของวิทยาลัยการอาชีพพนมไพรให้ตรวจสอบปริมาณและคุณภาพโครงการโรงสีข้าวชุมชนและรถสีข้าวชุมชน ปัจจุบันอยู่ระหว่างการสอบสวนของอำเภอพนมไพรเพื่อนำเสนอต่อจังหวัดร้อยเอ็ดเพื่อพิจารณา ดังนั้น คณะกรรมการการปกครอง จึงเห็นควรให้อำเภอพนมไพรดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริงให้แล้วเสร็จแล้ว รายงานให้จังหวัดร้อยเอ็ดทราบ เมื่อจังหวัดร้อยเอ็ดพิจารณาเสร็จแล้วให้แจ้งผลการพิจารณาให้คณะกรรมการการปกครองทราบต่อไป

๒) กรณีที่ผู้ร้องได้ร้องเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมของนายสุวรรณ หมิ่นแสน ผู้ใหญ่บ้านบ้านดอนกลาง หมู่ที่ ๕ ตำบลแสนสุข นั้น คณะกรรมการการปกครองเห็นควรให้อำเภอพนมไพร ตั้งกรรมการสอบสวนทางวินัยให้แล้วเสร็จ และรายงานผลการสอบสวนให้จังหวัดร้อยเอ็ดทราบ เมื่อจังหวัดร้อยเอ็ดพิจารณาเสร็จแล้ว ให้แจ้งผลการพิจารณาให้คณะกรรมการการปกครองทราบต่อไป

๓) เรื่องร้องเรียนนี้มีการร้องเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐและร้องเรียนในเรื่องพฤติกรรมในตัวบุคคลร่วมอยู่ด้วย ซึ่งเห็นได้จากการร่วมลงรายชื่อร้องเรียนของราษฎรบ้านดอนกลาง จึงแสดงให้เห็นได้ว่า มีการขาดความสามัคคีปรองดองของราษฎรในหมู่บ้าน ดังนั้น คณะกรรมการการปกครอง จึงเห็นควรให้อำเภอพนมไพร กำหนด และผู้ใหญ่บ้าน ในฐานะส่วนราชการฝ่ายปกครองที่มีหน้าที่ดูแลราษฎรในพื้นที่ ให้เร่งสร้างความปรองดองของราษฎรในหมู่บ้านให้เกิดขึ้น

การดำเนินการ

๑. คณะกรรมการการปกครอง สมาชิกแทนราษฎร มอบหมายในที่ประชุมให้จังหวัดร้อยเอ็ดดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริงกรณีการร้องเรียนกล่าวโทษ นายสุวรรณ หมิ่นแสน ผู้ใหญ่บ้านบ้านดอนกลาง หมู่ที่ ๕ ตำบลแสนสุข ใช้อำนาจในตำแหน่งปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบเกี่ยวกับการทุจริตการใช้จ่ายงบประมาณในโครงการชุมชนพอเพียงและมีพฤติกรรมไม่เหมาะสมในการเป็นคู่กับภรรยาชาวบ้าน เมื่อจังหวัดร้อยเอ็ดพิจารณาแล้วเสร็จ ให้แจ้งผลการพิจารณาให้คณะกรรมการการปกครองทราบต่อไป

๒. จังหวัดร้อยเอ็ด ได้มีหนังสือศาลากลางจังหวัดร้อยเอ็ด ที่ รอ ๐๐๑๗.๑/๒๖๐ ลงวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๔ ถึงคณะกรรมการการปกครอง สมาชิกแทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) แจ้งผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงและผลการพิจารณา กรณีร้องเรียนกล่าวโทษนายสุวรรณ หมิ่นแสน ดังนี้

จังหวัดร้อยเอ็ดพิจารณาแล้วเห็นพ้องกับความเห็นของอำเภอมโนไพร กล่าวคือ เห็นควรให้ยุติเรื่อง เนื่องจากในประเด็นการร้องเรียนกล่าวหาเกี่ยวกับการทุจริตโครงการชุมชนเศรษฐกิจพอเพียง นั้น แม้การตรวจสอบจะพบว่า มีการจัดซื้อวัสดุข้าวชุมชน (รถนวดข้าว) ในราคาที่เหมาะสมจริง แต่ไม่มีพยานหลักฐานให้พอรับฟังได้ว่า มีการรับผลประโยชน์ตอบแทนโดยมิชอบจากการซื้อวัสดุข้าวชุมชน (รถนวดข้าว) สำหรับในประเด็นการทุจริตในกรณีอื่นก็มีพยานหลักฐานยืนยันการใช้จ่ายเงินและมีผู้ดูแลเก็บรักษาบัญชีเงินฝาก ซึ่งสามารถตรวจสอบได้ ในส่วนประเด็นเรื่องการเป็นคู่กับภรรยาชาวบ้านนั้น ไม่มีพยานหรือผู้เสียหายยืนยัน

๓. คณะกรรมการการปกครอง สมาชิกแทนราษฎร ได้มีการประชุม ครั้งที่ ๖๙/๒ วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๔ พิจารณาข้อมูลรายงานกรณีจังหวัดร้อยเอ็ดแจ้งผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงและผลการพิจารณา เกี่ยวกับการร้องเรียนกล่าวโทษนายสุวรรณ หมิ่นแสน ตามข้อ ๕ เพื่อทราบ

- ที่ประชุมรับทราบ และให้ข้อคิดเห็นว่า แม้ว่าจะไม่มีพยานหลักฐาน กรณีการจัดซื้อวัสดุข้าวชุมชน (รถนวดข้าว) ของนายสุวรรณ หมิ่นแสน ตามโครงการชุมชนเศรษฐกิจพอเพียง ว่าได้มีการรับผลประโยชน์ตอบแทนโดยมิชอบจากการซื้อรถนวดข้าว ซึ่งเป็นเพียงความเห็นของจังหวัดแต่ก็พอรับฟังได้ว่าได้เกิดความเสียหายต่องบประมาณหรือทรัพย์สินของทางราชการขึ้นแล้วจากการจัดซื้อครั้งนี้ ฉะนั้น เพื่อให้เกิดความชัดเจนและเป็นธรรมแก่ผู้ถูกร้องและผู้ร้องเรียน คณะกรรมการการปกครองจึงมีมติส่งเรื่องให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบต่อไป

๔. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๒๓๘๑/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๔ ถึงผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน จัดส่งเรื่องร้องเรียนกล่าวโทษ นายสุวรรณ หมั่นแสน ผู้ใหญ่บ้านบ้านดอนกลาง หมู่ที่ ๕ ตำบลแสนสุข อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ดใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบและมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม เพื่อพิจารณาดำเนินการ

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๔ เป็นผลให้กรรมการพ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

การดำเนินการของคณะกรรมการการปกครอง

สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔)

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๓ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๔ ที่ประชุมได้ลงมติตั้งคณะกรรมการการปกครอง ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๓๕ ประกอบข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๒ ซึ่งคณะกรรมการการปกครอง ได้ดำเนินการพิจารณาในเรื่องนี้ต่อเนื่องจากคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) ดังนี้

การดำเนินการ

๑. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๑๓๑/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๔ ถึงผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ขอทราบผลความคืบหน้าเกี่ยวกับการตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของนายสุวรรณ หมั่นแสน ผู้ใหญ่บ้านบ้านดอนกลาง หมู่ที่ ๕ ตำบลแสนสุข อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด

๒. สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ตผ ๐๐๐๙/๕๗๔๔ ลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๔ ถึงประธานคณะกรรมการการปกครอง ขอเลื่อนการรายงานผลการตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของนายสุวรรณ หมั่นแสน ผู้ใหญ่บ้านบ้านดอนกลาง หมู่ที่ ๕ ตำบลแสนสุข อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ดออกไปก่อน

๓. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร ได้นำเรื่องร้องเรียนของนายไพบูลย์ พันแก้ว กรณีกล่าวหานายสุวรรณ หมั่นแสน ผู้ใหญ่บ้านบ้านดอนกลาง หมู่ที่ ๕ ตำบลแสนสุข อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ดใช้อำนาจในตำแหน่งปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ และมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม เข้าสู่การประชุม ครั้งที่ ๗ วันพฤหัสบดีที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ เพื่อพิจารณาดำเนินการต่อจากคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) ความละเอียด ดังนี้

ตามที่คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) ได้รับเรื่องร้องเรียนของนายไพบูลย์ พันแก้ว ตัวแทนราษฎรบ้านดอนกลาง ตำบลแสนสุข อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด ผ่านนายศักดิ์ คางเพชร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดร้อยเอ็ด กล่าวหานายสุวรรณ หมั่นแสน ผู้ใหญ่บ้านบ้านดอนกลาง หมู่ที่ ๕ ตำบลแสนสุข อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด ในฐานะประธานคณะกรรมการโครงการชุมชนพอเพียงใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบและมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม

โดยคณะกรรมการได้พิจารณาเรื่องร้องเรียนดังกล่าวเมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ เกี่ยวกับข้อกล่าวหานายสุวรรณ หมั่นแสน กระทำการทุจริตในการใช้จ่ายงบประมาณโครงการชุมชนพอเพียงเพื่อยกระดับชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๕๒ จำนวน ๒ โครงการ ประกอบด้วย

๑) การทุจริตโครงการโรงสีข้าวชุมชนซึ่งได้รับการจัดสรรงบประมาณ จำนวน ๒๕๐,๐๐๐ บาท แต่มีการใช้จ่ายงบประมาณจริงเพียง ๑๗๐,๐๐๐ บาท จึงเหลืองบประมาณอีกจำนวน ๘๐,๐๐๐ บาท

๒) การทุจริตโครงการรถสีข้าวชุมชน (รถนวดข้าว) ซึ่งได้รับการจัดสรรงบประมาณ จำนวน ๒๕๐,๐๐๐ บาท แต่มีการใช้จ่ายงบประมาณจริงเพียง ๑๗๐,๐๐๐ บาท จึงเหลืองบประมาณอีก จำนวน ๘๐,๐๐๐ บาท

จากการพิจารณาปรากฏว่า อำเภอพนมไพร ได้ตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง โครงการชุมชนพอเพียง โดยมีวิทยาลัยการอาชีพพนมไพรช่วยตรวจสอบในเรื่องของคุณภาพและความเหมาะสมของราคาพบว่า

๑) โครงการโรงสีข้าวชุมชนใช้งบประมาณดำเนินการจำนวน ๒๕๐,๐๐๐ บาท ประสิทธิภาพการทำงานของเครื่องสีข้าวพร้อมโรงเรือนนั้นอยู่ในราคาที่เหมาะสม

๒) โครงการสีข้าวชุมชน (รถนวดข้าว) ใช้งบประมาณดำเนินการจำนวน ๒๕๐,๐๐๐ บาท จากการตรวจสอบพบว่า มีราคาจริงประมาณ ๑๙๐,๐๐๐ บาท ดังนั้น การจัดซื้อรถสีข้าว (รถนวดข้าว) ตาม โครงการชุมชนพอเพียงนี้จึงมีราคาแพงเกินจริงประมาณ ๖๐,๐๐๐ บาท

จากนั้น อำเภอพนมไพร จึงได้เสนอผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงดังกล่าวให้จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งจังหวัดร้อยเอ็ด ได้ดำเนินการตรวจสอบพบว่า มีการจัดซื้อรถนวดข้าวชุมชนในราคาที่แพงเกินจริง แต่ไม่มี พยานหลักฐานให้พอรับฟังได้ว่า มีการรับผลประโยชน์ตอบแทนโดยมิชอบจากการซื้อรถนวดข้าว และใน ประเด็นร้องเรียนการทุจริตกรณีอื่นๆ ก็มีพยานหลักฐานยืนยันการใช้จ่ายเงินและมีผู้ดูแลเก็บรักษาบัญชี เงินฝากที่สามารถตรวจสอบได้ ส่วนกรณีการร้องเรียนว่าเป็นชู้กับภรรยาชาวบ้านนั้น ไม่มีพยานหรือ ผู้เสียหายยืนยัน

คณะกรรมการการปกครอง สมาชิกแทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้พิจารณาการชี้แจงของ จังหวัดร้อยเอ็ด และได้สรุปผลจากการชี้แจงว่า แม้จะไม่มีพยานหลักฐานว่า ได้มีการรับผลประโยชน์ตอบแทน โดยมิชอบจากการซื้อรถนวดข้าว ซึ่งเป็นเพียงความเห็นของจังหวัด แต่ก็พอรับฟังได้ว่าได้เกิดความเสียหาย ต่องบประมาณหรือทรัพย์สินของทางราชการขึ้นแล้วจากการจัดซื้อครั้งนี้ ฉะนั้น เพื่อให้เกิดความชัดเจนและ เป็นธรรมแก่ผู้ถูกร้องและผู้ร้องเรียน คณะกรรมการการปกครองจึงมีมติ ส่งเรื่องให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ตรวจสอบและติดตามความคืบหน้า โดยให้รายงานผลการพิจารณาภายในวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๔ แต่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินขอเลื่อนผลการพิจารณาไปก่อน

ที่ประชุมจึงได้มีมติตั้งคณะทำงานเพื่อศึกษาเรื่องร้องเรียนกล่าวหานายสุวรรณ หมั่นแสน ผู้ใหญ่บ้านบ้านดอนกลาง หมู่ที่ ๕ ตำบลแสนสุข อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด ใช้อำนาจในตำแหน่งปฏิบัติ หน้าที่โดยมิชอบและมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ประกอบด้วย

๑) นายวิรัตน์ วิริยะพงษ์	เป็นประธานคณะทำงาน
๒) นายกริชพล สีลาชัย	เป็นคณะทำงาน
๓) นางสาวเพ็ญศรี พัทธวิวัฒน์ศิริ	เป็นคณะทำงาน

โดยให้คณะทำงานฯ มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

๑) พิจารณาศึกษารายละเอียดของเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเรื่องร้องเรียนของนายไพบูลย์ พันแก้ว กรณีกล่าวหานายสุวรรณ หมิ่นแสน ผู้ใหญ่บ้านบ้านดอนกลาง หมู่ที่ ๕ ตำบลแสนสุข อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด ใช้อำนาจในตำแหน่งปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบและมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม พร้อมข้อเสนอแนะ แล้วรายงานต่อคณะกรรมการภายในวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๔

๒) ดำเนินการอื่นตามที่คณะกรรมการ มอบหมาย

ตั้งแต่วันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ เป็นต้นไป

๔. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร ได้พิจารณาติดตามผลการดำเนินงานของคณะทำงานตามที่รับมอบหมายจากคณะกรรมการ กรณีศึกษาเรื่องร้องเรียนกล่าวหานายสุวรรณ หมิ่นแสน ผู้ใหญ่บ้านบ้านดอนกลาง หมู่ที่ ๕ ตำบลแสนสุข อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด ใช้อำนาจในตำแหน่งปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบและมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ในคราวประชุมครั้งที่ ๑๑ วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ สรุปความได้ดังนี้

๑) ภายหลังจากที่ได้ศึกษาข้อมูลแล้วพบว่า จังหวัดร้อยเอ็ดมีการตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงในเรื่องร้องเรียนดังกล่าว ในรายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงพบว่า ตามที่มีการกล่าวอ้างว่าการซื้อธนาบัตรข้าวชุมชนมีราคาสูงกว่าความเป็นจริง ไม่ปรากฏพยานหลักฐานการรับผลประโยชน์ตอบแทนโดยมิชอบ ซึ่งผลจากการตรวจสอบข้อเท็จจริงเป็นความเห็นของ จังหวัดร้อยเอ็ด

๒) ประเด็นการทุจริตประเด็นอื่นๆ ผู้ถูกร้องเรียนมีพยานหลักฐานยืนยันการใช้จ่ายเงินและมีผู้ดูแลการเก็บรักษาเงินที่สามารถตรวจสอบข้อเท็จจริงได้

๓) ประเด็นเรื่องขู่สาว ไม่ปรากฏหลักฐาน และผู้เสียหายมายืนยันความผิดของนายสุวรรณ หมิ่นแสน จังหวัดร้อยเอ็ดจึงมีความเห็นให้ยุติเรื่องร้องเรียน

๔) จากการประสานงาน ผู้ร้องเรียนยังติดใจและประสงค์ให้คณะกรรมการดำเนินการติดตามตรวจสอบข้อเท็จจริงเรื่องร้องเรียน

๕) คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) ได้มีหนังสือถึงสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินให้ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงในเรื่องร้องเรียนนี้ และยังไม่มีการแจ้งผลความคืบหน้ากลับมาแต่อย่างใด

- ที่ประชุมรับทราบ และเห็นควรให้มีหนังสือถึงผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อขอให้เร่งรัดตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของนายสุวรรณ หมิ่นแสน ผู้ใหญ่บ้านบ้านดอนกลาง หมู่ที่ ๕ ตำบลแสนสุข อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด เนื่องจากผู้ร้องเรียนได้ติดตามความคืบหน้าโดยสอบถามมายังคณะกรรมการการปกครอง

๕. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุดที่ ๔๖๑/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ถึงผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ขอให้เร่งรัดตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของนายสุวรรณ หมิ่นแสน ผู้ใหญ่บ้านบ้านดอนกลาง หมู่ที่ ๕ ตำบลแสนสุข อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด

๖. สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ได้มีหนังสือ ที่ ตผ ๐๐๓๖ ขก/๐๘๖๘ ลงวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ถึงประธานคณะกรรมการการปกครอง แจ้งผลการพิจารณาเกี่ยวกับการตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของนายสุวรรณ หมั่นแสน ผู้ใหญ่บ้านบ้านดอนกลาง หมู่ที่ ๕ ตำบลแสนสุข อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด ว่าเรื่องดังกล่าวอยู่ระหว่างการดำเนินการตรวจสอบสืบสวนตามอำนาจหน้าที่

๗. ที่ว่าการอำเภอพนมไพร ได้มีหนังสือ ที่ รอ ๐๕๑๗/๑๑๒ ลงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๕ ถึงประธานคณะกรรมการการปกครอง รายงานผลความคืบหน้าการดำเนินการสอบสวน กรณีเรื่องร้องเรียนกล่าวโทษการปฏิบัติหน้าที่ของนายสุวรรณ หมั่นแสน ผู้ใหญ่บ้านบ้านดอนกลาง หมู่ที่ ๕ ตำบลแสนสุข อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด ว่าใช้อำนาจในตำแหน่งปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ และมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม

๘. คณะกรรมการการปกครอง สมาชิกแทนราษฎร ได้พิจารณารายงานการดำเนินการสอบสวนของอำเภอพนมไพร กรณีเรื่องร้องเรียนกล่าวโทษการปฏิบัติหน้าที่ของนายสุวรรณ หมั่นแสน ผู้ใหญ่บ้านบ้านดอนกลาง หมู่ที่ ๕ ในคราวประชุม ครั้งที่ ๒๗ วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๕ สรุปความได้ดังนี้

ในเรื่องนี้ อำเภอพนมไพรได้รายงานผลความคืบหน้าการดำเนินการสอบสวนในส่วนที่เกี่ยวข้องและได้นำเรียนให้จังหวัดร้อยเอ็ดพิจารณาแล้ว ซึ่งจังหวัดร้อยเอ็ดได้มีความเห็นพ้องกับความเห็นของอำเภอพนมไพร จึงได้ยุติเรื่อง แต่ผู้ร้องยังคงติดใจในประเด็นเกี่ยวกับการจัดซื้อรถสี่ล้อชุมชนว่ามีราคาแพงเกินจริงและขอให้ดำเนินการตรวจสอบเรื่องนี้ใหม่อีกครั้ง ซึ่งอำเภอพนมไพรเห็นควรจะนำ เรื่องดังกล่าวเข้าพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง ดังนั้น จึงขอทราบผลความคืบหน้าการพิจารณาของคณะกรรมการการปกครอง เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของอำเภอพนมไพรต่อไป

- ที่ประชุมกรรมการรับทราบและมีความเห็น ดังนี้

๑) ให้มีหนังสือถึงผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อสอบถามความคืบหน้าและเร่งรัดการดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการจัดซื้อรถสี่ล้อชุมชนในราคาที่แพงเกินจริงของนายสุวรรณ หมั่นแสน ผู้ใหญ่บ้านบ้านดอนกลาง หมู่ที่ ๕ ตำบลแสนสุข อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด โดยให้รายงานผลความคืบหน้าให้คณะกรรมการทราบโดยด่วน

๒) ให้มีหนังสือถึงนายอำเภอพนมไพรแจ้งความคืบหน้าในการดำเนินการว่า คณะกรรมการได้ส่งเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการจัดซื้อรถสี่ล้อชุมชนในราคาที่แพงเกินจริงของนายสุวรรณ หมั่นแสน ผู้ใหญ่บ้านบ้านดอนกลาง หมู่ที่ ๕ ตำบลแสนสุข อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเพื่อดำเนินการตรวจสอบตามอำนาจหน้าที่แล้ว ทั้งได้มีหนังสือเร่งรัดให้สำนักตรวจเงินแผ่นดินรายงานผลความคืบหน้าให้ทราบโดยด่วนแล้ว

๙. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๖๕๗/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๕ ถึงผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ขอทราบผลความคืบหน้าเกี่ยวกับการตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของนายสุวรรณ หมั่นแสน ผู้ใหญ่บ้านบ้านดอนกลาง หมู่ที่ ๕ ตำบลแสนสุข อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด

๑๐. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๗๐๒/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๕ ถึงนายอำเภอพนมไพร แจ้งผลการดำเนินการของคณะกรรมการการปกครอง กรณีเรื่องร้องเรียนกล่าวโทษการปฏิบัติหน้าที่ของนายสุวรรณ หมื่นแสน ผู้ใหญ่บ้านบ้านดอนกลาง หมู่ที่ ๕ ตำบลแสนสุข อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด ว่าเรื่องร้องเรียนนี้อยู่ระหว่างการตรวจสอบสืบสวน ตามอำนาจหน้าที่ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการก็ได้มีหนังสือติดตาม และเร่งรัดให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินดำเนินการตรวจสอบเรื่องนี้โดยเร็วแล้ว

๑๑. สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน โดยสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ ๗ ได้มีหนังสือ ลับ ที่ ตผ ๐๐๓๖ ขก/๐๐๙๖ ลงวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ถึงประธานคณะกรรมการการปกครอง แจ้งความคืบหน้าการตรวจสอบสืบสวนเรื่องร้องเรียนกล่าวโทษการปฏิบัติหน้าที่ของนายสุวรรณ หมื่นแสน ผู้ใหญ่บ้านบ้านดอนกลาง หมู่ที่ ๕ ตำบลแสนสุข อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด

๑๒. สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ได้มีหนังสือ ลับ ที่ ตผ ๐๐๔๗ ขก/๐๐๘๓ ลงวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๕ ถึงประธานคณะกรรมการการปกครอง แจ้งผลการตรวจสอบและผลการดำเนินการ กรณีเรื่องร้องเรียนกล่าวโทษการปฏิบัติหน้าที่ของนายสุวรรณ หมื่นแสน ผู้ใหญ่บ้านบ้านดอนกลาง หมู่ที่ ๕ ตำบลแสนสุข อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งคณะกรรมการการปกครอง ได้นำเรื่องดังกล่าวเข้าที่ประชุมในคราวประชุม ครั้งที่ ๖๙ วันพุธที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๕

- ที่ประชุมรับทราบ และให้ยุติเรื่องดังกล่าว

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

- ครั้งที่ ๖๕/๒ วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔
- ครั้งที่ ๖๖/๒ วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔
- ครั้งที่ ๖๙/๒ วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๔
- ครั้งที่ ๗ วันพฤหัสบดีที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๔
- ครั้งที่ ๑๑ วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๔
- ครั้งที่ ๑๒ วันพุธที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๔
- ครั้งที่ ๒๗ วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๓๗ วันพฤหัสบดีที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๖๙ วันพุธที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๕

- นายธนพัชร นาควัชร วิทยากรชำนาญการ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๙

เรื่องพิจารณา ขอความเป็นธรรมในการได้ใช้สิทธิประโยชน์ที่ราชพัสดุ แปลงหมายเลขทะเบียนที่ ชม. ๒๒๓๘ จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เสนอ นายศิริชัย ออสุวรรณ ประธานกรรมการชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด (เรื่องสืบเนื่องของคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓))

ข้อเท็จจริง

ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด (ชสท.) ได้รับอนุญาตให้ใช้ที่ดินที่ราชพัสดุ แปลงหมายเลขทะเบียนที่ ชม. ๒๒๓๘ เพื่อปลูกสร้างตลาดกลางเพื่อเกษตรกรในนิคมสหกรณ์สันทราย เชียงใหม่ เมื่อปี ๒๕๓๔ ต่อมาในนิคมสหกรณ์สันทรายได้สิ้นสุดสภาพลงเมื่อปี ๒๕๔๗ ที่ราชพัสดุ แปลงหมายเลขทะเบียนที่ ชม. ๒๒๓๘ ข้างต้น จึงตกไปอยู่ในการดูแลของกรมธนารักษ์ตามกฎหมาย จากนั้นชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด (ชสท.) ได้ทำเรื่องไปยังกรมธนารักษ์เพื่อขอเช่าและดำเนินการใช้พื้นที่ต่อไป ทั้งนี้ กรมธนารักษ์ได้เสนอเงื่อนไขให้มีการชำระค่าบำรุงสูงขึ้นจากเดิม แต่ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด (ชสท.) กลับขอลดหย่อนค่าเช่า ค่าธรรมเนียมและค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ ซึ่งในขณะนั้น ธนารักษ์พื้นที่เชียงใหม่ได้แจ้งให้ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด (ชสท.) มาทำสัญญาภายในกำหนดระยะเวลา ๓๐ วัน แต่ชุมนุมสหกรณ์ฯ ก็ได้ขอขยายระยะเวลาดังกล่าวออกไปอีก ๖๐ วัน เพื่อขอมติของคณะกรรมการให้พิจารณาอนุมัติ โดยระหว่างนั้นเทศบาลเมืองแม่โจ้ได้มาขอใช้ที่ดินที่ราชพัสดุแปลงหมายเลขทะเบียนที่ ชม. ๒๒๓๘ นี้เช่นกัน โดยขอใช้ในราชการเพียงเพื่อก่อสร้างอาคารสำนักงาน และสวนสุขภาพ พร้อมลานกิจกรรม ซึ่งจังหวัดเชียงใหม่ได้เห็นชอบในหลักการเกี่ยวกับกรณีเทศบาลเมืองแม่โจ้ขอใช้ที่ราชพัสดุแปลงดังกล่าว และจังหวัดเชียงใหม่ โดยธนารักษ์พื้นที่เชียงใหม่ ได้คืนเช็คเงินสดและไม่ยอมต่อสัญญาให้แก่ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด (ชสท.)

การพิจารณา

สืบเนื่องจากคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) ได้รับหนังสือของนายศิริชัย ออสุวรรณ ประธานกรรมการชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด ขอความเป็นธรรมในการได้ใช้สิทธิประโยชน์ที่ราชพัสดุ แปลงหมายเลขทะเบียนที่ ชม. ๒๒๓๘ จังหวัดเชียงใหม่ ดังนั้น คณะกรรมการจึงได้นำเรื่องนี้เข้าสู่การพิจารณาโดยศึกษาข้อมูลเอกสาร ตลอดจนรับฟังความคิดเห็นจากส่วนราชการ/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องปรากฏข้อเท็จจริงดังนี้

เมื่อปี ๒๕๓๔ ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด (ชสท.) ได้รับอนุญาตให้ใช้ที่ดินจากกรมส่งเสริมสหกรณ์ในการปลูกสร้างตลาดกลางเพื่อเกษตรกรในนิคมสหกรณ์สันทรายเชียงใหม่ ตำบลหนองหาร อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ โดยชุมนุมสหกรณ์ฯ ได้ดำเนินการปรับปรุงสถานที่เป็นจำนวนเงินกว่า ๑๐ ล้านบาท ต่อมาเมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๔๗ ได้มีประกาศการสิ้นสุดนิคมสหกรณ์สันทรายเชียงใหม่ ที่ดินแปลงดังกล่าวจึงตกไปอยู่ในการดูแลของกรมธนารักษ์ และเป็นที่ราชพัสดุตามกฎหมาย ซึ่งชุมนุมสหกรณ์ฯ ก็ได้ยืนยันขอใช้ประโยชน์ในพื้นที่ต่อไป จังหวัดเชียงใหม่โดยธนารักษ์พื้นที่

เชียงใหม่ได้อนุญาตให้ชุมนุมสหกรณ์ฯ เช่าที่ดินราชพัสดุแปลงหมายเลขทะเบียนที่ ขม. ๒๒๓๘ ตำบลหนองหาร อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ มีเนื้อที่ ๔๓-๐-๔๗ ไร่

ต่อมา จังหวัดเชียงใหม่ได้มีหนังสือศาลากลางจังหวัดเชียงใหม่ ที่ ธพ. ๐๓๐๗.๓๗/๘๔๑ ลงวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๑ ไปยังชุมนุมสหกรณ์ฯ เพื่อแจ้งเกี่ยวกับอัตราค่าเช่าและเงื่อนไขการเช่า ที่ราชพัสดุข้างต้น โดยกำหนดปรับอัตราค่าเช่าสูงขึ้นจากเดิม ดังนั้น ชุมชนสหกรณ์ฯ จึงได้มีหนังสือที่โครงการพิเศษ ๐๐๑/๑๘๘๔ ลงวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๕๑ ไปยังจังหวัดเชียงใหม่เพื่อขอลดหย่อน ค่าเช่า ค่าธรรมเนียมการจัดให้เช่าที่ดิน อาคาร และยกเว้นค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์รวมทั้งค่าใช้จ่ายในที่ราชพัสดุ ซึ่งจังหวัดเชียงใหม่ได้มีหนังสือศาลากลางจังหวัดเชียงใหม่ ที่ กค ๐๓๐๗.๓๗/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๒ แจ้งกลับไปยังชุมนุมสหกรณ์ฯ เกี่ยวกับการกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการเช่าพื้นที่ที่ราชพัสดุ ตลอดจนการผ่อนปรนเงื่อนไขการจัดให้เช่า ยกเว้นค่าธรรมเนียมการจัดให้เช่าอาคารและค่าธรรมเนียมการจัดให้เช่าที่ดินที่ตั้งตัวอาคาร และยกเว้นการเก็บค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ในที่ราชพัสดุดังกล่าว นับแต่วันที่เข้าใช้ประโยชน์จนถึงวันจัดให้เช่าโดยให้ชุมนุมสหกรณ์ฯ ไปทำสัญญาเช่าภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือฉบับข้างต้น ทั้งนี้ ชุมชนสหกรณ์ฯ ได้มีหนังสือด่วนที่สุด ที่ โครงการพิเศษ/๐๐๕/๒๕๐๙ ลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๒ แจ้งกลับไปยังจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อขอขยายระยะเวลาการชำระค่าเช่า ค่าธรรมเนียมต่างๆ และทำสัญญาเช่าออกไปอีก ๖๐ วันนับแต่วันที่จังหวัดเชียงใหม่ได้รับหนังสือฉบับนี้ เนื่องจากมีความจำเป็นต้องนำเสนอ ต่อที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการเพื่อพิจารณาอนุมัติ พร้อมกับขอให้ทบทวนหลักเกณฑ์ในการเช่าที่ดิน และลดหย่อนค่าเช่าหรือค่าใช้จ่ายประโยชน์ในพื้นที่ให้แก่ชุมนุมสหกรณ์ฯ เป็นกรณีพิเศษ

ในระหว่างนั้น เทศบาลเมืองแม่โจ้ได้แจ้งความประสงค์กับจังหวัดเชียงใหม่ ขอใช้พื้นที่ที่ราชพัสดุ แปลงหมายเลขทะเบียนที่ ขม. ๒๒๓๘ บางส่วนด้วย ทั้งนี้ เพื่อใช้เป็นที่ตั้งสำนักงานเทศบาลเมืองแม่โจ้แห่งใหม่ สถานีตำรวจภูธรสันทรายส่วนแยก ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ฯลฯ ซึ่งจังหวัดเชียงใหม่ได้เห็นชอบในหลักการกับกรณีการขอใช้ที่ราชพัสดุดังกล่าวของเทศบาลเมืองแม่โจ้ ตามหนังสือจังหวัดเชียงใหม่ ที่ กค ๐๓๐๗.๓๗/๓๑๘๑ ลงวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๕๒ ต่อมาเมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๒ จังหวัดเชียงใหม่ได้มีการประชุมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อหารือการใช้ประโยชน์ในที่ดินแปลงดังกล่าว โดยที่ประชุมไม่สามารถหาข้อยุติได้ ดังนั้น ที่ประชุมจึงได้มีมติให้เทศบาลเมืองแม่โจ้ และชุมนุมสหกรณ์ฯ จัดทำแผนงาน โครงการและงบประมาณ พร้อมทั้งรายชื่อผู้แทน และขอให้แต่งตั้งเป็นคณะทำงานเพื่อพิจารณาเกี่ยวกับการใช้ที่ดิน โดย

๑. ชุมชนสหกรณ์ฯ ได้แจ้งขอทำสัญญาเช่าและชำระค่าเช่า พร้อมทั้งได้แนบเช็คเงินสดจำนวนเงิน ๖๘๗,๙๖๐ บาทไปด้วย โดยขอสงวนสิทธิ์ในการขอทบทวนอัตราค่าเช่าและเงื่อนไขการเช่าให้เป็นไปตามหนังสือที่ โครงการพิเศษ ๐๑๔/๒๗๘๑ ลงวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ ปรากฏว่า สำนักงานธนารักษ์จังหวัดเชียงใหม่ไม่ทำสัญญาเช่าให้กับชุมนุมสหกรณ์ฯ และไม่รับค่าเช่าตามจำนวนเงินดังกล่าว โดยธนารักษ์จังหวัดเชียงใหม่อ้างว่า การได้สิทธิประโยชน์ที่ราชพัสดุแปลงหมายเลขทะเบียนที่ ขม.๒๒๓๘ อยู่ระหว่างการพิจารณาของจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งต่อมาชุมนุมสหกรณ์ฯ จึงได้มีหนังสือโครงการพิเศษ ที่ ๐๐๑/๐๒๕๓ ลงวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ แจ้งยกเลิกการสงวนสิทธิ์ในการขอทบทวนอัตราค่าเช่าและเงื่อนไขการเช่า โดยยอมรับเงื่อนไขและอัตราค่าเช่าที่ทางราชการกำหนดทุกประการ

๒. เทศบาลเมืองแม่โจ้ ได้จัดส่งโครงการก่อสร้างศูนย์ราชการเทศบาลเมืองแม่โจ้ ในการใช้ที่ดินราชพัสดุ แปลงหมายเลขทะเบียนที่ ขม. ๒๒๓๘ พร้อมแนบแบบแปลนและงบประมาณเพื่อเป็นเอกสารประกอบการพิจารณาตามหนังสือสำนักงานเทศบาลเมืองแม่โจ้ ที่ ขม. ๖๓๔๐๑/๒๐๖๔ ลงวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๒

ภายหลังจากการพิจารณา คณะกรรมการได้มีข้อคิดเห็น ข้อสังเกต ดังนี้

๑) นโยบายของผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ได้คำนึงถึงความสำคัญและมีความเข้าใจในเรื่องของระบบสหกรณ์มากน้อยเพียงใด เนื่องจากปัญหาที่เกิดขึ้นข้างต้นเป็นเรื่องเกี่ยวกับนโยบายของจังหวัด ซึ่งเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐ

๒) เทศบาลเมืองแม่โจ้มีความจำเป็นมากน้อยเพียงใดที่จะต้องดำเนินการปลูกสร้างที่ทำการใหม่ ในที่ดินราชพัสดุ แปลงหมายเลขทะเบียนที่ ขม.๒๒๓๘ และยังมีพื้นที่อื่นอีกหรือไม่ที่จะสามารถทำให้การดำเนินการดังกล่าวบรรลุวัตถุประสงค์

๓) การแก้ไขปัญหาดังกล่าวเป็นเรื่องเกี่ยวกับการบริหาร หากชุมชนสหกรณ์ฯ และเทศบาลเมืองแม่โจ้มีความตั้งใจและต้องการขยายผลการดำเนินงานอย่างแท้จริงก็ให้เสนอแผนงาน โครงการ และงบประมาณต่างๆ เกี่ยวกับการดำเนินงานในที่ดินแปลงพิพาทนี้ต่อคณะทำงานเพื่อพิจารณาการใช้ประโยชน์ที่ดินราชพัสดุแปลงหมายเลขทะเบียนที่ ขม.๒๒๓๘

๔) คณะทำงานที่จะแต่งตั้งขึ้นนั้น ควรมาจากบุคคลที่มีความตั้งใจและเข้าใจระบบสหกรณ์เป็นอย่างดี

๕) กรมธนารักษ์ยืนยันต่อที่ประชุมว่า หากจังหวัดเชียงใหม่ได้ข้อยุติเกี่ยวกับแนวทางในการกำหนดนโยบายของจังหวัด ก็พร้อมที่จะดำเนินการจัดให้เช่าหรือให้ใช้พื้นที่เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนตามข้อตกลงของจังหวัดเชียงใหม่ต่อไป

การดำเนินการ

๑. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) ได้มีหนังสือ ที่ ๗๙๒/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อแจ้งผลการพิจารณา และขอให้จังหวัดเชียงใหม่พิจารณาถึงการได้สิทธิประโยชน์ในที่ดินราชพัสดุ แปลงหมายเลขทะเบียนที่ ขม. ๒๒๓๘

๒. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ที่ ๗๙๓/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ ถึงอธิบดีกรมธนารักษ์ เพื่อแจ้งผลการพิจารณา และขอให้กรมธนารักษ์พิจารณาการได้สิทธิประโยชน์ในที่ดินราชพัสดุ แปลงหมายเลขทะเบียนที่ ขม. ๒๒๓๘

๓. จังหวัดเชียงใหม่ ได้มีหนังสือ ที่ กค ๐๓๐๗.๓๗/๒๑๑๑ ลงวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๓ มายังคณะกรรมการการปกครอง เพื่อแจ้งความคืบหน้าการดำเนินการเกี่ยวกับกรณีข้างต้น ดังนี้

๓.๑ จังหวัดเชียงใหม่ได้ประชุมคณะทำงานพิจารณาการใช้ประโยชน์ที่ดินราชพัสดุ แปลงหมายเลขทะเบียนที่ ขม. ๒๒๓๘ แต่ไม่สามารถหาข้อยุติได้ ที่ประชุมจึงได้มีมติให้คณะทำงานฯ ไปหาความเห็นกรณีการใช้ประโยชน์ที่ดินราชพัสดุ แปลงที่ ขม.๒๒๓๘ ส่งให้ธนารักษ์พื้นที่เชียงใหม่ในฐานะคณะทำงานและเลขานุการ เพื่อรวบรวมข้อมูลและความเห็นของคณะทำงานแต่ละท่านเสนอต่อผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่เพื่อพิจารณา

๓.๒ คณะทำงานฯ ได้พิจารณาและให้ความเห็นในกรณีดังกล่าว โดยธนารักษ์พื้นที่เชียงใหม่ในฐานะคณะทำงานและเลขานุการ ได้รวบรวมเสนอต่อประธานคณะทำงาน โดยมีความเห็นให้แบ่งพื้นที่ (บางส่วน) เนื้อที่ประมาณ ๑๐ - ๐ - ๐๐ ไร่ ให้เทศบาลเมืองแม่โจ้ใช้ในราชการเท่าที่ความจำเป็น โดยจะต้องชดเชยค่าถมดินให้แก่ชุมชนสหกรณ์ฯ ที่ได้มีการถมดินไปก่อนแล้ว ตามบันทึกฯ ที่ กค ๐๓๐๗.๓๗/๑๑๓๒ ลงวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๓

๓.๓ สำนักงานธนารักษ์พื้นที่เชียงใหม่ ได้มีหนังสือที่ กค ๐๓๐๗.๓๗/๑๑๙๗ ลงวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๓ แจ้งผลการพิจารณาของคณะทำงานฯ ให้เทศบาลเมืองแม่โจ้ทราบ และหากเทศบาลมีความประสงค์จะใช้ที่ราชพัสดุแปลงดังกล่าว ขอให้ปรับลดพื้นที่การขอใช้ลงตามที่คณะทำงานฯ ให้ความเห็น

๓.๔ เทศบาลเมืองแม่โจ้ ได้แจ้งความประสงค์จะขอใช้พื้นที่ดังกล่าว ตามความเห็นของคณะทำงานฯ และได้ปรับลดพื้นที่การขอใช้ลงเหลือเนื้อที่ประมาณ ๑๐ - ๐ - ๐๐ ไร่ โดยมีแผนงานและโครงการในการก่อสร้างอาคารสำนักงานแห่งใหม่ และสวนสุขภาพพร้อมลานกิจกรรม ตามหนังสือสำนักงานเทศบาลเมืองแม่โจ้ ที่ ชม ๖๓๔๐๑/๘๙๓ ลงวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๕๓

๓.๕ จังหวัดเชียงใหม่ ได้มีหนังสือ ที่ กค ๐๓๐๗.๓๗/๒๑๑๑ ลงวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๓ ถึงคณะกรรมการการปกครอง รายงานผลการพิจารณาการใช้ประโยชน์ที่ดินราชพัสดุแปลงหมายเลขทะเบียนที่ ชม. ๒๒๓๘ ของคณะทำงานฯ ที่มีความเห็นสมควรแบ่งพื้นที่บางส่วน เนื้อที่ประมาณ ๑๐ - ๐ - ๐๐ ไร่ ให้เทศบาลเมืองแม่โจ้ใช้ในราชการเพื่อก่อสร้างอาคารสำนักงานและสวนสุขภาพพร้อมลานกิจกรรม และเห็นควรปรับลดพื้นที่การเข้าที่ราชพัสดุของชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด ให้กรมธนารักษ์เพื่อพิจารณาแล้วตามหนังสือศาลากลางจังหวัดเชียงใหม่ ที่ กค ๐๓๐๗.๓๗/๑๘๕๐ ลงวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๕๓

๔. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ที่ ๓๖๔๖/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๓ ถึงจังหวัดเชียงใหม่เพื่อรับทราบความคืบหน้าการดำเนินการเกี่ยวกับการให้สิทธิประโยชน์ในที่ดินราชพัสดุแปลงหมายเลขทะเบียนที่ ชม. ๒๒๓๘ ตามข้อ ๓.

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายกย่องสถาปนาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๔ เป็นผลให้กรรมการพ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

การดำเนินการของคณะกรรมการการปกครอง

สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔)

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๓ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๔ ที่ประชุมได้ลงมติตั้งคณะกรรมการการปกครอง ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๓๕ ประกอบข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๒ ซึ่งคณะกรรมการการปกครอง ได้ดำเนินการพิจารณาในเรื่องนี้ต่อเนื่องจากคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) ดังนี้

๑. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๑๔๕/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๔ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ ขอรบผลความคืบหน้ากรณีที่ดินราชพัสดุ ได้ตั้งคณะทำงานพิจารณาการใช้ประโยชน์ที่ดินราชพัสดุ แปลงหมายเลขทะเบียนที่ ชม. ๒๒๓๘ และรายงานผลการพิจารณาว่า เห็นสมควรแบ่งพื้นที่บางส่วนเนื้อที่ประมาณ ๑๐ - ๐ - ๐๐ ไร่ ให้เทศบาลเมืองแม่โจ้ใช้ในราชการเพื่อก่อสร้างอาคารสำนักงาน สวนสุขภาพพร้อมลานกิจกรรม ทั้งได้เสนอความเห็นให้ปรับลดพื้นที่การเข้าที่ราชพัสดุของชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด ให้กรมธนารักษ์พิจารณา

๒. จังหวัดเชียงใหม่ ได้มีหนังสือ ที่ กค ๐๓๐๗.๓๗/๔๕๔๒๓ ลงวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๔ แจ้งว่า ได้รายงานเรื่องร้องเรียนดังกล่าวให้กรมธนารักษ์พิจารณาแล้ว ปัจจุบันยังไม่ได้รับแจ้งผลการดำเนินการ ซึ่งจังหวัดเชียงใหม่จะได้แจ้งขอให้กรมธนารักษ์เร่งพิจารณาในกรณีดังกล่าวอีกครั้งหนึ่ง ทั้งนี้ หากกรมธนารักษ์พิจารณาปรากฏผลประการใด จังหวัดเชียงใหม่จะได้แจ้งให้คณะกรรมการทราบต่อไป

๓. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๒๘๗/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ถึงจังหวัดเชียงใหม่ ขอรบข้อมูลเพิ่มเติมในประเด็นข้อสงสัยเกี่ยวกับการได้ใช้สิทธิประโยชน์ในที่ดินราชพัสดุแปลงหมายเลขทะเบียนที่ ชม. ๒๒๓๘ จังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วย

๑) ความเห็นในการแบ่งพื้นที่ (บางส่วน) ในที่ดินราชพัสดุแปลงหมายเลขทะเบียนที่ ชม. ๒๒๓๘ จังหวัดเชียงใหม่ เนื้อที่ประมาณ ๑๐ - ๐ - ๐๐ ไร่ ให้เทศบาลเมืองแม่โจ้ใช้เพื่อก่อสร้างอาคารสำนักงานแห่งใหม่ สวนสุขภาพและลานกิจกรรม นั้น ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด (ชสท.) ได้รับรู้หรือเห็นชอบด้วยหรือไม่ และการปรับลดพื้นที่การขอใช้ประโยชน์ของชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด (ชสท.) ดังกล่าว ก่อให้เกิดปัญหาหรือกระทบต่อโครงการ/แผนงานที่ ชสท. กำหนดไว้หรือไม่ อย่างไร

๒) ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด (ชสท.) มีอำนาจตามกฎหมายในการได้สิทธิใช้ประโยชน์ในที่ดินราชพัสดุหรือไม่ อย่างไร และได้เสนอโครงการ/แผนงานอื่นเพิ่มขึ้นจากโครงการ/แผนงานเดิมหรือไม่ จึงได้มีความประสงค์จะขอใช้พื้นที่ราชพัสดุแปลงหมายเลขทะเบียนที่ ชม. ๒๒๓๘ จังหวัดเชียงใหม่ เต็มพื้นที่เช่นเดิม

๓) การที่กรมธนารักษ์ยืนยันกับคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) ว่าหากจังหวัดเชียงใหม่ได้ข้อยุติเกี่ยวกับนโยบายเป็นไปในทิศทางใดก็พร้อมที่จะดำเนินการจัดให้เช่าหรือให้ใช้พื้นที่ตามข้อตกลงของจังหวัดเชียงใหม่ ตามหนังสือสภาผู้แทนราษฎร ด่วนที่สุด ที่ ๗๙๒/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ นั้น กรมธนารักษ์มีอำนาจที่จะไม่ดำเนินการตามความเห็นของจังหวัดเชียงใหม่ได้หรือไม่ อย่างไร

๔) หากจังหวัดเชียงใหม่มีข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้องนอกเหนือจากประเด็นข้อสงสัยทั้ง ๓ ข้อดังกล่าว ขอให้รายงานต่อคณะกรรมการเพื่อประกอบการพิจารณาเพิ่มเติมด้วย

๔. จังหวัดเชียงใหม่ ได้มีหนังสือที่ กค ๐๓๐๗.๓๗/๕๑๐๖๑ ลงวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๔ ถึงคณะกรรมการการปกครอง ชี้แจงในประเด็นข้อสงสัยต่าง ๆ ดังนี้

๑) ประเด็นที่ ๑ ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด (ชสท.) ได้มอบหมายให้นายศิริชัย ออสุวรรณ ประธานกรรมการชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด เป็นผู้แทนในฐานะ

คณะทำงานฯ เข้าร่วมประชุมและพิจารณาการใช้ประโยชน์ ตามคำสั่งจังหวัดเชียงใหม่ ที่ ๑๔๓/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๓ โดยคณะทำงานส่วนใหญ่มีความเห็นสมควรแบ่งพื้นที่ (บางส่วน) เนื้อที่ประมาณ ๑๐ - ๐ - ๐๐ ไร่ ให้เทศบาลเมืองแม่โจ้ใช้ในราชการเพื่อก่อสร้างอาคารสำนักงานแห่งใหม่ และสวนสุขภาพ พร้อมลานกิจกรรม แต่เนื่องจากต้องให้กรมธนารักษ์พิจารณาให้ความเห็นชอบเสียก่อน จังหวัดเชียงใหม่ จึงยังไม่ได้มีหนังสือแจ้งให้ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด (ชสท.) ทราบ ทั้งนี้ หากกรมธนารักษ์ เห็นชอบตามความเห็นของจังหวัดเชียงใหม่ ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด (ชสท.) จะต้อง ปรับลดโครงการ/แผนงานที่จะดำเนินการในพื้นที่ตามเนื้อที่ที่ได้รับอนุญาตให้เช่าตามความเหมาะสมต่อไป

๒) ประเด็นที่ ๒ ตามกฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๔๕ ข้อ ๒ ผู้ขอใช้ที่ราชพัสดุ จะต้องเป็นกระทรวง ทบวง กรม องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานของรัฐหรือองค์กรอื่นของรัฐ ดังนั้น ชุมชนสหกรณ์การเกษตร แห่งประเทศไทย จำกัด (ชสท.) จึงไม่มีสิทธิขอใช้ที่ราชพัสดุตามกฎหมายข้างต้น แต่เนื่องจากชุมนุมสหกรณ์ การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด (ชสท.) เป็นผู้ใช้ประโยชน์เดิมในที่ดินแปลงดังกล่าว (เขตนิคมสหกรณ์ สันทราย จังหวัดเชียงใหม่) ซึ่งต่อมากระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ประกาศการสิ้นสุดสภาพของนิคมสหกรณ์ สันทรายจังหวัดเชียงใหม่ เมื่อวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๔๗ ที่ดินแปลงนั้นจึงตกเป็นกรรมสิทธิ์ของ กระทรวงการคลัง และเป็นที่ราชพัสดุตามกฎหมาย โดยชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด (ชสท.) จะต้องเช่าตามระเบียบฯ ทั้งนี้ ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด (ชสท.) ไม่ได้เสนอ โครงการ/แผนงานเพิ่มเติมแต่อย่างใด

๓) ประเด็นที่ ๓ ในกรณีการขอใช้ที่ราชพัสดุ ตามกฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และ วิธีการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๑๔ ผู้ขอใช้ที่ราชพัสดุที่ประสงค์จะขอใช้ที่ราชพัสดุเพื่อประโยชน์ในทางราชการ ถ้าที่ราชพัสดุนั้นตั้งอยู่ ในจังหวัดอื่น ให้ยื่นคำขอใช้ที่ราชพัสดุดต่อสำนักงานธนารักษ์พื้นที่ พร้อมทั้งแจ้งเหตุผลและความจำเป็น ในการขอใช้ที่ราชพัสดุนั้น โดยต้องได้รับความยินยอมจากผู้ว่าราชการจังหวัด และทำความเข้าใจกับ กรมธนารักษ์ โดยจะเข้าใช้ประโยชน์ในที่ราชพัสดุได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากกรมธนารักษ์แล้ว และให้ กรมธนารักษ์พิจารณาอนุญาตให้ผู้ขอใช้ที่ราชพัสดุใช้ที่ราชพัสดุได้ตามความจำเป็น ดังนั้น การพิจารณาอนุญาต ให้ใช้ที่ราชพัสดุ กรมธนารักษ์จะพิจารณาตามความเหมาะสม ศักยภาพที่ดิน (สภาพทำเลที่ตั้ง, ราคาประเมิน ที่ดิน) และผลประโยชน์ที่ทางราชการจะได้รับเป็นสำคัญ ซึ่งในกรณีดังกล่าวกรมธนารักษ์อาจจะพิจารณา อนุญาตตามความเห็นของจังหวัดหรือไม่ก็ได้

๔) ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการพิจารณาอนุญาต หรือการให้ความยินยอมให้ใช้ที่ราชพัสดุ และผู้ขอใช้ที่ราชพัสดุมิหนังสือแจ้งกรมธนารักษ์ยืนยันถึงความจำเป็นที่ต้องใช้ที่ราชพัสดุเพื่อประโยชน์ ในทางราชการ กรมธนารักษ์อาจเสนอปัญหาที่ไม่อาจทำความเข้าใจกันได้พร้อมทั้งเหตุผลให้คณะกรรมการ ที่ราชพัสดุเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด ตามกฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปกครองดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๔๕ ข้อ ๑๖ วรคดี

ทั้งนี้ หากกรมธนารักษ์พิจารณากรณีดังกล่าวเป็นประการใด จังหวัดเชียงใหม่ จะได้แจ้ง ให้ทราบต่อไป

๕. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๐๖๒/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๕๖ ถึงจังหวัดเชียงใหม่ ขอรบผลความคืบหน้าที่คุณคณะกรรมการได้ขอให้จังหวัดเชียงใหม่พิจารณา ดำเนินการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการอนุญาตให้ชุมนุมสหกรณ์ฯ หรือเทศบาลเมืองแม่โจ้ เป็นผู้ได้ใช้สิทธิประโยชน์ในที่ดินราชพัสดุ แปลงหมายเลขทะเบียนที่ ชม. ๒๒๓๘ จังหวัดเชียงใหม่ หรือให้ทั้งสองหน่วยงานที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งใช้ประโยชน์ในที่ดินที่ราชพัสดุ แปลงหมายเลขทะเบียนที่ชม. ๒๒๓๘ ดังกล่าว ซึ่งจังหวัดเชียงใหม่ได้ตั้งคณะทำงานพิจารณาการใช้ประโยชน์ที่ดินที่ราชพัสดุ แปลงหมายเลขทะเบียนที่ ชม. ๒๒๓๘ ขึ้นและรายงานผลการพิจารณาว่า เห็นสมควรแบ่งพื้นที่บางส่วนเนื้อที่ประมาณ ๑๐ - ๐ - ๐๐ ไร่ ให้เทศบาลเมืองแม่โจ้ ใช้ในราชการเพื่อก่อสร้างอาคารสำนักงาน สวนสุขภาพพร้อมลานกิจกรรม พร้อมเสนอความเห็นให้ปรับลดพื้นที่การเช่าที่ราชพัสดุของชุมนุมสหกรณ์ฯ ให้กรมธนารักษ์พิจารณา ซึ่งจังหวัดเชียงใหม่ได้แจ้งขอให้กรมธนารักษ์เร่งพิจารณาในกรณีดังกล่าวแล้ว ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอน กระบวนการใดหรือมีเหตุขัดข้องเกี่ยวกับการดำเนินการหรือไม่ อย่างไร

๖. จังหวัดเชียงใหม่ ได้มีหนังสือ ที่ กค ๐๓๐๗.๓๗/๓๓๖๗ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๖ ถึงคณะกรรมการการปกครอง แจ้งผลความคืบหน้าการดำเนินการในเรื่องดังกล่าว ดังนี้

๑) จังหวัดเชียงใหม่ ได้พิจารณาการใช้ประโยชน์ที่ดินราชพัสดุแปลง ชม.๒๒๓๘ โดยแบ่งพื้นที่บางส่วน เนื้อที่ประมาณ ๑๐ - ๐ - ๐๐ ไร่ ให้เทศบาลเมืองแม่โจ้ใช้ในราชการเพื่อก่อสร้างอาคารสำนักงาน และสวนสุขภาพพร้อมลานกิจกรรม และเห็นควรปรับลดพื้นที่การเช่าที่ราชพัสดุ รายชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด ตามความเห็นของคณะทำงาน และเรื่องอยู่ระหว่างการพิจารณาของกรมธนารักษ์ ต่อมาสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข โดยสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่ ได้แจ้งขอใช้ที่ราชพัสดุแปลงหมายเลขทะเบียนที่ ชม.๒๒๓๘ ตำบลหนองหาร อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อขยายพื้นที่โรงพยาบาลสันทราย เนื่องจากพื้นที่ปัจจุบันไม่เพียงพอต่อการขยายตัว และไม่สามารถยกระดับเป็นโรงพยาบาลชุมชนขนาด M๒ ได้ ซึ่งเป็นพื้นที่เดียวกันกับที่เทศบาลเมืองแม่โจ้ขอใช้ และชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด ขอเช่า

๒) สำนักงานธนารักษ์พื้นที่เชียงใหม่ ได้จัดประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ประกอบด้วย

- นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่
- เจ้าอาวาสวัดห้วยเกียง
- นายกเทศมนตรีเมืองแม่โจ้
- ผู้อำนวยการโรงพยาบาลสันทราย
- นายอำเภอสันทราย

เพื่อชี้แจงขั้นตอนการขอใช้และสถานะที่ราชพัสดุแปลงดังกล่าว โดยที่ประชุมได้ขอให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่ มอบหมายผู้แทนไปประสานกับชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด เพื่อให้ความยินยอมการขอใช้พื้นที่ดังกล่าวให้ได้ข้อยุติเสียก่อน และรายงานให้กรมธนารักษ์ทราบ โดยสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่ มีหนังสือแจ้งว่า ได้ส่งผู้แทนไปประสานงานเรียบร้อยแล้ว ซึ่งทางชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด รับเรื่องเพื่อนำเข้าที่ประชุมคณะกรรมการบริหาร เมื่อทราบผลการพิจารณาแล้ว จะได้แจ้งให้สำนักงานธนารักษ์พื้นที่เชียงใหม่ทราบ

๓) กรมธนารักษ์ ได้มีหนังสือแจ้งว่า เทศบาลเมืองแม่โจ้ขอทราบผลการพิจารณาการขอใช้ที่ราชพัสดุแปลงดังกล่าว เนื้อที่ ๑๐ - ๐ - ๐๐ ไร่ เพื่อก่อสร้างอาคารสำนักงานแห่งใหม่ และสวนสุขภาพพร้อมลานกิจกรรมชุมชนเทศบาลเมืองแม่โจ้ โดยยืนยันความประสงค์ขอใช้ที่ดินแปลงดังกล่าวและไม่สามารถยกเลิกโครงการได้ จึงขอให้สำนักงานธนารักษ์พื้นที่เชียงใหม่ ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้ข้อยุติในการขอใช้ที่ราชพัสดุแปลงดังกล่าว แต่หากไม่สามารถตกลงกันได้ก็ขอให้สรุปข้อเท็จจริงพร้อมทั้งเหตุผลและความเห็นของจังหวัด เพื่อดำเนินมาประมวลเรื่องและหาแนวทางที่เหมาะสมตามกฎหมายที่ราชพัสดุต่อไป

๔) สำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้มีหนังสือขอให้จังหวัดเชียงใหม่ สนับสนุนพื้นที่ให้กับโรงพยาบาลสันทราย ในการขยายพื้นที่ของโรงพยาบาลเพื่อรองรับผู้ป่วย ตามแผนของกระทรวงสาธารณสุข ที่จะใช้โรงพยาบาลสันทรายเพื่อเป็นศูนย์การรักษาผู้ป่วยในและผู้ป่วยนอก รวมถึงเป็นโรงพยาบาลชุมชนแม่ข่าย

๕) กรมธนารักษ์ แจ้งว่าได้รับแจ้งจากสำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขอให้กรมธนารักษ์สนับสนุนการใช้ที่ดินราชพัสดุแปลงดังกล่าวเพื่อขยายพื้นที่โรงพยาบาลสันทราย และขอให้สำนักงานธนารักษ์พื้นที่เชียงใหม่ ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้ข้อยุติในการขอใช้ที่ราชพัสดุดังกล่าว

๖) จังหวัดเชียงใหม่ พิจารณาเห็นว่า วัตถุประสงค์ของที่ราชพัสดุมีไว้ใช้เพื่อประโยชน์ทางราชการก่อนการจัดหาประโยชน์ (จัดให้เช่า) อีกทั้ง ที่ราชพัสดุแปลงดังกล่าวยังมีพื้นที่ว่างที่ยังไม่ได้ใช้ประโยชน์อีกจำนวนมาก ประกอบกับขุมนุสสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด ยังไม่ได้มายินยอมรับเงื่อนไขและจัดทำสัญญาเช่าแต่อย่างใด สถานะทางกฎหมายจึงเป็นที่ราชพัสดุที่อยู่ในความครอบครองของกรมธนารักษ์ ดังนั้น เพื่อให้มีการใช้ประโยชน์ที่ราชพัสดุแปลงดังกล่าวเป็นไปอย่างเหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อทางราชการ จึงขอให้กรมธนารักษ์พิจารณาอนุญาตให้เทศบาลเมืองแม่โจ้ ใช้ที่ราชพัสดุแปลงนี้ เนื้อที่ประมาณ ๑๐ - ๐ - ๐๐ ไร่ เพื่อก่อสร้างอาคารสำนักงาน และสวนสุขภาพพร้อมลานกิจกรรมตามที่ขอมาต่อไป พร้อมกับได้ยกเลิกการอนุญาตให้ขุมนุสสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด เช่าเนื้อที่ ๔๓ - ๐ - ๔๗ ไร่ แต่อนุญาตให้ขุมนุสสหกรณ์ฯ เช่าเนื้อที่ที่เหลือ ๓๓ - ๐ - ๔๗ ไร่ โดยแบ่งเป็นที่ตั้งตัวอาคารเนื้อที่ ๑ - ๒- ๙๙.๑๐ ไร่ และส่วนที่เป็นเนื้อที่นอกที่ตั้งตัวอาคาร เนื้อที่ ๓๑ - ๑ - ๔๗.๙๐ ไร่

๗) จังหวัดเชียงใหม่ ได้จัดประชุมคณะทำงานพิจารณาการใช้ประโยชน์ในที่ดินราชพัสดุแปลงหมายเลขทะเบียนที่ ขม. ๒๒๓๘ ตามคำสั่งจังหวัดเชียงใหม่ ที่ ๑๔๓/๒๕๕๓ วันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๓ และตามคำสั่งจังหวัดเชียงใหม่ ที่ ๒๑๔/๒๕๕๓ วันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ เพื่อพิจารณากรณีสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่ ขอใช้ที่ราชพัสดุแปลงหมายเลขทะเบียนที่ ขม. ๒๒๓๘ เพื่อขยายพื้นที่โรงพยาบาลสันทรายและยกระดับเป็นโรงพยาบาลชุมชนขนาด M๒ โดยได้มีหนังสือเชิญคณะทำงานสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่ และขุมนุสสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด มาร่วมประชุมในวันอังคารที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๕ ณ ศาลากลางจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งการประชุมในครั้งนี้ ขุมนุสสหกรณ์ฯ ไม่ได้ส่งผู้แทนเข้าร่วมประชุม โดยได้ส่งหนังสือแจ้งว่าไม่สามารถเข้าร่วมประชุมเพื่อพิจารณากรณีดังกล่าวในวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๕ ได้

๘) คณะทำงานได้ร่วมกันพิจารณากรณีสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่ ขอใช้ที่ดินราชพัสดุแปลงดังกล่าว (บางส่วน) เพื่อขยายโรงพยาบาลสันทราย โดยผู้อำนวยการโรงพยาบาลสันทรายเป็นผู้แทนในการนำเสนอเหตุผลและความจำเป็นในการขอใช้ที่ดินราชพัสดุเพื่อขยายโรงพยาบาลสันทรายให้ที่ประชุมร่วมกันพิจารณา ซึ่งคณะทำงานได้พิจารณาถึงเหตุผลและความจำเป็นในการขอใช้เปรียบเทียบกับหน่วยงานที่ขอใช้ไปก่อนหน้านี้ คือ ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด และเทศบาลเมืองแม่โจ้ โดยมีความเห็นว่า สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่ มีเหตุผลและความจำเป็นในการขอใช้ที่ดินราชพัสดุแปลงดังกล่าวมากที่สุด ประกอบกับเทศบาลเมืองแม่โจ้ก็มีความเห็นว่า โรงพยาบาลสันทรายมีเหตุผลและความจำเป็นในการใช้ที่ดินมากกว่า จึงขอยกพื้นที่ที่จังหวัดเชียงใหม่ ได้พิจารณาอนุญาตให้เทศบาลฯ ใช้เนื้อที่ ๑๐ - ๐ - ๐๐ ไร่ เพื่อเป็นที่ตั้งอาคารสำนักงานและสวนสุขภาพพร้อมลานกิจกรรมไปก่อนหน้านี้ ให้กับโรงพยาบาลสันทรายทั้งหมด ซึ่งที่ประชุมได้ร่วมกันพิจารณา จึงได้มีมติที่ประชุมในหลักการ ๓ ข้อ ดังนี้

(๑) ให้เทศบาลเมืองแม่โจ้ ถอนคำร้องขอใช้ที่ดินราชพัสดุแปลงหมายเลขทะเบียนที่ ขม. ๒๒๓๘ ซึ่งจังหวัดเชียงใหม่ได้พิจารณาอนุญาตไปก่อนแล้วเพื่อให้เทศบาลฯ ใช้ที่ดินราชพัสดุบางส่วนเนื้อที่ประมาณ ๑๐ - ๐ - ๐๐ ไร่ เป็นที่ตั้งอาคารสำนักงานและสวนสุขภาพพร้อมลานกิจกรรม

(๒) ให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่ขอใช้ที่ดินราชพัสดุแปลงหมายเลขทะเบียนที่ ขม. ๒๒๓๘ เพิ่ม เนื้อที่ ๑๘ - ๑ - ๙๒ ไร่ เพื่อขยายโรงพยาบาลสันทราย

(๓) ยกเลิกการอนุญาตให้ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด เข้า เนื้อที่ ๓๓ - ๐ - ๔๗ ไร่ และอนุญาตให้ชุมชนสหกรณ์ฯ เข้าเนื้อที่ที่เหลือ ๒๕ - ๑ - ๐๘ ไร่

๙) จังหวัดเชียงใหม่ ได้มีหนังสือแจ้งยกเลิกการอนุญาตให้ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด เข้าเนื้อที่ ๓๓ - ๐ - ๔๗ ไร่ และอนุญาตให้ชุมชนสหกรณ์ฯ เข้าเนื้อที่ที่เหลือ ๒๕ - ๑ - ๐๘ ไร่ โดยแบ่งเป็นที่ตั้งตัวอาคาร เนื้อที่ ๑ - ๒ - ๙๙.๑๐ ไร่ และส่วนที่เป็นเนื้อที่นอกที่ตั้งตัวอาคาร เนื้อที่ ๒๓ - ๒ - ๘.๙๐ ไร่ พร้อมขอให้ชุมชนสหกรณ์ฯ ไปชำระค่าเช่าค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ณ สำนักงานธนารักษ์พื้นที่เชียงใหม่ ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือ ซึ่งขณะนี้ชุมชนสหกรณ์ฯ ยังไม่ได้ไปชำระค่าเช่าค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ตามที่ทางราชการกำหนด

๑๐) กรณีสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่ ขอใช้ที่ดินราชพัสดุ แปลงหมายเลขทะเบียนที่ ขม.๒๒๓๘ ตำบลหนองหาร อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อขยายพื้นที่โรงพยาบาลสันทรายและยกระดับเป็นโรงพยาบาลชุมชนขนาด M๒ ขณะนี้อยู่ระหว่างสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข จัดเตรียมเอกสารประกอบการขอใช้ตามระเบียบฯ และจังหวัดเชียงใหม่ จะได้รายงานกรมธนารักษ์เพื่อพิจารณาต่อไป

๗. คณะกรรมการการปกครองได้พิจารณาการแจ้งผลความคืบหน้าการดำเนินการในเรื่องดังกล่าวจากจังหวัดเชียงใหม่ ตามข้อ ๖. ในที่ประชุมคณะกรรมการเมื่อวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ จึงมีมติให้เดินทางไปประชุมและศึกษาดูงานเพื่อติดตามผลการแก้ไขปัญหาการอนุญาตให้ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด ขอเช่าหรือเทศบาลเมืองแม่โจ้ หรือสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่เป็นผู้ได้สิทธิใช้ประโยชน์ที่ดินราชพัสดุ แปลงหมายเลขทะเบียนที่ ขม.๒๒๓๘ พร้อมนี้คณะกรรมการเห็นควรให้มีการประชุมร่วมกับส่วนราชการจังหวัดเชียงใหม่ ในเรื่อง “แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดและ

การบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการของจังหวัดเชียงใหม่” ด้วยในคราวเดียวกัน ซึ่งมีกำหนดเดินทางไปประชุมและศึกษาดูงานในวันศุกร์ที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๖ ณ จังหวัดเชียงใหม่

๘. คณะกรรมการการปกครอง ได้เดินทางไปศึกษาดูงานด้านแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดและการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการของจังหวัดเชียงใหม่ พร้อมติดตามผลการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการได้สิทธิใช้ประโยชน์ในที่ดินราชพัสดุ แปลงหมายเลขทะเบียนที่ ขม. ๒๒๓๘ เมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๖ ณ จังหวัดเชียงใหม่ โดยได้มีการประชุมร่วมกับจังหวัดเชียงใหม่ พร้อมส่วนราชการที่เกี่ยวข้องปรากฏข้อเท็จจริงโดยสรุปตามลำดับ ดังนี้

๑) จังหวัดเชียงใหม่ โดยความเห็นของกรมธนารักษ์ได้พิจารณาอนุญาตให้ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด เข้าที่ดินราชพัสดุ แปลงหมายเลขทะเบียนที่ ขม. ๒๒๓๘ ตำบลหนองหาร อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ เนื้อที่ ๔๓ - ๐ - ๔๗ ไร่ เพื่อจำหน่ายพันธุ์ไม้และผลิตผลทางการเกษตร

๒) เทศบาลเมืองแม่โจ้ได้ขอใช้พื้นที่ที่ดินราชพัสดุ แปลงหมายเลขทะเบียนที่ ขม. ๒๒๓๘ บางส่วนเพื่อก่อสร้างอาคารสำนักงาน และสวนสุขภาพพร้อมลานกิจกรรม ซึ่งจังหวัดเชียงใหม่ได้พิจารณาให้เทศบาลเมืองแม่โจ้ใช้ที่ดินราชพัสดุดังกล่าว เนื้อที่ ๑๐ - ๐ - ๐๐ ไร่ โดยยกเลิกการอนุญาตให้ชุมชนสหกรณ์ฯ เข้าพื้นที่ทั้งแปลง ในเนื้อที่ ๔๓ - ๐ - ๔๗ ไร่ และให้เข้าเนื้อที่ตามจำนวนที่เหลือ ๓๓ - ๐ - ๔๗ ไร่

๓) สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข โดยสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่ ได้แจ้งขอใช้ที่ดินราชพัสดุ แปลงหมายเลขทะเบียนที่ ขม. ๒๒๓๘ (บางส่วน) ซึ่งเป็นพื้นที่เดียวกันกับพื้นที่ที่เทศบาลเมืองแม่โจ้และชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด ขอใช้เพื่อขยายพื้นที่โรงพยาบาลสันทราย เนื่องจากมีพื้นที่ไม่เพียงพอต่อการขยายตัวและไม่สามารถยกระดับเป็นโรงพยาบาลชุมชนขนาด M๒ ได้

๔) จังหวัดเชียงใหม่ได้มีการจัดประชุมคณะทำงานพิจารณาการใช้ประโยชน์ในที่ดินราชพัสดุ แปลงหมายเลขทะเบียนที่ ขม. ๒๒๓๘ เพื่อพิจารณาในกรณีที่สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข โดยสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่ ขอใช้ที่ดินราชพัสดุดังกล่าว (บางส่วน) เมื่อวันอังคารที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๕ ซึ่งคณะทำงานได้ร่วมกันพิจารณาถึงเหตุผลและความจำเป็นในการขอใช้ที่ดินแปลงนี้ โดยได้มีมติที่ประชุมร่วมกันในหลักการ ๓ ข้อ ซึ่งจังหวัดเชียงใหม่พิจารณาแล้วมีความเห็นเช่นเดียวกับคณะทำงานฯ ดังนี้

(๑) ให้เทศบาลเมืองแม่โจ้ ถอนคำร้องขอใช้ที่ดินราชพัสดุ แปลงหมายเลขทะเบียนที่ ขม. ๒๒๓๘ จังหวัดเชียงใหม่ได้พิจารณาอนุญาตให้เทศบาลฯ ใช้ที่ดินราชพัสดุดังกล่าว เนื้อที่ ๑๐ - ๐ - ๐ ไร่ ซึ่งเทศบาลเมืองแม่โจ้แจ้งว่า ได้มีการถอนเรื่องดังกล่าวแล้ว เพื่อให้โรงพยาบาลสันทรายขยายพื้นที่การให้บริการแก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึง และยกระดับคุณภาพชีวิตแก่ประชาชน

(๒) ให้สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข โดยสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่ ขอใช้ที่ดินราชพัสดุ แปลงหมายเลขทะเบียนที่ ขม. ๒๒๓๘ เนื้อที่ ๑๘ - ๑ - ๙๒ ไร่

(๓) ยกเลิกการอนุญาตให้ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด เข้าเนื้อที่ ๓๓ - ๐ - ๔๗ ไร่ และอนุญาตให้ชุมชนสหกรณ์ฯ เข้าเนื้อที่ตามจำนวนที่เหลือ ๒๕ - ๑ - ๐๘ ไร่

อย่างไรก็ตาม นายอรรถพล คนเพียร ผู้อำนวยการส่วนจัดการที่ราชพัสดุ สำนักงานธนารักษ์พื้นที่เชียงใหม่ได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า นอกจากบริเวณพื้นที่ที่จะใช้เป็นตลาดกลางสินค้าการเกษตรของอำเภอสันทรายแล้ว ยังมีศูนย์แสดงสินค้านานาชาติ เนื้อที่ ๖๕ ไร่ ซึ่งเป็นตลาดกลางเพื่อการเกษตรของจังหวัดเชียงใหม่ โดยมีการก่อสร้างอาคารเรียบร้อยแล้ว แต่ยังไม่ได้มีการใช้ประโยชน์ ซึ่งหากชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด มีความประสงค์และประสานการขอใช้พื้นที่ข้างต้นก็มีความเป็นไปได้ ประกอบกับนายฤทธิพงศ์ เตชะพันธุ์ รองผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ แจ้งว่า กรณีการยกเลิกการอนุญาตให้ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด เช่าเนื้อที่ ๓๓ - ๐ - ๔๗ ไร่ โดยจะให้เช่าเนื้อที่ตามจำนวนที่เหลือ ๒๕ - ๑ - ๐๘ ไร่ นั้น จังหวัดเชียงใหม่จะมีการประสานการเจรจา ชี้แจงทำความเข้าใจ รวมถึงการแนะนำศูนย์ตลาดกลางสินค้าการเกษตร ซึ่งตั้งอยู่บริเวณด้านหลังศาลากลางจังหวัดเชียงใหม่ด้วย ทั้งนี้ คณะกรรมการได้ขอให้จังหวัดเชียงใหม่ดำเนินการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการอนุญาตใช้ประโยชน์ในที่ราชพัสดุแปลงหมายเลขทะเบียนที่ ชม. ๒๒๓๘ ร่วมกับหน่วยงานและส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง แล้วให้แจ้งผลการดำเนินการให้คณะกรรมการทราบภายใน ๓๐ วัน

๙. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๘๑๓๒/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๖ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ ขอทราบผลความคืบหน้าเกี่ยวกับการได้ใช้สิทธิประโยชน์ในที่ราชพัสดุแปลงหมายเลขทะเบียนที่ ชม. ๒๒๓๘ ในข้อเท็จจริงที่ปรากฏตามข้อ ๘. ปัจจุบันเรื่องดังกล่าวอยู่ในขั้นตอน กระบวนการใด ดำเนินการเสร็จแล้วหรือมีเหตุขัดข้องเกี่ยวกับการดำเนินการหรือไม่ อย่างไร

๑๐. ธนารักษ์พื้นที่เชียงใหม่ ได้มีหนังสือที่ กค ๐๓๐๗.๓๗/๓๓๒๘ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ แจ้งผลความคืบหน้าเกี่ยวกับการได้ใช้สิทธิประโยชน์ในที่ราชพัสดุแปลงหมายเลขทะเบียนที่ ชม. ๒๒๓๘ ต่อคณะกรรมการ ดังนี้

๑) จังหวัดเชียงใหม่ ได้แก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ในที่ราชพัสดุแปลงหมายเลขทะเบียนที่ ชม. ๒๒๓๘ โดยจัดประชุมคณะทำงานพิจารณาการใช้ประโยชน์ในที่ราชพัสดุแปลงหมายเลขทะเบียนที่ ชม. ๒๒๓๘ ซึ่งคณะทำงานฯ ได้มีมติในหลักการ ๓ ข้อ ดังนี้

(๑) ให้เทศบาลเมืองแม่โจ้ ถอนคำร้องการขอใช้ที่ราชพัสดุแปลงดังกล่าว

(๒) ให้สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่) ขอใช้ที่ราชพัสดุแปลงดังกล่าวเพิ่ม รวมเนื้อที่ ๑๘ - ๑ - ๙๒ ไร่ เพื่อขยายโรงพยาบาลสันทราย

(๓) ยกเลิกการอนุญาตให้ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด เช่าเนื้อที่ ๓๓ - ๐ - ๔๗ ไร่ และอนุญาตให้ชุมนุมสหกรณ์ฯ เช่าเนื้อที่ที่เหลือ ๒๕ - ๑ - ๐๘ ไร่

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ได้มีหนังสือแจ้งความประสงค์ขอใช้ที่ราชพัสดุแปลงดังกล่าว เนื้อที่ประมาณ ๑๘ - ๑ - ๙๒ ไร่ เพื่อขยายพื้นที่และเพิ่มศักยภาพรองรับการเป็นโรงพยาบาลชุมชนแม่ข่าย ระดับ M๒ ของโรงพยาบาลสันทราย ซึ่งจังหวัดเชียงใหม่พิจารณาแล้วเห็นว่าจะจะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนที่จะสามารถเข้าถึงการให้บริการทางการแพทย์ที่ทันสมัย ตลอดจนเป็นโรงพยาบาลแม่ข่ายที่สามารถรองรับการให้บริการจากโรงพยาบาล ๙ อำเภอโดยรอบ (รองรับผู้ป่วยส่งต่อ) จึงยินยอมให้สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขใช้ที่ราชพัสดุแปลงดังกล่าว เพื่อขยายโรงพยาบาลสันทราย รองรับการเป็นโรงพยาบาลชุมชนแม่ข่าย ระดับ M๒ และได้รายงานกรมธนารักษ์พิจารณาแล้ว

๒) ในระหว่างการพิจารณาของกรมธนารักษ์ ตามข้อ ๑) สำนักงานธนารักษ์พื้นที่ เชียงใหม่ได้ประสานไปยังกรมวิชาการเกษตร (ศูนย์วิจัยพืชไร่เชียงใหม่) ขอให้ส่งคืนที่ราชพัสดุที่อยู่ในความ ครอบครอง แปลงหมายเลขที่ ชม. ๔๔๒ ตำบลหนองหาร อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ เนื้อที่ประมาณ ๕๐ ไร่ เพื่อนำไปขุดขายให้กับชุมชนสหกรณ์ฯ ซึ่งศูนย์วิจัยพืชไร่เชียงใหม่แจ้งว่า กรมวิชาการเกษตรยังมีความ จำเป็นต้องใช้ที่ราชพัสดุดังกล่าวเพื่อประโยชน์ในทางราชการอยู่ จึงไม่สามารถส่งคืนที่ราชพัสดุข้างต้นให้กับ กรมธนารักษ์ เพื่อนำไปจัดให้ชุมชนสหกรณ์ฯ เข้าได้

๓) กรมธนารักษ์ได้พิจารณาอนุญาตให้สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ใช้ที่ราช พสดุแปลงหมายเลขทะเบียนที่ ชม. ๒๒๓๘ (บางส่วน) เนื้อที่ ๑๘ - ๑ - ๙๒ ไร่ เพื่อประโยชน์ตามที่ขอได้ และ กรมธนารักษ์ได้ขอให้แจ้งชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด ทราบ เพื่อดำเนินการต่อไป ซึ่งสำนักงานธนารักษ์พื้นที่เชียงใหม่ได้พิจารณากรณีสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขใช้ที่ราชพัสดุ แปลงดังกล่าวแล้ว เห็นว่า กรมธนารักษ์ได้อนุญาตให้สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขใช้ที่ราชพัสดุแปลงที่ ขอใช้แล้ว ดังนั้น จึงได้เสนอผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อแจ้งสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ให้แต่งตั้งผู้แทนมาบันทึกรับทราบแนวเขตที่ราชพัสดุและยินยอมปฏิบัติตามเงื่อนไขการใช้ที่ราชพัสดุ พร้อมกับแจ้งผลการพิจารณาของกรมธนารักษ์ที่อนุญาตให้สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขใช้ ที่ราชพัสดุแปลงดังกล่าวให้ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด ทราบ และนำเงินค่าเช่า ค่าธรรมเนียม และเงินอื่นๆ ไปชำระ พร้อมกับจัดทำสัญญาเช่าต่อไป ซึ่งปัจจุบันอยู่ระหว่างการพิจารณาของ ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่

๑๑. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ที่ ๘๘๑๐/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ถึงนายศิริชัย ออสุวรรณ ประธานชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด แจ้งผล ความคืบหน้าเกี่ยวกับการได้ใช้สิทธิประโยชน์ในที่ราชพัสดุแปลงที่ ชม.๒๒๓๘ ตามข้อ ๑๐.

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายกย่องสถาปนาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นผลให้กรรมการ พ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

(ปัจจุบัน คณะกรรมการยังไม่ได้รับทราบผลความคืบหน้าเพิ่มเติมจากจังหวัดเชียงใหม่ เกี่ยวกับการหาพื้นที่ขุดขายในการทำประโยชน์ให้กับชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด (ชสท.))

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๘ วันพุธที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๔

ครั้งที่ ๑๘ วันพุธที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๔

ครั้งที่ ๑๐๔ วันพุธที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

ครั้งที่ ๑๓๖ วันพฤหัสบดีที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

- นางสาวสาวิตรี นาวิระ วิทยากรปฏิบัติการ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๑๐

เรื่องพิจารณา ขอให้ตรวจสอบโครงการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ (อุทกภัย) ปี ๒๕๕๒ อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม เกี่ยวกับโครงการซ่อมแซมถนน จำนวน ๑๑ โครงการ ที่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัย

ผู้เสนอ นายพยุ่ง สิงบุตรดี
(เรื่องสืบเนื่องของคณะกรรมการการปกครอง สมาชิกผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓))

ข้อเท็จจริง

อำเภอยางสีสุราชได้จัดทำโครงการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ (อุทกภัย) ปี ๒๕๕๒ ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินอำเภอยางสีสุราช ครั้งที่ ๓/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๒ โดยมีนายเจนเจตต์ เจนนาวิน นายอำเภอยางสีสุราช เป็นประธานโครงการ ซึ่งมีการซ่อมแซมถนนในอำเภอยางสีสุราช ๑๑ สาย โดยใช้งบประมาณ ๙๙๙,๓๙๖ บาท ในแต่ละโครงการ มีการรายงาน ว่า ถนนถูกน้ำกัดเซาะขาดจนไม่สามารถใช้สัญจรไปมาได้ ดังนั้น อำเภอยางสีสุราชจึงได้ให้ความช่วยเหลือด้วยการถมดินและลงหินคลุกพร้อมปรับเกลี่ย แต่ความจริงบริเวณพื้นที่ดังกล่าว ในอำเภอยางสีสุราชไม่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัยในปี ๒๕๕๒

ผู้ร้องและประชาชนในอำเภอยางสีสุราชได้ทำการตรวจสอบโครงการดังกล่าวพบว่าการจัดทำโครงการข้างต้นเป็นการสร้างข้อมูลเพื่อต้องการใช้จ่ายงบประมาณที่ไม่เป็นไปตามข้อเท็จจริง เป็นการทำให้รัฐต้องสูญเสียเงินงบประมาณของแผ่นดิน ซึ่งผู้ร้องได้มีหนังสือร้องเรียนถึงผู้ว่าราชการจังหวัดมหาสารคาม เพื่อขอให้จังหวัดตรวจสอบข้อเท็จจริงการทุจริตแล้ว แต่ก็ไม่มีความคืบหน้าในการดำเนินการตรวจสอบ

การพิจารณา

คณะกรรมการพิจารณาเห็นว่า จากการชี้แจงข้อเท็จจริงของผู้ร้องทำให้ทราบว่า ผู้ร้องได้ร้องเรียนไปหลายหน่วยงานและเป็นหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่โดยตรงในการพิจารณา เช่น สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินและสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เป็นต้น ดังนั้น คณะกรรมการเห็นควรให้หน่วยงานที่มี อำนาจหน้าที่โดยตรงเป็นผู้พิจารณา อย่างไรก็ตามคณะกรรมการได้มีหนังสือไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดมหาสารคาม เพื่อสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมด้วย

การดำเนินการ

๑. คณะกรรมการการปกครอง สมาชิกผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๒๔/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๕๓ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดมหาสารคาม ขอให้ชี้แจงข้อมูลเพิ่มเติม ดังนี้

๑) ขอทราบความคืบหน้าในการดำเนินการของจังหวัดมหาสารคามเกี่ยวกับการตรวจสอบการทุจริตโครงการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ (อุทกภัย) ปี ๒๕๕๒ ตามที่นายพยุ่ง สิงบุตรดี ผู้ร้องเรียน ได้มีหนังสือถึงผู้ว่าราชการจังหวัดมหาสารคาม

๒) ขอทราบระเบียบ ขั้นตอนในการดำเนินการจัดทำโครงการซ่อมแซมถนนที่ได้รับ ความเสียหายทั้ง ๑๑ สายตามโครงการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ (อุทกภัย) ปี ๒๕๕๒ โดยขอให้ทางจังหวัด มหาสารคาม จัดส่งสำเนาโครงการดังกล่าวมายังคณะกรรมการธิการเพื่อเป็นข้อมูลในการดำเนินการของ คณะกรรมการธิการ

๓) ขอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมหาสารคามชี้แจงเป็นหนังสือ กรณีที่ได้มอบหมายให้ นายอำเภอยางสีสุราช ซึ่งเป็นผู้ที่ถูกร้องเรียนว่ามีพฤติกรรมทุจริตเข้าร่วมประชุมแทน ทำให้คณะกรรมการ ธิการไม่อาจทราบรายละเอียดในการดำเนินการในส่วนของจังหวัดได้

๒. จังหวัดมหาสารคาม ได้มีหนังสือศาลากลางจังหวัดมหาสารคาม ด่วนที่สุด ที่ มค ๐๐๑๗/ ๑๒๖๓ ลงวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ ถึงประธานคณะกรรมการการปกครอง ชี้แจงข้อเท็จจริงเป็นหนังสือ ให้คณะกรรมการธิการทราบ ดังนี้

๑) กรณีการตรวจสอบทุจริตโครงการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ (อุทกภัย) ปี ๒๕๕๒ อำเภอยางสีสุราช ตามที่ นายพยุ่ง สิงบุตติ ร้องเรียนนั้น จังหวัดมหาสารคามได้มีคำสั่งจังหวัดมหาสารคาม ที่ ๒๐๘๐/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงในกรณีดังกล่าว แล้ว โดยมีการสอบสวนฝ่ายผู้ร้องเสร็จแล้วและอยู่ในระหว่างการสอบสวนฝ่ายผู้ถูกร้อง ซึ่งผลการสอบสวน จะรายงานให้คณะกรรมการธิการทราบ

๒) ระเบียบ ขั้นตอน ในการดำเนินการจัดทำโครงการซ่อมแซมถนนที่ได้รับ ความเสียหาย ทั้ง ๑๑ สาย ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ (อุทกภัย) ปี ๒๕๕๒ อำเภอยางสีสุราช นั้น เป็นการดำเนินการ ตามอำนาจหน้าที่ของนายอำเภอยางสีสุราช ซึ่งจังหวัดมหาสารคามได้มีคำสั่งจังหวัดมหาสารคาม ที่ ๒๔๘๖/ ๒๕๕๑ ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ มอบอำนาจให้นายอำเภอเป็นผู้มีอำนาจให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ แต่ละครั้งหรือแต่ละเหตุการณ์ในพื้นที่ที่รับผิดชอบเป็นจำนวนเงิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท

๓) กรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมหาสารคามไม่มาชี้แจงต่อคณะกรรมการธิการด้วยตนเอง แต่ได้มอบหมายให้นายอำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม ซึ่งเป็นผู้ถูกร้องเรียนเข้าชี้แจงแทน เนื่องจาก ผู้ว่าราชการจังหวัดมหาสารคามติดภารกิจราชการในพื้นที่หลายแห่ง ประกอบกับรองผู้ว่าราชการจังหวัด มหาสารคาม (นายสุทธินันท์ บุญมี) มีราชการที่กรุงเทพฯ จึงได้มอบหมายให้เข้าชี้แจงต่อคณะกรรมการ ธิการร่วมกับนายอำเภอยางสีสุราช

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายกยอสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๔ เป็นผลให้กรรมการ ธิการพ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

การดำเนินการของคณะกรรมการการปกครอง

สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔)

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๓ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๔ ที่ประชุมได้ลงมติตั้งคณะกรรมการการปกครอง ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๓๕ ประกอบข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๒ ซึ่งคณะกรรมการการปกครอง ได้ดำเนินการพิจารณาในเรื่องนี้ต่อเนื่องจาก คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) ดังนี้

๑. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๙๗/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๔ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดมหาสารคามเพื่อขอทราบความคืบหน้า การตรวจสอบข้อเท็จจริงโครงการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีอุทกภัย อำเภอยางสีสุราช ปี ๒๕๕๒ โดยให้แจ้งความคืบหน้ามายังคณะกรรมการ ภายในวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๔

๒. จังหวัดมหาสารคาม ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ มค ๐๐๑๗/๑๒๓๗๙ ลงวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๔ แจ้งคณะกรรมการการปกครองว่า จากการพิจารณาไม่มีหลักฐานยืนยันได้ว่า การดำเนินโครงการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีอุทกภัย(อุทกภัย)อำเภอยางสีสุราช เมื่อปี ๒๕๕๒ เกี่ยวกับการซ่อมแซมถนน ทั้ง ๑๑ โครงการ มีการดำเนินการที่ไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วนแต่อย่างใด แต่มีพยานหลักฐานเพียงพอเชื่อได้ว่า ได้มีการดำเนินการตามโครงการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีอุทกภัย (อุทกภัย) อำเภอยางสีสุราช ปี ๒๕๕๒ รวม ๑๑ โครงการ เป็นไปโดยชอบแล้ว ข้อร้องเรียนจึงไม่มีมูลความจริง คณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงพิจารณาแล้ว เห็นควรให้ยุติเรื่อง

ในคราวประชุมคณะกรรมการการปกครอง ครั้งที่ ๘ วันพุธที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ที่ประชุมได้พิจารณารับทราบรายงานของจังหวัดมหาสารคามดังกล่าวแล้วเห็นว่า เพื่อให้เกิดความละเอียดรอบคอบ จึงได้มีมติตั้งคณะทำงานเพื่อศึกษาตรวจสอบเอกสาร ซึ่งประกอบด้วย

๑. นายวิรัตน์ วิริยะพงษ์ รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง

๒. นายจักรพรรดิ ไชยสาส์น ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง

โดยให้คณะทำงานดำเนินการศึกษาตรวจสอบเอกสารทั้งหมดในเรื่องร้องเรียนของนายพยุ่ง สิงบุตติ กรณิขอให้ตรวจสอบโครงการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ (อุทกภัย) ปี ๒๕๕๒ อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม เพื่อแจ้งให้ที่ประชุมทราบในการประชุมคราวต่อไป

๓. ในคราวประชุมคณะกรรมการการปกครอง ครั้งที่ ๑๑ วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ที่ประชุมได้พิจารณารับทราบรายงานของคณะทำงานฯ ดังนี้

๑) จังหวัดมหาสารคาม ได้แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงในเรื่องดังกล่าว และ จังหวัดมหาสารคามได้รายงานผลการสอบสวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการฯ ปรากฏว่า จากการพิจารณาไม่มีหลักฐานยืนยันได้ว่า การดำเนินโครงการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีอุทกภัย (อุทกภัย) อำเภอยางสีสุราช เมื่อปี ๒๕๕๒ เกี่ยวกับการซ่อมแซมถนนทั้ง ๑๑ โครงการ มีการดำเนินการไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วนแต่อย่างใด แต่มีพยานหลักฐานเพียงพอเชื่อได้ว่า ได้มีการดำเนินการตามโครงการซ่อมแซมถนนทั้ง ๑๑ สาย เป็นไปโดยชอบแล้ว ข้อร้องเรียนจึงไม่มีมูลความจริง คณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงพิจารณาแล้ว เห็นควรให้ยุติเรื่องร้องเรียนนี้

๒) ผู้ร้องเรียนได้ยื่นเรื่องร้องเรียนไปยังสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินและสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เพื่อให้พิจารณาสอบสวนด้วยเช่นกัน ซึ่งจากการติดต่อประสานงานทำให้ทราบว่า สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ได้รับเรื่องร้องเรียนไว้พิจารณาเป็นระยะเวลากว่า ๖ เดือนแล้ว ปัจจุบัน (ในขณะนั้น) อยู่ในระหว่างรอนำเข้าบรรจุวาระการประชุม

ที่ประชุมคณะกรรมการการปกครอง พิจารณาแล้ว มอบหมายให้

๑. นายวิรัตน์ วิริยะพงษ์ รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง

๒. นายรังสิกร ทิมาตฤกะ เลขานุการคณะกรรมการ

๓. นายจักรพรรดิ ไชยสาส์น ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง

และผู้ทรงคุณวุฒิประจำคณะกรรมการ ดำเนินการศึกษาโครงการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ (อุทกภัย) ปี ๒๕๕๒ ทั้ง ๑๑ โครงการที่ได้รับอนุมัติ เพื่อเป็นข้อมูลใช้ในการประกอบการพิจารณา และรายงานให้คณะกรรมการทราบต่อไป

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๘ วันพุธที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๔

ครั้งที่ ๑๑ วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๔

- ว่าที่เรือตรี ยุทธนา สำเภาเงิน ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานคณะกรรมการการปกครอง ผู้สรุป

เรื่องที่ ๑๑

เรื่องพิจารณา ปัญหาการออกเอกสารสิทธิในที่ดินน้ำลบบเขตอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

ผู้เสนอ คณะกรรมการการปกครอง สมาชิกแทนราษฎร
(เรื่องสืบเนื่องของคณะกรรมการการปกครอง สมาชิกแทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓))

ข้อเท็จจริง

สืบเนื่องจากคณะกรรมการการปกครอง สมาชิกแทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) ได้พิจารณาปัญหาการออกเอกสารสิทธิในที่ดินน้ำลบบ ซึ่งเป็นที่ดินที่เกิดขึ้นใหม่ริมชายฝั่งทะเลจากตะกอนสะสมจนกลายเป็นผืนแผ่นดิน สำหรับปัญหาการออกเอกสารสิทธิในที่ดินน้ำลบบในกรณีนี้เกิดขึ้นในเขตตำบลบางทราย ตำบลบางปลาสร้อย ตำบลมะขามหย่ง และตำบลบ้านโหนด อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี โดยคณะกรรมการการปกครอง สมาชิกแทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) ได้เดินทางลงตรวจพื้นที่และมีการประชุมร่วมกับสำนักงานที่ดินจังหวัดชลบุรี ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายในจังหวัดชลบุรี ซึ่งจากการประชุมปรากฏข้อเท็จจริงว่าบริเวณที่ดินน้ำลบบนั้น มีราษฎรได้เข้าครอบครองและทำประโยชน์ในพื้นที่มานานกว่า ๕๐ ปี ซึ่งปัจจุบันไม่มีสภาพความเป็นที่ดินน้ำลบบ แต่ที่ดินดังกล่าวได้ถูกพัฒนาเปลี่ยนแปลงไปเป็นพื้นที่คอนกรีตเสริมเหล็กมีที่พักอาศัยรวมถึงโรงแรมและอาคารก่อสร้างคอนกรีตเป็นจำนวนมาก โดยการครอบครองมีราษฎรที่มีหลักฐานการครอบครอง (ส.ค.๑) จำนวน ๑๓๓ รายและราษฎรที่ไม่มีหลักฐานการครอบครอง (ส.ค.๑) จำนวน ๖๘๐ ราย ซึ่งราษฎรทั้ง ๒ กลุ่มนี้ประสบปัญหาความเดือดร้อนเกี่ยวกับการขอออกเอกสารสิทธิในที่ดินเช่นเดียวกันกล่าวคือ เมื่อราษฎรไปยื่นคำขอออกเอกสารสิทธิ (โฉนดที่ดิน) ในที่ดินน้ำลบบต่อสำนักงานที่ดินจังหวัดชลบุรีปรากฏว่า ไม่สามารถออกเอกสารสิทธิได้ เนื่องจากบริเวณดังกล่าวเป็นที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๐๔ (๒) ซึ่งปัญหาความเดือดร้อนของราษฎรดังกล่าวนี้ กรมที่ดินก็ได้มีหนังสือด่วนที่สุด ที่ มท ๐๕๑๖.๒(๑)/๒๑๗๘๔ ลงวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๓ ถึงจังหวัดชลบุรีแจ้งว่า บริเวณที่ดินน้ำลบบข้างต้นเป็นชุมชนดั้งเดิมซึ่งสภาพของการเป็นที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันได้เปลี่ยนแปลงไปจนไม่สามารถกลับคืนสู่สภาพที่ดินชายทะเลได้ จึงเห็นควรให้ดำเนินการแก้ไขปัญหาด้วยการออกพระราชกฤษฎีกาถอนสภาพที่ดินสาธารณประโยชน์ตามมาตรา ๘ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน เพื่อนำไปจัดให้ราษฎรได้อยู่อาศัยต่อไปโดยให้จังหวัดชลบุรี เทศบาลเมืองชลบุรี อำเภอเมืองชลบุรี และกรมเจ้าท่า ได้ร่วมกันแก้ไขปัญหาให้กับราษฎรบริเวณที่ดินน้ำลบบ ดังนี้

๑. การดำเนินการออกโฉนดที่ดินให้กับราษฎรที่มีหลักฐานการครอบครอง (ส.ค.๑) จำนวน ๑๓๓ รายนั้น เมื่อได้มีการรังวัดและจัดทำแผนที่พร้อมทั้งสรุปข้อมูลเสร็จแล้ว ก็จะนำคำขอออกเอกสารสิทธิ (โฉนดที่ดิน) ในที่ดินน้ำลบบเสนอเข้าสู่การพิจารณาของคณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ จังหวัดชลบุรี (กปร.จังหวัดชลบุรี) เพื่อพิสูจน์สิทธิในที่ดินของราษฎรตามขั้นตอนและกระบวนการของกฎหมายต่อไป

๒. การดำเนินการออกโฉนดที่ดินให้กับราษฎรที่ไม่มีหลักฐานการครอบครอง (ส.ค.๑) จำนวน ๖๘๐ รายนั้น จะดำเนินการโดยการออกพระราชกฤษฎีกาถอนสภาพที่ดินสาธารณประโยชน์ตามมาตรา ๘ แห่งประมวลกฎหมายที่ดินก่อน แล้วจึงให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่ดำเนินการจัดพื้นที่ที่ดินน้ำลบบให้กับราษฎรต่อไป

การดำเนินการ

๑. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๔๘๔๐/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๓ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรี แจ้งผลการประชุมคณะกรรมการการปกครองกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพร้อมเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาการออกเอกสารสิทธิในที่ดินน้ำลอบให้กับราษฎร ๒ ประการข้างต้น ดังนี้

๑) ราษฎรที่มีหลักฐานการครอบครอง (ส.ค.๑) จำนวน ๑๓๓ รายนั้น ให้จังหวัดชลบุรี ดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องของ ส.ค.๑ หากมีการออกโดยชอบด้วยกฎหมายก็สามารถดำเนินการออกเอกสารสิทธิ (โฉนดที่ดิน) เฉพาะรายให้กับราษฎรได้ตามมาตรา ๕๘ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน โดยไม่จำเป็นต้องนำเรื่องเข้าสู่กระบวนการพิจารณาของคณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ จังหวัดชลบุรี (กปร.จังหวัดชลบุรี) เนื่องจากกรณีนี้ราษฎรได้อยู่อาศัยในพื้นที่มาก่อนจนกลายเป็นชุมชนดั้งเดิมและไม่ใช่เป็นการบุกรุกที่ดินของรัฐ ดังนั้น เมื่อผลการพิสูจน์ปรากฏว่า หลักฐานการครอบครอง (ส.ค.๑) ที่ราษฎรใช้เป็นหลักฐานในการออกเอกสารสิทธินั้นออกโดยชอบด้วยกฎหมายก็เป็นการยืนยันสิทธิในที่ดินของราษฎรโดยชัดแจ้งอยู่แล้ว

๒) ราษฎรที่ไม่มีหลักฐานการครอบครอง (ส.ค.๑) จำนวน ๖๘๐ รายนั้น ให้จังหวัดชลบุรี เร่งประสานงานกับอำเภอเมืองชลบุรี เทศบาลเมืองชลบุรี และกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี (กรมเจ้าท่า) เพื่อดำเนินการเสนอให้มีการออกพระราชกฤษฎีกาถอนสภาพที่ดินสาธารณประโยชน์ตามมาตรา ๘ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน แล้วให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่ดำเนินการจัดที่ดินในพื้นที่ที่ดินน้ำลอบให้กับราษฎรผู้ที่ครอบครองและทำประโยชน์อยู่เดิมให้มีสิทธิได้รับที่ดินตามจำนวนเนื้อที่ที่ครอบครองอยู่จริง โดยกำหนดเงื่อนไขพิเศษ เช่น กำหนดราคาซื้อขายที่ดินให้ได้ราคาที่ถูกกว่าราคาประเมิน เป็นต้น ส่วนผู้ที่เข้ามาอยู่ในพื้นที่ภายหลังจากที่ประกาศใช้ประมวลกฎหมายที่ดินและไม่มีหลักฐานการครอบครองก็ให้กันออกจากราษฎรผู้ได้รับความเดือดร้อนรายเดิม เพื่อป้องกันการบุกรุกที่ดินสาธารณะเพิ่มขึ้นและป้องกันการบุกรุกที่ดินเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ของกลุ่มนายทุนด้วย

๒. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๑๔๖๑/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๔ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรี เพื่อขอทราบความคืบหน้าการแก้ไขปัญหาการออกเอกสารสิทธิในที่ดินน้ำลอบให้กับราษฎรในเขตอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

๓. จังหวัดชลบุรีมีหนังสือศาลากลางจังหวัดชลบุรี ที่ ขบ ๐๐๑๙/๗๓๔๘ ลงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ถึงประธานคณะกรรมการการปกครอง ชี้แจงความคืบหน้าในการดำเนินการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของราษฎรในเขตพื้นที่น้ำลอบ ดังนี้

๑) กรณีราษฎรที่มีหลักฐานการครอบครอง (ส.ค.๑) จำนวน ๑๓๓ ราย นั้น เป็นงานเดินสำรวจออกโฉนดที่ดิน ๒๓ ราย และเป็นคำขออออกโฉนดที่ดินเฉพาะราย ๑๑๐ ราย สำนักงานที่ดินจังหวัดชลบุรีได้เร่งรัดเสร็จแล้วและส่งเรื่องเพื่อดำเนินการประกาศออกโฉนดที่ดินแล้วจำนวน ๖๒ ราย

๒) คณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐจังหวัดชลบุรี มีมติให้สำนักงานที่ดินจังหวัดชลบุรีจัดส่งเอกสาร หลักฐานการขออออกโฉนดที่ดินในเขตพื้นที่น้ำลอบทั้งหมดให้กับคณะอนุกรรมการอ่านภาพถ่ายทางอากาศ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อนำไปอ่าน แปลภาพถ่ายทางอากาศ ประกอบการพิจารณาพิสูจน์การครอบครอง ซึ่งจังหวัดชลบุรีได้ดำเนินการจัดส่งให้แล้วจำนวน ๕๔ ราย

๓) กรณีราษฎรที่ไม่มีหลักฐานการครอบครอง (ส.ค.๑) จำนวน ๖๘๐ ราย นั้น จังหวัดชลบุรีได้แจ้งให้เทศบาลเมืองชลบุรีเป็นเจ้าของเรื่องร่วมกับอำเภอเมืองชลบุรีและกรมเจ้าท่า ในการดำเนินการเกี่ยวกับการถอนสภาพที่ดิน “น้ำลบ” ตามที่คณะกรรมการเสนอด้วยการให้ออกพระราชกฤษฎีกาถอนสภาพที่ดินสาธารณะประโยชน์ตามมาตรา ๘ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน แล้วให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่ดำเนินการจัดที่ดินในพื้นที่ที่ดินน้ำลบให้กับราษฎรผู้ที่ครอบครอง และทำประโยชน์อยู่เดิมให้มีสิทธิได้รับที่ดินตามจำนวนเนื้อที่ที่ครอบครองอยู่จริง โดยกำหนดเงื่อนไขพิเศษ เช่น กำหนดราคาซื้อขายที่ดินให้ได้ราคาที่ถูกกว่าราคาประเมิน เป็นต้น ส่วนผู้ที่เข้ามาอยู่ในพื้นที่ภายหลังจากที่ประกาศใช้ประมวลกฎหมายที่ดินและไม่มีหลักฐานการครอบครองก็ให้กันออกจากราษฎรผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนรายเดิม เพื่อป้องกันการบุกรุกที่สาธารณะเพิ่มขึ้นและป้องกันการบุกรุกที่ดินเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ของกลุ่มนายทุน

๔) จังหวัดชลบุรีได้ส่งโครงการแก้ไขปัญหาและการถอนสภาพที่ดิน “น้ำลบ” เพื่อออกเอกสารสิทธิและแจ้งให้เทศบาลเมืองชลบุรีดำเนินการตามระเบียบ กฎหมาย พร้อมทั้งแจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมตรวจสอบและให้ความเห็นในการถอนสภาพที่ดิน “น้ำลบ” ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการถอนสภาพ การจัดขึ้นทะเบียนและการจัดหาผลประโยชน์ในที่ดินของรัฐ ตามประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๐ แล้ว

๕) เทศบาลเมืองชลบุรีได้จัดประชุมเพื่อให้ราษฎรในพื้นที่และผู้เคยใช้ประโยชน์ในที่ดินดังกล่าวได้ร่วมแสดงความคิดเห็น โดยมีสำนักงานที่ดินจังหวัดชลบุรีเข้าร่วมชี้แจงระเบียบ ข้อกฎหมายให้ที่ประชุมรับทราบและปรากฏว่า มีผู้เข้าร่วมประชุม ๔๕๓ ราย และแสดงความคิดเห็น ๔๑๖ ราย โดยเห็นชอบในการถอนสภาพที่ดินน้ำลบ ๓๗๗ ราย ไม่เห็นชอบ ๓๒ ราย และไม่ให้ความเห็น ๗ ราย

ทั้งนี้ จังหวัดชลบุรีได้ชี้แจงอีกว่า จังหวัดชลบุรีให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของราษฎรในการออกเอกสารสิทธิบริเวณที่ดินน้ำลบ แต่เนื่องจากการดำเนินการดังกล่าวต้องมีการพิจารณาโดยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายภาคส่วน ตลอดจนมีราษฎรที่ได้รับความเดือดร้อนจำนวนมาก และจำเป็นต้องดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบกฎหมายโดยรอบคอบ จึงต้องใช้เวลาดำเนินการ อย่างไรก็ตาม จังหวัดชลบุรีได้ประสานความร่วมมือและเร่งรัดการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปโดยรวดเร็ว ถูกต้อง และเป็นธรรมต่อไป

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายกยอสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๔ เป็นผลให้กรรมการบริหารพ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

การดำเนินการของคณะกรรมการการปกครอง

สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔)

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๓ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๔ ที่ประชุมได้ลงมติตั้งคณะกรรมการการปกครอง ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๓๕ ประกอบข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๒ ซึ่งคณะกรรมการการปกครอง ได้ดำเนินการพิจารณาในเรื่องนี้ต่อเนื่องจากคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) ดังนี้

๑. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๑๔๐/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๔ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรี ขอรบผลความคืบหน้าการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของราษฎร ในการขออนุญาตเอกสารสิทธิบริเวณที่ดินน้ำลอบ อำเภอมือง จังหวัดชลบุรี

๒. จังหวัดชลบุรี ได้มีหนังสือศาลากลางจังหวัดชลบุรี ที่ ขบ ๐๐๑๙/๑๐๕๓๖ ลงวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๔ รายงานผลความคืบหน้าการดำเนินการ ดังนี้

๑) กรณีราษฎรที่มีหลักฐานการครอบครองที่ดิน (ส.ค.๑) ขออนุญาตที่ดินจำนวน ๑๓๓ รายนั้น เป็นการขออนุญาตที่ดินงานเดินสำรวจ ๒๓ ราย และเป็นการออกโฉนดที่ดินเฉพาะรายจำนวน ๑๑๐ ราย ซึ่ง กพร.จังหวัดชลบุรีได้มีมติให้สำนักงานที่ดินจังหวัดชลบุรีจัดส่งเอกสารหลักฐานการขออนุญาตที่ดินในเขตพื้นที่น้ำลอบทั้งหมดให้คณะอนุกรรมการอ่านภาพถ่ายทางอากาศ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อนำไปอ่าน แปล ตีความภาพถ่ายทางอากาศประกอบการพิสูจน์สิทธิครอบครอง จำนวน ๕๔ ราย ซึ่งปรากฏว่าคณะอนุกรรมการอ่านภาพถ่ายทางอากาศยังไม่รับอ่าน แปล ภาพถ่ายทางอากาศ เนื่องจากตามมาตรการของคณะกรรมการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ (กพร.) กรณีที่ราษฎรอ้าง ส.ค.๑ ในการพิสูจน์สิทธิ ข้อเท็จจริงจะต้องรับฟังเป็นที่ยุติในการพิจารณาของ กพร.จังหวัดว่า ส.ค.๑ ฉบับดังกล่าวมีส่วนสนับสนุนคำกล่าวอ้างว่า มีการครอบครองทำประโยชน์มาก่อนมีสถานะเป็นที่ดินของรัฐหรือไม่ เมื่อมีส่วนสนับสนุนจึงนำไปสู่ขั้นตอนการอ่าน แปล ภาพถ่ายทางอากาศ เพื่อดูร่องรอยการทำประโยชน์ในที่ดิน แต่ถ้า ส.ค.๑ ไม่มีส่วนสนับสนุนก็ไม่ต้องอ่าน แปล ภาพถ่ายทางอากาศ ซึ่งจากการตรวจสอบพยานเอกสาร ส.ค.๑ ที่จังหวัดชลบุรีส่งให้นั้น มีบางราย ส.ค.๑ ระบุการครอบครองทำประโยชน์ภายหลังการมีสถานะเป็นที่ดินของรัฐอย่างชัดเจน (หลังวันที่ ๑ เมษายน ๒๔๗๕) ดังนั้น คณะอนุกรรมการภาพถ่ายทางอากาศจึงส่งเรื่องให้ กพร.จังหวัดชลบุรี พิจารณา ส.ค.๑ ที่ราษฎรนำมายื่นขอพิสูจน์สิทธิเพื่อยกโฉนดที่ดินว่าแต่ละรายระบุการได้มาของที่ดินอย่างไร ก่อนหรือหลังการมีสถานะเป็นที่ดินของรัฐเพื่อให้ได้ข้อยุติก่อนส่งอ่าน แปล ภาพถ่ายทางอากาศ

กพร.จังหวัดชลบุรี ได้พิจารณาหลักฐาน ส.ค.๑ ของราษฎรที่นำมายื่นขอพิสูจน์สิทธิอีกครั้งหนึ่งพบว่า มีพยานหลักฐานการอยู่อาศัยเป็นชุมชนประมงดั้งเดิมของที่ดินบริเวณดังกล่าว และน่าจะเชื่อได้ว่ามีราษฎรได้ครอบครองทำประโยชน์มาก่อนการเป็นที่ดินของรัฐ และจากหลักฐาน ส.ค.๑ ตามความในมาตรา ๕ ของพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.๒๔๙๗ ผู้ครอบครองที่ดินบริเวณนี้ได้แจ้ง ส.ค.๑ ในคราวเดียวกัน โดยมีเลขที่ ส.ค.๑ ใกล้เคียงกันและผู้แจ้งการครอบครองบางรายได้ระบุการได้มาของที่ดินโดยครบถ้วน เช่น รับให้หรือรับมรดกตกทอดกันมา ดังนั้น การจะตัดสิทธิไม่อ่านแปล ภาพถ่ายทางอากาศเพื่อพิสูจน์ร่องรอยการทำประโยชน์ในที่ดินของเจ้าของที่ดินตามหลักฐาน ส.ค.๑ ซึ่งผู้แจ้งการครอบครองได้ระบุข้อมูลการได้มาซึ่งที่ดินไว้ในลักษณะว่าเป็นที่น้ำทะเลท่วมถึงนั้น จึงไม่น่าจะเป็นธรรมต่อเจ้าของที่ดิน จึงเห็นควรยืนยันส่งเรื่องให้คณะอนุกรรมการอ่านภาพถ่ายทางอากาศ ดำเนินการอ่าน แปล ตีความภาพถ่ายทางอากาศทั้งหมดอีกครั้งหนึ่ง

๒) กรณีราษฎรที่ไม่มีหลักฐานการครอบครอง จำนวน ๖๘๐ ราย จังหวัดชลบุรี ได้ดำเนินการตามมติของคณะกรรมการการปกครอง (ชุดที่ ๒๓) แล้ว โดยได้แจ้งให้เทศบาลเมืองชลบุรี เป็นเจ้าของเรื่องร่วมกับอำเภอมืองชลบุรีและกรมเจ้าท่า ดำเนินการถอนสภาพที่ดินน้ำลอบตามมาตรา ๘

แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งเทศบาลเมืองชลบุรีได้พิจารณาดำเนินการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการถอนสภาพ การจัดขึ้นทะเบียนและการจัดหาผลประโยชน์ในที่ดินของรัฐ ตามประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.๒๕๕๐ แล้ว และจังหวัดชลบุรีได้แจ้งให้อำเภอเมืองชลบุรีและหน่วยงาน ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้สอบสวนประวัติ ความเป็นมาของที่ดินและตรวจสอบพื้นที่ทับซ้อน พร้อมทั้ง พิจารณาให้ความเห็นประกอบการพิจารณาตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยดังกล่าวปรากฏว่า ไม่ได้รับแจ้ง ผลการพิจารณาดำเนินการจากอำเภอเมืองชลบุรีและสำนักงานการขนส่งทางน้ำที่ ๖ ซึ่งจังหวัดชลบุรีจะได้ เร่งรัดติดตามต่อไป

พร้อมกันนี้ จังหวัดชลบุรีได้แจ้งให้เทศบาลเมืองชลบุรีดำเนินการเพิ่มเติม ดังนี้

๑. จัดทำเอกสารหลักฐานเพิ่มเติม

๒. ให้ประสานงานกับอำเภอเมืองชลบุรี เพื่อยื่นเรื่องขอรังวัดจัดทำแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกา ถอนสภาพที่ดินตามหลักวิชาการแผนที่

๓. ขอความเห็นจากที่ประชุมสภาเทศบาลเมืองชลบุรี และจัดให้ราษฎรผู้เคยใช้ ประโยชน์ร่วมแสดงความคิดเห็น

ต่อมาเทศบาลเมืองชลบุรี แจ้งว่าได้ดำเนินการตามข้อสั่งการของจังหวัดชลบุรีแล้ว จึงขอให้ สำนักงานที่ดินจังหวัดชลบุรีประมาณการค่าใช้จ่ายการรังวัดจัดทำแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกาถอนสภาพ ที่ดิน ซึ่งสำนักงานที่ดินจังหวัดชลบุรีได้ประมาณการค่าใช้จ่ายและแจ้งให้เทศบาลเมืองชลบุรีทราบแล้ว แต่ในขณะนั้นยังไม่ได้รับแจ้งการประสานงานจากเทศบาลเมืองชลบุรีแต่อย่างใด

ในการนี้ คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๒๘๘/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ถึงนายภูชงค์ รุ่งโรจน์ ประธานคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) เพื่อแจ้งผลความคืบหน้าการแก้ไขปัญหาการออกเอกสารสิทธิ์ในที่ดินน้ำลบบ้างต้น พร้อมสอบถามถึงข้อติดใจ สงสัยหรือความต้องการให้ข้อมูลเพิ่มเติม

๓. คณะกรรมการได้พิจารณาความคืบหน้าปัญหาการออกเอกสารสิทธิ์ในที่ดินน้ำลบบ อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี อีกครั้งหนึ่งในคราวประชุมคณะกรรมการ ครั้งที่ ๓๐ วันพุธที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ โดยสรุป ดังนี้

สืบเนื่องจากคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร ชุดที่แล้ว (ชุดที่ ๒๓) ได้พิจารณา กรณีราษฎรตำบลบางทราย ตำบลบางปลาสร้อย ตำบลมะขามหย่ง และตำบลบ้านโคก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ประสบปัญหาเกี่ยวกับการออกเอกสารสิทธิ์ในที่ดินน้ำลบบ โดยผลการพิจารณาประกอบการเดินทางไปประชุม กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่สำนักงานที่ดินจังหวัดชลบุรีปรากฏข้อเท็จจริงตามข้อมูลที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้นำเรื่องนี้เข้าพิจารณาในวันพุธที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ เพื่อติดตามความคืบหน้าปัญหาการออกเอกสารสิทธิ์ในที่ดินน้ำลบบ อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ซึ่งจากการพิจารณาเอกสารข้อมูล ประกอบการซักถามในที่ประชุม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้ข้อมูลของ เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดชลบุรี (แทนผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรี) ปรากฏผลการประชุม สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

พื้นที่ที่ดินน้ำลบบในกรณีนี้เป็นที่ดินที่ราษฎรเข้าใช้ประโยชน์อยู่จริง โดยได้ไปใช้สิทธิ์แจ้ง ส.ค.๑ ในช่วงระหว่างปี ๒๔๙๗ ถึงปี ๒๔๙๘ ซึ่งเจ้าหน้าที่ของสำนักงานที่ดินจังหวัดชลบุรีในขณะนั้นได้รับการแจ้ง ส.ค.๑ ไว้แล้ว และมีการหมายเหตุระบุใน ส.ค.๑ นั้น ว่า “เป็นที่น้ำทะเลท่วมถึง” หรือ “เป็นที่ดินน้ำลบบ” ต่อมา มีราษฎรคนหนึ่งได้ไปยื่นคำขอเอกสารสิทธิ์ (โฉนดที่ดิน) และถูกระงับการออกโฉนดที่ดิน ราษฎรคนดังกล่าวจึงได้ไปร้องทุกข์ต่อสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา โดยคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ (คณะที่ ๖) ได้มีคำวินิจฉัยเมื่อปี ๒๕๔๐ สรุปความว่า พื้นที่ดังกล่าวเป็นที่น้ำทะเลท่วมถึง และ ส.ค.๑ ที่แจ้งการครอบครองไว้เมื่อปี ๒๔๙๘ มีการหมายเหตุไว้ว่า “น้ำทะเลท่วมถึง” จึงฟังเป็นที่ยุติได้ว่า ที่ดินแปลงของ ผู้ร้องทุกข์เป็นที่น้ำทะเลท่วมถึงตั้งก่อนการแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค.๑) ในปี ๒๔๙๘ จนถึงปัจจุบัน ดังนั้น ที่ดินที่มีหลักฐาน ส.ค.๑ ดังกล่าวจึงเป็นที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินตามมาตรา ๑๓๐๔ (๒) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และเป็นที่ดินต้องห้ามมิให้ออกโฉนดที่ดินตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ ๔๓ (พ.ศ.๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.๒๔๙๗ ข้อ ๑๔ (๑) ที่ดินที่ราษฎรใช้ประโยชน์ร่วมกัน เช่น ทางน้ำ ทางหลวง ทะเลสาบ ที่ชายตลิ่ง ในขณะเดียวกันมีราษฎร อีกจำนวนหนึ่ง ได้ยื่นคำขอเอกสารสิทธิ์ (โฉนดที่ดิน) โดยมีได้แจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค.๑) กรณีนี้ ศาลปกครองมีคำวินิจฉัยว่า ที่ดินแปลงดังกล่าวเป็นที่น้ำท่วมถึงในฤดูน้ำตามปกติ จึงเป็นที่ชายตลิ่งอันเป็น สาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน ตามมาตรา ๑๓๐๔ (๒) แห่งประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ อย่างไรก็ตาม เมื่อปี ๒๕๔๖ มีนโยบายของรัฐบาลเกี่ยวกับการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน โดยนโยบายนี้มีราษฎรจำนวน ๒๓ ราย ได้รับความเดือดร้อนในกรณีข้างต้น ซึ่งได้นำหลักฐานการแจ้งการ ครอบครองที่ดิน (ส.ค.๑) มาดำเนินการออกโฉนดที่ดินแต่ยังค้างการพิจารณาอยู่ จึงไม่สามารถดำเนินการ ออกโฉนดที่ดินได้

ต่อมาได้มีการออกกฎหมายยกเลิกหลักฐานใบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค.๑) ตามพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ.๒๕๕๑ มาตรา ๘ โดยกำหนดให้ ผู้ที่ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินซึ่งมีหลักฐาน ส.ค.๑ มายื่นคำขอออกโฉนดที่ดินโดยอาศัยหลักฐาน ส.ค.๑ ดังกล่าวภายในระยะเวลา ๒ ปี ตั้งแต่วันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ ถึงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ ปรากฏว่า ในระยะเวลาดังกล่าวมีราษฎรในพื้นที่ตำบลบ้านโหนด ตำบลมะขามหย่ง ตำบลบางปลาสร้อย และ ตำบลบางทราย อำเภอมะนังชลบุรี มายื่นคำขอออกโฉนดที่ดิน จำนวน ๑๑๐ แปลง รวมกับงานเดินสำรวจ ออกโฉนดที่ดินที่ค้างพิจารณาอีกจำนวน ๒๓ แปลง รวมเป็น ๑๓๓ แปลง โดยที่ดินบริเวณดังกล่าวทุกแปลง เป็นที่ทราบโดยทั่วไปว่า แต่เดิมเป็นที่ดินน้ำลบบ (น้ำทะเลท่วมถึง) นอกจากนั้น ยังมีราษฎรในพื้นที่ดังกล่าว ไม่มีหลักฐานการครอบครองอีกจำนวน ๖๘๐ รายที่ไม่สามารถออกโฉนดที่ดินได้ ดังนั้น การดำเนินการแก้ไข ปัญหาการออกเอกสารสิทธิ์ในที่ดิน “น้ำลบบ” ของพื้นที่ดังกล่าวจึงได้จำแนกการดำเนินการออกเป็น ๒ กรณี ดังนี้

๑. กรณีราษฎรที่มีหลักฐานการครอบครอง (ส.ค.๑) จำนวน ๑๓๓ ราย

ราษฎรจำนวน ๑๓๓ รายกรณีนี้ สำนักงานที่ดินจังหวัดชลบุรีได้ทำการรังวัดเสร็จแล้ว และจังหวัดชลบุรีได้ส่งเรื่องให้คณะกรรมการแก้ไขปัญหาระบบที่ดินของรัฐบาล (กบร.จังหวัด ชลบุรี) พิจารณา ซึ่งที่ประชุมมีมติเห็นควรนำเรื่องการออกโฉนดที่ดินในที่ดิน “น้ำลบบ” ทั้งหมด ส่งให้

คณะอนุกรรมการอ่านภาพถ่ายทางอากาศ สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่ออ่าน แปล ตีความภาพถ่ายทางอากาศ ตามมาตรการของคณะกรรมการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐจังหวัดชลบุรี (กบร.จังหวัดชลบุรี) แต่ปรากฏว่า คณะอนุกรรมการอ่านภาพถ่ายทางอากาศฯ แจ้งว่า ยังไม่สามารถรับอ่าน แปล ตีความภาพถ่ายทางอากาศ ตามมาตรการของ กบร. กรณีที่ราษฎรอ้าง ส.ค.๑ ในการพิสูจน์สิทธิ ได้ เพราะข้อเท็จจริงจะต้องรับฟังเป็นที่ยุติในการพิจารณาของ กบร.จังหวัด ว่า ส.ค.๑ ฉบับดังกล่าวมีส่วนสนับสนุนคำกล่าวอ้างว่าได้มีการครอบครองทำประโยชน์มาก่อนการมีสถานะเป็นที่ดินของรัฐหรือไม่ หากมีส่วนสนับสนุนจึงนำไปสู่ขั้นตอนการอ่านแปล ภาพถ่ายทางอากาศ เพื่อดูว่ามีร่องรอยการทำประโยชน์ในที่ดิน แต่ถ้า ส.ค.๑ ไม่มีส่วนสนับสนุน ก็ไม่จำเป็นต้องส่งอ่าน แปลฯ ซึ่งจากการตรวจสอบ ส.ค.๑ ของราษฎรข้างต้น บางรายระบุว่าครอบครองทำประโยชน์ที่ดินภายหลังการมีสถานะเป็นที่ดินของรัฐ เมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๗๕ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๔ ว่าด้วยทรัพย์สิน มาตรา ๑๓๐๔ ซึ่งกำหนดว่า สาธารณสมบัติของแผ่นดินนั้น รวมทรัพย์สินทุกชนิดของแผ่นดินซึ่งใช้เพื่อสาธารณประโยชน์ หรือสงวนไว้เพื่อประโยชน์ร่วมกัน เช่น

(๑) ที่ดินรกร้างว่างเปล่า และที่ดินซึ่งมีผู้เวนคืนหรือทอดทิ้ง หรือกลับมาเป็นของแผ่นดิน โดยประการอื่นตามกฎหมายที่ดิน

(๒) ทรัพย์สินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน เป็นต้นว่า ที่ขายตลิง ทางน้ำ ทางหลวง ทะเลสาบ

(๓) ทรัพย์สินใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ เป็นต้นว่า ป้อมและโรงทหาร สำนักการบ้านเมือง เรือรบ อาวุธยุทโธปกรณ์

ดังนั้น จึงขอให้ กบร.จังหวัดพิจารณา ส.ค.๑ ที่ราษฎรยื่นขอพิสูจน์สิทธิเพื่อออกโฉนดที่ดิน แต่ละรายว่า ระบุการได้มาของที่ดินเป็นอย่างไร ก่อนหรือหลังการมีสถานะเป็นที่ดินของรัฐ (๑ เมษายน ๒๕๗๕) เพื่อให้ได้ข้อยุติก่อนส่งอ่านแปลฯ ทั้งนี้ จังหวัดชลบุรีได้พิจารณาและมีความเห็นแย้งว่า จากพยานหลักฐานการอยู่อาศัยในที่ดินบริเวณดังกล่าวเป็นชุมชนประมงดั้งเดิม น่าเชื่อได้ว่ามีราษฎร ได้ครอบครองทำประโยชน์มาก่อนการเป็นที่ดินของรัฐ และจากหลักฐาน ส.ค.๑ ตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.๒๕๔๗ ผู้ครอบครองที่ดินบริเวณนี้ได้แจ้ง ส.ค.๑ ในคราวเดียวกัน โดยมีเลขที่ ส.ค.๑ โกล่เคียงกัน และผู้แจ้งการครอบครองบางรายได้ระบุการได้มาของที่ดิน โดยครบถ้วน เช่น รับให้หรือรับมรดกตกทอดกันมา แต่มีบางรายซึ่งระบุการได้มาเฉพาะส่วนที่ดินได้เริ่มเข้ามา ครอบครอง ดังนั้น การที่จะตัดสิทธิไม่อ่าน แปล ภาพถ่ายทางอากาศเพื่อพิสูจน์ร่องรอยการทำประโยชน์ในที่ดิน ของเจ้าของที่ดินตามหลักฐาน ส.ค.๑ ซึ่งผู้แจ้งการครอบครองได้ระบุข้อมูลการได้มาซึ่งที่ดินไว้ในลักษณะว่า เป็นที่ “น้ำทะเลท่วมถึง” นั้น จึงไม่น่าจะเป็นธรรมต่อเจ้าของที่ดิน จังหวัดชลบุรีจึงได้มีหนังสือส่งเรื่อง ที่คณะอนุกรรมการอ่านภาพถ่ายทางอากาศ ไม่รับอ่าน แปลภาพถ่ายทางอากาศ ตามคำขอออกโฉนดที่ดิน เฉพาะรายจากหลักฐาน ส.ค.๑ ในเขตพื้นที่น้ำลบบดังกล่าว เสนอให้ กบร. จังหวัดชลบุรี พิจารณาเพื่อหา แนวทางแก้ไขปัญหาให้เป็นที่ยุติต่อไป

๒. กรณีราษฎรที่ไม่มีหลักฐานแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค.๑) จำนวน ๖๘๐ ราย

กรณีราษฎรที่ไม่มีหลักฐานการครอบครองนี้ จังหวัดชลบุรีได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาให้แก่ ราษฎร ตามความเห็นของคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ และข้อสั่งการ ของรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย (นายถาวร เสนเนียม) โดยให้มีการแก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วยการ

ออกพระราชกฤษฎีกาถอนสภาพที่ดิน “น้ำลอบ” ตามมาตรา ๘ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน เพื่อนำไปจัดสรรให้ประชาชน เนื่องจากบริเวณที่ดิน “น้ำลอบ” เป็นชุมชนดั้งเดิม สภาพของการเป็นที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน ได้เปลี่ยนแปลงไปจนไม่สามารถกลับคืนสู่สภาพที่ดินชายทะเลได้ ทั้งนี้ จังหวัดชลบุรีได้มีการประสานงานกับอำเภอเมืองชลบุรี เทศบาลเมืองชลบุรี และกรมเจ้าท่า เพื่อดำเนินการเสนอให้มีการออกพระราชกฤษฎีกาถอนสภาพที่ดินสาธารณประโยชน์ ตามมาตรา ๘ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่นำไปจัดสรรให้กับราษฎรผู้ครอบครองทำประโยชน์เดิม โดยให้ได้รับที่ดินตามจำนวนเนื้อที่ที่ครอบครอง ต่อมา เทศบาลเมืองชลบุรีได้ประสานกับอำเภอเมืองชลบุรี เพื่อยื่นขอรังวัดจัดทำแผนที่แนบท้ายพระราชกฤษฎีกาถอนสภาพที่ดิน และได้ขออนุมัติใช้จ่ายเงินสะสมจากสภาเทศบาล ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงินและการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๔๘ หมวด ๘ เงินสะสม ข้อ ๘๙ (๓) เทศบาลเมืองชลบุรีจึงขอให้สำนักงานที่ดินจังหวัดชลบุรีประมาณการค่าใช้จ่ายตามโครงการฯ ในปีงบประมาณรายจ่าย พ.ศ.๒๕๕๕ โดยสำนักงานที่ดินจังหวัดชลบุรีประมาณการค่าใช้จ่ายในการรังวัดจัดทำแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกาถอนสภาพที่ดิน “น้ำลอบ” เป็นเงินทั้งสิ้น ๕๔๔,๐๐๐ บาท (ห้าแสนสี่หมื่นสี่พันบาทถ้วน) ซึ่งเทศบาลเมืองชลบุรีได้จัดส่งเงินจำนวนนี้ให้กับสำนักงานที่ดินจังหวัดชลบุรีแล้ว และปัจจุบัน (ในขณะนั้น) เทศบาลเมืองชลบุรีได้มอบหมายเจ้าหน้าที่ทำการรังวัดแผนที่ โดยได้มีการประสานงานฝ่ายรังวัด สำนักงานที่ดินจังหวัดชลบุรี เพื่อกำหนดวันทำการรังวัด ซึ่งนายช่างรังวัดของสำนักงานที่ดินจังหวัดชลบุรีได้เข้าดำเนินการรังวัดแผนที่แล้วตั้งแต่วันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๔ เป็นต้นมา โดยได้ดำเนินการรังวัดไปแล้วประมาณ ๒๐ - ๓๐ เปอร์เซ็นต์ของพื้นที่ทั้งหมด (คาดว่าอีกประมาณ ๓ เดือน จะดำเนินการทำแผนที่แล้วเสร็จ) ทั้งนี้ เมื่อได้ดำเนินการรังวัดทำแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกาถอนสภาพแล้วเสร็จ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้แจ้งยืนยันผลการตรวจสอบครบถ้วน จังหวัดชลบุรีจะส่งเรื่องนี้ให้คณะกรรมการกำกับการใช้ที่ดินของรัฐจังหวัดชลบุรี พิจารณาให้ความเห็นเพื่อเสนอกระทรวงมหาดไทย พิจารณา และนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาออกพระราชกฤษฎีกาต่อไป ทั้งนี้ หากมีการถอนสภาพที่ดินของรัฐแล้ว ก็จะดำเนินการเสนอเรื่องนี้ให้เทศบาลเมืองชลบุรีเป็นผู้จัดสรรพื้นที่ดังกล่าวให้กับราษฎรข้างต้นต่อไป

นอกจากนี้ คณะกรรมการการปกครองยังได้รับข้อมูลเพิ่มเติมจากเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดชลบุรี ดังนี้

๑. หากพิสูจน์ได้ว่าราษฎรเข้ามาครอบครองที่ดินในที่ดิน “น้ำลอบ” ภายหลังประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗ ประกาศใช้ จะต้องมีการเดินสำรวจออกโฉนดที่ดิน ซึ่งที่ดินดังกล่าวห้ามโอนกรรมสิทธิ์ให้กับผู้ใดภายในระยะเวลา ๑๐ ปี (หลังแดง) โดยในกรณีนี้ ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๓ (พ.ศ.๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗ ข้อ ๑๔ กำหนดว่า “ที่ดินที่จะออกโฉนดที่ดินจะต้องเป็นที่ดินที่ผู้มีสิทธิในที่ดินได้ครอบครองและทำประโยชน์แล้ว และเป็นที่ดินที่สามารถออกโฉนดที่ดินได้ตามกฎหมาย แต่ห้ามมิให้ออกโฉนดที่ดินสำหรับที่ดินดังต่อไปนี้

(๑) ที่ดินที่ราษฎรใช้ประโยชน์ร่วมกัน เช่น ทางน้ำ ทางหลวง ทะเลสาบ ที่ชายตลิ่ง

(๒) ที่เขา ที่ภูเขา และพื้นที่ที่รัฐมนตรีประกาศหวงห้ามตามมาตรา ๙ (๒) แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน แต่ไม่รวมถึงที่ดินซึ่งผู้ครอบครองมีสิทธิครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายตามประมวลกฎหมายที่ดิน

(๓) ที่เกาะ แต่ไม่รวมถึงที่ดินของผู้ซึ่งมีหลักฐานแจ้งการครอบครอง ที่ดินมีใบจอง ใบเหี้ยบย่ำ หนังสือรับรองการทำประโยชน์ โฉนดตราจอง ตราจองที่ตราว่า “ได้ทำประโยชน์แล้ว” หรือเป็นผู้มีสิทธิตามกฎหมายว่าด้วยการจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ หรือที่ดินที่คณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติได้อนุมัติให้จัดแก่ประชาชน หรือที่ดินซึ่งได้มีการจัดหาผลประโยชน์ตามมาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน โดยคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติได้อนุมัติแล้ว

(๔) ที่สงวนหวงห้ามตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗ มาตรา ๒๐ (๓) และ (๔) แห่งประมวลกฎหมายที่ดินซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๖ หรือกฎหมายอื่น

(๕) ที่ดินที่คณะรัฐมนตรีสงวนไว้เพื่อรักษาทรัพยากรธรรมชาติหรือเพื่อประโยชน์สาธารณะ
อย่างอื่น

๒. ที่ดินที่ติดลำนํ้าไม่ว่าจะเป็นแม่น้ำหรือทะเล หากปรากฏว่าภายหลังมีการกัดเซาะของนํ้า ทำให้ที่ดินพังลงนํ้า นั้น ได้มีคำพิพากษาของศาลฎีกาเมื่อปี ๒๔๙๐ ว่า ให้บริเวณที่ดินที่พังลงนํ้า นั้นตกเป็นที่ สาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน ต่อมา ศาลฎีกาได้มีคำพิพากษาเกี่ยวกับกรณีนี้ว่า ส่วนที่ดิน ที่พังลงนํ้าถ้าเจ้าของยังหวงกันอยู่ เช่น เจ้าของมีการก่อสร้างเสาเรือนหรือมีการทำกระชังเลี้ยงปลาในที่ดิน บริเวณที่พังนั้น ที่ดินดังกล่าวจะไม่ตกเป็นที่ดินสาธารณะ ทั้งนี้ จะมีเจ้าหน้าที่ไปทำการรังวัดโฉนดที่ดินที่พัง และเจ้าหน้าที่ดังกล่าวจะสอบถามเจ้าของที่ดินว่า เจ้าของที่ดินจะทำการรังวัดกันพื้นที่ดังกล่าวออกหรือไม่ ถ้าเจ้าของที่ดินไม่ให้กันที่ดินดังกล่าวออก เจ้าของที่ดินจะต้องไปแจ้งอำเภอและเทศบาลในพื้นที่ให้ทราบ ว่า โฉนดที่ดินของตนได้พังลงนํ้าไปแล้ว

๓. กรณีที่ดินที่ติดลำนํ้ามีดินงอกเพิ่ม ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๐๘ กำหนดว่า ที่ดินที่งอกริมตลิ่ง หน้าที่ดินซึ่งเป็นโฉนดที่ดินของผู้ใดให้ถือว่าเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้นั้น โดยที่งอก จะต้องเป็นที่งอกที่เกิดจากการถมตัวของสันดอนที่ไม่ได้เกิดจากการเปลี่ยนแปลงเส้นทางเดินของนํ้าด้วยเหตุ ปัจจัยที่ไม่ใช่ธรรมชาติ เช่น มีการสร้างสะพานแล้วทำให้นํ้าเปลี่ยนแปลงทางเดิน ทั้งนี้ การพิสูจน์ที่ดินที่งอก กรรมที่ดินจะตั้งคณะกรรมการ จำนวน ๓ คนไปตรวจสอบพื้นที่ ซึ่งคณะกรรมการนี้จะใช้วิธีการเจาะชั้นดิน เพื่อตรวจสอบว่าที่ดินที่งอกเกิดจากธรรมชาติจริงหรือไม่ แต่ถ้าที่ดินตรงนั้น เป็นของผู้ใดโดยมีหนังสือรับรอง การทำประโยชน์ (น.ส.๓) ไว้หากพิสูจน์ได้ว่า เป็นที่ดินที่งอกจากธรรมชาติ ที่งอกดังกล่าวก็ให้ถือว่าเป็น กรรมสิทธิ์ของผู้นั้นด้วยเช่นกัน

๔. สำหรับกรณีปัญหาการออกเอกสารสิทธิ์ในกรณีนี้ นอกจาก ส.ค.๑ ซึ่งจะใช้เป็นหลักฐาน ในการพิสูจน์สิทธิของราษฎรแล้ว ยังมีหลักฐานอื่นที่ยืนยันความเป็นสภาพชุมชนดั้งเดิมของราษฎร อาทิ พยานบุคคล ซึ่งสามารถยืนยันได้ว่า ชุมชนแห่งนี้มีการครอบครองอยู่อาศัยมาเป็นเวลานาน ทั้งนี้ เพื่อสำนักงานที่ดินจังหวัดชลบุรี จะได้ดำเนินการสรุปเรื่องเข้าสู่การพิจารณาของ กบร.จังหวัดชลบุรี เพื่อให้ จังหวัดชลบุรียืนยันให้คณะอนุกรรมการอ่านภาพถ่ายทางอากาศ สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดำเนินการอ่าน แปล ภาพถ่ายอีกครั้งหนึ่ง อันจะสามารถใช้เป็นหลักฐานประกอบการออกโฉนด ที่ดินให้กับราษฎรที่อยู่ในบริเวณที่ดินน้ำลบบนพื้นที่ตำบลบ้านโคก ตำบลบางทราย ตำบลบางปลาสร้อย และตำบล มะขามหย่งได้เช่นราษฎรรายอื่นจำนวนกว่า ๑,๐๐๐ ราย ที่ได้รับการออกโฉนดที่ดินไปแล้ว

๕. กรณีราษฎรจำนวน ๖๒ รายที่ปรากฏในข้อมูลเอกสารซึ่งอยู่ในจำนวนราษฎรที่มีหลักฐานแจ้งการครอบครอง (ส.ค.๑) จำนวน ๑๓๓ ราย สำนักงานที่ดินจังหวัดชลบุรีได้ทำการรังวัดเสร็จแล้วประกาศออกโฉนดที่ดินแล้ว และมีการส่งเรื่องให้ กพร. จังหวัดชลบุรีพิจารณา แต่เนื่องจากส่วนราชการต้องยึดถือปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการกฤษฎีกาซึ่งมีความเห็นว่า ที่ดินดังกล่าวเป็นที่ดินสาธารณะ กระบวนการก่อนจะออกโฉนดที่ดินจึงต้องนำเรื่องนี้เข้าสู่การพิจารณาดำเนินการของ กพร.จังหวัดชลบุรี เพื่อพิสูจน์ร่องรอยการทำประโยชน์ในพื้นที่ โดย กพร.จังหวัดชลบุรีเห็นควรส่งเรื่องนี้ให้คณะอนุกรรมการอ่านภาพถ่ายทางอากาศ สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอ่าน แปล ภาพถ่าย เพื่อดำเนินการต่อไป

๖. เนื่องจากคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อปี ๒๔๘๒ กำหนดให้ส่วนราชการต้องปฏิบัติตามความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา ซึ่งกรณีนี้หากมีการเปลี่ยนคำวินิจฉัยของคณะกรรมการกฤษฎีกา กรณีวินิจฉัยว่า ส.ค.๑ ที่แจ้งการครอบครองแล้วมีการหมายเหตุว่าเป็นที่ “น้ำทะเลท่วมถึง” ที่ดินดังกล่าวจึงเป็นที่สาธารณะสมบัติของแผ่นดินนั้น การดำเนินการออกโฉนดที่ดินในกรณีนี้ก็จะไม่เกิดปัญหา

๗. มีราษฎรในพื้นที่อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี บริเวณที่ดิน “น้ำลบ” ได้รับพระราชทานโฉนดที่ดินจากพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว แต่ไม่ปรากฏว่าทรงมีพระบรมราชโองการให้มีการกำหนดพื้นที่ระวางแผนที่ป่าชายเลนในพื้นที่ดังกล่าว และไม่ทราบจำนวนราษฎรที่ได้รับพระราชทานโฉนดที่ดิน ซึ่งสำนักงานที่ดินจังหวัดชลบุรีจะได้ไปศึกษาและตรวจสอบเกี่ยวกับเรื่องนี้อีกครั้งหนึ่ง

นอกจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้องจะได้เข้าร่วมประชุมชี้แจงให้ข้อมูลข้างต้นแล้ว ยังมี ประธานคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) ได้เข้าร่วมประชุมเพื่อให้ข้อมูลข้อคิดเห็นประกอบการพิจารณาพอสรุปได้ ดังนี้

สืบเนื่องจากได้มีพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗ ซึ่งกำหนดให้ราษฎรที่ครอบครองและทำประโยชน์ที่ดินโดยชอบด้วยกฎหมายไปแสดงหลักฐานการครอบครองเพื่อการออกหลักฐานแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค.๑) ซึ่งเมื่อประมาณปี ๒๔๙๘ ราษฎรในพื้นที่ที่ดินน้ำลบในเขตตำบลบางทราย ตำบลบางปลาสร้อย ตำบลมะขามหย่ง และตำบลบ้านโคก อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี บางรายได้ไปแจ้งหลักฐานการครอบครองและได้รับใบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค.๑) แล้ว สามารถไปดำเนินการออกเป็นโฉนดที่ดินได้ แต่บางรายแจ้งหลักฐานการครอบครองและได้รับใบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค.๑) แล้วเช่นกัน ได้ไปยื่นขอออกโฉนดที่ดินปรากฏว่า เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดชลบุรีไม่สามารถดำเนินการออกโฉนดให้ได้โดยอ้างว่า ที่ดินดังกล่าวเป็นที่สาธารณะสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๐๔ (๒) ซึ่งในเรื่องนี้ คณะกรรมการการปกครอง ชุดที่ ๒๓ เห็นว่า บริเวณที่ดินน้ำลบนี้เป็นชุมชนดั้งเดิม และไม่ใช่เป็นการบุกรุกที่ดินของรัฐ ซึ่งสภาพของการเป็นที่ดินสาธารณะสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันได้เปลี่ยนไปจนไม่สามารถกลับคืนสู่สภาพที่ดินชายทะเลได้ เห็นควรให้จังหวัดชลบุรีดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องของ ส.ค.๑ หากมีการออกให้โดยชอบด้วยกฎหมายก็สามารถดำเนินการออกเอกสารสิทธิ์ (โฉนดที่ดิน) เฉพาะรายให้กับราษฎรได้ตามมาตรา ๕๘ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน โดยไม่จำเป็นต้องส่งเรื่องนี้เข้าสู่กระบวนการพิจารณาของ กพร. จังหวัดชลบุรี ดังนั้น เมื่อผลการพิสูจน์ปรากฏว่า หลักฐานแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค.๑)

ที่ส่วนราชการใช้เป็นหลักฐานในการออกเอกสารสิทธิ์นั้นออกโดยชอบด้วยกฎหมาย ก็เป็นการยืนยันสิทธิในที่ดินของราษฎรโดยชัดแจ้งอยู่แล้ว สำหรับกรณีราษฎรที่ไม่มีหลักฐานการแจ้งการครอบครอง (ส.ค.๑) ให้ดำเนินการแก้ไขปัญหาด้วยการออกพระราชกฤษฎีกาถอนสภาพที่ดินสาธารณประโยชน์ ตามมาตรา ๘ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน เพื่อนำไปจัดสรรให้กับราษฎรต่อไป โดยมอบหมายให้เทศบาลเมืองชลบุรีร่วมกับอำเภอเมืองชลบุรี กรมเจ้าท่า และจังหวัดชลบุรี เป็นผู้ดำเนินการในเรื่องการขอถอนสภาพที่ดิน “น้ำลบ” ต่อไป

นอกจากนั้น คณะกรรมการการปกครอง สมาชิกแทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ได้ให้ความเห็นในการเดินทางไปประชุมและศึกษาดูงานเกี่ยวกับเรื่องนี้ที่จังหวัดชลบุรีว่า ให้แยกส่วนการแก้ไขปัญหให้กับราษฎรที่มีหลักฐานการครอบครอง จำนวน ๑๓๓ ราย ออกจากราษฎรจำนวน ๖๘๐ ราย ซึ่งไม่มีหลักฐานการครอบครอง ที่จะแก้ไขปัญหาด้วยการออกพระราชกฤษฎีกาถอนสภาพที่ดินสาธารณประโยชน์ ตามมาตรา ๘ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน เนื่องจากราษฎรจำนวน ๑๓๓ ราย มีหลักฐานแจ้งการครอบครอง (ส.ค.๑) ที่ราษฎรใช้เป็นหลักฐานในการออกเอกสารสิทธิ์โดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว จังหวัดชลบุรีจึงควรดำเนินการตรวจสอบหลักฐานความถูกต้องของเอกสาร แต่ผลที่เกิดขึ้นในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวกลับให้คณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหการบุกรุกที่ดินของรัฐจังหวัดชลบุรี (กปร. จังหวัดชลบุรี) เป็นผู้พิจารณาดำเนินการ ซึ่งเห็นว่า กรณีดำเนินการนี้ไม่น่าจะถูกต้องเนื่องจากราษฎรที่มีหลักฐานแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค.๑) ไม่ได้ทำการบุกรุกที่ดินของรัฐตามขอบเขตที่กำหนดในอำนาจหน้าที่ของ กปร.จังหวัดชลบุรี อย่างไรก็ตามในเรื่องนี้มีข้อคิดเห็นและข้อสังเกตเพิ่มเติม

(๑) กรณีการยึดถือปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการกฤษฎีกาของส่วนราชการนั้น โดยคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ (คณะที่ ๖) ได้มีคำวินิจฉัยให้ที่ดินของนายบุญช่วย ประดิษฐ์ฐาน เป็นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินตามมาตรา ๑๓๐๔ (๒) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ โดยส่วนราชการได้นำคำวินิจฉัยไปยึดถือปฏิบัติกับราษฎรในกรณีนี้เสียทั้งหมดนั้น เห็นว่า การวินิจฉัยดังกล่าวอาจรับฟังจากคำชี้แจงของส่วนราชการ โดยที่นายบุญช่วย ประดิษฐ์ฐาน มิได้มีโอกาสได้แย้งหรือร้องทุกข์ต่อคำวินิจฉัยนี้ จึงไม่น่าก่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ราษฎรและราษฎรรายอื่นๆ ที่ได้รับผลกระทบจากการที่ส่วนราชการไปยึดถือปฏิบัติตามคำวินิจฉัย ซึ่งคำวินิจฉัยของคณะกรรมการกฤษฎีกาในกรณีนี้น่าจะผูกพันเฉพาะรายนายบุญช่วย ประดิษฐ์ฐาน เท่านั้น

(๒) กรณีที่ศาลปกครองมีคำพิพากษาเกี่ยวกับการออกโฉนดที่ดิน (มิได้แจ้งการครอบครอง ส.ค.๑) ของนายสารสิทธิ์ จิตสุภาพ กับพวก ว่า ที่ดินดังกล่าวเป็นที่น้ำท่วมถึงในฤดูน้ำตามปกติ จึงเป็นที่ชายตลิ่งอันเป็นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันตามมาตรา ๑๓๐๔ (๒) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ นั้น เห็นว่า เจ้าหน้าที่ของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องที่ไปชี้แจงต่อศาลปกครองและไปตรวจสอบสภาพพื้นที่การอยู่อาศัยของราษฎรดังกล่าวอาจเห็นว่า อาคารบ้านเรือนที่พักของราษฎรอาศัยอยู่ในน้ำแล้วรายงานต่อศาลปกครอง ศาลปกครองจึงให้ดำเนินการไปตามกฎหมายดังกล่าว โดยอาจไม่ได้ศึกษาประวัติหรือความเป็นมาเกี่ยวกับการอยู่อาศัยของราษฎรที่ประกอบอาชีพเดินเรือเพื่อทำการประมง ซึ่งชาวเลทุกคนไม่ว่าจะเป็นภาคใต้หรือภาคตะวันออกของไทย ก็จะสามารถอาศัยใช้ชีวิตอยู่กับน้ำโดยทั่วไปในลักษณะแบบนี้

(๓) กรณีที่นายอำเภอเมืองชลบุรีแจ้งว่า ที่ดินของนางประสานสุข งอกงาม เป็นที่ดินซึ่งทางราชการให้สงวนหวงห้ามไว้สำหรับจอดเรือสะพานหลวง โดยนายอำเภอเมืองชลบุรีเป็นผู้นำขึ้นทะเบียนไว้ตั้งแต่ปี ๒๔๗๑ ที่ดินดังกล่าวจึงยังคงสภาพเป็นที่หวงห้าม เห็นว่า เรื่องนี้ยังไม่มีความชัดเจนเนื่องจากกรณีการสงวนสิทธิ์นี้ใช้เฉพาะการสงวนสิทธิ์อยู่เรือ เพื่อให้ชาวเลนำเรือเข้าจอดในอยู่เรือเมื่อน้ำลงเท่านั้น โดยไม่ได้สงวนสิทธิ์ในพื้นที่ทั้งหมด

ดังนั้น ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องควรพิจารณาตามประเด็น และเจตนารมณ์ข้างต้นเพื่อให้เกิดความละเอียดรอบคอบยิ่งขึ้น โดยเฉพาะประเด็นเกี่ยวกับที่มาหรือความเป็นมาของเรื่อง เช่น การหมายเหตุไว้ใน ส.ค.๑ ว่าเป็นที่ “น้ำทะเลท่วมถึง” แล้วไปตีความตามหลักเกณฑ์ของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์นั้น ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องจะต้องพิจารณาตามเจตนารมณ์หรือตามแต่ละกรณี ซึ่งมีใช้พิจารณาเหมือนกับกรณีอื่นๆ ที่เกิดขึ้นโดยทั่วไป

นอกจากนั้น ยังมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรีได้ให้ข้อมูลข้อคิดเห็นเพิ่มเติม กรณีราษฎรในพื้นที่อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ได้รับความเดือดร้อนจากการออกเอกสารสิทธิ์ที่ดิน “น้ำลอบ” จังหวัดชลบุรี สามารถจำแนกราษฎรออกเป็น ๓ กลุ่ม ดังนี้

(๑) ราษฎรที่มีหลักฐานการครอบครอง (ส.ค.๑) ซึ่งแจ้งไว้เมื่อปี ๒๔๙๗, ๒๔๙๘ และปี ๒๔๙๙ รวมเป็นจำนวน ๑๓๓ ราย ประกอบด้วย การขออนุญาตที่ดินงานเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินจำนวน ๒๓ ราย และการออกโฉนดที่ดินเฉพาะรายจำนวน ๑๐๐ ราย โดย ส.ค.๑ ของราษฎรในจำนวนนี้ได้มีการหมายเหตุไว้ว่าเป็นที่ดินที่ “น้ำทะเลท่วมถึง” สำนักงานที่ดินจังหวัดชลบุรีจึงอ้างว่า ที่ดินดังกล่าวไม่สามารถออกโฉนดที่ดินได้นั้น มีข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า โรงงานน้ำปลาแห่งหนึ่งซึ่งเป็นพื้นที่ที่อยู่ในทะเลเช่นเดียวกัน โดยมีโฉนดพระราชทานของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว สามารถออกโฉนดที่ดินได้ อีกทั้งยังมีราษฎรบางรายในพื้นที่ข้างเคียงกับราษฎรในจำนวน ๑๓๓ รายดังกล่าว ซึ่งอยู่ในทะเลเช่นเดียวกัน ก็สามารถออกโฉนดที่ดินได้ แม้จะเป็นการออกโฉนดที่ดินพร้อมการประกาศใช้ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เมื่อปี ๒๔๗๕ ก็ตาม ทั้งนี้ จึงส่งผลให้เกิดความไม่เป็นธรรมในการเลือกปฏิบัติ ดังนั้น กรณีนี้ควรพิจารณาดำเนินการตามความเห็นของคณะกรรมการการปกครอง ชุดที่ ๒๓

(๒) ราษฎรที่ไม่มีหลักฐานการครอบครอง จำนวน ๖๘๐ ราย แบ่งเป็น ๒ กลุ่ม คือ

๑) ราษฎรกลุ่มที่อยู่ก่อนประกาศใช้พระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗ โดยราษฎรกลุ่มนี้อ้างว่า เป็นผู้เข้าครอบครองที่ดินก่อนการประกาศใช้กฎหมายดังกล่าว จึงขอให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องออกโฉนดที่ดินให้แก่ตน

๒) ราษฎรกลุ่มที่เข้าครอบครองพื้นที่หลังจากการประกาศใช้ของพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗ โดยราษฎรกลุ่มนี้ ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องจะต้องดำเนินการแก้ไขปัญหาด้วยการออกพระราชกฤษฎีกาถอนสภาพที่ดินสาธารณะประโยชน์ตามมาตรา ๘ แห่งประมวลกฎหมายที่ดินตามความเห็นของคณะกรรมการการปกครอง ชุดที่ ๒๓ และอดีตรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย (นายถาวร เสนเนียม) ตลอดจนโดยความเห็นชอบของประชาชนในพื้นที่ในการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ซึ่งที่ประชุมมีมติให้ความเห็นชอบในการถอนสภาพสิทธิที่ดินน้ำลอบ จำนวน ๓๗๗ ราย

อย่างไรก็ตาม เกี่ยวกับความเดือดร้อนของราษฎรในกรณีที่ราษฎรไม่มีหลักฐานการครอบครองจำนวน ๖๘๐ ราย มีกฎหมายที่อาจเกี่ยวข้อง คือ มาตรา ๕๙ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดินซึ่งกำหนดว่า “ผู้ซึ่งครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินอยู่ก่อนวันที่ประมวลกฎหมายนี้ใช้บังคับโดยไม่มีหนังสือสำคัญแสดงกรรมสิทธิ์ที่ดิน และมีได้แจ้งการครอบครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗ แต่ไม่รวมถึงผู้ซึ่งมิได้ปฏิบัติตามมาตรา ๒๗ ตรี ถ้ามีความจำเป็นจะขออนุญาตที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์เป็นการเฉพาะราย เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่พิจารณาเห็นสมควรให้ดำเนินการออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ แล้วแต่กรณี ได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ประมวลกฎหมายนี้กำหนด แต่ต้องไม่เกินห้าสิบไร่ ถ้าเกินห้าสิบไร่จะต้องได้รับอนุมัติจากผู้ว่าราชการจังหวัดทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

เพื่อประโยชน์แห่งมาตรานี้ ผู้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินตามวรรคหนึ่ง ให้หมายความรวมถึงผู้ซึ่งได้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินต่อเนื่องมาจากบุคคลดังกล่าวด้วย”

ดังนั้น เหตุใดส่วนราชการที่เกี่ยวข้องจึงไม่แก้ไขปัญหาให้กับราษฎรดังกล่าวด้วยหลักกฎหมายข้างต้นกลับไปนำกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๓ (พ.ศ. ๒๕๓๗) มาตีความใช้บังคับกับราษฎร

สำหรับปัญหาการติดขัดกรณีคณะกรรมการกฤษฎีกามีคำวินิจฉัยเรื่องที่ดินที่ “น้ำทะเลท่วมถึง” เป็นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดิน ซึ่งส่วนราชการต้องยึดถือปฏิบัติตามนั้น สามารถดำเนินการแก้ไขได้โดยเสนอให้คณะรัฐมนตรีมีมติยกเลิกคำวินิจฉัยของคณะกรรมการกฤษฎีกา เนื่องจากกรณี ส.ค.๑ ที่มีการหมายเหตุว่าเป็นที่ดิน “น้ำทะเลท่วมถึง” .

อย่างไรก็ตาม ความเห็นในแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นนี้ จังหวัดชลบุรีโดยรองผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรี เห็นว่า การแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของราษฎรในพื้นที่ “น้ำลบ” อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี สามารถดำเนินการได้เป็น ๒ ส่วน ตามความเห็นของคณะกรรมการ ดังนี้

๑. กรณีราษฎรที่มีหลักฐานการครอบครอง (ส.ค.๑) จำนวน ๑๓๓ ราย จังหวัดชลบุรี จะดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องของ ส.ค.๑ หากมีการออกโดยชอบด้วยกฎหมายก็จะดำเนินการออกเอกสารสิทธิ์ให้ โดยจะยกเลิกการนำเรื่องนี้เข้าสู่การพิจารณาดำเนินการของ กพร.จังหวัดชลบุรี ตามความเห็นในที่ประชุมคณะกรรมการ

๒. กรณีราษฎรที่ไม่มีหลักฐานการครอบครอง จำนวน ๖๘๐ ราย จังหวัดชลบุรีจะเร่งดำเนินการตามมาตรา ๘ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน เพื่อเสนอให้มีการออกพระราชกฤษฎีกาถอนสภาพที่ดินสาธารณประโยชน์ แล้วนำไปจัดสรรให้กับราษฎรต่อไป

ข้อสังเกต ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

๑. จากการพิจารณาปรากฏข้อมูลว่า บริเวณที่ดิน “น้ำลบ” ปัจจุบันไม่มีสภาพเป็นทะเลที่น้ำท่วมถึงแล้ว แต่มีสภาพเป็นที่พอกอยู่อาศัยหรือตึกคอนกรีตต่างๆ เป็นจำนวนมาก โดยราษฎรในพื้นที่นี้บางรายได้รับการออกเป็นโฉนดที่ดินแล้ว บางรายยังไม่ได้รับการออกเป็นโฉนดที่ดินเนื่องจากพื้นที่ดังกล่าวติดขัดในเรื่องคำวินิจฉัยของคณะกรรมการกฤษฎีกา ดังนั้น กรณีนี้สามารถเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณายกเลิกคำวินิจฉัยของคณะกรรมการกฤษฎีกาได้หรือไม่

๒. ราษฎรจำนวน ๑๓๓ รายที่มีหลักฐานการครอบครอง (ส.ค.๑) ซึ่งเป็นเอกสารหลักฐานที่ทางราชการออกให้และเป็นการยืนยันสิทธิในที่ดินของราษฎรโดยชัดแจ้งอยู่แล้ว ประกอบกับในกรณีนี้ราษฎรได้อยู่อาศัยในพื้นที่มาก่อนจนกลายเป็นชุมชนดั้งเดิมและไม่ใช่เป็นการบุกรุกที่ดินของรัฐ จึงไม่จำเป็นต้องนำเข้าสู่กระบวนการพิจารณาของคณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐจังหวัดชลบุรี (กบร.จังหวัดชลบุรี) และไม่จำเป็นต้องส่งเรื่องให้คณะอนุกรรมการอ่านภาพถ่ายทางอากาศ สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่ออ่าน แปลภาพถ่ายทางอากาศ และการพิสูจน์ว่าที่ดิน “น้ำลอบ” ที่ราษฎรครอบครองหรือทำประโยชน์ในพื้นที่ก่อนประกาศประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๔ ว่าด้วยทรัพย์ หรือการประกาศประมวลกฎหมายที่ดินเมื่อปี ๒๔๙๗ นั้น สามารถดำเนินการได้โดยใช้พยานหลักฐานต่างๆ ที่มีใช้พยานเอกสารก็ได้ เช่น พยานบุคคล

๓. การดำเนินการแก้ไขปัญหาให้กับราษฎรตำบลบางทราย ตำบลบางปลาสร้อย ตำบลมะขามหย่ง และตำบลบ้านโหนด อำเภอมือเมือง จังหวัดชลบุรี ที่ประสบปัญหาเกี่ยวกับการออกเอกสารสิทธิ์ในที่ดินน้ำลอบดังกล่าว นั้น ส่วนราชการอาจไม่ได้มีการศึกษาและพิจารณาเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงเสด็จประพาสที่อำเภอสรีราชาซึ่งปัจจุบันเป็นอำเภอมือเมืองชลบุรี โดยในขณะนั้น ทรงทอดพระเนตรเห็นความเป็นอยู่ของราษฎรเห็นว่า ราษฎรในกรณีนี้พักอาศัยอยู่ในทะเล จึงมีพระราชดำรัสออกโฉนดที่ดินให้กับราษฎรเป็นการเฉพาะรายด้วยการลงพระปรมาภิไธยเอง และประกาศให้พื้นที่ดังกล่าวเป็นระวางแผนที่ป่าชายเลน ดังนั้น พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว จึงถือเป็นกฎหมายในสมัยนั้น และเป็นกฎหมายที่มีมาก่อนกฎหมายหรือคำวินิจฉัยใดๆ ที่บังคับใช้ในปัจจุบัน

อนึ่ง หากมีการนำมาตรา ๘ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน มาใช้บังคับในการแก้ไขปัญหาให้กับราษฎรที่ไม่มีหลักฐานการครอบครองจำนวน ๖๘๐ รายในกรณีนี้ อาจจะส่งผลให้ราษฎรที่ไม่ได้อยู่ในจำนวน ๖๘๐ ราย ซึ่งเป็นผู้ครอบครองพื้นที่อยู่แล้วจะเสียสิทธิ หรือราษฎรบางรายที่อยู่จำนวน ๖๘๐ รายนี้หากเป็นผู้ได้รับพระราชทานโฉนดที่ดิน แทนที่บุคคลดังกล่าวจะได้รับการออกโฉนดที่ดิน แต่อาจจะต้องเปลี่ยนสภาพเป็นการเช่าหรือซื้อที่ดินจากเทศบาลเมืองชลบุรีแทน ดังนั้น จึงควรมีการศึกษาพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เกี่ยวกับการออกโฉนดที่ดินในเขตป่าชายเลนให้กับราษฎรเฉพาะรายในพื้นที่ตำบลบางปลาสร้อยและตำบลอื่นๆ ว่าเป็นบุคคลเดียวกับราษฎรที่ไม่มีหลักฐานการครอบครองจำนวน ๖๘๐ ราย และราษฎรที่มีหลักฐานการครอบครอง (ส.ค.๑) ในจำนวน ๑๓๓ รายหรือพื้นที่ดังกล่าวเป็นพื้นที่ที่มีการประกาศว่า เป็นระวางแผนที่ป่าชายเลนหรือไม่ ซึ่งหากปรากฏข้อเท็จจริงว่า ราษฎรจำนวนดังกล่าวเป็นผู้ได้รับพระราชทานโฉนดที่ดินหรือบุคคลดังกล่าวอยู่ในพื้นที่ระวางแผนที่ป่าชายเลนตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว บุคคลดังกล่าวย่อมที่จะได้รับการออกเอกสารสิทธิ์ (โฉนดที่ดิน) โดยชอบด้วยกฎหมาย

๔. คำพิพากษาศาลปกครองกรณีของราษฎรผู้ขอออกโฉนดที่ดินซึ่งไม่มีหลักฐานแจ้งการครอบครอง (ส.ค.๑) ว่าที่ดินของราษฎรในกรณีนี้เป็นที่ขายดั่งอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันนั้น เห็นว่า ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องจะนำผลการพิพากษาของศาลปกครองนี้มาเทียบเคียงและบังคับใช้กับราษฎรที่มีหลักฐานแจ้งการครอบครอง (ส.ค.๑) ไม่ได้ เนื่องจากเป็นคนละกรณีกัน

๕. จากข้อมูลของสำนักงานที่ดินจังหวัดชลบุรีที่ปรากฏข้อมูลจากพยานหลักฐานการอยู่อาศัยเป็นชุมชนประมงดั้งเดิมในที่ดินบริเวณดังกล่าวน่าจะเชื่อได้ว่า มีราษฎรได้ครอบครองทำประโยชน์มาก่อนการเป็นที่ดินของรัฐ และจากหลักฐาน ส.ค.๑ ตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗ ผู้ครอบครองที่ดินบริเวณที่ดินน้ำลบบนนี้ได้แจ้ง ส.ค.๑ ในคราวเดียวกัน โดยมีเลขที่ ส.ค.๑ ใกล้เคียงกัน และผู้ชี้แจงการครอบครองบางรายได้ระบุการได้มาของที่ดินโดยครบถ้วน นั้น เห็นว่าข้อเท็จจริงดังกล่าวน่าจะใช้เป็นข้อมูลประกอบการออกเอกสารสิทธิให้กับราษฎรที่อยู่ในชุมชนดั้งเดิมและมีหลักฐานข้อมูลครบถ้วนข้างต้นแล้ว โดยไม่ต้องอาศัยการอ่าน แปล ภาพถ่ายจากคณะกรรมการอ่านภาพถ่ายทางอากาศ สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

อย่างไรก็ตาม เพื่อให้คณะกรรมการมีข้อมูลที่เป็นประโยชน์ประกอบการพิจารณาเพิ่มเติม จึงขอให้จังหวัดชลบุรีจัดส่งเอกสารหลักฐานให้กับคณะกรรมการ ดังต่อไปนี้

(๑) รายชื่อพร้อมด้วยเอกสารหลักฐานการครอบครองที่ดิน (ส.ค.๑) ตลอดจนเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการขออนุญาตที่ดินของราษฎรในเขตพื้นที่ที่ดินน้ำลบ จังหวัดชลบุรี จำนวน ๑๓๓ ราย

(๒) รายชื่อของราษฎรที่ไม่มีเอกสารหลักฐานการครอบครอง (ส.ค.๑) ในเขตพื้นที่ที่ดินน้ำลบ จังหวัดชลบุรี จำนวน ๖๘๐ ราย

(๓) รายชื่อพร้อมด้วยเอกสารหลักฐานของราษฎรที่ได้มีการออกเอกสารสิทธิไปแล้ว

(๔) ระวังแผนที่ในเขตพื้นที่ที่ดินน้ำลบ ตำบลบางทราย ตำบลบางปลาสร้อย ตำบลมะขามหย่ง และตำบลบ้านโหนด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี

(๕) สรรพเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

และจะได้เดินทางไปศึกษาดูงานลงตรวจพื้นที่เขตที่ดินน้ำลบ ตำบลบางทราย ตำบลบางปลาสร้อย ตำบลมะขามหย่งและตำบลบ้านโหนด อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ทั้งนี้ คณะกรรมการจะได้กำหนดการเดินทางอีกครั้งหนึ่ง

จากการพิจารณาโดยรับฟังข้อมูล ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น และการตอบข้อซักถามของส่วนราชการ และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ประกอบเอกสาร ได้ปรากฏผลการพิจารณา ดังต่อไปนี้

๑. ให้แบ่งแยกกลุ่มราษฎรที่มีหลักฐานการครอบครอง (ส.ค.๑) จำนวน ๑๓๓ ราย ออกจากกลุ่มราษฎรที่ไม่มีหลักฐานการครอบครอง จำนวน ๖๘๐ ราย เนื่องจากราษฎรจำนวน ๑๓๓ รายมีหลักฐานการครอบครอง (ส.ค.๑) ซึ่งเป็นเอกสารที่ทางราชการออกให้และใช้เป็นหลักฐานในการออกเอกสารสิทธิโดยชอบด้วยกฎหมาย จึงไม่ควรแก้ไขปัญหาด้วยการออกพระราชกฤษฎีกาถอนสภาพที่ดินสาธารณประโยชน์ตามมาตรา ๘ แห่งประมวลกฎหมายที่ดินเช่นเดียวกับกลุ่มราษฎร ๖๘๐ ราย ที่ไม่มีหลักฐานการครอบครอง

๒. ต่อเนื่องจากข้อ ๑. ราษฎรที่มีหลักฐานการครอบครอง (ส.ค.๑) จำนวน ๑๓๓ รายนั้น ให้จังหวัดชลบุรีดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องของ ส.ค.๑ หากมีการออกโดยชอบด้วยกฎหมายก็สามารถดำเนินการออกเอกสารสิทธิ (โฉนดที่ดิน) เฉพาะรายให้กับราษฎรได้ตามมาตรา ๕๘ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดินโดยไม่จำเป็นต้องนำเรื่องเข้าสู่กระบวนการพิจารณาของคณะกรรมการแก้ไขปัญหการบุกรุกที่ดินของรัฐจังหวัดชลบุรี (กปร.จังหวัดชลบุรี) เนื่องจากกรณีนี้ราษฎรได้อยู่อาศัยในพื้นที่มาก่อนจนกลายเป็นชุมชนดั้งเดิมและไม่ใช่เป็นการบุกรุกที่ดินของรัฐ ดังนั้น เมื่อผลการพิสูจน์ปรากฏว่า หลักฐานการครอบครอง

(ส.ค.๑) ที่ราษฎรใช้เป็นหลักฐานในการออกเอกสารสิทธิ์นั้นออกโดยชอบด้วยกฎหมายก็เป็นการยืนยันสิทธิในที่ดินของราษฎรโดยชัดแจ้งอยู่แล้ว

๓. ควรมีการศึกษาพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเกี่ยวกับการออกโฉนดที่ดิน (การออกโฉนดที่ดินในเขตป่าชายเลน) ให้กับราษฎรเฉพาะรายในพื้นที่ตำบลบางปลาสร้อยว่าเป็นบุคคลเดียวกับราษฎรที่มีหลักฐานแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค.๑) ในจำนวน ๑๓๓ ราย และราษฎรที่ไม่มีหลักฐานการครอบครองจำนวน ๖๘๐ ราย หรือไม่ ซึ่งหากปรากฏข้อเท็จจริงว่า ราษฎรจำนวนดังกล่าวเป็นผู้ได้รับพระราชทานโฉนดที่ดินหรือเป็นผู้อยู่ในพื้นที่ที่มีการกำหนดเป็นพื้นที่ที่ระวางแผนที่ป่าชายเลนตามพระราชประสงค์พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว บุคคลดังกล่าวย่อมที่จะได้รับการออกเอกสารสิทธิ์ (โฉนดที่ดิน) โดยชอบด้วยกฎหมาย

๔. กรณีราษฎรที่ไม่มีหลักฐานการครอบครองจำนวน ๖๘๐ ราย ให้จังหวัดชลบุรีกำชับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเร่งดำเนินการสำรวจตรวจสอบ และจัดทำแผนที่แนบท้ายพร้อมเสนอให้มีการออกพระราชกฤษฎีกาถอนสภาพที่ดินสาธารณประโยชน์ ตามมาตรา ๘ แห่งประมวลกฎหมายที่ดินให้แล้วเสร็จเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่ดำเนินการจัดที่ดินในพื้นที่ที่ดินน้ำลบบให้กับราษฎรผู้ที่ครอบครองและทำประโยชน์อยู่เดิมให้มีสิทธิได้รับที่ดินตามจำนวนที่ครอบครองอยู่จริง

ทั้งนี้ โดยความเห็นร่วมกันของที่ประชุมคณะกรรมการและรองผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรี (นายภัครธรณ์ เทียนไชย) ตลอดจนเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดชลบุรี (นายถวัลย์ ทิมसार) และคณะ ให้จังหวัดชลบุรีประสานงานกับเทศบาลเมืองชลบุรี สำนักงานที่ดินจังหวัดชลบุรี และส่วนราชการอื่นที่เกี่ยวข้องเร่งดำเนินการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนการออกเอกสารสิทธิ์ของราษฎรในที่ดินน้ำลบบ อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ตามข้อ ๑. ข้อ ๒. ข้อ ๓. และข้อ ๔. ตลอดจนผลการประชุมที่ปรากฏในครั้งนี้อย่างแล้วแจ้งความคืบหน้ามายังคณะกรรมการ

อนึ่ง คณะกรรมการได้มีมติตั้งนายธานี สามารถกิจ ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ประจำคณะกรรมการติดตามผลการดำเนินการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนการออกเอกสารสิทธิ์ของราษฎรในที่ดินน้ำลบบ อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี โดยรายงานให้คณะกรรมการทราบเป็นระยะ ๆ

๔. คณะกรรมการเห็นชอบให้เดินทางไปศึกษาดูงานติดตามความคืบหน้าการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนในการออกเอกสารสิทธิ์ (โฉนดที่ดิน) ให้กับราษฎรในเขตพื้นที่ที่ดินน้ำลบบ จังหวัดชลบุรี ในวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๕ แต่เนื่องจากคณะกรรมการยังไม่ได้รับเอกสาร ส.ค. ๑ ของราษฎรจำนวน ๑๓๓ ราย เอกสารของราษฎรที่ไม่มีหลักฐานการครอบครอง (ส.ค.๑) จำนวน ๖๘๐ ราย และระวางแผนที่ในเขตพื้นที่ที่ดินน้ำลบบ ตลอดจนเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง จึงให้มีหนังสือถึงจังหวัดชลบุรีขอเอกสารดังกล่าวเพื่อประกอบการพิจารณาศึกษาเรื่องนี้ให้ละเอียดรอบคอบ

๕. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๙๖๓/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๕๖ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรี ขอให้จัดส่งเอกสารหลักฐานเพิ่มเติมเพื่อใช้ประกอบการพิจารณา

๖. จังหวัดชลบุรี ได้มีหนังสือที่ ขบ ๐๐๑๙/๖๙๐๙ ลงวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๕ รายงานผลการดำเนินการตามมติที่ประชุมคณะกรรมการการปกครอง ดังนี้

๑) จังหวัดชลบุรีได้ประสานกับกรมที่ดินเพื่อตรวจสอบว่า มีพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ในการออกเอกสารสิทธิให้แก่ราษฎรในพื้นที่ดังกล่าวหรือไม่ พร้อมทั้งหารือแนวทางปฏิบัติกรณีคำขอออกโฉนดที่ดินจากหลักฐาน ส.ค. ๑ ว่า จะมีช่องทางหรือแนวทางใดหรือไม่ที่จะพิจารณาออกโฉนดที่ดินน้ำลบบโดยไม่จำเป็นต้องนำเรื่องเข้าสู่กระบวนการพิสูจน์สิทธิของคณะกรรมการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ จังหวัดชลบุรี เนื่องจากคำวินิจฉัยของคณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นว่า ที่ดินดังกล่าวเป็นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดิน ประเภทพลเมืองใช้ร่วมกัน ตามมาตรา ๑๓๐๔ (๒) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ คำวินิจฉัยดังกล่าวจึงมีผลผูกพันหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตามมติคณะรัฐมนตรี

๒) จังหวัดชลบุรีได้มีหนังสือจังหวัดชลบุรี ที่ ขบ ๐๐๑๙/๔๘๐๐ ลงวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๕ แจ้งให้เทศบาลจังหวัดชลบุรีจัดส่งสำเนาบัญชีรายชื่อของราษฎรที่ไม่มีเอกสารหลักฐานการครอบครองในเขตพื้นที่ที่ดินน้ำลบ จังหวัดชลบุรี ซึ่งเทศบาลเมืองชลบุรีได้เป็นผู้สำรวจตรวจสอบและรายงานผลต่อจังหวัดว่ามีจำนวน ๖๘๐ ราย

๓) ในส่วนของรายชื่อพร้อมด้วยเอกสารหลักฐานการครอบครองที่ดิน (ส.ค.๑) ตลอดจนเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวกับการขอออกโฉนดที่ดินของราษฎรในเขตพื้นที่ที่ดินน้ำลบ จังหวัดชลบุรี จำนวน ๑๓๓ ราย และระวางแผนที่ในเขตพื้นที่ที่ดินน้ำลบ ตำบลบางทราย ตำบลบางปลาสร้อย ตำบลมะขามหย่ง และตำบลบ้านโคก อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี สำนักงานที่ดินจังหวัดชลบุรีได้มอบหมายให้เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องดำเนินการตามอำนาจหน้าที่แล้ว

โดยจังหวัดชลบุรียังไม่ได้รับแจ้งผลการดำเนินการในกรณีดังกล่าวจากกรมที่ดินและเทศบาลเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรีจึงรายงานผลความคืบหน้ามายังคณะกรรมการเพื่อทราบในเบื้องต้น ซึ่งหากได้รับแจ้งผลการพิจารณาดำเนินการเพิ่มเติม จะได้แจ้งให้คณะกรรมการทราบโดยเร่งด่วนต่อไป

๗. คณะกรรมการการปกครองได้เดินทางไปประชุมและตรวจพื้นที่ เพื่อติดตามความคืบหน้าการแก้ไขปัญหาการออกเอกสารสิทธิในที่ดินน้ำลบ อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี เมื่อวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๕ ซึ่งที่ประชุมได้เห็นชอบตามข้อเสนอของจังหวัดชลบุรี กรณีขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาทบทวนคำวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ ที่ ๑๙๖/๒๕๔๑ (กรณีของนายบุญช่วย ประดิษฐ์ฐาน) โดยมอบหมายให้จังหวัดชลบุรีชี้แจงพยานหลักฐานของวิธีชุมชนดั้งเดิม พร้อมหลักฐานการจัดสร้างระวางป่าชายเลนและการออกโฉนดที่ดินในพื้นที่ป่าดังกล่าว ซึ่งได้ดำเนินการมาตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ ๕ แล้วให้ส่งสำเนาหนังสือขอให้ทบทวนคำวินิจฉัยคณะกรรมการกฤษฎีกาและสำเนาน้ำสนำส่งเรื่องการออกโฉนดที่ดิน “น้ำลบ” ๓๐ แปลง ซึ่งใช้หลักฐาน ส.ค.๑ แจ้งการครอบครองก่อนมีสถานะเป็นที่ดินของรัฐ (ก่อนวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๓๕) ที่ได้ส่งให้คณะกรรมการอ่านภาพถ่ายทางอากาศดำเนินการอ่าน แปล ตีความภาพถ่ายแล้ว ให้แก่คณะกรรมการการปกครอง เพื่อพิจารณาให้ความช่วยเหลือในการประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหาต่อไป

จังหวัดชลบุรี มีหนังสือศาลากลางจังหวัดชลบุรี ที่ ขบ ๐๐๑๙/๒๐๗๑๖ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๕ ซึ่งแจ้งว่า จังหวัดได้ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการแก้ไขปัญหาให้เป็นไปตามข้อเสนอแนะและข้อสั่งการของคณะกรรมการการปกครอง โดยสรุปดังนี้

(๑) อำเภอเมืองชลบุรี เทศบาลเมืองชลบุรี และสำนักงานที่ดินจังหวัดชลบุรี ได้จัดประชุมชี้แจงแนวทางการแก้ไขปัญหาการออกเอกสารสิทธิ์ในพื้นที่ “น้ำลอบ” ให้แก่ราษฎรที่ได้รับความเดือดร้อนทราบเมื่อวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๕ โดยได้ชี้แจงถึงแนวทางในการแก้ไขปัญหาด้วยการขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาทบทวนคำวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ ที่ ๑๙๖/๒๕๔๑ (กรณีของนายบุญช่วย ประดิษฐ์ฐาน) ตามข้อเสนอของจังหวัดชลบุรี และการให้ความช่วยเหลือของคณะกรรมการการปกครองในการประสานงานให้เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา พร้อมอธิบดีกรมที่ดินได้มาตรวจสอบพื้นที่ เพื่อทบทวนคำวินิจฉัยดังกล่าวและเร่งรัดคณะกรรมการอ่านภาพถ่ายทางอากาศให้ดำเนินการอ่าน แปล ตีความภาพถ่ายเพื่อพิสูจน์สิทธิในที่ดิน ซึ่งราษฎรต่างเห็นชอบและพอใจในแนวทางการแก้ไขปัญหา

(๒) จังหวัดชลบุรีได้มีหนังสือแจ้งให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาทบทวนผลการวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ ที่ ๑๙๖/๒๕๔๑ (กรณีของนายบุญช่วย ประดิษฐ์ฐาน) โดยเห็นว่า คำวินิจฉัยของคณะกรรมการกฤษฎีกามีผลผูกพันเฉพาะนายบุญช่วย ประดิษฐ์ฐาน เท่านั้น เนื่องจากข้อเท็จจริงตามที่ผู้เกี่ยวข้องได้ให้ไว้ต่อคณะกรรมการกฤษฎีกาอาจไม่ครบถ้วนสมบูรณ์และไม่ครอบคลุมถึงการครอบครองทำประโยชน์ของราษฎรในพื้นที่ทั้งหมด เนื่องจากไม่ได้แจ้งวิถีชุมชนดั้งเดิม และการสร้างระวางแผนที่ป่าชายเลนเพื่อออกโฉนดที่ดินซึ่งได้ดำเนินการมาตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ ๕ โดยข้อเท็จจริงดังกล่าวเป็นสาระสำคัญที่จะยืนยันว่า ราษฎรได้ครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินมาโดยชอบด้วยกฎหมายก่อนประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับ ดังนั้น จังหวัดชลบุรีจึงได้รวบรวมพยานหลักฐานซึ่งแสดงถึงวิถีชุมชนดั้งเดิมและสำเนาระวางแผนที่ สำเนาโฉนดที่ดินสมัย ร.ศ. ๑๒๕ ส่งให้คณะกรรมการกฤษฎีกาทบทวนคำวินิจฉัยว่า คำวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ที่ ๑๙๖/๒๕๔๑ ไม่มีผลผูกพันราษฎรผู้ครอบครองที่ดินมาโดยชอบด้วยกฎหมายรายอื่นๆ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ใช้ผลการทบทวนคำวินิจฉัยดังกล่าว ดำเนินการออกเอกสารสิทธิ์ให้แก่ราษฎรโดยถูกต้องตามระเบียบกฎหมายต่อไป

(๓) จังหวัดชลบุรีได้มีหนังสือ ที่ ขบ ๐๐๑๙/๑๖๙๔๒ ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๕ ส่งเรื่องการออกโฉนดที่ดินจากหลักฐาน ส.ค.๑ ในพื้นที่ “น้ำลอบ” อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ซึ่งหลักฐาน ส.ค.๑ ระบุการครอบครองก่อนการมีสถานะเป็นที่ดินของรัฐ (ก่อนวันที่ ๑ เมษายน ๒๔๗๕) จำนวน ๓๐ แปลง ให้คณะกรรมการอ่านภาพถ่ายทางอากาศให้ดำเนินการอ่าน แปล ตีความภาพถ่ายทางอากาศตามมาตรการของ กพร.

(๔) กรณีคำขอออกโฉนดที่ดินจากหลักฐาน ส.ค.๑ ในพื้นที่ “น้ำลอบ” อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ซึ่งหลักฐาน ส.ค.๑ ระบุการครอบครองก่อนการมีสถานะเป็นที่ดินของรัฐ (ก่อนวันที่ ๑ เมษายน ๒๔๗๕) กพร.จังหวัดชลบุรี ได้มีมติในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕ แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบเพื่อรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อยืนยันว่า มีการครอบครองมาตั้งแต่เมื่อใด หากมีการครอบครองก่อนวันที่ ๑ เมษายน ๒๔๗๕ ให้ส่งเรื่องให้คณะกรรมการอ่านภาพถ่ายทางอากาศดำเนินการอ่าน แปล ซึ่งจังหวัดชลบุรีได้มีคำสั่ง ที่ ๓๒๘๘/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๕ แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบตามมติ กพร.จังหวัดชลบุรี

จังหวัดชลบุรีพิจารณาแล้วเห็นว่า ปัจจัยสำคัญในการแก้ไขปัญหาให้สัมฤทธิ์ผลเป็นรูปธรรม คือ การให้คณะกรรมการกฤษฎีกาทบทวนคำวินิจฉัยตามข้อเสนอแนะของจังหวัดชลบุรี ซึ่งในการประชุมและลงพื้นที่ของคณะกรรมการการปกครอง เมื่อวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๕ ประธานคณะกรรมการการปกครองได้รับที่จะดำเนินการประสานงานทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหา จังหวัดชลบุรีจึงได้ส่งเอกสารเกี่ยวกับการส่งเรื่องให้คณะกรรมการกฤษฎีกาทบทวนคำวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ที่ ๑๙๖/๒๕๔๑ และการส่งเรื่องให้คณะกรรมการอ่าน แปลภาพถ่ายทางอากาศพิสูจน์ร่องรอยการทำประโยชน์เพื่อประสานความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาการออกเอกสารสิทธิ์ในที่ดิน “น้ำลอบ” ให้แก่ราษฎรต่อไป

คณะกรรมการการปกครองรับทราบรายงานของจังหวัดชลบุรีและมีมติให้มีหนังสือถึงคณะกรรมการกฤษฎีกา เพื่อขอให้ทบทวนคำวินิจฉัยเรื่องดังกล่าวข้างต้น

๘. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ส่วนที่สุด ที่ ๘๖๑๓/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อขอให้พิจารณาทบทวนผลการวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ตามคำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ ที่ ๑๙๖/๒๕๔๑ (กรณีนายบุญช่วย ประดิษฐ์ฐาน) เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ใช้ผลการทบทวนดังกล่าวในการออกเอกสารสิทธิ์ให้แก่ราษฎรรายอื่นโดยถูกต้องตามกฎหมาย

๙. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ส่วนที่สุด ที่ ๗๒๘๑/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๕ แจ้งมติของคณะกรรมการการปกครอง ซึ่งสืบเนื่องจากการที่คณะกรรมการการปกครอง ได้เดินทางไปประชุมและตรวจพื้นที่เพื่อติดตามความคืบหน้าการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการออกเอกสารสิทธิ์ในที่ดินน้ำลอบ อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี เมื่อวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๕ ณ ศาลากลางจังหวัดชลบุรี โดยที่ประชุมได้มอบหมายให้จังหวัดชลบุรีดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าว แล้วรายงานผลการพิจารณาต่อคณะกรรมการการปกครอง

บัดนี้ จังหวัดชลบุรี ได้มีหนังสือ ที่ ขบ ๐๐๑๙/๔๗๖ ลงวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๕๖ รายงานผลดำเนินการตามมติการประชุมคณะกรรมการการปกครอง ความสรุปได้ว่าจังหวัดชลบุรี ได้พิจารณาดำเนินการแก้ไขปัญหาการออกเอกสารสิทธิ์ในที่ดินน้ำลอบ ตามความเห็นของคณะกรรมการการปกครอง โดยปรากฏผลการดำเนินการเพิ่มเติมดังนี้

๑. ได้ดำเนินการรังวัดและจัดทำแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกาถอนสภาพที่ดิน “น้ำลอบ” อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี เสร็จเรียบร้อยภายในกำหนด ตามที่สำนักงานที่ดินจังหวัดชลบุรีได้ให้คำรับรองไว้ในการประชุมคณะกรรมการการปกครอง

๒. ได้มีหนังสือ ที่ ขบ ๐๐๑๙/๒๕๔๗๗ และ ขบ ๐๐๑๙/๒๕๔๗๘ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๕ ถึงอำเภอเมืองชลบุรี และเจ้าท่าภูมิภาคที่ ๖ สาขาชลบุรี เรงรัดการตรวจสอบและการเสนอความเห็นในการถอนสภาพที่ดินน้ำลอบ เพื่อจะได้ดำเนินการจัดประชุมคณะกรรมการกำกับการใช้ที่ดินของรัฐ จังหวัดชลบุรี ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการถอนสภาพ การจัดขึ้นทะเบียน และการจัดหาผลประโยชน์ในที่ดินของรัฐ ตามประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๐

๓. กรมที่ดิน ได้มีหนังสือ ที่ มท ๐๕๑๖.๕/๓๓๘๘๑ ลงวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ แจ้งผลการพิจารณาดำเนินการตามมติการประชุมของคณะกรรมการการปกครอง ดังนี้

๓.๑ ประเด็นที่คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร ให้จังหวัดชลบุรี พิจารณาดำเนินการออกโฉนดที่ดินให้แก่ราษฎรที่มีหลักฐานการแจ้งการครอบครอง (ส.ค. ๑) ซึ่งได้มายื่นคำขอออกโฉนดที่ดินเฉพาะราย จำนวน ๑๑๐ ราย และมีการนำเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินจำนวน ๒๓ ราย รวมเป็น ๑๓๓ ราย โดยมีต้องนำเรื่องเข้าสู่การพิจารณาของคณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ จังหวัดชลบุรี (กปร. จังหวัดชลบุรี) นั้น กรมที่ดินได้มีหนังสือที่ มท ๑๕๑๖.๕/๒๑๑๗๗ ลงวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ตอบข้อหารือจังหวัดชลบุรีในประเด็นนี้แล้วว่า แนวทางของ กปร. ดังกล่าว แม้ไม่ใช่กฎหมาย แต่เป็นมาตรการทางการบริหารที่ใช้ในการคุ้มครองป้องกันดูแลรักษาไม่ให้มีการบุกรุกที่ดินของรัฐ ดังนั้น กรมที่ดินในฐานะส่วนราชการจึงต้องถือปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๕ ดังกล่าว

๓.๒ สำหรับแนวทางที่จังหวัดขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาทบทวนผลการวินิจฉัยร้องทุกข์ ที่ ๑๙๖/๒๕๔๑ (กรณีของนายบุญช่วย ประดิษฐ์ฐาน) และการส่งเรื่องการออกโฉนดที่ดินจากหลักฐานการแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค. ๑) ในพื้นที่ “น้ำลอบ” ที่ระบุว่ามีการครอบครองมาก่อนการมีสถานะเป็นที่ดินของรัฐ (ก่อน ๑ เมษายน ๒๕๓๕) ให้คณะอนุกรรมการอ่านภาพถ่ายทางอากาศดำเนินการอ่าน แปล ตีความภาพถ่ายทางอากาศ ตามมาตรการของ กปร. ตลอดจนการที่จังหวัดชลบุรี มีคำสั่ง ที่ ๓๒๘๘/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๕ แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณี ออกโฉนดที่ดินในเขตพื้นที่ “น้ำลอบ” ซึ่งหลักฐาน ส.ค.๑ ระบุการได้มาภายหลังการมีสถานะเป็นที่ดินของรัฐ เพื่อพิจารณาหาข้อยุติ กรมที่ดินเห็นว่าเป็นแนวทางที่ดำเนินการโดยถูกต้องแล้ว

๓.๓ กรณีที่คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร ขอให้จังหวัดชลบุรี ดำเนินการจัดส่งเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการออกเอกสารสิทธิ์ที่มีการออกเป็นโฉนดที่ดินไปแล้วในเขตพื้นที่น้ำลอบ ตลอดจนเอกสารหลักฐานการครอบครองที่ดินทุกประเภทในเขตพื้นที่ดินน้ำลอบที่ราษฎรมีไว้ในครอบครองตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ให้คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร นั้น สำนักงานที่ดินจังหวัดชลบุรี ได้มอบหมายให้ฝ่ายรังวัดและฝ่ายทะเบียน ร่วมกันตรวจสอบเอกสารสิทธิ์ดังกล่าว แต่เนื่องจากที่ดินน้ำลอบมีพื้นที่กว้าง ครอบคลุมพื้นที่ถึง ๔ ตำบล ได้แก่ ตำบลบางทราย, ตำบลบ้านโคก, ตำบลมะขามหย่ง และตำบลบางปลาสร้อย มีปริมาณเอกสารสิทธิ์ในพื้นที่ดังกล่าวเป็นจำนวนมาก การจะคัดแยกว่ามีเอกสารสิทธิ์แปลงหมายเลขใดบ้างอยู่ในเขตพื้นที่น้ำลอบเพื่อจัดทำสำเนาเอกสารและสรุปประเภทเอกสารทั้งหมดต้องใช้เวลานาน เจ้าหน้าที่ ตลอดจนปัจจัยการทำงานและระยะเวลาในการปฏิบัติงานมาก ซึ่งสำนักงานที่ดินจังหวัดชลบุรี จะพยายามเร่งรัดดำเนินการ เมื่อแล้วเสร็จจะได้จัดส่งสำเนาเอกสารให้คณะกรรมการการปกครอง โดยเร่งด่วนต่อไป

๑๐. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๐๕๑/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๕๖ ถึงเจ้ากรมแผนที่ทหาร ขอรับการสนับสนุนสำเนาภาพถ่ายแผนที่ทางทหารที่ได้มีการสำรวจและจัดทำในพื้นที่ของจังหวัดชลบุรีตั้งแต่ ร.ศ. ๑๑๒ (พ.ศ. ๒๔๔๔) ถึง พ.ศ. ๒๔๙๗ เพื่อประกอบการพิจารณาปัญหาการออกเอกสารสิทธิ์ในที่ดินดังกล่าว

๑๑. กรมแผนที่ทหาร มีหนังสือ ด่วนมาก ที่ กท ๐๓๑๔/๑๒๙ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๖ แจ้งว่า ได้จัดทำสำเนาภาพถ่ายทางอากาศบริเวณที่ดินน้ำลอบ อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี โดยเป็นภาพชนิดขาว – ดำ ขนาด ๙ นิ้ว x ๙ นิ้ว โครงการเวิลด์ ไวด์ เซอร์เวย์ (WORLD WIDE SURVEY) มาตรฐาน ๑ : ๔๒,๐๐๐ ทำการบินถ่ายภาพเมื่อวันที่ ๒ มกราคม ๒๕๕๖ จำนวน ๒ ภาพ เรียบร้อยแล้ว ซึ่งที่ประชุมคณะกรรมการได้พิจารณาและให้มีหนังสือแจ้งไปยังจังหวัดชลบุรี พร้อมทั้งจัดส่งสำเนาภาพถ่ายทางอากาศบริเวณที่ดินน้ำลอบของกรมแผนที่ทหาร เพื่อให้จังหวัดชลบุรีกำหนดพิกัดหรือบริเวณพื้นที่พิพาท แล้วจัดส่งสำเนาภาพถ่ายทางอากาศข้างต้นไปยังกรมที่ดินเพื่อให้ทำการอ่าน แปล ตีความภาพถ่ายในพิกัดหรือบริเวณพื้นที่พิพาทให้ได้ข้อยุติเกี่ยวกับสิทธิครอบครองและการทำประโยชน์ของราษฎร เพื่อแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการออกเอกสารสิทธิในบริเวณที่ดินน้ำลอบต่อไป

๑๒. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๑/๑๙๓ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๖ แจ้งว่า สำนักงานฯ ไม่อาจพิจารณาทบทวนคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ที่ ๑๙๖/๒๕๔๑ ได้ เนื่องจากคณะกรรมการดังกล่าวได้ถูกยกเลิกไปแล้ว โดยผลของมาตรา ๘๗ ประกอบกับมาตรา ๔๘ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ อย่างไรก็ตาม คำวินิจฉัยดังกล่าวนั้น คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ได้พิจารณาวินิจฉัยโดยอาศัยข้อเท็จจริงเฉพาะรายการณายบุญช่วย ประดิษฐ์ฐานเท่านั้น และได้เสนอคำวินิจฉัยให้นายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการ ซึ่งคำสั่งของนายกรัฐมนตรีที่สั่งการตามคำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ถือเป็นคำสั่งทางปกครองที่มีผลผูกพันเฉพาะบุคคลที่เป็นคู่กรณีเท่านั้น ไม่ได้มีผลผูกพันเป็นการทั่วไป และมีได้เป็นการตัดสิทธิของบุคคลที่จะใช้สิทธิในการฟ้องคดีต่อศาลที่มีเขตอำนาจแต่อย่างใด

ดังนั้น การที่สำนักงานที่ดินจังหวัดชลบุรีหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องปฏิเสธไม่ออกเอกสารสิทธิที่ดินให้แก่ผู้ขอออกเอกสารสิทธิที่ดินและมีผลทำให้ผู้ขอออกเอกสารสิทธิที่ดินได้รับความเดือดร้อนเสียหาย ผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนเสียหายก็อาจดำเนินการฟ้องคดีต่อศาลปกครองที่มีเขตอำนาจได้แก่ ศาลปกครองจังหวัดระยอง ได้ต่อไป

อนึ่ง ตามที่คณะกรรมการได้มอบหมายให้จังหวัดชลบุรีดำเนินการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของราษฎรในเขตที่ดินน้ำลอบที่ไม่สามารถดำเนินการออกเอกสารสิทธิในที่ดินได้นั้น

คณะกรรมการได้มีหนังสือประสานงานไปยังกรมแผนที่ทหารเพื่อให้คัดสำเนาภาพถ่ายทางอากาศของกรมแผนที่ทหารบริเวณที่ดินน้ำลอบ อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ตั้งแต่ ร.ศ. ๑๑๒ (พ.ศ. ๒๔๔๔) ถึงพ.ศ. ๒๔๙๗ เพื่อใช้ในการพิสูจน์สภาพของพื้นที่พิพาทว่า ราษฎรได้ครอบครองและทำประโยชน์ในพื้นที่มาตั้งแต่บรรพบุรุษตามคำกล่าวอ้างหรือไม่ ซึ่งกรมแผนที่ทหารได้จัดส่งสำเนาภาพถ่ายทางอากาศบริเวณที่ดินน้ำลอบ อำเภอเมืองชลบุรี ชนิดขาว – ดำ ขนาด ๙ นิ้ว x ๙ นิ้ว โครงการ WORLD WIDE SURVEY มาตรฐาน ๑ : ๔๒,๐๐๐ ทำการบินถ่ายภาพทางอากาศ เมื่อวันที่ ๒ มกราคม ๒๕๕๖ จำนวน ๒ ภาพ ให้กับคณะกรรมการเพื่อประกอบการพิจารณา

ทั้งนี้ คณะกรรมการได้มีหนังสือประสานงานไปยังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาขอให้พิจารณาทบทวนคำวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ที่ ๑๙๖/๒๕๔๑ (กรณีของนายบุญช่วย ประดิษฐ์ฐาน) ตามข้อเสนอของจังหวัดชลบุรี เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของราษฎรในกรณีนี้อีกทางหนึ่งด้วย ซึ่งปรากฏ

ผลการพิจารณาว่า สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาไม่อาจพิจารณาทบทวนคำวินิจฉัยในเรื่องดังกล่าวได้ เนื่องจากคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ได้ถูกยกเลิกไปโดยผลของมาตรา ๘๗ ประกอบมาตรา ๔๘ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ อย่างไรก็ตาม คำสั่งของนายกรัฐมนตรีที่ได้วินิจฉัยตามคำเสนอของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์นั้น ถือเป็นคำสั่งทางปกครองที่มีผลผูกพันเฉพาะคู่กรณีเท่านั้น ไม่มีผลผูกพันเป็นการทั่วไป และกรณีที่สำนักงานที่ดินจังหวัดชลบุรี ปฏิเสธไม่ดำเนินการออกเอกสารสิทธิให้กับผู้ขอก็มีได้เป็นการตัดสินใจของบุคคลที่ได้รับความเสียหายจะใช้สิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองที่มีเขตอำนาจแต่อย่างใด

ดังนั้น เพื่อเป็นการสนับสนุนการดำเนินการแก้ไขปัญหาการออกเอกสารสิทธิในที่ดินน้ำลบก คณะกรรมการจึงขอแจ้งให้จังหวัดชลบุรีทราบและขอจัดส่งสำเนาภาพถ่ายทางอากาศบริเวณที่ดินน้ำลบกดังกล่าว จำนวน ๒ ภาพ ให้กับจังหวัดชลบุรี เพื่อพิจารณาดำเนินการ และผลความคืบหน้าเป็นประการใดโปรดแจ้งให้คณะกรรมการทราบเพื่อจะได้พิจารณาดำเนินการต่อไป

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายกยอสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นผลให้กรรมการพิจารณาตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

(ปัจจุบัน คณะกรรมการยังไม่ได้รับแจ้งผลการดำเนินการตรวจสอบจากจังหวัดชลบุรี)

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

- ครั้งที่ ๘ วันพุธที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๔
- ครั้งที่ ๓๐ วันพุธที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๓๑ วันพฤหัสบดีที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๔๗ วันพุธที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๗
- ครั้งที่ ๘๑ วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๙๖ วันพุธที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๖
- ครั้งที่ ๑๐๐ วันพุธที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๕๖
- ครั้งที่ ๑๐๑ วันพฤหัสบดีที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๖
- ครั้งที่ ๑๐๒ วันพุธที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

- ว่าที่เรอตรี ยุทธนา สำเภาเงิน ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานคณะกรรมการการปกครอง ผู้สรุป

เรื่องที่ ๑๒

เรื่องพิจารณา ขอให้ติดตามความคืบหน้ากรณี กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สารวัตรกำนัน และผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ในอำเภอชนแดน และอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ ยังไม่ได้รับเช็คช่วยชาติ

ผู้เสนอ นางวันเพ็ญ พร้อมพัฒน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบูรณ์
(เรื่องสืบเนื่องของคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓))

ข้อเท็จจริง

ตามนโยบายของรัฐบาลในการให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนและข้าราชการที่มีฐานเงินเดือนไม่เกินเดือนละ ๑๕,๐๐๐ บาท โดยจะได้รับความช่วยเหลือตามโครงการเช็คช่วยชาติของรัฐบาล คนละ ๒,๐๐๐ บาท นั้น ปรากฏว่ากำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สารวัตรกำนัน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ในเขตอำเภอชนแดน จังหวัดเพชรบูรณ์ ยังไม่ได้รับเช็คช่วยชาติ ซึ่งผู้ร้อง (นางวันเพ็ญ พร้อมพัฒน์) ได้ติดตามโดยผ่านการหารือกับ ประธานสภาผู้แทนราษฎรแต่ก็ไม่ได้รับการแก้ไขปัญหาคือชัดเจน ทั้งนี้ ได้ปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมจากทาง จังหวัดเพชรบูรณ์ ตามหนังสือตอบข้อหารือประธานสภาผู้แทนราษฎรที่ พช ๐๐๑๖.๓/๓๓๑๔ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๓ ว่า ในเขตพื้นที่อำเภอชนแดนมีกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ ที่ยังไม่ได้รับเช็คตามโครงการเช็คช่วยชาติ จำนวน ๘ ตำบล ประกอบด้วย ตำบลชนแดน ตำบลพุทบาท ตำบลท่าข้าม ตำบลดงขุย ตำบลลาดแค ตำบลบ้านกล้วย ตำบลซับพุทรา และตำบลศาลาลาย แต่ทางจังหวัดเพชรบูรณ์ไม่ได้แจ้งถึงการดำเนินการช่วยเหลือกลุ่มบุคคลที่ได้รับความเดือดร้อนดังกล่าว จนกระทั่งปัจจุบันได้ล่วงพ้นปีงบประมาณ ๒๕๕๒ แล้ว กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ ก็ยังไม่ได้รับเงินตามโครงการเช็คช่วยชาติ ด้วยเหตุนี้ จึงขอให้คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร ตรวจสอบและติดตามความคืบหน้า

การพิจารณา

นโยบายตามโครงการเช็คช่วยชาติ คนละ ๒,๐๐๐ บาท สำหรับข้าราชการ พนักงานเจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่มีรายได้ต่ำกว่า ๑๕,๐๐๐ บาท/เดือนนั้น เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๒ โดยให้เริ่มดำเนินการเบิกจ่ายตั้งแต่วันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๕๒ เป็นต้นไป ทั้งนี้ ให้เบิกจ่ายให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๒ ต่อมาได้มีการขยายเวลาเบิกจ่ายอีก ๒ ครั้ง คือ ครั้งที่ ๑ วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๒ และครั้งที่ ๒ วันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒

สำหรับการเบิกจ่ายเช็คช่วยชาติในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกรมการปกครองนั้น สำนักบริหารการปกครองท้องที่จะเป็นผู้ดูแลรับผิดชอบในส่วนของการข้าราชการ เจ้าหน้าที่ปกครอง ปลัดอำเภอ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล สารวัตรกำนัน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน และอาสาสมัครรักษาดินแดน (อส.) ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น ประมาณ ๒๗๑,๗๓๕ คน (ข้อมูล ณ วันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๒)

สำหรับผลการเบิกจ่ายเช็คช่วยชาติของกรมการปกครอง ณ วันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒ ปรากฏว่า ได้มีการเบิกจ่ายเช็คช่วยชาติแล้ว จำนวน ๒๖๙,๙๕๔ คน จากจำนวน ๒๗๑,๗๓๕ คน คิดเป็น ๙๙.๓๓ เปอร์เซ็นต์ ตกหล่นไม่ได้เบิกจ่าย จำนวน ๑,๗๘๑ คน คิดเป็น ๐.๖๗ เปอร์เซ็นต์ เป็นเงินจำนวน ๓,๕๖๒,๐๐๐ บาท ในจำนวนรายชื่อที่ตกหล่นข้างต้นนั้น อยู่ในเขตพื้นที่อำเภอชนแดน จังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน ๘ ตำบล ประกอบด้วย ตำบลชนแดน ตำบลพุทบาท ตำบลท่าข้าม ตำบลดงขุย ตำบลลาดแค ตำบลบ้านกล้วย ตำบลซับพุทรา และตำบลศาลาลาย รวมประมาณ ๑๗๐ คน ในเขตอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน ๘๓ คน และจังหวัดอื่นอีก ๓๒ จังหวัด ซึ่งจังหวัดที่มีรายชื่อกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ ตกหล่นมากที่สุด คือ จังหวัดแม่ฮ่องสอน รองลงมาคือจังหวัดเพชรบูรณ์

ทั้งนี้ สาเหตุของรายชื่อที่ตกหล่นน่าจะเกิดจากความผิดพลาดของการสื่อสารและขั้นตอนทางธุรการเกี่ยวกับการบันทึกข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ที่ไม่ครบถ้วน เช่น การบันทึกเลขบัตรประจำตัวประชาชนไม่ครบ ๑๓ หลัก ช่องทางในการรับ – ส่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ของกรมการปกครองมีเพียงช่องทางเดียวหรือเมื่อบันทึกข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์แล้วไม่ติดตามผลว่าการบันทึกข้อมูลดังกล่าวเป็นผลสำเร็จหรือไม่ ประกอบกับช่วงเวลาดังกล่าวมีก้านัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ พ้นจากตำแหน่งและเข้ารับตำแหน่งใหม่เป็นจำนวนมาก ทั้งนี้ กรมการปกครองได้เร่งดำเนินการแก้ไขปัญหามาเพื่อจัดทำงบประมาณเบิกจ่ายให้ผู้ที่มีรายชื่อตกหล่นจำนวน ๑,๗๘๑ คนแล้ว โดยได้เสนอเรื่องไปยังกองคลัง กรมการปกครอง พร้อมทั้งได้หารือในระดับเจ้าหน้าที่และรัฐบาลเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาในเรื่องดังกล่าวแล้ว

ผู้แทนกรมบัญชีกลางได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า เมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๒ คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้มีการเบิกจ่ายเช็คช่วยชาติให้กับก้านัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ ที่มีรายชื่อตกหล่นโดยให้จัดสรรงบประมาณเป็นงบกลางจากสำนักงบประมาณ และหากสำนักงบประมาณไม่สามารถจัดสรรงบประมาณดังกล่าวได้ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องซึ่งในที่นี้คือ กรมการปกครอง เสนอเรื่องไปยังกรมบัญชีกลางเพื่อขอให้จัดสรรงบประมาณสำหรับเบิกจ่ายเป็นเช็คช่วยชาติให้กับก้านัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ ที่มีรายชื่อตกหล่นต่อไป

การดำเนินการ

๑. คณะกรรมการการปกครอง สมาชิกผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) พิจารณาแล้วเห็นว่า ปัญหาการเบิกจ่ายเช็คตามโครงการช่วยชาติที่มีรายชื่อตกหล่นน่าจะเกิดจากความบกพร่องของส่วนราชการในการติดตามและตรวจสอบการเบิกจ่ายเช็คช่วยชาติ โดยพิจารณาจากข้อเท็จจริงที่พบว่า มีข้อมูลรายชื่อก้านัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ ที่ตกหล่นตั้งแต่วันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒ จนกระทั่งปัจจุบันเป็นเวลานานกว่า ๑ ปี หน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังไม่ได้ดำเนินการแก้ไขให้แล้วเสร็จ ทั้งที่รู้ถึงสาเหตุของปัญหาเป็นอย่างดี ประกอบกับในแต่ละเดือนจะต้องมีการจ่ายเงินเดือนให้กับก้านัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ ซึ่งจะต้องมีรายชื่อชัดเจนอยู่แล้ว หรือแม้กระทั่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๒ เกี่ยวกับการเบิกจ่ายเช็คตามโครงการช่วยชาติให้กับผู้ที่มีรายชื่อตกหล่นโดยให้ขอจัดสรรงบประมาณเป็นงบกลางจากสำนักงบประมาณนั้น ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องก็ยังไม่ดำเนินการ

๒. คณะกรรมการได้เสนอให้ กรมการปกครองประสานขอจัดสรรงบประมาณจากสำนักงบประมาณ หากสำนักงบประมาณไม่สามารถจัดสรรให้ได้ ก็ให้เสนอของบประมาณจากกรมบัญชีกลางต่อไป

๓. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๔๖๑/๒๕๕๔ กราบเรียนนายกรัฐมนตรี ลงวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๔ แจ้งผลการพิจารณาของคณะกรรมการ

๔. สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ได้มีหนังสือที่ นร ๐๔๐๔/๒๓๔๕ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ถึงคณะกรรมการการปกครอง แจ้งผลความคืบหน้าการดำเนินการว่า สำนักงานเลขาธิการนายกรัฐมนตรีได้เสนอเรื่องไปยังรองนายกรัฐมนตรี (นายสุเทพ เทือกสุบรรณ) และรองนายกรัฐมนตรี (นายไทรรงค์ สุวรรณศิริ) เพื่อทราบ รวมทั้งได้ส่งเรื่องให้กระทรวงมหาดไทยและสำนักงบประมาณพิจารณาในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปแล้ว

๕. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๑๔๖๔/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๔ ถึงนางวันเพ็ญ พร้อมพัฒน์ ผู้ร้อง เพื่อแจ้งผลความคืบหน้าในการให้ความช่วยเหลือด้วยแล้ว

๖. สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ได้มีหนังสือที่ นร ๐๔๐๔/๐๔๙๘ ลงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๔ แจ้งผลความคืบหน้าว่า กระทรวงมหาดไทยได้มีหนังสือถึงสำนักงานงบประมาณเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณช่วยเหลือค่าครองชีพของประชาชนและบุคลากรภาครัฐ ให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ ที่ยังไม่ได้เข้าตามโครงการเช็คช่วยชาติในครั้งที่ผ่านๆ มา ตามข้อสังเกตและการเสนอแนะของที่ประชุมคณะกรรมการการปกครอง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๖ เมษายน ๒๕๕๔ ซึ่งปัจจุบันนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของสำนักงานงบประมาณ

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๔ เป็นผลให้กรรมการพ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

การดำเนินการของคณะกรรมการการปกครอง

สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔)

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๓ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๔ ที่ประชุมได้ลงมติตั้งคณะกรรมการการปกครอง ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๓๕ ประกอบข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๒ ซึ่งคณะกรรมการการปกครอง ได้ดำเนินการพิจารณาในเรื่องนี้ต่อเนื่องจากคณะกรรมการการปกครอง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) ดังนี้

๑. คณะกรรมการการปกครอง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๑๐๑/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๔ ถึงอธิบดีกรมการปกครอง ขอทราบผลความคืบหน้าการดำเนินการเบิกจ่ายเงินตามโครงการเช็คช่วยชาติ ให้กับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ ที่ยังไม่ได้รับเช็คช่วยชาติ

๒. กรมการปกครอง ได้มีหนังสือกรมการปกครอง ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๑๐.๒/๒๖๓๙๔ ลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๔ แจ้งผลความคืบหน้าการดำเนินการเบิกจ่ายเงินว่า กรมการปกครองได้รับเงินจากกรมบัญชีกลางแล้ว เมื่อวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๔ จำนวน ๓,๕๖๒,๐๐๐ บาท ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างดำเนินการเพื่อโอนเงินให้ผู้มีสิทธิได้รับเงินต่อไป

คณะกรรมการได้พิจารณารายงานผลความคืบหน้าดังกล่าวแล้วเห็นว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้มีการดำเนินการตามขั้นตอนและสามารถเบิกจ่ายเงินจากโครงการเช็คช่วยชาติ ให้กับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ ที่ยังไม่ได้รับเช็คช่วยชาติ จำนวน ๑,๗๘๑ คน โดยได้รับเงินจากกรมบัญชีกลาง จำนวน ๓,๕๖๒,๐๐๐ บาท ซึ่งอยู่ระหว่างดำเนินการเพื่อโอนเงินให้ผู้มีสิทธิได้รับเงิน คณะกรรมการจึงเห็นควรให้ยุติเรื่องและให้มีหนังสือแจ้งนางวันเพ็ญ พร้อมพัฒน์ ผู้ร้อง เพื่อทราบต่อไป

๓. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๓๑๙/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ถึงนางวันเพ็ญ พร้อมพัฒน์ ผู้ร้อง แจ้งผลความคืบหน้าการดำเนินการให้ผู้ร้องทราบ

๔. กรมการปกครอง ได้มีหนังสือกรมการปกครอง ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๑๐.๒/๒๙๔๓๘ ลงวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๕๔ แจ้งผลความคืบหน้าการดำเนินการโอนเงินให้กับผู้มีสิทธิได้รับเงิน โดยกรมการปกครองแจ้งว่า ได้โอนเงินให้จังหวัดเพื่อจ่ายเงินช่วยเหลือค่าครองชีพให้แก่กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ ที่ยังไม่ได้รับเงินจำนวน ๓๓ จังหวัด รวมเป็นเงินทั้งสิ้น จำนวน ๓,๕๖๒,๐๐๐ บาท แล้วเมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ (โดยจังหวัดเพชรบูรณ์ได้รับเงินช่วยเหลือค่าครองชีพให้แก่กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ จำนวน ๒๖๘ คน คนละ ๒,๐๐๐ บาท เป็นเงินจำนวน ๕๓๖,๐๐๐ บาท)

คณะกรรมการการปกครองได้พิจารณารายงานผลความคืบหน้าดังกล่าวแล้ว ให้มีหนังสือแจ้งผลความคืบหน้าให้นางวันเพ็ญ พร้อมพัฒน์ ผู้ร้อง เพื่อทราบต่อไป

๕. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๙๓๓/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๔ ถึงนางวันเพ็ญ พร้อมพัฒน์ ผู้ร้อง แจ้งผลความคืบหน้าการดำเนินการ

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๙ วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๔

ครั้งที่ ๑๘ วันพุธที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๔

- นายดนุพล นันทาแสง นิติกรปฏิบัติการ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๑๓

เรื่องพิจารณา ขอความเป็นธรรมกรณี องค์การตลาดให้สัมปทานแก่บริษัทเอกชนลงทุนพัฒนาก่อสร้างและบริหารโครงการปากคลองตลาด โดยไม่ชอบด้วยกฎหมายและไม่เป็นธรรม

ผู้เสนอ นายเสรี อัจฉราจุ ตัวแทนชาวชุมชนปากคลองตลาด และคณะ
(เรื่องสืบเนื่องของคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓))

ข้อเท็จจริง

ผู้ร้อง (นายเสรี อัจฉราจุและคณะ) อ้างว่า ผู้ร้องเป็นตัวแทนของผู้เช่าแผงและชาวชุมชนปากคลองตลาดที่ประกอบอาชีพค้าขายและอาศัยอยู่ในพื้นที่ปากคลองตลาดมาเป็นเวลากว่า ๕๐ ปี โดยมีองค์การตลาดกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้บริหารจัดการพื้นที่ปากคลองตลาด ในปี ๒๕๔๙ ทางองค์การตลาดอ้างว่า จัดเก็บรายได้ไม่เพียงพอต่อการซ่อมแซมและปรับปรุงตลาด จึงได้ประชุมหารือร่วมกับผู้เช่าแผงในพื้นที่ปากคลองตลาด เพื่อขอปรับขึ้นค่าเช่าแผง ซึ่งที่ประชุมได้มีมติร่วมกันว่าให้ปรับขึ้นค่าเช่าแผงปีแรก ๒๐ เปอร์เซ็นต์ และปีถัดมาให้ปรับขึ้นค่าเช่าแผงอีก ๕ เปอร์เซ็นต์ ทุกๆ ปี เป็นเวลารวม ๑๐ ปี (ตามหนังสือที่ มท.๕๑๐๑/ว.๑๐๒๖ ลงวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๔๙)

ต่อมาปี ๒๕๕๓ องค์การตลาด มีความประสงค์ที่จะพัฒนาที่ดินบริเวณปากคลองตลาด โดยการเชิญชวนให้เอกชนร่วมลงทุนพัฒนาก่อสร้างตลาดเป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็กความสูงไม่เกิน ๑๖ เมตรจากระดับถนนสาธารณะ รวมทั้งพื้นที่รอบอาคาร และริมแม่น้ำเจ้าพระยา ทำเรือทางการเกษตร และทำเรือท่องเที่ยวที่แยกเป็นสัดส่วนพร้อมทั้งที่จอดรถยนต์ด้วยวิธีการประมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยยื่นข้อเสนอการพัฒนาโครงการและผลประโยชน์ตอบแทนให้แก่องค์การตลาด ซึ่งองค์การตลาดจะให้สิทธิการบริหารจัดการพื้นที่ปากคลองตลาดเป็นระยะเวลา ๓๐ ปี ปรากฏว่า มีบริษัทเอกชนเข้าร่วมประมูล จำนวน ๓ ราย โดยบริษัทที่ชนะการประมูล คือ บริษัท ปากคลองตลาด (๒๕๕๒) จำกัด และได้ทำสัญญากับองค์การตลาดเมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๓

จากการให้บริษัทเอกชนประมูลเพื่อลงทุนพัฒนาก่อสร้างและบริหารโครงการปากคลองตลาดเป็นระยะเวลา ๓๐ ปีดังกล่าว ผู้ร้องเห็นว่าไม่ชอบด้วยกฎหมายและไม่เป็นธรรม ด้วยเหตุผลดังนี้

๑.การประมูลในครั้งนี้มิได้ดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ.๒๕๔๙

๒.ไม่มีการจัดทำประชาพิจารณ์หรือรับฟังความคิดเห็นของผู้เช่าแผงและชาวชุมชนปากคลองตลาด

๓.ไม่มีการเปิดเผยข้อมูลและรายละเอียดการประมูลให้ผู้เช่าแผงและชาวชุมชนปากคลองตลาดได้รับทราบ

๔.บริษัทที่ชนะการประมูลไม่มีคุณสมบัติที่จะเข้าร่วมประมูลได้และไม่มีความน่าเชื่อถือเนื่องจาก บริษัท ปากคลองตลาด (๒๕๕๒) จำกัด มีวัตถุประสงค์ในการรับประกันหนี้สิน ความรับผิดชอบและการปฏิบัติตามสัญญาต่อสถาบันการเงินที่ให้สินเชื่อแก่บุคคลผู้เข้าทำสัญญา ซึ่งไม่มีวัตถุประสงค์ในการพัฒนาตลาด รวมทั้งไม่ได้ส่งงบการเงินให้กระทรวงพาณิชย์และไม่มีการดำเนินธุรกิจ

๕.การโอนสิทธิการบริหารจัดการพื้นที่ปากคลองตลาดให้กับบริษัท ปากคลองตลาด (๒๕๕๒) จำกัด ผู้ชนะการประมูลนั้น ไม่มีการแจ้งให้ผู้เช่าแผงทราบล่วงหน้าก่อนที่จะมีการทำสัญญา

๖.บริษัท ปากคลองตลาด (๒๕๕๒) จำกัด ผู้ชนะการประมูล จะมีการปรับขึ้นค่าเช่าแผงเพิ่มขึ้นอีก ๖ เท่าจากค่าเช่าเดิมทำให้ผู้เช่าต้องรับภาระเพิ่มขึ้นเนื่องจากบริษัทเอกชนย่อมต้องการกำไรและยังต้องส่งค่าเช่าให้องค์การตลาดอีกซึ่งทำให้ผู้เช่าต้องรับภาระเป็นสองเท่า

๗.บริษัทฯ จะปรับปรุงพื้นที่ตลาดให้ทันสมัยในรูปแบบคอมเพล็กซ์ ซึ่งผู้ร้องเห็นว่าไม่สามารถดำเนินการได้ เนื่องจากบริเวณปากคลองตลาดอยู่ในพื้นที่เกาะรัตนโกสินทร์ หากมีการดำเนินการก็จะขัดต่อระเบียบคณะกรรมการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์และเมืองเก่า ทั้งจะทำลายวิถีชีวิตดั้งเดิมของชาวชุมชนปากคลองตลาด

๘.องค์การตลาดมีศักยภาพในการซ่อมแซมและปรับปรุงตลาดได้ รวมทั้งสามารถปรับขึ้นค่าเช่าแผงได้ตามสมควรอยู่แล้ว จึงไม่มีความจำเป็นต้องให้บริษัทเอกชนเข้ามาปรับปรุงและพัฒนาพื้นที่ซึ่งจะทำให้เกิดผลกระทบต่อผู้เช่าแผงและชาวชุมชนปากคลองตลาด

การพิจารณา

ในปี ๒๕๔๘ องค์การตลาด กระทรวงมหาดไทย ซึ่งเป็นหน่วยงานรัฐวิสาหกิจที่มีผลประเมินรายได้ต่ำที่สุด จึงได้มีการตั้งข้อสังเกตว่า ควรที่จะยุบหรือให้ยกเลิกองค์การตลาด ในขณะที่สภาพนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้เสนอความเห็นว่างค์การตลาดควรที่จะดำเนินการทางด้านการตลาดด้านการค้าขายเป็นหลัก ซึ่งเดิมองค์การตลาดได้รับสิทธิพิเศษให้ขายอาหารแห้งให้แก่กรมราชทัณฑ์ ดังนั้นรายได้หลักขององค์การตลาดจึงมาจากการส่งข้าวสารอาหารแห้งและสินค้าอุปโภคบริโภคให้แก่กรมราชทัณฑ์ แต่ในปัจจุบันกรมราชทัณฑ์ ได้ซื้อสินค้าจากเกษตรกรโดยตรง ทำให้องค์การตลาดมีรายได้ลดลงด้วยเหตุนี้ คณะกรรมการที่เข้ามาบริหารองค์การตลาดในช่วงเดือนเมษายน ๒๕๕๒ จึงมีความต้องการที่จะพัฒนาองค์การตลาดโดยมุ่งเน้นการค้าและธุรกิจเป็นหลักเพื่อให้องค์การตลาดสามารถดำเนินกิจการได้ต่อไป

ในกรณีที่มีการดำเนินการพัฒนาพื้นที่ให้เป็นศูนย์กลางธุรกิจนั้น คณะกรรมการบริหารฯ ได้เสนอความเห็น ว่า ต้องมีการดำเนินการปรับปรุงโดยเฉพาะอย่างยิ่งริมแม่น้ำเจ้าพระยา ในส่วนปากคลองตลาด ที่ยังไม่มีปรับปรุงและมีของเสียต่างๆ ไหลลงสู่แม่น้ำเจ้าพระยา และยังมีอีกหลายสาเหตุที่จำเป็นต้องพัฒนาปรับปรุงพื้นที่ในตลาดให้เป็นที่ตอบสนองความต้องการของชุมชนท้องถิ่นที่ต้องการให้ตลาดปากคลองตลาดมีความเป็นสัดส่วน เป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาด ไม่มีการขายของบนฟุตบาทเกะกะกีดขวาง และมีสภาพความเป็นตลาดขายสินค้าอย่างแท้จริง จึงเห็นว่าควรให้มีการปรับปรุงในรูปแบบของตลาดร่วมทุน สำหรับสิทธิพิเศษต่างๆ เช่น สิทธิในการเช่าแผงหรือจองแผงที่มีราคาถูกกว่านั้น จะให้สิทธิกับผู้ค้ารายเก่าเสียก่อน ซึ่งได้มีข้อตกลงกันแล้วว่าผู้ค้ารายเก่าจะได้รับสิทธิในการเช่าพื้นที่ที่ถูกกว่าผู้ค้ารายใหม่ ขณะเดียวกันลูกค้าผู้เช่าช่วงก็จะได้มีโอกาสเป็นเจ้าของแผง และยังมีอีกหลายคนที่มีมาลงซื้อต้องการที่จะเป็นเจ้าของ ดังนั้นจะเห็นได้ว่าเป็นการบูรณาการหลายส่วน ซึ่งองค์การตลาดก็ได้เริ่มดำเนินการมาเฉพาะในคณะกรรมการชุดนี้ แต่เริ่มมาตั้งแต่เมื่อสิบปีที่ผ่านมาแล้ว แต่เนื่องจากการดำเนินการของคณะกรรมการฯ ในเวลานั้น มีการเปลี่ยนคณะกรรมการฯ บ่อยครั้ง จึงไม่สามารถดำเนินการได้ต่อเนื่อง หากไม่มีการดำเนินการปรับปรุงพัฒนา ก็ไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการพัฒนาตลาดปากคลองโดยนำเอกชนมาร่วมลงทุนและบริหารจัดการ

สำหรับสาเหตุที่ต้องนำเอกชนเข้ามาดำเนินการนั้น เนื่องจากในปัจจุบันองค์กรภาครัฐจะมีความสามารถในด้านงานทะเบียน งานธุรการ แต่ยังขาดความรู้ความเข้าใจในด้านธุรกิจ จึงมีความจำเป็นที่ต้องนำบางส่วนของภาคเอกชนเข้ามาร่วมดำเนินการ อย่างไรก็ตาม แม้การดำเนินการดังกล่าวจะมีผลกระทบต่อชุมชนและวิถีชีวิตชาวปากคลองตลาด แต่ก็มีแผนการให้ความช่วยเหลือรองรับไว้แล้วเพียงแต่ต้องมีการเจรจาทกลงกันว่าแต่ละฝ่ายมีความต้องการอย่างไร ด้วยเหตุนี้ การร่วมทุนกับบริษัทเอกชนจะเป็นไปในรูปแบบที่นำเอาความรู้ความสามารถของภาคเอกชนและทรัพย์สินของภาครัฐมาดำเนินการเพื่อทำให้เกิดประโยชน์สูงสุด

กรณีประเด็นที่มีการอ้างว่ามีการประมูลโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายที่มีได้ดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ.๒๕๔๙ และไม่มีการจัดทำประชาพิจารณ์หรือรับฟังความคิดเห็นของผู้เช่าแผงและชาวชุมชนปากคลองตลาด รวมทั้งไม่เปิดเผยข้อมูลพร้อมรายละเอียดการประมูลให้ผู้เช่าแผงและชาวชุมชนปากคลองตลาดได้รับทราบนั้น

ผู้แทนองค์การตลาดได้ชี้แจงถึงการดำเนินการที่เป็นไปตามข้อกำหนดและไม่มีการเร่งรีบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกระบวนการทำ TOR นั้นต้องใช้ระยะเวลานานกว่า ๑ ปีจึงจะได้ลงนามทำสัญญา โดยมีการประกาศและหาผู้มีคุณสมบัติที่จะเข้ามาร่วมงานกับทางองค์การตลาด ซึ่งก็ได้รับการยืนยันว่าเป็นผู้มีคุณสมบัติที่ถูกต้อง โดยระบุว่า เป็นผู้ที่มีการประสบการณ์หรือเคยมีประสบการณ์ในการบริหารพื้นที่หรือบริหารงานตลาดหรือพื้นที่พาณิชย์เพราะการบริหารงานตลาดต่างจากการบริหารงานอื่นๆ เนื่องจากเป็นงานที่มีลักษณะเฉพาะ มีการตรวจสอบคุณสมบัติ เทคนิค สิทธิประโยชน์ และประกาศกำหนดวันเวลาก่อนมีการทำประชาพิจารณ์ ซึ่งก่อนการประกาศได้มีการพบปะกับตัวแทนผู้ร้อง มีการระบุถึงแนวทางในการพัฒนาตลาด ซึ่งผู้ร้องก็มีความยินดีที่จะให้มีการพัฒนา และเมื่อทั้งสองฝ่ายเห็นด้วยแล้ว ได้มีการเสนอร่าง TOR ตามระเบียบและข้อบังคับพร้อมทั้งประกาศให้ได้รับทราบ หลังจากนั้นได้จัดการประชุมโดยมีพ่อค้าแม่ค้าประมาณ ๕๐ - ๖๐ รายเข้าร่วมประชุมด้วย โดยในที่ประชุมได้มีการเสนอรูปแบบด้วยว่าจะให้มีการดำเนินการอย่างไร

การที่ผู้ร้องเกรงว่า เมื่อภาคเอกชนเข้ามาดำเนินการจะทำให้ค่าเช่าแผงตลาดมีราคาสูงมากนั้น เป็นความกังวลของผู้ร้องเองเนื่องจากองค์การตลาดจะให้สิทธิพิเศษแก่ผู้เช่ารายเดิมมากกว่าผู้เช่ารายใหม่ และค่าเช่าก็สามารถตกลงร่วมกันได้ ในทางตรงกันข้าม ในรูปแบบตลาดที่เปลี่ยนแปลงไปจะทำให้ผู้ใช้บริการตลาดมีจำนวนมากขึ้น ผู้ค้าก็จะมีรายได้ที่สูงขึ้นตามไปด้วยเพราะสถานที่สะอาด มีสถานที่จอดรถ มีการจัดระเบียบการค้าปลีกและค้าส่ง แผงค่าเช่าอาจจะลดลงแต่มีการค้าส่งแบบระบบกระจายสินค้า มีการขายออนไลน์ เป็นการค้าขายแบบตลาดสมัยใหม่ ปริมาณการค้าขายก็จะมากขึ้นรายได้ก็จะสูงขึ้น อย่างไรก็ตาม การที่องค์การตลาดจะทำการปรับปรุงและพัฒนาตลาดปากคลองตลาด ทางผู้เช่าแผง ผู้ค้าและชุมชนก็เห็นด้วยแต่ต้องทำให้ถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบ มีการจัดทำประชาพิจารณ์ให้ประชาชนมีส่วนร่วมและยังคงต้องการให้องค์การตลาดเป็นผู้ดำเนินการเอง

การดำเนินการ

จากการพิจารณาปรากฏว่า ฝ่ายผู้เช่าแผงและชาวชุมชนปากคลองตลาด กับฝ่ายองค์การตลาดต่างเห็นด้วยที่จะมีการปรับปรุงและพัฒนาตลาดให้เป็นระบบที่ทันสมัย ดังนั้น คณะกรรมการการปกครองสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ จึงเสนอแนะในที่ประชุมให้ทั้งสองฝ่ายประชุมหารือและรับฟังความคิดเห็น

อย่างกว้างขวาง เพื่อหาข้อยุติในเรื่องนี้ที่สามารถยอมรับร่วมกันได้อีกครั้งหนึ่ง ซึ่งฝ่ายผู้เช่าแผงและชาวชุมชนปากคลองตลาด กับฝ่ายองค์การตลาดยินดีที่จะดำเนินการตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ (ในขณะนั้น) และเพื่อให้การดำเนินการดังกล่าวสำเร็จลุล่วงอย่างเป็นรูปธรรม คณะกรรมการ (ในขณะนั้น) จึงได้มีหนังสือสภาผู้แทนราษฎร ด่วนที่สุด ที่ ๒๓๗๙/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๔ ถึงรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย (นายถาวร เสนเนียม) ขอให้กำกับให้องค์การตลาดจัดการประชุมหารือและรับฟังความคิดเห็นร่วมกับผู้เช่าแผงและชาวชุมชนปากคลองตลาดโดยเร่งด่วนเพื่อยุติปัญหาที่เกิดขึ้น และแจ้งให้คณะกรรมการทราบ ต่อไป

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๔ เป็นผลให้กรรมการพ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

การดำเนินการของคณะกรรมการการปกครอง

สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔)

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๓ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๔ ที่ประชุมได้ลงมติตั้งคณะกรรมการการปกครอง ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๓๕ ประกอบข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๒ ซึ่งคณะกรรมการการปกครอง ได้ดำเนินการพิจารณาในเรื่องนี้ต่อเนื่องจากคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) ดังนี้

คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้นำเรื่องร้องเรียนนี้เข้าสู่การพิจารณาเพื่อติดตามผลความคืบหน้า โดยคณะกรรมการได้มีหนังสือถึงรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย (นายชูชาติ หาญสวัสดิ์) ขอให้ทราบผลความคืบหน้าการดำเนินการในเรื่องดังกล่าว ซึ่งองค์การตลาดได้รายงานผลความคืบหน้าว่า องค์การตลาดได้ดำเนินการตามข้อพิจารณาของคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) ในการร่วมประชุมหารือและรับฟังความคิดเห็นเพื่อให้ทั้งสองฝ่ายมีส่วนร่วมในการพัฒนาปากคลองตลาด และได้รับทราบความต้องการที่สามารถยอมรับร่วมกันได้แล้ว โดยได้ดำเนินการจัดประชุมร่วมกับกลุ่มชุมชนและผู้เช่าแผง ซึ่งกลุ่มชุมชนและผู้เช่าแผงได้ร้องขอความเป็นธรรมต่อสภานายความอีกทางหนึ่ง และมีในการไกล่เกลี่ยได้ข้อยุติแล้วว่า กลุ่มชุมชนและผู้เช่าแผงสามารถทำความเข้าใจกับองค์การตลาดได้

คณะกรรมการพิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีนี้คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) ได้ดำเนินการให้องค์การตลาดและผู้ร้องประชุมหารือและรับฟังความคิดเห็นเพื่อหาข้อยุติที่สามารถยอมรับร่วมกันได้ และได้มีการไกล่เกลี่ยประนีประนอมโดยมีสภานายความเป็นผู้ไกล่เกลี่ย ซึ่งได้ข้อยุติที่สามารถยอมรับร่วมกันได้แล้ว คณะกรรมการจึงเห็นควรให้ยุติเรื่อง

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๙ วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๔

- นายวิจิต ปัจจโยโคธา นิติกรปฏิบัติการ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๑๔

เรื่องพิจารณา ขอความเป็นธรรมกรณี กรมศิลปากรโดยสำนักศิลปากรที่ ๖ สุโขทัย และเทศบาลตำบลเมืองเก่า คัดค้านการออกเอกสารสิทธิโฉนดที่ดินของวัดตระพังทอง ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย โดยอ้างว่าที่ดินดังกล่าวทับซ้อนและอยู่ในเขตโบราณสถาน ซึ่งได้ประกาศขึ้นทะเบียนโบราณสถานเมืองเก่าสุโขทัยไว้แล้ว

ผู้เสนอ นายสุวรรณ์ วัชรถาวรศักดิ์ ตำแหน่ง วิทยากรวัดตระพังทอง
(เรื่องสืบเนื่องของคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓))

ข้อเท็จจริง

วัดตระพังทองได้ยื่นคำขอรังวัดออกโฉนดที่ดินโดยอาศัยหลักฐาน ส.ค.๑ เลขที่ ๗๒๘ หมู่ที่ ๓ ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย เนื้อที่ ๔๔ ไร่ ซึ่งสำนักงานที่ดินจังหวัดสุโขทัยได้แจ้งให้สำนักศิลปากรที่ ๖ สุโขทัย และเทศบาลตำบลเมืองเก่า ไปร่วมทำการรังวัดชี้แนวเขตและลงนามรับรองแนวเขต เมื่อวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๓ ปรากฏว่า สำนักศิลปากรที่ ๖ สุโขทัย และเทศบาลเมืองเก่าไม่ได้ไปร่วมรังวัดแนวเขต แต่ภายหลังสำนักศิลปากรที่ ๖ สุโขทัยได้มีหนังสือแจ้งสำนักงานที่ดินจังหวัดสุโขทัย ว่าที่ดินของวัดตระพังทองทับซ้อนอยู่บนโบราณสถานวัดตระพังทองและอยู่ในเขตโบราณสถาน ซึ่งกรมศิลปากรได้ประกาศขึ้นทะเบียนโบราณสถานเมืองเก่าสุโขทัยไว้แล้ว จึงขอคัดค้านการออกโฉนดที่ดินในครั้งนั้น

วันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๓ สำนักงานที่ดินจังหวัดสุโขทัย ได้แจ้งให้สำนักศิลปากรที่ ๖ สุโขทัย ไปร่วมสอบสวนเปรียบเทียบตามมาตรา ๖๐ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗ ปรากฏว่า สำนักศิลปากรที่ ๖ สุโขทัย ได้ส่งตัวแทนไปร่วมสอบสวนเปรียบเทียบ แต่การสอบสวนเปรียบเทียบในครั้งนั้นยังไม่แล้วเสร็จ ต่อมาสำนักงานที่ดินจังหวัดสุโขทัย ได้มีหนังสือขอทราบความคืบหน้าในเรื่องดังกล่าวอีกครั้งหนึ่งไปยังสำนักศิลปากรที่ ๖ สุโขทัย ซึ่งก็ได้รับแจ้งด้วยเหตุผลและคัดค้านการออกโฉนดที่ดินเช่นเดิม

ในกรณีนี้ วัดตระพังทองเห็นว่า ที่ดินที่ขอยกโฉนดที่ดินนั้น วัดตระพังทองมีสิทธิโดยชอบด้วยกฎหมายในการขอยกโฉนดที่ดิน เนื่องจากได้ครอบครองที่ดินมาก่อนที่ประมวลกฎหมายที่ดินจะมีผลใช้บังคับและได้แจ้งการครอบครอง (ส.ค.๑) ในนามของศึกษาธิการอำเภอเมืองสุโขทัย ตั้งแต่ปี ๒๔๙๘ ก่อนที่กรมศิลปากรจะประกาศขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถานเมืองเก่าสุโขทัยเมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๐๒ มีเนื้อที่ ๒,๐๕๐ ไร่ และได้ประกาศขึ้นทะเบียนเพิ่มเติมเมื่อวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๑๘ อีก ๔๓,๗๕๐ ไร่ (๗๐ ตารางกิโลเมตร) นอกจากนั้น ยังได้มีการประกาศขึ้นทะเบียนบริเวณพื้นที่ดังกล่าวเป็นที่ราชพัสดุแปลงหมายเลขที่ สท.๖๒๘ เนื้อที่ ๔๐,๐๐๐ ไร่ ซึ่งเป็นการประกาศครอบคลุมที่ดินบริเวณในคูเมืองและนอกคูเมืองรวมถึงที่ดินที่วัดตระพังทองครอบครอง ตลอดจนที่ดินที่ราษฎรได้อยู่อาศัยและทำกินด้วย

ในปี ๒๕๔๕ ธารักษ์พื้นที่จังหวัดสุโขทัยได้ทำการสำรวจรังวัดขอบเขตที่ดินที่เป็นที่ราชพัสดุ ปรากฏว่า มีเนื้อที่ราชพัสดุเพียง ๙๐๔-๒-๕๕ ไร่ ซึ่งไม่ครอบคลุมถึงที่ดินของวัดตระพังทอง ดังนั้น การที่สำนักศิลปากรที่ ๖ สุโขทัย และเทศบาลเมืองเก่า ไม่ไปร่วมรังวัดแนวเขตและคัดค้านการขอยกโฉนดที่ดินของวัดตระพังทอง จึงเป็นการคัดค้านโดยไม่มีสิทธิหรือไม่มีอำนาจตามกฎหมาย

การพิจารณา

คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) พิจารณาเห็นว่า เรื่องร้องเรียนนี้ มีการคัดค้านการขออนุญาตที่ดินและมีการโต้แย้งสิทธิการครอบครองที่ดินระหว่างวัดตระพังทองซึ่งอ้างว่าได้ครอบครองมาก่อนที่จะประกาศขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถานเมืองเก่าสุโขทัย กับกรมศิลปากรโดยสำนักศิลปากรที่ ๖ สุโขทัย ที่ได้ประกาศขึ้นทะเบียนโบราณสถานครอบคลุมที่ดินของวัดตระพังทองไว้แล้ว ตั้งแต่ปี ๒๕๓๘ ซึ่งที่ดินแปลงนี้ได้รับการยืนยันจากผู้แทนกรมธนารักษ์ว่า ไม่อยู่ในเขตที่ราชพัสดุ ประกอบกับได้รับการยืนยันจากผู้แทนกรมที่ดินว่า การขออนุญาตที่ดินของวัดตระพังทองกรณีนี้สามารถทำการสอบสวนเปรียบเทียบเพื่อการออกโฉนดที่ดินได้ตามมาตรา ๖๐ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๗ ในกรณีที่มิได้โต้แย้งสิทธิ แต่ถ้าที่ดินแปลงที่ยื่นคำขออนุญาตที่ดินไม่ใช่ที่สาธารณประโยชน์หรือที่ราชพัสดุ เจ้าพนักงานที่ดินมีอำนาจสอบสวนเปรียบเทียบคู่กรณีได้ กรณีที่ดินวัดตระพังทองไม่ใช่ที่ราชพัสดุ ดังนั้น เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสุโขทัย จึงมีอำนาจสอบสวนเปรียบเทียบและสามารถดำเนินการออกโฉนดที่ดินได้ ซึ่งหากในวันสอบสวนเปรียบเทียบ สำนักศิลปากรที่ ๖ สุโขทัย ไม่ไปให้ถ้อยคำ เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสุโขทัย ก็มีอำนาจสอบสวนเปรียบเทียบไปฝ่ายเดียวได้ และเมื่อเจ้าพนักงานที่ดินสั่งการเป็นประการใดแล้ว ฝ่ายที่ไม่พอใจก็สามารถไปดำเนินการฟ้องต่อศาลได้ภายในกำหนดหกสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่ง อย่างไรก็ตาม การพิจารณาเรื่องขอความเป็นธรรมในการขออนุญาตที่ดินของวัดตระพังทองครั้งนี้ ได้ปรากฏข้อมูลเพิ่มเติมว่า มีราษฎรในเขตพื้นที่จำนวนกว่า ๒,๐๐๐ ราย ได้รับผลกระทบจากการคัดค้านการออกโฉนดที่ดินในลักษณะทำนองเดียวกัน ซึ่งคณะกรรมการเห็นว่า เรื่องนี้เป็นเรื่องละเอียดอ่อนที่จะต้องพิจารณาอย่างรอบคอบ ทั้งจะต้องใช้ข้อมูลและเอกสารประกอบการพิจารณาเป็นจำนวนมาก จึงเสนอให้มีการตั้งคณะกรรมการระดับจังหวัดหรือตั้งคณะกรรมการขึ้นมาคณะหนึ่งเพื่อพิจารณาโดยเฉพาะ เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมในขณะเดียวกันก็ต้องเป็นไปตามกฎหมาย กฎ หรือระเบียบที่หน่วยราชการที่เกี่ยวข้องต้องปฏิบัติ ทั้งนี้ เพื่อให้ประชาชนกับโบราณสถานอยู่ร่วมกันได้

การดำเนินการ

๑. จากการพิจารณาได้ปรากฏข้อเท็จจริงตามการยืนยันของผู้แทนอธิบดีกรมธนารักษ์ และผู้แทนอธิบดีกรมที่ดิน ว่าที่ดินของวัดตระพังทองไม่อยู่ในเขตที่ราชพัสดุ และสามารถทำการสอบสวนเปรียบเทียบเพื่อการออกโฉนดที่ดินได้ตามนัยมาตรา ๖๐ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ดังนั้น คณะกรรมการจึงได้เสนอในที่ประชุมให้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสุโขทัย ดำเนินการสอบสวนเปรียบเทียบโดยไม่ชักช้า และขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือตามขอบเขตอำนาจหน้าที่ของกฎหมายต่อไป

๒. เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสุโขทัย ได้นัดสำนักศิลปากรที่ ๖ สุโขทัย ทำการสอบสวนเปรียบเทียบตามนัยมาตรา ๖๐ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน กรณีวัดตระพังทองขอรังวัดออกโฉนดที่ดินในพื้นที่ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย เมื่อวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ แต่สำนักศิลปากรที่ ๖ สุโขทัย กลับแจ้งข้อขัดข้อง การทำการสอบสวนเปรียบเทียบและขอขยายเวลาในการรวบรวมข้อมูลเอกสารหลักฐานเพิ่มเติมไปอีก ๙๐ วัน

๓. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๑๑๕๖/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ ถึงผู้อำนวยการสำนักศิลปากรที่ ๖ สุโขทัย ขอรบเหตุขัดข้องกรณีที่สำนักศิลปากรที่ ๖ สุโขทัย ขอย้ายระยะเวลาในการสอบสวนเปรียบเทียบและขอรวบรวมเอกสารเพิ่มเติมต่อเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสุโขทัย

๔. สำนักศิลปากรที่ ๖ สุโขทัย ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ วธ ๐๔๒๐/๒๑๖๑ ลงวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๕๓ ถึงประธานคณะกรรมการการปกครอง แจ้งเหตุขัดข้องเกี่ยวกับการดำเนินการสอบสวนเปรียบเทียบในการออกโฉนดที่ดินให้กับวัดตระพังทอง ดังนี้

๑) สำนักศิลปากรที่ ๖ สุโขทัย ได้มีการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารระดับสูงจากนายอนันต์ ชูโชติ เป็น นายพิรพน พิสนพงศ์ ซึ่งย้ายมาดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักศิลปากรที่ ๖ สุโขทัย และรับมอบงานในหน้าที่ราชการเมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๓ จึงจำเป็นต้องใช้เวลาในการศึกษาข้อมูลเพื่อความถูกต้อง ชัดเจน

๒) ในช่วงระหว่างการนัดสอบสวนเปรียบเทียบ สำนักศิลปากรที่ ๖ สุโขทัย มีภารกิจเร่งด่วนที่ต้องรับผิดชอบเกี่ยวกับประเพณีลอยกระทงเผาเทียนเล่นไฟ ประจำปี ๒๕๕๓

๓) สำนักศิลปากรที่ ๖ สุโขทัย ได้แต่งตั้งคณะทำงานรวบรวมข้อมูลและรายละเอียดเกี่ยวกับที่ดินในเขตอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย เพื่อรวบรวมข้อมูลพร้อมรายละเอียดต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยได้มอบหมายให้คณะทำงานฯ ดำเนินการตั้งแต่วันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ ซึ่งเมื่อได้ดำเนินงานรวบรวมข้อมูลในส่วนต่างๆ เสร็จแล้ว สำนักศิลปากรที่ ๖ สุโขทัย จะได้มีการประชุมคณะทำงานฯ อีกครั้งหนึ่ง เพื่อสรุปข้อมูลและรายละเอียดทั้งหมด แล้วจะได้แจ้งให้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสุโขทัยทราบ เพื่อนัดสอบสวนเปรียบเทียบต่อไป

๕. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๑๖๓๘/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๕๔ ถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม ขอให้พิจารณาสั่งการให้อธิบดีกรมศิลปากร และผู้อำนวยการสำนักศิลปากรที่ ๖ สุโขทัย รายงานผลความคืบหน้าการดำเนินการออกโฉนดที่ดินของวัดตระพังทอง เนื่องจากระยะเวลาที่ขอย้ายเวลาในการรวบรวมข้อมูลหลักฐานเอกสารเพิ่มเติมอีก ๙๐ วัน เพื่อประกอบการสอบสวนเปรียบเทียบได้ล่วงเลยมาพอสมควรแล้ว

๖. วันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๔ สำนักงานที่ดินจังหวัดสุโขทัย มีคำสั่งเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสุโขทัย ที่ ๑๖/๒๕๕๔ เรื่อง คำสั่งสอบสวนเปรียบเทียบการโต้แย้งสิทธิในที่ดินที่ขอรังวัดออกโฉนดที่ดิน โดยมีรายละเอียดสรุปได้ว่า สำนักงานที่ดินจังหวัดสุโขทัย พิจารณาหลักฐานของคู่กรณีระหว่างวัดตระพังทอง ผู้ยื่นคำขอออกโฉนดที่ดิน และสำนักศิลปากรที่ ๖ สุโขทัย ผู้โต้แย้งคัดค้านการออกโฉนดที่ดินที่ส่งมอบให้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสุโขทัยเพื่อประกอบการพิจารณาสอบสวนเปรียบเทียบตามมาตรา ๖๐ แห่งประมวลกฎหมายที่ดินแล้วเห็นว่า น่าเชื่อได้ว่า วัดตระพังทองสร้างมาก่อนออกพระราชบัญญัติว่าด้วยโบราณสถานศิลปวัตถุ และการพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๔๗๗ จึงเห็นสมควรออกโฉนดที่ดินให้แก่วัดตระพังทองตามที่ขอออกโฉนดที่ดิน ตามมาตรา ๕๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน โดยอาศัยหลักฐาน ส.ค.๑ เลขที่ ๗๒๘ หมู่ที่ ๓ ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย ซึ่งรังวัดได้เนื้อที่ประมาณ ๔๙-๐-๓๘ ไร่ ดังนั้นจึงอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖๐ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน สั่งการออกโฉนดที่ดินให้แก่วัดตระพังทอง

และหากสำนักศิลปากรที่ ๖ สุโขทัย ไม่พอใจในคำสั่งนี้ โดยเห็นว่าสำนักศิลปากรที่ ๖ สุโขทัย มีสิทธิดีกว่าและประสงค์จะฟ้องศาล ก็ให้ฟ้องคดีต่อศาลยุติธรรมหรือหากเห็นว่า การสั่งการของเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสุโขทัยไม่ปฏิบัติตามขั้นตอนที่กฎหมายกำหนดหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย ก็ให้ฟ้องคดีต่อศาลปกครองภายในกำหนดหกสิบวันนับแต่วันรับทราบคำสั่ง แล้วนำสำเนาคำฟ้องและใบรับฟ้องมาแสดงเพื่อพนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงานที่ดินจะได้รื้อเรื่องไว้จนกว่าคดีจะถึงที่สุด หากพ้นกำหนดดังกล่าวแล้วยังมิได้มีการฟ้องคดีและมีได้นำสำเนาคำฟ้องมาแสดงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงานที่ดินแล้ว เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสุโขทัยจะดำเนินการตามที่ได้สั่งการไว้ในคำสั่งสอบสวนเปรียบเทียบต่อไป

๗. เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสุโขทัย ได้มีหนังสือศาลากลางจังหวัดสุโขทัย ที่ สท ๐๐๑๙.๒/๒๔๗๗ ลงวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๔ ถึงคณะกรรมการการปกครอง แจ้งความคืบหน้าการดำเนินการออกโฉนดที่ดินภายในบริเวณประวัติศาสตร์สุโขทัยว่า สำนักงานที่ดินจังหวัดสุโขทัยได้ดำเนินการสอบสวนเปรียบเทียบคู่กรณีระหว่างวัดตระพังทอง ผู้ขอออกโฉนดที่ดิน กับสำนักศิลปากรที่ ๖ สุโขทัย ผู้คัดค้านตามมาตรา ๖๐ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน และได้มีคำสั่งออกโฉนดที่ดินให้กับวัดตระพังทองตั้งแต่วันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๔ พร้อมทั้งมีหนังสือแจ้งคู่กรณีเพื่อทราบแล้ว ส่วนกรณีที่สำนักศิลปากรที่ ๖ สุโขทัย คัดค้านการออกโฉนดที่ดินของราษฎรรายอื่นๆ นั้น สำนักงานที่ดินจังหวัดสุโขทัยได้นำสอบสวนเปรียบเทียบแล้วประมาณ ๒๐ ราย และจะเร่งทยอยดำเนินการให้กับราษฎรรายอื่นๆ จนครบทั้งหมด (ประมาณ ๔๔ ราย) ต่อไป

ส่วนกรณีที่ราษฎรมายื่นคำขอออกโฉนดที่ดิน (รักษาสีหรี) ตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ๑๑) ประมาณ ๑,๓๐๗ แปลงนั้น สำนักงานที่ดินจังหวัดสุโขทัยได้จัดส่งเจ้าหน้าที่เพื่อชี้แจงให้ราษฎรในพื้นที่ให้ทยอยมายื่นคำขอรังวัดออกโฉนดที่ดินต่อไป

๘. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) ได้เดินทางไปศึกษาดูงานและประชุมร่วมกับประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อติดตามการแก้ไขปัญหาการขอออกโฉนดที่ดินของราษฎรในเขตพื้นที่ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย เมื่อวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๕๔ ณ จังหวัดสุโขทัย ปรากฏผลความคืบหน้า ดังนี้

๑) กรณีวัดตระพังทอง ยื่นขอออกโฉนดที่ดินต่อเจ้าพนักงานที่ดิน และสำนักศิลปากรที่ ๖ สุโขทัย ได้คัดค้านการออกโฉนดที่ดินดังกล่าวแล้วนั้น เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสุโขทัยได้ดำเนินการสอบสวนเปรียบเทียบตามมาตรา ๖๐ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน โดยได้พิจารณาจากประวัติความเป็นมา การครอบครอง รวมทั้งคำพิพากษาศาลฎีกา และพยานหลักฐานอื่นๆ เห็นว่า วัดตระพังทองมีสิทธิในที่ดินดังกล่าวดีกว่า จึงได้มีคำสั่งเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสุโขทัย ที่ ๑๖/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๔ ให้ออกโฉนดที่ดินให้แก่วัดตระพังทอง อย่างไรก็ตาม หากสำนักศิลปากรที่ ๖ สุโขทัย เห็นว่ามีสิทธิในที่ดินดีกว่าและประสงค์จะฟ้องศาล ให้ฟ้องศาลยุติธรรม หรือเห็นว่าการสั่งการของเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสุโขทัยไม่ปฏิบัติตามขั้นตอนที่กฎหมายกำหนดหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย ก็สามารถฟ้องศาลปกครองได้ภายใน ๖๐ วันนับแต่วันที่ได้รับทราบคำสั่ง

๒) ในกรณีของประชาชนตำบลเมืองเก่าที่ยื่นเอกสารสิทธิ ส.ค.๑ เพื่อขอออกโฉนดที่ดิน จำนวน ๒,๘๐๐ ราย และได้ยื่นคำขอรังวัดเพื่อออกโฉนดที่ดิน จำนวน ๔๙ ราย สำนักศิลปากรที่ ๖

สุโขทัย ได้คัดค้านการออกโฉนดนั้น ให้ดำเนินการสอบสวนเปรียบเทียบต่อไป แต่ในส่วนของประเทศาชนที่ยังไม่ได้ยื่นคำขอรังวัดเพื่อออกโฉนดที่ดินนั้น หากมีหลักฐานการครอบครองที่ดินก็สามารถยื่นคำขอรังวัดออกโฉนดที่ดินได้ แต่หากไม่มีเอกสารสิทธิ์แสดงการครอบครองก็อาจอาศัยพยานบุคคล ประวัติการเข้าอยู่อาศัยหรือการทำประโยชน์ในพื้นที่ เพื่อประกอบการพิจารณาขอออกโฉนดที่ดินได้ ทั้งนี้ เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสุโขทัย จะได้ดำเนินการสอบสวนเปรียบเทียบเพื่อขอออกโฉนดที่ดินในส่วนพระราชฎแต่ละรายต่อไป

๙. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๒๓๘๐/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๔ ถึงอธิบดีกรมศิลปากร เพื่อขอทราบความคืบหน้าเกี่ยวกับการสอบสวนเปรียบเทียบในการออกโฉนดที่ดินให้กับวัดตระพังทอง และกรณีเรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการต่อไป

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายกย่องสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๔ เป็นผลให้กรรมการพ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

การดำเนินการของคณะกรรมการการปกครอง

สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔)

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๓ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๔ ที่ประชุมได้ลงมติตั้งคณะกรรมการการปกครอง ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๓๕ ประกอบข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๒ ซึ่งคณะกรรมการการปกครอง ได้ดำเนินการพิจารณาในเรื่องนี้ต่อเนื่องจากคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) ดังนี้

๑. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๑๔๒/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๔ ถึงเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสุโขทัย ขอทราบผลความคืบหน้าเกี่ยวกับการออกโฉนดที่ดินให้กับวัดตระพังทองและราษฎรในพื้นที่ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย กรมศิลปากร โดยสำนักศิลปากรที่ ๖ สุโขทัย คัดค้านการออกโฉนดที่ดินโดยอ้างว่า ทับซ้อนอยู่ในเขตโบราณสถานเมืองเก่าสุโขทัย ซึ่งเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสุโขทัยได้ดำเนินการสอบสวนเปรียบเทียบตามมาตรา ๖๐ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗ และมีคำสั่งเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสุโขทัย ที่ ๑๖/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๔ ให้ออกโฉนดที่ดินให้กับวัดตระพังทองที่ยื่นคำขอออกโฉนดที่ดินโดยอาศัยหลักฐาน ส.ค.๑ เลขที่ ๗๒๘ หมู่ที่ ๓ ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย ตามมาตรา ๕๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗ รังวัดได้เนื้อที่ประมาณ ๔๙ - ๐ - ๓๘ ไร่ โดยขอให้สำนักงานที่ดินจังหวัดสุโขทัยแจ้งผลให้คณะกรรมการทราบภายในวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๔ เพื่อจะได้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๒. สำนักงานที่ดินจังหวัดสุโขทัย ได้มีหนังสือ ที่ สท ๐๐๑๙.๒/๑๗๓๔๘ ลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๔ รายงานผลความคืบหน้าการดำเนินการกรณีดังกล่าวว่า จังหวัดสุโขทัยได้ตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนในการออกเอกสารสิทธิ์ที่ดินในเขตอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ซึ่งคณะกรรมการชุดดังกล่าวได้ประชุมเมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๔ และรับทราบผลการพิจารณาออกเอกสารสิทธิ์ที่ดินในเขตอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยของสำนักงานที่ดินจังหวัดสุโขทัย กล่าวคือ สำนักงานที่ดินจังหวัดสุโขทัย ได้มีคำสั่งออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ขอตามนัยมาตรา ๖๐ แห่งประมวลกฎหมาย

ที่ดิน ไปแล้วจำนวน ๙ ราย โดยครบระยะเวลาในการไปใช้สิทธิทางศาล จำนวน ๓ ราย (รวมทั้งวัดตระพังทอง) และรอคู่กรณีไปดำเนินการใช้สิทธิทางศาลอีกจำนวน ๖ ราย

ต่อมา จังหวัดสุโขทัย ได้มีหนังสือด่วนที่สุด ที่ สท ๐๐๑๖.๓/๘๖๕๗ ลงวันที่ ลงวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๔ แจ้งว่า ได้หารือไปยังกรมที่ดินเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติในการออกเอกสารสิทธิ และการเพิกถอนเอกสารสิทธิที่ดินในเขตอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยว่า จังหวัดควรดำเนินการอย่างไร เพื่อมิให้ส่งผลกระทบต่อการเป็นมรดกโลกของอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย รวมทั้งสิทธิในที่ดินและความเป็นอยู่ของราษฎรในพื้นที่ จึงขอให้สำนักงานที่ดินจังหวัดสุโขทัยรอผลการหารือดังกล่าวก่อนดำเนินการออกโฉนดที่ดินในเขตอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย

๓. คณะกรรมการการปกครอง ได้นำเรื่องนี้เข้าสู่การพิจารณาในคราวประชุม ครั้งที่ ๙ เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ซึ่งที่ประชุมได้ตั้งข้อสังเกตในประเด็นต่างๆ ดังนี้

๑) อำนาจในการลงนามออกโฉนดที่ดินเป็นอำนาจของเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสุโขทัย โดยเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสุโขทัย ได้มีคำสั่งเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสุโขทัย ที่ ๑๖/๒๕๕๔ ให้ออกโฉนดที่ดินให้กับวัดตระพังทองแล้ว แต่ทางจังหวัดสุโขทัยได้หารือไปยังกรมที่ดินเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติในการออกเอกสารสิทธิ และการเพิกถอนเอกสารสิทธิที่ดินในเขตอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยว่า จังหวัดควรดำเนินการอย่างไร เพื่อมิให้ส่งผลกระทบต่อการเป็นมรดกโลกของอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย รวมทั้งสิทธิในที่ดินและความเป็นอยู่ของราษฎรในพื้นที่ จึงให้สำนักงานที่ดินจังหวัดสุโขทัยรอผลการหารือดังกล่าว ก่อนดำเนินการออกโฉนดที่ดินในเขตอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสุโขทัยจึงยังไม่สามารถออกโฉนดที่ดินให้กับวัดตระพังทองได้

๒) ปัจจุบันได้มีการออกโฉนดที่ดินให้กับราษฎรในเขตอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยไปบางส่วนแล้ว ซึ่งพื้นที่ที่มีการออกโฉนดส่วนใหญ่เป็นที่อยู่อาศัยและพื้นที่ทางการเกษตรของราษฎร

๓) ตามพระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุและพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ กรมศิลปากรไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน กรมศิลปากรมีหน้าที่เพียงดูแลโบราณสถานและศิลปวัตถุ รวมทั้งการอนุญาตและควบคุมดูแลการก่อสร้างอาคารบ้านเรือนในเขตโบราณสถานให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดเท่านั้น

๔) การประกาศขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถานเมืองเก่าสุโขทัยเพิ่มเติมเมื่อปี ๒๕๑๘ เนื้อที่ ๔๓,๗๕๐ ไร่ (๗๐ ตารางกิโลเมตร) และการขึ้นทะเบียนเป็นที่ราชพัสดุแปลงหมายเลขที่ สท ๖๒๘ เนื้อที่ ๔๐,๐๐๐ ไร่ ซึ่งเป็นการประกาศครอบคลุมที่ดินบริเวณทั้งในคูเมืองและนอกคูเมือง รวมถึงที่ดินที่วัดตระพังทองตลอดจนที่ดินที่ราษฎรได้อยู่อาศัยและทำกินด้วยนั้น ในปี ๒๕๔๕ อนุรักษ์พื้นที่จังหวัดสุโขทัย ได้ทำการสำรวจจริงวัดขอบเขตที่ดินที่เป็นที่ราชพัสดุ ปรากฏว่า มีเนื้อที่ที่เป็นที่ราชพัสดุเพียง ๙๐๔-๒-๕๙ ไร่ ซึ่งไม่ครอบคลุมถึงที่ดินของวัดตระพังทอง

๕) การขึ้นทะเบียนอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยเป็นมรดกโลกนั้น ไม่ใช่การขึ้นทะเบียนเฉพาะพื้นที่โบราณสถานเท่านั้น แต่ยังรวมถึงพื้นที่ที่ได้มีการประกาศเป็นเขตโบราณสถานเมืองเก่าสุโขทัยทั้งหมด (๔๓,๗๕๐ ไร่) ซึ่งรวมถึงที่ดินของราษฎรที่มีเอกสารสิทธิที่อยู่ในเขตโบราณสถานเมืองเก่าสุโขทัย

อย่างไรก็ตาม กรณีนี้ไม่กระทบถึงการเป็นมรดกโลก เนื่องจากเมื่อมีการขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลกแล้วก็จะมีกฎหมายควบคุมการก่อสร้างอาคารและที่พักอาศัยให้เป็นไปตามข้อกำหนดของมรดกโลก

๖) การประกาศกำหนดเขตพื้นที่โบราณสถานก็เพื่อประโยชน์ในการดูแลและการควบคุมโบราณสถานให้เป็นไปตามกฎหมาย ไม่มีผลทำให้ที่ดินบริเวณที่ประกาศนั้นเป็นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินทั้งหมด เพียงแต่เจ้าของที่ดินหรือผู้ครอบครองที่ดินถูกจำกัดสิทธิบางประการในที่ดินของตนตามที่กฎหมายบัญญัติไว้เท่านั้น (ตามนัยคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๐๕๐/๒๕๒๘)

ที่ประชุมคณะกรรมการพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้เกิดความชัดเจนและได้รับข้อมูลประกอบการพิจารณาในเรื่องดังกล่าวเพิ่มเติม คณะกรรมการจึงเห็นควรให้มีหนังสือถึงผู้ว่าราชการจังหวัดสุโขทัย และอธิบดีกรมที่ดิน เพื่อขอทราบความคืบหน้าผลการหารือเกี่ยวกับการออกโฉนดที่ดินให้กับวัดตระพังทอง ดังนี้

๑) กรมที่ดินได้มีการแจ้งตอบข้อหารือหรือไม่ อย่างไร

๒) ระยะเวลาที่คาดว่าจะมีการหารือให้แล้วเสร็จ จะใช้เวลานานเพียงใด

๓) การดำเนินการออกโฉนดที่ดินให้แก่วัดตระพังทอง จะสามารถดำเนินการแล้วเสร็จภายในระยะเวลาใด

๔) มีระเบียบหรือข้อกฎหมายใดที่เป็นปัญหา อุปสรรคต่อการออกโฉนดที่ดินให้กับวัดตระพังทอง

๕) ความน่าจะเป็นในการออกโฉนดที่ดินให้กับราษฎรเขตตำบลเมืองเก่ารายอื่นๆ ที่ไต่ยื่นคำขอออกโฉนดที่ดินซึ่งมีสภาพปัญหาเช่นเดียวกับกรณีของวัดตระพังทองนั้น จะสามารถดำเนินการออกโฉนดที่ดินได้หรือไม่ อย่างไร

๔. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๓๑๔/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดสุโขทัย และหนังสือด่วนที่สุด ที่ ๓๑๕/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ถึงอธิบดีกรมที่ดิน ขอทราบข้อเท็จจริงผลการตอบข้อหารือของกรมที่ดินเกี่ยวกับการออกโฉนดที่ดินให้กับวัดตระพังทอง ตลอดจนแนวทางปฏิบัติในการดำเนินการออกเอกสารสิทธิ์และการเพิกถอนเอกสารสิทธิ์ในเขตอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย และกรณีที่ให้สำนักงานที่ดินจังหวัดสุโขทัยรอผลการหารือก่อนดำเนินการออกโฉนดที่ดินให้กับวัดตระพังทอง เพื่อมิให้ส่งผลกระทบต่อการเป็นมรดกโลกของอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย โดยให้ทั้งสองหน่วยงานข้างต้น แจ้งให้คณะกรรมการทราบภายในวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ เพื่อคณะกรรมการจะได้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๕. กรมที่ดิน ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๕๑๖.๕/๓๑๓๑๑ ลงวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ แจ้งให้คณะกรรมการทราบว่า กรมที่ดินได้มีหนังสือตอบข้อหารือของจังหวัดสุโขทัยเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติในการออกเอกสารสิทธิ์และการเพิกถอนเอกสารสิทธิ์ในเขตอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ดังนี้

๑) ควรสำรวจและกำหนดแนวเขตอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยให้เป็นที่ยุติเสียก่อนว่าบริเวณใดเป็นที่สาธารณประโยชน์ของแผ่นดินที่ใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะหรือเป็นที่สาธารณประโยชน์ที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน

๒) หากที่ดินที่ขออนุญาตออกโฉนดที่ดินอยู่ในพื้นที่ที่ต้องห้ามออกโฉนดที่ดิน เจ้าพนักงานที่ดินจะมีคำสั่งไม่ออกโฉนดที่ดินให้และแจ้งสิทธิอุทธรณ์ต่อผู้ขออนุญาตออกโฉนดที่ดิน และหากมีการออกโฉนดที่ดินไปแล้วโดยมิชอบด้วยกฎหมาย จังหวัดต้องส่งเรื่องให้กรมที่ดินเพื่อดำเนินการเพิกถอนแก้ไขโฉนดที่ดินตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

๓) หากที่ดินที่ขออนุญาตออกโฉนดที่ดินไม่อยู่ในพื้นที่ที่ต้องห้ามออกโฉนดที่ดิน โดยผู้ขอมีสิทธิโดยชอบด้วยกฎหมายและไม่มีผู้คัดค้าน เจ้าพนักงานที่ดินต้องออกโฉนดที่ดินให้ผู้ขอ แต่หากมีผู้คัดค้านให้ดำเนินการสอบสวนเปรียบเทียบ ตามมาตรา ๖๐ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ถ้าตกลงกันได้ก็ให้ดำเนินการตามที่ตกลง หากตกลงกันไม่ได้ ให้เจ้าพนักงานที่ดินพิจารณาสั่งการตามที่เห็นสมควร และแจ้งให้คู่กรณีทราบเป็นหนังสือ และให้ฝ่ายที่ไม่พอใจไปดำเนินการฟ้องศาลภายใน ๖๐ วันนับแต่ทราบคำสั่ง ถ้ามีการฟ้องศาลให้เจ้าพนักงานที่ดินรอเรื่องไว้ เมื่อศาลมีคำพิพากษาหรือมีคำสั่งประการใดให้ดำเนินการตามที่ศาลสั่ง

๔) เมื่อเจ้าพนักงานที่ดินมีคำสั่งออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ขอ กรณีที่ผู้คัดค้านไม่ฟ้องศาลภายในกำหนด ๖๐ วัน เจ้าพนักงานที่ดินต้องดำเนินการออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ขอตามที่ได้สั่งการไว้ตามมาตรา ๖๐ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ถึงแม้ว่าผู้คัดค้านจะไม่ฟ้องศาลภายในกำหนด ๖๐ วัน เมื่อเจ้าพนักงานที่ดินออกโฉนดที่ดินให้ผู้ขอแล้ว ก็ไม่ตัดสิทธิผู้คัดค้านที่จะฟ้องศาลขอให้มีการเพิกถอนการออกโฉนดที่ดินในภายหลัง กรณีศาลมีคำสั่งเพิกถอนโฉนดที่ดินแล้ว เจ้าพนักงานที่ดินก็ต้องเพิกถอนโฉนดที่ดินตามมาตรา ๖๑ วรรคแปด แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

๕) กรณีที่ยังไม่มีการสำรวจและกำหนดเขตอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยที่ชัดเจน หากราษฎรยื่นคำขออนุญาตออกโฉนดที่ดิน เจ้าพนักงานที่ดินต้องดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ ซึ่งหากมีผู้คัดค้าน เจ้าพนักงานที่ดินต้องดำเนินการตามกฎหมาย โดยไม่ต้องรอผลการสำรวจและกำหนดเขตอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยแต่อย่างใด

๖) เมื่อออกโฉนดที่ดินให้ผู้ขออนุญาตออกโฉนดที่ดินที่อยู่ในเขตอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ซึ่งได้ขึ้นทะเบียนโบราณสถานไว้แล้ว แม้ผู้ขอจะมีกรรมสิทธิ์ในที่ดินแต่การปลูกสร้างอาคารภายในเขตโบราณสถานจะต้องได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมศิลปากร ตามมาตรา ๗ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ จึงไม่กระทบถึงสิทธิในที่ดินของราษฎรและความเป็นอยู่ของราษฎรในพื้นที่ และเพื่อมิให้มีผลกระทบต่อการเป็นมรดกโลก กรมศิลปากรในฐานะผู้มีอำนาจในการดูแลโบราณสถานตามกฎหมายจึงควรกำหนดมาตรการในการปลูกสร้างอาคารในเขตโบราณสถานโดยการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรการด้วย หากไม่สามารถตกลงกันได้และมีความจำเป็นต้องรักษาความเป็นมรดกโลก กรมศิลปากรอาจต้องจัดซื้อที่ดินหรือออกพระราชกฤษฎีกาเวนคืนที่ดินของราษฎรเพื่อให้เป็นที่ดินของราชการเพื่อประโยชน์ในการดูแลรักษามรดกโลกต่อไป

ส่วนการดำเนินการออกโฉนดที่ดินให้กับวัดตระพังทองนั้น เมื่อเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสุโขทัยดำเนินการสอบสวนเปรียบเทียบตามมาตรา ๖๐ แห่งประมวลกฎหมายที่ดินและได้มีคำสั่งให้ออกโฉนดที่ดินให้แก่วัดตระพังทองแล้ว เมื่อผู้คัดค้านไม่ฟ้องศาลและไม่นำสำเนาคำฟ้องมาแสดงต่อเจ้าพนักงานที่ดินภายในกำหนด ๖๐ วัน เจ้าพนักงานที่ดินต้องดำเนินการออกโฉนดที่ดินให้แก่วัดตระพังทองตามที่ได้สั่งการไว้ โดยที่ไม่มีระเบียบหรือข้อกฎหมายที่เป็นปัญหาอุปสรรคต่อการออกโฉนดที่ดินรายนี้แต่อย่างใด

และการดำเนินการออกโฉนดที่ดินให้แก่ราษฎรในเขตพื้นที่เมืองเก่ารายอื่นๆ ที่ได้ยื่นคำขอไว้ หากเป็นที่ดินที่มีการครอบครองและทำประโยชน์โดยชอบด้วยกฎหมายและไม่เป็นที่ดินต้องห้ามมิให้ออกโฉนดที่ดินตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ ๔๓ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ก็สามารถออกโฉนดที่ดินได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายกำหนดไว้เช่นเดียวกัน

๖. จังหวัดสุโขทัย ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ สท ๐๐๑๖.๓ / ๑๐๗๔๓ ลงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ แจ้งผลความคืบหน้าในการแก้ไขปัญหาเรื่องดังกล่าวให้คณะกรรมการการทราบ ดังนี้

๑) กรมที่ดินยังมิได้ตอบข้อหารือของจังหวัดสุโขทัยในเรื่องดังกล่าว แต่จากการประสานงานทราบว่า อยู่ระหว่างดำเนินการแจ้งให้จังหวัดสุโขทัยทราบ

๒) การดำเนินการออกโฉนดที่ดินให้แก่วัดตระพังทองนั้น ต้องดำเนินการตามระเบียบและขั้นตอนของกฎหมาย

๓) ความน่าจะเป็นในการดำเนินการออกโฉนดที่ดินให้กับราษฎรในเขตตำบลเมืองเก่ารายอื่นๆ ที่มีสภาพปัญหาเช่นเดียวกับวัดตระพังทองนั้น เป็นการออกโฉนดที่ดินเฉพาะราย ซึ่งสำนักงานที่ดินจะดำเนินการตามมาตรา ๕๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ประกอบกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ ๔๓ (พ.ศ. ๒๕๓๗) หากผู้ขอออกโฉนดที่ดินเป็นผู้มีสิทธิและทำประโยชน์ในที่ดินตามข้อกำหนดและอยู่ในหลักเกณฑ์ ก็สามารถออกโฉนดที่ดินได้ โดยพิจารณาเป็นรายๆ ไป

๗. จังหวัดสุโขทัย ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ สท ๐๐๑๖.๓ / ๑๑๕๒๕ ลงวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๔ ถึงคณะกรรมการการปกครอง แจ้งว่า ได้รับผลการตอบข้อหารือของกรมที่ดินเกี่ยวกับแนวทางการออกเอกสารสิทธิ และการเพิกถอนเอกสารสิทธิที่ดินในเขตอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยแล้ว โดยกรมที่ดินตอบข้อหารือว่า เนื่องจากพื้นที่เขตอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย กรมศิลปากรได้ประกาศขึ้นทะเบียนโบราณสถานฯ ไว้สองครั้ง (ตามประกาศเมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๐๒ และวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๑๘) ดังนั้น แนวทางปฏิบัติในการออกเอกสารสิทธิและการเพิกถอนเอกสารสิทธิที่ดิน ควรดำเนินการดังนี้

๑) สำรวจและกำหนดแนวเขตอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยให้ชัดเจนเป็นที่ยุติเสียก่อนว่าที่ดินอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย เป็นที่ดินประเภทใดบ้างกล่าวคือ บริเวณใดเป็นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งถือว่าเป็นที่ราชพัสดุหรือสถานที่ราชการต่างๆ หรือบริเวณใดเป็นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน ซึ่งที่ดินดังกล่าวนี้ต้องห้ามมิให้ออกโฉนดที่ดิน ตามกฎหมาย ฉบับที่ ๔๓ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗ ข้อ ๑๔ เมื่อได้แนวเขตที่ดินแต่ละประเภทชัดเจนแล้ว จะทราบได้ว่า ที่ดินแปลงใดสามารถออกโฉนดที่ดินได้ และแปลงใดไม่สามารถออกโฉนดที่ดินได้

๒) หากมีการยื่นคำขออออกโฉนดที่ดินในพื้นที่อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ถ้าเป็นที่ดินที่ต้องห้ามมิให้ออกโฉนด เจ้าพนักงานที่ดินจะมีคำสั่งไม่ออกโฉนดที่ดินให้และแจ้งสิทธิอุทธรณ์ให้ผู้ขอทราบตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ รวมทั้งสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ กรณีหากมีการออกโฉนดที่ดินไปโดยมิชอบด้วยกฎหมาย จังหวัดจะต้องส่งเรื่องให้กรมที่ดินเพื่อดำเนินการเพิกถอนโฉนดที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา ๖๑

๓) หากที่ดินที่ขออนุญาตออกโฉนดไม่อยู่ในพื้นที่ต้องห้าม และผู้ขอเป็นผู้มีสิทธิในที่ดินโดยชอบด้วยกฎหมาย และไม่มีผู้ใดคัดค้าน เจ้าพนักงานที่ดินต้องออกโฉนดที่ดินให้กับผู้ขอตามอำนาจหน้าที่ต่อไป แต่หากมีผู้คัดค้าน เจ้าพนักงานที่ดินจะต้องดำเนินการสอบสวนเปรียบเทียบตามมาตรา ๖๐ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ถ้าตกลงกันได้ก็ให้ดำเนินการตามที่ตกลง หากตกลงกันไม่ได้ ให้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดหรือเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสาขา มีอำนาจสั่งการไปตามที่เห็นสมควร เมื่อเจ้าพนักงานที่ดินส่งประกาศใดแล้ว ให้แจ้งเป็นหนังสือต่อคู่กรณีเพื่อทราบ และให้ฝ่ายที่ไม่พอใจไปดำเนินการฟ้องศาลภายในกำหนด ๖๐ วัน นับแต่วันรับทราบคำสั่ง ในกรณีที่มีการฟ้องต่อศาลแล้ว ให้เจ้าพนักงานที่ดินรอเรื่องไว้ เมื่อศาลได้พิพากษาหรือมีคำสั่งถึงที่สุดประการใด ก็ให้ดำเนินการไปตามที่ศาลสั่ง แต่ถ้าไม่มีการฟ้องภายในกำหนด ก็ให้ดำเนินการไปตามที่เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดหรือสาขาสั่ง แล้วแต่กรณี

๔) เมื่อเจ้าพนักงานที่ดินสั่งให้ออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ขอ หากผู้คัดค้านฟ้องต่อศาลภายในกำหนด ๖๐ วัน เจ้าพนักงานที่ดินจะต้องรอเรื่อง แต่หากไม่มีการฟ้องต่อศาลภายในกำหนด เมื่อพ้นกำหนด ๖๐ วันนับแต่วันรับทราบคำสั่งเปรียบเทียบ เจ้าพนักงานที่ดินจะต้องออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ขอตามที่ได้สั่งการไว้ ตามบทบัญญัติในมาตรา ๖๐ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน แต่ถึงแม้ว่าผู้คัดค้านจะไม่ได้ฟ้องต่อศาลภายในกำหนด ๖๐ วัน และเจ้าพนักงานที่ดินได้ออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ขอไปแล้ว ก็ไม่ตัดสิทธิผู้คัดค้านที่จะฟ้องขอให้ศาลมีคำสั่งเพิกถอนโฉนดที่ดินในภายหลัง ซึ่งหากศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เพิกถอนโฉนดที่ดิน ก็ให้เจ้าพนักงานที่ดินดำเนินการเพิกถอนโฉนดที่ดินดังกล่าวตามมาตรา ๖๑ วรรค ๘ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

๕) ในกรณีที่ยังไม่มีผลสำรวจและกำหนดแนวเขตอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยที่ชัดเจน หากมีราษฎรมายื่นคำขออนุญาตที่ดิน เจ้าพนักงานที่ดินจะต้องดำเนินการตามอำนาจหน้าที่และหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งหากมีการคัดค้าน เจ้าพนักงานที่ดินก็ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบ โดยไม่ต้องรอผลการสำรวจและกำหนดแนวเขตอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยแต่อย่างใด

๖) เมื่อได้ออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ขอแล้ว เนื่องจากที่ดินในเขตอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ซึ่งได้ขึ้นทะเบียนโบราณสถานตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๕ แม้ผู้ขอมีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน แต่การปลูกสร้างอาคารตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการก่อสร้างอาคารภายในเขตของโบราณสถาน จะต้องได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมศิลปากรตามมาตรา ๗ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ดังนั้น การออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้มีสิทธิในที่ดินโดยชอบด้วยกฎหมาย จึงไม่กระทบถึงสิทธิในที่ดินของราษฎรและความเป็นอยู่ของราษฎรในพื้นที่ และเพื่อมิให้มีผลกระทบต่อการเป็นมรดกโลก กรมศิลปากรในฐานะผู้มีอำนาจในการดูแลโบราณสถานตามกฎหมาย จึงควรกำหนดมาตรการในการปลูกสร้างอาคาร หรือสิ่งปลูกสร้างในเขตโบราณสถานโดยการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรการดังกล่าว หากไม่สามารถตกลงกันได้และมีความจำเป็นต้องรักษาสภาพที่ดินบริเวณใดเพื่อรักษาไว้เป็นมรดกโลก ทางราชการกรมศิลปากรอาจต้องจัดซื้อที่ดินหรือออกพระราชกฤษฎีกาเวนคืนที่ดินของราษฎรบริเวณนั้น เพื่อให้ที่ดินนั้นตกเป็นของทางราชการเพื่อประโยชน์ในการดูแลรักษามรดกโลกต่อไป

๘. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีการประชุมครั้งที่ ๒๕ เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๕ เพื่อพิจารณาเรื่องร้องเรียนนี้อีกครั้งหนึ่ง ซึ่งจากการพิจารณาได้ปรากฏการรายงานผลของเจ้าพนักงาน

ที่ดินจังหวัดสุโขทัย ว่าสำนักงานที่ดินจังหวัดสุโขทัย ได้ดำเนินการสอบสวนเปรียบเทียบตามมาตรา ๖๐ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน และได้มีคำสั่งเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสุโขทัย ที่ ๑๖/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๔ ให้ออกโฉนดที่ดินให้แก่วัดตระพังทองได้ ต่อมาจังหวัดสุโขทัยได้มีหนังสือหารือเกี่ยวกับการออกเอกสารสิทธิ์ที่ดินในเขตอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยพร้อมทั้งแนวทางการปฏิบัติในการออกเอกสารสิทธิ์และการเพิกถอนเอกสารสิทธิ์ในเขตอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยไปยังกรมที่ดิน โดยขอให้สำนักงานที่ดินจังหวัดสุโขทัยรอผลการหารือก่อนดำเนินการออกโฉนดที่ดินกับวัดตระพังทอง ภายหลังจากกรมที่ดินได้ตอบข้อหารือแล้ว จังหวัดสุโขทัยจึงได้แจ้งให้สำนักงานที่ดินจังหวัดสุโขทัยออกโฉนดที่ดินและแจกโฉนดที่ดินให้กับวัดตระพังทอง ซึ่งสำนักงานที่ดินจังหวัดสุโขทัยได้ดำเนินการแล้วตั้งแต่วันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๔

เนื่องจากในการพิจารณาเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการออกเอกสารสิทธิ์เป็นโฉนดที่ดินของวัดตระพังทองดังกล่าว ได้ปรากฏข้อมูลการร้องเรียนขอความเป็นธรรมของราษฎรตำบลเมืองเก่าที่ประสบปัญหาการออกโฉนดที่ดินในเขตอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยซึ่งเป็นเขตโบราณสถานเมืองเก่าสุโขทัย เช่นเดียวกับวัดตระพังทอง โดยมีการอ้างการครอบครองที่ดินในเขตอุทยานประวัติศาสตร์โดยชอบด้วยกฎหมาย และได้ยื่นคำขอออกโฉนดที่ดินไว้แล้ว แต่ไม่มีความคืบหน้าในการออกโฉนดที่ดินให้แก่ราษฎรแต่อย่างใด

ในการพิจารณาประเด็นการร้องเรียนของราษฎรตำบลเมืองเก่าข้างต้น คณะกรรมาธิการเห็นว่า แม้ราษฎรตำบลเมืองเก่าที่ขอออกโฉนดที่ดินจะมีหลักฐานการครอบครองที่ดินโดยกฎหมายอยู่ในเขตอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยซึ่งได้ขึ้นทะเบียนโบราณสถานไว้แล้ว แต่ก็ยังไม่มีความชัดเจนว่า บริเวณใดเป็นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ประกาศใช้ประโยชน์ร่วมกันตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๐๔ (๒) หรือบริเวณใดเป็นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๐๔ (๓) ที่ถือเป็นที่ราชพัสดุ ซึ่งที่ดินทั้งสองประเภทเป็นที่ดินที่ต้องห้ามมิให้ออกโฉนดที่ดิน ดังนั้น จึงควรมีการสำรวจและกำหนดแนวเขตที่ดินแต่ละประเภทให้ชัดเจนเพื่อจะได้ทราบว่า ที่ดินแปลงใดสามารถออกโฉนดที่ดินได้หรือที่ดินแปลงใดไม่สามารถออกโฉนดที่ดินได้ ที่สำคัญจะต้องไม่ให้มีผลกระทบต่อความเป็นมรดกโลกของอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ในขณะเดียวกันก็ต้องไม่กระทบสิทธิในที่ดินตลอดจนความเป็นอยู่ของราษฎรในพื้นที่ด้วย

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ในการประชุมคณะกรรมการการปกครอง เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๕ ที่ประชุมจึงได้มีมติตั้งคณะทำงานขึ้นคณะหนึ่งเพื่อให้พิจารณาและกำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการออกเอกสารสิทธิ์เป็นโฉนดที่ดินในเขตอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยให้กับราษฎรตำบลเมืองเก่าอำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย กำหนดระยะเวลาการดำเนินงานให้แล้วเสร็จภายใน ๑๘๐ วัน โดยมอบให้อธิบดีกรมที่ดินเป็นเจ้าภาพหลักในการดำเนินงานของคณะทำงาน ประกอบด้วย

๑. นายอนุวัฒน์ เมธีวิบูลย์วุฒิ อธิบดีกรมที่ดิน
เป็นประธานคณะทำงาน
๒. นางโสมสุตา ลียะวณิช อธิบดีกรมศิลปากร
เป็นรองประธานคณะทำงาน
๓. นายจักริน เปี้ยนนวงษ์ ผู้ว่าราชการจังหวัดสุโขทัย
เป็นคณะทำงาน

๔. นายปั่น เปล่งผิว	ธนารักษ์พื้นที่สุโขทัย เป็นคณะทำงาน
๕. นางพรรณสิริ กุลนาถศิริ	นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุโขทัย เป็นที่ปรึกษาคณะทำงาน
๖. นายวิรัตน์ วิริยะพงษ์	รองประธานคณะกรรมการการปกครอง เป็นที่ปรึกษาคณะทำงาน
๗. นายไผ่ ลิกค์	โฆษกคณะกรรมการการปกครอง เป็นที่ปรึกษาคณะทำงาน
๘. นายรส มะลิผล	กรรมการที่ปรึกษา เป็นที่ปรึกษาคณะทำงาน
๙. นายสรยุทธ เพ็ชรตระกูล	ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการการปกครอง เป็นที่ปรึกษาคณะทำงาน
๑๐. นายวิษณุ ธีวรวัชกิจ	เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสุโขทัย เป็นเลขานุการคณะทำงาน

ทั้งนี้ ที่ประชุมคณะกรรมการเห็นว่า เพื่อให้คณะทำงานฯ ซึ่งประกอบไปด้วยข้าราชการหลายหน่วยงานสามารถดำเนินงานได้อย่างสะดวก คล่องตัว มีเอกภาพ ความพร้อมเพรียงและสัมฤทธิ์ผลตามวัตถุประสงค์ จึงเห็นชอบให้มีหนังสือกราบเรียนนายกรัฐมนตรี ขอให้พิจารณาสั่งการให้ข้าราชการที่เป็นคณะทำงานฯ แต่ละคนข้างต้น เข้าร่วมดำเนินงาน พิจารณาและกำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการออกเอกสารสิทธิเป็นโฉนดที่ดินให้กับราษฎรตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย ตามขอบเขตอำนาจหน้าที่อย่างเต็มกำลังความรู้ความสามารถ

๙. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๐๓๕๙/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๕ กราบเรียนนายกรัฐมนตรี ขอให้พิจารณาสั่งการให้ข้าราชการเข้าร่วมดำเนินงานเป็นคณะทำงาน พิจารณาและกำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการออกเอกสารสิทธิที่ดินในเขตอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย

๑๐. กรมที่ดิน ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๕๑๖.๕/๙๙๑๑ ลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๕ ถึงคณะกรรมการการปกครอง รายงานผลความคืบหน้าการดำเนินการแต่งตั้งคณะทำงานดังกล่าวว่า ได้นำเรื่องนี้เรียนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเพื่อทราบ และกราบเรียนนายกรัฐมนตรี เพื่อให้พิจารณาลงนามในคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานพิจารณาและกำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการออกเอกสารสิทธิที่ดินในเขตอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ตามที่คณะกรรมการการปกครองมีมติเห็นชอบด้วยแล้ว แต่มีข้อขัดข้องเนื่องจากสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีเห็นว่า เรื่องนี้เป็นเรื่องของฝ่ายนิติบัญญัติที่สามารถดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการได้เอง ไม่จำเป็นต้องเสนอนายกรัฐมนตรีเพื่อลงนามในคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานแต่อย่างใด จึงได้ขอให้กรมที่ดินรับเรื่องคืน ซึ่งกรมที่ดินได้ประสานงานกับสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรแล้ว ขอให้กรมที่ดินรายงานผลให้คณะกรรมการการปกครองเพื่อทราบและพิจารณา กำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวต่อไป

๑๑. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๗๙๔๘/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๕ ถึงอธิบดีกรมที่ดิน ขอรบความคืบหน้าเกี่ยวกับการดำเนินการออกโฉนดที่ดินในเขตพื้นที่อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ที่ยังไม่สามารถดำเนินการออกโฉนดที่ดินได้ โดยสอบถามกรมที่ดินว่า ได้มีการดำเนินการในเรื่องดังกล่าวที่เป็นปัจจุบันอย่างไร อยู่ในขั้นตอน กระบวนการใด หรือมีเหตุขัดข้องเกี่ยวกับการดำเนินการออกเอกสารสิทธิ์ในเขตพื้นที่อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยหรือไม่ อย่างไร โดยขอให้อธิบดีกรมที่ดินแจ้งผลให้คณะกรรมการทราบ ภายในวันศุกร์ที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๕ เพื่อคณะกรรมการจะได้มีข้อมูลประกอบการพิจารณาดำเนินการต่อไป

๑๒. กรมที่ดิน ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๕๑๖.๕/๓๐๔๐๔ ลงวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๕ แจ้งว่า กรมที่ดินได้ประสานขอข้อมูลเพิ่มเติมจากสำนักงานที่ดินจังหวัดสุโขทัย และได้รับการแจ้งว่า สำนักศิลปากรที่ ๖ สุโขทัย ได้มีหนังสือ ที่ วธ ๐๔๒๐/๑๐๑๔ ลงวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ขอข้อมูลจากสำนักงานที่ดินจังหวัดสุโขทัยเพื่อการดำเนินโครงการสำรวจและจัดทำข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS) ในบริเวณพื้นที่อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย ซึ่งมีเนื้อที่ประมาณ ๔๓,๗๕๐ ไร่ โดยสำนักศิลปากรที่ ๖ สุโขทัย ยังมิได้แจ้งผลความคืบหน้าเป็นลายลักษณ์อักษรให้ทราบ ซึ่งสำนักงานที่ดินจังหวัดสุโขทัยได้ประสานทางโทรศัพท์ และได้รับแจ้งว่าอยู่ระหว่างการจำแนกที่ดินของราษฎร ที่ดินของทางราชการ ที่สาธารณประโยชน์ต่างๆ พร้อมกับได้กำหนดขอบเขตการใช้ประโยชน์ที่ดินในบริเวณที่กรมศิลปากรได้ขึ้นทะเบียนไว้ คาดว่าจะแล้วเสร็จประมาณต้นเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๕ ทั้งนี้ กรมที่ดินแจ้งว่า เมื่อสำนักศิลปากรที่ ๖ สุโขทัย ดำเนินการแล้วเสร็จ จะแจ้งผลความคืบหน้าให้คณะกรรมการทราบโดยด่วน

๑๓. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๑๕๖/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๕๖ ถึงอธิบดีกรมที่ดิน ขอรบความคืบหน้าการดำเนินการออกโฉนดที่ดินในเขตพื้นที่อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยที่ยังไม่สามารถดำเนินการออกโฉนดที่ดินได้ เนื่องจากไม่มีความชัดเจนของสภาพพื้นที่ว่าบริเวณใดเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๐๔ (๒) หรือเป็นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ มาตรา ๑๓๐๔ (๓) ว่าในปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนใด กระบวนการใด หรือมีเหตุขัดข้องเกี่ยวกับการดำเนินการหรือไม่ อย่างไร

๑๔. กรมที่ดิน ได้มีหนังสือ ที่ มท ๐๕๑๖.๕/๑๑๘๘ ลงวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๖ แจ้งผลความคืบหน้าในการดำเนินการว่า สำนักงานที่ดินจังหวัดสุโขทัย ได้มีหนังสือ ที่ สท ๐๐๑๙.๒/๑๑๘๑๑ ลงวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๕ แจ้งว่า ได้มีการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนในการออกเอกสารสิทธิ์ที่ดินในเขตอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ โดยที่ประชุมมีมติให้ชะลอการออกเอกสารสิทธิ์ที่ดินออกไป เพื่อรอผลการจัดทำแผนที่จำแนกที่ดินของกรมศิลปากรให้แล้วเสร็จเสียก่อน และให้สำนักศิลปากรที่ ๖ สุโขทัย หาหรือเกี่ยวกับการจัดตั้งงบประมาณเพื่อเวนคืนที่ดินในเขตพื้นที่ภายในกำแพงเมือง คูเมือง ในเขตอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาดำเนินการของกรมศิลปากร

๑๕. คณะกรรมการการปกครอง ได้เดินทางไปศึกษาดูงานเพื่อติดตามผลการแก้ไขปัญหาการออกโฉนดที่ดินในเขตอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ซึ่งรวมถึงที่สาธารณประโยชน์ “ทุ่งคุยทอง” และ “ดงขระโง” ด้วย ในระหว่างวันที่ ๒๒ – ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ณ จังหวัดสุโขทัย โดยคณะกรรมการได้ประชุมร่วมกับผู้ว่าราชการจังหวัดสุโขทัย พร้อมหัวหน้าส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ณ ห้องประชุมศาลากลางจังหวัดสุโขทัย ซึ่งในการประชุมครั้งนั้น คณะกรรมการได้มอบหมายให้จังหวัดสุโขทัยดำเนินการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับราษฎรตามที่มีการร้องเรียนภายใน ๔๕ วัน แล้วรายงานผลการดำเนินการให้คณะกรรมการทราบ

๑๖. จังหวัดสุโขทัย ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ สท ๐๐๒๐.๒/๓๗๘๔ ลงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๕๖ ถึงคณะกรรมการการปกครอง แจ้งผลความคืบหน้า ดังนี้

๑) จังหวัดสุโขทัยได้แต่งตั้งคณะกรรมการ ประกอบด้วย รองผู้ว่าราชการจังหวัดสุโขทัย (นายสมิทธิ ปาลวัฒน์วิไชย) เป็นประธานกรรมการ และหัวหน้าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นกรรมการ โดยมีเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสุโขทัย เป็นกรรมการและเลขานุการ เพื่อรับผิดชอบดำเนินการเกี่ยวกับการออกโฉนดที่ดินให้แก่ราษฎรผู้ขอออกโฉนดที่ดินจำนวน ๔๒ แปลง และการรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงที่ดินสาธารณประโยชน์ “ทุ่งคุยทอง” และ “ดงขระโง” ตามคำสั่งที่ ๕๔๘/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๖

๒) ผลการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่ดินที่ราษฎรขอออกโฉนด ๔๒ แปลง

๒.๑ ผู้อำนวยการสำนักศิลปากรที่ ๖ สุโขทัย นำผลการศึกษาการจัดทำแผนที่จำแนกที่ดิน GIS ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มาเสนอคณะกรรมการฯ เพื่อพิจารณาร่วมกับระวางแผนที่ออกโฉนดที่ดินปรากฏว่า ในจำนวน ๔๒ แปลง มี ๘ แปลง ที่อยู่ในพื้นที่ที่ควรอนุรักษ์เข้มข้น หมายถึงเป็นพื้นที่ที่กรมศิลปากรเห็นสมควรว่า จะอนุรักษ์เนื่องจากอยู่บนโบราณสถาน อยู่ระยะใกล้ชิดกับโบราณสถาน หรืออยู่ในโบราณสถาน

๒.๒ คณะกรรมการฯ มีมติที่ประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๖ ให้ดำเนินการดังนี้

๒.๒.๑ ให้สำนักศิลปากรที่ ๖ สุโขทัย ทำหนังสือรายงานกรมศิลปากรถึงผลการจัดทำแผนที่ GIS ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เพื่อขอให้กรมศิลปากรพิจารณาพื้นที่ที่ควรอนุรักษ์เข้มข้นเพื่อใช้ในการอ้างอิงในขั้นตอนการพิจารณาออกเอกสารสิทธิ์ของสำนักงานที่ดินจังหวัดสุโขทัย โดยจะเร่งรัดให้เสร็จภายใน ๑๕ วัน

๒.๒.๒ ให้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสุโขทัยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย สำนักศิลปากรที่ ๖ สุโขทัย อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย อนุรักษ์พื้นที่ ผู้ปกครองท้องที่ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ร่วมกันออกตรวจสอบที่ดินที่ออกโฉนด ๔๒ แปลง อีกครั้งหนึ่ง ทั้งนี้ เพื่อให้การออกโฉนดที่ดินถูกต้องตรงกับตำแหน่งที่ดินและอยู่นอกเขตที่สาธารณประโยชน์ และที่สมควรอนุรักษ์ของราชการ

สำหรับพื้นที่ ๘ แปลง ในเบื้องต้นปรากฏว่า อยู่ในโซนอนุรักษ์เข้มข้น หากตรวจสอบพบว่าอยู่ในโซนอนุรักษ์เข้มข้น ก็ให้กันไว้เพื่อพิจารณาร่วมกับกรมศิลปากร และนำเสนอความเห็นผลการพิจารณาต่อกระทรวงมหาดไทย และกรมศิลปากร เพื่อจะได้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา เนื่องจากที่ดินทั้ง ๘ แปลง อาจมีผลกระทบต่อความเป็นมรดกโลก

ส่วนที่ดินที่เหลืออีก ๓๔ แปลง หากตรวจสอบแล้วไม่พบข้อมูลเพิ่มเติมที่เกี่ยวข้องกับที่ตั้งโบราณสถานโดยตรง ก็จะดำเนินการออกโฉนดที่ดินให้โดยเร็วต่อไป ทั้งนี้ การตรวจสอบพื้นที่จะแล้วเสร็จในวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๖ และสำนักงานที่ดินจังหวัดสุโขทัยคาดว่าจะออกโฉนดที่ดินให้ได้ภายในเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๖ ในส่วนที่ดินที่ทำการรังวัดแล้วที่เหลืออีกจำนวน ๑๑๐ แปลง สำนักงานที่ดินจังหวัดสุโขทัยจะดำเนินการโดยใช้วิธีเดียวกับการพิจารณาออกโฉนดที่ดิน ๔๒ แปลงดังกล่าว โดยจะนำแผนที่จำแนกที่ดิน GIS มาครอบทับซ้อนกับระวางแผนที่ออกโฉนดที่ดิน หากไม่พบว่า อยู่ในโซนอนุรักษ์เข้มข้น จะดำเนินการออกโฉนดที่ดินให้แก่ราษฎรตามแผนดำเนินการของสำนักงานที่ดินจังหวัดสุโขทัย

๑๗. จังหวัดสุโขทัย ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ สท ๐๐๒๐.๕/๕๑๙๔ ลงวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๖ รายงานความคืบหน้าว่า คณะกรรมการตรวจสอบและแก้ไขปัญหาการออกเอกสารสิทธิ์ที่ดินในเขตอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ที่สาธารณประโยชน์ “ทุ่งคุยทอง” และ “ดงขระโง” ได้จัดให้มีการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๖ โดยที่ประชุมมีมติ ดังนี้

การออกโฉนดที่ดินให้แก่ราษฎร จำนวน ๔๒ แปลง (ที่ได้สอบสวนเปรียบเทียบแล้ว)

๑.๑ เห็นชอบกับความเห็นของผู้อำนวยการสำนักศิลปากรที่ ๖ สุโขทัย ที่มีหนังสือรายงานอธิบดีกรมศิลปากร ในประเด็นการพิจารณาพื้นที่ที่ควรอนุรักษ์เข้มข้น ซึ่งแบ่งลักษณะแนวเขตที่ดินที่นำมาขอออกโฉนด เป็น ๔ ลักษณะ คือ

- (๑) แนวเขตที่ดินอยู่บนตัวโบราณสถาน
- (๒) แนวเขตที่ดินอยู่ภายในโบราณสถาน (กรณีอยู่ภายในกำแพงเมือง - คูเมือง)
- (๓) แนวเขตที่ดินอยู่บริเวณใกล้เคียงโบราณสถานในรัศมี ๒๐ เมตร จากตัวโบราณสถาน
- (๔) แนวเขตที่ดินมิได้ทับหรืออยู่ภายในหรืออยู่ใกล้เคียงรัศมี ๒๐ เมตร จากตัวโบราณสถาน

โดยผู้อำนวยการสำนักศิลปากรที่ ๖ สุโขทัย มีความเห็นว่า ไม่ควรออกโฉนดที่ดินให้กับที่ดินที่อยู่ในลักษณะตามข้อ (๑) หรือข้อ (๒) หรือข้อ (๓) ส่วนที่ดินตามข้อ (๔) สามารถออกโฉนดที่ดินได้

๑.๒ พื้นที่ที่สามารถออกโฉนดที่ดินได้ จำนวน ๒๘ แปลง แยกเป็น

- (๑) ที่ดินจำนวน ๒๕ แปลง ซึ่งผลการรังวัดได้เนื้อที่อยู่ในเกณฑ์ถูกต้องให้สำนักงานที่ดินจังหวัดสุโขทัยดำเนินการออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ขอภายในเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๖
- (๒) ที่ดินจำนวน ๓ แปลง รังวัดแล้ว เนื้อที่เกินกว่าเนื้อที่ในหลักฐานเดิม ๒๐ เปอร์เซ็นต์ จะต้องนำเข้าคณะกรรมการของสำนักงานที่ดินจังหวัดสุโขทัย เพื่อพิจารณาเสียก่อน หากไม่มีการนำที่ดินนอกหลักฐานเดิมมารวม ก็สามารถออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ขอได้ หากพบว่า มีการนำที่ดินนอกหลักฐานเดิมมารวม ก็ต้องรังวัดกันส่วนที่เป็นที่ดินนอกหลักฐานเดิมออกเสียก่อน จึงจะสามารถออกโฉนดที่ดินได้ ซึ่งเป็นการดำเนินการตามระเบียบของกรมที่ดิน

๑.๓ ที่ดินที่สามารถออกโฉนดที่ดินได้ แต่ต้องทำการรังวัดกันส่วนที่อยู่ในรัศมีโบราณสถาน ๒๐ เมตรออกเสียก่อนจำนวน ๙ แปลง ให้ฝ่ายรังวัด สำนักงานที่ดินจังหวัดสุโขทัยแจ้ง

ผู้ขนัดทำการรังวัดกันเขตที่ดินที่อยู่ในรัศมีโบราณสถาน ๒๐ เมตรออกเสียก่อน เมื่อรังวัดกันเขตเสร็จแล้ว ให้สำนักงานที่ดินจังหวัดสุโขทัย ดำเนินการออกโฉนดที่ดินให้โดยเร็วต่อไป (กรณีนี้ราษฎรไม่ขัดข้องในการกันเขต)

๑.๔ ที่ดินที่อยู่ในเขตพื้นที่อนุรักษ์เข้มข้น ตามลักษณะแนวเขตที่ดินตามข้อ ๑.๑ (๑) (๒) และ (๓) จำนวน ๕ แปลง ให้ระงับการออกโฉนดที่ดินให้กับผู้ขอไว้ก่อน ในการนี้ ให้อำเภอเมืองสุโขทัย และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดประชุมชี้แจงให้ราษฎรผู้ขอออกโฉนดที่ดินได้มีความเข้าใจเกี่ยวกับพื้นที่ที่สมควรอนุรักษ์ไว้

๑.๕ คำขอที่ได้ทำการนัดรังวัดและจะทำการรังวัดต่อไป ถ้าเป็นพื้นที่ที่อยู่ในเขต สมควรอนุรักษ์เข้มข้น ให้ระงับการนัดรังวัดและระงับการรังวัดไว้ก่อน แต่หากราษฎรผู้ขอประสงค์จะให้ทำการรังวัดตามคำขอ ก็ให้สำนักงานที่ดินจังหวัดสุโขทัยดำเนินการให้ได้ แต่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการรังวัด และถ้าหากรังวัดแล้ว ก็ให้ระงับการออกโฉนดที่ดินไว้ก่อนจนกว่าจะได้ข้อยุติจากสำนักศิลปากรที่ ๖ สุโขทัย

๑.๖ เห็นชอบกับความเห็นของผู้อำนวยการสำนักศิลปากรที่ ๖ สุโขทัย ที่จะดำเนินการของบประมาณกับกรมศิลปากร เพื่อขอออกหนังสือสำคัญสำหรับที่ดินที่สมควรอนุรักษ์ต่อไป

จังหวัดสุโขทัยพิจารณามติที่ประชุมดังกล่าวแล้ว เห็นชอบตามมติที่ประชุม ให้สำนักงานที่ดินจังหวัดสุโขทัยออกโฉนดที่ดินได้ตามข้อ ๑.๒ และ ๑.๓ ส่วนที่ดินตามข้อ ๑.๔ และแนวทางปฏิบัติตามข้อ ๑.๕ และ ๑.๖ จังหวัดสุโขทัยได้สั่งการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไปดำเนินการโดยเร่งด่วนแล้ว ผลความคืบหน้าจะได้แจ้งให้คณะกรรมการพิจารณาต่อไป

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นผลให้กรรมการธิการพ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

(ปัจจุบัน คณะกรรมการธิการยังไม่ได้รับแจ้งผลความคืบหน้าการดำเนินการเพิ่มเติมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย จังหวัดสุโขทัย กรมศิลปากร และกรมที่ดิน)

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๙ วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๔

ครั้งที่ ๑๖ วันพุธที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๔

ครั้งที่ ๒๒ วันพุธที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๔

ครั้งที่ ๒๕ วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๔๕ วันพุธที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๗๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๘๓ วันพฤหัสบดีที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๙๘ วันพุธที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๖

ครั้งที่ ๑๑๔ วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๖

ครั้งที่ ๑๑๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๖

- นายวิจิต ปัจจโยโคธา นิติกรปฏิบัติการ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๑๕

เรื่องพิจารณา ขอให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงในการบริหารงานของนายอรุณ ศรีเจริญ ผู้อำนวยการตลาดนัด กรุงเทพมหานคร (จตุจักร)

ผู้เสนอ นายณรงค์ จิตต์เนื่อง
(เรื่องสืบเนื่องของคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓))

ข้อเท็จจริง

ผู้ร้อง (นายณรงค์ จิตต์เนื่อง) อ้างว่า พื้นที่บริเวณตลาดนัดกรุงเทพมหานคร (จตุจักร) เป็นพื้นที่ของการรถไฟแห่งประเทศไทย ซึ่งตลาดนัดกรุงเทพมหานคร (จตุจักร) เช่าพื้นที่กับการรถไฟแห่งประเทศไทย โดยจะหมดสัญญาเช่าในปี ๒๕๕๕ ด้วยเหตุที่จะหมดสัญญาเช่า การรถไฟแห่งประเทศไทยจึงได้มีหนังสือถึงผู้อำนวยการตลาดนัดกรุงเทพมหานคร (จตุจักร) เมื่อวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๓ แจ้งให้ชำระค่าเช่าประจำวันวันที่ ๒ มกราคม ๒๕๕๔ ถึงวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๔ เป็นจำนวนเงิน ๘๔,๔๒๒,๙๐๒ บาท ให้เสร็จสิ้นภายใน ๓๐ วันนับจากได้รับหนังสือ จากการแจ้งให้ชำระค่าเช่าค้างชำระดังกล่าว กองอำนาจการตลาดนัดกรุงเทพมหานคร (จตุจักร) จึงได้มีประกาศ ๒ ฉบับ คือ

๑. ประกาศคณะกรรมการควบคุมการจัดตลาดนัดกรุงเทพมหานคร ครั้งที่ ๕/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๓ แจ้งการจัดเก็บค่าธรรมเนียมการใช้สถานที่เพิ่มเติมแผงละ ๘,๑๐๐ บาท เพราะการรถไฟแห่งประเทศไทยได้มีหนังสือไม่ลดหย่อนค่าเช่าในปี พ.ศ. ๒๕๔๔ - ๒๕๕๑ (รวม ๗ ปี) ยอดจำนวนเงิน ๒๔,๖๘๘,๘๓๒ บาท

๒. ประกาศกองอำนาจตลาดนัดกรุงเทพมหานคร ลงวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๓ แจ้งการเก็บค่าใช้สถานที่เพิ่มเติมโดยอาศัยอำนาจตามความในข้อ ๙ แห่งระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยการบริหารงานตลาดนัดกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๓๓ โดยการรถไฟแห่งประเทศไทยได้เรียกเก็บค่าเช่าค้างชำระประจำวันวันที่ ๒ มกราคม ๒๕๕๔ ถึงวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๔ (รวม ๑๐ ปี) ยอดจำนวนเงิน ๘๔,๔๒๒,๙๐๒ บาท

โดยประกาศของกองอำนาจตลาดนัดกรุงเทพมหานครที่ออกมดังกล่าว ผู้ร้องเห็นว่า เป็นประกาศที่มีลักษณะบังคับให้ผู้ประกอบการต้องรับภาระหนี้สินเพิ่มขึ้นโดยที่ผู้ค้าแผงมิได้เป็นคู่สัญญากับการรถไฟแห่งประเทศไทย และการเรียกเก็บค่าใช้สถานที่เพิ่มเติมหรือเรียกเก็บค่าเช่าที่ค้างชำระจากผู้เช่าแผงดังกล่าวนั้นไม่ชอบด้วยระเบียบ ไม่เป็นธรรม และไม่โปร่งใส ซึ่งที่ผ่านมาผู้ค้าได้เสียค่าเช่าสถานที่เป็นประจำทุกเดือนอยู่แล้ว อีกทั้งในปัจจุบันตลาดนัดกรุงเทพมหานคร (จตุจักร) ประสบความสำเร็จในการบริหารจัดการ และมียอดจำหน่ายสินค้าทั้งในประเทศและส่งออกมีรายได้สะสมไม่น้อยกว่า ๒๐๐ ล้านบาทที่เป็นทุนหมุนเวียนซึ่งมากพอที่จะจ่ายค่าเช่าที่ค้างชำระให้การรถไฟแห่งประเทศไทยได้

การพิจารณา

คณะกรรมการได้เชิญบุคคล/หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุมเพื่อชี้แจงข้อมูลประกอบการพิจารณา โดยกองอำนาจตลาดนัดกรุงเทพมหานครได้ชี้แจงในที่ประชุมว่า เดิมการรถไฟแห่งประเทศไทยได้มีการเจรจากับตลาดนัดกรุงเทพมหานคร เพื่อขอขึ้นค่าเช่าที่ดินมาโดยตลอด

ซึ่งในช่วงเวลาดังกล่าวยังไม่สามารถหาข้อตกลงกันได้ กองอำนวยการฯ จึงไม่ได้มีการเรียกเก็บค่าเช่าสถานที่เพิ่มขึ้น ต่อมามีการประชุมประจำเดือนร่วมกันระหว่างผู้บริหารตลาดนัดกรุงเทพมหานคร หัวหน้าตัวแทนผู้ค้าตลาดนัดจตุจักร และผู้แทนจากกรุงเทพมหานคร ปรากฏข้อมูลว่า ตลาดนัดกรุงเทพมหานครมีหนี้ค้างชำระที่การรถไฟฟ้าแห่งประเทศไทยขอเพิ่มค่าเช่าสถานที่ แต่การรถไฟฟ้าแห่งประเทศไทยยังไม่ได้เรียกเก็บหนี้ค้างชำระในขณะนั้นเนื่องจากยังไม่มีความชัดเจน ซึ่งตลาดนัดกรุงเทพมหานครได้เคยเสนอแนะให้มีการเก็บเงินล่วงหน้าเพื่อที่จะได้ไม่เป็นภาระกับผู้ค้าแผง โดยตลาดนัดกรุงเทพมหานครยินยอมที่จะให้มีการผ่อนชำระซึ่งที่ประชุมก็รับทราบแล้วโดยตัวแทนผู้ค้าแผงส่วนใหญ่ต้องการให้การรถไฟฟ้าแห่งประเทศไทยเรียกเก็บเงินอย่างเป็นทางการเสียก่อน ซึ่งเมื่อถึงเวลานั้นผู้ค้าแผงยินยอมจะเสียค่าเช่าสถานที่ย้อนหลัง ต่อมาตลาดนัดกรุงเทพมหานครได้มีการเจรจากับการรถไฟฟ้าแห่งประเทศไทยได้ข้อยุติว่า การรถไฟฟ้าแห่งประเทศไทยต้องการให้กองอำนวยการตลาดนัดกรุงเทพมหานครชำระค่าเช่าที่ดินที่ค้างชำระให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน จำนวนกว่า ๘๔ ล้านบาท ดังนั้น กองอำนวยการตลาดนัดกรุงเทพมหานครจึงได้นำเงินทุนของกองอำนวยการตลาดนัดกรุงเทพมหานครสำรองจ่ายค่าเช่าที่ดินที่ค้างชำระกับการรถไฟฟ้าแห่งประเทศไทยไปก่อน แล้วจึงนำยอดเงินที่สำรองจ่ายดังกล่าวมาจัดสรรเพื่อเรียกเก็บค่าเช่าจากผู้ที่ใช้ประโยชน์จากพื้นที่ภายในตลาดนัดจตุจักรทั้งหมด ซึ่งเฉลี่ยแล้วแผงค้าที่มีทะเบียนจำนวน ๘,๘๐๕ แผงค้า จะต้องชำระค่าเช่าเพิ่มเป็นจำนวนเงินแผงละ ๘,๑๐๐ บาท โดยประเด็นในการเรียกเก็บค่าเช่าที่เพิ่มขึ้นข้างต้นนี้ กองอำนวยการตลาดนัดกรุงเทพมหานครเห็นว่า แม้ว่าผู้ค้าจากแผงค้าดังกล่าวจะไม่ได้อยู่ในฐานะเป็นผู้เช่าที่ดินกับการรถไฟฟ้าแห่งประเทศไทย แต่ก็อยู่ในฐานะผู้รับสิทธิให้นำสินค้ามาจำหน่ายบริเวณตลาดนัดกรุงเทพมหานคร ทั้งนี้ การที่ตลาดนัดกรุงเทพมหานครชำระค่าเช่าให้แก่การรถไฟฟ้าแห่งประเทศไทยไปก่อนล่วงหน้าด้วยเหตุว่า สัญญาเช่าพื้นที่ตลาดนัดกรุงเทพมหานคร (จตุจักร) ที่ทำไว้จะสิ้นสุดลงในวันที่ ๒ มกราคม ๒๕๕๕ ซึ่งตลาดนัดกรุงเทพมหานครยังคงค้างชำระค่าเช่าอยู่ จึงจำเป็นที่จะต้องชำระโดยเร็วเพื่อจะได้เป็นผลต่อการตัดสินใจในการเจรจาขอต่อสัญญาเช่าที่ดินต่อไปอีก ๓๐ ปี ในกรณีนี้ จึงมิได้เป็นการเร่งด่วนในการตัดสินใจ แต่ดำเนินการไปเพื่อผลประโยชน์ของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

จากการอภิปรายซักถามในที่ประชุมได้ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ทั้งฝ่ายตลาดนัดกรุงเทพมหานคร และฝ่ายผู้ร้องเรียนต่างมีความเห็นและข้อกล่าวอ้างที่แตกต่างกันซึ่งยังไม่อาจจะหาแนวทางหรือข้อตกลงร่วมกันได้ในขณะนี้ ฉะนั้น คณะกรรมการจึงให้มีการรวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้วจะพิจารณาเพื่อหาแนวทางในการดำเนินการต่อไป โดยในการประชุมครั้งนั้น ที่ประชุมได้ขอให้ตลาดนัดกรุงเทพมหานครจัดส่งหลักฐานหรือเอกสารที่เกี่ยวข้องในการประกอบการพิจารณา ดังนี้

๑. จำนวนรายชื่อผู้ค้าแผงและประเภทของผู้ที่ใช้ประโยชน์จากพื้นที่ภายในตลาดนัด ตามที่ตลาดนัดกรุงเทพมหานครได้กล่าวอ้างในเรื่องของค่าเช่าสถานที่ของผู้ค้า ซึ่งถ้าเรียกเก็บได้ตามเป้าหมายจะได้จำนวนเงินประมาณ ๘๗ ล้านบาท

๒. จำนวนรายชื่อผู้ค้าแผงและประเภทผู้ที่ใช้ประโยชน์จากพื้นที่ภายในตลาดนัด ตามที่ตลาดนัดกรุงเทพมหานครได้กล่าวอ้างในเรื่องของค่าเช่าสถานที่ของผู้ค้า ซึ่งในปัจจุบันเก็บได้ประมาณ ๕๗ ล้านบาท

๓. แหล่งที่มาของจำนวนเงินกว่า ๘๔ ล้านบาท ที่กองอำนวยการตลาดนัดกรุงเทพมหานคร เรียกเก็บจากผู้ค้าแผง และเหตุผลที่ไม่ได้ชำระจำนวนเงินดังกล่าวตั้งแต่รับทราบค่าเช่าค้างชำระจากการรถไฟแห่งประเทศไทย

ทั้งนี้ หากตลาดนัดกรุงเทพมหานครมีหลักฐานหรือเอกสารใดที่เกี่ยวข้องซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการพิจารณานั้น ขอให้ส่งหลักฐานหรือเอกสารดังกล่าวมาประกอบการพิจารณาด้วย

การดำเนินการ

๑. คณะกรรมการการปกครอง สมาชิกแทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๖๔๘๓/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๓ ถึงกองอำนวยการตลาดนัดกรุงเทพมหานคร เพื่อขอให้ชี้แจงรายละเอียดตามประเด็นที่ที่ประชุมคณะกรรมการได้ขอให้ตลาดนัดกรุงเทพมหานครจัดส่งหลักฐานหรือเอกสารที่เกี่ยวข้องในการประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการ ตามข้อ ๑. ข้อ ๒. และข้อ ๓. ข้างต้น

๒. กองอำนวยการตลาดนัดกรุงเทพมหานครได้มีหนังสือ ที่ กท ๐๒๐๐/ กนก.๐๕๒ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๔ ถึงคณะกรรมการการปกครอง เพื่อชี้แจงข้อมูลเกี่ยวกับประเภทของค่าเช่าสถานที่ แหล่งที่มาของจำนวนเงินกว่า ๘๔ ล้านบาทที่กองอำนวยการตลาดนัดกรุงเทพมหานครเรียกเก็บจากผู้ค้าแผง และเหตุผลที่ไม่ได้ชำระเงินจำนวนดังกล่าวนับตั้งแต่รับทราบค่าเช่าค้างชำระจากการรถไฟแห่งประเทศไทยตามคำขอเพิ่มเติมของคณะกรรมการมีรายละเอียดดังนี้

๑) แหล่งที่มาของจำนวนเงิน ๘๔ ล้านบาทที่ได้เรียกเก็บจากผู้ค้า คือ การรถไฟแห่งประเทศไทย ได้มีหนังสือที่ บส./จส.๑/๔๖๕/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๓ เรียกให้กองอำนวยการตลาดนัดกรุงเทพมหานครนำเงินค่าเช่าค้างชำระจำนวน ๘๔,๔๒๒,๙๐๒ บาท มาชำระให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน

๒) ค่าเช่าค้างชำระจำนวน ๘๔,๔๒๒,๙๐๒ บาท เป็นค่าเช่าค้างชำระอันเนื่องมาจากการที่กองอำนวยการตลาดนัดฯ ได้ชำระค่าเช่าในอัตราเดิมมาโดยตลอด คือ ๓๒ บาทต่อตารางเมตร แต่การรถไฟแห่งประเทศไทยยังคงยืนยันที่จะเรียกเก็บค่าเช่าในอัตรา ๖๔ บาทต่อตารางเมตร ตั้งแต่วันที่ ๒ มกราคม ๒๕๔๔ ถึงวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๑ และเรียกเก็บค่าเช่าในอัตรา ๑๙๑.๑ บาทต่อตารางเมตร ตั้งแต่วันที่ ๒ มกราคม ๒๕๕๑ ถึงวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๔ และยังมีค่าเช่าค้างชำระในส่วนในพื้นที่กองอำนวยการตลาดนัดฯ อีกจำนวน ๕๐๐,๑๘๒.๐๐ บาท ซึ่งผู้บริหารในยุคก่อนนี้ ได้พยายามเจรจาให้คงอัตราค่าเช่าในจำนวน ๓๒ บาทต่อตารางเมตรมาโดยตลอดแต่ก็ไม่เป็นผล จึงเกิดเป็นยอดค่าเช่าค้างชำระจำนวนดังกล่าว ซึ่งผู้ค้าทราบเรื่องการขึ้นค่าเช่าของการรถไฟแห่งประเทศไทยมาโดยตลอด และเมื่อกองอำนวยการตลาดนัดกรุงเทพมหานคร จะดำเนินการเรียกเก็บค่าเช่าใช้สถานที่เพิ่มขึ้นเพื่อรองรับต่อการขึ้นค่าเช่าของการรถไฟแห่งประเทศไทย ผู้ค้าแผงก็ไม่ยินยอมให้เรียกเก็บโดยอ้างว่าให้ชะลอไว้ก่อน เพราะตลาดนัดกรุงเทพมหานครยังมิได้ชำระค่าเช่าให้การรถไฟแห่งประเทศไทย หากมีการชำระค่าเช่าที่เพิ่มขึ้นให้การรถไฟแห่งประเทศไทยแล้ว จะยินยอมชำระให้กับกองอำนวยการตลาดนัดกรุงเทพมหานครทันที

๓) กองอำนวยการตลาดนัดกรุงเทพมหานคร ได้นำเงินค่าเช่าค้างชำระจำนวน ๘๔,๔๒๒,๙๐๒ บาท มาจัดสรรเพื่อเรียกเก็บจากผู้ที่ใช้ประโยชน์จากพื้นที่ภายในตลาดนัดกรุงเทพมหานคร ทั้งหมด ซึ่งได้แบ่งพื้นที่ภายในตลาดนัดกรุงเทพมหานครออกเป็น ๓ ส่วน คือ พื้นที่ธุรกิจ ถนนสาธารณะ และสวนสาธารณะ โดยพื้นที่ธุรกิจได้แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน คือ แผงค้ากึ่งถาวรที่มีทะเบียนแผงค้า

จำนวน ๘,๘๐๗ แผงคำ คิดเป็นประมาณ ๘๕% ของยอดค่าเช่าค้างจ่าย ซึ่งเฉลี่ยออกมาแล้วจะต้องชำระเพิ่มเติมแผงคำละ ๘,๑๐๐ บาท และพื้นที่ที่เอกชนเข้าใช้ประโยชน์ เช่น ธนาคารพาณิชย์ต่างๆ มูลนิธิ บริษัทเอกชน และรวมถึงแผงคำที่ไม่มีทะเบียนด้วย เช่น แผงคำบริเวณหอนาฬิกา แผงคำซุ้มไก่ ซึ่งคิดเป็นประมาณ ๑๕% ของยอดค้างชำระค่าเช่าดังกล่าว โดยเฉลี่ยเรียกเก็บเพิ่มเติมกับทุกภาคส่วนที่ใช้พื้นที่ในตลาดนัดกรุงเทพมหานคร

๔) กองอำนวยการตลาดนัดกรุงเทพมหานคร ได้มีการพบปะหารือร่วมกันของผู้แทน ๓ ฝ่าย ระหว่าง ผู้บริหารตลาดนัดกรุงเทพมหานคร หัวหน้าตัวแทนผู้ค้าตลาดนัดจตุจักร และผู้แทนจากกรุงเทพมหานคร ซึ่งจากการพบปะหารือร่วมกัน ผู้ค้าส่วนใหญ่ได้มีมติเป็นเอกฉันท์ให้เรียกเก็บค่าเช่าที่ค้างชำระแผงคำละ ๘,๑๐๐ บาท

๓. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๑๔๖๓/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๔ ถึงนายณรงค์ จิตต์เนื่อง (ผู้ร้อง) เพื่อแจ้งข้อมูลตามหนังสือที่กองอำนวยการตลาดนัดกรุงเทพมหานครชี้แจงมายังคณะกรรมการตามข้อ ๒.

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๔ เป็นผลให้กรรมการพ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

การดำเนินการของคณะกรรมการการปกครอง

สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔)

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๓ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๔ ที่ประชุมได้ลงมติตั้งคณะกรรมการการปกครอง ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๓๕ ประกอบข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๒ ซึ่งคณะกรรมการการปกครอง ได้ดำเนินการพิจารณาในเรื่องนี้ต่อเนื่องจากคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) ดังนี้

๑. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๑๔๖/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๔ ถึงผู้อำนวยการตลาดนัดกรุงเทพมหานคร ขอทราบผลความคืบหน้าเรื่องร้องเรียนการขอให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงในการบริหารงานของตลาดนัดกรุงเทพมหานคร ที่นำเงินทุนของกองอำนวยการตลาดนัดกรุงเทพมหานครสำรองจ่ายเป็นค่าเช่าที่ดินที่ค้างชำระให้กับ การรถไฟแห่งประเทศไทย แล้วไปจัดสรรเรียกเก็บค่าเช่าจากผู้ที่ใช้ประโยชน์ในพื้นที่ภายในตลาดนัด กรุงเทพมหานคร (จตุจักร) ทดแทนเงินสำรองที่ได้จ่ายเป็นค่าเช่าที่ดินดังกล่าวเพิ่มขึ้นจากเดิมรวมเป็นจำนวนเงินแผงละ ๘,๑๐๐ บาท โดยในการประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) ได้ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ทั้งฝ่ายตลาดนัดกรุงเทพมหานครและฝ่ายผู้ร้องเรียนต่างมีความเห็นและข้อกล่าวอ้างที่แตกต่างกัน ซึ่งกองอำนวยการตลาดนัดกรุงเทพมหานครก็ได้จัดส่งเอกสารที่เกี่ยวข้องชี้แจงข้อมูลเพิ่มเติมแล้ว ปัจจุบันมีผลความคืบหน้าในการดำเนินการของตลาดนัดกรุงเทพมหานครอย่างไร

๒. กองอำนวยการตลาดนัดกรุงเทพมหานคร ได้มีหนังสือ ที่ กท๐๒๐๐/กน.๙๙๑ ลงวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ถึงคณะกรรมการการปกครอง ชี้แจงความคืบหน้าในเรื่องนี้สรุปได้ว่า ค่าเช่าค้างชำระจำนวน ๘๔,๔๒๒,๙๐๒ บาท เป็นค่าเช่าค้างชำระอันเนื่องมาจากการที่กองอำนวยการตลาดนัดฯ ได้ชำระค่าเช่า

ให้การรถไฟแห่งประเทศไทยในอัตราเดิม คือ ๓๒ บาทต่อตารางเมตร แต่การรถไฟแห่งประเทศไทยต้องการเรียกเก็บค่าเช่าในอัตรา ๖๔ บาทต่อตารางเมตร ตั้งแต่วันที่ ๒ มกราคม ๒๕๕๔ ถึงวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๑ และเรียกเก็บค่าเช่าในอัตรา ๑๙๑.๑ บาทต่อตารางเมตร ตั้งแต่วันที่ ๒ มกราคม ๒๕๕๑ ถึงวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๔ ตามที่การรถไฟแห่งประเทศไทยได้มีการขอขึ้นค่าเช่าที่ดินกับตลาดนัดกรุงเทพมหานครมาแล้ว นอกจากนั้น ยังมีค่าเช่าค้างชำระเดิมในส่วนของพื้นที่กองอำนวยการตลาดนัดฯ อีกจำนวน ๕๐๐,๑๘๒ บาท ซึ่งผู้บริหารในยุคนั้น ได้พยายามเจรจากับการรถไฟแห่งประเทศไทยให้คงอัตราค่าเช่าเดิมในอัตรา ๓๒ บาทต่อตารางเมตรมาโดยตลอด แต่ไม่เป็นผล จึงเกิดเป็นยอดค่าเช่าค้างชำระจำนวนดังกล่าว

ทั้งนี้ กองอำนวยการตลาดนัดกรุงเทพมหานครได้นำเงินทุนของกองอำนวยการตลาดนัดฯ สรรองจ่ายเป็นค่าเช่าที่ดินที่ค้างชำระให้การรถไฟแห่งประเทศไทยเป็นจำนวนเงิน ๘๔,๔๒๒,๙๐๒ บาท ไปก่อนแล้วจึงนำยอดเงินที่สรรองจ่ายดังกล่าวมาจัดสรรเพื่อเรียกเก็บค่าเช่าจากผู้ที่ใช้ประโยชน์จากพื้นที่ภายในตลาดนัดกรุงเทพมหานครทั้งหมด ซึ่งภายในตลาดนัดฯ ได้แบ่งพื้นที่ออกเป็น ๓ ส่วน คือ พื้นที่ธุรกิจ ถนนสาธารณะ และสวนสาธารณะ โดยพื้นที่ธุรกิจได้แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน คือ แผงค้ากึ่งถาวรที่มีทะเบียน แผงค้า จำนวน ๘,๘๐๗ แผงค้า คิดเป็นประมาณ ๘๕% ของยอดค่าเช่าค้างจ่าย โดยเฉลี่ยออกมาแล้วจะต้องชำระเพิ่มเติมแผงค้าละ ๘,๑๐๐ บาท และพื้นที่ที่เอกชนเข้าใช้ประโยชน์ เช่น ธนาคารพาณิชย์ มูลนิธิบริษัทเอกชน และรวมถึงแผงค้าที่ไม่มีทะเบียน เช่น แผงค้าบริเวณหอานาฬิกา แผงค้าซุ้มไก่ ซึ่งคิดเป็นประมาณ ๑๕% ของยอดค้างชำระค่าเช่าดังกล่าว

ปัจจุบัน กองอำนวยการตลาดนัดกรุงเทพมหานครได้ดำเนินการจัดเก็บค่าใช้สถานที่เพิ่มเติมจากผู้ค้าทั้งหมดภายในตลาดนัดฯ เพื่อดำเนินการชำระค่าเช่าที่การรถไฟแห่งประเทศไทยเรียกเก็บเพิ่มเติมเป็นที่เรียบร้อยแล้ว แต่ขณะเดียวกันก็ได้มีผู้ค้ากลุ่มหนึ่งนำคดีขึ้นฟ้องต่อศาลปกครอง ซึ่งอยู่ระหว่างกระบวนการพิจารณาในชั้นศาล หากผลการพิจารณาเป็นประการใดจะแจ้งให้คณะกรรมการทราบต่อไป

๓. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๐๖๓/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๕๖ ขอทราบผลความคืบหน้าจากผู้อำนวยการตลาดนัดกรุงเทพมหานคร ได้นำเงินทุนของกองอำนวยการตลาดนัดกรุงเทพมหานครสรรองจ่ายเป็นค่าเช่าที่ดินที่ค้างชำระให้การรถไฟแห่งประเทศไทยแล้วไปจัดสรรเรียกเก็บค่าเช่าจากผู้ที่ใช้ประโยชน์ในพื้นที่ภายในตลาดนัดกรุงเทพมหานคร (จตุจักร) ที่กองอำนวยการตลาดนัดกรุงเทพมหานคร แจ้งว่า ได้ดำเนินการจัดเก็บค่าใช้สถานที่เพิ่มเติมจากผู้ค้าทั้งหมดภายในตลาดนัดจตุจักร เพื่อดำเนินการชำระค่าเช่าที่การรถไฟแห่งประเทศไทยเรียกเก็บเพิ่มเติมเป็นที่เรียบร้อยแล้ว แต่กรณีเดียวกันนี้ก็มีผู้ค้ากลุ่มหนึ่งนำคดีขึ้นฟ้องร้องต่อศาลปกครองและอยู่ระหว่างกระบวนการพิจารณาในชั้นศาล นั้น จึงขอทราบผลการดำเนินการ ปัญหา ตลอดจนรายละเอียดข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นภายหลังจากการจัดเก็บค่าใช้สถานที่เพิ่มเติม อีกทั้งกรณีที่มีผู้ค้ากลุ่มหนึ่งนำคดีขึ้นฟ้องร้องต่อศาลปกครองและอยู่ระหว่างกระบวนการพิจารณาในชั้นศาลนั้น ผู้ค้ากลุ่มดังกล่าวหมายรวมถึงผู้ร้อง (นายณรงค์ จิตต์เนื่อง) ด้วยหรือไม่ และปัจจุบันกรณีนี้มีความคืบหน้าของการพิจารณาคดีเป็นประการใด

๔. กองอำนวยการตลาดนัดกรุงเทพมหานคร ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กท ๐๒๐๐/กนก ๐๒๙ ลงวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๖ แจ้งผลความคืบหน้าตามข้อ ๓. ว่า ตลาดนัดกรุงเทพมหานครได้ดำเนินการจัดเก็บค่าใช้สถานที่เพิ่มเติมจากผู้ค้าทั้งหมดภายในตลาดนัดจตุจักรเพื่อนำไปชำระค่าเช่าที่ดินที่การรถไฟ

แห่งประเทศไทยมีการเรียกเก็บเพิ่มเติมเสร็จเรียบร้อยแล้ว และปัจจุบันกรุงเทพมหานครมีได้บริหารงานตลาดนัดจตุจักร เนื่องจากการรถไฟแห่งประเทศไทยไม่ต่อสัญญาเช่าที่ดินให้กับกรุงเทพมหานครและได้เข้ามาดำเนินการบริหารตลาดนัดจตุจักรเอง ซึ่งขณะนี้การบริหารงานตลาดนัดจตุจักรยังมีข้อพิพาทที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (กยพ.)

ส่วนผลความคืบหน้าคดีที่มีกลุ่มผู้ค้าภายในตลาดนัดฟ้องต่อศาลปกครองนั้น ขณะนี้ศาลปกครองกลางได้มีคำพิพากษายกฟ้องแล้วจำนวน ๒ คดี และมีคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองอีกหนึ่งคดี และจากการตรวจสอบรายชื่อผู้ฟ้องคดีทั้งหมดแล้วไม่ปรากฏรายชื่อของนายณรงค์ จิตต์เนื่อง เป็นผู้ฟ้องคดีด้วยแต่อย่างใด

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๑๐ วันพุธที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๔

ครั้งที่ ๙๘ วันพุธที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๖

- นางสาวสาวิตรี นาวิระ วิทยาการปฏิบัติการ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๑๖

เรื่องพิจารณา การออกเอกสารสิทธิที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัยของราษฎร หมู่ที่ ๗ หมู่ที่ ๑๓ และหมู่ที่ ๑๔ ตำบลบ้านกล้วย อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย

ผู้เสนอ นายสมชาย พุ่มธนวัฒน์ และคณะ
(เรื่องสืบเนื่องของคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓))

ข้อเท็จจริง

ผู้ร้อง (นายสมชาย พุ่มธนวัฒน์) และคณะอ้างว่า ได้อยู่อาศัยทำกินในที่ดินรกร้างว่างเปล่าที่เรียกว่า “ทุ่งคุยทอง” มาเป็นเวลานาน ต่อมาเมื่อปี ๒๔๗๑ กระทรวงมหาดไทยได้มีประกาศและขึ้นทะเบียนให้ “ทุ่งคุยทอง” เป็นที่สาธารณประโยชน์ทำให้ราษฎรที่อาศัยอยู่ก่อนไม่สามารถขอกออกเอกสารสิทธิในที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัยได้ จนกระทั่งปี ๒๔๙๗ เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสุโขทัยได้แจ้งให้ราษฎรที่ครอบครองที่ดินบริเวณ “ทุ่งคุยทอง” มาแจ้งการครอบครองที่ดินตามแบบ ส.ค.๑

ในปี ๒๕๔๕ - ๒๕๔๖ เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสุโขทัยได้แจ้งกับราษฎรที่ครอบครองที่ดินบริเวณดังกล่าวว่า ทางราชการจะดำเนินการออกเอกสารสิทธิเป็นโฉนดที่ดินให้กับผู้ที่ครอบครองที่ดินโดยเจ้าพนักงานที่ดินได้เก็บรวบรวมเอกสารแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน ส.ค.๑ ฉบับจริงไปทั้งหมดภายหลังจากนั้นระยะเวลาได้ล่วงผ่านไปหลายปีก็ไม่มีความคืบหน้าในการออกเอกสารสิทธิ ราษฎรจึงได้สอบถามความคืบหน้าไปยังเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสุโขทัย ซึ่งได้รับคำตอบว่าไม่สามารถออกเอกสารสิทธิในที่ดินได้ เนื่องจากเป็นพื้นที่ทับซ้อนกับพื้นที่สาธารณประโยชน์ “ทุ่งคุยทอง” จากกรณีดังกล่าวทำให้ราษฎรได้รับความเดือดร้อน แต่มีข้อสังเกตตามการกล่าวอ้างของผู้ร้องว่า มีผู้ครอบครองที่ดินบางรายที่มีฐานะหรือเป็นพวกนายทุนได้มีการขอรังวัดและออกเอกสารสิทธิเป็นโฉนดที่ดินได้ทั้งๆ ที่ที่ดินดังกล่าวอยู่ในพื้นที่สาธารณประโยชน์ “ทุ่งคุยทอง” เช่นกัน

การพิจารณา

คณะกรรมการได้พิจารณาเรื่องนี้โดยรับฟังข้อเท็จจริง ข้อมูลหมาย ระเบียบและความเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสรุปได้ว่า พื้นที่บริเวณดังกล่าวได้มีการประกาศเป็นพื้นที่สาธารณประโยชน์ “ทุ่งคุยทอง” ตั้งแต่ปี ๒๔๗๑ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นพื้นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภทพลเมืองใช้ประโยชน์ร่วมกัน ต่อมาได้มีการประกาศให้ที่ดินในเขตอำเภอเมืองสุโขทัยเป็นที่ดิน ส.ป.ก โดยพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เมื่อวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๒๘ ซึ่งรวมถึงที่ดินบริเวณพิพาทของผู้ร้องด้วย

สำหรับปัญหาที่ทำให้ไม่สามารถออกเอกสารสิทธิได้นั้นเกิดจากการทับซ้อนของประกาศกระทรวงมหาดไทยเมื่อปี ๒๔๗๑ ให้เป็นพื้นที่สาธารณประโยชน์กับพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ดังนั้น ในการแก้ไขปัญหาการออกเอกสารสิทธิในพื้นที่สาธารณประโยชน์ “ทุ่งคุยทอง” นั้นจะต้องดำเนินการให้ทราบแนวเขตที่ดินให้ชัดเจนเสียก่อนโดยการรังวัดเพื่อออกเป็นหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง และจัดทำแผนที่การครอบครองที่ดินเพื่อนำไปประกอบการพิจารณาถอนสภาพการเป็นพื้นที่สาธารณประโยชน์ แล้วจัดให้แก่ราษฎรต่อไป

ซึ่งในปี ๒๕๔๗ ทางราชการได้มีการสำรวจและทำการรังวัดที่ดินปรากฏว่า พื้นที่บริเวณดังกล่าวมีหลักฐานการครอบครองที่ดินเป็น ส.ค.๑ ใบจอง น.ส.๓ ทั้งหมดจำนวน ๑๗๑ ราย ได้มีการออกโฉนดที่ดินให้ราษฎรแล้วจำนวน ๒๒ ราย และมาขอออกเฉพาะรายอีกจำนวน ๘ ราย รวมจำนวนราษฎรที่ได้ครอบครองและได้รับเอกสารสิทธิ์แล้วจำนวนทั้งสิ้น ๓๐ ราย ส่วนที่เหลือยังไม่สามารถดำเนินการออกเอกสารสิทธิ์ให้ได้จำนวน ๑๔๑ ราย เนื่องจากอยู่ในเขตพื้นที่สาธารณประโยชน์ทั้งหมด ประกอบกับในปี ๒๕๓๙ สำนักงานที่ดินจังหวัดสุโขทัยได้ทำการรังวัดที่ดินบริเวณนี้เพื่อกำหนดแนวเขตให้ชัดเจนและให้ออกเป็นหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงปรากฏว่า ไม่สามารถออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงได้ เนื่องจากไม่สามารถชี้อาณาเขตทางทะเลเป็นได้ ทั้งยังมีราษฎรที่มีเอกสารสิทธิ์และไม่มีเอกสารสิทธิ์ได้ทำการคัดค้านการรังวัดที่ดินเป็นจำนวนมาก ซึ่งผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการจัดการที่ดินของรัฐให้ข้อมูลว่า การแก้ไขปัญหาดังกล่าวสามารถกระทำได้เป็น ๒ แนวทาง คือ

๑. ปัญหาดังกล่าวติดขัดที่ขั้นตอนการสำรวจที่ดิน ซึ่งไม่สามารถดำเนินการพิสูจน์สิทธิ์ให้ชัดเจนได้ว่าการครอบครองโดยชอบหรือไม่ ดังนั้น จะต้องแก้ไขปัญหาด้วยการพิสูจน์สิทธิ์ให้ชัดเจนเพื่อให้ได้ข้อยุติในระดับหนึ่ง ซึ่งจะต้องได้รับความร่วมมือจากผู้ร้องหรือราษฎรในพื้นที่ด้วย

๒. เนื่องจากที่ดินบริเวณนี้เป็นที่ดินสาธารณประโยชน์หากจะต้องมีการยกเลิกเพิกถอนที่สาธารณประโยชน์ จะต้องออกเป็นพระราชบัญญัติซึ่งเป็นแนวทางที่ต้องพิจารณาดำเนินการต่อไป

การดำเนินการ

๑. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) ได้เสนอในที่ประชุมให้จังหวัดสุโขทัยตั้งคณะทำงานขึ้นเพื่อพิจารณาแก้ไขปัญหาการออกเอกสารสิทธิ์ในที่ดินบริเวณพิพาท โดยให้มีตัวแทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการ และคณะกรรมการการปกครองจะมอบหมายผู้แทนคณะกรรมการเข้าร่วมพิจารณา เพื่อดิตตามความคืบหน้าการดำเนินการ แล้วให้รายงานผลการพิจารณาให้ทราบเป็นระยะๆ ประกอบด้วย

๑) นายวิรัตน์	วิริยะพงษ์	เลขานุการคณะกรรมการการปกครอง
๒) นายกษิต	ภิรมย์	ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการการปกครอง

๒. จังหวัดสุโขทัย ได้มีหนังสือ ที่ สท ๐๐๑๙.๑/๑๖๑๑ ลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ รายงานผลการดำเนินการว่า เจ้าหน้าที่ได้เข้าทำการสำรวจรังวัดเพื่อออกโฉนดที่ดินตามโครงการเร่งรัดการออกโฉนดที่ดินประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๔๗ รวมทั้งสิ้น ๑๗๑ ราย และดำเนินการออกโฉนดที่ดินให้แล้วจำนวน ๓๐ ราย คงเหลือทั้งสิ้น ๑๔๑ ราย ซึ่งในส่วนที่เหลือจะส่งให้ศูนย์อำนวยการเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินจังหวัดกำแพงเพชร - สุโขทัยดำเนินการต่อไป ทั้งนี้ จังหวัดสุโขทัยได้มีคำสั่งจังหวัดที่ ๒๖๗/๒๕๕๒ แต่งตั้งคณะทำงานศึกษาปัญหาที่สาธารณะประโยชน์ “ทุ่งคุยทอง” อีกด้วย

๓. จังหวัดสุโขทัย ได้มีหนังสือ ที่ สท ๐๐๑๙.๕/๒๗๑๘ ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๒ รายงานผลความคืบหน้าว่า ในการแก้ไขปัญหาการออกเอกสารสิทธิ์ในที่ดินสาธารณะประโยชน์ “ทุ่งคุยทอง” ลำดับแรกต้องทราบแนวเขตที่ดินสาธารณประโยชน์ “ทุ่งคุยทอง” โดยการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงให้เสร็จเรียบร้อยก่อนและในขณะเดียวกันการรังวัดหากมีการคัดค้านการรังวัดจะได้ทำแผนที่ในส่วนที่คัดค้านและนำเข้าสู่ขั้นตอนกระบวนการทางกฎหมายเพื่อพิสูจน์สิทธิ์ต่อไป สำหรับปัญหาของเรื่องขอบเขตคณะทำงานได้พิจารณาแล้ว จึงมีมติให้นำแนวเขตที่สำรวจรังวัดของ ส.ป.ก. ปี ๒๕๓๓ เป็นหลักโดยขอให้ท้องถิ่นให้ความร่วมมือในการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงครั้งนี้ด้วย พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์ให้ราษฎรทราบและเข้าใจขั้นตอนกระบวนการ

๔. จังหวัดสุโขทัย ได้มีหนังสือ ที่ สท ๐๐๑๙.๕/๖๙๔๐ ลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๒ ถึงคณะกรรมการการปกครองแจ้งว่า ได้รายงานผลดำเนินการให้กรมที่ดินทราบถึงการแก้ไขปัญหาที่ดินสาธารณประโยชน์ “ทุ่งคุยทอง” ในเบื้องต้นว่า ได้ขอให้จัดสรรงบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงที่ดินสาธารณประโยชน์ “ทุ่งคุยทอง” เป็นเงินจำนวน ๑๒๓,๐๐๐ บาท (หนึ่งแสนสองหมื่นสามพันบาทถ้วน) แต่มีปัญหาบางประการ ทำให้กรมที่ดินไม่สามารถสนับสนุนงบประมาณดังกล่าวได้ ประกอบกับพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๒๒ ให้นายอำเภอมีหน้าที่ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน และในกรณีมีข้อพิพาท ให้เบิกจ่ายงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนั้น จังหวัดสุโขทัยจึงให้อำเภอเมืองร่วมกับเทศบาลตำบลบ้านกล้วย พิจารณาจัดสรรงบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการรังวัดเพื่อออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง

อย่างไรก็ตาม จังหวัดสุโขทัยได้รับแจ้งปัญหาข้อขัดข้องจากอำเภอเมืองสุโขทัยว่า เนื่องจากขณะนั้นใกล้สิ้นปีงบประมาณ เงินรายได้ซึ่งเทศบาลตำบลบ้านกล้วยประมาณการตั้งไว้ยังได้รับการจัดสรรต่ำกว่าที่ประมาณการมาก ประกอบกับที่ดินสาธารณประโยชน์ “ทุ่งคุยทอง” ถูกน้ำท่วมขัง จึงยังไม่สามารถทำการรังวัดตรวจสอบแนวเขตที่ดินได้

๕. จังหวัดสุโขทัย ได้มีหนังสือ ที่ สท ๐๐๑๙.๕/๓๕๒๘ ลงวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๓ รายงานผลความคืบหน้าเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาที่ดินสาธารณประโยชน์ “ทุ่งคุยทอง” สรุปสาระสำคัญคือ จังหวัดสุโขทัยได้แต่งตั้งคณะทำงานศึกษาปัญหาที่ดินสาธารณประโยชน์ “ทุ่งคุยทอง” ตามคำสั่งที่ ๑๗๒/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ ขึ้นใหม่โดยยกเลิกคำสั่งจังหวัดสุโขทัยที่ ๒๖๗/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ คณะทำงานที่ตั้งขึ้นนี้ใหม่ได้มีการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๕๓ โดยมีการพิจารณาทบทวนแนวทางแก้ไขปัญหาที่ดินสาธารณประโยชน์ “ทุ่งคุยทอง” ซึ่งที่ประชุมมีมติให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นคือ เทศบาลตำบลบ้านกล้วย ยื่นคำขอประมาณการค่าใช้จ่ายในการรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง และจัดทำแผนที่การครอบครองที่ดินของราษฎรที่บุกรุกเข้าทำประโยชน์ต่อสำนักงานที่ดินจังหวัดสุโขทัย เพื่อตั้งงบประมาณค่าใช้จ่ายในการรังวัด หลังจากนั้นจึงให้ยื่นคำขอรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงแปลง “ทุ่งคุยทอง” พร้อมจัดทำแผนที่การครอบครองที่ดินของราษฎร เพื่อนำไปสู่การถอนสภาพการเป็นที่ดินสาธารณประโยชน์และนำไปจัดให้ประชาชน โดยให้เทศบาลตำบลบ้านกล้วยเป็นผู้ดำเนินการ

อย่างไรก็ตาม การทำงานของคณะทำงานศึกษาปัญหาที่ดินสาธารณประโยชน์ “ทุ่งคุยทอง” ที่ตั้งขึ้นใหม่ยังไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จ เนื่องจากรองผู้ว่าราชการจังหวัดสุโขทัย ซึ่งได้รับการแต่งตั้งให้เป็นประธานคณะทำงานฯ นั้น เป็นรองผู้ว่าราชการจังหวัดสุโขทัยเพียงปีเดียว และมีการประชุมเพียงครั้งเดียว ปรากฏว่าได้ถูกย้ายและยังไม่มีแต่งตั้งผู้ใดมาดำรงตำแหน่งรองผู้ว่าราชการจังหวัดสุโขทัย เพื่อทำหน้าที่เป็นประธานคณะทำงาน จึงทำให้ไม่สามารถทำงานได้อย่างต่อเนื่อง เรื่องดังกล่าวจึงอยู่ในระหว่างรอผลการดำเนินงานของคณะทำงาน

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายกยอสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๔ เป็นผลให้กรรมาธิการพ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

การดำเนินการของคณะกรรมการการปกครอง

สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔)

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๓ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๔ ที่ประชุมได้ลงมติตั้งคณะกรรมการการปกครอง ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๓๕ ประกอบข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๒ ซึ่งคณะกรรมการการปกครอง ได้ดำเนินการพิจารณาในเรื่องนี้ต่อเนื่องจากคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) ดังนี้

๑. คณะกรรมการการปกครอง ได้นำเรื่องร้องเรียนนี้เข้าสู่การพิจารณาเพื่อติดตามผลความคืบหน้าของการแก้ไขปัญหาของจังหวัดสุโขทัย โดยที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่า เรื่องนี้อยู่ระหว่างการดำเนินงานของคณะทำงานศึกษาปัญหาที่สาธารณประโยชน์ “ทุ่งคุยทอง” ซึ่งมีรองผู้ว่าราชการจังหวัดสุโขทัยเป็นประธานคณะทำงานฯ มาเป็นระยะเวลานานแล้ว คณะกรรมการจึงได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๑๓๔/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๔ ขอทราบผลความคืบหน้าการดำเนินการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนดังกล่าว

๒. จังหวัดสุโขทัย ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ สท ๐๐๑๙.๕/๙๙๒๕ ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ รายงานผลความคืบหน้าการแก้ไขปัญหาการออกเอกสารสิทธิ์ในที่ดินและที่อยู่อาศัยของราษฎร “ทุ่งคุยทอง” ตำบลบ้านกล้วย อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย ว่า คณะทำงานศึกษาปัญหาที่สาธารณประโยชน์ “ทุ่งคุยทอง” ได้มีมติให้เทศบาลตำบลบ้านกล้วย ยื่นคำขอประมาณการค่าใช้จ่ายในการรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงและจัดทำแผนที่การครอบครองที่ดินของราษฎรที่บุกรุกเข้าทำประโยชน์ต่อสำนักงานที่ดินจังหวัดสุโขทัย เพื่อตั้งงบประมาณค่าใช้จ่ายในการรังวัด หลังจากนั้นให้ยื่นคำขอรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงแปลง “ทุ่งคุยทอง” พร้อมจัดทำแผนที่การครอบครองที่ดินของราษฎร เพื่อนำไปสู่การเพิกถอนสภาพการเป็นที่ดินสาธารณประโยชน์ดังกล่าวตามมาตรา ๘ และนำไปจัดให้แก่ประชาชนตามมาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการ แต่จนถึงบัดนี้เทศบาลตำบลบ้านกล้วย ยังมิได้ดำเนินการตามมติของคณะทำงานฯ ดังกล่าว และจังหวัดสุโขทัย ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๐๐๑๙.๕/ว ๓๒๘๘ ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ไปยังเทศบาลตำบลบ้านกล้วย เพื่อสอบถามผลความคืบหน้าและติดตามเร่งรัดไปยังเทศบาลตำบลบ้านกล้วยแล้ว

๓. คณะกรรมการการปกครอง ได้นำเรื่องร้องเรียนนี้เข้าสู่การพิจารณา เพื่อติดตามผลความคืบหน้าการแก้ไขปัญหาตามการร้องเรียนอีกครั้ง ในคราวประชุมคณะกรรมการครั้งที่ ๑๐ เมื่อวันพุธที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ โดยที่ประชุมคณะกรรมการมีความเห็นโดยสรุปดังนี้

๑) ในพื้นที่ที่มีเอกสารสิทธิ์เป็นโฉนดที่ดินหรือมี น.ส. ๓ ซึ่งมีหลักฐานชัดเจนว่าเป็นพื้นที่ที่มีการครอบครองนั้น ทางราชการหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่น่าจะมีอำนาจใดๆ เข้าไปจัดการ ยกเลิกเพิกถอนหรือกระทำการใดในที่ดินบริเวณดังกล่าวได้ แม้จะมีประกาศ ระเบียบกระทรวงมหาดไทย กฎหมายหรือระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับที่ดินที่ออกมาภายหลังก็ตาม

๒) เอกสารแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน ส.ค. ๑ ที่มีการอ้างว่าเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสุโขทัยได้จัดเก็บรวบรวมเอกสารแบบแจ้งการครอบครองที่ดินหรือ ส.ค. ๑ ฉบับจริงจากเจ้าของที่ดินนั้น ต้องมีการตรวจสอบหรือพิสูจน์ให้ได้ว่า เหตุใดจึงมีการจัดเก็บไป และราษฎรผู้ครอบครองที่ดินบริเวณดังกล่าว

มีสำเนาเอกสารอยู่หรือไม่ ทั้งนี้ หากพื้นที่สาธารณะทั้ง ๒ แปลงนี้ ราษฎรสามารถพิสูจน์ได้ว่า มี ส.ค. ๑ หรือ มีโฉนดที่ดินจริง ย่อมถือว่าเป็นสิทธิของราษฎรผู้ครอบครองที่ดินบริเวณแปลงนี้จะขอออกเอกสารสิทธิเป็นโฉนดที่ดินได้

๓) ประเด็นการร้องเรียนเกี่ยวกับการออกเอกสารสิทธิที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัยของราษฎรในเขตที่สาธารณประโยชน์ “ทุ่งคุยทอง” และ “ดงขาระโหลง” จังหวัดสุโขทัยนั้น จากการตรวจสอบของราษฎรในพื้นที่ปรากฏว่า มีผู้ครอบครองที่ดินในพื้นที่ข้างเคียงบางรายที่มีฐานะหรือเป็นนายทุนได้ขอรังวัดและขอออกเอกสารสิทธิในที่ดินบริเวณพื้นที่ข้างเคียงได้ทั้งๆ ที่อยู่ในเขตพื้นที่สาธารณประโยชน์ “ทุ่งคุยทอง” และ “ดงขาระโหลง” แต่ขณะเดียวกันราษฎรซึ่งตั้งถิ่นฐานอยู่อาศัยและประกอบอาชีพในบริเวณพื้นที่ทั้ง ๒ แปลงดังกล่าวเป็นเวลากว่า ๑๐๐ ปีแล้ว กลับไม่สามารถขอออกเอกสารสิทธิเป็นโฉนดที่ดินได้ จึงมีประเด็นต้องพิจารณาว่า การออกโฉนดที่ดินในที่ดินสาธารณะประโยชน์ทั้ง ๒ แปลงดังกล่าวได้มีการออกจริงหรือไม่ อย่างไร

๔) พื้นที่บริเวณที่สาธารณประโยชน์ “ทุ่งคุยทอง” และ “ดงขาระโหลง” จังหวัดสุโขทัยนั้น ราษฎรได้เข้าทำกินและอยู่อาศัยมาก่อนที่กระทรวงมหาดไทยได้มีประกาศและขึ้นทะเบียนให้เป็นที่ดินสาธารณะประโยชน์ก่อนหรือไม่ หากว่า ราษฎรอยู่อาศัยมาก่อนที่ได้มีการประกาศและขึ้นทะเบียนในพื้นที่แปลงดังกล่าว แล้วมีเอกสารสิทธิได้ยืนยันชัดเจน ย่อมถือว่าราษฎรเป็นผู้ครอบครองและเข้าทำประโยชน์ในที่ดินอยู่ก่อน อย่างไรก็ตาม การพิสูจน์สิทธิในที่ดินมีหลายวิธีที่เคยปฏิบัติกัน เช่น การตรวจสอบเลขทะเบียนบ้านวันเดือนปีที่มีการประกาศขึ้นทะเบียน ถ้าปรากฏว่าประชาชนได้อยู่อาศัยมาก่อนที่จะได้มีการประกาศนั้นก็สามารถดำเนินการขอเพิกถอนประกาศดังกล่าวได้

๕) ในกรณีกระทรวงมหาดไทยได้ประกาศและขึ้นทะเบียนให้เป็นที่ดินสาธารณะประโยชน์ก่อนที่ราษฎรจะได้เข้าอยู่อาศัยนั้น คณะกรรมการเห็นควรเสนอไปยังรัฐบาลเพื่อให้พิจารณาเพิกถอนการประกาศดังกล่าว เพื่อนำที่ดินพื้นที่บริเวณนี้ไปจัดสรรให้แก่ราษฎรต่อไป

๖) คณะกรรมการเห็นว่า ในการแก้ไขปัญหาที่ดินสาธารณะ “ทุ่งคุยทอง” และ “ดงขาระโหลง” นั้น เทศบาลตำบลบ้านกล้วยและองค์การบริหารส่วนตำบลตาลเตี้ยมีความจำเป็นต้องใช้งบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงในที่ดินสาธารณะประโยชน์ ดังนั้น คณะกรรมการจึงเห็นควรให้เสนอผู้ว่าราชการจังหวัดสุโขทัยเพื่อดำเนินการจัดสรรงบประมาณเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการดังกล่าว

๔. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๔๒๖/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ขอให้จังหวัดสุโขทัยเร่งรัดในการหาแนวทางการแก้ไขปัญหาเรื่องนี้ แล้วแจ้งให้คณะกรรมการทราบโดยเร็ว

๕. ในคราวประชุมคณะกรรมการครั้งที่ ๗๘ เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ ที่ประชุมเห็นว่า จังหวัดสุโขทัยยังมิได้รายงานผลความคืบหน้าการดำเนินแก้ไขปัญหาเรื่องดังกล่าวให้คณะกรรมการทราบ จึงได้มีมติให้ติดตามผลการดำเนินการเรื่องนี้ของจังหวัดสุโขทัย โดยมีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๗๙๔๓/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๕ ขอให้จังหวัดสุโขทัยรายงานผลการดำเนินการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนข้างต้นให้คณะกรรมการทราบเพื่อจะได้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๖. จังหวัดสุโขทัย ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ สท ๐๐๑๙.๕/๑๐๒๔๑ ลงวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๕ แจ้งว่า กรณีการแก้ไขปัญหาที่ดินสาธารณประโยชน์ “ทุ่งคุยทอง” และ “ดงขาระโหลง” ที่ให้เทศบาลตำบลบ้านกล้วยและองค์การบริหารส่วนตำบลตาลเตี้ย ดำเนินการยื่นคำขอประมาณค่าใช้จ่ายในการรังวัด เพื่อออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงและจัดทำแผนที่การครอบครองที่ดินของราษฎรที่บุกรุก เพื่อตั้งงบประมาณค่าใช้จ่ายในการรังวัด ซึ่งจะนำไปสู่การถอนสภาพตามมาตรา ๘ และนำไปจัดให้แก่ประชาชนตามมาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗ นั้น จังหวัดสุโขทัยได้ดำเนินการติดตามเร่งรัดมาโดยตลอด ซึ่งปรากฏว่า องค์การบริหารส่วนตำบลตาลเตี้ยได้ยื่นคำขอประมาณการค่าใช้จ่ายในการรังวัด และสำนักงานที่ดินจังหวัดสุโขทัยได้แจ้งประมาณการค่าใช้จ่าย เพื่อตั้งงบประมาณในการรังวัดให้ทราบแล้ว แต่จนถึงขณะนี้ก็ยังไม่ได้มีการยื่นคำขอออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง และจัดทำแผนที่การครอบครองที่ดินของราษฎรที่มีการบุกรุกแต่อย่างใด สำหรับเทศบาลตำบลบ้านกล้วยได้มีการยื่นคำขอประมาณการค่าใช้จ่ายในการรังวัดแต่ไม่ได้แจ้งจำนวนผู้บุกรุก จึงไม่สามารถประมาณการค่าใช้จ่ายในการรังวัดได้ และจนถึงขณะนี้ก็ยังไม่ได้มีการยื่นคำขอออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง และจัดทำแผนที่การครอบครองที่ดินของราษฎรที่มีการบุกรุกเช่นเดียวกัน

ทั้งนี้ จังหวัดสุโขทัยได้มีหนังสือไปยังเทศบาลตำบลบ้านกล้วยและองค์การบริหารส่วนตำบลตาลเตี้ย เพื่อติดตามเร่งรัดให้มีการดำเนินการในเรื่องนี้อีกครั้งหนึ่งแล้ว ซึ่งหากผลการดำเนินการปรากฏคืบหน้าหรือมีปัญหา อุปสรรค ข้อขัดข้อง ในขั้นตอนใด จังหวัดสุโขทัยจะได้รายงานให้คณะกรรมการพิจารณาต่อไป

๗. คณะกรรมการการปกครอง ได้เดินทางไปศึกษาดูงานและแก้ไขปัญหาการออกโฉนดที่ดินในเขตอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ที่สาธารณประโยชน์ “ทุ่งคุยทอง” และ “ดงขาระโหลง” ในวันที่ ๒๒ - ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ณ จังหวัดสุโขทัย โดยคณะกรรมการได้ประชุมร่วมกับผู้ว่าราชการจังหวัดสุโขทัย พร้อมหัวหน้าส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ณ ห้องประชุมศาลากลางจังหวัดสุโขทัย ซึ่งในการประชุมครั้งนั้น คณะกรรมการได้มอบหมายให้จังหวัดสุโขทัย ดำเนินการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับราษฎรตามที่มีการร้องเรียนภายใน ๔๕ วัน แล้วรายงานผลการดำเนินการให้คณะกรรมการทราบ

๘. จังหวัดสุโขทัย ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ สท ๐๐๒๐.๒/๓๗๘๔ ลงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๕๖ รายงานผลการดำเนินการความคืบหน้าในเรื่องนี้ว่า จังหวัดสุโขทัยได้แต่งตั้งคณะกรรมการประกอบด้วย รองผู้ว่าราชการจังหวัดสุโขทัย (นายสมิทธิ पालวัฒน์วิไชย) เป็นประธานกรรมการ และหัวหน้าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นกรรมการ โดยมีเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสุโขทัยเป็นกรรมการและเลขานุการ เพื่อรับผิดชอบดำเนินการเกี่ยวกับการออกโฉนดที่ดินให้แก่ราษฎรผู้ขอออกโฉนดที่ดิน ๔๒ แปลงที่เหลือในเขตอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย และการรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ที่ดินสาธารณประโยชน์ “ทุ่งคุยทอง” และ “ดงขาระโหลง” ตามคำสั่งที่ ๕๔๘/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๖ ซึ่งผลการดำเนินงานรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง “ทุ่งคุยทอง” และ “ดงขาระโหลง” สรุปได้ดังนี้

๑) ผู้ว่าราชการจังหวัดสุโขทัย มีหนังสือขอช่างรังวัดจากกรมที่ดิน จำนวน ๔ คน ไปช่วยรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงทั้ง ๒ แปลงดังกล่าว โดยให้ปฏิบัติตามที่เจ้าหน้าที่สำนักจัดการที่ดินของรัฐ กรมที่ดินแนะนำโดยให้เทศบาลตำบลบ้านกล้วยและองค์การบริหารส่วนตำบลตาลเตี้ยวางเงิน

มัดจำรังวัดเพิ่มขึ้นอีก ๕๐% ซึ่งเป็นค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าเช่าที่พัก และค่าใช้จ่ายเพื่อกรณีที่มีผู้บุกรุกจำนวนมาก และจะต้องใช้เวลาในการรังวัดเพิ่มขึ้น

๒) เมื่อวันศุกร์ที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๖ สำนักงานที่ดินจังหวัดสุโขทัยได้แจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๒ หน่วยงาน ให้วางเงินมัดจำรังวัดเพิ่มแล้ว ขณะนี้องค์การบริหารส่วนตำบลตาเลียด ได้วางเงินมัดจำรังวัดส่วนเพิ่ม ๕๐% เรียบร้อยแล้ว คงเหลือเทศบาลตำบลบ้านกล้วยอยู่ระหว่างนำเงินส่วนเพิ่มอีก ๕๐% เมื่อครบแล้วจะได้ดำเนินการรังวัดที่ดินต่อไป และจังหวัดสุโขทัยได้มีหนังสือ ที่ สท ๐๐๒๐.๓/๓๒๔๓ ลงวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๖ แจ้งข้อมูลเพิ่มเติมให้กรมที่ดินพิจารณาจัดส่งช่างรังวัดไปช่วยงานเรียบร้อยแล้ว

๙. จังหวัดสุโขทัย ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ สท ๐๐๒๐.๕/๕๑๔๔ ลงวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๖ รายงานความคืบหน้าว่า คณะกรรมการตรวจสอบและแก้ไขปัญหาการออกเอกสารสิทธิ์ที่ดินในเขตอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ที่สาธารณประโยชน์ “ทุ่งคุยทอง” และ “ดงซาระโง” ได้จัดให้มีการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๖ โดยที่ประชุมมีมติให้นำแผนที่จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาใช้เป็นแนวทางในการรังวัด สำหรับในพื้นที่สาธารณประโยชน์ “ทุ่งคุยทอง” นั้นให้ใช้แผนที่ของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดสุโขทัยมาเป็นแนวทางในการรังวัด ซึ่งจังหวัดสุโขทัยได้พิจารณามติที่ประชุมดังกล่าวแล้ว เห็นชอบตามมติที่ประชุมคณะกรรมการฯ จังหวัดสุโขทัยจึงได้สั่งการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไปดำเนินการโดยเร่งด่วนแล้ว ผลความคืบหน้าเป็นประการใด จะได้แจ้งให้คณะกรรมการทราบต่อไป

๑๐. จังหวัดสุโขทัย ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ สท ๐๐๒๐.๕/๗๒๗๓ ลงวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๖ รายงานผลความคืบหน้าการดำเนินการออกโฉนดที่ดินและการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงแปลงที่สาธารณประโยชน์ “ทุ่งคุยทอง” และ “ดงซาระโง” ว่า พื้นที่สาธารณประโยชน์ “ทุ่งคุยทอง” ในระหว่างการรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง จังหวัดสุโขทัยได้รับรายงานจากป้องกันจังหวัดว่า มีกลุ่มราษฎรประมาณ ๔๕ คน คัดค้านการรังวัดโดยอ้างว่า ไม่มีเอกสารแสดงขอบเขตที่สาธารณประโยชน์ โดยมีผู้แทน ๕ คน ยื่นหนังสือคัดค้านต่อผู้ว่าราชการจังหวัดสุโขทัย ในการนี้ สำนักงานที่ดินจังหวัดสุโขทัยจะได้นำเสนอคณะกรรมการตรวจสอบและแก้ไขปัญหาการออกเอกสารสิทธิ์ฯ ให้ออกไปทำความเข้าใจกับผู้คัดค้านต่อไป

๑๑. จังหวัดสุโขทัย ได้มีหนังสือ ที่ สท ๐๐๒๐.๕/๙๕๔๖ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๖ รายงานผลความคืบหน้าเพิ่มเติม ดังนี้

๑) เมื่อวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๖ นางสาวปาริชาติ วงศ์จร กับพวก ตัวแทนราษฎรได้นำมติที่ประชุมราษฎร หมู่ที่ ๗, ๑๓ และ ๑๔ ตำบลบ้านกล้วย อำเภอเมืองสุโขทัย มายื่นต่อนายสมิทธิ ปาลวัฒน์วิไชย รองผู้ว่าราชการจังหวัดสุโขทัย เพื่อเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาที่ดินสาธารณประโยชน์ “ทุ่งคุยทอง” ซึ่งที่ประชุมราษฎรมีมติสรุปได้ดังนี้

(๑) สนับสนุนให้มีการรังวัดออก น.ส.ล. ต่อไป เนื่องจากเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องยินยอมและให้ความยุติธรรมกับราษฎร

(๒) การรังวัดออก น.ส.ล. ขอให้ช่างรังวัดกัน เขตที่ดินที่มีหลักฐานออกเพื่อพิสูจน์สิทธิ์ในที่ดิน ได้แก่ โฉนดที่ดิน น.ส. ๓, น.ส. ๒, และ ส.ค. ๑ โดยพิสูจน์สิทธิ์ขอให้ไม่ยึดปี ๒๔๗๑ เป็นหลัก แต่ขอให้ประชาชนได้รับความยุติธรรมสูงสุด

(๓) ผู้ที่ครอบครอง ภบท.๕ ขอให้เจ้าหน้าที่ให้สิทธิเช่าต่อไปโดยไม่ระบุ ครั้วเรือนละ ๑๕ ไร่

(๔) หลังจากที่ดินออก น.ส.ล. แล้ว ถ้ารัฐจะมีการเวนคืนที่ดิน ก็ขอให้จ่ายค่าเวนคืนตามราคาประเมินปัจจุบัน

(๕) การอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในที่ดิน น.ส.ล. ขอให้มีการทำประชาคมและให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการออกเงื่อนไขต่างๆ

(๖) ขอให้รัฐช่วยออกเอกสารสิทธิ์ที่ดินอยู่อาศัยให้กับผู้อาศัยอยู่ในหมู่ที่ ๗ บ้านคลองยาง โดยในวันดังกล่าว นางสาวปาริชาติ วงศ์จร กับพวก ได้แจ้งด้วยวาจาต่อรองผู้ว่าราชการจังหวัดสุโขทัยว่า ยินยอมให้เจ้าหน้าที่จากกรมที่ดินเข้าไปรังวัดที่ดินสาธารณะได้ โดยขอสงวนสิทธิ์ของตนไว้ตามมติที่ประชุมดังกล่าว ซึ่งขณะนั้นช่างรังวัดอยู่ระหว่างทำการรังวัด และยังไม่มีรายงานว่ามีผู้คัดค้านการรังวัด

๒) สำนักงานที่ดินจังหวัดสุโขทัย มีความเห็นว่า การดำเนินการให้เป็นไปตามมติของราชฎรดังกล่าว ควรดำเนินการตามกรอบของกฎหมายเนื่องจากเป็นที่ดินของรัฐ หากจะดำเนินการให้ครบตามความต้องการของประชาชนก็ต้องพิจารณาในด้านบริบทของกฎหมาย โดยการออกพระราชกฤษฎีกาเพิกถอนที่ดินสาธารณประโยชน์แปลงดังกล่าว เนื่องจากปัจจุบันบริเวณพื้นที่นี้ไม่มีสภาพเป็นที่สาธารณประโยชน์ที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกันและเป็นที่ดินของส่วนราชการ ซึ่งจังหวัดสุโขทัย พิจารณาแล้วเห็นด้วยกับความเห็นของสำนักงานที่ดินจังหวัดสุโขทัย ทั้งนี้ หากปรากฏผลความคืบหน้า จังหวัดสุโขทัยจะรายงานให้คณะกรรมการบริหารต่อไป

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายกสภานุฎแทนราชฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นผลให้กรรมาธิการพ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราชฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

(ปัจจุบัน คณะกรรมาธิการยังมิได้รับแจ้งผลความคืบหน้าการดำเนินการเพิ่มเติมจากจังหวัดสุโขทัย)

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราชฎร

ครั้งที่ ๑๐ วันพุธที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๔

ครั้งที่ ๗๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๘๓ วันพฤหัสบดีที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๑๑๔ วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๖

ครั้งที่ ๑๑๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๖

ครั้งที่ ๑๒๒ วันพฤหัสบดีที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๕๖

ครั้งที่ ๑๓๑ วันพฤหัสบดีที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖

- นายวิจิต ปัจจโยโคธา นิติกรปฏิบัติการ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๑๗

เรื่องพิจารณา ราษฎรตำบลบ้านคลองใหญ่ อำเภอแหลมงอบ จังหวัดตราด ได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการดำเนินโครงการปรับปรุงตัวเขื่อนเพิ่มความจุน้ำของอ่างเก็บน้ำเขาระกำ จังหวัดตราด

ผู้เสนอ นายสุรพงศ์ สุทธินาค
(เรื่องสืบเนื่องของคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓))

ข้อเท็จจริง

นายสุรพงศ์ สุทธินาค ผู้ร้องอ้างว่า โครงการชลประทานตราดได้ดำเนินการปรับปรุงตัวเขื่อนเพิ่มความจุน้ำของอ่างเก็บน้ำเขาระกำด้วยการเพิ่มความสูงของตัวเขื่อนขึ้นจากเดิม ๔ เมตร โดยในการดำเนินการนั้น โครงการฯ ได้รับการจัดสรรงบประมาณก่อสร้างตั้งแต่ปี ๒๕๕๑ และได้ปรับปรุงแล้วเสร็จเมื่อวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๓ โดยจะเริ่มกักเก็บน้ำในฤดูฝนปี ๒๕๕๔ เป็นต้นไป และเมื่อเริ่มดำเนินการกักเก็บน้ำ มวลน้ำที่เพิ่มขึ้นจะเข้าท่วมที่อยู่อาศัยและที่ทำกินของราษฎรในพื้นที่รอบอ่างเก็บน้ำจำนวน ๒๕ ครัวเรือน พื้นที่ทำกินของราษฎรประมาณ ๕๐๐ ไร่

ผู้ร้องได้ประสานงานไปยังโครงการชลประทานตราดซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการดังกล่าว เพื่อขอรับเงินค่าเวนคืนที่ดินและเงินชดเชยความเสียหาย แต่ผู้ร้องได้รับการยืนยันจากผู้อำนวยการโครงการชลประทานตราดว่า ที่ดินบริเวณรอบอ่างเก็บน้ำ ได้มีการสำรวจและเวนคืนที่ดินไปแล้วในการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำครั้งแรก ดังนั้น การก่อสร้างปรับปรุงตัวเขื่อนครั้งนี้จึงไม่มีการเวนคืนที่ดินเนื่องจากพื้นที่ดังกล่าวอยู่ในเขตของกรมชลประทาน ดังนั้น ผู้ร้องจึงได้มีหนังสือถึงธนารักษพื้นที่ตราด ในฐานะหน่วยงานที่รับผิดชอบดูแลที่ดินที่ออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (นสล.) เพื่อขอให้ส่งช่างรังวัดตรวจสอบพื้นที่ของราษฎรว่า ที่ดินทำกินของผู้ร้องอยู่ในเขตพื้นที่ นสล. ของกรมธนารักษหรือไม่ ซึ่งเมื่อวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๓ กรมธนารักษได้มีหนังสือแจ้งให้ทราบว่า พื้นที่ของราษฎรบริเวณดังกล่าวอยู่นอกเขตพื้นที่ นสล. แต่อยู่ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก. ๔ - ๐๑) ของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ผู้ร้องจึงได้มีหนังสือแจ้งไปยังกรมชลประทานและปฏิรูปที่ดินจังหวัดตราดเพื่อขอให้ทางปฏิรูปที่ดินจังหวัดตราดแจ้งไปยังกรมชลประทานว่าพื้นที่ของราษฎรบริเวณดังกล่าวอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก. ๔ - ๐๑) ปัจจุบันผู้ร้องยังไม่ได้มีการเยียวยาความเสียหายที่เกิดขึ้นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะกรมชลประทานที่ได้ยืนยันมาตลอดว่า พื้นที่ของราษฎรบริเวณดังกล่าวอยู่ในเขต นสล. ของกรมชลประทาน ซึ่งทางกรมชลประทานไม่จำเป็นต้องจ่ายค่าเวนคืนที่ดิน

การพิจารณา

จากการเก็บข้อมูลปริมาณน้ำฝนที่ตกด้านเหนืออ่างเก็บน้ำเขาระกำมีปริมาณมากกว่า ๓ เท่าของความจุของอ่างเก็บน้ำ ซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหาอุทกภัยในช่วงฤดูฝนและปัญหาภัยแล้งในฤดูแล้งได้ ดังนั้น จังหวัดตราดจึงได้ว่าจ้างมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ให้ทำการศึกษาการเพิ่มความจุของอ่างเก็บน้ำเขาระกำ ผลปรากฏว่า สามารถเพิ่มความจุของอ่างเก็บน้ำได้ด้วยการเพิ่มความสูงของตัวเขื่อนจากระดับเดิมขึ้นไปอีก ๔ เมตร โดยจะกักเก็บน้ำปีละ ๑ เมตร เริ่มตั้งแต่ปี ๒๕๕๔ จนครบ ๔ เมตร ในปี ๒๕๕๗ ทั้งนี้ พื้นที่บริเวณอ่างเก็บน้ำเขาระกำเป็นพื้นที่ของกรมชลประทานที่ได้มีการออกหนังสือสำคัญที่หลวง (นสล. เลขที่ ตร.๒๒๘) เมื่อปี ๒๕๓๒ เนื้อที่รวม ๖,๗๗๐ ไร่ ๒ งาน ๑๖ ตารางวา

ทั้งนี้ กรมชลประทานได้เข้าไปตรวจสอบพื้นที่พบว่าพื้นที่บางส่วนอยู่นอกเขตพื้นที่ นสล. ของกรมชลประทาน และเมื่อกักเก็บน้ำสูงสุดน้ำจะท่วมพื้นที่บริเวณดังกล่าวอีก ๑๕๐ ไร่ ซึ่งในพื้นที่ส่วนนี้ กรมชลประทานได้ดำเนินการกันแนวเขตและจ่ายค่าชดเชยไปแล้ว แต่ในส่วนของผู้ร้องนั้น ทางกรมชลประทาน ไม่สามารถจ่ายค่าชดเชยให้ได้เนื่องจากพื้นที่ของผู้ร้องอยู่ในเขต นสล. ของกรมชลประทานที่ออกเมื่อปี ๒๕๓๒ แม้ผู้ร้องจะมีเอกสารสิทธิ์ ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ ก็ตาม เนื่องจากการประกาศเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เมื่อปี ๒๕๓๗ เป็นการออกประกาศภายหลังจากที่กรมชลประทานได้เข้าครอบครองพื้นที่แล้ว

อย่างไรก็ตาม ผู้แทนกรมธนารักษ์ได้ชี้แจงเพิ่มเติมว่า ทางธนารักษ์พื้นที่จังหวัดตราด ได้ออกสำรวจและตรวจสอบจากเอกสารหลักฐานในเบื้องต้นตามคำร้องของผู้ร้องพบว่า ที่ดินของราษฎร ไม่ได้อยู่ในเขต นสล. แต่อยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม โดยสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ระบุว่า ที่ดินของผู้ร้องที่มี ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ นั้น เมื่อตรวจสอบตามรายชื่อราษฎรที่ร้องเรียนจำนวน ๒๕ ราย พบว่า มีที่ดินอยู่ในเขต ส.ป.ก. จำนวน ๒๓ ราย โดยเป็นที่ดิน ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ ที่ออกให้เมื่อปี ๒๕๓๗

กรณีเช่นนี้ จึงเป็นปัญหาเกี่ยวกับการทับซ้อนในแนวเขตพื้นที่ นสล. ของกรมชลประทาน ที่ออกเมื่อปี ๒๕๓๒ กับพื้นที่ ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ ของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมที่ออกเมื่อปี ๒๕๓๗ อันเป็นปัญหาระหว่างกรมชลประทานกับสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ซึ่งเป็นส่วนราชการ ด้วยกันเองที่จะต้องหาแนวทางในการเยียวยาความเสียหายที่เกิดขึ้นกับราษฎรต่อไป

การดำเนินการ

จากกรณีปัญหาการทับซ้อนในแนวเขตพื้นที่ระหว่างกรมชลประทานกับสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม คณะกรรมการการปกครอง สมาชิกแทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) จึงมอบหมายในที่ประชุม ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังนี้

๑. ให้มีการตรวจสอบพื้นที่ดังกล่าวร่วมกันระหว่างกรมธนารักษ์ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และกรมชลประทาน โดยมีตัวแทนของจังหวัดตราดเข้าร่วมตรวจสอบด้วยว่า พื้นที่ดังกล่าว อยู่ในการครอบครองของหน่วยงานใด แล้วให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความช่วยเหลือราษฎรที่ได้รับ ความเดือดร้อนต่อไป ทั้งนี้ ต้องไม่ขัดต่อระเบียบหรือกฎหมาย

๒. ให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตรวจสอบการออกเอกสารสิทธิ์และยืนยัน กับราษฎรว่า พื้นที่ดังกล่าวอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินหรือไม่ ทั้งให้กรมธนารักษ์ตรวจสอบพื้นที่ของราษฎรดังกล่าวว่า อยู่ในเขตหนังสือสำคัญที่หลวงหรือไม่

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายกย่องสมาชิกแทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๔ เป็นผลให้กรรมการการ พ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสมาชิกแทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

การดำเนินการของคณะกรรมการการปกครอง

สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔)

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๓ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๔ ที่ประชุมได้ลงมติตั้งคณะกรรมการการปกครอง ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๓๕ ประกอบข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๒ ซึ่งคณะกรรมการการปกครอง ได้ดำเนินการพิจารณาในเรื่องนี้ต่อเนื่องจาก คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) ดังนี้

๑. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๙๙/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๔ ถึงอธิบดีกรมชลประทาน ขอรบผลความคืบหน้า การดำเนินการตรวจสอบแนวเขตพื้นที่ที่มีการทับซ้อนบริเวณอ่างเก็บน้ำเขาระกำ จังหวัดตราด

๒. กรมชลประทาน ได้มีหนังสือกรมชลประทาน ที่ กษ ๐๓๐๓/๑๐๗๘๐ ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ชี้แจงผลความคืบหน้าการดำเนินการดังกล่าวว่า กรมชลประทานได้มีการประสานทางจังหวัดตราด เพื่อดำเนินการและจังหวัดตราดได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานแก้ไขปัญหาข้อร้องเรียน กรณีความเดือดร้อน เสียหายจากการดำเนินโครงการดังกล่าวแล้วเมื่อวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๔ ซึ่งปัจจุบันอยู่ในระหว่างดำเนินการ ของคณะทำงานชุดนี้

คณะกรรมการได้พิจารณารายงานผลความคืบหน้าดังกล่าวแล้ว เห็นควรให้มีหนังสือถึง ผู้ว่าราชการจังหวัดตราด เพื่อขอรบผลความคืบหน้าการดำเนินการตรวจสอบแนวเขตพื้นที่ที่มีการทับซ้อน บริเวณอ่างเก็บน้ำเขาระกำ จังหวัดตราด

๓. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๔๒๙/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดตราด ขอให้เร่งรัดดำเนินการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนเสียหาย จากการดำเนินการโครงการปรับปรุงตัวเขื่อนเพิ่มความจุของอ่างเก็บน้ำเขาระกำ จังหวัดตราด

๔. ในคราวประชุมคณะกรรมการการปกครอง ครั้งที่ ๒๓ วันพุธที่ ๔ มกราคม ๒๕๕๕ คณะกรรมการได้พิจารณาเรื่องดังกล่าว โดยเชิญผู้แทนจากกรมชลประทานเข้าร่วมประชุม ซึ่งจากการ ประชุมปรากฏข้อเท็จจริงตามการชี้แจงของกรมชลประทาน ดังนี้

จังหวัดตราด ได้มีคำสั่งจังหวัดตราด ที่ ๔๓๖/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๔ แต่งตั้ง คณะทำงานแก้ไขปัญหาข้อร้องเรียนกรณีได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการดำเนินโครงการปรับปรุง ตัวเขื่อนเพื่อเพิ่มความจุของอ่างเก็บน้ำเขาระกำ จังหวัดตราด โดยมีนายอำเภอแหลมงอบ เป็นประธาน คณะทำงาน ซึ่งมีการประชุมและลงพื้นที่ตรวจสอบข้อเท็จจริง แต่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ไม่ได้ส่งเจ้าหน้าที่ร่วมลงพื้นที่ตรวจสอบข้อเท็จจริงด้วย ทำให้ไม่สามารถหาข้อสรุปในเรื่องแนวเขตพื้นที่ได้ ซึ่งเดิมพื้นที่บริเวณอ่างเก็บน้ำเขาระกำนั้น ราษฎรได้อาศัยทำกิน แต่ปัญหาเกิดขึ้นเมื่อมีการดำเนินโครงการ เพิ่มความจุของอ่างเก็บน้ำเขาระกำ โดยจะมีการเพิ่มความจุเพิ่มขึ้นปีละ ๑ เมตร ซึ่งในปีที่ ๓ ปริมาณ น้ำที่เพิ่มขึ้นจะเข้าท่วมที่อยู่อาศัยและที่ทำกินของราษฎร โดยปริมาณน้ำที่เพิ่มขึ้นจะเข้าท่วมพื้นที่ของราษฎร ที่อยู่ในเขตหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงของกรมชลประทาน จำนวน ๔ ราย และเข้าท่วมพื้นที่ของราษฎร ที่อยู่นอกเขตหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงอีก ๒๑ ราย (๒๔ แปลง) ซึ่งที่ดินของผู้ร้อง อยู่ในจำนวนราษฎร ๒๑ ราย ที่อยู่นอกเขตหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงของกรมชลประทานนั้น ปัจจุบันอยู่ระหว่างการดำเนินการจ่าย ค่าชดเชยที่ดิน แต่มีที่ดินของผู้ร้องอีกจำนวน ๔ แปลง อยู่ในเขตหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงของกรมชลประทาน ซึ่งออกเมื่อปี ๒๕๓๒ และต่อมาสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมได้ประกาศเขตปฏิรูปที่ดินและ ออกเอกสารสิทธิ์ ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ ทับซ้อนเมื่อปี ๒๕๓๗ จึงทำให้กรมชลประทานไม่สามารถจ่ายค่าชดเชยได้ โดยที่ดินของผู้ร้องจำนวน ๓ ราย (๔ แปลง) ที่อยู่ในเขตหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงของกรมชลประทานนั้น ประกอบด้วย

๑. นายมงคล พรหมพ่าย จำนวนพื้นที่ ๑ แปลง
๒. นางสาวพจมาน สุทธินาค จำนวนพื้นที่ ๒ แปลง
๓. นางมยุรี สวนศิริ จำนวนพื้นที่ ๑ แปลง

ทั้งนี้ คณะกรรมการพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการพิจารณาให้ความช่วยเหลือและเยียวยาความเสียหายให้กับราษฎรที่ได้รับความเดือดร้อนจากกรณีนี้ ที่ประชุมจึงมีมติให้เชิญบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาร่วมประชุมกับคณะกรรมการในการประชุมครั้งต่อไป

๕. ในคราวประชุมคณะกรรมการการปกครอง ครั้งที่ ๒๔ วันพุธที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๕๕ คณะกรรมการได้พิจารณาเรื่องดังกล่าวเพิ่มเติม โดยเชิญบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาร่วมประชุม ซึ่งจากการพิจารณาปรากฏข้อเท็จจริงตามการชี้แจงของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมว่า จากการตรวจสอบพื้นที่ของผู้ร้องจำนวน ๓ ราย (๔ แปลง) คณะทำงานของจังหวัดตราดได้ตรวจสอบแล้วพบว่ามีปัญหาการทับซ้อนในแนวเขตพื้นที่ ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ ของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมที่ออกประกาศเมื่อปี ๒๕๓๗ และพื้นที่หนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงของกรมชลประทานที่ออกเมื่อปี ๒๕๓๒ โดยพื้นที่ของผู้ร้องทั้ง ๔ แปลง นั้น อยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินและทับซ้อนกับพื้นที่หนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงของกรมชลประทาน จำนวน ๓ แปลง ได้แก่

๑. นายมงคล พรหมพ่าย จำนวนพื้นที่ ๑ แปลง
๒. นางสาวพจมาน สุทธินาค จำนวนพื้นที่ ๑ แปลง
๓. นางมยุรี สวนศิริ จำนวนพื้นที่ ๑ แปลง

โดยพื้นที่ของนางสาวพจมาน สุทธินาค อีก ๑ แปลงอยู่นอกเขตปฏิรูปที่ดิน ซึ่งเป็นที่เข้าใจว่าในการดำเนินการรังวัดออกเอกสารสิทธิ์ที่ดินนั้น สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมและกรมชลประทานอาจไม่ได้ตรวจสอบหลักฐานการครอบครองพื้นที่ ทำให้แต่ละหน่วยงานออกเอกสารสิทธิ์ตามอำนาจหน้าที่ จึงทำให้เกิดการทับซ้อนในแนวเขตพื้นที่ดังกล่าว

อย่างก็ตาม ในกรณีที่ผู้ร้องอ้างว่าหากมีการเริ่มกักเก็บน้ำตามโครงการปริมาณน้ำที่เพิ่มขึ้น จะเข้าท่วมพื้นที่ของผู้ร้องและราษฎรนั้น โครงการชลประทานตราดชี้แจงเพิ่มเติมว่า ปัจจุบันโครงการชลประทานตราดยังไม่ได้เริ่มกักเก็บน้ำตามโครงการ ซึ่งหากเริ่มกักเก็บน้ำเพิ่มขึ้นปีละ ๑ เมตร จนครบ ๔ เมตร ปริมาณที่เพิ่มขึ้นจะส่งผลกระทบกับพื้นที่ของนางสาวพจมาน สุทธินาค ซึ่งลักษณะของพื้นที่เป็นที่ลาดชัน เมื่อทำการกักเก็บน้ำตามโครงการจนถึงระดับที่ +๓๙ ปริมาณน้ำจะท่วมเพียงขอบด้านล่างของพื้นที่ เนื้อที่ประมาณ ๑ - ๒ ไร่เศษเท่านั้น

คณะกรรมการพิจารณาแล้วเห็นว่า ตามการชี้แจงของกรมชลประทานที่ระบุว่าเมื่อเริ่มดำเนินการกักเก็บน้ำถึงระดับความสูง ๔ เมตร ปริมาณน้ำที่เพิ่มขึ้นจะเข้าท่วมพื้นที่ของนางสาวพจมาน สุทธินาค เนื้อที่ประมาณ ๑ ไร่เศษนั้น เพื่อเป็นการให้ความช่วยเหลือราษฎรที่ได้รับความเดือดร้อน คณะกรรมการจึงมอบหมายให้

๑) จังหวัดตราดโดยนายณภดล ศรีสุข รองผู้ว่าราชการจังหวัดตราด เป็นผู้ดำเนินการหลักในการแก้ไขปัญหา ร่วมกับกรมชลประทานและสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

๒) กรณีพื้นที่ของนางสาวพจมาน สุทธินาค จำนวนพื้นที่ ๑ แปลงที่อยู่นอกเขตปฏิรูปที่ดินแต่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมได้ออกเอกสารสิทธิ์ ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ ทับซ้อนกับพื้นที่หนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงของกรมชลประทานนั้น ให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมหาแนวทางในการให้ความช่วยเหลือราษฎรต่อไป

๖. นายสุรพงศ์ สุทธินาค ได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๕ ถึงคณะกรรมการการปกครอง ขอสำเนาบันทึกการประชุมคณะกรรมการการปกครอง ครั้งที่ ๒๔ วันพุธที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๕๕

คณะกรรมการพิจารณาแล้วมีมติไม่อนุญาตให้เปิดเผยรายงานการประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๒๔ วันพุธที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๕๕ เนื่องจากในการขอรายงานการประชุมยังไม่มีเหตุผลเป็นที่ชัดเจนเพียงพออันสมควรที่คณะกรรมการจะพิจารณาอนุญาตให้เปิดเผยรายงานการประชุมครั้งดังกล่าวได้ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ประกอบระเบียบสภาผู้แทนราษฎร ว่าด้วยการเปิดเผยรายงานการประชุมของคณะกรรมการ พ.ศ. ๒๕๔๖

๗. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๒๕๑๗/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๕ ถึงนายสุรพงศ์ สุทธินาค แจ้งมติคณะกรรมการไม่อนุญาตให้เปิดเผยบันทึกการประชุม ครั้งที่ ๒๔ วันพุธที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๕๕

๘. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๒๕๐๓/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๕ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดตราด เพื่อติดตามผลความคืบหน้าการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนจากการดำเนินโครงการปรับปรุงตัวเขื่อนเพิ่มความจุของอ่างเก็บน้ำเขาระกำ จังหวัดตราด

๙. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๒๕๐๔/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๕ ถึงอธิบดีกรมชลประทาน เพื่อติดตามผลความคืบหน้าการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนจากการดำเนินโครงการปรับปรุงตัวเขื่อนเพิ่มความจุของอ่างเก็บน้ำเขาระกำ จังหวัดตราด

๑๐. จังหวัดตราด ได้มีหนังสือศาลากลางจังหวัดตราด ที่ กษ. ๐๓๑๗.๑๒/๔๓๕๗ ลงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๕๕ แจ้งว่า จังหวัดตราดได้มีการประชุมคณะทำงานแก้ไขปัญหาข้อเรียกร้องกรณีได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการดำเนินโครงการปรับปรุงตัวเขื่อนเพื่อเพิ่มความจุของอ่างเก็บน้ำเขาระกำ จังหวัดตราด เมื่อวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๕ เพื่อหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาและให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการในพื้นที่แล้ว

๑๑. นายสุรพงศ์ สุทธินาค ได้มีหนังสือลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ถึงคณะกรรมการการปกครอง แจ้งว่า ตามที่คณะกรรมการการปกครองได้ประชุมและมีมติเมื่อวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๕๕ มอบหมายให้หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องภายในจังหวัดตราดดำเนินการให้ความช่วยเหลือและเยียวยาแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับราษฎรผู้ได้รับความเดือดร้อนดังกล่าว นั้น ปัจจุบันกรมชลประทานได้ดำเนินการก่อสร้างปรับปรุงตัวเขื่อนเสร็จแล้ว โดยได้มีการกักเก็บน้ำจนเป็นเหตุให้น้ำท่วมที่ทำกินของนางพจมาน สุทธินาค เนื้อที่ประมาณ ๑๕ ไร่ และทำให้บ้านพักที่อยู่อาศัย บ่อเลี้ยงปลา และพืชผลทางการเกษตรได้รับความเสียหาย ตลอดจนราษฎรรายเดิมที่ได้รับความเดือดร้อนในเรื่องดังกล่าวก็ยังไม่ได้รับการเยียวยาแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนจากหน่วยงานของรัฐตามที่คณะกรรมการการปกครองได้มีมติมอบหมายให้ดำเนินการแต่อย่างใด ทั้งนี้ ในอีก ๓ ปีข้างหน้ามีความเป็นไปได้ว่า อาจมีราษฎรรับผลกระทบจากโครงการปรับปรุงตัวเขื่อนเพิ่มขึ้น

คณะกรรมการพิจารณาแล้วเห็นควรให้มีหนังสือถึงผู้ว่าราชการจังหวัดตราด เพื่อขอทราบ และติดตามผลความคืบหน้าการดำเนินการให้ความช่วยเหลือและเยียวยาแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับผู้ร้อง

๑๒. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๙๖๑๐/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดตราด เพื่อติดตามผลความคืบหน้าการดำเนินการให้ความช่วยเหลือและเยียวยาแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับผู้ร้อง

๑๓. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๙๖๑๑/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ถึงอธิบดีกรมชลประทาน เพื่อติดตามผลความคืบหน้าการดำเนินการให้ความช่วยเหลือและเยียวยาแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับผู้ร้อง

๑๔. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๖๙๓๒/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๕๖ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดตราด เพื่อติดตามทวงถามผลความคืบหน้าการดำเนินการให้ความช่วยเหลือและเยียวยาแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับผู้ร้อง

๑๕. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๖๙๓๓/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๕๖ ถึงอธิบดีกรมชลประทาน เพื่อติดตามทวงถามผลความคืบหน้าการดำเนินการให้ความช่วยเหลือและเยียวยาแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับผู้ร้อง

๑๖. กรมชลประทาน ได้มีหนังสือกรมชลประทาน ด่วนที่สุด ที่ กษ ๐๓๑๗/๑๓๕๑๙ ลงวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๖ แจ้งว่า กรณีนายสุรพงศ์ สุทธินาค ซึ่งได้รับมอบอำนาจจากนางสาวพจมาน สุทธินาค มีที่ดิน ๒ แปลง แบ่งเป็น

(๑) พื้นที่ ๑๗ - ๑ - ๙๒ ไร่ เอกสิทธิ์ ส.ป.ก. เลขที่ ๘๙๕ แปลงที่ ๑๘๓๒/๑

(๒) พื้นที่ ๓๒ - ๑ - ๒๙ ไร่ เอกสิทธิ์ ส.ป.ก. เลขที่ ๘๙๔ แปลงที่ ๑๘๑๖/๑

ซึ่งที่ดินทั้ง ๒ แปลง อยู่ในพื้นที่ นสล. โครงการอ่างเก็บน้ำเขาระกำ จังหวัดตราด (ตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง เลขที่ ๔๑๕๕๓ ตร. ๒๒๘) สำหรับระดับการกักเก็บน้ำเดิมก่อนที่จะปรับปรุงเพิ่มความจุหน้านั้น ปริมาณน้ำจะไม่ท่วมพื้นที่ของราษฎรผู้ร้อง แต่เมื่อมีการเพิ่มความจุจากระดับผิวน้ำเดิมสูงขึ้นอีก ๔ เมตร น้ำจะท่วมที่อยู่อาศัยและที่ทำกินของราษฎรผู้ร้องซึ่งมีเอกสารสิทธิ์ ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ (ปัจจุบันโครงการชลประทานตราด ได้กักเก็บน้ำสูงขึ้นจากเดิมไปประมาณ ๑ เมตร ซึ่งตามข้อตกลงจะกักเก็บเพิ่มขึ้นปีละ ๑ เมตร จนถึง ๔ เมตร) ซึ่งในพื้นที่นี้กรมชลประทานไม่สามารถจ่ายค่าชดเชยให้ได้ เนื่องจากพื้นที่ของผู้ร้องอยู่ในเขตหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงของกรมชลประทานที่ออกเมื่อปี ๒๕๓๒ การที่ผู้ร้องมีเอกสารสิทธิ์ ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ นั้น สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ได้ออกประกาศให้เขตตำบลคลองใหญ่เป็นเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเมื่อปี ๒๕๓๗ ซึ่งเป็นการประกาศภายหลังจากที่กรมชลประทานได้เข้าครอบครองพื้นที่ตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงเมื่อปี ๒๕๓๒ ทางกรมชลประทานจึงไม่สามารถจ่ายค่าชดเชยให้ได้

อนึ่ง ตามหนังสือศาลากลางจังหวัดตราด ที่ ตร. ๐๐๑๑/ว ๑๒๔๗๙ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๕ เรื่องรายงานการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดตราด ครั้งที่ ๑/๒๕๕๕ กรณีการเพิกถอนเอกสาร ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ เนื่องจากทับซ้อนที่ราชพัสดุที่มีหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง กรณีนางสาวพจมาน สุทธินาค ซึ่ง ส.ป.ก. ได้มีความเห็น โดยคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดตราดได้อนุมัติตามข้อเสนอแล้ว ดังนี้

๑. ยกเลิกมติการจัดที่ดินและเพิกถอนเอกสาร ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ แปลงที่ ๑ กลุ่มที่ ๑๘๓๒ เนื้อที่ประมาณ ๑๗ - ๑ - ๙๒ ไร่ ทั้งแปลง

๒. แก้ไขเอกสาร ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ แปลงเลขที่ ๑ กลุ่มที่ ๑๘๑๖ เนื้อที่ประมาณ ๓๒ - ๑ - ๒๙ ไร่ โดยรังวัดกันพื้นที่ในส่วนที่อยู่นอกเขตปฏิรูปที่ดินออก

ปัจจุบันนางสาวพจมาน สุทธินาค ผู้ร้องได้อุทธรณ์มติของคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดตราด ที่ให้เพิกถอนเอกสาร ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ รายของผู้ร้อง ซึ่งคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดตราด ได้มีการประชุมเมื่อวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๖ พิจารณาการอุทธรณ์ของผู้ร้อง โดย ส.ป.ก. ตราด ได้ยืนยันตามมติที่ประชุมของคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดตราด ครั้งที่ ๑/๒๕๕๕ ซึ่งคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินได้มีมติขอให้ ส.ป.ก. ตราด ทหารíoไปยัง ส.ป.ก. ว่าผู้ใดมีอำนาจในการพิจารณาการอุทธรณ์เรื่องดังกล่าว

อย่างไรก็ตาม คณะกรรมาธิการได้เคยกำหนดแผนการเดินทางไปศึกษาดูงานแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดและการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการของจังหวัดตราด ซึ่งจะได้ติดตามผลความคืบหน้าการแก้ไขปัญหาเรื่องนี้ในคราวเดียวกัน

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นผลให้กรรมาธิการพ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

(ปัจจุบัน คณะกรรมาธิการยังไม่ได้รับแจ้งผลการพิจารณาการอุทธรณ์จากจังหวัดตราด)

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

- ครั้งที่ ๑๐ วันพุธที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๔
- ครั้งที่ ๒๓ วันพุธที่ ๔ มกราคม ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๒๔ วันพุธที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๔๒ วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๔๖ วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๙๐ วันพุธที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๑๓๑ วันพฤหัสบดีที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖

- นายดนุพล นันทาแสง นิติกรปฏิบัติการ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๑๘

เรื่องพิจารณา ขอความเป็นธรรมในการออกเอกสารสิทธิ์ที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัยในพื้นที่ “ดงชะโงก” ตำบลตาลเตี้ย อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย

ผู้เสนอ นายองอาจ เพ็งเอี่ยม และคณะ
(เรื่องสืบเนื่องของคณะกรรมการการปกครอง สมาชิกผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓))

ข้อเท็จจริง

ผู้ร้อง (นายองอาจ เพ็งเอี่ยม) เป็นตัวแทนราษฎรหมู่ที่ ๑ หมู่ที่ ๓ และหมู่ที่ ๔ ตำบลตาลเตี้ย อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย ได้ตั้งถิ่นฐานอยู่อาศัยและประกอบอาชีพในบริเวณพื้นที่ “ดงชะโงก” เขตตำบลตาลเตี้ย อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย มากกว่า ๑๐๐ ปี ต่อมาเมื่อปี ๒๔๗๑ กระทรวงมหาดไทยได้ประกาศขึ้นทะเบียนให้พื้นที่ “ดงชะโงก” เป็นที่สาธารณประโยชน์เพื่อใช้เลี้ยงสัตว์เนื้อที่กว่า ๕,๐๐๐ ไร่ และในปี ๒๔๙๘ เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสุโขทัยร่วมกับกำนันตำบลตาลเตี้ยในขณะนั้น ได้แจ้งแก่ราษฎรผู้ที่ครอบครองที่ดินในเขตพื้นที่สาธารณประโยชน์ “ดงชะโงก” ให้มาแจ้งการครอบครองที่ดินตามแบบ ส.ค. ๑ จึงมีราษฎรมาแจ้งการครอบครองที่ดินเป็นจำนวนมาก

ประมาณปี ๒๕๔๕ - ๒๕๔๖ เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสุโขทัยได้แจ้งกับราษฎรที่ครอบครองที่ดินในเขตที่สาธารณประโยชน์ “ดงชะโงก” ว่า ทางราชการจะดำเนินการออกเอกสารสิทธิ์เป็นโฉนดที่ดินให้กับราษฎรผู้ที่มีใบแจ้งการครอบครองที่ดิน ผู้ที่เป็นทายาทหรือผู้ที่ได้ซื้อที่ดินมาจากผู้ที่แจ้งการครอบครองที่ดินไว้แล้ว โดยเจ้าพนักงานที่ดินได้จัดเก็บรวบรวมแบบแจ้งการครอบครองที่ดินหรือ ส.ค. ๑ ฉบับจริงจากเจ้าของที่ดินหรือทายาทของผู้แจ้งการครอบครองที่ดิน กรณีเช่นนี้ทำให้ราษฎรในพื้นที่ที่มีความหวังว่าจะได้รับหนังสือสำคัญแสดงกรรมสิทธิ์ที่ดินหรือโฉนดที่ดิน ซึ่งนับตั้งแต่ที่เจ้าพนักงานที่ดินได้เก็บรวบรวมแบบแจ้งการครอบครองดังกล่าวก็ยังไม่มีความคืบหน้าในการดำเนินการออกเอกสารสิทธิ์ให้แก่ราษฎร เมื่อมีการสอบถามความคืบหน้าไปยังสำนักงานที่ดินจังหวัดสุโขทัย กลับได้รับแจ้งว่าไม่สามารถดำเนินการออกเอกสารสิทธิ์ในที่ดินให้กับราษฎรได้ เนื่องจากพื้นที่ที่ราษฎรแจ้งการครอบครองทับซ้อนกับที่สาธารณประโยชน์ “ดงชะโงก” แต่จากการตรวจสอบของราษฎรในพื้นที่ปรากฏว่า มีผู้ครอบครองที่ดินในพื้นที่ข้างเคียงบางรายได้ขอรังวัดและได้รับการออกเอกสารสิทธิ์ในที่ดินบริเวณพื้นที่ข้างเคียงได้ทั้งๆ ที่อยู่ในเขตพื้นที่สาธารณประโยชน์ “ดงชะโงก” เช่นเดียวกัน

การพิจารณา

คณะกรรมการการปกครอง สมาชิกผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) เห็นว่า เรื่องร้องเรียนนี้มีลักษณะเช่นเดียวกับเรื่องร้องเรียนของนายสมชาย พุ่มธนวัฒน์ และคณะ กรณีขอความเป็นธรรมในการออกเอกสารสิทธิ์ที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัยในพื้นที่สาธารณประโยชน์ “ทุ่งคุยทอง” หมู่ที่ ๗ หมู่ที่ ๑๓ และหมู่ที่ ๑๔ ตำบลบ้านกล้วย อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย ที่ได้พิจารณาเมื่อคราวประชุมคณะกรรมการครั้งที่ ๑๘ วันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๑ ซึ่งการประชุมครั้งนั้นจังหวัดสุโขทัยแจ้งว่า ได้ตั้งคณะทำงานศึกษาปัญหาที่สาธารณประโยชน์ “ทุ่งคุยทอง” เพื่อพิจารณาศึกษารายละเอียดของปัญหาเกี่ยวกับที่สาธารณะแล้ว และได้รายงานให้คณะกรรมการทราบ ว่า กรณีที่ไม่สามารถดำเนินการแก้ไขปัญหาพื้นที่สาธารณประโยชน์ “ทุ่งคุยทอง” ได้นั้น เนื่องจากติดขัดทั้งงบประมาณ จังหวัดสุโขทัยจึงได้ส่งการอำเภอเมืองสุโขทัยร่วมกับ

เทศบาลตำบลบ้านกล้วยจัดสรรงบประมาณในการดำเนินการเพื่อออกเป็นหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง แต่เนื่องจากใกล้สิ้นปีงบประมาณประกอบกับเทศบาลตำบลบ้านกล้วยได้รับการจัดสรรงบประมาณได้น้อยกว่าที่ได้ประมาณการไว้และบริเวณพื้นที่พิพาทถูกน้ำท่วม จึงไม่สามารถทำการรังวัดสอบแนวเขตที่ดินได้ ดังนั้นการแก้ปัญหาที่สาธารณประโยชน์ “ทุ่งคุยทอง” จึงไม่บรรลุผล ซึ่งคณะกรรมการการได้มีข้อสังเกตเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียน ดังนี้

๑. พื้นที่บริเวณ “ดงขาระโง” ตำบลตาลเตี้ย อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย มีลักษณะแตกต่างกับที่สาธารณประโยชน์ “ทุ่งคุยทอง” กล่าวคือ พื้นที่ “ดงขาระโง” นั้น เป็นทุ่งเลี้ยงสัตว์ไม่ได้ประสบปัญหาเกี่ยวกับน้ำท่วมขัง ราษฎรก็ครอบครองที่ดินอยู่เกือบเต็มพื้นที่และพื้นที่บริเวณดังกล่าวก็มีอาณาเขตที่ชัดเจน

๒. พื้นที่บริเวณ “ดงขาระโง” มีเอกสารเป็นหนังสือแจ้งการครอบครอง ตามประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๘๗ แต่ไม่สามารถออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงได้เนื่องจากติดขัดที่ประกาศของกระทรวงมหาดไทยเมื่อปี ๒๔๗๑ ที่ให้พื้นที่ดังกล่าวเป็นพื้นที่สาธารณประโยชน์ ต่อมาได้มีพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๘ ซึ่งให้สิทธิราษฎรที่มี ส.ค. ๑ ไปยื่นคำร้องต่อเจ้าพนักงานที่ดินเพื่อดำเนินการออกเอกสารสิทธิ์ภายใน ๒ ปี โดยจะครบกำหนดในวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ โดยกรมที่ดินดำเนินการประชาสัมพันธ์กรณีดังกล่าวเพื่อให้ราษฎรทราบทั่วประเทศ สำหรับการขออนุญาตที่ดินของราษฎรในพื้นที่นั้นจะขึ้นอยู่กับกระบวนการพิสูจน์สิทธิ์ของราษฎร

๓. พื้นที่บริเวณ “ดงขาระโง” มีลักษณะแตกต่างจากที่สาธารณประโยชน์ “ทุ่งคุยทอง” จึงอาจทำให้แนวทางการปฏิบัติที่จะนำมาปรับใช้กับกรณีพื้นที่บริเวณ “ดงขาระโง” แตกต่างกันไปด้วย

ดังนั้น เมื่อราษฎรอ้างว่า ครอบครองพื้นที่มาก่อนที่จะประกาศขึ้นทะเบียนให้ “ดงขาระโง” เป็นที่สาธารณประโยชน์ จึงเป็นกรณีที่ราษฎรพิพาทกับรัฐเกี่ยวกับการครอบครองที่ดิน ควรที่จะดำเนินการพิสูจน์สิทธิ์ในการครอบครองโดยนำเข้าสู่กระบวนการพิจารณาของคณะกรรมการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐจังหวัดสุโขทัย (กปร.จังหวัดสุโขทัย) หรือดำเนินการเพิกถอนสภาพที่สาธารณประโยชน์ เพื่อให้สามารถดำเนินการออกเอกสารสิทธิ์การครอบครองให้แก่ราษฎรได้

การดำเนินการ

๑. คณะกรรมการการปกครอง (ชุดที่ ๒๓) ได้มอบหมายในที่ประชุมให้จังหวัดสุโขทัยดำเนินการแก้ไขปัญหาให้กับราษฎรที่ได้รับความเดือดร้อน ดังนี้

๑) ให้จังหวัดสุโขทัยดำเนินการตรวจพิสูจน์สิทธิ์ให้กับราษฎรที่มีเอกสารการครอบครองที่ดิน (ส.ค. ๑) ทุกราย ทุกแปลงที่ยื่นขอเอกสารสิทธิ์โฉนดที่ดินกับสำนักงานที่ดินจังหวัดสุโขทัย หากดำเนินการยื่นหลักฐานถูกต้องและพิสูจน์สิทธิ์แล้วปรากฏว่า ราษฎรได้เข้าไปทำประโยชน์ในที่ดินจริง ก็ควรให้กรมที่ดินพิจารณาออกเอกสารสิทธิ์ให้แก่ราษฎรต่อไป

๒) มอบหมายให้เลขาธิการคณะกรรมการการปกครอง (นายวิรัตน์ วิริยะพงษ์) ประสานงานกับจังหวัดสุโขทัย สำนักงานที่ดินจังหวัดสุโขทัย และองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่ดำเนินการจัดตั้งคณะกรรมการฯ พิจารณาเพื่อขอเพิกถอนที่สาธารณประโยชน์ และจะได้นำเข้าสู่กระบวนการออกเอกสารสิทธิ์ให้แก่ราษฎรต่อไป

๒. จังหวัดสุโขทัย ได้มีหนังสือศาลากลางจังหวัดสุโขทัย ที่ สท ๐๐๑๙.๕/๓๕๒๘ ลงวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๓ ถึงคณะกรรมการการปกครอง รายงานผลความคืบหน้าเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาที่ดิน สาธารณประโยชน์ “ทุ่งคุยทอง” และ “ดงขระโง” ว่า จังหวัดสุโขทัยได้แต่งตั้งคณะทำงานศึกษาปัญหา ที่สาธารณประโยชน์ “ทุ่งคุยทอง” และ “ดงขระโง” ตามคำสั่งที่ ๑๓๒/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ ขึ้นใหม่ และให้ยกเลิกคณะทำงานศึกษาปัญหาที่สาธารณประโยชน์ “ทุ่งคุยทอง” ตามคำสั่งจังหวัด สุโขทัย ที่ ๒๖๗/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ที่มีอยู่เดิม ซึ่งคณะทำงานที่ตั้งขึ้นใหม่ได้มีการ ประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๕๓ โดยมีการพิจารณาทบทวนแนวทางการแก้ไขปัญหา ที่สาธารณประโยชน์ “ทุ่งคุยทอง” และ “ดงขระโง” คณะทำงานพิจารณาแล้วเห็นว่า ปัญหาทั้ง ๒ พื้นที่ ดังกล่าวมีความคล้ายคลึงกัน และมีมติให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือ เทศบาลตำบลบ้านกล้วยและ องค์การบริหารส่วนตำบลตาลเตี้ย ยื่นคำขอประมาณการค่าใช้จ่ายในการรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับ ที่หลวงและจัดทำแผนที่การครอบครองที่ดินของราษฎรที่บุกรุกเข้าทำประโยชน์ต่อสำนักงานที่ดินจังหวัดสุโขทัย เพื่อดำเนินการประมาณค่าใช้จ่ายในการรังวัด หลังจากนั้น ให้ยื่นคำขอรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง แปลง “ทุ่งคุยทอง” และ “ดงขระโง” พร้อมจัดทำแผนที่การครอบครองที่ดินของราษฎร เพื่อนำไปสู่การเพิกถอน สภาพการเป็นที่ดินสาธารณประโยชน์ดังกล่าวตามมาตรา ๘ และนำไปจัดให้แก่ประชาชนตามมาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการ

อย่างไรก็ตาม การทำงานของคณะทำงานศึกษาปัญหาที่สาธารณประโยชน์ “ทุ่งคุยทอง” และ “ดงขระโง” ที่ตั้งขึ้นใหม่ยังไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จ เนื่องจากรองผู้ว่าราชการจังหวัดสุโขทัย ซึ่งได้รับการแต่งตั้งให้เป็นประธานคณะทำงานฯ นั้น เป็นรองผู้ว่าราชการจังหวัดสุโขทัยเพียงปีเดียว และมีการประชุมเพียงครั้งเดียวปรากฏว่า ได้มีการโอนย้ายและยังไม่มีแต่งตั้งผู้ใดมาดำรงตำแหน่ง รองผู้ว่าราชการจังหวัดสุโขทัย เพื่อทำหน้าที่เป็นประธานคณะทำงาน จึงทำให้ไม่สามารถทำงานได้อย่าง ต่อเนื่อง เรื่องดังกล่าวจึงอยู่ในระหว่างรอผลการดำเนินงานของคณะทำงาน

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๔ เป็นผลให้กรรมการ การพ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

การดำเนินการของคณะกรรมการการปกครอง

สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔)

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๓ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๔ ที่ประชุมได้ลงมติตั้งคณะกรรมการการปกครอง ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๓๕ ประกอบข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๒ ซึ่งคณะกรรมการการปกครอง ได้ดำเนินการพิจารณาในเรื่องนี้ต่อเนื่องจาก คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) ดังนี้

๑. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้นำเรื่องร้องเรียนนี้เข้าสู่ การพิจารณาเพื่อติดตามผลความคืบหน้าการแก้ไขปัญหาของจังหวัดสุโขทัย โดยที่ประชุมพิจารณาแล้ว เห็นว่า เรื่องนี้อยู่ในระหว่างการดำเนินงานของคณะทำงานศึกษาปัญหาที่สาธารณประโยชน์ “ทุ่งคุยทอง” และ “ดงขระโง” เป็นระยะเวลาอันยาวนานแล้ว คณะกรรมการจึงได้มีหนังสือด่วนที่สุด ที่ ๑๓๙/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๔ ขอทราบผลความคืบหน้าการดำเนินการเรื่องดังกล่าว โดยขอให้จังหวัดสุโขทัย รายงานให้คณะกรรมการทราบ ภายในวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๔

๒. จังหวัดสุโขทัย ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ สท ๐๐๑๙.๕/๙๙๒๕ ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ รายงานผลความคืบหน้าการแก้ไขปัญหาการออกเอกสารสิทธิ์ในที่ดินและที่อยู่อาศัยของราษฎร “ทุ่งคุยทอง” และ “ดงขาระโหลง” ว่า คณะทำงานฯ ได้มีมติให้เทศบาลตำบลบ้านกล้วย และองค์การบริหารส่วนตำบลตาลเตี้ย ยื่นคำขอประมาณการค่าใช้จ่ายในการรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงและจัดทำแผนที่การครอบครองที่ดินของราษฎรที่บุกรุกเข้าทำประโยชน์ต่อสำนักงานที่ดินจังหวัดสุโขทัย เพื่อตั้งงบประมาณค่าใช้จ่ายในการรังวัด หลังจากนั้นให้ยื่นคำขอรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงแปลง “ทุ่งคุยทอง” และ “ดงขาระโหลง” พร้อมจัดทำแผนที่การครอบครองที่ดินของราษฎร เพื่อนำไปสู่การเพิกถอนสภาพการเป็นที่ดินสาธารณะประโยชน์ดังกล่าวตามมาตรา ๘ และนำไปจัดสรรให้แก่ประชาชนตามมาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการ

๓. คณะกรรมการได้พิจารณารายงานผลความคืบหน้าเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาที่ดินสาธารณะประโยชน์ “ทุ่งคุยทอง” และ “ดงขาระโหลง” ของจังหวัดสุโขทัยแล้ว ในคราวประชุมคณะกรรมการครั้งที่ ๑๐ เมื่อวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ จากรายงานผลการดำเนินงานของจังหวัดสุโขทัยพบว่า การแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนดังกล่าวยังไม่ปรากฏผลความคืบหน้าเท่าที่ควร ที่ประชุมคณะกรรมการจึงได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๔๒๖/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ขอให้จังหวัดสุโขทัยเร่งรัดในการหาแนวทางการแก้ไขปัญหาเรื่องนี้ แล้วแจ้งให้คณะกรรมการทราบโดยเร็ว จนกระทั่งในคราวประชุมคณะกรรมการครั้งที่ ๗๘ เมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ ซึ่งที่ประชุมเห็นว่า จังหวัดสุโขทัยยังมิได้รายงานผลความคืบหน้าการดำเนินแก้ไขปัญหาเรื่องดังกล่าวให้คณะกรรมการทราบ จึงได้มีมติให้ติดตามผลการดำเนินการเรื่องนี้ของจังหวัดสุโขทัย โดยมีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๗๙๔๓/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๕ ขอให้จังหวัดสุโขทัยรายงานผลการดำเนินการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนข้างต้น ให้คณะกรรมการทราบภายในวันจันทร์ที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๕ เพื่อจะได้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๔. จังหวัดสุโขทัย ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ สท ๐๐๑๙.๕/๑๐๒๔๑ ลงวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๕ รายงานผลความคืบหน้าเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาที่ดินสาธารณะประโยชน์ “ทุ่งคุยทอง” และ “ดงขาระโหลง” ว่า ตามที่คณะทำงานฯ ได้มีมติให้องค์การบริหารส่วนตำบลตาลเตี้ย ดำเนินการยื่นคำขอประมาณการค่าใช้จ่ายในการรังวัดเพื่อก่อหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงและจัดทำแผนที่การครอบครองที่ดินของราษฎรที่บุกรุก เพื่อตั้งงบประมาณค่าใช้จ่ายในการรังวัดซึ่งจะนำไปสู่การถอนสภาพ ตามมาตรา ๘ และนำไปจัดสรรให้แก่ประชาชน ตามมาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗ นั้น จังหวัดสุโขทัยได้ดำเนินการติดตามเร่งรัดมาโดยตลอด ซึ่งปรากฏว่า องค์การบริหารส่วนตำบลตาลเตี้ยได้ยื่นคำขอประมาณการค่าใช้จ่ายในการรังวัด และสำนักงานที่ดินจังหวัดสุโขทัยได้แจ้งประมาณการค่าใช้จ่ายเพื่อตั้งงบประมาณในการรังวัดให้ทราบแล้ว แต่จนถึงขณะนี้ก็ยังไม่ได้มีการยื่นคำขอออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงและจัดทำแผนที่การครอบครองที่ดินของราษฎรที่มีการบุกรุก

ทั้งนี้ จังหวัดสุโขทัยได้มีหนังสือแจ้งไปยังเทศบาลตำบลบ้านกล้วยและองค์การบริหารส่วนตำบลตาลเตี้ย เพื่อติดตามเร่งรัดให้มีการดำเนินการในเรื่องนี้อีกครั้งหนึ่งแล้ว หากผลการดำเนินการปรากฏคืบหน้าหรือมีปัญหา อุปสรรค ข้อขัดข้องในขั้นตอนใด จังหวัดสุโขทัยจะได้รายงานให้คณะกรรมการทราบต่อไป

๕. คณะกรรมการการปกครอง ได้เดินทางไปศึกษาดูงานเพื่อติดตามผลการแก้ไขปัญหาการออกโฉนดที่ดินในเขตอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ที่สาธารณประโยชน์ “ทุ่งคุยทอง” และ “ดงขระโง” ในระหว่างวันที่ ๒๒ – ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ณ จังหวัดสุโขทัย โดยคณะกรรมการได้ประชุมร่วมกับผู้ว่าราชการจังหวัดสุโขทัย พร้อมหัวหน้าส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ณ ห้องประชุมศาลากลางจังหวัดสุโขทัย ซึ่งในการประชุมครั้งนั้น คณะกรรมการได้มอบหมายให้จังหวัดสุโขทัย ดำเนินการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับราษฎรตามที่มีการร้องเรียนภายใน ๔๕ วัน แล้วรายงานผลการดำเนินการให้คณะกรรมการทราบ ซึ่งจังหวัดสุโขทัยได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ สท ๐๐๒๐.๒/๓๗๘๔ ลงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๕๖ รายงานผลความคืบหน้าในเรื่องนี้ว่า จังหวัดสุโขทัยได้แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบและแก้ไขปัญหาในการออกเอกสารสิทธิ์ที่ดินในเขตอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ที่ดินสาธารณประโยชน์ “ทุ่งคุยทอง” และ “ดงขระโง” ประกอบด้วย รองผู้ว่าราชการจังหวัดสุโขทัย (นายสมิทธิ ปลายฉัตรวิไชย) เป็นประธานคณะกรรมการ และหัวหน้าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นกรรมการ โดยมีเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสุโขทัย เป็นกรรมการและเลขานุการ เพื่อรับผิดชอบดำเนินการเกี่ยวกับการรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ที่ดินสาธารณประโยชน์ “ทุ่งคุยทอง” และ “ดงขระโง” ตามคำสั่งที่ ๕๔๘/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๖ ซึ่งผลการดำเนินงานรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง “ทุ่งคุยทอง” และ “ดงขระโง” สรุปได้ดังนี้

๑) ผู้ว่าราชการจังหวัดสุโขทัย มีหนังสือขอข่างรังวัดจากกรมที่ดิน จำนวน ๔ คน ไปช่วยรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงทั้ง ๒ แปลงดังกล่าว โดยให้ปฏิบัติตามที่เจ้าหน้าที่สำนักจัดการที่ดินของรัฐ กรมที่ดิน แนะนำโดยให้เทศบาลตำบลบ้านกล้วยและองค์การบริหารส่วนตำบลตาลเตี้ยวางเงินมัดจำรังวัดเพิ่มขึ้นอีก ๕๐% ซึ่งเป็นค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าเช่าที่พัก และค่าใช้จ่ายเพื่อกรณีที่มีผู้บุกรุกจำนวนมากและจะต้องใช้เวลาในการรังวัดเพิ่มขึ้น

๒) เมื่อวันศุกร์ที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๖ สำนักงานที่ดินจังหวัดสุโขทัยได้แจ้งให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง ๒ หน่วยงาน ให้วางเงินมัดจำรังวัดเพิ่มเติมแล้ว ขณะนี้องค์การบริหารส่วนตำบลตาลเตี้ย ได้วางเงินมัดจำรังวัดส่วนเพิ่ม ๕๐% เรียบร้อยแล้ว คงเหลือเทศบาลตำบลบ้านกล้วยอยู่ระหว่างนำเงินส่วนเพิ่มอีก ๕๐% เมื่อครบแล้ว จะได้ดำเนินการรังวัดที่ดินต่อไป และจังหวัดสุโขทัยได้มีหนังสือ ที่ สท ๐๐๒๐.๓/๓๒๔๓ ลงวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๖ แจ้งข้อมูลเพิ่มเติมให้กรมที่ดินพิจารณาจัดส่งช่างรังวัดไปช่วยงานเรียบร้อยแล้ว

๖. จังหวัดสุโขทัย ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ สท ๐๐๒๐.๕/๕๑๙๔ ลงวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๖ รายงานความคืบหน้าว่า คณะกรรมการตรวจสอบและแก้ไขปัญหาการออกเอกสารสิทธิ์ที่ดินในเขตอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ที่สาธารณประโยชน์ “ทุ่งคุยทอง” และ “ดงขระโง” ได้จัดให้มีการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๖ โดยที่ประชุมมีมติให้นำแผนที่จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาใช้เป็นแนวทางในการรังวัด สำหรับในพื้นที่สาธารณประโยชน์แปลง “ดงขระโง” นั้นให้ใช้แผนที่ของสำนักงานที่ดินจังหวัดสุโขทัย ที่เคยได้มีการรังวัดแล้วเมื่อปี ๒๕๒๑ ซึ่งจังหวัดสุโขทัยได้พิจารณามติที่ประชุมดังกล่าวแล้ว เห็นชอบตามมติที่ประชุมคณะกรรมการฯ จังหวัดสุโขทัยจึงได้สั่งการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไปดำเนินการโดยเร่งด่วนแล้ว ผลความคืบหน้าเป็นประการใด จะได้แจ้งให้คณะกรรมการทราบต่อไป

๗. จังหวัดสุโขทัย ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ สท ๐๐๒๐.๕/๗๒๗๓ ลงวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๖ รายงานผลความคืบหน้าการดำเนินการออกโฉนดที่ดินและการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง แปลงที่สาธารณประโยชน์ “ทุ่งคุยทอง” และ “ดงชะระโง” ว่า ในพื้นที่สาธารณประโยชน์ “ดงชะระโง” นั้น กรมที่ดินได้ส่งช่างรังวัดไปทำการรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงแล้ว ตั้งแต่วันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๖ ซึ่งช่างรังวัดได้รายงานด้วยวาจาว่า ราษฎรส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือ

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นผลให้กรรมการพ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

(ปัจจุบัน คณะกรรมการยังไม่ได้รับแจ้งผลความคืบหน้าการดำเนินการเพิ่มเติมจาก จังหวัดสุโขทัย)

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

- ครั้งที่ ๑๐ วันพุธที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๔
- ครั้งที่ ๗๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๘๓ วันพฤหัสบดีที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๑๑๔ วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๖
- ครั้งที่ ๑๑๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๖
- ครั้งที่ ๑๒๒ วันพฤหัสบดีที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๕๖
- ครั้งที่ ๑๓๑ วันพฤหัสบดีที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖

- นายวิจิต ปัจจยโคธา นิติกรปฏิบัติการ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๑๙

เรื่องพิจารณา ขอให้ยกเลิกสัญญาการใช้ประโยชน์ที่ดิน สปก. ๔-๓๘ ของสหกรณ์ปศุสัตว์จังหวัด
ขอนแก่น จำกัด และขอคืนที่ดินทำกิน

ผู้เสนอ นายกฤตภักดิ์ ประดับชาติ
(เรื่องสืบเนื่องของคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓))

ข้อเท็จจริง

ราษฎรบ้านท่อน หมู่ที่ ๒ , ๘ และ ๑๐ ตำบลโนนท่อน อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ได้ครอบครองและทำประโยชน์ในพื้นที่บริเวณที่เรียกว่า “ป่าสำราญ” สืบเนื่องมาตั้งแต่สมัยบรรพบุรุษก่อนที่จะมีการประกาศให้พื้นที่ดังกล่าวเป็นเขตปฏิรูปที่ดิน โดยมีหลักฐานการครอบครอง เช่น ส.ค.๑ และ น.ส.๓ เป็นต้น นอกจากนั้น บางรายยังมีหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก. ๔-๐๑) ที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ออกให้ภายหลังการประกาศเขตปฏิรูปที่ดิน

ในวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๓๖ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ได้นำพื้นที่บริเวณที่ราษฎรอ้างว่าได้ครอบครองและทำประโยชน์เนื้อที่ประมาณ ๑๔๒ ไร่ ๒ งาน ๔๔ ตารางวา ไปให้สหกรณ์ผู้เลี้ยงวัวและควายแห่งจังหวัดขอนแก่น จำกัด (ภายหลังเปลี่ยนชื่อเป็น สหกรณ์ปศุสัตว์จังหวัดขอนแก่น จำกัด) ทำสัญญาให้ใช้ประโยชน์ในที่ดินมีกำหนดระยะเวลา ๑๕ ปี โดยให้เหตุผลว่า ราษฎรได้ขายที่ดินที่ครอบครองในเขตปฏิรูปที่ดินให้กับบุคคลอื่นแล้วจึงถูกเพิกถอนสิทธิ์ในที่ดิน แต่ราษฎรยืนยันว่า ไม่ได้ขายที่ดินทำกินของตนให้กับผู้ใด จึงได้ทำการคัดค้านและขอให้ยกเลิกสัญญาพร้อมขอที่ดินทำกินคืน ซึ่งสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดขอนแก่น ได้ดำเนินการประนีประนอมด้วยการขอให้ราษฎรรอจนกว่าจะครบตามสัญญาเช่าของสหกรณ์ปศุสัตว์จังหวัดขอนแก่น จำกัด แล้วจะคืนที่ทำกินให้กับราษฎร

วันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๕๑ สหกรณ์ปศุสัตว์จังหวัดขอนแก่น จำกัด ได้ขอต่อสัญญาเช่าออกไปอีก ๑๕ ปี ทั้งที่ยังไม่ครบกำหนดตามสัญญาเดิมซึ่งจะครบในวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๑ เมื่อราษฎรได้ทราบเรื่องการขอต่อสัญญาเช่าดังกล่าว ก็ได้ทำการคัดค้านและขอที่ดินทำกินคืนพร้อมทั้งแจ้งให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดขอนแก่นทราบว่า สหกรณ์ปศุสัตว์จังหวัดขอนแก่น จำกัด ทำผิดสัญญาที่ทำไว้กับสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมกล่าวคือ ในช่วงระยะเวลาตามสัญญาเช่าสหกรณ์ปศุสัตว์จังหวัดขอนแก่น จำกัด ไม่ได้เข้าดำเนินการอย่างใดในพื้นที่ตามที่ได้ตกลงไว้ในสัญญาและขอให้ยกเลิกสัญญาดังกล่าว แต่ก็ไม่มีหนังสือชี้แจงในการดำเนินการอย่างใด

วันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๒ คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดขอนแก่น ได้มีการประชุมเพื่อพิจารณาเรื่องการต่อสัญญาให้ใช้ประโยชน์ในที่ดินของสหกรณ์ปศุสัตว์จังหวัดขอนแก่น จำกัด ซึ่งที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบให้ต่อสัญญาเช่าออกไปอีก ๑๕ ปี โดยที่ราษฎรมิได้ทราบถึงการประชุมในวันดังกล่าว เนื่องจากคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดขอนแก่นไม่ได้แจ้งให้ทราบล่วงหน้า แต่ราษฎรกลับได้รับหนังสือเชิญให้เข้าร่วมประชุมในวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๒ ซึ่งเป็นวันหลังจากที่คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดขอนแก่นได้มีมติแล้ว

จากการรับฟังข้อเท็จจริงได้ปรากฏประเด็นข้อโต้แย้งประการหนึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับการครอบครองที่ดินของราษฎรที่อ้างว่า มีหลักฐานการครอบครองเป็น ส.ค.๑ และ น.ส.๓ ก่อนที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมจะประกาศเป็นเขตปฏิรูปที่ดิน ดังนั้น การประกาศเขตปฏิรูปที่ดินดังกล่าวจึงเป็นการประกาศทับที่ดินทำกินของราษฎร เป็นเหตุให้ไม่สามารถขออนุญาตที่ดินในแปลงที่มี ส.ค.๑ หรือ น.ส.๓ ได้ และเป็นผลให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมไม่มีอำนาจนำที่ดินไปให้สหกรณ์ปศุสัตว์จังหวัดขอนแก่น จำกัด เข้าทำประโยชน์พร้อมต่อสัญญาเช่าให้อีก ๑๕ ปีด้วย

การพิจารณา

คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้ได้ข้อมูลประกอบการพิจารณาที่ชัดเจนเกี่ยวกับการครอบครองที่ดินของราษฎร จึงได้มอบหมายในที่ประชุมให้จังหวัดขอนแก่น ดำเนินการพิสูจน์สิทธิในที่ดินตามที่ราษฎรกล่าวอ้างว่า มีหลักฐานการครอบครองเป็น ส.ค.๑ หรือ น.ส.๓ อยู่ก่อนที่จะมีการประกาศให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดินหรือไม่ ซึ่งถ้าเป็นจริงตามที่ราษฎรกล่าวอ้าง ก็เป็นสิทธิของราษฎรที่จะขออนุญาตที่ดินได้ตามกฎหมาย แต่หากพิสูจน์แล้วปรากฏว่า มีการประกาศเป็นเขตปฏิรูปที่ดินก่อนที่ราษฎรเข้าครอบครองและทำประโยชน์ ก็ให้จังหวัดขอนแก่นจัดให้มีการเจรจาร่วมกันเกี่ยวกับการใช้พื้นที่ดังกล่าวระหว่างราษฎรที่ครอบครองที่ดินอยู่เดิมกับสหกรณ์ปศุสัตว์จังหวัดขอนแก่น จำกัด แล้วรายงานให้คณะกรรมการทราบต่อไป

การดำเนินการ

คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๑๖๓๗/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๕๔ ถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ขอให้พิจารณาสั่งการให้ผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่นรายงานผลความคืบหน้าในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของราษฎรกรณีขอให้ยกเลิกสัญญาการใช้ประโยชน์ในที่ดิน สปก. ๔-๓๘ ของสหกรณ์ปศุสัตว์ จังหวัดขอนแก่น จำกัด และขอคืนที่ดินทำกิน

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๔ เป็นผลให้กรรมการพ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

การดำเนินการของคณะกรรมการการปกครอง

สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔)

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๓ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๔ ที่ประชุมได้ลงมติตั้งคณะกรรมการการปกครอง ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๓๕ ประกอบข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๒ ซึ่งคณะกรรมการการปกครอง ได้ดำเนินการพิจารณาในเรื่องนี้ต่อเนื่องจากคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) ดังนี้

๑. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๑๔๔/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๔ ถึงจังหวัดขอนแก่น เพื่อขอทราบผลความคืบหน้าการดำเนินการพิสูจน์สิทธิในที่ดินของราษฎร หมู่ที่ ๒ หมู่ที่ ๘ และหมู่ที่ ๑๐ ตำบลโนนท่อน อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น โดยขอให้แจ้งผลความคืบหน้าเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนนี้ พร้อมทั้งประเด็นข้อกฎหมาย ข้อเสนอแนะ แนวทางในการแก้ไขปัญหา ตลอดจนประเด็นอื่นที่เกี่ยวข้องมายังคณะกรรมการภายใน วันอังคารที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๔ เพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๒. จังหวัดขอนแก่น ได้มีหนังสือ ที่ ขก ๐๐๑๑/๒๕๑๙๒ ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ถึงคณะกรรมการการปกครอง แจ้งว่า ราษฎรที่ร้องเรียนได้ขอรังวัดออกโฉนดที่ดิน (นายเสถียรพงษ์ ถมคำ) โดยอาศัยหลักฐานแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค.๑) เลขที่ ๓๓๓ หมู่ที่ ๑๓ ตำบลสำราญ อำเภอเมือง ขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ซึ่งรังวัดได้เนื้อที่ ๑๒ - ๒ - ๒๕.๙ ไร่ ต่อมานายประยูร เท่าฝ่าย และสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดขอนแก่น มาทำการคัดค้านการออกโฉนดที่ดิน โดยอ้างว่าเป็นผู้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดิน และเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดขอนแก่น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖๐ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน จึงได้มีคำสั่งไม่ออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ใด หากผู้กรณีฝ่ายใดไม่พอใจเห็นว่า ตนเป็นผู้มีสิทธิในที่ดินก็ให้ไปฟ้องคดีต่อศาลยุติธรรม หรือถ้าเห็นว่าการสั่งการของเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด ไม่ปฏิบัติตามขั้นตอนที่กฎหมายกำหนดและไม่ชอบด้วยกฎหมาย ก็ให้ไปฟ้องต่อศาลปกครอง ทั้งนี้ ภายในกำหนด หกสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่ง ซึ่งขณะนี้ยังไม่ได้รับแจ้งว่ามีมีการฟ้องคดีดังกล่าวหรือไม่

แต่อย่างไรก็ตาม ในส่วนของการช่วยเหลือราษฎรที่ร้องเรียนเรื่องที่ดินทำกิน จังหวัดขอนแก่น จะได้จัดให้มีการเจรจาผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมกันโดยเร่งด่วน และจะได้รายงานให้คณะกรรมการได้ทราบต่อไป

๓. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๔๖๒/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เพื่อทราบผลความคืบหน้าการดำเนินการพิสูจน์สิทธิในที่ดินของราษฎรหมู่ที่ ๒ หมู่ที่ ๘ และหมู่ที่ ๑๐ ตำบลโนนท่อน อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ที่เกี่ยวข้องกันเรื่องนี้ทุกราย ตามที่คณะกรรมการการปกครอง (ชุดที่ ๒๓) ได้เสนอให้ดำเนินการแล้ว แจ้งผลให้คณะกรรมการทราบโดยเร็ว

๔. กรมที่ดิน ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๕๑๖.๒(๒)/๘๑๘ ลงวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๔ ถึงคณะกรรมการการปกครอง แจ้งว่า สำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงมหาดไทย ได้มอบหมายให้กรมที่ดิน ติดตามผลดำเนินการ ซึ่งจากการประสานงานได้รับแจ้งว่า จังหวัดขอนแก่น (โดยสำนักงานการปฏิรูปที่ดิน จังหวัดขอนแก่น) ได้แจ้งผลดำเนินการให้คณะกรรมการทราบแล้วว่า ราษฎรที่ร้องเรียนได้ขอรังวัดออกโฉนดที่ดิน โดยอาศัยหลักฐานแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค.๑) เลขที่ ๓๓๓ หมู่ที่ ๑๓ ตำบลสำราญ อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ซึ่งรังวัดได้เนื้อที่ ๑๒ - ๒ - ๒๕.๙ ไร่ ต่อมามีการคัดค้านการออกโฉนดที่ดิน และเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดขอนแก่น ได้มีคำสั่งไม่ออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ใด หากผู้กรณีฝ่ายใดไม่พอใจโดยเห็นว่า ตนเป็นผู้มีสิทธิในที่ดินก็ให้ไปฟ้องคดีต่อศาลยุติธรรม หรือถ้าเห็นว่าการสั่งการของเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด ไม่ปฏิบัติตามขั้นตอนที่กฎหมายกำหนดและไม่ชอบด้วยกฎหมาย ก็ให้ไปฟ้องต่อศาลปกครอง ทั้งนี้ ภายในกำหนดหกสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่ง ซึ่งปัจจุบันยังไม่ได้รับแจ้งว่ามีมีการฟ้องคดีดังกล่าวหรือไม่ อย่างไรก็ตาม ในส่วนของการช่วยเหลือราษฎรที่ร้องเรียนที่ดินทำกิน จังหวัดขอนแก่น จะได้จัดให้มีการเจรจาผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมกันโดยเร่งด่วน และจะได้รายงานให้คณะกรรมการทราบต่อไป

๕. นายฤกษ์ศักดิ์ ประดับชาติ ผู้ร้อง ได้มีหนังสือลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ถึงคณะกรรมการการปกครอง เพื่อขอติดตามผลการพิจารณาเรื่องร้องเรียน กรณีขอให้เร่งรัดการออกเอกสารสิทธิในที่ดินทำกินให้กับราษฎรบ้านท่อน หมู่ที่ ๒ หมู่ที่ ๘ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลโนนท่อน อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น และขอให้ยกเลิกการนำที่ดินทำกินของราษฎรไปให้สหกรณ์ปศุสัตว์ จังหวัดขอนแก่น จำกัด เข้าทำประโยชน์

๖. คณะกรรมการการปกครอง ได้พิจารณาติดตามผลความคืบหน้าการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียน กรณีขอให้เร่งรัดการออกเอกสารสิทธิในที่ดินทำกินให้กับราษฎรบ้านท่อน หมู่ที่ ๒ หมู่ที่ ๘ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลโนนท่อน อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น และขอให้ยกเลิกการนำที่ดินทำกินของราษฎรไปให้สหกรณ์ปศุสัตว์จังหวัดขอนแก่น จำกัด เข้าทำประโยชน์ ในคราวประชุมครั้งที่ ๓๒ เมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ซึ่งในการประชุมครั้งนั้น ที่ประชุมได้มอบหมายให้สำนักงานปฏิรูปที่ดินจังหวัดขอนแก่น ดำเนินการจัดส่งเอกสารหลักฐานเพื่อให้คณะกรรมการใช้ประกอบการพิจารณาเพิ่มเติม ดังต่อไปนี้

๑) เอกสารสิทธิ ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ ที่มอบให้แก่ราษฎรบ้านท่อน หมู่ที่ ๒ หมู่ที่ ๘ และหมู่ที่ ๑๐ ตำบลโนนท่อน อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ก่อนที่จะยกเลิกสิทธิ

๒) หลักฐานข้อเท็จจริงที่ ส.ป.ก. จังหวัดขอนแก่น อ้างว่า ราษฎรบ้านท่อน หมู่ที่ ๒ หมู่ที่ ๘ และหมู่ที่ ๑๐ ตำบลโนนท่อน อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ได้ขายที่ดินที่ครอบครองในเขตปฏิรูปให้กับบุคคลอื่นแล้วจึงถูกเพิกถอนสิทธิในที่ดิน ส.ป.ก.

๓) สำเนาหนังสือแจ้งการเสียสิทธิซื้อขายที่ส่งให้แก่ราษฎรบ้านท่อน หมู่ที่ ๒ หมู่ที่ ๘ และหมู่ที่ ๑๐ ตำบลโนนท่อน อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

๔) สำเนาหนังสือที่ราษฎรได้ลงลายมือชื่อในจดหมายไปรษณีย์ลงทะเบียนที่ส่งให้ราษฎรบ้านท่อน หมู่ที่ ๒ หมู่ที่ ๘ และหมู่ที่ ๑๐ ตำบลโนนท่อน อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น (ถ่ายสำเนาต้นข้าวของไปรษณีย์ด้วย)

๕) ผลการดำเนินการพิสูจน์สิทธิในที่ดินตามที่ราษฎรบ้านท่อน หมู่ที่ ๒ หมู่ที่ ๘ และหมู่ที่ ๑๐ ตำบลโนนท่อน อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น กล่าวอ้างว่ามีหลักฐานการครอบครองเป็น ส.ค. ๑ หรือ น.ส.๓ อยู่ก่อนที่จะมีการประกาศให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน จังหวัดขอนแก่น ตลอดจนการดำเนินการเจรจากับผู้แทนสหกรณ์ปศุสัตว์ จังหวัดขอนแก่น จำกัด ที่ขอเข้าทำประโยชน์ในที่ดินอีก ๑๕ ปี

๖) เอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องร้องเรียนนี้

๗. คณะกรรมการการปกครอง ได้นำเรื่องร้องเรียนนี้เข้าสู่การพิจารณาเพื่อติดตามผลความคืบหน้าในคราวประชุมครั้งที่ ๓๔ เมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ซึ่งจากการพิจารณาได้ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ราษฎรบ้านโนนท่อน หมู่ที่ ๒ หมู่ที่ ๘ และหมู่ที่ ๑๐ ตำบลโนนท่อน อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ยืนยันว่าได้ครอบครองและทำประโยชน์ในบริเวณพื้นที่พิพาทเนื้อที่ประมาณ ๑๔๒ ไร่ ๒ งาน ๔๔ ตารางวา มาตั้งแต่บรรพบุรุษโดยมีหลักฐานการครอบครองเป็น ส.ค. ๑, ส.ค. ๒, น.ส. ๓ หรือ น.ส.๓ ก. มาก่อนที่จะมีการประกาศเป็นเขตปฏิรูปที่ดิน จึงมีสิทธิในที่ดินที่พิพาทดีกว่า ส.ป.ก. ดังนั้น การที่ ส.ป.ก. เพิกถอนสิทธิการครอบครองในที่ดินของราษฎรโดยอ้างว่า ราษฎรนำที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินที่ ส.ป.ก. จัดให้ทำประโยชน์ไปขายให้กับบุคคลอื่นเป็นการทำผิดระเบียบของ ส.ป.ก. จึงสิ้นสิทธิครอบครองในที่ดินนั้น

เป็นการไม่ชอบเนื่องจากเมื่อราษฎรมีสิทธิในที่ดินดีกว่า ส.ป.ก. และได้ขายที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินให้กับบุคคลใด แต่เป็นการเต็มใจที่จะถวายที่ดินให้กับพระกิตติวุฒ โท ที่มาขอรับบริจาคที่ดินเพื่อใช้เป็นสถานที่ก่อสร้างวิทยาลัยศรีอีสาน ก็เพื่อจะได้มีอาชีพและมั่งคั่งในวิทยาลัยศรีอีสานตลอดจนลูกหลานก็จะได้ออกเรียนหนังสือ แต่เมื่อไม่สามารถดำเนินการก่อสร้างวิทยาลัยศรีอีสานได้ พระกิตติวุฒ โท จึงได้คืนที่ดินที่รับบริจาคในเขตปฏิรูปที่ดินให้กับราษฎรผู้ถวายแล้วทั้งหมด เมื่อ ส.ป.ก. นำที่พิพาทดังกล่าวไปให้ สหกรณ์ปศุสัตว์จังหวัดขอนแก่น จำกัด เข้าทำประโยชน์ในพื้นที่เป็นเวลา ๑๕ ปี และปัจจุบันได้มีการต่อสัญญาเช่าออกไปอีก ๑๕ ปี ก็เป็นการกระทำที่ไม่ชอบเช่นกัน ดังนั้น ราษฎรผู้ได้รับความเดือดร้อนจากการกระทำของ ส.ป.ก. จึงได้มีการร้องเรียนเพื่อขอคืนสิทธิในที่ดินทำกินและขอให้ยกเลิกสัญญาเช่าระหว่าง ส.ป.ก. กับสหกรณ์ปศุสัตว์ฯ

สำหรับการชี้แจงแถลงข้อเท็จจริงของหน่วยงานที่เข้าร่วมประชุมได้ปรากฏตามการชี้แจงของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดขอนแก่น (ส.ป.ก. ขอนแก่น) ว่า ราษฎรบ้านโนนท่อน หมู่ที่ ๒ หมู่ที่ ๘ และหมู่ที่ ๑๐ ตำบลโนนท่อน อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น กลุ่มผู้ร้องเรียนได้มีการขายที่ดินที่ครอบครองในเขตปฏิรูปที่ดินให้กับบุคคลอื่นแล้ว เนื่องจากเมื่อประมาณปี ๒๕๓๓ - ๒๕๓๔ ส.ป.ก. ได้รับแจ้งจากอำเภอเมืองขอนแก่น และกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในจังหวัดขอนแก่นว่า จะมีการก่อสร้างวิทยาลัยศรีอีสานในเขตปฏิรูปที่ดิน โดยจะมีการซื้อที่ดินจากเกษตรกรที่ได้รับการจัดที่ดินให้ทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน ส.ป.ก. จึงได้มีหนังสือเตือนให้ราษฎรเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ประมาณ ๓ ครั้ง แต่ราษฎรไม่เข้าทำประโยชน์จึงถือได้ว่าเป็นการฝ่าฝืนต่อระเบียบคณะกรรมการการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร (ค.ป.ก.) ว่าด้วยการให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร ปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าทำประโยชน์ในที่ดินปี ๒๕๓๕ ส.ป.ก. จึงมีคำสั่งเพิกถอนสิทธิการทำประโยชน์ในที่ดินของราษฎรในเขตปฏิรูปที่ดิน ต่อมา ปี ๒๕๓๘ ราษฎรกลุ่มที่ถูกเพิกถอนสิทธิในที่ดินได้ยื่นคำร้องคัดค้านคำสั่ง ซึ่ง ส.ป.ก. ได้มีการตั้งคณะกรรมการเพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงและได้บันทึกการให้ปากคำของราษฎรผู้ร้องเรียนปรากฏตามบันทึกถ้อยคำลงวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๓๘ ว่า ราษฎรผู้ครอบครองที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินได้ยอมรับว่ามีการขายที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินที่ตนครอบครองให้กับพระกิตติวุฒ โท เมื่อประมาณปี ๒๕๓๓ ในราคาตารางวาละ ๑๐,๐๐๐ บาท จึงเป็นหลักฐานที่ ส.ป.ก. ใช้ประกอบการพิจารณาเพื่อเพิกถอนสิทธิการทำประโยชน์ในที่ดินของราษฎร ซึ่งราษฎรผู้ที่ถูกเพิกถอนสิทธิการทำประโยชน์ในที่ดินในครั้งนี้รวมถึงราษฎรจำนวน ๗ ราย ที่ปรากฏในคำร้องเรียนของนายภราดร โพธิ์ศรี ด้วย ต่อมา ส.ป.ก. จึงได้นำพื้นที่พิพาทดังกล่าวไปให้สหกรณ์ปศุสัตว์ฯ เข้าทำประโยชน์เป็นเวลา ๑๕ ปี และราษฎรกลุ่มที่ถูกเพิกถอนสิทธิก็ได้ร้องคัดค้านการทำสัญญาเช่าระหว่าง ส.ป.ก. กับสหกรณ์ปศุสัตว์ฯ และขอสิทธิในที่ดินทำกินคืน ซึ่ง ส.ป.ก. ได้ดำเนินการเจรจาเกี่ยวกับการใช้พื้นที่พิพาทร่วมกันโดยมีผู้แทนสหกรณ์ปศุสัตว์ฯ และตัวแทนราษฎรในพื้นที่เข้าร่วมประชุม แต่ไม่สามารถตกลงกันได้

ปัจจุบันราษฎรผู้ครอบครองพื้นที่พิพาทที่ถูกเพิกถอนสิทธิการทำประโยชน์ในที่ดินได้ฟ้องคดีต่อศาลปกครองขอนแก่นเป็นคดีหมายเลขคำที่ ๑๓๖/๒๕๕๔ เพื่อขอให้ยกเลิกสัญญาเช่าระหว่าง ส.ป.ก. กับสหกรณ์ปศุสัตว์ฯ และขอสิทธิในที่ดินทำกินคืน โดยศาลปกครองขอนแก่นได้มีคำสั่งห้ามมิให้ ส.ป.ก. ขอนแก่น ต่อสัญญาเช่าที่ดินพิพาทกับสหกรณ์ปศุสัตว์ฯ จนกว่าศาลปกครองขอนแก่นจะมีคำพิพากษาหรือมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น ดังนั้น ส.ป.ก. ขอนแก่น จึงรอการพิจารณาเรื่องนี้จนกว่าศาลปกครองขอนแก่นจะมีคำพิพากษาหรือมีคำสั่ง

คณะกรรมการพิจารณาแล้วจึงได้มอบหมายให้จังหวัดขอนแก่น และ ส.ป.ก. ดำเนินการตรวจสอบพื้นที่พิพาทเนื้อที่จำนวน ๑๔๒ ไร่ ๒ งาน ๔๔ ตารางวา ซึ่งอาจมีการประกาศเขตปฏิรูปที่ดินทับซ้อนกับที่ดินที่ราษฎรบ้านโนนท่อน หมู่ที่ ๒ หมู่ที่ ๘ และหมู่ที่ ๑๐ ตำบลโนนท่อน อำเภอเมืองนครพนมและทำประโยชน์ เนื่องจากพื้นที่พิพาทดังกล่าวยังไม่เป็นที่แน่ชัดว่า ส.ป.ก. มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินมีเนื้อที่เท่าใด บริเวณใดบ้าง และพื้นที่บริเวณใดที่ราษฎรมีสิทธิครอบครองมาก่อนการประกาศเขตปฏิรูปที่ดินตามที่ราษฎรได้กล่าวอ้างว่า มีหลักฐานการครอบครองเป็น ส.ค. ๑, ส.ค. ๒, น.ส. ๓ หรือ น.ส.๓ ก และเมื่อดำเนินการเสร็จแล้วให้สรุปประเด็นโดยลำดับเหตุการณ์ตั้งแต่การได้สิทธิครอบครองในที่ดินที่พิพาทของราษฎรจนกระทั่งถึงสภาพปัญหาที่เป็นปัจจุบัน เพื่อให้เกิดความเข้าใจในแนวทางเดียวกัน แล้วรายงานให้คณะกรรมการทราบเพื่อใช้ประกอบการพิจารณา พร้อมทั้งได้ขอให้ชะลอการพิจารณาเรื่องร้องเรียนการออกเอกสารสิทธิในที่ดินทำกินให้กับราษฎร บ้านโนนท่อน หมู่ที่ ๒ หมู่ที่ ๘ และหมู่ที่ ๑๐ ตำบลโนนท่อน อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น และการขอให้ยกเลิกการนำที่ดินทำกินของราษฎรไปให้สหกรณ์ปศุสัตว์ จังหวัดขอนแก่น จำกัด เข้าทำประโยชน์ ไว้ชั่วคราวจนกว่าศาลปกครองขอนแก่นจะมีคำพิพากษาหรือมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

๘. นายกฤตภัก ประดับชาติ (ผู้ร้อง) ได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๕ ถึงคณะกรรมการการปกครอง แจ้งผลความคืบหน้าการไต่สวนคำร้องของศาลปกครองว่า สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดขอนแก่น ได้ไปตรวจสอบที่พิพาทแล้วพบว่า ยังคงมีการเข้าไปทำประโยชน์ในที่พิพาทจริง ซึ่งศาลปกครองขอนแก่นได้มีคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนมีคำพิพากษา โดยมีคำสั่งห้ามมิให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดขอนแก่นต่อสัญญาเช่าที่พิพาทให้กับสหกรณ์ปศุสัตว์จังหวัดขอนแก่นไว้ก่อนเป็นการชั่วคราว จนกว่าศาลจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเป็นอย่างอื่น ซึ่งศาลปกครองได้อธิบายคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนมีคำพิพากษาว่า ให้หมายความรวมถึง การห้ามมิให้สหกรณ์ปศุสัตว์จังหวัดขอนแก่นกระทำการใดๆ ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในที่ดินที่พิพาทจนกว่าคดีจะถึงที่สุด อันเป็นการคุ้มครองสิทธิของราษฎร ซึ่งอาจทำให้เกิดความเสียหายในภายหลังได้

ทั้งนี้ นายกฤตภัก ประดับชาติ ได้ขอให้คณะกรรมการการปกครองเร่งรัดและติดตามให้ความช่วยเหลือราษฎรที่ได้รับความเดือดร้อนจากกรณีดังกล่าวอีกทางหนึ่งด้วย

๙. สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ได้มีหนังสือ ที่ กษ ๑๒๐๔/๒๕๐๑ ลงวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๕๕ ถึงคณะกรรมการการปกครอง แจ้งว่า ได้ดำเนินการจัดทำเอกสารที่ใช้ประกอบคำชี้แจง โดยเรียบเรียงลำดับเหตุการณ์เพื่อให้เกิดความชัดเจนขึ้น ปรากฏข้อเท็จจริงและรายละเอียดโดยสรุป ดังนี้

๑) ที่ดินพิพาทตั้งอยู่ในพื้นที่ป่าสำราญ อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๐๖ กำหนดให้พื้นที่ดังกล่าวเป็นป่าไม้ถาวร จากนั้นกฎกระทรวง ฉบับที่ ๖๖๓ (พ.ศ. ๒๕๑๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ได้กำหนดให้ป่าสำราญเป็นป่าสงวนแห่งชาติโดยมีเนื้อที่ประมาณ ๒๙,๒๗๕ ไร่

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินท้องที่อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๒๑ และสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) โดยสำนักงาน การปฏิรูปที่ดินจังหวัดขอนแก่น (ส.ป.ก. ขอนแก่น) ได้เข้าดำเนินการสำรวจรังวัดและจัดที่ดินให้เกษตรกร เข้าทำประโยชน์ในพื้นที่

๒) เมื่อประมาณปี ๒๕๓๓ - ๒๕๓๔ ส.ป.ก. ขอนแก่น ได้รับแจ้งจากอำเภอเมืองขอนแก่น และกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในจังหวัดขอนแก่นว่า มีการก่อสร้างวิทยาลัยศรีอีสานในเขตปฏิรูปที่ดิน โดยการซื้อที่ดินจากเกษตรกร ดังนั้น ส.ป.ก. ขอนแก่น จึงติดตามการทำประโยชน์แล้วพบว่า มีการขายที่ดิน ที่มีหลักฐาน ส.ค. ๑ , น.ส. ๓ ก , ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ ตลอดจนถึงที่ดินมือเปล่าให้กับพระกิตติวุฑโฒ ซึ่งการขายที่ดิน ที่อยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินไม่ว่าจะเป็นที่ดินที่มีหลักฐานการครอบครองแบบใด ย่อมเป็นการฝ่าฝืนระเบียบ คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยการให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับที่ดินจากการ ปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๓ ข้อ ๑๐ ข้อ ๑๔ และข้อ ๑๕ ดังนั้น ส.ป.ก. ขอนแก่น จึงเสนอคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมจังหวัดขอนแก่น (คปจ. ขอนแก่น) พิจารณาให้ที่ดินแปลงที่ยังไม่ได้จัดที่ดินให้เกษตรกร จำนวน ๒ แปลง ที่ได้ละทิ้งที่ดินไปแล้ว คือการนำไปขายเป็นผู้ไม่มีสิทธิในที่ดินอีกต่อไป และพิจารณาสั่งการให้เกษตรกรผู้ได้รับ ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ จำนวน ๕ ราย สิ้นสิทธิการเข้าทำประโยชน์ ต่อมาได้มีคำสั่งคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดขอนแก่น ที่ ๑/๒๕๓๕ ลงวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๓๕ เรื่องให้เกษตรกรพร้อมด้วยบริวารออกจากที่ดินที่ได้รับจากการปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรม

๓) จังหวัดขอนแก่นได้เสนอเรื่องให้สหกรณ์ผู้เลี้ยงวัวและควายแห่งจังหวัดขอนแก่น จำกัด (ปัจจุบันใช้ชื่อเป็น สหกรณ์ปศุสัตว์จังหวัดขอนแก่น จำกัด) ขอใช้ที่ดินเพื่อกิจการปศุสัตว์ให้ ส.ป.ก. พิจารณา ซึ่ง ส.ป.ก. ได้เสนอเรื่องให้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พิจารณาและได้มีมติอนุมัติ ให้สหกรณ์ฯ ใช้ประโยชน์ในที่ดินพิพาทเป็นเวลา ๑๕ ปี

๔) วันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๓๘ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๘ ตำบลโนนท่อน อำเภอเมือง จังหวัด ขอนแก่น และราษฎรในพื้นที่ได้ยื่นหนังสือร้องเรียนขอความเป็นธรรมต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร และสหกรณ์ (นายสุวิทย์ คุณกิตติ) จากนั้น ส.ป.ก. ได้มีการตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงในเรื่อง ดังกล่าว โดยผลการตรวจสอบปรากฏข้อเท็จจริงว่า ราษฎรผู้ร้องเรียนได้มีการขายที่ดินให้แก่พระกิตติวุฑโฒ จริงแต่การกระทำดังกล่าวเกิดจากความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ด้วยความศรัทธา ดังนั้น ส.ป.ก. ขอนแก่น จึงรับที่จะ จัดที่ดินเพื่อให้ราษฎรได้เข้าทำประโยชน์โดยมีค่าชดเชยตามระเบียบของ ส.ป.ก. ในที่ดินแปลงว่าง หรือที่ดิน ที่อนุญาตให้สหกรณ์ฯ ใช้ประโยชน์เมื่อครบกำหนดตามสัญญา หรือเมื่อสหกรณ์ฯ ทำผิดสัญญาข้อใดข้อหนึ่ง และ ส.ป.ก. ได้บอกเลิกสัญญา เพื่อเป็นการบรรเทาปัญหาที่เกิดขึ้น ทั้งนี้ ส.ป.ก. ได้แจ้งปลัดกระทรวงเกษตร และสหกรณ์ เพื่อนำเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เพื่อทราบด้วยแล้ว

๕) กรณีนายเสถียรพงศ์ ถมคำ นำหลักฐาน ส.ค. ๑ เลขที่ ๓๓๓ หมู่ที่ ๑๓ ตำบลสำราญ อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ยื่นคำขอออกโฉนดที่ดินแล้ว สำนักงานที่ดินจังหวัดขอนแก่นได้มีคำสั่ง สอบสวนเปรียบเทียบว่า ที่ดินแปลงที่ขอออกโฉนดที่ดิน ผู้ขอมิได้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดิน เนื่องจากที่ดินมีการขุดบ่อเลี้ยงปลา มิได้มีสภาพเป็นที่นาอย่างซึ่งผู้ขอกล่าวอ้างแต่อย่างใด จึงไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ ที่จะออกโฉนดที่ดินให้ได้ ซึ่งเมื่อครบกำหนดแล้ว ไม่ปรากฏว่ามีการยื่นฟ้องคดีภายในกำหนดเวลาหกสิบวัน นับแต่รับทราบคำสั่ง

๖) กรณีกลุ่มผู้ร้องเรียนฟ้องคดีต่อศาลปกครองขอนแก่นเพื่อขอให้ศาลพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ (ส.ป.ก. ขอนแก่น) ยกเลิกสัญญาหรือห้ามมิให้ต่อสัญญาเช่ากับสหกรณ์ฯ และให้ดำเนินการปรับสภาพที่ดินให้คืนสู่สภาพเดิมเพื่อส่งมอบที่ดินพิพาทให้กับผู้ฟ้องคดี ซึ่งศาลปกครองขอนแก่นก็ได้มีคำสั่งคุ้มครองชั่วคราวตามคำขอของผู้ฟ้องคดีไว้จนกว่าศาลจะมีคำพิพากษาหรือมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

ต่อมาวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๕ ศาลปกครองขอนแก่น ได้มีคำสั่งให้ ส.ป.ก. ขอนแก่น ทำคำชี้แจงและแสดงพยานหลักฐานว่า ปัจจุบันที่พิพาทอยู่ในความครอบครองของผู้ใด การปรับที่ดินพิพาทตามหลักฐานของผู้ฟ้องคดีเป็นการดำเนินการเมื่อใด และจะมีการปลูกสิ่งก่อสร้างบนที่พิพาทตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างหรือไม่ ตลอดจนการกระทำดังกล่าวเป็นการกระทำของบุคคลหรือหน่วยงานใด ซึ่ง ส.ป.ก. ขอนแก่น ได้ทำคำชี้แจงแล้วเมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๕ ว่า ที่พิพาทปัจจุบันอยู่ในความครอบครองของสหกรณ์ฯ และอยู่ระหว่างการพิจารณาต่อสัญญา ส่วนการปรับที่ดินนั้นก็เป็นดำเนินการของสหกรณ์ฯ เมื่อเดือนมกราคม ๒๕๕๕ โดยมีการไถปรับพื้นที่ประมาณ ๓ ไร่เศษ ซึ่งเดิมมีการปลูกไม้ยูคาลิปตัส เพื่อที่จะทำแปลงเพาะกล้าปาล์มน้ำมัน โดยไม่มีการก่อสร้างหรือเตรียมการก่อสร้างอาคารใดๆ ทั้งสิ้น และ ส.ป.ก. ขอนแก่น ได้แจ้งคำสั่งศาลปกครองขอนแก่นให้สหกรณ์ฯ ทราบด้วยแล้ว

ส่วนกรณีที่มีการกล่าวอ้างว่า มีการตัดต้นประดู่ในที่พิพาทนั้น ส.ป.ก. ขอนแก่น ยืนยันว่า ต้นประดู่ที่ถูกตัดไม่ได้อยู่ในพื้นที่ที่มีการปรับไถที่ดินของสหกรณ์ฯ และไม่อยู่ในบริเวณพื้นที่พิพาท เนื้อที่ประมาณ ๑๔๒ - ๒ - ๔๔ ไร่ แต่อย่างไร

๑๐. นายภราดร โพธิ์ศรี นายกสมาคมรักษสิ่งแวดล้อมลุ่มแม่น้ำพองเพื่อคุณภาพชีวิต ได้มีหนังสือลงวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๖ ถึงคณะกรรมการการปกครอง ขอให้พิจารณาหาข้อสรุปร่วมกันกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในจังหวัดขอนแก่น กรณีเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการออกเอกสารสิทธิ์ในที่ดินทำกินของราษฎรบ้านโนนท่อน หมู่ที่ ๒ หมู่ที่ ๘ และ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลโนนท่อน อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น และขอให้ยกเลิกการนำที่ดินของราษฎรไปให้สหกรณ์ปศุสัตว์ จังหวัดขอนแก่น จำกัด เข้าทำประโยชน์ เนื่องจากเห็นว่า เรื่องนี้เป็นกรณีพิพาทที่เกิดขึ้นมาเป็นระยะเวลา ๒๐ ปีแล้ว และศาลพิพากษาว่า ที่ดินพิพาทเป็นของราษฎร จึงขอเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่พิพาทตามกฎหมายต่อไป

ทั้งนี้ ศาลปกครองสูงสุด ได้มีคำสั่งที่ ๕๕/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๖ ระหว่าง นายชัยสิทธิ์ แก้วสำราญ ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ,นายพยุงค์ ศิริโนนม่วง ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ,นายถนอมจิตร อนุศรี ผู้ฟ้องคดีที่ ๓ ,นายคำลิ่ง บุขวงศ์ ผู้ฟ้องคดีที่ ๔ ,นายเสถียรพงศ์ ถมคำ ผู้ร้องสอด กับ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดขอนแก่น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และสำนักงานที่ดินจังหวัดขอนแก่น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ โดยไม่เห็นพ้องด้วยกับศาลปกครองชั้นต้นที่มีคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาตามคำขอของผู้ฟ้องคดีทั้งสี่และผู้ร้องสอด โดยห้ามมิให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ต่อสัญญาเช่าที่ดินพิพาทกับสหกรณ์ปศุสัตว์จังหวัดขอนแก่น จำกัด ไว้ก่อนเป็นการชั่วคราวจนกว่าศาลจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเป็นอย่างอื่น นั้น ศาลปกครองสูงสุดไม่เห็นพ้องด้วย

จึงมีคำสั่งกลับคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น เป็นให้ยกคำขอกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาของผู้ฟ้องคดีทั้งสี่และผู้ร้องสอด

๑๑. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๓๗๓๐/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๕๖ ถึงนายภราดร โพธิ์ศรี ผู้ร้อง แจ้งว่า เรื่องร้องเรียนนี้ได้มีการฟ้องศาลปกครองเพื่อขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดขอนแก่น ยกเลิกสัญญาเช่าหรือห้ามมิให้ต่ออายุสัญญาเช่าที่พิพาทกับสหกรณ์ปศุสัตว์จังหวัดขอนแก่น จำกัด อีกเป็นเวลา ๑๕ ปี พร้อมทั้งให้ดำเนินการปรับที่ดินให้กลับสู่สภาพเดิมก่อนส่งคืนพื้นที่พิพาท และให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้สำนักงานที่ดินจังหวัดขอนแก่นออกโฉนดที่ดินให้กับเจ้าของที่ดินเดิม ในขณะเดียวกันก็ขอให้ศาลมีคำสั่งคุ้มครองชั่วคราวก่อนมีคำพิพากษา ซึ่งศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนมีคำพิพากษาแล้ว แต่ศาลปกครองสูงสุดได้มีคำสั่งกลับคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นเป็นให้ยกคำขอกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนมีคำพิพากษา ดังนั้นเมื่อกรณีพิพาทดังกล่าวยังคงอยู่ในกระบวนการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด คณะกรรมการจึงได้มีมติให้ชะลอการพิจารณาเรื่องนี้ไว้ก่อนจนกว่าศาลปกครองสูงสุดจะมีคำพิพากษาถึงที่สุด

นอกจากนี้ คณะกรรมการได้ขอให้นายภราดร โพธิ์ศรี ผู้ร้องจัดส่งเอกสาร ข้อมูล เกี่ยวกับข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายเพิ่มเติม ตลอดจนผลการพิจารณาหรือคำพิพากษาของศาลที่เห็นว่า เป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาของคณะกรรมการให้กับคณะกรรมการโดยด่วน เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาต่อไป

๑๒. นายภราดร โพธิ์ศรี ได้มีหนังสือสมาคมรักสิ่งแวดล้อมแม่น้ำพองเพื่อคุณภาพชีวิต ที่ สค. ๐๓๑/๑๑.๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๖ ถึงคณะกรรมการการปกครอง แจ้งว่า กรณีดังกล่าวอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด และศาลปกครองสูงสุดได้ส่งเรื่องให้คณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล พิจารณาว่า คดีนี้โดยที่นายชัยสิทธิ์ แก้วสำราญ ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ นายพยุงค์ ศิริโนนม่วง ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ นางณอมจิตร อนุศรี ผู้ฟ้องคดีที่ ๓ นายคำกลิ้ง บุษบงค์ ผู้ฟ้องคดีที่ ๔ และนายเสถียรพงศ์ ถมคำ ผู้ร้องสอด ซึ่งเป็นเอกชนได้ยื่นฟ้องหน่วยงานทางปกครอง อ้างว่าเป็นผู้ครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินต่อจากบรรพบุรุษซึ่งครอบครองทำประโยชน์มาก่อน ประมวลกฎหมายที่ดินมีผลบังคับใช้ บรรพบุรุษของผู้ฟ้องคดีทั้งสี่และผู้ร้องสอดได้แจ้งความประสงค์จะได้สิทธิในที่ดิน (ส.ค.๒) ไว้แล้ว แต่ต่อมาได้มีการออกพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดินทับซ้อนที่ดินของผู้ฟ้องคดีทั้งสี่และผู้ร้องสอด ซึ่งผู้ฟ้องคดีทั้งสี่และผู้ร้องสอดได้ร้องเรียนต่อทางราชการ ซึ่งเรื่องอยู่ระหว่างพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ นอกจากนี้ ทางราชการบังคับให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่และผู้ร้องสอดคืน ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ ที่ได้รับไป โดยอ้างว่า ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่และผู้ร้องสอดขายที่ดินให้แก่บุคคลอื่นแล้ว โดยสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดขอนแก่นผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ นำที่ดินดังกล่าวไปให้สหกรณ์ปศุสัตว์จังหวัดขอนแก่น จำกัด เช่าทำประโยชน์ ซึ่งผู้ฟ้องคดีทั้งสี่และผู้ร้องสอดคัดค้านจนทางราชการตกลงว่าจะคืนที่ดินให้เมื่อครบสัญญาเช่า แต่เมื่อผู้ฟ้องคดีทั้งสี่และผู้ร้องสอดยื่นขอรังวัดออกโฉนดที่ดินกลับถูกปฏิเสธโดยอ้างว่าที่ดินดังกล่าวเป็นเขตป่าไม้ถาวรไม่ใช่เขตเดินสำรวจ จึงขอให้พิพากษาหรือมีคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ยกเลิกสัญญาเช่าหรือห้ามมิให้ต่ออายุสัญญาเช่าที่พิพาทอีก ๑๕ ปี เพื่อส่งมอบคืนแก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่และผู้ร้องสอด และให้สำนักงานที่ดินจังหวัดขอนแก่น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่และผู้ร้องสอด ในเรื่องนี้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ให้การว่า การที่ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่และผู้ร้องสอดกล่าวอ้างว่า บรรพบุรุษ

ครอบครองทำประโยชน์ในที่พิพาทมาก่อนไม่เป็นความจริง เนื่องจากที่พิพาทเป็นกรรมสิทธิ์ของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ผู้ฟ้องคดีทั้งสี่และผู้ร้องขอขาดการครอบครองเกินหนึ่งปีหลังจากถูกเพิกถอน ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ จึงไม่มีสิทธิเรียกคืนที่พิพาท ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ให้การว่า ที่ดินของผู้ฟ้องคดีทั้งสี่และผู้ร้องขออยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินเพราะมิได้แจ้งการครอบครองภายในระยะเวลาที่กำหนด และไม่เป็นผู้ซึ่งได้ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา ๒๗ ตรี ไว้ก่อนมีการกำหนดเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม จึงไม่สามารถออกโฉนดที่ดินให้ได้ เห็นว่าการที่ศาลจะพิพากษาหรือมีคำสั่งตามคำขอของโจทก์ได้นั้นจำเป็นต้องพิจารณาให้ความเสียก่อนว่า ที่พิพาทเป็นของผู้ฟ้องคดีทั้งสี่และผู้ร้องขอตามที่กล่าวอ้างหรือเป็นพื้นที่อยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมและเป็นกรรมสิทธิ์ของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเป็นสำคัญแล้วจึงจะพิจารณาประเด็นอื่นได้ต่อไป กรณีนี้จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสิทธิในที่ดิน อันอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม ซึ่งคณะกรรมการฯ ได้มีคำวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลว่า กรณีนี้เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสิทธิในที่ดิน จึงอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม ตามคำวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล ที่ ๙๖/๒๕๕๖

๑๓. คณะกรรมการการปกครอง ได้นำเรื่องนี้เข้าสู่การพิจารณาอีกครั้งในคราวประชุมครั้งที่ ๑๓๑ เมื่อวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ ซึ่งในการประชุมครั้งนั้น คณะกรรมการได้พิจารณาแล้วเห็นชอบให้ฝ่ายเลขานุการดำเนินการติดต่อประสานงานกับนายภราดร โพธิ์ศรี เพื่อขอทราบผลการพิจารณาของศาลเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนดังกล่าว แล้วแจ้งให้คณะกรรมการทราบเพื่อพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๑๔. นายภราดร โพธิ์ศรี ได้มีหนังสือสมาคมรักษ์สิ่งแวดล้อมกลุ่มแม่น้ำพองเพื่อคุณภาพชีวิตลงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๖ ถึงคณะกรรมการการปกครอง แจ้งว่า คดีเกี่ยวกับสิทธิในที่ดินทำกินของราษฎรบ้านโนนท่อน หมู่ที่ ๒ หมู่ที่ ๘ และหมู่ที่ ๑๐ ตำบลโนนท่อน อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น นั้น ศาลปกครองขอนแก่นอยู่ระหว่างการโอนอำนาจการพิจารณาพิพากษาคดีสู่ศาลยุติธรรม ตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล ที่ ๙๖/๒๕๕๖ ซึ่งเมื่อโอนคดีไปยังศาลยุติธรรมแล้ว ก็ถือว่าศาลปกครองได้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความ ดังนั้น คณะกรรมการจึงสามารถดำเนินการนำเรื่องร้องเรียนนี้เข้าสู่วาระการประชุมเพื่อพิจารณาต่อไปได้

๑๕. ในคราวประชุมครั้งที่ ๑๓๒ เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๖ คณะกรรมการการปกครอง ได้พิจารณาหาข้อสรุปเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนการออกเอกสารสิทธิในที่ดินทำกินของราษฎรบ้านโนนท่อน หมู่ที่ ๒ หมู่ที่ ๘ และหมู่ที่ ๑๐ ตำบลโนนท่อน อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น และขอให้ยกเลิกการนำที่ดินของราษฎรไปให้สหกรณ์ปศุสัตว์จังหวัดขอนแก่น จำกัด เข้าทำประโยชน์แล้วเห็นว่า เรื่องนี้คณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล ได้วินิจฉัยชี้ขาดอำนาจการพิจารณาคดีระหว่างศาลปกครองขอนแก่นกับศาลจังหวัดขอนแก่น ว่า คดีนี้เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสิทธิในที่ดิน อันอยู่ในอำนาจการพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม ดังนั้น เมื่อคดีพิพาทดังกล่าวอยู่ในกระบวนการพิจารณาของศาลจังหวัดขอนแก่นแล้ว ผู้ร้องและคณะย่อมได้หลักประกันในความเป็นธรรมของศาล ซึ่งหากศาลได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งคดีถึงที่สุดประการใด พนักงานเจ้าหน้าที่ก็ต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นต่อไป ที่ประชุมจึงเห็นควรให้ยุติการพิจารณาเรื่องนี้

๑๖. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๗๙๗๗/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๖ แจ้งนายภราดร โพธิ์ศรี ผู้ร้องฯ เพื่อทราบว่า ในเรื่องนี้คณะกรรมการได้พิจารณาแล้ว เห็นควรให้ยุติการพิจารณา เนื่องจากเรื่องดังกล่าวอยู่ในกระบวนการของศาลยุติธรรม ดังนั้น ผู้ร้องฯ ย่อมได้รับความเป็นธรรมของศาล ซึ่งคณะกรรมการไม่อาจก้าวล่วงได้

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

- ครั้งที่ ๑๑ วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๔
- ครั้งที่ ๑๘ วันพุธที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๔
- ครั้งที่ ๓๒ วันพุธที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๓๔ วันพุธที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๔๒ วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๔๘ วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๑๑๓ วันพฤหัสบดีที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๖
- ครั้งที่ ๑๓๑ วันพฤหัสบดีที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖
- ครั้งที่ ๑๓๒ วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๖

- นายวิจิต ปัจจยโคธา นิติกรปฏิบัติการ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๒๐

เรื่องพิจารณา ขอความเป็นธรรมกรณีโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพัฒนาลุ่มน้ำเสียวใหญ่มีเขตพื้นที่ทับซ้อนกับที่ดินของราษฎร และการดำเนินการบริหารจัดการพื้นที่อ่างเก็บน้ำหนองบ่อทำให้น้ำท่วมที่ดินของราษฎร

ผู้เสนอ นายสำราญ ทิพย์ประเสริฐ
(เรื่องสืบเนื่องของคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓))

ข้อเท็จจริง

ราษฎรได้ครอบครองและทำประโยชน์ในพื้นที่บริเวณอ่างเก็บน้ำหนองบ่อ ตำบลบรือ อำเภอบรือ จังหวัดมหาสารคาม สืบเนื่องมาจากบรรพบุรุษ โดยปัจจุบันราษฎรในพื้นที่มีหลักฐานการครอบครองเป็น ส.ค. ๑, น.ส. ๓, น.ส. ๓ ก. และโฉนดที่ดิน แต่ก็มีราษฎรบางรายที่ไม่มีหลักฐานเอกสารการครอบครองที่ดิน ต่อมากรมชลประทานได้เข้าจัดการพื้นที่บริเวณอ่างเก็บน้ำหนองบ่อในโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพัฒนาลุ่มน้ำเสียวใหญ่ โดยการเข้าครอบครองและบริหารจัดการพื้นที่บริเวณอ่างเก็บน้ำหนองบ่อทับซ้อนกับที่ดินของราษฎรที่ครอบครองและทำประโยชน์มาก่อนที่กรมชลประทานจะดำเนินโครงการส่งน้ำ และจากการดำเนินการทำให้เกิดน้ำท่วมที่ดินที่ราษฎรครอบครองและทำประโยชน์ จึงทำให้ราษฎรในพื้นที่ต่างคัดค้านการดำเนินโครงการส่งน้ำฯ ดังกล่าวและคัดค้านการที่กรมชลประทานจะนำพื้นที่ไปขอออกเป็นหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (นสล.) เนื่องจากปัจจุบันพื้นที่การดำเนินโครงการส่งน้ำฯ ที่มีการทับซ้อนนั้น กรมชลประทานมีหลักฐานการครอบครองเป็น ส.ค. ๑ ราษฎรในพื้นที่ได้นำปัญหาความเดือดร้อนนี้ไปขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานราชการโดยขอให้จ่ายค่าชดเชยที่ดินทำกินตั้งแต่ปี ๒๕๓๕ จนปัจจุบันก็ยังไม่มีความคืบหน้าในการดำเนินการ

การพิจารณา

เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดมหาสารคามได้ชี้แจงปรากฏข้อเท็จจริงว่า ที่ดินบริเวณอ่างเก็บน้ำหนองบ่อนั้น กรมชลประทานได้แจ้งขอ ส.ค. ๑ ไว้เมื่อปี ๒๕๔๘ เป็น ส.ค. ๑ เลขที่ ๒๐๙ ตำบลบรือ อำเภอบรือ จังหวัดมหาสารคาม จำนวนเนื้อที่ประมาณ ๑,๐๔๕ ไร่ ภายหลังได้มีการปรับปรุงอ่างเก็บน้ำและขยายพื้นที่อ่างเก็บน้ำออกไปอีก ๘๓๗ ไร่ รวมเป็นเนื้อที่ ๑,๘๘๒ ไร่ ในส่วนพื้นที่ที่ขยายจำนวน ๘๓๗ ไร่ ดังกล่าว มีที่ดินของราษฎรอยู่ในเขตด้วยจำนวน ๑๕๘ แปลง โดยราษฎรได้ทำการขอรังวัดและยื่นความประสงค์เพื่อขอค่าชดเชยในที่ดินทำกิน ซึ่งกรมชลประทานได้จ่ายค่าชดเชยในที่ดินทำกินไปแล้วเมื่อปี ๒๕๒๙ ต่อมาได้มีราษฎรมายื่นขอค่าชดเชยเพิ่มเติมอีก ๕๗ แปลง ซึ่งจากการตรวจสอบพบว่า ที่ดินของราษฎรทั้ง ๕๗ แปลง ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ ส.ค. ๑ เลขที่ ๒๐๙ ของกรมชลประทาน จึงเกิดปัญหาการโต้แย้งสิทธิในที่ดิน อันเป็นผลให้กรมชลประทานไม่อาจจ่ายค่าชดเชยในที่ดินได้ เรื่องนี้ได้มีการนำเสนอเข้าสู่การพิจารณาของคณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐจังหวัดมหาสารคาม (กปร. จังหวัดมหาสารคาม) เพื่อแก้ไขปัญหา โดยจังหวัดมหาสารคามได้มีคำสั่งจังหวัดมหาสารคาม ที่ ๙๔๔/๒๕๓๑ ลงวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๓๑ ตั้งคณะกรรมการการสอบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการออกเอกสารสิทธิ์ของราษฎรบริเวณอ่างเก็บน้ำหนองบ่อ อำเภอบรือ ซึ่งผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงจากถ้อยคำยืนยันของราษฎรในพื้นที่และการตรวจสอบสภาพที่ดินเป็นที่น่าเชื่อถือได้ว่า ราษฎรได้ครอบครองที่ดินบริเวณดังกล่าวต่อเนื่องมาตั้งแต่บรรพบุรุษ โดยได้ทำ

ประโยชน์ที่ดินด้วยการทำนาข้าวมาตลอด ก่อนที่กรมชลประทานจะสร้างคันดินกั้นน้ำในปี ๒๔๙๔ ดังนั้น จึงมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่า เอกสารสิทธิ์ที่ราษฎรมีอยู่นั้น น่าจะเป็นเอกสารสิทธิ์ที่ได้มาโดยชอบด้วยกฎหมาย จึงได้มีการรายงานผลให้กรมที่ดินทราบ

จากนั้น กรมที่ดินได้มีหนังสือกรมที่ดิน ด่วนมาก ที่ มท ๐๗๑๓/๓๗๗๖ ลงวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๓๑ แจ้งผลการพิจารณาว่า เมื่อจังหวัดได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้วปรากฏว่า ที่ดินบริเวณที่เกิดข้อพิพาทโต้แย้งสิทธิ์ดังกล่าวเป็นที่ดินที่ราษฎรได้ครอบครองและทำประโยชน์โดยทำนาข้าวต่อเนื่องกันมา และได้แจ้งการครอบครอง ส.ค. ๑ ไว้ทุกรายแล้ว เมื่อราษฎรนำ ส.ค. ๑ ดังกล่าวมาเป็นหลักฐานในการขออนุญาต น.ส. ๓ , น.ส. ๓ ก. หรือขออนุญาตเป็นโฉนดที่ดิน โดยได้ประกาศให้ผู้มีสิทธิในที่ดินโต้แย้งคัดค้านก่อนจะออกโฉนดที่ดิน หรือ น.ส. ๓ หรือ น.ส. ๓ ก. และพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการออกเอกสารสิทธิ์ให้ตามระเบียบและขั้นตอนของกฎหมายแล้ว ดังนั้น สำนักงานที่ดินจังหวัดมหาสารคาม สาขาบรบือ จึงมีความเห็นว่า เมื่อหนังสือสำคัญในที่ดินดังกล่าวออกให้โดยชอบด้วยระเบียบ คำสั่ง และกฎหมาย ก็ไม่อาจพิจารณาแก้ไขหรือเพิกถอนสิทธิตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดินได้ อย่างไรก็ตาม หากกรมชลประทานเชื่อว่า มีสิทธิในที่ดินดีกว่าราษฎร ก็ควรใช้สิทธิทางศาลเพื่อพิสูจน์สิทธิ์ได้

นอกจากนี้ รองผู้ว่าราชการจังหวัดมหาสารคาม ยังได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า จังหวัดมหาสารคาม ได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงในเรื่องนี้แล้วปรากฏว่า ที่ดินที่ราษฎรอ้างการครอบครองและขอค่าชดเชยในที่ดินทำกินอยู่ในบริเวณพื้นที่อ่างเก็บน้ำหนองบ่อมีจำนวน ๕๗ แปลง ในจำนวนนี้ ๕๕ แปลงจะมีหลักฐานการครอบครองเป็น ส.ค. ๑, น.ส. ๓, น.ส. ๓ ก. และโฉนดที่ดิน ส่วนอีก ๒ แปลง ไม่ปรากฏหลักฐานการครอบครองในขณะเดียวกันกรมชลประทานก็มีหลักฐานการครอบครองที่ดินเป็น ส.ค. ๑ ในบริเวณพื้นที่ดังกล่าวเช่นกัน จึงเกิดปัญหาการโต้แย้งเกี่ยวกับสิทธิในที่ดินว่า ราษฎรหรือกรมชลประทานมีสิทธิในที่ดินมากกว่ากัน กรณีข้อโต้แย้งสิทธิในที่ดินนี้ทำให้กรมชลประทานไม่อาจจ่ายค่าชดเชยในที่ดินทำกินให้กับราษฎรได้ ดังนั้น จะต้องมีการพิสูจน์สิทธิ์การครอบครองในที่ดินว่า ฝ่ายใดมีหลักฐานการครอบครองที่ดินก่อนปี ๒๔๙๘ ซึ่งเป็นปีที่กรมชลประทานได้หลักฐานการครอบครองเป็น ส.ค. ๑ และควรมีสิทธิในที่ดินมากกว่า แต่จากการตรวจสอบโดยการอ่าน แปล และตีความภาพถ่ายทางอากาศเมื่อปี ๒๔๙๗ ปรากฏว่า บริเวณที่ดินที่ราษฎรอ้างการครอบครองและขอค่าชดเชยในที่ดินทำกินทั้ง ๕๗ แปลงนั้น มีร่องรอยการทำประโยชน์ในพื้นที่ตามที่ราษฎรกล่าวอ้าง ดังนั้น จังหวัดมหาสารคามจึงได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐบริเวณอ่างเก็บน้ำหนองบ่อ อำเภอบรบือ โดยมีนายอำเภอบรบือเป็นประธาน เพื่อดำเนินการตรวจสอบการครอบครองที่ดินตามผลการอ่าน แปล และตีความภาพถ่ายทางอากาศเมื่อปี ๒๔๙๗ แล้วให้รายงานต่อคณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐจังหวัดมหาสารคาม (กปร. จังหวัดมหาสารคาม) เพื่อพิจารณา จากนั้นให้เสนอความเห็นไปยังคณะกรรมการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ (กปร.) เพื่อพิจารณาเสนอความเห็นไปยังกรมชลประทานว่า ควรจ่ายเงินค่าชดเชยในที่ดินทำกินให้กับราษฎรที่ครอบครองและทำประโยชน์ในพื้นที่มาก่อนปี ๒๔๙๘ หรือไม่ โดยจังหวัดมหาสารคาม จะประสานงานกับหน่วยงานภายในจังหวัดเพื่อให้เร่งตรวจสอบหลักฐานการครอบครองที่ดินเพื่อจ่ายค่าชดเชยให้กับราษฎรที่ครอบครองที่ดินทั้ง ๕๗ แปลงต่อไป

ผู้แทนกรมชลประทานได้ชี้แจงข้อเท็จจริงว่า กรมชลประทานได้เข้าครอบครองพื้นที่บริเวณอ่างเก็บน้ำหนองบ่อตั้งแต่ปี ๒๔๙๕ และได้ขอมีหลักฐานการครอบครองที่ดินเป็น ส.ค. ๑ เมื่อปี ๒๔๙๘ มีเนื้อที่ประมาณ ๑,๐๔๕ ไร่ และภายหลังได้มีการปรับปรุงอ่างเก็บน้ำและขยายพื้นที่อ่างเก็บน้ำเพิ่มเติมอีก ๘๓๗ ไร่ รวมเป็นเนื้อที่ ๑,๘๘๒ ไร่ ซึ่งที่ดินที่ราษฎรอ้างการครอบครองและขอค่าชดเชยในที่ดินทำกินทั้ง ๕๗ แปลงนั้น เป็นเอกสารสิทธิ์ที่ออกให้หลังจากที่กรมชลประทานมีหลักฐานการครอบครองที่ดินเป็น ส.ค. ๑ และทับซ้อนอยู่ในเขตพื้นที่ที่กรมชลประทานได้ทำการปรับปรุงอ่างเก็บน้ำและขยายพื้นที่อ่างเก็บน้ำเพิ่มเติมทั้งหมด กรมชลประทานจึงไม่อาจจ่ายค่าชดเชยในที่ดินทำกินให้กับราษฎรได้ แต่ถ้าเป็นที่ดินในส่วนที่อยู่นอกเขต ส.ค. ๑ ของกรมชลประทานนั้น สามารถจ่ายค่าชดเชยในที่ดินทำกินให้กับราษฎรได้ ดังนั้น เมื่อเกิดปัญหาการโต้แย้งเกี่ยวกับสิทธิในที่ดินที่มีการทับซ้อนของพื้นที่ระหว่างราษฎรกับกรมชลประทานว่า ฝ่ายใดมีสิทธิในที่ดินมากกว่ากัน กรมชลประทานจึงได้มีหนังสือถึงผู้ว่าราชการจังหวัดมหาสารคาม ขอให้พิจารณานำเรื่องการพิสูจน์สิทธิในที่ดินนี้เข้าสู่การพิจารณาของ กบร. จังหวัดมหาสารคาม ถ้าผลการพิจารณาปรากฏว่า ราษฎรได้ครอบครองและทำประโยชน์ในพื้นที่โดยมีหลักฐานการครอบครองที่ดินมาก่อนปี ๒๔๙๘ และเป็นหลักฐานการครอบครองที่ดินโดยถูกต้องตามกฎหมาย กรมชลประทานก็ไม่ขัดข้องในการจ่ายเงินค่าชดเชยในที่ดินทำกินให้กับราษฎร ส่วนราษฎรที่ไม่มีหลักฐานการครอบครองที่ดินหรือเป็นที่ดินมือเปล่า กรมชลประทานไม่สามารถจ่ายเงินค่าชดเชยในที่ดินทำกินให้ได้

การดำเนินการ

๑. คณะกรรมการการปกครอง สมาชิกแทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) ได้มอบหมายให้จังหวัดมหาสารคามเร่งดำเนินการตรวจสอบหลักฐานการครอบครองและการทำประโยชน์ในที่ดินของราษฎรแล้วให้นำเสนอคณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐจังหวัดมหาสารคาม (กบร. จังหวัดมหาสารคาม) และคณะกรรมการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ (กบร.) ตามลำดับ เพื่อพิจารณาพร้อมทั้งขอให้ประสานงานกับกรมชลประทานในการจ่ายเงินค่าชดเชยในที่ดินทำกินให้กับราษฎรที่ครอบครองพื้นที่ในบริเวณโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพัฒนาลุ่มน้ำเสียวใหญ่ จำนวน ๕๗ แปลง หากผลการพิสูจน์สิทธิปรากฏว่า ราษฎรได้ครอบครองและทำประโยชน์ก่อนปี ๒๔๙๘ ที่กรมชลประทานได้หลักฐานการครอบครองเป็น ส.ค. ๑ และคณะกรรมการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ (กบร.) เห็นชอบให้กรมชลประทานจ่ายเงินค่าชดเชยในที่ดินทำกินต่อไป

ในกรณีนี้ ราษฎรในพื้นที่ต่างพอใจในผลการพิจารณาและการชี้แจงของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยคณะกรรมการการปกครอง สมาชิกแทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) ได้มีหนังสือสมาชิกแทนราษฎร ด่วนที่สุด ที่ ๒๐๘๖/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๔ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดมหาสารคาม แจ้งผลการพิจารณาข้างต้นให้จังหวัดมหาสารคามทราบและดำเนินการ

๒. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๒๐๘๕/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๔ ถึงอธิบดีกรมชลประทาน แจ้งผลการพิจารณาของคณะกรรมการการปกครองตามข้อ ๑. เพื่อทราบและดำเนินการด้วยเช่นกัน

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๔ เป็นผลให้กรรมาธิการ
พ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

การดำเนินการของคณะกรรมการการปกครอง

สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔)

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๓ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่
๒๘ กันยายน ๒๕๕๔ ที่ประชุมได้ลงมติตั้งคณะกรรมการการปกครอง ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๓๕ ประกอบข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๒ ซึ่งคณะกรรมการการปกครอง ได้ดำเนินการพิจารณาในเรื่องนี้ต่อเนื่องจาก
คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) ดังนี้

๑. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด
ที่ ๑๐๕/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๔ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดมหาสารคาม ขอทราบผลความคืบหน้า
เกี่ยวกับโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพัฒนาลุ่มน้ำเสียวใหญ่ที่มีเขตพื้นที่ทับซ้อนกับที่ดินของราษฎร
และการดำเนินการบริหารจัดการพื้นที่อ่างเก็บน้ำหนองบ่อ ทำให้น้ำท่วมที่ดินราษฎร

๒. จังหวัดมหาสารคาม ได้มีหนังสือศาลากลางจังหวัดมหาสารคาม ด่วนที่สุด ที่ มค ๐๐๑๗/
๑๒๓๕๙ ลงวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๔ แจ้งผลความคืบหน้าการดำเนินการว่า จังหวัดมหาสารคามได้ประชุม
คณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ (กปร. จังหวัดมหาสารคาม) เมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน
๒๕๕๔ ซึ่งที่ประชุมมีมติเห็นชอบในรายงานผลการดำเนินงานของคณะทำงานฯ ตามคำสั่งจังหวัดมหาสารคาม
ที่ ๑๗๒๕/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๒ และเชื่อได้ว่า ราษฎรเข้าครอบครองทำประโยชน์ในบริเวณ
อ่างเก็บน้ำหนองบ่อ มาก่อนการเข้าครอบครองของกรมชลประทาน เมื่อปี ๒๔๙๕ จึงขอให้สำนักงาน
ชลประทานมหาสารคามดำเนินการจ่ายเงินค่าชดเชยเงินที่ดินทำกินของราษฎร และดำเนินการตามอำนาจ
หน้าที่ ทั้งนี้ จังหวัดมหาสารคาม ได้มีหนังสือศาลากลางจังหวัดมหาสารคาม ที่ มค ๐๐๑๗/๑๒๓๖๐ ลงวันที่
๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๔ ขอให้ดำเนินการตามมติที่ประชุม กปร. จังหวัดมหาสารคาม

คณะกรรมการการปกครอง พิจารณาแล้วมีมติดังนี้

๑) ให้คณะกรรมการการปกครอง มีหนังสือถึงผู้ว่าราชการจังหวัดมหาสารคาม
เพื่อขอให้ติดตามเร่งรัดการจ่ายเงินค่าชดเชยที่ดินให้แก่ราษฎรที่มีเขตพื้นที่ทับซ้อนกับโครงการส่งน้ำ
และบำรุงรักษาพัฒนาลุ่มน้ำเสียวใหญ่ โดยเป็นการให้ความช่วยเหลือและเยียวยาให้กับราษฎรที่ได้รับความ
เดือดร้อนให้เป็นไปโดยเร็ว

๒) ให้คณะกรรมการการปกครอง มีหนังสือถึงกรมชลประทาน เพื่อขอทราบ
ความคืบหน้าเกี่ยวกับการจ่ายเงินค่าชดเชยในที่ดินทำกินให้แก่ราษฎรที่มีเขตพื้นที่ทับซ้อนกับโครงการส่งน้ำ
และบำรุงรักษาพัฒนาลุ่มน้ำเสียวใหญ่ และแจ้งผลให้คณะกรรมการทราบ

๓. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๔๕๙/๒๕๕๔ ลงวันที่
๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดมหาสารคาม เพื่อขอให้ติดตามเร่งรัดการจ่ายเงินค่าชดเชย
ในที่ดินทำกินให้กับราษฎรที่ได้รับความเดือดร้อน

๔. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๔๖๐/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ถึงอธิบดีกรมชลประทาน เพื่อขอทราบผลความคืบหน้าการจ่ายเงินค่าชดเชยในที่ดินทำกินให้กับราษฎรที่ได้รับความเดือดร้อน

๕. กรมชลประทาน ได้มีหนังสือกรมชลประทาน ด่วนที่สุด ที่ กษ ๐๓๐๓/๑๑๑๕๗ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ถึงคณะกรรมการการปกครอง แจ้งว่า เนื่องจากกรณีดังกล่าวคณะกรรมการ ได้มีหนังสือแจ้งไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดมหาสารคาม ขอให้จังหวัดเร่งดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง แล้วนำเสนอคณะกรรมการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐจังหวัดมหาสารคาม (กปร. จังหวัดมหาสารคาม) และเสนอคณะกรรมการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ (กปร.) ตามลำดับเพื่อพิจารณา ซึ่งปัจจุบัน กรมชลประทานยังไม่ได้รับแจ้งผลการพิจารณาของคณะกรรมการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ (กปร.) จึงยังไม่ได้มีการดำเนินการจ่ายเงินค่าชดเชยในที่ดินทำกินแก่ราษฎรดังกล่าว

๖. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๗๑๓/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๔ ถึงพลตำรวจเอก โกวิท วัฒนะ รองนายกรัฐมนตรี ในฐานะประธานคณะกรรมการ แก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ เพื่อขอให้พิจารณำเรื่องการจ่ายเงินค่าชดเชยในที่ดินทำกินให้กับราษฎร ตำบลบรือ อำเภอบรือ จังหวัดมหาสารคาม เข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ

๗. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๗๑๔/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๔ ถึงอธิบดีกรมชลประทาน เพื่อติดตามการจ่ายเงินค่าชดเชยในที่ดินทำกินให้กับราษฎร โดยคณะกรรมการเห็นว่า หากกรมชลประทานสามารถดำเนินการจ่ายเงินค่าชดเชยในที่ดินทำกินให้กับราษฎรได้โดยไม่ต้องรอผลการพิจารณาของคณะกรรมการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ (กปร.) ก็ขอให้พิจารณาดำเนินการจ่ายเงินค่าชดเชยในที่ดินทำกินให้กับราษฎร เพื่อเป็นการให้ความช่วยเหลือและเยียวยาให้กับราษฎรที่ได้รับความเดือดร้อนจากกรณีนี้ด้วยความรวดเร็วต่อไป

๘. กรมชลประทาน ได้มีหนังสือกรมชลประทาน ด่วนที่สุด ที่ กษ ๐๓๐๓/๑๑๔๔๙ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๔ ถึงคณะกรรมการการปกครอง แจ้งว่า กรมชลประทานยังไม่สามารถจ่ายค่าชดเชยได้ เนื่องจากผลการพิจารณาของคณะกรรมการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ (กปร.) เป็นขั้นตอนหนึ่งในการพิจารณาเพื่อจ่ายค่าชดเชย หากกรมชลประทานจ่ายค่าชดเชยไปแล้ว ต่อมาคณะกรรมการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ (กปร.) มีความเห็นเป็นอย่างอื่น ทางราชการอาจได้รับความเสียหาย

๙. คณะกรรมการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีหนังสือที่ ทส ๐๒๐๓/๖๔๘ ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๔ ถึงคณะกรรมการการปกครอง แจ้งว่า กรณีนี้ กปร. จังหวัดมหาสารคาม ได้มีมติเป็นที่ยุติว่า ที่ดินของราษฎรที่ถูกน้ำท่วมนั้น ราษฎรได้ครอบครองทำประโยชน์มาก่อนการเป็นที่ดินของรัฐ ซึ่งการดำเนินการพิจารณาตรวจสอบพิสูจน์สิทธิในกรณีนี้ได้แล้วเสร็จตามขั้นตอนและวิธีการโดยสมบูรณ์ จึงมีต้องนำเรื่องเสนอคณะกรรมการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ (กปร.) เพื่อพิจารณาอีก

คณะกรรมการการปกครอง พิจารณาแล้ว มีมติให้มีหนังสือแจ้งไปยังกรมชลประทาน เพื่อยืนยันมติของคณะกรรมการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ (กปร.) เพื่อให้กรมชลประทานพิจารณาเร่งรัดดำเนินการตามกรอบอำนาจหน้าที่ในการแก้ไขปัญหาต่อไป

๑๐. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๑๐๗๙/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๔ ถึงอธิบดีกรมชลประทาน เพื่อยืนยันมติของคณะกรรมการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ และให้พิจารณาเร่งรัดดำเนินการตามกรอบอำนาจหน้าที่ในการแก้ไขปัญหาต่อไป

๑๑. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๑๑๐๐/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๔ ถึงนายสำราญ ทิพย์ประเสริฐ แจ้งผลความคืบหน้าการจ่ายค่าชดเชยที่ดินให้กับราษฎร ตำบลบรือ อำเภอบรือ จังหวัดมหาสารคาม

๑๒. ในคราวประชุมคณะกรรมการการปกครอง ครั้งที่ ๒๓ วันพุธที่ ๔ มกราคม ๒๕๕๕ คณะกรรมการได้พิจารณาติดตามการดำเนินการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนต่างๆ ของกรมชลประทาน เกี่ยวกับการจ่ายค่าชดเชยให้กับราษฎร โดยเชิญผู้แทนจากกรมชลประทานมาร่วมประชุม ซึ่งกรณีการจ่ายค่าชดเชยให้กับราษฎรที่ได้รับผลกระทบจากการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพัฒนาลุ่มน้ำเสียวใหญ่มีเขตพื้นที่ทับซ้อนกับที่ดินของราษฎร และดำเนินการบริหารจัดการพื้นที่อ่างเก็บน้ำหนองบ่อทำให้น้ำท่วมที่ดินราษฎรตำบลบรือ อำเภอบรือ จังหวัดมหาสารคาม นั้น ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ปัจจุบันกรมชลประทาน ได้รับแจ้งผลการพิจารณาจากคณะกรรมการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ (กบร.) ว่า ที่ดินของราษฎร จำนวน ๕๕ แปลง ราษฎรได้ครอบครองทำประโยชน์มาก่อนการเป็นที่ดินของรัฐ ตามมติที่ประชุม กบร. จังหวัดมหาสารคาม ซึ่งกรมชลประทานสามารถดำเนินการจ่ายเงินค่าชดเชยในที่ดินทำกินให้กับราษฎรได้ โดยราษฎรจะต้องนำเอกสารหลักฐานการถือครองที่ดินไปแสดงต่อกรมชลประทานเพื่อเบิกจ่ายเงินค่าชดเชยในที่ดินทำกิน โดยใช้งบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๕๕

ในการนี้ คณะกรรมการพิจารณาเห็นว่า กรมชลประทานสามารถดำเนินการจ่ายเงินค่าชดเชยในที่ดินทำกินให้กับราษฎรได้ตามมติของ กบร. ซึ่งก็มีเพียงขั้นตอนการเบิกจ่ายค่าชดเชยที่ดินเท่านั้น โดยให้ราษฎรนำเอกสารหลักฐานไปแสดงต่อกรมชลประทานเพื่อเบิกจ่ายเงินค่าชดเชยในที่ดินทำกิน พร้อมนี้ ให้กรมชลประทานมีหนังสือแจ้งให้ราษฎรที่ได้รับความเดือดร้อนทราบ หากการดำเนินการเบิกจ่ายเงินค่าชดเชยในที่ดินทำกินแล้วเสร็จให้กรมชลประทานมีหนังสือแจ้งให้คณะกรรมการทราบด้วย

๑๓. นายสรรพัญญู ศิริปลื้ม รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง ได้มีหนังสือสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๐๔๐๕ (ลร.๑)/๑.๑๓ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๕ ถึงคณะกรรมการการปกครอง ขอให้ช่วยเร่งรัดติดตามการจ่ายเงินค่าชดเชยในที่ดินทำกินให้กับราษฎรตำบลบรือ อำเภอบรือ จังหวัดมหาสารคาม จากกรมชลประทาน

๑๔. ในคราวประชุมคณะกรรมการการปกครอง ครั้งที่ ๓๑ วันพฤหัสบดีที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ คณะกรรมการได้พิจารณาเพื่อติดตามผลการดำเนินการจ่ายค่าชดเชยให้กับราษฎรตำบลบรือ อำเภอบรือ จังหวัดมหาสารคาม โดยเชิญผู้แทนจากกรมชลประทานและผู้ร้องมาร่วมประชุม ซึ่งปรากฏข้อเท็จจริงตามการชี้แจงว่า การดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวของกรมชลประทานจะประสานงานกับสำนักงานที่ดินจังหวัดมหาสารคามเพื่อทำการสำรวจรังวัดพื้นที่ภายในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ซึ่งจะใช้เวลาในการดำเนินการประมาณ ๓๐ วัน หลังจากนั้น ก็จะมีการกำหนดค่าชดเชยซึ่งต้องใช้ระยะเวลาประมาณ ๖๐ วัน เพราะต้องทำตามขั้นตอนที่กำหนดโดยคณะกรรมการฯ ที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์แต่งตั้ง มีนายอำเภอเป็นประธาน จากนั้นขั้นตอนต่อไปคือการลงพื้นที่สำรวจข้อเท็จจริงเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์

โดยจะใช้เวลาดำเนินการในช่วงนี้ประมาณ ๓๐ วัน และตรวจสอบบัญชีรายการค่าชดเชยอีก ๑๕ วัน แล้วดำเนินการขอรับการจัดสรรงบประมาณจากสำนักงานงบประมาณใช้ระยะเวลาประมาณ ๖๐ วัน และจะเร่งรัดให้มีการดำเนินการจ่ายเงินค่าทดแทนให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วัน จึงจะสามารถจ่ายเงินชดเชยให้กับราษฎรดังกล่าวได้ ทั้งนี้ กรมชลประทานได้จัดเตรียมงบประมาณเพื่อการนี้ไว้พร้อมแล้ว ซึ่งจะดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเดือนกันยายน ๒๕๕๕ โดยกรมชลประทานได้มีหนังสือแจ้งเลขาธิการนายกรัฐมนตรีตามหนังสือ ที่ กษ ๐๓๐๓/๗๖๙ ลงวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ยืนยันการจ่ายเงินชดเชยดังกล่าวอีกทางหนึ่งด้วย อย่างไรก็ตาม กรมชลประทานได้ให้คำมั่นกับคณะกรรมการว่า กรมชลประทานจะเร่งประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หากได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่าย อาจดำเนินการแล้วเสร็จก่อนเวลาที่กำหนดซึ่งน่าจะเป็นภายในเดือนสิงหาคม ๒๕๕๕ ดังนั้น คณะกรรมการจึงขอให้กรมชลประทานประสานงานโดยตรงกับรองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง (นายสรรพพัฒน์ ศิริโปล์) เพื่อช่วยประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกรณีที่เกิดปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการ

คณะกรรมการพิจารณาแล้วมอบหมายให้อธิบดีกรมชลประทานเร่งรัดดำเนินการตามแผนงานที่ได้ให้คำมั่นต่อคณะกรรมการ และให้ประสานงานกับรองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง (นายสรรพพัฒน์ ศิริโปล์) พร้อมทั้งแจ้งผลความคืบหน้าให้คณะกรรมการทราบโดยเร็ว อนึ่ง ในการพิจารณานายสำราญ ทิพย์ประเสริฐ ผู้ร้อง ได้ให้ข้อมูลการร้องเรียนเพิ่มเติมเกี่ยวกับการขอค่าชดเชยน้ำท่วมที่ดินและค่าเสียโอกาสที่ไม่ได้ทำนาตลอดระยะเวลา ๓๐ ปี ในการนี้ คณะกรรมการเห็นว่า ประเด็นดังกล่าวเป็นเรื่องร้องเรียนในทำนองเดียวกัน จึงเห็นควรส่งเรื่องนี้ให้กรมชลประทานพิจารณาในคราวเดียวกันด้วย

๑๕. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๑๒๓๙/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ถึงอธิบดีกรมชลประทาน แจ้งผลการพิจารณาของคณะกรรมการตามข้อ ๑๔.

๑๖. นายสำราญ ทิพย์ประเสริฐ ได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ถึงคณะกรรมการการปกครอง ขอให้พิจารณาเร่งรัดติดตามการจ่ายเงินค่าชดเชยให้กับราษฎรตำบลบรือ อำเภอบรือ จังหวัดมหาสารคาม เนื่องจากปัจจุบันระยะเวลาได้ล่วงเลยมาเป็นเวลานาน ราษฎรที่ได้รับความเดือดร้อนยังไม่ได้รับค่าชดเชยจากกรมชลประทาน

๑๗. ในคราวประชุมคณะกรรมการการปกครอง ครั้งที่ ๑๐๙ วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๖ คณะกรรมการได้พิจารณาเพื่อติดตามผลการดำเนินการจ่ายค่าชดเชยให้กับราษฎรตำบลบรือ อำเภอบรือ จังหวัดมหาสารคาม โดยเชิญผู้แทนจากกรมชลประทาน จังหวัดมหาสารคาม สำนักงานงบประมาณ และผู้ร้อง มาร่วมประชุม จากการพิจารณาปรากฏข้อเท็จจริงตามการพิจารณา ดังนี้

กรณีเรื่องร้องเรียนนายสำราญ ทิพย์ประเสริฐ ผู้ร้องเรียน นั้น คณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ จังหวัดมหาสารคาม (กปร. จังหวัดมหาสารคาม) ได้ดำเนินการตรวจสอบพิสูจน์การถือครองที่ดินของผู้ร้องเรียนและราษฎรในพื้นที่แล้ว และมีมติเป็นที่ยุติว่า ที่ดินของราษฎรที่ถูกน้ำท่วมนั้น เป็นที่ดินที่ราษฎรได้ครอบครองทำประโยชน์มาก่อนการเป็นที่ดินของรัฐ และเมื่อปี ๒๕๕๕ กรมชลประทานในฐานะผู้ครอบครองพื้นที่ได้ชี้แจงรายละเอียดขั้นตอนการดำเนินการและกำหนดเวลาจ่ายเงินค่าทดแทนในโครงการอ่างเก็บน้ำหนองบ่อ อำเภอบรือ จังหวัดมหาสารคาม ต่อที่ประชุมคณะกรรมการการปกครอง เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ แต่ปรากฏว่า กรมชลประทานดำเนินการไม่เป็นไปตามรายละเอียด

และขั้นตอนที่ได้ชี้แจงต่อคณะกรรมการ ประกอบกับฝ่ายจัดหาที่ดิน ๖ สำนักกฎหมายและที่ดิน กรมชลประทาน มีหนังสือที่ กษ ๐๓๐๖.๑๒/๖๘ ลงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ เรื่อง ติดตามผลความ คืบหน้าการขอค่าชดเชยที่ดินบริเวณที่ดินอ่างเก็บน้ำหนองบ่อ ถึงนายสำราญ ทิพย์ประเสริฐ ผู้ร้องเรียน แจ้งว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ ไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณเนื่องจากงบประมาณไม่เพียงพอ ดังนั้น จึงได้เสนอ ขอดังงบประมาณมาจ่ายให้ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ซึ่งผู้ร้องเรียนและราษฎรในพื้นที่เห็นว่า ระยะเวลา ในการจ่ายเงินค่าชดเชยได้ล่วงเลยมานานหลายปีประกอบกับได้มีการทำสัญญาจะซื้อจะขายที่ดินระหว่าง ผู้ร้องเรียนและราษฎรในพื้นที่กับกรมชลประทานแล้ว แต่ผู้ร้องเรียนและราษฎรในพื้นที่ยังมีความวิตกกังวลว่า จะไม่ได้รับเงินค่าชดเชยตามที่กรมชลประทานได้ตกลงไว้

นายสำราญ ทิพย์ประเสริฐ ผู้ร้องเรียน ชี้แจงข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า ในการประชุม คณะกรรมการการปกครอง เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ นายเลอศักดิ์ รุ่งตระกูลไพบูลย์ รองอธิบดีกรมชลประทาน ได้ชี้แจงว่า กรมชลประทานมีเงินเหลือจ่ายจำนวน ๑๘๐ ล้านบาท แต่ปัจจุบัน นายสำราญ ทิพย์ประเสริฐ กลับมีหนังสือแจ้งมาว่าไม่มีงบประมาณเพียงพอสำหรับจ่ายค่าชดเชยที่ดิน ซึ่งเห็นว่า ระยะเวลาได้ล่วงเลยมานานหลายปีจึงต้องการทราบถึงระยะเวลาที่ผู้ร้องและราษฎรในพื้นที่ จะได้รับเงินค่าชดเชยในที่ดินทำกิน

ทั้งนี้ นายสุเทพ ลาภเหลือ นักวิชาการจัดหาที่ดินชำนาญการพิเศษ ผู้แทนกรมชลประทาน ชี้แจงข้อเท็จจริงว่า นายสุเทพ ลาภเหลือ ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการในเรื่องนี้เมื่อเดือนมกราคม ๒๕๕๕ และได้จัดทำแผนการจ่ายเงินค่าทดแทนดังกล่าว โดยจะดำเนินการจ่ายเงินค่าทดแทนภายในเดือนกันยายน ๒๕๕๕ ทั้งนี้ ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ – เดือนมีนาคม ๒๕๕๕ ได้ดำเนินการเก็บค่าขอจากราษฎรในพื้นที่ และตั้งคำขอให้กรมที่ดินส่งช่างไปรังวัดสอบเขตที่ดิน ซึ่งในขั้นตอนนี้เกิดความคลาดเคลื่อน เนื่องจาก กรมที่ดินส่งช่างรังวัดไปสอบเขตที่ดินล่าช้าไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้เดิม โดยช่างรังวัดได้รังวัดสอบ เขตที่ดินแล้วเสร็จในเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๕ แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อกรมชลประทานได้รับผลการรังวัดสอบ เขตที่ดินจากกรมที่ดินแล้วเมื่อเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๕ หากมีการประชุมกำหนดราคาค่าทดแทนทันที ก็น่าจะสามารถดำเนินการตามแผนเดิมได้ แต่เนื่องจากราษฎรในพื้นที่ต้องการราคาค่าทดแทนที่เป็นธรรม นายสุเทพ ลาภเหลือ ในฐานะเลขานุการคณะกรรมการจัดซื้อที่ดินของอำเภอบรบือจึงจำเป็นต้องสืบหา รายละเอียดของราคาที่ดินเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมกับราษฎร โดยใช้เวลาในการสืบหาราคาที่ดินประมาณ ๒ เดือน โดยตรวจสอบราคาที่ดินจากกรมที่ดินและจากราคาการซื้อขายที่ดินของราษฎรในพื้นที่ใกล้เคียง ซึ่งเมื่อได้ข้อมูลครบถ้วนแล้ว ได้นำเข้าสู่ที่ประชุมของกรมชลประทานเพื่อขอความเห็นชอบในการกำหนด ราคาค่าที่ดิน โดยมีการประชุมเมื่อวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ซึ่งได้ล่วงพ้นระยะเวลาในการจ่ายเงิน ค่าทดแทนที่ได้กำหนดไว้เดิม คือ ภายในเดือนกันยายน ๒๕๕๕ อย่างไรก็ตาม ในเดือนมิถุนายน ๒๕๕๕ กรมชลประทานได้จัดทำคำขอรับการจัดสรรงบประมาณในแผนงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ ไว้แล้ว จำนวน ๓๘๐ ล้านบาท ซึ่งหากได้รับการจัดสรรงบประมาณในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ ก็สามารถจ่ายค่าทดแทนได้ แต่เนื่องจากในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ ไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ จำนวน ๓๘๐ ล้านบาท จึงไม่สามารถจ่ายค่าทดแทนที่ดินได้ โดยในส่วน of สำนักกฎหมายและที่ดินได้รับการจัดสรรงบประมาณในส่วนนี้เพียงจำนวน ๑๐๗ ล้านบาท ซึ่งเป็นงบล่าช้า โดยปัจจุบันได้เบิกจ่าย ในโครงการต่างๆ แล้ว คงเหลือเงินงบประมาณจำนวนประมาณ ๒๐ ล้านบาท ซึ่งไม่เพียงพอที่จะนำมาจ่าย

ค่าทดแทนได้ จึงจำเป็นต้องขอตั้งงบประมาณสำหรับจ่ายค่าทดแทนในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ อย่างไรก็ตาม นายสุเทพ ลาภเหลือ จะได้ประสานไปยังกองแผนงานของกรมชลประทานว่า จะมีเงินเหลือจ่ายจากโครงการอื่นๆ หรือไม่ ซึ่งหากมีเงินเหลือจ่ายจากโครงการอื่นๆ ก็สามารถนำมาจ่ายในโครงการนี้ได้ แต่หากไม่มีงบประมาณที่จะนำมาจ่ายค่าทดแทนในปี ๒๕๕๖ ได้ กรมชลประทานก็ได้ขอตั้งงบประมาณสำหรับจ่ายค่าทดแทนในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ไว้แล้วจำนวน ๓๘๐ ล้านบาท โดยในค่าของงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ กำหนดเนื้อที่ไว้จำนวน ๔๙ แปลง มีเนื้อที่ที่ดิน ๕๗๐ ไร่ ๓ งาน ๖๘.๓ ตารางวา เป็นจำนวนเงิน ๓๖๕,๓๘๙,๒๘๐ บาท ซึ่งหากได้รับการจัดสรรงบประมาณก็จะสามารถจดทะเบียนและจ่ายเงินได้ภายใน ๓๐ วัน

นอกจากนี้ นายทวีศักดิ์ ชพานนท์ นักวิเคราะห์งบประมาณเชี่ยวชาญ ผู้แทนผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ ให้ข้อมูลข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ กรมชลประทานได้รับการจัดสรรงบประมาณสำหรับค่าเวนคืนที่ดิน จำนวน ๓,๙๐๐ ล้านบาท ซึ่งผลการเบิกจ่ายงบประมาณในส่วนนี้ ข้อมูล ณ วันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๖ เบิกจ่ายไปเพียง จำนวน ๙๙๕ ล้านบาท คงเหลืองบประมาณที่ยังไม่ได้เบิกจ่ายจำนวน ๒,๙๐๕ ล้านบาท ซึ่งเหลือระยะเวลาเบิกจ่ายอีกเพียงประมาณ ๖ เดือนเท่านั้น ทั้งนี้ ในค่าของงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ กรมชลประทานขอจัดสรรงบประมาณเพื่อเป็นค่าชดเชยที่ดินในพื้นที่อ่างเก็บน้ำหนองบ่ออยู่ในลำดับที่ ๓๒ โดยตั้งงบประมาณเป็นค่าชดเชยที่ดินประมาณ ๕๐๐ ไร่ จำนวน ๒๕๐ ล้านบาท ซึ่งไม่เพียงพอที่จะนำมาจ่ายค่าชดเชยกรณีนี้ แต่อย่างไรก็ตาม หากกรมชลประทานสามารถชี้แจงได้ว่า งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ ที่ยังไม่ได้เบิกจ่ายจำนวน ๒,๙๐๕ ล้านบาท มีแผนงานโครงการใดบ้างที่ไม่สามารถเบิกจ่ายได้ทันตามแผน ก็อาจนำรายการการจ่ายเงินค่าชดเชยที่ดินทำกินขึ้นมาแทรกก่อนได้ แต่ต้องพิจารณาในรายละเอียดว่า งบประมาณที่ยังไม่ได้เบิกจ่ายจำนวน ๒,๙๐๕ ล้านบาท ยังมีความจำเป็นต้องใช้เบิกจ่ายในรายการอื่นอีกหรือไม่ ซึ่งอาจจะพิจารณาเพื่อสลับรายการการเบิกจ่ายได้

นายณพวัชร สิงห์ศักดิ์ ผู้ว่าราชการจังหวัดมหาสารคาม ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่ากรณีนี้ กพร. จังหวัดมหาสารคาม ได้พิจารณาเรื่องนี้ตั้งแต่ปี ๒๕๕๔ โดยมีมติว่า ที่ดินของราษฎรที่ถูกน้ำท่วมนั้น เป็นที่ดินที่ราษฎรได้ครอบครองทำประโยชน์มาก่อนการเป็นที่ดินของรัฐ ผู้ว่าราชการจังหวัดมหาสารคาม จึงเห็นว่า เป็นสิทธิของราษฎรที่ควรจะได้รับเงินค่าชดเชย ทั้งนี้ ได้ดำเนินการตามขั้นตอนโดยมีการออกไปรังวัดตรวจสอบที่ดิน มีการขอตั้งงบประมาณ และมีการทำสัญญาจะซื้อจะขายที่ดินกับกรมชลประทานแล้ว ซึ่งปัจจุบันเหลือเพียงรอรับการจัดสรรงบประมาณเพื่อนำมาจ่ายเงินค่าชดเชยเท่านั้น ทั้งนี้ ผู้ว่าราชการจังหวัดมหาสารคาม ยินดีที่จะรับเรื่องนี้ไปดำเนินการเพื่อติดตามเร่งรัดการจ่ายเงินค่าชดเชย โดยขอให้กรมชลประทานจัดส่งเอกสารรอบงบลำชาที่กรมชลประทานได้รับสำหรับค่าเวนคืนที่ดินในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ จำนวน ๓,๙๐๐ ล้านบาท เพื่อนำไปแนบอ้างในหนังสือถึงกรมชลประทานเพื่อขอให้กรมชลประทานพิจารณาจัดสรรงบประมาณในส่วนนี้สำหรับเงินจ่ายค่าชดเชยที่ดินให้กับผู้ร้องเรียนและราษฎรต่อไป

คณะกรรมการพิจารณาแล้วมอบหมายให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมหาสารคามเป็นหลักในการประสานงานกับกรมชลประทาน และสำนักงานงบประมาณ เพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหา พร้อมติดตามเร่งรัดและหาแนวทางในการจ่ายเงินค่าชดเชยที่ดินทำกินให้กับผู้ร้องเรียนและราษฎรที่ได้รับผลกระทบจากโครงการอ่างเก็บน้ำหนองบ่อ โดยให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑ เดือน แล้วรายงานผลให้คณะกรรมการทราบต่อไป

๑๘. จังหวัดมหาสารคาม ได้มีหนังสือถึงคณะกรรมการการปกครอง ที่ มค ๐๐๑๗/๗๖๙๓ ลงวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๖ แจ้งว่า จังหวัดมหาสารคามได้รับแจ้งจากกรมชลประทานว่า การจ่ายเงินค่าชดเชย ในที่ดินทำกินของโครงการอ่างเก็บน้ำหนองบ่อ ฝ่ายจัดหาที่ดิน ๖ สำนักกฎหมายและที่ดิน ซึ่งเป็นหน่วยงาน ที่รับผิดชอบได้ดำเนินการจัดหาที่ดินตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ แต่ติดขัดปัญหาในกระบวนการ ดำเนินงาน เนื่องจากมีหลายฝ่ายและหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จึงทำให้การดำเนินการล่าช้า ไม่เป็นไปตาม แผนงานที่กำหนดไว้ ปัจจุบันฝ่ายจัดหาที่ดิน ๖ ได้ตรวจสอบทรัพย์สินและจัดทำบัญชีค่าที่ดินแล้วเสร็จ จำนวน ๔๙ แปลง เนื้อที่ ๕๗๐ - ๓ - ๖๘.๓ ไร่ เป็นเงิน ๓๖๕,๓๘๙,๒๘๐ บาท (สามร้อยหกสิบห้าล้านสามแสนแปดหมื่นเก้าพันสองร้อยแปดสิบบาท) ซึ่งหากได้รับการจัดสรรงบประมาณจะดำเนินการจ่ายค่าชดเชยและ จดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมได้ภายใน ๓๐ วัน แต่เนื่องจากงบประมาณค่าซื้อที่ดิน ค่าทดแทน ค่าร้อยละในการ จัดหาที่ดิน ที่ได้รับจัดสรรในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นงบประมาณที่ต้องดำเนินการกับโครงการต่างๆ ตามแผนงานที่กำหนดไว้เดิม หากมีงบประมาณเหลือจ่ายในปี ๒๕๕๖ ก็จะมีการเปลี่ยนแปลง งบประมาณให้กับโครงการอ่างเก็บน้ำหนองบ่อ แต่หากเงินงบประมาณมีไม่เพียงพอก็จะดำเนินการตั้งแผน และจัดสรรเงินงบประมาณให้ในปี ๒๕๕๗ ต่อไป

๑๙. ในคราวประชุมคณะกรรมการการปกครอง ครั้งที่ ๑๒๐ วันพฤหัสบดีที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๕๖ คณะกรรมการพิจารณาศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการจ่ายเงินค่าชดเชยให้กับราษฎร ที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการต่างๆ ของหน่วยงานของรัฐ โดยนำเรื่องร้องเรียน การจ่ายเงินค่าชดเชยบริเวณอ่างเก็บน้ำหนองบ่อ ตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม มาเป็น กรณีศึกษา โดยเชิญผู้แทนจากกรมชลประทาน และสำนักงานงบประมาณ มาร่วมประชุม จากการพิจารณา ปรากฏข้อเท็จจริงตามการชี้แจงของ ว่าที่ร้อยตรี ไพเจน มากสุวรรณ รองอธิบดีกรมชลประทาน ดังนี้

กรณีการจ่ายเงินค่าชดเชยที่ดินให้กับผู้ร้องและราษฎรที่ได้รับความเดือดร้อนจากการดำเนิน โครงการอ่างเก็บน้ำหนองบ่อ ตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม นั้น ปัจจุบันกรมชลประทาน ได้ดำเนินการโอนเงินงบประมาณสำหรับเป็นค่าซื้อที่ดิน ค่าทดแทน ค่าร้อยละในการจัดหาที่ดินให้กับจังหวัด มหาสารคามแล้ว จำนวน ๓๖๕,๓๘๙,๒๘๐ บาท พร้อมแจ้งให้ราษฎรที่มีสิทธิได้รับเงินค่าชดเชยไปติดต่อ เพื่อดำเนินการขอรับเงินค่าชดเชยในที่ดินทำกินกับฝ่ายจัดหาที่ดินของกรมชลประทานแล้ว โดยมีราษฎรที่มีสิทธิ ได้รับเงินค่าชดเชยในที่ดินทำกินที่ได้ทำการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมแล้วจำนวน ๔๙ แปลง เนื้อที่ประมาณ ๕๗๐ ไร่ ทั้งนี้ กรมชลประทานคาดว่าจะสามารถดำเนินการจ่ายเงินค่าชดเชยให้กับราษฎรได้แล้วเสร็จ ภายในเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๖

จากการรับฟังการชี้แจง คณะกรรมการพิจารณาเห็นว่า กรมชลประทานได้ดำเนินการ จัดสรรงบประมาณ จำนวน ๓๖๕,๓๘๙,๒๘๐ บาท สำหรับจ่ายเงินค่าชดเชยในที่ดินทำกินให้กับผู้ร้อง และราษฎรที่ได้รับความเดือดร้อนจากการดำเนินโครงการอ่างเก็บน้ำหนองบ่อ ตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม จำนวน ๔๙ แปลง เนื้อที่ประมาณ ๕๗๐ ไร่ แล้ว โดยสามารถดำเนินการจ่ายเงิน ค่าชดเชยให้กับผู้ร้องและราษฎรได้แล้วเสร็จภายในเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๖ ดังนั้น คณะกรรมการจึงกำชับ ให้กรมชลประทานดำเนินการจ่ายเงินค่าชดเชยในที่ดินทำกินให้กับผู้ร้องและราษฎรภายในกำหนดระยะเวลา ดังกล่าว และให้จัดส่งบัญชีรายชื่อราษฎรที่มีสิทธิได้รับเงินค่าชดเชยและเอกสารเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงิน

ค่าชดเชยโครงการต่างๆ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ และให้สำนักงานงบประมาณจัดส่งเอกสารเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินงบประมาณค่าชดเชยที่ดินในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ เพิ่มเติมมายังคณะกรรมการการพิจารณาเพื่อประกอบการพิจารณา

๒๐. กรมชลประทาน ได้มีหนังสือกรมชลประทาน ที่ กษ ๐๓๐๖/๘๖๗๔ ลงวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๖ ถึงคณะกรรมการการปกครอง แจ้งว่า ได้ดำเนินการโอนเงินงบประมาณสำหรับจ่ายค่าชดเชยที่ดินให้แก่ราษฎรแล้วเป็นจำนวน ๓๖๕,๓๘๙,๒๘๐ บาท ทางคลังจังหวัดมหาสารคาม ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการดำเนินการเบิกจ่ายให้แก่ราษฎร

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

- ครั้งที่ ๑๑ วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๔
- ครั้งที่ ๑๔ วันพุธที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๔
- ครั้งที่ ๒๑ วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๔
- ครั้งที่ ๒๓ วันพุธที่ ๔ มกราคม ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๓๑ วันพฤหัสบดีที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๑๐๗ วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖
- ครั้งที่ ๑๐๙ วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๖
- ครั้งที่ ๑๑๙ วันพฤหัสบดีที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๖
- ครั้งที่ ๑๒๐ วันพฤหัสบดีที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๕๖
- ครั้งที่ ๑๒๑ วันพฤหัสบดีที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๖

- นายดนุพล นันทาแสง นิติกรปฏิบัติการ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๒๑

เรื่องพิจารณา ขอความเป็นธรรมกรณี ปลัดเทศบาลตำบลหนองสอและรองปลัดเทศบาลตำบลหนองสอ ถูกย้ายให้ไปช่วยราชการ ณ ที่ว่าการอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ โดยมิได้สมัครใจ

ผู้เสนอ นายชาญวุฒิ สืบบุญมา รองปลัดเทศบาลตำบลหนองสอ
(เรื่องสืบเนื่องของคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓))

ข้อเท็จจริง

ผู้ร้องเรียน (นายชาญวุฒิ สืบบุญมา) ได้ถูกส่งตัวให้ไปช่วยราชการ ณ ที่ว่าการอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ ตั้งแต่วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๓ ตามหนังสือที่ กส ๕๔๒๐๑/พิเศษ ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๓ โดยผู้ร้องเรียนมิได้สมัครใจและยังไม่ทราบว่าจะให้ไปช่วยราชการในการกิจใด ซึ่งการส่งตัวให้ไปช่วยราชการดังกล่าวเป็นการฝ่าฝืนประกาศ ก.ท.จ.กาฬสินธุ์ เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของเทศบาล ลงวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ เป็นกฎที่ใช้ในการบริหารงานบุคคลของเทศบาล ข้อ ๒๘๓ (๒) ที่กำหนดว่า “พนักงานเทศบาลผู้ที่ถูกสั่งให้ไปช่วยปฏิบัติราชการจะต้องสมัครใจที่จะไปช่วยปฏิบัติราชการในหน่วยราชการอื่นนั้น และต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในงานตามภารกิจที่ไปช่วยปฏิบัติราชการนั้น และตรงตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่งของพนักงานผู้นั้นด้วย”

คำสั่งย้ายให้ไปช่วยปฏิบัติราชการในครั้งนี้ ผู้ร้องอ้างว่าเกิดขึ้นจากเหตุผลส่วนตัว กล่าวคือ ผู้ร้องได้เคยทักท้วงในเรื่องการปฏิบัติหน้าที่ของนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลหนองสอ และคณะ ที่กระทำการขัดต่อระเบียบ กฎหมายและมีพฤติกรรมในการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริตเพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ที่มิควรได้หลายเรื่อง ซึ่งผู้ร้องยังได้เคยร้องเรียนในเรื่องดังกล่าวไปยังสำนักงาน ป.ป.ช. เพื่อให้ดำเนินการตรวจสอบแล้ว

การพิจารณา

คณะกรรมการการปกครอง ได้พิจารณาเรื่องร้องเรียนขอความเป็นธรรมของนายชาญวุฒิ สืบบุญมา (รองปลัดเทศบาลตำบลหนองสอ) กรณีถูกย้ายให้ไปช่วยราชการ ณ ที่ว่าการอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ โดยมิได้สมัครใจ เมื่อวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๕๓ โดยเห็นว่า ปัญหาความขัดแย้งระหว่างนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลหนองสอกับปลัดเทศบาลตำบลหนองสอและรองปลัดเทศบาลตำบลหนองสอ ทั้งสองฝ่ายมีความขัดแย้งกันอย่างรุนแรงในการทำงานร่วมกัน ดังนั้น เพื่อให้ทั้งสองฝ่ายสามารถทำงานร่วมกันได้ คณะกรรมการจึงมอบหมายในที่ประชุมให้จังหวัดกาฬสินธุ์ดำเนินการ ดังนี้

๑. ให้จังหวัดกาฬสินธุ์หาแนวทางเพื่อสร้างความปรองดองสมานฉันท์ โดยจัดให้มีการเจรจา ร่วมกันระหว่างนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลหนองสอ กับผู้ร้องเรียนและคณะ เพื่อให้สามารถปฏิบัติราชการร่วมกันได้ ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่เป็นหลัก

๒. หากนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลหนองสอ กับผู้ร้องเรียนและคณะ ไม่สามารถปฏิบัติราชการร่วมกันได้อีกต่อไป จังหวัดกาฬสินธุ์ควรจัดหาตำแหน่งที่เหมาะสมในจังหวัดเพื่อโอนย้ายผู้ร้องเรียนและคณะไปปฏิบัติราชการในตำแหน่งที่ตรงตามมาตรฐานตำแหน่งหรือมีระดับที่ใกล้เคียงกัน หรือสูงกว่าระดับตำแหน่งเดิมก่อนที่ถูกโอนย้าย

๓. หากไม่สามารถดำเนินการได้ตามข้อ ๑. และ ข้อ ๒. ให้จังหวัดกาฬสินธุ์หาแนวทางอื่นที่เหมาะสมสำหรับการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งดังกล่าว

คณะกรรมการการปกครอง ได้ประชุมเพื่อพิจารณาติดตามความคืบหน้าการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนของนายชาญวุฒิ สีบุญมา (รองปลัดเทศบาลตำบลหนองสอ) กรณีถูกย้ายให้ไปช่วยราชการ ที่ว่าการอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ โดยมีได้สมัครใจ เมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๓ โดยเห็นว่า ปัญหาความขัดแย้งดังกล่าวกลายเป็นความขัดแย้งที่รุนแรงจนไม่สามารถประนีประนอมกันได้ ฉะนั้น เพื่อให้การพิจารณาเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบหลักเกณฑ์ของทางราชการ ทั้งเป็นการรักษาประโยชน์ของทางราชการและประชาชน คณะกรรมการการปกครองจึงมอบหมายในที่ประชุมให้จังหวัดกาฬสินธุ์ดำเนินการดังนี้

๑. ดำเนินการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งระหว่างนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลหนองสอ กับปลัดเทศบาลตำบลหนองสอและรองปลัดเทศบาลตำบลหนองสอโดยการยึดประกาศ ระเบียบและหลักกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหา โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของราชการและประชาชนเป็นหลัก

๒. กรณีที่ผู้ร้องได้ร้องเรียนว่า คำสั่งให้ไปช่วยปฏิบัติราชการโดยไม่สมัครใจเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบนั้น ปัจจุบันได้มีการส่งตัวผู้ร้องให้กลับไปปฏิบัติราชการในพื้นที่เดิมแล้ว ผู้ร้องก็ต้องกลับไปปฏิบัติหน้าที่ตามเดิม ดังนั้น คณะกรรมการเห็นว่า ประเด็นที่ผู้ร้องได้ร้องเรียนมานั้นยุติแล้ว

๓. กรณีนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลหนองสอ กับปลัดเทศบาลตำบลหนองสอและรองปลัดเทศบาลตำบลหนองสอต่างมีการกล่าวหาซึ่งกันและกันว่ามีกระทำความผิดนั้น คณะกรรมการเห็นว่า เมื่อไม่สามารถแก้ไขปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นระหว่างคู่กรณีทั้งสองฝ่ายได้ ก็เป็นสิทธิของแต่ละฝ่ายที่จะไปดำเนินการเป็นการส่วนตัว

๔. หากการปฏิบัติหน้าที่ของนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลหนองสอ หรือปลัดเทศบาลตำบลหนองสอและรองปลัดเทศบาลตำบลหนองสอ ก่อให้เกิดความเสียหายต่ออีกฝ่ายหนึ่งในภายหลัง ให้ฝ่ายที่ได้รับความเสียหายหรือได้รับผลกระทบสามารถดำเนินการตามระเบียบ ข้อบังคับหรือดำเนินการตามกฎหมายได้ ดังนี้

๔.๑ กรณีที่นายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลหนองสอ ในฐานะผู้บังคับบัญชาเห็นว่า ปลัดเทศบาลตำบลหนองสอและรองปลัดเทศบาลตำบลหนองสอมีการกระทำความผิดด้วยตำแหน่งหน้าที่ ก็ให้ตั้งคณะกรรมการเพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงหรือสอบวินัย แล้วแต่กรณีตามอำนาจหน้าที่ หรือเห็นว่าการกระทำความผิดต่อส่วนตัวในทางอาญาหรือทางแพ่ง ก็สามารถที่จะใช้สิทธิดำเนินคดีทางศาลได้ตามกฎหมาย

๔.๒ กรณีที่ปลัดเทศบาลตำบลหนองสอและรองปลัดเทศบาลตำบลหนองสอเห็นว่า นายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลหนองสอ ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ก็ให้รายงานพฤติกรรมให้ผู้ว่าราชการจังหวัดกาฬสินธุ์เพื่อทราบและพิจารณาดำเนินการสั่งสอบสวนและดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ หรือเห็นว่าการกระทำความผิดต่อส่วนตัวในทางอาญาหรือทางแพ่ง ก็สามารถที่จะใช้สิทธิดำเนินคดีทางศาลได้ตามกฎหมาย

๕. อนึ่ง กรณีที่นายผาพูล อุ่นสถิตย์ นายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลหนองสอ ได้มีหนังสือ ที่ กส. ๕๔๒๐๑/พิเศษ ลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๓ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดกาฬสินธุ์ ติดตามการโยกย้าย ปลัดเทศบาลตำบลหนองสอและพวก โดยมีเนื้อหาว่า “มติที่ประชุมคณะกรรมการได้ลงความเห็นแล้วว่า เป็นความผิดของทางปลัดและพวก จึงได้มีบัญชาให้จังหวัดกาฬสินธุ์ดำเนินการย้ายปลัดและพวกให้เร็วที่สุด” ซึ่งเป็นการกล่าวอ้างที่ผิดไปจากมติจริงของคณะกรรมการและเป็นการบิดเบือนมติของคณะกรรมการ โดยนำไปอ้างเพื่อประโยชน์ของตนเองนั้น ให้จังหวัดกาฬสินธุ์สั่งการให้นายผาพูล อุ่นสถิตย์ ทำหนังสือชี้แจง ต่อคณะกรรมการและพิจารณาตักเตือนให้ทราบตลอดจนกำชับไม่ให้กระทำการเช่นนี้อีกต่อไป

การดำเนินการ

ภายหลังจากที่คณะกรรมการได้มอบหมายให้จังหวัดกาฬสินธุ์ดำเนินการแก้ไขปัญห ที่เกิดขึ้นในคราวประชุมคณะกรรมการเมื่อวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๕๓ แล้ว ปรากฏว่าจังหวัดกาฬสินธุ์ ยังไม่ได้รายงานผลการดำเนินการให้คณะกรรมการทราบ ดังนั้น

๑. คณะกรรมการการปกครอง สมาชิกแทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๒๘๑๒/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๕๓ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดกาฬสินธุ์ ขอทราบความคืบหน้าการ ดำเนินการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งระหว่างนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลหนองสอ กับปลัดเทศบาลตำบล หนองสอและรองปลัดเทศบาลตำบลหนองสอ

๒. จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้มีหนังสือศาลากลางจังหวัดกาฬสินธุ์ ด่วนที่สุด ที่ กส ๐๐๓๗.๒/ ๙๓๘๖ ลงวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๓ ถึงคณะกรรมการการปกครอง แจ้งความคืบหน้าการดำเนินการ แก้ไขปัญหาความขัดแย้งระหว่างนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลหนองสอ กับปลัดเทศบาลตำบลหนองสอและ รองปลัดเทศบาลตำบลหนองสอ ดังนี้

๒.๑. ปัญหาดังกล่าวเป็นเรื่องเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของพนักงานเทศบาล จังหวัดกาฬสินธุ์ จึงได้นำเรื่องเข้าสู่ที่ประชุมคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อพิจารณา หาแนวทางแก้ไข ในคราวประชุม ครั้งที่ ๙/๒๕๕๓ วันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๕๓

๒.๒. ที่ประชุมคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดกาฬสินธุ์ ได้ตั้งคณะอนุกรรมการ พิจารณาแก้ไขปัญหาการโอนย้าย ตามประกาศคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดกาฬสินธุ์ เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการบริหารงานบุคคลของพนักงานเทศบาล(แก้ไขเพิ่มเติม) พ.ศ. ๒๕๕๓ ข้อ ๑๖๙ ซึ่งมีรองผู้ว่าราชการจังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นประธานคณะอนุกรรมการ

๒.๓. ปัจจุบันอยู่ระหว่างการดำเนินการของคณะอนุกรรมการฯ โดยจะดำเนินการ พิจารณาหาแนวทางแก้ไขปัญหาและนำเสนอต่อคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดกาฬสินธุ์ ให้แล้ว เสร็จภายในเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๓

๓. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๔๕๐๗/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๓ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดกาฬสินธุ์ แจ้งมติคณะกรรมการการปกครอง เมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๓ ว่า เนื่องจากความขัดแย้งระหว่างนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลหนองสอ กับปลัดเทศบาล ตำบลหนองสอ และรองปลัดเทศบาลตำบลหนองสอ ทั้งสองฝ่ายมีความขัดแย้งกันอย่างรุนแรงจนไม่สามารถ จะแก้ไขด้วยวิธีการประนีประนอมได้ ฉะนั้น เพื่อให้การพิจารณาเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบ หลักเกณฑ์ของทางราชการ ทั้งเป็นการรักษาประโยชน์ของทางราชการและประชาชน จึงได้มีมติดังนี้

๓.๑ ทั้งสองฝ่ายมีการร้องเรียนกล่าวหาซึ่งกันและกันว่า มีการกระทำโดยมิชอบ ดังนั้นเมื่อไม่สามารถแก้ไขความขัดแย้งได้ ก็เป็นสิทธิของแต่ละฝ่ายที่จะไปดำเนินการกันเอง

๓.๒ กรณีปลัดเทศบาลตำบลหนองสอและรองปลัดเทศบาลตำบลหนองสอถูกกล่าวหาว่ามีการกระทำโดยมิชอบ ก็ให้นายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลหนองสอในฐานะผู้บังคับบัญชาเสนอตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงหรือสอบวินัย แล้วแต่กรณี แล้วพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

๓.๓ กรณีนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลหนองสอถูกกล่าวหาว่า มีการกระทำมิชอบก็ให้ปลัดเทศบาลตำบลหนองสอและรองปลัดเทศบาลตำบลหนองสอ รายงานพฤติกรรมให้ผู้ว่าราชการจังหวัดกาฬสินธุ์พิจารณาดำเนินการสั่งสอบสวนหรือดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

๓.๔ เพื่อเป็นการรักษาประโยชน์ของทางราชการและประชาชน ขอให้จังหวัดกาฬสินธุ์ได้ใช้มาตรการตามอำนาจหน้าที่และหลักเกณฑ์ของการแต่งตั้งโยกย้ายที่จะสามารถดำเนินการได้ ทั้งนี้มีรายงานในที่ประชุมว่า เรื่องนี้เกิดขึ้นมานานแล้วและมีผลกระทบต่อการบริหารงานของเทศบาลและการบริการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนด้วย ควรที่ผู้ว่าราชการจังหวัดกาฬสินธุ์จะได้ดำเนินการแก้ไขอย่างจริงจัง

๔. จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้มีหนังสือศาลากลางจังหวัดกาฬสินธุ์ ด่วนที่สุด ที่ กส ๐๐๐๓๗.๒/๑๒๖๓๘ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๓ ถึงคณะกรรมการการปกครอง ขอสำเนาบันทึกการประชุมคณะกรรมการ เมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๓

๕. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๕๗๙๕/๒๕๕๓ วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดกาฬสินธุ์ จัดส่งสำเนาบันทึกการประชุมคณะกรรมการ เมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๓ ให้กับจังหวัดกาฬสินธุ์

๖. วันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๔ ว่าที่ร้อยเอก วัทธิกร ทรงยศวัฒนา (ชื่อเดิม ว่าที่ร้อยเอก อัครเดช เมธาวิธากุล อดีตปลัดเทศบาลตำบลหนองสอ) ได้มีหนังสือถึงคณะกรรมการการปกครอง ร้องเรียนขอความเป็นธรรมกรณี ที่ ก.ท.จ. กาฬสินธุ์ มีมติโอนย้ายให้ไปดำรงตำแหน่งปลัดเทศบาลตำบลหนองบัว โดยมิชอบ

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๔ เป็นผลให้กรรมการบริหารพ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

การดำเนินการของคณะกรรมการการปกครอง

สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔)

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๓ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๔ ที่ประชุมได้ลงมติตั้งคณะกรรมการการปกครอง ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๓๕ ประกอบข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๒ ซึ่งคณะกรรมการการปกครอง ได้ดำเนินการพิจารณาในเรื่องนี้ต่อเนื่องจากคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) ดังนี้

๑. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๑๐๗/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๔ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อขอทราบผลความคืบหน้ากรณีนายกฤติภัทร ภิบุญชุตีวัตร (ชื่อเดิม นายชาญวุฒิ สีบุญมา) รองปลัดเทศบาลตำบลหนองสอ ขอความเป็นธรรมกรณีปลัดเทศบาล (ว่าที่ร้อยเอก วัทธิกร ทรงยศวัฒนา) และรองปลัดเทศบาลตำบลหนองสอ ถูกนายผาพูล อุ่นสถิตย์ นายกเทศมนตรีตำบลหนองสอ ย้ายให้ไปช่วยราชการ ณ ที่ว่าการอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ โดยมิได้สมัครใจ

๒. จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้มีหนังสือที่ กส. ๐๐๓๗.๒/๑๓๙๙๗ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ รายงานผลการดำเนินการ ดังนี้

จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้นำเรื่องเข้าสู่ที่ประชุมคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดกาฬสินธุ์ (ก.ท.จ.กาฬสินธุ์) ซึ่งที่ประชุมได้พิจารณาเห็นว่า เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งระหว่างพนักงานเทศบาลกับผู้บริหารเทศบาล จึงมีมติเห็นชอบให้โอน ว่าที่ร้อยเอก วาทิกร ทรงยศวัฒนา ปลัดเทศบาลตำบลหนองสอ ไปดำรงตำแหน่ง ปลัดเทศบาลตำบลหนองบัว อำเภอนองบุรี จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยสับเปลี่ยนกับนายสยาม นาไพรวัน ปลัดเทศบาลตำบลหนองบัว และเห็นชอบให้โอนนายกฤติภัทร ภิญโญชุตินันท์ รองปลัดเทศบาลตำบลหนองสอ ไปดำรงตำแหน่งรองปลัดเทศบาลตำบลนามน อำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์

๑) เทศบาลตำบลหนองบัว อำเภอนองบุรี ได้มีคำสั่งรับโอน ว่าที่ร้อยเอก วาทิกร ทรงยศวัฒนา ปลัดเทศบาลตำบลหนองสอ ระดับ ๗ เป็นที่เรียบร้อยแล้ว และปัจจุบันบุคคลดังกล่าวได้โอนไปดำรงตำแหน่งปลัดเทศบาลตำบลหนองบัว และได้รับการคัดเลือกเพื่อเลื่อนระดับ ใน ตำแหน่ง ปลัดเทศบาลตำบลหนองบัว ระดับ ๘ เป็นที่เรียบร้อยแล้ว

๒) เทศบาลตำบลนามน ได้มีคำสั่งรับโอน นายกฤติภัทร ภิญโญชุตินันท์ รองปลัดเทศบาลตำบลหนองสอ ไปดำรงตำแหน่ง รองปลัดเทศบาลตำบลนามน เป็นที่เรียบร้อยแล้ว และต่อมาบุคคลดังกล่าวได้จัดทำหนังสือฉบับลงวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๔ ถึง ผู้ว่าราชการจังหวัดกาฬสินธุ์ / ประธาน ก.ท.จ.กาฬสินธุ์ ขอลอนเรื่องร้องทุกข์ ร้องเรียนและไม่ขอโอนกลับเทศบาลตำบลหนองสอ จากข้อเท็จจริงดังกล่าว ปัจจุบัน ปัญหาความขัดแย้งของเทศบาลตำบลหนองสอ ได้คลี่คลายยุติลงแล้ว และนายกเทศมนตรีคนเดิม คือ นายผา พูล อุณสณิตย์ นั้น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ได้มีคำสั่งที่ ๓๕๖/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๔ ให้พ้นจากตำแหน่ง นายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลหนองสอ และได้เลือกนายกเทศมนตรีคนใหม่ มาดำรงตำแหน่งแทนเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

๓) คณะกรรมการบริหารรับทราบผลการดำเนินการของจังหวัดกาฬสินธุ์และมีมติให้ยุติเรื่อง

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๑๑ วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๔

- ว่าที่เรอตรี ยุทธนา สำเภาเงิน ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานคณะกรรมการการปกครอง ผู้สรุป

เรื่องที่ ๒๒

เรื่องพิจารณา ขอให้แก้ไขปัญหาคความเดือดร้อนของราษฎรอำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี กรณีถนนสายทับช้าง - คลองพอก ซึ่งเป็นเส้นทางสัญจรหลักของราษฎรในพื้นที่ที่มีสภาพถนนชำรุดทรุดโทรมและราษฎรในพื้นที่ไม่มีกระแสไฟฟ้าใช้

ผู้เสนอ นายประภาส พุ่มคณสิน และคณะ
(เรื่องสืบเนื่องของคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓))

ข้อเท็จจริง

ราษฎรประมาณกว่า ๑,๐๐๐ ครัวเรือน มีประชากรประมาณ ๔,๐๐๐ คน ในตำบลทับช้างได้อยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาสอยดาวตั้งแต่ประมาณปี ๒๕๑๕ โดยในปี ๒๕๔๑ ได้มีมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ ผ่อนผันให้ราษฎรสามารถอยู่อาศัยและทำกินในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาสอยดาวได้ ซึ่งเจ้าหน้าที่ของหน่วยพิทักษ์ป่าเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาสอยดาวและราษฎรในพื้นที่ก็ได้ร่วมกันทำแนวกันรอบเขตป่าและทำแนวสกัดป้องกันการบุกรุกพื้นที่ เพื่อแยกเขตพื้นที่ของราษฎรออกจากเขตป่า แต่ปัจจุบันสภาพพื้นที่ที่ราษฎรที่อาศัยอยู่นั้นไม่มีสภาพเป็นป่าแล้วและราษฎรในพื้นที่ที่กำลังประสบปัญหาในเรื่องการรับบริการขั้นพื้นฐานจากรัฐ เช่น ไฟฟ้า ถนนที่เป็นเส้นทางสัญจรหลักตลอดจนสถานศึกษาสำหรับเด็กและเยาวชน เป็นต้น

การพิจารณา

คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) ได้รับเรื่องปัญหาคความเดือดร้อนของราษฎรอำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี จากนายธวัชชัย อนุาพงษ์ รองประธานคณะกรรมการการปกครอง คนที่สอง และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดจันทบุรี เพื่อให้พิจารณาช่วยเหลือกรณีถนนสายทับช้าง - คลองพอก ซึ่งเป็นเส้นทางสัญจรหลักของราษฎรในพื้นที่ที่มีสภาพชำรุดทรุดโทรม และราษฎรในพื้นที่ไม่มีกระแสไฟฟ้าใช้ ดังนั้น เพื่อเป็นการหาแนวทางการแก้ไขปัญหให้กับราษฎรที่ได้รับความเดือดร้อนจากกรณีดังกล่าว คณะกรรมการจึงได้พิจารณาและเห็นชอบเดินทางไปศึกษาดูงานเพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงในเรื่องนี้เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๑๕ ถึงวันศุกร์ที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๓ โดยได้ประชุมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจากการพิจารณาโดยศึกษาข้อมูลเอกสาร ตลอดจนรับฟังความคิดเห็นจากราษฎรที่ได้รับผลกระทบและส่วนราชการที่เกี่ยวข้องปรากฏข้อเท็จจริงโดยสรุปดังนี้

เดิมพื้นที่ตำบลทับช้างมีสภาพเป็นป่า จนกระทั่งเมื่อประมาณปี ๒๕๑๕ มีราษฎรจำนวนหนึ่งได้บุกเบิกปลูกพืชไร่ ทำการเกษตร และตั้งถิ่นฐานเป็นหมู่บ้านอยู่ในพื้นที่ดังกล่าว และหลังจากการบุกเบิกตั้งถิ่นฐานของราษฎรดังกล่าวไม่นานนักก็ไม่ปรากฏให้เห็นเป็นสภาพป่าอีกต่อไป ซึ่งต่อมาในปี ๒๕๔๑ ได้มีมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ ให้กรมป่าไม้จัดทำขอบเขตบริเวณที่อยู่อาศัย/ที่ทำกินของราษฎรดังกล่าวให้ชัดเจน ห้ามขยายพื้นที่เพิ่มเติมโดยเด็ดขาด และให้ดำเนินการตามกฎหมายเพื่อให้ราษฎรอยู่อาศัย/ที่ทำกินตามความจำเป็นเพื่อการครองชีพ แต่ถ้าเป็นพื้นที่ล่อแหลมที่คุกคามต่อระบบนิเวศ หรือเป็นพื้นที่ที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการคุ้มครองดูแลพื้นที่ป่าอนุรักษ์ตามกฎหมายก็ให้พิจารณาดำเนินการช่วยเหลือราษฎรตามความเหมาะสมเพื่อให้หาที่อยู่อาศัย/ที่ทำกินแห่งใหม่

หรือดำเนินการเคลื่อนย้ายราษฎรออกมาจากบริเวณนั้นไปอยู่อาศัย/ทำกินในพื้นที่ที่เหมาะสม โดยในพื้นที่รองรับให้มีการสนับสนุนด้านสาธารณูปโภค การพัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพทั้งในและนอกภาคเกษตรกรรม รวมทั้งพิจารณารับรองสิทธิในที่ดินตามระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องสำหรับพื้นที่ที่ราษฎรได้เคลื่อนย้ายออกไปแล้วและให้ทำการปลูกฟื้นฟูสภาพป่าต่อไป แต่อย่างไรก็ตาม ข้อเท็จจริงในปัจจุบันปรากฏว่า พื้นที่อยู่อาศัยและทำกินของราษฎรประมาณ ๑,๐๐๐ ครัวเรือน มีจำนวนกว่า ๔,๐๐๐ คน ในพื้นที่หมู่ที่ ๑, ๓, ๖, ๗, ๘, ๑๕, ๑๖, และ ๑๘ ตำบลทับช้าง อำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี ไม่ได้รับการสนับสนุนด้านสาธารณูปโภคตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ ซึ่งประสบปัญหาความเดือดร้อนโดยสรุปได้ ดังนี้

๑. ถนนสายทับช้าง - คลองพอก ซึ่งเป็นเส้นทางสัญจรหลักของราษฎรในพื้นที่ใช้ในการขนส่งสินค้าเกษตร เช่น ยางพารา ลำไย มะม่วง มันสำปะหลัง ข้าวโพด อ้อย ถั่ว ฯลฯ ออกไปจำหน่ายในเขตอำเภอสอยดาวและพื้นที่ใกล้เคียง ตลอดจนเป็นเส้นทางที่นักเรียนใช้ในการเดินทางไปโรงเรียนทับช้าง และโรงเรียนบ้านตาเรื่อ และถนนสายไทรงาม - คลองดินดำ ซึ่งเป็นอีกเส้นทางหนึ่งที่ราษฎรใช้ในการสัญจรเช่นเดียวกันมีสภาพชำรุดทรุดโทรม ซึ่งจากการประชุมร่วมกัน คณะกรรมการได้รับการยืนยันจากหัวหน้าเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาสอยดาว ว่าถนนสายทับช้าง - คลองพอกและถนนสายไทรงาม - คลองดินดำที่ราษฎรขอให้ก่อสร้างหรือปรับปรุงเส้นทางดังกล่าวนั้น เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาสอยดาวสามารถดำเนินการก่อสร้างหรือปรับปรุงได้เพียงเส้นทางเดียวคือ ถนนสายทับช้าง - คลองพอก เนื่องจากถนนสายนี้ พนักงานเจ้าหน้าที่ใช้เป็นเส้นทางเข้าไปปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่หน่วยพิทักษ์ป่าคลองพอก โดยเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาสอยดาวจะเสนอขอให้กรมทางหลวงชนบทส่งแบบแปลนการก่อสร้างหรือปรับปรุงถนน ตลอดจนประมาณการงบประมาณการก่อสร้างหรือปรับปรุงมาให้เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาสอยดาว เพื่อที่จะได้นำเสนออธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ในการพิจารณาอนุญาตให้ทำการก่อสร้างหรือปรับปรุงถนนสายทับช้าง - คลองพอกต่อไป ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการเข้าไปปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ในพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาสอยดาวต่อการคุ้มครอง ดูแลรักษาหรือบำรุงเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ตามมาตรา ๓๘ วรรค ๒ แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ และประโยชน์ที่ราษฎรในพื้นที่จะสามารถใช้ถนนสายนี้เป็นเส้นทางในการสัญจรได้อีกทางหนึ่งด้วย

๒. กรณีราษฎรในพื้นที่ตำบลทับช้างไม่มีกระแสไฟฟ้าใช้เนื่องจากพื้นที่ตำบลทับช้างอยู่ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาสอยดาวนั้น ในเรื่องดังกล่าวคณะกรรมการได้รับการยืนยันจากหัวหน้าเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาสอยดาว ว่าเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาสอยดาวจะเสนอขอขยายเขตไฟฟ้าเข้าไปที่หน่วยพิทักษ์ป่าคลองพอกตามเส้นทางถนนสายทับช้าง - คลองพอก เพื่อประโยชน์ในการเข้าไปปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ในพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาสอยดาวต่อการคุ้มครอง ดูแลรักษา หรือบำรุงเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ตามมาตรา ๓๘ วรรค ๒ แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ และประโยชน์ที่ราษฎรในพื้นที่จะมีโอกาสได้ใช้กระแสไฟฟ้าอีกทางหนึ่งด้วย ซึ่งในกรณีนี้ การไฟฟ้า

ส่วนภูมิภาคได้แจ้งประมาณการงบประมาณค่าใช้จ่ายในการดำเนินการปักเสาพาดสายไฟฟ้าเสนอไปยัง
เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาสอยดาวแล้ว แต่การปักเสาพาดสายไฟฟ้านั้นยังอยู่ระหว่างการดำเนินการ
ที่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจะต้องได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เสียก่อน

อนึ่ง ในการเดินทางมาศึกษาดูงานครั้งนี้ ได้มีราษฎรตำบลปะตงและตำบลทรายขาว อำเภอ
สอยดาว จังหวัดจันทบุรี มายื่นหนังสือขอให้คณะกรรมการแก้ไขปัญหาคความเดือดร้อนเกี่ยวกับเส้นทาง
สัญจรหลักของราษฎรในพื้นที่ที่มีสภาพชำรุดทรุดโทรม และราษฎรไม่มีกระแสไฟฟ้าใช้เช่นเดียวกับกรณี
ปัญหาคความเดือดร้อนของราษฎรตำบลทับช้าง อำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี

ผลการประชุมร่วมกัน

๑. คณะกรรมการจะได้มีหนังสือสรุปประเด็นปัญหาคความเดือดร้อนของราษฎรตำบล
ทับช้าง พร้อมทั้งผลการประชุมครั้งนี้ แจ้งไปยังอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เพื่อทราบ
และพิจารณาอนุญาตให้กรมทางหลวงชนบทได้ดำเนินการก่อสร้างหรือปรับปรุงถนนสายทับช้าง - คลองพอก
อำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี ตามการยืนยันของหัวหน้าเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาสอยดาวข้างต้น และเมื่อ
ได้มีการดำเนินการก่อสร้างหรือปรับปรุงถนนเสร็จเรียบร้อยแล้ว ก็ขอให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และ
พันธุ์พืช พิจารณาอนุญาตให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคได้ดำเนินการปักเสาพาดสายไฟฟ้าตามเส้นทางถนนสาย
ดังกล่าวต่อไป

๒. คณะกรรมการจะได้มีหนังสือถึงจังหวัดจันทบุรี เพื่อให้ดำเนินการสำรวจและรวบรวม
ปัญหาเกี่ยวกับเส้นทางสัญจรที่มีสภาพชำรุดทรุดโทรม ปัญหาราษฎรไม่มีกระแสไฟฟ้าใช้ ตลอดจนปัญหา
อื่นๆ ที่เกิดขึ้นในพื้นที่ตำบลทับช้าง ตำบลปะตง ตำบลทรายขาว และพื้นที่อื่นๆ ที่อยู่ในเขตอำเภอสอยดาว
จังหวัดจันทบุรี เพื่อนำเข้าสู่การพิจารณาให้ความช่วยเหลือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

๓. คณะกรรมการจะได้มีหนังสือถึงการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดจันทบุรี เพื่อแจ้งผล
การประชุมเกี่ยวกับปัญหาคความเดือดร้อนของราษฎรตำบลทับช้าง และแจ้งกรณีนี้ที่คณะกรรมการ
ได้มีหนังสือไปยังอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เพื่อพิจารณาอนุญาตเมื่อการไฟฟ้า
ส่วนภูมิภาค จังหวัดจันทบุรี ได้มีหนังสือขออนุญาตขอทำการปักเสาพาดสายไฟฟ้า เพื่อให้สอดคล้อง
กับผลการประชุมร่วมกันดังกล่าว

การดำเนินการ

๑. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) ได้มีหนังสือ ที่ ๓๓๘๑/
๒๕๕๓ ลงวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๓ ถึงอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ตามผลการ
ประชุมร่วมกันข้างต้น

๒. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ที่ ๓๓๘๒/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๓๐ กรกฎาคม
๒๕๕๓ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดจันทบุรี ตามผลการประชุมร่วมกันข้างต้น

๓. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ที่ ๓๓๘๓/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๓๐ กรกฎาคม
๒๕๕๓ ถึงผู้จัดการการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดจันทบุรี ตามผลการประชุมร่วมกันข้างต้น

๔. เมื่อคราวประชุมคณะกรรมการ วันพฤหัสบดีที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๓ คณะกรรมการได้นำเรื่องนี้เข้าสู่การพิจารณา พร้อมเชิญส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม ปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า ปัจจุบันเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาสอยดาวได้ดำเนินการขออนุมัติจากกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เพื่อดำเนินการปักเสาพาดสายไฟฟ้าและสร้างถนนผ่านพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาสอยดาวเพื่อนำไฟฟ้าและถนนเข้าสู่หน่วยพิทักษ์ป่าเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาสอยดาวแล้ว ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวเป็นการดำเนินการภายใต้กรอบของพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๓๘ วรรคสอง เพื่อยกเว้นการขออนุมัติจากอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ขณะเดียวกันเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาสอยดาวก็ได้ประสานงานไปยังการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคและกรมทางหลวงชนบทเพื่อขอให้ดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวด้วย ซึ่งเมื่อได้รับอนุญาตให้ทำการปักเสาพาดสายไฟฟ้าและถนนเข้าไปถึงหน่วยพิทักษ์ป่าเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาสอยดาวได้แล้ว ก็สามารถต่อสายไฟฟ้าให้วัด โรงเรียน และส่วนราชการอื่นๆ ในบริเวณใกล้เคียงกันได้ใช้ประโยชน์เป็นเบื้องต้น ขณะเดียวกันการดำเนินการข้างต้นก็จะมีผลช่วยสนับสนุนให้ราษฎรที่อาศัยในเขตอนุรักษ์พันธุ์สัตว์ป่าเขาสอยดาวได้มีโอกาสใช้ไฟฟ้าภายในครัวเรือนในโอกาสต่อไป โดยหากมีการปักเสาพาดสายไฟฟ้าและสร้างถนนไปยังหน่วยพิทักษ์ป่าเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาสอยดาวเสร็จแล้ว ขั้นตอนต่อไปเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาสอยดาวก็จะหาแนวทางภายใต้กรอบของกฎหมายเพื่อช่วยเหลือให้ราษฎรที่กำลังประสบปัญหาไม่มีไฟฟ้าใช้ ได้มีโอกาสต่อไฟฟ้าจากเสาไฟฟ้าที่ปักเสาพาดสายผ่านพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาสอยดาวและผ่านพื้นที่ของราษฎรเข้าสู่ที่พักอาศัยของตนเพื่อใช้ภายในครัวเรือนต่อไป

จากการพิจารณาร่วมกันระหว่างคณะกรรมการ ส่วนราชการพร้อมกับตัวแทนราษฎร ที่ได้รับความเดือดร้อนปรากฏผลการพิจารณาโดยสรุป ดังนี้

๑) เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาสอยดาว มีความเต็มใจที่จะให้ความช่วยเหลือราษฎรที่อาศัยอยู่ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาสอยดาวที่ไม่มีไฟฟ้าใช้ โดยวิธีการเสนอขออนุมัติงบประมาณจากกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เพื่อดำเนินการปักเสาพาดสายไฟฟ้าผ่านพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาสอยดาวเข้าสู่หน่วยพิทักษ์ป่าเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาสอยดาวเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่หน่วยพิทักษ์ป่าเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาสอยดาวในขั้นต้นเสียก่อน เพื่อที่ราษฎรในพื้นที่จะได้มีโอกาสได้ใช้ไฟฟ้าในโอกาสต่อไป ซึ่งโดยหลักของกฎหมายนั้น จะกำหนดเป็นข้อห้ามไม่ให้สร้างถนนและปักเสาพาดสายไฟฟ้าผ่านเข้าไปในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เพื่อที่จะนำไปใช้ประโยชน์สำหรับราษฎรที่อาศัยอยู่ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาสอยดาวได้ เว้นแต่ถ้าดำเนินการเพื่อที่จะนำไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ในการคุ้มครอง ดูแล รักษา หรือบำรุงเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ก็จะสามารถดำเนินการได้ตามความในพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๓๘ วรรคสอง ดังนั้น เพื่อเป็นการช่วยเหลือราษฎรที่อาศัยอยู่ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาสอยดาวขั้นต้น จึงต้องดำเนินการสร้างถนนและปักเสาพาดสายไฟฟ้าเพื่อนำไฟฟ้าเข้าไปเพื่อประโยชน์ของทางราชการก่อน แล้วราษฎรในพื้นที่ก็จะได้ใช้ประโยชน์ในโอกาสต่อไปด้วย

๒) การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค มีความพร้อมในการดำเนินการปักเสาพาดสายไฟฟ้าเข้าสู่หน่วยพิทักษ์ป่าเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาสอยดาว หากได้รับอนุญาตจากกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

๓) ให้จังหวัดจันทบุรีสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการปักเสาพาดสายไฟฟ้าเข้าสู่หน่วย

พิทักษ์ป่า เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาสอยดาว โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและอำเภอสอยดาวจะเสนอของบประมาณจังหวัดแบบบูรณาการต่อผู้ว่าราชการจังหวัดจันทบุรีต่อไป

๔) ราษฎรที่อาศัยในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาสอยดาว มีความพอใจและมีความต้องการให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ดำเนินการปักเสาพาดสายไฟฟ้าผ่านพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาสอยดาวเพื่อนำไฟฟ้าเข้าสู่หน่วยพิทักษ์ป่า เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาสอยดาว ซึ่งเมื่อการดำเนินการปักเสาพาดสายไฟฟ้าเสร็จสิ้นแล้ว ก็สามารถต่อสายไฟฟ้าให้วัด โรงเรียน และส่วนราชการอื่นๆ ในบริเวณใกล้เคียงได้ใช้ประโยชน์เป็นเบื้องต้น ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวจะมีส่วนสนับสนุนให้ราษฎรที่อาศัยในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาสอยดาวได้มีโอกาสใช้ไฟฟ้าภายในครัวเรือนต่อไป

๕) เมื่อโครงสร้างทางสังคมมีการขยายตัวเพิ่มขึ้นโดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ที่อยู่อาศัยและทำกินของราษฎรซึ่งในกรณีนี้ได้มีการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขึ้นแล้ว การอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐานจากรัฐก็ต้องมีการขยายตัวเพิ่มขึ้นด้วย ดังนั้น การขยายเขตไฟฟ้าเข้าไปในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาสอยดาวเพื่อให้ราษฎรในพื้นที่ที่ไม่มีไฟฟ้าใช้ ได้มีโอกาสใช้ไฟฟ้าภายในครัวเรือน จึงมีความจำเป็นเนื่องจากปัจจุบันไฟฟ้าเป็นปัจจัยขั้นพื้นฐานในการดำรงชีพของมนุษย์ประกอบกับรัฐบาลก็มีนโยบายให้ทุกครัวเรือนในประเทศไทยต้องมีไฟฟ้าใช้ อย่างไรก็ตาม การช่วยเหลือราษฎรในพื้นที่ที่ไม่มีไฟฟ้าใช้ ให้มีโอกาสได้ใช้ไฟฟ้าภายในครัวเรือนนั้น คณะกรรมการเห็นว่า จะต้องดำเนินการตรวจสอบในข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้รอบคอบด้วยเพื่อจะได้ไม่เป็นการกระทำที่ผิดกฎหมายในภายหลัง

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายกย่องสถาปนาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๔ เป็นผลให้กรรมการพ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

การดำเนินการของคณะกรรมการการปกครอง

สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔)

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๓ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๔ ที่ประชุมได้ลงมติตั้งคณะกรรมการการปกครอง ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๓๕ ประกอบข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๒ ซึ่งคณะกรรมการการปกครอง ได้ดำเนินการพิจารณาในเรื่องนี้ต่อเนื่องจากคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) ดังนี้

๑. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๑๐๖/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๔ ขอทราบความคืบหน้าการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของราษฎรอำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี กรณีถนนสายทับช้าง - คลองพอก ซึ่งเป็นเส้นทางสัญจรหลักมีสภาพชำรุดทรุดโทรม และราษฎรในพื้นที่ไม่มีกระแสไฟฟ้าใช้ โดยเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาสอยดาวจะดำเนินการประสานงานกับการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดจันทบุรี ในการสำรวจพื้นที่และเขียนแปลนการขยายเขตไฟฟ้าทั้งประสานงานกับสำนักงานทางหลวงชนบทจังหวัดจันทบุรี ในการสำรวจพื้นที่และเขียนแปลนการขอปรับปรุงถนนเข้าสู่หน่วยพิทักษ์ป่าคลองพอกและหน่วยพิทักษ์ป่าคลองพระสะทึง ซึ่งเมื่อการดำเนินการขยายเขตไฟฟ้าและการปรับปรุงถนนเข้าสู่หน่วยพิทักษ์ป่าคลองพอกและหน่วยพิทักษ์ป่าคลองพระสะทึงสำเร็จแล้ว เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาสอยดาวก็จะหาแนวทางภายใต้กรอบของกฎหมายเพื่อช่วยเหลือให้ราษฎรที่กำลัง

ประสบปัญหาไม่มีไฟฟ้าใช้ ได้มีโอกาสต่อไฟฟ้าจากเสาไฟฟ้าที่ปักเสาพาดสายผ่านพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขาสอยดาวและผ่านพื้นที่ของราษฎรเข้าสู่บ้านเรือนของตนเพื่อใช้ภายในครัวเรือนต่อไป

๒. กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๙๐๙.๒๐๒/ ๑๘๔๘๘ ลงวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ รายงานความคืบหน้าในการดำเนินการให้ทราบว่า กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช มีคำสั่งให้หัวหน้าเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาสอยดาว ดำเนินโครงการขยายเขตไฟฟ้าเข้าหน่วยพิทักษ์ป่าคลองพระสะทึง ตำบลปะตง อำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี โครงการขยายเขตไฟฟ้าเข้าหน่วยพิทักษ์ป่าคลองพอก ตำบลทับช้าง อำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี และโครงการปรับปรุงถนนลาดยางผิวจราจรแบบเคปซีล (CAPE SEAL) เข้าหน่วยพิทักษ์ป่าคลองพอก ตำบลทับช้าง อำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี แล้ว

ทั้งนี้ ที่ประชุมคณะกรรมการ ครั้งที่ ๑๒ วันพุธที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ รับทราบและ มีมติให้แจ้งผลความคืบหน้าให้ผู้ร้องทราบ ตามการรายงานของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ดังกล่าว

๓. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๖๒๒/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ถึงนายประภาส พุ่มคณสิน แจ้งผลความคืบหน้าการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของราษฎรอำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี ตามที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช รายงานความคืบหน้ามายังคณะกรรมการ ตามข้อ ๒.

๔. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๐๖๑/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๕๖ ถึงอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ขอทราบความคืบหน้าการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของราษฎรอำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี ตามที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้มีคำสั่งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ทำหน้าที่หัวหน้าเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาสอยดาว ดำเนินโครงการขยายเขตไฟฟ้าเข้าหน่วยพิทักษ์ป่าคลองพระสะทึง ตำบลปะตง อำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี โครงการขยายเขตไฟฟ้าเข้าหน่วยพิทักษ์ป่าคลองพอก ตำบลทับช้าง อำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี และโครงการปรับปรุงถนนลาดยางผิวจราจรแบบเคปซีล (CAPE SEAL) สายทางเข้าหน่วยพิทักษ์ป่าคลองพอก ตำบลทับช้าง อำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี ทั้งนี้ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาสอยดาวได้หาแนวทางภายใต้กรอบของกฎหมาย เพื่อช่วยเหลือให้ราษฎรที่กำลังประสบปัญหาไม่มีไฟฟ้าใช้ ได้มีโอกาสต่อไฟฟ้าจากเสาไฟฟ้าที่ปักเสาพาดสายผ่านพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาสอยดาวและผ่านพื้นที่ของราษฎรเข้าสู่บ้านเรือนของตนเพื่อใช้ภายในครัวเรือนต่อไปแล้วหรือไม่ อย่างไร

๕. กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๙๐๙.๒๐๒/ ๒๐๑๐ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๖ รายงานผลการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของราษฎรในกรณีนี้ต่อคณะกรรมการ ได้แก่

๑) กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้มีคำสั่งที่ ๙๖๓/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๔ ให้เจ้าหน้าที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาสอยดาว จังหวัดจันทบุรี ดำเนินการตามโครงการขยายเขตไฟฟ้าเข้าหน่วยพิทักษ์ป่าคลองพอก ระยะทางยาวประมาณ ๗,๘๐๐ เมตร โดยในปีงบประมาณ ๒๕๕๕ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาสอยดาว ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากจังหวัดจันทบุรีและเทศบาลตำบล

ทับช้าง เป็นจำนวนเงินรวมทั้งสิ้น ๓,๐๕๘,๘๒๓.๓๒ บาท (สามล้านห้าหมื่นแปดพันแปดร้อยยี่สิบสามบาทสามสิบสองสตางค์) ดำเนินการก่อสร้างระบบไฟฟ้าได้ระยะทาง ๔,๖๐๐ เมตร ปัจจุบันอยู่ระหว่างรอการประมาณการงบประมาณการก่อสร้างในส่วนที่เหลือจากการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เพื่อที่จะขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากจังหวัดจันทบุรีและเทศบาลตำบลทับช้างเพื่อก่อสร้างให้แล้วเสร็จต่อไป ส่วนสาเหตุที่ทำให้การดำเนินการล่าช้านั้น เนื่องจากงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนมีจำนวนไม่เพียงพอ

๒) กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้มีคำสั่งที่ ๙๖๒/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๔ ให้เจ้าหน้าที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาสอยดาว จังหวัดจันทบุรี ดำเนินการตามโครงการขยายเขตไฟฟ้าเข้าหน่วยพิทักษ์ป่าคลองพระสะทึง ตำบลปะตง อำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี ซึ่งได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากจังหวัดจันทบุรี และคำสั่งกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ที่ ๑๒๘๗/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๔ ให้เจ้าหน้าที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาสอยดาว จังหวัดจันทบุรี ดำเนินการตามโครงการปรับปรุงถนนลาดยางผิวจราจรแบบเคฟซีล (CAPE SEAL) สายทางเข้าหน่วยพิทักษ์ป่าคลองพอก ตำบลทับช้าง อำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี ซึ่งได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากสำนักงานทางหลวงชนบท จังหวัดจันทบุรี

ปัจจุบันทั้ง ๒ โครงการฯ ข้างต้น ยังมิได้ดำเนินการ เนื่องจากไม่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการ ซึ่งกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้แจ้งเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาสอยดาว ให้ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุนงบประมาณเพื่อดำเนินการตามโครงการดังกล่าวแล้ว

๖. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๖๙๒๗/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๕๖ ถึงอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ขอรบความคืบหน้าการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของราษฎรอำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี ที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้รายงานผลการแก้ไขปัญหาดังกล่าวตามข้อ ๕.

๗. กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้มีหนังสือ ที่ ทส ๐๙๐๙.๒๐๒/๑๙๖๑๖ ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๖ ซึ่งแจ้งต่อคณะกรรมการว่า การดำเนินโครงการขยายเขตไฟฟ้าเข้าหน่วยพิทักษ์ป่าคลองพอก ตำบลทับช้าง อำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี โดยการสนับสนุนงบประมาณจากจังหวัดจันทบุรีและเทศบาลตำบลทับช้าง โครงการขยายเขตไฟฟ้าเข้าหน่วยพิทักษ์ป่าคลองพระสะทึง ตำบลปะตง อำเภอสอยดาวจังหวัดจันทบุรี โดยการสนับสนุนงบประมาณจากจังหวัดจันทบุรี และโครงการปรับปรุงถนนลาดยางผิวจราจรแบบเคฟซีล (CAPE SEAL) สายทางเข้าหน่วยพิทักษ์ป่าคลองพอก ตำบลทับช้าง อำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี โดยการสนับสนุนงบประมาณจากสำนักงานทางหลวงชนบทจังหวัดจันทบุรี ซึ่งมีพื้นที่ดำเนินโครงการอยู่ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาสอยดาว ปัจจุบันยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จ เนื่องจากยังไม่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณ

๘. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๘๑๒๙/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๖ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดจันทบุรี ขอรบความคืบหน้าการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของราษฎรอำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี เกี่ยวกับงบประมาณการก่อสร้างในส่วนที่เหลือที่จังหวัดจันทบุรี จะดำเนินการสนับสนุนให้กับกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ในการดำเนินการขยายเขตไฟฟ้า

เข้าหน่วยพิทักษ์ป่าคลองพระสะทึงและขยายเขตไฟฟ้าเข้าหน่วยพิทักษ์ป่าคลองพอกเพื่อราษฎรในพื้นที่ดังกล่าวจะได้มีโอกาสใช้กระแสไฟฟ้าอยู่ในขั้นตอน กระบวนการใด มีเหตุขัดข้องเกี่ยวกับการดำเนินการหรือไม่ อย่างไร

๙. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๘๑๓๐/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๖ ถึงนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลทับช้าง ขอรบความคืบหน้าการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของราษฎรอำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี เกี่ยวกับงบประมาณการก่อสร้างในส่วนที่เหลือที่เทศบาลตำบลทับช้างจะดำเนินการสนับสนุนให้กับกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ในการดำเนินการขยายเขตไฟฟ้าเข้าหน่วยพิทักษ์ป่าคลองพอกเพื่อราษฎรในพื้นที่ดังกล่าวจะได้มีโอกาสใช้กระแสไฟฟ้า อยู่ในขั้นตอน กระบวนการใด มีเหตุขัดข้องเกี่ยวกับการดำเนินการหรือไม่ อย่างไร

๑๐. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๘๑๓๑/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๖ ถึงผู้อำนวยการสำนักงานทางหลวงชนบทจังหวัดจันทบุรี ขอรบความคืบหน้าการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของราษฎรอำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี เกี่ยวกับงบประมาณการก่อสร้างของสำนักงานทางหลวงชนบทที่จะสนับสนุนให้กับกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ในการดำเนินการปรับปรุงถนนลาดยางผิวจราจร (CAPE SEAL) สายทางเข้าหน่วยพิทักษ์ป่าคลองพอก เพื่อราษฎรในพื้นที่ดังกล่าวจะได้มีโอกาสใช้ถนนสายนี้เป็นเส้นทางในการสัญจรด้วย อยู่ในขั้นตอน กระบวนการใด มีเหตุขัดข้องเกี่ยวกับการดำเนินการหรือไม่ อย่างไร

๑๑. เทศบาลตำบลทับช้าง ได้มีหนังสือที่ จบ ๕๓๖๐๑/๑๔๕๗ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ แจ้งผลความคืบหน้าเกี่ยวกับงบประมาณการก่อสร้างในส่วนที่เหลือที่เทศบาลตำบลทับช้างจะดำเนินการสนับสนุนให้กับกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ในการดำเนินการขยายเขตไฟฟ้าเข้าหน่วยพิทักษ์ป่าคลองพอกว่า เทศบาลตำบลทับช้างได้ทำการตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้วปรากฏว่า หน่วยพิทักษ์ป่าคลองพอก ได้ดำเนินการขอขยายเขตระบบจำหน่ายไฟฟ้าเข้าไปยังฐานปฏิบัติการของหน่วย (หมู่ที่ ๘) ซึ่งปัจจุบันได้ขยายเขตจำหน่ายระบบไฟฟ้าในช่วงที่ ๑ โดยการปักเสาพาดสายไปได้เป็นระยะทาง ๔ กิโลเมตรเศษ และอยู่ในระหว่างการประสานงบประมาณเพื่อดำเนินการในช่วงที่ ๒ ส่วนกรณีถนนสายทับช้าง – คลองพอก ซึ่งเป็นเส้นทางสัญจรหลักของราษฎรมีสภาพชำรุดทรุดโทรมนั้น ยังไม่ได้มีการดำเนินการใดๆ ทั้งนี้ เทศบาลตำบลทับช้างได้แจ้งข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาความเดือดร้อนของราษฎรตำบลทับช้าง ดังนี้

- กรณี หมู่ที่ ๑๓ และหมู่ที่ ๑๖ ของเทศบาลตำบลทับช้างที่อำเภอสอยดาวจัดส่งโครงการขยายเขตไฟฟ้า เพื่อประสานงานกับกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช นั้น เทศบาลตำบลทับช้างได้ทำการตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้วปรากฏว่า ราษฎรหมู่ที่ ๑๓ ได้รับความเดือดร้อนกรณีไม่มีกระแสไฟฟ้าใช้เส้นทางสัญจรหลักช่วงจากกลุ่มบ้านคลองระโนด – วังทอง มีสภาพชำรุดทรุดโทรมและยังเป็นทางลูกรัง

- กรณี หมู่ที่ ๑๖ ได้รับความเดือดร้อนจากการไม่มีกระแสไฟฟ้าใช้ และเส้นทางสัญจรหลักสายบ้านไทรงาม – คลองไม้เลี้ยว ชำรุดทรุดโทรมไม่ได้รับการปรับปรุงแก้ไข สภาพถนนยังเป็นทางลูกรัง

ทั้งนี้ ราษฎรที่ได้รับความเดือดร้อนหมู่ที่ ๑๓ และหมู่ที่ ๑๖ ได้เข้าชื่อร้องขอให้ขยายเขตจำหน่ายไฟฟ้าให้แก่ราษฎรแล้ว ซึ่งเทศบาลตำบลทับช้างเห็นว่า หมู่ที่ ๑๓ ในส่วนของกลุ่มบ้านคลองระโนดและกลุ่มบ้านคลองใหญ่ มีเขตติดต่อกับตำบลวังทอง อำเภอวังสมบูรณ์ จังหวัดสระแก้ว ซึ่งพื้นที่ทั้งหมดของตำบลช้างเคียง

ไม่มีพื้นที่อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ จากกลุ่มบ้านคลองระโนดไปจรดเขตตำบลวังทอง มีระยะทางเพียง ๒ – ๓ กิโลเมตร สอดแหลมเข้าไปในเขตจังหวัดสระแก้ว โดยมีพื้นที่ตำบลวังทองล้อมรอบอยู่ มีเพียงทางด้านทิศใต้เท่านั้นที่ติดกับหมู่ที่ ๖ ตำบลทับช้างซึ่งเป็นพื้นที่ที่ทางคณะรัฐมนตรีมีมติผ่อนผันให้ราษฎรอยู่อาศัยและทำกิน ไม่มีส่วนใดของพื้นที่ติดกับป่าไม้อ่าวที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้กั้นแนวเขตไว้ โดยมีระยะห่างจากส่วนที่กั้นแนวเขตป่าไม้อ่าวไม่น้อยกว่า ๗ – ๘ กิโลเมตร การอนุญาตให้ขยายเขตจำหน่ายระบบไฟฟ้าและทำการปรับปรุงถนนกลุ่มบ้านคลองระโนด – วังทอง จึงไม่มีผลกระทบต่อการบริหารจัดการอนุรักษ์ป่าของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

กรณี หมู่ที่ ๑๖ นั้น ถนนสายบ้านไทรงาม – คลองไม้เลี้ยว ตัดผ่านเขตความรับผิดชอบของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เริ่มตั้งแต่กลุ่มบ้านคลองใหญ่ (คลองพระสทิง) จนถึงบ้านคลองไม้เลี้ยว ตำบลวังทอง อำเภอวังสมบูรณ์ จังหวัดสระแก้ว มีระยะทางประมาณ ๓ กิโลเมตรเศษ ในส่วนบ้านคลองไม้เลี้ยว ตำบลวังทอง อำเภอวังสมบูรณ์ จังหวัดสระแก้ว นั้น ไม่มีพื้นที่ส่วนใดอยู่ในความรับผิดชอบของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช พื้นที่ของหมู่ที่ ๑๖ มีอาณาเขตติดกับ หมู่ ๖ และหมู่ที่ ๑๕ ด้านทิศตะวันออก ทิศเหนือจรดหมู่ที่ ๑๓ ทิศใต้จรดหมู่ที่ ๘ และหมู่ที่ ๑๘ ทิศตะวันตกจรดบ้านคลองไม้เลี้ยว เป็นพื้นที่ที่ทางคณะรัฐมนตรีมีมติผ่อนผันให้ราษฎรอยู่อาศัยและทำกิน ไม่มีส่วนใดของพื้นที่ติดกับป่าไม้อ่าวที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้กั้นแนวเขตไว้ โดยมีระยะห่างจากส่วนที่กั้นแนวเขตป่าไม้อ่าวไม่น้อยกว่า ๓ กิโลเมตร การอนุญาตให้ขยายเขตจำหน่ายระบบไฟฟ้าและทำการปรับปรุงถนนสายบ้านไทรงาม – คลองไม้เลี้ยว จึงไม่มีผลกระทบต่อการบริหารจัดการอนุรักษ์ป่าของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

เทศบาลตำบลทับช้างได้ทราบถึงปัญหาและความเดือดร้อนของประชาชนดังกล่าว และพิจารณาเห็นว่า กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช สามารถให้ความอนุเคราะห์แก้ไขปัญหาเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของราษฎรหมู่ที่ ๑๓ และหมู่ที่ ๑๖ ซึ่งเป็นพื้นที่เพียงบางส่วน ทั้งเป็นพื้นที่ส่วนที่ราษฎรอยู่อาศัยและทำกินโดยไม่กระทบต่อภาระหน้าที่ในการอนุรักษ์ป่าไม้ที่ได้กั้นเขตถาวรไว้แล้ว เทศบาลตำบลทับช้าง จึงได้มีหนังสือที่ จบ ๕๓๖๐๑/๑๒๐๔ ลงวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๖ ถึงนายอำเภอสอยดาว เพื่อให้ประสานงานกับกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช พิจารณาเกี่ยวกับการปรับปรุงเส้นทางสัญจรและปักเสาพาดสายไฟฟ้าในเขตพื้นที่หมู่ที่ ๑๓ และหมู่ที่ ๑๖ เพื่อเทศบาลตำบลทับช้างจะได้ทำการประสานงบประมาณในการแก้ไขปัญหาแก่ราษฎรที่ได้รับความเดือดร้อนกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

๑๒. สำนักงานทางหลวงชนบทจังหวัดจันทบุรี ได้มีหนังสือที่ คค ๐๗๐๘/จบ/๓๕๘๙ ลงวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ แจ้งว่า การแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของราษฎรอำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี เกี่ยวกับงบประมาณการก่อสร้างของสำนักงานทางหลวงชนบทที่จะสนับสนุนให้กับกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ในการดำเนินการปรับปรุงถนนลาดยางผิวจราจรแบบเคฟซีล (CAPE SEAL) สายทางเข้าหน่วยพิทักษ์ป่าคลองพอก ที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้แจ้งต่อคณะกรรมการการตามข้อ ๕. นั้น สำนักงานทางหลวงชนบทจังหวัดจันทบุรีได้ชี้แจงว่า ถนนสายทับช้าง – คลองพอก ไม่ได้อยู่ในความรับผิดชอบของกรมทางหลวงชนบท แต่เป็นถนนที่อยู่ในเขตพื้นที่รักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาสอยดาว ดังนั้น หากกรมทางหลวงชนบทจะเข้าไปดำเนินการได้จะต้องได้รับอนุญาตจากกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ตามระเบียบเสียก่อน

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นผลให้กรรมการพ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

(ปัจจุบัน คณะกรรมการยังไม่ได้รับทราบผลความคืบหน้าเพิ่มเติมจากจังหวัดจันทบุรี เกี่ยวกับงบประมาณการก่อสร้างในส่วนที่เหลือสำหรับการดำเนินการขยายเขตไฟฟ้าไปยังพื้นที่ดังกล่าว อีกทั้ง เรื่องนี้ยังมีความไม่ชัดเจนเกี่ยวกับการดำเนินการปรับปรุงถนนลาดยางผิวการจราจรแบบเคฟซีล (CAPE SEAL) ข้างต้น เนื่องจากกรมทางหลวงชนบทแจ้งว่าการดำเนินการนี้จะต้องได้รับอนุญาตจาก กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เสียก่อน ซึ่งการชี้แจงข้อมูลขัดแย้งกับการรายงานข้อเท็จจริงจาก กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ที่ชี้แจงว่าการดำเนินการตามโครงการปรับปรุงถนนดังกล่าว จะได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากสำนักงานทางหลวงชนบท จังหวัดจันทบุรี)

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

- ครั้งที่ ๑๒ วันพุธที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๔
- ครั้งที่ ๑๐๓ วันพฤหัสบดีที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖
- ครั้งที่ ๑๓๒ วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๖
- ครั้งที่ ๑๓๖ วันพฤหัสบดีที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๖
- ครั้งที่ ๑๓๗ วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

- นางสาวสาวิตรี นาวิระ วิทยากรปฏิบัติการ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๒๓

เรื่องพิจารณา ขอให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงในการเลือกผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๗ ตำบลหนองควายโซ อำเภอนองแสง จังหวัดสระบุรี

ผู้เสนอ นายจรรพณ์ พุฒคำ
(เรื่องสืบเนื่องของคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓))

ข้อเท็จจริง

ผู้ร้อง (นายจรรพณ์ พุฒคำ) กรรมการหมู่บ้านหมู่ที่ ๗ ตำบลหนองควายโซ อำเภอนองแสง จังหวัดสระบุรี ได้ยื่นเรื่องร้องเรียนต่อคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) ขอให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงและคัดค้านการเลือกผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๗ ตำบลหนองควายโซ อำเภอนองแสง จังหวัดสระบุรี ที่ได้จัดให้มีการเลือกผู้ใหญ่บ้านเมื่อวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๓ ซึ่งมีผู้สมัครรับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านจำนวน ๒ คน ประกอบด้วย

๑. นายวิรัตน์ ภูมิเลิศวานิชย์ ผู้สมัครหมายเลข ๑ และ

๒. นางอำพร นวลชัย ผู้สมัครหมายเลข ๒

โดยเห็นว่า การเลือกผู้ใหญ่บ้านครั้งนั้นเป็นไปด้วยความไม่สุจริตและเที่ยงธรรม เนื่องจากผู้สมัครทั้ง ๒ คนขาดคุณสมบัติและมีลักษณะต้องห้ามในการสมัครรับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้าน ตามประเด็นการร้องเรียน ๔ ประเด็น ดังต่อไปนี้

ประเด็นที่ ๑ นายวิรัตน์ ภูมิเลิศวานิชย์ ผู้สมัครหมายเลข ๑ และนางอำพร นวลชัย ผู้สมัครหมายเลข ๒ กระทำการทุจริตด้วยการย้ายชื่อบุคคลหลายคนเข้าไปอยู่ในทะเบียนบ้านซึ่งเป็นญาติหรือบุคคลใกล้ชิด โดยผู้สมัครทั้งสองคนให้การรับสารภาพและลงนามในบันทึกข้อตกลงยอมรับว่าได้ย้ายชื่อบุคคลเข้ามาอยู่ในพื้นที่หมู่ที่ ๗ ตำบลหนองควายโซ อำเภอนองแสง จังหวัดสระบุรี โดยหวังผลการเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านจริง

ประเด็นที่ ๒ บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้านไม่ถูกต้อง เนื่องจากราษฎรบางคนได้ย้ายชื่อออกจากทะเบียนบ้านหมู่ที่ ๗ แล้ว แต่ยังมีชื่อปรากฏในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้าน และราษฎรบางคนอาศัยอยู่ในเขตหมู่ที่ ๗ แต่ปรากฏว่า ไม่มีชื่อในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้าน

ประเด็นที่ ๓ ผู้ร้องได้ยื่นเรื่องคัดค้านการเลือกผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๗ ต่อจังหวัดสระบุรีและจังหวัดสระบุรีได้มีการตั้งคณะกรรมการเพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริง ปรากฏว่า นายศรัทธา คชพลายุกต์ นายอำเภอนองแสง (ในขณะนั้น) ไม่รอผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงจากคณะกรรมการฯ แต่กลับดำเนินการให้มีการเลือกผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๗ ในวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๓ ต่อไป

ประเด็นที่ ๔ สืบเนื่องจากประเด็นที่ ๓ นายชำนาญ วิสุทธิ กรรมการตรวจสอบคุณสมบัติได้เสนอขอตัดสิทธิผู้สมัครรับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๗ ทั้งสองคน แต่กลับไม่มีการดำเนินการแต่ประการใด

การพิจารณา

คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) ได้พิจารณาโดยรับฟังการชี้แจงข้อมูลและข้อคิดเห็นจากส่วนราชการตลอดจนผู้ร้องที่เข้าร่วมประชุมแล้วปรากฏว่า ในเรื่องร้องเรียนประเด็นที่ ๒, ๓, และ ๔ นั้น ผู้ร้องไม่ติดใจ ส่วนประเด็นที่ ๑ ในเรื่องการย้ายรายชื่อบุคคลหลายคนเข้าไปอยู่ในทะเบียนบ้านที่เป็นญาติหรือบุคคลใกล้ชิดของนายวิรัตน์ ภูมิเลิศวานิชย์ ผู้สมัครหมายเลข ๑ และนางอำพร นวลชัย ผู้สมัครหมายเลข ๒ ซึ่งผู้สมัครทั้งสองคนให้การรับสารภาพเป็นบันทึกข้อตกลงว่า “ได้กระทำการเช่นนั้นเพื่อหวังผลการเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านจริง โดยจังหวัดสระบุรีได้หารือไปที่กรมการปกครองว่า ผู้สมัครรับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านทั้งสองได้ยอมรับในบันทึกข้อตกลงว่า มีส่วนเกี่ยวข้องในการย้ายบุคคลภายนอกเพื่อหวังผลการเลือกนั้น เป็นการเสื่อมเสียศีลธรรม จนทำให้ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๑๒ (๘) แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พุทธศักราช ๒๔๕๗ หรือไม่” ซึ่งกรมการปกครองได้ตอบข้อหาหรือดังกล่าวว่า “การแจ้งย้ายที่อยู่เป็นสิทธิของบุคคลทั่วไป แต่การแสดงเจตนาที่จะใช้สิทธิใดๆ ของบุคคลย่อมอยู่กับเงื่อนไขของระเบียบ กฎหมาย ดังนั้น ถ้านายอำเภอพิจารณาแล้วว่า บุคคลนั้นเป็นบุคคลที่ไม่มีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พุทธศักราช ๒๔๕๗ ก็จะไม่อนุญาตให้ใช้สิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้านได้ จึงถือว่าบุคคลดังกล่าวถูกจำกัดสิทธิโดยเงื่อนไข ระเบียบ กฎหมาย” และยังตอบข้อหาหรือเพิ่มเติมอีกว่า “ข้อตกลงในบันทึกยังไม่อาจถือได้ว่าเป็นการทุจริตหรือเป็นการเสื่อมเสียในทางศีลธรรม เนื่องจากไม่มีบทบัญญัติว่า การกระทำความผิดดังกล่าวเป็นความผิด หรือห้ามไม่ให้กระทำความผิดแต่อย่างใด”

คณะกรรมการพิจารณาการตอบข้อหาหรือข้างต้นแล้ว ไม่เห็นด้วยกับผลการตอบข้อหาหรือของกรมการปกครอง ทั้งนี้เพราะหากพิจารณาถึงการกระทำเพื่อหวังผลการเลือกตั้งด้วยการย้ายรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งในการเลือกตั้งทุกระดับแล้วถือว่า เป็นการกระทำที่ทำให้การเลือกตั้งนั้นไม่เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ซึ่งการเลือกผู้ใหญ่บ้านในกรณีนี้ก็เช่นกัน ต้องยึดมั่นในหลักการและบทบัญญัติของกฎหมายอย่างเคร่งครัดตลอดจนเจตนาแท้จริงของการกระทำเป็นหลักด้วย ซึ่งการที่กรมการปกครองได้ตอบข้อหาหรือข้างต้นนี้ จะเป็นมาตรฐานและเป็นแบบอย่างต่อการกระทำความผิดเกี่ยวกับการเลือกผู้ใหญ่บ้านและในการเลือกตั้งในระดับอื่นต่อไปในอนาคต

การดำเนินการ

คณะกรรมการพิจารณาแล้ว ได้มอบหมายในที่ประชุมให้กรมการปกครองนำข้อเท็จจริงของเรื่องร้องเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเด็นการตอบข้อหาหรือของกรมการปกครองเกี่ยวกับการย้ายรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้านเสนอต่อคณะกรรมการกฤษฎีกา เพื่อหารือให้เกิดความชัดเจนว่าการกระทำเช่นนี้ เข้าข่ายเป็นการกระทำที่ไม่สุจริตและเที่ยงธรรม หรือเป็นผู้มีอิทธิพลหรือเสียชื่อในทางพาลหรือทางทุจริต หรือเสื่อมเสียในทางศีลธรรมตามมาตรา ๑๒ (๘) แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พุทธศักราช ๒๔๕๗ หรือไม่ ซึ่งความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาจะเป็นแนวทางในการปฏิบัติที่เป็นมาตรฐานในการเลือกผู้ใหญ่บ้านและในการเลือกตั้งทุกระดับต่อไป

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๔ เป็นผลให้กรรมการบริหารพ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

การดำเนินการของคณะกรรมการการปกครอง

สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔)

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๓ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๔ ที่ประชุมได้ลงมติตั้งคณะกรรมการการปกครอง ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๓๕ ประกอบข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๒ ซึ่งคณะกรรมการการปกครอง ได้ดำเนินการพิจารณาในเรื่องนี้ต่อเนื่องจากคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) ดังนี้

๑. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๑๔๑/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๔ ถึงอธิบดีกรมการปกครอง ขอทราบความคืบหน้าในการหารือของคณะกรรมการกฤษฎีกาเกี่ยวกับการเลือกผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๗ ตำบลหนองควายโซ อำเภอนองแสง จังหวัดสระบุรี

๒. กรมการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๑๐.๒/๒๗๗๓๘ ลงวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ถึงคณะกรรมการการปกครอง แจ้งว่า ประเด็นที่คณะกรรมการการปกครอง ขอทราบความคืบหน้านั้น เป็นประเด็นที่มีลักษณะเช่นเดียวกับที่คณะกรรมการกฤษฎีกาได้เคยวินิจฉัยข้อหารือของจังหวัดนครราชสีมา ตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๘๓๔/๒๕๕๔ เดือนตุลาคม ๒๕๕๔ เรื่อง การร้องคัดค้านการเลือกผู้ใหญ่บ้าน คือการย้ายชื่อบุคคลนอกหมู่บ้านเข้ามาในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร เพื่อหวังผลในการเลือกผู้ใหญ่บ้านเป็นเหตุให้การเลือกไม่เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ซึ่งมีสาระสำคัญว่า การพิจารณาว่าการกระทำที่ทำให้การเลือกผู้ใหญ่บ้านไม่เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ต้องเป็นการกระทำเฉพาะที่กำหนดไว้ใน ข้อ ๘ และข้อ ๙ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการเลือกผู้ใหญ่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๑ เท่านั้นหรือไม่ ต้องพิจารณาเป็นรายกรณีไปเนื่องจากการกระทำอาจมีได้หลายรูปแบบและไม่จำกัดระยะเวลา ส่วนมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ บัญญัติให้การเลือกผู้ใหญ่บ้านต้องเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ก็ได้เป็นการให้อำนาจกระทรวงมหาดไทยในการ “นิยาม” การกระทำที่ไม่สุจริตและเที่ยงธรรม แต่เป็นการให้อำนาจในการกำหนดกระบวนการสำหรับการเลือกผู้ใหญ่บ้านเท่านั้น ดังนั้น จึงต้องพิจารณาเป็นรายกรณี

อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการเลือกผู้ใหญ่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘ (๑) ถึง (๔) ข้อ ๙ และข้อ ๑๐ ก็ไม่ได้เป็นการจำกัดเฉพาะการกระทำที่กำหนดไว้เท่านั้น ที่ทำให้การเลือกผู้ใหญ่บ้านไม่เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม หากข้อเท็จจริงปรากฏว่ามีการกระทำอื่นที่ก่อให้เกิดการเลือกผู้ใหญ่บ้านไม่เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรมแล้ว ผู้มีอำนาจย่อมดำเนินการวินิจฉัยและดำเนินการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการเลือกผู้ใหญ่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้

๓. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร ได้นำเรื่องร้องเรียนนี้เข้าสู่การพิจารณาเพื่อติดตามผลความคืบหน้าอีกครั้งหนึ่ง ในคราวประชุมคณะกรรมการครั้งที่ ๒๒ เมื่อวันพุธที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๔ โดยเชิญบุคคลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุมเพื่อรับฟังคำชี้แจงแสดงความคิดเห็นประกอบการพิจารณา ซึ่งในการประชุมครั้งนั้น คณะกรรมการได้ตั้งประเด็นข้อซักถามบุคคลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องประชุม สรุปได้ดังนี้

๑) ในกรณีที่เทศบาลหนองแขงได้มีการตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีการย้ายรายชื่อเข้าไปในทะเบียนบ้าน ซึ่งคณะกรรมการชุดนี้ได้พิจารณาสรุปว่า บุคคลที่ย้ายเข้ามาไม่เกี่ยวข้องกับการเลือกผู้ใหญ่บ้านนั้น บุคคลเหล่านี้ได้ไปใช้สิทธิเลือกหรือไม่ และได้ย้ายเข้ามาก่อนที่จะมีการเลือกหรือไม่

๒) การที่นายอำเภอหนองแขงใช้ดุลยพินิจในการตัดสิทธิของบุคคลที่ย้ายเข้ามาในทะเบียนบ้าน มิให้ใช้สิทธิในการเลือกผู้ใหญ่บ้านนั้น ได้ใช้หลักเกณฑ์หรือระเบียบใดในการอ้างอิงเพื่อตัดสิทธิบุคคลเหล่านั้น และทางอำเภอได้ใช้ระยะเวลาตามที่กฎหมายลักษณะปกครองท้องที่กำหนดไว้หรือไม่ว่า ต้องย้ายเข้ามาอาศัยอยู่ก่อนไม่น้อยกว่า ๓ เดือนเป็นเกณฑ์

๓) ประเด็นที่นายอำเภอได้ถอนรายชื่อผู้ไม่มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้านออกทั้งหมดแล้ว ปรากฏว่ามีผู้ที่ถูกย้ายออกไปแล้ว แต่ยังมีรายชื่ออยู่ในทะเบียนผู้มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้านอีก เช่น นายสมพงษ์ วงศ์สุวรรณ ในขณะที่ผู้ที่มีสิทธิในการเลือกผู้ใหญ่บ้านจริงแต่กลับปรากฏว่า ไม่มีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้าน

๔) การที่นายจรรพพันธ์ พุฒคำ ได้ร้องเรียนคัดค้านการเลือกผู้ใหญ่บ้านในประเด็นเรื่องขาดคุณสมบัติและในประเด็นบัญชีรายชื่อไม่ถูกต้อง ซึ่งเรื่องนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการตรวจสอบคุณสมบัตินั้น แต่เหตุใดนายอำเภอกลับเร่งรีบให้มีการเลือกผู้ใหญ่บ้าน

สำหรับการชี้แจงแถลงข้อเท็จจริงของหน่วยงานที่เข้าร่วมประชุมปรากฏตามการชี้แจงในแต่ละประเด็น สรุปได้ดังนี้

๑) ในประเด็นที่ ๑ เมื่อกรรมการปกครองแจ้งว่า ผู้สมัครทั้ง ๒ คน ไม่ขาดคุณสมบัติการสมัครรับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้าน ดังนั้น อำเภอหนองแขงจึงได้ดำเนินการประกาศให้มีการเลือกผู้ใหญ่บ้านต่อไป โดยนายอำเภอหนองแขงในฐานะผู้จัดทำบัญชีรายชื่อได้ทำการตัดรายชื่อบุคคลที่มีการย้ายเข้าไปในพื้นที่ทั้งหมดแล้วก่อนวันที่มีการเลือกผู้ใหญ่บ้านและมีการปิดประกาศตามกฎหมาย ซึ่งในขณะที่มีการประกาศนั้น ก็ไม่มีบุคคลใดมาขอเพิ่มชื่อหรือขอถอนรายชื่อ ดังนั้น บุคคลที่ถูกตัดรายชื่อออกไปแล้ว จึงไม่ได้ไปใช้สิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้าน

๒) ประเด็นที่ ๒ ในการจำหน่ายรายชื่อนั้น ได้มีการตั้งคณะกรรมการขึ้นมาตรวจสอบอีกครั้งหนึ่งด้วย ในกรณีที่คณะกรรมการตรวจสอบเห็นว่า ไม่สามารถยืนยันได้ว่าได้ย้ายเข้าไปอยู่จริง หรือมีการประกอบอาชีพจริง หรือไม่มีภูมิลำเนาปรากฏชัดแจ้งว่าอยู่ที่ใด คณะกรรมการตรวจสอบก็จะเสนอนายอำเภอเพื่อให้จำหน่ายรายชื่อออกทั้งหมด ซึ่งในการตัดรายชื่อดังกล่าวนั้น จะใช้หลักเกณฑ์ในเรื่องภูมิลำเนาตามหลักประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าได้มีภูมิลำเนาอยู่จริงหรือไม่ มีการย้ายเข้าไปเพื่อประกอบอาชีพจริงหรือไม่ และการให้เจ้าบ้านเป็นผู้ยืนยันว่ารู้จักบุคคลที่ขอย้ายเข้าไปหรือไม่ ประกอบกับระยะเวลาการย้ายเข้าไปอาศัยอยู่ก่อน ๓ เดือน ตามกฎหมายลักษณะปกครองท้องที่ ถือว่าเป็นหลักเกณฑ์ที่อำเภอได้นำมาใช้เช่นกัน ซึ่งการจำหน่ายรายชื่อออกจากบัญชีรายชื่อในทะเบียนบ้านนั้นจะเป็นอำนาจของนายอำเภอ

๓) ในกรณีนายสมพงษ์ วงศ์สุวรรณ ที่ได้ย้ายออกไปแล้ว นายอำเภอหนองแขงได้ถอนชื่อออกจากบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้านแล้ว แต่ยังคงมีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้าน เนื่องจากคณะกรรมการตรวจสอบได้ดำเนินการตรวจสอบเจ้าของบ้านเพื่อให้ยืนยันว่าบุคคลในบ้านที่มีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้าน มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ประจำในบ้านหลังนี้หรือไม่ แต่เจ้าบ้าน

ไม่ยินยอมให้ปากคำยืนยันต่อคณะกรรมการ จึงเป็นสาเหตุที่คณะกรรมการไม่เสนอชื่อนายสมพงษ์ วงศ์สุวรรณ ให้นายอำเภอหนองแขงถอนชื่อจากบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้าน

สำหรับกรณีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้านจริงแต่กลับไม่ปรากฏชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้านนั้น เนื่องจากอำเภอหนองแขงได้ใช้ฐานจำนวนผู้มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้านนับจนถึงวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๒ ซึ่งเป็นวันเลือกผู้ใหญ่บ้านที่ได้กำหนดไว้เดิม ในการจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้านในขณะนั้นบุคคลทั้ง ๒ คนก็คือ นายจักรกฤษณ์ ลพกล้า และนางสาวณัฐธิดา คุ่มปรุ ยังไม่มีสิทธิเพราะอายุไม่ครบ ๑๘ ปีบริบูรณ์ และแม้ว่าในการเลือกผู้ใหญ่บ้านจริงเมื่อวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๒ บุคคลทั้ง ๒ คน จะไม่มีชื่อในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกก็ตาม แต่ก็มิสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้านเพราะมีอายุครบ ๑๘ ปีบริบูรณ์ ซึ่งสามารถเพิ่มชื่อในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้านได้

๔) ประเด็นที่ ๔ ขั้นตอนในการประกาศวันเลือกผู้ใหญ่บ้านนั้น ได้มีการรายงานไปยังจังหวัดสระบุรีแล้ว ซึ่งจังหวัดก็เห็นชอบด้วยกับการที่อำเภอหนองแขงกำหนดเป็นวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๒ ส่วนคณะกรรมการตรวจสอบคุณสมบัติ ซึ่งติดปัญหาในเรื่องของการถอนตัวหรือปัญหาต่างๆ ก็เป็นอำนาจหน้าที่ของนายอำเภอที่จะแต่งตั้งขึ้นมาแทนที่ และอีกประเด็นหนึ่งคือ การร้องเรียนเรื่องการออกเสียงลงคะแนนของคณะกรรมการในกรณีที่คะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมมีสิทธิออกเสียงชี้ขาดได้ การที่ผู้ร้องอ้างว่าเป็นการกระทำที่ไม่ชอบนั้น เพราะเป็นความเข้าใจผิดของผู้ร้องเอง

คณะกรรมการได้พิจารณาแล้วได้ตั้งประเด็นข้อสังเกตไว้ ดังนี้

๑) ในประเด็นที่จังหวัดสระบุรีได้หารือไปยังกรมการปกครองและกรมการปกครองได้หารือไปยังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตอบข้อหารือดังกล่าวไปยังกรมการปกครองว่า ไม่มีกฎหมายใดห้ามไว้หรือบัญญัติว่าเป็นความผิดตามกฎหมายใด ดังนั้น การที่นายอำเภอหนองแขง (ในขณะนั้น) ได้ดำเนินการตดสิทธิบุคคลที่ย้ายเข้าไปในทะเบียนบ้านดังกล่าว ไม่ให้ใช้สิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้านได้น่าจะเป็นการกระทำที่ถูกต้องแล้ว เพราะเป็นการป้องกันการเลือกผู้ใหญ่บ้านที่ไม่เป็นไปโดยสุจริตและเห็นว่าประเด็นเหล่านี้ควรนำมาพิจารณาเพื่อศึกษาต่อไป

๒) กรณีนายวิรัตน์ ภูมิเลิศวานิชย์ ผู้สมัครหมายเลข ๑ และนางอำพร นวลชัย ผู้สมัครหมายเลข ๒ กระทำการทุจริตด้วยการย้ายชื่อบุคคลหลายคนเข้าไปอยู่ในทะเบียนบ้านซึ่งเป็นญาติหรือบุคคลใกล้ชิด โดยผู้สมัครทั้งสองคนให้การรับสารภาพและลงนามในบันทึกข้อตกลงยอมรับว่าได้ย้ายชื่อบุคคลเข้าไปอยู่ในพื้นที่หมู่ที่ ๗ ตำบลหนองควายโซ อำเภอหนองแขง จังหวัดสระบุรี โดยหวังผลการเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านจริง เห็นว่าเป็นการกระทำที่มีเจตนาทุจริตอย่างชัดเจน จึงควรจะมีผู้รับผิดชอบในการฟ้องคดีต่อศาล

ทั้งนี้ จากการรับฟังการชี้แจงแสดงความคิดเห็นของบุคคลหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกอบกับการพิจารณาจากเอกสารหลักฐานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องแล้ว คณะกรรมการเห็นว่ากรกระทำของนายวิรัตน์ ภูมิเลิศวานิชย์ ผู้สมัครรับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๗ ตำบลหนองควายโซ หมายเลข ๑ และนางอำพร นวลชัย ผู้สมัครรับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๗ ตำบลหนองควายโซ หมายเลข ๒ เป็นการกระทำที่มีเจตนาทุจริตเพื่อมุ่งหวังผลการเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านจริง อันเป็นการกระทำความผิดตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. ๒๔๕๗ ที่บัญญัติให้การเลือกผู้ใหญ่บ้านต้องเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม และเป็นความผิดตามกฎหมายอื่น เช่น กฎหมายอาญาในความผิดฐานแจ้งความเท็จต่อเจ้าพนักงาน และพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ เป็นต้น

ที่ประชุมคณะกรรมการได้มีมติเสนอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสระบุรีดำเนินคดีกับบุคคลทั้ง ๒ คน เพื่อมิให้เป็นแบบอย่างต่อการกระทำความผิดเกี่ยวกับการเลือกผู้ใหญ่บ้านและการเลือกตั้งในระดับอื่นๆ ต่อไปในอนาคต ทั้งนี้ คณะกรรมการได้มีมติตั้งผู้ประสานงานและติดตามผลความคืบหน้าการดำเนินการข้างต้นของผู้ว่าราชการจังหวัดสระบุรี ประกอบด้วย

๑) นายวิรัตน์ วิริยะพงษ์	รองประธานคณะกรรมการการปกครอง คนที่สอง
๒) นายขำนิ ศักดิเศรษฐ์	ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการการปกครอง
๓) นายรารี มามะ	กรรมการ
๔) นายธานี สามารถกิจ	ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ประจำคณะกรรมการ

๔. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๑๑๙๓/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๔ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดสระบุรี เพื่อเสนอให้ดำเนินคดีกับบุคคลทั้ง ๒ คน ตามกฎหมายต่อไป

๕. จังหวัดสระบุรี ได้มีหนังสือศาลากลางจังหวัดสระบุรี ด่วนที่สุด ที่ สป ๐๐๑๗/๕๑๒ ลงวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๕ ถึงคณะกรรมการการปกครอง แจ้งว่า จังหวัดสระบุรีพิจารณาเรื่องนี้แล้ว ได้มอบอำนาจให้นายทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลตำบลหนองแขง อำเภอหนองแขงหรือผู้แทน ไปดำเนินคดีกับบุคคลทั้ง ๒ คน ฐานแจ้งความเท็จต่อเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๓๗ และกระทำการเพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นมีรายการในทะเบียนบ้านโดยมิชอบ ตามพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๕๐ โดยใช้บันทึกข้อตกลงของทั้ง ๒ คนเป็นหลักฐานในการดำเนินคดีกับบุคคลดังกล่าวต่อไปแล้ว ที่ประชุมคณะกรรมการพิจารณาแล้วจึงเห็นควรให้ยุติเรื่อง

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๑๒ วันพุธที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๔

ครั้งที่ ๒๒ วันพุธที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๔

- นายวิจิต ปัจจัยโคลา นิติกรปฏิบัติการ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๒๔

เรื่องพิจารณา ขอให้ติดตามการขอมีหรือแปลงสัญชาติไทยให้แก่ราษฎรที่เป็นชนกลุ่มน้อยไทลื้อ จังหวัดเชียงราย

ผู้เสนอ นายทูล วงศ์ษา ประธานชมรมไทลื้อ จังหวัดเชียงราย
(เรื่องสืบเนื่องของคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓))

ข้อเท็จจริง

ราษฎรไทลื้อ จังหวัดเชียงราย เป็นชนกลุ่มน้อยที่อพยพมาจากแคว้นสิบสองปันนา มณฑลยูนนาน สาธารณรัฐประชาชนจีน ได้ผ่านกระบวนการให้สถานะเป็นผู้เข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมาย ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๓๕ แล้ว แต่ยังมีได้รับสัญชาติเป็นไทย ราษฎรไทลื้อ จำนวน ๒๗๑ ราย จึงยื่นคำร้องขอแปลงสัญชาติเป็นไทยต่ออำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย เมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๔๗ จากนั้น เมื่อวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๕๑ ดำรวจสันติบาลในพื้นที่ได้มีการลงพื้นที่ตรวจสอบประวัติ ความประพฤติและพิมพ์ลายนิ้วมือ พิสูจน์บุคคลโดยมีผู้ผ่านกระบวนการขั้นตอนเสร็จเรียบร้อยแล้วเป็นจำนวน ๑๓๒ ราย ซึ่งอยู่ระหว่างขั้นตอนการพิจารณาเพื่ออนุญาตให้แปลงสัญชาติเป็นไทย โดยในการดำเนินงานเพื่อแปลงสัญชาติของหน่วยงานภาครัฐนั้นล่าช้า เป็นเหตุให้ราษฎรไทลื้อได้รับความเดือดร้อนและเสียสิทธิที่พึงมีพึงได้ ทั้งไม่สามารถเข้าถึงการให้บริการจากหน่วยงานของรัฐได้

การพิจารณา

สืบเนื่องจากนายอิทธิเดช แก้วหลวง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงราย ได้รับคำร้องจากนายทูล วงศ์ษา ประธานชมรมไทลื้อ จังหวัดเชียงราย ซึ่งเป็นตัวแทนของราษฎรไทลื้อแจ้งว่า มีราษฎรไทลื้อจังหวัดเชียงราย จำนวน ๑๓๒ ราย ได้ยื่นคำร้องขอแปลงสัญชาติเป็นไทยโดยผ่านขั้นตอนกระบวนการการแปลงสัญชาติเป็นที่เรียบร้อยแล้ว แต่ยังไม่ได้รับการแปลงสัญชาติเป็นไทย ดังนั้นนายอิทธิเดช แก้วหลวง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงราย จึงได้นำคำร้องดังกล่าวเสนอมายังคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) ซึ่งคณะกรรมการได้นำเรื่องนี้พิจารณาในที่ประชุมคณะกรรมการเมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๑ โดยได้รับทราบข้อมูล ข้อเท็จจริงจากกรมการปกครอง ว่าการดำเนินการแปลงสัญชาติเป็นไทยของราษฎรชนกลุ่มน้อยไทลื้อ อาจอยู่ในขั้นตอนการตรวจสอบประวัติจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินการมากพอสมควร จึงทำให้การแปลงสัญชาติเป็นไทยของราษฎรในกรณีนี้เกิดความล่าช้าได้ คณะกรรมการได้ขอให้กรมการปกครองติดตามรายละเอียดการดำเนินการแปลงสัญชาติเป็นไทยของราษฎรชนกลุ่มน้อยไทลื้อ ในจำนวน ๑๓๒ รายนี้ และแจ้งผลให้คณะกรรมการทราบ จากนั้น ในคราวประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) วันพุธที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๒ คณะกรรมการได้นำเรื่องนี้เข้าสู่การพิจารณาเพื่อติดตามความคืบหน้าการขอมีหรือแปลงสัญชาติเป็นไทยของราษฎรชนกลุ่มน้อยไทลื้อ จังหวัดเชียงราย ซึ่งจากการพิจารณาโดยศึกษาเอกสารข้อมูล ตลอดจนรับฟังความคิดเห็นจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงราย และตัวแทนราษฎรไทลื้อปรากฏข้อเท็จจริงว่า มีราษฎรไทลื้อจังหวัดเชียงราย จำนวน ๑๓๒ ราย ได้ยื่นคำร้องขอแปลงสัญชาติเป็นไทย โดยได้ผ่านการตรวจสอบประวัติบุคคลเสร็จแล้ว และตำรวจสันติบาลได้จัดส่งหนังสือแจ้งผลการตรวจสอบประวัติอาชญากรรมไปยังกรมการปกครอง

กระทรวงมหาดไทย เมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ แต่กรมการปกครองยืนยันว่า ไม่ได้รับผลการตรวจสอบดังกล่าว ซึ่งคาดว่าจะอาจสูญหายในระหว่างการจัดส่ง จึงทำให้เกิดความล่าช้าในการพิจารณาให้สัญชาติไทยแก่ราษฎรไทลื้อ ทั้งนี้ กรมการปกครองจะได้ดำเนินการประสานงานกับตำรวจสันติบาลเพื่อขอสำเนาหนังสือแจ้งผลการตรวจสอบประวัติอาชญากรรม จากนั้นก็จะเสนอเรื่องการพิจารณาให้สัญชาติไทยแก่ราษฎรชนกลุ่มน้อยไทลื้อจังหวัดเชียงรายไปยังคณะกรรมการพิจารณากลับกรองการแปลงสัญชาติเป็นไทยเพื่อพิจารณาและส่งให้คณะกรรมการกลับกรองเกี่ยวกับสัญชาติเพื่อพิจารณาอีกชั้นหนึ่ง จากนั้นก็จะเสนอแนะและให้ความเห็นต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพิจารณาอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้แปลงสัญชาติเป็นไทยต่อไป

คณะกรรมการการปกครอง สมาชิกแทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) ได้นำเรื่องดังกล่าวเข้าสู่การพิจารณาอีกครั้งเมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๓ โดยการประชุมครั้งนี้ กรมการปกครองอ้างว่าจากการตรวจสอบภายหลังพบว่า จำนวนราษฎรที่เป็นชนกลุ่มน้อยไทลื้อจังหวัดเชียงราย จำนวน ๑๓๒ ราย ข้างต้นไม่ถูกต้อง เนื่องจากในจำนวนนี้มีจำนวน ๔ ราย เป็นราษฎรที่เป็นชนกลุ่มน้อยของจังหวัดเชียงใหม่ ดังนั้น จึงคงเหลือราษฎรที่เป็นชนกลุ่มน้อยไทลื้อจังหวัดเชียงรายรวมทั้งสิ้นจำนวน ๑๒๘ ราย ทั้งนี้ กรมการปกครองได้ดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารและได้ส่งรายชื่อผู้ยื่นคำร้องขอแปลงสัญชาติเป็นไทยจำนวน ๑๒๘ รายดังกล่าวให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องตรวจสอบพฤติการณ์และประวัติอาชญากรรมแล้ว และนายอำเภอในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการตรวจสอบเอกสารประกอบคำร้อง สัมภาษณ์และให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดแล้ว ตลอดจนคณะกรรมการพิจารณาคำขอแปลงสัญชาติเป็นไทยของคนต่างด้าวที่เป็นชนกลุ่มน้อยระดับจังหวัดได้ดำเนินการสัมภาษณ์คนต่างด้าวที่เป็นชนกลุ่มน้อยไทลื้อข้างต้นอีกชั้นหนึ่งเมื่อวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๒ ปรากฏผลว่า

๑. ผู้ผ่านการสัมภาษณ์และมีเอกสารประกอบคำร้องครบถ้วน จำนวน ๒ ราย จากอำเภอเมืองเชียงราย ๑ ราย และอำเภอเชียงแสน ๑ ราย ซึ่งทั้ง ๒ รายดังกล่าวอยู่ในขั้นตอนการรอเข้าสู่การพิจารณาของคณะทำงานพิจารณากลับกรองคำขอแปลงสัญชาติเป็นไทยของกระทรวงมหาดไทย

๒. ผู้ไม่ผ่านการสัมภาษณ์จำนวน ๓๘ ราย และ

๓. ผู้ผ่านการสัมภาษณ์แต่มีหลักฐานหรือเอกสารประกอบคำร้องไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ จำนวน ๘๘ ราย

ดังนั้น ราษฎรที่เป็นชนกลุ่มน้อยไทลื้อจังหวัดเชียงราย ตามข้อ ๓. จึงยังไม่สามารถดำเนินการขอแปลงสัญชาติเป็นไทยตามขั้นตอนต่อไปได้ เนื่องจากพบข้อบกพร่องของหลักฐานหรือเอกสารประกอบคำร้องที่ไม่ครบถ้วน เช่น หนังสือขออนุญาตทำงานจากสำนักจัดหางานจังหวัดที่ได้ต่ออายุการทำงานจนถึงปัจจุบันหรือใบกำกับภาษี ตลอดจนบางรายยังขาดคุณสมบัติการมีอาชีพเป็นหลักฐาน ซึ่งต้องมีหนังสือรับรองการประกอบอาชีพจากกองแรงงานคนต่างด้าว หรือแรงงานจังหวัด และต้องมีรายได้ไม่ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ดังนี้

(๑) กรณีเข้ามาเพื่อทำงาน จะต้องมีรายได้ไม่ต่ำกว่า ๔๐,๐๐๐ บาท/เดือน โดยมีหนังสือรับรองเงินเดือน/รายได้ เป็นหลักฐาน หรือเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในปีที่ยื่นคำขอแปลงสัญชาติตั้งแต่ ๑๐๐,๐๐๐ บาท ขึ้นไป โดยมีหลักฐานการเสียภาษีมาไม่น้อยกว่า ๓ ปี

(๒) กรณีอยู่ในราชอาณาจักรไทยเพื่อเหตุผลทางด้านมนุษยธรรม เช่น สมรสกับบุคคลผู้มีสัญชาติไทยหรือบุตรเกิดในประเทศไทย หรือจบการศึกษาในระดับอุดมศึกษาภายในประเทศไทยจะต้องมีรายได้ไม่ต่ำกว่า ๓๐,๐๐๐ บาท/เดือน และมีหลักฐานการเสียภาษีมาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปี หรือ

(๓) กรณีเป็นเจ้าของสถานประกอบการ จะต้องไม่ประกอบกิจการที่ขัดกับหลักเกณฑ์ที่กระทรวงพาณิชย์กำหนด หากจดทะเบียนพาณิชย์เป็นนิติบุคคล จะต้องมีคนไทยเข้าร่วมเป็นหุ้นส่วนและมีทุนจดทะเบียนไม่ต่ำกว่า ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท

จากกรณีที่พบข้อบกพร่องของหลักฐานหรือเอกสารประกอบคำร้องที่ไม่ครบถ้วนข้างต้น คณะกรรมการจึงเห็นว่า กรมการปกครองควรเร่งประสานงานกับจังหวัดเชียงราย เพื่อชี้แจงให้ราษฎรชนกลุ่มน้อยที่ลี้ภัยจากจังหวัดเชียงราย ทราบถึงปัญหาที่ยังไม่สามารถดำเนินการแปลงสัญชาติเป็นไทยได้ และหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ตลอดจนควรส่งคำร้องขอแปลงสัญชาติเป็นไทยของบุคคลดังกล่าวเข้าสู่การพิจารณาของคณะทำงานพิจารณาถ้อยคำขอแปลงสัญชาติเป็นไทยของกระทรวงมหาดไทยเพื่อดำเนินการโดยพิจารณาเป็นรายบุคคลก่อน หากรายใดเอกสารหรือหลักฐานประกอบคำร้องบางอย่างยังไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ก็ให้คณะทำงานดังกล่าวใช้ดุลยพินิจพิจารณาสั่งการให้ผู้ยื่นคำร้องขอแปลงสัญชาติเป็นไทยดำเนินการตามขั้นตอนหรือตามความเหมาะสมเป็นรายกรณีต่อไป

การดำเนินการ

๑. คณะกรรมการการปกครอง สมาชิกแทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๓๑๓๙/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๕๓ ถึงอธิบดีกรมการปกครอง และมีหนังสือสมาชิกแทนราษฎร ด่วนที่สุด ที่ ๓๑๔๐/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๕๓ ถึงนายอธิเดช แก้วหลวง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดเชียงราย รวมทั้งมีหนังสือสมาชิกแทนราษฎร ด่วนที่สุด ที่ ๓๑๔๑/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๕๓ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย แจ้งความเห็นของคณะกรรมการการปกครองเมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๓ ข้างต้น

๒. จังหวัดเชียงราย ได้มีหนังสือศาลากลางจังหวัดเชียงราย ด่วนที่สุด ที่ ขร ๐๐๑๗.๑/๒๐๕๒๑ ลงวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๓ แจ้งผลการดำเนินการมายังคณะกรรมการว่า จังหวัดเชียงราย ได้แจ้งให้อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย ชี้แจงให้ราษฎรชนกลุ่มน้อยที่ลี้ภัยดังกล่าวได้รับทราบถึงปัญหาที่ยังไม่สามารถดำเนินการแปลงสัญชาติเป็นไทยได้ และจังหวัดเชียงรายได้จัดทำบัญชีรายชื่อของผู้ยื่นคำขอแปลงสัญชาติของอำเภอแม่สาย จำนวน ๘๘ ราย ที่ได้ผ่านการพิจารณาสัมภาษณ์แล้ว แต่ยังขาดเอกสารหนังสือขออนุญาตทำงานไปยังสำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้า จังหวัดเชียงราย และสำนักงานจัดหางานจังหวัดเชียงราย เพื่อพิจารณาในการออกเอกสารดังกล่าว

๓. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๓๖๔๕/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๓ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย รับทราบความคืบหน้าเกี่ยวกับการขอมิหรือแปลงสัญชาติไทยให้แก่ราษฎรที่ลี้ภัย จังหวัดเชียงราย และประสานงานกำหนดการเดินทางไปศึกษาดูงานในพื้นที่อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย

๔. เมื่อวันที่ ๒๗ - ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๓ คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) ได้เดินทางไปศึกษาดูงานเพื่อติดตามการขอมีหรือแปลงสัญชาติไทยให้แก่ราษฎรชนกลุ่มน้อยไทลื้อ ดังกล่าว ปรากฏความคืบหน้าในการดำเนินการว่า ผู้ผ่านการสัมภาษณ์แต่ไม่มีหลักฐานหรือเอกสารประกอบคำร้อง อาทิ ใบอนุญาตทำงานหรือใบอนุญาตประกอบธุรกิจของราษฎรไทลื้อ จำนวน ๘๘ รายนั้น ในจำนวนนี้ ๓ ราย ประกอบด้วย นางวรรณา แสนสิทธิ์ นายผูลอง แซ่หลี่ และนางหล้า สิงห์คำ ได้รับการต่อใบอนุญาตทำงานจากสำนักงานจัดหางานจังหวัดเชียงราย โดยจังหวัดเชียงรายได้จัดส่งเรื่องการขอแปลงสัญชาติเป็นไทยของบุคคลทั้ง ๓ ราย ไปยังกรมการปกครองเพื่อดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปแล้ว ดังนั้น จึงเหลือราษฎรไทลื้อที่ยื่นคำขอแปลงสัญชาติไทยแต่ขาดเอกสารหรือหลักฐานประกอบการพิจารณาอีกจำนวน ๘๕ ราย ซึ่งคณะกรรมการได้มีข้อเสนอแนะให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องหาแนวทางการเป็นไปได้ในการลดหย่อนหลักเกณฑ์ที่กำหนดจำนวนรายได้ขั้นต่ำและจำนวนทุนในการจดทะเบียนพาณิชย์เป็นนิติบุคคลของผู้ที่จะดำเนินการขอแปลงสัญชาติไทย

๕. จังหวัดเชียงราย ได้มีหนังสือศาลากลางจังหวัดเชียงราย ด่วนที่สุด ที่ ขร ๐๐๑๗.๑/๒๗๔๘๔ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๓ มายังคณะกรรมการการปกครอง เพื่อรายงานผลการดำเนินการว่า กรณีที่พบข้อบกพร่องของหลักฐานหรือเอกสารประกอบคำร้องที่ไม่ครบถ้วนสมบูรณ์นั้น จังหวัดเชียงรายได้ประสานกับสำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าและจัดหางานจังหวัดเชียงรายในการพิจารณาหาแนวทางในการต่อใบอนุญาตทำงานหรือจัดทำใบอนุญาตให้ใหม่หรือออกใบอนุญาตประกอบธุรกิจให้แก่ราษฎรไทลื้อเพื่อแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับข้อบกพร่องของหลักฐานหรือเอกสารประกอบคำร้องดังกล่าว

๖. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๒๓๗๘/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๔ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย เพื่อขอทราบความคืบหน้าในการดำเนินการขอมีหรือแปลงสัญชาติเป็นไทยให้แก่ราษฎรชนกลุ่มน้อยไทลื้อ จังหวัดเชียงราย ตามข้อ ๔.

๗. จังหวัดเชียงราย ได้มีหนังสือศาลากลางจังหวัดเชียงราย ด่วนที่สุด ที่ ขร ๐๐๑๗.๑/๑๑๘๐๘ ลงวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ถึงคณะกรรมการเพื่อรายงานผลการดำเนินการว่า สำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัดเชียงรายได้หารือไปยังสำนักบริหารการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กรณีออกใบอนุญาตประกอบธุรกิจให้แก่ราษฎรชาวไทลื้อ ซึ่งสำนักบริหารการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว ได้ตอบข้อหารือให้สำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัดเชียงราย ว่า

๑) ราษฎรชาวไทลื้อ เป็นบุคคลธรรมดาซึ่งไม่มีสัญชาติไทย แต่เข้าประเทศไทย ถูกกฎหมายถือว่าเป็นคนต่างด้าวตามมาตรา ๔ (๑) แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๔๒ หากประสงค์จะประกอบธุรกิจในบัญชีสองหรือบัญชีสาม ต้องยื่นขออนุญาตประกอบธุรกิจตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๔๒

๒) บุตรของราษฎรชาวไทลื้อที่เกิดในราชอาณาจักรไทย แต่ไม่ได้รับสัญชาติไทย จะเป็นคนต่างด้าวตามมาตรา ๗ (๑) หากประสงค์จะประกอบธุรกิจ สามารถเลือกดำเนินการได้ ๒ กรณี โดย

๒.๑ กรณีที่ ๑ ยื่นขออนุญาตตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๔๒ และต้องปฏิบัติตามประกาศและหลักเกณฑ์ดังนี้

(๑) ประกาศกระทรวงพาณิชย์ ฉบับที่ ๘ (พ.ศ. ๒๕๒๔) เรื่อง กำหนดธุรกิจที่ให้คนต่างด้าวตามข้อ ๗ ทวิ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๑๕ ประกอบได้

(๒) ประกาศกระทรวงพาณิชย์ ฉบับที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๒๔) เรื่อง กำหนดท้องที่ที่อนุญาตให้คนต่างด้าวตามข้อ ๗ ทวิ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๑๕ ประกอบธุรกิจได้

(๓) กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการขอรับใบอนุญาตการออกใบอนุญาต และระยะเวลาในการอนุญาตให้ประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว ตามมาตรา ๗ พ.ศ. ๒๕๔๖

๒.๒ กรณีที่ ๒ ยื่นขออนุญาตตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๔๒

ทั้งนี้ การขออนุญาตทั้งตามมาตรา ๗ และมาตรา ๑๗ คนต่างด้าวต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขทุนขั้นต่ำตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๔๒

อนึ่ง กรณีการตอบข้อหารือดังกล่าว จังหวัดเชียงรายได้แจ้งให้อำเภอแม่สาย และอำเภอเชียงแสน นำผลการตอบข้อหารือไปชี้แจงให้ราษฎรไทลื้อที่ยื่นคำร้องขอแปลงสัญชาติได้รับทราบเพื่อถือเป็นแนวทางปฏิบัติในการยื่นขอออกใบอนุญาตทำงานต่อไป ซึ่งปัจจุบันจังหวัดเชียงรายยังไม่ได้รับเอกสารใบอนุญาตทำงานของราษฎรไทลื้อที่ยื่นขอแปลงสัญชาติเพิ่มเติม และได้มีหนังสือแจ้งให้อำเภอแม่สาย และอำเภอเชียงแสน รายงานผลความคืบหน้าให้จังหวัดทราบโดยด่วนแล้ว

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๔ เป็นผลให้กรรมการพ้นจากตำแหน่งตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

การดำเนินการของคณะกรรมการการปกครอง

สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔)

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๓ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๔ ประชุมได้ลงมติตั้งคณะกรรมการการปกครอง ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๓๕ ประกอบข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๒ ซึ่งคณะกรรมการการปกครองได้ดำเนินการพิจารณาเรื่องนี้ต่อเนื่องจากคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) ดังนี้

๑. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๑๔๗ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๔ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย ขอทราบผลความคืบหน้าในการดำเนินการแปลงสัญชาติเป็นไทยให้กับราษฎรชนกลุ่มน้อยไทลื้อ กรณีที่จังหวัดเชียงรายได้แจ้งผลการหารือของสำนักบริหารการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวกับสำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัดเชียงรายเกี่ยวกับการออกใบอนุญาตประกอบธุรกิจ ไปยังอำเภอแม่สาย เพื่อให้ชี้แจงแก่ราษฎรชนกลุ่มน้อยไทลื้อได้รับทราบ และถือเป็นแนวทางการปฏิบัติในการยื่นขอออกใบอนุญาตทำงาน

๒. จังหวัดเชียงราย ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ชร ๐๐๑๗.๑/๒๙๑๙๓ ลงวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ รายงานมายังคณะกรรมการ สรุปลงได้ดังนี้

๑) กรณีการออกใบอนุญาตทำงานให้กับราษฎรไทลื้อ ตามกฎกระทรวงว่าด้วยการขอรับใบอนุญาต การออกใบอนุญาต และการแจ้งการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๔๘ กำหนดไว้ว่า กรณีที่เป็นการทำงานโดยนายจ้าง การยื่นขอใบอนุญาตทำงานจะต้องมีใบอนุญาตประกอบธุรกิจตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวมารับประกอบการพิจารณาด้วย

๒) รายละเอียดเกี่ยวกับการออกใบอนุญาตประกอบธุรกิจตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว ทางสำนักงานจังหวัดเชียงรายได้ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและได้รับการชี้แจงจากสำนักงานจัดหางานจังหวัด และสำนักบริหารการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวว่า ราษฎรชาวไทลื้อเป็นบุคคลธรรมดาซึ่งไม่มีสัญชาติไทย แต่เข้าประเทศไทยถูกกฎหมายถือว่าเป็นคนต่างด้าวตามมาตรา ๔(๑) แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๔๒ หากจะประกอบธุรกิจต้องยื่นขอใบอนุญาตประกอบธุรกิจตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว แต่เนื่องจากการยื่นขอใบอนุญาตตามพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๔๒ จะต้องมีทุนขั้นต่ำตามที่กำหนดในกฎกระทรวงไม่น้อยกว่าสองล้านบาท ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญที่ทำให้กลุ่มราษฎรไทลื้อไม่สามารถได้รับใบอนุญาตทำงาน เนื่องจากราษฎรกลุ่มดังกล่าวส่วนใหญ่ประกอบอาชีพค้าขายทั่วไปไม่มีรายได้เพียงพอตามที่กฎกระทรวงกำหนดไว้

๓) จากปัญหาดังกล่าว จังหวัดเชียงราย ได้ประชุมปรึกษาหารือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องประกอบด้วยปลัดจังหวัดเชียงราย นายอำเภอแม่สาย สำนักงานจัดหางานจังหวัดเชียงราย และหัวหน้าสำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้า จังหวัดเชียงราย เมื่อวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๔ เพื่อหารือแนวทางแก้ไขปัญหาในการช่วยเหลือราษฎรที่เป็นชนกลุ่มน้อยไทลื้ออีกครั้ง โดยภายหลังจากการหารือสำนักงานจัดหางานจังหวัดเชียงราย ได้มีการพิจารณาออกใบอนุญาตให้กับราษฎรชนกลุ่มน้อยไทลื้อ ที่ได้ยื่นคำขอมีหรือแปลงสัญชาติเป็นไทยได้จำนวน ๓ ราย ซึ่งอยู่ระหว่างการดำเนินการของอำเภอแม่สาย สำหรับรายอื่นๆ ไม่สามารถดำเนินการให้ได้ เนื่องจากราษฎรไม่สามารถยื่นขอใบอนุญาตประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวได้ สาเหตุเพราะไม่มีทุนขั้นต่ำตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ทั้งนี้ จังหวัดเชียงรายแจ้งข้อมูลเพิ่มเติมว่า นายอนันต์ อินวงศ์ ประธานชมรมไทลื้อพร้อมคณะราษฎรไทลื้ออีกจำนวนหนึ่ง รวม ๑๕ คน ได้ทูลเกล้าฯ ถวายฎีกาสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ขอพระราชทานแปลงสัญชาติเป็นไทย

๓. ในคราวประชุมคณะกรรมการการปกครอง ครั้งที่ ๑๓ วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ที่ประชุมได้พิจารณารายงานผลความคืบหน้าติดตามการขอมีหรือแปลงสัญชาติเป็นไทยให้แก่ราษฎรที่เป็นชนกลุ่มน้อยไทลื้อ จังหวัดเชียงราย ตามการรายงานของจังหวัดเชียงรายในข้อ ๒. โดยคณะกรรมการมีข้อสังเกตว่า เงื่อนไขในการยื่นขอใบอนุญาตทำงานเพื่อเป็นหลักฐานประกอบการขอแปลงสัญชาติเป็นไทยของชาวไทลื้อ ต้องยื่นขอใบอนุญาตประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวตามพระราชบัญญัติประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔(๑) ที่ระบุว่าราษฎรชาวไทลื้อเป็นบุคคลธรรมดาซึ่งไม่มีสัญชาติไทย แต่เข้าประเทศไทยถูกกฎหมายถือว่าเป็นคนต่างด้าว และหากประสงค์จะประกอบธุรกิจต้องยื่นขอประกอบธุรกิจตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวกำหนดว่า ต้องมีทุนขั้นต่ำตามที่

กำหนดในกฎกระทรวงไม่น้อยกว่าสองล้านบาท ซึ่งนับเป็นจำนวนเงินที่สูงเกินรายได้ของราษฎรชาวไทยลื้อค่อนข้างมากนั้น ที่ประชุมได้เสนอแนวทางดำเนินการแก้ไขตามกรอบของกฎหมาย ดังนี้

๑) ให้มีการเสนอปัญหาและแนวทางแก้ไขที่เกิดขึ้นเข้าสู่การพิจารณา (ร่าง) พระราชบัญญัติสัญชาติไทย พ.ศ. ... ซึ่งบรรจุระเบียบวาระในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร โดยคาดว่าจะแก้ปัญหาได้เร็วขึ้นโดยเมื่อแก้ไขพระราชบัญญัติสัญชาติไทยแล้ว ก็ไม่จำเป็นต้องพิจารณาแก้ไขในเรื่องเงื่อนไขการขอใบอนุญาตประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว

๒) ให้มีการพิจารณาแก้ไขกฎกระทรวงที่กำหนดให้ต้องมีทุนขั้นต่ำไม่น้อยกว่าสองล้านบาท โดยกำหนดทุนขั้นต่ำให้มีจำนวนเงินลดลง

๓) ให้พิจารณาลดหย่อน หรือยกเว้นเป็นรายกรณี โดยอาศัยกฎหมายตามพระราชบัญญัติประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๘ (๕) เงื่อนไขอื่นที่จำเป็น ที่ให้เป็นการใช้ดุลพินิจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

จากการพิจารณาของคณะกรรมการในครั้ง นี้ ที่ประชุมเห็นชอบให้ดำเนินการ ดังนี้

๑) ให้มีหนังสือถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและผู้บัญชาการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพื่อเชิญเข้าร่วมประชุมในการให้ข้อมูลและข้อคิดเห็นในการให้สัญชาติไทยแก่ชนกลุ่มน้อยไทยลื้อจำนวน ๘๘ ราย ในวันพุธที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๔

๒) ให้มีหนังสือถึงจังหวัดเชียงราย เพื่อขอสรุปเอกสารหลักฐานการดำเนินการออกใบอนุญาตให้กับราษฎรชนกลุ่มน้อยไทยลื้อ ที่ได้ยื่นคำขอมีหรือแปลงสัญชาติเป็นไทยและได้ผ่านกระบวนการสัมภาษณ์จากจังหวัดเชียงราย แต่ยังติดขัดปัญหาเอกสารหลักฐานไม่ครบถ้วนอีก จำนวน ๘๘ ราย

๔. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๖๒๔/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย แจ้งว่า การชี้แจงของจังหวัดเชียงรายยังไม่มีรายงานที่มีรายละเอียดชัดเจนเกี่ยวกับความคืบหน้าการขอแปลงสัญชาติเป็นไทยของราษฎรที่เป็นชนกลุ่มน้อยไทยลื้อทุกรายจากจำนวน ๘๘ ราย ประกอบกับคณะกรรมการได้พิจารณาศึกษาเอกสารข้อมูลที่เกี่ยวข้องในที่ประชุมซึ่งปรากฏข้อเท็จจริงว่า การแปลงสัญชาติเป็นไทยให้กับราษฎรชนกลุ่มน้อยไทยลื้อ ทั้ง ๘๘ ราย มีหลักเกณฑ์เงื่อนไขที่กำหนดไว้ในระเบียบ กฎหมายหรือกฎกระทรวงเป็นจำนวนมาก ส่งผลให้ราษฎรดังกล่าวไม่สามารถแปลงสัญชาติเป็นไทยได้ ซึ่งแต่ละรายอาจขาดคุณสมบัติตามที่กำหนดในระเบียบกฎหมายหรือกฎกระทรวงต่างกัน โดยในส่วนนี้คณะกรรมการยังไม่มีข้อมูลในการพิจารณา ดังนั้น จึงขอให้จังหวัดเชียงรายจัดส่งเอกสารข้อมูลของราษฎรชนกลุ่มน้อยไทยลื้อทั้ง ๘๘ ราย ที่ยื่นคำขอแปลงสัญชาติเป็นไทยเพื่อให้คณะกรรมการได้ใช้ประกอบการพิจารณา ดังนี้

๑) รายชื่อ คำร้อง และเอกสารประกอบคำร้อง

๒) ผลการตรวจสอบประวัติอาชญากรรม พฤติการณ์ทางการเมือง ยาเสพติด และพฤติการณ์เกี่ยวกับความมั่นคงของชาติ

๓) ผลการสัมภาษณ์

๔) เอกสารข้อมูลต่าง ๆ ทั้งหมดที่เกี่ยวข้องตั้งแต่เริ่มดำเนินการการยื่นคำร้องขอแปลงสัญชาติ

ทั้งนี้ ขอให้จังหวัดเชียงรายชี้แจงรายละเอียดข้อมูลเป็นรายบุคคลด้วยว่า ทั้ง ๘๘ ราย ขาดเอกสารหรือหลักฐานประกอบคำร้องในหลักเกณฑ์เงื่อนไขใด อาทิ การมีรายได้ การแสดงหลักฐานการเสียภาษี การมีทุนในการเริ่มต้นประกอบธุรกิจ ไม่ถึงเกณฑ์ตามที่กำหนด เป็นต้น

๕. จังหวัดเชียงราย ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุดที่ ขร ๐๐๑๗.๑/๓๑๑๐๐ ลงวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ จัดส่งเอกสารข้อมูลประกอบการพิจารณาให้แก่คณะกรรมการประกอบด้วย

๑) ผลการตรวจสอบประวัติอาชญากรรม พฤติการณ์ทางการเมือง ยาเสพติด และ พฤติการณ์เกี่ยวกับความมั่นคงของชาติ

๒) ผลการสัมภาษณ์

๓) เอกสารข้อมูลต่างๆ ทั้งหมดที่เกี่ยวข้องตั้งแต่เริ่มดำเนินการการยื่นคำร้องขอแปลง สัญชาติ

แต่อย่างไรก็ตาม สำหรับเอกสารเกี่ยวกับรายชื่อ คำร้อง และเอกสารประกอบคำร้อง จังหวัดเชียงรายแจ้งว่า ยังอยู่ระหว่างการดำเนินการจัดถ่ายเอกสาร

๖. จังหวัดเชียงราย ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ขร ๐๐๑๗.๑/๓๑๑๐๐ ลงวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ จัดส่งเอกสารข้อมูลเกี่ยวกับสำเนาคำขอแปลงสัญชาติเป็นไทยของคนต่างด้าว ซึ่งเป็น ขนกลุ่มน้อย จำนวน ๘๘ คำร้อง ให้แก่คณะกรรมการได้ใช้ประกอบการพิจารณาต่อไป

๗. จังหวัดเชียงราย ได้ส่งเอกสารเพิ่มเติมมายังกลุ่มงานคณะกรรมการการปกครอง ทางโทรสาร เมื่อวันอังคารที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๕๔ รายงานความคืบหน้าการดำเนินการแปลงสัญชาติเป็นไทย ให้แก่ราษฎรชนกลุ่มน้อยไทลื้อว่า ราษฎรชนกลุ่มน้อยไทลื้อที่ยื่นคำขอแปลงสัญชาติไทยแต่ขาดเอกสารหรือ หลักฐานประกอบการพิจารณาจำนวน ๘๕ ราย มีจำนวน ๑ ราย คือ นายคำ จันทวงศ์ ซึ่งเป็นผู้หนึ่งที่ได้ ทูลเกล้าฯ ถวายฎีกาสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ขอพระราชทานแปลงสัญชาติเป็นไทย ได้รับเอกสารใบอนุญาตทำงานและส่งมายังจังหวัดเชียงรายแล้ว ขณะนี้อยู่ระหว่างการนำเสนอผู้บังคับบัญชา เพื่อจัดส่งเอกสารดังกล่าวให้กรมการปกครองดำเนินการต่อไป ดังนั้น จึงคงเหลือราษฎรไทลื้อที่ไม่สามารถ ขอใบอนุญาตทำงานได้จำนวน ๘๔ ราย

ทั้งนี้ ราษฎรไทลื้อ ๒ ราย ประกอบด้วย นายอนันต์ อินวงศ์ และนางสาวเหมย สามนวล ซึ่งอยู่ในจำนวน ๑๕ คน ที่ทูลเกล้าฯ ถวายฎีกาสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ขอพระราชทานแปลงสัญชาติเป็นไทย ได้รับใบอนุญาตทำงานแล้ว (ไม่ได้อยู่ในรายชื่อ จำนวน ๘๘ ราย)

๘. ในคราวประชุมคณะกรรมการการปกครอง ครั้งที่ ๑๖ วันพุธที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๔ ที่ประชุมได้พิจารณาเรื่องร้องเรียนของนายทูล วงศ์ฯ กรณีการขอมีหรือแปลงสัญชาติเป็นไทยให้แก่ราษฎร ชนกลุ่มน้อยไทลื้อ จังหวัดเชียงราย โดยมีนายอิทธิเดช แก้วหลวง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงราย หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงมหาดไทย สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เข้าร่วมประชุม ปรากฏผลการพิจารณาโดยสรุปว่า ราษฎรชนกลุ่มน้อยไทลื้อ จังหวัดเชียงรายที่ยังไม่สามารถดำเนินการแปลงสัญชาติเป็นไทยตามขั้นตอนต่อไปได้ เนื่องจากพบข้อบกพร่อง ของหลักฐานหรือเอกสารประกอบคำร้องที่ไม่ครบถ้วน ได้แก่

๑) มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดตามแนวทางการใช้ดุลพินิจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย มาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ คุณสมบัติเกี่ยวกับ “การมีอาชีพเป็นหลักฐาน”

๒) ไม่มีใบอนุญาตประกอบธุรกิจ เนื่องจากราษฎรดังกล่าวไม่มีทุนในการจดทะเบียนประกอบธุรกิจ ตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งกำหนดทุนขั้นต่ำที่คนต่างด้าวใช้ในการเริ่มต้นประกอบธุรกิจในประเทศไทยต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่าที่กำหนดในกฎกระทรวงแต่ต้องไม่น้อยกว่าสองล้านบาท

ซึ่งหากราษฎรดังกล่าวมีใบอนุญาตประกอบธุรกิจและมีคุณสมบัติการมีอาชีพเป็นหลักฐานตามข้างต้นแล้ว ก็สามารถนำเข้าสู่คณะกรรมการกั่นกรองเกี่ยวกับสัญชาติเพื่อนำเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพิจารณาได้

ทั้งนี้ นายยรรยง พวงราช ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ให้ข้อมูลว่า กรณีการแปลงสัญชาติเป็นไทย ให้แก่ราษฎรชนกลุ่มน้อยไทลื้อจังหวัดเชียงราย โดยผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงรายไม่ออกใบอนุญาตประกอบธุรกิจให้กับราษฎรดังกล่าว เนื่องจากมีความเข้าใจโดยสำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัดเชียงรายได้รับการตอบข้อหารือจากสำนักบริหารการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว ว่าหากราษฎรดังกล่าวจะขอใบอนุญาตประกอบธุรกิจ ทุนขั้นต่ำที่คนต่างด้าวใช้ในการเริ่มต้นประกอบธุรกิจในประเทศไทยต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่าที่กำหนดในกฎกระทรวงแต่ต้องไม่น้อยกว่าสองล้านบาท ซึ่งข้อหารือนี้เจ้าหน้าที่ที่ตอบข้อหารือไปยังสำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัดเชียงราย อาจมีความเข้าใจผิดพลาดเคลื่อนบางประการ เนื่องจากราษฎรชนกลุ่มน้อยไทลื้อจังหวัดเชียงรายส่วนใหญ่ประกอบอาชีพค้าขายทั่วไป อาทิ เสื้อผ้าสำเร็จรูป เครื่องประดับในตลาดพื้นที่อำเภอแม่สายจังหวัดเชียงราย และเปิดร้านขายของชำที่บ้าน ตามที่ปรากฏในหนังสือจังหวัดเชียงราย ที่ ชร ๐๐๑๗.๑/๒๙๑๙๓ ลงวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ จึงไม่น่าจะมีความเป็นไปได้ที่ราษฎรดังกล่าวจะมีทุนในการจดทะเบียนประกอบธุรกิจสูงตามที่กำหนดข้างต้นได้

จากการพิจารณาของคณะกรรมการในครั้งนี้ ที่ประชุมได้มีข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะและผลการพิจารณา

๑) หากส่วนราชการที่เกี่ยวข้องจะมีการผ่อนปรนลดเงื่อนไขหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ในการแปลงสัญชาติเป็นไทย ก็สามารถยืดหยุ่นนำมาปฏิบัติให้กับเฉพาะราษฎรชนกลุ่มน้อยไทลื้อจำนวน ๘๘ ราย ที่คณะกรรมการได้พิจารณาและติดตามความคืบหน้าการดำเนินการแปลงสัญชาติเป็นไทยให้กับราษฎรดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากราษฎรทั้ง ๘๘ รายนี้ อาศัยอยู่ในประเทศไทยมาเป็นเวลานาน ผ่านการตรวจสอบประวัติและพฤติกรรม และผ่านการสัมภาษณ์และให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดเสร็จสิ้นสมบูรณ์แล้ว

๒) เมื่อวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๔๐ คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติตามข้อเสนอของสภาความมั่นคงแห่งชาติ เรื่องการแปลงสัญชาติไทยให้แก่ผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่าเชื้อสายไทย จำนวน ๗,๘๔๙ คน เป็นกรณีพิเศษ เช่นเดียวกับผู้อพยพเชื้อสายไทยจากจังหวัดเกาะกง ประเทศกัมพูชา ตามที่กระทรวงมหาดไทยรายงานว่าได้แจ้งให้จังหวัดที่เกี่ยวข้องตรวจสอบและสำรวจยอดจำนวนผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่าเชื้อสายไทยให้ถูกต้องเป็นปัจจุบัน ได้จำนวนรวมทั้งสิ้น ๗,๘๔๙ คน อยู่ในจังหวัดตาก ๔,๖๔๑ คน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ๓๕๕ คน จังหวัดชุมพร ๗๐๔ คน และจังหวัดระนอง ๒,๑๔๙ คน และได้พิจารณาเห็นว่า คนกลุ่มนี้อยู่ในประเทศไทย

มากกว่า ๒๐ ปี มีสภาพความเป็นอยู่ ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม และภาษาเช่นเดียวกับคนไทย มีญาติพี่น้องเป็นคนไทย และไม่มีพฤติการณ์เป็นภัยต่อความมั่นคงของประเทศ ประกอบกับนายกรัฐมนตรี ในขณะนั้น (พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ) ได้ให้ความเห็นชอบการให้สัญชาติไทยแก่ผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่าเชื้อสายไทยที่อาศัยอยู่ในเขตควบคุมตามชายแดนไทย-พม่า แล้ว จึงเห็นควรอนุมัติในหลักการให้แปลงสัญชาติไทยแก่ผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่าเชื้อสายไทยเป็นกรณีพิเศษ นอกจากนั้น ผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่าเชื้อสายไทย จำนวน ๗,๘๔๙ คนนี้ มีที่อยู่อาศัยเป็นหลักแหล่งแน่นอน มีคุณสมบัติตามข้อกำหนดที่ทางราชการได้กำหนดไว้ และกระทรวงมหาดไทยได้จัดทำทะเบียนประวัติไว้ทั้งหมดแล้ว ซึ่งจะเป็นการป้องกันมิให้บุคคลสัญชาติอื่น แปรกล่อมมาเพื่อได้สัญชาติไทย

ในกรณีเช่นนี้ คณะกรรมการจึงเห็นว่า กรณีราษฎรชนกลุ่มน้อยไทลื้อ จำนวน ๘๘ ราย เข้าหลักเกณฑ์ที่สมควรได้รับสัญชาติไทยเช่นเดียวกับกรณีผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่าเชื้อสายไทยข้างต้น เนื่องจากเป็นผู้อาศัยอยู่ในประเทศไทยเป็นเวลานาน มีสภาพความเป็นอยู่เช่นเดียวกับคนไทย ไม่มีพฤติการณ์ที่เป็นภัยต่อความมั่นคงของประเทศ ตลอดจนเป็นผู้ผ่านกระบวนการสัมภาษณ์และให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดสมบูรณ์แล้ว ดังนั้น กระทรวงมหาดไทยและสภาความมั่นคงแห่งชาติ จึงควรร่วมกันหาแนวทางและผลักดันการแปลงสัญชาติเป็นไทย โดยนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติให้สัญชาติไทยแก่ราษฎรดังกล่าวเป็นกรณีพิเศษ เช่นเดียวกับการให้สัญชาติไทยแก่ผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่าเชื้อสายไทย

๓) การนำเรื่องการแปลงสัญชาติเป็นไทยให้แกราษฎรชนกลุ่มน้อยไทลื้อจังหวัดเชียงราย จำนวน ๘๘ ราย เข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรีนั้น เป็นเรื่องทางนโยบาย จึงขอให้รองปลัดกระทรวงมหาดไทย ในฐานะผู้แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยในการประชุมครั้งนี้ เสนอเรื่องนี้ไปยังปลัดกระทรวงมหาดไทย และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เพื่อหาแนวทางให้คณะรัฐมนตรีได้พิจารณาอนุมัติให้สัญชาติไทยแก่ราษฎรดังกล่าวเช่นเดียวกับการให้สัญชาติไทยแก่ผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่าเชื้อสายไทย ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๔๐

๔) ขอให้นายวิเชียร ขาวขำ รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง และนายอิทธิเดช แก้วหลวง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงราย นำผลการพิจารณาที่ปรากฏในการประชุมครั้งนี้ กราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อทราบต่อไป

สำหรับผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ปรากฏดังนี้

๑) กระทรวงพาณิชย์ โดยนายยรรยง พวงราช ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ซึ่งเข้าร่วมประชุมแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ได้ให้คำมั่นต่อที่ประชุมว่า หากราษฎรชนกลุ่มน้อยไทลื้อจังหวัดเชียงราย จำนวน ๘๘ ราย ได้ผ่านขั้นตอน กระบวนการตรวจสอบครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนดทุกประการ และกระทรวงมหาดไทยได้จัดส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องให้กับกระทรวงพาณิชย์แล้ว หากยังติดขัดในเรื่องของการประกอบธุรกิจตามพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๔๒ กระทรวงพาณิชย์ ก็จะหาแนวทางผ่อนผันเกี่ยวกับการออกใบอนุญาตประกอบธุรกิจให้กับราษฎรชนกลุ่มน้อยไทลื้อจังหวัดเชียงราย เพื่อนำไปประกอบการพิจารณาให้หรือแปลงสัญชาติเป็นไทยของกระทรวงมหาดไทยต่อไป

๒) กระทรวงมหาดไทย โดยนายสุรพล พงษ์ทัตศิริกุล รองปลัดกระทรวงมหาดไทย และนายบุญส่ง เตชะมณีสถิต รองอธิบดีกรมการปกครอง ซึ่งเข้าร่วมประชุมแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ได้ให้คำมั่นต่อที่ประชุมว่า จะติดตามและประสานงานกับทุกส่วนราชการที่เกี่ยวข้องทั้งกระทรวงพาณิชย์ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และสภาความมั่นคงแห่งชาติ ในการหาแนวทางแก้ไขปัญหาและให้ความช่วยเหลือกรณีราษฎรชนกลุ่มน้อยไทลื้อจังหวัดเชียงราย จำนวน ๘๘ ราย ขอมีหรือแปลงสัญชาติเป็นไทยให้เป็นไปอย่างถูกต้องและรวดเร็วต่อไป

๓) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยพันตำรวจเอก พันธศักดิ์ ศาสสอนันต์ รองผู้บังคับการตำรวจสันติบาล ๔ ซึ่งเข้าร่วมประชุมแทนผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ได้ชี้แจงต่อที่ประชุมว่า การตรวจสอบประวัติความประพฤติและพิมพ์ลายนิ้วมือที่พิสูจน์บุคคลของราษฎรชนกลุ่มน้อยไทลื้อ จำนวน ๘๘ ราย ได้ผ่านกระบวนการทุกขั้นตอนครบถ้วนเสร็จสิ้นแล้ว

๔) สภาความมั่นคงแห่งชาติ โดยพลตำรวจเอก วิเชียร พจน์โพธิ์ศรี เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ ได้ยืนยันต่อที่ประชุมว่า จะประสานงานกับกระทรวงมหาดไทย กระทรวงพาณิชย์ และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพื่อประชุมร่วมกันในการหารือเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาและช่วยเหลือกรณีราษฎรชนกลุ่มน้อยไทลื้อจังหวัดเชียงราย จำนวน ๘๘ ราย ขอมีหรือแปลงสัญชาติเป็นไทย ทั้งจะนำเรื่องดังกล่าวนี้เสนอต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาในวันอังคารที่ ๓ มกราคม ๒๕๕๕

๕) ผลของการประชุมร่วมกันระหว่างคณะกรรมการการกฤษฎีกากับผู้แทนส่วนราชการข้างต้น มีความเห็นว่า ให้กระทรวงมหาดไทย กระทรวงพาณิชย์ สภาความมั่นคงแห่งชาติ และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ประสานความร่วมมือกันหาแนวทางการแก้ไขปัญหาและช่วยเหลือกรณีราษฎรชนกลุ่มน้อยไทลื้อจังหวัดเชียงราย ๘๘ ราย ขอมีหรือแปลงสัญชาติเป็นไทย โดยให้เสนอต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาตามข้อ ๔) และยึดถือตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๔๐ เรื่อง การแปลงสัญชาติแก่ผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่าเชื้อสายไทย เป็นแนวทางของการพิจารณาให้หรือแปลงสัญชาติไทยแก่ราษฎรชนกลุ่มน้อยไทลื้อจังหวัดเชียงรายต่อไป

อนึ่ง คณะกรรมการการกฤษฎีกาได้มีมติตั้งคณะติดตามผลการพิจารณาให้หรือแปลงสัญชาติเป็นไทยแก่ราษฎรชนกลุ่มน้อยไทลื้อจังหวัดเชียงราย ประกอบด้วย

๑) นายวิรัตน์ วิริยะพงษ์	รองประธานคณะกรรมการการกฤษฎีกา คนที่สอง
๒) นายรังสิกร ทิมาตฤกะ	เลขานุการคณะกรรมการการกฤษฎีกา
๓) นายอิทธิเดช แก้วหลวง	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงราย
๔) นายมงคล สุระสัจจะ	ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ประจำคณะกรรมการการกฤษฎีกา
๕) นายสรยุทธ เพ็ชรตระกูล	ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ประจำคณะกรรมการการกฤษฎีกา
๖) นายธานี สามารถกิจ	ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ประจำคณะกรรมการการกฤษฎีกา

๙. คณะกรรมการการกฤษฎีกา ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๘๑๐/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๔ ถึงพลตำรวจเอก วิเชียร พจน์โพธิ์ศรี เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ ยืนยันผลการพิจารณาของคณะกรรมการการกฤษฎีกาตามข้อ ๘.

๑๐. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๘๑๑/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๔ ถึงนายยงยุทธ วิชัยดิษฐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ยืนยันผลการพิจารณาของคณะกรรมการการปกครองตามข้อ ๘.

๑๑. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๘๑๒/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๔ ถึงนายกิตติรัตน์ ณ ระนอง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ยืนยันผลการพิจารณาของคณะกรรมการการปกครองตามข้อ ๘.

๑๒. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๘๑๓/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๔ ถึงพลตำรวจเอก เปรียวพันธ์ ดามาพงษ์ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ยืนยันผลการพิจารณาของคณะกรรมการการปกครองตามข้อ ๘.

๑๓. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๘๑๔/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๔ ถึงนายอิทธิเดช แก้วหลวง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงราย ยืนยันผลการพิจารณาของคณะกรรมการการปกครองตามข้อ ๘.

๑๔. จังหวัดเชียงราย ได้มีหนังสือ ที่ ขร ๐๐๑๗.๑/๓๒๓๔๓ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๔ มายังคณะกรรมการการปกครอง แจ้งผลความคืบหน้าว่า อำเภอมะนัง จังหวัดเชียงราย ได้ส่งใบอนุญาตทำงานของนายคำ จันทวงศ์ โดยกรมการจัดหางานได้ออกใบอนุญาตทำงานให้กับนายคำ จันทวงศ์ ตามใบอนุญาตเลขที่ ลภ.ขร. ๐๑๗๘/๕๔ วันที่ออกใบอนุญาต ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๔ ซึ่งจังหวัดเชียงราย ได้จัดส่งเอกสารดังกล่าวให้กรมการปกครอง เพื่อใช้ประกอบหลักฐานในการพิจารณาต่อไป

๑๕. ในคราวประชุมคณะกรรมการ ครั้งที่ ๒๑ วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๔ ที่ประชุมได้พิจารณารายงานผลความคืบหน้าการติดตามการขอมิหรือแปลงสัญชาติเป็นไทยให้แก่ราษฎรชนกลุ่มน้อยไทลื้อ จังหวัดเชียงราย ตามการรายงานของจังหวัดเชียงรายในข้อ ๑๔. โดยคณะกรรมการ เห็นควรให้มีหนังสือแจ้งผลความคืบหน้าดังกล่าวไปยังนายอิทธิเดช แก้วหลวง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดเชียงราย (ผู้เสนอเรื่อง)

๑๖. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๑๑๐๑ /๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๔ ถึงนายอิทธิเดช แก้วหลวง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงราย แจ้งผลความคืบหน้า ตามที่จังหวัดเชียงรายได้รายงานผลมายังคณะกรรมการในข้อ ๑๔.

๑๗. สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ได้มีหนังสือ ที่ นร ๐๘๐๘/๖๓๒๕ ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๔ ถึงเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ผ่านมายังคณะกรรมการการปกครอง ตามหนังสือ ที่ ๑๖๘๔๘/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๔ แจ้งผลความคืบหน้าการติดตามการขอมิหรือแปลงสัญชาติ เป็นไทยให้แก่ราษฎรชนกลุ่มน้อยไทลื้อ จังหวัดเชียงราย ดังนี้

สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติได้หารือร่วมกับผู้แทนกระทรวงมหาดไทย ผู้แทน กระทรวงพาณิชย์ และผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๔ ซึ่งที่ประชุมได้ พิจารณาและมีข้อคิดเห็นโดยสรุป ดังนี้

๑. ข้อร้องเรียนของกลุ่มไทลื้อ ควรแยกพิจารณาตามสาเหตุเป็น ๒ ประเด็น คือ

๑.๑ ความล่าช้าในการได้รับการกำหนดสถานะของชนกลุ่มน้อย/กลุ่มชาติพันธุ์ เนื่องจากมีขั้นตอนที่ค่อนข้างมากและการตรวจสอบจากหลายหน่วยงาน ซึ่งที่ประชุมเห็นว่า เรื่องนี้มีความจำเป็นเพราะเป็นปัญหาที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ เนื่องจากชนกลุ่มน้อย/กลุ่มชาติพันธุ์ทั้งหมดเป็นคนต่างด้าวที่เข้าเมืองโดยผิดกฎหมายมาก่อน จึงต้องมีการตรวจสอบอย่างรอบคอบและให้สัญชาติเท่าที่จำเป็นซึ่งสอดคล้องกับมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๙

๑.๒ หลักเกณฑ์ที่เป็นอุปสรรคสำคัญในการขอแปลงสัญชาติของชนกลุ่มน้อย/กลุ่มชาติพันธุ์ เนื่องจากแนวทางประกอบการใช้ดุลพินิจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเกี่ยวกับคุณสมบัติเรื่องการเมืองอาชีพเป็นหลักฐานตามมาตรา ๑๐ (๓) แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ.๒๕๐๘ ได้วางหลักเกณฑ์ไว้ค่อนข้างสูง ไม่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง ที่ประชุมเห็นว่า หากจะเอื้อประโยชน์ให้กับชนกลุ่มน้อย/กลุ่มชาติพันธุ์ โดยคำนึงถึงสภาพข้อเท็จจริง อาจตีความเรื่องอาชีพโดยเน้นสถานะความเป็นอยู่ที่สามารถดำรงอยู่ได้และให้หน่วยงานที่รับผิดชอบดูแลเป็นผู้รับรอง เพื่อความรอบคอบในการพิจารณากลับกรอง

๒. การแก้ไขปัญหาข้อร้องเรียนของกลุ่มไทลื้อต้องพิจารณาอย่างรอบคอบโดยเฉพาะการแก้ไขหลักเกณฑ์แนวทางประกอบการใช้ดุลพินิจของรัฐมนตรีฯ ข้อดีคือ ชนกลุ่มน้อย/กลุ่มชาติพันธุ์ ที่รัฐมีนโยบายแก้ไขปัญหาสถานะบุคคล สามารถยื่นขอแปลงสัญชาติเป็นไทยได้อย่างเสมอภาคทุกกลุ่มโดยไม่อาจอ้างอุปสรรคเรื่องกฎหมาย ส่วนข้อเสียคือ อาจเป็นปัจจัยดึงดูดให้มีการลักลอบเข้าเมืองเพิ่มขึ้น ในขณะที่การสกัดกั้นและการพิสูจน์ตัวบุคคลยังมีข้อจำกัด

๓. การแก้ไขปัญหาสถานะของชนกลุ่มน้อย/กลุ่มชาติพันธุ์ควรพิจารณาในภาพรวม โดยคำนึงถึงผลกระทบด้านความมั่นคง หลักสิทธิมนุษยชนและกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อมิให้เป็นการเลือกปฏิบัติที่อาจนำไปสู่การฟ้องร้อง

๔. ปัจจุบันการแก้ไขปัญหากลุ่มน้อย/กลุ่มชาติพันธุ์ที่อพยพมาจากนอกประเทศอยู่ภายใต้ยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล ซึ่งมีคณะกรรมการนโยบายและอำนวยการจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล (นอส.) เป็นกลไกกำกับดูแลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ฯ รวมถึงการพิจารณาให้สถานะชนกลุ่มน้อย/กลุ่มชาติพันธุ์ ซึ่งมีกระทรวงมหาดไทยเป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลัก ดังนั้น การแก้ไขปัญหาสถานะกลุ่มไทลื้อรวมทั้งชนกลุ่มน้อย/กลุ่มชาติพันธุ์ที่มีปัญหาเช่นเดียวกันจึงควรใช้กลไก นอส. เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

นอกจากนี้ สำนักงานสภาพัฒนาการแห่งชาติ พิจารณาแล้วเห็นว่า ปัญหาข้อร้องเรียนของกลุ่มไทลื้อเป็นปัญหาทางปฏิบัติที่สามารถหาข้อยุติระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้โดยไม่ต้องแก้ไขกฎหมาย ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างนำเรียนรองนายกรัฐมนตรี (พลตำรวจเอก โกวิท วัฒนะ) พิจารณานำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ พิจารณาให้ความเห็นชอบตาม ข้อ ๑. - ๔. เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติและความเห็นชอบให้สำนักงานสภาพัฒนาการแห่งชาตินำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบต่อไป

๑๘. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๑๑๙๒ /๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๕ ถึงนายอิทธิเดช แก้วหลวง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงราย แจ้งผลความคืบหน้าตามที่สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติได้รายงานผลมายังคณะกรรมการในข้อ ๑๗.

๑๙. จังหวัดเชียงราย ได้มีหนังสือ ที่ ขร ๐๐๑๗.๑/๕๕๕ ลงวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๕ มายังคณะกรรมการการปกครอง แจ้งผลความคืบหน้าการดำเนินการออกใบอนุญาตทำงานให้กับผู้ผ่านการสัมภาษณ์ จำนวน ๘๕ ราย ที่เคยได้รับใบอนุญาตทำงานจากสำนักงานจัดหางานจังหวัดเชียงราย แต่ใบอนุญาตทำงานไม่เป็นปัจจุบัน ว่าจังหวัดเชียงรายได้รับการแจ้งผลความคืบหน้าตามการรายงานของอำเภอแม่สาย ว่ามีผู้ได้รับใบอนุญาตทำงานเป็นปัจจุบัน จำนวน ๑ ราย คือ นายคำ จันทวงศ์ ส่วนอีกจำนวน ๘๔ ราย ได้รับแจ้งจากราษฎรที่ไปดำเนินการขอใบอนุญาตทำงานกับสำนักงานจัดหางานจังหวัดเชียงรายแล้ว ไม่สามารถออกใบอนุญาตทำงานให้ได้เนื่องจากมีคุณสมบัติไม่ครบถ้วนตามหลักเกณฑ์

๒๐. ในคราวประชุมคณะกรรมการการปกครอง ครั้งที่ ๒๖ วันพุธที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๕ ที่ประชุมได้พิจารณารายงานผลความคืบหน้าการติดตามการขอแปลงสัญชาติเป็นไทยให้แก่ราษฎรชนกลุ่มน้อยไทลื้อ จังหวัดเชียงราย ตามการรายงานของจังหวัดเชียงรายในข้อ ๑๙. โดยคณะกรรมการเห็นควรให้ดำเนินการ ดังนี้

๑) ให้มีหนังสือถึง พลตำรวจเอก วิเชียร พจน์โพธิ์ศรี เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ เพื่อขอทราบผลความคืบหน้ากรณีการขอมีหรือแปลงสัญชาติเป็นไทยของราษฎรชนกลุ่มน้อยไทลื้อ จังหวัดเชียงราย เกี่ยวกับการดำเนินการแก้ไขปัญหาการขอมีหรือแปลงสัญชาติเป็นไทยของราษฎรชนกลุ่มน้อยไทลื้อ จังหวัดเชียงรายของสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๕ ซึ่งจะนำเรื่องนี้เรียนรองนายกรัฐมนตรี (พลตำรวจเอก โกวิท วัฒนะ) พิจารณานำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีใช้อำนาจตามข้อ ๑๗.

๒) ให้มีหนังสือถึง นายยงยุทธ วิชัยดิษฐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ขอทราบผลความคืบหน้ากรณีการขอมีหรือแปลงสัญชาติเป็นไทยของราษฎรชนกลุ่มน้อยไทลื้อ จังหวัดเชียงราย เกี่ยวกับการหาแนวทางการแก้ไขปัญหาและช่วยเหลือกรณีราษฎรชนกลุ่มน้อยไทลื้อจังหวัดเชียงราย จำนวน ๘๘ ราย ขอมีหรือแปลงสัญชาติเป็นไทย ตามหนังสือยืนยันผลการประชุมร่วมกันระหว่างคณะกรรมการกับผู้แทนจากส่วนราชการต่าง ๆ ในข้อ ๑๐.

๒๑. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๕๙๗/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๕ ถึงนายยงยุทธ วิชัยดิษฐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย สอบถามความคืบหน้าตามที่คณะกรรมการได้มีหนังสือยืนยันผลการประชุมในข้อ ๑๐. โดยนายสุรพล พงษ์ทัตศิริกุล รองปลัดกระทรวงมหาดไทย ซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยให้เข้าร่วมประชุมกับคณะกรรมการ ได้ให้คำมั่นต่อที่ประชุมว่า จะติดตามและประสานงานกับทุกส่วนราชการที่เกี่ยวข้องดังกล่าว เพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาและให้ความช่วยเหลือกรณีราษฎรชนกลุ่มน้อยไทลื้อจังหวัดเชียงรายในการขอมีหรือแปลงสัญชาติเป็นไทยให้เป็นไปอย่างถูกต้องและรวดเร็วต่อไป

๒๒. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๖๐๔/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๕ ถึงสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ สอบถามความคืบหน้าตามที่สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ได้มีหนังสือแจ้งผลความคืบหน้าการติดตามการขอมีหรือแปลงสัญชาติเป็นไทยให้แก่ราษฎรชนกลุ่มน้อยไทลื้อ จังหวัดเชียงราย ในข้อ ๑๗.

๒๓. นายอิทธิเดช แก้วหลวง ได้มีหนังสือ ที่ พท.ชร. ๐๐๖/๐๐๓/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๕ มายังคณะกรรมการการปกครอง เพื่อสอบถามผลความคืบหน้าการดำเนินการแก้ไขปัญหา การขอมีหรือแปลงสัญชาติเป็นไทยให้แก่ราษฎรชนกลุ่มน้อยไทลื้อ จังหวัดเชียงราย ตามที่คณะกรรมการการ ได้แจ้งผลความคืบหน้าในข้อ ๑๘.

๒๔. นายอิทธิเดช แก้วหลวง ได้มีหนังสือ ที่ พท.ชร. ๐๐๖/๐๐๔/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๕ มายังคณะกรรมการการปกครอง แจ้งว่าได้รับหนังสือจากนายอนันต์ อินวงศ์ ประธานชมรม ไทลื้อแม่สาย ขอให้ช่วยติดตามผลความคืบหน้าการขอมีหรือแปลงสัญชาติเป็นไทยของราษฎรชนกลุ่มน้อยไทลื้อ ที่ได้รับใบอนุญาตทำงานของคนต่างด้าวแล้ว จำนวน ๓ ราย ได้แก่

- ๑) นายอนันต์ อินวงศ์
- ๒) นายคำ จันทวงศ์
- ๓) นางสาวเหมย สามนวล

ซึ่งบุคคลทั้ง ๓ ราย ได้นำใบอนุญาตทำงานไปประกอบเอกสารคำร้องขอมีสัญชาติ ณ ที่ว่าการอำเภอแม่สาย เพื่อขอแปลงสัญชาติเป็นไทยแล้วเมื่อเดือนกันยายน ๒๕๕๔ และระยะเวลาได้ล่วงเลยมา ๖ เดือน แต่ยังไม่ได้รับทราบผลความคืบหน้าการดำเนินการให้สัญชาติไทยจากอำเภอแม่สาย แต่อย่างใด

ในการนี้ ประธานคณะกรรมการการปกครอง จึงได้สั่งการให้มีหนังสือแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คือ จังหวัดเชียงรายและกรมการปกครอง เพื่อให้ดำเนินการและแจ้งผลให้คณะกรรมการทราบต่อไป

๒๕. จังหวัดเชียงราย โดยนายสนั่น ราชตา เจ้าพนักงานปกครองชำนาญการ ได้จัดส่งเอกสารเพิ่มเติมทางโทรสารเมื่อวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๕ เพื่อประกอบการพิจารณาเรื่องการขอแปลงสัญชาติเป็นไทยของชนกลุ่มน้อยกลุ่มไทลื้อ อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย ดังนี้

๑) สำเนาหนังสือจังหวัดเชียงราย ที่ ชร ๐๐๑๗.๑/๒๑๓๘๔ ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๓ ถึงอธิบดีกรมการปกครอง แจ้งว่า จังหวัดเชียงรายได้จัดส่งใบอนุญาตทำงานเพิ่มเติมของผู้ที่ยื่นคำร้องขอแปลงสัญชาติเป็นไทยของอำเภอแม่สาย จำนวน ๓ ราย เพื่อใช้ประกอบเป็นหลักฐานการพิจารณาขอแปลงสัญชาติ ดังนี้

- ใบอนุญาตทำงานของ นางวรรณ แสนสิทธิ์
- ใบอนุญาตทำงานของ นายผู้หลง แซ่หลี
- ใบอนุญาตทำงานของ นางหล้า สิงห์คำ

๒) สำเนาหนังสือจังหวัดเชียงราย ที่ ชร ๐๐๑๗.๑/๕๕๖ ลงวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๕ ถึงอธิบดีกรมการปกครอง แจ้งว่ามีผู้ได้รับใบอนุญาตทำงานที่เป็นปัจจุบัน จำนวน ๑ ราย (นายคำ จันทวงศ์) ส่วนอีกจำนวน ๘๔ ราย ได้รับแจ้งจากราษฎรที่ไปดำเนินการขอใบอนุญาตทำงานกับสำนักงานจัดหางานจังหวัด เชียงรายแล้ว ไม่สามารถออกใบอนุญาตทำงานให้ได้ เนื่องจากมีคุณสมบัติไม่ครบถ้วนตามหลักเกณฑ์

๒๖. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๒๑๕๒/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๕ ถึงสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ สอบถามความคืบหน้าตามที่สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ได้มีหนังสือแจ้งผลความคืบหน้าการติดตามการขอมีหรือแปลงสัญชาติเป็นไทยให้แก่ราษฎรชนกลุ่มน้อยไทลื้อ จังหวัดเชียงราย ในข้อ ๑๗.

๒๗. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๒๑๕๔/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๕ ถึงจังหวัดเชียงราย สอบถามความคืบหน้าการติดตามการขอมีหรือแปลงสัญชาติเป็นไทยให้แก่ราษฎรชนกลุ่มน้อยไทลื้อ จังหวัดเชียงราย ตามรายชื่อตารางบัญชีรายชื่อผู้ยื่นคำขอแปลงสัญชาติเป็นไทย ของราษฎรชนกลุ่มน้อย (ไทลื้อ) อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย จำนวน ๘๘ ราย ที่ปรากฏข้อมูลว่ามีผู้ผ่านการสัมภาษณ์และมีใบอนุญาตทำงานแล้วจำนวน ๓ ราย โดยจังหวัดเชียงรายได้จัดส่งเรื่องการขอแปลงสัญชาติเป็นไทยของบุคคลทั้ง ๓ รายดังกล่าวไปยังกรมการปกครองเพื่อดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปแล้ว ประกอบด้วย

- ๑) นางวรรณมา แสงสิทธิ์
- ๒) นายผู้หลง แซ่หลี่ และ
- ๓) นางหล้า สิงห์คำ

ดังนั้น จึงเหลือราษฎรชนกลุ่มน้อยไทลื้อที่ยื่นคำขอแปลงสัญชาติไทยแต่ขาดเอกสารหรือหลักฐานประกอบการพิจารณาอีกจำนวน ๘๕ ราย ต่อมาเมื่อได้รับใบอนุญาตทำงานเพิ่มเติมอีกจำนวน ๓ ราย ซึ่งเป็นบุคคลที่มีรายชื่อในตารางบัญชีรายชื่อฯ จำนวน ๑ ราย และไม่มีรายชื่อในตารางบัญชีรายชื่อฯ จำนวน ๒ ราย ประกอบด้วย

- ๑) นายคำ จันทวงศ์ (มีรายชื่อในตารางบัญชีรายชื่อฯ)
- ๒) นายอนันต์ อินวงศ์ (ไม่มีรายชื่อในตารางบัญชีรายชื่อฯ) และ
- ๓) นางสาวเหมย สามนวล (ไม่มีรายชื่อในตารางบัญชีรายชื่อฯ)

โดยจังหวัดเชียงรายได้จัดส่งเรื่องการขอแปลงสัญชาติเป็นไทยของบุคคลตาม ๑) ไปยังกรมการปกครองเพื่อดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปแล้ว

๒๘. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๒๑๕๕/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๕ ถึงอธิบดีกรมการปกครอง สอบถามความคืบหน้าการติดตามการขอมีหรือแปลงสัญชาติเป็นไทยให้แก่ราษฎรที่เป็นชนกลุ่มน้อยไทลื้อ จังหวัดเชียงราย ตามที่จังหวัดเชียงรายได้จัดส่งเรื่องการขอแปลงสัญชาติเป็นไทยของบุคคลในข้อ ๒๕. ไปยังกรมการปกครองเพื่อดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป

๒๙. สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๘๐๘/๑๐๓๒ ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๕ แจ้งผลความคืบหน้าการขอมีหรือแปลงสัญชาติเป็นไทยให้แก่ราษฎรที่เป็นชนกลุ่มน้อยไทลื้อ จังหวัดเชียงรายต่อคณะกรรมการ ว่าได้นำเรื่องดังกล่าวเรียนรองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ยุทธศักดิ์ ศศิประภา) เมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ เพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสภาพปัญหา ข้อพิจารณา โดยมีข้อเสนอแนะทางแก้ไขปัญหาว่า เรื่องนี้เห็นสมควรนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พิจารณาสั่งการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติ และเห็นชอบให้เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาตินำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ ดังนี้

๑) ความล่าช้าในการกำหนดสถานะให้กับชนกลุ่มน้อย/กลุ่มชาติพันธุ์ทุกกลุ่ม ให้กระทรวงมหาดไทยเร่งรัดดำเนินการ โดยพิจารณากำหนดระยะเวลาดำเนินการที่ชัดเจนให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

๒) หลักเกณฑ์ในประเด็นเรื่องอาชีพเป็นหลักฐานที่เป็นอุปสรรคสำคัญในการขอแปลงสัญชาติเป็นไทยของชนกลุ่มน้อย/กลุ่มชาติพันธุ์ อาจพิจารณาปรับปรุงหลักเกณฑ์ประกอบการใช้ดุลพินิจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยให้สอดคล้องกับข้อเท็จจริง โดยการตีความเรื่องอาชีพให้นับสถานะความเป็นอยู่ที่สามารถดำรงอาชีพอยู่ได้ และให้หน่วยราชการที่รับผิดชอบดูแลชนกลุ่มน้อย/กลุ่มชาติพันธุ์เหล่านี้เป็นผู้กลั่นกรอง และรับรอง

๓) กรณีกลุ่มราษฎรไทลื้อ จำนวน ๙๐ คน ที่ผ่านขั้นตอนการตรวจสอบและการสัมภาษณ์ระดับจังหวัดแล้วเมื่อวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๒ ให้กระทรวงมหาดไทยพิจารณาเร่งรัดดำเนินการและประสานแจ้งความคืบหน้าการดำเนินการให้กลุ่มเป้าหมายทราบ เพื่อผลดีด้านจิตวิทยา รวมทั้งสามารถแจ้งตอบข้อหารือของสำนักงานเลขาธิการได้ในอีกทางหนึ่งด้วย

สำนักงานเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ มีข้อคิดเห็นเพิ่มเติมว่า ที่ประชุมสภาความมั่นคงแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน ได้มีมติเห็นชอบยุทธศาสตร์การแก้ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองทั้งระบบ ซึ่งครอบคลุมการแก้ไขปัญหาชนกลุ่มน้อย/กลุ่มชาติพันธุ์ทั้งหมดที่อยู่ภายใต้ยุทธศาสตร์เดิม คือ ยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล และมีกลไกบริหารจัดการใหม่ ซึ่งมีปลัดกระทรวงมหาดไทยรับผิดชอบ ดังนั้น หากยุทธศาสตร์ฯ ได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี การแก้ไขปัญหาชนกลุ่มน้อย/กลุ่มชาติพันธุ์ในระยะต่อไปจะมีความชัดเจน และรวดเร็วขึ้น ซึ่งจะช่วยลดปัญหาทางปฏิบัติให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จึงขอให้รองนายกรัฐมนตรี กราบเรียนนายกรัฐมนตรี พิจารณา เพื่อให้สำนักงานเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ และกระทรวงมหาดไทยรับไปดำเนินการต่อไป

ต่อมา เมื่อวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๕ พลตำรวจตรี ธวัช บุญเฟื่อง รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง รักษาการแทนเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ได้นำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบกับข้อเสนอของสำนักงานเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติดังกล่าว โดยมีข้อเสนอว่า เห็นสมควรมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงพาณิชย์ และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ถือปฏิบัติตามข้อเสนอแนวทางแก้ปัญหาคือการขอมีสถานะของราษฎรกลุ่มไทลื้อ จังหวัดเชียงราย และเห็นชอบให้สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาตินำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรีลงนามเห็นชอบตามข้อเสนอนี้ เมื่อวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๕ แล้ว โดยขณะนี้สำนักงานเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ อยู่ระหว่างการนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบต่อไป

๓๐. สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ได้มีหนังสือ ที่ นร ๐๘๐๘/๑๔๓๘ ลงวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๕ ถึงคณะกรรมการการปกครอง แจ้งผลความคืบหน้าการขอมีหรือแปลงสัญชาติเป็นไทยให้แก่ราษฎรที่เป็นชนกลุ่มน้อยไทลื้อ จังหวัดเชียงราย ว่าสำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งให้สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ทราบว่า ได้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบแล้ว เมื่อวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๕๕ ทั้งนี้ กระทรวงการต่างประเทศและกระทรวงพาณิชย์ได้เสนอความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องมายังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย ดังนี้

ความเห็นของกระทรวงการต่างประเทศ

กระทรวงการต่างประเทศ เห็นว่าควรสนับสนุนการดำเนินการแก้ปัญหาดังกล่าวตามแนวทางที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอในโอกาสแรก โดยเห็นว่าจะเป็นการสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล ซึ่งครอบคลุมการแก้ปัญหาและการดูแลสิทธิของชนกลุ่มน้อยและกลุ่มชาติพันธุ์ รวมทั้งจะเป็นการปฏิบัติตามคำมั่นเรื่องการให้ความช่วยเหลือบุคคลที่มีปัญหาสถานะที่ประเทศไทยได้ให้ไว้กับประชาคมระหว่างประเทศ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการส่งเสริมการดำเนินงานด้านสิทธิมนุษยชนของไทยในมิติระหว่างประเทศด้วย

ความเห็นของกระทรวงพาณิชย์

กระทรวงพาณิชย์พิจารณาเห็นว่า ปัญหาการขอมีสถานะของราษฎรกลุ่มไทลื้อที่เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ มาตรา ๑๐(๓) ซึ่งบัญญัติว่า คนต่างด้าวที่จะขอแปลงสัญชาติเป็นไทยได้ต้องเป็นผู้มีอาชีพเป็นหลักฐานนั้น ไม่มีประเด็นใดที่เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๔๒ หรือกฎหมายอื่นใดซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงพาณิชย์

๓๑. จังหวัดเชียงราย ได้มีหนังสือ ที่ ชร ๐๐๑๗.๑/๑๑๔๒๘ ลงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๕ มายังคณะกรรมการการปกครอง แจ้งผลความคืบหน้าว่า

๑) กรณี ๔ ราย คือ (๑) นางวรรณ แสงสิทธิ์ (๒) นายผู้หลง แซ่หลี่ (๓) นางหล้า สิงห์คำ (๔) นายคำ จันทวงศ์ ที่ผ่านการสัมภาษณ์และมีใบอนุญาตทำงานแล้ว ซึ่งจังหวัดเชียงรายได้จัดส่งเรื่องการขอแปลงสัญชาติเป็นไทยของบุคคลทั้ง ๔ รายไปยังกรมการปกครอง เพื่อดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป ปัจจุบันยังไม่ได้รับการแจ้งผลการพิจารณาจากกรมการปกครอง

๒) กรณี ๒ ราย คือ (๑) นายอนันต์ อินวงศ์ และ (๒) นางสาวเหมย สามนวล ซึ่งเป็นผู้ทูลเกล้าฯ ถวายฎีกาสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ขอพระราชทานแปลงสัญชาติเป็นไทย และมีใบอนุญาตทำงานแล้ว โดยนายของนายอนันต์ อินวงศ์ จังหวัดเชียงรายได้จัดส่งเรื่องให้อำเภอแม่สาย ดำเนินการสัมภาษณ์และให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อจะได้นำเข้าที่ประชุมคณะทำงานสัมภาษณ์ฯ ระดับจังหวัด ตามคำสั่งคณะอนุกรรมการกลั่นกรองการขอแปลงสัญชาติเป็นไทย การขอถือสัญชาติไทยตามสามีและการขอกลับคืนสัญชาติไทย ที่ ๑/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๒ ซึ่งจังหวัดเชียงรายยังไม่ได้รับแจ้งผลการดำเนินการจากอำเภอแม่สาย และได้มีหนังสือเร่งรัดไปยังอำเภอแม่สายแล้ว ส่วนนางสาวเหมย สามนวล เคยเข้ารับการสัมภาษณ์จากคณะกรรมการฯ ระดับจังหวัดแล้ว แต่ผู้ยื่นคำขอนี้ไม่ผ่านการสัมภาษณ์จากคณะกรรมการฯ ดังกล่าว

๓) กรณีราษฎรไทลื้อที่ยื่นคำขอแปลงสัญชาติเป็นไทยส่วนที่เหลือ จำนวน ๘๔ ราย ที่ยังไม่มีใบอนุญาตทำงานเป็นปัจจุบัน ขณะนี้จังหวัดยังไม่ได้รับเอกสารใบอนุญาตทำงานเพิ่มเติมจากราษฎรกลุ่มดังกล่าวแต่อย่างใด

๓๒. กรมการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๘.๔/๑๐๖๒๒ ลงวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๕ มายังคณะกรรมการการปกครอง แจ้งผลการดำเนินการเรื่องการขอมีหรือแปลงสัญชาติเป็นไทยของราษฎรชนกลุ่มน้อยกลุ่มไทลื้อ ซึ่งมีใบอนุญาตทำงานที่เป็นปัจจุบันแล้ว จำนวน ๔ ราย ประกอบด้วย

- ๑) นางวรรณ แสนสิทธิ์
- ๒) นายผู้หลง แซ่หลี่
- ๓) นางหล้า สิงห์คำ
- ๔) นายคำ จันทวงศ์

ปัจจุบันอยู่ระหว่างการรออนุญาตคณะกรรมการกฤษฎีกาขอแปลงสัญชาติเป็นไทย การขอถือสัญชาติไทยตามสามี และการขอกลับคืนสัญชาติไทย ตามคำสั่งคณะกรรมการกฤษฎีกาเกี่ยวกับสัญชาติ ที่ ๒/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๕ ประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๕๕ วันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๕ เพื่อพิจารณากฤษฎีกาและมีความเห็นก่อนเสนอคณะกรรมการกฤษฎีกาเกี่ยวกับสัญชาติได้พิจารณากฤษฎีกาและมีความเห็นก่อนนำเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาใช้ดุลพินิจสั่งการต่อไป

๓๓. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๔๐๐๗/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ถึงนายอิทธิเดช แก้วหลวง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงราย แจ้งผลความคืบหน้าเกี่ยวกับการขอมีหรือแปลงสัญชาติเป็นไทยของราษฎรชนกลุ่มน้อยไทลื้อ จังหวัดเชียงราย ตามการรายงานของสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ในข้อ ๒๙. และข้อ ๓๐. จังหวัดเชียงราย ในข้อ ๓๑. และกรรมการปกครอง ในข้อ ๓๒.

๓๔. จังหวัดเชียงราย ได้มีหนังสือ ที่ ขร ๐๐๑๗.๑/๓๒๔๒๗ ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ มายังคณะกรรมการการปกครอง แจ้งผลความคืบหน้าว่า ปัจจุบันคณะกรรมการฯ ระดับจังหวัดของจังหวัดเชียงรายได้ดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ยื่นคำขอทั้ง ๒ ราย คือ นายอนันต์ อินวงศ์ และ นางสาวเหมยสามนวล โดยเห็นว่า ผู้ยื่นคำขอสามารถพูดไทยได้ ฟังภาษาไทยเข้าใจ และสามารถร้องเพลงชาติไทยและเพลงสรรเสริญพระบารมีได้ ดังนั้น จึงได้ส่งคำขอแปลงสัญชาติเป็นไทยให้กรรมการปกครองพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปแล้ว

๓๕. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๔๐๐๗/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ถึงนายอิทธิเดช แก้วหลวง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดเชียงราย แจ้งผลความคืบหน้าเกี่ยวกับการขอมีหรือแปลงสัญชาติเป็นไทยของราษฎรชนกลุ่มน้อยไทลื้อ จังหวัดเชียงราย ตามการรายงานของจังหวัดเชียงราย ในข้อ ๓๔.

๓๖. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๔๒๕/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๕๖ ถึงอธิบดีกรมการปกครอง สอบถามความคืบหน้าการติดตามการขอมีหรือแปลงสัญชาติเป็นไทยให้แก่ราษฎรชนกลุ่มน้อยไทลื้อ จังหวัดเชียงราย กรณี ๔ รายตามที่กรรมการปกครองได้แจ้งผลความคืบหน้าในข้อ ๓๒. และกรณี ๒ ราย ตามที่จังหวัดเชียงรายได้จัดส่งเรื่องการขอแปลงสัญชาติเป็นไทยของบุคคลทั้ง ๒ รายดังกล่าวไปยังกรมการปกครองเพื่อดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปแล้ว ในข้อ ๓๔.

๓๗. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๔๒๖/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๕๖ ถึงเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ สอบถามความคืบหน้าการติดตามการขอมีหรือแปลงสัญชาติเป็นไทยให้แก่ราษฎรชนกลุ่มน้อยไทลื้อ จังหวัดเชียงราย ตามที่สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติรายงานมายังคณะกรรมการ ในข้อ ๒๙. และข้อ ๓๐.

๓๘. กรมการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๘.๔/๒๔๑๘ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๖ มายังคณะกรรมการการปกครอง แจ้งผลการดำเนินการเรื่องการขอมีหรือแปลงสัญชาติเป็นไทย ของราษฎรชนกลุ่มน้อยกลุ่มไทลื้อ จังหวัดเชียงราย ดังนี้

๑) กรณีคำขอของนางวรรณฯ แสนสิทธิ นายผู้หลง แซ่หลี่ และนายคำ จันทวงศ์ ได้นำเข้าสู่การพิจารณาของคณะอนุกรรมการกลั่นกรองการขอแปลงสัญชาติเป็นไทย การขอถือสัญชาติไทย ตามสามี และการขอกลับคืนสัญชาติไทย (ตามคำสั่งคณะกรรมการกลั่นกรองเกี่ยวกับสัญชาติ ที่ ๒/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๕ ครั้งที่ ๓/๒๕๕๕) เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๕ แล้ว โดยคณะอนุกรรมการฯ พิจารณาว่า จากข้อเท็จจริงที่ฝ่ายเลขานุการฯ ได้ตรวจสอบคุณสมบัติแล้วพบผู้ยื่นคำขอแปลงสัญชาติเป็นไทย ยื่นเสียภาษีเกินกำหนด ๓ ปี และรายได้ที่นำมาคำนวณภาษีไม่ตรงกันกับรายได้ที่ระบุตามประเภทงาน ตามใบอนุญาตการทำงาน จึงมีมติให้ส่งเรื่องคืนสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง (หน่วยรับคำขอ) เพื่อทบทวนและแนะนำผู้ยื่นคำขอ ให้ยื่นคำขอใหม่ด้วยหลักฐานที่ถูกต้องครบถ้วน ทั้งนี้ ก่อนส่งคืนสำนักบริหารการทะเบียนดำเนินการ ควรนำเสนอคณะกรรมการกลั่นกรองเกี่ยวกับสัญชาติได้พิจารณาแนวทางการ ปฏิบัติดังกล่าว เพื่อกำหนดเป็นเกณฑ์มาตรฐานในการปฏิบัติ ซึ่งกรมการปกครองจะได้นำเข้าพิจารณา ในคณะกรรมการกลั่นกรองเกี่ยวกับสัญชาติ ในการประชุมคณะกรรมการครั้งต่อไป

๒) กรณีคำขอของนางหล้า สิงห์คำ ได้รวบรวมเอกสารหลักฐานและจัดทำแบบสรุป คำขอเสร็จแล้ว อยู่ระหว่างดำเนินการนำเข้าพิจารณาในการประชุมของคณะอนุกรรมการกลั่นกรองการขอ แปลงสัญชาติเป็นไทย การขอถือสัญชาติไทยตามสามี และการขอกลับคืนสัญชาติไทย เพื่อให้ความเห็น ในการประชุมครั้งต่อไป

๓) สำหรับรายนายอนันต์ อินวงศ์ และนางสาวเหมย สามนวล เนื่องจากสำนักบริหาร การทะเบียน กรมการปกครอง ซึ่งเป็นหน่วยงานรับคำขอ ยังมิได้ส่งคำขอให้แก่นักกิจการความมั่นคง ภายใน กรมการปกครอง (ฝ่ายเลขานุการคณะอนุกรรมการฯ) และได้ประสานสอบถามความคืบหน้าทราบว่า อยู่ระหว่างการตรวจสอบเอกสารหลักฐานก่อนส่งให้สำนักกิจการความมั่นคงภายในดำเนินการจัดทำแบบสรุป เพื่อนำเข้าคณะอนุกรรมการกลั่นกรองการขอแปลงสัญชาติเป็นไทย การขอถือสัญชาติไทยตามสามี และการขอกลับคืนสัญชาติไทย พิจารณาให้ความเห็นก่อนเสนอคณะกรรมการกลั่นกรองเกี่ยวกับสัญชาติ และ นำเรียนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย พิจารณาอนุญาต

๓๙. สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๘๐๘/๖๗๗ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๖ มายังคณะกรรมการการปกครอง แจ้งผลความคืบหน้าการขอมีหรือแปลงสัญชาติเป็นไทย ให้แก่ราษฎรชนกลุ่มน้อยไทลื้อ จังหวัดเชียงรายว่า เมื่อวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๕๕ คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบ แนวทางการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนของราษฎรกลุ่มไทลื้อ โดยมอบหมายให้กระทรวงมหาดไทย เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการเร่งรัดการกำหนดสถานะให้กับชนกลุ่มน้อย/กลุ่มชาติพันธุ์ทุกกลุ่ม รวมทั้ง พิจารณาปรับปรุงหลักเกณฑ์ประกอบการใช้ดุลพินิจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ในประเด็น หลักฐานเรื่องอาชีพที่เป็นอุปสรรคสำคัญในการขอมีหรือแปลงสัญชาติเป็นไทยของชนกลุ่มน้อย/กลุ่มชาติพันธุ์ ให้สอดคล้องกับข้อเท็จจริง ทั้งนี้ การกำหนดสถานะของชนกลุ่มน้อยไทลื้อในปัจจุบัน จะอยู่ภายใต้ยุทธศาสตร์

การจัดการปัญหาสถานะ โดยกระทรวงมหาดไทยเป็นหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบเรื่องนี้ ซึ่งคณะกรรมการสามารถขอทราบผลความคืบหน้าในเรื่องดังกล่าวได้จากกระทรวงมหาดไทยโดยตรง

๔๐. คณะกรรมการการปกครอง ได้เดินทางไปประชุมและศึกษาดูงานเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด และการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการของจังหวัดเชียงราย พร้อมทั้งติดตามผลเรื่องการแก้ไขปัญหาการออกเอกสารสิทธิ์ในที่ดินบริเวณเกาะทราย อำเภอมะนัง เรื่องการขอให้เพิกถอนหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓ ก.) ที่ออกทับซ้อนกับที่ดิน นสล. เนื้อที่ ๖๕ ไร่ ตำบลงมดหวาน อำเภอยางชุมน้อย และเรื่องการขอมีหรือแปลงสัญชาติเป็นไทยของราษฎรชนกลุ่มน้อยไทลื้อ จังหวัดเชียงราย เมื่อวันที่ ๑ ถึง ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ โดยสมาคมไทลื้อจังหวัดเชียงราย ได้มีหนังสือ ที่ สล.ชร.๐๒/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ถึงคณะกรรมการการปกครอง ขอติดตามผลความคืบหน้ากรณีการขอแปลงสัญชาติไทยของราษฎรชนกลุ่มน้อยไทลื้อว่า มีผลการพิจารณาดำเนินการเพื่อเข้าสู่สัญชาติไทยของราษฎรชาวไทลื้ออย่างไร ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่ประจำกลุ่มงานคณะกรรมการการปกครองได้แจ้งต่อที่ประชุมในวันดังกล่าวตามรายละเอียดที่คณะกรรมการได้ประสานไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ปรากฏทั้งหมดข้างต้นแล้ว

๔๑. นายอนันต์ อินวงศ์ ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๖ สอบถามความคืบหน้าการพิจารณาดำเนินการให้สัญชาติไทยแก่ราษฎรชาวไทลื้อ ประกอบด้วย นายอนันต์ อินวงศ์ นายคำ จันทรวงศ์ นางเหมย สามนวล นางวรรณ แสนสิทธิ์ และนางหล้า สิงห์คำ ซึ่งได้ยื่นเอกสารคำร้องขอมีสัญชาติไทยต่อเจ้าหน้าที่ ณ ที่ว่าการอำเภอมะนัง จังหวัดเชียงราย ตั้งแต่ปี ๒๕๔๗ โดยนายอนันต์ฯ และคณะ ได้ผ่านขั้นตอนกระบวนการตรวจสอบในระดับอำเภอและจังหวัด พร้อมพิมพ์ลายนิ้วมือเพื่อตรวจสอบประวัติอาชญากรรมและความมั่นคงของประเทศแล้ว ผลการตรวจสอบประวัติของบุคคลดังกล่าวไม่พบพฤติกรรมกระทำความผิดที่ผิดต่อกฎหมาย ทั้งยังให้ความร่วมมือกับส่วนราชการช่วยเหลืองานสังคม งานส่วนรวม และกิจกรรมอื่น ๆ ที่ก่อให้เกิดประโยชน์มาโดยตลอด

๔๒. ในคราวประชุมคณะกรรมการ ครั้งที่ ๑๑๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๖ ที่ประชุมได้พิจารณาหนังสือสอบถามความคืบหน้าการพิจารณาดำเนินการให้สัญชาติไทยแก่ราษฎรชาวไทลื้อตามข้อ ๔๑. โดยคณะกรรมการเห็นควรให้มีหนังสือเร่งรัดติดตามความคืบหน้าไปยังอธิบดีกรมการปกครองอีกครั้งหนึ่ง

๔๓. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือด่วนที่สุด ที่ ๔๘๑๔/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๖ ถึงอธิบดีกรมการปกครอง ขอทราบความคืบหน้าการขอมีหรือแปลงสัญชาติเป็นไทยให้แก่ราษฎรที่เป็นชนกลุ่มน้อยไทลื้อ เนื่องจากกระทรวงมหาดไทยเป็นหน่วยงานหลักในการรับผิดชอบดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๕๕ ซึ่งรับทราบแนวทางการแก้ไขปัญหาการร้องเรียนของชนกลุ่มน้อยกลุ่มไทลื้อตามข้อเสนอของสภาความมั่นคงแห่งชาติ โดยให้กระทรวงมหาดไทยรับผิดชอบดำเนินการเร่งรัดการกำหนดสถานะให้กับชนกลุ่มน้อย/กลุ่มชาติพันธุ์ทุกกลุ่ม รวมทั้งพิจารณาปรับปรุงหลักเกณฑ์ประกอบการใช้ดุลพินิจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ในประเด็นหลักฐานเรื่องอาชีพที่เป็นอุปสรรคสำคัญในการขอแปลงสัญชาติเป็นไทยของชนกลุ่มน้อย/กลุ่มชาติพันธุ์ให้สอดคล้องกับข้อเท็จจริง ดังนั้น จึงขอติดตามผลการพิจารณาดำเนินการแปลงสัญชาติเป็นไทยให้แก่ราษฎรชนกลุ่มน้อยไทลื้อ

ทั้ง ๖ ราย ประกอบด้วย รายของนางวรรณฯ แสนสิทธิ์ นายพลหลง แซ่หลี่ นายคำ จันทวงศ์ นางหล้า สิงห์คำ นายอนันต์ อินวงศ์ และนางสาวเหมย สามนวล ตามที่กรมการปกครองได้มีหนังสือแจ้งผลการดำเนินการแปลงสัญชาติเป็นไทยในข้อ ๓๘.

๔๔. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๔๘๑๔/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๖ ถึงอธิบดีกรมการปกครอง ขอทราบความคืบหน้าการขอมีหรือแปลงสัญชาติเป็นไทยให้แก่ราษฎรชนกลุ่มน้อยไทลื้อ ทั้ง ๖ ราย ตามข้อ ๔๓. พร้อมความคืบหน้าการแก้ไขปัญหาการขอมีหรือแปลงสัญชาติเป็นไทยให้แก่ราษฎรที่เป็นชนกลุ่มน้อยไทลื้อ จังหวัดเชียงราย ในส่วนที่เหลือสำหรับกรณีที่ยื่นคำขอแปลงสัญชาติเป็นไทยแล้วแต่ขาดเอกสารหลักฐานหรือคุณสมบัติที่ใช้ประกอบการพิจารณาให้สัญชาติ โดยขอให้แจ้งผลให้คณะกรรมการทราบทั้ง ๒ กรณีว่า ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอน กระบวนการใด ดำเนินการสำเร็จแล้วหรือมีเหตุขัดข้องเกี่ยวกับการดำเนินการหรือไม่ อย่างไร

๔๕. กรมการปกครอง ได้มีหนังสือ ที่ มท ๐๓๐๘.๔/๒๕๗๐๙ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๖ มายังคณะกรรมการการปกครอง แจ้งความคืบหน้าการขอมีหรือแปลงสัญชาติเป็นไทยให้แก่ราษฎรที่เป็นชนกลุ่มน้อยไทลื้อ จังหวัดเชียงราย ดังนี้

๑) ความคืบหน้าของการดำเนินการเรื่องการขอแปลงสัญชาติเป็นไทยทั้ง ๖ ราย นั้น พบปัญหาเอกสารหลักฐานเรื่องการประกอบอาชีพ คือ หลักฐานใบอนุญาตการทำงาน การเสียภาษีเงินได้ ย้อนหลัง ๓ ปี ไม่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์หรือแนวทางที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยกำหนด เนื่องจากคนต่างด้าวดังกล่าวประกอบอาชีพไม่ตรงกับประเภทงานตามใบอนุญาตการทำงาน และการเสียภาษีเงินได้ มิได้เสียตามข้อเท็จจริงที่ควรจะดำเนินการ กล่าวคือ ถึงแม้จะมีการทำงานประกอบอาชีพจริง และมีรายได้จากการประกอบอาชีพ แต่ก็ไม่ได้ยื่นเสียภาษีให้ถูกต้องตามกฎหมาย และเมื่อมีการยื่นคำขอแปลงสัญชาติเป็นไทย ซึ่งตามหลักเกณฑ์หรือแนวทางที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยกำหนดให้ต้องแสดงเอกสารใบอนุญาตการทำงานและหลักฐานการเสียภาษีย้อนหลัง ๓ ปี นับจากวันที่ยื่นคำขอ ก็ใช้วิธีการยื่นเสียภาษีเกินกำหนด ย้อนหลัง ๓ ปีภายในวันเดียว เพื่อให้มีเอกสารครบถ้วน ดังนั้น จึงอยู่ระหว่างการชี้แจงให้ผู้ยื่นคำขอได้เข้าใจ ในการจัดทำเอกสารการเสียภาษีที่ถูกต้อง เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาเรื่องการขอแปลงสัญชาติเป็นไทยต่อไป

๒) สำหรับประเด็นเรื่องการประกอบอาชีพที่เป็นอุปสรรคสำคัญในการขอแปลงสัญชาติเป็นไทยของชนกลุ่มน้อยที่ได้รับการกำหนดสถานะเป็นคนต่างด้าวเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมาย และมีถิ่นที่อยู่ถาวรในประเทศไทย โดยถือใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว ใบสำคัญถิ่นที่อยู่ และมีชื่อในทะเบียนบ้าน ท.ร.๑๔ เนื่องจากชนกลุ่มน้อยกลุ่มนี้เดิมเป็นคนหลบหนีเข้าเมือง (ไม่ได้เกิดในประเทศไทย) ต่อมารัฐบาลมีนโยบายให้สถานะ โดยมีมติคณะรัฐมนตรีเป็นรายการกำหนดสถานะให้กับผู้หลบหนีเข้าเมือง เป็นผู้เข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมายและบุตรที่เกิดในประเทศไทยก็ให้สัญชาติไทย โดยผู้ที่ได้รับการกำหนดสถานะเป็นผู้เข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมาย จะได้รับอนุญาตให้มีถิ่นที่อยู่ถาวรในประเทศไทย โดยได้รับใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว ใบสำคัญถิ่นที่อยู่ และมีชื่อในทะเบียนบ้าน ท.ร. ๑๔ ซึ่งถือว่ารัฐบาลไทยได้ให้สถานะที่จะได้อาศัยอยู่ในประเทศไทยอย่างถาวรแล้ว เพียงแต่ยังไม่มีสิทธิเท่าเทียมกับบุคคลสัญชาติไทย และต้องปฏิบัติตามกฎหมายสำหรับคนต่างด้าว ดังนั้น เมื่อคนต่างด้าวซึ่งเป็นชนกลุ่มน้อยกลุ่มดังกล่าวจะ

ทำงานประกอบอาชีพ จึงต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๕๑ กล่าวคือ คนต่างด้าวจะทำงานได้เมื่อได้รับอนุญาตจากผู้มีอำนาจอนุญาตตามกฎหมาย และไม่สามารถประกอบอาชีพ ๓๙ อาชีพ ตามบัญชีแนบท้ายพระราชกฤษฎีกากำหนดงานในอาชีพและวิชาชีพที่ห้ามคนต่างด้าวทำ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๐๘ กำหนดให้คนต่างด้าวที่ได้รับการกำหนดสถานะให้เป็นคนเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมาย และมีใบสำคัญถิ่นที่อยู่ตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง สามารถทำงานกรรมกรได้

กรณีแนวทางการใช้ดุลพินิจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยในการพิจารณาเรื่องการขอแปลงสัญชาติเป็นไทย ใช้แนวทางประกอบการใช้ดุลพินิจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ตามมาตรา ๙ มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเห็นชอบให้ใช้เป็นกรอบในการพิจารณานั้น กำหนดเกณฑ์เรื่องการมีอาชีพเป็นหลักฐาน นอกจากการแสดงหนังสือการประกอบอาชีพจากสำนักบริหารแรงงานต่างด้าว หรือสำนักจัดหางานจังหวัดแล้ว ได้กำหนดเกณฑ์รายได้ไว้ด้วย กล่าวคือ กรณีผู้ขอแปลงสัญชาติเป็นไทย ไม่มีความเกี่ยวพันหรือสัมพันธ์กับประเทศไทย ถ้าผู้ยื่นคำขอแปลงสัญชาติเป็นไทยเป็นคนต่างด้าวทั่วไปจะต้องมีรายได้ไม่ต่ำกว่า ๘๐,๐๐๐ บาท/เดือน พร้อมทั้งแสดงหลักฐานเสียภาษีมาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปี ส่วนคนต่างด้าวซึ่งเป็นชนกลุ่มน้อยได้กำหนดเกณฑ์รายได้ต่ำกว่าคนต่างด้าวทั่วไป โดยกำหนดว่าจะต้องมีรายได้ไม่ต่ำกว่า ๔๐,๐๐๐ บาท/เดือน พร้อมทั้งหลักฐานการเสียภาษีมาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปี นอกจากนี้ ยังได้กำหนดเกณฑ์สำหรับคนต่างด้าวซึ่งเป็นชนกลุ่มน้อย แต่มีรายได้ไม่ถึงเกณฑ์ ๔๐,๐๐๐ บาท/เดือน หากได้รับใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าวมาแล้วตั้งแต่ ๑๐ ปีขึ้นไป กำหนดเกณฑ์รายได้เพียง ๒๐,๐๐๐ บาท/เดือน ซึ่งเป็นเกณฑ์รายได้ต่ำสุดสำหรับการดำรงชีพในประเทศไทย โดยไม่เป็นภาระให้กับประเทศไทย และเป็นเรื่องที่ผ่อนปรนให้แก่คนต่างด้าวที่เป็นชนกลุ่มน้อยเป็นอย่างมากแล้ว

๔๖. ในคราวประชุมคณะกรรมการการปกครอง ครั้งที่ ๑๓๔ วันพุธที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ที่ประชุมได้พิจารณาหนังสือแจ้งผลความคืบหน้าการพิจารณาดำเนินการให้สัญชาติไทยแก่ราษฎรชาวไทลื้อ ตามข้อ ๔๕. โดยคณะกรรมการได้ตั้งข้อสังเกต ดังนี้

๑) ตามที่กรมการปกครองแจ้งความคืบหน้าของการดำเนินการเรื่องการขอแปลงสัญชาติเป็นไทย ในประเด็นเกี่ยวกับการกำหนดเกณฑ์เรื่องการมีอาชีพเป็นหลักฐาน ในส่วนของเกณฑ์รายได้ที่กำหนดว่า ผู้ยื่นคำขอแปลงสัญชาติเป็นไทยเป็นคนต่างด้าวทั่วไปจะต้องมีรายได้ไม่ต่ำกว่า ๘๐,๐๐๐ บาท/เดือน พร้อมทั้งแสดงหลักฐานการเสียภาษีมาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปี ส่วนคนต่างด้าวซึ่งเป็นชนกลุ่มน้อยได้กำหนดเกณฑ์รายได้ต่ำกว่าคนต่างด้าวทั่วไป โดยกำหนดว่าจะต้องมีรายได้ไม่ต่ำกว่า ๔๐,๐๐๐ บาท/เดือน พร้อมทั้งหลักฐานการเสียภาษีมาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปี นอกจากนี้ ยังได้กำหนดเกณฑ์สำหรับคนต่างด้าวซึ่งเป็นชนกลุ่มน้อย แต่มีรายได้ไม่ถึงเกณฑ์ ๔๐,๐๐๐ บาท/เดือน หากได้รับใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าวมาแล้วตั้งแต่ ๑๐ ปีขึ้นไป กำหนดเกณฑ์รายได้เพียง ๒๐,๐๐๐ บาท/เดือน นั้น เห็นว่า เกณฑ์การกำหนดรายได้ไว้ข้างต้น อาจส่งผลกระทบต่อราษฎรชนกลุ่มน้อยไทลื้อหรือชนกลุ่มน้อยใด ๆ ไม่สามารถที่จะได้รับโอกาสในการขอมิหรือแปลงสัญชาติเป็นไทยได้ เนื่องจากเป็นเกณฑ์รายได้ที่สูง ซึ่งสูงกว่ารายได้เฉลี่ยของประชากรในประเทศไทยอีกด้วย

๒) เกณฑ์การกำหนดรายได้ดังกล่าว เป็นเกณฑ์ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยใช้เป็นกรอบในการพิจารณาให้สัญชาติไทยเพื่อเป็นการจำกัดขอบเขตหรือคุณสมบัติของบุคคลที่จะได้รับสัญชาติไทย และเพื่อให้มีให้บุคคลซึ่งเป็นคนต่างด้าวหรือชนกลุ่มน้อยที่ยังมีอยู่อีกจำนวนมากขอสิทธิในการผ่อนปรนหลักเกณฑ์เงื่อนไข ทั้งนี้ เพื่อความมั่นคงของประเทศชาติ

- ที่ประชุมรับทราบ และเห็นควรมีหนังสือแจ้งผลความคืบหน้าในการดำเนินการเรื่องนี้อย่างนายอิทธิเดช แก้วหลวง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงราย ผู้รับคำร้องจากนายทูล วงศ์ชาติ ตัวแทนราษฎรชนกลุ่มน้อยไทลื้อจังหวัดเชียงราย อย่างไรก็ตาม เพื่อให้การพิจารณาเรื่องนี้เป็นไปด้วยความรอบคอบและเป็นธรรม คณะกรรมาธิการจะได้นำเรื่องนี้พิจารณาในโอกาสต่อไป

๔๗. คณะกรรมาธิการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๘๓๘๔/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ถึงนายอิทธิเดช แก้วหลวง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงราย แจ้งผลความคืบหน้าเกี่ยวกับการขอมีหรือแปลงสัญชาติเป็นไทยของราษฎรชนกลุ่มน้อยไทลื้อ จังหวัดเชียงราย ตามการรายงานของกรรมการปกครอง ในข้อ ๓๘. และข้อ ๔๕. และสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ในข้อ ๓๙. พร้อมทั้งได้แจ้งว่า ปัญหาความเดือดร้อนของราษฎรชนกลุ่มน้อยไทลื้อที่ขอแปลงสัญชาติเป็นไทยข้างต้น มีราษฎรชนกลุ่มน้อยไทลื้อบางรายได้มีหนังสือทวงถามความคืบหน้าถึงผลการดำเนินการเรื่องดังกล่าวมายังคณะกรรมาธิการการปกครองด้วยตามข้อ ๔๐. และข้อ ๔๑. จึงขอให้ นายอิทธิเดช แก้วหลวง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงราย ในฐานะเป็นผู้รับคำร้องผ่านมายังคณะกรรมาธิการ ได้แจ้งผลการดำเนินการแก้ไขปัญหานี้ไปยังราษฎรชนกลุ่มน้อยไทลื้อที่เกี่ยวข้องด้วย

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายกยอสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นผลให้กรรมาธิการพ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

(ปัจจุบัน คณะกรรมาธิการยังไม่ได้รับทราบความคืบหน้าเพิ่มเติมเกี่ยวกับการขอมีหรือแปลงสัญชาติเป็นไทยให้แก่ราษฎรชนกลุ่มน้อยไทลื้อ จังหวัดเชียงราย แต่อย่างใด)

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๑๓ วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๔

ครั้งที่ ๑๖ วันพุธที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๔

ครั้งที่ ๒๑ วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๔

ครั้งที่ ๒๒ วันพุธที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๔

ครั้งที่ ๒๖ วันพุธที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๓๙ วันพุธที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๔๒ วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๔๓ วันพุธที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๕๑ วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๕๓ วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๕๔ วันพุธที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๕
ครั้งที่ ๙๐ วันพุธที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕
ครั้งที่ ๑๐๒ วันพุธที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖
ครั้งที่ ๑๐๓ วันพฤหัสบดีที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖
ครั้งที่ ๑๑๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๖
ครั้งที่ ๑๓๔ วันพุธที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

- นางสาววิตรี นาวิระ วิทยากรปฏิบัติการ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๒๕

เรื่องพิจารณา ขอความเป็นธรรมกรณีการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐเกี่ยวกับการรังวัดสอบเขตที่ดิน โฉนดที่ดิน เลขที่ ๒๔๙๐๘ ตำบลมะตอง อำเภอพรหมพิราม และการรังวัดออกโฉนดที่ดิน เลขที่ ๖๒๖๑๔ ตำบลมะตอง อำเภอพรหมพิราม จากหลักฐาน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๙๐๕ ตำบลมะตอง อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก

ผู้เสนอ นางสาวชนิดา จันทรประเสริฐ
(เรื่องสืบเนื่องของคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓))

ข้อเท็จจริง

ผู้ร้อง (นางสาวชนิดา จันทรประเสริฐ) ขอความเป็นธรรมกรณีการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐเกี่ยวกับการรังวัดสอบเขตที่ดินจำนวน ๒ แปลง คือ

๑. กรณีการยื่นขอรังวัดสอบเขตที่ดินของโฉนดที่ดิน เลขที่ ๒๔๙๐๘ ตำบลมะตอง อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก เป็นที่ดินที่ผู้ร้องได้รับมรดกจากนางฉลอม จันทรประเสริฐ มารดากล่าวคือ เดิมที่ดินแปลงนี้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตนิคมสร้างตนเอง (น.ค. ๓) อยู่ในเขตนิคมสร้างตนเองทุ่งสาน มีเนื้อที่ จำนวน ๕ - ๒ - ๐ ไร่ ต่อมาได้มีการออกเป็นหนังสือรับรองการทำประโยชน์ในที่ดิน (น.ส. ๓ ก.) ซึ่งจากการเดินสำรวจเพื่อทำการรังวัดปรากฏว่า มีเนื้อที่ที่ดินลดลงเหลือ ๕ - ๑ - ๙๖ ไร่ และได้มีการออกเป็นโฉนดที่ดิน เลขที่ ๒๔๙๐๘ เมื่อปี ๒๕๔๐ โดยเนื้อที่ที่ปรากฏตามเอกสารยังคงมีเนื้อที่เท่าเดิม ต่อมาภายหลังจากผู้ร้องได้รับมรดกที่ดินแปลงดังกล่าวจากมารดาแล้ว ได้ยื่นคำร้องขอสอบเขตที่ดินแปลงดังกล่าวเพื่อต้องการทราบเนื้อที่และพิกัดที่ตั้งของโฉนดที่ดิน ซึ่งได้มีการรังวัดสอบเขตที่ดินรวมทั้งสิ้น ๓ ครั้ง ผลปรากฏว่า ดังนี้

ครั้งที่ ๑ รังวัดที่ดิน เมื่อวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ ตามระวางแผนที่ได้เนื้อที่จำนวน ๑ - ๓ - ๔๙ ไร่ โดยทิศเหนือเป็นทางสาธารณประโยชน์ ทิศตะวันออก ตะวันตก และใต้ เป็นลำรางสาธารณประโยชน์ และในวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๓ ผู้ร้องไม่ยอมรับผลการรังวัด และได้ยื่นขอสอบเขตที่ดินใหม่ในวันเดียวกัน

ครั้งที่ ๒ รังวัดที่ดิน เมื่อวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๓ ตามที่ผู้ร้องนำชี้แนวเขต ได้เนื้อที่จำนวน ๕ - ๒ - ๙๔ ไร่ แต่เจ้าของที่ดินที่อยู่ติดทางทิศเหนือ คัดค้านว่ามีการนำรังวัดรุกล้ำเข้าไปในที่ดินของตนเองจำนวน ๒ แปลง แปลงที่ ๑ ได้รังวัดทับซ้อนที่ดินเป็นเนื้อที่จำนวน ๐ - ๓ - ๕๕ ไร่ และแปลงที่ ๒ รังวัดทับซ้อนที่ดินเป็นเนื้อที่จำนวน ๐ - ๑ - ๖๔ ไร่ นอกจากนั้นผู้ปกครองท้องที่ก็ได้คัดค้านว่า มีการรังวัดทับซ้อนทางสาธารณประโยชน์เนื้อที่จำนวน ๐ - ๑ - ๗๑ ไร่ และทับซ้อนลำรางสาธารณประโยชน์เนื้อที่จำนวน ๐ - ๑ - ๔๖ ไร่ เมื่อมีการคัดค้านเจ้าพนักงานที่ดินต้องทำหนังสือแจ้งให้คู่กรณีมาสอบสวนไกล่เกลี่ยตามประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา ๖๙ ทวิ ความว่า “หากปรากฏว่ามีผู้คัดค้านให้เจ้าพนักงานที่ดินมีอำนาจสอบสวนไกล่เกลี่ยโดยถือหลักฐานแผนที่เป็นหลักในการพิจารณา ถ้าตกลงกันได้ก็ให้ดำเนินการไปตามที่ตกลง แต่ต้องไม่เป็นการสมยอมกันเพื่อหลีกเลี่ยงกฎหมาย หากตกลงกันไม่ได้ ให้แจ้งคู่กรณีไปฟ้องต่อศาล

ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง ถ้าไม่มีการฟ้องภายในกำหนดดังกล่าว ให้ถือว่าผู้ขอไม่ประสงค์จะขอเขตโฉนดที่ดินนั้นต่อไป...” ซึ่งผู้ร้องได้ขอยกเลิกการรังวัดสอบเขตที่ดินครั้งนี้

ครั้งที่ ๓ รังวัดที่ดิน เมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ตามที่ผู้ร้องนำชี้แนวเขต ได้เนื้อที่จำนวน ๖ - ๒ - ๓๘ ไร่ โดยเจ้าของแปลงที่ดินข้างเคียงทางทิศเหนือ คัดค้านว่ารังวัดทับซ้อนที่ดินของตนเองจำนวน ๒ แปลง แปลงที่ ๑ นำรังวัดทับซ้อนที่ดินเป็นเนื้อที่จำนวน ๑ - ๑ - ๕๖ ไร่ แปลงที่ ๒ นำรังวัดทับซ้อนที่ดินเป็นเนื้อที่จำนวน ๒ - ๐ - ๙๒ ไร่ และมีการรังวัดทับซ้อนสาธารณประโยชน์เนื้อที่จำนวน ๐ - ๒ - ๒๖ ไร่ รังวัดทับซ้อนที่ดินของเจ้าของที่ดินอยู่ทางทิศตะวันออก เนื้อที่จำนวน ๐ - ๓ - ๔๐ ไร่ ดังนั้นเจ้าพนักงานที่ดินจึงทำหนังสือแจ้งผู้ร้อง และผู้คัดค้านทั้งในส่วนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและนายอำเภอที่เป็นผู้ดูแลที่ดินสาธารณะ และเจ้าของที่ดินเอกชน เพื่อมาทำการสอบสวนเปรียบเทียบประมวลกฎหมายที่ดินมาตรา ๖๐ ความว่า “ ในการออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ ถ้ามีผู้โต้แย้งสิทธิกัน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงานที่ดิน แล้วแต่กรณี มีอำนาจทำการสอบสวนเปรียบเทียบ ถ้าตกลงกันได้ก็ให้ดำเนินการไปตามที่ตกลง หากตกลงกันไม่ได้ ให้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดหรือเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสาขา มีอำนาจพิจารณาสั่งการไปตามที่เห็นสมควร

เมื่อเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดหรือเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสาขาสั่งประการใดแล้วให้แจ้งเป็นหนังสือต่อคู่กรณีเพื่อทราบ และให้ฝ่ายที่ไม่พอใจไปดำเนินการฟ้องต่อศาลภายในกำหนดหกสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่ง

ในกรณีที่ได้ฟ้องต่อศาลแล้ว ให้รอเรื่องไว้ เมื่อศาลได้พิพากษาหรือมีคำสั่งถึงที่สุดประการใด จึงให้ดำเนินการไปตามกรณี ถ้าไม่ฟ้องภายในกำหนด ก็ให้ดำเนินการไปตามที่เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดหรือเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสาขาสั่ง แล้วแต่กรณี”

เนื่องจากผู้ร้องได้ทำหนังสือแจ้งปฏิเสธไม่มาตามนัด เจ้าพนักงานที่ดินจึงถือว่าไม่สามารถตกลงกันได้ ซึ่งตามกฎหมายเจ้าพนักงานที่ดินต้องทำหนังสือแจ้งว่าไม่สามารถตกลงกันได้ และคู่กรณีต้องดำเนินการฟ้องศาลยุติธรรมภายใน ๙๐ วันนับแต่วันที่ยื่นคำร้อง แต่เมื่อครบกำหนดปรากฏว่าผู้ร้องไม่ได้ดำเนินการฟ้องศาล และผู้ร้องได้ร้องเรียนเรื่องนี้ไปยังกรมที่ดินด้วย ดังนั้น สำนักงานที่ดินจังหวัดพิษณุโลกจึงได้รายงานไปยังกรมที่ดินว่าได้ดำเนินการตามขั้นตอนกฎหมายครบถ้วน กรมที่ดินจึงยุติเรื่องดังกล่าวเมื่อวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๔ ซึ่งกรณีหากไม่มีการฟ้องศาลก็ต้องดำเนินการตามประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา ๖๑ กล่าวคือ สำนักงานที่ดินจังหวัดจะต้องดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงในแนวเขตที่ดินที่ทับซ้อนกันและรายงานไปยังกรมที่ดิน กรมที่ดินจะมีคำสั่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงทั้งหมด โดยมีเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดเป็นประธาน ฝ่ายปกครองเป็นกรรมการ นายกเทศมนตรีเทศบาลหรือนายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นกรรมการ ฝ่ายทะเบียนสำนักงานที่ดินจังหวัดสาขาในท้องที่นั้นๆ เป็นเลขานุการ เพื่อดำเนินการตรวจสอบเอกสารรวมถึงที่ดินแปลงข้างเคียง เมื่อได้ข้อเท็จจริงก็จะนำเสนอรายงานไปยังกรมที่ดินเพื่อพิจารณา สำหรับในกรณีเรื่องร้องเรียนนี้หากปรากฏว่าการออก น.ส.๓ ก. ของนางฉลอม จันทรประเสริฐ มีเนื้อที่ทับซ้อนที่ดินแปลงข้างเคียงจริง จะต้องดำเนินการเพิกถอนส่วนที่ทับซ้อนแล้วออกหลักฐานโฉนดที่ดินตามส่วนที่เหลือ หากผู้ร้องไม่เห็นด้วยหรือไม่พอใจผลการพิจารณา ก็สามารถดำเนินการฟ้องศาลปกครองได้ ซึ่งในที่สุดก็ต้องเข้าสู่กระบวนการทางศาลเช่นเดียวกัน

๒. กรณีการรังวัดออกโฉนดที่ดินเลขที่ ๖๒๖๑๔ จากหลักฐานหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓ ก.) เลขที่ ๑๙๐๕ ตำบลมะตอง อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก มีเนื้อที่จำนวน ๑๑ - ๑ - ๒๒ ไร่ นั้น กรมชลประทานได้สร้างคลองชลประทานตัดผ่าน จึงทำให้เหลือเนื้อที่ที่ดินจำนวน ๙ - ๓ - ๗๕ ไร่ ได้มีการรังวัดทั้งหมดรวมจำนวน ๒ ครั้ง ผลการรังวัดครั้งแรกปรากฏว่า มีเนื้อที่เพิ่มขึ้นเป็น ๑๐ - ๓ - ๙๕ ไร่ แต่ผู้ร้องไม่ลงชื่อในเอกสารการให้ถ้อยคำรังวัดการชี้แนวเขต การรังวัดครั้งที่สอง เจ้าของที่ดินแปลงข้างเคียงทางทิศใต้ได้ร้องคัดค้านว่า มีการรังวัดทับซ้อนที่ดิน จึงต้องเข้าสู่กระบวนการสอบสวนไกล่เกลี่ยตาม มาตรา ๖๙ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน อย่างไรก็ตาม โฉนดที่ดินดังกล่าวยังไม่สมบูรณ์ เนื่องจากผู้ร้องยังไม่ได้ลงชื่อในโฉนดที่ดิน เพราะมีความสงสัยเกี่ยวกับบริเวณแผนที่เพื่อการออกโฉนดที่ดินดังกล่าว โดยพบว่า หลักฐานหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) เดิมมีสำราลงสาธณประโยชน์ทางด้านทิศตะวันออกเพียงลำรางเดียวโดยปลายลำรางข้างหนึ่งชี้ไปทางทิศเหนือและปัจจุบันไม่มีสภาพเป็นลำรางสาธณประโยชน์แล้ว อีกทั้งทางด้านทิศเหนือติดคูน้ำชลประทาน (คลองไส้ไก่) หรือคลองการเกษตร แต่ผลการรังวัดกลับปรากฏว่า ทิศตะวันออกติดลำรางสาธณประโยชน์โดยปลายลำรางข้างหนึ่งชี้ไปทางทิศตะวันตก และทิศเหนือติดลำรางสาธณประโยชน์

การพิจารณา

เรื่องร้องเรียนนี้ ผู้ร้องได้ร้องเรียนขอความเป็นธรรมต่อคณะกรรมการการปกครองสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๔ เป็นผลให้กรรมการพ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

การดำเนินการของคณะกรรมการการปกครอง

สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔)

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๓ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๔ ที่ประชุมได้ลงมติตั้งคณะกรรมการการปกครอง ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๓๕ ประกอบข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๒ ซึ่งคณะกรรมการการปกครอง ได้ดำเนินการพิจารณาในเรื่องนี้ต่อเนื่องจากคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) ดังนี้

คณะกรรมการการปกครองพิจารณาเรื่องร้องนี้ เมื่อคราวประชุมวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ซึ่งคณะกรรมการการปกครองเห็นให้ดำเนินการ ดังนี้

๑) ควรรับเรื่องร้องเรียนของนางสาวชนิดา จันทร์ประเสริฐ ไว้ดำเนินการพิจารณาของคณะกรรมการการ

๒) ให้มีหนังสือถึงผู้ร้องเรียน คือ นางสาวชนิดา จันทร์ประเสริฐ เชิญเข้าร่วมประชุมกับคณะกรรมการการปกครอง เพื่อชี้แจงประเด็นที่สงสัย ตลอดจนทั้งข้อมูล ข้อเท็จจริง เพื่อการประกอบการพิจารณา

๓) ให้มีหนังสือถึงสำนักงานที่ดินจังหวัดพิษณุโลก เพื่อดำเนินการขอสรรพเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการดำเนินการรังวัดสอบเขตโฉนดที่ดินและการออกโฉนดที่ดินของผู้ร้องและโฉนดที่ดินข้างเคียง พร้อมทั้งเชิญเจ้าพนักงานที่ดิน และนายช่างรังวัดที่ดิน สำนักงานที่ดินจังหวัดพิษณุโลก เข้าร่วมประชุม เพื่อชี้แจงข้อมูล ข้อเท็จจริงที่เป็นประโยชน์ต่อการพิจารณา

๔) ที่ประชุมให้มีหนังสือถึงอธิบดีกรมที่ดิน เพื่อแจ้งมติที่ประชุมเกี่ยวกับการขอสรรพเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการรังวัดสอบเขตโฉนดที่ดินและการรังวัดออกโฉนดที่ดินของผู้ร้อง พร้อมทั้งเชิญเจ้าพนักงานที่ดิน และนายช่างรังวัดที่ดิน สำนักงานที่ดินจังหวัดพิษณุโลก เข้าร่วมประชุมเพื่อชี้แจงข้อมูล ข้อเท็จจริงประกอบการพิจารณา

การดำเนินการ

๑. สำนักงานที่ดินจังหวัดพิษณุโลก ได้มีหนังสือ ที่ พล ๐๐๑๙.๕.๒/๑๗๓๙๕ ลงวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๕๔ จัดส่งเอกสารเพื่อประกอบการพิจารณา

๒. คณะกรรมการการปกครอง ได้พิจารณาเรื่องร้องเรียนนี้ เมื่อคราวการประชุมวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๔ โดยเชิญบุคคล/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาร่วมประชุม ซึ่งจากการพิจารณาของคณะกรรมการการปกครอง เห็นควรมอบหมายให้นางพูนสุข ชัยกาญจนกิจ เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดพิษณุโลกดำเนินการ ดังนี้

๑) ตรวจสอบรายละเอียดที่ดินของนางสาวชนิดา จันทรประเสริฐ ผู้ร้อง แปลงโฉนดที่ดิน เลขที่ ๒๔๙๐๘ และแปลงที่ดินที่ผู้ร้องขอรังวัดออกโฉนดที่ดินจากหลักฐานหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) เลขที่ ๑๙๐๕ ตำบลมะตอง อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก ตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗ โดยขอให้ตรวจสอบและรายงานเริ่มตั้งแต่ความเป็นมาหรือการได้มาของที่ดิน ทั้งสองแปลงที่มาอยู่ในความครอบครองของนางฉลอม จันทรประเสริฐ มารดาของผู้ร้อง เรียงลำดับเหตุการณ์ตามขั้นตอน กระบวนการ จนกระทั่งมีการออกเป็นโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๔๙๐๘ และโฉนดที่ดินเลขที่ ๖๒๖๑๔

๒) ติดต่อบริษัทงานกับกรมประชาสัมพันธ์เพื่อขอเอกสารหลักฐานเดิมที่เกี่ยวข้องกับที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๔๙๐๘ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเอกสารหลักฐานที่นิคมสร้างตนเองทุ่งสามกรมประชาสัมพันธ์ได้จัดสรรที่ดินให้นางฉลอม จันทรประเสริฐ มารดาของผู้ร้อง จำนวน ๕ - ๒ - ๐ ไร่

๓) ขอให้นางพูนสุข ชัยกาญจนกิจ เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดพิษณุโลกกำชับเจ้าหน้าที่สำนักงานที่ดินจังหวัดพิษณุโลกและสาขา อำนวยความสะดวกและให้บริการแก่ผู้ร้องและประชาชนผู้มาเพื่อช่วยเหลือบรรเทาปัญหาความเดือดร้อนให้กับผู้ร้องอย่างเร่งด่วนต่อไป

อนึ่ง คณะกรรมการการปกครองได้มอบหมายให้ นายวิรัตน์ วิริยะพงษ์ รองประธานคณะกรรมการการปกครอง คนที่สอง และนายนาฬิกณ์ แก้วทอง ที่ปรึกษาคณะกรรมการการปกครอง เป็นผู้ประสานงานและติดตามผลความคืบหน้าการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนนี้

๓. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๘๓๙/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๔ ถึงเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดพิษณุโลก เพื่อให้ตรวจสอบรายละเอียดความเป็นมาหรือการได้มาของที่ดินทั้ง ๒ แปลง ก่อนมาอยู่ในความครอบครองของนางฉลอม จันทรประเสริฐ

มารดาของผู้ร้อง โดยเรียงลำดับเหตุการณ์ตามขั้นตอน กระบวนการ จนกระทั่งมีการออกเป็นโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๔๙๐๘ และโฉนดที่ดินเลขที่ ๖๖๖๑๔

๔. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๘๕๐/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๔ ถึงนางสาวชนิดา จันทร์ประเสริฐ เพื่อแจ้งผลการพิจารณาของคณะกรรมการการปกครอง

๕. สำนักงานที่ดินจังหวัดพิษณุโลก ได้มีหนังสือ ที่ พล ๐๐๑๙.๕.๒/๑๖๖๖๒ ลงวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๔ รายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงของสำนักงานที่ดินจังหวัดพิษณุโลก สาขาพรหมพิราม ตามผลการตรวจสอบเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับที่ดินทั้ง ๒ แปลง สรุปได้ ดังนี้

๑. โฉนดที่ดินเลขที่ ๒๔๙๐๘ อำเภอพรหมพิราม

๑) นางฉลอม จันทร์ประเสริฐ มารดาผู้ร้องได้นำเดินสำรวจออก น.ส. ๓ ก. โดยไม่ได้แจ้งการครอบครอง แต่ที่ดินเดิมมีหลักฐานเป็นหนังสือแสดงการทำประโยชน์ (น.ค. ๓) (พิเศษ) ป.๐๐๒๓๕ เนื้อที่ ๕ - ๒ - ๐๐ ไร่ ที่ดินเป็นที่นา ได้ออกเป็น น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๒๕๖๐ ตำบลมะตอง อำเภอพรหมพิราม เนื้อที่ประมาณ ๕ - ๑ - ๙๖ ไร่ เมื่อวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๒๙ และได้เปลี่ยนเป็นโฉนดที่ดินตามมาตรา ๕๘ ตีร แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน เป็นโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๔๙๐๘ อำเภอพรหมพิราม เนื้อที่ ๕ - ๑ - ๙๖ ไร่ เมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๔๐

๒) นางฉลอม จันทร์ประเสริฐ ตาย นางสาวชนิดา จันทร์ประเสริฐ บุตรสาวขอเป็นผู้จัดการมรดก และโอนมรดกเป็นชื่อนางสาวชนิดาฯ เมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๒ ต่อมานางสาวชนิดาฯ ได้ยื่นขอสอบเขตที่ดิน ตามคำขอเลขที่ ๘๙๒/๑๔๓/๕๒ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๒ ช่างรังวัดทำการรังวัดเมื่อวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ ได้เนื้อที่ ๑ - ๓ - ๔๙ ไร่ น้อยกว่าหลักฐานเดิม ๓ - ๒ - ๔๗ ไร่ นางสาวชนิดาฯ มีหนังสือลงวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๓ แจ้งว่าการรังวัดไม่ถูกต้อง และขอให้ช่างรังวัดออกไปทำการใหม่อีกครั้ง

๓) นางสาวชนิดา จันทร์ประเสริฐ ได้ขอให้ออกไปรังวัดสอบเขตโฉนดที่ดิน เลขที่ ๒๔๙๐๘ อำเภอพรหมพิราม ใหม่อีกครั้งหนึ่งโดยใช้คำขอเดิม คำขอที่ ๘๙๒/๑๔๓/๕๒ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๒ ช่างรังวัดได้ออกไปทำการรังวัดในวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๓ ตามที่นางสาวชนิดาฯ นำชี้ได้เนื้อที่ ๕ - ๒ - ๘๘ ไร่ การรังวัดครั้งนี้มีการคัดค้านว่า ได้รุกล้ำที่ดินของนางอัมพร อัครผล กับพวก ด้านทิศเหนือ มีหลักฐานโฉนดที่ดินเลขที่ ๕๓๔๑๓ อำเภอพรหมพิราม เนื้อที่ ๐-๓-๖๔ ไร่ ด้านทิศตะวันออกรุกรล้ำที่ดินของนางลูกชิ้น เจริญผล มีหลักฐานเป็นโฉนดที่ดินเลขที่ ๖๒๗๘๐ อำเภอพรหมพิราม เนื้อที่ ๑ - ๒ - ๕๓ ไร่ ด้านทิศเหนือ รุกล้ำทางสาธารณประโยชน์ เนื้อที่ ๐ - ๑ - ๗๑ ไร่ รุกล้ำลำรางสาธารณประโยชน์ เนื้อที่ ๐ - ๑ - ๔๖ ไร่ โดยตัวแทนนายอำเภอพรหมพิรามและตัวแทนองค์การบริหารส่วนตำบลมะตอง คัดค้านการรังวัดรายละเอียดปรากฏตามรูปแผนที่ ร.ว. ๙ ฉบับลงวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๓ การรังวัดครั้งนี้นางสาวชนิดาฯ ได้ขอยกเลิกเรื่องโดยอ้างว่าการรังวัดไม่ถูกต้องไม่ตรงตามความเป็นจริง

๔) นางสาวชนิดา จันทร์ประเสริฐ ได้ยื่นขอรังวัดสอบเขตโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๔๙๐๘ อำเภอพรหมพิราม ตามคำขอที่ ๓๔๘/๕๐/๕๔ ลงวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๔ โดยขอให้เปลี่ยนตัวช่างรังวัดคนใหม่ ซึ่งช่างรังวัดได้ออกไปทำการรังวัดเมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ตามที่นางสาวชนิดาฯ ได้นำชี้แนวเขตที่ดิน ได้เนื้อที่ ๔ ราย คือ ด้านทิศเหนือนางอัมพร อัครผล กับพวก ผู้ถือกรรมสิทธิ์โฉนดที่ดินเลขที่ ๕๓๔๑๓ อำเภอพรหมพิราม อ้างว่านำรังวัดรุกรล้ำเขตที่ดินจำนวน ๑ - ๑ - ๕๖ ไร่ และโฉนดที่ดินเลขที่ ๕๓๔๑๔

อ้างว่า นำรังวัดรูกกล้าเขตที่ดิน จำนวน ๒ - ๐ - ๙๒ ไร่ ด้านทิศตะวันตก นางลูกชิ้น เจริญผล ผู้ถือกรรมสิทธิ์ โฉนดที่ดินเลขที่ ๖๒๗๘๐ อำเภอพรหมพิราม อ้างว่า นำรังวัดรูกกล้าเขตที่ดิน เนื้อที่ ๐ - ๓ - ๔๐ ไร่ ด้านทิศเหนือ ผู้แทนนายอำเภอพรหมพิรามผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๒ ตำบลมะตอง คัดค้านอ้างว่านำรังวัดทับทางสาธารณประโยชน์ เนื้อที่ ๐ - ๑ - ๐๑ ไร่ นำรังวัดทับคูส่งน้ำสาธารณประโยชน์ เนื้อที่ ๐ - ๒ - ๒๖ ไร่ ตามรูปแผนที่ (ร.ว. ๙) ฉบับลงวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๔

๕) สำนักงานที่ดินจังหวัดพิษณุโลก สาขาพรหมพิราม ได้แจ้งให้ผู้ขอและผู้คัดค้าน ไปทำการสอบสวนใกล้เคียง ตามนัยมาตรา ๖๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗ เมื่อวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๕๔ ผู้คัดค้านไปพบเจ้าพนักงานที่ดินแต่นางสาวชนิดาฯ ไม่ได้ไปแต่มีหนังสือลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๔ แจ้งสรุปได้ว่า “สำหรับการที่ท่านเชิญให้ข้าพเจ้าไปดำเนินการสอบสวนใกล้เคียงในครั้งใหม่นี้ข้าพเจ้า ถือว่า เป็นการดำเนินการที่ไม่น่าจะชอบด้วยกระบวนการและวิธีการที่ชอบด้วยกฎหมาย เพราะเป็นการ ดำเนินการที่ซ้ำซ้อนและขาดความน่าเชื่อถือเป็นอย่างยิ่ง” ซึ่งเจ้าพนักงานที่ดินเห็นว่า เป็นกรณีที่เกิดถกกัน ไม่ได้ จึงได้แจ้งคู่กรณีไปฟ้องศาลภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้ง ตามนัยมาตรา ๖๙ ทวิ วรรคห้า แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗ ผลปรากฏว่าไม่ได้มีการยื่นฟ้องต่อศาลภายในกำหนด และ นางสาวชนิดา จันทรประเสริฐ ได้ร้องเรียนเรื่องการรังวัดสอบเขตดังกล่าวไปยังไปยังอธิบดีกรมที่ดิน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย คณะกรรมการการปกครอง ซึ่งต่อมาคณะกรรมการการปกครอง ได้มีการประชุมผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาเรื่องนี้ เมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๔ ที่ประชุมฯ เห็นชอบร่วมกัน ให้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดพิษณุโลก ดำเนินการตรวจสอบรายละเอียดที่ดินดังกล่าว

๖) สำนักงานที่ดินจังหวัดพิษณุโลก ได้แจ้งให้สำนักงานที่ดินจังหวัดพิษณุโลก สาขา พรหมพิราม ตรวจสอบและประสานงานกับนิคมสร้างตนเองทุ่งสามเกี่ยวกับการอนุญาตเข้าทำประโยชน์ ในแปลงที่ดินแล้ว ปรากฏว่านางฉลอม จันทรประเสริฐ ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินของนิคม ตามหนังสือแสดงการทำประโยชน์ทะเบียนเลขที่ ๕๑๙๓ เนื้อที่ ๕ - ๒ - ๐ ไร่ เมื่อวันที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๒๙ ทิศเหนือ จดที่ น.ส. ๓ ทิศใต้ จดที่ น.ส. ๓ ทิศตะวันออกจดเลขที่ดิน ๒๓๗ ทิศตะวันตกจดเลขที่ดิน ๑๒๓ (ไม่ได้ระบุชื่อว่าเป็นผู้ใด) เมื่อตรวจสอบสารบบ น.ส. ๓ ก. เลขที่ดิน ๒๕๖๐ ตำบลมะตอง อำเภอพรหมพิราม มีเนื้อที่ ๕ - ๑ - ๙๖ ไร่ ทิศเหนือ จดที่ น.ส. ๓ ของนายประเสริฐ มีเขียน ทิศใต้จดที่ น.ส. ๓ ของนางน้ำค้าง พรหมช่วย ทิศตะวันออกจด น.ส. ๓ ก. เลขที่ดิน ๒๓๗ ของนางมยุ แก้วลบ ทิศตะวันตก จด น.ส. ๓ ก. เลขที่ดิน ๑๒๓ ของนางวันยีน มีพูล ซึ่งเจ้าของที่ดินข้างเคียงทั้ง ๔ ด้านได้ลงนามรับรองเขตในวันที่ทำการวัดออก น.ส. ๓ ก. ครบถ้วนแล้ว

- ตรวจสอบที่ดินข้างเคียงด้านทิศเหนือ ซ่อนนายประเสริฐ มีเขียน ที่ดินแปลงนี้เดิม มีหลักฐานเป็น ส.ค. ๑ เลขที่ ๗๐ หมู่ ๒ ตำบลมะตอง มีชื่อนายเผื่อน สายทอง เป็นผู้แจ้งการครอบครอง ที่ดินเมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๔๙๘ มีเนื้อที่ ๓๐ - ๐ - ๐ ไร่ โดยแจ้งว่าทำประโยชน์มาตั้งแต่ปี ๒๔๗๐ ทิศเหนือจดนางเพี้ยมา ทิศใต้จดนายโหล่ ทิศตะวันออกจดป่า ทิศตะวันตกจดนายสำรองฯ นายเผื่อนขอออก น.ส. ๓ เลขที่ ๗๐ หมู่ที่ ๒ ตำบลมะตอง ได้เนื้อที่ ๕๔ - ๐ - ๐๙ ไร่ เมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๐ ทิศใต้ ซึ่งตาม ส.ค. ๑ แจ้งจดนายโหล่ เปลี่ยนเป็นจดทางสาธารณประโยชน์ ต่อมานายเผื่อนฯ ตาย นางเลี่ยม สายทอง บุตรรับมรดก เมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๒๑ และแบ่งแยกที่ดินออกเป็น ๓ แปลง เมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม

๒๕๒๑ แปลงแรกแบ่ง ทางด้านทิศเหนือ ให้นายนกเล็ก สายทองกับพวก ๖ คน (เป็นพี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกัน) แปลงที่ ๒ ด้านทิศใต้ แบ่งให้นายประเสริฐ มีเขียน เนื้อที่ ๑๓ - ๒ - ๓๖ ไร่ (นายประเสริฐฯ ขายให้นายสุเทพ ตราขึ้นต้อง เมื่อวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๓๖ นายสุเทพฯ ขออนุญาตที่ดินเลขที่ ๕๓๔๑๔ อำเภอพรหมพิราม ได้เนื้อที่ ๑๒ - ๒ - ๗๑ ไร่ ขายให้นายสุเทพ ตราขึ้นต้อง เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๓๖ นายสุเทพฯ ขออนุญาตที่ดินเป็นโฉนดที่ดินเลขที่ ๕๓๑๔๓ อำเภอพรหมพิราม มีเนื้อที่ ๒๕ - ๑ - ๕๑ ไร่ ต่อมานายสุเทพฯ ขายให้นายพายัพ อัครผล และนางอัมพร อัครผล เมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๒ ที่ดินแปลงที่ ๒ และแปลงคงเหลือนี้ทางด้านทิศใต้จดทางสาธารณประโยชน์คงเดิม

- ตรวจสอบข้างเคียงด้านทิศใต้ เดิมระบุจดนางน้ำค่าง พรหมช่วย ปัจจุบันระบุจดลำรางสาธารณประโยชน์ ต่อจากลำรางเป็นที่ดินของนางสาวชนิดาฯ ตามหลักฐาน น.ส.๓ ก. เลขที่ ๑๙๐๕ ตำบลมะตอง (แปลงที่ผู้ร้องขอรังวัดออกโฉนดที่ดิน) ซึ่งระบุข้างเคียง ด้านทิศเหนือจดลำรางสาธารณประโยชน์

- ตรวจสอบที่ดินข้างเคียงทางด้านทิศตะวันออก ชื่อนางมุข แก้วลบ ที่ดินแปลงนี้เดิมมีหลักฐาน น.ค. ๓ เลขที่ ๑๐๔๐ ออกให้เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๒๔ เนื้อที่ ๒๓ - ๐ - ๐๐ ไร่ นายข้า แก้วลบ (สามีของนางมุข แก้วลบ) ขออนุญาต น.ส.๓ ก. เลขที่ ๒๒๔๕ (เลขที่ดิน ๒๓๗) ตำบลมะตอง อำเภอพรหมพิราม เนื้อที่ ๑๗ - ๐ - ๗๐ ไร่ เมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๒๖ ต่อมาได้เปลี่ยน น.ส.๓ ก. เป็นโฉนดที่ดินเลขที่ ๖๒๗๘๐ อำเภอพรหมพิราม เนื้อที่ ๑๗ - ๑ - ๗๐ ไร่ เมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๑ นายข้า แก้วลบ ให้ที่ดินแก่นายเชษฐ แก้วลบ ซึ่งเป็นบุตร นายเชษฐฯ ให้ นางลูกชิ้น เจริญผล และนายประเมิน แก้วลบ เมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๓ ในการรังวัดครั้งนี้ได้เนื้อที่ ๑๕ - ๐ - ๗๔.๘ ไร่ น้อยกว่าเดิม ๒ - ๐ - ๙๕.๒ ไร่ ที่ดินด้านที่เดิมเคยติดกับนางฉลอม จันทรประเสริฐ (ด้านทิศตะวันตก) รังวัดใหม่เป็นติดลำรางสาธารณประโยชน์

- ตรวจสอบที่ดินข้างเคียงทางด้านทิศตะวันตก ของนางวันนิม มีพูล เดิมที่ดินแปลงนี้เป็นของนายสุบิน มีพูล (สามีของนางวันนิม) ตามหลักฐานหนังสือแสดงการทำประโยชน์ น.ค.๓ (พิเศษ) ทะเบียนเลขที่ ๓๑๗๔ มีเนื้อที่ ๔ - ๓ - ๕๐ ไร่ ได้นำเดินสำรวจออก น.ส.๓ ก. เลขที่ ๑๙๗๖ (เลขที่ดิน ๑๒๓) ตำบลมะตอง อำเภอพรหมพิราม มีเนื้อที่ ๔ - ๓ - ๕๐ ไร่ ต่อมา นายสุบินฯ ตาย นางวันนิมฯ และบุตรรับมรดกเมื่อวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๒๙ น.ส. ๓ ก. เปลี่ยนเป็นโฉนดที่ดินตามมาตรา ๕๘ ตรี เป็นโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๔๙๐๗ อำเภอพรหมพิราม เนื้อที่ ๔ - ๓ - ๕๐ ไร่ เมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๔๐ นางวันนิมฯ และบุตรชายที่ดินให้นายสุเทพ ตราขึ้นต้อง วันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๔๓ นายสุเทพฯ ขอรังวัดสอบเขต เมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๔๘ ได้เนื้อที่ ๕ - ๑ - ๘๗ ไร่ ที่ดินด้านทิศตะวันออก ซึ่งเดิมเคยติดกับที่ดินของนางฉลอม จันทรประเสริฐ ปัจจุบันติดคูส่งน้ำสาธารณประโยชน์

๒. ที่ดินตามหลักฐาน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๙๐๕ ตำบลมะตอง อำเภอพรหมพิราม

๑) ที่ดินแปลงนี้เดิมมีหลักฐานเป็น น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๗๕๙ ตำบลมะตอง มีชื่อ ๑. นางน้ำค่าง พรหมช่วย ๒. นางฉลอม จันทรประเสริฐ ๓. นางทองหล่อ จันทรนา เป็นเจ้าของร่วมกัน ได้มีการแบ่งกรรมสิทธิ์รวม เมื่อวันที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๒๔ ส่วนของนางฉลอม คือ น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๙๐๕ ตำบลมะตอง มีเนื้อที่ ๑๑ - ๑ - ๒๒ ไร่

๒) เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๒๕ นางฉลอม จันทรประเสริฐ ได้แบ่งขายที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๙๐๕ ตำบลมะตอง ให้กระทรวงการคลัง “PL.๑ - ๑ - ๑๐ L” เนื้อที่ ๑ - ๑ - ๔๗ ไร่ เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๒ คงเหลือเนื้อที่ ๙ - ๓ - ๗๕ ไร่ ต่อมานางฉลอมฯ ตาย นางสาวชนิดา จันทรประเสริฐ รับมรดกจดทะเบียนเมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๒

๓) ในวันเดียวกันนั้น นางสาวชนิดา จันทรประเสริฐ ได้ยื่นคำขอออกโฉนดที่ดินจำนวน ๒ แปลง เนื่องจากที่ดินมีคลองชลประทานตัดผ่าน (ส่วนที่แบ่งขายให้กระทรวงการคลัง) ตามคำขอที่ ๒๕๘/๑๘๓/๕๒ และคำขอ ๒๕๙/๑๘๔/๕๒ ช่างรังวัดได้ออกไปทำการรังวัดทำแผนที่และสอบสวนการทำประโยชน์ เมื่อวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ ผลการรังวัดแปลงที่ ๑ ตามใบไต่สวน หน้าสำรวจ ๕๒๕๗ เลขที่ดิน ๔๗๐ โฉนดที่ดินเลขที่ ๖๒๖๑๔ ได้เนื้อที่ ๑๐ - ๓ - ๐๓ ไร่ และแปลงที่ดิน ๒ ตามใบไต่สวน หน้าสำรวจ ๕๒๕๘ เลขที่ดิน ๔๗๑ เลขโฉนดที่ดิน ๖๒๖๑๕ ได้เนื้อที่ ๐ - ๐ - ๙๔ ไร่ รวม ๒ แปลง ได้เนื้อที่ ๑๐ - ๓ - ๙๗ ไร่ มากกว่าหลักฐานเดิม ๑ - ๐ - ๒๒ ไร่ (หลักฐาน น.ส.๓ ก. เดิมเนื้อที่ ๙ - ๓ - ๗๕ ไร่) ข้างเคียงทางด้านทิศเหนือติดคูส่งน้ำสาธารณประโยชน์และลำรางสาธารณประโยชน์ ทิศใต้ติดที่นายละมุง ปานอ่วม ทิศตะวันออกติดลำรางสาธารณประโยชน์และลำรางสาธารณประโยชน์ ทิศตะวันตกติดทางหลวงแผ่นดินสายพหลโยธิน - หนองตม (๑๒๗๕) ช่างรังวัดได้นำรูปแผนที่ในการรังวัดออกโฉนดที่ดินไปลงที่หมายในระวาง 5042 III 2488 มาตรา ๑:๔๐๐๐ แล้ว ปรากฏว่าไม่ทับที่ดินแปลงข้างเคียงหรือที่สาธารณประโยชน์แต่อย่างใด

๔) นางสาวชนิดา จันทรประเสริฐ ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๓ จำนวน ๒ ฉบับ ถึงเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดพิษณุโลก สาขาพหลโยธิน เรื่อง ขอยืนยันที่ดินแปลงข้างเคียงติดต่อกัน และเรื่องขอแก้ไขแผนที่โฉนดออกใหม่ของ น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๙๐๕ รายละเอียดคือ

๔.๑ เรื่อง ขอยืนยันที่ดินแปลงข้างเคียงติดต่อกัน ผู้ร้องแจ้งว่าที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๙๐๕ ด้านเหนือ จดคูน้ำชลประทาน (คลองไส้ไก่) และมีลำรางสาธารณประโยชน์ อยู่ทางทิศตะวันออกเท่านั้น และปลายข้างหนึ่งชี้ไปทางทิศเหนือไม่ใช่ทิศตะวันตก แน่นนอน ปัจจุบันไม่มีสภาพเป็นลำรางแล้ว

๔.๒ เรื่อง ขอแก้ไขแผนที่โฉนดออกใหม่ของ น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๙๐๕ ผู้ร้องได้ส่งภาพถ่ายคูน้ำชลประทานและคูน้ำสาธารณประโยชน์ ใบไต่สวน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๙๐๕ รูปแผนที่รวม ๗ ฉบับ และได้แจ้งข้อมูลที่ดินข้างเคียงว่า ทิศเหนือ จดคูน้ำชลประทาน (คลองไส้ไก่) หรือคลองการเกษตร ไม่ใช่ลำรางสาธารณประโยชน์ และทิศตะวันออก จดลำรางสาธารณประโยชน์ ปลายข้างหนึ่งของลำรางชี้ไปทางทิศเหนือ ไม่ใช่ชี้ไปทางทิศตะวันตก

๕) พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการประกาศแจกโฉนดที่ดินทั้ง ๒ แปลง ครบกำหนดสามสิบวันแล้ว ไม่มีผู้โต้แย้งคัดค้านแต่อย่างใด จึงได้เสนอเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดพิษณุโลก สาขาพหลโยธิน พิจารณาลงนามในโฉนดที่ดินเลขที่ ๖๒๖๑๔ และ ๖๒๖๑๕ หน้าสำรวจ ๕๒๕๗ และ ๕๒๕๘ ตามแบบพิมพ์หมายเลข ๕๒ - ๒๑๙๔๘๘ และ ๕๒ - ๖๙๔๖๒๔ จำนวน ๒ คู่ฉบับ โดยเจ้าพนักงานที่ดินได้ลงนามในโฉนดที่ดินทั้ง ๒ แปลง แล้ว เมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๓ และได้มีหนังสือที่ พล ๐๐๑๙.๐๕.๒/๙๙๒๘ ลงวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๓ แจ้งให้นางสาวชนิดา จันทรประเสริฐ ไปรับโฉนดที่ดินภายในสามสิบวันนับแต่วันที่

ได้รับแจ้ง แต่นางสาวชนิดาฯ ไม่ได้ติดต่อขอรับโฉนดที่ดินตามกำหนดแต่อย่างใด ต่อมานางสาวชนิดาฯ ได้ให้ถ้อยคำตามบันทึกถ้อยคำ (ท.ด. ๑๖) ลงวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ว่า แนวเขตที่นำรังวัดไว้ไม่ถูกต้อง และขอให้ช่างรังวัดนัดทำการรังวัดใหม่

๖) ช่างรังวัดได้นัดทำการรังวัดตรวจสอบใหม่โดยออกไปทำการรังวัดเมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ผลการรังวัดแปลงที่ ๑ เลขที่ดิน ๔๗๐ โฉนดที่ดินเลขที่ ๖๒๖๑๔ ได้น้ำที่ ๑๑ - ๓ - ๔๗ ไร่ และแปลงที่ ๒ เลขที่ดิน ๔๗๑ โฉนดที่ดินเลขที่ ๖๒๖๑๕ ไร่ โดยในวันทำการรังวัดเจ้าของที่ดินข้างเคียง เลขที่ดิน ๔๕๑ นายละมุน ปานอ่วม ได้คัดค้านแนวเขตโดยอ้างว่านางสาวชนิดาฯ นำรังวัดรุกล้ำที่ดินข้างต้น เนื้อที่ประมาณ ๐ - ๐ - ๑๗ ไร่ ตามบันทึกถ้อยคำ (ท.ด. ๑๖) ลงวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ผู้มีหน้าที่ดูแลรักษาต้นคูน้ำและลำรางสาธารณะประโยชน์ (อำเภอพรหมพิรามและองค์การบริหารส่วนตำบลมะตอง) ไม่ไปร่วมระวังชี้แนวเขตประกอบกับตามหลักฐาน น.ส. ๓ ก. เดิม ด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือ จดแจ้งเป็นลำราง แต่สภาพที่ดิน ปัจจุบันไม่มีลำรางซึ่งผู้ขอได้นำรังวัดรวมเข้าไปด้วย และที่ดินที่ผู้ขอนำรังวัดบางส่วนเนื้อที่ ประมาณ ๐ - ๐ - ๐๓ ไร่ มีการขุดเป็นลำรางสาธารณะประโยชน์รายละเอียดตามรูปแผนที่การรังวัดออกโฉนดที่ดิน (ร.ว. ๙) รังวัดวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๔

๗) จากการไม่มาร่วมระวังชี้และรับรองแนวเขตของผู้มีหน้าที่ดูแลรักษาที่สาธารณะประโยชน์ ประกอบกับที่ดินตามหลักฐาน น.ส.๓ ก. เดิม ด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือจดแจ้งเป็นลำราง ตามข้อ ๒.๖ สำนักงานที่ดินจังหวัดพิษณุโลก สาขาพรหมพิราม จึงได้มีหนังสือที่ พล ๐๐๑๙.๐๕.๓/๑๑๑๗๙ , ๑๑๑๘๐ ลงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ถึงอำเภอพรหมพิรามและองค์การบริหารส่วนตำบลมะตอง ได้มีหนังสือที่ พล ๗๕๓๐๓/๙๔๙ ลงวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๔ แจ้งว่า ไม่สามารถตรวจสอบได้เนื่องจากถูกน้ำท่วม ขณะนี้ยังไม่ได้รับแจ้งผลการตรวจสอบแต่อย่างใด สำนักงานที่ดินฯ จึงสอบถามความคืบหน้าอีกครั้ง ตามหนังสือที่ พล ๐๐๑๙.๐๕.๒/๑๖๔๕ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

๓. กรณีร้องเรียนรายนี้สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้ส่งเจ้าหน้าที่ออกไปตรวจสอบพื้นที่ร่วมกับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องของจังหวัดพิษณุโลก เมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ผลปรากฏว่า สภาพพื้นที่มีการครอบครองทำประโยชน์เป็นสัดส่วน โดยแต่ละแปลงมีทางสาธารณะประโยชน์ ลำรางคูน้ำ เป็นแนวแบ่งเขตการครอบครองอย่างชัดเจนและในวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ได้มีการประชุมพิจารณาเกี่ยวกับเรื่องนี้ ประกอบด้วยคณะเจ้าหน้าที่จากสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน เจ้าหน้าที่จากสำนักงานที่ดินจังหวัดพิษณุโลก และสำนักงานที่ดินจังหวัดพิษณุโลก สาขาพรหมพิราม ตัวแทนนายอำเภอพรหมพิราม และนางสาวชนิดา จันทร์ประเสริฐ ผู้ร้องเรียน เพื่อหาแนวทางแก้ไข สรุปผลการประชุมได้ดังนี้

๑) แปลงโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๔๙๐๘ อำเภอพรหมพิราม น่าจะมีความผิดพลาดในการออกเอกสารสิทธิ์ตั้งแต่ครั้งนิคมสร้างตนเองทุ่งสาม ซึ่งได้รับรองการทำประโยชน์ให้กับนางฉลอม จันทร์ประเสริฐ เนื้อที่ ๕ - ๒ - ๐ ไร่ เมื่อวันที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๒๙ และต่อมาเมื่อมานำทำการเดินสำรวจออก น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๒๕๖๐ ตำบลมะตอง อำเภอพรหมพิราม เมื่อวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๒๙ เนื้อที่ ๕ - ๑ - ๙๖ ไร่ จากการตรวจสอบเอกสารหลักฐานที่ดินของนางสาวชนิดาฯ และที่ดินข้างเคียงทุกด้านแล้ว ไม่มีเหตุอันควรสงสัยเกี่ยวกับการครอบครอง ยกเว้นด้านทิศเหนือ ซึ่งเดิมระบุที่ดินนายประเสริฐ มีเขียน แต่ที่ดินของนายประเสริฐ ซึ่งมีหลักฐานเป็น น.ส. ๓ ที่ออกสืบเนื่องจาก ส.ค. ๑ ที่แจ้งการครอบครองตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๙๘

และ น.ส. ๓ ที่ออกเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๐ ระบุข้างเคียง ด้านทิศใต้ติดทางสาธารณประโยชน์ สิทธิของ นายประเสริฐฯ เกิดก่อนสิทธิของนางฉลอมฯ จึงมีความเป็นไปได้ว่านางฉลอมฯ น่าจะนำที่ดินส่วนที่ระบุ เป็นทางสาธารณประโยชน์รวมเข้าไปใน น.ส.๓ ก. ของตนเอง ประกอบกับในปัจจุบันที่ดินแปลงนี้มีลำราง สาธารณประโยชน์ คู่งน้ำสาธารณประโยชน์ล้อมรอบ จึงทำให้เนื้อที่ผิดพลาดคลาดเคลื่อนไปจากหลักฐาน เดิมมาก แต่นางสาวชนิดาฯ ผู้รับมรดกจากนางฉลอมฯ ก็ตั้งข้อสังเกตว่าเหตุใดทางสาธารณประโยชน์ ทางด้านทิศเหนือจึงไม่ปรากฏในระวางรูปถ่ายทางอากาศและตามหลักฐาน น.ส. ๓ ของนายประเสริฐฯ มีเขียน ทางสาธารณประโยชน์มีอยู่เฉพาะที่ดินของตนเท่านั้น

นายสงัด ปัลลิว เจ้าหน้าทีสอบสวนผู้เชี่ยวชาญ รักษาการในตำแหน่งรองเลขาธิการ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน มีความเห็นว่า ควรให้อำเภอพรหมพิราม ตรวจสอบด้านที่ระบุเป็นทาง สาธารณประโยชน์ดังกล่าว ว่ามีมาตั้งแต่เมื่อใดและสภาพเป็นทางชั่วคราวหรือถาวรและมีการใช้ ประโยชน์ร่วมกันหรือไม่ อย่างไร ส่วนการที่นางสาวชนิดาฯ ตั้งข้อสังเกตว่าที่ดินข้างเคียงด้านทิศเหนือมีการ ออกโฉนดที่ดินได้เนื้อที่มากกว่าหลักฐานเดิมมาก และอาจนำเอาที่ดินของตนไปออกโฉนดรวมด้วยนั้น ไม่น่าจะเป็นไปได้ เพราะเจ้าของที่ดินจะนำรังวัดข้ามทางฯ ได้อย่างไร

๒) ที่ดินแปลงที่ขออนุญาตออกโฉนดจากหลักฐาน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๙๐๕ ตำบลมะตอง อำเภอพรหมพิราม ที่ประชุมมีความเห็นว่า การรังวัดเมื่อวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ พนักงานเจ้าหน้าที่ ได้รังวัดถูกต้องตามการครอบครองทำประโยชน์ และตรงตามสภาพความเป็นจริงในที่ดินแล้ว ผลการรังวัด ได้เนื้อที่มากกว่าหลักฐานเดิมกระบวนการออกโฉนดที่ดินได้ดำเนินการตามขั้นตอนของระเบียบและกฎหมาย ครบถ้วนแล้ว ผู้ขอน่าจะยอมรับในผลการออกโฉนดที่ดินทั้งสองแปลงให้เสร็จสิ้นเสีย เพื่อเป็นการยุติปัญหา ร้องเรียนในส่วนนี้

๖. นางสาวชนิดา จันทรประเสริฐ ได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๕ ถึง คณะกรรมการการปกครอง เพื่อขอทราบผลการดำเนินงานของคณะกรรมการการปกครอง

๗. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุดที่ ๕๐๐๔/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ถึงนางสาวชนิดา จันทรประเสริฐ เพื่อแจ้งผลความคืบหน้าของการดำเนินงานของ สำนักงานที่ดินจังหวัดพิษณุโลกตามข้อ ๕

๘. นางสาวชนิดา จันทรประเสริฐ ได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ถึง คณะกรรมการการปกครอง เพื่อแจ้งการรับทราบผลการดำเนินงานของสำนักงานที่ดินจังหวัดพิษณุโลก พร้อมโต้แย้งข้อเท็จจริงว่าการดำเนินงานของสำนักงานที่ดินจังหวัดพิษณุโลกเป็นการรับฟังข้อมูล ข้อเท็จจริง ฝ่ายเดียว

๙. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๕๓๑๙/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ถึงจังหวัดพิษณุโลก เพื่อขอให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้ว รายงานให้คณะกรรมการ การปกครองทราบ ในประเด็นที่นางสาวชนิดา จันทรประเสริฐ โต้แย้งข้อเท็จจริงว่าการดำเนินงานของ สำนักงานที่ดินจังหวัดพิษณุโลกเป็นการรับฟังข้อมูลข้อเท็จจริงฝ่ายเดียว

๑๐. นางสาวชนิดา จันทร์ประเสริฐ ได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๕๕ ถึง คณะกรรมการการปกครอง เพื่อชี้แจงข้อเท็จจริงเพิ่มเติม ว่าการรังวัดออกโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๔๙๐๘ ตำบลมะตอง อำเภอพรมพิตาม จังหวัดพิษณุโลก ไม่ถูกต้องและไม่ตรงต่อความเป็นจริง

๑๑. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุดที่ ๗๓๕๐/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๕ ถึงจังหวัดพิษณุโลก เพื่อขอเร่งรัดติดตามผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้ว รายงานให้ คณะกรรมการการปกครองทราบ

๑๒. สำนักงานที่ดินจังหวัดพิษณุโลก ได้มีหนังสือ ที่ พล ๐๐๑๙.๕.๒/๑๖๖๖๒ ลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๕ รายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงของสำนักงานที่ดินจังหวัดพิษณุโลก สาขาพรมพิตาม ตามผลการตรวจสอบเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับที่ดินทั้ง ๒ แปลง สรุปได้ ดังนี้

๑. ผู้ร้องเรียนเคยไปยื่นคำขอรังวัดสอบเขตที่ดินตามหลักฐานโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๔๙๐๘ อำเภอพรมพิตาม จังหวัดพิษณุโลก เมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๒ แต่ได้ขอยกเลิกคำขอเมื่อวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ เนื่องจากผลการรังวัดได้เนื้อที่น้อยกว่าเดิมมาก

๒. เมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๔ ผู้ร้องได้ไปยื่นคำขอรังวัดสอบเขตที่ดินแปลงเดิมอีกครั้งหนึ่งผลการรังวัดได้เนื้อที่ ๖ - ๒ - ๓๘ ไร่ มากกว่าหลักฐานเดิม ๑ - ๐ - ๔๒ ไร่ ในวันทำการรังวัด มีผู้คัดค้านการรังวัดรายละเอียดปรากฏตามรูปแผนที่พิพาท ที่ส่งมาพร้อมนี้ จำนวน ๔ ราย ดังนี้

๑) นายพยับ อัครผล และนางอัมพร อัครผล เจ้าของโฉนดที่ดินเลขที่ ๕๓๔๑๓ ตำบลมะตอง อำเภอพรมพิตาม คัดค้านว่าผู้ขอารังวัดทับที่ดินของตน เนื้อที่ ๑ - ๑ - ๕๖ ไร่

๒) นางอัมพร อัครผล เจ้าของโฉนดที่ดินเลขที่ ๖๓๔๑๔ ตำบลมะตอง อำเภอพรมพิตาม คัดค้านว่าผู้ขอารังวัดทับที่ดินของตน เนื้อที่ ๒ - ๐ - ๙๒ ไร่

๓) นางลูกชิ้น เจริญผล เจ้าของโฉนดที่ดินเลขที่ ๖๖๗๘๐ ตำบลมะตอง อำเภอพรมพิตาม คัดค้านว่าผู้ขอารังวัดทับที่ดินของตน เนื้อที่ ๐ - ๓ - ๔๐ ไร่

๔) ผู้ปกครองท้องที่ ผู้ใหญ่บ้านที่ ๒ ตำบลมะตอง อำเภอพรมพิตาม คัดค้านว่าผู้ขอารังวัดทับทางสาธารณประโยชน์ เนื้อที่ ๐ - ๑ - ๐๑ ไร่ และทับคูส่งน้ำสาธารณประโยชน์ เนื้อที่ ๐ - ๒ - ๒๖ ไร่

๓. สำนักงานที่ดินจังหวัดพิษณุโลก สาขาพรมพิตาม ได้พิจารณาสอบสวนใกล้เคียง ตามมาตรา ๖๙ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗ เมื่อวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๔ ฝ่ายผู้คัดค้านไปพบ เจ้าพนักงานที่ดินเพียงฝ่ายเดียว ส่วนนางสาวชนิดา จันทร์ประเสริฐ ผู้ขอารังวัดสอบเขตรับทราบแล้ว ไม่ไปพบ ตามนัด แต่ยื่นเป็นหนังสือฉบับลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๔ ว่าการสอบสวนใกล้เคียง เป็นการดำเนินการ ที่ไม่ชอบด้วยกระบวนการและวิธีการที่ชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งสำนักงานที่ดินจังหวัดพิษณุโลก สาขาพรมพิตาม มีความเห็นว่า การสอบสวนใกล้เคียงถือว่าคู่กรณีไม่สามารถตกลงกันได้ ต้องให้คู่กรณีไปฟ้องต่อศาล ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง ถ้าไม่มีการฟ้องภายในกำหนดดังกล่าวให้ถือว่าผู้ขอไม่ประสงค์จะสอบ เขตโฉนดที่ดินแปลงนี้อีกต่อไป และสำนักงานที่ดินจังหวัดพิษณุโลก สาขาพรมพิตาม ก็ได้ดำเนินการ ตามขั้นตอนของระเบียบและกฎหมายครบถ้วนแล้ว

๔. วันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๔ นางชนิดา จันทรประเสริฐ ได้ร้องเรียนต่ออธิบดีกรมที่ดิน ผ่านเว็บไซต์ “ศูนย์ดำรงธรรมที่ดิน” ในกรณีเดียวกัน ตามหนังสือกรมที่ดิน ที่ มท ๐๕๐๑.๓/๑๖๒๗๑ ลงวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๔ และจังหวัดพิษณุโลกได้มีหนังสือ ด่วนมาก ที่ พล ๐๐๑๙.๕.๒/๑๑๗๙๖ ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๔ และหนังสือที่ พล ๐๐๑๙.๕.๒/๑๖๐๖๓ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๔ รายงานผลการดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงและการดำเนินการของสำนักงานที่ดินจังหวัดพิษณุโลก สาขา พรหมพิราม ให้กรมที่ดินทราบ

๕. กรมที่ดิน ได้มีหนังสือ ที่ มท ๐๕๐๑.๓/๒๙๒๙๕ ลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๔ แจ้งว่า ตามที่สำนักงานที่ดินจังหวัดพิษณุโลก สาขาพรหมพิราม ได้นัดคู่กรณีเพื่อดำเนินการสอบสวนไกล่เกลี่ย ตามมาตรา ๖๙ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗ ปรากฏว่า ฝ่ายผู้คัดค้านไปพบเจ้าหน้าที่ เพียงฝ่ายเดียว ส่วนผู้ร้องรับทราบนัดหมายแล้วไม่ไปพบเจ้าหน้าที่ แต่ได้ยื่นเป็นหนังสือแทน ซึ่งสำนักงานที่ดิน จังหวัดพิษณุโลก สาขาพรหมพิราม มีความเห็นว่า การสอบสวนไกล่เกลี่ยถือว่าคู่กรณีไม่สามารถตกลงกันได้ ต้องให้คู่กรณีไปฟ้องต่อศาลภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง ถ้าไม่มีการฟ้องภายในกำหนดดังกล่าว ให้ถือว่าผู้ขอไม่ประสงค์จะสอบเขตโฉนดที่ดินอีกต่อไป และจังหวัดพิษณุโลกพิจารณาเห็นว่า เจ้าหน้าที่ ได้ดำเนินการตามระเบียบและกฎหมายครบถ้วนแล้ว ไม่มีการผิดที่จะต้องพิจารณาดำเนินการอีกแต่อย่างใด เห็นควรยุติเรื่อง และได้มีหนังสือแจ้งให้ผู้ร้องทราบด้วยแล้ว ซึ่งกรมที่ดินเห็นชอบด้วยและได้พิจารณายุติ เรื่องร้องเรียนดังกล่าว และจำหน่ายออกจากบัญชีเรื่องร้องเรียน

๖. กรมที่ดิน ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๕๐๑.๓/๓๒๓๑๒ ลงวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๔ แจ้งว่า ตามที่ได้แจ้งให้จังหวัดจำหน่ายบัญชีเรื่องเรียน ราย นางสาวชนิดา จันทรประเสริฐ ร้องเรียน ต่ออธิบดีกรมที่ดิน นั้น บัดนี้ กระทรวงมหาดไทยได้มีหนังสือ ที่ มท ๐๑๐๑/๖๕๖๗ ลงวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ แจ้งให้กรมที่ดินพิจารณาดำเนินการในกรณีเดียวกัน และคณะกรรมการการปกครองได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๖๑๙/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ขอสรรพเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการรังวัด สอบเขตโฉนดที่ดินและการรังวัดเพื่อออกโฉนดที่ดินของผู้ร้องเพิ่มเติมอีก ๑ แปลง ตลอดจนการดำเนินการ ออกโฉนดที่ดินข้างเคียงเพื่อใช้ประกอบการพิจารณา

๗. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ที่ ๖๒๐/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ แจ้งให้สำนักงานที่ดินจังหวัดพิษณุโลก จัดส่งสรรพเอกสารหลักฐานของนางสาวชนิดา จันทรประเสริฐ และโฉนดที่ดินแปลงข้างเคียง พร้อมกับขอให้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดพิษณุโลก และ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุมร่วมกับคณะกรรมการ เมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๔ ที่ประชุมมีมติให้ เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดพิษณุโลก ดำเนินการตรวจสอบรายละเอียดที่ดินของนางสาวชนิดาฯ แปลงโฉนด ที่ดินเลขที่ ๒๔๙๐๘ และแปลงที่ดินที่ผู้ร้องขอรังวัดออกโฉนดที่ดินจากหลักฐาน น.ส. ๓ ก เลขที่ ๑๙๐๕ ตำบลมะตอง อำเภอพรหมพิราม พร้อมกับให้ประสานงานกับกรมประชาสัมพันธ์เพื่อขอเอกสารหลักฐาน เดิมที่เกี่ยวข้องกับที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๔๙๐๘ และรายงานผลให้คณะกรรมการทราบ

๘. สำนักงานที่ดินจังหวัดพิษณุโลกได้รายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงต่อ คณะกรรมการและอธิบดีกรมที่ดิน ตามหนังสือที่ พล ๐๐๑๙.๕.๒/๘๖๒๔,๘๔๔๙ ลงวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ดังนี้

๑) สำนักงานที่ดินจังหวัดพิษณุโลกได้แจ้งให้สำนักงานที่ดินจังหวัดพิษณุโลก สาขาพรหมพิรามตรวจสอบและประสานงานกับนิคมสร้างตนเองทุ่งสานเกี่ยวกับการอนุญาตเข้าทำประโยชน์ในแปลงที่ดินแล้วปรากฏว่านางฉลอม จันทรประเสริฐ ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินของนิคมสร้างตนเองทุ่งสาน ตามหนังสือแสดงการทำประโยชน์ทะเบียนเลขที่ ๕๑๙๓ เนื้อที่ ๒ - ๕ - ๐ ไร่ เมื่อวันที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๒๙ ทิศเหนือ จด น.ส. ๓ ทิศใต้ จดที่ น.ส. ๓ ทิศตะวันออกจดเลขที่ดิน ๒๓๗ (ไม่ได้ระบุชื่อว่าเป็นผู้ใด) เมื่อตรวจสอบสารบบ น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๒๕๖๐ ตำบลมะตอง อำเภอพรหมพิราม มีเนื้อที่ ๕ - ๑ - ๙๖ ไร่ ทิศเหนือ จดที่ น.ส. ๓ ของนายประเสริฐ มีเขียน ทิศใต้จดที่ น.ส. ๓ ของนางน้าค่าง พรหมช่วย ทิศตะวันออกจด น.ส. ๓ ก. เลขที่ดิน ๒๓๗ ของนางมุก แก้วลบ ทิศตะวันตกจด น.ส. ๓ ก. เลขที่ดิน ๑๒๓ ของนางวันยนิ มีพูล ซึ่งเจ้าของที่ดิน ข้างเคียงทั้ง ๔ ด้านได้ลงนามรับรองเขตในวันที่ทำการวัดออก น.ส. ๓ ก. ครบถ้วนแล้ว

- ตรวจสอบที่ดินข้างเคียงด้านทิศเหนือ ซื่อนายประเสริฐ มีเขียน ที่ดินแปลงนี้เดิมมีหลักฐานเป็น ส.ค. ๑ เลขที่ ๗๐ หมู่ ๒ ตำบลมะตอง มีชื่อนายเพื่อน สายทอง เป็นผู้แจ้งการครอบครองที่ดินเมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๔๘๘ มีเนื้อ ๓๐ - ๐ - ๐ ไร่ โดยแจ้งว่าทำประโยชน์มาตั้งแต่ปี ๒๔๗๐ ทิศเหนือจดนางเพี้ยมา ทิศใต้จดนายโหล่ ทิศตะวันออกจดป่า ทิศตะวันตกจดนายสำรองฯ นายเพื่อนฯ ขออนุญาต น.ส. ๓ เลขที่ ๗๐ หมู่ที่ ๒ ตำบลมะตอง ได้เนื้อที่ ๕๔ - ๐ - ๐๙ ไร่ เมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๐ ทิศใต้ซึ่งตาม ส.ค. ๑ แจ้งจดนายโหล่ เปลี่ยนเป็นจดทางสาธารณประโยชน์ ต่อมานายเพื่อนฯ ตาย นางเลี่ยม สายทอง บุตรรับมรดก เมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๒๑ และแบ่งแยกที่ดินออกเป็น ๓ แปลง เมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๒๑ แปลงแรกแบ่งทางด้านทิศเหนือให้นายนกลีกร์ สายทองกับพวก ๖ คน (เป็นพี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกัน) แปลงที่ ๒ ด้านทิศใต้ แบ่งให้นายประเสริฐ มีเขียน เนื้อที่ ๑๒ - ๒ - ๓๖ ไร่ (นายประเสริฐฯ ขายให้นายสุเทพ ทรายขึ้นต้อง เมื่อวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๓๖ นายสุเทพฯ ขออนุญาตที่ดินเลขที่ ๕๓๔๑๔ อำเภอพรหมพิราม ได้เนื้อที่ ๑๒ - ๒ - ๒๖ ไร่ เมื่อวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๔๙ และขายให้นางอัมพร อัครผล เมื่อวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๑) แปลงที่ ๓ (แปลงคงเหลือ) ซึ่งเป็นของนางเลี่ยมฯ มีเนื้อที่ ๒๓ - ๒ - ๗๑ ไร่ ขายให้นายสุเทพ ทรายขึ้นต้อง เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๓๖ นายสุเทพฯ ขออนุญาตที่ดินเป็นโฉนดที่ดินเลขที่ ๕๓๑๔๓ อำเภอพรหมพิราม มีเนื้อที่ ๒๕ - ๑ - ๕๑ ไร่ ต่อมานายสุเทพฯ ขายให้นายพยับ อัครผล นางอัมพร อัครผล เมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๒ ที่ดินแปลงที่ ๒ และแปลงคงเหลือนี้ทางด้านทิศใต้จดทางสาธารณประโยชน์คงเดิม

- ตรวจสอบข้างเคียงด้านทิศใต้ เดิมระบุจดนางน้าค่าง พรหมช่วย ปัจจุบันระบุจดลำรางสาธารณประโยชน์ ต่อจากลำรางเป็นที่ดินของนางสาวชนิดาฯ ตามหลักฐาน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๙๐๕ ตำบลมะตอง (แปลงที่ผู้ร้องยื่นขอรังวัดออกโฉนดที่ดิน) ซึ่งระบุข้างเคียง ด้านทิศเหนือจดลำรางสาธารณประโยชน์ไว้

- ตรวจสอบที่ดินข้างเคียงด้านทิศตะวันออก ซ่อนางมุข แก้วลบ ที่ดินแปลงนี้เดิมมีหลักฐาน น.ค. ๓ เลขที่ ๑๐๔๐ ออกให้เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๒๔ เนื้อที่ ๒๓ - ๐ - ๐๐ ไร่ นายข้า แก้วลบ (สามีของนางมุข แก้วลบ) ขอกออก น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๒๒๔๕ (เลขที่ ๒๓๗) ตำบลมะต้อง อำเภอพรหมพิราม เนื้อที่ ๑๗ - ๑ - ๗๐ ไร่ เมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๒๖ ต่อมาได้เปลี่ยน น.ส. ๓ ก. เป็นโฉนดที่ดินเลขที่ ๖๖๗๘๐ อำเภอพรหมพิราม เนื้อที่ ๑๗ - ๑ - ๗๐ ไร่ เมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๑ นายข้า แก้วลบ ให้ที่ดินแก่นายเชษฐ แก้วลบ ซึ่งเป็นบุตร นายเชษฐา ให้ นางลูกชิ้น เจริญผล และนายประเมิน แก้วลบ พี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกัน เข้าถือกรรมสิทธิ์รวมและขอรังวัดสอบเขตและแบ่งกรรมสิทธิ์รวม เมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๓ ในการรังวัดครั้งนี้ได้เนื้อที่ ๑๕ - ๐ - ๗๔๘ ไร่ น้อยกว่าเดิม ๒ - ๐ - ๙๕.๒ ไร่ ที่ดินด้านเดิมที่เคยติดกับนางฉลอม จันทรประเสริฐ (ด้านทิศตะวันออก) รังวัดใหม่เป็นติดลำรางสาธารณประโยชน์

- ตรวจสอบที่ดินข้างเคียงทางด้านทิศตะวันตก ของนางวันยนิ มีพูล เดิมที่ดินแปลงนี้เป็นของนายสุบิน มีพูล (สามีของนางวันยนิ) ตามหลักฐานหนังสือแสดงการทำประโยชน์ น.ค. ๓ (พิเศษ) ทะเบียนเลขที่ ๓๑๗๔ มีเนื้อที่ ๔ - ๓ - ๕๐ ไร่ ได้นำเดินสำรวจออก น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๙๗๖ (เลขที่ดิน ๑๒๓) ตำบลมะต้อง อำเภอพรหมพิราม มีเนื้อที่ ๔-๓-๕๐ ไร่ ต่อมานายสุบินฯ ตาย นางวันยนิฯ และบุตรรับมรดกเมื่อวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๒๙ น.ส. ๓ ก. เปลี่ยนเป็นโฉนดที่ดินตามมาตรา ๕๘ ตริ เป็นโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๔๙๐๗ อำเภอพรหมพิราม เนื้อที่ ๔ - ๓ - ๕๐ ไร่ เมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๔๐ นางวันยนิฯ และบุตรชายที่ดินให้นายสุเทพ ตาชื่นตอง วันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๔๓ นายสุเทพฯ ขอรังวัดสอบเขต เมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๔๘ ได้เนื้อที่ ๕ - ๑ - ๘๗ ไร่ ที่ดินด้านทิศตะวันออกซึ่งเดิมเคยติดกับที่ดินของนางฉลอม จันทรประเสริฐ ปัจจุบันติดคูส่งน้ำสาธารณประโยชน์

๒) การตรวจสอบแปลงที่ผู้ร้องขอรังวัดออกโฉนดที่ดิน จากหลักฐานหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) เลขที่ ๑๙๐๕ ตำบลมะต้อง อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก เนื้อที่ ๙ - ๓ - ๗๕ ไร่ ผลการรังวัดแบ่งออกเป็น ๒ แปลง เนื่องจากมีคลองชลประทานฯตัดผ่านแปลงที่ ๑ เนื้อที่ ๑๑ - ๓ - ๔๗ ไร่ แปลงที่ ๒ เนื้อที่ ๐ - ๐ - ๙๔ ไร่ รวมเนื้อที่ ๑๒ - ๐ - ๔๑ ไร่ มากกว่าเดิม ๒ - ๐ - ๖๖ ไร่

๓) นางสาวชนิดา จันทรประเสริฐ ได้ร้องเรียนต่อสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ในกรณีเดียวกัน สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้มีหนังสือ ด่วนที่สุดที่ ผผ. ๑๐/๓๐๗ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๕ แจ้งว่า ได้มอบหมายให้นายสัจด์ ปิถวี เจ้าหน้าที่สอบสวนผู้เชี่ยวชาญ รักษาการในตำแหน่งรองเลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน นายพิษณุพร ยะลา เจ้าหน้าที่สอบสวนอาวุโสระดับสูง และคณะรวม ๔ คนเดินทางมาตรวจสอบข้อเท็จจริงในพื้นที่เมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๕ และร่วมประชุมพิจารณาแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนดังกล่าว ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้ ณ ห้องประชุมศาลากลางจังหวัดพิษณุโลก เมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๕ โดยมีนางสาวชนิดา จันทรประเสริฐ พร้อมญาติจำนวนหนึ่งเข้าร่วมและชี้แจงข้อเท็จจริงต่อที่ประชุมด้วย จากการประชุมดังกล่าว สรุปว่า

“การออกไปตรวจสอบพื้นที่ของคณะผู้ตรวจการแผ่นดินร่วมกับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องของจังหวัดพิษณุโลก เมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๕ เห็นว่าสภาพพื้นที่ที่มีการครอบครองทำประโยชน์เป็นสัดส่วนโดยแต่ละแปลงมีทางสาธารณประโยชน์ ลำราง คูน้ำ เป็นแนวแบ่งเขตการครอบครองอย่างชัดเจน ที่ดินโฉนดเลขที่ ๒๔๙๐๘ อำเภอพรหมพิราม น่าจะมีความผิดพลาดในการออกเอกสารสิทธิ์ตั้งแต่ครั้งนั้นคัมสร้างตนเองทุ่งสาน ซึ่งได้รับรองการทำประโยชน์ให้กับนางฉลอม จันทรประเสริฐ เนื้อที่ ๕ - ๒ - ๐ ไร่ เมื่อวันที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๒๙ และต่อมาเมื่อมานำทำการเดินสำรวจออก น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๒๕๖๐ ตำบลมะตอง อำเภอพรหมพิราม เมื่อวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๒๙ เนื้อที่ ๕ - ๑ - ๙๖ ไร่ จากการตรวจสอบเอกสารหลักฐานที่ดินของนางสาวชนิดาฯ และที่ดินข้างเคียงทุกด้านแล้ว ไม่มีเหตุอันควรสงสัยเกี่ยวกับการครอบครอง ยกเว้นด้านทิศเหนือ ซึ่งเดิมระบุที่ดิน นายประเสริฐ มีเขียน แต่ที่ดินของนายประเสริฐฯ ซึ่งมีหลักฐานเป็น น.ส. ๓ ที่ออกสืบเนื่องจาก ส.ค. ๑ ที่แจ้งการครอบครองตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๙๘ และ น.ส. ๓ ออกเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๑ ระบุข้างเคียงด้านทิศใต้ติดทางสาธารณประโยชน์ สิทธิของนายประเสริฐฯ เกิดก่อนสิทธิของนายฉลอมฯ จึงมีความเป็นไปได้ว่านางฉลอมฯจะนำที่ดินส่วนที่ระบุเป็นทางสาธารณประโยชน์รวมเข้าไปใน น.ส. ๓ ก.ของตนเองประกอบกับในปัจจุบันที่ดินแปลงนี้มีลำรางสาธารณประโยชน์คูส่งน้ำสาธารณประโยชน์ ล้อมรอบ จึงทำให้เนื้อที่ผิดพลาดคลาดเคลื่อนไปจากหลักฐานเดิมมาก แต่นางสาวชนิดาฯ ผู้รับมรดกจากนางฉลอมฯ ก็ตั้งข้อสังเกตว่าเหตุใดทางสาธารณประโยชน์ทางด้านทิศเหนือจึงไม่ปรากฏในระวางรูปถ่ายทางอากาศและตามหลักฐาน น.ส. ๓ ทางสาธารณประโยชน์มีอยู่เฉพาะที่ดินของตนเท่านั้น เป็นไปได้หรือไม่ว่าการที่ดินข้างเคียงด้านทิศเหนือมีการออกโฉนดที่ดินได้เนื้อที่มากกว่าหลักฐานเดิมมาก อาจนำเอาที่ดินของตนไปออกโฉนดรวมด้วยซึ่งที่ประชุมเห็นว่าไม่น่าจะเป็นไปได้เพราะระหว่างที่ดินทั้ง ๒ แปลงนี้ มีคูส่งน้ำและทางสาธารณประโยชน์คั่นอยู่

มติที่ประชุม เพื่อให้การแก้ไขปัญหาได้สำเร็จลุล่วง ขอให้อำเภอพรหมพิรามดำเนินการตรวจสอบด้านทิศใต้ของโฉนดที่ดินเลขที่ ๕๓๔๑๓ อำเภอพรหมพิราม ของนายพ่าย อัครผลกับพวก ที่ระบุเป็นทางสาธารณประโยชน์ ว่ามีมาตั้งแต่เมื่อใด และสภาพเป็นทางชั่วคราวหรือถาวร และมีการใช้ประโยชน์ร่วมกัน หรือไม่ อย่างไร

สำหรับที่ดินแปลงที่ขออนุญาตจากโฉนดที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๙๐๕ ตำบลมะตอง อำเภอพรหมพิราม เห็นว่า การรังวัดเมื่อวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ พนักงานเจ้าหน้าที่ได้รังวัดถูกต้องตรงตามการครอบครองทำประโยชน์ และตรงตามสภาพความเป็นจริงในที่ดินแล้ว ผลการรังวัดได้เนื้อที่มากกว่าหลักฐานเดิมกระบวนการออกโฉนดที่ดินได้ดำเนินการตามขั้นตอนของระเบียบและกฎหมายครบถ้วนแล้ว ผู้ขอควรยอมรับในผลการออกโฉนดและรับโฉนดที่ดินทั้งสองแปลงให้เสร็จสิ้นเสียเพื่อเป็นการยุติปัญหาร้องเรียนในส่วนนี้

เมื่ออำเภอพรหมพิรามตรวจสอบเรื่องทางสาธารณะ ผลออกมาเป็นประการใดแล้วจะได้พิจารณาดำเนินการตามระเบียบและกฎหมายต่อไป

๔) ปัจจุบันเรื่องอยู่ระหว่างอำเภอพรหมพิรามดำเนินการตรวจสอบทางสาธารณประโยชน์และจังหวัดพิษณุโลก ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ พล ๐๐๑๙.๕.๒/๑๑๗๕๓ ลงวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ถึงอำเภอพรหมพิราม เพื่อขอทราบผลการดำเนินการตามมติที่ประชุมแล้ว

จังหวัดพิษณุโลกได้พิจารณาแล้ว กรณีร้องเรียนรายนี้ เป็นเรื่องการโต้แย้งสิทธิในที่ดิน แต่ผู้ร้องไม่ยอมเข้าสู่กระบวนการตามขั้นตอนของระเบียบกฎหมาย หรือนำเรื่องเข้าสู่กระบวนการพิจารณาของศาลในส่วนของผู้ว่าราชการจังหวัดที่สำนักงานที่ดินได้ดำเนินการตามขั้นตอนของระเบียบกฎหมายครบถ้วน โดยได้รังวัดถูกต้องตามการครอบครองทำประโยชน์ ตามสภาพเป็นจริงในที่ดิน ซึ่งแต่ละรายได้ครอบครองทำประโยชน์เป็นสัดส่วนมีทางสาธารณประโยชน์ ลำราง คูน้ำ เป็นแนวเขตการครอบครองอย่างชัดเจน ที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๔๙๐๘ อำเภอพรหมพิราม น่าเชื่อว่าออกผิดพลาดตั้งแต่นิคมสร้างตนเองทุ่งสามได้รับรองการทำประโยชน์ ให้แก่นางฉลอม จันทรประเสริฐ เนื่องจากการรังวัดได้ขีดเขตตามแผนที่ในระวาง ประกอบกับโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๔๙๐๘ อำเภอพรหมพิราม ออกตามมาตรา ๕๘ ตรี แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗ โดยนำหลักฐานเกี่ยวกับระวางรูปถ่ายทางอากาศที่ใช้กับหนังสือรับรองการทำประโยชน์ มาปรับแก้ตามหลักวิชาการแผนที่รูปถ่ายทางอากาศโดยไม่ต้องทำการสำรวจรังวัด ส่วนที่ดินทางด้านทิศเหนือซึ่งผู้ร้องอ้างว่าได้ออกเอกสารสิทธิที่ดินรुक้าเข้าไปในที่ดินของผู้ร้องนั้นจากการตรวจสอบ เดิมระบุทิศเหนือ จดที่ดินของนายประเสริฐ มีเขียน ซึ่งมีหลักฐานเป็น น.ส. ๓ ที่ออกสืบเนื่องจาก ส.ค. ๑ ที่ได้แจ้งการครอบครองตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๙๘ และ น.ส.๓ แปลงนี้ ออกเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๐ ซึ่งได้ระบุข้างเคียงด้านทิศใต้ติดทางสาธารณประโยชน์ สิทธิของนายประเสริฐ เกิดก่อนสิทธิของนางฉลอม (มารดาของผู้ร้อง) จึงน่าเชื่อว่าการออก น.ส. ๓ ก. ตามหลัก น.ค. ๓ (พิเศษ) เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๙ ของมารดาผู้ร้องน่าจะนำที่ดินส่วนที่ระบุเป็นทางสาธารณประโยชน์ รวมเข้าไปใน น.ส. ๓ ก. ของตนเองด้วย ส่วนแปลงที่ขอรังวัดออกโฉนดที่ดินพนักงานเจ้าหน้าที่ได้รังวัดตรงกับกรครอบครองทำประโยชน์และตรวจสอบสภาพความเป็นจริงในที่ดินแล้ว ผลการรังวัดได้เนื้อที่มากกว่าหลักฐานเดิมกระบวนการออกโฉนดที่ดินได้ดำเนินการตามขั้นตอนของระเบียบกฎหมายครบถ้วนแล้ว

๕. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๘๗๘๓/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ขอให้นิคมสร้างตนเองทุ่งสามชี้แจงข้อเท็จจริงและเอกสารเดิมที่เกี่ยวข้องกับโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๔๙๐๘ ของนางฉลอม จันทรประเสริฐ

๑๐. นิคมสร้างตนเองทุ่งสาม ได้มีหนังสือ ที่ พม ๐๓๑๘.๘๑/๑๖๑๐ ลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ รายงานข้อเท็จจริงเพิ่มเติม ดังนี้

๑) หลักฐานเอกสารสิทธิที่ดินของนางฉลอม จันทรประเสริฐ นิคมสร้างตนเองทุ่งสาม จังหวัดพิษณุโลก ได้ออกหนังสือแสดงการทำประโยชน์ น.ค. ๓ (พิเศษ) ให้แก่นางฉลอม จันทรประเสริฐ ซึ่งเป็นสมาชิกนิคมฯ ทะเบียนเลขที่ ๕๑๙๓ เลขที่ดิน ๒๖๘ ระวาง ๕๐๔๓๑ - ๑๑๔ เนื้อที่ประมาณ ๕ - ๒ - ๐๐ ไร่

๒) แต่เดิม นิคมสร้างตนเองทุ่งสามของกรมประชาสงเคราะห์ได้จัดสรรที่ดินให้นางฉลอม จันทรประเสริฐ ไม่มีขัางรังวัดเพื่อจัดทำรูปแปลงที่ดินที่ได้มีการเดินรังวัดไว้ประกอบการพิจารณาออกเอกสารสิทธิให้กับทางราษฎร

(๑) เมื่อราษฎรได้รับ น.ค. ๓ แล้ว ก็จะไปขอยก น.ส. ๓ ก. หรือโฉนดที่ดินที่สำนักงานที่ดิน

(๒) สำนักงานที่ดินจะพิจารณาดำเนินการตามระเบียบของสำนักงานที่ดินต่อไป

๑๑. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๘๗๗๗/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๕ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดพิษณุโลก ขอให้รายงานผลการดำเนินการเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหารื้อรื้อเรียนนี้

๑๒. จังหวัดพิษณุโลก ได้มีหนังสือ ที่ พล ๐๐๑๙.๒/๑๙๕๕๑ ลงวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๕๕ รายงานการตรวจสอบข้อเท็จจริงในกรณีดังกล่าว ดังนี้

๑) จังหวัดพิษณุโลก ได้กำหนดนัดประชุมคณะผู้เกี่ยวข้องเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาค้างที่ ๑ เมื่อวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่า ต้องลงพื้นที่เพื่อตรวจสอบแสวงหาข้อเท็จจริง ซึ่งข้อเท็จจริงดังกล่าวจะสามารถตรวจสอบได้ จะต้องนัดทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องประกอบด้วยเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดพิษณุโลก สาขาพรหมพิราม นายอำเภอพรหมพิราม ผู้ปกครองนิคมสร้างตนเองทุ่งสามหัวหน้าชลประทาน นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมะตอง กำนันตำบลมะตอง ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๒ ตำบลมะตอง พยานบุคคล เช่น ผู้สูงอายุในพื้นที่ บุคคลซึ่งอยู่ในเหตุการณ์สมัยชุดคลอง ทำถนน เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น ส่วนผู้ร้องเรียนให้สำนักงานที่ดินจังหวัดพิษณุโลก สาขาพรหมพิราม ประสานเพื่อให้เป็นผู้กำหนดนัดวันที่ตั้งของที่ดินโฉนดเลขที่ ๒๔๙๐๘ และ น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๙๐๕ หมู่ที่ ๒ ตำบลมะตอง อำเภอพรหมพิราม ซึ่งสำนักงานที่ดินจังหวัดพิษณุโลก สาขาพรหมพิราม ได้ประสานกับฝ่ายผู้ร้องและผู้ว่าราชการจังหวัดพิษณุโลก จึงกำหนดนัดประชุม ตรวจสอบตามนัดดังกล่าวในวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

๒) เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ได้มีการประชุมตรวจสอบข้อเท็จจริงในพื้นที่และประชุมประชาคม ณ บริเวณที่ดินดังกล่าว ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดพิษณุโลก และผู้ที่เกี่ยวข้องได้ตรวจสอบบริเวณโดยรอบของแปลงที่ดิน ระบบทางสาธารณประโยชน์ และคลองสาธารณประโยชน์ โดยที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การแก้ไขปัญหาเป็นที่ยุติ จึงให้ทำการรังวัดใหม่และแจ้งให้ผู้ใหญ่บ้าน กำนันทราบว่า ให้ทำการรังวัดตามสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบัน และให้ผู้ร้องรับผิดชอบที่ดินจังหวัดพิษณุโลก สาขาพรหมพิราม เพื่อยื่นคำขอรังวัดใหม่ (เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เวลา ๑๓.๐๐ น.) และให้สำนักงานที่ดินจังหวัดพิษณุโลก สาขาพรหมพิราม นัดทำการรังวัดใหม่โดยเร็ว เพื่อจะได้รายงานให้คณะกรรมการการปกครองทราบต่อไป ซึ่งเจ้าหน้าที่สำนักงานที่ดินจังหวัดพิษณุโลก สาขาพรหมพิราม ได้รับการติดต่อทางโทรศัพท์จากนางสาวชนิดา จันทร์ประเสริฐ ในวันเดียวกันนั้นว่า จะมาติดต่อนัดทำการรังวัดในภายหลัง เนื่องจากอยู่ระหว่างการปรึกษากันระหว่างพี่น้อง

๓) สำนักงานที่ดินจังหวัดพิษณุโลก สาขาพรหมพิราม ได้มีหนังสือ ที่ พล ๐๐๑๙.๐๕.๒/๑๔๐๕๔ ลงวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ แจ้งนางสาวชนิดา จันทร์ประเสริฐ ให้มาติดต่อนัดทำการรังวัด

๔) ผู้ร้องมีหนังสือแจ้งสำนักงานที่ดินจังหวัดพิษณุโลก สาขาพรหมพิราม ลงวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๕๕ แจ้งว่า ไม่ควรยื่นคำขอรังวัดใหม่เพราะได้ยื่นขอรังวัดและเสียเงินค่ารังวัดเป็นจำนวน ๓ ครั้งแล้ว พร้อมทั้งกล่าวขอบคุณผู้ว่าราชการจังหวัดพิษณุโลก เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดพิษณุโลก สาขาพรหมพิราม และขอบคุณท่านประธานชัย ชิดชอบ พร้อมคณะกรรมการการปกครองทุกคน ที่ให้ความสำคัญและให้ความช่วยเหลือผู้ร้องกับญาติผู้เดือดร้อน

จังหวัดพิษณุโลก พิจารณาแล้วเห็นว่า แนวทางการแก้ไขปัญหาตามมติที่ประชุมต้องใช้กระบวนการรังวัดใหม่ กล่าวคือ ดำเนินการรังวัดสอบเขตโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๔๙๐๔ ตำบลมะตอง อำเภอพรหมพิราม และดำเนินการรังวัดเพื่อการออกโฉนดที่ดินเลขที่ ๖๒๖๑๔ จากหลักฐาน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๙๐๕ หมู่ที่ ๒ ตำบลมะตอง อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก โดยให้อำเภอดำเนินการสอบสวนให้ได้ข้อเท็จจริง หากที่ดินบริเวณใดไม่มีสภาพเป็นลำรางฯ หรือทางสาธารณประโยชน์มาแต่เดิม ให้ทำการรังวัดตามการนำชี้และรับรองแนวเขตของที่ดินข้างเคียง โดยให้แจ้งกำนันและผู้ใหญ่บ้านในฐานะผู้ปกครองท้องที่ ให้ทำการรังวัดตามสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบัน แต่ผู้ร้องไม่ยอมเข้าสู่กระบวนการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ทำให้แนวทางการแก้ไขปัญหา ซึ่งผู้ร้องได้เห็นชอบด้วยในเบื้องต้นตามมติที่ประชุมเมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ นั้น ไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้ ในขั้นนี้จึงเห็นควรยุติเรื่อง

๑๓. นางสาวชนิดา จันทร์ประเสริฐ ได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๕ รายงานการดำเนินการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียน ดังนี้

เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ผู้ว่าราชการจังหวัดพิษณุโลกได้ลงพื้นที่เพื่อทำการสำรวจที่ดินพิพาท พร้อมกับนายอำเภoprหมพิราม เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดพิษณุโลก สาขาพรหมพิราม ผู้นำท้องถิ่น เจ้าของที่ดินข้างเคียง และผู้ร้อง ปรากฏว่า ภายหลังจากการสำรวจพื้นที่โดยรอบแล้ว ผู้ว่าราชการจังหวัดพิษณุโลกมีความเห็นและสรุปเนื้อหาสาระของประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นจากการครอบครองที่ดินจริงของผู้ร้องในปัจจุบันเท่านั้น โดยไม่พิจารณาในประเด็นเรื่องกรรมสิทธิ์ จากการที่มารดาของผู้ร้องเป็นผู้แจ้งจำนวนเนื้อที่ดินในการออกเอกสารสิทธิ์ น.ค. ๓ พิเศษ จำนวนเนื้อที่ ๕ - ๒ - ๐ ไร่ ต่อมาได้ออกเป็น น.ส. ๓ ก. จำนวนเนื้อที่ ๕ - ๑ - ๙๖ ไร่ และออกเป็นโฉนดที่ดินจำนวนเนื้อที่ ๕ - ๒ - ๐ ไร่ โดยไม่มีการรังวัด เมื่อเป็นการออกเนื้อที่ที่ดินผิดพลาดมาตั้งแต่ครั้งแรก การออกเอกสารสิทธิ์ในครั้งต่อไปจึงผิดพลาดตามไปด้วย ซึ่งผู้ร้องไม่มีโอกาสชี้แจงต่อผู้ว่าราชการจังหวัดพิษณุโลก โดยในวันดังกล่าวผู้ว่าราชการจังหวัดพิษณุโลก และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้สรุปว่า ให้ผู้ร้องไปยื่นขอรังวัดโฉนดที่ดิน เลขที่ ๒๔๙๐๘ อีกครั้งหนึ่งเพื่อจะได้ทำการรังวัดตามสภาพที่ดินที่ผู้ร้องครอบครองอยู่จริงในปัจจุบัน โดยจะเปลี่ยนเนื้อที่ที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๑๙๐๕ ของผู้ร้อง จำนวนเนื้อที่ ๙ ไร่ ซึ่งผลการรังวัดครั้งล่าสุดพบว่าเนื้อที่ดินเพิ่มขึ้นจากเดิมเมื่อนำมารวมกับเนื้อที่โฉนดที่ดิน เลขที่ ๒๔๙๐๘ จำนวน ๕ ไร่ จะทำให้เนื้อที่ที่ดินของผู้ร้องขาดหายไปจำนวนไม่มาก ซึ่งผู้ร้องเห็นว่าไม่ถูกต้อง เนื่องจากที่ดินทั้ง ๒ แปลงนี้เป็นที่ดินคนละแปลงกัน ดังนั้น ผู้ร้องจึงได้ทำหนังสือปฏิเสธการยื่นคำขอรังวัดต่อเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดพิษณุโลก สาขาพรหมพิราม

จากความเห็นและข้อสรุปของผู้ว่าราชการจังหวัดพิษณุโลกข้างต้น ผู้ร้องเห็นว่าเป็นความเห็นและข้อสรุปที่ไม่ถูกต้อง และไม่เป็นธรรมเท่าที่ควร เนื่องจากผู้ว่าราชการจังหวัดพิษณุโลกพิจารณาตามสิทธิครอบครองของผู้ร้องในปัจจุบัน โดยไม่พิจารณาจากหลักฐานข้อเท็จจริงตามการร้องเรียน ผู้ร้องเห็นว่าการรังวัดออกโฉนดที่ดิน เลขที่ ๒๔๙๐๘ ครั้งล่าสุดเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบของเจ้าพนักงานที่ดินที่ได้นำเนื้อที่ที่ดินของผู้ร้องไปรวมให้กับเจ้าของที่ดินแปลงข้างเคียง

อนึ่ง ในหนังสือฉบับนี้ ผู้ร้องได้กล่าวขอบคุณคณะกรรมการการทุกท่านที่ได้พยายามให้ความช่วยเหลือและแก้ไขปัญหา

๑๔. นางสาวชนิดา จันทร์ประเสริฐ ผู้ร้อง ได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๖ แจ้งว่า ปัจจุบันการดำเนินการแก้ไขปัญหาของหน่วยงานราชการต่าง ๆ ยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับผู้ร้องได้เท่าที่ควร ดังนั้น ผู้ร้องจะนำเรื่องดังกล่าวเข้าสู่การพิจารณาของศาล โดยผู้ร้องมีความประสงค์ขอสรรพเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาซึ่งอยู่ในความครอบครองของคณะกรรมการเพื่อนำไปเป็นหลักฐานประกอบการยื่นฟ้องคดีต่อศาล ดังนี้

๑) สรรพเอกสารเกี่ยวกับโฉนดที่ดิน เลขที่ ๒๔๙๐๘ ตำบลมะตอง อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก และหนังสือรับการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก) เลขที่ ๑๙๐๕ ตำบลมะตอง อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก ซึ่งสำนักงานที่ดินจังหวัดพิษณุโลกได้ส่งให้คณะกรรมการ

๒) เทปบันทึกการประชุม และบันทึกการประชุมคณะกรรมการการปกครอง ครั้งที่ ๑๗ วันพฤหัสบดีที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๔ และครั้งที่ ๘๕ วันพฤหัสบดีที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

๓) หนังสือศาลากลางจังหวัดพิษณุโลก ที่ พล ๐๐๑๙.๕.๒/๑๙๕๙๑ ลงวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๕๕ และเอกสารสิ่งที่ส่งมาด้วย จำนวน ๘ ชุด

ทั้งนี้ นางสาวชนิดา จันทร์ประเสริฐ ผู้ร้อง ได้ขอบคุณคณะกรรมการที่ได้พิจารณาให้ความเป็นธรรมและหาแนวทางการแก้ไขปัญหาให้กับผู้ร้องด้วยดีเสมอมา

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๑๓ วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๔

ครั้งที่ ๑๗ วันพฤหัสบดีที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๔

ครั้งที่ ๕๕ วันพฤหัสบดีที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๖๒ วันพฤหัสบดีที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๘๐ วันพุธที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๘๕ วันพฤหัสบดีที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๘๘ วันพุธที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๙๒ วันพุธที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๙๓ วันพฤหัสบดีที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๑๒๒ วันพฤหัสบดีที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๕๖

- นายอัครเดช คนชื้อ นิติกรชำนาญการพิเศษ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๒๖

เรื่องพิจารณา ขอความเป็นธรรมกรณี คณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม (ก.พ.ค.) มีคำวินิจฉัยให้ยกเลิกคำสั่งกระทรวงมหาดไทยที่ ๒๘/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๓ เกี่ยวกับการเลื่อนระดับข้าราชการพลเรือน กระทรวงมหาดไทย (ผู้ดำรงตำแหน่งนายอำเภอ จำนวน ๔๑ คน) ให้ดำรงตำแหน่งในระดับสูงขึ้นจากตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับต้น เป็นตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูง

ผู้เสนอ นายวิวัฒน์ ฉันทนารักษ์ ผู้ตรวจราชการกรมการปกครอง และคณะนายอำเภอ จำนวน ๔๐ คน (เรื่องสืบเนื่องของคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓))

ข้อเท็จจริง

กระทรวงมหาดไทย ได้มีคำสั่ง ที่ ๒๘/๒๕๕๓ เรื่อง เลื่อนข้าราชการ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๓ โดยให้ข้าราชการพลเรือน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ที่ดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับต้น (ระดับ ๘) ได้รับการเลื่อนระดับเป็นตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูง (ระดับ ๙) จำนวน ๔๑ คน (นายวิวัฒน์ ฉันทนารักษ์ และคณะ)

จากคำสั่งกระทรวงมหาดไทยดังกล่าว นายประกาศิต มหาสิงห์ นายอำเภอพร้าวจังหวัดเชียงใหม่ อ้างว่า หนังสือพิมพ์มติชนรายวันฉบับวันเสาร์ที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ ได้ลงข่าวการซื้อขายตำแหน่งผู้ว่าราชการจังหวัด รองผู้ว่าราชการจังหวัด และนายอำเภอ โดยเชื่อว่าน่าจะมีมูลความจริง และเห็นว่าตนเองเป็นผู้หนึ่งที่สมควรเข้ารับการพิจารณาคัดเลือกดังกล่าวด้วย แต่ไม่ได้รับการพิจารณาคัดเลือกทั้งที่ตนเองดำรงตำแหน่งนายอำเภอ (ระดับ ๘) หรือตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับต้นมาตั้งแต่วันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๔๑ เป็นเวลา ๑๑ ปีเศษ อัตราเงินเดือนเพิ่มขึ้น ๕๐,๕๕๐ บาท จึงเป็นผู้มีอาวุโสสูงสุดในกลุ่มนายอำเภอระดับเดียวกัน ควรได้รับการพิจารณาเลื่อนตำแหน่งที่สูงขึ้น แต่ก็ยังไม่ได้รับการพิจารณา แม้จะได้ร้องขอความเป็นธรรมต่ออธิบดีกรมการปกครองเมื่อปี ๒๕๕๑ แล้วก็ตาม ดังนั้น นายประกาศิต มหาสิงห์ จึงได้มีหนังสือที่ว่าการอำเภอพร้าวจังหวัดเชียงใหม่ ที่ ชม ๑๐๑๗/๐๔๔๘ ลงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ เรื่อง การร้องทุกข์ความไม่เป็นธรรมในการเลื่อนตำแหน่ง โดยร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม (ก.พ.ค.) กรณีกระทรวงมหาดไทยออกคำสั่งแต่งตั้งเลื่อนระดับข้าราชการให้ดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูง กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๒๘/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๓ นั้น คำสั่งดังกล่าวไม่เป็นไปตามมาตรา ๔๒ และมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ กล่าวคือ

๑) การเลื่อนตำแหน่งไม่เป็นไปตามระบบคุณธรรมที่เป็นธรรมนิยมการแต่งตั้งข้าราชการของกรมการปกครองที่ยึดหลักอาวุโสमानและขัดต่อประกาศกรมการปกครอง เรื่อง การคัดเลือกข้าราชการพลเรือนสามัญเพื่อเลื่อนขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูง ประเภทวิชาการระดับเชี่ยวชาญ กรมการปกครอง ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๓ ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๒ ข้อ ๒ องค์ประกอบพิจารณาจากประวัติราชการ ระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง อัตราเงินเดือนปัจจุบัน อายุราชการ

๒) การเลื่อนตำแหน่งไม่คำนึงถึงพฤติกรรมทางจริยธรรมของบุคคล กล่าวคือ ผู้ร้องทุกข์ (นายประกาศิต มหาสิงห์) ประพฤติตนตามประมวลจริยธรรมของบุคคลที่กำหนดไว้ตามรัฐธรรมนูญ ไม่เคยกระทำผิดวินัย ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ตามจรรยาวิชาชีพข้าราชการ มีความมุ่งมั่นแก้ไขปัญหามือง เช่น การแก้ไขปัญหาลูกค้าการรายคอมมิวนิสต์ การแก้ไขปัญหาราชาวิน เป็นต้น ประสิทธิภาพและผลงานที่ดำรงตำแหน่งมาเป็นระยะเวลานาน ควรนำมาเป็นองค์ประกอบการเลื่อนตำแหน่งซึ่งน่าจะมีความแตกต่างจากผู้ดำรงตำแหน่งนายอำเภอเพียง ๑ ปี

๓) การเลื่อนตำแหน่งและแต่งตั้งไม่คำนึงถึงประโยชน์ของทางราชการและการบริหารทรัพยากรบุคคลที่ต้องมีความเป็นกลางทางการเมือง กล่าวคือ การแต่งตั้งเลื่อนระดับครั้งนี้ก่อให้เกิดภาพพจน์ที่เสียหายต่อระบบราชการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้าราชการกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ที่รับผิดชอบดูแลทุกข์สุขของประชาชนจะต้องเป็นแบบอย่างที่ดีและเป็นกลางทางการเมือง แต่เกิดการวิ่งเต้นเพื่อให้ได้รับการแต่งตั้งและมีการออกคำสั่งแต่งตั้งล่าช้าเกินกว่าเวลาที่ได้มีการออกคำสั่งของทุกปีตามปกติช่วงเดือนตุลาคม – พฤศจิกายน จึงเป็นลักษณะการประวิงเวลาและเลือกปฏิบัติไม่เป็นธรรม ทำให้ข้าราชการขาดขวัญกำลังใจเสียหายต่อระบบคุณธรรมและประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ

ซึ่งจากคำร้องข้างต้น นายประกาศิต มหาสิงห์ ขอให้ ก.พ.ค. ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

๑) พิจารณาให้ผู้บังคับบัญชา หมายถึง ปลัดกระทรวงมหาดไทย และอธิบดีกรมการปกครอง ได้ชี้แจงเป็นหนังสือต่อผู้ร้องทุกข์ (นายประกาศิต มหาสิงห์) และข้าราชการกรมการปกครอง เพื่อให้ทราบข้อเท็จจริงดังกล่าวข้างต้น

๒) ให้ ก.พ.ค. วินิจฉัยตามอำนาจหน้าที่ และแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาของผู้ร้องทุกข์ (นายประกาศิต มหาสิงห์) ได้ปรับปรุงเปลี่ยนแปลง แก้ไข เหยียวยาให้ผู้ร้องทุกข์ (นายประกาศิต มหาสิงห์) ได้ดำรงตำแหน่งที่สูงขึ้น หรือยกเลิกคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๒๘/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๓ เรื่อง เลื่อนข้าราชการ หากคำสั่งไม่เป็นไปตามมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ (คณะกรรมการ เห็นว่า ข้อเท็จจริงน่าจะเป็น มาตรา ๔๒)

ต่อมา ก.พ.ค. ได้มีคำวินิจฉัย เรื่องคำที่ ๕๓๒๐๐๒๗ เรื่องแดงที่ ๐๐๗๐๒๕๓ วันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๓ เรื่อง การร้องทุกข์กรณีเจ้าหน้าที่ออกคำสั่งเลื่อนข้าราชการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย โดยให้คำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๒๘/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๓ เป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และให้กระทรวงมหาดไทยยกเลิกคำสั่งดังกล่าว พร้อมให้ดำเนินการคัดเลือกข้าราชการให้ดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูง กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย เสียใหม่ให้ถูกต้องโดยเร็วต่อไป

จากการวินิจฉัยของ ก.พ.ค. ดังกล่าว ได้ส่งผลกระทบต่อการข้าราชการที่ได้รับการพิจารณาเลื่อนระดับให้ดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูง จำนวน ๔๑ คนข้างต้น ตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๒๘/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๓ ดังนั้น ข้าราชการที่ได้รับผลกระทบจำนวนนี้จึงได้มีหนังสือร้องทุกข์ขอความเป็นธรรมมายังคณะกรรมการการปกครอง เพื่อพิจารณาด้วยเหตุผลสำคัญหลายประการ และข้าราชการดังกล่าวบางส่วนได้ชี้แจงข้อมูลข้อเท็จจริงต่อที่ประชุมคณะกรรมการ พอสรุปได้ดังนี้

๑) เจตนารมณ์ของกฎหมายที่ต้องการให้มี ก.พ.ค. ขึ้นก็เพื่อเยียวยาแก่ผู้ร้องทุกข์ ให้ได้รับความเป็นธรรมจากการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติของผู้บังคับบัญชา เพราะฉะนั้นอำนาจในการวินิจฉัยการยกเลิกคำสั่งต่าง ๆ ของ ก.พ.ค. ในเรื่องร้องทุกข์จึงต้องมีความหมายอย่างแคบ กล่าวคือ จะต้องหมายถึงเฉพาะการแก้ไขหรือยกเลิกคำสั่งที่มีผลต่อผู้ร้องทุกข์โดยตรงเท่านั้น ซึ่งในที่นี้คือ นายประภาศิต มหาสิงห์ เท่านั้นที่คับข้องใจที่ไม่ได้รับการแต่งตั้งเลื่อนระดับ แต่คำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. กลับไปมีผลต่อผู้ร้อง ทั้ง ๔๑ คน ซึ่งเป็นบุคคลนอกพิจารณา มิใช่คู่กรณีและไม่มีโอกาสได้ชี้แจงข้อเท็จจริง ประกอบกับคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. ก็ได้เป็นหลักประกันว่า ผู้ร้องทุกข์ (นายประภาศิต มหาสิงห์) จะได้รับการเยียวยาแต่อย่างใด

๒) คำวินิจฉัยและคำสั่งของ ก.พ.ค. กระทำโดยเจ้าหน้าที่ที่ขาดความเป็นกลางโดยมีกรรมการใน ก.พ.ค. คนหนึ่ง แสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะเมื่อวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ ซึ่งเป็นเวลา ก่อนการวินิจฉัยและมีคำสั่งว่า การแต่งตั้งในกระทรวงมหาดไทยไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และไม่นำเรื่อง ความรู้ความสามารถมาพิจารณา

๓) คำวินิจฉัยและคำสั่งของ ก.พ.ค. เป็นคำสั่งทางปกครองที่ไม่ให้กระทรวงมหาดไทย มีโอกาสที่จะทราบข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอ และมีโอกาสได้โต้แย้งแสดงหลักฐาน เช่น ประเด็นที่ ก.พ.ค. วินิจฉัยว่า มีการแก้คะแนนผู้รับการประเมิน ก็วินิจฉัยโดยสำคัญผิดในข้อเท็จจริง เนื่องจากอาศัย สำเนาเอกสารที่แสดงว่า มีการแก้คะแนนของผู้รับการประเมินโดยไม่มีการพิสูจน์ความมีอยู่จริง หรือ การได้มาโดยวิธีการที่ไม่ชอบด้วยระเบียบ กฎหมาย

๔) คำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๒๘/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๓ เป็นคำสั่งที่มุ่งหมายจะออกหรือแต่งตั้งข้าราชการเป็นการเฉพาะราย (กล่าวคือ จะออกคำสั่งแต่งตั้งเป็นรายบุคคล จำนวน ๔๑ คำสั่ง) แต่เพื่อความสะดวกในทางปฏิบัติและทางธุรการ จึงทำเป็นคำสั่งเดียว แต่ก็ยังคงให้เป็น คำสั่งเฉพาะราย ดังนั้น หาก ก.พ.ค. เห็นว่า คำสั่งใด (บุคคลใด) ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ก็ควรมีคำวินิจฉัย ให้แก้ไขหรือยกเลิกเพียงคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายเฉพาะคำสั่งรายนั้น ไม่ใช่ให้ยกเลิกคำสั่งทั้งหมด

๕) กรณีที่ ก.พ.ค. วินิจฉัยว่า ข้าราชการในกลุ่มที่มีคุณสมบัติแตกต่างกันได้คะแนน เท่ากัน ถือว่าเป็นการปฏิบัติแบบเดียวกันกับผู้ที่มีคุณสมบัติต่างกัน อันเป็นการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมนั้น ผู้ร้องทั้ง ๔๑ คน เห็นว่า การประเมินโดยมีการกำหนดช่วงของกลุ่ม เป็นแนววินิจฉัยที่เป็นเรื่องภายใน ของส่วนราชการที่สามารถทำได้ และมีการกำหนดช่วงของกลุ่มเช่นนี้ทุกครั้ง ทั้งเป็นดุลยพินิจที่ไม่อาจวินิจฉัย ก้าวล่วงได้

๖) ผู้ร้องทั้ง ๔๑ คน เห็นด้วยกับการนำเรื่อง อาวุโส มาประกอบการพิจารณาแต่งตั้ง เลื่อนระดับ แต่ก็ควรคำนึงถึงความรู้ ความสามารถ ความประพฤติ และประวัติการรับราชการด้วย เพื่อให้ เกิดความกระตือรือร้นในการทำงานและพัฒนาตนเอง หาก ก.พ.ค. เห็นว่า เรื่องอาวุโสเป็นสิ่งจำเป็นก็ควร จะออกกฎหรือระเบียบ หลักเกณฑ์ให้ชัดเจน

๗) การที่ ก.พ.ค. วินิจฉัยว่า การที่คณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกข้าราชการพลเรือน ขึ้นดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูง กระทรวงมหาดไทย ให้กรรมการปกครองไปกำหนดหลักเกณฑ์ การให้คะแนน เมื่อดำเนินการเสร็จแล้วก็ส่งให้คณะกรรมการชุดดังกล่าวพิจารณาเสนอให้ปลัดกระทรวง มหาดไทยพิจารณาลงนามแต่งตั้ง เป็นการมอบอำนาจนั้น ผู้ร้องทั้ง ๔๑ คนเห็นว่า เป็นการมอบหมายงาน ภายในฝ่ายปกครอง

๘) การที่ ก.พ.ค. วินิจฉัยว่า ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่กรมการปกครอง เป็นเจ้าหน้าที่ในการพิจารณาทางปกครองนั้น เห็นว่า บุคคลดังกล่าวเป็นเพียงผู้ได้รับมอบหมายงานจากกระทรวงมหาดไทย ให้เสนอหลักเกณฑ์ต่อคณะกรรมการของกระทรวง ไม่ใช่ตัวกรรมการในคณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกข้าราชการพลเรือนขึ้นดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูงของกระทรวงมหาดไทย ซึ่งมีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์การประเมินบุคคลเพื่อแต่งตั้งที่เกี่ยวกับคำสั่งดังกล่าว

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้ร้องทั้ง ๔๑ คน จึงร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการการปกครองเพื่อพิจารณา

๑) ขอให้ ก.พ.ค. นำข้อมูล และเหตุผลที่ผู้ร้อง (นายวิวัฒน์ ฉันทนานุรักษ์ และคณะ) ได้ร้องขอความเป็นธรรมเข้าสู่การพิจารณาทบทวนคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. ใหม่อีกครั้ง เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ผู้ร้อง (นายวิวัฒน์ ฉันทนานุรักษ์ และคณะ)

๒) ขอให้ ก.พ.ค. ยกเลิกหรือแก้ไขคำสั่งหรือคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. ที่ให้กระทรวงมหาดไทย ยกเลิกคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๒๘/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๓ ทั้งคำสั่ง (กระทบต่อบุคคลจำนวนมากถึง ๔๑ คน) ซึ่งเป็นบุคคลที่สาม และเป็นบุคคลภายนอกข้อพิพาทที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้อง และได้รับการแต่งตั้งด้วยความบริสุทธิ์ยุติธรรม

๓) ในกรณีที่ไม่สามารถดำเนินการได้ตามข้อ ๑) และ ๒) ขอให้ ก.พ. กำหนดวิธีการเยียวยาให้เกิดความเป็นธรรมแก่ผู้ร้อง (นายวิวัฒน์ ฉันทนานุรักษ์ และคณะ) เพราะ วิธีการเยียวยาตามหนังสือสั่งการ ที่ นร ๑๐๐๘/ว ๔๖ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๓ ไม่ได้เยียวยาให้เกิดความเป็นธรรมต่อผู้ร้อง (นายวิวัฒน์ ฉันทนานุรักษ์ และคณะ) แต่กลับเป็นการทำให้ผู้ร้อง (นายวิวัฒน์ ฉันทนานุรักษ์ และคณะ) เสียขวัญกำลังใจมากยิ่งขึ้น

การพิจารณา

คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ (นายภูษงค์ รุ่งโรจน์ ประธานคณะกรรมการ) ได้รับเรื่องร้องทุกข์ของนายวิวัฒน์ ฉันทนานุรักษ์ ผู้ตรวจราชการกรมการปกครอง และคณะรวมจำนวน ๔๑ คน ผ่านศูนย์ประสานงานคณะกรรมการการ เมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๓ ตามหนังสือกรมการปกครอง ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๓ เรื่อง ร้องทุกข์ขอความเป็นธรรมกรณี คณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม (ก.พ.ค.) มีคำวินิจฉัยให้คำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๒๘/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๓ เกี่ยวกับการเลื่อนระดับข้าราชการพลเรือน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย จำนวน ๔๑ คน ให้ดำรงตำแหน่งในระดับสูงขึ้นจากตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับต้น (ระดับ ๘) เป็นตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูง (ระดับ ๙) เป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายและให้กระทรวงมหาดไทยยกเลิกคำสั่งดังกล่าว ซึ่งนายวิวัฒน์ ฉันทนานุรักษ์ ผู้ตรวจราชการกรมการปกครอง และคณะ รวมจำนวน ๔๑ คน เป็นผู้ที่ได้รับการเลื่อนระดับจากคำสั่งกระทรวงมหาดไทยข้างต้น และเป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบทันทีจากคำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม (ก.พ.ค.) คณะกรรมการจึงได้นำเรื่องนี้พิจารณาเมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๓ และวันพฤหัสบดีที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๓ จากการพิจารณาเอกสาร และการรับฟังข้อมูลข้อเท็จจริงจากผู้ร้องและคณะที่ได้รับผลกระทบ ประกอบส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ปรากฏข้อมูลตามการชี้แจงของผู้ร้องและคณะที่ได้รับผลกระทบตามข้อเท็จจริงที่ได้อ้างอิง พร้อมทั้งได้รับทราบข้อมูลตามการชี้แจง

ของ ก.พ.ค. ว่า ก.พ.ค. ไม่มีอำนาจพิจารณาในเรื่องการแต่งตั้งโยกย้าย แต่ ก.พ.ค. มีอำนาจในการเข้าไปตรวจสอบว่า ในหน่วยงานหรือองค์กรหนึ่งๆ ของรัฐมีกระบวนการหรือส่วนใดที่ไม่ถูกต้อง ไม่เป็นธรรม ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ หรือไม่ โดยในมาตรา ๑๒๒ ที่ให้โอกาสข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดมีความคับข้องใจอันเกิดจากการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติต่อตนของผู้บังคับบัญชา ผู้นั้นมีสิทธิร้องทุกข์ได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด ซึ่งในกรณีนี้ เมื่อนายประกาศิต มหาสิงห์ ได้เข้าร้องทุกข์ขอความเป็นธรรม และขอให้ ก.พ.ค. วินิจฉัยตามอำนาจหน้าที่ปรากฏว่า กระบวนการคัดเลือกในการเลื่อนระดับข้าราชการ โดยให้ข้าราชการพลเรือน กระทรวงมหาดไทยที่ดำรงตำแหน่งจากประเภทอำนวยการระดับต้น ได้รับการเลื่อนระดับเป็นประเภทอำนวยการระดับสูง จำนวน ๔๑ คน โดยเกณฑ์การให้คะแนนเพื่อใช้ในการประเมินบุคคลผู้ที่จะเลื่อนขึ้นดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูงในส่วนของกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทยดังกล่าว นั้น เป็นเกณฑ์การให้คะแนนที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากมีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมและไม่เป็นไปตามรูปแบบขั้นตอนอันเป็นสาระสำคัญที่กฎหมายกำหนดไว้ รวมถึงมีเจ้าหน้าที่ (ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่กรมการปกครอง) ซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้เสียที่จะได้รับประโยชน์จากคำสั่งกระทรวงมหาดไทยได้เข้าร่วมพิจารณาทางปกครองด้วย จึงเป็นการแสดงให้เห็นว่าเจ้าหน้าที่ขาดความเป็นกลาง ดังนั้น ก.พ.ค. จึงมีคำวินิจฉัยให้กระทรวงมหาดไทยยกเลิกคำสั่งเลื่อนระดับข้าราชการจำนวน ๔๑ คน ตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๒๘/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๓ โดยไม่พิจารณาเป็นรายบุคคล เนื่องจากการได้มาซึ่งตำแหน่งดังกล่าวเป็นกระบวนการคัดเลือกที่ไม่ชอบ พร้อมนี้ให้กระทรวงมหาดไทยดำเนินการคัดเลือกข้าราชการให้ดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูง กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย เสียใหม่ให้ถูกต้องโดยเร็วต่อไป

เมื่อ ก.พ.ค. ได้มีคำสั่งให้กระทรวงมหาดไทยยกเลิกคำสั่งเกี่ยวกับการเลื่อนระดับข้าราชการพลเรือน กระทรวงมหาดไทยแล้ว กระทรวงมหาดไทยจะต้องปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๒๓ ซึ่งหากกระทรวงมหาดไทย ไม่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยดังกล่าวจะถือว่าเป็นผู้กระทำความผิดและได้รับโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ อย่างไรก็ตาม เมื่อ ก.พ.ค. วินิจฉัยเรื่องข้างต้นซึ่งเป็นเหตุให้คณะผู้ร้องทุกข์ทั้ง ๔๑ คน ได้รับความเดือดร้อนเสียหายนั้น คณะผู้ร้องทุกข์ดังกล่าวสามารถใช้สิทธิในการคัดค้านคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. ได้ ตามกฎ ก.พ.ค. ว่าด้วยการร้องทุกข์ และการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๕๖ กำหนดว่า ในกรณีที่ผู้ร้องทุกข์ไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ ผู้ร้องมีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองชั้นต้นตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครอง และวิธีพิจารณาทางปกครองต่อไปได้

กรณีคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. ที่ให้กระทรวงมหาดไทยยกเลิกคำสั่งเลื่อนระดับข้าราชการพลเรือน กระทรวงมหาดไทย (ผู้ดำรงตำแหน่งนายอำเภอจำนวน ๔๑ คน) ตามคำสั่งที่ ๒๘/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๓ นั้น คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) จะมีวิธีการเยียวยาตามหนังสือเวียน ที่ นร ๑๐๐๘/ว ๔๖ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๓ เกี่ยวกับแนวทางการดำเนินการกรณี ก.พ.ค. มีคำวินิจฉัย หรือ ก.พ. มีมติให้ยกเลิกคำสั่งแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญ ซึ่งมีผลทำให้ข้าราชการผู้นั้นต้องกลับไปดำรงตำแหน่งเดิมย้อนหลังไปในวันที่คำสั่งเดิมมีผลบังคับใช้ โดยมีแนวทางการดำเนินการ กล่าวคือ กรณีที่ไม่อาจดำเนินการแต่งตั้งข้าราชการผู้นั้นกลับไปดำรงตำแหน่งเดิมหรือตำแหน่งอื่นในประเภทและระดับเดียวกัน

กับตำแหน่งเดิมได้ ให้ อ.ก.พ. กระทรวงเป็นผู้พิจารณากำหนดตำแหน่ง เพื่อแต่งตั้งข้าราชการผู้นั้น ซึ่งกรณีนี้ให้กำหนดเป็นตำแหน่งที่ข้าราชการผู้นั้นมีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง โดยให้กำหนดเลขที่ตำแหน่งเป็นเลขที่ตำแหน่งเดียวกับตำแหน่งที่ข้าราชการผู้นั้นดำรงตำแหน่งในปัจจุบัน แล้วเขียนอักษร“(ณ)” ไว้ท้ายเลขที่ตำแหน่ง และมีเงื่อนไขว่า กำหนดเพื่อแต่งตั้งข้าราชการผู้นั้นเป็นการเฉพาะราย

สำหรับความเห็นของกรรมการปกครองนั้นเห็นว่า หลักเกณฑ์และกระบวนการในการคัดเลือกต่างๆ ในกรณีที่เป็นปัญหาดังกล่าวนี้มีความชอบและถูกต้องแล้ว เนื่องจากคณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกข้าราชการพลเรือนของกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้พิจารณาด้วยตนเอง โดยกรรมการปกครองเป็นเพียงผู้ยกร่างหลักเกณฑ์และกรอกคะแนนบางส่วนที่คิดว่าน่าจะเป็นข้อเท็จจริงเท่านั้น ซึ่งกรรมการปกครองไม่มีอำนาจพิจารณาหรือตัดสินใดๆ ทั้งสิ้น จากนั้นก็นำเสนอไปยังคณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกข้าราชการพลเรือนของกระทรวงมหาดไทย เพื่อพิจารณาตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

อย่างไรก็ตาม ในระหว่างนั้นกระทรวงมหาดไทยยังไม่ได้มีคำสั่งยกเลิกการเลื่อนระดับคณะผู้ร้องทุกข์ (ผู้ดำรงตำแหน่งนายอำเภอจำนวน ๔๑ คน) ตามที่ ก.พ.ค. วินิจฉัย เนื่องจากพบข้อปัญหาบางประการที่เป็นเหตุให้ยังไม่สามารถดำเนินการปฏิบัติตามคำสั่ง ก.พ.ค. ได้ทันทีตามหนังสือเวียนที่ นร ๑๐๐๘/ว ๔๖ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๓ เกี่ยวกับแนวทางการดำเนินการกรณี ก.พ.ค. มีคำวินิจฉัย หรือ ก.พ. มีมติให้ยกเลิกคำสั่งแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญ ตามที่ ก.พ. ได้ชี้แจงแล้ว ซึ่งสาเหตุที่ยังไม่ได้ดำเนินการตามหนังสือของ ก.พ. ดังกล่าว เนื่องจากยังไม่สามารถนำเรื่องดังกล่าวเข้าสู่การพิจารณาของ อ.ก.พ. กระทรวงได้ เพราะมีข้าราชการของ อ.ก.พ.กระทรวงบางคนเกษียณอายุราชการและลาออกจากตำแหน่ง

การดำเนินการ

ผลการพิจารณาของคณะกรรมการตามประเด็นที่ร้องขอความเป็นธรรม ปรากฏดังนี้

๑) กรณีขอให้ ก.พ.ค. พิจารณาทบทวนคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. ดังกล่าวอีกครั้งหนึ่งนั้น ได้รับการยืนยันจากผู้แทน ก.พ.ค. ว่า ไม่สามารถดำเนินการได้ เพราะไม่มีกฎหมายให้อำนาจ ก.พ.ค. ทบทวนคำวินิจฉัยของตนเอง ประกอบกับกฎ ก.พ.ค. ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๕๖ กำหนดให้คำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. เป็นที่สุด และพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๒๓ วรรคสาม บัญญัติว่า “เมื่อ ก.พ.ค. ได้พิจารณาเรื่องร้องทุกข์ประการใดแล้ว ให้หัวหน้าส่วนราชการระดับกรมที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือรับผิดชอบการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี หรือต่อรัฐมนตรี ปลัดกระทรวง รัฐมนตรีเจ้าสังกัดหรือนายกรัฐมนตรี แล้วแต่กรณี ดำเนินการให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค.”

๒) กรณีขอให้ ก.พ.ค. ยกเลิกหรือแก้ไขคำสั่งหรือคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. ที่ให้กระทรวงมหาดไทยยกเลิกคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๒๘/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๓ นั้น ได้รับการยืนยันจากผู้แทน ก.พ.ค. ว่า ไม่สามารถดำเนินการได้ เพราะ ก.พ.ค. เห็นว่า กระบวนการคัดเลือกข้าราชการกระทรวงมหาดไทย และการกำหนดหลักเกณฑ์การให้คะแนนเพื่อใช้ในการประเมินบุคคลที่จะเลื่อนขึ้นดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูงในส่วนของกรรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ไม่ถูกต้อง จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากมีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม และไม่เป็นไปตามรูปแบบขั้นตอนอันเป็นสาระสำคัญที่กฎหมายกำหนดไว้ รวมถึงมีเจ้าหน้าที่ (ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่) ซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้เสียที่จะได้รับการประเมินด้วย เป็นผู้ยกร่างหลักเกณฑ์การให้คะแนนฯ จึงทำให้ขาดความเป็นกลาง

๓) หากกรณีไม่สามารถดำเนินการตามข้อ ๑. และข้อ ๒. ได้ ให้ ก.พ. กำหนดวิธีการเยียวยาให้เกิดความเป็นธรรม เช่น ให้ดำรงตำแหน่งเดิมต่อไปจนกว่าจะมีการคัดเลือกข้าราชการให้ดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูง กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ครั้งใหม่ ซึ่งในประเด็นนี้ ผู้แทน ก.พ. ไม่ได้ให้คำตอบที่ชัดเจนว่า จะสามารถดำเนินการได้หรือไม่ แต่ได้รับการยืนยันว่า ก.พ. ได้เตรียมนำเรื่องนี้เข้าสู่การประชุมใหญ่ของ ก.พ. แล้ว

จากการรับฟังข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นของบุคคลและส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง คณะกรรมการได้มีข้อสังเกต ดังนี้

๑) กรณีที่ผู้ร้องทุกข์ (นายประกาศิต มหาสิงห์) มีหนังสือร้องทุกข์ต่อ ก.พ.ค. เพื่อขอความเป็นธรรมในการเลื่อนตำแหน่ง และขอให้ ก.พ.ค. สั่งให้ผู้บังคับบัญชา (ปลัดกระทรวงมหาดไทย) ปรับปรุงเปลี่ยนแปลง แก้ไข เยียวยาให้ผู้ร้องทุกข์ (นายประกาศิต มหาสิงห์) ได้ดำรงตำแหน่งที่สูงขึ้น หรือยกเลิกคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๒๘/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๓ นั้น กฎหมายได้ให้อำนาจ ก.พ.ค. ที่จะวินิจฉัยให้แก้ไขหรือยกเลิกคำสั่ง และเยียวยาความเสียหายให้ผู้ร้องทุกข์หรือให้ดำเนินการอื่นใดเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม จะเห็นได้ว่า ก.พ.ค. มีอำนาจดำเนินการได้หลายกรณี แต่เหตุใด ก.พ.ค. จึงไม่สั่งให้ใช้มาตรการที่ทำให้ผู้ร้องทุกข์ได้รับการเยียวยาหรือดำเนินการอื่นใดเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม แต่กลับมีคำสั่งให้ยกเลิกคำสั่งซึ่งนอกจากจะมีได้เยียวยาให้แก่คณะผู้ร้องทุกข์แล้ว ยังไปก่อให้เกิดปัญหาใหม่ในระบบบริหารงานบุคคลของข้าราชการพลเรือน ทั้งเกิดผลกระทบต่อบุคคลที่สามซึ่งมิใช่คู่กรณี

๒) หากมีข้อเท็จจริงว่า ผู้ได้รับการพิจารณาเลื่อนระดับตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๒๘/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๓ บุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือบางส่วนมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมหรือมีการแก้ไขคะแนนในการประเมิน ก็ควรที่จะยกเลิกคำสั่งเป็นการเฉพาะราย มิใช่ให้ยกเลิกคำสั่งทั้งหมด

๓) กรณีหลักเกณฑ์การให้คะแนนเพื่อใช้ในการประเมินบุคคลที่จะเลื่อนขึ้นดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูง ในส่วนของกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ซึ่งมีผู้แทน ก.พ. เข้าร่วมเป็นผู้กำหนดหลักเกณฑ์ด้วย และกรมการปกครองก็ยืนยันว่า เป็นหลักเกณฑ์ที่ถูกต้องและใช้ปฏิบัติมาโดยตลอดนั้น ก.พ.ค. เห็นว่า เป็นหลักเกณฑ์ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายเนื่องจากมีเจ้าหน้าที่ (ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่) ซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับการประเมิน เป็นผู้ร่างหลักเกณฑ์การให้คะแนน ซึ่ง ก.พ. ได้ให้การทักท้วงไปแล้ว แต่การทักท้วงเกิดขึ้นภายหลังการคัดเลือก การทักท้วงนั้นก็จะไม่เป็นผลให้การคัดเลือกเป็นไปโดยไม่ถูกต้อง และต้องถือว่าหลักเกณฑ์ดังกล่าวยังเป็นหลักเกณฑ์ที่ชอบด้วยกฎหมายในระหว่างการคัดเลือก

๔) กระบวนการพิจารณาของ ก.พ.ค. ซึ่งประกอบด้วยกรรมการ ๗ คน เป็นการพิจารณาโดยใช้ระบบสัดส่วนซึ่งจะต้องเชิญผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้าชี้แจงข้อเท็จจริงหรือโต้แย้งคำวินิจฉัยหรือคำสั่งตามกฎหมายหรือไม่ แต่ข้อเท็จจริงในกรณีนี้ ปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นผู้ออกคำสั่ง ที่ ๒๘/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๓ และผู้ได้รับการพิจารณาเลื่อนระดับทั้ง ๔๑ คนที่ได้รับผลกระทบจากคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. ไม่มีโอกาสได้เข้าชี้แจงข้อเท็จจริงหรือโต้แย้งแต่อย่างใด

๕) คำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. ที่ให้กระทรวงมหาดไทยดำเนินการคัดเลือกข้าราชการให้ดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูงเสียใหม่ให้ถูกต้องโดยเร็วนั้น หากมีการคัดเลือกใหม่จะมีข้าราชการที่มีสิทธิได้รับการคัดเลือกเพิ่มขึ้นจากเดิมจำนวน ๔๓๑ คน เป็นจำนวนประมาณ ๖๐๐ คน ในขณะเดียวกันก็ยังไม่มีความชัดเจนว่า คณะผู้ร้องทุกข์ซึ่งเป็นผู้ได้รับการพิจารณาเลื่อนระดับในครั้งนี้ทั้ง ๔๑ คน ตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๒๘/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๓ จะผ่านการประเมินทั้งหมด

๖) การที่ผู้แทน ก.พ.ค. เสนอแนะให้คณะผู้ร้องทุกข์ซึ่งเป็นผู้ได้รับการพิจารณาเลื่อนระดับในครั้งนี้ทั้ง ๔๑ คน นำเรื่องเข้าสู่กระบวนการพิจารณาของศาลปกครองนั้น จะสามารถกระทำได้ในขณะนี้หรือไม่ เนื่องจากยังไม่มีความชัดเจนเกี่ยวกับคู่กรณีระหว่าง ก.พ.ค. กับปลัดกระทรวงมหาดไทย

๗) อำนาจของ ก.พ.ค. ตามกฎ ก.พ.ค. ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๕๖ ที่กำหนดให้คำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. เป็นที่สุดนั้น หากพิจารณาพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๒๓ จะกำหนดให้ ก.พ.ค. ออกกฎได้เฉพาะเรื่องที่อยู่ในวรรคหนึ่งและวรรคสอง เท่านั้น ส่วนผลของคำวินิจฉัยจะเป็นเรื่องที่อยู่ในวรรคสาม ซึ่งบัญญัติว่า “เมื่อ ก.พ.ค. ได้พิจารณาเรื่องร้องทุกข์ประการใดแล้ว ให้หัวหน้าส่วนราชการระดับกรมที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือรับผิดชอบการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี หรือต่อรัฐมนตรี ปลัดกระทรวง รัฐมนตรีเจ้าสังกัด หรือนายกรัฐมนตรี แล้วแต่กรณี ดำเนินการให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค.” จึงเท่ากับเป็นการจำกัดให้หน่วยงานที่กล่าวมาข้างต้นไม่สามารถดำเนินการเป็นอย่างอื่นได้ นอกจากจะต้องกระทำตามคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. เท่านั้น ในกรณีเช่นนี้ จึงเสมือนว่าไม่มีการถ่วงดุลอำนาจของ ก.พ.ค. และหากมีข้อเท็จจริงปรากฏขึ้นใหม่ที่เป็นผลให้คำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. ต้องเปลี่ยนแปลง จะมีมาตรการแก้ไขในเรื่องนี้อย่างไร

อย่างไรก็ตาม จากการพิจารณาในที่ประชุมคณะกรรมการได้ปรากฏประเด็นเพิ่มเติมว่า เดิมมีผู้ที่ได้รับผลกระทบจากคำสั่งแต่งตั้งของกระทรวงมหาดไทยข้างต้นเป็นจำนวน ๔๖ คน แต่เมื่อ ก.พ.ค. ได้มีคำวินิจฉัยดังกล่าวแล้ว กลับปรากฏว่ามีผู้ได้รับผลกระทบเพียง ๔๑ คน โดยไม่กระทบกับอีกจำนวน ๕ คนทั้งที่เป็นคำสั่งเดียวกัน

ในการนี้คณะกรรมการเห็นว่า ในประเด็นข้อสังเกตของคณะกรรมการข้างต้นนั้น ควรมีการศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมหลายประเด็น โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิธีการพิจารณาของ ก.พ.ค. การถ่วงดุลอำนาจของ ก.พ.ค. การกำหนดให้คำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. เป็นที่สุด และหลักเกณฑ์ในการประเมินบุคคลที่จะเลื่อนขึ้นดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูงที่กระทรวงมหาดไทยยืนยันว่าเป็นหลักเกณฑ์ที่ถูกต้อง เป็นต้น

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายกยอสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๔ เป็นผลให้กรรมการพ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

การดำเนินการของคณะกรรมการการปกครอง

สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔)

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๓ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๔ ที่ประชุมได้ลงมติตั้งคณะกรรมการการปกครอง ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๓๕ ประกอบข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๒ ซึ่งคณะกรรมการการปกครอง ได้ดำเนินการพิจารณาในเรื่องนี้ต่อเนื่องจากคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) ดังนี้

๑. ในคราวประชุมคณะกรรมการการปกครอง ครั้งที่ ๑๙ วันพฤหัสบดีที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๔ ที่ประชุมได้พิจารณาความคืบหน้าเรื่องขอความเป็นธรรมของนายวิวัฒน์ ฉันทนานุรักษ์ กับคณะกรรมการ ก.พ.ค. มีคำวินิจฉัยให้ยกเลิกคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๒๘/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๓ เกี่ยวกับการเลื่อนระดับข้าราชการพลเรือนกระทรวงมหาดไทย (ผู้ดำรงตำแหน่งนายอำเภอ จำนวน ๔๑ คน) ให้ดำรงตำแหน่งในระดับสูงขึ้นจากตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับต้นเป็นอำนวยการระดับสูง ปรากฏผลโดยสรุป ดังนี้

ก.พ.ค. ได้มีคำวินิจฉัยให้กระทรวงมหาดไทยยกเลิกคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๒๘/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๓ เกี่ยวกับการเลื่อนระดับข้าราชการพลเรือน กระทรวงมหาดไทย ให้ดำรงตำแหน่งในระดับสูงขึ้นจากตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับต้นเป็นประเภทอำนวยการระดับสูง จำนวน ๔๑ คน ตามคำร้องในหนังสือร้องทุกข์ขอความเป็นธรรมของนายวิวัฒน์ ฉันทนานุรักษ์ และคณะ ซึ่งมีผู้ลงชื่อในบัญชีรายชื่อผู้ได้รับความเสียหายจากคำวินิจฉัย ก.พ.ค. เรื่องแดงที่ ๐๐๗๐๒๕๓ แนบท้ายหนังสือร้องทุกข์ลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๓ จำนวน ๓๗ คน โดยกระทรวงมหาดไทยได้มีคำสั่งยกเลิกการเลื่อนระดับตำแหน่งดังกล่าวแล้ว ทั้งนี้ คำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. ข้างต้น ได้ส่งผลกระทบต่อตำแหน่งหน้าที่ เกียรติยศ ความรู้สึก และขวัญกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ราชการของคณะผู้ร้องทุกข์ อย่างไรก็ตาม แม้ว่าต่อมาจะได้มีการคัดเลือกบรรจุแต่งตั้งขึ้นใหม่ โดยผู้ที่ได้รับผลกระทบข้างต้นก็ได้รับคัดเลือกกลับเข้าไปดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูงเช่นเดิม ตลอดจนได้รับการเยียวยาด้วยค่าตอบแทนพิเศษแล้ว แต่ผู้ได้รับผลกระทบดังกล่าวก็ยังสูญเสียสิทธิและโอกาสบางประการ อาทิ การเสียโอกาสเกี่ยวกับประโยชน์ในช่วงระยะเวลาที่คณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม (ก.พ.ค.) ให้กระทรวงมหาดไทยยกเลิกการเลื่อนระดับข้างต้น จนถึงระยะเวลาที่ผู้ได้รับผลกระทบดังกล่าวได้รับการคัดเลือกเข้ามาใหม่ หรือการเสียสิทธิเกี่ยวกับคุณสมบัติในการสอบคัดเลือกเป็นปลัดจังหวัด เป็นต้น

จากคำร้องของนายวิวัฒน์ ฉันทนานุรักษ์ และคณะ กรณียขอให้คณะกรรมการพิจารณาข้อร้องทุกข์ทั้ง ๓ ข้อข้างต้นนั้น คณะกรรมการมีข้อสังเกตว่า คณะกรรมการอาจไม่สามารถดำเนินการตามคำร้อง ข้อ ๑) ที่ขอให้ ก.พ.ค. ทบทวนคำวินิจฉัยอีกครั้ง และข้อ ๒) ที่ขอให้ ก.พ.ค. ยกเลิกหรือแก้ไขคำสั่งหรือคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. เนื่องจาก ก.พ.ค. มีคำวินิจฉัยให้กระทรวงมหาดไทยยกเลิกคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๒๘/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๓ และคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. ถือเป็นที่สุด โดยกระทรวงมหาดไทยได้ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยแล้ว อีกทั้งคำร้องข้อ ๓) เกี่ยวกับการเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบในกรณีนี้ ก.พ. ก็ได้กำหนดแนวทางการดำเนินการเยียวยาให้แล้ว ในขณะที่ปัจจุบันผู้ได้รับผลกระทบก็ได้รับการคัดเลือกเลื่อนระดับเป็นตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูงแล้ว ดังนั้น จึงมีความเห็นว่า การจะพิจารณาเกี่ยวกับเรื่องร้องทุกข์นี้ ควรพิจารณาประเด็นเกี่ยวกับ

๑) การเยียวยาในประเด็นการสูญเสียสิทธิประโยชน์ในช่วงระยะเวลาที่กระทรวงมหาดไทยมีคำสั่งยกเลิกการเลื่อนระดับตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูง จนกระทั่งผู้ร้องและคณะที่ได้รับผลกระทบดังกล่าวผ่านการคัดเลือกดำรงเป็นตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูงอีกครั้งหนึ่ง

๒) อำนาจและการถ่วงดุลอำนาจของ ก.พ.ค.

ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมและเป็นไปตามมติของคณะกรรมการที่ได้รับเรื่องนี้ไว้พิจารณาแล้วจึงเห็นควรเชิญผู้ที่ได้รับผลกระทบตามบัญชีรายชื่อผู้ได้รับความเสียหายจากคำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม (ก.พ.ค.) เรื่องแดงที่ ๐๐๗๐๒๕๓ แนบท้ายหนังสือลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๓ จำนวน ๓๗ ราย เข้าร่วมประชุมกับคณะกรรมการในวันพุธที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๔ เพื่อชี้แจงและแสดงความคิดเห็น โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเด็นเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์และโอกาสที่ผู้ร้องและคณะจะได้รับจากการเลื่อนระดับดังกล่าว

๒. ในคราวประชุมคณะกรรมการ ครั้งที่ ๒๐ วันพุธที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๔ ที่ประชุมได้พิจารณาความคืบหน้าเรื่องขอความเป็นธรรมของนายวิวัฒน์ ฉันทนารักษ์ กับคณะ กรณี ก.พ.ค. มีคำวินิจฉัยให้ยกเลิกคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๒๘/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๓ เกี่ยวกับการเลื่อนระดับข้าราชการพลเรือนกระทรวงมหาดไทย (ผู้ดำรงตำแหน่งนายอำเภอ จำนวน ๔๑ คน) ให้ดำรงตำแหน่งในระดับสูงขึ้นจากตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับต้นเป็นอำนวยการระดับสูง โดยคณะกรรมการ ได้เชิญผู้ที่ได้รับผลกระทบตามบัญชีรายชื่อผู้ได้รับความเสียหายจากคำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม (ก.พ.ค.) เรื่องแดงที่ ๐๐๗๐๒๕๓ แนบท้ายหนังสือลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๓ จำนวน ๓๗ ราย เข้าร่วมประชุมกับคณะกรรมการ เพื่อชี้แจงและแสดงความคิดเห็นโดยเฉพาะอย่างยิ่งประเด็นเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์และโอกาสที่ผู้ร้องและคณะจะได้รับจากการเลื่อนระดับดังกล่าว ปรากฏผลการประชุมสรุปสาระสำคัญ ดังนี้

เมื่อกระทรวงมหาดไทยได้มีคำสั่งให้ยกเลิกคำสั่งการเลื่อนระดับตำแหน่งดังกล่าว ตามคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. แล้ว นายวิวัฒน์ ฉันทนารักษ์ กับคณะที่ได้รับการเลื่อนระดับเป็นตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูง (ระดับ ๙) จึงต้องกลับไปดำรงตำแหน่งอำนวยการระดับต้น (ระดับ ๘) อีกครั้ง ส่งผลให้สิทธิประโยชน์และโอกาสที่จะได้รับจากการเลื่อนระดับต้องลดลงหรือล่าช้ากว่าเกณฑ์ที่กำหนด เช่น

๑) เงินประจำตำแหน่ง

ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. หากดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับต้นจะได้รับเงินประจำตำแหน่งเท่ากับ ๑๑,๒๐๐ บาท แต่ถ้าดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูงจะได้รับเงินประจำตำแหน่งเท่ากับ ๒๐,๐๐๐ บาท จะเห็นได้ว่าจำนวนเงินดังกล่าวมีส่วนต่างกันเป็นจำนวน ๘,๘๐๐ บาท ซึ่งกรณีนี้ ก.พ.ค. ได้วินิจฉัยให้กระทรวงมหาดไทยยกเลิกคำสั่งการเลื่อนระดับเป็นตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูง ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๓ จนกระทั่งผู้ที่ได้รับผลกระทบจากคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. บางราย ได้รับการคัดเลือกเข้ามาดำรงตำแหน่งอำนวยการระดับสูงอีกครั้งเมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๔ ดังนั้น หากนับช่วงระยะเวลาตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๓ ถึงเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๔ เป็นจำนวน ๖ เดือน ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. บางราย จะไม่ได้รับเงินประจำตำแหน่งในประเภทอำนวยการระดับสูงที่ควรจะได้รับเป็นจำนวนเงิน ๕๒,๘๐๐ บาท

๒) เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ชั้นสายสะพาย สายแรก

สิทธิของผู้ที่ได้รับผลกระทบจากคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. บางราย ที่จะเข้ารับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ สายสะพายชั้นประถมาภรณ์มงกุฎไทย อันเป็นเกียรติยศแก่ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. รวมทั้งครอบครัว และวงศ์ตระกูล ต้องสูญเสียไป เนื่องจากถูกเพิกถอนตำแหน่ง จนส่งผลให้ไม่ได้รับเสนอชื่อเข้ารับพระราชทานสายสะพายชั้นประถมาภรณ์มงกุฎไทย เมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๓

๓) การสอบเลื่อนระดับ

ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. ดังกล่าว ต้องเสียสิทธิในการสอบเลื่อนระดับที่สูงขึ้น เช่น สิทธิในการสอบเลื่อนระดับเป็นนักบริหารระดับต้น (รองผู้ว่าราชการจังหวัด) และสิทธิในการสอบเลื่อนระดับเป็นปลัดจังหวัด เนื่องจากถูกลดตำแหน่งให้ดำรงตำแหน่งเป็นประเภทอำนวยการระดับต้น (นายอำเภอ ระดับ ๘) ส่งผลให้โอกาสในความเจริญก้าวหน้าทางราชการต้องช้าลงกว่าเดิม

๔) ความเป็นอาวุโสราชการ

แม้ว่าผู้ที่ได้รับผลกระทบจากคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. ดังกล่าว จะสามารถสอบกลับเข้าไปดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูงได้อีกครั้ง ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. ดังกล่าว ก็ยังคงเสียอายุราชการในการคำนวณความเป็นอาวุโสราชการในตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูง ซึ่งความเป็นอาวุโสราชการมีผลต่อการสอบเลื่อนระดับเข้าสู่ตำแหน่งต่าง ๆ ที่สูงขึ้น

๕) เกียรติยศ ชื่อเสียง เกียรติภูมิ

ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. ดังกล่าว แต่ละคนมีประวัติการรับราชการที่มีผลงานและคุณงามความดีเป็นที่ประจักษ์ หลายคนเป็นนายอำเภอแขวนเพชร ข้าราชการพลเรือนดีเด่น แต่เมื่อมีคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. ให้กระทรวงมหาดไทยยกเลิกคำสั่งดังกล่าว ส่งผลให้ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. กรณีนี้ต้องถูกลดระดับตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูงไปเป็นอำนวยการระดับต้น ทำให้เสื่อมเสียต่อเกียรติยศ ชื่อเสียง เกียรติภูมิที่ได้สั่งสมมา และต้องอับอาย คับข้องใจตลอดจนมีความทุกข์ในการถูกยกเลิกคำสั่งนั้น

อนึ่ง นายวิวัฒน์ ฉันทนานุรักษ์ ผู้อำนวยการส่วนยุทธศาสตร์และการข่าว สำนักอำนวยการกองบริหารการแผ่นดิน กรมการปกครอง (ผู้ร้อง) ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า กรณี ก.พ.ค. มีคำวินิจฉัยให้ยกเลิกคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๒๘/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๓ เกี่ยวกับการเลื่อนระดับข้าราชการพลเรือนกระทรวงมหาดไทย (ผู้ดำรงตำแหน่งนายอำเภอ จำนวน ๔๑ คน) ให้ดำรงตำแหน่งในระดับสูงขึ้นจากตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับต้นเป็นอำนวยการระดับสูง นายวิวัฒน์ ฉันทนานุรักษ์ กับคณะ ได้ฟ้องต่อศาลปกครอง ซึ่งศาลปกครองได้พิจารณารับคำร้องไว้แล้ว

ในการนี้ ที่ประชุมจึงได้มีมติตั้งคณะอนุกรรมการขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณาศึกษาเกี่ยวกับกฎหมาย กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม (ก.พ.ค.) และแนวทางการเยียวยาผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการยกเลิกคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๒๘/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๓ ประกอบด้วย

๑. นายวิรัตน์ วิริยะพงษ์	เป็นประธานคณะอนุกรรมการ
๒. นายรส มะลิผล	เป็นอนุกรรมการ
๓. นายรังสิกร ทิมาตฤกะ	เป็นอนุกรรมการ
๔. นายจักรพรรดิ ไชยสาส์น	เป็นอนุกรรมการ
๕. นายรารี มามะ	เป็นอนุกรรมการ
๖. นายธานี สามารถกิจ	เป็นอนุกรรมการ
๗. นายวิวัฒน์ ฉันทนานุรักษ์	เป็นอนุกรรมการ
๘. นายประดิษฐ์ ยมนานท์	เป็นอนุกรรมการ
๙. นายจักรพงษ์ เปี่ยมเมตตา	เป็นอนุกรรมการ
๑๐. นายชัยภัฏ จันทรวิไล	เป็นเลขานุการคณะอนุกรรมการ

โดยให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

๑) พิจารณาศึกษาเกี่ยวกับกฎหมาย กฎ ระเบียบ และกระบวนการพิจารณาที่เกี่ยวข้องกับคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม (ก.พ.ค.) ตลอดจนแนวทางการเยียวยาผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการยกเลิกคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๒๘/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๓ พร้อมข้อเสนอแนะ โดยให้นำเรื่องร้องทุกข์ขอความเป็นธรรมของนายวิวัฒน์ ฉันทนารักษ์ กรณีคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม (ก.พ.ค.) มีคำวินิจฉัยให้ยกเลิกคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๒๘/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๓ เกี่ยวกับการเลื่อนระดับข้าราชการพลเรือนกระทรวงมหาดไทยให้ดำรงตำแหน่งที่สูงขึ้นจากตำแหน่งประเภท “อำนวยการระดับต้น” เป็นตำแหน่งประเภท “อำนวยการระดับสูง” (ผู้ดำรงตำแหน่งนายอำเภอ จำนวน ๔๑ คน) มาเป็นแนวทางประกอบการพิจารณา แล้วรายงานต่อคณะกรรมการ ภายในวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๕

๒) ดำเนินการอื่นใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

๓. คณะกรรมการได้พิจารณาศึกษาเกี่ยวกับกฎหมาย กฎ ระเบียบ และกระบวนการพิจารณาที่เกี่ยวข้องกับ ก.พ.ค. ตลอดจนแนวทางการเยียวยาผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการยกเลิกคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๒๘/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๓ ตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ โดยได้พิจารณาจากข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย เอกสารข้อมูล พร้อมรับฟังข้อคิดเห็นจากบุคคล/ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง และผู้ได้รับผลกระทบโดยตรงที่เข้าร่วมประชุมชี้แจงให้รายละเอียดข้อเท็จจริง แต่เนื่องจากการพิจารณาดำเนินงานของคณะกรรมการยังไม่แล้วเสร็จ จึงได้ขอขยายระยะเวลาในการดำเนินงานของคณะกรรมการออกไปอีก ซึ่งที่ประชุมคณะกรรมการพิจารณาแล้วอนุญาตให้ขยายเวลาได้อีกเป็นจำนวน ๓ ครั้ง ภายหลังจากที่คณะกรรมการพิจารณาศึกษาเสร็จแล้ว จึงได้จัดทำเป็นรายงานเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการ

โดยในคราวประชุมคณะกรรมการการปกครอง ครั้งที่ ๔๙ วันพุธที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ครั้งที่ ๕๘ วันพุธที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๕ ครั้งที่ ๖๗ วันพุธที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๕ และครั้งที่ ๗๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ ที่ประชุมได้พิจารณารายงานของคณะกรรมการพิจารณาศึกษาเกี่ยวกับกฎหมาย กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม (ก.พ.ค.) และแนวทางการเยียวยาผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการยกเลิกคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๒๘/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๓ ซึ่งคณะกรรมการเห็นชอบกับผลการศึกษาของคณะกรรมการ แต่เพื่อให้รายงานฉบับนี้มีความสมบูรณ์มากขึ้น ก่อนเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรพิจารณา คณะกรรมการจึงมอบหมายให้คณะกรรมการตรวจสอบแก้ไขปรับปรุง และหรือเพิ่มเติมในรายงานการศึกษาอีกครั้งหนึ่ง จากนั้นคณะกรรมการได้จัดทำรายงานผลการพิจารณาเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรพิจารณา ซึ่งผลการพิจารณา มีรายละเอียดสามารถจำแนกโดยสรุปได้ตามลำดับดังต่อไปนี้

๑. ที่มาของเรื่อง การร้องทุกข์ และการรับเรื่องร้องทุกข์

๑.๑ รายละเอียดตามหนังสือร้องทุกข์ของนายประกาศิต มหาสิงห์ ที่ได้มีหนังสือ ที่ว่าการอำเภอพร้าวกว้าง ที่ ชม ๑๐๑๗/๐๔๔๘ ลงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ เรื่อง การร้องทุกข์ความไม่เป็นธรรมในการเลื่อนตำแหน่ง ซึ่งร้องทุกข์ต่อ ก.พ.ค. เกี่ยวกับการบรรจุแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญให้ดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูง ตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๒๘/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๓

โดยในเรื่องนี้ ผู้ร้องทุกข์ (นายประกาศิต มหาสิงห์) ได้ร้องเรียนขอความเป็นธรรมไปยังอธิบดีกรมการปกครอง แล้วเมื่อปี ๒๕๕๑ แต่ไม่ได้รับการชี้แจงเหตุผลที่ไม่ได้รับการคัดเลือกทั้งที่มีความอาวุโสสูงสุดในการดำรงตำแหน่งนายอำเภอ หรือตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับต้นมาแล้ว ๑๑ ปี ๖ เดือน และเป็นผู้ที่จบหลักสูตรนายอำเภอรุ่นที่ ๓๗ ทั้งนี้ กลุ่มนายอำเภอที่จบหลักสูตรนายอำเภอรุ่นที่ ๓๗ เช่นเดียวกันอีกจำนวน ๑๕ คน ก็ยังไม่ได้รับการคัดเลือกเพื่อเลื่อนตำแหน่งเหมือนกับนายอำเภอที่จบหลักสูตรนายอำเภอรุ่นที่ ๓๖ ซึ่งได้รับการพิจารณาเลื่อนตำแหน่งทั้งหมดแล้ว ดังนั้น เมื่อ ก.พ.ค. โดยคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ (องค์คณะที่ ๒) ได้รับคำร้องทุกข์จากนายประกาศิต มหาสิงห์ แล้ว จึงได้กำหนดประเด็นให้ปลัดกระทรวงมหาดไทย ชี้แจงใน ๓ เรื่อง ดังนี้

๑) ให้แสดงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับขั้นตอนการดำเนินการคัดเลือกข้าราชการพลเรือนสามัญ เพื่อเลื่อนขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูงของกรมการปกครอง ว่าเป็นไปตามแนวทางของหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๘.๑/ว ๒๒ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๐ และประกาศของกรมการปกครอง เรื่อง การคัดเลือกข้าราชการพลเรือนสามัญเพื่อเลื่อนขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูง ประเภทวิชาการระดับเชี่ยวชาญ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ อย่างไร

๒) เหตุผลในการใช้ดุลยพินิจของคณะกรรมการคัดเลือกข้าราชการพลเรือนสามัญ เพื่อเลื่อนขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูงของกรมการปกครองที่พิจารณาเลื่อนข้าราชการพลเรือนสามัญให้ได้รับการคัดเลือก และเหตุผลในการใช้ดุลยพินิจที่ได้คัดเลือกผู้ร้องทุกข์ เพื่อเลื่อนให้ดำรงตำแหน่งตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๒๘/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๓

๓) ในการพิจารณาคัดเลือกครั้งนี้มีผู้ได้รับคัดเลือกเพื่อเลื่อนขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายอำเภอ (ประเภทอำนวยการระดับสูง) โดยมีคุณสมบัติเคยดำรงตำแหน่งนายอำเภอ (ประเภทอำนวยการระดับต้น) เพียง ๑ ปี ตามข้ออ้างของผู้ร้องทุกข์หรือไม่ ซึ่งหากมี ขอรทราบเหตุผลในการใช้ดุลยพินิจคัดเลือกดังกล่าวเมื่อเทียบกับผู้ร้องซึ่งมีคุณสมบัติเคยดำรงตำแหน่งนายอำเภอ (ประเภทอำนวยการระดับต้น) มาแล้วถึง ๑๑ ปี ๖ เดือน

ในกรณีนี้ ปลัดกระทรวงมหาดไทยได้ชี้แจงประเด็นข้างต้นโดยยืนยันต่อ ก.พ.ค. สรุปได้ว่า กระบวนการพิจารณาคัดเลือกข้าราชการเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูงของกรมการปกครอง เป็นไปตามขั้นตอนที่กำหนดในหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร. ๐๗๐๘.๑/ว ๒๒ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๐ เรื่อง การคัดเลือกเพื่อเลื่อนข้าราชการพลเรือนสามัญขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๘ ลงมา และระดับ ๙ ระดับ ๑๐ ระดับ ๑๑ และประกาศกรมการปกครอง เรื่องการคัดเลือกข้าราชการพลเรือนสามัญเพื่อเลื่อนขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูง ประเภทวิชาการ ระดับเชี่ยวชาญ กรมการปกครอง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ ทุกประการ ส่วนเหตุผลในการใช้ดุลยพินิจของคณะกรรมการคัดเลือกข้าราชการพลเรือนสามัญเพื่อเลื่อนขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูงของกรมการปกครองที่ได้คัดเลือกผู้ร้องทุกข์ (นายประกาศิต มหาสิงห์) เพื่อเลื่อนให้ดำรงตำแหน่งตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๒๘/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๓ เนื่องจากผู้ร้องทุกข์เป็นหนึ่งในจำนวนผู้ได้รับการเสนอรายชื่อให้เป็นผู้ที่เหมาะสมสมควรได้รับการพิจารณาแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูงของกรมการปกครอง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ แต่สาเหตุที่ไม่ได้รับ

การแต่งตั้งนั้นเนื่องจากมีคะแนนรวมทุกองค์ประกอบน้อยกว่าผู้ที่ได้รับการเสนอรายชื่ออื่น ๆ (เมื่อเทียบกับจำนวนตำแหน่งว่างที่มีจำนวนเพียง ๔๖ อัตรา) ซึ่งเป็นดุลยพินิจในการตัดสินใจเสนอรายชื่อตามแนวทางที่ ก.พ. กำหนดในหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๘.๑/ว ๒๒ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๐ ที่กำหนดให้ คณะกรรมการเสนอรายชื่อผู้ได้รับคัดเลือกต่อปลัดกระทรวง โดยเสนอเรียงลำดับผู้ซึ่งเหมาะสมที่สุดไว้ลำดับแรก และผู้ซึ่งเหมาะสมรองลงไปลำดับต่อ ๆ กันไป อีกทั้ง กระทรวงมหาดไทยได้ยืนยันว่า ในการแต่งตั้ง (เลื่อน) ข้าราชการขึ้นดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูงของกรมการปกครอง ตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ดังกล่าว ไม่มีข้าราชการที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติเคยดำรงตำแหน่งนายอำเภอ (ประเภท อำนวยการระดับต้น) เพียง ๑ ปี แต่อย่างใด

ทั้งนี้ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ได้มีหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๒๐๒.๓/๙๘๔๙ ลงวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๓ เรื่อง ขอให้พิจารณาทบทวนคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. กรณียกเลิกคำสั่ง กระทรวงมหาดไทย ที่ ๒๘/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๓ โดยขอให้ ก.พ.ค. พิจารณาทบทวน คำวินิจฉัยดังกล่าว แต่ ก.พ.ค. ได้แจ้งกลับมายังปลัดกระทรวงมหาดไทยตามหนังสือคณะกรรมการพิทักษ์ ระบบคุณธรรม ที่ นร ๑๐๑๐.๓.๒/๗๑ ลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๓ เรื่อง การขอให้ ก.พ.ค. ทบทวนคำวินิจฉัย เรื่องร้องทุกข์ (เรื่องดำที่ ๕๓๒๐๐๒๗ เรื่องแดงที่ ๐๐๗๐๒๕๓) แจ้งว่า ก.พ.ค. ไม่อาจพิจารณาทบทวน คำวินิจฉัยดังกล่าวได้

ในขณะนี้นายบุญส่ง เตชะมณีสถิต รองอธิบดีกรมการปกครอง แสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับการนี้ว่า ประเด็นการร้องเรียนของนายประกาศิต มหาสิงห์ นายอำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ กรมการปกครองได้ชี้แจงในประเด็นดังกล่าวไปยัง ก.พ.ค. ตามคำร้องเรียนของนายประกาศิต มหาสิงห์ แล้ว ซึ่งกรณีนี้ที่ร้องเรียนว่า หลักเกณฑ์การวินิจฉัยของคณะกรรมการคัดเลือกข้าราชการของกรมการปกครอง ไม่เป็นธรรมนั้น กรมการปกครองเห็นว่า หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกข้าราชการของกระทรวงมหาดไทย ได้มีการ มอบหมายให้ อ.ก.พ. กระทรวง เป็นผู้พิจารณากำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาคัดเลือกข้าราชการ และ ที่ประชุม อ.ก.พ. กระทรวง ก็จะมีผู้แทนจากสำนักงาน ก.พ. เข้าร่วมประชุม อ.ก.พ. กระทรวงด้วย ซึ่งในการ ประชุมเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกข้าราชการก็ได้มีการทักท้วงจากผู้แทนสำนักงาน ก.พ. เกี่ยวกับหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกข้าราชการของกระทรวงมหาดไทยว่ามีการกำหนดหลักเกณฑ์โดยมิชอบ ซึ่งต่อมา เมื่อมีการคัดเลือกข้าราชการของกระทรวงมหาดไทย นายประกาศิต มหาสิงห์ ร้องเรียนว่าหลักเกณฑ์ ในการคัดเลือกข้าราชการของกระทรวงมหาดไทยไม่เป็นธรรมนั้น ในความเป็นจริง ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๘.๑/ว ๑๑ ลงวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๔๒ เรื่อง การแต่งตั้งข้าราชการ ได้กำหนดว่า การพิจารณา แต่งตั้งข้าราชการให้ดำรงตำแหน่ง จะต้องพิจารณาโดยคำนึงถึงความรู้ ความสามารถ ความประพฤติ ผลงาน และประวัติการรับราชการแล้ว ให้พิจารณาศักยภาพในการปฏิบัติงานในตำแหน่งที่จะได้รับการ แต่งตั้งด้วย ส่วนองค์ประกอบเรื่องอาวุโสราชการ จะนำมาใช้ประกอบการพิจารณาแต่งตั้งข้าราชการก็ได้

คณะกรรมการการเมืองเห็นว่า การที่ ก.พ. ได้ออกหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๘.๑/ว ๒๒ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๐ ข้างต้น ก็เพื่อใช้เป็นหลักเกณฑ์และเป็นแนวทางให้ข้าราชการพลเรือนสามัญทั่วประเทศยึดถือและปฏิบัติตาม รวมถึงกรณีนี้จะต้องปฏิบัติตามหนังสือดังกล่าวด้วย เช่นกัน ซึ่งหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกข้าราชการของกระทรวงมหาดไทย ได้มีการมอบหมายให้ อ.ก.พ. กระทรวง เป็นผู้พิจารณา กำหนดหลักเกณฑ์ และการประชุมของ อ.ก.พ. กระทรวง ก็จะมีผู้แทนสำนักงาน ก.พ. เข้าร่วมประชุมด้วย ซึ่งมีได้ทั้งท้วงการออกหลักเกณฑ์การคัดเลือกข้าราชการแต่อย่างใด นอกจากนี้ทราบว่า ก.พ.ค ได้นำเรื่องความอาวุโสทางราชการมาพิจารณาเป็นหลักในการวินิจฉัย ซึ่งไม่สอดคล้องกับหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๘.๑/ว ๑๑ ลงวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๒ ดังกล่าว ประกอบกับกระทรวงมหาดไทยได้ปฏิบัติตามขั้นตอน หลักเกณฑ์ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๐๓/ว ๒๒ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๓ เรื่อง แนวทางในการปฏิบัติคัดเลือกข้าราชการพลเรือนสามัญขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหาร และประเภทอำนวยการระดับสูงอย่างครบถ้วนแล้ว คณะกรรมการการเมืองเห็นว่า กรณีนี้ควรย้อนกลับไปพิจารณาจากกรณีที่ ก.พ.ค. ควรรับเรื่องไว้พิจารณาหรือไม่ เนื่องจากเรื่องดังกล่าวอาจเป็นความเข้าใจผิดของผู้ร้องทุกข์ (นายประกาศิต มหาสิงห์) ซึ่งไม่ได้ร้องทุกข์ตามหลักเกณฑ์ และไม่มีหลักฐานประกอบการร้องทุกข์ที่ชัดเจน แต่การพิจารณาของ ก.พ.ค. กลับมีลักษณะเป็นการขยายผลคำร้องของผู้ร้องทุกข์จนนำไปสู่การวินิจฉัยให้กระทรวงมหาดไทยยกเลิกคำสั่งกระทรวงมหาดไทย

๑.๒ เจตนารมณ์หลักของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ถือว่า ก.พ.ค. เป็นองค์กรสนับสนุนการบริหารงานบุคคลข้าราชการพลเรือนและมุ่งคุ้มครองผู้ได้บังคับบัญชาที่ไม่ได้ ได้รับความเป็นธรรมจากการปฏิบัติของผู้บังคับบัญชา ซึ่ง ก.พ.ค. มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ตามมาตรา ๓๑ (๓) ถึงแม้ว่าอำนาจของ ก.พ.ค. สามารถที่จะยกเลิกคำสั่งต่าง ๆ ได้ แต่การใช้ อำนาจของ ก.พ.ค. ควรจะมีขอบเขตจำกัด กล่าวคือ สามารถยกเลิกได้เฉพาะคำสั่งที่มีผลกระทบโดยตรงต่อผู้ร้องทุกข์ที่หากไม่มีการยกเลิกคำสั่งดังกล่าวแล้ว จะไม่สามารถเยียวยาแก่ผู้ร้องทุกข์ให้หมดความคับข้องใจ อันเป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์ได้ แต่ ก.พ.ค. กลับยกเลิกคำสั่งที่ส่งผลกระทบต่อบุคคลภายนอกกระบวนการ ร้องทุกข์ คือ คณะผู้ร้องทั้ง ๔๑ คน โดยไม่คำนึงถึงผลกระทบต่อบุคคลเหล่านั้น และการยกเลิกคำสั่ง กระทรวงมหาดไทย ที่ ๒๘/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๓ ก็ไม่ได้เป็นการเยียวยาความเสียหายหรือ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อนายประกาศิต มหาสิงห์ ผู้ร้องทุกข์แต่อย่างใด

๑.๓ ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๔๒ (๑) เกี่ยวกับการรับบุคคลเพื่อบรรจุเข้ารับราชการและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งต้องคำนึงถึงความรู้ ความสามารถของบุคคล ความเสมอภาค ความเป็นธรรม และประโยชน์ของทางราชการ คณะกรรมการการเมืองเห็นว่า มาตราดังกล่าวไม่ได้ กำหนดให้นำหลักเกณฑ์เรื่องความอาวุโสมาเป็นเกณฑ์ตัดสินในการบรรจุแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนเป็นหลัก โดยการพิจารณาบุคคลให้ดำรงตำแหน่งจะต้องพิจารณาถึงหลักเกณฑ์ด้านความรู้ ความสามารถ ความเสมอภาค ความเป็นธรรม และประโยชน์ของทางราชการ ดังนั้น การที่นายประกาศิต มหาสิงห์ อ้างหลักเกณฑ์ ในเรื่องความอาวุโส จึงไม่เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด เนื่องจากคำร้องทุกข์ของนายประกาศิต มหาสิงห์ ไม่ใช่เหตุอันคับข้องใจ ก.พ.ค. จึงไม่ควรรับเรื่องนี้ไว้พิจารณาตั้งแต่ต้น

๑.๔ ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๒๒ บัญญัติว่า ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดมีความคับข้องใจอันเกิดจากการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติต่อตนของผู้บังคับบัญชา และเป็นกรณีที่ไม้อาจอุทธรณ์ตามหมวด ๙ การอุทธรณ์ ได้ ผู้นั้นมีสิทธิร้องทุกข์ได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในหมวดนี้ และกฎ ก.พ.ค. ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ในข้อ ๗ กำหนดว่า ภายใต้บังคับข้อ ๖ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดมีความคับข้องใจอันเกิดจากการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติต่อตนของผู้บังคับบัญชา และเป็นกรณีที่ไม้อาจอุทธรณ์ตามหมวด ๙ การอุทธรณ์ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้ ผู้นั้นมีสิทธิร้องทุกข์ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ.ค. นี้

การปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติต่อตนของผู้บังคับบัญชาซึ่งทำให้เกิดความคับข้องใจอันเป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์ นั้น ต้องมีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด ดังนี้

(๑) ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ไม่ว่าจะเป็นการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติโดยไม่มีอำนาจหรือนอกเหนืออำนาจหน้าที่หรือไม่ถูกต้องตามกฎหมาย หรือไม่ถูกต้องตามรูปแบบขั้นตอน หรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญที่กำหนดไว้สำหรับการนั้น หรือโดยไม่สุจริต

(๒) เป็นการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม หรือมีลักษณะเป็นการสร้างขั้นตอนโดยไม่จำเป็น หรือสร้างภาระให้เกิดขึ้นเกินสมควร

(๓) เป็นการใช้อำนาจโดยมิชอบ

(๔) ประวิงเวลา หรือหน่วงเหนี่ยวการดำเนินการบางอย่างอันเป็นเหตุให้เสียสิทธิหรือไม่ได้รับสิทธิประโยชน์อันพึงมีพึงได้ในเวลาอันสมควร

(๕) ปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติอื่นใดที่ไม่เป็นไปตามระบบคุณธรรมตามมาตรา ๔๒

คณะกรรมการ เห็นว่า มาตราดังกล่าวเป็นการให้อำนาจ ก.พ.ค. ในการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ ที่ผู้ได้บังคับบัญชาเกิดความคับข้องใจต่อผู้บังคับบัญชา ซึ่งเมื่อพิจารณา กฎ ก.พ.ค. ข้างต้นประกอบแล้ว จะเห็นได้ว่า กฎ ก.พ.ค. ข้อนี้นี้ ได้กำหนดหลักเกณฑ์เรื่องที่อยู่ในอำนาจของ ก.พ.ค. ให้ ก.พ.ค. มีอำนาจมาก จนเกินไปที่สามารถตรวจสอบคำสั่งของหน่วยงานต่าง ๆ ในสังกัดข้าราชการพลเรือนได้อย่างอิสระ

๒. กระบวนการ การพิจารณาของ ก.พ.ค. และคำวินิจฉัย

๒.๑ จากเอกสารคำวินิจฉัย ก.พ.ค./ร้องทุกข์ ๑๑ เรื่องดำที่ ๕๓๒๐๐๒๗ เรื่องแดงที่ ๐๐๗๐๒๕๓ ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๓ ที่วินิจฉัยให้ยกเลิกคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๒๘/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๓ และให้ดำเนินการคัดเลือกใหม่ให้ถูกต้องนั้น ปรากฏข้อมูลสรุปได้ดังนี้

๒.๑.๑ เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๒ กระทรวงมหาดไทย ยังไม่ได้มีคำสั่งแต่งตั้ง ข้าราชการให้ดำรงตำแหน่งรองผู้ว่าราชการจังหวัดและปลัดจังหวัด และผลการพิจารณาขออนุมัติปรับปรุง การกำหนดตำแหน่งนายอำเภอจากตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับต้น เป็นตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับสูงที่ยังไม่ชัดเจน ทำให้กรมการปกครองไม่สามารถระบุตำแหน่งว่างที่แน่นอนได้ คณะกรรมการ พิจารณาคัดเลือกเพื่อเลื่อนข้าราชการพลเรือนสามัญขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูง กระทรวงมหาดไทยจึงได้นำรายชื่อข้าราชการผู้ผ่านการคัดเลือกทั้งหมดจำนวน ๔๓๑ คน เสนอต่อ ปลัดกระทรวงเพื่อพิจารณา (กรมการปกครองตรวจสอบรายชื่อข้าราชการที่มีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์

ที่กำหนดแล้วมีทั้งสิ้นจำนวน ๔๓๖ คน แต่สละสิทธิ์ไม่เข้ารับการสอบสัมภาษณ์ จำนวน ๕ คน) ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๒ กระทรวงมหาดไทยได้มีคำสั่งแต่งตั้งข้าราชการให้ดำรงตำแหน่งรองผู้ว่าราชการจังหวัด ซึ่งในกรณีนี้ มีข้าราชการกรมการปกครอง โอนไปรับราชการ สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวง และได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองผู้ว่าราชการจังหวัดจำนวนหนึ่ง เมื่อรวมกับตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูง ซึ่งเป็นตำแหน่งว่างเนื่องจากผู้ดำรงตำแหน่งเดิมเกษียณอายุราชการ ได้รับอนุญาตลาออกจากราชการหรือ คาดว่าว่างเนื่องจากผู้ดำรงตำแหน่งเดิมได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนัก ปลัดจังหวัด ผู้ตรวจราชการกรม มีจำนวน ๔๖ ตำแหน่ง โดยปลัดกระทรวงมหาดไทยสามารถใช้ดุลยพินิจในการคัดเลือก ข้าราชการเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูงของกรมการปกครองได้ จำนวน ๑๓๘ คน (๓ เท่าของตำแหน่งว่าง จำนวน ๔๖ ตำแหน่ง)

ในขณะเดียวกันเมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๒ ปลัดกระทรวงมหาดไทยได้เห็นชอบให้แต่งตั้ง (เลื่อน) ข้าราชการผู้ได้รับการเสนอชื่อ ลำดับที่ ๑ - ๔๖ ซึ่งเป็นผู้มีคะแนนรวมทุกองค์ประกอบสูงสุด ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการคัดเลือกฯ กระทรวงมหาดไทย กำหนดขึ้น ให้ดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับสูง และมอบหมายให้กรมการปกครองพิจารณาเสนอคำสั่งแต่งตั้ง (เลื่อน) ข้าราชการทั้ง ๔๖ คนต่อไป

ต่อมา กระทรวงมหาดไทยได้มีคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๔๖๔/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๒ คำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๔๖๕/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๒ คำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๔๘๙/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ และคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๒๘/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๓ แต่งตั้งข้าราชการทั้ง ๔๖ คนดังกล่าว ให้ดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูง

ทั้งนี้ หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๓๐๘.๑/ว ๒๒ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๐ เรื่อง การคัดเลือก เพื่อเลื่อนข้าราชการพลเรือนสามัญขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๘ ลงมา และระดับ ๙ ระดับ ๑๐ ระดับ ๑๑ ในส่วนแนบท้ายเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ วิธีการและขั้นตอนการคัดเลือกเพื่อเลื่อนข้าราชการ พลเรือนสามัญขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๙ ระดับ ๑๐ และระดับ ๑๑ ข้อ ๔.๒ ได้กำหนดว่า ให้คณะกรรมการดำเนินการประเมินและคัดเลือกผู้ซึ่งได้รับการเสนอชื่อทุกคน โดยพิจารณาเทียบข้อมูล บุคคล เช่น คุณสมบัติ ผลงาน ประวัติการรับราชการของแต่ละบุคคล กับหน้าที่ความรับผิดชอบและความต้องการของตำแหน่ง แล้วคัดเลือกให้เหลือผู้ซึ่งเหมาะสมไว้ตำแหน่งละไม่เกิน ๓ คน ในกรณีที่เป็น การพิจารณาคราวละหลายตำแหน่งในระดับและสายงานเดียวกัน หากมีผู้เข้ารับการพิจารณาเป็นจำนวนมาก คณะกรรมการอาจคัดเลือกผู้ที่เหมาะสมสำหรับตำแหน่งต่าง ๆ ได้ตามจำนวนที่เห็นสมควร แต่จำนวน ผู้ที่สมควรได้รับคัดเลือกจะต้องมากกว่าจำนวนตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง

ประเด็นกรณีการคัดเลือกดังกล่าวแม้จะเป็นกรณีที่เป็น การพิจารณาคราวละหลายตำแหน่ง ในระดับและสายงานเดียวกัน หากมีผู้เข้ารับการพิจารณาเป็นจำนวนมาก คณะกรรมการอาจคัดเลือก ผู้ที่เหมาะสมสำหรับตำแหน่งต่าง ๆ ได้ตามจำนวนที่เห็นสมควร แต่จำนวนผู้ที่สมควรได้รับคัดเลือกจะต้อง มากกว่าจำนวนตำแหน่งที่จะแต่งตั้งก็ตาม ก.พ.ค. เห็นว่า จำนวนที่มากกว่านั้นก็ยังจะต้องอยู่ภายใต้บังคับ ของข้อกำหนดที่ว่าคัดเลือกให้เหลือผู้ซึ่งเหมาะสมไว้ตำแหน่งละไม่เกิน ๓ คน ดังนั้น การที่คณะกรรมการ พิจารณาคัดเลือกเพื่อเลื่อนข้าราชการพลเรือนสามัญขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูง กระทรวงมหาดไทย นำรายชื่อผู้ผ่านเกณฑ์การคัดเลือกในเบื้องต้นทั้งหมด ๔๓๑ คน เสนอต่อ ปลัดกระทรวงมหาดไทย เพื่อพิจารณาในขณะที่มีตำแหน่งว่างเพียง ๔๖ ตำแหน่ง เป็นการไม่ปฏิบัติตาม หนังสือสำนักงาน ก.พ. ข้างต้น

คณะกรรมการเห็นว่า เนื่องจากกรรมการปกครองไม่สามารถระบุตำแหน่งว่างที่แน่นอนได้ คณะกรรมการฯ จึงได้นำรายชื่อข้าราชการผู้ผ่านการคัดเลือกทั้งหมด จำนวน ๔๓๑ คน เสนอต่อปลัดกระทรวง เพื่อพิจารณา ซึ่งกรรมการปกครองได้ดำเนินการตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ข้างต้น ที่คณะกรรมการอาจคัดเลือกผู้ที่เหมาะสมสำหรับตำแหน่งต่าง ๆ ได้ตามจำนวนที่เห็นสมควร แต่จำนวนผู้ที่สมควรได้รับคัดเลือกจะต้องมากกว่าจำนวนตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง คณะกรรมการจึงตั้งข้อสังเกตในประเด็นนี้ว่า เรื่องดังกล่าวไม่น่าจะเป็นการไม่ปฏิบัติตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ตามที่ ก.พ.ค. อ้างไว้

๒.๑.๒ การคัดเลือกข้าราชการพลเรือนสามัญขึ้นดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูง หรือระดับ ๙ ซึ่งเดิมกรรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ถือเกณฑ์การให้คะแนนรวมเป็นจำนวน ๑๐๐ คะแนน โดยแบ่งเป็น ๒ ส่วนคือ คะแนนด้านประวัติการรับราชการ (อาวุโส) จำนวน ๖๐ คะแนน และคะแนนด้านความรู้ ความสามารถ จำนวน ๔๐ คะแนน แต่ขณะที่มีการคัดเลือกข้าราชการของกรรมการปกครองในครั้งที่นายประกาศิต มหาสิงห์ เสนอเรื่องร้องทุกข์นั้น มีการปรับเกณฑ์การให้คะแนนใหม่ โดยแบ่งเป็น ๒ ส่วนคือ คะแนนด้านประวัติการรับราชการ (อาวุโส) จำนวน ๕๐ คะแนน และคะแนนด้านความรู้ ความสามารถ จำนวน ๕๐ คะแนน โดยมีคะแนนเต็มรวมเป็นจำนวน ๑๐๐ คะแนนเช่นกัน ซึ่ง ก.พ.ค. ได้พิจารณาหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๘.๑/ว ๒๒ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๐ แล้วเห็นว่า มีข้อที่ต้องพิจารณาว่า ได้มีการกำหนดเกณฑ์การประเมินบุคคลให้เหมาะสมกับตำแหน่งที่จะแต่งตั้งโดยถือเกณฑ์ตามมาตรา ๕๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ คือ ให้คำนึงถึงความรู้ ความสามารถ ความประพฤติ และประวัติการรับราชการ ซึ่งจะต้องมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ในความสามารถมาแล้วเป็นหลัก และให้พิจารณาถึงคุณลักษณะอื่น ๆ ที่จำเป็นต้องใช้ในการปฏิบัติงานในตำแหน่งและส่วนราชการนั้น หรือไม่ ซึ่งคณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกข้าราชการพลเรือนขึ้นดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูง กระทรวงมหาดไทย ได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๒ กำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาคัดเลือกข้าราชการพลเรือนสามัญเลื่อนขึ้นดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูง ของทุกกรมในสังกัดกระทรวงมหาดไทย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ ประกอบด้วย

๑) องค์ประกอบด้านประวัติการรับราชการ จำนวน ๕๐ คะแนน พิจารณาจาก

(๑) วันเข้าสู่ตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับต้น	จำนวน ๓๐ คะแนน
(๒) อัตราเงินเดือนปัจจุบัน	จำนวน ๑๐ คะแนน
(๓) อายุราชการ	จำนวน ๑๐ คะแนน

๒. องค์ประกอบด้านความรู้ ความสามารถ จำนวน ๕๐ คะแนน พิจารณาจาก

(๑) การประเมินการปฏิบัติงานของผู้บังคับบัญชา	จำนวน ๑๐ คะแนน
(๒) ผลงานดีเด่น (ย้อนหลังห้าปี)	จำนวน ๑๕ คะแนน
(๓) ข้อเสนอเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ในตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง	จำนวน ๑๕ คะแนน
(๔) สัมภาษณ์	จำนวน ๑๐ คะแนน

การพิจารณาของ ก.พ.ค.

๑) เรื่ององค์ประกอบด้านประวัติการรับราชการ จำนวน ๕๐ คะแนน

(๑) เกณฑ์ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง จำนวน ๓๐ คะแนน พิจารณาให้น้ำหนักคะแนนตามระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งนายอำเภอหรือตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับต้น นับถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๒ นั้น กรมการปกครองสามารถกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนที่เป็นธรรมได้โดยไม่จำเป็นต้องจัดเป็นกลุ่ม ซึ่งการจัดกลุ่มให้คะแนนในเกณฑ์นี้ ก.พ.ค. เห็นว่า เป็นการกำหนดหลักเกณฑ์ที่เป็นการเอื้อประโยชน์แก่กลุ่มผู้เข้ารับการประเมินที่มีระยะเวลาการดำรงตำแหน่งน้อยกว่า มีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติ จึงเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

(๒) เกณฑ์อัตราเงินเดือน จำนวน ๑๐ คะแนน หลักเกณฑ์นี้ ก.พ.ค. ไม่ได้พิจารณาว่าไม่ชอบด้วยกฎหมาย

(๓) เกณฑ์อายุราชการ จำนวน ๑๐ คะแนน ก.พ.ค. เห็นว่า คณะกรรมการคัดเลือกกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนแบ่งเป็นกลุ่ม ซึ่งเป็นการเอื้อประโยชน์แก่ผู้มีอายุราชการน้อย มีลักษณะไม่เป็นธรรม จึงเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

โดยเกณฑ์ในองค์ประกอบด้านประวัติการรับราชการ มีช่วงห่างคะแนนของ คนที่ได้คะแนนสูงสุด - คนที่ได้คะแนนต่ำสุด ๗ คะแนน

๒) เรื่ององค์ประกอบด้านความรู้ ความสามารถ จำนวน ๕๐ คะแนน โดยมี

(๑) การประเมินการปฏิบัติงานของผู้บังคับบัญชา จำนวน ๑๐ คะแนน

(๒) ผลงานดีเด่นย้อนหลัง ๕ ปี จำนวน ๑๕ คะแนน

(๓) ข้อเสนอเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ในตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง จำนวน ๑๕ คะแนน

(๔) สัมภาษณ์ จำนวน ๑๐ คะแนน

ซึ่งเกณฑ์ในองค์ประกอบด้านความรู้ ความสามารถ มีช่วงห่างคะแนนของคนที่ได้คะแนนสูงสุด - คนที่ได้คะแนนต่ำสุด ๑๕.๕ คะแนน

ก.พ.ค. ได้พิจารณาช่วงห่างคะแนนดังกล่าวแล้ว และให้เหตุผลว่า คำน้ำหนักของคะแนนด้านประวัติการรับราชการมีค่าน้ำหนักน้อยกว่าคะแนนด้านความรู้ ความสามารถ เป็นจำนวนกว่าหนึ่งเท่า ทั้งที่ได้มีการกำหนดน้ำหนักคะแนนไว้ที่ ๕๐ : ๕๐ ดังนั้น เกณฑ์การให้คะแนนและประเมินผลดังกล่าวจึงไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด กล่าวคือ น้ำหนักคะแนนในส่วนของประวัติการรับราชการมีเพียง ๑/๓ ส่วน แต่ด้านความรู้ ความสามารถมีน้ำหนักคะแนนมากถึง ๒/๓ ส่วน ทำให้เกิดผลที่เป็นการเอื้อประโยชน์ให้แก่ผู้เข้ารับการประเมินบางรายที่มีประวัติการรับราชการซึ่งมีความอาวุโสต่ำ อันเป็นการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมแก่ผู้ที่มีประวัติการรับราชการที่มีความอาวุโสมาก ดังนั้น เมื่อเปรียบเทียบผลคะแนนระหว่างคะแนนประวัติการรับราชการ (ความอาวุโส) กับคะแนนความรู้ความสามารถ ทั้ง ๒ ส่วนแล้ว ทำให้เห็นได้ว่ามีค่าน้ำหนักในผลการประเมินไม่เท่ากัน อันก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมในการพิจารณาคัดเลือก ซึ่งเห็นได้จากผลการคัดเลือกที่คณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกของกระทรวงมหาดไทยนำเสนอต่อปลัดกระทรวงมหาดไทยปรากฏว่าผู้ที่ได้รับการคัดเลือกส่วนใหญ่เป็นผู้มีอาวุโสต่ำ (ตำแหน่งว่าง ๔๖ ตำแหน่ง แต่มีผู้อาวุโสที่อยู่ใน ๔๖ ลำดับแรก ได้รับการคัดเลือกเพียง ๕ คนเท่านั้น) อันเป็นกรณีที่ไม่ปกติหากพิจารณาจากเกณฑ์การให้คะแนน ๕๐:๕๐ ที่คณะกรรมการคัดเลือกระดับกระทรวงกำหนด ซึ่งผู้ร้องทุกข์ (นายประกาศิต มหาสิงห์) มีอาวุโสอยู่ในลำดับที่ ๔ ได้รับการคัดเลือกเป็นลำดับที่ ๑๐๗ กรณีดังกล่าวจึงเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

อนึ่ง ได้ปรากฏข้อมูลว่า การให้คะแนนด้านผลงานดีเด่นที่มีคะแนนเต็มจำนวน ๑๕ คะแนนนั้น มีการลงผลการประเมินบางรายที่คลาดเคลื่อน คือ กรรมการโดยผู้ตรวจราชการกรรมการปกครอง ให้คะแนนจำนวน ๔ คะแนน แต่ในบัญชีผลการคัดเลือกกลับปรากฏว่า มีคะแนนเป็นจำนวน ๑๐ คะแนน หรือกรรมการโดยผู้ตรวจราชการกรรมการปกครองให้คะแนนจำนวน ๗ คะแนน แต่ในบัญชีผลการคัดเลือกกลับปรากฏว่ามีคะแนนเป็นจำนวน ๑๑ คะแนน เป็นต้น

คณะกรรมการการตั้งข้อสังเกตว่า จากการชี้แจงข้อเท็จจริงของกระทรวงมหาดไทยต่อ ก.พ.ค. เกี่ยวกับผลการประเมินตามหลักเกณฑ์ วิธีการที่คณะกรรมการบรรจุแต่งตั้งข้าราชการดำเนินการกรณีของผู้ร้องทุกข์ (นายประกาศิต มหาสิงห์) ซึ่งได้คะแนนในองค์ประกอบด้านประวัติการรับราชการ จำนวน ๔๙.๕๐ คะแนน คะแนนด้านความรู้ ความสามารถ จำนวน ๔๐.๖๗ คะแนน เมื่อรวมผลการประเมินแล้วได้คะแนนจำนวน ๙๐.๑๗ คะแนน ซึ่งอยู่ในลำดับที่ ๑๐๗ ในจำนวน ๑๓๘ ลำดับรายชื่อและเมื่อเปรียบเทียบคะแนนกับผู้ที่ได้รับการประเมินด้วยกันในลำดับที่ ๔๖ ซึ่งเป็นลำดับสุดท้ายที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูงซึ่งได้คะแนนจำนวน ๙๑.๓๓ คะแนน ต่างจากผู้ร้องทุกข์ (นายประกาศิต มหาสิงห์) เพียงจำนวน ๑.๑๖ คะแนน ในขณะที่กรรมการปกครองไม่สามารถอธิบายได้ว่า ใช้หลักเกณฑ์ใดเป็นตัวกำหนดในการจัดกลุ่มและช่วงการให้คะแนนที่จัดให้ผู้ที่มีระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งนายอำเภอ (ประเภทอำนวยการระดับต้น) ที่คะแนนเต็มจำนวน ๓๐ คะแนน เช่น ผู้ที่ดำรงตำแหน่งนายอำเภอมาแล้ว ๓ ปี จะมีคะแนนในส่วนนี้เท่ากับผู้ที่ดำรงตำแหน่งนายอำเภอมาแล้ว ๑ ปี คือ ๒๘ คะแนน ก.พ.ค. จึงเห็นว่าไม่เป็นธรรมกับผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นนายอำเภอตามหลักความอาวุโส และเป็น การเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ที่มีอายุราชการน้อยกว่า

นอกจากนั้น คณะกรรมการการยังมีข้อสังเกตเพิ่มเติมว่า ในการวินิจฉัยเกี่ยวกับเกณฑ์การให้คะแนนของ ก.พ.ค. ทั้งในด้านประวัติการรับราชการ และด้านความรู้ ความสามารถ ตลอดจนการพิจารณาความเหมาะสมของบุคคลที่จะเลื่อนตำแหน่งกับตำแหน่งที่จะแต่งตั้งนั้น เดิม ก.พ. ได้มีหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๘.๑/ว ๒๒ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๐ เรื่อง การคัดเลือกเพื่อเลื่อนข้าราชการพลเรือนสามัญขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๘ ลงมา และระดับ ๙ ระดับ ๑๐ ระดับ ๑๑ ซึ่งมีแนวทางกำหนดไว้ได้แก่

- ๑) รายละเอียดเกี่ยวกับหน้าที่ความรับผิดชอบและความต้องการของตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง
- ๒) ข้อมูลของบุคคลเพื่อการพิจารณาเลื่อนตำแหน่ง
- ๓) เกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกเพื่อเลื่อนข้าราชการพลเรือนสามัญขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๘ ลงมา และระดับ ๙ ระดับ ๑๐ ระดับ ๑๑

ประกอบกับตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๘.๑/ว ๑๑ ลงวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๔๒ เรื่อง การแต่งตั้งข้าราชการ ข้อ ๓ กำหนดว่า การพิจารณาแต่งตั้งข้าราชการให้ดำรงตำแหน่ง นอกจากจะต้องพิจารณาโดยคำนึงถึงความรู้ ความสามารถ ความประพฤติ ผลงาน และประวัติการรับราชการแล้ว ให้พิจารณาศักยภาพในการปฏิบัติงานในตำแหน่งที่จะได้รับการแต่งตั้งด้วย โดยเฉพาะการแต่งตั้งนักบริหารระดับสูง ให้นำคุณลักษณะของการเป็นผู้นำ เช่น เป็นผู้มีวิสัยทัศน์กว้างไกล กล้ารับผิดชอบ กล้าตัดสินใจ และกล้าเผชิญปัญหา มาเป็นองค์ประกอบในการพิจารณาด้วย ส่วนองค์ประกอบเรื่องความอาวุโสในการรับราชการนั้น จะนำมาประกอบการพิจารณาแต่งตั้งข้าราชการก็ได้ แต่ต้องใช้เป็นองค์ประกอบสุดท้ายเมื่อได้พิจารณาองค์ประกอบอื่น ๆ ข้างต้นแล้ว

จากหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๘.๑/ว ๑๑ ลงวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๒ ข้างต้น จะเห็นได้ว่า การพิจารณาแต่งตั้งข้าราชการให้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ นั้น ก.พ. เน้นคุณสมบัติด้านความรู้ความสามารถมากกว่าด้านความอาวุโสในการรับราชการ

คณะกรรมการจึงตั้งข้อสังเกตว่า สำนักงาน ก.พ. ได้ให้ความสำคัญกับหลักความอาวุโสในการรับราชการอย่างไร เนื่องจากพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ระบุไว้ชัดเจนว่า ควรให้ความสำคัญกับประวัติการรับราชการ แต่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๔๒ ไม่ได้กำหนดเกี่ยวกับประวัติการรับราชการไว้ จึงเสมือนว่า พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ไม่ได้ให้ความสำคัญกับหลักความอาวุโสในการรับราชการเพื่อนำมากำหนดเป็นเกณฑ์การให้คะแนน แต่จะใช้หลักเกณฑ์ความรู้ ความสามารถเป็นหลักในการให้คะแนน

อนึ่ง กรณีที่ ก.พ.ค. เห็นว่า การให้คะแนนในการคัดเลือกข้าราชการครั้งนี้ มีการลงผลคะแนนการประเมินบางรายที่คลาดเคลื่อน โดยพิจารณาว่าในการคัดเลือกมีการแก้ไขคะแนนหรือกรอกคะแนน ผู้เข้ารับการคัดเลือกผิดพลาดนั้น คณะกรรมการตั้งข้อสังเกตว่า ก.พ.ค. ได้มีการแจ้งให้กรมการปกครองตรวจสอบและชี้แจงข้อเท็จจริงว่า รายใดมีการแก้ไขคะแนนหรือลงผลคะแนนผิดพลาดจริงหรือไม่ ซึ่งการวินิจฉัยของ ก.พ.ค. อาจสำคัญผิดในข้อเท็จจริงเนื่องจากอาศัยสำเนาเอกสารที่แสดงว่ามีการแก้ไขคะแนนของผู้รับการประเมินโดยไม่มีการพิสูจน์ความอยู่จริงของเอกสารต้นฉบับ หรือการได้มาโดยวิธีการที่ไม่ชอบด้วยระเบียบ กฎหมาย ทั้งนี้ หาก ก.พ.ค. พิสูจน์ได้ว่ามีการแก้ไขคะแนนผู้เข้ารับการคัดเลือกผู้ใดจริง และเป็นเหตุให้ควรงกเลิกคำสั่งแต่งตั้งเนื่องจากกระบวนการคัดเลือกไม่ชอบ ก็ควรจะวินิจฉัยให้เป็นผลเฉพาะต่อบุคคลดังกล่าวเท่านั้น

๒.๑.๓ การที่คณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกเพื่อเลื่อนข้าราชการพลเรือนสามัญขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูง กระทรวงมหาดไทย ที่ อ.ก.พ. กระทรวงมหาดไทย แต่งตั้ง มอบหมายให้กรมการปกครองทำหน้าที่ประเมินบุคคลแทน และเมื่อกรมการปกครองดำเนินการพร้อมกับเสนอรายชื่อผู้ได้รับการประเมินมาแล้ว คณะกรรมการฯ ก็ได้เสนอรายชื่อดังกล่าวให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยพิจารณาแต่งตั้งโดยไม่ได้ผิดไปจากที่กรมการปกครองเสนอ เท่ากับเป็นการมอบอำนาจซึ่งไม่อาจกระทำได้ จึงเป็นการดำเนินการที่ไม่ถูกต้อง ตามรูปแบบ ขั้นตอนหรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญที่กำหนดไว้ในหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๘.๑/ว ๒๒ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๕ เรื่อง การคัดเลือกเพื่อเลื่อนข้าราชการพลเรือนสามัญขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ ๘ ลงมา และระดับ ๙ ระดับ ๑๐ ระดับ ๑๑

โดยการคัดเลือกข้าราชการพลเรือนสามัญขึ้นดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูง ในครั้งดังกล่าวได้มีนายวุฒิชัย เสาวโกมุท ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่ เลขาธิการคณะกรรมการบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการกรมการปกครอง ซึ่งเป็นผู้ที่เข้ารับการคัดเลือกได้เข้าร่วมประชุมในคณะกรรมการบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการกรมการปกครอง ครั้งที่ ๒/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๒ เวลา ๑๖.๓๐ นาฬิกา ณ ห้องปฏิบัติราชการอธิบดีกรมการปกครอง กรณีนี้ ก.พ.ค. เห็นว่า ตามมาตรา ๑๓ (๑) แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ได้บัญญัติว่า “เจ้าหน้าที่ดังต่อไปนี้ จะทำการพิจารณาทางปกครองไม่ได้ (๑) เป็นคู่กรณีเอง ...” และมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน บัญญัติให้ความหมาย “คู่กรณี” หมายความว่า “ผู้ยื่นคำขอหรือผู้คัดค้านคำขอ ผู้อยู่ในบังคับหรือจะอยู่ในบังคับของ

คำสั่งทางปกครอง และผู้ซึ่งได้เข้ามาในกระบวนการพิจารณาทางปกครองเนื่องจากสิทธิของผู้นั้นจะถูกกระทบกระเทือนจากผลของคำสั่งทางปกครอง” และให้ความหมายของคำว่า “การพิจารณาทางปกครอง” หมายความว่า “การเตรียมการและการดำเนินการของเจ้าหน้าที่เพื่อจัดให้มีคำสั่งทางปกครอง” และให้ความหมายของคำว่า “เจ้าหน้าที่” หมายความว่า “บุคคล คณะบุคคล หรือนิติบุคคล ซึ่งใช้อำนาจหรือได้รับมอบหมายให้อำนาจทางปกครองของรัฐในการดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดตามกฎหมาย ไม่ว่าจะเป็นการจัดตั้งขึ้นในระบบราชการ รัฐวิสาหกิจหรือกิจการอื่นของรัฐหรือไม่ก็ตาม” เมื่อพิจารณาข้อกฎหมายดังกล่าวแล้วทำให้เห็นได้ว่า กฎหมายห้ามเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เป็นคู่กรณีเองทำหน้าที่พิจารณาทางปกครอง เนื่องจากเป็นผู้มีประโยชน์หรือส่วนได้เสียในการที่จะนำไปสู่การออกคำสั่งทางปกครอง ทั้งนี้ เพื่อป้องกันมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น ซึ่งก็คือกระทำการทุจริตต่อหน้าที่ หรือไม่มีความเป็นกลางในการปฏิบัติหน้าที่ ดังนั้น การที่นายวุฒิชัย เสาวโกมุท ซึ่งดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่ และทำหน้าที่เป็นเลขานุการคณะกรรมการบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการกรมการปกครอง จึงมีฐานะเป็น “เจ้าหน้าที่” เพราะเป็นบุคคลซึ่งใช้อำนาจหรือได้รับมอบหมายให้อำนาจทางปกครองของรัฐในการดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดตามกฎหมาย อันได้แก่การกำหนดหลักเกณฑ์การให้คะแนนผู้เข้ารับการคัดเลือกในฐานะเลขานุการฯ ซึ่งเป็นผู้ร่างหลักเกณฑ์การให้คะแนนฯ เสนอต่อคณะกรรมการบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการกรมการปกครองตามกฎหมาย และในขณะเดียวกัน บุคคลดังกล่าวก็อยู่ในฐานะเป็น “คู่กรณี” ในการพิจารณาทางปกครองครั้งนี้ด้วยเพราะเป็นบุคคลที่อยู่ในบังคับหรือจะอยู่ในบังคับของคำสั่งทางปกครองคือ คำสั่งเลื่อนระดับ ได้เข้าร่วมประชุมคณะกรรมการบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการกรมการปกครองด้วย ทั้งเป็นผู้เสนอหลักเกณฑ์การให้คะแนนต่อที่ประชุมฯ และที่ประชุมได้เห็นชอบตามที่เสนอ ซึ่งคณะกรรมการดังกล่าวก็มีฐานะเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐในฐานะที่เป็นคณะบุคคลที่ใช้อำนาจหรือได้รับมอบหมายให้อำนาจทางปกครองของรัฐในการดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดตามกฎหมายคือ การกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนเช่นกัน จึงทำให้เกิดความได้เปรียบบุคคลอื่นทั้งส่วนที่เป็นผู้ร่างหลักเกณฑ์รายละเอียดการให้คะแนนทั้งหมดเพื่อเสนอคณะกรรมการบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการกรมการปกครอง ในฐานะเลขานุการฯ โดยได้กำหนดหลักเกณฑ์ที่เอื้อประโยชน์ต่อตนเองและพวกพ้อง อันเป็นผลทำให้ผลการคัดเลือกไม่มีความเป็นธรรม เพราะบุคคลดังกล่าวซึ่งเป็นเลขานุการฯ ได้รู้หลักเกณฑ์การให้คะแนนแล้วสามารถเตรียมตัวเข้ารับการคัดเลือกได้ถูกต้องตามเกณฑ์ที่กำหนดในขณะที่บุคคลอื่นไม่รู้ เช่นเดียวกับที่นายวุฒิชัย เสาวโกมุท ในฐานะเลขานุการฯ ได้รู้ จึงถือว่าเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เพราะการกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนนั้น ถือเป็นเรื่องที่เป็นสาระสำคัญมากที่สุดอันเป็นหัวใจในการประเมินเพื่อคัดเลือกผู้ที่ได้รับการเลื่อนระดับในครั้งนี้ ดังนั้น จึงเป็นกรณีที่เจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นคู่กรณีเองได้เข้าร่วมทำการพิจารณาทางปกครอง ซึ่งต้องห้ามตามมาตรา ๑๓ (๑) และกรณีไม่เข้าข้อยกเว้นตามมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ อันเป็นผลให้คำสั่งเลื่อนระดับที่เกิดขึ้นจากการใช้หลักเกณฑ์ดังกล่าวและเป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณาทางปกครอง เป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

กรณีนี้ กระทรวงมหาดไทย ได้มีหนังสือ ที่ มท ๐๒๐๒.๓/๙๘๔๙ ลงวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๓ เรื่อง ขอให้พิจารณาทบทวนคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. กรณียกเลิกคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๒๘/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๓ ถึง ก.พ.ค. ว่า คณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกเพื่อเลื่อนข้าราชการพลเรือนสามัญขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูง กระทรวงมหาดไทย มอบหมายให้กรมการปกครอง เป็นหน่วยดำเนินการประเมินบุคคลตามแนวทางและองค์ประกอบที่คณะกรรมการฯ กำหนด แล้วนำผลการดำเนินการเสนอให้คณะกรรมการฯ พิจารณาอีกครั้ง กรณีที่จะเป็นการมอบอำนาจหรือไม่ จึงมิได้พิจารณาที่ผลของการพิจารณาของคณะกรรมการฯ ว่าเห็นชอบตามที่กรมการปกครองดำเนินการหรือไม่เป็นประการสำคัญ แต่ต้องพิจารณาว่า สิ่งที่มีมอบหมายให้ไปดำเนินการแทนนั้น ต้องนำกลับมาเสนอผู้มอบหมายพิจารณาและมีอำนาจที่จะเปลี่ยนแปลงแก้ไขหรือไม่ หรือไม่เห็นด้วยหรือไม่ ซึ่งความหมายของคำว่า “มอบอำนาจ” เป็นการให้ผู้รับมอบมีอำนาจเทียบเท่าผู้มอบ และเป็นความชอบธรรมที่ผู้รับมอบจะใช้ดุลยพินิจได้เต็มที่ แต่ในกรณีนี้ คณะกรรมการฯ เพียงแต่มอบหมายให้กรมการปกครองไปดำเนินการประเมินบุคคลในเบื้องต้น แล้วนำผลมาให้คณะกรรมการฯ พิจารณา การที่คณะกรรมการฯ พิจารณาเห็นชอบกับผลการดำเนินการของกรมการปกครอง เป็นไปตามดุลยพินิจของคณะกรรมการฯ ที่สามารถกระทำได้

สำหรับกรณีที่ ก.พ.ค. เห็นว่า กรณีที่นายวุฒิชัย เสาวโกมุท ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่ เลขาธิการคณะกรรมการบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการกรมการปกครอง เป็นผู้เข้ารับการคัดเลือกด้วย จึงทำให้การคัดเลือกไม่ชอบด้วยกฎหมายนั้น กระทรวงมหาดไทยเห็นว่า เป็นเหตุเฉพาะตัวของผู้นั้น ดังนั้น เหตุที่ทำให้กระบวนการคัดเลือกไม่ชอบน่าจะจำกัดเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผู้นั้นเพียงคนเดียว ไม่น่าจะเป็นเหตุให้กระบวนการคัดเลือกข้าราชการทั้งหมดเสียไป อีกทั้งเห็นว่า ผู้นั้นไม่ได้ประโยชน์เพิ่มขึ้นจากการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนดหลักเกณฑ์ประเมินบุคคลด้านการให้คะแนนประวัติการรับราชการดังกล่าว ประกอบกับผู้นั้นก็ได้มีอำนาจหน้าที่ที่จะแก้ไข เปลี่ยนแปลงการให้คะแนนเพราะคณะกรรมการฯ ได้กำหนดหลักเกณฑ์การให้คะแนนไว้แล้วโดยชัดเจน จึงเป็นเพียงผู้ดำเนินการให้คะแนนตามข้อเท็จจริงที่ปรากฏในประวัติการรับราชการ (ก.พ. ๗) เท่านั้น การดำเนินการของกรมการและเลขาธิการผู้นี้ จึงไม่น่าจะทำให้กระบวนการคัดเลือกเสียไป

คณะกรรมการเห็นว่า ตามที่นายวุฒิชัย เสาวโกมุท ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่ เลขาธิการคณะกรรมการบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการกรมการปกครอง ซึ่งเป็นผู้ที่เข้ารับการคัดเลือกได้เข้าร่วมประชุมในคณะกรรมการบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการกรมการปกครองนั้น ก.พ.ค. ไม่ได้เชิญนายวุฒิชัย เสาวโกมุท หรือกรรมการอื่นที่ลงชื่อเข้าร่วมประชุมในวันดังกล่าวเข้าชี้แจงว่า ขณะที่มีการพิจารณาในระเบียบวาระที่มีส่วนได้เสียนั้น นายวุฒิชัย เสาวโกมุท ได้นั่งพิจารณาอยู่ที่ประชุมด้วยหรือไม่ และหากนายวุฒิชัย เสาวโกมุท เป็นผู้ได้ประโยชน์จากการดังกล่าว ก.พ.ค. ควรพิจารณายกเลิกคำสั่งแต่งตั้งของนายวุฒิชัย เสาวโกมุท แต่เพียงผู้เดียว โดยไม่ควรยกเลิกคำสั่งทั้งหมด

๒.๑.๔ เมื่อ ก.พ.ค. โดยคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ (องค์คณะที่ ๒) ได้วินิจฉัยแล้วว่าการกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนเพื่อใช้ในการประเมินบุคคลผู้ที่จะเลื่อนขึ้นดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูง ในส่วนของกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย เป็นเกณฑ์การให้คะแนนที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากมีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม และไม่เป็นไปตามรูปแบบขั้นตอนอันเป็นสาระสำคัญที่กฎหมายกำหนดไว้ รวมถึงมีเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้เสียเองเข้าร่วมพิจารณาทางปกครอง อันเป็นกรณีที่เจ้าหน้าที่ขาดความเป็นกลาง และได้มีการปฏิบัติให้ถูกต้องตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๘.๑/ว ๒๒ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๐ เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่า คู่กรณีในเรื่องร้องทุกข์ คือ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ได้นำผลการคัดเลือกที่เกิดจากกระบวนการพิจารณาทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายมาออกเป็นคำสั่งเลื่อนระดับทั้งหมดจำนวน ๔ คำสั่ง ได้แก่ คำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๔๖๔/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๒ คำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๔๖๕/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๒ คำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๔๘๙/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ และคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๒๘/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๓ ที่แต่งตั้งผู้ได้รับการคัดเลือกขึ้นดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูง กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย จึงมีผลทำให้คำสั่งทั้ง ๔ ฉบับดังกล่าวเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย กรณีนี้จึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยประเด็นอื่นอีก เพราะไม่อาจทำให้คำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายกลับเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายขึ้นมาได้ ทั้งนี้ ก.พ.ค. ได้มีคำวินิจฉัยให้กระทรวงมหาดไทยยกเลิกคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๒๘/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๓ ที่แต่งตั้งผู้ได้รับการคัดเลือกขึ้นดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูง กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ทั้งหมด โดยให้มีผลนับจากวันที่ออกคำสั่ง คือ วันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๓

เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมจึงให้คู่กรณีในการร้องทุกข์ คือ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ดำเนินการ ดังนี้

๑) โดยที่ผู้ร้องทุกข์ได้ยื่นคำร้องทุกข์เพียงว่าคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๒๘/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๓ ที่แต่งตั้งผู้ได้รับการคัดเลือกขึ้นดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูง กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย เป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ทำให้ผู้ร้องทุกข์ไม่ได้รับความเป็นธรรมในการคัดเลือกบุคคลขึ้นดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูง ของกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ในปี ๒๕๕๒ - ๒๕๕๓ ซึ่งมีกระบวนการคัดเลือกครั้งเดียวกัน แต่ได้มีการแบ่งแยกการออกคำสั่งแต่งตั้งเป็น ๔ คำสั่ง อันได้แก่

(๑) คำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๔๖๔/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๒

(๒) คำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๔๖๕/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๒

(๓) คำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๔๘๙/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๒

(๔) คำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๒๘/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๓

เมื่อคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ซึ่งได้รับมอบหมายจาก ก.พ.ค. ตามนัยมาตรา ๑๒๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้วินิจฉัยแล้วว่า การที่ปลัดกระทรวงมหาดไทย ได้นำผลการคัดเลือกที่เกิดจากกระบวนการพิจารณาทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายมาออกเป็นคำสั่งเลื่อนระดับทั้ง ๔ คำสั่ง ที่แต่งตั้งผู้ได้รับการคัดเลือกขึ้นดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูง กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย จึงมีผลทำให้คำสั่งทั้ง ๔ ฉบับดังกล่าว เป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ของปลัดกระทรวงมหาดไทย ที่จะต้องไปดำเนินการให้เกิดความเป็นธรรมในแต่ละกรณี

สำหรับคำสั่งส่วนที่เหลืออีก ๓ คำสั่งตามนัยมาตรา ๔๙ ถึงมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ต่อไป

๒) ให้ดำเนินการคัดเลือกข้าราชการพลเรือนสามัญขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูงในส่วนของการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ขึ้นใหม่จนถึงขั้นตอนการออกคำสั่งเลื่อนตำแหน่ง โดยให้การดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๙๐ วัน นับจากวันที่ได้รับทราบคำวินิจฉัย ทั้งนี้ให้อยู่ภายใต้กรอบของกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบที่เกี่ยวข้อง และตามแนวทางที่ได้วินิจฉัยไว้ดังกล่าวข้างต้น

๓) ผลการยกเลิกคำสั่งดังกล่าว จึงทำให้ไม่มีผู้ได้รับการเลื่อนระดับเป็นผู้ดำรงตำแหน่งอำนวยการระดับสูงของการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ตามคำสั่งฉบับดังกล่าวมาก่อน

ที่ประชุม ก.พ.ค. ในวาระเพื่อทราบและทักท้วง ครั้งที่ ๒๒/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๕๓ ก.พ.ค. ได้พิจารณาเรื่องนี้ตามที่คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ (องค์คณะที่ ๒) เสนอมายัง ก.พ.ค. ซึ่งพิจารณาแล้วเห็นว่า การดำเนินการคัดเลือกข้าราชการของกระทรวงมหาดไทยในกรณีนี้ไม่ชอบด้วยกฎหมายโดยไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยสาเหตุอื่นอีก สมควรให้ยกเลิกคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๒๘/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๓ ตามที่ผู้ร้องทุกข์ (นายประกาศิต มหาสิงห์) มีคำขอและให้ดำเนินการคัดเลือกใหม่โดยเร็วต่อไป ส่วนการดำเนินการอื่นเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม ตามข้อ ๑) ถึงข้อ ๓) ท้ายคำวินิจฉัยที่ให้คู่กรณีในการร้องทุกข์ดำเนินการข้างต้นนั้น ก.พ.ค. เสียงข้างมาก (๖ เสียง) ไม่เห็นด้วย เพราะการยกเลิกคำสั่งแต่งตั้งข้าราชการในกรณีนี้ และการดำเนินการคัดเลือกใหม่เกี่ยวข้องกับข้อปฏิบัติอื่น ๆ อีกหลายประการ และเป็นดุลยพินิจที่คู่กรณีในการร้องทุกข์จะต้องดำเนินการให้ถูกต้องต่อไป ก.พ.ค. โดยมติเอกฉันท์วินิจฉัยให้คู่กรณีในการร้องทุกข์ยกเลิกคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๒๘/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๓ โดยมีผลตั้งแต่วันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๓ และให้ดำเนินการคัดเลือกใหม่ให้ถูกต้องโดยเร็ว

คณะกรรมการเห็นว่า ในการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ตามมาตรา ๑๒๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ในทุกครั้ง ก.พ.ค. ควรกำหนดเรื่องผลกระทบของบุคคลที่เกี่ยวข้องมาพิจารณาประกอบด้วย ซึ่งในคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. มีเพียงแต่ให้กระทรวงมหาดไทยดำเนินการคัดเลือกเลื่อนระดับข้าราชการพลเรือนขึ้นใหม่ โดยไม่มีการกำหนดแนวทางเยียวยาให้กับผู้ได้รับผลกระทบจากคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. ทั้ง ๔๑ คน อย่างไรก็ตาม จากคำสั่งกระทรวงมหาดไทยดังกล่าว ยังมีอีก ๓ คำสั่งในกระบวนการคัดเลือกครั้งเดียวกันที่ ก.พ.ค. พิจารณาวินิจฉัยว่าไม่ชอบด้วยกฎหมายโดยมีผู้ได้รับการเลื่อนระดับดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูง จำนวน ๕ คน แต่ปรากฏข้อเท็จจริงว่า คำสั่งทั้ง ๓ คำสั่งไม่ได้มีการยกเลิกการเลื่อนระดับประกอบด้วย

(๑) คำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๔๖๔/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๒

(๒) คำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๔๖๕/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๒

(๓) คำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๔๘๘/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๒

เนื่องจากเรื่องนี้ได้มีคำสั่งกระทรวงมหาดไทยเกี่ยวกับการเลื่อนระดับข้าราชการที่มีกระบวนการคัดเลือกครั้งเดียว แต่มีการแบ่งแยกการออกคำสั่งแต่งตั้งทั้งสิ้น ๔ คำสั่ง จำนวน ๔๖ คน ซึ่งในจำนวนนี้มีจำนวน ๕ คน ใน ๓ คำสั่งข้างต้นได้รับการแต่งตั้งเลื่อนระดับแล้ว คณะกรรมการจึงได้ตั้งข้อสังเกตว่า กรณีนี้อาจขาดมาตรฐานแห่งความยุติธรรมและเป็นการเลือกปฏิบัติ หรือไม่

๒.๒ การที่ ก.พ.ค. ไม่ได้ให้คณะผู้ร้องทั้ง ๔๑ คน ซึ่งเสียโอกาสและสิทธิประโยชน์บางประการจากการที่ ก.พ.ค. มีคำวินิจฉัยให้ยกเลิกคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๒๘/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๓ ได้เข้าชี้แจงข้อเท็จจริงต่อ ก.พ.ค. นั้น คณะกรรมการเห็นว่าการขัดต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ หมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย ที่เป็นการกระทบต่อสิทธิในกระบวนการยุติธรรม ตามส่วนที่ ๔ มาตรา ๔๐ (๒) เกี่ยวกับสิทธิพื้นฐานในกระบวนการพิจารณา ซึ่งอย่างน้อยต้องมีหลักประกันขั้นพื้นฐานเรื่องการได้รับการพิจารณาโดยเปิดเผย การได้รับทราบข้อเท็จจริงและตรวจสอบเอกสารอย่างเพียงพอ การเสนอข้อเท็จจริง ข้อโต้แย้ง และพยานหลักฐานของตน และส่วนที่ ๑๐ สิทธิในข้อมูลข่าวสารและการร้องเรียน มาตรา ๕๘ ซึ่งบัญญัติว่า บุคคลย่อมมีสิทธิมีส่วนร่วมในกระบวนการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการบริหารราชการทางปกครองอันมีผลหรืออาจมีผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของตน

ทั้งนี้ คณะผู้ร้องเห็นว่า ก.พ.ค.ใช้อำนาจไม่ชอบด้วยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๑ (๓) เกี่ยวกับการให้ ก.พ.ค. มีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ โดยเมื่อ ก.พ.ค. ได้พิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ประการใดแล้ว ให้หัวหน้าส่วนราชการระดับกรมที่อยู่ในบังคับบัญชาหรือรับผิดชอบการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี หรือต่อรัฐมนตรี ปลัดกระทรวง รัฐมนตรีเจ้าสังกัด หรือนายกรัฐมนตรี แล้วแต่กรณี ดำเนินการให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. ประกอบมาตรา ๑๒๔ วรรคหนึ่ง ซึ่งบัญญัติว่า “ในการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ให้ ก.พ.ค. มีอำนาจไม่รับเรื่องร้องทุกข์ ยกคำร้องทุกข์ หรือมีคำวินิจฉัยให้แก้ไขหรือยกเลิกคำสั่ง และให้เยียวยาความเสียหายให้ผู้ร้องทุกข์หรือให้ดำเนินการอื่นใดเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมตามระเบียบที่ ก.พ.ค. กำหนด...” โดยคณะผู้ร้องเห็นว่า ก.พ.ค. สามารถที่จะไม่รับเรื่องร้องทุกข์ ยกคำร้องทุกข์ และเยียวยาความเสียหายให้แก่ผู้ร้องทุกข์ได้ โดยที่ไม่จำเป็นต้องมีคำวินิจฉัยยกเลิกคำสั่งกระทรวงมหาดไทยดังกล่าว จนส่งผลกระทบต่อบุคคลอื่นเป็นจำนวนมาก ดังนั้น คณะผู้ร้องจึงได้ยื่นฟ้องคดีนี้ต่อศาลปกครองว่า คำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. ไม่ชอบด้วยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

จากกรณีดังกล่าวคณะกรรมการเห็นว่าการจะต้องพิจารณาศึกษาว่าการดำเนินการของ ก.พ.ค. ชอบด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ หรือไม่ และในการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ตามมาตรา ๑๒๔ ข้างต้น ก.พ.ค. ควรพิจารณากำหนดเรื่องผลกระทบของบุคคลที่เกี่ยวข้องด้วยทุกครั้ง เนื่องจากในคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. มีเพียงการกำหนดให้กระทรวงมหาดไทยดำเนินการคัดเลือกเลื่อนระดับข้าราชการพลเรือนขึ้นใหม่ โดยไม่มีการกำหนดแนวทางเยียวยาให้กับผู้ที่ได้รับผลกระทบจากคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. ทั้ง ๔๑ คน ซึ่ง ก.พ.ค. กำหนดไว้ในกฎ ก.พ.ค. ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๓ ว่า “คู่กรณี” หมายความว่า ผู้ร้องทุกข์และคู่กรณีในการร้องทุกข์ โดยคู่กรณีในที่นี้คือ นายประกาศิต มหาสิงห์ ผู้ร้องทุกข์ กับ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ผู้ถูกร้องทุกข์ จึงเห็นได้ว่า ความหมายของคำว่า “คู่กรณี” ในกฎ ก.พ.ค. อาจไม่สอดคล้องกับความหมายของคำว่า “คู่กรณี” แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ที่นิยามไว้ในมาตรา ๕ วรรคท้าย หมายความว่า ผู้ยื่นคำขอหรือผู้คัดค้านคำขอ ผู้อยู่ในบังคับหรือจะอยู่ในบังคับของคำสั่งทางปกครอง และผู้ซึ่งได้เข้ามาใน

กระบวนการพิจารณาทางปกครองเนื่องจากสิทธิของผู้นั้นจะถูกกระทบกระเทือนจากผลของคำสั่งทางปกครอง ดังนั้น กฎ ก.พ.ค. ดังกล่าว อาจมีวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองต่ำกว่ามาตรฐานแห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ตามมาตรา ๓ วรรคหนึ่ง ที่บัญญัติว่า “วิธีปฏิบัติราชการทางปกครองตามกฎหมายต่างๆ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่ในกรณีที่กฎหมายใดกำหนดวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองเรื่องใดไว้โดยเฉพาะและมีหลักเกณฑ์ที่ประกันความเป็นธรรมหรือมีมาตรฐานในการปฏิบัติราชการไม่ต่ำกว่าหลักเกณฑ์ที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้...” ประกอบกับหากพิจารณาความตามมาตรา ๒๑ บัญญัติว่า บุคคลธรรมดา คณะบุคคล หรือนิติบุคคล อาจเป็นคู่กรณีในการพิจารณาทางปกครองได้ตามขอบเขตที่สิทธิของตนถูกกระทบกระเทือนหรืออาจถูกกระทบกระเทือนโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ ซึ่งในกรณีนี้ถือได้ว่า คณะผู้ร้องทั้ง ๔๑ คน เป็นบุคคลที่สิทธิถูกกระทบกระเทือนโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้โดยเสียสิทธิประโยชน์บางประการอันเป็นผลจากการที่ ก.พ.ค. มีคำวินิจฉัยยกเลิกคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๒๘/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๓ ดังนั้น ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหมดจึงควรได้รับโอกาสเข้าชี้แจงข้อเท็จจริง ไม่ควรจำกัดเพียงผู้ร้องทุกข์ (นายประกาศิต มหาสิงห์) และผู้ถูกร้องทุกข์ (ปลัดกระทรวงมหาดไทย) เท่านั้น โดยการวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ของ ก.พ.ค. จะต้องอยู่ภายใต้บังคับของพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ที่มุ่งคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนในการดำเนินกระบวนการพิจารณาในทางปกครอง

ในการนี้ นายอภิวัฒน์ คงชาติตรี นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า ในกรณีที่ ก.พ.ค. ได้นิยามคำว่า “คู่กรณี” หมายถึงผู้ร้องทุกข์และผู้บังคับบัญชา ซึ่งตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ได้นิยามคำว่า “คู่กรณี” ไว้ในมาตรา ๕ ซึ่งมีความหมายกว้างกว่าที่กำหนดไว้ในกฎ ก.พ.ค. นั้น อาจมีข้อสงสัยเกี่ยวกับคำนิยามว่า “คู่กรณี” ตามกฎ ก.พ.ค. มีมาตรฐานต่ำกว่าพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ หรือไม่ และในการพิจารณาว่า มาตรการหรือหลักเกณฑ์ตามที่กำหนดไว้ในกฎ ก.พ.ค. ต่ำกว่าที่กำหนดไว้ในกฎ ก.พ.ค. หรือไม่นั้น หากพิจารณาแล้วปรากฏว่า มาตรการหรือกฎเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎ ก.พ.ค. ต่ำกว่าเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ก็ต้องยึดตามมาตรฐานหรือหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติดังกล่าว อย่างไรก็ตาม อาจมีข้อยกเว้นในบางกรณี เช่น ขั้นตอนหรือระยะเวลาในการอุทธรณ์ หากนอกเหนือจากกรณีนี้แล้วจะต้องอยู่ภายใต้พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๓ ซึ่งสิทธิของคู่กรณีจะเป็นไปตามมาตรา ๒๑ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของคู่กรณีในทางปกครอง ทั้งนี้ การเพิกถอนคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. อาจจะทำให้เกิดปัญหาได้ เนื่องจากผลของการเพิกถอนคำวินิจฉัยดังกล่าวอาจมีผลกระทบสิทธิของบุคคล ซึ่งโดยหลักแล้วในกระบวนการพิจารณาทางปกครองนั้น ถ้าหากคำวินิจฉัยไม่ได้มีผลกระทบกับบุคคลใดหรือบุคคลภายนอก ก็ไม่จำเป็นที่จะต้องเรียกบุคคลภายนอกเข้าไปมีส่วนร่วมในการพิจารณาทางปกครอง แต่หากผลของการเพิกถอนคำวินิจฉัยนั้นทำให้บุคคลอื่นที่อยู่นอกเหนือการพิจารณาได้รับผลกระทบ ก็จำเป็นที่จะต้องให้บุคคลเหล่านั้นเข้าไปมีส่วนร่วมในกระบวนการพิจารณาทางปกครองเพื่อรับฟังการชี้แจง พยานหลักฐาน ข้อเท็จจริง ซึ่งจะทำให้การรับฟังพยานหลักฐานเป็นไปอย่างรอบคอบ และทำให้ผู้มีอำนาจพิจารณาออกคำสั่งทางปกครองมีพยานหลักฐานที่ครบถ้วน อย่างไรก็ตาม ในบางกรณีนี้อาจมีข้อยกเว้นที่กฎหมายบัญญัติไว้

บุคคลตามรัฐธรรมนูญย่อมมีสิทธิมีส่วนร่วมในการพิจารณาทางปกครองของเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติราชการทางปกครอง ส่วนสิทธิและหน้าที่ที่มีเพียงใดจะต้องมีการออกกฎหมายเพื่อกำหนดรายละเอียดเพิ่มเติม ซึ่งปัจจุบันได้มีการออกพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ เพื่อกำหนดสิทธิและการมีส่วนร่วมของบุคคลในการพิจารณาของเจ้าหน้าที่รัฐต่อการปฏิบัติราชการทางปกครอง ดังนั้น สิทธิของบุคคลจึงต้องพิจารณาตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ว่าได้กำหนดสิทธิและหน้าที่ของบุคคลไว้เพียงใด

สำหรับประเด็นคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. เป็นคำสั่งทางปกครองหรือไม่ จากการตรวจสอบคำวินิจฉัยของศาลปกครอง ยังไม่มีคำวินิจฉัยที่ชัดเจนว่า คำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. เป็นคำสั่งทางปกครองหรือไม่ แต่จากการพิจารณาหลักเกณฑ์และเงื่อนไขต่าง ๆ พบว่า ก.พ.ค. เป็นคณะกรรมการที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งมีอำนาจในการพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดสิทธิและหน้าที่ตามมาตรา ๓๑ ของกฎ ก.พ.ค. ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๑ และกฎ ก.พ.ค. ว่าด้วยการอุทธรณ์และการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ดังนั้น คณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม (ก.พ.ค.) จึงเป็นคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาทตามความนัยมาตรา ๕... “การพิจารณาทางปกครอง” หมายความว่า การเตรียมการและการดำเนินการของเจ้าหน้าที่เพื่อจัดให้มีคำสั่งทางปกครอง...ซึ่งอยู่ในความหมายของคณะกรรมการที่มีอำนาจดำเนินการทางปกครองตามนัยแห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๗๘ และมาตรา ๘๔ โดยในทางวิชาการถือว่าคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาทเป็นคำสั่งทางปกครอง ดังนั้น คำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. จึงเป็นคำสั่งทางปกครอง และเมื่อคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. เป็นคำสั่งทางปกครองจะต้องพิจารณาว่า กฎ ก.พ.ค. ได้กำหนดหลักเกณฑ์ที่ประกันความเป็นธรรมหรือมีมาตรฐานต่ำกว่าที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ หรือไม่ หากกำหนดมาตรฐานไว้ต่ำกว่าก็จะต้องนำพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ มาใช้บังคับ ซึ่งหากพิจารณากฎ ก.พ.ค. ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๑ เช่น การให้ความหมายของคำว่า “คู่กรณี” ในกฎ ก.พ.ค. ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ตามข้อ ๓ จะเห็นได้ว่า มีบางส่วนที่กำหนดหลักเกณฑ์หรือมาตรฐานที่ต่ำกว่าที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งหมายความว่าผู้ร้องทุกข์และผู้บังคับบัญชาที่เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์เท่านั้น ต่างจากความหมายของคำว่า “คู่กรณี” ตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๕ ดังกล่าว ทั้งนี้ จะเห็นได้ว่า หากพิจารณาความหมายของคู่กรณีตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ คณะผู้ร้องทั้ง ๔๑ คน ถือว่าเป็นบุคคลที่สิทธิจะถูกกระทบกระเทือนจากผลของคำสั่งทางปกครอง โดยหลักการแล้วสามารถที่จะเข้าสู่กระบวนการพิจารณาทางปกครองได้

อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๓๐ วรรคสอง (๖) บัญญัติว่า ในกรณีที่คำสั่งทางปกครองอาจกระทบถึงสิทธิของคู่กรณี เจ้าหน้าที่ต้องให้คู่กรณีมีโอกาสดังต่อไปนี้ที่จะได้ทราบข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอและมีโอกาสโต้แย้งและแสดงพยานหลักฐานของตน

ความในวรรคหนึ่งมิให้นำมาใช้บังคับในกรณีดังต่อไปนี้ เว้นแต่เจ้าหน้าที่ที่จะเห็นสมควรปฏิบัติเป็นอย่างอื่น

(๑) เมื่อมีความจำเป็นรีบด่วน หากปล่อยให้เนิ่นช้าไปจะก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ผู้หนึ่งผู้ใดหรือจะกระทบต่อประโยชน์สาธารณะ

(๒) เมื่อจะมีผลทำให้ระยะเวลาที่กฎหมายหรือกฎกำหนดไว้ในการทำคำสั่งทางปกครองต้องล่าช้าออกไป

(๓) เมื่อเป็นข้อเท็จจริงที่คู่กรณีนั้นเองได้ให้ไว้ในคำขอ คำให้การหรือคำแถลง

(๔) เมื่อโดยสภาพเห็นได้ชัดในตัวเองว่าการให้โอกาสดังกล่าวไม่อาจกระทำได้

(๕) เมื่อเป็นมาตรการบังคับทางปกครอง

(๖) กรณีอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ให้โอกาสตามวรรคหนึ่ง ถ้าจะก่อให้เกิดผลเสียหายอย่างร้ายแรงต่อประโยชน์สาธารณะ

โดยมาตรานี้ได้กำหนดข้อยกเว้นให้เจ้าหน้าที่ใช้ดุลยพินิจที่จะไม่ให้โอกาสคู่กรณีโต้แย้งและแสดงพยานหลักฐานโดยถือเป็นดุลยพินิจของ ก.พ.ค. หาก ก.พ.ค. เห็นสมควรอาจให้ผู้ที่ได้รับผลกระทบโต้แย้งและแสดงพยานหลักฐานได้ หรือ ก.พ.ค. อาจเห็นว่าหากให้โอกาสโต้แย้งและแสดงพยานหลักฐานจะก่อให้เกิดผลเสียหายอย่างร้ายแรงต่อประโยชน์สาธารณะ ก.พ.ค. ก็มีอำนาจไม่ให้โต้แย้งและแสดงพยานหลักฐานได้ ทั้งนี้ เหตุผลที่ ก.พ.ค. ไม่ให้คณะผู้ร้องทั้ง ๔๑ คนโต้แย้งและแสดงพยานหลักฐานนั้นอาจเนื่องมาจาก กฎ ก.พ.ค. จำกัดขอบเขตความหมายของคำว่า “คู่กรณี” ให้หมายความเฉพาะผู้ร้องทุกข์และผู้ถูกร้องทุกข์เท่านั้น ในส่วนคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. นั้น พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๒๓ และโดยเฉพาะมาตรา ๑๒๔ ให้อำนาจ ก.พ.ค. ไว้ค่อนข้างมาก โดยให้มีอำนาจในการยกคำร้องทุกข์ หรือยกเลิกคำสั่งได้ และเมื่อ ก.พ.ค. มีคำวินิจฉัยแล้ว หน่วยงานต่าง ๆ จะต้องปฏิบัติตาม ซึ่งหากผู้ได้รับผลกระทบจากคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. ไม่เห็นด้วยก็จะต้องไปยื่นฟ้องต่อศาลปกครอง เพื่อให้ยกเลิกคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. ต่อไป

ทั้งนี้ หากพิจารณาตามมาตรา ๓๐ วรรคสอง (๖) ประกอบกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๔๐) คำสั่งทางปกครองสามารถที่จะไม่ให้โอกาสคู่กรณีโต้แย้งและแสดงพยานหลักฐานได้ โดยกำหนดข้อยกเว้นหมายรวมถึงการพ้นจากตำแหน่ง กรณีของคณะผู้ร้องทั้ง ๔๑ คน อาจเข้าใจเงื่อนไขที่กำหนดว่า เป็นผู้ที่ได้พ้นจากตำแหน่งไปแล้ว ก.พ.ค. จึงไม่ได้ให้โอกาสในการรับทราบข้อเท็จจริงและโต้แย้งแสดงพยานหลักฐาน หากเข้าข้อยกเว้นดังกล่าวการดำเนินการของ ก.พ.ค. ก็ชอบด้วยกฎหมาย โดยในกรณีนี้คณะผู้ร้องทั้ง ๔๑ คนได้มีการยื่นฟ้องปลัดกระทรวงมหาดไทยและ ก.พ.ค. ต่อศาลปกครองแล้ว ซึ่งหากศาลปกครองมีคำวินิจฉัยเป็นประการใดก็อาจจะพิจารณาเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบได้ตามมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ อย่างไรก็ตาม จากการพิจารณาศึกษารายละเอียดในเรื่องร้องเรียนนี้เป็นเรื่องของการขอให้เพิกถอนหลักเกณฑ์ซึ่งอาจมีปัญหาในการเยียวยาได้ เนื่องจากการขอให้เพิกถอนเรื่องหลักเกณฑ์ว่าเป็นหลักเกณฑ์ไม่ชอบด้วยกฎหมาย วิธีการเยียวยาจะต้องมาพิจารณาหลักเกณฑ์ใหม่ว่าบุคคลนั้นสมควรจะอยู่ในตำแหน่งใด ซึ่งต่างจากกรณีที่คำสั่งดังกล่าวเป็นคำสั่งให้บุคคลพ้นจากตำแหน่งโดยแท้จริง และมีการแต่งตั้งบุคคลอื่นเข้ามาดำรงตำแหน่งแทนทำให้บุคคลเดิมไม่สามารถกลับมาดำรงตำแหน่งเดิมได้ การเยียวยา

จึงสามารถกำหนดตำแหน่งชั่วคราวเพิ่มเติมในระดับเดียวกันให้กับบุคคลที่ถูกให้พ้นจากตำแหน่งเดิมได้

จากการตรวจสอบแนวคำพิพากษาของศาลปกครองพบว่า มีคำวินิจฉัย ๒ แนวทาง คือ การพ้นจากตำแหน่ง บางกรณีก็เข้าช้อยกเว้นและบางกรณีก็ไม่เข้าช้อยกเว้นตามมาตรา ๓๐ วรรคสอง (๖) ตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ โดยกรณีของผู้ร้องทั้ง ๔๑ คน อาจเข้าช้อยกเว้น มาตรา ๓๐ วรรคสอง (๖) ประกอบกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๔๐) เกี่ยวกับการให้พ้นจากตำแหน่ง ซึ่งอาจเข้าใจได้ว่าผู้ร้องทั้ง ๔๑ คน ได้พ้นจากตำแหน่งไปแล้ว ก.พ.ค. จึงไม่ได้ให้โอกาสในการรับทราบ ข้อเท็จจริงและโต้แย้งแสดงพยานหลักฐาน ซึ่งการกำหนดช้อยกเว้นจะมีผลในทางกฎหมายด้วย เพราะหากเข้า ช้อยกเว้นดังกล่าว การดำเนินการของ ก.พ.ค. ก็ชอบด้วยกฎหมาย ทั้งนี้ ผลของคำสั่งทางปกครองนั้น แม้เป็นคำสั่ง ทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายแต่ก็ยังคงใช้บังคับตราบเท่าที่ยังไม่มีการเพิกถอน เพราะฉะนั้น โดยหลักแล้ว จะต้องมีการยื่นฟ้องต่อศาลปกครองเพื่อให้มีการเพิกถอนคำสั่งนั้น ซึ่งในกรณีความเป็นโมฆะของคำสั่ง ทางปกครองนั้นยังเป็นปัญหาในทางวิชาการ เนื่องจากกฎหมายไทยไม่ได้กำหนดความเป็นโมฆะของคำสั่ง ทางปกครองไว้

นายอภิวัฒน์ คงชาติří นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการ กฤษฎีกา ได้ยืนยันต่อที่ประชุมว่า การวินิจฉัยของ ก.พ.ค. ในกรณีนี้ไม่ใช่กรณีแรกที่เป็นปัญหา ยังคงมี กรณีอื่น ๆ ที่เป็นปัญหา ซึ่งในกรณีนี้จะรับไปศึกษาแนวคำพิพากษาของศาลปกครอง และจะเสนอความเห็น ในโอกาสต่อไป

คณะกรรมการเห็นว่า ตามที่นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการพิเศษ สำนักงาน คณะกรรมการกฤษฎีกา ให้ความเห็นว่า กรณีของคณะผู้ร้องทั้ง ๔๑ คน อาจเข้าช้อยกเว้นตามพระราชบัญญัติ วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๓๐ วรรคสอง (๖) ประกอบกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๔๐) เกี่ยวกับการให้พ้นจากตำแหน่งข้างต้นนั้น ก.พ.ค. ไม่ได้อาศัยช้อยกเว้นแห่งพระราชบัญญัติวิธี ปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ตามมาตรา ๓๐ วรรคสอง (๖) เนื่องจากในกรณีนี้ไม่ได้เป็นการให้ คณะผู้ร้องทั้ง ๔๑ คนพ้นจากตำแหน่ง แต่เป็นการให้ยกเลิกคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๒๘/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๓ ที่คณะผู้ร้องทั้ง ๔๑ คน ได้รับการเลื่อนเป็นตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูง (ระดับ ๙) แล้ว

กรณีนี้ นายอภิวัฒน์ พุทธเกสร หัวหน้ากลุ่มงานบรรจุแต่งตั้ง กองการเจ้าหน้าที่ กรมการปกครอง แสดงความเห็นว่าเป็นกรณีที่ ก.พ.ค. มีความเห็นว่า การดำเนินการคัดเลือกข้าราชการของ กรมการปกครองไม่ชอบด้วยกฎหมายนั้น ก็ควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เข้าชี้แจงให้ทราบถึงข้อมูล ข้อเท็จจริงและเหตุผลในการดำเนินการที่ ก.พ.ค. เห็นว่าไม่ชอบด้วยกฎหมาย แต่ ก.พ.ค. ไม่ได้ให้โอกาส หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เข้าชี้แจงแต่อย่างใด ซึ่งคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. ก็ไม่ได้มีการชี้แจงให้ทราบถึงแหล่งที่มา ของข้อมูลที่ใช้ประกอบการพิจารณาอย่างละเอียด จึงทำให้เกิดความรู้สึกว่า ก.พ.ค. ใช้ดุลยพินิจส่วนตัวในการ วินิจฉัยคำร้องทุกข์มากเกินไป ประกอบกับนายบุญส่ง เตชะมณีสถิต รองอธิบดีกรมการปกครอง ให้ข้อมูล เพิ่มเติมว่า กรณีหลักเกณฑ์การวินิจฉัยของ ก.พ.ค. เรื่องการรับฟังพยานหลักฐานจากคู่กรณี แม้จะมี ข้อกำหนดว่า ในกรณีที่มีการปรากฏหลักฐานครบถ้วนแล้ว ก.พ.ค. สามารถที่จะวินิจฉัยโดยไม่ต้องรับฟัง คำชี้แจงจากคู่กรณีก็ได้ ซึ่งกรมการปกครองในฐานะคู่กรณีก็ไม่ได้มีโอกาสเข้าชี้แจงต่อ ก.พ.ค. เพียงแต่ ทำ คำชี้แจงเป็นลายลักษณ์อักษรตามประเด็นที่ ก.พ.ค. สอบถามมาเท่านั้น ในขณะเดียวกัน คณะผู้ร้องทั้ง ๔๑ คน ที่ได้รับผลกระทบจากคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. ก็ไม่ได้มีโอกาสเข้าชี้แจงต่อ ก.พ.ค. เช่นเดียวกัน

อย่างไรก็ตาม นายศรีณย์ พรไพศาลตี ผู้อำนวยการสำนักพิทักษ์ระบบคุณธรรมได้ชี้แจงว่า ความหมายของคำว่า “คู่กรณี” ตามที่กำหนดไว้ในกฎ ก.พ.ค. ถือว่าเป็นกรณีที่มีหลักเกณฑ์กำหนดไว้ เฉพาะแล้ว จึงไม่อาจนำความตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ในมาตรา ๕ ซึ่งเป็นกฎหมายทั่วไป มาใช้บังคับในกรณีนี้ได้ และในประเด็นข้อกฎหมายที่คณะผู้ร้องทั้ง ๔๑ คน อ้างว่า ก.พ.ค. มีอำนาจในการรับวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ของนายประกาศิต มหาสิงห์ หรือไม่ เนื่องจากเห็นว่า คำวินิจฉัยดังกล่าวไม่ควรให้มีผลกระทบต่อคณะผู้ร้องทั้ง ๔๑ คน เพราะเป็นบุคคลภายนอกและไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเรื่องร้องทุกข์ของนายประกาศิต มหาสิงห์ ตลอดจนการไม่มีโอกาสชี้แจงข้อเท็จจริง พยานหลักฐานต่าง ๆ นั้น อาจเนื่องมาจากการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์กรณีนี้ ก.พ.ค. ได้พิจารณาในเรื่องของกระบวนการ ขั้นตอน วิธีการคัดเลือกของกระทรวงมหาดไทยแล้วเห็นว่า เป็นการดำเนินการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงมีคำวินิจฉัยให้ยกเลิกคำสั่งดังกล่าว ทำให้เกิดผลกระทบกับสิทธิของคณะผู้ร้องทั้ง ๔๑ คน ซึ่ง ก.พ.ค. สามารถใช้ดุลยพินิจในการไต่สวนโดยเรียกคณะผู้ร้องทั้ง ๔๑ คน เข้าชี้แจงได้ โดยในกรณีนี้ ก.พ.ค. อาจเห็นว่า ไม่มีความจำเป็นที่ต้องเรียกเข้ามาพิจารณาหรืออาจเห็นว่าแม้เรียกเข้ามาพิจารณาแล้ว ก็ไม่ทำให้ผลของคำวินิจฉัยเปลี่ยนแปลงไปในทุกกรณี แต่หากจะให้มีการแก้ไขกฎ ก.พ.ค. เพื่อให้มีการ ร้องสอดนั้นเห็นว่า อาจจะเป็นการขยายคู่กรณี เพราะคณะผู้ร้องทั้ง ๔๑ คน ไม่เกี่ยวข้องกับผู้ร้องทุกข์ (นายประกาศิต มหาสิงห์)

นอกจากนี้นายพรชัย เมธากรณ์พงศ์ นิติกรชำนาญการพิเศษ สำนักงาน ก.พ. ได้ชี้แจงว่า ในการพิจารณาวินิจฉัยของ ก.พ.ค. จะเป็นลักษณะเดียวกับการพิจารณาวินิจฉัยของศาลปกครองโดยใช้ระบบ ไต่สวน มิใช่การพิจารณาในลักษณะกล่าวหาเช่นเดียวกับศาลยุติธรรม ดังนั้น เมื่อ ก.พ.ค. ใช้ระบบไต่สวนแล้ว ก.พ.ค. ก็สามารถดำเนินการไต่สวนบุคคลที่เกี่ยวข้องหรือตรวจสอบพยานหลักฐานต่าง ๆ ที่เห็นว่า เป็นประโยชน์ต่อกระบวนการพิจารณาเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม แต่ในกรณีนี้ ก.พ.ค. อาจเห็นว่า เป็นเรื่องที่ไม่จำเป็นต้องดำเนินการไต่สวนบุคคลที่เกี่ยวข้อง เพราะเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับกระบวนการคัดเลือกที่ไม่ชอบ โดยมีปัญหาเรื่องของบุคคลที่เข้ามาสอบเพื่อเลื่อนระดับ ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการเสนอ แนวคิดให้ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากคำสั่ง ก.พ.ค. ดำเนินการร้องสอดเข้าไปในสำนวนนั้น หากมีการร้องสอด เข้าไปในสำนวนเป็นจำนวนมาก อาจมีผลกระทบในเรื่องระยะเวลาดำเนินการต่อสำนวนของผู้ร้องทุกข์ได้

คณะกรรมการเห็นว่า กรณีที่มีการพิจารณาเรื่องหนึ่งเรื่องใด ก.พ.ค. ควรจะให้มีการ ร้องสอดเข้าไปในสำนวน ซึ่งควรมีหนังสือแจ้งไปยังบุคคลที่ได้รับผลกระทบต่อเรื่องนั้น ๆ เนื่องจากผู้ได้รับผลกระทบดังกล่าวอาจไม่ทราบการพิจารณา จึงทำให้ไม่มีการร้องสอดเข้าไปจนบุคคลนั้นต้องได้รับผลกระทบ หลายประการ โดยการร้องสอดอาจกำหนดกรอบระยะเวลาในการเสนอข้อเท็จจริง เอกสาร หรือนำพยาน บุคคลเข้าไปให้ปากคำหรือถ้อยคำ เพื่อมิให้เกิดความล่าช้าในการพิจารณาสำนวนคำร้องต่าง ๆ ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมกับผู้ที่ได้รับผลกระทบด้วย

๒.๓ ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๒๓ กำหนดให้ ก.พ.ค. สามารถวินิจฉัยการร้องทุกข์และกำหนดให้คำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. มีผลผูกพันส่วนราชการที่ต้องปฏิบัติ ตามคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. ประกอบกับ กฎ ก.พ.ค. ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๕๖ ได้กำหนดให้คำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. เป็นที่สุดนั้น คณะกรรมาธิการเห็นว่า กฎ ก.พ.ค. นี้ อาจไม่เป็นธรรมเนื่องจากการเป็นการจำกัดให้ส่วนราชการต้องกระทำตามคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. เท่านั้น โดยที่ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. ก็ไม่สามารถอุทธรณ์คำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. ได้ อย่างเช่นกรณี ของคณะผู้ร้องทั้ง ๔๑ คนดังกล่าว ที่ได้รับผลกระทบจากคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. ซึ่งไม่มีโอกาสโต้แย้ง หรือชี้แจง ข้อเท็จจริงใดๆ ต่อ ก.พ.ค. และไม่ได้รับการเยียวยาที่เหมาะสม

๒.๔ ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๔๒ (๓) บัญญัติว่า “การจัดระเบียบข้าราชการพลเรือนสามัญตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คำนึงถึงระบบคุณธรรมดังต่อไปนี้ (๓) การพิจารณาความดีความชอบ การเลื่อนตำแหน่ง และการให้ประโยชน์อื่นแก่ข้าราชการต้องเป็นไปอย่าง เป็นธรรมโดยพิจารณาจากผลงาน ศักยภาพ และความประพฤติ และจะนำความคิดเห็นทางการเมืองหรือ สังกัดพรรคการเมืองมาประกอบการพิจารณามีได้...” ประกอบกับมาตรา ๑๒๖ ได้บัญญัติว่า ในกรณีที่ ก.พ.ค. เห็นว่า กฎ ระเบียบ หรือคำสั่งใดที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้และมุ่งหมายให้ใช้บังคับเป็นการทั่วไป ไม่สอดคล้องกับระบบคุณธรรมตามมาตรา ๔๒ ให้ ก.พ.ค. แจ้งให้หน่วยงานหรือผู้ออกกฎ ระเบียบ หรือคำสั่ง ดังกล่าวทราบ เพื่อดำเนินการแก้ไข หรือยกเลิกตามควรแก่กรณี ซึ่งคณะกรรมการได้ตั้งข้อสังเกต ในเรื่องนี้ว่า มาตรา ๔๒ (๓) ที่ให้การพิจารณาเลื่อนตำแหน่งจะต้องพิจารณาจากผลงาน ศักยภาพ และความประพฤติของบุคคล แต่กรณีนี้ ก.พ.ค. กลับไปวินิจฉัยในประเด็นลำดับความอาวุโสเป็นหลัก โดย ก.พ.ค. ไม่ได้แจ้งให้หน่วยงานหรือผู้ออกกฎ ระเบียบทราบว่า หลักเกณฑ์ที่ยึดถือปฏิบัติไม่เป็นไปตามระบบคุณธรรม ตามมาตรา ๑๒๖ จึงเห็นว่า หากคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. เป็นคำสั่งทางปกครอง คำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. จะขัดแย้งหรือไม่สอดคล้องตามมาตรา ๔๒ (๓) หรือไม่ และหากขัดแย้งหรือไม่สอดคล้องแล้ว คำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. ดังกล่าวจะมีผลสมบูรณ์ตามกฎหมายหรือไม่

ทั้งนี้ นายอภิวัฒน์ คงชาติ นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการ กฤษฎีกา ชี้แจงประเด็นข้างต้นโดยยืนยันต่อที่ประชุมว่า การจะพิจารณาว่า คำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. ขัดแย้ง หรือไม่สอดคล้องตามมาตรา ๔๒ (๓) หรือไม่นั้น จะนำไปพิจารณาศึกษาคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. ก่อนนำเสนอ ความเห็นต่อไป แต่ในเบื้องต้นเห็นว่า คำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. ไม่ได้ยืนยันว่า จะชอบด้วยกฎหมายทุกกรณี ซึ่งคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. อาจถูกตรวจสอบโดยศาลปกครองได้

๒.๕ กรณีที่คณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกเพื่อเลื่อนข้าราชการพลเรือนสามัญขึ้นแต่งตั้งให้ ดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูง โดยกระทรวงมหาดไทยได้มีมติให้การกำหนดหลักเกณฑ์ในการ พิจารณาคัดเลือกข้าราชการพลเรือนสามัญเพื่อดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูง ของทุกกรม กอง ในสังกัดกระทรวงมหาดไทยประจำปี ๒๕๕๓ ต้องยึดถือปฏิบัติเป็นแนวทางเดียวกัน ซึ่งเมื่อ ก.พ.ค. ได้มี คำวินิจฉัยว่า หลักเกณฑ์ในการพิจารณาคัดเลือกของกรมการปกครองไม่ชอบด้วยกฎหมาย ประเด็นนี้ คณะกรรมาธิการตั้งข้อสังเกตว่า หลักเกณฑ์ของหน่วยงานอื่น ๆ ที่สังกัดกระทรวงมหาดไทยที่ใช้ยึดถือเป็น แนวทางเดียวกับกรมการปกครองจะถือว่าไม่ชอบด้วยกฎหมายด้วยหรือไม่

๓. ผลกระทบจากคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค.

การที่กระทรวงมหาดไทยได้มีคำสั่งยกเลิกคำสั่งการเลื่อนระดับตำแหน่งดังกล่าวตามคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. นั้น เป็นผลให้นายวิวัฒน์ ฉันทนาบุรุษ และคณะ ที่ได้รับการเลื่อนตำแหน่งประเภท อำนวยการระดับสูง (ระดับ ๙) แล้วรวมจำนวน ๔๑ คน ต้องกลับไปดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับต้น (ระดับ ๘) อีกครั้ง ส่งผลให้สิทธิประโยชน์และโอกาสที่จะได้รับจากการเลื่อนระดับของผู้ได้รับผลกระทบจากคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. ดังกล่าว ต้องลดลงหรือล่าช้ากว่าเกณฑ์ที่กำหนด เช่น เงินประจำตำแหน่ง เครื่องราชอิสริยาภรณ์ การสอบเลื่อนระดับ ความเป็นอาวุโสราชการ รวมถึงการเสื่อมเสียชื่อเสียง เกียรติยศ และเกียรติภูมิที่สั่งสมมา ทำให้ขาดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติราชการ

ในกรณีนี้ นางสาวกมลลักษณ์ อันอาร์ นิติกรชำนาญการพิเศษ สำนักงาน ก.พ. ให้ข้อมูลว่า หลังจากที่มีการตั้ง ก.พ.ค. ก็มีการวินิจฉัยในเรื่องการยกเลิกคำสั่งในลักษณะนี้ โดยระยะเวลาดำเนินการคัดเลือกแต่งตั้งใหม่จะใช้ระยะเวลาเท่าไรนั้น จะขึ้นอยู่กับส่วนราชการนั้น ๆ ที่จะต้องกระทำให้รวดเร็วที่สุดเพื่อรักษาสิทธิของผู้ที่เสียไปจากการถูกยกเลิกคำสั่งนั้น อย่างไรก็ตาม เมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๔ สำนักงาน ก.พ. ได้มีหนังสือเวียนกระทรวง กรมและจังหวัด ที่ นร ๑๐๐๘/ว ๖ ลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๔ เรื่อง กำหนดระยะเวลาดำเนินการกรณี ก.พ.ค. มีคำวินิจฉัย หรือ ก.พ. มีมติให้ยกเลิกคำสั่งแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญ ที่กำหนดระยะเวลาดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วันนับแต่วันที่ส่วนราชการรับทราบคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. หรือมติ ก.พ. แล้วแต่กรณี ซึ่งหนังสือเวียนดังกล่าวออกภายหลังการที่ ก.พ.ค. ได้มีคำวินิจฉัยให้ยกเลิกคำสั่งกระทรวงมหาดไทยในการเลื่อนระดับข้าราชการพลเรือนแล้ว

คณะกรรมการตั้งข้อสังเกตว่า กรณีที่ ก.พ.ค. มีคำวินิจฉัยยกเลิกคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๒๘/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๓ อาจไม่สอดคล้องตรงตามเจตนารมณ์แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๒ วรรคหนึ่ง ที่บัญญัติว่า “ผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญตำแหน่งใดต้องมีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้น ตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง...” และมาตรา ๖๖ วรรคหนึ่ง ที่บัญญัติว่า “ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๖๒ แล้ว หากภายหลังปรากฏว่าเป็นผู้มีคุณสมบัติไม่ตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้น ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ แต่งตั้งผู้นั้นให้กลับไปดำรงตำแหน่งตามเดิมหรือตำแหน่งอื่นในประเภทเดียวกันและระดับเดียวกันโดยพลัน แต่ทั้งนี้ไม่กระทบกระเทือนถึงการใดที่ผู้นั้นได้ปฏิบัติไปตามอำนาจและหน้าที่ และการรับเงินเดือนหรือผลประโยชน์อื่นใดที่ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับอยู่ก่อนได้รับคำสั่งให้กลับไปดำรงตำแหน่งตามเดิมหรือตำแหน่งอื่นในประเภทเดียวกันและระดับเดียวกันโดยพลัน แต่ทั้งนี้ไม่กระทบกระเทือนถึงการใดที่ผู้นั้นได้ปฏิบัติไปตามอำนาจและหน้าที่ และการรับเงินเดือนหรือผลประโยชน์อื่นใดที่ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับอยู่ก่อนได้รับคำสั่งให้กลับไปดำรงตำแหน่งตามเดิมหรือตำแหน่งอื่นในประเภทเดียวกันและระดับเดียวกันโดยพลัน...” เนื่องจากกรณีนี้คณะผู้ร้องทั้ง ๔๑ คน เป็นผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญโดยมีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้น ตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง และการดำเนินการของผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจสั่งบรรจุข้าราชการได้ดำเนินการแต่งตั้งผู้นั้นให้กลับไปดำรงตำแหน่งตามเดิมหรือตำแหน่งอื่นในประเภทเดียวกันและระดับเดียวกันเป็นไปอย่างล่าช้า ซึ่งส่งผลกระทบถึงการรับเงินเดือนหรือผลประโยชน์อื่นใดที่ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับอยู่ก่อนได้รับคำสั่งให้กลับไปดำรงตำแหน่งตามเดิมหรือตำแหน่งอื่นในประเภทเดียวกันและระดับเดียวกันของคณะผู้ร้องทั้ง ๔๑ คน

อย่างไรก็ตาม นายบุญส่ง เตชะมณีสถิต รองอธิบดีกรมการปกครอง ให้ข้อมูลโดยสรุปว่า กรณีนี้มีผู้ร้องทุกข์เพียงคนเดียว คือ นายประกาศิต มหาสิงห์ แต่การวินิจฉัยของ ก.พ.ค. กลับส่งผลกระทบต่อในภาพรวมต่อคณะผู้ร้องทั้ง ๔๑ คน ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกที่ไม่ได้มีส่วนได้เสียในการร้องทุกข์ครั้งนี้ด้วย ดังนั้น กรมการปกครองจึงได้ทำความเข้าใจกับคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. ในเรื่องดังกล่าวว่าน่าจะไม่ต้อง เนื่องจากเป็นการพิจารณาเกินกว่าประเด็นที่นายประกาศิต มหาสิงห์ ได้ร้องทุกข์ แม้กรมการปกครองจะไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. แต่จำเป็นต้องปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. เนื่องจากพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้มีบทบัญญัติบังคับให้ส่วนราชการต้องปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. ทั้งนี้ นายภาณุวัฒน์ พุทธเกสร หัวหน้ากลุ่มงานบรรจุแต่งตั้ง กองการเจ้าหน้าที่ กรมการปกครอง แสดงความเห็นเกี่ยวกับกรณีนี้เพิ่มเติมว่า กรณีที่นายประกาศิต มหาสิงห์ ร้องเรียนต่ออธิบดีกรมการปกครองเกี่ยวกับการบรรจุแต่งตั้งการเลื่อนระดับเป็นตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูงตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๒๘/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๓ ที่มีการกล่าวอ้างว่า ไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๔๒ เกี่ยวกับการจัดระเบียบข้าราชการพลเรือน และมาตรา ๕๒ เกี่ยวกับการสรรหาเพื่อให้ได้บุคคลมาบรรจุเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนั้น กรมการปกครองได้มีการชี้แจงตามคำร้องของนายประกาศิต มหาสิงห์ ทุกครั้งที่มีการร้องเรียน แต่เนื่องจากนายประกาศิต มหาสิงห์ จะมีการร้องเรียนมายังกรมการปกครองเกือบทุกครั้งที่มีการสอบเพื่อเลื่อนตำแหน่ง แล้วตนเองสอบไม่ผ่าน ซึ่งเรื่องเดิมที่ร้องเรียน กรมการปกครองยังชี้แจงไม่แล้วเสร็จ ก็มีการร้องมาใหม่เพิ่มเติม

คณะกรรมการเห็นว่า เมื่อพิจารณากรณีที่นายประกาศิต มหาสิงห์ ได้ร้องทุกข์ต่อ ก.พ.ค. ว่า กระทรวงมหาดไทยได้มีคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๒๘/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๓ เกี่ยวกับการแต่งตั้งเลื่อนระดับข้าราชการให้ดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูง กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย เป็นไปโดยมิชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งต่อมา ก.พ.ค. ได้มีคำวินิจฉัยให้ยกเลิกคำสั่งของ กระทรวงมหาดไทย และคำสั่งนั้นได้กระทบกับสิทธิต่อคณะผู้ร้องทั้ง ๔๑ คน กระทรวงมหาดไทยในฐานะผู้มีอำนาจบรรจุแต่งตั้งควรที่จะโต้แย้งคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. แต่กระทรวงมหาดไทยกลับยกเลิกคำสั่งตามคำวินิจฉัย ก.พ.ค. โดยอ้างว่าต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๒๓ ที่ให้ ก.พ.ค. พิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ และหาก ก.พ.ค. พิจารณาวินิจฉัยเป็นประการใดแล้ว ก็ให้ดำเนินการให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. จึงทำให้เกิดผลกระทบกับสิทธิประโยชน์ของคณะผู้ร้องทั้ง ๔๑ คน ดังนั้น ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๒๒ ประกอบ มาตรา ๑๒๓ เกี่ยวกับการที่ข้าราชการพลเรือนสามัญใดมีความคับข้องใจอันเกิดจากการปฏิบัติหรือ ไม่ปฏิบัติต่อตนของผู้บังคับบัญชา และเป็นกรณีที่ไม่ว่าจะอุทธรณ์ได้ ผู้นั้นมีสิทธิร้องทุกข์ต่อ ก.พ.ค. จึงถือได้ว่า คณะผู้ร้องทั้ง ๔๑ คน อาจเป็นคู่กรณีกับกระทรวงมหาดไทยด้วย ซึ่งคณะผู้ร้องทั้ง ๔๑ คน อาจจะต้อง ร้องทุกข์ต่อ ก.พ.ค. ว่า การที่กระทรวงมหาดไทยมีคำสั่งให้ยกเลิกตามคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. ดังกล่าวนั้น ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

อนึ่ง คณะกรรมาธิการมีข้อสังเกตว่า การยกเลิกคำสั่งแต่งตั้งข้าราชการโดยส่วนใหญ่แล้ว ข้าราชการผู้นั้นจะเป็นผู้กระทำความผิดวินัยร้ายแรง แต่ในกรณีข้าราชการที่ได้รับการเลื่อนระดับ ตำแหน่ง ประเภทอำนวยการระดับสูงทั้ง ๔๑ คนตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๒๘/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๓ ไม่ได้เป็นผู้กระทำความผิดวินัยร้ายแรง ในกรณีนี้เป็นผู้มีควมดีความชอบที่ได้รับการคัดเลือกให้ดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูงในครั้งนี้ แต่ ก.พ.ค. กลับวินิจฉัยให้ยกเลิกคำสั่งกระทรวงมหาดไทยดังกล่าว ส่งผลให้สิทธิประโยชน์และโอกาสที่จะได้รับจากการเลื่อนระดับข้างต้น ต้องลดลงหรือล่าช้ากว่าเกณฑ์ที่กำหนด

๔. กระบวนการเยียวยา

แนวทางการดำเนินการเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. ตามการชี้แจงของสำนักงาน ก.พ. ปรากฏดังนี้

๔.๑ แนวทางการดำเนินการตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๐๘/ว ๔๖ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๓ เรื่อง การดำเนินการกรณี ก.พ.ค. มีคำวินิจฉัย หรือ ก.พ. มีมติให้ยกเลิกคำสั่งแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญ

ในกรณีที่ ก.พ.ค. มีคำวินิจฉัย หรือ ก.พ. มีมติให้ส่วนราชการยกเลิกคำสั่งแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญ ซึ่งมีผลทำให้ข้าราชการผู้นั้นต้องกลับไปดำรงตำแหน่งเดิมย้อนหลังไปในวันที่คำสั่งเดิมมีผลใช้บังคับ ให้ดำเนินการตามแนวทาง ดังนี้

๑) ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ สั่งแต่งตั้งข้าราชการผู้นั้นกลับไปดำรงตำแหน่งเดิม

๒) กรณีที่ไม่อาจแต่งตั้งข้าราชการผู้นั้นกลับไปดำรงตำแหน่งเดิมได้ ถ้ามีตำแหน่งอื่นในประเภทและระดับเดียวกัน ซึ่งข้าราชการผู้นั้นมีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งว่างอยู่ ให้แต่งตั้งข้าราชการผู้นั้นไปดำรงตำแหน่งที่ว่างดังกล่าว

๓) กรณีที่ไม่อาจดำเนินการแต่งตั้งข้าราชการผู้นั้นกลับไปดำรงตำแหน่งเดิมหรือตำแหน่งอื่นในประเภทและระดับเดียวกันกับตำแหน่งเดิม ให้ อ.ก.พ. กระทรวงเป็นผู้พิจารณากำหนดตำแหน่งเพื่อแต่งตั้งข้าราชการผู้นั้นตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไข โดยให้กำหนดเป็นตำแหน่งที่ข้าราชการผู้นั้นมีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง โดยให้กำหนดเลขที่ตำแหน่งเป็นเลขที่ตำแหน่งเดียวกับตำแหน่งที่ข้าราชการผู้นั้นดำรงตำแหน่งในปัจจุบัน และใส่ (ฉ) ไว้ท้ายเลขที่ตำแหน่ง และมีเงื่อนไขว่ากำหนดเพื่อแต่งตั้งข้าราชการผู้นั้นเป็นการเฉพาะราย

๔.๒ แนวทางการดำเนินการตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๒๐ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ในการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ ให้ ก.พ.ค. มีอำนาจไม่รับอุทธรณ์ ยกอุทธรณ์ หรือมีคำวินิจฉัยให้แก้ไขหรือยกเลิกคำสั่งลงโทษ และให้เยียวยาความเสียหายให้ผู้อุทธรณ์ หรือให้ดำเนินการอื่นใดเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม ตามระเบียบที่ ก.พ.ค. กำหนด...” ซึ่งสำนักงาน ก.พ. อ้างว่า ปัจจุบันยังไม่มีระเบียบที่ ก.พ.ค. กำหนดดังกล่าว ซึ่งระเบียบนี้ได้มีการจัดทำเป็นร่างระเบียบ ก.พ.ค. ว่าด้วยการเยียวยาความเสียหายให้แก่ผู้อุทธรณ์และผู้ร้องทุกข์ พ.ศ. .... โดยร่างระเบียบนี้อยู่ในระหว่างการนำเสนอให้ ก.พ.ค. พิจารณาและเตรียมที่จะเสนอต่อที่ประชุม ก.พ.ค. เพื่อประกาศและให้มีผลใช้บังคับ

ภายใน ๙๐ วัน โดยมีสาระสำคัญของร่างระเบียบดังกล่าว เช่น ข้อ ๒๓ กำหนดว่า สิทธิประโยชน์ของผู้ร้อง ได้แก่ (๑) เรื่องสิทธิอันพึงได้กลับคืนมา (๒) เรื่องการมอบหมายงานหรือจัดสรรแบ่งงานให้เหมาะสม (๓) การปรับปรุงแก้ไขการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม และข้อ ๒๕ ได้กำหนดว่า การเยียวยาความเสียหายแก่ผู้ร้องทุกซ์ จะต้องเยียวยาตามสิทธิประโยชน์ที่ผู้ร้องทุกซ์จะพึงได้รับโดยคำนึงถึงสิทธิของข้าราชการ บุคคลอื่น ๆ ที่สุจริต และได้รับผลกระทบจากการเยียวยาให้แก่ผู้ร้องทุกซ์ด้วย

ทั้งนี้ การยกร่างระเบียบดังกล่าวจะมีคณะทำงานยกร่างซึ่งมีบุคคลที่เกี่ยวข้องเข้าไปมีส่วนร่วมในการร่างระเบียบ ก.พ.ค. ทั้งส่วนราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และผู้ทรงคุณวุฒิจากหน่วยงานต่าง ๆ เช่น เจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ก.พ. กรมบัญชีกลาง สำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ผู้ว่าราชการจังหวัดจำนวนหลายจังหวัด และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องทั่วประเทศ โดยร่างระเบียบนี้จะมีการระบุถึงสิทธิที่ผู้อุทธรณ์จะพึงได้นั้น เช่น เงินเดือน ค่าครองชีพ เงินค่าเช่าที่พักอาศัย เครื่องราชอิสริยาภรณ์ การแต่งตั้งและการเลื่อนขั้น เป็นต้น โดยร่างระเบียบของ ก.พ.ค. นี้จะมีการนำเสนอต่อที่ประชุมในวันสัมมนา ก.พ.ค. เพื่อรับทราบและพิจารณาดำเนินการ อีกทั้งจะมีการนำกฎ ก.พ.ค. ซึ่งมีการแก้ไขปรับปรุงโดยตลอดมาพิจารณาว่า มีประเด็นใดบ้างที่ควรเพิ่มเติมหรือแก้ไขปรับปรุง เพื่อให้เกิดความรัดกุมมากขึ้น โดยสำนักงาน ก.พ. จะนำประเด็นที่คณะกรรมการการตั้งข้อสังเกต ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ นำเสนอต่อที่ประชุม ก.พ.ค. เพื่อพิจารณา อย่างไรก็ตาม อำนาจในการออกระเบียบ ก.พ.ค. โดยทั่วไปเป็นอำนาจโดยชอบของ ก.พ.ค. อยู่แล้ว ไม่จำเป็นต้องผ่านการอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีแต่ร่างระเบียบ ก.พ.ค. ในกรณีนี้ยังไม่ทราบว่า ควรเสนอให้คณะรัฐมนตรีหรือคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจสอบอีกหรือไม่ ซึ่งสำนักงาน ก.พ. อ้างว่า จะต้องมีการหารือกับ ก.พ.ค. เสียก่อนจึงจะทราบแนวทางดำเนินการข้างต้น

ในการนี้ สำนักงาน ก.พ. ได้ชี้แจงว่า เนื่องจากร่างระเบียบว่าด้วยการเยียวยาฯ ยังไม่มีผลใช้บังคับ จึงส่งผลให้การแก้ไขเยียวยาไม่ข้อจำกัด ซึ่งคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. แตกต่างจากกรณีของศาลซึ่งมีรัฐธรรมนูญหรือศาลปกครองบัญญัติรับรองไว้ว่า คำพิพากษาศาลจะผูกพันหน่วยงานของรัฐ แต่กรณีของ ก.พ.ค. ไม่มีกฎหมายใดบัญญัติรับรองไว้เช่นนั้น และในกรณีที่ยังไม่มีระเบียบ ก.พ.ค. ดังกล่าวใช้บังคับ กฎ ก.พ.ค. ว่าด้วยการร้องทุกซ์และการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกซ์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๒๖ ได้กำหนดไว้ว่า “ในกรณีที่ยังไม่มีระเบียบ ก.พ.ค. เรื่องการเยียวยาความเสียหายให้ผู้ร้องทุกซ์หรือให้ดำเนินการอื่นใดเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมใช้บังคับ ให้ผู้มีอำนาจวินิจฉัยร้องทุกซ์สั่งการในเรื่องการเยียวยาและดำเนินการอื่นใดเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมไปพลางก่อนตามที่เห็นสมควรได้ โดยให้นำประโยชน์ของทางราชการมาประกอบการพิจารณาด้วย...” ทั้งนี้ การแก้ไขเยียวยาในกรณีที่มีการเพิกถอนคำสั่งนั้น ในทางปฏิบัติจะอาศัยมติคณะรัฐมนตรีประกอบกับกฎ ก.พ. ให้มีผลย้อนหลังนับแต่วันที่มีคำสั่งเพิกถอนไม่ว่าจะเป็นเรื่องเงินเดือน เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ตลอดจนสิทธิประโยชน์อื่น ๆ

อนึ่ง เมื่อมีระเบียบ ก.พ.ค. ในเรื่องเดียวกันนี้ใช้บังคับแล้ว หากการดำเนินการตามที่ได้สั่งการไปนั้นมีมาตรฐานต่ำกว่าหลักเกณฑ์ที่กำหนดในระเบียบ ก.พ.ค. ก็ให้ดำเนินการเพิ่มเติมให้ครบถ้วนเท่าที่สามารถดำเนินการได้ และให้ถือว่าเป็นการเยียวยาหรือดำเนินการอื่นใดเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมตามระเบียบ ก.พ.ค. แล้ว

๔.๓ ในกรณีนี้ คณะผู้ร้องทั้ง ๔๑ คน ได้ยื่นฟ้องปลัดกระทรวงมหาดไทยและคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม (ก.พ.ค.) ต่อศาลปกครองแล้ว ซึ่งหากศาลปกครองมีคำพิพากษาเป็นประการใด ก็อาจจะพิจารณาเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบได้ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๗๑ ที่บัญญัติว่า ในกรณีที่ศาลปกครองมีคำพิพากษาถึงที่สุดสั่งให้เพิกถอนคำสั่งแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญ ให้เป็นหน้าที่ของ ก.พ. โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีในการสั่งการตามสมควร เพื่อเยียวยาและแก้ไขหรือดำเนินการตามที่เห็นสมควรได้

กรณีนี้ สำนักงาน ก.พ. ได้แสดงความเห็นว่า หากศาลพิจารณาแล้วเห็นว่า คำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. ไม่ชอบ ศาลอาจจะพิจารณาให้ผู้ได้รับผลกระทบทั้ง ๔๑ คน ได้รับการเยียวยาตามระเบียบที่ ก.พ.ค. กำหนด โดยศาลอาจพิจารณาในลักษณะกว้างโดยให้ผู้ได้รับผลกระทบดังกล่าวได้รับสิทธิอันพึงมีพึงได้ หรือหากเรื่องนี้ศาลเห็นว่า ก.พ.ค. วินิจฉัยไม่ถูกต้องอย่างชัดเจน ศาลอาจพิจารณาให้ผู้ได้รับผลกระทบได้รับการดำรงตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูง (ระดับ ๙) โดยนับตั้งแต่ประกาศแต่งตั้งการเลื่อนระดับข้าราชการพลเรือนฉบับเดิมจนถึงปัจจุบัน ซึ่งส่วนราชการโดย ก.พ. จะต้องปฏิบัติตามคำพิพากษาของศาลด้วยการนำเรื่องนี้เสนอคณะรัฐมนตรีในการพิจารณาสั่งการตามสมควรเพื่อเยียวยาต่อไป อย่างไรก็ตาม หากการดำเนินการเยียวยาไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ที่ได้รับผลกระทบก็อาจเป็นเหตุให้ต้องมีการฟ้องคดีเพื่อพิจารณาหรือดำเนินการตรวจสอบได้อีก

ในกรณีนี้ มีตัวอย่างที่คล้ายคลึงกันในการพิจารณาของศาลปกครอง ในคดีหมายเลขดำที่ อ.๗๐/๒๕๕๑ คดีหมายเลขแดงที่ อ.๕/๒๕๕๓ ระหว่างรองศาสตราจารย์พูนศรี สงวนชีพ ผู้ฟ้องคดี กับอธิการบดีมหาวิทยาลัยรามคำแหง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ อ.ก.ม มหาวิทยาลัยรามคำแหง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ และหัวหน้างานบริหารงานบุคคล ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ ในคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร (อุทธรณ์คำพิพากษา) โดยในกรณีนี้ รองศาสตราจารย์พูนศรี สงวนชีพ เห็นว่า ตนไม่ได้รับความเป็นธรรมในการแต่งตั้งเป็นรองศาสตราจารย์ ระดับ ๙ ซึ่งศาลปกครองได้มีคำพิพากษาเกี่ยวกับการเยียวยาโดยให้ส่วนราชการดำเนินการเสนอชื่อรองศาสตราจารย์พูนศรี สงวนชีพรับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ และให้ได้รับสิทธิในเรื่องบำเหน็จหรือบำนาญตามรายละเอียดในคำพิพากษาดังกล่าว

อนึ่ง ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา แสดงความเห็นว่าการพิจารณาตามมาตรา ๓๐ วรรคสอง (๖) ประกอบกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๔๐) คำสั่งทางปกครองสามารถที่จะไม่ให้โอกาสคู่กรณีโต้แย้งและแสดงพยานหลักฐานได้ โดยกำหนดข้อยกเว้นหมายถึงรวมถึงการพ้นจากตำแหน่ง กรณีของผู้ร้องทั้ง ๔๑ คน อาจเข้าใจผิดว่าเป็นผู้ที่ได้พ้นจากตำแหน่งไปแล้ว ก.พ.ค. จึงไม่ได้ให้โอกาสในการรับทราบข้อเท็จจริงและโต้แย้งแสดงพยานหลักฐาน โดยในกรณีนี้คณะผู้ร้องทั้ง ๔๑ คน ได้มีการยื่นฟ้องปลัดกระทรวงมหาดไทยและ ก.พ.ค. ต่อศาลปกครองแล้ว ซึ่งหากศาลปกครองมีคำวินิจฉัยเป็นประการใดก็อาจจะพิจารณาเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบได้ตามมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ อย่างไรก็ตาม จากการพิจารณาศึกษารายละเอียดในเรื่องร้องเรียนนี้เป็นเรื่องของการขอให้เพิกถอนหลักเกณฑ์ซึ่งอาจมีปัญหาในการเยียวยาได้ เนื่องจากการขอให้เพิกถอนเรื่องหลักเกณฑ์ว่าเป็นหลักเกณฑ์ที่ไม่ชอบ

ด้วยกฎหมาย วิธีการเยียวยาอาจจะต้องมาพิจารณาหลักเกณฑ์ใหม่ว่าบุคคลนั้นสมควรจะอยู่ในตำแหน่งใด ซึ่งต่างจากกรณีที่กำลังกล่าวเป็นคำสั่งให้บุคคลพ้นจากตำแหน่งโดยแท้จริง และมีการแต่งตั้งบุคคลอื่นเข้ามาดำรงตำแหน่งแทน ทำให้บุคคลเดิมไม่สามารถกลับมาดำรงตำแหน่งเดิมได้ การเยียวยาจึงสามารถกำหนดตำแหน่งชั่วคราวเพิ่มเติมในระดับเดียวกันให้กับบุคคลที่ถูกให้พ้นจากตำแหน่งเดิมได้

ในการนี้ คณะกรรมการเห็นว่า ก.พ. สามารถที่จะเยียวยาปัญหาความเดือดร้อนให้กับผู้ที่ได้รับผลกระทบจากคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. ทั้ง ๔๑ คน ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๘ (๖) ที่บัญญัติว่า ก.พ. มีอำนาจหน้าที่ในการตีความและวินิจฉัยปัญหาที่เกิดขึ้นเนื่องจากการใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้ รวมตลอดทั้งกำหนดแนวทางการปฏิบัติในกรณีที่เป็นปัญหา มติของ ก.พ. ตามข้อนี้ เมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีแล้ว ให้ใช้บังคับได้ตามกฎหมาย แต่อย่างไรก็ตาม แนวทางการเยียวยาความเดือดร้อนของข้าราชการพลเรือนสามัญที่ปรากฏขึ้นจริงในกรณีนี้ยังไม่สามารถเยียวยาแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของผู้ที่ได้รับผลกระทบได้ในปัจจุบัน ซึ่งการเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบในจำนวน ๔๑ คน ที่ปรากฏขึ้นจริงนั้นมีแต่เพียงกำหนดตำแหน่งที่ใส่ (ฉ) ไว้ท้ายเลขที่ตำแหน่งของผู้ได้รับผลกระทบดังกล่าว และลดระดับจากตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูง (ระดับ ๙) เป็นตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับต้น (ระดับ ๘) ส่งผลให้สิทธิต่าง ๆ สูญหายไป อาทิ เงินเดือนที่ควรจะได้รับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการขาดโอกาสในการแต่งตั้งเลื่อนระดับที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งกว่าจะมีการสอบแต่งตั้งเลื่อนระดับเป็นตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูง (ระดับ ๙) และต่อเนื่องในการสอบเป็นตำแหน่งประเภทบริหารต้องล่าช้าและใช้ระยะเวลาดำเนินการ เนื่องจากความเป็นอาวุโสลดลง ดังนั้น การเยียวยาโดยกำหนด (ฉ) ไว้ท้ายตำแหน่งก็อาจจะไม่ใช่ลักษณะการเยียวยาที่ผู้ได้รับผลกระทบจากคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. จำนวน ๔๑ คนควรจะได้รับ อีกทั้งจะเห็นได้ว่า การสูญเสียสิทธิต่าง ๆ ของผู้ได้รับผลกระทบทั้ง ๔๑ คน ไม่สอดคล้องตรงตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๒ วรรคหนึ่ง ประกอบกับมาตรา ๖๖ วรรคหนึ่ง

ด้วยเหตุนี้ คณะกรรมการจึงได้ตั้งข้อสังเกตและมีความเห็นเกี่ยวกับการเยียวยา ดังนี้

๑) แนวทางในการเลื่อนตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูง (ระดับ ๙) ของผู้ได้รับผลกระทบจากคำวินิจฉัย ก.พ.ค. จำนวน ๔๑ คน ให้มีผลตั้งแต่วันประกาศแต่งตั้งเลื่อนระดับจนถึงปัจจุบันได้หรือไม่

๒) สิทธิประโยชน์ และโอกาสต่าง ๆ ที่สูญเสียไปจากการที่ ก.พ.ค. มีคำวินิจฉัยให้ยกเลิกคำสั่งการเลื่อนตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูง สามารถชดเชยกลับคืนให้แก่ผู้ได้รับผลกระทบจากคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. ทั้ง ๔๑ คน ได้หรือไม่

๓) คุณสมบัติเกี่ยวกับอายุราชการที่ครองตำแหน่งในการสอบเลื่อนระดับเป็นตำแหน่งประเภทบริหารระดับต้น สามารถยกเว้นให้ผู้ได้รับผลกระทบจากคำวินิจฉัย ก.พ.ค. ทั้ง ๔๑ คน เสมือนมีอายุราชการครบตามที่กำหนดในคุณสมบัติการคัดเลือกเลื่อนระดับเป็นตำแหน่งประเภทบริหารระดับต้นหรือตำแหน่งอื่นโดยนับตั้งแต่วันที่ประกาศการเลื่อนระดับเป็นตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูงได้หรือไม่

ในการนี้ จากการพิจารณาข้อมูล ข้อเท็จจริงข้างต้น คณะกรรมการได้มีข้อสังเกต ดังต่อไปนี้

๑) คำร้องทุกข์ของนายประกาศิต มหาสิงห์ น่าจะไม่เข้าหลักเกณฑ์และวิธีการตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๔๒ มาตรา ๑๒๒ และมาตรา ๑๒๓ และกฎ ก.พ.ค. ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๗ เกี่ยวกับความคับข้องใจอันเกิดจากผู้บังคับบัญชา ที่ ก.พ.ค. จะรับไว้พิจารณา

ตาม กฎ ก.พ.ค. ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๓๔ ก.พ.ค. ได้ตั้งคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ที่มีองค์คณะวินิจฉัยประกอบด้วยบุคคลจำนวน ๓ คน และตามระเบียบ ก.พ.ค. ว่าด้วยคุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์หรือกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๒ เกี่ยวกับการกำหนดคุณสมบัติบุคคล เพื่อแต่งตั้งให้เป็นกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ นั้น ก.พ.ค. ไม่ได้มีการกำหนดคุณสมบัติเฉพาะว่าบุคคลที่จะได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ต้องมีความรู้ ความเชี่ยวชาญและชำนาญการในด้านกฎหมาย มีเพียงใน ข้อ ๒ (๔) ที่กำหนดให้บุคคลซึ่งจะได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการดังกล่าวมีคุณสมบัติอื่นอย่างหนึ่งอย่างใดก็ได้ นั้น

ก.พ.ค. ควรจะต้องมีการแก้ไขเพิ่มเติมองค์คณะวินิจฉัยในคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ และกำหนดเพิ่มเติมคุณสมบัติเฉพาะด้านให้ผู้ที่จะมาเป็นกรรมการไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งขององค์คณะวินิจฉัยทั้งหมด จะต้องมีความรู้ ความเชี่ยวชาญและชำนาญการในด้านกฎหมาย เพื่อเป็นหลักประกันในการได้มาซึ่งกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ความเป็นธรรม เป็นกลาง มีประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อการวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์หรือการรับเรื่องร้องทุกข์ และเป็นหลักประกันในการป้องกันมิให้เกิดเหตุการณ์เช่นเดียวกับการรับคำร้องทุกข์ของนายประกาศิต มหาสิงห์ ที่น่าจะไม่ใช่หลักเกณฑ์และวิธีการตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ และกฎ ก.พ.ค. ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้างต้นอีกต่อไปในอนาคต

๒) ก.พ. ต้องพิจารณาแก้ไขหลักเกณฑ์ เงื่อนไข คุณสมบัติของข้าราชการที่จะเข้ารับการพิจารณาคัดเลือกเพื่อเลื่อนขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ให้มีความชัดเจน เพื่อให้แต่ละหน่วยงานประกาศเป็นหนังสือใช้เป็นแนวปฏิบัติอย่างเป็นทางการแบบเดียวกัน พร้อมส่งให้ ก.พ.ค. พิจารณาและรับรอง ซึ่งหาก ก.พ.ค. จะกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับประวัติการรับราชการเป็นหลักหรือในกรณีที่ ก.พ.ค. เห็นว่า กฎระเบียบ หรือคำสั่งใดที่ออกตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ไม่สอดคล้องกับระบบคุณธรรม ก็ควรที่จะจัดทำเป็นข้อเสนอแนะให้ ก.พ. หรือองค์กรบริหารงานบุคคลอื่นนำไปพิจารณาตามมาตรา ๓๑ (๑) หรือแจ้งให้หน่วยงานหรือผู้ออกกฎ ระเบียบ หรือคำสั่งดังกล่าวทราบ เพื่อดำเนินการแก้ไขหรือยกเลิกตามสมควรแก่กรณีตามมาตรา ๑๒๖ ทั้งนี้ ก.พ. ควรมีข้อกำหนดเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การทบทวนคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. หากพิสูจน์ได้ว่า การพิจารณาวินิจฉัยของ ก.พ.ค. ไม่เป็นธรรม แล้วไปส่งผลกระทบต่อบุคคลนอกคำร้องทุกข์ได้รับความเดือดร้อน

๓) หาก ก.พ.ค. พิจารณาแล้วเห็นว่า คำสั่งเลื่อนตำแหน่งข้าราชการบุคคลใดไม่ชอบด้วยกฎหมาย ก็ควรที่จะพิจารณาวินิจฉัยแก้ไขหรือยกเลิกคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายเป็นการเฉพาะรายเท่านั้น มิใช่ยกเลิกคำสั่งเลื่อนตำแหน่งทั้งคำสั่งซึ่งเป็นการกระทบต่อบุคคลนอกคำร้องทุกข์เป็นจำนวนมาก อย่างเช่นกรณีของผู้ที่ได้รับผลกระทบจากคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. ทั้ง ๔๑ คนที่เป็นผู้ได้รับการเลื่อนตำแหน่ง

บัญชีเดียวกันในคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๒๘/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๓ ซึ่ง ก.พ.ค. วินิจฉัยให้กระทรวงมหาดไทยยกเลิกคำสั่งเลื่อนตำแหน่งดังกล่าวทั้งหมด โดยไม่ได้มีการพิจารณายกเลิกคำสั่งเป็นการเฉพาะรายบุคคล ประกอบกับ ก.พ.ค. มีได้พิจารณาตรวจสอบว่าผู้ที่ได้รับผลกระทบจากคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. ทั้ง ๔๑ คน นั้น ขาดคุณสมบัติตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๒ ดังนั้น การให้ยกเลิกคำสั่งแต่งตั้ง จึงน่าจะเป็นการขัดต่อบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๒ และมาตรา ๖๖

๔) ให้มีการแก้ไขเพิ่มเติม กฎ ก.พ.ค. ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ดังนี้

(๑) ให้มีการแก้ไขเพิ่มเติม กฎ ก.พ.ค. ข้อ ๓ นิยามคำว่า “คู่กรณี” หมายความว่า ผู้ร้องทุกข์และคู่กรณีในการร้องทุกข์ ซึ่ง ก.พ.ค. พิจารณาว่า คู่กรณีเกี่ยวกับเรื่องนี้คือ นายประกาศิต มหาสิงห์ ผู้ร้องทุกข์ และปลัดกระทรวงมหาดไทย ผู้ถูกร้องทุกข์ โดยมีได้หมายความว่าผู้ซึ่งได้เข้าไปในกระบวนการพิจารณาทางปกครองเนื่องจากสิทธิของผู้ที่ถูกกระทบจากผลของคำสั่งทางปกครอง ซึ่งในที่นี้ คือ นายวิวัฒน์ ฉันทนาบุรุษ และคณะ รวมจำนวน ๔๑ คน ที่เสียสิทธิประโยชน์บางประการอันเป็นผลจากการที่ ก.พ.ค. มีคำวินิจฉัยยกเลิกคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๒๘/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๓ โดยมีได้มีโอกาสโต้แย้งหรือชี้แจงข้อเท็จจริงใดๆ กฎ ก.พ.ค. ข้อนี้จึงขัดต่อบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ หมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย ซึ่งเป็นการกระทบต่อสิทธิในกระบวนการยุติธรรมตามส่วนที่ ๔ มาตรา ๔๐ (๒) และส่วนที่ ๑๐ สิทธิในข้อมูลข่าวสารและการร้องเรียน มาตรา ๕๘ อีกทั้ง กฎ ก.พ.ค. ข้อ ๓ นี้ มีมาตรฐานต่ำกว่าหลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติราชการทางปกครองที่กำหนดในมาตรา ๓ ตลอดจนไม่สอดคล้องกับความหมายของคำว่า “คู่กรณี” ในมาตรา ๕ และมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

ดังนั้น จึงควรมีการแก้ไขเพิ่มเติม กฎ ก.พ.ค. ข้างต้น ให้มีความสอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ พระราชบัญญัติระเบียบวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ โดยการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องใดๆ ของ ก.พ.ค. ไม่ควรจำกัดเพียงผู้ร้องทุกข์ และผู้ถูกร้องทุกข์เท่านั้น ต้องให้ผู้ที่ได้รับผลกระทบตามสิทธิของตนทั้งหมดเป็นคู่กรณีและให้ได้มีโอกาสเสนอข้อเท็จจริง ข้อโต้แย้ง แสดงพยานหลักฐานของตน ซึ่งกรณีที่มีการพิจารณาเรื่องหนึ่งเรื่องใด ก.พ.ค. จะต้องให้บุคคลที่อาจได้รับผลกระทบจากการร้องทุกข์สามารถร้องสอดเข้ามาในสำนวนคำร้องทุกข์ได้ โดยการร้องสอดอาจกำหนดกรอบระยะเวลาในการเสนอข้อเท็จจริง พยานเอกสาร หรือนำพยานบุคคลเข้ามาให้ปากคำหรือถ้อยคำ เพื่อมิให้เกิดความล่าช้าในการพิจารณาสำนวนคำร้องต่าง ๆ และเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมกับผู้ที่ได้รับผลกระทบ

(๒) ให้มีการแก้ไขเพิ่มเติม กฎ ก.พ.ค. ข้อ ๕๖ ที่กำหนดว่า “คำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. ให้เป็นที่สุด” เนื่องจาก กฎ ก.พ.ค. ข้อนี้เป็นการจำกัดสิทธิในการใช้ดุลยพินิจของส่วนราชการที่ต้องปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. อย่างเคร่งครัด และผู้ที่ได้รับผลกระทบจากคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. ก็ไม่สามารถอุทธรณ์คำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. ได้ ดังนั้น จึงต้องมีการแก้ไขเพิ่มเติม กฎ ก.พ.ค. ข้างต้น โดยมีให้คำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. ต้องไม่เป็นที่สุด และจะต้องมีหน่วยงานที่สามารถถ่วงดุลการใช้อำนาจของ ก.พ.ค. ได้ ตลอดจนผู้ที่ได้รับผลกระทบจากคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. ก็ต้องสามารถอุทธรณ์คำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. หรือร้องทุกข์ไปยังหน่วยงานอื่น ๆ ได้

๕) ให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ เกี่ยวกับการกำหนดคุณสมบัติของบุคคลซึ่งจะได้รับการแต่งตั้งให้เป็นกรรมการ ก.พ.ค. เนื่องจากพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวมิได้กำหนดคุณสมบัติเฉพาะว่าบุคคลที่จะได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการ ก.พ.ค. ต้องมีความรู้ ความเชี่ยวชาญและชำนาญ ด้านกระบวนการพิจารณา และวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง ซึ่งมีเพียงแต่ในมาตรา ๒๕ (๓) ที่กำหนดให้บุคคลผู้ที่จะได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการดังกล่าวมีคุณสมบัติอื่นอย่างหนึ่งอย่างใดก็ได้

ดังนั้น เพื่อเป็นหลักประกันในการได้มาซึ่งกรรมการ ก.พ.ค. ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ความเป็นธรรม เป็นกลาง มีประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อการวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์หรือการรับเรื่องร้องทุกข์ และเป็นหลักประกันในการป้องกันมิให้เกิดเหตุการณ์เช่นเดียวกับการรับคำร้องทุกข์ของนายประกาศิต มหาสิงห์ อีกต่อไปในอนาคต จึงต้องมีการแก้ไขเพิ่มเติมมาตราดังกล่าว โดยกำหนดเพิ่มคุณสมบัติเฉพาะด้านให้ผู้ที่จะมาเป็นกรรมการ ก.พ.ค. ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการ ก.พ.ค. ทั้งหมด ต้องมีความรู้ ความเชี่ยวชาญและชำนาญในด้านกระบวนการพิจารณา และวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง

๖) ควรจัดทำร่างระเบียบ ก.พ.ค. ว่าด้วยการเยียวยาความเสียหายให้แก่ผู้ถูกระงับและผู้ร้องทุกข์ พ.ศ. .... ให้แล้วเสร็จและมีผลใช้บังคับโดยเร็ว โดยในร่างระเบียบดังกล่าว ต้องมีมาตรการแก้ไขเยียวยา และมีผลบังคับใช้แก่ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. ด้วย ซึ่งรวมถึงคณะผู้ร้องทั้ง ๔๑ คนด้วย โดยให้คำนึงถึงสิทธิประโยชน์และโอกาสที่เสียไปเนื่องจากการถูกยกเลิกคำสั่งในการเลื่อนตำแหน่ง ดังนี้

(๑) แนวทางในการเลื่อนตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูงของผู้ได้รับผลกระทบจากคำวินิจฉัย ก.พ.ค. จำนวน ๔๑ คน ให้มีผลตั้งแต่วันประกาศแต่งตั้งเลื่อนระดับในครั้งที่ถูกยกเลิก (วันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๓) จนถึงปัจจุบัน

(๒) สิทธิประโยชน์ และโอกาสต่าง ๆ ที่สูญเสียไปจากการที่ ก.พ.ค. มีคำวินิจฉัยให้ยกเลิกการเลื่อนตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูง ควรชดเชยกลับคืนให้แก่ผู้ได้รับผลกระทบจากคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. ทั้ง ๔๑ คน

(๓) คุณสมบัติและอายุราชการที่ครองตำแหน่งในการสอบเลื่อนระดับเป็นตำแหน่งประเภทบริหารระดับต้น หรือตำแหน่งอื่น ควรยกเว้นให้ผู้ได้รับผลกระทบจากคำวินิจฉัย ก.พ.ค. ทั้ง ๔๑ คน ให้ได้สิทธิเป็นผู้มีคุณสมบัติและอายุราชการครบตามที่กำหนดในคุณสมบัติการคัดเลือกเลื่อนระดับเป็นตำแหน่งประเภทบริหารระดับต้นหรือตำแหน่งอื่น โดยนับตั้งแต่วันที่มิใช่มีประกาศการเลื่อนระดับเป็นตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูงในครั้งที่ถูกยกเลิก (วันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๓) หรือมีคุณสมบัติและอายุราชการเท่ากับบุคคลอื่นที่ไม่ได้ถูกยกเลิกคำสั่ง โดยให้ได้รับสิทธิ ได้รับการพิจารณาเลื่อนระดับให้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหารระดับต้นหรือตำแหน่งอื่นเช่นเดียวกัน

๔. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๘๒๘๘/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๕ กราบเรียนประธานสภาผู้แทนราษฎร เพื่อจัดส่งรายงานผลการพิจารณาศึกษาเกี่ยวกับกฎหมาย กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม (ก.พ.ค.) และแนวทางการเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากการยกเลิกคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๒๘/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๓

๕. สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ได้มีหนังสือที่ สผ ๐๐๑๔/ว ๘๑๗ ลงวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ถึงคณะกรรมการการ ขอเชิญไปชี้แจงในฐานะที่เป็นกรรมการ เนื่องด้วยประธานสภาผู้แทนราษฎร ได้มีคำสั่งให้นัดประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๓๓ (สมัยสามัญทั่วไป) ในวันพฤหัสบดีที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เวลา ๑๐.๐๐ - ๑๘.๐๐ นาฬิกา ณ ตึกรัฐสภา โดยรายงานผลการพิจารณาศึกษาเกี่ยวกับกฎหมาย กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม (ก.พ.ค.) และแนวทางการเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากการยกเลิกคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๒๘/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๓ ที่คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร พิจารณาเสร็จแล้ว ได้รับการบรรจุในระเบียบวาระที่ (๔) เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว

๖. ในคราวประชุมคณะกรรมการการปกครอง ครั้งที่ ๘๘ วันพุธที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ที่ประชุมได้พิจารณาเพื่อเตรียมความพร้อมและทำความเข้าใจในทุกประเด็นของรายงานการศึกษาและการตอบข้อซักถามของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต่อรายงานการศึกษาดังกล่าว จากการพิจารณาของคณะกรรมการในครั้งนี้ ที่ประชุมเห็นชอบให้ดำเนินการ ดังนี้

๑) มอบหมายให้กรรมการทุกคน โดยเฉพาะอย่างยิ่งนายวิรัตน์ วีริยะพงษ์ รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง ในฐานะประธานคณะอนุกรรมการที่พิจารณาเรื่องนี้ และอนุกรรมการทุกคน ศึกษารายละเอียดในรายงานการศึกษา พร้อมทำความเข้าใจในทุกประเด็น เพื่อเตรียมตอบข้อซักถามของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

๒) เพื่อให้การชี้แจงรายงานผลการพิจารณาศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย พร้อมมีข้อมูลที่จะนำเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรอย่างละเอียดและมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น จึงเห็นควรมีหนังสือกราบเรียนประธานสภาผู้แทนราษฎร ขออนุญาตให้บุคคลที่เป็นอนุกรรมการ ซึ่งมีใช้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเข้าร่วมชี้แจงต่อสภาผู้แทนราษฎร ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๓๓ (สมัยสามัญทั่วไป) ในวันพฤหัสบดีที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ หรือในวันอื่นที่สภาผู้แทนราษฎรจะได้มีการพิจารณารายงานฉบับนี้ประกอบด้วย

(๑) นายธานี สามารถกิจ	อนุกรรมการ (ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ประจำคณะกรรมการการปกครอง)
(๒) นายวิวัฒน์ ฉันทนานุรักษ์	อนุกรรมการ
(๓) นายประดิษฐ์ ยมนันท	อนุกรรมการ
(๔) นายจักรพงษ์ เปี่ยมเมตตา	อนุกรรมการ
(๕) นายชัยภักดิ์ จันทรวีไล	เลขานุการคณะอนุกรรมการ (เลขานุการคณะกรรมการการปกครอง)

๗. คณะกรรมการการปกครองการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีหนังสือด่วนที่สุด ที่ ๙๕๐๖/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ กราบเรียนประธานสภาผู้แทนราษฎร ขออนุญาตให้บุคคลซึ่งมิใช่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวน ๕ คน ตามข้อ ๖. เข้าร่วมชี้แจงต่อสภาผู้แทนราษฎร เพื่อให้การชี้แจงรายงานผลการพิจารณาการศึกษาของคณะกรรมการการปกครองเป็นไปด้วยความเรียบร้อย พร้อมมีข้อมูลที่จะนำเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรอย่างละเอียดและมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น โดยเมื่อวันที่ ๒๒

พฤศจิกายน ๒๕๕๕ นายวิสุทธิ์ ไชยณรุณ รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร ได้ลงนามพิจารณาอนุญาตให้บุคคลที่มีรายชื่อเข้าร่วมชี้แจงรายงานข้างต้นต่อสภาผู้แทนราษฎร

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นผลให้กรรมการบริหารพ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

- ครั้งที่ ๑๙ วันพฤหัสบดีที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๔
- ครั้งที่ ๒๐ วันพุธที่ ๒๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๔
- ครั้งที่ ๓๓ วันพฤหัสบดีที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๔๐ วันพฤหัสบดีที่ ๑๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๔๙ วันพุธที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๕๘ วันพุธที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๖๗ วันพุธที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๗๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๘๘ วันพุธที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

- นางสาวสาวิตรี นาวิระ วิทยากรปฏิบัติการ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๒๗

เรื่องพิจารณา ขอความเป็นธรรมจากการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐเกี่ยวกับการออกโฉนดที่ดิน เลขที่ ๑๑๙๗ ตำบลบางนมโค อำเภอสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ผู้เสนอ นายกิตติพัฒน์ ฤกษ์วิเชียร
(เรื่องสืบเนื่องของคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓))

ข้อเท็จจริง

ผู้ร้อง (นายกิตติพัฒน์ ฤกษ์วิเชียร) อ้างว่า ไม่ได้ได้รับความเป็นธรรมจากการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐเกี่ยวกับการออกโฉนดที่ดิน ซึ่งปรากฏข้อเท็จจริงตามลำดับต่อไปนี้

๑. เมื่อปี ๒๕๔๗ ผู้ร้องได้ขอรังวัดโฉนดที่ดิน เลขที่ ๑๑๙๗ ในขณะนั้นนางสมาลี ตรีบุปผา ได้มายื่นเขตที่ดินข้างเคียงของโฉนดที่ดินผู้ร้อง และอ้างว่าตนเองมีโฉนดครอบครองที่ดินดังกล่าว โดยใช้ใบรังวัดที่ดินเลขที่ ๕๕๐ มาทำการยื่นเขตที่ดินแทนการใช้โฉนดตัวจริงกับเจ้าหน้าที่รังวัด จึงทำให้ผู้ร้องเชื่อว่าที่ดินดังกล่าวมีเอกสารสิทธิ์เป็นโฉนดที่ดิน

๒. ในเดือนมิถุนายน ๒๕๔๘ ผู้ร้องได้มอบที่ดินเลขที่ ๑๑๙๗ ให้กับบุตรซึ่งระหว่างนั้น บุตรชายมีอายุประมาณ ๑๒ ปี

๓. ประมาณปลายปี ๒๕๔๘ นางสมาลี ตรีบุปผา ได้ทำการถมดินแปลงเลขที่ ๕๕๐ ตัดหน้าที่ดินที่เป็นทางออกของบุตรผู้ร้องตามข้อ ๒. และอ้างว่าได้ขออนุญาตถมดินกับรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบางนมโคแล้ว ทั้งนี้ นางสมาลี ตรีบุปผา ได้ให้ผู้ร้องประสานด้วยวาจาทางโทรศัพท์ไปยังรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบางนมโค ผู้ร้องจึงได้ร้องเรียนให้รองนายกฯ เจริญกับนางสมาลี ตรีบุปผา เพื่อขอให้หยุดทำการถมดิน แต่รองนายกฯ กลับปฏิเสธรับเรื่องร้องเรียนโดยให้ผู้ร้องไปเจรจากับนางสมาลี ตรีบุปผา ด้วยตนเอง ซึ่งผู้ร้องก็ได้เจรจาแล้วแต่ไม่เป็นผล

๔. ประมาณปลายปี ๒๕๕๑ ในระหว่างที่ผู้ร้องทำการถมดินในที่ดินของบุตรผู้ร้องนั้น นางสมาลี ตรีบุปผา ได้นำเสาปูนจำนวนหลายต้นมาปิดทางเข้า – ออก และด้านข้างที่ดินของบุตรผู้ร้องส่งผลให้ผู้ร้องไม่สามารถทำการถมดินต่อไปได้

๕. ผู้ร้องได้ทำการร้องเรียนนางสมาลี ตรีบุปผา กับเทศบาลตำบลบางนมโค และได้เข้าไปตรวจสอบเอกสารที่ดินเลขที่ ๕๕๐ ที่นางสมาลี ตรีบุปผา อ้างว่าเป็นผู้ครอบครองจากสำนักงานที่ดินจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สาขาสนา ซึ่งปรากฏว่า ที่ดินดังกล่าวไม่มีเอกสารสิทธิ์เป็นโฉนดที่ดิน

๖. ผู้ร้องจึงได้นำเรื่องที่นางสมาลี ตรีบุปผา ปิดกั้นทางเข้าออกที่ดินของบุตรผู้ร้องไปแจ้งความและลงบันทึกประจำวันกับสถานีตำรวจภูธรสนา พร้อมนำเรื่องดังกล่าวร้องเรียนไปยังอำเภอสนา ซึ่งระยะเวลาได้ล่วงเลยไปกว่า ๑ ปี ผู้ร้องก็ยังไม่ได้รับการแก้ไขจากอำเภอสนาแต่ประการใด

๗. ผู้ร้องได้ไปขอสอบรังวัดที่ดินเลขที่ ๑๑๙๗ ของบุตรผู้ร้องกับเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สาขาสนา ประมาณ ๒ – ๓ ครั้ง แต่ได้รับแจ้งจากเจ้าหน้าที่ว่าบุตรของผู้ร้องมีอายุไม่ครบ ๒๐ ปี จึงไม่สามารถทำการสอบเขตรังวัดให้ได้

๘. ผู้ร้องจึงได้ไปปรึกษากับผู้พิพากษาสมทบและเจ้าหน้าที่ตำรวจ ซึ่งได้รับข้อมูลว่าไม่มีกฎหมายข้อใดห้ามผู้ที่มีอายุไม่ครบ ๒๐ ปี ทำการสอบเขตรังวัดได้ ดังนั้นผู้ร้องจึงได้นำข้อมูลดังกล่าวไปกล่าวอ้างกับสำนักงานที่ดินจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สาขาเสนา ซึ่งเจ้าหน้าที่ที่ดินจึงได้ยินยอมให้ผู้ร้องยื่นคำขอสอบรังวัดที่ดินของบุตรได้

๙. เมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ เจ้าหน้าที่รังวัดที่ดินได้ดำเนินการสอบเขตรังวัดที่ดินของบุตรผู้ร้อง โดยมีผู้มายืนเขตที่ดินและอ้างว่าเป็นผู้ครอบครองที่ดินเลขที่ ๕๕๐ ด้านทิศเหนือของที่ดินบุตรผู้ร้อง ส่วนที่ดินทางด้านทิศตะวันออกและทิศใต้ของโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๑๙๗ ของบุตรผู้ร้อง ซึ่งระบุว่าที่ดินดังกล่าวเป็นที่ดินสาธารณะ กลับไม่มีเจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลบางนมโคและเจ้าหน้าที่อำเภอเสนามายืนเขตแต่อย่างใด

๑๐. จากการดำเนินการสอบเขตรังวัดที่ดินของบุตรผู้ร้องเมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ นั้นปรากฏว่า สำนักงานที่ดินจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สาขาเสนา ให้ผู้ร้องนำโฉนดที่ดินของบุตรไปดำเนินการแก้ไข โดยทำการประทับตราคำว่า “ที่มีการครอบครอง” ลงไปในแผนที่โฉนดที่ดินเลขที่ ๑๑๙๗ ของบุตรผู้ร้อง ในจุดที่เป็นที่ตั้งของที่ดินข้างเคียงเลขที่ ๕๕๐ ทางด้านทิศเหนือ

การพิจารณา

คณะกรรมการได้พิจารณาเรื่องร้องเรียนดังกล่าวโดยเชิญหน่วยงานและบุคคลที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม ซึ่งที่ประชุมได้พิจารณาข้อเท็จจริงตามข้อร้องเรียนข้างต้น โดยปรากฏประเด็นปัญหาตามการร้องเรียน ดังนี้

ประเด็น การประทับตราคำว่า “ที่มีการครอบครอง” ลงไปในแผนที่โฉนดที่ดินเลขที่ ๑๑๙๗ ของบุตรผู้ร้องในจุดที่เป็นที่ตั้งของที่ดินข้างเคียงเลขที่ ๕๕๐ ทางด้านทิศเหนือ และที่ดินแปลงเลขที่ ๕๕๐ เป็นที่สาธารณะประโยชน์หรือลำรางสาธารณะหรือไม่

จากการพิจารณาได้ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ที่ดินแปลงดังกล่าวนางหอม สัญญะพล เป็นผู้ครอบครองที่ดินต่อจากนายกิ่ง สัญญะพล บิดา ได้เคยขออนุญาตโฉนดที่ดินเมื่อปี ๒๕๓๔ โดยได้ใบเลขที่ดินที่ ๕๕๐ ซึ่งใบเลขที่ดินดังกล่าวไม่ใช่โฉนดที่ดิน ต่อมาในระหว่างดำเนินการขออนุญาตโฉนดที่ดินได้มีการประกาศเขตปฏิรูปที่ดินครอบคลุมที่ดินแปลงเลขที่ ๕๕๐ ซึ่งในการประกาศเขตปฏิรูปที่ดินนั้นได้มีการวินิจฉัยของคณะกรรมการกฤษฎีกาว่า ที่ดินที่อยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินนั้น ไม่สามารถดำเนินการขออนุญาตโฉนดที่ดิน ดังนั้นเจ้าพนักงานที่ดินจึงได้มีคำสั่งยกเลิกคำขออนุญาตโฉนดที่ดินแปลงเลขที่ ๕๕๐

ต่อมาปี ๒๕๓๖ ได้มีการยกเลิกเขตปฏิรูปที่ดินซึ่งรวมถึงการยกเลิกเขตปฏิรูปที่ดินแปลงเลขที่ ๕๕๐ ด้วย จึงเป็นผลให้ที่ดินแปลงดังกล่าวสามารถออกเป็นโฉนดที่ดินได้ ดังนั้น ผู้ครอบครองที่ดินแปลงเลขที่ ๕๕๐ จึงได้ยื่นคำขออนุญาตโฉนดที่ดินต่อสำนักงานที่ดินจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สาขาเสนา อีกครั้งหนึ่ง โดยนัตรงวัดตรวจสอบใหม่เฉพาะด้านในวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

หากพิจารณาตามหลักฐานจะพบว่า ที่ดินแปลงนี้ไม่มีหลักฐานระวางที่แสดงให้เห็นว่าเป็นพื้นที่สาธารณะมาก่อน ซึ่งต่อมาได้มีการสำรวจรังวัดใหม่ตามโครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน โดยเจ้าพนักงานที่ดินได้ออกโฉนดที่ดินแปลงของผู้ร้องเป็นโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๑๙๗ โดยระบุทิศเหนือจรดที่ดินเลขที่ ๕๕๐ ซึ่งในขณะนั้นยังใช้แผนที่เดิมที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลงเลขที่ดิน ดังนั้น เลขที่ดินที่ปรากฏจึงยังเป็นเลขเดิมคือ เลขที่ ๕๕๐ ต่อมาได้มีการรังวัดตรวจสอบหลักฐานอีกครั้งหนึ่งซึ่งก็ปรากฏรูปแผนที่เท่าเดิม

ต่อมาผู้ร้องได้ออนที่ดินแปลงเลขที่ ๑๑๙๗ ให้กับบุตรของผู้ร้อง และได้มีการรังวัดปรากฏว่ามีการแก้ไขพื้นที่ข้างเคียงในโฉนดที่ดินของบุตรผู้ร้องทางด้านทิศเหนือแปลงเลขที่ ๕๕๐ โดยขีดเส้นทับเลขที่ ๕๕๐ แล้วประทับตราคำว่า “ที่มีการครอบครอง” แทน โดยอาศัยอำนาจตามประมวลกฎหมายที่ดินตามมาตรา ๖๙ ทวิ ที่บัญญัติว่า “ในการรังวัด ถ้าปรากฏว่าการครอบครองไม่ตรงกับแผนที่หรือเนื้อที่ในโฉนดที่ดิน เมื่อผู้มีสิทธิในที่ดินข้างเคียงได้รับรองแนวเขตแล้ว ให้เจ้าพนักงานที่ดินมีอำนาจแก้ไขแผนที่หรือเนื้อที่ให้ตรงกับความเป็นจริงได้” ดังนั้น ที่ดินด้านทิศเหนือจึงอยู่ในสิทธิครอบครองของเจ้าของที่ดินเดิมซึ่งครอบครองต่อเนื่อง และได้มีการสืบทอดสิทธิครอบครองต่อกันมาจนถึงนางอุมาพร สัญญะพล ซึ่งปัจจุบันได้มีการขออนุญาตโฉนดที่ดินต่อสำนักงานที่ดินจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สาขาเสนา แล้ว ดังนั้นที่ดินแปลงเลขที่ ๕๕๐ จึงมิใช่ที่สาธารณประโยชน์หรือลารางสาธารณะ

การที่ผู้ร้องเรียนได้คัดค้านการออกโฉนดที่ดินของนางอุมาพร สัญญะพล ผู้ครอบครองที่ดินข้างเคียงแปลงเลขที่ ๕๕๐ โดยอ้างว่าเป็นที่สาธารณประโยชน์นั้น จะต้องมีการพิสูจน์ว่าเป็นที่สาธารณะหรือไม่ ซึ่งที่สาธารณะแม้จะมีได้มีการขึ้นทะเบียนแต่ถ้ามีประชาชนยืนยันที่ดินดังกล่าวมีการใช้ประโยชน์ร่วมกันหรือมีการใช้งบประมาณของทางราชการก็จะเป็นที่สาธารณะ ซึ่งในกรณีนี้คณะกรรมการได้มอบหมายให้อำเภอสนาพร้อมด้วยเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สาขาเสนา ร่วมกันตรวจสอบว่าที่ดินแปลงดังกล่าวเป็นที่สาธารณะหรือไม่ แล้วแจ้งให้คณะกรรมการทราบ หากผลการตรวจสอบไม่ปรากฏว่าเป็นที่สาธารณะและผู้ร้องไม่พอใจในผลการตรวจสอบ ก็ให้ไปดำเนินการทางศาลได้

การดำเนินการ

๑. คณะกรรมการ ได้มีหนังสือที่ ๕๓๒๙/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๓ ถึงนายอำเภอสนา เพื่อขอทราบข้อเท็จจริงตามที่ผู้ร้องได้กล่าวอ้างในการขอความเป็นธรรม

๒. อำเภอสนา ได้มีหนังสือที่ อย ๑๒๑๗/๓๗๒ ลงวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ถึงคณะกรรมการการปกครอง เพื่อแจ้งข้อเท็จจริงและผลความคืบหน้าการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียน ตามที่คณะกรรมการได้มีหนังสือขอทราบข้อเท็จจริงข้างต้นแจ้งว่า กรณีผู้ร้องเรียนว่าสำนักงานที่ดินจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สาขาเสนา ได้ทำการแก้ไขโฉนดที่ดินของผู้ร้องเลขที่ ๑๑๙๗ โดยทำการประทับตราว่า “ที่มีการครอบครอง” ตรงที่ดินแปลงที่ระบุเลขที่ ๕๕๐ (ด้านทิศเหนือ) ลงในโฉนดที่ดินของผู้ร้อง ซึ่งผู้ร้องอ้างว่าไม่มีโฉนดครอบครองและเป็นที่สาธารณประโยชน์ นั้น

สำนักงานที่ดินจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สาขาเสนา ได้แจ้งให้อำเภอสนาทราบว่า เป็นการให้เลขที่ดินผิดพลาดคลาดเคลื่อน ที่ดินบริเวณดังกล่าวเป็นที่ดินที่มีการครอบครองของนางอุมาพร สัญญะพล แต่ยังไม่มีการออกเอกสารสิทธิที่ดิน จึงได้แก้ไขโฉนดที่ดินดังกล่าวให้ถูกต้องตามความเป็นจริงและที่ดินดังกล่าวไม่ใช่ที่สาธารณประโยชน์ กรณีผู้ร้องขอให้ตรวจสอบว่า ที่ดินเลขที่ ๕๕๐ เป็นที่ดินประเภทใด เหตุใดจึงไม่ดำเนินการใดๆ กับนางสุมาลี ตรีบุปผา ทั้งยังให้นางสุมาลี ตรีบุปผา เข้ามาครอบครองที่ดินดังกล่าว ซึ่งในปัจจุบัน นางสุมาลีฯ ได้ทำการปลูกต้นไม้ครอบครองที่ดิน

กรณีนี้ อำเภอสนาได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงจากสำนักงานที่ดินจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สาขาเสนา ปรากฏว่า ที่ดินแปลงนี้คือที่ดินแปลงเลขที่ ๕๕๐ ซึ่งติดกับที่ดินด้านทิศเหนือโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๑๙๗ ของผู้ร้อง มีผู้ครอบครองคือนางอุมาพร สัญญะพล มารดาของนางสุมาลี ตรีบุปผา (หรือนางปัทมานันท์ กุลศิริเชมรุจิ ผู้ถูกร้อง) แต่ไม่มีเอกสารสิทธิ ซึ่งขณะนั้นอยู่ระหว่างการขออนุญาตที่ดินต่อสำนักงานที่ดินจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สาขาเสนา โดยนัดรังวัดตรวจสอบใหม่เฉพาะด้านในวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

กรณีนางสมาลี ตรีบุปผา นำเสมากันปิดทางออกของผู้ร้อง กรณีนี้ อำเภอสนาได้เชิญคู่กรณี ทั้ง ๒ ฝ่ายมาไกล่เกลี่ยและนางสมาลี ตรีบุปผา ผู้ถูกร้องได้รื้อเสาปูนออกแล้วตั้งแต่ปี ๒๕๕๒

๓. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) มีความเห็น

๑. กรณีการขออนุญาตที่ดินของนางอุมาพร สัญยะพล ผู้ครอบครองที่ดินเลขที่ ๕๕๐ เดิมนั้น จะต้องมีการตรวจสอบให้ชัดเจนว่า ที่ดินบริเวณดังกล่าวว่าเป็นที่สาธารณะหรือไม่ รวมทั้งจะต้อง ตรวจสอบหลักฐานด้วยว่าได้มีการครอบครองจริงหรือไม่ โดยที่ประชุมได้มอบหมายให้อำเภอสนาพร้อมด้วย เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สาขาสนา ร่วมกันตรวจสอบ แล้วแจ้งให้คณะกรรมการทราบ

๒. กรณีปัญหาตาม ข้อ ๑. หากมีการโต้แย้งในเรื่องของกรรมสิทธิ์ซึ่งเจ้าพนักงานที่ดินได้ ดำเนินการสอบสวนเปรียบเทียบ ถ้าฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเห็นว่าไม่ถูกต้อง หรือเห็นว่าเจ้าหน้าที่ดำเนินการโดยมิชอบ ด้วยกฎหมายก็ให้ไปดำเนินการทางศาลได้

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๔ เป็นผลให้กรรมการ การพ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

การดำเนินการของคณะกรรมการการปกครอง

สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔)

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๓ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๔ ที่ประชุมได้ลงมติตั้งคณะกรรมการการปกครอง ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๓๕ ประกอบข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๒ ซึ่งคณะกรรมการการปกครอง ได้ดำเนินการพิจารณาในเรื่องนี้ต่อเนื่องจาก คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) ดังนี้

๑. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๑๓๘/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๔ ถึงนายอำเภอสนา เพื่อขอทราบผลความคืบหน้าการแก้ไข ปัญหาเรื่องร้องเรียนนายกิตติพัฒน์ ฤกษ์ชัย ผู้ร้อง กรณีไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการปฏิบัติหน้าที่ ของเจ้าหน้าที่ของรัฐเกี่ยวกับการออกโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๑๙๗ ตำบลบางนมโค อำเภอสนา จังหวัด พระนครศรีอยุธยา

๒. อำเภอสนา ได้มีหนังสือที่ อย ๑๒๑๗/๔๑๙๕ ลงวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๔ รายงาน ผลความคืบหน้าในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวว่า อำเภอสนาได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ ข้อเท็จจริงที่สาธารณประโยชน์ หมู่ ๒ ตำบลบางนมโค และคณะกรรมการฯ ได้ดำเนินการสอบสวน ข้อเท็จจริงเพื่อให้ทราบถึงประวัติความเป็นมาของสภาพที่ดิน ขนาดเนื้อที่ดิน การใช้ประโยชน์ในที่ดิน เลขที่ ๕๕๐ ซึ่งติดกับที่ดินแปลงเลขที่ ๑๑๙๗ ของผู้ร้องว่าเป็นที่สาธารณประโยชน์หรือไม่ ซึ่งมีผู้ให้ข้อมูล จำนวน ๗ คน และผลการรังวัดตรวจสอบแนวเขตที่ดินที่สาธารณประโยชน์ของสำนักงานเทศบาลบางนมโค ประกอบด้วยบันทึกข้อความของนักวิชาการที่ดินชำนาญการ จึงมีมติว่าที่ดินแปลงเลขที่ ๕๕๐ ซึ่งติดกับที่ดิน แปลงเลขที่ ๑๑๙๗ ของผู้ร้อง ไม่เป็นที่สาธารณประโยชน์ตามที่ผู้ร้องกล่าวอ้าง

นอกจากนั้น เมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๔ ผู้ร้องได้มาแจ้งข้อมูลกับอำเภอสนาเพิ่มเติมว่า ตามที่ได้เคยยื่นเรื่องร้องเรียนทูลเกล้าฯ ถวายฎีกาว่า ที่ดินแปลงเลขที่ ๕๕๐ เป็นที่สาธารณประโยชน์นั้น ผู้ร้องได้รับข้อมูลจากญาติพี่น้องที่คลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง ซึ่งความจริงแล้วในปัจจุบันที่ดินดังกล่าวได้

มีการออกโฉนดและได้ขายให้กับนางสมจิตร ธาราพัฒน์ ไปแล้ว ดังนั้น อำเภอสนาจึงมีความเห็นว่า ที่ดินแปลงเลขที่ ๕๕๐ ที่ผู้ร้องอ้างว่าเป็นที่ลำนางสาหรณนั้น ไม่เป็นที่ลำนางสาหรณประโยชน์ ประกอบกับผู้ร้องก็ได้มาให้ข้อมูลเพิ่มเติมเองว่า ที่ดินดังกล่าวไม่เป็นที่ลำนางสาหรณประโยชน์

๓. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๑๑๒๐/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๔ แจ้งผลความคืบหน้าการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนดังกล่าวของอำเภอสนา ให้นายกิตติพัฒน์ ฤกษ์วิเชียร ผู้ร้องทราบว่า อำเภอสนาได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง ที่สาธารณประโยชน์ หมู่ ๒ ตำบลบางนมโค โดยคณะกรรมการฯ ได้ดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริงเพื่อให้ทราบถึงประวัติความเป็นมาของสภาพที่ดิน ขนาดเนื้อที่ดิน การใช้ประโยชน์ในที่ดินแปลงเลขที่ ๕๕๐ ซึ่งติดกับที่ดินแปลงเลขที่ ๑๑๙๗ ของผู้ร้องว่าเป็นที่สาธารณประโยชน์หรือไม่ ผลการตรวจสอบประกอบกับการให้ข้อมูลเพิ่มเติมของผู้ร้องต่ออำเภอสนาเมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๔ ยอมรับว่าการที่ได้ยื่นเรื่องร้องเรียน ทูลเกล้าฯ ถวายฎีกาเกี่ยวกับที่ดินแปลงเลขที่ ๕๕๐ มีการถมดินและล้อมรั้วเสาคอนกรีตเป็นที่ลำนางสาหรณประโยชน์นั้น ผู้ร้องได้รับข้อมูลจากญาติพี่น้องที่คลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง ด้วยเหตุผลข้างต้น อำเภอสนาจึงมีความเห็นว่า ที่ดินเลขที่ ๕๕๐ ไม่เป็นที่ลำนางสาหรณประโยชน์ตามที่ผู้ร้องกล่าวอ้าง

๔. ผู้ร้อง (นายกิตติพัฒน์ ฤกษ์วิเชียร) ได้มีหนังสือลงวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๕๕ ร้องเรียนต่อคณะกรรมการการปกครอง โดยอ้างว่า ไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐ เกี่ยวกับการออกโฉนดที่ดิน เนื่องจากการดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงของอำเภอสนาและเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สาขาสนา ว่าที่ดินบริเวณดังกล่าวเป็นที่สาธารณประโยชน์หรือไม่นั้น ได้เกิดความผิดพลาดขึ้น เป็นผลให้ที่ดินของผู้ร้องคือที่ดินโฉนดเลขที่ ๑๑๙๗ และ ๑๑๙๘ ไปทับซ้อนกับพื้นที่ของกรมชลประทาน ดังนั้น ผู้ร้องจึงมีความประสงค์ให้คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงตามที่มีการร้องเรียนอีกครั้งหนึ่ง

๕. คณะกรรมการการปกครอง ได้นำเรื่องร้องเรียนนี้เข้าสู่การพิจารณาเมื่อคราวประชุม คณะกรรมการ ครั้งที่ ๒๗ วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๕ เพื่อติดตามผลความคืบหน้าอีกครั้งหนึ่ง โดยเชิญบุคคลจากหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม ซึ่งในการประชุมครั้งนั้น คณะกรรมการได้พิจารณาประเด็นคำร้อง คำชี้แจง และเหตุผลของทั้งสองฝ่ายประกอบเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้ว ได้ตั้งประเด็นข้อสังเกตไว้ดังนี้

๑) ที่ดินข้างเคียงทางทิศเหนือของโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๑๙๗ ของผู้ร้องที่ระบุจุดที่ดินแปลงเลขที่ ๕๕๐ ซึ่งปัจจุบันยังมิได้มีการออกเป็นโฉนดที่ดิน ดังนั้น หากการดำเนินการออกโฉนดที่ดินให้ผู้ร้องมีความถูกต้องตรงตามสภาพความเป็นจริงแล้ว แม้จะมีการเปลี่ยนแปลงผู้ครอบครองที่ดินเป็นบุคคลใดก็ตาม ย่อมไม่มีผลทำให้แนวเขตที่ดินของผู้ร้องมีการเปลี่ยนแปลงแต่อย่างใด

๒) การออกโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๑๙๗ ของผู้ร้อง เจ้าพนักงานที่ดินยืนยันว่าเป็นการออกโฉนดที่ดินที่ถูกต้องตรงตามสภาพพื้นที่ที่ผู้ร้องครอบครองและทำประโยชน์ ดังนั้น หากผู้ร้องเห็นว่าขณะดำเนินการรังวัดแนวเขตพื้นที่เพื่อดำเนินการออกโฉนดที่ดินให้กับผู้ร้องไม่ตรงตามตำแหน่งจริงของที่ดิน ผู้ร้องก็ควรโต้แย้งสิทธิในขณะที่ทำการรังวัดเพื่อออกโฉนดที่ดิน ไม่เช่นนั้นแล้วอาจทำให้ผู้ร้องเสียสิทธิในการคัดค้านได้

๓) คณะทำงานที่อำเภอเสนาจะจัดตั้งขึ้นเพื่อทำประชาคมรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่นั้น ควรนำข้อมูลการสอบปากคำพยานบุคคลในพื้นที่ที่คณะกรรมการฯ ตามคำสั่งอำเภอเสนาที่ ๑๑๕/๒๕๕๔ ได้ดำเนินการสอบสวนไว้แล้วมาใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสอบปากคำของนายพุฒิ ธาระพุฒิ ที่ผู้ร้องกล่าวอ้างว่า สภาพที่ดินตามตำแหน่งที่ถูกต้องข้างเคียงทางด้านทิศตะวันตกของที่ดินแปลงเลขที่ ๕๕๐ จดที่ดินแปลงเลขที่ ๔๑๖ ของนายพุฒิ ธาระพุฒิ แต่ขณะที่ผู้ร้องดำเนินการรังวัดแนวเขตที่ดินเพื่อออกโฉนดที่ดินนั้น นางอุมาพร สัญญะพล ได้ลงชื่อรับรองแนวเขตที่ดินและยืนยันแนวเขตว่า ที่ดินข้างเคียงทางด้านทิศตะวันตกของที่ดินแปลงเลขที่ ๕๕๐ จดที่ดินแปลงเลขที่ ๒๖๕ ของนางสมจิตร กลมสอาด ซึ่งเป็นที่ดินที่อยู่ทิศใต้ของที่ดินแปลงเลขที่ ๔๑๖ ของนายพุฒิ ธาระพุฒิ จึงเป็นการขยายเขตที่ดินแปลงเลขที่ ๕๕๐ เพิ่มเติมลงทางทิศใต้ทำให้ทับที่ดินของผู้ร้องและทำให้ที่ดินของผู้ร้องมีการเคลื่อนตำแหน่งลงทางทิศใต้จนเข้าไปอยู่ในที่ดินของกรมชลประทาน

ดังนั้น ที่ประชุมคณะกรรมการจึงได้มอบหมายให้อำเภอเสนาจัดทำประชาคม เพื่อรับฟังความคิดเห็นของราษฎรในพื้นที่หมู่ที่ ๒ ตำบลบางนมโค อำเภอเสนา เกี่ยวกับการดำเนินการออกโฉนดที่ดินตามโครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุนของรัฐบาลเมื่อปี ๒๕๕๗ กรณีเมื่อมีการออกโฉนดที่ดินให้กับประชาชนแล้ว ทำให้ที่ดินของราษฎรมีตำแหน่งที่ดินคลาดเคลื่อนไม่ตรงตามสภาพพื้นที่จริงที่ระบุในหลักฐานการครอบครอง (ส.ค. ๑) ตลอดจนศึกษาถึงผลกระทบของผู้ครอบครองที่ดินกรณีที่ต้องมีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขแนวเขตที่ดินในโฉนดที่ดินที่ออกให้ราษฎรไปแล้วให้ตรงตามสภาพพื้นที่จริง โดยแต่งตั้งให้นายเรวัต อำพวนนธ์ นายอำเภอเสนา เป็นประธานคณะทำงาน เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สาขาเสนา และนายกิตติพัฒน์ ฤกษ์วิเชียร ผู้ร้อง เข้าร่วมเป็นคณะทำงานในการจัดทำประชาคมเพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่หมู่ที่ ๒ ตำบลบางนมโค อำเภอเสนา ทั้งนี้ เมื่อดำเนินการจัดทำประชาคมเสร็จแล้ว ให้แจ้งผลการดำเนินการต่อคณะกรรมการทราบภายใน ๗ วัน

๖. คณะกรรมการการปกครอง ได้พิจารณาหารือเรื่องร้องเรียนของนายกิตติพัฒน์ ฤกษ์วิเชียร เกี่ยวกับการรังวัดออกโฉนดที่ดินของเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สาขาเสนา เนื่องจากนายกิตติพัฒน์ ฤกษ์วิเชียร ได้มีหนังสือถึงคณะกรรมการแจ้งว่าไม่เห็นด้วยกับการจัดทำประชาคมข้างต้น โดยอ้างว่า ผู้ที่ให้ปากคำในการจัดทำประชาคมดังกล่าวเป็นญาติกับผู้กระทำความผิด ซึ่งในการประชุมครั้งนั้น คณะกรรมการเห็นชอบให้การรายงานผลของอำเภอเสนา แล้วจึงนำเรื่องนี้เข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการต่อไป

๗. อำเภอเสนา ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ อย ๑๒๑๗/๓๕๓ ลงวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ถึงคณะกรรมการการปกครอง แจ้งว่า อำเภอเสนาพร้อมด้วยผู้เกี่ยวข้องได้ร่วมกันประชุมประชาชนเพื่อรับฟังความคิดเห็นในลักษณะประชาคม ณ โรงเรียนวัดบางนมโค เมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๕ โดยผู้แทนโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาเจ้าเจ็ด - บางยี่หน กรมชลประทาน ได้ให้ข้อมูลว่า ที่ดินของผู้ร้องด้านทิศใต้มิได้จรดที่ดินของกรมชลประทานแต่อย่างใด โดยผู้ร้องได้ขอให้กรมชลประทานออกหนังสือยืนยันเป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งอำเภอเสนาได้แนะนำให้ผู้ร้องไปยื่นคำร้องต่อหัวหน้าโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาเจ้าเจ็ด - บางยี่หน ตามระเบียบของทางราชการ เพื่อดำเนินการตามความประสงค์ของผู้ร้องต่อไป ดังนั้นในขั้นนี้จึงยังไม่ได้ข้อยุติว่า เจ้าพนักงานที่ดินได้ออกโฉนดที่ดินให้ผู้ร้องโดยมีตำแหน่งที่ดินคลาดเคลื่อนไปจากตำแหน่งที่ผู้ร้องครอบครองแท้จริงหรือไม่ ทั้งนี้ อำเภอเสนาได้ส่งสำเนารายงานการประชุมให้นายกิตติพัฒน์ ฤกษ์วิเชียร (ผู้ร้อง) อีกทางหนึ่งด้วย เพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ซึ่งความคืบหน้าเป็นประการใดจะรายงานให้คณะกรรมการทราบต่อไป

๘. อำเภอสนา ได้มีหนังสือ ที่ อย ๑๒๑๗/๑๒๐๒ ลงวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ แจ้งว่า ได้รับแจ้งจากสำนักงานที่ดินจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สาขาสนา ขอแก้ไขข้อความบางส่วนในหน้าที่ ๓ บรรทัดที่ ๔ จาก “ในชั้นนี้ นายกิตติพัฒน์ ขอออกโฉนดที่ดินบริเวณนั้น” เป็น “ในชั้นนี้ ที่ดินด้านทิศเหนือของนายกิตติพัฒน์ เป็นที่มีการครอบครองของนายกิ่ง นางหอม ซึ่งตรงตามหลักฐาน ส.ค. ๑ เดิมที่ นายกิตติพัฒน์ นำมาเป็นหลักฐานในการออกโฉนดที่ดิน โดยที่ดินของนายกิ่งและนางหอมเป็นที่ดินที่มีการครอบครองทำประโยชน์อยู่แต่ไม่มีหลักฐานการแจ้งการครอบครอง อาจจะครอบครองแต่ไม่ได้แจ้ง เพราะเข้าใจว่าเป็นที่ บ้านอยู่อาศัย คนสมัยก่อนจะคิดว่าที่ดินเดียวไม่ต้องแจ้งการครอบครองก็ได้ ถือว่าเป็นที่ดินทั่วไปเลยนา แต่ก็ยังเป็นที่ดินของนายกิ่ง ยังมีสิทธิครอบครองอยู่ ต่อมาปี ๒๕๓๖ นางหอม ได้มายื่นคำขอออกโฉนดที่ดินบริเวณนี้” ซึ่งอำเภอสนาได้แก้ไขข้อความฯ และส่งสำเนารายงานการประชุมให้คณะกรรมการแล้ว

๙. อำเภอสนา ได้มีหนังสือ ที่ อย ๑๒๑๗/ว ๓๖๙ ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๕ แจ้งว่า ตามที่เคยได้ส่งสำเนารายงานการประชุมประชาคม กรณีนายกิตติพัฒน์ ฤกษ์วิเชียร ร้องเรียนขอให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงความเป็นมาของที่ดิน หมู่ที่ ๒ ตำบลบางนมโค เมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๕ นั้น เนื่องจากรายงานการประชุมประชาคมหมู่บ้านดังกล่าว เจ้าหน้าที่ได้พิมพ์ข้อความตกไป ในหน้าที่ ๖ บรรทัดที่ ๕ ถึงบรรทัดที่ ๘ ซึ่งข้อความที่ตกไปเพิ่มเติมแล้ว จึงเพิ่มข้อความเป็นดังนี้

“นายอำเภอสนา : อยากทราบว่าที่ๆ คุณอุมาพร ขอออกโฉนด นอกจากคุณอุมาพรกับญาติไปใช้ประโยชน์ในที่ดินแปลงนี้ มีบุคคลอื่นเข้าไปใช้ประโยชน์ในที่ดินแปลงนี้หรือไม่ ถ้ามีขอให้ยกมือขึ้น มีไหมครับ

ประชาคม : ไม่มีผู้ใดยกมือ

นายอำเภอสนา : ถ้าไม่มีคนอื่นนอกจากคุณอุมาพรกับญาติใช้ประโยชน์ ขอให้ยกมือขึ้น”

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

- ครั้งที่ ๒๑ วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๔
- ครั้งที่ ๒๕ วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๒๗ วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๓๐ วันพุธที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๓๓ วันพฤหัสบดีที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๓๖ วันพุธที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๔๕ วันพุธที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๕

- นายวิจิต ปัจจยโคธา นิติกรปฏิบัติการ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๒๘

เรื่องพิจารณา ขอความเป็นธรรมเกี่ยวกับการกำหนดตำแหน่งข้าราชการพลเรือน ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ของตำแหน่งนายอำเภอทั่วประเทศ ที่ อ.ก.พ. กระทรวงมหาดไทยโดยความเห็นชอบของ ก.พ. จัดให้อยู่ในตำแหน่งประเภท “อำนวยการระดับต้นและระดับสูง”

ผู้เสนอ นายธนพล อันติมานนท์ นายอำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ
(เรื่องสืบเนื่องของคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓))

ข้อเท็จจริง

การกำหนดให้ตำแหน่งนายอำเภอเป็นตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับต้นและระดับสูงของ อ.ก.พ. กระทรวงมหาดไทย โดยความเห็นชอบของ ก.พ. นั้น ไม่สอดคล้องกับลักษณะบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบและคุณภาพของงาน ตลอดจนนโยบายการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีของรัฐบาลซึ่งได้แถลงไว้ต่อรัฐสภา ทั้งเป็นการปฏิบัติที่ไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๔๔ ซึ่งบัญญัติว่า “นอกจากตำแหน่งที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินแล้ว อ.ก.พ. กระทรวงอาจกำหนดตำแหน่งที่มีชื่ออย่างอื่นเพื่อประโยชน์ในการบริหารงาน และแจ้งให้ ก.พ. ทราบด้วย” เนื่องจากตำแหน่งนายอำเภอได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๖๒ ซึ่งบัญญัติว่า “ในอำเภอหนึ่ง มีนายอำเภอคนหนึ่งเป็นหัวหน้าปกครองบังคับบัญชาบรรดาข้าราชการในอำเภอ และรับผิดชอบงานบริหารราชการของอำเภอ” โดยบัญญัติไว้เช่นเดียวกับตำแหน่งผู้ว่าราชการจังหวัดในมาตรา ๕๔ ซึ่งบัญญัติว่า “ในจังหวัดหนึ่งให้มีผู้ว่าราชการจังหวัดคนหนึ่งเป็นผู้รับนโยบายและคำสั่งจากนายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาล คณะรัฐมนตรี กระทรวง ทบวง กรม มาปฏิบัติทำให้เหมาะสมกับท้องที่และประชาชน และเป็นหัวหน้าบังคับบัญชาบรรดาข้าราชการฝ่ายบริหารซึ่งปฏิบัติหน้าที่ราชการในส่วนภูมิภาคในเขตจังหวัด ฯลฯ” กฎหมายฉบับดังกล่าวจึงกำหนดให้นายอำเภอมีอำนาจและหน้าที่บริหารราชการของอำเภอ เช่นเดียวกับที่ได้กำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจหน้าที่บริหารราชการของจังหวัด

นอกจากนั้น ยังมีมาตรา ๖๑ บัญญัติว่า “ในจังหวัดหนึ่งให้มีหน่วยราชการบริหารรองจากจังหวัดเรียกว่า อำเภอ” ซึ่งหมายความว่า อำเภอเป็นหน่วยราชการบริหารราชการส่วนภูมิภาครองจากจังหวัด และนายอำเภอเป็นผู้บริหารราชการส่วนภูมิภาครองจากผู้ว่าราชการจังหวัด ดังนั้น ตำแหน่งนายอำเภอจึงเป็นตำแหน่งประเภทบริหารที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินอย่างชัดเจน จึงไม่ควรกำหนดตำแหน่งนายอำเภอให้เป็นตำแหน่งประเภทอำนวยการดังเช่นที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน กรณีนี้สมควรให้พิจารณาทบทวนแก้ไขการกำหนดตำแหน่งนายอำเภอทั่วประเทศ ๘๗๘ อำเภอ จากตำแหน่งประเภท “อำนวยการระดับต้นและระดับสูง” ให้เป็นตำแหน่งประเภท “บริหารระดับต้น” ทุกอำเภอ โดยใช้หลักการพิจารณาเช่นเดียวกับตำแหน่งผู้ว่าราชการจังหวัดที่ อ.ก.พ. กระทรวงมหาดไทย โดยความเห็นชอบของ ก.พ. กำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดดำรงตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูงเพียงระดับเดียว โดยไม่ได้คำนึงถึงลักษณะหน้าที่ความรับผิดชอบ และคุณภาพของงานตามมาตรา ๔๘

แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ไม่ว่าผู้ว่าราชการจังหวัดนั้นจะมีหน้าที่ความรับผิดชอบและคุณภาพของงานขนาดเล็กในการบริหารราชการอำเภอเพียง ๓ อำเภอ เช่น จังหวัดสมุทรสาคร หรือ สมุทรสงคราม หรือขนาดใหญ่ในการบริหารราชการอำเภอถึง ๓๒ อำเภอ เช่น จังหวัดนครราชสีมา เป็นต้น

การพิจารณา

คณะกรรมการการปกครอง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) ได้พิจารณาเรื่องนี้โดยรับฟังข้อมูล ข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็นจากผู้แทนกรมการปกครอง ผู้แทนสำนักงาน ก.พ. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดชัยภูมิ และคณะผู้ร้องขอความเป็นธรรม ตลอดจนศึกษาจากพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ กฎ ก.พ. ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดประเภทตำแหน่งและระดับตำแหน่ง พ.ศ. ๒๕๕๑ ทั้งเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้องแล้วปรากฏว่า มีบทบัญญัติของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ของนายอำเภอและผู้ว่าราชการจังหวัดในพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ไว้หลายมาตรา ประกอบด้วย

๑. “มาตรา ๕๑ ให้จัดระเบียบบริหารราชการส่วนภูมิภาค ดังนี้
    - (๑) จังหวัด
    - (๒) อำเภอ”
  ๒. “มาตรา ๕๒/๑ ให้จังหวัดมีอำนาจภายในเขตจังหวัด ดังต่อไปนี้
    - (๑) นำภารกิจของรัฐและนโยบายของรัฐบาลไปปฏิบัติให้เกิดผลสัมฤทธิ์
    - (๒) ดูแลให้มีการปฏิบัติและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย เพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยและเป็นธรรมในสังคม
    - (๓) จัดให้มีการคุ้มครอง ป้องกัน ส่งเสริม และช่วยเหลือประชาชนและชุมชนที่ด้อยโอกาสเพื่อให้ได้รับความเป็นธรรมทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมในการดำรงชีวิตอย่างพอเพียง
    - (๔) จัดให้มีการบริการภาครัฐเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้อย่างเสมอหน้า รวดเร็ว และมีคุณภาพ
    - (๕) จัดให้มีการส่งเสริม อุดหนุน และสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้สามารถดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และให้มีขีดความสามารถพร้อมที่จะดำเนินการตามภารกิจที่ได้รับการถ่ายโอนจากกระทรวง ทบวง กรม
    - (๖) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะรัฐมนตรี กระทรวง ทบวง กรม หรือหน่วยงานอื่นของรัฐมอบหมาย หรือที่มีกฎหมายกำหนด
- เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของจังหวัดตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นหน้าที่ของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐที่ประจำอยู่ในเขตจังหวัดที่จะต้องปฏิบัติให้สอดคล้องและเป็นไปตามแผนพัฒนาจังหวัดตามมาตรา ๕๓/๑”
๓. “มาตรา ๕๔ ในจังหวัดหนึ่ง ให้มีผู้ว่าราชการจังหวัดคนหนึ่งเป็นผู้รับนโยบายและคำสั่งจากนายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาล คณะรัฐมนตรี กระทรวง ทบวง กรม มาปฏิบัติการให้เหมาะสมกับท้องถิ่นและประชาชน และเป็นหัวหน้าบังคับบัญชาบรรดาข้าราชการฝ่ายบริหาร ซึ่งปฏิบัติหน้าที่

ในราชการส่วนภูมิภาคในเขตจังหวัด และรับผิดชอบในราชการจังหวัดและอำเภอ และจะให้มีรองผู้ว่าราชการจังหวัด หรือผู้ช่วยผู้ว่าราชการจังหวัด หรือทั้งรองผู้ว่าราชการจังหวัด และผู้ช่วยผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการแทนผู้ว่าราชการจังหวัดก็ได้

รองผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ช่วยผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการฝ่ายบริหารส่วนภูมิภาคในเขตจังหวัด และรับผิดชอบในราชการรองจากผู้ว่าราชการจังหวัด

ผู้ว่าราชการจังหวัด รองผู้ว่าราชการจังหวัด และผู้ช่วยผู้ว่าราชการจังหวัด สังกัดกระทรวงมหาดไทย”

๔. “มาตรา ๕๗ ผู้ว่าราชการจังหวัด มีอำนาจและหน้าที่ดังนี้

(๑) บริหารราชการตามกฎหมาย ระเบียบแบบแผนของทางราชการ และตามแผนพัฒนาจังหวัด

(๒) บริหารราชการตามที่คณะรัฐมนตรี กระทรวง ทบวง กรม มอบหมายหรือตามที่นายกรัฐมนตรีสั่งการในฐานะหัวหน้ารัฐบาล

(๓) บริหารราชการตามคำแนะนำและคำชี้แจงของผู้ตรวจราชการกระทรวงในเมื่อไม่ขัดต่อกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งของกระทรวง ทบวง กรม มติของคณะรัฐมนตรีหรือการสั่งการของนายกรัฐมนตรี

(๔) กำกับดูแลการปฏิบัติราชการอันมิใช่ราชการส่วนภูมิภาคของข้าราชการซึ่งประจำอยู่ในจังหวัดนั้น ยกเว้นข้าราชการทหาร ข้าราชการฝ่ายตุลาการ ข้าราชการฝ่ายอัยการ ข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย ข้าราชการในสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินและข้าราชการครู ให้ปฏิบัติราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับหรือคำสั่งของกระทรวง ทบวง กรม หรือมติของคณะรัฐมนตรี หรือการสั่งการของนายกรัฐมนตรี หรือยับยั้งการกระทำใดๆ ของข้าราชการในจังหวัดที่ขัดต่อกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งของกระทรวง ทบวง กรม มติของคณะรัฐมนตรี หรือการสั่งการของนายกรัฐมนตรีไว้ชั่วคราว แล้วรายงานกระทรวง ทบวง กรม ที่เกี่ยวข้อง

(๕) ประสานงานและร่วมมือกับข้าราชการทหาร ข้าราชการฝ่ายตุลาการ ข้าราชการฝ่ายอัยการ ข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย ข้าราชการในสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน และข้าราชการครู ผู้ตรวจราชการและหัวหน้าส่วนราชการในระดับเขตหรือภาค ในการพัฒนาจังหวัดหรือป้องกันภัยพิบัติสาธารณะ

(๖) เสนอบประมาณต่อกระทรวงที่เกี่ยวข้อง หรือเสนอขอจัดตั้งงบประมาณต่อสำนักงบประมาณตามมาตรา ๕๒ วรรคสาม และรายงานให้กระทรวงมหาดไทยทราบ

(๗) กำกับดูแลการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นตามกฎหมาย

(๘) กำกับการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานองค์การของรัฐบาลหรือรัฐวิสาหกิจ ในการนี้ให้มีอำนาจทำรายงานหรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การของรัฐบาลหรือรัฐวิสาหกิจต่อรัฐมนตรีเจ้าสังกัด องค์การของรัฐบาลหรือรัฐวิสาหกิจ

(๙) บรรจุ แต่งตั้ง ให้บำเหน็จ และลงโทษข้าราชการส่วนภูมิภาคในจังหวัดตามกฎหมายและตามที่ปลัดกระทรวง ปลัดทบวง หรืออธิบดีมอบหมาย”

๕. “มาตรา ๖๑ ในจังหวัดหนึ่งให้มีหน่วยราชการบริหารรองจากจังหวัดเรียกว่าอำเภอ การตั้ง ยุบ และเปลี่ยนเขตอำเภอ ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา”

๖. “มาตรา ๖๑/๑ ให้อำเภอมีอำนาจหน้าที่ภายในเขตอำเภอ ดังต่อไปนี้

(๑) อำนาจและหน้าที่ตามที่กำหนดในมาตรา ๕๒/๑ (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) และ (๖) โดยให้นำความในมาตรา ๕๒/๑ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

(๒) ส่งเสริม สนับสนุน และจัดให้มีการบริการร่วมกันของหน่วยงานของรัฐในลักษณะ ศูนย์บริการร่วม

(๓) ประสานงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อร่วมมือกับชุมชนในการดำเนินการให้มีแผนชุมชน เพื่อรองรับการสนับสนุนงบประมาณจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัด และกระทรวง ทบวง กรม

(๔) โกล่เกลี่ยหรือจัดให้มีการไกล่เกลี่ยประนอมข้อพิพาทเพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อย ในสังคมมาตรา ๖๑/๒ และมาตรา ๖๑/๓”

๗. “มาตรา ๖๒ ในอำเภอหนึ่ง มีนายอำเภอคนหนึ่งเป็นหัวหน้าปกครองบังคับบัญชา บรรดาข้าราชการในอำเภอ และรับผิดชอบงานบริหารราชการของอำเภอ

นายอำเภอสังกัดกระทรวงมหาดไทย

บรรดาอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับราชการของกรมการอำเภอหรือนายอำเภอ ซึ่งกฎหมายกำหนดให้กรมการอำเภอและนายอำเภอมีอยู่ ให้โอนไปเป็นอำนาจหน้าที่ของนายอำเภอ”

๘. “มาตรา ๖๕ นายอำเภอมีอำนาจและหน้าที่ดังนี้

(๑) บริหารราชการตามกฎหมายและระเบียบแบบแผนของทางราชการ ถ้ากฎหมายใดมิได้บัญญัติว่าการปฏิบัติตามกฎหมายนั้นเป็นหน้าที่ของผู้ใดโดยเฉพาะ ให้เป็นหน้าที่ของนายอำเภอที่จะต้องรักษาการให้เป็นไปตามกฎหมายนั้นด้วย

(๒) บริหารราชการตามที่คณะรัฐมนตรี กระทรวง ทบวง กรม มอบหมายหรือตามที่นายกรัฐมนตรีสั่งการในฐานะหัวหน้ารัฐบาล

(๓) บริหารราชการตามคำแนะนำและคำสั่งชี้แจงของผู้ว่าราชการจังหวัดและผู้มีหน้าที่ตรวจการอื่นซึ่งคณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี กระทรวง ทบวง กรม และผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมาย ในเมื่อไม่ขัดต่อกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งของกระทรวง ทบวง กรม มติของคณะรัฐมนตรี หรือการสั่งการของนายกรัฐมนตรี

(๔) ควบคุมดูแลการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นในอำเภอตามกฎหมาย”

จากการพิจารณาพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เกี่ยวกับการจัดระเบียบการบริหารราชการส่วนภูมิภาคไว้ ๒ ระดับ คือ ระดับจังหวัดและระดับอำเภอ โดยกำหนดให้อำเภอเป็นหน่วยราชการบริหารรองจากจังหวัด และเมื่อพิจารณาตามบทบัญญัติของมาตราที่อ้างมาข้างต้นเทียบกับตำแหน่งที่มีลักษณะหน้าที่รับผิดชอบและคุณภาพของงานตามมาตรา ๔๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ จะเห็นว่า ลักษณะงาน หน้าที่ความรับผิดชอบ และคุณภาพของงานระหว่างผู้ที่ดำรงตำแหน่ง “นายอำเภอ” กับผู้ที่ดำรงตำแหน่ง “ผู้ว่าราชการจังหวัด”

จะเป็นไปในทำนองเดียวกัน กล่าวคือ บทบัญญัติของกฎหมายกำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจและหน้าที่ เช่นใดก็จะกำหนดให้นายอำเภอมีอำนาจและหน้าที่ในทำนองเดียวกันนั้น จะแตกต่างกันก็เพียงเขตพื้นที่รับผิดชอบ และระดับการบังคับบัญชาเท่านั้น เช่น อำนาจและหน้าที่ของนายอำเภอตามมาตรา ๖๕ จะเป็นไปในทำนองเดียวกับอำนาจและหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัดตามมาตรา ๕๗ หรือการกำหนดอำนาจหน้าที่ภายในเขตอำเภอตามมาตรา ๖๑/๑ ก็จะเป็นไปในทำนองเดียวกับอำนาจหน้าที่ภายในเขตจังหวัดตามมาตรา ๕๗/๑ เป็นต้น นอกจากนั้น หากพิจารณาถึงบทบาทของผู้ดำรงตำแหน่งนายอำเภอในปัจจุบันจะพบว่า นายอำเภอจะมีความใกล้ชิดกับประชาชนและรับทราบปัญหาในพื้นที่ พร้อมทั้งแก้ไขปัญหาได้ตามเป้าหมายและเป็นไปอย่างรวดเร็ว ทั้งต้องประสานความร่วมมือในราชการส่วนท้องถิ่นและท้องที่ ที่สำคัญตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๖๕ (๔) ยังกำหนดให้นายอำเภอซึ่งเป็นราชการส่วนภูมิภาคมีอำนาจและหน้าที่ในการควบคุมดูแลการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นในอำเภอตามกฎหมายอีกด้วย

ดังนั้น การกำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่ง “นายอำเภอ” อยู่ในตำแหน่งประเภท “อำนวยการระดับต้นหรืออำนวยการระดับสูง” ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๔๕ และมาตรา ๔๖ ประกอบกับ ก.พ. ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดประเภทตำแหน่งและระดับตำแหน่ง พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๕ นั้น นอกจากจะไม่ได้คำนึงถึงลักษณะหน้าที่ความรับผิดชอบและคุณภาพของงานตามมาตรา ๔๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ แล้ว ยังไม่เป็นไปตามลักษณะงานและอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบของนายอำเภอตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ทั้งอาจขาดความเคารพเชื่อถือและเป็นปัญหาในการควบคุมการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นอีกด้วย ดังนั้น ที่ประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) จึงเห็นว่า ตำแหน่ง “นายอำเภอ” เป็นตำแหน่งประเภทบริหารตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย และเห็นควรเสนอให้มีการทบทวนและแก้ไขการกำหนดตำแหน่งนายอำเภอทั่วประเทศจากตำแหน่งประเภท “อำนวยการระดับต้นและระดับสูง” เป็นตำแหน่งประเภท “บริหารระดับต้น” ซึ่งจะไม่เป็นการรอนสิทธิของนายอำเภอ โดยให้นำบทบัญญัติของ มาตรา ๔๕ (๑) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ และกฎ ก.พ. ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดประเภทตำแหน่งและระดับตำแหน่ง พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๓ (๑) (จ) ที่ให้ ก.พ. สามารถกำหนดตำแหน่งอื่นให้เป็นตำแหน่งประเภทบริหารมาประกอบการพิจารณาได้

การดำเนินการ

คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๕๓๓๐/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๓ ถึงอธิบดีกรมการปกครอง เสนอความเห็นในที่ประชุมคณะกรรมการที่เห็นว่า ตำแหน่ง “นายอำเภอ” เป็นตำแหน่งประเภทบริหารตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย โดยให้กรมการปกครองนำเสนอ อ.ก.พ. กระทรวงมหาดไทย และ ก.พ. เพื่อให้มีการทบทวนและแก้ไขการกำหนดตำแหน่งนายอำเภอทั่วประเทศจากตำแหน่งประเภท “อำนวยการระดับต้นและระดับสูง” เป็นตำแหน่งประเภท “บริหารระดับต้น” ตามบทบัญญัติของ มาตรา ๔๕ (๑) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ และกฎ ก.พ. ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดประเภทตำแหน่งและระดับตำแหน่ง พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๓ (๑) (จ) ที่ให้อำนาจ ก.พ. สามารถกำหนดตำแหน่งอื่นให้เป็นตำแหน่งประเภทบริหารมาประกอบการพิจารณา

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายกยอสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๔ เป็นผลให้กรรมการ
พ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

การดำเนินการของคณะกรรมการการปกครอง

สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔)

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๓ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่
๒๘ กันยายน ๒๕๕๔ ที่ประชุมได้ลงมติตั้งคณะกรรมการการปกครอง ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๓๕ ประกอบข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๒ ซึ่งคณะกรรมการการปกครอง ได้ดำเนินการพิจารณาในเรื่องนี้ต่อเนื่องจาก
คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) ดังนี้

๑. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด
ที่ ๑๐๔/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๔ ถึงอธิบดีกรมการปกครอง ขอทราบความคืบหน้าการทบทวน
และแก้ไขการกำหนดตำแหน่งที่ให้นายอำเภอทั่วประเทศอยู่ในตำแหน่งประเภท “อำนวยการระดับต้น และ
ระดับสูง”

๒. กรมการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๒.๒/๒๖๒๗ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๔
ถึงคณะกรรมการการปกครอง แจ้งว่า กรมการปกครองได้ดำเนินการจัดทำรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับการ
กำหนดตำแหน่งนายอำเภอ เป็นตำแหน่งประเภทบริหารระดับต้น พร้อมทั้งมีหนังสือถึงกระทรวงมหาดไทย
เพื่อนำประเด็นการกำหนดตำแหน่งนายอำเภอดังกล่าว เสนอ อ.ก.พ. กระทรวงมหาดไทย พิจารณาเสนอ
ให้สำนักงาน ก.พ. พิจารณาต่อไปแล้ว

๓. คณะกรรมการการปกครอง ได้พิจารณาความคืบหน้าเรื่องร้องเรียนของ นายธนพล
อันติมานนท์ นายอำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ และคณะ ขอความเป็นธรรมเกี่ยวกับกำหนดตำแหน่ง
ข้าราชการพลเรือน ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ของตำแหน่งนายอำเภอ
ทั่วประเทศ ที่ อ.ก.พ. กระทรวงมหาดไทยโดยความเห็นชอบของ ก.พ. จัดให้อยู่ในตำแหน่งประเภท
“อำนวยการระดับต้นและระดับสูง” ในขั้นต้นโดยสรุปดังนี้

ในเรื่องนี้มีที่มาจากกรณีที่คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓)
ได้พิจารณาโดยรับฟังข้อมูล ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากผู้แทนกรมการปกครอง ผู้แทนสำนักงาน ก.พ.
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชัยภูมิ และคณะผู้ร้องขอความเป็นธรรม ตลอดจนศึกษาจากพระราชบัญญัติ
ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
พลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ กฎ ก.พ. ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดประเภทตำแหน่งและระดับตำแหน่ง พ.ศ. ๒๕๕๑
รวมทั้งเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้องแล้วปรากฏว่า มีบทบัญญัติของกฎหมายหลายบทที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่
ของนายอำเภอและผู้ว่าราชการจังหวัด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง หากพิจารณาตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหาร
ราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ตามบทบัญญัติที่กล่าวมาข้างต้นจะพบว่า ลักษณะงาน
หน้าที่ความรับผิดชอบ และคุณภาพของงานระหว่างผู้ที่ดำรงตำแหน่ง “นายอำเภอ” กับผู้ที่ดำรงตำแหน่ง
“ผู้ว่าราชการจังหวัด” จะเป็นไปในทำนองเดียวกัน กล่าวคือ บทบัญญัติของกฎหมายกำหนดให้ผู้ว่าราชการ
จังหวัดมีอำนาจและหน้าที่เช่นใด ก็กำหนดให้นายอำเภอมีอำนาจและหน้าที่ในทำนองเดียวกันนั้น

จะแตกต่างก็เพียงเขตพื้นที่รับผิดชอบ และระดับการบังคับบัญชาเท่านั้น นอกจากนี้ หากพิจารณาถึงบทบาทของผู้ดำรงตำแหน่งนายอำเภอในปัจจุบันจะพบว่า นายอำเภอจะมีความใกล้ชิดกับประชาชนและรับทราบปัญหาในพื้นที่ สามารถแก้ไขปัญหาได้ตามเป้าหมายและเป็นไปอย่างรวดเร็ว ทั้งต้องประสานความร่วมมือในราชการส่วนท้องถิ่นและท้องที่ ที่สำคัญตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๖๕ (๔) ยังกำหนดให้นายอำเภอซึ่งเป็นราชการส่วนภูมิภาคมีอำนาจและหน้าที่ในการควบคุมดูแลการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นในอำเภอตามกฎหมายอีกด้วย

ดังนั้น การกำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่ง “นายอำเภอ” อยู่ในตำแหน่งประเภท “อำนวยการระดับต้นหรือประเภทอำนวยการระดับสูง” ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๔๕ และมาตรา ๕๖ ประกอบ กฎ ก.พ.ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดประเภทตำแหน่งและระดับตำแหน่ง พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๕ นั้น นอกจากจะไม่ได้คำนึงถึงลักษณะหน้าที่ความรับผิดชอบและคุณภาพของงานตามมาตรา ๔๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ แล้ว ยังไม่เป็นไปตามลักษณะงาน และอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบของนายอำเภอตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ทั้งอาจทำให้ขาดความเคารพเชื่อถือและเป็นปัญหาในการควบคุมการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นได้

คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) จึงได้มีหนังสือสภาผู้แทนราษฎร ด่วนที่สุด ๕๓๓๐/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๓ ถึงอธิบดีกรมการปกครอง เสนอความเห็นในที่ประชุมคณะกรรมการที่เห็นว่าตำแหน่ง “นายอำเภอ” ควรเป็นตำแหน่งประเภท “บริหารระดับต้น” ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย โดยให้กรมการปกครองนำเสนอ อ.ก.พ. กระทรวงมหาดไทย และ ก.พ. เพื่อให้มีการทบทวนและแก้ไขการกำหนดตำแหน่งนายอำเภอทั่วประเทศจากตำแหน่งประเภท “อำนวยการระดับต้นและระดับสูง” เป็นตำแหน่งประเภท “บริหารระดับต้น” ตามบทบัญญัติของ มาตรา ๔๕ (๑) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ และกฎ ก.พ. ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดประเภทตำแหน่งและระดับตำแหน่ง พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๓ (๑) (๗) ที่ให้อำนาจ ก.พ. สามารถกำหนดตำแหน่งอื่นให้เป็นตำแหน่งประเภทบริหารได้มาประกอบการพิจารณา ซึ่งภายหลังจากที่ประชุมได้พิจารณาข้อมูลเรื่องนี้ในขั้นต้นแล้ว ที่ประชุมได้มีมติเชิญ นายธนพล อันติมานนท์ นายอำเภอบ้านเขว้า (ปัจจุบันเป็นนายอำเภอแก้งคร้อ) จังหวัดชัยภูมิ และคณะผู้ร้องขอความเป็นธรรม เข้าชี้แจงในการประชุม ครั้งที่ ๒๒ วันพุธที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๔

๔. นายธนพล อันติมานนท์ ผู้เสนอเรื่อง ได้มีหนังสือขอเลื่อนการเข้าร่วมประชุมกับคณะกรรมการจากวันพุธที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๔ เป็นวันพุธที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๕๕ เนื่องจากวันพุธที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๔ อยู่ในห้วงระยะเวลาในการดำเนินการป้องกันและลดอุบัติเหตุช่วงเทศกาลปีใหม่ ๒๕๕๕ และมีการประชุมเพื่อรับมอบนโยบายจากผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิ ทำให้ไม่สามารถเข้าร่วมประชุมกับคณะกรรมการได้

- ที่ประชุมพิจารณาแล้ว มีมติอนุญาตให้เลื่อนการชี้แจงตามที่ผู้ร้องขอ

๕. คณะกรรมการได้พิจารณาความคืบหน้าเรื่องขอความเป็นธรรมของนายธนพล อันติมานนท์ นายอำเภอบ้านเขว้า (เดิม) กับคณะ เกี่ยวกับการกำหนดตำแหน่งข้าราชการพลเรือน ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ของตำแหน่งนายอำเภอทั่วประเทศ ที่ อ.ก.พ. กระทรวงมหาดไทย โดยความเห็นชอบของ ก.พ. จัดให้อยู่ในตำแหน่งประเภท “อำนวยการระดับต้นและระดับสูง” ในคราวประชุม

ครั้งที่ ๒๔ วันพุธที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๕๕ โดยเชิญเฉพาะผู้เสนอเรื่องร้องเรียนมาชี้แจงข้อเท็จจริงในลำดับแรก ซึ่งจากการพิจารณาปรากฏว่า ผู้ร้องเรียนยังคงมีความประสงค์ที่จะให้การกำหนดตำแหน่งข้าราชการพลเรือน ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ของตำแหน่งนายอำเภอทั่วประเทศเป็น ตำแหน่งประเภท “บริหารระดับต้น” โดยยืนยันตามเหตุผลที่ได้เคยชี้แจงต่อคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) ไว้แล้ว โดยสรุปดังนี้

เรื่องร้องเรียนนี้ผู้ร้องได้ร้องขอความเป็นธรรมตั้งแต่ได้มีการประกาศใช้กฎ ก.พ. ว่าด้วย หลักเกณฑ์การจัดประเภทตำแหน่งและระดับ พ.ศ. ๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๑ ซึ่งกฎ ก.พ. ฉบับดังกล่าวได้ลิดรอนสิทธิประโยชน์ต่างๆ ของนายอำเภอ โดยในการจัดทำมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง ก.พ. ได้กำหนดให้ตำแหน่ง “นายอำเภอ” อยู่ในตำแหน่งประเภท “อำนวยการระดับต้น” และประเภท “อำนวยการระดับสูง” ซึ่งการกำหนดตำแหน่งนายอำเภอของ ก.พ. เช่นนี้ ไม่สอดคล้องกับภารกิจและหน้าที่ ของนายอำเภอตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ กล่าวคือ การกำหนด ตำแหน่ง “นายอำเภอ” ในระบบการจำแนกตำแหน่งแบบเดิม (ระบบซี) ซึ่งมี ๑๑ ระดับ ตำแหน่งนายอำเภอ ถูกกำหนดไว้เป็นผู้บริหารระดับกลาง (บ.ก.) ในระดับ ๘ และผู้บริหารสูง (บ.ส.) ในระดับ ๙ ต่อมาได้มีการ ประกาศใช้พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๑ โดยมีเจตนารมณ์สำคัญประการหนึ่ง คือ การปรับระบบจำแนกตำแหน่งของข้าราชการพลเรือน จากเดิมที่ใช้ระบบจำแนกตำแหน่งที่มีมาตรฐานกลาง (ซี) ให้เป็นการจำแนกตำแหน่งตามกลุ่มลักษณะงาน ที่มีการจำแนกกลุ่มตำแหน่งเป็น ๔ ประเภท ได้แก่ประเภท บริหาร อำนวยการ วิชาการ และทั่วไป ซึ่งต่อมา ก.พ. ได้ประกาศใช้กฎ ก.พ. ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดประเภทตำแหน่งและระดับ พ.ศ. ๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๑ โดยกำหนดให้ตำแหน่ง “นายอำเภอ” อยู่ในตำแหน่งประเภท “อำนวยการระดับต้น” และประเภท “อำนวยการระดับสูง” การกำหนดตำแหน่งของนายอำเภอดังกล่าวจึงขัดกับบทบาท ภารกิจ และหน้าที่ของนายอำเภอตามที่กฎหมายกำหนดไว้ และเป็นการลิดรอนสิทธิประโยชน์ของนายอำเภอ

นอกจากนี้ ยังปรากฏข้อมูลเหตุผลต่อการสนับสนุนเพิ่มเติม ดังนี้

๑. การกำหนดตำแหน่งนายอำเภอให้อยู่ในตำแหน่งประเภท “อำนวยการระดับต้น” และ “อำนวยการระดับสูง” นั้นเห็นว่า โดยลักษณะงานของนายอำเภอแล้วไม่ใช่งานด้านอำนวยการหรืองานช่วย อำนวยการของผู้อำนวยการสำนัก/กอง ในส่วนกลาง เนื่องจากตำแหน่งนายอำเภอไม่ได้มีหน้าที่อำนวยการ ใ้บุคคลใด เพราะในการปฏิบัติหน้าที่ของนายอำเภอจะต้องทำงานร่วมกับผู้ว่าราชการจังหวัด กล่าวคือ เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดรับนโยบายมาจากส่วนกลางและกำหนดมาตรการการปฏิบัติในระดับจังหวัด แล้วมอบนโยบายลงโปรดับอำเภอเพื่อนำไปปฏิบัติในระดับพื้นที่ นายอำเภอจึงต้องบริหารงานภายใต้การช่วย อำนวยการของราชการส่วนอำเภอ แต่เมื่อมีการกำหนดตำแหน่งนายอำเภอเป็นตำแหน่งประเภท “อำนวยการระดับต้น” และ “อำนวยการระดับสูง” เสมือนว่าให้นายอำเภอทำงานด้านการบริหารแต่กลับ กำหนดให้อยู่ในตำแหน่งประเภทอำนวยการ ซึ่งแตกต่างจากส่วนราชการอื่นที่ปฏิบัติงานในพื้นที่เดียวกัน แต่ได้รับการกำหนดตำแหน่งให้อยู่ในตำแหน่งประเภทบริหาร หรือในกรณีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่นที่มาจากการเลือกตั้งซึ่งมีหน้าที่ใกล้เคียงกับนายอำเภอที่กำหนดให้อยู่ในระดับบริหาร

๒. เมื่อตำแหน่งนายอำเภอถูกกำหนดให้อยู่ในตำแหน่งประเภท “อำนวยการระดับต้น” และประเภท “อำนวยการระดับสูง” ทำให้การบริหารราชการในส่วนภูมิภาคระดับอำเภอของนายอำเภอไม่มีเอกภาพในการบริหาร เนื่องจากเมื่อกำหนดให้นายอำเภออยู่ในตำแหน่งประเภทอำนวยการแล้ว ในบางกรณีอาจมีส่วนอำนวยการของจังหวัดที่สำคัญผิดและสั่งการมายังส่วนราชการอำเภอแล้ว นายอำเภอซึ่งต้องรับผิดชอบตามนโยบายของรัฐบาลหรือของจังหวัดก็จะไม่สามารถอำนวยการกับส่วนราชการของอำเภอได้ เนื่องจากราชการส่วนอำเภอได้รับการสั่งการมาจากส่วนอำนวยการของจังหวัด จากกรณีดังกล่าวส่งผลให้การปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบางประการไม่มีเอกภาพ และกลายเป็นการตอบสนองในเชิงภารกิจของกระทรวง ทบวง กรม ทั้งที่เจตนารมณ์ของการมีราชการส่วนภูมิภาคก็เพื่อสนองความต้องการในการแก้ไขปัญหาของประชาชนในพื้นที่และปฏิบัติหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละส่วนราชการที่พึงมีต่อประชาชนตามความเหมาะสมในแต่ละท้องถิ่นที่มีความแตกต่างกันในแต่ละจังหวัด/อำเภอ

๓. ตามการจัดทำมาตรฐานกำหนดตำแหน่งนั้น ตำแหน่งรองผู้ว่าราชการจังหวัดถูกกำหนดให้อยู่ในตำแหน่งประเภท “บริหารระดับต้น” และตำแหน่งปลัดจังหวัดถูกกำหนดให้อยู่ในตำแหน่งประเภท “อำนวยการระดับสูง” จะเห็นได้ว่า ตำแหน่งรองผู้ว่าราชการจังหวัด รองอธิบดีหรือรองปลัดกระทรวง กฎหมายกำหนดให้มีหน้าที่ตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัด อธิบดี หรือปลัดกระทรวง แล้วแต่กรณี มอบหมาย โดยมีได้กำหนดบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจนเหมือนเช่นนายอำเภอ ตามที่พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๖๕

ในกรณีนี้จะต้องไปศึกษาประวัติการบริหารราชการแผ่นดินก่อนที่จะมีการปฏิรูประบบราชการ ซึ่งกฎหมายกำหนดไว้ชัดเจนว่า ผู้ว่าราชการจังหวัด มีรองผู้ว่าราชการจังหวัดและปลัดจังหวัดเป็นผู้ช่วย และมีหัวหน้าส่วนราชการจังหวัดเป็นฝ่ายอำนวยการ ดังนั้น ในอดีตที่ผ่านมาอำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัดและอธิบดีแตกต่างกัน โดยตำแหน่งอธิบดีมีลักษณะงานของการอำนวยการลงไปในส่วนภูมิภาค ส่วนลักษณะงานของผู้ว่าราชการจังหวัด นอกจากจะมีการอำนวยการลงพื้นที่แล้ว ยังต้องให้มีการปฏิบัติเกิดขึ้นในระดับพื้นที่อีกด้วย ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดจะต้องมีรองผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้ช่วยบริหารส่วนปลัดจังหวัด เป็นชื่อตำแหน่งเดียวกันกับ “ผู้ช่วยผู้ว่าราชการจังหวัด” ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบเป็น “หัวหน้าส่วนราชการจังหวัด” ของที่ทำการปกครองจังหวัด แต่มีความสำคัญกว่าเพราะจะต้องทำหน้าที่ฝ่ายปฏิบัติในการช่วยบริหารพื้นที่ให้แก่ผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อจำแนกเป้าประสงค์และผลสัมฤทธิ์ของภารกิจของจังหวัดลงในพื้นที่อำเภอให้เหมาะสม พร้อมทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์รวมของทุกอำเภอ โดยช่วยกำกับดูแลและสนับสนุนการทำงานของนายอำเภอ

๔. ตำแหน่งนายอำเภอถูกนำมาเปรียบเทียบกับ จากเดิมที่ใช้ระบบจำแนกตำแหน่งที่มีมาตรฐานกลาง (ระบบซี) นั้น ตำแหน่งปลัดจังหวัดจะอยู่ในระดับ ๙ เท่ากับรองผู้ว่าราชการจังหวัด แต่เมื่อมีการจัดทำมาตรฐานกำหนดตำแหน่งตามกฎหมาย ก.พ. ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดประเภทตำแหน่งและระดับ พ.ศ. ๒๕๕๑ ตำแหน่งปลัดจังหวัด ควรจะต้องอยู่ในตำแหน่งประเภทบริหารระดับต้นเช่นเดียวกับรองผู้ว่าราชการจังหวัด เพราะปลัดจังหวัดจะมีหน้าที่ ๒ ประการ กล่าวคือ อำนวยการในฐานะที่เป็นหัวหน้าส่วนราชการจังหวัดของที่ทำการปกครองจังหวัด และเป็นผู้ช่วยผู้ว่าราชการจังหวัดในการบริหารงานตามนโยบายของรัฐ แต่กลับถูกจัดให้อยู่ในตำแหน่งประเภทอำนวยการสูง ส่วนรองผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้ช่วยผู้ว่าราชการจังหวัด

ในการบริหารภารกิจ ฉะนั้น ถ้าไม่มีการจำแนกตำแหน่งตามกลุ่มลักษณะงาน (ระบบแท่ง) นายอำเภอก็สามารถยอมรับที่จะอยู่ในตำแหน่งผู้บริหารระดับกลาง (บ.ก.) ในระดับ ๘ และผู้บริหารระดับสูง (บ.ส.) ในระดับ ๙ ได้ แต่เมื่อ ก.พ. จัดทำมาตรฐานกำหนดตำแหน่งตามกฎหมาย ก.พ. ดังกล่าวแล้วกำหนดให้ตำแหน่งใดมีลักษณะงานด้านการบริหารก็ให้อยู่ในตำแหน่งประเภท “บริหาร” ตำแหน่งใดมีลักษณะงานด้านอำนวยการก็ให้อยู่ในประเภท “อำนวยการ” ทั้งๆ ที่ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ให้ ก.พ. จัดทำมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง โดยจำแนกตำแหน่งเป็นประเภทและสายงานตามลักษณะงาน ดังนั้น การจัดทำมาตรฐานกำหนดตำแหน่งของ ก.พ. ที่กำหนดให้ตำแหน่งนายอำเภออยู่ในประเภทอำนวยการนั้น ก.พ. ใช้หลักเกณฑ์และวิธีการใดมากำหนดตำแหน่งดังกล่าว ทั้งที่ลักษณะงานและความรับผิดชอบของนายอำเภอไม่เหมือนตำแหน่งอำนวยการเพราะตำแหน่งนายอำเภอจะต้องรับผิดชอบบริหารงานทุกอย่างในเขตท้องที่อำเภอนั้น

ภายหลังจากการรับฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงจากผู้ร้องขอความเป็นธรรมแล้ว คณะกรรมการได้มีข้อคิดเห็นและหรือข้อสังเกต ดังนี้

๑. ความแตกต่างระหว่างนายอำเภอกับหัวหน้าส่วนราชการอื่น คือ ตำแหน่งนายอำเภอเป็นหัวหน้าส่วนราชการส่วนภูมิภาคระดับอำเภอ โดยมีกฎหมายกำหนดอำนาจหน้าที่ไว้โดยเฉพาะและเป็นเรื่องการเมืองการปกครองโดยแท้ รวมถึงการมีอยู่ของกำนันและผู้ใหญ่บ้านก็เป็นเรื่องของราชการส่วนภูมิภาค ซึ่งบทบาทของราชการส่วนภูมิภาคเป็นบทบาทเฉพาะ หลังจากการปฏิรูประบบราชการหน่วยงานต่างๆ ของรัฐพยายามที่จะหลีกเลี่ยงการเป็นราชการส่วนภูมิภาค อย่างไรก็ตาม ราชการส่วนภูมิภาคก็ยังคงถูกกำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ โดยตำแหน่งผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นหัวหน้าส่วนราชการจังหวัด นายอำเภอเป็นหัวหน้าส่วนราชการอำเภอ ดังนั้น การกำหนดตำแหน่งของนายอำเภอเป็นตำแหน่งประเภท “อำนวยการระดับต้น” และ “อำนวยการระดับสูง” เมื่อเทียบกับผู้อำนวยการสำนัก/กอง แล้วจะเห็นได้ว่า ตำแหน่งนายอำเภอนั้นยังมีลำดับชั้นต่ำกว่าตำแหน่งปลัดจังหวัดซึ่งในการจัดทำมาตรฐานกำหนดตำแหน่งนายอำเภอของกระทรวงมหาดไทยแตกต่างจากส่วนราชการอื่นที่เมื่ออยู่ในระดับบริหารสูง (บ.ส.) ระดับ ๙ (ตามการจัดตำแหน่งในระบบเดิม) จะอยู่ในตำแหน่งประเภทบริหารไม่ใช่ตำแหน่งอำนวยการ

ความเป็นหัวหน้าส่วนราชการอำเภอของนายอำเภอมีบทบาทหน้าที่เฉพาะตามบทบาทและภารกิจที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด เช่น การกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งกำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้กำกับดูแลเทศบาลเมือง และให้นายอำเภอเป็นผู้กำกับดูแลองค์การบริหารส่วนตำบล จะเห็นว่า การออกแบบโครงสร้างในลักษณะเช่นนี้ไม่น่าจะถูกต้อง เนื่องจากเดิมเทศบาลเมืองในแต่ละจังหวัดจะมีเพียงแห่งเดียวซึ่งสามารถให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้กำกับดูแลได้ แต่เมื่อมีการปฏิรูประบบราชการและมีการจัดโครงสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขึ้นใหม่ ทำให้เทศบาลเมืองไม่ได้มีเฉพาะในเขตอำเภอเมืองเท่านั้น แต่ยังมี การจัดตั้งเทศบาลขึ้นตามท้องที่ต่างๆ มากขึ้น ดังนั้น เทศบาลที่อยู่ในพื้นที่อำเภอใดก็ควรให้นายอำเภอเป็นผู้กำกับดูแล

๒. มีความเป็นไปได้ที่เข้าใจว่าตำแหน่งนายอำเภออยู่ในลำดับชั้นที่ต่ำกว่าตำแหน่งปลัดจังหวัด ดังนั้น ก.พ. จึงกำหนดให้ปลัดจังหวัดอยู่ในตำแหน่งประเภท “อำนวยการระดับสูง” และรองผู้ว่าราชการจังหวัดอยู่ในตำแหน่งประเภท “บริหารต้น” หากกำหนดให้นายอำเภออยู่ในประเภท “บริหารต้น”

ก็จำเป็นต้องกำหนดให้ปลัดจังหวัดอยู่ในตำแหน่งประเภท “บริหารต้น” ด้วยเช่นกัน ซึ่งเมื่อนำระบบลำดับชั้นมากำหนดตำแหน่ง ทำให้ตำแหน่งนายอำเภออยู่ในลำดับชั้นที่ต่ำกว่าปลัดจังหวัด จึงจำเป็นต้องให้ตำแหน่งนายอำเภออยู่ในตำแหน่งประเภทอำนวยการ ทั้งๆ ที่ควรนำบทบาทและภารกิจในการบริหารงานของนายอำเภอมาเป็นหลักมากกว่านำระบบลำดับชั้นมากำหนดตำแหน่ง

๓. การปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดินนั้นคล้อยตามการจัดสรรงบประมาณ กล่าวคือตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ กำหนดให้จังหวัดมีฐานะเป็นนิติบุคคล สามารถทำคำของบประมาณเองได้ แต่อำเภอไม่สามารถทำได้ ซึ่งตามมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ กำหนดให้ในจังหวัดหนึ่งมีหน่วยราชการบริหารรองจากจังหวัดเรียกว่า อำเภอ แต่กรณีของจังหวัดให้มีอำนาจในการทำคำของบประมาณและมีฐานะเป็นนิติบุคคล แต่อำเภอไม่มีฐานะเป็นนิติบุคคล และไม่สามารถทำคำของบประมาณเองได้ ซึ่งตามมาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ กำหนดว่า “ในจังหวัดหนึ่ง นอกจากจะมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นหัวหน้าปกครองบังคับบัญชาข้าราชการ และรับผิดชอบงานบริหารราชการของจังหวัดดังกล่าวในมาตรา ๕๔ ให้มีปลัดจังหวัดและหัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัดซึ่งกระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ ส่งมาประจำทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยเหลือผู้ว่าราชการจังหวัด และมีอำนาจบังคับบัญชาข้าราชการฝ่ายบริหารส่วนภูมิภาคซึ่งสังกัดกระทรวง ทบวง กรมนั้น ในจังหวัดนั้น” ซึ่งไม่ได้กำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นนายอำเภอในสายงานการบริหาร ดังนั้น หากกำหนดให้อำเภออยู่ในฐานะเดียวกับจังหวัด จะเป็นผลให้ตำแหน่งนายอำเภอสามารถกำหนดให้อยู่ในตำแหน่งประเภทบริหารระดับต้นได้ ซึ่งปัจจุบันนายอำเภอถูกกำหนดเป็นหัวหน้าพื้นที่อำเภอ แต่ไม่ได้ถูกกำหนดให้เป็นหัวหน้าในการบริหารสั่งการ เพราะส่วนใหญ่การบริหารสั่งการจะอยู่กับส่วนราชการที่สามารถขอตั้งงบประมาณเองได้ ทั้งนี้ เห็นว่าควรมีการแก้ไขมาตรา ๕๕ โดยกำหนดให้อำเภออยู่ในฐานะเดียวกับจังหวัด อำเภอก็จะมีฐานะเป็นนิติบุคคลเช่นเดียวกับจังหวัด

๔. ในการจัดทำมาตรฐานกำหนดของ ก.พ. ในครั้งนี้ ก.พ. อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และออกเป็นพระราชกฤษฎีกากำหนดตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญประเภทบริหารระดับสูงและประเภทบริหารระดับกลาง พ.ศ. ๒๕๓๕ และกฎ ก.พ. ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดประเภทตำแหน่งและระดับ พ.ศ. ๒๕๕๑ ดังนั้น อาจจำเป็นต้องมีการแก้ไขกฎหมายดังกล่าวเพื่อให้เกิดความเป็นธรรม โดยควรศึกษาตั้งแต่การกำหนดตำแหน่งปลัดกระทรวงจนถึงตำแหน่งนายอำเภอว่า ควรกำหนดอย่างไร เรียกชื่ออย่างไร สิทธิประโยชน์แต่ละตำแหน่งควรเป็นเช่นไร หากจะกำหนดให้นายอำเภออยู่ในตำแหน่งประเภทบริหารต้น จะกระทบถึงระดับตำแหน่งที่สูงกว่าหรือไม่ ดังนั้น จึงต้องทำการศึกษาให้ละเอียดรอบคอบ เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการกำหนดตำแหน่งของข้าราชการต่อไป

อย่างไรก็ตาม ในเรื่องนี้คณะผู้ร้องขอความเป็นธรรม ได้ยื่นฟ้องคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) และสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน ต่อศาลปกครองแล้ว เพื่อขอให้มีการเพิกถอนกฎ ก.พ. ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดประเภทตำแหน่งและระดับ พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่กำหนดว่า

“ข้อ ๕ ตำแหน่งประเภทอำนวยการ มี ๒ ระดับ ดังต่อไปนี้

(๑) ตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับต้น ได้แก่ ...

(ค) นายอำเภอ

(๒) ตำแหน่งประเภทอำนวยการระดับสูง ได้แก่ ...

(ค) นายอำเภอ”

พร้อมให้พิจารณาทบทวนหรือแก้ไขการจัดทำมาตรฐานกำหนดตำแหน่งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับตำแหน่งนายอำเภอขึ้นใหม่

คณะกรรมการพิจารณาเห็นว่า เรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญที่กระทบถึงผู้ที่ดำรงตำแหน่งนายอำเภอทั่วประเทศ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องได้รับการพิจารณาศึกษาอย่างรอบคอบ เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมกับผู้ดำรงตำแหน่งนายอำเภอ โดยคณะกรรมการจะได้ปรึกษาหารือเพื่อกำหนดแนวทางในการดำเนินการต่อไป พร้อมนี้ ได้มอบหมายให้นายชานี ศักดิ์เศรษฐ์ ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการและนายธานี สามารถกิจ ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ประจำคณะกรรมการ เป็นหลักในการศึกษาเรื่องนี้ ก่อนนำเข้าพิจารณาในที่ประชุมคณะกรรมการ

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายกยอสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นผลให้กรรมการพ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

(ปัจจุบัน คณะกรรมการยังไม่ได้ดำเนินการพิจารณาเรื่องนี้ต่อไปอีก)

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๒๑ วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๔

ครั้งที่ ๒๒ วันพุธที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๔

ครั้งที่ ๒๔ วันพุธที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๕๕

- ว่าที่เรอตรี ยุทธนา สำเภาเงิน ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานคณะกรรมการการปกครอง ผู้สรุป

เรื่องที่ ๒๙

เรื่องพิจารณา ขอความเป็นธรรมกรณีการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐเกี่ยวกับการตรวจสอบการกระทำ
ความผิดตามพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. ๒๕๔๗ ของบริษัท เออร์ บาน่า เอสเตท จำกัด

ผู้เสนอ นายพิษณุ โฆชะโกคิน

ข้อเท็จจริง

ผู้ร้อง (นายพิษณุ โฆชะโกคิน) ประธานชมรมผู้จัดการฝ่ายต้อนรับส่วนหน้าของธุรกิจโรงแรม
และเซอร์วิสอพาร์ทเมนต์แห่งประเทศไทย ขอให้ตรวจสอบโรงแรมเฟรเซอร์เพลส เออร์บาน่า หลังสวน
ที่ให้บริการห้องพักรายวันเกินกว่าจำนวนห้องที่แจ้งขอใบอนุญาตประกอบธุรกิจโรงแรม และโรงแรมเฟรเซอร์
สวีทเออร์ บาน่า สาทร ซึ่งให้บริการพักรายวัน โดยไม่มีใบใบอนุญาตประกอบธุรกิจโรงแรม ซึ่งโรงแรมทั้ง ๒ แห่ง
เป็นโรงแรมในเครือ บริษัทสยามพันธุ์ วัฒนา จำกัด มหาชน โดยมีนายธีระพล หวังมนตรี เป็นกรรมการ
ผู้จัดการและเจ้าของกิจการ ผู้ร้องจึงได้ร้องเรียนต่อสำนักงานการสอบสวนและนิติการ กรมการปกครอง
กระทรวงมหาดไทย ผลจากการตรวจสอบพบการกระทำผิดพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. ๒๕๔๗ เพียงแห่งเดียว
คือ โรงแรมเฟรเซอร์ สวีทเออร์ บาน่า สาทร โดยไม่มีการตรวจสอบจากระบบการเก็บข้อมูลในระบบ
คอมพิวเตอร์ ผู้ร้องจึงสงสัยในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่สำนักงานการสอบสวนและนิติการ กรมการปกครอง

การพิจารณา

คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) พิจารณาเรื่องร้องเรียนนี้ในคราว
ประชุมครั้งที่ ๒๓ วันพุธที่ ๔ มกราคม ๒๕๕๔ แล้วเห็นควรมอบหมายให้นายวิเชียร ขาวขำ รองประธาน
คณะกรรมการ คนที่หนึ่ง และนายธานี สามารถกิจ ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ประจำคณะกรรมการ พิจารณา
กลั่นกรองเรื่องร้องเรียนดังกล่าวก่อนนำเข้าสู่ที่ประชุมของคณะกรรมการ เมื่อนายวิเชียร ขาวขำ
รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง ได้พิจารณาถ้อยแถลงเรื่องร้องเรียนดังกล่าวแล้ว ได้เสนอความเห็น
ต่อที่ประชุมให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

๑. เห็นควรมีหนังสือถึงอธิบดีกรมการปกครอง ขอให้เร่งรัดตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับ
การกระทำผิดตามพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. ๒๕๔๗ ของบริษัท เออร์ บาน่า เอสเตท จำกัด และรายงานผล
ให้คณะกรรมการทราบอย่างเร่งด่วน

๒. เห็นควรมีหนังสือถึงผู้ร้องเรียน แจ้งผลการพิจารณาของคณะกรรมการการปกครองว่า
เรื่องร้องเรียนดังกล่าวไม่อยู่ในขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการปกครอง เนื่องจากเป็นเรื่อง
ส่วนบุคคลที่ผู้ร้องเคยทำธุรกิจร่วมกับผู้เสียหาย ทั้งนี้ คณะกรรมการการปกครองได้มีหนังสือถึงอธิบดี
กรมการปกครอง ขอให้เร่งรัดตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำผิดตามพระราชบัญญัติโรงแรม
พ.ศ. ๒๕๔๗ ของบริษัท เออร์ บาน่า เอสเตท จำกัด และรายงานผลให้คณะกรรมการทราบอย่างเร่งด่วน

คณะกรรมการการปกครองพิจารณาแล้ว เห็นควรให้มีหนังสือถึง อธิบดีกรมการปกครอง
ขอให้เร่งรัดตรวจสอบข้อเท็จจริง และมีหนังสือแจ้งผู้ร้องเรียน

การดำเนินการ

๑. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๐๓๑๐/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๕ ถึงอธิบดีกรมการปกครอง ขอให้เร่งรัดตรวจสอบข้อเท็จจริง

๒. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๐๓๑๑/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๕ แจ้งผลการพิจารณาของคณะกรรมการการปกครองต่อผู้ร้องว่า เรื่องร้องเรียนดังกล่าว ไม่อยู่ในขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการปกครอง เนื่องจากเป็นเรื่องส่วนบุคคลที่ผู้ร้องเคยทำธุรกิจร่วมกับผู้เสียหาย ทั้งนี้ คณะกรรมการได้มีหนังสือถึงอธิบดีกรมการปกครองเร่งรัดตรวจสอบข้อเท็จจริง แล้ว

๓. คณะกรรมการการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบ ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุดที่ ๓๘๑/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๕ ส่งเรื่องร้องเรียนนี้ต่อคณะกรรมการการปกครอง เพื่อพิจารณาเนื่องจากเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐ

๔. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ถึงอธิบดีกรมการปกครอง สอบถามความคืบหน้าการตรวจสอบข้อเท็จจริง

๕. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๗๐๐/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๕ ถึงคณะกรรมการการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบ แจ้งผลความคืบหน้าการดำเนินการของคณะกรรมการการปกครอง

๖. กรมการปกครอง ได้มีหนังสือ (ลับ) ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๗.๗/๘๗๖ ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๕ รายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงว่า กรมการปกครอง ได้ตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงเพื่อพิจารณาเรื่องนี้ แต่ผู้ร้องไม่มาพบคณะกรรมการฯ ตามนัดกรมการปกครองจึงพิจารณา ยุติเรื่อง และรายงานให้กระทรวงมหาดไทยทราบแล้ว อย่างไรก็ตาม เรื่องนี้อยู่ระหว่างการตรวจสอบข้อเท็จจริงและรวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้องจากหน่วยงานต่างๆ

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายกย่องสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นผลให้กรรมการพ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

(ปัจจุบัน คณะกรรมการยังไม่ได้รับแจ้งผลความคืบหน้าการดำเนินการเพิ่มเติมจากกรมการปกครอง)

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๒๓ วันที่ ๔ มกราคม ๒๕๕๔

ครั้งที่ ๒๕ วันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๒๖ วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๒๗ วันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๕๕ วันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕

- นางสาววรินทร์พร ปณิธานธรรม วิทยากรปฏิบัติการ

- นายอัครเดช คนชื่อ นิตกรชำนาญการพิเศษ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๓๐

เรื่องพิจารณา ขอให้ตรวจสอบพฤติกรรมการบริหารงานของนายอดุลย์ ทองใส ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบุตะโก อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา

ผู้เสนอ พันเอกพิเศษ จรุง พิพิธกุล

ข้อเท็จจริง

พันเอกพิเศษ จรุง พิพิธกุล ผู้ร้อง อ้างว่า ได้รับทราบข้อมูลจากผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านบุตะโกเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนายอดุลย์ ทองใส ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบุตะโก อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา โดยอ้างว่า ในอดีตเมื่อโรงเรียนมีกิจกรรมใดๆ ก็จะได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครอง นักเรียน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นอย่างดี แต่หลังจากนายอดุลย์ ทองใส มาดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบุตะโกแล้ว ได้สร้างความแตกแยกระหว่างโรงเรียนและชุมชน ซึ่งเมื่อมีกิจกรรมในโรงเรียนก็ไม่ได้รับความร่วมมือจากฝ่ายต่างๆ อย่างที่เคยมีมา เนื่องจากนายอดุลย์ ทองใส และภรรยาซึ่งเป็นครูอยู่ในโรงเรียนเดียวกันได้บริหารจัดการโรงเรียนโดยทำเสมือนว่าโรงเรียนเป็นของส่วนตัว ไม่เห็นความสำคัญของผู้ปกครองและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ลุแก่อำนาจ เห็นแก่ตัว และก่อนที่จะย้ายมารับตำแหน่งเป็นผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบุตะโกก็มีปัญหาจากโรงเรียนเดิม ซึ่งผู้ปกครองนักเรียนและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไม่อาจยอมรับพฤติกรรมดังกล่าวได้ ทั้งนี้ นายอดุลย์ ทองใส มีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมและส่อไปในทางทุจริต ดังนี้

๑. เบียดบังงบประมาณค่าอาหารกลางวัน
๒. ชอบเล่นการพนัน
๓. บริหารจัดการงานโรงเรียนจนทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาไม่เคารพศรัทธา
๔. มีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมจนทำให้ครูและผู้ปกครองนักเรียนไม่เชื่อถือ และขอย้ายไปเรียนที่โรงเรียนอื่นเป็นจำนวนมาก
๕. บริหารงบประมาณของโรงเรียนไม่โปร่งใส เบียดบังเงินงบประมาณของโรงเรียน
๖. ตัดต้นไม้ภายในโรงเรียนและเบียดบังนำไปใช้เป็นประโยชน์ส่วนตัว
๗. ไม่ใส่ใจปัญหาภายในโรงเรียน ปลอ่ยปละละเลยให้ผู้ปกครองนักเรียนเข้ามาก่อเหตุทะเลาะและทำร้ายร่างกายครูผู้สอนในโรงเรียนจนได้รับบาดเจ็บต้องนำส่งโรงพยาบาลและมีการแจ้งความต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธรวังน้ำเขียวให้ดำเนินคดีแล้ว
๘. บุกรุกทางสาธารณะเพื่อใช้ประโยชน์ส่วนตัว

จากพฤติกรรมดังกล่าวข้างต้น ผู้ร้องเห็นว่า นายอดุลย์ ทองใส ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบุตะโก มีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมและก่อให้เกิดความเสียหายแก่โรงเรียน จึงมีความประสงค์ให้คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงและพิจารณาลงโทษตามความเหมาะสม

การพิจารณา

คณะกรรมการได้พิจารณาเรื่องดังกล่าวในการประชุมคณะกรรมการการปกครอง ครั้งที่ ๒๖ วันพุธที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๕ โดยเชิญเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๓ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

โรงเรียนบ้านบุตะโก ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบุตะโก และผู้ร้อง มาร่วมประชุม ซึ่งจากการพิจารณาปรากฏข้อเท็จจริงตามการกล่าวอ้างของผู้ร้องและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนบ้านบุตะโกว่า ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบุตะโก ได้บริหารจัดการงานของโรงเรียนโดยไม่เห็นความสำคัญของผู้ปกครองและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานฯ ตลอดจนปฏิบัติหน้าที่และมีพฤติกรรมการบริหารงานที่ไม่เหมาะสม ๙ ประการ ประกอบด้วย

๑. เบียดบังงบประมาณค่าอาหารกลางวัน
๒. ชอบเล่นการพนัน
๓. บริหารจัดการงานโรงเรียนจนทำให้ผู้ได้บังคับบัญชาไม่เคารพศรัทธา
๔. มีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมจนทำให้ครูและผู้ปกครองนักเรียนไม่เชื่อถือ และขอย้ายไปเรียนที่โรงเรียนอื่นเป็นจำนวนมาก
๕. บริหารงบประมาณของโรงเรียนไม่โปร่งใส เบียดบังเงินงบประมาณของโรงเรียน
๖. ตัดต้นไม้ภายในโรงเรียนและเบียดบังนำไปใช้เป็นประโยชน์ส่วนตัว
๗. ไม่ใส่ใจปัญหาภายในโรงเรียน ปลอมแปลงลายให้ผู้ปกครองนักเรียนเข้ามาก่อเหตุทะเลาะและทำร้ายร่างกายครูผู้สอนในโรงเรียนจนได้รับบาดเจ็บต้องนำส่งโรงพยาบาลและมีการแจ้งความต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธรวังน้ำเขียวให้ดำเนินคดีแล้ว
๘. บุกรุกทางสาธารณะเพื่อใช้ประโยชน์ส่วนตัว
๙. เบียดบังเงินทอดผ้าป่าของผู้ปกครองนักเรียน

นายอนันต์ ระวังทุกข์ รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แสดงความคิดเห็นกรณีที่ผู้ร้องและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานฯ ได้กล่าวหา นายอดุลย์ ทองใส ว่าปฏิบัติหน้าที่และมีพฤติกรรมการบริหารงานที่ไม่เหมาะสม ๙ ประการ นั้น เห็นว่า ในข้อ ๖. กรณีการตัดต้นไม้ภายในโรงเรียนโดยไม่ได้ขออนุญาต และข้อ ๗. กรณีไม่ใส่ใจปัญหาภายในโรงเรียนปลอมแปลงลายให้ผู้ปกครองนักเรียนเข้ามาก่อเหตุทะเลาะวิวาทและทำร้ายร่างกายครูผู้สอนในโรงเรียนจนได้รับบาดเจ็บต้องนำส่งโรงพยาบาล โดยไม่มีการรายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นให้ผู้บังคับบัญชาทราบนั้น เป็นเรื่องร้ายแรงประกอบกับผู้ได้รับบาดเจ็บเป็นข้าราชการครูและเหตุเกิดในสถานที่ราชการด้วย ดังนั้น จึงสามารถพิจารณาโทษตามกฎหมาย ระเบียบ ในการปฏิบัติราชการได้ทันที

สำหรับประเด็นข้อกล่าวหาอื่นยังไม่ปรากฏหลักฐานที่ชัดเจน จึงไม่อาจดำเนินการได้ในขณะนี้ซึ่งจะต้องมีการตรวจสอบข้อเท็จจริงให้ชัดเจนเสียก่อน ดังนั้น คณะกรรมการจึงเห็นควรให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงให้ได้ข้อสรุปและมีพยานหลักฐานที่ชัดเจนก่อนจะพิจารณาโทษตามกฎหมาย ระเบียบในการปฏิบัติราชการต่อไป ทั้งนี้ ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๓ เข้าร่วมดำเนินการด้วย

คณะกรรมการพิจารณาคำสั่งแจกประกอบเอกสารหลักฐานต่างๆ แล้วมีมติมอบหมายให้นายอนันต์ ระวังทุกข์ รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พิจารณาสั่งการให้นายฐานันดร บรรดาศักดิ์ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๓ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงในประเด็นข้อร้องเรียนทั้ง ๙ ประการข้างต้น โดยให้ลงพื้นที่ตรวจสอบ

ข้อเท็จจริงพร้อมทั้งสอบถามความเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครู ผู้ปกครองโรงเรียนบ้านบุตะโกเพื่อหาข้อสรุป หากปรากฏข้อเท็จจริงว่านายอดุลย์ ทองใส ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบุตะโก บริหารงานขาดประสิทธิภาพตามข้อกล่าวหาให้ดำเนินการลงโทษตามกฎระเบียบในการปฏิบัติราชการต่อไป ทั้งนี้ ให้นายฐานันดร บรรดาศักดิ์ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๓ รายงานผลการสอบสวนดังกล่าวไปยังคณะกรรมการการศึกษขั้นพื้นฐาน เพื่อให้คณะกรรมการการศึกษขั้นพื้นฐานแจ้งผลความคืบหน้าให้คณะกรรมการบริหาร

การดำเนินการ

๑. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๖๐๘/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๕ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษขั้นพื้นฐาน เพื่อแจ้งผลการพิจารณาของคณะกรรมการ

๒. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๓ ได้มีหนังสือ ลับ ที่ ศธ ๐๔๐๖๔/๓ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๕ ถึงคณะกรรมการการปกครอง แจ้งผลการสืบสวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง ตามคำสั่งที่ ๘๕๒/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๔

ทั้งนี้ ประธานคณะกรรมการ ได้มีดำริให้แจ้งผลการสืบสวนข้อเท็จจริงดังกล่าวเป็นการภายในให้ผู้ร้องทราบแล้ว

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๒๔ วันพุธที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๒๖ วันพุธที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๕

- นายดนุพล นันทาแสง นิติกรปฏิบัติการ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๓๑

เรื่องพิจารณา ขอให้ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลโคกตูม จังหวัดลพบุรี

ผู้เสนอ นายสุเทพ อินทร์เลิศ กำนันตำบลนิคมสร้างตนเอง
(เรื่องสืบเนื่องของคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓))

ข้อเท็จจริง

นายสุเทพ อินทร์เลิศ ผู้ร้องอ้างว่า ตำบลนิคมสร้างตนเอง อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี มีหมู่บ้านจำนวน ๑๑ หมู่บ้าน ซึ่งอยู่ในเขตปกครองของเทศบาลตำบลโคกตูม ต่อมาผู้ร้องและราษฎรตำบลนิคมสร้างตนเองได้ทราบจากเจ้าหน้าที่ของเทศบาลตำบลโคกตูม ว่าแนวเขตการปกครองของเทศบาลตำบลโคกตูมไม่ได้ครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมดของตำบลนิคมสร้างตนเอง โดยมีบางหมู่บ้านอยู่นอกเขตเทศบาล แต่สำคัญผิดมาโดยตลอดตั้งแต่ต้นว่า ตำบลนิคมสร้างตนเองทั้งตำบลอยู่ในเขตเทศบาลตำบลโคกตูม โดยหมู่บ้านที่มีพื้นที่บางส่วนอยู่นอกเขตเทศบาลตำบลโคกตูมบางส่วน ได้แก่ หมู่ที่ ๓, ๖ และหมู่ที่ ๗ และหมู่บ้านที่มีพื้นที่ทั้งหมู่บ้านอยู่นอกเขตเทศบาลตำบลโคกตูม ได้แก่ หมู่ที่ ๔, ๕ และหมู่ที่ ๑๐

ซึ่งเรื่องนี้เทศบาลตำบลโคกตูมได้เคยมีหนังสือหารือไปยังจังหวัดลพบุรีว่า ปัญหาดังกล่าวควรจะมีแนวทางปฏิบัติอย่างไร ซึ่งระยะเวลาได้ล่วงเลยมากกว่า ๗ เดือนก็ยังไม่มีความคืบหน้าถึงแนวการปฏิบัติต่อพื้นที่ที่อยู่นอกเขตเทศบาลตำบลโคกตูม ส่งผลให้ราษฎรได้รับความเดือดร้อนในการติดต่อราชการ เช่น กรณีการขออนุญาตก่อสร้างอาคารกับเทศบาลตำบลโคกตูมปรากฏว่า เจ้าหน้าที่กองช่างไม่ออกใบอนุญาตก่อสร้างอาคารโดยแจ้งว่า อาคารดังกล่าวอยู่นอกเขตเทศบาลฯ หรือกรณีราษฎรไม่สามารถขอเลขที่บ้านเพื่อนำหลักฐานทะเบียนบ้านไปขอติดตั้งไฟฟ้าได้ เป็นต้น

ในการนี้ ราษฎรตำบลนิคมสร้างตนเองทั้ง ๖ หมู่บ้าน มีประชากรที่ได้รับความเดือดร้อนประมาณ ๒,๗๔๔ คน ต้องการยกฐานะให้ตำบลนิคมสร้างตนเองเป็นสภาตำบลหรือองค์การบริหารส่วนตำบล หากไม่สามารถที่จะยกฐานะเป็นสภาตำบลหรือองค์การบริหารส่วนตำบลได้ ราษฎรตำบลนิคมสร้างตนเองก็ยินยอมที่จะเข้ามาอยู่ในเขตการปกครองของเทศบาลตำบลโคกตูมทั้งหมด ทั้งนี้ ตำบลนิคมสร้างตนเองต้องการความชัดเจนว่า ทางรัฐจะดำเนินการอย่างไร เพื่อรักษาสิทธิประโยชน์และสวัสดิการของประชาชนอันพึงที่จะได้รับจากรัฐ

การพิจารณา

สืบเนื่องจากนายสุเทพ อินทร์เลิศ กำนันตำบลนิคมสร้างตนเอง จังหวัดลพบุรี ได้เสนอเรื่องร้องเรียนต่อคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) ขอให้ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของเทศบาลตำบลโคกตูม จากการพิจารณาโดยศึกษาข้อมูลเอกสาร ตลอดจนรับฟังความคิดเห็นจากผู้ร้องและส่วนราชการที่เกี่ยวข้องปรากฏข้อเท็จจริงว่า เทศบาลตำบลโคกตูมแต่เดิมมีฐานะเป็นสุขาภิบาลโคกตูม จัดตั้งโดยประกาศกระทรวงมหาดไทยเมื่อวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๐๗ ซึ่งในเวลานั้นพื้นที่ตำบลโคกตูมยังรวมเป็นส่วนหนึ่งของตำบลนิคมสร้างตนเอง ต่อมาภายหลังได้มีการจัดตั้งตำบลโคกตูมแยกออกจากตำบลนิคมสร้างตนเองและจัดตั้งเป็นสุขาภิบาล จึงส่งผลให้พื้นที่ของสุขาภิบาลตำบลโคกตูมประกอบด้วย ๒ ตำบล คือ ตำบลนิคมสร้างตนเองและตำบลโคกตูม ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๔๒ สุขาภิบาลตำบลโคกตูม

ได้รับการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลโคกตูม ประกอบด้วย ๒ ตำบลข้างต้นเช่นเดิม ทั้งนี้ เทศบาลตำบลโคกตูม ได้ให้บริการประชาชนและดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ในพื้นที่ครอบคลุมทั้งตำบลนิคมสร้างตนเอง และตำบลโคกตูมมาโดยตลอด ได้แก่ การให้บริการด้านทะเบียนราษฎร สาธารณูปโภค สาธารณสุข การศึกษา การส่งเสริมอาชีพให้แก่ราษฎร การจัดเก็บภาษี การออกใบอนุญาตต่างๆ ตลอดจนการกำหนดเขตเลือกตั้ง และหน่วยเลือกตั้ง เป็นต้น

จนกระทั่งเมื่อวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๒ เทศบาลตำบลโคกตูมได้ร้องทุกข์กล่าวโทษ เพื่อดำเนินคดีกับนายฉันท นนธิ ในการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติที่ดินและถมที่ พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งจุดเกิดเหตุเป็นบริเวณใกล้สุดแนวเขตแผนที่สุขาภิบาลเดิม จึงปรากฏข้อเท็จจริงว่า เทศบาลตำบลโคกตูม มีพื้นที่ไม่ครอบคลุมพื้นที่บางส่วนของตำบลนิคมสร้างตนเองและตำบลโคกตูม โดยพื้นที่บางส่วนของพื้นที่อยู่นอกเขตเทศบาลตำบลโคกตูม ได้แก่

๑. ตำบลนิคมสร้างตนเอง หมู่ที่ ๓, ๖ และ ๗ มีพื้นที่บางส่วนอยู่นอกเขตเทศบาลตำบลโคกตูม ส่วนหมู่ที่ ๔, ๕ และ ๑๐ อยู่นอกเขตเทศบาลตำบลโคกตูมทั้งหมด

๒. ตำบลโคกตูม หมู่ที่ ๒, ๕, ๖, ๗, ๘, ๙, ๑๐, ๑๒, ๑๕ และหมู่ที่ ๑๖ มีพื้นที่บางส่วนอยู่นอกเขตเทศบาลตำบลโคกตูม

ทั้งนี้ ปัญหาความเดือดร้อนของราษฎรข้างต้น อำเภอเมืองลพบุรีโดยคำยืนยันของจังหวัดลพบุรี ได้ดำเนินการประสานงานไปยังกระทรวงมหาดไทยเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวแล้ว และระหว่างนี้ จังหวัดลพบุรีได้ดำเนินการหารือกับกระทรวงมหาดไทยเกี่ยวกับกรณีที่ตำบลนิคมสร้างตนเอง มีความต้องการจัดตั้งสภาตำบลหรือองค์การบริหารส่วนตำบล หรือหากราษฎรตำบลนิคมสร้างตนเองมีความต้องการเข้ามาอยู่ในเขตการปกครองของเทศบาลตำบลโคกตูม จังหวัดลพบุรีก็จะพิจารณาเพื่อดำเนินการขยายเขตเทศบาลตำบลโคกตูมให้ครอบคลุมพื้นที่ที่อยู่นอกเขตเทศบาลตำบลโคกตูมตามข้อเท็จจริงในปัจจุบัน

คณะกรรมการมีความเห็นว่า กรณีนี้ควรมีการทำประชาคมราษฎรในตำบลนิคมสร้างตนเอง ที่มีพื้นที่อยู่นอกเขตเทศบาลตำบลโคกตูมเพื่อสำรวจความเห็นของราษฎรว่ามีความประสงค์ที่อยู่ในเขตการปกครองของเทศบาลตำบลโคกตูมหรือมีความประสงค์ที่จะยกฐานะตำบลนิคมสร้างตนเองเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล ทั้งนี้ การยกฐานะตำบลนิคมสร้างตนเองเพื่อตั้งเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นมีขั้นตอนและใช้ระยะเวลาในการดำเนินการมากกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับ การขยายแนวเขตพื้นที่เทศบาลตำบลโคกตูมให้ครอบคลุมพื้นที่ของตำบลนิคมสร้างตนเองเพื่อรวมเป็นเทศบาลตำบลโคกตูม ดังนั้น คณะกรรมการจึงได้มอบหมายในที่ประชุมให้จังหวัดลพบุรีทำการสำรวจแนวเขตการปกครองของเทศบาลตำบลโคกตูมให้มีความชัดเจนตรงกับข้อเท็จจริงในปัจจุบัน

การดำเนินการ

๑. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) ได้มีหนังสือ ที่ ๒๘๑๓/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๕๓ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดลพบุรี เพื่อสอบถามความคืบหน้าในการดำเนินการสำรวจแนวเขตการปกครองของเทศบาลตำบลโคกตูม

๒. จังหวัดลพบุรี ได้มีหนังสือ ที่ ลป ๐๐๑๖.๓/๔๒๙๕ ลงวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๕๔ แจ้งคณะกรรมการว่า สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดลพบุรีพิจารณาจากระเบียบ กฎหมาย หนังสือสั่งการและหนังสือตอบข้อหารือของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น มีความเห็นว่า

๑) การจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นจะต้องมีองค์ประกอบครบถ้วนตามที่พระราชบัญญัติสภาพัฒนาและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ กำหนดที่สำคัญคือต้องมีสภาพเป็นสภาพัฒนาอยู่ก่อนที่จะจัดตั้งเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล แต่พื้นที่บางส่วนของตำบลโคกตูมและตำบลนิคมสร้างตนเองที่อยู่นอกเขตเทศบาลตำบลโคกตูมนั้นไม่มีสภาพเป็นสภาพัฒนาเนื่องจากปัจจุบันสภาพัฒนาได้ยกเลิกแล้วตามมาตรา ๔๑ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติสภาพัฒนาและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ ที่กำหนดให้กระทรวงมหาดไทยยุบสภาพัฒนาทั้งหมด โดยให้ยุบรวมพื้นที่กับองค์การบริหารส่วนตำบลอื่น หรือหน่วยการบริหารส่วนท้องถิ่นที่มีเขตติดต่อกันภายในเขตอำเภอเดียวกัน โดยไม่ให้มีการปกครองในรูปแบบสภาพัฒนาอีกต่อไป ดังนั้น พื้นที่ตำบลโคกตูมและตำบลนิคมสร้างตนเองที่อยู่นอกเขตเทศบาลโคกตูม จึงไม่สามารถจัดตั้งเป็นสภาพัฒนาเพื่อพิจารณาไปสู่การเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลได้

๒) การจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบเทศบาล ต้องเป็นไปตามพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงฐานะของสุขาภิบาลเป็นเทศบาล คือต้องเป็นสุขาภิบาลมาก่อน หรือเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลและมีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่กำหนด โดยทำเป็นประกาศกระทรวงมหาดไทย ซึ่งตำบลนิคมสร้างตนเองมีบางส่วนของพื้นที่อยู่ในเขตของเทศบาลตำบลโคกตูม ส่วนที่อยู่นอกเขตเทศบาลตำบลโคกตูมนั้นไม่มีสถานะเป็นสุขาภิบาลหรือเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลมาก่อน จึงไม่อาจดำเนินการจัดตั้งเป็นเทศบาลได้

อย่างไรก็ตาม เรื่องนี้ได้ปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า เทศบาลตำบลโคกตูมยังมีปัญหาเขตพื้นที่ไม่ชัดเจน เนื่องจากตำบลนิคมสร้างตนเองที่อยู่ในเขตเทศบาลตำบลโคกตูมมีพื้นที่บางส่วนทับซ้อนกับตำบลท่าศาลา ดังนั้น เพื่อให้ปัญหาแนวเขตการปกครองระหว่างท้องที่ดังกล่าวได้ข้อยุติ จังหวัดลพบุรีจึงมีคำสั่งจังหวัดลพบุรี ที่ ๔๙/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๕๔ แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาหาข้อยุติและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง และได้มีหนังสือสั่งการให้อำเภอเมืองลพบุรีดำเนินการตรวจสอบแนวเขตที่ทับซ้อนดังกล่าวเพื่อแก้ปัญหาและกำหนดแนวเขตให้ชัดเจนครอบคลุมพื้นที่อยู่นอกเขตหน่วยบริการบริหารส่วนท้องถิ่นแล้ว ในการนี้ เพื่อให้ปัญหาดังกล่าวได้รับการแก้ไขอย่างถูกต้องและเป็นไปตามระเบียบกฎหมาย หนังสือสั่งการ จึงเห็นควรขอการพิจารณาของคณะกรรมการหาข้อยุติปัญหาแนวเขตการปกครองของจังหวัดลพบุรีต่อไป

อนึ่ง จังหวัดลพบุรีพิจารณาในประเด็นดังกล่าวจากข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายแล้วเห็นว่า เมื่อพื้นที่นอกเขตเทศบาลตำบลโคกตูมของตำบลโคกตูมและตำบลนิคมสร้างตนเองไม่สามารถจัดตั้งเป็นสภาพัฒนาหรือองค์การบริหารส่วนตำบลได้ ประกอบกับข้อเท็จจริงจากหลักฐานการจัดบริการสาธารณะของเทศบาลตำบลโคกตูมได้มีการปฏิบัติต่อพื้นที่นอกเขตดังกล่าวมาแล้ว เช่น การทะเบียนราษฎร การจัดเก็บภาษี การออกใบอนุญาต การเก็บค่าธรรมเนียมต่าง ๆ การจัดการเลือกตั้ง การใช้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายควบคุมอาคาร การขุดดิน ถมดิน การบริการด้านสาธารณสุข การบริการสาธารณะ บริการด้านสุขภาพ ด้านการศึกษามาอย่างต่อเนื่อง จึงเชื่อโดยสุจริตว่าพื้นที่ดังกล่าวอยู่ในความรับผิดชอบของเทศบาลตำบลโคกตูม ดังนั้น เพื่อการคุ้มครองสิทธิของประชาชนให้ได้รับการบริการขั้นพื้นฐานตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๘ วรรคสี่ กล่าวคือ บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับการส่งเสริมสนับสนุนและช่วยเหลือ

จากรัฐ จึงเห็นควรให้เทศบาลตำบลโคกตูมพิจารณาดำเนินการเปลี่ยนแปลงแนวเขตและให้กำหนดเขตเทศบาลให้ครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมดของตำบลโคกตูมและตำบลนิคมสร้างตนเอง

๓. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๒๔๑๐/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ถึงนายสุเทพ อิทธิเลิศ (ผู้ร้อง) แจ้งผลความคืบหน้ากรณีขอให้ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลโคกตูม ตามข้อ ๒.

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๔ เป็นผลให้กรรมการพ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

การดำเนินการของคณะกรรมการการปกครอง

สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔)

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๓ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๔ ที่ประชุมได้ลงมติตั้งคณะกรรมการการปกครอง ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๓๕ ประกอบข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๒ ซึ่งคณะกรรมการการปกครอง ได้ดำเนินการพิจารณาในเรื่องนี้ต่อเนื่องจากคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) ดังนี้

๑. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๑๔๓/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๔ ถึงจังหวัดลพบุรี ขอทราบผลความคืบหน้าการดำเนินการสำรวจแนวเขตการปกครองของเทศบาลตำบลโคกตูม ที่จังหวัดลพบุรีได้มีคำสั่งจังหวัดลพบุรีที่ ๔๙/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๕๔ แต่งตั้งคณะกรรมการหาข้อยุติปัญหาแนวเขตการปกครองของจังหวัดลพบุรี เพื่อแก้ไขปัญหาและกำหนดแนวเขตให้ชัดเจนและครอบคลุมพื้นที่นอกเขตหน่วยบริการส่วนท้องถิ่น

๒. จังหวัดลพบุรี ได้มีหนังสือ ที่ ลบ ๐๐๑๖.๓/ว ๔๑๔๓ ลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ รายงานผลความคืบหน้าการสำรวจแนวเขตการปกครองของเทศบาลตำบลโคกตูมมายังคณะกรรมการว่าสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี ได้ตรวจสอบและรายงานผลให้จังหวัดลพบุรีทราบ ว่าอำเภอเมืองลพบุรีได้ขอเปลี่ยนแปลงแนวเขตที่ดินของเทศบาลตำบลโคกตูมไปยังสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี และได้รายงานการขอเปลี่ยนแปลงแนวเขตดังกล่าวให้กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นทราบ ซึ่งกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นได้ตรวจสอบคำบรรยายแนวเขตและแผนที่ที่เทศบาลตำบลโคกตูมได้จัดทำใหม่แล้วปรากฏว่า แนวเขตที่ขอเปลี่ยนแปลงไม่ตรงตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่องกำหนดเขตตำบลในเขตท้องที่อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี ประกาศ ณ วันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๔๐ ได้แก่ หลักเขตที่ ๑๓ หลักเขตที่ ๑๕ หลักเขตที่ ๑๗ หลักเขตที่ ๑๘ และหลักเขตที่ ๑๙ ทั้งนี้ จังหวัดลพบุรี ได้มีหนังสือแจ้งให้อำเภอเมืองลพบุรีแจ้งเทศบาลตำบลโคกตูมดำเนินการแก้ไขแนวเขตให้ถูกต้องแล้ว ซึ่งปัจจุบันอยู่ระหว่างการดำเนินการของเทศบาลตำบลโคกตูม

๓. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๔๒๘/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๕๖ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดลพบุรี ขอติดตามผลความคืบหน้าการดำเนินการสำรวจแนวเขตการปกครองของเทศบาลตำบลโคกตูม ที่จังหวัดลพบุรีแจ้งต่อคณะกรรมการตามข้อ ๒.

๔. จังหวัดลพบุรี ได้มีหนังสือ ที่ ลป ๐๐๑๗.๓/๑๑๑๓ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๖ ซึ่งแจ้งต่อคณะกรรมการว่า ได้ตรวจสอบเอกสารประกอบการพิจารณาแก้ไขปัญหานวเขตแล้วพบว่า ยังมีข้อบกพร่องในรายละเอียดของเอกสารดังกล่าว และเนื่องจากปัจจุบันได้มีการเปลี่ยนแปลงบุคคลผู้ลงนามในร่างประกาศฯ และแผนที่ท้ายประกาศฯ ประกอบกับอาจมีข้อเท็จจริงหรือรายละเอียดประกอบการพิจารณาแก้ไขปัญหเพิ่มขึ้น จึงได้ส่งเรื่องให้อำเภอเมืองลพบุรี ดำเนินการดังนี้

๑) จัดประชุมคณะกรรมการระดับอำเภอฯ ตามคำสั่งจังหวัดลพบุรี ที่ ๕๐/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๕๔ เพื่อให้ได้ข้อยุติในระดับพื้นที่และข้อเท็จจริงที่อาจเพิ่มขึ้น ก่อนเสนอให้คณะกรรมการพิจารณาหาข้อยุติปัญหานวเขตการปกครองของจังหวัดลพบุรี พิจารณาหาข้อยุติ

๒) จัดทำแผนที่บรรยายแสดงแนวเขตตำบลที่มีพื้นที่ทับซ้อนให้ชัดเจน โดยใช้แผนที่อัตราส่วน ๑ : ๕๐,๐๐๐ และบรรยายแสดงแนวเขตทับซ้อนโดยระบุพิกัดให้ตรงกับประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่องการกำหนดเขตตำบลในท้องที่อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๔๐

๓) กรณีที่มีการทับซ้อนกันระหว่างเขตตำบลนิคมสร้างตนเอง กับเขตตำบลท่าศาลา ให้จัดทำแผนที่แนบท้ายประกาศกระทรวงมหาดไทย โดยระบุพิกัด เส้นละติจูด ลองจิจูดให้ชัดเจน พร้อมจัดทำร่างประกาศกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๔๐๙/ว ๘๖๖ ลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๓๒ และหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๓๑๐.๑/ว ๐๐๒๖ ลงวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๕๑

ทั้งนี้ ให้รายงานผลการดำเนินการให้จังหวัดลพบุรีทราบ ภายใน ๓๐ วัน เพื่อเสนอให้คณะกรรมการพิจารณาหาข้อยุติปัญหานวเขตการปกครองของจังหวัดลพบุรี พิจารณาหาข้อยุติต่อไป

สำหรับกรณีที่อำเภอเมืองลพบุรี มีความเห็นว่า แนวเขตของเทศบาลตำบลโคกตูม ซึ่งถือตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง จัดตั้งสุขาภิบาลตำบลโคกตูม อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี ลงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๐๗ ไม่ตรงกับประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การกำหนดเขตตำบลในท้องที่ อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๔๐ ซึ่งเทศบาลตำบลท่าศาลา ได้ถือเป็นแนวเขตในการยกฐานะจากองค์การบริหารส่วนตำบลท่าศาลา เป็นเทศบาลตำบลท่าศาลา จังหวัดลพบุรี พิจารณาแล้วเห็นว่า แนวเขตของเทศบาลตำบลโคกตูมได้ถือตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง จัดตั้งสุขาภิบาลตำบลโคกตูม อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี ลงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๐๗ โดยยึดแนวเขตของเทศบาลตามชื่อและเขตของสุขาภิบาลเดิม ภายหลังที่ได้มีการเปลี่ยนแปลงฐานะเป็นเทศบาลตำบลแล้ว กระทรวงมหาดไทยได้มีประกาศ เรื่อง การกำหนดเขตตำบลในท้องที่ อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๔๐ มีผลทำให้แนวเขตของตำบลนิคมสร้างตนเองในเขตเทศบาลโคกตูมเปลี่ยนแปลงไป รวมทั้งมีผลให้แนวเขตของตำบลท่าศาลา (เทศบาลตำบลท่าศาลา) เปลี่ยนแปลงไปด้วยนั้น เห็นว่า ประกาศกระทรวงมหาดไทยเรื่อง การกำหนดเขตตำบลในท้องที่อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๔๐ ไม่อาจมีผลบังคับต่อแนวเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งสองแห่งได้ โดยแนวเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งสองแห่ง ยังคงเป็นไปเช่นเดียวกับที่เป็นอยู่ในขณะที่ได้มีการจัดตั้งขึ้น การเปลี่ยนแปลงเขตพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดังกล่าว จะกระทำได้อีกต่อเมื่อได้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ โดยถือแนวเขตตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การกำหนดเขตตำบลในท้องที่อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๔๐ ซึ่งกรณีดังกล่าว คณะกรรมการกฤษฎีกาได้มีคำวินิจฉัยไว้ด้วยแล้ว โดยให้อำเภอเมืองลพบุรี ซึ่งแจ้งทำความเข้าใจให้เทศบาลตำบลโคกตูม ทราบด้วย ทั้งนี้ จังหวัดลพบุรีได้แจ้งให้คณะกรรมการการปกครองทราบไว้ชั้นหนึ่งก่อน ซึ่งผลการดำเนินการจะแจ้งให้ทราบเพิ่มเติมต่อไป

๕. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๗๕๔๓/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๕๖ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดลพบุรี ขอดิตตามผลความคืบหน้าการดำเนินการแก้ไขปัญหาการกำหนดแนวเขตการปกครองของเทศบาลตำบลโคกตูม ที่จังหวัดลพบุรีแจ้งต่อคณะกรรมการตามข้อ ๔.

๖. จังหวัดลพบุรี ได้มีหนังสือ ที่ ลป ๐๐๑๗.๓/๑๒๘๖๓ ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๖ แจ้งต่อคณะกรรมการว่า จังหวัดลพบุรีได้ประสานกับสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี และที่ทำการปกครองจังหวัดลพบุรี เพื่อขอทราบผลความคืบหน้ากรณีดังกล่าวแล้ว โดยสรุปผลดังนี้

๑) เทศบาลตำบลโคกตูม ตั้งอยู่ในพื้นที่ ๒ ตำบล คือ ตำบลโคกตูมและตำบลนิคมสร้างตนเอง โดยจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงฐานะของสุขาภิบาลเป็นเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งใช้แนวเขตตามเขตสุขาภิบาลตำบลโคกตูม ปัญหาคือ เทศบาลตำบลโคกตูมใช้ลำห้วยซับเหล็กเป็นแนวแบ่งเขตระหว่างเทศบาลตำบลโคกตูมกับเทศบาลตำบลท่าศาลา แต่เทศบาลตำบลท่าศาลากลับใช้แนวเขตถนนลพบุรี - วังม่วงตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง กำหนดเขตตำบลในท้องที่อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๔๐

๒) เมื่อวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๖ จังหวัดลพบุรี ได้ประชุมปรึกษาหารือกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เรื่อง การแก้ไขปัญหาการแบ่งเขตเลือกตั้งของเทศบาลตำบลโคกตูม โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดลพบุรี (นายพิเชษฐ ไพบูลย์ศิริ) เป็นประธาน ซึ่งที่ประชุม อำเภอเมืองลพบุรีให้ความเห็นว่า ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง จัดตั้งสุขาภิบาลตำบลโคกตูม อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี ลงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๐๗ กับประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง กำหนดเขตตำบลในท้องที่ อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๔๐ นั้น กำหนดแนวเขตไม่ตรงกัน กรณีดังกล่าวจึงเป็นปัญหาที่มีผลกระทบต่อการแบ่งเขตเลือกตั้ง และการขอเปลี่ยนแปลงเขตของเทศบาลตำบลโคกตูมให้ครอบคลุมพื้นที่ทั้งสองตำบล

๓) สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี ได้หารือไปยังกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้รับการตอบข้อหารือว่า

๓.๑ กรณีที่มีการทับซ้อนกันระหว่างเขตตำบลนิคมสร้างตนเอง (ซึ่งอยู่ในเทศบาลตำบลโคกตูม) กับเทศบาลตำบลท่าศาลา ก็ควรแก้ไขเขตตำบลให้ถูกต้องตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๓๑๐.๑/ว ๐๐๒๖ ลงวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๕๑ เรื่อง แนวทางการปฏิบัติในการจัดทำและแก้ไขประกาศกระทรวงมหาดไทยกำหนดเขตตำบลในท้องที่อำเภอ แล้วจึงไปดำเนินการแก้ไขเปลี่ยนแปลงเขตเทศบาลให้สอดคล้องกับเขตตำบลที่แก้ไขใหม่ ฯลฯ

๓.๒ กรณีที่เป็นการทับซ้อนกันของเขตเทศบาลตำบลโคกตูมกับเขตเทศบาลตำบลท่าศาลา ก็ให้ดำเนินการเปลี่ยนแปลงเขตเทศบาลทั้งสอง โดยยึดประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง จัดตั้งสุขาภิบาลตำบลโคกตูม อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี ลงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๐๗ และประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง จัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลท่าศาลาเป็นเทศบาลตำบลท่าศาลา ลงวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๕๐ ประกอบเขตการปกครองจริงในปัจจุบัน เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหา ฯลฯ ซึ่งหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๓๑๐.๑/ว ๐๐๒๖ ลงวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๕๑ ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการจัดทำและแก้ไขประกาศกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการขอแก้ไขแนวเขตการปกครองภายหลังจากที่ได้จัดทำประกาศกระทรวงมหาดไทยฯ แล้ว จะต้องมิใช่เป็นการเปลี่ยนแปลงแนวเขตตำบลเพื่อให้ตรงกับข้อเท็จจริง

ซึ่งปรากฏขึ้นภายหลังจากที่ได้มีประกาศกระทรวงมหาดไทยกำหนดแนวแบ่งเขตไว้ชัดเจนแล้ว และยังคงสามารถตรวจสอบแนวแบ่งเขตนั้นได้ในปัจจุบัน ซึ่งการแก้ไขประกาศกระทรวงมหาดไทย จะดำเนินการได้เฉพาะในกรณีใดกรณีหนึ่ง ดังต่อไปนี้

๑) คำบรรยายแนวเขตไม่ชัดเจน หรือแนวแบ่งเขตเดิมเปลี่ยนสภาพไปจนทำให้ไม่สามารถสำรวจตรวจสอบได้ในพื้นที่

๒) แนวเขตเหลื่อมล้ำทับซ้อนกับท้องที่ข้างเคียงหรือมีพื้นที่ว่าง

๓) แนวแบ่งเขตไม่เป็นไปตามหลักฐานการกำหนดเขตการปกครองเดิมซึ่งได้กำหนดแนวแบ่งเขตไว้ชัดเจนแล้ว และยังปรากฏแนวแบ่งเขตนั้นอยู่ในปัจจุบัน

๔) มีพยานหลักฐานอันควรเชื่อและสามารถพิสูจน์ได้ว่า หลักฐานการกำหนดเขตการปกครอง ซึ่งได้กำหนดแนวแบ่งเขตไว้ชัดเจนและยังปรากฏแนวแบ่งเขตดังกล่าวอยู่ในปัจจุบันนั้น ขัดแย้งกับข้อเท็จจริงในพื้นที่ ซึ่งถือปฏิบัติมาแต่เดิมก่อนที่จะมีหลักฐานการกำหนดเขตการปกครองนั้น

ในกรณีนี้ ได้มีมติที่ประชุมเห็นชอบกับการแก้ไขปัญหาการแบ่งเขตเลือกตั้งของเทศบาลตำบลโคกตูม ดังนี้

๓.๓ กรณีการขอขยายเขตเทศบาล ให้เทศบาลตำบลโคกตูมเสนอเรื่องขยายเขตเทศบาลตำบลโคกตูม ให้ครอบคลุมพื้นที่ตำบลโคกตูมและตำบลนิคมสร้างตนเอง โดยยึดตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง กำหนดเขตตำบลในท้องที่อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๔๐ และให้รวบรวมเอกสารส่งสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี เพื่อเสนอเรื่องไปยังส่วนกลาง แล้วจึงแบ่งเขตเลือกตั้งและจัดให้มีการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีและสมาชิกสภาเทศบาลตำบลโคกตูมต่อไป

๓.๔ กรณีพื้นที่ทับซ้อนระหว่างเทศบาลตำบลโคกตูม บริเวณหมู่ที่ ๘ ตำบลนิคมสร้างตนเองกับเทศบาลตำบลท่าศาลา บริเวณหมู่ที่ ๕ ตำบลท่าศาลา ให้ยึดตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง กำหนดเขตตำบลในท้องที่อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๔๐

๔) สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดลพบุรี รายงานกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นว่า ความเดือดร้อนดังกล่าวเกิดจากเขตเทศบาลตำบลโคกตูมไม่ครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมดของตำบลนิคมสร้างตนเอง และตำบลโคกตูมมีพื้นที่บางส่วนอยู่นอกเขตเทศบาลตำบลโคกตูม จังหวัดลพบุรี จึงมีหนังสือขอเปลี่ยนแปลงแนวเขตเทศบาลตำบลโคกตูมต่อกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เพื่อดำเนินการแก้ไขเปลี่ยนแปลงแนวเขตเทศบาลตำบลโคกตูมให้ครอบคลุมพื้นที่และเพื่อให้เทศบาลตำบลโคกตูม สามารถดำเนินการจัดบริการสาธารณะได้ตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดอย่างทั่วถึงและประชาชนได้รับบริการสาธารณะตามสิทธิที่พึงมีพึงได้ซึ่งจะสามารถระงับความเดือดร้อนของประชาชนตามที่มีการร้องเรียนได้

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นผลให้กรรมการบริหารพ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

(ปัจจุบัน คณะกรรมการการปกครองยังมิได้รับทราบผลความคืบหน้าเพิ่มเติมจากจังหวัดลพบุรี เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาข้างต้นแต่อย่างใด)

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๒๕ วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๑๐๙ วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๖

ครั้งที่ ๑๓๕ วันพฤหัสบดีที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

- นางสาวสาวิตรี นาวิระ วิทยากรปฏิบัติการ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๓๒

เรื่องพิจารณา การขออนุญาตทำนาปรังในพื้นที่อ่างเก็บน้ำเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ จังหวัดลพบุรี

ผู้เสนอ นายอำนาจ คลังผา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดลพบุรี
(เรื่องสืบเนื่องของคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓))

ข้อเท็จจริง

ผู้เสนอเรื่องอ้างว่า เมื่อประมาณปี ๒๕๔๒ เป็นต้นมา ราษฎรตำบลชัยบาดาล ตำบลมะกอกหวาน และตำบลม่วงค่อม อำเภอลำลูกเกด จังหวัดลพบุรี ได้เข้าไปทำนาปรังในบริเวณพื้นที่อ่างเก็บน้ำเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ จังหวัดลพบุรี ซึ่งเป็นพื้นที่ทำการเกษตรดั้งเดิมของราษฎร โดยในบริเวณพื้นที่ดังกล่าว น้ำจะท่วมขังตั้งแต่เดือนกันยายนถึงเดือนกุมภาพันธ์ หลังจากนั้น น้ำที่เก็บกักจะลดระดับลงจนเห็นพื้นที่นา ในช่วงเดือนมีนาคมถึงเดือนสิงหาคมของทุกปี ราษฎรจึงเข้าไปทำประโยชน์ในการทำนาปรังในพื้นที่นั้นได้ ต่อมาได้มีเจ้าหน้าที่เขตพื้นที่ห้ามล่าพันธุ์สัตว์ป่าเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ประกาศห้ามราษฎรบุกรุกพื้นที่ปลูกป่า และทำนาปรังในบริเวณพื้นที่อ่างเก็บน้ำเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์จังหวัดลพบุรี ดังนั้น กำนันตำบลชัยบาดาล พร้อมตัวแทนเกษตรกรที่ได้รับความเดือดร้อนจึงเข้าไปเจรจากับเจ้าหน้าที่เขตพื้นที่ห้ามล่าพันธุ์สัตว์ป่าเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ เพื่อจะขอทำนาปรังโดยให้คำมั่นว่า จะไม่เข้าไปบุกรุกพื้นที่แนวเขตปลูกป่าแต่อย่างใด ซึ่งเจ้าหน้าที่เขตพื้นที่ห้ามล่าพันธุ์สัตว์ป่าฯ ก็ยินยอมให้ราษฎรเข้ามาทำนาปรัง โดยอนุญาตให้ทำนาปรังได้เฉพาะช่วงฤดูกาลในปี ๒๕๕๓ เท่านั้น สำหรับในปี ๒๕๕๔ เป็นต้นไป จะไม่อนุญาตให้ราษฎรเข้ามาทำนา หรือทำประโยชน์ในพื้นที่ดังกล่าวอีก ส่งผลให้ราษฎรเกิดความกังวลต่อการประกอบอาชีพ เนื่องจากราษฎรไม่มีช่องทางในการประกอบอาชีพอื่นที่ถนัดกว่าอาชีพเกษตรกรรม ดังนั้น ราษฎรที่ได้รับความเดือดร้อน จึงมีความต้องการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามาช่วยเหลือ โดยขอให้มีการดำเนินการดังนี้

๑. อนุญาตให้ราษฎรเข้าทำนาปรังในบริเวณเขตพื้นที่เก็บกักน้ำเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ในช่วงน้ำลดเท่านั้น ทั้งนี้ ราษฎรที่ได้เข้าไปทำนาปรังในบริเวณพื้นที่ดังกล่าวจะไม่ขอรับความช่วยเหลือกรณีเกิดความเสียหายจากภัยธรรมชาติและยินดีที่จะปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของกรมชลประทานและเขตพื้นที่ห้ามล่าพันธุ์สัตว์ป่าเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์

๒. ให้มีหน่วยงานเข้ามากำกับดูแลและกำหนดหลักเกณฑ์ ตลอดจนคุณสมบัติของเกษตรกรผู้มีสิทธิ์เข้าไปทำนาปรัง โดยอาจจะกำหนดให้มีการเก็บค่าเช่า หรือมีมาตรการอื่นๆ ที่เห็นสมควร เพื่อให้การทำนาเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและเสมอภาค

การพิจารณา

สืบเนื่องจากนายอำนาจ คลังผา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดลพบุรี ได้รับคำร้องทุกข์จากนายวินัย คงคล้าย กำนันตำบลชัยบาดาล นายวิจิต แสงประสิทธิ์ กำนันตำบลมะกอกหวาน และนายดำหนิ แก่นมัน กำนันตำบลม่วงค่อม ซึ่งเป็นตัวแทนของราษฎรทั้ง ๓ ตำบล แจ้งว่า มีราษฎรได้รับผลกระทบในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมจากโครงการเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ดังนั้น นายอำนาจ คลังผา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดลพบุรี จึงได้นำคำร้องทุกข์ดังกล่าวเสนอไปยังคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร เพื่อพิจารณาให้ความช่วยเหลือ ซึ่งจากการพิจารณาโดยศึกษาเอกสารข้อมูล ตลอดจน

รับฟังความคิดเห็นจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดลพบุรี และราษฎรที่ได้รับผลกระทบปรากฏข้อเท็จจริงว่า ราษฎรตำบลชัยบาดาล ตำบลมะกอกหวาน และตำบลม่วงค่อม อำเภอย้ายบาดาล จังหวัดลพบุรี ประสบปัญหาความเดือดร้อนจากประกาศของเขตพื้นที่ห้ามล่าพันธุ์สัตว์ป่าเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ ที่ห้ามราษฎรเข้าไปทำนาปรังในพื้นที่เขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ซึ่งเป็นพื้นที่ทำการเกษตรดั้งเดิมของราษฎร โดยจะให้ราษฎรทำนาปรังในช่วงน้ำลดได้เฉพาะภายในปี ๒๕๕๓ เท่านั้น ภายหลังจากนั้นจะไม่อนุญาตให้ราษฎรเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่อีก ไม่ว่าจะเป็นการทำนาปรังหรือการเลี้ยงสัตว์ก็ตาม โดยในการประกาศห้ามราษฎรบุกรุกพื้นที่ปลูกป่าและทำนาปรังนั้น เป็นการดำเนินการโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่ได้ประกาศให้เป็นเขตห้ามล่าพันธุ์สัตว์ป่า โดยห้ามมิให้ผู้ใดยึดถือครอบครองที่ดิน หรือเลี้ยงสัตว์ หรือทำให้น้ำในลำน้ำเป็นพิษหรือเป็นอันตรายต่อสัตว์ป่า ทั้งการประกาศดังกล่าวยังสอดคล้องกับพระราชบัญญัติชลประทานหลวง พ.ศ. ๒๔๘๕ มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๗ และมาตรา ๒๘ ที่กำหนดข้อห้ามการปลูกปักสิ่งใด หรือทำการเพาะปลูกรุกล้ำหรือปล่อยสัตว์พาหนะลงไปในทางน้ำชลประทานฯ อีกด้วย เพื่อป้องกันไม่ให้มีสิ่งปนเปื้อนจากปุ๋ยเคมีหรือสารเคมีจากการทำการเกษตรหรือมูลสัตว์ที่เกิดจากการเลี้ยงสัตว์บริเวณภายในเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ไปส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม คุณภาพน้ำ หรือก่อให้เกิดมลภาวะ แต่การที่ราษฎรตำบลชัยบาดาล ตำบลมะกอกหวาน และตำบลม่วงค่อม สามารถเข้าทำนาปรังช่วงน้ำลดภายในพื้นที่บริเวณเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ที่ผ่านมาได้นั้น เป็นผลมาจากการผ่อนผันของทางราชการโดยเฉพาะอย่างยิ่งกรมชลประทาน และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ที่ไม่ต้องการให้ราษฎรต้องได้รับความเดือดร้อนจากการปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด

อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาความในมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ จะเห็นว่า มีข้อยกเว้นการดำเนินการตามข้อห้ามดังกล่าวด้วยการให้อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช อนุญาตเป็นหนังสือหรือประกาศอนุญาตเป็นคราวๆ ไป หรือหากพิจารณาตามความในมาตรา ๒๓ มาตรา ๒๗ และมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติชลประทานหลวง พ.ศ. ๒๔๘๕ ก็กำหนดข้อยกเว้นไว้เช่นกันด้วยการให้นายช่างชลประทานหรือเจ้าพนักงาน แล้วแต่กรณี อนุญาตเป็นหนังสือ ซึ่งกรณีการแก้ไขบรรเทาปัญหาความเดือดร้อนเกี่ยวกับการเข้าทำนาปรังตามการร้องเรียนนี้ คณะกรรมาธิการเห็นว่า ยังมีแนวทางความเป็นไปได้ โดยอาศัยข้อยกเว้นของกฎหมายข้างต้น แต่จะต้องทำการศึกษากฎหมายหรือหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ตลอดจนวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับสิ่งแวดล้อม คุณภาพของน้ำหรือแนวโน้มที่จะก่อให้เกิดมลภาวะให้รอบคอบเสียก่อน แล้วจึงนำมาประกอบการพิจารณาอนุญาต

จากการพิจารณาร่วมกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้องคณะกรรมการมีความเห็น ดังนี้

๑. ขอให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรมชลประทาน และจังหวัดลพบุรี ร่วมกันพิจารณาหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขต่างๆ ที่เกี่ยวข้องประกอบการพิจารณาอนุญาตให้ราษฎรที่ได้รับ ความเดือดร้อนทำการเกษตรกรรมในพื้นที่ดังกล่าวได้ ทั้งนี้ ต้องคำนึงถึงผลกระทบต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นต่อไปด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม คุณภาพของน้ำหรือการเกิดมลภาวะ

๒. ขอให้นายอำเภวนาย คลังผา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดลพบุรี ผู้ว่าราชการจังหวัดลพบุรี และหัวหน้าเขตพื้นที่ห้ามล่าพันธุ์สัตว์ป่าเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ช่วยกันตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีการเข้าไป ทำประโยชน์ในพื้นที่เขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ว่า เป็นของนายทุนต่างถิ่นที่เข้ามาแสวงหาผลประโยชน์จากราษฎร ในพื้นที่หรือเป็นการเข้าไปทำประโยชน์ของราษฎรในพื้นที่อย่างแท้จริง

การดำเนินการ

๑. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร ได้มีหนังสือ ที่ ๔๒๕๖/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๓ ถึงอธิบดีกรมชลประทาน เพื่อให้พิจารณาดำเนินการตามความเห็นของคณะกรรมการร่วมกับส่วนราชการข้างต้น ตามข้อ ๑.

๒. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร ได้มีหนังสือ ที่ ๔๒๕๗/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๓ ถึงอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เพื่อให้พิจารณาดำเนินการตามความเห็นของคณะกรรมการร่วมกับส่วนราชการข้างต้น ตามข้อ ๑.

๓. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร ได้มีหนังสือ ที่ ๔๒๕๘/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๓ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดลพบุรี เพื่อให้พิจารณาดำเนินการตามความเห็นของคณะกรรมการร่วมกับส่วนราชการข้างต้น ตามข้อ ๑. และข้อ ๒.

๔. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร ได้มีหนังสือ ที่ ๔๒๕๙/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๓ ถึงนายอานวย คลังผา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดลพบุรี เพื่อให้พิจารณาดำเนินการตามความเห็นของคณะกรรมการร่วมกับส่วนราชการข้างต้น ตามข้อ ๒.

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๔ เป็นผลให้กรรมการพ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

การดำเนินการของคณะกรรมการการปกครอง**สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔)**

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๓ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๔ ที่ประชุมได้ลงมติตั้งคณะกรรมการการปกครอง ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๓๕ ประกอบข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๒ ซึ่งคณะกรรมการการปกครอง ได้ดำเนินการพิจารณาในเรื่องนี้ต่อเนื่องจากคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) ดังนี้

คณะกรรมการการปกครอง ได้พิจารณาติดตามความคืบหน้าการแก้ไขปัญหาการขอทำนาปรังในพื้นที่อ่างเก็บน้ำเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ เมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ โดยได้รับการยืนยันในที่ประชุมคณะกรรมการจากนายอานวย คลังผา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดลพบุรี ว่าปัจจุบันราษฎรได้รับความเดือดร้อนในกรณีนี้สามารถเข้าไปทำนาปรังบริเวณอ่างเก็บน้ำเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ได้แล้ว ภายใต้เงื่อนไข ดังนี้

- ๑) ห้ามทำลายต้นไม้
- ๒) ห้ามล่าสัตว์ป่า
- ๓) ห้ามใช้ยาฆ่าแมลงในการทำนาปรัง

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๒๘ วันพุธที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

- นางสาวสาวิตรี นาวิระ วิทยากรปฏิบัติการ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๓๓

เรื่องพิจารณา ขอให้จังหวัดลพบุรีจัดทำประชาคมเพื่อแก้ไขปัญหาให้กับชาวบ้านที่ได้รับผลกระทบจากโครงการเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ อำเภอลำลูกเกด จังหวัดลพบุรี

ผู้เสนอ นายสมภาค วิวะรินทร์ และคณะ
(เรื่องสืบเนื่องของคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓))

ข้อเท็จจริง

ผู้ร้องและคณะอ้างว่า ได้รับความเดือดร้อนจากผลกระทบของโครงการเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ เป็นมาเวลายาวนาน จึงได้เสนอเรื่องขอความเป็นธรรมไปยังหน่วยงานต่างๆ ตั้งแต่ปี ๒๕๓๘ แต่ก็ไม่ได้รับการแก้ไขเยียวยาและความช่วยเหลือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จนกระทั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มีคำสั่งที่ ๔๖๘/๒๕๔๘ แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงการจ่ายเงินชดเชยพิเศษแทนการจัดสรรที่ดินแปลงอพยพโครงการเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ เพื่อดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีที่ราษฎรได้รับผลกระทบจากโครงการดังกล่าว ผู้ร้องจึงได้เสนอประเด็นให้คณะกรรมการพิจารณาต่อไป

๑. ในกรณีที่มีการอ้างว่า มีการทุจริตของเจ้าหน้าที่หลายฝ่ายที่เกี่ยวข้องและไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์เป็นเหตุให้ราษฎรไม่ได้รับเงินชดเชยพิเศษหรือได้รับเงินชดเชยพิเศษไม่ตรงกับความจริง

๒. กรณีที่คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงการจ่ายเงินชดเชยพิเศษฯ ได้แต่งตั้งคณะทำงาน(ระดับอำเภอ) ขึ้นคือ คณะทำงานประสานการตรวจสอบข้อเท็จจริงการจ่ายเงินชดเชยพิเศษจำนวน ๔ คณะ ซึ่งคณะกรรมการชุดนี้ ได้เสนอแนวทางให้มีการจัดทำประชาคมกับราษฎรที่ได้รับผลกระทบ แต่ผู้ว่าราชการจังหวัดลพบุรีไม่สั่งการให้ดำเนินการจัดทำประชาคม โดยอ้างว่า

๑. ไม่มีอำนาจและไม่มีกฎหมายมารองรับการจัดทำประชาคม

๒. ไม่มีมติคณะรัฐมนตรีให้ดำเนินการจัดทำประชาคม

จากประเด็นการไม่สั่งให้จัดทำประชาคมของผู้ว่าราชการจังหวัดลพบุรีดังกล่าว ผู้ร้องจึงเสนอเรื่องร้องเรียนต่อคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) เพื่อพิจารณาหาแนวทางให้ผู้ว่าราชการจังหวัดลพบุรีสั่งการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดทำประชาคมและนำผลการจัดทำประชาคมไปประกอบการพิจารณาจ่ายเงินชดเชยพิเศษแทนการจัดสรรที่ดินแปลงอพยพโครงการเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ต่อไป

การพิจารณา

คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) ได้เชิญบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาร่วมประชุมเพื่อชี้แจงประกอบการพิจารณากรณีมีการกล่าวหาว่าเจ้าหน้าที่หลายฝ่ายที่เกี่ยวข้องกระทำการทุจริตไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์จนเป็นเหตุให้ราษฎรไม่ได้รับเงินชดเชยพิเศษหรือได้รับเงินชดเชยพิเศษไม่ครบตามจำนวนนั้น หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องได้ชี้แจงว่า การอนุมัติให้ได้รับเงินชดเชยพิเศษนั้น จะต้องได้รับการพิจารณาจากคณะกรรมการระดับอำเภอ และจะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการระดับจังหวัดซึ่งมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน โดยผู้ที่ได้รับเงินชดเชยพิเศษนั้น จะต้องเป็นผู้ที่อยู่ในพื้นที่ก่อนวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๓๗ ซึ่งเป็นวันที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติให้ก่อสร้างเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ การที่หน่วยงานที่รับผิดชอบได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังกล่าว จึงไม่ถือว่าเป็นการกระทำโดยทุจริต

แต่หากราษฎรคนใดเห็นว่า ตนเองไม่ได้รับความเป็นธรรม ก็สามารถดำเนินการยื่นเรื่องร้องทุกข์หรืออุทธรณ์ หรือฟ้องร้องต่อศาลปกครองได้

ในส่วนของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดลพบุรี ซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ดำเนินการจ่ายเงินชดเชยพิเศษตามมติของคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๓๘ ได้รายงานผลการดำเนินการจ่ายเงินชดเชยพิเศษแทนการจัดสรรที่ดินได้ดังนี้

๑. ผู้ยื่นขอรับสิทธิเงินชดเชยพิเศษฯ มีจำนวน ๙,๖๗๘ ครอบครัว
๒. ผู้ได้รับสิทธิเงินชดเชยพิเศษจำนวน ๗,๒๘๘ ครอบครัว คิดเป็นเงิน ๓,๒๙๒,๒๗๒,๑๑๓.๒๐ บาท
๓. ผู้ไม่ได้รับสิทธิจำนวน ๒,๓๘๐ ครอบครัว ได้ยื่นฟ้องต่อศาลปกครองและศาลแพ่ง จำนวน ๒๑๙ คดี ศาลพิพากษาแล้วจำนวน ๑๓๗ คดี ในจำนวนคดีนี้ ศาลสั่งให้จำหน่ายคดี ๑๓๑ คดี พิพากษาให้รัฐจ่ายเงินชดเชยพิเศษ ๖ คดีเป็นเงิน ๒,๑๔๐,๐๐๐ บาท ซึ่งใน ๖ คดีนี้ คดีถึงที่สุดแล้ว ๕ คดี เป็นเงิน ๑,๙๗๐,๐๐๐ บาท และอยู่ระหว่างอุทธรณ์คำพิพากษาศาลปกครองกลาง (ชั้นต้น) อีก ๑ คดี คิดเป็นเงิน ๑๗๐,๐๐๐ บาท

สำหรับกรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดลพบุรีไม่สั่งการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดให้มีการจัดทำประชามชนั้น คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงฯซึ่งแต่งตั้งโดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้เสนอแนวทางให้คณะทำงานประชาคมฯ ทำการตรวจสอบข้อเท็จจริงอีกครั้ง ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดลพบุรีที่ให้คณะทำงานดำเนินการจัดทำประชามชนต่อไป เพื่อนำข้อเท็จจริงไปประกอบการพิจารณาให้ความช่วยเหลือราษฎรที่ได้รับผลกระทบจากโครงการเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ โดยให้จังหวัดลพบุรีสั่งการให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดลพบุรี ดำเนินการร่วมกับคณะทำงานประชาคมฯ เพื่อกำหนดกฎเกณฑ์ในการทำประชามพร้อมรวบรวมผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงและผลการประชาม เพื่อให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จะใช้ประกอบการพิจารณาให้ความเห็นชอบ ส่วนเรื่องการทำประชามชนั้น สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดลพบุรีจะนำเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดลพบุรี เพื่อพิจารณาให้มีการดำเนินการประชามต่อไป

การดำเนินการ

ที่ประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่๒๓) พิจารณาแล้วเห็นควรให้จังหวัดลพบุรีจัดให้มีการจัดทำประชามกับราษฎรที่ได้รับผลกระทบจากโครงการเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ต่อไป โดยให้

๑. ปฏิรูปที่ดินจังหวัดลพบุรีนำเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดลพบุรีให้พิจารณาจัดทำประชาม หากมีการดำเนินการไปแล้วประการใด ขอให้รายงานให้คณะกรรมการการทราบ ตามหนังสือสภาผู้แทนราษฎร ด่วนที่สุด ที่ ๑๙๙๗/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๒
๒. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือสภาผู้แทนราษฎร ด่วนที่สุด ที่ ๒๐๕๔/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๓ ถึงจังหวัดลพบุรีเพื่อขอทราบความคืบหน้าเกี่ยวกับการจัดให้มีการทำประชาม ชาวบ้านที่ได้รับผลกระทบจากโครงการเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์
๓. จังหวัดลพบุรีได้มีหนังสือประทับตราที่ ลป ๐๐๑๖.๗/๘๐๑๐ ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๓ ขี้แจงกรณีดังกล่าวว่า คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๓๗ และเมื่อวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๓๘

อนุมัติให้ก่อสร้างโครงการพัฒนาลุ่มแม่น้ำป่าสักและอนุมัติในหลักการจ่ายเงินชดเชยพิเศษแบบการจัดสรรที่ดินแปลงอพยพให้แก่ราษฎรที่ไม่ประสงค์จะรับที่ดินจัดสรร โดยให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเป็นผู้รับผิดชอบจ่ายเงินชดเชยพิเศษ ปัจจุบันมีผู้ยื่นขอรับสิทธิเงินชดเชยพิเศษจำนวน ๙,๖๗๘ ครอบครัว เป็นผู้ได้รับสิทธิจำนวน ๗,๒๘๘ ครอบครัว และเป็นผู้ไม่ได้รับสิทธิจำนวน ๒,๓๙๐ ครอบครัว

ต่อมาเมื่อปี ๒๕๔๘ – ๒๕๔๙ ราษฎรผู้ไม่ได้รับเงินชดเชยพิเศษได้ร้องขอความเป็นธรรมต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงการจ่ายเงินชดเชยพิเศษ และได้มีการประชุมพิจารณาสรุปผลการดำเนินการ ซึ่งหน่วยงานที่รับผิดชอบคือกรมชลประทานและสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงฯ ได้มีหนังสือแต่งตั้งคณะทำงานประสานการตรวจสอบข้อเท็จจริงการจ่ายเงินชดเชยพิเศษ จำนวน ๔ คณะ ซึ่งคณะทำงานประสานการตรวจสอบฯ อำเภอย้ายบาดาลได้จัดประชุมและทำประชาคมตามกลุ่มปัญหาในเขตอำเภอย้ายบาดาลเสร็จสิ้นแล้วตั้งแต่วันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๒ จนถึงวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ มีผู้ขอรับเงินชดเชยพิเศษจำนวน ๔๗๑ ราย จากผู้เข้าร่วมลงมติประชาคม จำนวน ๑,๐๔๙ ราย โดยในขณะนั้นอยู่ระหว่างนำผลการประชาคมเสนอคณะทำงานประสานการตรวจสอบ และคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงการจ่ายเงินค่าชดเชยพิเศษฯ ซึ่งแผนงานในการดำเนินการแก้ไขปัญหานั้น ส.ป.ก. ลพบุรีได้กำหนดแผนการในการดำเนินการประชาคมผู้ร้องขอรับเงินชดเชยพิเศษในเขตอำเภอลำลูกเกดและอำเภอนาโพธิ์ประมาณเดือนพฤศจิกายน – มิถุนายน ๒๕๕๓ ส่วนปัญหาอื่นๆ จะได้ดำเนินการภายหลังการทำประชาคมเสร็จสิ้น

๔. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๓๓๐๒/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๓ ถึงสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดลพบุรีขอให้เร่งรัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจ่ายเงินชดเชยพิเศษ และขอให้รวบรวมข้อมูลผลการลงมติประชาคมในส่วนอำเภอย้ายบาดาล จังหวัดลพบุรี นำเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เพื่อนำเข้าสู่การพิจารณา โดยไม่ต้องรอผลการจัดทำประชาคมในเขตอำเภอที่ยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จ และในเขตอำเภออื่นที่ยังดำเนินการจัดทำประชาคมไม่แล้วเสร็จ ก็ขอให้เร่งดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็ว

๕. จากการพิจารณาได้ปรากฏข้อเท็จจริงว่า สาเหตุประการหนึ่งที่ทำให้ราษฎรยังไม่ได้รับการแก้ไขในเรื่องเงินชดเชยพิเศษในที่ดิน เนื่องจากกรอบระยะเวลาของแผนงานดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีมีผู้ร้องเรียนว่า ได้รับผลกระทบจากโครงการเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ในส่วนงานรับผิดชอบของกรมชลประทาน ตั้งแต่เดือน มกราคม – ธันวาคม ๒๕๕๓ นั้น ยังไม่ได้นำไปสู่การปฏิบัติตามกรอบแผนงานที่กำหนดไว้ ดังนั้น คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร จึงได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๓๓๘๔/๑๔๔๓ ลงวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๓ ถึงอธิบดีกรมชลประทาน ขอให้กำกับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องให้ดำเนินการตามกรอบระยะเวลาที่กรมชลประทานกำหนดดังกล่าวโดยเร่งด่วนและแจ้งความคืบหน้าของการดำเนินการให้คณะกรรมการทราบเป็นระยะๆ ด้วย

๖. สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดลพบุรี ได้มีหนังสือที่ ลป ๐๐๑๑/๔๐๓ ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๓ แจ้งว่า การจัดทำประชาคมผู้ขอรับเงินชดเชยพิเศษในเขตอำเภอย้ายบาดาลที่ได้ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้วนั้น ได้มีความเห็นจากคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงการจ่ายเงินชดเชยพิเศษว่า จะต้องนำผล

การประชามมาเปรียบเทียบข้อเท็จจริงกับผู้ที่ได้รับเงินชดเชยพิเศษไปแล้ว เพื่อหาข้อแตกต่าง ซึ่งต้องใช้เวลาและต้องมีความละเอียดรอบคอบในการตรวจสอบเอกสารหลักฐานของแต่ละคนมาเทียบเคียงกันเพื่อหาสาเหตุที่ราษฎรอ้างว่า ไม่ได้รับความเป็นธรรมในการพิจารณาจ่ายเงินชดเชยพิเศษ ประกอบกับจังหวัดลพบุรีจะต้องทำประชามในเขตอำเภออื่นด้วยในขณะที่มีข้อจำกัดเกี่ยวกับจำนวนเจ้าหน้าที่ที่มีประสบการณ์ จึงไม่สามารถเร่งดำเนินการโดยเร็ว

๗. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๓๖๔๗/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๓ ถึงจังหวัดลพบุรี แจ้งรับทราบความคืบหน้าเกี่ยวกับการจัดให้มีการจัดทำประชามชาวบ้านที่ได้รับผลกระทบจากโครงการเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ และเสนอความเห็นเพิ่มเติมว่า

๑. ในส่วนของอำเภอชัยบาดาลซึ่งคณะทำงานประชามฯ ได้ดำเนินการรวบรวมมติประชามผู้ขอรับเงินชดเชยพิเศษเสร็จเรียบร้อยแล้วนั้น ให้รวบรวมข้อมูลนำเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เพื่อนำเข้าสู่การพิจารณา โดยไม่ต้องรอผลการจัดทำประชามในเขตอำเภออื่นที่ยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จ

๒. ในส่วนของอำเภออื่นที่ยังไม่ได้ดำเนินการจัดทำประชาม ให้กำชับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเร่งดำเนินการให้เสร็จโดยเร็ว เพื่อจะได้รวบรวมข้อมูลนำเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แล้วนำเข้าสู่การพิจารณาต่อไป

โดยคณะกรรมการได้ขอให้จังหวัดลพบุรีพิจารณาให้แล้วเสร็จ พร้อมแจ้งผลความคืบหน้าให้คณะกรรมการทราบด้วย

อย่างไรก็ตาม ในการจัดทำประชามเพื่อรับรองสิทธิว่า มีสิทธิหรือไม่จะต้องตรวจสอบอย่างรอบคอบ เพื่อความถูกต้องและเป็นธรรม และเพื่อเป็นการป้องกันความผิดพลาด โดยผู้ว่าราชการจังหวัดลพบุรีและประธานคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง ควรจะมีการประชุมร่วมกันตลอดจนประสานความร่วมมือซึ่งกันและกัน ซึ่งจะเป็นการส่งผลให้การช่วยเหลือราษฎรที่ได้รับความเดือดร้อนจากผลกระทบของโครงการฯ ให้ประสบความสำเร็จต่อไป

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายกย่องสถาปนาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๔ เป็นผลให้กรรมการพ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

การดำเนินการของคณะกรรมการการปกครอง

สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔)

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๓ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๔ ที่ประชุมได้ลงมติตั้งคณะกรรมการการปกครอง ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๓๕ ประกอบข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๒ ซึ่งคณะกรรมการการปกครอง ได้ดำเนินการพิจารณาในเรื่องนี้ต่อเนื่องจากคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) ดังนี้

๑. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๑๓๒/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๔ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดลพบุรี ขอทราบผลความคืบหน้าเรื่องร้องเรียนของนายสมภาค วิะรินทร์ กรณีขอให้จังหวัดลพบุรีจัดทำประชามเพื่อการแก้ไขปัญหาให้กับชาวบ้านที่ได้รับผลกระทบจากโครงการเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี

๒. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีการประชุมครั้งที่ ๒๘ เมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ เพื่อพิจารณาติดตามผลความคืบหน้าเรื่องร้องเรียนของนายสมภาค วิวะรินทร์ กรณีขอให้จังหวัดลพบุรี จัดทำประชาคมเพื่อการแก้ไขปัญหาให้กับชาวบ้านที่ได้รับผลกระทบจากโครงการเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ อำเภอลำลูกเกด จังหวัดลพบุรี โดยในการประชุมครั้งนั้น อธิบดีกรมชลประทาน ได้มอบหมายให้นายเลิศศักดิ์ ธีระกุลไพบูลย์ รองอธิบดีกรมชลประทาน เป็นผู้แทน พร้อมด้วยบุคคล/หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนผู้ร้องเรียนเข้าร่วมประชุม จากการพิจารณาได้ปรากฏข้อเท็จจริงว่า จากการที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๓๗ และวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๓๘ อนุมัติให้ก่อสร้างเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์และเห็นชอบให้จ่ายเงินค่าชดเชยพิเศษแทนการจัดสรรที่ดินแปลงอพยพให้แก่ผู้ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ ตามหลักเกณฑ์ซึ่งคณะกรรมการพิจารณากำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และจำนวนเงินชดเชยพิเศษแทนการจัดสรรที่ดินแปลงอพยพกำหนดโดยปรากฏว่า มีผู้ไม่ได้รับสิทธิค่าชดเชยพิเศษฯ ได้ร้องขอความเป็นธรรมต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงการจ่ายเงินค่าชดเชยพิเศษฯ เพื่อดำเนินการตรวจสอบข้อมูลและข้อเท็จจริง

คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงฯ ได้ประชุมเมื่อวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๔ โดยพิจารณาแบ่งกลุ่มปัญหาเป็น ๘ กลุ่ม และแบ่งภารกิจตามหน่วยงานที่รับผิดชอบ โดยกลุ่มที่ ๑ - ๔ อยู่ในความรับผิดชอบของกรมชลประทาน และกลุ่มที่ ๕ - ๘ อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

สำหรับกลุ่มที่ ๑ - ๔ ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของกรมชลประทาน ประกอบด้วย

กลุ่มที่ ๑ ราษฎรได้รับเงินค่าทดแทนที่ดินที่คณะกรรมการกำหนดราคาค่าทดแทนทรัพย์สินเพื่อการชลประทานกำหนดให้ แต่ไม่เป็นไปตามความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (กปร.) ซึ่งได้เสนอแนะว่า ให้ทบทวนราคาตามความเหมาะสมเนื่องจากราคาค่าทดแทนระหว่างในเขตสุขาภิบาลชัยบาดาลและนอกเขตสุขาภิบาลชัยบาดาลมีความแตกต่างกันค่อนข้างมาก ทั้งที่มีลักษณะความเป็นอยู่คล้ายกัน คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงฯ พิจารณาแล้วมีความเห็นว่า การจ่ายเงินค่าทดแทนที่ดินที่ผ่านมา ราษฎรที่ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ไม่ได้รับความเสมอภาคกันจริง แต่ได้รับความเป็นธรรมแล้วตามสภาพที่ดินที่ถือครองอยู่ทั้งในเขตและนอกเขตสุขาภิบาลชัยบาดาล เนื่องจากผู้ที่ได้รับผลกระทบได้รับการปรับราคาค่าทดแทนที่ดินเพิ่มจากราคาประเมินที่ดินฯ ปี ๒๕๓๘ ทั้งหมดทุกแปลง เว้นแต่ผู้ที่ไม่ได้รับผลกระทบจะไม่ได้รับการปรับเพิ่ม

กลุ่มที่ ๒ ราษฎรที่มีถิ่นที่อยู่อาศัยบริเวณใกล้เขื่อนป่าสักฯ แต่อยู่นอกเขตชลประทานได้รับผลกระทบเนื่องจากน้ำท่วม คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงฯ ได้เสนอให้กรมชลประทานแต่งตั้งคณะทำงานแก้ไขปัญหาราษฎรที่ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ โดยคณะทำงานศึกษาแล้วมีความเห็นว่า กรมชลประทานจะต้องก่อสร้างคันกันน้ำในลักษณะการสร้างเส้นทางระบายน้ำเพิ่มเติม (Flood way) ของแม่น้ำป่าสักฯ ทั้ง ๒ ด้าน กรณีนี้คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงฯ ได้รายงานผลการดำเนินงานเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เพื่อพิจารณาแล้ว

กลุ่มที่ ๓ ได้ข้อยุติแล้ว

กลุ่มที่ ๔ กรณีชาวบ้านจำนวน ๓ ราย ได้แก่ นางสาว ยงยีน นายชาญชัย อิ่มอำไพ และ นายโชติ ภริศา ได้รับร้องขอความเป็นธรรม โดยอ้างว่า เป็นเจ้าของที่ดินที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์ จึงได้รับเงิน ค่าทดแทนน้อยกว่าที่ดินแปลงข้างเคียงที่มีเอกสารสิทธิ์ค่อนข้างมาก ซึ่งจากการตรวจสอบพบว่า พื้นที่อำเภอยะบะดาลได้ประกาศเป็นเขตปฏิรูปที่ดินทั้งอำเภอเมื่อปี ๒๕๒๑ ที่ดินของผู้ร้องทั้ง ๓ ราย ไม่มีหลักฐานการแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค.๑) จึงไม่สามารถออกเอกสารสิทธิ์ได้ ส่วนแปลงที่ดินข้างเคียงมีการออกโฉนดที่ดินจากหลักฐานการแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค.๑) และหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓) จากการเดินสำรวจของกรมที่ดิน คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า เมื่อที่ดินมีเอกสารสิทธิ์แตกต่างกัน ราคาที่ดินที่ได้รับย่อมแตกต่างกันด้วย แต่หากไม่คำนึงถึงการไม่มีเอกสารสิทธิ์ โดยคำนึงถึงสภาพความเป็นอยู่เหมือนกัน ก็ควรจะได้รับค่าทดแทนในราคาใกล้เคียงกัน ดังนั้น เพื่อความเป็นธรรมเห็นควรนำเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อพิจารณาด้วย

นอกจากนั้น ยังปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมในที่ประชุมอีก ๒ กรณี ดังนี้

๑. กรณี นายอำพร กลีบทับทิม ได้รับความเดือดร้อนจากการที่กรมชลประทานจะก่อสร้าง พังกั้นน้ำคลองลำนารายณ์ เนื่องจากมีที่ดินอยู่ในบริเวณดังกล่าวจำนวนทั้งหมด ๑๕ - ๒ - ๔๖ ไร่ แต่ทางกรมชลประทานได้ขอเวนคืนที่ดินจำนวน ๘ ไร่ ซึ่งจำนวนที่ดินที่เหลือจะได้รับผลกระทบจากน้ำท่วมทำให้ไม่สามารถทำประโยชน์ได้ จึงต้องการให้กรมชลประทานเวนคืนที่ดินของตนเองทั้งหมด

๒. กรณี นายเนตร รัตนมงคล ได้รับเงินการเวนคืนที่ดินจากกรมชลประทานไม่ครบตามจำนวนที่ดินที่มีอยู่จริง เนื่องจากกรมที่ดินได้ดำเนินการรังวัดที่ดินแปลงข้างเคียงซึ่งเป็นของผู้มีสิทธิพลรุกล้ำเข้ามาในที่ดินของนายเนตร รัตนมงคล จำนวนประมาณ ๑๐ ไร่ จึงต้องการให้กรมชลประทานตรวจสอบข้อเท็จจริงและจ่ายเงินค่าเวนคืนที่ดินตามจำนวนที่ดินเดิมที่มีอยู่จริง

ในการนี้ นายอานวย คลังผา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดลพบุรี เสนอให้มีการยื่นขอประกวดราคาเพื่อสร้างบ่อบำบัดน้ำหรือแก้มลิงที่บริเวณเหนือเขื่อนป่าสักฯ เพื่อแก้ไขปัญหาน้ำท่วมบริเวณเขื่อนป่าสักฯ

จากผลการพิจารณาที่ปรากฏต่อที่ประชุมดังกล่าว คณะกรรมการได้มอบหมายให้นายเลอศักดิ์ ธีวตระกูลไพบุลย์ รองอธิบดีกรมชลประทาน เร่งติดตามความคืบหน้าผลการพิจารณาหนังสือคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงฯ ที่ กษ ๐๓๐๓/คปส ๖ ลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ที่ได้นำเสนอต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แล้ว และกลุ่มประเด็นปัญหาซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของกรมชลประทาน รวมถึงข้อเท็จจริงที่ปรากฏเพิ่มเติมในที่ประชุม กรณีนายอำพร กลีบทับทิม และนายเนตร รัตนมงคล ที่ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ โดยมีความต้องการให้กรมชลประทานเวนคืนที่ดินที่ได้รับผลกระทบและจ่ายค่าทดแทนฯ ตามสิทธิที่ควรจะได้รับ ซึ่งกรมชลประทานได้ให้คำมั่นกับคณะกรรมการว่า จะเร่งดำเนินการและติดตามผลความคืบหน้าในเรื่องนี้โดยเร็ว พร้อมรายงานผลการดำเนินการให้คณะกรรมการทราบ เพื่อจะได้ดำเนินการต่อไป

สำหรับกลุ่มที่ ๕ - ๘ ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประกอบด้วย

กลุ่มที่ ๕ ราษฎรปลูกบ้านในที่ดินของผู้อื่น ซึ่งซื้อขายกันแล้วแต่ไม่ได้โอนแก้ไขทางทะเบียน
แยกได้ ๒ ประเด็นปัญหา

กลุ่มที่ ๖ ราษฎรครอบครัวที่ ๑ ได้รับผลกระทบแต่ไม่ได้สิทธิรับเงินค่าชดเชยพิเศษฯ เพราะ
มิได้มีภูมิลำเนาอยู่ในเขต ๑๕ ตำบล และมีได้มีอาชีพเป็นเกษตรกร แยกได้ ๑๑ ประเด็นปัญหา

กลุ่มที่ ๗ ราษฎรที่อยู่ในทะเบียนบ้านผู้อื่นและบิดามารดามอบให้บุตรเป็นผู้แทนรับเงิน
เป็นเหตุให้ไม่ได้รับการพิจารณาให้สิทธิรับเงินค่าชดเชยพิเศษฯ เป็น ๑ ประเด็นปัญหา

กลุ่มที่ ๘ ราษฎรมีสภาพเป็นครอบครัวที่ ๒ ไม่ได้รับการพิจารณาให้สิทธิรับเงินค่าชดเชยพิเศษฯ
แยกได้ ๑๐ ประเด็นปัญหา

นอกเหนือจากกลุ่มที่ ๕ – ๘ แล้วยังมีประเด็นปัญหาอื่นๆ อีก ๑ ประเด็นปัญหา รวมทั้งหมด
เป็น ๒๕ ประเด็นปัญหา จำนวน ๒,๕๑๐ ราย โดยแยกพิจารณาประเด็นปัญหาเป็น ๒ ส่วน คือ ส่วนหนึ่ง
คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงฯ เห็นควรไม่ให้สิทธิรับเงินค่าชดเชยพิเศษฯ เนื่องจากเห็นว่าได้พิจารณา
ถูกต้องตามหลักเกณฑ์และเป็นธรรมแล้ว รวม ๖ ประเด็นปัญหา จำนวน ๙๘๗ ราย และอีกส่วน
คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงฯ มีมติให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมดำเนินการตรวจสอบ
ข้อเท็จจริงเพิ่มเติมพร้อมพิจารณาหาแนวทางแก้ไขปัญหให้กับราษฎร รวม ๑๙ ประเด็นปัญหา จำนวน
๑,๕๒๓ ราย โดยแบ่งการดำเนินการออกเป็น ๓ กลุ่มย่อย ดังนี้

๑) กลุ่มย่อยที่ ๑ ประเด็นประชาคม รวม ๘ ประเด็นปัญหา มีจำนวนผู้ร้องเรียน
ประมาณ ๗๔๐ ราย ปัจจุบันสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดลพบุรีได้จัดทำประชาคมทั้ง ๓ อำเภอ ได้แก่
อำเภอย้ายบดล อำเภอลำลูกเกด อำเภอพัฒนานิคม เรียบร้อยแล้ว โดยการรวบรวมมติประชาคมพร้อมนำมา
เปรียบเทียบข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายแล้วเสร็จจำนวนประมาณ ๓๐๐ ราย ส่วนที่เหลืออยู่ระหว่าง
ดำเนินการจำนวนประมาณ ๔๔๐ ราย จึงคงเหลือจำนวนผู้ร้องทั้งสิ้นจำนวน ๗๒๘ ราย ทั้งนี้ ได้ปรากฏ
ข้อเท็จจริงเพิ่มเติมในที่ประชุมคณะกรรมการว่า มีราษฎรจำนวน ๕ ราย ที่ยังไม่ได้รับเงินค่าชดเชยพิเศษฯ
เต็มสิทธิ ประกอบด้วย

- ๑.๑) นายสมภาค วิะรินทร์
- ๑.๒) นางวีรวรรณ พิกุลทอง
- ๑.๓) นายวิศณุ แพรเมือง
- ๑.๔) นางคะนิง บุญด้วยสาน
- ๑.๕) นายพิมรินทร์ สุดสวาทรัก

คณะกรรมการจึงขอให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เร่งดำเนินการติดตามกรณีดังกล่าว
โดยด่วน เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้แก่ราษฎร

๒) กลุ่มย่อยที่ ๒ ประเด็นที่ต้องตรวจสอบจากเอกสารหลักฐานที่ปรากฏก่อนวันที่ ๓
พฤษภาคม ๒๕๓๗ (วันที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติให้ก่อสร้างโครงการเขื่อนป่าสักฯ) รวมทั้งเปรียบเทียบ
ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย รวม ๒ ประเด็นปัญหาจำนวน ๒๐๒ ราย คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงฯ
เห็นชอบให้นำเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณา ดังนี้

๒.๑) ประเด็นที่ ๑ กลุ่มที่ตรวจสอบแล้วปรากฏข้อเท็จจริงว่า บ้านที่ได้รับผลกระทบเป็นของตนเอง และปลูกอยู่ในที่ดินของตนเอง แต่เป็นที่ดินที่ได้รับสิทธิหรือกรรมสิทธิ์ในที่ดินหลังวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๓๗ มีจำนวนผู้ร้อง ๒๖ ราย โดยยุติการพิจารณา ๑ ราย คือ นางอัมพร เขียวผืน เนื่องจากตรวจสอบพบว่า ได้รับเงินค่าชดเชยพิเศษฯ เต็มสิทธิแล้ว จึงคงเหลือผู้ร้องอีก ๒๕ ราย ทั้งนี้ ผู้ร้องทั้ง ๒๕ ราย เป็นเจ้าของที่ดินที่ได้รับผลกระทบจริงตามหลักฐานหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินเช่นเดียวกับนางจันทร์เพ็ญ หลงละลวด ที่ได้รับเงินค่าชดเชยพิเศษฯ ไปเต็มสิทธิแล้ว แต่ผู้ร้องทั้ง ๒๕ รายติดขัดที่โอนกรรมสิทธิ์ล่าช้า พ้นกำหนดตามเงื่อนไขเนื่องจากบางรายไม่มีเงินค่าใช้จ่ายในการจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์หรือรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ดังนั้น คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงฯ จึงเห็นควรให้ราษฎรทั้ง ๒๕ ราย ได้รับสิทธิรับเงินค่าชดเชยพิเศษฯ เพิ่มเติมเช่นเดียวกับรายนางจันทร์เพ็ญ หลงละลวด โดยในขณะนั้นอยู่ในระหว่างการพิจารณาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๒.๒) ประเด็นที่ ๒ กลุ่มที่ตรวจสอบแล้วปรากฏข้อเท็จจริงว่า บ้านที่ได้รับผลกระทบเป็นของตนเองแต่ปลูกอยู่ในที่ดินของผู้อื่นจำนวน ๑๘๕ ราย จากผลการตรวจสอบพบว่าบุคคลผู้เป็นเจ้าของที่ดินได้รับเงินค่าทดแทนที่ดินจากกรมชลประทานเรียบร้อยแล้ว และมีหลักฐานการยินยอมให้ราษฎรผู้ร้องปลูกบ้านพักอาศัยเท่านั้น ดังนั้น คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงฯ พิจารณาเห็นว่าถูกต้องตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขแล้ว จึงเห็นควรยุติการพิจารณาประเด็นนี้

๓) กลุ่มย่อยที่ ๓ รวม ๙ ประเด็นปัญหา จำนวน ๕๘๑ ราย อยู่ระหว่างดำเนินการ

ทั้งนี้ ผลการพิจารณาที่ได้กล่าวมาข้างต้น คณะกรรมการได้มอบหมายให้นายสมปอง อินททอง รองเลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เร่งติดตามความคืบหน้าผลการพิจารณาหนังสือคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงฯ ที่ กษ ๐๓๐๓/คบส ๖ ลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ที่ได้นำเสนอต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรียบร้อยแล้ว รวมถึงกลุ่มประเด็นปัญหาซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มประเด็นปัญหาดังต่อไปนี้

๑. กลุ่มย่อยที่ ๑ ประเด็นการประชาคม ซึ่งในที่ประชุมได้ปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่ามีราษฎรจำนวน ๕ ราย ที่ยังไม่ได้รับเงินค่าชดเชยพิเศษฯ เต็มสิทธิจากการที่ได้รับความเดือดร้อนในการก่อสร้างเขื่อนป่าสักฯ ประกอบด้วย

- ๑.๑) นายสมภาค วิเวรินทร์
- ๑.๒) นางวีรวรรณ พิกุลทอง
- ๑.๓) นายวิศณุ แพรเมือง
- ๑.๔) นางคะนิง บุญด้วยสานง
- ๑.๕) นายพิมรินทร์ สุดสวาทรัก

๒. กลุ่มย่อยที่ ๒.๑) ประเด็นที่ ๑ กลุ่มที่ตรวจสอบแล้วปรากฏข้อเท็จจริงว่า บ้านที่ได้รับผลกระทบเป็นของตนเอง และปลูกอยู่ในที่ดินของตนเอง แต่เป็นที่ดินที่ได้รับสิทธิหรือกรรมสิทธิ์ในที่ดินรายหลังวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๓๗ รวมจำนวน ๒๕ ราย โดยคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงฯ เห็นควรให้ราษฎรทั้ง ๒๕ ราย ได้รับสิทธิรับเงินค่าชดเชยพิเศษฯ ซึ่งอยู่ในระหว่างการพิจารณาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๓. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๘๒๗/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขอรบผลความคืบหน้าการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนของนายสมภาค วิะรินทร์ กรณีขอให้จังหวัดลพบุรีจัดทำประชาคมเพื่อการแก้ไขปัญหาให้กับชาวบ้านที่ได้รับผลกระทบจากโครงการเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ อำเภอลำลูกเกด จังหวัดลพบุรี

๔. สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ได้มีหนังสือ ที่ กษ ๑๒๐๑/๗๖๓ ลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ถึงคณะกรรมการการปกครอง แจ้งว่า ได้นำมติที่ประชุมของคณะกรรมการการปกครองแจ้งให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทราบแล้ว

๕. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๒๐๑๑/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๕ ถึงอธิบดีกรมชลประทาน ขอรบผลความคืบหน้าการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนของนายสมภาค วิะรินทร์ กรณีขอให้จังหวัดลพบุรีจัดทำประชาคมเพื่อการแก้ไขปัญหาให้กับชาวบ้านที่ได้รับผลกระทบจากโครงการเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ อำเภอลำลูกเกด จังหวัดลพบุรี

๖. ผู้ร้อง (นายสมภาค วิะรินทร์) ได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๕ ถึงคณะกรรมการการปกครอง ขอสำเนาเอกสารของคณะกรรมการการปกครอง ฉบับที่มีถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และอธิบดีกรมชลประทาน เพื่อติดตามเรื่องการแก้ไขปัญหาการจ่ายเงินค่าชดเชยพิเศษแทนการจัดสรรที่ดินแปลงอพยพโครงการเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์

๗. กรมชลประทาน ได้มีหนังสือที่ กษ ๐๓๐๖/๓๕๕๕ ลงวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๕ ถึงคณะกรรมการการปกครอง แจ้งว่า ในเรื่องการดำเนินการตามมติของคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงฯ การจ่ายเงินค่าชดเชยพิเศษแทนการจัดสรรที่ดินแปลงอพยพ โครงการเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ซึ่งกรมชลประทาน ได้มีหนังสือที่ กษ ๐๓๐๖/๓๕๕๕ ลงวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๕ แจ้งให้เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อทราบกรณีดังกล่าวและให้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปแล้ว

๘. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๓๐๘๗/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๕ แจ้งนายสมภาค วิะรินทร์ ว่า คณะกรรมการได้พิจารณาเรื่อง การขอสำเนาเอกสารของคณะกรรมการการปกครองแล้ว เห็นว่า ผู้ร้องเป็นผู้เข้าร่วมประชุมกับคณะกรรมการด้วยตนเอง ย่อมทราบรายละเอียดที่ขัดแย้งเกี่ยวกับการพิจารณาเรื่องร้องเรียนนี้เป็นอย่างดี ดังนั้น คณะกรรมการจึงมีมติไม่อนุญาตตาม que ผู้ร้องแจ้งความประสงค์

๙. สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กษ. ๑๒๐๔/๒๖๙๐ ลงวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๕ ถึงคณะกรรมการการปกครอง แจ้งว่า ประเด็นที่คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงฯ พิจารณาจนได้ข้อยุติและอยู่ในความรับผิดชอบของ ส.ป.ก. นั้น คือ ประเด็นที่ต้องตรวจสอบจากเอกสารหลักฐานที่ปรากฏก่อนวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๓๗ รวม ๒ ประเด็นปัญหา (๕.๑ และ ๕.๒) จำนวน ๒๑๐ ราย ซึ่งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงฯ มีมติแยกเป็น ๒ ประเด็น ดังนี้

๑. ประเด็นราษฎรกลุ่มปัญหาที่ ๕.๑ จำนวน ๒๕ ราย มีมติเห็นควรให้สิทธิรับเงินค่าชดเชยพิเศษฯ เพิ่มรายละเอียด ๑๗๐,๐๐๐ บาท ซึ่ง ส.ป.ก. ได้มีหนังสือนำเรียนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อเร่งรัดการพิจารณาอนุมัติการจ่ายเงินค่าชดเชยพิเศษฯ ให้แก่ราษฎรดังกล่าวแล้ว

๒. ประเด็นราษฎรกลุ่มปัญหาที่ ๕.๒ มีมติเห็นควรยุติการพิจารณา เนื่องจากเห็นชอบตามคณะกรรมการการพิจารณากำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และจำนวนเงินค่าชดเชยพิเศษฯ แทนการจัดสรรที่ดินแปลงอพยพว่า ได้พิจารณาจ่ายเงินค่าชดเชยพิเศษฯ ให้แก่ราษฎรกลุ่มนี้โดยถูกต้องตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของมติคณะรัฐมนตรี อย่างไรก็ตาม ก็ได้มีการเปิดโอกาสให้ผู้ร้องสามารถยื่นพยานหลักฐานเพิ่มเติมภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันได้รับแจ้ง โดยจะพิจารณาเป็นรายกรณีไป และหากไม่มีการจัดส่งพยานหลักฐานเพิ่มเติม ก็ถือว่าสละสิทธิที่จะโต้แย้งแสดงพยานหลักฐานเพิ่มเติมและให้สิ้นสุดกระบวนการพิจารณา

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายกยอสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นผลให้กรรมาธิการพ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

(ปัจจุบัน คณะกรรมาธิการยังไม่ได้รับแจ้งผลความคืบหน้าการดำเนินการเพิ่มเติมจากสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และกรมชลประทาน)

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๒๘ วันพุธที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๓๒ วันพุธที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๓๙ วันพุธที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๔๓ วันพุธที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๔๖ วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๔๘ วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๕

- นายวิจิต ปัจจัยโคถา นิติกรปฏิบัติการ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๓๔

เรื่องพิจารณา ขอรบหลักเกณฑ์การจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไป เงินอุดหนุนเพื่อสนับสนุนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๔ – ๒๕๕๕

ผู้เสนอ นายสุนันท์ แจ้ววงศ์ นายกเทศมนตรีตำบลโพตลาดแก้ว อำเภอกำแพง จังหวัดลพบุรี

ข้อเท็จจริง

สืบเนื่องจาก เทศบาลตำบลโพตลาดแก้ว อำเภอกำแพง จังหวัดลพบุรี ได้รับการยกฐานะจากองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นเทศบาลตำบลโพตลาดแก้ว เมื่อวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๒ ดังนั้น ในการจัดสรรงบประมาณเทศบาลโพตลาดแก้วควรได้รับการพิจารณาเงินอุดหนุนทั่วไปตามหลักเกณฑ์การจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปเพิ่มขึ้นตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๕๔ เนื่องจากมีภารกิจตามอำนาจหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบพัฒนาท้องถิ่นเพิ่มขึ้น แต่ปรากฏว่า ยังไม่ได้รับการจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปเพิ่มขึ้นตามหลักเกณฑ์ของเทศบาลที่ได้รับการยกฐานะมาจากองค์การบริหารส่วนตำบล และเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบการจัดสรรงบประมาณกับเทศบาลใกล้เคียง ซึ่งมีจำนวนประชากรน้อยกว่า แต่กลับได้รับการจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปตามอำนาจหน้าที่มากกว่า

การพิจารณา

คณะกรรมการการปกครองได้พิจารณาเรื่องดังกล่าวแล้ว เห็นว่าเรื่องการขอทราบหลักเกณฑ์การจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปของนายสุนันท์ แจ้ววงศ์ อยู่ในขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการปกครองส่วนท้องถิ่น ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๒ (๑๙) จึงให้จัดส่งเรื่องนี้ต่อคณะกรรมการการปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป และให้แจ้งผู้ร้องทราบด้วย

การดำเนินการ

๑. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๗๘๔/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ถึงคณะกรรมการการปกครองส่วนท้องถิ่น จัดส่งเรื่องดังกล่าวให้พิจารณาดำเนินการต่อ

๒. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๘๓๐/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ถึงนายสุนันท์ แจ้ววงศ์ ผู้เสนอเรื่องทราบผลการพิจารณาของคณะกรรมการการปกครอง

๓. คณะกรรมการการปกครองส่วนท้องถิ่น ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๘๙๒๙/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ แจ้งความคืบหน้าการดำเนินการเรื่องของนายสุนันท์ แจ้ววงศ์ นายกเทศมนตรีตำบลโพตลาดแก้ว อำเภอกำแพง จังหวัดลพบุรี ขอรบหลักเกณฑ์การจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไป ว่าเรื่องดังกล่าวอยู่ระหว่างการรอบรรจุระเบียบวาระการประชุม โดยที่ประชุมรับทราบและมีมติให้มีหนังสือแจ้งความคืบหน้าการพิจารณาเรื่องดังกล่าวให้นายสุนันท์ แจ้ววงศ์ ผู้เสนอเรื่องทราบ

๔. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๙๕๕๒/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ถึงนายสุนันท์ แจ้ววงศ์ เพื่อแจ้งผลความคืบหน้าการพิจารณาดำเนินการ

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร
ครั้งที่ ๒๘ วันพุธที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕
ครั้งที่ ๘๖ วันพุธที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๕
- นางสาวจิตต์ ลุนทอ วิทยากรชำนาญการพิเศษ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๓๕

เรื่องพิจารณา เรื่องร้องเรียนกรณี นายกองค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง (นายบุญมี โพธิ์ทิพย์) ดำเนินการคัดเลือกบุคคลให้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและครูดูแลเด็ก โดยไม่เป็นธรรม

ผู้เสนอ นางสมบุรณ์ พละสาร

ข้อเท็จจริง

๑. ผู้ร้อง นางสมบุรณ์ พละสาร ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ดูแลเด็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดศิริแสงสว่าง เจริญธรรม สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง ตั้งแต่เริ่มตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กฯ ในปี ๒๕๓๙ ถึงปัจจุบันรวมระยะเวลา ๑๕ ปี ขณะนี้ดำรงตำแหน่งรักษาการหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดศิริแสงสว่าง เจริญธรรม มีเด็กเล็กรับบริการภายในศูนย์ฯ ในปี ๒๕๕๓ จำนวน ๖๐ คน ปี ๒๕๕๔ จำนวน ๕๑ คน

๒. ผู้ร้องสำเร็จการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย จากมหาวิทยาลัย มหามกุฏราชวิทยาลัย และได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูแล้ว ซึ่งต่อมาองค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง ได้ประกาศรับสมัครคัดเลือกกรณีมีเหตุพิเศษไม่ต้องสอบแข่งขัน สำหรับหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและครูดูแลเด็ก เพื่อบรรจุและแต่งตั้งเป็นพนักงานส่วนตำบล ตำแหน่ง ครูดูแลเด็ก ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๔ จำนวน ๓ อัตรา โดยได้ดำเนินการคัดเลือกเมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๔ และประกาศผลการคัดเลือกดังกล่าว เมื่อวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๔ ซึ่งนางสมบุรณ์ พละสาร ผู้ร้อง ได้สมัครเข้ารับการคัดเลือกตำแหน่ง ครูดูแลเด็ก โดยผ่านการคัดเลือกดังกล่าวได้ลำดับที่ ๕ จากจำนวนผู้สมัครจำนวน ๖ คน และมีการบรรจุแต่งตั้ง ลำดับที่ ๑ - ๓ แล้ว

๓. ผู้ร้องอ้างว่า ผู้ร้องเป็นผู้มีคุณสมบัติครบถ้วนตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง ส่วนผู้ผ่านการคัดเลือกลำดับที่ ๒ คือนางวิชุดา สาระปัญญา หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านกุดขุ่น มีเด็กเล็กรับบริการ ภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านกุดขุ่น จำนวน ๓๖ คน ไม่มีใบประกอบวิชาชีพครูในวันรับสมัคร มีเพียง ใบอนุญาตปฏิบัติการสอน และตั้งแต่มีการสมัครเข้ารับการคัดเลือกจนกระทั่งได้รับการบรรจุและแต่งตั้ง ยังฝึกประสบการณ์สอนอยู่ที่โรงเรียนบ้านกุดขุ่น ตำบลรอบเมือง อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด (ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๕๔) ส่วนผู้ผ่านการคัดเลือก ลำดับที่ ๔ คือนางศรีประภา คชทิพย์ ไม่มี ใบประกอบวิชาชีพครูในวันรับสมัคร มีเพียงใบอนุญาตปฏิบัติการสอน และยังอยู่ในระหว่างฝึกประสบการณ์สอน อยู่ที่โรงเรียนบ้านกุดขุ่น ตำบลรอบเมือง อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด (ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๕๔)

๔. นางศรีประภา คชทิพย์ ซึ่งเป็นผู้ผ่านการคัดเลือกลำดับที่ ๔ เป็นผู้ดูแลเด็กเล็ก ศูนย์เด็กเล็ก บ้านโนนสาวสดี แห่งเดียวกับนางเสถียร ขอบบุญ ซึ่งเป็นผู้ผ่านการคัดเลือกลำดับที่ ๓

จากข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการดำเนินการคัดเลือกบุคคลให้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและครูดูแลเด็กขององค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมืองดังกล่าว ผู้ร้องเห็นว่าเป็นการดำเนินการคัดเลือกที่ไม่เป็นธรรม จึงมีความประสงค์ขอให้คณะกรรมการการปกครอง ดำเนินการดังต่อไปนี้

๑. ตรวจสอบข้อเท็จจริงการคัดเลือกกรณีมีเหตุพิเศษไม่ต้องสอบแข่งขัน สำหรับหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและครูดูแลเด็กเล็ก เพื่อบรรจุและแต่งตั้งเป็นพนักงานส่วนตำบล ตำแหน่ง ครูดูแลเด็ก องค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง

๒. ให้นายกองการบริหารส่วนตำบลรอบเมือง (นายบุญมี โพธิ์ทิพย์) แต่งตั้ง นางสมบุญ พลสาร ผู้ร้อง เป็นพนักงานส่วนตำบล ตำแหน่งครูดูแลเด็กขององค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง โดยไม่ให้นายกองการบริหารส่วนตำบลรอบเมือง ดำเนินการสอบคัดเลือกใหม่ หากให้เลื่อนลำดับที่ขึ้นบัญชีผู้ผ่านการคัดเลือกขององค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง แทน

๓. ให้มีคำสั่งคุ้มครอง นางสมบุญ พลสาร ผู้ร้อง ไม่ให้ถูกกลั่นแกล้งหรือมีคำสั่งไล่ออกจากการเป็นผู้ดูแลเด็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดศิริแสงสว่างเจริญธรรม สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด

การพิจารณา

คณะกรรมการการปกครอง ได้พิจารณาเห็นว่า เรื่องดังกล่าวอยู่ในขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการปกครองส่วนท้องถิ่น ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๒ (๑๙) จึงเห็นควรให้มีหนังสือถึงคณะกรรมการการปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อจัดส่งเรื่องนี้ให้พิจารณาดำเนินการต่อไป พร้อมให้มีหนังสือแจ้งผู้ร้องทราบด้วย

การดำเนินการ

๑. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๗๘๔/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ถึงประธานคณะกรรมการการปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อจัดส่งเรื่องร้องเรียนของนางสมบุญ พลสาร ให้พิจารณาดำเนินการต่อไป

๒. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๘๒๙/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ถึงนางสมบุญ พลสาร แจ้งผลการพิจารณาของคณะกรรมการการปกครอง

๓. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๘๒๓๔/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๕ ถึงประธานคณะกรรมการการปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อขอทราบผลความคืบหน้าการพิจารณาดำเนินการตามข้อ ๑.

๔. คณะกรรมการการปกครองส่วนท้องถิ่น ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๘๙๒๙/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ แจ้งผลความคืบหน้าการพิจารณาดำเนินการ โดยคณะกรรมการการปกครองส่วนท้องถิ่นได้ตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อศึกษาเรื่องดังกล่าว และได้รับรายงานผลการดำเนินการจากสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง ได้ดำเนินการประเมินความเหมาะสมกับตำแหน่งใหม่ ซึ่งผู้ร้องเรียนไม่ได้รับการคัดเลือกและผู้ร้องไม่พอใจดำเนินการใดๆ จึงเป็นอันยุติเรื่องร้องเรียนดังกล่าว

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๒๙ วันพฤหัสบดีที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๘๖ วันพุธที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

- นางสาวนิจจิตต์ ลุนทอ วิทยากรชำนาญการพิเศษ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๓๖

เรื่องพิจารณา ขอให้กระทรวงคมนาคม ออกกฎกระทรวงบังคับให้รถยนต์โดยสารประจำทางและไม่ประจำทาง ต้องติดตั้งเข็มขัดนิรภัยและให้ผู้โดยสารต้องรัดเข็มขัดนิรภัย

ผู้เสนอ นายประโชติ สิริวัฒน์ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการการปกครอง

ข้อเท็จจริง

ปัจจุบันในประเทศไทยมีรถยนต์โดยสารประจำทางและไม่ประจำทาง ทั้งเป็นรถยนต์โดยสารขนาดใหญ่และรถยนต์โดยสารขนาดเล็ก ซึ่งทั่วประเทศมีให้บริการรวมทั้งสิ้นกว่า ๑๒๐,๐๐๐ คัน โดยให้บริการรับขนส่งผู้โดยสารโดยเฉลี่ยวันละ ๒ ล้านคน ซึ่งจากสถิติของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ปี ๒๕๕๔ พบว่า ในปี ๒๕๕๓ นั้น ได้เกิดอุบัติเหตุจากรถยนต์โดยสารทั้ง ๒ ประเภทนี้ รวมทั้งสิ้น ๓,๔๐๑ ครั้ง แม้จะไม่มีตัวเลขยอดความสูญเสียโดยรวมจากรถยนต์โดยสารดังกล่าวก็ตาม แต่จากข้อมูลในปี ๒๕๕๔ พบว่า ได้เกิดอุบัติเหตุทำให้มีผู้เสียชีวิตกว่า ๑๖๐ คน และมีผู้ได้รับบาดเจ็บจำนวน ๒,๓๓๑ คน

สาเหตุหนึ่งที่ทำให้มีผู้เสียชีวิตเพิ่มมากขึ้น คือ รถยนต์โดยสารส่วนใหญ่ไม่มีการติดตั้งเข็มขัดนิรภัยหรือผู้โดยสารไม่รัดเข็มขัดนิรภัยในขณะที่เดินทาง แม้แต่ในรถยนต์โดยสารของ บริษัท ขนส่ง จำกัด ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจของรัฐบาลก็ยังไม่มีการติดตั้งเข็มขัดนิรภัยที่สมบูรณ์ให้แก่ผู้โดยสาร สาเหตุที่บรรดารถยนต์โดยสารส่วนใหญ่ ไม่ติดตั้งเข็มขัดนิรภัยให้อยู่ในสภาพที่สมบูรณ์พร้อมใช้ เนื่องจากกระทรวงคมนาคมยังไม่มี การออกกฎกระทรวงว่าด้วยการใช้เข็มขัดนิรภัยมาใช้บังคับกับรถยนต์โดยสารประจำทางและไม่ประจำทาง จึงส่งผลให้เมื่อเกิดอุบัติเหตุทำให้เกิดความสูญเสียทั้งต่อชีวิตและทรัพย์สิน ตลอดจนค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลเป็นจำนวนมาก ดังนั้น จึงมีความประสงค์ให้คณะกรรมการการปกครอง นำประเด็นปัญหาดังกล่าวเข้าสู่การพิจารณาเพื่อเสนอแนะแนวทางให้กระทรวงคมนาคมเร่งดำเนินการออกกฎกระทรวงว่าด้วยการใช้เข็มขัดนิรภัยมาใช้บังคับ เพื่อป้องกันและลดความสูญเสียจากอุบัติเหตุ

การพิจารณา

คณะกรรมการการพิจารณาแล้วเห็นว่า เรื่องร้องเรียนดังกล่าวอยู่ในขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการคมนาคม ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๒ (๘) ที่กำหนดให้คณะกรรมการการคมนาคม มีอำนาจหน้าที่กระทำการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใดๆ ที่เกี่ยวกับการคมนาคมทั้งการจราจรทางบก ทางน้ำ ทางอากาศ ทางอวกาศ การขนส่งมวลชน การขนส่งสินค้า และการพาณิชย์นาวี ดังนั้น คณะกรรมการการปกครอง จึงมีมติส่งเรื่องร้องเรียนนี้ให้คณะกรรมการการคมนาคมพิจารณาตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

การดำเนินการ

๑. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๘๓๑/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ถึงคณะกรรมการการคมนาคม เพื่อส่งเรื่องร้องเรียนดังกล่าวให้คณะกรรมการการคมนาคม พิจารณาตามอำนาจหน้าที่

๒. คณะกรรมการ ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๙๙๐๐/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๕ ถึงคณะกรรมการการคมนาคม เพื่อติดตามผลการพิจารณาของคณะกรรมการการคมนาคม

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นผลให้กรรมการพ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

(ปัจจุบัน คณะกรรมการการปกครองยังไม่ได้รับแจ้งผลการดำเนินการตรวจสอบจากคณะกรรมการการคมนาคม)

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๒๙ วันพฤหัสบดีที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

- นายดนุพล นันทาแสง นิติกรปฏิบัติการ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๓๗

เรื่องพิจารณา เรื่องร้องเรียนกรณี ได้รับความเสียหายจากการปฏิบัติหน้าที่ของนายวินัย ชิดเขียว กำนันตำบลกะรน อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต กับพวก ที่ดำเนินการจับกุมและยึดทรัพย์สินของผู้ร้อง

ผู้เสนอ นายสมชาย ปั่นคำ

ข้อเท็จจริง

ผู้ร้อง นายสมชาย ปั่นคำ อยู่บ้านเลขที่ ๒/๑๑ ตำบลตลาดใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต ประกอบอาชีพเปิดร้านขายกระเป๋า หมวก และนาฬิกา ที่บ้านเลขที่ ๑๙/๑ ตำบลกะรน อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต ในวันเกิดเหตุคือ วันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๔ เวลาประมาณ ๑๘.๔๕ นาฬิกา ได้มีนายวินัย ชิดเขียว กำนันตำบลกะรน พร้อมด้วยนายวีระวัฒน์ ราชสีห์ และนายมานพ เย็นจิต รวม ๓ คน ได้เข้าไปที่ร้านขายสินค้าของผู้ร้องและกระทำการจับกุม พร้อมยึดทรัพย์สินเป็นสินค้าประเภทกระเป๋า หมวก และนาฬิกาของผู้ร้อง จากนั้นนำผู้ร้องขึ้นรถกระบะไปยังสถานีตำรวจภูธรฉลอง และแจ้งกับผู้ร้องว่า “ผู้ร้องเป็นผู้ต้องหาจะเดินทางไปโรงพักเองไม่ได้จะต้องถูกควบคุมตัวไป” เมื่อถึงสถานีตำรวจภูธรฉลองแล้ว กลุ่มบุคคลทั้งสามจึงได้มีการจัดทำบันทึกการจับกุมในข้อหา “มีไว้ซึ่งสินค้าใช้ตราสินค้าของบุคคลอื่นที่จดทะเบียนไว้ในราชอาณาจักร” พร้อมยึดสินค้าที่ผู้ร้องจำหน่ายเป็นของกลาง ตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า

ต่อมาในวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ผู้ร้องได้แจ้งความและลงบันทึกประจำวันที่สถานีตำรวจภูธรฉลอง เพื่อให้ดำเนินคดีกับนายวินัย ชิดเขียว กับพวก รวม ๓ คน ในข้อหา

๑. หน่วงเหนี่ยวกักขังผู้ร้อง หรือกระทำการด้วยประการใด ๆ ให้ผู้ร้องปราศจากเสรีภาพในร่างกาย

๒. แสดงตนและกระทำการเป็นเจ้าพนักงานในการจับกุมผู้ร้อง โดยไม่มีอำนาจ

๓. กระทำการในลักษณะเป็นผู้มีอิทธิพล สร้างความเดือดร้อนให้แก่ประชาชน มีพฤติกรรมรีดไถชาวต่างประเทศ และแอบอ้างความสัมพันธ์กับบุคคลสำคัญ ใช้ถ้อยคำหยาบคายข่มขู่อาฆาตต่อผู้ร้อง

ทั้งนี้ นายอำเภอเมืองภูเก็ตและศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดภูเก็ตในฐานะผู้บังคับบัญชาทราบข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นแต่ไม่มีการดำเนินการกับนายวินัย ชิดเขียว กำนันตำบลกะรน ตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ตามมาตรา ๖๑ ทวิ มาตรา ๑๒ (๘) มาตรา ๑๔ (๑) มาตรา ๗ และมาตรา ๓๑ (๔) แต่อย่างใด ทั้งที่เรื่องร้องเรียนดังกล่าว มีพยานบุคคลและวัตถุพยานปรากฏชัดแจ้ง

การพิจารณา

คณะกรรมการพิจารณาเรื่องร้องเรียนแล้ว เห็นว่า จากการติดต่อประสานงานทางโทรศัพท์กับผู้ร้องได้รับทราบข้อมูลเพิ่มเติมว่า ปัจจุบันเรื่องพิพาทดังกล่าว ได้เข้าสู่กระบวนการพิจารณาของศาลจังหวัดภูเก็ตแล้ว ซึ่งจะมีการนัดพิจารณาคดีครั้งที่ ๔ ในวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๕ ที่ประชุมจึงมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ประจำคณะกรรมการประสานไปยังผู้ร้อง ให้จัดส่งเอกสารเพื่อเป็นการยืนยันว่าเรื่องดังกล่าวได้เข้าสู่กระบวนการพิจารณาของศาลภูเก็ตแล้ว

การดำเนินการ

๑. คณะกรรมการการปกครอง ได้รับหนังสือของนายณวิชัย ด้านผดุงทรัพย์ หมายความผู้รับมอบอำนาจจากนายสมชาย ปั่นคำ ฉบับลงวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ จัดส่งเอกสาร ประกอบด้วย

- ๑) สำเนาคำฟ้องพร้อมคำขอท้ายฟ้อง จำนวน ๑ ชุด
- ๒) สำเนาบันทนาการจับกุม ฉบับลงวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๔ จำนวน ๑ ชุด
- ๓) สำเนารายงานประจำวันเกี่ยวกับคดี สถานีตำรวจภูธรฉลอง ฉบับลงวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๔ จำนวน ๑ ชุด
- ๔) สำเนารายงานกระบวนการพิจารณาของศาลจังหวัดภูเก็ต พร้อมคำสั่งศาลจังหวัดภูเก็ต ฉบับลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๔ จำนวน ๑ ชุด
- ๕) สำเนารายงานกระบวนการพิจารณาของศาลจังหวัดภูเก็ต พร้อมคำสั่งศาลจังหวัดภูเก็ต ฉบับลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๔ จำนวน ๑ ชุด

ที่ประชุมรับทราบ และมีหนังสือแจ้งผู้ร้องยืนยันว่า เรื่องเข้าสู่กระบวนการพิจารณาของศาลแล้ว

๒. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๑๕๑๙/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ถึงนายสมชาย ปั่นคำ ผู้ร้อง เพื่อแจ้งให้ทราบว่า เรื่องดังกล่าวได้มีการฟ้องร้องดำเนินคดีต่อศาลจังหวัดภูเก็ตแล้ว จึงให้การพิจารณาเป็นไปตามกระบวนการทางศาลยุติธรรมต่อไป

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

- ครั้งที่ ๓๐ วันพุธที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๓๒ วันพุธที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๓๔ วันพุธที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

- นางสาวสมานจิตต์ ลุนทอ วิทยากรชำนาญการพิเศษ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๓๘

เรื่องพิจารณา เรื่องร้องเรียนขอให้ยกเลิกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง “โป่งฮ่องหาด” เลขที่ ขก.๔๐๖๘/๒๕๕๑ และเร่งรัดการออกเอกสารสิทธิที่ดินที่ทำกินให้กับเกษตรกร

ผู้เสนอ นายภราดร โพธิ์ศรี
(เรื่องสืบเนื่องของคณะกรรมการการปกครอง สมาชิกผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓))

ข้อเท็จจริง

นายภราดร โพธิ์ศรี ได้มีหนังสือถึงคณะกรรมการการปกครอง สมาชิกผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) ขอให้พิจารณายกเลิกหนังสือสำคัญสำหรับหลวง (นสล.) “โป่งฮ่องหาด” เลขที่ ขก. ๔๐๖๘/๒๕๕๑ และเร่งรัดการออกเอกสารสิทธิที่ดินที่ทำกินให้แก่เกษตรกร ซึ่งเรื่องดังกล่าวนี้ ผู้ร้องได้เคยนำเสนอและได้รับการพิจารณาโดยคณะกรรมการการปกครอง สมาชิกผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๒ เมื่อปี ๒๕๔๘ โดยอ้างว่า ราษฎรบ้านหนองแสง หมู่ที่ ๑, ๒, ๓ และ ๑๐ ตำบลท่ากระเสริม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น จำนวน ๓๖ ครอบครัว ได้ประกอบอาชีพเกษตรกรรมในพื้นที่บริเวณ “โป่งฮ่องหาด” สืบทอดมาจากบรรพบุรุษติดต่อกันมาเป็นเวลาประมาณ ๑๕๐ ปี ต่อมาถูกทางราชการกล่าวหาว่า บุกรุกที่สาธารณประโยชน์และให้ออกจากพื้นที่ จึงทำให้ราษฎรได้รับความเดือดร้อน

คณะกรรมการการปกครอง สมาชิกผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๒) ได้พิจารณาเรื่องนี้ เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๔๘ ปรากฏข้อเท็จจริงว่า กรณีข้อพิพาทเกี่ยวกับการบุกรุกที่สาธารณประโยชน์ “โป่งฮ่องหาด” ได้เข้าสู่กระบวนการพิจารณาของศาลฎีกาแล้ว ซึ่งศาลได้พิเคราะห์เป็นที่ยุติแล้วว่า ที่ดิน “โป่งฮ่องหาด” ตำบลหนองกุง อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น เนื้อที่ ๑๐๐ ไร่ ได้มีการลงทะเบียนเป็นที่ดินสาธารณประโยชน์สำหรับใช้เป็นที่เลี้ยงสัตว์มาตั้งแต่ปี ๒๔๙๔ ดังนั้น คณะกรรมการจึงให้ยุติการพิจารณา ในขณะเดียวกันก็ได้มอบหมายให้จังหวัดขอนแก่นหาแนวทางการช่วยเหลือราษฎรผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนต่อไป

การพิจารณา

คณะกรรมการการปกครอง สมาชิกผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) พิจารณาแล้วเห็นว่า ปัจจุบันการดำเนินการแก้ไขปัญหาของจังหวัดขอนแก่นยังไม่สัมฤทธิ์ผล และยังคงมีการขับไล่ราษฎรออกจากพื้นที่ ดังนั้น คณะกรรมการจึงเห็นควรให้มีหนังสือถึงผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่น ขอทราบความคืบหน้าการดำเนินการตามที่คณะกรรมการการปกครอง สมาชิกผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๒) ได้มอบหมายให้จังหวัดขอนแก่นหาแนวทางช่วยเหลือราษฎรผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนในกรณีนี้แล้วรายงานต่อคณะกรรมการเพื่อประกอบการพิจารณาต่อไป

การดำเนินการ

๑. คณะกรรมการการปกครอง สมาชิกผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๑๙๖๐/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๔ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่น ขอทราบผลความคืบหน้าการดำเนินการให้ความช่วยเหลือกรณีที่ดินราษฎรบ้านหนองแสง อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น ได้รับผลกระทบจากการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (นสล.) “โป่งฮ่องหาด” เลขที่ ขก.๔๐๖๘/๒๕๕๑

๒. จังหวัดขอนแก่น ได้มีหนังสือศาลากลางจังหวัดขอนแก่น ด่วนที่สุด ที่ ขก ๐๐๑๖.๓/๖๑๐๒ ลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๔ ถึงประธานคณะกรรมการการปกครอง แจ้งความคืบหน้าการดำเนินการสรุปได้ว่า กรณีราษฎรบ้านหนองแสง หมู่ที่ ๑, ๒, ๓ และ ๑๐ และบ้านท่ามะเดื่อน้อย หมู่ที่ ๓ ตำบลท่ากระเสริม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น เข้าครอบครองพื้นที่สาธารณประโยชน์แปลง “โป่งฮ่องหาด” ขัดต่อประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ ๙๖ ลงวันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๕ และขัดต่อระเบียบของคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๑๕ เนื่องจากราษฎรเข้ายึดถือครอบครองและทำการบุกรุกพื้นที่ภายหลังจากวันที่ประกาศคณะปฏิวัติฉบับดังกล่าวมีผลใช้บังคับ ดังนั้น อำเภอน้ำพอง จึงไม่มีอำนาจใช้หรือยินยอมให้บุคคลอื่นใช้ประโยชน์ในที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันได้ เว้นแต่จะมีการแก้ไขระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) ได้นำเรื่องดังกล่าวแจ้งต่อที่ประชุมในคราวประชุม ครั้งที่ ๗๐/๒ เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๔

- ที่ประชุมคณะกรรมการบริหาร โดยมีความเห็นเพิ่มเติมว่า แม้การเข้าครอบครองพื้นที่สาธารณประโยชน์ “โป่งฮ่องหาด” ของราษฎรดังกล่าวจะขัดต่อประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๙๖ ลงวันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๕ และขัดต่อระเบียบของคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๑๕ แต่หากคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นกับราษฎรที่มีเป็นจำนวนมากแล้ว คณะกรรมการเห็นว่า ควรที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องหาแนวทางช่วยเหลือเพื่อแก้ไขเยียวยาปัญหาความเดือดร้อนให้กับราษฎรกลุ่มดังกล่าวด้วยวิธีอื่น ดังนั้น จึงขอให้จังหวัดขอนแก่นได้พิจารณาดำเนินการตามความเห็นของคณะกรรมการข้างต้นต่อไปด้วย

๓. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๒๓๗๗/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๔ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่น ขอให้ดำเนินการให้ความช่วยเหลือกรณีราษฎรบ้านหนองแสง อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น ได้รับผลกระทบจากการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (นสล.) “โป่งฮ่องหาด” เลขที่ ขก.๔๐๖๘/๒๕๕๑

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๔ เป็นผลให้กรรมการพ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

การดำเนินการของคณะกรรมการการปกครอง

สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔)

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๓ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๔ ที่ประชุมได้ลงมติตั้งคณะกรรมการการปกครอง ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๓๕ ประกอบข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๒ ซึ่งคณะกรรมการการปกครอง ได้ดำเนินการพิจารณาในเรื่องนี้ต่อเนื่องจากคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) ดังนี้

การดำเนินการ

๑. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีการประชุม ครั้งที่ ๓๒ วันพุธที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ เพื่อพิจารณาดำเนินการเรื่องร้องเรียนของนายภราดร โพธิ์ศรี กรณีขอให้พิจารณายกเลิกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (นสล.) “โป่งฮ่องหาด” เลขที่ ขก. ๔๐๖๘/๒๕๕๑ และเร่งรัดการออกเอกสารสิทธิ์คืนพื้นที่ทำกินให้แก่เกษตรกร จากคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓)

เนื่องจากผู้ร้องได้เสนอเรื่องร้องเรียนนี้ต่อคณะกรรมการการปกครอง ชุดที่ ๒๔ เช่นกัน ตามหนังสือร้องเรียนฉบับลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ โดยแจ้งว่า ยังไม่ได้รับความช่วยเหลือแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน จึงขอให้คณะกรรมการพิจารณาให้ความช่วยเหลือแก่ราษฎรฯ ต่อไป พอสรุปได้ดังนี้

สืบเนื่องจาก นายภราดร โพธิ์ศรี ได้เคยเสนอเรื่องร้องเรียนต่อคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๒) เมื่อปี ๒๕๔๘ ซึ่งผู้ร้องอ้างว่า ราษฎรบ้านหนองแสงหมู่ที่ ๑, ๒, ๓ และ ๑๐ ตำบลท่ากระเสริม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น จำนวน ๓๖ ครอบครัว ได้ประกอบอาชีพเกษตรกรรมในพื้นที่บริเวณ “โป่งฮ่องหาด” สืบทอดมาจากบรรพบุรุษติดต่อกันเป็นเวลาประมาณ ๑๕๐ ปี ต่อมาถูกทางราชการกล่าวหาว่าบุกรุกที่สาธารณะประโยชน์และให้ออกจากพื้นที่ ทำให้ได้รับความเดือดร้อน โดยคณะกรรมการการปกครอง ชุดที่ ๒๒ ได้พิจารณาเรื่องร้องเรียนดังกล่าว เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๔๘ ปรากฏข้อเท็จจริงในการประชุมว่า ข้อพิพาทเกี่ยวกับการบุกรุกที่สาธารณะประโยชน์ “โป่งฮ่องหาด” ได้เข้าสู่กระบวนการพิจารณาของศาลฎีกาแล้ว โดยศาลฎีกาได้พิจารณาเป็นที่ยุติว่า ที่ดิน “โป่งฮ่องหาด” ตำบลหนองกุง อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น เนื้อที่ประมาณ ๑๐๐ ไร่ ขึ้นทะเบียนเป็นที่ดินสาธารณะประโยชน์ ใช้ประโยชน์เป็นท่าเลเลี้ยงสัตว์มาตั้งแต่ปี ๒๔๙๔ ดังนั้น คณะกรรมการจึงให้ยุติการพิจารณา ในขณะเดียวกัน ได้มอบหมายให้จังหวัดขอนแก่นหาแนวทางในการให้ความช่วยเหลือราษฎรผู้ได้รับความเดือดร้อนต่อไป

ต่อมาผู้ร้องเรียนได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ถึงคณะกรรมการการปกครอง (ชุดที่ ๒๓) แจ้งว่า ปัจจุบันการดำเนินการแก้ไขปัญหาของจังหวัดขอนแก่นยังไม่สัมฤทธิ์ผล และมีการขับไล่ให้ราษฎรออกจากพื้นที่ จึงขอให้คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) พิจารณาหาแนวทางแก้ไขปัญหาโดยขอให้ยกเลิกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (นสล.) “โป่งฮ่องหาด” แปลงใหญ่ เลขที่ ขก. ๔๐๖๘/๒๕๕๑ และเร่งรัดการออกเอกสารสิทธิ์คืนพื้นที่ทำกินให้แก่เกษตรกรต่อไป ซึ่งคณะกรรมการได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๑๙๖๐/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๔ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่น เพื่อขอทราบความคืบหน้าการดำเนินการให้ความช่วยเหลือแก่ราษฎรบ้านหนองแสง อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น จากนั้น จังหวัดขอนแก่น ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ขก ๐๐๑๖.๓/๖๑๐๒ ลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๔ ถึงประธานคณะกรรมการการปกครอง แจ้งผลกระทบจากการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (นสล.) โดยแจ้งว่า เรื่องนี้ผู้ร้องเรียนได้ร้องเรียนไปที่จังหวัดขอนแก่นเช่นเดียวกัน และจังหวัดขอนแก่นได้แจ้งให้อำเภอน้ำพองตรวจสอบแล้ว สรุปได้ว่า กรณีราษฎรบ้านหนองแสง หมู่ที่ ๑, ๒, ๑๐ และบ้านท่ามะเดื่อน้อย หมู่ที่ ๒ ตำบลท่ากระเสริม อำเภอน้ำพอง ได้เข้าครอบครองพื้นที่สาธารณะประโยชน์แปลง “โป่งฮ่องหาด” ขัดต่อประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ ๙๖ ลงวันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๕ และขัดต่อระเบียบของคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๑๕ เนื่องจากได้เข้ายึดถือครอบครองและ ทำการบุกรุกพื้นที่ภายหลังวันประกาศคณะปฏิวัติฉบับดังกล่าวมีผลใช้บังคับ อำเภอน้ำพองจึงไม่มีอำนาจใช้หรือยินยอมให้บุคคลอื่นใช้ประโยชน์ในที่ดินอันเป็นสาธารณะประโยชน์สมบัติของแผ่นดิน สำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันอันได้แก่ที่สาธารณะประโยชน์ “โป่งฮ่องหาด” แต่อย่างใด เว้นแต่ในกรณีที่จะมีการแก้ไขระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ภายหลังจากที่จังหวัดขอนแก่น ได้รายงานข้อเท็จจริงต่อคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) แล้ว คณะกรรมการได้พิจารณาหารือเรื่องนี้อีกครั้งหนึ่งเมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๔ และได้มีหนังสือสภาผู้แทนราษฎร ด่วนที่สุด ที่ ๒๓๓๗/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๔

ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่น เพื่อพิจารณาให้ความช่วยเหลือแก่ราษฎรฯ โดยมีความเห็นเพิ่มเติมว่า แม้การเข้าครอบครองพื้นที่สาธารณะประโยชน์ “โป่งฮ่องหาด” ของราษฎรดังกล่าวจะขัดต่อประกาศ คณะปฏิบัติ ฉบับที่ ๙๖ ลงวันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๕ และขัดต่อระเบียบของคณะกรรมการจัดที่ดิน แห่งชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๑๕ แต่หากคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นกับราษฎรที่มีเป็นจำนวนมากแล้ว คณะกรรมการเห็นว่า ควรที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องหาแนวทางช่วยเหลือเพื่อแก้ไขเยียวยาปัญหา ความเดือดร้อนให้กับราษฎรกลุ่มดังกล่าวด้วยวิธีอื่น ดังนั้น จึงขอให้จังหวัดขอนแก่นได้พิจารณาดำเนินการ ตามความเห็นของคณะกรรมการข้างต้นต่อไปด้วย

ในกรณีนี้ แม้คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) จะขอให้ จังหวัดขอนแก่นหาแนวทางแก้ไขเยียวยาในปัญหาความเดือดร้อนของราษฎรก็ตาม แต่หากพิจารณา รายละเอียดตามคำร้องจะเห็นว่า ผู้ร้องยังไม่ได้ได้รับความช่วยเหลือแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน จึงได้ยื่นเรื่อง ร้องเรียนต่อคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ตามหนังสือร้องเรียนฉบับลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ เพื่อให้พิจารณาให้ความช่วยเหลือแก่ราษฎรฯ

คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) พิจารณาแล้วเห็นว่า การพิจารณาเรื่องร้องเรียนฯ ดังกล่าวของคณะกรรมการชุดที่ ๒๓ อ้างถึงคำพิพากษาของศาลฎีกา โดยไม่มี หลักฐานเอกสารอื่นเพื่อใช้ประกอบการพิจารณา ซึ่งปัจจุบันเรื่องร้องเรียนฯ ดังกล่าวอยู่ระหว่างกระบวนการ ฟ้องคดีต่อศาลปกครองขอนแก่น ทำให้ต้องรอคำพิพากษาของศาลปกครองขอนแก่น ซึ่งคณะกรรมการ การปกครองเห็นว่า การพิจารณาหาแนวทางแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้แก่ราษฎรเป็นสิ่งสำคัญและ ต้องให้ความช่วยเหลือราษฎรโดยเร็ว คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) จึงมอบหมายในที่ประชุมให้นายอำเภอน้ำพองและเจ้าพนักงานที่ดิน จังหวัดขอนแก่น จัดส่งสรรพเอกสาร ที่เกี่ยวข้องทั้งหมดของการขอให้ยกเลิกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง “โป่งฮ่องหาด” เลขที่ ขก.๔๐๖๘/๒๕๕๑ มายังคณะกรรมการการปกครอง ภายใน ๗ วัน เพื่อจะได้พิจารณาศึกษาต่อไป ในขณะเดียวกันก็มีมติให้รอ ผลตามคำพิพากษาของศาลปกครองขอนแก่น

๒. จังหวัดขอนแก่น ได้มีหนังสือ ที่ ขก ๐๐๑๙.๒/๙๒๘๖ ลงวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๕๕ ถึงประธานคณะกรรมการการปกครอง แจ้งผลดำเนินการตรวจสอบและสรุปขั้นตอนความเป็นมาของเรื่อง ร้องเรียนฯ มีรายละเอียดโดยสรุปได้ดังนี้

๑) นายภราดร โพธิ์ศรี ได้มีการร้องเรียนและทูลเกล้าถวายฎีกาขอให้ทางราชการ ยุติการขับไล่และขออนุญาตให้ราษฎรหมู่ที่ ๑, ๒, ๓ และ ๑๐ ตำบลท่ากระเสริม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น เข้าทำกินในที่ดิน “โป่งฮ่องหาดแปลงใหญ่”

๒) อำเภอน้ำพองได้ดำเนินการตรวจสอบแล้วปรากฏว่า ศาลฎีกาได้มีคำพิพากษา ที่ ๒๑ - ๒๕/ ๒๕๔๗ ลงวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๔๗ ในคดีที่พนักงานอัยการประจำศาลแขวงขอนแก่น เป็นโจทก์ฟ้องนายสมบุญ ราชพลแสน กับพวกรวม ๗ คน เป็นจำเลยคดีบุกรุกที่สาธารณะสมบัติของแผ่นดิน ที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกันบริเวณบ้านบึงกลาง หมู่ที่ ๗ ตำบลหนองกุง อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น โดยเป็นที่ยุติว่า จำเลยได้ครอบครองพื้นที่สาธารณะประโยชน์ที่ประชาชนใช้ร่วมกันแปลง “โป่งฮ่องหาดแปลงใหญ่” ซึ่งได้มีการขึ้นทะเบียนให้เป็นที่ดินสาธารณะประโยชน์ทำเลเลี้ยงสัตว์มาตั้งแต่ปี ๒๔๙๔ ดังนั้น อำเภอน้ำพอง

จึงได้ดำเนินการประชุมราษฎรบ้านบึงกลาง หมู่ที่ ๗ เพื่อรับฟังความคิดเห็นของราษฎรในพื้นที่ปรากฏว่า ราษฎรส่วนใหญ่มีความต้องการที่จะให้คงสภาพพื้นที่ไว้เป็นที่สาธารณประโยชน์ทำเลี้ยงสัตว์ตามเดิมและลงมติไม่ยินยอมให้กลุ่มผู้บุกรุกเข้าทำกินเช่าที่ดินในพื้นที่พิพาท

จากนั้น อำเภอน้ำพองจึงได้ดำเนินการขอรังวัดเพื่อออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง แปลง “โป่งฮ่องหาดแปลงใหญ่” และผลการรังวัดได้เนื้อที่ ๑๖๘ - ๑ - ๐๕ ไร่ แต่มีผู้คัดค้าน ๓ ราย คือ นายปิ่น คนกลาง ,นางทองดี นิคม และนายบุญถม พิมพ์พันธ์ โดยอ้างหลักฐาน น.ส. ๓ เลขที่ ๓๐๓ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลทรายมูล อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น

ต่อมา จังหวัดขอนแก่นได้พิจารณาออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง เลขที่ ๔๐๖๘/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๑ แปลง “โป่งฮ่องหาดแปลงใหญ่” เฉพาะส่วนที่ไม่มีการคัดค้าน ส่วนที่ดินที่มีการคัดค้าน ผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่นมอบหมายให้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดขอนแก่น สาขาน้ำพอง ดำเนินการตรวจสอบพิสูจน์สิทธิผู้คัดค้านซึ่งผลปรากฏว่า ที่สาธารณประโยชน์ “โป่งฮ่องหาดแปลงใหญ่” มีการขึ้นทะเบียนเมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๔ แต่ น.ส. ๓ เลขที่ ๓๐๓ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลทรายมูล อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น ออกเมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๑๙ โดยอาศัยหลักฐาน ส.ค. ๑ เลขที่ ๓๐๓ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลทรายมูล อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น มีนายดำ คนกลาง เป็นผู้แจ้งการครอบครอง เมื่อวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๔๙๘ โดยระบุว่าเป็นการรับมรดกจากบิดามารดา ตั้งแต่ปี ๒๔๗๐ จึงเป็นหลักฐานสนับสนุนว่า ผู้คัดค้านมีการครอบครองและทำประโยชน์ต่อเนื่องมาก่อนการเป็นที่ดินของรัฐ ดังนั้น คณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ จังหวัดขอนแก่น (กปร.ขอนแก่น) ในการประชุมเมื่อวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๒ มีมติให้ตรวจสอบพื้นที่ “โป่งฮ่องหาด” โดยใช้ผลการอ่าน แปล ตีความภาพถ่ายทางอากาศ ผลปรากฏว่า ที่ดินผู้คัดค้านอยู่ในบริเวณทุ่งหญ้าธรรมชาติ ไม้พุ่ม ไม่มีร่องรอยการทำประโยชน์ในพื้นที่แต่อย่างใด ดังนั้น กปร.ขอนแก่น ในการประชุมเมื่อวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๔ จึงมีมติว่า พื้นที่พิพาทเป็นที่ดินสาธารณะ ควรให้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดขอนแก่น ดำเนินการตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

๓) จากนั้น วันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๔ นายกฤตภักดิ์ ประดับชาติ ตัวแทนราษฎรบ้านหนองแสง หมู่ที่ ๑, ๒ และ ๑๐ บ้านท่ามะเดื่อ หมู่ที่ ๓ ตำบลท่ากระเสริม อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น ได้ร้องทุกข์ไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่น ขอให้นำปัญหาความเดือดร้อนของราษฎรเข้าสู่กระบวนการพิจารณาการเข้าอยู่อาศัยหรือใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐเป็นการชั่วคราวและมีค่าตอบแทน

๔) นายอำเภอน้ำพอง ในฐานะผู้ดูแลรักษาพื้นที่สาธารณประโยชน์ได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้วปรากฏว่า ไม่เข้าเงื่อนไขและขัดต่อระเบียบคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๑๕ เนื่องจากเป็นกรณีที่ราษฎรเข้ายึดถือครอบครองและทำการบุกรุกภายหลังการประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๙๖ ลงวันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๕ ดังนั้น นายอำเภอน้ำพอง จึงไม่มีอำนาจให้หรือยินยอมให้บุคคลอื่นใดใช้ประโยชน์ในที่ดินของสาธารณะสมบัติของแผ่นดินสำหรับประชาชนใช้ร่วมกันได้

๕) คณะกรรมการการปกครอง สมาชิกแทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) ได้มีการพิจารณาเรื่องดังกล่าวเมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๔ มีความเห็นว่า แม้การเข้าครอบครองและทำประโยชน์ในพื้นที่ “โป่งฮ่องหาดแปลงใหญ่” จะขัดต่อประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๙๖ และขัดต่อระเบียบคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๑๕ แต่เมื่อคำนึงถึงผลกระทบของราษฎรที่มีจำนวนมากแล้ว หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องควรหาแนวทางเยียวยาความเดือดร้อนให้กับราษฎร

ดังนั้น จังหวัดขอนแก่น จึงได้พิจารณาสั่งการให้นายอำเภอ น้ำพอง ดำเนินการแก้ไข ปัญหาความเดือดร้อนของราษฎรดังกล่าวตามแนวทางการดำเนินงานโครงการบริหารจัดการใช้ประโยชน์ในที่ดิน สาธารณประโยชน์ที่มีการบุกรุกเพื่อขจัดความยากจนและพัฒนาชนบท

ต่อมาวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๕๔ นายกอง โควังชัย กับพวกรวม ๑๓ คน ยื่นฟ้อง ผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่น เป็นจำเลยที่ ๑ และนายอำเภอ น้ำพอง เป็นจำเลยที่ ๒ ต่อศาลปกครองขอนแก่น ขอให้พิจารณาคดีการขอเข้าอยู่อาศัยหรือใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐเป็นการชั่วคราวและมีค่าตอบแทน ตามระเบียบคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๑๕ และปัจจุบันอยู่ในระหว่างการพิจารณา ของศาลปกครองขอนแก่น

๓. คณะกรรมการการปกครอง สมาชิกผู้แทนราษฎร ได้พิจารณารับทราบรายงานผลการ ตรวจสอบและขั้นตอนความเป็นมาของเรื่องร้องเรียนในคราวประชุม ครั้งที่ ๔๙ วันพุธที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๕

๔. จังหวัดขอนแก่น ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ขก ๐๐๑๖.๓/๒๗๒๙๔ ลงวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ถึงประธานคณะกรรมการการปกครอง ชี้แจงว่า สำนักงานที่ดินจังหวัดขอนแก่น ได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงในเรื่องดังกล่าวแล้วพบว่า ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาคดีของศาลปกครองขอนแก่น จึงเห็นควรให้รอผลการพิจารณาของศาลปกครองขอนแก่นต่อไป

- ที่ประชุมคณะกรรมการการปกครองรับทราบและเห็นควรให้รอผลการพิจารณาของศาลปกครองขอนแก่น

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สมาชิกผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๖๗/๒ วันพฤหัสบดีที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๔

ครั้งที่ ๓๒ วันพุธที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๔๙ วันพุธที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๘๘ วันพุธที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

- นายธนพัชร์ นาควัชร วิทยากรชำนาญการ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๓๙

เรื่องพิจารณา เรื่องร้องเรียนขอให้เร่งรัดการออกเอกสารสิทธิในที่ดินทำกินให้กับราษฎรบ้าน ท่อน หมู่ที่ ๒ หมู่ที่ ๘ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลโนนท่อน อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น และขอให้ยกเลิก การนำที่ดินทำกินของราษฎรไปให้สหกรณ์ปศุสัตว์จังหวัดขอนแก่น จำกัด เข้าทำประโยชน์

ผู้เสนอ นายภราดร โพธิ์ศรี
(เรื่องสืบเนื่องของคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓))

ข้อเท็จจริง

นายภราดร โพธิ์ศรี ตัวแทนราษฎร ได้เสนอเรื่องร้องเรียนต่อคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) เพื่อพิจารณาแก้ไขปัญหา โดยคณะกรรมการได้พิจารณาเรื่องดังกล่าว จำนวน ๒ ครั้ง ได้แก่ ครั้งที่ ๑ วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ และครั้งที่ ๒ วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๓ จากการพิจารณาได้ปรากฏข้อมูลตามการชี้แจงดังนี้

๑. ราษฎรบ้านท่อน หมู่ที่ ๒, หมู่ที่ ๘ และ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลโนนท่อน อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ได้ครอบครองและทำประโยชน์ในพื้นที่บริเวณที่เรียกว่า “ป่าสำราญ” สืบเนื่องมาตั้งแต่ สมัยบรรพบุรุษก่อนที่จะมีการประกาศให้พื้นที่ดังกล่าวเป็นเขตปฏิรูปที่ดิน โดยมีหลักฐานการครอบครอง เป็น ส.ค.๑ และน.ส.๓ นอกจากนั้นบางรายมีหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก. ๔ - ๐๑) ที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ออกให้ภายหลังการประกาศเขตปฏิรูปที่ดิน

๒. วันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๓๖ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ได้นำพื้นที่บริเวณ ที่ราษฎรอ้างว่า ได้ครอบครองและทำประโยชน์เนื้อที่ประมาณ ๑๔๒ ไร่ ๒ งาน ๔๔ ตารางวา ไปให้สหกรณ์ผู้เลี้ยง วัวและควายแห่งจังหวัดขอนแก่น จำกัด (ภายหลังเปลี่ยนชื่อเป็น “สหกรณ์ปศุสัตว์จังหวัดขอนแก่น จำกัด”) ทำสัญญาให้ใช้ประโยชน์ในที่ดินมีกำหนดระยะเวลา ๑๕ ปี โดยให้เหตุผลว่า ราษฎรได้ขายที่ดินที่ครอบครอง ในเขตปฏิรูปที่ดินให้กับบุคคลอื่นแล้ว จึงถูกเพิกถอนสิทธิในที่ดิน แต่ราษฎรยืนยันว่า ไม่ได้ขายที่ดินทำกิน ของตนให้กับผู้ใด จึงได้ทำการคัดค้านและขอให้ยกเลิกสัญญาพร้อมขอที่ดินทำกินคืน ซึ่งสำนักงานการปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรมจังหวัดขอนแก่น ได้ดำเนินการประนีประนอมด้วยการขอให้ราษฎรรองงกว่าจะครบตามสัญญาเช่า ของสหกรณ์ปศุสัตว์จังหวัดขอนแก่น จำกัด แล้วจะคืนที่ทำกินให้กับราษฎร

๓. วันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๕๑ สหกรณ์ปศุสัตว์จังหวัดขอนแก่น จำกัด ได้ขอต่อสัญญา ใช้ประโยชน์ในที่ดินแปลงดังกล่าวออกไปอีก ๑๕ ปี ทั้งที่ยังไม่ครบกำหนดตามสัญญาเดิมซึ่งจะครบในวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๑ เมื่อราษฎรได้ทราบเรื่องการขอต่อสัญญาก็ได้ทำการคัดค้านและขอที่ดินทำกินคืนพร้อมทั้ง แจ้งให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดขอนแก่นทราบว่า สหกรณ์ปศุสัตว์จังหวัดขอนแก่น จำกัด ทำผิดสัญญา ที่ทำไว้กับสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมกล่าวคือ ในช่วงระยะเวลาตามสัญญาเช่าสหกรณ์ปศุสัตว์ จังหวัดขอนแก่น จำกัด ไม่ได้เข้าดำเนินการอย่างใดในพื้นที่ตามที่ได้ตกลงไว้ในสัญญาและขอให้ยกเลิกสัญญา ดังกล่าว แต่ก็ไม่มีควมคืบหน้าในการดำเนินการ

๔. วันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๒ คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดขอนแก่น ได้มีการประชุมเพื่อพิจารณาเรื่องการต่อสัญญาให้ใช้ประโยชน์ในที่ดินของสหกรณ์ปศุสัตว์จังหวัดขอนแก่น จำกัด ซึ่งที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบให้ต่อสัญญาเช่าออกไปอีก ๑๕ ปี โดยที่ราษฎรมิได้ทราบถึงการประชุมในวันดังกล่าว เนื่องจากคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดขอนแก่นไม่ได้แจ้งให้ทราบล่วงหน้า แต่ราษฎรกลับได้รับหนังสือเชิญให้เข้าร่วมประชุมในวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๒ ซึ่งเป็นวันภายหลังจากที่คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดขอนแก่น ได้มีมติแล้ว

จากการรับฟังข้อเท็จจริงได้ปรากฏประเด็นข้อโต้แย้งประการหนึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับการครอบครองที่ดินของราษฎรที่อ้างว่า มีหลักฐานการครอบครองเป็น ส.ค.๑ และ น.ส.๓ ก่อนที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมจะประกาศเป็นเขตปฏิรูปที่ดิน ดังนั้น การประกาศเขตปฏิรูปที่ดินดังกล่าวจึงเป็นการประกาศทับซ้อนที่ทำกินของราษฎร ทำให้ที่ดินของราษฎรไปอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดิน จึงเป็นเหตุทำให้ไม่สามารถขออนุญาตที่ดินในแปลงที่มี ส.ค.๑ หรือ น.ส. ๓ ได้ และสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมไม่มีอำนาจนำที่ดินไปให้สหกรณ์ปศุสัตว์จังหวัดขอนแก่น จำกัด เข้าทำประโยชน์พร้อมต่อสัญญาให้อีก ๑๕ ปีด้วย

การพิจารณา

คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) ได้มอบหมายในที่ประชุมให้จังหวัดขอนแก่นดำเนินการพิสูจน์สิทธิในที่ดินตามที่ราษฎรกล่าวอ้างว่า มีหลักฐานการครอบครองเป็น ส.ค.๑ หรือ น.ส.๓ อยู่ก่อนที่จะมีการประกาศให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดินหรือไม่ ซึ่งถ้าเป็นจริงตามที่ราษฎรกล่าวอ้างก็เป็นสิทธิของราษฎรที่จะขออนุญาตที่ดินได้ตามกฎหมาย แต่หากพิสูจน์แล้วปรากฏว่า มีการประกาศเป็นเขตปฏิรูปที่ดินก่อนที่ราษฎรเข้าครอบครองและทำประโยชน์ ก็ให้จังหวัดขอนแก่นจัดให้มีการเจรจาร่วมกันเกี่ยวกับการใช้พื้นที่ดังกล่าวระหว่างราษฎรที่ครอบครองที่ดินอยู่เดิมกับสหกรณ์ปศุสัตว์จังหวัดขอนแก่น จำกัด แล้วรายงานให้คณะกรรมการทราบ ต่อไป

การดำเนินการ

คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) ได้มอบหมายในที่ประชุมให้จังหวัดขอนแก่นดำเนินการพิสูจน์สิทธิในที่ดินตามที่ราษฎรกล่าวอ้างว่า มีหลักฐานการครอบครองเป็น ส.ค.๑ หรือ น.ส.๓ อยู่ก่อนที่จะมีการประกาศให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดินหรือไม่

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๔ เป็นผลให้กรรมการบริหารพ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

การดำเนินการของคณะกรรมการการปกครอง

สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔)

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๓ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๔ ที่ประชุมได้ลงมติตั้งคณะกรรมการการปกครอง ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๓๕ ประกอบข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๒ ซึ่งคณะกรรมการการปกครอง ได้ดำเนินการพิจารณาในเรื่องนี้เนื่องจากคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) ดังนี้

การดำเนินการ

๑. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๔๖๒/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย พิจารณาสั่งการให้ จังหวัดขอนแก่น (โดยสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดขอนแก่น) ดำเนินการพิสูจน์สิทธิในที่ดินบริเวณที่ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กรณีที่ดินในท้องที่ตำบลโนนม่วง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ไปให้สหกรณ์ปศุสัตว์จังหวัดขอนแก่น จำกัด เข้าทำประโยชน์ ซึ่งคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) ได้มอบหมายให้จังหวัดขอนแก่นดำเนินการในกรณีดังกล่าว แล้วรายงานให้ คณะกรรมการทราบ

๒. จังหวัดขอนแก่น (โดยสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดขอนแก่น) ได้แจ้งผลดำเนินการ ให้คณะกรรมการทราบ ว่า ราษฎรที่ร้องเรียนได้ขอรังวัดออกโฉนดที่ดิน โดยอาศัยหลักฐานแบบแจ้งการ ครอบครองที่ดิน (ส.ค.๑) เลขที่ ๓๓๓ หมู่ที่ ๑๓ ตำบลสำราญ อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ซึ่งรังวัด ได้เนื้อที่ ๑๒ - ๒ - ๒๕.๙ ไร่ ต่อมา มีการคัดค้านการออกโฉนดที่ดิน และเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดขอนแก่น ได้มีคำสั่งไม่ออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ใด หากผู้กรณีฝ่ายใดไม่พอใจโดยเห็นว่า ตนเป็นผู้มีสิทธิในที่ดิน ก็ให้ไปฟ้องคดีต่อศาลยุติธรรม หรือถ้าเห็นว่าการสั่งการของเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด ไม่ปฏิบัติตามขั้นตอน ที่กฎหมายกำหนดและไม่ชอบด้วยกฎหมาย ก็ให้ไปฟ้องต่อศาลปกครอง ทั้งนี้ ภายในกำหนดหกสิบวัน นับแต่วันทราบคำสั่ง ซึ่งปัจจุบันยังไม่ได้รับแจ้งว่า มีการฟ้องคดีดังกล่าวหรือไม่ อย่างไรก็ตาม ในส่วนของการ ช่วยเหลือราษฎรที่ร้องเรียนเกี่ยวกับที่ดินทำกินนั้น จังหวัดขอนแก่นจะได้จัดให้มีการเจรจาผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ร่วมกันโดยเร่งด่วน และจะได้รายงานให้คณะกรรมการทราบต่อไป

๓. นายภราดร โพธิ์ศรี ผู้ร้องเรียน ได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ถึง คณะกรรมการการปกครอง เพื่อติดตามการพิจารณาเรื่องร้องเรียนกรณีการขอให้เร่งรัดการออกเอกสาร สิทธิในที่ดินทำกินให้กับราษฎรบ้านท่อน หมู่ที่ ๒ หมู่ที่ ๘ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลโนนท่อน อำเภอเมือง จังหวัด ขอนแก่น และขอให้ยกเลิกการนำที่ดินทำกินของราษฎรไปให้สหกรณ์ปศุสัตว์จังหวัดขอนแก่น จำกัด เข้าทำ ประโยชน์

๔. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๑๑๑๕/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ถึงนายภราดร โพธิ์ศรี ผู้ร้องเรียน เพื่อขอเชิญไปแถลงขอเท็จจริงหรือแสดง ความคิดเห็นต่อคณะกรรมการการปกครอง พร้อมเอกสารประกอบพิจารณาในประเด็นข้อซักถาม เรื่อง ความคืบหน้าการยกเลิกการนำที่ดินทำกินของราษฎรไปให้สหกรณ์ปศุสัตว์จังหวัดขอนแก่น จำกัด เข้าทำประโยชน์ และผลการดำเนินการพิสูจน์สิทธิในที่ดินตามที่ราษฎรกล่าวอ้างว่ามีหลักฐาน การครอบครองเป็น ส.ค.๑ หรือ น.ส.๓ อยู่ก่อนที่จะมีการประกาศให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดขอนแก่น

๕. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีการประชุม ครั้งที่ ๓๒ วันพุธที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ เพื่อพิจารณาเรื่องร้องเรียนของนายภราดร โพธิ์ศรี กรณีเร่งรัดการออกเอกสารสิทธิในที่ดิน ทำกินให้กับราษฎรบ้านท่อน หมู่ที่ ๒ หมู่ที่ ๘ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลโนนท่อน อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น และขอให้ยกเลิกการนำที่ดินทำกินของราษฎรไปให้สหกรณ์ปศุสัตว์จังหวัดขอนแก่น จำกัด เข้าทำประโยชน์ โดยที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่า

๕.๑ กรณีพิพาทระหว่างราษฎรกับสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดขอนแก่นจนกระทั่งนำไปสู่การเสนอเรื่องร้องเรียนและการยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองขอนแก่น โดยสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดขอนแก่นมีเหตุผลว่า ราษฎรได้ขายที่ดินที่ครอบครองในเขตปฏิรูปที่ดินแล้ว จึงทำให้สิ้นสุดสิทธิครอบครองที่ดิน สปก. ส่วนราษฎรอ้างว่า ได้ครอบครองที่ดินทำกินโดยมีหลักฐานการครอบครองเป็น ส.ค. ๑ และน.ส. ๓ และได้ขายที่ดินตามที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดขอนแก่นกล่าวอ้าง นอกจากนี้ บางรายยังมีหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (สปก. ๔ - ๐๑) ที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ออกให้ภายหลังการประกาศเขตปฏิรูปที่ดิน

๕.๒ สำหรับประเด็นข้อสังเกตของคณะกรรมการกรณี สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดขอนแก่น มีการเพิกถอนเอกสารสิทธิ สปก. ๔-๐๑ ของราษฎรจำนวน ๗ รายนั้น เห็นว่าเป็นเรื่องที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดขอนแก่น จะต้องมีความชัดเจน จึงทำการเพิกถอนเอกสารสิทธิ สปก. ๔ - ๐๑ ของราษฎรที่มีจำนวนถึงจำนวน ๗ ราย

๕.๓ เมื่อครบสัญญาในวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๑ สหกรณ์ปศุสัตว์จังหวัดขอนแก่น จำกัด ได้ขอต่อสัญญา แต่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดขอนแก่นยังไม่ดำเนินการให้ต่อสัญญา ต่อมาเมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๔ สหกรณ์ปศุสัตว์จังหวัดขอนแก่น จำกัด และกลุ่มผู้ร้องเรียนจำนวน ๗ ราย ได้มีการประชุมเจรจาร่วมกันแต่ตกลงกันไม่ได้ กลุ่มผู้ร้องเรียนทั้ง ๗ ราย จึงได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองขอนแก่น ขอให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดขอนแก่นยกเลิกการพิจารณาอนุญาตหรือต่อสัญญาเช่าที่ดินกับสหกรณ์ปศุสัตว์จังหวัดขอนแก่น จำกัด จึงเป็นผลให้ต้องชะลอการต่อสัญญาดังกล่าว โดยให้รอคำพิพากษาของศาลปกครองขอนแก่น

๕.๔ มีประเด็นปัญหาสำคัญที่เกี่ยวข้องหลายประการ เช่น เอกสารหลักฐานที่สำคัญหลายรายการที่จะใช้ประกอบการพิจารณาเช่น เอกสารสิทธิ สปก. ๔ - ๐๑ ที่มอบให้แก่ราษฎร, หลักฐานข้อเท็จจริงที่ ส.ป.ก.จังหวัดขอนแก่นอ้างว่า ราษฎรได้ขายที่ดินที่ครอบครองในเขตปฏิรูปให้กับบุคคลอื่นแล้ว, สำเนาหนังสือแจ้งการเสียสิทธิซื้อขายที่ส่งให้แก่ราษฎร, สำเนาหนังสือลายมือที่ราษฎร เช่นรับจดหมายไปรษณีย์ลงทะเบียนที่ส่งให้ราษฎร, ผลการดำเนินการพิสูจน์สิทธิที่ดินตามที่ราษฎรกล่าวอ้างว่ามีหลักฐานการครอบครองเป็น ส.ค. ๑ หรือ น.ส. ๓ อยู่ก่อนที่จะมีประกาศให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน จังหวัดขอนแก่น ตลอดจนการดำเนินการเจรจากับผู้แทนสหกรณ์ปศุสัตว์ จังหวัดขอนแก่น จำกัด ที่ขอเช่าทำประโยชน์ในที่ดินอีก ๑๕ ปี เป็นต้น

จากการพิจารณาของคณะกรรมการในครั้งนี้ ที่ประชุมได้มอบหมายให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดขอนแก่น ดำเนินการจัดส่งเอกสารหลักฐานเพื่อให้คณะกรรมการใช้ประกอบการพิจารณาเพิ่มเติมประกอบด้วย

๑. สำเนาเอกสารสิทธิ สปก. ๔-๐๑ ที่มอบให้แก่ราษฎรบ้านท่อน หมู่ที่ ๒ หมู่ที่ ๘ และหมู่ที่ ๑๐ ตำบลโนนท่อน อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ก่อนที่จะยกเลิกสิทธิ

๒. หลักฐานข้อเท็จจริงที่ ส.ป.ก.จังหวัดขอนแก่นอ้างว่า ราษฎรบ้านท่อน หมู่ที่ ๒ หมู่ที่ ๘ และหมู่ที่ ๑๐ ตำบลโนนท่อน อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ได้ขายที่ดินที่ครอบครองในเขตปฏิรูปที่ดินให้กับบุคคลอื่นแล้วจึงถูกเพิกถอนสิทธิในที่ดิน ส.ป.ก.

๓. สำเนาหนังสือแจ้งการเสียสิทธิซื้อขายที่ส่งให้แก่ราษฎรบ้านท่อน หมู่ที่ ๒ หมู่ที่ ๘ และหมู่ที่ ๑๐ ตำบลโนนท่อน อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

๔. สำเนาหนังสือลายมือที่ราษฎรเซ็นรับจดหมายไปรษณีย์ลงทะเบียนที่ส่งให้ราษฎรบ้านท่อน หมู่ที่ ๒ หมู่ที่ ๘ และหมู่ที่ ๑๐ ตำบลโนนท่อน อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น (ถ่ายสำเนาต้นข้าวของไปรษณีย์ด้วย)

๕. ผลการดำเนินการพิสูจน์สิทธิในที่ดินตามที่ราษฎรบ้านท่อน หมู่ที่ ๒ หมู่ที่ ๘ และหมู่ที่ ๑๐ ตำบลโนนท่อน อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่นกล่าวอ้างว่า มีหลักฐานการครอบครองเป็น ส.ค. ๑ หรือ น.ส. ๓ อยู่ก่อนที่จะมีประกาศให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน จังหวัดขอนแก่น ตลอดจนการดำเนินการเจรจากับผู้แทนสหกรณ์ปศุสัตว์จังหวัดขอนแก่น จำกัด ที่ขอเช่าทำประโยชน์ในที่ดินอีก ๑๕ ปี

๖. สรรพเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเรื่องร้องเรียนดังกล่าว และกำหนดให้พิจารณาเรื่องร้องเรียนนี้อีกในวันพุธที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

๖. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีการประชุม ครั้งที่ ๓๔ วันพุธที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ เพื่อพิจารณาเรื่องร้องเรียนของนายภราดร โพธิ์ศรี กรณีขอให้เร่งรัดการออกเอกสารสิทธิในที่ดินทำกินให้กับราษฎรบ้านท่อน หมู่ที่ ๒ หมู่ที่ ๘ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลโนนท่อน อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น และขอให้ยกเลิกการนำที่ดินทำกินของราษฎรไปให้สหกรณ์ปศุสัตว์จังหวัดขอนแก่น จำกัด เข้าทำประโยชน์โดยเชิญหน่วยงานและบุคคลที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม ปรากฏผลการประชุม ดังนี้

๖.๑ ราษฎรบ้านโนนท่อน หมู่ที่ ๒ หมู่ที่ ๘ และหมู่ที่ ๑๐ ตำบลโนนท่อน อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ยืนยันว่า ได้ครอบครองและทำประโยชน์ในบริเวณพื้นที่พิพาท เนื้อที่ ๑๔๒ ไร่ ๒ งาน ๔๔ ตารางวา มาตั้งแต่บรรพบุรุษโดยมีหลักฐานการครอบครองเป็น ส.ค. ๑, ส.ค. ๒, น.ส. ๓ หรือ น.ส. ๓ ก มาก่อนที่จะมีการประกาศเป็นเขตปฏิรูปที่ดิน จึงมีสิทธิในที่ดินที่พิพาทดีกว่า ส.ป.ก. ดังนั้น การที่ ส.ป.ก. เพิกถอนสิทธิการครอบครองในที่ดินของราษฎรโดยอ้างว่า ราษฎรนำที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินที่ ส.ป.ก. จัดให้ทำประโยชน์ไปขายให้กับบุคคลอื่นเป็นการทำผิดระเบียบของ ส.ป.ก. จึงสิ้นสิทธิครอบครองในที่ดินนั้นเป็นการไม่ชอบ เนื่องจากเมื่อราษฎรมีสิทธิในที่ดินดีกว่า ส.ป.ก. และได้ขายที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินให้กับบุคคลใด แต่เป็นการเต็มใจที่จะถวายที่ดินให้กับพระกิตติวุฑโฒ ที่มาขอรับบริจาคที่ดินเพื่อใช้เป็นสถานที่ก่อสร้างวิทยาลัยศรีอีสาน ก็เพื่อจะได้มีอาชีพและมีงานทำในวิทยาลัยศรีอีสานตลอดจนลูกหลานก็จะได้อาศัยโอกาสเรียนหนังสือ แต่เมื่อไม่สามารถดำเนินการก่อสร้างวิทยาลัยศรีอีสานได้ พระกิตติวุฑโฒจึงได้คืนที่ดินที่รับบริจาคในเขตปฏิรูปที่ดินให้กับราษฎรผู้ถวายแล้วทั้งหมด เมื่อ ส.ป.ก. นำที่พิพาทดังกล่าวไปให้สหกรณ์ปศุสัตว์จังหวัดขอนแก่น จำกัด เข้าทำประโยชน์ในพื้นที่เป็นเวลา ๑๕ ปี และปัจจุบันได้มีการต่อสัญญาเช่าออกไปอีก ๑๕ ปี ก็เป็นการกระทำที่ไม่ชอบเช่นกัน ดังนั้น ราษฎรผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนจากการกระทำของ ส.ป.ก. จึงได้มีการร้องเรียน เพื่อขอคืนสิทธิในที่ดินทำกินและขอให้ยกเลิกสัญญาเช่าระหว่าง ส.ป.ก. กับสหกรณ์ปศุสัตว์จังหวัดขอนแก่น จำกัด

๖.๒ ส.ป.ก. ขอนแก่น ยืนยันว่า ราษฎรบ้านโนนท่อน หมู่ที่ ๒ หมู่ที่ ๘ และหมู่ที่ ๑๐ ตำบลโนนท่อน อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น กลุ่มผู้ร้องเรียนได้มีการขายที่ดินที่ครอบครองในเขตปฏิรูปที่ดินให้กับบุคคลอื่นแล้ว เนื่องจากเมื่อประมาณ ๒๕๓๓ - ๒๕๓๔ ส.ป.ก. ได้รับแจ้งจาก อำเภอเมืองขอนแก่น

และกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในจังหวัดขอนแก่น ว่าจะมีการก่อสร้างวิทยาลัยศรีอีสาน ในเขตปฏิรูปที่ดิน โดยจะมีการซื้อที่ดินจากเกษตรกรที่ได้รับการจัดที่ดินให้ทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน ส.ป.ก. จึงได้มีหนังสือ เตือนให้ราษฎรเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ประมาณ ๓ ครั้ง แต่ราษฎรไม่เข้าทำประโยชน์ จึงถือว่า เป็นการฝ่าฝืน ต่อระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ค.ป.ก.) ว่าด้วยการให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ผู้ที่ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๕ ส.ป.ก. จึงมีคำสั่งเพิกถอนสิทธิการทำประโยชน์ในที่ดินของราษฎรในเขตปฏิรูปที่ดิน ต่อมา ปี ๒๕๓๘ ราษฎร กลุ่มที่ถูกเพิกถอนสิทธิในที่ดินได้ยื่นคำร้องคัดค้านคำสั่ง ซึ่ง ส.ป.ก. ได้มีการตั้งคณะกรรมการเพื่อตรวจสอบ ข้อเท็จจริง และได้บันทึกการให้ปากคำของราษฎรผู้ร้องเรียน ปรากฏตามบันทึกถ้อยคำลงวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๓๘ ว่าราษฎรผู้ที่ครอบครองที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินได้ยอมรับว่า มีการขายที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินที่ตน ครอบครองให้กับพระกิตติวุฒโฒ เมื่อประมาณปี ๒๕๓๓ ในราคาตารางวาละ ๑๐,๐๐๐ บาท จึงเป็นหลักฐานที่ ส.ป.ก. ใช้ประกอบการพิจารณาเพื่อเพิกถอนสิทธิ การทำประโยชน์ในที่ดินของราษฎร ซึ่งราษฎรผู้ที่ถูก เพิกถอนสิทธิการทำประโยชน์ในที่ดินในครั้งนี้ได้รวมราษฎรจำนวน ๗ ราย ที่ปรากฏในคำร้องเรียนของ นายภราดร โพธิ์ศรี ด้วย ต่อมา ส.ป.ก. จึงได้นำพื้นที่พิพาทดังกล่าวไปให้สหกรณ์ปศุสัตว์ฯ เข้าทำประโยชน์ ๑๕ ปี และราษฎรกลุ่มที่ถูกเพิกถอนสิทธิก็ได้ร้องคัดค้านการทำสัญญาเช่าระหว่าง ส.ป.ก. กับสหกรณ์ปศุสัตว์ฯ และขอสิทธิในที่ดินทำกินคืน ซึ่ง ส.ป.ก. ได้ดำเนินการเจรจาเกี่ยวกับการใช้พื้นที่พิพาทร่วมกัน โดยมีผู้แทน สหกรณ์ปศุสัตว์ฯ และตัวแทนราษฎรในพื้นที่เข้าร่วมประชุม แต่ไม่สามารถตกลงกันได้

๖.๓ ปัจจุบันราษฎรผู้ครอบครองพื้นที่พิพาทที่ถูกเพิกถอนสิทธิการทำประโยชน์ในที่ดิน ได้ฟ้องคดีต่อศาลปกครองขอนแก่น เป็นคดีหมายเลขดำที่ ๑๓๖/๒๕๕๔ เพื่อขอให้ยกเลิกสัญญาเช่าระหว่าง ส.ป.ก. กับ สหกรณ์ปศุสัตว์ฯ และขอสิทธิในที่ดินทำกิน โดยศาลปกครองขอนแก่นได้มีคำสั่งห้ามมิให้ ส.ป.ก. ขอนแก่น ต่อสัญญาเช่าที่ดินพิพาทกับสหกรณ์ปศุสัตว์ฯ จนกว่าศาลปกครองขอนแก่นจะมี คำพิพากษาหรือมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น ดังนั้น ส.ป.ก. ขอนแก่น จึงขอการพิจารณาเรื่องนี้จนกว่าศาลปกครอง ขอนแก่นจะมีคำพิพากษาหรือมีคำสั่ง

การพิจารณาของคณะกรรมการ ได้ปรากฏผลการประชุม ดังนี้

๑. มอบหมายให้จังหวัดขอนแก่น และ ส.ป.ก. ดำเนินการตรวจสอบพื้นที่พิพาท เนื้อที่จำนวน ๑๔๒ ไร่ ๒ งาน ๔๔ ตารางวา ซึ่งอาจมีการประกาศเขตปฏิรูปที่ดินทับซ้อนกับที่ดินที่ราษฎร บ้านโนนท่อน หมู่ที่ ๒ หมู่ที่ ๘ และหมู่ที่ ๑๐ ตำบลโนนท่อน อำเภอเมืองขอนแก่น ครอบครองและทำประโยชน์ เนื่องจากพื้นที่พิพาทดังกล่าวยังไม่เป็นที่แน่ชัดว่า ส.ป.ก. มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินมีเนื้อที่เท่าใด บริเวณใดบ้าง และพื้นที่บริเวณใดที่ราษฎรมีสหสิทธิการครอบครองมาก่อนประกาศเขตปฏิรูปที่ดินตามที่ราษฎรมีการกล่าวอ้างว่า มีหลักฐานการครอบครองเป็น ส.ค. ๑, ส.ค. ๒, น.ส. ๓ หรือ น.ส. ๓ ก และเมื่อดำเนินการเสร็จแล้ว ให้สรุป ประเด็นโดยลำดับเหตุการณ์ตั้งแต่การได้สิทธิครอบครองในที่ดินที่พิพาท ของราษฎรจนกระทั่งถึง สภาพปัญหาที่เป็นปัจจุบัน เพื่อให้เกิดความเข้าใจในแนวทางเดียวกัน แล้วรายงานให้คณะกรรมการทราบ เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาต่อไป

๒. ให้ชะลอการพิจารณาเรื่องร้องเรียนการออกเอกสารสิทธิในที่ดินทำกินให้กับราษฎรบ้านโนนท่อน หมู่ที่ ๒ หมู่ที่ ๘ และหมู่ที่ ๑๐ ตำบลโนนท่อน อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น และการขอให้ยกเลิกการนำที่ดินทำกินของราษฎรไปให้สหกรณ์ปศุสัตว์จังหวัดขอนแก่น จำกัด เข้าทำประโยชน์ไว้ชั่วคราวจนกว่าศาลปกครองขอนแก่นจะมีคำพิพากษาหรือมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

๓. จังหวัดขอนแก่น ได้มีหนังสือ ที่ ขก ๐๐๑๙.๒/๙๒๘๖ ลงวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๕๕ ถึงประธานคณะกรรมการการปกครอง ขอรายงานสรุปประเด็นการร้องเรียนโดยลำดับเหตุการณ์ตั้งแต่การได้สิทธิครอบครองในที่ดินที่พิพาทของราษฎรจนกระทั่งถึงสภาพปัญหาที่เป็นปัจจุบัน ซึ่งคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร ได้นำเรื่องเข้าที่ประชุมคณะกรรมการ ครั้งที่ ๔๙ เมื่อวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๕ เพื่อแจ้งให้ที่ประชุมทราบ ความละเอียดสรุปได้ดังนี้

๓.๑ นายชัยสิทธิ์ แก้วสำราญ, นายพยุหศักดิ์ ศิริโนนม่วง, นางณอมจิตร อนุศรี และนายคำกลิ้ง บุชบงค์ ได้มอบหมายให้นายกฤตภัก ประดับชาติ ยื่นคำร้องต่อเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดขอนแก่นขอให้ดำเนินการพิสูจน์สิทธิและขออนุญาตที่ดินทุกแปลงที่อยู่ในพื้นที่ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลโนนท่อน อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น และในเขตพื้นที่ที่ สปก. ได้รับมอบจากกรมป่าไม้เมื่อปี ๒๕๒๑ ซึ่งเดิมมีการระบุว่า เป็นเขตเกษตรกรรมที่มีการจำแนกไว้เป็นเขตป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๐๖ ต่อมาได้ถูกกำหนดให้เป็นเขตป่าสงวนแห่งชาติ “ป่าสำราญ” ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๖๖๓ (พ.ศ. ๒๕๑๗) และกรมป่าไม้ได้ส่งมอบพื้นที่ป่าสำราญให้ ส.ป.ก. เข้าดำเนินการปฏิรูปที่ดินเมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๒๑ จึงทำให้ที่ดินที่ขอให้พิสูจน์สิทธิไม่มีสภาพเป็นป่าสงวนแห่งชาติหรือเขตป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี ประกอบกับปัจจุบันพื้นที่ดังกล่าว มีการก่อสร้างสถานที่ราชการหลายหน่วยงานและตั้งอยู่ในเขตเทศบาลตำบลโนนท่อน จึงน่าจะอยู่ในหลักเกณฑ์ที่สามารถออกเอกสารสิทธิต่อไปได้

๓.๒ คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๗) พิจารณาเห็นว่าภายหลังการประกาศเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมแล้ว เจ้าพนักงานที่ดินจะมีการออกหนังสือแสดงกรรมสิทธิในที่ดินให้แก่ผู้ที่ครอบครองและทำประโยชน์อยู่ก่อนวันที่ประมวลกฎหมายที่ดินมีผลใช้บังคับ โดยมิได้แจ้งการครอบครองตามมาตรา ๕ และมีได้แจ้งความประสงค์จะได้สิทธิในที่ดิน ตามมาตรา ๒๗ ตีรแห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ก่อนมีการกำหนดเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ไม่ได้

๓.๓ กรมที่ดินได้มีหนังสือตอบข้อหารือจังหวัดขอนแก่นเรื่อง แนวทางปฏิบัติในการออกโฉนดที่ดินในเขต “ป่าโครงการรถไฟสำราญ” กรณีราษฎรผู้แจ้งความประสงค์จะได้สิทธิในที่ดินตามมาตรา ๒๗ ตีรแห่งประมวลกฎหมายที่ดิน และผู้ครอบครองต่อเนื่องสามารถใช้หลักฐานใบแจ้งความประสงค์จะได้สิทธิในที่ดินมาขออนุญาตที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติเขตป่าสำราญว่า เป็นการแจ้งความประสงค์จะได้สิทธิในที่ดินภายหลังการประกาศให้พื้นที่ตำบลสำราญ อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น เป็นเขตป่าสงวนแห่งชาติ เมื่อปี ๒๕๑๗ แล้ว จึงไม่ก่อให้เกิดสิทธิการครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายและไม่มีสิทธิในที่ดินแต่อย่างใด และการประกาศเขตปฏิรูปที่ดินเมื่อปี ๒๕๒๑ ก็ไม่มีผลให้มีการเปลี่ยนแปลงสถานะทางกฎหมายของพื้นที่

ดังนั้น จากข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายเห็นว่า ที่ดินของผู้ขอทั้ง ๔ ราย ที่ตั้งอยู่ในเขต ตำบลโนนท่อน (สำราญ) อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ซึ่งมีการกำหนดให้พื้นที่ดังกล่าวเป็นเขต ปฏิรูปที่ดินเมื่อปี ๒๕๒๑ และกำหนดให้พื้นที่ตำบลบ้านค้อ, ตำบลโนนท่อน, ตำบลสาวะถี, ตำบลสำราญ, ตำบลท่าพระ, และตำบลดอนหัน อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน เมื่อปี ๒๕๕๐ ทำให้ผู้ขอทั้ง ๔ ราย ไม่อาจกล่าวอ้างว่า มีการครอบครองและทำประโยชน์ที่ดินต่อเนื่องมาตั้งแต่ประมาณ ปี ๒๔๔๐ ก่อนประมวลกฎหมายที่ดินจะมีผลใช้บังคับ แต่มิได้มีการแจ้งการครอบครองภายในระยะเวลา ที่กำหนดไว้ ตามมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน แม้ภายหลังจะมีการประกาศกำหนดให้ ท้องที่อำเภอเมืองขอนแก่น เป็นท้องที่ที่จะทำการสำรวจรังวัดทำแผนที่เพื่อกำหนดที่ดินและผู้ครอบครอง พื้นที่ที่จะได้มีการแจ้งความประสงค์จะได้สิทธิในที่ดิน (ส.ค. ๒) เมื่อปี ๒๕๒๐ แต่ก็เป็นการแจ้งความประสงค์ ภายหลังที่มีการประกาศให้ท้องที่ตำบลสำราญ อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น เป็นเขตป่าสงวน แห่งชาติเมื่อปี ๒๕๑๗ จึงไม่ก่อให้เกิดสิทธิครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายแต่อย่างใด ดังนั้น ราษฎร ผู้แจ้งความประสงค์จะได้สิทธิในที่ดินและผู้ครอบครองต่อเนื่องจึงไม่มีสิทธิในที่ดินตามกฎหมาย

๗.๔ เมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๕๔ สำนักงานที่ดินจังหวัดขอนแก่นได้มีหนังสือแจ้ง ให้นายกฤตภักดิ์ ประดับชาติ ทราบว่า การแจ้งความประสงค์จะได้สิทธิในที่ดิน (ส.ค. ๒) เป็นการแจ้งความ ประสงค์จะได้สิทธิในที่ดินที่อยู่ในเขตป่าไม้ถาวร จึงไม่ก่อให้เกิดสิทธิการครอบครองและไม่สามารถใช้เป็น หลักฐานในการขออนุญาตที่ดินได้

๗.๕ เมื่อวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๕๕ นายชัยสิทธิ์ แก้วสำราญ, นายพยุหศักดิ์ ศิริโนนม่วง, นางณอมจิตร อนุศรี และนายคำกลิ้ง บุขงค์ ได้มอบอำนาจให้นายกฤตภักดิ์ ประดับชาติ ฟ้องสำนักงาน การปฏิรูปที่ดินจังหวัดขอนแก่น และสำนักงานที่ดินจังหวัดขอนแก่นต่อศาลปกครองขอนแก่น ซึ่งสำนักงาน ที่ดินจังหวัดขอนแก่น ได้จัดทำคำให้การแก้คำฟ้องต่อศาลปกครองขอนแก่นแล้ว ปัจจุบันอยู่ระหว่างการ พิจารณาของศาล

๘. นายภราดร โพธิ์ศรี ผู้ร้องเรียน ในฐานะนายกสมาคมรักษ์สิ่งแวดล้อมแม่น้ำพอง เพื่อคุณภาพชีวิต ได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๖ ถึงคณะกรรมการการปกครอง ขอให้ คณะกรรมการการปกครอง พิจารณาหาข้อสรุปร่วมกันกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในจังหวัดขอนแก่น กรณีเรื่องร้องเรียนการออกเอกสารสิทธิในที่ดินทำกินของราษฎรบ้านโนนท่อน หมู่ที่ ๒ หมู่ที่ ๘ และหมู่ที่ ๑๐ ตำบลโนนท่อน อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น และขอให้ยกเลิกการนำที่ดินของราษฎรไปให้สหกรณ์ปศุสัตว์ จังหวัดขอนแก่น จำกัด เข้าทำประโยชน์เนื่องจากเห็นว่า เรื่องนี้เป็นกรณีพิพาทมาเป็นระยะเวลา ๒๐ ปีแล้ว และศาลปกครองสูงสุดได้มีการพิพากษาแล้วว่า ที่ดินพิพาทเป็นของราษฎรจึงขอเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ พินิจพิพากษตามกฎหมายต่อไป

๙. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีการประชุม ครั้งที่ ๑๑๓ เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๖ เพื่อพิจารณาหาข้อสรุปร่วมกันกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในจังหวัดขอนแก่น กรณีเรื่อง ร้องเรียนฯ ดังกล่าวข้างต้นปรากฏผลการประชุม โดยคณะกรรมการพิจารณาแล้วมีความเห็นว่า เรื่องนี้ ได้มีการฟ้องศาลปกครองเพื่อขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดขอนแก่น ยกเลิกสัญญาเช่าหรือห้ามมิให้ต่ออายุสัญญาเช่าที่พิพาทกับสหกรณ์ปศุสัตว์จังหวัดขอนแก่น จำกัด อีก ๑๕ ปี

และให้ดำเนินการปรับที่ดินให้กลับสู่สภาพเดิมก่อนส่งคืนที่พิพาท พร้อมมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้สำนักงานที่ดินจังหวัดขอนแก่นออกโฉนดที่ดินให้กับเจ้าของที่ดินเดิม ตลอดจนขอให้ศาลมีคำสั่งคุ้มครองชั่วคราวก่อนมีคำพิพากษา ซึ่งศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนมีคำพิพากษาแล้ว แต่ศาลปกครองสูงสุดได้มีคำสั่งกลับคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นเป็นให้ยกคำขอกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษา

- ที่ประชุมจึงให้มีหนังสือถึงนายภราดร โพธิ์ศรี ผู้ร้อง ขอให้ส่งเอกสาร ข้อมูล เกี่ยวกับข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายเพิ่มเติม ตลอดจนผลการพิจารณาหรือคำพิพากษาของศาลปกครองที่เห็นว่าเป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาให้กับคณะกรรมการโดยด่วน เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณา

๑๐. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๓๗๓๐/๒๕๕๖ ถึงนายภราดร โพธิ์ศรี ผู้ร้องเรียน เพื่อแจ้งผลการพิจารณาของคณะกรรมการ โดยคณะกรรมการได้มีมติให้ชะลอการพิจารณาเรื่องไว้ก่อนจนกว่าศาลปกครองสูงสุดจะมีคำพิพากษาถึงที่สุด เนื่องจากกรณีพิพาทดังกล่าวยังคงอยู่ในกระบวนการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด

๑๑. นายภราดร โพธิ์ศรี ผู้ร้องเรียน ในฐานะนายกสมาคมรักษาสีสิ่งแวดล้อมลุ่มแม่น้ำพอง เพื่อคุณภาพชีวิต ได้มีหนังสือ ที่ สค.๐๓๑/๑๑.๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๖ ถึงคณะกรรมการการปกครอง แจ้งว่ากรณีเรื่องร้องเรียนฯ ดังกล่าวอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด และศาลปกครองสูงสุดได้ส่งเรื่องให้คณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลว่า กรณีนี้เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสิทธิในที่ดิน จึงควรอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม

๑๒. นายภราดร โพธิ์ศรี ผู้ร้องเรียน ได้มีหนังสือสมาคมรักษาสีสิ่งแวดล้อมลุ่มแม่น้ำพอง เพื่อคุณภาพชีวิต ลงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๖ ถึงคณะกรรมการการปกครอง แจ้งว่า คดีเกี่ยวกับสิทธิในที่ดินทำกินของราษฎรบ้านโนนท่อน หมู่ที่ ๒ หมู่ที่ ๘ และหมู่ที่ ๑๐ ตำบลโนนท่อน อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น นั้น ศาลปกครองขอนแก่นอยู่ระหว่างการโอนอำนาจการพิจารณาพิพากษาคดีสู่ศาลยุติธรรมตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล ที่ ๙๖/๒๕๕๖ ซึ่งเมื่อโอนคดีไปยังศาลยุติธรรมแล้ว ก็ถือว่าศาลปกครองได้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความ และคณะกรรมการสามารถดำเนินการนำเรื่องร้องเรียนนี้เข้าสู่การประชุมเพื่อพิจารณาต่อไปได้ ซึ่งคณะกรรมการการปกครองได้นำเรื่องเข้าที่ประชุม ครั้งที่ ๑๓๒ เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๖ โดยที่ประชุมรับทราบและเห็นว่าเรื่องนี้ คณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล ได้วินิจฉัยชี้ขาดอำนาจการพิจารณาคดีระหว่างศาลปกครองขอนแก่นกับศาลจังหวัดขอนแก่น ว่าคดีนี้เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสิทธิในที่ดิน อันอยู่ในอำนาจการพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม ดังนั้น เมื่อกรณีพิพาทดังกล่าวอยู่ในกระบวนการพิจารณาของศาลจังหวัดขอนแก่นแล้ว ผู้ร้องและคณะย่อมได้หลักประกันในความเป็นธรรมของศาล ซึ่งหากศาลได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งคดีถึงที่สุดประการใด พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องปฏิบัติตามคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นต่อไป คณะกรรมการจึงได้มีมติให้ยุติการพิจารณาเรื่องนี้ และเห็นควรให้มีหนังสือแจ้งนายภราดร โพธิ์ศรี ผู้ร้องฯ ทราบว่าคณะกรรมการเห็นควรให้ยุติเรื่อง เนื่องจากเรื่องดังกล่าวอยู่ในกระบวนการพิจารณาของศาลยุติธรรม ผู้ร้องฯ ย่อมได้หลักประกันในความเป็นธรรมของศาล ซึ่งคณะกรรมการไม่อาจก้าวล่วงได้

๑๓. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๗๙๙๗/๒๕๕๖ ถึงนายภราดร โพธิ์ศรี ผู้ร้องเรียน เพื่อแจ้งผลการพิจารณาของคณะกรรมการการปกครอง เพื่อทราบ

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๓๒ วันพุธที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๓๔ วันพุธที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๔๙ วันพุธที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๑๑๓ วันพฤหัสบดีที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๖

ครั้งที่ ๑๓๒ วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๖

- นายธนพัชร นาควัชร วิทยากรชำนาญการ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๔๐

เรื่องพิจารณา ขอให้ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของนางอานวย ผาริโน ผู้ใหญ่บ้านบ้านกุดน้ำใส หมู่ที่ ๑ ตำบลกุดน้ำใส อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร กรณีทุจริตโครงการประกันรายได้เกษตรกร การใช้จ่ายเงินสนับสนุนหมู่บ้านอาสาพัฒนาป้องกันตนเอง และการปฏิบัติหรือละเว้น การปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบของนายชำนาญ ชื่นตา นายอำเภอค้อวัง และคณะกรรมการ ตรวจสอบข้อเท็จจริง เพื่อช่วยเหลือผู้หนึ่งผู้ใด

ผู้เสนอ นายทองนาก สาลีบุตร

ข้อเท็จจริง

๑. ผู้ร้องอ้างว่านางอานวย ผาริโน ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๑ บ้านกุดน้ำใส ตำบลกุดน้ำใส อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร ใช้อำนาจในตำแหน่งกระทำการทุจริตในโครงการประกันรายได้เกษตรกรและการใช้จ่ายเงินงบประมาณสนับสนุนหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง (อพป.) ดังนี้

๑) ดำเนินการขึ้นทะเบียนการปลูกข้าว (นาปรัง) ปี ๒๕๕๒/๒๕๕๓ รอบที่ ๒ ให้กับเกษตรกร บ้านกุดน้ำใส หมู่ที่ ๑ อันเป็นเท็จ โดยเป็นผู้รับรองข้อมูลการขึ้นทะเบียนเกษตรกรซึ่งไม่ตรงกับความเป็นจริง โดยเกษตรกรบางรายทำนาปรังเพียง ๕ ไร่ แต่รับรองการขึ้นทะเบียนว่าทำนาปรัง ๒๐ ไร่ หรือเกษตรกร บางรายไม่ได้ทำนาปรังแต่รับรองการขึ้นทะเบียนว่าทำนาปรัง ๒๐ ไร่ เพื่อหวังผลในการเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน

๒) นำโฉนดที่ดินของตนเองไปมอบให้บุคคลอื่นครอบครองแทนเพื่อนำมาขึ้นทะเบียน การปลูกข้าว เช่น นำโฉนดที่ดินเลขที่ ๘๐๑๐ ของตนเองไปมอบให้นางบุญมี รักศิลป์ ครอบครองแทนแล้ว นำมาขึ้นทะเบียนการปลูกข้าว

๓) ปลอมเอกสารการขอทะเบียนบ้านเลขที่ ๑๖๒ หมู่ที่ ๑ ตำบลบ้านกุดน้ำใส และ นำทะเบียนบ้านเลขที่ใหม่ดังกล่าวไปขอขึ้นทะเบียนการปลูกข้าวตามโครงการประกันรายได้เกษตรกร ให้กับบุคคลในครอบครัว ทั้งนี้ ๑ ครอบครัว สามารถขึ้นทะเบียนได้เพียง ๑ คนเท่านั้น

๔) นำโฉนดที่ดินของบุคคลอื่นที่ได้แจ้งขึ้นทะเบียนการปลูกข้าวแล้วมาแจ้งขึ้นทะเบียน การปลูกข้าวอีกในนามของตนเอง

๕) นำโฉนดที่ดินเลขที่ ๙๗๑๒ ของนายชมพู ยางนอก ที่ได้ขึ้นทะเบียนการปลูกข้าวไว้แล้ว ไปมอบให้บุคคลอื่นนำมาขึ้นทะเบียนการปลูกข้าว

๖) ใช้จ่ายเงินงบประมาณสนับสนุนหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง (อพป.) จำนวน ๗๐,๐๐๐ บาท โดยไม่โปร่งใสและไม่มีการชี้แจงการใช้จ่ายให้ชาวบ้านได้รับทราบ

๒. จากกรณีข้างต้นผู้ร้องได้ร้องเรียนเรื่องดังกล่าวต่อนายชำนาญ ชื่นตา นายอำเภอค้อวัง และ นายอำเภอค้อวังได้ตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง และอำเภอค้อวังได้มีหนังสือแจ้งผลการตรวจสอบ ข้อเท็จจริงเมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๔ ว่านางอานวย ผาริโน ได้กระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง กรณีเป็นผู้รับรองข้อมูลการขึ้นทะเบียนเกษตรกรอันเป็นเท็จ แต่ต่อมาได้มียกเลิกเพิกถอนแล้วในการประชุมประชาคม ครั้งที่ ๒ จึงไม่ได้ก่อให้เกิดความเสียหายกับรัฐ เนื่องจากยังไม่ได้มีการจ่ายเงินส่วนต่าง และนางอานวย ผาริโน ไม่เคยกระทำความผิดมาก่อนจึงลงโทษภาคทัณฑ์ สำหรับข้อกล่าวหาอื่นเห็นว่าไม่มีมูลจึงให้ยุติเรื่อง

ซึ่งผู้ร้องเห็นว่าการดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงของอำเภอค้อวังนั้นไม่ชอบด้วยกฎหมายและไม่มีความเป็นกลางเนื่องจากไม่ได้ทำการสอบสวนในประเด็นอื่นๆ ทั้งที่ปรากฏหลักฐานชัดเจน แต่กลับให้ยุติเรื่อง จึงเห็นว่าการปฏิบัติหน้าที่ของนายชำนาญ ชื่นตา และคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง เป็นการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ไม่เอาใจใส่ดูแลผู้ได้บังคับบัญชา และมีส่วนร่วมในการทุจริตในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ได้บังคับบัญชา

การพิจารณา

คณะกรรมการได้พิจารณาเรื่องดังกล่าวในการประชุมคณะกรรมการการปกครอง ครั้งที่ ๓๕ วันพฤหัสบดีที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๕ จากการพิจารณาของคณะกรรมการและการรับฟังข้อมูล ข้อเท็จจริง รวมทั้งการชี้แจงในประเด็นข้อร้องเรียนต่างๆ จากผู้ถูกร้องและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้ว ประกอบกับผู้ร้องทั้ง ๓ คน ได้แก่ นายทองนาก สาริบุตร นายสุริยา ทองศรี และนายชมภู ยางนอก ได้ขอยุติเรื่องและขอถอนเรื่องร้องเรียนด้วยความสมัครใจแล้ว คณะกรรมการจึงมอบหมายให้ผู้ว่าราชการจังหวัดยโสธรทำบันทึกการให้ถ้อยคำการขอถอนเรื่องร้องเรียนของผู้ร้องทั้ง ๓ คน และบุคคลที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดความชัดเจนและถูกต้อง แล้วรายงานผลมายังคณะกรรมการเพื่อเป็นหลักฐานในการขอถอนเรื่องร้องเรียนนี้ต่อไป

การดำเนินการ

นายทองนาก สาริบุตร และนายชมภู ยางนอก ผู้ร้องเรียน ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ถึงประธานคณะกรรมการการปกครอง ขอยกเลิกคำให้การในที่ประชุม ครั้งที่ ๓๕ เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ที่ผู้ร้องเรียนทั้งสองคนดังกล่าวได้เข้าร่วมประชุมเพื่อชี้แจงข้อเท็จจริงประกอบการพิจารณา เรื่อง การขอให้ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของนางอำนาจ ฝาริโน ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑ บ้านกุดน้ำใส ตำบลกุดน้ำใส อำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร เกี่ยวกับการทุจริตโครงการประกันรายได้เกษตรกรและการใช้จ่ายเงินสนับสนุนหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง (อพป.) และกรณีการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบเพื่อช่วยเหลือผู้หนึ่งผู้ใดของนายชำนาญ ชื่นตา นายอำเภอค้อวัง และคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง ซึ่งผลจากการประชุมครั้งนั้น ได้มีการชี้แจงและรับฟังข้อเท็จจริง จนทั้งสองฝ่ายมีความเข้าใจ พอใจ และตกลงกันได้ในที่ประชุมว่า ให้ยุติเรื่อง ซึ่งจากการศึกษาหนังสือการขอยกเลิกคำให้การข้างต้น นายทองนาก สาริบุตร และนายชมภู ยางนอก ผู้ร้องเรียนอ้างว่า เมื่อมีการประชุมเรื่องดังกล่าวในคณะกรรมการและกลับไปภูมิลำเนาที่จังหวัดยโสธรแล้ว ฝ่ายนางอำนาจ ฝาริโน ผู้ถูกร้องเรียน ซึ่งเป็นคู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่ง ได้พุดจาอุหมิ่นเหยียดหยามฝ่ายผู้ร้อง ไม่ยอมยุติเรื่องตามที่ตกลงกันในที่ประชุมคณะกรรมการ ทำให้ผู้ร้องเรียนเสื่อมเสียเกียรติและศักดิ์ศรี ดังนั้น ผู้ร้องทั้งสองคนจึงได้มีหนังสือขอยกเลิกคำให้การทั้งหมด

คณะกรรมการได้พิจารณาแล้วเห็นว่าเรื่องดังกล่าวได้มอบหมายให้ผู้ว่าราชการจังหวัดยโสธรไปดำเนินการแล้ว พร้อมให้รายงานผลให้คณะกรรมการทราบ

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นผลให้กรรมการการพ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

(ปัจจุบัน คณะกรรมาธิการยังไม่ได้รับแจ้งผลการดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จเพิ่มเติม
จากจังหวัดยโสธร)

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๓๓ วันพฤหัสบดีที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๓๕ วันพฤหัสบดีที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๓๘ วันพฤหัสบดีที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๕

- นายวุฒิชัย ผ่องท้วม นักศึกษาฝึกปฏิบัติงาน คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ผู้สรุป

เรื่องที่ ๔๑

เรื่องพิจารณา ขอให้ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของนายบัว สังขจาย นายกเทศมนตรีตำบลสามกอใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบด้วยการก่อสร้างบ้านบุกรุกที่สาธารณประโยชน์ชายตลิ่งคลองโพธิ์ ริมถนนหลวงหมายเลข ๓๒๖๓ เส้นทางสายเสนา - สุพรรณบุรี หมู่ที่ ๒ ตำบลสามกอ อำเภอสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ผู้เสนอ นางสาวศรีวรรณ ทองคำ

ข้อเท็จจริง

ผู้ร้อง (นางสาวศรีวรรณ ทองคำ) อ้างว่า นายบัว สังขจาย นายกเทศมนตรีตำบลสามกอ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้ดำเนินการก่อสร้างอาคารบ้านไม้บุกรุกยึดถือครอบครองที่สาธารณประโยชน์ชายตลิ่งคลองโพธิ์ และได้นำรถยนต์ของเทศบาลตำบลสามกอบรรทุกไม้เพื่อดำเนินการก่อสร้างบ้านไม้บนที่ดินสาธารณประโยชน์ ซึ่งมีเจ้าพนักงานเทศบาลตำบลสามกอควบคุมการก่อสร้าง

การพิจารณา

คณะกรรมการการปกครอง ได้พิจารณาเรื่องร้องเรียนนี้ เมื่อคราวประชุมคณะกรรมการการปกครอง ครั้งที่ ๓๗ วันพฤหัสบดีที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๕ โดยได้เชิญบุคคล/หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม เพื่อชี้แจงข้อมูลประกอบการพิจารณา ซึ่งจากการรับฟังการชี้แจงของผู้ร้องเรียนและผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คณะกรรมการการปกครองได้ตั้งข้อสังเกต ดังนี้

๑. คณะกรรมการการปกครองได้กำหนดประเด็นการพิจารณา รวม ๓ ประเด็น

ประเด็นที่หนึ่ง การบุกรุกที่ดินสาธารณประโยชน์หรือที่ดินของรัฐ : จากการตรวจสอบปรากฏชัดเจนว่า นายบัว สังขจาย ได้ปลูกสร้างบ้านบุกรุกที่สาธารณประโยชน์ตามที่ดินนายศุภชัย มะพลเจ้าหน้าที่ชลประทานเจ้าเจ็ด - บางยี่หนได้ชี้แจง เช่นนี้ถือว่าเป็นความผิดสำเร็จแล้ว แม้จะอ้างว่าใช้เงินส่วนตนในการก่อสร้างบ้านหลังที่ได้รับการร้องเรียน

ประเด็นที่สอง การใช้ประโยชน์จากที่ดินบริเวณที่ได้รับการร้องเรียน : ควรพิจารณาผู้เข้ามาพักอาศัยในบ้านหลังที่ได้รับการร้องเรียนว่า เป็นราษฎรผู้ยากไร้ตามที่นายบัว สังขจาย กล่าวอ้างจริงหรือไม่ และนายบัว สังขจาย ได้รับประโยชน์จากที่ดินบริเวณที่พิพาทหรือไม่ กระบวนการให้บุคคลเข้าไปใช้ประโยชน์เป็นไปตามที่นายบัว สังขจาย ได้ชี้แจงหรือไม่

ประเด็นที่สาม การใช้อำนาจหน้าที่และตำแหน่งเอื้อประโยชน์ให้ตนเอง อาทิ การใช้รถและเจ้าหน้าที่ของทางราชการ : ควรพิจารณาว่า ผู้ได้รับประโยชน์เป็นใคร หากเป็นนายบัว สังขจาย ก็ถือว่ามีความผิด

๒. นายบัว สังขจาย ทราบหรือไม่ว่า ที่ดินที่ได้รับการร้องเรียนเป็นที่สาธารณประโยชน์ ซึ่งจากข้อเท็จจริงสันนิษฐานได้ว่านายบัว สังขจาย น่าจะทราบว่าที่ดินแปลงดังกล่าวเป็นที่สาธารณประโยชน์ เพราะได้มีการสอบถามนางอำไพ กิจพิทักษ์ แล้วว่าที่ดินแปลงดังกล่าวเป็นทุ่งออกจากที่ดินของนางอำไพ กิจพิทักษ์ และได้มีการขออนุญาตปลูกสร้างเรียบร้อยแล้ว

๓. เงินงบประมาณในการก่อสร้างบ้านให้ราษฎรผู้ยากไร้ที่เทศบาลตำบลสามกอก ตั้งงบประมาณไว้ ๑๐๐,๐๐๐ บาท : หลัง : ปี มีแผนงานหรือกระบวนการในการดำเนินงานที่ถูกต้องหรือไม่

๔. นายบัว สังขจาย ได้กระทำการที่ขัดต่อระเบียบ กฎหมาย ตามที่นางศรีวรรณ ทองคำ ผู้ร้อง ได้กล่าวอ้างหรือไม่

๕. การก่อสร้างบ้านให้ราษฎรผู้ยากไร้ หากเป็นโครงการบ้านเอื้ออาทรจะเกี่ยวข้องกับงบประมาณที่รัฐจัดสรรให้ แต่เงินงบประมาณที่ใช้ในการก่อสร้างบ้านหลังละ ๑๐๐,๐๐๐ บาท : หลัง : ปี น่าจะหมายถึงการที่กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นมีโครงการบ้านท้องถิ่นไทยเทิดไท้องค์ราชัน ๘๐ พรรษา โดยเริ่มโครงการเมื่อประมาณปี ๒๕๔๘ เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน ซึ่งจะเงินงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยบัญญัติไว้ในเทศบัญญัติ ตามข้อบังคับงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล กำหนดให้ท้องถิ่นตั้งงบประมาณได้ไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท และต้องมีการเขียนแบบแปลนนำเสนอสภาท้องถิ่นพิจารณา

๖. การที่ผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงระบุว่า นายบัว สังขจาย บุกรุกที่สาธารณประโยชน์ ถือว่าเป็นการกระทำผิดจริง แต่จะต้องพิจารณาเจตนาประกอบด้วยตามองค์ประกอบการทำความผิด ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ ซึ่งจะต้องรอผลการตรวจสอบรายละเอียดข้อเท็จจริงจากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง คือ สำนักงานที่ดินจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สาขาเสนา รวมถึงเอกสารหลักฐานจากนายบัว สังขจาย ด้วย แต่เมื่อพิจารณาเจตนาจากคำชี้แจงก็ควรพิจารณาว่า การจัดซื้อจัดจ้างซึ่งนำเงินส่วนตนไปก่อสร้างบ้าน เป็นการกระทำที่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์งบประมาณหรือไม่ มีกระบวนการอย่างไร และหากเป็นนโยบายของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นที่จัดสรรงบประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ บาท แล้วขอรับการสนับสนุนจากเอกชนจะถือว่าเป็นการกระทำที่ผิดหรือไม่

๗. กรณีการนำรถยนต์และเจ้าหน้าที่ของรัฐมาใช้เพื่อดำเนินการก่อสร้างบ้าน หากเป็นมติของเทศบาลจะต้องมีหลักฐานการขออนุญาตในการดำเนินการ

เมื่อคณะกรรมการพิจารณาแล้ว เห็นควรมอบหมายให้นายวิทยา ผิวผ่อง ผู้ว่าราชการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา รับไปดำเนินการเร่งรัดติดตามผลความคืบหน้าการตรวจสอบข้อเท็จจริงในเรื่องร้องเรียนของนางสาวศรีวรรณ ทองคำ โดยเฉพาะผลความคืบหน้าการตรวจสอบข้อเท็จจริงของสำนักงานที่ดินจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สาขาเสนา เกี่ยวกับการรับรองแนวเขตในบริเวณที่ดินที่ได้รับการร้องเรียนว่าที่ดินที่มีการก่อสร้างบ้านเป็นที่ดินสาธารณประโยชน์หรือไม่ อย่างไร และแจ้งให้คณะกรรมการทราบ

การดำเนินการ

๑. จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้มีการแก้ไขปัญหาเบื้องต้นแล้ว ดังนี้

๑) อำเภอเสนาได้มีหนังสือแจ้งให้ชลประทานเจ้าเจ็ด - บางยี่หน สำนักงานที่ดินจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สาขาเสนา และหมวดการทางเสนา ตรวจสอบข้อเท็จจริง โดยได้รับรายงานจากชลประทานเจ้าเจ็ด - บางยี่หน ว่า นายบัว สังขจาย นายกเทศมนตรีตำบลสามกอก ได้ปลูกสร้างบ้านรुक้าคลองขนมจีนจริง และได้แจ้งให้รื้อถอนบ้านภายใน ๓๐ วัน (ภายในวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๕) ซึ่งนายบัว สังขจายได้รับทราบแล้ว

๒) สำนักงานที่ดินจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สาขาเสนา รายงานว่า ได้มีหนังสือถึงนายกเทศมนตรีตำบลสามกوة ให้ดำเนินการประสานงานเพื่อทำการชี้ตำแหน่งในระวางแผนที่ยื่นคำขอรังวัดตรวจสอบที่สาธารณประโยชน์ นำชี้แนวเขตและรับรองแนวเขตที่สาธารณประโยชน์ ตลอดจนให้ถ้อยคำต่างๆต่อเจ้าพนักงานที่ดินจนกว่ากระบวนการจะเสร็จสิ้น

๓) หมวดยางเสนา รายงานว่า หมวดยางเสนา ยังไม่ได้รายงานผลความคืบหน้าให้อำเภอสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยาทราบ ส่วนนายบัว สังขาย ได้ชี้แจงว่า บ้านหลังที่ถูกร้องเรียนปลูกสร้างอยู่ริมถนนและริมคลองโพธิ์ บนที่ดินที่ขอกจากที่ดินตามโฉนดของนางอำไพ กิจพิทักษ์ ซึ่งได้ขออนุญาตนางอำไพ กิจพิทักษ์แล้ว เพื่อทำการก่อสร้างบ้านเอื้ออาทรให้กับราษฎรได้อยู่อาศัยและทำมาหากินตามนโยบายแก้ไขปัญหาคืออยู่อาศัยและที่ทำกินของราษฎรผู้ยากไร้ในพื้นที่เทศบาลตำบลสามกوة โดยใช้เงินส่วนบุคคลในการก่อสร้างบ้านหลังดังกล่าว และเมื่อผลการตรวจสอบพบว่า เป็นการปลูกสร้างบุกรุกที่สาธารณประโยชน์ นายบัว สังขาย จึงดำเนินการรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างเรียบร้อยแล้ว อย่างไรก็ตาม การที่เกิดการร้องเรียนในเรื่องนี้นั้น อาจเป็นเรื่องการก่อกวนก่อกวนทางการเมือง เพราะผู้ร้องและผู้ถูกร้องเป็นผู้ลงสมัครแข่งขันรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาเทศบาลตำบลสามกوةและนายกเทศมนตรีตำบลสามกوة

๒. นางสาวศรีวรรณ ทองคำ ได้มีหนังสือขอสำเนาบันทึกการประชุมคณะกรรมการการปกครอง ครั้งที่ ๓๗ วันพฤหัสบดีที่ ๑ มีนาคม ๕๕ ซึ่งที่ประชุมพิจารณาแล้วมีมติไม่อนุญาต เนื่องจากคณะกรรมการได้มีการจัดให้มีการเผยแพร่สรุปผลการประชุมคณะกรรมการการปกครอง ในเว็บไซต์ของรัฐสภาด้วยแล้ว พร้อมนี้คณะกรรมการการปกครองได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๒๑๕๑/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๕ แจ้งมติที่ประชุมของคณะกรรมการดังกล่าวด้วย

๓. นายเรวัต อัมพวานนท์ นายอำเภอสนา ได้มีหนังสืออำเภอสนา อย ๑๒๑๗/๗๘๕ ลงวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๕ ขอสำเนาบันทึกการประชุมคณะกรรมการการปกครอง ครั้งที่ ๓๗ วันพฤหัสบดีที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๕ ซึ่งที่ประชุมมีมติไม่อนุญาต เนื่องจากคณะกรรมการการปกครองได้มีการจัดให้มีการเผยแพร่สรุปผลการประชุมคณะกรรมการการปกครอง ในเว็บไซต์ของรัฐสภาด้วยแล้ว พร้อมนี้คณะกรรมการการปกครองได้มีหนังสือ ด่วนที่สุดที่ ๒๑๔๘/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๕ แจ้งมติที่ประชุมของคณะกรรมการการปกครองดังกล่าวด้วย

๔. อำเภอสนา ได้มีหนังสือ ที่ อย ๑๒๑๗/๑๔๙๘ ลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๕ ถึงคณะกรรมการการปกครอง รายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริง ดังนี้

๑) นายบัว สังขาย ได้มีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริงกรณีการก่อสร้างบ้านบุกรุกและยึดถือครอบครองที่สาธารณประโยชน์ชายคลองโพธิ์ หมู่ที่ ๒ ตำบลสามกوة อำเภอสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สรุปได้ว่า บ้านหลังที่ถูกร้องเรียนไม่ใช่บ้านของนายบัว สังขาย โดยนายบัว สังขาย พร้อมผู้ชุมนุมได้ร่วมกันก่อสร้างบ้านหลังดังกล่าว เพื่อให้เป็นที่อยู่อาศัยแก่ราษฎรที่ยากไร้ ส่วนการนำรถยนต์ของเทศบาลตำบลสามกوةบรรทุกไม้และใช้พนักงานเทศบาลขนไม้เป็นการเพื่อการก่อสร้างบ้านเอื้ออาทรตามนโยบายการแก้ไขปัญหาคืออยู่อาศัยและที่ทำกินของราษฎรผู้ยากไร้ในพื้นที่เทศบาลตำบลสามกوةเท่านั้น โดยการก่อสร้างบ้านก็ดำเนินการในวันหยุดราชการและนอกเวลาราชการ

๒) เทศบาลตำบลสามกอรายงานว่า ได้ยื่นคำร้องขอรังวัดสอบเขตที่ดินที่มีการก่อสร้างบ้านต่อสำนักงานที่ดินจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สาขาเสนา แล้ว ซึ่งการก่อสร้างบ้านไม่มีการออกเลขที่บ้าน ต่อนายทะเบียนท้องถิ่น ทั้งไม่มีการขออนุญาตก่อสร้างตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ สำหรับกรณีการนำรถยนต์ดับเพลิงไปฉีดน้ำล้างทำความสะอาดบริเวณถนนหน้าบ้านและนำรถยนต์บรรทุกของเทศบาลไปบรรทุกไม้ นั้น พนักงานเทศบาลตำบลสามกอให้การยอมรับว่า ได้ดำเนินการดังกล่าวจริง

๓) โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาเจ้าเจ็ดบางยี่หนารายงานว่า นายบัว สังขฉาย ได้ปลูกสร้างบ้านรูกกล้าเขตชลประทาน โดยปัจจุบันได้ทำการรื้อถอนบ้านหลังดังกล่าวแล้ว ตั้งแต่วันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๕๕ แล้วเสร็จในวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๕

๕. เมื่อวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๕๕ นายไพโรจน์ กิจสมุทร ได้ร้องเรียนต่อจังหวัดพระนครศรีอยุธยา กรณีนางสาวศรีวรรณ ทองคำ สมาชิกสภาเทศบาลตำบลสามกอ กระทำผิดกฎหมายก่อสร้างอาคาร ๒ ชั้น ๒ หลัง ประกอบด้วยอาคาร ๑ ชั้น ๑ หลัง และศาลาริมคลอง ๑ หลัง โดยมีเจตนาบุกรุกยึดถือครอบครองที่สาธารณประโยชน์ เอื้อประโยชน์ให้กับตนเองและญาติพี่น้อง พร้อมเปิดร้านเกมส์ มีลักษณะมอมเมาเยาวชน

๖. จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุดที่ อย ๐๐๑๖.๓/๕๕๑๖ ลงวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๕ รายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีดังกล่าว ซึ่งตรวจสอบโดยอำเภอเสนาและเทศบาลตำบลสามกอ ปรากฏผลดังนี้

๑) เมื่อวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๕๕ นายไพโรจน์ กิจสมุทร ได้ร้องเรียนต่อจังหวัดพระนครศรีอยุธยา กรณีนางสาวศรีวรรณ ทองคำ สมาชิกสภาเทศบาลตำบลสามกอ อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา กระทำผิดกฎหมายด้วยการก่อสร้างอาคาร ๒ ชั้น ๒ หลัง ประกอบด้วยอาคาร ๑ ชั้น ๑ หลัง และศาลาริมคลอง ๑ หลัง โดยมีเจตนาบุกรุกยึดถือครอบครองที่สาธารณประโยชน์ เอื้อประโยชน์ให้กับตนเองและญาติพี่น้อง พร้อมเปิดร้านเกมส์มีลักษณะมอมเมาเยาวชน จึงขอให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงและขอให้ดำเนินคดี ซึ่งจากการตรวจสอบพบว่า กรณีการบุกรุกก่อสร้างอาคาร ๒ ชั้น ๒ หลัง โดยมีนายสมชัย นิลโหมตเป็นผู้ดำเนินการก่อสร้าง และประกอบกิจการร้านตัดผม โดยรูกกล้าที่สาธารณประโยชน์

- อาคารหลังที่ ๑ มีนายประยูร สมจันทร์ เป็นเจ้าของอาคาร และนางอุไรวรรณ สมจันทร์ เป็นเจ้าของโฉนดที่ดิน ก่อสร้างก่อนที่นางสาวศรีวรรณ ทองคำ จะเป็นสมาชิกสภาเทศบาลตำบลสามกอ โดยรูกกล้าที่ดินสาธารณประโยชน์

- อาคารหลังที่ ๒ มีนางสาววิรัชชนันท์ จันทร์มณี เป็นเจ้าของอาคาร และนางพจณี จันทร์มณี เป็นเจ้าของโฉนดที่ดิน โดยรูกกล้าที่สาธารณประโยชน์ ซึ่งมีนายอุดม ทองคำเป็นผู้ดำเนินการก่อสร้างโดยรูกกล้าคลองขนมจีน ซึ่งปัจจุบันได้มีการรื้อถอนศาลาริมน้ำแล้ว

สำหรับกรณีการเปิดบริการร้านอินเทอร์เน็ตมอมเมาเยาวชนนั้น จากการตรวจสอบพบว่าร้านอินเทอร์เน็ตดังกล่าวได้มีการขออนุญาตประกอบกิจการถูกต้องแล้ว

๒) เมื่อวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๕ คณะกรรมการการปกครอง ได้ขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหาแนวทางให้ทั้งสองฝ่ายมีการเจรจา ประนีประนอม ตกลงกันอย่างสมานฉันท์ เพื่อไม่ให้เกิดความขัดแย้งขึ้นอีก ขณะเดียวกันก็ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องตรวจสอบข้อเท็จจริงด้วย ซึ่งต่อมา เมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๕ นายไพโรจน์ กิจสมุทร ได้บันทึกปากคำตามแบบบันทึก (ป.ค. ๑๔) โดยได้ขอยุติเรื่องร้องเรียนดังกล่าว เนื่องจากมีความเข้าใจคลาดเคลื่อนในข้อเท็จจริง ซึ่งเมื่อตรวจสอบแล้วสถานที่ในการก่อสร้างไม่ได้เป็นของนางสาวศรีวรรณ ทองคำ นอกจากนี้นางสาวศรีวรรณ ทองคำ ได้บันทึกปากคำตามแบบบันทึก (ป.ค. ๑๔) เช่นกัน โดยได้ขอยุติเรื่องร้องเรียนกรณีนายบัว สังขจาย อดีตนายกเทศบาลตำบลสามก้อ ก่อสร้างบ้านในที่สาธารณประโยชน์ เนื่องจากนายบัว สังขจาย ได้รื้อถอนบ้านหลังดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๓๗ วันพฤหัสบดีที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๓๘ วันพุธที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๔๕ วันพุธที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๕๑ วันพุธที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๕

- นายอักรเดช คนชื่อ นิติกรชำนาญการพิเศษ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๔๒

เรื่องพิจารณา การแก้ไขปัญหาข้อพิพาทเกี่ยวกับที่ดินทำกินของราษฎรอำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี ซึ่งได้รับผลกระทบจากการฝักข้อมทบทางยุทธวิธีของกองทัพบกจนไม่สามารถประกอบอาชีพได้ตามปกติ

ผู้เสนอ นายพรรณ เกื่อนชำนาญ และคณะ
(เรื่องสืบเนื่องของคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓))

ข้อเท็จจริง

ผู้ร้องอ้างว่า ได้รับความเดือดร้อนจากการที่ศูนย์ฝักข้อมทบทางยุทธวิธีกองทัพบกได้มาทำการฝักข้อมในบริเวณพื้นที่คุ้มมรกตตำบลนิคมชัย และตำบลมหาโพธิ์ อำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี เมื่อปี ๒๕๓๔ ซึ่งเดิมพื้นที่ดังกล่าวผู้ร้องและราษฎรที่ได้รับความเดือดร้อนได้ถือครองและประกอบอาชีพมาตั้งแต่ก่อนประกาศให้เป็นเขตพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติเมื่อปี ๒๕๑๒ จากการฝักข้อมทางยุทธวิธีของกองทัพบกนั้น ได้ส่งผลกระทบให้ราษฎรไม่สามารถเข้าไปประกอบอาชีพในบริเวณพื้นที่เนื่องจากมียุทธภัณฑ์ เช่น ลูกกระเบิด กระสุนปืน ตกค้างอยู่ในพื้นที่เป็นจำนวนมากจนกลายเป็นพื้นที่อันตราย เป็นเหตุให้ราษฎรบางรายเสียชีวิตหรือพิการ ในกรณีนี้ผู้ร้องและราษฎรที่ได้รับความเดือดร้อนมีความยินยอมที่จะออกจากพื้นที่พิพาทและไม่เข้าไปประกอบอาชีพในพื้นที่นั้นอีก หากได้รับค่าชดเชยที่เหมาะสมและเป็นธรรม ทั้งนี้ เพื่อเป็นการยุติปัญหาและเป็นประโยชน์กับทางราชการ

การพิจารณา

สืบเนื่องจากผู้ร้องและคณะได้เคยเสนอเรื่องร้องเรียนนี้ต่อคณะกรรมการการปกครอง ตั้งแต่สมัยสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๒ ซึ่งในช่วงการรับเรื่องไว้พิจารณาปรากฏว่า ได้มีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร เป็นผลให้กรรมการการปกครองพ้นจากตำแหน่งและการพิจารณาศึกษาเรื่องนี้ต้องยุติลงในขณะนั้น จนกระทั่งถึงสมัยสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ได้มีการตั้งคณะกรรมการการปกครองขึ้นใหม่ ผู้ร้องและคณะ จึงได้ยื่นเรื่องร้องเรียนต่อคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) เพื่อขอให้พิจารณาติดตามผลความคืบหน้าและดำเนินการช่วยเหลือผู้ร้องและราษฎรที่ได้รับความเดือดร้อนอย่างต่อเนื่อง

คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) จึงได้นำเรื่องร้องเรียนนี้เข้าสู่การพิจารณาเมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๑ และได้เดินทางไปศึกษาดูงานพร้อมตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาให้กับราษฎรอำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี ที่ได้รับผลกระทบจากการฝักข้อมทบทางยุทธวิธีของกองทัพบกในบริเวณพื้นที่คุ้มมรกต ตำบลนิคมชัย และตำบลมหาโพธิ์ อำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี ซึ่งเป็นพื้นที่พิพาท พร้อมทั้งจัดให้มีการประชุมหารือร่วมกันระหว่างคณะกรรมการ ผู้ร้องเรียน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในวันศุกร์ที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ เพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหาให้กับราษฎรที่ได้รับความเดือดร้อน ซึ่งผลของการประชุมและการตรวจสอบข้อเท็จจริงในบริเวณพื้นที่พิพาทได้ปรากฏข้อสรุปเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหา โดยทุกส่วนราชการมีความเห็นร่วมกันว่า รัฐควรจ่ายค่าชดเชยให้แก่ราษฎรที่ได้อาศัยหรือทำกินในพื้นที่ดังกล่าวจริง ส่วนจำนวนค่าชดเชยที่เหมาะสม และราษฎรผู้ใดบ้างสมควรได้รับค่าชดเชยนั้น ต้องให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องไปพิจารณาพิสูจน์สิทธิการถือครองที่ดินตามหลักเกณฑ์ขั้นตอนและวิธีการของกฎหมายต่อไป

การดำเนินการ

๑. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร ได้มีหนังสือ ที่ ๑๕๒๕/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๒ เสนอความเห็นที่ได้จากการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการเกี่ยวกับผลกระทบจากการฝึกทางยุทธวิธีของกองทัพบกดังกล่าวต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อให้พิจารณา

๒. สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ได้มีหนังสือ ที่ นร ๐๔๐๔/๔๓๑๘ ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒ แจ้งว่า ได้ส่งเรื่องนี้ให้กระทรวงกลาโหมพิจารณา และหนังสือที่ นร ๐๔๐๔/๗๓๕๐ ลงวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๒ แจ้งว่า กองทัพบกยังไม่ได้รับอนุญาตให้ใช้พื้นที่ดังกล่าวเป็นการถาวร จึงไม่สามารถขอตั้งงบประมาณเพื่อจ่ายค่าชดเชยให้กับราษฎรได้ ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการให้ความช่วยเหลือราษฎรที่ได้รับผลกระทบจากการฝึกทางยุทธวิธีของกองทัพบกเกิดความชัดเจนยิ่งขึ้น สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีจึงมีหนังสือสอบถามความเห็นไปยังกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และขอทราบข้อเท็จจริงในเรื่องที่ราษฎรร้องเรียน ตลอดจนการดำเนินการของจังหวัดลพบุรีไปยังกระทรวงมหาดไทย

๓. เมื่อวันพุธที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๓ นายอานวย คลังผา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดลพบุรี ได้นำนายพรณ เกื้อนชำนาญ มาร้องเรียนต่อคณะกรรมการการปกครองว่า ขณะนั้นยังไม่ได้รับการแก้ไขปัญหายุทธวิธีและยังได้รับผลกระทบจากการฝึกทางยุทธวิธีของกองทัพบก คณะกรรมการจึงนำเรื่องนี้เข้าสู่การพิจารณาอีกครั้งหนึ่งเมื่อวันพุธที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ ซึ่งคณะกรรมการได้ขอให้จังหวัดลพบุรีร่วมกับหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องพิจารณาปรึกษาหารือเกี่ยวกับจำนวนเงินค่าชดเชย หลักเกณฑ์และวิธีการจ่ายเงินที่เหมาะสม แล้วสรุปผลการดำเนินการให้ความช่วยเหลือแก่ราษฎรที่ได้รับความเดือดร้อนมายังคณะกรรมการ ตลอดจนขอให้ทำหนังสือกราบเรียนนายกรัฐมนตรี เพื่อให้ดำเนินการให้ความช่วยเหลือแก่ราษฎรดังกล่าวด้วย

๔. จังหวัดลพบุรี ได้มีหนังสือที่ ลป ๐๐๑๓/๙๑๗๙ ลงวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๓ มายังคณะกรรมการเพื่อรายงานความคืบหน้าในการแก้ปัญหาให้กับราษฎรอำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรีว่า จังหวัดลพบุรีได้แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณากำหนดอัตราเงินค่าชดเชยให้กับราษฎรข้างต้น ซึ่งคณะกรรมการฯ ได้ประชุมพิจารณาร่วมกับผู้แทนกองทัพบกและตัวแทนราษฎรที่ได้รับผลกระทบ สรุปได้ดังนี้

๑) บริเวณพื้นที่คุ้มมรกตตามที่ราษฎรร้องเรียนอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าวังเพลิง ป่าม่วงค่อม และป่าลำนารายณ์ ซึ่งกองทัพบกได้ยื่นคำขออนุญาตใช้เป็นพื้นที่ฝึกทางยุทธวิธีกองทัพบก ปัจจุบันยังไม่ได้รับอนุญาตให้ใช้พื้นที่ตามระเบียบของกรมป่าไม้ แต่ได้รับการผ่อนผันให้ใช้พื้นที่เพื่อความมั่นคงได้ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๒๘ สำหรับพื้นที่ที่ราษฎรเรียกร้องค่าชดเชยเจ้าหน้าที่ฝ่ายที่ดินได้ตรวจสอบรังวัดแล้วปรากฏว่า มีเนื้อที่ ๓,๔๖๙ ไร่ ๗๔ ตารางวา และมีราษฎรที่ได้รับผลกระทบจำนวน ๙๓ ราย

๒) ราษฎรที่ได้รับผลกระทบทั้งหมด ยินยอมให้กองทัพบกขออนุญาตใช้พื้นที่บริเวณคุ้มมรกต โดยเสนอขอให้ทางราชการจ่ายเงินค่าชดเชยในอัตราไร่ละ ๗๐,๐๐๐ บาท โดยแยกเป็นค่าที่ดินไร่ละ ๕๐,๐๐๐ บาท และค่าเสียโอกาสทำกิน ๑๕ ปี ไร่ละ ๒๐,๐๐๐ บาท

๓) ผู้แทนกองทัพบกได้แจ้งในที่ประชุมว่า กองทัพบกได้ยื่นคำขออนุญาตใช้พื้นที่ดังกล่าวในการฝึกซ้อมยุทธวิธีในเขตป่าสงวนแห่งชาติใหม่ โดยขอปรับลดจำนวนพื้นที่ลงเพื่อให้มีผลกระทบกับราษฎรน้อยที่สุด และจะรับผิดชอบจ่ายเงินค่าชดเชยให้แก่ราษฎร เมื่อกองทัพบกได้รับอนุญาตให้ใช้พื้นที่ตามกฎหมายแล้ว ซึ่งกองทัพบกจะได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาตามความเหมาะสมต่อไป

๔) คณะกรรมการฯ ได้มีมติเห็นชอบให้จ่ายเงินค่าชดเชยตามราคาที่ราษฎรเสนอมา โดยการชดเชยจะยึดจำนวนเนื้อที่ตามที่เจ้าหน้าที่ได้ทำการรังวัดไว้แล้วตามข้อ ๑. และให้ฝ่ายทหารประสานงานกับกรมป่าไม้ดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องการขออนุญาตใช้พื้นที่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติเพื่อใช้เป็นพื้นที่ฝึกตามระเบียบกรมป่าไม้ และเมื่อได้รับอนุญาตแล้ว ให้ฝ่ายทหารตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาการจ่ายเงินค่าชดเชยตามความเหมาะสมต่อไป

๕. คณะกรรมการได้แจ้งผลความคืบหน้าในการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวไปยังผู้ร้องเรียนและคณะ ตามหนังสือสภาผู้แทนราษฎร ด่วนที่สุด ที่ ๑๔๖๕/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๔ ซึ่งคณะกรรมการจะได้ติดตามความคืบหน้าในการดำเนินการแก้ไขปัญหาให้กับราษฎรที่ได้รับผลกระทบต่อไป

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๔ เป็นผลให้กรรมการพ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

การดำเนินการของคณะกรรมการการปกครอง

สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔)

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๓ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๔ ที่ประชุมได้ลงมติตั้งคณะกรรมการการปกครอง ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๓๕ ประกอบข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๒ ซึ่งคณะกรรมการการปกครอง ได้ดำเนินการพิจารณาในเรื่องนี้ต่อเนื่องจากคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) ดังนี้

๑. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ได้นำเรื่องร้องเรียนนี้เข้าสู่การพิจารณาเพื่อติดตามผลความคืบหน้าในคราวประชุมครั้งที่ ๓๕ เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ เพื่อติดตามผลความคืบหน้าการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนของนายพรณ เกื้อนชำนาญ และคณะ กรณีข้อพิพาทเกี่ยวกับที่ดินทำกินของราษฎรอำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี ที่ได้รับผลกระทบจากการฝึกซ้อมรบทางยุทธวิธีของกองทัพบกจนไม่สามารถประกอบอาชีพได้ตามปกติ ซึ่งในการประชุมครั้งนั้น คณะกรรมการพิจารณาแล้วเห็นว่า เนื่องจากเรื่องร้องเรียนดังกล่าวคณะกรรมการการปกครอง (ชุดที่ ๒๓) ได้พิจารณาและได้ข้อยุติร่วมกันระหว่างราษฎรที่ได้รับความเดือดร้อนและผู้แทนจากกองทัพบกในการเยียวยาความเสียหายให้กับราษฎรแล้ว คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร จึงได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๑๖๕๙/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ถึงจังหวัดลพบุรี ขอทราบผลความคืบหน้าการดำเนินการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับราษฎรอำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี ก่อนนำเรื่องเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการต่อไป

๒. จังหวัดลพบุรี ได้มีหนังสือศาลากลางจังหวัดลพบุรี ด่วนมาก ที่ ลบ ๐๐๑๓/๔๐๑๗ ลงวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๕ แจ้งว่า ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการพิจารณากำหนดอัตราค่าชดเชยให้แก่ราษฎรที่ได้รับผลกระทบฯ ตามคำสั่งจังหวัดลพบุรี ที่ ๕๗๐/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๓ ได้เห็นชอบให้จ่ายเงินค่าชดเชยตามราคาที่ราษฎรเสนอมา โดยให้ฝ่ายทหารประสานงานกับกรมป่าไม้ดำเนินการเกี่ยวกับ

เรื่องการขออนุญาตใช้พื้นที่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ เพื่อใช้เป็นพื้นที่ฝึกตามระเบียบกรมป่าไม้และเมื่อได้รับอนุญาตแล้ว ให้ฝ่ายทหารตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาจ่ายเงินค่าชดเชยตามความเหมาะสมต่อไป ซึ่งทางกองทัพบก (โดยผู้บังคับศูนย์ฝึกทางยุทธวิธีกองทัพบก) ได้ยื่นคำขออนุญาตใช้พื้นที่ตามระเบียบของกรมป่าไม้แล้ว โดยจังหวัดลพบุรีได้ประสานงานกับ สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๕ (สระบุรี) และแจ้งให้ศูนย์ฝึกทางยุทธวิธีกองทัพบกมอบหมายเจ้าหน้าที่และกำหนดนัดหมายเพื่อร่วมตรวจสอบพื้นที่บริเวณที่ขออนุญาตตามระเบียบต่อไป ซึ่งในขณะนั้นยังไม่ได้รับแจ้งการประสานงานจากศูนย์ฝึกทางยุทธวิธีกองทัพบกแต่อย่างใด ทั้งนี้ จังหวัดลพบุรีได้มีหนังสือแจ้งให้ศูนย์ฝึกทางยุทธวิธีกองทัพบกเพื่อเร่งรัดดำเนินการเรื่องดังกล่าวต่อไปแล้ว

๓. ผู้ร้อง (นายพรรณ เกื่อนชำนาญ) ตัวแทนราษฎรอำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๕ ถึงคณะกรรมการการปกครองขอทราบผลความคืบหน้าเกี่ยวกับการจ่ายค่าชดเชยในที่ดินให้แก่ราษฎรที่ได้รับผลกระทบดังกล่าว เนื่องจากปัจจุบันยังไม่มีผลความคืบหน้าในการจ่ายค่าชดเชยจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๔. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร ได้เดินทางไปประชุมและศึกษาดูงานเมื่อวันศุกร์ที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๕ ณ อำเภอสระโบสถ์ จังหวัดสระบุรี เพื่อติดตามผลการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนของนายพรรณ เกื่อนชำนาญ ตัวแทนราษฎรอำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี กรณีได้รับผลกระทบจากการฝึกซ้อมทางยุทธวิธีของกองทัพบกจนไม่สามารถประกอบอาชีพได้ตามปกติ ซึ่งในปัจจุบันยังไม่ปรากฏผลความคืบหน้าในการจ่ายเงินค่าชดเชยจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยคณะกรรมการได้ประชุมร่วมกับนายวัชร ทิพย์พิลา รองผู้ว่าราชการจังหวัดลพบุรี ในขณะนั้น พร้อมหัวหน้าส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ณ ห้องประชุมที่ว่าการอำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี ซึ่งในการประชุมครั้งนั้น คณะกรรมการได้มอบหมายให้จังหวัดลพบุรีและสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม จังหวัดลพบุรี ดำเนินการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับราษฎรตามที่มีการร้องเรียน โดยเร่งดำเนินการออกเอกสารสิทธิ์ ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ พร้อมทั้งประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาดังกล่าว แล้วรายงานผลให้คณะกรรมการทราบ

๕. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๗๒๓๑/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๕ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดลพบุรี และมีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๗๑๐๑/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๖ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดลพบุรี เพื่อขอติดตามการดำเนินการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนของนายพรรณ เกื่อนชำนาญ ตัวแทนราษฎรอำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี กรณีได้รับผลกระทบจากการฝึกซ้อมทางยุทธวิธีของกองทัพบกจนไม่สามารถประกอบอาชีพได้ตามปกติ เนื่องจากในปัจจุบันยังไม่ปรากฏผลความคืบหน้าในการจ่ายค่าชดเชยจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้กับราษฎร

๖. จังหวัดลพบุรี ได้มีหนังสือศาลากลางจังหวัดลพบุรี ด่วนที่สุด ที่ ลบ ๐๐๑๗.๓/๑๑๘๑๒ ลงวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๕๖ แจ้งว่า อำเภอสระโบสถ์ ได้มีการประชุมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีข้อสรุปร่วมกัน ดังนี้

๑) ปัจจุบันฝ่ายทหารยังมีความจำเป็นต้องใช้พื้นที่บริเวณคุ้มมรกต เนื้อที่ ๓,๔๖๙ ไร่ ๗๕ ตารางวา เป็นพื้นที่ฝึกทางยุทธการกองทัพบก โดยขณะนี้อยู่ระหว่างขั้นตอนการยื่นเรื่องขออนุญาตตามระเบียบของกรมป่าไม้ และการตั้งงบประมาณเป็นเงินค่าชดเชยให้กับราษฎรที่ได้รับผลกระทบตามข้อตกลงเดิม คือไร่ละ ๗๐,๐๐๐ บาท มีราษฎรที่ได้รับผลกระทบ จำนวน ๙๓ ราย

๒) ในการพิจารณาค่าชดเชย ฝ่ายทหารจะต้องขออนุญาตใช้พื้นที่ของ ส.ป.ก. ด้วย เนื่องจากพื้นที่ของ ส.ป.ก. ได้มีพระราชกฤษฎีกาประกาศให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดินเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๓ และปัจจุบันได้มีการสำรวจรังวัดแปลงที่ดินของราษฎรแล้วบางส่วน ซึ่งตัวแทนฝ่ายทหารได้ให้การยืนยันกับที่ประชุมว่าจะไม่คัดค้านการออกเอกสาร ส.ป.ก.

๓) การดำเนินการตามมติคณะกรรมการการปกครอง

(๑) ให้จังหวัดเร่งประสานการปฏิบัติให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดลพบุรี ดำเนินการเร่งรัดออกเอกสาร ส.ป.ก. ให้แก่ราษฎร และประสานให้สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดลพบุรี ดำเนินการสำรวจแนวเขตร่วมกับฝ่ายทหารให้ชัดเจน

(๒) มอบหมายให้ นายอำนวยการ คลังผา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดลพบุรี ในฐานะกรรมการทหารให้ช่วยเร่งรัดกองทัพบกในการขออนุญาตใช้พื้นที่จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และขออนุมัติงบประมาณในส่วน of เงินชดเชยให้แล้วเสร็จในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗

(๓) ให้จังหวัดลพบุรี จัดทำบันทึกให้ราษฎรผู้ได้รับผลกระทบลงนามรับรองด้วยว่า ถ้าได้รับเงินชดเชยแล้ว พร้อมที่จะออกจากพื้นที่โดยทันที

ในการนี้ จังหวัดลพบุรี ได้แจ้งให้สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดลพบุรี สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดลพบุรี และอำเภอสระโบสถ์ รายงานผลความคืบหน้าให้คณะกรรมการทหารโดยตรงแล้ว

๗. สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดลพบุรี สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดลพบุรี และอำเภอสระโบสถ์ ได้รายงานผลความคืบหน้าการดำเนินการดังนี้

๑) ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดลพบุรี ได้มีหนังสือศาลากลางจังหวัดลพบุรี ด่วนที่สุด ที่ ลบ ๐๐๑๓/๑๑๙๑๒ ลงวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๖ ถึงประธานคณะกรรมการการปกครอง แจ้งว่า บริเวณพื้นที่พิพาทอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าวังเพลิง ป่าม่วงค่อม และป่าลำนารายณ์ ซึ่งเป็นพื้นที่อยู่ในส่วนที่กองทัพบกได้ยื่นคำขออนุญาตเข้าใช้พื้นที่เพื่อประโยชน์เป็นที่ตั้งถาวรของศูนย์ฝึกทางยุทธวิธีกองทัพบก และเป็นสนามฝึกทางยุทธวิธีกองทัพบก ตั้งแต่ปี ๒๕๕๓ แต่เนื่องจากขาดงบประมาณในการออกไปตรวจสอบสภาพป่าในบริเวณที่ขออนุญาต ตามระเบียบของกรมป่าไม้ ทำให้เรื่องการขออนุญาตล่าช้าขณะนี้จังหวัดลพบุรีได้รับแจ้งจากสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๕ (สระบุรี) ว่าได้รับงบประมาณสำหรับค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบสภาพป่าในการขออนุญาตดังกล่าวแล้ว และขอให้จังหวัดพิจารณาสั่งเจ้าหน้าที่ออกไปร่วมดำเนินการตามระเบียบต่อไป และขณะนี้อยู่ในระหว่างประสานการปฏิบัติในการร่วมตรวจสอบสภาพป่าบริเวณพื้นที่ที่ขออนุญาตกับสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๕ (สระบุรี)

๒) สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดลพบุรี ได้มีหนังสือสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดลพบุรีที่ ลบ ๐๐๑๑/๗๙๐ ลงวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๕๖ ถึงประธานคณะกรรมการการปกครอง แจ้งว่า สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดลพบุรี ได้ดำเนินการสอบสวนสิทธิการทำประโยชน์ผู้ครอบครองที่ดินบริเวณดังกล่าว เพื่อนำเข้าสู่กระบวนการจัดที่ดินและออกหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก.๔ - ๐๑) ทั้งนี้ มีผู้ยื่นคำขอเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน จำนวน ๗๙ ราย ๑๐๗ แปลง เนื้อที่ประมาณ ๑,๔๘๗ - ๑ - ๘๖ ไร่ ซึ่งในจำนวนนี้ คณะอนุกรรมการคัดเลือกเกษตรกรเข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินระดับอำเภอ อำเภอสระโบสถ์ (คปอ.สระโบสถ์) ได้มีมติเมื่อคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ วันที่ ๔ มีนาคม

๒๕๕๖ เห็นชอบให้เกษตรกรเข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินบริเวณดังกล่าว จำนวน ๗๒ ราย ๙๗ แปลง เนื้อที่ประมาณ ๑,๓๗๑ - ๓ - ๘๕ ไร่ ส.ป.ก.ลพบุรี จึงได้นำรายชื่อเกษตรกรที่ได้รับความเห็นชอบเสนอต่อ คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดลพบุรี (คปจ.ลพบุรี) เมื่อคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ วันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๖ เพื่อพิจารณาอนุมัติให้เกษตรกรเข้าทำประโยชน์ต่อไป และที่ประชุมได้มีมติอนุมัติให้เกษตรกรเข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินในบริเวณพื้นที่ดังกล่าว จำนวน ๗๑ ราย ๙๖ แปลง เนื้อที่ประมาณ ๑,๓๔๕ - ๑ - ๑๘ ไร่ ซึ่งปัจจุบัน ส.ป.ก.ลพบุรี ได้จัดทำหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก.๔ - ๐๑) ให้เกษตรกรที่ได้รับอนุมัติจาก คปจ.ลพบุรี และไม่มีผู้ใดคัดค้านการอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ บริเวณดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว

นอกจากนี้ ยังมีเกษตรกรบางรายที่มีที่ดินอยู่ในบริเวณพื้นที่ดังกล่าว ได้รับหนังสือ อนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก.๔ - ๐๑) อยู่ก่อนแล้ว จำนวน ๗ ราย ๗ แปลง เนื้อที่ ประมาณ ๗๗ - ๑ - ๗๕ ไร่ ดังนั้น เมื่อรวมแล้วจึงมีเกษตรกรที่ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูป ที่ดินในบริเวณพื้นที่ดังกล่าว รวมจำนวนทั้งสิ้น ๗๘ ราย ๑๐๓ แปลง เนื้อที่ ๑,๔๒๒ - ๒ - ๙๓ ไร่

๓) อำเภอสระโบสถ์ ได้มีหนังสือที่ว่าการอำเภอสระโบสถ์ ส่วนที่ ๒ ที่ ลบ ๐๘๑๗/ ๑๙๐๓ ลงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๖ ถึงประธานคณะกรรมการการปกครอง แจ้งว่า อำเภอสระโบสถ์ได้ ประสานสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดลพบุรี และสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จังหวัดลพบุรี เพื่อขอทราบความคืบหน้าในการช่วยเหลือราษฎรโดยผลการดำเนินการ สรุปดังนี้

(๑) สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดลพบุรี ได้ดำเนินการออกเอกสารสิทธิ์ สป.๔ - ๐๑ ให้กับราษฎรบริเวณคุ้มมรกต ซึ่งครอบคลุม ๒ ตำบล ได้แก่ ตำบลนิคมชัย และตำบลมหาโพธิ์แล้ว โดยที่ฝ่ายทหารไม่ได้คัดค้านแต่ประการใด

(๒) สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดลพบุรี ได้ร่วมกับทหาร ในการรังวัดแนวเขตเพื่อให้เกิดความชัดเจน โดยกระทรวงกลาโหมได้โอนงบประมาณในการรังวัดแนวเขต พื้นที่ซึ่งทหารจะใช้ในการฝึกให้กับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเรียบร้อยแล้ว ซึ่งจะมีการ ออกร่วมรังวัดแนวเขตในปีงบประมาณ ๒๕๕๗ หากมีความคืบหน้าประการใดจะรายงานให้ทราบต่อไป

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นผลให้กรรมการการ พ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

(ปัจจุบัน คณะกรรมการการปกครองยังไม่ได้รับแจ้งผลความคืบหน้าการดำเนินการเพิ่มเติมจากจังหวัดลพบุรี)

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

- ครั้งที่ ๓๕ วันพฤหัสบดีที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๔๕ วันพุธที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๕๐ วันพฤหัสบดีที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๑๓๒ วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๖

- นายวิจิต ปัจจโยโคภา นิตกรปฏิบัติกร ผู้สรุป

เรื่องที่ ๔๓

เรื่องพิจารณา ขอความเป็นธรรมกรณี เจ้าพนักงานที่ดินละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ในการรังวัดเพื่อดำเนินการออกโฉนดที่ดินให้แก่ราษฎร อำเภอโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์

ผู้เสนอ นายสากล ศรีวันทา

ข้อเท็จจริง

นายสากล ศรีวันทา ประธานคณะกรรมการผู้นำพัฒนาประชาธิปไตย จังหวัดบุรีรัมย์ ตัวแทนผู้รับมอบอำนาจจากราษฎรอำเภอโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน ๑๙ ราย ได้เสนอเรื่องร้องเรียนต่อคณะกรรมการการปกครอง ผ่านคณะกรรมการการป้องกันและการปราบปรามการฟอกเงินและยาเสพติด สภาผู้แทนราษฎร ขอความเป็นธรรมกรณี เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์ สาขานางรอง ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยรับเงินค่าธรรมเนียมรังวัดที่ดินแล้วไม่ดำเนินการรังวัดและออกโฉนดที่ดินให้แก่ราษฎร โดยกล่าวหาว่าการกระทำดังกล่าวเข้าข่ายความผิดตามกฎหมายอาญาเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ที่มีพฤติกรรมเข้าข่ายฉ้อโกงหลอกลวงประชาชนนำเงินค่าธรรมเนียมรังวัดในการออกโฉนดที่ดินไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว โดยผู้ร้องกล่าวอ้างว่า ราษฎรจำนวน ๑๙ ราย มีที่ดินเป็นพื้นที่นาอยู่ในบริเวณตำบลโนนสุวรรณ อำเภอโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์ มีความประสงค์ต้องการขอออกโฉนดที่ดิน ราษฎรจึงได้นำใบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค. ๑) ยื่นเรื่องขอรังวัดที่ดินต่อสำนักงานที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์ สาขานางรอง ในช่วงปี ๒๕๔๘ ปี ๒๕๔๙ ปี ๒๕๕๑ และปี ๒๕๕๒ พร้อมได้นำเงินมัดจำรังวัดที่ดินไปชำระต่อสำนักงานที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์ สาขานางรอง เพื่อให้ดำเนินการรังวัดและออกโฉนดที่ดินแล้ว แต่ระยะเวลาล่วงเลยเป็นเวลาประมาณ ๔ – ๕ ปี สำนักงานที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์ สาขานางรอง ก็ยังไม่ดำเนินการรังวัดและออกโฉนดที่ดินให้แก่ราษฎร โดยเจ้าพนักงานที่ดินฯ ไม่ได้ชี้แจงเหตุผลหรือเหตุขัดข้องแต่ประการใด

การพิจารณา

คณะกรรมการการปกครอง ได้พิจารณาเรื่องดังกล่าว ในการประชุม ครั้งที่ ๓๖ เมื่อวันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ โดยเชิญ ผู้ว่าราชการจังหวัดบุรีรัมย์ เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์ สาขานางรอง นายสากล ศรีวันทา ผู้รับมอบอำนาจจากราษฎร และราษฎรผู้ได้รับความเดือดร้อน เข้าร่วมประชุมเพื่อแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็น ปรากฏผลการประชุมดังนี้

๑. ข้อร้องเรียนของ นายสากล ศรีวันทา ผู้รับมอบอำนาจจากราษฎรที่กล่าวหาเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์ สาขานางรอง ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ โดยเรียกเก็บค่าธรรมเนียมรังวัดที่ดินแล้วไม่ดำเนินการรังวัดที่ดินและไม่ออกโฉนดที่ดินให้แก่ราษฎรโดยไม่แจ้งเหตุผล มีพฤติกรรมเข้าข่ายฉ้อโกงหลอกลวงประสงค์เงินค่าธรรมเนียมรังวัดในการออกโฉนดที่ดินไปใช้ประโยชน์ส่วนตนนั้น ได้ปรากฏข้อเท็จจริงในที่ประชุมว่า ได้มีช่างรังวัดออกไปทำการรังวัดที่ดินให้กับราษฎรแล้ว แต่ประสบปัญหาบางประการที่ทำให้การออกโฉนดที่ดินต้องล่าช้าซึ่งเรื่องนี้มีการชี้แจงเหตุผลในที่ประชุมจนเป็นที่เข้าใจแก่ราษฎร และนายสากล ศรีวันทา ตัวแทนผู้รับมอบอำนาจจากราษฎร โดยได้มีการกล่าวขอโทษในที่ประชุมแล้ว

๒. กรณีปัญหาที่ทำให้การออกโฉนดที่ดินตามข้อ ๑. ต้องล่าช้าขึ้น จากการพิจารณาได้ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ที่ดิน ส.ค.๑ ของราษฎรตามรายชื่อในหนังสือที่ร้องขอความเป็นธรรมข้างต้นทุกรายได้ไปยื่นคำขอรังวัดออกโฉนดที่ดิน โดยมีช่างรังวัดได้ออกไปทำการรังวัดแล้ว มีการประกาศครบกำหนด ๓๐ วัน ไม่มีผู้ใดอายัดหรือคัดค้าน แต่ปรากฏข้อมูลผลการรังวัดว่า ที่ดินบางแปลงมีเนื้อที่มากกว่าเดิม บางแปลงมีเนื้อที่น้อยกว่าเดิม ในขณะเดียวกันเมื่อทำการรังวัดแล้ว ที่ดินของราษฎรบางแปลงจดโคก ซึ่งเป็นที่ว่างเปล่าในขณะแจ้ง ส.ค.๑ ดังนั้น เจ้าพนักงานที่ดินจึงต้องปฏิบัติตามระเบียบคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ข้อ ๑๐ และหนังสือกรมที่ดิน ที่ มท ๐๖๐๙/ว ๑๓๖๘๘ ลงวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๑๗ กล่าวคือ ในการออกโฉนดที่ดินจะต้องยึดถือระยะตามหลักฐานเดิมเป็นหลัก กรณีที่ผู้ขอได้นำรังวัดระยะมากกว่าหลักฐานเดิมพนักงานเจ้าหน้าที่จะได้แจ้งให้ผู้ขอรังวัดทราบ เพื่อนัดทำการรังวัดตรวจสอบใหม่ นอกจากนั้น ยังปรากฏข้อมูลด้วยว่า ที่ดิน ส.ค.๑ ที่ราษฎรมีเอกสารหลักฐานการครอบครองนั้น อยู่ในพื้นที่ที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเป็นเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ในเขตพื้นที่ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน ดังนั้น ก่อนการออกโฉนดที่ดินจึงต้องดำเนินการสอบถามไปยังสำนักงานการปฏิรูปที่ดิน โดยสำนักงานที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์ สาขานางรอง เพื่อให้เป็นไปตามข้อตกลงระหว่างกรมที่ดินกับสำนักงานการปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๑ หากสำนักงานการปฏิรูปที่ดินไม่คัดค้าน และผลการพิจารณาปรากฏว่า ที่ดินตามหลักฐาน ส.ค.๑ ดังกล่าว ได้แจ้งการครอบครองไว้ตามระเบียบ กฎหมายถูกต้องตรงกับแปลงที่นำรังวัดและอยู่ในเกณฑ์ที่จะออกโฉนดที่ดินได้ สำนักงานที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์ สาขานางรอง ก็จะได้ออกโฉนดที่ดินให้แก่ราษฎรโดยเร็วต่อไป ซึ่งปัจจุบันการดำเนินการเรื่องนี้ อยู่ในขั้นตอนการรอผลสอบถามจากสำนักงานการปฏิรูปที่ดิน

อนึ่ง ได้มีพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๑ มีผลใช้บังคับตามมาตรา ๘ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ให้ราษฎรที่มีหลักฐานแจ้งการครอบครอง (ส.ค. ๑) ไปยื่นคำขอออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ ภายในวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ หากพ้นกำหนดจะต้องไปใช้สิทธิทางศาลยุติธรรม กรณีนี้ จึงมีราษฎรไปยื่นคำขอออกโฉนดที่ดินเป็นจำนวนมาก ในขณะที่มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในการพิจารณาออกโฉนดที่ดินภายหลังจากที่ช่างรังวัดได้ทำแผนที่เสร็จแล้วจำนวน ๒ คน ซึ่งไม่เพียงพอ จึงเป็นที่มาของความล่าช้าในการออกโฉนดที่ดิน

๓. สำหรับการแก้ไขปัญหาร้องขอความเป็นธรรมของราษฎร จำนวน ๑๙ รายข้างต้นนี้ เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์ สาขานางรอง ได้ให้คำมั่นกับคณะกรรมการในที่ประชุมว่า จะเร่งรัดดำเนินการเกี่ยวกับการออกโฉนดที่ดินให้แล้วเสร็จภายใน ๒ เดือน และจะแจ้งผลการดำเนินการให้คณะกรรมการการปกครองทราบ ในการนี้ ราษฎรผู้ได้รับความเดือดร้อนมีความพึงพอใจ

ทั้งนี้ คณะกรรมการมีมติว่า ควรให้มีหนังสือแจ้งผลการพิจารณาถึงคณะกรรมการการป้องกันปราบปรามการฟอกเงินและยาเสพติด เพื่อทราบด้วย

การดำเนินการ

๑. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๑๖๙๔/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๕ ถึงคณะกรรมการการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและยาเสพติด สภาผู้แทนราษฎร แจ้งผลการพิจารณาของคณะกรรมการการปกครอง

๒. จังหวัดบุรีรัมย์ ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ บร ๐๐๑๙/๔๐๓๘ ลงวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๕ ถึงคณะกรรมการการปกครอง ชี้แจงข้อเท็จจริงกรณีเรื่องร้องเรียนของ นายสากล ศรีวันทา ตัวแทนผู้รับมอบอำนาจจากราษฎร อำเภอโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้นำเรื่องดังกล่าวแจ้งต่อที่ประชุมในคราวประชุม ครั้งที่ ๔๑ เมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๕ ปรากฏข้อเท็จจริงดังนี้

๑) สาเหตุที่สำนักงานที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์ ดำเนินการรังวัดเพื่อออกโฉนดที่ดินล่าช้า เป็นผลมาจากพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๑ มีผลใช้บังคับตามมาตรา ๘ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน (ให้ผู้ซึ่งครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินอยู่ก่อนวันที่ประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับ โดยมีหลักฐานการแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค.๑) นำหลักฐานการแจ้งการครอบครอง (ส.ค.๑) ไปยื่นคำขออออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ภายในวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ หากพ้นกำหนดจะต้องไปใช้สิทธิทางศาลยุติธรรม) จึงมีราษฎรไปยื่นคำขออออกโฉนดที่ดินตามมาตรา ๘ เป็นจำนวนมาก ซึ่งในจังหวัดบุรีรัมย์มีผู้มายื่นคำขอรังวัดออกโฉนดที่ดิน จำนวน ๓๔,๗๘๐ ราย ในจำนวนนี้ มีผู้ยื่นคำขออออกโฉนดที่ดิน ณ สำนักงานที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์ สาขานางรอง เป็นจำนวน ๙,๕๑๔ ราย ในขณะที่มีเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการพิจารณาออกโฉนดที่ดินเพียง จำนวน ๒ คน จึงแสดงให้เห็นถึงปริมาณงานกับอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ที่ไม่สมดุลกัน

๒) สำนักงานที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์พิจารณาเห็นว่า หากใช้อัตรากำลังที่มีอยู่ ดำเนินการรังวัดออกโฉนดที่ดินจะต้องใช้เวลารังวัดจนถึงปี ๒๕๖๐ จึงจำเป็นต้องเพิ่มอัตรากำลังเพื่อออกโฉนดที่ดินให้แล้วเสร็จทันต่อความต้องการของประชาชนและเป็นการบรรเทาความเดือดร้อนในการได้รับโฉนดที่ดินล่าช้า

๓) สำนักงานที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์ จึงได้มีหนังสือขอสนับสนุนอัตรากำลัง เพื่อช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ในการดำเนินการกรณีดังกล่าว เป็นตำแหน่งเจ้าพนักงานที่ดินหรือนักวิชาการที่ดิน จำนวน ๙ อัตรา และตำแหน่งนายช่างรังวัด จำนวน ๙ อัตรา รวมทั้งสิ้นจำนวน ๑๘ อัตรา ต่อมา กรมที่ดิน ได้จัดสรรอัตรากำลังให้สำนักงานที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน ๒ อัตรา และสำนักงานที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์ สาขาลำปลายมาศ จำนวน ๑ อัตรา รวมทั้งได้รับการจัดสรรอัตรากำลัง จำนวน ๓ อัตรา

ที่ประชุมรับทราบ และมีมติให้มีหนังสือถึงอธิบดีกรมที่ดิน ขอให้พิจารณาสนับสนุนจัดสรรอัตรากำลังเพิ่มเติมให้กับสำนักงานที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์

๓. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๒๑๔๗/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๕ ถึง นายสากล ศรีวันทา ให้มีหนังสือขอโทษต่อการกล่าวหาการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐตามเอกสารร้องเรียนขอความเป็นธรรมดังกล่าวมายังคณะกรรมการ เพื่อเป็นการยืนยันและไม่ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งปฏิบัติงานตามหน้าที่ต้องได้รับความเสียหายที่อาจถูก

ดำเนินการทางวินัยหรือถูกฟ้องเป็นคดีอาญา เนื่องจากปรากฏข้อเท็จจริงเป็นที่ประจักษ์ว่า เจ้าพนักงานที่ดิน จังหวัดบุรีรัมย์ สาขานางรอง มิได้มีพฤติกรรมตามข้อกล่าวหาข้างต้น

๔. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๒๔๐๐/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๕ ถึงอธิบดีกรมที่ดิน ขอให้พิจารณาสนับสนุนการจัดสรร อัตราค่าจ้างเพิ่มเติมให้กับสำนักงานที่ดินบุรีรัมย์ เพื่อเร่งแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนเกี่ยวกับการออกโฉนดที่ดิน ของราษฎร อำเภอโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์ ให้แล้วเสร็จโดยเร็ว

๕. กรมที่ดิน ได้มีหนังสือกรมที่ดิน ที่ มท ๐๕๐๒.๓/๑๐๕๔๗ ลงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๕ ถึงคณะกรรมการการปกครอง แจ้งกรณีขอให้พิจารณาสนับสนุนจัดสรรอัตราค่าจ้างเพิ่มเติมให้กับ สำนักงานที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์ว่า ขณะนี้ทุกส่วนราชการอยู่ระหว่างขาดแคลนอัตราค่าจ้างด้วยกันทั้งสิ้น ดังนั้น เพื่อเป็นการบรรเทาความเดือดร้อนในเบื้องต้น กรมที่ดินได้เสริมอัตราค่าจ้างให้สำนักงานที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์ และสาขา จำนวน ๘ ราย (นายช่างรังวัด จำนวน ๗ ราย เจ้าพนักงานที่ดิน จำนวน ๑ ราย) สำหรับตำแหน่ง เจ้าพนักงานที่ดินหรือนักวิชาการที่ดิน กรมที่จะเร่งดำเนินการเสริมอัตราค่าจ้างให้ในโอกาสต่อไป ซึ่งคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้นำเรื่องดังกล่าวแจ้งต่อที่ประชุม ในคราวประชุม ครั้งที่ ๔๖ วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๕๕

ที่ประชุมกรรมการบริหารและให้มีหนังสือถึงผู้ว่าราชการจังหวัดบุรีรัมย์และสำนักงาน ที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อแจ้งผลการพิจารณาจัดสรรอัตราค่าจ้างดังกล่าวข้างต้น

๖. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๓๑๔๑/๒๕๕๕ และ ที่ ๓๑๔๓/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๕๕ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดบุรีรัมย์และ เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์ตามลำดับ เพื่อแจ้งผลการพิจารณาจัดสรรอัตราค่าจ้างเพิ่มเติมให้กับสำนักงาน ที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์ทราบ

๗. จังหวัดบุรีรัมย์ ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ บร ๐๐๑๙/๘๗๑๗ ลงวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ถึงคณะกรรมการการปกครอง แจ้งผลความคืบหน้าในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการออกโฉนดที่ดิน ให้ราษฎร อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้นำเรื่องดังกล่าวแจ้งต่อที่ประชุมเพื่อทราบ ในคราวประชุม ครั้งที่ ๕๔ เมื่อวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ดังนี้

๑) การรังวัดออกโฉนดที่ดินตามหลักฐาน ส.ค. ๑ เลขที่ ๔๑๖ (๔๑๗) หมู่ที่ ๓ ตำบลชุมแสง อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน ๗ แปลง ผู้ถือกรรมสิทธิ์จำนวน ๖ คน ปรากฏว่า มีผู้ขอ ยกเลิกการรังวัดออกโฉนดที่ดินจำนวน ๑ แปลง เนื่องจากที่ดินอยู่นอกหลักฐาน ส.ค.๑ จึงคงเหลือ ๖ แปลง และเจ้าพนักงานที่ดินได้ดำเนินการออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ขอซึ่งได้รับไปแล้ว เมื่อวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๕

๒) การรังวัดออกโฉนดที่ดินตามหลักฐาน ส.ค.๑ เลขที่ ๔๑๘ (๔๑๖) หมู่ที่ ๓ ตำบลชุมแสง อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน ๖ แปลง ผู้ถือกรรมสิทธิ์จำนวน ๔ คน ปรากฏว่า มีผู้ขอ ยกเลิกการรังวัดออกโฉนดที่ดินจำนวน ๑ แปลง เนื่องจากที่ดินอยู่นอกหลักฐาน ส.ค.๑ จึงคงเหลือ ๕ แปลง โดยอยู่ระหว่างรอผลการตรวจสอบจากสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์

เรื่องที่ ๔๔

เรื่องพิจารณา ขอให้จัดตั้งคณะกรรมการพิจารณาและตรวจสอบเรื่องการจัดตั้งศูนย์ราชการจังหวัดบึงกาฬ

ผู้เสนอ นายไชยวัฒน์ พรหมประสิทธิ์

ข้อเท็จจริง

ผู้ร้อง (นายไชยวัฒน์ พรหมประสิทธิ์) ในนาม “กลุ่มคนรักบึงกาฬ” อ้างว่า ตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัดบึงกาฬ ได้ประกาศจัดตั้งศูนย์ราชการจังหวัดบึงกาฬแห่งใหม่ ณ บ้านท่าไคร้ (หนองเงี้ยว) ตำบลบึงกาฬ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ โดยให้เหตุผลว่า สถานที่จัดตั้งศูนย์ราชการจังหวัดบึงกาฬที่กำหนดไว้เดิม (พื้นที่สาธารณประโยชน์กุดทิง) ตั้งอยู่ติดพื้นที่ชุ่มน้ำกุดทิง ซึ่งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ไม่อนุมัติให้ใช้พื้นที่ดังกล่าว เนื่องจากเป็นพื้นที่สาธารณประโยชน์กุดทิงและเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำ ไม่สมควรกันพื้นที่ออกจากเขตพื้นที่ชุ่มน้ำ แต่ข้อเท็จจริงตามข้อร้องเรียนอ้างว่า การประกาศเขตพื้นที่ชุ่มน้ำนั้น เป็นผลมาจากการพิจารณาของคณะอนุกรรมการจัดพื้นที่ชุ่มน้ำของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือจากส่วนกลาง ทั้งๆ ที่ยังไม่เคยมีการลงสำรวจพื้นที่จริงอย่างรอบคอบ และไม่เคยได้ศึกษาพื้นที่จริงร่วมกับคณะกรรมการจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำในเขตพื้นที่ร่วมกับประชาชนในพื้นที่แต่อย่างใด

การประกาศจัดตั้งศูนย์ราชการแห่งใหม่นี้ ผู้ว่าราชการจังหวัดบึงกาฬ (นายพรศักดิ์ เจียรณัย) พิจารณาโดยใช้มติของที่ประชุมหัวหน้าส่วนราชการเท่านั้น แล้วดำเนินการโดยไม่ได้ผ่านการทำประชาคมติหรือผ่านความเห็นชอบของประชาชนจังหวัดบึงกาฬ ซึ่งพื้นที่แห่งใหม่นี้อยู่ในบริเวณพื้นที่ที่เป็นป่าช้า มีเมรุเผาศพ เป็นสถานที่อับมงคล ไม่เหมาะสมที่จะเป็นพื้นที่ใช้ตั้งศูนย์ราชการอันจะเป็นสถานที่ที่ประชาชนจังหวัดบึงกาฬและผู้คนทั่วไปจะต้องไปติดต่อราชการเป็นประจำ ประกอบกับจะต้องทำการรื้อถอนอาคารและโยกย้ายโรงเรียนประจำหมู่บ้านไปพื้นที่แห่งอื่น ทำให้ประชาชนในพื้นที่ได้รับความเดือดร้อน

นอกจากนี้ บริเวณพื้นที่บ้านท่าไคร้ – หนองเงี้ยว ก็ติดพื้นที่ชุ่มน้ำกุดทิงเช่นเดียวกัน เมื่อสภาพความเป็นจริงของพื้นที่ที่จะสร้างศูนย์ราชการทั้ง ๒ แห่งมีลักษณะภูมิศาสตร์ติดพื้นที่ชุ่มน้ำกุดทิงเหมือนกัน เหตุใดจึงไม่เลือกที่สาธารณประโยชน์กุดทิงที่ได้กำหนดไว้เดิม เพราะมีการขอสงวนกันเขตที่ดินไว้แล้ว ๘๐๗ ไร่ ตั้งแต่ก่อนจะมีการประกาศเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำเสียอีก

“กลุ่มคนรักบึงกาฬ” มีความเห็นว่า การจัดตั้งศูนย์ราชการจังหวัดบึงกาฬมีความสำคัญมาก เพราะเกี่ยวข้องกับการพัฒนาผังเมือง ความมั่นคง ความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนจังหวัดบึงกาฬทุกคน จึงขอให้มีการทบทวนและพิจารณาจัดตั้งสถานที่และศูนย์ราชการในพื้นที่เดิมเพราะ

๑. ก่อนที่จะมีการประกาศพระราชบัญญัติตั้งจังหวัดบึงกาฬ พ.ศ. ๒๕๕๔ ได้มีการศึกษาความเป็นไปได้จากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยในการกำหนดพื้นที่สาธารณประโยชน์เป็นศูนย์ราชการจังหวัดบึงกาฬนั้นได้มีการกันที่ดินไว้แล้วตั้งแต่ปี ๒๕๔๖ ทั้งผ่านขั้นตอนการทำประชาคมติและผ่านคณะรัฐมนตรีทุกขั้นตอน ถือว่าชอบด้วยกฎหมายและเหมาะสมที่สุดแล้ว

๒. ศูนย์ราชการจังหวัดบึงกาฬ ตามที่ตั้งที่กำหนดไว้เดิมมีความเหมาะสมที่สุด อีกทั้งยังเป็นการประหยัดงบประมาณของประเทศในช่วงที่จะต้องฟื้นฟูและพัฒนา เพราะพื้นที่ศูนย์ราชการตามที่กำหนดไว้เดิมเป็นที่ที่มีการจัดเตรียมพื้นที่ไว้แล้วตั้งแต่มีการขอจัดตั้งจังหวัดบึงกาฬ มีถนนสาธารณะโดยรอบพื้นที่ และที่ดินก็เป็นที่ดินที่มีหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงเรียบร้อยแล้ว โดยมีหน่วยงานราชการเข้าไปจัดตั้งบ้างแล้ว ได้แก่ เรือนจำจังหวัดบึงกาฬ และมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี ศูนย์การศึกษาบึงกาฬ เป็นต้น

๓. ศูนย์ราชการจังหวัดบึงกาฬ ตามที่ตั้งที่กำหนดไว้เดิมตั้งอยู่ไม่ห่างจากตัวเมืองมากนัก และตั้งอยู่ติดถนนทางหลวงหมายเลข ๒๒๒ บึงกาฬ – สกลนคร เป็นถนน ๔ เลน มีการคมนาคมขนส่งสะดวก มีพื้นที่มากพอสำหรับสร้างศูนย์ราชการ อาคารประชุม และมีทัศนียภาพสวยงาม เหมาะแก่การเป็นที่ตั้งศาลากลางจังหวัดบึงกาฬอันเป็นหน้าตาของประชาชนในพื้นที่

๔. พื้นที่ศูนย์ราชการจังหวัดบึงกาฬ ตามที่ตั้งที่กำหนดไว้เดิมดังกล่าวนี้ ความจริงแล้วตั้งอยู่ห่างจากพื้นที่รอบหนองน้ำกุดทิงซึ่งเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำมีระยะทางเป็นกิโลเมตร

๕. ในด้านยุทธศาสตร์ การพัฒนาทางเศรษฐกิจและการคมนาคม นั้น เนื่องจากจังหวัดบึงกาฬมีการค้าขายแดนทั้งไทย ลาว และเวียดนาม ตัวเมืองจะต้องมีการขยายตัวเป็นอย่างมาก ศูนย์ราชการจึงต้องเป็นสภาพพื้นที่ที่มีการคมนาคมสะดวก และมีโอกาสขยายผังเมืองไปสู่อำเภออื่นๆ ได้สะดวก ซึ่งในแง่ภูมิศาสตร์ด้านความมั่นคงระหว่างประเทศ ศูนย์ราชการตามที่ตั้งที่กำหนดไว้เดิมอยู่ในพื้นที่ที่เหมาะสมอย่างสูง เพราะอยู่ห่างจากชายแดนลาวพอสมควร จึงไม่เสี่ยงเรื่องความมั่นคงระหว่างประเทศ

กรณีนี้ ผู้ร้องในนามของ “กลุ่มคนรักบึงกาฬ” อ้างว่ากระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ยังไม่ได้ประกาศขอบเขตและอาณาบริเวณของพื้นที่ชุ่มน้ำอย่างชัดเจน อีกทั้งพื้นที่สาธารณประโยชน์ในส่วนที่ไม่ใช่แหล่งน้ำก็ไม่ได้กันเขตให้ชัดเจน ดังนั้น การจะกำหนดให้พื้นที่สาธารณประโยชน์กุดทิงทั้งหมดเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำนั้นเป็นการไม่ชอบธรรม ประชาชนและชุมชนในพื้นที่เกิดความสับสน และไม่ได้รับประโยชน์จากการใช้พื้นที่ชุ่มน้ำอย่างแท้จริง นอกจากนี้ ยังเสียประโยชน์ในการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่และพื้นที่รอบข้างต้องเสียงบประมาณประจำปีซึ่งเป็นเงินภาษีของประชาชน มาสนับสนุนให้กับคณะกรรมการชุ่มน้ำเป็นประจำ ผู้ร้องจึงขอให้คณะกรรมการการปกครองพิจารณาเพื่อขอให้มีการทบทวนและสั่งการให้มีการตรวจสอบข้อเท็จจริงเรื่องสถานที่ตั้งศูนย์ราชการจังหวัดบึงกาฬ

การพิจารณา

คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้พิจารณาเรื่องดังกล่าวเมื่อคราวประชุมครั้งที่ ๓๙ วันพุธที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๕ เป็นการเบื้องต้นแล้วเห็นว่า กรณีปัญหาเกี่ยวกับการก่อสร้างศูนย์ราชการจังหวัดบึงกาฬแห่งใหม่ (บ้านท่าไคร้) นั้น มีการคัดค้านจากประชาชนจังหวัดบึงกาฬเป็นจำนวนมาก ทั้งนี้ ผู้ร้องสนับสนุนให้ใช้พื้นที่ที่บ้านโนนสมบูรณ์ (ที่สาธารณประโยชน์กุดทิง) และยืนยันว่าได้จัดเตรียมสถานที่ดังกล่าวไว้พร้อมสำหรับการก่อสร้างศูนย์ราชการเรียบร้อยแล้ว ซึ่งกรณีการถูกประกาศให้เป็นพื้นที่ชุ่มน้ำโลกของพื้นที่สาธารณประโยชน์กุดทิงนั้นเห็นว่า มีช่องทางที่สามารถดำเนินการแก้ไขปัญหาได้ ทั้งนี้ เมื่อวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๕ คณะกรรมการการปกครองได้มีหนังสือ ด่วนที่สุดที่ ๑๙๑๕/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๕ ถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เพื่อขอให้รวบรวมเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งจังหวัดบึงกาฬ แล้วจัดส่งมายังคณะกรรมการการปกครอง ซึ่งคณะกรรมการการปกครองยังไม่ได้รับเอกสารดังกล่าว ดังนั้น คณะกรรมการการปกครอง จึงเห็นควรให้มีหนังสือถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เพื่อให้ส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องร้องเรียนนี้มายังคณะกรรมการการปกครองอีกครั้งหนึ่ง

การดำเนินการ

๑. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุดที่ ๒๐๗๘/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๔ มีนาคม ๑๕๕๕ ถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เพื่อขอให้จัดส่งสรรพเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งศูนย์ราชการจังหวัดบึงกาฬ

๒. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร ได้รับแจ้งทางโทรศัพท์เกี่ยวกับการจัดส่งเอกสารตามข้อ ๑. จากกระทรวงมหาดไทยว่า กระทรวงมหาดไทย โดยกรมการปกครอง และผู้ว่าราชการจังหวัดบึงกาฬ ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๑๐.๑/๕๙๐๕ ลงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๕ ถึงคณะกรรมการการปกครอง เพื่อจัดส่งเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งศูนย์ราชการจังหวัดบึงกาฬ โดยได้จัดส่งเอกสารมาทางไปรษณีย์แล้ว

๓. คณะกรรมการการปกครอง ได้พิจารณาเรื่องดังกล่าว เมื่อคราวประชุมครั้งที่ ๔๕ วันพุธที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๕ จากการพิจารณาโดยการรับฟังข้อมูล ข้อคิดเห็นจากบุคคล/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องตลอดจนศึกษาเอกสารประกอบการพิจารณาปรากฏว่า ยังมีความเห็นที่แตกต่างกันของส่วนราชการและประชาชนจังหวัดบึงกาฬเกี่ยวกับสถานที่สร้างศูนย์ราชการจังหวัดบึงกาฬ ซึ่งฝ่ายหนึ่งสนับสนุนให้สร้างบริเวณพื้นที่สาธารณประโยชน์กุดทิงโดยเห็นว่า

๑) บริเวณพื้นที่สาธารณประโยชน์กุดทิง เป็นพื้นที่ที่ได้รับการสำรวจและกันพื้นที่ไว้เดิมเพื่อใช้สำหรับการสร้างเป็นศูนย์ราชการจังหวัดบึงกาฬแล้ว

๒) จังหวัดหนองคาย (ในขณะนั้น) ได้ดำเนินการสำรวจ และทำเรื่องขอสงวนพื้นที่สาธารณประโยชน์กุดทิงไว้แล้วตั้งแต่ปี ๒๕๔๖ ตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (นสล.) ที่ นค ๒๓๒๑ ที่ดินเลขที่ ๑ ออก ณ วันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ มีเนื้อที่รวม ๑๖,๕๓๓ ไร่ ๑ งาน ๖๑ ตารางวา อยู่ในความดูแลรักษาของกระทรวงมหาดไทย โดยพื้นที่ดังกล่าวได้กันไว้ตั้งหน่วยราชการจังหวัดบึงกาฬ จำนวน ๘๐๗ ไร่

๓) เป็นพื้นที่อยู่ในระดับความสูงที่น้ำท่วมไม่ถึง จึงไม่สิ้นเปลืองงบประมาณในการถมที่ดิน

๔) ส่วนราชการโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้ว่าราชการจังหวัดบึงกาฬ ก็ยืนยันให้สร้างศูนย์ราชการจังหวัดบึงกาฬบริเวณพื้นที่สาธารณประโยชน์กุดทิง

๕) ในพื้นที่สาธารณประโยชน์กุดทิงมีส่วนราชการและหน่วยงานไปตั้งที่ทำการอยู่แล้ว เช่น เรือนจำจังหวัดบึงกาฬ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี ศูนย์การศึกษาบึงกาฬ เป็นต้น

สำหรับอีกฝ่ายหนึ่ง สนับสนุนให้สร้างบริเวณพื้นที่สาธารณประโยชน์หนองเจียง บ้านท่าไคร้ (หนองเจียง) ตำบลบึงกาฬ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ ซึ่งเป็นพื้นที่แห่งใหม่ที่เตรียมไว้เป็นสถานที่สร้างศูนย์ราชการจังหวัดบึงกาฬ โดยมีเหตุผล เช่น

๑. พื้นที่ที่จะใช้เป็นสถานที่สร้างศูนย์ราชการจังหวัดบึงกาฬ ได้เตรียมไว้ ๓ แห่ง ประกอบด้วย

๑) พื้นที่สาธารณประโยชน์กุดทิง ตำบลโนนสมบูรณ์ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ

๒) พื้นที่บ้านท่าไคร้ (หนองเจียง) ตำบลบึงกาฬ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ

๓) พื้นที่ตั้งที่ว่าการอำเภอบึงกาฬ ในปัจจุบัน

๒. พื้นที่สาธารณประโยชน์กุดทิง ตำบลโนนสมบูรณ์ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ ซึ่งเดิมได้สำรวจและกันพื้นที่เพื่อใช้เป็นสถานที่สร้างศูนย์ราชการจังหวัดบึงกาฬไว้แล้ว จำนวน ๘๐๗ ไร่ สกนไว้เมื่อปี ๒๕๔๖ แต่ได้มีมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๔๓ เรื่องทะเบียนรายนามพื้นที่ชุ่มน้ำ ที่มีความสำคัญระดับนานาชาติและระดับชาติของประเทศไทย และมาตรการอนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำ ประกาศให้ บริเวณกุดทิงเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับนานาชาติ

๓. พระราชบัญญัติจัดตั้งจังหวัดบึงกาฬ พ.ศ. ๒๕๕๔ มีผลใช้บังคับแล้วตั้งแต่วันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๔ ซึ่งจังหวัดบึงกาฬจำเป็นต้องมีศูนย์ราชการที่เหมาะสมและรวดเร็ว จึงต้องขอตั้งงบประมาณ เพื่อก่อสร้างศูนย์ราชการจังหวัดบึงกาฬ จำนวน ๒ แห่ง คือ พื้นที่สาธารณประโยชน์กุดทิง เนื้อที่ ๘๐๗ ไร่ กับบริเวณศาลากลางจังหวัดบึงกาฬ (ชั่วคราว) เพื่อเป็นพื้นที่สำรองสำหรับสร้างศูนย์ราชการจังหวัดบึงกาฬ แห่งที่สอง (ไม่ปรากฏพื้นที่สาธารณประโยชน์หนองเงี้ยว บ้านท่าไคร้ เป็นพื้นที่สำรองสำหรับสร้าง ศูนย์ราชการจังหวัดบึงกาฬ)

๔. สำหรับบริเวณพื้นที่ที่ว่าการอำเภอบึงกาฬในปัจจุบันนั้น เนื่องจากพื้นที่ดังกล่าว เป็นพื้นที่ต่ำน้ำท่วมถึง และมีขนาดพื้นที่ไม่มากนัก จึงไม่เหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการรองรับความเจริญ และการขยายตัวของส่วนราชการและชุมชนเมือง

๕. กรณีเรื่องการสับเปลี่ยนงบประมาณเพื่อการถมดินปรับสภาพพื้นที่นั้น ไม่ว่าจะสร้าง ศูนย์ราชการจังหวัดบึงกาฬในพื้นที่สาธารณประโยชน์กุดทิง หรือพื้นที่บ้านท่าไคร้ (หนองเงี้ยว) ก็ต้องใช้ งบประมาณเพื่อการถมดินปรับสภาพพื้นที่เช่นกัน

จากการรับฟังความคิดเห็นของผู้แทนทุกฝ่ายแล้ว คณะกรรมการการปกครอง มีความเข้าใจ และเห็นความจำเป็นที่เมื่อพระราชบัญญัติจัดตั้งจังหวัดบึงกาฬ พ.ศ. ๒๕๕๔ มีผลใช้บังคับแล้ว จังหวัดบึงกาฬ เป็นจังหวัดที่ตั้งขึ้นใหม่จะต้องดำเนินยุทธศาสตร์ของการพัฒนาเมืองใหม่อย่างเร่งด่วน ซึ่งการดำเนิน ยุทธศาสตร์ในลำดับแรกคือ การสร้างศูนย์ราชการของจังหวัดบึงกาฬอันประกอบด้วย ศาลากลางจังหวัดบึงกาฬ และอาคารสถานที่ของส่วนราชการทั้งจากส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่นให้เกิดขึ้นและอยู่ในพื้นที่ เดียวกัน เพื่อใช้เป็นสถานที่ทำงานของข้าราชการและให้บริการแก่ประชาชนในการเดินทางไปติดต่อราชการ ด้วยความสะดวก รวดเร็ว ทั้งจะต้องเป็นศูนย์กลางการติดต่อ การท่องเที่ยว และการลงทุนระหว่างประเทศได้ อย่างเป็นที่ยอมรับ เชื่อถือ ที่เห็นได้ชัดคือการติดต่อไปมาหาสู่ระหว่างราษฎรชาวบึงกาฬกับราษฎร แขวงบอลลำคำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป. ลาว) ที่จะต้องเกิดขึ้นอย่างแน่นนอน ด้วยเหตุผลดังกล่าวคณะกรรมการการปกครองจึงเห็นว่า ศูนย์ราชการจังหวัดบึงกาฬควรตั้งอยู่ในพื้นที่สูง น้ำท่วมไม่ถึงแม้จะอยู่ในช่วงฤดูน้ำหลาก มีความเหมาะสม สง่างาม สามารถรองรับความเจริญและการขยายตัว ทางเศรษฐกิจ ส่วนราชการ ตลอดจนชุมชนเมืองในอนาคตได้เป็นอย่างดี ที่สำคัญจะต้องเป็นพื้นที่ที่ราษฎร ชาวบึงกาฬให้ความเห็นชอบหรือพึงพอใจ ดังนั้น เพื่อให้คณะกรรมการการปกครองได้รับทราบข้อเท็จจริง และเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมกับทุกฝ่าย คณะกรรมการการปกครอง ได้มีมติที่จะเดินทางไปประชุมและ ลงตรวจพื้นที่ที่จะใช้เป็นสถานที่สร้างศูนย์ราชการจังหวัดบึงกาฬ ทั้งในพื้นที่สาธารณประโยชน์กุดทิง พื้นที่ สาธารณประโยชน์หนองเงี้ยว บ้านท่าไคร้ และพื้นที่อื่นที่เหมาะสมแห่งใหม่ซึ่งเป็นที่ดอนน้ำท่วมไม่ถึง และ ควรมีหนังสือถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เพื่อขอให้กระทรวงมหาดไทยตลอดจนจังหวัดบึงกาฬ พิจารณาชะลอการดำเนินการใดๆ เกี่ยวกับการสร้างศูนย์ราชการจังหวัดบึงกาฬในพื้นที่สาธารณประโยชน์หนอง เงี้ยว บ้านท่าไคร้ ไว้ก่อน รวมทั้งการทำสัญญาจ้างผู้รับจ้างก่อสร้างศูนย์ราชการจังหวัดบึงกาฬด้วย จนกว่าจะ ได้ข้อยุติเกี่ยวกับสถานที่สร้างศูนย์ราชการจังหวัดบึงกาฬ ทั้งนี้ เเท่าที่ไม่ขัดแย้งต่อกฎหมายหรือระเบียบที่ เกี่ยวข้อง

๔. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๓๒๕๓/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๕ ถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เพื่อขอให้พิจารณาชะลอการดำเนินการใดๆ เกี่ยวกับการสร้างศูนย์ราชการจังหวัดบึงกาฬในพื้นที่หนองเงี้ยว บ้านท่าไคร้ ไว้ก่อน รวมทั้งการทำสัญญาจ้างผู้รับจ้างก่อสร้างศูนย์ราชการจังหวัดบึงกาฬด้วย จนกว่าจะได้ข้อยุติเกี่ยวกับสถานที่ที่จะสร้างศูนย์ราชการจังหวัดบึงกาฬ

๕. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๒๖๕๗/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๕ ถึงผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ เพื่อขอให้จัดส่งเอกสารเกี่ยวกับการของบประมาณการก่อสร้างศูนย์ราชการจังหวัดบึงกาฬ

๖. สำนักงบประมาณ ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๗๐๖/๑๐๔๒๖ ลงวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๕ ถึงคณะกรรมการการปกครอง เพื่อจัดส่งเอกสารข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการของบประมาณก่อสร้างศูนย์ราชการจังหวัดบึงกาฬ และเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้อง

๗. คณะกรรมการการปกครอง ได้เดินทางไปประชุมและตรวจพื้นที่สร้างศูนย์ราชการจังหวัดบึงกาฬเมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๕ โดยได้มีโอกาสประชุมร่วมกับส่วนราชการของจังหวัดบึงกาฬประมาณ ๔๐ หน่วยงานและคณะผู้เสนอเรื่องตลอดจนประชาชนชาวจังหวัดบึงกาฬบางส่วน ซึ่งมีทั้งที่สนับสนุนให้สร้างศูนย์ราชการจังหวัดบึงกาฬในพื้นที่สาธารณประโยชน์กุดทิง และที่สนับสนุนให้สร้างศูนย์ราชการจังหวัดบึงกาฬในพื้นที่สาธารณประโยชน์หนองเงี้ยว บ้านท่าไคร้ ทั้งได้มีโอกาสศึกษาและลงตรวจพื้นที่สำหรับสร้างศูนย์ราชการจังหวัดบึงกาฬ จำนวน ๕ แห่ง ประกอบด้วย

๑) พื้นที่สาธารณประโยชน์กุดทิง

พื้นที่สาธารณประโยชน์กุดทิง ตั้งอยู่บ้านดอนอุดม – ตำบลโนนสมบูรณ์ อำเภอเมืองบึงกาฬ ได้ขึ้นทะเบียนเป็นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภทพลเมืองใช้ร่วมกัน (ท่าเลี้ยวสัตว์กุดทิง) โดยขุนวิศิษฐ์ อุดรการ นายอำเภอเมืองบึงกาฬ (ในขณะนั้น) และประกาศสงวนหวงห้ามไว้เมื่อวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๔๗๒ โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๒๒ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พุทธศักราช ๒๔๕๗ ซึ่งต่อมาจังหวัดหนองคายได้เตรียมพื้นที่สาธารณประโยชน์กุดทิงสำหรับสร้างศูนย์ราชการจังหวัดบึงกาฬ โดยได้ดำเนินการสำรวจและทำเรื่องขอสงวนพื้นที่ไว้ตั้งแต่ปี ๒๕๔๖ ซึ่งรักษาไว้เป็นที่ตั้งหน่วยราชการจำนวน ๘๐๗ ไร่ ตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (นสส.) ที่ นค ๒๓๒๑ ที่ดินเลขที่ ๑ ออก ณ วันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๘

ลักษณะของพื้นที่สาธารณประโยชน์กุดทิงที่เตรียมไว้เป็นที่ตั้งส่วนราชการนั้น อยู่ติดกับถนนทางหลวงหมายเลข ๒๒๒ บึงกาฬ – สกลนคร เป็นถนน ๔ เลนขนาดมาตรฐาน อยู่ห่างจากศูนย์กลางจังหวัด (สี่แยกบึงกาฬ) เป็นระยะทาง ๑๐ กิโลเมตร ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่เป็นโคกหรือเป็นดอน มีระยะห่างจากตัวบึงกุดทิง (เป็นน้ำหรือเป็นที่ลุ่ม) ประมาณ ๑,๕๐๐ เมตร น้ำจึงท่วมไม่ถึง ปัจจุบันได้มีการใช้พื้นที่สาธารณประโยชน์กุดทิงเพื่อก่อสร้างอาคารต่างๆ และมีหน่วยงานราชการแล้ว เช่น เรือนจำจังหวัดบึงกาฬ ซึ่งกรมราชทัณฑ์ได้ขออนุญาตใช้ที่ดินจำนวน ๑๓๓ ไร่ ๒๕ งาน ๒๔ ตารางวา เมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี ศูนย์การศึกษาบึงกาฬ โดยได้ขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อสร้างมหาวิทยาลัยจำนวน ๒๐๔ ไร่ เมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๔ ทั้งยังมีหน่วยงานไปตั้งในพื้นที่บริเวณใกล้เคียงอีก ได้แก่ สำนักงานป่าไม้ สำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค สำนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิต วิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจรักไทย สถานพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดบึงกาฬ องค์การบริหารส่วนตำบลโนนสมบูรณ์ สำนักงานทางหลวงชนบท และสำนักงานสหกรณ์จังหวัดบึงกาฬ (กำลังก่อสร้าง)

๒) พื้นที่สาธารณประโยชน์หนองเจียง บ้านท่าไคร้

พื้นที่สาธารณประโยชน์หนองเจียง บ้านท่าไคร้ ตั้งอยู่ตำบลบึงกาฬ อำเภอเมืองบึงกาฬ มีพื้นที่รวม ๔๖๔ ไร่ ๓ งาน ๒๔.๘ ตารางวา ได้ขึ้นทะเบียนเป็นที่สาธารณประโยชน์แปลงเดียวที่มีพื้นที่จำนวนมากเพียงพอสำหรับการก่อสร้างศูนย์ราชการที่ไม่มีการบุกรุก สามารถสร้างอาคารศาลากลางจังหวัด ศาลจังหวัด และหอประชุมจังหวัด ตลอดจนอาคารของส่วนราชการอื่นที่เป็นส่วนราชการขนาดใหญ่ประมาณ ๑๕ หน่วยงาน ทั้งยังมีพื้นที่เหลือเพียงพอต่อการสร้างอาคารบ้านพักของข้าราชการ สวนสาธารณะและนันทนาการได้อีก ซึ่งที่ประชุมคณะกรรมการจังหวัดบึงกาฬ เมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๔ ได้มีมติเอกฉันท์ให้ใช้พื้นที่สาธารณประโยชน์หนองเจียง บ้านท่าไคร้ เป็นพื้นที่สร้างศูนย์ราชการจังหวัดบึงกาฬแล้ว

ลักษณะของพื้นที่สาธารณประโยชน์หนองเจียง บ้านท่าไคร้ อยู่ห่างจากศูนย์กลางจังหวัด (สี่แยกบึงกาฬ) ไปตามถนนทางหลวงหมายเลข ๒๑๒ (บึงกาฬ – นครพนม) ประมาณ ๕ กิโลเมตร สภาพพื้นที่เป็นที่ดอนและลุ่มสลับกันไป มีหนองน้ำขนาดใหญ่สำหรับรองรับและกักเก็บน้ำ แต่พื้นที่โดยส่วนใหญ่จะเป็นพื้นที่ลุ่มลาดต่ำจากถนนลงไปยังหนองน้ำ แม้ว่าจะมีวัชพืชปกคลุม แต่เมื่อน้ำวัชพืชออกและไถปรับหน้าดินก็จะพบหนองน้ำ หากจะทำการสร้างศูนย์ราชการในพื้นที่สาธารณประโยชน์หนองเจียง บ้านท่าไคร้ จะต้องทำการถมดินระดับความสูง ๔ – ๖ เมตร ซึ่งถ้ากำหนดให้พื้นที่สาธารณประโยชน์หนองเจียง บ้านท่าไคร้ เป็นพื้นที่แก้มลิงสำหรับกักเก็บน้ำและรองรับน้ำจะเหมาะสมและเกิดประโยชน์กับประชาชนมากกว่า นอกจากนั้น ในพื้นที่ยังมีเมรุเผาศพเป็นป่าช้าและโรงเรียนประถมบ้านท่าไคร้ ทั้งมีความเชื่อของชาวบ้านว่า ในพื้นที่สาธารณประโยชน์หนองเจียง บ้านท่าไคร้ ทุกวันธรรมสวนะ (วันพระ) จะมีหลวงพ่อกว้างซึ่งชาวบ้านเคารพศรัทธามาสร้างน้ำเป็นประจำ ดังนั้น หากจะก่อสร้างศูนย์ราชการจังหวัดบึงกาฬในพื้นที่สาธารณประโยชน์หนองเจียงจะต้องทำการถมหนองเจียง ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อความเชื่อและศรัทธาของชาวบ้าน ทั้งไม่มีแหล่งน้ำดิบในการผลิตน้ำประปาเพื่อการอุปโภคบริโภค

๓) พื้นที่ตั้งศาลากลางจังหวัดบึงกาฬ (ที่ว่าการอำเภอบึงกาฬ (เดิม))

พื้นที่ตั้งศาลากลางจังหวัดบึงกาฬชั่วคราว (ที่ว่าการอำเภอบึงกาฬ (เดิม)) มีเนื้อที่ประมาณ ๒๕ ไร่ กว้าง ๑๐๐ เมตร ยาว ๑๑๐ เมตร ปัจจุบันมีการถมดินแล้ว ซึ่งที่ประชุมคณะกรรมการจังหวัดบึงกาฬได้พิจารณาเมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๔ เห็นว่า ไม่สามารถดำเนินการเพื่อสร้างศูนย์ราชการได้เนื่องจากมีพื้นที่คับแคบไม่เพียงพอต่อการรองรับการขยายของส่วนราชการอื่นและการขยายตัวของเมืองได้

๔) พื้นที่สาธารณประโยชน์โคกก่อง

พื้นที่สาธารณประโยชน์โคกก่อง ตั้งอยู่ตำบลโคกก่อง อำเภอเมืองบึงกาฬ มีเนื้อที่ประมาณ ๗๕๐ ไร่ อยู่ห่างจากศูนย์กลางจังหวัด (สี่แยกบึงกาฬ) ประมาณ ๑๖ กิโลเมตรเศษ ยังไม่มีการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง มีราษฎรบุกรุกทำสวนยางพาราและสวนปาล์ม

๕) พื้นที่เอกชนบริเวณทางเข้าบ้านดอนอุดม – บ้านนาสวรรค์

พื้นที่เอกชนบริเวณทางเข้าบ้านดอนอุดม – บ้านนาสวรรค์ ตั้งอยู่ในเขตตำบลโนนสมบูรณ์ อำเภอเมืองบึงกาฬ มีเนื้อที่ประมาณ ๕๐๐ ไร่ อยู่ห่างจากถนนหลักประมาณ ๓ กิโลเมตร ลักษณะพื้นที่เป็นที่ดอนน้ำท่วมไม่ถึง แต่เนื่องจากเป็นที่ดินของเอกชน จึงต้องใช้งบประมาณเพื่อการซื้อที่ดิน ราคาประมาณไร่ละ ๓๐๐,๐๐๐ – ๕๐๐,๐๐๐ บาท

อย่างไรก็ตาม ในการเดินทางไปประชุมและลงตรวจพื้นที่ดังกล่าวยังไม่อาจชี้ขาดเป็นความเห็นของคณะกรรมการการปกครองในขณะนั้นได้ว่า พื้นที่ใดมีความเหมาะสมสำหรับสร้างศูนย์ราชการจังหวัดบึงกาฬ ซึ่งคณะกรรมการการปกครองเห็นว่า การสร้างศูนย์ราชการจังหวัดบึงกาฬเป็นเรื่องที่มีความสำคัญที่จะต้องพิจารณาศึกษาอย่างละเอียดรอบคอบ ทั้งควรได้รับฟังความคิดเห็นจากบุคคลหรือหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับนโยบายหรือระดับบริหาร

๘. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีการพิจารณาเรื่องร้องเรียนอีกครั้งเมื่อคราวประชุมครั้งที่ ๕๓ วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ซึ่งจากการพิจารณาโดยการศึกษาข้อมูลจากเอกสารและการรับฟังความคิดเห็นจากบุคคล/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องข้างต้นปรากฏว่า

๑) มีส่วนราชการเสนอความเห็นเกี่ยวกับการทบทวนมติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๔๓ เรื่องทะเบียนรายนามพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับนานาชาติและระดับชาติของประเทศไทย และมาตรการอนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำ ได้แก่ สำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงกลาโหม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงคมนาคม กระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงมหาดไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กระทรวงมหาดไทย ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๒๑๑.๕/๑๓๑๒๖ ลงวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๒ เสนอความเห็นเกี่ยวกับการทบทวนมติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๔๓ และมีความเห็นเพิ่มเติมตอนหนึ่งว่า “การประกาศพื้นที่ชุ่มน้ำบางบริเวณครอบคลุมพื้นที่เขตปกครองต่างๆ อย่างกว้างขวาง จึงควรจำแนกพื้นที่ชุ่มน้ำออกเป็นบริเวณต่างๆ พร้อมแผนที่ประกอบเพื่อเป็นแนวทางการนำไปปฏิบัติและการกำหนดมาตรการควบคุมดูแลการใช้ประโยชน์ที่ดิน เช่น บริเวณที่ต้องอนุรักษ์เข้มงวด หรือบริเวณที่สามารถเข้าไปใช้ประโยชน์ได้แต่ต้องมีเงื่อนไขในการใช้ประโยชน์ที่ชัดเจน เป็นต้น โดยขอให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประสานกับกรมที่ดิน เพื่อพิจารณาออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงในกรณีพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับนานาชาติและระดับชาติตามมาตรการอนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำตามความจำเป็นและเหมาะสมเป็นรายกรณี”

๒) จากข้อมูลการเสนอความเห็นของส่วนราชการต่างๆ ตามข้อ ๑) เลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือ นร ๐๕๐๖/๒๐๘๑๘ ลงวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ แจ้งมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รับความเห็น ข้อเสนอแนะ และข้อสังเกตของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย และกระทรวงศึกษาธิการไปพิจารณา หากสมควรปรับปรุงมาตรการอนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำประการใด ให้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

๓) ประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคีอนุสัญญาแรมซาร์เป็นลำดับที่ ๑๑๐ ซึ่งพันธกรณีของอนุสัญญาฯ มีผลบังคับใช้วันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๔๑ ปัจจุบันประเทศไทยมีพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศ (Ramsar Site) จำนวน ๑๓ แห่ง ซึ่งรวมถึงพื้นที่สาธารณประโยชน์กุดทิงด้วย เมื่อประเทศไทยเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาแรมซาร์แล้ว ก็ต้องปฏิบัติตามพันธกรณีในอนุสัญญา แต่มีข้อควรรู้หรือเสมือนเป็นข้อยกเว้นการปฏิบัติตามพันธกรณีในอนุสัญญาอยู่ ๓ กรณี

๓.๑) อนุสัญญาแรมซาร์ไม่ละเมิดอำนาจอธิปไตยของภาคี ซึ่งเป็นเจ้าของดินแดนที่มีพื้นที่ชุ่มน้ำ

๓.๒) อนุสัญญาแรมซาร์เป็นอนุสัญญาระหว่างประเทศที่ส่งเสริมให้ประเทศต่างๆ มีการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ชุ่มน้ำอย่างยั่งยืน โดยเฉพาะอย่างยิ่งให้ความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมของชุมชน

๓.๓) พื้นที่ชุ่มน้ำใดที่ได้รับการเสนอเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศแล้ว ต่อมามีความจำเป็น ภาคีสามารถเพิกถอนออกจากทำเนียบหรือจำกัดขอบเขตใหม่ได้ แต่ทั้งนี้ต้องเสนอพื้นที่อื่นทดแทนด้วย

๔) ในการประชุมคณะกรรมการการปกครอง ครั้งที่ ๕๓ เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๕ คณะกรรมการได้เชิญรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ซึ่งได้มอบหมายให้นายพระนาย สุวรรณรัฐ ปลัดกระทรวงมหาดไทย และมيناเยอนูวัฒน์ เมธีวิบูลย์วุฒิ รองปลัดกระทรวงมหาดไทย และคณะเข้าร่วมประชุมด้วย ซึ่งความเห็นของกระทรวงมหาดไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งนายพระนาย สุวรรณรัฐ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ซึ่งเป็นผู้แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้แสดงความคิดเห็นและยืนยันว่า ไม่ขัดข้องและยินดีหากจะใช้พื้นที่สาธารณประโยชน์กุดทิงเป็นพื้นที่สำหรับการสร้างศูนย์ราชการจังหวัดบึงกาฬ เพราะได้เดินทางไปตรวจพื้นที่ด้วยตนเองและทราบว่า มีการกันพื้นที่สาธารณประโยชน์กุดทิงไว้เป็นพื้นที่สำหรับสร้างศูนย์ราชการมาแต่เดิมแล้ว แต่มีข้อขัดข้องเกี่ยวกับมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ ทบพวนมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๔๓ เรื่องทะเบียนรายนามพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับนานาชาติและระดับชาติของประเทศไทย และมาตรการอนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำ ซึ่งหากคณะรัฐมนตรีได้พิจารณาทบพวนหรือเปลี่ยนแปลงแก้ไขมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ เพื่อกันพื้นที่สาธารณประโยชน์กุดทิงในส่วนที่จะใช้เพื่อการสร้างศูนย์ราชการจังหวัดบึงกาฬ จำนวน ๘๐๗ ไร่ ออกจากเขตพื้นที่ชุ่มน้ำเพื่อนำไปสร้างศูนย์ราชการจังหวัดบึงกาฬแทนพื้นที่สาธารณประโยชน์หนองเงี้ยว บ้านท่าไคร้ ก็ไม่ขัดข้อง

๕) ต่อเนื่องจากข้อ ๔) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และเลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มอบหมายให้นายนภดล ฉิชะใจ รองเลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และคณะ เป็นผู้แทนเข้าร่วมประชุมกับคณะกรรมการการปกครอง ได้แสดงความคิดเห็นว่า พื้นที่ชุ่มน้ำกุดทิงครอบคลุมเนื้อที่ ๑๖,๕๓๓ ไร่ ๑ งาน มีลักษณะเป็นบึงขนาดใหญ่ที่เชื่อมต่อกับแม่น้ำโขง ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศ (Ramsar site) ลำดับที่ ๑๗๓๓ เมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๒ และตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ ทบพวนมติคณะรัฐมนตรี วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๔๓ เรื่อง ทะเบียนรายนามพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับนานาชาติและระดับชาติของประเทศไทย และมาตรการอนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำ ประกาศให้พื้นที่สาธารณประโยชน์กุดทิงเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับนานาชาติ การจะขอกันพื้นที่สาธารณประโยชน์กุดทิง ๘๐๗ ไร่ ออกจากพื้นที่ชุ่มน้ำกุดทิง จะทำได้ก็ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีเท่านั้น

๖) ต่อเนื่องจากข้อ ๔) ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ ได้มอบหมายให้นางสาวอมรวิจิตร ไพบูลย์ นักวิเคราะห์งบประมาณเชี่ยวชาญ และคณะ เป็นผู้แทนไปร่วมประชุมกับคณะกรรมการการปกครองได้ชี้แจงว่า สำนักงานงบประมาณเห็นชอบในความเหมาะสมของราคาค่าก่อสร้างศูนย์ราชการจังหวัดบึงกาฬพร้อมสิ่งก่อสร้างประกอบ จำนวน ๑ แห่ง ในวงเงิน ๔๙๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สี่ร้อยเก้าสิบล้านบาทถ้วน) โดยให้เบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ จำนวน ๗๔,๔๐๐,๐๐๐ บาท (เจ็ดสิบล้านสี่แสนบาทถ้วน) ส่วนที่เหลืออีกจำนวน ๔๒๐,๖๐๐,๐๐๐ บาท (สี่ร้อยยี่สิบล้านหกแสนบาทถ้วน) ผูกพันงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ – ๒๕๕๗ ต่อไป แต่มีข้อสังเกตเกี่ยวกับการเสนอคำขอของงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ ของกระทรวงมหาดไทยไปยังสำนักงานงบประมาณเกี่ยวกับเอกสารชี้แจงเพิ่มเติมของรายการค่าก่อสร้างศูนย์ราชการจังหวัดบึงกาฬพร้อมสิ่งก่อสร้างประกอบเพื่อยืนยันความพร้อมในการก่อสร้างศูนย์ราชการจังหวัดบึงกาฬนั้น ได้เสนอแผนรองรับการก่อสร้างศูนย์ราชการจังหวัดบึงกาฬไว้ ๒ แห่ง คือ พื้นที่สาธารณประโยชน์กุดทิง เนื้อที่ ๘๐๗ ไร่ กับพื้นที่บริเวณศาลากลางจังหวัดบึงกาฬ (ชั่วคราว) เนื้อที่ ๒๕ ไร่ ซึ่งจังหวัดบึงกาฬได้กำหนดเป็นพื้นที่สำรองแห่งที่ ๒ โดยไม่ปรากฏพื้นที่สาธารณประโยชน์หนองเงี้ยว บ้านท่าไคร้ เป็นพื้นที่สำรองในการเสนอคำขอของงบประมาณ

๗) จังหวัดบึงกาฬได้มีประกาศเรื่อง ประกวดราคาจ้างก่อสร้างศูนย์ราชการจังหวัดบึงกาฬ พร้อมสิ่งก่อสร้างประกอบ ด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ เมื่อวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๕๕ และมีประกาศจังหวัดบึงกาฬ เรื่อง เปลี่ยนแปลงประกาศเชิญชวนประกวดราคาจ้างก่อสร้างศูนย์ราชการฯ เมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๕ และ มีประกาศจังหวัดบึงกาฬ เรื่อง ประกาศรายชื่อผู้ชนะการเสนอราคาเป็นบริษัท ดิอาคิเทคส์ แอนด์ เทิร์นคีย์ จำกัด เป็นผู้เสนอราคาต่ำสุด เป็นจำนวนเงิน ๔๙๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สี่ร้อยเก้าสิบล้านบาทถ้วน) โดยสำนักงานงบประมาณได้เห็นชอบความเหมาะสมของราคาค่าก่อสร้างศูนย์ราชการจังหวัดบึงกาฬพร้อมสิ่งก่อสร้างประกอบ ตามข้อ ๖. โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้อนุมัติให้จังหวัดบึงกาฬดำเนินการจ้างบริษัท ดิอาคิเทคส์ แอนด์ เทิร์นคีย์ จำกัด เป็นผู้รับจ้างก่อสร้างศูนย์ราชการจังหวัดบึงกาฬพร้อมสิ่งก่อสร้างประกอบ ๑ แห่ง จำนวน ๔๙๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สี่ร้อยเก้าสิบล้านบาทถ้วน) ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติมข้อ ๖๕ (๓) โดยมีการลงนามสัญญาจ้างแล้วเมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๕

จากข้อมูลเอกสาร การชี้แจงและการแสดงความคิดเห็นของบุคคล/ส่วนราชการข้างต้น ตลอดจนข้อมูลที่คณะกรรมการการปกครองได้เดินทางไปประชุมและลงตรวจพื้นที่จริง เห็นว่า การกำหนดให้พื้นที่สาธารณประโยชน์กุดทิง เป็นพื้นที่สำหรับการสร้างศูนย์ราชการจังหวัดบึงกาฬ จะมีความเหมาะสมและเกิดประโยชน์ต่อทางราชการด้วยเหตุผล ดังนี้

๑. พื้นที่สาธารณประโยชน์กุดทิง เป็นพื้นที่เดิมที่รักษาไว้สำหรับตั้งหน่วยงาน จำนวน ๘๐๗ ไร่ ซึ่งเป็นพื้นที่ขนาดใหญ่เพียงพอต่อการรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ส่วนราชการและเขตชุมชนเมืองลักษณะของพื้นที่ตั้งอยู่ในพื้นที่เป็นโคกหรือเป็นดอน อยู่ติดกับถนนสายหลัก มีระยะห่างจากตัวบึงกุดทิง (เป็นน้ำหรือที่ลุ่ม) ประมาณ ๑,๕๐๐ เมตร น้ำจึงท่วมไม่ถึง จึงประหยัดงบประมาณได้มาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งงบประมาณสำหรับการถมดิน

๒. มีการใช้พื้นที่โดยหน่วยงานราชการมาตั้งอาคารที่ทำการหลายหน่วยงานแล้ว เช่น เรือนจำจังหวัดบึงกาฬ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี ศูนย์การศึกษาบึงกาฬ สำนักงานป่าไม้ สำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค สำนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิต วิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจรักไทย สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดบึงกาฬ สำนักงานทางหลวงชนบท ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลโนนสมบูรณ์ และสำนักงานสหกรณ์จังหวัดบึงกาฬ (กำลังก่อสร้าง) เป็นต้น ทั้งมีการวางหรือติดตั้งระบบไฟฟ้าประปา หรือระบบสาธารณสุขโรค ภัยเรียบร้อยแล้ว

๓. มีส่วนราชการหลายหน่วยงานขอให้ทบพวนมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๔๓ เรื่อง ทะเบียนรายนามพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับนานาชาติและระดับชาติของประเทศไทย และมาตรการอนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำโดยเฉพาะอย่างยิ่ง กระทรวงมหาดไทยที่ได้เสนอความเห็นเพิ่มเติมให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รับไปพิจารณาประสานกับกรมที่ดิน เพื่อออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงในกรณีพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับนานาชาติและระดับชาติตามมาตรการอนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำ ตามความจำเป็นและเหมาะสมเป็นรายกรณี ซึ่งหมายความว่า ไม่ควรประกาศให้พื้นที่ใดเป็นเขตชุ่มน้ำแบบครอบคลุมทั้งพื้นที่ แต่ควรประกาศเป็นพื้นที่ตามความจำเป็นและเป็นรายกรณีๆ ไป ในขณะเดียวกัน มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รับความเห็นข้อเสนอแนะ และข้อสังเกตของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย และกระทรวงศึกษาธิการ ไปพิจารณา หากสมควรปรับปรุงมาตรการอนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำประการใด ให้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งหมายความว่า มาตรการอนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำ ข้อ ๑. “ประกาศกำหนดให้พื้นที่ชุ่มน้ำแหล่งน้ำจืดเป็นพื้นที่สีเขียวและมีให้ส่วนราชการเข้าไปใช้ประโยชน์เพื่อสงวนไว้เป็นแหล่งรองรับน้ำและกักเก็บน้ำต่อไป” นั้น สามารถแก้ไขปรับปรุงได้โดยให้เสนอต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา ประกอบกับพันธกรณีในอนุสัญญาแรมซาร์ ก็เปิดโอกาสให้เพิกถอนพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความจำเป็นต้องใช้ประโยชน์ออกจากทำเนียบหรือจำกัดขอบเขตใหม่ได้

๔. ข้อคิดเห็นของนายพระนาย สุวรรณรัฐ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ซึ่งเป็นผู้แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และนายณทล ธิยะใจ รองเลขาธิการสำนักนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นผู้แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ก็ไม่ขัดข้องที่จะให้สร้างศูนย์ราชการจังหวัดบึงกาฬในพื้นที่สาธารณประโยชน์กุดทิงหากคณะรัฐมนตรีมีมติให้กันพื้นที่สาธารณประโยชน์กุดทิงออกจากเขตพื้นที่ชุ่มน้ำ

๕. สำหรับพื้นที่สาธารณประโยชน์หนองเจี๊ยะ บ้านท่าไคร้ คณะกรรมการการปกครองเห็นว่า สภาพของพื้นที่มีลักษณะเป็นที่ลุ่มลาดต่ำ มีหนองน้ำขนาดใหญ่และเล็กสลับกับที่ดอน หากจะใช้พื้นที่สร้างศูนย์ราชการจังหวัดบึงกาฬจะต้องสิ้นเปลืองงบประมาณเพื่อการถมดินปรับพื้นที่เป็นจำนวนมาก ทั้งในพื้นที่ยังมีป่าช้า เมรุเผาศพที่จะต้องทำการรื้อย้าย ซึ่งจะส่งผลกระทบทางด้านจิตใจของชาวบ้าน ที่สำคัญพื้นที่สาธารณประโยชน์หนองเจี๊ยะ บ้านท่าไคร้ ไม่ปรากฏข้อมูลว่า เป็นพื้นที่สำรองสำหรับสร้างศูนย์ราชการจังหวัดบึงกาฬในการเสนอคำขอของงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ ของกระทรวงมหาดไทย ที่มีไปยังสำนักงบประมาณเกี่ยวกับเอกสารชี้แจงเพิ่มเติมของรายการค่าก่อสร้างศูนย์ราชการจังหวัดบึงกาฬ พร้อมสิ่งก่อสร้างประกอบเพื่อยืนยันความพร้อมในการสร้างความพร้อมในการสร้างศูนย์ราชการ ดังนั้น

จึงเห็นว่า พื้นที่สาธารณประโยชน์หนองเจียง บ้านท่าไคร้ ไม่เหมาะสมที่จะใช้เป็นพื้นที่สร้างศูนย์ราชการ จังหวัดบึงกาฬ

คณะกรรมการการปกครอง พิจารณาแล้ว เห็นควรให้ดำเนินการ ดังนี้

๑. ให้มีหนังสือถึงเลขาธิการนายกรัฐมนตรี เพื่อขอเอกสาร ๖ ฉบับที่เกี่ยวข้อง และมีหนังสือกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อสนับสนุนการสร้างศูนย์ราชการจังหวัดบึงกาฬ ณ พื้นที่สาธารณประโยชน์กุดทิง ตามเหตุผลดังที่ได้กล่าวมาข้างต้น โดยเสนอให้คณะรัฐมนตรีได้พิจารณาทบทวนหรือเปลี่ยนแปลงแก้ไขมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๔๓ เรื่อง ทะเบียนรายนามพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับนานาชาติ และระดับชาติของประเทศไทย และมาตรการอนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำ หรือให้คณะรัฐมนตรีมีมติให้กันพื้นที่สาธารณประโยชน์กุดทิงที่รักษาไว้ตั้งหน่วยราชการจำนวน ๘๐๗ ไร่ ออกจากเขตพื้นที่ชุ่มน้ำกุดทิง เพื่อจะได้ใช้ประโยชน์ในการสร้างศูนย์ราชการจังหวัดบึงกาฬต่อไป รวมทั้งในระหว่างที่คณะรัฐมนตรียังมิได้พิจารณาทบทวนมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๔๓ หรือยังมิได้พิจารณากันพื้นที่สาธารณประโยชน์กุดทิงออกจากพื้นที่ชุ่มน้ำตามข้อเสนอดังกล่าวของคณะกรรมการการปกครอง ก็ได้ขอให้นายกรัฐมนตรีพิจารณาให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องชะลอการก่อสร้างศูนย์ราชการจังหวัดบึงกาฬไว้ก่อน จนกว่าจะได้มีมติคณะรัฐมนตรีเป็นอย่างหนึ่งอย่างใด ทั้งนี้ เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อกฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากในเรื่องนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้อนุมัติให้จังหวัดบึงกาฬดำเนินการจ้างบริษัท ดิอาคิเท็คส์ แอนด์ เทิร์นคีย์ จำกัด ก่อสร้างศูนย์ราชการจังหวัดบึงกาฬ โดยทำสัญญาจ้างแล้วเมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๕

๒. ตั้งคณะอนุกรรมการขึ้นคณะหนึ่งเพื่อติดตามและรวบรวมข้อมูลการสร้างศูนย์ราชการจังหวัดบึงกาฬ ดังมีรายนามต่อไปนี้

๑) นายนิติวัฒน์ จันทร์สว่าง	เป็นประธานคณะอนุกรรมการ
๒) นายวิรัตน์ วิริยะพงษ์	เป็นอนุกรรมการ
๓) นายรังสิกร ทิมาตฤกะ	เป็นอนุกรรมการ
๔) นายรส มะลิผล	เป็นอนุกรรมการ
๕) พลเอก นายแพทย์สหชาติ พิพิธกุล	เป็นอนุกรรมการ
๖) นางสาวเพ็ญศรี พัทธวิวัฒน์ศิริ	เป็นอนุกรรมการ
๗) นายฟารูก ฟิรุซอะลี	เป็นอนุกรรมการ
๘) นางสาวกณวรรณ เลาชัยวิวรรธน์	เป็นเลขานุการคณะอนุกรรมการ

๙. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๓๘๖๔/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ถึงเลขานายกรัฐมนตรี เพื่อขอให้จัดส่งเอกสารประกอบการพิจารณา

๑๐. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๔๐๑๑/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ถึงนายกรัฐมนตรี เพื่อขอให้พิจารณาให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องชะลอการก่อสร้างศูนย์ราชการจังหวัดบึงกาฬไว้ก่อน จนกว่าจะได้มีมติคณะรัฐมนตรีเป็นอย่างหนึ่งอย่างใด ทั้งนี้ เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อกฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๑๑. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๔๐๑๒/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เพื่อขอให้พิจารณาให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องชะลอการก่อสร้างศูนย์ราชการจังหวัดบึงกาฬไว้ก่อน จนกว่าจะได้มีมติคณะรัฐมนตรีเป็นอย่างหนึ่งอย่างใด ทั้งนี้ เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อกฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๑๒. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๔๐๑๓/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ถึงนายไชยวัฒน์ พรหมประสิทธิ์ ผู้ร้อง เพื่อแจ้งผลการดำเนินการว่า คณะกรรมการการปกครองได้มีหนังสือถึงนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เพื่อขอให้พิจารณาทบทวนและชะลอการก่อสร้างศูนย์ราชการจังหวัดบึงกาฬไว้ก่อน จนกว่าจะได้มีมติคณะรัฐมนตรีเป็นอย่างหนึ่งอย่างใด ทั้งนี้ เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อกฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้องแล้ว

๑๓. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๔๒๔๘/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อขอให้เสนอคณะรัฐมนตรีได้มีการพิจารณาทบทวนหรือมีมติเปลี่ยนแปลงมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๔๓ เรื่อง ทะเบียนรายนามพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับนานาชาติและระดับชาติของประเทศไทย และมาตรการอนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำ หรือให้คณะรัฐมนตรีมีมติให้กันพื้นที่สาธารณะประโยชน์กุดทิงที่รักษาไว้ตั้งหน่วยราชการจำนวน ๘๐๗ ไร่ ออกจากเขตพื้นที่ชุ่มน้ำกุดทิง โดยเร่งด่วน เพื่อจะได้ใช้ประโยชน์ในการสร้างศูนย์ราชการจังหวัดบึงกาฬ

๑๔. กระทรวงมหาดไทยได้มีหนังสือ ที่ ๐๒๑๑.๕/๕๗๙๑ ลงวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๕ แจ้งว่า ได้มีหนังสือถึงจังหวัดบึงกาฬ และกองคลัง สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย รับทราบผลการพิจารณาของคณะกรรมการการปกครอง เมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๕ และพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องแล้ว

๑๕. นายอนุวัฒน์ เมธีวิบูลวุฒิ รองปลัดกระทรวงมหาดไทย ได้จัดส่งเอกสารเพิ่มเติมให้กับคณะกรรมการการปกครอง ตามมติที่ประชุมที่ได้มอบหมายเมื่อวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๕ แล้ว

๑๖. เลขานุการคณะรัฐมนตรี ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ท ๓๗๖๖ ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๕ เพื่อจัดส่งเอกสารให้คณะกรรมการการปกครอง รวม ๘ ฉบับ

๑๗. นายไชยวัฒน์ พรหมประสิทธิ์ ได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ขอสำเนาบันทึกการประชุมคณะกรรมการการปกครอง ครั้งที่ ๕๓ วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๕

๑๘. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร พิจารณาแล้วไม่อนุญาตตามคำขอสำเนารายงานการประชุมของนายไชยวัฒน์ พรหมประสิทธิ์ ตามข้อ ๑๗ เนื่องจากคณะกรรมการการปกครอง ได้จัดให้มีการเผยแพร่สรุปผลการประชุมคณะกรรมการการปกครอง ในเว็บไซต์ของรัฐสภาด้วยแล้วทาง www.parliament.go.th ซึ่งสามารถสืบค้นข้อมูลได้โดยไม่มีการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมและไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการคัดสำเนาแต่อย่างใด จึงเห็นควรให้มีหนังสือแจ้งผลการพิจารณาต่อนายไชยวัฒน์ พรหมประสิทธิ์ ผู้ร้องทราบ

๑๙. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๔๒๕๘/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ถึงนายไชยวัฒน์ พรหมประสิทธิ์ เพื่อแจ้งผลการพิจารณาการขอสำเนารายงานการประชุมของคณะกรรมการการปกครอง ตามข้อ ๑๘

๒๐. สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ได้มีหนังสือ นร ๐๔๐๔/๗๗๖ ลงวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๕๕ ถึงคณะกรรมการการปกครอง แจ้งว่า ได้ส่งเรื่องที่คุณธรรมการปกครอง มีหนังสือกราบเรียนนายกรัฐมนตรี ว่าสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีได้ส่งเรื่องดังกล่าวให้กระทรวงมหาดไทยและกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พิจารณาในส่วนที่เกี่ยวข้อง และเรียนรองนายกรัฐมนตรี (นายยงยุทธ วิชัยดิษฐ์) ซึ่งกำกับการบริหารราชการกระทรวงมหาดไทย และรองนายกรัฐมนตรี (ร้อยตำรวจเอก เฉลิม อยู่บำรุง) ซึ่งกำกับการบริหารราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แทนนายกรัฐมนตรี ได้รับทราบแล้ว

๒๑. คณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินการติดตามและรวบรวมข้อมูลการสร้างศูนย์ราชการจังหวัดบึงกาฬ ได้มีหนังสือขอขยายระยะเวลาในการดำเนินงานออกไปอีก ๓๐ วัน เนื่องจากการดำเนินการของคณะอนุกรรมการฯ ยังไม่แล้วเสร็จ ซึ่งที่ประชุมคณะกรรมการการปกครองพิจารณาแล้ว เห็นควรขยายระยะเวลาการพิจารณา

๒๒. สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๐๑๓/๕๕๖ ลงวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๕ ถึงคณะกรรมการการปกครอง แจ้งว่า ได้จัดส่งเอกสารอนุสัญญาแรมซาร์ หรืออนุสัญญาว่าด้วยพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศ เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการการปกครองแล้ว

๒๓. คณะกรรมการการปกครอง สมาชิกแทนราษฎร ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๔๗๓๔/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๕ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดบึงกาฬ เพื่อขอให้จัดส่งเอกสารประกอบการพิจารณา

๒๔. คณะกรรมการการปกครอง สมาชิกแทนราษฎร ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๔๗๓๕/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๕ ถึงเลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อขอให้จัดส่งเอกสารประกอบการพิจารณา

๒๕. นายไชยวัฒน์ พรหมประสิทธิ์ ได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๕ แจ้งว่า ได้ยื่นฟ้องเรื่องนี้ต่อศาลปกครองอุดรธานีแล้ว พร้อมส่งสำเนาคำฟ้องที่ ๕/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๕ เพื่อทราบด้วย

๒๖. จังหวัดบึงกาฬ ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ บก ๐๐๑๖.๓/๕๙๐๐ ลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๕ แจ้งการจัดส่งระวางแผนที่ รายชื่อผู้ครอบครองที่ดิน รายชื่อผู้เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์หรือประเภทที่ดิน อยู่โดยรอบพื้นที่ที่จะสร้างศูนย์ราชการบึงกาฬภายในรัศมี ๓ กิโลเมตร ทั้งที่อยู่ในเขตพื้นที่สาธารณประโยชน์หนองเจียง บ้านท่าไคร้ และพื้นที่สาธารณประโยชน์กุดทิงเรียบเรียบร้อยแล้ว สำหรับผังเมืองใหม่ของจังหวัดบึงกาฬ ขณะนี้ได้ดำเนินการวางและจัดทำผังเมืองรวมเมืองบึงกาฬ ครอบคลุมพื้นที่เทศบาลตำบลบึงกาฬ เทศบาลตำบลวิเศษ องค์การบริหารส่วนตำบลบึงกาฬ และองค์การบริหารส่วนตำบลโนนสมบูรณ์ มีขั้นตอนการดำเนินงาน ๑๘ ขั้นตอน ขณะนี้อยู่ระหว่างการจัดทำเอกสารเพื่อจัดประชุมคณะกรรมการพิจารณาผังเมือง (ขั้นตอนที่ ๓) ที่กรมโยธาธิการและผังเมือง และคาดว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จในปีงบประมาณ ๒๕๕๘

๒๗. จังหวัดบึงกาฬ ได้มีหนังสือ ที่ บก ๐๐๑๖.๓/๖๓๓๘ ลงวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ถึงคณะกรรมการการปกครอง แจ้งว่า จังหวัดบึงกาฬเป็นจังหวัดที่ตั้งขึ้นใหม่ ยังไม่มีกฎกระทรวงผังเมืองรวมบังคับใช้เนื่องจากอยู่ระหว่างดำเนินการวางและจัดทำผังเมืองรวมจังหวัด และผังเมืองรวมเมืองบึงกาฬ (ครอบคลุมพื้นที่เทศบาลตำบลบึงกาฬ เทศบาลตำบลวิศิษฐ์ องค์การบริหารส่วนตำบลบึงกาฬ และองค์การบริหารส่วนตำบลโนนสมบูรณ์) สำหรับส่วนที่จังหวัดหนองคายได้ดำเนินการวางผังเมืองเสร็จเรียบร้อยแล้ว คือ ผังเมืองชุมชนเทศบาลตำบลบึงกาฬ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เทศบาลมีผังเมืองชุมชนใช้ในการพัฒนาชุมชนอย่างมีระเบียบ ถูกสุขลักษณะ สวยงาม มีความปลอดภัยในการอยู่อาศัย ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาพื้นที่ และเป็นแนวทางในการจัดทำแผนงาน/โครงการพัฒนาให้เหมาะสมและเป็นระบบ แต่ไม่ได้มีผลบังคับใช้ตามกฎหมาย ทั้งนี้ พื้นที่ในเขตเทศบาลตำบลบึงกาฬ อยู่ในเขตผังเมืองรวมเมืองบึงกาฬด้วย

๒๘. สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ได้มีหนังสือ ที่ นร ๐๔๐๔/ ๙๙๔๒ ลงวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ถึงคณะกรรมการการปกครอง แจ้งผลการพิจารณาของกระทรวงมหาดไทย สรุปได้ ดังนี้

๑) จังหวัดบึงกาฬได้รับงบประมาณก่อสร้างศูนย์ราชการจังหวัด วงเงิน ๔๙๕,๐๐,๐๐๐ บาท โดยให้เบิกจ่ายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ จำนวน ๗๔,๔๐๐,๐๐๐ บาท ส่วนที่เหลือจำนวน ๔๒๐,๖๐๐,๐๐๐ บาท ให้ผูกพันงบประมาณปี ๒๕๕๖ – ๒๕๕๗ และจังหวัดได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ให้ทำสัญญาจ้างบริษัท ดิอาคิเทคส์ แอนด์ เท็นนคีย์ จำกัด เป็นผู้ก่อสร้างศูนย์ราชการจังหวัด ในวงเงิน ๔๙๕,๐๐,๐๐๐ บาท และได้ลงนามในสัญญาจ้างเมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๕ โดยกำหนดให้ใช้พื้นที่สาธารณประโยชน์หนองเงี้ยว บ้านท่าไคร้ ตำบลบึงกาฬ อำเภอเมืองบึงกาฬ ขนาดพื้นที่ ๔๖๔ ไร่ ๓ งาน ๒๔.๘ ตารางวา เป็นพื้นที่ก่อสร้างศูนย์ราชการจังหวัดบึงกาฬ ขณะนี้ผู้รับจ้างได้เข้าทำงานในพื้นที่เรียบร้อยแล้ว

๒) คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ กำหนดรายชื่อพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับนานาชาติและระดับชาติ และมาตรการอนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำ โดย “กุดทิง” ได้ถูกกำหนดไว้เป็นพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับนานาชาติ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

๓) ในมาตรการอนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำ ข้อ ๑ “ประกาศกำหนดให้พื้นที่ชุ่มน้ำเป็นที่สาธารณะทุกแห่งทั่วประเทศ โดยเฉพาะพื้นที่ชุ่มน้ำแหล่งน้ำจัดเป็นพื้นที่สีเขียว และมีให้ส่วนราชการเข้าไปใช้ประโยชน์ เพื่อสงวนไว้เป็นแหล่งรองรับน้ำและกักเก็บน้ำต่อไป” และข้อ ๑๐ “ให้จัดทำรายงานวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) สำหรับโครงการพัฒนาใดๆ ที่มีแนวโน้มจะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงระบบนิเวศของพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับนานาชาติและระดับชาติ” ดำเนินการโดยหน่วยงานรัฐเจ้าของโครงการ

๔) ขั้นตอนการใช้พื้นที่ชุ่มน้ำกุดทิงเพื่อก่อสร้างศูนย์ราชการจังหวัดบึงกาฬตามข้อเสนอของคณะกรรมการการปกครอง จังหวัดบึงกาฬจะต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมเสนอต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อน แล้วจึงนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อรายงานฯ ด้วย ทั้งนี้ ต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้นก่อนการก่อสร้าง พร้อมกับต้องเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อขอยกเว้นการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ โดยจะขอให้กันพื้นที่สาธารณประโยชน์กุดทิงที่รักษาไว้ตั้งหน่วยราชการ จำนวน ๘๐๗ ไร่ ออกจากการประกาศเป็นเขตพื้นที่ชุ่มน้ำ ดังนั้น หากจะให้มีการดำเนินการตามข้อเสนอของคณะกรรมการการปกครอง จังหวัดบึงกาฬจะต้องได้รับการจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมเพื่อการศึกษาและจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมในการใช้พื้นที่ชุ่มน้ำกุดทิง จำนวน ๘๐๗ ไร่ เพื่อก่อสร้างศูนย์ราชการจังหวัดบึงกาฬ

๒๙. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้มีหนังสือ ที่ ทส (ปคร)/๒๐๙๗ ลงวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ถึงคณะกรรมการการปกครอง แจ้งผลการพิจารณาของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยสรุปได้ ดังนี้

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พิจารณาแล้วเห็นว่า ได้พิจารณาข้อกฎหมายตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ ตามมาตรา ๖ “การเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีตามมาตรา ๔ ให้เป็นอำนาจของรัฐมนตรีเจ้าสังกัดเป็นผู้ลงนามเสนอเรื่อง” และมาตรา ๑๐ “ในการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี ให้หน่วยงานซึ่งเป็นเจ้าของเรื่องกำหนดประเด็นที่ประสงค์จะให้คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้ความเห็นชอบหรือมีมติในเรื่องใดให้ชัดเจน ถ้าคณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้ความเห็นชอบ หรือมีมติในเรื่องที่เสนอ ให้ถือว่ามติของคณะรัฐมนตรีมีผลผูกพันเฉพาะหลักการแห่งประเด็นที่เสนอ เว้นแต่มีมติของคณะรัฐมนตรีจะระบุไว้ชัดเจนถึงรายละเอียดที่อนุมัติ เห็นชอบ หรือมีมติ (การที่คณะรัฐมนตรีมีมติในเรื่องใดตามข้อเสนอของหน่วยงานของรัฐใด ไม่เป็นเหตุให้ผู้ที่เกี่ยวข้องและหน่วยงานของรัฐได้รับยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไข หลักเกณฑ์หรือวิธีการใดที่ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไข หลักเกณฑ์หรือวิธีการใดที่ต้องปฏิบัติตามปกติ เว้นแต่คณะรัฐมนตรีจะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่นโดยชัดแจ้ง)”

ผลจากการประชุมคณะกรรมการการจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๔ คณะกรรมการการจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำได้มีมติ ไม่เห็นด้วยในการใช้ประโยชน์พื้นที่ชุ่มน้ำ กุดทิงเพื่อการก่อสร้างศูนย์ราชการจังหวัดบึงกาฬ และไม่สมควรกันพื้นที่ออกจากเขตพื้นที่ชุ่มน้ำกุดทิง และในคราวประชุมคณะกรรมการการจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๕ คณะกรรมการการจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำได้มีมติ เห็นชอบให้ดำเนินการตามข้อกฎหมายและแนวทางที่ฝ่ายเลขานุการเสนอ โดยให้ดำเนินการในกรณีดังกล่าว คือ ๑) แจ้งคณะกรรมการการปกครองให้ประสานกระทรวงมหาดไทย ดำเนินการศึกษาเปรียบเทียบความเหมาะสมของพื้นที่ทั้ง ๕ แห่ง ที่จะดำเนินการก่อสร้างศูนย์ราชการ ทั้งนี้ หากดำเนินการในพื้นที่ชุ่มน้ำต้องดำเนินการตามมาตรการอนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำ ซึ่งคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบเมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ และ ๒) นำเรื่องดังกล่าวเสนอต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติพิจารณา

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงขอแจ้งคณะกรรมการการปกครองว่า ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ ตามมาตรา ๖ และ ๑๐ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงมีใช้หน่วยงานที่จะนำเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อให้มีการพิจารณาทบทวนหรือเปลี่ยนแปลงแก้ไขมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ การทบทวนมติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๔๓ เรื่อง ทะเบียนรายนามพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระดับนานาชาติ และระดับชาติของประเทศไทย และมาตรการอนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำ หรือให้คณะรัฐมนตรีมีมติให้กันพื้นที่สาธารณประโยชน์กุดทิงที่รักษาไว้ตั้งหน่วยราชการ จำนวน ๘๐๗ ไร่ ออกจากเขตพื้นที่ชุ่มน้ำกุดทิง จึงควรประสานกระทรวงมหาดไทยให้ดำเนินการศึกษาเปรียบเทียบความเหมาะสมของพื้นที่ทั้ง ๕ แห่ง ที่จะดำเนินการก่อสร้างศูนย์ราชการ และการดำเนินการตามมาตรการอนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำ ซึ่งคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบเมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๒

๓๐. นายไชยวัฒน์ พรหมประสิทธิ์ และกลุ่มคนรักบึงกาฬ ได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๕ ถึงคณะกรรมการการปกครอง เพื่อแจ้งการดำเนินการเกี่ยวกับการยื่นเรื่องร้องเรียนการสร้างศูนย์ราชการจังหวัดบึงกาฬต่อหน่วยงานต่างๆ เพิ่มเติม ดังนี้

๑. สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ โดยได้ยื่นเรื่องร้องเรียนเมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๕

๒. สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน โดยได้ยื่นเรื่องร้องเรียนเมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๕

๓. ศูนย์รับเรื่องร้องเรียนทำเนียบรัฐบาล โดยได้ยื่นเรื่องร้องเรียนเมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๕

๔. เรื่องที่ได้ยื่นฟ้องต่อศาลปกครองอุดรธานี ตามสำเนาคำฟ้องที่ ๕/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๕ ขณะนี้คดีอยู่ระหว่างการขยายระยะเวลาอุทธรณ์

๓๑. คณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินการติดตามและรวบรวมข้อมูลการสร้างศูนย์ราชการจังหวัดบึงกาฬ เสนอร่างรายงานการพิจารณาของคณะอนุกรรมการฯ ต่อคณะกรรมการการปกครอง เพื่อพิจารณา สรุปสาระสำคัญ ได้ดังนี้

คณะอนุกรรมการได้ดำเนินการดังกล่าวโดยกำหนดเป็นกรอบการพิจารณาจำนวน ๓ กรอบ มีเนื้อหา ดังนี้

กรอบที่ ๑ พิจารณาศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างศูนย์ราชการจังหวัดบึงกาฬ โดยเริ่มตั้งแต่ที่มาหรือการเตรียมพื้นที่เพื่อการสร้างศูนย์ราชการจังหวัดบึงกาฬจนถึงพระราชบัญญัติตั้งจังหวัดบึงกาฬ พ.ศ. ๒๕๕๔ มีผลใช้บังคับ ขั้นตอนการทำให้ประชาคม รวมทั้งการดำเนินการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

กรอบที่ ๒ พิจารณาศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องในช่วงหลังจากพระราชบัญญัติตั้งจังหวัดบึงกาฬ พ.ศ. ๒๕๕๔ มีผลใช้บังคับแล้ว จนถึงการมีหนังสือของนายไชยวัฒน์ พรหมประสิทธิ์ ที่ขอให้คณะกรรมการการปกครองพิจารณาทบทวนและตรวจสอบการย้ายสถานที่ตั้งศูนย์ราชการจังหวัดบึงกาฬที่กำหนดไว้เดิมบริเวณพื้นที่สาธารณประโยชน์กุดทิง เป็นพื้นที่สาธารณประโยชน์หนองเจียง บ้านท่าไคร้ รวมถึงการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเสนอของบประมาณการก่อสร้างศูนย์ราชการจังหวัดบึงกาฬ ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดหนองคาย (ในขณะนั้น) ได้เสนอของบประมาณ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ เป็นงบประมาณรายจ่าย ซึ่งมีผลผูกพัน ๓ ปี โดยในการของบประมาณดังกล่าวได้เสนอพื้นที่ในการสร้างศูนย์ราชการจังหวัดบึงกาฬเพียง ๒ แห่ง คือ พื้นที่สาธารณประโยชน์กุดทิง และบริเวณที่ว่าการอำเภอบึงกาฬ (เดิม)

กรอบที่ ๓ พิจารณาศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องตั้งแต่การเสนอเรื่องของนายไชยวัฒน์ พรหมประสิทธิ์ ที่ขอให้คณะกรรมการการปกครองพิจารณาทบทวนและตรวจสอบการย้ายสถานที่ตั้งศูนย์ราชการจังหวัดบึงกาฬที่กำหนดไว้เดิมบริเวณพื้นที่สาธารณประโยชน์กุดทิง เป็นพื้นที่สาธารณประโยชน์หนองเจียง บ้านท่าไคร้ จนถึงการเสนอความเห็นของคณะกรรมการการปกครอง

๓๒. คณะอนุกรรมการเสริมสร้างธรรมาภิบาลด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในคณะกรรมการการศึกษา ตรวจสอบเรื่องการทุจริต และเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา ได้มีหนังสือถึงคณะกรรมการการปกครอง ขอสรุปเอกสาร เพื่อประกอบการพิจารณาการศึกษาเรื่องร้องเรียนกรณีราษฎรได้รับความเดือดร้อนจากการสร้างศูนย์ราชการจังหวัดบึงกาฬ

คณะกรรมการการปกครอง พิจารณาแล้วเห็นควรให้จัดส่งสรรพเอกสารทั้งหมดต่อ
คณะกรรมการการศึกษา ตรวจสอบเรื่องการทุจริต และเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา เพื่อประกอบการ
พิจารณา

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

- ครั้งที่ ๓๙ วันพุธที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๔๑ วันพุธที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๔๓ วันพุธที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๔๕ วันพุธที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๔๙ วันพุธที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๕๑ วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๕๓ วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๕๔ วันพุธที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๕๘ วันพุธที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๖๐ วันพุธที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๖๑ วันพุธที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๖๒ วันพุธที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๖๓ วันพุธที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๖๙ วันพุธที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๗๕ วันพุธที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๑๐๘ วันพุธที่ ๖ มีนาคม ๒๕๕๖

- นายอัครเดช คนชื้อ นิตกรชำนาญการพิเศษ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๔๕

เรื่องพิจารณา ขอให้ตรวจสอบการขออนุมัติกู้เงินจากสถาบันการเงินเพื่อพัฒนาท้องถิ่นของนายมังกร ยนต์ตระกูล นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งเป็นการฝ่าฝืนคำสั่งจังหวัดร้อยเอ็ด ที่ให้ชะลอเรื่องการกู้เงินไว้ก่อน เพื่อจะได้ทำการตรวจสอบโครงการดังกล่าวให้ถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบ และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง

ผู้เสนอ นายธำรง พุทธมอญ และคณะ

ข้อเท็จจริง

นายธำรง พุทธมอญ และคณะผู้ร้อง ในฐานะเครือข่ายประชาชนด้านคอร์รัปชัน อ้างว่า ได้รับเรื่องร้องเรียนจากราษฎรในจังหวัดร้อยเอ็ด ขอให้ตรวจสอบเกี่ยวกับการบริหารงานของ องค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด โดยนายมังกร ยนต์ตระกูล นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีพฤติกรรมการบริหารโครงการขออนุมัติกู้เงินเพื่อพัฒนาท้องถิ่นโดยมิชอบและไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชา ในการดำเนินการตามโครงการดังกล่าว โดยนายมังกร ยนต์ตระกูล นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด ได้เสนอขออนุมัติกู้เงินจากสถาบันการเงินต่อที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อให้พิจารณา อนุมัติในการแก้ปัญหาด้านเศรษฐกิจ ก่อสร้างสาธารณูปโภค และสาธารณูปการ จำนวน ๓๐๓ โครงการ วงเงินงบประมาณ จำนวน ๖๓๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ภายหลังได้รับความเห็นชอบจากสภาฯ แล้ว อบจ.ร้อยเอ็ด จึงได้ทำโครงการขออนุมัติกู้เงินจำนวนดังกล่าวจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาร้อยเอ็ด (ธ.ก.ส. สาขาร้อยเอ็ด) แต่ไม่ได้รับการอนุมัติจาก ธ.ก.ส. สาขาร้อยเอ็ด ดังนั้น อบจ. ร้อยเอ็ด จึงได้มีหนังสือ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อขออนุมัติเปลี่ยนแปลงการกู้เงินจาก ธ.ก.ส. สาขาร้อยเอ็ด เป็นกู้เงิน จากธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาร้อยเอ็ด ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ดได้มีคำสั่งตั้งคณะกรรมการ ตรวจสอบกลั่นกรองการกู้เงินของ อบจ. ร้อยเอ็ด โดยคณะกรรมการตรวจสอบกลั่นกรองฯ ได้พิจารณา ตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๗๓ (๗) และคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๒๕๒/๒๕๔๑ ลงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๔๑ เรื่อง การมอบอำนาจให้ ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ประกอบกับหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๒๑๗๘ ลงวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๐ เรื่อง แนวทางการกู้เงินขององค์การบริหาร ส่วนจังหวัดและเทศบาล แล้วเห็นว่า ควรอนุมัติให้ อบจ. ร้อยเอ็ด กู้เงินจากธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาร้อยเอ็ด แต่เพื่อไม่ให้เป็นการซ้ำซ้อนนี้แก่ อบจ. ร้อยเอ็ด วงเงินที่อนุมัติจึงไม่ควรเกิน ๔๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งจังหวัดร้อยเอ็ดก็เห็นชอบให้อนุมัติตามข้อเสนอ โดยมีหนังสือแจ้งปลัดกระทรวง มหาดไทย เพื่อทราบ และแจ้ง อบจ.ร้อยเอ็ด ให้ดำเนินการแล้ว

ต่อมาราษฎรจังหวัดร้อยเอ็ดได้มีหนังสือร้องเรียนถึงผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ด ขอให้ระงับ และทบทวนการกู้เงินจากสถาบันการเงินของ อบจ. ร้อยเอ็ด ซึ่งสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด ร้อยเอ็ด ก็ได้ทำความเข้าใจกับผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ด โดยเห็นว่า ควรระงับการดำเนินการกู้เงินของ อบจ.ร้อยเอ็ด และควรตั้งคณะกรรมการเพื่อสอบสวนข้อเท็จจริงเพิ่มเติม ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ดได้แจ้งให้ อบจ.ร้อยเอ็ด ชะลอการดำเนินโครงการกู้เงินจากสถาบันการเงินไว้ก่อน พร้อมทั้งตั้งคณะกรรมการพิจารณา

ตรวจสอบการกู้เงินขององค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด โดยคณะกรรมการพิจารณาตรวจสอบการกู้เงินฯ ได้พิจารณาตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๔๔๙/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๓ เรื่อง ยกเลิกคำสั่ง กระทรวงมหาดไทย ที่ ๒๕๒/๒๕๔๑ ลงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๔๑ เรื่อง การมอบอำนาจให้ ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ประกอบกับมีหนังสือ กระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๓๑๒๐ ลงวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๓ ดังกล่าวแจ้งผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด เพื่อทราบเรื่อง ยกเลิกคำสั่งกระทรวงมหาดไทย โดยคณะกรรมการพิจารณาตรวจสอบการกู้เงินฯ พิจารณาเห็นว่า ควรแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเพื่อทราบและดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ และหนังสือราชการที่เกี่ยวข้องต่อไป ซึ่งจังหวัดร้อยเอ็ดได้มีหนังสือแจ้งให้นายอำเภอทุกอำเภอใน จังหวัดร้อยเอ็ด นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด นายกเทศมนตรีเมืองร้อยเอ็ด และปลัดกระทรวง มหาดไทย เพื่อทราบด้วยแล้ว แต่นายมังกร ยนต์ตระกูล นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งได้รับ แจ้งคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๔๔๙/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๓ เรื่อง ยกเลิกคำสั่ง กระทรวงมหาดไทย ที่ ๒๕๒/๒๕๔๑ ลงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๔๑ และได้รับหนังสือแจ้งจากจังหวัด ร้อยเอ็ดที่ให้ชะลอเรื่องการกู้เงินไว้ก่อนแล้ว กลับไปดำเนินการทำสัญญากู้เงินจากธนาคารออมสิน เขตร้อยเอ็ด จำนวน ๔๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท และจัดทำข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด เรื่อง งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ และประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ เพื่อจ่าย ชำระดอกเบี้ยหรือค่าปรับเงินกู้ธนาคาร จำนวน ๑๗,๐๘๗,๗๐๐ บาท เพื่อชำระดอกเบี้ยเงินกู้หรือค่าปรับเงินกู้ เพื่อใช้จ่ายในการแก้ไขปัญหาทางด้านเศรษฐกิจและก่อสร้างสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ

จากข้อเท็จจริงดังกล่าวผู้ร้องเห็นว่านายมังกร ยนต์ตระกูล นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด บริหารงานโดยมิชอบเป็นการละเมิดคำสั่งผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ดและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย โดยผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ดในฐานะผู้รับมอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทน จึงขอให้ คณะกรรมการ การปกครอง สมาชิกแทนราษฎร พิจารณาดังนี้

๑. ขอให้แจ้งระงับโครงการทุกโครงการที่เกี่ยวข้องกับการใช้เงินกู้จากธนาคารออมสิน เขตร้อยเอ็ด จนกว่าจะมีการตรวจสอบแล้วเสร็จ

๒. ตรวจสอบการกู้เงินจากธนาคารออมสิน เขตร้อยเอ็ด ว่ามีการดำเนินการที่ถูกต้อง ตามกฎหมาย ระเบียบ หรือหนังสือสั่งการของกระทรวงมหาดไทยหรือไม่

๓. ตรวจสอบการตราข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด เรื่อง งบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ และประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ เพื่อจ่ายชำระดอกเบี้ยหรือค่าปรับ เงินกู้ธนาคาร จำนวน ๑๗,๐๘๗,๗๐๐ บาท ว่าเป็นการดำเนินการที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

๔. เมื่อคณะกรรมการการปกครอง สมาชิกแทนราษฎร ดำเนินการตรวจสอบเสร็จแล้ว หากพบการทุจริตหรือมีการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ขอให้ดำเนินการตามกฎหมายโดยด่วน

การพิจารณา

๑. คณะกรรมการการปกครอง สมาชิกแทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้พิจารณาเรื่องร้องเรียนนี้ ในการประชุมครั้งที่ ๔๑ วันพุธที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๕ ซึ่งจากการพิจารณาโดยรับทราบข้อมูล ข้อเท็จจริงจากการ ชี้แจงของผู้ร้อง ประกอบกับเอกสารเพิ่มเติมแล้ว สรุปความได้ว่า

นายมังกร ยนต์ตระกูล นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด ได้เสนอญัตติขอกู้เงินจากสถาบันการเงินต่อที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นโดยมีรายละเอียดของโครงการจำนวน ๓๐๓ โครงการ งบประมาณจำนวน ๖๓๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด ได้ให้ความเห็นชอบ ดังนั้น อบจ. ร้อยเอ็ด จึงได้ดำเนินการขออนุมัติกู้เงินจาก ธ.ก.ส. สาขาร้อยเอ็ด แต่ไม่ได้รับการอนุมัติจากธนาคาร อบจ. ร้อยเอ็ด จึงได้มีหนังสือถึงผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อขออนุมัติเปลี่ยนแปลงการกู้เงินจาก ธ.ก.ส. สาขาร้อยเอ็ด เป็นขอกู้เงินจากธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาร้อยเอ็ด เมื่อจังหวัดร้อยเอ็ดได้รับเรื่อง ก็ได้ตั้งคณะกรรมการตรวจสอบกลั่นกรองการกู้เงินของ อบจ. ร้อยเอ็ด เพื่อพิจารณาการกู้เงินดังกล่าว ซึ่งคณะกรรมการฯ มีความเห็นว่า ควรตัดทอนงบประมาณจากเดิมจำนวน ๖๓๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้เหลือวงเงินที่อนุมัติไม่ควรเกิน ๔๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท จังหวัดร้อยเอ็ดจึงได้ใช้อำนาจของกระทรวงมหาดไทยตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๒๕๒/๒๕๔๑ ลงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๔๑ พิจารณานุมัติโครงการของ อบจ. ร้อยเอ็ด โดยจังหวัดร้อยเอ็ดได้แจ้งเรื่องการอนุมัติให้ อบจ. ร้อยเอ็ด กู้เงินข้างต้นไปยังปลัดกระทรวงมหาดไทยเพื่อทราบอีกทางหนึ่งด้วย

ต่อมาได้มีราษฎรจังหวัดร้อยเอ็ดร้องเรียนขอให้ตรวจสอบ ระเบียบ และทบทวนการกู้เงินของ อบจ. ร้อยเอ็ด โดยเห็นว่า การพิจารณาอนุมัติของจังหวัดร้อยเอ็ดที่ให้ อบจ. ร้อยเอ็ด กู้เงินจากสถาบันการเงินนั้นยังไม่มี การพิจารณาที่รอบคอบ ดังนั้น จังหวัดร้อยเอ็ดจึงได้มีการตั้งคณะกรรมการตรวจสอบกลั่นกรองการกู้เงินของ อบจ. ร้อยเอ็ด พร้อมทั้งแจ้งให้ อบจ. ร้อยเอ็ด ชะลอการดำเนินการตามโครงการกู้เงินจากสถาบันการเงินไว้ก่อนจนกว่าจะมีการดำเนินการตรวจสอบแล้วเสร็จ ซึ่งในระหว่างการดำเนินการ กระทรวงมหาดไทยได้มีคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๔๔๙/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๓ เรื่อง ยกเลิกคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๒๕๒/๒๕๔๑ ลงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๔๑ เรื่อง การมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยในการให้ความเห็นชอบหรืออนุมัติให้ อบจ. และเทศบาลกระทำการกู้เงินจากสถาบันการเงิน ในกรณีนี้จึงให้กลับไปเป็นอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยตามเดิม ซึ่งภายหลังที่คณะกรรมการพิจารณาตรวจสอบการกู้เงินฯ พิจารณาเสร็จแล้ว ได้มีความเห็นว่า ควรแจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้ทราบและให้ดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ และหนังสือที่เกี่ยวข้องต่อไป แต่ อบจ. ร้อยเอ็ด กลับทำสัญญากู้เงินกับธนาคารออมสิน เขตร้อยเอ็ด เมื่อวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๔ โดยไม่ได้ผ่านกระบวนการขออนุมัติจากผู้มีอำนาจพิจารณา แต่เป็นการกู้เงินโดยนายมังกร ยนต์ตระกูล นายก อบจ. ร้อยเอ็ด เป็นผู้ลงชื่อผู้กู้โดยส่วนตัวเพียงคนเดียว

๒. คณะกรรมการการปกครอง ได้พิจารณาเรื่องร้องเรียนนี้อีกครั้งหนึ่ง ในการประชุม คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ครั้งที่ ๔๑ วันพุธที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๕ โดยผลการประชุมปรากฏ ดังนี้

๒.๑ ให้มีหนังสือถึงกระทรวงมหาดไทย ขอสำเนาเอกสารหลักฐานการร้องเรียนของ นายเอกประดิษฐ์ ประกอบสาย และ จ.ส.ต. สืบพงศ์ พนมเขต ที่เคยร้องเรียนเกี่ยวกับเรื่องนี้ไปยัง กระทรวงมหาดไทย โดยขอให้จัดส่งเอกสารหลักฐานเรื่องร้องเรียนทั้งหมดตั้งแต่เริ่มดำเนินการ เพื่อให้ คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร ใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณา

๒.๒ ให้มีหนังสือถึงธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาร้อยเอ็ด ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) และธนาคารออมสิน เขตร้อยเอ็ด ขอเอกสารหลักฐานการทำสัญญากู้เงิน โครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดร้อยเอ็ด ของนายมังกร ยนต์ตระกูล นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด ตลอดจนรายละเอียดของโครงการที่ใช้ประกอบการพิจารณาอนุมัติ การกู้เงินเพื่อให้คณะกรรมการการปกครอง สมาชิกแทนราษฎร ใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณา

๒.๓ มอบหมายให้ผู้ร้องเรียนจัดทำเอกสารสรุปรายละเอียดเรียงลำดับเหตุการณ์ ของเรื่องการขอกู้เงินของ อบจ. ร้อยเอ็ด แล้วจัดส่งให้คณะกรรมการการปกครอง สมาชิกแทนราษฎร เพื่อใช้ประกอบการพิจารณา

การดำเนินการ

๑. คณะกรรมการการปกครอง สมาชิกแทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๒๓๙๖/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๕ ถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ขอเอกสารหลักฐาน การร้องเรียนของนายเอกประดิษฐ์ ประกอบสาย และ จ.ส.ต. สืบพงศ์ พนมเขต ที่เคยร้องเรียนเรื่องนี้ไปยัง กระทรวงมหาดไทย โดยขอให้จัดส่งเอกสารหลักฐานเรื่องร้องเรียนทั้งหมดตั้งแต่เริ่มดำเนินการ พร้อมทั้งมี หนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๒๓๙๗/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๕ ถึง ผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและ สหกรณ์การเกษตร สาขาร้อยเอ็ด หนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๒๓๙๘/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๕ ถึง ผู้จัดการธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาร้อยเอ็ด และหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๒๓๙๙/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๕ ถึงผู้จัดการธนาคารออมสิน เขตร้อยเอ็ด ขอเอกสารหลักฐานการทำสัญญากู้เงินโครงการ สินเชื่อเพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดร้อยเอ็ด ของนายมังกร ยนต์ตระกูล นายกองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด ตลอดจนรายละเอียดของโครงการที่ใช้ประกอบการพิจารณาอนุมัติการกู้เงิน นอกจากนี้ คณะกรรมการการปกครอง สมาชิกแทนราษฎร ยังได้มอบหมายให้ผู้ร้องเรียนจัดทำเอกสารสรุปรายละเอียด เรียงลำดับเหตุการณ์การขอกู้เงินของอบจ. ร้อยเอ็ด แล้วจัดส่งให้คณะกรรมการการปกครอง สมาชิกแทนราษฎร เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาต่อไป

๒. ธนาคารออมสิน เขตร้อยเอ็ด ได้มีหนังสือ ที่ รอ.ขร. ๓๖๗/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๕๕ ถึงประธานคณะกรรมการการปกครอง สมาชิกแทนราษฎร ชี้แจงว่า ตามคำสั่งธนาคารออมสิน ที่ ๓๗/๒๕๔๑ เรื่อง การส่งเอกสารธนาคารให้กับส่วนราชการและคณะกรรมการ ลงวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๔๑ นั้น การจัดส่งเอกสารของธนาคารให้กับคณะกรรมการการปกครอง สมาชิกแทนราษฎร จะต้องได้รับการอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้อำนวยการธนาคารออมสินก่อน จึงจะสามารถจัดส่งเอกสารให้กับ คณะกรรมการการปกครอง สมาชิกแทนราษฎรได้ และขณะนี้ธนาคารออมสิน เขตร้อยเอ็ด อยู่ระหว่าง การดำเนินการขออนุญาตจากผู้อำนวยการธนาคารออมสิน ซึ่งหากได้รับการอนุญาตแล้ว จะดำเนินการรวบรวม เอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องจัดส่งให้กับคณะกรรมการการปกครอง สมาชิกแทนราษฎรต่อไป

๓. ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาร้อยเอ็ด ได้มีหนังสือ ที่ รอ ๐๒๒/๕๔๘ ลงวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๕๕ ถึงประธานคณะกรรมการการปกครอง สมาชิกแทนราษฎร ชี้แจงว่า เมื่อปี ๒๕๕๓ องค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด ติดต่อกู้เงินจำนวน ๖๓๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยให้ ธ.ก.ส. สาขาร้อยเอ็ด พิจารณาแต่เนื่องจากวงเงินกู้มีจำนวนสูง มีหลายโครงการ และไม่ได้อยู่ในอำนาจการอนุมัติ

ของ ธ.ก.ส. สาขาร้อยเอ็ด ดังนั้น ธ.ก.ส. สาขาร้อยเอ็ด จึงประสานไปยังสำนักงานใหญ่ขอให้ส่งพนักงานที่มีความรู้ความชำนาญในการวิเคราะห์เงินกู้ขององค์กรภาครัฐเพื่อวิเคราะห์แผนการกู้เงินขององค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งปรากฏว่าโครงการที่ขอกู้เข้าหลักเกณฑ์การให้สินเชื่อของธนาคารตามวัตถุประสงค์การให้สินเชื่อแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมวงเงินตามโครงการที่ขอกู้ จำนวน ๙๔ ล้านบาท นอกนั้นเป็นโครงการที่ไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่ธนาคารจะพิจารณาสนับสนุนสินเชื่อได้ เช่น โครงการก่อสร้างถนน โครงการซ่อมผิวจราจร โครงการปรับปรุงถนนลาดยาง เป็นต้น และเมื่อดำเนินการตรวจสอบโครงการและวงเงินเบื้องต้นแล้ว พนักงานผู้ชำนาญสินเชื่อด้านองค์กรภาครัฐและ ธ.ก.ส. สาขาร้อยเอ็ด จึงเข้าพบผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อปรึกษาหารือชี้แจงรายละเอียดการพิจารณาเบื้องต้นให้ทราบ ซึ่งในที่สุดองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด ตัดสินใจถอนการเสนอขอกู้จาก ธ.ก.ส. สาขาร้อยเอ็ด เนื่องจากวงเงินไม่เพียงพอตามโครงการที่เสนอขอกู้ และเอกสารต่างๆ เกี่ยวกับการขอกู้เงินนั้น ธ.ก.ส. สาขาร้อยเอ็ด ได้ส่งมอบคืนให้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อไปดำเนินการตามที่เห็นสมควรต่อไป

๔. กระทรวงมหาดไทย ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๘.๓/๔๑๙๔ ลงวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๕๕ ถึงประธานคณะกรรมการการปกครอง สถาผู้แทนราษฎร จัดส่งสำเนาเอกสารการร้องเรียนของนายเอกประดิษฐ์ ประกอบสาย และ จ.ส.ต. สืบพงษ์ พนมเขต พร้อมทั้งสำเนาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการขอกู้เงิน เพื่อให้คณะกรรมการการปกครอง สถาผู้แทนราษฎร พิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๕. ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาร้อยเอ็ด (สำนักงานธุรกิจร้อยเอ็ด) ได้มีหนังสือที่ สธ.(รอ.)๖๑๐/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๕ ชี้แจงว่าองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด ไม่มีวงเงินเชื่อและธุรกรรมสินเชื่อกับทางธนาคารแต่อย่างใด

๖. ธนาคารออมสิน เขตร้อยเอ็ด ได้มีหนังสือที่ รอ.ขร. ๑๐๐๓/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๕ ขอรับความคืบหน้าการพิจารณาตรวจสอบของคณะกรรมการการปกครอง สถาผู้แทนราษฎร ในเรื่องร้องเรียนของนายธำรง พุทธิมอญ เกี่ยวกับการขออนุมัติกู้เงินจากสถาบันการเงินเพื่อพัฒนาท้องถิ่นของนายมังกร ยนต์ตระกูล นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด พร้อมขอหารือในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเบิกจ่ายเงินกู้ของธนาคารออมสิน เขตร้อยเอ็ด ให้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด โดยในหนังสือดังกล่าวได้มีการกล่าวอ้างว่า คณะกรรมการการปกครอง สถาผู้แทนราษฎร ให้ชะลอการเบิกเงินกู้จากธนาคารออมสิน เขตร้อยเอ็ด ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด แต่จากการตรวจสอบบันทึกการประชุมหนังสือที่คณะกรรมการการปกครอง สถาผู้แทนราษฎร ขอให้สถาบันการเงินจัดส่งเอกสาร และหนังสือที่สถาบันการเงินได้ชี้แจงรายละเอียดการจัดส่งเอกสารแล้ว ไม่ปรากฏว่าคณะกรรมการการปกครอง สถาผู้แทนราษฎร ได้มีมติหรือมีคำสั่งให้ชะลอการเบิกเงินกู้จากธนาคารออมสิน เขตร้อยเอ็ด ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ดแต่อย่างใด

๗. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๖๐๑๑/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๕ ถึงผู้อำนวยการธนาคารออมสิน ขอรับความคืบหน้าการพิจารณาจัดส่งเอกสารและขอให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการอนุมัติและเบิกจ่ายเงินกู้ของธนาคารออมสิน เขตร้อยเอ็ด ให้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด ตลอดจนรายละเอียดของโครงการที่ใช้ประกอบการพิจารณาอนุมัติ

การกู้เงิน แล้วแจ้งให้คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร ทราบภายในวันศุกร์ที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๕ เพื่อจะได้ใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาต่อไป

๘. ธนาคารออมสิน เขตร้อยเอ็ด ได้มีหนังสือ ที่ รอ.ขร. ๑๐๖๐/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๕ ถึงประธานคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร แจ้งว่าผู้อำนวยการธนาคารออมสิน ไม่ได้มอบหมายให้ธนาคารออมสินในพื้นที่จัดส่งเอกสารให้คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร แต่ได้ให้ธนาคารออมสิน สาขาร้อยเอ็ด จัดส่งเอกสารที่เกี่ยวข้องให้ฝ่ายสินเชื่อภาครัฐและสถาบัน ๒ เป็นผู้รวบรวมเอกสารและจัดส่งเอกสารให้คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎรต่อไป

๙. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๐๕๗/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๕๖ ถึงผู้อำนวยการธนาคารออมสิน ขอทราบความคืบหน้าการพิจารณาจัดส่งเอกสาร และขอให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการอนุมัติและเบิกจ่ายเงินกู้ของธนาคารออมสิน เขตร้อยเอ็ด ให้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ด ตลอดจนรายละเอียดของโครงการที่ใช้ประกอบการพิจารณาอนุมัติการกู้เงิน แล้วแจ้งให้คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร ทราบภายในวันอังคารที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๖ เพื่อจะได้ใช้เป็นข้อมูลประกอบการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๑๐. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๐๕๘/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๕๖ ถึงนายอรรัง พุทธรณู ขอทราบความคืบหน้าการดำเนินการจัดส่งเอกสารสรุปรายละเอียดเกี่ยวกับการขอกู้เงินขององค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ดโดยเรียงลำดับเหตุการณ์ แล้วจัดส่งให้คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร ภายในวันอังคารที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๖ เพื่อจะได้ใช้เป็นข้อมูลประกอบการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายกย่องสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นผลให้กรรมการพ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

(ปัจจุบัน คณะกรรมการการปกครอง ยังไม่ได้รับแจ้งผลความคืบหน้าการดำเนินการเพิ่มเติมจากผู้อำนวยการธนาคารออมสิน และนายอรรัง พุทธรณู)

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

- ครั้งที่ ๓๙ วันพุธที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๔๑ วันพุธที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๔๕ วันพุธที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๖๗ วันพุธที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๖๙ วันพุธที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๕

- นางสาวนิศาชล ปักกระโน วิทยากรปฏิบัติการ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๔๖

เรื่องพิจารณา ขอให้ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบของนางสาวศรีวรรณ ทองคำ สมาชิกสภาเทศบาลตำบลสามกอก จังหวัดพระนครศรีอยุธยา กระทำการก่อสร้างบ้านและศาลาบุกรุกยึดถือครอบครองที่สาธารณประโยชน์ในเขตพื้นที่ หมู่ที่ ๓ ตำบลสามกอก อำเภอสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ผู้เสนอ นายไพโรจน์ กิจสมุทร
(เรื่องนี้เป็นเรื่องที่มีความเกี่ยวข้องกับ เรื่องที่ ๔๐ กรณีนางสาวศรีวรรณ ทองคำ ขอให้ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของนายบัว สังขจาย นายกเทศมนตรีตำบลสามกอก)

ข้อเท็จจริง

ผู้ร้อง (นายไพโรจน์ กิจสมุทร) อ้างว่า นางสาวศรีวรรณ ทองคำ สมาชิกสภาเทศบาลตำบลสามกอก จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้ดำเนินการก่อสร้างบ้านและศาลาบุกรุกยึดถือครอบครองที่สาธารณประโยชน์พื้นที่ หมู่ที่ ๓ ตำบลสามกอก อำเภอสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

การพิจารณา

จากการพิจารณาของคณะกรรมการการปกครอง เมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๕ และวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๕ คณะกรรมาธิการมีความเห็นว่า ผู้ร้องควรหาหลักฐานมายืนยันว่าที่ดินดังกล่าวเป็นที่สาธารณประโยชน์ และควรยื่นเรื่องร้องเรียนต่อหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องโดยตรง หากเจ้าหน้าที่รัฐไม่ดำเนินการหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ จึงมายื่นเรื่องร้องเรียนต่อคณะกรรมการการปกครองอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งเทศบาลตำบลสามกอกได้ตรวจสอบพบว่า บ้านที่ถูกร้องเรียนได้ปลูกสร้างรุกล้ำที่สาธารณประโยชน์จริงเพียงบางส่วน แต่ยังไม่มีการตรวจสอบรังวัดที่ดิน อย่างไรก็ตาม กรณีนี้เป็นข้อพิพาทระหว่างเครือญาติกัน จึงควรใช้วิธีการตกลงพูดคุย ประนีประนอมกัน ทั้งนี้ ผู้ร้องได้ขอยุติเรื่องร้องเรียน

การดำเนินการ

๑. จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ อย ๐๐๑๖.๓/๕๕๑๖ ลงวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๕ รายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีดังกล่าว ซึ่งตรวจสอบโดยอำเภอสนาและเทศบาลตำบลสามกอก ปรากฏผลดังนี้

๑) เมื่อวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๕๕ นายไพโรจน์ กิจสมุทร ได้ร้องเรียนต่อจังหวัดพระนครศรีอยุธยา กรณีนางสาวศรีวรรณ ทองคำ สมาชิกสภาเทศบาลตำบลสามกอก อำเภอสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา กระทำผิดกฎหมายด้วยการก่อสร้างอาคาร ๒ ชั้น ๒ หลัง ประกอบด้วยอาคาร ๑ ชั้น ๑ หลัง และศาลาริมคลอง ๑ หลัง โดยมีเจตนาบุกรุกยึดถือครอบครองที่สาธารณประโยชน์ เอื้อประโยชน์ให้กับตนเองและญาติพี่น้อง พร้อมเปิดร้านเกมส์มีลักษณะมอมเมาเยาวชน จึงขอให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงและขอให้ดำเนินคดี ซึ่งจากการตรวจสอบพบว่า กรณีการบุกรุกก่อสร้างอาคาร ๒ ชั้น ๒ หลัง โดยมีนายสมชัย นิลโหมต เป็นผู้ดำเนินการก่อสร้าง และประกอบกิจการร้านตัดผม โดยรุกล้ำที่สาธารณประโยชน์

- อาคารหลังที่ ๑ มีนายประยูร สมจันทร์ เป็นเจ้าของอาคาร และนางอุไรวรรณ สมจันทร์ เป็นเจ้าของโฉนดที่ดิน ก่อสร้างก่อนที่นางสาวศรีวรรณ ทองคำ จะเป็นสมาชิกสภาเทศบาลตำบลสามก้อ โดยรुकล้าที่ดินสาธารณประโยชน์

- อาคารหลังที่ ๒ มีนางสาววิรัชชนนท์ จันทร์มณี เป็นเจ้าของอาคาร และนางพจณี จันทร์มณี เป็นเจ้าของโฉนดที่ดิน โดยรुकล้าที่ดินสาธารณประโยชน์ ซึ่งมีนายอุดม ทองคำ เป็นผู้ดำเนินการก่อสร้างโดยรुकล้าคลองขมจีน ซึ่งปัจจุบันได้มีการรื้อถอนศาลาริมน้ำแล้ว

สำหรับการเปิดบริการร้านอินเทอร์เน็ตมอมเมาเยาวชนนั้น จากการตรวจสอบพบว่าร้านอินเทอร์เน็ตดังกล่าวได้มีการขออนุญาตประกอบกิจการถูกต้องแล้ว

๒) เมื่อวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๕ คณะกรรมการการปกครอง ได้ขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหาแนวทางให้ทั้งสองฝ่ายมีการเจรจา ประนีประนอม ตกลงกันอย่างสมานฉันท์ เพื่อไม่ให้เกิดความขัดแย้งขึ้นอีก ขณะเดียวกันก็ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องตรวจสอบข้อเท็จจริงด้วย ซึ่งต่อมา เมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๕ นายไพโรจน์ กิจสมุทร ได้บันทึกปากคำตามแบบบันทึก (ป.ค. ๑๔) โดยได้ขอยุติเรื่องร้องเรียนดังกล่าว เนื่องจากมีความเข้าใจคลาดเคลื่อนในข้อเท็จจริง ซึ่งเมื่อตรวจสอบแล้วสถานที่ในการก่อสร้างไม่ได้เป็นของนางสาวศรีวรรณ ทองคำ นอกจากนี้นางสาวศรีวรรณ ทองคำ ได้บันทึกปากคำตามแบบบันทึก (ป.ค. ๑๔) เช่นกัน โดยได้ขอยุติเรื่องร้องเรียนกรณีนายบัว สังกาย อดีตนายกเทศบาลตำบลสามก้อ ก่อสร้างบ้านในที่สาธารณประโยชน์ เนื่องจากนายบัว สังกาย ได้รื้อถอนบ้านหลังดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๔๐ วันพฤหัสบดีที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๔๑ วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๔๔ วันพฤหัสบดีที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๕

- นางสาววรินทร์พร ปณิธานธรรม วิทยากรปฏิบัติการ

- นายอัครเดช คนชื่อ นิตกรชำนาญการพิเศษ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๔๗

เรื่องพิจารณา ขอความเป็นธรรมกรณี กรรมการและสมาชิกวินรถจักรยานยนต์รับจ้างทำน้ำ - ปู่เจ้า อำเภอลพบุรีประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ได้รับความเดือดร้อนจากการปฏิบัติหน้าที่ของ ปลัดอำเภอลพบุรีประแดง

ผู้เสนอ นายสมศักดิ์ พิบุลยศิลป์ กรรมการวินรถจักรยานยนต์รับจ้าง ทำน้ำ - ปู่เจ้า และคณะ

ข้อเท็จจริง

๑. ผู้ร้องอ้างว่า เมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๕ ได้เข้าร้องเรียนต่อนายสุเชษฐ์ มีไมตรีจิตต์ ปลัดอำเภอลพบุรีประแดง หัวหน้าฝ่ายความมั่นคง ว่าถูกนายจำลอง อารีนันวรราช หัวหน้าวินรถจักรยานยนต์รับจ้างทำน้ำ - ปู่เจ้า สั่งห้ามผู้ร้องและคณะกรรมการวินฯ ขับขี่รถจักรยานยนต์รับจ้าง และเรียกเก็บเงินจากสมาชิกคันละ ๖๐๐ บาทต่อเดือน ซึ่งเป็นการเรียกเก็บที่เกินกว่าความเป็นจริง ต่อมาในวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๕ ผู้ร้องได้มีการเจรจาทกลงกับคู่กรณี ณ ที่ว่าการอำเภอลพบุรีประแดง โดยมี นายสุเชษฐ์ มีไมตรีจิตต์ ปลัดอำเภอลพบุรีประแดง หัวหน้าฝ่ายความมั่นคง เป็นผู้ไกล่เกลี่ยซึ่งได้ขอยุติว่า จะให้เก็บเงินจากสมาชิกคันละ ๔๐๐ บาทต่อเดือน แต่นายจำลอง อารีนันวรราช หัวหน้าวินฯ มิได้ปฏิบัติตามข้อตกลงดังกล่าว

๒. วันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ผู้ร้องได้เข้าร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน สถานีตำรวจภูธรลำโพงใต้ ว่าถูกนายจำลอง อารีนันวรราช หัวหน้าวินฯ พุดจาข่มขู่ผู้ร้องและสมาชิกวินฯ ซึ่งในวันเดียวกันนั้น ผู้ร้องและพนักงานสอบสวน สถานีตำรวจภูธรลำโพงใต้ ได้หารือกับนายจิรวัฒน์ อินโต ปลัดอำเภอลพบุรีประแดง เพื่อให้ยุติปัญหาต่างๆ และได้ขอให้นายจำลอง อารีนันวรราช ลาออกจากความเป็นหัวหน้าวินฯ

๓. วันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๕ นายจำลอง อารีนันวรราช หัวหน้าวินฯ ได้พยายามเรียกเก็บเงินจากสมาชิก แต่เมื่อสมาชิกวินฯ ไม่ยินยอมจ่ายเงินให้ จึงได้พุดจาข่มขู่และทำร้ายร่างกาย หลังจากนั้นในวันเดียวกัน นายจำลอง อารีนันวรราช หัวหน้าวินฯ ได้ให้นางแสงเดือน มิสกาวัน และพรรคพวกโดยมีอาวุธเข้าล้อมทำร้ายร่างกายนายสมพร แซ่ห่อ่ง สมาชิกวินฯ ที่บริเวณถนนวงแหวนภูมิพล ซึ่งทั้ง ๒ กรณีนี้ ได้มีการร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน สถานีตำรวจภูธรลำโพงใต้ ไว้แล้ว

๔. วันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๕๕ ผู้ร้องและสมาชิกวินฯ ได้เข้าพบนายอำเภอลพบุรีประแดงและนายประชา ประสพดี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสมุทรปราการ เพื่อขอให้ขับไล่นายจำลอง อารีนันวรราช ออกจากการเป็นหัวหน้าวินฯ แต่นายอำเภอลพบุรีประแดง กับนายประชา ประสพดี กลับให้ยุติเรื่องและมิได้มีการพิจารณาเอกสารร้องเรียนของผู้ร้องตลอดจนพฤติกรรมกรรมการแสดงตนเป็นผู้มีอิทธิพลของนายจำลอง อารีนันวรราช แต่อย่างใด ต่อมาในวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๕ ภรรยาของนายสมพร แซ่ห่อ่ง ซึ่งเป็นสมาชิกวินฯ ได้สอบถามถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจากนายสุเชษฐ์ มีไมตรีจิตต์ และนายจิรวัฒน์ อินโต ปลัดอำเภอลพบุรีประแดง แต่กลับได้รับคำชี้แจงที่เป็นการเอนเอียงเข้าข้างนายจำลอง อารีนันวรราช อีกทั้งยังมีลักษณะเป็นการข่มขู่ว่าจะมีการอุ้มฆ่านายปรีชา พุ่มคง และนายสุพจน์ พุ่มคง ซึ่งเป็นผู้มีอาชีพขับรถจักรยานยนต์รับจ้าง

ผู้ร้องและคณะเห็นว่า ปลัดอำเภอลพบุรีประแดงทั้ง ๒ คน ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ มีหน้าที่ให้ความช่วยเหลือประชาชน และแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนเรื่องต่างๆตลอดจนการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน แต่กลับมีการเลือกปฏิบัติเอื้อประโยชน์แก่บุคคลใดบุคคลหนึ่ง อีกทั้งมีพฤติกรรมข่มขู่

ประชาชนจึงย่อมเกิดความไม่เป็นธรรมแก่ผู้ร้อง ดังนั้น ผู้ร้องจึงมีความประสงค์ขอให้คณะกรรมการการตรวจสอบข้อเท็จจริงข้างต้นเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมต่อไป

การพิจารณา

คณะกรรมการการได้พิจารณาเรื่องดังกล่าว ในคราวประชุมครั้งที่ ๔๓ เมื่อวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๕ โดยเชิญนายประชา ประสพดี นางสาวเรวดี รัตมิตต์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสมุทรปราการ นายสุรชัย อังเกิดโชค รองผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรปราการ แทน นางวรรณิศา บุญประคอง ผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรปราการ นายจักรพงษ์ เปี่ยมเมตตา นายอำเภอพระประแดง นายสุรเชษฐ์ มีไมตรีจิตต์ นายจิรวุฒิ อินโต ปลัดอำเภอพระประแดง พันตำรวจเอก สมชัย อินตาพวง รองผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดสมุทรปราการ แทน พลตำรวจตรี จิตติ รอดบางยาง ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดสมุทรปราการ พันตำรวจเอก นริศวรร ละครมายอินทร์ ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรสำโรงใต้ และเจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธรสำโรงใต้ ตลอดจนผู้ร้องและคณะ เข้าร่วมประชุมเพื่อแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็น โดยได้กำหนดประเด็นการพิจารณา ปรากฏดังนี้

๑. ประเด็นที่มีการร้องเรียนว่า ปลัดอำเภอพระประแดงทั้ง ๒ คน ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ มีหน้าที่ให้ความช่วยเหลือประชาชน และแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนเรื่องต่างๆ ตลอดจนการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน มีพฤติกรรมการเรียกรับผลประโยชน์การจัดทำป้ายเหลือง (ป้ายสัญลักษณ์ที่แสดงถึงการอนุญาตให้ประกอบกิจการรถจักรยานยนต์รับจ้าง) โดยมีขอบและพุดจาในลักษณะเป็นการข่มขู่ประชาชนนั้น นายสุรเชษฐ์ มีไมตรีจิตต์ ปลัดอำเภอพระประแดง และนายจิรวุฒิ อินโต ปลัดอำเภอพระประแดง ซึ่งเป็นผู้ถูกร้องเรียน ได้กล่าวยืนยันต่อที่ประชุมว่า มิได้มีพฤติกรรมและพุดจาในลักษณะตามที่มีการร้องเรียนแต่ประการใด คณะกรรมการการได้พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้เกิดความรอบคอบและเป็นธรรมต่อทุกฝ่าย จึงได้มอบหมายให้นายสุรชัย อังเกิดโชค รองผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรปราการ ผู้แทนผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรปราการ และนายจักรพงษ์ เปี่ยมเมตตา นายอำเภอพระประแดง เร่งดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงในเรื่องนี้เพิ่มเติมอย่างละเอียดว่า มีปลัดอำเภอหรือข้าราชการคนใดในอำเภอพระประแดง ได้กระทำความผิดจริงตามที่ผู้ร้องและคณะร้องเรียนหรือไม่ ทั้งนี้ นายสุรชัย อังเกิดโชค รองผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรปราการได้ยืนยันต่อที่ประชุมว่า จะดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงในเรื่องข้างต้นนี้อีกครั้งหนึ่งด้วย

๒. ประเด็นกรณีนางสาวหญิง ผ่องอำไพ ผู้ร้อง ได้กล่าวอ้างว่า กลุ่มคนร้ายที่ได้ร่วมกันทำร้ายร่างกายนายสมพร แซ่ห่อว่ง ซึ่งเป็นสามีนั้นมีทั้งหมด ๕ คน แต่เจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธรสำโรงใต้ กลับดำเนินคดีเพียง ๓ คน ส่วนอีก ๒ คน เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่ดำเนินคดีนั้น ในประเด็นนี้ พันตำรวจเอกนริศวรร ละครมายอินทร์ ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรสำโรงใต้ ชี้แจงต่อที่ประชุมว่า รายละเอียดที่ปรากฏอยู่ในสำนวนการสอบสวนในคดีที่ ๒๕๓/๒๕๕๕ จากเอกสารหมายเลข ๔ ซึ่งเป็นสำนวนผลการสอบสวนทั้งหมดที่ได้ส่งไปยังพนักงานอัยการระบุว่า มีผู้ต้องหาเพียง ๓ คน และพนักงานสอบสวนได้มีการดำเนินคดีกับบุคคลทั้ง ๓ แล้วคือ นางแสงเดือน มิสกาวัน ภรรยาของนายจำลอง อารีนันวรราช นายสุรศักดิ์ มิสกาวัน บุตรชายนายจำลอง อารีนันวรราช กับนางแสงเดือน มิสกาวัน และนายธนาคม ตั้งศิริกุลพร เป็นหลานนายจำลอง อารีนันวรราช

ในการนี้ พันตำรวจโท ขวัญไชย มหิทธิเทพ รองผู้กำกับการสืบสวน สถานีตำรวจภูธรลำปางได้ ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า เป็นผู้รับผิดชอบดูแลในเรื่องการสืบสวนสอบสวนคดีนี้ ซึ่งผู้เสียหายได้ร้องทุกข์กล่าวโทษต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ สถานีตำรวจภูธรลำปางได้ ว่ามีคนร้ายจำนวน ๕ คนเข้าร้านทำร้ายร่างกายนายสมพร แซ่หว่อง และผู้เสียหายได้มีการระบุชื่อผู้กระทำความผิดให้เจ้าหน้าที่ตำรวจ สถานีตำรวจภูธรลำปางได้ ทราบเพียง ๒ คน จากนั้น เจ้าหน้าที่ตำรวจจึงได้ดำเนินการสืบสวนสอบสวนและติดตามจับกุมตัวผู้กระทำความผิดจนกระทั่งได้ผู้ต้องหาเพิ่มอีก ๑ คน รวมผู้ต้องหาทั้งหมดจำนวน ๓ คน ส่วนอีก ๒ คน เจ้าหน้าที่ตำรวจและฝ่ายผู้เสียหายก็ยังไม่ทราบชื่อบุคคลผู้กระทำความผิด แต่ถ้าปรากฏพยานหลักฐานเพิ่มเติมเกี่ยวกับผู้ต้องหาหรือทราบว่า ผู้กระทำความผิดเป็นบุคคลใดแล้ว ก็สามารถที่จะยื่นพยานหลักฐานเพิ่มเติมในภายหลังต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจได้ คณะกรรมการพิจารณาแล้วมีข้อเสนอแนะไปยังผู้ร้องตามที่พนักงานสอบสวนได้ชี้แจงข้างต้นว่า ผู้ร้องสามารถดำเนินการแจ้งความร้องทุกข์กล่าวโทษผู้ต้องหาต่อพนักงานสอบสวนเพิ่มเติมในภายหลังได้ หากทราบตัวผู้กระทำความผิด รูปพรรณ สันฐาน เพื่อที่พนักงานสอบสวนจะได้ดำเนินการสืบสวนสอบสวนและติดตามจับกุมผู้กระทำความผิดมาดำเนินคดีตามกฎหมาย ทั้งนี้ คณะกรรมการได้ขอให้รองผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดสมุทรปราการ (พันตำรวจเอก สมชัย อินตาพวง) ซึ่งเป็นผู้แทนผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดสมุทรปราการ ดำเนินการตรวจสอบข้อมูล ข้อเท็จจริงในเรื่องนี้ เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ผู้ร้องต่อไป

๓. ประเด็นกรณี นางสาวหญิง ผ่องอำไพ ได้อ้างว่า เมื่อพนักงานสอบสวนได้สรุปสำนวนส่งฟ้องผู้ต้องหาไปยังศาลแล้ว มิได้แจ้งให้ผู้ร้องได้ทราบ จึงทำให้ผู้ร้องไม่อาจทราบว่า พนักงานสอบสวนได้เสนอคดีต่อศาลเมื่อใดและค่าเสียหายต่างๆ เช่น ค่าซ่อมรถ ค่ารักษาพยาบาล เป็นต้น ผู้ร้องต้องเป็นผู้รับผิดชอบทั้งหมดหรือไม่ ในประเด็นนี้ พันตำรวจเอก นริศวรร ละม้ายอินทร์ ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรลำปางได้ชี้แจงต่อที่ประชุมว่า ฝ่ายผู้เสียหายได้เรียกร้องค่าเสียหายจากผู้ต้องหาเป็นเงินจำนวน ๒๐,๐๐๐ บาท และคู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งได้เสนอค่าเสียหายเป็นเงินเพียง ๕,๐๐๐ บาท ทำให้ทั้งสองฝ่ายไม่สามารถตกลงกันได้ จึงระบุไว้ในสำนวนคำให้การว่า จะไปดำเนินคดีฟ้องทางแพ่งหรือฟ้องเป็นคดีแพ่งเกี่ยวกับคดีอาญา ซึ่งในขณะนี้ก็สามารถยื่นฟ้องต่อศาลได้ เนื่องจากศาลจะพิพากษาคดีนี้ในวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๕ กรณีนี้ คณะกรรมการมีความเห็นว่า การเรียกร้องค่าเสียหายของนางสาวหญิง ผ่องอำไพ ผู้ร้องนั้น ในระหว่างที่ศาลยังไม่มีคำพิพากษา ฝ่ายผู้ร้องหรือผู้เสียหายสามารถยื่นคำร้องเพื่อเรียกค่าเสียหายต่อศาลได้ โดยไม่ต้องรอให้ศาลมีคำพิพากษา เป็นคดีแพ่งเกี่ยวเนื่องด้วยคดีอาญา ซึ่งจะเรียกร้องค่าเสียหายเท่าใดก็ได้ไปยื่นคำร้องต่อศาลอีกครั้งหนึ่งซึ่งศาลจะได้พิจารณาก่อนที่จะมีคำพิพากษา

อย่างไรก็ตาม ในคดีอาญานั้น ควรให้ดำเนินการตามกระบวนการยุติธรรม ซึ่งก่อนจะมีคำพิพากษา ศาลอาจจะนำคดีเข้าสู่กระบวนการไกล่เกลี่ย ในการไกล่เกลี่ยถ้าจำเลยยอมรับผิดชอบและมีการชดเชยเยียวยาให้แก่ผู้เสียหายจนเป็นที่พอใจแล้ว ก็จะถือเป็นเหตุแห่งการบรรเทาโทษได้ ส่วนค่าเสียหายนั้น ผู้ร้องหรือผู้เสียหายสามารถยื่นคำร้องเพื่อเรียกค่าเสียหายต่อศาลได้

การดำเนินการ

๑. คณะกรรมการการปกครองได้มอบหมายให้ รองผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรปราการ (นายสุรัชย์ อังเกิดโชค) ซึ่งเป็นผู้แทนผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรปราการ และรองผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดสมุทรปราการ (พันตำรวจเอก สมชัย อินตาพวง) ซึ่งเป็นผู้แทนผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดสมุทรปราการ ดำเนินการตรวจสอบข้อมูล ข้อเท็จจริง และรายละเอียดอื่นๆเกี่ยวกับการร้องเรียน พร้อมทั้งดำเนินการแก้ไขปัญหาต่างๆ ตามที่มีการร้องเรียนข้างต้น ทั้งนี้ ให้แจ้งผลการดำเนินการแก้ไขปัญหาต่อคณะกรรมการการปกครอง ภายในวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๕

๒. กองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัดสมุทรปราการ ได้มีหนังสือ ดช .๐๐๑๖.๓๑๗/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๕ แจ้งผลการดำเนินการต่อคณะกรรมการการปกครอง โดยสรุปดังนี้

สถานีตำรวจภูธรสำโรงใต้ ได้มอบหมายให้ พันตำรวจโท ขวัญไชย มหินทรเทพ รอง ผกก. สส.สภ.สำโรงใต้ ดำเนินการปรากฏผลดังนี้

๑) เรื่องร้องเรียนนี้ ผู้ถูกร้องเป็นเจ้าพนักงานปกครอง อำเภอพระประแดง และเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจ สถานีตำรวจภูธรสำโรงใต้ ส่วนใหญ่เป็นเรื่องการบริหารงานภายในวินา ซึ่งเป็นความรับผิดชอบของเจ้าพนักงานปกครอง (ปลัดอำเภอ) สำหรับส่วนที่เกี่ยวข้องกับเจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นเรื่องคดีที่ นายสมศักดิ์ พิบูลย์ศิลป์ ผู้ร้องที่ ๑ และนายสมพร แซ่หว่อง ผู้ร้องที่ ๒ ถูกสมาชิกวินา เดียวกันประทุษร้ายต่อร่างกาย เป็นความรับผิดชอบของเจ้าพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบและฝ่ายสืบสวน

๒) คดีของผู้ถูกร้องที่ ๑, ๒, ร้อยตำรวจเอก รุ่งอรุณ ยิ่งยืน พงส.(สบ๑) สถานีตำรวจภูธรสำโรงใต้ พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบได้รับคำร้องทุกข์ไว้ถูกต้องตามระเบียบและร่วมกับฝ่ายสืบสวนสอบสวน ทำให้สามารถดำเนินคดีกับผู้ต้องหาได้ภายในเวลาไม่ถึง ๕ วัน คงเหลือผู้ต้องหาในคดีของผู้ร้องที่ ๒ อีกจำนวน ๒ คน ที่ยังไม่ถูกนำตัวส่งพนักงานอัยการฟ้องต่อศาล เนื่องจากผู้ร้องที่ ๒ ไม่ทราบว่าเป็นผู้ใด

๓) ในวันแถลงข้อเท็จจริงต่อคณะกรรมการการปกครอง ผู้ร้องที่ ๑ ไม่ติดใจในเรื่องร้องเรียนที่เกี่ยวข้องกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ ส่วนผู้ร้องที่ ๒ ขอให้ติดตามจับกุมผู้ต้องหาอีก ๒ คน มาดำเนินคดี

๔) ในการตรวจสอบข้อเท็จจริง ผู้ตรวจสอบได้อธิบายข้อกฎหมายและแนวทางการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจให้ผู้ร้องที่ ๒ ทราบ ซึ่งผู้ร้องที่ ๒ ไม่ติดใจในเรื่องเรียนอีกต่อไป

๕) พิจารณาแล้วเห็นว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจ สถานีตำรวจภูธรสำโรงใต้ ได้ปฏิบัติหน้าที่ถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ประกอบกับผู้ร้องไม่ติดใจในเรื่องเรียน จึงเห็นสมควรให้ยุติ

๓. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๙๘๙๗/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๕ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรปราการ เพื่อดำเนินการตามผลความคืบหน้าการดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ในประเด็นข้อร้องเรียนการปฏิบัติหน้าที่ของปลัดอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ที่มีพฤติกรรมข่มขู่ประชาชน และเลือกปฏิบัติ เอื้อประโยชน์ให้แก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งโดยมิชอบด้วยกฎหมาย โดยขอให้แจ้งผลให้คณะกรรมการทราบ ภายในวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๕๖ เพื่อจะได้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นผลให้กรรมการ
พ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

(ปัจจุบัน คณะกรรมการยังไม่ได้รับแจ้งผลการดำเนินการตรวจสอบจากจังหวัด
สมุทรปราการ)

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๔๓ วันพุธที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๔๔ วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๕

- นายวิชาติ ปัจจโยโคธา นิติกรปฏิบัติการ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๔๘

เรื่องพิจารณา ขอให้ติดตามเร่งรัดการออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) โดยอาศัยหลักฐาน ส.ค. ๑ เลขที่ ๒๘ หมู่ที่ ๗ (๑๓) ตำบลหนองแสง (พันดอน) อำเภอหนองแสง (กุมภวาปี) จังหวัดอุดรธานี เนื้อที่ประมาณ ๘๐๐ ไร่

ผู้เสนอ นายคำพล จุ่มฟอง ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๗ ตำบลหนองแสง และคณะ

ข้อเท็จจริง

ผู้ร้องอ้างว่า ผู้ร้องและราษฎรในพื้นที่บ้านดงสำราญชัย หมู่ที่ ๗ ตำบลหนองแสง อำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี จำนวนกว่า ๑๖๐ ราย ซึ่งเป็นผู้ถือสิทธิครอบครองที่ดินในพื้นที่ดังกล่าวต่อเนื่องจากผู้ถือสิทธิครอบครองเดิม ได้ร่วมกันยื่นคำขอออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) ตามส่วนที่ดินครอบครอง โดยอาศัยหลักฐาน ส.ค. ๑ เลขที่ ๒๘ หมู่ที่ ๗ (๑๓) ตำบลหนองแสง (พันดอน) อำเภอหนองแสง (กุมภวาปี) จังหวัดอุดรธานี เนื้อที่ประมาณ ๘๐๐ ไร่ เมื่อวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๒ ซึ่งเจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการรังวัดที่ดิน และทำการปักหลักเขตที่ดินแล้ว โดยมีผู้ปกครองท้องที่และเจ้าของที่ดินแปลงข้างเคียงลงชื่อรับรองแนวเขตที่ดินครบถ้วนถูกต้อง ทั้งได้มีการปิดประกาศเพื่อให้มีการคัดค้านการขอออก น.ส. ๓ ก. ซึ่งเมื่อครบกำหนดก็ไม่มีผู้ใดคัดค้าน แต่นายอำเภอหนองแสงและเจ้าพนักงานที่ดินอำเภอหนองแสงกลับไม่เชื่อตามรายงานการรังวัดโดยเห็นว่า การดำเนินการออก น.ส. ๓ ก. ไม่ถูกต้อง เนื่องจากทำการรังวัดที่ดินตามหลักฐาน ส.ค. ๑ เลขที่ ๒๘ จำนวน ๑๘๙ แปลง ซึ่งมีเนื้อที่ดินเดิมประมาณ ๘๐๐ ไร่ แต่เมื่อทำการรังวัดแล้วได้เนื้อที่ดินจำนวน ๑,๓๘๙ - ๐ - ๔๖ ไร่ ซึ่งเกินจากเนื้อที่ที่ดินเดิมเป็นจำนวน ๕๘๙ - ๐ - ๔๖ ไร่ จึงอ้างระเบียบกรมที่ดินว่าด้วยการตรวจพิสูจน์ที่ดินที่ขอออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินตามแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค. ๑) (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๘ ส่งเรื่องให้กรมที่ดินดำเนินการอ่าน แปล ตีความภาพถ่ายทางอากาศ เพื่อหวังที่จะให้มีการเพิกถอนการออก น.ส. ๓ ก. ดังกล่าว

ผู้ร้องและคณะเห็นว่า นายอำเภอหนองแสงและเจ้าพนักงานที่ดินอำเภอหนองแสง ละเลยการปฏิบัติหน้าที่ในการดำเนินการออก น.ส. ๓ ก. ทำให้ผู้ร้องและราษฎรในพื้นที่บ้านดงสำราญชัยเสียสิทธิและได้รับความเสียหาย ดังนั้น จึงขอให้คณะกรรมการพิจารณาสอบสวนข้อเท็จจริงและติดตามเร่งรัดการดำเนินการออก น.ส. ๓ ก. เนื่องจากปัจจุบันกรมที่ดินยังมิได้ดำเนินการอ่าน แปล ตีความภาพถ่ายทางอากาศเพื่อดำเนินการออก น.ส. ๓ ก. แต่อย่างใด

การพิจารณา

คณะกรรมการการปกครองได้พิจารณาเรื่องร้องเรียนนี้ ในคราวประชุมคณะกรรมการ ครั้งที่ ๔๒ วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๕ จึงได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๒๔๙๗/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๕ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี ขอให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) โดยอาศัยหลักฐาน ส.ค. ๑ เลขที่ ๒๘ หมู่ที่ ๗ (๑๓) ตำบลหนองแสง (พันดอน) อำเภอหนองแสง (กุมภวาปี) จังหวัดอุดรธานี เนื้อที่ประมาณ ๘๐๐ ไร่ พร้อมทั้งปัญหา อุปสรรค ข้อกฎหมาย และสาเหตุของการร้องเรียนตลอดจนข้อคิดเห็นในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว แล้วแจ้งผลการตรวจสอบให้คณะกรรมการทราบ จนกระทั่งในคราวประชุมคณะกรรมการ ครั้งที่ ๔๙ วันพุธที่ ๒

พฤษภาคม ๒๕๕๕ ที่ประชุมเห็นว่า จังหวัดอุดรธานียังมิได้รายงานผลความคืบหน้าการดำเนินแก้ไขปัญหารื้อดังก่อให้เกิดคณะกรรมการทราบ ที่ประชุมจึงได้มีมติให้ติดตามผลการดำเนินการเรื่องนี้ของจังหวัดอุดรธานี โดยมีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๓๕๑๖/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ขอให้จังหวัดอุดรธานีรายงานผลการดำเนินการแก้ไขปัญหารื้อดังก่อเรียนข้างต้นให้คณะกรรมการทราบภายในวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ผลปรากฏว่า จังหวัดอุดรธานีมิได้รายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงภายในระยะเวลาที่กำหนด

ดังนั้น คณะกรรมการจึงได้นำเรื่องร้องเรียนนี้เข้าสู่การพิจารณาเพื่อติดตามผลความคืบหน้าในคราวประชุมคณะกรรมการครั้งที่ ๕๗ วันพฤหัสบดีที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๕ โดยเชิญผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี ซึ่งได้มอบหมายให้นายนพวัชร สิงห์ศักดิ์ รองผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี เป็นผู้แทนผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี คณะผู้ร้อง พร้อมด้วยบุคคล/หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม เพื่อชี้แจงแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นประกอบการพิจารณา โดยในการประชุมครั้งนั้น ได้ปรากฏข้อเท็จจริงตามการร้องเรียนว่า ผู้ร้องและราษฎรในพื้นที่บ้านดงสำราญชัย หมู่ที่ ๗ ตำบลหนองแสง อำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี จำนวนกว่า ๑๖๐ ราย ซึ่งเป็นผู้ถือสิทธิครอบครองและทำประโยชน์ในพื้นที่ดังกล่าวต่อเนื่องจากผู้ถือสิทธิครอบครองเดิม ได้ร่วมกันยื่นคำขอออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) ตามส่วนที่ตนครอบครองโดยอาศัยหลักฐาน ส.ค. ๑ เลขที่ ๒๘ หมู่ที่ ๗ (๑๓) ตำบลหนองแสง (พันดอน) อำเภอหนองแสง (กุมภวาปี) จังหวัดอุดรธานี เนื้อที่ประมาณ ๘๐๐ ไร่ เมื่อวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๒ ซึ่งเจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการรังวัดที่ดินและทำการปักหลักเขตที่ดินแล้ว โดยมีผู้ปกครองท้องที่และเจ้าของที่ดินแปลงข้างเคียงลงชื่อรับรองแนวเขตที่ดินครบถ้วนถูกต้อง ทั้งได้มีการปิดประกาศเพื่อให้มีการคัดค้านการขอออก น.ส. ๓ ก. จนครบกำหนดก็ไม่มีผู้คัดค้าน แต่นายอำเภอหนองแสงและเจ้าพนักงานที่ดินอำเภอหนองแสงกลับไม่เชื่อตามรายงานการรังวัดโดยเห็นว่า การดำเนินการออก น.ส. ๓ ก. ไม่ถูกต้องเนื่องจากรังวัดแล้วได้เนื้อที่เกินจากหลักฐาน ส.ค. ๑ เลขที่ ๒๘ จึงอ้างระเบียบกรมที่ดินว่าด้วยการตรวจพิสูจน์ที่ดินที่ขอออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินตามแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค. ๑) (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๘ ส่งเรื่องให้กรมที่ดินดำเนินการอ่าน แปล ตีความภาพถ่ายทางอากาศ จึงทำให้เกิดความล่าช้าในการออก น.ส. ๓ ก.

สำหรับการชี้แจงแถลงข้อเท็จจริงของหน่วยงานที่เข้าร่วมประชุมปรากฏตามการชี้แจงว่า เมื่อสำนักงานที่ดินอำเภอหนองแสงได้ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการขอออก น.ส. ๓ ก. ตามคำขอจำนวนทั้งสิ้น ๑๘๙ แปลง ซึ่งคำนวณเนื้อที่ได้ ๑,๓๘๙ - ๐ - ๔๖ ไร่ มากกว่าหลักฐานเดิม ๕๘๙ - ๐ - ๔๖ ไร่ โดยพื้นที่บริเวณที่ขอออก น.ส. ๓ ก. นั้น อยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินที่ได้มีการประกาศเมื่อปี ๒๕๓๗ และเป็นพื้นที่ดำเนินการ ซึ่งเดิมบริเวณพื้นที่ดังกล่าวเป็นเขตพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่ได้มีการประกาศเมื่อปี ๒๕๑๑ ดังนั้น การแจ้งการครอบครองตามหลักฐาน ส.ค. ๑ เลขที่ ๒๘ จึงอาจขัดกับสภาพความเป็นจริงเนื่องจากการบุกเบิกพื้นที่ป่าเพื่อทำประโยชน์เมื่อปี ๒๔๙๗ ในเนื้อที่จำนวนประมาณ ๘๐๐ ไร่นั้น ต้องใช้เครื่องจักรกลขนาดใหญ่ในการเข้าดำเนินการ ซึ่งผู้แจ้งการครอบครองตามหลักฐาน ส.ค. ๑ เลขที่ ๒๘ มีเพียง ๓ รายประกอบด้วย นายอิม ปาลสุวรรณ , นายนอ ศรีเกียรติ และนายคำฝัน กรแก้ว คงไม่สามารถดำเนินการได้เพียงลำพัง ฉะนั้น การแจ้งการครอบครองทำประโยชน์ตามเนื้อที่ที่ปรากฏในหลักฐาน ส.ค. ๑ เลขที่ ๒๘ จึงไม่น่าจะถูกต้องและไม่ก่อให้เกิดสิทธิแก่ผู้แจ้งตาม มาตรา ๕ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน อย่างไรก็ตาม

เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ราษฎรและมีให้เกิดความเสียหายกับทางราชการ สำนักงานที่ดินอำเภอหนองแสง จึงได้ส่งเรื่องให้กรมที่ดินดำเนินการอ่าน แปล ตีความภาพถ่ายทางอากาศเพื่อให้ปรากฏข้อเท็จจริงต่อไป

ต่อมากลุ่มงานอ่าน แปล ตีความภาพถ่ายทางอากาศ สำนักเทคโนโลยีทำแผนที่ กรมที่ดิน ได้ดำเนินการตรวจสอบและรายงานผลการอ่าน แปล ตีความภาพถ่ายทางอากาศปี ๒๕๕๗ ปรากฏว่า บริเวณที่ดินที่ขอออก น.ส. ๓ ก. ตามคำขอในหนังสือร้องเรียนจำนวนทั้งสิ้น ๑๘๙ แปลงนั้น เป็นป่าผลัดใบ (F ๒) ไม่มีร่องรอยการทำประโยชน์ จึงได้นำเรื่องดังกล่าวเข้าพิจารณาในที่ประชุมคณะทำงานแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ ระดับอำเภอ ซึ่งที่ประชุมมีมติว่า เมื่อที่ดินที่ราษฎรขอออก น.ส. ๓ ก. ทั้ง ๑๘๙ แปลง อยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินและเป็นพื้นที่ดำเนินการ ควรนำเรื่องเข้าสู่การวินิจฉัยของคณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ ระดับจังหวัด (กปร. จังหวัดอุดรธานี) เพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป ซึ่งจังหวัดอุดรธานีได้นำเรื่องนี้เข้าสู่ที่ประชุมคณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ ระดับจังหวัด (กปร. จังหวัดอุดรธานี) เมื่อวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๕ แล้ว

คณะกรรมการได้พิจารณาประเด็นคำร้อง คำชี้แจง และเหตุผลของทั้งสองฝ่ายประกอบเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้ว ได้ปรากฏข้อมูลที่เป็นข้อสังเกต สามารถยืนยันและเชื่อถือได้จากการชี้แจงของตัวแทนราษฎรตำบลหนองแสงทั้ง ๓ คนข้างต้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งคำชี้แจงของนางพุ่ม วรรณพราหมณ์ ราษฎรบ้านดงสำราญชัย อายุ ๘๓ ปี ยืนยันว่า ตนเองมีที่ดินที่มีหลักฐานเป็น ส.ค. ๑ เนื้อที่กว่า ๓๐๐ ไร่ อยู่บริเวณโดยรอบและติดกับที่ดินหลักฐาน ส.ค. ๑ เลขที่ ๒๘ ซึ่งได้รับการออกเอกสารสิทธิ์เป็น น.ส. ๓ ก. และได้มีการแบ่งสิทธิการถือครองให้กับทายาทแล้ว ในขณะเดียวกันที่ดินโดยรอบแปลงอื่นก็ได้รับการออกเอกสารสิทธิ์เป็น น.ส. ๓ ก. แล้วเช่นกัน คงเหลือเพียงที่ดินหลักฐาน ส.ค. ๑ เลขที่ ๒๘ เนื้อที่จำนวน ๘๐๐ ไร่ ตามการร้องเรียนเท่านั้นที่ยังไม่ได้รับการออกเอกสารสิทธิ์เป็น น.ส. ๓ ก. ทั้งที่สภาพของพื้นที่ในปัจจุบันได้เปลี่ยนเป็นชุมชนเมือง มีการสร้างถนนลาดยางมาตรฐานผ่านเข้าไปในพื้นที่ มีระบบไฟฟ้า ประปา และสาธารณูปโภคอื่นครบถ้วน

ที่ประชุมเห็นว่า เรื่องนี้ได้มีการนำเสนอต่อคณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ ระดับจังหวัด (กปร. จังหวัดอุดรธานี) แล้ว ดังนั้น เพื่อให้เกิดความรอบคอบและปรากฏความชัดเจนในข้อเท็จจริงซึ่งเป็นที่ยอมรับและไม่ขัดต่อกฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้อง คณะกรรมการจึงมอบหมายให้จังหวัดอุดรธานี โดยคณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ ระดับจังหวัด (กปร. จังหวัดอุดรธานี) เร่งพิจารณาดำเนินการแก้ไขปัญหาการออกเอกสารสิทธิ์ให้กับผู้ร้องและราษฎรในพื้นที่บ้านดงสำราญ แล้วแจ้งผลให้คณะกรรมการทราบภายใน ๖๐ วัน ซึ่งจะครบกำหนดในวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๕๕ โดยคณะกรรมการจะได้มีหนังสือถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเพื่อทราบและพิจารณาสั่งการอีกทางหนึ่ง

การดำเนินการ

๑. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๔๕๑๖/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๕๕ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี แจ้งผลการพิจารณาเรื่องร้องเรียนของนายคำผล จุ่มพอง ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๗ ตำบลหนองแสง อำเภอหนองแสง และคณะ กรณีขอให้ติดตามเร่งรัดการออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) โดยอาศัยหลักฐาน ส.ค. ๑ เลขที่ ๒๘ หมู่ที่ ๗ (๑๓) ตำบลหนองแสง (พันดอน) อำเภอหนองแสง (กุมภวาปี) จังหวัดอุดรธานี เนื้อที่ประมาณ ๘๐๐ ไร่

ซึ่งที่ประชุมคณะกรรมการได้มอบหมายให้จังหวัดอุดรธานีโดยคณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ ระดับจังหวัด (กปร. จังหวัดอุดรธานี) เร่งพิจารณาดำเนินการแก้ไขปัญหการออกเอกสารสิทธิ์ให้กับผู้ร้องและราษฎรในพื้นที่บ้านดงสำราญ แล้วรายงานผลความคืบหน้าให้คณะกรรมการทราบภายใน ๖๐ วัน

๒. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๔๕๑๗/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๕๕ ถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย แจ้งผลการพิจารณาเรื่องร้องเรียนของนายคำผล จุ่มพอง ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๗ ตำบลหนองแสง อำเภอหนองแสง และคณะ กรณีขอให้ติดตามเร่งรัดการออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) โดยอาศัยหลักฐาน ส.ค. ๑ เลขที่ ๒๘ หมู่ที่ ๗ (๑๓) ตำบลหนองแสง (พันดอน) อำเภอหนองแสง (กุมภวาปี) จังหวัดอุดรธานี เนื้อที่ประมาณ ๘๐๐ ไร่ ซึ่งในการประชุมครั้งนั้นคณะกรรมการได้มอบหมายให้จังหวัดอุดรธานีโดยคณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ ระดับจังหวัด (กปร. จังหวัดอุดรธานี) เร่งพิจารณาดำเนินการแก้ไขปัญหการออกเอกสารสิทธิ์ให้กับผู้ร้องและราษฎรในพื้นที่บ้านดงสำราญ ภายใน ๖๐ วัน ดังนั้น คณะกรรมการการปกครองจึงขอให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย พิจารณาสั่งการให้ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี ในฐานะประธานคณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ ระดับจังหวัด (กปร. จังหวัดอุดรธานี) พิจารณาดำเนินการตามที่คณะกรรมการได้มอบหมาย

๓. จังหวัดอุดรธานี ได้มีหนังสือ ที่ อด ๐๐๑๗/๑๑๐๙๘ ลงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๕ ถึงคณะกรรมการการปกครอง แจ้งว่า ได้นำเรื่องดังกล่าวเข้าสู่การพิจารณาในที่ประชุม กปร.จังหวัดอุดรธานี ครั้งที่ ๗/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๕ ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการให้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดอุดรธานี ตรวจสอบ ส.ค. ๑ เลขที่ ๒๘ เนื่องจากเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดอุดรธานีรายงานต่อที่ประชุมว่า การออกหลักฐานแบบแจ้งการครอบครอง (ส.ค. ๑) ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ทั้งนี้ กปร.จังหวัดอุดรธานี จะได้มีการประชุมอีกครั้งในการประชุม ครั้งที่ ๘/๒๕๕๕ วันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๕ จึงรายงานผลการดำเนินการให้คณะกรรมการทราบในเบื้องต้น และหากปรากฏผลความคืบหน้าประการใด จังหวัดอุดรธานีจะแจ้งให้คณะกรรมการการปกครองทราบต่อไป

๔. นายคำผล จุ่มพอง ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๕ ถึงคณะกรรมการการปกครอง แจ้งว่า กปร. จังหวัดอุดรธานี ได้พิจารณาโดยยึดถือตามการอ่าน แปล ตีความภาพถ่ายทางอากาศของกรมที่ดิน ซึ่งถ่ายไว้เมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๔๗ ปรากฏว่า ไม่มีร่องรอยการทำประโยชน์มาก่อน การที่มีผู้แจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค.๑) ในบริเวณที่ดินดังกล่าว จึงเป็นการแจ้งโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ที่ประชุมจึงมีมติให้จำหน่ายเอกสารการครอบครองที่ดิน (ส.ค.๑) แปลงที่ผู้ร้องและคณะใช้เป็นหลักฐานในการขอออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ น.ส.๓ ก. ซึ่งผู้ร้องเห็นว่า ไม่ได้รับความเป็นธรรมจึงขอให้คณะกรรมการดำเนินการ ดังนี้

๑) มีหนังสือแจ้งไปยังจังหวัดอุดรธานี ขอให้ระงับการออกคำสั่งจำหน่ายเอกสารการครอบครองที่ดิน (ส.ค.๑) ตามความเห็นของ กปร. จังหวัดอุดรธานีไว้ก่อน แล้วเชิญเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องและผู้ร้องเรียน มาชี้แจงอีกครั้งหนึ่ง หรือ

๒) ขอให้คณะกรรมการลงตรวจสอบพื้นที่พิพาท

๕. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๖๗๓๕/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๕ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี ขอรบผลความคืบหน้าการพิจารณาเรื่องร้องเรียนของ นายคำผล จุ่มพอง ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๗ ตำบลหนองแสง อำเภอหนองแสง และคณะ กรณีขอให้ติดตามเร่งรัด การออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) โดยอาศัยหลักฐาน ส.ค. ๑ เลขที่ ๒๘ หมู่ที่ ๗ (๑๓) ตำบลหนองแสง (พันดอน) อำเภอหนองแสง (กุมภวาปี) จังหวัดอุดรธานี เนื้อที่ประมาณ ๘๐๐ ไร่ โดยขอให้ จังหวัดอุดรธานี แจ้งผลการพิจารณาในเรื่องข้างต้น พร้อมชี้แจงให้ทราบถึงหลักเกณฑ์ เหตุผลในการพิจารณา ของ กพร. อุดรธานี ที่ได้มีมติให้จำหน่าย ส.ค. ๑ เลขที่ ๒๘ ออกจากสารบบการครอบครองที่ดิน พร้อมทั้ง จัดส่งหลักฐานผลการอ่าน แปล ที่ความภาพถ่ายทางอากาศของกรมที่ดินเมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๗ ตลอดจนสรรพเอกสารอื่นๆ ที่ กพร.จังหวัดอุดรธานี ใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาไปยัง คณะกรรมการภายในวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๕ เพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

สำหรับเรื่องจำหน่าย ส.ค. ๑ ออกจากสารบบการครอบครองที่ดินนั้น คณะกรรมการ ได้ขอให้จังหวัดอุดรธานีพิจารณาชะลอการดำเนินการไว้ก่อน จนกว่าจะได้ข้อยุติของเรื่องนี้ที่ชัดเจน

๖. นายอภิสิทธิ์ แสงณรงค์ ผู้ร้อง ได้มีหนังสือลงวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๕๕ ถึงคณะกรรมการ การปกครอง ขอรบผลความคืบหน้าการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนดังกล่าว พร้อมขอสำเนาบันทนาการ ประชุมคณะกรรมการการปกครองครั้งที่ ๕๗ เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๕ เพื่อเป็นหลักฐาน หากมีการนำคดีเข้าสู่การพิจารณาของศาลในอนาคต

๗. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๘๒๓๕/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๕ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี เพื่อเร่งรัดติดตามความคืบหน้าผลการดำเนินการเรื่องนี้ ของจังหวัดอุดรธานี โดยขอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี ในฐานะประธานคณะกรรมการแก้ไขปัญหา การบุกรุกที่ดินของรัฐ ระดับจังหวัด (กพร. จังหวัดอุดรธานี) รายงานผลการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนนี้ว่า ปัจจุบันเรื่องดังกล่าวอยู่ในขั้นตอน กระบวนการใด หรือมีเหตุขัดข้องเกี่ยวกับการดำเนินการหรือไม่ ตลอดจน กรณีที่ กพร. จังหวัดอุดรธานี ได้มีมติให้จำหน่าย ส.ค. ๑ เลขที่ ๒๘ ของผู้ร้องออกจากสารบบการครอบครอง ที่ดิน เนื่องจากเชื่อว่าไม่มีร่องรอยการทำประโยชน์ในพื้นที่จริงนั้น ปัจจุบันได้มีการชะลอการดำเนินการตาม ข้อเสนอของคณะกรรมการหรือไม่ อย่างไร โดยขอให้แจ้งผลมายังคณะกรรมการเพื่อดำเนินการในส่วน ที่เกี่ยวข้องต่อไป

๘. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๘๓๗๗/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๕ ถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เพื่อเร่งรัดติดตามความคืบหน้าผลการดำเนินการ เรื่องนี้ของจังหวัดอุดรธานี โดยขอให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย พิจารณาสั่งการให้ผู้ว่าราชการ จังหวัดอุดรธานี ในฐานะประธานคณะกรรมการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ ระดับจังหวัด (กพร. จังหวัดอุดรธานี) รายงานผลการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนข้างต้นมายังคณะกรรมการ ภายในวันศุกร์ที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

๙. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๘๖๑๕/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ ถึงนายอภิสิทธิ์ แสงณรงค์ ผู้ร้อง แจ้งว่า คณะกรรมการได้พิจารณาเรื่องการขอสำเนา บันทนาการประชุมดังกล่าว ในคราวประชุมคณะกรรมการครั้งที่ ๘๐ เมื่อวันที่พุธที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๕ แล้ว

เห็นว่า ในการประชุมในครั้งนั้นผู้ร้องเป็นผู้ให้ข้อมูล และชี้แจงแถลงข้อเท็จจริงด้วยตนเองย่อมทราบรายละเอียดที่ชัดแจ้งเกี่ยวกับการพิจารณาเรื่องร้องเรียนนี้เป็นอย่างดี ประกอบกับคณะกรรมการได้เร่งรัดติดตามความคืบหน้าผลการดำเนินการเรื่องนี้ของจังหวัดอุดรธานี ไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย โดยขอให้พิจารณาสั่งการให้ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี ในฐานะประธานคณะกรรมการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ ระดับจังหวัด (กปร. จังหวัดอุดรธานี) รายงานผลการแก้ไขปัญหาเรื่องเรียนข้างต้นแล้ว ที่ประชุมคณะกรรมการจึงมีมติไม่อนุญาต

๑๐. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๑๕๕/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๕๖ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี ขอรับผลความคืบหน้าการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนของ นายคำผล จุ่มพอง ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๗ ตำบลหนองแสง อำเภอหนองแสง และคณะ กรณีขอให้ติดตามเร่งรัดการออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) โดยอาศัยหลักฐาน ส.ค. ๑ เลขที่ ๒๘ หมู่ที่ ๗ (๑๓) ตำบลหนองแสง (พันดอน) อำเภอหนองแสง (กุมภวาปี) จังหวัดอุดรธานี เนื้อที่ประมาณ ๘๐๐ ไร่ ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการครั้งที่ ๕๗ เมื่อวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๔ ซึ่งได้มอบหมายให้จังหวัดอุดรธานี ดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้ผู้ร้องและคณะ แล้วรายงานให้คณะกรรมการทราบภายใน ๖๐ วัน โดยขอให้แจ้งผลการดำเนินการมายังคณะกรรมการภายในวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๖ เพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๑๑. นายอภิสิทธิ์ แสงณรงค์ ตัวแทนราษฎรผู้ขอออก น.ส. ๓ ก. ได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๖ ขอรับผลความคืบหน้าผลการเร่งรัดติดตามการออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓ ก.) โดยอาศัยหลักฐาน ส.ค. ๑ เลขที่ ๒๘ หมู่ที่ ๗ (๑๓) ตำบลหนองแสง (พันดอน) อำเภอหนองแสง (กุมภวาปี) จังหวัดอุดรธานี เนื้อที่ประมาณ ๘๐๐ ไร่ ให้แก่ราษฎรในพื้นที่บ้านดงสำราญชัยว่า ปัจจุบันจังหวัดอุดรธานีได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้แก่ราษฎรผู้ขอออก น.ส. ๓ ก. และมีการรายงานผลการแก้ไขปัญหาไปยังคณะกรรมการการปกครองหรือไม่ อย่างไร

๑๒. จังหวัดอุดรธานี ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ อต ๐๐๑๘/๑๙๗๙ ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ถึงคณะกรรมการการปกครอง แจ้งว่า จังหวัดอุดรธานีได้นำเรื่องการร้องขอออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ รายงานนายคำผล จุ่มพอง และคณะ เข้าพิจารณาในการประชุม กปร.จังหวัดอุดรธานี ตั้งแต่การประชุมครั้งที่ ๗/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๕ และการประชุม ครั้งที่ ๘/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๕ ได้มีมติในเรื่องนี้ สรุปได้ดังนี้

๑) ผลจากการตรวจสอบของสำนักงานที่ดินว่า ส.ค.๑ ออกโดยมิชอบ ได้มอบให้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดอุดรธานี ไปตรวจสอบและดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ รวมทั้งการเพิกถอนเอกสารหากพบว่า มีผู้ใดใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ ก็ต้องดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องด้วย

๒) การช่วยเหลือราษฎร มอบหมายให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดอุดรธานี รับไปดูแลให้ความช่วยเหลือตามอำนาจหน้าที่เพราะที่ดินทั้งหมดอยู่ในเขตของ สปก. และให้นายอำเภอหนองแสง ไปกำกับดูแลอีกทางหนึ่ง

๓) ราษฎรสามารถใช้สิทธิในการอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย หรือใช้สิทธิทางศาลได้

อนึ่ง กพร. จังหวัดอุดรธานี ได้แจ้งให้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดอุดรธานี ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ในส่วนที่เกี่ยวข้อง และแจ้งให้นายคำพล จุมพอง ทราบมติที่ประชุม กพร.จังหวัดอุดรธานี ดังกล่าวแล้ว

๑๓. ในคราวประชุมคณะกรรมการครั้งที่ ๑๑๐ เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๖ คณะกรรมการได้นำเรื่องร้องเรียนนี้เข้าสู่การพิจารณา เพื่อติดตามผลความคืบหน้าอีกครั้ง โดยที่ประชุมคณะกรรมการได้พิจารณาเห็นว่า เรื่องนี้เป็นประเด็นปัญหาความเดือดร้อนของราษฎรเกี่ยวกับการดำเนินการออกเอกสารสิทธิ์ในที่ดิน ซึ่งปัจจุบันบริเวณพื้นที่พิพาทได้มีสภาพเป็นชุมชนเมืองและที่ดินข้างเคียงบางรายมีเอกสารสิทธิ์การครอบครองแล้ว ดังนั้น เพื่อความรอบคอบในการพิจารณา ในขณะเดียวกันก็เป็นการรักษาผลประโยชน์ของทางราชการ และแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับราษฎร จึงมีมติมอบหมายให้นายจักรพรรดิ ไชยสาส์น ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง ลงพื้นที่เพื่อรวบรวมเอกสารหลักฐานเพิ่มเติมพร้อมบันทึกภาพถ่ายหรือบันทึกภาพเคลื่อนไหวเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการการปกครอง ก่อนจะเดินทางไปศึกษาดูงานในพื้นที่ต่อไป

๑๔. คณะกรรมการการปกครอง ได้เดินทางไปประชุมและศึกษาดูงานเกี่ยวกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด และการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการของจังหวัดอุดรธานี พร้อมติดตามผลการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนของราษฎรตำบลหนองแสง เกี่ยวกับการออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) โดยอาศัยหลักฐาน ส.ค. ๑ เลขที่ ๒๘ หมู่ที่ ๗ (๑๓) ตำบลหนองแสง (พันดอน) อำเภอหนองแสง (กุมภวาปี) จังหวัดอุดรธานี เนื้อที่ประมาณ ๘๐๐ ไร่ ในวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ณ ศาลากลางจังหวัดอุดรธานี โดยคณะกรรมการได้ประชุมร่วมกับนายแก่นเพชร ช่างรังสี ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี ในขณะนั้น พร้อมด้วยหัวหน้าส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ณ ห้องประชุมศาลากลางจังหวัดอุดรธานี ซึ่งในการประชุมครั้งนั้น คณะกรรมการได้มอบหมายให้จังหวัดอุดรธานีและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับราษฎรตามที่มีการร้องเรียนให้แล้วเสร็จโดยเร็ว แล้วแจ้งผลความคืบหน้าให้คณะกรรมการการปกครองทราบต่อไป

๑๕. จังหวัดอุดรธานี ได้มีหนังสือ ที่ อด ๐๐๑๘/๑๒๙๗๕ ลงวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๕๖ ถึงคณะกรรมการการปกครอง แจ้งผลความคืบหน้าว่า จังหวัดอุดรธานีได้นำเรื่องการร้องขอออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ รายนายคำพล จุมพอง และคณะ เข้าสู่การพิจารณาของ กพร.จังหวัดอุดรธานี ครั้งที่ ๓/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๖ เพื่อขอทบทวนมติการประชุม กพร.จังหวัดอุดรธานี ครั้งที่ ๘/๒๕๕๕ โดยที่ประชุมมีมติไม่ทบทวนมติที่ประชุม กพร.จังหวัดอุดรธานี ครั้งที่ ๘/๒๕๕๕ ในเรื่องของนายคำพล จุมพอง ที่เห็นว่า ส.ค.๑ เลขที่ ๒๘ ตำบลหนองแสง (พันดอน) อำเภอหนองแสง (กุมภวาปี) ไม่ชอบด้วยกฎหมาย อย่างไรก็ตาม เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาในการขอออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ จังหวัดอุดรธานีได้หารือเรื่องดังกล่าวไปยังคณะกรรมการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ และกรมที่ดิน ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการตอบข้อหารือจากหน่วยงานทั้งสอง

๑๖. จังหวัดอุดรธานี ได้มีหนังสือ ที่ อด ๐๐๑๘/๑๖๙๑๙ ลงวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๕๖ ถึงคณะกรรมการการปกครอง แจ้งผลความคืบหน้าการดำเนินการว่า เรื่องนี้ผู้ร้องขอออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ ได้ร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน ในประเด็นว่า เจ้าหน้าที่รัฐละเลยไม่ปฏิบัติหน้าที่ในการออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก) ซึ่งผู้ตรวจการแผ่นดินได้วินิจฉัยว่า ส.ค. ๑ เลขที่ ๒๘ แจ้งไว้โดยไม่ชอบด้วยกฎหมายจึงน่าเชื่อว่า ส.ค. ๑ เลขที่ ๒๘ หมู่ที่ ๑๓ ตำบลพันดอน อำเภอกุมภวาปี จังหวัด

อุดรธานี ซึ่งมีการตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายของ ส.ค.๑ เลขที่ดังกล่าว โดยผ่านขั้นตอนและกระบวนการพิจารณาของหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีอำนาจหน้าที่ มีการแจ้งการครอบครองไว้ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และไม่ก่อให้เกิดสิทธิแก่ผู้แจ้งแต่ประการใด ตามนัยมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๗ ต้องดำเนินการจำหน่าย ส.ค.๑ ตามระเบียบของกรมที่ดินต่อไป เรื่องร้องเรียนดังกล่าว จึงยังไม่ปรากฏว่าพนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่รับผิดชอบไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือปฏิบัตินอกเหนืออำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายให้ปฏิบัติหรือละเลยไม่ปฏิบัติหน้าที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ร้องเรียนหรือประชาชน โดยไม่เป็นธรรม จึงให้ยุติเรื่อง

อนึ่ง ในหนังสือผู้ตรวจการแผ่นดิน ตอนที่๑๙/๔๔๓ ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๖ ขอให้จังหวัดอุดรธานี แจ้งสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดอุดรธานี (ส.ป.ก. จังหวัดอุดรธานี) ดำเนินการปฏิรูปที่ดินในพื้นที่ที่มีการร้องเรียน เพื่อให้ผู้ร้องเรียนและคณะเข้าอยู่อาศัยและทำประโยชน์ต่อไป

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายกยอสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นผลให้กรรมการพ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

(ปัจจุบัน คณะกรรมการยังไม่ได้รับแจ้งผลความคืบหน้าการดำเนินการปฏิรูปที่ดินตามข้อเสนอของผู้ตรวจการแผ่นดิน จากจังหวัดอุดรธานี)

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๔๒ วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๔๙ วันพุธที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๕๗ วันพฤหัสบดีที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๖๕ วันพุธที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๗๑ วันพฤหัสบดีที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๘๐ วันพุธที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๘๘ วันพุธที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๖

ครั้งที่ ๑๐๗ วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

ครั้งที่ ๑๑๐ วันพฤหัสบดีที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๖

ครั้งที่ ๑๒๗ วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๖

- นายวิจิต ปัจจัยโคตา นิติกรปฏิบัติการ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๔๙

เรื่องพิจารณา ขอความเป็นธรรมกรณีคัดค้านการแจ้งคำวินิจฉัยของนายอำเภอพนมสารคาม

ผู้เสนอ นายอดุลย์ แสงจันทร์

ข้อเท็จจริง

สืบเนื่องจากนายเดชา ไฉยะ นายอำเภอพนมสารคาม (คนปัจจุบัน) ได้มีหนังสืออำเภอพนมสารคาม ด่วนมาก ที่ ฉช ๐๓๑๗.๑๔/๓๔๗ ลงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ถึง นายอดุลย์ แสงจันทร์ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะขนุน แจ้งว่า นายพิสิษฐ์ สิ้นสื่อนาม อดีตนายอำเภอพนมสารคาม ได้เคยวินิจฉัยให้ นายอดุลย์ แสงจันทร์ พ้นจากตำแหน่งนายกอบต. เกาะขนุน ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๖) พ.ศ.๒๕๕๒ มาตรา ๖๔ (๔) กรณีกระทำการทุจริตเบิกจ่ายเงินโครงการอบรมอาสาสมัครปกป้องสถาบัน (อสป.) ในระหว่างวันที่ ๒๘ - ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๓ จำนวน ๒ วัน แต่มีการอบรมจริงเพียง ๑ วัน โดยนายพิสิษฐ์ สิ้นสื่อนาม อดีตนายอำเภอพนมสารคาม ได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนและวินิจฉัยเห็นชอบตามผลการสอบสวนเป็นที่สุดว่า นายอดุลย์ แสงจันทร์ มีพฤติกรรมในทางทุจริต ย่อมต้องพ้นจากตำแหน่งโดยผลของพระราชบัญญัติดังกล่าว โดยในเอกสารร้องเรียนได้ปรากฏผลการสอบสวนของคณะกรรมการและการชี้แจงข้อกล่าวหาของ นายอดุลย์ แสงจันทร์ ดังนี้

๑. การสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวน ตามคำสั่งอำเภอพนมสารคาม ที่ ๓๓๔/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๔

๑.๑ การจัดทำโครงการอบรมอาสาสมัครปกป้องสถาบัน (อสป.) ระหว่างวันที่ ๒๘ - ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๓ รวม ๒ วัน แต่ทำการอบรมเพียง ๑ วัน โดยเบิกค่าใช้จ่ายเช่น ค่าวิทยากร ค่าอาหาร ค่าพาหนะเต็มจำนวนทั้ง ๒ วัน โดยนายอดุลย์ แสงจันทร์ กับพวก เป็นผู้ดำเนินการจัดทำเอกสารเท็จเบิกจ่ายเงินเต็มตามโครงการโดยทุจริต

การชี้แจงข้อกล่าวหาของนายอดุลย์ แสงจันทร์

- เป็นเพียงการอ้างความเห็นของคณะกรรมการสอบสวนซึ่งไม่เป็นความจริงและคำกล่าวอ้างนั้นไม่ถือว่าเป็นคำวินิจฉัยของนายพิสิษฐ์ สิ้นสื่อนาม อดีตนายอำเภอพนมสารคาม ซึ่งข้อเท็จจริงคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่า “นายอดุลย์ แสงจันทร์ มีพฤติการณ์ที่จงใจ ละเลย ไม่ปฏิบัติตามหรือปฏิบัติที่ไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่”

๑.๒ นายพิสิษฐ์ สิ้นสื่อนาม อดีตนายอำเภอพนมสารคาม เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบสวนและวินิจฉัยเป็นที่สุดเมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๔ ว่านายอดุลย์ แสงจันทร์ มีพฤติกรรมในทางทุจริต อันเป็นลักษณะต้องห้ามเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกอบต. ตามมาตรา ๕๘/๑ (๓) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.๒๕๓๗

การชี้แจงข้อกล่าวหาของนายอดุลย์ แสงจันทร์

- การให้ความเห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบสวนเป็นความเห็นของนายอำเภอพนมสารคามต่อผลการสอบสวนเท่านั้น ไม่มีผลผูกพันนายอดุลย์ แสงจันทร์ นายกอบต. เกาะขนุน

๑.๓ นายพิสิษฐ์ สิ้นลือนาม อดีตนายอำเภอพนมสารคาม ได้มีคำสั่งที่ ๓๗๓/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๔ เรื่องให้นายกองคการบริหารส่วนตำบลเกาะขนุนพ้นจากตำแหน่ง และต่อมาภายหลังจะมีคำสั่งที่ ๓๗๘/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๔ ให้ยกเลิกคำสั่งที่ ๓๗๓/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ข้างต้นก็ตาม ก็มีได้มีผลเป็นการยกเลิกหรือเปลี่ยนแปลงคำวินิจฉัยของนายอำเภอพนมสารคามซึ่งเป็นที่สุดไปแล้วแต่อย่างใด ทั้งนี้ ผู้เกี่ยวข้องที่ไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยดังกล่าวของนายพิสิษฐ์ สิ้นลือนาม นายอำเภอพนมสารคาม ซึ่งเป็นคำสั่งทางปกครอง อาจใช้สิทธิอุทธรณ์คำสั่งหรือใช้สิทธิทางศาลปกครองได้ตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.๒๕๓๙

การชี้แจงข้อกล่าวหาของนายอดุลย์ แสงจันทร์

- นายพิสิษฐ์ สิ้นลือนาม อดีตนายอำเภอพนมสารคาม ไม่เคยมีคำวินิจฉัยให้นายอดุลย์ แสงจันทร์ พ้นจากตำแหน่ง นายกอบต. เกาะขนุน ซึ่งนายอดุลย์ แสงจันทร์ จึงไม่อาจนำคำวินิจฉัยไปฟ้องคดีต่อศาลปกครองได้

๒. เรื่องการสอบสวนไม่ชอบ เนื่องจากมิได้แจ้งข้อกล่าวหาให้ นายอดุลย์ แสงจันทร์ ทราบ ผลการตรวจสอบ

๒.๑ ตามหนังสืออำเภอพนมสารคาม ฉบับที่ ๑๓๑๗๑๔/๐๐๔๗ ลงวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๕๔ มีการแจ้งให้ นายอดุลย์ แสงจันทร์ ทราบข้อกล่าวหาและให้สรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาและแจ้งให้นายอดุลย์ แสงจันทร์ ไปยื่นคำชี้แจงหรือเข้าพบคณะกรรมการสอบสวน เพื่อให้ถ้อยคำในวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๔

๒.๒ นายอดุลย์ แสงจันทร์ ได้เข้าพบคณะกรรมการสอบสวน ในวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๔ โดยให้ถ้อยคำและยื่นคำชี้แจงเป็นหนังสือประกอบคำชี้แจงและนำพยานเข้าสืบเพื่อโต้แย้งข้อกล่าวหา จึงรับฟังได้ว่าคณะกรรมการสอบสวนได้แจ้งข้อกล่าวหาให้ นายอดุลย์ แสงจันทร์ ทราบ พร้อมเปิดโอกาสให้ต่อสู้คดีเต็มที่และไม่หลงประเด็นต่อข้อกล่าวหาที่แจ้งแล้ว ดังนั้น จึงเห็นว่าการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนเป็นไปโดยชอบแล้ว

การชี้แจงข้อกล่าวหาของนายอดุลย์ แสงจันทร์

- ประเด็นการตั้งคณะกรรมการการสอบสวนนายอดุลย์ แสงจันทร์ กรณีถูกกล่าวหาว่า ละเลยไม่ปฏิบัติตามหรือปฏิบัติการโดยไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่นั้น มีเจตนาที่จะส่งเรื่องให้ผู้ว่าราชการจังหวัด ฉะเชิงเทราใช้อำนาจสั่งให้พ้นจากตำแหน่ง ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๖) พ.ศ.๒๕๕๒ มาตรา ๙๒ ซึ่งมีใช้เป็นการสอบสวนเพื่อวินัย และผู้ว่าราชการจังหวัดฉะเชิงเทราก็ได้มีคำสั่งตามผลการสอบสวนของคณะกรรมการ จึงเป็นที่มาของคำสั่ง อำเภอพนมสารคาม ที่ ๓๗๓/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ให้นายกอบต. เกาะขนุนพ้นจากตำแหน่ง และคำสั่งอำเภอพนมสารคามที่ ๓๗๘/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๔ ให้ยกเลิกคำสั่งอำเภอพนมสารคาม ที่ ๓๗๓/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๔

อนึ่ง นายอดุลย์ แสงจันทร์ ผู้ร้องขอความเป็นธรรมเห็นว่า การดำเนินการดังกล่าว เป็นการกลั่นแกล้งทางการเมืองที่ต้องการให้พ้นจากตำแหน่งนายกอบต. เกาะขนุน ด้วยเหตุที่มีพฤติกรรมทุจริตซึ่งจะเป็นผลให้นายอดุลย์ แสงจันทร์ ไม่สามารถลงสมัครรับเลือกตั้งในครั้งต่อไปได้

ประเด็นการร้องขอความเป็นธรรม

๑. นายอดุลย์ แสงจันทร์ ผู้ร้องขอความเป็นธรรมต้องการให้นายเดชา ใจยะ นายอำเภอพนมสารคาม (คนปัจจุบัน) ยกเลิกหนังสืออำเภอพนมสารคาม ด่วนมาก ที่ ฉข ๐๓๑๗.๑๔/๓๔๗ ลงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ พร้อมแจ้งให้สำนักงานคณะกรรมการเลือกตั้งประจำจังหวัดฉะเชิงเทราทราบด้วยหรือ

๒. ให้ส่งคำวินิจฉัยของนายพิสิษฐ์ สิ้นลือนาม อดีตนายอำเภอพนมสารคามที่วินิจฉัยให้นายอดุลย์ แสงจันทร์ต้องพ้นจากตำแหน่งนายกอบต. เกาะขนุน เพื่อจะได้นำไปฟ้องคดีต่อศาลปกครองต่อไป

การพิจารณา

คณะกรรมการสอบสวนเรื่องของนายอดุลย์ แสงจันทร์ นายก อบต. เกาะขนุน ได้ดำเนินการสรุปความเห็นเสนอนายอำเภอพนมสารคาม และนายอำเภอพนมสารคาม ได้นำเสนอต่อผู้ว่าราชการจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยมี ๓ ประเด็น ดังนี้

๑) เสนอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดฉะเชิงเทราสั่งให้นายอดุลย์ แสงจันทร์ พ้นจากตำแหน่งนายก อบต. เกาะขนุน

๒) เสนอให้ผู้มีอำนาจตามกฎหมายแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อสอบสวนความรับผิดที่เกิดขึ้นแก่ทางราชการเพื่อชดเชยค่าเสียหาย

๓) เสนอให้ผู้มีอำนาจตามกฎหมายที่มีหน้าที่ร้องทุกข์กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนในคดีความผิดของผู้ถูกร้องเรียน

จังหวัดฉะเชิงเทรา ได้พิจารณาและสั่งการให้อำเภอพนมสารคามดำเนินการตามที่อำเภอพนมสารคาม นำเสนอต่อจังหวัดฉะเชิงเทรา คณะกรรมการสอบสวนได้ทำคำสั่งให้นายอำเภอพนมสารคาม ลงนามในคำสั่งอำเภอพนมสารคาม ที่ ๓๗๓/๒๕๕๔ เรื่อง ให้นายกองคการบริหารส่วนตำบลเกาะขนุน พ้นจากตำแหน่ง โดยสั่ง ณ วันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๔

ต่อจากนั้น คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดฉะเชิงเทรา ได้มีหนังสือถึงอำเภอพนมสารคามว่า จะต้องมีการเลือกตั้งนายก อบต. เกาะขนุน คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดฉะเชิงเทรา ได้มีการประชุมกันแล้วและมีมติเห็นว่า หนังสือร้องเรียนขอความเป็นธรรมของนายอดุลย์ แสงจันทร์ นายก อบต. เกาะขนุน ในขณะนั้น ร้องเรียนขอความเป็นธรรมว่า คำสั่งอำเภอพนมสารคามนั้น ยังไม่ถูกต้องตามกฎหมาย และนายอดุลย์ แสงจันทร์ ได้ยื่นคำร้องฟ้องคดีต่อศาลปกครองระยอง ขอให้เพิกถอนคำสั่งอำเภอพนมสารคาม

ทั้งนี้ นายอำเภอพนมสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่า คำสั่งอำเภอพนมสารคาม ที่ ๓๗๓/๒๕๕๔ เป็นการออกคำสั่งตามคำวินิจฉัยอำเภอพนมสารคามเสนอต่อจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยเป็นกฎหมายคนละมาตรากัน จึงออกคำสั่งยกเลิกคำสั่งอำเภอพนมสารคาม ที่ ๓๗๓/๒๕๕๔ เพื่อทบทวนให้เกิดความรอบคอบรัดกุมยิ่งขึ้น และอำเภอพนมสารคามได้ทำหนังสือรายงานจังหวัดฉะเชิงเทรา ว่านายอดุลย์ แสงจันทร์ ได้ยื่นคำร้องฟ้องคดีต่อศาลปกครองระยอง และศาลปกครองระยอง ได้ขอให้รอคำวินิจฉัยของศาลปกครองเสียก่อน

กรณีจังหวัดฉะเชิงเทราได้มีหนังสือแจ้งว่า ให้อำเภอพนมสารคาม ทำหนังสือถึงนายก อบต. เกาะขุน รับทราบว่าจะไม่ให้อยู่เกี่ยวกับ อบต. เกาะขุน ต่อไป ในฐานะนายอำเภอพนมสารคาม ต้องให้ความเป็นธรรมกับทุกฝ่าย จึงได้มีการนำเรื่องเดิมทั้งหมดตั้งแต่คำสั่งอำเภอพนมสารคาม ที่สั่งให้นายก อบต. เกาะขุน พ้นจากตำแหน่ง เป็นประเด็นที่นายอำเภอพนมสารคามต้องระมัดระวังด้วย จึงประสานกับจังหวัดฉะเชิงเทรา ขอให้ตั้งคณะกรรมการจากจังหวัดฉะเชิงเทรา ตำแหน่งนิติกรเพื่อมาตรวจสอบข้อเท็จจริงอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งก็ได้รับการแต่งตั้ง และอำเภอพนมสารคามได้มีคำสั่งอำเภอพนมสารคาม แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นมา คณะกรรมการชุดนี้ทำหน้าที่ตรวจสอบข้อมูลการสอบสวนทั้งหมด โดยเสนอข้อสรุป ดังนี้

ประเด็นที่ ๑ กรณีกล่าวว่า มีการทุจริตงบประมาณหรือไม่ อย่างไร

- คณะกรรมการฯ ตั้งประเด็นตรวจสอบว่า นายอำเภอพนมสารคามมีอำนาจกระทำได้หรือไม่ ถ้าไม่มีการดำเนินการถูกกฎหมายหรือไม่

- คณะกรรมการฯ มีมติว่า ไม่มีความจำเป็นที่นายอำเภอพนมสารคาม (คนปัจจุบัน) ต้องพิจารณาถึงความชอบถึงอำนาจของกฎหมายอีกหรือไม่ เพราะมีการออกคำสั่งโดยการวินิจฉัยของนายอำเภอคนเดิมไปแล้ว

ประเด็นที่ ๒ เพื่อให้ความเป็นธรรมกับผู้ร้อง กรณีไม่มีการแจ้งข้อกล่าวหาให้ทราบ

- คณะกรรมการฯ ตรวจสอบข้อมูลหลักฐานที่มีปรากฏว่า ผู้ร้องได้เข้าพบคณะกรรมการด้วยตนเอง โดยให้ถ้อยคำและยื่นคำชี้แจงเป็นหนังสือประกอบคำชี้แจง และมีการนำทนายความเข้าพบคณะกรรมการในวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๔ ด้วย ซึ่งคณะกรรมการได้ยืนยันว่า ผู้ร้องรับทราบข้อกล่าวหาและต่อสู้โดยไม่หลงประเด็น

ประเด็นที่ ๓ นายอำเภอคนปัจจุบัน มีอำนาจออกคำสั่งหรือแจ้งการพ้นตำแหน่งได้อีกหรือไม่

- คณะกรรมการฯ พิจารณาจากกฎหมายที่เกี่ยวข้อง จากหนังสือจังหวัดฉะเชิงเทราที่หารือกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น และจากหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ตอบกลับประกอบบันทึกคณะกรรมการกฤษฎีกาที่เกี่ยวข้องกับการวินิจฉัย นายอำเภอพนมสารคาม (คนเดิม) วินิจฉัยว่ามีการทุจริตแล้ว ไม่มีเหตุอันใดให้นายอำเภอพนมสารคามคนปัจจุบันจะต้องออกคำสั่งให้นายก อบต. เกาะขุน พ้นจากตำแหน่งอีก จึงได้มีการแจ้งหนังสือฉบับที่ได้รับแจ้งจากจังหวัดฉะเชิงเทราให้ผู้ร้องรับทราบแล้ว

นายอำเภอพนมสารคาม ในฐานะผู้กำกับดูแลองค์การบริหารส่วนตำบล ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๙๐ ให้ดำเนินการสอบสวนและสรุปผลการสอบสวนพร้อมรายงานไปยังจังหวัดฉะเชิงเทราปรากฏว่า เรื่องมีมูล จังหวัดฉะเชิงเทราจึงได้สั่งการให้อำเภอพนมสารคาม ดำเนินการสอบสวน ตามมาตรา ๙๒ คือ ถอดถอนออกจากตำแหน่งและให้มีการสอบสวน คณะกรรมการสอบสวนของอำเภอพนมสารคามได้ดำเนินการสอบสวน ในส่วนการสอบสวน ได้ระบุว่าเป็นการทุจริตต่อหน้าที่ แล้วเสนอต่อจังหวัดฉะเชิงเทรา ว่าให้ดำเนินการถอดถอน จังหวัดฉะเชิงเทราพิจารณาว่า จากส่วนการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนของอำเภอพนมสารคามพิจารณาแล้วว่าเป็นการทุจริต ซึ่งตรงกับมาตรา ๕๘/๑ ที่กำหนดลักษณะต้องห้ามของผู้มีสิทธิสมัคร คือ ไม่มีพฤติกรรมในทางทุจริต จังหวัดฉะเชิงเทราพิจารณาแล้ว จึงไม่ออกคำสั่งให้พ้นจากตำแหน่ง เมื่ออำเภอพนมสารคาม

เห็นว่า เป็นการทุจริต นายก อบต. เกาะขุน ต้องพ้นจากตำแหน่งด้วยผลของกฎหมาย จึงให้อำเภอพนมสารคาม ไปดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ และในมาตรา ๖๔ เมื่อนายอำเภอออกคำสั่งไปแล้ว ให้คำสั่งของนายอำเภอ เป็นที่สุด จังหวัดฉะเชิงเทราไม่สามารถไปปล้ำหรือคำวินิจฉัยนี้ได้

การดำเนินการ

เรื่องร้องเรียนนี้ นายอดุลย์ แสงจันทร์ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะขุน ผู้ร้อง ได้มีการยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองระยองแล้ว คณะกรรมการการปกครอง จึงมีความเห็นร่วมกันว่า การดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนดังกล่าว ให้เป็นไปตามกระบวนการยุติธรรมทางศาลปกครองต่อไป

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๔๖ วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๕๐ วันพฤหัสบดีที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๕

- นางสมานจิตต์ ลุนทอ วิทยากรชำนาญการพิเศษ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๕๐

เรื่องพิจารณา ขอความเป็นธรรมกรณี การปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบของปลัดอำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก

ผู้เสนอ นางสาวน้ำผึ้ง ศิลปะครอง

ข้อเท็จจริง

นางสาวน้ำผึ้ง ศิลปะครอง ผู้ร้อง อ้างว่า เมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๕ เวลาประมาณ ๒๒.๐๐ นาฬิกา นายเสรี กัณฑ์โรจน์ และนางอำภพร น้ำทิพย์ ปลัดอำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก นำกำลังเจ้าหน้าที่รวมประมาณ ๓๐ นาย กระทำการบุกรุกและเข้าตรวจค้นบ้านเลขที่ ๑๖๑ หมู่ ๘ ตำบลศรีกะอาง อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก ซึ่งเป็นบ้านของนายสมชาย ศิลปะครอง บิดาผู้ร้อง โดยอ้างว่าเป็นการดำเนินการตามคำสั่งของผู้ว่าราชการจังหวัดนครนายกเกี่ยวกับการจัดระเบียบสังคม ซึ่งการเข้าตรวจค้นบ้านของบิดาผู้ร้องดังกล่าวไม่มีหมายค้นตามกฎหมายและเป็นการตรวจค้นในเวลากลางคืน

จากการเข้าตรวจค้นดังกล่าว นายเสรี กัณฑ์โรจน์ ปลัดอำเภอบ้านนา ได้แจ้งข้อกล่าวหาและจัดทำบันทึกถ้อยคำอันเป็นเท็จว่า นายสมชาย ศิลปะครอง บิดาผู้ร้อง เปิดบ่อนการพนันโต๊ะสนุกเกอร์และบังคับให้บิดาผู้ร้องลงลายมือชื่อรับทราบข้อกล่าวหา แต่เนื่องจากบิดาผู้ร้องไม่สามารถลงลายมือชื่อได้เนื่องจากพิการทางสายตา นายเสรี กัณฑ์โรจน์ ปลัดอำเภอบ้านนา จึงได้จับมือบิดาผู้ร้องพิมพ์ลายนิ้วมือในบันทึกการตรวจค้น พร้อมยึดโต๊ะสนุกเกอร์ ลูกสนุกเกอร์และไม้คิวไว้เป็นของกลาง พร้อมควบคุมตัวบิดาผู้ร้องไปยังสถานีตำรวจอำเภอกุสุมาลย์บ้านนา เพื่อดำเนินคดี

ผู้ร้องจึงเห็นว่า การเข้าตรวจค้นและจับกุมบิดาผู้ร้องของนายเสรี กัณฑ์โรจน์ และนางอำภพร น้ำทิพย์ ปลัดอำเภอบ้านนา พร้อมพวก เป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากการเข้าตรวจค้นในเคหสถานโดยไม่มีหมายค้นตามกฎหมายและเป็นการตรวจค้นในเวลากลางคืน ซึ่งไม่ชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ดังนั้น ผู้ร้องจึงมีความประสงค์ขอให้คณะกรรมการการตรวจสอบข้อเท็จจริงดังกล่าวเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมต่อไป

การพิจารณา

คณะกรรมการได้พิจารณาเรื่องดังกล่าวในการประชุมคณะกรรมการครั้งที่ ๔๗ วันพุธที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๕ โดยเชิญผู้ว่าราชการจังหวัดนครนายก นายอำเภอบ้านนา ปลัดอำเภอบ้านนา ผู้ถูกร้องและผู้ร้อง มาร่วมประชุม ซึ่งจากการประชุมปรากฏข้อเท็จจริงตามการชี้แจงของบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑. นางสาวน้ำผึ้ง ศิลปะครอง ผู้ร้อง ชี้แจงข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า เมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๕ เวลาประมาณ ๒๒.๐๐ นาฬิกา มีกลุ่มบุคคลประมาณ ๓๐ - ๔๐ คน เข้าไปทำการตรวจค้นบ้านของนายสมชาย ศิลปะครอง บิดาผู้ร้อง โดยขณะนั้นผู้ร้องนอนหลับอยู่ในห้องนอน ต่อมาน้องชายของผู้ร้องได้วิ่งเข้าไปหาผู้ร้องในห้องนอนโดยบอกแก่ผู้ร้องว่า มีกลุ่มบุคคลแต่งกายคล้ายทหารและแต่งกายชุดดำเข้ามาทำการตรวจค้นบ้าน ผู้ร้องจึงได้ออกมาดูพบว่า กลุ่มบุคคลดังกล่าวกำลังก้าวเข้ามาในบริเวณหน้าห้องนอนของผู้ร้อง และแจ้งกับผู้ร้องว่า พบเห็นเด็กผู้ชายวัยรุ่นคนหนึ่งวิ่งเข้าไปในห้องนอนจึงขอเข้าทำการตรวจค้น ผู้ร้องจึงได้บอกกับกลุ่มบุคคลนั้นว่า เด็กผู้ชายวัยรุ่นที่วิ่งเข้ามาในห้องนอนนั้นเป็นน้องชาย

ของผู้ร้องและผู้ร้องได้ถามว่า มาจากหน่วยงานใด ซึ่งกลุ่มบุคคลดังกล่าวบอกว่าเป็นชุด สป. (ผู้ร้องจำไม่ได้) และมาดำเนินการตามคำสั่งของผู้ว่าราชการจังหวัดนครนายก ผู้ร้องจึงได้สอบถามไปว่ามีหมายค้นหรือไม่ ซึ่งกลุ่มบุคคลดังกล่าวได้พูดว่า “อ้าว หัวหมอนี่” และมีเสียงตะโกนว่า “จับมันเลย ยกโต๊ะมันไปให้หมดเลย มันมาพูดถามหาหมายค้นได้อย่างไร” หลังจากนั้นผู้ร้องจึงได้โทรศัพท์ติดต่อหัวหน้าของผู้ร้องเพื่อสอบถามว่า จังหวัดได้มีคำสั่งให้เจ้าหน้าที่มาทำการตรวจค้นบ้านหรือไม่ เนื่องจากมีการนำกำลังเจ้าหน้าที่มาทำการตรวจค้นเป็นจำนวนมาก ซึ่งในขณะนั้นเป็นเวลากลางคืนและครอบครัวของผู้ร้องมีบิดาเป็นผู้พิการทางสายตา (ตาบอด) มารดา และน้องชายมีอาการสมาธิสั้น หลังจากการเข้าตรวจค้น เจ้าหน้าที่ได้ตรวจยึดโต๊ะสนุกเกอร์ ลูกสนุกเกอร์ และไม้คิว และจากการตรวจยึดทำให้ไม้คิวบางส่วนของบิดาผู้ร้องได้รับความเสียหาย และไม่มี การแจ้งข้อกล่าวหา แต่มีการจับกุมตัวบิดาผู้ร้องไปยังสถานีตำรวจภูธรบ้านนา

จากเหตุการณ์ในครั้งนี้ ผู้ร้องและครอบครัวรู้สึกอับอายและถูกเพื่อนบ้านนินทาว่า ผู้ร้อง และครอบครัวมีปัญหาเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ทั้งนี้ มารดาผู้ร้องมีอาชีพเปิดร้านขายของและอาหารตามสั่ง จากเดิมที่เคยขายได้วันละ ๒,๐๐๐ บาท แต่ปัจจุบันขายได้วันละ ๓๐๐ - ๔๐๐ บาท บางวันก็ขายไม่ได้เลย ทำให้ไม่มีรายได้เพียงพอที่จะนำมาจุนเจือครอบครัว และหลังจากวันเกิดเหตุ ปรากฏว่ามีบุคคลมายิงปืน บริเวณหน้าบ้านของผู้ร้อง จำนวน ๓ นัด โดยไม่ทราบว่าเป็นการกระทำของบุคคลใด จึงเป็นสาเหตุหนึ่ง ที่ทำให้ไม่มีชาวบ้านกล้ามาซื้อของที่ร้านของผู้ร้อง

ทั้งนี้ ผู้ร้องมีความประสงค์ให้ปลัดอำเภอบ้านนา ผู้ถูกร้อง ดำเนินการเยียวยาความเสียหาย ดังนี้

๑. ขอให้ผู้ถูกร้องชดเชยค่าอุปกรณ์สนุกเกอร์ที่ได้ยึดและทำให้เสียหาย
๒. ชดเชยค่าเสียหายจากการขาดรายได้ในการประกอบอาชีพของมารดาผู้ร้อง ตั้งแต่วันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๕ ซึ่งเป็นวันเกิดเหตุ ถึงปัจจุบัน
๓. ให้ผู้ถูกร้องทำหนังสือขอโทษผู้ร้องและครอบครัว เพื่อให้ชาวบ้านได้ทราบว่าผู้ร้อง และครอบครัวไม่ได้กระทำความผิด พร้อมลงประกาศหนังสือขอโทษในหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นไม่น้อยกว่า ๗ วัน และลงประกาศในวิทยุท้องถิ่นเป็นเวลา ๓ - ๕ วัน

๒. นายเสรี กัณทโรจน์ ปลัดอำเภอบ้านนา ผู้ถูกร้อง ชี้แจงข้อเท็จจริงดังนี้

เมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๕ อำเภอบ้านนาได้ดำเนินการตามคำสั่งของผู้ว่าราชการจังหวัด นครนายก ที่ ๓/๒๕๕๔ เรื่อง จัดตั้งศูนย์เฉพาะกิจการจัดระเบียบสังคมแบบบูรณาการจังหวัดนครนายก ลงวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ โดยในคำสั่งดังกล่าวกำหนดให้มีชุดปฏิบัติการระดับอำเภอ และกำหนดแผน ในการออกตรวจพื้นที่ในทุกอำเภอของจังหวัดนครนายก โดยแผนปฏิบัติการจัดระเบียบสังคมฯ ในช่วงเดือน มีนาคม - เมษายน ๒๕๕๕ กำหนดให้มีการลงตรวจพื้นที่ของอำเภอบ้านนา ในวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๕ เวลา ๒๑.๐๐ นาฬิกา จังหวัดนครนายกจึงได้แจ้งมายังอำเภอบ้านนาให้จัดชุดปฏิบัติการร่วมกับชุดปฏิบัติการ จังหวัดนครนายกในการออกตรวจพื้นที่ โดยนัดพบกัน ณ ที่ว่าการอำเภอบ้านนา เวลา ๒๑.๐๐ นาฬิกา มีเจ้าหน้าที่เข้าร่วมในชุดปฏิบัติการ จำนวน ๓๑ คน ในการออกตรวจพื้นที่ทางเจ้าหน้าที่ไม่ได้เลือกปฏิบัติ ออกตรวจร้านใดร้านหนึ่งเป็นการเฉพาะ โดยได้ออกตรวจทั้งหมด ๔ ร้าน ซึ่งร้านโต๊ะสนุกเกอร์ของ นายสมชาย ศิลปประคอง บิดาผู้ร้องเข้าเป็น ๑ ใน ๔ ร้านที่ได้รับการตรวจ ในเวลา ๒๒.๐๐ นาฬิกา

โดยก่อนที่จะเข้าตรวจค้นได้พบเห็นเด็กผู้ชายวัยรุ่น อายุประมาณ ๒๐ ปี จำนวน ๓ คน อยู่ภายในบริเวณร้าน และเห็นเด็กผู้ชายคนหนึ่งวิ่งเข้าไปในบ้าน นายเสรีฯ จึงได้เข้าไปตรวจสอบก็พบกับนายสมชาย ศิลปประคอง บิดาผู้ร้องยืนอยู่บริเวณโต๊ะสนุกเกอร์ ซึ่งนายเสรีฯ ได้แสดงตัวและขออนุญาตเข้าทำการตรวจค้นโต๊ะสนุกเกอร์ และขอให้นำเด็กผู้ชายวัยรุ่นที่วิ่งเข้าไปในบริเวณบ้านออกมาเพื่อตรวจค้น ซึ่งนายสมชาย ศิลปประคอง บิดาผู้ร้อง ได้ให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกแก่เจ้าหน้าที่ในการตรวจค้นเป็นอย่างดี เมื่อเจ้าหน้าที่จะเข้าไปทำการตรวจค้นผู้ร้องได้บอกกับนายเสรีฯ ว่าขอดูหมายค้น จึงได้แจ้งว่าไม่มีหมายค้น เนื่องจากพบผู้กระทำความผิดซึ่งหน้า แต่ผู้ร้องไม่อนุญาตให้นายเสรีฯ เข้าไปตรวจค้น นายเสรีฯ และคณะจึงไม่ได้เข้าไปตรวจค้นในบริเวณห้องนอนแต่อย่างใด โดยได้เข้าตรวจค้นเฉพาะบริเวณที่เป็นที่ตั้งโต๊ะสนุกเกอร์ ทั้งนี้ จากการตรวจสอบภายในบริเวณร้านโต๊ะสนุกเกอร์พบว่า มีโต๊ะสนุกเกอร์จำนวน ๒ โต๊ะ ที่ไม่ได้ขออนุญาตจัดตั้งเป็นสมาคมตามกฎหมาย ๒๗ (พ.ศ. ๒๕๓๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช ๒๔๗๘ และนำเอกสารของสมาคมอื่น คือ “สมาคมวงศ์มงคล” มาติดภายในร้าน และได้ตรวจปัสสาวะเด็กผู้ชายวัยรุ่นอีก ๒ คน พบว่ามีเด็กผู้ชายวัยรุ่น ๑ คน ตรวจพบสารเสพติด ทั้งนี้ ได้สอบถามเด็กผู้ชายวัยรุ่นทั้งสองคนว่ามีการเล่นการพนันสนุกเกอร์หรือไม่ เด็กผู้ชายทั้งสองคนให้การว่ามีการเล่นสนุกเกอร์กินเงินเพื่อนำเงินมาจ่ายค่าเกมส์ ซึ่งถือว่าเป็นการเล่นการพนันแล้ว ในระหว่างตรวจค้นผู้ร้องได้โทรศัพท์ติดต่อกับผู้ใหญ่ท่านหนึ่งและขอทราบชื่อเจ้าหน้าที่ที่เข้าทำการตรวจค้นทั้งหมด ซึ่งนายเสรีฯ ได้บอกชื่อ นามสกุล และตำแหน่ง พร้อมเบอร์โทรศัพท์ และได้สอบถามไปว่าผู้ใหญ่ท่านนั้นชื่ออะไร ผู้ร้องจึงได้ยื่นโทรศัพท์มือถือให้กับนางอัมพพร น้ำทิพย์ ผู้ถูกร้อง พูดคุยกับผู้ใหญ่คนดังกล่าว

ในกรณีที่ผู้ร้องอ้างว่า มีการจับมือนายสมชาย ศิลปประคอง บิดาผู้ร้อง พิมพ์ลายนิ้วมือในบันทึกการจับกุมนั้น ข้อเท็จจริงแล้วการตรวจค้นและจับกุมในครั้งนี้มีการทำบันทึกขึ้น ๓ ฉบับ ฉบับแรกเป็นบันทึกการจับกุม/ตรวจยึด นายสมชาย ศิลปประคอง ผู้ถูกจับกุม ลงลายมือชื่อด้วยตนเอง ไม่ได้มีการพิมพ์ลายนิ้วมือแต่อย่างใด และได้อ่านและอธิบายบันทึกการจับกุม/ตรวจยึดให้นายสมชาย ศิลปประคอง บิดาผู้ร้อง ฟังแล้ว นอกจากนี้ นายสมชาย ศิลปประคอง บิดาผู้ร้อง ยังได้ลงลายมือชื่อในแบบบันทึกการตรวจสถานบริการของอำเภอบ้านนา และแบบบันทึกการตรวจสถานบริการของจังหวัดนครนายก

๓. นางอัมพพร น้ำทิพย์ ปลัดอำเภอบ้านนา ผู้ถูกร้อง ชี้แจงข้อเท็จจริงเพิ่มเติมดังนี้

๑. การเข้าตรวจค้นครั้งนี้เป็นการดำเนินการร่วมกันระหว่างชุดปฏิบัติการของจังหวัดนครนายกและชุดปฏิบัติการของอำเภอบ้านนา ตามนโยบายของรัฐบาลและจังหวัดนครนายกในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

๒. กรณีที่ผู้ร้องได้ยื่นโทรศัพท์มือถือให้นางอัมพพรฯ พูดคุยกับผู้ใหญ่ท่านหนึ่งนั้นทราบชื่อในภายหลังว่าคือ นายโรมัน หนองอินทร์ ซึ่งเป็นนักวิชาการที่ดิน โดยปัจจุบันย้ายไปดำรงตำแหน่งนักวิชาการที่ดินจังหวัดปทุมธานี โดยนายโรมัน หนองอินทร์ อ้างว่ารู้จักและคุ้นเคยกับนายอวิชชัย ณ อัมพร อติตปัดอาวุธอำเภอบ้านนา ซึ่งปัจจุบันย้ายไปดำรงตำแหน่งป้องกันจังหวัดนครนายก และยังอ้างว่ารู้จักและคุ้นเคยกับนายสุทธิพงษ์ จุลเจริญ อดีตผู้ว่าราชการจังหวัดนครนายก พร้อมกับให้นางอัมพพรฯ ยุติเรื่องดังกล่าว

๓. ร้านโต๊ะสนุกเกอร์ของนายสมชาย ศิลปประคอง บิดาผู้ร้อง มีราษฎรร้องเรียนว่า มีการมั่วสุมเล่นการพนันสนุกเกอร์ทั้งเวลากลางวันและเวลากลางคืน พร้อมกับมีการมั่วสุมเสพยาเสพติด ภายในร้าน

๔. การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เป็นไปตามระเบียบ กฎหมาย ไม่ได้กลั่นแกล้งผู้ร้อง แต่อย่างใด และกรณีที่ผู้ร้องอ้างว่า นางอัมพาพรา และคณะเข้าตรวจค้นในบ้านของบิดาผู้ร้องซึ่งเป็นที่รโหฐานโดยไม่มีหมายค้นนั้น นางอัมพาพรา ยืนยันว่าไม่ได้มีการเข้าไปตรวจค้นที่รโหฐาน ถึงแม้จะพบเห็นเด็กผู้ชายวัยรุ่นคนหนึ่งวิ่งเข้าไปในบริเวณบ้านและเจ้าหน้าที่บางส่วนจะตามเข้าไป ก็ได้ห้ามไม่ให้เจ้าหน้าที่ตามเข้าไปตรวจสอบ ทั้งนี้ ยืนยันว่าไม่ได้กลั่นแกล้งนายสมชาย ศิลปประคอง บิดาผู้ร้อง ซึ่งไม่ได้รู้จักกันมาก่อนและไม่มีสาเหตุโกรธเคืองกัน

๕. นายวรนิติ์ มุตตาหารัช นายอำเภอบ้านนา ชี้แจงข้อเท็จจริงดังนี้

จังหวัดนครนายกได้กำหนดการออกตรวจจัดระเบียบสังคมในพื้นที่อำเภอบ้านนา ประจำเดือนมีนาคม ๒๕๕๕ ในวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๕ โดยให้อำเภอบ้านนาจัดชุดปฏิบัติการจัดระเบียบสังคมอำเภอบ้านนาออกตรวจร่วมกับชุดจัดระเบียบสังคมแบบบูรณาการจังหวัดนครนายก โดยนัดหมายพร้อมกัน ณ ที่ว่าการอำเภอบ้านนา ในวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๕ เวลา ๒๑.๐๐ น. ประกอบด้วยชุดจัดระเบียบสังคมแบบบูรณาการจังหวัดนครนายก มีเจ้าหน้าที่ร่วมออกตรวจจำนวน ๑๗ คน และชุดจัดระเบียบสังคมแบบบูรณาการอำเภอบ้านนา มีเจ้าหน้าที่ร่วมออกตรวจจำนวน ๑๔ คน รวมเจ้าหน้าที่ผู้ออกตรวจทั้งสิ้น จำนวน ๓๑ คน ในการดำเนินการออกตรวจสถานที่จะเน้นสถานประกอบการที่เป็นสาธารณสถานในพื้นที่อำเภอบ้านนา จำนวน ๔ ร้าน คือ

๑) ร้านเกมส์/อินเทอร์เน็ต ชื่อร้านไทเกอร์เน็ต ตรวจเวลา ๒๑.๒๕ นาฬิกา

๒) โต๊ะสนุกเกอร์ ของนายสมชาย ศิลปประคอง บิดาผู้ร้อง ตรวจเวลา ๒๒.๐๐ นาฬิกา

๓) ร้านเกมส์/อินเทอร์เน็ต ชื่อร้านอิมอินเทอร์เน็ต ตรวจเวลา ๒๒.๓๘ นาฬิกา

๔) ร้านเกมส์/อินเทอร์เน็ต ชื่อร้านเอ็นทีการพิมพ์ ตรวจเวลา ๒๓.๐๕ นาฬิกา

และเมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๕ อำเภอบ้านนาได้รับหนังสือร้องเรียนขอความเป็นธรรมของนายสมชาย ศิลปประคอง และบุตรสาวตามกรณีดังกล่าว ผ่านจังหวัดนครนายก อำเภอบ้านนาจึงได้ตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ตามคำสั่งอำเภอบ้านนา ที่ ๗๐/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๕๕ โดยมีนายสามารถ วงษ์ปาน สาธารณสุขอำเภอบ้านนา เป็นประธาน ปัจจุบันอยู่ในระหว่างดำเนินการ

คณะกรรมการได้พิจารณาคำชี้แจงประกอบการพิจารณาเอกสารหลักฐานต่างๆ แล้วเห็นว่า เรื่องร้องเรียนนี้ อำเภอบ้านนาได้ตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้ว ดังนั้น เพื่อให้การพิจารณาของคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงเป็นไปด้วยความรวดเร็ว คณะกรรมการจึงเห็นควรให้อำเภอบ้านนา ประสานกับผู้ว่าราชการจังหวัดนครนายกในการตรวจสอบข้อเท็จจริงและรายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงมายังคณะกรรมการ ภายใน ๗ วัน หากผู้ร้องและผู้ถูกร้องสามารถพูดคุยทำความเข้าใจและยุติปัญหาร่วมกันได้ ให้มีหนังสือแจ้งให้คณะกรรมการทราบด้วย

การดำเนินการ

๑. คณะกรรมการการปกครอง สมาชิกแทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๓๓๙๖/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๕ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดนครนายก เพื่อแจ้งผลการพิจารณา เรื่องร้องเรียนดังกล่าว

๒. นางสาวน้ำผึ้ง ศิลปประคอง ได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๕ ถึงคณะกรรมการการปกครอง แจ้งผลการดำเนินการของอำเภอบ้านนา และร้องเรียนขอความเป็นธรรมเพิ่มเติม ดังนี้

๑) ผู้ร้องได้รับหนังสือของที่ว่าการอำเภอบ้านนาให้ไปให้ข้อเท็จจริงกับคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงในวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๕ แต่ขอเลื่อนโดยได้ไปให้ข้อเท็จจริงในวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ที่บ้าน แต่ในบันทึกคำให้การกลับระบุว่า ได้ทำการสอบสวน ณ ที่ว่าการอำเภอบ้านนา และระบุวันสอบปากคำเป็นวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๕ ทั้งที่ได้สอบคำให้การในวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๕

๒) ผู้ร้องได้รับการประสานทางโทรศัพท์จากพันตำรวจโท กรธวัช คณธัช พนักงานสอบสวน สถานีตำรวจภูธรบ้านนา ว่า นายเสรี กัณฑ์โรจน์ ปลัดอำเภอบ้านนา ได้แจ้งความดำเนินคดีกับผู้ร้อง และนายสมชาย ศิลปประคอง บิดา ในข้อหาหมิ่นประมาท โดยผู้ร้องพร้อมบิดาได้ไปพบและให้ถ้อยคำต่อพนักงานสอบสวนเมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๕ ตามกำหนดนัด ซึ่งภายหลังการสอบปากคำ พนักงานสอบสวนแจ้งว่า จะนำบันทึกการสอบสวนไปพิจารณาและจะแจ้งให้ทราบว่าจะดำเนินคดีในข้อหาใดบ้าง ในภายหลัง

ดังนั้น ผู้ร้องจึงเห็นว่า การดำเนินการของอำเภอบ้านนาส่งผลให้ผู้ร้องและครอบครัวไม่ได้รับการช่วยเหลือเยียวยาความเสียหาย ในขณะเดียวกันกลับทำให้ผู้ร้องและครอบครัวได้รับความเดือดร้อนเพิ่มขึ้น จึงขอให้คณะกรรมการพิจารณาให้ความเป็นธรรมกับผู้ร้องและครอบครัวต่อไป

คณะกรรมการการปกครองพิจารณาแล้วเห็นควรให้มีหนังสือถึงผู้ว่าราชการจังหวัดนครนายก เพื่อติดตามทวงถามผลความคืบหน้าการตรวจสอบข้อเท็จจริง

๓. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๔๙๗๒/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๕๕ ถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ขอให้พิจารณาสั่งการให้ผู้ว่าราชการจังหวัดนครนายก แจ้งผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีดังกล่าวมายังคณะกรรมการ

๔. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๔๙๗๓/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๕๕ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดนครนายก เพื่อติดตามทวงถามผลความคืบหน้าการดำเนินการ ตรวจสอบข้อเท็จจริง

๕. จังหวัดนครนายก ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นย ๐๐๑๖.๓/๕๘๒๗ ลงวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๕ รายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงว่า อำเภอบ้านนาได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง กรณีร้องเรียนขอความเป็นธรรมจากการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการดังกล่าวแล้ว ตามคำสั่งอำเภอบ้านนา ที่ ๗๐/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๕๕ ซึ่งจากการสอบปากคำของผู้ร้อง ผู้ถูกร้อง และพยานในที่เกิดเหตุ คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงสรุปผลได้ดังนี้

๑. การปฏิบัติงานของผู้ถูกร้องเป็นไปตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา โดยมีชุดปฏิบัติการเป็นคณะและเป็นไปตามข้อบัญญัติของกฎหมาย

๒. ขณะเข้าปฏิบัติงานได้มีการแสดงตน และแจ้งให้ทราบถึงการเข้าปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่ง

๓. ขณะปฏิบัติหน้าที่ไม่มีการบุกรุกเข้าไปในที่พักอาศัยของบุคคลอื่น เป็นเพียงการตรวจสอบการเล่นสนุกเกอร์เฉพาะในพื้นที่ที่กำหนด

๔. มีการตรวจพบสารเสพติดของผู้มาใช้บริการเล่นสนุกเกอร์ จำนวน ๑ ราย และได้ดำเนินการตามขั้นตอนการปฏิบัติ

๕. ไม่มีการทำลายทรัพย์สินและไม่มีอุปสรรคในการเล่นสนุกเกอร์เสียหายแต่อย่างใด

๖. เห็นควรกำชับเจ้าหน้าที่ให้เพิ่มความระมัดระวังในการปฏิบัติหน้าที่ของชุดปฏิบัติการ ทั้งนี้ อำเภอบ้านนา ได้มีหนังสือกำชับนายเสรี กัณฑ์โรจน์ และนางอัมพพร น้ำทิพย์ ปลัดอำเภอบ้านนา ผู้ถูกร้อง ให้ใช้ความระมัดระวังในการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามระเบียบและกฎหมายอย่างเคร่งครัด

๗. ในคราวประชุมคณะกรรมการการปกครอง ครั้งที่ ๖๒ วันพุธที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๕ คณะกรรมการได้พิจารณาติดตามความคืบหน้าเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนของนางสาวน้ำผึ้ง ศิลปประคอง โดยเชิญผู้ว่าราชการจังหวัดนครนายก นายอำเภอบ้านนา ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรบ้านนา และผู้ร้อง มาร่วมประชุม ซึ่งจากการประชุมปรากฏข้อเท็จจริงตามการชี้แจงของผู้ร้องและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดังนี้

ในกรณีการตรวจค้นนี้ เป็นการออกตรวจค้นตามคำสั่งศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด จังหวัดนครนายก ที่ ๓/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ เรื่องจัดตั้งศูนย์เฉพาะกิจการจัดระเบียบสังคมแบบบูรณาการจังหวัดนครนายก โดยกำหนดออกตรวจจัดระเบียบสังคมในพื้นที่อำเภอบ้านนาประจำเดือนมีนาคม ๒๕๕๕ ในวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๕ มีปลัดอำเภอย้ายความมั่นคงเข้าร่วมกับชุดของจังหวัด ซึ่งจะต้องออกตรวจเป็นประจำทุกเดือน โดยมีบุคคลที่เข้าร่วมปฏิบัติการครั้งนี้จำนวน ๓๑ คน ในเวลา ๒๒.๐๐ นาฬิกาของวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๕ ชุดปฏิบัติการจัดระเบียบสังคมแบบบูรณาการอำเภอบ้านนา และชุดของจังหวัดนครนายก ได้เดินทางมาถึงร้านโต๊ะสนุกเกอร์ บ้านเลขที่ ๑๖๑ หมู่ ๘ ตำบลศรีกระอาง อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก ซึ่งเป็นร้านของนายสมชาย ศิลปประคอง ขณะที่เจ้าหน้าที่มาถึงได้พบเห็นวัยรุ่นชายประมาณ ๓ คน กำลังเล่นสนุกเกอร์อยู่บริเวณโต๊ะสนุกเกอร์ เมื่อเจ้าหน้าที่เข้าทำการตรวจค้นชายวัยรุ่นคนหนึ่ง ได้วิ่งเข้าไปในบ้านของนายสมชาย ศิลปประคอง ดังนั้นนายเสรี กัณฑ์โรจน์ ปลัดอำเภอบ้านนา จึงได้เข้าไปในบริเวณโต๊ะสนุกเกอร์แนะนำชื่อ นามสกุล ตำแหน่ง และอธิบายขั้นตอนการปฏิบัติการในการตรวจค้นต่อนายสมชาย ศิลปประคอง เจ้าของร้าน และขอให้นายสมชาย ศิลปประคอง พาตัวชายวัยรุ่นที่วิ่งเข้าไปในบริเวณบ้านออกมาแสดงความบริสุทธิ์ของตนเอง จากนั้นเจ้าหน้าที่จึงได้ดำเนินการเข้าตรวจค้น ณ บริเวณโต๊ะสนุกเกอร์ทั้ง ๒ โต๊ะ โดยนายสมชาย ศิลปประคอง เป็นผู้นำคณะเจ้าหน้าที่ตรวจค้นและได้ดำเนินการตรวจปัสสาวะผู้เล่นจำนวน ๒ คน ปรากฏว่าพบสารเสพติดจำนวน ๑ คน

จากการตรวจค้นนั้นปรากฏว่า มีโต๊ะสนุกเกอร์ จำนวน ๒ โต๊ะ เปิดให้เล่น ๑ โต๊ะ อีก ๑ โต๊ะ ไม่มีคนเล่นแต่ไม่มีการคลุมผ้าหรืออำพรางไว้ ซึ่งการมีโต๊ะสนุกเกอร์ในลักษณะพร้อมใช้งานมากกว่า ๑ โต๊ะ ถือว่ามีโต๊ะสนุกเกอร์เกินกว่าที่กฎหมายกำหนด ตามกฎกระทรวงกำหนดให้มีได้ไม่เกิน ๑ โต๊ะ และเห็นว่ามีความผิดต่อกฎหมาย แต่จะไม่ดำเนินการใดๆ ในขณะที่ดำเนินการตรวจค้นนั้นมีผู้หญิงอายุประมาณ ๒๐ ปี

เดินออกมาจากห้องในบ้านดังกล่าว และสอบถามว่า เป็นใคร มาทำอะไร มีหมายค้นหรือไม่ นายเสรี กัณฑ์โรจน์ ปลัดอำเภอบ้านนา จึงได้แนะนำตัว ชื่อ นามสกุล ตำแหน่ง พร้อมขอให้นำวัยรุ่นคนดังกล่าวออกมา แต่ผู้หญิงคนดังกล่าว (ทราบชื่อในภายหลังว่า นางสาวน้ำผึ้ง ศิลปประคอง) ยืนยันว่า ไม่มีบุคคลใดวิ่งเข้าไปในบริเวณบ้าน พร้อมยืนยันขอดูหมายค้น นายเสรีฯ จึงได้แจ้งให้ทราบว่ามีหมายค้นแต่มาตรวจค้นตามคำสั่งศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดจังหวัดนครนายก และในขณะที่มีการทำการบันทึกฯ นั้น ผู้ร้องได้โทรศัพท์พูดคุยบุคคลซึ่งเป็นข้าราชการชั้นผู้ใหญ่คนหนึ่งโดยมีการข่มขู่เจ้าหน้าที่ที่มาร่วมปฏิบัติการ ซึ่งใช้ถ้อยคำว่า “ขอให้ยุติเรื่อง” และมีการอ้างคำพูดถึงข้าราชการระดับสูงว่า มีความสนิทสนมกับข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ในจังหวัดนครนายก หากไม่ยุติเรื่องอาจจะเกิดปัญหาขึ้นกับเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานได้ ซึ่งชุดปฏิบัติการจัดระเบียบสังคมแบบบูรณาการอำเภอบ้านนา โดยนายเสรี กัณฑ์โรจน์ ปลัดอำเภอบ้านนา เป็นผู้เขียนบันทึกการจับกุมและตรวจยึดอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องและได้อ่านถ้อยคำในบันทึกการจับกุมดังกล่าวให้นายสมชาย ศิลปประคอง ได้รับฟังโดยไม่มีการโต้แย้งใดๆ นอกจากนี้ นายสมชาย ศิลปประคอง ยังได้ลงลายมือชื่อไว้ในบันทึกดังกล่าวด้วยตนเอง โดยไม่มีการจับมือนายสมชาย ศิลปประคอง พิมพ์ลายนิ้วมือชื่อลงในบันทึกการจับกุม รวมทั้ง นายสมชาย ศิลปประคอง ได้ลงลายมือชื่อรับทราบการตรวจค้นไว้ในบันทึกการตรวจสถานบริการ/สถานประกอบการของชุดปฏิบัติการจัดระเบียบสังคมแบบบูรณาการอำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก ไม่มีการทำความเสียหายแก่เจ้าของบ้านหรืออุปกรณ์การเล่นสแนกเกอร์ และในขณะที่มีการรวบรวมอุปกรณ์สแนกเกอร์เพื่อส่งมอบพนักงานสอบสวนก็ไม่มีอุปกรณ์ใดชำรุด นอกจากนี้ กรณีที่มีการกล่าวอ้างว่าได้บุกรุกเข้าไปในที่รโหฐานนั้น ตามแผนที่บริเวณโต๊ะสแนกเกอร์ ๒ โต๊ะ อยู่ในอาคารปลูกสร้างเหมือนโรงรถซึ่งอยู่ติดกับตัวบ้าน ซึ่งเจ้าหน้าที่ได้เข้าตรวจค้นเฉพาะบริเวณที่ตั้งโต๊ะสแนกเกอร์เท่านั้น อย่างไรก็ตาม กรณีนี้ได้ตรวจสอบข้อกฎหมายแล้วพบว่า การเข้าตรวจค้นร้านสแนกเกอร์สามารถเข้าตรวจค้นได้ในขณะที่เปิดให้บริการ ซึ่งมีประชาชนเข้าออกอยู่ตลอดเวลา โดยไม่ต้องมีหมายค้น เนื่องจากเป็นที่สาธารณะตามกฎหมาย

อนึ่ง นายวรนิติ์ มุตตาหาราช นายอำเภอบ้านนา ได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า จากการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง กรณีการร้องเรียนขอความเป็นธรรมการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการ ตามคำสั่งอำเภอบ้านนา ที่ ๗๐/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๕๕ ผลปรากฏดังต่อไปนี้

๑. การปฏิบัติหน้าที่ของผู้ถูกร้อง เป็นไปตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ซึ่งมีชุดปฏิบัติการเป็นคณะและเป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมายแล้ว ซึ่งในวันนั้นได้เข้าตรวจสอบพื้นที่จำนวน ๔ แห่ง
๒. ขณะเข้าปฏิบัติหน้าที่ได้มีการแสดงตน พร้อมแจ้งให้ทราบถึงการเข้าปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่ง
๓. ขณะเข้าปฏิบัติหน้าที่ ไม่มีการบุกรุกเข้าไปในที่พักอาศัยของบุคคลอื่นแต่เป็นการตรวจสอบการเล่นสแนกเกอร์ในเฉพาะพื้นที่ที่กำหนด
๔. มีการตรวจสอบพบสารเสพติดของผู้มาใช้บริการเล่นสแนกเกอร์ จำนวน ๑ ราย และให้ดำเนินการตามขั้นตอนการปฏิบัติต่อไป
๕. ไม่มีการทำลายทรัพย์สินและไม่มีอุปกรณ์การเล่นสแนกเกอร์เสียหายแต่อย่างใด
๖. เห็นควรกำชับให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเพิ่มความระมัดระวังในการเข้าปฏิบัติหน้าที่ของชุดปฏิบัติการในครั้งต่อไป

ทั้งนี้ ในส่วนของอำเภอบ้านนาได้มีหนังสือกำชับนายเสรี กัณฑ์โรจน์ และนางอัมพาพร น้ำทิพย์ ปลัดอำเภอบ้านนา ให้ใช้ความระมัดระวังในการปฏิบัติหน้าที่ และให้เป็นไปตามระเบียบ บทบัญญัติของกฎหมายอย่างเคร่งครัด เพื่อมิให้เกิดปัญหาการร้องเรียนในทำนองเดียวกันอีก พร้อมกันนี้อำเภอบ้านนายังได้มีข้อเสนอแนะให้จังหวัดนครนายก ดำเนินการหาแนวทางช่วยเหลือแก้ไขเยียวยาแก่ผู้ร้อง สำหรับประเด็นการถอนแจ้งความร้องทุกข์นั้น นายเสรี กัณฑ์โรจน์ ปลัดอำเภอบ้านนาได้ชี้แจงว่า หากกรณีนี้นายเสรีฯ ทำให้ประชาชนได้รับความเดือดร้อน ก็พร้อมที่จะถอนการแจ้งความร้องทุกข์ ทั้งนี้ ขอให้ผู้ร้องและนายสมชาย ศิลปประคอง ชี้แจงและยืนยันว่านายเสรีฯ เป็นผู้จับมือนายสมชาย ศิลปประคอง พิมพ์ลายนิ้วมือ และได้บุกรุกเข้าไปในห้องนอนของผู้ร้องหรือไม่ มีการใช้วาจาข่มขู่หรือแสดงกิริยาที่ไม่สุภาพหรือไม่ ซึ่งกรณีดังกล่าวมาทั้งหมดนายเสรีฯ แจ้งว่ามีได้กระทำตามที่กำลังหาแต่อย่างใด หากผู้ร้องยอมรับทุกกรณี นายเสรีฯ ก็พร้อมที่จะถอนแจ้งความ อย่างไรก็ตาม นายสมชาย ศิลปประคอง บิดาผู้ร้อง ได้ชี้แจงว่า นายสมชายฯ ไม่ได้เป็นผู้เขียนข้อความตามหนังสือร้องเรียนที่ได้ร้องเรียนมายังคณะกรรมการการ ซึ่งหนังสือร้องเรียนฉบับนี้ ผู้ร้องซึ่งเป็นบุตรสาว เป็นผู้เขียน สำหรับประเด็นการลงลายมือชื่อนั้น นายเสรี กัณฑ์โรจน์ เป็นผู้แจ้งให้ตนลงลายมือชื่อ แต่ตนไม่สามารถลงลายมือชื่อเนื่องจากตาบอด นายเสรี กัณฑ์โรจน์ จึงได้นำปากกามาใส่มือแล้วให้ลงลายมือชื่อ อีกทั้งยังพูดอีกว่า “เขียนให้ตรงกับช่องด้วย”

คณะกรรมการการพิจารณาคำชี้แจงประกอบเอกสารหลักฐานต่างๆ แล้ว ได้มอบหมายให้จังหวัดนครนายกดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวภายในระยะเวลา ๑๕ วัน แล้วแจ้งผลการดำเนินการให้คณะกรรมการทราบ

๘. สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ สม ๐๐๐๓/๒๖๙๒ ลงวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๕ ถึงคณะกรรมการการปกครอง ขอสำเนาบันทึกการประชุม ครั้งที่ ๔๗ วันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๕ และครั้งที่ ๖๒ วันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๕ เกี่ยวกับการพิจารณาเรื่องร้องเรียนของนางสาวน้ำผึ้ง ศิลปประคอง เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะอนุกรรมการสิทธิมนุษยชนด้านกฎหมายและการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม ซึ่งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้รับหนังสือร้องเรียนของนางสาวน้ำผึ้ง ศิลปประคอง ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๕ ตามคำร้องที่ ๑๒๘/๒๕๕๕ ร้องเรียนการปฏิบัติหน้าที่ของนายเสรี กัณฑ์โรจน์ และนางสาวอัมพาพร น้ำทิพย์ ปลัดอำเภอบ้านนา และคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้มอบหมายให้คณะอนุกรรมการสิทธิมนุษยชนด้านกฎหมายและการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม ดำเนินการตรวจสอบเรื่องร้องเรียนข้างต้น

คณะกรรมการการปกครองพิจารณาแล้ว มีมติอนุญาตตามที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติร้องขอ แต่ให้ตรวจสอบความถูกต้องของสำเนาบันทึกการประชุมคณะกรรมการการปกครอง ครั้งที่ ๔๗ วันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๕ และครั้งที่ ๖๒ วันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ก่อนดำเนินการจัดส่งให้กับคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๙. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๘๖๑๖/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จัดส่งสำเนาบันทึกการประชุม ครั้งที่ ๔๗ วันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๕ และครั้งที่ ๖๒ วันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๕

๑๐. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๘๒๓๖/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๕ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดนครนายก เพื่อติดตามผลความคืบหน้าการดำเนินการของจังหวัดนครนายก

๑๑. จังหวัดนครนายก ได้มีหนังสือศาลากลางจังหวัดนครนายก ด่วนที่สุด ที่ นย ๐๐๑๖.๓/๙๔๕๙ ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ แจ้งว่า ได้มอบหมายให้ที่ทำการปกครองจังหวัดนครนายก ประสานนางสาวน้ำผึ้ง ศิลปประคอง และนายสมชาย ศิลปประคอง เพื่อทำหนังสือแสดงความประสงค์ขอยุติเรื่อง ตามที่นายสมหมาย วิเชียรฉันท ปลัดจังหวัดนครนายก ได้รับแจ้งจากนางสาวน้ำผึ้ง ศิลปประคอง และนายสมชาย ศิลปประคอง ผู้ร้อง สำหรับนายเสรี กัณฑ์โรจน์ และนางอัมพร นันทิพย์ ปลัดอำเภอบ้านนา ผู้ถูกร้อง ก็มีความประสงค์ขอยุติเรื่องตามคำแนะนำของคณะกรรมการการปกครองเช่นเดียวกัน โดยที่ทำการปกครองจังหวัดนครนายกได้ประสานกับผู้ถูกร้องทั้ง ๒ คน ให้ถอนแจ้งความในข้อหาหมิ่นประมาทด้วยแล้ว

สำหรับการดำเนินคดีอาญา พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรบ้านนามีความเห็นสั่งฟ้องฐานความผิด “จัดให้มีการเล่นสนุกเกอร์โดยฝ่าฝืนกฎหมาย” และจัดส่งสำนวนคดีอาญาที่ ๓๐๒/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ให้สำนักงานอัยการจังหวัดนครนายกแล้ว ซึ่งอยู่ในระหว่างการพิจารณา ทั้งนี้ ฐานความผิด “จัดให้มีการเล่นสนุกเกอร์โดยฝ่าฝืนกฎหมาย” เป็นความผิดตามพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. ๒๔๗๘ มาตรา ๔ วรรคสาม มาตรา ๑๒ (๒) กฎกระทรวงฉบับที่ ๑๗ (พ.ศ. ๒๕๓๔) เป็นความผิดอาญาแผ่นดิน ไม่อาจยกความหรือถอนคำร้องทุกข์กล่าวโทษได้ ซึ่งศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดนครนายกจะติดตามคดีต่อไป

อนึ่ง มีข้อมูลเพิ่มเติมว่า นายเสรี กัณฑ์โรจน์ ได้รับคำสั่งกรมการปกครองที่ ๑๑๐๙/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ให้ย้ายไปช่วยราชการที่สำนักงานศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) ตั้งแต่วันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕ และได้ไปรายงานตัวเพื่อปฏิบัติราชการตามคำสั่งดังกล่าวแล้ว

๑๒. จังหวัดนครนายก ได้มีหนังสือศาลากลางจังหวัดนครนายก ที่ นย ๐๐๑๖.๓/๘๔ ลงวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๕๖ รายงานความคืบหน้าการดำเนินการเพิ่มเติม ดังนี้

๑. การสอบสวนคดี ที่ ๒๑๙/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๕ คดีระหว่าง นายเสรี กัณฑ์โรจน์ ผู้เสียหาย นายสมชาย ศิลปประคอง ที่ ๑ นางสาวน้ำผึ้ง ศิลปประคอง ที่ ๒ ผู้ต้องหา ฐานความผิดร่วมกันแจ้งความอันเป็นเท็จแก่เจ้าพนักงาน ซึ่งอาจทำให้ผู้อื่นเสียหาย และร่วมกันหมิ่นประมาทผู้อื่น คดีอยู่ระหว่างพนักงานอัยการสั่งสอบสวนเพิ่มเติม

๒. การสอบสวนคดี ที่ ๓๐๒/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๕ คดีระหว่าง พันตำรวจโท ภูวดล วรรณ ผู้เสียหาย นายสมชาย ศิลปประคอง ผู้ต้องหา ฐานความผิด จัดให้มีการเล่นสนุกเกอร์โดยฝ่าฝืนกฎหมาย คดีอยู่ระหว่างสืบพยานโจทก์ – จำเลย ปรากฏตามคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๑๓๔๕/๒๕๕๕ ของศาลจังหวัดนครนายก

๑๓. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๗๑๒๐/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๖ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดนครนายก เพื่อติดตามผลความคืบหน้าการดำเนินการของจังหวัดนครนายก

๑๔. จังหวัดนครนายก ได้มีหนังสือศาลากลางจังหวัดนครนายก ด่วนที่สุด ที่ นย ๐๐๑๗.๓/ ๘๙๔๘ ลงวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๖ แจ้งผลความคืบหน้ากรณีดังกล่าว ดังนี้

๑. กรณีรายงานการสอบสวนคดี ที่ ๒๑๙/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๕ คดีระหว่างนายเสรี กัณฑ์โรจน์ ผู้เสียหาย นายสมชาย ศิลปประคอง ที่ ๑ นางสาวน้ำผึ้ง ศิลปประคอง ที่ ๒ ผู้ต้องหา ฐานความผิดร่วมกันแจ้งข้อความอันเป็นเท็จแก่เจ้าพนักงาน ซึ่งอาจทำให้ผู้อื่นเสียหายและร่วมกันหมิ่นประมาทผู้อื่น คดีอยู่ระหว่างพนักงานอัยการสั่งสอบสวนเพิ่มเติม นั้น จังหวัดนครนายกได้ประสานสถานีตำรวจภูธรบ้านนา ปรากฏว่า ได้ดำเนินการสอบสวนเพิ่มเติมเสร็จสิ้นแล้ว และมอบให้สำนักงานอัยการจังหวัดนครนายกเพื่อดำเนินการต่อไป ทั้งนี้ จังหวัดนครนายกจะติดตามความคืบหน้าแล้วรายงานผลให้ทราบต่อไป

๒. กรณีคดีหมายเลขดำ ที่ ๑๓๔๕/๒๕๕๕ ศาลจังหวัดนครนายก ระหว่าง พันตำรวจโท ภูวดล วรรณ ผู้เสียหาย นายสมชาย ศิลปประคอง ผู้ต้องหา ฐานความผิดจัดให้มีการเล่นสนุกเกอร์โดยฝ่าฝืนกฎหมาย ศาลจังหวัดนครนายกได้มีคำพิพากษาแล้ว เป็นคดีหมายเลขแดงที่ ๑๐๐๙/๒๕๕๖ ว่า จำเลยมีความผิดตามพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. ๒๔๗๘ มาตรา ๔ และมาตรา ๑๒ ข้อ ๒ ปรับ ๒,๐๐๐ บาท จำเลยให้การรับสารภาพเป็นประโยชน์แก่ราชการ พิจารณามีเหตุบรรเทาโทษลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ ค่าปรับ ๑,๐๐๐ บาท ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๒๙ และมาตรา ๓๐ ริบของกลาง

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายกยอสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นผลให้กรรมการบริหารพ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

(ปัจจุบัน คณะกรรมการบริหารยังไม่ได้รับการแจ้งผลความคืบหน้าเกี่ยวกับการสอบสวนคดี ที่ ๒๑๙/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๕ จากจังหวัดนครนายก)

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

- ครั้งที่ ๔๕ วันพฤหัสบดีที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๔๗ วันพุธที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๖๑ วันพุธที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๖๒ วันพุธที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๘๐ วันพุธที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๘๕ วันพฤหัสบดีที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๙๖ วันพุธที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๖
- ครั้งที่ ๑๓๒ วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๖

- นายอนุพล นันทาแสง นิติกรปฏิบัติการ ผู้สรุป

รายงานการดำเนินงาน

คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ (พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๕๖)

รายงานการดำเนินงาน

คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ชุดที่ ๒๔ (พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๕๖)

เล่มที่ ๒

กลุ่มงานคณะกรรมการการปกครอง

สำนักกรรมการ ๒

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สารบัญ

เรื่องที่พิจารณาในคณะกรรมการการปกครอง (ต่อเล่มที่ ๑)	หน้า
- เรื่องที่ ๕๑ ขอให้ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของนายณฤทธิ มงคลศรี นายอำเภอทุ่งเขาหลวง จังหวัดร้อยเอ็ด เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง ตามแผนงานโครงการให้ความช่วยเหลือ พื้นฟูเยียวยา ผู้ได้รับผลกระทบ จากสถานการณ์อุทกภัยปี ๒๕๕๔ โดยไม่โปร่งใสและไม่ชอบด้วยกฎหมาย (ผู้เสนอ : นายชัยศักดิ์ ทะไกรราช)	๑
- เรื่องที่ ๕๒ ขอให้ติดตามและตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณี นายมานิชญ์ สาระโภาค นายกองค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง กับพวก ทุจริตต่อหน้าที่ และปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ (ผู้เสนอ : นายสำราญ อันพาพรหม)	๓
- เรื่องที่ ๕๓ ขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาเพิกถอนหนังสือ รับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓) ซึ่งออกทับซ้อนกับที่ดิน นสล. (ผู้เสนอ : นายภาสกร นัยติบ)	๑๐
- เรื่องที่ ๕๔ ขอให้แก้ไขปัญหาคาความเดือดร้อน กรณีการห้ามรถยนต์ทุกชนิด ผ่านเข้าจอดเทียบท่าเรือแหลมบาลีฮาย เมืองพัทยา เมื่อต้นเดือนมีนาคม ๒๕๕๕ (ผู้เสนอ : นายปรีชา เอี่ยมสะอาด)	๑๗
- เรื่องที่ ๕๕ ขอให้ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่และละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ ของเจ้าพนักงานที่ดิน โดยไม่ตั้งคณะกรรมการเพิกถอนโฉนดที่ดิน ในเขตตำบลหนองหญ้าปล้อง อำเภอหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี และเขตติดต่อจังหวัดราชบุรี ที่ออกโฉนดโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ทั้งมีตำแหน่งที่ดินตามโฉนดไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง (ผู้เสนอ : นายเลียง ขุนนุช)	๑๘
- เรื่องที่ ๕๖ เรื่องร้องเรียนกรณี การทุจริตโครงการซ่อมสร้างผิวทางแอสฟัลติกคอนกรีต ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์ (ผู้เสนอ : นายสำรอง พิศเพ็ง)	๒๗
- เรื่องที่ ๕๗ เรื่องร้องเรียนขอความเป็นธรรมกรณี กรมบัญชีกลาง เป็นหน่วยงานของรัฐปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบด้วยกฎหมาย (ผู้เสนอ : รศ.ศิริพร สุขเมธารัตน์)	๓๒
- เรื่องที่ ๕๘ ขอให้ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสิงห์บุรี กรณีการออกโฉนดที่ดินในพื้นที่สาธารณประโยชน์บริเวณตำบลทับยา อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี (ผู้เสนอ : นายพัฒนสิทธิ เหลืองวิไล)	๓๕

- เรื่องที่ ๕๙ ขอให้ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่
สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์
เกี่ยวกับการออกเอกสารสิทธิ์ (ส.ป.ก. ๔- ๐๑)
ทับซ้อนกับที่ดินวัดกลางหินโคนดง
(ผู้เสนอ : นายอิทธิกร อมรชินธนา) ๕๗
- เรื่องที่ ๖๐ ขอให้ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ
กรณีการนำบุคคลอื่นมาสวมสิทธิทำบัตรประจำตัวประชาชน
(ผู้เสนอ : นางจันทนา ไพรสนธิ์) ๖๕
- เรื่องที่ ๖๑ ข้อพิพาทเกี่ยวกับการออกเอกสารสิทธิ์ ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ ของ
สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมจังหวัดสุรินทร์
ทับซ้อนกับพื้นที่สาธารณประโยชน์ป่าชุมชนสะด่างอง หมู่ ๕
ตำบลกาบเชิง อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์
(ผู้เสนอ : นายอิทธิกร อมรชินธนา) ๗๐
- เรื่องที่ ๖๒ ขอความเป็นธรรมเกี่ยวกับการไม่แต่งตั้งนายวิจิต ที่ทำนบก เป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่
บ้านหมู่ที่ ๒ หมู่บ้านมะม่วงตลาด ตำบลนาสาร อำเภอยะพราง
จังหวัดนครศรีธรรมราช และกระทำการขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ร้อง
(ผู้เสนอ : นายพรชัย ศิริวรรณ) ๗๓
- เรื่องที่ ๖๓ ขอให้ตรวจสอบการทุจริตและพฤติกรรมนายวิโรจน์ เพ็ญสามพราน
ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๓ ตำบลไทรโยค อำเภไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี
(ผู้เสนอ : นายเชื้อม ศรีสัมพันธ์) ๗๕
- เรื่องที่ ๖๔ ขอให้ตรวจสอบการดำเนินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง (SML)
เขตอำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ ในการเปิดบัญชีธนาคาร ธ.ก.ส.
สาขาลำปลายมาศ เพื่อรองรับการดำเนินงานโครงการกองทุนหมู่บ้าน
และชุมชนเมือง (SML)
(ผู้เสนอ : นายนิคม โล่สุนทรเดช) ๗๙
- เรื่องที่ ๖๕ ขอให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณี ความไม่โปร่งใสในการตรวจสอบคุณสมบัติ
และลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครรับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑๐
ตำบลสนนนาเมือง ของเจ้าหน้าที่อำเภอสนทราย จังหวัดเชียงใหม่
(ผู้เสนอ : นายประยุทธ์ เรือนคำ) ๘๑
- เรื่องที่ ๖๖ ร้องเรียนรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย (นายชูชาติ หาญสวัสดิ์)
และผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบด้วยกฎหมาย
(ผู้เสนอ : นายนาคศักดิ์ อุทัยศรีสม) ๘๓

- เรื่องที่ ๖๗ ร้องเรียนเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. จังหวัดสุรินทร์ ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ
เอื้อประโยชน์ให้กับราษฎรบางกลุ่ม เข้าทำการบุกรุกพื้นที่สาธารณประโยชน์
ป่าตามอีโงก - กุดพุทรา เพื่อจะได้ออกเป็นเอกสารสิทธิ์ ส.ป.ก. ๔ - ๐๑
(ผู้เสนอ : นายอิทธิกร อมรชินธนา) ๘๖
- เรื่องที่ ๖๘ ขอให้ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบของเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้
กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และสำนักงานการปฏิรูปที่ดิน
เพื่อเกษตรกรรม กรณีการประกาศยึดพื้นที่และรื้อถอนอาคารที่อยู่อาศัย
ของประชาชนในเขตอุทยานแห่งชาติทับลานและเขตป่าสงวนแห่งชาติ
ป่าเขาภูหลวง (ป่าโชนสี) ตำบลวังน้ำเขียว อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา
(ผู้เสนอ : นายสมบุญ สิงกิ่ง) ๘๘
- เรื่องที่ ๖๙ ขอให้ติดตามและเร่งรัดการออกเอกสารสิทธิ์ที่ดินในตำบลแม่สาย
อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย ๑๑๓
(ผู้เสนอ : นายอิทธิเดช แก้วหลวง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงราย)
- เรื่องที่ ๗๐ ร้องเรียนการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการจัดสรรที่ดินกลาง ๑๒๓
และคณะกรรมการจัดสรรที่ดินจังหวัดนครปฐม ละเลยการปฏิบัติหน้าที่
ตาม พ.ร.บ. การจัดสรรที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๓ ที่ไม่ดำเนินการ
ให้บริษัท สิริพัชรนันท์ จำกัด จัดให้มีพื้นที่สาธารณประโยชน์
ภายในโครงการหมู่บ้านอากาศ ๑ ทำให้ราษฎรผู้ที่อยู่อาศัยได้รับความเดือดร้อน
(ผู้เสนอ : นางสาวพิกุลทอง รัชตเมธิน)
- เรื่องที่ ๗๑ ขอให้ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่อำเภอเมืองกาญจนบุรี ๑๔๒
กรณี การตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๑ ตำบลบ้านเก่า และการจัดการเลือกผู้ใหญ่บ้านล่าช้า
(ผู้เสนอ : นายวันชัย สัตย์เชื้อ)
- เรื่องที่ ๗๒ ขอให้ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ๑๔๘
ห้วยทับทัน - ห้วยสำราญ กรณีการประกาศให้พื้นที่ห้วยทับทัน - ห้วยสำราญ
เป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทับซ้อนที่ดินทำกินของราษฎรในเขตอำเภอกาบเชิง
และอำเภอบัวเขต จังหวัดสุรินทร์ ตลอดจนกระทำการขับไล่และทำร้ายร่างกาย
ชาวบ้านที่ทำกินในที่ดินบริเวณดังกล่าว
(ผู้เสนอ : นายเสริม สิงห์ศิลป์ และนางประเสือน เสานาค)
- เรื่องที่ ๗๓ ขอให้ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่และละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ ๑๖๐
ของนายสุริยา จันท์แต่งผล กำนันตำบลบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. ๒๕๔๗
ในการเข้าช่วยเหลือนายนิรัช พรหมพงษ์ แกนนำนริยกร้องเงินช่วยเหลือ
เยียวยาผู้ประสบอุทกภัย พ.ศ. ๒๕๕๔ ที่ถูกลอบยิงและเสียชีวิต
(ผู้เสนอ : นางสาวชนิตา พรหมพงษ์)

- เรื่องที่ ๗๔ เรื่องร้องเรียนของนายฝนทอง ดุสิตสิน ขอความเป็นธรรม ๑๖๕
กรณีที่ดินของตนมีเอกสารสิทธิ์เป็นโฉนดที่ดิน เลขที่ ๑๓๒๑๕๗
และโฉนดที่ดิน เลขที่ ๑๓๒๑๕๘ ตำบลนอกเมือง อำเภอเมืองสุรินทร์
จังหวัดสุรินทร์ ถูกกรมธนารักษ์ประกาศให้เป็นที่ราชพัสดุ
(ผู้เสนอ : นายฝนทอง ดุสิตสิน)
- เรื่องที่ ๗๕ ขอความเป็นธรรมกรณีถูกดำเนินคดีเป็นจำเลยฐานกระทำความผิด ๑๗๓
ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔ ในการบุกรุก ยึดถือ ครอบครอง
ทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าชุมชน
(ผู้เสนอ : นางบุญหลาย สุนา และนายพิบูลย์ สุนา)
- เรื่องที่ ๗๖ ขอความเป็นธรรม กรณีเจ้าพนักงานที่ดิน สำนักงานที่ดินจังหวัดร้อยเอ็ด ๑๗๙
สาขาสุวรรณภูมิ บกพร่องในการปฏิบัติหน้าที่ออกเอกสารสิทธิ์
ในที่ดินแปลงอื่นทับซ้อนกับที่ดินของผู้ร้อง
(ผู้เสนอ : นายวันดี เศษโถ)
- เรื่องที่ ๗๗ พิจารณาวุฒิของนายอภิชาติ ศักดิเศรษฐ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๑๘๒
จังหวัดนครราชสีมา กรณีการเปิดหมู่บ้านประชาธิปไตยต่อต้านยาเสพติด
ในจังหวัดนครราชสีมา ได้รับการต่อต้านจากประชาชนและก่อให้เกิดความแตกแยก
(ผู้เสนอ : นายวิสุทธิ์ ไชยณรุณ รองประธานสภาผู้แทนราษฎร)
- เรื่องที่ ๗๘ การหาแนวทางแก้ไขป้องกัน และฟื้นฟูเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบ ๑๘๖
ตลอดจนการซ่อมแซมซึ่งสาธารณูปโภคที่เกิดความเสียหาย
และได้รับผลกระทบที่เกิดจากภัยแล้งและอุทกภัยในรอบ ๓ ปี ที่ผ่านมา
(ผู้เสนอ : นายนิยม วรปัญญา)
- เรื่องที่ ๗๙ การขอยกเลิกและให้ทำการสำรวจพื้นที่ที่จะประกาศผังเมืองรวม ๑๘๗
ของจังหวัดลพบุรีใหม่ เพื่อแก้ไขปัญหาผลกระทบด้านอุตสาหกรรมและ
การประกอบอาชีพเกษตรกรรมของราษฎร
(ผู้เสนอ : นายนิยม วรปัญญา ส.ส.บัญชีรายชื่อ พรรคเพื่อไทย)
- เรื่องที่ ๘๐ เรื่องร้องเรียนขอความเป็นธรรมกรณีให้หน่วยงานราชการ (กองทัพเรือ) ๑๙๑
คืนพื้นที่สาธารณประโยชน์ (ทุ่งผิเหนือ) ให้กับราษฎรหมู่บ้านทัพนคร
ตำบลปี่ถิว อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี
(ผู้เสนอ : นายถวิล ชมจันทร์)
- เรื่องที่ ๘๑ ขอความเป็นธรรมกรณี การสอบคัดเลือกตำแหน่ง ๑๙๖
ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ระดับ ๗ ของ
องค์การบริหารส่วนตำบลสันกลาง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่
(ผู้เสนอ : นายสุชาติ พิชัย)

- เรื่องที่ ๘๒ ขอให้สอบสวนนายนำศักดิ์ อุทัยศรีสม นายกองค์การบริหารส่วนตำบลคลองหก ๑๙๘
คณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงกรณีนายกองค์การบริหารส่วนตำบลคลองหก
ประพฤติมิชอบซึ่งอำเภอคลองหลวงแต่งตั้งขึ้นทั้ง ๒ ชุด ท้องถิ่นอำเภอคลองหลวง
ท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานี และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ
ทั้งขอให้ดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริงกรณีเจ้าหน้าที่รัฐนำเอกสารราชการ
ออกไปเผยแพร่โดยมิได้รับอนุญาต
(ผู้เสนอ : นายจรัญ เข้มทอง)
- เรื่องที่ ๘๓ ขอความเป็นธรรมกรณีได้รับความเดือดร้อนจากการปฏิบัติหน้าที่ ๒๐๑
ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลกระไย นายอำเภอแหลมสิงห์
และเจ้าพนักงานที่ดิน หัวหน้าส่วนแยกแหลมสิงห์ ในการคัดค้านการรังวัด
สอบเขตที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓ ก.) เลขที่ ๖๔๑
(ผู้เสนอ : พันตำรวจเอก อิทธิศักดิ์ สุวรรณพานิช)
- เรื่องที่ ๘๔ ขอให้ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของนายบุญเหลือ สมพงษ์ หัวหน้าฝ่ายทะเบียน ๒๐๔
สำนักงานทะเบียนท้องถิ่น เทศบาลตำบลสำโรงเหนือ อำเภอเมืองสมุทรปราการ
จังหวัดสมุทรปราการ กรณีไม่อำนวยความสะดวกในการไปติดต่อราชการและ
แสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม
(ผู้เสนอ : พลตำรวจตรี วิฑูรย์ สัตยเทวา)
- เรื่องที่ ๘๕ ขอให้เชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาชี้แจงเกี่ยวกับปัญหา ๒๐๖
การจ้างงานบัณฑิตอาสาสมัครจังหวัดสตูลที่ทางราชการ
จะเลิกจ้างในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖
(ผู้เสนอ : นายฮอชาลี มาห์หมัด)
- เรื่องที่ ๘๖ ขอให้แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับราษฎร หมู่ที่ ๕ ๒๐๙
และหมู่ที่ ๗ ตำบลปากน้ำ อำเภอละงู จังหวัดสตูล
กรณีปัญหาการปล่อยน้ำเสียจากฟาร์มเลี้ยงกุ้งลงสู่คลองละงู
เป็นผลให้น้ำในคลองละงูเน่าเสียและสกปรก
ไม่สามารถนำมาใช้สำหรับอุปโภคและบริโภคได้
(ผู้เสนอ : นายฮอชาลี มาห์หมัด)
- เรื่องที่ ๘๗ ขอให้ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบและขัดต่อ ๒๑๑
ข้อบังคับสมาคมครู ผู้ปกครอง ศิษย์เก่าโรงเรียนแก่งคอย
ของนางสาวจงจิตร ชมภูผล ผู้อำนวยการโรงเรียนแก่งคอย
และเลขาธิการสมาคมครู ผู้ปกครอง ศิษย์เก่าโรงเรียนแก่งคอย จังหวัดสระบุรี
(ผู้เสนอ : นายสมชาย กุลนริศ)

- เรื่องที่ ๘๘ ขอให้ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของนายสิทธิเกียรติ เจนวนิช ๒๑๔
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบึงคำพร้อย และนางนันทนา ลอยฟ้า
ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบึงคำพร้อย อำเภอลำลูกกา
จังหวัดปทุมธานี กรณีการทุจริตเงินช่วยเหลือเยียวยา
ผู้ประสบอุทกภัยในปี ๒๕๕๔
(ผู้เสนอ : นายสุวรรณ แดนขนาน)
- เรื่องที่ ๘๙ ขอให้ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐ (ผู้ใหญ่บ้าน) ๒๑๖
ตำบลบึงคำพร้อย อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี
กรณีการทุจริตเงินช่วยเหลือเยียวยาผู้ประสบอุทกภัยในปี ๒๕๕๔
(ผู้เสนอ : นายสุวรรณ แดนขนาน)
- เรื่องที่ ๙๐ ขอให้สอบสวนการปฏิบัติหน้าที่ของนายอำเภอชัยใหญ่ ๒๑๓
และนายปัดดา ฤทธิ์จรูญ กำนันตำบลชัยใหญ่
(ผู้เสนอ : นายประสาน มาตจตุรัส)
- เรื่องที่ ๙๑ ขอให้ตรวจสอบโครงการปรับปรุงโครงสร้างระบายน้ำ ๒๑๙
เพื่อแก้ไขปัญหาอุทกภัย ถนนสาย ปจ. ๓๐๐๘ อำเภอมือง
จังหวัดปราจีนบุรี เนื่องจากราษฎรได้รับความเดือดร้อน
(ผู้เสนอ : นางชนิษฐา เลิศวิมลลักษณ์)
- เรื่องที่ ๙๒ ขอความเป็นธรรมกรณีราษฎรถูกข่มเหงจากการปฏิบัติหน้าที่ ๒๓๑
ของเจ้าหน้าที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูวัว อำเภอบุ่งคล้า จังหวัดบึงกาฬ
(ผู้เสนอ : นายสุริยา สำราญรื่น)
- เรื่องที่ ๙๓ พิจารณาการขอสัญชาติไทยให้แก่เด็กและเยาวชน จำนวน ๔๓ ราย ๒๔๐
ในพื้นที่อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งยังไม่ได้รับสัญชาติไทย
ตามสิทธิขั้นพื้นฐานที่รับรองไว้ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พุทธศักราช ๒๕๕๐ และตามกฎหมายปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน
(ผู้เสนอ : นางสาวรยากร สุวรรณ)
- เรื่องที่ ๙๔ ขอความช่วยเหลือกรณีกรมการปกครองไม่จ่ายค่าสินไหมทดแทน ๒๔๑
(ผู้เสนอ : นายยงยุทธ หรือ กิตติชัย บาลี)
- เรื่องที่ ๙๕ ขอความเป็นธรรมกรณีผู้ให้เขานาผิดสัญญาเช่านา ๒๔๕
(ผู้เสนอ : นางจรูญ เสมอใจ)
- เรื่องที่ ๙๖ ขอให้ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบของผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี ๒๔๗
(ผู้เสนอ : นายอดิสร ตริยญาติลักษณ์ และนางสาวอภิญญา จันทนา)

- เรื่องที่ ๙๗ ขอความเป็นธรรมจากการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบของเจ้าหน้าที่
สำนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร สาขาหนองแขม เกี่ยวกับการรังวัด
สอบเขตที่ดินโฉนดที่ดิน
(ผู้เสนอ : นางมุกดา พงศธร) ๒๕๒
- เรื่องที่ ๙๘ ขอความเป็นธรรมเกี่ยวกับการดำเนินการออกโฉนดที่ดิน
และการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐ
(ผู้เสนอ : นายสมชาย พันนุช) ๒๕๓
- เรื่องที่ ๙๙ ขอให้ปรับปรุงและพัฒนาเกี่ยวกับการใช้และมีอาวุธปืน
เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
(ผู้เสนอ : นายสมชาย กุลนริศ) ๒๖๐
- เรื่องที่ ๑๐๐ ขอความเป็นธรรมกรณีเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดยะลา
ปฏิบัติหน้าที่ในการเพิกถอนโฉนดที่ดินที่ออกทับซ้อนที่ดิน
มีเอกสารแสดงสิทธิครอบครอง (ส.ค. ๑) ล่าช้า
(ผู้เสนอ : นายอิบรอฮิม จะปะกียะ) ๒๖๓
- เรื่องที่ ๑๐๑ ขอความเป็นธรรมกรณีสำนักงานการปฏิรูปที่ดิน
เพื่อเกษตรกรรมจังหวัดบึงกาฬ ดำเนินการออกเอกสารสิทธิ์
ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ ทับซ้อนที่ดินของผู้ร้อง
(ผู้เสนอ : นายวิสันต์ สามารถ) ๒๖๖
- เรื่องที่ ๑๐๒ ขอให้ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของ นายพุฒิพงษ์ ฤาชัย
นายกเทศมนตรีตำบลบ้านโอง ที่ได้มีคำสั่งเทศบาลตำบลบ้านโอง
ที่ ๐๐๙/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒ มกราคม ๒๕๕๖ เรื่องถอดถอน
ที่ปรึกษานายกเทศมนตรีตำบลบ้านโอง เป็นผลให้นายอิศกร หลวงมูล
ผู้ร้องเรียน พ้นจากตำแหน่งที่ปรึกษานายกเทศมนตรีตำบลบ้านโองอย่างไม่เป็นธรรม
(ผู้เสนอ : นายอิศกร หลวงมูล) ๒๖๘
- เรื่องที่ ๑๐๓ แฉลงการณ์สมาคมนักปกครองแห่งประเทศไทย คัดค้านร่างกฎกระทรวง
ว่าด้วยการสอบสวนคดีอาญาโดยพนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจ
ซึ่งมีหลักการสำคัญในการยกเลิกอำนาจควบคุมการสอบสวนคดีอาญา
ของฝ่ายปกครอง เพื่อให้ฝ่ายตำรวจรับผิดชอบการสอบสวนคดีอาญา
แต่เพียงฝ่ายเดียว
(ผู้เสนอ : พันโท กมล ประจวบเหมาะ) ๒๗๐
- เรื่องที่ ๑๐๔ ขอความเป็นธรรมกรณีสำนักงานธนารักษ์พื้นที่จังหวัดพิจิตร
ประกาศขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุทับซ้อนกับที่ดินตามเอกสารสิทธิ์
ส.ค. ๑ และ น.ส. ๓ ของราษฎร
(ผู้เสนอ : นายสุรศักดิ์ เกาอ่อน) ๒๗๖

- เรื่องที่ ๑๐๕ การเสนอขอให้เพิ่มบทบาทอำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ๒๗๘
(ผู้เสนอ : นายสมชาย กุลนริศ)
- เรื่องที่ ๑๐๖ ขอให้พิจารณาเกี่ยวกับการจัดให้มีการเลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัด ๒๗๙
(ผู้เสนอ : นายสมชาย กุลนริศ)
- เรื่องที่ ๑๐๗ เรื่องร้องเรียนเจ้าหน้าที่ของรัฐ กรณีเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสุราษฎร์ธานี ๒๘๑
สาขาไชยา และเจ้าหน้าที่เกี่ยวข้องในสำนักงานที่ดินจังหวัดสุราษฎร์ธานี
สาขาไชยา กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ
เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับประโยชน์อันมิควรได้
โดยชอบด้วยกฎหมาย และขอโต้แย้งการออกโฉนดที่ดิน
(ผู้เสนอ : นางสาวอรรวรรณ เฮตาเลน)
- เรื่องที่ ๑๐๘ ขอให้ดำเนินการเปลี่ยนบัตรแสดงตนจากบัตรประจำตัว ๒๘๖
คนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยให้เป็นบัตรประจำตัวประชาชน
(ผู้เสนอ : นายเฉลิมรัตน์ เกสรสกุล)
- เรื่องที่ ๑๐๙ ขอให้พิจารณาเพื่อให้เด็กมีบัตรประจำตัวประชาชนหรือหลักฐาน ๒๙๐
ทางทะเบียนราษฎร เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาของเด็กที่จบการศึกษา
จากโรงเรียนบ้านแครายเกษตรพันธุ์พิทยาคาร
(ผู้เสนอ : นายศุภพงศ์ แดงท่าไม้)
- เรื่องที่ ๑๑๐ ขอให้พิจารณาเรื่องร้องเรียนของนายสมสกุล ณ ระนอง ๒๙๒
ขอความเป็นธรรมในการโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินคืนแก่ทายาท
เจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดินเดิม
(ผู้เสนอ : นายสมสกุล ณ ระนอง)
- เรื่องที่ ๑๑๑ การก่อสร้างแนวหินใหญ่ป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งทะเล ๒๙๔
(ผู้เสนอ : จังหวัดนครศรีธรรมราช)
- เรื่องที่ ๑๑๒ ขอความเป็นธรรมเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ๓๐๑
ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ กรณีชี้แจงการขาดคุณสมบัติของผู้รับสมัคร
เลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านโดยทุจริตและเลือกปฏิบัติ
(ผู้เสนอ : นายหามิ ลาเตะ)
- เรื่องที่ ๑๑๓ ขอให้ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบของนางบุพชาติ ๓๐๓
ผู้ใหญ่บ้านท่าสว่าง หมู่ที่ ๒ ตำบลบักได อำเภอนมดรัก จังหวัดสุรินทร์
กรณีทุจริตปลอมแปลงตราয়วัดอรุโณทยานาราม เพื่อจัดทำเอกสาร
เรียไ้เงินทำบุญทอดผ้าป่า ยึดตราตั้งและทำลายทรัพย์สินของวัด
(ผู้เสนอ : นางสาวศิริลักษณ์ สารสุข และนางสาวอุไรรัตน์ เสพสุข)
- เรื่องที่ ๑๑๔ ขอความเป็นธรรมและให้ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ๓๐๖
และขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานที่ดินในการ
ออกเอกสารสิทธิ์ที่ดินของหัวหน้าอุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม
(ผู้เสนอ : นายสมเกียรติ พหลรัตน์)

- เรื่องที่ ๑๑๕ ร้องเรียนกรณีการไฟฟ้านครหลวงปักเสาไฟฟ้าแรงสูงลงไปในที่ดินโดยไม่ได้รับอนุญาต (ผู้เสนอ : นายสุพจน์ ทองเย็น (ทนายความ) ผู้รับมอบอำนาจจากนายวัชรพุดิ วงษ์ถั่วทอง (ผู้ได้รับความเดือดร้อน)) ๓๑๐
- เรื่องที่ ๑๑๖ ขอให้ชะลอการขุดเจาะก๊าซธรรมชาติ (บ่อใหม่) ในเขตตำบลแสงสว่าง อำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี (ผู้เสนอ : นายประจัญ กิ่งมิ่งแฮ) ๓๑๒
- เรื่องที่ ๑๑๗ ขอความเป็นธรรมกรณีการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย ดำเนินการก่อสร้างศูนย์ซ่อมบำรุงรถไฟฟ้าของโครงการรถไฟฟ้าสายสีม่วง ช่วงเตาปูน – ราษฎร์บูรณะ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และสุขภาพอนามัย ตลอดจนกระทบกับวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในพื้นที่ (ผู้เสนอ : นายสมบูรณ์ ปราปใหญ่) ๓๑๕
- เรื่องที่ ๑๑๘ ขอให้ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของผู้อำนวยการจังหวัดร้อยเอ็ด กรณีไม่ดำเนินการตรวจสอบการกระทำโดยมิชอบของ นายกเทศมนตรีตำบลชุมพร อำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด (ผู้เสนอ : นายพีระประพล พลเยี่ยม) ๓๑๗
- เรื่องที่ ๑๑๙ ขอให้พิจารณาเรื่องร้องเรียนของนายวินัย ดวงจำ นายกเทศมนตรีตำบลหนองพอก ขอให้ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ โดยมีขอบของนายสมชาย สิงห์กุล นายอำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด (ผู้เสนอ : นายวินัย ดวงจำ) ๓๑๙
- เรื่องที่ ๑๒๐ ขอให้พิจารณาเรื่องร้องเรียนของนางสาวจรีพร รัตนวงศ์วิจิตร ขอให้ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่สำนักงานธนารักษ์พื้นที่ตาก จังหวัดตาก และกรมธนารักษ์ กรณีปกปิดข้อมูลเกี่ยวกับการเช่าที่ราชพัสดุ ที่ ตก. ๒๕ จังหวัดตาก ทำให้ผู้ร้องได้รับความเสียหาย (ผู้เสนอ : นางสาวจรีพร รัตนวงศ์วิจิตร) ๓๒๑
- เรื่องที่ ๑๒๑ ของดการเช่าที่ดินราชพัสดุแปลงหมายเลข ทะเบียนที่ ตร. ๔๐๗ หนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง เลขที่ ๔๓๑ บริเวณอ่าวคอเขาขาด อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด (ผู้เสนอ : นายนิมิต แวนแคว้น) ๓๒๓
- เรื่องที่ ๑๒๒ เรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติและละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ ของนายกสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย ในการจัดประชุมใหญ่ เพื่อเลือกตั้งนายกสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทยและแต่งตั้ง คณะกรรมการชุดใหม่ภายหลังครบวาระการดำรงตำแหน่ง (ผู้เสนอ : นายณัฐภณ ปัญญาคานานุกุล) ๓๒๖

- เรื่องที่ ๑๒๓ ขอให้ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงเพื่อแก้ไขปัญหาให้กับ
ผู้ได้รับความเดือดร้อนในที่ดินทำกิน เขตป่าสงวนแห่งชาติปันดอน-ปะโค
(ผู้เสนอ : นายประจัญ กิ่งมิ่งแฮ) ๓๓๐
- เรื่องที่ ๑๒๔ การปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบของกำนันตำบลดินดำ
กรณีกระทำการทุจริต เลือกปฏิบัติ และละเว้นการปฏิบัติหน้าที่
รวมทั้งใช้อำนาจหน้าที่ช่วยเหลือพวกพ้อง
(ผู้เสนอ : นายมีชัย แก้วปัญญา และคณะ) ๓๓๔
- เรื่องที่ ๑๒๕ ขอให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงการใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ
ของผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๓ ตำบลบ้านบึง
(ผู้เสนอ : นายประจักษ์ชัย ณ สงขลา) ๓๓๗
- เรื่องที่ ๑๒๖ ขอให้เจ้าหน้าที่ของรัฐอำเภอท่าฉาง จังหวัดสุราษฎร์ธานี
แก้ไขปัญหาเดือดร้อนจากการกระทำของกลุ่มผู้มีอิทธิพลในพื้นที่
อำเภอท่าฉาง – อำเภอไชยา – อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี
(ผู้เสนอ : นายสุรัชย์ คชรัตน์) ๓๔๐
- เรื่องที่ ๑๒๗ ขอให้ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐและผู้จัดสรรที่ดิน
กรณีไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติจัดสรรที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๓
(ผู้เสนอ : นายผดุง พงษ์เสถียรภาพ และคณะราษฎรหมู่บ้านจิริทิพย์) ๓๔๔
- เรื่องที่ ๑๒๘ พิจารณาเรื่องร้องเรียนของนายจเร ดันท์พรชัย ราษฎรตำบลหนองปลิง
อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี ขอให้ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่
ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง กรณีละเว้นการปฏิบัติหน้าที่
ไม่ดำเนินการตรวจสอบและแก้ไขปัญหาการถาวรทุกดินบรรทุกน้ำหนัก
เกินกว่าที่กฎหมายกำหนดจึงสั่งจรรยาบรรณท้องถิ่นส่งผลให้ถนนชำรุดเสียหาย
(ผู้เสนอ : นายจเร ดันท์พรชัย) ๓๕๒
- เรื่องที่ ๑๒๙ ขอให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงการใช้อำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่
ของรัฐโดยมิชอบด้วยกฎหมาย
(ผู้เสนอ : นางสาวศิริพร หรือชญานันท์ สะอาด) ๓๕๔
- เรื่องที่ ๑๓๐ กรณีไม่ได้รับความเป็นธรรมจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ
ในการนำที่ดินขายทอดตลาด
(ผู้เสนอ : นางทองดี อินทะริด) ๓๕๘
- เรื่องที่ ๑๓๑ ขอให้พิจารณาแก้ไขปัญหาการปล่อยน้ำเสีย
ของโรงงานผลิตเยื่อกระดาษ
(ผู้เสนอ : นายภราดร โพธิ์ศรี) ๓๖๐
- เรื่องที่ ๑๓๒ ขอความเป็นธรรมกรณี การประกาศขึ้นทะเบียนกำหนดเขตที่ดิน
โบราณสถานเมืองพุทไธสง ตลอดจนการปักหมุดหลักเขต
ที่ราชพัสดุทับซ้อนกับที่ดินของราษฎร
(ผู้เสนอ : นายสำราญ เทพไธอานวย) ๓๖๒

- เรื่องที่ ๑๓๓ ขอความเป็นธรรมเกี่ยวกับการไม่ดำเนินการสำรวจและออก
ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ ของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดเชียงราย
(ผู้เสนอ : นายสมกิจ จิตรเจริญ) ๓๗๖
- เรื่องที่ ๑๓๔ ขอให้ตรวจสอบการดำเนินงานของอุตสาหกรรมจังหวัดสงขลา
ในการอนุญาตประทานบัตรให้บริษัท พีรพลมายนิ่ง จำกัด
ทำเหมืองหินเขาควหา ตำบลคูหาใต้ อำเภอรัตภูมิ จังหวัดสงขลา
โดยไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติ มาตรา ๖๖ และมาตรา ๖๗
ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐
(ผู้เสนอ : นายบรรจง ทองเอื้อย และคณะ) ๓๗๗
- เรื่องที่ ๑๓๕ สรุปผลการแสดงความคิดเห็นในการหาแนวทางลดความขัดแย้ง
และความรุนแรงในพื้นที่ จังหวัดชายแดนภาคใต้
(ผู้เสนอ : นายอาซิส เบ็ญหวาน) ๓๗๘
- เรื่องที่ ๑๓๖ ขอให้ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของกำนันตำบลภูเงินและ
เจ้าพนักงานที่ดินในการรังวัดชี้แนวเขตที่ดินสาธารณประโยชน์
(ท่าเลเลี้ยงสัตว์ป่าทุ่งนา) ตำบลภูเงิน อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด
โดยมิชอบ กระทำการข่มขู่ และทำให้ราษฎรได้รับความเดือดร้อน
(ผู้เสนอ : นายสุริยา วันชา) ๓๗๙
- เรื่องที่ ๑๓๗ ขอให้เร่งรัดดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงและแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน
กรณีการติดตั้งเสาอากาศเครื่องส่งวิทยุกระจายเสียงที่ไม่ได้มาตรฐาน
(ผู้เสนอ : นายวิชัย สุกุลพลไพศาล) ๓๘๐
- เรื่องที่ ๑๓๘ ขอให้พิจารณาตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของนางโชติณ วิศาลสมพงษ์
นักวิชาการที่ดินชำนาญการ จังหวัดลพบุรี สาขาขยายบาดาล และ
ขอให้ย้ายสำนักงานที่ดิน สาขาขยายบาดาล กลับไปอยู่ในพื้นที่เดิม
(ผู้เสนอ : นายบุญมี สีนิล) ๔๐๐
- เรื่องที่ ๑๓๙ ขอให้ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ ที่มีพฤติกรรมเพิกเฉย
ต่อความต้องการปกป้องรักษาป่าของราษฎร และขอคัดค้านแผนการ
ทำไม้ยูคาลิปตัสในสวนป่าดงเค็ง จังหวัดบุรีรัมย์ (โครงการ ๕)
(ผู้เสนอ : นายศุภกร พยุงแสนกุล) ๔๐๑
- เรื่องที่ ๑๔๐ ขอให้พิจารณาแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนจากฝุ่นละอองทางอากาศ
ที่เกิดจากการดำเนินกิจการของลานมันพรมเทพพิซไร่
(ผู้เสนอ : ผู้ไม่ประสงค์จะออกนาม) ๔๐๒
- เรื่องที่ ๑๔๑ ขอความเป็นธรรมกรณีราษฎรตำบลกบเชิงไม่มีเอกสารสิทธิ์
ในที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัย
(ผู้เสนอ : นางมณีนันท์ พงษ์พัฒนาพร และนางจันทร์เพ็ญ โคตรโนนกอก และคณะ) ๔๐๓

- เรื่องที่ ๑๔๒ ขอให้ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของนายวรยุทธ ค่อมบุญ
ปลัดอำเภอปอพลอย รักษาราชการแทนนายอำเภอปอพลอย
กรณีดำเนินการจัดการเลือกผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑ ตำบลหนองกุ่ม
โดยไม่สุจริตและเที่ยงธรรม
(ผู้เสนอ : นายณรงค์เดช วิเศษสิงห์) ๔๑๖
- เรื่องที่ ๑๔๓ ขอให้แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนเกี่ยวกับการเดินทางไปติดต่อราชการ
ณ ที่ว่าการอำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย
(ผู้เสนอ : นายมงคล ทองอมสิน) ๔๑๙
- เรื่องที่ ๑๔๔ การแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของราษฎรอำเภออุ้มผาง จังหวัดตาก
ไม่มีกระแสไฟฟ้าใช้เนื่องจากไม่สามารถดำเนินการปักเสาพาดสายไฟฟ้า
ผ่านเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอุ้มผางได้
(ผู้เสนอ : ร้อยตำรวจเอก สมบัติ พันธุ์ณรงค์) ๔๒๑
- หนังสือตั้งคณะกรรมการสามัญ ๔๒๙
- หนังสือประกาศสภาผู้แทนราษฎร เรื่อง ตั้งกรรมการในคณะกรรมการการปกครอง
แทนตำแหน่งที่ว่าง ๔๓๐
- หนังสือประกาศสภาผู้แทนราษฎร เรื่อง ตั้งกรรมการในคณะกรรมการการปกครอง
แทนตำแหน่งที่ว่าง ๔๓๑
- หนังสือตั้งกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่าง ๔๓๒
- การเดินทางไปศึกษาดูงานภายในประเทศและต่างประเทศ ๔๓๓
- ตัวอย่างภาพกิจกรรม ๔๓๖
- รายชื่อข้าราชการกลุ่มงานคณะกรรมการการปกครอง ๔๕๒
- รายชื่อข้าราชการ พนักงานราชการ และบุคคลที่เคยปฏิบัติงานในคณะกรรมการการปกครอง ๔๕๔
- รายชื่อคณะผู้จัดทำรายงาน ๔๕๕

เรื่องที่ ๕๑

เรื่องพิจารณา ขอให้ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของนายณฤทธิ์ มงคลศรี นายอำเภอทุ่งเขาหลวง จังหวัดร้อยเอ็ด เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างตามแผนงานโครงการให้ความช่วยเหลือ พื้นฟู เยียวยา ผู้ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์อุทกภัยปี ๒๕๕๔ โดยไม่โปร่งใสและไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ผู้เสนอ นายชัยศักดิ์ ทะไกรราช

ข้อเท็จจริง

ผู้ร้อง (นายชัยศักดิ์ ทะไกรราช) หุ่นส่วนผู้จัดการห้างหุ้นส่วนจำกัด ศักดินาแข่งธุรกิจ ซึ่งประกอบกิจการรับเหมาก่อสร้าง มีความสงสัยการปฏิบัติหน้าที่ของนายณฤทธิ์ มงคลศรี นายอำเภอ ทุ่งเขาหลวง จังหวัดร้อยเอ็ด ที่ไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารการจัดซื้อจัดจ้างและไม่ตอบหนังสือความจำนงขอเข้าร่วมประกวดราคาของผู้ร้องในโครงการให้ความช่วยเหลือ พื้นฟู เยียวยา ผู้ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์อุทกภัย ปี พ.ศ. ๒๕๕๔ จากงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๕ ที่ได้รับอนุมัติแล้ว

การพิจารณา

คณะกรรมการการปกครอง สมาชิกแทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) พิจารณาเรื่องร้องเรียนนี้ ในคราวประชุมครั้งที่ ๕๐ วันพฤหัสบดีที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๕ แล้วเห็นควรให้มีหนังสือถึงจังหวัดร้อยเอ็ด ขอให้ตรวจสอบข้อเท็จจริง แล้วรายงานให้คณะกรรมการทราบ

การดำเนินการ

๑. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๓๕๗๐/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ถึงจังหวัดร้อยเอ็ดเพื่อขอให้ตรวจสอบข้อเท็จจริง แล้วรายงานให้คณะกรรมการทราบ

๒. จังหวัดร้อยเอ็ด ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ รอ ๐๐๑๖.๒/๑๐๒๘๖ ลงวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๕ รายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงว่า จังหวัดร้อยเอ็ดมอบหมายให้อำเภอทุ่งเขาหลวงเป็นหน่วย ดำเนินการบริหารงบประมาณทั้งวิธีการดำเนินการสั่งซื้อสิ่งจ้างและการอนุมัติการสั่งซื้อสิ่งจ้างเต็มวงเงินตามที่ได้รับการจัดสรรของโครงการให้ความช่วยเหลือ พื้นฟู เยียวยา ผู้ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์อุทกภัย ซึ่งอำเภอทุ่งเขาหลวงได้รับอนุมัติ ๗ โครงการ แต่มีโครงการที่ผิดพลาด ๔ โครงการ อำเภอทุ่งเขาหลวง จึงขอแก้ไขและรอกการอนุมัติแก้ไขโครงการ แต่เกรงว่าจะเกิดความล่าช้า จึงได้ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง บางโครงการไปก่อน และเนื่องจากอุทกภัยปี ๒๕๕๔ มีความรุนแรงมาก คณะกรรมการยุทธศาสตร์เพื่อวางระบบ การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ (กนย.) จึงกำหนดให้งาน/โครงการฟื้นฟูและป้องกันการเสียหายจากเหตุ อุทกภัยที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตต้องให้แล้วเสร็จก่อนเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๕ โดยสามารถจัดจ้างด้วยวิธีพิเศษ อำเภอทุ่งเขาหลวงจึงจัดจ้างโครงการ ๗ โครงการดังกล่าวด้วยวิธีพิเศษตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม อย่างไรก็ตาม ปัจจุบัน นายณฤทธิ์ มงคลศรี ได้ย้าย ไปดำรงตำแหน่งนายอำเภอกงหรา จังหวัดพัทลุงแล้ว

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร
ครั้งที่ ๕๐ วันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๕
ครั้งที่ ๖๐ วันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๕
- นางสาวรินทร์พร ปณิธานธรรม วิทยากรปฏิบัติการ
- นายอัครเดช คนเชื้อ นิตกรชำนาญการพิเศษ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๕๒

เรื่องพิจารณา ขอให้ติดตามและตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีนายมาโนชญ์ สาระโกล นายกองค้การบริหาร ส่วนตำบลรอบเมือง กับพวก ทุจริตต่อหน้าที่และปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ

ผู้เสนอ นายสำราญ อันพาพรหม

ข้อเท็จจริง

นายสำราญ อันพาพรหม ผู้ร้อง อ้างว่า ผู้ร้องได้มีหนังสือร้องเรียนต่อผู้ว่าราชการจังหวัด ร้อยเอ็ด เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบของนายมาโนชญ์ สาระโกล นายกองค้การบริหาร ส่วนตำบล รอบเมือง กับพวก กรณีการเบิกจ่ายงบประมาณและการดำเนินโครงการภายในองค์การบริหารส่วนตำบล รอบเมือง ตั้งแต่ปี ๒๕๕๓ จนถึงปัจจุบัน โดยผู้ร้องได้มีหนังสือขอทราบผลความคืบหน้าการตรวจสอบ ข้อเท็จจริงแล้วหลายฉบับ แต่ก็ยังไม่ได้รับแจ้งผลความคืบหน้าจากทางจังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งรายละเอียดของ การร้องเรียนนายมาโนชญ์ สาระโกล นายกองค้การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง กับพวก สรุปได้ดังนี้

๑. หนังสือร้องเรียนถึงผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ด ลงวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๕๓ ร้องเรียน กรณีนายมาโนชญ์ สาระโกล กับพวก ร่วมกันทุจริตโครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก หมู่ที่ ๑๘ จำนวน ๒ โครงการ มูลค่า ๒๖๑,๐๐๐ บาท โดยมีการปิดประกาศและประกาศสอบราคาโดยไม่ชอบด้วย กฎหมาย นอกจากนั้น ห้างร้านที่เข้าเสนอราคาก็เป็นห้างร้านที่อยู่ในเครือเดียวกันและมีความใกล้ชิด กับนายมาโนชญ์ สาระโกล พร้อมทั้งมีการปลอมลายมือชื่อของผู้รับจ้างและทำเอกสารรายงานการซ่อมแซม ถนนอันเป็นเท็จไม่มีการลงลายมือชื่อของเจ้าหน้าที่ในใบควบคุมการก่อสร้างในแต่ละวัน อันเป็นการ เอื้อประโยชน์ให้แก่ผู้รับจ้าง

๒. หนังสือร้องเรียนถึงผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ด ลงวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๕๔ ร้องเรียน กรณีนายมาโนชญ์ สาระโกล กับพวก ร่วมกันทุจริตโครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก หมู่ที่ ๑๔ บ้านแก่นทราย โดยเป็นการสร้างถนนรुक้าเข้าไปในส่วนบุคคลและมีการตั้งงบประมาณในการก่อสร้างถนน สายดังกล่าวซ้ำซ้อนกันในข้อบัญญัติงบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๕๓ และข้อบัญญัติงบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๕๔

๓. หนังสือร้องเรียนถึงผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ด ลงวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๔ ขอให้เร่งรับ การก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กเชื่อมกับทางหลวงบริเวณหมู่ที่ ๗ หมู่ที่ ๘ และบริเวณหมู่ที่ ๙ หมู่ที่ ๑๐ และหมู่ที่ ๑๒ ขององค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง เนื่องจากถนนบริเวณดังกล่าวสำนักบำรุงทางร้อยเอ็ด ได้เสนอแผนงานเพื่อขยายผิวจราจรจาก ๒ ช่องจราจรเป็น ๔ ช่องจราจร ในทางหลวงหมายเลข ๒๑๔ ตอน ร้อยเอ็ด - เกษตรวิสัย ระหว่าง กม. ๒ + ๙๐๐ - ๑๔ + ๖๐๐ ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างพิจารณาอนุมัติ จัดสรรงบประมาณ (ระหว่าง กม. ๑๐ + ๐๕๐ - ๑๐ + ๕๕๐ ได้มีการดำเนินการไปแล้ว) ดังนั้น จึงไม่มีความ จำเป็นในการก่อสร้างถนนเชื่อมทางหลวงดังกล่าว และการสร้างถนนเชื่อมทางหลวงบริเวณหมู่ที่ ๗ หมู่ที่ ๘ ก็ไม่ได้ขออนุญาตทำการก่อสร้างจากผู้อำนวยการทางหลวง ตามพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๓๗ วรรคสาม

นอกจากนี้ ผู้ร้องยังได้มีหนังสือร้องเรียนการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบของนายมาโนชญ์ สาระโกล นายกองค้การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง กับพวก ไปยังสำนักนายกรัฐมนตรี (สมัยนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ เป็นนายกรัฐมนตรี) และสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ในประเด็นต่างๆ ดังนี้

๑. หนังสือร้องเรียนถึงนายกรัฐมนตรี (นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ) ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๓ กรณีนายมาโนชญ์ สารโภาค กับพวก ใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบกระทำการทุจริตโครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก บ้านรอบเมือง หมู่ที่ ๔ (ความยาว ๗๙๕ เมตร) ตามโครงการไทยเข้มแข็ง โดยเอื้อประโยชน์ให้ห้างหุ้นส่วนจำกัด พี เอส รุ่งโรจน์ ผู้ชนะการประมูล ซึ่งห้างหุ้นส่วนจำกัด พี เอส รุ่งโรจน์ มีลักษณะเป็นนอมินีของนายมาโนชญ์ สารโภาค และการดำเนินโครงการก่อสร้างถนนดังกล่าวไม่สอดคล้องกับความจำเป็นในพื้นที่

๒. หนังสือร้องเรียนถึงเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๓ ร้องเรียนกรณีนายมาโนชญ์ สารโภาค กับพวก ทุจริตโครงการซ่อมแซมถนน ลูกวัง บ้านแก่นทราย หมู่ที่ ๑๕ จำนวน ๒ โครงการๆ ละ ๙๐,๐๐๐ บาท ซึ่งไม่มีการนำหินลูกรังมาซ่อมแซมถนนตามโครงการ และปรากฏว่าถนนบางเส้นไม่ใช่ถนนลูกรัง แต่เป็นถนนลาดยาง และผู้รับจ้างทั้ง ๒ โครงการนี้คือ นายจันทร์ดี มาตายะศรี ซึ่งเป็นคนงานขับรถบรรทุกของนายมาโนชญ์ สารโภาค ทั้งมีการแก้ไขเอกสารในฎีกาเบิกเงิน ดังนี้

๑. แก้ไขวันที่เบิกเงินในฎีกาเบิกเงินเป็นวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๒ ซึ่งข้อเท็จจริงแล้วไม่ได้เบิกเงินในวันดังกล่าว

๒. ไม่มีการลงเลขที่และวันที่ในงบรายละเอียดใบสำคัญประกอบฎีกาเบิกเงิน

๓. มีการแก้ไขเลขที่รับในใบรับรองของผู้เบิกจากเลขที่รับ ๒๗๕/๒๕๕๓ เป็น เลขที่รับ ๒๗๒/๒๕๕๓

๔. ไม่มีการลงวันที่รับเงินในใบเสร็จรับเงิน

๕. ในสัญญากำหนดให้ทำการซ่อมแซมถนนตั้งแต่วันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๒ สิ้นสุดในวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๒ แต่มีการส่งมอบงานและตรวจรับงานจ้างในวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๒ ซึ่งผิดสัญญาไปถึง ๒ วัน แต่มีการปรับฐานผิดสัญญาเพียงแค่ ๑ วัน

๖. บันทึกข้อความขององค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมืองไม่มีการลงวันที่

๓. หนังสือร้องเรียนถึงสำนักนายกรัฐมนตรี (สมัยนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ เป็นนายกรัฐมนตรี) ลงวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๓ ร้องเรียนกรณีนายมาโนชญ์ สารโภาค แต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ที่เป็นการเอื้อประโยชน์ให้กับพวกพ้อง โดยบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งไม่เคยมาทำงานที่องค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง ไม่มีห้องทำงานประจำ ให้มีการลงเวลาปฏิบัติราชการย้อนหลัง ตลอดเวลา ๖ ปีที่ดำรงตำแหน่ง (ตั้งแต่ปี ๒๕๔๗ - ๒๕๕๓) มีการเบิกจ่ายค่าตอบแทนให้เดือนละ ๖,๓๐๐ บาททุกเดือน โดยไม่เคยมาปฏิบัติราชการ นอกจากนี้ยังแต่งตั้งนางเฉลิมพร สารโภาค ภรรยาของตนเองเป็นเลขานุการนายกฯ เพื่อเบิกเงินงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมืองในการเดินทางไปศึกษาดูงานต่างประเทศ

การพิจารณา

คณะกรรมการได้พิจารณาเรื่องดังกล่าวในการประชุมคณะกรรมการ ครั้งที่ ๕๑ วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๕ โดยเชิญผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ด นายกองค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง และผู้ร้อง มาร่วมประชุม ซึ่งจากการประชุมปรากฏข้อเท็จจริงตามการชี้แจงของผู้ร้องและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดังนี้

นายสำราญ อ้นพาพรหม ผู้ร้อง ได้ชี้แจงข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า นายสำราญฯ ได้ร้องเรียนพฤติกรรมการทุจริตคอร์รัปชันของนายมาโนชญ์ สาระโกศ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมืองไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ด ครั้งแรกตั้งแต่วันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๕๒ และได้ยื่นเรื่องร้องเรียนต่อผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ด ในปี ๒๕๕๓ อีกประมาณ ๖ - ๗ เรื่อง ทั้งมีหนังสือขอทราบผลความคืบหน้าการดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีการร้องเรียนต่างๆ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน ๓ ฉบับ แต่ก็ไม่ได้รับการแจ้งผลความคืบหน้าการตรวจสอบข้อเท็จจริง โดยรายละเอียดการร้องเรียนเป็นพฤติกรรมการทุจริตคอร์รัปชันของนายมาโนชญ์ สาระโกศ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง ในโครงการต่างๆ ดังนี้

๑. โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก หมู่ที่ ๔ ตำบลรอบเมือง งบประมาณ ๑,๙๙๔,๕๐๐ บาท ตามโครงการไทยเข้มแข็ง

๒. โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก หมู่ที่ ๑๘ ตำบลรอบเมือง งบประมาณ ๒๖๑,๐๐๐ บาท

๓. โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก หมู่ที่ ๑๔ ตำบลรอบเมือง งบประมาณ ๘๕,๙๐๐ บาท

๔. โครงการซ่อมแซมถนนลูกรัง หมู่ที่ ๑๕ บ้านแก่นทราย ตำบลรอบเมือง

๕. โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กเชื่อมระหว่างหมู่ที่ ๗, ๘ และ ๙ กับทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข ๒๑๔

๖. รายงานงบประมาณแสดงฐานะทางการเงินประจำปี ๒๕๕๓ - ๒๕๕๔ และสรุปการเบิกจ่ายงบประมาณที่ได้เบิกจ่ายจริงปรากฏว่า มีการเบิกจ่ายไม่ตรงกัน โดยงบประมาณบางส่วนมีการปิดบังไว้และยังไม่ได้มีการเบิกจ่าย

และในการร้องเรียนครั้งนี้ ผู้ร้องมีความประสงค์ให้คณะกรรมการพิจารณาและมีมติ ดังนี้

๑. ให้มีคำสั่งระงับการดำเนินการตามโครงการต่างๆ ของปี ๒๕๕๕ ไว้ก่อนจนกว่าจะมีการตรวจสอบข้อเท็จจริงตามการร้องเรียนจนได้ข้อยุติ

๒. โครงการใดเมื่อมีการตรวจสอบแล้วพบว่า มีการทุจริตจริง ขอให้นายมาโนชญ์ สาระโกศ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง ชดใช้เงินคืนให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง

นายมาโนชญ์ สาระโกศ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง ชี้แจงว่า สาเหตุที่ถูกร้องเรียนในกรณีนี้เนื่องจากได้รับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมืองเป็นสมัยที่ ๓ ซึ่งผู้ร้องได้ลงสมัครรับเลือกตั้งพร้อมนายมาโนชญ์ด้วย แต่ปรากฏว่าไม่ได้รับการเลือกตั้ง จึงได้ยื่นเรื่องร้องเรียนการปฏิบัติหน้าที่ของนายมาโนชญ์ฯ กว่า ๑๐๐ เรื่อง ทั้งนี้ เมื่อได้เข้ารับตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมืองสมัยที่ ๓ ในปี ๒๕๕๓ จนถึงปัจจุบัน ยังไม่มีเวลาทำงาน เนื่องจากถูกร้องเรียนและตั้งกรรมการสอบสวนจากคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) และอำเภอเมืองร้อยเอ็ด ซึ่งเรื่องร้องเรียนบางเรื่องได้มีการสอบสวนเสร็จสิ้นไปแล้ว

นายพงษ์พันธ์ วงศ์อำมาตย์ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง ได้ชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการดำเนินโครงการต่างๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง ดังนี้

๑. โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก หมู่ที่ ๔ ตามโครงการไทยเข้มแข็ง โครงการนี้เดิมมีการเสนอโครงการไปทั้งสิ้น ๔ โครงการ คือ โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก หมู่ที่ ๑๕, ๗, ๙ และหมู่ที่ ๔ แต่ได้รับการอนุมัติงบประมาณเฉพาะโครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก หมู่ที่ ๔ เพียงโครงการเดียว และมีการตรวจสอบข้อเท็จจริงพร้อมรายงานไปยังอำเภอเมืองร้อยเอ็ด และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินแล้ว

๒. โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก หมู่ที่ ๑๔ ที่ผู้ร้องอ้างว่า มีการก่อสร้างถนนรुक้าเข้าไปในที่ดินส่วนบุคคลนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมืองได้ตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้ว ปรากฏว่า ที่ดินส่วนบุคคลดังกล่าว นั้น เจ้าของที่ดินได้มอบให้เป็นที่ดินสาธารณะประโยชน์มากกว่า ๑๐ ปีแล้ว และมีการดำเนินการถูกต้องตามระเบียบและกฎหมายทุกประการ

๓. โครงการซ่อมแซมถนนลูกรัง หมู่ที่ ๑๕ นั้น ตามข้อบัญญัติงบประมาณมีการระบุบ้านเลขที่ถูกต้องแต่ระบุชื่อเจ้าของบ้านไม่ถูกต้อง จึงได้มีการแก้ไขข้อบัญญัติงบประมาณก่อนดำเนินการ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงแก้ไขรายละเอียดในข้อบัญญัติงบประมาณนั้น นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจแก้ไขเปลี่ยนแปลงให้ถูกต้องได้ และได้รายงานไปยังอำเภอเมืองร้อยเอ็ดและผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ดให้ทราบเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ทั้งนี้ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงและรายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้ว

๔. กรณีที่ผู้ร้องอ้างว่า ได้ตั้งกระทู้ถามเรื่องการดำเนินโครงการต่างๆ ในสภาองค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง แต่ไม่ได้รับคำตอบหรือการชี้แจงจากนายกองค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมืองและผู้ที่เกี่ยวข้องนั้น ในประเด็นนี้เป็นแนวคิดของนายมานิชญ์ สารโศก นายกองค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง ที่เห็นว่าไม่จำเป็นต้องตอบคำถามหรือชี้แจงเรื่องใดๆ เพราะท้ายที่สุดผู้ร้องก็ยังคงยื่นเรื่องร้องเรียนนี้

๕. โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กเชื่อมทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๑๔ นั้น เนื่องจากประชาชนในพื้นที่ได้รับความเดือดร้อนประกอบกับนายมานิชญ์ สารโศก นายกองค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง เห็นว่า เป็นกรณีจำเป็นเร่งด่วนไม่สามารถรอให้สำนักบำรุงทางจังหวัดร้อยเอ็ดขยายช่องจราจรจาก ๒ ช่องจราจร เป็น ๔ ช่องจราจร ซึ่งอาจใช้เวลาหลายปีในการดำเนินการก่อสร้าง ดังนั้นนายมานิชญ์ สารโศก นายกบริหารส่วนตำบลรอบเมือง จึงได้ทำหนังสือถึงกรมทางหลวงขออนุญาตก่อสร้างถนนเชื่อมทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๑๔

๖. กรณีรายงานการตรวจสอบประจำปีของผู้ร้องอ้างเป็นหลักฐานนั้น เป็นรายงานของคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งแต่งตั้งโดยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้แทนชุมชนและผู้แทนส่วนราชการที่รับผิดชอบ ซึ่งได้จัดทำรายงานการติดตามและดำเนินการว่า ในแต่ละปีได้มีการดำเนินการตามแผนพัฒนาหรือไม่ โครงการใดมีการดำเนินการหรือยังไม่ได้ดำเนินการ ซึ่งข้อมูลและข้อเท็จจริงอาจไม่ตรงกับรายงานประจำปีขององค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง

๗. ตามโครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก หมู่ที่ ๑๘ ที่ผู้ร้องกล่าวอ้างว่า มีการประกวดราคาและเบิกจ่ายงบประมาณในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๒ เพียงวันเดียวนั้น ตามข้อเท็จจริงมีการทำสัญญาในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๒ และทำการเปิดตัดข้ามปีงบประมาณ เนื่องจากใกล้สิ้นปีงบประมาณ ซึ่งอาจทำให้ไม่สามารถเบิกจ่ายงบประมาณได้ทัน ทั้งนี้ เมื่อดำเนินการทำสัญญาแล้วเสร็จ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจเปิดตัดข้ามปีงบประมาณในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๒ ได้ เพื่อให้สามารถดำเนินการก่อสร้างถนนในปีงบประมาณถัดไปได้

นายวันชาติ วงษ์ชัยชนะ ผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ด ชี้แจงว่า ตนเข้ารับตำแหน่งผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ด เมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๕ ตามที่ผู้ร้องได้ชี้แจงข้อเท็จจริงประกอบกับได้รับทราบข้อมูลจากนายโรจน์พงษ์ แก่นจันทร์ ท้องถิ่นจังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ยังมีเรื่องร้องเรียนอีกเป็นจำนวนมาก ซึ่งผู้ร้องได้มีหนังสือร้องเรียนตั้งแต่วันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๕๓ จนถึงปัจจุบัน ระยะเวลาผ่านมา ๑ ปี ๘ เดือน โดยในช่วงระยะเวลาดังกล่าว นายอำเภอเมืองร้อยเอ็ดได้โยกย้ายไปแล้วถึง ๓ คน ประกอบกับรองผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ดที่รับผิดชอบเรื่องนี้ได้โยกย้ายไปแล้ว ๓ คนเช่นกัน ซึ่งเป็นปัจจัยอย่างหนึ่งที่อาจทำให้การดำเนินงานล่าช้า ดังนั้น เมื่อได้รับทราบข้อมูลและข้อเท็จจริงแล้ว จังหวัดร้อยเอ็ดจะเร่งรัดดำเนินการในเรื่องต่างๆ ดังนี้

๑. เร่งรัดการดำเนินงานของอำเภอเมืองร้อยเอ็ดในการตรวจสอบข้อเท็จจริงของเรื่องร้องเรียนครั้งนี้ ตลอดจนเรื่องร้องเรียนอื่นๆ ที่ยังไม่ได้ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง

๒. ตามที่จังหวัดร้อยเอ็ดมีคำสั่งจังหวัดร้อยเอ็ด ที่ ๙๘๕/๒๕๕๕ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง ลงวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๕ นั้น เป็นกรณีที่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อช่วยทางอำเภอเมืองร้อยเอ็ดในการตรวจสอบข้อเท็จจริงตามการร้องเรียนให้รวดเร็วขึ้น

๓. พิจารณาปรับเปลี่ยนเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทั้งระดับอำเภอและระดับจังหวัด ซึ่งหากเจ้าหน้าที่คนใดไม่เหมาะสมก็จะดำเนินการปรับเปลี่ยนเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความรวดเร็ว

คณะกรรมการได้พิจารณาคำชี้แจงประกอบเอกสารหลักฐานต่างๆ แล้วเห็นว่า กรณีดังกล่าวผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ดได้มีคำสั่งจังหวัดร้อยเอ็ด ที่ ๙๘๕/ ๒๕๕๕ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงแล้ว คณะกรรมการจึงมีมติมอบหมายและเร่งรัดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ดดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงให้แล้วเสร็จภายใน ๑ เดือน แล้วรายงานให้คณะกรรมการทราบ ทั้งนี้ ให้ผู้ร้องและนายทองดี เพ็งจันทร์ เข้าพบกับผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ดเพื่อชี้แจงข้อเท็จจริงเพิ่มเติมเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการดำเนินงานของผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ดต่อไป

การดำเนินการ

๑. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๙๙๐๑/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๕ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อติดตามผลความคืบหน้าการดำเนินการ

๒. จังหวัดร้อยเอ็ด ได้มีหนังสือศาลากลางจังหวัดร้อยเอ็ด ลับ ด่วนที่สุด ที่ รอ ๐๐๓๗.๔/๒๗ ลงวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๖ รายงานผลความคืบหน้าการดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงในกรณีนี้ว่า จังหวัดร้อยเอ็ดได้ตรวจสอบเรื่องร้องเรียนที่นายสำราญ อ้นพาพรหม ร้องเรียนการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมืองต่อผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ดและคณะกรรมการการปกครอง จำนวน ๘ เรื่อง ซึ่งจังหวัดร้อยเอ็ดได้ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงเสร็จแล้วจำนวน ๓ เรื่อง และอยู่ระหว่างการดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงอีก จำนวน ๕ เรื่อง

๓. จังหวัดร้อยเอ็ด ได้มีหนังสือศาลากลางจังหวัดร้อยเอ็ด ลับ ที่ รอ ๐๐๒๓.๔/๔๖๐ ลงวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๖ รายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า อำเภอเมืองร้อยเอ็ด ได้ดำเนินการสอบสวนและวินิจฉัยกรณีขอให้วินิจฉัยนายกองค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง พันจากตำแหน่ง ตามความในมาตรา ๖๔ (๔) ประกอบมาตรา ๕๘/๑ (๓) ของพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๒ เรียบร้อยแล้ว โดยนายอำเภอเมืองร้อยเอ็ด ได้พิจารณาสำนวนการสอบสวนแล้วมีความเห็นว่า ไม่ปรากฏว่า มีพยานหลักฐาน พยานบุคคล หรือพยาน เอกสารที่สามารถยืนยันได้ว่า นายกองค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง มีพฤติกรรมหรือได้กระทำการ แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ จึงมีความเห็นว่า นายกองค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง ยังไม่เป็นผู้ขาด คุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๕๘/๑ (๓) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งจังหวัดร้อยเอ็ดเห็นว่า คำวินิจฉัยของ นายอำเภอเมืองร้อยเอ็ดถือเป็นที่สุดตามความในมาตรา ๖๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและ องค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๒ แล้ว

๔. นายสำราญ อ้นพาพรหม และนายทองดี เพ็งจันทร์ ผู้ร้อง ได้มีหนังสือที่ พิเศษ ๒๖/ ๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๖ ถึงคณะกรรมการการปกครอง ขอให้เร่งรัดการดำเนินการสอบสวน ข้อเท็จจริงของจังหวัดร้อยเอ็ดและมีความประสงค์ให้คณะกรรมการพิจารณาดำเนินการ ดังนี้

(๑) เพื่อป้องกันการทุจริตคอร์รัปชัน ให้นำเงินงบประมาณที่มีการทุจริตส่งคืนให้กับ องค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง

(๒) ขอให้พิจารณาลงโทษผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง พันจากตำแหน่ง ตามมาตรา ๖๔ (๔) ประกอบมาตรา ๕๘/๑ (๑๓) ของพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๒

(๓) ขอให้ลงโทษทางวินัยกับข้าราชการที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการทุจริตการดำเนิน โครงการพัฒนางานหลักประกันสุขภาพแบบบูรณาการ ปิงปงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ (การศึกษาดูงานของ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.))

(๔) ขอให้ดำเนินคดีอาญากับนายมานิชญ์ สาระโภาค นายกองค์การบริหารส่วนตำบล รอบเมือง

(๕) ขอให้ตรวจสอบพฤติกรรมร้ายรอยผิดปกตินายมานิชญ์ สาระโภาค นายกองค์การ บริหารส่วนตำบลรอบเมือง

อนึ่ง ผู้ร้องได้ขอให้คณะกรรมการพิจารณาเร่งรัดการดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง ของจังหวัดร้อยเอ็ดเพิ่มเติมอีก ๒ ประเด็น ดังนี้

๑. กรณีการลักลอบขุดดินในที่ดินสาธารณประโยชน์หนองผึ่ง หมู่ที่ ๑๑ ตำบลรอบเมือง ไปขายเพื่อประโยชน์ส่วนตัว

๒. กรณีการทุจริตโครงการจัดซื้อจัดจ้างวัสดุวิทยาศาสตร์ ทราয়กำจัดลูกน้ำยุงลาย (ทรายอะเบท)

๕. จังหวัดร้อยเอ็ด ได้มีหนังสือศาลากลางจังหวัดร้อยเอ็ด ลับ ที่ รอ ๐๐๒๓.๔/๘๑๙ ลงวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ถึงคณะกรรมการการปกครอง แจ้งผลความคืบหน้าการตรวจสอบข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า กรณีการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก (ค.ส.ล.) เชื่อมกับทางหลวงหมายเลขที่ ๒๑๔ บริเวณหมู่ที่ ๗ หมู่ที่ ๘ หมู่ที่ ๙ หมู่ที่ ๑๐ และหมู่ที่ ๑๒ ขององค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง นั้น จังหวัดร้อยเอ็ด ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า การดำเนินการก่อสร้างถนนดังกล่าวขององค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง อยู่ในอำนาจหน้าที่ที่สามารถจะกระทำได้ตามมาตรา ๖๗ (๑) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๒ จึงได้ยุติเรื่อง

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นผลให้กรรมการบริหารพ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

๖. ภายหลังได้มีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ แล้ว จังหวัดร้อยเอ็ด ได้มีหนังสือ ลับ ที่ รอ ๐๐๒๓.๔/๖๐ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๗ รายงานผลการตรวจสอบกรณีร้องเรียน นายกองค์การบริหารส่วนตำบลรอบเมือง กับพวก ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบในการเบิกจ่ายงบประมาณ (โครงการซ่อมแซมถนนลูกรัง หมู่ที่ ๑๕ ปีงบประมาณ ๒๕๕๓) เพิ่มเติมมายังคณะกรรมการการปกครอง

(ปัจจุบัน คณะกรรมการยังมิได้แจ้งผลการดำเนินการให้ผู้ร้องทราบ)

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

- ครั้งที่ ๔๖ วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๕๑ วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๕๘ วันพุธที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๖
- ครั้งที่ ๑๒๑ วันพฤหัสบดีที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๖
- ครั้งที่ ๑๒๖ วันพฤหัสบดีที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๖
- ครั้งที่ ๑๓๗ วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

- นายธนพล นันทาแสง นิติกรปฏิบัติการ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๕๓

เรื่องพิจารณา ขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาเพิกถอนหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓) ซึ่งออกทับซ้อนกับที่ดิน นสล.

ผู้เสนอ นายภาสกร นัยดีบ ผู้ใหญ่บ้านตำบลดงมหาวัน หมู่ที่ ๑ และคณะผู้ใหญ่บ้านตำบลดงมหาวัน หมู่ที่ ๒, ๓, ๕, ๑๑, และหมู่ที่ ๑๒ ตำบลดงมหาวัน อำเภอเวียงเชียงรุ้ง

ข้อเท็จจริง

๑. สืบเนื่องจากเมื่อปี ๒๕๒๑ ได้มีการรังวัดที่ดินบริเวณอ่างเก็บน้ำดงมหาวัน และที่เลี้ยงสัตว์หนองบอน ตำบลดงมหาวัน อำเภอเวียงเชียงรุ้ง จังหวัดเชียงราย เพื่อจะออกเป็นหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง จนกระทั่งในปี ๒๕๓๖ จังหวัดเชียงรายได้ประกาศและขึ้นทะเบียนหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง อันเป็นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภทพลเมืองใช้ร่วมกัน ในบริเวณพื้นที่ที่ได้มีการรังวัดไว้ เลขที่ ขร. ๐๑๘๔ เนื้อที่ ๖๑ ไร่ - งาน - ๓๙ ตารางวา เลขที่ ขร ๐๑๘๕ เนื้อที่ ๔ ไร่ - งาน - ๗๘ ตารางวา รวมทั้งสิ้นประมาณ ๖๕ ไร่ แต่ในระหว่างการดำเนินการเพื่อจะออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงนั้น ในปี ๒๕๓๓ ได้มีการออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓) ทับซ้อนกับพื้นที่บริเวณดังกล่าว จากนั้นได้มีกลุ่มนายทุนเข้าบุกรุกและยึดถือครอบครองที่ดินทั้งหมด

๒. ราษฎรตำบลดงมหาวัน หมู่ที่ ๑, ๒, ๓, ๕, ๑๑, และหมู่ที่ ๑๒ อำเภอเวียงเชียงรุ้ง จังหวัดเชียงราย ได้เสนอเรื่องร้องเรียนนี้ต่อนายบรรณสิทธิ์ สลับแสง ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย ในขณะนั้น เพื่อให้ดำเนินการเพิกถอนหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓) และให้ราษฎรได้เข้าทำประโยชน์ ซึ่งระยะเวลาได้ล่วงเลยมากกว่า ๒๐ ปีแล้ว ก็ไม่ปรากฏผลความคืบหน้าในการแก้ไขปัญหาแต่ประการใด

ผู้ร้อง (นายภาสกร นัยดีบ) ผู้ใหญ่บ้านตำบลดงมหาวัน หมู่ที่ ๑ และคณะหมู่ที่ ๒, ๓, ๕, ๑๑ และหมู่ที่ ๑๒ ตำบลดงมหาวัน อำเภอเวียงเชียงรุ้ง จังหวัดเชียงราย มีความประสงค์ขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาเพิกถอนหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓) ซึ่งออกทับซ้อนกับที่ดิน นสล. เนื้อที่ ๖๕ ไร่ และให้นำที่ดินดังกล่าวให้ราษฎรได้เข้าทำประโยชน์ เพื่อบรรเทาปัญหาความเดือดร้อนของราษฎรต่อไป

การพิจารณา

คณะกรรมการได้พิจารณาเรื่องร้องเรียนนี้ในคราวประชุมครั้งที่ ๔๗ วันพุธที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๕ แล้ว จึงได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๓๓๙๗/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๕ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย ขอทราบข้อเท็จจริงตามข้อร้องเรียนกรณีขอให้เพิกถอนหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓) ที่ออกทับซ้อนกับที่ดิน นสล. ซึ่งจังหวัดเชียงรายได้มีหนังสือศาลากลางจังหวัดเชียงราย ด่วนที่สุด ที่ ขร ๐๐๐๑๙.๕/๑๑๕๒๗ ลงวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕ แจ้งผลการดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงให้คณะกรรมการทราบ ต่อมาในคราวประชุมครั้งที่ ๕๕ วันพฤหัสบดีที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕ คณะกรรมการจึงได้นำเรื่องร้องเรียนนี้เข้าสู่การพิจารณาเพื่อติดตามผลความคืบหน้า พร้อมทั้งเชิญบุคคลหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุมในครั้งนี้

คณะกรรมการการได้รับฟังการชี้แจงแสดงความคิดเห็นของบุคคลส่วนราชการตลอดจนผู้ร้องและคณะ ประกอบกับการพิจารณาจากเอกสารหลักฐานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องแล้ว ปรากฏข้อเท็จจริงตามคำร้องเรียนของผู้ร้องและคณะว่า สืบเนื่องจากเมื่อปี ๒๕๒๑ ได้มีการรังวัดที่ดินบริเวณอ่างเก็บน้ำดงมหาวัน และที่เลี้ยงสัตว์หนองบอน ตำบลดงมหาวัน อำเภอเวียงเชียงรุ้ง จังหวัดเชียงราย เพื่อจะออกเป็นหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง จนกระทั่งในปี ๒๕๓๖ จังหวัดเชียงรายได้ประกาศและขึ้นทะเบียนหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง อันเป็นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภทพลเมืองใช้ร่วมกันในบริเวณพื้นที่ที่ได้มีการรังวัดไว้ เลขที่ ชร. ๐๑๘๔ เนื้อที่ ๖๑ ไร่ - งาน - ๓๙ ตารางวา และเลขที่ ชร. ๐๑๘๕ เนื้อที่ ๔ ไร่ - งาน - ๗๘ ตารางวา รวมทั้งสิ้นประมาณ ๖๕ ไร่ แต่ในระหว่างการดำเนินการเพื่อจะออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงนั้น ในปี ๒๕๓๓ ได้มีการออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓) ทับซ้อนกับพื้นที่บริเวณดังกล่าว ซึ่งต่อมาภายหลังได้มีการกลุ่มนายทุนเข้าบุกรุกและยึดถือครอบครองที่ดินทั้งหมด ดังนั้น ราษฎรตำบลดงมหาวัน หมู่ที่ ๑, ๒, ๓, ๕, ๑๑ และหมู่ที่ ๑๒ อำเภอเวียงเชียงรุ้ง จังหวัดเชียงราย จึงได้เสนอเรื่องร้องเรียนนี้ต่อผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย เพื่อให้ดำเนินการเพิกถอนหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓) และให้ราษฎรได้เข้าทำประโยชน์ ซึ่งระยะเวลาได้ล่วงเลยมากกว่า ๒๐ ปี ก็ไม่ปรากฏผลความคืบหน้าในการแก้ไขปัญหา

ในเรื่องดังกล่าวนี้จังหวัดเชียงรายได้ดำเนินการ โดยมอบหมายให้สำนักงานที่ดินจังหวัดเชียงราย สาขาเวียงชัย ตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้วปรากฏว่า ในพื้นที่ตำบลดงมหาวัน อำเภอเวียงเชียงรุ้ง มีพื้นที่ที่ออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงที่ออกทับซ้อนกับ น.ส. ๓ ก. ดังนี้

๑. ที่เลี้ยงสัตว์สาธารณะประโยชน์แปลง “หนองบอน” ตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง เลขที่ ชร. ๐๑๘๔ ตั้งอยู่บ้านดงมหาวัน ตำบลดงมหาวัน อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย เนื้อที่ประมาณ ๖๓ ไร่ ออกเมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๓๖ ต่อมาถึงอำเภอเวียงเชียงรุ้ง ได้ยื่นขอรังวัดสอบเขตเมื่อวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๔๒ ผลการรังวัดปรากฏว่า ทับซ้อนกับ น.ส. ๓ ก. ในพื้นที่บริเวณตำบลทุ่งก่อ อำเภอเวียงเชียงรุ้ง (เวียงชัย) จังหวัดเชียงราย บางส่วนของบริษัท เจ เอส พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด

๒. ที่สาธารณประโยชน์แปลง “อ่างเก็บน้ำ” ตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงเลขที่ ชร. ๐๑๘๕ ตั้งอยู่บ้านดงมหาวัน หมู่ที่ ๑ ตำบลดงมหาวัน อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย เนื้อที่ประมาณ ๔ ไร่ ออกเมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๓๖ ต่อมาถึงอำเภอเวียงเชียงรุ้ง ได้ยื่นขอรังวัดสอบเขตเมื่อวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๔๒ ผลการรังวัดปรากฏว่า ทับซ้อนกับ น.ส. ๓ ก. ในพื้นที่บริเวณตำบลทุ่งก่อ อำเภอเวียงเชียงรุ้ง (เวียงชัย) จังหวัดเชียงราย บางส่วนของ บริษัท สยามฮิลล์ จำกัด

๓. จังหวัดเชียงรายจึงได้เสนอเรื่องเข้าที่ประชุมคณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ (กปร. จังหวัดเชียงราย) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ เพื่อพิจารณากรณี น.ส. ๓ ก. ทับซ้อนกันดังกล่าว ทั้ง ๔๓ แปลง ซึ่งที่ประชุมได้พิจารณาแล้ว จึงมีมติให้ดำเนินการเพิกถอน น.ส. ๓ ก. บางส่วนซึ่งออกทับซ้อนกับที่สาธารณประโยชน์ “ที่เลี้ยงสัตว์หนองบอน” นสล. เลขที่ ชร. ๐๑๘๔ และบางส่วนซึ่งออกทับซ้อนกับที่สาธารณประโยชน์ “อ่างเก็บน้ำ” นสล. เลขที่ ชร. ๐๑๘๕

จังหวัดเชียงรายได้พิจารณาและมีความเห็นเช่นเดียวกับความเห็นของสำนักงานที่ดินจังหวัดเชียงราย สาขาเวียงชัย จึงได้รายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงให้กรมที่ดินทราบ เพื่อพิจารณาเพิกถอน น.ส. ๓ ก. ทั้ง ๔๓ แปลง ตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดินแล้ว ประกอบกับเรื่องนี้นางสมศรี พูนเพิ่ม

หรือสาวงษา โจทก์ ได้ฟ้องกรณีที่ดิน ที่ ๑ นายคำอ้าย สิทธิชนแก้ว ที่ ๒ เป็นจำเลย ในคดีแพ่งหมายเลขที่ ๑๔๘๑/๒๕๕๔ เรื่อง เพิกถอนการออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) เลขที่ ๖๘๔๐ ตำบลทุ่งก่อ อำเภอยางชุมน้อย (เวียงชัย) จังหวัดเขียงราย ซึ่งเป็น น.ส. ๓ ก. ที่อยู่ในกลุ่ม ๔๓ แปลงด้วย จังหวัดเขียงราย จึงได้แจ้งให้กรมที่ดินทราบ พร้อมทั้งขอทราบผลการพิจารณาเพิกถอน น.ส. ๓ ก. ทั้ง ๔๓ แปลง ไปยังกรมที่ดินแล้ว เรื่องอยู่ในระหว่างการพิจารณาดำเนินการของกรมที่ดิน

อนึ่ง ผู้แทนอธิบดีกรมที่ดินได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า ในส่วนของพื้นที่ นสล. ทั้ง ๒ แปลงนั้น ได้แก่ ที่สาธารณประโยชน์แปลงหนองบอน จังหวัดเขียงรายได้รายงานว่ามี น.ส. ๓ ก. ทับซ้อนประมาณ ๕ แปลง และที่สาธารณประโยชน์แปลงอ่างเก็บน้ำ มี น.ส. ๓ ก. ทับซ้อนประมาณ ๒ แปลง รวมทั้งสิ้น ๗ แปลง ซึ่งผ่านการพิจารณาของคณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ (กปร. จังหวัดเขียงราย) และ กปร. จังหวัดเขียงราย ได้มีมติให้ดำเนินการเพิกถอนแล้ว อย่างไรก็ตาม ในกรณีการเพิกถอนพื้นที่ที่ทับซ้อนบางส่วนนั้นจะต้องมีการดำเนินการตรวจสอบและรังวัดว่า พื้นที่ส่วนที่ทับซ้อนมีเนื้อที่เท่าใด หลังจากนั้นจะต้องกันส่วนที่ทับซ้อนออกแล้วดำเนินการเพิกถอน น.ส. ๓ ก. ที่ออกทับซ้อนกับพื้นที่ นสล. ถ้าทับซ้อนทั้งแปลงก็จะดำเนินการเพิกถอนทั้งแปลง ซึ่งในการดำเนินการจะกระทำได้ง่ายกว่าพื้นที่ที่ทับซ้อนบางส่วน

ในส่วนของกรมที่ดิน ถ้าจังหวัดเขียงรายดำเนินการตรวจสอบและพิสูจน์แล้วว่า พื้นที่ที่ทับซ้อนมีจำนวนเท่าใดและรายงานมายังกรมที่ดินเพื่อพิจารณาแล้ว กรมที่ดินจะตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการในเรื่องของกระบวนการเพิกถอน ในขั้นตอนนี้จะมีการเปิดโอกาสให้เจ้าของที่ดินได้คัดค้านภายในเวลา ๓๐ วัน จากนั้นขั้นตอนต่อไปจะรายงานให้กรมที่ดินดำเนินการออกคำสั่งเพิกถอน น.ส. ๓ ก. ที่ทับซ้อนดังกล่าว ทั้งนี้ขอให้จังหวัดเขียงรายดำเนินการดังกล่าวให้แล้วเสร็จโดยเร็วเช่นกัน ซึ่งจะทำให้การดำเนินการเพิกถอนไปได้อย่างรวดเร็ว ในการนี้ ผู้แทนอธิบดีกรมที่ดินได้ให้คำมั่นต่อที่ประชุมว่า กรมที่ดินจะติดตามผลการดำเนินการและเร่งรัดเพื่อให้การดำเนินการเพิกถอนเป็นไปโดยเร็ว

อย่างไรก็ตาม จากการพิจารณาครั้งนี้ได้ปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า ที่เลี้ยงสัตว์หนองบอนแต่เดิมนั้น ตามบัญชีสำรวจที่มีการรังวัดไว้ระบุว่า มีเนื้อที่ทั้งสิ้น ๑๑๐ ไร่ เมื่อออกเป็นหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงแล้วเหลือเนื้อที่เพียง ๖๕ ไร่ และที่บริเวณอ่างเก็บน้ำแต่เดิมตามบัญชีสำรวจที่มีการรังวัดระบุว่า มีเนื้อที่จำนวน ๕๐ ไร่ เมื่อออกเป็นหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงแล้วเหลือเนื้อที่เพียง ๔ ไร่ ในส่วนนี้คณะกรรมการได้มอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไปดำเนินการตรวจสอบตามขั้นตอนต่อไป

การดำเนินการ

คณะกรรมการพิจารณาแล้วมอบหมายในที่ประชุมให้จังหวัดเขียงรายเร่งดำเนินการตรวจสอบพื้นที่ที่ทับซ้อนและให้จัดทำแผนที่ให้แล้วเสร็จภายใน ๑๕ วัน แล้วส่งไปยังกรมที่ดิน เพื่อกำหนดที่ดินจะได้แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบการจัดทำแผนที่และดำเนินการกระบวนการเพิกถอน และได้แจ้งผู้มีส่วนได้เสียเพื่อคัดค้านภายใน ๓๐ วัน ทั้งนี้ ผู้แทนผู้ว่าราชการจังหวัดเขียงราย และผู้แทนอธิบดีกรมที่ดินได้ยืนยันต่อที่ประชุมว่า จะเร่งดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็ว

๑. จังหวัดเชียงราย ได้มีหนังสือ ที่ ขร ๐๐๑๙.๕/๑๔๔๓๗ ลงวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๕๕ รายงานผลความคืบหน้าว่า จังหวัดเชียงรายได้แจ้งให้สำนักงานที่ดินจังหวัดเชียงราย สาขาเวียงชัย ดำเนินการตามผลการประชุมแล้ว ซึ่งประเด็นที่จังหวัดเชียงรายให้สำนักงานที่ดินจังหวัดเชียงราย สาขาเวียงชัย ดำเนินการเพิ่มเติม ประกอบด้วย

(๑). ให้ทำการรังวัดกันเขตที่ดิน จำนวน ๗ แปลง ตาม น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๖๘๑๘, ๖๘๒๑, ๖๘๓๘, ๖๘๔๔, ๖๘๔๕, ๖๘๔๖ และ ๖๘๕๐ ตำบลทุ่งก่อ อำเภอเวียงเชียงรุ้ง (เวียงชัย) จังหวัดเชียงราย ส่วนที่ทับซ้อนกับที่สาธารณประโยชน์แปลง “หนองบอน” และ “อ่างเก็บน้ำ” ออก และให้จัดทำรูปแผนที่ (ร.ว. ๙) แสดงเขตที่ดินเดิมตาม น.ส. ๓ ก. ทั้ง ๗ แปลง และที่ดินส่วนที่รังวัดกันเขตลงในแผ่นเดียวกัน โดยหมายสีทำนองเดียวกับการแบ่งแยก และระบุจำนวนเนื้อที่ให้ชัดเจน

(๒). ให้สำเนารววางแผนที่รูปถ่ายทางอากาศ แสดงตำแหน่งที่ดิน น.ส. ๓ ก. ทั้ง ๗ แปลง และที่สาธารณประโยชน์แปลง “หนองบอน” และ “อ่างเก็บน้ำ” พร้อมหมายสีแสดงขอบเขต ตำแหน่งที่ดิน และแนวเขตที่ทับซ้อนกัน โดยอธิบายรายละเอียดการหมายสีให้ชัดเจน

(๓). ให้ตรวจสอบและพิจารณาให้ความเห็นว่า สมควรแก้ไขรูปแผนที่และเนื้อที่ของ น.ส. ๓ ก. ทั้ง ๗ แปลง ในส่วนที่ทับซ้อนกับแนวเขตที่ดินสาธารณประโยชน์แปลง “หนองบอน” และ “อ่างเก็บน้ำ” เนื้อที่เท่าใด คงเหลือเนื้อที่เท่าใด

(๔). ส่งหลักฐานการเปลี่ยนแนวเขตการปกครองจากตำบลทุ่งก่อ อำเภอเวียงชัย เป็น ตำบลดงมหาวัน อำเภอเวียงเชียงรุ้ง

ทั้งนี้ เพื่อจังหวัดเชียงรายจะได้ส่งให้กรมที่ดินดำเนินการต่อไป

๒. กรมที่ดิน ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๕๑๖.๒ (๒)/๑๖๑๗๒ ลงวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๕ ถึงคณะกรรมการการปกครอง แจ้งว่า กรมที่ดินได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๕๑๖.๒ (๒)/๑๖๑๗๑ ลงวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๕ ให้จังหวัดเชียงรายตรวจสอบและดำเนินการในเรื่องดังกล่าวข้างต้น หากจังหวัดเชียงรายแจ้งผลการดำเนินการ และกรมที่ดินพิจารณาเป็นประการใด จะแจ้งให้คณะกรรมการการทราบโดยด่วน

๓. องค์การบริหารส่วนตำบลดงมหาวัน และราษฎรผู้ร้องเรียน ได้มีหนังสือที่ ขร ๗๖๑๐๓/๖๒๙ ลงวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๕๕ ถึงคณะกรรมการการปกครอง เพื่อขอทราบและติดตามผลความคืบหน้า ในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวตามที่คณะกรรมการได้มีมติ

๔. คณะกรรมการได้พิจารณารายงานผลการแก้ไขปัญหาของจังหวัดเชียงรายแล้ว ในคราวประชุมครั้งที่ ๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๕ และได้พิจารณารายงานผลความคืบหน้าการ ดำเนินการของกรมที่ดิน ในคราวประชุมครั้งที่ ๖๐ วันพุธที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๕ ว่า กรมที่ดินได้มีหนังสือ แจ้งให้จังหวัดเชียงรายตรวจสอบและดำเนินการในเรื่องดังกล่าวแล้ว ประกอบกับปัจจุบัน ผู้ร้องได้มีหนังสือ ติดตามทวงถามผลความคืบหน้า ในการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนนี้ ดังนั้น ที่ประชุมคณะกรรมการจึงได้มี มติให้ติดตามความคืบหน้าผลการดำเนินการเรื่องนี้ของจังหวัดเชียงราย โดยคณะกรรมการได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๘๒๓๗/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๕๕ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย ขอให้จังหวัด เชียงรายแจ้งผลการดำเนินการข้างต้นให้คณะกรรมการทราบ เพื่อจะได้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๕. จังหวัดเชียงราย ได้มีหนังสือที่ ขร ๐๐๑๙.๕/๓๐๖๗๗ ลงวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๕๕ รายงานผลความคืบหน้าว่า จังหวัดเชียงรายได้แจ้งให้สำนักงานที่ดินจังหวัดเชียงราย สาขาเวียงชัย ดำเนินการตามที่กรมที่ดินสั่งการ และได้สรุปเรื่องราวรายงานกรมที่ดินเพื่อประกอบการพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามกฎหมายกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการสอบสวน และการพิจารณาเพิกถอนหรือแก้ไขการออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ การจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม หรือการจดทะเบียนเอกสารรายการจดทะเบียน โดยคลาดเคลื่อนหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๕๓ เพื่อดำเนินการตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดินแล้ว

๖. ในคราวประชุมคณะกรรมการ ครั้งที่ ๘๗ เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ คณะกรรมการได้ประชุมเพื่อพิจารณาติดตามผลความคืบหน้าเรื่องดังกล่าวอีกครั้ง โดยรับฟังคำชี้แจง แสดงความคิดเห็นจากบุคคล/หน่วยงานที่เข้าร่วมประชุม สรุปข้อเท็จจริงได้ว่า กรมที่ดินได้พิจารณา ข้อเท็จจริงผลปรากฏว่า การลงรูปแปลงที่ดินตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง เลขที่ ขร ๐๑๘๔ (นสล.) ที่ปรากฏในระวางรูปถ่ายทางอากาศ หมายเลขที่ ๕๐๔๙ /// แผ่นที่ ๑๔๖ และแผ่นที่ ๑๔๗ ถูกต้อง แต่การ ลงรูปแปลง น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๖๘๑๘, ๖๘๑๙, ๖๘๒๑, ๖๘๓๘, ๖๘๔๔, ๖๘๔๕, ๖๘๔๖ และ ๖๘๕๐ ตำบล ห่งก่อ อำเภอเวียงชัย (ปัจจุบันเป็นอำเภอเวียงเชียงรุ้ง) จังหวัดเชียงราย ในระวางรูปถ่ายทางอากาศ หมายเลขที่ ๕๐๔๙ /// แผ่นที่ ๑๔๖ และแผ่นที่ ๑๔๗ ผิดพลาดคลาดเคลื่อน จึงมีกรณีที่จะต้องตรวจสอบ ข้อเท็จจริงให้ได้ข้อยุติว่า น.ส. ๓ ก. แปลงใด ออกทับหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง เลขที่ ขร ๐๑๘๔ จำนวนกี่แปลง และมีการออกทับซ้อนกันอย่างไร เพราะเรื่องนี้ถือเป็นสาระสำคัญที่จะใช้ประกอบการ พิจารณาแก้ไขหรือเพิกถอน น.ส. ๓ ก. ตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน รวมทั้งยังเป็นเอกสาร สำคัญที่จะนำเข้าสู่กระบวนการพิจารณาของศาลเมื่อเจ้าของที่ดินผู้ได้รับความเสียหายจากการเพิกถอนหรือ แก้ไขของกรมที่ดินที่จะนำคดีขึ้นฟ้องต่อศาล ซึ่งการดำเนินการในลักษณะเช่นนี้ กรมที่ดินจำเป็นต้อง จัดทำแผนที่ในส่วนนี้ให้ถูกต้อง ชัดเจน จึงได้กำหนดให้จังหวัดเชียงรายตรวจสอบข้อเท็จจริงเพิ่มเติม เพื่อประกอบการพิจารณาดำเนินการตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งจังหวัดเชียงราย ได้มีหนังสือ ที่ ขร ๐๐๑๙.๕/๓๐๖๗๗ ลงวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๕๕ รายงานผลความคืบหน้าว่า จังหวัดเชียงรายได้แจ้งให้ สำนักงานที่ดินจังหวัดเชียงราย สาขาเวียงชัย ดำเนินการตามที่กรมที่ดินสั่งการ และได้สรุปเรื่องราว รายงานกรมที่ดินเพื่อประกอบการพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามกฎหมายกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และ วิธีการในการสอบสวน และการพิจารณาเพิกถอนหรือแก้ไขการออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ การจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมหรือการจดทะเบียนเอกสารรายการจดทะเบียน โดยคลาดเคลื่อน หรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๕๓ เพื่อดำเนินการตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน แล้ว

ทั้งนี้ ในการสอบเขตรังวัดที่ดินบริเวณพื้นที่ นสล. ที่ออกทับซ้อนกับพื้นที่ น.ส. ๓ ก. ส่วนใหญ่ จะประสบปัญหา กล่าวคือ เจ้าของที่ดิน น.ส. ๓ ก. จะไม่ยินยอมให้เข้าไปสำรวจหรือไม่ให้ความร่วมมือกับ ส่วนราชการในการดำเนินการดังกล่าว ซึ่งเป็นปัญหาในทางปฏิบัติของเจ้าหน้าที่กรมที่ดิน เพราะในปัจจุบันนี้ กรมที่ดินทราบข้อเท็จจริงแล้วว่า พื้นที่ นสล. กับพื้นที่ น.ส. ๓ ก. มีการทับซ้อนกันอย่างแน่นอนแล้ว เพียงแต่ ยังไม่ทราบจำนวนพื้นที่ที่ทับซ้อนกันอย่างชัดเจนเท่านั้น ดังนั้น กรมที่ดินจึงต้องขอใช้ระยะเวลาในการ ตรวจสอบข้อเท็จจริงอีกครั้งหนึ่ง ดังนั้น ที่ประชุมคณะกรรมการจึงได้มอบหมายให้รองอธิบดีกรมที่ดิน

(นายวานิตย์ อินทรักษ์) ในฐานะผู้แทนอธิบดีกรมที่ดินดำเนินการแก้ไขปัญหามาตามแนวทางที่พิจารณาข้างต้น ให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลา ๓ เดือน แล้วขอให้กรมที่ดินรายงานผลการพิจารณาต่อคณะกรรมการบริหาร เพื่อแจ้งผลให้นายอิทธิเดช แก้วหลวง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดเชียงราย ทราบต่อไป

๗. กรมที่ดิน ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๕๑๖.๒(๒)/๓๕๐๗๙ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๕ ถึงคณะกรรมการการปกครอง ชี้แจงผลการพิจารณาดำเนินการโดยสรุป ดังนี้

๑) กรมที่ดิน ได้มีคำสั่ง ที่ ๒๕๓๐ - ๒๕๓๓/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๔ ตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน เพื่อดำเนินการกับ น.ส. ๓ ก. และโฉนดที่ดินจำนวน ๒๑๗ แปลง ขณะนี้อยู่ระหว่างกรมที่ดินพิจารณาดำเนินการเพิกถอนหรือแก้ไขตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน สำหรับ น.ส. ๓ ก. ส่วนที่เหลือตามที่สำนักงาน ป.ป.ป. (เดิม) ให้เพิกถอน น.ส. ๓ ก. จำนวน ๒๓๑ แปลง นั้น อยู่ระหว่างพิจารณาและตรวจสอบข้อเท็จจริง

๒) กรณีร้องเรียนขอให้เพิกถอน น.ส. ๓ ก. ที่ออกทับซ้อนกับที่ดินตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง เลขที่ ขร ๐๑๘๔ และเลขที่ ขร ๐๑๘๕ เนื้อที่ประมาณ ๖๕ ไร่ ได้มีหนังสือแจ้งให้จังหวัดเชียงรายตรวจสอบข้อเท็จจริงเพิ่มเติมแล้ว ตามหนังสือกรมที่ดิน ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๕๑๖.๒(๒)/๓๕๐๗๘ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๕ หากจังหวัดเชียงรายแจ้งผลการดำเนินการและกรมที่ดินพิจารณาเป็นประการใด จะรายงานให้ทราบโดยด่วนต่อไป

๘. จังหวัดเชียงราย ได้มีหนังสือ ที่ ขร ๐๐๑๙.๕/๓๕๕๑๙ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๕ รายงานว่า ได้รับแจ้งจากสำนักงานที่ดินจังหวัดเชียงรายว่า สำนักงานที่ดินจังหวัดเชียงราย สาขาเวียงชัย ได้ดำเนินการตามมติที่ประชุมคณะกรรมการการปกครอง โดยได้ประสานกับนายกองค์การบริหารส่วนตำบลดงมหาวัน เพื่อขอให้ยื่นตรวจสอบหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงแล้ว และองค์การบริหารส่วนตำบลดงมหาวัน ได้มีหนังสือ ที่ ขร ๗๖๑๐๓/๑๐๑๐ ลงวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๕ ยื่นขอรังวัดตรวจสอบแนวเขตหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงแปลงดังกล่าวแล้ว โดยสำนักงานที่ดินจังหวัดเชียงราย สาขาเวียงชัย จะนัดทำการรังวัดตรวจสอบต่อไป

๙. คณะกรรมการการปกครอง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ได้เดินทางไปประชุมและศึกษาดูงาน เมื่อวันที่ ๑ - ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ณ จังหวัดเชียงราย เพื่อพิจารณาติดตามผลการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนของนายบุญรัตน์ คำเงิน กำนันตำบลแม่สาย เกี่ยวกับการขออนุญาตเอกสารสิทธิ์ในที่ดินบริเวณ “เกาะทราย” อำเภอแม่สาย และเรื่องร้องเรียนนายภาสกร นัยดีบ และคณะขอให้เพิกถอนหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) ที่ออกทับซ้อนกับที่ดิน นส. เนื้อที่ ๖๕ ไร่ ตำบลดงมหาวัน อำเภอเวียงเชียงรุ้ง โดยคณะกรรมการได้ประชุมร่วมกับนายมนัส โสกันทิกา รองผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย ในขณะนั้น พร้อมด้วยหัวหน้าส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ณ ห้องประชุมศาลากลางจังหวัดเชียงราย โดยในการประชุมครั้งนั้น คณะกรรมการได้มอบหมายให้จังหวัดเชียงรายและสำนักงานที่ดินจังหวัดเชียงราย ดำเนินการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับราษฎรตามที่มีการร้องเรียนให้แล้วเสร็จโดยเร็ว ทั้งนี้ ในเรื่องร้องเรียนนายภาสกร นัยดีบ และคณะ ขอให้เพิกถอนหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) ที่ออกทับซ้อนกับที่ดิน นส. เนื้อที่ประมาณ ๖๕ ไร่ ตำบลดงมหาวัน อำเภอเวียงเชียงรุ้ง นั้น เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดเชียงราย ได้ให้คำมั่นกับคณะกรรมการว่า จะเร่งรัดดำเนินการรังวัดตรวจสอบแนวเขตหนังสือสำคัญสำหรับ

ที่หลวงแปลงดังกล่าว ให้แล้วเสร็จภายในกำหนดที่ได้นัดหมายไว้ คือระหว่างวันที่ ๑๓ – ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ เพื่อดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมายต่อไป และจะแจ้งผลความคืบหน้าในเรื่องนี้ให้คณะกรรมการการปกครองทราบต่อไป

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นผลให้กรรมการบริหารพ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

(ปัจจุบัน คณะกรรมการการปกครองยังไม่ได้รับแจ้งผลการดำเนินการเพิ่มเติมจากกรมที่ดิน จังหวัดเชียงราย)

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

- ครั้งที่ ๔๗ วันพุธที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๕๔ วันพุธที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๕๕ วันพฤหัสบดีที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๖๐ วันพุธที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๖๗ วันพุธที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๘๗ วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๙๒ วันพุธที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๙๔ วันพุธที่ ๙ มกราคม ๒๕๕๖

- นายวิจิต ปัจจัยโคถา นิติกรปฏิบัติการ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๕๔

เรื่องพิจารณา ขอให้แก้ไขปัญหาคาความเดือดร้อน กรณีการห้ามรถยนต์ทุกชนิดผ่านเข้าจอดเทียบท่าเรือแหลมบาลีฮาย เมืองพัทยา เมื่อต้นเดือนมีนาคม ๒๕๕๕

ผู้เสนอ นายปรีชา เอี่ยมสะอาด

ข้อเท็จจริง

ผู้ร้อง (นายปรีชา เอี่ยมสะอาด) อ้างว่า เมื่อเดือนมีนาคม ๒๕๕๕ ได้มีการห้ามรถยนต์ทุกชนิดผ่านเข้าจอดเทียบท่าเรือแหลมบาลีฮาย เมืองพัทยา เพราะเกรงว่า จะได้รับความเสียหายจากการบรรทุกสินค้าหนัก ส่งผลให้ราษฎรและนักท่องเที่ยวที่มีสัมภาระติดตัวต้องเปลี่ยนไปใช้บริการท่าเทียบเรือนาเกลือที่อยู่ใกล้เคียงกัน โดยมีการเก็บค่าผ่านเข้า - ออก ในการจอดเทียบท่าเรือ ซึ่งสร้างความเดือดร้อนแก่ราษฎรทั่วไป ผู้ร้อง เห็นว่า การจะป้องกันไม่ให้ท่าเทียบเรือแหลมบาลีฮายได้รับความเสียหายจากรถยนต์บรรทุกสินค้าหนัก ควรกำหนดให้เฉพาะเรือสินค้าย้ายไปจอดรับ - ส่งสินค้าที่ท่าเทียบเรือนาเกลือแทน

การพิจารณา

คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้พิจารณาเรื่องนี้ในคราวประชุมครั้งที่ ๔๗ วันพุธที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๕ แล้วเห็นควรมีหนังสือถึงจังหวัดชลบุรี ขอให้ตรวจสอบข้อเท็จจริง แล้วรายงานให้คณะกรรมการทราบ

การดำเนินการ

๑. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๓๓๙๘/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๕ ถึงจังหวัดชลบุรี ขอให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้วรายงานให้คณะกรรมการทราบ

๒. จังหวัดชลบุรี ได้มีหนังสือ ที่ ขบ ๐๐๑๖.๓/๑๓๓๖๑ ลงวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๕ แจ้งผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงของเมืองพัทยาว่า เมืองพัทยาได้ตรวจสอบพบสภาพความเสียหายและชำรุดของโครงสร้างคอนกรีตเสริมเหล็กอาคารท่าเทียบเรือพัทยาได้ โดยอยู่ในระหว่างดำเนินการซ่อมแซมเพื่อความปลอดภัยจึงมีความจำเป็นต้องห้ามรถยนต์ทุกชนิดเข้า - ออก ส่วนสะพานท่าเทียบเรือประมงนาเกลือ นั้น สามารถผ่านเข้า - ออก เฉพาะเรือประมงและเรือบรรทุกสินค้าเท่านั้น หากเป็นราษฎรและนักท่องเที่ยว ต้องใช้สะพานท่าเทียบเรือแหลมบาลีฮายเพียงแห่งเดียว

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๔๗ วันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๖๓ วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๕

- นางสาววรินทร์พร ปณิธานธรรม วิทยากรปฏิบัติการ

- นายอัครเดช คนชื่อ นิตกรชำนาญการพิเศษ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๕๕

เรื่องพิจารณา ขอให้ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่และละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานที่ดิน โดยไม่ตั้งคณะกรรมการเพิกถอนโฉนดที่ดินในเขตตำบลหนองหญ้าปล้อง อำเภอหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี และเขตติดต่อจังหวัดราชบุรี ที่ออกโฉนดโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ทั้งมีตำแหน่งที่ดินตามโฉนดไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง

ผู้เสนอ นายเลียง ขุนนุช

ข้อเท็จจริง

ผู้ร้อง (นายเลียง ขุนนุช) และคณะอ้างว่า จากการตรวจสอบข้อเท็จจริงของกรมที่ดิน ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ที่ดินจำนวน ๔๑ แปลง ซึ่งได้ครอบครองทำประโยชน์เรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน ได้มีการออกโฉนดที่ดินตามโครงการเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินโดยศูนย์เดินสำรวจออกโฉนดที่ดินจังหวัดกาญจนบุรี - เพชรบุรี - ราชบุรี - นครปฐม ให้กับราษฎรในเขตจังหวัดราชบุรี เมื่อปี ๒๕๔๔ แล้ว โดยตำแหน่งที่ดินตามโฉนดที่ดินไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง เนื่องจาก มีตำแหน่งโฉนดที่ดินอยู่ในเขตจังหวัดราชบุรี เพียงจำนวน ๘ แปลง ส่วนที่เหลืออีกจำนวน ๓๓ แปลง ตำบลยางหัก อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี อยู่ในเขตจังหวัดเพชรบุรี และเป็นการออกโฉนดที่ดินโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากที่ดินทั้ง ๔๑ แปลง มีพื้นที่ประมาณร้อยละ ๙๐ ยังคงมีสภาพเป็นป่าไม้ที่สมบูรณ์และไม่มีการเข้าทำประโยชน์ในที่ดินแต่อย่างใด ซึ่งจะต้องมีการเพิกถอนการออกโฉนดที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน แต่ปรากฏว่า ตั้งแต่ปี ๒๕๔๘ เป็นต้นมา จนถึงปัจจุบันยังไม่มี การตั้งคณะกรรมการเพิกถอนการออกโฉนดที่ดินดังกล่าวตามกฎหมาย นอกจากนี้ยังมีผู้มีอิทธิพลกระทำการ ช่มชู้บไล่ว่าจะทำร้ายร่างกายราษฎรบ้านชุมชนห้วยไก้แจที่อยู่อาศัยในบริเวณที่ดินพิพาทให้ถึงแก่ความตาย แม้ว่าจะมีการไปแจ้งความที่สถานีตำรวจภูธรหนองหญ้าปล้องแล้ว แต่ราษฎรก็ยังถูกช่มชู้

การพิจารณา

คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้พิจารณาเรื่องร้องเรียนนี้ เมื่อคราวการประชุม ครั้งที่ ๕๐ วันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๕ โดยเชิญบุคคล/หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง มาร่วมประชุมเพื่อชี้แจงข้อมูลประกอบการพิจารณา ซึ่งจากการพิจารณาคณะกรรมการเห็นว่า เพื่อให้เกิดความชัดเจนเห็นควรมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องตรวจสอบรายละเอียดข้อเท็จจริงเพิ่มเติม ดังนี้

๑) ให้นายสุรพล พงษ์ทัตศิริกุล รองปลัดกระทรวงมหาดไทยดำเนินการศึกษาและตรวจสอบข้อเท็จจริง โดยให้มีการตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการออกโฉนดที่ดินทั้ง ๔๑ แปลง ตามมาตรา ๕๘ เป็นการออกโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ เป็นพื้นที่ของหน่วยงานใดรับผิดชอบหรือเป็นที่ดินของราษฎร ทั้งให้กำชับผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบุรี ประสานสถานีตำรวจภูธรเขาย้อย และฝ่ายปกครอง ให้ดูแลรักษาความปลอดภัยให้กับราษฎร แล้วแจ้งให้คณะกรรมการการปกครองทราบ

๒) ให้นายอำเภอหนองหญ้าปล้อง ตรวจสอบข้อเท็จจริงว่า ในจำนวนผู้ร้องเรียน ๑๖ คน แต่ละคนมีเนื้อที่ที่ดินจำนวนเท่าใด รวมทั้งหมดมีเนื้อที่เท่าใด ทั้งให้ประสานสำนักงานที่ดินเพชรบุรี สาขาเขาย้อย เพื่อหาแนวเขตที่ดินทั้ง ๔๑ แปลง และตั้งคณะกรรมการเพื่อแก้ไขปัญหาการช่มชู้ราษฎรในพื้นที่

๓) ให้สำนักงานที่ดินเพชรบุรี พิจารณาส่งการให้สำนักงานที่ดินเพชรบุรี สาขาเขาย้อย ลงพื้นที่สำรวจตรวจสอบที่ดิน ๔๑ แปลงว่า เป็นที่ดินของราษฎรหรือพื้นที่สาธารณะของหน่วยงานใด เพื่อเตรียมการในการที่คณะกรรมการการปกครอง จะเดินทางไปตรวจสอบข้อเท็จจริงในพื้นที่

การดำเนินการ

๑. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๓๕๗๑/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ถึงกระทรวงมหาดไทย เพื่อขอให้ตรวจสอบข้อเท็จจริง

๒. นายดำรงค์ ทศนปัญญา (ผู้ร้องร่วม) ได้มีหนังสือถึงคณะกรรมการการปกครอง ลงวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๕ เพื่อขอคัดหรือถ่ายสำเนารายงานการประชุมคณะกรรมการการปกครอง และแผนผังหรือแผนที่ที่เจ้าพนักงานที่ดินหรือเจ้าพนักงานที่เกี่ยวข้องส่งประกอบคำชี้แจงต่อคณะกรรมการ ตลอดจนเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เมื่อที่ประชุมคณะกรรมการการปกครองได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ตามแนวทางปฏิบัติของคณะกรรมการที่ผ่านมาส่วนใหญ่จะไม่อนุญาตให้เปิดเผยรายงานการประชุม ดังนั้น คณะกรรมการการปกครองจึงไม่อนุญาตให้คัดหรือถ่ายสำเนารายงานการประชุมของ คณะกรรมการการปกครอง โดยที่ประชุมได้มีมติให้ทำหนังสือแจ้งให้นายดำรงค์ ทศนปัญญา ผู้ร้องร่วม ทราบ

๓. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๓๘๕๐/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๕ แจ้งผลการพิจารณาขอคัดหรือถ่ายสำเนารายงานการประชุมคณะกรรมการการปกครอง และแผนผังหรือแผนที่ที่เจ้าพนักงานที่ดินหรือเจ้าพนักงานที่เกี่ยวข้องส่งประกอบคำชี้แจงต่อ คณะกรรมการ ตลอดจนเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ให้นายดำรงค์ ทศนปัญญา ผู้ร้องร่วม ทราบ

๔. อำเภอนองหญ้าปล้อง ได้มีหนังสือ ที่ พบ ๐๗๑๗/๙๗๔ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๕ รายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงการครอบครองที่ดินของราษฎรชุมชนห้วยไเก้แจ้ เกี่ยวกับสภาพพื้นที่เดิม จำนวน ระยะเวลาในการครอบครองที่ดินทำกินของผู้ร้องเรียนทั้ง ๑๖ ราย

๕. นายดำรงค์ ทศนปัญญา ผู้ร้องร่วม ได้มีหนังสือถึงคณะกรรมการการปกครอง ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๕ ขอคัดสำเนาเอกสารระวางแผนที่บริเวณตำบลหนองหญ้าปล้อง อำเภอนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี ซึ่งเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดเพชรบุรีได้มอบให้คณะกรรมการการปกครอง เมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๕ จำนวน ๒ ชุด และแผนที่ตำแหน่งที่ดินของผู้ร้องทั้ง ๑๖ คน ที่ครอบครองและทำประโยชน์บริเวณชุมชนห้วยไเก้แจ้ที่เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดเพชรบุรี สาขาเขาย้อย และกรมที่ดินออกสำรวจ เมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๕ พร้อมโฉนดที่ดินโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย จำนวน ๒ ชุด เมื่อที่ประชุม คณะกรรมการการปกครองได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ตามแนวทางปฏิบัติของคณะกรรมการที่ผ่านมา ส่วนใหญ่จะไม่อนุญาตให้เปิดเผยรายงานการประชุม ดังนั้น คณะกรรมการการปกครองจึงไม่อนุญาตให้ คัดหรือถ่ายสำเนารายงานการประชุมของคณะกรรมการการปกครอง โดยที่ประชุมได้มีมติให้ทำหนังสือแจ้ง ให้นายดำรงค์ ทศนปัญญา ผู้ร้องร่วม ทราบ

๖. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๔๘๓๔/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๕ แจ้งผลการพิจารณาขอคัดสำเนาเอกสารระวางแผนที่บริเวณตำบลหนองหญ้าปล้อง และแผนที่ตำแหน่งที่ดินของผู้ร้องทั้ง ๑๖ คน ที่ครอบครองและทำประโยชน์บริเวณชุมชนห้วยไก่อแจ้ที่เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดเพชรบุรี สาขาเขาย้อย และกรมที่ดินออกสำรวจเมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๕ ให้นายดำรงค์ ทิศนปัญญา ผู้ร้องร่วม ทราบ

๗. นายเลียง ขุนนุช และนายพิทักษ์ แสงแสน ได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ขอทราบผลการดำเนินการตั้งคณะกรรมการเพิกถอนการออกโฉนดที่ดินโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายของกรมที่ดิน เมื่อที่ประชุมคณะกรรมการการปกครองพิจารณาแล้ว เห็นว่าขณะนี้อยู่ระหว่างการเตรียมการเพื่อที่จะเดินทางไปประชุมกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้องและพื้นที่เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริง จึงเห็นควรมีหนังสือแจ้งให้ผู้ร้อง ทราบ

๘. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๕๕๐๒/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ แจ้งให้นายเลียง ขุนนุช ผู้ร้อง ทราบถึงกำหนดการเดินทางไปประชุมและแก้ไขปัญหาคือข้อเท็จจริงในพื้นที่เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงเรื่องการออกโฉนดที่ดินดังกล่าว

๙. กระทรวงมหาดไทย ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๒๐๑.๓/๑๐๖๓๓ ลงวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ รายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริง โดยกระทรวงมหาดไทยได้แจ้งให้จังหวัดเพชรบุรี ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงดังกล่าว สรุปได้ดังนี้

๑) โฉนดที่ดินดังกล่าวเป็นโฉนดที่ดินที่ออกโดยการเดินสำรวจในงบประมาณปี ๒๕๔๔ ในท้องที่ซึ่งเป็นรอยต่อของจังหวัดเพชรบุรี (อำเภอหนองหญ้าปล้อง) – จังหวัดราชบุรี (อำเภอปากท่อ) รวม ๔๐ แปลง ซึ่งโฉนดที่ดินดังกล่าวอยู่ในเขตตำบลหนองหญ้าปล้อง อำเภอหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี แต่กลับออกโฉนดเป็นโฉนดที่ดินในเขตจังหวัดราชบุรี

๒) กรมที่ดินได้ส่งเรื่องการออกโฉนดที่ดินทั้ง ๔๐ แปลง ให้จังหวัดราชบุรีดำเนินการแก้ไขหลักฐานให้ถูกต้องตรงกับพื้นที่ความรับผิดชอบ และสำนักงานที่ดินจังหวัดเพชรบุรี สาขาเขาย้อย ได้ดำเนินการแก้ไขโฉนดที่ดินทั้ง ๔๐ แปลง ให้อยู่ในเขตท้องที่ตำบลหนองหญ้าปล้อง อำเภอหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี เรียบร้อยแล้ว แต่จากการตรวจสอบพบว่า ที่ดินทั้ง ๔๐ แปลง ทับซ้อนกับเขตป่าไม้ถาวรเขตปฏิรูปที่ดิน จึงเห็นว่าโฉนดที่ดินดังกล่าวออกไปโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากออกโดยฝ่าฝืนมาตรา ๕๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

๓) จังหวัดเพชรบุรีได้ส่งเรื่องให้กรมที่ดินดำเนินการเพิกถอนแก้ไขตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งกรมที่ดินได้ตรวจสอบแล้ว ให้จังหวัดเพชรบุรีดำเนินการเพื่อความชัดเจนใน ๓ ประเด็น ดังนี้

(๑) บริเวณท้องที่อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี ได้มีการประกาศเป็นเขตปฏิรูปที่ดินเมื่อใด และบริเวณที่ออกโฉนดที่ดินทั้ง ๔๐ แปลง อยู่ในเขตหรือนอกเขตปฏิรูปที่ดิน

(๒) ที่ตั้งของโฉนดที่ดินทั้ง ๔๐ แปลง ยังคงสภาพเป็นป่าสงวนแห่งชาติและ/หรือเป็นเขตป่าไม้ถาวรอยู่หรือไม่

(๓) หากโฉนดที่ดินทั้ง ๔๐ แปลง อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ และอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดิน ได้มีการส่งมอบป่าสงวนแห่งชาติให้ ส.ป.ก. เข้าไปดำเนินการหรือไม่ และหากมีการส่งมอบพื้นที่ ส.ป.ก. มีแผนงานและงบประมาณในการดำเนินการบริเวณโฉนดที่ดินทั้ง ๔๐ แปลงนี้แล้วหรือไม่ พร้อมให้แสดงตำแหน่งรูปแปลงโฉนดที่ดินลงในระวางแผนที่รูปถ่ายทางอากาศ ๔๙๓๕ III ๗๒๔๖, ๔๙๓๕ IV ๗๒๖๖, ๗๔๖๘, ๗๔๗๐ บริเวณเขตป่าสงวนแห่งชาติ เขตป่าไม้ถาวร และเขตปฏิรูปที่ดิน เพื่อประกอบการพิจารณาเพิกถอนหรือแก้ไขโฉนดที่ดินต่อไป สำนักงานที่ดินจังหวัดเพชรบุรี สาขาเขาย้อย ได้ตรวจสอบตำแหน่งที่ดินปรากฏผล ดังนี้

(๓.๑) ตำแหน่งโฉนดที่ดินดังกล่าวอยู่ในเขตพื้นที่จังหวัดเพชรบุรี ทับซ้อนกับพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดิน พื้นที่ป่าไม้ตามมติคณะรัฐมนตรี และเขตป่าสงวนแห่งชาติ ตามหนังสือกรมที่ดินที่ มท ๐๕๑๖.๒/๑๑๕๑๙ ลงวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๔๘

(๓.๒) ส.ป.ก. จังหวัดราชบุรี ตรวจสอบพบว่า บริเวณอำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี ได้ประกาศเป็นเขตปฏิรูปที่ดิน เมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งบริเวณที่ออกโฉนดที่ดินตามแผนที่ที่สำนักงานที่ดินจังหวัดเพชรบุรี สาขาเขาย้อย แสดงตำแหน่งที่ดินที่ส่งให้ตรวจสอบนั้น พบว่า บางส่วนอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดิน แต่ไม่สามารถระบุรายละเอียดได้ว่าเป็นโฉนดที่ดินแปลงใด เนื่องจากไม่ได้ระบุเลขที่โฉนดที่ดินลงในแผนที่รูปถ่ายทางอากาศที่ขอให้ตรวจสอบ และพื้นที่ดังกล่าว ส.ป.ก. จังหวัดเพชรบุรีได้ดำเนินการออกหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินแล้วบางส่วน

(๓.๓) สถานีพัฒนาที่ดินเพชรบุรี แจ้งว่า ได้ประสานกับฝ่ายสำรวจเพื่อทำแผนที่สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑๐ และสำนักเทคโนโลยีการสำรวจและทำแผนที่ กรมพัฒนาที่ดิน ตรวจสอบและพิจารณาแล้วพบว่า ถ้าพื้นที่ส่วนใหญ่อยู่ในเขตป่าไม้ถาวร “ป่าที่จะดำเนินการ หมายเลข ๘๖” และป่าไม้ถาวร “ป่าห้วยโรงหนองหญ้าปล้อง” ตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๑๔ ขณะสำรวจจำแนกประเภทที่ดินอยู่ในจังหวัดเพชรบุรี พื้นที่ส่วนที่เหลือ เดิมอยู่ในพื้นที่ป่าไม้ “ป่าพุง – พุสามซ้อน” จังหวัดราชบุรี ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๐๔ ซึ่งต่อมาได้มีมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๒ ยกเลิกเขตป่าไม้ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๐๔ โดยให้จำแนกไว้เป็นเขตสงวนในแผนที่ท้ายกฎกระทรวงและสหกรณ์ ฉบับที่ ๑๒๐ พ.ศ. ๒๕๐๕ ส่วนพื้นที่นอกเขตสงวนตามแผนที่ท้ายกฎกระทรวงฯ ให้จำแนกออกเป็นพื้นที่จัดสรรเพื่อการเกษตรกรรมหรือใช้ประโยชน์อย่างอื่นต่อไป

(๓.๔) สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ๑๐ (ราชบุรี) แจ้งว่า ตำแหน่งที่ดินที่ได้หมายไว้ในแผนที่มาตราส่วน ๑ : ๕๐,๐๐๐ ที่ส่งให้ไปตรวจสอบพบว่า มีโฉนดที่ดินบางแปลงรุกล้ำเข้าไปในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี ซึ่งได้หมายขอบเขตแปลงที่ดินในแผนที่ท้ายกฎกระทรวง ฉบับที่ ๖๑๖ (พ.ศ. ๒๕๑๖) กรณีโฉนดที่ดินบางแปลงที่รุกล้ำเข้าไปในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าหนองหญ้าปล้อง บางแปลงอยู่ในเขตพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ที่กรมป่าไม้ส่งมอบพื้นที่ให้ ส.ป.ก. นำไปปฏิรูปที่ดิน และจากพื้นที่ที่ส่งให้ไปตรวจสอบเป็นการขีดเขตระวางภาพถ่ายฯ รับรองแนวเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าพุงและป่าพุสามซ้อน จังหวัดราชบุรี ส่วนการขีดเขตระวางแผนที่ภาพถ่ายรับรองแนวเขต

ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี ได้มีการขีดเขตในแผนที่ระหว่างภาพถ่าย ๗๒๖๖, ๗๒๖๘ และ ๗๒๖๖ แล้ว

๑๐. คณะกรรมการการปกครอง ได้เดินทางไปประชุมและแก้ไขปัญหาข้อเท็จจริงในพื้นที่เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริง เมื่อวันจันทร์ที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๕ ณ ที่ว่าการอำเภอหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี เพื่อติดตามผลการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนของนายเลียง ขุนนุช และคณะ โดยที่ประชุมมีมติมอบหมายให้รองผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบุรีและรองผู้ว่าราชการจังหวัดราชบุรี นำเรื่องการเพิกถอนโฉนดที่ดินที่ออกผิดเขตในจังหวัดเพชรบุรี จำนวน ๔๐ แปลง ซึ่งออกทับซ้อนกับที่ ส.ป.ก. และที่สาธารณประโยชน์ บางส่วน ตลอดจนการออกโฉนดที่ดินทับซ้อนแนวเขตระหว่างจังหวัดราชบุรีและจังหวัดเพชรบุรี จำนวน ๘ แปลง เข้าสู่ที่ประชุม กปร. จังหวัด เพื่อแก้ไขปัญหาให้กับราษฎรที่ได้รับความเดือดร้อน

๑๑. จังหวัดเพชรบุรี ได้มีหนังสือ ที่ พบ ๐๐๑๖.๓/๑๕๐๓๑ ลงวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๕ รายงานความคืบหน้าในการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนข้างต้น ดังนี้

๑) จังหวัดเพชรบุรีได้มอบหมายให้สำนักงานที่ดินจังหวัดเพชรบุรีเร่งรัดติดตามกระบวนการในการเพิกถอนโฉนดที่ดินบริเวณบ้านห้วยไก่อแจ้ หมู่ที่ ๖ ที่ออกโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายจากกรมที่ดิน ซึ่งสำนักงานที่ดินจังหวัดเพชรบุรีรายงานว่า ปัจจุบันอยู่ระหว่างกรมที่ดินพิจารณาดำเนินการแก้ไขเพิกถอน ตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

๒) จังหวัดเพชรบุรีได้นำความเห็นของคณะกรรมการการปกครอง ที่เสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนของนายเลียง ขุนนุช และคณะ ให้คณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐจังหวัดเพชรบุรี (กปร. จังหวัด) พิจารณาให้การช่วยเหลือเยียวยาผู้ร้องเรียนและคณะตามอำนาจหน้าที่แล้ว ตามที่ได้มีการประชุมพิจารณาเมื่อวันจันทร์ที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๕ แล้วจะรายงานผลความคืบหน้าให้ทราบต่อไป

คณะกรรมการการปกครอง ได้พิจารณาและเห็นชอบให้จังหวัดเพชรบุรีและจังหวัดราชบุรี รายงานผลความคืบหน้าการดำเนินการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนเรื่องนี้

๑๒. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๗๑๔๘/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๖ ถึงจังหวัดเพชรบุรี เพื่อติดตามผลความคืบหน้าการดำเนินการของจังหวัดเพชรบุรี

๑๓. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๗๑๔๙/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๖ ถึงจังหวัดราชบุรี เพื่อติดตามผลความคืบหน้าการดำเนินการของจังหวัดราชบุรี

๑๔. จังหวัดเพชรบุรี ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ พบ ๐๐๑๗.๓/๑๖๐๔๒ ลงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๖ แจ้งผลความคืบหน้าการดำเนินการ สรุปได้ดังนี้

๑) สถานีพัฒนาที่ดินเพชรบุรีแจ้งว่า ได้ประสานกลุ่มสำรวจเพื่อทำแผนที่ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑๐ และกลุ่มสำรวจเพื่อทำแผนที่ สำนักงานพัฒนาที่ดิน เขต ๑๐ ได้ประสานงานกับสำนักเทคโนโลยีการสำรวจเพื่อทำแผนที่ กรมพัฒนาที่ดิน เรียบร้อยแล้ว และได้ชี้แจงว่า พื้นที่ส่วนใหญ่อยู่ในเขตป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๑๔

๒) ต่อมากรมที่ดินแจ้งว่า ข้อเท็จจริงยังไม่เพียงพอที่จะพิจารณาเป็นที่ยุติได้ เกี่ยวกับการดำเนินการเพิกถอนโฉนดตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน จึงให้จังหวัดเพชรบุรีดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม

๓) สำนักงานที่ดินจังหวัดเพชรบุรี สาขาเขาย้อย ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมตามที่กรมที่ดินสั่งการแล้วรายงานว่าการตรวจสอบแนวเขตป่าไม้ ทั้ง ๔๐ แปลง ไม่ได้ลงทำการรังวัดตรวจสอบในพื้นที่จริง แต่เป็นการตรวจสอบจากแนวป่าไม้ที่หน่วยผู้รับผิดชอบ ได้แก่ สถานีพัฒนาที่ดินเพชรบุรีสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ ๑๐ (ราชบุรี) และสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดเพชรบุรี ซึ่งจัดส่งเอกสารให้แล้วเจ้าหน้าที่ดำเนินการถ่ายทอดแผนที่ภูมิประเทศ ๑ : ๕๐,๐๐๐ แล้วนำมาลงในร่างแผนที่ ๑ : ๔๐๐๐ โดยประมาณ และจัดทำบัญชีแสดงรายละเอียดของโฉนดที่ดินทั้ง ๔๐ แปลง ว่าแปลงใดออกทับพื้นที่ใดบ้าง โดยไม่ได้ลงรังวัดในพื้นที่จริง โดยปัจจุบันการรังวัดตรวจสอบในพื้นที่จริงไม่สามารถเข้าไปดำเนินการได้ และสภาพที่ดินในปัจจุบันไม่สามารถระบุแปลงได้ เนื่องจากมีราษฎรเข้าไปดำเนินการครอบครองใหม่และเจ้าหน้าที่ได้ตรวจสอบแล้วพบว่า ระบุว่าที่สำนักงานที่ดินจังหวัดเพชรบุรี สาขาเขาย้อย มีอยู่เป็นระวางที่ที่ดินแปลงที่ขอออกโฉนดทั้ง ๔๐ แปลงตั้งอยู่ โดยยังไม่ได้มีการขีดเขตป่าไม้แต่อย่างใด เจ้าหน้าที่จึงไม่สามารถดำเนินการตามหนังสือกรมที่ดินดังกล่าวข้างต้นได้ สำนักงานที่ดินจังหวัดเพชรบุรี สาขาเขาย้อย จึงได้จัดส่งระวาง จำนวน ๓ แผ่น ให้สำนักงานที่ดินจังหวัดเพชรบุรีเพื่อส่งกรมที่ดินดำเนินการขีดเขตป่าไม้ในระวางดังกล่าวก่อน หากมีความคืบหน้าจะรายงานให้ทราบต่อไป

๑๕. จังหวัดเพชรบุรี ได้มีหนังสือ ที่ พบ ๐๐๑๖.๓/๑๖๒๓๖ ลงวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๕ รายงานความคืบหน้าในการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนดังกล่าวเพิ่มเติมว่า คณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐจังหวัดเพชรบุรี (กปร. จังหวัดเพชรบุรี) ได้รายงานผลการประชุมพิจารณาให้ความช่วยเหลือเยียวยานายเลียง ขุนนุช และคณะ ตามที่คณะกรรมการการปกครอง เสนอแล้ว โดยมีมติว่า ที่ประชุม กปร. จังหวัดเพชรบุรี ได้รับทราบแล้วว่า มีการขอให้ที่ประชุม กปร. จังหวัดเพชรบุรีพิจารณาในเรื่องของการเยียวยาแต่ที่ประชุม กปร. จังหวัดเพชรบุรี เห็นว่าเรื่องนี้ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนที่กรมที่ดินกำลังดำเนินการเพิกถอนโฉนดที่ดิน ตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน กปร. จังหวัดเพชรบุรีไม่มีอำนาจหน้าที่ในการเยียวยา

๑๖. จังหวัดเพชรบุรี ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ พบ ๐๐๑๗.๓/๑๖๐๔๒ ลงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๖ รายงานความคืบหน้าว่า สำนักงานที่ดินจังหวัดราชบุรี รายงานผลความคืบหน้าว่าสำนักงานที่ดินจังหวัดราชบุรี สาขาปากท่อ ได้ประสานงานจัดส่งแผนที่ภูมิประเทศ มาตราส่วน ๑ : ๕๐,๐๐๐ ชุด L ๗๐๑๗ พร้อมกำหนดค่าพิกิตฉาก ยู ที เอ็ม ของตำแหน่งทั้ง ๘ แปลง ให้สำนักงานพัฒนาที่ดิน เขต ๑๐ และองค์การบริหารส่วนตำบลยางหัก อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี เพื่อตรวจสอบเขตเขา ภูเขาและปริมาตรเขา ๔๐ เมตร หรือพื้นที่ความลาดชันเฉลี่ย ๓๕% แล้ว ซึ่งหากผลการตรวจสอบเป็นประการใดจะรายงานให้คณะกรรมการการปกครองทราบต่อไป

๑๗. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๘๓๗๘/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๕ ถึงจังหวัดราชบุรี ขอทราบผลความคืบหน้าการดำเนินการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนนี้ ตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการการปกครองในคราวประชุมและลงตรวจพื้นที่ ณ ที่ว่าการอำเภอหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี เมื่อวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๕

๑๘. จังหวัดราชบุรี ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ รบ ๐๐๖๑.๓/๒๐๔๙๒ ลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ แจ้งว่า จังหวัดราชบุรีได้รับรายงานผลการตรวจสอบจากสำนักงานที่ดินจังหวัดราชบุรี สาขาปากท่อ ดังนี้

๑) ผู้ร้องเรียนดังกล่าว มีจำนวน ๑๖ ราย เป็นบริเวณที่ซึ่งบุคคลอื่นได้นำไปออกโฉนดที่ดินแล้ว จำนวน ๔๑ แปลง เมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๔

(๑) การออกโฉนดที่ดินทั้ง ๔๑ แปลง เป็นการออกโฉนดโดยวิธีการเดินสำรวจทั้งตำบลตามมาตรา ๕๘ ทวิ (๓) แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน (ไม่แจ้งการครอบครอง ส.ค. ๑) โดยผู้ปกครองท้องที่และเจ้าของที่ดินเป็นผู้นำเดินสำรวจให้ถ้อยคำจนเชื่อได้ว่า ที่ดินดังกล่าวอยู่ในเขตตำบลยางหัก อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี

(๒) ภายหลังปรากฏข้อเท็จจริงเป็นที่ยุติว่า ที่ดินตามข้อ ๑) อยู่ในเขตท้องที่ตำบลหนองหญ้าปล้อง อำเภอหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี สำนักงานที่ดินจังหวัดราชบุรี สาขาปากท่อ จึงได้ส่งเอกสารทั้งหมดให้จังหวัดเพชรบุรี ดำเนินการต่อไป

(๓) ปัจจุบันที่ดินทั้งหมดจึงไม่อยู่ในความรับผิดชอบของจังหวัดราชบุรีแต่อย่างใด

๒) ที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๓๐๑๙๗ และ ๓๐๒๐๐ - ๓๐๒๐๖ รวมจำนวน ๘ แปลง เขตตำบลยางหัก อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี

๓) ซึ่งที่ดินแปลงโฉนดที่ดินตามข้อ (๒) ปรากฏข้อเท็จจริงเป็นที่ยุติว่า คร่อมแนวเขตจังหวัดเพชรบุรีและจังหวัดราชบุรี คือ เขตตำบลหนองหญ้าปล้อง อำเภอหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี และเขตตำบลยางหัก อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี และมีข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่าออกทับเขตที่ภูเขาหรือไม่ สำนักงานที่ดินจังหวัดราชบุรี สาขาปากท่อ ได้รายงานให้กรมที่ดินทราบแล้ว โดยอยู่ระหว่างการพิจารณาของกรมที่ดิน

๑๙. จังหวัดเพชรบุรี ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ พบ ๐๐๑๖.๓/๑๗๑๗๘ ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ แจ้งว่า จังหวัดเพชรบุรีได้รับแจ้งรายงานการประชุมคณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐจังหวัดเพชรบุรี (กปร. จังหวัด) ครั้งที่ ๒/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๕ ซึ่งที่ประชุมมีมติว่า กปร. จังหวัดได้รับทราบแล้วว่า มีการขอให้ที่ประชุม กปร. จังหวัด พิจารณาในเรื่องการเยียวยาผู้ร้องเรียนและคณะ แต่ที่ประชุม กปร. จังหวัด เห็นว่า เรื่องนี้ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนที่กรมที่ดินกำลังดำเนินการเพิกถอนโฉนดที่ดิน ตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน กปร. จังหวัด ไม่มีอำนาจหน้าที่ในการเยียวยา และจังหวัดเพชรบุรีได้รับรายงานผลการติดตามความคืบหน้าการดำเนินการเพิกถอนโฉนดที่ดินบริเวณบ้านห้วยไก้แจ้ หมู่ที่ ๖ ที่ออกโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายจากสำนักงานที่ดินจังหวัดเพชรบุรีว่า กรมที่ดินได้มีหนังสือแจ้งว่า การที่อธิบดีกรมที่ดินหรือรองอธิบดีกรมที่ดินซึ่งอธิบดีกรมที่ดินมอบหมาย จะมีคำสั่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน นั้น จะต้องเป็นกรณีที่ยุติในเบื้องต้นจากการสอบสวนและพิจารณาของกรมที่ดินแล้วว่า ได้มีการออกโฉนดที่ดิน หรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ไปโดยคลาดเคลื่อนหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งต้องอาศัยข้อเท็จจริงที่ถูกต้อง ครบถ้วน และชัดเจนจากจังหวัดประกอบการพิจารณา จึงจะสามารถดำเนินการต่อไปได้ ดังนั้น สำนักงานที่ดินจังหวัดเพชรบุรีจึงได้ให้สำนักงานที่ดินจังหวัดเพชรบุรี สาขาเขาย้อย ผู้รับผิดชอบพื้นที่ดังกล่าวดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องแล้ว

๒๐. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๙๘๙๓/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๕ ถึงจังหวัดเพชรบุรี และหนังสือคณะกรรมการการปกครอง ด่วนที่สุด ที่ ๙๘๙๕/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๕ ถึงจังหวัดราชบุรี เพื่อติดตามผลความคืบหน้าการ การดำเนินการออกโฉนดที่ดิน เลขที่ ๓๐๑๙๗ และ ๓๐๒๐๐ - ๓๐๒๐๖ ตำบลยางหัก อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี ในส่วนที่กินพื้นที่ ออกจากเขตอำเภอหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี รวม ๘ แปลง ว่าได้ออกไปโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ มีการออกทับที่ภูเขา ป่าไม้หรือไม่ อย่างไร

๒๑. จังหวัดเพชรบุรี ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ พบ ๐๐๑๗.๓/๘๑๔ ลงวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๖ รายงานผลความคืบหน้าซึ่งได้รับแจ้งจากสำนักงานที่ดินจังหวัดเพชรบุรีว่า สำนักงานที่ดินจังหวัด เพชรบุรี สาขาเขาย้อย ได้ให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบและจัดทำบัญชีแสดงรายละเอียดที่ดินทั้ง ๔๐ แปลง ว่าแปลงใดออกทับพื้นที่ใดบ้าง และได้มีหนังสือขอทราบข้อมูลเพิ่มเติมจากสถานีพัฒนาที่ดินเพชรบุรีแล้ว

๒๒. จังหวัดราชบุรี ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ รบ ๐๐๑๗.๓/๓๐๓๕ ลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ รายงานความคืบหน้าการออกโฉนดที่ดินพิพาททั้ง ๘ แปลงในเขตจังหวัดราชบุรี ซึ่งอยู่ระหว่างการ ตรวจสอบว่า มีการออกทับพื้นที่ในเขตเขา ภูเขา และปริมณฑลรอบเขา ภูเขา ๔๐ เมตรหรือไม่ อย่างไร ซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ของกรมพัฒนาที่ดินและส่วนราชการที่เกี่ยวข้องหลายหน่วยงาน เมื่อทราบผลแล้วจะได้ รายงานให้คณะกรรมการทราบต่อไป

๒๓. จังหวัดเพชรบุรี ได้มีหนังสือ ที่ พบ ๐๐๑๗.๓/๑๗๔๗๒ ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ รายงานผลความคืบหน้าการดำเนินการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนดังกล่าวเพิ่มเติมว่า ได้จัดส่งระวางจำนวน ๓ แผ่น ตามที่สำนักงานที่ดินจังหวัดเพชรบุรี สาขาเขาย้อย มีอยู่ ซึ่งเป็นระวางที่ยังไม่ได้มีการขีดเขตป่าไม้ ให้กรมที่ดินแล้ว เพื่อให้มอบหมายเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องดำเนินการขีดเขตป่าไม้ในระวางดังกล่าว ก่อนส่งคืน ให้สำนักงานที่ดินจังหวัดเพชรบุรี สาขาเขาย้อย ดำเนินการ ทั้งนี้ หากมีผลความคืบหน้าในการดำเนินการ เพิ่มเติมจะรายงานให้ทราบต่อไป

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายกยอสมณผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นผลให้กรรมการ พ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

(ปัจจุบัน คณะกรรมการยังไม่ได้รับแจ้งผลความคืบหน้าการดำเนินการเพิ่มเติมจาก จังหวัดเพชรบุรี)

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๕๐ วันพฤหัสบดีที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๕๒ วันพุธที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๕๓ วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๖๐ วันพุธที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๖๔ วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๖๙ วันพุธที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๗๗ วันพฤหัสบดีที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๕
ครั้งที่ ๘๐ วันพุธที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๕
ครั้งที่ ๘๓ วันพฤหัสบดีที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕
ครั้งที่ ๘๔ วันพุธที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๕
ครั้งที่ ๘๖ วันพุธที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๕
ครั้งที่ ๘๖ วันพุธที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๖
ครั้งที่ ๑๐๖ วันพุธที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖
ครั้งที่ ๑๓๒ วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๖
ครั้งที่ ๑๓๕ วันพุธที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

- นางสาววรินทร์พร ปณิธานธรรม วิทยากรปฏิบัติการ

- นายอัครเดช คนเชื้อ นิตกรชำนาญการพิเศษ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๕๖

เรื่องพิจารณา เรื่องร้องเรียนกรณี การทุจริตโครงการซ่อมสร้างผิวทางแอสฟัลติกคอนกรีตขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์

ผู้เสนอ นายสำรอง พิศเพ็ง

ข้อเท็จจริง

นายสำรอง พิศเพ็ง ผู้ร้อง ได้เสนอเรื่องร้องเรียนกรณี การทุจริตโครงการซ่อมสร้างผิวทางแอสฟัลติกคอนกรีตขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ จำนวน ๒ โครงการ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

๑. โครงการซ่อมสร้างผิวทางแอสฟัลติกคอนกรีต สายบ้านรัตนบุรี – บ้านชีเหล็ก ตำบลหนองบัวทอง อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์ โดยประกาศประกวดราคาเมื่อวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๕

๒. โครงการซ่อมสร้างผิวทางแอสฟัลติกคอนกรีต สายบ้านขาม ตำบลไพรขลา – บ้านยางขามเก่า ตำบลหนองเรือ อำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์ โดยประกาศประกวดราคาเมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๕

ผู้ร้อง (นายสำรอง พิศเพ็ง) อ้างว่า ในช่วงการดำเนินโครงการดังกล่าว องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์ได้มีการทำประกาศประกวดราคาซ่อมสร้างถนนหลายสายซึ่งใช้งบประมาณเป็นจำนวนเงินถึง ๔๐๐ ล้านบาท โดยเป็นงบประมาณที่ได้รับการอุดหนุนจากรัฐบาลและงบประมาณจากเงินกู้ ซึ่งผู้ร้องเห็นว่าในการดำเนินการตามโครงการได้มี ห้างหุ้นส่วนจำกัด สินเจริญสนม เข้าไปดำเนินการซ่อมสร้างผิวทางทั้ง ๒ โครงการก่อนที่จะมีการทำสัญญา ประกอบกับในช่วงเวลาเดียวกันมีการสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์ และนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์ การดำเนินการตามโครงการนี้จึงอาจจะเกิดการทุจริตและก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการได้ ผู้ร้องจึงมีความประสงค์ให้คณะกรรมการการปกครอง สมาชิกแทนราษฎร รับเรื่องร้องเรียนนี้ไว้พิจารณาเป็นกรณีเร่งด่วน

การพิจารณา

คณะกรรมการการปกครอง สมาชิกแทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้พิจารณาเรื่องร้องเรียนนี้ในคราวประชุม ครั้งที่ ๕๔ วันพุธที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๕ โดย ผู้ร้อง (นายสำรอง พิศเพ็ง) มีประเด็นร้องเรียนว่าได้เดินทางผ่านเส้นทางทั้ง ๒ โครงการที่ได้ยื่นเรื่องร้องเรียนแล้วพบว่า มีการซ่อมสร้างถนนใหม่ จึงได้สอบถามประชาชนที่อาศัยอยู่บริเวณถนนที่กำลังซ่อมสร้างใหม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ถนนเส้นนี้เริ่มทำการซ่อมสร้างเมื่อประมาณต้นเดือนมีนาคม ๒๕๕๕ แต่กลับมีการประกาศโครงการในวันที่ ๒๓ - ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๕ และประกาศยื่นซองประกวดราคาวันที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๕๕ จึงเห็นว่า เป็นการดำเนินการไม่ถูกต้อง เพราะถนนทำเสร็จปลายเดือนมีนาคม ๒๕๕๕ ก่อนการประกาศโครงการและประกวดราคา จึงมีการปรึกษาหารือในองค์กรเครือข่ายหินลุ่มว่า “การดำเนินโครงการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์ ส่อไปในทางทุจริต” และได้ส่งหนังสือร้องเรียนไปยังท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์ องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์ และอีกหลายหน่วยงาน

จากนั้นส่วนราชการได้มีข้อชี้แจงว่า

๑. โครงการซ่อมสร้างผิวทางแอสฟัลติกคอนกรีต สายบ้านขาม ตำบลไพรขลา – บ้านยาง ขามเฒ่า ตำบลหนองเรือ อำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์ ได้มีการขายแบบเมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม - ๒ เมษายน ๒๕๕๕ มีผู้มาซื้อแบบจำนวน ๘ ราย และมีผู้ยื่นเอกสารการประมูลจำนวน ๓ ราย ในวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๕ สำหรับการเสนอราคาโดยวิธีการประมูลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ในวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๕

๒. โครงการซ่อมสร้างผิวทางแอสฟัลติกคอนกรีต สายบ้านรัตนบุรี ตำบลรัตนบุรี – บ้านชีเหล็ก ตำบลหนองบัวทอง อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์ ได้มีการขายแบบเมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม - ๒ เมษายน ๒๕๕๕ มีผู้มาซื้อแบบจำนวน ๘ ราย และมีผู้ยื่นเอกสารการประมูลจำนวน ๓ ราย ในวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๕ สำหรับการเสนอราคาโดยวิธีการประมูลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ในวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๕

๓. ข้อเท็จจริงการดำเนินการก่อสร้างถนนแอสฟัลติกคอนกรีต สายบ้านรัตนบุรี ตำบลรัตนบุรี – บ้านชีเหล็ก ตำบลหนองบัวทอง อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์ ถนนเส้นทางดังกล่าว องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์ได้รับการถ่ายโอนมาจากกรมทางหลวงชนบท ระยะทางทั้งสิ้น ๑๒.๒ กิโลเมตร มีสภาพชำรุดทรุดโทรม จึงมีความจำเป็นต้องได้รับการซ่อมแซม องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์ จึงได้จัดหางบประมาณเพื่อดำเนินการปรับปรุงซ่อมแซม เนื่องจากเงินรายได้ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์ ปีละประมาณ ๔๐๐ ล้านบาท ซึ่งมีไม่เพียงพอ เมื่อเปรียบเทียบกับถนนที่อยู่ในความรับผิดชอบ ๒๐๒ สาย ระยะทางทั้งสิ้น ๙๔๖ กิโลเมตรเศษ กระจายอยู่ในพื้นที่จังหวัดสุรินทร์เนื้อที่ประมาณ ๘,๑๒๔ ตารางกิโลเมตร โดยช่วงแรกของถนนเส้นนี้ระยะทาง ๐+๗๐๐ – ๓+๕๐๐ ระยะทางทั้งสิ้น ๒.๘ กิโลเมตร ขออนุมัติจากกระทรวงมหาดไทยโดยขอกู้เงินจากสถาบันการเงินดำเนินการปรับปรุงซ่อมแซม ช่วงที่ ๒ เป็นระยะทาง ๓+๖๐๐ – ๙+๖๐๐ ช่วงที่ ๓ เป็นช่วงปลายสุดท้าย ช่วง ๙+๖๐๐ – ๑๒+๒๐๐ โดยได้รับเงินอุดหนุนจากกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น

๔. เมื่อประมาณต้นเดือนเมษายน ๒๕๕๕ นายสำรอง พิศเพ็ง ได้มีหนังสือถึงนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์ว่า ได้มีการดำเนินการซ่อมถนนแล้ว แต่ยังไม่ได้มีการทำสัญญา ซึ่งถนนที่ได้ร้องเรียนนั้นเป็นถนนช่วงแรก คือ ช่วงต้นทาง ๐+๗๐๐ – ๓+๕๐๐

๕. องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์ ได้มีการของบประมาณซ่อมแซม ช่วง ๙+๖๐๐ – ๑๒+๒๐๐ โดยดำเนินการซ่อมถนนตามที่มีผู้ร้องเรียนได้แจ้งข้อมูล และงบประมาณส่วนนี้้องการบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์กำลังดำเนินการประกวดราคาด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ แต่ยังไม่ได้มีการลงนามในการจ้างผู้รับจ้าง เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์ จึงได้ให้ยกเลิกการประกวดราคา เพื่อไม่ต้องใช้งบประมาณของทางราชการ ถนนเส้นนี้ได้มีการซ่อมสร้างแล้วประมาณ ๘๐ เปอร์เซ็นต์ ยังไม่แล้วเสร็จ

คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร พิจารณาแล้วได้มีข้อคิดเห็นและข้อสังเกตว่า

๑. กรณีเอกชนไปดำเนินการซ่อมสร้างถนนซึ่งอยู่ในการดูแลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์ หากไม่ได้รับอนุญาตถือว่า เป็นการบุกรุกที่สาธารณประโยชน์หรือไม่

๒. องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์ได้แนบใบแจ้งความมาแสดง จึงมีข้อสังเกตว่า เหตุใดจึงมีการลงบันทึกประจำวันไว้ว่า ถนนเส้นทางที่ผู้ร้องได้ร้องเรียน “ไม่มีการก่อสร้าง” และเมื่อไปสอบถามประชาชนข้างเคียงให้ยืนยันว่า “ถนนเส้นทางนี้ชำรุดจริง”

๓. เหตุใดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์แจ้งลงบันทึกประจำวันในเส้นทางที่ไม่ได้ดำเนินการก่อสร้าง แต่เส้นทางที่ดำเนินการก่อสร้างกลับไม่ลงบันทึกประจำวัน

๔. เหตุใดเส้นทางที่มีการซ่อมสร้างก่อนมีการประกวดราคา องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์จึงไม่ลงบันทึกประจำวันว่า ไม่ได้อนุญาตให้ซ่อมสร้างถนน หรือแจ้งความว่า ไม่มีส่วนรู้เห็นกับการสร้างถนนเส้นนี้

๕. การซ่อมสร้างถนนทั้งสองโครงการ เมื่อมีการตรวจสอบแล้วพบว่า มีการก่อสร้าง แต่ไม่มีการประมูลและองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์ได้มีการยกเลิกการประมูล หลังจากนั้น เมื่อเส้นทางอยู่ในสภาพปกติแล้วจะให้มีการดำเนินการประมูลอีกครั้งหรือไม่

คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร ได้มีมติมอบหมายให้จังหวัดสุรินทร์ไปดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงตามเรื่องร้องเรียนดังกล่าวภายใน ๓๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๕ เป็นต้นไป และขอให้รายงานผลพร้อมทั้งจัดส่งเอกสารหลักฐานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องให้คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร พิจารณาต่อไป

การดำเนินการ

๑. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๓๓๙๙/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๕ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดสุรินทร์ ขอให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงและรายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนนี้ โดยแจ้งผลมายังคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร ภายในวันศุกร์ที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕ เพื่อจะได้ใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาดำเนินการต่อไป

๒. จังหวัดสุรินทร์ ได้มีหนังสือที่ สร ๐๐๓๗.๔/๕๑๓๐ ลงวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ถึงคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร รายงานการตรวจสอบข้อเท็จจริงว่า

๑. องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์ชี้แจงเบื้องต้น ดังนี้

๑) โครงการซ่อมสร้างผิวจราจรแอสฟัลติก บ้านรัตนบุรี ตำบลรัตนบุรี – บ้านชีเหล็ก ตำบลหนองบัวทอง ช่วงกิโลเมตร ๐+๗๐๐ – ๓+๕๐๐ รวมระยะทาง ๒.๘ กิโลเมตร ยังไม่มีการซ่อมสร้าง

โครงการซ่อมสร้างผิวจราจรแอสฟัลติก บ้านรัตนบุรี ตำบลรัตนบุรี – บ้านชีเหล็ก ตำบลหนองบัวทอง ช่วงกิโลเมตร ๙+๖๐๐ – ๑๒+๒๐๐ รวมระยะทาง ๒.๖ กิโลเมตร งบประมาณจากเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ พื้นฟูเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากอุทกภัยและภัยพิบัติต่างๆ อยู่ระหว่างการประกวดราคาทางอิเล็กทรอนิกส์ องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์ ได้ตรวจพบว่ามีมีการก่อสร้างแล้ว องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์ได้ประกาศยกเลิกการประกวดราคาดังกล่าว

๒) ถนนสายบ้านกรวด – บ้านนาฮัง ตำบลหนองขาว อำเภอสี่ขรภูมิ มีใช้ถนนที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์ แต่อยู่ในความรับผิดชอบของทางหลวงชนบทจังหวัดสุรินทร์

๓) ถนนสายบ้านหัวแรด – บ้านนาโพธิ์ ตำบลช้างปี่ อำเภอสี่ขรภูมิ มีใช้ถนนที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์ แต่อยู่ในความรับผิดชอบของทางหลวงชนบทจังหวัดสุรินทร์

๒. อำเภอรัตนบุรี รายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริง ตามหนังสืออำเภอรัตนบุรี ที่ สร ๐๐๓๗.๑๖/- ลงวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ว่าถนนสายจากแยกแก ตำบลรัตนบุรี ไปบ้านแก ตำบลแก และถนนสายบ้านธาตุ ตำบลธาตุ ไปแยกบ้านนางเข้ม ตำบลยางสว่าง ถนนในเส้นทางดังกล่าวยังไม่มีหน่วยงานองค์กรใดเข้ามาดำเนินการก่อสร้างถนนแต่อย่างใด

๓. อำเภอสี่ขรภูมิ รายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริง ตามหนังสืออำเภอสี่ขรภูมิ ฉบับที่ สร ๐๐๓๗.๑๘/๑๗๗๒ ลงวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ว่าสายทาง สร ๓๐๓๖ ของสำนักงานทางหลวงชนบทที่ ๕ (นครราชสีมา) แยกทางหลวงหมายเลข ๒๑๔ – บ้านสี่ขรภูมิ อำเภอเขวาสินรินทร์, สี่ขรภูมิ จังหวัดสุรินทร์ ระยะทาง ๔.๕ กิโลเมตร ผู้รับจ้างคือ บริษัทสินอุดมสุรินทร์ (๑๙๙๐) จำกัด ระยะเวลาเริ่มต้นสัญญาวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๕ สิ้นสุดสัญญาวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๕

๔. องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์รายงานเพิ่มเติมว่า ได้ประกาศยกเลิกการประมูลเพิ่มเติมอีกหนึ่งโครงการคือ โครงการซ่อมสร้างผิวจราจรแอสฟัลติก บ้านแคนเกิด ตำบลชุมพลบุรี – บ้านโคกเม็ก ตำบลศรีณรงค์ อำเภอชุมพลบุรี เมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๕ งบประมาณจากเงินอุดหนุนเฉพาะกิจฟื้นฟูเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากอุทกภัยและภัยพิบัติต่างๆ เนื่องจากการตรวจสอบพบว่า สถานที่ก่อสร้างมีสภาพถนนใช้งานได้

๓. นายอัมรินทร์ จุไรวรรณสุทธิ หัวหน้าผู้จัดการ ห้างหุ้นส่วนจำกัด สินเจริญสนม ได้มีหนังสือห้างหุ้นส่วนจำกัด สินเจริญสนม ที่ สจ. ๒๑๓/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๕๕ ถึงประธานคณะกรรมการการปกครองสภาผู้แทนราษฎร ขอให้ถ้อยคำชี้แจง แกลงข้อเท็จจริงเป็นลายลักษณ์อักษรประกอบการพิจารณาเรื่องร้องเรียนกรณี การทุจริตโครงการซ่อมสร้างผิวทางแอสฟัลติกคอนกรีตขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ ของนายสำรอง พิศเพ็ง โดยชี้แจงว่าการก่อสร้างถนนจำนวน ๒ โครงการนั้น ทำไปโดยการสำคัญผิดของลูกจ้างของห้างหุ้นส่วนจำกัด สินเจริญสนม และเมื่อเข้าไปตรวจดูพื้นที่ก่อสร้าง จึงสั่งให้ยุติการก่อสร้างโดยทันที พร้อมทั้งทำหนังสือถึงองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์ เพื่ออุทธรณ์งานในการก่อสร้างถนนทั้งหมดให้แก้ราชการด้วยแล้ว

๔. คณะกรรมการการปกครองสภาผู้แทนราษฎร ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๘๔๐๓/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดสุรินทร์ ขอติดตามผลความคืบหน้าเรื่องร้องเรียนของนายสำรอง พิศเพ็ง กรณีการทุจริตโครงการซ่อมสร้างผิวทางแอสฟัลติกคอนกรีตขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ จำนวน ๒ โครงการ แล้วแจ้งผลให้คณะกรรมการการปกครองสภาผู้แทนราษฎรทราบ ภายในวันศุกร์ที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ เพื่อจะได้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๕. จังหวัดสุรินทร์ ได้มีหนังสือ ที่ สร ๐๐๒๓.๔/๑๔๗๔๑ ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ถึงคณะกรรมการการปกครอง สมาชิกแทนราษฎร รายงานผลการตรวจสอบแจ้งว่า ได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงจนได้ข้อยุติ และรายงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่แล้ว

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายกสมาชิกแทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นผลให้กรรมการพ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสมาชิกแทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

(ปัจจุบัน คณะกรรมการยังมิได้แจ้งผลการดำเนินการให้ผู้ร้องทราบ)

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สมาชิกแทนราษฎร

ครั้งที่ ๔๘ วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๕๔ วันพุธที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๕๘ วันพุธที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๕

- นางสาวนิจิตต์ ลุนทอ วิทยากรชำนาญการพิเศษ

- นางสาวนิตาชล ปักกระโน วิทยากรปฏิบัติการ   ผู้สรุป

เรื่องที่ ๕๗

เรื่องพิจารณา เรื่องร้องเรียนขอความเป็นธรรมกรณี กรมบัญชีกลางเป็นหน่วยงานของรัฐปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบด้วยกฎหมาย

ผู้เสนอ รองศาสตราจารย์ ศิริพร สุเมธรัตน์

ข้อเท็จจริง

ผู้ร้อง (รองศาสตราจารย์ ศิริพร สุเมธรัตน์) เป็นข้าราชการบำนาญของมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ได้ร้องเรียนกรมบัญชีกลาง โดยสำนักงานคลัง เขต ๓ นครราชสีมา ปฏิบัติงานโดยมิชอบด้วยกฎหมายในการคำนวณเวลารับราชการของผู้ร้องที่ไม่เป็นธรรม โดยตัดเวลาของผู้ร้องออกไปเป็นระยะเวลา ๑๘ ปี ๙ เดือน ๑๔ วัน กล่าวคือ ผู้ร้องเริ่มบรรจุเข้ารับราชการตั้งแต่วันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๑๙ จนถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๔ รวมระยะเวลาการรับราชการประมาณ ๓๕ ปี ซึ่งในช่วงระยะเวลาการรับราชการดังกล่าว ผู้ร้องได้ลาออกจากการรับราชการจำนวน ๒ ครั้ง เพื่อไปสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภา ดังนั้น หากจำแนกช่วงเวลาการรับราชการของผู้ร้องปรากฏ ดังนี้

ช่วงที่ ๑ ตั้งแต่วันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๑๙ ถึงวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๓๘ รวมเวลาราชการ ๑๘ ปี ๙ เดือน ๑๔ วัน (ลาออกเพื่อไปสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร)

ช่วงที่ ๒ ตั้งแต่วันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๓๘ ถึงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๔๙ รวมเวลาราชการ ๑๐ ปี ๖ เดือน ๒๔ วัน (ลาออกเพื่อไปสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภา)

ช่วงที่ ๓ ตั้งแต่วันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๔๙ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๔ รวมเวลาราชการ ๕ ปี ๔ เดือน ๒๒ วัน

จากการพิจารณาข้อเท็จจริงได้ปรากฏตามคำร้องกรณี กรมบัญชีกลาง โดยสำนักงานคลัง เขต ๓ นครราชสีมา ได้คำนวณระยะเวลาการรับราชการของผู้ร้อง โดยตัดเวลาการรับราชการเพื่อคำนวณบำนาญภายหลังการเกษียณอายุราชการของผู้ร้องออกไปเป็นจำนวน ๑๘ ปี ๙ เดือน ๑๔ วัน นั้น เป็นการตัดเวลาการรับราชการในช่วงที่ ๑ ที่ผู้ร้องลาออกไปสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยอ้างว่าระยะเวลาที่ลาออกไปจนกระทั่งกลับเข้ารับราชการใหม่เมื่อวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๓๘ เป็นข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นก่อนที่พระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๘ จะมีผลใช้บังคับ จึงไม่สามารถนำระยะเวลาการรับราชการในช่วงที่ ๑ มานับเป็นเวลาต่อเนื่องเพื่อคำนวณบำเหน็จบำนาญให้กับผู้ร้องได้ ทั้งๆ ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏได้คำนวณเวลาการรับราชการของผู้ร้องต่อเนื่องตั้งแต่วันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๑๙ จนถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๔ แต่ก็ได้รับการหักทวงจากกรมบัญชีกลาง โดยสำนักงานคลัง เขต ๓ นครราชสีมา กรณีเช่นนี้ เป็นผลทำให้ผู้ร้องได้รับเงินบำนาญภายหลังการเกษียณอายุราชการแล้วเพียงเดือนละ ๑๒,๓๗๒.๖๒ บาท ซึ่งไม่เพียงพอต่อการใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน ในขณะที่ผู้ร้องมีความประสงค์จะขอรับเป็นบำนาญภายหลังการเกษียณอายุราชการ จึงไม่ขอรับเงินบำเหน็จที่ได้จากการลาออกจากราชการในช่วงที่ ๑

จากการที่ผู้ร้องได้รับผลกระทบในการคำนวณบำนาญข้างต้น ผู้ร้องได้เสนอเรื่องร้องเรียนไปยังมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ซึ่งเป็นหน่วยราชการต้นสังกัด เพื่อให้พิจารณาให้ความเป็นธรรม โดยมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ได้มีหนังสือสอบถามไปยัง ๓ หน่วยงาน ประกอบด้วย กรมบัญชีกลาง สำนักงานคลังเขต ๓ นครราชสีมา และกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ จำนวน ๓ ครั้ง เพื่อยืนยันว่ามหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ได้ดำเนินการคำนวณอายุราชการของผู้ร้องถูกต้องหรือไม่ ซึ่งสำนักงานคลังเขต ๓ นครราชสีมา ได้แจ้งกลับมาทุกครั้งว่า การคำนวณอายุราชการของผู้ร้องไม่ถูกต้องและขัดกับพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ และพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๙ ในขณะที่ผู้ร้องได้มีหนังสืออุทธรณ์ไปยังอธิบดีกรมบัญชีกลาง ผู้อำนวยการสำนักงานคลังเขต ๓ นครราชสีมา และเลขาธิการกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ แต่ก็ยังไม่ปรากฏผลความคืบหน้าการดำเนินการพิจารณาให้ความเป็นธรรม

การพิจารณา

คณะกรรมการการปกครอง ได้พิจารณาเรื่องนี้ในคราวประชุมครั้งที่ ๕๖ วันพุธที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๕๕ โดยมีส่วนราชการและบุคคลที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุมชี้แจงแสดงความคิดเห็น ซึ่งจากการพิจารณาที่ประชุมได้มอบหมายให้กรมบัญชีกลาง ตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงและตรวจสอบเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องทั้งหมดตามเรื่องร้องเรียน แล้วแจ้งผลการดำเนินการให้คณะกรรมการทราบภายใน ๓๐ วัน

การดำเนินการ

๑. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๔๔๙๐/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๕ ถึงอธิบดีกรมบัญชีกลาง เพื่อแจ้งผลการพิจารณาของคณะกรรมการ

๒. กรมบัญชีกลาง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๒๐.๘/๒๖๕๕๔ ลงวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕ แจ้งการดำเนินการตามมติของคณะกรรมการแล้ว ประกอบด้วย

๑) คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงการส่งจ่ายเงินบำนาญราย
รองศาสตราจารย์ ศิริพร สุขเมธรัตน์

๒) คณะกรรมการฯ ที่แต่งตั้งขึ้นตามมติ ได้ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงจากเอกสารหลักฐานรวมถึงบทบัญญัติแห่งกฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องแล้วเห็นว่า การนับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญของรองศาสตราจารย์ ศิริพร สุขเมธรัตน์ ผู้ร้อง นั้น กรมบัญชีกลางได้ดำเนินการไปตามบทบัญญัติของกฎหมายโดยชอบแล้ว มิได้กระทำละเมิดหรือละเลยต่อบทบัญญัติของกฎหมายอันเป็นเหตุให้ผู้ร้องต้องได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายแต่อย่างใด

๓) สรุปผลการดำเนินการของคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงการส่งจ่ายเงิน
บำนาญรายรองศาสตราจารย์ ศิริพร สุขเมธรัตน์ เพื่อนำเสนอคณะกรรมการการปกครอง

๓. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๕๑๒๒/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๕ แจ้งผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงของกรมบัญชีกลางดังกล่าวไปยังผู้ร้องทราบแล้ว

-
- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร
ครั้งที่ ๕๖ วันพุธที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๕๕
ครั้งที่ ๖๒ วันพุธที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๕
  - นางสาวนิจิตต์ ลุนทอ วิทยากรชำนาญการพิเศษ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๕๘

เรื่องพิจารณา ขอให้ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสิงห์บุรี กรณีการออกโฉนดที่ดินในพื้นที่สาธารณประโยชน์บริเวณตำบลทับยา อำเภอมั่นบุรี จังหวัดสิงห์บุรี

ผู้เสนอ นายพัฒนสิทธิ เหลืองวิไล

ข้อเท็จจริง

นายพัฒนสิทธิ เหลืองวิไล ผู้ร้อง อ้างว่า มีราษฎรที่เคยใช้ประโยชน์ที่ดินบริเวณบ่อน้ำหรือแหล่งพักน้ำธรรมชาติตำบลทับยา อำเภอมั่นบุรี จังหวัดสิงห์บุรี ได้รับความเดือดร้อนจากการที่ไม่สามารถระบายน้ำจากพื้นที่ทำการเกษตร (ทำนา) ของตนเองลงแหล่งพักน้ำธรรมชาติที่ราษฎรเคยใช้ประโยชน์ร่วมกันมาเป็นระยะเวลากว่า ๓๐ - ๔๐ ปีได้ตามปกติ เนื่องจากนางบุญช่วย ตันอารีย์ ได้ทำการปิดกั้นทางน้ำในพื้นที่บริเวณแหล่งพักน้ำธรรมชาติโดยอ้างกรรมสิทธิ์ที่ดินในพื้นที่ดังกล่าว และห้ามบุคคลอื่นบุกรุกพื้นที่พร้อมข่มขู่ราษฎรว่า ห้ามมิให้ใช้พื้นที่และระบายน้ำลงสู่พื้นที่ข้างต้นอย่างเด็ดขาด มิฉะนั้นจะดำเนินการตามกฎหมาย เมื่อไม่สามารถระบายน้ำลงสู่แหล่งพักน้ำธรรมชาติได้ จึงส่งผลให้เมล็ดพันธุ์ข้าวของราษฎรที่ได้หว่านไว้ในที่นั้นนั้นจมน้ำและเน่าเสียหาย

ในกรณีนี้ ราษฎรที่ได้รับความเดือดร้อนได้ทำหนังสือร้องเรียนถึงเทศบาลตำบลทับยา อำเภอมั่นบุรี จังหวัดสิงห์บุรี เพื่อให้เทศบาลตำบลทับยาแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาดำเนินการตรวจสอบและพิสูจน์สิทธิในพื้นที่ดังกล่าวว่า ได้มีการออกโฉนดที่ดินบุกรุกและทับซ้อนกับพื้นที่สาธารณประโยชน์หรือไม่

ต่อมาเมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๕ เวลาประมาณ ๐๙.๐๐ นาฬิกา เทศบาลตำบลทับยาได้เชิญราษฎรที่ได้รับความเดือดร้อนมา ณ บริเวณพื้นที่พิพาทเพื่อไต่ถามและสอบถามข้อมูลเบื้องต้นพร้อมสำรวจพื้นที่ที่เกิดข้อพิพาท แต่ผู้ร้องเห็นว่า เรื่องร้องเรียนนี้เป็นการบุกรุกพื้นที่สาธารณประโยชน์ซึ่งไม่สามารถไต่ถามหรือรวมขอมกันได้ โดยเจ้าพนักงานที่ดินจะต้องดำเนินการให้ถูกต้องตามระเบียบและกฎหมาย แม้ว่านางบุญช่วย ตันอารีย์ จะเปิดทางระบายน้ำให้กับราษฎรที่ได้รับความเดือดร้อนบ้างแล้วก็ตาม และเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาต่อไปในภายหน้า หรืออาจมีการเปลี่ยนแปลงกรรมสิทธิ์ที่ดินดังกล่าวจนนำไปสู่ปัญหาได้อีกในอนาคต

ผู้ร้องจึงได้ไปขอตรวจสอบการออกโฉนดที่ดินบริเวณพื้นที่สาธารณประโยชน์ดังกล่าวของนางบุญช่วย ตันอารีย์ ณ สำนักงานที่ดินจังหวัดสิงห์บุรี จากการตรวจสอบพบว่า ได้มีการนำพื้นที่สาธารณประโยชน์ดังกล่าวไปออกโฉนดที่ดิน เลขที่ดิน ๔๓ หน้าสำรวจ ๑๗๑๘ ตำบลทับยา อำเภอมั่นบุรี จังหวัดสิงห์บุรี ออก ณ สำนักงานที่ดินจังหวัดสิงห์บุรี โดยนายบุญส่ง ตันอารีย์ เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสิงห์บุรี เมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๔๐ ซึ่งเป็นโฉนดที่ดินที่ออกให้แก่นางจิราพร ตันอารีย์ (บุตรนางบุญช่วย ตันอารีย์) และต่อมาได้มอบกรรมสิทธิ์ให้กับนางบุญช่วย ตันอารีย์ เมื่อวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๔๖ โดยโฉนดที่ดินฉบับนี้ระบุด้านทิศเหนือและทิศตะวันตกติดคลองระบายน้ำสายใหญ่แม่น้ำน้อย (บรมธาตุ) ทิศใต้ติดลำรางสาธารณประโยชน์ และทิศตะวันออกติดที่มีกรรมสิทธิ์ครอบครองโฉนดเลขที่ ๑๐๑๕๘ เล่ม ๑๐๒ หน้า ๕๘ ตำแหน่งที่ดิน เลขที่ดิน ๑๕๑ หน้าสำรวจ ๘๒๐ ตำบลทับยา อำเภอมั่นบุรี จังหวัดสิงห์บุรี ของนายคนอง นาวิระ

ผู้ร้องเห็นว่า การที่สำนักงานที่ดินจังหวัดสิงห์บุรีนำพื้นที่สาธารณประโยชน์ดังกล่าวไปออกเป็นโฉนดที่ดินให้กับนางจิราพร ตันอารีย์ (บุตรนางบุญช่วย ตันอารีย์) นั้น เป็นการออกโฉนดที่ดินโดยไม่ชอบ และเป็นปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

การพิจารณา

คณะกรรมการได้พิจารณาเรื่องดังกล่าวในการประชุมครั้งที่ ๕๒ เมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๕ โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดสิงห์บุรี เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสิงห์บุรี นายอำเภออินทร์บุรี นายกเทศมนตรีตำบลทับยา ตลอดจนผู้ร้องและคณะ มาร่วมประชุม

จากการพิจารณาของคณะกรรมการปรากฏข้อเท็จจริงตามการชี้แจงของจังหวัดสิงห์บุรีว่า เมื่อวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ผู้ว่าราชการจังหวัดสิงห์บุรีได้สั่งการให้รองผู้ว่าราชการจังหวัดสิงห์บุรี (นายณรงค์ อ่อนสอาด) พร้อมด้วยเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสิงห์บุรี นายอำเภออินทร์บุรี นายกเทศมนตรีตำบลทับยา และหน่วยงานราชการในพื้นที่ที่เกี่ยวข้องร่วมลงพื้นที่เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงตามคำร้องเรียน พร้อมทั้งได้เชิญผู้ร้องเรียน และเจ้าของโฉนดที่ดินคือ นางบุญช่วย ตันอารีย์ มาชี้แจงในข้อเท็จจริง พร้อมทำการเจรจาไกล่เกลี่ยข้อพิพาทเพื่อให้มีการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ร่วมกัน ซึ่งปรากฏผลการเจรจาไกล่เกลี่ยว่า จังหวัดสิงห์บุรีจะดำเนินการตรวจสอบโฉนดที่ดินของนางบุญช่วย ตันอารีย์ พร้อมทำการรังวัดสอบแนวเขตโฉนดที่ดินดังกล่าวด้วยว่า มีการทับซ้อนกับที่สาธารณประโยชน์ตามคำร้องหรือไม่ ประกอบกับผู้แทนสำนักงานที่ดินจังหวัดสิงห์บุรียืนยันว่า การระบุทิศข้างเคียงทั้ง ๔ ทิศ มีความถูกต้องตรงกันทุกด้านทั้งการออกโฉนดที่ดินได้เนื้อที่และไม่เกินหลักฐานใน ส.ค. ๑ เลขที่ ๒๕ ประกอบกับเมื่อมีการตรวจสอบกับระวางแผนที่ ร.ศ. ๑๒๖ และนำมาเปรียบเทียบกับระวางแผนที่ระบบพิกัด UTM แล้วไม่ปรากฏว่า มีการทับซ้อนกับลำน้ำสาธารณประโยชน์ “ลำแม่ลา” แต่อย่างใด จากนั้นจังหวัดสิงห์บุรีจะดำเนินการทำคั่นกันน้ำระหว่างพื้นที่ที่เป็นแหล่งน้ำสาธารณประโยชน์กับที่ดินที่เป็นกรรมสิทธิ์ของเอกชน ทั้งจะทำการเปิดทางระบายน้ำเพื่อแก้ไขปัญหาให้กับผู้ร้องเรียนและคณะต่อไป ทั้งนี้ นางบุญช่วย ตันอารีย์ ได้ยื่นคำขอรังวัดสอบแนวเขตโฉนดที่ดินของตนเองเพื่อให้ทราบว่า เป็นการออกโฉนดที่ดินทับที่สาธารณประโยชน์หรือไม่แล้วเมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๕

คณะกรรมการได้ตั้งข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินการตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายของโฉนดที่ดินและการตรวจสอบแนวเขตที่ดินบริเวณพื้นที่พิพาท เพื่อให้จังหวัดสิงห์บุรีใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหา ดังนี้

๑) การตรวจสอบโฉนดที่ดินของนางบุญช่วย ตันอารีย์ นั้น ต้องทำการตรวจสอบย้อนไปถึงหลักฐานที่ใช้ในการขออออกโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๘๘๔๔ ตำบลทับยา อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี คือ ส.ค. ๑ เลขที่ ๒๕ ตำบลทับยา อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี ว่า การระบุทิศข้างเคียงทั้ง ๔ ทิศ มีความสอดคล้องกับที่ดินแปลงข้างเคียงของนางบุญช่วย ตันอารีย์ ที่ได้มีการออกเป็นโฉนดที่ดินแล้วหรือไม่ ทั้งนี้ มีข้อสังเกตว่า ส.ค. ๑ เลขที่ ๒๕ ที่ใช้เป็นหลักฐานในการออกโฉนดที่ดินของนางบุญช่วย ตันอารีย์ นั้น ระบุทิศข้างเคียงไม่สอดคล้องกัน ซึ่งอาจเป็นการใช้หลักฐานในการออกโฉนดที่ดินผิดพลาด

๒) เพื่อให้เกิดความกระจ่างเกี่ยวกับการตรวจสอบและพิสูจน์ว่า โฉนดที่ดินของนางบุญช่วย ตันอารีย์ เป็นการออกโฉนดที่ดินโดยชอบด้วยกฎหมายและมีเนื้อที่ดินที่มีการครอบครองถูกต้องตรงกับหลักฐานที่ใช้ในการขออออกโฉนดที่ดินหรือไม่ เห็นควรให้จังหวัดสิงห์บุรีตรวจสอบโดยการนำระวางแผนที่เมื่อ ร.ศ. ๑๒๖ แผนที่ภาพถ่ายทางอากาศเมื่อปี ๒๔๙๒ ระวางแผนที่อินเดีย ตลอดจนหลักฐานทางที่ดินอื่นมาเปรียบเทียบกับ ส.ค. ๑ เลขที่ ๒๕ ว่ามีการระบุทิศข้างเคียงถูกต้องตรงกันหรือไม่ มีการเข้าครอบครองและทำประโยชน์ในพื้นที่โดยมีเนื้อที่ดินที่ครอบครองตรงตามหลักฐานแจ้งการครอบครองหรือไม่ ตลอดจนบุคคลผู้ที่ครอบครองและทำประโยชน์ที่ปรากฏชื่อในหลักฐานแจ้งการครอบครองนั้น เป็นบุคคลที่ปรากฏหลักฐานการอยู่อาศัยในพื้นที่จริงหรือไม่ สภาพพื้นที่บริเวณที่พิพาทมีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมอย่างไร

จังหวัดสิงห์บุรีได้ยืนยันต่อที่ประชุมคณะกรรมการว่า จะดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องของโฉนดที่ดินของนางบุญช่วย ตันอารีย์ ตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งเดือน แล้วจะส่งรายงานผลให้คณะกรรมการทราบต่อไป

อนึ่ง ในระหว่างการดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องของโฉนดที่ดิน หากมีสถานการณ์ฝนตกชุกเป็นผลให้เกิดน้ำท่วมที่นา จังหวัดสิงห์บุรีจะดำเนินการเปิดทางระบายน้ำเพื่อลดความเสียหายที่จะเกิดขึ้นโดยเร่งด่วน

คณะกรรมการพิจารณาคำสั่งแจ้งประกอบเอกสารหลักฐานต่าง ๆ แล้ว มอบหมายให้จังหวัดสิงห์บุรีดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องของ ส.ค. ๑ เลขที่ ๒๕ และโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๘๘๔๙ ของนางบุญช่วย ตันอารีย์ ว่ามีการระบุทิศทางเคียงถูกต้องตรงกันหรือไม่ มีการเข้าครอบครองและทำประโยชน์ในพื้นที่โดยมีเนื้อที่ที่ดินที่ครอบครองตรงตามหลักฐานการแจ้งการครอบครองหรือไม่ ตลอดจนบุคคลผู้ที่ครอบครองและทำประโยชน์ที่ปรากฏชื่อในหลักฐานแจ้งการครอบครองนั้น เป็นบุคคลที่ปรากฏหลักฐานการอยู่อาศัยในพื้นที่จริงหรือไม่ สภาพพื้นที่บริเวณที่พิพาทมีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมอย่างไร โดยให้ทำการรังวัดสอบแนวเขตโฉนดที่ดินดังกล่าวให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งเดือนนับจากวันประชุม แล้วรายงานผลให้คณะกรรมการทราบ และในระหว่างการดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องของ ส.ค. ๑ เลขที่ ๒๕ และโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๘๘๔๙ หากมีสถานการณ์ฝนตกชุกเป็นผลให้เกิดน้ำท่วมที่นา ให้จังหวัดสิงห์บุรีดำเนินการเปิดทางระบายน้ำเพื่อลดความเสียหายที่จะเกิดขึ้นโดยเร่งด่วน

การดำเนินการ

๑. สำนักงานที่ดินจังหวัดสิงห์บุรี ได้มีหนังสือสำนักงานที่ดินจังหวัดสิงห์บุรี ที่ สท ๐๐๑๙.๔/๖๐๑๘ ลงวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๕ และจังหวัดสิงห์บุรี ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ สท ๐๐๑๖.๑/๓๖๓๙ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ถึงคณะกรรมการการปกครอง ชี้แจงข้อเท็จจริงของเรื่องร้องเรียนดังกล่าว ดังนี้

กรณีเรื่องร้องเรียนของนายพัฒนสิทธิ เหลืองวิไล ที่มีการกล่าวอ้างว่า เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสิงห์บุรีดำเนินการออกโฉนดที่ดินทับซ้อนที่สาธารณประโยชน์นั้น จากการตรวจสอบสารบบที่ดินในเบื้องต้นแล้วปรากฏว่า โฉนดที่ดินเลขที่ ๑๘๘๔๙ ตำบลท่ายา อำเภอมโนรมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี จำนวนเนื้อที่ดิน ๒ - ๑ - ๑๗ ไร่ ซึ่งมีชื่อนางบุญช่วย ตันอารีย์ เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ ออกโดยอาศัยหลักฐาน ส.ค. ๑ เลขที่ ๒๕ ตำบลท่ายา อำเภอมโนรมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี ผู้แจ้งการครอบครองคือ นายไฉ แซ่ลี จำนวนเนื้อที่ดิน ๔ - ๓ - ๑๔ ไร่ ระบุทิศทางเคียง ทิศเหนือจดลำน้ำแม่ลา ทิศใต้จดนางเอ็ง ทิศตะวันออกจดนางสุด และทิศตะวันตกจดลำน้ำแม่ลา เมื่อปี ๒๕๒๔ ได้มีการนำ ส.ค. ๑ เลขที่ ๒๕ ไปออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓) ในบางส่วนที่ถูกเขตชลประทานเนื้อที่ ๐ - ๐ - ๕๙ ไร่ ดังนั้น ส.ค. ๑ เลขที่ ๒๕ คงเหลือเนื้อที่ ๔ - ๒ - ๕๕ ไร่

ต่อมาเมื่อปี ๒๕๓๗ นางจิราพร ตันอารีย์ ได้นำ ส.ค. ๑ เลขที่ ๒๕ ไปขอกออกโฉนดที่ดินแบบเฉพาะรายในเนื้อที่ส่วนที่เหลือ ซึ่งในวันรังวัดเจ้าของที่ดินแปลงข้างเคียงทางด้านทิศตะวันออกเลขที่ ๑๕๑ (ปัจจุบันมีนายคนอง นาวิระ เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์) ได้รับหนังสือแจ้งให้ไประวางชี้แนวเขตที่ดินทางไปรษณีย์ตอบรับแล้ว ไม่ไประวางชี้แนวเขตที่ดิน ส่วนที่ดินข้างเคียงอื่นจดที่สาธารณประโยชน์คือ ลำน้ำแม่ลา ได้มีผู้แทนจากอำเภอมโนรมบุรี และผู้แทนจากกรมชลประทานไปร่วมทำการรังวัดชี้แนวเขตที่ดินและลงชื่อรับรองแนวเขตที่ดินโดยถูกต้อง ซึ่งผลการรังวัดปรากฏว่า ได้เนื้อที่ดิน ๒ - ๑ - ๑๗ ไร่ น้อยกว่าหลักฐานเดิม

๒ - ๑ - ๓๘ ไร่ โดยการรังวัด ผู้ปกครองท้องที่ตัวแทนนายอำเภออินทร์บุรีคือ นายจันทร์ วิเลปะนะ ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๙ ตำบลทับยา และนายถวิลย์ ขำเอี่ยม กำหนดตำบลทับยา ได้บันทึกถ้อยคำรับรองว่า ที่ดิน ส.ค. ๑ เลขที่ ๒๕ แปลงที่ขออนุญาตที่ดินแปลงนี้ผู้ขอได้ครอบครองทำประโยชน์เป็นที่นาและเป็นที่ปลูกบ้านบางส่วน ไม่เป็นที่สาธารณประโยชน์หรือที่หลวงที่มีการหวงห้ามแต่อย่างใด ดังนั้น โฉนดที่ดินเลขที่ ๑๘๘๔๙ ซึ่งมีชื่อนางบุญช่วย ตันอารีย์ เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ จึงเป็นการออกโฉนดที่ดินโดยชอบด้วยกฎหมาย

ส่วนแนวทางแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของราษฎรตำบลทับยานั้น ผู้ว่าราชการจังหวัดสิงห์บุรีได้มอบหมายให้นายณรงค์ อ่อนสอาด รองผู้ว่าราชการจังหวัดสิงห์บุรี และนายพรเทพ ไตรวุฒิชัย เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสิงห์บุรี ลงพื้นที่เพื่อตรวจสอบบริเวณพื้นที่พิพาทโดยรอบปรากฏว่า ที่ดินที่นางบุญช่วย ตันอารีย์ ครอบครองรุกล้ำพื้นที่สาธารณประโยชน์บางส่วน โดยมีสภาพเป็นบ่อเลี้ยงปลาและการระบายน้ำ ต้องมีการทำท่อลอดผ่านถนนเพื่อส่งต่อไปยังลำคลองสาธารณประโยชน์ แต่ท่อบ่อมีขนาดเล็กไม่มีความเหมาะสมในการระบายน้ำออกจากที่นาซึ่งมีเนื้อที่ประมาณ ๕๐๐ ไร่ ทั้งนี้ ได้มีการชี้แจงและทำความเข้าใจกับผู้ร้องและนางบุญช่วย ตันอารีย์ เจ้าของที่ดินให้ทราบแล้วว่า ต้องมีการรังวัดสอบเขตโฉนดที่ดินเพื่อความชัดเจนของแนวเขตพื้นที่อีกครั้งหนึ่ง เมื่อมีความชัดเจนของแนวเขตพื้นที่แล้ว เทศบาลตำบลทับยา จะดำเนินการทำคั่นกันที่ดินระหว่างที่ดินของนางบุญช่วย ตันอารีย์ กับพื้นที่สาธารณประโยชน์ และจะกันพื้นที่ที่มีการรุกล้ำที่สาธารณประโยชน์ออก จากนั้นก็จะทำการเปิดทางระบายน้ำให้กับราษฎรตำบลทับยา ที่ได้รับความเดือดร้อนต่อไป

เมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๕ สำหรับกรณีนางบุญช่วย ตันอารีย์ ได้ยื่นคำขอรังวัดสอบเขตโฉนดที่ดินของตนแล้ว โดยสำนักงานที่ดินจังหวัดสิงห์บุรีได้นัดผู้ขอทำการรังวัดสอบเขตในวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๕

๒. นายพัฒนสิทธิ เหลืองวิไล ผู้ร้อง ได้มีหนังสือลงวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๕ ชี้แจงผลความคืบหน้าการดำเนินการของจังหวัดสิงห์บุรีตามมติที่ประชุมคณะกรรมการและร้องเรียนขอความเป็นธรรมเพิ่มเติม ดังนี้

๑) เมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๕ นายคนอง นาวิระ ได้รับหนังสือแจ้งจากสำนักงานที่ดินจังหวัดสิงห์บุรี ที่ สท. ๐๐๑๙.๓/๖๐๓๑ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๕ เรื่อง การระวางชี้แนวเขตและลงชื่อรับรองเขตที่ดิน เนื่องจากนางบุญช่วย ตันอารีย์ ได้ขอรังวัดและสอบเขตที่ดินระวาง ๕๐๓๘ | ๔๒๕๒ เลขที่ ๔๓ ตำบลทับยา อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี กำหนดไปทำการรังวัด วันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๕ เวลาประมาณ ๑๐.๐๐ นาฬิกา ในฐานะเจ้าของที่ดินข้างเคียงจึงมีหน้าที่ต้องคอยระวางชี้แนวเขตที่ดิน และอำนวยความสะดวกตามสมควรแก่กรณีและลงชื่อรับรองในการรังวัดครั้งนี้ด้วย

๒) ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๕ เวลาประมาณ ๑๐.๐๐ นาฬิกา ผู้ร้องและคณะพร้อมด้วยประชาชนที่อยู่ในบริเวณพื้นที่ จำนวนกว่า ๕๐ คน เข้าร่วมสังเกตการณ์ในการรังวัดดังกล่าวด้วย พร้อมผู้แทนจากอำเภออินทร์บุรี เจ้าหน้าที่ชลประทาน สำนักงานเทศบาลตำบลทับยา และผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๙ ตำบลทับยา อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี ที่มาร่วมทำการรังวัดชี้แนวเขตที่ดินและลงชื่อรับรองแนวเขตที่ดินในครั้งนี้ โดยมีเจ้าพนักงานรังวัดของทางสำนักงานที่ดินจังหวัดสิงห์บุรี คือ นายวุฒิชัย ปริกแก้ว และนายอุดม อารงค์เวียงผิง นักวิชาการที่ดินชำนาญการพิเศษ เป็นผู้มาดำเนินการรังวัดในครั้งนี้

๓) เมื่อเจ้าพนักงานที่ดินเริ่มทำการรังวัดโดย นายวุฒิชัย ปริกแก้ว ผู้ทำการรังวัดได้นำนางบุญช่วย ตันอารีย์ เจ้าของโฉนดที่ดินแปลงที่ขอทำการรังวัดและสอบเขตที่ดิน นำชี้หลักแนวเขตที่ดินของตนเองว่าอยู่บริเวณใด แต่ปรากฏว่า นางบุญช่วย ตันอารีย์ ไม่สามารถนำชี้หรือระบุตำแหน่งของหลักเขตที่ดินได้ ทำให้เจ้าหน้าที่รังวัดไม่สามารถหาหลักหมุดแนวเขตที่ดินที่จะเป็นจุดเริ่มต้นในการรังวัดได้ ดังนั้น นายอุดม อารังค์เวียงผิง นักวิชาการที่ดินชำนาญการพิเศษ จึงได้ให้นายคนอง นาวิระ เจ้าของที่ดินข้างเคียงเป็นผู้นำชี้และรับรองแนวเขตที่ดินแทน แต่นายคนอง นาวิระ ไม่สามารถนำชี้ระวางแนวเขตที่ดินได้ เนื่องจากไม่สามารถระบุตำแหน่งของหลักเขตที่ดินของตนเองได้ ดังนั้น นายคนอง นาวิระ จึงไม่ได้นำชี้แนวเขตที่ดินและลงชื่อรับรองแนวเขตที่ดิน เนื่องจากเกรงว่าอาจทำให้การรังวัดครั้งนี้เกิดความคลาดเคลื่อนไม่ถูกต้องและอาจถูกล้ำเข้าไปในที่ของตนเองได้ เมื่อนายอุดม อารังค์เวียงผิง เห็นว่านายคนอง นาวิระ เจ้าของที่ดินแปลงข้างเคียงไม่นำชี้แนวเขตที่ดินและลงชื่อรับรองแนวเขตที่ดิน จึงได้สั่งให้ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๙ ตำบลทับยา อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี และเจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลทับยา เป็นผู้นำชี้แนวเขตที่ดินและลงชื่อรับรองแนวเขตที่ดิน แต่ก็ไม่มีบุคคลใดนำชี้แนวเขตที่ดินหรือลงชื่อรับรองแนวเขตที่ดินแต่อย่างใด

๔) ผู้ร้องได้สอบถามเจ้าหน้าที่ชลประทานว่า บริเวณพื้นที่ดังกล่าวเป็นพื้นที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบของชลประทานหรือไม่ ซึ่งเจ้าหน้าที่ชลประทานชี้แจงว่า ปัจจุบันเขตความรับผิดชอบของชลประทานนั้นให้วัดจากระยะศูนย์กลางของลำน้ำ “ลำแม่ลา” ออกไปเป็นระยะ ๓๕ เมตร ซึ่งเมื่อตรวจสอบแล้วพบว่า ปัจจุบันพื้นที่ดังกล่าวอยู่นอกเขตความรับผิดชอบของชลประทาน ดังนั้น จึงไม่มีอำนาจนำชี้แนวเขตที่ดินในการรังวัดครั้งนี้ได้ และปัจจุบันได้มีการทำถนนและลานปูนปิดกั้นทำให้มีสภาพพื้นที่ตัดขาดจากลำน้ำ “ลำแม่ลา” ซึ่งชลประทานได้ส่งมอบพื้นที่ดังกล่าวให้เป็นพื้นที่สาธารณประโยชน์ให้กับทางเทศบาลตำบลทับยาแล้ว

๕) ต่อมานายอุดม อารังค์เวียงผิง ได้สั่งการให้ดำเนินการรังวัดที่ดินต่อไป โดยให้นางบุญช่วย ตันอารีย์ เป็นผู้นำชี้แนวเขตที่ดินแต่เพียงฝ่ายเดียว ทั้งที่นางบุญช่วย ตันอารีย์ ไม่สามารถระบุตำแหน่งของหมุดหลักเขตที่ดินของตนเองได้ แต่ใช้การคาดเดาหรือคาดคะเน และไม่มีบุคคลใดยินยอมลงชื่อรับรองแนวเขตที่ดินให้กับนางบุญช่วย ตันอารีย์ เนื่องจากเห็นว่า การรังวัดครั้งนี้ไม่มีบุคคลใดสามารถนำชี้แนวเขตที่ดินและหมุดหลักเขตที่ดินได้ โฉนดที่ดินแปลงนี้จึงอาจมีการออกโฉนดโดยมิชอบและออกโฉนดที่ดินทับพื้นที่สาธารณประโยชน์

ผู้ร้องเห็นว่า การปฏิบัติหน้าที่ของนายอุดม อารังค์เวียงผิง ที่สั่งการให้มีการรังวัดสอบแนวเขตที่ดิน ทั้งที่ยังไม่สามารถระบุตำแหน่งหมุดหลักเขตที่ดินได้ โดยอาศัยเพียงการนำชี้แนวเขตที่ดินของนางบุญช่วย ตันอารีย์ เพียงฝ่ายเดียวนั้น เป็นการปฏิบัติหน้าที่ที่ไม่ถูกต้อง ไม่เป็นกลาง และอาจทำให้การรังวัดสอบแนวเขตที่ดินในครั้งนี้เกิดความคลาดเคลื่อนได้ เช่น การกล่าวว่า “ถ้าหากทำการรังวัดแล้วผลการรังวัดพื้นที่ของนางบุญช่วย ตันอารีย์ มีบริเวณเพียงใดก็จะให้ทางเทศบาลตำบลทับยา มาทำคันกันน้ำให้ส่วนในด้านทิศตะวันออกที่ติดกับที่ดินของนายคนอง นาวิระ และในส่วนที่ปิดขวางทางน้ำอยู่นั้น ได้เสนอให้ชาวนาผู้ได้รับความเดือดร้อนที่ไม่สามารถระบายน้ำได้นั้น ก็ให้ทำการปล่อยน้ำผ่านพื้นที่ของนายคนอง นาวิระ เพื่อหลีกเลี่ยงไม่ให้น้ำที่ปล่อยจากพื้นที่ทำการเกษตรนั้นลงสู่พื้นที่ของนางบุญช่วย ตันอารีย์ หรือไม่ก็ให้ชาวนาที่เดือดร้อนและต้องการปล่อยน้ำในครั้งนี้ทำการรวบรวมเงินเพื่อซื้อพื้นที่บางส่วนของนางบุญช่วย ตันอารีย์ ที่ขวางลำรางสาธารณประโยชน์อยู่เพื่อใช้เป็นพื้นที่สำหรับการระบายน้ำออกจากพื้นที่ทำการเกษตร” ซึ่งคำพูดดังกล่าวนี้สร้างความข้องใจแก่ผู้ร้องและชาวบ้านเป็นอย่างมาก

อย่างไรก็ตาม ในครั้งนี้ผู้ร้องได้เสนอข้อคิดเห็นต่อการแก้ไขปัญหาระงับการฟ้องร้องเห็นว่า สำนักงานที่ดินจังหวัดสิงห์บุรีและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจะต้องตรวจสอบข้อเท็จจริงตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการก่อนดำเนินการรังวัดสอบแนวเขตที่ดิน ดังนี้

๑) ตรวจสอบหลักฐาน ส.ค. ๑ เลขที่ ๒๕ ตำบลทับยา อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี ที่นางจิราพร ตันอารีย์ ใช้เป็นหลักฐานในการยื่นขอออกโฉนดที่ดินว่า มีการระบุทิศข้างเคียงสอดคล้องกับโฉนดที่ดินของนางบุญช่วย ตันอารีย์ ที่ได้รับโฉนดที่ดินมาหรือไม่ รวมถึงระวางแผนที่ภาพถ่ายทางอากาศเมื่อปี ๒๕๔๒

๒) ตรวจสอบหลักฐานทางที่ดินที่พิพาทในอดีตก่อนที่จะมีการออก ส.ค.๑ เลขที่ ๒๕ เช่น ระวางแผนที่อินเดีย ระวางแผนที่ ร.ศ. ๑๒๖ หรือระวางแผนที่ที่เก่ากว่าที่สามารถจะหาได้ เพื่อนำมาเปรียบเทียบกับสภาพพื้นที่พิพาทในปัจจุบันว่า มีสภาพพื้นที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมหรือไม่ อย่างไร

๓) ตรวจสอบรายชื่อผู้ครอบครองและทำประโยชน์ที่ปรากฏในหลักฐาน ส.ค.๑ เลขที่ ๒๕ ว่าอาศัยอยู่ในพื้นที่จริงหรือไม่ และมีความเกี่ยวข้องอย่างไรกับนางจิราพร ตันอารีย์ ผู้ขอออกโฉนดที่ดินแปลงดังกล่าวก่อนจะโอนมาให้กับนางบุญช่วย ตันอารีย์

๔) ควรมีการสืบพยานบุคคลเพื่อหาข้อเท็จจริงเพิ่มเติมหรือประชุมรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนในพื้นที่

๕) ตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับแนวเขตที่สาธารณประโยชน์มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกันกับที่ดินสาธารณประโยชน์ข้างเคียงแห่งอื่นหรือไม่

๖) ความจำเป็นของประชาชนในพื้นที่ที่ต้องใช้ประโยชน์จากที่ดินสาธารณประโยชน์แปลงดังกล่าวอยู่หรือไม่

ข้อสังเกตและความเห็นเพิ่มเติมของผู้ร้อง

๑) ที่ดินข้างเคียงกับที่ดินของนางบุญช่วย ตันอารีย์ ด้านทิศตะวันออกติดที่ดินที่มีการครอบครองของนายคนอง นาวิระ ส่วนทิศเหนือ ทิศตะวันตก และทิศใต้ติดกับลำรางสาธารณประโยชน์และลำแม่ลา โดยด้านทิศใต้ของที่ดิน นางบุญช่วย ตันอารีย์ ได้ใช้ปลูกบ้านอยู่อาศัยไม่สามารถออกโฉนดได้ อาจเนื่องมาจากพื้นที่บริเวณนั้นเป็นพื้นที่สาธารณประโยชน์โดยเป็นที่ชายตลิ่งน้ำท่วมถึง และจากการสอบถามชาวบ้านใกล้เคียงได้รับทราบข้อมูลเพิ่มเติมจาก นายประวิทย์ น้าวานิชญ์ อดีตเจ้าภาษีนายอากรในสมัยนั้น ซึ่งอาศัยอยู่บริเวณพื้นที่ติดกับที่ดินของนางบุญช่วย ตันอารีย์ ได้ให้การว่า ในสมัยก่อนนายประวิทย์ น้าวานิชญ์ มีตำแหน่งเป็นนายอากร เป็นผู้มีหน้าที่จัดหรือให้สัมปทานแก่ประชาชนหรือบุคคลใดที่ต้องการจะทำประมงในลำน้ำแม่ลาและเก็บภาษีส่งกับทางราชการว่า ถ้าใครจะทำการประมงบริเวณใด จะต้องได้รับอนุญาตจากตนเองเสียก่อนและตนเองจะเป็นผู้จัดสรรแบ่งเขตพื้นที่และกำหนดปักหลักเขตให้ทั้งหมด รวมถึงบริเวณพื้นที่ที่เกิดข้อพิพาทนี้ นายประวิทย์ น้าวานิชญ์ ให้ข้อมูลว่า พื้นที่นี้แต่ก่อนเป็นส่วนหนึ่งของลำแม่ลา ซึ่งตนเองเคยเป็นผู้ให้สัมปทาน โดยปัจจุบันสภาพพื้นที่ดังกล่าวไม่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมากนัก มีเพียงลานปูนและถนนที่สร้างมาปิดกั้นทำให้พื้นที่ดังกล่าวปัจจุบันกลายเป็นบ่อน้ำ แต่สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่ยังคงสภาพใกล้เคียงกับในอดีต ทำให้เชื่อได้ว่าพื้นที่ดังกล่าวเคยเป็นส่วนหนึ่งของลำแม่ลา ซึ่งเป็นที่สาธารณประโยชน์ที่ประชาชนเคยใช้ประโยชน์ร่วมกัน

๒) การออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ จากหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๓ (พ.ศ. ๒๕๓๓) ข้อ ๑๔ และพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดว่า ที่ดินที่จะขอออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำ

ประโยชน์ได้นั้น จะต้องไม่เป็นที่ดินที่ราษฎรใช้ประโยชน์ร่วมกัน เช่น ทางน้ำ ทางหลวง ทะเลสาบ ที่ชายตลิ่ง ที่เลี้ยงสัตว์สาธารณะประโยชน์ ซึ่งโฉนดที่ดินของนางบุญช่วย ตันอารีย์ ที่สำนักงานที่ดินจังหวัดสิงห์บุรีออกให้นั้น เป็นโฉนดที่ดินที่อยู่ในพื้นที่ที่เป็นส่วนหนึ่งของลำน้ำ “ลำแม่ลา” อีกทั้งยังออกโฉนดที่ดินปิดกั้นขวางลำราง สาธารณประโยชน์ ซึ่งนายอุดม อารักษ์เวียงผิง อ้างว่า เป็นลำรางสาธารณประโยชน์ที่สร้างขึ้นใหม่ แต่จากการบอกเล่าของชาวบ้านบริเวณใกล้เคียงทั้งชาวบ้านหมู่ที่ ๙ และหมู่ที่ ๑๐ และผู้ที่ทำนาบริเวณนั้นยืนยันว่า ลำรางสาธารณประโยชน์ดังกล่าวมีสภาพคงเดิมมาตั้งแต่สมัยบรรพบุรุษ ไม่ได้มีการขุดหรือสร้างขึ้นใหม่แต่อย่างใด

จากกรณีนี้ ผู้ร้องเห็นว่า เมื่อทางด้านทิศตะวันตกของลำรางสาธารณประโยชน์ติดกับลำน้ำ “ลำแม่ลา” เพราะฉะนั้น โฉนดที่ดินที่สำนักงานที่ดินจังหวัดสิงห์บุรีได้ออกให้นางจิราพร ตันอารีย์ นั้น จึงน่าจะเป็นการออกโฉนดที่ดินโดยมิชอบ เนื่องจากการออกโฉนดที่ดินในลำน้ำ “ลำแม่ลา” และพื้นที่บริเวณข้างเคียงติดกันหรือพื้นที่ที่ใช้ปลูกบ้านอยู่อาศัยซึ่งติดกันก็ยังไม่สามารถออกโฉนดที่ดินได้ นอกจากนั้น ยังมีพื้นที่สาธารณประโยชน์ (ลานปูน) โดยรอบ จึงเห็นว่า พื้นที่ดังกล่าวน่าจะเป็นที่ชายตลิ่งน้ำท่วมถึง

ข้อร้องเรียนขอความเป็นธรรมเพิ่มเติม

ตามมติที่ประชุมของคณะกรรมการการปกครองที่ระบุว่า ในระหว่างการดำเนินการ ตรวจสอบความถูกต้องของ ส.ค. ๑ เลขที่ ๒๕ หรือโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๘๘๔๙ หากมีสถานการณ์ฝนตกชุก เป็นผลให้เกิดน้ำท่วมที่นา ให้จังหวัดสิงห์บุรีดำเนินการเปิดทางระบายน้ำเพื่อลดความเสียหายที่จะเกิดขึ้น โดยเร่งด่วน นั้น ปัจจุบันช่วงนี้กำลังเข้าสู่ฤดูฝนจึงทำให้มีฝนตกชุกในบริเวณพื้นที่ดังกล่าวเกือบทุกวันทำให้มี ปริมาณน้ำสูงจนท่วมคันคานา ถึงแม้ว่าจะไม่ทำให้ต้นข้าวจมน้ำเพราะได้ทำการเพาะปลูกมาระยะหนึ่งแล้ว แต่ชาวบ้านก็ไม่สามารถทำการหว่านปุ๋ยเพื่อบำรุงต้นพันธุ์ได้ เนื่องจากหากหว่านปุ๋ยลงไปก็จะทำให้ปุ๋ยละลาย ไหลลงคันนาออกไปหมดทำให้เสียต้นทุนโดยใช้เหตุ

ซึ่งปัญหาที่เกิดขึ้นยังไม่มีส่วนราชการใดมาดำเนินการให้ความช่วยเหลือราษฎรหรือ บรรเทาความเดือดร้อน แม้ว่าได้มีการประสานไปยังเทศบาลตำบลทับยา จังหวัดสิงห์บุรีเพื่อให้ดำเนินการให้ ความช่วยเหลือราษฎรแล้ว แต่จากการสอบถามชาวบ้านและจากการที่ผู้ร้องได้ลงตรวจสอบพื้นที่ด้วยตนเอง พบว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังไม่ได้ดำเนินการใดๆ เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของราษฎร ผู้ร้องจึงขอความ อนุเคราะห์มายังคณะกรรมการฯ เพื่อหาแนวทางในการบรรเทาความเดือดร้อนให้กับราษฎรต่อไป

- ที่ประชุมรับทราบ

๓. นายพัฒนสิทธิ เหลืองวิไล ผู้ร้อง ได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๕ เรื่อง ขี้แจง ข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการฯ และขอให้พิจารณาหาแนวทางเพิกถอนโฉนด ที่ดินที่รื้อเก่าที่สาธารณประโยชน์ ดังนี้

๑. เมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๕๕ เทศบาลตำบลทับยาได้มาดำเนินการขุดลอกคูระบาย น้ำและลำรางสาธารณประโยชน์ให้กับชาวบ้านที่ได้รับความเดือดร้อนที่ไม่สามารถระบายน้ำทิ้งออกจากที่นาได้ ซึ่งจากการสังเกตการณ์การขุดลอกคูระบายน้ำ ผู้ร้องเห็นว่า การขุดลอกคูระบายน้ำ อาจไม่เกิดประโยชน์ แก่ชาวบ้านที่ได้รับความเดือดร้อนมากนักและเป็นการสิ้นเปลืองงบประมาณ เนื่องจากการขุดลอกคูระบายน้ำ ดังกล่าวเป็นการขุดลอกในคูระบายน้ำเดิมที่นางบุญช่วย ตันอารีย์ ได้สร้างขึ้นใหม่เพื่อระบายน้ำไม่ให้ลงไปในบ่อน้ำของตน โดยคูระบายน้ำดังกล่าวมีระดับพื้นที่ที่สูงกว่าระดับพื้นที่ทำการเกษตร ทำให้การระบายน้ำ ไม่สามารถทำได้สะดวก ทั้งนี้ ผู้ร้องได้แจ้งให้เทศบาลตำบลทับยาทราบถึงตำแหน่งที่เหมาะสมที่ควรทำการ เปิดทางระบายน้ำ ซึ่งบริเวณดังกล่าวเป็นคันดินอยู่ในพื้นที่สาธารณประโยชน์ที่อยู่ในความรับผิดชอบของ

เทศบาลตำบลท่ายา แต่เทศบาลท่ายาไม่สามารถขุดคันดินเพื่อเปิดทางระบายน้ำตามที่ผู้ร้องและชาวนา ที่ได้รับความเดือดร้อนต้องการได้ เนื่องจากนางบุญช่วย ตันอารีย์ ได้ออกมาห้ามปราบไม่ให้เทศบาลตำบล ท่ายาทำการขุดลอกคูระบายน้ำเพื่อเปิดทางระบายน้ำ ดังนั้น เทศบาลตำบลท่ายาจึงขอเวลาทำตะแกรง มากับบริเวณท่อระบายน้ำเพื่อกันไม่ให้ปลาที่นางบุญช่วย ตันอารีย์ เลี้ยงไว้ในบ่อหลุดหนีออกไปนอกบ่อ โดยจะใช้เวลาไม่เกิน ๒ วัน คือ ภายในวันจันทร์ที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๕ ซึ่งเทศบาลตำบลท่ายาก็ไม่ได้ ดำเนินการแต่อย่างใด ทั้งนี้ ผู้ร้องเห็นว่า หากเกิดฝนตกชุกติดต่อกันหลายวัน อาจทำให้เกิดน้ำท่วมขังในที่นา ของชาวนาได้อีก

๒. ผู้ร้องได้รับทราบข้อมูลจากผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๙ ตำบลท่ายา อำเภออินทร์บุรี จังหวัด สิงห์บุรี ว่าที่ว่าการอำเภออินทร์บุรีได้มีการทำบันทึกข้อตกลงร่วมชี้แจงการตรวจสอบพื้นที่บริเวณที่พิพาท ของนางบุญช่วย ตันอารีย์ ตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๘๘๔๙ ออกเมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๔๐ ว่า โฉนดที่ดิน ดังกล่าวนั้น ออกโดยอาศัยหลักฐาน ส.ค.๑ เลขที่ ๒๕ หมู่ที่ ๙ ตำบลท่ายา อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี โดยระบุว่า พื้นที่ดังกล่าวปัจจุบันมีสภาพเป็นบ่อปลา ติดต่อกันเป็นผืนเดียวกับลำแม่ลา ซึ่งคณะผู้ตรวจสอบ ได้ตรวจสอบและรังวัดสอบเขตที่ดินแล้วเชื่อว่า นางบุญช่วย ตันอารีย์ ได้มีการทำประโยชน์ในที่ดินของตน รุกกล้าเข้าไปในลำแม่ลาบางส่วนจริง ทั้งนี้ คณะผู้ตรวจสอบได้กำหนดการก่อสร้างแนวเขตถาวรขึ้นเพื่อป้องกัน ไม่ให้มีการบุกรุกเพิ่มเติมและแก้ไขปัญหาคความเดือดร้อนของชาวนา โดยมีการทำบันทึกข้อตกลงร่วมกัน ระหว่าง นายณัฐ ขาตีวัฒนศิริ นายอำเภออินทร์บุรี นายพรเทพ ไตรวุฒิชัย เจ้าของที่ดินจังหวัดสิงห์บุรี พ.อ.อ. สมศักดิ์ กลิ่นคง นายกเทศมนตรีตำบลท่ายา นางบุญช่วย ตันอารีย์ และผู้ร้องทั้ง ๑๑ ราย

แต่เนื่องจากผู้ร้องเห็นว่า บันทึกข้อตกลงร่วมกันฉบับดังกล่าวไม่ได้มีการแจ้งให้ผู้ร้องทั้ง ๑๑ ราย ทราบและมีการประชุมเพื่อทำบันทึกข้อตกลงร่วมแต่อย่างใด แต่อำเภออินทร์บุรีกลับให้ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๙ นำบันทึกข้อตกลงร่วมดังกล่าวมาให้ผู้ร้องทั้ง ๑๑ ราย ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานในบันทึกข้อตกลง ร่วมนี้ ทั้งนี้ การที่อำเภออินทร์บุรีไม่ได้ชี้แจงให้ผู้ร้องทั้ง ๑๑ ราย ทราบรายละเอียดในบันทึกข้อตกลงร่วม ฉบับดังกล่าวอาจทำให้ผู้ร้องบางคนเกิดความสับสนได้ เนื่องจากผู้ร้องบางคนอ่านหนังสือไม่ออก และอาจไม่ เข้าใจในรายละเอียดข้อตกลงร่วม ซึ่งอาจทำให้เข้าใจผิดในรายละเอียดบางประเด็นได้ กรณีนี้ จึงไม่น่าจะเป็น ธรรมกับราษฎรดังกล่าว

ในการนี้ ผู้ร้องเห็นว่า เมื่อคณะผู้ตรวจสอบได้ทำการตรวจสอบพื้นที่ของนางบุญช่วย ตันอารีย์ แล้วปรากฏว่า พื้นที่ของนางบุญช่วย ตันอารีย์ ได้มีการทำประโยชน์รุกกล้าเข้าไปในลำแม่ลา บางส่วนจริง ดังนั้น จึงควรทำการเพิกถอนโฉนดที่ดินของนางบุญช่วย ตันอารีย์ ที่รุกกล้าเข้าไปในลำแม่ลาให้ กลับมาเป็นพื้นที่สาธารณประโยชน์ตามเดิม ผู้ร้องจึงขอให้คณะกรรมการพิจารณาหาแนวทางเพิกถอน โฉนดที่ดินดังกล่าวต่อไป

- ที่ประชุมรับทราบ

๔. จังหวัดสิงห์บุรี ได้มีหนังสือศาลากลางจังหวัดสิงห์บุรี ลับ ด่วนที่สุด ที่ ๐๐๑๖.๑/๔๖๙๘ ลงวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๕ ถึงคณะกรรมการการปกครอง แจ้งว่า ได้มอบหมายให้สำนักงานที่ดินจังหวัด สิงห์บุรีและอำเภออินทร์บุรี ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงพร้อมแก้ไขปัญหาคความเดือดร้อนของผู้ร้องและ คณะแล้ว ปรากฏผลดังนี้

๑. สำนักงานที่ดินจังหวัดสิงห์บุรี รายงานว่าการรังวัดสอบเขตโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๘๘๔๙ หน้าสำรวจ ๑๗๑๔ ตำบลท่ายา อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี รายงานนางบุญช่วย ตันอารีย์ ตามคำขอที่

๕๐/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ซึ่งเป็นที่ดินที่ผู้ร้องอ้างว่า มีการนำพื้นที่สาธารณประโยชน์ บริเวณตำบลทาบยา ออกเป็นโฉนดที่ดินโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย โดยนัดรังวัดสอบเขตเมื่อวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ข้างรังวัดของสำนักงานที่ดินจังหวัดสิงห์บุรีได้ออกไปปฏิบัติการรังวัดแล้ว มีผลการรังวัด ดังนี้

๑.๑ ในวันรังวัดนางบุญช่วย ตันอารีย์ ผู้xorรังวัดสอบเขต พร้อมด้วยผู้มีสิทธิในที่ดิน ข้างเคียงซึ่งได้รับการแจ้งจากพนักงานเจ้าหน้าที่ให้มาคอยระวังชี้แนวเขต และลงชื่อรับรองเขตในการรังวัด ได้มาร่วมการรังวัดครบทุกด้าน ผู้เข้าร่วมรังวัดสอบเขต ประกอบด้วย นายอนุก นิยมผล หัวหน้ากองช่าง เป็นผู้แทนนายกเทศมนตรีตำบลทาบยา นางมะลิวรรณ คำนุสดี ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๙ เป็นผู้แทนนายอำเภออินทร์บุรี และนายคะนอง นาวิระ ผู้มีสิทธิในที่ดินข้างเคียงด้านทิศตะวันออก เลขที่ดิน ๔๔ ตามหนังสือแจ้งของ สำนักงานที่ดินจังหวัดสิงห์บุรี ที่ สท ๑๐๐๙.๓/๖๐๒๙ - ๖๐๓๑ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๕

๑.๒ ที่ดินแปลงที่xorรังวัดเป็นรูปแผนที่ที่มีการรังวัดปักหลักเขตและมีหลักฐานแผนที่แล้ว โดยการรังวัดเมื่อปี ๒๕๔๐ มีเนื้อที่ ๒ - ๑ - ๑๗ ไร่ แต่ข้างรังวัดไม่พบรายการรังวัดเดิม จึงได้ใช้หลักฐาน การรังวัดของที่ดินแปลงข้างเคียงไปประกอบการรังวัดตรวจสอบ และเนื่องจากหลักเขตเก่าสูญหายหมดทุกหลัก ข้างรังวัดจึงให้ผู้xorรังวัดแทนนายอำเภออินทร์บุรี และผู้แทนนายกเทศมนตรีตำบลทาบยา ซึ่งเป็นข้างเคียงดูแล ที่สาธารณประโยชน์ ร่วมกันนำรังวัดตรวจสอบที่ดินรอบแปลง และนำปักหลักเขตที่ดินใหม่จำนวน ๗ หลัก ต่อหน้าพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ทำการรังวัดตามเขตครอบครองหลักเขตเก่าที่สูญหาย

๑.๓ การรับรองเขตของเจ้าของที่ดินข้างเคียงปรากฏว่า นายคะนอง นาวิระ ข้างเคียง เลขที่ดิน ๔๔ ได้มาร่วมการรังวัด แต่ไม่นำชี้แนวเขตและลงชื่อรับรองเขต โดยไม่ได้คัดค้านการรังวัด ส่วนข้างเคียงด้านติดลารางสาธารณประโยชน์และลำน้ำแม่ลา ผู้แทนนายอำเภออินทร์บุรี และผู้แทน นายกเทศมนตรีตำบลทาบยา ซึ่งได้ร่วมนำชี้แนวเขต ไม่ขอลงชื่อรับรองเขตที่ดินซึ่งเป็นข้างเคียงด้านจดที่ดิน สาธารณประโยชน์ พนักงานเจ้าหน้าที่จึงได้มีหนังสือแจ้งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปยังผู้มีสิทธิในที่ดิน ข้างเคียงให้มาลงชื่อรับรองแนวเขตหรือคัดค้านการรังวัดภายใน ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๕

๑.๔ ที่ดินแปลงที่xorรังวัดสอบเขตมีสภาพเป็นสระน้ำทั้งแปลง เมื่อผู้xorรังวัด และ ข้างเคียงผู้ดูแลที่สาธารณประโยชน์ได้ร่วมกันนำรังวัดปักหลักเขตที่ดินแล้ว คำนวณเนื้อที่ทางพิคตฉากได้เนื้อที่ ๒ - ๑ - ๑๗ ไร่ เท่าเดิม แต่รูปแผนที่เปลี่ยนแปลงเกินเกณฑ์เฉลี่ย สอบสวนผู้ขอและข้างเคียงแล้วไม่มีการ สมยอมแนวเขตที่ดินกันแต่อย่างใด จากผลการรังวัดครั้งนี้ถือเป็นหลักฐานว่าผู้xorรังวัดสอบเขตมีการ ครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินเกินกว่าหลักฐานโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๘๘๔๙ ตำบลทาบยา อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี จริง และทำให้ทราบแนวเขตลำน้ำแม่ลาส่วนที่ นางบุญช่วย ตันอารีย์ ผู้xorรังวัดสอบเขตได้ ทำประโยชน์รูกกล้า รวมทั้งทราบแนวเขตลารางสาธารณประโยชน์ด้านที่มีเขตติดต่อกับที่ดินของผู้xorรังวัดสอบเขต ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการแก้ปัญหาการระบายน้ำของเทศบาลตำบลทาบยาในพื้นที่ปัญหาให้แก่กลุ่มผู้ร้องต่อไป

๑.๕ เมื่อวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕ นายณัฐ ชาตวัฒนศิริ นายอำเภออินทร์บุรี ได้นัด เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องมาประชุม เพื่อพิจารณาแก้ไขปัญหาดำเนินการตามข้อร้องเรียนซึ่งประกอบด้วยนายพรเทพ ไตรวุฒิชัย เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสิงห์บุรี นายธนีสร์ โนนวิเศษ รองนายกเทศมนตรีตำบลทาบยา นางมะลิวรรณ คำนุสดี ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๙ และ นายศุภกิจ เพ็งศรี นายช่างโยธา ๕ ในการประชุมได้มีการพิจารณาเกี่ยวกับความ เป็นมาของโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๘๘๔๙ ของนางบุญช่วย ตันอารีย์ ซึ่งออกจากหลักฐานแจ้งการครอบครอง (ส.ค.๑) เลขที่ ๒๕ หมู่ ๙ ตำบลทาบยา อำเภออินทร์บุรี และการรังวัดสอบเขตโฉนดที่ดินแปลงดังกล่าว เมื่อวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ผลการประชุมเห็นว่า การออกโฉนดที่ดินถูกต้องและการรังวัดสอบเขตที่ดิน

ไม่รู้จักลำที่สาธารณประโยชน์แต่อย่างใด และเนื่องจากสำนักงานที่ดินจังหวัดสิงห์บุรีได้มีหนังสือแจ้งให้รับรองแนวเขตหรือคัดค้านการรังวัด จึงได้ขอให้อำเภออินทร์บุรี และเทศบาลตำบลท่ายายตอบรับรองแนวเขตที่สาธารณประโยชน์ตามหนังสือแจ้งดังกล่าว ส่วนปัญหาความเดือดร้อนของผู้ร้องเรื่องการระบายน้ำในพื้นที่เทศบาลตำบลท่ายายได้รับไปดำเนินการแก้ไขและจะรายงานผลให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบ

๒. อำเภออินทร์บุรี รายงานว่า ได้จัดประชุมหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เมื่อวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๕ ณ ห้องประชุมสำนักงานเทศบาลตำบลท่ายาย โดยมี นายณรงค์ อ่อนสะอาด รองผู้ว่าราชการจังหวัดสิงห์บุรี เป็นประธาน ซึ่งที่ประชุมได้ร่วมกันพิจารณาแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนดังกล่าวสรุปได้ ดังนี้

๒.๑ การตรวจสอบแนวเขตที่ดินที่พิพาท นางบุญช่วย ตันอารีย์ ได้ดำเนินการขอตรวจสอบแนวเขตที่ดินที่พิพาทของตน โดยช่างรังวัดของสำนักงานที่ดินจังหวัดสิงห์บุรี ได้ออกดำเนินการรังวัดตรวจสอบแนวเขตที่ดินเมื่อวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ผลการรังวัดตรวจสอบปรากฏว่า บ่อเลี้ยงปลาในที่ดินของนางบุญช่วย ตันอารีย์ ได้รูก้ำเข้าไปในลำน้ำแม่ลาบางส่วนจริง ช่างรังวัดที่ดินจึงได้กั้นแนวเขตลำแม่น้ำลาออกจากบ่อเลี้ยงปลาของ นางบุญช่วย ตันอารีย์ โดยกำหนดหลักเขตที่ดิน เลขที่ ๕ ค ๘๑๐๕ และเลขที่ ๕ ค ๐๒๖๒ เป็นแนวเขต

๒.๒ การพิจารณาปัญหาน้ำท่วมนา ไม่มีทางระบายน้ำบริเวณที่ดินที่พิพาท จากผลการรังวัดตรวจสอบแนวเขตที่ดินที่พิพาทปรากฏว่า บ่อเลี้ยงปลาของนางบุญช่วย ตันอารีย์ ได้รูก้ำเข้าไปในลำแม่ลาบางส่วนจริง และเนื่องจากบ่อเลี้ยงปลาของนางบุญช่วย ตันอารีย์ มีคันบ่อโดยรอบเพื่อปิดกั้นมิให้น้ำจากการทำนาเกษตรกรในบริเวณข้างเคียงไหลผ่านบ่อลงสู่ลำแม่ลาได้ หากปล่อยทิ้งไว้เป็นเวลาหลายวันก็จะส่งผลให้นาข้าวได้รับความเสียหาย เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาดังกล่าวที่ประชุมจึงมีความเห็นว่า ควรดำเนินการก่อสร้างทางระบายน้ำ ๒ ด้าน คือ

ด้านทิศเหนือของที่ดินที่พิพาท ซึ่งเป็นลำแม่ลาส่วนที่ช่างรังวัดที่ดินกั้นออกมาจากที่ดินของนางบุญช่วย ตันอารีย์ ปัจจุบันมีสภาพเป็นบ่อน้ำอยู่แล้ว จะต้องดำเนินการเปิดคันบ่อเฉพาะในส่วนที่เป็นลำแม่ลาทั้งทางทิศตะวันออกและทิศตะวันตก เพื่อให้ น้ำจากนาทางทิศเหนือและทิศตะวันออกของที่ดินที่พิพาทไหลลงสู่ลำแม่ลาได้ โดยเทศบาลตำบลท่ายาย จะจัดทำแนวคันดินกั้นระหว่างที่ดินของนางบุญช่วย ตันอารีย์ กับลำแม่ลาตามแนวหลักเขตที่ดิน เลขที่ ๕ ค ๘๑๐๕ และ เลขที่ ๕ ค ๐๒๖๒ เพื่อเป็นแนวเขตที่สาธารณะลำแม่ลาและกั้นไม่ให้ปลาจากบ่อเลี้ยงปลาของนางบุญช่วย ตันอารีย์ ออกมาลำแม่ลา โดยจะดำเนินการทันทีที่เทศบาลตำบลท่ายายมีงบประมาณเพียงพอและภายหลังจากที่นางบุญช่วย ตันอารีย์ จับปลาในบ่อที่พิพาทแล้วเสร็จ โดยมอบให้ประมงอำเภออินทร์บุรีตรวจสอบขนาดของปลาในบ่อว่าจะสามารถจับได้เมื่อใด

ด้านทิศใต้ของที่ดินพิพาท ซึ่งเป็นลำรางสาธารณประโยชน์ที่จะเป็นเส้นทางระบายน้ำที่ท่วมขังในนาออกจากพื้นที่เพาะปลูกของเกษตรกรที่ได้รับความเดือดร้อนที่อยู่ทางทิศตะวันออกและตะวันออกเฉียงใต้ของที่ดินพิพาท เทศบาลตำบลท่ายายจะขุดลอกลำรางสาธารณประโยชน์ขนาดกว้าง ๓ เมตร ลึก ๑.๕๐ เมตร ยาวประมาณ ๒๐๐ เมตร ตลอดแนวลำรางสาธารณประโยชน์ทางทิศใต้ของที่ดินนางบุญช่วย ตันอารีย์ เลี้ยวขวาขึ้นไปทางทิศเหนือจนจรดลำแม่ลา โดยจะดำเนินการให้แล้วเสร็จอย่างช้าภายในเดือนมิถุนายน ๒๕๕๕ และเพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า เทศบาลตำบลท่ายายได้ขุดลอกลำรางระบายน้ำที่ท่วมขังในที่นาด้านทิศตะวันออก และตะวันออกเฉียงใต้ของที่ดินพิพาทแล้วเมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๕๕ ขณะนี้ได้ระบายน้ำที่ท่วมขังในนาออกหมดแล้ว

๓. การพิจารณาปัญหาการออกโฉนดที่ดินในที่พิพาท เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดได้แจ้งว่า เจ้าหน้าที่ของสำนักงานที่ดินจังหวัดสิงห์บุรี ได้ตรวจสอบพยานเอกสารแล้วปรากฏว่า ที่ดินที่พิพาทตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๘๘๔๙ ของนางบุญช่วย ตันอารีย์ ได้ดำเนินการออกเมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๔๐ โดยออกจากหลักฐาน ส.ค. ๑ เลขที่ ๒๕ หมู่ที่ ๙ ตำบลทับยา อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี โดยเนื้อที่ดินเดิมตาม ส.ค. ๑ มีจำนวน ๔ ไร่ ๓ งาน แต่เมื่อรังวัดตรวจสอบออกโฉนดแล้ว เหลือที่ดินเพียง ๒ ไร่ ๑ งาน ๑๗ ตารางวา จากการตรวจสอบยืนยันว่า โฉนดที่ดินแปลงนี้ออกถูกต้อง ถูกตำแหน่ง และเมื่อตรวจสอบเทียบเคียงกับเอกสารการออกโฉนดของที่ดินข้างเคียงปรากฏว่า โฉนดที่ดินของนายคะนอง นาวิระ ซึ่งเป็นผู้ร้องเรียนคนหนึ่ง ก็ระบุว่าด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ของที่ดิน จรดที่ดินที่มีการครอบครอง โดยมีนายบุญช่วย ตันอารีย์ เป็นผู้ลงชื่อที่ดินข้างเคียงรับรองแนวเขตด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งเป็นหลักฐานยืนยันว่า ที่ตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๘๘๔๙ ของนางบุญช่วย ตันอารีย์ มีอยู่จริง ไม่ใช่ที่สาธารณะลำแม่ลา

คณะกรรมการพิจารณาแล้วเห็นควรให้มีหนังสือถึงผู้ว่าราชการจังหวัดสิงห์บุรี ขอให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงเพิ่มเติม

๕. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๕๓๒๑/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดสิงห์บุรี ขอทราบข้อเท็จจริงเพิ่มเติมพร้อมผลความคืบหน้าการดำเนินการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนดังกล่าว

๖. จังหวัดสิงห์บุรี ได้มีหนังสือศาลากลางจังหวัดสิงห์บุรี ที่ สท ๐๐๑๖.๑ /๖๑๒๘ ลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๕ ชี้แจงว่า ได้ให้สำนักงานที่ดินจังหวัดสิงห์บุรีและอำเภออินทร์บุรีตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้ว ปรากฏข้อเท็จจริงสรุปได้ดังนี้

สำนักงานที่ดินจังหวัดสิงห์บุรี ได้ตรวจสอบแล้วปรากฏข้อเท็จจริงว่า

๑.๑ จากการตรวจสอบแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค. ๑) เลขที่ ๒๕ หมู่ที่ ๙ ตำบลทับยา อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี มีชื่อ นายไฉ แซ่ลี เป็นผู้แจ้งการครอบครอง ซึ่งนางจิราพร ตันอารีย์ บุตรของนางบุญช่วย ตันอารีย์ ได้ใช้เป็นหลักฐานในการขอออกโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๘๘๔๙ ตำบลทับยา อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี พบว่า มีการระบุทิศทางข้างเคียงทั้ง ๔ ทิศ สอดคล้องกับที่ดินแปลงข้างเคียงของโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๘๘๔๙ แล้วทุกด้าน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ทิศเหนือ เดิมแจ้งจดลำน้ำแม่ลา ปัจจุบันเป็นโฉนดที่ดินจดคลองระบายน้ำสายใหญ่ แม่น้ำน้อย ๒ (บรมธาตุ) เมื่อตรวจสอบโฉนดเลขที่ดินของนางวรรณา อีรวรางกูร ซึ่งเป็นที่ดินข้างเคียงทางด้านทิศเหนือ และทิศตะวันออกต่างระบุรูปแบบที่หน้าโฉนดที่ดินตรงกันว่า บริเวณตำแหน่งที่เป็นคลองระบายน้ำเป็นลำแม่ลา และในการรังวัดสอบเขตที่ดินเลขที่ ๑๘๘๔๙ เมื่อวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ผลการรังวัดสอบเขตว่าการแจ้งข้างเคียงเป็นคลองระบายน้ำ มีการแจ้งไว้คลาดเคลื่อน ฝ่ายรังวัดจึงได้เสนอเรื่องขอแก้ไขเขตข้างเคียงด้านทิศเหนือให้ถูกต้องตามข้อเท็จจริงเป็นจดลำแม่ลาตามเดิมแล้ว

ทิศใต้ เดิมแจ้งจดที่ดินนางเอ็ง ปัจจุบันเป็นโฉนดที่ดินจดลำรางสาธารณประโยชน์ จากการตรวจสอบพบว่า มีการออกเป็นโฉนดที่ดินเลขที่ ๙๔๖๒ หน้าสำรวจ ๕๙๖ มีชื่อนางเอ็ง แซ่เต็ง เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ จากการตรวจสอบสารบบโฉนดที่ดินของนางบุญช่วย ตันอารีย์ ทราบว่า เหตุที่ข้างเคียงเปลี่ยนแปลงเนื่องจากที่ดินของนางเอ็ง เมื่อครั้งรังวัดออกโฉนดที่ดินเมื่อปี ๒๕๑๗ ได้มีการแจ้งข้างเคียงเป็นจดลำรางสาธารณประโยชน์ไปก่อนแล้ว

ทิศตะวันออก เดิมแจ้งจดที่ดินนางสุด ปัจจุบันเป็นโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๐๑๕๘ ของ นายคนอง นาวิระและนางเฉลียง นาวิระ ซึ่งจากการตรวจสอบสารบบเรื่องราวการออกโฉนดที่ดินพบว่า ในหลักฐานใบไต่สวน (น.ส. ๕) ซึ่งเป็นหนังสือแสดงการสอบสวนเพื่อออกโฉนดที่ดินพบว่า นางวรรณมา อีรวงการ เป็นผู้ขอออกโฉนดที่ดิน ได้แจ้งการได้มาซึ่งที่ดินในใบไต่สวน(๓) ว่า ได้มาโดยนางสุด เป็นผู้ให้กรรมสิทธิ์

ทิศตะวันตก เดิมแจ้งจดลำแม่ลา ปัจจุบันเป็นโฉนดที่ดินจดคลองระบายน้ำสายใหญ่ แม่น้ำน้อย ๒ (บรมธาตุ) เหตุที่ข้างเคียงเปลี่ยนแปลงเนื่องจากที่ดินตามหลักฐาน ส.ค. ๑ เลขที่ ๒๕ เมื่อปี ๒๕๒๔ นายไฉ แซ่ลี ได้ขอรังวัดที่ดินบางส่วนทางด้านทิศตะวันตกออกเป็นหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓) เลขที่ ๔๔/๒๕ หมู่ ๙ ตำบลทับยา ขायให้แก่กระทรวงการคลัง เพื่อประโยชน์ในการชลประทาน ตามการจดทะเบียนขายเมื่อวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔ ทำให้โฉนดเลขที่ดิน ๑๘๘๔๙ ซึ่งออกจากหลักฐาน ส.ค. ๑ เลขที่ ๒๕ ส่วนที่เหลือมีข้างเคียงด้านทิศตะวันตกจดคลองระบายน้ำสายใหญ่แม่น้ำน้อย ๒ (บรมธาตุ) ตามหลักฐาน น.ส. ๓ เลขที่ ๔๔/๒๕

๑.๒ โฉนดที่ดินเลขที่ ๑๘๘๔๙ ตำบลทับยา อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี ของ นางบุญช่วย ตันอารีย์ จากการตรวจสอบตามข้อ ๑.๑ เห็นว่า มีความชัดเจนเพียงพอที่ยืนยันได้ว่า การออกโฉนดที่ดินรายนี้ถูกต้องตรงแปลงกับหลักฐาน ส.ค. ๑ เลขที่ ๒๕ ที่ใช้ในการขอออกโฉนดที่ดินแล้ว โดยไม่ต้องนำหลักฐานทางที่ดินอื่นมาตรวจสอบเปรียบเทียบอีก

๑.๓ นางบุญช่วยฯ มีการเข้าครอบครองและทำประโยชน์ในพื้นที่ไม่เป็นไปตามหลักฐานแจ้งการครอบครอง โดยครอบครองทำประโยชน์เกินจากหลักฐานโฉนดที่ดินรูก้าลำแม่ลา สภาพพื้นที่บริเวณที่พิพาทเปลี่ยนแปลงจากเดิมซึ่งระบุในใบไต่สวน (น.ส. ๕) โฉนดที่ดินเลขที่ ๑๘๘๔๙ ข้อ (๙) ว่าเป็นที่ทำนา ปัจจุบันมีสภาพเป็นบ่อเลี้ยงปลาของนางบุญช่วยฯ

๑.๔ ผู้ครอบครองและทำประโยชน์ที่ปรากฏชื่อในหลักฐาน ส.ค. ๑ เลขที่ ๒๕ คือ นายไฉ แซ่ลี เป็นบุคคลที่ปรากฏชื่อในหลักฐานการอยู่อาศัยในพื้นที่โดยแจ้งที่ตั้งบ้านเรือนในปี ๒๔๙๘ เมื่อครั้งแจ้ง ส.ค. ๑ ว่าอยู่บ้านเลขที่ ๙ ตำบลทับยา อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี แต่ปี ๒๕๒๔ เมื่อทำการรังวัดออก น.ส. ๓ อยู่บ้านเลขที่ ๔๔/๒๕ ตำบลทับยา จากหลักฐาน ส.ค. ๑ เลขที่ ๒๕ บางส่วนขายให้แก่กระทรวงการคลัง เพื่อประโยชน์ในการชลประทาน แจ้งที่อยู่บ้านเลขที่ ๕๓/๑ หมู่ ๖ ตำบลบ้านจำ อำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี

๑.๕ ในการรังวัดสอบเขตโฉนดที่ดินของนางบุญช่วยฯ เมื่อวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๕ นางบุญช่วยฯ ได้นำช่างรังวัดทำการปักหลักเขตที่ดินใหม่แทนหลักเขตเดิมที่สูญหาย ทำให้ทราบเขตโฉนดที่ดินที่แท้จริงของนางบุญช่วยฯ และที่ดินส่วนที่เป็นลำแม่ลา ซึ่งนางบุญช่วย ตันอารีย์ ครอบครองทำประโยชน์รูก้า แต่ในวันดังกล่าวนายคนองฯ เจ้าของที่ดินข้างเคียงด้านทิศตะวันออก เลขที่ดิน ๔๔ ได้ไปร่วมรังวัดสอบเขต แต่ไม่ได้ระวางชี้แนวเขตและลงชื่อรับรองเขต โดยไม่ได้คัดค้านการรังวัดในพื้นที่ ซึ่งเจ้าพนักงานได้มีหนังสือแจ้งให้นายคนองฯ และนางเฉลียง นาวิระ ไปตรวจสอบแนวเขตที่ดินของตนว่าถูกต้องตามการนำชี้ของนางบุญช่วยหรือไม่ เพื่อลงชื่อรับรองแนวเขตหรือคัดค้านภายในกำหนด ๓๐ วัน ต่อมาวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๕๕ นายคนองฯ และนายพัฒนสิทธิฯ ได้ไปขอคัดค้านการรังวัดสอบเขตที่ดิน โดยแจ้งว่านางบุญช่วยฯ นำรังวัดปักหลักเขตรูก้าเข้ามาในที่ดินของตน เจ้าพนักงานที่ดินจึงให้นายคนองฯ ยื่นคำขอคัดค้านการรังวัดและได้แจ้งให้นางบุญช่วยฯ ทราบ พร้อมกำหนดรังวัดทำแผนที่พิพาทในวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๕

๒. อำเภออินทร์บุรี ได้จัดประชุมหน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เมื่อวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๕ ซึ่งที่ประชุมได้ร่วมกันพิจารณาแก้ไขปัญหาคความเดือดร้อน ดังนี้

๒.๑ ได้ดำเนินการรังวัดสอบแนวเขตที่ดินของนางบุญช่วยฯ เมื่อวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ปรากฏว่า บ่อเลี้ยงปลาของนางบุญช่วยฯ ได้รูก้ำเข้าไปในลำแม่ลาบางส่วนจริง ข้างรังวัดจึงได้กันแนวเขตลำแม่ลาออกจากบ่อเลี้ยงปลาของนางบุญช่วยฯ โดยกำหนดหลักเขตที่ดิน เลขที่ ๕ ค ๘๑๐๕ และเลขที่ ๕ ค ๐๒๖๒ เป็นแนวเขต

๒.๒ การพิจารณาปัญหาน้ำท่วมนา ไม่มีทางระบายน้ำบริเวณที่ดินพิพาทนั้น เนื่องจากบ่อเลี้ยงปลาของนางบุญช่วยฯ มีคันบ่อโดยรอบเพื่อปิดกั้นมิให้น้ำจากการทำนาของเกษตรกรในบริเวณข้างเคียงซึ่งมีทั้ง ยาม่าแมลง บู่ สารเคมี ไหลลงไปในบ่อเลี้ยงปลา เป็นเหตุให้น้ำฝนที่ท่วมขังในนาข้าวบริเวณข้างเคียงไม่สามารถไหลผ่านบ่อลงสู่ลำแม่ลาได้ หากปล่อยทิ้งไว้เป็นเวลานานหลายวันก็จะส่งผลให้ข้าวในนาข้าวได้รับความเสียหาย ดังนั้น เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาดังกล่าวที่ประชุมจึงมีความเห็น ว่า ควรดำเนินการก่อสร้างทางระบายน้ำ ๒ ด้าน

ด้านทิศเหนือของที่ดินที่พิพาท ซึ่งเป็นลำแม่ลาส่วนที่ข้างรังวัดที่ดินกันออกมาจากที่ดินของนางบุญช่วยฯ ในส่วนที่นางบุญช่วยฯ เข้าทำประโยชน์รูก้ำเข้าไปในลำแม่ลา ซึ่งปัจจุบันมีสภาพเป็นบ่อน้ำอยู่แล้ว จะต้องดำเนินการเปิดคันบ่อเฉพาะในส่วนที่เป็นลำแม่ลา ทั้งทางทิศตะวันออกและทิศตะวันตก เพื่อให้ น้ำจากนาทางทิศเหนือ และทิศตะวันออกของที่ดินพิพาทไหลลงสู่ลำแม่ลาได้ โดยเทศบาลตำบลทับยา จะดำเนินการจัดทำแนวคันดินกั้นระหว่างที่ดินของนางบุญช่วยฯ กับลำแม่ลา ตามแนวหลักเขตที่ดินเลขที่ ๕ ค ๐๒๖๒ เพื่อเป็นแนวเขตสาธารณะลำแม่ลา และกั้นมิให้ปลาในบ่อเลี้ยงปลาของนางบุญช่วยฯ ออกไปสู่ลำแม่ลา โดยจะดำเนินการทันทีที่เทศบาลตำบลทับยา มีงบประมาณเพียงพอและภายหลังจากที่นางบุญช่วยฯ ดำเนินการจับปลาในบ่อที่พิพาทแล้วเสร็จ โดยให้ประมงอำเภออินทร์บุรีเข้าไปดำเนินการตรวจสอบขนาดของปลาในบ่อว่าจะสามารถจับได้เมื่อใด ซึ่งนายวิรัชศักดิ์ กิตติวิโรดม ประมงอำเภออินทร์บุรี ได้เข้าไปดำเนินการตรวจสอบบ่อปลาปรากฏว่า นางบุญช่วยฯ ได้ปล่อยพันธุ์ปลาตะเพียนขนาด ๓ - ๕ เซนติเมตร จำนวน ๓,๐๐๐ ตัว ลงไปในบ่อที่ดินพิพาท และจะสามารถจับปลาได้ประมาณเดือนธันวาคม ๒๕๕๕

ด้านทิศใต้ของที่ดินที่พิพาท ซึ่งเป็นลำรางสาธารณะประโยชน์ที่จะเป็นเส้นทางระบายน้ำที่ท่วมขังในนาออกจากพื้นที่เพาะปลูกของเกษตรกรที่ได้รับความเดือดร้อนอยู่ทางทิศตะวันออก และทิศตะวันออกเฉียงใต้ของที่ดินพิพาท เทศบาลตำบลทับยาจะดำเนินการขุดลอกลำรางสาธารณะประโยชน์ขนาดปากกว้าง ๓ เมตร ลึก ๑.๕๐ เมตร ยาวประมาณ ๒๐๐ เมตร ตลอดแนวลำรางสาธารณะประโยชน์ทางทิศใต้ของที่ดินของนางบุญช่วยฯ เลี้ยวขวาขึ้นไปทางทิศเหนือจนจดลำแม่ลา โดยดำเนินการเรียบร้อยแล้ว

อำเภออินทร์บุรีได้แจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้รับทราบผลการตรวจสอบบ่อปลาของประมงอำเภออินทร์บุรีแล้ว เพื่อให้ทุกฝ่ายดำเนินการตามข้อตกลงในการประชุม เมื่อวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๕

๗. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร ได้เดินทางไปประชุมและศึกษาดูงานเพื่อติดตามผลการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนของนายพัฒนสิทธิ เหลืองวิไล ตัวแทนราษฎรตำบลทับยา อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี กรณียขอให้ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสิงห์บุรี เกี่ยวกับการออกโฉนดที่ดินในพื้นที่สาธารณะประโยชน์บริเวณตำบลทับยา อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี ร่วมกับผู้ว่าราชการจังหวัดสิงห์บุรี เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสิงห์บุรี นายอำเภออินทร์บุรี นายกเทศมนตรีตำบลทับยา นางบุญช่วย ตันอารีย์ คู่พิพาท และนายพัฒนสิทธิ เหลืองวิไล ผู้ร้องเรียนและคณะ พร้อมส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ในวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๕

ในการประชุมและลงตรวจพื้นที่พิพาทครั้งนั้นปรากฏข้อเท็จจริงว่า เทศบาลตำบลท่ายา ได้ดำเนินการขุดลอกลำรางสาธารณะประโยชน์ให้สามารถระบายน้ำออกจากพื้นที่ทำนาได้สะดวกขึ้น เพื่อเป็นการบรรเทาความเดือดร้อนให้กับผู้ร้องและราษฎรในพื้นที่เป็นเบื้องต้น และสำนักงานที่ดินจังหวัดสิงห์บุรี ได้ดำเนินการรังวัดสอบเขตที่ดินของนางบุญช่วย ตันอารีย์ แล้วพบว่า นางบุญช่วย ตันอารีย์ มีการครอบครองทำประโยชน์ในพื้นที่ไม่เป็นไปตามหลักฐานการแจ้งการครอบครองโดยมีการครอบครองทำประโยชน์เกินจากหลักฐานโฉนดที่ดิน รุกล้ำลำแม่ลาบางส่วนจริง (ประมาณ ๕๐%) ซึ่งสำนักงานที่ดินจังหวัดสิงห์บุรีได้กำหนดแนวเขตลำแม่ลาออกจากบ่อเลี้ยงปลาของนางบุญช่วย ตันอารีย์ โดยกำหนดหลักเขตที่ดิน เลขที่ ๕ ค ๘๑๐๕ และเลขที่ ๕ ค ๐๒๖๒ เป็นแนวเขต และเทศบาลตำบลท่ายาจะทำแนวคันดินกั้นระหว่างที่ดินของนางบุญช่วย ตันอารีย์ กับลำแม่ลาตามแนวหลักเขตข้างต้น แต่เทศบาลตำบลท่ายายังไม่สามารถดำเนินการในขณะนั้นได้ เนื่องจากนางบุญช่วย ตันอารีย์ ได้ปล่อยพันธุ์ปลาดตะเพียน จำนวน ๓,๐๐๐ ตัว ลงในบ่อน้ำ ซึ่งจากการตรวจสอบของประมงอำเภอมโนรมบุรีทราบว่า จะสามารถจับปลาดตะเพียนได้ประมาณ เดือนธันวาคม ๒๕๕๕ โดยเทศบาลตำบลท่ายาจะดำเนินการทำแนวคันดินกั้นระหว่างที่ดินของนางบุญช่วย ตันอารีย์ กับลำแม่ลาตามแนวหลักเขตภายหลังจากที่นางบุญช่วย ตันอารีย์ จับปลาดตะเพียนในบ่อน้ำแล้ว

จากการพิจารณาประกอบกับผลการประชุมและลงตรวจพื้นที่ข้างต้น คณะกรรมการ มีข้อสังเกตว่า การตรวจสอบและพิสูจน์ว่าโฉนดที่ดินของนางบุญช่วย ตันอารีย์ เป็นการออกโฉนดที่ดินโดยชอบด้วยกฎหมายหรือมีการรุกร้ำที่สาธารณประโยชน์ (อ่าวแม่ลาเล็ก) และมีเนื้อที่ดินที่ครอบครองถูกต้องตรงกับหลักฐานที่ใช้ในการขออนุญาตโฉนดที่ดินหรือไม่นั้น ยังไม่มีความชัดเจนเพียงพอที่จะให้เชื่อโดยสุจริตว่า การออกโฉนดที่ดินโดยอาศัยหลักฐาน ส.ค. ๑ เลขที่ ๒๕ ของนางบุญช่วย ตันอารีย์ ชอบด้วยกฎหมาย ดังนี้

๑) หลักฐาน ส.ค. ๑ เลขที่ ๒๕ ที่นำมาออกโฉนดที่ดินอาจมีความผิดพลาดคลาดเคลื่อนได้ เนื่องจากในการออกหลักฐาน ส.ค. ๑ ผู้นำขึ้นอาจไม่ทราบเนื้อที่โดยชัดเจนและอาจเป็นเพียงการประมาณการเท่านั้น ดังนั้น จึงเป็นประเด็นข้อสังเกตว่า การออกโฉนดที่ดินของนางบุญช่วย ตันอารีย์ ได้ดำเนินการถูกต้องตรงกับหลักฐาน ส.ค. ๑ เลขที่ ๒๕ หรือไม่ เนื่องจากยังไม่สามารถชี้แจงถึงเนื้อที่ดินที่ขาดหายไปจากที่ได้แจ้งไว้ตามหลักฐาน ส.ค. ๑ ว่า เดิมมีเนื้อที่ ๔ ไร่ ๓ งาน ๑๔ ตารางวา และแบ่งขายให้กับกระทรวงการคลังเพื่อประโยชน์ในการชลประทานจำนวน ๕๙ ตารางวา จึงน่าจะเหลือที่ดินประมาณ ๔ ไร่ ๒ งาน ดังนั้น เมื่อนำหลักฐาน ส.ค. ๑ ที่เหลือไปขออนุญาตโฉนดที่ดิน เหตุใดเนื้อที่ดินจึงเหลือเพียง ๒ ไร่ ๑ งาน ๑๗ ตารางวา ซึ่งมีที่ดินหายไปเกือบ ๒ ไร่ และส่วนที่ขาดหายไปเป็นพื้นที่ใด ผู้ใดเป็นผู้ครอบครองกรรมสิทธิ์ในปัจจุบัน

๒) การออกโฉนดที่ดินครั้งนี้อาจเป็นการออกโฉนดที่ดินทับที่สาธารณประโยชน์ (อ่าวแม่ลาเล็ก) หรือลำรางสาธารณะประโยชน์ ซึ่งส่วนราชการที่เกี่ยวข้องต้องพิจารณามาตราส่วนของระวางแผนที่ ร.ศ. ๑๒๖ ว่า เดิมพื้นที่ลำแม่ลาบริเวณที่พิพาทที่เรียกว่า “อ่าวแม่ลาเล็ก” นี้มีขนาดกว้างหรือยาวเท่าใด เนื่องจากส่วนที่ดินที่อยู่ทางทิศใต้ของที่ดินนางบุญช่วย ตันอารีย์ นั้น อาจมีการดันเนื้อที่ขยายขึ้นมาหรือมีเนื้อที่ดินเพิ่มขึ้นเมื่อมีการเดินสำรวจจนส่งผลให้มีการดันที่ดินของนางบุญช่วย ตันอารีย์ ลงไปในอ่าวแม่ลาเล็ก ซึ่งส่วนราชการจะยึดตามพื้นที่และทิศเท่านั้นไม่ได้ ต้องมีการตรวจสอบว่าพื้นที่อ่าวแม่ลาเล็กยังมีพื้นที่เท่าเดิมหรือไม่ โดยอ้างอิงจากหลักหมุดที่ดินของบุคคลที่อยู่ปลายน้ำคนสุดท้ายตั้งแต่อดีตจนถึงบริเวณใกล้เคียงว่า มีระยะเป็นไปตามมาตราส่วนจริงดังที่ได้กำหนดไว้ในระวาง ร.ศ. ๑๒๖ และระวางที่ใช้ในปัจจุบันหรือไม่

๓) การสืบพยานบุคคลเพื่อหาข้อเท็จจริงเพิ่มเติมหรือให้มีการประชุมรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนที่ไม่มีส่วนได้เสียในบริเวณที่เกิดข้อพิพาทว่า ข้อเท็จจริงพื้นที่ดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของลำน้ำ “ลำแม่ลา” หรือไม่ เนื่องจากในที่ประชุมปรากฏว่า นายประวิทย์ น้าวานิชญ์ อดีตเจ้าภาชีนายอากรในสมัยก่อน เป็นผู้ซึ่งอาศัยอยู่บริเวณพื้นที่ที่ติดกับที่ดินของนางบุญช่วยฯ นั้นได้ให้การว่า ในอดีตนายประวิทย์ฯ มีตำแหน่งเป็นนายอากร โดยเป็นผู้มีหน้าที่จัดหรือให้สัมปทานแก่ประชาชนหรือบุคคลที่ต้องการจะทำประมงในลำแม่ลาและเก็บภาษีส่งกับทางราชการกล่าวคือ ถ้าบุคคลใดจะทำการประมงในบริเวณใดจะต้องได้รับอนุญาตเสียก่อน แล้วตนเองจะเป็นผู้จัดสรรแบ่งเขตพื้นที่และกำหนดปักหลักเขตให้ทั้งหมด ซึ่งรวมถึงบริเวณพื้นที่ที่เกิดข้อพิพาทนี้ด้วย โดยนายประวิทย์ฯ ยืนยันว่า พื้นที่นั้นในอดีตเป็นส่วนหนึ่งของลำแม่ลาซึ่งตนเองเคยเป็นผู้ให้สัมปทาน ในปัจจุบันมีสภาพไม่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมากนัก มีเพียงลานปูนและถนนที่ทำมาปิดกั้นทำให้พื้นที่ดังกล่าวมีลักษณะกลายเป็นบ่อน้ำ แต่สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่ยังคงมีสภาพใกล้เคียงเช่นดังในอดีต จึงทำให้เชื่อได้ว่าพื้นที่ดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของลำแม่ลาจริง ซึ่งก็หมายถึงเป็นที่สาธารณประโยชน์ที่ประชาชนเคยใช้ร่วมกันมาแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบัน

๔) การลงพื้นที่พิพาทเพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริง ปรากฏว่า

(๑) บริเวณคันดินขนาดใหญ่ด้านทิศตะวันออกของโฉนดที่ดินของนางบุญช่วย ตันอารีย์ ซึ่งจรดกับที่ดินของนางคนอง นาวิระ มีการนำเสาปูนมาปักหลักเขต หากมีการรังวัดจะต้องรังวัดผ่ากลาง “อ่าวแม่ลาเล็ก” มาด้านทิศตะวันตก ซึ่งในปัจจุบันเป็นลานปูนสำหรับตากข้าว แต่สภาพพื้นที่ในอดีตนั้นเป็นลำน้ำแม่ลาแต่ได้มีการนำดินที่ขุดทำอ่างเก็บน้ำมาถมจนกลายเป็นลานปูนดังเช่นปัจจุบัน จึงตั้งข้อสังเกตว่าการรังวัดลักษณะนี้ดำเนินการถูกต้องหรือไม่

(๒) นางบุญช่วย ตันอารีย์ ไม่สามารถนำชี้หรือให้คำตอบได้ชัดเจนว่า พื้นที่ของตนอยู่บริเวณใด มีขอบเขตพื้นที่อย่างไร และมีพื้นที่ลงไปในอ่าวแม่ลาเล็กหรือไม่ ทั้งที่ นางบุญช่วย ตันอารีย์ ได้ขอทำการรังวัดพื้นที่นี้กับสำนักงานที่ดินจังหวัดสิงห์บุรีแล้ว

ในการนี้ คณะกรรมการได้มอบหมายให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสิงห์บุรี เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสิงห์บุรี นายอำเภออินทร์บุรี ดำเนินการแก้ไขปัญหาคความเดือดร้อนให้กับราษฎร โดยภายหลังจากนางบุญช่วย ตันอารีย์ จับปลาตะเพียนในบ่อน้ำเสร็จแล้ว ให้เทศบาลตำบลท่ายาทำแนวคันดินกั้นระหว่างที่ดินของนางบุญช่วย ตันอารีย์ กับลำแม่ลาตามแนวหลักเขตที่สำนักงานที่ดินจังหวัดสิงห์บุรีจะต้องดำเนินการรังวัดที่ดินพิพาทและกำหนดหลักเขตที่ดินใหม่เพื่อให้เกิดความชัดเจน ถูกต้องและเป็นธรรม พร้อมให้เทศบาลตำบลท่ายาทำการขุดลอกลำรางสาธารณประโยชน์ให้กว้างและลึกมากกว่าเดิม เพื่อให้สามารถระบายน้ำได้สะดวกขึ้น อันเป็นการบรรเทาปัญหาการระบายน้ำจากแปลงนาข้าวลงสู่ลำแม่ลาแล้วรายงานผลการดำเนินการให้คณะกรรมการทราบ

๘. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๒๐๕/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๖ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดสิงห์บุรี เพื่อติดตามผลความคืบหน้าการแก้ไขปัญหาร้องเรียนดังกล่าว

๙. จังหวัดสิงห์บุรี ได้มีหนังสือศาลากลางจังหวัดสิงห์บุรี ด่วนที่สุด ที่ สท ๐๐๑๓.๑/๙๘๔ ลงวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ รายงานผลความคืบหน้าการแก้ไขปัญหาร้องเรียนข้างต้น โดยจังหวัดสิงห์บุรีได้ให้สำนักงานที่ดินจังหวัดสิงห์บุรีและอำเภออินทร์บุรีดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวแล้ว ปรากฏข้อเท็จจริงสรุปได้ ดังนี้

๑. สำนักงานที่ดินจังหวัดสิงห์บุรี ได้รายงานผลความคืบหน้าเรื่องดังกล่าวว่า

๑) จากการตรวจสอบแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค. ๑) เลขที่ ๒๕ หมู่ที่ ๙ ตำบลทับยา อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี มีชื่อนายไฉ แซ่ลี เป็นผู้แจ้งการครอบครองที่ดิน เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๔๘ เนื้อที่จำนวน ๔ - ๓ - ๑๔ ไร่ มีรูปที่ดินโดยประมาณ ทิศเหนือยาว ๒ เส้น ๑๐ วา ทิศใต้ยาว ๒ เส้น ๑๐ วา ทิศตะวันออกยาว ๑ เส้น ๑๑ วา และทิศตะวันตกยาว ๑ เส้น ๘ วา โดยมีก้านหรือผู้ใหญ่บ้านรับรอง

๒) นางจิราพร ต้นอารีย์ เป็นผู้ซื้อที่ดิน ส.ค. ๑ เลขที่ ๒๕ หมู่ที่ ๙ ตำบลทับยา อำเภออินทร์บุรี จากนายไฉ แซ่ลี ผู้แจ้งการครอบครอง และนำ ส.ค. ๑ ดังกล่าว มาขออนุญาตออกโฉนดที่ดิน เมื่อวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๓๗ และได้ออกเป็นโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๘๘๔๔ ตำบลทับยา อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี เนื้อที่จำนวน ๒ - ๑ - ๑๗ ไร่ เมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๔๐ ซึ่งมีการระบุข้างเคียงทั้ง ๔ ด้าน สอดคล้องกับ ส.ค. ๑ เลขที่ ๒๕ หมู่ที่ ๙ ตำบลทับยา อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี ดังนี้

ทิศเหนือ เดิมแจ้งจดลำแม่ลา ปัจจุบันเป็นคลองระบายน้ำใหญ่แม่น้ำน้อย ๒ (บรมธาตุ) เมื่อตรวจสอบโฉนดที่ดินเลขที่ ๙๔๘๖ และ ๑๐๑๕๘ ของนางวรรณา อีรวรางกูร ซึ่งเป็นข้างเคียงทางด้านทิศเหนือและทิศตะวันออกของคลองระบายน้ำฯ ต่างระบุรูปแผนที่หน้าโฉนดที่ดินตรงกันว่า บริเวณตำแหน่งที่เป็นคลองระบายน้ำฯ เป็นลำแม่ลา และในการรังวัดสอบเขตโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๘๘๔๔ เมื่อวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๕ มีผลการรังวัดสอบเขตที่ดินว่า การแจ้งข้างเคียงเป็นคลองระบายน้ำฯ มีการแจ้งไว้คลาดเคลื่อน ฝ่ายรังวัดจึงได้เสนอเรื่องขอแก้ไขข้างเคียงทางด้านทิศเหนือให้ถูกต้องตามข้อเท็จจริงเป็นเขตลำแม่ลาตามเดิมแล้ว

ทิศใต้ เดิมแจ้งจดที่ดินนางเอ็ง แซ่เต็ง ปัจจุบันเป็นลำรางสาธารณประโยชน์ เมื่อตรวจสอบกับโฉนดที่ดินเลขที่ ๙๔๖๒ ที่ออกเมื่อวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๑๗ พบว่า มีนางเอ็ง แซ่เต็ง เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ มีข้างเคียงทางด้านทิศเหนือแจ้งจดลำรางสาธารณประโยชน์ ซึ่งจากการตรวจสอบบันทึกถ้อยคำกรณีข้างเคียงเปลี่ยนแปลง (ท.ด. ๑๖) ฉบับลงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๓๗ กรณีรังวัดออกโฉนดที่ดินของนางจิราพรฯ มีการรายงานเหตุที่เป็นลำรางสาธารณประโยชน์นั้น เป็นการแจ้งจดตามที่นางเอ็งฯ ได้รังวัดออกโฉนดที่ดินไปแล้ว

ทิศตะวันออก เดิมแจ้งจดที่ดินนางสุด ปัจจุบันเป็นโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๐๑๕๘ ที่ออกเมื่อวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๑๘ มีชื่อนางวรรณา อีรวรางกูร เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ ซึ่งได้ที่ดินมาโดยรับให้จากนางสุด ตรงกับเจ้าของที่ดินเดิม

ทิศตะวันตก เดิมแจ้งจดลำน้ำแม่ลา ปัจจุบันเป็นคลองระบายน้ำใหญ่แม่น้ำน้อย ๒ (บรมธาตุ) เนื่องจากนายไฉ ได้ขอรังวัดแบ่งขายที่ดินบางส่วนทางด้านทิศตะวันตก เนื้อที่ ๐ - ๐ - ๕๙ ไร่ ให้แก่กระทรวงการคลังเพื่อประโยชน์ในการชลประทาน คลองระบายน้ำใหญ่แม่น้ำน้อย ๒ ปรากฏตามหลักฐาน น.ส. ๓ เลขที่ ๔๔/๒๕ เมื่อวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔ แต่เมื่อมีการรังวัดสอบเขตโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๘๘๔๔ เมื่อวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๕ มีผลการรังวัดสอบเขตว่า ข้างเคียงทิศตะวันตกคลาดเคลื่อนและได้แก้ไขข้างเคียงทางทิศตะวันตกให้ถูกต้องตามข้อเท็จจริงเป็นจดลำแม่ลาตามเดิม

ข้างแผนที่ได้ทำการรังวัดเพื่อออกโฉนดที่ดินตามหลักฐาน ส.ค. ๑ เลขที่ ๒๕ หมู่ที่ ๙ ตำบลทับยา อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี ให้กับนางจิราพรฯ เมื่อวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๓๗ ปรากฏว่า ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๙ ตำบลทับยา กำนันตำบลทับยา ได้ให้ถ้อยคำว่าผู้ขอได้ครอบครองที่ดินมาโดยตลอด เป็นที่ทำนาและปลูกบ้านบางส่วน ไม่เป็นที่หลวงหวงห้ามหรือสงวนไว้ในราชการ ข้างเคียงได้ลงนามรับรองแนวเขตครบ ๓ ด้าน ยกเว้นด้านทิศตะวันออกซึ่งเป็นที่ดินของนายคะนอง นาวิระ และได้ปฏิบัติตามระเบียบแล้ว

การออกโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๘๘๔๙ ตำบลทับยา อำเภอนิคมบ่งบุรี จังหวัดสิงห์บุรี ที่ออกให้แก่นางจิราพร ตันอารีย์ เมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๔๐ เห็นว่ามีความชัดเจนเพียงพอที่ยืนยันได้ว่าการออกโฉนดที่ดินรายนี้ถูกต้องตามระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้ว สำหรับกรณีที่ได้นื้อที่น้อยกว่าหลักฐานเดิม ๒ - ๑ - ๓๘ ไร่ นั้น การรังวัดของช่างแผนที่เป็นไปตามสภาพปัจจุบันที่ผู้ขอครอบครองทำประโยชน์จริง จึงต่างกับหลักฐาน ส.ค. ๑ ที่ได้แจ้งไว้โดยประมาณ และช่วงเวลาที่ต่างกันหลายปีสภาพย่อมเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา เมื่อเจ้าของที่ดินนำรังวัดและเจ้าของที่ดินข้างเคียงได้ลงนามรับรองแนวเขตไว้กับได้ปฏิบัติตามระเบียบแล้ว

๓) การออกโฉนดที่ดินทับซ้อนที่สาธารณประโยชน์ (อ่าวแม่ลาเล็ก) หรือลำรางสาธารณประโยชน์ เมื่อตรวจสอบระวางศูนย์กำเนิด ๒๒ น. ๑๐ ฎ. หรือระวางแผนที่ ร.ศ. ๑๒๖ พบว่าเมื่อช่างแผนที่นำรูปแผนที่ลงระวางปรากฏว่า มีการรุกรัลำแม่ลาบางส่วน แต่ในพื้นที่จริงผู้มีหน้าที่ดูแลรักษาได้มีการลงนามรับรองแนวเขตไว้แล้วว่า ไม่รุกรัลำ สำหรับความกว้างของลำแม่ลาบริเวณที่พิพาทมีขนาดกว้างหรือยาวเท่าใด ไม่สามารถตรวจสอบได้เนื่องจากอำนาจหน้าที่ดูแลอยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานอื่น ซึ่งการดำเนินการในขั้นนี้เป็นการรังวัดออกโฉนดที่ดินเฉพาะราย และหากมีการร้องขอย่อมดำเนินการได้ ส่วนโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๘๘๔๙ ซึ่งออกเมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๔๐ ปัจจุบันเป็นของนางบุญช่วย ตันอารีย์ รับให้มาจากนางจิราพร ตันอารีย์ ผู้ขอออกโฉนดที่ดิน ทางทิศใต้จดลำรางสาธารณประโยชน์ เมื่อตรวจสอบกับโฉนดที่ดินเลขที่ ๙๔๖๒ ของ นางเอ็ง แซ่เต็ง ที่ดินออกให้เมื่อวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๑๗ จะเห็นได้ว่าลำรางสาธารณประโยชน์ทางด้านทิศใต้มีมาก่อนที่นางจิราพรฯ จะดำเนินการออกโฉนดที่ดิน ดังนั้น หากโฉนดที่ดินทางทิศใต้จะดันขึ้นมาจากด้านทิศเหนือคือที่ดินของนางบุญช่วยฯ จะต้องทับลำรางสาธารณประโยชน์ที่เป็นแนวเขตที่ชัดเจนระหว่างเจ้าของที่ดินเดิมของโฉนดที่ดินทั้ง ๒ แปลง

๔) การออกโฉนดที่ดินรายนางจิราพร ตันอารีย์ (นางบุญช่วย ตันอารีย์) เมื่อตรวจสอบแล้วเป็นที่ดินตามหลักฐาน ส.ค. ๑ เลขที่ ๒๕ หมู่ที่ ๙ ตำบลทับยา เมื่อช่างแผนที่ได้ทำการรังวัดและผลการรังวัดไม่ปรากฏว่า มีการรุกรัลำแม่ลา เจ้าของที่ดินข้างเคียงลงนามรับรองแนวเขตไม่ครบแต่ได้ปฏิบัติตามระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้ว ประกาศแจกโฉนดที่ดินครบกำหนด ๓๐ วัน ไม่มีผู้คัดค้าน จึงได้พิจารณาออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ขอไปโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว หากปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมในกรณีดังกล่าวว่าเป็นส่วนหนึ่งของลำแม่ลา ผู้มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายอาจแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ไปดำเนินการตรวจสอบใหม่ได้

๒. อำเภอนิคมบ่งบุรี รายงานว่า ได้ติดตามความคืบหน้าในการดำเนินการตามข้อร้องเรียนดังกล่าวแล้ว ได้รับรายงานจากเทศบาลตำบลทับยาว่า ขณะนี้นางบุญช่วย ตันอารีย์ คู่กรณีได้จับปลาในบ่อแล้ว เมื่อกลางเดือนธันวาคม ๒๕๕๕ และเทศบาลตำบลทับยาได้มีหนังสือแจ้งให้นางบุญช่วย ตันอารีย์ ระวังการใช้บ่อเลี้ยงปลา (อ่าวแม่ลาเล็ก) ซึ่งเป็นพื้นที่พิพาทไว้ก่อน จนกว่าเทศบาลตำบลทับยาจะดำเนินการจัดทำแนวคันดินกั้นระหว่างที่ดินของนางบุญช่วย ตันอารีย์ กับลำแม่ลาตามแนวหลักเขต โดยเทศบาลตำบลทับยาได้ประมาณการงบประมาณที่ใช้ในการก่อสร้างแนวคันดินดังกล่าวไว้เป็นเงินจำนวน ๔๐๐,๐๐๐ บาท (สี่แสนบาทถ้วน) แต่ขณะนี้ยังไม่สามารถดำเนินการได้เนื่องจากมีงบประมาณไม่เพียงพอ หากเทศบาลตำบลทับยา มีงบประมาณเพียงพอจะได้ดำเนินการก่อสร้างต่อไป

๑๐. ในคราวประชุมคณะกรรมการ ครั้งที่ ๑๐๖ วันพุธที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ คณะกรรมการได้พิจารณาติดตามผลความคืบหน้าเรื่องดังกล่าวเพิ่มเติมโดยเชิญบุคคล/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม ซึ่งจากการพิจารณาปรากฏประเด็นตามคำร้องเรียน ดังนี้

๑. ประเด็นเรื่องโฉนดที่ดินของนางบุญช่วย ตันอารีย์ ออกโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ จากการรับฟังคำชี้แจงแสดงความคิดเห็นจากบุคคล/หน่วยงานที่เข้าร่วมประชุมได้ปรากฏข้อเท็จจริงสรุปได้ว่า เดิมที่ดินแปลงนี้เป็นของนายไฉ แซ่ลี เป็นที่ดินตามหลักฐานใบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค. ๑) มีเนื้อที่ดินประมาณ ๔ ไร่ ต่อมากรมชลประทานได้ซื้อที่ดินแปลงดังกล่าวต่อนายไฉ แซ่ลี บางส่วนเนื้อที่ ๕๕ ตารางวา เมื่อวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔ และได้นำมาออกเป็นหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓) เลขที่ ๔๔/๒๕ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการชลประทาน เรียกว่า คลองระบายน้ำใหญ่ แม่น้ำน้อย ๒ ซึ่งจากการพิจารณาแผนที่ภาพถ่ายทางอากาศในปี ๒๕๑๖ ประกอบกับเอกสารบันทึกข้อความผลการรังวัดที่ดินของเจ้าพนักงานที่ดินซึ่งปรากฏรายละเอียดว่า สภาพที่ดินบริเวณดังกล่าวมีลักษณะเป็นสระน้ำทั้งแปลง ทั้ง นางบุญช่วย ตันอารีย์ ผู้ครอบครองที่ดินแปลงพิพาทเองก็ยอมรับว่า ในขณะที่ไปขอออกโฉนดที่ดินนั้น ที่ดินแปลงนี้มีลักษณะเป็นสระน้ำจริง แต่ในปัจจุบันสภาพพื้นที่ดังกล่าวได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก กรมชลประทานจึงต้องตรวจสอบสภาพที่ดินบริเวณดังกล่าวอีกครั้งหนึ่งว่า พื้นที่ที่อยู่ในการครอบครองของกรมชลประทานนั้น ครอบคลุมถึงพื้นที่บริเวณใดบ้าง ทั้งนี้ ผู้ร้องและคณะต่างยืนยันต่อที่ประชุมว่า เมื่อพิจารณาจากระวางแผนที่ภาพถ่ายปี ๒๕๑๖ ในอัตราส่วน ๑/๔๐๐๐ แล้วจะเห็นว่า โฉนดที่ดินของนางบุญช่วย ตันอารีย์ ได้ออกทับซ้อนพื้นที่แม่น้ำลำแม่ลา โดยไม่มีพื้นที่ส่วนใดที่ติดกับพื้นดิน ดังนั้น การที่เทศบาลตำบลท่ายายจะทำเขตแนวกันที่ดินของนางบุญช่วย ตันอารีย์ กับที่ดินของรัฐ จึงไม่สามารถที่จะแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ ซึ่งแนวทางในการยุติข้อพิพาทในเรื่องนี้มีอยู่เพียงประการเดียวคือจะต้องเพิกถอนโฉนดที่ดินของนางบุญช่วย ตันอารีย์ เท่านั้น

คณะกรรมการได้พิจารณาประเด็นคำร้อง คำชี้แจง และเหตุผลของทั้งสองฝ่าย ประกอบเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้วเห็นว่า เพื่อให้เกิดความรอบคอบ ถูกต้อง เป็นธรรม และปรากฏความชัดเจนในข้อเท็จจริงซึ่งเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย โดยไม่ขัดต่อกฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งสามารถยุติปัญหาข้อพิพาทที่เกิดขึ้นได้ ควรจะต้องดำเนินการตรวจสอบเอกสารหลักฐานต่างๆ ว่า โฉนดที่ดินพิพาทของนางบุญช่วย ตันอารีย์ ออกโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ดังนั้น คณะกรรมการจึงมีมติให้จังหวัดสิงห์บุรีดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงตามเรื่องร้องเรียน แล้วรายงานให้คณะกรรมการทราบต่อไป

๒. ประเด็นเรื่องการก่อสร้างทางระบายน้ำ นายณรงค์ อ่อนสะอาด รองผู้ว่าราชการจังหวัดสิงห์บุรี ได้ชี้แจงต่อที่ประชุมว่า จังหวัดสิงห์บุรีได้ร่วมกับเทศบาลตำบลท่ายายดำเนินการก่อสร้างทางระบายน้ำเพื่อให้ความช่วยเหลือราษฎรแล้ว ในระหว่างดำเนินการไม่พบปัญหาข้อขัดข้อง สำหรับการก่อสร้างแนวเขตคันที่ดินระหว่างที่ดินของรัฐกับที่ดินของนางบุญช่วย ตันอารีย์ เพื่อให้เกิดความชัดเจนว่าที่ดินของนางบุญช่วย ตันอารีย์ แท้จริงแล้วมีจำนวนเท่าใด โดยในช่วงเดือนธันวาคม ๒๕๕๕ ที่ผ่านมายุ่งยากหลังจากที่นางบุญช่วย ตันอารีย์ จับปลาในบ่อเสร็จแล้ว จังหวัดสิงห์บุรีและเทศบาลตำบลท่ายายได้ดำเนินการก่อสร้างแนวคันดินกั้นระหว่างที่ดินของนางบุญช่วย ตันอารีย์ กับลำแม่ลาตามแนวหลักเขตแล้ว แต่เนื่องจากเทศบาลตำบลท่ายายได้ประมาณการค่าใช้จ่ายที่จะใช้ในการก่อสร้างไว้สูงถึง ๔๐๐,๐๐๐ บาท จึงไม่สามารถดำเนินการได้เนื่องจากงบประมาณที่มีอยู่ในขณะนั้นไม่เพียงพอ ซึ่งจังหวัดสิงห์บุรีได้เคยเสนอว่าจะตั้งงบประมาณไว้ในปี ๒๕๕๖ แต่ไม่สามารถดำเนินการได้ทัน อย่างไรก็ตาม จังหวัดสิงห์บุรีได้ดำเนินการตั้งงบประมาณไว้ในปีงบประมาณ ๒๕๕๗ แล้ว ดังนั้น ภายในปีงบประมาณ ๒๕๕๗ เทศบาลตำบลท่ายายจะสามารถดำเนินการก่อสร้างแนวคันดินกั้นเขตบริเวณดังกล่าวให้แล้วเสร็จตามรูปแบบได้

คณะกรรมการพิจารณาแล้ว ได้มอบหมายจังหวัดสิงห์บุรีดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริง แล้วรายงานให้คณะกรรมการฯ ทราบภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่คณะกรรมการได้มีมติ

๑๑. จังหวัดสิงห์บุรี ได้มีหนังสือศาลากลางจังหวัดสิงห์บุรี ด่วนที่สุด ที่ สท ๐๐๑๗.๑/๒๓๘๐ ลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๖ รายงานผลความคืบหน้าการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนข้างต้นดังนี้

๑. จังหวัดสิงห์บุรีได้มีคำสั่งจังหวัดสิงห์บุรี ที่ ๔๕๐/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๕๖ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง กรณีนายพัฒนสิทธิ เหลืองวิไล และคณะขอให้ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสิงห์บุรี เกี่ยวกับการออกโฉนดที่ดินสาธารณประโยชน์บริเวณตำบลทับยา อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี ประกอบด้วยผู้ว่าราชการจังหวัดสิงห์บุรี เป็นประธานคณะกรรมการหัวหน้าส่วนราชการและส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเป็นคณะกรรมการ โดยให้คณะกรรมการฯ มีอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบข้อเท็จจริงตามเรื่องร้องเรียนพร้อมแนวทางการแก้ไขปัญหา แล้วรายงานให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสิงห์บุรีทราบต่อไป

๒. คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงฯ ได้มีการประชุมเมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๖ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ ณ ศาลากลางจังหวัดสิงห์บุรี ซึ่งที่ประชุมมีมติเห็นชอบแนวทางการดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง ดังนี้

๒.๑ ประเด็นการออกโฉนดที่ดินดังกล่าวเป็นไปโดยถูกต้องหรือไม่ ตามแนวทางการตรวจสอบการออกหนังสือสำคัญของกรมที่ดิน มีองค์ประกอบสำคัญ ๓ เรื่อง คือ

๑. ผู้ขอออกหนังสือสำคัญ
๒. ที่ดินแปลงนั้น เป็นที่ดินต้องห้ามตามกฎหมายหรือไม่
๓. กระบวนการดำเนินการในการออกเอกสารสิทธิ์ ได้ดำเนินการถูกต้องครบถ้วน ตามระเบียบ ขั้นตอนของกฎหมายหรือไม่

๒.๒ คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงฯ ได้เสนอให้จังหวัดสิงห์บุรีตั้งคณะทำงานตรวจสอบข้อเท็จจริงในพื้นที่ตามแนวทางข้างต้น โดยให้นายอำเภออินทร์บุรี เป็นหัวหน้าคณะทำงานและส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเป็นคณะทำงานฯ ซึ่งจังหวัดสิงห์บุรีได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานฯ แล้ว

๒.๓. ประเด็นการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนจากการระบายน้ำที่ประชุมคณะกรรมการฯ ได้มีมติให้เทศบาลตำบลทับยาพิจารณาหาแนวทางในการระบายน้ำ เพื่อให้น้ำจากทุ่งนาสามารถระบายลงสู่ลำแม่ลาได้โดยสะดวก แล้วให้นำเสนอต่อคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงฯ พิจารณาต่อไป

ทั้งนี้ จังหวัดสิงห์บุรีจะได้รายงานผลความคืบหน้าการดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงฯ ให้ทราบอย่างต่อเนื่องต่อไป

๑๒. จังหวัดสิงห์บุรี ได้มีหนังสือศาลากลางจังหวัดสิงห์บุรี ด่วนที่สุด ที่ สท ๐๐๑๗.๑/๔๑๐๐ ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๖ รายงานความคืบหน้าผลการตรวจสอบข้อเท็จจริง โดยสรุปดังนี้

๑. จังหวัดสิงห์บุรีได้จัดให้มีการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงฯ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๖ วันศุกร์ที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ซึ่งนายพัฒนสิทธิ เหลืองวิไล และคณะ ได้เข้าร่วมรับฟังการประชุมด้วย โดยที่ประชุมได้รับทราบข้อมูลจากคณะทำงานตรวจสอบข้อเท็จจริงในพื้นที่ ซึ่งได้สอบ

ข้อเท็จจริงจากพยานจำนวน ๘ ปาก (เป็นอดีตผู้ใหญ่บ้าน/ผู้ทรงคุณวุฒิ และญาติของนางบุญช่วย ตันอารีย์ ผู้ครอบครอง) และนางบุญช่วย ตันอารีย์ ผู้ครอบครอง สรุปประเด็นได้ดังนี้

๑.๑ ประเด็น สภาพพื้นที่ที่นางบุญช่วยฯ ครอบครองในบริเวณโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๘๘๔๙ ลงวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๔๐ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

ส่วนใหญ่ให้การไปในทิศทางเดียวกันว่า สภาพพื้นที่ดังกล่าว มีลักษณะเป็นบึงน้ำ หรือหนองน้ำที่เรียกกันว่า อ่าวเล็กและอ่าวใหญ่ที่เชื่อมต่อกับลำแม่ลา และบริเวณนั้นจะมีน้ำท่วมในหน้าน้ำ และแห้งจนสามารถใช้เลี้ยงสัตว์ได้ในหน้าแล้ง ต่อมาได้มีการสร้างลานปูนซีเมนต์ตากข้าวขึ้นมาทำให้สภาพพื้นที่เปลี่ยนแปลงไป เกิดเป็นลานปูนซีเมนต์ ถนน และบ่อเลี้ยงปลา

สำหรับนางบุญช่วยฯ ให้การว่า ตนได้ปรับสภาพพื้นที่ในที่ติดดังกล่าว หลังจาก ที่ครอบครองต่อจากนายไฉ แซ่ลี โดยถมที่ดินสำหรับสร้างบ้าน ขุดลอกบ่อปลา และเสริมคันบ่อปลาให้กว้างมากขึ้น

๑.๒ ประเด็น พื้นที่ที่นางบุญช่วยฯ ครอบครองในบริเวณโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๘๘๔๙ ลงวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๔๐ มีการทำประโยชน์อย่างไรในอดีตจนถึงปัจจุบัน มีการแยกเป็น ๒ ทาง คือ

๑.๒.๑ พื้นที่พิพาทดังกล่าว ประชาชนได้อาศัยและทำประโยชน์ร่วมกันมาก่อน จากคำให้การของผู้ให้การ ๕ ปาก ซึ่งเป็นอดีตผู้ใหญ่บ้านในพื้นที่

๑.๒.๒ พื้นที่พิพาทดังกล่าว เดิมมีผู้อาศัยทำประโยชน์โดยหวงห้ามมิให้ผู้อื่น เข้ามาใช้ประโยชน์อยู่แล้ว ซึ่งนางบุญช่วยฯ และนายสมชาย ตันอารีย์ (ญาติสามีของนางบุญช่วยฯ) เป็นผู้ให้การ

๒. ประเด็น คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงของจังหวัดสิงห์บุรี เห็นว่า ข้อมูลที่ได้รับ ในชั้นตอนนี้ ทำให้มีความชัดเจนในเรื่องพื้นที่พิพาทมากยิ่งขึ้น ประกอบกับการพิจารณาให้ความเห็นอย่างใด อย่างหนึ่ง ในกรณีนี้จะกระทบต่อสิทธิของผู้เกี่ยวข้อง ดังนั้น เพื่อให้การพิจารณาเป็นไปอย่างรอบคอบและ เป็นธรรมกับทุกฝ่าย คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงของจังหวัดสิงห์บุรี จึงได้ให้คณะกรรมการตรวจสอบ ข้อเท็จจริงในพื้นที่และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องได้ตรวจสอบข้อมูลเพิ่มเติมใน ๔ ประเด็น ได้แก่

๒.๑ ให้คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงในพื้นที่สอบปากคำเพิ่มเติมของ นายจันทร์ วิเลปะ ซึ่งเป็นอดีตผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๙ ตำบลทับยา อำเภออินทร์บุรี ในประเด็นที่ได้รับมอบหมาย จากนายอำเภออินทร์บุรีให้เป็นบุคคลที่ชี้แนวเขตในการออกเอกสารสิทธิในขณะนั้น เพราะมีลายมือชื่อของ นายจันทร์ฯ ลงนามในเอกสารของกรมที่ดินรับรองว่า ที่ดินดังกล่าวไม่ได้เป็นที่หลวงหวงห้ามหรือสงวนไว้ใช้ ในราชการ

๒.๒ ขอให้สำนักงานประมงจังหวัดสิงห์บุรีตรวจสอบข้อมูลสภาพพื้นที่เดิมขณะ ให้สัมปทานการจับปลาในพื้นที่พิพาทเวลานั้น เพื่อจะได้ทราบสภาพข้อเท็จจริงในพื้นที่พิพาท

๒.๓ ขอให้โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาบรรทัดตรวจสอบจุดที่ตั้งของที่ดิน ๕๙ ตารางวา ที่นายไฉ แซ่ลี แบ่งขายให้จาก ส.ค. ๑ เดิม เพื่อจะได้ทราบขอบเขตพื้นที่พิพาท

๒.๔ ขอทราบข้อมูลจากอำเภออินทร์บุรี และเทศบาลตำบลทับยา ว่าที่ดินที่พิพาท ดังกล่าวเป็นที่สาธารณประโยชน์หรือไม่

โดยให้รายงานผลการดำเนินงานให้คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงของจังหวัดสิงห์บุรี ทราบภายใน ๓๐ วัน เพื่อจะได้นำข้อมูลดังกล่าวไปประกอบการตัดสินใจของคณะกรรมการตรวจสอบ ข้อเท็จจริงในการประชุมครั้งต่อไป ทั้งนี้ จังหวัดสิงห์บุรีจะได้รายงานความคืบหน้าผลการดำเนินงานของ คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงให้คณะกรรมการการทราบต่อไป

๑๓. นายพัฒนสิทธิ เหลืองวิไล ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๖ ถึงคณะกรรมการการปกครอง ขอทราบผลความคืบหน้าเกี่ยวกับการออกโฉนดที่ดินในพื้นที่สาธารณประโยชน์บริเวณอ่าวแม่ลา ตำบลทับยา อำเภอนินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี เนื่องจากปัจจุบันยังไม่มีความคืบหน้าในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของจังหวัดสิงห์บุรีและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้กับผู้ร้อง ในขณะที่ช่วงนี้เป็นช่วงฤดูฝน ผู้ร้องจึงมีความกังวลว่า อาจเกิดปัญหาน้ำท่วมขังในนาข้าวและอาจเกิดข้อพิพาทกับนางบุญช่วย ตันอารีย์ คู่กรณี จึงต้องการทราบผลความคืบหน้าการดำเนินการของจังหวัดสิงห์บุรีและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๑๔. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๖๑๘๖/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๖ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดสิงห์บุรี เพื่อติดตามผลการดำเนินการแก้ไขเรื่องร้องเรียนดังกล่าว

๑๕. จังหวัดสิงห์บุรี ได้มีหนังสือศาลากลางจังหวัดสิงห์บุรี ด่วนที่สุดที่ สท ๐๐๑๗.๑/๖๕๑๙ ลงวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๕๖ ได้รายงานผลการดำเนินการเพิ่มเติมดังนี้

คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงระดับจังหวัด ได้จัดการประชุมรวม ๒ ครั้ง คือ ครั้งที่ ๓/๒๕๕๖ เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๕๖ และครั้งที่ ๔/๒๕๕๖ เมื่อวันศุกร์ที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๖ สรุปสาระสำคัญ ดังนี้

๑. คณะทำงานตรวจสอบข้อเท็จจริงในพื้นที่ได้สอบปากคำเพิ่มเติมคือ นายจันทร์ วิเลปนะ ซึ่งเป็นอดีตผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๙ ตำบลทับยา อำเภอนินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี ในประเด็นที่ได้รับมอบหมายจากนายอำเภอนินทร์บุรีให้เป็นบุคคลที่ชี้แนวเขตในการออกเอกสารสิทธิ์ในขณะนั้น เพราะมีลายมือชื่อของนายจันทร์ วิเลปนะ ลงนามในเอกสารของกรมที่ดินรับรองว่า ที่ดินดังกล่าวไม่เป็นที่หลวงหวงห้าม หรือสงวนไว้ใช้ในราชการ ซึ่งนายจันทร์ วิเลปนะ ให้การว่า เป็นผู้ลงนามในบันทึกถ้อยคำ (ท.ต. ๑๖) ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๓๗ ไปโดยเข้าใจผิดว่า การขออนุญาตดังกล่าวมิได้ขออนุญาตในพื้นที่ของอ่าวเล็ก ซึ่งเป็นบ่อปลาในปัจจุบัน แต่เข้าใจว่าเป็นการขออนุญาตในบริเวณบ้านที่นายไฉ แซ่ลี ครอบครอง ซึ่งปัจจุบันคือบริเวณพื้นที่บ้านของนางบุญช่วย ตันอารีย์ นอกจากนี้นายจันทร์ วิเลปนะ ได้ยืนยันว่า พื้นที่บริเวณบ่อปลาในปัจจุบันคือพื้นที่ส่วนหนึ่งของอ่าวเล็ก ซึ่งเป็นที่สาธารณประโยชน์ตามที่เคยให้ถ้อยคำไว้กับคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงในพื้นที่

๒. เมื่อการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๖ เมื่อวันศุกร์ที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๖ คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงจังหวัดสิงห์บุรี ได้พิจารณาข้อมูลจากพยานบุคคลและพยานหลักฐานที่ได้จากคณะทำงานตรวจสอบข้อเท็จจริงในพื้นที่ และข้อมูลเพิ่มเติมจากส่วนราชการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้วปรากฏว่า อำเภอนินทร์บุรี และเทศบาลตำบลทับยา ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ดูแลรักษาที่สาธารณประโยชน์ตามกฎหมาย ได้ยืนยันว่าพื้นที่พิพาทดังกล่าวมีบางส่วนเป็นที่สาธารณประโยชน์ที่ประชาชนใช้ร่วมกันมาก่อน ประกอบกับ สำนักงานประมงจังหวัดสิงห์บุรีได้ยืนยันว่า พื้นที่อ่าวเล็กและอ่าวใหญ่ในบริเวณดังกล่าวอยู่ในเขตสัมปทานจับปลาตามประกาศจังหวัดสิงห์บุรี ในช่วงปี ๒๕๑๓ - ๒๕๑๕ จริง และโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาบรมธาตุได้ยืนยันว่า พื้นที่ ๕๙ ตารางวา ที่กระทรวงการคลังซื้อเพื่อใช้ในการชลประทาน มิได้อยู่ในตำแหน่งเดียวกับพื้นที่พิพาท แต่ยังมีข้อโต้แย้งในประเด็นการใช้ประโยชน์ร่วมกันของประชาชนว่ามีการครอบครองสงวนหวงห้ามไว้ใช้แต่ผู้เดียว ประกอบกับคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงฯ ได้พิจารณาอำนาจหน้าที่และหลักเกณฑ์การรับเรื่องไว้พิจารณาของคณะกรรมการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ จังหวัดสิงห์บุรี ซึ่งมีกระบวนการพิสูจน์สิทธิ์ครอบครองที่ดินของรัฐ และตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการบุกรุกที่ดินของรัฐตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้ว คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงฯ จึงมีมติที่ประชุมเห็นชอบให้ดำเนินการดังนี้

๒.๑ ให้ฝ่ายเลขานุการรวบรวมข้อมูลทั้งหมดและส่งเรื่องให้คณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐจังหวัดสิงห์บุรี ดำเนินการตามกระบวนการเพื่อพิสูจน์สิทธิ์ครอบครองที่ดินของรัฐ และตรวจสอบเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงที่เป็นธรรมแก่ทุกฝ่ายตามอำนาจหน้าที่ และดำเนินการตามกฎหมายระเบียบ คำสั่งที่เกี่ยวข้องต่อไป

๒.๒ รายงานผลการดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีดังกล่าวให้คณะกรรมการทราบ

๒.๓ แจ้งผลการดำเนินการของคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงฯ ให้นายพัฒนสิทธิ เหลืองวิไล และคณะผู้ร้อง ทราบ

๓. ขณะนี้จังหวัดสิงห์บุรีได้ส่งเรื่องให้คณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐจังหวัดสิงห์บุรี ดำเนินการแล้ว และจะได้รายงานผลการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐจังหวัดสิงห์บุรีให้คณะกรรมการการปกครอง สถาผู้แทนราษฎร ทราบอย่างต่อเนื่องต่อไป

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นผลให้กรรมการพ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

(ปัจจุบัน คณะกรรมการการปกครองยังไม่ได้รับแจ้งผลการดำเนินการจากจังหวัดสิงห์บุรี)

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สถาผู้แทนราษฎร

- ครั้งที่ ๕๑ วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๕๒ วันพุธที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๕๘ วันพุธที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๖๒ วันพุธที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๖๖ วันพฤหัสบดีที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๑๐๓ วันพฤหัสบดีที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖
- ครั้งที่ ๑๐๖ วันพุธที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖
- ครั้งที่ ๑๑๒ วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๖
- ครั้งที่ ๑๑๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๖
- ครั้งที่ ๑๒๕ วันพฤหัสบดีที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๖
- ครั้งที่ ๑๒๗ วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๖

- นายธนพล นันทาแสง นิติกรปฏิบัติการ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๕๙

เรื่องพิจารณา ขอให้ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์ เกี่ยวกับการออกเอกสารสิทธิ (ส.ป.ก. ๔ - ๐๑) ทับซ้อนกับที่ดินวัดกลางหินโคนดง

ผู้เสนอ นายอิทธิกร อมรชินธนา ประธานองค์กรหินลัม

ข้อเท็จจริง

๑. เดิม ในพื้นที่บริเวณตำบลโคกมะม่วง อำเภอปะคำ จังหวัดบุรีรัมย์ อยู่ในความดูแลและเป็นที่ตั้งของค่ายทหารฝรั่งเศส ต่อมาทหารไทยและอาสาสมัครรักษาดินแดน ได้เข้าประจำการและใช้พื้นที่บริเวณนี้เป็นฐานที่มั่น จากนั้นในปี ๒๕๑๗ - ๒๕๑๙ ทหารไทยและอาสาสมัครรักษาดินแดน (เขตปกครองพิเศษ นครราชสีมา - บุรีรัมย์) ได้ย้ายไปประจำการ ณ ที่แห่งใหม่ ราษฎรจึงได้ร่วมใจกันสร้างวัดแห่งใหม่ขึ้นแทนวัดเดิมในพื้นที่บริเวณดังกล่าวเนื้อที่ประมาณ ๑๗๘ ไร่ และได้มอบให้โรงเรียนจำนวน ๓๘ ไร่

๒. ในปี ๒๕๒๘ นายไพศาล ลีประโคน ได้เข้าครอบครองและทำกินในพื้นที่บริเวณดังกล่าว โดยมีนายประทีป ปลาบู่ทอง ซึ่งเป็นญาติและรับราชการที่กรมป่าไม้คอยให้ความช่วยเหลือเกี่ยวกับการเข้าครอบครองที่ดิน ต่อมาในปี ๒๕๓๖ ได้เกิดข้อพิพาทระหว่างราษฎร กับทายาทของนายไพศาล ลีประโคน ซึ่งอ้างว่าเป็นที่ดินของบิดาตนเอง จากนั้นในปี ๒๕๔๘ ได้เกิดข้อพิพาทในที่ดินบริเวณดังกล่าวขึ้นอีกครั้ง ราษฎรจึงได้เชิญนายอำเภอปะคำ มาไกล่เกลี่ยข้อพิพาท แต่ก็ไม่สามารถหาข้อยุติได้

๓. ต่อมาเจ้าหน้าที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมจังหวัดบุรีรัมย์ ได้ดำเนินการสำรวจจริงวัดที่ดินเพื่อออกเอกสารสิทธิ (ส.ป.ก. ๔ - ๐๑) โดยมีกำนันตำบลโคกมะม่วง เป็นผู้ลงลายมือชื่อรับรองในเอกสาร เมื่อราษฎรหมู่ที่ ๓, ๔, ๕ และ ๑๙ ตำบลโคกมะม่วง อำเภอปะคำ ทราบเรื่องจึงได้รวมตัวเพื่อคัดค้านการออกเอกสารสิทธิ โดยกลุ่มราษฎรเห็นว่า การดำเนินการดังกล่าวของเจ้าหน้าที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากการออกเอกสารสิทธิ (ส.ป.ก. ๔ - ๐๑) ดังกล่าวทับซ้อนกับที่ดินของวัดกลางหินโคนดง

ดังนั้น กลุ่มราษฎรหมู่ที่ ๓, ๔, ๕ และ ๑๙ ตำบลโคกมะม่วง อำเภอปะคำ จังหวัดบุรีรัมย์ จึงได้มอบหมายให้องค์กรหินลัมเป็นผู้แทนยื่นเรื่องร้องเรียนขอให้คณะกรรมการการปกครอง ตรวจสอบข้อเท็จจริง เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่ายต่อไป

การพิจารณา

คณะกรรมการได้พิจารณาเรื่องดังกล่าวเมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๕ โดยผู้ว่าราชการจังหวัดบุรีรัมย์ได้มอบหมายให้นายพินิจ บุญเลิศ รองผู้ว่าราชการจังหวัดบุรีรัมย์ เป็นผู้แทนจังหวัดบุรีรัมย์ เข้าร่วมประชุมเพื่อชี้แจงแถลงข้อเท็จจริงและแสดงความคิดเห็นประกอบการพิจารณา พร้อมด้วยบุคคล/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุมด้วย จากการพิจารณาได้ปรากฏข้อเท็จจริงตามการร้องเรียนว่า พื้นที่บริเวณวัดกลางหินโคนดงเคยอยู่ในความดูแลและเป็นที่ตั้งของค่ายทหารฝรั่งเศส ต่อมาทหารไทยและอาสาสมัครรักษาดินแดน ได้เข้าประจำการและใช้พื้นที่บริเวณนี้เป็นฐานที่มั่น จากนั้นในปี ๒๕๑๗ - ๒๕๑๙ ทหารไทยและอาสาสมัครรักษาดินแดน (เขตปกครองพิเศษ นครราชสีมา - บุรีรัมย์) ได้ย้ายไปประจำการ ณ ที่แห่งใหม่ ราษฎรจึงได้ร่วมใจกันสร้างวัดแห่งใหม่ขึ้นแทนวัดเดิมในพื้นที่บริเวณดังกล่าว

เนื้อที่ประมาณ ๑๗๘ ไร่ และได้มอบให้โรงเรียนจำนวน ๓๘ ไร่ ต่อมาปี ๒๕๒๘ นายไพศาล ลีประโคน ได้เข้าครอบครองและทำประโยชน์ในพื้นที่ดังกล่าวและมีการโอนให้แก่ทายาท จนกระทั่งปี ๒๕๓๖ ได้เกิดข้อพิพาทระหว่างราษฎรในพื้นที่กับทายาทของนายไพศาล ลีประโคน โดยมีการอ้างว่า เป็นที่ดินของนายไพศาล ลีประโคน บิดาของตนเอง และได้เกิดข้อพิพาทขึ้นอีกครั้งหนึ่งในปี ๒๕๔๘ ราษฎรจึงได้เชิญนายอำเภอปะคำ มาไกล่เกลี่ยข้อพิพาท แต่ไม่สามารถหาข้อยุติได้ ต่อมาเจ้าหน้าที่ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์ ได้ดำเนินการสำรวจรังวัดที่ดินเพื่อออกเอกสารสิทธิ (ส.ป.ก. ๔ - ๐๑) มีกำนันตำบลโคกมะม่วง เป็นผู้ลงลายมือชื่อรับรอง เมื่อราษฎรหมู่ที่ ๓, ๔, ๕ และ ๑๙ ตำบลโคกมะม่วง อำเภอปะคำ ทราบเรื่อง จึงรวมตัวกันคัดค้านการออกเอกสารสิทธิ โดยเห็นว่า การดำเนินการของเจ้าหน้าที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากออกเอกสารสิทธิ (ส.ป.ก. ๔ - ๐๑) ทับซ้อนกับที่ดินของวัดกลางหินโคนดง

สำหรับการชี้แจงแถลงข้อเท็จจริงของหน่วยงานที่เข้าร่วมประชุมปรากฏเป็นดังนี้

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์ ได้ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงตามการร้องเรียนของผู้ร้องและคณะปรากฏว่า เดิมพื้นที่บริเวณนี้อยู่ในเขตป่าสงวนหรือเป็นพื้นที่ป่าเมืองไผ่ ซึ่งภายหลัง ราษฎรได้เข้าอาศัยทำกินและครอบครองพื้นที่ทั้งหมดจนไม่มีสภาพความเป็นพื้นที่ป่า ทั้งได้ยื่นคำขอออกเอกสารสิทธิ (ส.ป.ก. ๔ - ๐๑) ในเวลาต่อมาในปี ๒๕๓๖ ซึ่งสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์ ได้เข้าทำการสำรวจรังวัดเพื่อออกเอกสารสิทธิ (ส.ป.ก. ๔ - ๐๑) จึงเป็นผลให้พื้นที่ดังกล่าวอยู่ในความครอบครองของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ จากนั้นในปี ๒๕๔๘ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมจังหวัดบุรีรัมย์ ได้ทำการสำรวจผู้ครอบครองที่ดินพบว่า บุคคลทั้ง ๓ ราย ประกอบด้วย นางสาวปรารถนา ลีประโคน นางมณี ลีประโคน และนางอัจฉรา ธีระวิทยากรณ์ (ลีประโคน) ได้ยื่นคำขอออกเอกสารสิทธิ (ส.ป.ก. ๔ - ๐๑) ไว้ ซึ่งขั้นตอนและวิธีการคัดเลือกเกษตรกรตลอดจนการได้รับหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดิน ส.ป.ก. เป็นไปตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการคัดเลือกเกษตรกร ซึ่งจะมีสิทธิได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยขั้นตอนในการจัดสรรที่ดินจะมีการสำรวจรังวัดว่า พื้นที่บริเวณใดมีบุคคลใดครอบครองหรือถือทำประโยชน์ เมื่อทำการรังวัดเสร็จสิ้นแล้ว ผู้ที่ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินจะไปยื่นคำขอโดยแจ้งว่า ได้เข้าทำประโยชน์ในพื้นที่บริเวณดังกล่าวจริง หลังจากนั้น สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์จะได้ทำการรวบรวมรายชื่อผู้ยื่นคำขอออกเอกสารสิทธิ (ส.ป.ก. ๔ - ๐๑) เสนอต่อคณะอนุกรรมการปฏิรูปที่ดินของอำเภอ มีนายอำเภอเป็นประธาน และมีกำนัน ผู้ใหญ่บ้านในพื้นที่เข้าร่วมเป็นอนุกรรมการ โดยคณะอนุกรรมการได้พิจารณาอนุมัติให้ออกเอกสารสิทธิ (ส.ป.ก. ๔ - ๐๑) ให้แก่บุคคลทั้ง ๓ ราย ประกอบด้วย

๑. นางสาวปรารถนา ลีประโคน ได้ยื่นคำขอออกเอกสารสิทธิ (ส.ป.ก. ๔ - ๐๑) เมื่อวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๔๘ ระบุว่า ได้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินจำนวน ๑๘ ไร่เศษ โดยได้รับที่ดินมาจากนายไพศาล ลีประโคน บิดา ซึ่งยกให้ในปี ๒๕๔๘ มีกำนันตำบลโคกมะม่วงเป็นผู้รับรอง

๒. นางมณี สิประโคน ได้ยื่นคำขอออกเอกสารสิทธิ (ส.ป.ก. ๔ - ๐๑) เมื่อวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๔๘ ระบุว่า ได้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินจำนวน ๒๐ ไร่เศษ โดยได้รับที่ดินมาจากบิดา ซึ่งยกให้เมื่อปี ๒๕๐๐ และได้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินตั้งแต่ปี ๒๕๒๐ มีกำนันตำบลโคกมะม่วงเป็นผู้รับรอง

๓. นางอัจฉรา อีระวิทยากรณ์ (สิประโคน) ได้ยื่นคำขอออกเอกสารสิทธิ (ส.ป.ก. ๔ - ๐๑) ในวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๔๙ ระบุว่าได้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินจำนวน ๑๑ ไร่เศษ โดยได้รับที่ดินมาจากบิดา ตั้งแต่ปี ๒๕๔๗ มีผู้ใหญ่บ้านหมู่ ๖ เป็นผู้ลงลายมือชื่อรับรอง

ที่ดินทั้ง ๓ แปลงดังกล่าวนี้ เมื่อผ่านการพิจารณาจากคณะอนุกรรมการของอำเภอแล้ว ได้เสนอเรื่องต่อคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ระดับจังหวัด มีผู้ว่าราชการจังหวัดบุรีรัมย์เป็นประธาน โดยในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๔๙ เมื่อวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๔๙ คณะกรรมการฯ ได้พิจารณาและมีมติให้บุคคลทั้ง ๓ ราย เป็นผู้ครอบครองและเข้าทำประโยชน์ จากนั้น คณะกรรมการจึงได้นำรายชื่อบุคคลที่ผ่านการพิจารณาไปประกาศในที่เปิดเผย เพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียคัดค้านภายในระยะเวลา ๓๐ วัน ซึ่งกรณีนี้ไม่มีผู้มีส่วนได้เสียผู้ใดคัดค้าน จึงได้ออกเอกสารสิทธิ (ส.ป.ก. ๔ - ๐๑) ให้แก่บุคคลทั้ง ๓ รายข้างต้น เมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๔๙

สำหรับที่ดินแปลงที่ผู้ร้องและคณะได้ร้องเรียนนั้น เป็นที่ดินซึ่งเป็นที่ตั้งของวัดกลางหินโคนดง โดยสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติได้ยื่นคำขอรังวัดที่ดินเพื่อสร้างวัดกลางหินโคนดง ในเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๔ เมื่อสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์ได้ส่งช่างรังวัดเข้าทำการตรวจสอบปรากฏว่า ได้เนื้อที่ ๘ ไร่ ๓ งาน ซึ่งสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์เห็นด้วยที่จะให้มีการสร้างวัด จึงได้เสนอเรื่องไปยังสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และได้รับอนุมัติให้สร้างวัดได้ ตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ ระบุให้สามารถใช้ที่ดินเพื่อการศาสนา เช่น วัด ได้ตามจำนวนเนื้อที่ไม่เกิน ๑๕ ไร่

คณะกรรมการได้พิจารณาประเด็นคำร้อง คำชี้แจง และเหตุผลของทั้งสองฝ่ายประกอบเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้วปรากฏข้อมูลที่เป็นข้อสังเกตที่สามารถยืนยันและเชื่อถือได้จากการชี้แจงของผู้ร้อง พระมหาวิจารณ์ ภานิวโร เจ้าอาวาสวัดกลางหินโคนดง และคณะราษฎรที่มาพร้อมประชุมต่างยืนยันว่า พื้นที่บริเวณวัดกลางหินโคนดง เนื้อที่ ๑๗๘ ไร่ เป็นพื้นที่สาธารณประโยชน์ที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกันมาตั้งแต่อดีต มีสภาพพื้นที่เป็นป่าละเมาะ ป่าเต็งรัง จึงไม่เข้าหลักเกณฑ์ที่จะออกเอกสารสิทธิ (ส.ป.ก. ๔ - ๐๑) ได้นอกจากนั้น ยังมีข้อสังเกตที่ปรากฏจากการพิจารณาเพิ่มเติม ดังนี้

๑. หากพิจารณาถึงการได้มาของที่ดินของ นางสาวปรารถนา สิประโคน นางมณี สิประโคน และนางอัจฉรา อีระวิทยากรณ์ (สิประโคน) ประกอบการยื่นคำขอออกเอกสารสิทธิ (ส.ป.ก. ๔ - ๐๑) โดยอ้างว่า ได้รับมาจากนายไพศาล สิประโคน บิดาของตนเองนั้น จะเห็นว่า นางมณี สิประโคน มิใช่บุตรแต่เป็นภรรยาของนายไพศาล สิประโคน ดังนั้น การแจ้งการได้มาซึ่งที่ดินของนางมณี สิประโคน จึงอาจจะเป็นการแจ้งเท็จ

๒. ตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ บัญญัติว่า “การปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตรกรรม หมายความว่า การปรับปรุงเกี่ยวกับสิทธิและการถือครองในที่ดินเพื่อเกษตรกรรม รวมตลอดถึงการจัดที่อยู่อาศัยในที่ดินเพื่อเกษตรกรรมนั้น โดยรัฐนำที่ดินของรัฐหรือที่ดินที่รัฐ จัดซื้อหรือเวนคืนจากเจ้าของที่ดิน ซึ่งมีได้ทำประโยชน์ในที่ดินนั้นด้วยตนเอง หรือมีที่ดินเกินสิทธิตามพระราชบัญญัตินี้

เพื่อจัดให้แก่เกษตรกรผู้ไม่มีที่ดินของตนเองหรือเกษตรกรที่มีที่ดินเล็กน้อยไม่เพียงพอแก่การครองชีพและสถาบันเกษตรกรได้เช่าซื้อ เช่าหรือเช่าทำประโยชน์ โดยรัฐให้ความช่วยเหลือในการพัฒนาอาชีพเกษตรกร การปรับปรุงทรัพยากรและปัจจัยการผลิต ตลอดจนการผลิตและการจำหน่ายให้เกิดผลดียิ่งขึ้น” แต่กรณีนี้ปรากฏข้อเท็จจริงว่า นางสาวปรารธนา ลีประโคน และนางอัจฉรา ธีระวิทยาภรณ์ (ลีประโคน) ประกอบอาชีพรับราชการครู มิได้ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก จึงไม่ต้องด้วยบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ ที่จะออกเอกสารสิทธิ (ส.ป.ก. ๔ - ๐๑) ให้ได้

๓. พื้นที่ที่ได้ออกเอกสารสิทธิ (ส.ป.ก. ๔ - ๐๑) ให้กับบุคคลทั้ง ๓ รายตามข้อ ๑. เป็นพื้นที่ที่อยู่ในเขตหมู่ ๓ ตำบลโคกมะม่วง โดยมี นายสุพจน์ เจริญรัมย์ เป็นผู้ใหญ่บ้าน แต่ข้อเท็จจริงปรากฏตามคำยืนยันของนายสุพจน์ เจริญรัมย์ ว่าตนเองมิได้ลงลายมือชื่อรับรองเพื่อประกอบการยื่นคำขอเอกสารสิทธิ (ส.ป.ก. ๔ - ๐๑) ของบุคคลทั้งสาม แต่กลับให้บุคคลอื่นเป็นผู้ลงลายมือชื่อรับรองแทน

ดังนั้น ที่ประชุมจึงเห็นว่า เพื่อให้เกิดความรอบคอบ ถูกต้องและปรากฏความชัดเจนในข้อเท็จจริงซึ่งเป็นที่ยอมรับและไม่ขัดต่อกฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้อง คณะกรรมการจึงมอบหมายให้จังหวัดบุรีรัมย์เป็นหลักในการประสานงานกับสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงตามเรื่องร้องเรียนนี้ ตั้งแต่ความเป็นมาของการเป็นพื้นที่ป่าสงวนจำนวน ๑๗๘ ไร่ การครอบครองพื้นที่ของนายไพศาล ลีประโคน การออกเอกสารสิทธิ (ส.ป.ก. ๔ - ๐๑) ให้กับวัดกลางหินโคกแดง การออกเอกสารสิทธิ (ส.ป.ก. ๔ - ๐๑) ให้กับนางสาวปรารธนา ลีประโคน นางมณี ลีประโคน และนางอัจฉรา ธีระวิทยาภรณ์ (ลีประโคน) ตลอดจนประเด็นอื่นที่เกี่ยวข้อง แล้วแจ้งให้คณะกรรมการทราบต่อไป

การดำเนินการ

๑. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๔๗๕๙/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๕ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดบุรีรัมย์ และหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๔๗๖๑/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๕ ถึงเลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อขอให้ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงตามเรื่องร้องเรียนนี้ ตั้งแต่ความเป็นมาของการเป็นพื้นที่ป่าสงวนจำนวน ๑๗๘ ไร่ การครอบครองพื้นที่ของนายไพศาล ลีประโคน การออกเอกสารสิทธิ (ส.ป.ก. ๔ - ๐๑) ให้กับวัดกลางหินโคกแดง การออกเอกสารสิทธิ (ส.ป.ก. ๔ - ๐๑) ให้กับนางสาวปรารธนา ลีประโคน นางมณี ลีประโคน และนางอัจฉรา ธีระวิทยาภรณ์ (ลีประโคน) ตลอดจนประเด็นอื่นที่เกี่ยวข้อง แล้วแจ้งให้คณะกรรมการทราบต่อไป

๒. นางสาวชุตินันท์ ลีประโคน ได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ถึงคณะกรรมการการปกครอง แจ้งว่า ขอคัดค้านการเพิกถอนเอกสารสิทธิ (ส.ป.ก. ๔ - ๐๑) ในพื้นที่บริเวณที่ดินวัดกลางหินโคกแดง ตำบลโคกมะม่วง อำเภอปะคำ จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งที่ประชุมคณะกรรมการได้พิจารณาแล้ว เห็นชอบให้รอรายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงของจังหวัดบุรีรัมย์ แล้วจึงนำเสนอต่อที่ประชุมเพื่อพิจารณาในโอกาสต่อไป

๓. สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กษ ๑๒๐๔/๖๑๖๑ ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๕ ถึงคณะกรรมการการปกครอง แจ้งว่า ส.ป.ก. ได้ประสานงานกับจังหวัดบุรีรัมย์ และ ส.ป.ก. บุรีรัมย์ เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีดังกล่าวแล้ว สรุปในเบื้องต้น ดังนี้

๑. ความเป็นมาของการเป็นพื้นที่ป่าสงวนบริเวณเนื้อที่ ๑๗๘ ไร่

พื้นที่บริเวณดังกล่าวเดิมเป็นพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าเมืองไผ่ (โซนอี) จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งกรมป่าไม้มอบให้ ส.ป.ก. นำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดิน เมื่อวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๓๖ เนื้อที่ ๕๑๕,๕๑๓.๗๕ ไร่ ส่วนความเป็นมาก่อนที่จะเป็นพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ หรือที่ดินสาธารณะที่สงวนไว้ รวมทั้งขอบเขตพื้นที่ดังกล่าวในชั้นนี้ยังไม่ปรากฏหลักฐานทางเอกสาร แต่อยู่ระหว่างการดำเนินการตรวจสอบของจังหวัดบุรีรัมย์

๒. การครอบครองพื้นที่ของนายไพศาล ลีประโคน

นายไพศาล ลีประโคน ได้มาอยู่ในพื้นที่นี้เมื่อประมาณปี ๒๕๐๒ โดยรับราชการครูที่โรงเรียนบ้านหินโคนดง (ปะคำ ๒ วัดบ้านหินโคนดง) ตำบลปะคำ สมัยนั้นขึ้นอยู่กับอำเภอนางรอง เมื่อประมาณปี ๒๕๐๓ ได้สมรสกับนางมณี ลีประโคน (ชำนานูสีบ) และอาศัยในพื้นที่ดังกล่าว จนกระทั่งเกษียณอายุราชการเมื่อปี ๒๕๔๐ ในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน จากการให้ถ้อยคำของนายไพศาล ลีประโคน กับเจ้าหน้าที่ได้ความว่า ที่ดินที่ครอบครองอยู่แต่เดิมมีประมาณ ๗๐ - ๘๐ ไร่ ได้มาโดยบิดาของภรรยา (นายแรม ชำนานูสีบ) ยกให้ภรรยาตนเองทำประโยชน์เมื่อประมาณปี ๒๕๐๐ ซึ่งขณะนั้นมีสภาพเป็นที่นา ส่วนบริเวณที่เป็นที่ดอนอยู่ติดกับวัดกลางหินโคนดง ได้ปลูกไม้ยืนต้นประเภทไม้ยูคาลิปตัส และปลูกมันสำปะหลัง ที่ดินทั้งหมดรวมที่ดินที่เป็น ส.ค. ๑ เป็นชื่อนายแรม ชำนานูสีบ (ระบุการทำประโยชน์ประมาณ ๘ ไร่) และที่ดินที่เป็นที่ตั้งวัดกลางหินโคนดง (ประมาณ ๘ ไร่) ด้วย

ต่อมาเมื่อประมาณปี ๒๕๒๘ นางมณีและนายไพศาล ลีประโคน ได้ยกที่ดินบางส่วน ประมาณ ๘ ไร่เศษ ให้เป็นที่ตั้งของวัดกลางหินโคนดงในปัจจุบัน (เพื่อระงับข้อพิพาทการอ้างสิทธิในที่ดินกับคณะกรรมการวัดกลางหินโคนดง ภายหลังจากหลวงตาเกาะ เจ้าอาวาสรูปแรก มรณภาพ เนื่องจากนายไพศาลและภรรยาอ้างว่า ก่อนหน้านั้นเพียงให้วัดใช้ประกอบกิจกรรมทางศาสนาชั่วคราวมิได้ยกให้เป็นสิทธิเด็ดขาด) และเมื่อประมาณปี ๒๕๔๘ - ๒๕๔๙ ได้แบ่งที่ดินที่เหลือเพื่อขอออกเอกสารสิทธิ (ส.ป.ก. ๔ - ๐๑) ให้กับบุคคลในครอบครัว

๓. รายละเอียดการออกหนังสืออนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคและกิจการอื่นๆ ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก. ๔ - ๐๑) ให้แก่วัดกลางหินโคนดง ตำบลโคกมะม่วง อำเภอปะคำ จังหวัดบุรีรัมย์

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ (จังหวัดบุรีรัมย์) ขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัด คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์ (คปจ. บุรีรัมย์) มีมติเห็นชอบให้ใช้ที่ดินตามคำขอในการประชุม คปจ. บุรีรัมย์ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๔ และ ส.ป.ก. ได้ดำเนินการออกหนังสืออนุญาตให้ใช้ที่ดินฯ (ส.ป.ก. ๔ - ๐๑) เลขที่ ๒๒๗/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๕๔ เนื้อที่ ๘ - ๓ - ๒๐ ไร่

๔. รายละเอียดการออกหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก. ๔ - ๐๑) ให้แก่นางสาวปรารถนา ลีประโคน นางอัจฉรา อีระวิทยากรณ์ (ลีประโคน) และนางมณี ลีประโคน

๔.๑ รายงานสาวปรารถนา ลีประโคน แปลงเลขที่ ๑๖ เนื้อที่ประมาณ ๑๘ - ๑ - ๓๓ ไร่ สำนักรังวัดเมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๔๘ ยื่นคำขอเข้าทำประโยชน์เมื่อวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๔๘ แจ้งการทำประโยชน์โดยการทำนา (๑๖ ไร่) ปลูกมันสำปะหลัง (๒ ไร่) ได้ที่ดินมาจากบิดา มารดา คือ นายไพศาล

- นางมณี ลีประโคน) ยกให้เมื่อปี ๒๕๔๘ แต่เข้าทำประโยชน์มาตั้งแต่ปี ๒๕๒๘ โดยมีกำนันตำบลโคกมะม่วง (นายพิกุล สีสันต์) เป็นผู้รับรองการถือครองและทำประโยชน์ในที่ดิน คปจ. บุรีรัมย์ ในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๔๘ วันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๔๘ มีมติอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ และออกหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก. ๔ - ๐๑) ให้เมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ สารบัญชีทะเบียนเลขที่ ๕๐๑๓ อำเภอปะคำ

๔.๒ รายงานอัจฉรา ธีระวิทยากรณ์ (ลีประโคน) แปลงเลขที่ ๒๐ เนื้อที่ประมาณ ๑๑-๑-๐๕ ไร่ สำนักรังวัดเมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๔๘ ยื่นคำขอเข้าทำประโยชน์เมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๔๙ แจ้งการทำประโยชน์โดยการปลูกมันสำปะหลังเต็มแปลง ได้ที่ดินจากมารดา (นางมณี ลีประโคน) ยกให้เมื่อปี ๒๕๔๗ และเข้าทำประโยชน์ในปีเดียวกัน โดยมีผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๖ (นายราहुล งามกิ่ง) เป็นผู้รับรองการถือครองและทำประโยชน์ในที่ดิน คปจ. บุรีรัมย์ ในการประชุม ครั้งที่ ๓/๒๕๔๙ เมื่อวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๔๙ มีมติอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ และออกหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก. ๔ - ๐๑) เมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๔๙ สารบัญชีทะเบียนเลขที่ ๖๓๕๕ อำเภอปะคำ

กรณีผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ที่ดิน ส.ป.ก. รายงานสาวปรารณา ลีประโคน และรายงานอัจฉรา ธีระวิทยากรณ์ (ลีประโคน) เป็นข้าราชการครู ซึ่งขัดต่อพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ เนื่องจากมิได้เป็นเกษตรกรนั้น จากการตรวจสอบพบว่า

รายงานสาวปรารณา ลีประโคน ปัจจุบันมิได้รับราชการ และอ้างว่าได้ทำประโยชน์ที่ดินด้วยตนเองทั้งหมดประมาณ ๑๘ ไร่ โดยการทำนาและปลูกต้นยูคาลิปตัสบางส่วน โดยมีสามีคือนายประทีป ปลาบุทอง ซึ่งรับราชการที่กรมป่าไม้ มาช่วยดูแลและจัดการในช่วงวันหยุดราชการ

รายงานอัจฉรา ธีระวิทยากรณ์ (ลีประโคน) ปัจจุบันรับราชการในตำแหน่ง ครู คศ. ๒ โรงเรียนสองห้องพิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยเริ่มรับราชการครูเมื่อปี ๒๕๓๙ ส่วนสามีชื่อนายชัชวาล ธีระวิทยากรณ์ ปัจจุบันรับราชการในตำแหน่ง ครู คศ. ๒ โรงเรียนบ้านตลาดชัย อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ เริ่มรับราชการเมื่อปี ๒๕๔๐ และอ้างว่าได้ทำประโยชน์ที่ดินทั้งหมดประมาณ ๑๑ ไร่ โดยการปลูกมันสำปะหลังเต็มพื้นที่เว้นบางส่วนไว้เป็นสระน้ำ ส่วนใหญ่แล้วจะให้พี่ชาย (นายกรฤต ลีประโคน) เป็นผู้ดูแลและจัดการ เนื่องจากตนเองและสามีรับราชการครู แต่จะไปทำประโยชน์เฉพาะในช่วงวันหยุดราชการ

ข้อเท็จจริงเบื้องต้นปรากฏว่า ข้อมูลของทั้ง ๒ รายที่ให้กับเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. ในขณะที่มีการสอบสวนสิทธิ บางส่วนไม่ตรงตามข้อเท็จจริงตามที่ตรวจสอบ จึงได้แจ้งให้ทราบว่า อาจจะเข้าข่ายผิดหลักเกณฑ์ในเรื่องของคุณสมบัติในการได้รับการจัดที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม แต่จะให้โอกาสตามกฎหมายในการโต้แย้งแสดงเอกสารหลักฐานหรือให้ถ้อยคำใดๆ ในการรักษาสิทธิ ซึ่งจะเสนอ คปจ. บุรีรัมย์ พิจารณาเพื่อมีมติต่อไป

๔.๓ รายงานมณี ลีประโคน แปลงเลขที่ ๑๗ เนื้อที่ประมาณ ๒๐-๑-๔๔ ไร่ สำนักรังวัดเมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๔๘ ยื่นคำขอเข้าทำประโยชน์เมื่อวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๔๘ แจ้งการทำประโยชน์โดยการปลูกมันสำปะหลังเต็มแปลง ได้ที่ดินจากบิดา (นายแรม ชำนาญสืบ) และมารดา ยกให้เมื่อปี ๒๕๐๐ และเข้าทำประโยชน์ในปีเดียวกัน โดยมีกำนันตำบลโคกมะม่วง (นายพิกุล สีสันต์) เป็น

ผู้รับรองการถือครองและทำประโยชน์ในที่ดิน คปจ. บุรีรัมย์ ในการประชุม ครั้งที่ ๕/๒๕๔๘ เมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๔๘ มีมติอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ และ ออกเอกสารสิทธิ์ ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ เมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ สารบัญญัติเป็นเลขที่ ๕๐๑๔ อำเภอปะคำ

อนึ่ง การได้มาของที่ดินรายนางปรารณา ลีประโคน นางมณี ลีประโคน และ นางอัจฉรา ธีระวิทยากรณ์ (ลีประโคน) ซึ่งทั้ง ๓ ราย ได้แจ้งว่าได้รับที่ดินมาจากการยกให้ของบิดา โดยมีการตั้งข้อสังเกตว่า รายนางมณี ลีประโคน อาจจะแจ้งการได้มาเป็นเท็จเนื่องจากนายไพศาล ลีประโคน เป็นสามีมีชีพิดานั้น

กรณีนี้ได้ตรวจสอบจากเอกสารและการให้ถ้อยคำของนายไพศาล ลีประโคน ได้ข้อเท็จจริง คือบิดาของนางมณี ลีประโคน (นายแรม ชำนาญสืบ) ยกให้นางมณีทำประโยชน์ประมาณ ปี ๒๕๐๐ ซึ่งบิดาในที่นี้คือ นายแรม ชำนาญสืบ มีใช้นายไพศาล ลีประโคน

๕. ที่ดินจำนวนประมาณ ๑๗๘ ไร่ดังกล่าว ภายหลังจากจัดที่ดินโดยออกหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก. ๔ - ๐๑) และอนุญาตให้วัดกลางหินโคนดงใช้ที่ดินเพื่อสร้างวัดแล้ว พื้นที่ส่วนที่เหลือจำนวนเท่าใด และใช้ประโยชน์อย่างไร

ประเด็นดังกล่าวนี้ไม่สามารถหาข้อสรุปได้อย่างชัดเจน เนื่องจากหน่วยงานราชการที่รับผิดชอบพื้นที่ไม่สามารถระบุได้ว่า ความเป็นที่ดินสาธารณะประมาณ ๑๗๘ ไร่ มีจริงหรือไม่ และมีขอบเขตเพียงใด แต่อย่างไรก็ตาม จากการที่ ส.ป.ก. บุรีรัมย์ ได้ลงพื้นที่สอบถามกับกลุ่มคณะกรรมการหมู่บ้านฯ เมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ณ วัดกลางหินโคนดง ได้ข้อมูลว่าพื้นที่ที่คาดว่าจะเป็นที่สาธารณะดังกล่าวมีประมาณ ๒๐๐ ไร่ หรือกว่านั้น แต่เดิมมีสภาพเป็นป่า และได้มีการยืนยันเป็นเอกสารหรือขึ้นทะเบียน เพียงแต่มีการหวงกันไว้เพื่อใช้ประโยชน์ร่วมกันของคนในชุมชนมาช้านาน

ต่อมามีการใช้ประโยชน์ในราชการทหาร ภายหลังจากมีการใช้พื้นที่ในการก่อสร้างถนน โรงเรียน ประมาณ ๕๐ ไร่ และวัดกลางหินโคนดง อีกประมาณ ๑๐ ไร่ ส่วนที่เหลือปัจจุบันอยู่ในเขตที่ดินที่ นายไพศาล ลีประโคน และทายาทครอบครองทำประโยชน์ (ประมาณ ๗๐ ไร่) ซึ่งมีที่ดินแปลงข้างเคียงอื่นอีกหลายแปลงที่ตั้งอยู่ถัดไปด้านทิศเหนือและทิศตะวันออก แต่ไม่สามารถบอกระยะและแนวเขตได้อย่างชัดเจน

ดังนั้น จากข้อมูลที่ได้ ที่ดินที่คาดว่าจะเป็นที่สาธารณะประมาณ ๑๗๘ ไร่ดังกล่าว อาจจะสันนิษฐานเบื้องต้นได้ว่าเป็นที่ตั้งของโรงเรียน วัด และก่อสร้างถนน ประมาณ ๖๐ ไร่ เป็นที่ดินของ นายไพศาล ลีประโคน และทายาทครอบครองทำประโยชน์ ประมาณ ๗๐ ไร่ รวมประมาณ ๑๓๐ ไร่ ที่เหลืออีกประมาณ ๕๐ ไร่ ไม่สามารถบอกระยะและแนวเขตได้อย่างชัดเจนว่าอยู่ในแปลงที่ดินใดบ้าง

ข้อสังเกตเพื่อประกอบการพิจารณา จากการลงพื้นที่ตรวจสอบข้อเท็จจริงและรับทราบข้อมูลเพิ่มเติมจากคณะกรรมการวัดกลางหินโคนดง และคณะกรรมการหมู่บ้านฯ เมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ณ วัดกลางหินโคนดง และการให้ถ้อยคำของนายไพศาล ลีประโคน กับทายาทต่อเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. เมื่อวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๕ นั้น ยังไม่สามารถสรุปได้ว่า ที่สาธารณะจำนวน ๑๗๘ ไร่ ดังกล่าวมีอยู่จริงหรือไม่ อย่างไร เนื่องจากปัจจุบันหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและรับผิดชอบไม่สามารถยืนยันความมีอยู่ของที่ดินสาธารณะดังกล่าว อีกทั้งยังไม่ปรากฏเอกสารหลักฐานเป็นหนังสือให้ตรวจสอบ มีเพียงคำกล่าวอ้างของ

ฝ่ายต่างๆ ซึ่งไม่สามารถระบุจำนวนเนื้อที่แน่นอน และแนวเขตที่ตั้งที่ชัดเจน เนื่องจากมีการยืนยันข้อมูลที่ไม่ตรงกัน

ดังนั้น การดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับความเป็นมาของพื้นที่ป่าสงวนที่เปลี่ยนสภาพเป็นที่สาธารณะว่ามีอยู่หรือไม่ จำนวนเท่าใด มีขอบเขตระยะเพียงใดนั้น มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายหน่วยงานและมีประเด็นในข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายของแต่ละหน่วยงานต่างกัน ส.ป.ก. บุรีรัมย์ จึงได้เสนอให้มีการตั้งคณะทำงานระดับจังหวัด ดำเนินการตรวจสอบและหาข้อเท็จจริงในเรื่องดังกล่าวเพื่อให้ได้ข้อมูลหลักฐานที่ถูกต้องและชัดเจน ซึ่งอยู่ในระหว่างการพิจารณาของผู้ว่าราชการจังหวัดบุรีรัมย์

สำหรับประเด็นที่ดินที่มีสภาพป่าบริเวณที่ติดกับวัดทางด้านทิศเหนือ เนื้อที่ประมาณ ๕๐ ไร่ ที่อยู่ในพื้นที่ที่ได้รับการจัดที่ดินจาก ส.ป.ก. จำนวน ๓ รายซึ่งเป็นชื่อของบุตรและภรรยาของนายไพศาล ลีประโคน เพื่อให้องค์การบริหารส่วนตำบลโคกมะม่วง ใช้เป็นพื้นที่ปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติฯ และเป็นป่าสาธารณะให้กับวัดและชุมชนได้ทำประโยชน์ต่อไป และเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. บุรีรัมย์ ได้เจรจาในเบื้องต้นกับนายไพศาล ลีประโคน ปรากฏว่า นายไพศาล ลีประโคน แสดงท่าทีไม่ขัดข้อง

๔. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๐๕๙/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๕๖ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดบุรีรัมย์ ขอให้รายงานผลความคืบหน้า ตลอดจนแนวทาง ขั้นตอน และระยะเวลาที่คาดว่าจะสามารถดำเนินการแก้ไขปัญหาตามการร้องเรียนที่เกิดขึ้นได้แล้วเสร็จมายังคณะกรรมการการปกครองภายในวันอังคารที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๖ เพื่อจะได้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๕. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๗๔๗๓/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๖ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อขอทราบผลความคืบหน้าดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงเรื่องร้องเรียนนี้ โดยขอให้แจ้งผลความคืบหน้ามายังคณะกรรมการภายในวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ เพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายกยอสมญาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นผลให้กรรมการพ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

(ปัจจุบัน คณะกรรมการยังไม่ได้รับแจ้งผลความคืบหน้าการดำเนินการเพิ่มเติมจากจังหวัดบุรีรัมย์)

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๖๔ วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๖๘ วันพฤหัสบดีที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๕

- นายวิจิต ปัจจัยโคตา นิติกรปฏิบัติการ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๖๐

เรื่องพิจารณา ขอให้ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ กรณีการนำบุคคลอื่นมาสวมสิทธิ
ทำบัตรประจำตัวประชาชน

ผู้เสนอ นางจันทนา ไพรสนธิ์

ข้อเท็จจริง

นางจันทนา ไพรสนธิ์ ผู้ร้อง ในฐานะผู้รับมอบอำนาจจากนายวิลาต จันรุน ผู้เสียหาย อ้างว่า
นายวิลาต จันรุน ผู้เสียหาย หมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน ๕ - ๕๓๐๕ - ๐๐๐๓๑ - ๘๖ - ๖ อายุ ๕๒ ปี
เกิดเมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๐๓ ภูมิลำเนา ณ บ้านเลขที่ ๑๖ หมู่ที่ ๑ บ้านวังกอง ตำบลสองคอน อำเภอก
ปากท่า จังหวัดอุดรธานี ได้เดินทางไปทำงานที่ประเทศแคนาดา ต่อมาเดินทางกลับมายังประเทศไทยในช่วง
เดือนเมษายน ๒๕๕๕ เพื่อยื่นเรื่องขอรับมรดกของมารดาที่เสียชีวิต แต่ไม่สามารถดำเนินการได้เนื่องจาก
ไม่มีบัตรประจำตัวประชาชน

ต่อมา นายวิลาต จันรุน ผู้เสียหาย ได้ไปยื่นคำขอมีบัตรประจำตัวประชาชน ณ ที่ว่าการ
อำเภอกปากท่า จังหวัดอุดรธานี ปรากฏว่าไม่สามารถทำบัตรประจำตัวประชาชนได้ เนื่องจากตรวจพบว่า
ไม่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร นอกจากนี้ ยังพบว่ามี การแจ้งย้ายชื่อของนายวิลาต จันรุน ผู้เสียหาย
ไปอยู่บ้านเลขที่ ๑๗๒ หมู่ที่ ๔ ตำบลเมืองแฝก อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ และมีบุคคลอื่นมาสวมสิทธิ
ทำบัตรประจำตัวประชาชน โดยเปลี่ยนชื่อจากนายวิลาต จันรุน เป็น นายสมนึก จันรุน โดยยื่นคำขอมีบัตร
ประจำตัวประชาชนที่อำเภอลำปลายมาศ หมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน ๕ - ๕๓๐๕ - ๐๐๐๓๑ - ๘๖ - ๖
เกิดเมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๐๓ อายุขณะทำบัตร ๔๖ ปี ที่อยู่ขณะขอมีบัตรอยู่บ้านเลขที่ ๑๗๒ หมู่ที่ ๔
ตำบลเมืองแฝก อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ วันที่ออกบัตร ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

ผู้ร้องเห็นว่า การกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการนำบุคคลอื่นมาสวมสิทธิทำบัตรประจำตัว
ประชาชนนั้น เป็นผลให้บุคคลที่ถูกสวมสิทธิได้รับความเสียหายและกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ ดังนั้น
ผู้ร้องจึงมีความประสงค์ขอให้คณะกรรมการติดตามการปรับปรุงฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร และการขอทำ
บัตรประจำตัวประชาชนของนายวิลาต จันรุน ผู้เสียหาย ตลอดจนตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการปฏิบัติ
หน้าที่ของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในกรณีนี้ต่อไป

อนึ่ง จังหวัดอุดรธานี ได้มีหนังสือจังหวัดอุดรธานี ลับ ด่วนที่สุด ที่ อต ๐๗๑๗.๔/๑ ลงวันที่
๒๖ เมษายน ๒๕๕๕ ถึงอำเภอลำปลายมาศให้ตรวจสอบการทุจริตรายการข้อมูลทะเบียนบัตรประจำตัว
ประชาชนในกรณีนี้แล้ว และอำเภอลำปลายมาศ ได้มีหนังสือที่ว่าการอำเภอลำปลายมาศ ลับ ที่ บร ๐๕๑๗/
๒๐๘๗ ลงวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕ รายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีดังกล่าวแล้วเช่นกัน
ซึ่งอำเภอกปากท่า จังหวัดอุดรธานี ได้เสนอให้กรมการปกครองปรับปรุงฐานข้อมูลทะเบียนราษฎรแล้ว
แต่ปัจจุบันกรมการปกครองยังไม่มีดำเนินการดังกล่าว

การพิจารณา

คณะกรรมการได้พิจารณาเรื่องนี้ในการประชุมคณะกรรมการ ครั้งที่ ๖๐ วันพุธที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๕ โดยเชิญผู้แทนจากกรมการปกครอง จังหวัดอุดรดิตถ์ จังหวัดบุรีรัมย์ และผู้ร่วมประชุม ซึ่งจากการประชุมปรากฏข้อเท็จจริงตามการชี้แจงของบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดังนี้

นางจันทนา ไพรสนธิ์ ผู้ร้อง อ้างว่า ได้รับมอบอำนาจจากนายวิลาด จันรูน ผู้เสียหาย ซึ่งเป็นหลานชายของผู้ร้อง โดยนายวิลาด จันรูน ผู้เสียหาย ได้ไปทำงานที่ประเทศแคนาดา และไม่ได้เสียชีวิตหรือเป็นบุคคลสาบสูญแต่มีบุคคลอื่นมาสวมตัวทำบัตรประจำตัวประชาชนแทนนายวิลาด จันรูน ผู้เสียหาย ทั้งนี้ ผู้ร้องไม่ติดใจการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่อำเภอปากท่า จังหวัดอุดรดิตถ์ เนื่องจากบุคคลที่แจ้งย้ายชื่อของนายวิลาด จันรูน ผู้เสียหาย ออกจากบ้านเลขที่ ๑๖ หมู่ที่ ๑ ตำบลสองคอน อำเภอปากท่า จังหวัดอุดรดิตถ์ คือ นายไทย จันรูน บิดาบุญธรรมของนายวิลาด จันรูน ผู้เสียหาย แต่ผู้ร้องยังคงติดใจการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ ว่าเหตุใดชื่อของนายวิลาด จันรูน ผู้เสียหาย จึงได้มาปรากฏอยู่ในเขตท้องที่อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ และมีบุคคลอื่นมาสวมตัวทำบัตรประจำตัวประชาชนแทนนายวิลาด จันรูน ผู้เสียหาย โดยผู้ร้องมีความประสงค์ขอให้นายวิลาด จันรูน ผู้เสียหาย กลับมามีชื่อในรายการฐานข้อมูลทะเบียนราษฎรและได้สิทธิในการทำบัตรประจำตัวประชาชน

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ชี้แจงข้อเท็จจริงสรุปเป็นประเด็นได้ ดังนี้

๑ รายละเอียดข้อเท็จจริงการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนและการแจ้งย้ายรายชื่อของนายวิลาด จันรูน ผู้เสียหาย เข้าไปอยู่ในทะเบียนบ้านเลขที่ ๑๗๒ หมู่ที่ ๔ ตำบลเมืองแฝก อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์

การแจ้งย้ายรายชื่อของนายวิลาด จันรูน ผู้เสียหาย จากการสอบปากคำนางบัวลำ พุทไธสง (ภรรยาของนายสมนึก จันรูน ผู้กระทำความผิด) ให้การรับสารภาพว่า ได้ซื้อบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับจริง) ของนายวิลาด จันรูน ผู้เสียหาย จากนายไทย จันรูน บิดาบุญธรรมของนายวิลาด จันรูน ผู้เสียหาย เป็นจำนวนเงิน ๓๐,๐๐๐ บาท เมื่อวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๔๐ พร้อมกับแจ้งย้ายรายชื่อออกจากบ้านเลขที่ ๑๖ หมู่ที่ ๑ ตำบลสองคอน อำเภอปากท่า จังหวัดอุดรดิตถ์ ในวันเดียวกัน โดยยื่นหลักฐานการแจ้งย้ายต่อพนักงานเจ้าหน้าที่สำนักทะเบียนอำเภอปากท่า จังหวัดอุดรดิตถ์ ต่อมาวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๔๐ นางบัวลำ พุทไธสง มายื่นคำร้องขอย้ายชื่อนายวิลาด จันรูน ผู้เสียหาย เข้าบ้านเลขที่ ๕๙/๑ หมู่ที่ ๔ ตำบลเมืองแฝก อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยมีนางคง ไชยบรรณ ได้ลงนามในฐานะเจ้าบ้านผู้นิยมนให้ย้ายเข้า โดยมี จ.อ. บุญช่วย แดงกระโทก และนางลัดดา พรศุภมาศ เป็นเจ้าหน้าที่ผู้รับแจ้งการย้ายเข้า ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๔๔ นายสมนึก จันรูน ผู้กระทำความผิด มายื่นคำขอเลขที่บ้าน โดยนายทะเบียนอนุมัติให้บ้านเลขที่ ๑๗๒ หมู่ที่ ๔ ตำบลเมืองแฝก อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ มีนายสมนึก จันรูน ผู้กระทำความผิด เป็นเจ้าบ้าน

กรณีการแจ้งย้ายดังกล่าวเป็นการกระทำโดยทุจริต อำเภอลำปลายมาศได้ดำเนินการขออนุมัติยกเลิกการยื่นคำขอบ้านเลขที่ ๑๗๒ หมู่ที่ ๔ และได้แจ้งสำนักบริหารการทะเบียนเพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องแล้ว สำหรับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบการแจ้งย้ายเข้าอยู่ระหว่างการสอบสวน

การจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน อำเภอลำปลายมาศได้ตรวจสอบรายการฐานข้อมูลทะเบียนบัตรประจำตัวประชาชนของนายวิลาศ (สมนึก) จันรุน ผู้กระทำความผิด เลขประจำตัวประชาชน ๕ - ๕๓๐๕ - ๐๐๐๓๑ - ๘๖ - ๖ พบว่า มีการยื่นขอมีบัตรประจำตัวประชาชน ณ สำนักทะเบียนอำเภอลำปลายมาศ จำนวน ๓ ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ ๑ เลขที่อนุญาตให้ทำบัตร ๓๑๑๐ - ๒ - ๐๖๔๐๔๒ กรณีบัตรหมดอายุ วันที่ออกบัตร ๔ มีนาคม ๒๕๔๑ เจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินการ จ.อ. บุญช่วย แต่งกระโทก

ครั้งที่ ๒ เลขที่อนุญาตให้ทำบัตร ๓๑๑๐ - ๓ - ๐๔๔๕๘๔ กรณีบัตรชำรุดในสาระสำคัญ วันที่ออกบัตร ๑๐ เมษายน ๒๕๔๕ เจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินการ นายบรรทม เทพหล้า

ครั้งที่ ๓ เลขที่อนุญาตให้ทำบัตร ๓๑๑๐ - ๔ - ๐๑๗๐๕๓ กรณีบัตรชำรุดในสาระสำคัญ วันที่ออกบัตร ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ เจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินการ นางศรีษฐา ยางนอก

กรณีการทำบัตรประจำตัวประชาชน ครั้งที่ ๑ เลขที่อนุญาตให้ทำบัตร ๓๑๑๐ - ๒ - ๐๖๔๐๔๒ และครั้งที่ ๒ เลขที่อนุญาตให้ทำบัตร ๓๑๑๐ - ๓ - ๐๔๔๕๘๔ อำเภอลำปลายมาศได้แจ้งส่วนบัตรประจำตัวประชาชนให้ดำเนินการยกเลิกแล้ว เนื่องจากอำเภอลำปลายมาศไม่มีอำนาจยกเลิก สำหรับการทำให้บัตรประจำตัวประชาชน ครั้งที่ ๓ เลขที่อนุญาตให้ทำบัตร ๓๑๑๐ - ๔ - ๐๑๗๐๕๓ อำเภอลำปลายมาศได้ดำเนินการยกเลิกเอง โดยนายทะเบียนอำเภอลำปลายมาศ เมื่อวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ซึ่งหลังปี ๒๕๕๐ อำเภอลำปลายมาศมีอำนาจยกเลิกได้เอง สำหรับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบการออกบัตรประจำตัวประชาชนอยู่ระหว่างการสอบสวน

๒. ข้อเท็จจริงกรณีที่มีบุคคลอื่นมาสวมสิทธิทำบัตรประจำตัวประชาชน ซึ่งมีการเปลี่ยนชื่อจากนายวิลาศ จันรุน เป็น นายสมนึก จันรุน โดยยื่นคำขอมีบัตรประจำตัวประชาชน ณ ที่ว่าการอำเภอลำปลายมาศ

การยื่นคำขอเปลี่ยนชื่อตัวจากนายวิลาศ จันรุน เป็น นายสมนึก จันรุน นั้น ได้ยื่นคำขอเมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๔๔ โดยขณะนั้น อำเภอลำปลายมาศมีรายการฐานข้อมูลทะเบียนของนายวิลาศ จันรุน แล้ว และนายสมนึก จันรุน ผู้กระทำความผิด มายื่นคำขอด้วยตนเอง จากการตรวจสอบเอกสารทะเบียนชื่อตัว ชื่อรอง (ช.๓) เล่มที่ ๕ ฉบับที่ ๔๒๒/๔๔ พบว่า ได้รับอนุมัติให้เปลี่ยนชื่อตัว เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๔๔ โดยมีนางกัญญาภัทร คชรัตน์ เป็นผู้ตรวจรับคำร้อง และนายธวัช เขียรจรัสวงศ์ เป็นนายทะเบียนผู้อนุมัติและออกหนังสือสำคัญ จากการตรวจสอบพบว่า นางกัญญาภัทร คชรัตน์ และนายธวัช เขียรจรัสวงศ์ ไม่มีส่วนรู้เห็นเกี่ยวกับการทุจริตในครั้งนี้

๓. รายละเอียดและผลการตรวจสอบการทุจริตรายการข้อมูลทะเบียนบัตรประจำตัวประชาชนตามหนังสือที่ว่าการอำเภอลำปลายมาศ ลับ ที่ บร ๐๕๑๗/๒๐๙๗ ลงวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕

อำเภอลำปลายมาศได้ตรวจสอบการทุจริตรายการข้อมูลทะเบียนบัตรประจำตัวประชาชนของนายวิลาศ (สมนึก) จันรุน ตามหนังสือจากอำเภอฟากท่า ลับ ที่ อด ๐๗๑๗.๔/๑ ลงวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๕ แจ้งให้สอบสวนข้อเท็จจริง สรุปผลการสอบสวนข้อเท็จจริงได้ว่า นายสมนึก จันรุน และนางบัวลำพู ไชยสง ได้กระทำความผิดจริง และอำเภอลำปลายมาศได้แจ้งความดำเนินคดีกับบุคคลทั้งสองพร้อมผู้ที่เกี่ยวข้อง

สำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานอำเภอลำปลายมาศได้รายงานให้จังหวัดบุรีรัมย์ทราบแล้ว เพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๔. การแก้ไขเยียวยา

การดำเนินการเยียวยาให้กับนายวิลาศ จันทร์ ผู้เสียหาย นั้น กรมการปกครองกำหนดวิธีการเยียวยาไว้แล้ว โดยการคืนรายการบุคคลให้กลับคืนสภาพดังเดิม ซึ่งกรมการปกครองได้จัดทำหนังสือสั่งการเพื่อเสนอให้อธิบดีกรมการปกครองลงนามเพื่อแจ้งไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดบุรีรัมย์และผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรดิตถ์ดำเนินการตามหนังสือดังกล่าว โดยขณะนี้ได้เสนอหนังสือดังกล่าวให้อธิบดีกรมการปกครองลงนามแล้วและคาดว่าจะแล้วเสร็จภายในไม่เกิน ๑ สัปดาห์นี้ โดยการเยียวยาผู้ได้ผลกระทบตามหนังสือสั่งการฉบับดังกล่าว ได้สั่งการให้จังหวัดบุรีรัมย์ยกเลิกรายการบุคคลที่เกิดจากการทุจริต และให้อำเภอปากท่า จังหวัดอุดรดิตถ์ คืนรายการบุคคลให้ผู้ได้รับผลกระทบและให้สำนักทะเบียนอำเภอปากท่าอำนวยความสะดวกให้ผู้ได้รับผลกระทบในการทำบัตรประจำตัวประชาชน

คณะกรรมการได้พิจารณาคำชี้แจงประกอบเอกสารหลักฐานต่างๆ แล้วเห็นว่า อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ และอำเภอปากท่า จังหวัดอุดรดิตถ์ ตลอดจนกรมการปกครอง ได้ดำเนินการตรวจสอบในเรื่องนี้แล้ว แต่เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงมอบหมายให้อำเภอลำปลายมาศ และจังหวัดบุรีรัมย์ ดำเนินการสอบสวนเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องให้แล้วเสร็จและรายงานผลให้คณะกรรมการทราบ ทั้งมอบหมายให้อำเภอปากท่าและจังหวัดอุดรดิตถ์ประสานและอำนวยความสะดวกให้กับนายวิลาศ จันทร์ ผู้เสียหาย ในการยื่นคำขอมีบัตรประจำตัวประชาชน และรายงานผลให้คณะกรรมการทราบ พร้อมนี้ให้กรมการปกครองรายงานผลการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องและแนบสำเนาหนังสือสั่งการของกรมการปกครองที่มีถึงจังหวัดบุรีรัมย์และจังหวัดอุดรดิตถ์มายังคณะกรรมการภายในวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๕ ด้วย

การดำเนินการ

๑. กรมการปกครองได้จัดส่งสำเนาหนังสือสั่งการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตรวจสอบและแก้ไขปัญหาไปยังคณะกรรมการการปกครองเพื่อทราบ ประกอบด้วย

๑) บันทึกข้อความ ลับ ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๙.๑/๗๑ ลงวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๕ ถึง ผอ.สพท. เรื่อง ปรับปรุงรายการบุคคลราย นายวิลาศ จันทร์

๒) หนังสือกรมการปกครอง ลับ ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๙.๑/๑๐๓๗ ลงวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๕ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรดิตถ์ เรื่อง ตรวจสอบการทุจริตทางทะเบียนและบัตรฯ ราย นายวิลาศ (สมนึก) จันทร์

๓) หนังสือกรมการปกครอง ลับ ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๙.๑/๑๐๓๘ ลงวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๕ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดบุรีรัมย์ เรื่อง ตรวจสอบการทุจริตทางทะเบียนและบัตรฯ ราย นายวิลาศ (สมนึก) จันทร์

๒. นายวิลาต จันรูน ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๕ ขอบคุณคณะกรรมการการปกครอง พร้อมทั้งแจ้งว่า นายวิลาต จันรูน ได้ไปทำบัตรประจำตัวประชาชน ณ ที่ว่าการอำเภอปากท่า จังหวัดอุดรดิตถ์ เรียบร้อยแล้ว ทั้งนี้ นายอำเภอปากท่าได้ให้การต้อนรับและให้ความสะดวกในการดำเนินการดังกล่าวเป็นอย่างดี

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๕๙ วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๖๐ วันพุธที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๖๑ วันพุธที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๗๓ วันพุธที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๕

- นายธนุพล นันทาแสง นิติกรปฏิบัติการ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๖๑

เรื่องพิจารณา ข้อพิพาทเกี่ยวกับการออกเอกสารสิทธิ ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ ของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมจังหวัดสุรินทร์ ทับซ้อนกับพื้นที่สาธารณประโยชน์ป่าชุมชนสะดากอง หมู่ ๕ ตำบลกาบเชิง อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์

ผู้เสนอ นายอิทธิกร อมรชินธนา

ข้อเท็จจริง

ผู้ร้อง (นายอิทธิกร อมรชินธนา) ประธานองค์กรหินลัม ได้รับแจ้งจากประธานเครือข่ายคนรักป่าชุมชนสะดากอง หมู่ที่ ๕ ตำบลกาบเชิง อำเภอกาบเชิงว่า นางเทวี แก้วหอม สมาชิกเทศบาลตำบลกาบเชิงกับพวก ร่วมกันบุกรุกแผ้วถางป่าชุมชนสะดากองเพื่อทำการเกษตร จำนวนกว่า ๕๐ ไร่ โดยอ้างว่ามีเอกสารสิทธิ ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ ผู้ร้องจึงขอให้ตรวจสอบการออกเอกสารสิทธิ ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ ของสำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมจังหวัดสุรินทร์ ออกทับซ้อนกับพื้นที่สาธารณประโยชน์ป่าชุมชนสะดากอง ซึ่งอาจจะเป็นตัวอย่างให้ชาวบ้านรายอื่นๆ เข้าไปบุกรุกป่าชุมชนเพิ่มขึ้น โดยผู้ร้องได้ร้องเรียนขอความเป็นธรรมไปหลายหน่วยงาน แต่ยังไม่มีความคืบหน้าแต่อย่างใด

การพิจารณา

คณะกรรมการการปกครอง ได้มีการพิจารณาเรื่องร้องเรียนนี้เมื่อคราวประชุมครั้งที่ ๖๑ วันพุธที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๕ ซึ่งปรากฏข้อเท็จจริงว่า ป่าสะดากองได้ขึ้นทะเบียนเป็นที่สาธารณประโยชน์ที่ท่าเลี้ยวสัตว์ตั้งแต่ปี ๒๔๖๘ และได้รับการประกาศเป็นป่าสงวนแห่งชาติในปี ๒๕๑๖ ต่อมาคณะรัฐมนตรีมีมติให้นำพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่เสื่อมโทรมนำไปให้สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ในปี ๒๕๕๓ นางเทวี แก้วหอม ได้บุกรุกป่าชุมชนสะดากอง ชาวบ้านจึงร้องเรียนไปยังจังหวัดสุรินทร์ ซึ่งจังหวัดสุรินทร์ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงพบว่า แนวเขตที่ออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (นสล.) ของจังหวัดสุรินทร์ ปี ๒๕๔๔ ได้ทับซ้อนกับแนวเขตแปลงที่ดินที่ ส.ป.ก. จัดให้แก่เกษตรกร ปี ๒๕๔๓ โดยมีราษฎรจำนวน ๑๘ ราย ที่ได้รับเอกสารสิทธิ ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ มีพื้นที่ทับซ้อนกับพื้นที่สาธารณะป่าชุมชนสะดากอง อำเภอกาบเชิงได้ชี้แจงทำความเข้าใจกับราษฎรกลุ่มดังกล่าว ซึ่งยินยอมที่จะไม่เข้าไปทำกินในพื้นที่พิพาทอีกทั้งนี้ ส.ป.ก. และจังหวัดสุรินทร์ได้เสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาแนวเขตที่ทับซ้อนกันว่า กรณีแนวเขตที่ดินของ ส.ป.ก. รุกล้ำเข้ามาในเขตคลองตามแนวเขต นสล. ทาง ส.ป.ก. จะกันเขตที่ดินเสมอแนวคลองตามแนวเขต นสล. กรณีแนวคลองตามแนวเขต นสล. บริเวณทิศตะวันตกที่ขุดลำเขตที่ดิน ส.ป.ก. สำนักงานที่ดินจังหวัดสุรินทร์จะปรับให้เสมอแนวเขตที่ดิน ส.ป.ก. โดยที่ประชุมมอบหมายให้ ส.ป.ก. และจังหวัดสุรินทร์ร่วมกันแก้ไขปัญหาให้ได้ข้อยุติที่ถูกต้องเรียบร้อย

การดำเนินการ

๑. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุดที่ ๔๙๘๑/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๕๕ ถึงเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม แจ้งผลการพิจารณาของคณะกรรมการการปกครอง

๒. คณะกรรมการการปกครอง ได้หนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๔๙๗๙/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๕๕ ถึงจังหวัดสุรินทร์ เพื่อแจ้งผลการพิจารณาของคณะกรรมการการปกครอง

๓. คณะกรรมการการปกครอง ได้หนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๔๙๘๒/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๕๕ ถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อขอให้พิจารณาสั่งการให้เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมดำเนินการตามมติของคณะกรรมการการปกครอง

๔. จังหวัดสุรินทร์ ได้มีหนังสือ ที่ สร ๐๐๑๖.๓/๘๒๖๐ ลงวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๕๕ รายงานผลการแก้ไขปัญหาว่า ได้มีการจัดประชุมคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง โดยมีข้อสรุป ดังนี้

๑) กรณีแนวเขตที่ดินของ ส.ป.ก. ไม่ตรงกับแนวเขตคลองตามแนวเขต นสล. ให้ ส.ป.ก. กั้นแนวเขตที่ดินเสมอตามแนวคลองตามแนวเขต นสล.

๒) ให้สำนักงานที่ดินจังหวัดสุรินทร์ สาขาปราสาท สอบเขตที่ดิน นสล. ร่วมกับเทศบาลตำบลกาบเชิง ด้านทิศตะวันตก บริเวณที่ดิน ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ ราย นายนวน สายบุตร ตามที่รับรองแนวเขต นสล. เมื่อวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๒ และให้ ส.ป.ก. แก้ไขให้ตรงตามแนว นสล. ที่แก้ไขใหม่ และแก้ไขแนวเขต นสล. บริเวณที่ยังไม่ได้ออก นสล. บางส่วน (สามเหลี่ยม) ให้ตรงสภาพความเป็นจริงต่อไป

๓) กรณีการขุดคลองนอกแนวเขต นสล. ให้เทศบาลตำบลกาบเชิงถมคลองที่ขุดและทำการปรับแนวคลองให้ตรงตามแนวเขต นสล.

๕. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๕๔๑๑/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ถึงผู้ร้อง เพื่อแจ้งผลความคืบหน้าการแก้ไขปัญหาของจังหวัดสุรินทร์

๖. นายอิทธิกร อมรชินธนา ได้มีหนังสือลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ได้แจ้งผลความคืบหน้าการแก้ไขปัญหาของจังหวัดสุรินทร์ และขอขอบคุณคณะกรรมการการปกครองในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน

๗. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กษ ๑๒๐๕/๒๕๖๘ ลงวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๕ รายงานผลการดำเนินการแก้ไขปัญหาว่า ได้มอบหมายให้สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมจังหวัดสุรินทร์ดำเนินการ และสำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมจังหวัดสุรินทร์ ได้แจ้งมติการประชุมของคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงฯ เมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ดังมีรายละเอียดปรากฏตามหนังสือจังหวัดสุรินทร์ ที่ สร ๐๐๑๖.๓/๘๒๖๐ ลงวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๕๕ (ข้อ ๔.)

๘. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๖๙๖๑/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๕๕ ถึงจังหวัดสุรินทร์ เพื่อขอติดตามผลการดำเนินการของจังหวัดสุรินทร์

๙. จังหวัดสุรินทร์ ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ สร ๐๐๑๖.๓/๑๑๖๗๘ ลงวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๕ แจ้งการดำเนินการว่า จังหวัดสุรินทร์ได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาจนได้ข้อยุติเรียบร้อยแล้ว และแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้แก่ ส.ป.ก. สุรินทร์ สำนักงานที่ดินจังหวัดสุรินทร์ สาขาปราสาท และเทศบาลตำบลกาบเชิงให้ดำเนินการตามมติที่ประชุมคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงแก้ไขปัญหาป่าชุมชนสะด่างอง เมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๕ แล้ว

๑๐. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๗๗๙๗/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ ถึงนายอิทธิกร อมรชินธนา เพื่อแจ้งผลความคืบหน้าการดำเนินการของจังหวัดสุรินทร์

๑๑. นายอิทธิกร อมรชินธนา ได้ประสานทางโทรศัพท์กับเจ้าหน้าที่ประจำกลุ่มงาน คณะกรรมการการปกครอง แจ้งความพอใจในการแก้ไขปัญหาของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และขอยุติ เรื่องร้องเรียน

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๖๐ วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๖๑ วันพุธที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๖๒ วันพุธที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๖๓ วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๖๔ วันพุธที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๗๓ วันพุธที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๗๗ วันพฤหัสบดีที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๕

- นางสาววรินทร์พร ปณิธานธรรม วิทยากรปฏิบัติการ

- นายอัครเดช คนชื้อ นิติกรชำนาญการพิเศษ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๖๒

เรื่องพิจารณา ขอความเป็นธรรมเกี่ยวกับการไม่แต่งตั้งนายวิชิต ที่ทำนุก เป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๒ หมู่บ้านมะม่วงตลาด ตำบลนาสาร อำเภอยะพราง จังหวัดนครศรีธรรมราช และกระทำการขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ร้อง

ผู้เสนอ นายพรชัย ศิริวรรณ

ข้อเท็จจริง

ผู้ร้องนายพรชัย ศิริวรรณ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๒ บ้านมะม่วงตลาด ตำบลนาสาร อำเภอยะพราง จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้มีหนังสือร้องเรียนผ่านสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร กรณีขอความเป็นธรรมเกี่ยวกับการไม่แต่งตั้งนายวิชิต ที่ทำนุก เป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๒ บ้านมะม่วงตลาด ตำบลนาสาร อำเภอยะพราง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยผู้ร้องอ้างว่า ผู้ร้องเป็นผู้ชนะการเลือกผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๒ บ้านมะม่วงตลาด ตำบลนาสาร เมื่อวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จากนั้นผู้ร้องได้เสนอชื่อนายวิชิต ที่ทำนุก เพื่อตั้งให้เป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แต่กำนันตำบลนาสารและนายอำเภอยะพราง ไม่ดำเนินการตั้งบุคคลดังกล่าวเป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านตามที่ผู้ร้องเสนอ ในขณะเดียวกันก็กระทำการขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ร้องโดยกล่าวหาว่า ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านที่ผู้ร้องเสนอชื่อนั้น เป็นบุคคลไม่ดีและเป็นผู้ที่ไม่ทำงาน แต่ราษฎรในหมู่บ้านต่างก็ให้การสนับสนุนบุคคลที่ผู้ร้องได้เสนอตั้งเป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ทั้งยอมรับว่าเป็นบุคคลที่ทำงานดีให้ความช่วยเหลือราษฎรในพื้นที่มาโดยตลอด

ผู้ร้องเห็นว่า กรณีที่กำนันตำบลนาสารและนายอำเภอยะพราง ไม่ดำเนินการตั้งผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านตามที่ผู้ร้องเสนอนั้น เป็นการขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่และก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมต่อผู้ร้อง ดังนั้น จึงขอให้มีการพิจารณาสอบสวนข้อเท็จจริงและให้ความเป็นธรรมกับผู้ร้อง พร้อมนี้ ผู้ร้องได้ร้องเรียนต่อผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราชแล้ว แต่ไม่มีความคืบหน้าในการดำเนินการแต่อย่างใด

การพิจารณา

คณะกรรมการการปกครอง พิจารณาแล้ว เห็นควรให้มีหนังสือถึงผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อขอให้ตรวจสอบข้อเท็จจริง แล้วรายงานให้คณะกรรมการทราบ

การดำเนินการ

๑. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๕๓๑๘/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อขอให้ตรวจสอบข้อเท็จจริง แล้วรายงานให้คณะกรรมการการปกครองทราบ

๒. จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้มีหนังสือศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช ด่วนที่สุด ที่ นศ ๐๐๑๗๑/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ขอลือการรายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริง เป็นวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๕ คณะกรรมาธิการได้พิจารณาแล้ว อนุญาตให้ลือการรายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริง

๓. สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ได้มีหนังสือ ที่ สผ ๐๐๐๑/๑๑๙๙๕ ลงวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๕ ถึงประธานคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร เพื่อขอทราบความคืบหน้า ผลการดำเนินการเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการคัดเลือกผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านในตำบลนาสาร อำเภอพระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช

๔. จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้มีหนังสือศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช ด่วนที่สุด ที่ นศ ๐๐๑๗.๑/๑๗๗๘๗ ลงวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๕ รายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงของอำเภอพระพรหมว่า อำเภอได้มีคำสั่งแต่งตั้ง นายวิจิต ที่ทำนบก เป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครอง หมู่ที่ ๒ ตำบลนาสาร อำเภอพระพรหม ตามคำสั่งอำเภอพระพรหม ที่ ๒๔๑/๒๕๕๕ เรื่อง แต่งตั้งผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครอง ลงวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๕ โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๗ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติ ลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. ๒๔๕๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติมตามมาตรา ๑๘ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติ ลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๒

คณะกรรมการการปกครอง รับทราบรายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้ว

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๖๒ วันพุธที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๖๔ วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๗๐ วันพฤหัสบดีที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๗๑ วันพฤหัสบดีที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๕

- นายวุฒิชัย ผ่องท้วม นักศึกษาฝึกปฏิบัติงาน คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ผู้สรุป

เรื่องที่ ๒๓

เรื่องพิจารณา ขอให้ตรวจสอบการทุจริตและพฤติกรรมนายวิโรจน์ เพียวสามพราน ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๓ ตำบลไทรโยค อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี

ผู้เสนอ นายเชื้อม ศรีสัมพันธุ์

ข้อเท็จจริง

นายเชื้อม ศรีสัมพันธุ์ ผู้ร้อง อ้างว่า ผู้ร้องเป็นราษฎรหมู่ที่ ๓ บ้านทุ่งก้างย่าง ตำบลไทรโยค อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี ได้รับความเดือดร้อนจากการปฏิบัติหน้าที่ของนายวิโรจน์ เพียวสามพราน ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๓ ตำบลไทรโยค อำเภอไทรโยค เนื่องจากถูกเรียกเก็บค่าเช่าที่ดินทำกิน ซึ่งที่ดินดังกล่าว ผู้ร้องได้เสียภาษีบำรุงท้องที่กับองค์การบริหารส่วนตำบลไทรโยคมาโดยตลอด ประกอบกับนายวิโรจน์ เพียวสามพราน มีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมกับตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน ไม่ฟังคำทักท้วงจากชาวบ้านโดยได้ตัดต้นไม้ในป่าชุมชน แล้วนำไม้ดังกล่าวไปขาย พร้อมทั้งอ้างว่าจะดำเนินการปลูกต้นไม้ทดแทนต้นไม้ที่ตัดไป

ผู้ร้องเห็นว่า นายวิโรจน์ เพียวสามพราน ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๓ ตำบลไทรโยค อำเภอไทรโยค มีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมกับตำแหน่งและปฏิบัติหน้าที่ส่อไปในทางทุจริต ดังนั้น ผู้ร้องจึงมีความประสงค์ให้ คณะกรรมการการปกครองพิจารณาสอบสวนข้อเท็จจริงและให้ความเป็นธรรมกับผู้ร้อง อนึ่ง ผู้ร้อง ได้ร้องเรียนไปยังสำนักนายกรัฐมนตรีเรื่อง การซื้อเสียงในการเลือกผู้ใหญ่บ้าน ดังนั้น ผู้ร้องจึงขอให้มีการชะลอการเลือกผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๓ ตำบลไทรโยค อำเภอไทรโยค จนกว่าจะมีการตรวจสอบข้อเท็จจริงเสร็จสิ้น

การพิจารณา

๑. คณะกรรมการพิจารณาเรื่องดังกล่าวในเบื้องต้นแล้วเห็นว่า เพื่อให้เกิดความรอบคอบ และมีข้อมูลประกอบการพิจารณาเพิ่มเติม ทั้งเกิดความเป็นธรรมกับทุกฝ่าย คณะกรรมการการปกครองสภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) จึงได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๕๑๓๒/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดกาญจนบุรี ขอให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงของเรื่องร้องเรียนดังกล่าว

๒. คณะกรรมการได้พิจารณาเรื่องดังกล่าวในการประชุมคณะกรรมการ ครั้งที่ ๗๓ วันพุธที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๕ โดยมีนายอำเภอไทรโยคและผู้ร้องมาร่วมประชุม ซึ่งจากการประชุมปรากฏข้อเท็จจริงตามการชี้แจงของนายอำเภอไทรโยคและผู้ร้องดังนี้

ผู้ร้อง อ้างว่า นายวิโรจน์ เพียวสามพราน ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๓ มีพฤติกรรมที่ส่อไปในทางทุจริตและปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบใน ๓ ประเด็น ดังนี้

๑. การเรียกเก็บค่าเช่าที่ดินทำกิน เนื่องจากที่ดินทำกินของชาวบ้านเป็นที่ดินรกร้างว่างเปล่า ไม่มีเอกสารสิทธิ์โดยมีทหารเป็นผู้ดูแลพื้นที่ การเข้าไปทำกินในที่ดินดังกล่าวชาวบ้านได้ขออนุญาตจากทหารที่ดูแลพื้นที่แล้ว หากทหารจะขอคืนที่ดินทำกิน ชาวบ้านก็จะยินยอมคืนพื้นที่ให้โดยทันที แต่นายวิโรจน์ เพียวสามพราน กลับใช้อำนาจโดยมิชอบกระทำการเรียกเก็บค่าเช่าที่ดินทำกินจากชาวบ้าน

๒. การตัดไม้จากป่าชุมชนไปขาย โดยกระทำการบุกรุกและตัดไม้ในพื้นที่ป่าเฉลิมพระเกียรติ ซึ่งชาวบ้านได้ปลูกไว้ร่วมกับหน่วยงานต่างๆ แต่นายวิโรจน์ เพียวสามพราน กลับใช้อำนาจโดยมิชอบด้วยการใช้รถแทรกเตอร์จำนวน ๒ คัน มาตัดต้นไม้ใหญ่ พร้อมไถปรับพื้นที่บริเวณดังกล่าวจนเป็นพื้นที่โล่งเตียน

๓. กระทำการรวบอำนาจในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน โดยตั้งตนเองเป็นประธานคณะกรรมการ และให้ภรรยาซึ่งรับราชการครูในโรงเรียนแห่งหนึ่ง เป็นเหรียญิก มีหน้าที่ในการควบคุมดูแลเงินของกองทุนหมู่บ้าน

ในการนี้ ผู้ร้องต้องการให้คณะกรรมการพิจารณาและตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของ นายวิโรจน์ เพ็ญสามพราน ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๓ ตำบลไทรโยค อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี ว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

สำหรับการชี้แจงของนายอำเภอไทรโยค นั้น ในกรณีดังกล่าว อำเภอไทรโยคได้ตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง และเชิญผู้ที่เกี่ยวข้องจำนวน ๑๕ รายมาชี้แจง รวมทั้งตรวจสอบพยานเอกสารต่างๆ ซึ่งเหตุที่ดำเนินการล่าช้า เนื่องจากในขณะนั้นมีการคัดเลือกคณะกรรมการสภาสตรี สำหรับประเด็นการร้องเรียนเกี่ยวกับการเรียกเก็บเงินค่าเช่าที่ดินทำกินนั้น นายวิโรจน์ เพ็ญสามพราน ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๓ ได้มีการประชุมประชาคมหมู่บ้านแล้ว โดยจะเรียกเก็บเงินค่าเช่าที่ดินทำกินเฉพาะบุคคลภายนอกที่ไม่ได้อาศัยอยู่ในพื้นที่ ส่วนเรื่องการทุจริตการเลือกผู้ใหญ่บ้าน นั้น ยังไม่มีพยานหลักฐานยืนยันได้ว่า นายวิโรจน์ เพ็ญสามพราน กระทำการทุจริตการเลือกผู้ใหญ่บ้านตามที่ถูกร้องเรียน สำหรับประเด็นเรื่องการตัดไม้ทำลายป่าชุมชนที่มีภาพมาประกอบการยืนยันนั้น ได้ดำเนินการส่งเรื่องไปยังจังหวัดกาญจนบุรีแล้ว อย่างไรก็ตามในการตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการตัดไม้ป่าชุมชน ส่วนใหญ่จะเป็นไม้กระถินข้างศาลาประชาคม ซึ่งก่อนที่จะทำการตัดไม้ได้มีการประชุมประชาคมหมู่บ้าน เมื่อวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๕๕ มีผู้เข้าร่วมประชุม ๑๔๙ คน ซึ่งที่ประชุมประชาคมพิจารณาแล้วเห็นว่า ควรตัดไม้กระถินบริเวณข้างศาลาประชาคมออกแล้วจะทำการปลูกต้นมะขามยักษ์แทน ซึ่งที่ประชุมก็เห็นชอบให้ปลูกต้นมะขามยักษ์ข้างศาลาประชาคม เมื่อมีการตัดไม้กระถินแล้วได้นำไม้กระถินไปขายได้เงินจำนวน ๑,๐๐๐ บาท สำหรับประเด็นการตั้งภรรยาของนายวิโรจน์ เพ็ญสามพราน ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๓ เป็นเหรียญิกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านนั้น ได้มีการประชุมคณะกรรมการ เมื่อวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๕ โดยมีกรรมการจำนวน ๑๐ คน เข้าร่วมประชุมและได้มีการแต่งตั้งตามมติของที่ประชุมโดยมีการจดบันทึกไว้อย่างถูกต้อง

คณะกรรมการพิจารณาคำชี้แจงประกอบเอกสารหลักฐานต่างๆ แล้วเห็นว่า ในบันทึกการสอบสวนของคณะกรรมการฯ ปรากฏว่า ประธานคณะกรรมการสอบสวนไม่มีการลงลายมือชื่อในเอกสารการสอบสวน ดังนั้น นายอำเภอไทรโยคควรหารือร่วมกับผู้ว่าราชการจังหวัดกาญจนบุรีเพื่อหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น พร้อมนี้หากมีการตั้งคณะกรรมการสอบสวน ควรจะต้องให้นายอำเภอไทรโยคเป็นประธานคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงด้วยตนเอง ดังนั้น คณะกรรมการจึงมอบหมายให้นายสมชาติ อีร์สุวรรณจักร นายอำเภอไทรโยค ไปประชุมร่วมกับผู้ร้อง และนายวิโรจน์ เพ็ญสามพราน ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๓ ผู้ถูกกล่าวหา ณ ที่ว่าการอำเภอไทรโยค โดยให้นายอำเภอไทรโยคพิจารณาหาแนวทางการแก้ไขปัญหา พร้อมบันทึกการสอบปากคำของบุคคลที่เกี่ยวข้องทั้งหมดในประเด็นเรื่องการตัดไม้ในป่าชุมชน ประเด็นการเรียกเก็บค่าเช่าที่อยู่อาศัยของชาวบ้าน และประเด็นการตรวจสอบหรือการรายงานรายรับและรายจ่ายในหมู่บ้านให้เกิดความโปร่งใส ในขณะเดียวกันให้ยุติการดำเนินการใดๆ ในพื้นที่ป่าชุมชนนี้ไว้ก่อนแล้วแจ้งผลการดำเนินการให้คณะกรรมการทราบภายใน ๑๕ วัน พร้อมรายงานผลการดำเนินการให้ผู้ว่าราชการจังหวัดกาญจนบุรีทราบด้วย

การดำเนินการ

๑. นางสาวกัญญา ทิพย์สุขุม ประธานป่าชุมชนทุ่งก้างย่าง ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๕ ถึงคณะกรรมการการปกครอง จัดส่งเอกสารข้อมูลเพิ่มเติมกรณีการตัดไม้ในเขตป่าชุมชน เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการ

๒. นางสาวกัญญา ทิพย์สุขุม ประธานป่าชุมชนบ้านทุ่งก้างย่าง ได้มีหนังสือลงวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๕ จัดส่งเอกสารเพิ่มเติมและรายงานผลการดำเนินการว่า สำนักงานทรัพยากรน้ำ ภาค ๗ จังหวัดราชบุรี ได้ดำเนินโครงการเสริมสร้างเครือข่ายบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำสาขา ประจำปี ๒๕๕๒ เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรน้ำและป่าไม้แก่กลุ่มอาสาพิทักษ์ป่าเชิงอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและราษฎรบ้านทุ่งก้างย่าง จำนวน ๑๐๐ คน เมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๕๕ โดยมีนายณรงค์ ไพศาลทักษิณ นายอำเภอไทรโยค เป็นประธานในพิธี พร้อมปลูกป่าร่วมกับชาวบ้านในพื้นที่ป่าชุมชนที่นายวิโรจน์ เพ็ญสามพราน ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๓ ได้ตัดทำลาย โดยได้รับการสนับสนุนพันธุ์กล้าไม้จากศูนย์ส่งเสริมพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีการใช้ประโยชน์ไม้ขนาดเล็กและของป่า จังหวัดราชบุรี จำนวน ๑,๑๐๐ ต้น

๓. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๗๗๔๑/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๕ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดกาญจนบุรี เพื่อเร่งรัดและติดตามผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงของเรื่องร้องเรียนดังกล่าว

๔. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๘๓๓๖/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๕ ถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เพื่อขอให้พิจารณาสั่งการให้ผู้ว่าราชการจังหวัดกาญจนบุรี รายงานผลความคืบหน้าการดำเนินการมายังคณะกรรมการ

๕. จังหวัดกาญจนบุรี ได้มีหนังสือศาลากลางจังหวัดกาญจนบุรี ด่วนที่สุด ที่ กจ ๐๐๑๖.๓/๑๙๑๐๒ ลงวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๕ แจ้งว่า อำเภอไทรโยคได้ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงเพิ่มเติม มีรายละเอียด ดังนี้

๑) การเรียกเก็บค่าเช่าที่ดินทำกินจากราษฎรในพื้นที่ มีการเรียกเก็บ ๑ ราย จำนวนเงิน ๕,๐๐๐ บาท คือ นายต่าย ไม่ทราบนามสกุล เป็นคนนอกหมู่บ้าน ได้เช่าทำกินในที่สาธารณะของหมู่บ้าน จำนวน ๘ ไร่ โดยผู้ใหญ่บ้านได้เรียกเก็บตามมติของประชาคมหมู่บ้าน และได้เก็บเงินไว้ในบัญชีกลางพัฒนาหมู่บ้าน ซึ่งหากจะมีการใช้เงินดังกล่าวต้องทำประชาคมทุกครั้ง ส่วนราษฎรรายอื่นภายในหมู่บ้านไม่มีการเรียกเก็บ

๒) การตัดไม้ในบริเวณป่าชุมชนโดยมิชอบ การตัดไม้ในหมู่บ้านเป็นการตัดไม้ในไร่พาสุดที่ทางศูนย์วิวัฒน์พลเมือง กองพลทหารราบที่ ๙ ได้จัดสรรให้ราษฎรทำกินและอยู่อาศัย เป็นที่สาธารณะประจำหมู่บ้านโดยมติของชาวบ้าน แต่มีได้จดทะเบียนป่าชุมชน มีการปลูกต้นไม้บ้างตามวาระต่างๆ แต่การตัดต้นไม้ในครั้งนี้เป็นไปตามมติประชาคมหมู่บ้าน เพื่อพัฒนาพื้นที่และปลูกพืชเศรษฐกิจคือ มะขามยักษ์ ทดแทน

๓) การแต่งตั้งคนใกล้ชิด (ภรรยา) เป็นเหรัญญิกในคณะกรรมการกองทุนต่างๆ ในหมู่บ้าน เป็นไปตามมติในที่ประชุมประชาคมหมู่บ้าน ซึ่งแต่เดิมภรรยาของผู้ใหญ่บ้าน คือ นางเพ็ญศรี เพ็ญสามพราน ก็เป็นเลขานุการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองอยู่แล้ว

ในกรณีเรื่องร้องเรียนดังกล่าวอำเภอไทรโยคได้มีการพิจารณา ดังนี้

๑) การเรียกเก็บเงินค่าเช่าที่ดิน กรณีที่ดินเป็นที่ราชพัสดุที่ทางราชการทหารเป็นผู้ดูแล และได้จัดสรรให้ชาวบ้านหมู่ที่ ๓ ตำบลไทรโยค อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี ทำกินและอยู่อาศัย การที่ผู้ใหญ่บ้านโดยมติประชาคมหมู่บ้านจะให้เช่าและเรียกเก็บค่าเช่าเพื่อเป็นรายได้ของหมู่บ้านนั้น ตามระเบียบกระทรวงการคลัง ผู้ที่มีอำนาจให้เช่าที่ดินราชพัสดุ คือ ผู้ว่าราชการจังหวัด การกระทำดังกล่าวของผู้ใหญ่บ้าน เป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมายระเบียบ แต่ก็เป็นกระทำที่ขาดเจตนาและมิได้มีการทุจริตต่อหน้าที่และหรือประชาชน เห็นควรว่ากล่าวตักเตือน

๒) การตัดไม้ในป่าชุมชนซึ่งเป็นที่สาธารณะประจำหมู่บ้าน เป็นที่ที่ประชาชนใช้ร่วมกัน การปรับปรุงเปลี่ยนแปลง พัฒนาตัดแต่งหรือใช้ประโยชน์อื่นใดในที่สาธารณะจะต้องเป็นไปตามระเบียบการใช้และมติของชาวบ้าน เห็นควรแนะนำผู้ใหญ่บ้านต้องดำเนินการให้ถูกต้องตามกฎหมายระเบียบและมติประชาคมหมู่บ้านอย่างรอบคอบและโปร่งใส

๓) การแต่งตั้งคนใกล้ชิด (ภรรยา) เป็นเหรัญญิกในคณะกรรมการกองทุนในหมู่บ้านเห็นว่า ยังไม่มีกฎระเบียบของกองทุนหมู่บ้านห้ามไว้ ประกอบกับการดำเนินการที่ผ่านมายังไม่พบการกระทำผิดหรือทุจริตแต่อย่างใด

จังหวัดกาญจนบุรีได้พิจารณาข้อเท็จจริงที่ได้จากการสอบสวนเพิ่มเติมของนายอำเภอไทรโยคแล้วเห็นว่า การกระทำของผู้ใหญ่บ้านดังกล่าวเป็นการกระทำที่เป็นไปตามมติที่ประชุมประชาคมหมู่บ้าน ซึ่งขาดความรอบคอบตามกฎหมายระเบียบ แต่เป็นการกระทำที่ขาดเจตนาและมิได้มีการทุจริตต่อหน้าที่ จึงได้สั่งการให้นายอำเภอไทรโยคทำบันทึกว่ากล่าวตักเตือนแล้ว และได้พิจารณายุติเรื่องนี้

คณะกรรมการพิจารณารายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้วเห็นว่า เนื่องจากผู้ร้องได้จัดส่งเอกสารหลักฐานประกอบการพิจารณาเพิ่มเติม จึงเห็นควรให้มีการตั้งคณะทำงานฯ ขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าว

๖. นายเชื้อม ศรีสัมพันธ์ ได้มีหนังสือลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ถึงคณะกรรมการการปกครอง ขอทราบผลการพิจารณาดำเนินการแก้ไขปัญหาเรื่องดังกล่าว

๗. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๙๓๑๗/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ถึงนายเชื้อม ศรีสัมพันธ์ แจ้งผลความคืบหน้าการดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงของจังหวัดกาญจนบุรี

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๖๒ วันพุธที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๗๓ วันพุธที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๗๗ วันพฤหัสบดีที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๘๐ วันพุธที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๘๓ วันพฤหัสบดีที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๘๖ วันพุธที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

- นายดนุพล นันตาแสง นิติกรปฏิบัติการ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๖๔

เรื่องพิจารณา ขอให้ตรวจสอบการดำเนินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง (SML) เขตอำเภอ ลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ ในการเปิดบัญชีธนาคาร ธ.ก.ส. สาขาลำปลายมาศ เพื่อรองรับ การดำเนินงานโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง (SML)

ผู้เสนอ นายนิคม โล่สุนทรเดช

ข้อเท็จจริง

ด้วยนายนิคม โล่สุนทรเดช ประธานชมรมกำนันผู้ใหญ่บ้าน อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ ได้มีหนังสือถึงคณะกรรมการการปกครอง ขอให้ตรวจสอบการดำเนินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง (SML) ในเขตอำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์จำนวน ๑๗๐ หมู่บ้าน ในการเปิดบัญชีธนาคาร ธ.ก.ส. สาขาลำปลายมาศ เพื่อรองรับการดำเนินงานโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง (SML) เนื่องจากผู้ร้องและคณะอ้างว่า ได้มีกลุ่มบุคคลที่ไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของโครงการดังกล่าว และไม่ได้ผ่านการประชาคมระดับหมู่บ้าน ทั้งไม่ได้เป็นคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ (กทบ.) ในเขตอำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ รวมกลุ่มกันแอบอ้างและปลอมลายมือชื่อของประชาชนผู้เข้าร่วมโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง (SML) เปิดบัญชีธนาคาร ธ.ก.ส. สาขาลำปลายมาศ เพื่อรองรับการดำเนินงานโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง (SML) ส่งผลให้แต่ละหมู่บ้านมีบัญชีธนาคารเพื่อรองรับการดำเนินงานโครงการฯ จำนวน ๒ บัญชี กล่าวคือ เป็นบัญชีธนาคารออมสิน สาขาลำปลายมาศ ที่อำเภอลำปลายมาศแจ้งให้ราษฎรแต่ละหมู่บ้านเปิดบัญชี และบัญชีธนาคาร ธ.ก.ส. สาขาลำปลายมาศ ที่มีกลุ่มบุคคลรวมกลุ่มกันแอบอ้างและปลอมลายมือชื่อ ของประชาชนผู้เข้าร่วมโครงการฯ ไปเปิดบัญชี ทำให้ธนาคารออมสิน ซึ่งมีการโอนเงินให้กับบางหมู่บ้านแล้ว ได้มีการเรียกเงินคืน เป็นผลให้ประชาชนผู้เข้าร่วมโครงการฯ ได้รับผลกระทบและเกิดความสับสน ด้านการดำเนินงานโครงการดังกล่าว เนื่องจากคณะกรรมการฯ ไม่สามารถนำเงินไปใช้ตามโครงการฯ ได้ ที่สำคัญก่อให้เกิดความเสียหายต่อภาครัฐ ดังนั้น ผู้ร้องจึงมีความประสงค์ให้ คณะกรรมการการ พิจารณา และแก้ไขปัญหาในเรื่องนี้

การพิจารณา

ที่ประชุมคณะกรรมการการปกครอง ได้พิจารณาแล้วเห็นควร ให้มีหนังสือถึงผู้ว่าราชการจังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อขอให้ตรวจสอบข้อเท็จจริง แล้วรายงานให้คณะกรรมการทราบ

การดำเนินการ

๑. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๕๓๘๔/๒๖๖๖ ลงวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดบุรีรัมย์ ขอให้ตรวจสอบข้อเท็จจริง
๒. จังหวัดบุรีรัมย์ ได้มีหนังสือ ที่ บร ๐๐๑๗.๑/๑๓๘๔๓ ลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๕ แจ้งการตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีดังกล่าวแล้ว โดยธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาลำปลายมาศ แจ้งว่า ได้ดำเนินการปิดบัญชีธนาคารตามที่มีการเข้าชื้อกันทั้งหมดแล้ว ประกอบกับ

ที่ทำการปกครองอำเภอลำปลายมาศ ได้แจ้งยืนยันหมายเลขบัญชีตามโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง (SML) ในทุกหมู่บ้านเป็นบัญชีของธนาคารออมสิน สาขาลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ และได้ดำเนินการแก้ไข ปัญหาความเดือดร้อนแล้ว

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๖๓ วันพุธที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๖๕ วันพุธที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๕

- นายวุฒิชัย ผ่องท้วม นักศึกษาฝึกปฏิบัติงาน คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ผู้สรุป

เรื่องที่ ๖๕

เรื่องพิจารณา ขอให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณี ความไม่โปร่งใสในการตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครรับเลือกเป็นผู้นำหมู่บ้านหมู่ที่ ๑๐ ตำบลสันนาเม็ง ของเจ้าหน้าที่อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เสนอ นายประยุทธ์ เรือนคำ

ข้อเท็จจริง

ด้วยนายประยุทธ์ เรือนคำ ได้ส่งเรื่องร้องเรียนผ่านทางเว็บไซต์ของศูนย์รับเรื่องร้องทุกข์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งกลุ่มงานประสานการเมืองและรับเรื่องราວร้องทุกข์ สำนักงานประธานสภาผู้แทนราษฎรได้ส่งเรื่องนี้ให้คณะกรรมการการปกครอง เพื่อพิจารณาและดำเนินการต่อไป

ผู้ร้อง (นายประยุทธ์ เรือนคำ) ขอให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณี ความไม่โปร่งใสในการตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครรับเลือกเป็นผู้นำหมู่บ้านหมู่ที่ ๑๐ ตำบลสันนาเม็ง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งผู้ร้องกล่าวอ้างว่า เจ้าหน้าที่ของอำเภอสันทรายไม่ดำเนินการพิจารณาคุณสมบัติของผู้สมัครตามข้อมูลของคณะกรรมการที่มีตัวแทนจากผู้มีสิทธิเลือกผู้นำ ซึ่งเป็นที่ยอมรับนับถือของประชาชนในหมู่บ้าน และมีการรับรองคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกเป็นผู้นำบ้านล่าช้า โดยรับรองในวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๕ ก่อนวันคัดเลือกเพียง ๓ วัน ดังนั้น ผู้ร้องเห็นว่า เจ้าหน้าที่อำเภอสันทราย ดำเนินการตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครรับเลือกเป็นผู้นำหมู่บ้านหมู่ที่ ๑๐ ตำบลสันนาเม็ง ที่ขาดความโปร่งใสและไม่เป็นธรรม จึงขอให้คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงเรื่องดังกล่าว เพื่อให้เกิดความโปร่งใสและเป็นธรรมต่อไป

การพิจารณา

คณะกรรมการได้พิจารณาเรื่องร้องเรียนดังกล่าวแล้ว ที่ประชุมเห็นชอบให้มีหนังสือคณะกรรมการการปกครอง ด่วนที่สุด ที่ ๕๓๘๖/๒๕๕๕ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อขอทราบข้อเท็จจริงตามที่มีผู้ร้องเรียน พร้อมประเด็นข้อกฎหมาย ข้อเสนอแนะ แนวทางในการแก้ไขปัญหา ตลอดจนประเด็นอื่นที่เกี่ยวข้อง แล้วแจ้งผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงดังกล่าวต่อคณะกรรมการภายในวันอังคารที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๕ ผลปรากฏว่า จังหวัดเชียงใหม่มีได้รายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด

ดังนั้น คณะกรรมการจึงได้นำเรื่องนี้เข้าสู่การพิจารณาเพื่อติดตามผลความคืบหน้าอีกครั้ง ในคราวประชุมคณะกรรมการครั้งที่ ๖๙ เมื่อวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๕ โดยเชิญผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งได้มอบหมายให้นายเทพประสิทธิ์ วงษ์ท่าเรือ นายอำเภอสันทรายเป็นผู้แทนเข้าร่วมประชุมเพื่อชี้แจงแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นประกอบการพิจารณา และผู้ร้อง พร้อมด้วยบุคคล/หน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมในการประชุมครั้งนี้ โดยในการประชุมคณะกรรมการเห็นว่า การดำเนินการของอำเภอสันทรายและคณะกรรมการตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม ตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ในการเลือกผู้นำหมู่บ้านครุสภา หมู่ที่ ๑๐ ตำบลสันนาเม็ง เป็นไปด้วยความถูกต้องตามระเบียบและกฎหมาย ประกอบกับผู้ร้องไม่ได้ร้องคัดค้านภายใน ๑๕ วัน นับจากวันเลือกผู้นำ และ

ผู้สมัครหมายเลข ๒ มีคุณสมบัติครบถ้วนตามมาตรา ๑๒ (๓) แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๗ จึงไม่มีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยอีก จึงเห็นควรให้ยุติเรื่อง แต่หากผู้ร้องเห็นว่า ผู้สมัครขาดคุณสมบัติก็สามารถยื่นถอดถอนออกจากตำแหน่งได้

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๖๓ วันพุธที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๖๔ วันพุธที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๕

- นายวิจิต ปัจจัยโคธา นิติกรปฏิบัติการ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๖๖

เรื่องพิจารณา ร้องเรียนรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย (นายชูชาติ หาญสวัสดิ์) และผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบด้วยกฎหมาย

ผู้เสนอ นายนำศักดิ์ อุทัยศรีสม นายกองค์การบริหารส่วนตำบลคลองหก อำเภอกลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

ข้อเท็จจริง

ด้วยผู้ร้อง (นายนำศักดิ์ อุทัยศรีสม) อ้างว่า เคยดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลคลองหก มาแล้วหนึ่งวาระ (ระหว่างปี ๒๕๕๐ ถึงปี ๒๕๕๔) เมื่อครบวาระการดำรงตำแหน่งแล้ว ผู้ร้องได้รับการเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลคลองหกอีกครั้งเป็นวาระที่สอง ซึ่งระหว่างที่ผู้ร้องดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลคลองหก (ครั้งที่ ๑) ระหว่างปี ๒๕๕๐ ถึงปี ๒๕๕๔ นายเจริญ เข้มทอง สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลคลองหก ได้ร้องเรียนกล่าวหาผู้ร้องว่า ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบในหลายข้อหา โดยผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานีและนายอำเภอกลองหลวง ในฐานะผู้กำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของสภาตำบลให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับของทางราชการ ซึ่งได้ตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงตามคำกล่าวหาของนายเจริญ เข้มทอง แต่คณะกรรมการฯ มีความเห็นว่า ข้อร้องเรียนของนายเจริญ เข้มทอง เป็นเท็จ จึงเสนอความเห็น ว่าควรยุติเรื่อง ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานีและนายอำเภอกลองหลวง ได้พิจารณาและมีความเห็นชอบตามที่คณะกรรมการฯ เสนอ ดังนั้น เมื่อไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ผู้ร้องปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบและผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานีได้มีคำสั่งให้ยุติเรื่องแล้ว คำสั่งดังกล่าวจึงควรเป็นที่สุดตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๙๒ วรรคสอง ที่บัญญัติให้คำสั่งของผู้ว่าราชการจังหวัดให้เป็นที่ที่สุด ดังนั้น จึงไม่สามารถดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริงใหม่ หรืออุทธรณ์คำสั่งต่อผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี หรือฟ้องต่อศาลปกครองได้

ต่อมา เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น เมื่อวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ แล้ว นายเจริญ เข้มทอง ได้ร้องเรียนกล่าวหาในเรื่องเดิมต่อ นายชูชาติ หาญสวัสดิ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย และผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานีอีกครั้ง ปรากฏว่า ผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานีได้ตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงฯ (ชุดใหม่) ขึ้นเพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงในเรื่องเดิมตามคำร้องเรียนของนายเจริญ เข้มทอง อีก โดยคณะกรรมการฯ (ชุดใหม่) มีความเห็นว่า ผู้ร้องมีความผิดจริงตามคำร้องเรียน และเสนอความเห็นให้นายอำเภอกลองหลวงเสนอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานีสั่งให้ผู้ร้องพ้นจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลคลองหก (ครั้งที่ ๒) ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๙๒ วรรคสอง

ผู้ร้องเห็นว่า การที่นายชูชาติ หาญสวัสดิ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย และผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี รับคำร้องเรียนของนายเจริญ เข้มทอง แล้วตั้งคณะกรรมการฯ (ชุดใหม่) เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงในเรื่องเดิมที่ผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานีเคยมีคำสั่งให้ยุติเรื่องมาแล้วครั้งหนึ่งนั้น เป็นการปฏิบัติหน้าที่ที่ขัดต่อพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๙๒

วรรคสอง ที่บัญญัติให้คำสั่งของผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นที่สุด ทั้งยังเป็นการกลั่นแกล้งผู้ร้องเพื่อให้พ้นจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลคลองหก อีกด้วย ดังนั้น ผู้ร้องจึงมีความประสงค์ขอให้คณะกรรมการการปกครอง ตรวจสอบข้อเท็จจริงข้างต้นและเชิญบุคคลที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุมเพื่อชี้แจงข้อเท็จจริงต่อไป

ในการนี้ ผู้ร้องได้ตั้งข้อสังเกตเพิ่มเติมว่า กรณีที่มีการตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง (ชุดใหม่) เพื่อตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ร้องนั้น อาจเป็นเพราะผู้ร้องไม่ได้เป็นสมาชิกพรรคการเมืองฝ่ายเดียวกับนายเจริญ เข้มทอง, นายชูชาติ หาญสวัสดิ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย และผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี

การพิจารณา

คณะกรรมการการปกครอง ได้พิจารณาเรื่องราวเรียนนี้ เมื่อคราวประชุมครั้งที่ ๖๕ วันพฤหัสบดีที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๕ โดยเชิญบุคคล/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาร่วมประชุม จากการพิจารณาปรากฏข้อเท็จจริงโดยสรุปว่า ประเด็นการร้องเรียนนี้ นายชูชาติ หาญสวัสดิ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย ได้ชี้แจงต่อที่ประชุมว่า ยังไม่เคยมีการรายงานข้อเท็จจริงตามการร้องเรียนของผู้ร้องมายังกระทรวงมหาดไทยว่า ได้เคยมีการตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงฯ โดยผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี และได้มีคำสั่งให้ยุติเรื่องมาแล้ว จึงทำให้ไม่ทราบเรื่องราว การร้องเรียนการทุจริตของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลคลองหกดังกล่าวจังหวัดปทุมธานีได้มีคำสั่งให้ยุติเรื่องจริงหรือไม่ หรือการสอบสวนการทุจริตได้ดำเนินการเสร็จสิ้นหรือไม่ หรือผลการพิจารณาของคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงฯ เป็นอย่างไร ดังนั้น เมื่อมีการร้องเรียนมายังกระทรวงมหาดไทย จึงเชื่อว่า เรื่องร้องเรียนนี้มีมูลและได้มีการสั่งการให้อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงตามระเบียบและขั้นตอนภายในอำนาจหน้าที่อย่างเคร่งครัด เนื่องจากนายเจริญ เข้มทอง ได้ร้องเรียนการทุจริตของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลคลองหก ในหลายประเด็น ซึ่งหากมีการตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้วพบว่า มีการทุจริตจริงก็ให้ดำเนินการจนถึงที่สุด และหากตรวจสอบแล้วพบว่า มีข้าราชการประจำเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องไม่ว่าจะระดับใดก็ตาม จะต้องดำเนินการทางวินัยจนถึงที่สุดด้วย หรือผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงมีการเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ถูกสอบสวน ก็จะต้องดำเนินการทางวินัยกับคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงฯ ด้วย ทั้งนี้ ในการตรวจสอบข้อเท็จจริงในเรื่องนี้ต้องมีการสอบสวนนายเจริญ เข้มทอง ด้วยว่า ประเด็นการร้องเรียนนายกองค์การบริหารส่วนตำบลคลองหกนั้น มีพยานหลักฐานหรือข้อเท็จจริงที่สามารถเชื่อถือได้มากน้อยเพียงใด หากผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงในที่สุดแล้วเป็นประการใด ในฐานะรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย ซึ่งเป็นผู้กำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะสั่งการให้ดำเนินการตามข้อเท็จจริงที่ปรากฏในผลการตรวจสอบ แต่หากไม่พบการทุจริตก็ต้องดำเนินการยุติเรื่องต่อไป

ในการนี้ จังหวัดปทุมธานีและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ชี้แจงว่า ประเด็นการตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีนายนำศักดิ์ อุทัยศรีสม นายกองค์การบริหารส่วนตำบลคลองหก กระทำการทุจริตประพฤติมิชอบนั้น ปัจจุบันอยู่ระหว่างการตรวจสอบข้อเท็จจริง เนื่องจากคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงฯ ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ย้ายมาดำรงตำแหน่งใหม่ ประกอบกับคำร้องเรียนดังกล่าวมีรายละเอียดมากและมีการกล่าวอ้างพยานหลักฐานใหม่

สำหรับผลการพิจารณาของคณะกรรมการการปกครองนั้นเห็นว่า กรณีนายนำศักดิ์ อุทัยศรีสม นายกองค์การบริหารส่วนตำบลคลองหก ได้ร้องเรียนนายชูชาติ หาญสวัสดิ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย และผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ขัดต่อกฎหมายและมีการกลั่นแกล้งผู้ร้องนั้น เมื่อฝ่ายผู้ร้องเรียนมีความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ถูกร้องทั้งสองคนเกี่ยวกับการสั่งให้มีการสอบสวนข้อเท็จจริงว่าเป็นการดำเนินการตามกฎหมาย และฝ่ายผู้ถูกร้องก็ไม่ใส่ใจในคำร้องเรียนของผู้ร้องเรียน จึงเป็นการที่ต่างฝ่ายมีความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของแต่ละฝ่ายแล้ว ดังนั้น คณะกรรมการการปกครองจึงเห็นควรยุติการพิจารณาในเรื่องร้องเรียนนี้

ส่วนกรณีการสอบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการทุจริตในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ร้องนั้น คณะกรรมการการมอบหมายให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเป็นผู้กำกับดูแลให้จังหวัดปทุมธานีและอำเภอคลองหลวงดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริงในเรื่องดังกล่าวอย่างเคร่งครัดโดยชอบด้วยกฎหมาย เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย และหากผลการดำเนินการเป็นประการใดให้แจ้งคณะกรรมการทราบ

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นผลให้กรรมการพ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

(ปัจจุบัน คณะกรรมการยังไม่ได้รับแจ้งผลความคืบหน้าการดำเนินการเพิ่มเติมจากจังหวัดปทุมธานี)

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๖๔ วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๖๕ วันพฤหัสบดีที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๕

- นายวุฒิชัย ผ่องท้วม นักศึกษาฝึกปฏิบัติงาน คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ผู้สรุป

เรื่องที่ ๖๗

เรื่องพิจารณา เรื่องร้องเรียน กรณีเจ้าหน้าที่ ส.ป.ก. จังหวัดสุรินทร์ ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เอื้อประโยชน์กับราษฎรบางกลุ่ม เข้าทำการบุกรุกพื้นที่สาธารณะประโยชน์ป่าทามอีโจก-กุดพุทรา เพื่อจะได้ออกเป็นเอกสารสิทธิ ส.ป.ก. ๔-๐๑

ผู้เสนอ นายอิทธิกร อมรชินธนา

ข้อเท็จจริง

ผู้ร้อง (นายอิทธิกร อมรชินธนา) อ้างว่า ราษฎรบ้านดงเปื่อยหมู่ที่ ๓, หมู่ที่ ๗ และหมู่ที่ ๑๐ ตำบลกุดดาคิม อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์ ได้ใช้ประโยชน์ในพื้นที่สาธารณะประโยชน์ป่าทามอีโจก - กุดพุทรา หมู่ที่ ๓, หมู่ที่ ๗ และหมู่ที่ ๑๐ ตำบลกุดดาคิม อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์ โดยใช้เป็นทำเลเลี้ยงสัตว์ร่วมกันของราษฎรทั้ง ๓ หมู่บ้าน มาตั้งแต่ประมาณปี ๒๔๙๐ จนปัจจุบัน ต่อมาประมาณปี ๒๕๕๓ ได้มีบุคคลเข้าบุกรุกทำประโยชน์ในพื้นที่สาธารณะประโยชน์ดังกล่าว โดยมี นายสัมฤทธิ์ พาณิชย์ ปฏิรูปที่ดินจังหวัดสุรินทร์ และนายอนุชา จันทา นิติกรชำนาญการ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดสุรินทร์ ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบด้วยการเอื้อประโยชน์ให้กับราษฎรบางกลุ่มเข้าทำการบุกรุกพื้นที่สาธารณะประโยชน์ป่าทามอีโจก - กุดพุทรา โดยชี้แนวเขตให้กลุ่มราษฎรทำการบุกรุก เพื่อจะได้ออกเป็นเอกสารสิทธิ ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ ผู้ร้องจึงมีความประสงค์ให้คณะกรรมการการปกครองพิจารณาสอบสวนข้อเท็จจริงในเรื่องดังกล่าวและให้ความเป็นธรรมกับราษฎรหมู่ที่ ๓, หมู่ที่ ๗ และหมู่ที่ ๑๐ ตำบลกุดดาคิม อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์ โดยการกันคืนพื้นที่สาธารณะประโยชน์ให้ราษฎรได้ใช้ดังเดิม

การพิจารณา

คณะกรรมการการปกครอง ได้นำเรื่องร้องเรียนดังกล่าวเข้าที่ประชุมคณะกรรมการในคราวประชุม ครั้งที่ ๖๖ วันที่พุธ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๕ โดยที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้ได้ข้อมูลประกอบการพิจารณาเพิ่มเติมจึงให้มีหนังสือถึงผู้ว่าราชการจังหวัดสุรินทร์เพื่อขอทราบเท็จจริงของเรื่องร้องเรียนนี้

การดำเนินการ

๑. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๕๘๗๙/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๕ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดสุรินทร์ เพื่อขอให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงเรื่องร้องเรียนการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบของเจ้าหน้าที่รัฐ

๒. จังหวัดสุรินทร์ โดยสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดสุรินทร์ ได้มีหนังสือ ที่ สร ๐๐๑๑.๔/๑๐๖๑๖ ลงวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๕ รายงานข้อเท็จจริงพร้อมแนวทางแก้ไขปัญหา กรณีเรื่องร้องเรียนการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบของเจ้าหน้าที่รัฐ ซึ่งคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้นำเรื่องดังกล่าวแจ้งต่อที่ประชุมในคราวประชุม ครั้งที่ ๗๔ วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๕ ความละเอียดดังนี้

๑) คณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๓๙ เมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๓๙ มีมติมอบป่าที่จัดสรรทำตม เนื้อที่ ๑๖,๐๓๓ ไร่ ให้ ส.ป.ก. ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และเมื่อวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๔๑ กรมที่ดินมีหนังสือที่ มท ๐๗๐๘/๐๑๙๖๖ ส่งแผนที่แสดงพื้นที่จำแนกฯ ออกเป็นที่ทำกินของราษฎรตามมติคณะรัฐมนตรีมาตราส่วน ๑ : ๕๐,๐๐๐ ฉบับที่ถูกต้องให้เลขาธิการ ส.ป.ก. และคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมอนุมัติให้ดำเนินการปฏิรูปที่ดิน ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๔๑ เมื่อวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๔๑

๒) โครงการป่าที่จัดสรรทำตม ส.ป.ก.สุรินทร์ เข้าดำเนินการสำรวจรังวัด เมื่อปี ๒๕๔๒ และนำเสนอคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด พิจารณาให้ความเห็นชอบให้เกษตรกรเข้าทำประโยชน์ จำนวน ๘๒๕ ราย ที่ดิน ๑,๖๓๗ แปลง เนื้อที่ ๔,๕๑๙ - ๑ - ๗๓ ไร่ ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๔๓ แต่ยังคงมีบริเวณที่ตกสำรวจค้างการจัดที่ดินอยู่ คือ บริเวณที่เรียกว่า “ป่าทามอีโจก-กุดพุทธา” เนื่องจากนายกองค้การบริหารส่วนตำบลกุดขาคิม เห็นว่าเป็นที่สาธารณะ แต่กลุ่มผู้ทำประโยชน์เดิม คือ นายด้วง ศรีเทพ ต้องการเอกสารสิทธิจาก ส.ป.ก. จึงทำให้เกิดข้อพิพาทร้องเรียนไปหลายหน่วยงาน

๓) บริเวณป่าทามอีโจก-กุดพุทธา อยู่ริมแม่น้ำมูล ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่หมู่ที่ ๓ ตำบลกุดขาคิม อำเภอรัตนบุรี อยู่ในเขตดำเนินการปฏิรูปที่ดินโครงการที่จำแนกป่าที่จัดสรรทำตม ซึ่งจากภาพถ่ายทางอากาศเมื่อปี ๒๕๔๓ ปรากฏว่า มีสภาพการทำประโยชน์อยู่ทั่วไป แต่ไม่เต็มพื้นที่ ไม่ใช่การเริ่มบุกเบิกเมื่อปี ๒๕๕๓ ตามที่ผู้ร้องกล่าวอ้าง

๔) เพื่อเป็นการแก้ปัญหา จังหวัดสุรินทร์ ได้มีคำสั่งที่ ๑๑๔๔/๒๕๕๔ ตั้งคณะทำงานตรวจสอบข้อเท็จจริง กรณีพิพาทที่ดินพื้นที่ป่าทามอีโจก-กุดพุทธา สั่ง ณ วันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๔ โดยคณะทำงานฯ ได้ประชุมตามคำสั่งดังกล่าว เมื่อวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๔ มีนายอำเภอรัตนบุรี เป็นประธาน ที่ประชุมมีมติให้ ส.ป.ก. สุรินทร์ ดำเนินการสำรวจรังวัดที่ดินทำกินของราษฎร ประมาณ ๒๐๐ ไร่ เพื่อออกเอกสารให้กับราษฎร จำนวน ๑๕-๒๐ ราย และกันพื้นที่ใช้ประโยชน์ร่วมกันไว้ประมาณ ๒๐๐ ไร่ ห้ามราษฎรบุกรุกเข้าทำประโยชน์เพิ่มเติม โดย ส.ป.ก. จะเข้าดำเนินการตั้งแต่วันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๔ เป็นต้นไป มีผู้ประสานงาน ๒ ฝ่าย คือ นายก อบต. กุดขาคิม ฝ่ายหนึ่ง และนายทองสุข ราชบุรี อีกฝ่ายหนึ่ง มีกำนันตำบลกุดขาคิม ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๓, ๗, ๑๐ เป็นพยานในการสำรวจรังวัดมีราษฎรเข้าร่วมประชุม ๒๐๐ คน ซึ่ง ส.ป.ก.สุรินทร์ ได้จัดส่งช่างสำรวจรังวัดเข้าไปเพื่อจะทำการรังวัดตามมติที่ประชุม แต่ไม่สามารถรังวัดได้เนื่องจากเกษตรกร ๒ กลุ่ม ไม่สามารถตกลงกันในเรื่องขอบเขตและขนาดการครอบครองได้

๕) ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรรัตนบุรี มีหนังสือที่ สร ๐๖๒๙/๒๕๓๒ ลงวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ถึงปฏิรูปที่ดินจังหวัดสุรินทร์ ขอสอบสวนปากคำพยาน เนื่องจากเมื่อวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๕๔ นายกองค้การบริหารส่วนตำบลกุดขาคิม ร้องทุกข์กล่าวโทษให้ดำเนินคดีกับนายดำรง แสงนิล กับพวกรวม ๑๕ คน ในข้อหาบุกรุก ก่อสร้าง แผ้วถางหรือเผาป่าหรือกระทำความผิดด้วยประการใดๆ อันเป็นการทำลายป่าหรือเข้ายึดถือครอบครองป่าเพื่อตนเองหรือผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาตในกรณีนี้ พนักงานอัยการ จังหวัดรัตนบุรีเป็นโจทก์ฟ้อง นายดำรง แสงนิลกับพวก ข้อหาความผิดต่อพระราชบัญญัติป่าไม้ ความผิดต่อประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งศาลจังหวัดรัตนบุรี รับฟ้อง คดีหมายเลขดำที่ ๑๐๓๕/๒๕๕๔ และมีคำพิพากษายกฟ้องจำเลยทั้งหมด คดีหมายเลขแดงที่ ๕๑๒/๒๕๕๕

๖) จากเอกสารหลักฐานต่างๆ ชี้ชัดเจนว่า ที่ดินบริเวณป่าทามอีโจก-กุดพุทธา อยู่ในความรับผิดชอบของ ส.ป.ก. เป็นที่ดินตกค้างการสำรวจรังวัดเนื่องจากมีกรณีพิพาทระหว่าง นายก อบต. กุดขาคิม ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๗ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลกุดขาคิม ซึ่งได้ร้องทุกข์กล่าวโทษกับราษฎรกลุ่ม นายด้วง ศรีเทพ ผู้ทำประโยชน์ในที่ดินเดิมกับพวก ๑๗ คน ซึ่งศาลจังหวัดรัตนบุรีได้รับไว้พิจารณาและมีคำพิพากษายกฟ้องจำเลยทั้งหมด

๗) ผู้ร้องอ้างว่า ในปี ๒๕๕๓ นายสัมฤทธิ์ ผาณิบุศย์ ปฏิรูปที่ดินจังหวัดสุรินทร์ นำชี้แนวเขตให้ราษฎรทำการบุกรุกเพื่อออกเอกสารสิทธิ์ ส.ป.ก. ๔-๐๑ ที่อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์นั้น ไม่ถูกต้องและเป็นไปไม่ได้ เนื่องจากขณะนั้น นายสัมฤทธิ์ ผาณิบุศย์ ดำรงตำแหน่งปฏิรูปที่ดินจังหวัดระนอง โดยได้รับคำสั่งให้มาดำรงตำแหน่งปฏิรูปที่ดินจังหวัดสุรินทร์ เมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๔ และเมื่อปฏิบัติราชการที่จังหวัดสุรินทร์ก็ไม่เคยออกไปชี้แนวเขตให้ราษฎรทำการบุกรุก

๘) ได้มีการพูดคุยเจรจาระหว่างฝ่ายที่หนึ่ง คือ นายสัมฤทธิ์ ผาณิบุศย์ ปฏิรูปที่ดินจังหวัดสุรินทร์ นายกำธร เจริญวนันท์ นิติกรชำนาญการพิเศษ และนายอนุชา จันทา นิติกรชำนาญการ กับฝ่ายที่สอง คือ นายอิทธิกร อมรชินธนา ประธานองค์กรหินลัม กับพวกอีก ๓ คน เมื่อวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๕ จึงได้ทราบวัตถุประสงค์การร้องเรียน โดยต้องการให้ ส.ป.ก. สุรินทร์ ร่วมมือกับองค์กรหินลัมและผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งหมดเร่งรัดการแก้ไขปัญหาพิพาทที่ดินของเกษตรกร ๒ กลุ่มให้แล้วเสร็จโดยเร็ว และจากการได้เจรจาพูดคุยกับเกษตรกรที่พิพาทกัน ๒ กลุ่ม มีความต้องการให้ ส.ป.ก. สุรินทร์เป็นผู้ไกล่เกลี่ย และดำเนินการจัดที่ดินให้เป็นสัดส่วน เพื่อไม่ต้องการพิพาทกันอีก

๙) แนวทางแก้ไขปัญหา เห็นสมควรหาข้อยุติร่วมกันของเกษตรกร ๒ กลุ่ม พื้นที่ส่วนใดจะกันไว้ใช้ประโยชน์ร่วมกัน และส่วนใดจะรังวัดออกเอกสาร ส.ป.ก. ๔-๐๑ โดยใช้คำสั่งจังหวัดสุรินทร์ ที่ ๑๑๔๔/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๔ เรื่องแต่งตั้งคณะทำงานตรวจสอบข้อเท็จจริง กรณีพิพาทที่ดินพื้นที่ป่าทามอีโจก-กุดพุทธา ในเขตปฏิรูปที่ดินที่จำแนกฯ ป่าที่จัดสรรทำตม เป็นเวทีในการพูดคุยเจรจา ให้ได้ข้อยุติของการพิพาทที่ดิน และเห็นสมควรให้ ส.ป.ก. ดำเนินการจัดแผนงานงบประมาณ ในปีงบประมาณ ๒๕๕๖ งานสำรวจตรวจสอบข้อมูลพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดิน และดำเนินการสำรวจรังวัดจัดที่ดินตามการนำชี้ของเกษตรกร ๒ กลุ่ม ที่ตกลงยุติข้อพิพาทกันแล้ว

- ที่ประชุมรับทราบ และมอบหมายให้นายดีใหญ่ พูนศรีธนากุล กรรมการ พิจารณารายงานข้อเท็จจริงของจังหวัดสุรินทร์ข้างต้น เพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๖๖ วันพุธที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๗๔ วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๕

- นายวุฒิชัย ผ่องท้วม นักศึกษาฝึกปฏิบัติงาน คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ผู้สรุป

เรื่องที่ ๖๘

เรื่องพิจารณา ขอให้ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบของเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กรณีการประกาศยึดพื้นที่ และรื้อถอนอาคารที่อยู่อาศัยของประชาชนในเขตอุทยานแห่งชาติทับลานและเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าเขาภูหลวง (ป่าโชนสี) ตำบลวังน้ำเขียว อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา

ผู้เสนอ นายสมบุรณ์ สิงกิ่ง และประชาชนชาวอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา

ข้อเท็จจริง

นายสมบุรณ์ สิงกิ่ง ผู้ร้อง อ้างว่า พื้นที่บริเวณอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา มีราษฎร เข้ามาตั้งถิ่นฐานเมื่อประมาณปี ๒๔๙๐ และได้รับการจัดตั้งเป็นกิ่งอำเภอวังน้ำเขียวเมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๓๕ ต่อมาได้รับการยกฐานะเป็นอำเภอวังน้ำเขียวเมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๓๙ ซึ่งเดิมพื้นที่ป่าวังน้ำเขียว มีความอุดมสมบูรณ์ แต่ต่อมาภาครัฐมีนโยบายให้สัมปทานป่าไม้ ประกอบกับมีแผนพัฒนาเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ ส่งเสริมให้ประชาชนปลูกพืชเศรษฐกิจ จึงทำให้พื้นที่ป่าวังน้ำเขียวแปรสภาพเป็นภูเขาหัวโล้น โดยภาครัฐไม่มีมาตรการในการแก้ไขปัญหา จนกระทั่งภาคเอกชนและองค์กรชุมชนได้เข้ามาดำเนินการฟื้นฟู สภาพป่าชุมชนบ้านท่าวังไทรเมื่อปี ๒๕๓๐ ป่าเขาแผงม้าเมื่อปี ๒๕๓๗ และป่าต้นน้ำมูลเมื่อปี ๒๕๔๐ พร้อมทั้ง มีการจัดตั้งกลุ่มองค์กรในการอนุรักษ์และฟื้นฟูพื้นที่ป่าในเขตอำเภอวังน้ำเขียว จึงทำให้พื้นที่ป่าวังน้ำเขียว กลับมาอุดมสมบูรณ์และเป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า เช่น กระต่าย ตลอดจนมีการประชาสัมพันธ์ให้พื้นที่ ป่าเขาแผงม้าและพื้นที่อำเภอวังน้ำเขียวเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

ต่อมาภาครัฐโดยกรมป่าไม้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และสำนักงานการ ปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ได้เข้าดำเนินการตรวจสอบการบุกรุกพื้นที่ป่าบริเวณอำเภอวังน้ำเขียว ซึ่งปรากฏ เป็นข่าวตามการนำเสนอของสื่อมวลชนทุกแขนงว่า “ยึดคืนผืนป่าวังน้ำเขียว” และ “วังน้ำเขียวไม่ใช่ สวิสเซอร์แลนด์แดนอีสาน วังน้ำเขียวเป็นเพียงที่อยู่ของกระต่าย” ซึ่งมีการใช้ “วังน้ำเขียวโมเดล” เป็นต้นแบบ ในการตรวจสอบการบุกรุกพื้นที่ป่าทั่วประเทศ ทั้งนี้ ในการเข้าตรวจสอบพื้นที่อำเภอวังน้ำเขียว กรมป่าไม้ และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้ประกาศยึดพื้นที่และรื้อถอนอาคารบ้านเรือนของประชาชน และรีสอร์ทของผู้ประกอบการในเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน และเขตป่าสงวนแห่งชาติ (ป่าโชนสี) ป่าเขา ภูหลวง บริเวณเขาแผงม้า และสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ได้ตรวจสอบสิทธิการถือครอง การเปลี่ยนมือและการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ รวมทั้งที่ปรากฏเป็นข่าวว่า ภาครัฐจะหยุดให้การ สนับสนุนด้านการท่องเที่ยว จึงส่งผลกระทบโดยตรงกับประชาชนและผู้ประกอบการในพื้นที่อำเภอวังน้ำเขียว ทั้งด้านการประกอบอาชีพและด้านเศรษฐกิจ เช่น จำนวนนักท่องเที่ยวลดลง สถานประกอบการด้านการ ท่องเที่ยวหยุดการจ้างงานและหลายแห่งต้องปิดกิจการ สินค้าด้านการเกษตร สินค้าแปรรูป และของฝาก ของที่ระลึกไม่สามารถขายได้

ผู้ร้องเห็นว่า การดำเนินการของเจ้าหน้าที่ดังกล่าวส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ ชีวิตความเป็นอยู่ และภาพลักษณ์ด้านการท่องเที่ยวของอำเภอวังน้ำเขียว ดังนั้น ผู้ร้องจึงมีความประสงค์ให้คณะกรรมการพิจารณาดำเนินการแก้ไขปัญหาให้กับผู้ร้องและประชาชนชาวอำเภอวังน้ำเขียวโดยเร่งด่วน ตามข้อเสนอในการแก้ไขปัญหา ดังนี้

๑. ให้ภาครัฐหยุดดำเนินการใดๆ ตามกฎหมายกับประชาชนในพื้นที่ เพื่อลดผลกระทบด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ จนกว่าภาครัฐจะมีนโยบายในการแก้ไขปัญหาที่ชัดเจน

๒. เสนอให้คณะรัฐมนตรีมีมติเพิกถอนพื้นที่ของชุมชนที่ทับซ้อนกับแนวเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติทับลาน โดยยึดหลักแนวเขตพื้นที่ที่มีข้อตกลงร่วมกันเมื่อปี ๒๕๔๓ และทบทวนการจัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบพื้นที่ที่จะผนวกเข้าเป็นพื้นที่อุทยานแห่งชาติทับลานด้วย

๓. จัดตั้งคณะกรรมการร่วมเพื่อทบทวนการกำหนดแนวเขตป่าสงวนแห่งชาติ (ป่าโชนชี) ป่าเขาภูหลวงที่ทับซ้อนกับพื้นที่ของชุมชนให้ชัดเจน โดยมีข้อตกลงในการจัดการพื้นที่ร่วมกันของทุกภาคส่วน ตามสภาพความเป็นจริง

๔. ให้รัฐบาลกำหนดนโยบายที่ชัดเจนในการวางแผนจัดการพื้นที่อำเภอวังน้ำเขียวร่วมกันของทุกภาคส่วน โดยกำหนดให้พื้นที่อำเภอวังน้ำเขียวเป็นพื้นที่พิเศษด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและการอนุรักษ์อย่างยั่งยืน

๕. ให้พิจารณาหลักเกณฑ์การใช้ประโยชน์ในพื้นที่ ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ เพื่อให้ประชาชนสามารถใช้ประโยชน์ในพื้นที่สำหรับสร้างงานสร้างรายได้อย่างเต็มที่

การพิจารณา

คณะกรรมการได้พิจารณาเรื่องดังกล่าวโดยเชิญผู้แทนจากจังหวัดนครราชสีมา อำเภอวังน้ำเขียว กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรมป่าไม้ และสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตลอดจนผู้ร้อง มาร่วมประชุม ซึ่งจากการประชุมปรากฏข้อเท็จจริงตามการชี้แจงของบุคคลและหน่วยงานต่างๆ ดังนี้

๑. นายสมบุญ สิงห์ ผู้ร้อง ได้ชี้แจงข้อมูลเพิ่มเติมดังนี้

๑) ในการดำเนินการของเจ้าหน้าที่รัฐในบริเวณพื้นที่ของอำเภอวังน้ำเขียวมีอยู่ทั้งหมด ๓ ส่วนด้วยกันคือ พื้นที่โชนชี พื้นที่ ส.ป.ก. และพื้นที่ของอุทยานฯ ซึ่งบริเวณพื้นที่ดังกล่าวราษฎรได้เข้ามาอาศัยอยู่ก่อนการประกาศเขตอุทยานแห่งชาติ เนื่องจากได้ปรากฏร่องรอยของการอพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานในพื้นที่ขึ้นปี ๒๔๙๐ ประกอบกับมีหลักฐานของราชการที่สามารถยืนยันชัดเจนได้ว่า มีการตั้งหมู่บ้านขึ้นในปี ๒๔๕๗ คือ หมู่บ้านสะแกราช ในขณะที่บางหมู่บ้านมีการตั้งขึ้นตั้งแต่ปี ๒๕๐๖ นอกจากนี้ในปี ๒๕๑๘ ได้มีการประกาศให้พื้นที่บริเวณดังกล่าวเป็นตำบลวังน้ำเขียว จึงแสดงให้เห็นว่า ราษฎรได้มีการอพยพเข้ามาอยู่อาศัยในพื้นที่ก่อนที่จะมีการประกาศให้เป็นพื้นที่อุทยานแห่งชาติเมื่อปี ๒๕๒๔ ทั้งนี้ การประกาศเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติ ตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานฯ จะต้องไม่กระทบต่อสิทธิของประชาชนตามกฎหมาย ซึ่งสิทธิของประชาชนตามกฎหมาย ความเข้าใจของประชาชนนั้นหมายถึง สิทธิตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ฯ ภายหลังที่ได้มีการประกาศเขตตั้งเป็นหมู่บ้านแล้ว จึงมีความเข้าใจว่าเป็นการรับรองสิทธิและสามารถเข้าอยู่อาศัยได้ตามความต้องการของตน ดังนั้น จึงเห็นว่าการประกาศเขต

อุทยานแห่งชาติดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากส่งผลกระทบต่อสิทธิของชาวบ้านอย่างชัดเจน นอกจากนี้ การประกาศเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน ปี ๒๕๒๔ ก็ได้กำหนดแนวเขตพื้นที่ให้ชัดเจน ขณะเดียวกันกลับมีการขีดเส้นบนแผนที่ประกาศเขตอุทยานในปีเดียวกันถึง ๑๘ แห่ง ถือว่าเป็นการดำเนินการที่ไม่ถูกต้องตามหลักการประกาศเขตพื้นที่อุทยานฯ เพราะเป็นการนำพื้นที่ป่าอนุรักษ์มาเป็นเขตป่าอุทยานแห่งชาติ

๒) ต่อมาในปี ๒๕๓๔ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในร่วมกับกรมอุทยานฯ ดำเนินการจัดทำแนวเขตของป่าอุทยานแห่งชาติซึ่งแล้วเสร็จในปี ๒๕๓๗ โดยมีการจำแนกพื้นที่ทั้งหมดออกเป็นส่วนๆ อาทิ พื้นที่ฝั่งนาดี พื้นที่ฝั่งเลิงสาง เป็นต้น มีเนื้อที่โดยรวมทั้งหมดกว่า ๒๐๐,๐๐๐ ไร่ และได้นำเรื่องนี้เข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรีในการประชุมคณะรัฐมนตรีสัญจร เมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๔๐ (รัฐบาลของพลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ นายกรัฐมนตรี) ซึ่งผลการพิจารณาปรากฏว่า คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้มีการกันแนวเขตพื้นที่ของอุทยานทั้งหมด แต่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกลับไม่มีการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี ต่อมาได้มีมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ ให้มีการพิสูจน์สิทธิ์ได้พร้อมทั้งให้มีการจำแนกพื้นที่แนวเขตอุทยาน โดยให้จำแนกพื้นที่ออกเป็นโซนเอ และ โซนซี เมื่อมีการจำแนกเขตพื้นที่แล้วปรากฏว่า บริเวณพื้นที่ตำบลไทยสามัคคีทับซ้อนกับอุทยานแห่งชาติทับลาน ซึ่งผู้ร้องไม่เห็นด้วยที่จะให้ใช้วิธีการพิสูจน์สิทธิ์ เนื่องจากกระบวนการในการพิสูจน์สิทธิ์ในขณะนั้นยังไม่มีความชัดเจนและถูกต้องเพียงพอ เพราะราษฎรในพื้นที่บางรายเข้าอยู่อาศัยในพื้นที่ก่อนปี ๒๕๒๔ แต่กลับไม่ได้รับโอกาสให้เข้าสู่กระบวนการพิสูจน์สิทธิ์ อย่างไรก็ตาม หน่วยงานของรัฐยังคงใช้วิธีการในการพิสูจน์สิทธิ์มาโดยตลอด และได้มีการดำเนินการมาตั้งแต่ปี ๒๕๔๘ - ๒๕๔๙ ในส่วนที่เป็นพื้นที่เขตป่าโซนซีของอุทยานแห่งชาติทับลาน หลังจากที่มีการดำเนินการพิสูจน์สิทธิ์เสร็จสิ้นแล้วแต่กลับไม่ได้มีการดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป ทั้งที่มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ ในการดำเนินการจะต้องมีการพิสูจน์สิทธิ์ให้ได้ว่าบุคคลใดเข้าอยู่ก่อนหรือหลังการประกาศเขตอุทยานแห่งชาติในปี ๒๕๒๔ และหากย้อนกลับไปในปี ๒๕๔๓ ในขณะนั้นผู้ร้องยังดำรงตำแหน่งเป็นผู้ใหญ่บ้านได้มีการเดินสำรวจแนวเขตที่ดินร่วมกับกรมป่าไม้จนได้แนวเขตที่ชัดเจนและเสร็จสิ้นกระบวนการแล้ว จึงได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปคือ เสนอเรื่องให้จังหวัดนครราชสีมา พร้อมทั้งแผนที่ตามแนวเขตการเดินสำรวจตามขั้นตอน วิธีการซึ่งออกโดยมติคณะรัฐมนตรี แต่ปรากฏว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมิได้ดำเนินการใด ๆ ทั้งสิ้น จนกระทั่งถึงปี ๒๕๔๘ พื้นที่บริเวณดังกล่าวก็ได้ถูกผนวกให้เป็นพื้นที่มรดกโลก โดยไม่มีการดำเนินการกันแนวเขตพื้นที่ ทั้งที่ความเป็นจริงจะต้องมีการเดินสำรวจแนวเขตให้แล้วเสร็จเสียก่อน ทั้งนี้ มีพื้นที่ที่จะต้องกันออกประมาณ ๒๗๐,๐๐๐ ไร่ และยังทับซ้อนกับพื้นที่ของชุมชนจำนวน ๘๐ หมู่บ้าน ๑๕ ตำบล ๒ อำเภอ ๒ จังหวัด ต่อมาเจ้าหน้าที่ของกรมอุทยานฯ ได้เข้าดำเนินการตรวจสอบตามกฎหมาย และมีการรื้อถอนจนกลายเป็นความขัดแย้งระหว่างรัฐกับประชาชน

๓) การพัฒนาพื้นที่วังน้ำเขียว ภายหลังจากที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติให้ดำเนินการตามโครงการแผนพัฒนาพื้นที่ จึงได้มีการริเริ่มดำเนินการต่างๆ โดยให้มีการสร้างถนนจากหนองคุ่ม - ศาลเจ้าพ่อ ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของพัฒนาพื้นที่บริเวณนี้ แต่เมื่อประเทศไทยประสบกับปัญหาวิกฤตทางเศรษฐกิจขึ้นในปี ๒๕๔๐ รัฐบาลในขณะนั้นได้หันมาใช้นโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวตั้งแต่ปี ๒๕๔๓ เป็นต้นมา ในส่วนของ ส.ป.ก ได้กำหนดวิสัยทัศน์ในการปลูกพืชเมืองหนาวโดยได้ร่วมกับมหาวิทยาลัยราชภัฏและมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี และชุมชนในท้องถิ่นเข้าร่วมดำเนินการ ทั้งนี้ การพัฒนาพื้นที่ดังกล่าวเป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล

๔) การใช้ที่ดินของ ส.ป.ก. สำหรับประกอบกิจการด้านการท่องเที่ยว นั้น ส.ป.ก. ได้แจ้งเตือนว่า เป็นการใช้ที่ดินผิดประเภทวัตถุประสงค์ตามกฎหมายของ ส.ป.ก. จะต้องมีการรื้อถอน ซึ่งผู้ร้องเห็นว่าการที่ราษฎรประกอบอาชีพดังกล่าวน่าจะเป็นการหารายได้ตามนโยบายในการส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ต้องการให้มีแหล่งท่องเที่ยวระดับนานาชาติ แต่กลับมีการสั่งให้รื้อถอนหรือใช้มาตรการบังคับทางปกครองกับประชาชน ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวอาจจะถูกต้องตามกฎหมาย แต่อาจจะไม่เป็นธรรมกับประชาชน นอกจากนี้ ยังมีกรณีการทับซ้อนระหว่างแนวเขตพื้นที่ของอุทยานฯ และเขตปฏิรูปที่ดินของ ส.ป.ก. มาจนถึงปัจจุบันนี้

๕) การดำเนินคดีกับชาวบ้านที่อาศัยในพื้นที่หรือประกอบอาชีพต่างๆ นั้น มีราษฎรที่ถูกดำเนินคดีแล้วจำนวน ๑๔ ราย ซึ่งตนได้ยื่นเรื่องร้องเรียนต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อหาแนวทางดำเนินการให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนโดยเร็ว เนื่องจากต่างมีหลักฐานยืนยันว่า ได้มีการอาศัยอยู่อาศัยในพื้นที่มาก่อนการประกาศเขตอุทยานแห่งชาติฯ

๒. สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ชี้แจงข้อเท็จจริงว่า พื้นที่ของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เดิมเป็นพื้นที่ป่าไม้มีอยู่ ๒ แห่ง คือ ป่าวังน้ำเขียว ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๕๐๕ พ.ศ. ๒๕๑๕ และป่าภูเขาหลวง ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๕๗๖ พ.ศ. ๒๕๑๖ ด้วยความที่เป็นป่าสงวนแห่งชาติ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมจึงไม่สามารถเข้าไปดำเนินการใดๆ ได้ ซึ่งต่อมารัฐบาลได้เข้าครอบครองทำประโยชน์ในพื้นที่จึงทำให้ป่ามีสภาพที่เสื่อมโทรม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงได้มอบหมายให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เข้าไปดำเนินการตรวจสอบและสำรวจสภาพพื้นที่ป่าเมื่อต้นปี ๒๕๒๑ ซึ่งปรากฏว่า มีความเหมาะสมที่จะดำเนินการปฏิรูปที่ดินแต่ก็ยังไม่มีการประกาศจนกระทั่งกลางปีเดียวกัน สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมก็ได้ประกาศเขตปฏิรูปที่ดินโดยครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมด

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมได้ประกาศเขตปฏิรูปที่ดินครอบคลุมเนื้อที่ประมาณ ๒๐๐,๐๐๐ ไร่ โดยได้มีการเข้าไปสำรวจในพื้นที่ป่าภูเขาหลวง ซึ่งมีเนื้อที่จำนวนกว่า ๕๐,๐๐๐ ไร่ จนถึงปี ๒๕๒๔ และในปีเดียวกันนั้น กรมป่าไม้ก็ได้เข้าไปสำรวจและประกาศให้พื้นที่บริเวณนี้เป็นเขตอุทยานแห่งชาติด้วย จึงทำให้พื้นที่ดังกล่าวเป็นพื้นที่ที่มีการประกาศเขตพื้นที่ทับซ้อนกันระหว่างสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมกับกรมป่าไม้ จากนั้นสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมและกรมป่าไม้ได้เข้าไปสำรวจในเขตป่าวังน้ำเขียวแล้วปรากฏว่า มีเนื้อที่ประมาณ ๑๐๑,๐๐๐ ไร่ ส่วนในเขตป่าภูเขาหลวง มีเนื้อที่ประมาณ ๕๐,๐๐๐ ไร่ จึงได้มีการทำข้อตกลงร่วมกันระหว่างกรมป่าไม้ กับ ส.ป.ก. จนนำไปสู่การออกกฎกระทรวงให้เพิกถอนพื้นที่ทับซ้อน เพื่อให้ ส.ป.ก. ดำเนินการปฏิรูปที่ดินตามกฎหมาย โดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๑๔๕/๒๕๒๘ เพิกถอนพื้นที่บริเวณวังน้ำเขียว และกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๑๔๔/๒๕๒๘ เพิกถอนพื้นที่บริเวณป่าภูเขาหลวงเนื้อที่ประมาณ ๕๐,๐๐๐ ไร่ ซึ่งออกทับซ้อนกับพื้นที่อุทยานแห่งชาติฯ นอกจากนี้ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ยังได้รับมอบพื้นที่โดยจำแนกประเภทของการใช้ประโยชน์ของ ส.ป.ก. จากกรมป่าไม้ในเขตพื้นที่โซนอีและโซนเอ ตามมติของคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๓๖ เป็นการมอบพื้นที่ป่าโซนเอ และวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๓๗ เป็นการมอบพื้นที่ป่าโซนอี ต่อมาสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมได้เข้าไปดำเนินการสำรวจพื้นที่บริเวณดังกล่าวอีกครั้ง ปรากฏข้อเท็จจริงว่า มีการประกาศเขตพื้นที่ทับซ้อนกันระหว่าง กรมป่าไม้ ส.ป.ก. และกรมอุทยานฯ จริง ซึ่งในส่วนของอุทยานแห่งชาติทับลานนั้นมีการทับซ้อนอยู่ประมาณ ๕๐,๐๐๐ ไร่ ส่วนที่มีการทับซ้อนกับเขตป่าภูเขาหลวงมีอยู่ประมาณ ๓๐,๐๐๐ ไร่

๓. กรมป่าไม้ได้ชี้แจงข้อเท็จจริงว่า กรมป่าไม้ได้ออกกฎกระทรวงโดยอาศัยอำนาจตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติฯ เพื่อกำหนดเขตป่าสงวนขึ้นใหม่ในปี ๒๕๒๘ คือ กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๑๔๔/๒๕๒๘ เพื่อทดแทนพื้นที่ที่ได้ยกให้ ส.ป.ก. จำนวนกว่า ๑๐๐,๐๐๐ ไร่ จากนั้นในปี ๒๕๓๖ รัฐบาลในขณะนั้นได้มีนโยบายที่จะให้ดำเนินการกันเขตพื้นที่ป่าเสื่อมโทรมของป่าสงวนแห่งชาติ เพื่อให้ราษฎรสามารถเข้าทำประโยชน์ คณะรัฐมนตรีจึงได้เห็นชอบอนุมัติให้ดำเนินการจำแนกพื้นที่เป็นพื้นที่ต่างๆ ดังนี้ คือ พื้นที่ที่มีความเหมาะสมสำหรับการเกษตร คือ พื้นที่ป่าโซนเอ และ โซนอี และพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีความลาดชัน และมีความสูงจากระดับน้ำทะเลค่อนข้างมากทำให้มีโอกาสเกิดการชะล้างพังทลายของหน้าดินได้ง่ายจึงต้องมีการอนุรักษ์ไว้เป็นป่าต้นน้ำลำธาร เรียกว่า ป่าโซนซี ดังนั้นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม คือ พื้นที่ป่าโซนเอ และ โซนอี ซึ่งกรมป่าไม้ได้ส่งมอบให้ ส.ป.ก. เข้าดำเนินการแล้ว และพื้นที่ป่าโซนซี ซึ่งเป็นพื้นที่ป่าต้นน้ำลำธารนั้นได้มีการกันไว้เป็นเขตอนุรักษ์ ส่วนพื้นที่ที่มีความเสื่อมโทรม คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้อนุมัติกรมป่าไม้เข้าดำเนินการฟื้นฟูสภาพป่าไม้ ภายหลังปี ๒๕๒๘ ซึ่งกรมป่าไม้ได้ส่งมอบพื้นที่ให้ ส.ป.ก. เข้ารับผิชอบ ทำให้มีเนื้อที่ป่าสงวนเหลืออยู่จำนวน ๖๕๐,๐๐๐ ไร่ จากเดิมที่มีอยู่ ๗๓๐,๐๐๐ ไร่ จนกระทั่งได้มีการส่งมอบพื้นที่ให้ ส.ป.ก. อีกครั้งหนึ่งซึ่งในปัจจุบันเหลือพื้นที่ป่าสงวนอยู่จริงจำนวน ๓๐๐,๐๐๐ ไร่ ดังนั้น พื้นที่ที่ให้ประชาชนเข้าครอบครองทำประโยชน์แล้วจึงมีอยู่ประมาณ ๔๐๐,๐๐๐ ไร่ ในส่วนพื้นที่ของเขาแผงม้าที่มีการจับกุมดำเนินคดีในปัจจุบันนั้น พื้นที่บริเวณดังกล่าวก็ถือว่าอยู่ในพื้นที่โซนซี โดยมีการจำแนกตามคุณภาพพื้นที่ลุ่มน้ำ ต่อมาเมื่อปี ๒๕๒๙ ได้มีมติคณะรัฐมนตรีจำแนกไว้ ๕ ชั้น โดยพื้นที่เหล่านี้คือพื้นที่ที่จะต้องมีการอนุรักษ์ไว้ อย่างไรก็ตาม ในพื้นที่ป่าอื่นๆ ที่มีความอุดมสมบูรณ์ก็จะต้องมีการกันไว้เป็นพื้นที่ป่าโซนซีด้วยเช่นกัน ทั้งนี้เพื่อเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี ปี ๒๕๓๔ ปี ๒๕๓๕ และปี ๒๕๓๖ และหลังจากนั้นในปี ๒๕๓๗ กรมป่าไม้ก็ได้ส่งมอบพื้นที่ป่าเขาภูหลวงให้กับ ส.ป.ก. ดำเนินการส่วนหนึ่ง แต่อย่างไรก็ตาม พื้นที่ป่าโซนซีก็ปรากฏข้อเท็จจริงซึ่งเป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปว่า มีประชาชนเข้ามาอาศัยในพื้นที่เป็นจำนวนมาก ซึ่งรัฐก็มีความพยายามกำหนดนโยบายหรือมาตรการต่างๆ เพื่อผ่อนปรนให้กับประชาชน ดังนั้น จะเห็นได้ว่ารัฐก็ได้ดำเนินการอย่างใดที่เป็นการลิดรอนสิทธิของประชาชนแต่อย่างใด

ต่อมาได้มีมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๑ มอบหมายให้กรมป่าไม้เข้าดำเนินการสำรวจพื้นที่ป่าโซนซี ซึ่งได้มีการกันแนวเขตไว้เพื่อเป็นพื้นที่อนุรักษ์ป่าต้นน้ำลำธารนั้น ได้มีประชาชนเข้ามาอยู่อาศัยแล้วมีจำนวนก็รายและจำนวนก็ไร่ เพื่อนำไปสู่การพิสูจน์สิทธิและการหาแนวทางพร้อมทั้งมาตรการต่างๆ ในการช่วยเหลือประชาชน ดังนั้น การดำเนินการของกรมป่าไม้จึงเป็นเพียงขั้นตอนการตรวจสอบการเข้าทำประโยชน์ของราษฎรเท่านั้น มิได้มีการเข้าจับกุมประชาชน อีกทั้งการดำเนินการดังกล่าวก็เป็นการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเท่านั้น โดยได้กำหนดให้มีการขึ้นทะเบียนผู้ที่เข้าทำประโยชน์จำนวนพื้นที่ที่ถูกครอบครอง และการประกอบอาชีพ นอกจากนี้ มติคณะรัฐมนตรีได้กำหนดให้มีการฟื้นฟูพื้นที่ป่าธรรมชาติบางส่วนเพื่อเป็นการทดแทนป่าต้นน้ำ กรมป่าไม้จึงได้ดำเนินโครงการปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติในวโรกาสที่ทรงครองราชย์ครบรอบ ๕๐ ปี โดยร่วมกับมูลนิธิสัตว์ป่าและพันธุ์พืชในพื้นที่เขาแผงม้าเนื้อที่กว่า ๑๐,๐๐๐ ไร่ แต่ก็ไม่สามารถดำเนินการใดๆ ได้ เนื่องจากพื้นที่บริเวณดังกล่าวมีประชาชนอาศัยอยู่ ดังนั้น กรมป่าไม้จึงได้มีการสำรวจเพื่อหาบริเวณพื้นที่ปลูกป่าขึ้นใหม่ เพื่อมิให้เกิดการกระทบต่อสิทธิของ

ประชาชน โดยในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้มีการกำหนดให้ลดจำนวนพื้นที่ที่จะปลูกป่าลงจากเนื้อที่ประมาณ ๑๐,๐๐๐ ไร่ ให้เหลือเพียง ๕,๐๐๐ ไร่ ทั้งนี้ ในการดำเนินโครงการดังกล่าวนี้ ได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณจากหลายหน่วยงาน และได้ว่าจ้างแรงงานจากประชาชนในพื้นที่อีกด้วย จึงทำให้ประชาชนในพื้นที่เกิดความเข้าใจว่า เป็นการปรับปรุงพื้นที่ตามแนวเขตป่าสงวนให้มีขนาดเล็กลงทั้งที่ความเป็นจริงแล้วการดำเนินการดังกล่าวเป็นโครงการปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติเท่านั้น มิใช่เป็นการปรับปรุงพื้นที่ตามแนวเขตป่าสงวนให้มีขนาดเล็กลงตามความเข้าใจของราษฎร ซึ่งกรมป่าไม้ก็มิได้ปล่อยปละละเลยปัญหาในเรื่องนี้ จึงได้ประสานงานไปยังจังหวัดนครราชสีมาให้มีการแต่งตั้งคณะทำงานขึ้นประกอบด้วย กรมป่าไม้ ส.ป.ก. และผู้นำชุมชนเข้าร่วมดำเนินการเดินสำรวจแนวเขตพื้นที่ป่าโซนซีขึ้นอีกครั้งหนึ่ง

ต่อมาจังหวัดนครราชสีมาได้มีคำสั่งที่ ๑๑๔๑/๒๕๔๑ ลงวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๔๑ และคำสั่งที่ ๑๕๘๘/ ๒๕๔๑ ลงวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๔๑ เรื่องแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อปรับปรุงการตรวจสอบแนวเขตป่าโซนซี โดยให้นายอำเภอแต่ละท้องที่เป็นประธาน ได้แก่ นายอำเภอวังน้ำเขียว นายอำเภอปากช่อง และนายอำเภอบัวชุม นอกจากนั้น ได้มีส่วนราชการภายในจังหวัดนครราชสีมา เช่น ผู้แทน ส.ป.ก. จังหวัดนครราชสีมา ผู้นำชุมชนในพื้นที่ เป็นต้น เข้าร่วมเป็นคณะทำงาน ส่วนเลขาธิการคณะทำงานก็จะมีการไปแต่ละอำเภอที่นายอำเภอได้แต่งตั้งขึ้น ซึ่งคณะทำงานทั้ง ๓ คณะในแต่ละอำเภอได้ออกสำรวจแนวเขตพื้นที่ขึ้นมาใหม่ ผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงจากคณะทำงานทั้ง ๓ คณะมีความเห็นว่า ควรให้มีการปรับปรุงเพิ่มเติมในพื้นที่โซนซี เนื่องจากได้มีการตรวจสอบแนวเขตแล้วเห็นว่า มีสภาพพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ดังนั้น จึงเห็นควรให้ปรับปรุงเพิ่มจำนวน ๑,๖๓๘ ไร่ รวมเป็นพื้นที่จำนวน ๕ แปลง และให้มีการปรับลดพื้นที่ป่าโซนอี เนื่องจากมีประชาชนได้เข้าทำประโยชน์ในพื้นที่โดยปรับลดจำนวน ๕๗๘ ไร่ ทั้งนี้ พื้นที่ที่มีการระบุควรปรับลดและเพิ่มทั้ง ๒ กรณีจะอยู่เฉพาะในพื้นที่ตำบลโป่งตะลอน อำเภอปากช่อง และตำบลวังหมี อำเภอวังน้ำเขียว แต่ในบริเวณพื้นที่เขาแผงม้าซึ่งขึ้นอยู่กับอำเภอวังน้ำเขียวกลับไม่ปรากฏผลการตรวจสอบของคณะทำงานว่า ควรให้มีการปรับปรุงหรือลดจำนวนพื้นที่ ดังนั้น ขณะนี้จึงยังไม่มี การเดินสำรวจแนวเขตป่าโซนอีบริเวณเขาแผงม้า เนื่องจากมติของคณะทำงานยังไม่มีความเห็นให้มีการปรับปรุงหรือปรับลด

ทั้งนี้ หากพิจารณาตามข้อเท็จจริงแล้ว กรณีที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เข้าสำรวจพื้นที่เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ นั้น หน่วยงานของรัฐก็ได้เข้าไปสำรวจพื้นที่บริเวณดังกล่าว แต่ไม่มีการดำเนินคดีและจับกุมบุคคลใด เนื่องจากได้รับความคุ้มครองตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ จนกระทั่งในช่วง ๒ - ๓ ปีที่ผ่านมาได้มีการร้องเรียนเกิดขึ้น และอธิบดีกรมป่าไม้ได้มีคำสั่งดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง ซึ่งปรากฏว่า มีการใช้ที่ดินผิดวัตถุประสงค์และนอกเหนือจากมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ จึงได้มีการเข้าตรวจสอบและดำเนินคดีกับบุคคลผู้ที่กระทำความผิดในพื้นที่บางส่วนที่มีการเปลี่ยนการถือครองที่ดิน เนื่องจากมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ จะให้ความคุ้มครองเฉพาะบุคคลที่มีรายชื่อในการขึ้นทะเบียนการสำรวจของกรมป่าไม้เท่านั้น ดังนั้น เมื่อมีการตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้วปรากฏว่า ผู้ที่ครอบครองที่ดินไม่มีรายชื่ออยู่ในทะเบียนการสำรวจของกรมป่าไม้ย่อมไม่ได้รับความคุ้มครองตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว อย่างไรก็ตาม ในส่วนของราษฎรที่อาศัยอยู่ในพื้นที่บริเวณเขาแผงม้าหรือที่อยู่เดิม ก็ไม่ได้มีการดำเนินคดี และจากการตรวจสอบการดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดนั้นปรากฏว่า ได้มีการดำเนินคดีแล้ว ๔๓ ราย ซึ่งในจำนวนนี้ยังอยู่ในระหว่างการสอบสวนของพนักงานสอบสวนและยังไม่มี การดำเนินคดีเพิ่มเติมกับบุคคลใดอีก

๔. กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ชี้แจงข้อเท็จจริงว่า กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช มีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ซึ่งให้อำนาจกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ในการประกาศกำหนดเขตอุทยานแห่งชาติ โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ ซึ่งบัญญัติว่า “เมื่อรัฐบาลเห็นสมควรกำหนดบริเวณที่ดินแห่งใดที่มีสภาพธรรมชาติ เป็นที่น่าสนใจให้คงอยู่ในสภาพธรรมชาติเดิม เพื่อสงวนไว้ให้เป็นประโยชน์แก่การศึกษาและรื่นรมย์ของประชาชน ก็ให้อำนาจกระทำได้ โดยประกาศพระราชกฤษฎีกาและให้มีแผนที่แสดงแนวเขตแห่งบริเวณที่กำหนดนั้นแนบท้ายพระราชกฤษฎีกาด้วย บริเวณที่กำหนดนี้เรียกว่า “อุทยานแห่งชาติ” ที่ดินที่จะกำหนดให้เป็นอุทยานแห่งชาตินั้น ต้องเป็นที่ดินที่มีได้อยู่ในกรรมสิทธิ์หรือครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายของบุคคลใด ซึ่งมีใช้ทบวงการเมือง” ดังนั้น อำนาจในการที่จะกำหนดเขตอุทยานแห่งชาติ ขยายหรือเพิกถอนจึงเป็นอำนาจของรัฐบาลเท่านั้น กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ไม่มีอำนาจที่จะดำเนินการเองได้ ทั้งนี้ พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ มีเจตนารมณ์เพื่อคุ้มครองรักษาทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่เช่น พันธุ์ไม้ ของป่า สัตว์ป่า ตลอดจนทิวทัศน์ ป่าและภูเขาให้คงอยู่ในสภาพธรรมชาติเดิมมิให้ถูกทำลายหรือเปลี่ยนแปลงไปเพื่ออำนวยประโยชน์ทั้งทางตรง และทางอ้อมแก่รัฐและประชาชน หรือที่เรียกว่า “ป่านุรักษ์” ดังนั้น จึงมีความเข้มงวดและมีบทบัญญัติห้ามไว้ในมาตรา ๑๖ และนอกจากนี้ ยังให้อำนาจแก่เจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๒๒ ซึ่งบัญญัติว่า “ในกรณีที่มีการฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ เป็นเหตุให้มีสิ่งปลูกสร้างขึ้นใหม่ หรือมีสิ่งอื่นใดในอุทยานแห่งชาติ ผิดไปจากสภาพเดิม ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจสั่งให้ผู้กระทำความผิดทำลายหรือรื้อถอนสิ่งนั้นๆ ออกไปให้พ้นอุทยานแห่งชาติ หรือทำให้สิ่งนั้นๆ กลับคืนสู่สภาพเดิม แล้วแต่กรณี ถ้าผู้กระทำความผิดไม่ปฏิบัติตาม หรือถ้าไม่รู้ตัวผู้กระทำความผิด หรือเพื่อป้องกัน หรือบรรเทาความเสียหายแก่อุทยานแห่งชาติ พนักงานเจ้าหน้าที่จะกระทำการดังกล่าวแล้วอย่างใดอย่างหนึ่งเสียเองก็ได้ ตามสมควรแก่กรณี และผู้กระทำความผิดมีหน้าที่ชดเชยค่าใช้จ่ายที่ต้องเสียไป” ในการที่พนักงานเจ้าหน้าที่กระทำการเสียเองนั้น ซึ่งเป็นอำนาจของเจ้าพนักงานเพื่อบังคับใช้มาตรการทางปกครองแก่ผู้ที่ฝ่าฝืนตามพระราชบัญญัตินี้ ผู้ที่จะใช้อำนาจตามมาตรานี้ได้จะต้องเป็นเจ้าพนักงานตามมาตรา ๕

เมื่อปี ๒๕๔๗ ได้มีการร่างพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. .... และกำหนดให้บุคคลภายนอกเป็นเจ้าหน้าที่ ในกรณีนี้หมายความว่า ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ ทหาร ตลอดจนกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งตามมาตรา ๒๐ บัญญัติว่า “การจับกุม ปรามปรามผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นพนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา” ซึ่งหมายความว่า เจ้าพนักงานมีอำนาจในการสืบสวนสอบสวน ตรวจค้น จับกุม แต่กรณีการใช้มาตรการบังคับทางปกครองในการเข้ารื้อถอน กลับไม่มีแนวทางหรือหลักเกณฑ์ในทางปฏิบัติที่ชัดเจน จึงทำให้การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานประสบปัญหา ดังนั้น ในทางปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ จึงยังไม่มี การใช้มาตรการทางปกครองตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ มาบังคับใช้ ต่อมาในปี ๒๕๓๙ ได้มีการตราพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการใช้อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ โดยระเบียบนี้ออกมาเพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และพระราชบัญญัติว่าด้วยความรับผิดชอบ

ทางละเมิดของเจ้าหน้าที่รัฐ พ.ศ. ๒๕๓๙ เพื่อให้เจ้าหน้าที่สามารถนำไปเป็นหลักในการปฏิบัติได้ว่า เมื่อปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการใช้อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ จะไม่มีการถูกฟ้องร้องดำเนินคดีในภายหลัง ทั้งนี้ กรมอุทยานฯ ได้เตรียมแบบฟอร์มการออกคำสั่งเพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกแก่เจ้าหน้าที่ของกรมอุทยานฯ ว่า จะต้องมีการแจ้งให้ทราบอย่างไร การออกคำสั่งเตือน และขั้นตอนในการออกคำสั่งจะต้องดำเนินการอย่างไร และได้เสนอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกาแจ้งว่า แบบฟอร์มดังกล่าวสามารถนำมาใช้ได้ เนื่องจากได้มีการดำเนินการถูกต้องตามขั้นตอน ระเบียบ และกฎหมายแล้ว จึงได้นำมายึดเป็นหลักในการปฏิบัติ ทั้งนี้ บทบัญญัติในมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ จะมีความคล้ายคลึงกับบทบัญญัติแห่งมาตรา ๒๕ ของพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ทั้งนี้ หลักเกณฑ์และวิธีการใช้อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ สามารถแบ่งออกเป็น ๒ กรณี

๑) กรณีของกลางในคดีความผิดเกี่ยวกับการป่าไม้ จะต้องปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ว่าด้วยการปฏิบัติเกี่ยวกับของกลางในคดีความผิดเกี่ยวกับการป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งในขณะนั้นกรมอุทยานฯ ยังสังกัดกระทรวงเกษตรฯ และได้โอนมาตามระเบียบของกระทรวงทรัพยากรฯ ซึ่งตามระเบียบดังกล่าว ข้อ ๘ กำหนดว่า “ของกลางที่ตกเป็นของแผ่นดินแล้วและเป็นของกลางที่ไม่ควรขาย อธิปไตยกรมป่าไม้หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากอธิบดีกรมป่าไม้จะสั่งให้เอาไว้ใช้ในราชการ ปลดปล่อยหรือจัดการตามสมควรก็ได้” ดังนั้น กรณีนี้จะเป็นอำนาจของอธิบดีในการดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดตามระเบียบดังกล่าว

๒) กรณีที่มีการรื้อทรัพย์สิน และศาลไม่ได้มีคำพิพากษาให้ตกเป็นของแผ่นดิน หรือในกรณีที่ศาลไม่ได้มีคำพิพากษาให้รื้อทรัพย์สิน แต่ให้จำเลยกับบริวารออกจากพื้นที่พิพาท เนื่องจากจำเลยกระทำความผิดจริง กรณีเช่นนี้เป็นอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่จะนำมาตรการบังคับทางปกครองตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ มาบังคับใช้ แต่ทรัพย์สินยังคงเป็นของผู้กระทำความผิด ในทางปฏิบัติจะต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์คือ จัดทำบัญชีและลงรายการประจำวันไว้เป็นหลักฐาน และก่อนที่จะมีการดำเนินการในขั้นตอนดังกล่าว จะต้องมีการทำหนังสือแจ้งเตือนเจ้าของทรัพย์สินให้มาเก็บทรัพย์สินให้เรียบร้อยเสียก่อน แต่หากพนักงานเจ้าหน้าที่ได้มีหนังสือแจ้งเตือนแล้วยังไม่มีการดำเนินการ ก็จะตรวจยึดไว้แล้วและดำเนินการข้างต้นดังที่กล่าวมาแล้ว หลังจากนั้นก็จะนำทรัพย์สินเหล่านั้นออกขายทอดตลาดเพื่อนำเงินมาชำระค่าใช้จ่ายต่างๆ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่เข้าดำเนินการรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างเอง หากได้เงินมาชำระค่ารื้อถอนไม่เพียงพอก็จะเรียกเก็บจากผู้กระทำความผิดเพิ่มเติม แต่ถ้ามีเงินคงเหลือก็จะคืนเงินให้กับเจ้าของผู้กระทำความผิดตามระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ว่าด้วยการปฏิบัติเกี่ยวกับของกลางในคดีความผิดเกี่ยวกับการป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งผู้กระทำความผิดส่วนใหญ่มักจะอ้างว่า ตนมีหลักฐานการครอบครองที่ดิน ไม่ว่าจะเป็น ส.ค. ๑ น.ส. ๓ หรือโฉนดที่ดิน ซึ่งหากตรวจสอบแล้วพบว่า เอกสารสิทธิ์ดังกล่าวออกโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ก็จะดำเนินการตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๔๒

๕. อุทยานแห่งชาติทับลาน ชี้แจงข้อเท็จจริงว่า กรณีการรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างและเป็นผลให้ต้นไม้ที่ปลูกในพื้นที่ได้รับความเสียหายด้วยนั้น กรณีดังกล่าวคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ให้ความเห็นว่า ไม่นับต้นไม้ที่ปลูกในพื้นที่อุทยานนั้นไม่ว่าจะดำเนินการโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ก็ถือว่าต้นไม้ดังกล่าวเป็นต้นไม้ของอุทยานแห่งชาติแล้ว ต่อมาเมื่อปี ๒๕๔๗ ได้มีการหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาโดยมีข้อเสนอแนะว่า หากมีการสร้างรีสอร์ทในเขตอุทยานแห่งชาติแล้ว ก็ให้รีสอร์ทดังกล่าวตกเป็นของอุทยานแห่งชาติ จากนั้นให้ทำสัญญาเช่าจากอุทยานแห่งชาติในภายหลัง ทั้งนี้ ไม่สามารถใช้คำว่า “เช่าได้” เนื่องจากอุทยานแห่งชาติไม่ใช่เจ้าของ แต่ควรใช้คำว่า “ขออนุญาตเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่” ซึ่งกรณีบ้านทะเลหมอกที่ถูกรื้อถอนนั้น คณะกรรมการกฤษฎีกาได้วินิจฉัยในกรณีดังกล่าวว่า สิ่งปลูกสร้างที่เกิดขึ้นจากการกระทำความผิดกฎหมายนั้น กรมอุทยานแห่งชาติฯ ไม่มีอำนาจรับมอบเพื่อจะเข้าดำเนินการได้ จะต้องบังคับให้เป็นไปตามกฎหมายซึ่งหมายความว่า จะต้องดำเนินการรื้อถอนออกจากพื้นที่ นอกจากนี้ ยังมีกรณีที่กรมอุทยานฯ ได้หารือไปยังคณะกรรมการกฤษฎีกาเรื่อง การก่อสร้างร้านอาหารในทะเลหมอกเกาะเสม็ดว่า จะขอใช้เป็นพื้นที่ทำการของอุทยานได้หรือไม่ คณะกรรมการกฤษฎีกาได้วินิจฉัยว่า กรณีนี้ศาลได้มีคำพิพากษาให้รื้อถอนเนื่องจากเป็นสิ่งที่ขัดขวางทางน้ำ แต่หากไม่ดำเนินการรื้อถอนก็ถือว่าไม่ปฏิบัติตามคำพิพากษาของศาล กรณีนี้จึงไม่สามารถรับมอบได้เช่นกัน และเมื่อปี ๒๕๒๘ คณะกรรมการกฤษฎีกาได้วินิจฉัยว่า พื้นที่ป่าไม้มิใช่ของบุคคลใด จึงไม่สามารถเช่าได้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แต่ในกรณีนี้เป็นเรื่องของการขออนุญาตเข้าทำประโยชน์ตามกฎหมายอื่น สำหรับกรณีที่มีการกล่าวอ้างว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐดำเนินการก่อสร้างบ้านพักแต่ไม่ผิดกฎหมายนั้น มาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ บัญญัติว่า “ภายในเขตอุทยานแห่งชาติ ห้ามมิให้บุคคลใด...” ซึ่งเป็นบทบัญญัติห้ามมิให้บุคคลใดฝ่าฝืน อย่างไรก็ตาม ได้มีบทบัญญัติซึ่งเป็นข้อยกเว้นไว้ในมาตรา ๑๙ บัญญัติว่า “บทบัญญัติในมาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๗ มิให้ใช้บังคับแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติการไปเพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองและดูแลรักษาอุทยานแห่งชาติหรือการศึกษา หรือวิจัยทางวิชาการหรือเพื่ออำนวยความสะดวกในการทัศนศึกษาหรือการพักผ่อนหย่อนใจ หรือเพื่ออำนวยความสะดวกหรือให้ความรู้แก่ประชาชน ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยอนุมัติของรัฐมนตรี” ดังนั้น ในประเด็นนี้เจ้าหน้าที่จึงมีอำนาจดำเนินการได้ แต่ต้องปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี โดยยึดถือตามระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช ว่าด้วยการปฏิบัติการของพนักงานเจ้าหน้าที่ในเขตอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๔ สำหรับการรื้อถอนตามมาตรา ๒๒ พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ นั้น ศาลปกครองสูงสุดได้มีคำพิพากษาในคดีหมายเลขแดง อ. ๔๑๕/๒๕๕๑ ว่า เจ้าหน้าที่ของกรมอุทยานฯ เป็นการปฏิบัติการตามขั้นตอนที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๑ และมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ โดยชอบแล้ว จึงไม่เป็นการละเมิดต่อกฎหมายต่อผู้ฟ้องคดี และนอกจากนี้ ยังมีประเด็นเกี่ยวกับกรณีพื้นที่อุทยานแห่งชาติทับลานที่มีการยื่นฟ้องต่อศาลโดยอ้างว่า ได้มีการซื้อที่ดินต่อจากผู้ที่เข้าไปบุกรุกและผู้ซื้อเห็นว่า ในพื้นที่บริเวณดังกล่าวอยู่ในเขตผอมผืน ศาลจังหวัดกระบี่บุรีได้มีคำพิพากษาในคดีหมายเลขแดงที่ ๙๕๓/๒๕๔๗ ว่า การกระทำของจำเลยมีความผิดตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ มาตรา ๖, มาตรา ๑๖ (๔), มาตรา ๒๔, และมาตรา ๒๙ แต่การกระทำของจำเลยเป็นความผิดธรรมดาแต่ผิดต่อกฎหมายหลายบท จึงให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ อันเป็นบทหนัก

ต่อมาเครือข่ายประชาชนป่าชุมชนได้ร้องเรียนต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติพิจารณาเห็นว่า เพื่อให้ปัญหาต่างๆ ยุติลงได้ จึงเสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัย และศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๓๓/๒๕๔๔ ว่า กรณีมีความจำเป็นที่จะต้องอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมเพื่อใช้ประโยชน์ตามความเหมาะสมอย่างสมดุลและยั่งยืน สำหรับความเดือดร้อนหรือผลกระทบที่ชุมชนอาจได้รับอันเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ เป็นเรื่องที่จะต้องไปดำเนินการฟ้องคดีต่อศาลที่มีเขตอำนาจตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องต่อไป ดังนั้น พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ มาตรา ๖ จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๖๖ และ มาตรา ๗๗

๖. อำเภอลำน้ำเคียว ชี้แจงข้อเท็จจริง ดังนี้

๑) ในพื้นที่อำเภอลำน้ำเคียวมีประชาชนเข้ามาอยู่อาศัยในพื้นที่มาเป็นเวลานาน ซึ่งสภาพพื้นที่โดยทั่วไปมีลักษณะเป็นชุมชน โดยมีวัด โรงเรียน และสถานที่ราชการ ซึ่งจากการศึกษาแนวเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติทับลาน เมื่อปี ๒๕๒๔ ที่ผ่านมามีเห็นว่า แนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลานไม่น่าจะมีความถูกต้องตามความเป็นจริง เนื่องจากแนวเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติทับลานน่าจะเป็นไปตามแนวเขตที่มีการสำรวจในปี ๒๕๔๓ ซึ่งมีหลายหน่วยงานดำเนินการออกสำรวจพื้นที่ร่วมกัน นอกจากนี้ ยังปรากฏหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับสำรวจแนวเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติทับลาน ในปี ๒๕๔๓ และได้เก็บรักษาไว้ที่อำเภอลำน้ำเคียว ซึ่งแผนที่ดังกล่าวนี้มีการลงลายมือชื่อร่วมกันของทุกฝ่ายด้วย ทั้งนี้ จากการพิจารณาแผนที่และข้อเท็จจริงตลอดจนรายละเอียดต่างๆ แล้วเห็นว่า ไม่น่าจะมีความเป็นไปได้ที่แนวเขตป่าอุทยานแห่งชาติทับลานจะทับซ้อนกับพื้นที่ของชุมชน

๒) การประกาศเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติทับลานเป็นการประกาศเขตอุทยานแห่งชาติทับซ้อนกับพื้นที่ชุมชน

๓) ในพื้นที่อำเภอลำน้ำเคียวมีการทับซ้อนระหว่างแนวเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติกับพื้นที่ของชุมชนจำนวน ๓ ตำบล ประกอบด้วย ตำบลอุดมทรัพย์ ตำบลไทยสามัคคี และตำบลวังน้ำเคียว

๗. จังหวัดนครราชสีมา ชี้แจงข้อเท็จจริงและแสดงความคิดเห็นว่า ปัญหาในพื้นที่อำเภอลำน้ำเคียวนั้น เป็นปัญหาเกี่ยวกับการบุกรุกหรือการครอบครองที่ดินของรัฐ ซึ่งมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๓ หน่วยงาน ได้แก่ กรมป่าไม้ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ทั้งนี้ ในเบื้องต้นได้มีการหารือในประเด็นต่างๆ โดยเฉพาะในประเด็นเกี่ยวกับแนวเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติ หรือกรณีที่กรมอุทยานฯ ยินยอมหรืออนุญาตให้ประชาชนสามารถเข้าทำประโยชน์ในเขตอุทยานแห่งชาติ สำหรับการประกอบอาชีพเกษตรกรรม บ้านพัก รีสอร์ท หรืออาชีพอื่นๆ ที่เป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวตามนโยบายของรัฐบาล ซึ่งประเด็นเหล่านี้เป็นเรื่องที่ราษฎรในพื้นที่ต่างเข้าใจว่าสามารถกระทำได้ ซึ่งปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นปัญหาเชิงนโยบาย และข้อกฎหมายในการรักษาพื้นที่ป่าให้คงความเป็นธรรมชาติตลอดไป ทั้งนี้ เห็นด้วยกับแนวทางการแก้ไขปัญหาคือควรมีความยืดหยุ่นและไม่ขัดต่อกฎหมาย เช่น ปัญหาเกี่ยวกับแนวเขตของอุทยานแห่งชาติที่ยังไม่มีความชัดเจนก็ควรดำเนินการแก้ไขให้เกิดความชัดเจนและถูกต้อง โดยอาจมีการตั้งคณะกรรมการตรวจสอบขึ้นใหม่ และในกรณีพื้นที่ของเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน ซึ่งได้มีการเดินสำรวจแนวเขตไว้แล้วนั้น ก็ควรที่จะหาวิธีการผ่อนปรนเช่นเดียวกับ

ในปี ๒๕๔๓ ซึ่งจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายสามารถกระทำได้นบนพื้นฐานของความเข้าใจของทุกฝ่าย รวมทั้งในกรณีที่ดินที่อยู่ในเขต ส.ป.ก. นั้น จังหวัดนครราชสีมาเห็นสอดคล้องกับผู้ตรวจการแผ่นดินว่า ในเรื่องแนวเขตพื้นที่ของ ส.ป.ก. สามารถแก้ไขได้โดยให้นำเสนอต่อคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อพิจารณาหาแนวทางว่า จะมีมาตรการหรือสามารถเปิดโอกาสให้มีการใช้ประโยชน์ที่ดิน ส.ป.ก. ในด้านอื่นๆ นอกจากการประกอบอาชีพเกษตรกรรมได้หรือไม่ ซึ่งจะเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาหรือการเยียวยาความเดือดร้อนให้กับประชาชนในพื้นที่ได้เป็นอย่างดี

ในกรณีนี้ คณะกรรมการพิจารณาเห็นว่า เรื่องร้องเรียนดังกล่าวมีความสำคัญ ซึ่งหากปรากฏข้อเท็จจริงตามที่มีการร้องเรียนก็จะส่งผลกระทบเสียหายและก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ประชาชนเป็นจำนวนมาก จำเป็นที่จะต้องดำเนินการศึกษาและพิจารณาอย่างเป็นระบบ มีความละเอียดรอบคอบ และเป็นธรรมที่สำคัญจะต้องพิจารณาให้ได้ข้อเท็จจริงในเชิงลึกและเข้าถึงพื้นที่พิพาท จึงมีมติตั้งคณะอนุกรรมการขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณาศึกษาเรื่องร้องเรียนของนายสมบุญ สิงห์ กิ่ง ขอให้ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐ กรณีการประกาศยึดพื้นที่และรื้อถอนอาคารที่อยู่อาศัยของประชาชนในเขตอุทยานแห่งชาติทับลานและเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าภูเขาลวง ตำบลวังน้ำเขียว อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา (ประกาศคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร ที่ ๘/๒๕๕๕, ที่ ๑๐/๒๕๕๕ และ ที่ ๑๑/๒๕๕๕) ประกอบด้วย

๑. นายรังสิกร ทิมาตฤกะ	ประธานคณะอนุกรรมการ
๒. นายนิติวัฒน์ จันทร์สว่าง	รองประธานคณะอนุกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายอันวาร์ สาและ	รองประธานคณะอนุกรรมการ คนที่สอง
๔. นายรส มะลิผล	อนุกรรมการ
๕. นายตี๋ใหญ่ พุนศรีธนากุล	อนุกรรมการ
๖. นายประนอม โพธิ์คำ	อนุกรรมการ
๗. นายภูริพงศ์ พูลพร	อนุกรรมการ
๘. นายชุมพลภัทร์ เชื้อนิลตระกูล	อนุกรรมการ
๙. นายนิรสร แสงแก้ว	อนุกรรมการ
๑๐. พลเอก นายแพทย์สหชาติ พิพิชกุล	เลขานุการคณะอนุกรรมการ

และที่ประชุมได้มีมติตั้งที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการฯ จำนวน ๓ คน ประกอบด้วย

๑. นางเพชรินทร์ เสียงเจริญ	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๒. นางสาวกณวรรณ เลาชัยวิวรรณ์	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๓. นางสาวเพ็ญศรี พัทธวิวัฒน์ศิริ	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ

โดยให้คณะอนุกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

๑. พิจารณาศึกษาข้อเท็จจริง และรายละเอียดเกี่ยวกับการร้องเรียนนายสมบุญ สิงห์ กิ่ง ขอให้ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐ กรณีการประกาศยึดพื้นที่และรื้อถอนอาคารที่อยู่อาศัยของประชาชนในเขตอุทยานแห่งชาติทับลานและเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าภูเขาลวง ตำบลวังน้ำเขียว อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา พร้อมทั้งข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็น ข้อสังเกตที่เกี่ยวข้องกับเรื่องร้องเรียนนี้ ตลอดจน

แนวทางในการแก้ไขปัญหาให้กับผู้ร้องและประชาชนในพื้นที่ตำบลวังน้ำเขียวโดยให้นำกฎหมาย กฎ ระเบียบ และกระบวนการพิจารณาที่เกี่ยวข้องมาเป็นแนวทางประกอบการพิจารณา แล้วรายงานต่อคณะกรรมการภายในวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๕

๒. ดำเนินการอื่นตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

การดำเนินการ

๑. กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้มีหนังสือ ที่ ทส.๐๔๓๗/๑๕๘๔๖ ลงวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๕ แจ้งว่า กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้จัดส่งร่างพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. .... และเอกสารเกี่ยวกับคดีและการใช้มาตรการทางปกครองกรณีอุทยานแห่งชาติทับลาน เพื่อใช้ในการพิจารณาคดีของคณะกรรมการ

๒. การพิจารณาดำเนินงานของคณะอนุกรรมการฯ

๒.๑ คณะอนุกรรมการฯ ได้กำหนดกรอบการพิจารณาดำเนินงานของคณะอนุกรรมการฯ โดยอาศัยรายงานการตรวจสอบข้อเท็จจริงของผู้ตรวจการแผ่นดินและข้อตกลงการกันแนวเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติทับลาน เมื่อปี ๒๕๔๓ เป็นหลัก รวมทั้งตรวจสอบพื้นที่ที่ราษฎรถูกดำเนินคดีว่าอยู่ในพื้นที่ใด เพื่อแยกกลุ่มของราษฎรที่ได้รับความเดือดร้อน ทั้งนี้ คณะอนุกรรมการฯ ได้มีการประชุมเพื่อพิจารณาเรื่องร้องเรียนดังกล่าว จำนวน ๓ ครั้ง ดังนี้

๑) ครั้งที่ ๑ วันพฤหัสบดีที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๕

๒) ครั้งที่ ๒ วันพฤหัสบดีที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๕

๓) ครั้งที่ ๓ วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๕

๒.๒ คณะอนุกรรมการฯ ได้เดินทางไปประชุมและตรวจสอบข้อเท็จจริงในพื้นที่พิพาทในระหว่างวันพฤหัสบดีที่ ๑๓ ถึงวันศุกร์ที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๕ ณ องค์การบริหารส่วนตำบลไทยสามัคคี อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา และองค์การบริหารส่วนตำบลบุพราหมณ์ อำเภอนาดี จังหวัดปราจีนบุรี โดยคณะอนุกรรมการฯ ได้ประชุมร่วมกับนายอำเภอวังน้ำเขียว ปลัดอำเภอวังน้ำเขียว นายกองค์การบริหารส่วนตำบลไทยสามัคคี กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ร้องและคณะ ตลอดจนราษฎรในเขตพื้นที่ตำบลไทยสามัคคีและตำบลวังน้ำเขียว ณ ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลไทยสามัคคี พร้อมลงพื้นที่ตรวจสอบแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน ทั้งได้เดินทางไปประชุมร่วมกับนายอำเภอนาดี ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบุพราหมณ์ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และราษฎรในเขตพื้นที่ตำบลบุพราหมณ์ ณ ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลบุพราหมณ์ โดยมีบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาร่วมประชุมกับคณะอนุกรรมการฯ ดังนี้

๑. นายสรายุทธ แก้วกุลปรีชา นายอำเภอวังน้ำเขียว

๒. นายบรรจง สิงทพ นายอำเภอนาดี

๓. นายธรรมธรรศ ทองสำโรง ปลัดอำเภอวังน้ำเขียว

๔. นายจกกล สระเจริญ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลไทยสามัคคี

๕. นายเดชา วรรณมร ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบุพราหมณ์

๒.๓ คณะอนุกรรมการฯ ได้จัดทำรายงานการเดินทางไปประชุมและตรวจสอบข้อเท็จจริงในพื้นที่พิพาทเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการการปกครองเพื่อพิจารณา ซึ่งจากการเดินทางไปประชุมและตรวจสอบข้อเท็จจริงในพื้นที่พิพาท คณะอนุกรรมการฯ ได้ตั้งข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อสังเกตของคณะอนุกรรมการฯ

๑. พื้นที่อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา และอำเภอนาดี จังหวัดปราจีนบุรี ก่อนการประกาศเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน ตามพระราชกฤษฎีกากำหนดบริเวณที่ดินป่าวังน้ำเขียวและป่าครบุรี ในท้องที่ตำบลสะแกราช ตำบลวังน้ำเขียว อำเภอปักธงชัย ตำบลครบุรี ตำบลจระเข้หิน ตำบลโคกกระชาย อำเภอครบุรี และตำบลสระตะเคียน ตำบลโนนสมบูรณ์ อำเภอเสิงสาง จังหวัดนครราชสีมา และป่าแก่งดินสอ ป่าแก่งใหญ่ และป่าเขาสะโตน ในท้องที่ตำบลบุพราหมณ์ ตำบลทุ่งโพธิ์ อำเภอนาดี จังหวัดปราจีนบุรี พ.ศ. ๒๕๒๔ นั้น พื้นที่บริเวณนี้มีราษฎรครอบครองและอยู่อาศัยในลักษณะเป็นชุมชนและใช้ประโยชน์ในพื้นที่สำหรับการเกษตร ประกอบกับทางราชการได้ดำเนินการรับรองการอยู่อาศัยและจัดตั้งเป็นหมู่บ้านก่อนการประกาศเป็นเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน โดยปรากฏหลักฐานการจัดตั้งหมู่บ้านขึ้นครั้งแรกในเขตอำเภอวังน้ำเขียว ซึ่งในขณะนั้นยังอยู่ในเขตการปกครองของอำเภอปักธงชัย คือ บ้านบุไผ่ และบ้านบุไทร โดยทั้ง ๒ หมู่บ้าน ปรากฏหลักฐานการจัดตั้งเป็นหมู่บ้านเมื่อปี ๒๕๕๗ โดยบ้านบุไผ่ มีจำนวน ๘๙ หลังคาเรือน มีประชากรในขณะนั้นจำนวน ๔๖๓ คน (เป็นชาย ๒๓๒ คน หญิง ๒๓๑ คน) และมีเนื้อที่ ๒๗ ตารางกิโลเมตร ส่วนบ้านบุไทร มีจำนวน ๑๐๗ หลังคาเรือน มีประชากรในขณะนั้นจำนวน ๗๖๘ คน (เป็นชาย ๓๘๘ คน เป็นหญิง ๓๘๐ คน) มีเนื้อที่ ๓๕ ตารางกิโลเมตร ซึ่งปัจจุบันบ้านบุไผ่และบ้านบุไทรอยู่ในเขตการปกครองของตำบลไทยสามัคคี ในส่วนของบ้านไทยสามัคคี ปรากฏหลักฐานการจัดตั้งหมู่บ้านขึ้นเมื่อปี ๒๕๒๐ โดยในระหว่างปี ๒๕๑๙ - ๒๕๒๓ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน ภาค ๒ กองทัพภาคที่ ๒ มีการอพยพราษฎรจากมูลหลงสามง่ามมาตั้งเป็นหมู่บ้านไทยสามัคคี สุขสมบูรณ์ ตามนโยบายเพื่อความมั่นคง โดยภาครัฐได้จัดสรรที่ดินบางส่วนที่บ้านบุไทรให้เป็นที่อยู่อาศัยแก่ราษฎรคนละ ๑ งาน และที่ดินทำกินคนละ ๑๐ ไร่ ดังนั้น จะเห็นได้ว่าพื้นที่บริเวณตำบลไทยสามัคคีมีราษฎรอาศัยทำกินและครอบครองพื้นที่มาก่อนการประกาศเขตอุทยานแห่งชาติทับลานเมื่อปี ๒๕๒๔ ทั้งนี้ หน่วยงานฝ่ายปกครองและท้องถิ่นได้สนับสนุนการเข้าไปอยู่อาศัยในพื้นที่โดยการปรับปรุงระบบสาธารณูปโภคต่างๆ เช่น ไฟฟ้า ประปา ถนน ฯลฯ และยังมีการกระทำอันเป็นลักษณะการรับรองสิทธิการอยู่อาศัยทำกินของราษฎร โดยการอนุญาตให้ปลูกสร้างบ้านหรือสถานที่ประกอบการต่างๆ มีการออกเลขที่บ้านให้ และยังสามารถเข้าไปช่วยเหลือและสนับสนุนการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและการเกษตรเชิงนิเวศ ส่งเสริมการท่องเที่ยวในบริเวณท้องที่อำเภอวังน้ำเขียว และกำหนดให้การท่องเที่ยวในเขตอำเภอวังน้ำเขียวเป็นยุทธศาสตร์หนึ่งของอำเภอวังน้ำเขียว

๒. นอกจากหลักฐานทางราชการในการจัดตั้งหมู่บ้านแล้วยังพบว่า ราษฎรได้มีการเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่สำหรับการเกษตร ตั้งแต่ปี ๒๕๐๒ ทั้งนี้ ราษฎรได้ครอบครองและทำประโยชน์ในพื้นที่โดยไม่มีเอกสารสิทธิ์ อย่างไรก็ตาม การครอบครองและทำประโยชน์ในพื้นที่ของราษฎรนั้น แม้จะไม่มีเอกสารสิทธิ์ในการครอบครองที่ดิน แต่ปรากฏหลักฐานการเสียภาษีบำรุงท้องที่ (ภ.บ.ท. ๕) ให้แก่ฝ่ายปกครองและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมาโดยตลอด ซึ่งการเสียภาษีบำรุงท้องที่ดังกล่าวแม้จะไม่ใช่อเอกสารสิทธิ์ในที่ดิน แต่ก็แสดงให้เห็นว่า ราษฎรได้อยู่อาศัยและทำประโยชน์ในพื้นที่มาก่อนการประกาศ

เขตอุทยานแห่งชาติ ในขณะเดียวกันทางราชการรับรู้และยอมรับในการอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ของราษฎร นอกจากนั้น ในระหว่างปี ๒๕๑๙ - ๒๕๒๐ มีปัญหาการแทรกซึมของพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย ทางราชการจึงได้มีนโยบายในการอพยพราษฎรเข้ามาอยู่อาศัยในพื้นที่ เช่น ในปี ๒๕๒๐ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน ภาค ๒ กองทัพภาคที่ ๒ ได้อพยพราษฎรจากมูลหลวงสามง่ามมาก่อตั้งหมู่บ้านไทยสามัคคี และจัดสรรที่ดินสำหรับเป็นที่อยู่อาศัย คนละ ๑ งาน และที่ดินทำกิน คนละ ๑๐ ไร่ ในส่วนของอำเภอนาคู จังหวัดปราจีนบุรี ได้มีโครงการพระราชดำริพัฒนาที่ราบเชิงเขา ในการแยกน้ำดีและน้ำร้าย โดยแยกราษฎรออกจากผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ ซึ่งมีการจัดสรรที่ดินให้เป็นที่อยู่อาศัยคนละ ๒ ไร่ และที่ดินทำกินคนละ ๑๕ ไร่ (ปัจจุบันราษฎรยังไม่ได้รับการจัดสรรที่ดินครบตามจำนวน) นอกจากนี้ ยังปรากฏหลักฐานหนังสืออนุญาตให้ได้รับการผ่อนผันให้สิทธิทำกินชั่วคราวในเขตป่าสงวนแห่งชาติ (ครั้งที่ ๑) หรือ “สทก. ๑” ซึ่ง สทก. ๑ ฉบับดังกล่าวระบุจำนวนเนื้อที่และทิศข้างเคียงอย่างชัดเจน แต่ไม่ปรากฏการลงลายมือชื่อของผู้ว่าราชการจังหวัดปราจีนบุรี จึงยังไม่มีการจัดสรรที่ดินให้กับราษฎร โดยปัจจุบันราษฎรบางรายยังคงเก็บรักษาเอกสารดังกล่าวไว้ และราษฎรบางส่วนมีเอกสารสิทธิ ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ ดังนั้น ในพื้นที่อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา และอำเภอนาคู จังหวัดปราจีนบุรี ราษฎรมีหลักฐานการครอบครองที่ดินที่ทางราชการออกให้ ดังนี้

๑) ใบ ภ.บ.ท. ๕ (เอกสารการเสียภาษีบำรุงท้องที่)

๒) หนังสืออนุญาตให้ได้รับการผ่อนผันให้สิทธิทำกินชั่วคราวในเขตป่าสงวนแห่งชาติ (ครั้งที่ ๑) (สทก. ๑)

๓) ส.ป.ก. ๔ - ๐๑

ดังนั้น จะเห็นได้ว่า รัฐได้จัดสรรที่ดินให้กับราษฎรที่อพยพเข้ามาอาศัยอยู่ในพื้นที่ โดยได้จัดสรรที่ดินให้เป็นที่อยู่อาศัยและที่ทำกิน พร้อมกับการตั้งหมู่บ้านขึ้นใหม่ ซึ่งแม้ว่ารัฐจะไม่ได้ออกเอกสารสิทธิใดๆ ให้แก่ราษฎร แต่การครอบครองและทำประโยชน์ในพื้นที่ของราษฎรนั้น เจ้าหน้าที่รัฐรับรู้และยอมรับมาโดยตลอด

๓. การประกาศเขตอุทยานแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ มาตรา ๖ กำหนดว่า “เมื่อรัฐบาลเห็นสมควรกำหนดบริเวณที่ดินแห่งใดที่มีสภาพธรรมชาติเป็นที่น่าสนใจให้คงอยู่ในสภาพธรรมชาติเดิมเพื่อสงวนไว้ให้เป็นประโยชน์แก่การศึกษาและรื่นรมย์ของประชาชน ก็ให้มีอำนาจกระทำได้โดยประกาศพระราชกฤษฎีกาและให้มีแผนที่แสดงแนวเขตแห่งบริเวณที่กำหนดนั้นแนบท้ายพระราชกฤษฎีกาด้วย บริเวณที่กำหนดนี้เรียกว่า “อุทยานแห่งชาติ” ที่ดินที่จะกำหนดให้เป็นอุทยานแห่งชาตินั้น ต้องเป็นที่ดินที่มีได้อยู่ในกรรมสิทธิ์หรือครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายของบุคคลใดซึ่งมิใช่ทบวงการเมือง” ดังนั้น ในการกำหนดพื้นที่สำหรับประกาศเป็นเขตอุทยานแห่งชาตินั้น พื้นที่ดังกล่าวจะต้องไม่อยู่ในกรรมสิทธิ์หรือการครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายของบุคคลใด จะเห็นได้ว่า การประกาศเขตอุทยานแห่งชาติที่ทบลาน เมื่อปี ๒๕๒๔ เป็นการประกาศเขตอุทยานแห่งชาติครอบคลุมท้องที่อำเภอปักธงชัย อำเภอวังน้ำเขียว อำเภอครบุรี อำเภอเสิงสาง จังหวัดนครราชสีมา และอำเภอนาคู จังหวัดปราจีนบุรี นั้น เป็นการประกาศเขตอุทยานแห่งชาติครอบคลุมทั้งพื้นที่ โดยไม่มีการสำรวจและกันแนวเขตพื้นที่ของชุมชนและที่ดินทำกินของราษฎรออกจากแนวเขตอุทยานแห่งชาติก่อนการประกาศเขตอุทยานแห่งชาติ แม้ราษฎรจะไม่มีเอกสารสิทธิ

ในที่ดิน แต่ก็ปรากฏหลักฐานการเข้ามาอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ เช่น การเสียภาษีบำรุงท้องที่ (ภ.บ.ท. ๕) ที่ราษฎรเสียภาษีให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบกับบางพื้นที่ได้ประกาศเป็นเขตปฏิรูปที่ดินและมีการออก ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ รวมทั้งมีการจัดสรรที่ดินสำหรับเป็นที่อยู่อาศัยและที่ดินทำกินให้กับราษฎรที่อพยพลมาจากภูเขา ตามนโยบายด้านความมั่นคงในการแก้ไขปัญหาภัยก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ ซึ่งการจัดสรรที่ดินดังกล่าวแม้ทางราชการจะไม่ได้ออกเอกสารสิทธิ์ใดๆ ให้กับราษฎรก็ตาม ต้องถือว่าราษฎรได้เข้าครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว ทั้งนี้ อำเภอบึงนาราง อำเภอสว่างวีระวงศ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา และอำเภอนาดี จังหวัดปราจีนบุรี ก่อนการประกาศเป็นเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน ที่ดินบริเวณดังกล่าวอยู่ในความครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายของราษฎรมาก่อนการประกาศเขตอุทยานแห่งชาติทับลานเมื่อปี ๒๕๒๔ ดังนั้น การประกาศเขตอุทยานแห่งชาติทับลานเมื่อปี ๒๕๒๔ จึงเป็นการนำที่ดินที่อยู่ในความครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายของราษฎรมาประกาศเป็นเขตอุทยานแห่งชาติ ซึ่งขัดกับมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ อย่างชัดเจน

๔. จากการประกาศเขตอุทยานแห่งชาติทับลานเมื่อปี ๒๕๒๔ นอกจากจะทับซ้อนกับชุมชนและที่ดินทำกินของราษฎรแล้ว ยังทับซ้อนกับเขตปฏิรูปที่ดินของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ซึ่งพื้นที่ดังกล่าวได้ประกาศเป็นเขตปฏิรูปที่ดินเมื่อปี ๒๕๒๑ ซึ่ง ส.ป.ก. ได้ดำเนินการออก ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ ให้กับเกษตรกรไปแล้วจำนวน ๑,๖๑๙ ราย เนื้อที่จำนวน ๒,๑๖๗ แปลง

๕. การปรับปรุงแนวเขตของอุทยานแห่งชาติทับลาน เนื่องจากในปี ๒๕๒๔ ได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน โดยครอบคลุมพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา และจังหวัดปราจีนบุรี และในปี ๒๕๒๕ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน ภาค ๒ กองทัพภาคที่ ๒ ได้ดำเนินโครงการหมู่บ้านเพื่อความมั่นคงในพื้นที่ ต่อมาในปี ๒๕๓๓ ได้มีการเสนอให้กรมป่าไม้พิจารณาปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลานให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง ซึ่งกรมป่าไม้ได้พิจารณาเมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๔ และมีมติเห็นชอบให้ดำเนินการปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน จังหวัดนครราชสีมา และคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการลักลอบทำลายทรัพยากรป่าไม้ประจำจังหวัดนครราชสีมา จึงมีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน ให้เป็นไปตามสภาพความเป็นจริง โดยใช้แผนที่ภาพถ่ายทางอากาศในปี ๒๕๒๖ ภาพถ่ายดาวเทียม และเอกสารอื่นๆ ประกอบการพิจารณาปรับปรุง ต่อมาคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๔๐ เห็นชอบให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมป่าไม้) เร่งรัดจัดทำร่างพระราชกฤษฎีกาปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลานที่ได้ดำเนินการกันพื้นที่ไว้แล้วในเขตอำเภอสว่างวีระวงศ์ ๘ จุด เนื้อที่ประมาณ ๒๑,๑๓๕ ไร่ ในเขตอำเภอสว่างวีระวงศ์ รวม ๔ จุด เนื้อที่ประมาณ ๑๔,๘๕๐ ไร่ และเขตอำเภอบึงนาราง จำนวน ๑ จุด เนื้อที่ประมาณ ๖๒๒ ไร่ โดยให้เสนอร่างดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรีภายใน ๓ เดือน และเมื่อมีประกาศพระราชกฤษฎีกาแล้วให้กรมป่าไม้เร่งส่งมอบพื้นที่ดังกล่าวให้ ส.ป.ก. เพื่อเร่งรัดดำเนินการปฏิรูปที่ดินและออก ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ ให้แก่เกษตรกรภายใน ๙ เดือนนับแต่วันที่กรมป่าไม้ส่งมอบพื้นที่ ซึ่งปัจจุบันยังไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าได้มีการดำเนินการใดๆ เพื่อให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว และในปี ๒๕๔๓ กรมป่าไม้ได้มีคำสั่งแต่งตั้ง

คณะกรรมการจัดการแนวเขต ซึ่งประกอบด้วยผู้อำนวยการสำนักอนุรักษ์ทรัพยากร นายอำเภอ หน่วยงานในพื้นที่ และผู้นำชุมชน ให้ดำเนินการสำรวจแนวเขตให้ชัดเจน ซึ่งผลการดำเนินการรังวัดปรับปรุง แนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน ตั้งแต่ปี ๒๕๓๗ - ๒๕๔๓ สรุปได้ว่า มีพื้นที่ที่ถูกกันออกจากเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน เป็นเนื้อที่ ๒๗๓,๓๑๐.๒๒ ไร่ และพื้นที่ที่ผนวกเข้ามาเป็นเนื้อที่ ๑๑๐,๑๗๒.๙๕ ไร่ การดำเนินการของกรมป่าไม้ในการปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลานเป็นการกันพื้นที่ที่ราษฎรครอบครองออกจากพื้นที่ของอุทยานแห่งชาติ โดยได้รังวัดด้วยระบบ UTM ด้วยเครื่องรับสัญญาณดาวเทียม GPS พร้อมจัดทำตารางบันทึกค่าพิกัดลงในแผนที่ ๑ : ๕๐,๐๐๐ ตลอดจนได้ฝังหลักเขตอุทยานแห่งชาติ ตีป้ายแสดงแนวเขตให้เห็นอย่างชัดเจน เพื่อดำเนินการออกพระราชกฤษฎีกาเปลี่ยนแปลงเขตอุทยานแห่งชาติทับลานต่อไป แต่ปัจจุบันยังไม่ปรากฏความคืบหน้าการดำเนินการในเรื่องนี้

จากการลงพื้นที่ตรวจสอบหลักเขตอุทยานแห่งชาติทับลานที่ได้ฝังหลักเขตเมื่อปี ๒๕๔๓ ของคณะกรรมการฯ พบว่า ปัจจุบันยังคงมีหลักเขตอุทยานแห่งชาติทับลานเมื่อปี ๒๕๔๓ ปรากฏอยู่อย่างชัดเจน ซึ่งราษฎรในพื้นที่ยืนยันว่า ได้อยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่นอกแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลานที่ได้ฝังหลักเขตเมื่อปี ๒๕๔๓ มาโดยตลอด อย่างไรก็ตาม จากการชี้แจงของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าการปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลานเมื่อปี ๒๕๔๓ ไม่สามารถใช้บังคับได้ เนื่องจากการเพิกถอนแนวเขตอุทยานแห่งชาติจะต้องดำเนินการตามมาตรา ๗ ของพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ที่กำหนดว่า “การขยายหรือการเพิกถอนอุทยานแห่งชาติไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน ให้กระทำโดยพระราชกฤษฎีกา และในกรณีที่มีใช้เป็นการเพิกถอนอุทยานแห่งชาติทั้งหมด ให้มีแผนที่แสดง เขตที่เปลี่ยนแปลงไปแนบท้ายพระราชกฤษฎีกาด้วย” ดังนั้น การปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน เมื่อปี ๒๕๔๓ ถือเป็นการเพิกถอนแนวเขตอุทยานแห่งชาติบางส่วน จึงต้องนำเข้าสู่ที่ประชุมคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาเพิกถอนแนวเขตอุทยานแห่งชาติโดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา พร้อมแก้ไขแผนที่แนบท้ายพระราชกฤษฎีกาด้วย ซึ่งภายหลังจากปี ๒๕๔๓ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังไม่มีดำเนินการนำเรื่องนี้เข้าสู่ การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

อย่างไรก็ตาม ราษฎรในพื้นที่ตำบลไทยสามัคคี อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา และราษฎรในพื้นที่ตำบลบุพราหมณ์ อำเภอนาดี จังหวัดปราจีนบุรี ยืนยันว่า ควรใช้แนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลานเมื่อปี ๒๕๔๓ เป็นหลักในการแก้ไขปัญหา

๖. เมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๔๔ ราษฎรตำบลบุพราหมณ์ ได้ทูลเกล้าถวายฎีกาต่อ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เรื่องขอให้แก้ไขปัญหาคความเดือดร้อนของราษฎรตำบลบุพราหมณ์ ๒ เรื่อง คือ

๑) การแก้ไขปัญหาที่ทำกินของราษฎรในเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน

๒) การแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของราษฎรในการนำใบลานมาทำเป็นผลิตภัณฑ์

ทั้งนี้ จังหวัดปราจีนบุรี ได้มีหนังสือถึงอธิบดีกรมป่าไม้ แจ้งผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงในกรณีการแก้ไขปัญหาที่ทำกินของราษฎรในเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน ดังนี้

ปัญหาพื้นที่อุทยานแห่งชาติทับลานทับซ้อนที่ดินทำกินของราษฎร

๑) ข้อเรียกร้อง

๑.๑) ต้องการให้ดำเนินการเรื่องแนวเขตให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว

๑.๒) ต้องการเข้าไปทำกินในพื้นที่ที่ทำกินอยู่เดิม (พื้นที่แนวเขตปรับปรุง)

ไปพลางก่อนจนกว่าการดำเนินการเรื่องแนวเขตจะแล้วเสร็จ

๑.๓) ต้องการพัฒนาพื้นที่เพื่อความกินดีอยู่ดีของราษฎร แต่ขัดระเบียบกฎหมายของทางราชการ

๒) ข้อเท็จจริง

พื้นที่ทำกินของราษฎรหมู่ที่ ๑, ๒, ๓, ๔, ๕, ๖ และ ๗ ตำบลบุพราหมณ์ อำเภอนาดี จังหวัดปราจีนบุรี อยู่ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติทับลาน (ประกาศเป็นอุทยานแห่งชาติตามพระราชกฤษฎีกา เมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๒๔) โดยพื้นที่บางแห่งมีการเข้าไปทำประโยชน์ก่อนที่จะมีการประกาศเขตอุทยานแห่งชาติ (ไม่มีเอกสารสิทธิ์) ปัจจุบันพื้นที่ดังกล่าวมีการใช้ประโยชน์เป็นที่ทำกินของราษฎร ได้แก่ ทำนา ปลูกพืชไร่ และอื่นๆ ซึ่งพื้นที่ดังกล่าวเป็นพื้นที่ที่ได้ดำเนินการสำรวจรังวัดปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลานของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการลักลอบทำลายทรัพยากรป่าไม้ประจำ จังหวัดปราจีนบุรี ตามคำสั่งที่ ๒๖๑/๒๕๔๓ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๔๓ และได้ดำเนินการตามมติ คณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ โดยได้ดำเนินการไปแล้ว ดังนี้

๒.๑) ได้ทำการสำรวจรังวัดปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลานเสร็จสิ้นแล้วเมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๔๓ และจังหวัดได้รายงานกรมป่าไม้ ตามหนังสือ ที่ ปจ.๐๐๑๑/๑๐๖๙ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๔๔

๒.๒) ได้ดำเนินการสำรวจการถือครองพื้นที่ป่าไม้ตามโครงการจัดการทรัพยากรที่ดินและป่าไม้เสร็จสิ้นแล้ว

๒.๓) ขณะนี้อยู่ในระหว่างขั้นตอนตามแผนงานเร่งรัดพิสูจน์สิทธิ์ (ซึ่งเป็นกระบวนการตามขั้นตอนของมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑)

๓) ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ

๓.๑) ดำเนินการในเรื่องแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลานที่มีการสำรวจรังวัดปรับปรุงแนวเขตและดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ ให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว ควรมีการสร้างแนวเขตอุทยานแห่งชาติเป็นการถาวรชัดเจน เช่น ถนน รั้วลวดหนาม หรือทางตรวจการณ์ ฯลฯ

๓.๒) การทำกินของราษฎรในพื้นที่ที่ทำกินอยู่เดิม (พื้นที่แนวเขตปรับปรุง) ทางราชการควรผ่อนปรนให้เข้าทำกินไปพลางก่อนจนกว่าการดำเนินการตามข้อ ๓.๑ จะเสร็จสิ้น เพื่อเป็นการลดปัญหากระทบกระทั่งระหว่างเจ้าหน้าที่และราษฎร ปัญหาการเรียกร้องหรือร้องเรียน อีกทั้งยังเป็นการอยู่ร่วมกันระหว่างคนกับป่าอย่างสันติตามแนวพระราชดำริ เพื่อประสานประโยชน์ทั้ง ๒ ฝ่าย เนื่องจากพื้นที่เป็นพื้นที่ที่ราษฎรได้ทำประโยชน์อยู่ก่อนแล้วแต่ไม่มีเอกสารสิทธิ์ ทั้งนี้ ทางราชการจะต้องประชาสัมพันธ์ และควบคุมมิให้มีการบุกรุกพื้นที่ป่าใหม่อย่างเด็ดขาด ซึ่งจะต้องวางแนวทางและหลักเกณฑ์ให้ชัดเจน

๓.๓) การดำเนินการใดๆ ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติจะดำเนินการที่ขัดต่อระเบียบกฎหมายของอุทยานแห่งชาติไม่ได้ นอกจากพื้นที่นั้นจะเป็นพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติซึ่งจะต้องขออนุญาตตามกฎหมายและระเบียบของทางราชการ และจะต้องชี้แจงประชาสัมพันธ์ทำความเข้าใจกับราษฎรเพื่อจะได้ไม่เกิดปัญหาของทั้งสองฝ่าย

๗. จากกรณีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ดำเนินการจับกุมราษฎรดำเนินคดี และดำเนินการรื้อถอนอาคารสิ่งปลูกสร้างตามมาตรา ๒๒ ของพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติทับลานนั้น จากข้อมูลการชี้แจงของราษฎรพบว่า การจับกุมราษฎรดำเนินคดีและรื้อถอนตามมาตรา ๒๒ นั้น ราษฎรส่วนใหญ่จะเป็นราษฎรในพื้นที่อำเภอนาดี จังหวัดปราจีนบุรี เช่น บ้านทะเลหมอกรีสอร์ท เป็นต้น แต่ในส่วนของอำเภอน้ำเขียวยังไม่มีกรรื้อถอน โดยปรากฏผลการจับกุมดำเนินคดี และดำเนินการรื้อถอนตามมาตรา ๒๒ ของพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติทับลาน ดังนี้

๑. จับกุมดำเนินคดีบุกรุกพื้นที่ทั้งหมด จำนวน ๔๑๘ คดี
๒. ออกคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๒๒ ให้รื้อถอนแล้ว จำนวน ๔๙ ราย
  - ๒.๑ กลุ่มที่ศาลอาญาดัดสินคดีที่ถึงที่สุดแล้ว จำนวน ๑๒ ราย (รื้อถอนแล้ว)
  - ๒.๒ กลุ่มที่อยู่ในกระบวนการทางศาลปกครอง จำนวน ๒๒ ราย (อยู่ระหว่างการขออนุมัติรื้อถอน)
    - กลุ่มที่ศาลปกครองมีคำสั่งยกคำฟ้อง (ยื่นอุทธรณ์) จำนวน ๗ ราย
    - กลุ่มที่ศาลปกครองมีคำสั่งยกคำขอทุเลา (ยื่นอุทธรณ์) จำนวน ๕ ราย
    - กลุ่มที่ศาลปกครองอยู่ระหว่างการพิจารณา จำนวน ๑๐ ราย
  - ๒.๓ กลุ่มที่ไม่ฟ้องศาลปกครอง จำนวน ๗ ราย (รื้อถอนแล้ว)
  - ๒.๔ กลุ่มที่ทำการรื้อถอนเอง จำนวน ๖ ราย (รื้อถอนแล้ว)
  - ๒.๕ กลุ่มที่ศาลปกครองมีคำสั่งถึงที่สุด ๒ ราย (ยกฟ้อง คดีถึงที่สุด ไม่อุทธรณ์ภายใน ๓๐ วัน) (รื้อถอนแล้ว)

๓. ยังไม่ได้ดำเนินการตามคำสั่งทางปกครอง ตามมาตรา ๒๒ จำนวน ๓๖๙ คดี
  - ๓.๑ ไม่มีสิ่งปลูกสร้าง (ไม่ต้องดำเนินการตามมาตรา ๒๒) จำนวน ๕๘ คดี
  - ๓.๒ มีสิ่งปลูกสร้าง (ต้องดำเนินการตามมาตรา ๒๒) จำนวน ๓๑๑ คดี (อยู่ในขั้นตอนการออกคำสั่ง)

(รวมรื้อถอน จำนวน ๒๗ ราย บางรายยังดำเนินการไม่เสร็จสิ้น)

ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับราษฎรในพื้นที่

๑. ราษฎรตื่นตระหนกและหวาดกลัวในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐต่อการเข้าตรวจค้น จับกุม และรื้อถอนอาคารที่อยู่อาศัย
๒. ราษฎรในพื้นที่ตกเป็นจำเลยของสังคมและถูกกล่าวหาว่า เป็นผู้บุกรุกอุทยานแห่งชาติและตัดไม้ทำลายป่า
๓. ราษฎรเกิดภาวะเครียดและวิตกกังวลกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

๔. แรงงานในพื้นที่ถูกเลิกจ้าง เกิดปัญหาการว่างงาน

๕. ผลผลิตทางการเกษตรไม่สามารถขายได้ เนื่องจากจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่ลดน้อยลง และผลผลิตทางการเกษตรบางส่วนไม่สามารถนำออกมาขายได้ เนื่องจากเจ้าหน้าที่ไม่อนุญาตให้นำออกจากพื้นที่

๖. ราษฎรมีปัญหาหนี้สินเพิ่มขึ้น เนื่องจากไม่มีงานทำและไม่มีรายได้

๗. นักเรียนในพื้นที่ไม่สามารถเดินทางไปเรียนหนังสือได้ เนื่องจากโรงเรียนตั้งอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติ

๘. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นไม่สามารถเข้าไปพัฒนาในพื้นที่ได้ เนื่องจากอุทยานแห่งชาติทับลานไม่อนุญาตให้ดำเนินการใดๆ ในเขตอุทยานแห่งชาติ เช่น การสร้างและซ่อมแซมถนน เป็นต้น

ข้อเสนอแนะของคณะอนุกรรมการฯ

๑. กรณีปัญหาแนวเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติทับลานทับซ้อนกับชุมชนและที่ดินทำกินของราษฎรและทับซ้อนกับเขตปฏิรูปที่ดินนั้น ควรใช้แนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลานตามผลการรังวัดปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลานเมื่อปี ๒๕๔๓ ซึ่งได้มีการสำรวจและรังวัดปรับปรุงแนวเขตจนเป็นที่ยอมรับร่วมกันของทุกฝ่ายแล้วเป็นหลักในการแก้ไขปัญหา โดยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะอย่างยิ่งกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นำผลการปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลานเมื่อปี ๒๕๔๓ เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาเพิกถอนแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลานบางส่วนและแก้ไขแผนที่แนบท้ายพระราชกฤษฎีกาเมื่อปี ๒๕๒๔ โดยอ้างอิงแผนที่ที่มีการรังวัดปรับปรุงแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลานเมื่อปี ๒๕๔๓ เป็นหลักในการแก้ไข

๒. ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรมป่าไม้ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมา ผู้ว่าราชการจังหวัดปราจีนบุรี นายอำเภอวังน้ำเขียว นายอำเภอนาดี องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำชุมชน และประชาชนในพื้นที่ ประชุมหารือร่วมกันเพื่อหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืน

๓. ในระหว่างที่ยังไม่มีแนวทางในการแก้ไขปัญหาจากภาครัฐที่ชัดเจน เจ้าหน้าที่ควรหยุดดำเนินการใดๆ กับราษฎรในพื้นที่ ทั้งการแจ้งความดำเนินคดี การจับกุม และการบุกรุกที่ดินอาครที่อยู่ออาศัย รวมทั้งให้หาแนวทางในการจำหน่ายคดีทั้งหมดออกสารบบความชั่วคราว เพื่อให้ภาครัฐและประชาชนได้พูดคุยและหาทางออกร่วมกันอย่างสันติ

๔. ภาครัฐควรเร่งดำเนินการออกเอกสารสิทธิในที่ดินให้แก่ราษฎรในพื้นที่ เพื่อให้ราษฎรมีที่ดินทำกินอย่างถาวร เพื่อป้องกันปัญหาการบุกรุกอุทยานแห่งชาติ

๓. คณะกรรมการได้พิจารณารายงานการเดินทางไปประชุมและตรวจสอบข้อเท็จจริงในพื้นที่พิพาทของคณะอนุกรรมการฯ ในคราวประชุมครั้งที่ ๗๖ วันพฤหัสบดีที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๕ ซึ่งที่ประชุมได้พิจารณาเห็นชอบกับรายงานการเดินทางไปประชุมและตรวจสอบข้อเท็จจริงในพื้นที่พิพาทของคณะอนุกรรมการฯ ตามข้อ ๒.๓ และได้พิจารณาเรื่องดังกล่าวเพิ่มเติมโดยเห็นว่า เรื่องร้องเรียนนี้มีผู้ร้องหรือบุคคลอื่นยื่นเรื่องร้องเรียนในลักษณะหรือทำนองเดียวกันต่อคณะกรรมการสามัญประจำสภาผู้แทนราษฎรหลายคณะ ดังนั้น เพื่อให้การพิจารณาของคณะกรรมการเป็นไปด้วยความรอบคอบและถูกต้อง

ตามระเบียบ จึงมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ประจำกลุ่มงานคณะกรรมการการปกครองตรวจสอบว่า ผู้ร้องหรือบุคคลอื่นได้ยื่นเรื่องร้องเรียนในลักษณะหรือทำนองเดียวกันต่อคณะกรรมการสามัญคณะใดบ้าง แล้วรายงานให้คณะกรรมการทราบ ทั้งนี้ ให้ชะลอการพิจารณาเรื่องร้องเรียนนี้ของคณะอนุกรรมการฯ ไว้เป็นการชั่วคราวจนกว่าการตรวจสอบข้างต้นจะแล้วเสร็จ และคณะกรรมการจะได้ประชุมหารือเกี่ยวกับการดำเนินการของคณะอนุกรรมการฯ ในลำดับต่อไป

๔. เจ้าหน้าที่ประจำกลุ่มงานคณะกรรมการการปกครองได้ตรวจสอบข้อมูลตามที่คณะกรรมการมอบหมายดังกล่าวตามข้อ ๓. แล้วพบว่า ในกรณีนี้มีการร้องเรียนไปยังคณะกรรมการสามัญประจำสภาผู้แทนราษฎร ดังนี้

๑. คณะกรรมการการที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำนวน ๒ เรื่อง

๑.๑ หนังสือร้องเรียนของนายสมบุรณ์ สิงกิ่ง เรื่อง ปัญหาการบังคับใช้กฎหมายป่าไม้ และอุทยานแห่งชาติในพื้นที่อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา ที่ไม่สอดคล้องกับข้อเท็จจริง ลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๔

เรื่องร้องเรียนนี้คณะกรรมการการที่ดินฯ ได้ส่งเรื่องดังกล่าวให้จังหวัดนครราชสีมา ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงและหาแนวทางในการแก้ไขปัญหา ตามหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๒๖๖๙/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๔

๑.๒ หนังสือร้องเรียนของนางวไลลักษณ์ วิชชาบุญศิริ เรื่องขอความเป็นธรรมและขอให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงในการปฏิบัติหน้าที่ของอธิบดีและเจ้าหน้าที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ลงวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๕

เรื่องร้องเรียนนี้ คณะกรรมการการที่ดินฯ ได้ส่งเรื่องให้ผู้ตรวจการแผ่นดินพิจารณา ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่

๒. คณะกรรมการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน จำนวน ๘ เรื่อง

๒.๑ หนังสือศูนย์ประสานงานประชาชน อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา ลงวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๕๕ เรื่อง ประชาชนได้รับความเดือดร้อนจากการกระทำของกรมอุทยานฯ และกรมป่าไม้ โดยมีผู้ร้องเรียนคือ นายจกกล สระเจริญ สิบตรี ราช กันห้องกลาง นายอำนาจ โพธิ์คำ นายมนูญ สระเจริญ นายมาโนช บัวดี และนายคำแสน รักษากิจ

๒.๒ หนังสือร้องเรียนของนางวไลลักษณ์ วิชชาบุญศิริ ลงวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๕ เรื่อง ขอความเป็นธรรมในการอุทธรณ์คำสั่งให้ทำลายหรือรื้อถอนสิ่งปลูกสร้าง

๒.๓ หนังสือที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลไทยสามัคคี อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา เรื่อง ขอความเป็นธรรมกรณีการแจ้งข้อกล่าวหาและสอบสวนคดีบุกรุกอุทยานแห่งชาติทับลาน อำเภอวังน้ำเขียว โดยมีนายจกกล สระเจริญ เป็นผู้ร้อง

๒.๔ หนังสือร้องเรียนของนางสุภาพร อุดมฤทธาวัช นายเนตรสวาท ขาวดีเดช นายประกิจ คุณคุปต์ นายวีรพล โอภาสวุฒิพงษ์ นายสมบุรณ์ บุรณสุจริต เรื่อง ขอความเป็นธรรมกรณีการแจ้งข้อกล่าวหาและการสอบสวนคดีบุกรุกอุทยานแห่งชาติทับลาน อำเภอนาดี จังหวัดปราจีนบุรี ลงวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๕

๒.๕ หนังสือร้องเรียนของนายศักดิ์ดา พิภพศิริรัตน์ นางปราณี วุฒิกานกร นายนิคม วุฒิกานกร เรื่อง ขอความเป็นธรรมกรณีมีคำสั่งให้รื้อถอนบ้านผางามรีสอร์ท ลงวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๕

๒.๖ หนังสือร้องเรียนของนายเล็ก พรหมมาส เรื่อง ขอความเป็นธรรมกรณีบ้านถูกรื้อทำลาย ลงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๕

๒.๗ หนังสือร้องเรียนของนายวิรัตน์ ศิริรักษ์ เรื่อง ร้องทุกข์ขอความช่วยเหลือชาวบ้าน ที่ได้รับความเดือดร้อนจากการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ ลงวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๕

๒.๘ หนังสือร้องเรียนของนายวิรัตน์ ศิริรักษ์ เรื่อง ร้องเรียนเพื่อขออนุญาตซ่อมแซม ปรับปรุงเส้นทางสาธารณะที่เจ้าหน้าที่อุทยานฯ ชุตทำลาย ลงวันที่ ... สิงหาคม ๒๕๕๕ (ไม่ลงวันที่)

ทั้งนี้ ประธานคณะกรรมการการกฎหมายฯ ได้สั่งรวมเรื่องร้องเรียนทั้งหมดพิจารณา เป็นเรื่องเดียวกันและมีมติตั้งคณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาและตรวจสอบข้อเท็จจริง กรณีประชาชน ที่อยู่อาศัยในอำเภอลำน้ำเคียว จังหวัดนครราชสีมา และอำเภอนาดิน จังหวัดปราจีนบุรี ได้รับความเดือดร้อน จากการออกพระราชกฤษฎีกา และการออกกฎกระทรวงฯ ให้เป็นเขตอุทยานแห่งชาติทับลานและเป็น ป่าสงวนแห่งชาติ โดยมี นายขจิตร์ ชัยนิคม เป็นประธานคณะอนุกรรมการฯ ตามประกาศคณะกรรมการ การกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน ที่ ๑๒/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๕ โดยกำหนด ระยะเวลาในการพิจารณาศึกษา ๔๕ วัน ทั้งนี้ คณะอนุกรรมการจะสรุปรายงานเสนอคณะกรรมการ การกฎหมายฯ ภายในวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๕

๓. คณะกรรมการการปกครอง จำนวน ๑ เรื่อง

- หนังสือร้องเรียนของนายสมบุรณ์ สิงห์กั้ง เรื่อง ร้องเรียนขอความเป็นธรรมและมี มาตรการในการแก้ไขปัญหาอำเภอลำน้ำเคียวและอุทยานแห่งชาติทับลาน ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๕

คณะกรรมการพิจารณาแล้วมีมติ ดังนี้

๑) เห็นควรรอผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการการกฎหมาย การยุติธรรม และสิทธิมนุษยชน ซึ่งได้ตั้งคณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาและตรวจสอบข้อเท็จจริง กรณีประชาชน ที่อยู่อาศัยในอำเภอลำน้ำเคียว จังหวัดนครราชสีมา และอำเภอนาดิน จังหวัดปราจีนบุรี ได้รับความเดือดร้อน จากการออกพระราชกฤษฎีกา และการออกกฎกระทรวงฯ ให้เป็นเขตอุทยานแห่งชาติทับลานและเป็น ป่าสงวนแห่งชาติ โดยมี นายขจิตร์ ชัยนิคม เป็นประธานคณะอนุกรรมการฯ ซึ่งคณะอนุกรรมการฯ จะสรุปรายงานเสนอคณะกรรมการการกฎหมายฯ ภายในวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๕ โดยให้มีหนังสือ ขอรายงานผลการพิจารณาศึกษาดังกล่าวหลังจากที่คณะอนุกรรมการฯ ได้นำเสนอต่อคณะกรรมการ การกฎหมายฯ แล้ว เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาของคณะอนุกรรมการฯ ของคณะกรรมการ การปกครอง

๒) ให้มีหนังสือไปยังปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เพื่อขอเอกสารเกี่ยวกับผลการตรวจสอบ ข้อเท็จจริงของคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง ซึ่งเป็นคณะกรรมการที่คณะรัฐมนตรีมีมติมอบหมายให้ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีราษฎรและผู้ประกอบกิจการที่พัก แก่นักท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอลำน้ำเคียว จังหวัดนครราชสีมา ร้องเรียนกรณีที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมจะดำเนินการรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างที่รุกล้ำพื้นที่อุทยานแห่งชาติทับลาน อำเภอลำน้ำเคียว จังหวัดนครราชสีมา เพื่อนำข้อมูลไปประกอบการพิจารณาของคณะอนุกรรมการฯ ของคณะกรรมการ การปกครอง

๕. คณะกรรมการ ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๗๙๔๒/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๕ ถึงปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ขอความอนุเคราะห์รายงานการตรวจสอบข้อเท็จจริงของคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีราษฎรและผู้ประกอบกิจการที่พิกัดพื้นที่อ่างเก็บน้ำเขี้ยว จังหวัดนครราชสีมา ร้องเรียนกรณีที่เกิดห้วยทรายพายุกระหน่ำและสิ่งแวดลอมจะดำเนินการรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างที่รุกล้ำพื้นที่อุทยานแห่งชาติ อ่างเก็บน้ำเขี้ยว จังหวัดนครราชสีมา ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๑๘๒/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๕

๖. สำนักนายกรัฐมนตรี ได้มีหนังสือนายกรัฐมนตรี ลับ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๑๐๖/๔๐๑๓ ลงวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๖ ถึงประธานคณะกรรมการการปกครอง จัดส่งสำเนารายงานการตรวจสอบข้อเท็จจริงของคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงฯ

๗. ศาลจังหวัดนครราชสีมาได้มีหมายเรียกพยานเอกสารหรือพยานวัตถุ (คดีแพ่ง) ในคดีหมายเลขดำที่ สว.พ. ๑/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๖ คดีแพ่งระหว่าง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช (โจทก์) กับนายอัศวนนท์ นิรันดร์ (จำเลย) โดยขอให้คณะกรรมการการปกครองสภาผู้แทนราษฎร จัดส่งเอกสารสรุปรายงานการสอบสวนข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายของคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร กรณีปัญหาเกี่ยวกับที่ดินระหว่างรัฐกับประชาชนในเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน ท้องที่อ่างเก็บน้ำเขี้ยว จังหวัดนครราชสีมา และอำเภอนาดี จังหวัดปราจีนบุรี โดยให้จัดส่งไปยังศาลจังหวัดนครราชสีมาก่อนวันอังคารที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๖

๘. คณะกรรมการ ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๕๒๖๔/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๖ ถึงผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดนครราชสีมา เพื่อจัดส่งพยานเอกสารตามข้อ ๗.

๙. คณะกรรมการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน ได้มีหนังสือคณะกรรมการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน ด่วนที่สุด ที่ ๘๖๙๗/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ถึงคณะกรรมการการปกครอง เพื่อจัดส่งรายงานผลการพิจารณาศึกษาและตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีประชาชนที่อาศัยอยู่ในอ่างเก็บน้ำเขี้ยว จังหวัดนครราชสีมา และอำเภอนาดี จังหวัดปราจีนบุรี ได้รับความเดือดร้อนจากการออกพระราชกฤษฎีกากำหนดบริเวณที่ดินป่าวังน้ำเขี้ยว และป่าครบุรี ในท้องที่ตำบลสระเกษ ตำบลวังน้ำเขี้ยว อำเภอปักธงชัย ตำบลครบุรี ตำบลจระเข้หิน ตำบลโคกกระชาย อำเภocrบุรี และตำบลสระตะเคียน ตำบลโนนสมบูรณ์ อำเภอเสิงสาง จังหวัดนครราชสีมา และป่าแก่งดินสอ ป่าแก่งใหญ่ และป่าเขาสะโตน ในท้องที่ตำบลบุพราหมณ์ ตำบลทุ่งโพธิ์ อำเภอนาดี จังหวัดปราจีนบุรี ให้เป็นอุทยานแห่งชาติทับลาน และการออกกฎกระทรวงฯ พ.ศ. ๒๕๑๖ กำหนดให้ที่ดินป่าเขาภูหลวง ตำบลวังน้ำเขี้ยว อำเภอวังน้ำเขี้ยว เป็นป่าสงวนแห่งชาติ สำหรับใช้เป็นข้อมูลในการศึกษาค้นคว้า ตลอดจนเป็นแนวทางในการพิจารณาเรื่องที่มีลักษณะและสภาพปัญหาทำนองเดียวกัน

๑๐. ในคราวประชุมคณะกรรมการการปกครอง ครั้งที่ ๑๓๗ วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ เพื่อพิจารณาผลการดำเนินการของคณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาเรื่องร้องเรียนของนายสมบุรณ์ สิงกิ่ง ขอให้ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐกรณี การประกาศยึดพื้นที่และรื้อถอนอาคารที่อยู่อาศัยของประชาชนในเขตอุทยานแห่งชาติทับลานและเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าภูเขาลวง ตำบลวังน้ำเขี้ยว อำเภอวังน้ำเขี้ยว จังหวัดนครราชสีมา โดยนายรังสิกร ธิมาตฤกะ ประธานคณะอนุกรรมการฯ ได้ชี้แจงผลการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการฯ สรุปได้ดังนี้

ตามที่ นายสมบูรณ์ สิงห์ และคณะ ได้เสนอเรื่องร้องเรียนต่อคณะกรรมการการปกครอง และคณะกรรมการได้พิจารณาเรื่องร้องเรียนดังกล่าวในคราวประชุม ครั้งที่ ๖๘ วันพฤหัสบดีที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๕ ที่ประชุมเห็นว่า เรื่องร้องเรียนนี้มีความสำคัญ ซึ่งหากปรากฏข้อเท็จจริงตามที่มีการร้องเรียน ก็จะมีผลกระทบต่อเสถียรภาพและก่อให้เกิดความเดือดร้อนต่อประชาชนเป็นจำนวนมาก จำเป็นที่จะต้อง ดำเนินการศึกษาและพิจารณาอย่างเป็นระบบ มีความละเอียดรอบคอบ และเป็นธรรม ที่สำคัญจะต้อง พิจารณาให้ได้ข้อเท็จจริงในเชิงลึกและเข้าถึงพื้นที่พิพาท จึงได้มีมติตั้งคณะอนุกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง เพื่อพิจารณาศึกษา โดยมีนายรังสิกร ทิมาตฤกะ เลขาธิการคณะกรรมการ เป็นประธานคณะอนุกรรมการฯ โดยคณะอนุกรรมการฯ ได้มีการประชุมเพื่อพิจารณาเรื่องข้างต้นรวม ๓ ครั้ง พร้อมเดินทางไปประชุม ร่วมกับบุคคล/ส่วนราชการ และราษฎรที่ได้รับความเดือดร้อน ตลอดจนลงพื้นที่เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริง เมื่อวันที่วันพฤหัสบดีที่ ๑๓ ถึงวันศุกร์ที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๕ ณ องค์การบริหารส่วนตำบลไทยสามัคคี อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา และองค์การบริหารส่วนตำบลบุพราหมณ์ อำเภอนาดี จังหวัดปราจีนบุรี คณะอนุกรรมการฯ ได้เคยเสนอรายงานการเดินทางไปประชุมและลงพื้นที่ตรวจสอบข้อเท็จจริงฯ ต่อที่ประชุมคณะกรรมการแล้วในคราวประชุมคณะกรรมการ ครั้งที่ ๗๖ วันพฤหัสบดีที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๕ ซึ่งในระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการได้ปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า มีคณะราษฎร อำเภอวังน้ำเขียวได้เสนอเรื่องร้องเรียนในลักษณะหรือทำนองเดียวกันนี้ต่อคณะกรรมการสามัญประจำสภาผู้แทนราษฎรอีก ๒ คณะ ประกอบด้วย คณะกรรมการการที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และคณะกรรมการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน สภาผู้แทนราษฎร กรณีเช่นนี้ จึงเป็นผล ทำให้คณะกรรมการสามัญจะต้องพิจารณาสอบสวนหรือศึกษาเรื่องเดียวกันหลายคณะ ซึ่งเป็นการ พิจารณาเรื่องซ้ำซ้อนและเข้าลักษณะตามระเบียบสภาผู้แทนราษฎรว่าด้วยการพิจารณาสอบสวน หรือศึกษา เรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยคณะกรรมการหลายคณะ พ.ศ. ๒๕๕๒ ดังนั้น คณะกรรมการจึงเห็นชอบ ให้ชะลอการพิจารณาเรื่องร้องเรียนนี้ของคณะอนุกรรมการฯ และคณะกรรมการการปกครองไว้เป็นการ ชั่วคราวจนกว่าคณะกรรมการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน จะได้พิจารณาเรื่องในลักษณะ หรือทำนองเดียวกันนี้แล้วเสร็จ

คณะกรรมการได้พิจารณาผลการดำเนินการของคณะอนุกรรมการฯ แล้วเห็นว่า เรื่องดังกล่าวคณะกรรมการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน ได้พิจารณาศึกษาและตรวจสอบ ข้อเท็จจริงกรณี ประชาชนที่อาศัยอยู่ในอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา และอำเภอนาดี จังหวัดปราจีนบุรี ได้รับความเดือดร้อนจากการออกพระราชกฤษฎีกา และการออกกฎกระทรวงฯ ให้เป็นเขตอุทยานแห่งชาติ ทับลาน และเป็นป่าสงวนแห่งชาติ เสร็จเรียบร้อยแล้ว และได้มีหนังสือคณะกรรมการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน ด่วนที่สุด ที่ ๗๕๐๕/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๖ กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร เพื่อนำเสนอรายงานฉบับดังกล่าวต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณา พร้อมจัดส่งรายงานดังกล่าวมายังคณะกรรมการการปกครอง เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการศึกษาและ เป็นแนวทางในการดำเนินการในเรื่องที่มีลักษณะทำนองเดียวกัน ดังนั้น เมื่อคณะกรรมการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน ได้พิจารณาเรื่องดังกล่าวโดยละเอียดและครบถ้วนในคณะกรรมการ การปกครองมีรายละเอียดเนื้อหาและความเห็นไปในแนวทางเดียวกันกับการพิจารณาของคณะอนุกรรมการฯ

พร้อมได้เสนอรายงานฉบับดังกล่าวต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณาแล้ว เพื่อให้การพิจารณาเรื่องร้องเรียนของคณะกรรมการเป็นไปตามระเบียบสภาผู้แทนราษฎรว่าด้วยการพิจารณาสอบสวนหรือศึกษาเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยคณะกรรมการหลายคณะ พ.ศ. ๒๕๕๒ จึงเห็นควรให้ยุติการดำเนินการพิจารณาของคณะอนุกรรมการฯ และเห็นชอบให้จัดส่งรายงานการเดินทางไปประชุมและลงพื้นที่ตรวจสอบข้อเท็จจริงฯ ของคณะอนุกรรมการฯ ในคณะกรรมการการปกครอง และรายงานการพิจารณาศึกษาและตรวจสอบข้อเท็จจริง กรณีประชาชนที่อาศัยอยู่ในอำเภอลำน้ำเคียว จังหวัดนครราชสีมา และอำเภอนาดี จังหวัดปราจีนบุรี ได้รับความเดือดร้อนจากการออกพระราชกฤษฎีกา และการออกกฎกระทรวงฯ ให้เป็นเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน และเป็นป่าสงวนแห่งชาติ ของคณะกรรมการการกฎหมาย การยุติธรรม และสิทธิมนุษยชน ให้กับผู้ร้องเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการดำเนินการต่อไป

๑๑. คณะกรรมการฯ ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๘๙๔๓/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ถึงนายสมบูรณ์ สิงห์ ผู้ร้อง แจ้งผลการพิจารณาเรื่องร้องเรียนดังกล่าวของคณะกรรมการฯ และจัดส่งสำเนารายงานการเดินทางไปประชุมและลงพื้นที่ตรวจสอบข้อเท็จจริงฯ ของคณะอนุกรรมการฯ ในคณะกรรมการการปกครอง พร้อมรายงานการพิจารณาศึกษาและตรวจสอบข้อเท็จจริง กรณีประชาชนที่อาศัยอยู่ในอำเภอลำน้ำเคียว จังหวัดนครราชสีมา และอำเภอนาดี จังหวัดปราจีนบุรี ได้รับความเดือดร้อนจากการออกพระราชกฤษฎีกา และการออกกฎกระทรวงฯ ให้เป็นเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน และเป็นป่าสงวนแห่งชาติ ของคณะกรรมการการกฎหมาย การยุติธรรม และสิทธิมนุษยชน สภาผู้แทนราษฎร

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

- ครั้งที่ ๖๖ วันพฤหัสบดีที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๖๘ วันพฤหัสบดีที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๗๓ วันพุธที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๗๖ วันพฤหัสบดีที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๗๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๘๐ วันพุธที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๑๓๗ วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

- นายธนพล นันทาแสง นิติกรปฏิบัติการ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๖๙

เรื่องพิจารณา ขอให้ติดตามและเร่งรัดการออกเอกสารสิทธิ์ที่ดินในตำบลแม่สาย อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย

ผู้เสนอ นายอิทธิเดช แก้วหลวง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงราย

ข้อเท็จจริง

ผู้ร้อง (นายบุญรัตน์ คำเงิน) กำนันตำบลแม่สาย อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย และคณะ ได้มีหนังสือร้องเรียนลงวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๕ ถึงนายอิทธิเดช แก้วหลวง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดเชียงราย ขอให้ติดตามและเร่งรัดการออกเอกสารสิทธิ์ที่ดินในตำบลแม่สาย อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย โดยมีข้อเท็จจริงดังนี้

๑. ราษฎรในพื้นที่ตำบลแม่สาย อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย หมู่ที่ ๑, ๒, ๔, ๗, ๙, ๑๐ และ ๑๑ ซึ่งยังไม่มีเอกสารสิทธิ์เป็นโฉนดที่ดิน ได้ยื่นคำขอออกเอกสารสิทธิ์ที่ดินต่อรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย (นายถาวร เสนเนียม) ภายหลังต่อมาสำนักงานรัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทยได้มีคำสั่งให้กรมที่ดินพิจารณาและดำเนินการ โดยกรมที่ดินได้มีคำสั่งให้จังหวัดเชียงรายแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง

๒. คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง ได้พิจารณาแล้วมีความเห็นว่า ในส่วนที่ ๑ ที่สาธารณประโยชน์ “เกาะทราย” เนื้อที่ประมาณ ๕๗ ไร่ และในส่วนที่ ๒ เป็นที่ดินที่อยู่นอกเขตทะเบียนที่สาธารณประโยชน์ เนื้อที่ประมาณ ๔๔ ไร่ นั้น จากการตรวจสอบและจัดทำประชาคมราษฎรในพื้นที่ ผู้สูงอายุ ตลอดจนผู้ปกครองท้องที่แล้วไม่ปรากฏว่า เป็นที่สาธารณประโยชน์มาก่อน ประกอบกับทางราชการได้มีการก่อสร้างสาธารณูปโภคต่างๆ รวมทั้งได้ออกเลขที่บ้านให้กับราษฎรไปแล้ว จึงเห็นว่า ที่ดินบริเวณดังกล่าวไม่ใช่ที่สาธารณประโยชน์ จึงควรออกเอกสารสิทธิ์ให้กับราษฎรได้

๓. ต่อมาศูนย์อำนวยการเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินจังหวัดเชียงใหม่ – ลำพูน – แม่ฮ่องสอน – เชียงราย ได้เดินสำรวจออกโฉนดที่ดินในพื้นที่ หมู่ที่ ๑ หมู่ที่ ๒ และหมู่ที่ ๑๐ บางส่วน จนกระทั่งสิ้นปีงบประมาณ ก็ได้ดำเนินการต่อไป ส่วนพื้นที่หมู่ที่ ๓, ๔, ๖, ๙, ๑๐ และ ๑๑ บางส่วน ยังไม่ได้ทำการเดินสำรวจ ดังนั้น ราษฎรจึงได้ยื่นเรื่องร้องเรียนต่อนายอิทธิเดช แก้วหลวง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดเชียงราย เพื่อขอให้ดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวต่อไป

ดังนั้น ผู้เสนอเรื่อง นายอิทธิเดช แก้วหลวง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงราย เห็นว่าการออกโฉนดที่ดินให้กับราษฎรในพื้นที่ตำบลแม่สาย อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย เป็นนโยบายของรัฐบาลที่สามารถแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับผู้ร้องและราษฎรได้เป็นอย่างดี จึงเสนอเรื่องนี้ให้คณะกรรมการการปกครองพิจารณาดำเนินการติดตามและเร่งรัดการออกเอกสารสิทธิ์ที่ดินในพื้นที่ตำบลแม่สาย อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย ต่อไป

การพิจารณา

คณะกรรมการได้พิจารณาเรื่องร้องเรียนนี้เมื่อคราวประชุม ครั้งที่ ๖๖ วันพฤหัสบดีที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๕ ที่ประชุมเห็นว่า เพื่อให้เกิดความรอบคอบและมีข้อมูลรายละเอียดประกอบการพิจารณาเพิ่มเติม ทั้งเกิดความเป็นธรรมต่อทุกฝ่าย จึงเห็นควรให้มีหนังสือขอทราบข้อเท็จจริงเรื่องร้องเรียนนี้ไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย พร้อมประเด็นข้อกฎหมาย ข้อเสนอแนะ แนวทางการแก้ไขปัญหา ตลอดจนประเด็นอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยขอให้แจ้งผลมายังคณะกรรมการพร้อมด้วยเอกสารประกอบการพิจารณาภายในวันพฤหัสบดีที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๕ เพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

การดำเนินการ

๑. คณะกรรมการการปกครอง สมาชิกแทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๕๘๘๐/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๕ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย เพื่อขอทราบข้อเท็จจริงการออกเอกสารสิทธิ์ที่ดินในตำบลแม่สาย อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย โดยขอให้แจ้งผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงมายังคณะกรรมการภายในวันพฤหัสบดีที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๕ เพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๒. จังหวัดเชียงราย ได้มีหนังสือศาลากลางจังหวัดเชียงราย ที่ ขร ๐๐๑๙.๕/๒๒๑๕๐ ลงวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๕ รายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริง สรุปได้ดังนี้

๑) ที่สาธารณประโยชน์ “เกาะทราย” ได้ขึ้นทะเบียนที่ดินสาธารณประโยชน์ของแผ่นดิน (ประเภทราษฎรใช้ร่วมกัน) ตำบลแม่สาย อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย เนื้อที่ ๖๗ - ๒ - ๐๐ ไร่ มีนายสัมฤทธิ์ ศักดิ์สูง (กำนัน) เป็นผู้ประกาศหวงห้าม เมื่อปี ๒๔๙๐

๒) จังหวัดเชียงรายได้แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อตรวจสอบและสอบสวนประวัติความเป็นมาของที่ดินสาธารณประโยชน์ “เกาะทราย” และที่ดินที่ราษฎรเข้าครอบครองทำประโยชน์ ซึ่ง กพร. จังหวัดเชียงรายได้มีมติในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๓ เห็นชอบให้แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงตามข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดิน

๓) คณะกรรมการตรวจสอบฯ ได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้วเห็นว่า ที่สาธารณประโยชน์ “เกาะทราย” แบ่งเป็น ๒ ส่วน ส่วนที่ ๑ เป็นที่ดินอยู่ในทะเบียนที่ดินสาธารณประโยชน์ “เกาะทราย” เนื้อที่ประมาณ ๕๗ - ๐ - ๐๐ ไร่ ส่วนที่ ๒ เป็นที่ดินอยู่นอกเขตทะเบียนที่ดินสาธารณประโยชน์ เนื้อที่ ๔๔ - ๐ - ๐๐ ไร่ โดยได้สอบสวนผู้มีส่วนได้เสียและราษฎรในพื้นที่รวมทั้งผู้ปกครองท้องที่ทั้งในอดีตและปัจจุบัน รวม ๔๕ คน ได้ความว่า ตามที่ทางราชการได้นำที่ดินขึ้นทะเบียนที่ดินสาธารณประโยชน์ “เกาะทราย” หมู่ที่ ๑ ตำบลแม่สาย ใช้สำหรับเลี้ยงสัตว์จำนวนเนื้อที่ ๖๗ - ๒ - ๐๐ ไร่ เมื่อปี ๒๔๙๐ นั้น ไม่เคยใช้ประโยชน์เป็นที่เลี้ยงสัตว์ร่วมกันมาก่อนไม่ว่าจะก่อนหรือหลังปี ๒๔๙๐ ปัจจุบันพื้นที่บางส่วนเป็นพื้นที่หมู่ที่ ๒, ๗ และหมู่ที่ ๑๐ ตำบลแม่สาย คณะกรรมการตรวจสอบฯ ได้เข้าไปตรวจสอบพื้นที่เมื่อวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๕๔ ปรากฏว่า พื้นที่ดังกล่าวมีบ้านเรือน สภาพบ้านมีทั้งเก่าและใหม่ ซึ่งบ้านเก่านี้มีอายุมากกว่า ๖๐ ปี นอกจากนั้น ยังจัดให้มีการทำประชาคมหมู่บ้าน ในหมู่ที่ ๒ ตำบลแม่สาย เมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๔ และในหมู่ที่ ๗ กับหมู่ที่ ๑๐ เมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ โดยราษฎรทั้ง ๓ หมู่บ้านยืนยันว่า ไม่เคยใช้ที่ดินหรือเห็นบุคคลหนึ่งบุคคลใดใช้ประโยชน์ในที่ดินบริเวณดังกล่าวเป็นที่เลี้ยงสัตว์แต่อย่างใด

๔) สำนักงานที่ดินจังหวัดเชียงราย สาขาแม่สาย รายงานข้อเท็จจริงว่า ทะเบียนที่ดินที่สาธารณประโยชน์ดังกล่าวมีความผิดพลาดคลาดเคลื่อน เนื่องจากได้นำเอาที่ดินซึ่งไม่มีสภาพการใช้ประโยชน์ร่วมกันมาขึ้นทะเบียนและไม่มีการประกาศสงวนหวงห้ามโดยชอบด้วยกฎหมาย รวมทั้งนายอำเภอแม่สายและนายกเทศมนตรีตำบลแม่สายมีความเห็นว่า สมควรดำเนินการจำหน่ายทะเบียนที่ดินสาธารณประโยชน์ต่อไป

๕) กพร. จังหวัดเชียงราย ได้ประชุมพิจารณาเรื่องนี้ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๔ เห็นว่า ตามทะเบียนที่สาธารณประโยชน์ระบุว่า สภาพที่ดินเป็นทุ่งอกริมตลิ่งลำน้ำสายเปลี่ยนทางเดินและเป็นเกาะทรายได้มาด้วยการขึ้นเงินและเป็นทุ่งอกริมตลิ่ง ในขณะนั้นอาจมีสภาพเป็นทุ่งอกและเป็นเกาะทรายก็ได้ ประกอบกับการสอบสวนผู้สูงอายุและผู้ปกครองท้องที่ ย่อมให้การเป็นประโยชน์กับพรรคพวกของตนเอง ดังนั้น จึงควรให้มีการอ่าน แปล ภาพถ่ายทางอากาศต่อไป

๖) ในการประชุมแก้ไขปัญหาข้อเรียกร้องเอกสารสิทธิ์ที่ดิน “เกาะทราย” เมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๔ ซึ่งมีนายถาวร เสนเนียม รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นประธาน ที่ประชุมได้มีมติให้ดำเนินการจำหน่ายทะเบียนที่ดินสาธารณประโยชน์

๗) จังหวัดเชียงรายได้ส่งเรื่องให้กระทรวงมหาดไทยดำเนินการจำหน่ายทะเบียนที่ดินสาธารณประโยชน์ “เกาะทราย” ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน พ.ศ. ๒๕๕๓ ข้อ ๑๓ วรรคสาม

๘) กรมที่ดินแจ้งว่า สำนักงานรัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทยได้ส่งเรื่องให้กรมที่ดินพิจารณา โดยกรมที่ดินแจ้งว่า ยังไม่สามารถเสนอกระทรวงมหาดไทยพิจารณาสั่งการได้ จึงขอให้จังหวัดเชียงรายเสนอความเห็นเพิ่มเติมและขอทราบว่า จังหวัดเชียงรายได้ดำเนินการตามมติที่ประชุม กพร. จังหวัดเชียงราย ครั้งที่ ๑/๒๕๕๔ ที่มีมติให้อ่าน แปล ภาพถ่ายทางอากาศหรือไม่

๙) จังหวัดเชียงรายชี้แจงว่า เนื่องจากที่ประชุมแก้ไขปัญหาข้อเรียกร้องเอกสารสิทธิ์ที่ดิน “เกาะทราย” อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย เมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๔ มีมติให้ดำเนินการจำหน่ายทะเบียนที่ดินสาธารณประโยชน์ ประกอบกับนายอำเภอแม่สายและนายกเทศมนตรีตำบลแม่สายเห็นว่าการขึ้นทะเบียนดังกล่าวมีความผิดพลาดคลาดเคลื่อน ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงรายพิจารณาเห็นชอบให้ส่งเรื่องให้ กพร. จังหวัดเชียงราย พิจารณาทบทวนมติดังกล่าวอีกครั้ง

๑๐) กพร. จังหวัดเชียงราย ในคราวประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๔ มีมติยืนยันตามมติที่ประชุม กพร. จังหวัดเชียงราย ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๔ ให้ส่งเรื่องให้คณะอนุกรรมการอ่านภาพถ่ายทางอากาศดำเนินการอ่าน แปล ภาพถ่ายทางอากาศที่สาธารณประโยชน์ “เกาะทราย”

๑๑) คณะอนุกรรมการอ่านภาพถ่ายทางอากาศได้ดำเนินการอ่าน แปล ภาพถ่ายทางอากาศบริเวณพื้นที่ดังกล่าวในปี ๒๕๕๗ แล้วปรากฏว่า พื้นที่บริเวณ “เกาะทราย” เป็นพื้นที่ M๑ ทุ่งหญ้าธรรมชาติ/ไม้พุ่ม ไม่มีร่องรอยการทำประโยชน์

๑๒) กพร. จังหวัดเชียงราย ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๕๕ ที่ประชุมได้พิจารณาผลการอ่าน แปล ภาพถ่ายทางอากาศดังกล่าวแล้ว มีมติเกี่ยวกับการจำหน่ายทะเบียนที่สาธารณประโยชน์ “เกาะทราย” การเป็นที่สาธารณประโยชน์ของพื้นที่ส่วนที่ ๑ และส่วนที่ ๒ ที่สาธารณประโยชน์ “เกาะทราย” ตามทะเบียนที่สาธารณประโยชน์ของอำเภอแม่สาย ยังไม่มีความชัดเจน พร้อมตั้งข้อสังเกต ดังนี้

๑๒.๑ ผลการอ่าน แปล ภาพถ่ายทางอากาศ ยืนยันว่าพื้นที่ส่วนที่ ๑ และส่วนที่ ๒ ไม่มีร่องรอยการทำประโยชน์ แต่ไม่ได้เป็นข้อชี้ชัดว่าเป็นที่สาธารณะหรือไม่

๑๒.๒ ที่สาธารณประโยชน์ “เกาะทราย” ได้สงวนหวงห้ามไว้เพื่อใช้เป็นที่เลี้ยงสัตว์ แต่ในการสอบสวนผู้ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ไม่ปรากฏว่า มีการใช้เป็นที่เลี้ยงสัตว์ หรือมีผู้หนึ่งผู้ใดเคยเห็นเป็นที่เลี้ยงสัตว์แต่อย่างใด

๑๒.๓ ทะเบียนที่สาธารณประโยชน์ของอำเภอแม่สายระบุเกี่ยวกับที่สาธารณประโยชน์ “เกาะทราย” ว่า เป็นแม่น้ำเปลี่ยนทางเดินหรือที่เกาะ แต่ผลการอ่าน แปล ภาพถ่ายทางอากาศ ไม่ปรากฏร่องรอยแม่น้ำเปลี่ยนทางเดินหรือที่เกาะแต่อย่างใด

๑๒.๔ ระหว่างพื้นที่ส่วนที่ ๑ และส่วนที่ ๒ มีการออกโฉนดที่ดินให้นายปัญญาฯ ที่มีการออก ส.ค. ๑ โดยในโฉนดระบุว่า ทิศตะวันตกติดกับที่สาธารณะ แต่บริเวณใกล้เคียงติดกันกลับไม่มีการออก ส.ค. ๑ แต่อย่างใด

๑๓) จังหวัดเชียงรายได้แจ้งมติที่ประชุม กพร. จังหวัดเชียงราย ครั้งที่ ๑/๒๕๕๕ วันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๕๕ ให้กรมที่ดินพิจารณาแล้ว ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของกรมที่ดิน

๓. จังหวัดเชียงราย ได้มีหนังสือศาลากลางจังหวัดเชียงราย ที่ ชร ๐๐๑๙.๕/๒๖๘๓๘ ลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ ถึงคณะกรรมการการปกครอง แจ้งผลการดำเนินการเพิ่มเติม ดังนี้

๑) กรมที่ดินได้แจ้งผลการพิจารณาว่า กรณีมีปัญหาว่าพื้นที่ทั้งสองส่วนมีสถานะเป็นที่สาธารณประโยชน์หรือไม่ หากไม่เป็น กรมที่ดินจะได้พิจารณาเสนอกระทรวงมหาดไทยเพื่อจำหน่ายทะเบียนที่สาธารณประโยชน์ดังกล่าว และออกเอกสารสิทธิ์ให้แก่ราษฎรในพื้นที่ดังกล่าวต่อไป โดยในการพิจารณาว่า เป็นที่สาธารณประโยชน์หรือไม่ ได้มีคำวินิจฉัยศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ อ.๒๒๙/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๑ วางแนวทางในการพิจารณาว่า การเกิดหรือได้มาซึ่งที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ประชาชนใช้ร่วมกันนั้น มีได้ ๔ กรณี คือ

(๑) เกิดจากสภาพธรรมชาติ

(๒) เกิดจากการใช้ร่วมกันของประชาชน

(๓) ได้มาโดยทางนิติกรรม ได้แก่ การซื้อขาย แลกเปลี่ยน ให้ หรืออุทิศให้

(๔) ได้มาโดยผลของกฎหมาย ได้แก่ การได้มาโดยการสงวนหรือหวงห้าม และการได้มา

โดยการเวนคืน

ส่วนการจัดทำทะเบียนที่ดินสาธารณประโยชน์เป็นเพียงมาตรการในการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินสาธารณประโยชน์ที่เจ้าหน้าที่ทำขึ้น การจะเป็นหรือสิ้นไปของที่ดินสาธารณประโยชน์นั้น ไม่ได้ขึ้นอยู่กับทะเบียนที่สาธารณประโยชน์เพียงประการเดียว หากแต่ต้องประกอบด้วยองค์ประกอบอื่นๆ ข้างต้น และในการพิจารณาจำหน่ายทะเบียนที่สาธารณประโยชน์ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน พ.ศ. ๒๕๕๓ ข้อ ๑๑ วรรคสาม ในกรณีที่ยังไม่ได้มีการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง เมื่อปรากฏว่า การจัดทำทะเบียนที่สาธารณประโยชน์ผิดพลาดคลาดเคลื่อน ให้สำนักงานที่ดินรวบรวมข้อเท็จจริงและความเห็นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอ เพื่อรายงานผู้ว่าราชการจังหวัดให้ความเห็นเพื่อเสนอกระทรวงมหาดไทยพิจารณาสั่งด้วย

๒) จังหวัดเชียงรายได้จัดให้มีการประชุม กปร. จังหวัดเชียงราย ครั้งที่ ๓/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๕ เพื่อพิจารณากรณีดังกล่าวอีกครั้ง ที่ประชุมได้พิจารณาจากรายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงของคณะกรรมการที่จังหวัดแต่งตั้งแล้ว ได้ข้อสรุปเป็นความเห็นว่า พื้นที่ส่วนที่ ๑ และส่วนที่ ๒ ของที่สาธารณประโยชน์ “เกาะทราย” ไม่มีสถานะเป็นที่สาธารณประโยชน์ จึงมีมติที่ประชุมว่า ไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของ กปร.จังหวัดเชียงราย ที่จะพิจารณาและให้ถอนเรื่องการจำหน่ายทะเบียนที่สาธารณประโยชน์ “เกาะทราย” ออกจากการพิจารณาของ กปร. จังหวัดเชียงราย ประกอบกับนายอำเภอแม่สาย และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่างให้ความเห็นสอดคล้องกันว่า ที่ดินบริเวณ “เกาะทราย” ไม่เป็นที่สาธารณประโยชน์ การขึ้นทะเบียนที่สาธารณประโยชน์ไว้จึงเป็นการไม่ชอบ เมื่อหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินของรัฐต่างยืนยันว่า ที่ดินบริเวณดังกล่าวไม่เป็นที่สาธารณประโยชน์ การจัดทำที่ดินสาธารณประโยชน์ “เกาะทราย” จึงเป็นการจัดทำไปโดยผิดพลาดคลาดเคลื่อน อีกทั้งในการขึ้นทะเบียนดังกล่าวไม่มีการประกาศสงวนหวงห้ามโดยชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากไม่ได้ออกเป็นพระราชกฤษฎีกาและประกาศในราชกิจจานุเบกษา ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการหวงห้ามที่ดินรกร้างว่างเปล่าอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน พุทธศักราช ๒๔๕๗ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในขณะนั้น จังหวัดเชียงรายจึงไม่ขัดข้องที่จะให้มีการจำหน่ายที่ดินสาธารณประโยชน์แปลงดังกล่าว ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน พ.ศ. ๒๕๕๓ ข้อ ๑๓ วรรคสาม จึงได้แจ้งผลการพิจารณาให้กรมที่ดินทราบ พร้อมทั้งขอให้กรมที่ดินพิจารณาออกเอกสารสิทธิให้แก่ราษฎรผู้ครอบครองที่ดินต่อไป

๔. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๕๘๘๐/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๕ ถึงอธิบดีกรมที่ดิน ขอรทราบผลความคืบหน้าการออกเอกสารสิทธิที่ดินในตำบลแม่สาย อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย ตามการร้องเรียนของนายบุญรัตน์ คำเงิน กำนันตำบลแม่สาย อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย ผ่านนายอิทธิเดช แก้วหลวง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดเชียงราย ขอให้ติดตามและเร่งรัดการออกเอกสารสิทธิที่ดินบริเวณ “เกาะทราย” ในตำบลแม่สาย อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย หมู่ที่ ๑, ๒, ๔, ๗, ๙, ๑๐ และหมู่ที่ ๑๑

๕. กรมที่ดิน ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๕๑๑.๔/๓๐๙๔๗ ลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ ถึงคณะกรรมการการปกครอง แจ้งผลการดำเนินการ ดังนี้

๑. จังหวัดเชียงรายได้แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นเพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงตามคำสั่งจังหวัดเชียงราย ที่ ๒๘๐๘/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๕๓ โดยคณะกรรมการดังกล่าวได้รายงานข้อเท็จจริงและเสนอความเห็นว่าการตรวจสอบแผนที่ชอตอนสภาพที่อำเภอแม่สายได้จัดทำไว้กับทะเบียนที่สาธารณประโยชน์ “เกาะทราย” ปรากฏว่า มีบางส่วนผิดพลาดคลาดเคลื่อนไม่ตรงกับทะเบียน โดยมีการนำที่ดินนอกทะเบียนที่สาธารณประโยชน์เข้ามารวมด้วย จึงกำหนดที่ดินในแผนที่ที่ชอตอนสภาพออกเป็น ๒ ส่วน ซึ่งคณะกรรมการฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า

๑.๑) ที่ดินส่วนที่หนึ่ง ซึ่งเป็นที่ดินตามทะเบียนที่สาธารณประโยชน์ “เกาะทราย” เนื้อที่ประมาณ ๕๗ - ๐ - ๐๐ ไร่ ซึ่งอยู่ทางทิศตะวันตกของที่ดินนายปัญญา นาระตะ ครอบคลุมพื้นที่หมู่ที่ ๗ และหมู่ที่ ๑๐ ตำบลแม่สาย บางส่วน ได้รับการยืนยันจากการสอบสวนผู้สูงอายุ ผู้ปกครองท้องที่ทั้งในอดีตและปัจจุบัน ตลอดจนการจัดทำประชาคมในพื้นที่ว่า ไม่เคยใช้หรือเห็นผู้หนึ่งผู้ใดใช้ประโยชน์เป็นสาธารณประโยชน์ (เลี้ยงสัตว์) มาก่อน อีกทั้งในการจัดทำทะเบียนที่สาธารณสมบัติของแผ่นดิน ระบุการใช้ประโยชน์ว่า “เก็บสงวนไว้เลี้ยงสัตว์” จึงไม่สามารถยืนยันว่า ได้มีการใช้เป็นที่เลี้ยงสัตว์อยู่ก่อนหรือไม่

๑.๒) ที่ดินส่วนที่สอง มีเนื้อที่ประมาณ ๔๔ - ๐ - ๐๐ ไร่ ครอบคลุมพื้นที่หมู่ที่ ๒ และหมู่ที่ ๑๐ ตำบลแม่สาย บางส่วน ซึ่งอยู่ทางทิศตะวันออกของที่ดินนายปัญญา นาระตะ ได้รับการยืนยันจากการสอบสวนผู้สูงอายุ ผู้ปกครองท้องที่ทั้งในอดีตและปัจจุบัน ตลอดจนการจัดทำประชาคมในพื้นที่ว่า ไม่ปรากฏการขึ้นทะเบียนไว้เป็นที่สาธารณประโยชน์ และไม่มีการใช้ประโยชน์เป็นสาธารณประโยชน์มาก่อน ประกอบกับมีประชากรอาศัยอย่างหนาแน่น และทางราชการได้มีการจัดทำสาธารณูปโภคต่างๆ รวมทั้งออกเลขที่บ้านให้กับราษฎรไปแล้ว จึงมีความเห็นว่า ที่ดินในส่วนนี้ไม่เป็นที่สาธารณประโยชน์ ควรออกเอกสารสิทธิให้กับราษฎรได้

๒. จังหวัดเชียงราย ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ขร ๐๐๑๙.๕/๒๖๘๓๗ ลงวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๕ แจ้งว่า จังหวัดเชียงรายได้จัดให้มีการประชุมคณะกรรมการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ จังหวัดเชียงราย (กปร. จังหวัดเชียงราย) ครั้งที่ ๓/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๕ เพื่อพิจารณารายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงของคณะกรรมการที่จังหวัดเชียงรายตั้งขึ้น กรณีการจำหน่ายทะเบียนที่สาธารณประโยชน์ “เกาะทราย” อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย ได้ข้อสรุปเป็นความเห็นว่าเป็นที่ส่วนที่ ๑ และส่วนที่ ๒ ของที่สาธารณประโยชน์ “เกาะทราย” ไม่มีสถานะเป็นที่สาธารณประโยชน์ จึงมีมติที่ประชุมว่า ไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐจังหวัดเชียงราย ที่จะพิจารณาและให้ถอนเรื่องการจำหน่ายทะเบียนที่สาธารณประโยชน์ “เกาะทราย” ออกจากการพิจารณาของ กปร. จังหวัดเชียงราย ประกอบกับนายอำเภอแม่สาย และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่างให้ความเห็นสอดคล้องกันว่า ที่ดินบริเวณ “เกาะทราย” ไม่เป็นที่สาธารณประโยชน์ การขึ้นทะเบียนที่สาธารณประโยชน์ไว้เป็นการไม่ชอบ ดังนั้น การจัดทำทะเบียนที่ดินสาธารณประโยชน์ “เกาะทราย” จึงเป็นการจัดทำไปโดยผิดพลาดคลาดเคลื่อน อีกทั้งในการขึ้นทะเบียนดังกล่าว ไม่มีการประกาศสงวนหวงห้ามโดยชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากไม่ได้ออกเป็นพระราชกฤษฎีกาและประกาศในราชกิจจานุเบกษา ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการ

หวงห้ามที่ดินรกร้างว่างเปล่าอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน พุทธศักราช ๒๔๗๘ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในขณะนั้น จังหวัดเชียงรายจึงไม่ขัดข้องที่จะให้มีการจำหน่ายทะเบียนที่สาธารณประโยชน์แปลงดังกล่าวตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน พ.ศ. ๒๕๕๓ ข้อ ๑๑ วรรค ๓ และขอให้กรมที่ดินพิจารณาออกเอกสารสิทธิให้แก่ราษฎรผู้ครอบครองที่ดินต่อไป

๓. กรมที่ดินพิจารณาแล้ว ที่สาธารณประโยชน์ “เกาะทราย” ตั้งอยู่ในท้องที่หมู่ที่ ๑, ๒, ๔, ๗, ๑๐ และหมู่ที่ ๑๑ ตำบลแม่สาย อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย ซึ่งตามทะเบียนที่สาธารณประโยชน์ลำดับที่ ๑ ระบุว่า นายสัมฤทธิ์ ศักดิ์สูง กำนันตำบลแม่สาย ได้หวงห้ามและขึ้นทะเบียนไว้ เมื่อปี ๒๔๙๐ เพื่อเก็บสงวนไว้เลี้ยงสัตว์ เมื่อข้อเท็จจริงจากการตรวจสอบของจังหวัดเชียงรายปรากฏว่า ที่ดินดังกล่าวแยกพิจารณาได้เป็น ๒ ส่วน ส่วนที่หนึ่ง (ด้านทิศตะวันตก) เป็นที่ดินตามทะเบียนที่สาธารณประโยชน์ เนื้อที่ประมาณ ๕๗ - ๐ - ๐๐ ไร่ และส่วนที่สอง (ด้านทิศตะวันออก) เป็นที่ดินซึ่งอยู่นอกทะเบียนที่สาธารณประโยชน์ เนื้อที่ประมาณ ๔๔ - ๐ - ๐๐ ไร่ ทั้งสองส่วนไม่มีสถานะเป็นที่สาธารณประโยชน์ เนื่องจากการสงวนหวงห้ามดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย เพราะเป็นการดำเนินการภายหลังพระราชบัญญัติว่าด้วยการหวงห้ามที่ดินรกร้างว่างเปล่าอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน พุทธศักราช ๒๔๗๘ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในขณะนั้น ตามนัยมาตรา ๕ แห่งบทบัญญัติดังกล่าว ให้การสงวนหวงห้ามต้องออกเป็นพระราชกฤษฎีกา และประกาศในราชกิจจานุเบกษาเท่านั้น ทั้งเมื่อได้มีการสอบสวนผู้สูงอายุ ผู้ปกครองท้องที่ทั้งในอดีตและปัจจุบัน ตลอดจนจัดประชาคมราษฎรแล้วยืนยันว่า ไม่เคยใช้หรือเห็นบุคคลหนึ่งบุคคลใดใช้ประโยชน์เป็นที่เลี้ยงสัตว์ สาธารณประโยชน์ นอกจากนั้นในทะเบียนที่สาธารณประโยชน์ระบุว่า “เก็บสงวนไว้เลี้ยงสัตว์” แต่ไม่ปรากฏว่ามีการใช้เป็นที่เลี้ยงสัตว์ร่วมกันแต่อย่างใด ประกอบกับนายอำเภอแม่สายและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะผู้มีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษามีความเห็นว่า ทะเบียนที่ดินสาธารณประโยชน์ “เกาะทราย” มีความผิดพลาดคลาดเคลื่อน เนื่องจากได้นำที่ดินซึ่งไม่มีสภาพการใช้ประโยชน์ร่วมกันมาขึ้นทะเบียนและการขึ้นทะเบียนก็ไม่ได้มีการประกาศสงวนหวงห้ามโดยชอบด้วยกฎหมาย จังหวัดเชียงรายมีความเห็นไม่ขัดข้องที่จะให้มีการจำหน่ายทะเบียนที่สาธารณประโยชน์แปลงดังกล่าว พร้อมทั้งขอให้กรมที่ดินพิจารณาออกเอกสารสิทธิให้แก่ราษฎรผู้ครอบครองที่ดินต่อไป ซึ่งกรมที่ดินพิจารณาแล้ว เห็นชอบกับความเห็นของจังหวัดเชียงราย โดยเห็นควรจำหน่ายทะเบียนที่สาธารณประโยชน์ เนื้อที่ประมาณ ๕๗ - ๐ - ๐๐ ไร่ แต่เนื่องจากการจำหน่ายทะเบียนที่สาธารณประโยชน์จะต้องเสนอกระทรวงมหาดไทยพิจารณาสั่งการเสียก่อนตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน พ.ศ. ๒๕๕๓ ข้อ ๑๑ วรรค ๓ จึงได้นำเสนอรองปลัดกระทรวงมหาดไทย หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านกิจการความมั่นคงภายในเพื่อเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพิจารณา สำหรับที่ดินในส่วนที่สอง (ด้านทิศตะวันออก) ซึ่งเป็นที่ดินที่อยู่นอกทะเบียนที่สาธารณประโยชน์ เนื้อที่ประมาณ ๔๔ - ๐ - ๐๐ ไร่ นั้น จะได้พิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

๖. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีการประชุมครั้งที่ ๘๗ เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เพื่อพิจารณาติดตามผลความความคืบหน้าเรื่องดังกล่าว โดยได้รับฟังคำชี้แจงแสดงความคิดเห็นจากหน่วยงาน/บุคคลที่เข้าร่วมประชุม สรุปข้อเท็จจริงได้ว่า จังหวัดเชียงรายได้รายงานผลการดำเนินการในเรื่องนี้ โดยตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกรณีการจำหน่ายทะเบียนที่สาธารณประโยชน์ “เกาะทราย” อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย ซึ่งคณะกรรมการฯ ชุดนี้ ได้ข้อสรุปเป็นความเห็นที่สาธารณประโยชน์ “เกาะทราย” ตั้งอยู่ในท้องที่หมู่ที่ ๑, ๒, ๔, ๗, ๑๐ และหมู่ที่ ๑๑ ตำบลแม่สาย อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย ซึ่งตามทะเบียนที่สาธารณประโยชน์ลำดับที่ ๑ ระบุว่า นายสัมฤทธิ์ ศักดิ์สูง กำนันตำบลแม่สาย ได้หวงห้ามและขึ้นทะเบียนไว้เมื่อปี ๒๔๙๐ เพื่อเก็บสงวนไว้เลี้ยงสัตว์ เมื่อข้อเท็จจริงจากการตรวจสอบของจังหวัดเชียงรายปรากฏว่า ที่ดินดังกล่าวแยกพิจารณาได้เป็น ๒ ส่วน ส่วนที่หนึ่ง (ด้านทิศตะวันตก) เป็นที่ดินตามทะเบียนที่สาธารณประโยชน์ เนื้อที่ประมาณ ๕๗ - ๐ - ๐๐ ไร่ และส่วนที่สอง (ด้านทิศตะวันออก) เป็นที่ดินซึ่งอยู่นอกทะเบียนที่สาธารณประโยชน์ เนื้อที่ประมาณ ๔๔ - ๐ - ๐๐ ไร่ ทั้งสองส่วนไม่มีสถานะเป็นสาธารณประโยชน์ เนื่องจากการสงวนหวงห้ามดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย เพราะเป็นการดำเนินการภายหลังพระราชบัญญัติว่าด้วยการหวงห้ามที่ดินรกร้างว่างเปล่าอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน พุทธศักราช ๒๔๗๘ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในขณะนั้น ตามนัยมาตรา ๕ แห่งบทบัญญัติดังกล่าว ให้การสงวนหวงห้ามต้องออกเป็นพระราชกฤษฎีกา และประกาศในราชกิจจานุเบกษาเท่านั้น และได้มีการสอบสวนผู้สูงอายุ ผู้ปกครองท้องที่ทั้งในอดีตและปัจจุบัน พร้อมทั้งจัดประชาคมราษฎรแล้วยืนยันว่าไม่เคยใช้หรือเห็นบุคคลหนึ่งบุคคลใดใช้ประโยชน์เป็นที่เลี้ยงสัตว์สาธารณประโยชน์ อีกทั้งในทะเบียนที่สาธารณประโยชน์ระบุว่า “เก็บสงวนไว้เลี้ยงสัตว์” แต่ไม่ปรากฏว่า มีการใช้เป็นที่เลี้ยงสัตว์ร่วมกันแต่อย่างใด ประกอบกับนายอำเภอแม่สายและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะผู้มีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษา มีความเห็นว่า ทะเบียนที่ดินสาธารณประโยชน์ “เกาะทราย” มีความผิดพลาดคลาดเคลื่อน เนื่องจากได้นำที่ดินซึ่งไม่มีสภาพการใช้ประโยชน์ร่วมกันมาขึ้นทะเบียน และการขึ้นทะเบียนไม่มีการประกาศสงวนหวงห้ามโดยชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งจังหวัดเชียงรายมีความเห็นไม่ขัดข้องที่จะให้มีการจำหน่ายทะเบียนที่สาธารณประโยชน์แปลงดังกล่าว พร้อมทั้งขอให้กรมที่ดินพิจารณาออกเอกสารสิทธิ์ให้แก่ราษฎรผู้ครอบครองที่ดินต่อไปด้วย

กรมที่ดินพิจารณาแล้ว เห็นชอบกับความเห็นของจังหวัดเชียงราย โดยเห็นควรให้จำหน่ายทะเบียนที่สาธารณประโยชน์ เนื้อที่ประมาณ ๕๗ - ๐ - ๐๐ ไร่ แต่เนื่องจากในการจำหน่ายทะเบียนที่สาธารณประโยชน์จะต้องเสนอกระทรวงมหาดไทยพิจารณาสั่งการเสียก่อนตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน พ.ศ. ๒๕๕๓ ข้อ ๑๑ วรรค ๓ จึงได้นำเสนอรองปลัดกระทรวงมหาดไทย หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านกิจการความมั่นคงภายใน เพื่อเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพิจารณาเมื่อวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ แล้ว ซึ่งคาดว่า จะสามารถดำเนินการจำหน่ายทะเบียนที่สาธารณประโยชน์แล้วเสร็จได้ภายในช่วงเดือนมกราคม ๒๕๕๖

สำหรับที่ดินในส่วนที่สอง (ด้านทิศตะวันออก) ซึ่งเป็นที่ดินที่อยู่นอกทะเบียนที่สาธารณประโยชน์ เนื้อที่ประมาณ ๔๔ - ๐ - ๐๐ ไร่ นั้น กรมที่ดินแก้ไขปัญหาโดยการเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินไว้แล้ว จำนวน ประมาณ ๒๑๔ แปลง ปัจจุบันเรื่องอยู่ที่สำนักงานที่ดินจังหวัดเชียงราย สาขาแม่สาย เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ไม่ใช่ที่ดินสาธารณประโยชน์ซึ่งอยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะออกโฉนดที่ดินได้ ขณะนี้กรมที่ดินกำลังดำเนินการพิจารณา และส่งเรื่องให้สำนักงานที่ดินจังหวัดเชียงราย พิจารณาดำเนินการออกโฉนดที่ดินต่อไป ทั้งนี้ จะสามารถ ดำเนินการให้แล้วเสร็จได้ภายในช่วงเดือนมกราคม ๒๕๕๖

๗. คณะกรรมการได้เดินทางไปประชุมและลงพื้นที่เพื่อติดตามผลการแก้ไขปัญหาเรื่อง ร้องเรียนของนายบุญรัตน์ คำเงิน กำนันตำบลแม่สาย เกี่ยวกับการออกเอกสารสิทธิ์ในที่ดินบริเวณ “เกาะทราย” อำเภอแม่สาย และเรื่องร้องเรียนของนายภัสกร นัยดีบ และคณะ ขอให้เพิกถอนหนังสือ รับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) ที่ออกทับซ้อนกับที่ดิน นส. เนื้อที่ ๖๕ ไร่ ตำบลงมดมหาวน อำเภอเวียงเชียงรุ้ง เมื่อวันที่ ๑ - ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ณ ศาลากลางจังหวัดเชียงราย โดยคณะกรรมการได้ประชุมร่วมกับ นายมนัส โสกันธิกา รองผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย พร้อมด้วยหัวหน้าส่วนราชการและหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง ณ ห้องประชุมศาลากลางจังหวัดเชียงราย ซึ่งในการประชุมครั้งนั้น คณะกรรมการ ได้มอบหมายให้จังหวัดเชียงรายและสำนักงานที่ดินจังหวัดเชียงราย ดำเนินการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน ให้กับราษฎรตามที่มีการร้องเรียนให้แล้วเสร็จโดยเร็ว ซึ่งเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดเชียงราย ได้ให้คำมั่นกับ คณะกรรมการว่า จะเร่งรัดดำเนินการเกี่ยวกับการออกโฉนดที่ดินให้แล้วเสร็จได้ภายในวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๖ และจะแจ้งผลความคืบหน้าในเรื่องนี้ให้คณะกรรมการการปกครองทราบต่อไป

๘. จังหวัดเชียงราย ได้มีหนังสือ ที่ ขร ๐๐๒๐.๕/๗๒๓๖ ลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๖ ถึงคณะกรรมการการปกครอง แจ้งผลความคืบหน้าว่า สำนักงานที่ดินจังหวัดเชียงราย สาขาแม่สาย ได้ดำเนินการออกโฉนดที่ดินให้กับราษฎรในพื้นที่ส่วนที่ ๒ ที่อยู่นอกทะเบียนที่สาธารณประโยชน์ และได้มี การแจกโฉนดที่ดินให้แก่ราษฎรบริเวณดังกล่าวแล้วจำนวน ๒๑๑ แปลง เมื่อวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๖ ตามโครงการ “มอบโฉนดที่ดินทั่วไทย ถวายให้พ่อหลวงของปวงชน”

๙. สำนักงานที่ดินจังหวัดเชียงราย ได้มีหนังสือ ที่ ขร ๐๐๒๐.๑/๑๑๔๕๒ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๖ ถึงคณะกรรมการการปกครอง รายงานให้ทราบว่า สำนักงานที่ดินจังหวัดเชียงราย สาขาแม่สาย ได้ดำเนินการออกเอกสารสิทธิ์ในที่ดินบริเวณดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว จำนวน ๒๑๑ แปลง เนื้อที่ ๓๖-๒-๒๙ ไร่ พร้อมทั้งได้ดำเนินการแจกโฉนดที่ดินให้กับราษฎรแล้ว เมื่อวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๖

๑๐. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๔๓๘๔/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ถึงนายบุญรัตน์ คำเงิน กำนันตำบลแม่สาย อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย แจ้งผล เกี่ยวกับการดำเนินการของสำนักงานที่ดินจังหวัดเชียงราย สาขาแม่สาย ที่ได้ออกเอกสารสิทธิ์ที่ดินพิพาท จำนวน ๒๑๑ แปลง พร้อมทั้งแจกโฉนดที่ดินให้กับราษฎรเรียบร้อยแล้ว

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายกย่องสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นผลให้กรรมการ
พ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

(ปัจจุบัน คณะกรรมการยังไม่ได้รับแจ้งผลความคืบหน้าการดำเนินการเพิ่มเติมในพื้นที่
ส่วนที่ ๑ จากจังหวัดเชียงราย และกรมที่ดิน)

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

- ครั้งที่ ๖๖ วันพฤหัสบดีที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๖๗ วันพุธที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๗๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๘๕ วันพฤหัสบดีที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๘๗ วันพฤหัสบดีที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๑๑๓ วันพฤหัสบดีที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๖
- ครั้งที่ ๑๑๖ วันพฤหัสบดีที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๖

- นายวิจิต ปัจจัยโคธา นิติกรปฏิบัติการ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๗๐

เรื่องพิจารณา ร้องเรียนการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการจัดสรรที่ดินกลางและคณะกรรมการจัดสรรที่ดินจังหวัดนครปฐม ละเลยการปฏิบัติหน้าที่ตาม พ.ร.บ. การจัดสรรที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๓ ที่ไม่ดำเนินการให้บริษัท สิริพัชรนันท์ จำกัด จัดให้มีพื้นที่สาธารณประโยชน์ภายในโครงการหมู่บ้านอากาศ ๑ ทำให้ราษฎรผู้ที่อยู่อาศัยได้รับความเดือดร้อน

ผู้เสนอ นางสาวพิกุลทอง รัชตเมธิน

ข้อเท็จจริง

ผู้ร้องฯ (นางสาวพิกุลทอง รัชตเมธิน) อ้างว่า คณะกรรมการจัดสรรที่ดินจังหวัดนครปฐมได้พิจารณากรณีบริษัท สิริพัชรนันท์ จำกัด ผู้จัดสรรที่ดินโครงการหมู่บ้านอากาศ ๑ โฉนดที่ดิน เลขที่ ๙๒๖๐, ๖๑๗๗, และ ๖๗๔๒ ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม เนื้อที่ ๔๒ - ๑ - ๗๘ ไร่ มีความประสงค์จะขอให้บริษัท สิริพัชรนันท์ จำกัด พ้นจากหน้าที่ในการบำรุงรักษาสาธารณูปโภคตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติการจัดสรรที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งบริษัท สิริพัชรนันท์ จำกัด ได้แสดงพื้นที่จัดจำหน่ายในแผนผังโครงการและวิธีการจัดสรรที่ดินปรากฏเนื้อที่ ๑๐,๙๔๕ ตารางวา มีสวนสาธารณะจำนวน ๑ แปลง เนื้อที่ ๕๕๐ ตารางวา แต่ข้อเท็จจริงปรากฏว่า บริษัท สิริพัชรนันท์ จำกัด มีเนื้อที่จัดจำหน่ายจริง ๑๒,๕๖๗.๒ ตารางวา ดังนั้น จะต้องกันพื้นที่เป็นที่สาธารณูปโภคประเภทสวนสาธารณะเนื้อที่ร้อยละ ๕ ของเนื้อที่จัดจำหน่ายคือ ๖๒๘.๓๖ ตารางวา โดยคณะกรรมการจัดสรรที่ดินจังหวัดนครปฐมมีความเห็นว่า บริษัท สิริพัชรนันท์ จำกัด ยังจัดทำสาธารณูปโภคในโครงการไม่แล้วเสร็จตามข้อกำหนดเกี่ยวกับการจัดสรรที่ดินจังหวัดนครปฐม พ.ศ. ๒๕๔๔ และมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติการจัดสรรที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๓ จึงไม่มีสิทธิจะขอให้ตนเองพ้นจากหน้าที่บำรุงรักษาสาธารณูปโภคได้ ทั้งนี้ ได้หารือไปยังคณะกรรมการจัดสรรที่ดินกลาง ซึ่งคณะกรรมการจัดสรรที่ดินกลางเห็นชอบตามคณะกรรมการจัดสรรที่ดินจังหวัดนครปฐมได้พิจารณา

สำหรับประเด็นเกี่ยวกับการจัดสรรพื้นที่สาธารณูปโภคประเภทสวนสาธารณะเนื้อที่ร้อยละ ๕ นั้น ผู้ร้องเห็นว่า บริษัท สิริพัชรนันท์ จำกัด ยังดำเนินการจัดสรรพื้นที่สวนสาธารณะให้ไม่ครบตามจำนวนที่กำหนด ขณะเดียวกันเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดนครปฐมและเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดนครปฐม สาขานครชัยศรี ในฐานะเป็นผู้พิจารณาอนุญาตให้ผู้ใดทำการจัดสรรที่ดินโดยกำกับดูแลให้มีการปฏิบัติตามกฎหมาย ทราบเรื่องดังกล่าวแล้วแต่ไม่สั่งการให้บริษัท สิริพัชรนันท์ จำกัด ผู้จัดสรรที่ดิน ดำเนินการตามแผนผังโครงการ หรือวิธีการจัดสรรที่ดินที่ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการจัดสรรที่ดินจังหวัดนครปฐม จึงเป็นการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๑๔, ๕๒ และ ๖๕ แห่งพระราชบัญญัติการจัดสรรที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๓ และเป็นการเลือกปฏิบัติในการบังคับใช้กฎหมายเพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับผู้จัดสรรที่ดิน จนเป็นเหตุให้ผู้ร้องและราษฎรในหมู่บ้านอากาศ ๑ ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม จำนวน ๑๕๖ ครัวเรือน จากจำนวน ๑๙๐ ครัวเรือน ได้รับความเดือดร้อน เนื่องจากผู้จัดสรรที่ดินไม่ได้มีการจัดให้บริการด้านสาธารณูปโภค ตลอดจนละเลยในการการจัดบริการด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินให้กับราษฎรภายในหมู่บ้าน ทั้งที่เป็นหน้าที่ของผู้จัดสรรที่ดินที่ต้องเป็นผู้ดำเนินการตามกฎหมาย

การพิจารณา

คณะกรรมการการปกครอง ได้พิจารณาเรื่องร้องเรียนนี้ โดยเชิญบุคคล/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาร่วมประชุม ซึ่งจากการพิจารณาของคณะกรรมการการปกครอง เห็นว่าเรื่องร้องเรียนนี้เป็นปัญหาความขัดแย้งระหว่าง บริษัท สิริพัชรนันท์ จำกัด ผู้จัดสรรที่ดินกับราษฎรผู้ซื้อที่ดินจัดสรรในโครงการหมู่บ้านอากาศ ๑ เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาเรื่องนี้ คณะกรรมการการปกครองเห็นควรมอบหมายให้จังหวัดนครปฐมในฐานะที่เป็นหน่วยงานหลักในพื้นที่ควรจัดให้มีการเจรจาไกล่เกลี่ยปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้น โดยที่ บริษัท สิริพัชรนันท์ จำกัด จะต้องเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดตั้งนิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรร เข้าดำเนินการบำรุงรักษาสาธารณูปโภคและจัดบริการสาธารณะภายในหมู่บ้านเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับราษฎรในหมู่บ้านตามที่กฎหมายกำหนด แต่เนื่องจากปัญหาความขัดแย้งที่ทั้ง ๒ ฝ่ายมีความคิดเห็นที่ไม่ตรงกันและ บริษัท สิริพัชรนันท์ จำกัด ไม่ดำเนินการจัดบริการสาธารณะให้กับราษฎรแต่เมื่อราษฎรจะจัดตั้งนิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรรเองกลับถูก บริษัท สิริพัชรนันท์ จำกัด คัดค้านโดยอ้างเหตุที่มีการจัดพื้นที่สาธารณะไม่ถึง ๕ เปอร์เซ็นต์ เพื่อที่ตนเองจะได้เป็นผู้ดำเนินการ ดังนั้น ประเด็นปัญหาความเดือดร้อนของราษฎรในหมู่บ้านอากาศ ๑ กรณีเกี่ยวกับพื้นที่สาธารณะจำนวน ๕๕๐ ตารางวาจากเนื้อที่จัดจำหน่ายทั้งหมด ๑๐,๙๔๕ ตารางวาที่ บริษัท สิริพัชรนันท์ จำกัด จัดเป็นพื้นที่สาธารณะนั้นซึ่งคณะกรรมการจัดสรรที่ดินจังหวัดนครปฐมเห็นว่าไม่ถูกต้องเนื่องจากเมื่อมีการรังวัดแล้วมีเนื้อที่จัดสรรเพิ่มเติมเป็น ๑๒,๕๖๗.๒ ตารางวา ดังนั้น พื้นที่สาธารณะเนื้อที่ ๕ เปอร์เซ็นต์ ของพื้นที่จัดจำหน่ายจึงเป็น ๖๒๘.๓๖ ตารางวา ดังนั้น กรณีปัญหาที่ต้องพิจารณาให้ได้ข้อยุติว่าพื้นที่สาธารณะเนื้อที่สาธารณะ ๕ เปอร์เซ็นต์ นั้น เป็นเนื้อที่เท่าไร และเมื่อได้ข้อยุติแล้วก็จะสามารถดำเนินการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของราษฎรได้ คณะกรรมการการปกครอง จึงเห็นควรให้มีการดำเนินการ ดังนี้

๑. มอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และผู้ร้องรวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องร้องเรียนนี้จัดส่งให้กับคณะกรรมการการปกครองเพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณา

๒. ตั้งคณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาเรื่องร้องเรียน กรณีคณะกรรมการจัดสรรที่ดินกลาง และคณะกรรมการจัดสรรที่ดิน จังหวัดนครปฐมละเลยการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการจัดสรรที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๓ ที่ไม่ดำเนินการให้ บริษัท สิริพัชรนันท์ จำกัด จัดให้มีพื้นที่สาธารณประโยชน์ภายในโครงการหมู่บ้านอากาศ ๑ ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม

การดำเนินการ

๑. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีประกาศคณะกรรมการการปกครอง ที่ ๙/๒๕๕๕ เรื่อง ตั้งคณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาเรื่องร้องเรียน กรณีคณะกรรมการจัดสรรที่ดินกลาง และคณะกรรมการจัดสรรที่ดิน จังหวัดนครปฐมละเลยการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการจัดสรรที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๓ ที่ไม่ดำเนินการให้ บริษัท สิริพัชรนันท์ จำกัด จัดให้มีพื้นที่สาธารณประโยชน์ภายในโครงการหมู่บ้านอากาศ ๑ ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม ประกอบด้วย

๑. นายวิรัตน์ วิริยะพงษ์	ประธานคณะอนุกรรมการ
๒. นายบรรณพัฒน์ แก้วทอง	อนุกรรมการ
๓. นายวานิตย์ อินทรักษ์	อนุกรรมการ

๔. นายธนู พิมพ์กรณ์	อนุกรรมการ
๕. นายประสาน ธรรมสนอง	อนุกรรมการ
๖. นายไชยวัฒน์ ไตรยสุนันท์	อนุกรรมการ
๗. นางสาวพิกุลทอง รัชตเมธิน	อนุกรรมการ
๘. ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา	อนุกรรมการ
๙. ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค	อนุกรรมการ
๑๐. นายเทอดศักดิ์ บรรจงศิลป์	เลขานุการคณะอนุกรรมการ
- และคณะกรรมการได้มีมติตั้งที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการอีกจำนวน ๖ คน

ประกอบด้วย

๑. นายรส มะลิผล
๒. นายนิติวัฒน์ จันทร์สว่าง
๓. นายรังสิกร ทิมาตฤกะ
๔. นายจักรพรรดิ ไชยสาส์น
๕. นายรัฐไกร เอกเพชร
๖. นายมารุต บุญมี

โดยให้คณะอนุกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

๑. พิจารณาศึกษาเรื่องร้องเรียนกรณีคณะกรรมการจัดสรรที่ดินกลาง และคณะกรรมการจัดสรรที่ดิน จังหวัดนครปฐมละเลยการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการจัดสรรที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๓ ที่ไม่ดำเนินการให้ บริษัท สิริพัชรนันท์ จำกัด จัดให้มีพื้นที่สาธารณประโยชน์ภายในโครงการหมู่บ้านอากาศ ๑ ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม

๒. ติดตาม รวบรวมและวิเคราะห์เอกสารข้อมูลในข้อ ๑. เพื่อประกอบการพิจารณา
๓. เสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียน
๔. ดำเนินการอื่นตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

๒. นางวรวรรณ ยิ้มเจริญ ขอความเป็นธรรมกรณีไม่ได้รับความสะดวกในการผ่านเข้า - ออกภายในหมู่บ้านอากาศ (สวัสดิการทหารเรือ) โดยมีผู้เรียกเก็บเงินและเอาแผงเหล็กมากั้นบริเวณหน้าหมู่บ้าน และขอให้ตรวจสอบเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดนครปฐมเอื้อประโยชน์ให้กับกลุ่มของนางสาวพิกุลทอง รัชตเมธิน

๓. ศาลแขวงนครปฐม ได้มีหมายเรียกพยานเอกสารหรือพยานวัตถุในคดีหมายเลขดำที่ ๒๑๔๔/๒๕๕๕ ถึงคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร ขอให้จัดส่งหนังสือของนางสาวเสาวภา นาคภู่งลงวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๕ เรื่องการร้องเรียนนางวรวรรณ ยิ้มเจริญ พร้อมเอกสารแนบท้าย รวม ๑ ชุด กำหนดให้จัดส่งเอกสารดังกล่าวไปยังศาลแขวงนครปฐมก่อนวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๕ เพื่อประกอบการพิจารณา เนื่องจากในช่วงที่ศาลแขวงนครปฐมได้มีหมายเรียกให้จัดส่งเอกสารดังกล่าวเป็นช่วงที่คณะกรรมการ งดการประชุม ดังนั้น ประธานคณะกรรมการการปกครอง ได้สั่งการให้ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานคณะกรรมการการปกครอง มีหนังสือแจ้งขอเลื่อนการจัดส่งพยานเอกสารดังกล่าวไปยังศาลแขวงนครปฐมแล้ว

เพื่อนำเรื่องนี้เสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการก่อน ซึ่งจากการพิจารณาของคณะกรรมการแล้ว เห็นว่า เอกสารตามหมายเรียกของศาลแขวงนครปฐมนั้น เป็นสำเนาเอกสารการชี้แจงรายละเอียดและบัญชีค่าใช้จ่ายของฝ่ายผู้ถูกร้อง คือ นางสาวพิกุลทอง รัชตเมธิน และคณะ โดยการนำเสนอของนางสาวเสาวภา นาคภู ต่อที่ประชุมคณะอนุกรรมการฯ เพื่อแก้ข้อกล่าวหาของนางวรวรรณ ยิ้มเจริญ และในวันประชุม คณะอนุกรรมการฯ ก็ได้มีการจัดส่งสำเนาเอกสารดังกล่าวให้กับนางวรวรรณ ยิ้มเจริญ ด้วย ประกอบกับการ อ้างอิงพยานเอกสารเพื่อประกอบการพิจารณาในชั้นศาลนั้น ศาลจะรับฟังเฉพาะต้นฉบับเอกสารเท่านั้น ซึ่งต้นฉบับพยานเอกสารดังกล่าวก็อยู่ในความครอบครองของนางสาวเสาวภา นาคภู โดยฝ่ายโจทก์ในคดี สามารถขอให้ศาลมีหมายเรียกต้นฉบับพยานจากผู้ครอบครองได้ ดังนั้น เพื่อให้เกิดความละเอียดรอบคอบ เห็นควรมอบหมายให้นายวิรัตน์ วิริยะพงษ์ รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง ในฐานะประธาน คณะอนุกรรมการฯ ทำหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริงไปยังศาลแขวงนครปฐมเพื่อทราบต่อไป

๔. คณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาเรื่องร้องเรียน กรณีคณะกรรมการจัดสรรที่ดินกลาง และคณะกรรมการจัดสรรที่ดินจังหวัดนครปฐมละเลยการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการจัดสรรที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๓ ที่ไม่ดำเนินการให้ บริษัท สิริพัชรนันท์ จำกัด จัดให้มีพื้นที่สาธารณประโยชน์ภายในโครงการ หมู่บ้านอากาศ ๑ ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม ได้เสนอรายงานผลการศึกษาเรื่อง ดังกล่าวต่อคณะกรรมการการปกครองเพื่อพิจารณา

๕. คณะกรรมการการปกครอง ได้พิจารณารายงานผลการพิจารณาศึกษาเรื่องร้องเรียน กรณีคณะกรรมการจัดสรรที่ดินกลาง และคณะกรรมการจัดสรรที่ดินจังหวัดนครปฐมละเลยการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการจัดสรรที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๓ ที่ไม่ดำเนินการให้ บริษัท สิริพัชรนันท์ จำกัด จัดให้มีพื้นที่ สาธารณประโยชน์ภายในโครงการหมู่บ้านอากาศ ๑ ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม โดยมีสาระสำคัญดังนี้

ส่วนที่ ๑ ความเป็นมาของคณะอนุกรรมการ

สืบเนื่องจากคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร ได้รับเรื่องร้องเรียนของ ราษฎรผ่านกลุ่มงานประสานการเมืองและรับเรื่องราวร้องทุกข์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เลขรับ ที่ ศ ๓๓๕.๑/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ซึ่งเป็นเรื่องร้องเรียนของ นางสาวพิกุลทอง รัชตเมธิน ราษฎรหมู่บ้านอากาศ ๑ บ้านเลขที่ ๑๘๖/๖๐ หมู่ที่ ๕ ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม ลงวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๕ กรณีร้องเรียนคณะกรรมการจัดสรรที่ดินกลางและคณะกรรมการจัดสรรที่ดิน จังหวัดนครปฐมละเลยการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการจัดสรรที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๓ ที่ไม่ดำเนินการให้ บริษัท สิริพัชรนันท์ จำกัด จัดให้มีพื้นที่สาธารณประโยชน์ภายในโครงการหมู่บ้านอากาศ ๑ ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม โดยกล่าวอ้างว่า คณะกรรมการจัดสรรที่ดินจังหวัดนครปฐมได้พิจารณา อนุญาตให้ทำการจัดสรรที่ดินกรณีของ บริษัท สิริพัชรนันท์ จำกัด ผู้จัดสรรที่ดิน โครงการหมู่บ้านอากาศ ๑ ในโฉนดที่ดิน เลขที่ ๙๒๖๐, ๖๑๗๗, และ ๖๗๔๒ ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม เนื้อที่ ๔๒ - ๑ - ๗๘ ไร่ บริษัท สิริพัชรนันท์ จำกัด อ้างว่า ได้มีการจัดให้มีสาธารณูปโภคถูกต้องตามที่กฎหมาย กำหนดแล้ว โดยมีการแสดงในแผนผังโครงการและวิธีการจัดสรรที่ดินปรากฏพื้นที่จัดจำหน่ายเนื้อที่ ๑๐,๙๔๕ ตารางวา มีสวนสาธารณะจำนวน ๑ แปลง เนื้อที่ ๕๕๐ ตารางวา ซึ่งมีเนื้อที่เกินกว่าร้อยละ ๕ ของ

เนื้อที่จัดจำหน่าย เมื่อมีการรังวัดที่ดินแล้วปรากฏข้อเท็จจริงว่า โครงการจัดสรรที่ดินของ บริษัท สิริพัชรนันท์ จำกัด มีเนื้อที่จัดจำหน่ายจริง ๑๒,๕๖๗.๒ ตารางวา ดังนั้น จะต้องมีการกันพื้นที่สาธารณูปโภคประเภทสวนสาธารณะ เนื้อที่ร้อยละ ๕ ของเนื้อที่จัดจำหน่าย คือ ๖๒๘.๓๖ ตารางวา ต่อมาบริษัทฯ มีความประสงค์จะขอหลุดพ้นจากหน้าที่ในการบำรุงรักษาสาธารณูปโภคตามมาตรา ๔๓ และ มาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติการจัดสรรที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งคณะกรรมการจัดสรรที่ดินจังหวัดนครปฐมมีความเห็นว่า บริษัท สิริพัชรนันท์ จำกัด ยังจัดทำสาธารณูปโภคในโครงการฯ ไม่แล้วเสร็จตามข้อกำหนดเกี่ยวกับการจัดสรรที่ดินจังหวัดนครปฐม พ.ศ. ๒๕๔๔ และมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติการจัดสรรที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๓ เนื่องจากยังจัดทำสวนสาธารณะ ซึ่งเป็นสาธารณูปโภคในโครงการจัดสรรที่ดินไม่ครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนด จึงไม่มีสิทธิจะขอพ้นจากหน้าที่บำรุงรักษาสาธารณูปโภคได้

ผู้ร้องจึงมีความประสงค์ให้คณะกรรมการพิจารณาสอบสวนข้อเท็จจริงในเรื่องดังกล่าว และกำชับให้เจ้าหน้าที่รัฐในหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยติดตามเร่งรัดให้คณะกรรมการจัดสรรที่ดินกลางและคณะกรรมการจัดสรรที่ดินจังหวัดนครปฐมดำเนินการให้บริษัท สิริพัชรนันท์ จำกัด จัดให้มีพื้นที่สาธารณะตามที่กฎหมายกำหนด ตลอดจนให้มีการบังคับใช้กฎหมายด้วยความเคร่งครัดต่อไป

จากการพิจารณาของคณะกรรมการได้ปรากฏข้อเท็จจริงว่า บริษัท สิริพัชรนันท์ จำกัด ผู้จัดสรรที่ดิน ได้มีหนังสือ ที่ สพน. ๑๕๔/๕๒ ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๒ เรื่องการจัดตั้งนิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรร โดยแจ้งให้ผู้ซื้อที่ดินจัดสรรดำเนินการจัดตั้งนิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรรตามพระราชบัญญัติการจัดสรรที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๓ ให้แล้วเสร็จภายใน ๑๘๐ วัน นับจากผู้ซื้อที่ดินจัดสรรรายสุดท้ายได้รับแจ้ง และมีการเชิญผู้ซื้อที่ดินจัดสรรเข้าร่วมประชุมเพื่อจัดตั้งนิติบุคคลเมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๒ ซึ่งในวันประชุมผู้ซื้อที่ดินจัดสรรเข้าร่วมประชุมไม่ถึงกึ่งหนึ่งของจำนวนแปลงจัดจำหน่าย จึงไม่สามารถมีมติผู้ซื้อที่ดินจัดสรรให้จัดตั้งนิติบุคคลได้ตามมาตรา ๔๔ (๑) แห่งพระราชบัญญัติการจัดสรรที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๓ บริษัท สิริพัชรนันท์ จำกัด ผู้จัดสรรที่ดิน จึงขอดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อการบำรุงรักษาสาธารณูปโภคตามมาตรา ๔๔ (๒) แห่งพระราชบัญญัติการจัดสรรที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๓

ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๓ ราษฎรหมู่บ้านอาภากร ๑ ได้ยื่นหนังสือคัดค้านการขออนุมัติดำเนินการเพื่อบำรุงรักษาสาธารณูปโภคในโครงการบ้านอาภากร ๑ (สวัสดิการทหารเรือ) และขอจัดตั้งนิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรร จากนั้น เมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๔ บริษัท สิริพัชรนันท์ จำกัด ได้มีการติดประกาศภายในหมู่บ้านว่า จะไม่รับผิดชอบดูแลการบริการสาธารณะในโครงการหมู่บ้านอาภากร ๑ อีกต่อไป แต่จะเป็นผู้ดูแลในส่วนของการบำรุงรักษาสาธารณูปโภค ราษฎรในหมู่บ้านอาภากร ๑ จึงได้มีการรวมตัวกันประมาณ ๑๕๕ ครัวเรือน และมีการประชุมสมาชิกหมู่บ้านอาภากร ๑ (สวัสดิการทหารเรือ) เพื่อร่วมกันหาแนวทางในการดูแลบำรุงรักษาสาธารณูปโภคโดยรวมรวมทุนทรัพย์เพื่อนำมาเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดการภายในหมู่บ้านในส่วนที่ บริษัท สิริพัชรนันท์ จำกัด ละทิ้งหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด และมีความประสงค์ที่จะจัดตั้งนิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรรเพื่อมาทำหน้าที่ในการบำรุงรักษาสาธารณูปโภคและบริการสาธารณะแทน บริษัท สิริพัชรนันท์ จำกัด แต่ก็ไม่สามารถดำเนินการจัดตั้งนิติบุคคลได้ เนื่องจากสำนักงานที่ดินจังหวัดนครปฐม สาขานครชัยศรี แจ้งว่า ผู้จัดสรรที่ดินยังดำเนินการจัดให้มีสาธารณูปโภคไม่ครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนด เพราะพื้นที่สวนสาธารณะที่ผู้จัดสรรจัดให้นั้น มีเนื้อที่ไม่ถึงร้อยละ ๕ ของพื้นที่จัด

จำหน่าย ผู้จัดสรรที่ดินจึงไม่สามารถขอหลุดพ้นจากหน้าที่ในการบำรุงรักษาสาธารณูปโภคตามลำดับในมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติการจัดสรรที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๓

ส่วนที่ ๒ การพิจารณา

จากการพิจารณาโดยการรับฟังข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย จากผู้ร้องเรียนและการชี้แจงแสดงความคิดเห็น จากหน่วยงานและบุคคล ที่เข้าร่วมประชุม ตลอดจนการพิจารณาศึกษาข้อมูลจากเอกสาร และการลงพื้นที่ประชุมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้ว อนุกรรมการฯ ได้ตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนนี้ไว้ ๑๔ ประเด็น ตามลำดับเหตุการณ์คำร้องเรียนเกี่ยวกับการขออนุญาตจัดสรรที่ดินของ บริษัท สิริพัชรนันท์ จำกัด ดังนี้

ระหว่างวันที่ ๓๑ มกราคม - ๑๐ ตุลาคม ๒๕๔๗ บริษัท สิริพัชรนันท์ จำกัด ได้จำหน่ายที่ดินภายในโครงการให้แก่ผู้ซื้อที่ดินจัดสรรแล้วบางส่วน ซึ่งเป็นการดำเนินการก่อนมีการขออนุญาตจัดสรรที่ดิน และต่อมาวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๔๗ บริษัท สิริพัชรนันท์ จำกัด ได้ยื่นขออนุญาตก่อสร้างอาคารในที่ดินโฉนดเลขที่ ๖๑๗๗, ๖๗๔๒, ๙๒๖๐ เป็นบ้านเดี่ยว ๒ ชั้น และอาคารพาณิชย์ ๓ ชั้น ต่อองค์การบริหารส่วนตำบลศาลายา

ข้อสังเกตที่ ๑ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความไม่สอดคล้องกันของเอกสาร คือ แผนผังโครงการที่บริษัท สิริพัชรนันท์ จำกัด ยื่นประกอบการขออนุญาตก่อสร้างอาคารที่องค์การบริหารส่วนตำบลศาลายารับไว้ประกอบการพิจารณา มีรายละเอียดดังนี้

๑) พื้นที่สวนสาธารณะ (จำนวน ร้อยละ ๕ ของพื้นที่จัดจำหน่าย) ระบุไว้มีจำนวนเนื้อที่ ๒ - ๑ - ๓๓ ไร่

๒) เนื้อที่ดินแปลงจำหน่ายหมายเลข ๙๓ - ๙๙ มีขนาดเนื้อที่ตามลำดับดังนี้ ๐ - ๐ - ๗๗.๘๐๗๒, ๐ - ๐ - ๘๗.๕๑๘๒, ๐ - ๐ - ๖๐.๐๐, ๐ - ๐ - ๖๐.๐๐, ๐ - ๐ - ๖๐.๐๐, ๐ - ๐ - ๖๐.๐๐, ๐ - ๐ - ๗๐.๒๗๙๓ ไร่

๓) แสดงแบบการระบายน้ำ ลงด้านหน้าโครงการระบายผ่านบ่อตรวจคุณภาพน้ำ ๒ แห่ง ก่อนระบายลงสู่ท่อน้ำสาธารณะ

วันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๔๗ คณะกรรมการจัดสรรที่ดินจังหวัดนครปฐมได้พิจารณาแผนผังโครงการและวิธีการจัดสรรที่ดินแล้ว มีมติให้ความเห็นชอบแผนผังโครงการและวิธีการจัดสรรที่ดินของ บริษัท สิริพัชรนันท์ จำกัด โดยให้ผู้ขอดำเนินการแบ่งแยกและจดทะเบียนได้ตามนัยหนังสือกรมที่ดิน ที่ มท ๐๗๓๐.๒/ว.๑๕๙๒๗ ลงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๔๔ และ หนังสือที่ มท ๐๗๓๐.๒/ว.๗๗๑๙ ลงวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๔๕ โดยมีเงื่อนไขให้ บริษัท สิริพัชรนันท์ จำกัด นำหนังสือรับรองเขตผังเมืองรวมและหนังสือเฉลี่ยนี้ของผู้รับจ้างนองที่ระบุให้เฉลี่ยนี้เป็นรายละเอียดและระบุให้ที่ดินแปลงที่เป็นสาธารณูปโภคปราศจากภาระผูกพันใดๆ โดยให้จัดส่งเอกสารหลักฐานเพื่อประกอบการพิจารณาให้แล้วเสร็จก่อนออกใบอนุญาตให้ทำการจัดสรรที่ดิน และให้ถือวันที่ได้รับเอกสารที่ถูกต้องหลักฐานครบถ้วนเป็นวันที่คณะกรรมการจัดสรรที่ดินจังหวัดนครปฐม มีมติอนุญาตให้ทำการจัดสรรที่ดินและให้ฝ่ายเลขานุการนำเสนอประธานคณะกรรมการฯ พิจารณาออกใบอนุญาตต่อไป

ข้อสังเกตที่ ๒ โครงการและวิธีการจัดสรรที่ดินที่ บริษัท สิริพัชรนันท์ จำกัด ผู้ขอจัดสรรที่ดินแสดงเนื้อที่สวนสาธารณะไว้มีขนาดเนื้อที่ ๒ - ๑ - ๓๓ ไร่

ข้อสังเกตที่ ๓ รายงานการประชุมคณะกรรมการจัดสรรที่ดินจังหวัดนครปฐม ครั้งที่ ๖/๒๕๔๗ ระบุเนื้อที่สวนสาธารณะ จำนวน ๑ แปลง เนื้อที่ ๕๕๐ ตารางวา (เนื้อที่จัดจำหน่าย ๑๐,๙๔๕ ตารางวา ร้อยละ ๕ ของเนื้อที่จัดจำหน่าย = ๕๔๘ ตารางวา) ซึ่งมีความแตกต่างจากเนื้อที่ของโครงการจัดสรรที่ดินที่ บริษัท สิริพัชรนันท์ จำกัด ได้ยื่นขออนุญาตไว้

ข้อสังเกตที่ ๔ เอกสาร จ.ส. ๑ ระบุข้อความตอนหนึ่งว่า จากการตรวจสอบของเจ้าหน้าที่ ปรากฏว่า ขนาดของที่ดินแปลงย่อยและการจัดทำสาธารณูปโภคต่างๆ ถูกต้อง ตามข้อกำหนดเกี่ยวกับการจัดสรรที่ดินจังหวัดนครปฐม พ.ศ. ๒๕๔๔ และฉบับแก้ไข พ.ศ. ๒๕๔๕

วันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๔๗ บริษัท สิริพัชรนันท์ จำกัด ได้จดทะเบียนแบ่งจัดสรรที่ดินตามแผนผังโครงการที่ได้รับอนุญาตโดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. โฉนดที่ดินแปลงคงเหลือ (แปลงถนน) โฉนดที่ดินเลขที่ ๗๗๒๑ เลขที่ดิน ๑๗ หน้าสำรวจ ๑๐๘ ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม

๒. แผนผังโครงการที่มีนายศักดิ์นันท์ ชัยอาญา เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดนครปฐม สาขานครชัยศรี รับรองสำเนาเอกสาร ลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๔๗ ระบุพื้นที่จัดจำหน่าย ๑๒,๒๙๐ ตารางวา

๓. ตารางเฉลี่ยหนี้ของธนาคารกรุงไทยจำกัด (มหาชน) สำนักงานธุรกิจราชวงศ์ ระบุเนื้อที่ขายรวม ๑๒,๕๖๕ ตารางวา และรายการคำนวณผลการรังวัดระบุเนื้อที่ขายประมาณ ๑๒,๕๖๕ ตารางวา

ข้อสังเกตที่ ๕

๑. เนื้อที่สวนสาธารณะที่ระบุในรูปแปลง เนื้อที่ ๑ - ๑ - ๕๐ ไร่ แต่รายการสรุปท้ายแผนผัง ระบุพื้นที่จัดจำหน่ายโครงการ ๑๒,๒๙๐ ตารางวา ร้อยละ ๕ ของพื้นที่จัดจำหน่าย ๖๑๔.๕ ตารางวา

๒. เนื้อที่สวนหย่อมที่ระบุในรูปแปลง เนื้อที่ ๐ - ๒ - ๐๑ ไร่

วันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๔๘ บริษัท สิริพัชรนันท์ จำกัด ได้ยื่นคำขอแก้ไขเปลี่ยนแปลงแผนผังโครงการและวิธีการจัดสรรที่ดิน ครั้งที่ ๑ โดยขอเอาที่ดินแปลงย่อยประเภทบ้านเดี่ยว แปลงหมายเลข ๔ และ ๕ และพื้นที่สวนหย่อมบางส่วน นำมารวมกันแล้วแบ่งใหม่เป็นที่ดินแปลงย่อยประเภทอาคารพาณิชย์ จำนวน ๘ แปลง ได้แก่ แปลงหมายเลข ๔, ๕, ๑๘๖, ๑๘๗, ๑๘๘, ๑๘๙, ๑๙๐ และ ๑๙๑ โดยระบุว่า ได้จัดทำพื้นที่จอดรถด้านหน้าอาคารพาณิชย์ มีความกว้าง ๒.๕๐ เมตร ตามข้อกำหนด สาธารณูปโภคอื่นๆ ที่ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการจัดสรรที่ดินจังหวัดนครปฐม ไม่เปลี่ยนแปลงแต่อย่างใด โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑. คำขอแก้ไขเปลี่ยนแปลงแผนผังโครงการหรือวิธีการในการจัดสรรที่ดิน (จ.ส.ก. ๕) เลขรับที่ ๒/๔๘ ลงวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๔๘

๒. โครงการและวิธีการจัดสรรที่ดินที่ขอแก้ไขครั้งที่ ๑ ฉบับที่ระบุเนื้อที่สวนสาธารณะขนาด ๕๕๐ ตารางวา

๓. โครงการและวิธีการจัดสรรที่ดินที่ขอแก้ไขครั้งที่ ๑ ฉบับที่ระบุเนื้อที่สวนสาธารณะขนาด ๗๐๐ ตารางวา

๔. แผนผังโครงการ ฉบับที่นายวิวุฒิ สุรพฤกษ์ เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดนครปฐม
รับรองสำเนาเอกสาร ระบุพื้นที่จัดจำหน่าย ๑๐,๙๕๒ ตารางวา และเนื้อที่สวนสาธารณะ ๕๕๐ ตารางวา

๕. ใบเสร็จรับเงินในราชการกรมที่ดิน เล่มที่ ๔๗ - ๐๖๖๐๐๑ เลขที่ ๔๘

ข้อสังเกตที่ ๖ บริษัท สิริพัชรนันท์ จำกัด ผู้ขอจัดสรรได้บันทึกถ้อยคำไว้ในคำขอแก้ไข
เปลี่ยนแปลงแผนผังโครงการหรือวิธีการในการจัดสรรที่ดิน เอกสารภาคผนวก ๒๓ ว่า บริษัท สิริพัชรนันท์
จำกัด มิได้เปลี่ยนแปลงสาธารณูปโภคที่ได้รับอนุญาตไว้แล้วแต่อย่างใด

ข้อสังเกตที่ ๗ เนื้อที่สวนหย่อมตามแผนผังที่ได้รับอนุญาตระบุเนื้อที่ ๐ - ๒ - ๑ ไร่
ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการจัดสรรที่ดินจังหวัดนครปฐม ครั้งที่ ๖ /๒๕๔๗ เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๘
กรกฎาคม ๒๕๔๗

วันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ คณะกรรมการจัดสรรที่ดินจังหวัดนครปฐมได้พิจารณา
คำขอดังกล่าวและมีมติจัดสรรที่ดินจังหวัดนครปฐม ครั้งที่ ๑/๒๕๔๘ เมื่อวันศุกร์ที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘
โดยเจ้าหน้าที่ได้รายงานการตรวจสอบว่า จำนวนที่ดินแปลงย่อยที่ขอแก้ไข จำนวน ๘ แปลง มีขนาดเนื้อที่
ถูกต้องตามข้อกำหนดเกี่ยวกับการจัดสรรที่ดินจังหวัดนครปฐม พ.ศ. ๒๕๔๔ แปลงเนื้อที่น้อยสุด ๒๔.๙ ตารางวา
ขนาดกว้างยาว ประมาณ ๕.๐๐ คูณ ๑๙.๐๐ เมตร ผลจากการขอแก้ไข ปรากฏว่า มีแปลงย่อยจัดจำหน่าย
จำนวนทั้งสิ้น ๑๙๑ แปลง (เพิ่มขึ้น ๖ แปลง) แยกเป็นบ้านเดี่ยว จำนวน ๑๖๗ แปลง และอาคารพาณิชย์
จำนวน ๒๔ แปลง รวมพื้นที่จำหน่ายทั้งโครงการ จำนวน ๑๐,๙๕๒ ตารางวา (พื้นที่ ร้อยละ ๕ = ๕๔๘ ตารางวา)
บริษัท สิริพัชรนันท์ จำกัด ได้กันพื้นที่สวนสาธารณะไว้ ๑ แห่ง พื้นที่ ๕๕๐ ตารางวา ตามข้อกำหนดแล้ว
จึงได้มีมติไม่เห็นชอบแผนผังโครงการและวิธีการจัดสรรที่ดินเฉพาะส่วนที่ปฏิบัติไม่ครบถ้วน เนื่องจาก
ขาดหลักฐานรายละเอียด ดังนี้

๑. แสดงหนังสือรับรองเขตผังเมืองรวม

๒. แสดงหนังสือแจ้งภาระหนี้จำนองของผู้รับจำนอง ระบุให้แจ้งภาระหนี้เป็นรายแปลง
และแปลงที่เป็นสาธารณูปโภคปราศจากภาระจำนอง

ทั้งนี้ ให้ดำเนินการรังวัดแบ่งแยกตามแผนผังที่ขอแก้ไขครั้งที่ ๑ และจดทะเบียนได้
ตามนัยหนังสือ กรมที่ดิน ที่ มท ๐๗๓๐.๒/ว.๑๕๔๒๗ ลงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๔๔ และหนังสือ
ที่ มท ๐๗๓๐.๒/ว.๗๗๑๙ ลงวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๔๕ และเมื่อ บริษัท สิริพัชรนันท์ จำกัด ได้แสดงหลักฐาน
ที่ถูกต้องครบถ้วนมามอบให้กับฝ่ายเลขานุการแล้ว ให้ถือว่าวันที่ได้รับเอกสารที่ถูกต้องครบถ้วนเป็นวันที่
คณะกรรมการจัดสรรที่ดินจังหวัดนครปฐม มีมติเห็นชอบแผนผังโครงการและวิธีการจัดสรรที่ดินทั้งโครงการ
และออกใบอนุญาตให้ทำการจัดสรรที่ดินได้ รายละเอียดปรากฏตามรายงานการประชุมคณะกรรมการ
จัดสรรที่ดินจังหวัดนครปฐม ครั้งที่ ๑ /๒๕๔๘ เมื่อวันศุกร์ที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘

ข้อสังเกตที่ ๘ เนื้อที่สวนหย่อมมีสภาพเปลี่ยนไปเป็นสวนหย่อมและพื้นที่หน้าอาคาร
พาณิชย์เป็นระยะถอยร่นที่ใช้จอดรถหน้าโครงการ เนื้อที่ ๒๐๐.๑ ตารางวา

วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ สำนักงานที่ดินจังหวัดนครปฐมทำบันทึกข้อความสอบถามเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดนครปฐม สาขานครชัยศรี ขอรายงานเพิ่มเติมการรังวัดแบ่งแยกที่ดินแปลงย่อยและการกันพื้นที่สวนสาธารณะ ผลการรังวัดถูกต้องตามแผนผังโครงการและวิธีการจัดสรรตามที่ได้รับอนุญาตหรือไม่ รายละเอียดปรากฏตาม บันทึกข้อความสำนักงานที่ดินจังหวัดนครปฐมที่ นฐ ๐๐๑๙.๒/๒๗๓๗ ลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘

ข้อสังเกตที่ ๙ ไม่พบหนังสือชี้แจงตอบข้อสอบถามกลับมาที่สำนักงานที่ดินจังหวัดนครปฐม

ข้อสังเกตที่ ๑๐ ในวันที่คณะกรรมการตรวจสอบการจัดทำสาธารณูปโภคจังหวัดนครปฐม ได้ทำการตรวจสอบนั้น แผนผังโครงการระบุเนื้อที่สวนสาธารณะ ๕๕๐ ตารางวา

ข้อสังเกตที่ ๑๑ ใบประมาณการค่าก่อสร้างสาธารณูปโภค (ทั้งโครงการ) ลงวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๐ มีรายละเอียด ดังนี้

๑. เจ้าหน้าที่ผู้ทำการประเมินได้ระบุรายการสาธารณูปโภค ในลำดับที่ ๑๐, ๑๑, ๑๒ และ ๑๓ เพิ่มเติมจากที่ได้รับอนุญาตให้ทำการจัดสรรที่ดิน

๒. พื้นที่สวนสาธารณะมีขนาดลดลง เหลือ ๓๙๘ ตารางวา

๓. รายการสาธารณูปโภค ในลำดับที่ ๑๒ และ ๑๓ มีการแยกคิดคำนวณในอัตราที่ต่างกัน

ข้อสังเกตที่ ๑๓ พลเรือตรี จีระพัฒน์ ปานสกุล ได้รับแต่งตั้งจากคณะกรรมการหมู่บ้านอาภากร ๑ ที่ บริษัท สิริพัชรนันท์ จำกัด แต่งตั้งขึ้น

ข้อสังเกตที่ ๑๔ ไม่มีการจัดทำรายงานการประชุม มีเพียงผู้ซื้อที่ดินจัดสรรบันทึก VDO ส่วนที่ ๓ สรุปผลการพิจารณา

คณะกรรมการจัดสรรที่ดินจังหวัดนครปฐม เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดนครปฐม และเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดนครปฐม สาขานครชัยศรี ละเลยการปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ดำเนินการให้ บริษัท สิริพัชรนันท์ จำกัด จัดให้มีพื้นที่สวนสาธารณะภายในหมู่บ้านอาภากร ๑ ตามที่กฎหมายกำหนดแยกพิจารณาเป็น ๗ ประเด็น คือ

๑. คณะกรรมการจัดสรรที่ดินจังหวัดนครปฐมพิจารณาคำขออนุญาตทำการจัดสรรที่ดินให้แก่ บริษัท สิริพัชรนันท์ จำกัด โดยรายละเอียดของแผนผังโครงการไม่เป็นไปตามข้อกำหนดเกี่ยวกับการจัดสรรที่ดินจังหวัดนครปฐม พ.ศ. ๒๕๔๔

จากแผนผังโครงการหรือวิธีการในการจัดสรรที่ดินที่ บริษัท สิริพัชรนันท์ จำกัด ผู้จัดสรรที่ดินยื่นคำขออนุญาตทำการจัดสรรที่ดินระบุพื้นที่จัดจำหน่าย ๑๐,๙๔๕ ตารางวา พื้นที่สวนสาธารณะร้อยละ ๕ ของพื้นที่จัดจำหน่าย คือ ๕๕๐ ตารางวา ซึ่งในบัญชีรายละเอียดการเฉลี่ยพื้นที่ผู้จัดสรรที่ดินมายื่นเพิ่มเติมนั้น ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ได้ระบุจำนวนพื้นที่ที่มีการแบ่งเฉลี่ยพื้นที่ในแต่ละแปลงที่ได้มีการตรวจสอบจำนวนพื้นที่จำหน่ายแต่ละแปลงแล้ว รวมเป็นพื้นที่จัดจำหน่ายทั้งหมด จำนวน ๑๒,๕๖๕ ตารางวา พื้นที่สวนสาธารณะร้อยละ ๕ ของพื้นที่จัดจำหน่าย คือ ๖๒๘.๒๕ ตารางวา ซึ่งจำนวนพื้นที่จัดจำหน่ายแตกต่างจากที่ระบุในแผนผังโครงการและวิธีการที่ได้รับอนุมัติ

ต่อมาเมื่อเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดนครปฐมได้มีการรังวัดแบ่งแปลงและจดทะเบียนแบ่งแยก ปรากฏว่า พื้นที่จัดจำหน่ายมีเนื้อที่ทั้งหมด ๑๒,๕๗๑.๒ ตารางวา พื้นที่สวนสาธารณะร้อยละ ๕ ของพื้นที่จัดจำหน่าย คือ ๖๒๘.๓๖ ตารางวา ดังนั้น เมื่อพิจารณาจากจำนวนพื้นที่จัดจำหน่ายดังกล่าวแล้ว เห็นว่า การจัดให้มีพื้นที่สวนสาธารณะที่ปรากฏในโครงการและวิธีการจัดสรรที่ดินที่ บริษัท สิริพัชรนันท์ จำกัด ยื่นเพื่อขออนุญาตจัดสรรที่ดินยังไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ร้อยละ ๕ ของพื้นที่จัดจำหน่าย ตามข้อกำหนดเกี่ยวกับการจัดสรรที่ดินจังหวัดนครปฐม พ.ศ. ๒๕๔๔ ที่จะต้องมีพื้นที่สวนสาธารณะ ๖๒๘.๓๖ ตารางวา

ทั้งนี้ บริษัท สิริพัชรนันท์ จำกัด ยังจัดให้มีการก่อสร้างระบบระบายน้ำไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในข้อกำหนดเกี่ยวกับการจัดสรรที่ดินจังหวัดนครปฐม พ.ศ. ๒๕๔๔ และรายละเอียดการก่อสร้างที่ปรากฏในโครงการและวิธีการจัดสรรที่ดิน เนื่องจากไม่มีการติดตั้งบ่อดักไขมันก่อนระบายน้ำจากบ้านเรือน มีการวางท่อระบายน้ำเสียลงคลองทวิวัฒนาโดยตรง จำนวน ๒ จุด

ดังนั้น คณะอนุกรรมการฯ จึงเห็นว่า คณะกรรมการจัดสรรที่ดินจังหวัดนครปฐมมีการพิจารณาคำขออนุญาตโครงการจัดสรรที่ดินของ บริษัท สิริพัชรนันท์ จำกัด ไม่เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดใน ๒ ประเด็น คือ

- ๑) การจัดให้มีพื้นที่สวนสาธารณะเนื้อที่ไม่ถึงร้อยละ ๕ ของพื้นที่จัดจำหน่าย
- ๒) การวางระบบระบายน้ำ

๒. เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดนครปฐมไม่เสนอให้คณะกรรมการจัดสรรที่ดินจังหวัดนครปฐมพิจารณากรณีการรังวัดแบ่งแปลงที่ดินที่ปรากฏพื้นที่จัดจำหน่ายแตกต่างจำนวนพื้นที่ที่ผู้จัดสรรที่ดินระบุไว้ในแผนผังโครงการที่ได้รับอนุญาต

จากการรังวัดแบ่งแยกแปลงหลังจากที่คณะกรรมการจัดสรรที่ดินจังหวัดนครปฐมได้มีมติเห็นชอบแผนผังโครงการและวิธีการจัดสรรที่ดินที่เจ้าพนักงานที่ดินได้ทำการรังวัดประกอบกับเอกสารรายละเอียดการขออนุญาตของธนาคารกรุงไทยจำกัด (มหาชน) แล้วพบว่า ที่ดินแปลงจำหน่ายมีพื้นที่รวมเกินกว่าที่ขออนุญาตจัดสรรที่ดิน ซึ่งจากข้อเท็จจริงเห็นว่า ผู้จัดสรรที่ดินและเจ้าพนักงานที่ดินที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบออกใบอนุญาตจัดสรรที่ดินของ บริษัท สิริพัชรนันท์ จำกัด ย่อมทราบถึงจำนวนพื้นที่จากการรังวัดของเจ้าพนักงานที่ดินแตกต่างจากจำนวนพื้นที่จัดจำหน่ายที่กำหนดไว้ในแผนผังโครงการที่ได้รับอนุญาต และเป็นผลให้มีการเปลี่ยนแปลงสาระสำคัญของแผนผังโครงการและวิธีการจัดสรรที่ดินที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการจัดสรรที่ดินจังหวัดนครปฐม สำนักงานที่ดินจังหวัดนครปฐมสาขานครชัยศรีและสำนักงานที่ดินจังหวัดนครปฐมต้องรายงานให้คณะกรรมการจัดสรรที่ดินจังหวัดนครปฐมได้ทราบและพิจารณาก่อนที่จะดำเนินการออกใบอนุญาตจัดสรรที่ดิน แต่ตามข้อร้องเรียนปรากฏว่า เจ้าพนักงานที่ดินที่เกี่ยวข้องมิได้รายงานเรื่องดังกล่าวให้คณะกรรมการจัดสรรที่ดินจังหวัดนครปฐมทราบ

๓. บริษัท สิริพัชรนันท์ จำกัด ไม่จัดให้มีระบบสาธารณูปโภคและบริการสาธารณะตามข้อกำหนดเกี่ยวกับการจัดสรรที่ดินจังหวัดนครปฐม พ.ศ. ๒๕๔๔ และเป็นไปตามแผนผังโครงการและวิธีการจัดสรรที่ดินที่ได้รับอนุญาต

จากการตรวจสอบปรากฏว่า บริษัท สิริพัชรนันท์ จำกัด จัดให้มีระบบสาธารณูปโภคและบริการสาธารณะไม่ครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนด คือ

- ๑) ผู้จัดสรรที่ดินจัดให้มีพื้นที่สวนสาธารณะยังไม่ครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนด
- ๒) ผู้จัดสรรที่ดินได้เพิ่มสาธารณูปโภคนอกจากที่กำหนดในแผนผังโครงการและวิธีการจัดสรรที่ดินที่ได้รับอนุญาต คือ อาคารศาลา จำนวน ๑ หลัง อาคารสโมสร จำนวน ๑ หลัง สระว่ายน้ำขนาด ๗๒ ตารางเมตร เป็นผลให้ พื้นที่สวนสาธารณะคงเหลือไม่ถึงร้อยละ ๕ ของพื้นที่จัดจำหน่าย
- ๓) ผู้จัดสรรที่ดินยังไม่จัดให้มีระบบไฟฟ้าส่องสว่างและระบบรักษาความปลอดภัยให้ถูกต้องตามข้อ ๒๗ แห่งข้อกำหนดเกี่ยวกับการจัดสรรที่ดินจังหวัดนครปฐม พ.ศ. ๒๕๔๔
- ๔) ผู้จัดสรรที่ดินมีการวางท่อระบายน้ำลงคลองทวิพัฒนาโดยตรง ระบบท่อน้ำทิ้งภายในบ้านไม่ผ่านถังบำบัดสำเร็จรูป

๔. แผนผังระบบสาธารณูปโภคและบริการสาธารณะที่บริษัท สิริพัชรนันท์ จำกัด ยื่นขออนุญาตจัดสรรที่ดินไม่ปรากฏชื่อและลายมือชื่อของผู้ออกแบบและวิศวกร

ตามข้อกำหนดเกี่ยวกับการจัดสรรที่ดินจังหวัดนครปฐม พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๕.๔ กำหนดให้แผนผังระบบสาธารณูปโภคและบริการสาธารณะทุกรายการจะต้องมีชื่อและลายมือชื่อของผู้ออกแบบและวิศวกรผู้คำนวณระบบต่างๆ แต่แผนผังโครงการที่ บริษัท สิริพัชรนันท์ จำกัด ที่เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดนครปฐม สาขานครชัยศรี รับรองเมื่อวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๔๗ และแผนผังโครงการฉบับที่ได้รับอนุญาตให้แก้ไขแผนผังโครงการและวิธีการจัดสรรที่ดินไม่มีลายเซ็นของวิศวกรตามที่กฎหมายกำหนดไว้แต่อย่างใด ซึ่งแตกต่างจากแผนผังที่ยื่นต่อองค์การบริหารส่วนตำบลศาลายามีปรากฏลายมือชื่อของผู้ออกแบบและวิศวกรอย่างชัดเจน

๕. การพิจารณาอนุมัติแผนผังโครงการและวิธีการจัดสรรที่ดินตามที่ยื่นจัดสรรที่ดินขอทำการแก้ไขนั้นเป็นผลให้ผู้ซื้อที่ดินจัดสรรก่อนการแก้ไขรายละเอียดแปลงได้รับความเสียหาย

เนื่องจากบริษัท สิริพัชรนันท์ จำกัด ผู้จัดสรรที่ดินได้นำพื้นที่สวนหย่อมด้านหน้าโครงการบางส่วนมารังวัดรวมกับแปลงเพื่อจัดจำหน่ายเป็นอาคารพาณิชย์ จำนวน ๘ แปลง ซึ่งเป็นผลให้มีการแก้ไขขนาดรูปแปลงและจำนวนเนื้อที่สวนหย่อมด้านหน้าโครงการ ซึ่งเป็นสาธารณูปโภคที่ได้รับอนุญาตไว้ก่อนแล้วและเกิดขึ้นภายหลังจากที่ บริษัท สิริพัชรนันท์ จำกัด ได้จัดจำหน่ายให้แก่ผู้ซื้อที่ดินจัดสรรไปก่อนแล้ว จำนวน ๓๐ ราย เป็นกรณีที่ทำให้ผู้ซื้อที่ดินจัดสรรได้รับความเสียหายเนื่องจากสาธารณูปโภคได้มีการเปลี่ยนแปลงไม่เป็นไปตามที่ผู้จัดสรรที่ดินได้โฆษณาและพรรณนาไว้ตามที่เสนอขาย

๖. การถอนการค้ำประกันการจัดให้มีสาธารณูปโภคโดยที่ผู้จัดสรรที่ดินยังไม่ได้มีการจัดทำสาธารณูปโภคแล้วเสร็จและการกำหนดจำนวนเงินค้ำประกันการบำรุงรักษาสาธารณูปโภคที่น้อยกว่าความเป็นจริง

กรณีที่ดินจัดสรรที่ดินยังจัดทำระบบสาธารณูปโภคไม่แล้วเสร็จและยังมีการประมาณการค่าสาธารณูปโภคเพื่อกำหนดค่าค้ำประกันการบำรุงระบบสาธารณูปโภคไม่สอดคล้องกับข้อเท็จจริง เนื่องจากการเพิ่มรายการสาธารณูปโภคนอกเหนือจากที่ได้รับอนุญาต คือ อาคารศาลา จำนวน ๑ หลัง อาคารสโมสร จำนวน ๑ หลัง สระว่ายน้ำ ขนาด ๗๒ ตารางเมตร พื้นที่ทางเดินร่วมอาคารและรอบสระขนาด ๒๓๗ ตารางเมตร ซึ่งเป็นผลให้จำนวนพื้นที่สวนสาธารณะคงเหลือเพียง ๓๙๘ ตารางวา ทำให้การกำหนดวงเงินค่าก่อสร้างสาธารณูปโภคอาจไม่ถูกต้องส่งผลให้วงเงินค้ำประกันการบำรุงสาธารณูปโภคน้อยกว่าความเป็นจริง ดังนั้น การที่คณะกรรมการจัดสรรที่ดินจังหวัดนครปฐมได้อนุญาตให้ผู้จัดสรรที่ดินถอนสัญญาค้ำประกันการจัดทำสาธารณูปโภค จึงอาจไม่ถูกต้อง

๗. ผู้ซื้อที่ดินจัดสรรได้รับความเดือดร้อนโดยไม่สามารถดำเนินการเพื่อให้มีการจัดตั้งนิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรรอันเป็นผลสืบเนื่องจากการที่ บริษัท สิริพัชรนันท์ จำกัด ไม่จัดให้มีระบบสาธารณูปโภคและบริการสาธารณะ รวมทั้งระบบสาธารณูปโภคดังกล่าวยังขาดการดูแลบำรุงรักษา

กรณีที่ บริษัท สิริพัชรนันท์ จำกัด ยังจัดทำสวนสาธารณะซึ่งเป็นระบบสาธารณูปโภคไม่ครบถ้วน ตามที่กฎหมายกำหนดจึงไม่สามารถดำเนินการเพื่อขอให้หลุดพ้นจากหน้าที่ในการบำรุงรักษาสาธารณูปโภคมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติการจัดสรรที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๓

ผลการพิจารณา

คณะกรรมการพิจารณารายงานของคณะอนุกรรมการฯ แล้ว คณะกรรมการได้รับรองรายงานการพิจารณาศึกษาเรื่องร้องเรียนกรณีคณะกรรมการจัดสรรที่ดินกลาง และคณะกรรมการจัดสรรที่ดินจังหวัดนครปฐมละเลยการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการจัดสรรที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๓ ที่ไม่ดำเนินการให้ บริษัท สิริพัชรนันท์ จำกัด จัดให้มีพื้นที่สาธารณะประโยชน์ภายในโครงการหมู่บ้านอากาศ ๑ ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม พร้อมมอบหมายให้นายวิรัตน์ วิริยะพงษ์ รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง ร่วมกับนายกมล นาคคง ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ประจำคณะกรรมการประสานงานเจ้ากรมการเงินทหารเรือ เข้าร่วมประชุมกับคณะกรรมการการปกครอง

ในการนี้ คณะกรรมการเห็นว่า ปัจจุบันราษฎรหมู่บ้านอากาศ ๑ ประสบปัญหาความเดือดร้อนเนื่องจากการละทิ้งหน้าที่ในการบำรุงรักษาสาธารณูปโภคจากผู้จัดสรรที่ดินอยู่ ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของราษฎรหมู่บ้านอากาศ ๑ ประสบผลสำเร็จได้ตามความประสงค์ผู้ร้องเรียน จึงกำหนดให้นัดประชุมครั้งต่อไป (ครั้งที่ ๙๔) วันพุธที่ ๙ มกราคม ๒๕๕๖ เพื่อพิจารณาหาแนวทางการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของราษฎรหมู่บ้านอากาศ ๑ ตามรายงานของคณะอนุกรรมการฯ

๖. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีการประชุมเพื่อพิจารณาหาแนวทางการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของราษฎรหมู่บ้านอาภากร ๑ ตามข้อเสนอของคณะอนุกรรมการฯ โดยเชิญบุคคล/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาร่วมประชุม ซึ่งคณะกรรมการพิจารณาแล้ว เห็นควรมอบหมายให้บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเรื่องร้องเรียนโดยตรงเป็นคณะทำงานเพื่อเจรจาประนีประนอมระหว่างผู้จัดสรรที่ดินและผู้ซื้อที่ดินจัดสรร ประกอบด้วย

๑. พลเรือตรี จีรพัฒน์ ปานสกุล	ผู้แทนหมู่บ้านอาภากร ๑
๒. นายประสาน ธรรมสนอง	เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดนครปฐม
๓. นางสาวพิกุลทอง รัชตเมธิน	ผู้ร้องในฐานะตัวแทนราษฎรหมู่บ้านอาภากร ๑
๔. นายบุญอนันต์ เปี่ยมพงศ์สานต์	ทนายความ บริษัท สิริพัชรนันท์ จำกัด

ในการนี้ การประชุมคณะทำงานเพื่อเจรจาประนีประนอมระหว่างผู้จัดสรรที่ดินและผู้ซื้อที่ดินจัดสรร มีผู้เข้าร่วมประชุม ดังนี้

๑. นายเทอดศักดิ์ บรรจงศิลป์	ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ประจำคณะกรรมการ
๒. นายกมล นาคคง	ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ประจำคณะกรรมการ
๓. นายไชยวัฒน์ ไตรยสุนันท์	อนุกรรมการ
๔. นางสาวจิรภัทร์ การประเสริฐกิจ	ผู้อำนวยการฝ่ายกฎหมายที่ดินและ สิ่งก่อสร้าง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๕. นายประสาน ธรรมสนอง	เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดนครปฐม
๖. พลเรือตรี จีรพัฒน์ ปานสกุล	ผู้แทนหมู่บ้านอาภากร ๑
๗. นายบุญอนันต์ เปี่ยมพงศ์สานต์	ทนายความ บริษัท สิริพัชรนันท์ จำกัด
๘. นางสาวพิกุลทอง รัชตเมธิน	ผู้ร้องในฐานะตัวแทนราษฎรหมู่บ้านอาภากร ๑
๙. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กุลณสรณ์ สายขุน	ตัวแทนราษฎรหมู่บ้านอาภากร ๑

ที่ประชุมคณะทำงานฯ เห็นว่า แนวทางการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของราษฎรหมู่บ้านอาภากร ๑ ควรพิจารณาเกี่ยวกับการดำเนินการจัดตั้งนิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรรเพื่อให้มาดูแลสาธารณูปโภคภายในหมู่บ้านจัดสรรในส่วนที่เป็นสาระสำคัญก่อน เช่น ระบบไฟฟ้าส่องสว่าง และระบบรักษาความปลอดภัยเสร็จแล้วจึงพิจารณาในประเด็นเกี่ยวกับความบกพร่องของโครงการหมู่บ้านอาภากร ๑ ที่ผู้จัดสรรที่ดินดำเนินการไม่ถูกต้องและจะต้องดำเนินการให้ถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนดต่อไป โดยมีแนวทางการเยียวยาเพื่อชดเชยพื้นที่สาธารณะที่ผู้จัดสรรที่ดินจัดให้มีเนื้อที่ไม่ถึงร้อยละ ๕ ของเนื้อที่จัดจำหน่าย ดังนี้

๑. ให้นำพื้นที่สวนสาธารณะและพื้นที่สวนหย่อมมารวมเป็นพื้นที่สาธารณะ หรือ
๒. ให้ บริษัท สิริพัชรนันท์ จำกัด จ่ายค่าชดเชยที่ดินในเนื้อที่ที่ขาดหายไปของพื้นที่

สาธารณะ

ในเบื้องต้นมอบหมายให้นายบุญอนันต์ เปี่ยมพงศ์สานต์ ทนายความ บริษัท สิริพัชรนันท์ จำกัด ไปประสานงานกับกรรมการผู้จัดการ บริษัท สิริพัชรนันท์ จำกัด และมอบหมายให้นางสาวพิกุลทอง รัชตเมธิน ผู้ร้องเรียน ไปประสานประสานงานกับราษฎรหมู่บ้านอาภากร ๑ ทุกครัวเรือน และเมื่อดำเนินการเสร็จแล้วผลเป็นประการใดให้แจ้งต่อนายประธาน ธรรมสนอง เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดนครปฐม ทราบเพื่อจะได้รายงานความคืบหน้าให้คณะกรรมการการปกครองทราบ

๗. นายประธาน ธรรมสนอง เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดนครปฐม ได้มีหนังสือสำนักงานที่ดินจังหวัดนครปฐม ที่ นฐ ๐๐๒๐.๑/๒๖๗๔ ลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ แจ้งผลความคืบหน้าการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนของ นางสาวพิกุลทอง รัชตเมธิน ตามที่คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร ได้มอบหมายให้นายประธาน ธรรมสนอง เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดนครปฐม อนุกรรมการ เป็นผู้ประสานงานการเจรจาตกลงระหว่าง นางสาวพิกุลทอง รัชตเมธิน ผู้ร้อง กับบริษัท สิริพัชรนันท์ จำกัด ผู้จัดสรรที่ดิน (หมู่บ้านอาภากร ๑) ในประเด็นการจัดตั้งนิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรร โดยคณะกรรมการการปกครองเสนอให้ทั้งสองฝ่ายพิจารณาว่า สวนสาธารณะเนื้อที่ขาด จำนวน ๗๘.๓๖ ตารางวา เปลี่ยนเป็นการใช้เงินทดแทน และหากทั้งสองฝ่ายตกลงกันได้ก็ให้เริ่มขบวนการจัดตั้งนิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรรขึ้นใหม่ ซึ่งนางสาวพิกุลทอง รัชตเมธิน และตัวแทนบริษัท สิริพัชรนันท์ จำกัด รับข้อเสนอดังกล่าว โดยฝ่ายผู้ร้องจะไปพูดคุยกับผู้ซื้อที่ดินส่วนตัวแทนบริษัทฯ จะไปคุยกับบริษัทฯ ผลเป็นประการใด จะแจ้งให้นายประธาน ธรรมสนอง ทราบเพื่อรายงานคณะกรรมการการปกครอง ซึ่งนายประธาน ธรรมสนอง ได้รับแจ้งจากฝ่ายผู้ร้องว่า ที่ประชุมผู้ซื้อที่ดินส่วนใหญ่มีมติไม่ยินยอมรับเงินแทนที่ดิน และยืนยันว่าต้องการที่ดินส่วนที่ขาดจำนวน ๗๘.๓๖ ตารางวา ส่วนฝ่ายบริษัท สิริพัชรนันท์ จำกัด ได้รับแจ้งจากทนายความตัวแทนบริษัทฯ ว่ายังไม่ได้พูดคุยกับผู้จัดการบริษัทฯ และบริษัทฯ ก็ไม่ได้ไปพูดคุยเจรจากับผู้ร้องและผู้ซื้อที่ดินแต่อย่างใด การเจรจากันครั้งนี้จึงไม่เกิดขึ้นและไม่สามารถหาข้อยุติได้

๘. นางสาวพิกุลทอง รัชตเมธิน ผู้ร้องได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๖ แจ้งข้อมูลผลการเจรจาไกล่เกลี่ยปัญหาเพิ่มเติม ดังนี้

๑. พันเอกสมชาย ทองธรรมชาติ ได้เข้าไปพบหัวหน้าของพันเอกภูมิศักดิ์ หลวงเทพนิวัน โดยได้อ้างว่ามาในนามพลเอกสมนึก เจริญสกุล ว่าพันเอกภูมิศักดิ์ หลวงเทพนิวัน ได้รับความเดือดร้อนจากการกระทำที่ให้มีพนักงานรักษาความปลอดภัยเข้ามาทำหน้าที่รักษาความปลอดภัย ดังนั้น พลเอกสมนึก เจริญสกุล จึงได้สั่งการให้บริษัทรักษาความปลอดภัยถอนกำลังออกเพื่อไม่ให้มีการรักษาความปลอดภัยแก่ลูกบ้าน จนไม่มีบริษัทรักษาความปลอดภัยใดกลัมารักษาความปลอดภัยให้กับลูกบ้าน ทำให้ ณ ปัจจุบันไม่มีพนักงานรักษาความปลอดภัย

๒. ลูกบ้านเคยร้องขอให้เจ้าหน้าที่ตำรวจเข้ามาดูแลรักษาความปลอดภัยแต่กลับได้รับหนังสือแจ้งว่ามีการตรวจโดยเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มาตรวจดูแลเฉพาะบริเวณด้านหลังตึกแถวสำนักงานของผู้จัดสรรที่ดินเท่านั้นได้มีความใส่ใจในการดูแลประชาชนอย่างแท้จริง

๓. กลุ่มคนของผู้จัดสรรที่ดินจะกลับเข้ามาดูแล โดยไม่ให้มีการจ่ายค่าส่วนกลางที่ลูกบ้านจัดเก็บกันเอง และนางวรรณ ยิ้มเจริญ ได้ดำเนินคดีกับกลุ่มลูกบ้านที่เข้าไปเรียกเก็บเงินอย่างผิดกฎหมาย ถ้าลูกบ้านคนใดให้ความร่วมมือก็จะถูกดำเนินคดี ทำให้ลูกบ้านหวาดกลัว จนต้องยกเลิกการดูแล

เป็นผลให้ไม่มีไฟฟ้าส่วนกลาง จึงก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรม ซึ่งปัจจุบันมีการแจ้งความที่สถานีตำรวจภูธร พุทธมณฑลไว้แล้ว นอกจากนี้ ระบบสาธารณูปโภคอย่างอื่นก็ถูกงดใช้ไปด้วย

๔. คณะกรรมการจัดสรรที่ดินจังหวัดนครปฐม ได้ส่งหนังสือแจ้งให้ผู้จัดสรรที่ดินให้เข้าไปดูแลสาธารณูปโภคแต่ผู้จัดสรรที่ดินก็ได้ดำเนินการแต่ประการใด

คณะกรรมการการปกครอง พิจารณาแล้วเห็นควรมอบหมายให้นายรังสิกร ทิมาตฤกะ เลขานุการคณะกรรมการ และนายไพโรจน์ รัตนวิสาสนนท์ ผู้อำนวยการประจำคณะกรรมการ จัดทำสรุปเรื่องร้องเรียนทั้งหมดและส่งให้คณะกรรมการการปกครองศึกษาอีกครั้งหนึ่ง

๕. นายไพโรจน์ รัตนวิสาสนนท์ ผู้อำนวยการประจำคณะกรรมการ รายงานผลดำเนินการและติดตามผลเรื่องร้องเรียนของนางสาวพิกุลทอง รัชตเมธิน กับ บริษัท สิริพัชรนันท์ จำกัด ว่า บัดนี้ สำนักงานที่ดินจังหวัดนครปฐมได้มีหนังสือ ที่ นฐ ๐๐๒๐.๒/๙๑๐๑ ลงวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๖ ถึง ประธานคณะกรรมการการปกครอง รายงานข้อเท็จจริงเพิ่มเติมเกี่ยวกับการดำเนินงานของคณะกรรมการ จัดสรรที่ดินจังหวัดนครปฐมดังนี้

๑. กรณีบริษัท สิริพัชรนันท์ จำกัด ทำการจัดสรรที่ดิน (หมู่บ้านอากาศ ๑) โดยจัดให้มีสวนสาธารณะไม่ครบร้อยละ ๕ ตามข้อกำหนดเกี่ยวกับการจัดสรรที่ดินจังหวัดนครปฐม พ.ศ. ๒๕๕๔ คณะกรรมการจัดสรรที่ดินจังหวัดนครปฐม พิจารณามีมติในการประชุม ครั้งที่ ๖/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๕ สั่งให้บริษัท สิริพัชรนันท์ จำกัด ดำเนินการจัดทำให้มีสวนสาธารณะ ให้ครบร้อยละ ๕ หากไม่ดำเนินการจะแจ้งความดำเนินคดีกับบริษัทฯ โดยมอบให้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดนครปฐม สาขานครชัยศรี เป็นผู้ดำเนินการตามมติคณะกรรมการฯ และเมื่อครบกำหนดเวลาแล้ว ปรากฏว่า บริษัทฯ มิได้ดำเนินการตามมติคณะกรรมการจัดสรรที่ดินจังหวัดนครปฐม เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดนครปฐม สาขานครชัยศรี จึงได้ดำเนินการแจ้งความดำเนินคดีอาญาบริษัท สิริพัชรนันท์ จำกัด ต่อสถานีตำรวจภูธรพุทธมณฑลแล้ว เมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

๒. กรณีบริษัท สิริพัชรนันท์ จำกัด ผู้จัดสรรที่ดิน ไม่ดำเนินการโดยไม่จัดให้มียามและไฟส่องสว่างและไม่ดูแลสระว่ายน้ำ ซึ่งเป็นสาธารณูปโภคในโครงการจัดสรรที่ดิน หมู่บ้านอากาศ ๑

คณะกรรมการจัดสรรที่ดินจังหวัดนครปฐม ได้มอบหมายคณะอนุกรรมการฯ ไปตรวจสอบแล้วพบว่า บริษัทฯ มิได้จัดให้มีและมิได้บำรุงรักษาสาธารณูปโภคตามหน้าที่ คณะกรรมการจัดสรรที่ดินจังหวัดนครปฐมในการประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๕๖ พิจารณามีมติให้บริษัท สิริพัชรนันท์ จำกัด ดำเนินการจัดให้มีและบำรุงรักษาสาธารณูปโภค ภายใน ๙๐ วัน หากไม่ดำเนินการให้ดำเนินคดีอาญากับบริษัท สิริพัชรนันท์ จำกัด โดยมอบหมายให้ เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดนครปฐม สาขานครชัยศรี ดำเนินการ ผลการดำเนินการเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดนครปฐม สาขานครชัยศรี ได้มีหนังสือ ที่ นฐ ๐๐๑๙.๐๑/๑๘๒๘ ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ แจ้งให้บริษัทฯ ดำเนินการตามมติ คณะกรรมการจัดสรรที่ดินจังหวัดนครปฐม แล้ว ขณะนี้อยู่ในระยะเวลาให้บริษัทฯ แก้ไข หากครบกำหนดเวลา ๙๐ วัน เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดนครปฐม สาขานครชัยศรี จะแจ้งความดำเนินคดีกับบริษัทฯ ต่อไป

อนึ่ง บริษัท สิริพัชรนันท์ จำกัด ผู้ซื้อที่ดินได้ดำเนินการฟ้องคณะกรรมการจัดสรรที่ดิน จังหวัดนครปฐม และเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดนครปฐม สาขานครชัยศรี ต่อศาลปกครองกลาง รวมทั้งหมด ๓ คดี ด้วย

๑๐. นายประสาน ธรรมสนอง ได้มีหนังสือรายงานข้อเท็จจริงเพิ่มเติมเกี่ยวกับประเด็น ที่การฟ้องคณะกรรมการจัดสรรที่ดินจังหวัดนครปฐม และเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดนครปฐม สาขานครชัยศรี ต่อศาลปกครองกลาง รวมทั้งหมด ๓ คดี ดังนี้

คดีที่ ๑ คดีหมายเลขดำที่ ๑๔๒๖/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๓ นางสาวพิกุลทอง รัชตะเมธิน ได้ฟ้องคณะกรรมการจัดสรรที่ดินจังหวัดนครปฐม ต่อศาลปกครองกลาง ซึ่งคดีอยู่ระหว่างการพิจารณา โดยมีคำขอ ๒ เรื่อง คือ

๑) เรื่อง ขอให้เพิกถอนรายงานการประชุมผู้ถูกฟ้องคดี กรณีบริษัท สิริพัชรนันท์ จำกัด ในส่วนที่สวนสาธารณะที่มีการแก้ไขเนื้อที่สวนสาธารณะจากเดิม ๒ ไร่ ๑ งาน ๓๓ ตารางวา หรือ ๙๓๓ ตารางวา มาเป็น ๕๕๐ ตารางวา โดยขอให้ถือว่า ไม่เคยมีการประชุมของผู้ถูกฟ้องคดีในการขอแก้ไข ที่สวนสาธารณะมาก่อน และให้มีพื้นที่สวนสาธารณะในโครงการจัดสรรของบริษัท สิริพัชรนันท์ จำกัด ยังคงเดิม มีเนื้อที่ ๒ ไร่ ๑ งาน ๓๓ ตารางวา หรือ ๙๓๓ ตารางวา ตามคำขออนุญาตจัดสรรที่ดินพร้อมโครงการและ วิธีการจัดสรรที่ดิน (จ.ส. ๑)

๒) เรื่อง ขอให้เพิกถอนมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่มีมติอนุญาตให้บริษัท สิริพัชรนันท์ จำกัด จัดสรรที่ดินและแก้ไขโครงการในส่วนที่เป็นสวนสาธารณะ ตามรายงานการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๔๗ และครั้งที่ ๑/๒๕๔๘ ที่ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย

คดีที่ ๒ คดีหมายเลขดำที่ ๒๓๖๒/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๕ นางสาวฐิติรัตน์ พงศ์ไพรวรรณา ได้ฟ้องเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดนครปฐม สาขานครชัยศรี ที่ ๑ ต่อศาลปกครองกลาง ซึ่งคดี อยู่ระหว่างการพิจารณา เรื่อง ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และมีคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีรับจดทะเบียนนิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรรหมู่บ้านอากาศ (สวัสดิการทหารเรือ) ให้กับ ผู้ซื้อที่ดินจัดสรรให้สามารถจัดตั้งนิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรร ตามมาตรา ๔๔ (๑) แห่งพระราชบัญญัติ การจัดสรรที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๓

คดีที่ ๓ คดีหมายเลขดำที่ ๑๐๗๒/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๕ พันเอก อุทัย ศรีชลลักษณ์ ได้ฟ้องคณะกรรมการจัดสรรที่ดินจังหวัดนครปฐมต่อศาลปกครองกลาง ซึ่งคดีอยู่ระหว่างการ พิจารณา โดยมีคำขอ ๕ เรื่อง คือ

๑) เรื่อง ขอให้คณะกรรมการจัดสรรที่ดินจังหวัดนครปฐม ซึ่งมีอำนาจหน้าที่กำกับ ดูแลการจัดสรรที่ดินภายในจังหวัด มาตรา ๑๔ ดำเนินคดีกับผู้จัดสรรที่ดิน ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๔ มีความผิดตามมาตรา ๖๓ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

๒) เรื่อง ขอให้คณะกรรมการจัดสรรที่ดินจังหวัดนครปฐม ซึ่งมีอำนาจหน้าที่กำกับ ดูแลการจัดสรรที่ดินภายในจังหวัด มาตรา ๑๔ ดำเนินคดีกับผู้จัดสรรที่ดิน โฆษณาหมู่บ้านจัดสรรที่ดิน “อากาศ” ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๙ มีความผิดตามมาตรา ๖๑ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่ห้าหมื่นบาท ถึงหนึ่งแสนบาท

๓) เรื่อง ขอให้คณะกรรมการจัดสรรที่ดินจังหวัดนครปฐม ซึ่งมีอำนาจตามมาตรา ๕๒ สั่งให้ผู้จัดสรรที่ดินระงับการกระทำนั้น และบำรุงรักษาสาธารณูปโภคให้คงสภาพดังเช่นได้จัดทำขึ้น หรือดำเนินการตามแผนผัง โครงการและวิธีการจัดสรรที่ดินที่ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการ ภายในระยะเวลาที่กำหนด หากฝ่าฝืนคำสั่งดังกล่าวให้ดำเนินคดีซึ่งมีความผิดตามมาตรา ๖๕

๔) เรื่อง ขอให้คณะกรรมการจัดสรรที่ดินจังหวัดนครปฐม ซึ่งมีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลการจัดสรรที่ดินภายในจังหวัด มาตรา ๑๔ ดำเนินคดีกับผู้จัดสรรที่ดิน ให้คืนเงินค่าบริการสาธารณะ ที่ผู้ฟ้องคดีได้จ่ายให้กับผู้จัดสรรที่ดินในขณะที่ทำสัญญาซื้อขายในอัตราตารางวาละ ๑๓ บาท เป็นเงิน ๒๑,๙๓๐ บาท กับผู้ร้องคดี

๕) เรื่อง ขอให้คณะกรรมการจัดสรรที่ดินจังหวัดนครปฐม ซึ่งมีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลการจัดสรรที่ดินภายในจังหวัด มาตรา ๑๔ ดำเนินคดีกับผู้จัดสรรที่ดินฐาน ปกปิดข้อความจริงซึ่งควรบอกแจ้งในเรื่องที่ผู้จัดสรรที่ดินไม่ได้แสดงสำเนาใบอนุญาตให้ทำการจัดสรรที่ดิน สำเนาแผนผังโครงการที่ได้รับอนุญาตให้ทำการจัดสรรที่ดิน และสำเนาแผนผังบริเวณแบบแปลนการก่อสร้าง ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายไม่ทราบข้อเท็จจริงที่เป็นเรื่องสำคัญในการตัดสินใจซื้อบ้าน ไม่มีแบบแปลนบ้านและรายละเอียดวัสดุให้ตรวจสอบว่า ถูกต้องครบถ้วน มีโทษตามมาตรา ๖๐

คณะกรรมการการปกครอง พิจารณาแล้ว เห็นควรมอบหมายให้พันตำรวจโท เกียรติศักดิ์ ตั้งปรัชญากุล ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ประจำคณะกรรมการ และนายไพโรจน์ รัตนวิศาลนนท์ ผู้ชำนาญการประจำคณะกรรมการ ดำเนินการประสานงานกับเจ้าพนักงานตำรวจสถานีตำรวจภูธรพุทธมณฑลและศาลปกครองกลาง เพื่อขอทราบผลความคืบหน้าการดำเนินคดีอาญาและการดำเนินคดีความกับบริษัท สิริพัชรนันท์ จำกัด แล้วแจ้งผลให้คณะกรรมการทราบและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๑๑. พันตำรวจโท เกียรติศักดิ์ ตั้งปรัชญากุล ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ประจำคณะกรรมการ รายงานผลการดำเนินการเกี่ยวกับผลการดำเนินคดีที่สถานีตำรวจภูธรพุทธมณฑล ว่า ได้ประสานงานกับเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดนครปฐม ซึ่งได้มอบหมายให้นายเลิศ ช้างคำ เป็นผู้แจ้งความร้องทุกข์ไว้โดยร้อยตำรวจโท วสันต์ รักแก้ว ได้รับคำร้องทุกข์คดีอาญาเลขที่ ๑๘๕ /๒๕๕๖ ได้ทำการสอบสวนการให้ปากคำของผู้ถูกกล่าวหาไว้เป็นที่เรียบร้อยแล้ว และเรียกบริษัท สิริพัชรนันท์ จำกัด มารับทราบข้อกล่าวหาและทำการสอบสวน ทางบริษัทฯ ให้การปฏิเสธ ขณะนี้อยู่ระหว่างหาพยานสอบสวนเพิ่มเติมอีกหนึ่งปาก จึงจะสรุปสำนวนการสอบสวนและยื่นเรื่องให้กับพนักงานอัยการได้ประมาณต้นเดือนมิถุนายน ๒๕๕๖

๑๒. นายไพโรจน์ รัตนวิศาลนนท์ ผู้ชำนาญการประจำคณะกรรมการ รายงานผลการดำเนินการเกี่ยวกับความคืบหน้าการดำเนินคดีอาญาและการดำเนินคดีความกับบริษัท สิริพัชรนันท์ จำกัด ว่าขณะนี้บริษัทฯ ได้ฟ้องคณะกรรมการจัดสรรที่ดินจังหวัดนครปฐมต่อศาลปกครองว่าดำเนินการโดยมิชอบ ซึ่งเรื่องอยู่ระหว่างคณะกรรมการจัดสรรที่ดินจังหวัดนครปฐมได้ขอขยายระยะเวลาเพื่อขอส่งคำให้การอยู่ในขณะนี้

๑๓. นางสาวพิกุลทอง รัชตเมธิน ผู้ร้อง ได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๖ ถึง ประธานคณะกรรมการการปกครอง แจ้งว่า ศาลปกครองกลางได้มีคำพิพากษาในคดีหมายเลขดำที่ ๑๔๒๖/๒๕๕๓ คดีหมายเลขแดงที่ ๑๑๒๓/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๖ ระหว่าง นางสาวพิกุลทอง รัชตเมธิน ผู้ฟ้องคดี กับ คณะกรรมการจัดสรรที่ดินจังหวัดนครปฐม ผู้ถูกฟ้องคดี เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย โดยศาลปกครองกลางมีคำพิพากษาเพิกถอนมติของผู้ถูกฟ้องคดีในการประชุม ครั้งที่ ๖/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๔๗ ที่เห็นชอบแผนผัง โครงการและวิธีการจัดสรรที่ดินของบริษัท สิริพัชรนันท์ จำกัด ในส่วนที่ระบุว่า พื้นที่สวนสาธารณะของบริษัทฯ ขออนุญาตทำการจัดสรรที่ดินมีเนื้อที่ ๕๕๐ ตารางวา และมติของผู้ถูกฟ้องคดีในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๔๘ เมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ ในส่วนที่ระบุว่า รวมพื้นที่จำหน่ายทั้งโครงการ จำนวน ๑๐,๙๕๒ ตารางวา บริษัทฯ ได้กินพื้นที่สวนสาธารณะไว้พื้นที่ ๕๕๐ ตารางวา ตามข้อกำหนดแล้ว โดยให้ผู้ถูกฟ้องคดีพิจารณามีคำสั่งให้บริษัท สิริพัชรนันท์ จำกัด ดำเนินการจัดให้มีพื้นที่สวนสาธารณะให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด ตามอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการจัดสรรที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๓

พร้อมนี้ นางสาวพิกุลทอง รัชตเมธิน ผู้ร้อง ได้ร้องเรียนขอความเป็นธรรมเพิ่มเติม ดังนี้

๑. ผู้จัดสรรที่ดินเพิกเฉยไม่ดำเนินการจัดให้มีสาธารณูปโภคตามคำสั่งเจ้าพนักงานที่ดิน จังหวัดนครปฐม สาขานครชัยศรี

๒. เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดนครปฐม สาขานครชัยศรี เพิกเฉยไม่ดำเนินการตรวจสอบและดำเนินการใดๆ กับผู้จัดสรรที่ดินในการจัดให้มีสาธารณูปโภคภายในระยะเวลา ๙๐ วัน

๓. ผู้จัดสรรที่ดินได้ดำเนินการฟ้องคดีอาญากับผู้ร้องและลูกบ้านต่อศาลจังหวัดนครปฐม

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายกย่องสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นผลให้กรรมการพ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

(ปัจจุบัน คณะกรรมการยังมิได้รับแจ้งผลความคืบหน้าการดำเนินการเพิ่มเติมจาก คณะกรรมการจัดสรรที่ดินจังหวัดนครปฐม)

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๗๐ วันพฤหัสบดีที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๗๑ วันพฤหัสบดีที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๗๗ วันพฤหัสบดีที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๘๑ วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๙๒ วันพุธที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๙๔ วันพุธที่ ๙ มกราคม ๒๕๕๖

ครั้งที่ ๑๐๔ วันพุธที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

ครั้งที่ ๑๑๒ วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๖

ครั้งที่ ๑๑๔ วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๖

ครั้งที่ ๑๑๖ วันพฤหัสบดีที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๖

ครั้งที่ ๑๑๗ วันพุธที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๖

ครั้งที่ ๑๒๒ วันพฤหัสบดีที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๕๖

- นายอัศรเดช คนชื้อ นิตกรชำนาญการพิเศษ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๗๑

เรื่องพิจารณา ขอให้ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่อำเภอเมืองกาญจนบุรี กรณี การตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๑ ตำบลบ้านเก่า และการจัดการเลือกผู้ใหญ่บ้านล่าช้า

ผู้เสนอ นายวันชัย สัตย์ชื่อ
(ผ่าน นายธรรมวิชญ์ โพธิพิพิธ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ พรรคประชาธิปัตย์)

ข้อเท็จจริง

นายวันชัย สัตย์ชื่อ ผู้ร้อง อ้างว่า เนื่องจากนายระพิน คงศีล ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑ ตำบลบ้านเก่า ได้เกษียณอายุเมื่อวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๕๕ อำเภอเมืองกาญจนบุรีจึงได้ประกาศรับสมัครผู้สมัครรับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑ ตำบลบ้านเก่า เมื่อวันที่ ๑๒ - ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๕ และกำหนดให้มีการเลือกผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑ ตำบลบ้านเก่า ในวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๕ โดยมีผู้สมัครรับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านจำนวน ๒ คน ได้แก่ นางลาวลีย์ ชะอุ่ม ผู้สมัครหมายเลข ๑ และนายศักดิ์ดา สัตย์ชื่อ ผู้สมัครหมายเลข ๒ โดยอำเภอเมืองกาญจนบุรีได้ตั้งคณะกรรมการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านแล้ว ซึ่งปรากฏว่าผู้สมัครรับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านทั้ง ๒ คน มีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. ๒๔๕๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ต่อมาวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๕๕ นายประสาน สงวนพันธ์ ได้ร้องเรียนต่อนายอำเภอเมืองกาญจนบุรีว่า นายศักดิ์ดา สัตย์ชื่อ ผู้สมัครหมายเลข ๒ ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๑๒ (๓) เนื่องจากไม่ได้อยู่อาศัยในพื้นที่ ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๕ นายศักดิ์ดา สัตย์ชื่อ ผู้สมัครหมายเลข ๒ ได้ร้องเรียนต่อนายอำเภอเมืองกาญจนบุรีว่า นางลาวลีย์ ชะอุ่ม ผู้สมัครหมายเลข ๑ ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๑๒ (๔) เนื่องจากเป็นบุคคลที่มีพฤติกรรมเสื่อมเสียในทางศีลธรรม โดยนางลาวลีย์ ชะอุ่ม มีพฤติกรรมในทางชู้สาวกับนายประสาน สงวนพันธ์ สามีของนางวิภา สงวนพันธ์

ทั้งนี้ การร้องเรียนขอให้ตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านเริ่มตั้งแต่วันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๕ จนกระทั่งถึงปัจจุบัน อำเภอเมืองกาญจนบุรีและจังหวัดกาญจนบุรียังไม่ได้สรุปผลการตรวจสอบคุณสมบัติตามการร้องเรียนและยังไม่ได้จัดให้มีการเลือกผู้ใหญ่บ้าน จนระยะเวลาล่วงเลยมากกว่า ๖ เดือน และมีการขยายเวลาการเลือกผู้ใหญ่บ้านออกไปถึง ๔ ครั้ง ซึ่งการดำเนินการของอำเภอเมืองกาญจนบุรี และจังหวัดกาญจนบุรีเป็นไปด้วยความล่าช้า จึงมีความประสงค์ให้คณะกรรมการการปกครองพิจารณาและตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการเลือกผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑ ตำบลบ้านเก่า ให้เป็นไปด้วยความรวดเร็วและเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย

การพิจารณา

คณะกรรมการพิจารณาเรื่องดังกล่าวแล้วเห็นว่า เพื่อให้เกิดความรอบคอบและมีข้อมูลประกอบการพิจารณาเพิ่มเติม ทั้งเกิดความเป็นธรรมกับทุกฝ่าย จึงเห็นควรให้มีหนังสือถึงผู้ว่าราชการจังหวัดกาญจนบุรี เพื่อขอให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีการดำเนินการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑ ตำบลบ้านเก่า และการจัดการเลือกผู้ใหญ่บ้านล่าช้า แล้วแจ้งผลมายังคณะกรรมการพร้อมด้วยเอกสารประกอบการพิจารณาต่อไป

การดำเนินการ

๑. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๖๓๓๐/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๕ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดกาญจนบุรี ขอให้ตรวจสอบข้อเท็จจริง การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่อำเภอเมืองกาญจนบุรี

๒. จังหวัดกาญจนบุรี ได้มีหนังสือศาลากลางจังหวัดกาญจนบุรี ที่ กจ ๐๐๑๖.๓/๑๖๐๗๒ ลงวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๕๕ แจ้งว่า ได้ส่งเรื่องร้องเรียนดังกล่าวให้อำเภอเมืองกาญจนบุรีตรวจสอบข้อเท็จจริง และดำเนินการตามอำนาจหน้าที่แล้ว ซึ่งจะแจ้งผลความคืบหน้าให้ทราบในโอกาสต่อไป

คณะกรรมการพิจารณาแล้วมีมติให้มีหนังสือถึงจังหวัดกาญจนบุรี เพื่อสอบถามความ คืบหน้าเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนดังกล่าวเพิ่มเติมอีกครั้งหนึ่ง

๓. คณะกรรมการ ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๗๒๔๕/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๕ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดกาญจนบุรี เพื่อเร่งรัดและติดตามผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงการปฏิบัติหน้าที่ของ เจ้าหน้าที่อำเภอเมืองกาญจนบุรี

๔. จังหวัดกาญจนบุรี ได้มีหนังสือศาลากลางจังหวัดกาญจนบุรี ด่วนที่สุด ที่ กจ ๐๐๑๖.๓/ ๒๐๐๑๐ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ รายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริง ดังนี้

๑. กรณีคณะกรรมการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๑ ข้อเท็จจริงปรากฏว่า เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๕ คณะกรรมการฯ ได้ตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมัครทั้ง ๒ คน คือ นางลวลีย์ ชะอ่อม ผู้สมัครหมายเลข ๑ และนายศักดิ์ดา สัตย์ชื่อ ผู้สมัครหมายเลข ๒ มีความเห็นว่า ผู้สมัครทั้ง ๒ คน มีคุณสมบัติครบถ้วน ต่อมาวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๕๕ นายประธาน สงวนพันธ์ และพวก รวม ๑๐ คน ยื่นหนังสือถึงอำเภอเมืองกาญจนบุรี ขอให้ตรวจสอบคุณสมบัติของนายศักดิ์ดา สัตย์ชื่อ ว่าขาด คุณสมบัติในการเป็นผู้สมัครรับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านตามมาตรา ๑๒ (๓) แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครอง ท้องที่ พ.ศ. ๒๔๕๗ อำเภอเมืองกาญจนบุรี จึงได้ตรวจสอบข้อเท็จจริง ผลปรากฏว่า คณะกรรมการตรวจสอบ คุณสมบัติของผู้สมัครฯ จำนวน ๕ คน ลงมติว่านางลวลีย์ ชะอ่อม ผู้สมัครหมายเลข ๑ มีคุณสมบัติครบถ้วน ส่วนนายศักดิ์ดา สัตย์ชื่อ ผู้สมัครหมายเลข ๒ คณะกรรมการฯ คัดค้านว่า เป็นผู้ขาดคุณสมบัติ เนื่องจากมิได้ อาศัยอยู่ในพื้นที่หมู่ที่ ๑ เป็นประจำ แต่มีกรรมการฯ จำนวน ๒ คน มีความเห็นว่า นายศักดิ์ดา สัตย์ชื่อ ผู้สมัครหมายเลข ๒ อาศัยอยู่ในพื้นที่หมู่ที่ ๑ เป็นประจำ คณะกรรมการฯ จึงมีมติว่านายศักดิ์ดา สัตย์ชื่อ เป็นผู้มีคุณสมบัติครบถ้วน

๒. ในกรณีที่ผู้ร้องอ้างว่า การตรวจสอบข้อเท็จจริงของอำเภอเมืองกาญจนบุรีเป็นไป อย่างล่าช้า เป็นเหตุให้ผู้ร้องไม่ได้รับความเป็นธรรมนั้น ในวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๕๕ อำเภอเมืองกาญจนบุรี ได้รับหนังสือร้องเรียนจากนายประธาน สงวนพันธ์ และพวกรวม ๑๐ คน ขอให้ตรวจสอบคุณสมบัติของ นายศักดิ์ดา สัตย์ชื่อ ผู้สมัครหมายเลข ๒ กรณีการขาดคุณสมบัติในเรื่องภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่เป็นประจำ ตามมาตรา ๑๒ (๓) แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. ๒๔๕๗ แก้ไขเพิ่มเติม จึงได้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) อำเภอยะโยคได้มีคำสั่งให้แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีดังกล่าว ลงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๕ และได้ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงโดยเรียกผู้ร้องมาให้ถ้อยคำในวันเดียวกันนี้ พร้อมทั้งเรียกบุคคลอื่นๆ มาให้ถ้อยคำครั้งละ ๑ คน จำนวน ๙ คน และต่อมาในวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๕ คณะกรรมการฯ ได้ลงพื้นที่หมู่ที่ ๑ ตำบลบ้านเก่า เพื่อสอบปากคำผู้ร้องและพยานอีก ๕ คน จนกระทั่งในวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๕ นายศักดิ์ดา สัตย์ชื่อ ได้มีหนังสือร้องเรียนขอให้ตรวจสอบคุณสมบัติของนางลาวัลย์ ชะอุ่ม ผู้สมัครหมายเลข ๑ กรณีเป็นผู้เสื่อมเสียในทางศีลธรรม ตามมาตรา ๑๘ (๘) แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. ๒๔๕๗ และฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติมจนถึงปัจจุบัน และในวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๕๕ ได้มีการส่งข้อมูลเพิ่มเติมกรณีดังกล่าว จึงต้องตรวจสอบข้อเท็จจริงเพิ่มเติมอีก

(๒) อำเภอยะโยคได้ทำหนังสือถึงจังหวัดกาญจนบุรี เรื่องหารือคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๑ ตำบลบ้านเก่า ของนายศักดิ์ดา สัตย์ชื่อ ในประเด็นการขาดคุณสมบัติในเรื่องภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่อาศัยเป็นประจำ และนางลาวัลย์ ชะอุ่ม ในประเด็นการเป็นผู้เสื่อมเสียในทางศีลธรรม ซึ่งจังหวัดกาญจนบุรีพิจารณาแล้วเห็นว่า ประเด็นดังกล่าวยังมีความคลุมเครือในการตีความ จึงได้มีหนังสือหารือไปยังกรมการปกครอง ขณะนั้นยังอยู่ในระหว่างการพิจารณาของกรมการปกครอง

๕. คณะกรรมการฯ ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๑๗๖๕/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ถึงอธิบดีกรมการปกครอง ขอรทราบผลการพิจารณาคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๑ ตำบลบ้านเก่า อำเภอมะนังกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี

๖. กรมการปกครอง ได้มีหนังสือกรมการปกครอง ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๑๐.๒/๕๕๒๑ ลงวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๕๖ แจ้งว่า การพิจารณาคุณสมบัติกรณีดังกล่าว กรมการปกครองได้มีหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๑๐.๒/๑๔๙๖ ลงวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๖ แจ้งผลการพิจารณาให้จังหวัดกาญจนบุรีทราบแล้ว ดังนี้

๑. พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ มาตรา ๑๒ บัญญัติว่า ผู้ที่จะได้รับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้ (๓) มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่เป็นประจำ และมีชื่อในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรในหมู่บ้านนั้นติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปีจนถึงวันเลือก... การที่นายศักดิ์ดา สัตย์ชื่อ มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านเลขที่ ๑๖ หมู่ที่ ๑ ตำบลบ้านเก่า อำเภอมะนังกาญจนบุรี แต่นายศักดิ์ดาฯ ได้พักอาศัยกับภรรยาอยู่บ้านเลขที่ ๑๓๑/๖๔ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลปากแพรก อำเภอมะนังกาญจนบุรี มาเป็นเวลาประมาณ ๑๐ ปี จะกลับมาต่อเมื่อมีความจำเป็นซึ่งพยานบุคคลได้ให้การขัดแย้งว่า นายศักดิ์ดาฯ อาศัยหลับนอนที่บ้านภรรยา และจะกลับมาต่อเมื่อมีเหตุจำเป็น เป็นบางครั้ง และพยานบางส่วนให้ถ้อยคำว่า ไม่ทราบว่านายศักดิ์ดาฯ มาพักค้างคืนที่บ้านบิดามารดาหรือไม่ ซึ่งไม่แน่ชัดว่านายศักดิ์ดาฯ มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ในหมู่ที่ ๑ ตำบลบ้านเก่า อำเภอมะนังกาญจนบุรี หรือในหมู่ที่ ๑๐ ตำบลปากแพรก อำเภอมะนังกาญจนบุรี เพราะภูมิลำเนาของบุคคลธรรมดาตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๗ ให้ความหมายว่า ถิ่นอันบุคคลนั้นมีสถานที่อยู่เป็นแหล่งสำคัญ ซึ่งเคยมีคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๙๑๒/๒๕๓๙ พิพากษาเกี่ยวกับภูมิลำเนาหลายแห่งไว้ว่า “แม้ผู้ตายมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านที่จังหวัดพิจิตร และถึงแก่ความตายที่จังหวัดพิจิตร แต่ผู้ตายก็ได้อยู่กินเป็นสามีภรรยา

ผู้ร้องเรียนจนมีบุตรด้วยกันถึง ๔ คนที่จังหวัดสมุทรปราการ รวมทั้งผู้ตายได้ซื้อที่ดินไว้ที่จังหวัดสมุทรปราการ แสดงว่า ผู้ตายมีบ้านอยู่ที่จังหวัดสมุทรปราการเป็นสถานที่อยู่อันเป็นแหล่งสำคัญอีกแห่งหนึ่งด้วย บ้านที่จังหวัดสมุทรปราการ จึงเป็นภูมิลำเนาของผู้ตาย ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๗” นอกจากนี้ มาตรา ๔๑ กำหนดว่า หากมีการเปลี่ยนแปลงภูมิลำเนาจะต้องมีการย้ายที่อยู่และต้องมีเจตนาปรากฏชัดแจ้งว่า จะเปลี่ยนภูมิลำเนา เมื่อข้อเท็จจริงยังไม่ชัดเจนว่า นายศักดิ์ดาฯ ได้มีเจตนาปรากฏชัดแจ้งว่า จะเปลี่ยนแปลงภูมิลำเนา หากถือภูมิลำเนาตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ก็จะไม่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมายลักษณะปกครองท้องที่ที่กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ใหญ่บ้านว่า จะต้องมิใช่ภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่เป็นประจำในหมู่บ้านนั้นจริง การตีความคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๒ (๓) จึงต้องตีความตามเจตนารมณ์ของกฎหมายลักษณะปกครองท้องที่โดยเคร่งครัด ซึ่งสอดคล้องกับข้อเท็จจริงที่กรมการปกครองได้เคยตอบข้อหารือตามหนังสือกรมการปกครอง ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๑๑.๒/๒๕๔๓๖ ลงวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๓๗ ว่าคุณสมบัติของผู้ที่จะได้รับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้าน จะต้องพิจารณาโดยอาศัยข้อเท็จจริงเป็นสำคัญ หากข้อเท็จจริงปรากฏชัดเจนว่า ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๓ ได้แต่งงานและไปอยู่กินกับภรรยาในหมู่ที่ ๔ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๔ เป็นต้นมา แม้จะยังคงมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านหมู่ที่ ๓ และกลับไปเยี่ยมเยียนบิดามารดาในหมู่ที่ ๓ ดังกล่าวอยู่เสมอ ก็ถือไม่ได้ว่าผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๓ มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ประจำในหมู่ที่ ๓ จึงเป็นผู้ขาดคุณสมบัติและมีลักษณะต้องห้าม ตามมาตรา ๑๒ (๓) แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗

ดังนั้น เมื่อข้อเท็จจริงตามที่จังหวัดหรือเข้าเงื่อนไขตามหลักเกณฑ์ที่กรมการปกครองเคยวินิจฉัยไว้แล้ว กล่าวคือ มีข้อเท็จจริงปรากฏโดยชัดเจนว่า นายศักดิ์ดาฯ ได้อยู่กินกับภรรยาในหมู่ที่ ๑๐ ตำบลปากแพรก อำเภอเมืองกาญจนบุรี แม้จะยังคงมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน หมู่ที่ ๑ ตำบลบ้านเก่า และกลับไปเยี่ยมเยียนบิดามารดาบ้าง ก็ถือไม่ได้ว่านายศักดิ์ดาฯ มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ประจำในหมู่ที่ ๑ ตำบลบ้านเก่า ดังนั้น นายศักดิ์ดาฯ จึงเป็นผู้ขาดคุณสมบัติและมีลักษณะต้องห้าม ตามมาตรา ๑๒ (๓) แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ทั้งนี้ เป็นไปตามนัยหนังสือกรมการปกครอง ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๑๑.๒/๒๕๔๓๖ ลงวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๓๗

๒. พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ มาตรา ๒๗ กำหนดให้ ผู้ใหญ่บ้านทำหน้าที่ช่วยเหลือนายอำเภอในการปฏิบัติหน้าที่ และเป็นหัวหน้าราษฎรในหมู่บ้านของตน ดังนั้น การเป็นหัวหน้าราษฎรในหมู่บ้านย่อมต้องมีความเป็นผู้นำและเป็นตัวอย่างหรือแบบอย่างที่ดีให้แก่ราษฎรในหมู่บ้าน จักต้องคำนึงถึงฐานะของตนให้มีความสง่างามและปฏิบัติตามกฎหมายโดยเคร่งครัด รวมทั้งอบรมหรือชี้แจงให้ราษฎรมีความรู้ความเข้าใจในข้อกฎหมาย โดยกระทำตนให้เป็นตัวอย่างแก่ราษฎรตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ รวมทั้งต้องปฏิบัติตนให้ดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งต้องปฏิบัติตนเองในเรื่องของศีลธรรม ผู้ใหญ่บ้านในฐานะที่เป็นผู้นำของหมู่บ้านไม่ควรที่จะละเลยต่อเรื่องดังกล่าว ประกอบกับราษฎรที่เลือก ผู้ใหญ่บ้านและสังคมย่อมต้องคาดหวังกับตำแหน่งดังกล่าว จึงต้องไม่มีความประพฤติและพฤติกรรมที่บกพร่องและไม่เป็นที่ตั้งข้อรังเกียจของสังคม ดังนั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏโดยพยานว่า นางสาววัลย์ ชะอุม ได้อยู่กินฉันท์สามีภรรยากับนายประสานฯ มาเป็นระยะเวลาประมาณ ๑๐ ปี ราษฎรในหมู่บ้านก็รับทราบ และรู้ว่าบุคคลทั้งสองอยู่กินด้วยกันฉันท์สามีภรรยา ทั้งได้ใช้ชีวิตร่วมกันออกงานสังคมเป็นประจำก็ตาม

แต่ในทางนิตินัยนั้น การสมรสของนายประสาธน์ ก็ยังไม่สิ้นสุดลงด้วยผลของกฎหมายด้วยการหย่าตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๐๑ บัญญัติว่า “การสมรสย่อมสิ้นสุดลงด้วยความตาย การหย่าหรือศาลพิพากษาให้เพิกถอน” ตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ตามมาตรา ๑๒ (๘) ผู้ที่จะได้รับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านต้องไม่มีลักษณะต้องห้ามในการเป็นผู้มีอิทธิพลหรือเสียชื่อในทางพาลหรือทางทุจริตหรือเสื่อมเสียในทางศีลธรรม การจะพิจารณาว่า นางลวาลักษณ์ เป็นผู้ขาดคุณสมบัติและมีลักษณะต้องห้าม ตามมาตรา ๑๒ (๘) หรือไม่นั้น จำต้องพิจารณาข้อเท็จจริงที่จะต้องดำเนินการพิสูจน์ถึงพฤติการณ์และกรณีแวดล้อมต่างๆ ของบุคคลผู้นั้นว่า ในขณะที่ได้รับเลือกจากราษฎร บุคคลนั้นเป็นผู้มีอิทธิพล เสียชื่อในทางพาลหรือมีชื่อเสียในทางทุจริตทางใดบ้างหรือเสื่อมเสียศีลธรรมให้เป็นที่น่าขัดและมีหลักฐานยืนยันแล้ว ดังนั้น การที่นางลวาลักษณ์ มีพฤติกรรมโดยชัดแจ้งว่า ไปอยู่กินฉันท์สามีภรรยา กับนายประสาธน์ ซึ่งการสมรสยังไม่สิ้นสุดลงด้วยผลของกฎหมาย จึงเห็นว่าเป็นผู้ขาดคุณสมบัติและมีลักษณะต้องห้าม ตามมาตรา ๑๒ (๘) แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ อย่างไรก็ตาม หากระยะเวลา ๑๐ ปีที่ผ่านมา นายประสาธน์ มีเจตนาที่จะยุติความสัมพันธ์กับนางวิภาฯ ผู้เป็นภรรยาที่ชอบด้วยกฎหมาย โดยเคยฟ้องหรืออยู่ในระหว่างการฟ้องคดีต่อศาลเพื่อขอให้เพิกถอนการสมรสกับนางวิภาฯ ย่อมแสดงเจตนาโดยชัดแจ้งว่า นายประสาธน์ มีเจตนายุติความสัมพันธ์ฉันท์สามีภรรยา กรณีนี้ จึงอาจส่งผลให้นางลวาลักษณ์ ไม่เป็นผู้ขาดคุณสมบัติและมีลักษณะต้องห้าม ตามมาตรา ๑๒ (๘) แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗

สำหรับประเด็นการร้องเรียนว่า นางลวาลักษณ์ ผู้สมัครหมายเลข ๑ เป็นผู้ขาดคุณสมบัติและมีลักษณะต้องห้าม ตามมาตรา ๑๒ (๘) แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ นั้น กรมการปกครองยังไม่เคยมีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนมาก่อน จึงได้นำข้อหาดังกล่าวหรือต่อคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย คณะที่ ๑ ในคราวประชุม ครั้งที่ ๖๘/๒๕๕๕ (๗/๒๕๕๖) วันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ ได้พิจารณาข้อหาดังกล่าวแล้ว มีความเห็นสรุปความว่า มาตรา ๑๓ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ กำหนดว่า “เพื่อประโยชน์ในการเลือกผู้ใหญ่บ้าน ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง ซึ่งนายอำเภอแต่งตั้งจากเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่เกินสามคน และราษฎรผู้มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้านในหมู่บ้านซึ่งเป็นที่ยอมรับนับถือของราษฎรในหมู่บ้านจำนวนไม่น้อยกว่าสี่คนแต่ไม่เกินเจ็ดคน เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครรับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้าน” ประกอบกับข้อ ๔๒ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการเลือกผู้ใหญ่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดว่า “เมื่อทำการตรวจสอบหรือสอบสวนเสร็จแล้ว ให้เลขานุการนำเสนอคณะกรรมการตรวจสอบฯ ประชุมลงมติว่า ผู้สมัครรายนั้นเป็นผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามในการสมัครรับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านหรือไม่ แล้วจัดทำรายงานผลการตรวจสอบตามแบบ ผญ. ๕ โดยมีความเห็นและเหตุผลพร้อมลงลายมือชื่อกรรมการตรวจสอบทุกคนที่มาประชุมเสนอนายอำเภอ” และจากการรับฟังคำชี้แจงผู้แทนจังหวัดกาญจนบุรี ปรากฏข้อเท็จจริงเป็นที่ยุติว่า นายอำเภอเมืองกาญจนบุรี ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ ตามแบบ ผญ. ๕ เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครรับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านแล้ว ตามคำสั่งอำเภอเมืองกาญจนบุรี ที่ ๑๓๖/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๕ โดยคณะกรรมการตรวจสอบดังกล่าวได้ตรวจสอบ

คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครรับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านแล้ว และได้จัดทำรายงานผลการตรวจสอบตามแบบ ผญ. ๕ ซึ่งนายอำเภอเมืองกาญจนบุรีได้พิจารณาแล้ว เห็นด้วยกับรายงานผลการตรวจสอบคุณสมบัติของคณะกรรมการตรวจสอบดังกล่าว ดังนั้น กระบวนการเกี่ยวกับการพิจารณาคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครรับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านดังกล่าวได้ล่วงพ้นขั้นตอน ตามมาตรา ๑๓ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ประกอบกับข้อ ๔๒ และข้อ ๔๓ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการเลือกผู้ใหญ่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๑ แล้ว จึงไม่มีเหตุที่คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย จะต้องวินิจฉัยประเด็นข้อหาหรือดังกล่าวอีก

อนึ่ง เนื่องจากอำนาจในการแต่งตั้งผู้ใหญ่บ้าน การแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบคุณสมบัติผู้สมัครรับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้าน การพิจารณาคุณสมบัติผู้สมัครรับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้าน ตลอดจนขั้นตอนหรือกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการเลือกผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ ตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ บัญญัติให้เป็นอำนาจของนายอำเภอ ดังนั้น หากภายหลังที่ได้มีการรายงานผลการตรวจสอบคุณสมบัติผู้สมัครแล้ว แต่ก่อนการเลือกผู้ใหญ่บ้านได้ปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมหรือมีพยานหลักฐานใหม่อันอาจทำให้ข้อเท็จจริงที่ฟังเป็นที่ยุติแล้วนั้นเปลี่ยนแปลงในสาระสำคัญในภายหลัง ย่อมอยู่ในอำนาจและดุลยพินิจของนายอำเภอที่จะเพิกถอนคำสั่งทางปกครอง หรือแก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งทางปกครอง ตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ ได้

๗. คณะกรรมาธิการ ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๗๑๙๗/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๖ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดกาญจนบุรี เพื่อติดตามผลการพิจารณาดำเนินการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๑ ตำบลบ้านเก่า อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นผลให้กรรมาธิการพ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

(ปัจจุบัน คณะกรรมาธิการยังไม่ได้รับแจ้งผลการดำเนินการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๑ จากจังหวัดกาญจนบุรี)

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

- ครั้งที่ ๗๑ วันพฤหัสบดีที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๗๔ วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๘๖ วันพุธที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๘๗ วันพฤหัสบดีที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๑๐๙ วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๖

- นายธนพล นันทาแสง นิติกรปฏิบัติการ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๗๒

เรื่องพิจารณา ขอให้ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยทับทัน - ห้วยสำราญ กรณีการประกาศให้พื้นที่ห้วยทับทัน - ห้วยสำราญ เป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทับซ้อนที่ดินทำกินของราษฎรในเขตอำเภอกาบเชิงและอำเภอบัวเขต จังหวัดสุรินทร์ ตลอดจนกระทำการขับไล่และทำร้ายร่างกายชาวบ้านที่ทำกินในที่ดินบริเวณดังกล่าว

ผู้เสนอ นายเสริม สิงห์ศิลป์ และนางประเสือน เสนานาค เสนอเรื่องผ่านนายสมบัติ ศรีสุรินทร์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสุรินทร์

ข้อเท็จจริง

ผู้ร้อง (นายเสริม สิงห์ศิลป์ และนางประเสือน เสนานาค) และคณะ อ้างว่า เดิมอาศัยทำกินบริเวณบ้านตระเวงเก่า (อำเภอบัวเขต) และบ้านตาเภาว์เก่า (อำเภอกาบเชิง) จังหวัดสุรินทร์ ริมตะเข็บชายแดนไทย - กัมพูชา ต่อมาในปี ๒๕๑๖ - ๒๕๑๘ เกิดภาวะสงครามในประเทศกัมพูชา ชาวบ้านจึงอพยพไปอยู่ที่อื่นเพื่อความปลอดภัย และเมื่อภาวะสงครามสงบ ชาวบ้านได้อพยพกลับมาทำกินในบริเวณเดิม แต่ปรากฏว่า ในปี ๒๕๓๘ กรมป่าไม้ได้ประกาศให้พื้นที่ห้วยทับทัน - ห้วยสำราญ เป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ซึ่งทับซ้อนกับที่ทำกินของชาวบ้าน และมีกลุ่มบุคคลเข้าทำการขับไล่ทั้งทำร้ายร่างกายชาวบ้านที่อยู่ในบริเวณดังกล่าว เป็นผลให้ชาวบ้านได้รับความเดือดร้อน ต่อมาเมื่อชาวบ้านได้นำ ส.ค. ๑ มายื่นขอออกเอกสารสิทธิในที่ดินทำกินที่สำนักงานที่ดินจังหวัดสุรินทร์ สาขาอำเภอสังขะ ก็ยังไม่สามารถเข้าไปทำกินได้และยังถูกขับไล่เช่นเดิม

การพิจารณา

๑. คณะกรรมาธิการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีการพิจารณาเรื่องร้องเรียนนี้เป็นการเบื้องต้น ในคราวประชุมครั้งที่ ๗๑ วันพฤหัสบดีที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๕ แล้วเห็นควรมีหนังสือถึงผู้ว่าราชการจังหวัดสุรินทร์ ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดสุรินทร์ และผู้บังคับการกองกำลังสุรนารี เพื่อขอให้ตรวจสอบข้อเท็จจริง

๒. คณะกรรมาธิการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๖๗๓๑/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๕ ถึงจังหวัดสุรินทร์ เพื่อขอให้ตรวจสอบข้อเท็จจริง

๓. คณะกรรมาธิการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๖๗๓๒/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๕ ถึงผู้บังคับการกองกำลังสุรนารี เพื่อขอให้ตรวจสอบข้อเท็จจริง

๔. คณะกรรมาธิการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๖๗๓๓/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๕ ถึงผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดสุรินทร์ เพื่อขอให้ตรวจสอบข้อเท็จจริง

๕. กองกำลังสุรนารีและกองอำนวยการรักษาความมั่นคง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กห ๐๔๘๒.๒๐๓๓/๑๓๔๗ ลงวันที่ ๒๐ กันยายน ๕๕ ขอเลื่อนการรายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริง เนื่องจากอยู่ระหว่างการดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงกับส่วนราชการ และกรมป่าไม้ ซึ่งต้องใช้เวลาในการสืบค้น

๖. คณะกรรมาธิการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๗๓๓๓/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๕ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดสุรินทร์ เพื่อขอให้ตรวจสอบข้อเท็จจริง

๗. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๗๓๓๔/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๕ ถึงผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดสุรินทร์ เพื่อขอให้ตรวจสอบข้อเท็จจริง

๘. ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดสุรินทร์ มีหนังสือ ที่ ตช ๐๐๑๘.๘๑๖/๖๙๑๙ ลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ ชี้แจงว่า กองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัดสุรินทร์ ได้มีมาตรการในการตรวจตราและปกป้องชีวิตและทรัพย์สินของราษฎรในพื้นที่พิพาทแล้ว และอยู่ในขั้นตอนการตรวจสอบข้อเท็จจริง หากแต่การดำเนินการยังไม่แล้วเสร็จ จึงขอขยายเวลาการตรวจสอบข้อเท็จจริงออกไปถึงวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๕

๙. ตำรวจภูธรจังหวัดสุรินทร์ ได้มีหนังสือ ที่ ตช ๐๐๑๘.๘๑๖/๗๓๖๘ ลงวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๕ รายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริง ดังนี้

ก่อน ปี ๒๕๐๐ พื้นที่บริเวณบ้านตระเวงเก่า ตำบลจรัส อำเภอบัวเขต และบ้านตาเกวเก่า ตำบลกาบเชิง อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ มีราษฎรออาศัยทำกิน ซึ่งทางราชการได้ออกเอกสารแสดงสิทธิครอบครอง (ส.ค. ๑) ให้กับราษฎรที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ดังกล่าว จนกระทั่งประมาณ ปี ๒๕๑๙ ได้เกิดการสู้รบภายในประเทศกัมพูชาทำให้ราษฎรไทยได้รับความเดือดร้อน เนื่องจากพื้นที่ดังกล่าวอยู่ติดแนวชายแดนไทย - กัมพูชา จึงได้ทำการอพยพราษฎร ในปี ๒๕๒๘ ทางราชการได้จัดสรรที่ทำกินให้กับราษฎรที่อพยพครอบครัวละ ๑๒ - ๑๔ ไร่ โดยจัดสรรที่ดินพร้อมปลูกบ้านให้กับราษฎรอยู่อาศัยครอบครัวละ ๑ ไร่ ในบริเวณพื้นที่ที่เรียกว่า “บ้านตะเวงใหม่” และ “บ้านตาเกวใหม่” แต่มีราษฎรบางครอบครัวยังกลับไปทำกินอยู่ในบริเวณเดิมต่อมาในปี ๒๕๓๘ ทางราชการได้ประกาศให้บริเวณบ้านตะเวงเก่าและบ้านตาเกวเก่าผนวกเป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยทับทัน - ห้วยสำราญ ตามพระราชดำริของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ที่ต้องการอนุรักษ์ผืนป่าแห่งนี้ ให้เป็นที่อยู่ของสัตว์ป่าและแหล่งต้นน้ำสืบไป กรมป่าไม้จึงมีคำสั่งที่ ๖๒/๒๕๓๗ ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๓๗ ให้มีคณะกรรมการสำรวจพื้นที่ป่าอนุรักษ์ของจังหวัดสุรินทร์ตลอดแนวชายแดนไทย - กัมพูชา และป่าที่คณะรัฐมนตรีมีมติให้รักษาเป็นสมบัติของชาติ ป่าห้วยสำราญ ท้องที่อำเภอสังखและอำเภอบัวเขต จังหวัดสุรินทร์ เพื่อกำหนดเป็นเขตอนุรักษ์พันธุ์สัตว์ป่าตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริข้างต้น ดังนั้น เอกสารแสดงสิทธิครอบครอง (ส.ค. ๑) ที่ทางราชการเคยออกให้ราษฎรในบริเวณพื้นที่ดังกล่าว จึงต้องถูกยกเลิกไป ประกอบกับทางราชการได้ชดเชยให้ราษฎรที่ทำกินในพื้นที่ โดยจัดสรรที่อยู่อาศัยพร้อมปลูกสร้างบ้านให้ราษฎรกลุ่มดังกล่าวในบริเวณบ้านตะเวงใหม่ และบ้านตาเกวใหม่แล้ว จึงถือว่าได้มีการชดเชยพื้นที่ที่ราษฎรเคยมีเอกสารแสดงสิทธิครอบครอง (ส.ค. ๑) แล้ว

อนึ่ง ในเขตพื้นที่อำเภอบัวเขต ไม่มีข้อพิพาทระหว่างราษฎรกับเจ้าหน้าที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยทับทัน - ห้วยสำราญ ถึงขั้นมีการแจ้งความดำเนินคดีกันแต่อย่างใด ส่วนในพื้นที่อำเภอกาบเชิง มีกรณีพิพาทของนายวิบูลย์ คำสมฤทธิ์ นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยทับทัน - ห้วยสำราญ ได้เข้าแจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรกาบเชิง เพื่อดำเนินคดีกับนายสุชน อินเสก ผู้มีชื่อในหนังสือร้องเรียน กับพวก ในข้อหาร่วมกันบุกรุก ก่อสร้างแผ้วถาง เข้ายึดถือครอบครอง หรือทำลายพฤษชาติในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าโดยไม่ได้รับอนุญาตฯ แล้ว จึงเห็นควรยุติเรื่อง

๑๐. จังหวัดสุรินทร์ ได้มีหนังสือ ที่ สร ๐๐๑๖.๓/๑๓๒๕๒ ลงวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๕๕ ได้แจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย สำนักงานที่ดินจังหวัดสุรินทร์ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยทับทัน - ห้วยสำราญ อำเภอบัวเขตและอำเภอกาบเชิง ตรวจสอบข้อเท็จจริง ปรากฏ ดังนี้

๑. กรณี นายเสริม สิงห์ศิลป์ ตัวแทนราษฎรอำเภอบัวเขต ตรวจสอบแล้วพบว่า

๑) พื้นที่บ้านตระเวงเก่า ตำบลจรัส อำเภอบัวเขต อยู่ในพื้นที่ป่าตามมติ คณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๐๖ ให้รักษาไว้เป็นสมบัติของชาติ “ป่าห้วยสำราญ”

๒) ปี พ.ศ. ๒๕๑๙ - ๒๕๒๒ เกิดการสู้รบในราชอาณาจักรกัมพูชาและบริเวณ ชายแดนไทย - กัมพูชา กองทัพบกที่ ๒ ได้อพยพราษฎรจากบ้านตระเวงเก่า บริเวณชายแดนไทย - กัมพูชา มาจัดตั้งหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดนไทยที่บ้านจรัส อำเภอบัวเขต

๓) เมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔ ที่ประชุมคณะกรรมการคัดเลือกที่ดินส่วน จังหวัดสุรินทร์ มีมติเห็นชอบที่จะขอจัดที่ดินทำกินให้แก่ราษฎรผู้อพยพชายแดนไทย - กัมพูชา (หมู่บ้าน ป้องกันตนเอง) (ซึ่งอยู่ในพื้นที่ป่าตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๐๖ “ป่าห้วยสำราญ” โดยจะจัดที่ดินเนื้อที่ ๒,๑๖๐ ไร่ ให้ราษฎรผู้อพยพประมาณ ๖๔ ครอบครัวๆ ละประมาณ ๒๐ ไร่ ซึ่งที่ ประชุมมอบให้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดไปดำเนินการ ส่งเรื่องให้ป่าไม้จังหวัดสุรินทร์ เพื่อขออนุญาตจาก กรมป่าไม้

๔) ต่อมาได้รับแจ้งจากกรมป่าไม้ ตามหนังสือ ที่ กส ๐๗๐๕(๓)/๒๓๕๖๕ ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๒๕ ว่ารัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้อนุมัติให้จังหวัดเข้าทำประโยชน์ ในพื้นที่ป่าที่ คณะรัฐมนตรีมีมติให้เก็บรักษาไว้เป็นสมบัติของชาติ ป่าห้วยสำราญ ท้องที่ตำบลจรัส เนื้อที่ ๒,๑๖๐ ไร่ เพื่อจัดที่ดินทำกินให้แก่ราษฎรหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดนไทย - กัมพูชา ตามวัตถุประสงค์ ต่อไปได้เป็นการชั่วคราว มีกำหนดระยะเวลาจนกว่าจะหมดความจำเป็น โดยมีเงื่อนไขในการอนุญาต รวม ๑๐ ข้อ เมื่อทางราชการได้อพยพราษฎรออกจากบ้านตระเวงเก่า ตำบลจรัส อำเภอบัวเขต ไปอยู่อาศัย และทำกินในพื้นที่ที่ได้รับอนุมัติจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เนื้อที่ ๒,๑๖๐ ไร่ ที่ดินบ้านตระเวงเก่า ได้ถูกทอดทิ้งไม่ทำประโยชน์อย่างต่อเนื่องมาเป็นเวลานานจนถึงปัจจุบันนับตั้งแต่ได้มีการอพยพราษฎรออก จากพื้นที่

๕) เมื่อปี ๒๕๓๘ ได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดบริเวณที่ดินป่าทุ่งมน ป่าบกได ป่าตาเบา ป่าฝ้างซ้ายห้วยทับทันและป่าห้วยสำราญ ในท้องที่ตำบลกาบเชิง ตำบลโคกตะเคียน ตำบลตะเคียน ตำบลด่าน ตำบลนางมุด ตำบลบักได ตำบลตาเมียง อำเภอกาบเชิง ตำบลตาตุ่ม ตำบลเทพรักษา อำเภอ สังขะ และตำบลอาโพน ตำบลจรัส อำเภอบัวเขต จังหวัดสุรินทร์ ให้เป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๘ เนื้อที่ ๓๑๓,๗๕๐ ไร่ ครอบคลุมพื้นที่ป่าอนุรักษ์ตลอดแนวชายแดนไทย - กัมพูชา รวมถึงครอบคลุมพื้นที่ บริเวณบ้านตระเวงเก่าด้วย ซึ่งขณะนั้น ไม่มีราษฎรอยู่อาศัยหรือทำกินในบริเวณดังกล่าว และไม่มีผู้ใดแสดง หลักฐานแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค. ๑) แต่อย่างใด การเข้าไปทำกินในพื้นที่ดังกล่าวจะเป็นการฝ่าฝืน พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๔ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยทับทัน - ห้วยสำราญ จึงไม่สามารถอนุญาตให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดเข้าไปทำประโยชน์ในพื้นที่บริเวณบ้านตระเวงเก่าได้

๖) การแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับที่ดินทำกินของราษฎรในพื้นที่ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ห้วยทับทัน – ห้วยสำราญ ทางราชการได้ดำเนินโครงการจัดการทรัพยากรที่ดินและป่าไม้ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ ได้สำรวจการถือครองพื้นที่ป่าไม้และรังวัดแปลงที่ดิน ของราษฎรได้ ๑๒ แปลงสำรวจ (CWS. ๑-๑๒) รวมทั้งสิ้น ๑,๑๔๐ ราย ๑,๔๓๘ แปลง เนื้อที่ ๑๓,๐๙๒ - ๐ - ๖๙ ไร่

๗) กรณีราษฎรนำหลักฐาน ส.ค. ๑ ไปยื่นคำขออออกโฉนดที่ดินที่สำนักงานที่ดิน จังหวัดสุรินทร์ สาขาสังขะ เจ้าพนักงานที่ดินได้รับคำขอไว้แล้ว เรื่องดังกล่าวอยู่ระหว่างขั้นตอน การดำเนินการตรวจสอบหลักฐานเอกสาร ส.ค. ๑ ให้ชัดเจน ยังไม่สามารถสรุปได้ว่าที่ดินตาม ส.ค. ๑ จะออก โฉนดที่ดินได้หรือไม่ ถ้าตำแหน่งที่ดินตามหลักฐาน ส.ค. ๑ ทับพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยทับทัน – ห้วยสำราญ จริงก็ต้องมีการพิสูจน์สิทธิการครอบครองที่ดินระหว่างรัฐกับราษฎรนั้นว่าบุคคลใดมีสิทธิดีกว่ากัน ผลการพิจารณาออกโฉนดที่ดินจะเป็นเช่นไรย่อมขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงในการครอบครองทำประโยชน์ของ ผู้ขอออกโฉนดที่ดินรวมถึงเจ้าของที่ดินต่อๆ กันมา ประกอบกับข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องเป็นกรณี ไป

๘) กรณีราษฎรถูกเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการขับไล่และทำร้ายร่างกายบริเวณพื้นที่ ดังกล่าวเป็นเหตุให้ได้รับอันตรายแก่กายและจิตใจนั้น ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า นายยวง เตี้ยแอก ราษฎรบ้าน จรัสพัฒนา หมู่ที่ ๘ ตำบลจรัส ได้เข้าไปหาของป่า และได้พบกับเจ้าหน้าที่ป่าไม้ และเจ้าหน้าที่ ตชด. ที่ ๒๑๔ ที่ทำการปฏิบัติหน้าที่ลาดตระเวนป้องกันการกระทำผิดกฎหมายในพื้นที่ดังกล่าว จึงเกิดความเข้าใจผิดว่า ผู้เสียหายเข้ามาลักลอบตัดไม้ เจ้าหน้าที่จึงเข้าทำการจับกุมและเกิดการต่อสู้กัน ทำให้ นายยวง เตี้ยแอก และ ด.ต.สามทิศ ลาพันธ์ เจ้าหน้าที่ ตชด. ที่ ๒๑๔ ได้รับบาดเจ็บเข้าทำการรักษาตัวที่โรงพยาบาลบัวเชด ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๕ ทั้งสองฝ่ายได้มีการเจรจาตกลงทำความเข้าใจแล้ว

๒. กรณี นางประเสือน เสานาค ตัวแทนราษฎรอำเภออาเภอกาบเชิง ตรวจสอบแล้วพบว่า

๑) พื้นที่บริเวณบ้านตาเภาเก่า ตำบลกาบเชิง อำเภออาเภอกาบเชิง (พื้นที่ที่ผู้ร้องขอเข้า ทำกินและบุกรุกเข้าทำกิน) อยู่ห่างจากแนวชายแดนไทย – กัมพูชา ประมาณ ๑ กิโลเมตร พื้นที่ดังกล่าว เดิมอยู่ในเขตพื้นที่ป่าที่ได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดป่าหุ่มน – บักได – ตาเภา ในท้องที่ตำบลหุ่มน ตำบลบักได ตำบลตาเภา และตำบลก้งแอน อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์ ให้เป็นป่าคุ้มครอง พ.ศ. ๒๔๙๔

๒) เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๙ – ๒๕๒๒ เกิดการสู้รบในประเทศกัมพูชาและบริเวณ ชายแดนไทย – กัมพูชา ทำให้ราษฎรที่อาศัยอยู่ตามแนวชายแดนได้รับความเดือดร้อน และ คณะอนุกรรมการจัดสรรที่ดินกึ่งอำเภออาเภอกาบเชิง ได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๒๑ เห็นชอบให้ความ ยินยอมในการจัดสรรที่ดินให้ราษฎรที่อพยพหนีภัยการโจมตีของ ผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ (ผกค.) จากบ้าน ตาเภาเก่าเข้ามาปลูกบ้านเรือนเพื่ออยู่อาศัยและทำกินถาวรบริเวณถนนสุรินทร์ – ช้องจอม ระหว่าง กิโลเมตรที่ ๕๒ – ๕๖

๓) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ออกหนังสืออนุญาตให้เข้าทำ ประโยชน์หรืออาศัยอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ เล่มที่ ๑๒ ฉบับที่ ๔๑ ลงวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๒๔ ให้จังหวัดเข้าทำประโยชน์จัดสรรที่ดินให้แก่ราษฎรผู้อพยพจากบ้านตาเภาเก่าและสงวนที่ดินไว้สำหรับใช้ ในราชการ เนื้อที่ ๓,๕๗๖ - ๓ - ๘๐ ไร่

๔) เมื่อปี ๒๕๓๘ ได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดบริเวณที่ดินป่าทุ่งมน ป่าบกได ป่าตาเบา ป่าฝั่งซ้ายห้วยทับทันและป่าห้วยสำราญ ในท้องที่ตำบลกาบเชิง ตำบลโคกตะเคียน ตำบลตะเคียน ตำบลด่าน ตำบลนางมุด ตำบลบักได ตำบลตาเมียง อำเภอกาบเชิง ตำบลตาตุ่ม ตำบลเทพรักษา อำเภอสังขะ และตำบลอาโพน ตำบลจรัส อำเภอบัวเขต จังหวัดสุรินทร์ ให้เป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๘ เนื้อที่ ๓๑๓,๗๕๐ ไร่ ซึ่งขณะนั้นบ้านตาเภาเก่าไม่มีประชาชนอาศัยอยู่หรือทำกินมาเป็นเวลานานแล้ว นับตั้งแต่ราษฎรอพยพออกจากพื้นที่ การเข้าไปทำกินในพื้นที่ดังกล่าวจะเป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๔ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยทับทัน – ห้วยสำราญ จึงไม่สามารถอนุญาตให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดเข้าไปทำประโยชน์ในพื้นที่บริเวณบ้านตาเภาเก่าได้

๕) บริเวณหมู่บ้านตาเภาเก่า มีระยะห่างจากพื้นที่ที่ทางราชการจัดสรรให้อยู่อาศัยและทำกินในปัจจุบันประมาณ ๖ – ๗ กิโลเมตร ในป่าไม่มีเส้นทางถาวรและสะดวก ตามเส้นทางเดินทางในป่า และเส้นทางรถยนต์ มีสภาพป่าสมบูรณ์ บางจุดสูงชันเป็นลำห้วยตัดผ่าน หากปล่อยให้ราษฎรเข้าไปทำลายระบบนิเวศทางธรรมชาติ เป็นอันตรายต่อสัตว์ป่า เป็นพื้นที่เสี่ยงภัยต่อความมั่นคงภายในประเทศ เช่น การค้ายาเสพติด ของผิดกฎหมาย ความไม่ปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สิน รวมทั้งความมั่นคงของชาติ ประกอบกับพื้นที่โดยรอบเป็นพื้นที่เสี่ยงต่อสนามทุนระเบิด และมีกับระเบิดซึ่งยังไม่มีเก็บกู้จากทางราชการ

๖) กรณี นางประเสือน แสนาค ราษฎรหมู่ที่ ๓ ตำบลกาบเชิง อำเภอกาบเชิง ได้นำหลักฐาน ส.ค. ๑ ซึ่งแจ้งการครอบครองที่ดินท้องที่ หมู่ที่ ๑๒๖ ตำบลตาเบา จำนวน ๓๐ แปลง มายื่นคำขออนุญาตที่ดินเมื่อวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ และจากการตรวจสอบปรากฏว่า ที่ดินอยู่ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยทับทัน – ห้วยสำราญ ซึ่งสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสุรินทร์ เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบพื้นที่ดังกล่าว ได้พิจารณาเป็นที่ยุติแล้วเห็นว่า ไม่สามารถอนุญาตให้ผู้หนึ่งผู้ใดเข้าไปทำกินได้ เนื่องจากอยู่ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยทับทัน – ห้วยสำราญ เป็นการฝ่าฝืนข้อกฎหมายตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๔

๗) กรณีอ้างว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐทำการขับไล่ และทำร้ายร่างกายราษฎรที่เข้าทำกินในที่ดิน สรุปได้ว่า การเข้าปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยทับทัน – ห้วยสำราญ ในระหว่างวันที่ ๒๓ – ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๓ เป็นการปฏิบัติงานที่เป็นไปตามกฎหมาย เจ้าหน้าที่ไม่สามารถที่จะละเว้นการปฏิบัติได้ โดยต้องพยายามผลักดันราษฎรทั้งหมดออกจากพื้นที่ป่า และพบว่าในกลุ่มราษฎรทั้งหมดส่วนใหญ่เป็นสตรี วัยรุ่นชาย และคนชรา มีชายฉกรรจ์อยู่ในกลุ่มราษฎรจำนวนหนึ่งคอยชักจูง ยั่วยุ ปลุกปั่นให้ราษฎรทั้งหมดเข้ามาบุกรุก ยึดถือ ครอบครองที่ดินบริเวณดังกล่าว โดยไม่ได้ฟังคำห้ามปรามของเจ้าหน้าที่ และได้มีการรวมกลุ่มกันเป็นจำนวนมาก หากเป็นสตรี และคนชรา เจ้าหน้าที่จะไม่กล้าจับกุมดำเนินคดี แต่เจ้าหน้าที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยทับทัน – ห้วยสำราญ ได้สนธิกำลังจากหลายฝ่าย ทั้งตำรวจ ทหาร และเจ้าหน้าที่ป่าไม้ มีจำนวนมากกว่า ได้เข้าควบคุมสถานการณ์ให้เกิดความปลอดภัยต่อราษฎร ทำให้ควบคุมราษฎรออกจากพื้นที่ป่า ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๓ เจ้าหน้าที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยทับทัน – ห้วยสำราญ จึงได้ร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรกาบเชิง โดยขณะนี้สำนวนได้สอบสวนเสร็จสิ้นแล้ว อยู่ระหว่างการนำตัวผู้ต้องหาส่งอัยการจังหวัดสุรินทร์รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาพร้อมนี้

๑๑. คณะกรรมการการปกครอง ได้พิจารณาเรื่องร้องเรียนนี้ เมื่อคราวการประชุม วันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ โดยเชิญผู้แทน/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาร่วมประชุม ซึ่งจากการพิจารณาของคณะกรรมการการปกครอง ปรากฏข้อเท็จจริง ดังนี้

กรณีราษฎรที่อาศัยในเขตบ้านตระเวงเก่า (อำเภอบัวเขต) และบ้านตาเภาว่เก่า (อำเภอกาบเชิง) ที่ได้รับเอกสาร ส.ค. ๑ แล้ว แต่ไม่ได้ยื่นขออออกเอกสารสิทธิ์ภายในกำหนดระยะเวลาตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่กำหนดให้ราษฎรที่มี ส.ค. ๑ สามารถนำไปขออออกเอกสารสิทธิ์ได้ภายในเวลา ๒ ปี นับตั้งแต่วันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ ถึงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ ดังนั้น เมื่อไม่ได้ยื่นขออออกเอกสารสิทธิ์ภายในกำหนดระยะเวลาที่กำหนดจะต้องยื่นคำร้องต่อศาลยุติธรรมเพื่อมีคำพิพากษาหรือคำสั่งต่อไป

กรณีนางประเสือนฯ ที่ได้ยื่นขออออกเอกสารสิทธิ์ที่ดินต่อสำนักงานที่ดินจังหวัดสุรินทร์ สาขาปราสาท เมื่อสำนักงานที่ดินฯ พิจารณาแล้วเห็นชอบให้ยกเลิกคำขออออกเอกสารสิทธิ์ พร้อมแจ้งสิทธิให้ผู้ร้องฯ ยื่นอุทธรณ์ต่อผู้ว่าราชการจังหวัดสุรินทร์ เมื่อจังหวัดสุรินทร์พิจารณาอุทธรณ์แล้วให้ยกเลิกคำอุทธรณ์ของผู้ร้อง โดยให้เหตุผลว่า ที่ดินพิพาทไม่มีผู้เข้าครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินต่อเนื่องมาจากผู้แจ้งการครอบครองที่ดิน จึงไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะพิจารณาออกโฉนดที่ดินให้กับผู้อุทธรณ์ได้

คณะกรรมการการปกครองพิจารณาแล้ว เห็นว่า เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาให้กับราษฎรที่ประชุมคณะกรรมการการปกครอง จึงมีมติตั้งคณะทำงานขึ้นตามคำสั่งคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร ที่ ๑/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เพื่อพิจารณาศึกษาเรื่องร้องเรียนนี้

การดำเนินการ

๑. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๘๖๙๗/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ถึงจังหวัดสุรินทร์ แจ้งมติคณะกรรมการการปกครองเกี่ยวกับการแต่งตั้งคณะทำงานพิจารณาศึกษาเรื่องร้องเรียนนี้ ตามคำสั่งคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร ที่ ๑/๒๕๕๕ พร้อมกำหนดให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑๕ วัน

๒. สำนักงานที่ดินจังหวัดสุรินทร์ ได้มีหนังสือ ที่ สร ๐๐๑๙.๕/๒๕๕๖๐ ลงวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ รายงานผลความคืบหน้าการดำเนินการว่า ได้มีการประชุมคณะทำงานเรื่องดังกล่าวแล้ว เมื่อวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ซึ่งที่ประชุมมีมติให้คณะทำงานฯ ของแต่ละส่วนรวบรวมข้อมูลหลักฐานประวัติความเป็นมาของพื้นที่ดังกล่าวเพื่อหาแนวทางช่วยเหลือผู้ร้อง และนัดประชุมอีกครั้งในวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ซึ่งจะได้รายงานให้ทราบต่อไป

๓. จังหวัดสุรินทร์ ได้มีหนังสือ ที่ สร ๐๐๑๙.๕/๑๒๑ ลงวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๕๖ แจ้งผลการรายงานจากสำนักงานที่ดินจังหวัดสุรินทร์ว่า ได้มีการประชุมคณะทำงานฯ ครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ โดยที่ประชุมมีมติให้สำนักงานที่ดินจังหวัดสุรินทร์ พิจารณาทบทวนคำสั่งทางปกครอง ซึ่งมีคำสั่งยกเลิกคำขออออกโฉนดของนางประเสือนฯ ตัวแทนราษฎรอำเภอกาบเชิง เนื่องจากปรากฏข้อเท็จจริงใหม่ และพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

๔. คณะกรรมการการปกครอง ได้พิจารณาเพื่อติดตามผลการแก้ไขปัญหาร่องรอยนี้ ซึ่งจากการพิจารณาของคณะกรรมการการปกครอง พบข้อเท็จจริงเพิ่มเติมในการประชุมคณะกรรมการ เมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ดังนี้

๑) เนื่องจากที่ดินพิพาทอยู่ในพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยทับทัน - ห้วยสำราญ ในการเข้าไปรังวัดที่ดินเพื่อพิสูจน์สิทธิ์ ตามมาตรา ๕๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดินฯ ของเจ้าพนักงานที่ดินจะต้องได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เพื่อไม่ให้ถูกดำเนินคดีข้อหาบุกรุกป่า

๒) ประเด็นการดำเนินคดีกับราษฎรที่เข้าไปหาและเก็บของป่าในพื้นที่พิพาทนั้น ปัจจุบันอำเภอบัวเขต และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้มีการชะลอเรื่องการดำเนินคดีไว้แล้ว จนกว่าจะได้ข้อยุติเกี่ยวกับร่องรอยนี้

๓) พื้นที่อำเภอกาบเชิง (บ้านตาเภาเก่า) จากการตรวจสอบเอกสาร ส.ค. ๑ ของราษฎร พบว่า ราษฎรได้แจ้ง ส.ค. ๑ เมื่อปี ๒๔๙๗ ซึ่งเป็นการแจ้งภายหลังการประกาศเป็นเขตป่าคุ้มครอง แห่งชาติแล้ว

๔) พื้นที่อำเภอบัวเขต (บ้านตระเวงเก่า) ยังไม่มีการทำระวางแผนที่แบบอโต้สี่ ซึ่งสำนักงานที่ดินจังหวัดสุรินทร์จะได้ประสานกับกรมที่ดินเพื่อดำเนินการต่อไป

๕) ผู้ร้องและคณะ มีความประสงค์จะเข้าไปทำประโยชน์ ทำกินในที่ดินพิพาท แม้ว่าจะไม่ได้รับการออกเอกสารสิทธิ์โฉนดที่ดินก็ตาม อย่างไรก็ตาม ผู้ร้องและคณะได้ยื่นฟ้องเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด สุรินทร์ สาขาปราสาท และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมต่อศาลปกครองนครราชสีมาแล้ว

ทั้งนี้ เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาในเบื้องต้น ที่ประชุมคณะกรรมการการปกครอง เห็นควร มอบหมายให้จังหวัดสุรินทร์ มีหนังสือถึงอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เพื่ออนุญาตให้ เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสุรินทร์ เข้าดำเนินการรังวัดเพื่อพิสูจน์สิทธิ์การถือครองที่ดินให้กับผู้ร้อง และ มอบหมายประธานคณะทำงานฯ หรือเกี่ยวกับการยื่นคำร้องขอคุ้มครองชั่วคราวก่อนการพิพาทภาคีของ ศาลปกครอง เพื่อขอให้ราษฎรได้เข้าทำประโยชน์ ทำกินในพื้นที่พิพาทในระหว่างที่มีการดำเนินการพิสูจน์สิทธิ์

๕. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๑๗๗๓/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ถึงจังหวัดสุรินทร์ ขอให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงเพิ่มเติมทั้ง ๕ ประเด็น แล้วรายงานผลการ ดำเนินการให้คณะกรรมการการปกครองทราบ

๖. นางประเสี้ยน เสานาค ได้มีหนังสือลงวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๕๖ แจ้งว่า เมื่อวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๕๖ เวลา ๑๕.๕๔ นาฬิกา เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสุรินทร์ สาขาปราสาท ได้ประสานทาง โทรศัพท์ไปยังผู้ร้องเพื่อให้ผู้ร้องและคณะไปลงลายมือชื่อเพื่อเสียค่ามัดจำรังวัดที่ดิน ต่อมาในวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๕๖ เวลา ๑๓.๐๐ นาฬิกา ผู้ร้องและคณะได้ไปพบเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสุรินทร์ สาขาปราสาท ตามที่ ได้นัดหมาย โดยเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสุรินทร์ สาขาปราสาท ได้ให้ผู้ร้องและคณะลงลายมือชื่อในบันทึก ถ้อยคำ ซึ่งผู้ร้องและคณะอ่านแล้วไม่เข้าใจและมีข้อสงสัยว่า หากลงลายมือชื่อในบันทึกถ้อยคำดังกล่าวแล้ว จะมีผลกระทบในเรื่องการขอออกเอกสารสิทธิ์ในที่ดินพิพาทตามกฎหมายหรือไม่ อย่างไร จึงขอความเห็นใน เรื่องนี้จากคณะกรรมการการปกครอง

คณะกรรมการการปกครอง ได้มอบหมายให้นายไพโรจน์ รัตนวิสาณนท์ ผู้อำนวยการประจำคณะกรรมการ มีหนังสือชี้แจงไปยังนางประเสียนฯ พร้อมทั้งมีหนังสือแจ้งไปยังประธานคณะทำงานฯ เพื่อทราบต่อไป

๗. จังหวัดสุรินทร์ ได้มีหนังสือ ที่ สร ๐๐๒๐.๕/๔๒๗๒ ลงวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๕๖ รายงานผลการดำเนินการ ดังนี้

๑. นางประเสียน เสนาค และคณะราษฎรอำเภออาเภอกาบเชิง ได้ยื่นคำร้องวัดออกโฉนดที่ดิน ณ สำนักงานที่ดินจังหวัดสุรินทร์ สาขาปราสาท ต่อมาได้มีการยกเลิกคำขอออกโฉนดที่ดินดังกล่าว เนื่องจากบริเวณที่ดินที่ขอออกโฉนดอยู่ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยทับทัน – ห้วยสำราญ สำนักงานที่ดินจังหวัดสุรินทร์ สาขาปราสาท ได้ดำเนินการยกเลิกคำส่งยกเลิกคำขอออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ร้องกับคณะแล้ว และได้กำหนดนัดรังวัดออกโฉนดที่ดินเพื่อนำเรื่องนี้เข้าสู่กระบวนการพิสูจน์สิทธิ์การถือครองที่ดินของบุคคลในเขตพื้นที่ดินของรัฐ โดยได้กำหนดนัดการรังวัดในวันที่ ๒, ๓, ๔, ๕, ๖, ๗, ๘, ๑๐, ๑๑, ๑๒, ๑๓ และวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๖

กรณี นายเสริม สิงห์ศิลป์ และคณะ ราษฎรอำเภอบัวเขต ได้เดินทางไปพบเจ้าหน้าที่ ณ สำนักงานที่ดินจังหวัดสุรินทร์ สาขาสังขะ เพื่อประสานหาแนวทางการดำเนินการในกรณีที่ได้ยื่นคำขอออกโฉนดที่ดินไว้ และการแก้ไขปัญหาบริเวณที่ดินที่พิพาทดังกล่าว เมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๖ ขณะนี้อยู่ระหว่างสำนักงานที่ดินจังหวัดสุรินทร์ สาขาสังขะ พิจารณาดำเนินการ

๒. จังหวัดสุรินทร์ มีหนังสือถึงอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่า และพันธุ์พืช เพื่อขออนุญาตให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายรังวัด สำนักงานที่ดินจังหวัดสุรินทร์ สาขาปราสาท เข้าดำเนินการรังวัดเพื่อพิสูจน์สิทธิ์การถือครองที่ดินให้แก่นางประเสียน เสนาค กับคณะ ตามวัน เวลา ที่ระบุไว้ในใบนัดรังวัด (ท.ด. ๒ ก) ระหว่างวันที่ ๒, ๓, ๔, ๕, ๖, ๗, ๘, ๑๐, ๑๑, ๑๒, ๑๓ และวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๖

๓. จังหวัดสุรินทร์ ได้มอบหมายให้สำนักงานที่ดินจังหวัดสุรินทร์ สาขาปราสาท ตรวจสอบข้อเท็จจริง ปรากฏว่า บริเวณที่ดินที่มีการขอออกโฉนดที่ดิน ยังไม่มีการสร้างหมุดหลักฐานแผนที่ และสร้างระวางแผนที่เพื่อการออกโฉนดที่ดิน เมื่อตรวจสอบตำแหน่งที่ดินด้วยเครื่องรับสัญญาณดาวเทียมระบบมือถือ GPS พบว่า บริเวณที่ดินที่มีการยื่นคำขอไว้อยู่ระหว่าง ๕๗๓๗ IV ๔๘๙๔ กับ ระวาง ๕๗๓๗ IV ๕๐๙๔ มาตราส่วน ๑ : ๔,๐๐๐ จำนวน ๒ ระวาง สำนักงานที่ดินจังหวัดสุรินทร์ สาขาปราสาท จึงขอให้จังหวัดสุรินทร์ ประสานกับกรมที่ดินเพื่อดำเนินการจัดสร้างหมุดหลักฐานแผนที่ RTK GPS และจัดสร้างระวางแผนที่ดังกล่าวเป็นงานแผนที่ชั้น ๑ ระบบ UTM เพื่อไว้ในราชการต่อไป ขณะนี้ได้รายงานกรมที่ดินพิจารณา ดำเนินการเพิ่มเติมในส่วนที่เกี่ยวข้องแล้ว

๔. กรณีการยื่นคำร้องขอคุ้มครองชั่วคราวก่อนการพิพาทคดีของศาลปกครอง เพื่อขอให้ราษฎรได้เข้าทำประโยชน์ ทำกินในพื้นที่พิพาทในระหว่างที่มีการดำเนินการพิสูจน์สิทธิ์นั้น จังหวัดสุรินทร์ ได้มีหนังสือเชิญ นางประเสียน เสนาค กับคณะ โดยขอให้ติดต่อนายจักริน คงเสมอ นักวิชาการที่ดินชำนาญการ กลุ่มงานวิชาการที่ดิน สำนักงานที่ดินจังหวัดสุรินทร์ เพื่อสรุปข้อเท็จจริงเสนอศาลปกครองพิจารณา ใช้ประกอบคำร้องขอคุ้มครองชั่วคราวก่อนการพิพาทคดีของศาลปกครองต่อไป

๘. จังหวัดสุรินทร์ ได้มีหนังสือ ที่ สร ๐๐๒๐.๕/๗๗๐๖ ลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๖ ชี้แจงผลการดำเนินการเพิ่มเติมว่า จังหวัดสุรินทร์ได้รับรายงานจากเจ้าหน้าที่ซึ่งกรมที่ดินมีคำสั่งแต่งตั้งให้เข้าดำเนินการสร้างหมุดหลักฐานแผนที่เพื่อสร้างระวางแผนที่ภาคพื้นดินสำหรับใช้ในการรังวัดออกโฉนดที่ดินในพื้นที่บริเวณระวางแผนที่หมายเลข ๕๗๓๗ IV ๔๘๙๔, ๕๐๙๔ ว่าไม่สามารถเข้าดำเนินการในพื้นที่ได้เนื่องจากเจ้าหน้าที่หน่วยบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๙ (อุบลราชธานี) ไม่อนุญาตให้เข้าพื้นที่ซึ่งต้องมีหนังสืออนุญาตจากผู้อำนวยการสำนักงานบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๙ (อุบลราชธานี) เสียก่อน ซึ่งกรณีดังกล่าวนี้จังหวัดสุรินทร์ได้มีหนังสือประสานสำนักงานบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๙ (อุบลราชธานี) เพื่อขออนุญาตให้เจ้าหน้าที่เข้าดำเนินการสร้างหมุดหลักฐานแผนที่แล้ว หากผลความคืบหน้าเป็นประการใดจังหวัดสุรินทร์จะได้รายงานให้คณะกรรมการทราบต่อไป

๙. จังหวัดสุรินทร์ ได้มีหนังสือ ที่ สร ๐๐๒๐.๕/๑๐๙๑๖ ลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๖ รายงานผลการดำเนินการเพิ่มเติม ดังนี้

๑. กรณีการขอเข้าดำเนินการรังวัดเพื่อพิสูจน์สิทธิการถือครองที่ดินให้กับผู้ร้อง และคณะ ที่สำนักงานที่ดินจังหวัดสุรินทร์ สาขาปราสาท ได้กำหนดวันนัดทำการรังวัดให้แก่ผู้ร้อง และคณะ ในวันที่ ๒, ๓, ๔, ๕, ๖, ๙, ๑๐, ๑๑, ๑๒, ๑๓ และวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๖ ซึ่งจังหวัดสุรินทร์ได้มีหนังสือ ที่ สร ๐๐๒๐.๕/๔๒๖๙ ลงวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๕๖ ถึงอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เพื่อขออนุญาตเข้าไปดำเนินการรังวัดเพื่อพิสูจน์สิทธิการถือครองที่ดินให้กับผู้ร้อง และคณะ นั้น ขณะนี้ ยังไม่ได้รับแจ้งผลการพิจารณาจากกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จังหวัดสุรินทร์จึงได้มีหนังสือเร่งรัดไปอีกครั้งหนึ่งแล้ว

๒. กรณีการดำเนินการสร้างหมุดหลักฐานแผนที่ RTK GPS เพื่อสร้างระวางแผนที่ภาคพื้นดินสำหรับใช้ในการรังวัดออกโฉนดที่ดินในพื้นที่บริเวณระวางแผนที่หมายเลข ๕๗๓๗ IV ๔๘๙๔, ๕๐๙๔ ซึ่งจังหวัดสุรินทร์ได้มีหนังสือ ที่ สร ๐๐๒๐.๕/๗๗๐๔ ลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๖ ถึงผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๙ (อุบลราชธานี) เพื่อขอเข้าไปดำเนินการดังกล่าวแล้ว แต่จังหวัดสุรินทร์ ยังมิได้รับแจ้งผลการพิจารณาจากสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๙ (อุบลราชธานี) จังหวัดสุรินทร์จึงได้มีหนังสือเร่งรัดไปอีกครั้งหนึ่งแล้ว

๓. กรณีการยื่นคำร้องขอคุ้มครองชั่วคราวก่อนการพิพากษาคดีของศาลปกครอง เพื่อขอให้ราษฎรได้เข้าทำประโยชน์ในพื้นที่พิพาทในระหว่างที่มีการดำเนินการพิสูจน์สิทธิ ปรากฏว่าศาลปกครองนครราชสีมา ได้มีคำสั่งศาลในคดีหมายเลขดำที่ ๑๕๒/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๖ แจ้งว่า คดีนี้ศาลปกครองนครราชสีมา ได้มีคำสั่งเพิกถอนกระบวนการพิจารณาในส่วนที่รับคำฟ้องข้อหาที่ ๑ ไว้พิจารณาและกระบวนการพิจารณาที่ต่อเนื่อง ตามนัยข้อ ๗ วรรคหนึ่ง ของระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓ และมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องข้อหาที่ ๑ ตามคำขอข้อ ๑ ที่ขอให้เพิกถอนพระราชกฤษฎีกากำหนดบริเวณที่ดินฯ ให้เป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๘ ไว้พิจารณา ส่วนคำขอลงวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๖ และตามแก้ไขคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีทั้งสิบเอ็ดคนที่ขอให้ศาลสั่งให้มีการอนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสิบเอ็ดคนเข้าไปทำนาในที่ดินพิพาทนั้น เป็นการทะเลาะเบาะแว้งตามพระราชกฤษฎีกากำหนดบริเวณที่ดินฯ ให้เป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๘ เพื่อให้ผู้ฟ้องคดี

ทั้งสิบเอ็ดคนเข้าไปทำนาได้โดยไม่มีเจ้าหน้าที่ขัดขวาง แต่เมื่อศาลไม่รับคำฟ้องข้อหาเกี่ยวกับความชอบด้วยกฎหมายของพระราชกฤษฎีกากำหนดบริเวณที่ดินฯ ให้เป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๘ ไว้พิจารณาแล้ว จึงไม่จำเป็นต้องพิจารณาคำขอของผู้ฟ้องคดีทั้งสิบเอ็ดคนที่ขอให้มีการอนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสิบเอ็ดคนเข้าไปทำนาในที่ดินพิพาท

๑๐. นางประเสือน เสนานาค ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๖ แจ้งว่า สำนักงานที่ดินจังหวัดสุรินทร์ สาขาปราสาท ได้ขอเลื่อนวันนัดทำการรังวัดที่ดินมาโดยตลอด โดยให้เหตุผลว่า ไม่สามารถทำการรังวัดได้เนื่องจากกรมป่าไม้ไม่มีหนังสือแจ้งว่า ไม่อนุญาตให้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสุรินทร์ สาขาปราสาท ดำเนินการรังวัดที่ดินพิพาท

๑๑. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๗๑๕๓/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๖ ถึงจังหวัดสุรินทร์ เพื่อติดตามผลความคืบหน้าการดำเนินการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนดังกล่าว โดยแจ้งว่า จังหวัดสุรินทร์ยังไม่ได้รับแจ้งผลการพิจารณาจากกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช และสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๙ (อุบลราชธานี) กรณีการขออนุญาตกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช ให้สำนักงานที่ดินจังหวัดสุรินทร์เข้าไปดำเนินการรังวัดตามกำหนดวันนัดรังวัด เพื่อพิสูจน์สิทธิการถือครองที่ดินให้กับผู้ร้องและคณะ และกรณีการขออนุญาตสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๙ (อุบลราชธานี) ให้สำนักงานที่ดินจังหวัดสุรินทร์เข้าไปดำเนินการสร้างหมุดหลักฐานแผนที่ RTK GPS เพื่อสร้างระวางแผนที่ภาคพื้นดินสำหรับการรังวัดออกโฉนดที่ดินในพื้นที่ที่ดินของผู้ร้องและคณะ รวมทั้งได้แจ้งกรณี การยื่นคำร้องขอคุ้มครองชั่วคราวก่อนการพิพากษาคดีของศาลปกครอง เพื่อให้ราษฎรได้เข้าทำประโยชน์ทำกินในพื้นที่พิพาทในระหว่างที่มีการดำเนินการพิสูจน์สิทธิว่า ศาลปกครองมีคำสั่งเพิกถอนกระบวนการพิจารณา ในส่วนที่รับคำฟ้องข้อหาที่ ๑ เกี่ยวกับความชอบด้วยกฎหมายของพระราชกฤษฎีกากำหนดบริเวณที่ดินฯ ให้เป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เมื่อปี ๒๕๓๘ ไว้พิจารณาแล้ว จึงไม่จำเป็นต้องพิจารณาคำขอของผู้ฟ้องคดีทั้งสิบเอ็ดคนที่ขอให้มีการอนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสิบเอ็ดคนเข้าไปทำนาในที่ดินพิพาท ทั้งนี้ คณะกรรมการได้มีหนังสือติดตามผลความคืบหน้าการดำเนินการของจังหวัดสุรินทร์อีกครั้งหนึ่งแล้ว

๑๒. จังหวัดสุรินทร์ ได้มีหนังสือ ที่ สร ๐๐๒๐.๕/๑๒๕๕๗ ลงวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๖ ชี้แจงผลความคืบหน้าผลการดำเนินการ ดังนี้

๑. สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๙ (อุบลราชธานี) แจ้งผลการพิจารณากรณีการขออนุญาตเข้าดำเนินการสร้างหมุดหลักฐานแผนที่ RTK GPS เพื่อสร้างระวางแผนที่ภาคพื้นดินสำหรับการรังวัดออกโฉนดที่ดินว่า นางประเสือน เสนานาค และคณะ ได้ฟ้องคดีต่อศาลปกครองนครราชสีมา ในคดีหมายเลขดำที่ ๑๕๒/๒๕๕๕ คดีหมายเลขแดงที่ ๒๒๘/๒๕๕๖ ระหว่างนายสมควร เสนานาค กับพวกรวม ๒ คน ผู้ฟ้องคดีเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสุรินทร์ สาขาปราสาท ที่ ๑ กับพวกรวม ๒ คน ผู้ถูกฟ้องคดี โดยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มอบอำนาจให้กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืชดำเนินคดีปกครองแทน ต่อมาเมื่อวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๖ ศาลปกครองนครราชสีมา ได้มีคำสั่งจำหน่ายคดีนี้และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยทับทัน – ห้วยสำราญ ได้ติดต่อประสานทางโทรศัพท์กับสำนักงานศาลปกครองนครราชสีมาและสำนักงานศาลปกครองสูงสุดทราบว่า ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุด ขณะนี้อยู่ระหว่างขั้นตอนการตั้งสำนวนของศาลปกครองสูงสุด สำนักงานบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๙ จึงมีความเห็นว่า

คดีนี้อยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด เพื่อให้มีผลกระทบต่อกระบวนการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด และหากดำเนินการใดๆ ไปแล้วขัดหรือแย้งกับคำสั่งหรือคำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุดอาจทำให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ จึงเห็นควรขอให้ศาลปกครองสูงสุดมีคำสั่งหรือคำพิพากษาให้ถึงที่สุดก่อนแล้ว จึงดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๒. สำนักงานที่ดินจังหวัดสุรินทร์ สาขาปราสาท ได้มีหนังสือที่ สร ๐๐๒๐.๐๔/๙๘๘๕ ลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๖ สอบถามเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยทับทัน – ห้วยสำราญ กรณีรายงานประเมินเสนาภาค กับราษฎรอำเภออาเภอกาบเชิง ยื่นคำขอออกโฉนดที่ดินในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยทับทัน – ห้วยสำราญ ซึ่งในการรังวัดออกโฉนดที่ดินจะต้องจัดสร้างหมุดหลักฐานแผนที่ RK GPS และจัดสร้างระวางแผนที่เป็นงานแผนที่ชั้น ๑ ระบบ UTM และทำการรังวัดปักหลักเขตว่า จะดำเนินการในภาคสนามเพื่อวางหมุดหลักฐานแผนที่และรังวัดออกโฉนดที่ดินได้หรือไม่ อย่างไร ซึ่งเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยทับทัน – ห้วยสำราญได้แจ้งให้ทราบว่า ผู้ร้องได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งศาลปกครองนครราชสีมาไปยังศาลปกครองสูงสุด เมื่อวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๖ ในคดีหมายเลขคำที่ ๑๕๒/๒๕๕๕ คดีหมายเลขแดงที่ ๒๒๔/๒๕๕๖ เนื่องจากศาลปกครองนครราชสีมา มีคำสั่งไม่รับคำฟ้องข้อหาที่ ๑ ตามคำขอข้อ ๑ และไม่จำเป็นพิจารณาคำขอของผู้ฟ้องคดีทั้งสิบเอ็ดคนที่ขอให้เข้าไปทำนาในที่ดินพิพาท เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยทับทัน – ห้วยสำราญ จึงไม่อนุญาตให้สำนักงานที่ดินจังหวัดสุรินทร์ สาขาปราสาท เข้าดำเนินการ

๓. กรณีจังหวัดสุรินทร์ มีหนังสือที่ สร ๐๐๒๐.๕/๑๐๙๑๔ ลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๖ ถึงอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช เพื่อขอทราบผลการพิจารณาว่าจะอนุญาตให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายรังวัดสำนักงานที่ดินจังหวัดสุรินทร์ สาขาปราสาท เข้าดำเนินการรังวัดเพื่อพิสูจน์สิทธิการถือครองที่ดินให้แก่ผู้ร้องและคณะได้หรือไม่อย่างไร ขณะนี้ยังไม่ได้รับแจ้งผลการพิจารณาในเรื่องดังกล่าวแต่อย่างใด หากผลคืบหน้าเป็นประการใด จะได้รายงานให้คณะกรรมการพิจารณาทราบต่อไป

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายกยอสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นผลให้กรรมการบริหารพ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

(ปัจจุบัน คณะกรรมการบริหารยังไม่ได้รับแจ้งผลความคืบหน้าการดำเนินการเพิ่มเติมจากจังหวัดสุรินทร์)

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๗๑ วันพฤหัสบดีที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๗๕ วันพุธที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๘๐ วันพุธที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๘๒ วันพุธที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๘๓ วันพฤหัสบดีที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๘๘ วันพุธที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๙๔ วันพุธที่ ๙ มกราคม ๒๕๕๖

ครั้งที่ ๑๐๕ วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖
ครั้งที่ ๑๑๐ วันพฤหัสบดีที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๖
ครั้งที่ ๑๑๔ วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๖
ครั้งที่ ๑๑๙ วันพฤหัสบดีที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๖
ครั้งที่ ๑๒๖ วันพฤหัสบดีที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๖
ครั้งที่ ๑๒๙ วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๖
ครั้งที่ ๑๓๒ วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๖

- นางสาววรินทร์พร ปณิธานธรรม วิทยากรปฏิบัติการ

- นายอัครเดช คนเชื้อ นิตกรชำนาญการพิเศษ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๗๓

เรื่องพิจารณา ขอให้ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่และละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ของนายสุริยา จันทรแต่งผล กำนันตำบลบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. ๒๔๕๗ ในการเข้าช่วยเหลือนายนิรัช พรหมพงษ์ แกนนำนายกรอ่งเงินช่วยเหลือ เยียวยาผู้ประสบอุทกภัย พ.ศ. ๒๕๕๔ ที่ถูกลอบยิงและเสียชีวิต

ผู้เสนอ นางสาวชนิตา พรหมพงษ์

ข้อเท็จจริง

ผู้ร้อง (นางสาวชนิตา พรหมพงษ์) น้องสาวของนายนิรัช พรหมพงษ์ ผู้ตาย ซึ่งเป็นแกนนำ การเรียกรอ่งเงินช่วยเหลือเยียววยาผู้ประสบอุทกภัย พ.ศ. ๒๕๕๔ ให้กับประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบางไทร เพราะเกิดความสงสัยว่า อาจมีการทุจริต จึงได้ไปยื่นเรื่องร้องเรียนต่อผู้ว่าราชการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ต่อมานายนิรัช พรหมพงษ์ ถูกคนร้ายใช้อาวุธปืนยิงบริเวณตลาดบางไทร ผู้ร้องซึ่งอยู่ในเหตุการณ์ได้ขอความช่วยเหลือจากนายสุริยา จันทรแต่งผล กำนันตำบลบางไทร ซึ่งได้ขับรถยนต์ผ่านมาบริเวณพื้นที่เกิดเหตุ แต่นายสุริยาฯ ปฏิเสธความช่วยเหลือ ซึ่งต่อมานายนิรัช พรหมพงษ์ ได้เสียชีวิตที่โรงพยาบาล ผู้ร้องเห็นว่า นายสุริยา จันทรแต่งผล กำนันตำบลบางไทร ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. ๒๔๕๗ ตอน ๓ เรื่องหน้าที่และอำนาจของกำนัน มาตรา ๓๗ และตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ และมาตรา ๓๗๔ ผู้ร้องได้ยื่นเรื่องร้องเรียนพฤติกรรมของนายสุริยาฯ กำนันตำบลบางไทร ต่อจังหวัดพระนครศรีอยุธยาและอำเภอบางไทรแล้ว แต่ยังไม่มีความคืบหน้าในการดำเนินการแต่อย่างใด

การพิจารณา

คณะกรรมการการปกครอง สมาชิกแทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้พิจารณาเรื่องร้องเรียน ดังกล่าวในการประชุมครั้งที่ ๗๔ วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๕ โดยเชิญบุคคล/หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง มาร่วมประชุม ซึ่งคณะกรรมการได้กำหนดประเด็นการพิจารณาตามข้อเท็จจริง ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง ขอให้ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ผู้ว่าราชการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และ นายอำเภอบางไทร กรณีไม่ดำเนินการสอบสวนเพื่อลงโทษกำนันตำบลบางไทร ที่ปฏิเสธไม่ช่วยเหลือนายนิรัช พรหมพงษ์ (พี่ชายผู้ร้อง) ซึ่งถูกยิง ตามที่ผู้ร้องได้ยื่นเรื่องร้องเรียนขอความเป็นธรรมต่ออำเภอบางไทร ซึ่งอำเภอบางไทรได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง ผลการตรวจสอบปรากฏว่า การร้องเรียนไม่มีมูลเหตุเพียงพอที่จะดำเนินการทางวินัยกับ กำนันตำบลบางไทร โดยเห็นว่า สาเหตุอาจเกิดจากการสื่อสารหรือการใช้ภาษาที่สร้างความไม่เข้าใจหรือทำให้เข้าใจผิดเจตนาไป แต่ผลการสอบสวนของ สถานีตำรวจภูธรบางไทรปรากฏว่า กำนันตำบลบางไทรมีความผิดในฐานะดำรงตำแหน่งเป็นเจ้าพนักงานของรัฐ ในขณะที่เกิดเหตุ แต่กลับไม่ได้ช่วยเหลือลูกบ้านอย่างเต็มกำลัง

ประเด็นที่สอง ขอให้ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา นายอำเภอบางไทร และผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคณะกรรมการที่ร่วมพิจารณา และรับรองการจ่ายเงินช่วยเหลือเยียวยาที่เป็นเท็จ และมีการเลือกปฏิบัติกับประชาชนทั่วไป ผู้ว่าราชการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และปลัดเทศบาลตำบลบางไทรได้ชี้แจงว่า แบบฟอร์มการขอรับเงินช่วยเหลือฯ ของอำเภอบางไทรแบ่งเป็น ๒ กรณี คือ กรณีน้ำท่วมปกติ และกรณีน้ำท่วมฉับพลัน ซึ่งมีลักษณะที่แตกต่างกัน ส่วนกรณีการให้เจ้าหน้าที่ตำรวจมาบันทึกปากคำผู้เสียหายจากน้ำท่วม เพื่อให้ผู้ที่ไม่สามารถหาหลักฐาน ภาพถ่ายสามารถยื่นขอรับเงินช่วยเหลือฯ ได้

คณะกรรมการการปกครองพิจารณาแล้วจากคำชี้แจงและเอกสารหลักฐานต่างๆ ที่ประชุมมีมติ ดังนี้

๑) มอบหมายให้นายอำเภอบางไทร เร่งดำเนินการแก้ไขปัญหา พร้อมทั้ง สรุปรายงานให้จังหวัดพระนครศรีอยุธยาทราบ เพื่อรายงานต่อคณะกรรมการการปกครองเพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๒) มอบหมายให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา รวบรวมข้อมูล เอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจ่ายเงินช่วยเหลือเยียวยาผู้ประสบอุทกภัยปี ๒๕๕๔ ต่อคณะกรรมการการปกครอง

๓) มอบหมายให้ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรบางไทร รายงานความคืบหน้าเกี่ยวกับการดำเนินคดีอาญากรณีการเสียชีวิตของนายนิรศ พรหมพงษ์ ต่อคณะกรรมการการปกครอง

การดำเนินการ

๑. จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้มีหนังสือ ที่ อย ๐๐๑๗.๑/๑๓๙๒๐ ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๕ รายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนนี้ว่า คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงตามคำสั่งอำเภอบางไทร ที่ ๗๐๕/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๕ และจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เห็นชอบตรงกันว่า การกระทำของนายสุริยา จันทรแต่งผลก้านันฯ ผู้ถูกร้อง ไม่มีมูลเหตุเพียงพอที่จะดำเนินการทางวินัย ซึ่งพยานฝ่ายผู้ร้องและผู้ถูกร้อง ให้ปากคำสอดคล้องกันว่า ก้านันฯ ผู้ถูกร้องได้ให้การช่วยเหลือ โดยประสานแจ้งหน่วยกู้ชีพและตำรวจมารับผู้บาดเจ็บไปส่งโรงพยาบาลแทน จึงรับฟังได้ว่าก้านันฯ ได้ให้การช่วยเหลืออย่างสมควรแก่เหตุและทำหน้าที่อย่างเต็มกำลังความสามารถแล้ว ตามกฎหมายลักษณะปกครองท้องถิ่น พุทธศักราช ๒๔๕๗ มาตรา ๓๗ ที่กำหนดให้ก้านันต้องช่วยเหลืออย่างเต็มกำลัง อีกทั้งตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๑๕๗ ไม่ได้กำหนดเป็นหน้าที่ของก้านัน และมาตรา ๓๗๔ กำหนดเป็นเพียงความผิดลหุโทษ ส่งผลให้เป็นการยกเว้นไม่เป็นผู้ที่ต้องพ้นจากตำแหน่งก้านัน ผู้ใหญ่บ้าน ตามมาตรา ๑๔ (๒) ประกอบมาตรา ๑๒ (๑๐) แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องถิ่น พุทธศักราช ๒๔๕๗ และไม่เข้าลักษณะที่ต้องลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรง อันมีผลให้พ้นหรือออกจากตำแหน่งตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๓๑๑.๒/ว ๕๑๒ ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒

๒. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๘๒๓๐/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๕ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อสอบถามความคืบหน้าผลการดำเนินคดี สืบหาผู้จ้างวานฆ่า นายนิรุตฯ และเอกสารหลักฐานต่าง ๆ เกี่ยวกับการจ่ายเงินช่วยเหลือเยียวยาผู้ประสบอุทกภัย ปี ๒๕๕๔ ตามที่คณะกรรมการได้มอบหมายจังหวัดพระนครศรีอยุธยาดำเนินการ

๓. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๘๒๓๑/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๕ ถึงผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดเพื่อติดตามผลความคืบหน้าการดำเนินคดี

๔. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๘๒๓๒/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๕ ถึงประธานคณะกรรมการการตำรวจ เพื่อส่งเรื่องร้องเรียนต่อคณะกรรมการการตำรวจ เพื่อพิจารณาข้อเท็จจริงในประเด็นที่เกี่ยวข้องเนื่องด้วยการดำเนินคดีอาญา ตามขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการตำรวจ

๕. นางสาวชนิตา พรหมพงษ์ ผู้ร้องฯ ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๕ ถึงคณะกรรมการการปกครอง ขอสำเนาบันทึกการประชุมคณะกรรมการการปกครอง ครั้งที่ ๗๔ วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๕ และข้อมูลเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่า ในการประชุมครั้งดังกล่าวผู้ร้องเป็นผู้ให้ข้อมูลและชี้แจงแถลงข้อเท็จจริงด้วยตนเองย่อมทราบรายละเอียดที่ชัดเจนเกี่ยวกับการพิจารณาดีอยู่แล้ว ประกอบกับธรรมเนียมปฏิบัติในการประชุมคณะกรรมการการปกครองไม่เคยมีการอนุญาตให้เปิดเผยรายงานการประชุมคณะกรรมการรวมถึงเอกสารที่เกี่ยวข้องอื่นๆ คณะกรรมการจึงมีมติไม่อนุญาตตามคำขอ และเห็นควรมีหนังสือแจ้งให้ผู้ร้องทราบพร้อมแจ้งผลการดำเนินการของคณะกรรมการด้วย

๖. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๘๒๓๒/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๕ ถึงนางสาวชนิตา พรหมพงษ์ ผู้ร้องฯ แจ้งผลการพิจารณาการขอสำเนาบันทึกการประชุมคณะกรรมการการปกครอง ครั้งที่ ๗๔ วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๕ และข้อมูลเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง พร้อมแจ้งให้ทราบว่าคณะกรรมการการปกครองได้ดำเนินการจัดส่งเอกสารดังกล่าวข้างต้นให้คณะกรรมการการตำรวจ สภาผู้แทนราษฎร เพื่อประกอบการพิจารณาแล้ว

๗. สถานีตำรวจภูธรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้มีหนังสือ ที่ ตช ๐๐๑๖.๖๒/๘๕๗๙ ลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ รายงานความคืบหน้าว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจได้รับการยืนยันว่า รถเก๋งที่คนร้ายใช้ก่อเหตุเหมือนกับรถเก๋งคันที่นายชนทอง หรือเปี้ยก โกะชะ นำมาให้นายชาติชาย ไตรวิชา ติดฟิล์มรถยนต์ ส่วนกรณีข้อกล่าวหาว่าไม่นำผู้บาดเจ็บส่งโรงพยาบาล พนักงานสอบสวนได้ส่งสำนวนสอบสวนไปยังคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐเพื่อดำเนินการต่อไปแล้ว และสถานีตำรวจภูธรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้มีคำสั่ง ที่ ๔๔๔/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๕ เปลี่ยนแปลงและแต่งตั้งพนักงานสอบสวนคดีนี้ใหม่แล้ว โดยอยู่ระหว่างการสืบสวนสอบสวนเพื่อหาพยานหลักฐานเพิ่มเติมอันจะเชื่อมโยงถึงผู้ต้องสงสัยต่อไป ทั้งนี้ ผู้ร้องเรียนได้บันทึกถ้อยคำว่า ได้รับความพึงพอใจในการดำเนินการของตำรวจ

๘. สถานีตำรวจภูธรบางไทร ได้มีหนังสือ ที่ ดช ๐๐๑๖.๖๗/๓๑๘๙ ลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ รายงานความคืบหน้าเกี่ยวกับการดำเนินคดีอาญากรณีการเสียชีวิตของนายนิธิ พรหมพงษ์ ดังนี้

เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๕ เจ้าพนักงานตำรวจได้จับกุมตัวนายเอกชัย ดารา ผู้ขับขี่รถยนต์เก๋งคันก่อเหตุได้พร้อมรถยนต์เก๋งที่ใช้ก่อเหตุโดยให้การปฏิเสธ และวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๕ นายชันทอง โกษะ ผู้ต้องหาที่เป็นคนใช้ชาวพม่าของนายนิธิ พรหมพงษ์ ได้เข้ามาขอตัวต่อพนักงานสอบสวน โดยให้การปฏิเสธ และให้การว่าเป็นลูกจ้างของเทศบาลตำบลบางไทร พนักงานสอบสวนได้พยายามรวบรวมพยานหลักฐานเชื่อมโยงไปถึงผู้บงการโดยเคร่งครัดแล้ว ในขณะนี้ยังไม่ปรากฏพยานหลักฐานพาดพิงไปถึงจะได้พยายามสืบสวนสอบสวนต่อไป

๙. จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ อย ๐๐๑๗.๑/๑๕๓๔๑ ลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ แจ้งว่า พนักงานสอบสวน สถานีตำรวจภูธรบางไทรอยู่ระหว่างการรวบรวมหลักฐานและการสืบสวนสอบสวนเพื่อเชื่อมโยงไปถึงผู้บงการแล้ว ส่วนข้อกล่าวหาว่า กำนันฯ ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ไม่ให้ความช่วยเหลือนายนิธิฯ ยังไม่มีการแจ้งข้อกล่าวหา เนื่องจากคดีดังกล่าวพนักงานสอบสวนไม่มีอำนาจสอบสวนตามพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๐ จึงส่งสำนวนการสอบสวนไปยังเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐเพื่อพิจารณาต่อไป ส่วนประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการจ่ายเงินช่วยเหลือเยียวยาผู้ประสบอุทกภัย ปี ๒๕๕๔ ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้มอบหมายให้สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดพระนครศรีอยุธยา รายงานข้อมูลต่อคณะกรรมการฯ โดยตรงแล้ว

๑๐. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๔๒๓/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๕๖ ถึงประธานคณะกรรมการการตำรวจ ขอติดตามผลความคืบหน้าการพิจารณาเรื่องราวเรียนของนางสาวชนิตา พรหมพงษ์

๑๑. คณะกรรมการการตำรวจ ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๙๓๐/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๖ แจ้งว่า ได้สอบถามความคืบหน้าการดำเนินการของสถานีตำรวจภูธรบางไทรแล้วว่า พนักงานสอบสวนทำการสรุปสำนวนทำความเห็นควรสั่งฟ้อง ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของพนักงานอัยการ

๑๒. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๗๑๕๒/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๖ เพื่อติดตามความคืบหน้าผลการดำเนินการของคณะกรรมการการตำรวจ

๑๓. คณะกรรมการการตำรวจ ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๘๓๐๕/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ถึงคณะกรรมการการปกครองแจ้งผลความคืบหน้าเกี่ยวกับการดำเนินคดีดังกล่าวของสถานีตำรวจภูธรบางไทร ดังนี้

๑) คดีร่วมกันฆ่าผู้อื่นโดยเจตนาโดยไตร่ตรองไว้ก่อน ได้จับกุมนายเอกชัย ดารา และนายชันทอง โกษะ ผู้ต้องหา พนักงานสอบสวนได้สอบสวนเสร็จสิ้นแล้ว คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาในชั้นศาล

๒) คดีจ้างวานฆ่าผู้อื่น จากการสืบสวนและรวบรวมพยานหลักฐาน ขณะนี้ยังไม่มีพยานหลักฐานยืนยันว่า ผู้ใดเป็นผู้กระทำความผิด คดีอยู่ระหว่างการสอบสวนของพนักงานสอบสวน

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายกยอสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นผลให้กรรมการ
พ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

(ปัจจุบัน คณะกรรมการยังไม่ได้รับแจ้งผลความคืบหน้าการดำเนินการเพิ่มเติมจาก
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา)

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๗๔ วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๗๕ วันพุธ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๗๖ วันพฤหัสบดีที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๗๗ วันพฤหัสบดีที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๘๐ วันพุธที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๘๑ วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๘๔ วันพุธที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๘๕ วันพฤหัสบดีที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๑๐๐ วันพุธที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๕๖

ครั้งที่ ๑๓๕ วันพุธที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

- นางสาววรินทร์พร ปณิธานธรรม วิทยากรปฏิบัติการ

- นายอัศรเดช คนชื้อ นิติกรชำนาญการพิเศษ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๗๔

เรื่องพิจารณา เรื่องร้องเรียนของนายฝนทอง ดุสิตสิน ขอความเป็นธรรมกรณีที่ดินของตนมีเอกสารสิทธิ์เป็นโฉนดที่ดิน เลขที่ ๑๓๒๑๕๗ และโฉนดที่ดิน เลขที่ ๑๓๒๑๕๘ ตำบลนอกเมือง อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ถูกกรมธนารักษ์ประกาศให้เป็นที่ดินราชพัสดุ

ผู้เสนอ นายฝนทอง ดุสิตสิน

ข้อเท็จจริง

ผู้ร้องอ้างว่า ผู้ร้องเป็นผู้ครอบครองที่ดินซึ่งมีเอกสารสิทธิ์เป็นโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๓๒๑๕๗ เนื้อที่ประมาณ ๒ งาน ๘ ตารางวา ออก ณ วันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๔๖ และโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๓๒๑๕๘ เนื้อที่ประมาณ ๒ งาน ๗ ตารางวา ออก ณ วันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๔๖ ตำบลนอกเมือง อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ผู้ร้องได้ทราบในภายหลังว่า ที่ดินทั้งสองแปลงของตนนั้น กรมธนารักษ์ได้ประกาศให้เป็นที่ดินราชพัสดุ ผู้ร้องจึงได้ร้องเรียนไปยังหลายหน่วยงาน แต่ก็ยังไม่มีความคืบหน้า ล่าสุดกรมธนารักษ์ได้มีหนังสือกรมธนารักษ์ ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๓๑๐/๘๗๘๙ ลงวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ถึงผู้ร้องความว่า ตามหนังสือที่ผู้ร้องได้ร้องเรียนขอความเป็นธรรมเกี่ยวกับโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๓๒๑๕๗ และ ๑๓๒๑๕๘ และขอให้กรมธนารักษ์แจ้งผลการพิจารณาให้ทราบด้วย นั้น กรมธนารักษ์ได้พิจารณาแล้วว่า กระทรวงมหาดไทยได้อนุญาตให้กองทัพบกเข้าใช้ที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินเพื่อประชาชนใช้ร่วมกันตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๔๘๓ ดังนั้น สถานภาพและการใช้ประโยชน์ในที่ดินจึงแปรเปลี่ยนไปเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินเพื่อใช้ในการกิจการราชการแล้ว ที่ดินแปลงดังกล่าวจึงเป็นที่ดินราชพัสดุ

จากกรณีที่กรมธนารักษ์ได้ประกาศให้ที่ดินทั้ง ๒ แปลง เป็นที่ดินราชพัสดุเป็นผลให้ผู้ร้องได้รับความเดือดร้อน เนื่องจากที่ดินทั้งสองแปลงของผู้ร้องเป็นที่ดินซึ่งมีโฉนดที่ดิน ดังนั้น ผู้ร้องจึงต้องการทราบว่า เหตุใดที่ดินที่มีเอกสารสิทธิ์เป็นโฉนดที่ดินของตนเองจึงกลายเป็นที่ดินราชพัสดุได้ จึงได้มีหนังสือลงวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๕ ถึงคณะกรรมการการปกครอง เพื่อพิจารณาให้ความเป็นธรรมต่อไป

การพิจารณา

คณะกรรมการได้พิจารณาเรื่องดังกล่าวในคราวประชุมครั้งที่ ๗๗ เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๕ โดยเชิญผู้ว่าราชการจังหวัดสุรินทร์ ซึ่งได้มอบหมายให้นายยุทธนา วิริยะกิตติ รองผู้ว่าราชการจังหวัดสุรินทร์ เป็นผู้แทนผู้ว่าราชการจังหวัดสุรินทร์ เพื่อชี้แจงแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นประกอบการพิจารณา นอกจากนี้ ยังมีบุคคล/หน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม คณะกรรมการได้พิจารณาเรื่องร้องเรียนดังกล่าวโดยการรับฟังคำชี้แจงแถลงข้อเท็จจริงและการแสดงความคิดเห็นของผู้ร้องเรียนและคณะ ตลอดจนบุคคล/ส่วนราชการที่เข้าร่วมประชุม ประกอบกับการพิจารณาจากเอกสารหลักฐานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ปรากฏผลการพิจารณาโดยสรุปได้ดังนี้

๑. นายฝนทอง ดุสิตสิน ได้นำหลักฐาน ส.ค.๑ เลขที่ ๑๘๔ หมู่ที่ ๗ ตำบลนอกเมือง อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ (ส่วนที่เหลือจากการออกโฉนดที่ดิน เลขที่ ๓๐๑๔ อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์) มายื่นคำขอรังวัดออกโฉนดที่ดิน จำนวน ๒ แปลง ตามคำขอฉบับที่ ๖๖๒-๖๖๓/๑๔๐๗-๑๔๐๘/๓๘ ลงวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๓๘ โดยที่ดินตาม ส.ค. ๑ ที่ยื่นคำขอรังวัดออกโฉนดที่ดินดังกล่าว นายฝนทอง

ดุสิตสิน แจ้งว่า ได้ที่ดินมาจากนายสิน ดุสิตสิน ผู้เป็นบิดาเมื่อปี ๒๕๒๙ โดยนายสิน ดุสิตสิน ได้ครอบครองและทำประโยชน์ต่อเนื่องมาจากนางสี ดุสิตสิน มารดาซึ่งเป็นผู้แจ้งการครอบครอง ช่างแผนที่ได้ออกไปรังวัดเมื่อวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๓๘ ได้เนื้อที่รวม ๑-๐-๑๕ ไร่ ในวันทำการรังวัดไม่มีผู้คัดค้าน โดยมีตัวแทนอำเภอเมืองสุรินทร์ได้ลงนามรับรองแนวเขตที่ดินพร้อมให้ถ้อยคำว่า ไม่เป็นที่สาธารณประโยชน์หรือที่หลวงหวงห้าม มีเพียงราชพัสดุจังหวัดสุรินทร์ไม่รับรองแนวเขตที่ดินทางด้านทิศใต้ซึ่งเป็นที่ตั้งสำนักงานขนส่งจังหวัดสุรินทร์

๒. กองทัพบก โดยจังหวัดทหารบกสุรินทร์ ได้มีหนังสือ ที่ กท ๐๔๘๒.๖๗/๒๔๒๑ ลงวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๓๘ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดสุรินทร์ คัดค้านการรังวัดออกโฉนดที่ดินรายนายฝนทอง ดุสิตสิน และขอให้สำนักงานที่ดินจังหวัดสุรินทร์ระงับการออกโฉนดดังกล่าวด้วย โดยเห็นว่า ที่ดินที่นายฝนทอง ดุสิตสิน ขอรังวัดออกโฉนดที่ดินนั้น อยู่ในเขตพื้นที่สาธารณประโยชน์ทำเลเลี้ยงสัตว์แปลงป่าหนองพลวงหนองโกดกง และหนองโดนสุด ที่ประกาศเมื่อวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๖๗ โดยขุนศรีศักดิ์บริบาล นายอำเภอเมืองสุรินทร์ (ในขณะนั้น) และกระทรวงกลาโหมได้ขอใช้ประโยชน์จากกระทรวงมหาดไทย เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๔๔ ประกอบกับคณะกรรมการแก้ไขปัญหาราชฎาบุกรุกที่ดินของรัฐส่วนจังหวัดสุรินทร์ ได้มีมติรับรองแนวเขตพื้นที่สาธารณะแล้วเมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๓๘ โดยในขณะนั้นพื้นที่ดังกล่าวอยู่ในการปกครองของจังหวัดทหารบกสุรินทร์

๓. สำนักงานที่ดินจังหวัดสุรินทร์เห็นว่า กรณีนี้ถือเป็นเรื่องที่มีการโต้แย้งสิทธิกัน จึงจะต้องทำการสอบสวนเปรียบเทียบตามมาตรา ๖๐ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งผลจากการสอบสวนเปรียบเทียบนั้น สำนักงานที่ดินจังหวัดสุรินทร์เห็นว่า ที่ทำเลเลี้ยงสัตว์สาธารณประโยชน์แปลงป่าหนองพลวง หนองโกดกง และหนองโดนสุด เป็นที่สาธารณะตามประกาศหวงห้ามของนายอำเภอเมืองสุรินทร์เมื่อปี ๒๕๖๗ มีอาณาเขตทิศเหนือจดหลักไม้แก่นยาว ๘๗ เส้น ทิศใต้จดห้วยเสนงยาว ๑๐๐ เส้น ทิศตะวันออกจดหลักไม้แก่นยาว ๘๐ เส้น ทิศตะวันตกจดทางเกวียนยาว ๓๑ เส้น มีเนื้อที่ประมาณ ๕,๑๗๐ ไร่ ซึ่งเมื่อนำมาเปรียบเทียบกับแผนที่ที่ได้จัดทำขึ้นเมื่อปี ๒๕๓๓ ที่ฝ่ายกองทัพบก โดยจังหวัดทหารบกสุรินทร์ใช้เป็นหลักในการคัดค้านการออกโฉนดที่ดินแล้ว แผนที่ที่ได้จัดทำขึ้นใหม่จะมีระยะทุกด้านและเนื้อที่เกินจากเดิม โดยมีเนื้อที่ประมาณ ๗,๔๐๓ ไร่ มากกว่าเดิม ๒,๐๐๐ ไร่เศษ จึงน่าจะเชื่อว่าการนำที่ดินนอกเขตประกาศหวงห้ามมารวมรังวัดทำแผนที่ ซึ่งหากถือระยะจากห้วยเสนงที่อยู่ทางทิศใต้ตามแนวแผนที่ขึ้นไปทางด้านทิศเหนือตามระยะในประกาศหวงห้ามตำแหน่งที่ดินแปลงที่ขอรังวัดออกโฉนดจะอยู่นอกเขตที่สาธารณะ และเมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๔๓ อำเภอเมืองสุรินทร์ได้ขอให้มีการรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงแปลงที่สาธารณะดังกล่าวปรากฏว่า ที่ดินแปลงที่ขอรังวัดออกโฉนดที่ดินไม่อยู่ในเขตที่สาธารณะ ประกอบกับที่ดินแปลงที่ขอรังวัดออกโฉนดเป็นการออกตามหลักฐาน ส.ค. ๑ ซึ่งผู้ขอเป็นผู้ครอบครองทำประโยชน์มาอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่กองทัพบกโดยจังหวัดทหารบกสุรินทร์ก่อนเข้าไปยึดถือครอบครองที่ดินนั้น ไม่ได้เข้าไปทำประโยชน์ ดังนั้น การแจ้งการครอบครอง (ส.ค. ๑) ของกองทัพบกไม่น่าจะตรงต่อความเป็นจริง กล่าวคือ ที่ดินบางส่วนไม่ใช่ที่ดินที่กองทัพบกมีสิทธิอยู่ก่อน แต่เป็นกรณีที่กองทัพบกแจ้งคลุมไว้โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ดังนั้น เมื่อที่ดินแปลงที่ขอรังวัดออกโฉนดไม่ใช่ที่สาธารณะ และผู้ขอเป็นผู้ครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินตามหลักฐาน ส.ค. ๑ จึงต้องถือว่า นายฝนทอง ดุสิตสิน เป็นผู้มิสิทธิในที่ดินดีกว่ากองทัพบกผู้โต้แย้งคัดค้าน จึงได้มีคำสั่งสำนักงานที่ดินจังหวัดสุรินทร์ ที่ ๓๗/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๔๕ ให้ออกโฉนดที่ดินแก่นายฝนทอง ดุสิตสิน ผู้ขอ และกำหนดไว้

อีกว่า หากคู่กรณีฝ่ายใดไม่พอใจคำสั่งนี้ ก็ให้ไปฟ้องคดีต่อศาลยุติธรรมภายในกำหนด ๖๐ วันนับแต่วันรับทราบคำสั่ง พร้อมให้นำหลักฐานการยื่นฟ้องและสำเนาคำฟ้องเกี่ยวกับสิทธิที่ดินไปแสดงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในเวลาที่กำหนด หากไม่นำหลักฐานดังกล่าวไปแสดงภายในเวลาที่กำหนด พนักงานเจ้าหน้าที่จะดำเนินการไปตามที่สั่งเปรียบเทียบต่อไป

๔. กองทัพบก โดยจังหวัดทหารบกสุรินทร์ ผู้คัดค้าน ได้รับทราบคำสั่งเมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๔๕ และได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กท ๐๔๘๒.๖๗/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๕โต้แย้งคำสั่งเปรียบเทียบของเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสุรินทร์โดยอ้างว่า ที่ดินพิพาทดังกล่าวเป็นที่ดินซึ่งได้ขึ้นทะเบียนที่ดินราชพัสดุแล้ว ตามหนังสือที่ กค ๐๔๐๕/๐๔๓๙๖ ลงวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๒๒ พนักงานเจ้าหน้าที่จะต้องนำเรื่องเสนอคณะกรรมการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ ส่วนจังหวัดสุรินทร์ (กบร.สุรินทร์) พิจารณา และเรื่องนี้ กบร.สุรินทร์ ได้พิจารณาแล้วและมีมติที่ประชุมให้ผู้ขอออกโฉนดไปใช้สิทธิทางศาล การที่เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสุรินทร์ดำเนินการสอบสวนเปรียบเทียบ จึงขัดกับมติดังกล่าว ดังนั้น คำสั่งสำนักงานที่ดินจังหวัดสุรินทร์ ที่ ๓๗/๒๕๔๕ เรื่อง การเปรียบเทียบกรณีมีการคัดค้านการออกโฉนดที่ดินจึงออกโดยไม่ชอบ ในการนี้ กองทัพบก ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กท ๐๔๒๑/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ ถึงอธิบดีอัยการ เขต ๓ ว่าต่างคดีให้ โดยให้สำนักงานอัยการ เขต ๓ พิจารณาฟ้องคัดค้านคำสั่งของสำนักงานที่ดินจังหวัดสุรินทร์ต่อศาลปกครองบุรีรัมย์

๕. สำนักงานอัยการจังหวัดสุรินทร์ ได้รับเรื่องให้ว่าต่างคดีแทนกองทัพบก ไม่ดำเนินการฟ้องต่อศาลภายในกำหนด แต่ได้มีหนังสือ ที่ อส (สร) ๐๐๓๑/๕๑๖๗ ลงวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๔๕ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดสุรินทร์ แจ้งว่า พนักงานอัยการจังหวัดสุรินทร์ได้ตรวจสอบแล้วปรากฏว่า ที่ดินแปลงพิพาทซึ่งเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสุรินทร์ได้มีคำสั่งให้ออกโฉนดที่ดินให้กับนายฝนทอง ดุสิตสิน เป็นที่ดินนอกเขตที่สาธารณประโยชน์ทำเลเลี้ยงสัตว์แปลงป่าหนองพลวง หนองโกดก และหนองโดนสุด แต่เป็นที่ดินที่กองทัพบกได้แจ้งการครอบครองและเข้ายึดถือทำประโยชน์ไว้ จึงเป็นที่ดินของกระทรวงการคลังตามพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๑๘ จึงไม่อยู่ในอำนาจของกองทัพบกจะฟ้องคดีได้ แต่เนื่องจากที่ดินแปลงที่นายฝนทอง ดุสิตสิน ขอออกโฉนดนั้นได้ดำเนินการนำเรื่องเข้า กบร. ส่วนจังหวัดสุรินทร์แล้ว ซึ่งมีมติที่ประชุม กบร. ส่วนจังหวัดสุรินทร์ เห็นชอบให้นายฝนทอง ดุสิตสิน ไปดำเนินการใช้สิทธิทางศาล การที่เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสุรินทร์ออกคำสั่งให้ออกโฉนดที่ดินแปลงที่นายฝนทอง ดุสิตสิน ยื่นคำร้องดังกล่าวจึงเป็นการฝ่าฝืนมติ กบร. ส่วนจังหวัดสุรินทร์ อันเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ จึงขอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสุรินทร์เพิกถอนคำสั่งเปรียบเทียบของเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสุรินทร์และขอให้พิจารณาระงับการออกโฉนดที่ดินแปลงดังกล่าวให้กับนายฝนทอง ดุสิตสิน

๖. จังหวัดสุรินทร์ ได้มีหนังสือ ที่ สร ๐๐๒๒/๗๒๕๗ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๔๖ แจ้งกรมที่ดินเพื่อหารือว่า นายฝนทอง ดุสิตสิน ได้นำหลักฐาน ส.ค.๑ เลขที่ ๑๘๔ หมู่ที่ ๗ ตำบลนอกเมือง อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ส่วนที่เหลือมายื่นคำขอรังวัดออกโฉนดที่ดิน ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๓๘ จังหวัดทหารบกสุรินทร์ได้คัดค้านการออกโฉนดที่ดินโดยอ้างว่า ที่ดินแปลงที่ขอออกโฉนดที่ดินเป็นที่สาธารณประโยชน์ทำเลเลี้ยงสัตว์แปลง “ป่าหนองพลวง หนองโกดก และหนองโดนสุด” ที่กระทรวงมหาดไทยได้มอบให้กระทรวงกลาโหมครอบครองใช้ประโยชน์ เจ้าพนักงานที่ดินได้ทำการสอบสวนเปรียบเทียบและ

มีคำสั่ง ที่ ๓๗/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๔๕ ให้ออกโฉนดที่ดินให้แก่ นายฝนทอง ดุสิตสิน ผู้ขอแต่กองทัพบกเห็นว่า ผู้คัดค้านมีสิทธิดีกว่า จึงได้ส่งเรื่องให้อธิบดีอัยการ เขต ๓ ว่าต่างคดีให้ พนักงานอัยการจังหวัดสุรินทร์ซึ่งรับเรื่องให้ว่าต่างคดีแทนกองทัพบกไม่ดำเนินการฟ้องร้องต่อศาลภายในกำหนด แต่ได้มีหนังสือแจ้งการตรวจสอบว่า ที่ดินแปลงพิพาทเป็นที่ดินนอกเขตที่สาธารณประโยชน์ แต่เป็นที่ดินที่กองทัพบกได้แจ้งการครอบครองและเข้ายึดถือทำประโยชน์ จึงเป็นที่ดินของกระทรวงการคลังตามพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๑๘ จึงไม่อยู่ในอำนาจที่กองทัพบกจะฟ้องคดีได้ ซึ่งจังหวัดสุรินทร์เห็นว่าที่ดินแปลงที่ขออนุญาตที่ดินอยู่นอกเขตที่สาธารณประโยชน์ และไม่เป็นที่ดินของกระทรวงการคลังตามพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๑๘ ตามความเห็นของอัยการจังหวัดสุรินทร์ แต่เป็นที่ดินที่สามารถออกโฉนดที่ดินได้ตามประมวลกฎหมายที่ดิน จึงเห็นควรออกโฉนดที่ดินให้แก่ นายฝนทอง ดุสิตสิน ผู้ขออนุญาตที่ดินรายนี้ตามที่ได้มีคำสั่งเปรียบเทียบไว้แล้ว

๗. กรมที่ดิน ได้มีหนังสือที่ มท ๐๕๑๖.๒/๒๓๙๙๐ ลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๔๖ แจ้งผลการพิจารณาว่า เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ที่ดินแปลงที่ นายฝนทอง ดุสิตสิน ขออนุญาตที่ดินโดยอาศัยหลักฐาน ส.ค.๑ เลขที่ ๑๘๔ หมู่ที่ ๗ ตำบลนอกเมือง อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ส่วนที่เหลือนั้นเป็นที่ดินอยู่นอกเขตที่สาธารณประโยชน์แต่เป็นที่ดินที่ราชพัสดุ ซึ่งจังหวัดทหารบกสุรินทร์ได้คัดค้านการออกโฉนดที่ดิน โดยจังหวัดทหารบกสุรินทร์เป็นผู้แจ้งการครอบครองที่ดินไว้ตามหลักฐาน ส.ค.๑ เลขที่ ๑๔๖ ตำบลนอกเมือง อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ซึ่งจังหวัดสุรินทร์เห็นว่ากองทัพบกมิได้เป็นผู้ครอบครองและทำประโยชน์ที่ดินแปลงพิพาทดังกล่าว แต่เป็นการแจ้ง ส.ค.๑ คลุมเอาที่ดินไว้ และมีผลให้ที่ดินแปลงนี้ไม่ตกเป็นสิทธิของกองทัพบกและไม่ใช่ที่ราชพัสดุ ฉะนั้น เมื่อเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสุรินทร์ได้ใช้อำนาจตามมาตรา ๖๐ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ทำการสอบสวนเปรียบเทียบและได้มีคำสั่ง ที่ ๓๗/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๔๕ สั่งให้ออกโฉนดที่ดินให้แก่ นายฝนทอง ดุสิตสิน ผู้ขอแล้ว จึงเป็นกรณีที่ฝ่ายไม่พอใจคำสั่งดังกล่าวจะต้องไปดำเนินการทางศาลต่อไป และหากไม่มีการฟ้องร้องภายในกำหนด เจ้าพนักงานที่ดินก็จะดำเนินการไปตามคำสั่งดังกล่าวได้

๘. สำนักงานที่ดินจังหวัดสุรินทร์ได้พิจารณาออกโฉนดที่ดินให้แก่ นายฝนทอง ดุสิตสิน เป็นโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๓๒๑๕๗ และ ๑๓๒๑๕๘ เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๔๖ ตามบันทึกสำนักงานที่ดินจังหวัดสุรินทร์ ฉบับลงวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๔๖ เรื่องการออกโฉนดที่ดินเฉพาะรายนายฝนทอง ดุสิตสิน โดยกรมที่ดินได้มีหนังสือ ที่ มท ๐๕๑๖.๒/๐๘๑๗๓ ลงวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๔๙ ถึง ผู้บัญชาการกองทัพบก ยืนยันว่าโฉนดที่ดินทั้งสองแปลงข้างต้น สำนักงานที่ดินจังหวัดสุรินทร์ ได้ออกโฉนดไปโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว

๙. สำนักงานธนารักษ์พื้นที่สุรินทร์ได้ตรวจสอบที่ดินตามหลักฐาน ส.ค. ๑ เลขที่ ๑๔๖ ตำบลนอกเมือง อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ซึ่งมีอาณาเขตครอบคลุมที่สาธารณประโยชน์ทำเลเลี้ยงสัตว์ “หนองพลวง หนองโกดกง และหนองโดนสด” ว่าได้มีการนำขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุไว้ จำนวน ๕ ทะเบียน ประกอบด้วย หมายเลขที่ สร. ๖๔๔, สร. ๖๕๑, สร. ๑๐๑๔, สร. ๑๐๑๗ และทะเบียนเดิมหมายเลข ๔๔๘๖๔ เป็นทะเบียนใช้ราชการทหาร คือ รวมทั้งราชพัสดุและที่สาธารณประโยชน์ ประกอบกับที่สาธารณประโยชน์ทำเลเลี้ยงสัตว์ดังกล่าว กระทรวงมหาดไทยได้อนุญาตให้กองทัพบกเข้าใช้ที่ดินสาธารณสมบัติ

ของแผ่นดินเพื่อประชาชนใช้ร่วมกันนั้นเกิดขึ้นตั้งแต่ปี ๒๔๘๓ ดังนั้น สถานภาพและการใช้ประโยชน์ที่ดินจึงแปรเปลี่ยนไปเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินเพื่อใช้ในกิจการราชการแล้ว

๑๐. สำนักงานที่ดินจังหวัดสุรินทร์ ได้มีหนังสือ ที่ สร ๐๐๑๙/๑๘๒๑๒ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๔๖ แจ้งธนารักษ์พื้นที่สุรินทร์ว่า เรื่องนี้สำนักงานที่ดินจังหวัดสุรินทร์ได้หารือกับกรมที่ดินว่า คำสั่งสำนักงานที่ดินจังหวัดสุรินทร์ ที่ ๓๗/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๔๕ ถูกต้องหรือไม่ ซึ่งกรมที่ดินมีหนังสือ ที่ มท ๐๕๑๖.๒/๒๓๙๙๐ ลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๔๖ ให้พิจารณาดำเนินการตามที่ได้สั่งการไว้ และได้ออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ขอแล้วเมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๔๖ หากธนารักษ์พื้นที่สุรินทร์เห็นว่าการดำเนินการออกโฉนดที่ดินรายนายฝนทอง ดุสิตสิน ทั้ง ๒ แปลง ไม่ชอบด้วยกฎหมายก็สามารถดำเนินการใช้สิทธิฟ้องคดีต่อศาลเพื่อให้มีคำสั่งเพิกถอนการออกโฉนดที่ดินของผู้ขอรายนี้ได้

จากการพิจารณาของคณะกรรมการเมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๕ เห็นว่า หากคณะกรรมการจะพิจารณาและมีความเห็นในเรื่องร้องเรียนนี้เป็นที่ยุติโดยปราศจากการชี้แจงข้อมูลข้อเท็จจริงและหรือความเห็นของกองทัพบก โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อคิดเห็นของผู้บัญชาการทหารบกในฐานะผู้นำหน่วย ก็จะทำให้การพิจารณาขาดน้ำหนัก ขาดความละเอียดรอบคอบและไม่เป็นธรรมอย่างยิ่งกับกองทัพบกที่เป็นตัวแปรสำคัญต่อการคลี่คลายปัญหาเรื่องร้องเรียนนี้ ด้วยเหตุผลที่กล่าวมา คณะกรรมการจึงเห็นควรให้เชิญผู้บัญชาการทหารบกเข้าร่วมประชุมกับคณะกรรมการในคราวต่อไป

ในการนี้ เพื่อเป็นการแสวงหาแนวทางการแก้ไขปัญหาไปพลางก่อนในระหว่างรอการชี้แจงแถลงข้อเท็จจริงหรือข้อคิดเห็นของกองทัพบก คณะกรรมการได้มอบหมายในที่ประชุมให้จังหวัดสุรินทร์ โดยนายยุทธนา วิริยะกิตติ รองผู้ว่าราชการจังหวัดสุรินทร์ ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้ว่าราชการจังหวัดสุรินทร์ ไปตรวจสอบข้อเท็จจริงและพิจารณาข้อกฎหมาย แล้วให้นำเรื่องนี้เข้าพิจารณาใน กปร.จังหวัดสุรินทร์อีกครั้งหนึ่ง พร้อมทั้งขอให้เชิญนายฝนทอง ดุสิตสิน ผู้ร้องเรียน เข้าร่วมประชุมเพื่อชี้แจงแถลงข้อเท็จจริงอย่างละเอียดด้วย แล้วให้แจ้งต่อคณะกรรมการภายใน ๑๕ วัน

การดำเนินการ

๑. คณะกรรมการการปกครองได้พิจารณาเรื่องร้องเรียนข้างต้นแล้ว ที่ประชุมได้มอบหมายให้จังหวัดสุรินทร์ร่วมกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้องดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้แล้วเสร็จภายใน ๑๕ วัน แล้วแจ้งให้คณะกรรมการทราบต่อไป ทั้งนี้ คณะกรรมการได้มีหนังสือด่วนที่สุด ที่ ๓๗๔๓/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๕ แจ้งผลการพิจารณาเรื่องร้องเรียนของนายฝนทอง ดุสิตสิน ไปยังผู้บัญชาการทหารบก และขอเชิญเข้าร่วมประชุมกับคณะกรรมการการปกครองในคราวต่อไปด้วย

๒. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๘๒๓๓/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๕ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดสุรินทร์ ขอทราบผลความคืบหน้าการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนของนายฝนทอง ดุสิตสิน ขอความเป็นธรรมกรณีที่ดินของตนมีเอกสารสิทธิเป็นโฉนดที่ดิน เลขที่ ๑๓๒๑๕๗ และโฉนดที่ดิน เลขที่ ๑๓๒๑๕๘ ตำบลนอกเมือง อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ถูกกรมธนารักษ์ประกาศให้เป็นที่ราชพัสดุ โดยขอให้แจ้งผลให้คณะกรรมการทราบภายในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เพื่อจะได้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๓. จังหวัดสุรินทร์ ได้มีหนังสือศาลากลางจังหวัดสุรินทร์ ด่วนที่สุด ที่ สร ๐๐๑๙.๕/๑๓๓๒๖ ลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ ถึงคณะกรรมการการปกครอง แจ้งว่า จังหวัดสุรินทร์ได้มีคำสั่ง ที่ ๓๑๒๖/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๕ แต่งตั้งคณะทำงานแก้ไขปัญหากรณีนายฝนทอง ดุสิตสิน นี้แล้ว โดยคณะทำงาน แก้ไขปัญหาฯ ได้มีการประชุมเมื่อวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๕๕ มีมติว่า โฉนดที่ดินเลขที่ดังกล่าว มีชื่อนายฝนทอง ดุสิตสิน เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ และได้ออกโฉนดที่ดินโดยชอบด้วยกฎหมาย

ทั้งนี้ ที่ประชุมคณะกรรมการรับทราบตามการยืนยันของจังหวัดสุรินทร์ว่า โฉนดที่ดิน ดังกล่าวเป็นเอกสารสิทธิ์ของนายฝนทอง ดุสิตสิน ที่ออกให้โดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว ดังนั้น จึงมีมติให้ยุติ การพิจารณาเรื่องนี้

๔. นายฝนทอง ดุสิตสิน ผู้ร้องเรียน ได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๖ แจ้งว่า จังหวัดสุรินทร์ได้ดำเนินการแต่งตั้งคณะทำงานแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนข้างต้นและที่ประชุมคณะทำงานฯ ได้มีมติว่า โฉนดที่ดินของนายฝนทอง ดุสิตสิน เป็นโฉนดที่ดินที่ออกโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว แต่ปัจจุบัน ที่ดินของผู้ร้องฯ ได้มี จำสับเอก ประสิทธิ์ ผิวทน ข้าราชการบำนาญ จังหวัดทหารบกสุรินทร์ เป็นผู้ครอบครอง และปลูกสร้างอาคารในที่ดินบริเวณดังกล่าว จังหวัดสุรินทร์จึงได้มีหนังสือถึงจังหวัดทหารบกสุรินทร์ แจ้งให้ จำสับเอก ประสิทธิ์ ผิวทน รื้อถอนสิ่งปลูกสร้างและออกไปจากที่ดินของผู้ร้องฯ ซึ่งจังหวัดทหารบกสุรินทร์ ได้มีหนังสือแจ้งให้ จำสับเอก ประสิทธิ์ ผิวทน ดำเนินการรื้อถอนอาคารและสิ่งปลูกสร้างออกไปจากที่ดินของ ผู้ร้องฯ ภายใน ๗ วัน นับตั้งแต่วันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๖ แต่ในปัจจุบัน จำสับเอก ประสิทธิ์ ผิวทน ยังมิได้ ดำเนินการรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างดังกล่าวออกจากที่ดินของผู้ร้องฯ แต่อย่างใด ดังนั้น ผู้ร้องฯ จึงได้มีหนังสือ ขอให้คณะกรรมการแจ้งให้จังหวัดทหารบกสุรินทร์ดำเนินการรื้อถอนอาคารและสิ่งปลูกสร้างออกจากพื้นที่ ของผู้ร้องฯ

๕. นายฝนทอง ดุสิตสิน ได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๖ ถึงคณะกรรมการ การปกครอง ขี้แจงผลความคืบหน้าการแก้ไขปัญหาว่า จากการประชุมคณะทำงานแก้ไขปัญหาฯ ของจังหวัด สุรินทร์ ปรากฏผลการพิจารณาว่า จังหวัดทหารบกสุรินทร์ ยอมรับว่า โฉนดที่ดินของนายฝนทอง ดุสิตสิน ออกโดยชอบด้วยกฎหมาย และจังหวัดทหารบกสุรินทร์ ได้แจ้งให้จำสับเอก ประสิทธิ์ ผิวทน รื้อถอนอาคาร สิ่งปลูกสร้างออกไปจากที่ดินพิพาทแล้วแต่ปรากฏว่า จำสับเอก ประสิทธิ์ ผิวทน ไม่ยอมรื้อถอนฯ ดังนั้น ตนจึงได้ฟ้องขับไล่จำสับเอก ประสิทธิ์ ผิวทน ต่อศาลยุติธรรมแล้ว

อนึ่ง นายฝนทอง ดุสิตสิน ได้ร้องเรียนเพิ่มเติมกรณีการขออนุญาตที่ดินของตนและราษฎร หมู่ที่ ๑ และหมู่ที่ ๗ ตำบลนอกเมือง อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ ซึ่งจังหวัดสุรินทร์ได้อ่าน แปลภาพถ่าย ทางอากาศแล้วสรุปผลการอ่าน แปลภาพถ่ายว่า พื้นที่ดังกล่าวเป็นที่นา (A1) แต่กลับถูกจังหวัดทหารบก สุรินทร์และกรมธนารักษ์คัดค้านผลการอ่าน แปลภาพถ่ายทางอากาศและคัดค้านการออกโฉนดที่ดิน ทั้งนี้ หากผลการพิจารณาของคณะกรรมการเป็นประการใด ขอให้แจ้งผู้ร้องทราบด้วย

ในประเด็นการร้องเรียนเพิ่มเติมนี้ ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นควรให้ฝ่ายเลขานุการ ประสานไปยังนายฝนทอง ดุสิตสิน ผู้ร้องฯ เพื่อขอรายละเอียดเพิ่มเติมโดยเฉพาะอย่างยิ่งเอกสารการจ่ายเงิน ค่าชดเชยให้กับราษฎรทั้ง ๑๑๑ ราย และรายงานผลการอ่าน แปลภาพถ่ายพื้นที่ดังกล่าว เพื่อประกอบการ พิจารณาต่อไป

๖. นายฝนทอง ดุสิตสิน ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๖ ถึงคณะกรรมการการปกครอง แจ้งว่า ได้นำเรื่องดังกล่าวเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมทางศาลเพื่อฟ้องขับไล่จำสืบเอก ประสิทธิ์ ฝิวนท ให้รื้อถอนสิ่งปลูกสร้างและออกจากที่ดินของผู้ร้องแล้ว จึงขอให้คณะกรรมการยุติการพิจารณา แต่ในขณะเดียวกันได้เสนอเรื่องร้องเรียนอีกเรื่องหนึ่งเพิ่มเติม โดยมีข้อเท็จจริง ดังต่อไปนี้

ผู้ร้องอ้างว่า ได้ยื่นคำขออนุญาตที่ดินเป็นการเฉพาะรายจำนวน ๔ แปลง ต่อสำนักงานที่ดินจังหวัดสุรินทร์ โดยอาศัยหลักฐาน น.ส. ๓ เลขที่ ๑๐๒ หมู่ที่ ๑ ตำบลนอกเมือง อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ เนื้อที่จำนวน ๓ - ๒ - ๙๖ ไร่ แต่ได้ถูกจังหวัดทหารบกสุรินทร์ และธนารักษ์พื้นที่จังหวัดสุรินทร์ ยื่นคำร้องขอคัดค้านการออกโฉนดที่ดินให้กับผู้ร้อง โดยอ้างว่า พื้นที่ที่มีการขออนุญาตที่ดินอยู่ในความครอบครองของจังหวัดทหารบกสุรินทร์ จำนวน ๘,๒๒๖ - ๒ - ๒๔ ไร่ ซึ่งมีหลักฐานเป็น ส.ค. ๑ เลขที่ ๑๔๖ หมู่ที่ - ตำบลนอกเมือง มีชื่อจังหวัดทหารบกสุรินทร์ เป็นผู้แจ้งการครอบครอง โดยระบุว่าได้มาตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ลับ ด่วนมาก ลงวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๔๘๓ และตามข้อตกลงระหว่างกระทรวงมหาดไทย กับกระทรวงกลาโหม ซึ่งธนารักษ์พื้นที่จังหวัดสุรินทร์ได้ดำเนินการขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุ ๔ แปลง ทะเบียนหมายเลข สร. ๖๔๔, ๖๕๑, ๑๐๑๔ และ ๑๐๑๗ (หมายเลขทะเบียนเดิม ๔๔๘๖๔)

สำนักงานที่ดินจังหวัดสุรินทร์ ได้พิจารณากรณีนี้แล้วเห็นว่า ก่อนจะดำเนินการออกโฉนดที่ดินให้กับผู้ร้อง ควรนำเรื่องนี้เสนอต่อคณะกรรมการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐจังหวัดสุรินทร์ (กปร.จังหวัดสุรินทร์) เพื่อพิจารณา ซึ่งในการประชุมคณะกรรมการฯ (กปร.จังหวัดสุรินทร์) เมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๕๐ ที่ประชุมได้มีมติให้อ่าน แปล และตีความภาพถ่ายทางอากาศในบริเวณดังกล่าวเพื่อประกอบการพิจารณา โดยให้คณะกรรมการอ่านภาพถ่ายทางอากาศ สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นผู้ดำเนินการอ่าน แปล และตีความภาพถ่ายทางอากาศ ระวัง หมายเลข ๕๖๓๘ | ๓๘๔๒ สำหรับใช้ประกอบการพิสูจน์สิทธิที่ดินบริเวณที่มีการขออนุญาตที่ดินของผู้ร้อง

จากนั้น สำนักงานที่ดินจังหวัดสุรินทร์ ได้นำผลการอ่าน แปล และตีความภาพถ่ายทางอากาศระวางหมายเลข ๕๖๓๘ | ๓๘๔๒ ของคณะกรรมการอ่านภาพถ่ายทางอากาศ ลงตำแหน่งที่ดินที่ผู้ร้องขออนุญาตที่ดินลงในระวางออกโฉนดที่ดินแล้ว ผลปรากฏว่า ที่ดินที่ขออนุญาตของผู้ร้องอยู่ในตำแหน่ง A๑ (นาข้าว) ปัจจุบันคณะกรรมการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐจังหวัดสุรินทร์ (กปร.จังหวัดสุรินทร์) ได้นำเรื่องการขออนุญาตที่ดินของผู้ร้องเสนอไปยังสำนักงานที่ดินจังหวัดสุรินทร์ เพื่อพิจารณาดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปแล้ว

ผู้ร้องจึงมีความประสงค์ขอให้คณะกรรมการการปกครอง พิจารณาให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เร่งดำเนินการแก้ไขปัญหาการออกโฉนดที่ดินให้กับผู้ร้อง ราษฎรหมู่ที่ ๑ และหมู่ที่ ๒ ตำบลนอกเมือง อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ โดยเร็ว เนื่องจากผู้ร้องเห็นว่า ที่ดินที่ขออนุญาตของผู้ร้อง และราษฎรหมู่ที่ ๑, ๒ นั้น ได้ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐจังหวัดสุรินทร์ (กปร.จังหวัดสุรินทร์) โดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว

๗. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๘๘๐๙/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดสุรินทร์ ขอให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงเรื่องร้องเรียนของนายฝนทอง ดุสิตสิน ราษฎรตำบลในเมือง อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ขอความเป็นธรรมกรณี จังหวัดทหารบกสุรินทร์ และธนารักษ์พื้นที่สุรินทร์ คัดค้านการขออนุญาตเอกสารสิทธิเป็นโฉนดที่ดินตามหลักฐาน น.ส.๓ เลขที่ ๑๐๒ ตำบลนอกเมือง อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ โดยขอให้แจ้งผลมายังคณะกรรมการภายในวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๕๖

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นผลให้กรรมการพ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

(ปัจจุบัน คณะกรรมการยังไม่ได้รับแจ้งผลการดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงจากจังหวัดสุรินทร์)

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

- ครั้งที่ ๗๗ วันพฤหัสบดีที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๘๓ วันพฤหัสบดีที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๑๒๑ วันพฤหัสบดีที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๖
- ครั้งที่ ๑๓๒ วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๖
- ครั้งที่ ๑๓๔ วันพุธที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๖
- ครั้งที่ ๑๓๖ วันพฤหัสบดีที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

- นายวิจิต ปัจจัยโคถา นิติกรปฏิบัติการ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๗๕

เรื่องพิจารณา ขอความเป็นธรรมกรณีถูกดำเนินคดีเป็นจำเลยฐานกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔ ในการบุกรุก ยึดถือ ครอบครองทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าชุมชน

ผู้เสนอ นางบุญหลาย สุนา และนายพิฑูลย์ สุนา

ข้อเท็จจริง

ผู้ร้อง (นางบุญหลาย สุนา และนายพิฑูลย์ สุนา) ถูกดำเนินคดีเป็นจำเลยฐานกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔ ในการบุกรุก ยึดถือ ครอบครองทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าชุมชน โดยผู้ร้องอ้างว่า ที่ดินพิพาทดังกล่าวเป็นที่ดินมรดกตกทอดมาจากบิดาของผู้ร้อง ซึ่งได้ครอบครองทำประโยชน์เรื่อยมาตั้งแต่ก่อนมีการประกาศเป็นเขตป่าชุมชนบ้านลายเหนือ และที่ดินพิพาทอยู่นอกเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าโคกผาดำ ป่าโคกหนองข่า และป่าภูบ่อบิด ท้องที่บ้านลายเหนือ ตำบลน้ำสวย อำเภอเมือง จังหวัดเลย จึงไม่น่าจะอยู่ในเขตป่าชุมชน แต่สาเหตุการดำเนินคดีกับผู้ร้องน่าจะเกิดจากการที่ผู้ร้องไม่สนับสนุนผู้นำชุมชนในการเลือกตั้งผู้นำชุมชนครั้งที่ผ่านมา ซึ่งผู้ร้องได้เคยร้องเรียนไปยังศูนย์ดำรงธรรมศาลากลางจังหวัดเลยแล้ว แต่ปัจจุบันยังไม่มีความคืบหน้าแต่อย่างใด

การพิจารณา

คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีการประชุมเพื่อพิจารณาเรื่องนี้ เมื่อคราวการประชุมวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ร่วมกับผู้แทน/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาร่วมประชุม ซึ่งตามการชี้แจงของหน่วยงานราชการได้ยืนยันว่า พื้นที่พิพาทและพื้นที่ป่าชุมชนบ้านลายเหนือ ไม่ได้อยู่ในเขตป่าสงวน และผู้ร้องถูกจับกุมดำเนินคดีในข้อหาตัดไม้ ไม่ใช่การบุกรุกป่า ดังนั้น หากพื้นที่พิพาทอยู่นอกเขตป่าสงวน ป่าถาวรและไม่อยู่ในเขตป่าชุมชน ก็สามารถนำเดินสำรวจพิสูจน์สอบสวนการทำประโยชน์เพื่อออกโฉนดที่ดินได้ ตามมาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗ โดยขึ้นอยู่กับ การพิจารณาของผู้ปกครองท้องที่และท้องถิ่นว่า พื้นที่พิพาทอยู่ในเขตป่าชุมชนหรือไม่ และจะลงนามเพื่อให้พื้นที่ดังกล่าวสามารถออกโฉนดที่ดินได้หรือไม่ ซึ่งการปักหลักแนวเขตป่าชุมชนบริเวณพื้นที่พิพาทอยู่ในความดูแลรับผิดชอบของสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๖ (อุดรธานี) ส่วนจัดการป่าชุมชน

คณะกรรมการการปกครองพิจารณาแล้ว ที่ประชุมได้มอบหมายให้จังหวัดเลย โดยนายชัยภัทร หิรัญยเลขา รองผู้ว่าราชการจังหวัดเลย ไปดำเนินการแก้ไขปัญหาคดีเรื่องร้องเรียนดังกล่าว โดยให้แจ้งผลการดำเนินการให้คณะกรรมการทราบภายในระยะเวลา ๑๕ วัน และให้มีหนังสือถึงผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๖ (อุดรธานี) เพื่อขอทราบหลักเกณฑ์ กระบวนการประกาศเป็นเขตป่าชุมชน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง รายละเอียดเกี่ยวกับการประกาศเขตป่าชุมชนในพื้นที่พิพาทของผู้ร้อง และมอบหมายให้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดเลยประสานงานกับจังหวัดเลย ดำเนินการตรวจสอบการพิสูจน์สิทธิ์เพื่อการออกเอกสารสิทธิ์ในที่ดินของผู้ร้อง

การดำเนินการ

๑. จังหวัดเลย ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ลย ๐๐๑๖.๓/๑๗๒๙๗ ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ รายงานว่า ขณะนี้ได้มอบหมายให้สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเลย ดำเนินการรวบรวมข้อมูล และข้อเท็จจริงต่าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว เพื่อนำเข้าสู่การพิจารณาของ คณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินจังหวัดเลย (กบร.จังหวัดเลย) แล้ว ผลเป็นประการใดจะได้ รายงานให้ทราบโดยด่วน

๒. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๙๓๒๐/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ถึงผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๖ (อุดรธานี) ขอให้จัดส่งข้อมูลเกี่ยวกับ หลักเกณฑ์ กระบวนการประกาศเขตป่าชุมชน

๓. ผู้ร้องได้มีหนังสือร้องขอความเป็นธรรมเพิ่มเติมว่า ถูกกลั่นแกล้งจากนายกาหลง วันทองสุข ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๖ ตลอดจนผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑๑ และ ๑๒

๔. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๙๔๙๘/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดเลย ขอให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีผู้ร้องถูกกลั่นแกล้ง

๕. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีการพิจารณาเรื่องร้องเรียนนี้เพิ่มเติม โดยเจ้าพนักงาน ที่ดินจังหวัดเลย และผู้อำนวยการสำนักจัดการป่าไม้ที่ ๖ (อุดรธานี) มาร่วมประชุมเพื่อชี้แจงแสดงความคิดเห็น ซึ่งจากการประชุมร่วมกัน ที่ประชุมคณะกรรมการการปกครองได้มอบหมายบุคคล/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการดังนี้

๑) ให้นายอรรถพงษ์ มุ่งสวัสดิ์ เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดเลย ประสานงานกับนายชัยภัทร หิรัญเลขา รองผู้ว่าราชการจังหวัดเลย ดำเนินการตรวจสอบการพิสูจน์สิทธิ์เพื่อการออกเอกสารสิทธิ์ในที่ดิน ของผู้ร้องตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ เมื่อคราวประชุมคณะกรรมการการปกครอง วันพุธที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

๒) ที่ประชุมมีมติให้มีหนังสือถึงผู้อำนวยการสำนักจัดการป่าไม้ที่ ๖ (อุดรธานี) เพื่อขอทราบ หลักเกณฑ์ กระบวนการประกาศเขตป่าชุมชน ผู้มีอำนาจในการอนุมัติการกำหนดเขตป่าชุมชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งรายละเอียดเกี่ยวกับการประกาศเขตป่าชุมชนในพื้นที่พิพาทของนางบุญหลาย สุนา และพื้นที่ บริเวณใกล้เคียงไม่ว่าจะเป็นวันที่ประกาศ จำนวนเนื้อที่ ขอบเขตพื้นที่ป่าชุมชน และการจัดทำประชาคม หมู่บ้าน ตลอดจนประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยขอให้ส่งข้อมูลดังกล่าวให้คณะกรรมการการปกครอง

๖. สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๖ (อุดรธานี) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๑๙๒.๕/ ๕๙๐๒ ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ จัดส่งข้อมูลเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ กระบวนการประกาศเขตป่าชุมชน ผู้มีอำนาจอนุมัติการกำหนดเขตป่าชุมชน และรายละเอียดโครงการป่าชุมชนบ้านลายเหนือ ดังนี้

๑) หลักเกณฑ์กระบวนการประกาศเขตป่าชุมชน

การดำเนินงานกิจกรรมส่งเสริมการจัดป่าชุมชน เป็นการส่งเสริมสนับสนุนให้ราษฎรในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมกับพนักงานเจ้าหน้าที่ในการดำเนินงานตามโครงการป่าชุมชนในพื้นที่ที่ได้รับอนุมัติโครงการเพื่อประโยชน์ในการควบคุม ดูแล รักษา หรือบำรุงซึ่งทรัพยากรป่าไม้ และให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชนและประเทศชาติ ซึ่งกรมป่าไม้ได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานด้านป่าชุมชนตามคู่มือการปฏิบัติงานตามแนวทางการจัดทำโครงการป่าชุมชนของกรมป่าไม้ โดยให้ความหมายของป่าชุมชน วัตถุประสงค์พื้นที่ดำเนินการ และการจัดทำโครงการป่าชุมชน ไว้ดังนี้

๑.๑) ป่าชุมชน หมายความว่า ป่าหรือที่ดินอื่นใด ซึ่งเป็นพื้นที่ดำเนินการภายใต้โครงการป่าชุมชนที่กรมป่าไม้ได้อนุมัติให้ดำเนินการ ตามแนวทางที่กำหนดไว้ โดยการเข้ามามีส่วนร่วมจัดการพื้นที่ของชุมชนร่วมกับพนักงานเจ้าหน้าที่ ภายใต้บทบัญญัติของกฎหมายป่าไม้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อการอนุรักษ์ป่าและชุมชนได้รับประโยชน์อย่างยั่งยืน

๑.๒) วัตถุประสงค์

๑.๒.๑) เพื่อส่งเสริมการจัดการป่าไม้โดยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ควบคุม ดูแล รักษา หรือบำรุงป่า พัฒนาสิ่งแวดล้อม และการใช้ประโยชน์ภายใต้หลักการตามสมดุลและยั่งยืน

๑.๒.๒) เพื่อส่งเสริมการพัฒนาป่าไม้ควบคู่ไปกับการสร้างความเข้มแข็งของชุมชนภายใต้หลักการตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยมุ่งหวังให้ชุมชนมีความพร้อมและร่วมจัดการป่าไม้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๒.๓) เพื่อส่งเสริมและพัฒนาความร่วมมือของชุมชน องค์กรภาคเอกชนและหน่วยงานของรัฐให้มีบทบาทและความเข้มแข็งในการบริหารจัดการป่าอย่างต่อเนื่อง

๑.๓) พื้นที่ดำเนินการ

๑.๓.๑) พื้นที่กลุ่มเป้าหมายหลัก ได้แก่

- ป่าสงวนแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗
- ป่า ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔

๑.๓.๒) พื้นที่กลุ่มเป้าหมายรอง ได้แก่

- ที่ดินที่มีหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (นสล.)
- ที่ดินเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
- ที่ดินเขตนิคมสร้างตนเอง หรือนิคมสหกรณ์
- ที่ราชพัสดุ
- ที่ดินเขตหวงห้ามของรัฐ
- สวนป่าของรัฐ
- ที่ดินที่มีเอกสารสิทธิของบุคคลหรือนิติบุคคล

๑.๔) การจัดทำโครงการป่าชุมชน

เป็นกิจกรรมหนึ่งของกระบวนการส่งเสริมการจัดการป่าชุมชน และเป็นผลจากการที่พนักงานเจ้าหน้าที่ไปส่งเสริมการดำเนินงานป่าชุมชนให้ราษฎรเกิดความตระหนักเห็นประโยชน์และคุณค่าของทรัพยากรป่าไม้ จึงรวมกลุ่มกันแสดงความประสงค์ขออาสาเข้าร่วมดำเนินงานกับภาครัฐ โดยกลุ่มราษฎรนั้นเป็นผู้ที่มีอายุไม่ต่ำกว่า ๑๘ ปีบริบูรณ์ จำนวน ๕๐ คนขึ้นไป ร่วมกันยื่นคำขออนุญาตจัดทำโครงการป่าชุมชนตามแบบ ปชช.๑ และมีการร่วมกันตรวจสอบสภาพป่าตามแบบ ปชช.๑ ซึ่งระหว่างนั้นจะมีการแนะนำให้ชุมชนจัดทำประชาคมเพื่อวางแผนการดำเนินงาน และจัดทำโครงการป่าชุมชนตามแบบ ปชช.๓ เสนอต่อกรมป่าไม้ โดยอธิบดีกรมป่าไม้จะพิจารณาอนุมัติโครงการป่าไม้ป่าชุมชนเมื่อได้ตรวจสอบแล้ว และสั่งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ไปดำเนินการในพื้นที่นั้นๆ ตามอำนาจที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้ ที่เกี่ยวข้อง โดยมีขั้นตอนการจัดทำโครงการป่าชุมชน

๒) ผู้มีอำนาจในการอนุมัติการกำหนดเขตป่าชุมชน

อธิบดีกรมป่าไม้เป็นผู้อนุมัติโครงการป่าชุมชนเป็นการอนุมัติโครงการเพื่อการบำรุงรักษาป่าไม้ โดยอาศัยอำนาจการบริหารราชการแผ่นดิน

๓) รายละเอียดโครงการป่าชุมชนบ้านลายเหนือ หมู่ที่ ๑๑ ตำบลน้ำสวย อำเภอเมือง จังหวัดเลย

พื้นที่ดำเนินการของโครงการป่าชุมชนบ้านลายเหนือเป็นพื้นที่ป่าตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ มีเนื้อที่ ๒,๐๐๐ ไร่ ระยะเวลาดำเนินการตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๖- ๒๕๔๘ กรมป่าไม้ ได้อนุมัติโครงการป่าชุมชนตามหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๕.๒/๑๗๕๙ ลงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖

๗. จังหวัดเลย ได้มีหนังสือ ลับ ด่วนที่สุด ที่ ลย ๐๐๑๖.๓/๓๓๖ ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ และหนังสือ ที่ ลย ๐๐๑๖.๓/๐๗๐ ลงวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๕ รายงานข้อเท็จจริง จำนวน ๒ ฉบับ ดังนี้

ฉบับที่ ๑ ชี้แจงว่า ได้แจ้งให้นายอำเภอเมืองเลย ตรวจสอบข้อเท็จจริงและพิจารณา ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ โดยอำเภอเมืองเลยได้แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีดังกล่าว

ฉบับที่ ๒ ชี้แจงเพิ่มเติมว่า คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีดังกล่าวมีมติว่า ผู้ใหญ่บ้านไม่ได้กลั่นแกล้งผู้ร้องแต่อย่างใด โดยได้ทำตามอำนาจหน้าที่และระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้ว

๘. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๔๒๔/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๕๖ ถึงผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๖ (อุดรธานี) ขอทราบข้อมูลเพิ่มเติมว่า ที่ดินพิพาทอยู่ในเขตป่าชุมชนหรือไม่ อย่างไร

๙. สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๖ (อุดรธานี) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๑๙๒.๕/๔๐๗ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๖ แจ้งว่า พื้นที่โครงการป่าชุมชนบ้านลายเหนือ ได้จัดตั้งเป็นโครงการป่าชุมชน ตามแนวทางของกรมป่าไม้ในปี พ.ศ. ๒๕๔๖ และได้ครบระยะเวลาดำเนินการในปี พ.ศ. ๒๕๔๘ โดยพื้นที่ พืพาดังกล่าวเป็นพื้นที่คาบเกี่ยวกับพื้นที่โครงการป่าชุมชนตามแนวทางของกรมป่าไม้ และอยู่ในพื้นที่ป่าไม้ ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔

๑๐. จังหวัดเลย ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ลย ๐๐๑๗.๓/๒๓๘๑ ลงวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ รายงานเพิ่มเติมว่า จากการพิจารณาแนวรูปถ่ายทางอากาศ เมื่อปี ๒๕๔๐ ไม่ปรากฏร่องรอย การทำประโยชน์ในบริเวณที่ดินพิพาท และจากการให้ถ้อยคำของพยานที่สถานีตำรวจภูธรนาดีนคำ พบว่า ป่าชุมชนแปลงดังกล่าวได้สงวนหวงห้ามไว้ ตั้งแต่ปี ๒๕๒๐ – ๒๕๒๕ ส่วนนางบุญหลายฯ ได้รับที่ดินมรดก จากบิดา เมื่อปี ๒๕๓๐ เมื่อพิจารณาเบื้องต้นจากข้อมูลดังกล่าวแล้ว ยังไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะออกเอกสาร สิทธิ์ตามประมวลกฎหมายที่ดินได้ ทั้งนี้ จังหวัดเลยได้เร่งรัดสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จังหวัดเลยให้รวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริงต่างๆ เกี่ยวกับเรื่องนี้เพื่อนำเข้าสู่การพิจารณาของ กพร. จังหวัดเลยแล้ว

๑๑. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๗๑๕๐/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๖ ถึงจังหวัดเลย เพื่อติดตามผลความคืบหน้าการดำเนินการของจังหวัดเลย

๑๒. จังหวัดเลย ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ลย ๐๐๑๗.๓/๑๔๕๗๗ ลงวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๖ รายงานว่า จังหวัดเลยได้แจ้งสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเลยเร่งดำเนินการ ในประเด็นการพิสูจน์สิทธิ์เพื่อการออกเอกสารสิทธิ์ในที่ดินพิพาทแล้ว

๑๓. จังหวัดเลย ได้มีหนังสือ ที่ ลย ๐๐๑๗.๓/๑๖๒๕๒ ลงวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ แจ้งความคืบหน้าผลการดำเนินการเรื่องร้องเรียนดังกล่าวว่า สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จังหวัดเลย ได้ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้ว ปรากฏผลดังนี้

๑) ประชาชน หมู่ที่ ๖ , ๑๑ และ ๑๒ ตำบลน้ำสวย อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ได้ร่วมกันจัดทำประชาคมแล้ว ยืนยันว่า ที่ดินแปลงพิพาทอยู่ในเขตป่าชุมชน ซึ่งประชาชนได้ดูแลบำรุงรักษา มาก่อน จึงมีมติให้นางบุญหลาย สุนา กับพวก ออกจากพื้นที่พิพาท

๒) ศาลจังหวัดเลย ได้มีคำพิพากษาเมื่อวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ว่า นางบุญหลาย สุนา กับพวก รวม ๒ คน มีความผิดตามฟ้อง จึงให้ลงโทษจำคุก ๑๒ เดือน ปรับคนละ ๑๖,๐๐๐ บาท โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๒ ปี รัชชกกลาง และให้จำเลยทั้งสอง คนงาน ผู้รับจ้าง ผู้แทน ตลอดจน บริวารของจำเลยทั้งสองออกจากเขตป่าที่เกิดเหตุ

๓) นางบุญหลาย สุนา กับพวกรวม ๒ คน จำเลย ได้ยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาศาล จังหวัดเลยต่อศาลอุทธรณ์ภาค ๔ ต่อมาศาลอุทธรณ์ภาค ๔ ได้มีคำพิพากษา เมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๖ ว่า จำเลยทั้งสองเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่เกิดเหตุ โดยไม่ทราบว่าเป็นการบุกรุกป่า จึงเป็นการกระทำให้ ความผิดโดยขาดเจตนา อุทธรณ์ของจำเลยทั้งสองฟังขึ้น จึงพิพากษากลับ โดยยกฟ้องโจทก์ แต่ให้รับไม้ของกลาง

๔) ปัจจุบันคดีดังกล่าว อยู่ในระหว่างการยื่นฎีกาของพนักงานอัยการจังหวัดเลย (โจทก์) ดังนั้น จึงเห็นควรให้รอผลการพิจารณาคดีในชั้นศาลฎีกา และหาแนวทางในการแก้ไขปัญหา เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย และให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติอย่างเคร่งครัดต่อไป

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายกยอผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นผลให้กรรมการการ พ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

(ปัจจุบัน คณะกรรมการการยังไม่ได้รับแจ้งผลความคืบหน้าการดำเนินการเพิ่มเติมจาก จังหวัดเลย)

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๗๔ วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๘๐ วันพุธที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๘๔ วันพุธที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๘๖ วันพุธที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๙๒ วันพุธที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๑๐๔ วันพุธที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

ครั้งที่ ๑๐๗ วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

ครั้งที่ ๑๓๒ วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๖

ครั้งที่ ๑๓๗ วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

- นางสาววรินทร์พร ปณิธานธรรม วิทยากรปฏิบัติการ

- นายอัครเดช คนชื้อ นิตกรชำนาญการพิเศษ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๗๖

เรื่องพิจารณา ขอความเป็นธรรม กรณีเจ้าพนักงานที่ดิน สำนักงานที่ดินจังหวัดร้อยเอ็ด สาขาสวรรณภูมิ บกพร่องในการปฏิบัติหน้าที่ออกเอกสารสิทธิในที่ดินแปลงอื่นทับซ้อนกับที่ดินของผู้ร้อง

ผู้เสนอ นายวันดี เศษโถ

ข้อเท็จจริง

นายวันดี เศษโถ ผู้ร้อง อ้างว่า ได้นำหลักฐานใบจอง (น.ส. ๒) เล่มที่ ๖๒ หน้า ๒๕ สารบบเล่ม หมู่ที่ ๕ หน้าเลขที่ ๑๑๑๖ ตำบลดอกไม้ อำเภอสวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ไปยื่นคำขอออกโฉนดที่ดินต่อ สำนักงานที่ดินจังหวัดร้อยเอ็ด สาขาสวรรณภูมิ และได้นำช่างรังวัดทำการรังวัดพื้นที่เมื่อวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ แต่ได้รับแจ้งว่า ไม่สามารถรังวัดออกโฉนดที่ดินได้ เนื่องจากมีการออกโฉนดที่ดินเลขที่ ๓๙๗๒๖ เล่มที่ ๓๙๘ หน้าที่ ๒๘ ตำบลดอกไม้ อำเภอสวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด เนื้อที่ ๑๒ ไร่ ๓ งาน ๒๔ ตารางวา ทับซ้อนกับที่ดินของผู้ร้องบางส่วนเนื้อที่ประมาณ ๓ ไร่เศษ

ผู้ร้องเห็นว่า การออกโฉนดที่ดินที่มีการทับซ้อนในครั้งนี้นี้เกิดจากความผิดพลาดของ เจ้าพนักงานที่ดิน สำนักงานที่ดินจังหวัดร้อยเอ็ด สาขาสวรรณภูมิ ที่ไม่ดำเนินการตรวจสอบแนวเขตที่ดิน ให้รอบคอบ เนื่องจากโฉนดที่ดินเลขที่ ๓๙๗๒๖ เป็นการออกโดยอาศัยหลักฐานเดิม คือ น.ส. ๒ ที่มีการ ออกเป็นหลักฐานในปีเดียวกับผู้ร้อง และมีการทำประโยชน์ในพื้นที่มาพร้อมกันกว่า ๕๐ ปีแล้ว ซึ่งราษฎร ในพื้นที่ต่างทราบทั่ว แนวเขตในการครอบครองที่ดินของราษฎรแต่ละแปลงนั้นมีอาณาเขตเพียงใด และความ ผิดพลาดในครั้งนี้นำให้ผู้ร้องไม่สามารถขอออกโฉนดที่ดินและไม่สามารถนำที่ดินของตนไปใช้ในการ ทำธุรกรรมทางกฎหมายได้ จึงก่อให้เกิดความเดือดร้อนกับผู้ร้องในปัจจุบัน

ผู้ร้องมีความประสงค์ขอให้คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร พิจารณาสอบสวน ข้อเท็จจริงในเรื่องดังกล่าวและกำชับให้เจ้าหน้าที่รัฐในหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณาให้ความเป็นธรรม กับผู้ร้องด้วย โดยเรื่องร้องเรียนนี้ผู้ร้องได้เคยร้องเรียนไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย

๑. สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย
๒. กรมที่ดิน
๓. จังหวัดร้อยเอ็ด
๔. สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

การพิจารณา

คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้พิจารณาเรื่องดังกล่าวเบื้องต้น ในการประชุมครั้งที่ ๗๖ วันพฤหัสบดีที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๕ เห็นว่า เพื่อให้เกิดความรอบคอบ เป็นธรรม และมีข้อมูลที่เป็นประโยชน์ประกอบการพิจารณาเพิ่มเติม จึงให้มีหนังสือถึงผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ด ขอให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงในเรื่องดังกล่าว แล้วแจ้งให้คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร ทราบ เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการต่อไป

การดำเนินการ

๑. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๗๔๔๐/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๕ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ด ขอให้พิจารณาสอบสวนข้อเท็จจริงกรณี นายวันดี เศษโล ร้องเรียนขอความเป็นธรรมเกี่ยวกับการออกเอกสารสิทธิโฉนดที่ดิน เลขที่ ๓๙๗๒๖ ทับซ้อนที่ดินของผู้ร้อง ซึ่งมีหลักฐานเป็นใบจอง (น.ส. ๒) เล่มที่ ๖๒ หน้า ๒๕ เลขที่ ๑๑๑๖ ตำบลดอกไม้ อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดร้อยเอ็ด โดยขอให้แจ้งผลการดำเนินการให้คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร ทราบภายในวันศุกร์ที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๕ เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร ต่อไป

๒. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๐๕๔/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๕๖ โดยอ้างถึง หนังสือคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร ด่วนที่สุด ที่ ๗๔๔๐/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๕ ถึงนายสมศักดิ์ ขำทวีพรหม ผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ด ขอติดตามผลความคืบหน้าการตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนกรณี นายวันดี เศษโล และให้รายงานผลการดำเนินการมายังคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร ภายในวันอังคารที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๖

๓. จังหวัดร้อยเอ็ด ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ รอ ๐๐๒๐/๗๐๑ ลงวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๖ แจ้งผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีดังกล่าว สรุปได้ดังนี้

๓.๑ ที่ดินที่มีกรณีพิพาทนี้มีหลักฐานเป็นใบจองทั้ง ๒ แปลง ได้แก่ ใบจองเลขที่ ๑๑๑๐ อำเภอสว่างแดนดิน ออกให้นายจันทา เศรษฐ์ และใบจองเลขที่ ๑๑๑๖ อำเภอสว่างแดนดิน ออกให้นายสี เศษโล ซึ่งใบจองทั้ง ๒ แปลง ออกให้ตั้งแต่ปี ๒๕๒๕ เป็นที่ดินที่มีแนวเขตติดต่อกัน โดยใบจองเลขที่ ๑๑๑๖ อยู่ทางทิศเหนือของใบจองเลขที่ ๑๑๑๐

๓.๒ เมื่อวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๕๔ นายวันดี เศษโล ได้ยื่นขอรังวัดออกโฉนดที่ดินจากหลักฐานใบจองเลขที่ ๑๑๑๖ โดยอ้างว่า รับมรดกที่ดินแปลงนี้จากนายสี เศษโล ในวันรังวัดปรากฏว่า นายวันดี เศษโล นำรังวัดชี้แนวเขตที่ดินที่ตนครอบครองทำประโยชน์ทับที่ดินบางส่วนโฉนดที่ดิน เลขที่ ๓๙๗๒๖ มีชื่อนางวิไลวรรณ เมืองวงษ์ เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ ซึ่งเป็นการออกโฉนดที่ดินตามมาตรา ๕๘ ตรี แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน เมื่อวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๓๘ โดยออกจาก น.ส.๓ ก. เลขที่ ๑๗๗๑ เดิมเป็นใบจองเลขที่ ๑๑๑๐ ซึ่งนายจันทา เศรษฐ์ บิดาของนางวิไลวรรณฯ ได้ยื่นคำขอรับรองการทำประโยชน์จากใบจองดังกล่าว โดยเจ้าของที่ดินข้างเคียงรอบแปลงรวมทั้งนายสี เศษโล ผู้มีชื่อตามใบจองเลขที่ ๑๑๑๖ ได้ตรวจสอบลงนามรับรองแนวเขตแล้ว ไม่ปรากฏว่ามีการโต้แย้งคัดค้านแต่อย่างใด

๓.๓ เมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๕ นางวิไลวรรณ เมืองวงษ์ ได้ยื่นคำขอสอบเขตโฉนดที่ดิน เลขที่ ๓๙๗๒๖ โดยเจ้าหน้าที่ได้ทำการรังวัดและคำนวณเนื้อที่ตามโฉนดที่ดินแล้วมีเนื้อที่ ๑๘ - ๒ - ๗๔ ไร่ ซึ่งนางวิไลวรรณฯ ทราบในเบื้องต้นว่า โฉนดที่ดินดังกล่าวอาจออกเกินกว่าเขตครอบครองทำประโยชน์ แต่ยังไม่นำช่างรังวัดปักหลักเขตใดๆ เพราะต้องการทำความเข้าใจกับนายวันดีฯ เสียก่อน แต่นายวันดีฯ ไม่ยอมรับข้อเสนอของนางวิไลวรรณฯ และไม่สามารถตกลงกันได้ จึงให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการตามระเบียบขั้นตอนของกฎหมายต่อไป

๓.๔ ฝ่ายรังวัด สำนักงานที่ดินจังหวัดร้อยเอ็ด สาขาสุวรรณภูมิ ได้นำทำการรังวัดที่ดิน ทั้ง ๒ รายอีกครั้งในวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๕ หากมีการโต้แย้งคัดค้านประการใดจะได้ทำแผนที่พิพาท และ ดำเนินการตามระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องต่อไป ซึ่งได้รายงานผลดังกล่าวไปยังกรมที่ดินด้วยแล้ว

๓.๕ กรมที่ดิน ได้มีหนังสือ ที่ มท ๐๕๑๖.๒ (๑)/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๕ แจ้งให้จังหวัดร้อยเอ็ดตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกรณีดังกล่าวเป็นการเพิ่มเติม ขณะนี้อยู่ระหว่างการ ดำเนินการของสำนักงานที่ดินจังหวัดร้อยเอ็ด สาขาสุวรรณภูมิ ซึ่งจังหวัดร้อยเอ็ดได้แจ้งเตือนขอทราบผลแล้ว หากปรากฏผลความคืบหน้าการดำเนินการ จังหวัดร้อยเอ็ดจะรายงานให้ทราบต่อไป

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายกยอสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นผลให้กรรมการ การพ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

(ปัจจุบัน คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร ยังไม่ได้รับแจ้งผลความคืบหน้า การดำเนินการเพิ่มเติมจากจังหวัดร้อยเอ็ด)

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๗๖ วันพฤหัสบดีที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๑๐๐ วันพุธที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๕๖

- นางสาวนิสาชล ปักกระโน วิทยากรปฏิบัติการ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๗๗

เรื่องพิจารณา พิจารณาลัญชีของนายอภิชาติ ศักดิเศรษฐ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช กรณีการเปิดหมู่บ้านประชาธิปไตยต่อต้านยาเสพติดในจังหวัดนครศรีธรรมราช ได้รับการต่อต้านจากประชาชนและก่อให้เกิดความแตกแยก

ผู้เสนอ นายวิสุทธิ์ ไชยณรุณ รองประธานสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่ประธานสภาผู้แทนราษฎร มีดำริให้คณะกรรมการการปกครองพิจารณา

ข้อเท็จจริง

นายวิสุทธิ์ ไชยณรุณ รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง ในขณะนั้นปฏิบัติหน้าที่ประธานสภาผู้แทนราษฎร ได้ส่งบัญชีของ นายอภิชาติ ศักดิเศรษฐ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช พรรคประชาธิปัตย์ กรณีขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตรวจสอบการจัดตั้งหมู่บ้านประชาธิปไตยต่อต้านยาเสพติดในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช หลังจากนั้นมีการเสาะหาว่าจะเปิดหมู่บ้านประชาธิปไตยต่อต้านยาเสพติดขึ้นอีกหลายแห่ง แต่มีการเสาะหาต่อต้านจากประชาชนในพื้นที่เนื่องจากการเปิดหมู่บ้านลักษณะดังกล่าวก่อให้เกิดความแตกแยกอย่างรุนแรง ทำให้มีการระงับการเปิดหมู่บ้านไประยะหนึ่ง ล่าสุดมีการเสาะหาว่าในวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๕ จะมีการเปิดอีกแห่งที่หมู่ที่ ๘ ตำบลนาเคียน อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งเรื่องนี้กำลังจะกลายเป็นความขัดแย้งและเกิดการต่อต้านอีกครั้ง จึงขอให้กระทรวงมหาดไทย ประธานคณะกรรมการติดตามการบริหารงบประมาณ สภาผู้แทนราษฎร ประธานคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร ประธานคณะกรรมการการตำรวจ สภาผู้แทนราษฎร และประธานคณะกรรมการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชนและการมีส่วนร่วมของประชาชน สภาผู้แทนราษฎร ตรวจสอบใน ๔ ประเด็น ดังนี้

๑. ขอให้ตรวจสอบว่าโครงการหมู่บ้านประชาธิปไตยต่อต้านยาเสพติดมีความเป็นมาอย่างไร ผ่านความเห็นชอบจากหน่วยงานใด มีวัตถุประสงค์และเป้าหมายการดำเนินงาน การคัดเลือกหมู่บ้าน การขยายพื้นที่ดำเนินงาน วิธีการดำเนินงาน การมีส่วนร่วมของประชาชน และการตรวจสอบประเมินผลอย่างไร

๒. ขอให้ติดตามโครงการดังกล่าวใช้เงินงบประมาณแผ่นดินในส่วนใดแต่ละหมู่บ้านใช้เงินจำนวนเท่าใด มีรายละเอียดและหลักฐานในการใช้จ่ายอย่างไร มีความโปร่งใสสุจริตหรือไม่

๓. ผลการดำเนินงานของหมู่บ้านประชาธิปไตยต่อต้านยาเสพติดในจังหวัดนครศรีธรรมราช เกิดผลดีต่อการเสริมสร้างประชาธิปไตย และแก้ไขปัญหายาเสพติดหรือไม่ อย่างไร ตัวเลขผู้เสพ ผู้ค้า ผู้เกี่ยวข้องลดลงหรือไม่ ประชาชนในหมู่บ้านพึงพอใจ หรือไม่ อย่างไร

๔. กิจกรรมดังกล่าวมีกิจกรรมทางการเมืองเข้ามาเกี่ยวข้อง มีผู้ได้รับประโยชน์ทางการเมืองหรือไม่ อย่างไร

การพิจารณา

คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้เชิญบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาร่วมประชุมเพื่อชี้แจงประกอบการพิจารณาญัตติในคราวประชุมครั้งที่ ๗๙ วันพฤหัสบดีที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๕ ซึ่งจากการพิจารณา ได้ปรากฏข้อเท็จจริง ดังนี้

๑. โครงการหมู่บ้านประชาธิปไตยต่อต้านยาเสพติด เป็นโครงการที่ชาวบ้านในชุมชนบ้านแกกโก หมู่ที่ ๑ ตำบลทอนหงส์ ร่วมกันคิดและจัดตั้งโครงการดังกล่าวขึ้น โดยมีนายเฉลิม กาญจนพิทักษ์ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑ ตำบลทอนหงส์ เป็นแกนนำในการจัดตั้งโครงการฯ โดยมีการหารือและเห็นชอบร่วมกันกับพลตำรวจตรี รมพงษ์ ทรายแก้ว ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดนครศรีธรรมราช นายสมพงษ์ มากมณี นายอำเภอพรหมคีรี และชาวบ้านในชุมชน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชน โดยใช้มาตรการทางสังคมเป็นเครื่องมือในการควบคุมความประพฤติของคนในชุมชน เช่น การตรวจสอบสารเสพติดในปัสสาวะชาวบ้านในชุมชนทุกวัน รวมถึงก่อนการอุปสมบททุกครั้ง มีการใช้รูปแบบธรรมนูญหมู่บ้าน ศาลหมู่บ้าน การทำประชาคมโดยใช้รูปแบบประชาธิปไตย มีการขึ้นป้ายประกาศรายชื่อผู้ค้า - ผู้เสพยาเสพติด ซึ่งภายหลังการเปิดโครงการหมู่บ้านประชาธิปไตยฯ ได้มีการจัดทำแบบสำรวจความพึงพอใจของชาวบ้านในชุมชนหมู่ที่ ๑ ตำบลทอนหงส์ พบว่า ชาวบ้านมีความพึงพอใจกับผลการดำเนินงาน โดยพบว่า จำนวนผู้ค้า - ผู้เสพยาเสพติดมีจำนวนลดลง จึงขยายผลโดยเตรียมการเปิดหมู่บ้านประชาธิปไตยต่อต้านยาเสพติดแห่งที่ ๒ ในจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่หมู่ที่ ๘ ตำบลนาเคียน ต่อไป

๒. โครงการหมู่บ้านประชาธิปไตยต่อต้านยาเสพติด ไม่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากภาครัฐ เนื่องจากเป็นโครงการที่จัดตั้งขึ้นโดยชาวบ้านในชุมชน หมู่ที่ ๑ ตำบลทอนหงส์ โดยมีเงินสนับสนุนโครงการจากการรวบรวมเงินจากชาวบ้านในชุมชน แต่สำหรับโครงการค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของศูนย์พลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด ที่มีการเปิดโครงการในวันเดียวกับการเปิดโครงการหมู่บ้านประชาธิปไตย เมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๕ นั้น ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ผ่านทางองค์การบริหารส่วนตำบล

๓. ผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดนครศรีธรรมราช นายอำเภอพรหมคีรี และนายเฉลิม กาญจนพิทักษ์ ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๑ ตำบลทอนหงส์ ต่างเห็นสอดคล้องกันว่า ภายหลังการเปิดหมู่บ้านประชาธิปไตยต่อต้านยาเสพติดแล้ว ไม่พบความเห็นแตกแยกทางการเมืองในหมู่บ้าน เช่น ในการประชุมหมู่บ้านประจำเดือนพบว่า ชาวบ้านยังคงเข้าร่วมประชุมเป็นจำนวนมาก แต่อาจจะมีความเห็นทางการเมืองแตกต่างกันบ้างในระยะนี้ เนื่องจากจะมีการเลือกตั้งนายก อบต. ทอนหงส์ และสมาชิกสภา อบต. ทอนหงส์ อย่างไรก็ตาม ภายหลังเปิดโครงการหมู่บ้านประชาธิปไตยต่อต้านยาเสพติด พบว่า จำนวนผู้เสพยาเสพติดในบ้านแกกโก หมู่ที่ ๑ ตำบลทอนหงส์ มีจำนวนลดลง โดยปี ๒๕๕๓ มีผู้เสพยาเสพติดประมาณ ๕๐๐ คน ปัจจุบันคงเหลือประมาณ ๓๐ - ๔๐ คน

๔. ในการเปิดป้ายหมู่บ้านประชาธิปไตยต่อต้านยาเสพติด เดิมนายเฉลิม กาญจนพิทักษ์ ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๑ ตำบลทอนหงส์ ได้เชิญนายณัฐวุฒิ ไสยเกื้อ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นผู้เปิดป้าย แต่ทราบภายหลังว่า ท่านติดภารกิจจึงได้มอบหมายให้นายจตุพร พรหมพันธุ์ ซึ่งเป็นแกนนำ นปช. เป็นผู้เปิดป้ายแทน ซึ่งเจตนาของนายเฉลิม กาญจนพิทักษ์ ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๑ ตำบลทอนหงส์ ต้องการเชิญผู้นำฝ่ายรัฐบาลมาเป็นผู้เปิดป้าย เพื่อให้ผู้ค้ายาเสพติดเกิดความเกรงกลัวและไม่กล้าข่มขู่ตนเอง

อย่างไรก็ตาม นายอภิชาติ ศักดิเศรษฐ์ มีความเห็นว่า หากต้องการใช้หมู่บ้านและชุมชนเป็นกลไกสำคัญในการเอาชนะปัญหายาเสพติด ก็ควรนำโครงการหมู่บ้านประชาธิปไตยอย่างประจำปีของสำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ สังกัดสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ซึ่งผ่านกระบวนการคัดเลือกและได้รับการยอมรับในระดับประเทศมาเป็นกลไกส่งเสริมการเอาชนะยาเสพติด ซึ่งในเรื่องนี้ พลตำรวจตรี รณพงษ์ ทราญแก้ว ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดนครศรีธรรมราช มีความเห็นว่า ชุมชนหรือหมู่บ้านควรจัดตั้งโครงการขึ้นเอง เนื่องจากหลายโครงการของภาครัฐซึ่งคิดขึ้นจากส่วนกลางไม่ได้รับการยอมรับจากคนในพื้นที่ แต่สำหรับโครงการหมู่บ้านประชาธิปไตยต่อต้านยาเสพติด เกิดจากการรับฟังความคิดเห็นของคนในชุมชนทุกเรื่อง รวมถึงเรื่องยาเสพติดด้วย

คณะกรรมการการปกครองพิจารณาแล้ว เห็นควรมอบหมายให้นายวิโรจน์ จิวะรังสรรค์ ผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช และพลตำรวจตรี รณพงษ์ ทราญแก้ว ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดนครศรีธรรมราช ตอบข้อหารือใน ๔ ประเด็นของนายอภิชาติ ศักดิเศรษฐ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยส่งมายังคณะกรรมการการปกครองทราบ

การดำเนินการ

๑. จังหวัดนครศรีธรรมราช มีหนังสือศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด ศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช ด่วนที่สุด ที่ นศ ๐๐๑๖.๑ (ศพส.จ.)/๗๔๒ ลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๕ ชี้แจงข้อมูลเบื้องต้น ดังนี้

(๑) โครงการหมู่บ้านประชาธิปไตยต่อต้านยาเสพติดในเขตพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราชนั้น ผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราชได้รับทราบครั้งแรกเมื่อมีการเชิญให้ไปร่วมพิธีเปิดป้ายหมู่บ้านดังกล่าว เมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๕ ณ หมู่ที่ ๑ ตำบลทอนหงส์ อำเภอพรหมคีรี โดยนายเฉลิม กาญจนพิทักษ์ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑ เป็นผู้เชิญ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรณรงค์เป็นหมู่บ้านสีขาวปลอดยาเสพติด โดยกระบวนการวิธีการของนายเฉลิม กาญจนพิทักษ์ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑ ที่เคยทำมาในอดีต การคัดเลือกหมู่บ้าน การขยายพื้นที่ดำเนินการ วิธีการดำเนินการ การมีส่วนร่วมของประชาชนและการตรวจสอบประเมินผลเป็นอย่างไรนั้น ไม่สามารถชี้แจงข้อเท็จจริงได้ เนื่องจากไม่ใช่โครงการที่จังหวัดริเริ่ม แต่เห็นว่ามันขัดแย้งและสนองนโยบายของรัฐในเรื่องหลักการประชาธิปไตยและนโยบายป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของรัฐบาล จึงได้เดินทางไปร่วมงานพิธีเปิดป้ายหมู่บ้านครั้งนั้น

(๒) โครงการตามข้อ (๑) ไม่ได้ใช้เงินงบประมาณของทางราชการแต่อย่างใด

(๓) การดำเนินการของหมู่บ้านประชาธิปไตยต่อต้านยาเสพติดของหมู่ที่ ๑ เกิดผลดีต่อการแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยจังหวัดนครศรีธรรมราชมอบหมายให้ พล.ต.ต. รณพงษ์ ทราภัย เป็นผู้รับผิดชอบ และต่อมาได้รับทราบว่าได้ประกาศเป็นหมู่บ้านปลอดยาเสพติดเชิงคุณภาพ เมื่อวันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๕ แล้ว

(๔) การดำเนินโครงการตามข้อ (๑) จะมีกิจกรรมทางการเมืองเข้ามาเกี่ยวข้องและมีผู้ได้รับผลประโยชน์ทางการเมืองหรือไม่ อย่างไร ไม่สามารถชี้แจงได้เนื่องจากไม่ใช่ภาระหน้าที่ที่รับผิดชอบ

(๕) ประเด็นอื่นๆ ผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราชชี้แจงว่า การที่ประชาชนและผู้นำชุมชนในหมู่บ้านมีอุดมการณ์ มีเจตนารมณ์ที่จะให้หมู่บ้านปลอดยาเสพติด และรักษาระบบประชาธิปไตย เป็นเรื่องที่ผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราชในฐานะข้าราชการจะต้องสนับสนุน แต่หากเกี่ยวข้องกับการเมือง เป็นประโยชน์ต่อฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง จะไม่เข้าไปมีส่วนร่วม

๒. คณะกรรมการการปกครอง มอบหมายให้นายอันวาร์ สาและ โฆษกคณะกรรมการ นายรารี มามะ ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่สอง นายธานี สามารถกิจ ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ ประจำคณะกรรมการ และเจ้าหน้าที่กลุ่มงานคณะกรรมการการปกครอง ดำเนินการรวบรวม และตรวจสอบรายงานการประชุม พร้อมทั้งสรุปผลการพิจารณาแล้วเสนอต่อประธานสภาผู้แทนราษฎรต่อไป

๓. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๙๒๔๑/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ กราบเรียนประธานสภาผู้แทนราษฎร รายงานผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการการปกครอง เพื่อทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

๔. ประธานสภาผู้แทนราษฎร (นายวิสุทธิ ไชยณรงค์ รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง ปฏิบัติหน้าที่ประธานสภาผู้แทนราษฎร) ได้พิจารณาและลงนามรับทราบ พร้อมมีดำริให้แจ้งผู้หารือ (นายอภิชาติ ศักดิเศรษฐ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช) ทราบด้วย

๕. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด แจ้งผู้หารือ (นายอภิชาติ ศักดิเศรษฐ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช) ทราบ

๖. ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือกลุ่มงานคณะกรรมการการปกครอง ลงวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ต่อกลุ่มงานประสานการเมืองและรับเรื่องราวร้องทุกข์ สำนักงานประธานสภาผู้แทนราษฎร เพื่อส่งรายงานผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการการปกครอง

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๗๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๗๙ วันพฤหัสบดีที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๘๐ วันพุธที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๘๑ วันพุธที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

- นายอัครเดช คนซื่อ นิติกรชำนาญการพิเศษ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๗๘

เรื่องพิจารณา การหาแนวทางแก้ไขป้องกันและฟื้นฟูเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบตลอดจนการซ่อมแซมสาธารณูปโภคที่เกิดความเสียหาย และได้รับผลกระทบที่เกิดจากภัยแล้งและอุทกภัยในรอบ ๓ ปี ที่ผ่านมา

ผู้เสนอ นายนิยม วรปัญญา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ พรรคเพื่อไทย

ข้อเท็จจริง

สืบเนื่องจากในช่วงระยะเวลา ๓ ปีที่ผ่านมา ราษฎรจำนวนมากในพื้นที่จังหวัดลพบุรี เพชรบูรณ์ ชัยภูมิ สระบุรี นครราชสีมา นครสวรรค์ ได้รับความเดือดร้อน เสียหายและได้รับผลกระทบภัยพิบัติจากภัยแล้ง ตลอดจนประสบอุทกภัยในปี ๒๕๕๔ ที่ผ่านมา ซึ่งส่งผลทำให้การสาธารณูปโภค ถนน สะพาน ท่อ คลอง หนอง บึง สภาพแวดล้อมต่าง ๆ ตลอดจนการประกอบอาชีพ รายได้ การดำรงชีวิตวิถีชีวิตเกิดการเปลี่ยนแปลง จึงควรดำเนินการเตรียมการป้องกัน ฟื้นฟู เยียวยา แก้ไขปัญหาให้แก่ราษฎรที่ได้รับความเดือดร้อน เสียหายและที่ได้รับผลกระทบดังกล่าว จึงเห็นควรให้เชิญหน่วยงาน/ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องมาชี้แจง

การพิจารณา

คณะกรรมการพิจารณาเห็นว่า เรื่องนี้เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการปกครอง ตามข้อบังคับ การประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๒ (๑๘) จึงเห็นควรรับเรื่องนี้ไว้พิจารณาพร้อมทั้งเชิญ หน่วยงาน/ส่วนราชการ และผู้ที่เกี่ยวข้องมาร่วมประชุมกับคณะกรรมการ ซึ่งจะได้นำกำหนดวัน เวลา ในการ พิจารณาต่อไป

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นผลให้กรรมการธิการพ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

(ปัจจุบัน เรื่องนี้อยู่ในระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการ)

-
- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๗๗ วันพฤหัสบดีที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๕

- ว่าที่เรอตรี ยุทธนา สำเภาเงิน ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานคณะกรรมการการปกครอง ผู้สรุป

เรื่องที่ ๗๙

เรื่องพิจารณา การขอยกเลิกและให้ทำการสำรวจพื้นที่ที่จะประกาศผังเมืองรวมของจังหวัดลพบุรีขึ้นใหม่ เพื่อแก้ไขปัญหาผลกระทบด้านอุตสาหกรรมและการประกอบอาชีพเกษตรกรของราษฎร

ผู้เสนอ นายนิยม วรปัญญา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ พรรคเพื่อไทย

ข้อเท็จจริง

สืบเนื่องจากมีราษฎรจำนวนมากในพื้นที่จังหวัดลพบุรี ได้รับความเดือดร้อนจากการประกาศผังเมืองรวม ซึ่งเป็นควบคุมการจัดพื้นที่ในแต่ละประเภทให้อยู่ในพื้นที่เดียวกันไม่ว่าจะเป็นประเภทเกษตรกรรม อุตสาหกรรม ธุรกิจการค้า และอุตสาหกรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดพื้นที่อุตสาหกรรมภายในจังหวัดลพบุรีได้ก่อให้เกิดความเสียหาย เดือดร้อน และทำให้การดำเนินการเศรษฐกิจ การขยายโรงงานอุตสาหกรรม การประกอบการอุตสาหกรรมภายในจังหวัดลพบุรีประสบปัญหา ทั้งยังส่งผลกระทบต่อการดำรงชีพ รายได้ ผลผลิต และการประกอบอาชีพด้านการเกษตรของราษฎร ซึ่งการประกาศผังเมืองรวมในครั้งนี้ ไม่ได้ผ่านการจัดทำประชาคมของราษฎรในพื้นที่จังหวัดลพบุรี

การพิจารณา

ผู้เสนอเรื่อง เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ พรรคเพื่อไทย ซึ่งเป็นตัวแทนสภาอุตสาหกรรมจังหวัดลพบุรี และผู้ประกอบการอุตสาหกรรม ได้ชี้แจงเหตุผลในประเด็นของการขอยกเลิกและให้ทำการสำรวจพื้นที่ที่จะประกาศผังเมืองรวมของจังหวัดลพบุรีขึ้นใหม่ เนื่องจากจังหวัดลพบุรีมีพื้นที่ประมาณ ๓ ล้าน ๘ แสนกว่าไร่ มีประชากรประมาณ ๗๘๐,๐๐๐ คน แบ่งเขตปกครองเป็น ๑๑ อำเภอ ๑๒๔ ตำบล ๑,๑๑๐ หมู่บ้าน มีโรงงานทั้งสิ้น ๗๔๑ โรง และมีโรงงานที่เป็นสมาชิกสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยจำนวน ๑๕๐ โรง และในจำนวนโรงงาน ๑๕๐ โรง มีกำลังการผลิตอุตสาหกรรมเป็น ๘๐ เพอร์เซ็นต์ของทั้งจังหวัด จังหวัดลพบุรีเป็นเมืองแห่งนวัตกรรมทางอุตสาหกรรมหลายด้าน มีโรงงานผลิตกระแสไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์โดยใช้แผงโซลาร์เซลล์ กำลังการผลิตกระแสไฟฟ้า ๘๔ เมกกะวัตต์ มีโรงงานแปรรูปเนื้อไก่ปรุงสุกเพื่อการส่งออกขนาดใหญ่เป็นอันดับที่สองหรือสามของโลก ซึ่งประกอบด้วย ๒ กลุ่มคือ เครือสหฟาร์มและเครือเบทาโกร มีโรงงานผลิตเอทานอล ซึ่งเป็นโรงงานพลังงานทดแทนที่สะอาดและใหญ่ที่สุดในประเทศไทย โดยใช้มันสำปะหลังเป็นวัตถุดิบ มีโรงงานผลิตถังบรรจุแก๊สหุงต้มที่ใช้วัสดุแบบใหม่เรียกว่า วัสดุคอมโพสิต จะเป็นวัสดุที่ใช้แทนเหล็กที่เป็นสินแร่ที่กำลังจะหมดไป มีกำลังการผลิต ๔๐๐,๐๐๐ ใบต่อปี บริษัทต้องเร่งกำลังผลิตจำนวนถึงแก๊ส ๑๐๐,๐๐๐ ใบเพื่อส่งมอบให้กรมธุรกิจพลังงาน เพื่อไปใช้ด้านความมั่นคงใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีโรงงานผลิตแคลเซียมคาร์บอเนตที่ใหญ่ที่สุดเอเชีย และในปี ๒๕๕๔ จังหวัดลพบุรี ได้รางวัลที่ ๑ เป็นโครงการเมืองนวัตกรรมแห่งพลังงานทดแทน จากจำนวน ๑๐๘ โครงการทั่วประเทศ ในปี ๒๕๕๓ GPP ผลิตภัณฑ์โดยรวมของจังหวัดลพบุรี มีโครงสร้างจากการผลิตสาขาอุตสาหกรรม ๔๔.๔ เพอร์เซ็นต์ สาขาขายส่งขายปลีก ๑๖.๔ เพอร์เซ็นต์ สาขาเกษตรกรรม ๑๐.๑ เพอร์เซ็นต์ นอกจากนั้น อัตราการเจริญเติบโตของอุตสาหกรรมเฉลี่ยต่อปีมากกว่า ๗ เพอร์เซ็นต์ การจัดทำผังเมืองรวมในอนาคตของจังหวัดลพบุรี กำหนดเขตพื้นที่ส่งเสริมอุตสาหกรรมไว้เพียงหนึ่งพื้นที่ ซึ่งมีพื้นที่รวมประมาณ ๗,๐๐๐ ไร่ คิดเป็น ๐.๑๘๓ เพอร์เซ็นต์ ของพื้นที่จังหวัดลพบุรี ในขณะที่ GPP ผลิตภัณฑ์โดยรวมของจังหวัดลพบุรี ในภาคอุตสาหกรรมคิดเป็น ๔๔ เพอร์เซ็นต์

สำหรับปัญหาที่เกิดขึ้นในกรณีนี้ ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการจัดทำผังเมืองรวมของจังหวัดลพบุรี ที่มีได้เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๘๕ (๑) กล่าวคือ ในการที่รัฐจะดำเนินการตามแนวนโยบายด้านที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการกำหนดหลักเกณฑ์การใช้ที่ดินให้ครอบคลุมทั่วประเทศ นั้น จะต้องยึดหลักในมาตรา ๘๕ (๑) เป็นสำคัญ โดยให้คำนึงถึงความสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ ทั้งผืนดิน ผืนน้ำ วิถีชีวิตของชุมชนท้องถิ่น และการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ และกำหนดมาตรฐานการใช้ที่ดินอย่างยั่งยืน โดยต้องให้ประชาชนในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากหลักเกณฑ์การใช้ที่ดินนั้นมีส่วนร่วมในการตัดสินใจด้วย

แต่ข้อเท็จจริง ผู้ประกอบการภายในจังหวัดลพบุรีโดยส่วนใหญ่ไม่ได้รับทราบข้อมูล ในการจัดทำผังเมืองรวมของจังหวัดลพบุรี จึงทำให้ผู้ประกอบการทุกภาคส่วนและประชาชนทั่วไป ไม่มีส่วนร่วมในการจัดทำร่างผังเมืองรวมในอนาคต จากความเหมาะสมทางภูมิศาสตร์ ทรัพยากรธรรมชาติ และด้านการขนส่ง จังหวัดลพบุรีถูกจัดให้อยู่ในเขตการลงทุนเขต ๓ จาก BOI และจังหวัดลพบุรีได้กำหนดวิสัยทัศน์ว่า “ฐานการผลิตอาหาร และพลังงานสะอาดระดับโลก มุ่งสู่เมืองน่าอยู่” สำหรับประเด็นร่างผังเมืองรวมในอนาคต ไม่ได้จัดเตรียมพื้นที่ไว้เพื่อรองรับการขยายตัวและการเจริญเติบโตของภาคอุตสาหกรรมในอนาคตที่ต้องแปรรูปผลิตผลทางภาคเกษตรกรรมให้มีมูลค่าเพิ่ม ซึ่งเป็นการปิดกั้นตลอดจนเป็นอุปสรรคอย่างยิ่ง ในปี ๒๕๕๘ ประเทศไทยจะเข้าสู่ประชาคมอาเซียน จังหวัดลพบุรีเป็นจังหวัดที่มีศักยภาพที่จะรองรับการลงทุนจากทั่วโลก ควรตั้งเป็นจังหวัดที่เปิดประตูสู่เศรษฐกิจอาเซียน การขอยกเลิกและปรับแก้ร่างผังเมืองรวมในอนาคตของจังหวัดลพบุรีและอีกหลายจังหวัด เป็นการเปิดโอกาสให้มีความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่จะทำให้รัฐบาลมีรายได้มาใช้จ่ายตามนโยบายมากยิ่งขึ้น จึงมีเหตุผลว่า มีความจำเป็นต้องถอนร่างหรือให้มีการปรับแก้ร่างดังกล่าว

ส่วนราชการได้ชี้แจงในประเด็นของการร้องเรียน สรุปได้ดังนี้

๑. กรมโยธาธิการและผังเมืองได้ดำเนินการจัดทำผังเมืองรวมของจังหวัดลพบุรี เนื่องจากในปี ๒๕๔๗ ได้มีมติคณะรัฐมนตรีให้กรมโยธาธิการและผังเมืองดำเนินการวางผังเมืองให้ครอบคลุมทั่วประเทศ ทุกจังหวัด รวมทั้งจังหวัดลพบุรี ซึ่งทั่วประเทศได้มีการจัดทำ ๗๔ จังหวัด ยกเว้น กรุงเทพมหานคร จังหวัดนนทบุรี และจังหวัดสมุทรปราการที่ได้มีการดำเนินการไปแล้ว จังหวัดลพบุรีมีพื้นที่จัดทำผังเมืองรวมทั้งจังหวัดประมาณ ๖,๖๔๑ ตารางกิโลเมตร โดยได้มีการดำเนินการที่เป็นไปตามขั้นตอนตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๑๘ และแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๓๕

๒. ได้มีการประชุมคณะกรรมการกำกับผังเมืองจังหวัด มีการประชาสัมพันธ์ปิดประกาศทั้งทางหนังสือพิมพ์ ทางวิทยุ ๑๕ วัน เพื่อเตรียมประชุมประชาชน มีการประชุมคณะที่ปรึกษาผังเมืองจังหวัด ประชุมรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ประชุมคณะอนุกรรมการผังเมืองระดับจังหวัด และคณะกรรมการผังเมืองจังหวัดเห็นชอบแล้ว

๓. ได้มีการปิดประกาศ ๙๐ วัน ระหว่างวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๔๘ ถึงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๔๘ เพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียได้ร้องเรียนและหรือคัดค้าน ซึ่งก็ปรากฏว่า มีการยื่นคำร้องเช่นกัน โดยได้มีการนำคำร้องนั้นมาพิจารณาในคณะที่ปรึกษาผังเมืองจังหวัด คณะอนุกรรมการผังเมืองระดับจังหวัดและคณะกรรมการ

ผังเมืองจังหวัด จากนั้น ได้นำผังเมืองจังหวัดเสนอต่อคณะกรรมการตรวจร่างกฎหมาย กระทรวงมหาดไทย โดยเห็นชอบเมื่อวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๙ และนำเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เพื่อให้คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบในวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๐

๔. เมื่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้ว จึงได้นำเสนอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจสอบเมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกาได้มีการตรวจสอบแก้ไขร่างดังกล่าว ประมาณ ๓ - ๔ ครั้ง แล้วได้นำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบอีกครั้งหนึ่ง และเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ลงนามเพื่อประกาศบังคับใช้ เป็นลำดับถัดไป

๕. เมื่อมีการประกาศในประกาศราชกิจจานุเบกษาแล้ว การบังคับใช้ผังเมืองรวมต่อการใช้ประโยชน์ที่ดินหรือการก่อสร้างอาคารสถานที่ ไม่ว่าหน่วยงานของรัฐหรือของประชาชนและเอกชน จะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎกระทรวงมหาดไทย ซึ่งกำหนดตามมาตรา ๒๗ วรรคแรก ของพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๑๘ โดยก่อนมีการอนุญาตจะต้องมีการตรวจสอบเป็นไปตามกฎกระทรวงมหาดไทย

๖. ข้อดีของการบังคับใช้ผังเมืองรวมจังหวัด จะทำให้มีการจัดระเบียบ การจัดสัดส่วนโซนต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ ผังเมืองรวมจังหวัดมีการกำหนด ๓ เขต คือ เขตพัฒนาหรือที่อยู่อาศัย พื้นที่เกษตรเขตพื้นที่อนุรักษ์และเขตพื้นที่สงวน ซึ่งเป็นข้อดีทำให้มีการกำหนดเขตพื้นที่อนุรักษ์ไว้ ตลอดจนควบคุมการพัฒนาและดำรงพื้นที่เพื่อรักษาเมือง

๗. ข้อเสียเนื่องจากมีการดำเนินการจัดทำผังเมืองรวมเมื่อปี ๒๕๔๘ ในปัจจุบันอาจจะมีการเปลี่ยนแปลงไปบ้าง จึงทำให้มีผลกระทบต่อภาคเอกชนและประชาชน

๘. แนวทางแก้ไขต้องแก้ไขเป็นไปตามข้อเท็จจริงของแต่ละพื้นที่ ทำได้ ๒ วิธี คือ แก้ไขปรับปรุงบางประเภทตามมาตรา ๒๖ วรรคสามของพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๑๘ หรือมีการวางผังเมืองใหม่ทั้งฉบับโดยดำเนินการยกเลิกผังเมืองรวมจังหวัดเดิม ทั้งนี้ ต้องใช้เวลาเนื่องจากต้องเริ่มต้นดำเนินการใหม่ทั้งหมด

๙. กรมโยธาธิการและผังเมือง เห็นว่าสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามสภาพการณ์ของแต่ละจังหวัด แต่อาจจะต้องใช้เวลาพอสมควร จึงมีนโยบายว่าจังหวัดใดเห็นว่า ควรจะปรับปรุงก่อนประกาศ หรือมีการประกาศก่อนจะปรับปรุง โดยมีจังหวัดตอบรับกลับมาแล้วจำนวน ๙ จังหวัดที่เห็นว่า ควรมีการปรับปรุงก่อนจะประกาศบังคับใช้ ส่วนประเด็นอื่นควรมีการดำเนินการต่อไป

การดำเนินการ

๑. คณะกรรมการการปกครอง ได้พิจารณาเรื่องนี้ในคราวประชุมครั้งที่ ๘๓ ในวันพฤหัสบดีที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ โดยที่ประชุมได้มอบหมายให้นายโอฬาร ศักยโรจน์กุล ผู้อำนวยการสำนักผังประเทศและผังภาค ในฐานะตัวแทนของอธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมือง ดำเนินการแก้ไขปัญหาเรื่องผังเมืองรวมของจังหวัดลพบุรีให้แล้วเสร็จภายใน ๑๕ วัน แล้วรายงานให้คณะกรรมการทราบ ทั้งนี้ ให้ประสานงานกับโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดลพบุรี อุตุสภกรรมจังหวัดลพบุรี เพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าว

๒. กรมโยธาธิการและผังเมือง ได้มีหนังสือที่ มท ๐๗๑๑.๓/๑๓๑๘๕ ลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๕ รายงานผลการดำเนินการขอให้ชะลอการประกาศกฎกระทรวงผังเมืองรวมจังหวัดลพบุรี จังหวัดอ่างทอง จังหวัดสิงห์บุรี จังหวัดชัยนาท และจังหวัดสมุทรสงคราม แจ้งว่า กรมโยธาธิการและผังเมืองได้แจ้งให้ทุกจังหวัดดำเนินการจัดประชุมคณะที่ปรึกษาผังเมืองรวมจังหวัด และคณะอนุกรรมการผังเมืองระดับจังหวัดฯ เพื่อพิจารณาและให้ความเห็นต่อกรณีประเด็นปัญหาในการปฏิบัติให้เป็นไปตามผัง ผลกระทบต่อการพัฒนาพื้นที่ของจังหวัดและแนวทางแก้ไข ซึ่งสามารถพิจารณาดำเนินการได้เป็น ๒ แนวทาง กล่าวคือ ดำเนินการประกาศเป็นกฎกระทรวงแล้วจึงปรับปรุง หรือดำเนินการปรับปรุงก่อนประกาศ สำหรับแนวทางของจังหวัดลพบุรี ได้ดำเนินการจัดประชุม เมื่อวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๕ โดยที่ประชุมมีมติให้ดำเนินการตามแนวทางที่ ๑ (ประกาศเป็นกฎกระทรวงแล้วจึงปรับปรุง) แต่เนื่องจากกลุ่มสภาอุตสาหกรรม หอการค้าของจังหวัดลพบุรี ได้มีหนังสือกราบเรียนนายกรัฐมนตรี เพื่อขอให้ชะลอการประกาศบังคับใช้ร่างกฎกระทรวงและทบทวนเกี่ยวกับการกำหนดเขตพื้นที่ส่งเสริมอุตสาหกรรมให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความเป็นจริงต่อการพัฒนาของจังหวัด กรมโยธาธิการและผังเมือง จึงได้มีหนังสือถึงจังหวัดลพบุรีและจังหวัดอ่างทอง เพื่อให้พิจารณาทบทวนแนวทางการดำเนินการของผังเมืองรวมจังหวัดลพบุรีและผังเมืองรวมจังหวัดอ่างทองในประเด็นดังกล่าวแล้ว

๓. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุดที่ ๘๔๐๒/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ถึงอธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมือง ขอดำเนินการตามผลความคืบหน้าการแก้ไขปัญหาเรื่อง การขอยกเลิกและให้ทำการสำรวจพื้นที่ที่ประกาศผังเมืองรวมของจังหวัดลพบุรีขึ้นใหม่

๔. กรมโยธาธิการและผังเมือง ได้มีหนังสือ ที่ มท ๐๗๑๑.๓/๑๓๓๗๙ ลงวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ รายงานผลความคืบหน้าการแก้ไขปัญหาว่า จังหวัดลพบุรีได้ดำเนินการจัดประชุมคณะที่ปรึกษาผังเมืองรวมจังหวัดลพบุรี เมื่อวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๕ และคณะอนุกรรมการผังเมืองระดับจังหวัด เมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ มติที่ประชุมทั้ง ๒ คณะ พิจารณาเป็นไปในทางเดียวกัน คือ ขอให้ดำเนินการปรับปรุงก่อนประกาศเป็นกฎกระทรวงให้ใช้บังคับ และคณะรัฐมนตรี ได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๖ อนุมัติให้ถอนร่างกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมจังหวัดลพบุรี พ.ศ. .... แล้ว ปัจจุบันสำนักงานโยธาธิการและผังเมืองรวมลพบุรี ดำเนินการรวบรวมข้อมูลเพื่อแก้ไขปรับปรุงข้อกำหนดผังเมืองรวมจังหวัดลพบุรี และเตรียมประชุมรับฟังความคิดเห็นของประชาชน (ปิดประกาศ ๑๕ วัน) ต่อไป

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นผลให้กรมโยธาธิการพ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

(ปัจจุบัน คณะกรรมการการปกครองยังไม่ได้รับแจ้งผลความคืบหน้าการดำเนินการเพิ่มเติมจากสำนักงานโยธาธิการและผังเมืองรวมจังหวัดลพบุรี)

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๗๗ วันพฤหัสบดีที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๘๓ วันพฤหัสบดีที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

- นางสาวนิจจิตต์ ลุนทอ วิทยากรชำนาญการพิเศษ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๘๐

เรื่องพิจารณา เรื่องร้องเรียนขอความเป็นธรรมกรณีให้หน่วยงานราชการ (กองทัพอากาศ) คืนพื้นที่สาธารณประโยชน์ (ทุ่งผืนเหนือ) ให้กับราษฎรหมู่บ้านทพนคร ตำบลปลั้ว อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี

ผู้เสนอ นายถวิล ชมจันทร์ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๖ ตำบลปลั้ว อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี

ข้อเท็จจริง

ผู้ร้องอ้างว่า เมื่อปี ๒๕๒๗ กองทัพอากาศได้ขอใช้พื้นที่สาธารณประโยชน์ (ทุ่งผืนเหนือ) ของหมู่บ้านทพนคร หมู่ที่ ๖ ตำบลปลั้ว อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี จำนวน ๒ แปลง คือ ที่ดินตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง เลขที่ จบ. ๐๗๖๔ เนื้อที่ ๒๕ - ๒ - ๓๐ ไร่ และที่ดินตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง เลขที่ จบ. ๐๗๘๕ เนื้อที่ ๗๘ - ๓ - ๗๕ ไร่ เพื่อใช้เป็นพื้นที่ฝึกยุทธวิธีและพัฒนาบุคคลของหน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน

แต่ปัจจุบัน กองทัพอากาศไม่ได้ใช้พื้นที่ดังกล่าวเป็นพื้นที่ฝึกยุทธวิธีและพัฒนาบุคคลของหน่วยบัญชาการนาวิกโยธินอีกต่อไปแล้ว จึงทำให้ไม่มีผู้ดูแลพื้นที่สาธารณประโยชน์ (ทุ่งผืนเหนือ) จนทำให้มีสภาพพื้นที่เสื่อมโทรมและเป็นเหตุให้เกิดอัคคีภัยในช่วงฤดูแล้ง ทำให้พืชผลทางการเกษตรของราษฎรเกิดความเสียหาย ดังนั้น ราษฎรหมู่บ้านทพนคร หมู่ที่ ๖ ตำบลปลั้ว จึงต้องการพื้นที่สาธารณประโยชน์ (ทุ่งผืนเหนือ) คืน เพื่อจะได้จัดทำโครงการปลูกป่าชุมชนและจะได้ฟื้นฟูสภาพพื้นที่ป่าชุมชนของหมู่บ้านต่อไป

การพิจารณา

คณะกรรมการการปกครอง ได้นำเรื่องร้องเรียนฯ ดังกล่าวเข้าพิจารณาในการประชุมครั้งที่ ๗๘ เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ โดยคณะกรรมการพิจารณาแล้วมีความเห็นว่าการพิจารณาเรื่องร้องเรียนเป็นไปด้วยความรอบคอบ และเป็นธรรมต่อทุกฝ่าย ทั้งผู้ร้องและผู้ถูกร้อง อีกทั้งเพื่อให้ได้รับทราบข้อมูลข้อเท็จจริงที่เป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาเพิ่มเติม เห็นควรตรวจสอบข้อเท็จจริงและประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อขอทราบข้อเท็จจริงการใช้ประโยชน์ในพื้นที่สาธารณประโยชน์ข้างต้น

การดำเนินการ

๑. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุดที่ ๗๙๔๑/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๕ ถึงพลเรือเอก สุรศักดิ์ หุ่นเรียงมัย ผู้บัญชาการทหารเรือขอทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ในพื้นที่สาธารณประโยชน์ “ทุ่งผืนเหนือ” ตำบลปลั้ว อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี

๒. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีการประชุม ครั้งที่ ๘๙ วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เพื่อพิจารณาเรื่องร้องเรียนนี้ โดยเชิญบุคคลและผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม ปรากฏผลการประชุมสรุปได้ดังนี้

ในอดีตที่ดินสาธารณประโยชน์แปลงนี้ เป็นที่นาปนสถาน (ป่าช้า) และเป็นทำเลเลี้ยงสัตว์ของประชาชนประมาณปี ๒๕๑๒ - ๒๕๑๕ มีทหารเข้ามาตั้งหน่วยกองร้อยและทำการฝึกอยู่ในพื้นที่ดังกล่าว แต่ขณะนั้นไม่ทราบว่าเป็นทหารหน่วยใดเนื่องจากผู้ร้องยังเด็ก หลังจากนั้นหน่วยทหารดังกล่าวก็ได้ย้ายหน่วยออกจากพื้นที่ ประมาณปี ๒๕๒๐ ทหารยังคงเข้าไปใช้พื้นที่สำหรับฝึกทางยุทธวิธีในช่วง ฤดูแล้ง ประมาณ ๒ - ๓ เดือน ต่อมาปี ๒๕๒๗ ประชาชนในพื้นที่ก็ไม่พบเห็นทหารเข้าไปใช้พื้นที่อีกจนกระทั่งเมื่อปี ๒๕๓๑ ประชาชนในพื้นที่พบเห็นทหารเข้าไปใช้พื้นที่ประมาณ ๓ - ๔ วัน และหลังจากนั้น ก็ไม่พบเห็นทหารเข้าไปใช้ประโยชน์ในพื้นที่อีกเลย การที่ดินสาธารณประโยชน์แปลงนี้ไม่มีหน่วยงานใดเข้าไปใช้ประโยชน์ก็เสมือนหนึ่งว่า ไม่มีหน่วยงานได้รับผิดชอบดูแล ประกอบกับเกิดไฟป่าและพื้นที่ป่า ก็เสื่อมโทรมลงทุกปี ดังนั้น คณะกรรมการหมู่บ้านจึงเห็นว่า เมื่อหน่วยงานทหารไม่ได้เข้าไปใช้ประโยชน์ในพื้นที่และไม่มีหน่วยงานได้รับผิดชอบดูแลที่ดินสาธารณประโยชน์แปลงนี้แล้ว จึงได้ประชุมร่วมกับประชาชนในพื้นที่แล้ว มีมติเห็นชอบให้ขอคืนที่ดินสาธารณประโยชน์แปลงนี้ให้กับหมู่บ้าน เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่เป็นผู้รับผิดชอบดูแล และจะทำการปลูกป่าชุมชนในพื้นที่ดังกล่าวต่อไป

นอกจากนี้ ผู้แทนเทศบาลตำบลปิล्वี ได้ชี้แจงข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า เมื่อปี ๒๕๒๙ กระทรวงมหาดไทยได้อนุมัติในหลักการให้กระทรวงกลาโหมใช้ประโยชน์ที่ดินสาธารณประโยชน์ป่าช้า (ทุ่งผีเหนือ) เพื่อให้หน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน กองทัพเรือ ใช้พื้นที่สำหรับฝึกกำลังพล เนื้อที่ประมาณ ๑๐๐ ไร่ (ประกอบด้วยที่ดิน ๒ แปลง แปลงที่ ๑ มีเนื้อที่ ๑๓ ไร่ ๓๘ ตารางวา และแปลงที่ ๒ มีเนื้อที่ ๘๖ ไร่) โดยกระทรวงมหาดไทยได้แจ้งให้กระทรวงกลาโหมทำการถอนสภาพที่ดิน ต่อมาเมื่อปี ๒๕๔๘ กระทรวงกลาโหมได้มีมติให้คืนที่ดินสาธารณประโยชน์แปลงที่ ๑ เนื้อที่ ๑๓ ไร่ ๓๘ ตารางวา เนื่องจากไม่มี ความจำเป็นในการเข้าใช้ประโยชน์ในพื้นที่ จากนั้นมีการนำที่ดินสาธารณประโยชน์แปลงที่ ๒ มาออกหนังสือ สำคัญสำหรับที่หลวง (นสล.) เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ โดยแบ่งออกเป็น ๒ แปลง คือ นสล. เลขที่ จบ. ๐๗๖๔ เนื้อที่ ๒๕ - ๒ - ๓๐ ไร่ และ นสล. เลขที่ จบ. ๐๗๘๕ เนื้อที่ ๗๘ - ๓ - ๗๕ ไร่ ในปี ๒๕๕๑ ผู้ร้องได้นำเรื่องการขอคืนที่ดินสาธารณประโยชน์ป่าช้า (ทุ่งผีเหนือ) มาแจ้งต่อองค์การบริหารส่วนตำบลปิล्वี (องค์การบริหารส่วนตำบลปิล्वี ได้รับการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลเมื่อปี ๒๕๕๔) และองค์การบริหาร ส่วนตำบลปิล्वีได้ประสานไปยังอำเภอแม่ขาม เพื่อขอให้ประสานไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการขอคืนที่ดิน สาธารณประโยชน์ตามความประสงค์ของประชาชน ซึ่งหลังจากนั้นก็ไม่มี การติดต่อประสานงานจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมายังองค์การบริหารส่วนตำบลปิล्वี (ในขณะนั้น) จนกระทั่งในปี ๒๕๕๓ ผู้ร้องจึงได้ ทำหนังสือถึงองค์การบริหารส่วนตำบลปิล्वี (ในขณะนั้น) เพื่อขอให้ประสานไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการ ขอคืนที่ดินสาธารณประโยชน์ ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลปิล्वี (ในขณะนั้น) ได้ประสานไปยังสำนักงานที่ดิน จังหวัดจันทบุรี สาขามะขาม เพื่อขอให้ช่วยตรวจสอบและหารือถึงแนวทางในการดำเนินการ โดยอำเภอ มะขามแจ้งว่า พื้นที่ดังกล่าวเป็นที่ดินสาธารณประโยชน์ไม่ได้เป็นกรรมสิทธิ์หรือตกเป็นกรรมสิทธิ์ของ บุคคลใดหรือหน่วยงานใดตามที่หมู่บ้านทัพนครกล่าวอ้าง และองค์การบริหารส่วนตำบลปิล्वี (ในขณะนั้น) ก็ไม่มีอำนาจในการอนุญาตให้บุคคลหรือหน่วยงานใด เข้าใช้ประโยชน์และเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาการขอใช้พื้นที่ ทับซ้อนกัน จึงให้องค์การบริหารส่วนตำบลปิล्वี (ในขณะนั้น) จัดให้มีการประชุมสภาตำบลร่วมกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และประชาชนที่เกี่ยวข้อง พร้อมเชิญผู้แทนกองทัพบกเข้าร่วมประชุมด้วย โดยได้มีการจัดประชุม

๒ ครั้ง ซึ่งจากการประชุมทั้ง ๒ ครั้งดังกล่าว ที่ประชุมได้มีมติไม่ให้ถอนสภาพที่ดินสาธารณประโยชน์ป่าช้า (ทุ่งผีเหนือ) และล่าสุดจังหวัดจันทบุรีได้แจ้งว่า กระทรวงกลาโหมยังมีความจำเป็นในการใช้ประโยชน์ที่ดินสาธารณประโยชน์แปลงดังกล่าว ทั้งนี้ เทศบาลตำบลปลิว เห็นว่าปัจจุบันสถานการณ์สู้รบตามแนวชายแดน ลดน้อยลง ประกอบกับในช่วงหลายปีที่ผ่านมาพบว่า ไม่มีหน่วยงานใดเข้าใช้ประโยชน์ที่ดินสาธารณประโยชน์ป่าช้า (ทุ่งผีเหนือ) จึงเห็นด้วยกับประชาชนในพื้นที่ไม่ให้ถอนสภาพที่ดินสาธารณประโยชน์ป่าช้า (ทุ่งผีเหนือ) และขอคืนพื้นที่ดังกล่าว เพื่อนำมาปลูกป่าชุมชน ประกอบกับประชาชนในเขตพื้นที่ของตำบลปลิว ๗๕% ประกอบอาชีพเกษตรกรรม โดยที่ดินสาธารณประโยชน์ป่าช้า (ทุ่งผีเหนือ) เทศบาลตำบลปลิวเคยใช้เป็นพื้นที่สำหรับติดตั้งเครื่องสูบน้ำ เพื่อสูบน้ำไปยังพื้นที่เกษตรกรรมของประชาชนในช่วงฤดูแล้ง และยังสามารถใช้ที่ดินสาธารณประโยชน์ป่าช้า (ทุ่งผีเหนือ) สำหรับผันน้ำจากเขื่อนศรีนครินทร์ซึ่งอยู่ในพื้นที่ใกล้เคียงไปยังพื้นที่เกษตรกรรมของประชาชน จำนวนกว่า ๖,๐๐๐ ไร่ ทั้งนี้ เทศบาลตำบลปลิวได้มีแผนงานโครงการในการติดตั้งเครื่องสูบน้ำระบบไฟฟ้าในการช่วยเหลือเกษตรกรอย่างยั่งยืนต่อไป

สำนักงานที่ดินจังหวัดจันทบุรี ชี้แจงข้อเท็จจริงว่า กองทัพเรือโดยหน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน ได้ขอใช้ประโยชน์ที่ดินสาธารณประโยชน์ป่าช้า (ทุ่งผีเหนือ) ตั้งแต่ปี ๒๕๒๗ และกระทรวงมหาดไทย ได้อนุมัติในหลักการให้กองทัพเรือเข้าใช้ประโยชน์พื้นที่ได้ โดยอาศัยอำนาจตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการดูแลรักษาที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๑๕ และให้กองทัพเรือดำเนินการถอนสภาพที่ดินสาธารณประโยชน์ให้ถูกต้องตามระเบียบ ทั้งนี้ ตามหนังสือหน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน ที่ กห ๐๕๑๑/๑๐๙๕ ลงวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๒๗ เรื่อง ขอให้ที่ดินบ้านทัพนคร อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี โดยในหนังสือฉบับดังกล่าวระบุว่าหน่วยบัญชาการนาวิกโยธินได้เคยใช้พื้นที่บริเวณป่าช้าทุ่งผีมาโดยตลอด โดยมีได้ดำเนินการขอใช้พื้นที่เป็นการถาวร ทำให้อาจเกิดปัญหาเรื่องที่ดินภายหลังได้ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า หน่วยบัญชาการนาวิกโยธินได้ใช้ประโยชน์ที่ดินสาธารณประโยชน์ป่าช้า (ทุ่งผีเหนือ) มาก่อนที่จะขออนุญาตใช้ประโยชน์ในพื้นที่อย่างถูกต้องเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาในอนาคต สำนักงานที่ดินจังหวัดจันทบุรี ในฐานะฝ่ายปฏิบัติได้ดำเนินการให้กองทัพเรือเข้าใช้ประโยชน์ที่ดินสาธารณประโยชน์ตามคำสั่งของกระทรวงมหาดไทยมาโดยตลอด เพียงแต่ติดอยู่ขั้นตอนเดียวคือ การถอนสภาพที่ดินสาธารณประโยชน์จนกระทั่งเมื่อปี ๒๕๔๘ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๖ และประชาชนในหมู่บ้านได้แจ้งว่า กองทัพเรือไม่ได้ใช้ประโยชน์ที่ดินสาธารณประโยชน์ป่าช้า (ทุ่งผีเหนือ) และปล่อยให้รกร้างว่างเปล่า ทำให้เกิดปัญหาไฟป่า จึงขอคืนที่ดินสาธารณประโยชน์ให้กับหมู่บ้านทัพนคร ซึ่งจังหวัดจันทบุรีโดยสำนักงานที่ดินจังหวัดจันทบุรี ได้มีหนังสือสอบถามไปยังหน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน และได้รับการยืนยันจากหน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน ว่ายังคงมีความจำเป็นต่อการใช้ประโยชน์ที่ดินสาธารณประโยชน์ป่าช้า (ทุ่งผีเหนือ)

สำหรับผู้แทนกองทัพเรือและผู้แทนหน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน ชี้แจงเท็จจริงว่า ตามภารกิจของหน่วยบัญชาการนาวิกโยธินในการจัดกำลังพลไปปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ และกองบัญชาการป้องกันชายแดนจันทบุรีและตราด มีกำลังพลที่จะต้องจัดลงพื้นที่กว่า ๘,๐๐๐ นาย ซึ่งมีภารกิจที่แตกต่างกันออกไปตามภัยคุกคามและสถานการณ์ในแต่ละพื้นที่ ทั้งนี้ สนามฝึกที่ใช้ในการฝึกทางยุทธวิธีขนาดเล็กนั้น ในพื้นที่จังหวัดจันทบุรีและจังหวัดตราดมีเพียง ๒ แห่ง คือ พื้นที่ทุ่งอ้ายโลกและที่ดินสาธารณประโยชน์ป่าช้า (ทุ่งผีเหนือ) ซึ่งตั้งอยู่ใกล้เคียงกัน โดยพื้นที่ทั้ง ๒ แห่ง ใช้สำหรับฝึกทางยุทธวิธี

ควบคู่กันไป โดยพื้นที่ทุ่งอ้ายโลกมีเนื้อที่ประมาณ ๔๐๐ ไร่ ใช้สำหรับฝึกยิงปืน ค. ซึ่งเป็นวัตถุประสงค์ จึงไม่เหมาะสมที่จะใช้ฝึกทางยุทธวิธีขนาดเล็ก ในส่วนของที่ดินสาธารณประโยชน์ป่าช้า (ทุ่งผีเหนือ) นั้น มีลักษณะเด่นคือ เป็นป่าที่ไม่หนาที่มากนัก ทำให้ง่ายต่อการตรวจสอบการฝึกทางยุทธวิธีของหน่วยขนาดเล็ก เช่น การซุ่มโจมตี การลาดตระเวนของหน่วยระดับหมวด หมู่ ทั้งนี้ ในปีที่ผ่านมายังทำการฝึกในที่ดิน สาธารณประโยชน์ป่าช้า (ทุ่งผีเหนือ) โดยแบ่งการฝึกเป็น ๔ ผลัด ในวกรอบ ๔ เดือน จะทำการฝึกในพื้นที่ ทุ่งอ้ายโลกและที่ดินสาธารณประโยชน์ป่าช้า (ทุ่งผีเหนือ) เป็นเวลานานถึง ๑ เดือน ซึ่งกองทัพเรือยังมีความ จำเป็นในการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ โดยเฉพาะกองพันทหารราบที่ ๒ จังหวัดจันทบุรี มีความจำเป็นอย่างยิ่ง ที่จะใช้พื้นที่ และกองพันทหารราบที่ ๖ ที่กำลังจะจัดตั้งขึ้นใหม่ในจังหวัดตราดก็มีความจำเป็นที่จะใช้พื้นที่ สำหรับการฝึกเช่นเดียวกัน ดังนั้น กองทัพเรือยังคงมีความจำเป็นในการใช้ประโยชน์ในพื้นที่และได้ ดำเนินการขอถอนสภาพที่ดินสาธารณประโยชน์มาโดยตลอด อย่างไรก็ตาม จากความจำเป็นของผู้ร้อง ทั้งในเรื่องไฟฟ้า ความเสื่อมโทรมของป่า การสูบน้ำ และ ความจำเป็นของกองทัพเรือในการใช้พื้นที่สำหรับการ ฝึก ซึ่งทั้ง ๔ เรื่องนี้ สามารถดำเนินการร่วมกันได้ในพื้นที่ ไม่จำเป็นต้องส่งมอบพื้นที่คืนแต่อย่างใด กองทัพเรือสามารถปลูกป่าร่วมกับประชาชนได้ในพื้นที่ที่เสื่อมโทรม การติดตั้งเครื่องสูบน้ำเพื่อประโยชน์ ของประชาชน กองทัพเรือก็ไม่ขัดข้อง และหากมีไฟฟ้าลูกกลามาจากพื้นที่ก็สามารถทำแนวป้องกันไฟฟ้าได้ ซึ่งทั้งหมดนี้จะต้องมาหารือกันในรายละเอียดว่า จะดำเนินการอย่างไรต่อไป

คณะกรรมการพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การแก้ไขปัญหาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และได้ข้อยุติที่เป็นประโยชน์แก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง คณะกรรมการจึงมอบหมายให้ผู้ว่าราชการจังหวัด จันทบุรีร่วมกับเจ้ากรมกิจการพลเรือนทหารเรือ และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องดำเนินการแก้ไขปัญหา โดยจัดประชุมหารือร่วมกับผู้แทนกองทัพเรือ ผู้แทนหน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน สำนักงานที่ดินจังหวัด จันทบุรี สำนักงานที่ดินจังหวัดจันทบุรี สาขามะขาม อำเภอมะขาม เทศบาลตำบลปัลลิว ผู้ร้อง และราษฎร ในพื้นที่ เพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหาให้ได้ข้อยุติที่เป็นประโยชน์ร่วมกันของทุกฝ่าย ทั้งนี้ ให้ดำเนินการ ให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วัน แล้วรายงานผลให้คณะกรรมการทราบต่อไป

๓. สำนักงานเทศบาลตำบลปัลลิว ได้มีหนังสือ ที่ ๕๕๘๐๑/๑๑๓๗ ลงวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ถึงคณะกรรมการการปกครอง ขอความอนุเคราะห์สำเนาบันทึกรายงานการประชุมและไฟล์รูปภาพ ในการประชุม ครั้งที่ ๘๙ เมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เนื่องด้วยในการประชุมครั้งฯ ดังกล่าว นายอริยา นายเทศมนตรีตำบลปัลลิว ติดภารกิจจึงได้มอบหมายให้นายสรารุ พงษ์สวัสดิ์ รองนายกเทศมนตรี ตำบลปัลลิว มาร่วมประชุมแทน ซึ่งได้นำเรื่องดังกล่าวเข้าที่ประชุมคณะกรรมการ ครั้งที่ ๙๔ วันพุธที่ ๙ มกราคม ๒๕๕๖ เพื่อให้ที่ประชุมพิจารณา

- ที่ประชุมพิจารณาแล้ว มีมติไม่อนุญาต เนื่องจากเห็นว่าในการประชุมครั้งฯ ดังกล่าว นายอริยา พงษ์ศักดิ์ ได้มอบหมายให้ผู้แทนเข้าร่วมประชุม ซึ่งผู้แทนดังกล่าวที่ยอมทราบรายละเอียดเกี่ยวกับการพิจารณาเรื่องร้องเรียนนี้ดีอยู่แล้ว อีกทั้งคณะกรรมการได้จัดให้มีการเผยแพร่สรุปผลการประชุม คณะกรรมการการปกครอง ในเว็บไซต์ของรัฐสภาด้วยแล้ว ซึ่งบุคคลทั่วไปสามารถเข้าสืบค้นข้อมูลได้

๔. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๑๘๕/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๖ ถึงนายอรรถ พงศ์ศักดิ์ นายกเทศมนตรีตำบลปัว เพื่อแจ้งมติคณะกรรมการกรณีนายอรรถฯ มีหนังสือแจ้งความประสงค์ขอสำเนาบันทึกการงานการประชุมและไฟล์รูปภาพในการประชุม ครั้งที่ ๘๙ เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ โดยที่ประชุม พิจารณาแล้ว มีมติไม่อนุญาตตามคำขอฯ ดังกล่าว

๕. ปัจจุบันเรื่องร้องเรียนฯ ดังกล่าว อยู่ในขั้นตอนการดำเนินการของจังหวัดจันทบุรีร่วมกับเจ้ากรมกิจการพลเรือนเรือ และส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ในการดำเนินการแก้ไขปัญหาโดยจัดประชุมหารือร่วมกับผู้แทนกองทัพเรือ ผู้แทนหน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน สำนักงานที่ดินจังหวัดจันทบุรี สำนักงานที่ดินจังหวัดจันทบุรี สาขามะขาม อำเภอมะขาม เทศบาลตำบลปัว ผู้ร้อง และราษฎรในพื้นที่ เพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหาให้ได้ข้อยุติที่เป็นประโยชน์ร่วมกันของทุกฝ่าย

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นผลให้กรรมการพ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

ปัจจุบัน คณะกรรมการยังไม่ได้รับแจ้งผลการดำเนินการแก้ปัญหาจากจังหวัดจันทบุรี และส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๗๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๘๙ วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๙๔ วันพุธที่ ๙ มกราคม ๒๕๕๖

- นายธนพัทธ์ นาควัชร วิทยากรชำนาญการ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๘๑

เรื่องพิจารณา ขอความเป็นธรรมกรณี การสอบคัดเลือกตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ระดับ ๗ ขององค์การบริหารส่วนตำบลสันกลาง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เสนอ นายวสุชาติ พิชัย รองปลัดเทศบาลตำบลสันกลาง

ข้อเท็จจริง

องค์การบริหารส่วนตำบลสันกลาง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ได้ประกาศปรับขนาดจากองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลางเป็นขนาดใหญ่ ตามประกาศ ลงวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๔ และได้มีการกำหนดระดับตำแหน่งให้สูงขึ้นจากตำแหน่งรองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ระดับ ๖ (นักบริหารงาน อบต. ๖) เป็นรองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ระดับ ๗ (นักบริหารงาน อบต. ๗) ในเวลาต่อมาตามมติที่ประชุมคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล จังหวัดเชียงใหม่ เนื่องจากมีตำแหน่งผู้บริหารว่าง ซึ่งจะต้องดำเนินการสรรหาภายใน ๖๐ วัน ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลสันกลาง จึงได้ดำเนินการสรรหาโดยมีคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลสันกลาง ที่ ๑๔๔/๒๕๕๕ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลเพื่อให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้น สายงานผู้บริหารตำแหน่งรองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ระดับ ๗ (นักบริหารงาน อบต. ๗)

คณะกรรมการฯ ได้ดำเนินการประกาศคัดเลือกพนักงานส่วนตำบล เพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้น โดยการรับสมัครตั้งแต่วันที่ ๖ - ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๕ และได้ประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิเข้ารับการคัดเลือกและกำหนดสถานที่ดำเนินการคัดเลือกฯ ในวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๕ และกำหนดสอบในวันเสาร์ที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๕ ในระหว่างดำเนินการคัดเลือกดังกล่าว องค์การบริหารส่วนตำบลสันกลางได้รับการเปลี่ยนแปลงยกฐานะจากองค์การบริหารส่วนตำบลสันกลาง เป็นเทศบาลตำบลสันกลาง มีผลตั้งแต่วันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๕ เป็นต้นไป ตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖

ต่อมาได้มีประกาศคณะกรรมการคัดเลือกพนักงานส่วนตำบลเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้น สายงานผู้บริหาร ตำแหน่ง รองปลัดอบต. ระดับ ๗ (นักบริหารงาน อบต. ๗) เรื่อง ผลการคัดเลือกพนักงานส่วนตำบลเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้นสายงานผู้บริหาร ประกาศ ณ วันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๕ ปรากฏว่า ผลการคัดเลือกลำดับที่ ๑ นายวสุชาติ พิชัย รองปลัดอบต. ระดับ ๖ (นักบริหาร อบต. ๖) สังกัด อบต. สันกลาง (ผู้ร้องเรียน) ได้คะแนน ๘๕.๑๗ คะแนน โดยในวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๕ คณะกรรมการคัดเลือกฯ ได้รายงานผลการคัดเลือกดังกล่าวให้นายกเทศมนตรีตำบลสันกลาง (นายกองค์การบริหารส่วนตำบลสันกลาง เดิม) เพื่อทราบและดำเนินการต่อไป ซึ่งภายหลังการประกาศผลการคัดเลือกดังกล่าว นายวสุชาติฯ ได้ไปสอบถามเกี่ยวกับขั้นตอนการดำเนินการ และได้รับแจ้งจากหัวหน้างานบุคคลท้องถิ่นของสำนักงานท้องถิ่นจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งมีหน้าที่นำเรื่องผลการคัดเลือกเข้าคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดเชียงใหม่ ว่าหัวหน้างานบุคคลท้องถิ่นฯ ได้โทรศัพท์หารือกับผู้อำนวยการสำนักพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และได้รับคำตอบจากผู้อำนวยการสำนักพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลท้องถิ่นว่า ให้ทำการยกเลิกผลการสอบดังกล่าว

เพราะองค์การบริหารส่วนตำบลสันกลาง ได้รับการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลสันกลางแล้ว ทำให้ไม่เป็นไปตามระเบียบกฎหมาย และให้ดำเนินการเปิดรับสมัครและสอบคัดเลือกใหม่ทั้งหมด

ในกรณีเช่นนี้ นายสุชาติฯ ผู้ร้องเรียนเห็นว่า กรณีที่ให้ยกเลิกผลการสอบคัดเลือกดังกล่าวนั้น ไม่เป็นธรรมกับผู้ร้องฯ เนื่องจากคณะกรรมการสรรหาฯ ได้ทำการสอบคัดเลือกและรายงานผลการคัดเลือกให้เทศบาลตำบลสันกลางทราบแล้ว ในขณะที่เทศบาลตำบลสันกลางก็ได้รายงานผลการสอบคัดเลือกให้กับประธานคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบแล้วเช่นกัน ประกอบกับการเปลี่ยนแปลงหรือการยกฐานะขององค์การบริหารส่วนตำบลสันกลางเป็นเทศบาลตำบลสันกลาง นั้น ผู้ร้องเรียนไม่มีส่วนเกี่ยวข้อง จึงร้องเรียนขอความเป็นธรรมมายังคณะกรรมการการปกครอง เพื่อให้คณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดเชียงใหม่นำผลการสอบคัดเลือกเข้าพิจารณาให้ความเห็นชอบผลการสอบคัดเลือกต่อไป

การพิจารณา

คณะกรรมการพิจารณาแล้วเห็นว่า เรื่องดังกล่าวอยู่ในขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการปกครองส่วนท้องถิ่น ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๒ (๑๙) ที่กำหนดให้ “คณะกรรมการการปกครองส่วนท้องถิ่น มีอำนาจกระทำการ พิจารณาสอบสวนหรือศึกษาเรื่องใดๆ ที่เกี่ยวกับการบริหารราชการและการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งส่งเสริมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ” จึงให้ส่งเรื่องร้องเรียนนี้ต่อคณะกรรมการการปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป พร้อมให้มีหนังสือแจ้งผู้ร้องเรียนทราบด้วย

การดำเนินการ

๑. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๗๗๙๘/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ ถึงประธานคณะกรรมการการปกครองส่วนท้องถิ่น จัดส่งเรื่องร้องเรียนดังกล่าว เพื่อให้พิจารณาดำเนินการต่อไป

๒. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๗๗๙๘/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ ถึงนายสุชาติฯ พิชัย ผู้ร้องเรียน เพื่อทราบผลการดำเนินการ

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นผลให้กรรมการพ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

(ปัจจุบัน คณะกรรมการยังไม่ได้รับการแจ้งผลการพิจารณาดำเนินการจากคณะกรรมการการปกครองส่วนท้องถิ่น)

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๗๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๕

- นางสมานจิตต์ ลุนทอ วิทยากรชำนาญการพิเศษ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๘๒

เรื่องพิจารณา ขอให้สอบสวนนายนำศักดิ์ อุทัยศรีสม นายกองค์การบริหารส่วนตำบลคลองหก คณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงกรณีนายกองค์การบริหารส่วนตำบลคลองหกประพฤติมิชอบ ซึ่งอำเภอคลองหลวงแต่งตั้งขึ้นทั้ง ๒ ชุด ท้องถิ่นอำเภอคลองหลวง ท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานี และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ ทั้งขอให้ดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริง กรณีเจ้าหน้าที่รัฐนำเอกสารราชการออกไปเผยแพร่โดยมิได้รับอนุญาต

ผู้เสนอ นายเจริญ เข้มทอง และคณะ

ข้อเท็จจริง

นายเจริญ เข้มทอง และคณะผู้ร้อง อ้างว่า ผู้ร้องได้ร้องเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของ นายนำศักดิ์ อุทัยศรีสม นายกองค์การบริหารส่วนตำบลคลองหก ว่ามีพฤติกรรมทุจริตต่อหน้าที่ ละเว้น การปฏิบัติหน้าที่ในแต่ละเรื่อง ดังนี้

๑. เรื่องทุจริตเงินบริจาคของ บริษัท แคป ซี อี แอล จำกัด
๒. เรื่องโครงการก่อสร้างศาลาที่พักผู้โดยสาร หมู่ที่ ๑๐
๓. เรื่องจัดซื้อร่มกันแดดตามโครงการวันสงกรานต์
๔. เรื่องจัดจ้างเรือของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลคลองหกเพื่อกำจัดวัชพืช
๕. เรื่องทุจริตการจัดซื้อวัสดุสำนักงานราคาแพงเกินจริง
๖. เรื่องการใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ วังเต็น บรจตุแต่งตั้งข้าราชการ และโยกย้ายข้าราชการ

ประจำไม่ตรงสายงาน

๗. เรื่องการขายเอกสารประกวดราคาโครงการก่อสร้างอาคารสำนักงาน

โดยในเรื่องนี้ ผู้ร้องได้ร้องเรียนไปยังอำเภอคลองหลวง และนายชูชาติ หาญสวัสดิ์ รัฐมนตรี ช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย จนมีการตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง กรณีนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ประพฤติมิชอบ มาแล้ว ๒ ชุด ดังนี้

ชุดที่ ๑ ประกอบด้วย

๑. นายณัฐพงษ์ พัฒนรัฐ	ปลัดอำเภอชำนาญการ	เป็นประธานคณะกรรมการ
๒. นายสิริภัทร กาฬสิงห์	นิติกร	เป็นกรรมการ
๓. นายสุพินยา พรหมสกุลวัฒน์	เจ้าหน้าที่พัสดุ	เป็นกรรมการ
๔. นายสุทัศน์ ศุภรัตน์	ท้องถิ่นอำเภอคลองหลวง	เป็นกรรมการ/เลขานุการ

ชุดที่ ๒ ประกอบด้วย

๑. นายวิชัย บุญมี	ปลัดอำเภอหัวหน้ากลุ่มงาน บริหารงานปกครอง	เป็นประธานคณะกรรมการ
๒. นายสิริภัทร กาฬสิงห์	นิติกร	เป็นกรรมการ
๓. นายสุพินยา พรหมสกุลวัฒน์	เจ้าหน้าที่พัสดุ	เป็นกรรมการ
๔. นายสุทัศน์ ศุภรัตน์	ท้องถิ่นอำเภอคลองหลวง	เป็นกรรมการ/เลขานุการ

ซึ่งนับจากวันที่ได้มีการร้องเรียนในเรื่องดังกล่าว ผู้ร้องไม่เคยได้รับการแจ้งผลการสอบสวนข้อเท็จจริงตามประเด็นที่ได้มีการร้องเรียนข้างต้นแต่อย่างใด จนกระทั่ง เมื่อวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ผู้ร้องได้รับหมายศาล ตามคดีหมายเลขดำที่ ๓๓๗๓/๒๕๕๕ ของศาลจังหวัดธัญบุรี จึงได้ทราบผลการพิจารณาของคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงฯ ทั้ง ๒ ชุด จากเอกสารที่จัดส่งมาพร้อมหมายศาล ดังนั้น ผู้ร้องจึงได้เข้าพบนายสุวิทย์ คำดี นายอำเภอคลองหลวง เมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๕ เพื่อสอบถามความคืบหน้าเรื่องการสอบสวนข้อเท็จจริง ดังนี้

๑. สอบถามความคืบหน้ากรณี นายกองค์การบริหารส่วนตำบลคลองหก ประพฤติมิชอบ โดยผู้ร้องได้นำเอกสารหลักฐานประกอบคำร้องเรียน ซึ่งเป็นเอกสารชุดเดียวกับที่ผู้ร้องได้เสนอให้กับคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงฯ พิจารณา เพื่อชี้แจงข้อเท็จจริงให้นายอำเภอคลองหลวงทราบ แต่ปรากฏข้อเท็จจริงจากการหารือกับนายอำเภอคลองหลวงว่า เอกสารที่คณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงฯ ใช้ในการพิจารณามีรายละเอียดที่ไม่ครบถ้วนเหมือนกับเอกสารที่ผู้ร้องนำเข้าพบนายอำเภอคลองหลวง ทั้งที่เป็นเอกสารชุดที่ผู้ร้องคัดสำเนามาจากต้นฉบับเดียวกัน

๒. สอบถามเกี่ยวกับเอกสารรายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงของคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงฯ ทั้ง ๒ ชุด ที่นายนำศักดิ์ อุทัยศรีสม นายกองค์การบริหารส่วนตำบลคลองหก ใช้เป็นพยานหลักฐานในการฟ้องคดีต่อศาลจังหวัดธัญบุรีว่า ได้มีการนำเอกสารราชการออกไปเผยแพร่ภายนอก โดยมีได้รับอนุญาตได้อย่างไร ทั้งที่เอกสารดังกล่าวอยู่ในความครอบครองของท้องถิ่นอำเภอคลองหลวง เพราะผู้ร้องซึ่งเป็นผู้เสนอเรื่อง ยังมีได้รับเอกสารรายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงเลย

๓. ผู้ร้องเห็นว่า จากพยานหลักฐานและเอกสารประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงฯ ทั้ง ๒ ชุด ที่ผู้ร้องได้นำเสนอน่าจะเพียงพอในการพิจารณาสรุปความผิดของนายนำศักดิ์ อุทัยศรีสม นายกองค์การบริหารส่วนตำบลคลองหก ได้แล้วในประเด็นเรื่องต่างๆ ดังนี้

๓.๑ เรื่องค่าขายแบบโครงการก่อสร้างอาคารสำนักงานใหม่แพงเกินจริง

๓.๒ เรื่องวัสดุครุภัณฑ์ราคาแพงเกินจริง

๓.๓ เรื่องการใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ วังเต้น บรรจุแต่งตั้งข้าราชการ และโยกย้ายข้าราชการประจำไม่ตรงสายงาน

๔. เรื่องการทุจริตเงินบริจาคของ บริษัท แคป ซี อี แอล จำกัด โดยผู้ร้องได้ตรวจสอบเอกสารที่จัดส่งมาพร้อมหมายศาลแล้วเห็นว่า นายนำศักดิ์ อุทัยศรีสม นายกองค์การบริหารส่วนตำบลคลองหก ได้ทำเอกสารหลักฐานการใช้จ่ายเงินที่เป็นเท็จ เพื่อใช้ในการชี้แจงต่อคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงฯ ทั้ง ๒ ชุด และใช้เป็นพยานหลักฐานในการฟ้องคดีต่อศาล เนื่องจากข้อเท็จจริงแล้วไม่ได้มีการใช้จ่ายเงินบริจาคตามวัตถุประสงค์ของ บริษัท แคป ซี อี แอล จำกัด แต่อย่างใด

๕. ผู้ร้องยังมีเอกสารหลักฐาน ทั้งพยานบุคคลที่สามารถยืนยันการกระทำความผิดของนายนำศักดิ์ อุทัยศรีสม นายกองค์การบริหารส่วนตำบลคลองหก ในประเด็นเรื่องอื่นๆ อีก ดังนี้

๕.๑ เรื่องโครงการก่อสร้างศาลาที่พักผู้โดยสาร หมู่ ๑๐

๕.๒ เรื่องจัดซื้อร่มกันแดดตามโครงการวันสงกรานต์

๕.๓ เรื่องจัดจ้างเรือของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลคลองหกเพื่อกำจัดวัชพืช

ผู้ร้องเห็นว่า การกระทำของคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงกรณีนายกองค์การบริหารส่วนตำบลประพติมิชอบ ซึ่งอำเภอคลองหลวงแต่งตั้งขึ้นทั้ง ๒ ชุด ท้องถิ่นอำเภอคลองหลวง ท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานี และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ทำให้ผู้ร้องได้รับความเสียหายเนื่องจากไม่ได้รับทราบข้อมูลผลการสอบสวนข้อเท็จจริง ทั้งยังเป็นพฤติกรรมที่ช่วยเหลือนายนำศักดิ์ อุทัยศรีสม นายกองค์การบริหารส่วนตำบลคลองหก เพราะมิได้มีการสอบสวนข้อเท็จจริงจากพยานหลักฐานที่ผู้ร้องนำเสนอ ประกอบกับกรณีที่นายนำศักดิ์ อุทัยศรีสม นายกองค์การบริหารส่วนตำบลคลองหก ได้มีการร้องเรียนนายชูชาติ หาญสวัสดิ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย ว่ามีการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบนั้น เป็นการเบี่ยงเบนประเด็นเพื่อให้ความเข้าใจว่า การร้องเรียนในเรื่องนี้เป็นการกลั่นแกล้งทางการเมือง ดังนั้น เพื่อให้เกิดความยุติธรรม ผู้ร้องจึงได้ร้องเรียนมายังคณะกรรมการการปกครอง สมาชิกแทนราษฎร เพื่อขอให้พิจารณาตรวจสอบข้อเท็จจริงและดำเนินการกับเจ้าหน้าที่รัฐที่เกี่ยวข้อง เพื่อไม่ให้เกิดความเสียหายแก่รัฐต่อไป ซึ่งเรื่องร้องเรียนนี้ผู้ร้องได้เสนอเรื่องไปยังคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพติมิชอบ สมาชิกแทนราษฎร เพื่อให้เกิดความยุติธรรม

การพิจารณา

คณะกรรมการการปกครอง สมาชิกแทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้พิจารณาเรื่องดังกล่าวในการประชุมครั้งที่ ๘๐ วันพุธที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๕ โดยที่ประชุมเห็นว่า เรื่องร้องเรียนนี้อยู่ในขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการปกครองส่วนท้องถิ่น สมาชิกแทนราษฎร ตามข้อบังคับการประชุมสมาชิกแทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๒ (๑๙) ที่กำหนดว่า “คณะกรรมการการปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่กระทำการพิจารณาสอบสวนหรือศึกษาเรื่องใดๆ ที่เกี่ยวกับการบริหารราชการและการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งส่งเสริมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” ดังนั้น จึงให้มีหนังสือแจ้งผู้เสนอเรื่องร้องเรียนดังกล่าวให้เสนอเรื่องร้องเรียนนี้ต่อคณะกรรมการการปกครองส่วนท้องถิ่น สมาชิกแทนราษฎร เพื่อพิจารณาตามขอบเขตอำนาจหน้าที่ต่อไป

การดำเนินการ

คณะกรรมการการปกครอง สมาชิกแทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุดที่ ๘๓๘๑/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๕ ถึงนายเจริญ เข้มทอง แจ้งผลการพิจารณาของคณะกรรมการการปกครอง สมาชิกแทนราษฎร ให้ผู้เสนอเรื่องร้องเรียนทราบ

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สมาชิกแทนราษฎร

ครั้งที่ ๘๐ วันพุธที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๕

- นางสาวนิศาชล ปักกระโน วิทยากรปฏิบัติการ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๘๓

เรื่องพิจารณา ขอความเป็นธรรมกรณีได้รับความเดือดร้อนจากการปฏิบัติหน้าที่ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลกระไชย นายอำเภอแหลมสิงห์ และเจ้าพนักงานที่ดิน หัวหน้าส่วนแยกแหลมสิงห์ ในการคัดค้านการรังวัดสอบเขตที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) เลขที่ ๖๔๑

ผู้เสนอ พันตำรวจเอก อิทธิศักดิ์ สุวรรณพานิช

ข้อเท็จจริง

พันตำรวจเอก อิทธิศักดิ์ สุวรรณพานิช ผู้ร้องเรียน อยู่บ้านเลขที่ ๗/๑๓ พระยาตรัง ซอย ๓ ถนนพระยาตรัง ตำบลวัดใหม่ อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี ได้เสนอเรื่องร้องเรียนขอความเป็นธรรมกรณีได้รับความเดือดร้อนจากการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐในการคัดค้านการรังวัดสอบเขตที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) เลขที่ ๖๔๑ ประกอบด้วย

๑. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบางกะไชย (ผู้ถูกร้องเรียนที่ ๑)
๒. นายอำเภอแหลมสิงห์ (ผู้ถูกร้องเรียนที่ ๒)
๓. เจ้าพนักงานที่ดิน หัวหน้าส่วนแยกแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี (ผู้ถูกร้องเรียนที่ ๓)

โดยข้อเท็จจริงตามคำร้องอ้างว่า ผู้ร้องมีที่ดินซึ่งมีลักษณะของที่ดินเป็นปลายหัวแหลมยื่นออกไปในทะเล โดยมีเอกสารสิทธิ์เป็นหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) หมายเลข ๕๔๓๓ IV แผ่นที่ ๑๖ ทะเบียนเลขที่ ๖๔๑ เล่ม ๗ ก หน้าที่ ๔๑ เลขที่ ๒๐ หมู่ที่ ๑ ตำบลบางกะไชย อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี ได้รับความเดือดร้อนเนื่องจากเมื่อวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๕ ผู้ร้องฯ ได้ยื่นคำขอต่อเจ้าพนักงานที่ดิน หัวหน้าส่วนแยกแหลมสิงห์ ผู้ถูกร้องเรียนที่ ๓ เพื่อขอรังวัดสอบเขตที่ดินตามมาตรา ๖๙ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งแนวเขตที่ดินทางทิศตะวันตกติดกับเขาแหลมสิงห์ จึงเป็นอำนาจหน้าที่ของผู้ถูกร้องเรียนที่ ๑ และผู้ถูกร้องเรียนที่ ๒ จะต้องไปประวัจนแนวเขตที่ดิน ดังนั้น ผู้ถูกร้องเรียนที่ ๓ จึงได้ทำหนังสือแจ้งผู้ถูกร้องเรียนที่ ๑ และผู้ถูกร้องเรียนที่ ๒ ให้ไปประวัจนแนวเขตที่ดินด้านทิศตะวันตก

เมื่อถึงวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๕ ซึ่งเป็นวันรังวัดสอบเขตที่ดิน เมื่อผู้เกี่ยวข้องรวมถึงผู้ถูกร้องเรียนที่ ๑ และที่ ๒ มาระวังชี้แนวเขตที่ดินแล้ว พนักงานเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกร้องเรียนที่ ๓ จึงได้ดำเนินการรังวัดสอบเขตที่ดินไปตามอำนาจหน้าที่ ขณะทำการรังวัดสอบเขตที่ดินนั้นไม่มีผู้มีสิทธิในที่ดินข้างเคียงแนวเขตที่ดินด้านใดคัดค้านว่ามีการนำชี้รังวัดสอบเขตที่ดินรุกล้ำเข้าไปในที่ดินของตน ภายหลังจากดำเนินการรังวัดแล้วปรากฏว่า มีเนื้อที่ ๒ ไร่ ๑ งาน ๘๘ ตารางวา มากกว่าเนื้อที่เดิม ๑ ไร่ ๒ งาน ๘๘ ตารางวา ในกรณีเช่นนี้ ผู้ถูกร้องเรียนที่ ๑ และที่ ๒ ได้กล่าวในทำนองให้ผู้ร้องฯ กับเจ้าหน้าที่รังวัดแบ่งหักที่ดินบริเวณที่อยู่ริมชายทะเลออกให้เหลือที่ดินตามเนื้อที่ที่ระบุใน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๖๔๑ แล้วให้กันที่ดินส่วนที่เหลือเป็นที่ดินของรัฐ ถ้าไม่ยินยอมจะทำเรื่องคัดค้านการออกโฉนดที่ดิน ซึ่งผู้ร้องไม่ยินยอม

ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๕ ผู้ถูกร้องเรียนที่ ๓ ได้มีหนังสือไปยังผู้ถูกร้องเรียนที่ ๑ และที่ ๒ รวมทั้งผู้รับมอบอำนาจจากกรมเจ้าท่าซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐผู้มีสิทธิในที่ดินแนวเขตด้านทิศเหนือติดกับชายทะเล แจ้งว่า การรังวัดสอบเขตที่ดินในเมื่อวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๕ พนักงานเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกร้องเรียนที่ ๓ ได้ไปดำเนินการรังวัดสอบเขตที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๖๔๑ โดยผู้ถูกร้องเรียนที่ ๑ กับที่ ๒

และตัวแทนกรมเจ้าท่า ได้ไประวางแนวเขตที่ดินแต่ไม่ได้ลงชื่อรับรองแนวเขต จึงแจ้งให้ตรวจสอบแนวเขตที่ดินที่รังวัดสอบเขตที่ดินไปแล้วว่าถูกต้องหรือเหลื่อมล้ำแนวเขตชายทะเลหรือไม่ โดยมีสิทธิที่จะคัดค้านภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ส่งหนังสือ หากไม่ดำเนินการภายในกำหนดระยะเวลาดังกล่าว ผู้ถูกร้องเรียนที่ ๓ จะดำเนินการแก้ไขรูปแผนที่หรือเนื้อที่ดินให้แก่ผู้ร้องโดยไม่ต้องมีการรับรองแนวเขตตามมาตรา ๖๙ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๒๐ ซึ่งผู้ถูกร้องเรียนที่ ๑ และที่ ๒ ได้ทำหนังสือโต้แย้งสิทธิครอบครองที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๖๔๑ ต่อผู้ถูกร้องเรียนที่ ๓

ต่อมาเมื่อวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ผู้ร้องเรียน ได้ไปสอบถามความคืบหน้าถึงผลการรังวัดสอบเขตที่ดินจากเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกร้องเรียนที่ ๓ จึงได้ทราบข้อเท็จจริงว่า การรังวัดสอบเขตที่ดินของผู้ร้องเรียน ได้ถูกผู้ร้องเรียนที่ ๑ และที่ ๒ ทำหนังสือโต้แย้งสิทธิ ในกรณีเช่นนี้ ผู้ร้องเห็นว่า ผู้ถูกร้องเรียนทั้ง ๓ คน ได้ปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบด้วยกฎหมาย ดังนี้

(๑) ผู้ถูกร้องเรียนที่ ๑ และที่ ๒ ใช้สิทธิคัดค้านเกินระยะเวลา ๓๐ วัน ตามที่ผู้ถูกร้องเรียนที่ ๓ ได้แจ้งไว้ข้างต้น

(๒) ผู้ถูกร้องเรียนที่ ๑ และที่ ๒ ไม่ใช่ผู้มีสิทธิในที่ดินข้างเคียงด้านทิศเหนือ (ติดชายทะเล) จึงไม่มีสิทธิคัดค้านแนวเขตที่ดินตามกฎหมายได้ ซึ่งผู้ถูกร้องเรียนที่ ๑ และที่ ๒ ได้รู้หรือมีเหตุอันควรจะรู้ว่าตนเองไม่มีอำนาจ แต่จงใจใช้อำนาจหน้าที่โดยไม่สุจริต

(๓) ผู้ถูกร้องเรียนที่ ๑ และที่ ๒ จงใจใช้อำนาจหน้าที่กล่าวบิดเบือนข้อเท็จจริงว่า แนวเขตที่ดินด้านทิศเหนือเป็นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภทที่ดินรกร้างว่างเปล่า และประเภททรัพยากรสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน ตามมาตรา ๑๓๐๔ (๑) และ (๒) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

จึงขอให้คณะกรรมการการปกครอง มีหนังสือเชิญผู้ถูกร้องเรียนทั้ง ๓ คน มาแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นในเรื่องข้างต้นพร้อมให้ส่งหรือนำเอกสารที่เกี่ยวข้องมาประกอบการให้ถ้อยคำด้วย

การพิจารณา

คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้นำเรื่องร้องเรียนนี้เข้าสู่การพิจารณาในคราวประชุมครั้งที่ ๘๑ วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๕ โดยเชิญผู้ร้องเรียน ตลอดจนส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุมเพื่อชี้แจงแสดงความคิดเห็น ซึ่งจากการพิจารณาได้ปรากฏข้อเท็จจริงต่อที่ประชุมว่า ผู้ร้องเรียน ได้ยื่นฟ้องเรื่องร้องเรียนนี้เป็นคดีต่อศาลปกครองแล้ว ดังนั้น ที่ประชุมจึงเห็นควรให้รอผลคำพิพากษาของศาลปกครองจังหวัดระยอง ในขณะที่เดียวกันได้มอบหมายให้รองอธิบดีกรมที่ดินและรองผู้ว่าราชการจังหวัดจันทบุรี ซึ่งได้เข้าร่วมประชุมด้วยนั้น แจ้งให้คณะกรรมการทราบ หากศาลปกครองได้มีคำพิพากษาในเรื่องนี้แล้ว

การดำเนินการ

๑. ที่ประชุมเห็นชอบ ให้รอผลคำพิพากษาของศาลปกครองจังหวัดระยอง ในขณะเดียวกัน ได้มอบหมายให้รองอธิบดีกรมที่ดินและรองผู้ว่าราชการจังหวัดจันทบุรี ซึ่งได้เข้าร่วมประชุมด้วย แจ้งให้คณะกรรมการบริหาร หักศาลปกครองได้มีคำพิพากษาในเรื่องนี้แล้ว

๒. ด้วยพันตำรวจเอก อิทธิศักดิ์ สุวรรณพานิช ผู้ร้องเรียน ได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ ขอสำเนาคำพิพากษาศาลปกครองจังหวัดระยอง ครั้งที่ ๘๑ วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๕ เพื่อประกอบเป็นหลักฐานในการยื่นเอกสารเพิ่มเติมต่อศาลปกครองจังหวัดระยอง

- ที่ประชุมพิจารณาแล้ว ไม่อนุญาต พร้อมให้มีหนังสือแจ้งผู้ร้องเรียนทราบ

๓. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๘๗๙๒/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ถึงพันตำรวจเอก อิทธิศักดิ์ สุวรรณพานิช แจ้งผลการพิจารณาเกี่ยวกับการขอเอกสาร ข้อมูลตามข้อ ๒.

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายกย่องสมญาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นผลให้กรรมการพ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

(ปัจจุบัน คณะกรรมการยังไม่ได้รับการแจ้งผลคำพิพากษาของศาลปกครองจังหวัดระยอง จากผู้ว่าราชการจังหวัดจันทบุรี และอธิบดีกรมที่ดิน)

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๘๐ วันพุธที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๘๑ วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๘๓ วันพฤหัสบดีที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

- นางสาวนิจจิตต์ ลุนทอ วิทยากรชำนาญการพิเศษ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๘๔

เรื่องพิจารณา ขอให้ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของนายบุญเหลือ สมพงษ์ หัวหน้าฝ่ายทะเบียน สำนักงานทะเบียนท้องถิ่น เทศบาลตำบลสำโรงเหนือ อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ กรณีไม่อำนวยความสะดวกในการไปติดต่อราชการและแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม

ผู้เสนอ พลตำรวจตรี วิฑูรย์ สัตยเทวา

ข้อเท็จจริง

พลตำรวจตรี วิฑูรย์ สัตยเทวา ผู้ร้อง อ้างว่า ผู้ร้องมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเทศบาลตำบลสำโรงเหนือ อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ โดยก่อนที่ผู้ร้องจะดำรงตำแหน่งผู้บังคับการกองบังคับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ ผู้ร้องมีปัญหาได้แย้งเกี่ยวกับปี พ.ศ. เกิดของผู้ร้องกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ในฐานะหน่วยงานต้นสังกัดว่า ผู้ร้องเกิดปี พ.ศ. ไตร่ระหว่าง พ.ศ. ๒๔๙๔ หรือ พ.ศ. ๒๔๙๕ ซึ่งผู้ร้องจำเป็นต้องหาพยานหลักฐานเพื่อไปชี้แจงต่อสำนักงานตำรวจแห่งชาติในฐานะหน่วยงานต้นสังกัด ดังนั้น ผู้ร้องในฐานะเจ้าของข้อมูลข่าวสารตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และเจ้าของประวัติข้อมูลทะเบียนประวัติราษฎร ตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ จึงจำเป็นต้องยื่นคำร้องขอคัดและรับรองเอกสารข้อมูลทะเบียนประวัติราษฎรของผู้ร้องต่อสำนักงานทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลตำบลสำโรงเหนือ ตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔

โดยเมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๕ ผู้ร้องได้เดินทางไปยังเทศบาลตำบลสำโรงเหนือ เพื่อยื่นคำร้องขอคัดและรับรองเอกสารข้อมูลทะเบียนประวัติราษฎรกับนายบุญเหลือ สมพงษ์ ในฐานะนายทะเบียน สำนักทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลตำบลสำโรงเหนือ ซึ่งมีหน้าที่ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ พระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๑๔ และพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ที่จะต้องอำนวยความสะดวกและชี้แจงกระบวนการขั้นตอนการปฏิบัติในการยื่นคำร้องขอคัดและรับรองเอกสารข้อมูลทะเบียนประวัติราษฎรตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ ให้ผู้ร้องได้รับทราบ แต่นายบุญเหลือ สมพงษ์ กลับไม่ได้อำนวยความสะดวกให้กับผู้ร้อง ไม่จัดให้ผู้ร้องเขียนคำร้องขอคัดและรับรองเอกสารข้อมูลทะเบียนประวัติราษฎรและไม่รับฟังคำร้องขอดังกล่าว ประกอบกับไม่ชี้แจงกระบวนการ ขั้นตอน ให้ผู้ร้องทราบ พร้อมกล่าวกับผู้ร้องว่า “ผู้ร้องเกิด พ.ศ. ๒๔๙๔ จะเอาอะไรกันหนา และหากอยากได้เอกสารหรือหลักฐานอื่นใดให้ไปขอหมายศาลมาแสดง” ทั้งแสดงกิริยาอาการที่ไม่เหมาะสมอันเป็นการดูถูกดูแคลนผู้ร้องในฐานะประชาชนที่มาติดต่อราชการ

ผู้ร้องเห็นว่า การกระทำของนายบุญเหลือ สมพงษ์ ในฐานะนายทะเบียน สำนักทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลตำบลสำโรงเหนือ ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ เป็นการปฏิบัติหน้าที่ขัดต่อมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ ที่ไม่รับคำร้องขอคัดและรับรองเอกสารข้อมูลทะเบียนประวัติราษฎร และละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบและไม่มีเหตุอันสมควร ตามมาตรา ๑๕๗ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ทั้งเป็นความผิดทางวินัย ดังนั้น ผู้ร้องจึงมีความประสงค์ให้คณะกรรมการพิจารณาสอบสวนและดำเนินการทางวินัยกับนายบุญเหลือ สมพงษ์ ตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องต่อไป

การพิจารณา

คณะกรรมการพิจารณาเรื่องดังกล่าวแล้วเห็นว่า เพื่อให้เกิดความรอบคอบและมีข้อมูลประกอบการพิจารณาเพิ่มเติม ทั้งเกิดความเป็นธรรมกับทุกฝ่าย จึงเห็นควรให้มีหนังสือถึงผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรปราการ ขอให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีการปฏิบัติหน้าที่และการแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของเจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลสำโรงเหนือ พร้อมความเห็นและแนวทางการแก้ไขปัญหา แล้วแจ้งผลให้คณะกรรมการทราบพร้อมด้วยเอกสารประกอบการพิจารณา

การดำเนินการ

๑. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๘๓๘๐/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๕ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรปราการ ขอให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีการปฏิบัติหน้าที่และการแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของเจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลสำโรงเหนือ

๒. จังหวัดสมุทรปราการ ได้มีหนังสือศาลากลางจังหวัดสมุทรปราการ ลับ ที่ สป ๐๐๓๓.๔/๑๓๓๖ ลงวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ รายงานการดำเนินการตามที่คณะกรรมการมอบหมายตามข้อ ๑.

๓. จังหวัดสมุทรปราการ ได้มีหนังสือศาลากลางจังหวัดสมุทรปราการ ลับ ที่ สป ๐๐๒๓.๔/๑๖๗ ลงวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๕๖ รายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีตามข้อ ๑. แล้ว โดยพลตำรวจตรี วิฑูรย์ สัตยเทวา และนายบุญเหลือ สมพงษ์ ผู้ถูกร้องเรียน มีความประสงค์ที่จะปรับความเข้าใจกัน โดยนายบุญเหลือฯ ได้ขอภัยและได้ชี้แจงทำความเข้าใจกันจนเป็นที่น่าพอใจ และพลตำรวจตรีวิฑูรย์ฯ ไม่ติดใจในการร้องเรียนดังกล่าวอีก จึงยุติเรื่อง พร้อมนี้นายกเทศมนตรีตำบลสำโรงเหนือ และอำเภอเมืองสมุทรปราการ เห็นด้วยกับผลการดำเนินการ

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๘๐ วันพุธที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๘๘ วันพุธที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๑๑๔ วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๖

- นายธนุพล นันทาแสง นิติกรปฏิบัติการ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๘๕

เรื่องพิจารณา ขอให้เชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาชี้แจงเกี่ยวกับปัญหาการจ้างงานบัณฑิตอาสาสมัคร จังหวัดสตูลที่ทางราชการจะเลิกจ้างในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖

ผู้เสนอ นายฮอซาลี มาห์หมัด สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสตูล

ข้อเท็จจริง

นายฮอซาลี มาห์หมัด สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดสตูล ได้มีหนังสือถึงคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ขอให้พิจารณา และเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาชี้แจงแสดงความเห็นเกี่ยวกับแนวคิดที่ทางราชการจะเลิกจ้างงานบัณฑิตอาสาสมัครจังหวัดสตูลในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ โดยเห็นว่า โครงการบัณฑิตอาสาเป็นโครงการที่มีประโยชน์ มีการจ้างงานบัณฑิตที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ที่มีภูมิลำเนาในแต่ละหมู่บ้าน ในเขตพื้นที่ ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้เข้ามาช่วยเป็นตัวกลางประสานความเข้าใจระหว่างทางราชการและประชาชนในพื้นที่ตามยุทธศาสตร์ความมั่นคงและลดภาวะการว่างงาน การเลิกจ้างงานดังกล่าวจะทำให้โครงการขาดความต่อเนื่องและทำให้ประชาชนในจังหวัดสตูลเกิดความรู้สึกที่ไม่ได้รับความเป็นธรรมที่ทางราชการไม่ให้ความเท่าเทียม

การพิจารณา

คณะกรรมการการปกครองได้พิจารณาเรื่องดังกล่าวแล้ว เห็นว่า เรื่องนี้เกี่ยวข้องและอยู่ในขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการปกครอง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๒ (๑๘) จึงให้มีหนังสือถึงหน่วยงานดังต่อไปนี้ เพื่อให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้วรายงานผลมายังคณะกรรมการ ประกอบด้วย

- ๑) ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
- ๒) ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ
- ๓) เลขาธิการศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้
- ๔) แม่ทัพภาคที่ ๔

การดำเนินการ

๑. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๘๒๙๔/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๕ ถึงปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อขอทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการเลิกจ้างงานบัณฑิตอาสาสมัครในจังหวัดสตูล

๒. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุดที่ ๘๒๙๕/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๕ ถึงแม่ทัพภาคที่ ๔ เพื่อขอทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการเลิกจ้างงานบัณฑิตอาสาสมัครในจังหวัดสตูล

๓. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุดที่ ๘๒๙๖/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๕ ถึงเลขาธิการศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อขอทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการเลิกจ้างงานบัณฑิตอาสาสมัครในจังหวัดสตูล

๔. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๘๒๙๙/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๕ ถึงผู้อำนวยการสำนักงานประมาณ เพื่อขอทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการเลิกจ้างงานบัณฑิตอาสาสมัครในจังหวัดสตูล

๕. เลขาธิการศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้มีหนังสือศูนย์อำนวยการจังหวัดชายแดนภาคใต้ ด่วนที่สุด ที่ นร ๕๒๐๕.๓/๔๖๓๙ ลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ แจ้งผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการเลิกจ้างงานบัณฑิตอาสาสมัครในจังหวัดสตูล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ ว่า ตามยุทธศาสตร์พัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๗ ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ ศอ.บต. ยังคงให้ความสำคัญและดำเนินโครงการบัณฑิตอาสา อย่างต่อเนื่อง ไม่ได้ยกเลิกการจ้างงานบัณฑิตอาสาสมัครของจังหวัดสตูล แต่อย่างใด แต่ได้ปรับเปลี่ยนบทบาทหน้าที่และชื่อโครงการของบัณฑิตอาสาสมัครของจังหวัดสตูล ให้มีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่และทิศทางการพัฒนาของจังหวัด

๖. สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ศธ ๐๒๐๙/๑๑๑๕๐ ลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ ถึงคณะกรรมการการปกครอง แจ้งว่าศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) เป็นผู้รับผิดชอบการจ้างงานตามโครงการบัณฑิตอาสาในจังหวัดสตูล ซึ่งสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการไม่เกี่ยวข้องกับการจ้างและการเลิกจ้างบัณฑิตอาสาดังกล่าว

๗. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๘๗๘๗/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ถึงแม่ทัพภาคที่ ๔ เพื่อติดตามผลความคืบหน้าการตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับแนวคิดที่ทางราชการจะเลิกจ้างงานบัณฑิตอาสาสมัครจังหวัดสตูล ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ โดยขอให้รายงานผลมายังคณะกรรมการการปกครองเพื่อจะได้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๘. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๘๗๙๐/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ถึงผู้อำนวยการสำนักงานประมาณ เพื่อติดตามผลความคืบหน้าการตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับแนวคิดที่ทางราชการจะเลิกจ้างงานบัณฑิตอาสาสมัครจังหวัดสตูล ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ โดยขอให้รายงานผลมายังคณะกรรมการการปกครองเพื่อจะได้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๙. สำนักงานประมาณ ได้มีหนังสือสำนักงานประมาณ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๗๐๕/๑๖๖๗ ลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ แจ้งผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการเลิกจ้างงานบัณฑิตอาสาสมัครในจังหวัดสตูล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ ว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ ได้จัดสรรงบประมาณเป็นค่าใช้จ่ายโครงการบัณฑิตอาสา ให้ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) ในแผนงานแก้ไขปัญหาและพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผลผลิตการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้แบบมีส่วนร่วม งบรายจ่ายอื่น โครงการปกป้องคุ้มครองประชาชนให้ได้รับความปลอดภัย เสริมสร้างสันติสุขและความเข้มแข็งหมู่บ้าน/ชุมชน กิจกรรมบัณฑิตอาสาพัฒนามาตุภูมิไว้แล้ว จำนวน ๒๑๖,๗๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการบัณฑิตอาสา ในเขตพื้นที่ ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ประกอบด้วย จังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส สตูล และ ๔ อำเภอ ของจังหวัดสงขลา ได้แก่ อำเภอจะนะ อำเภอเทพา อำเภอนาหวี และอำเภอสบไย้อย ซึ่งในส่วนของจังหวัดสตูล จำนวน ๒๗๙ คน คนละ ๕,๐๐๐ บาทต่อเดือน เป็นเงินทั้งสิ้น ๑๖,๗๔๐,๐๐๐ บาท

๑๐. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๙๓๑๙/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ถึงนายฮอซาลี มาห์หมัด สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสตูล แจ้งผลการดำเนินการว่า คณะกรรมการการปกครองได้พิจารณา และให้หนังสือข้อเท็จจริงไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย

- ๑) ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
- ๒) ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ
- ๓) เลขาธิการศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้
- ๔) แม่ทัพภาคที่ ๔

ปรากฏว่า ได้มีหน่วยงานแจ้งผลการตรวจสอบมายังคณะกรรมการ ดังนี้

- ๑) สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
- ๒) ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้
- ๓) สำนักงบประมาณ

สำหรับหน่วยงานที่ยังไม่ได้แจ้งผลการตรวจสอบข้อเท็จจริง คือกองทัพบภาคที่ ๔ ซึ่งคณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๘๗๙๐/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ถึงแม่ทัพภาคที่ ๔ เพื่อเร่งรัดติดตามผลการดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้ว

๑๑. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๙๕๑๔/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ถึงนายฮอซาลี มาห์หมัด สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสตูล แจ้งผลการดำเนินงานเพิ่มเติมว่า สำนักงบประมาณได้รายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณให้กับโครงการดังกล่าวแล้ว

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๘๐ วันพุธที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๘๓ วันพฤหัสบดีที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

- นางสาวนิจจิตต์ ลุนทอ วิทยากรชำนาญการพิเศษ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๘๖

เรื่องพิจารณา ขอให้แก้ไขปัญหาคความเดือดร้อนให้กับราษฎร หมู่ที่ ๕ และหมู่ที่ ๗ ตำบลปากน้ำ อำเภอลง จังหวัดสตูล กรณีปัญหาการปล่อยน้ำเสียจากฟาร์มเลี้ยงกุ้งลงสู่คลองละงู เป็นผลให้น้ำ ในคลองละงูเน่าเสียและสกปรก ไม่สามารถนำมาใช้สำหรับอุปโภคและบริโภคได้

ผู้เสนอ นายฮอซาลี มาห์หมัด สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสตูล

ข้อเท็จจริง

นายฮอซาลี มาห์หมัด สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสตูล ได้มีหนังสือถึงคณะกรรมการ การปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ขอให้แก้ไขปัญหาคความเดือดร้อนให้กับราษฎร หมู่ที่ ๕ และหมู่ที่ ๗ ตำบลปากน้ำ อำเภอลง จังหวัดสตูล กรณีปัญหาการปล่อยน้ำเสียจากฟาร์มเลี้ยงกุ้งลงสู่คลองละงู เป็นผลให้ น้ำในคลองละงูเน่าเสียและสกปรก ไม่สามารถนำมาใช้สำหรับอุปโภคและบริโภคได้ โดยผู้ร้องอ้างว่า ในอดีต ราษฎรหมู่ที่ ๕ และหมู่ที่ ๗ ตำบลปากน้ำ อำเภอลง จังหวัดสตูล ตั้งอยู่ริมคลองละงูและใกล้กับทะเล แต่ในปัจจุบันได้มีกลุ่มนายทุนเข้าไปทำฟาร์มเลี้ยงกุ้งจำนวนมากในบริเวณดังกล่าว และปล่อยน้ำเสีย จากฟาร์มเลี้ยงกุ้งลงสู่คลองละงู โดยผู้ร้องได้ลงพื้นที่พบปะราษฎรและได้รับข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหา จากผู้นำชุมชนว่า ควรให้การประปาส่วนภูมิภาคขยายเขตเดินแนวท่อประปาจากท่อเมนหลักเข้าไปในหมู่บ้าน ระยะทาง ๓ กิโลเมตร เพื่อเป็นการบรรเทาปัญหาคความเดือดร้อนให้กับราษฎร

การพิจารณา

คณะกรรมการการปกครองได้พิจารณาเรื่องดังกล่าวแล้ว เห็นว่า เรื่องดังกล่าวมี ความสำคัญและกระทบกับความเป็นอยู่ของราษฎรในพื้นที่ ที่ประชุมมีมติให้หนังสือถึงผู้ว่าราชการจังหวัด สตูล เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงข้างต้นต่อไป

การดำเนินการ

๑. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๘๒๙๘/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๕ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดสตูล ขอให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณี ปัญหาคความเดือดร้อนเรื่องน้ำสำหรับอุปโภคและบริโภคของราษฎร หมู่ที่ ๕ และหมู่ที่ ๗ ตำบลปากน้ำ อำเภอลง จังหวัดสตูล ที่เกิดจากการปล่อยน้ำเสียของฟาร์มเลี้ยงกุ้งลงสู่คลองละงู

๒. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ๒๐๔/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๖ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดสตูล ติดตามผลความคืบหน้าการตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีปัญหา คความเดือดร้อนเรื่องน้ำสำหรับอุปโภคและบริโภคของราษฎร หมู่ที่ ๕ และหมู่ที่ ๗ ตำบลปากน้ำ อำเภอลง จังหวัดสตูล ที่เกิดจากการปล่อยน้ำเสียของฟาร์มเลี้ยงกุ้งลงสู่คลองละงู

๓. จังหวัดสตูล ได้มีหนังสือ ที่ สต ๐๐๑๗.๓/๒๗๙๐ ลงวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๕๖ ถึงคณะกรรมการการปกครอง แจ้งว่า ได้ให้อำเภอลงในฐานะผู้รับผิดชอบในเขตพื้นที่ดังกล่าวพิจารณา ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ ผลการดำเนินการสรุปได้ดังนี้

๑. กรณีปัญหาการปล่อยน้ำเสียจากฟาร์มเลี้ยงกุ้งลงสู่คลองละงู สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสตูล ได้ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพน้ำในคลองดังกล่าวแล้ว จำนวน ๔ จุด ปรากฏว่า

จุดที่ ๑ บริเวณท่าเทียบเรือประมงพื้นบ้าน หมู่ที่ ๕ บ้านท่ายาง พิกัด ๔๗ N ๐๕๘๔๕๗๓ UTM ๐๗๕๙๓๘๗ ลักษณะทางกายภาพ น้ำสีน้ำตาล (ตะกอนดิน) น้ำนิ่ง ไม่มีกลิ่น

จุดที่ ๒ บริเวณกระชังเลี้ยงปลา หมู่ที่ ๗ (ไร้โต๊ะเบ็ด) พิกัด ๔๗ N ๐๕๘๓๕๘๓ UTM ๐๗๖๐๓๑๓ ลักษณะทางกายภาพ น้ำสีเขียวอมเทา ไหลช้า ไม่มีกลิ่น

จุดที่ ๓ บริเวณสามแยกปากแพรกก่อนถึงฟาร์มเลี้ยงกุ้ง (ฟาร์มทองแท้) ประมาณ ๓๐๐ เมตร พิกัด ๔๗ N ๐๕๘๕๒๕๐ UTM ๐๗๕๙๖๔๕ ลักษณะทางกายภาพ น้ำสีน้ำตาล (ตะกอนดิน) ไหลช้า ไม่มีกลิ่น

จุดที่ ๔ บริเวณด้านล่างห่างจากฟาร์มทองแท้ ประมาณ ๒๐๐ เมตร พิกัด ๔๗ N ๐๕๘๕๑๘๐ UTM ๐๗๕๙๕๘๖ ลักษณะทางกายภาพ น้ำสีน้ำตาล (ตะกอนดิน) ไหลค่อนข้างเร็ว ไม่มีกลิ่น มีคราบน้ำมันลอยบนผิวน้ำเล็กน้อย

ผลการตรวจสอบคุณภาพน้ำคลองละงู เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำในผิวดิน สรุปได้ว่า จุดที่ ๑ และจุดที่ ๔ จัดอยู่ในแหล่งน้ำประเภทที่ ๒ คือ คุณภาพน้ำดี จุดที่ ๒ จัดอยู่ในแหล่งน้ำประเภทที่ ๔ คือ คุณภาพน้ำเสื่อมโทรม และจุดที่ ๓ จัดอยู่ในแหล่งน้ำประเภทที่ ๓ คือ คุณภาพน้ำพอใช้

๒. การแก้ไขปัญหาเรื่องน้ำอุปโภคบริโภคของราษฎร องค์การบริหารส่วนตำบลปากน้ำ ได้ดำเนินการจัดทำโครงการขยายเขตประปาในพื้นที่ดังกล่าว บรรจุไว้ในแผนพัฒนา ๓ ปี (๒๕๕๖ – ๒๕๕๘) งบประมาณ ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท เป็นการเรียบร้อยแล้ว รวมทั้งได้ประสานงานขอรับการสนับสนุนงบประมาณ ในการดำเนินการโครงการดังกล่าวจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอีกทางหนึ่ง เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลปากน้ำ มีงบประมาณไม่เพียงพอ

๓. จังหวัดได้แจ้งให้อำเภอละงูประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมพิจารณาแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำเสื่อมโทรมในคลองละงู และกำหนดมาตรการป้องกัน พร้อมร่วมกันชี้แจงทำความเข้าใจกับราษฎรในพื้นที่ดังกล่าวด้วยแล้ว

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๘๐ วันพุธที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๘๓ วันพฤหัสบดีที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๑๑๔ วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๖

- นางสมานจิตต์ ลุนทอ วิทยากรชำนาญการพิเศษ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๘๗

เรื่องพิจารณา ขอให้ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบและขัดต่อข้อบังคับสมาคมครู ผู้ปกครอง ศิษย์เก่าโรงเรียนแก่งคอย ของนางสาวจงจิตร ชมภูผล ผู้อำนวยการโรงเรียนแก่งคอย และเลขาธิการสมาคมครู ผู้ปกครอง ศิษย์เก่าโรงเรียนแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

ผู้เสนอ นายสมชาย กุลนริศ

ข้อเท็จจริง

นายสมชาย กุลนริศ ผู้ร้อง อ้างว่า ผู้ร้องและคณะได้รับการเลือกตั้งเป็นคณะกรรมการสมาคมครู ผู้ปกครอง ศิษย์เก่าโรงเรียนแก่งคอย ตั้งแต่วันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๓ จนถึงปัจจุบัน โดยขณะดำรงตำแหน่งคณะกรรมการสมาคมฯ ผู้ร้องและคณะพบว่า การปฏิบัติหน้าที่ของนางสาวจงจิตร ชมภูผล ผู้อำนวยการโรงเรียนแก่งคอย และเลขาธิการสมาคมฯ ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบและขัดต่อข้อบังคับสมาคมครู ผู้ปกครอง ศิษย์เก่าโรงเรียนแก่งคอย ดังนี้

๑. การขออนุมัติเงินจำนวนกว่า ๒๐๐,๐๐๐ บาท ในการจัดซื้อพัดลมไอน้ำ จำนวน ๖ ตัว โดยอ้างว่า จะนำไปติดตั้งในอาคารฝึกซ้อมกีฬา แต่ปรากฏว่า การขออนุมัติจัดซื้อดังกล่าวเป็นการดำเนินการภายหลังที่ได้จัดซื้อพัดลมไอน้ำไปแล้วและไม่มีการประกวดราคา ซึ่งหลังจากนั้น ๖ เดือน ได้มีการปรับปรุงอาคารฝึกซ้อมกีฬาเป็นหอประชุม ๖๐ ปี โดยติดตั้งเป็นเครื่องปรับอากาศ จำนวน ๑๖ ตัว แต่พัดลมไอน้ำจำนวน ๖ ตัว ที่ติดตั้งไว้ก่อนหน้านี้ไม่มีการชี้แจงว่า นำไปเก็บไว้ที่ใดหรือมีการลงทะเบียนครุภัณฑ์หรือไม่

๒. การนัดประชุมคณะกรรมการสมาคมฯ ไม่มีการจัดส่งระเบียบวาระการประชุมให้กับกรรมการสมาคมฯ ไปพร้อมกับหนังสือเชิญประชุม และในการประชุมมีการจัดทำระเบียบวาระการประชุมเพียงวาระละ ๑ บรรทัด ทั้งไม่ปรากฏรายละเอียดในการขออนุมัติงบประมาณจำนวน ๒๒๐,๐๐๐ บาท ดังนี้

๒.๑ การจัดงานเกษียณอายุราชการและขอลาออกก่อนกำหนดเกษียณอายุราชการของข้าราชการครู จำนวน ๑๐๐,๐๐๐ บาท

๒.๒ การจัดซื้อเครื่องปรับอากาศ จำนวน ๔ ตัว จำนวน ๑๒๐,๐๐๐ บาท

๓. ตั้งแต่มีการเลือกตั้งคณะกรรมการสมาคมฯ เมื่อปี ๒๕๕๓ จนถึงปัจจุบัน การประชุมคณะกรรมการสมาคมฯ ไม่มีการจัดทำระเบียบวาระการประชุมและรายงานการประชุมให้ถูกต้องตามระเบียบ รวมทั้งไม่จัดให้มีการประชุมคณะกรรมการสมาคมฯ ตามข้อบังคับสมาคมครู ผู้ปกครอง ศิษย์เก่าโรงเรียนแก่งคอย ข้อ ๒๐ ที่กำหนดให้มีการประชุมเดือนละครั้ง แต่จะมีการจัดประชุมเมื่อมีความจำเป็นที่จะต้องขออนุมัติงบประมาณ โดยการประชุมคณะกรรมการสมาคมฯ ครั้งล่าสุดเมื่อเดือนธันวาคม ๒๕๕๔ หลังจากนั้นก็ไม่มีการนัดประชุมคณะกรรมการสมาคมฯ จนกระทั่งถึงเดือนกันยายน ๒๕๕๕ จึงมีการนัดประชุมคณะกรรมการสมาคมฯ เพื่อขออนุมัติเงินตามข้อ ๒.

๔. มีการแอบอ้างชื่อของสมาคมครู ผู้ปกครอง ศิษย์เก่าโรงเรียนแก่งคอย เรียกเก็บเงินจากผู้ปกครองนักเรียนที่จะนำนักเรียนมาเข้าศึกษาต่อที่โรงเรียนแก่งคอย รายละ ๑๐,๐๐๐ บาท จำนวนกว่า ๑๐ คน

๕. ได้รับทราบจากอาจารย์ในโรงเรียนว่า การบริหารงานของนางสาวจงจิตร ชมภูผล ชอบใช้อารมณ์และอำนาจในการบริหารงาน รวมทั้งใช้วาจาหยาบคาย ไม่สุภาพ และแสดงกิริยาที่ไม่เหมาะสม

กับผู้ได้บังคับบัญชา รวมทั้งมอบหมายงานให้อาจารย์บางคนมากเกินไปจนกระทั่งอาจารย์คนดังกล่าวเกิดความเครียดและล้มป่วยถึงขั้นเป็นอัมพฤกษ์

๖. ไม่ให้ความร่วมมือกับชุมชนและเทศบาลเมืองแก่งคอยในการเข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญต่าง ๆ เช่น ไม่จัดขบวนแห่เข้าร่วมงานเทศกาลเข้าพรรษา หรืองานประเพณีลอยกระทง

๗. ตามข้อบังคับสมาคมครู ผู้ปกครอง ศิษย์เก่าโรงเรียนแก่งคอย ข้อ ๑๙ กำหนดให้กรรมการสมาคมฯ อยู่ในตำแหน่งคราวละ ๒ ปี และให้เป็นกรรมการติดต่อกันได้ ซึ่งเมื่อกรรมการสมาคมฯ หมดยวาระลงเมื่อวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๕๕ นางสาวจงจิตร ชมภูผล ในฐานะเลขาธิการสมาคมฯ ไม่มีการดำเนินการให้มีการเลือกตั้งกรรมการสมาคมฯ ตามข้อบังคับฯ จนระยะเวลาล่วงเลยมาเป็นเวลานาน ซึ่งถือว่าเป็นการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่

ด้วยพฤติการณ์ดังกล่าวผู้ร้องจึงเห็นว่า การกระทำของนางสาวจงจิตร ชมภูผล ผู้อำนวยการโรงเรียนแก่งคอย เป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบและขัดต่อข้อบังคับสมาคมครู ผู้ปกครอง ศิษย์เก่าโรงเรียนแก่งคอย จึงขอให้คณะกรรมการการปกครองพิจารณาสอบสวนข้อเท็จจริงในทางลับ และหากผลการพิจารณาปรากฏข้อเท็จจริงว่า การกระทำความผิดของนางสาวจงจิตร ชมภูผล มีมูลความผิด ให้คณะกรรมการดำเนินการสอบสวนความผิดทางวินัยและความผิดอาญาไปพร้อมกัน ทั้งให้ย้ายนางสาวจงจิตร ชมภูผล ออกจากพื้นที่ และให้ไปดำรงตำแหน่งในส่วนกลางต่อไป

การพิจารณา

คณะกรรมการพิจารณาเรื่องดังกล่าวแล้วเห็นว่า เพื่อให้เกิดความรอบคอบและมีข้อมูลประกอบการพิจารณาเพิ่มเติม ทั้งเกิดความเป็นธรรมกับทุกฝ่าย จึงเห็นควรให้มีหนังสือถึงผู้ว่าราชการจังหวัดสระบุรี ขอให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีดังกล่าวในทาง “ลับ” แล้วแจ้งผลให้คณะกรรมการทราบ พร้อมด้วยเอกสารประกอบการพิจารณา

การดำเนินการ

๑. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๘๓๘๓/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๕ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดสระบุรี ขอให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบและขัดต่อข้อบังคับสมาคมครู ผู้ปกครอง ศิษย์เก่าโรงเรียนแก่งคอย ของนางสาวจงจิตร ชมภูผล ผู้อำนวยการโรงเรียนแก่งคอย

๒. จังหวัดสระบุรี ได้มีหนังสือ ศาลากลางจังหวัดสระบุรี ลับ ที่ สป ๐๐๑๘ (ศดธ.)/๑๗๔๐ ลงวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ รายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีดังกล่าวตามผลการพิจารณาของคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง ตามคำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๔ ที่ ๑๐/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

๓. นายสมชาย กุลนริศ ผู้ร้อง ได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ถึงคณะกรรมการการปกครอง ขี้แจงกรณีการตรวจสอบข้อเท็จจริงของคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง ตามคำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๔ ที่ ๑๐/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ว่า คณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๔ แต่งตั้งเป็นบุคคลที่มีความใกล้ชิด

สนิทสนมและเป็นพรรคพวกเดียวกันกับนางสาวจงจิตร ชมพูนผล ผู้ถูกร้อง ประกอบกับคณะกรรมการฯ บางคนเป็นอดีตผู้ได้บังคับบัญชาของนางสาวจงจิตร ชมพูนผล ผู้ถูกร้อง ดังนั้น ผู้ร้องและคณะ จึงมีความเคลือบแคลงและสงสัยในผลการสืบสวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการฯ ชุดดังกล่าวว่า จะถูกต้อง ชอบธรรม และตรงกับความเป็นจริงหรือไม่ ดังนั้น ผู้ร้องและคณะ จึงเห็นว่า ควรมีการตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงขึ้นใหม่ โดยผู้ร้องและคณะพร้อมที่จะเข้าชี้แจงและให้ข้อเท็จจริงเพิ่มเติม

คณะกรรมการพิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีดังกล่าวมีประเด็นข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องเกี่ยวกับการจัดการศึกษาฯ ซึ่งอยู่ในขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการศึกษา ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๒ (๓๑) ที่กำหนดให้คณะกรรมการการศึกษามีอำนาจหน้าที่กระทำการพิจารณาสอบสวนหรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษา การพัฒนาการศึกษาของชาติ และการส่งเสริมวัฒนธรรมประชาธิปไตย รวมทั้งแนวทางการปรับฐานการเรียนรู้ของประชาชนสู่โลกโลกาภิวัตน์ ดังนั้น คณะกรรมการจึงให้มีหนังสือจัดส่งเรื่องร้องเรียนนี้ต่อคณะกรรมการการศึกษา เพื่อพิจารณาตามขอบเขตอำนาจหน้าที่ต่อไป

๔. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๑๙๐๒/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ถึงคณะกรรมการการศึกษา จัดส่งเรื่องร้องเรียนดังกล่าวให้พิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นผลให้กรรมการพ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

(ปัจจุบัน คณะกรรมการการปกครองยังไม่ได้รับแจ้งผลการดำเนินการจากคณะกรรมการการศึกษา)

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๘๐ วันพุธที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๑๐๓ วันพฤหัสบดีที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

ครั้งที่ ๑๐๖ วันพุธที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

- นายดนุพล นันทาแสง นิติกรปฏิบัติการ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๘๘

เรื่องพิจารณา ขอให้ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของนายสิทธิเกียรติ เจนวนิช นายกองค์การบริหารส่วนตำบล บึงคำพร้อย และนางนันทนา ลอยฟ้า ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบึงคำพร้อย อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี กรณีการทุจริตเงินช่วยเหลือเยียวยาผู้ประสบอุทกภัยในปี ๒๕๕๔

ผู้เสนอ นายสุรธรรม แดนขนาน ตัวแทนราษฎรตำบลบึงคำพร้อย อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี

ข้อเท็จจริง

สืบเนื่องจากรัฐบาลได้มีนโยบายช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยในปี ๒๕๕๔ จึงได้จัดสรรงบประมาณให้แต่ละจังหวัด และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งนโยบายดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือและเยียวยาความเดือดร้อนแก่ราษฎรผู้ประสบอุทกภัยในปี ๒๕๕๔ แต่องค์การบริหารส่วนตำบลบึงคำพร้อย อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี ได้นำงบประมาณตามนโยบายดังกล่าวของรัฐบาลไปช่วยเหลือเฉพาะพวกพ้องและบริวารของตนเอง มีการอนุมัติเบิกจ่ายเงินผิดระเบียบของทางราชการ และทุจริตเกิดขึ้นอย่างกว้างขวาง โดยในการจ่ายเงินเยียวยาผู้ประสบอุทกภัยครั้งแรกในเดือนมิถุนายน ๒๕๕๔ นั้น องค์การบริหารส่วนตำบลบึงคำพร้อย ได้มีหนังสือแจ้งผู้มีสิทธิได้รับเงินช่วยเหลือเยียวยา แต่ไม่มีการปิดประกาศว่าจะได้รับเงินจำนวนเท่าใด ทำให้มีการประท้วงและร้องเรียนเรื่องนี้ต่อสื่อมวลชนจนเป็นข่าวต่อสาธารณะ เช่น ข่าวเรื่องเงินเยียวยาจำนวน ๑๕ บาท ตลอดจนมีการดำเนินคดีกับราษฎรที่ได้มาเรียกร้องเงินชดเชย ซึ่งราษฎรหลายคนเกิดความเกรงกลัวจึงไม่เรียกร้องเงินชดเชย ต่อมารัฐบาลได้ประกาศให้ราษฎรยื่นคำขอรับเงินช่วยเหลือเยียวยาอุทกภัยเพิ่มเติม โดยให้ราษฎรผู้ประสบอุทกภัยซึ่งได้รับเงินเยียวยาผู้ประสบอุทกภัยน้อยกว่าความเสียหายที่เกิดขึ้นจริง และราษฎรผู้ประสบอุทกภัยที่ยังไม่ยื่นคำร้องขอรับเงิน ให้มายื่นคำขอรับเงินช่วยเหลือเยียวยาอุทกภัยดังกล่าว แต่ปรากฏว่า นายสิทธิเกียรติ เจนวนิช นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบึงคำพร้อย และนางนันทนา ลอยฟ้า ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบึงคำพร้อย ได้ร่วมกันนำเงินดังกล่าวไปใช้ในการหาเสียง และเอื้อประโยชน์ให้กับกลุ่มบุคคลใกล้ชิด เนื่องจากจะมีการยกฐานะจาก อบต. บึงคำพร้อย เป็นเทศบาล ทำให้ต้องมีการเลือกตั้งใหม่ สำหรับการจ่ายเงินเยียวยาผู้ประสบอุทกภัยนั้น อบต. บึงคำพร้อย ได้มีการเรียกประชุมราษฎรและกำหนดจำนวนเงินแบบเหมาจ่ายตั้งแต่ ๕,๐๐๐ - ๒๕,๐๐๐ บาท โดยไม่มีการสำรวจความเสียหายแต่อย่างใด ทั้งๆ ที่ตำบลบึงคำพร้อยแม้จะอยู่ในเขตประกาศภัยพิบัติ แต่ก็มีหลายหมู่บ้านไม่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัย หรือได้รับความเสียหายเพียงเล็กน้อย จากนั้นในเดือนตุลาคม ๒๕๕๔ ได้มีการจ่ายเงินเยียวยาผู้ประสบอุทกภัยเป็นครั้งที่ ๒ ให้กับราษฎร ซึ่ง อบต. ตำบลบึงคำพร้อย ได้ประชาสัมพันธ์รายละเอียดเกี่ยวกับกำหนดระยะเวลา สถานที่ในการมอบเงินเยียวยาผู้ประสบอุทกภัย แต่กลับไม่มีการเปิดเผยรายชื่อของบุคคลแต่ละรายว่า ได้รับเงินคนละจำนวนเท่าใดจึงทำให้ยากต่อการตรวจสอบ

ด้วยข้อเท็จจริงตามที่กล่าวอ้างดังกล่าว ผู้ร้องจึงมีความประสงค์ขอให้คณะกรรมการดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงเรื่อง การทุจริตเงินช่วยเหลือเยียวยาผู้ประสบอุทกภัยในปี ๒๕๕๔ พร้อมทั้งให้มีการดำเนินคดีกับบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ตลอดจนขอให้นำเงินดังกล่าวกลับคืนมาด้วย โดยมีประเด็นที่ต้องพิจารณา ดังต่อไปนี้

๑. การจ่ายเงินเยียวยาความเสียหายมีลักษณะเป็นการตกลงเหมาจ่ายยอดเงินจำนวนเดียวกัน โดยไม่มีการตรวจสอบความเสียหายที่เกิดขึ้น อีกทั้งยังมีบางหมู่บ้านที่น้ำท่วมไม่ถึงหรือน้ำท่วมไม่เกิน ๑๐ ซม. และไม่ปรากฏความเสียหายแต่กลับได้รับเงินเยียวยาผู้ประสบอุทกภัย

๒. มีการเอื้อผลประโยชน์ให้กับพวกพ้องและบุคคลใกล้ชิด โดยเปิดโอกาสให้รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบึงคำพร้อย ผู้ใหญ่บ้าน อบต. และคนใกล้ชิด แสดงเอกสารหลักฐานอันเป็นเท็จเพื่อขอรับเงินเยียวยาอุทกภัย

๓. ให้มีการรับเงินเยียวยาผู้ประสบอุทกภัยในบ้านหลังหนึ่ง แต่มีผู้ขอรับเงินเยียวยาผู้ประสบอุทกภัยหลายราย โดยไม่มีการตรวจสอบข้อเท็จจริง

๔. ให้มีผู้ใหญ่บ้านซึ่งเป็นพรรคพวกของตนรับรองเอกสารอันเป็นเท็จ ในกรณีบ้านไม่มีเลขที่ยื่นคำขอรับเงินเยียวยาผู้ประสบอุทกภัย

การพิจารณา

คณะกรรมการได้พิจารณาเรื่องดังกล่าวแล้วเห็นว่า เรื่องร้องเรียนนี้เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งอยู่ในขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการปกครองส่วนท้องถิ่น ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๒ (๑๙) จึงเห็นควรเสนอคณะกรรมการการปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อพิจารณาตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

การดำเนินการ

๑ คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๙๖๑๓/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ส่งเรื่องร้องเรียนนี้ไปยังคณะกรรมการการปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินการพิจารณาตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

๒. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๙๖๑๒/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ แจ้งผลการพิจารณาของคณะกรรมการให้ผู้ร้องทราบ

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นผลให้กรรมการพ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

(ปัจจุบัน คณะกรรมการการปกครองยังไม่ได้รับแจ้งผลการพิจารณาจากคณะกรรมการการปกครองส่วนท้องถิ่น)

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๙๐ วันพุธที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

- นายวิจิต ปัจจัยโคลา นิติกรปฏิบัติการ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๘๙

เรื่องพิจารณา ขอให้ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐ (ผู้ใหญ่บ้าน) ตำบลบึงคำพร้อย อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี กรณีการทุจริตเงินช่วยเหลือเยียวยาผู้ประสบอุทกภัย ในปี ๒๕๕๔

ผู้เสนอ นายสุวรรณ แดนขนาน

ข้อเท็จจริง

นายสุวรรณ แดนขนาน ผู้ร้องอ้างว่า ตามที่รัฐบาลได้ประกาศให้นโยบายช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยในปี ๒๕๕๔ โดยได้จัดสรรงบประมาณให้หน่วยงานที่รับผิดชอบในแต่ละพื้นที่ให้ดำเนินการจ่ายเงินเยียวยาผู้ประสบอุทกภัย เพื่อเป็นค่าซ่อมแซมบ้านที่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัย ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลบึงคำพร้อย อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานีได้นำงบประมาณไปจ่ายให้กับราษฎรผู้ประสบอุทกภัยตามนโยบายของรัฐบาล เป็นจำนวนเงินต่อบ้านหลังละประมาณ ๒๐,๐๐๐ บาท แต่ปรากฏว่า องค์การบริหารส่วนตำบลบึงคำพร้อย ได้ร่วมกับผู้ใหญ่บ้านซึ่งเป็นผู้ปกครองท้องถิ่นจัดทำหรือรับรองเอกสารอันเป็นเท็จพร้อมทั้งแสดงเอกสารหลักฐานอันเป็นเท็จเพื่อขอรับเงินช่วยเหลือเยียวยาผู้ประสบอุทกภัย ตลอดจนการเลือกปฏิบัติหรือเอื้อผลประโยชน์ให้กับพวกพ้องและบุคคลใกล้ชิดจนมิได้เบิกจ่ายเงินโดยไม่ชอบด้วยระเบียบของทางราชการ ดังนั้น จึงขอให้ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

๑. นายสกลิต คุ่มวงษ์ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๗ ตำบลบึงคำพร้อย อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี กรณีจัดทำหรือรับรองเอกสารอันเป็นความเท็จโดยอ้างว่า ตนเองอาศัยในบ้านที่ไม่มีเลขที่เพื่อขอรับเงินซ่อมแซมบ้าน ๒๐,๐๐๐ บาท ทั้งที่ความจริงแล้วนายสกลิต คุ่มวงษ์ อาศัยอยู่ในทะเบียนบ้านเลขที่ ๑๕ หมู่ที่ ๗ ตำบลบึงคำพร้อย อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี

๒. นายดวง พรหมมะ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๖ ตำบลบึงคำพร้อย อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี กรณีรับรองเอกสารอันเป็นเท็จ โดยลงลายมือชื่อรับรองเอกสารคำขอรับเงินซ่อมแซมบ้าน ๒๐,๐๐๐ บาท และประเภทบ้านเช่าห้องเช่าหลังละ ๕,๐๐๐ บาท ซึ่งมีผู้ยื่นคำขอในประเภทดังกล่าวทั้งสิ้น จำนวน ๓๔๑ ราย เป็นบ้านเช่าห้องเช่าจำนวน ๙๙ ราย และเป็นบ้านไม่มีเลขที่จำนวน ๒๗ ราย ทั้งปล่อยให้มีการใช้สิทธิซ้ำซ้อนในบ้านหลังเดียวกันโดยไม่มีการตรวจสอบข้อเท็จจริง โดยเฉพาะอย่างยิ่งมีการลงลายมือชื่อรับรองนางนิชชาภัทร พรหมมะ ภรรยาของนายดวง พรหมมะ ในการยื่นคำขอรับเงินช่วยเหลือเยียวยาผู้ประสบอุทกภัยประเภททบทวนเพื่อซ่อมแซมบ้านเลขที่ ๕๕/๙๕ จำนวน ๒๐,๐๐๐ บาท ซึ่งได้รับอนุมัติในลำดับที่ ๓๒๓ ด้วย

๓. นายสมศักดิ์ ศิริเวช ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑๐ ตำบลบึงคำพร้อย อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี กรณีรับรองเอกสารอันเป็นเท็จโดยลงลายมือชื่อรับรองเอกสารบ้านไม่มีเลขที่ประเภทตรวจสอบจำนวน ๑๒ ราย รายละเอียด ๒๕,๐๐๐ บาท จากที่มีผู้ยื่นคำขอทั้งสิ้นจำนวน ๔๓ ราย

๔. นายสมโภชน์ รุ่งสุข (อดีตผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑๑) ในขณะที่ยังดำรงตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑๑ ได้กระทำการรับรองเอกสารอันเป็นเท็จ โดยลงลายมือชื่อรับรองให้กับครอบครัวที่ไม่ได้อาศัยอยู่จริง ในประเภทตรวจสอบบ้านไม่มีเลขที่จำนวน ๒๖ หลัง จำนวนหลังละ ๒๕,๐๐๐ บาท

๕. นางจรัสวรรณ ทศนาทร ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑๒ ตำบลบึงคำพร้อย อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี กรณีรับรองเอกสารอันเป็นเท็จ โดยลงลายมือชื่อรับรองบ้านไม่มีเลขที่จำนวน ๔๒ ราย จากจำนวนทั้งหมด ๙๗ รายที่ยื่นคำขอในประเภทตรวจสอบบ้านไม่มีเลขที่จำนวนรายละ ๒๕,๐๐๐ บาท

๖. นายสมักร ม่วงสมัย ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑๘ ตำบลบึงคำพร้อย อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี กรณีรับรองเอกสารอันเป็นเท็จโดยลงลายมือชื่อรับรองบ้านไม่มีเลขที่จำนวน ๔๖ ราย รายละ ๒๕,๐๐๐ บาท และมีบ้านบางหลังได้ ๕,๐๐๐ บาท นอกจากนี้ยังปรากฏว่า นายอภิวัฒน์ ม่วงสมัย บุตรชายของนายสมักร ม่วงสมัย ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑๘ ซึ่งได้รับเงินช่วยเหลือเยียวยาผู้ประสบอุทกภัยประเภททบทวนจำนวน ๒๕,๐๐๐ บาท ไปเรียบร้อยแล้ว แต่ก็ยังได้รับเงินช่วยเหลือเยียวยาผู้ประสบอุทกภัยประเภทตรวจสอบบ้านไม่มีเลขที่อีกจำนวน ๒๕,๐๐๐ บาท ซึ่งถือว่าเป็นการใช้สิทธิซ้ำซ้อน

ด้วยข้อเท็จจริงดังกล่าว ผู้ร้องจึงมีความประสงค์ขอให้คณะกรรมการการปกครองดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงเรื่องการทุจริตเงินช่วยเหลือเยียวยาผู้ประสบอุทกภัยในปี ๒๕๕๔ พร้อมทั้งขอให้มีการดำเนินคดีกับบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำความผิดครั้งนี้ด้วย

อนึ่ง เรื่องร้องเรียนนี้ผู้ร้อง (นายสุวรรณ แดนขนาม) ตัวแทนราษฎรตำบลบึงคำพร้อย อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี ได้เคยมีหนังสือถึงคณะกรรมการการปกครอง ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ขอให้ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลบึงคำพร้อย อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี กรณีการทุจริตเงินช่วยเหลือเยียวยาผู้ประสบอุทกภัยในปี ๒๕๕๔ เช่นกัน ซึ่งเมื่อคราวประชุมคณะกรรมการ ครั้งที่ ๙๐ วันพุธที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ที่ประชุมเห็นว่า เรื่องดังกล่าวอยู่ในขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการปกครองส่วนท้องถิ่น ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๒ (๑๙) ดังนั้น คณะกรรมการการปกครอง จึงได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๙๖๑๓/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ส่งเรื่องให้คณะกรรมการการปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินการพิจารณาตามอำนาจหน้าที่ต่อไปแล้ว

การพิจารณา

คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร ได้มีการประชุม ครั้งที่ ๙๕ วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๖ เพื่อพิจารณาเรื่องร้องเรียนของนายสุวรรณ แดนขนาม ตัวแทนราษฎรตำบลบึงคำพร้อย อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี ขอให้ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐ (ผู้ใหญ่บ้าน) ตำบลบึงคำพร้อย อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี กรณีการทุจริตเงินช่วยเหลือเยียวยาผู้ประสบอุทกภัยในปี ๒๕๕๔ โดยผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานีได้มอบหมายให้นายประสิทธิ์ บุญเลิศ รองผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี เป็นผู้แทนเข้าร่วมประชุมชี้แจง ซึ่งในการประชุมครั้งนั้น ที่ประชุมได้มอบหมายให้จังหวัดปทุมธานีเป็นหลัก ร่วมกับการปกครอง และกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ดำเนินการตรวจสอบข้อมูล ข้อเท็จจริง และรายละเอียดอื่นๆ เกี่ยวกับการร้องเรียนในพื้นที่ทั้งหมดของจังหวัดปทุมธานี พร้อมให้ดำเนินการหาแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว ตามที่มีการร้องเรียน แล้วให้แจ้งผลต่อคณะกรรมการภายใน ๔๕ วัน

การดำเนินการ

๑. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มอบหมายในที่ประชุมให้จังหวัดปทุมธานีเป็นหลัก ร่วมกับการปกครอง และกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ดำเนินการตรวจสอบข้อมูล ข้อเท็จจริงและรายละเอียดอื่นๆ เกี่ยวกับการร้องเรียนในพื้นที่ทั้งหมดของจังหวัดปทุมธานี พร้อมให้ดำเนินการหาแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว ตามที่มีการร้องเรียน แล้วแจ้งผลให้คณะกรรมการทราบภายใน ๔๕ วัน

๒. นายสุวรรณ แดนขนาน ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ถึงคณะกรรมการการปกครอง แจ้งว่า ครบกำหนดระยะเวลาตามข้อ ๑. แล้ว แต่ยังไม่ได้รับเอกสารขององค์การบริหารส่วนตำบล บึงคำพร้อย ทั้ง ๓ ชุด ประกอบกับคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงไม่เคยเชิญผู้ร้องเข้าไปร่วมตรวจสอบด้วย ดังนั้น ผู้ร้องจึงขอติดตามผลการตรวจสอบข้อเท็จจริง และให้คณะกรรมการการปกครองพิจารณากรณีดังนี้

๑) ผู้ร้องขอคัดสำเนาเอกสารที่องค์การบริหารส่วนตำบลบึงคำพร้อยอ้างเป็นเอกสาร ที่ถูกต้องจำนวน ๓ ชุด โดยผู้ร้องยินดีเสียค่าถ่ายเอกสารด้วยตนเอง

๒) คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงไม่ประสานให้ผู้ร้องเข้าร่วมตรวจสอบด้วย

๓) คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงให้ผู้ใหญ่บ้านที่ถูกร้องเรียนนำชาวบ้านที่มีปัญหา เพื่อให้คณะกรรมการถ่ายรูป ซึ่งถูกต้องหรือไม่

๔) เนื่องจากการตรวจสอบของคณะกรรมการ เกินกำหนดเวลาที่คณะกรรมการการปกครองกำหนดภายใน ๔๕ วันแล้ว ดังนั้น คณะกรรมการฯ จะดำเนินการต่อไปอย่างไร

ที่ประชุมคณะกรรมการรับทราบและเห็นชอบให้รอผลการพิจารณาของจังหวัดปทุมธานี แล้วจะนำเข้าสู่การพิจารณาในคราวต่อไป

๓. จังหวัดปทุมธานี ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ปท ๐๐๒๑/๓๓๓๖ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ แจ้งว่า จังหวัดปทุมธานีได้แต่งตั้งคณะทำงานตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีการช่วยเหลือเยียวยา ผู้ประสบอุทกภัย ปี ๒๕๕๔ โดยมีส่วนราชการภายในจังหวัดปทุมธานี ร่วมกับอำเภอในพื้นที่ตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีการรับรองที่อยู่อาศัยประจำที่ไม่เป็นไปตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๖ หลักเกณฑ์และวิธีดำเนินการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๑ และเรื่องร้องเรียนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ผลการตรวจสอบปรากฏ ดังนี้

๑) อำเภอเมืองปทุมธานี คณะทำงานได้ตรวจสอบแล้วพบว่า ผู้ประสบอุทกภัยในพื้นที่อำเภอเมืองปทุมธานี ได้รับการเยียวยาตามหลักเกณฑ์ฯ ไม่ปรากฏการทุจริตแต่อย่างใด

๒) อำเภอลำลูกกา คณะทำงานได้ตรวจสอบพบความผิดปกติ จำนวน ๒ พื้นที่ นอกจากนี้ ไม่พบความผิดปกติ

๒.๑) หมู่ที่ ๑๒ ตำบลบึงคำพร้อย ปรากฏมีความผิดปกติ จำนวน ๕ ราย ดังนี้

(๑) ราย นายคันสนะ อัมระपाल บ้านไม่มีเลขที่ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลบึงคำพร้อย มีสภาพเป็นบ้านหลังเล็กอยู่ในรั้วเดียวกันกับ จ.ส.อ. สมัย อัมระपाल บ้านเลขที่ ๒/๑ หมู่ที่ ๑๒

(๒) ราย นางสมบัติ ฤกษ์สวัสดิ์ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลบึงคำพร้อย ลักษณะไม่มีสภาพการเป็นบ้าน ซึ่งน่าจะเป็นสถานที่ที่มีวัตถุประสงค์ในการใช้งานอย่างอื่นมากกว่าเป็นที่อยู่อาศัย

(๓) ราย นายวิศิษฐ์ สุขมูลศิริ บ้านไม่มีเลขที่ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลบึงคำพร้อย มีสภาพเป็นบ้านหลังเดียวกัน อยู่ในรั้วเดียวกันกับนางศรีเวียง สุขมูลศิริ บ้านเลขที่ ๑๑/๑ หมู่ที่ ๑๒

(๔) ราย นางสาวพิมลมาศ ทศนาทร บ้านไม่มีเลขที่ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลบึงคำพร้อย มีสภาพเป็นบ้านหลังเดียวกัน อยู่ในรั้วเดียวกันกับนางจรัสวรรณ ทศนาทร บ้านเลขที่ ๖/๒ หมู่ที่ ๑๒

(๕) ราย นายทรัพย์ ฤกษ์สวัสดิ์ บ้านเลขที่ ๓ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลบึงคำพร้อย ลักษณะเป็นบ้าน ๒ ชั้น ยกพื้นคอนกรีตสูงทำให้น้ำไม่ท่วมเข้าตัวบ้าน

๒.๒) หมู่ที่ ๗ ตำบลบึงคำพร้อย ปรากฏมีความผิดปกติ จำนวน ๒ ราย ดังนี้

(๑) ราย นายสนิท สุขมูลศิริ ยื่นคำขอรับเงินบ้านไม่มีเลขที่ จากการตรวจสอบพบว่ามีลักษณะเป็นร้านอาหาร ไม่มีลักษณะเข้าข่ายเป็นที่อยู่อาศัยประจำ

(๒) ราย นางเชิด แดงอ่อน ยื่นคำขอรับเงินบ้านไม่มีเลขที่ จากการตรวจสอบพบว่ามีลักษณะเป็นร้านอาหาร (เพิง) ไม่มีผนังล้อมรอบ ไม่มีลักษณะเข้าข่ายเป็นที่อยู่อาศัยประจำ

๓) อำเภอคลองหลวง คณะทำงานฯ ได้ตรวจสอบแล้วปรากฏว่า ไม่มีการให้ความช่วยเหลือราษฎรที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีดำเนินการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๑ แต่อย่างใด

๔) อำเภอสามโคก คณะทำงานได้ตรวจสอบแล้วปรากฏว่า ในพื้นที่อำเภอสามโคกไม่มีการให้ความช่วยเหลือราษฎรที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีดำเนินการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๑ แต่อย่างใด

๕) อำเภอลาดหลุมแก้ว คณะทำงานได้ตรวจสอบแล้วปรากฏว่า ในพื้นที่อำเภอลาดหลุมแก้ว ไม่มีการให้ความช่วยเหลือราษฎรที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีดำเนินการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๑ แต่อย่างใด

๖) อำเภอธัญบุรี อยู่ระหว่างการตรวจสอบข้อมูลของคณะทำงานฯ

ทั้งนี้ ในส่วนของอำเภอลำลูกกาที่คณะทำงานตรวจพบความผิดปกติตามข้อ ๒) จังหวัดปทุมธานี ได้แจ้งให้อำเภอลำลูกกาดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีการจ่ายเงินช่วยเหลือเยียวยาผู้ประสบอุทกภัยหากไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ฯ ให้เรียกเงินคืนและดำเนินการกับผู้ที่เกี่ยวข้องตามระเบียบกฎหมายต่อไปแล้ว สำหรับอำเภอธัญบุรีจะได้รายงานผลการตรวจสอบให้ทราบต่อไป

๔. นายสุวรรณ แดนขนาน ได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๖ แจ้งว่า ครบกำหนดระยะเวลาแล้ว แต่ยังไม่ได้รับเอกสารขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงคำพร้อย ประกอบกับคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงไม่เคยเชิญผู้ร้องเข้าไปร่วมพิจารณาตรวจสอบด้วย ดังนั้น ผู้ร้องจึงขอติดตามผลการตรวจสอบและให้คณะกรรมการการปกครองพิจารณากรณี ดังนี้

๑) ขอให้เรียกเอกสารของผู้ร้องที่ถูกกล่าวหาว่ายื่นเอกสารเท็จเพื่อขอรับเงินเยียวยาจากองค์การบริหารส่วนตำบลบึงคำพร้อย ทุกราย

๒) ขอให้เรียกบัญชีรายชื่อผู้ได้รับอนุมัติเงินพร้อมยอดเงินจากองค์การบริหารส่วนตำบล บึงคำพร้อย

๓) คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงไม่ประสานให้ผู้ร้องเข้าร่วมตรวจสอบด้วย

๔) คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงให้ผู้ใหญ่บ้านที่ถูกร้องเรียนนำชาวบ้านที่มีปัญหา เพื่อให้คณะกรรมการถ่ายรูป ซึ่งถูกต้องหรือไม่

๕) เนื่องจากการตรวจสอบของคณะกรรมการ เกินกำหนดระยะเวลาที่คณะกรรมการการ ปกครองกำหนดภายใน ๔๕ วันแล้ว ดังนั้น คณะกรรมการฯ จะดำเนินการต่อไปอย่างไร

๖) ขอให้มีการตั้งราษฎรในตำบลบึงคำพร้อยเข้าร่วมตรวจสอบข้อเท็จจริงในเรื่องนี้

๗) การตรวจสอบข้อเท็จจริงของคณะกรรมการไม่มีการเรียกผู้ถูกกล่าวหาไปชี้แจง และไม่เรียกเอกสารจากองค์การบริหารส่วนตำบลบึงคำพร้อย มาประกอบการพิจารณา

คณะกรรมการได้พิจารณารายงานของจังหวัดปทุมธานี ตามหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ปท ๐๐๒๑/๓๓๓๖ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ เมื่อการประชุมครั้งที่ ๑๐๙ วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๖ โดยแจ้งว่าจังหวัดปทุมธานีได้แต่งตั้งคณะทำงานตรวจสอบข้อเท็จจริง กรณีการช่วยเหลือ เยียวยาผู้ประสบอุทกภัย ปี ๒๕๕๔ ปรากฏว่า มีเพียงอำเภอลำลูกกาที่ตรวจพบความผิดปกติจำนวน ๒ พื้นที่ ประกอบด้วย หมู่ที่ ๗ และหมู่ที่ ๑๒ ตำบลบึงคำพร้อย ซึ่งจังหวัดปทุมธานีได้แจ้งให้อำเภอลำลูกกา ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีการจ่ายเงินช่วยเหลือเยียวยาผู้ประสบอุทกภัย หากไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ให้เรียกเงินคืนและดำเนินการกับผู้ที่เกี่ยวข้องตามกฎหมายต่อไปแล้ว สำหรับในพื้นที่ อำเภอดุสิตอยู่ในระหว่างการตรวจสอบของคณะทำงานและจะได้รายงานผลการตรวจสอบให้ทราบต่อไป

๕. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๓๓๖๓/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๖ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี เพื่อขอติดตามผลความคืบหน้าการตรวจสอบข้อเท็จจริง เรื่องร้องเรียนการทุจริตเงินช่วยเหลือเยียวยาผู้ประสบอุทกภัย ปี ๒๕๕๖ โดยเฉพาะในส่วนของอำเภอลำลูกกา ที่คณะทำงานฯ ได้ตรวจสอบพบความผิดปกติ พร้อมผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงในเขตพื้นที่อำเภอดุสิต เพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๖. นายสุวรรณ แตนขนาน ได้มีหนังสือถึงคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร ขอคัดสำเนาเอกสารและวีดีโอบันทึกภาพและเสียง ในคราวประชุมคณะกรรมการการปกครอง เมื่อ วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๖ โดยตอนท้ายของการประชุม นายสิทธิเกียรติ เจนวนิช นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบึงคำพร้อย ได้กล่าวพาดพิงถึงผู้ร้องก่อให้เกิดความเสียหาย จึงได้แจ้งความดำเนินคดีที่ สถานีตำรวจนครบาลดุสิต เมื่อวันจันทร์ที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๖ และพนักงานสอบสวนได้แจ้งให้นำเอกสาร หลักฐานดังกล่าวมาประกอบสำนวนการสอบสวน ซึ่งที่ประชุมได้พิจารณาแล้วมีมติไม่อนุญาตให้คัดถ่าย รายงานการประชุม รวมถึงบันทึกภาพและเสียงการประชุม โดยได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๓๙๐๔/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๖ แจ้งให้นายสุวรรณ แตนขนาน ทราบ

๗. จังหวัดปทุมธานี ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ปท ๐๐๒๑/๘๕๔๗ ลงวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๖ แจ้งว่า จังหวัดปทุมธานีได้มอบหมายให้อำเภอลำลูกกาแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง ในรายที่พบความผิดปกติ ตามคำสั่งอำเภอลำลูกกาที่ ๑๓๑/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๕๖ เพื่อให้เกิด ความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย จึงจำเป็นต้องดำเนินการอย่างรอบคอบ ซึ่งจะเร่งรัดดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็ว ผลเป็นประการใดจะแจ้งให้คณะกรรมการทราบต่อไป สำหรับอำเภोधัญบุรี จังหวัดปทุมธานี ได้เร่งรัดให้ อำเภอรายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริง ภายในวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๖ แล้ว

๘. ผู้กำกับการสถานีตำรวจนครบาลดุสิต โดยพันตำรวจโท เอกชัย ศรีระหงษ์ พนักงานสอบสวนผู้ชำนาญการพิเศษ ปฏิบัติราชการแทนผู้กำกับการสถานีตำรวจนครบาลดุสิต ได้มีหนังสือสถานี ตำรวจนครบาลดุสิต ที่ ตช. ๐๐๑๕ (บก. น.๑) ๓ (ส) /๑๒๕๘ ลงวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ถึง คณะกรรมการการปกครอง ขอสำเนารายงานการประชุมคณะกรรมการการปกครอง เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๖ เกี่ยวกับการพิจารณาเรื่องร้องเรียนของนายสุวรรณ แดนขนาน ขอให้ตรวจสอบการ ปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ (ผู้ใหญ่บ้าน) ตำบลบึงคำพร้อย อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี กรณีการ ทุจริตเงินช่วยเหลือเยียวยาผู้ประสบอุทกภัย ในปี ๒๕๕๔ พร้อมรับรองสำเนาเอกสาร เพื่อประกอบการ สอบสวนคดีที่นายสุวรรณ แดนขนาน ได้แจ้งความร้องทุกข์ให้ดำเนินคดีกับ นายสุทธิเกียรติ์ เจนวนิช นายกองคการบริหารส่วนตำบลบึงคำพร้อย ขอให้หาหมิ่นประมาท ซึ่งพนักงานสอบสวนได้รับคำร้องทุกข์ไว้แล้ว ตามคดีอาญาที่ ๑๕๓/๒๕๕๖ ซึ่งที่ประชุมมีมติอนุญาตให้ส่งสำเนานบันทึกการประชุมคณะกรรมการ การปกครอง เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๖ ให้สถานีตำรวจนครบาลดุสิตเพื่อประกอบการ สอบสวนคดีข้างต้น โดยได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๔๘๑๒/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๖ แจ้งผล การพิจารณาของคณะกรรมการไปยังผู้กำกับการสถานีตำรวจนครบาลดุสิต

๙. คณะกรรมการการศึกษา ตรวจสอบเรื่องการทุจริต และเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ สว (กม ๒) ๐๐๑๐/๔๒๑๔ ลงวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๖ ถึงประธาน คณะกรรมการการปกครอง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ขอเอกสารเกี่ยวกับรายงานการพิจารณาศึกษาหรือสรุปผล การประชุมของคณะกรรมการการปกครอง เกี่ยวกับการพิจารณาเรื่องร้องเรียนของนายสุวรรณ แดนขนาน ตัวแทนราษฎรตำบลบึงคำพร้อย อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี ขอให้ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ ของเจ้าหน้าที่รัฐ (ผู้ใหญ่บ้าน) ตำบลบึงคำพร้อย อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี กรณีการทุจริต เงินช่วยเหลือเยียวยาผู้ประสบอุทกภัยในปี ๒๕๕๔ เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการการศึกษา ตรวจสอบเรื่องการทุจริต และเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา ซึ่งที่ประชุมคณะกรรมการได้พิจารณา อนุญาต จึงได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๕๐๕๕/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๖ จัดส่งเอกสารประกอบการ พิจารณาเรื่องร้องเรียนดังกล่าวไปยังคณะกรรมการการศึกษา ตรวจสอบเรื่องการทุจริต และเสริมสร้าง ธรรมาภิบาล วุฒิสภา เพื่อพิจารณาต่อไป

๑๐. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๗๔๗๔/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๖ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี ขอดำเนินการตามความคืบหน้าเกี่ยวกับการตรวจสอบข้อเท็จจริง เรื่องร้องเรียนการทุจริตเงินช่วยเหลือเยียวยาผู้ประสบอุทกภัยปี ๒๕๕๔ ในรายที่พบความผิดปกติในพื้นที่ ตำบลบึงคำพร้อย อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี จำนวน ๗ ราย ว่าปัจจุบันอยู่ในขั้นตอน กระบวนการใด และดำเนินการเสร็จแล้วหรือไม่ หรือมีเหตุขัดข้องเกี่ยวกับการดำเนินการอย่างไร

๑๑. จังหวัดปทุมธานี ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ปท ๐๐๒๑/๑๗๔๓๗ ลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ แจ้งว่า จังหวัดปทุมธานี ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ปท ๐๐๒๑/๑๗๔๓๖ ลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ ถึงนายอำเภอลำลูกกา ขอดำเนินการตามผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีการทุจริตเงินช่วยเหลือเยียวยาผู้ประสบอุทกภัย ปี ๒๕๕๔ โดยกำหนดให้นายอำเภอลำลูกกา เร่งรัดการพิจารณาและแจ้งผลให้จังหวัดปทุมธานีทราบ ภายในวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๖ ซึ่งขณะนั้นอำเภอลำลูกกา ยังไม่ได้รายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริง ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี ทราบ

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายกสภานุมาศผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นผลให้กรรมการพ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

(ปัจจุบัน คณะกรรมการยังไม่ได้รับแจ้งผลความคืบหน้าการดำเนินการเพิ่มเติมจาก จังหวัดปทุมธานี)

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

- ครั้งที่ ๙๕ วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๖
- ครั้งที่ ๑๐๗ วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖
- ครั้งที่ ๑๐๙ วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๖
- ครั้งที่ ๑๑๒ วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๖
- ครั้งที่ ๑๑๔ วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๖
- ครั้งที่ ๑๑๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๖
- ครั้งที่ ๑๒๓ วันพุธที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๖
- ครั้งที่ ๑๒๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๕๖
- ครั้งที่ ๑๓๔ วันพุธที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

- นายวิชิต ปัจจัยโคคา นิติกรปฏิบัติการ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๙๐

เรื่องพิจารณา ขอให้สอบสวนการปฏิบัติหน้าที่ของนายอำเภอชัยใหญ่ และนายปัดตา ฤทธิ์จรูญ กำนันตำบลชัยใหญ่

ผู้เสนอ นายประสาน มาตจตุรัส

ข้อเท็จจริง

นายประสาน มาตจตุรัส ผู้ร้อง อ้างว่า ราษฎรหมู่ที่ ๓ ตำบลชัยใหญ่ อำเภอชัยใหญ่ จังหวัดชัยภูมิ ได้รับความเดือดร้อนและเกิดความแตกแยกภายในหมู่บ้าน เนื่องจากนายปัดตา ฤทธิ์จรูญ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๓ และเป็นกำนันตำบลชัยใหญ่ ปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริตในการขึ้นทะเบียนเพื่อจ่ายเงินช่วยเหลือเกษตรกร โดยเลือกปฏิบัติ เอื้อประโยชน์ต่อญาติและพวกพ้อง เรียกเก็บเงินค่าหัวคิวเงินชดเชยผู้ประสบอุทกภัย ในเรื่องนี้ ราษฎรได้ยื่นเรื่องร้องเรียนให้นายอำเภอชัยใหญ่ทำการสอบสวนแล้ว แต่เมื่อพิจารณารายงานผลการสอบสวนของอำเภอชัยใหญ่และจังหวัดชัยภูมิ ราษฎรหมู่ที่ ๓ เห็นว่าไม่ได้รับความเป็นธรรมและรายงานการสอบสวนขัดแย้งกับข้อเท็จจริง จึงได้ยื่นเรื่องร้องเรียนต่อผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิอีกครั้ง ปรากฏว่าราษฎรกลุ่มผู้ร้องเรียนกลับถูกข่มขู่คุกคามจากนายปัดตา ฤทธิ์จรูญ และพวก จึงได้ยื่นเรื่องร้องเรียนต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ซึ่งต่อมากรมการปกครองได้ส่งเรื่องให้สำนักบริหารการปกครองท้องที่ดำเนินการ ตั้งแต่วันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๕๕

ต่อมาได้มีการตั้งคณะกรรมการสอบสวนขึ้นใหม่ แต่กลับมีนายอำเภอชัยใหญ่เข้าร่วมเป็นกรรมการด้วย ทั้งที่นายอำเภอชัยใหญ่เคยตั้งคณะกรรมการสอบสวนแล้วแต่เกิดความไม่เป็นธรรมจนระยะเวลาล่วงเลยมาถึงเดือนกันยายน ผู้ร้องจึงได้มีหนังสือถึงนายอำเภอชัยใหญ่ เพื่อขอเอกสารการสอบสวนดังกล่าว แต่นายอำเภอชัยใหญ่อ้างว่าเรื่องดังกล่าวเป็นเรื่องลับ กรณีการร้องเรียนเรื่องนี้ผู้ร้องได้สอบถามไปยังจังหวัดชัยภูมิหลายครั้งแต่ก็ไม่มีคำตอบ จึงได้ร้องเรียนมายังคณะกรรมการการปกครอง เพื่อขอให้สอบสวนการปฏิบัติหน้าที่ของนายอำเภอชัยใหญ่ และนายปัดตา ฤทธิ์จรูญ กำนันตำบลชัยใหญ่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรณีการเรียกเก็บค่าหัวคิวเงินชดเชย การร่วมกันทุจริตการขึ้นทะเบียนเพื่อจ่ายเงินช่วยเหลือเกษตรกร ทั้งนี้ เพื่อสร้างบรรทัดฐานที่ถูกต้องในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองต่อไป

การพิจารณา

คณะกรรมการได้พิจารณาเรื่องดังกล่าวในการประชุมคณะกรรมการ ครั้งที่ ๙๑ วันพฤหัสบดีที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ โดยมีรองผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิ พนักงานสอบสวน ผู้ชำนาญการพิเศษ สถานีตำรวจภูธรชัยใหญ่ เกษตรอำเภอชัยใหญ่ นายอำเภอชัยใหญ่ กำนันตำบลชัยใหญ่ (ผู้ถูกร้อง) และผู้ร้อง มาร่วมประชุม ซึ่งจากการประชุมปรากฏข้อเท็จจริงตามการชี้แจงของบุคคลและหน่วยงานต่าง ๆ ดังนี้

ข้อเท็จจริงตามการชี้แจงของนายโชติพัฒน์ สีชมร้งสี นายอำเภอชัยใหญ่ กรณีดังกล่าวอำเภอชัยใหญ่ได้ตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง โดยคณะกรรมการฯ ชุดแรก ประกอบด้วย ปลัดอาวุโส เกษตรอำเภอชัยใหญ่ พัฒนาการอำเภอชัยใหญ่ และปลัดอำเภอชัยใหญ่ ร่วมเป็นคณะกรรมการพิจารณาสอบสวนข้อเท็จจริงดังกล่าว ซึ่งภายหลังการสอบสวนข้อเท็จจริงเสร็จแล้วก็รายงานให้จังหวัดชัยภูมิทราบ

ส่วนอำนาจที่จะวินิจฉัยว่าผิดหรือถูกและสมควรที่จะลงโทษต่อไปอย่างไร เป็นอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด จังหวัดชัยภูมิ ภายหลังทราบผลการสอบสวนผู้ร้องยังไม่พอใจผลการสอบสวน จึงได้มีการตั้งคณะกรรมการฯ ชุดที่ ๒ ประกอบด้วย พนักงานสอบสวน ผู้ชำนาญการพิเศษ สถานีตำรวจภูธรชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ ปลัดอำเภอ ชัยภูมิ และเจ้าหน้าที่ปกครอง ซึ่งขณะที่อยู่ระหว่างการสอบสวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการฯ ชุดที่ ๒ ผู้ร้องก็ได้ยื่นเรื่องร้องเรียนนี้ต่อคณะกรรมการการปกครอง

สำหรับข้อเท็จจริงตามการชี้แจงของ พ.ต.ท. สิทธิพงษ์ ดวงพิมพ์ พนักงานสอบสวน ผู้ชำนาญการพิเศษ สถานีตำรวจภูธรชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ ในฐานะประธานกรรมการคณะกรรมการสืบสวน ข้อเท็จจริง ชุดที่ ๒ ในการสอบสวนดังกล่าวได้มีการรวบรวมพยานหลักฐานฝ่ายผู้ร้องและฝ่ายผู้ถูกร้อง ซึ่งต่างฝ่ายต่างหาพยานหลักฐานมาแสดงและเพื่อความเป็นธรรม คณะกรรมการฯ จึงได้เสาะหา พยานหลักฐานด้วยตนเอง โดยทำการจับสลากสุ่มเลือกบ้านเลขที่เพื่อขอทำการสอบสวนข้อเท็จจริงบุคคล ที่อาศัยอยู่ในบ้านดังกล่าว ดังนั้น พยานหลักฐานจะประกอบด้วย ๓ ส่วน คือ พยานฝ่ายผู้ร้อง พยานฝ่ายผู้ถูกร้อง และพยานฝ่ายที่คณะกรรมการดำเนินการหาเอง ซึ่งจากการพิจารณาข้อกล่าวหาและเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ประกอบคำให้การของพยานบุคคลแล้วคณะกรรมการฯ เห็นว่า ข้อกล่าวหาในประเด็นโครงการยืมวัวเลี้ยง มีพยานหลักฐานชัดเจนที่แสดงให้เห็นว่าไม่ได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบ ส่วนข้อกล่าวหาอื่น เนื่องจากไม่มี พยานหลักฐานที่ชัดเจน จึงยกประโยชน์ให้กับผู้ถูกร้อง

นอกจากนั้น ยังปรากฏข้อเท็จจริงตามการชี้แจงของ นายไพโรจน์ พลตาล เกษตรอำเภอ ชัยภูมิ การสอบสวนกรณีผู้ได้รับเงินช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย กรณีคู่สามีภรรยา ๕ คู่ ซึ่งเหตุที่มีรายชื่อ สามีภรรยาที่ได้รับเงินช่วยเหลือดังกล่าวจำนวน ๕ คู่ นั้น ขั้นตอนการปฏิบัติในการรับเงินช่วยเหลือผู้ประสบ อุทกภัย เป็นคนละประเด็นกับขั้นตอนการขึ้นทะเบียนพืชเศรษฐกิจ เพราะการขอรับเงินช่วยเหลือผู้ประสบ อุทกภัยใช้คำว่า “เกษตรกรผู้ได้รับความเดือดร้อนและเป็นผู้ที่มีพืชไร่ได้รับความเสียหาย” ไม่ได้ระบุว่า เป็นครอบครัวหรือครัวเรือน เพราะฉะนั้น จึงได้เรียกคู่สามีภรรยา ๕ คู่ที่มีการร้องเรียนมาสอบสวนว่า ได้รับเงินซ้ำซ้อนหรือไม่ โดยเฉพาะประเด็นของนายปัดดา ฤทธิ์จรูญ และภรรยา ได้ข้อมูลว่า นางอมร ฤทธิ์จรูญ ภรรยาของนายปัดดา ฤทธิ์จรูญ อยู่บ้านเลขที่ ๔๙ หมู่ที่ ๓ ส่วนนายปัดดา ฤทธิ์จรูญ อยู่บ้านเลขที่ ๒๑ โดยนายปัดดา ฤทธิ์จรูญ มีที่ดินเป็นของตัวเอง ๑ แปลง และนางอมร ฤทธิ์จรูญ ก็มีที่ดินเป็นของตนเอง ๑ แปลง ซึ่งได้รับความเสียหายและมีการรายงานมาตั้งแต่ปี ๒๕๕๓ ซึ่งได้รับเงินชดเชยไปตามสิทธิโดยถูกต้อง เป็นการ รับเงินคนละแปลง ไม่มีการซ้ำซ้อน ทั้งนี้เป็นเพราะในการขอรับเงินช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยนั้นจะขึ้นทะเบียน โดยอาศัยบ้านเลขที่เป็นหลัก

อย่างไรก็ตามนายปัดดา ฤทธิ์จรูญ กำนันตำบลชัยภูมิ ผู้ถูกร้อง ได้ชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาว่า

๑. ประเด็นการสร้างความแตกแยกภายในหมู่บ้าน เมื่อภาครัฐมีโครงการต่างๆ เข้ามา ในหมู่บ้านก็จะมีการประชุมประชาคมหมู่บ้านทุกครั้ง ซึ่งส่วนใหญ่จะเกิดความขัดแย้งขึ้นระหว่างราษฎร ในหมู่บ้าน ดังนั้น ตนในฐานะผู้นำชุมชนจึงต้องเป็นคนกลางในการแก้ไขปัญหาและหาข้อยุติ

๒. ประเด็นโครงการค่าเช่าที่ดิน ได้มอบให้ภรรยาเป็นผู้ดำเนินการ ซึ่งส่วนใหญ่หากเป็น คนในหมู่บ้านเดียวกันมาขอใช้ก็จะไม่เก็บค่าเช่า ส่วนหมู่บ้านอื่นหากจะมาเช่าก็จะมีค่าเช่าครั้งละ ๔๐๐ - ๕๐๐ บาท

๓. ประเด็นโครงการยืมวัวเลี้ยง ตามโครงการ ส.พพพ. ซึ่งเป็นโครงการพัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (พพพ.) เมื่อปี ๒๕๕๐ โดยโครงการดังกล่าวได้รับการสนับสนุนจากส่วนราชการของอำเภอซับใหญ่ โดยวัวที่นำมาให้ราษฎรในหมู่บ้านเลี้ยงนั้นมีทั้งหมด ๒๐ ตัว สำหรับราษฎรที่จะได้ยืมวัวเลี้ยงจะต้องเป็นผู้ที่จับสลากได้ และเมื่อจับสลากได้แล้วก็จะมีการทำหนังสือสัญญายืมวัวไว้เป็นหลักฐาน โดยกำหนดในสัญญาไว้ ๒ ปี เมื่อครบกำหนดจะต้องส่งวัวแม่พันธุ์คืน เพื่อหมุนเวียนให้แก่เกษตรกรรายใหม่เลี้ยงต่อไป โดยสาเหตุที่โครงการดังกล่าวไม่เป็นไปตามกำหนด เนื่องจากผู้ที่จัดหาซื้อวัวแม่พันธุ์ได้ซื้อวัวที่มีขนาดเล็ก จึงทำให้ราษฎรไม่สามารถจัดส่งคืนได้ตามกำหนด จึงได้มีการประชุมชาวบ้านเพื่อขอให้ขยายระยะเวลาการส่งคืนวัวแม่พันธุ์ออกไปสักระยะหนึ่ง โดยประมาณปี ๒๕๕๒ - ๒๕๕๓ ก็มีเกษตรกรที่ขายวัวแม่พันธุ์และนำเงินมาส่งคืนโครงการ โดยครั้งแรกตกลงกันไว้ตัวละ ๑๐,๐๐๐ บาท แต่ในช่วงนั้นราคาวัวตกต่ำ จึงลดลงเหลือตัวละ ๗,๐๐๐ บาท ทั้งนี้ มีเกษตรกรได้ส่งเงินคืนโครงการจำนวน ๕ คน หลังจากมีการร้องเรียน ผู้ร้องก็ต้องการทราบว่า เงินจำนวนดังกล่าวและวัวแม่พันธุ์ที่เหลืออยู่ที่ใด ซึ่งตนก็ได้ติดตามทวงถามกับเกษตรกรที่นำวัวไปเลี้ยงปรากฏว่า ได้ขายวัวแม่พันธุ์ไปเกือบทั้งหมด ต่อมาในปี ๒๕๕๕ ได้มีการประชุมและตกลงร่วมกันว่า จะลดราคาวัวแม่พันธุ์จากตัวละ ๗,๐๐๐ บาท ลดเหลือตัวละ ๕,๐๐๐ บาท สำหรับเกษตรกรจำนวน ๕ คน ที่ได้ส่งเงินคืนโครงการคนละ ๗,๐๐๐ บาท ก็จะคืนเงินส่วนต่างให้ ซึ่งขณะนี้ได้นำเงินเข้าบัญชีทั้งหมด จำนวน ๑๐๐,๐๐๐ บาท

๔. ประเด็นการเรียกร้องเงินช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยจากราษฎร ร้อยละ ๕ ของจำนวนเงินที่ได้รับนั้น นายปัดตา ไม่ได้เรียกร้องเงินแต่อย่างใด ซึ่งหากเรียกร้องเงินจริง จำนวนเงินที่เรียกเก็บน่าจะอยู่ที่หลักพันบาท แต่ที่ผู้ร้องแจ้งว่าได้จ่ายเงินไปจำนวน ๔๐๐ กว่าบาท จึงไม่น่าจะตรงกับความเป็นจริง

๕. ประเด็นเรื่องกองทุนโครงการแก้ไขความยากจน (กข. คจ.) ซึ่งโครงการนี้เป็นโครงการสำหรับช่วยเหลือประชาชนที่มีฐานะยากจน โดยผู้ที่เป็นสมาชิกยากจนก็สามารถกู้ยืมได้ ส่วนการจะพิจารณาว่าแต่ละบุคคลจะได้เงินกู้จำนวนเท่าใดนั้น ก็จะต้องนำเข้าที่ประชุมเพื่อพิจารณาอนุมัติเป็นรายๆ ไป

ในการพิจารณา นายอุกริช พึ่งโสภา รองผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิ ได้ชี้แจงข้อเท็จจริงเพิ่มเติมเมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๕ จังหวัดชัยภูมิ ได้มีหนังสือศาลากลางจังหวัดชัยภูมิ ที่ ขย ๐๐๑๗.๑/๖๑๕๒ รายงานผลการร้องเรียน/ร้องทุกข์ ถึงนายสงบ นอกสามเมือง ผู้ร้อง หลังจากนั้น จังหวัดชัยภูมิ ได้มีหนังสือศาลากลางจังหวัดชัยภูมิ ที่ ขย ๐๐๑๗.๑/๔๑ ลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ แจ้งอำเภอซับใหญ่เพื่อให้สอบสวนข้อเท็จจริงเพิ่มเติมในประเด็นต่อไปนี้

๑. การเรียกร้องเงินจากราษฎรผู้ได้รับเงินช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย

๒. ประเด็นร้องเรียนตามโครงการยืมวัวเลี้ยง ตามโครงการสนับสนุนพัฒนาชุมชนพอเพียง ปี ๒๕๕๐ ให้สอบสวนผู้ที่ยืมโคเลี้ยงทุกรายให้ได้ความว่า เป็นผู้ยืมโคเลี้ยงจริงหรือไม่ แล้วได้ดำเนินการกับโคดังกล่าวเป็นไปตามสัญญาหรือไม่ อย่างไร

๓. ประเด็นการขึ้นทะเบียนผู้ปลูกพืชเศรษฐกิจโครงการประกันรายได้ฯ ปี ๒๕๕๓/๒๕๕๔ ให้ส่งสำเนาแบบขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลัง (ทพศ. ๒) พร้อมหลักฐานที่แนบและรับรองสำเนาของผู้ขึ้นทะเบียนเกษตรกร ดังนี้ นายปัดตา ฤทธิ์จรูญ, นางอมร ฤทธิ์จรูญ, นายทะวา ฤทธิ์จรูญ, นางหอมไกล ฤทธิ์จรูญ, นายสมาน อมฤกษ์, นางวิจิตร อมฤกษ์, นายวิสัย แก้วสระ, นางเหลื่อม แก้วสระ, นายถาวร แก้วพรม, นางเรณู แก้วพรม

คณะกรรมการพิจารณาข้อชี้แจงและเอกสารหลักฐานต่างๆ แล้ว มอบหมายให้จังหวัดชัยภูมิ โดยนายอุกริช พึ่งโสภา รองผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิ ร่วมกับการปกครองดำเนินการแก้ไขปัญหาเรื่องนี้ให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลา ๓๐ วัน โดยนายอุกริช พึ่งโสภา รองผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิ จะเดินทางไปประชุมร่วมกับราษฎรบ้านโนนสะอาดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ณ ที่ประชุมหมู่บ้านโนนสะอาด ตำบลซับใหญ่ อำเภอซับใหญ่ จังหวัดชัยภูมิ ในวันศุกร์ที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๕ เวลา ๑๐.๐๐ นาฬิกา

การดำเนินการ

๑. นายประธาน มาตจตุรัส ผู้ร้อง ได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๕ ชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการดำเนินการของจังหวัดชัยภูมิว่า เมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๕ จังหวัดชัยภูมิได้จัดประชุมร่วมกับผู้ร้อง ผู้ถูกร้องและราษฎรในพื้นที่ โดยรองผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิและนายอำเภอซับใหญ่ไม่ได้เข้าร่วมประชุม แต่ได้มอบหมายให้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดชัยภูมิเข้าร่วมประชุมแทน ซึ่งในการประชุมดังกล่าวจังหวัดชัยภูมิแจ้งว่าเป็นเพียงการมารับฟังข้อเท็จจริงใน ๒ ประเด็น คือ เรื่องโครงการยืมวัวเลี้ยงและการเรียกรับเงินช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยจากราษฎร ๕% เท่านั้น ส่วนประเด็นอื่นคณะกรรมการสรุปว่าไม่มีมูลความผิด ซึ่งผู้ร้องเห็นว่าการสรุปดังกล่าวไม่เป็นไปตามมติที่ประชุมคณะกรรมการและไม่ให้เป็นธรรมกับฝ่ายผู้ร้อง ประกอบกับมีพฤติการณ์ที่เข้าข้างฝ่ายผู้ถูกร้อง ทั้งไม่มีการบันทึกการประชุม

นอกจากนี้ ในประเด็นการขึ้นทะเบียนขอรับเงินช่วยเหลือผู้ประสบภัยธรรมชาติ ปี ๒๕๕๓ (วันที่ ๒ สิงหาคม ถึงวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๕๓) ปรากฏว่า กรณีคู่สามี - ภรรยา จำนวน ๕ คู่ ยื่นแบบคำร้องขอรับเงินช่วยเหลือผู้ประสบภัยธรรมชาติ ปี ๒๕๕๓ ซึ่งผู้ร้องเห็นว่า ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๑ และระเบียบคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ว่าด้วยการขึ้นทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งชาวบ้านได้คัดค้านการขึ้นทะเบียนดังกล่าว แต่นายปัดดา ฤทธิ์จรูญ กลับแจ้งว่าหากมีการคัดค้านจะทำให้ชาวบ้านทุกคนไม่ได้รับเงินช่วยเหลือ ประกอบกับเมื่อพิจารณานบันทึกข้อความของสำนักงานเกษตรอำเภอซับใหญ่ ที่ ชย. ๑๖๐๙/๓๘ ลงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๕ มีความขัดแย้งกัน เนื่องจากสามี-ภรรยา ทั้ง ๕ คู่ ต้องมีการขึ้นทะเบียนเกษตรกรอยู่ก่อนที่จะเกิดภัยพิบัติ จึงจะเข้าหลักเกณฑ์ที่จะได้รับการช่วยเหลือ และผ่านการตรวจสอบการประกอบอาชีพเกษตรกรในที่ดิน ซึ่งจะต้องแสดงหลักฐานการถือครองที่ดินไว้แล้ว จึงไม่จำเป็นต้องให้สามี-ภรรยา ทั้ง ๕ คู่ มาให้ข้อมูลหรือแสดงพยานหลักฐานภายหลังจากการที่มีการร้องเรียนแล้ว ผู้ร้องจึงเห็นว่าการขอขึ้นทะเบียนดังกล่าวส่อไปในทางทุจริต และเป็นเหตุให้สงสัยว่า อาจมีเจ้าหน้าที่ของอำเภอซับใหญ่มีส่วนรู้เห็นหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ ไม่ตรวจสอบให้รอบคอบและรัดกุม ดังนั้น ผู้ร้องและชาวบ้านจึงเห็นว่า ควรมีการเชิญผู้แทนกรมส่งเสริมการเกษตรมาร่วมประชุมกับคณะกรรมการในประเด็นนี้อีกครั้งหนึ่ง ส่วนกรณีโครงการยืมวัวเลี้ยงและการเรียกรับเงินช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยจากราษฎร ๕% ชาวบ้านต่างเห็นว่า มีพยานเอกสารและพยานบุคคลเพียงพอที่จะสรุปผลการสอบสวนได้

๒. จังหวัดชัยภูมิ ได้มีหนังสือศาลากลางจังหวัดชัยภูมิ ที่ ชย ๐๐๑๘.๑ /๓๓๑ ลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๕๖ รายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงว่า กรณีมีมูลอันควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงในประเด็นรับเงิน ๕% จากเกษตรกรผู้ประสบภัยน้ำท่วม ปี ๒๕๕๓ และยุติเรื่องในประเด็นโครงการยืมวัวเลี้ยงตามโครงการ พพ. ปี ๒๕๕๐ จึงมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนในประเด็นรับเงิน ๕% จากเกษตรกรผู้ประสบภัยน้ำท่วม ปี ๒๕๕๓ ตามคำสั่งจังหวัดชัยภูมิ ที่ ๕๙/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๕๖

คณะกรรมการพิจารณาพิจารณารายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงของจังหวัดชัยภูมิแล้ว มีมติให้หนังสือขอทราบข้อมูลตามรายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงของจังหวัดชัยภูมิเพิ่มเติม

๓. คณะกรรมการ ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๔๒๒/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๕๖ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิ ขอทราบข้อมูลตามรายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงของจังหวัดชัยภูมิเพิ่มเติม

๔. จังหวัดชัยภูมิ ได้มีหนังสือศาลากลางจังหวัดชัยภูมิ ด่วนที่สุด ที่ ชย ๐๐๑๘.๑/๑๕๙๙ ลงวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ แจ้งว่า ตามขั้นตอนการสอบสวนเมื่อคณะกรรมการสอบสวนเสร็จแล้ว สามารถเสนอสำนวนการสอบสวนพร้อมทั้งความเห็นให้ผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิในฐานะผู้สั่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนฯ พิจารณาได้ทันที กรณีนี้ นายปัดดา ฤทธิจรูญ เป็นบุคคลที่เข้าข่ายปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบที่จะต้องถูกดำเนินการทางวินัย ซึ่งหากมีบุคคลอื่นเกี่ยวข้องในเรื่องนี้ก็สามารถดำเนินการได้เช่นเดียวกันตามอำนาจที่ระบุไว้ในคำสั่งที่ ๕๙/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๕๖ ส่วนระยะเวลาทำการสอบสวนเป็นไปตามกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๘ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ข้อ ๑๒ คือ ๑๘๐ วัน และขยายเวลาได้ไม่เกิน ๒๗๐ วัน โดยจะได้เร่งรัดให้คณะกรรมการฯ รีบดำเนินการให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว

๕. จังหวัดชัยภูมิ ได้มีหนังสือศาลากลางจังหวัดชัยภูมิ ที่ ชย ๐๐๑๘.๑/๙๖๕๐ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๖ ซึ่งแจ้งผลการดำเนินการเพิ่มเติมว่า จังหวัดชัยภูมิได้พิจารณาแล้วเห็นว่า การกระทำของนายปัดดา ฤทธิจรูญ กำนันตำบลซับใหญ่ อำเภอซับใหญ่ จังหวัดชัยภูมิ เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานอาศัยอำนาจหน้าที่ราชการของตนไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม หาประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ที่มิควรได้ ปฏิบัติหน้าที่โดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของทางราชการ กระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๒ วรรคสาม มาตรา ๘๕ วรรคสอง และมาตรา ๙๘ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ประกอบมาตรา ๑๓๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ จึงมีคำสั่งไล่ออกจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๓ ตำบลซับใหญ่ อำเภอซับใหญ่ ตามคำสั่งจังหวัดชัยภูมิ ที่ ๒๒๑๓/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๖

คณะกรรมการพิจารณาแล้วมีข้อสังเกตว่า ตามหนังสือร้องเรียนของนายประสาน มาตจตุรัส ลงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ได้ร้องเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่โดยไม่เป็นธรรมของนายอำเภอซับใหญ่ ในการพิจารณาสอบสวนเรื่องดังกล่าวด้วย แต่จากรายงานผลการดำเนินการของจังหวัดชัยภูมิข้างต้น ยังไม่ปรากฏผลการพิจารณาตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของนายอำเภอซับใหญ่ ดังนั้นคณะกรรมการจึงให้หนังสือถึงผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิ เพื่อขอทราบความคืบหน้าเพิ่มเติมในผลการตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของนายอำเภอซับใหญ่

๖. คณะกรรมการ ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๕๙๗๕/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๖ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิ ขอทราบผลการตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของนายอำเภอซับใหญ่

๗. จังหวัดชัยภูมิ ได้มีหนังสือศาลากลางจังหวัดชัยภูมิ ที่ ชย ๐๐๑๘.๑/๑๐๕๕๔ ลงวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๕๖ แจ้งว่า ตามที่นายประสานฯ ได้มีหนังสือร้องกล่าวโทษนายโชติพัฒน์ สีชมรังสี นายอำเภอซับใหญ่ ซึ่งจังหวัดชัยภูมิ ได้รายงานกรมการปกครอง โดยมีความเห็นว่า นายโชติพัฒน์ฯ นายอำเภอซับใหญ่ ได้ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงตามอำนาจหน้าที่แล้ว แต่เหตุที่นายอำเภอซับใหญ่ มีความเห็นให้ยุติเรื่องนั้น เนื่องจากพยานหลักฐานประกอบการร้องเรียนมีเพียงคำให้การของแต่ละฝ่ายเท่านั้น ไม่ปรากฏพยานเอกสารหรือพยานหลักฐานอื่นใด ทำให้ไม่สามารถวินิจฉัยได้ว่า นายปัดตาฯ มีพฤติการณ์เรียกร้องเงินตามการร้องเรียน ประกอบกับพยานบุคคลที่คณะกรรมการฯ รวบรวมได้เองให้การตรงกันว่าไม่ทราบข้อเท็จจริงว่า นายปัดตาฯ เรียกรับเงินหรือไม่ จึงน่าจะเชื่อว่าการร้องเรียนในกรณีนี้ราษฎรส่วนใหญ่ ไม่ทราบว่ามีเหตุการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้นในหมู่บ้าน ดังนั้น จังหวัดชัยภูมิพิจารณาแล้วเห็นว่า นายโชติพัฒน์ฯ นายอำเภอซับใหญ่ ได้พิจารณาวินิจฉัยไปตามพยานหลักฐาน โดยไม่ปรากฏว่ามีพฤติการณ์ให้ความช่วยเหลือนายปัดตาฯ การร้องเรียนดังกล่าวจึงไม่มีมูลความจริง เห็นควรให้ยุติเรื่อง

คณะกรรมการพิจารณาแล้ว ให้มีหนังสือแจ้งผลความคืบหน้าการดำเนินงานของจังหวัดชัยภูมิ ให้นายประสาน มาตจตุรัส ผู้ร้อง ทราบต่อไป

๘. คณะกรรมการ ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๖๗๘๕/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๖ ถึงนายประสาน มาตจตุรัส ผู้ร้อง แจ้งผลการพิจารณาของจังหวัดชัยภูมิกรณีขอให้ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริตของนายปัดตาฯ ฤทธิจรูญ กำนันตำบลซับใหญ่

๙. กรมการปกครอง ได้มีหนังสือกรมการปกครอง ลับ ที่ มท ๐๓๑๐.๒/๒๐๐๙ ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ถึงคณะกรรมการการปกครอง แจ้งกรณี นายปัดตา ฤทธิจรูญ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๓ ตำบลซับใหญ่ อำเภอซับใหญ่ ได้ร้องทุกข์คำสั่งลงโทษไล่ออกจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านต่อผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิ

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

- ครั้งที่ ๙๑ วันพฤหัสบดีที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๙๒ วันพุธที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๕
- ครั้งที่ ๙๖ วันพุธที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๖
- ครั้งที่ ๑๐๕ วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖
- ครั้งที่ ๑๒๓ วันพุธที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๖
- ครั้งที่ ๑๒๗ วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๖
- ครั้งที่ ๑๓๕ วันพุธที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

- นายธนพล นันทาแสง นิติกรปฏิบัติการ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๙๑

เรื่องพิจารณา ขอให้ตรวจสอบโครงการปรับปรุงโครงสร้างระบายน้ำเพื่อแก้ไขปัญหาอุทกภัย ถนนสาย
ปจ. ๓๐๐๘ อำเภอเมือง จังหวัดปราจีนบุรี เนื่องจากราษฎรได้รับความเดือดร้อน

ผู้เสนอ นางชนิษฐา เลิศวิมลลักษณ์

ข้อเท็จจริง

ผู้ร้อง (นางชนิษฐา เลิศวิมลลักษณ์) ขอให้ตรวจสอบข้อเท็จจริง กรณีราษฎรไม่เค้นนอก
ตำบลดงพระราม อำเภอเมือง จังหวัดปราจีนบุรี ได้รับความเดือดร้อนจากการชำรุดของพื้นผิวถนน
ช่วงกม.ที่ ๓ – กม.ที่ ๔ อำเภอเมืองปราจีนบุรี ทั้งที่เพิ่งจะสร้างแล้วเสร็จได้ไม่นาน และเกิดอุบัติเหตุขึ้น
บ่อยครั้ง จนกระทั่งมีผู้ได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิต อีกทั้งในการก่อสร้างถนนสายนี้มีการใช้งบประมาณกว่า
๑๐ ล้านบาท ในขณะที่ถนนมีความยาวเพียง ๑.๑๙ กิโลเมตร ราษฎรจึงสงสัยในมาตรฐานและความไม่โปร่งใส
ในการก่อสร้างถนนสายนี้

การพิจารณา

คณะกรรมการการปกครอง ได้มีการประชุมเพื่อพิจารณาเรื่องนี้ เมื่อคราวประชุมวันที่
๑๗ มกราคม ๒๕๕๖ โดยคณะกรรมการการปกครองได้เชิญบุคคล/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม
ซึ่งจากการประชุมปรากฏข้อเท็จจริงว่า การก่อสร้างถนนสาย ปจ. ๓๐๐๘ เป็นโครงการปรับปรุงโครงสร้าง
ระบายน้ำเพื่อแก้ไขปัญหาอุทกภัยในพื้นที่ตำบลบ้านพระ จังหวัดปราจีนบุรี มิใช่โครงการก่อสร้างถนน
โดยทั่วไป โดยมีลักษณะการออกแบบก่อสร้างเป็นถนนแอสฟัลติกโดยไม่มีการเทคอนกรีตรองรับ เมื่อเกิดน้ำท่วมขัง
จึงทำให้ผิวถนนบริเวณที่ระบายน้ำเกิดการชำรุดและทรุดตัว ขณะนี้อยู่ในระหว่างการดำเนินการซ่อมแซม
ถนนที่ชำรุดของทางหุ้นส่วนจำกัด ปราจีนบุญธกานต์ ซึ่งเป็นผู้รับเหมา หากสัญญาโครงการนี้สิ้นสุดลง
สำนักงานทางหลวงชนบทจังหวัดปราจีนบุรีในฐานะเป็นผู้รับผิดชอบในการออกแบบก่อสร้างถนนสายนี้
จะดำเนินการแก้ไขปรับปรุงให้เป็นถนนลักษณะคอนกรีตเพื่อแก้ไขปัญหาถนนทรุดตัวเนื่องจากปัญหาน้ำท่วมขัง

คณะกรรมการการปกครอง พิจารณาแล้วเห็นควรมอบหมายให้นายอำนาจ วิชาวลย์
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดปราจีนบุรี เขต ๑ และผู้อำนวยการสำนักงานทางหลวงชนบทจังหวัดปราจีนบุรี
ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ติดตามตรวจสอบการดำเนินการของทางหุ้นส่วนจำกัด ปราจีนบุญธกานต์
ในการปรับปรุงซ่อมถนนสาย ปจ. ๓๐๐๘ ที่ชำรุดในช่วง กม.ที่ ๓ – กม.ที่ ๔ และหาแนวทางแก้ไขปัญห
ถนนทรุดตัวของโครงการปรับปรุงโครงสร้างระบายน้ำเพื่อแก้ไขปัญหาอุทกภัย ถนนสาย ปจ. ๓๐๐๘
ให้เรียบร้อย พร้อมทั้งรายงานให้คณะกรรมการการปกครองทราบต่อไป

การดำเนินการ

คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด
ที่ ๗๑๕๑/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๖ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดปราจีนบุรี ขอดำเนินการตามผลความคืบหน้า
การดำเนินการของจังหวัดปราจีนบุรี ตามที่คณะกรรมการการปกครองได้มอบหมายในที่ประชุม
คณะกรรมการเมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๕๖

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นผลให้กรรมการ
พ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

(ปัจจุบัน คณะกรรมการยังไม่ได้รับแจ้งผลความคืบหน้าการดำเนินการเพิ่มเติมจาก
จังหวัดปราจีนบุรี)

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๙๓ วันพฤหัสบดีที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๙๗ วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๕๖

- นางสาววรินทร์พร ปณิธานธรรม วิทยากรปฏิบัติการ

- นายอัครเดช คนชื่อ นิตกรชำนาญการพิเศษ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๙๒

เรื่องพิจารณา ขอความเป็นธรรมกรณีราษฎรถูกข่มเหงจากการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูวัว อำเภอบึงคล้า จังหวัดบึงกาฬ

ผู้เสนอ นายสุริยา สำราญรินทร์
(ผ่าน คณะกรรมการการที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สภาผู้แทนราษฎร)

ข้อเท็จจริง

นายสุริยา สำราญรินทร์ ผู้ร้อง อ้างว่า ผู้ร้องและราษฎร หมู่ที่ ๑, ๓, ๖, ๘ และหมู่ที่ ๙ ตำบลโคกกวาง อำเภอบึงคล้า จังหวัดบึงกาฬ ได้รับความเดือดร้อนจากการถูกข่มเหงจากเจ้าหน้าที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูวัวเกี่ยวกับปัญหาพิพาทเรื่องที่ดินทำกิน ซึ่งผู้ร้องได้เคยร้องเรียนไปยังหน่วยงานต่างๆ แล้ว แต่ยังไม่เห็นหน่วยงานใดเข้าไปแก้ไขปัญหาให้กับผู้ร้องและราษฎรในพื้นที่อย่างจริงจัง จนกระทั่งปัจจุบัน ผู้ร้องและราษฎรในพื้นที่ก็ยังถูกข่มเหงจากเจ้าหน้าที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูวัวมาโดยตลอด

ผู้ร้องจึงเห็นว่า การกระทำของเจ้าหน้าที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูวัว เป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบและทำให้ผู้ร้องและราษฎรตำบลโคกกวางได้รับความเดือดร้อนเป็นอย่างมาก จึงมีความประสงค์ให้คณะกรรมการพิจารณาตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูวัวและให้ความเป็นธรรมกับผู้ร้องและราษฎรในพื้นที่ต่อไป

การพิจารณา

๑. คณะกรรมการได้พิจารณารายละเอียดตามหนังสือร้องเรียนดังกล่าวในเบื้องต้นแล้วเห็นว่า ตามหนังสือร้องเรียนดังกล่าวยังไม่ปรากฏข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ตามการร้องเรียนที่ชัดเจนที่จะนำมาประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการได้อย่างเพียงพอ เช่น ปัญหาและข้อพิพาทเกี่ยวกับที่ดินทำกิน การกระทำอันเป็นการข่มเหงรังแกจากเจ้าหน้าที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูวัว การถูกจับกุมดำเนินคดี หรือการกระทำอื่นใดที่เป็นไปโดยไม่ชอบธรรมของเจ้าหน้าที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูวัว เป็นต้น ดังนั้น คณะกรรมการการปกครอง จึงได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๙๙๓๔/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๕ ถึงนายสุริยา สำราญรินทร์ ขอทราบรายละเอียดของเรื่องร้องเรียนเพิ่มเติม

๒. นายสุริยา สำราญรินทร์ ได้มีหนังสือลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๖ ถึงคณะกรรมการชี้แจงรายละเอียดข้อเท็จจริงเพิ่มเติม

๓. คณะกรรมการได้พิจารณาเรื่องร้องเรียนดังกล่าวในการประชุมคณะกรรมการครั้งที่ ๑๐๓ วันพฤหัสบดีที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ โดยเชิญผู้แทนจากกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช สำนักงานเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูวัว และจังหวัดบึงกาฬ ตลอดจนผู้ร้องและคณะ มาร่วมประชุม ซึ่งจากการประชุมปรากฏข้อเท็จจริงตามการชี้แจงของหน่วยงานและบุคคลที่เกี่ยวข้องดังนี้

นายสุริยา สำราญรินทร์ ผู้ร้อง ชี้แจงว่า เมื่อปี ๒๕๒๘ เจ้าหน้าที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูวัว ได้เข้าไปในพื้นที่พิพาทและทำการยึดที่อยู่อาศัย/ที่ดินทำกินของราษฎร โดยพื้นที่ดังกล่าวนั้นบิดามารดาของผู้ร้องได้อยู่อาศัย/ทำกินในพื้นที่มาตั้งแต่อดีต จึงทำให้ผู้ร้องและราษฎรไม่สามารถประกอบอาชีพใดๆ ได้เนื่องจากถูกขับไล่ออกจากพื้นที่และเจ้าหน้าที่ได้เข้ายึดพื้นที่ทั้งหมดแล้ว โดยเมื่อปี ๒๕๒๘ ในช่วงที่นายวิทยา

วิลาสสัมพันธ์ ดำรงตำแหน่งหัวหน้าเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูวัว ได้มอบหมายให้นายเทพนิมิต ศรีปัญญา เป็นผู้ดำเนินการ โดยเจ้าหน้าที่ได้เข้ามาเจรจากับราษฎรในพื้นที่ ซึ่งผู้ร้องเข้าใจว่าเป็นการปฏิบัติตามหน้าที่ ปกติของทางราชการ แต่การกระทำของเจ้าหน้าที่นั้นผู้ร้องเห็นว่า เกินขอบเขตอำนาจหน้าที่ และราษฎรได้ ยื่นเรื่องร้องเรียนกรณีนี้ต่อหลายหน่วยงาน แต่ยังไม่ปรากฏผลความคืบหน้าในการแก้ไขปัญหา โดยเมื่อปี ๒๕๒๘ เจ้าหน้าที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูวัวได้เข้ามาประชุมร่วมกับราษฎร พร้อมทั้งให้ราษฎรลงลายมือชื่อ ในเอกสาร ซึ่งเมื่อราษฎรลงลายมือชื่อแล้วจะขอรายละเอียดในเอกสารที่ลงลายมือชื่อนั้น เจ้าหน้าที่เขต รักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูวัวกลับไม่ยอม แต่ใช้วิธีการอ่านรายละเอียดในเอกสารให้ราษฎรฟัง โดยเอกสารดังกล่าว ระบุว่า ราษฎรได้ลงลายมือชื่อยินยอมออกจากพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูวัวแล้ว โดยราษฎรจะต้องย้าย ออกจากพื้นที่ ซึ่งผู้ร้องเห็นว่า กรณีเช่นนี้เป็นการข่มเหงรังแกประชาชน ต่อมาเจ้าหน้าที่ได้เข้าจับกุมราษฎร หลายราย เช่น กรณีนายยงค์ มุลละ ปัจจุบันได้เสียชีวิตแล้ว ถูกจับกุมในช่วงเวลาประมาณ ๐๔.๐๐ – ๐๕.๐๐ นาฬิกา ถูกควบคุมตัวโดยใช้เชือกมัดมือไขว้หลังและให้เดินออกจากบ้านไปยังเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูวัว ระยะทางกว่า ๑๐ กิโลเมตร เพื่อนำตัวไปคุมขัง โดยคุมขังไว้ ๑ วัน ๑ คืน เพื่อให้ยินยอมว่าจะออกจากพื้นที่ นอกจากนั้น ยังมีราษฎรบางรายได้เข้าไปตัดฟันในป่า กลับถูกเจ้าหน้าที่จับกุมตัวในเวลากลางคืน โดยเจ้าหน้าที่ได้ใช้อาวุธปืนทำร้ายร่างกายราษฎรคนดังกล่าวจนได้รับบาดเจ็บ ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เมื่อประมาณปี ๒๕๓๒ – ๒๕๓๓ และกรณีของนายอุดร เจียงอุด ซึ่งประกอบอาชีพทำนา ในขณะเกิดเหตุได้ไป ถางหญ้าในที่นาของตนเอง แต่กลับถูกเจ้าหน้าที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูวัว จับกุมโดยไม่ได้แจ้งความ ดำเนินคดีตามกฎหมาย แต่เจ้าหน้าที่ให้ทำพิธีขอขมา (คารวะ) ซึ่งกรณีนี้ผู้ร้องและราษฎรสามารถยืนยันได้ว่า เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง นอกจากนั้น ยังมีกรณีนายบุญเพ็ง ดวงจันทร์ เป็นราษฎรที่ไม่มีความรู้ถูกจับกุม ดำเนินคดีเช่นกัน แต่กรณีนี้ศาลยกฟ้อง ซึ่งระหว่างนั้นถูกกักขังอยู่นานถึง ๑๕ วัน ข้อเท็จจริงที่ผู้ร้องกล่าวมา ทั้งหมดนั้นผู้ร้องยืนยันว่าเป็นความจริง และผู้ร้องได้ยื่นเรื่องร้องเรียนนี้ต่อผู้ว่าราชการจังหวัดบึงกาฬ ซึ่งได้รับการ ยืนยันว่าจะให้ความช่วยเหลือและแก้ไขปัญหา แต่ปัจจุบันยังไม่ปรากฏผลความคืบหน้าในการแก้ไข ปัญหาแต่อย่างใด

นายทวีป คำแพงเมือง หัวหน้าเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูวัว ชี้แจงข้อเท็จจริงในกรณีดังกล่าวว่า เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูวัวได้ประกาศเขตพื้นที่ทับซ้อนกับเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าดงภูวัวและป่าสงวน แห่งชาติป่าดงเซกา ป่าดงสีชมพู ป่าภูทอกใหญ่ภูวัว และป่าดงخابอนเซกา โดยประกาศเป็นเขตรักษาพันธุ์ สัตว์ป่าเมื่อปี ๒๕๑๘ มีเนื้อที่ ๑๑๖,๕๖๒ ไร่ ครอบคลุมพื้นที่ ๓ อำเภอ คือ อำเภอบุ่งคล้า อำเภอสเซกา และอำเภอบึงโขงหลง จังหวัดบึงกาฬ ในการปฏิบัติงานเจ้าหน้าที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูวัวได้ปฏิบัติหน้าที่ อย่างเคร่งครัดในการรักษาผืนป่าจึงอาจเกิดการกระทบกระทั่งกับราษฎรในพื้นที่ ทั้งนี้ ตามที่ผู้ร้องอ้างว่า เจ้าหน้าที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูวัว ข่มเหงรังแกนั้น เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอดีต ก่อนที่นายทวีปฯ จะเข้า มารับตำแหน่งหัวหน้าเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูวัว ซึ่งได้มารับตำแหน่งหัวหน้าเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูวัว ได้เพียง ๑ ปี ๖ เดือน ตลอดระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่ง ยังไม่ปรากฏเหตุการณ์ที่เจ้าหน้าที่ข่มเหงรังแกราษฎร รวมทั้งกรณีที่มีราษฎรบางกลุ่มเข้าไปร้องเรียนเรื่องปัญหาที่ดินทำกินต่อผู้ว่าราชการจังหวัดบึงกาฬ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูวัว ก็ได้เข้าไปให้ความช่วยเหลือและแก้ปัญหามาโดยตลอด

สำหรับประเด็นปัญหาข้อพิพาทเรื่องที่ดินทำกินกับราษฎรในพื้นที่นั้น ได้มีการสำรวจเพื่อพิสูจน์การถือครองที่ดินของราษฎรตามขั้นตอนของระเบียบและกฎหมายแล้ว โดยได้มีการตรวจพิสูจน์การอยู่อาศัย/ทำกิน ก่อนหรือหลังวันประกาศหวงห้ามเป็นพื้นที่ป่าไม้ตามกฎหมายครั้งแรกในพื้นที่ป่าอนุรักษ์เมื่อปี ๒๕๕๓ นั้น แบ่งออกเป็น ๘ กลุ่ม โดยกลุ่มที่ ๑ ท้องที่อำเภอเซกา ซึ่งในส่วนของตำบลโคกกวาง อำเภอบึงคล้า อยู่ในกลุ่มที่ ๔ (แปลง CWS๔) โดยทั้งหมด ๘ กลุ่ม มีการอยู่อาศัย/ทำกิน ก่อนวันประกาศหวงห้ามเป็นพื้นที่ป่าไม้ตามกฎหมายครั้งแรกในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ เนื้อที่รวม ๒,๖๑๙ ไร่ ๓ งาน ๘๐ ตารางวา และมีการอยู่อาศัย/ทำกิน ภายหลังวันประกาศหวงห้ามเป็นพื้นที่ป่าไม้ตามกฎหมายครั้งแรกในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ เนื้อที่รวม ๓,๑๐๔ ไร่ ๓ งาน ๒๘ ตารางวา ซึ่งในการประชุมคณะกรรมการฯ เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๓ เป็นการประชุมรับรองรายชื่อทั้ง ๘ กลุ่ม โดยตำบลโคกกวาง มีรายชื่อราษฎรที่ได้รับการตรวจพิสูจน์ว่า อยู่อาศัย/ทำกิน ก่อนวันประกาศสงวนหวงห้ามเป็นพื้นที่ป่าไม้ตามกฎหมายครั้งแรกในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ จำนวน ๗๙ ราย ๙๓ แปลง เนื้อที่ ๑,๐๗๖ ไร่ ๑ งาน ๑ ตารางวา และรายชื่อราษฎรที่อยู่อาศัย/ทำกิน หลังวันประกาศสงวนหวงห้ามเป็นพื้นที่ป่าไม้ตามกฎหมายครั้งแรกในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ จำนวน ๗๓ ราย ๙๗ แปลง เนื้อที่ ๙๓๔ ไร่ ๓ งาน ๘๖ ตารางวา

สำหรับประเด็นการข่มเหงรังแกราษฎรนั้น เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นในอดีตก่อนที่นายทวีปา จะมารับตำแหน่ง จึงไม่ทราบข้อเท็จจริง แต่ยืนยันว่าตลอดระยะเวลาที่นายทวีปา ดำรงตำแหน่งหัวหน้าเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูวัวไม่มีเหตุการณ์ข่มเหงรังแกราษฎร โดยได้เน้นย้ำให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่ตามกรอบอำนาจหน้าที่ของกฎหมาย และไม่ให้เกิดเหตุการณ์กระทบกระทั่งระหว่างเจ้าหน้าที่และราษฎรในพื้นที่ ทั้งนี้ ในวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ นายอำเภอบึงคล้าได้เชิญนายทวีปา ท่านตำบลโคกกวาง และผู้ใหญ่บ้านหมู่ ๑, ๓, ๖, ๘ และหมู่ ๙ ตำบลโคกกวาง มาประชุมเพื่อสอบถามถึงกรณีดังกล่าว ณ ที่ว่าการอำเภอบึงคล้า ซึ่งปรากฏตามบันทึกข้อความของที่ว่าการอำเภอบึงคล้า ที่ บก ๐๘๑๘/๒๔๙ ลงวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ว่า ตามที่นายสุริยา สำราญรัตน์ ราษฎรหมู่ที่ ๙ บ้านบึงสำราญ ตำบลโคกกวาง อำเภอบึงคล้า จังหวัดบึงกาฬ ซึ่งได้อ้างตนเองว่าเป็นตัวแทนราษฎรหมู่ ๑, ๓, ๖, ๘ และหมู่ ๙ ตำบลโคกกวาง ร้องเรียนว่าเจ้าหน้าที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูวัวกดขี่ข่มเหงนั้น อำเภอบึงคล้าได้เชิญท่านตำบลโคกกวาง และผู้ใหญ่บ้านหมู่ ๑, ๓, ๖, ๘ และหมู่ ๙ ตำบลโคกกวางมาประชุมและทำความเข้าใจพร้อมสอบถามถึงกรณีดังกล่าว เมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ปรากฏว่า ผู้ใหญ่บ้านทุกคนยืนยันว่า ที่ผ่านมาไม่ได้รับการร้องเรียนจากราษฎรในกรณีดังกล่าว และได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานแล้ว

นอกจากนั้น นายเลอเกียรติ แก้วศรีจันทร์ รองผู้ว่าราชการจังหวัดบึงกาฬ ชี้แจงเพิ่มเติมตามกฎหมายหากราษฎรออกจากพื้นที่ป่าไปแล้วไม่ว่าด้วยเหตุใด จะกลับเข้าไปทำกินในพื้นที่เดิมอีกไม่ได้ ซึ่งพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและเขตอุทยานแห่งชาติเป็นพื้นที่ที่รัฐหวงห้ามไม่อนุญาตหรือผ่อนผันให้ราษฎรเข้าทำกิน ยกเว้นราษฎรที่สามารถพิสูจน์ได้ว่าครอบครองที่ดินมาก่อนการประกาศเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและเขตอุทยานแห่งชาติ โดยพื้นที่ที่รัฐผ่อนผันให้ราษฎรสามารถเข้าทำกินได้เฉพาะพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ทั้งนี้ กรณีของผู้ร้องที่ออกจากเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูวัวโดยอ้างว่าถูกข่มเหงรังแกนั้น เป็นการกล่าวอ้างของผู้ร้องเพียงฝ่ายเดียวและไม่สามารถพิสูจน์ได้ เนื่องจากเหตุการณ์เกิดขึ้นมาเป็นเวลานาน อย่างไรก็ตาม ต้องถือว่าเป็นการออกจากพื้นที่ป่าไปแล้วไม่ว่าด้วยเหตุใดๆ ดังนั้นราษฎรจะกลับเข้าไปทำกินในพื้นที่เดิมอีกไม่ได้

ซึ่งแนวทางการแก้ไขปัญหาอาจจะต้องจัดหาที่ดินทำกินแห่งใหม่ให้กับราษฎร แต่จังหวัดบึงกาฬไม่สามารถดำเนินการได้เนื่องจากต้องอาศัยความร่วมมือจากหน่วยงานต่างๆ เช่น รัฐบาล กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กรมที่ดิน กรมป่าไม้ และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการแก้ไขปัญหาเรื่องที่ดินทำกิน

สำหรับการชี้แจงข้อเท็จจริงและแสดงความเห็นเพิ่มเติมของ นายมนโนพัศ หัวหน้าเมืองแก้ว อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

กรณีนี้ มีแนวทางปฏิบัติ ๒ แนวทาง คือ

แนวทางที่หนึ่ง หากราษฎรอยู่อาศัย/ทำกินก่อนการประกาศเขตป่าสงวนแห่งชาติ ก็สามารถเพิกถอนสภาพป่าได้ และดำเนินการคืนสิทธิให้กับราษฎร โดยจะต้องพิสูจน์สิทธิและเพิกถอนเขตป่าสงวนแห่งชาติ เพื่อจะได้ดำเนินการออกเอกสารสิทธิให้กับราษฎรต่อไป

แนวทางที่สอง หากราษฎรอยู่อาศัย/ทำกินภายหลังการประกาศเขตป่าสงวนแห่งชาติ จะต้องดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ คือ อาจอนุโลมให้ราษฎรอยู่อาศัย/ทำกินในพื้นที่ต่อไป แต่ไม่ให้เอกสารสิทธิในที่ดิน

ในการนี้ คณะกรรมการพิจารณาเห็นว่าควรให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช พร้อมด้วยเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูวัว ดำเนินการตรวจสอบพื้นที่ร่วมกับจังหวัดบึงกาฬ ดังนี้

๑. หากตรวจสอบพิสูจน์พื้นที่แล้วปรากฏว่า ราษฎรอยู่อาศัย/ทำกินในพื้นที่ก่อนการประกาศเขตป่าสงวนแห่งชาติ ก็สามารถดำเนินการเพิกถอนสภาพพื้นที่ป่า เพื่อคืนสิทธิให้กับราษฎรและดำเนินการออกเอกสารสิทธิให้กับราษฎรต่อไป

๒. หากราษฎรอยู่อาศัย/ทำกินภายหลังประกาศเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูวัว ต้องดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ คือ หากราษฎรยังคงอยู่อาศัย/ทำกินในพื้นที่ก็อาจอนุโลมให้อยู่อาศัย/ทำกินในพื้นที่ต่อไปได้ แต่ไม่ให้เอกสารสิทธิในที่ดิน

๓. กรณีราษฎรที่ย้ายออกจากพื้นที่ไปแล้วและประสงค์จะกลับเข้ามาอยู่อาศัย/ทำกินในพื้นที่ตามเดิม ซึ่งโดยหลักการแล้วไม่สามารถกระทำได้นั้น กรณีนี้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ควรให้ราษฎรพิสูจน์ว่า ยังคงเข้า – ออกพื้นที่มาอย่างต่อเนื่อง โดยไม่ได้ย้ายออกจากพื้นที่อย่างถาวรและอาจอนุโลมให้ถือเสมือนว่าราษฎรไม่เคยย้ายออกจากพื้นที่ และให้ราษฎรเข้าอยู่อาศัย/ทำกินในพื้นที่เดิมที่รกร้างว่างเปล่าได้ ทั้งนี้ ให้ผู้ร้องขอสำเนาเอกสารหลักฐานเรื่องร้องเรียนเดิมที่ยื่นต่อผู้ว่าราชการจังหวัดหนองคาย เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องต่อไป

คณะกรรมการพิจารณาคำชี้แจงและเอกสารหลักฐานต่างๆ แล้วมอบหมายให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูวัว ดำเนินการตรวจสอบพิสูจน์สิทธิการถือครองที่ดินของราษฎรในพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูวัว และมอบหมายให้รองผู้ว่าราชการจังหวัดบึงกาฬ ในฐานะผู้แทนรองผู้ว่าราชการจังหวัดบึงกาฬนำเรื่องนี้เข้าสู่การพิจารณาของ กบร. จังหวัดบึงกาฬ โดยประสานงานร่วมกับอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และหัวหน้าเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูวัว ในการดำเนินการแก้ไขปัญหา ทั้งนี้ ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑ เดือน แล้วรายงานผลให้คณะกรรมการทราบต่อไป

การดำเนินการ

๑. นายสุรียา สำราญรัตน์ ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๖ แจ้งว่า ปัจจุบันการแก้ไข ปัญหาความเดือดร้อนของราษฎรในกรณีดังกล่าวยังไม่มีความคืบหน้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งผังที่ดินในพื้นที่หมู่ที่ ๑ และหมู่ที่ ๙ ตำบลโคกกวาง อำเภอบึงคล้า จังหวัดบึงกาฬ เนื้อที่ประมาณ ๘๐๐ ไร่ ที่อยู่ในพื้นที่ความ รับผิดชอบของหน่วยพิทักษ์ป่าโคกกวาง ซึ่งเจ้าหน้าที่ได้ยึดที่ดินทำกินของราษฎร และเมื่อราษฎรจะเข้าไปทำ การถาวรในพื้นที่พิพาทเพื่อเป็นหลักฐานกลับถูกขัดขวางโดยไม่มีการชี้แจงหรืออธิบายเหตุผลให้ทราบ ดังนั้น ผู้ร้องจึงขอความเป็นธรรมมายังคณะกรรมการเพื่อให้พิจารณาขอที่ดินทำกินคืน

คณะกรรมการพิจารณาแล้ว ให้มีหนังสือถึงผู้ว่าราชการจังหวัดบึงกาฬและอธิบดี กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เพื่อเร่งรัดติดตามผลความคืบหน้าการดำเนินการแก้ไข ปัญหา

๒. คณะกรรมการการปกครอง สมาชิกแทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๓๗๓๒/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๕๖ ถึงอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เพื่อเร่งรัดติดตามผลความคืบหน้าการดำเนินการแก้ไข ปัญหา

๓. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๓๗๓๓/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๕๖ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดบึงกาฬ เพื่อเร่งรัดติดตามผลความคืบหน้าการดำเนินการแก้ไข ปัญหา

๔. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๙๐๙.๒๐๒/ ๑๒๓๒ ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๖ แจ้งว่า เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูวัวร่วมกับราษฎรผู้ร้องเรียนแต่ละราย ได้ดำเนินการตรวจสอบพื้นที่และรวบรวมข้อมูล โดยมอบหมายให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดบึงกาฬ นำรายชื่อราษฎรไปตรวจสอบในทะเบียน ส.ป.ก. เพื่อนำมาประกอบเป็นข้อมูลหลักฐานแล้ว

๕. จังหวัดบึงกาฬ ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ บก ๐๐๑๓/๓๕๙๗ ลงวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๖ แจ้งว่า ได้ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องตรวจสอบพื้นที่และข้อมูลร่วมกับราษฎรผู้ร้องเรียนแล้ว ปรากฏผลดังนี้

๑. การประชุมเตรียมการเบื้องต้น คณะเจ้าหน้าที่ประกอบด้วย ปลัดอำเภอดอนจาน ฝ่าย บริหารงานปกครอง (อำเภอบึงคล้า) เจ้าหน้าที่สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๐ (อุดรธานี) เจ้าหน้าที่สำนัก จัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ ๖ (อุดรธานี) เจ้าหน้าที่สำนักงานที่ดินจังหวัดบึงกาฬ เจ้าหน้าที่สำนักงาน การปฏิรูปที่ดินจังหวัดบึงกาฬ เจ้าหน้าที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูวัว ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลโคกกวาง กำนันตำบลโคกกวาง และผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑, ๓, ๖, ๘ และ ๙ ตำบลโคกกวาง อำเภอบึงคล้า จังหวัดบึงกาฬ พร้อมด้วยนายสุรียา สำราญรัตน์ และตัวแทนราษฎรผู้ร้องเรียนตำบลโคกกวาง ได้ประชุมเตรียมการเบื้องต้น ที่ห้องประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลโคกกวาง โดยหัวหน้าเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูวัว ได้ชี้แจงความเป็นมา และมติที่ประชุมของคณะกรรมการการปกครอง สมาชิกแทนราษฎร ให้ที่ประชุมรับทราบ สำหรับนายสุรียา สำราญรัตน์ แจ้งว่า ราษฎรที่ร้องเรียนมีจำนวนทั้งสิ้น ๑๒๑ ราย เจ้าหน้าที่ผู้ร่วมประชุมมีความเห็นให้ราษฎร ผู้ร้องเรียนแต่ละรายนำเจ้าหน้าที่ไปตรวจสอบสภาพพื้นที่และให้ข้อมูล พร้อมกับให้นำส่งหลักฐานเกี่ยวกับบุคคล และที่ดิน เจ้าหน้าที่จะบันทึกตำแหน่งค่าพิกัดทางภูมิศาสตร์แปลงที่ดินของราษฎรผู้ร้องเรียนแต่ละรายด้วย เครื่อง GPS เพื่อตรวจสอบตำแหน่งแปลงที่ดินกับแผนที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูวัว แผนที่ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าดงภูวัว แผนที่ป่าไม้ถาวรของชาติ และเปรียบเทียบสภาพพื้นที่กับภาพถ่ายทางอากาศ สอบถามข้อมูลการ ทำประโยชน์ในที่ดิน ถ่ายภาพสภาพพื้นที่ปัจจุบัน พร้อมกับรวบรวมข้อมูลเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับ บุคคลและที่ดินเพื่อรายงานให้จังหวัดบึงกาฬทราบ เพื่อจังหวัดบึงกาฬจะได้รายงานต่อคณะกรรมการต่อไป

๒) นายบุญเฮียง คำสีทา มีที่ดินอยู่ที่ ตำบลโคกกวาง อำเภอบุ่งคล้า จังหวัดบึงกาฬ
จำนวน ๑ แปลง เนื้อที่ ๓ งาน ๓๓ ตารางวา

๓) นางจันทร์ดี กองทอง มีที่ดินอยู่ที่ ตำบลโคกกวาง อำเภอบุ่งคล้า จังหวัดบึงกาฬ
จำนวน ๑ แปลง เนื้อที่ ๑ ไร่ ๑ งาน ๔๘ ตารางวา

๒. สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดบึงกาฬ แจ้งว่าได้ร่วมตรวจสอบพื้นที่ที่มีการ
ร้องเรียนของราษฎรดังกล่าวแล้ว จำนวน ๙๒ ราย ปรากฏว่า มีราษฎรที่ ส.ป.ก. บึงกาฬ ได้ดำเนินการรังวัด
และออกเอกสารสิทธิไปแล้ว จำนวน ๗ ราย ซึ่งยังมีรายละเอียดไม่ชัดเจนว่า ราษฎรผู้ร้องเรียนมีที่ดินทำกิน
แห่งอื่นที่ได้ดำเนินการออกเอกสารสิทธิ ส.ป.ก. หรือไม่ อย่างไร

๓. สำหรับสำนักงานอื่นๆ ยังมีได้แจ้งผลการตรวจสอบให้จังหวัดบึงกาฬทราบ ได้แก่
สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๐ (อุดรธานี) สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๖ (อุดรธานี) และอำเภอบุ่งคล้า

๔. จังหวัดบึงกาฬจึงได้ทำหนังสือเร่งรัดความคืบหน้าผลการตรวจสอบที่ดินทำกินแห่งอื่น
ของราษฎรผู้ร้องเรียน จำนวน ๙๒ ราย ถึงสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๐ (อุดรธานี) สำนักจัดการทรัพยากร
ป่าไม้ที่ ๖ (อุดรธานี) และสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดบึงกาฬ ที่ยังไม่ได้ข้อมูลที่ชัดเจนด้วยแล้ว และ
ได้ทำหนังสือถึงอำเภอบุ่งคล้าเร่งรัดความคืบหน้าผลการประสานงานกับองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น
ตรวจสอบรายชื่อราษฎรผู้ร้องเรียน จำนวน ๙๒ ราย เกี่ยวกับการได้รับความช่วยเหลือจากทางราชการ
กรณีการร้องขอที่ดินทำกินมาแล้วหรือไม่ อย่างไร

อนึ่ง การร้องเรียนของนายสุริยา สำราญรีน และราษฎร หมู่ที่ ๑, ๓, ๖, ๘ และ ๙ ตำบล
โคกกวาง อำเภอบุ่งคล้า จังหวัดบึงกาฬ ได้มีการร้องเรียนขอความเป็นธรรม เรื่องปัญหาที่ดินทำกินมาแล้ว
หลายครั้ง ตั้งแต่ยังเป็นจังหวัดหนองคาย (เดิม) ครั้งล่าสุดเมื่อวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๕ มีกลุ่มราษฎร
๓ อำเภอ ๑๑ หมู่บ้าน ๕ ตำบล ซึ่งรวมราษฎรตำบลโคกกวางดังกล่าวด้วย ได้เดินทางเพื่อยื่นหนังสือต่อ
ผู้ว่าราชการจังหวัดบึงกาฬ ณ ศาลากลางจังหวัดบึงกาฬ เพื่อร้องขอคืนที่ดินที่เคยอาศัยทำกินอยู่เดิมในเขตป่าไม้
โดยจังหวัดบึงกาฬได้มอบหมายให้สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดบึงกาฬ
รับไปประมวลเรื่องราว แล้วนำเสนอจังหวัดเพื่อจัดประชุมราษฎรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ณ อำเภอบุ่งคล้า
จังหวัดบึงกาฬ จากนั้นจังหวัดจึงได้จัดประชุมเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินในเขตป่าไม้ของกลุ่มราษฎร
๓ อำเภอ ๑๑ หมู่บ้าน ๕ ตำบล จังหวัดบึงกาฬ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๕ ณ ห้องประชุม
โรงเรียนอนุบาลบุ่งคล้า อำเภอบุ่งคล้า จังหวัดบึงกาฬ ผลการตรวจสอบพื้นที่ที่มีการร้องเรียนเพื่อรวบรวม
ประเด็นปัญหาจากราษฎรและข้อเท็จจริงในพื้นที่พบว่า ราษฎรบ้านโคกกวาง หมู่ ๑ บ้านหาดแะ หมู่ ๓
บ้านดอนใหญ่ หมู่ ๖ บ้านสมพร หมู่ ๘ และบ้านบึงสำราญ หมู่ ๙ ตำบลโคกกวาง อำเภอบุ่งคล้า จังหวัดบึงกาฬ
มีประเด็นร้องเรียน คือ ราษฎร ๕ หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านโคกกวาง หมู่ ๑ บ้านหาดแะ หมู่ ๓ บ้านดอนใหญ่
หมู่ ๖ บ้านสมพร หมู่ ๘ และบ้านบึงสำราญ หมู่ ๙ ตำบลโคกกวาง อำเภอบุ่งคล้า เคยอาศัยทำกินในเขตรักษา
พันธุ์สัตว์ป่าภูวัว ตั้งแต่ปี ๒๕๑๒ ได้รับความเดือดร้อนเรื่องที่ดินทำกิน เนื่องจากถูกเจ้าหน้าที่เขตรักษาพันธุ์
สัตว์ป่าภูวัว ผลักดันออกจากพื้นที่ทำกินตั้งแต่ปี ๒๕๒๘ และให้ออกจากพื้นที่เป็นการถาวรเมื่อปี ๒๕๓๒
จึงมีความประสงค์ให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องคืนที่ดินทำกินหรือให้มีการช่วยเหลือราษฎรข้างต้น ซึ่งจากการ
ตรวจสอบพื้นที่ของสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดบึงกาฬ บริเวณที่ราษฎรอ้างว่า

เคยอาศัยทำกิน ในปัจจุบันมีสภาพพื้นที่เป็นป่าสมบูรณ์ที่ส่วนใหญ่อยู่ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูวัว โดยบางส่วนอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ และบางส่วนเป็นแปลงปลูกป่าของรัฐตามโครงการปลูกป่าถาวร เฉลิมพระเกียรติฯ ซึ่งที่ประชุมได้มีมติให้ราษฎรที่ได้รับความเดือดร้อนเกี่ยวกับที่ดินทำกินในเขตป่าไม้ ดำเนินการตรวจสอบประเด็นที่เจ้าหน้าที่ชี้แจงหรือเอกสารที่เจ้าหน้าที่หรือทางราชการได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้ว หากราษฎรเห็นว่าไม่ถูกต้องตรงกับความจริง ก็ขอให้ราษฎรหาหลักฐานมายื่นต่อผู้ว่าราชการ จังหวัดบึงกาฬ เพื่อจะได้พิจารณาหาแนวทางแก้ไขต่อไป แต่ก็มีได้มีราษฎรผู้ร้องเรียนของตำบลโคกกวาง มาคัดค้าน จนกระทั่งได้มีการมายื่นเรื่องร้องเรียนใหม่ที่เป็นประเด็นการร้องเรียนในปัจจุบันนี้

จากประเด็นการร้องเรียนกลุ่มราษฎร ๓ อำเภอ ๑๑ หมู่บ้าน ๕ ตำบล มี ๓ กรณีที่จังหวัด บึงกาฬได้นำเข้าสู่การพิจารณาของ กบร. จังหวัดบึงกาฬ ได้แก่

(๑) กรณีบ้านบังบาตร หมู่ ๗ ตำบลชัยพร อำเภอเมืองบึงกาฬ

(๒) กรณีบ้านชัยพร หมู่ ๑ บ้านห้วยเชื่อมใต้ หมู่ ๒ บ้านโนนสง่า หมู่ ๑๒ ตำบลชัยพร อำเภอเมืองบึงกาฬ

(๓) กรณีบ้านภูทรายทอง จำนวน ๑๖ ราย มีที่ทำกินอยู่บ้านเทพมีชัย

ซึ่งผลการพิจารณาของ กบร. จังหวัดบึงกาฬ ได้ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องประมวลเรื่องให้ชัดเจนเพื่อนำเสนอ กบร. จังหวัดบึงกาฬ ในการประชุมครั้งต่อไป ดังนั้น การแก้ไขปัญหาในกรณีของ นายสุริยา สำราญรัตน์ และราษฎร หมู่ที่ ๑, ๓, ๖, ๘ และ ๙ ตำบลโคกกวาง อำเภอบุงคล้า จังหวัดบึงกาฬ จะได้นำเรื่องดังกล่าวนำเสนอในที่ประชุม กบร. จังหวัดบึงกาฬ เพื่อทราบและพิจารณาในการประชุมฯ ครั้งต่อไป

คณะกรรมการพิจารณาแล้วได้ตั้งข้อสังเกตว่า ตามที่สำนักงานที่ดินจังหวัดบึงกาฬได้มี หนังสือรายงานผลการตรวจสอบที่ดินทำกินแห่งอื่นของราษฎรผู้ร้องเรียนจำนวน ๓ ราย ว่ามีที่ดินแห่งอื่น นอกจากที่ดินในพื้นที่พิพาท ได้แก่ รายของนายแปลง แก้วมณี มีที่ดินอยู่ตำบลบุงคล้า อำเภอบุงคล้า จังหวัด บึงกาฬ จำนวน ๑ แปลง เนื้อที่ ๓ งาน ๒๙ ตารางวา นายบุญเฮียง คำสีทา มีที่ดินอยู่ตำบลโคกกวาง อำเภอ บุงคล้า จังหวัดบึงกาฬ จำนวน ๑ แปลง เนื้อที่ ๓ งาน ๓๓ ตารางวา และรายของนางจันทร์ดี กองทอง มีที่ดินอยู่ตำบลโคกกวาง อำเภอบุงคล้า จังหวัดบึงกาฬ จำนวน ๑ แปลง เนื้อที่ ๑ ไร่ ๑ งาน ๔๘ ตารางวา นั้น หากพิจารณาจำนวนเนื้อที่ของที่ดินทั้ง ๓ แปลงดังกล่าว น่าจะเป็นที่ดินสำหรับพักอยู่อาศัย มิใช่ที่ดินสำหรับ ทำกินเนื่องจากมีเนื้อที่ไม่มาก ซึ่งการแจ้งผลการตรวจสอบของสำนักงานที่ดินจังหวัดบึงกาฬดังกล่าว อาจเป็นการตัดสินใจในการได้รับความช่วยเหลือจากทางราชการเนื่องจากมีที่ดินทำกินแห่งอื่นแล้ว

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายกยอสมญาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นผลให้กรรมการ การพ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

(ปัจจุบัน คณะกรรมการการยังไม่ได้รับแจ้งผลความคืบหน้าการดำเนินการเพิ่มเติมจาก จังหวัดบึงกาฬ)

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร
  - ครั้งที่ ๙๓ วันพฤหัสบดีที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๕
  - ครั้งที่ ๑๐๒ วันพุธที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖
  - ครั้งที่ ๑๐๓ วันพฤหัสบดีที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖
  - ครั้งที่ ๑๑๓ วันพฤหัสบดีที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๖
  - ครั้งที่ ๑๑๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๖
  - ครั้งที่ ๑๓๔ วันพุธที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๖
- นายดอนพล นันทาแสง นิติกรปฏิบัติการ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๙๓

เรื่องพิจารณา พิจารณาการขอสัญชาติไทยให้แก่เด็กและเยาวชน จำนวน ๔๓ ราย ในพื้นที่อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งยังไม่ได้รับสัญชาติไทยตามสิทธิขั้นพื้นฐานที่รับรองไว้ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และตามกฎหมายว่าด้วยสิทธิมนุษยชน

ผู้เสนอ นางสาวรายการ สุวรรณ ผู้อำนวยการองค์การพลเมืองโลก (สิทธิมนุษยธรรม)

ข้อเท็จจริง

ผู้ร้อง (นางสาวรายการ สุวรรณ) ร้องเรียนว่า ได้มีผู้ปกครองของเด็กและเยาวชนในพื้นที่อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ รวม ๔๓ ราย ได้ร้องเรียนผ่านองค์การพลเมืองโลก (สิทธิมนุษยธรรม) ซึ่งเป็นองค์กรที่มีเจตนารมณ์ในการผลักดันเรื่องสิทธิ เสรีภาพ ของประเทศสมาชิกให้เป็นไปตามสนธิสัญญาของสหประชาชาติ ว่าเด็กและเยาวชนทั้ง ๔๓ ราย ยังไม่ได้รับสัญชาติไทยตามสิทธิขั้นพื้นฐานที่บัญญัติไว้ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และตามกฎหมายว่าด้วยสิทธิมนุษยชน

การพิจารณา

คณะกรรมการการปกครอง ได้พิจารณาเรื่องร้องเรียนนี้ เมื่อคราวการประชุมวันพุธที่ ๙ มกราคม ๒๕๕๖ แล้วเห็นว่าเรื่องนี้มีเนื้อหาเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนโดยตรงซึ่งอยู่ในขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการกฎหมาย การยุติธรรม และสิทธิมนุษยชน สภาผู้แทนราษฎร จึงเห็นควรส่งเรื่องให้กับคณะกรรมการการกฎหมาย การยุติธรรม และสิทธิมนุษยชน พิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

การดำเนินการ

๑. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๑๓๗/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๕๖ ถึงประธานคณะกรรมการการกฎหมาย การยุติธรรม และสิทธิมนุษยชน สภาผู้แทนราษฎร เพื่อพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่

๒. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุดที่ ๒๐๓/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๖ ถึงนางสาวรายการ สุวรรณ ผู้อำนวยการองค์การพลเมืองโลก (สิทธิมนุษยธรรม) ผู้เสนอเรื่อง เพื่อแจ้งผลการดำเนินการ

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๙๔ วันพุธที่ ๙ มกราคม ๒๕๕๖

- นายอัครเดช คนซื่อ นิติกรชำนาญการพิเศษ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๙๔

เรื่องพิจารณา ขอความช่วยเหลือกรณีกรรมการปกครองไม่จ่ายค่าสินไหมทดแทน

ผู้เสนอ นายยงยุทธ หรือ กิตติชัย บาลี ราษฎรหมู่ที่ ๑๐ ตำบลโคกกลาง อำเภอนนสอาด จังหวัดอุดรธานี

ข้อเท็จจริง

ผู้ร้อง (นายยงยุทธ หรือ กิตติชัย บาลี) ร้องเรียนว่า จังหวัดอุดรธานีได้มีคำสั่งจังหวัดอุดรธานี ที่ ๓๓๑๑/๒๕๔๕ ให้ นายยงยุทธ บาลี ออกจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๕ ตำบลหนองกรุงศรี อำเภอนนสอาด จังหวัดอุดรธานี ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๔๑ ศาลปกครองสูงสุดได้มีคำพิพากษาคดีหมายเลขดำ ที่ อ.๕๑๓/๒๕๔๗ และคดีหมายเลขแดงที่ อ.๓๒๖/๒๕๔๑ ลงวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๔๑ ว่าคำสั่งจังหวัดอุดรธานีที่ให้นายยงยุทธ บาลี ออกจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านไม่ชอบด้วยกฎหมายและให้เพิกถอนคำสั่ง จังหวัดอุดรธานีดังกล่าว จึงส่งผลให้กรรมการปกครองต้องจ่ายค่าสินไหมทดแทนให้กับผู้ร้องเรียนแต่กรรมการปกครองแจ้งว่าไม่สามารถจ่ายค่าสินไหมทดแทนได้เนื่องจากคดีความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่หมดอายุความ

การพิจารณา

คณะกรรมการการปกครอง ได้มีการพิจารณาเรื่องร้องเรียนนี้ เมื่อคราวการประชุม วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๔๖ โดยเชิญบุคคล/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาร่วมประชุม ซึ่งจากการพิจารณา คณะกรรมการการปกครอง มีความเห็นดังนี้

๑. กรณีดังกล่าวเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ของรัฐด้วยการออกคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เมื่อจังหวัดอุดรธานีมีคำสั่งเพิกถอนคำสั่งจังหวัดอุดรธานี ที่ ๓๓๑๑/๒๕๔๕ แล้ว ย่อมทำให้นายยงยุทธ หรือกิตติชัย บาลี ยังคงดำรงตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านอยู่แต่ไม่สามารถกลับเข้าทำหน้าที่ได้เพราะได้มีการเลือกผู้ใหญ่บ้านแทนตำแหน่งที่ว่างโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว ดังนั้น กรรมการปกครองควรพิจารณาหาแนวทางแก้ไขปัญหาโดยให้ผู้ร้อง กลับเข้าดำรงตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านในวาระตำแหน่งที่เหลืออีก ๓ ปี (ผู้ร้อง เป็นผู้ใหญ่บ้าน ประเภทครบวาระ อายุ ๖๐ ปี ปัจจุบันผู้ร้อง อายุ ๕๗ ปี) ได้หรือไม่ อย่างไร ทั้งนี้ เนื่องจากผู้ใหญ่บ้านคนปัจจุบันจะพ้นวาระการดำรงตำแหน่งประมาณเดือนเมษายน ๒๕๔๖ นี้ และ/หรือ

๒. พิจารณาหาแนวทางการแก้ไขเยียวยาโดยจ่ายค่าสินไหมทดแทนให้กับผู้ร้องได้หรือไม่ อย่างไร

๓. มอบหมายให้ผู้แทนกรรมการปกครองแจ้งผลการดำเนินการต่อคณะกรรมการทราบ พร้อมจัดส่งสำเนาเอกสารที่เกี่ยวข้องทั้งหมดต่อคณะกรรมการ เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาต่อไป

การดำเนินการ

๑. กรมการปกครอง ได้มีหนังสือกรมการปกครอง ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๑๐.๒/๔๑๓๒ ลงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ แจ้งว่า การขอกลับเข้ารับตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านกรณีดังกล่าว ไม่มีบทบัญญัติไว้ในกฎหมายลักษณะปกครองท้องถิ่น หรือกฎหมายอื่นใด ว่าสามารถกระทำได้ ซึ่งในกรณีทำนองเดียวกันนี้ กรมการปกครองได้ใช้แนวทางที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเคยวินิจฉัยไว้ กรณีการขอกลับเข้ามาดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบูรณ์ ตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๗๕/๒๕๕๑ ตอบข้อหารือจังหวัดแม่ฮ่องสอน กรณีนายอินทนู นันทิวิริยะชัย กำนันตำบลนาปู่ป้อม อำเภอปางมะผ้า ร้องขอคืนตำแหน่งและทรัพย์สิน ตามหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๑๐.๒/๓๑๘๕ ลงวันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ ดังนั้น กรณีของนายยงยุทธ หรือนายกิตติชัย บาลี จึงเทียบเคียงได้กับ กรณีของนายอินทนู นันทิวิริยะชัย กล่าวคือ ไม่สามารถกลับเข้ารับตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านได้เช่นเดียวกัน

๒. คณะกรรมการการปกครอง ได้รับทราบผลการดำเนินงานของกรมการปกครองแล้ว เห็นว่า กรณีของนายยงยุทธ หรือนายกิตติชัย บาลี ไม่สามารถเทียบเคียงกับกรณีนายอินทนู นันทิวิริยะชัย กำนันตำบลนาปู่ป้อม อำเภอปางมะผ้า ร้องขอคืนตำแหน่งและทรัพย์สิน ตามหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๑๐.๒/๓๑๘๕ ลงวันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ ได้ เนื่องจากกรณีนายยงยุทธ หรือนายกิตติชัย บาลี ยังคงดำรงตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านเหลือเวลาอีก ๓ ปี จึงจะครบอายุ ๖๐ ปี ขณะที่กรณีนายอินทนู นันทิวิริยะชัย ได้ครบระยะเวลาการดำรงตำแหน่งแล้ว และตามหนังสือกรมการปกครองข้างต้นที่แจ้งว่า ให้ผู้ร้องขอชดเชยค่าเสียหายได้นั้น ก็มีความขัดแย้งกับคำวินิจฉัยของกรมการปกครองก่อนหน้านี้ที่แจ้งว่า กรณีนายยงยุทธ หรือนายกิตติชัย บาลี นั้น ไม่สามารถชดเชยค่าเสียหายให้ผู้ร้องได้ เนื่องจากผู้ร้องไม่ได้แจ้งความประสงค์ขอชดเชยค่าเสียหายไว้ในคำขอท้ายฟ้องที่ยื่นต่อศาลปกครอง และกำหนดระยะเวลาการยื่นฟ้องเรียกสินไหมทดแทนได้สิ้นสุดลงแล้ว จึงไม่สามารถชดเชยค่าเสียหายให้กับผู้ร้องได้ ซึ่งกรณีดังกล่าว นายสิทธิชาติ มงคลชาติ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านกฎหมาย กรมการปกครอง ชี้แจงต่อคณะกรรมการว่า เนื่องจากผู้ร้องได้มีคำขอท้ายฟ้องต่อศาลปกครองในประเด็นขอให้ยกเลิกคำสั่งของผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานีเท่านั้น แต่ไม่ได้แจ้งความประสงค์ขอชดเชยค่าเสียหายไว้ในคำขอท้ายฟ้อง ซึ่งศาลมีคำพิพากษายกเลิกคำสั่งของผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี ต่อมาผู้ร้องได้ยื่นคำฟ้องขอชดเชยค่าเสียหายต่อศาลปกครองอีกคดี แต่เนื่องจากยื่นฟ้องต่อศาลปกครองเกินระยะเวลา ๙๐ วัน นับจากศาลปกครองมีคำพิพากษาถอนคำสั่ง จึงทำให้กรมการปกครองไม่สามารถจ่ายเงินชดเชยค่าเสียหายให้กับผู้ร้องได้ตามกฎหมาย หากเจ้าหน้าที่จ่ายค่าเสียหายให้กับผู้ร้อง เจ้าหน้าที่ย่อมรับผิดชอบเป็นการส่วนตัว

ที่ประชุมคณะกรรมการการปกครองพิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีนี้ควรได้มีการประชุมหารือกับผู้แทนกระทรวงมหาดไทยในระดับนโยบาย พร้อมได้มอบหมายให้นายธานี สามารถกิจ ที่ปรึกษา กิตติมศักดิ์ประจำคณะกรรมการ ศึกษารายละเอียดของเรื่องร้องเรียนนี้ให้รอบคอบและประสานงานไปยังกรมการปกครองเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาลแล้วรายงานความคืบหน้าให้คณะกรรมการการปกครองทราบต่อไป

๓. นายธานี สามารถกิจ ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ประจำคณะกรรมการ ได้ชี้แจงว่า ตามที่ประธานคณะกรรมการการปกครองได้มอบหมายให้ไปดำเนินการและติดตามผลเรื่องร้องเรียนของ นายยงยุทธ หรือ กิตติชัย บาลี อดีตผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๕ ตำบลหนองกุ้งศรี อำเภอนโนนสะอาด จังหวัดอุดรธานี ที่ศาลปกครองมีคำสั่งให้ยกเลิกคำสั่งที่ปลดผู้ร้องออกจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านของผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี นั้น ผู้ร้องได้ร้องเรียนมายังคณะกรรมการการปกครองว่า ยังไม่ได้รับการช่วยเหลือเยียวยา และยังไม่ได้กลับเข้าไปเป็นผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งขณะนี้มียายุ ๕๘ ปี และได้ประสานงานกับนายสิริรัฐ ชุมอุปการ ผู้อำนวยการสำนักบริหารการปกครองท้องที่ สรุปได้ว่านายยงยุทธ หรือ กิตติชัย บาลี เป็นผู้ใหญ่บ้านมีวาระ ๕ ปี และในขณะนี้ วาระ ๕ ปี ได้สิ้นสุดลงแล้วก่อนที่จะศาลปกครองจะมีคำพิพากษา ดังนั้น จึงเทียบเคียงกับสมาชิกสภาจังหวัด ซึ่งมีวาระ ๕ ปีเช่นกันว่า ไม่สามารถกลับเข้าดำรงตำแหน่งได้ และคำสั่งใหม่ทดแทนก็จะไม่ได้รับการเยียวยานี้ ขณะนี้การดำเนินการอยู่ขั้นตอนของการเสนอเรื่องกับรองอธิบดีกรมการปกครอง ผลเป็นประการใด จะรายงานให้ทราบต่อไป คณะกรรมการพิจารณาแล้ว เห็นควรมีหนังสือถึงอธิบดีกรมการปกครอง เพื่อขอทราบประเภทการดำรงตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านของนายยงยุทธ บาลี ว่าดำรงตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน ประเภทที่มีวาระการดำรงตำแหน่ง ๕ ปี หรือประเภทที่มีวาระการดำรงตำแหน่ง ๖๐ ปี

๔. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๔๓๘๓/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ถึงอธิบดีกรมการปกครอง เพื่อขอทราบประเภทการดำรงตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านของ นายยงยุทธ บาลี ว่าดำรงตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน ประเภทที่มีวาระการดำรงตำแหน่ง ๕ ปี หรือประเภทที่มีวาระการดำรงตำแหน่ง ๖๐ ปี เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาเทียบเคียงกับแนวทางที่คณะกรรมการกฤษฎีกา เคยวินิจฉัยไว้

๕. กรมการปกครอง ได้มีหนังสือกรมการปกครอง ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๑๐.๒/๑๒๖๗๒ ลงวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๖ แจ้งว่า เนื่องจากเอกสารเท่าที่ปรากฏอยู่ที่กรมการปกครอง ยังไม่อาจสรุปได้แน่ชัดว่า นายยงยุทธ บาลี ดำรงตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน ประเภทที่มีวาระการดำรงตำแหน่ง ๕ ปี หรือประเภทที่มีวาระการดำรงตำแหน่ง ๖๐ ปี กรมการปกครองจึงได้มีหนังสือแจ้งให้จังหวัดอุดรธานีตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีดังกล่าว แล้วให้แจ้งผลโดยตรงมายังคณะกรรมการเพื่อทราบต่อไป

๖. จังหวัดอุดรธานี ได้มีหนังสือศาลากลางจังหวัดอุดรธานี ที่ อด ๐๐๑๘/๑๐๒๕๙ ลงวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๖ แจ้งว่า เมื่อวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๓ ได้เกิดเหตุเพลิงไหม้ศาลากลางจังหวัดอุดรธานี เนื่องจากเหตุการณ์ความไม่สงบทางการเมือง จนทำให้หลักฐานเกี่ยวกับการออกคำสั่งแต่งตั้งผู้ใหญ่บ้านได้รับความเสียหาย แต่อย่างไรก็ตาม จังหวัดอุดรธานี ได้แจ้งให้อำเภอนโนนสะอาดตรวจสอบข้อเท็จจริงปรากฏว่า ในช่วงระยะเวลาดังกล่าวอำเภอนโนนสะอาด ได้มีการรื้อถอนอาคารหลังเก่าเพื่อก่อสร้างอาคารที่ว่าการอำเภอลงใหม่ ประกอบกับข้าราชการที่มีหน้าที่รับผิดชอบได้โยกย้ายไปดำรงตำแหน่งที่อื่น จึงทำให้ไม่สามารถตรวจสอบข้อเท็จจริงได้ ทั้งนี้ จากการสอบสวนพยานบุคคลที่ดำรงตำแหน่งในห้วงเวลาที่ใกล้เคียงกับนายยงยุทธ บาลี ซึ่งยังอยู่ในตำแหน่งจนถึงปัจจุบัน และอดีตผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครอง เมื่อครั้งที่นายยงยุทธ บาลี ดำรงตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน ได้ให้ถ้อยคำที่สอดคล้องกันว่า นายยงยุทธ บาลี ดำรงตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านประเภทที่มีวาระ ๖๐ ปี

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นผลให้กรรมการ
พ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

(ปัจจุบัน เรื่องนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการที่จะต้องหารือร่วมกับ
ผู้แทนกระทรวงมหาดไทยในระดับนโยบาย)

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

- ครั้งที่ ๙๕ วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๖
- ครั้งที่ ๙๙ วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๖
- ครั้งที่ ๑๐๗ วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖
- ครั้งที่ ๑๑๐ วันพฤหัสบดีที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๖
- ครั้งที่ ๑๑๔ วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๖
- ครั้งที่ ๑๑๕ วันพฤหัสบดีที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๖
- ครั้งที่ ๑๑๙ วันพฤหัสบดีที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๖

- นายอัครเดช คนชื้อ นิตกรชำนาญการพิเศษ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๙๕

เรื่องพิจารณา ขอความเป็นธรรมกรณีผู้ให้เช่านาผิตสัญญาเช่านา

ผู้เสนอ นางจรรยา เสมอใจ

ข้อเท็จจริง

ผู้ร้อง (นางจรรยา เสมอใจ) อ้างว่า ได้รับความเดือดร้อนจากการที่ผู้ให้เช่านาผิตสัญญาเช่านา เนื่องจากผู้ให้เช่าได้ขายนาให้ผู้อื่นก่อนครบกำหนดการเช่า โดยมีข้อเท็จจริง ดังนี้

๑. ผู้ร้องเรียน (ผู้เช่า) ได้ทำสัญญาเช่าที่นาให้กับนางแหม่ม โกมุต ผู้ให้เช่า มีระยะเวลาตามสัญญาเช่า ๑ ปี (ตั้งแต่วันที่ ๘ มกราคม ๒๕๕๕ ถึงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๕๖)

๒. เมื่อเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๕ ผู้ให้เช่าได้ขายที่นาให้เจ้าของรายใหม่ โดยไม่แจ้งให้ผู้ร้องเรียน (ผู้เช่า) ทราบล่วงหน้าตามข้อกำหนดในสัญญา ข้อ ๖ “ถ้าผู้ให้เช่าตกลงขายทรัพย์สินที่เช่าให้แก่ผู้ใดก่อนครบกำหนดการเช่าตามสัญญาแล้ว ผู้ให้เช่าจะแจ้งให้ผู้เช่าทราบล่วงหน้า เพื่อผู้เช่าเตรียมตัวออกจากทรัพย์สินที่เช่าเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสองเดือนและผู้ให้เช่าจะต้องแจ้งให้ผู้เช่าทราบว่าตกลงขายให้แก่ผู้ใดเป็นเงินเท่าใด เพื่อผู้เช่าจะได้มีโอกาสตกลงซื้อได้ก่อนในเมื่อเห็นว่าเป็นราคาสมควร ถ้าผู้เช่าออกไปจากที่ดินไม่ว่ากรณีใดๆ ผู้เช่าจะเรียกค่าเสียหายหรือค่ารื้อถอนจากผู้ให้เช่าไม่ได้” ต่อมาเจ้าของรายใหม่ได้แจ้งให้ผู้ร้องเรียน (ผู้เช่า) ทราบว่า “เมื่อผู้ร้องเรียนเกี่ยวข้าวเสร็จแล้วในเดือนกุมภาพันธ์ ปี ๒๕๕๖ เจ้าของรายใหม่จะถมที่นา”

๓. จากกรณีดังกล่าวนี้ ทำให้ผู้ร้องเรียนได้รับความเดือดร้อนไม่สามารถที่จะทำนาในฤดูการทำนาถัดไปได้อีก

อนึ่ง ผู้ร้องเรียนได้ร้องเรียนเพื่อขอความเป็นธรรมต่อคณะกรรมการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรมประจำตำบลอินทประมูล (คชก. ตำบลอินทประมูล) แล้ว แต่ไม่ได้รับการแก้ไขปัญหาแต่อย่างใด

การพิจารณา

คณะกรรมการการปกครอง ได้มีการพิจารณาเรื่องร้องเรียนนี้ เมื่อคราวการประชุมวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๕๖ คณะกรรมการได้เชิญบุคคล/หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุมเพื่อชี้แจงข้อมูลประกอบการพิจารณา ซึ่งจากการรับฟังการชี้แจงผู้ร้องเรียนและนายอำเภอโพธิ์ทองแล้ว ที่ประชุมได้มอบหมายให้นายอำเภอโพธิ์ทองดำเนินการแก้ไขปัญหากรณีนี้และรายงานผลการดำเนินการแก้ไขปัญหาต่อผู้ว่าราชการจังหวัดอ่างทอง และแจ้งผลการดำเนินการต่อคณะกรรมการการปกครองทราบ

การดำเนินการ

๑. นายเชาว์ ผ่องบุรุษ ทนายความผู้ร้อง ได้มีหนังสือ ที่ พิเศษ/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ขอรายงานการประชุมของคณะกรรมการการปกครอง ครั้งที่ ๑๐๐ วันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๕๖ เกี่ยวกับการพิจารณาเรื่องร้องเรียนของนางจรรยา เสมอใจ ผู้เช่าที่นา ขอความเป็นธรรมกรณีผู้ให้เช่าที่นาได้ขายที่นาให้กับบุคคลอื่น ซึ่งผู้ร้องได้มีหนังสือขอความเป็นธรรมต่อกำนันตำบลอินทประมูล ในฐานะประธาน คชก. ตำบล แต่ไม่มีความคืบหน้าในการดำเนินการ ทั้งนี้ นายเชาว์ ผ่องบุรุษ

อ้างว่าจ่นำรายงานการประชุมไปชี้แจงต่อนายอำเภอโพธิ์ทองและเผยแพร่ต่อคณะกรรมการตำบลอินทประมูล เพื่อประโยชน์ต่อชาวนาในพื้นที่และเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

๒. คณะกรรมาธิการการปกครอง พิจารณาแล้วไม่อนุญาตตามคำขอสำเนารายงานการประชุม เนื่องจากคณะกรรมาธิการได้จัดให้มีการเผยแพร่สรุปผลการประชุมคณะกรรมาธิการการปกครอง ในเว็บไซต์ของรัฐสภาด้วยแล้วทาง www.parliament.go.th ซึ่งสามารถเข้าถึงสืบค้นข้อมูลได้ โดยไม่มีการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมและไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการคัดสำเนาแต่อย่างใด จึงเห็นควรให้มีหนังสือแจ้งผลการพิจารณาต่อนายเซาว์ ผ่องบุรุษ ทนายความผู้ร้อง

๓. คณะกรรมาธิการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๑๙๐๐/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ถึงนายเซาว์ ผ่องบุรุษ ทนายความผู้ร้อง เพื่อแจ้งผลการพิจารณาการขอสำเนารายงานการประชุม

- การประชุมคณะกรรมาธิการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๙๘ วันพุธที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๖

ครั้งที่ ๑๐๐ วันพุธที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๕๖

ครั้งที่ ๑๐๖ วันพุธที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

- นายอัครเดช คนชื่อ นิติกรชำนาญการพิเศษ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๙๖

เรื่องพิจารณา ขอให้ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี และนายอำเภอลำลูกกา

ผู้เสนอ นายอดิศร ตริยญาณลักษณ์ หัวหน้าสำนักปลัดเทศบาลตำบลลำลูกกา และนางสาวอภิญญา จันทนาพล ผู้อำนวยการกองคลัง สำนักงานปลัดเทศบาลตำบลลำลูกกา

ข้อเท็จจริง

ผู้ร้อง (นายอดิศร ตริยญาณลักษณ์ และนางสาวอภิญญา จันทนาพล) ขอให้ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบของผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี โดยมีข้อเท็จจริง ดังนี้

๑. ด้วยผู้ร้องเรียน ได้เคยมีหนังสือร้องเรียนต่อนายอำเภอลำลูกกาและผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี ขอให้ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบและปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริตของนายกเทศมนตรีตำบลลำลูกกา และว่าที่ร้อยตรี สมพร ภูวดลไพศาล ปลัดเทศบาลปฏิบัติหน้าที่นายกเทศมนตรีตำบลลำลูกกา ดังนี้

๑) ว่าที่ร้อยตรี สมพร ภูวดลไพศาล ปลัดเทศบาล ปฏิบัติหน้าที่นายกเทศมนตรีตำบลลำลูกกา ได้ออกคำสั่งเทศบาลตำบลลำลูกกาให้ ว่าที่ร้อยตรี สมพร ภูวดลไพศาล ตำแหน่ง ปลัดเทศบาลตำบลลำลูกกา เดินทางไปราชการเพื่อเข้าร่วมประชุมวิชาการและประชุมใหญ่ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๕ ครั้งที่ ๕๕ ระหว่างวันที่ ๓๐ - ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ณ ศูนย์แสดงสินค้าและการประชุมอิมแพ็คเมืองทองธานี อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี โดยใช้รถยนต์ส่วนตัวเป็นยานพาหนะในการเดินทางและให้มีสิทธิเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยฯ ซึ่งกรณีนี้ได้มีนายอดิศร ตริยญาณลักษณ์ ผู้ร้องฯ ได้ทักท้วงรวม ๒ ครั้ง

๒) จากการณ้คำสั่งให้เดินทางไปราชการตามข้อ ๑) ปรากฏว่า ว่าที่ร้อยตรี สมพร ภูวดลไพศาล ปลัดเทศบาล ได้ลงลายมือชื่อมาปฏิบัติราชการตามปกติ ในวันที่ ๓๐ - ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕ โดยในวันดังกล่าวเป็นวันที่ผู้บังคับบัญชามีคำสั่งให้เดินทางไปราชการตาม ข้อ ๑)

๓) การที่ ว่าที่ร้อยตรี สมพร ภูวดลไพศาล ปลัดเทศบาล ไม่เดินทางไปราชการในวันดังกล่าว นั้น เป็นการฝ่าฝืนคำสั่งผู้บังคับบัญชาถือเป็นการกระทำผิดวินัย

๒. เมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๕ นายอำเภอลำลูกกาได้สั่งการให้นายกเทศมนตรีตำบลลำลูกกาชี้แจงข้อเท็จจริง เทศบาลตำบลลำลูกกาได้มีคำสั่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง และเมื่อคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงเสร็จแล้ว ได้รายงานผลการสอบสวนข้อเท็จจริงโดยมีความเห็นให้ยุติเรื่องในทุกประเด็นต่อนายอำเภอ ซึ่งต่อมาเมื่อวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี ได้สั่งให้นายอำเภอลำลูกกาตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้วรายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงให้ทราบโดยเร็ว

๓. เมื่อวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ นายอำเภอลำลูกกา ได้มีหนังสือเรียนผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี และผู้ร้องเรียน แจ้งผลการสอบสวนข้อเท็จจริงว่า อำเภอลำลูกกา ได้รับรายงานผลตรวจสอบข้อเท็จจริงจากเทศบาลตำบลลำลูกกาผลปรากฏว่า เทศบาลตำบลลำลูกกาได้ปฏิบัติตามระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้ว พิจารณาเห็นควรยุติเรื่อง

ด้วยเหตุดังกล่าวผู้ร้องเรียนเห็นว่า กรณีนายอำเภอลำลูกกามีคำสั่งให้ผู้ถูกร้องเรียน คือ นายกเทศมนตรีตำบลลำลูกกา และปลัดเทศบาลตำบลลำลูกกา ผู้ถูกร้องเรียน เป็นผู้ตรวจสอบข้อเท็จจริง เสียเองพร้อมรายงานผลการพิจารณา และมีความเห็นควรยุติเรื่อง โดยไม่มีการสอบสวนผู้ร้องเรียนนั้น เป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗

คณะกรรมการการปกครอง ได้มีการพิจารณาเรื่องร้องเรียนนี้ เมื่อคราวการประชุม วันพุธที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๖ ซึ่งที่ประชุมคณะกรรมการเห็นว่าเรื่องดังกล่าวอยู่ในขอบเขตอำนาจหน้าที่ของ คณะกรรมการการปกครองส่วนท้องถิ่น จึงเห็นควรส่งเรื่องร้องเรียนนี้ให้คณะกรรมการการปกครอง ส่วนท้องถิ่นได้พิจารณา

ต่อมานายอดิศร ตัญญาลักษณ์ หัวหน้าสำนักปลัดเทศบาลตำบลลำลูกกา และนางสาว อกนิษฐ์ จันทนาพล ผู้อำนวยการกองคลัง สำนักปลัดเทศบาลตำบลลำลูกกา ได้มีหนังสือถึงคณะกรรมการ การปกครอง เสนอเรื่องร้องเรียนเพิ่มเติมเกี่ยวกับการดำเนินการที่ไม่เหมาะสมของผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี ดังนี้

๑. ผู้ร้องและคณะได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งเลื่อนขึ้นเงินเดือน ครั้งที่ ๑ และ ครั้งที่ ๒ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๔ ว่าไม่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของเทศบาล ลงวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ ข้อ ๒๓๑

๒. ปลัดเทศบาลตำบลลำลูกกา (ว่าที่ร้อยตรี สมพร ภูวดลไพศาล) ได้เสนอความเห็นต่อนายกเทศมนตรีตำบลลำลูกกา ว่าการอุทธรณ์ดังกล่าวเป็นการอุทธรณ์ที่ไม่ชอบเนื่องจากอุทธรณ์คำสั่งเกินกำหนดระยะเวลาการอุทธรณ์ พร้อมกับเสนอให้มีการสอบสวนข้อเท็จจริง และทางวินัยกับผู้ร้องและคณะ ซึ่งนายกเทศมนตรีตำบลลำลูกกาเห็นชอบตามความเห็นและมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยกับผู้ร้องและคณะ

๓. ต่อมาผู้ร้องและคณะ ได้อุทธรณ์คำสั่งเลื่อนขึ้นเงินเดือนประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๔ ต่อนายอำเภอลำลูกกาและผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานีในฐานะประธานคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัด (ก.ท.จ.) โดยผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี มีความเห็นและมีคำสั่งยกอุทธรณ์ โดยจังหวัดปทุมธานีพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งเลื่อนขึ้นเงินเดือนครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๔ ของนายกเทศมนตรีตำบลลำลูกกาแล้ว เห็นว่า

๑) การอุทธรณ์คำสั่งเลื่อนขึ้นเงินเดือน ครั้งที่ ๑ เป็นอุทธรณ์ที่ไม่ชอบเนื่องจากอุทธรณ์คำสั่งภายหลังระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด

๒) การอุทธรณ์คำสั่งเลื่อนขึ้นเงินเดือน ครั้งที่ ๒ เป็นอุทธรณ์ที่ชอบ แต่การพิจารณาเลื่อนขึ้นเงินเดือนของพนักงานเทศบาลและลูกจ้างประจำของเทศบาลตำบลลำลูกกา ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๔ ทั้ง ๒ ครั้ง เป็นไปตามประกาศ ก.ท.จ. ปทุมธานี เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของเทศบาล ลงวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ ข้อ ๒๔๒ และนายกเทศมนตรีตำบลลำลูกกาเป็นผู้มีอำนาจสั่งเลื่อนขึ้นเงินเดือนพนักงานเทศบาลทุกตำแหน่งตามความเห็นของคณะกรรมการ จึงยกอุทธรณ์

๔. ผู้ร้องและคณะ ได้โต้แย้งคำสั่งยกอุทธรณ์ว่า ผู้ร้องและคณะ ได้อุทธรณ์ในประเด็นตาม ข้อ ๒๓๑ แต่การอ้างเหตุยกอุทธรณ์ของผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี โดยอ้างเหตุตาม ข้อ ๒๔๒ นั้น จึงเป็นคำสั่งยกอุทธรณ์ที่ไม่ชอบ

จากพฤติการณ์ดังกล่าว ผู้ร้องและคณะมีความเห็น ดังนี้

๑. การที่นายกเทศมนตรีตำบลลำลูกกา มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัย ผู้ร้อง และคณะ กรณีอุทธรณ์คำสั่งเลื่อนขึ้นเงินเดือนดังกล่าว นั้น เป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ตามมาตรา ๑๕๗ ประมวลกฎหมายอาญา

๒. กรณีผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานีในฐานะประธาน ก.ท.จ. ปทุมธานี สั่งให้ นายกเทศมนตรีตำบลลำลูกกาเป็นผู้รายงานผลการพิจารณาทั้งที่นายกเทศมนตรีตำบลลำลูกกาเป็นผู้มีส่วน ได้ส่วนเสียในกรณีที่ร้องเรียน และกรณีดังกล่าวผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานีไม่ได้มีคำสั่งแต่งตั้ง คณะกรรมการสอบสวนและการไม่เรียกผู้ร้องและคณะไปให้ถ้อยคำนั้น เป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ตามมาตรา ๑๕๗ ประมวลกฎหมายอาญา

การพิจารณา

คณะกรรมการการปกครอง ได้มีการพิจารณาเรื่องร้องเรียนนี้ เมื่อคราวการประชุม วันพฤหัสบดีที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๖ โดยเชิญบุคคล/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม ซึ่งคณะกรรมการ การปกครองพิจารณาแล้ว เห็นว่าการร้องเรียนการดำเนินการที่ไม่เหมาะสมของผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี และการร้องเรียนการดำเนินการที่ไม่เหมาะสมของนายอำเภอลำลูกกา นั้นอยู่ในอำนาจหน้าที่ ของคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดปทุมธานี (ก.ท.จ. ปทุมธานี) จึงมีมติมอบหมายให้รองผู้ว่าราชการ จังหวัดปทุมธานี (นายประสิทธิ์ บุญเลิศ) เป็นผู้พิจารณาดำเนินการตามกรอบอำนาจหน้าที่โดยให้เสนอ เข้าพิจารณาในคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดปทุมธานี (ก.ท.จ. ปทุมธานี) พร้อมให้รวมเรื่อง ร้องเรียนเกี่ยวกับกรณีผู้ร้องกล่าวหานายอำเภอลำลูกกาละวันการปฏิบัติหน้าที่ ไม่แต่งตั้งคณะกรรมการ สอบสวนข้อเท็จจริงการทุจริตเงินช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยครัวเรือนละ ๕,๐๐๐ บาท ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๔ และกรณีผู้ร้องกล่าวหาปลัดเทศบาล ตำบลลำลูกกา ที่เลือกปฏิบัติด้วยการไม่อนุญาตให้ผู้ร้องลาพักผ่อนในช่วงวันที่ ๒๔ - ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๕ แล้วรายงานผลการดำเนินการให้คณะกรรมการการปกครอง และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ในการประชุมครั้งดังกล่าวผู้ร้องฯ และคณะ ได้เสนอประเด็นการร้องเรียนขอให้ตรวจสอบ การปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบของนายอำเภอลำลูกกา กรณีมีคำสั่งให้ผู้ถูกร้องเรียน คือ นายกเทศมนตรีตำบล ลำลูกกา และปลัดเทศบาลตำบลลำลูกกา เป็นผู้ตรวจสอบข้อเท็จจริงที่ผู้ร้องฯ ได้ร้องเรียนว่าที่ร้อยตรี สมพร ภูวดลไพศาล ปลัดเทศบาลปฏิบัติหน้าที่นายกเทศมนตรีตำบลลำลูกกา ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบและปฏิบัติ หน้าที่โดยทุจริตกรณีที่ว่าที่ร้อยตรี สมพร ภูวดลไพศาล ปลัดเทศบาล ปฏิบัติหน้าที่นายกเทศมนตรี ตำบลลำลูกกา ได้ออกคำสั่งเทศบาลตำบลลำลูกกาให้ ว่าที่ร้อยตรี สมพร ภูวดลไพศาล ตำแหน่งปลัดเทศบาล ตำบลลำลูกกา เดินทางไปราชการเพื่อเข้าร่วมประชุมวิชาการและประชุมใหญ่ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๕ ครั้งที่ ๕๕ ระหว่างวันที่ ๓๐ - ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ณ ศูนย์แสดงสินค้าและการประชุมอิมแพ็คเมืองทองธานี อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี โดยใช้รถยนต์ส่วนตัวเป็นยานพาหนะในการเดินทางและให้มีสิทธิ

เบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยฯ ซึ่งในการประชุมคณะกรรมการการปกครองเมื่อคราวประชุมวันพุธที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๖ คณะได้พิจารณาแล้วเห็นควรมอบหมายให้จังหวัดปทุมธานีโดยคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดปทุมธานี (ก.ท.จ. ปทุมธานี) นำประเด็นที่ผู้ร้องเสนอขอให้ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของนายอำเภอลำลูกกาฯ นี้ รวมพิจารณาเป็นเรื่องเดียวกัน

การดำเนินการ

๑. นายอดิสร ตริยัญลักษณ์ หัวหน้าสำนักปลัดเทศบาลตำบลลำลูกกา ได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๖ ร้องเรียนการดำเนินการที่ไม่เหมาะสมปลัดเทศบาลตำบลลำลูกกา (เพิ่มเติม) ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง ร้องเรียนนายอำเภอลำลูกกาละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ กรณีไม่มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงการทุจริตเงินช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยครัวเรือนละ ๕,๐๐๐ บาท ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๔

ประเด็นที่สอง ร้องเรียนปลัดเทศบาลตำบลลำลูกกา เลือกปฏิบัติกรณีไม่อนุญาตให้ลาพักผ่อนในช่วงวันที่ ๒๔ - ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๕

๒. คณะกรรมการการปกครอง ได้พิจารณาเรื่องเรียน ตามข้อ ๑. เมื่อคราวการประชุมวันพุธที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ซึ่งคณะกรรมการการปกครองได้พิจารณาประเด็นดังกล่าวแล้ว เห็นว่าเรื่องเรียนนี้มีเนื้อหาที่อยู่ในขอบเขตอำนาจหน้าที่ของ ก.ท.จ. ปทุมธานี จึงเห็นควรส่งเรื่องปทุมธานี ให้ ก.ท.จ. ปทุมธานีพิจารณารวมกับเรื่องร้องเรียน ทั้ง ๒ เรื่องดังกล่าวข้างต้น

๓. จังหวัดปทุมธานี ได้มีหนังสือ ที่ ปท ๐๐๒๓.๔/๙๒๓๘ ลงวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๖ แจ้งว่า จังหวัดปทุมธานีโดยคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดปทุมธานี (ก.ท.จ. ปทุมธานี) ได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงในกรณีดังกล่าว สรุปผลการดำเนินการได้ดังนี้

๑) การพิจารณาเลื่อนขึ้นเงินเดือนของเทศบาลตำบลลำลูกกา ได้ปฏิบัติถูกต้องตามหลักเกณฑ์ในประกาศ ก.ท.จ. ปทุมธานี เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของเทศบาล ลงวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๕ และมีการประเมินทั้งประสิทธิภาพและประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามแบบประเมินที่ ก.ท. กำหนด การแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาผลการเลื่อนขึ้นเงินเดือน การจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีผลการประเมินดีเด่น และการประกาศรายชื่อผู้ที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับดีเด่นในที่เปิดเผยให้พนักงานเทศบาลได้ทราบโดยทั่วกัน

๒) จากการประมวลข้อเท็จจริงและสถานการณ์ที่พบเห็น คณะอนุกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงมีความเห็นว่า คู่กรณีทั้ง ๒ ฝ่าย มีปัญหาความขัดแย้งที่สะสมอย่างต่อเนื่อง อันเนื่องมาจากความไม่เข้าใจและไม่ไว้วางใจซึ่งกันและกันจนถึงระดับที่ไม่สามารถทำงานร่วมกันได้ และทุกฝ่ายมีความเห็นตรงกันว่า แนวทางการแก้ไขปัญหาที่ดีที่สุด น่าจะเป็น การสนับสนุนให้หัวหน้าสำนักปลัดเทศบาลตำบลลำลูกกาและผู้อำนวยการกองคลัง ได้โอนย้ายไปดำรงตำแหน่งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ดังนั้น คณะอนุกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง จึงขอความร่วมมือให้คู่กรณีละเว้นการร้องเรียนหรือกระทำการใดๆ ที่จะสร้างความขัดแย้งหรือยั่วแหย่ให้เกิดความขัดข้องใจแก่คู่กรณีในระหว่างที่กำลังดำเนินการสนับสนุนการโอนย้ายของคู่กรณี ซึ่งทั้ง ๒ ฝ่าย ตอบรับที่จะให้ความร่วมมือ

๔. นายอดิสร ตริยญาติลักษณ์ และนางสาวกนิษฐ จันทนาพล ผู้ร้อง ได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๖ ได้แจ้งผลการประชุมของ ก.ท.จ. ปทุมธานี ที่ได้พิจารณาเรื่องร้องเรียนดังกล่าว ในการประชุม ครั้งที่ ๕/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ว่า การที่ ก.ท.จ. ปทุมธานี พิจารณาแล้ว มีมติยกอุทธรณ์ของผู้ร้องโดยอาศัยเหตุผลข้างต้นนั้น ผู้ร้องไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยดังกล่าว เนื่องจากผู้ร้อง ไม่ได้อุทธรณ์ในประเด็นว่า ผู้บังคับบัญชาไม่มีอำนาจในการแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน หรือประเด็นตามข้อ ๒๔๒ ข้อ ๓๓๓ และข้อ ๓๓๔ ของประกาศ ก.ท.จ. ปทุมธานี แต่ผู้ร้องได้อุทธรณ์ ในประเด็นว่า ผู้ที่ได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน ๑ ขั้น ไม่เป็นไปตามประกาศ ก.ท.จ. ปทุมธานี ข้อ ๒๓๑ เพียงประเด็นเดียวเท่านั้น ดังนั้น การพิจารณาอุทธรณ์ของ ก.ท.จ. ปทุมธานี จึงไม่เป็นไปตามประเด็นที่ผู้ร้อง ได้อุทธรณ์ และเป็นการจงใจช่วยเหลือบุคคลหนึ่งบุคคลใดโดยเบี่ยงเบนประเด็นการพิจารณา ดังนั้น ผู้ร้อง จึงขอยืนยันการร้องเรียน ตามหนังสือร้องเรียนของผู้ร้อง ลงวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๖ เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ ของผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี และขอให้ คณะกรรมการการปกครอง พิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

๕. ประเด็นการร้องเรียนที่ผู้ร้องฯ ขอให้ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบของ นายอำเภอลำลูกกากรณีมีคำสั่งให้ผู้ถูกร้องเรียน คือ นายกเทศมนตรีตำบลลำลูกกา และปลัดเทศบาล ตำบลลำลูกกา เป็นผู้ตรวจสอบข้อเท็จจริงที่ผู้ร้องฯ ร้องเรียนว่าที่ร้อยตรี สมพร ภูวดลไพศาล ปลัดเทศบาล ปฏิบัติหน้าที่นายกเทศมนตรีตำบลลำลูกกา ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบและปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริตกรณี ที่ว่าที่ร้อยตรี สมพร ภูวดลไพศาล ปลัดเทศบาล ปฏิบัติหน้าที่นายกเทศมนตรีตำบลลำลูกกา ได้ออกคำสั่ง เทศบาลตำบลลำลูกกาให้ ว่าที่ร้อยตรี สมพร ภูวดลไพศาล ตำแหน่งปลัดเทศบาลตำบลลำลูกกา เดินทาง ไปราชการเพื่อเข้าร่วมประชุมวิชาการและประชุมใหญ่ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๕ ครั้งที่ ๕๕ ระหว่างวันที่ ๓๐ - ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ณ ศูนย์แสดงสินค้าและการประชุมอิมแพ็คเมืองทองธานี อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี โดยใช้รถยนต์ส่วนตัวเป็นยานพาหนะในการเดินทางและให้มีสิทธิเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ไปราชการ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยฯ นั้น จังหวัดปทุมธานียังมิได้แจ้งผลการดำเนินการแต่อย่างใด

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายกย่องสถาปนาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นผลให้กรรมการ พ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

(ปัจจุบัน คณะกรรมการการปกครองยังมิได้รับแจ้งผลความคืบหน้าการดำเนินการเพิ่มเติมจากจังหวัด ปทุมธานี)

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๙๘ วันพุธที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๖

ครั้งที่ ๙๙ วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๖

ครั้งที่ ๑๐๑ วันพฤหัสบดีที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๖

ครั้งที่ ๑๐๒ วันพุธที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

ครั้งที่ ๑๑๙ วันพฤหัสบดีที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๖

- นายอัครเดช คนชื้อ นิติกรชำนาญการพิเศษ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๙๗

เรื่องพิจารณา ขอความเป็นธรรมจากการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบของเจ้าหน้าที่สำนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร สาขาหนองแขม เกี่ยวกับการรังวัดสอบเขตที่ดินโฉนดที่ดิน

ผู้เสนอ นางมุกดา พงศธร

ข้อเท็จจริง

ผู้ร้อง (นางมุกดา พงศธร) อ้างว่า ผู้ร้องกับพวกได้ยื่นคำร้องขอรังวัดสอบเขตโฉนดที่ดิน เลขที่ ๒๑๑๔ ระบาย ๕๐๓๖ || ๕๘๑๘ - ๐๕ เลขที่ ๒๖๓ หน้าสำรวจ ๔๘๖ ตำบลบางเขินกึ่งหนึ่งได้ อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งการดำเนินการรังวัดสอบเขตที่ดินของเจ้าหน้าที่ดังกล่าว ผู้ร้อง เห็นว่า เป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เนื่องจากเจ้าหน้าที่รับฟังข้อมูลและเชื่อตามพยานหลักฐานของผู้คัดค้านที่ได้นำชี้การรังวัดสอบเขตที่ดิน

ผู้ร้องเห็นว่า ไม่ได้รับความเป็นธรรมในการรังวัดสอบเขตที่ดินของเจ้าหน้าที่สำนักงานที่ดิน กรุงเทพมหานคร สาขาหนองแขม จึงขอให้คณะกรรมการการปกครองพิจารณาสอบสวนข้อเท็จจริง

อนึ่ง จากการประสานงานทางโทรศัพท์กับผู้ร้องแล้วปรากฏว่า ผู้ร้องได้ยื่นคำร้องขอรังวัด สอบเขตโฉนดที่ดินต่อสำนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร สาขาหนองแขม แต่มีการคัดค้านการรังวัดสอบเขต ที่ดินจากเจ้าของที่ดินข้างเคียงและคู่กรณีไม่สามารถตกลงกันได้ เจ้าพนักงานที่ดินจึงสั่งให้คู่กรณีฟ้องศาล ภายใน ๙๐ วัน นับจากวันที่ได้รับทราบคำสั่ง ผู้ร้องจึงยื่นฟ้องต่อศาลแพ่งธนบุรีภายในกำหนดเวลา ซึ่งศาลได้ มีคำสั่งให้เจ้าพนักงานที่ดินรังวัดตามอำนาจหน้าที่ ซึ่งต่อมาศาลแพ่งธนบุรีได้มีคำพิพากษาเห็นชอบตามผล การรังวัดที่ดินของเจ้าพนักงานที่ดินซึ่งเชื่อตามพยานหลักฐานของผู้คัดค้านที่ได้นำชี้การรังวัดสอบเขตที่ดิน และปัจจุบันคดีนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลอุทธรณ์

การพิจารณา

คณะกรรมการการปกครอง พิจารณาแล้วเห็นว่าเรื่องร้องเรียนนี้ศาลแพ่งธนบุรีได้มี คำพิพากษาแล้ว ในขณะที่เดียวกันผู้ร้องได้อุทธรณ์คำพิพากษาและคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลอุทธรณ์ ดังนั้น เมื่อผู้ร้องได้ใช้สิทธิเสนอเรื่องเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมทางศาลแล้ว คณะกรรมการการปกครอง จึงมีอาจกล่าวถึงในผลการพิจารณาของศาลได้ จึงเห็นควรยุติการพิจารณาเรื่องร้องเรียนนี้ และที่ประชุมเห็น ควรมีหนังสือแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ร้องทราบ

การดำเนินการ

คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๙๐๘/ ๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๖ ถึงนางมุกดา พงศธร (ผู้ร้อง) เพื่อแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ร้องทราบ

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๙๙ วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๖

- นายอัศวเดช คนชื่อ นิติกรชำนาญการพิเศษ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๙๘

เรื่องพิจารณา ขอความเป็นธรรมเกี่ยวกับการดำเนินการออกโฉนดที่ดินและการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ
ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ผู้เสนอ นายสมชาย พันนุช

ข้อเท็จจริง

ผู้ร้อง (นายสมชาย พันนุช) ผู้รับมอบอำนาจจาก บริษัท แหลมฉับ เฟสตีวัล เซ็นเตอร์ จำกัด ได้มีหนังสือร้องเรียนขอความเป็นธรรมเกี่ยวกับการไม่ดำเนินการออกโฉนดที่ดินให้กับบริษัท แหลมฉับ เฟสตีวัล เซ็นเตอร์ จำกัด ของสำนักงานที่ดินจังหวัดชลบุรี สาขาศรีราชา เนื่องจากมีความขัดแย้งในผลการพิจารณาของหน่วยราชการเกี่ยวกับสภาพที่ดินว่า เป็นที่ดินสาธารณประโยชน์หรือที่ดินเอกชน และการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ เรียก รับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด โดยมิชอบด้วยกฎหมาย ดังนี้

เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๑ บริษัท แหลมฉับ เฟสตีวัล เซ็นเตอร์ จำกัด ได้ยื่นคำขอออกโฉนดที่ดินต่อศูนย์อำนวยการเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินจังหวัดชลบุรี – ปราจีนบุรี โดยถูกต้องด้วยกฎหมาย แต่นายอำเภอศรีราชาในขณะนั้น (นายฐานิสร์ น้อยเพ็ง รองผู้ว่าราชการจังหวัดเลย ในปัจจุบัน) ไม่ลงลายมือชื่อรับรองแนวเขตที่ดินโดยอ้างว่า ที่ดินที่บริษัท แหลมฉับ เฟสตีวัล เซ็นเตอร์ จำกัด ยื่นคำขอออกโฉนดที่ดินมีพื้นที่ข้างเคียงติดกับที่ดินสาธารณประโยชน์และมีกรณีพิพาทอยู่ในปัจจุบัน จึงเห็นควรชะลอเรื่องไว้ก่อน ในทางกลับกันได้มีการส่งบุคคลมาติดต่อกับบริษัท แหลมฉับ เฟสตีวัล เซ็นเตอร์ จำกัด เพื่อเรียกรับทรัพย์สินเป็นการตอบแทนในการลงลายมือชื่อรับรองแนวเขตที่ดิน แต่บริษัท แหลมฉับ เฟสตีวัล เซ็นเตอร์ จำกัด ไม่จ่ายสินบนตามที่มีการเรียกรับ เนื่องจากเห็นว่า บริษัท แหลมฉับ เฟสตีวัล เซ็นเตอร์ จำกัด ได้ครอบครองที่ดินโดยชอบด้วยกฎหมาย และการกระทำความผิดกล่าว เป็นการกระทำที่ไม่ชอบทั้งยังทำให้ บริษัท แหลมฉับ เฟสตีวัล เซ็นเตอร์ จำกัด ได้รับความเสียหาย

ต่อมาปี ๒๕๕๓ บริษัท แหลมฉับ เฟสตีวัล เซ็นเตอร์ จำกัด ได้มีหนังสือร้องเรียนขอความเป็นธรรมต่อผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรี และได้มีการประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปัญหาในเรื่องดังกล่าวโดยมอบหมายให้นายอำเภอศรีราชาในขณะนั้น (นายยุติศักดิ์ เอกอัคร) ดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริงแล้วรายงานให้จังหวัดชลบุรีทราบ และเมื่อวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๔ ได้มีการรายงานผลให้จังหวัดชลบุรีและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบว่า ที่ดินที่บริษัท แหลมฉับ เฟสตีวัล เซ็นเตอร์ จำกัด ครอบครองไม่ใช่ที่ดินสาธารณประโยชน์ โดยสำนักงานที่ดินจังหวัดชลบุรีก็มีความเห็นที่สอดคล้องตรงกันว่า เป็นที่ดินของเอกชน

ต่อมาปี ๒๕๕๕ บริษัท แหลมฉับ เฟสตีวัล เซ็นเตอร์ จำกัด ได้ติดตามทวงถามความคืบหน้าการดำเนินการออกโฉนดที่ดินในกรณีดังกล่าวไปยังสำนักงานที่ดินจังหวัดชลบุรี สาขาศรีราชา และได้รับแจ้งจากนางสาวอาภิพร รัตนะ เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดชลบุรี สาขาศรีราชา ว่าได้มีการแจ้งเป็นหนังสือไปยังนายอำเภอศรีราชาและเทศบาลนครแหลมฉับ เพื่อให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงอีกครั้งหนึ่งซึ่งปรากฏว่า นายวิชัย สัมพันธ์รัตน์ นายอำเภอศรีราชา และนายเรวัติ เขียวสนธิ รองนายกเทศมนตรีนครแหลมฉับ ปฏิบัติราชการแทนนายกเทศมนตรีนครแหลมฉับ ได้มีหนังสือแจ้งไปยังสำนักงานที่ดินจังหวัด

ชลบุรี สาขาศรีราชา สรุปความได้ว่า ที่ดินที่บริษัท แหลมฉับ เฟสตีวัล เซ็นเตอร์ จำกัด ครอบครองเป็นที่ดินสาธารณประโยชน์

ผู้ร้องเห็นว่า ผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงครั้งที่ ๒ เมื่อปี ๒๕๕๕ เป็นการขัดกับผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงของจังหวัดชลบุรีเมื่อปี ๒๕๕๓ เนื่องจากเมื่อผู้ร้องได้ตรวจสอบแล้วปรากฏว่า พยานหลักฐานที่สำนักงานที่ดินจังหวัดชลบุรี สาขาศรีราชา กล่าวอ้างนั้นเป็นเพียงบันทึกข้อความที่มีการจัดทำขึ้นโดยนายวุฒิกร สุขินัย ปลัดอำเภอหัวหน้ากลุ่มบริหารงานปกครอง อำเภอศรีราชา เพื่อเสนอความเห็นต่อนายอำเภอศรีราชา และหนังสือรองนายกเทศมนตรีนครแหลมฉบัง ที่มอบหมายให้เจ้าหน้าที่ลงนามรับรองแนวเขตที่ดินข้างเคียงให้กับ บริษัท แหลมฉับ เฟสตีวัล เซ็นเตอร์ จำกัด เมื่อปี ๒๕๕๓ ดังนั้น พฤติการณ์ดังกล่าวจึงทำให้เกิดความสับสนเกี่ยวกับดำเนินการออกโฉนดที่ดินว่า เจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีเจตนาในการประวิงเวลาเพื่อให้มีการเรียกรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากบริษัท แหลมฉับ เฟสตีวัล เซ็นเตอร์ จำกัด เนื่องจากก่อนที่มีการแจ้งผลความคืบหน้าจากสำนักงานที่ดินจังหวัดชลบุรี สาขาศรีราชา ได้มีการส่งบุคคลมาติดต่อเพื่อเรียกรับสินบนให้กับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

ต่อมา บริษัท แหลมฉับ เฟสตีวัล เซ็นเตอร์ จำกัด โดยนายสมชาย พันนุช ผู้รับมอบอำนาจได้เป็นโจทก์ฟ้อง นางสาวอาภิพร รัตนะ จำเลยที่ ๑ , นายวิชัย สัมพันธ์รัตน์ จำเลยที่ ๒ , นายวุฒิกร สุขินัย จำเลยที่ ๓ และนายเรวัต เขียวสนธิ จำเลยที่ ๔ ต่อศาลจังหวัดชลบุรี เป็นคดีหมายเลขดำที่ ๕๐๗/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๖ ในข้อหาความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ

ผู้ร้องเห็นว่า การดำเนินการออกโฉนดที่ดินจากการกระทำของบุคคลที่ ๔ ข้างต้น เป็นการใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบกลับแกล้ง ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ บริษัท แหลมฉับ เฟสตีวัล เซ็นเตอร์ จำกัด

การพิจารณา

๑. คณะกรรมการการปกครองพิจารณาเรื่องร้องเรียนนี้ เมื่อคราวประชุมวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๖ ซึ่งคณะกรรมการการปกครอง พิจารณาแล้วเห็นว่า จากข้อเท็จจริงเรื่องร้องเรียนนี้มีประเด็นการพิจารณา ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง ที่ดินที่บริษัท แหลมฉับ เฟสตีวัล เซ็นเตอร์ จำกัด ครอบครองสามารถดำเนินการออกโฉนดที่ดินได้หรือไม่ และเจ้าพนักงานที่ดินปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการออกโฉนดที่ดินชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

ประเด็นที่สอง การกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการของเจ้าหน้าที่ของรัฐใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบและมีการเรียกรับ ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดตามประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งการกระทำดังกล่าวเป็นการกระทำความผิดวินัยของข้าราชการด้วย แต่เนื่องจากประเด็นนี้ได้มีการฟ้องร้องดำเนินคดีอาญาต่อเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องแล้วและคดีอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลจังหวัดชลบุรี คณะกรรมการการปกครองจึงมีอาจก้าวล่วงในผลการพิจารณาคดีของศาลได้ จึงเห็นสมควรยุติการพิจารณาประเด็นนี้ ดังนั้น จึงมีประเด็นที่ต้องพิจารณาคือ ที่ดินที่บริษัท แหลมฉับ เฟสตีวัล เซ็นเตอร์ จำกัด ครอบครองสามารถดำเนินการออกโฉนดที่ดินได้หรือไม่ และเจ้าพนักงานที่ดินปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการออกโฉนดที่ดินชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

๒. คณะกรรมการการปกครองพิจารณาเรื่องร้องเรียนนี้ เมื่อคราวประชุมวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ โดยเชิญบุคคล/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาร่วมประชุม ซึ่งคณะกรรมการการปกครอง พิจารณาแล้ว เห็นควรมอบหมายให้นายคมสัน เอกชัย ผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรี ดำเนินการแก้ไขปัญหาการดำเนินการออกโฉนดที่ดินของ บริษัท แหลมฉับ เฟสตีวัล เซ็นเตอร์ จำกัด โดยการนำเรื่องเข้าสู่การพิจารณาของ กพร. จังหวัดชลบุรี เพื่อพิจารณาพิสูจน์สิทธิว่า ที่ดินพิพาทเป็นที่ดินราชพัสดุหรือที่ดินของเอกชน และสามารถดำเนินการออกโฉนดที่ดินได้หรือไม่ แล้วรายงานให้คณะกรรมการการปกครองทราบ

การดำเนินการ

๑. นายสมชาย พันนุช ได้มีหนังสือลงวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๖ แจ้งว่าจังหวัดชลบุรียังไม่ได้มีการดำเนินการเรื่องดังกล่าวแต่ประการใด ในขณะที่เดียวกันส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกลับใช้อำนาจกลั่นแกล้งให้ได้รับความเดือดร้อน โดยเฉพาะอย่างยิ่งบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องและเป็นพยานบุคคลสำคัญ ถูกข่มขู่อาฆาตเพื่อไม่ให้เปิดเผยข้อมูลที่เป็นความจริง ประกอบด้วย

๑) นางสาววิวรรณ ป้อมถาวร ปลัดอำเภอศรีราชา ในฐานะผู้ลงนามแทนนายอำเภอ ในการระวางชี้แนวเขตที่ดิน (ในขณะนี้ถูกข่มขู่จากผู้มีอำนาจในระดับจังหวัดให้แก้ไขบันทึกต่าง ๆ)

๒) จำสิบตรี ชัยวัฒน์ แก้วจำรัส ช่วยราชการหัวหน้าฝ่ายทะเบียน สำนักงานที่ดิน จังหวัดนครสวรรค์ (อดีต หัวหน้างานทะเบียน สำนักงานที่ดินจังหวัดชลบุรี สาขาศรีราชา เป็นผู้เข้าร่วมประชุมแก้ไขปัญหาระดับจังหวัดทุกครั้ง)

๓) นายบุญญสิทธิ์ พงษ์ปณตพิพัฒน์ นายช่างรังวัดชำนาญงาน สำนักงานที่ดินจังหวัดชลบุรี สาขาศรีราชา (ผู้ทำรายงานเสนอออกโฉนดและเป็นเจ้าของเรื่อง)

๔) นายสุวัฒน์ สุดจิตรสมโภชน์ ผู้แทนกรมธนารักษ์ (เป็นผู้เข้าร่วมประชุมแก้ไขปัญหา ระดับจังหวัด)

ดังนั้น จึงขอให้คณะกรรมการการปกครอง ได้เชิญบุคคลทั้ง ๔ คน มาให้ข้อมูลเพื่อให้มีความกระจ่างและแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับบริษัทฯ ด้วย

คณะกรรมการการปกครองพิจารณาแล้ว ได้มอบหมายให้นายธานี สามารถกิจ ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ประจำคณะกรรมการ ประสานงานและสอบถามความคืบหน้าเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาเรื่องนี้ไปยังจังหวัดชลบุรี แล้วรายงานให้คณะกรรมการการปกครองทราบ

๒. นายสมชาย พันนุช ได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๖ เพื่อติดตามความคืบหน้า การดำเนินการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนนี้ สืบเนื่องจากคณะกรรมการการปกครองได้เคยมอบหมายให้นายธานี สามารถกิจ ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ประจำคณะกรรมการ ประสานงานและสอบถามความคืบหน้า เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาเรื่องนี้ไปยังจังหวัดชลบุรีแล้วแต่ยังไม่ได้รายงานผลความคืบหน้า คณะกรรมการ จึงมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ประจำกลุ่มงานคณะกรรมการการปกครองประสานงานไปยังนายธานี สามารถกิจ ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ประจำคณะกรรมการ เพื่อสอบถามความคืบหน้าเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาในเรื่องดังกล่าว

๓. ศาลจังหวัดชลบุรี ได้มีหมายเรียกพยานเอกสารหรือพยานวัตถุ (คดีอาญา) ในคดีหมายเลขดำที่ ๕๐๗/๒๕๕๖ ขอให้คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร จัดส่งสำเนาบันทึกการประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร และหนังสือที่คณะกรรมการมีถึงผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรีทุกฉบับ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องร้องเรียนขอความเป็นธรรมกรณีเกี่ยวกับการยื่นคำขอออกโฉนดที่ดินของ บริษัท แหลมฉับ เฟสตีวัล เซ็นเตอร์ จำกัด ต่อศาลจังหวัดชลบุรี ก่อนวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๖ เมื่อคณะกรรมการการปกครองพิจารณาแล้ว เห็นควรมอบหมายให้ นายรส มะลิผล รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง และนายวิรัตน์ วิริยะพงษ์ รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง ตรวจสอบข้อมูล เอกสารหลักฐาน ประกอบด้วย หนังสือร้องขอความเป็นธรรมและขอความช่วยเหลือกรณีการยื่นคำขอออกโฉนดที่ดินของ บริษัท แหลมฉับ เฟสตีวัล เซ็นเตอร์ จำกัด จำนวน ๓ ฉบับ บันทึกการประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๑๐๒ วันพุธที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ และสำเนาหนังสือเชิญผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรี เพื่อจัดส่งให้กับศาลจังหวัดชลบุรีใช้ประกอบการพิจารณา

๔. นายสมชาย พันนุช ได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๖ แจ้งว่า บริษัทฯ ยังไม่ได้รับการแก้ไขปัญหาหรือกระทำการใด ๆ จากส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง แต่กลับถูกกลั่นแกล้งจากนายวิชัย สัมพันธ์รัตน์ นายอำเภอศรีราชา ที่มีหนังสือแจ้งให้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดชลบุรี สาขาศรีราชา จัดส่งเจ้าหน้าที่ออกไปทำการรังวัดที่ดินและดำเนินการออก นสล. ในที่ดินของบริษัทฯ แปลงดังกล่าว โดยให้เหตุผลว่า ที่ดินของบริษัทฯ เป็นที่ดินสาธารณะ นอกจากนั้น เทศบาลนครแหลมฉบังยังติดป้ายประกาศให้บริษัทฯ รื้อถอนอาคารที่ตั้งอยู่ในที่ดินของบริษัทฯ หากไม่ดำเนินการเทศบาลนครแหลมฉบังจะเข้าทำการรื้อถอนอาคารดังกล่าวเองในวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๖ จากการกระทำของเจ้าหน้าที่รัฐข้างต้น เห็นว่า เทศบาลนครแหลมฉบังมีเจตนาที่จะใช้อำนาจรัฐกลั่นแกล้งให้บริษัทฯ เกิดความหวาดกลัว สืบเนื่องมาจากบริษัทฯ อยู่ระหว่างการดำเนินคดีอาญากับนายวิชัย สัมพันธ์รัตน์ นายอำเภอศรีราชา จำเลยที่ ๑ เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดชลบุรี สาขาศรีราชา จำเลยที่ ๒ นายเรวัตติ์ เขียวสนิท รองนายกเทศมนตรีนครแหลมฉบัง จำเลยที่ ๓ และนายวุฒิกร สุขินัย นายอำเภอหนองปรือ จังหวัดกาญจนบุรี (อดีตปลัดอำเภอศรีราชา) ในข้อหาเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหน้าที่หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ทำเอกสารราชการอันเป็นเท็จ ซึ่งคดีอยู่ระหว่างการดำเนินการในชั้นศาล ผู้ร้อง จึงได้มีหนังสือแจ้งการกระทำของเจ้าหน้าที่รัฐให้คณะกรรมการการปกครองได้ทราบ และขอให้พิจารณาแก้ไขปัญหาลงและให้ความเป็นธรรมกับบริษัทฯ

๕. นายธานี สามารถกิจ ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ประจำคณะกรรมการ ได้รายงานผลความคืบหน้าเกี่ยวกับการดำเนินงานแก้ไขปัญหาร้องเรียนนี้ว่า ตามที่ นายสมชาย พันนุช ผู้ร้อง ได้มีหนังสือถึงคณะกรรมการการปกครองร้องเรียนขอความเป็นธรรมเพิ่มเติม นั้น อาจเนื่องมาจากผู้ร้องมีความกังวลใจจากการที่ผู้ร้องได้ยื่นฟ้องนายอำเภอศรีราชา พร้อมพวก ต่อศาลจังหวัดชลบุรี และศาลได้นัดคู่ความเพื่อไกล่เกลี่ยแล้วครั้งหนึ่งแต่ไม่สามารถตกลงกันได้ ซึ่งศาลได้นัดไกล่เกลี่ยอีกครั้งในเดือนตุลาคม ๒๕๕๖ ซึ่งในระหว่างที่รอการนัดไกล่เกลี่ยครั้งต่อไปนั้น ผู้ร้องอ้างว่าถูกหน่วยงานราชการกลั่นแกล้งและข่มขู่ ทั้งนี้ เรื่องร้องเรียนของผู้ร้องเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตั้งแต่ปี ๒๕๒๒ โดยหน่วยงานราชการได้ยื่นขอออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (นสล.) ในพื้นที่พิพาทแต่ปรากฏว่ามีเจ้าของที่ดินข้างเคียงด้านหนึ่งคัดค้าน จึงมีการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (นสล.) เฉพาะในพื้นที่ที่สามารถดำเนินการออกหนังสือสำคัญ

สำหรับที่หลวง (นสล.) ได้เท่านั้น สำหรับพื้นที่ส่วนที่เหลือจึงเป็นพื้นที่พิพาทและกรณีดังกล่าวนายอำเภอศรีราชา ก็ยังไม่ได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาแต่อย่างใด จนกระทั่งมีการประชุมร่วมกันทั้งระดับจังหวัดและระดับอำเภอ เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว ซึ่งจากการประชุมนายอำเภอศรีราชาได้ลงนามในหนังสือมอบพื้นที่ดังกล่าว ให้กับบริษัทฯ ทั้งนี้ ตนเห็นว่าบริษัทฯ น่าจะได้สิทธิในพื้นที่พิพาทแล้ว แต่กลับปรากฏว่า เจ้าพนักงานที่ดิน จังหวัดชลบุรี สาขาศรีราชา ไม่ดำเนินการออกโฉนดที่ดินให้กับบริษัทฯ ผู้ร้องจึงนำคดีฟ้องต่อศาลจังหวัดชลบุรี หากทุกฝ่ายดำเนินการตามกระบวนการยุติธรรมโดยรอฟังคำพิพากษาของศาลก็ไม่น่าจะเกิดปัญหาขึ้น แต่ปัญหาเกิดขึ้นเนื่องจากนายอำเภอศรีราชาได้ยื่นขอออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (นสล.) ในพื้นที่ พิพาท ซึ่งตามระเบียบของกรมที่ดินเมื่อมีการยื่นขอออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (นสล.) จะต้องมีการ ตรวจสอบบะวาง ซึ่งหากตรวจสอบแล้วพบว่า ที่ดินแปลงที่ขอออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (นสล.) เป็นที่ดินแปลงเดียวกับที่ดินพิพาทก็ไม่ควรมีการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (นสล.) แต่จังหวัดชลบุรี และอำเภอศรีราชาได้ร่วมกันดำเนินการรังวัดที่ดินเพื่อออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (นสล.) โดยยกเลิก ที่ดินข้างเคียงซึ่งเป็นที่ดินพิพาทออกและระบุที่ดินข้างเคียงเป็นที่ดินแปลงอื่น จึงทำให้พื้นที่ที่ขอออกหนังสือ สำคัญสำหรับที่หลวง (นสล.) ครอบคลุมที่ดินพิพาทด้วย และมีการตีประกาศเพื่อให้บริษัทฯ ใช้สิทธิยื่น คำร้องคัดค้านตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ ๔๕ ซึ่งเดิมบริษัทฯ ไม่จำเป็นต้องดำเนินการตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ ๔๕ เนื่องจากเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนการประกาศใช้กฎหมายฉบับที่ ๔๕ จึงเห็นว่า กรณีนี้เป็นกรณีการบังคับ ใช้กฎหมายอย่างไม่เป็นธรรมกับประชาชน นอกจากนั้นเทศบาลนครแหลมฉบังโดยนายกเทศมนตรีหรือรอง นายกเทศมนตรีซึ่งเป็นจำเลยร่วมในคดีนี้ได้เคยออกใบอนุญาตก่อสร้างอาคารในที่ดินแปลงดังกล่าวให้กับ บริษัทฯ และบริษัทฯ ยังได้ยื่นคำร้องขออนุญาตประกอบการค้า (ตลาด) โดยนายกเทศมนตรีนครแหลมฉบัง เป็นผู้ลงนามในใบอนุญาตให้บริษัทฯ สามารถประกอบการค้าได้ ต่อมากลับปรากฏว่า เทศบาลนครแหลมฉบัง ได้นำป้ายไปติดประกาศว่าเป็นการก่อสร้างโดยไม่ได้รับอนุญาตและจะทำการรื้อถอน ซึ่งตนเห็นว่ากรกระทำ ดังกล่าวอาจมีลักษณะเป็นการข่มขู่บริษัทฯ เพื่อให้ถอนฟ้องคดี สำหรับประเด็นที่บริษัทฯ ได้มีการก่อสร้าง อาคารโดยไม่ได้รับอนุญาตจากเทศบาลนครแหลมฉบังก็ตาม แต่เทศบาลนครแหลมฉบังก็ไม่มีสิทธิทำการ รื้อถอนอาคารและสิ่งปลูกสร้างในที่ดินพิพาทได้จนกว่าศาลมีคำพิพากษาให้รื้อถอนก่อน พร้อมนี้ได้เสนอให้ คณะกรรมการการปกครองได้มีหนังสือถึงผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรีให้รายงานผลความคืบหน้า การดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวอีกครั้งหนึ่ง

คณะกรรมการการปกครองพิจารณาแล้วเห็นว่า ระยะเวลาการดำเนินงานแก้ไขปัญหา ของจังหวัดชลบุรีได้ล่วงเลยมาพอสมควรแล้ว จึงเห็นควรให้มีหนังสือถึงผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรี เพื่อสอบถามความคืบหน้าการดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวแล้วให้รายงานผลให้คณะกรรมการ การปกครองทราบ

๖. นายสมชาย พันนุช ได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๖ แจ้งว่า บริษัทฯ ยังไม่ได้ รับการแก้ไขปัญหาตามที่มีการร้องเรียนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แต่กลับถูกกลั่นแกล้งด้วยวิธีการต่างๆ จากเจ้าหน้าที่ของรัฐจนทำให้บริษัทฯ ได้รับความเสียหายมากยิ่งขึ้น และต่อมาในวันที่ ๘ ถึง ๙ กรกฎาคม ๒๕๕๖ เทศบาลนครแหลมฉบังได้นำกำลังเจ้าหน้าที่จำนวนนับร้อยคน เข้าบุกกรุกและทำลายประตูรั้วทางเข้า บริษัทฯ แหลมฉบัง เฟสติวัล เซ็นเตอร์ จำกัด อีกทั้งยังได้เข้าทำลายอาคารและตลาดของนายจิรเดช พันธุ์เสือ

ผู้ได้รับอนุญาตให้เช่าที่ดินส่งผลให้อาคารได้รับความเสียหายจำนวน ๖๐ หลัง มูลค่าเสียหายเป็นจำนวนเงิน ๑๐ ล้านบาท ซึ่งในการเช่ารถนอนอาคารครั้งนี้ไม่มีการแสดงหมายศาลแต่อย่างใด นอกจากนี้ยังมีเจ้าหน้าที่ตำรวจ และเจ้าหน้าที่อาสาสมัคร (อส.) ของอำเภอศรีราชา กระทำการข่มขู่ตัวแทนบริษัทฯ เพื่อให้เกิดความหวาดกลัว และไม่กล้าไปยื่นเรื่องร้องเรียนต่อหน่วยงานอื่นๆ อีกต่อไป และล่าสุดได้กระทำการกลั่นแกล้งบริษัทฯ ด้วยการให้เจ้าหน้าที่ตำรวจ สถานีตำรวจภูธรแหลมฉบัง ออกหมายเรียกในครั้งที่ ๒ โดยมีเจตนาเพื่อข่มขู่บริษัทฯ ทั้งที่ก่อนหน้านี้บริษัทฯ ยังไม่เคยได้รับหมายเรียกจากเจ้าหน้าที่ตำรวจมาก่อน นอกจากนั้นเมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๖ นายจิรเดช พันธุ์เสือ ได้ไปแจ้งความร้องทุกข์ในคดีดังกล่าวปรากฏว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่ให้ความร่วมมือในการรับแจ้งความเพื่อดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดตลอดจนไม่ดำเนินการแก้ไขปัญหาคือหรือเยียวยาความเสียหายจากการทำลายทรัพย์สินของบริษัทฯ และนายจิรเดช พันธุ์เสือ แต่ประการใด จึงได้มีหนังสือขอความเป็นธรรมต่อคณะกรรมการการปกครองเพื่อแก้ไขปัญหาคความเดือดร้อน

๗. จังหวัดชลบุรี ได้มีหนังสือศาลากลางจังหวัดชลบุรี ที่ ขบ ๐๐๒๐/๑๕๕๗๒ ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๕๖ แจ้งผลความคืบหน้าการดำเนินการแก้ไขปัญหาคในเรื่องดังกล่าว สรุปได้ดังนี้

๑) บริษัท แหลมฉบัง เฟสตีวัล เซ็นเตอร์ จำกัด ได้ฟ้องคดีอาญาข้อหาความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ จำนวน ๔ ราย เป็นจำเลย ในคดีหมายเลขดำที่ ๕๐๗/๒๕๕๖ ซึ่งขณะนี้อยู่ในกระบวนการพิจารณาของศาลจังหวัดชลบุรี

๒) อำเภอศรีราชาและเทศบาลนครแหลมฉบัง ได้ขอคัดค้านการออกโฉนดที่ดินแปลงดังกล่าวและได้ขอรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงบริเวณที่บริษัท แหลมฉบัง เฟสตีวัล เซ็นเตอร์ จำกัด ได้ขอออกโฉนดที่ดิน และบริษัทฯ ได้คัดค้านการรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงแล้ว โดยจะต้องไปใช้สิทธิทางศาลภายใน ๖๐ วันนับแต่วันคัดค้าน หากบริษัทฯ ไม่ไปดำเนินการใช้สิทธิทางศาลภายในกำหนดให้ดำเนินการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงได้ จึงสมควรรอผลการใช้สิทธิทางศาลของบริษัท แหลมฉบัง เฟสตีวัล เซ็นเตอร์ จำกัด ไว้จนกว่าศาลจะได้มีคำพิพากษาหรือมีคำสั่งถึงที่สุดว่าผู้ใดมีสิทธิในที่ดินแปลงพิพาท

กรณีที่ธนาคารพื้นที่ชลบุรีคัดค้านการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง เป็นการพิพาทระหว่างส่วนราชการด้วยกัน โดยธนาคารพื้นที่ชลบุรีได้เคยมีหนังสือแจ้งว่า ที่ดินของบริษัท แหลมฉบัง เฟสตีวัล เซ็นเตอร์ จำกัด เป็นที่ราชพัสดุไม่ใช่ที่ดินของบริษัทฯ แต่จากการรังวัดเมื่อวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ผู้แทนธนาคารพื้นที่ชลบุรีและผู้แทนของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ยืนยันว่าไม่ใช่ที่ราชพัสดุแต่เป็นที่ดินของบริษัทฯ และธนาคารจังหวัดชลบุรีได้คัดค้านการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงของอำเภอศรีราชา ซึ่งเป็นพื้นที่เดียวกันกับพื้นที่ที่บริษัทฯ ได้เคยขอออกโฉนดที่ดินแต่ภายหลังได้อุทธรณ์ให้มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์โดยที่ธนาคารพื้นที่ชลบุรีได้นำไปขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุหมายเลข ขบ ๘๑๓ นั้น จึงได้ขอทราบข้อเท็จจริงและข้อมูลหมายจากธนาคารพื้นที่ชลบุรีที่ใช้ประกอบการคัดค้านการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ดังนั้นการออกโฉนดที่ดินของบริษัท แหลมฉบัง เฟสตีวัล เซ็นเตอร์ จำกัด การออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงของอำเภอศรีราชาและเทศบาลนครแหลมฉบัง และการคัดค้านการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงของธนาคารพื้นที่ชลบุรี เกิดขึ้นในพื้นที่เดียวกันซึ่งมีผลต่อการพิจารณาดำเนินการของสำนักงานที่ดินจังหวัดชลบุรี สาขาศรีราชา เพื่อความรอบคอบจึงได้หารือแนวทางปฏิบัติไปยังกรมที่ดิน

๓) กรณีเทศบาลนครแหลมฉบังมีคำสั่งให้บริษัท แหลมฉบัง เฟสติวัล เซ็นเตอร์ จำกัด รื้อถอนอาคารนั้น สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดชลบุรีได้รายงานแล้วว่า เป็นอาคารที่ก่อสร้างโดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นและไม่สามารถแก้ไขเปลี่ยนแปลงให้ถูกต้องตามกฎหมายได้ เนื่องจากได้รับอนุญาตให้ก่อสร้างอาคารบนที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๕๑๒๔๑, ๑๕๑๒๔๒, ๑๕๑๒๔๓, ๓๔๕๐๗ แต่ไปก่อสร้างบนที่ดินที่ยังมิได้มีการออกโฉนดที่ดิน (บริเวณที่ดินพิพาท) เทศบาลนครแหลมฉบัง จึงได้มีคำสั่งให้รื้อถอนอาคารภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันได้รับคำสั่ง (ครบกำหนด ๑๒ เมษายน ๒๕๕๖)

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นผลให้กรรมการธิการพ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

(ปัจจุบัน คณะกรรมการธิการยังไม่ได้รับแจ้งผลความคืบหน้าการดำเนินการเพิ่มเติมจาก จังหวัดชลบุรี)

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๑๐๑ วันพฤหัสบดีที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๖

ครั้งที่ ๑๐๒ วันพุธที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

ครั้งที่ ๑๐๓ วันพฤหัสบดีที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๖

ครั้งที่ ๑๐๔ วันพฤหัสบดีที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๖

ครั้งที่ ๑๐๕ วันพฤหัสบดีที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๕๖

ครั้งที่ ๑๐๖ วันพฤหัสบดีที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๖

ครั้งที่ ๑๐๗ วันพุธที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๖

- นายอัครเดช คนชื้อ นิติกรชำนาญการพิเศษ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๙๙

เรื่องพิจารณา ขอให้ปรับปรุงและพัฒนาเกี่ยวกับการใช้และมิอาวูรป็น เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ผู้เสนอ นายสมชาย กุลนริศ

ข้อเท็จจริง

ผู้ร้อง (นายสมชาย กุลนริศ) เห็นว่า ขณะนี้ประเทศไทยได้มีการเตรียมความพร้อมในหลายด้าน ทั้งเรื่องภาษาเพื่อการติดต่อสื่อสาร การค้าขาย การคมนาคม ระบบโครงสร้างพื้นฐาน การเรียนรู้ขนบธรรมเนียม วัฒนธรรม ประเพณีของประเทศเพื่อนบ้าน ฯลฯ ก่อนเข้าสู่ประชาคมอาเซียน แต่ในเรื่องความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ยังคงเป็นปัญหาสำคัญของประเทศไทย โดยจะเห็นได้จากสื่อต่างๆ ที่มีข่าวการปล้นทรัพย์ชิงทรัพย์ และทำร้ายร่างกายถึงแก่ชีวิต ซึ่งเป็นมูลเหตุสำคัญทำให้ชาวต่างชาติมาท่องเที่ยวและพักอาศัยในประเทศไทยน้อยลง อันเป็นผลให้ประเทศขาดรายได้เป็นจำนวนมาก เกิดภาพลักษณ์ที่ไม่ดี ส่งผลกระทบต่อสังคมและประเทศชาติ ด้วยเหตุดังกล่าว หลายประเทศในอาเซียนจึงให้ความสำคัญในเรื่อง “ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน” ด้วยการไม่ให้ประชาชน “มีและใช้อาวูรป็น” ยกเว้นข้าราชการที่มีหน้าที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยและความมั่นคง ซึ่งถือเป็นการยกระดับมาตรฐานความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินให้สูงขึ้น เพราะเมื่อเปิดประเทศเข้าสู่ประชาคมอาเซียนแล้ว ประชาชนจะสามารถเดินทางไป - มา , เข้า - ออก ในแต่ละประเทศได้อย่างเสรี หากไม่มีมาตรการหรือกฎหมายในการควบคุมการ “มีและใช้อาวูรป็น” จะส่งผลให้บุคคลเหล่านี้ไม่ได้รับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินเพียงพอเหมือนในประเทศที่พัฒนาแล้ว เช่น ประเทศสิงคโปร์ มาเลเซีย และบรูไน ดังนั้น ผู้ร้องจึงเสนอให้มีการบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับการกำหนดหลักเกณฑ์การจำกัดสิทธิประชาชนเกี่ยวกับ “การมีหรือใช้อาวูรป็น” เพื่อลดการก่อเหตุคดีอาชญากรรมในอนาคตลงได้

การพิจารณา

คณะกรรมการการปกครอง ได้มีการพิจารณาเรื่องร้องเรียนนี้ เมื่อคราวการประชุมวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ โดยเชิญบุคคล/หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม ซึ่งผู้แทนกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ได้ชี้แจงเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ในฐานะเป็นเจ้าพนักงานที่มีหน้าที่ในการควบคุม กำกับ ดูแล การมีและใช้อาวูรป็น โดยนาระบบเทคโนโลยีมาใช้ในการเก็บข้อมูลอาวุธปืนที่ถูกต้องตามกฎหมาย เพื่อเป็นฐานข้อมูลอาวุธปืนปัจจุบันพบว่าอาวุธปืนที่จดทะเบียนถูกต้องตามกฎหมาย จำนวน ๕,๕๐๐,๐๐๐ กระบอก ซึ่งเป็นการพัฒนาระบบให้มีความทันสมัยมากขึ้น ซึ่งเดิมอำนาจหน้าที่ในการควบคุมอยู่ในความรับผิดชอบของกองทะเบียน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุม กำกับ ดูแล การมีและใช้อาวูรป็น ได้แก่ พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. ๒๔๙๐ กำหนดให้มีการจัดเก็บข้อมูล การออกใบอนุญาตให้มีอาวุธและใช้อาวูรป็น (แบบ ป.๔) การเก็บดำหนิหัวกระสุนปืน และปลดออกกระสุนปืน

กระทรวงมหาดไทยมีนโยบายการควบคุม กำกับ ดูแล การมีและใช้อาวุธปืน ดังนี้

๑. การอนุญาตให้บุคคลมีหรือใช้อาวุธปืน โดยแบ่งเป็น

๑.๑ บุคคลทั่วไป อนุญาตให้บุคคลมีหรือใช้อาวุธปืนได้ใน ๓ กรณี คือ

๑) เพื่อป้องกันชีวิตและทรัพย์สิน

๒) เพื่อการกีฬา

๓) เพื่อเก็บรักษา

ทั้งนี้ ผู้ที่มีหรือครอบครองอาวุธปืนในปัจจุบันจะต้องยื่นขอต่อใบอนุญาตทุกปี โดยต้อง
แจ้งรายละเอียดให้ถูกต้องตรงกับความเป็นจริง

๑.๒ ร้านค้าหรือผู้ประกอบการค้าอาวุธปืน

- กระทรวงมหาดไทยมีนโยบายเน้นการไม่เพิ่มจำนวนร้านค้าอาวุธปืน โดยกำหนดให้
ร้านค้านั้นมีพื้นที่ไม่เกิน ๓๐ กระบอ ก ปืนยาวไม่เกิน ๕๐ กระบอ ก

๒. การอนุญาตให้พกพาอาวุธปืน

ไม่อนุญาตให้มีการพกพาอาวุธปืนในที่สาธารณะหรือชุมชน ยกเว้นมีเหตุจำเป็นเฉพาะ
กรณี โดยจะต้องได้รับอนุญาตจากผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ และต้องขออนุมัติจากรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงมหาดไทย

๓. อำนาจในการออกใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน

หากเป็นพื้นที่ในเขตกรุงเทพมหานคร เป็นอำนาจของผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ
หากเป็นพื้นที่ในเขตต่างจังหวัด เป็นอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด

ปัจจุบันได้มีการแก้ไขหลักเกณฑ์การควบคุม กำกับ ดูแล การมีและใช้อาวุธปืน ให้มีความ
รัดกุมยิ่งขึ้น โดยมีการเสนอร่างพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง
และสิ่งเทียมอาวุธปืน (ฉบับที่...) พ.ศ. .... ซึ่งได้มีการแก้ไขบทนิยามให้มีความครอบคลุมยิ่งขึ้น เพิ่มบทกำหนด
ลงโทษ แก้ไขคุณสมบัติผู้ขอรับใบอนุญาตเพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมายอาญา ขณะนี้ได้มีการเสนอ
ร่างพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวไปยังคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อตรวจสอบแล้ว และเตรียมนำเสนอเข้าสู่
การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ตลอดจนสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาตามลำดับต่อไป ส่วนการก่อเหตุ
คดีอาชญากรรมส่วนใหญ่พบว่า มักเกิดจากการใช้อาวุธปืนเถื่อน หรืออาวุธปืนผิดกฎหมาย

คณะกรรมการการปกครอง พิจารณาแล้วเห็นว่า การก่อเหตุคดีอาชญากรรมในปัจจุบัน
มีแนวโน้มเพิ่มความรุนแรงขึ้นเรื่อยๆ และเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับกฎหมายของประเทศที่พัฒนาแล้ว
เช่น ประเทศมาเลเซีย และสิงคโปร์ เป็นต้น จะพบว่า บทกำหนดโทษสำหรับผู้ก่อเหตุคดีอาชญากรรม เช่น
คดีลักทรัพย์ เป็นต้น ทั้งสองประเทศข้างต้นมีการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัดมากกว่าประเทศไทย
ประกอบกับประเทศไทยเป็นประเทศที่ให้เสรีภาพกับประชาชนค่อนข้างมาก แต่ภาครัฐไม่สามารถ
ให้หลักประกันความมั่นคง ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนคนได้อย่างแท้จริง ดังนั้น จึงมี
ความจำเป็นในการอนุญาตให้ประชาชนมีอาวุธปืนและใช้อาวุธปืนเพื่อป้องกันตนเอง ทั้งนี้ ภาครัฐจะต้องมี
มาตรการควบคุมการพกพาอาวุธปืนและใช้อาวุธปืนอย่างเคร่งครัด ดังนั้น เพื่อสร้างความตระหนักให้กับ

เจ้าหน้าที่ของรัฐ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการควบคุม กำกับ ดูแล การอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดและมีความเหมาะสมกับบริบทสังคมไทย เห็นควรเชิญผู้แทน/หน่วยงานระดับนโยบาย มาร่วมประชุม เช่น รองนายกรัฐมนตรี (ร้อยตำรวจเอก เฉลิม อยู่บำรุง ตำแหน่งขณะนั้น) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เป็นต้น

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๑๐๗ วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

- นายอัครเดช คนซื่อ นิติกรชำนาญการพิเศษ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๑๐๐

เรื่องพิจารณา ขอความเป็นธรรมกรณีเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดยะลา ปฏิบัติหน้าที่ในการเพิกถอนโฉนดที่ดินที่ออกทับซ้อนที่ดินมีเอกสารแสดงสิทธิครอบครอง (ส.ค. ๑) ลำช้า

ผู้เสนอ นายอิบรอฮิม จะปะกียา

ข้อเท็จจริง

ผู้ร้อง (นายอิบรอฮิม จะปะกียา) เป็นผู้รับมอบอำนาจจากนายมะนาเซร์ จะปะกียา ผู้จัดการมรดกของนายแวยายอ จะปะกียา (ปู่) และนางแวแสะจะ จะปะกียา (ย่า) ร้องขอความเป็นธรรม กรณีเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดยะลาปฏิบัติหน้าที่ในการเพิกถอนโฉนดที่ดินที่ออกทับซ้อนที่ดินมีเอกสารแสดงสิทธิครอบครอง (ส.ค. ๑) ลำช้า โดยมีข้อเท็จจริงสรุปได้ดังนี้

๑. นายมะนาเซร์ จะปะกียา เป็นผู้จัดการมรดก ของนายแวยายอฯ และนางแวแสะจะฯ ผู้เสียชีวิต ตามคำสั่งศาลจังหวัดปัตตานี คดีหมายเลขดำที่ ๗๑/๒๕๕๕ คดีหมายเลขแดงที่ ๑๓๘/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๕

๒. เมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๕ นายมะนาเซร์ฯ ได้ยื่นคำขออออกโฉนดที่ดิน ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ ๖ ตำบลสะเตง อำเภอเมือง จังหวัดยะลา จำนวนเนื้อที่ ๒๔ ไร่ ๒ งาน ซึ่งเป็นทรัพย์สินมรดก โดยมีหลักฐานแสดงสิทธิครอบครอง (ส.ค. ๑) ไม่ปรากฏเลขที่ ซึ่งได้ทำประโยชน์โดยทำสวนและเลี้ยงสัตว์

๓. เมื่อเจ้าพนักงานที่ดินได้พิจารณาคำขออออกโฉนดที่ดินแล้ว มีความเห็นดังนี้

๑) ผู้ยื่นคำขอมีความประสงค์ขออออกโฉนดที่ดินจากหลักฐาน ส.ค. ๑ ไม่ปรากฏเลขที่ หมู่ที่ ๖ ตำบลสะเตง อำเภอเมือง จังหวัดยะลา มีชื่อนางแวแสะจะ จะปะกียา เป็นผู้แจ้งการครอบครอง โดยไม่ได้นำ ส.ค. ๑ ฉบับเจ้าของที่ดินมาแสดง

๒) พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ตรวจสอบ ส.ค. ๑ ฉบับสำนักงานที่ดินและทะเบียนครอบครอง แล้วปรากฏว่าไม่พบ ส.ค. ๑ แปลงดังกล่าวแต่อย่างใดและผู้ยื่นคำขอได้ชี้ระวางแผนที่แล้ว ปรากฏว่าทับโฉนดที่ดินเลขที่ดิน ๑ และ ๒ ของระวาง ๒๕ ต. ๑๖ อ. ๑๐ - ๑๑ และ ๒๕ ต. ๑๖ อ. ๑๐ - ๑๑ เต็มพื้นที่แล้วทั้งแปลง

๓) เห็นควรไม่รับคำขออออกโฉนดที่ดินดังกล่าวและแจ้งสิทธิตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง ให้ผู้ขอทราบ

จากการพิจารณาสำเนาโฉนดที่ดิน ทั้ง ๒ แปลง มีข้อมูลคล้อยกรณีสิทธิ ดังนี้

แปลงเลขที่ ๑ โฉนดที่ดินเลขที่ ๙๕๖๑ ระวาง ๒๕ ต. ๑๖ อ. ๑๐ - ๑๑ โดยมีชื่อนางละม่อม ไชยะโท เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ ปัจจุบันบริษัท ที. ยู. เอ็นเตอร์ไพรส์ จำกัด เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์และได้จ้างอ เป็นประกันกับธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)

แปลงเลขที่ ๒ โฉนดที่ดินเลขที่ ๕๙๓๑ ระวาง ๒๕ ต. ๑๖ อ. ๑๐ - ๑๑ โดยมีชื่อนายเสถียร ตั้งใจจริง เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ ปัจจุบันบริษัท ที. ยู. เอ็นเตอร์ไพรส์ จำกัด เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์และได้จ้างอ เป็นประกันกับธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)

การพิจารณา

คณะกรรมการการปกครอง ได้มีการพิจารณาเรื่องร้องเรียนนี้เมื่อคราวประชุมครั้งที่ ๑๒๙ วันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๖ โดยบุคคล/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาร่วมประชุม ซึ่งที่ประชุมได้มีการพิจารณาในประเด็นดังต่อไปนี้

ประเด็นที่หนึ่ง ที่มาและการครอบครองที่ดินตามสำเนาหนังสือแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค.๑) ไม่ปรากฏเลขที่ จำนวนเนื้อที่ ๒๔ ไร่ ๒ งาน นั้น ผู้ร้องฯ ได้มีการครอบครองหรือได้แจ้งการครอบครองต่อเจ้าพนักงานที่ดินหรือไม่ ซึ่งจากการตรวจสอบของพนักงานเจ้าหน้าที่แล้ว ไม่ปรากฏชื่อนางแวแอะเสาะฯ เป็นผู้แจ้งการครอบครองในทะเบียนการครอบครองแต่อย่างใด เจ้าพนักงานที่ดินพิจารณาแล้ว จึงมีคำสั่งไม่รับคำขอ พร้อมแจ้งสิทธิในการอุทธรณ์คำสั่ง ซึ่งผู้ขอได้อุทธรณ์ต่อผู้ว่าราชการจังหวัดยะลา ในฐานะผู้พิจารณาอุทธรณ์ เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดยะลาได้พิจารณาอุทธรณ์ของนายมะนาเซร์ฯ แล้ว เห็นชอบกับความเห็นของเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดยะลาให้ยกอุทธรณ์ และแจ้งสิทธิในการฟ้องต่อศาลปกครองให้นายมะนาเซร์ฯ ทราบ ปรากฏว่าเมื่อครบกำหนด ๙๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ นายมะนาเซร์ฯ ไม่ได้ยื่นฟ้องต่อศาลปกครองแต่อย่างใด

ประเด็นที่สอง กระบวนการออกโฉนดที่ดิน เลขที่ ๙๕๓๑ และโฉนดที่ดินเลขที่ ๙๕๖๑ ที่ผู้ร้องฯ อ้างว่า เป็นการออกโฉนดที่ดินทับที่ดินของผู้ร้องฯ นั้น เป็นการออกโฉนดที่ดินโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ซึ่งผู้แทนหน่วยงานชี้แจงว่า จากการพิจารณารายงานการรังวัดเพื่อออกโฉนดที่ดิน เมื่อวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๑๕ ปรากฏว่าการรังวัดไม่มีเหตุขัดข้อง ข้างเคียงรับรองแนวเขตครบทุกด้าน ผู้ปกครองท้องที่ได้ ออกมารวมตรวจสอบสภาพที่ดิน แล้วเห็นว่า เป็นที่ดินที่ได้ทำประโยชน์เต็มทั้งแปลง มิได้เป็นที่สงวนหวงห้าม หรือเป็นที่สาธารณประโยชน์ ประกอบกับเมื่อครบกำหนดการคัดค้าน ปรากฏว่าไม่มีผู้ใดคัดค้าน

อย่างไรก็ตาม กรณีนี้ผู้ร้องฯ สามารถใช้สิทธิยื่นคำข้อออกโฉนดที่ดินตามขั้นตอนที่กฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้องกำหนดได้ เพื่อเจ้าพนักงานที่ดินจะได้ปฏิเสธคำข้อออกโฉนดที่ดิน พร้อมแจ้งสิทธิในการอุทธรณ์คำสั่งต่อผู้ว่าราชการจังหวัดยะลาในฐานะผู้พิจารณาอุทธรณ์ เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดยะลาได้พิจารณาอุทธรณ์และมีคำสั่งยกอุทธรณ์แล้ว ผู้ร้องฯ สามารถใช้สิทธินำคดีฟ้องต่อศาลปกครองได้ หรือผู้ร้องฯ จะใช้สิทธินำคดีฟ้องต่อศาลยุติธรรมได้

จากการรับฟังคำชี้แจงของผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ที่ประชุมได้มีข้อสังเกตเกี่ยวกับสำเนาหนังสือแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค.๑) ซึ่งออกในช่วงเวลาเดียวกัน ดังนี้

๑) ไม่ปรากฏเลขที่ ไม่ปรากฏตราครุฑ ตราประทับเจ้าหน้าที่ไม่ชัดเจน แต่มีการลงลายมือชื่อพนักงานเจ้าหน้าที่

๒) รายละเอียดส่วนหัวของแบบแจ้งการครอบครองรายละเอียดบางรายการขาดหายไป

๓) ขนาดและลักษณะของตัวอักษรที่ปรากฏในแบบแจ้งการครอบครองมีความแตกต่างกัน

๔) ลักษณะของตัวเลขที่ปรากฏในแบบแจ้งการครอบครองมีทั้ง “เลขอารบิก” และ “เลขไทย”

ดังนั้น หน่วยงานของรัฐจะต้องให้การรับรองว่า แบบแจ้งการครอบครองดังกล่าวเป็นแบบที่กรมที่ดินกำหนดหรือไม่ เหตุใด จึงแตกต่างกัน

๔) ตำแหน่งของที่ดิน ส.ค.๑ เลขที่ ๑๒๘๓, น.ส.๓ เลขที่ ๑๒๘๓ และโฉนดที่ดิน เลขที่ ๙๕๓๑ และ ๙๕๖๑ เมื่อเปรียบเทียบกับทิศข้างเคียงของ ส.ค.๑ และน.ส.๓ แล้ว มีความแตกต่างกัน จึงเห็นได้ว่าตำแหน่งของ ส.ค.๑ เลขที่ ๑๒๘๓ กับ น.ส.๓ เลขที่ ๑๒๘๓ ไม่น่าจะเป็นที่ดินแปลงเดียวกัน

เมื่อคณะกรรมการการปกครองได้พิจารณาแล้วเห็นควรมอบหมายให้ผู้แทนสำนักงานที่ดินจังหวัดยะลาดำเนินการ ดังนี้

๑. ให้สำนักงานที่ดินจังหวัดยะลา จัดทำแผนที่ระวางรูปแปลงที่ดินทุกแปลงในหมู่ที่ ๖ เพื่อทราบตำแหน่งที่ดินของผู้ร้องฯ ว่าอยู่ในตำแหน่งใด

๒. ให้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดยะลา ดำเนินการสำรวจแนวเขตที่ดินผู้ร้องฯ ที่อ้างว่าเป็นพื้นที่ตรงกับ ส.ค. ๑ ไม่ปรากฏเลขที่ โดยมีบุคคลร่วมดำเนินการ ประกอบด้วย ๑) นายประเสริฐ พงษ์สุวรรณศิริ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดยะลา ๒) เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดยะลา ๓) ผู้แทนบริษัท ที. ยู. เอ็นเตอร์ไพรส์ จำกัด ๔) เจ้าหน้าที่ตำรวจ และ ๕) ผู้ร้องฯ

ทั้งนี้ ได้มีการกำหนดการดำเนินการ เมื่อวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ เวลา ๐๙.๓๐ นาฬิกา ณ สำนักงานที่ดินจังหวัดยะลา จากนั้นจะได้มีการเดินทางลงพื้นที่เพื่อดำเนินการตามข้อ ๒.

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๑๐๗ วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

ครั้งที่ ๑๒๙ วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๖

- นายอัครเดช คนชื่อ นิตกรชำนาญการพิเศษ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๑๐๑

เรื่องพิจารณา ขอความเป็นธรรมกรณี สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมจังหวัดบึงกาฬ ดำเนินการออกเอกสารสิทธิ ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ ทับซ้อนที่ดินของผู้ร้อง

ผู้เสนอ นายวิสันต์ สามารถ

ข้อเท็จจริง

ผู้ร้องเรียน นายวิสันต์ สามารถ สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลโคกกวาง อยู่บ้านเลขที่ ๕๓ หมู่ ๘ ตำบลโคกกวาง อำเภอบุงคล้า จังหวัดบึงกาฬ ขอให้ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมจังหวัดบึงกาฬ โดยมีข้อเท็จจริงดังนี้

๑. ผู้ร้องเรียนเป็นผู้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดิน ส.ป.ก. กลุ่มที่ ๒๙๐๒ แปลงที่ ๑๓ และแปลงที่ ๑๔ เมื่อปี ๒๕๕๐ นายประทีป วงสุณา อาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๒๑๐ และนางนาถ วงสุณา อาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๑๔๗ หมู่ ๓ บ้านหาดแอ ตำบลโคกกวาง อำเภอบุงคล้า จังหวัดบึงกาฬ ได้ให้เจ้าหน้าที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม จังหวัดหนองคาย (ในขณะนั้น) ดำเนินการออกเอกสารสิทธิ ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ เป็นจำนวนเนื้อที่ ๕๐ ไร่ในที่ดินแปลงที่ผู้ร้องครอบครองและทำประโยชน์ดังกล่าว โดยที่ผู้ร้องเรียนไม่ทราบข้อเท็จจริงมาก่อน ในขณะเดียวกันผู้ร้องเรียนมีข้อสังเกตว่า อาจมีการปลอมแปลงลายมือชื่อรับรองเอกสารของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง (ผู้ใหญ่บ้าน) เพื่อให้เจ้าหน้าที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ดำเนินการออกเอกสารสิทธิ ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ ให้กับบุคคลทั้งสองข้างต้น

๒. ในเดือนธันวาคม ๒๕๕๔ เมื่อผู้ร้องเรียนได้ทราบข้อเท็จจริงในเรื่องนี้จากเจ้าหน้าที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมจังหวัดบึงกาฬว่า บุคคลทั้งสองได้นำที่ดินแปลงดังกล่าวไปออกเอกสารสิทธิ ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ แล้ว ดังนั้น ในวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ผู้ร้องเรียนจึงได้ยื่นคำร้องต่อสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม จังหวัดบึงกาฬ ขอให้ตรวจสอบแนวเขตที่ดินของผู้ร้องเรียนเพื่อให้เกิดความถูกต้อง แต่ปรากฏว่า เจ้าหน้าที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม จังหวัดบึงกาฬ ไม่ดำเนินการใดๆ และอ้างว่าการออกเอกสารสิทธิ ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ นั้นชอบด้วยกฎหมายแล้ว

ด้วยเหตุนี้ผู้ร้องเรียนจึงมีความประสงค์ขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม จังหวัดบึงกาฬ ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงว่า การออกเอกสารสิทธิ ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ ให้กับบุคคลทั้งสองคนชอบด้วยพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ หรือไม่ เนื่องจากปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมตามคำร้องเรียน ดังนี้

๑. นายประทีป วงสุณา ซึ่งเป็นผู้มีชื่อในที่ดินแปลงที่ ๔ สามารถขอออกเอกสารสิทธิ ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ ได้ไม่เกิน ๕๐ ไร่ แต่กลับออกเอกสารสิทธิ ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ ได้ถึง ๗๒ ไร่

๒. นางนาถ วงสุณา ไม่ปรากฏว่าเป็นผู้มีชื่อในที่ดินแปลงใด แต่กลับขอออกเอกสารสิทธิ ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ ได้ถึง ๓๓ ไร่ ๒ งาน ๑๕ ตารางวา

หมายเหตุ พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ มาตรา ๓๐ บัญญัติว่า “บรรดาที่ดินหรือสังหาริมทรัพย์ ส.ป.ก. ได้มา ให้ ส.ป.ก. มีอำนาจจัดให้เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด ทั้งนี้ ตามขนาดการถือครองในที่ดินดังกล่าวต่อไปนี้

(๑) จำนวนที่ดินไม่เกินห้าสิบไร่ สำหรับเกษตรกรและบุคคลในครอบครัวเดียวกัน ซึ่งประกอบ
เกษตรกรรมอย่างอื่นนอกจากเกษตรกรรมเลี้ยงสัตว์ใหญ่ตาม (๒)”

การพิจารณา

๑. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร ได้พิจารณาเรื่องร้องเรียนนี้ในคราวประชุม
คณะกรรมการ ครั้งที่ ๑๐๙ เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๑๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๖ ที่ประชุมเห็นชอบให้รับไว้พิจารณา

๒. คณะกรรมการได้มีการประชุมครั้งที่ ๑๑๕/๒๕๕๖ เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๒ พฤษภาคม
๒๕๕๖ เพื่อพิจารณาเรื่องร้องเรียนของนายวิสันต์ สามารถ สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลโคกกวาง
ขอความเป็นธรรมกรณี สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมจังหวัดบึงกาฬ ดำเนินการออกเอกสารสิทธิ
ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ ทับซ้อนที่ดินของผู้ร้องเรียนโดยมิชอบด้วยกฎหมาย โดยในการประชุมครั้งนั้น เลขาธิการ
สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมได้มอบหมายให้นายสมpong อินทร์ทอง รองเลขาธิการสำนักงาน
การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เป็นผู้แทนเข้าร่วมประชุมชี้แจง พร้อมด้วยบุคคลและส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง
ซึ่งคณะกรรมการได้พิจารณาเรื่องร้องเรียนข้างต้น โดยการรับฟังข้อมูล ข้อเท็จจริง และจากพยานเอกสารแล้ว
เห็นว่า เรื่องร้องเรียนนี้เป็นกรณีพิพาทเกี่ยวกับการถือครองกรรมสิทธิ์ในที่ดินระหว่างเครือญาติผู้ที่ได้รับ
การครอบครองที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินต่อจากนายเติน วงสุนา ดังนั้น เพื่อให้เกิดการประนีประนอมทั้งเป็น
การยุติข้อพิพาทในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินตามเรื่องร้องเรียนนี้ ที่ประชุมจึงได้มอบหมายให้สำนักงาน
การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ดำเนินการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนนี้ ให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วัน
แล้วรายงานให้คณะกรรมการทราบต่อไป

การดำเนินการ

คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด
ที่ ๗๔๗๕/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๖ ถึงเลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
ขอติดตามผลความคืบหน้าว่า เรื่องดังกล่าวปัจจุบันอยู่ในขั้นตอน กระบวนการใด และดำเนินการเสร็จแล้ว
หรือไม่ หรือมีเหตุขัดข้องเกี่ยวกับการดำเนินการอย่างไร โดยขอให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
แจ้งผลให้คณะกรรมการทราบ เพื่อจะได้มีข้อมูลประกอบการพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นผลให้กรรมการ
พ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

(ปัจจุบัน คณะกรรมการยังไม่ได้รับแจ้งผลความคืบหน้าการดำเนินการของสำนักงานการ
ปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม)

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๑๐๙ วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๖

ครั้งที่ ๑๑๕ วันพฤหัสบดีที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๖

- นายวิจิต ปัจจโยคธา นิติกรปฏิบัติการ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๑๐๒

เรื่องพิจารณา ขอให้ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของนายพุทธิพงษ์ ฤาชัย นายกเทศมนตรีตำบลบ้านโง่ง ที่ได้มีคำสั่งเทศบาลตำบลบ้านโง่งที่ ๐๐๙/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒ มกราคม ๒๕๕๖ เรื่องถอดถอนที่ปรึกษานายกเทศมนตรีตำบลบ้านโง่ง เป็นผลให้นายอิศกร หลวงมูล ผู้ร้องเรียน พ้นจากตำแหน่งที่ปรึกษานายกเทศมนตรีตำบลบ้านโง่งอย่างไม่เป็นธรรม

ผู้เสนอ นายอิศกร หลวงมูล

ข้อเท็จจริง

ผู้ร้อง นายอิศกร หลวงมูล ที่ปรึกษานายกเทศมนตรีตำบลบ้านโง่ง อาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๑๐ หมู่ ๓ ตำบลบ้านโง่ง อำเภอบ้านโง่ง จังหวัดลำพูน ได้เสนอเรื่องขอให้ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของนายพุทธิพงษ์ ฤาชัย นายกเทศมนตรีตำบลบ้านโง่ง ที่ได้มีคำสั่งที่ ๐๐๙/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒ มกราคม ๒๕๕๖ เรื่อง ถอดถอนที่ปรึกษานายกเทศมนตรีตำบลบ้านโง่ง เป็นผลให้ นายอิศกร หลวงมูล ผู้ร้อง พ้นจากตำแหน่งที่ปรึกษานายกเทศมนตรีตำบลบ้านโง่งในทันที ซึ่งผู้ร้องเห็นว่า คำสั่งดังกล่าวเป็นคำสั่งที่ไม่เป็นธรรมและไม่ยุติธรรม เนื่องจากเดิมผู้ร้องเป็นหนึ่งในทีมงานผู้บริหารของนายพุทธิพงษ์ ฤาชัย ซึ่งได้รับเลือกตั้งเป็นนายกเทศมนตรีตำบลบ้านโง่ง จังหวัดลำพูน ผู้ร้องจึงได้รับการแต่งตั้งให้เป็นที่ปรึกษานายกเทศมนตรีตำบลบ้านโง่ง ตามคำสั่งเทศบาลตำบลบ้านโง่ง ที่ ๒๖๑/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๕ เรื่อง แต่งตั้งผู้ช่วยเหลือในการบริหารราชการ

ต่อมาตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลบ้านโง่งว่างลง ๑ ตำแหน่ง นายพุทธิพงษ์ ฤาชัย นายกเทศมนตรีตำบลบ้านโง่ง เห็นว่า ผู้ร้องมีความเหมาะสมในการดำรงตำแหน่งนี้ จึงได้ทาบทามผู้ร้องเมื่อประมาณปลายเดือนธันวาคม ๒๕๕๕ โดยมีเงื่อนไขว่า ผู้ร้องจะต้องยินยอมให้หักเงินเดือนเดือนละ ๙,๐๐๐ บาท ต่อมาทีมผู้บริหารได้มีการประชุมเพื่อปรึกษาหารือเรื่องนี้เป็นกรณีใน จากนั้นในวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๕๖ ผู้ร้องได้รับการประสานจาก “หัวหน้าสำนักปลัดเทศบาล” ขอให้ผู้ร้องไปลงชื่อในหนังสือยินยอมมอบฉันทะการหักเงินเดือน เพื่อแต่งตั้งให้เป็นรองนายกเทศมนตรีตำบลบ้านโง่ง แต่ปรากฏว่าในหนังสือยินยอมมอบฉันทะการหักเงินเดือนของผู้ร้อง ได้เปลี่ยนแปลงจากการหักเงินเดือน เดือนละ ๙,๐๐๐ บาท เป็น ๑๐,๐๐๐ บาท ซึ่งผู้ร้องก็ยินยอมลงนามในหนังสือมอบฉันทะการหักเงินเดือนของผู้ร้องอย่างไม่มีเงื่อนไข และได้มีการพูดคุยเรื่องนี้กับนางวิภาวรรณ ชนาศึก เลขาธิการผู้บริหาร ต่อมาในวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๖ นายพุทธิพงษ์ ฤาชัย นายกเทศมนตรีตำบลบ้านโง่ง ได้มีการปราศรัยในคราวเดินทางไปแจกเบี้ยยังชีพให้กับผู้สูงอายุ ณ วัดป่าปวย หมู่ที่ ๓ ตำบลบ้านโง่ง อำเภอบ้านโง่ง จังหวัดลำพูน โดยกล่าวพาดพิงผู้ร้องว่า “ผู้ร้องไม่ยอมมาทำงานร่วมสิบกว่าวันแล้ว วันนี้ก็ไม่ยอมมาร่วมงาน จะแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลบ้านโง่ง ก็ปฏิเสธไม่ยอมรับตำแหน่ง เงินเดือน ค่าตอบแทนตั้งสองหมื่นกว่าบาทก็ยังไม่ยอมรับ ก็เลยไม่รู้จะอย่างไรดี”

จากนั้นในวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๖ ผู้ร้องได้รับหนังสือสำนักงานเทศบาลตำบลบ้านโง่ง ที่ ลพ ๕๒๖๐๑/๐๖๙ ลงวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๖ เรื่องคำสั่งเทศบาลตำบลบ้านโง่ง เพื่อรับทราบคำสั่งถอดถอนตำแหน่งที่ปรึกษานายกเทศมนตรีตำบลบ้านโง่ง ซึ่งมีผลตั้งแต่วันที่ ๒ มกราคม ๒๕๕๖ เป็นต้นไป ลงนามโดย

นายพุทธิพงษ์ ฤาชัย นายกเทศมนตรีตำบลบ้านโฮ้ง ถัดมาในวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ นายพุทธิพงษ์ ฤาชัย นายกเทศมนตรีตำบลบ้านโฮ้ง ได้กล่าวปราศรัยในคราวไปแจกเบี้ยยังชีพให้ผู้สูงอายุ ณ วัดป่าบวญ เป็นครั้งที่ ๒ และกล่าวพาดพิงผู้ร้องในเรื่องเดิมอีกครั้งหนึ่งว่า “หากผู้ร้องต้องการเป็นรองนายกเทศมนตรีตำบลบ้านโฮ้ง เหตุใดจึงไม่ติดต่อไปยังตนเอง โดยไม่สามารถติดต่อหรือตามตัวผู้ร้องได้ การที่ตนเองจะแต่งตั้งใครหรือไม่ แต่งตั้งใครให้เป็นรองนายกเทศมนตรีนั้นเป็นสิทธิของตนเอง ซึ่งตนเองจะแต่งตั้งเฉพาะคนที่มีแนวคิด และมีพฤติกรรมที่เป็นแนวทางเดียวกับตนเองเท่านั้น ตนเองจะไม่แต่งตั้งคนที่คอยขัดแข้งขัดขากับตนเองเป็นอันขาด”

การพิจารณา

คณะกรรมการพิจารณาเห็นว่า เรื่องนี้อยู่ในขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการปกครองส่วนท้องถิ่นตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๒ (๑๙) จึงเห็นควรส่งให้คณะกรรมการการปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการพิจารณาต่อไป

การดำเนินการ

๑. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๓๐๗๑/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๖ จัดส่งเรื่องนี้ให้คณะกรรมการการปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

๒. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๓๑๑๑/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๖ ถึงนายอิศรา หลวงมูล แจ้งผลการพิจารณาของคณะกรรมการการปกครอง

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นผลให้กรรมการพ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

(ปัจจุบัน คณะกรรมการยังไม่ได้รับแจ้งผลการดำเนินการตรวจสอบจากคณะกรรมการการปกครองส่วนท้องถิ่น)

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๑๑๐ วันพฤหัสบดีที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๖

- นายจิรพันธุ์ กุศลพงศ์ นักวิชาการรัฐศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศึกษาศาสตร์ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๑๐๓

เรื่องพิจารณา แลงการณ์สมาคมนักปกครองแห่งประเทศไทย คัดค้านร่างกฎกระทรวงว่าด้วยการสอบสวนคดีอาญาโดยพนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจ ซึ่งมีหลักการสำคัญในการยกเลิกอำนาจควบคุมการสอบสวนคดีอาญาของฝ่ายปกครอง เพื่อให้ฝ่ายตำรวจรับผิดชอบการสอบสวนคดีอาญาแต่เพียงฝ่ายเดียว

ผู้เสนอ พันโท กมล ประจวบเหมาะ นายกสมาคมนักปกครองแห่งประเทศไทย

ข้อเท็จจริง

ผู้ร้อง (พันโท กมล ประจวบเหมาะ) ไม่เห็นด้วยกับร่างกฎกระทรวงว่าด้วยการสอบสวนคดีอาญาโดยพนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจ พ.ศ. .... เนื่องจากร่างกฎกระทรวงดังกล่าวมีเนื้อหาที่มีลักษณะเป็นการตัดอำนาจการตรวจสอบและถ่วงดุลการสอบสวนและการควบคุมการสอบสวนคดีอาญาของฝ่ายปกครอง โดยกำหนดให้พนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจรับผิดชอบเพียงฝ่ายเดียว ซึ่งขัดต่อบทบัญญัติของกฎระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมาย ที่ใช้ปกครองและบริหารราชการแผ่นดินหลายฉบับ เช่น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ข้อบังคับกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยระเบียบการดำเนินคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๒๓ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เป็นต้น

การพิจารณา

คณะกรรมการการปกครอง ได้มีการพิจารณาเรื่องร้องเรียนนี้ เมื่อคราวประชุมครั้งที่ ๑๑๑ วันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๕๖ ซึ่งคณะกรรมการการปกครองพิจารณาแล้ว มีความเห็นเป็นดังนี้

๑. ร่างกฎกระทรวงว่าด้วยการสอบสวนคดีอาญาโดยพนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจ พ.ศ. .... ข้อ ๔ และข้อ ๘ มีเนื้อหาที่เป็นการยกเลิก จำกัดหรือตัดทอนอำนาจหน้าที่ผู้ว่าราชการจังหวัดตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๕๒/๑ (๒) มาตรา ๕๓ มาตรา ๕๔ มาตรา ๕๗ และบทบัญญัติมาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ บัญญัติว่า “การยกเว้น จำกัด ตัดทอนอำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัดในการบริหารราชการในจังหวัดจะกระทำได้โดยตราเป็นพระราชบัญญัติเท่านั้น” ซึ่งร่างกฎกระทรวงฯ ดังกล่าว เป็นกฎหมายลำดับรองที่มีใช้กฎหมายลำดับพระราชบัญญัติ จึงไม่มีผลเป็นการยกเลิก จำกัด หรือตัดทอนอำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัดได้ และเป็นการขัดต่อบทบัญญัติ มาตรา ๑๑ (๘) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ บัญญัติ “ให้อำนาจนายกรัฐมนตรีวางระเบียบปฏิบัติราชการ เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปโดยรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น”

๒. ร่างกฎกระทรวงว่าด้วยการสอบสวนคดีอาญาโดยพนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจ พ.ศ. .... มีเนื้อหาที่เป็นการยกเลิก จำกัดหรือตัดทอนอำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัดตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๘ และมาตรา ๑๔๕

ดังนั้น ร่างกฎกระทรวงฯ ดังกล่าว จึงมีเนื้อหาที่ขัดหรือแย้งกับกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ที่กล่าวมาข้างต้นแล้วย่อมจะให้นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีความผิดฐานปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบและไม่อาจประกาศเพื่อบังคับใช้ต่อไปได้ จึงเห็นควรหาข้อสรุปความเห็นของคณะกรรมการการปกครอง เพื่อจะได้เสนอประเด็นเกี่ยวกับข้อดีและข้อเสียตลอดจนข้อสังเกตของร่างกฎกระทรวงว่าด้วยการสอบสวนคดีอาญาโดยพนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจ พ.ศ. .... ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

การดำเนินการ

๑. คณะกรรมการการปกครอง เห็นควรนำข้อมูล ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะของผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแต่ละฝ่ายที่ได้เข้าร่วมประชุมคณะกรรมการการปกครอง เมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๕๖ เพื่อจัดทำเป็นสรุปประเด็นข้อดีและข้อเสียตลอดจนข้อสังเกตของร่างกฎกระทรวงว่าด้วยการสอบสวนคดีอาญาโดยพนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจ พ.ศ. .... และจะได้เสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

๒. สำนักนายกรัฐมนตรี ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (กปร. ตช.) โดยมีรองนายกรัฐมนตรี (ร้อยตำรวจเอก เฉลิม อยู่บำรุง) เป็นประธาน และมีนโยบายยกเลิกอำนาจควบคุมการสอบสวนคดีอาญาของฝ่ายปกครอง เพื่อให้ฝ่ายตำรวจรับผิดชอบการสอบสวนคดีอาญาแต่เพียงฝ่ายเดียว โดยอ้างเหตุผลว่า ปัจจุบันสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ไม่ได้สังกัดกระทรวงมหาดไทยแล้ว จึงไม่มีความเกี่ยวข้องกัน

๓. สมาคมนักปกครองแห่งประเทศไทย ได้มีหนังสือสมาคมนักปกครองแห่งประเทศไทย ที่ ส.ป.ท.จ. ๓๙/๓๔ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ถึงคณะกรรมการการปกครอง แสดงความเห็นที่ไม่เห็นด้วยกับการเสนอร่างกฎกระทรวงว่าด้วยการสอบสวนคดีอาญาโดยพนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจ ซึ่งมีหลักการสำคัญในการยกเลิกอำนาจควบคุมการสอบสวนคดีอาญาของฝ่ายปกครองเพื่อให้ฝ่ายตำรวจรับผิดชอบการสอบสวนคดีอาญาแต่เพียงฝ่ายเดียว ทั้งนี้ เนื่องจากเจตนารมณ์ของกฎหมายต้องการให้พนักงานฝ่ายปกครองชั้นผู้ใหญ่ได้มีการตรวจสอบและถ่วงดุลการใช้อำนาจทางกระบวนการยุติธรรมของพนักงานสอบสวนในเบื้องต้นให้เป็นไปอย่างบริสุทธิ์และยุติธรรม เพื่อคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ดังนั้น สมาคมนักปกครองฯ จึงได้ออกแถลงการณ์คัดค้านร่างกฎกระทรวงว่าด้วยการสอบสวนคดีอาญาโดยพนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจ พ.ศ. .... และให้กำหนดหลักการใช้อำนาจควบคุมการสอบสวนคดีอาญาและการร่วมสอบสวนคดีอาญาของพนักงานฝ่ายปกครองกับพนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจ ตามหลักการเดิมของข้อบังคับกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยระเบียบการดำเนินคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๒๓

๔. คณะกรรมการการปกครอง ได้เชิญบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาร่วมประชุมเพื่อชี้แจงประกอบการพิจารณา ซึ่งจากการพิจารณาได้ปรากฏข้อเท็จจริง ดังนี้

ผู้แทนสมาคมนักปกครองแห่งประเทศไทยเห็นว่า ร่างกฎกระทรวงว่าด้วยการสอบสวนคดีอาญาโดยพนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจ พ.ศ. .... มีเนื้อหาที่มีลักษณะเป็นการตัดอำนาจการควบคุมการสอบสวนคดีอาญาและการสอบสวนคดีอาญาของฝ่ายปกครองประกอบด้วย ร่างข้อ ๔, ๘ และ ๑๐ โดยร่างข้อ ๘ และข้อ ๑๐ เป็นการบัญญัติตัดอำนาจการควบคุมการสอบสวนคดีอาญาของฝ่ายปกครอง โดยเป็นการยกเลิกข้อบังคับกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยระเบียบการดำเนินคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๒๓ ส่วนร่างข้อ ๔ เป็นการ

บัญญัติต่อต้านการสอบสวนคดีอาญาของฝ่ายปกครอง ซึ่งขัดต่อประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๑๘ ที่กำหนดให้ยึดหลักพื้นที่เกิดเหตุในการสอบสวนคดีอาญา เขตกรุงเทพมหานครให้เป็นอำนาจการสอบสวนของฝ่ายตำรวจ ส่วนนอกเขตกรุงเทพมหานครให้เป็นอำนาจการสอบสวนของฝ่ายปกครอง

อัยการสูงสุดและผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา มีความเห็นว่า ในข้อ ๘ และข้อ ๑๐ ของร่างกฎกระทรวงฯ ฉบับนี้ เป็นการตัดการถ่วงดุลอำนาจของฝ่ายปกครองในประเด็นการควบคุมการสอบสวนคดีอาญาของฝ่ายปกครอง แต่ในประเด็นการสอบสวนคดีอาญาของฝ่ายปกครอง ในข้อ ๔ ของร่างกฎกระทรวงฯ ฉบับนี้ ก็ยังคงให้ฝ่ายปกครองมีอำนาจการสอบสวนตามกฎหมายกำหนดการสอบสวนความผิดอาญาบางประเภทในจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานคร โดยพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๔ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕ (กฎหมาย ๑๖ ฉบับ) อย่างไรก็ตาม ฝ่ายปกครองเห็นว่า กฎหมาย ๑๖ ฉบับดังกล่าว เป็นเพียงการให้บริการประชาชนแบบเบ็ดเสร็จ (One Stop Service) เท่านั้น ไม่ได้เป็นหัวใจหลักในการสอบสวนคดีอาญา

คณะกรรมการการปกครอง มีข้อคิดเห็นว่า การทำงานร่วมกันระหว่างฝ่ายตำรวจและฝ่ายปกครองยังคงมีความสำคัญ ยังควรทำงานร่วมกัน และให้มีการถ่วงดุลอำนาจกัน เนื่องจากฝ่ายปกครองมีความใกล้ชิดกับประชาชนที่อยู่ในพื้นที่เกิดเหตุ ซึ่งจะทำให้ได้ข้อมูลในเชิงลึกมากกว่า เพราะฉะนั้น ก็ควรคงอำนาจการถ่วงดุลการสอบสวนของฝ่ายปกครองไว้ ไม่ควรตัดอำนาจการถ่วงดุลการสอบสวนของฝ่ายปกครอง

ในประเด็นการทำงานสอบสวนร่วมกันระหว่างฝ่ายปกครองและฝ่ายตำรวจ ทั้งฝ่ายตำรวจและฝ่ายปกครองต่างชี้แจงว่า ไม่มีปัญหาในการทำงานร่วมกันแต่อย่างใด โดยสามารถทำงานร่วมกันมาด้วยดีโดยตลอด อย่างไรก็ตาม ฝ่ายตำรวจเห็นว่า เนื้อหาในร่างกฎกระทรวงฯ ฉบับนี้ เป็นการปรับเพื่อให้สอดคล้องกับการที่ฝ่ายตำรวจโอนจากกระทรวงมหาดไทยมาสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี ซึ่งการให้อำนาจกับฝ่ายตำรวจแบบเบ็ดเสร็จ จะทำให้การทำงานในการสอบสวนคดีอาญาเกิดประสิทธิภาพ สะดวก รวดเร็ว ไม่มีความซ้ำซ้อน พร้อมทั้งเห็นว่า ในประเด็นการถ่วงดุลอำนาจในชั้นสอบสวนก็ยังคงมีอยู่ เช่น อัยการและทนายความ ยังต้องตรวจสอบถ่วงดุลในชั้นการสอบสวนเช่นเดียวกัน

คณะกรรมการได้มีการตั้งข้อสังเกตและแสดงความเห็น ดังนี้

๑. ความเห็นของหน่วยงานที่มาชี้แจงแถลงข้อเท็จจริงต่อคณะกรรมการการปกครอง เมื่อคราวประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๑๑๑ วันพุธที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๕๖ เกี่ยวกับการพิจารณาเรื่องเสนอนี้ จำนวน ๔ หน่วยงาน ประกอบด้วย ผู้แทนสมาคมนักปกครอง ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ อัยการสูงสุด และผู้แทนคณะกรรมการกฤษฎีกา เพื่อเป็นข้อมูล ข้อคิดเห็น ข้อสังเกต และข้อเสนอแนะ ยังไม่เพียงพอในการนำมาสรุปเป็นประเด็นข้อดีและข้อเสียประกอบการพิจารณาร่างกฎกระทรวงฯ ฉบับนี้ โดยควรมีการเชิญหน่วยงานภายนอกอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน ผู้แทนกระทรวงยุติธรรม ผู้แทนภาคประชาชน มาให้ข้อมูล ข้อคิดเห็น ข้อสังเกต และข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการ รวมถึงการพิจารณากฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องด้วย เนื่องจากหากมีการประกาศบังคับใช้ร่างกฎกระทรวงฯ ฉบับนี้ จะส่งผลกระทบต่อประชาชนจำนวนมาก ดังนั้น จึงควรฟังความคิดเห็นที่หลากหลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในประเด็นที่มีผลกระทบต่อประชาชน ซึ่งในการพิจารณาควรใช้ทั้งหลักรัฐศาสตร์และหลักนิติศาสตร์ประกอบกัน และทำการศึกษาในรายละเอียดตามแบบระเบียบวิธีวิจัย พร้อมทั้งควรมีการทดลองใช้ร่างกฎกระทรวงฯ ก่อนการบังคับใช้จริง

๒. ตามที่ฝ่ายตำรวจได้ชี้แจงว่า การทำงานในการสอบสวนคดีอาญาร่วมกับฝ่ายปกครอง ไม่พบปัญหาใดๆ สามารถทำงานร่วมกันได้เป็นอย่างดี แต่ขณะเดียวกัน ก็ชี้แจงว่า การเสนอร่างกฎกระทรวงฯ ฉบับนี้ ที่ได้มีการตัดอำนาจถ่วงดุลการสอบสวนคดีอาญาของฝ่ายปกครอง เพื่อแก้ไขปัญหาการทำงานที่ซ้ำซ้อน และเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงาน แสดงให้เห็นว่า การทำงานร่วมกันระหว่างฝ่ายตำรวจและฝ่ายปกครองไม่เป็นไปด้วยดี ซึ่งการชี้แจงของฝ่ายตำรวจมีความขัดแย้งกันเอง

๓. ตามที่ฝ่ายตำรวจได้ชี้แจงว่า ในคดีสำคัญจะต้องมีนายความคอยตรวจสอบถ่วงดุลในชั้นสอบสวน แต่ในความเป็นจริงการใช้ทนายความว่าความจะมีค่าใช้จ่าย หากเจ้าหน้าที่ตำรวจตั้งข้อหาแก่ประชาชน แล้วผู้ต้องหาไม่มีทนายประกันตัว ผู้ต้องหาที่ต้องถูกจำคุกไว้ก่อน ดังนั้น ควรกลับมาพิจารณาพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งกำหนดสาระสำคัญเกี่ยวกับการใช้หลักการปกครอง เพื่อรักษาผลประโยชน์ของสาธารณะ ความเป็นธรรมของประชาชนและการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ

๔. กลไกเดิมนั้น ฝ่ายตำรวจอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของฝ่ายปกครอง เมื่อสำนักงานตำรวจโอนมาสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี และยกร่างกฎกระทรวงฯ ฉบับนี้ให้สอดคล้องกับกลไกใหม่ จึงทำให้มีน้ำหนักและเหตุผลไม่เพียงพอ หากเป็นไปได้อาจใช้กลไกของชุมชนแทนที่กลไก หมู่บ้าน ตำบล อำเภอ ของฝ่ายปกครอง ซึ่งข้อเสนอของสมาคมนักปกครองเป็นการยึดถือตามกลไกเดิม ไม่ได้สอดคล้องกับกลไกใหม่ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ อย่างไรก็ตาม เห็นด้วยว่า การถ่วงดุลอำนาจของฝ่ายปกครองจะทำให้ประชาชนได้รับความเป็นธรรมเพิ่มมากขึ้น และลดขั้นตอนการทำงานของศาล

๕. กรรมการส่วนใหญ่มีความเห็นว่า การทำงานร่วมกันระหว่างฝ่ายตำรวจและฝ่ายปกครอง เพื่อให้ฝ่ายปกครองถ่วงดุลอำนาจกับฝ่ายตำรวจยังคงมีความจำเป็น เพราะประชาชนจะเป็นผู้ได้รับผลกระทบโดยตรง หากร่างกฎกระทรวงฯ ฉบับนี้ ประกาศบังคับใช้ ซึ่งปัจจุบันพบว่า ประชาชนยังคงไม่ได้รับความเป็นธรรมค่อนข้างมาก แม้ว่าจะมีฝ่ายปกครองคอยตรวจสอบถ่วงดุลการสอบสวนคดีอาญาสำคัญๆ อย่างไรก็ตาม การมีฝ่ายปกครองคอยตรวจสอบถ่วงดุลทำให้ประชาชนยังคงมีที่พึ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งคดีวิสามัญฆาตกรรม ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำของเจ้าหน้าที่ตำรวจโดยตรง ซึ่งเป็นผู้ที่มีส่วนได้ประโยชน์และเสียประโยชน์ในคดีความเหล่านี้ รวมถึงคดีอาญาที่สำคัญอื่นๆ

คณะกรรมการการปกครอง พิจารณาแล้ว เห็นควรตั้งคณะทำงานขึ้นคณะหนึ่ง เพื่อพิจารณาศึกษาเกี่ยวกับคำแถลงการณ์ของสมาคมนักปกครองแห่งประเทศไทย กรณีคัดค้านร่างกฎกระทรวงฯ ด้วยการสอบสวนคดีอาญาโดยพนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจ พ.ศ. .... ซึ่งมีหลักการสำคัญในการยกเลิกอำนาจควบคุมการสอบสวนคดีอาญาของฝ่ายปกครอง เพื่อให้ฝ่ายตำรวจรับผิดชอบการสอบสวนคดีอาญาแต่เพียงฝ่ายเดียวประกอบด้วย

๑. นายรส มะลิผล	ประธานคณะทำงาน
๒. พันตำรวจโท เกียรติศักดิ์ ตั้งปรัชญากุล	รองประธานคณะทำงาน
๓. นายชานี ศักดิ์เศรษฐ์	ที่ปรึกษาคณะทำงาน
๔. นายไพโรจน์ รัตนวิสาณนท์	คณะทำงาน
๕. นายชัยภักดิ์ จันทร์วิไล	คณะทำงานและเลขานุการ

ทั้งนี้ ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่มติตั้งคณะทำงานฯ แล้วรายงานให้คณะกรรมการทราบต่อไป

๓. คณะกรรมการการปกครอง ได้พิจารณารายงานผลการศึกษาของคณะทำงาน พิจารณาศึกษาเกี่ยวกับคำแถลงการณ์ของสมาคมนักปกครองแห่งประเทศไทย กรณีคัดค้านร่างกฎกระทรวงว่าด้วยการสอบสวนคดีอาญาโดยพนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจ พ.ศ. .... ซึ่งจากการพิจารณาคณะกรรมการ ได้มีมติเห็นชอบและรับรองสรุปรายงานคณะทำงานพิจารณาศึกษาเกี่ยวกับคำแถลงการณ์ของสมาคมนักปกครองแห่งประเทศไทย กรณีคัดค้านร่างกฎกระทรวงว่าด้วยการสอบสวนคดีอาญาโดยพนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจ พ.ศ. .... โดยให้มีการแก้ไขรูปแบบสรุปรายงานฯ ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น เพื่อนำเสนอต่อประธานสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๔. พันโท กมล ประจวบเหมาะ นายกสมาคมนักปกครองแห่งประเทศไทย ได้มีหนังสือสมาคมนักปกครองแห่งประเทศไทย ที่ ส.ป.ท.จ.๓๔/๑๗๕ ลงวันที่ .. กรกฎาคม ๒๕๕๖ ถึงประธานคณะกรรมการการปกครอง แจ้งว่า คณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (กปร. ตช.) ได้มีการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๖ เมื่อวันศุกร์ที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๖ เพื่อพิจารณาร่างกฎกระทรวงว่าด้วยการสอบสวนคดีอาญาโดยพนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจ พ.ศ. .... เพื่อยกเลิกอำนาจการควบคุมการสอบสวนคดีอาญาทั่วไปของปลัดกระทรวงมหาดไทย ผู้ว่าราชการจังหวัด และนายอำเภอ ซึ่งหากร่างกฎกระทรวงฉบับดังกล่าวมีผลใช้บังคับจะเป็นการยกเลิกข้อบังคับของกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยระเบียบการดำเนินคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๒๓ ดังนั้น สมาคมนักปกครองแห่งประเทศไทยได้พิจารณาเรื่องดังกล่าวจึงได้ออกแถลงการณ์ไม่เห็นชอบด้วยกับร่างกฎกระทรวงฉบับดังกล่าว เนื่องจากร่างกฎกระทรวงดังกล่าวขัดต่อกฎหมายหลักที่ใช้ในการปกครองและการบริหารราชการแผ่นดินที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน จึงเห็นควรให้คงไว้ตามหลักการเดิม คือ พนักงานฝ่ายปกครองมีอำนาจเข้าควบคุมการสอบสวนคดีอาญาทั่วไปที่มีผลกระทบต่อสังคมและความเป็นอยู่ของประชาชน รวมทั้งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ คดีวิสามัญฆาตกรรม คดีป่าไม้และทรัพยากรธรรมชาติ และคดีอาญาที่ประชาชนร้องเรียนขอความเป็นธรรมตามข้อบังคับกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยระเบียบการดำเนินคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๒๓ เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนและสังคมโดยรวม

๕. คณะกรรมการการปกครอง ได้พิจารณารายงานผลการศึกษาของคณะทำงาน พิจารณาศึกษาเกี่ยวกับคำแถลงการณ์ของสมาคมนักปกครองแห่งประเทศไทย กรณีคัดค้านร่างกฎกระทรวงว่าด้วยการสอบสวนคดีอาญาโดยพนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจ พ.ศ. .... (ฉบับแก้ไขปรับปรุง) โดยให้มีการเพิ่มเติมข้อสังเกตของนายชำนาญ ศักดิเศรษฐ์ ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการ ในฐานะที่ปรึกษาคณะทำงาน และข้อสังเกตของนายวิรัตน์ วิริยะพงษ์ รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง ในส่วนข้อพิจารณาของคณะทำงานฯ และส่วนบทสรุปในรายงาน

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

- ครั้งที่ ๑๑๐ วันพฤหัสบดีที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๖
- ครั้งที่ ๑๑๑ วันพุธที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๕๖
- ครั้งที่ ๑๑๓ วันพฤหัสบดีที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๖
- ครั้งที่ ๑๑๖ วันพฤหัสบดีที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๖
- ครั้งที่ ๑๑๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๖
- ครั้งที่ ๑๒๒ วันพฤหัสบดีที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๕๖
- ครั้งที่ ๑๒๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๕๖

- นางสาววรินทร์พร ปณิธานธรรม วิทยากรปฏิบัติการ

- นายอัครเดช คนชื้อ นิติกรชำนาญการพิเศษ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๑๐๔

เรื่องพิจารณา ขอความเป็นธรรมกรณีสำนักงานธนารักษ์พื้นที่จังหวัดพิจิตรประกาศขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุทับซ้อนกับที่ดินตามเอกสารสิทธิ ส.ค. ๑ และ น.ส. ๓ ของราษฎร

ผู้เสนอ นายสุรศักดิ์ เกาอ่อน

ข้อเท็จจริง

ตามที่คณะกรรมการการปกครอง สมาชิกแทนราษฎร ได้เดินทางไปประชุมและศึกษาดูงานเกี่ยวกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด และการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการของจังหวัดพิจิตร เมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ณ ศาลากลางจังหวัดพิจิตร ซึ่งในการประชุมและศึกษาดูงานครั้งนั้น คณะกรรมการได้รับหนังสือร้องเรียนของนายสุรศักดิ์ เกาอ่อน กำนันตำบลวังสำโรง อำเภอตะพานหิน จังหวัดพิจิตร เกี่ยวกับความเดือดร้อนของราษฎรตำบลวังสำโรง อำเภอตะพานหิน จังหวัดพิจิตร กรณีที่สำนักงานธนารักษ์พื้นที่พิจิตรประกาศที่ดินแปลงราชพัสดุทับซ้อนกับที่ดินตามเอกสารสิทธิ ส.ค. ๑ และ น.ส. ๓ ของราษฎร โดยเมื่อปี ๒๕๒๖ ได้มีการขุดลอกคลองส่งน้ำของกรมชลประทานผ่านหมู่บ้าน ตำบลวังสำโรง และมีการจัดรูปที่ดินขึ้นในสมัยนายยุทธนา โตสุวรรณ เป็นการจัดรูปที่ดินจังหวัดพิจิตร ซึ่งต่อมากรมธนารักษ์ได้ประกาศให้ที่ดินบริเวณดังกล่าวเป็นที่ราชพัสดุทับเอกสารสิทธิ ส.ค. ๑ และ น.ส. ๓ ซึ่งที่ดินดังกล่าวราษฎรได้ใช้ทำประโยชน์ และเคยจำนองกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จังหวัดพิจิตร รวมทั้งสถาบันการเงินต่างๆ มาก่อน ส่งผลให้ผู้ร้องและราษฎรตำบลวังสำโรงได้รับความเดือดร้อน

การพิจารณา

คณะกรรมการการปกครอง สมาชิกแทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้พิจารณาเรื่องร้องเรียนดังกล่าวแล้ว มอบหมายในที่ประชุมศาลากลางจังหวัดพิจิตร ให้จังหวัดพิจิตรดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง และพิจารณาให้ความช่วยเหลือราษฎรที่ได้รับความเดือดร้อนตามอำนาจหน้าที่ โดยให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วัน แล้วรายงานผลให้คณะกรรมการทราบ

การดำเนินการ

๑. จังหวัดพิจิตร ได้มีหนังสือศาลากลางจังหวัดพิจิตร ด่วนที่สุด ที่ พจ ๐๐๑๗.๓/๓๗๗๐ ลงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๖ รายงานผลความคืบหน้าการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนดังกล่าวว่า จังหวัดพิจิตร ได้แจ้งให้สำนักงานธนารักษ์พื้นที่พิจิตรและสำนักงานที่ดินจังหวัดพิจิตร ตรวจสอบข้อเท็จจริง และพิจารณาเร่งรัดดำเนินการให้ความช่วยเหลือตามอำนาจหน้าที่แล้ว ซึ่งปัจจุบันอยู่ในระหว่างการดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงดังกล่าว

คณะกรรมการพิจารณาแล้ว ให้มีหนังสือเร่งรัดติดตามผลการดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงไปยังจังหวัดพิจิตร เพื่อจะได้แจ้งให้ผู้ร้องทราบผลความคืบหน้าต่อไป

๒. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๓๓๖๒/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๖ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดพิจิตร เพื่อเร่งรัดและติดตามผลการดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงและการให้ความช่วยเหลือราษฎรที่ได้รับความเดือดร้อนของสำนักงาน ธนารักษ์พื้นที่พิจิตรและสำนักงานที่ดินจังหวัดพิจิตร

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นผลให้กรรมการ พ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

(ปัจจุบัน คณะกรรมการยังไม่ได้รับแจ้งผลการดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงและการให้ความช่วยเหลือราษฎรที่ได้รับความเดือดร้อนจากจังหวัดพิจิตร)

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๑๑๒ วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๖

- นายดนุพล นันทาแสง นิติกรปฏิบัติการ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๑๐๕

เรื่องพิจารณา การเสนอขอให้เพิ่มบทบาทอำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

ผู้เสนอ นายสมชาย กุลนริศ

ข้อเท็จจริง

ผู้เสนอเรื่องเห็นว่า ในปัจจุบันประชาชนสามารถใช้สิทธิเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ได้โดยตรง แต่หากพิจารณาถึงบทบาทอำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เปรียบเทียบกับ ขอบเขตพื้นที่ความรับผิดชอบและอำนาจการตัดสินใจ ตลอดทั้งเรื่องอื่นๆ ที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร จะต้องบริหารงานและแก้ไขปัญหาให้กับประชาชนที่อยู่ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครทั้งปัญหาเฉพาะหน้า ปัญหาระยะสั้นและระยะยาว ไม่ว่าจะเป็นการแก้ไขปัญหาจราจร ปัญหาสาธารณสุข ปัญหาอุทกภัย เป็นต้นแล้ว จะเห็นได้ว่า บทบาทอำนาจหน้าที่ถูกจำกัดและมิได้อยู่ในอำนาจการบริหาร/การตัดสินใจของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่เพียงฝ่ายเดียว ทำให้ไม่สามารถแก้ไขปัญหาให้แก่ประชาชนได้อย่างทันท่วงที จึงเสนอแนวทาง เพิ่มบทบาทอำนาจหน้าที่ในการตัดสินใจและการบริหารงานของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร อย่างเต็มรูปแบบ

การพิจารณา

คณะกรรมการการปกครองได้พิจารณาแล้วเห็นว่า เรื่องนี้เกี่ยวข้องกับการบริหารราชการ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งอยู่ในขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการปกครองส่วนท้องถิ่น ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๒ (๑๙) จึงเห็นควรส่งเรื่องให้คณะกรรมการ การปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการพิจารณาต่อไป

การดำเนินการ

๑. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๓๖๕๒/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๖ ส่งเรื่องต่อคณะกรรมการการปกครองส่วนท้องถิ่น พิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

๒. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๓๗๑๔/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๕๖ ถึงนายสมชาย กุลนริศ แจ้งผลการพิจารณาของคณะกรรมการการปกครอง

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นผลให้กรรมการ การพ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

(ปัจจุบัน คณะกรรมการการยังไม่ได้รับแจ้งผลการดำเนินการตรวจสอบจากคณะกรรมการ การปกครองส่วนท้องถิ่น)

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๑๑๓ วันพฤหัสบดีที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๖

- นายจิรพันธุ์ กุศลพงศ์ นักวิชาการรัฐศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศึกษาศาสตร์ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๑๐๖

เรื่องพิจารณา ขอให้พิจารณาเกี่ยวกับการจัดให้มีการเลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัด

ผู้เสนอ นายสมชาย กุลนริศ

ข้อเท็จจริง

ด้วยนายสมชาย กุลนริศ ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๖ เสนอขอให้มีการเลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัดเหมือนกับการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเห็นว่า หากกำหนดให้มีการเลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัดแล้ว จะทำให้ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งสามารถพิจารณาตัวผู้สมัครรับเลือกตั้งได้ว่า เป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์ นโยบาย และมีแนวคิดอย่างไรในการบริหารและแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับประชาชนก่อนที่จะตัดสินใจลงคะแนนเลือกตั้ง เพื่อให้ประชาชนได้เลือกบุคคลที่ต้องการให้มาพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน พัฒนาประเทศชาติ ตลอดจนเป็นการลดช่องว่างทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง จึงเสนอให้เลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัดในบางจังหวัด ดังนี้

๑. ภาคเหนือ ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดพิษณุโลก จังหวัดนครสวรรค์

๒. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดอุดรธานี จังหวัดขอนแก่น จังหวัดนครราชสีมา

๓. ภาคตะวันออก ได้แก่ จังหวัดชลบุรี จังหวัดระยอง

๔. ภาคใต้ ได้แก่ จังหวัดภูเก็ต จังหวัดสงขลา จังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดสุราษฎร์ธานี

๕. ภาคกลาง ได้แก่ จังหวัดนนทบุรี จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดนครปฐม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

การพิจารณา

สืบเนื่องจากด้วยนายสมชาย กุลนริศ ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๖ เสนอเรื่องให้คณะกรรมการการปกครองพิจารณาเกี่ยวกับการขอให้มีการเลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัด เนื่องจากผู้เสนอเห็นว่า หากกำหนดให้มีการเลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัดแล้ว จะทำให้ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งสามารถพิจารณาตัวผู้สมัครรับเลือกตั้งได้ว่า เป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์ นโยบาย และมีแนวความคิดอย่างไรในการบริหารงานและการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับประชาชน ก่อนที่จะตัดสินใจลงคะแนนเลือกตั้ง เพื่อให้ประชาชนได้มีโอกาสเลือกบุคคลให้เข้ามาพัฒนาคุณภาพชีวิตของตน พัฒนาประเทศชาติ ตลอดจนเป็นการลดช่องว่างทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ดังนั้น จึงเสนอให้มีการเลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัดในบางจังหวัด

คณะกรรมการพิจารณาแล้ว เห็นว่าเรื่องนี้อยู่ในขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๒ (๑) จึงเห็นควรให้ส่งเรื่องนี้ให้คณะกรรมการการกฎหมายฯ พิจารณาตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

การดำเนินการ

๑. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๓๖๕๓/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๕๖ ถึงประธานคณะกรรมการการกฎหมาย การยุติธรรม และสิทธิมนุษยชน ขอจัดส่งเรื่องให้คณะกรรมการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน เพื่อพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

๒. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๓๗๑๔/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๕๖ ถึงนายสมชาย กุลนริศ แจ้งผลการพิจารณาของคณะกรรมการ

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๑๑๓ วันพฤหัสบดีที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๖

- นายวุฒิชัย ผ่องท้วม นักศึกษาฝึกปฏิบัติงาน คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ผู้สรุป

เรื่องที่ ๑๐๗

เรื่องพิจารณา เรื่องร้องเรียนเจ้าหน้าที่ของรัฐ กรณีเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสุราษฎร์ธานี สาขาไชยา และเจ้าหน้าที่เกี่ยวข้องในสำนักงานที่ดินจังหวัดสุราษฎร์ธานี สาขาไชยา กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับประโยชน์อันมิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย และขอโต้แย้งการออกโฉนดที่ดิน

ผู้เสนอ นางสาวอรรพรรณ เฮตาเลน

ข้อเท็จจริง

สืบเนื่องจาก นายโสภณ แสงจันทร์ และครอบครัว ได้ย้ายมาจากจังหวัดพังงา ไม่มีที่พักอาศัย จึงได้ขออาศัยอยู่ในบ้านของนางบุญเชื่อน แสงจันทร์ ซึ่งเป็นมารดาของผู้ร้องฯ ที่บ้านเลขที่ ๔๔/๑ หมู่ที่ ๔ ตำบลคันธุลี อำเภอท่าชนะ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ภายหลังได้พักอาศัยเป็นระยะเวลาประมาณ ๕ เดือน นายโสภณฯ ได้ขออนุญาตสร้างบ้านเพื่ออยู่อาศัยเป็นการชั่วคราวในที่ดินเดียวกันกับบ้านของมารดาผู้ร้องฯ ในที่ดินแปลงโฉนดที่ดินเลขที่ ๗๙๙๑ เลขที่ ๒ ตำบลคันธุลี อำเภอท่าชนะ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งต่อมา นางบุญเชื่อน แสงจันทร์ มารดาของผู้ร้องฯ ได้โอนกรรมสิทธิ์ในที่ดินแปลงดังกล่าวพร้อมบ้านให้กับผู้ร้อง เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘

วันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๔๘ นายโสภณฯ ได้ประพัตินรคุณต่อผู้ให้ที่อยู่อาศัย โดยยื่นคำร้องต่อศาลจังหวัดไชยา ร้องขอให้ศาลมีคำสั่งแสดงว่าที่ดินจำนวน ๒๐๐ ตารางวา ซึ่งเป็นที่ตั้งของบ้านเลขที่ ๔๔ หมู่ที่ ๔ ตำบลคันธุลี อำเภอท่าชนะ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งอยู่ในโฉนดที่ดินเลขที่ ๗๙๙๑ เลขที่ ๒ ตำบลคันธุลี อำเภอท่าชนะ จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นกรรมสิทธิ์ของนายโสภณฯ โดยอ้างว่า การที่มารดาของผู้ร้องฯ ให้นายโสภณฯ ได้อยู่อาศัยนั้นเป็นการต่างตอบแทนแก่นายโสภณฯ ดังนั้น ในวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๔๘ ผู้ร้องฯ จึงเป็นโจทก์ยื่นฟ้องขับไล่จำเลยคือ นายโสภณฯ ให้ออกจากที่ดินของผู้ร้องฯ พร้อมทั้งเรียกค่าเสียหายต่อศาลจังหวัดไชยา ประกอบด้วย

๑. ให้จำเลยพร้อมทั้งบริวารรื้อถอนบ้านเลขที่ ๔๔ ออกจากที่ดินของโจทก์ตามฟ้องและห้ามจำเลยเกี่ยวข้องกับที่ดินของโจทก์อีกต่อไป

๒. ให้จำเลยชดเชยค่าเสียหายแก่โจทก์เป็นเงิน ๒,๐๐๐ บาท ต่อเดือน (สองพันบาทถ้วน) นับจากวันฟ้องจนกว่าจำเลยจะรื้อถอนบ้านออกจากที่ดินของโจทก์

๓. ให้จำเลยชดเชยค่าฤชาธรรมเนียมและค่าทนายความแทนโจทก์ด้วย

ในวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๐ ศาลจังหวัดไชยา ได้เรียกให้โจทก์และจำเลย มาไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในศาลและได้ทำสัญญาประนีประนอมยอมความต่อศาล ซึ่งมีสาระสำคัญดังนี้

ข้อ ๑ โจทก์ตกลงยกที่ดินที่จำเลยปลูกสร้างบ้านอาศัยในที่ดินโจทก์ตามโฉนดที่พิพาท โดยกำหนดบริเวณเอาต้นขนุนที่ปลูกใกล้บ้านของจำเลยเป็นเกณฑ์วัดที่ดิน ทั้งนี้ให้วัดเป็นเส้นตรงมาจดริมถนนทางเข้าบ้าน

ข้อ ๒. จำเลยยอมชำระเงินเป็นค่าที่ดินให้โจทก์เป็นเงิน จำนวน ๑๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งแสนบาทถ้วน) จะชำระเงินกันในวันโอนกรรมสิทธิ์ (วันรับโฉนดที่ดิน) โดยจำเลยเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายในการรังวัดที่ดินและการโอนกรรมสิทธิ์ หากถึงกำหนดนัดโอนกรรมสิทธิ์แล้ว โจทก์ไม่ไปทำการโอนให้กับจำเลย ให้จำเลยถือคำพิพากษาตามฉบับนี้แสดงต่อเจ้าพนักงานที่ดินแทนโจทก์ และให้จำเลยนำเงินจำนวน ๑๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งแสนบาทถ้วน) ไปวางไว้ที่สำนักงานวางทรัพย์เพื่อชำระแก่โจทก์ หากจำเลยไม่มาตามกำหนดหรือมาแต่ไม่นำเงินมาชำระให้โจทก์ครบถ้วนให้ถือว่า จำเลยสละกรรมสิทธิ์ในที่ดินดังกล่าว และยอมออกไปจากที่ดินทันทีโดยไม่เรียกร้องสิทธิใด ๆ กับโจทก์

ข้อ ๓. จำเลยยอมทำรั้วด้วยอิฐสูง ๕๐ เซนติเมตร แล้วต่อด้วยลวดหนามสูง ๑๕๐ เซนติเมตร ล้อมรอบบ้านของจำเลย และจำเลยจะไม่ทิ้งขยะ สิ่งปฏิกูล ตลอดจนเศษแก้ว เศษขวด ของมีคมเข้าไปในบริเวณที่ดินของโจทก์

ข้อ ๔. ค่าฤชาและธรรมเนียมต่าง ๆ ให้ตกเป็นพับ

ข้อ ๕. โจทก์ - จำเลย ตกลงตามข้อ ๑. - ๔.

ภายหลังจากการทำสัญญาประนีประนอมต่อศาลแล้ว เมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๒ ทนายความของผู้ร้องฯ (นายประพาส รัตนสุวรรณ) ได้มีหนังสือแจ้งนายโสภณฯ ให้มารับโอนที่ดินและชำระค่าที่ดินที่สำนักงานที่ดินจังหวัดสุราษฎร์ธานี สาขาไชยา ในวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๒ เวลา ๑๓.๓๐ นาฬิกา และระบุอย่างชัดเจนว่า หากไม่ไปรับโอนที่ดินในวันเวลาดังกล่าว นายโสภณฯ จะเสียสิทธิในบ้านและที่ดินโดยนายโสภณฯ ได้รับหนังสือดังกล่าวเมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๒ เวลา ๑๔.๓๐ นาฬิกา และในวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๒ ผู้ร้องฯ พร้อมด้วยทนายความ นางบุญเชื่อนา (มารดาของผู้ร้องฯ) และนางสาวอรุณญาฯ (พี่สาวของผู้ร้องฯ) ได้เดินทางไปที่ดินจังหวัดสุราษฎร์ธานี สาขาไชยา เพื่อจะโอนที่ดินตามสัญญาประนีประนอมยอมความ ซึ่งได้รอนายโสภณฯ จนถึงเวลาปิดทำการของสำนักงานฯ โดยนายโสภณฯ ไม่มารับโอนที่ดินแต่อย่างใด ก่อนที่จะเดินทางกลับผู้ร้องฯ ได้ให้นางศุภครณ์ แดงเสนาะ เจ้าพนักงานที่ดินชำนาญงานได้บันทึกไว้เป็นหลักฐานในท้ายหนังสือบันทึกข้อความว่า “รับโฉนดไปแล้ว” ลงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๒

ผู้ร้องฯ เห็นว่า นายโสภณฯ คู่พิพาทกับผู้ร้องฯ ได้กระทำการผิดเงื่อนไขไม่ปฏิบัติตามสัญญาประนีประนอมยอมความต่อศาล ดังนี้

๑. นายโสภณฯ ผิดเงื่อนไขตามสัญญาประนีประนอมยอมความต่อศาล ในข้อ ๒. โดยไม่มาตามกำหนดนัด

๒. นายโสภณฯ ผิดเงื่อนไขตามสัญญาประนีประนอมยอมความต่อศาล ในข้อ ๓. คือทำรั้วด้วยอิฐสูงประมาณ ๒ เมตร ทิ้งขยะ สิ่งปฏิกูล ตลอดจนเศษแก้ว เศษขวด ของมีคม เข้าไปในบริเวณที่ดินของผู้ร้องฯ

นอกจากนั้น เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ นายโสภณฯ ได้ทำลายทรัพย์สินของผู้ร้องฯ โดยการตัดต้นปาล์มของผู้ร้องฯ ได้รับความเสียหาย ผู้ร้องฯ ได้เดินทางไปแจ้งความที่สถานีตำรวจภูธรท่าชนะ อำเภอท่าชนะ จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยมีการลงบันทึกประจำวันรับแจ้งความเป็นหลักฐานแล้ว

การที่นายโสภณฯ ผิดสัญญาประนีประนอมยอมความต่อศาลถือว่า ได้สละกรรมสิทธิ์ในที่ดินดังกล่าว และต้องออกไปจากที่ดินทันทีโดยไม่เรียกร้องสิทธิใด ๆ กับผู้ร้องฯ ประกอบกับในระยะเวลาที่ผ่านมา นายโสภณฯ ไม่เคยพูดคุยหรือปรึกษากับครอบครัวของผู้ร้องฯ ทั้ง ๆ ที่บ้านของผู้ร้องฯ และนายโสภณฯ อยู่ห่างกันประมาณ ๑๐๐ เมตร โดยที่ดินแปลงนี้เป็นของบรรพบุรุษและได้รับมาจากมารดา ผู้ร้องฯ จึงไม่ประสงค์ที่จะโอนให้นายโสภณฯ

จากพฤติกรรมของนายโสภณฯ ที่ไม่ปฏิบัติตามสัญญาประนีประนอมยอมความต่อศาล รวมทั้งทำลายทรัพย์สิน และมีพฤติกรรมเนรคุณต่อผู้ให้อาศัย ผู้ร้องฯ จึงได้มอบอำนาจให้นายความดำเนินการยื่นคำร้องต่อศาลจังหวัดไชยา เพื่อให้ศาลออกหมายบังคับคดีให้นายโสภณฯ (จำเลย) ออกจากที่ดินของผู้ร้องฯ และให้ผู้ร้องฯ (โจทก์) เข้าครอบครองทรัพย์สิน เมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ และศาลจังหวัดไชยา ได้มีหมายบังคับคดีให้นายโสภณฯ ออกจากที่ดินและให้ผู้ร้องฯ เข้าครอบครองทรัพย์สินดังกล่าว

วันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๖ นายสุเทพ คำวงศ์ ทนายความผู้ได้รับมอบอำนาจจากผู้ร้องฯ ได้เดินทางไปยังสำนักงานที่ดินจังหวัดสุราษฎร์ธานี สาขาไชยา เพื่อขอตรวจสอบที่ดินและคดีโฉนดที่ดิน พร้อมกับแนบหมายบังคับคดียื่นต่อเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสุราษฎร์ธานี สาขาไชยา เพื่อประกอบในการพิจารณาคำร้อง ยื่นต่อสำนักงานบังคับคดีจังหวัดสุราษฎร์ธานี ส่วนย่อยไชยา ซึ่งเอกสารดังกล่าว นางสาวเอื้องพร ไส่คง นักวิชาการที่ดินปฏิบัติการ ได้รับรองสำเนาถูกต้องไว้เป็นหลักฐาน

วันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๖ ผู้ร้องฯ ได้ทราบจากผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๔ ตำบลคันธูลี อำเภอท่าชนะ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ว่า เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสุราษฎร์ธานี สาขาไชยา ได้ดำเนินการโอนที่ดินของผู้ร้องฯ ให้แก่นายโสภณฯ แล้ว เมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๖ แต่ผู้ร้องฯ ยังไม่ได้เห็นโฉนดที่ดินดังกล่าว ซึ่งหากมีการโอนที่ดินจริงคงดำเนินการไม่ถูกต้อง โดยอาจจะมียุ่งใจและส่อไปในทางไม่สุจริตอย่างแน่นอน เนื่องจากนายโสภณฯ กระทำผิดเงื่อนไขตามสัญญาประนีประนอมยอมความต่อศาลแล้ว ตั้งแต่วันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๒ ประกอบกับศาลจังหวัดไชยาได้ออกหมายบังคับคดีให้นายโสภณฯ ออกจากที่ดินแล้วตั้งแต่วันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ และเมื่อวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๖ สำนักงานบังคับคดีจังหวัดสุราษฎร์ธานี ส่วนย่อยไชยา ได้แจ้งให้นายโสภณฯ ทราบแล้วว่า เจ้าหนี้แฉลงคัดค้านการวางทรัพย์สินดังกล่าว โดยแฉลงว่า ผู้วางทรัพย์สินเป็นฝ่ายผิดนัดไม่ปฏิบัติตามสัญญาประนีประนอมยอมความต่อศาลจังหวัดไชยา ลงวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๐ และวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๖ นายสุเทพ คำวงศ์ ทนายความผู้ได้รับมอบอำนาจจากผู้ร้องฯ ได้ส่งเอกสารไปยังเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสุราษฎร์ธานี สาขาไชยา ประกอบด้วย สำเนาหมายบังคับคดี สำเนาเรื่องขอตรวจสอบที่ดินและคดีถ่าย สำเนาหนังสือมอบอำนาจยึดทรัพย์สิน ในวันเดียวกันนั้น (วันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๖) ผู้ร้องฯ ได้มอบหมายให้นางสาวอริญญา จันทร์ดำ (พี่สาว) ส่งเอกสารสำเนาหมายบังคับคดีทางโทรสารพร้อมได้สอบถามเจ้าหน้าที่ประจำสำนักงานที่ดินจังหวัดสุราษฎร์ธานี สาขาไชยา โดยได้รับการยืนยันว่าได้รับเอกสารที่ทนายความและนางสาวอริญญาฯ ส่งให้เรียบร้อยแล้ว

วันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๕๖ ทนายความของผู้ร้องฯ ได้เดินทางไปสำนักงานที่ดินจังหวัดสุราษฎร์ธานี สาขาไชยา เพื่อขอตรวจสอบว่า มีการโอนที่ดินแปลงดังกล่าวให้นายโสภณฯ ตามที่ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๔ ตำบลคันธูลี อำเภอท่าชนะ ได้แจ้งให้มารดาของผู้ร้องฯ ทราบหรือไม่ อย่างไร จึงได้ทราบว่า นางสาวสุภาวณี ชูโชติ เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสุราษฎร์ธานี สาขาไชยา ได้ดำเนินการโอนโฉนดที่ดิน เลขที่ ๑๔๙๐๐ เลขที่ดิน ๙๔

หน้าสำรวจ ๒๕๕๐ ตำบลคันธุลี จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ร้องฯ มีเนื้อที่ ๙๐ ตารางวา ให้นายโสมณฯ แล้วเมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๖ ทั้งที่จริงแล้วโฉนดที่ดินต้นฉบับอยู่กับผู้ร้องฯ นายความได้สอบถามเจ้าหน้าที่ประจำสำนักงานที่ดินจังหวัดสุราษฎร์ธานี สาขาไชยา ว่าเหตุใดจึงโอนที่ดินให้นายโสมณฯ ทั้งที่ทราบอยู่แล้วว่า สำนักงานที่ดินฯ ได้รับแจ้งว่า มีหมายบังคับคดีศาลจังหวัดไชยา และได้ดำเนินการปิดหมายที่บ้านนายโสมณฯ แล้ว เจ้าหน้าที่ประจำสำนักงานที่ดินจังหวัดสุราษฎร์ธานี สาขาไชยา ชี้แจงว่า เป็นนโยบายของอธิบดีกรมที่ดิน เมื่อมีการยื่นคำขอต้องดำเนินการให้ ไม่ต้องการมีปัญหากับประชาชน ซึ่งหากเป็นเช่นนั้นจริง ผู้ร้องฯ ไม่เห็นด้วยกับการดำเนินการดังกล่าว

การดำเนินการของนางสาวสุภาวณี ชูโชติ และเจ้าหน้าที่ประจำสำนักงานที่ดินจังหวัดสุราษฎร์ธานี สาขาไชยา ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในเรื่องร้องเรียนนี้เป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เชื่อได้ว่า น่าจะมีสิ่งจูงใจเพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ที่สมควรได้ ประมาทเลินเล่อในการปฏิบัติหน้าที่ราชการและผิดจรรยาบรรณของข้าราชการ ไม่รอบคอบ ไม่เป็นที่เชื่อถือ เป็นเหตุให้ผู้ร้องฯ ได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการกระทำดังกล่าว และที่ดินแปลงที่โอนให้นายโสมณฯ นั้นอยู่ติดกับถนนสายหลักในหมู่บ้าน หมู่ที่ ๔ ตำบลคันธุลี อำเภอท่าชนะ จังหวัดสุราษฎร์ธานี และห่างจากถนนสายเอเชียหรือถนนเพชรเกษม (สาย ๔๑) ประมาณ ๑ กิโลเมตร ราคาซื้อขายเพื่อสร้างที่อยู่อาศัยในพื้นที่ประมาณ ๘๐๐,๐๐๐ บาท (แปดแสนบาทถ้วน) ดังนั้น เพื่อความเป็นธรรมต่อผู้ร้องฯ จึงขอให้พิจารณาตรวจสอบการปฏิบัติงานและขอให้ผู้มีอำนาจบรรจุและแต่งตั้งดำเนินการทางวินัยกับนางสาวสุภาวณี ชูโชติ เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสุราษฎร์ธานี สาขาไชยา และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเรื่องร้องเรียนนี้ เพื่อให้การตรวจสอบเป็นไปอย่างโปร่งใส ถูกต้องเป็นธรรม และเพื่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ขอให้ผู้มีอำนาจย้ายนางสาวสุภาวณี ชูโชติ ออกจากพื้นที่ด้วย ในการให้ข้อมูลเพิ่มเติม ผู้ร้องฯ ขอมอบหมายให้นางบุญเชือน แสงจันทร์ (มารดาของผู้ร้องฯ) และนางสาวอริญญา จันทร์ดำ (พี่สาวของผู้ร้องฯ) ไปให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการการ

การพิจารณา

คณะกรรมการการปกครองได้มีการพิจารณาแล้วเห็นว่า เรื่องร้องเรียนนี้เกี่ยวข้องกับกฎหมาย หลักเกณฑ์ และระเบียบหลายฉบับ ทั้งมีข้อเท็จจริงที่ซับซ้อน ที่ประชุมจึงได้มีมติให้มีการตั้งคณะทำงานขึ้นคณะหนึ่ง โดยให้มีอำนาจหน้าที่พิจารณาศึกษาข้อเท็จจริงและรายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนของนางสาวอรรณ เฮตาเลน (จันทร์ดำ) กรณีเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสุราษฎร์ธานี สาขาไชยา กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบเพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับประโยชน์อันมิควรได้โดยมิชอบด้วยกฎหมาย พร้อมทั้งข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็น ข้อสังเกตที่เกี่ยวข้องกับเรื่องร้องเรียนมาเป็นแนวทางประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการ ตลอดจนเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาเรื่องนี้

การดำเนินการ

๑. คณะทำงานพิจารณาศึกษาเรื่องร้องเรียนกรณีเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสุราษฎร์ธานี สาขาไชยา กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบเพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับประโยชน์อันมิควรได้โดยมิชอบด้วยกฎหมาย ได้มีการประชุมและนำเสนอรายงานของคณะทำงานฯ ต่อคณะกรรมการการปกครอง และมีความเห็นในเรื่องนี้โดยสรุปว่า เรื่องร้องเรียนนี้มีมูลเหตุสืบเนื่องมาจากการฟ้องร้องคดีกัน และมีการกล่าวอ้างว่า อีกฝ่ายหนึ่งไม่ปฏิบัติตามสัญญาประนีประนอมยอมความ ซึ่งมีการขอให้มีการไต่สวนการบังคับคดีอยู่ในชั้นศาลแล้ว คณะกรรมการจึงไม่ควรเข้าไปก้าวก้าวอำนาจศาลได้ ซึ่งคณะกรรมการการปกครอง ได้พิจารณาและเห็นชอบกับรายงานของคณะทำงานฯ ดังกล่าวแล้ว ที่ประชุมจึงเห็นควรให้มีหนังสือแจ้งผู้ร้องฯ ให้ทราบผลการพิจารณาด้วย

๒. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๔๕๘๙/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๖ ถึงนางสาวอรรพรรณ เฮตาเลน (จันทร์ดำ) แจ้งผลการพิจารณาของคณะกรรมการการปกครอง เพื่อทราบ

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๑๑๓ วันพุธที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๑๑๖ วันพุธที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๕

- นางสาวมนิจิต์ ลุนทอ วิทยากรชำนาญการพิเศษ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๑๐๘

เรื่องพิจารณา ขอให้ดำเนินการเปลี่ยนบัตรแสดงตนจากบัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยให้เป็นบัตรประจำตัวประชาชน

ผู้เสนอ นายเฉลิมรัตน์ เกษรสกุล เลขานุการและคณะทำงานส่งเสริมการเมืองภาคพลเรือน จังหวัดสุโขทัย

ข้อเท็จจริง

นายเฉลิมรัตน์ เกษรสกุล เลขานุการและคณะทำงานส่งเสริมการเมืองภาคพลเรือนจังหวัดสุโขทัย ในฐานะตัวแทนผู้ได้รับความเดือดร้อน ให้ข้อมูลตามคำร้องของผู้ได้รับความเดือดร้อนว่า นางสาวจันทร์สุข แสงคำ (ผู้ได้รับความเดือดร้อน) เกิดเมื่อวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๓๐ บ้านเลขที่ ๗๔/ข หมู่ที่ ๑ ตำบลริมโขง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย ถือบัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย เลขประจำตัว ๖ ๕๗๐๓ ๗๒๐๐๒ ๗๓๕ กำลังศึกษาระดับปริญญาตรี คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง อาชีพ รับจ้าง โดยผู้ได้รับความเดือดร้อนข้างต้นและพวกอีกจำนวน ๔ คน เป็นผู้มีความประพฤติดีตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่องการสั่งให้บุคคลซึ่งไม่มีสัญชาติไทยที่เกิดในราชอาณาจักรไทย โดยบิดาและมารดาเป็นคนต่างด้าว ได้สัญชาติไทยเป็นการทั่วไปและการให้สัญชาติไทยเป็นการเฉพาะราย วรรคแรก ประกอบข้อ ๒ ของประกาศกระทรวงมหาดไทยฯ เกี่ยวกับเงื่อนไขการได้สัญชาติไทยเป็นการทั่วไป

ในการนี้ ผู้ได้รับความเดือดร้อนและพวกอ้างว่า เมื่อวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ได้ไปดำเนินการตามระเบียบปฏิบัติของประกาศกระทรวงมหาดไทยข้างต้น โดยการนำเอกสารส่วนบุคคลที่เกี่ยวข้องไปยื่นต่อฝ่ายทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย แต่ขาดเพียงใบสูติบัตรเท่านั้น เนื่องจากมารดาของผู้ได้รับความเดือดร้อนและพวกไม่ได้ให้กำเนิดผู้ได้รับความเดือดร้อนและพวก ณ สถานที่โรงพยาบาลหรือสาธารณสุข แต่เป็นการให้กำเนิดเองตามวิถีชาวบ้าน ประกอบกับบิดาและมารดาของผู้ได้รับความเดือดร้อนและพวก เป็นผู้ไม่ได้รับการศึกษาจึงไม่ทราบว่าต้องดำเนินการอย่างไร ทั้งนี้ ผู้ได้รับความเดือดร้อนและพวกได้แจ้งเหตุผลที่ไม่มีใบสูติบัตรดังกล่าวต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ฝ่ายทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงรายแล้ว ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่ดังกล่าวยืนยันว่า การได้สัญชาติไทยเป็นการทั่วไปตามระเบียบปฏิบัติของประกาศกระทรวงมหาดไทยข้างต้น จะต้องมิสูติบัตร หรือให้ฝ่ายปกครองท้องที่ให้การรับรอง หรือผู้ทำคลอดตามแผนโบราณมายืนยันการกำเนิด เพื่อแสดงว่าผู้ได้รับความเดือดร้อนและพวกเกิดในราชอาณาจักรไทย ทั้งนี้ ผู้ได้รับความเดือดร้อนและพวก แจ้งว่า ได้เคยขอให้ฝ่ายปกครองท้องที่ให้การรับรองแล้ว แต่เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองท้องที่แจ้งว่า “รอให้นายสั่งมาก่อน และหากให้ดำเนินการจะมีค่าใช้จ่ายรายละเอียดหนักหน่วงมาก จึงจะดำเนินการได้” ดังนั้น ผู้ได้รับความเดือดร้อนและพวกจึงไม่สามารถดำเนินการเปลี่ยนบัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย ให้เป็นบัตรประจำตัวประชาชนได้ ส่งผลให้ผู้ได้รับความเดือดร้อนและพวก ได้รับความเสียหายที่ไม่สามารถเข้าถึงสิทธิความเป็นคนไทยได้

การพิจารณา

ด้วยนายเฉลิมรัตน์ เกษรสกุล เลขานุการและคณะทำงานส่งเสริมการเมืองภาคพลเรือน จังหวัดสุโขทัย (ตัวแทนผู้ได้รับความเดือดร้อน) ได้เสนอเรื่องต่อคณะกรรมการการปกครอง กรณีขอให้พิจารณาให้กรรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย กำกับหรือสั่งการให้ฝ่ายทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย ดำเนินการเปลี่ยนบัตรแสดงตน จากบัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยให้เป็นบัตรประจำตัวประชาชนแก่นางสาวจันทร์สุข แสงคำ และพวก จำนวน ๔ คน ซึ่งจากการพิจารณาโดยศึกษาข้อมูลเอกสาร ตลอดจนรับฟังความคิดเห็นจากผู้ร้องและส่วนราชการที่เกี่ยวข้องปรากฏข้อมูลแตกต่างกันระหว่างผู้ได้รับความเดือดร้อนกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

นายเฉลิมรัตน์ เกษรสกุล ในนามคณะทำงานส่งเสริมการเมืองภาคพลเรือนจังหวัดสุโขทัย (ตัวแทนผู้ได้รับความเดือดร้อน) มีความประสงค์ขอให้คณะกรรมการพิจารณาช่วยเหลือแก้ไขและบรรเทาความเดือดร้อนของนางสาวจันทร์สุข แสงคำ และพวก เนื่องจากเห็นว่า ผู้ได้รับความเดือดร้อนดังกล่าวเป็นผู้มีคุณสมบัติตามประกาศกระทรวงมหาดไทย โดยการอนุมัติของนายยงยุทธ วิชัยดิษฐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย (ในขณะนั้น) เมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๕ เรื่อง การสั่งให้บุคคลซึ่งไม่มีสัญชาติไทยที่เกิดในราชอาณาจักรไทย โดยบิดาและมารดาเป็นคนต่างด้าว ได้สัญชาติไทยเป็นการทั่วไปและการให้สัญชาติไทยเป็นการเฉพาะราย วรรคแรก ประกอบข้อ ๒. ของประกาศกระทรวงมหาดไทยฯ เกี่ยวกับเงื่อนไขการได้สัญชาติไทยเป็นการทั่วไป ซึ่งเป็นผู้มีเอกสารส่วนตนตรงตามหลักเกณฑ์ของผู้มีคุณสมบัติตามประกาศกระทรวงมหาดไทยดังกล่าว แต่ขาดเพียงใบสูติบัตรเท่านั้น เนื่องจากรดาของผู้ได้รับความเดือดร้อนและพวกไม่ได้ให้กำเนิดผู้ได้รับความเดือดร้อนและพวก ณ สถานที่โรงพยาบาลหรือสาธารณสุข แต่เป็นการให้กำเนิดเองตามวิถีชาวบ้าน ซึ่งผู้ได้รับความเดือดร้อนอ้างว่า ได้เคยขอให้ฝ่ายปกครองท้องถิ่นให้การรับรองแล้ว แต่เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองยังไม่ดำเนินการให้ได้

กรณีนี้ กรรมการปกครอง สำนักบริหารการทะเบียน และอำเภอเชียงของ ได้ชี้แจงว่า ผู้ได้รับความเดือดร้อนดังกล่าวเป็นชนกลุ่มน้อย กลุ่มชุมชนบนพื้นที่สูง (ไม่ใช่ชาวเขา) ที่ได้รับการสำรวจ จัดทำทะเบียนประวัติชุมชนบนพื้นที่สูงตามแผนแม่บท ฯ ฉบับที่ ๒ โดยจัดทำทะเบียนประวัติขึ้นเมื่อปี ๒๕๔๒ ระบุว่าเป็นผู้ที่เกิดในประเทศพม่า และอพยพเข้ามาตามเส้นทางอำเภอแม่สาย ซึ่งสถานะของบุคคลดังกล่าว รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยโดยการอนุมัติของคณะรัฐมนตรีได้ใช้อำนาจตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ ผ่อนผันให้อยู่ชั่วคราว ดังนั้น จะเห็นได้ว่า ผู้ได้รับความเดือดร้อนในกรณีนี้ไม่มีคุณสมบัติตามประกาศกระทรวงมหาดไทยที่จะขอสัญชาติไทยเป็นการทั่วไปตามที่ผู้ร้องได้กล่าวอ้าง เนื่องจากผู้ได้รับความเดือดร้อนไม่ได้เป็นผู้เกิดในราชอาณาจักรไทย ตามหลักฐานทะเบียนประวัติชุมชนบนพื้นที่สูงตามแผนแม่บท ฯ ฉบับที่ ๒ อย่างไรก็ตาม ต่อมารัฐบาลได้มีนโยบายการแก้ไขปัญหาสถานะให้กับผู้ที่อพยพเข้ามาอาศัยอยู่ในประเทศไทยตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๓ และได้มีประกาศกระทรวงมหาดไทย ในวันเดียวกันกับประกาศกระทรวงมหาดไทยเกี่ยวกับการได้สัญชาติไทยเป็นการทั่วไปข้างต้น โดยการอนุมัติเช่นกันของ นายยงยุทธ วิชัยดิษฐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย (ในขณะนั้น) เมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๕ เช่นกัน เรื่อง ให้สถานะคนต่างด้าวเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมาย แก่บุคคลที่อพยพเข้ามาในราชอาณาจักรไทยและอาศัยอยู่มานานตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒

โดยต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขของประกาศกระทรวงมหาดไทยฯ ฉบับนี้ จึงจะสามารถขอสถานะเป็นคนต่างด้าวโดยชอบด้วยกฎหมายและมีถิ่นที่อยู่ถาวรในประเทศไทยได้

จากการพิจารณาในที่ประชุม คณะกรรมาธิการมีความเห็นและมีข้อสังเกตบางประการได้แก่

๑. ในเอกสารทะเบียนประวัติชุมชนบนพื้นที่สูงตามแผนแม่บทฯ ฉบับที่ ๒ ดังกล่าว มีการระบุว่า ผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนกรณีนี้ อยู่บ้านเลขที่ ๗๔/ช หมู่ที่ ๑ หมู่บ้านหาดปาย ตำบลริมโขง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย และมีข้อมูลปรากฏหลักฐานว่า เป็นผู้ที่มีบัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย ประกอบกับมีทะเบียนบ้านที่ระบุชัดเจนว่า อาศัยอยู่ในราชอาณาจักรไทยโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือในลักษณะชั่วคราว ตามเอกสารท้ายคำร้อง แต่กำนันตำบลริมโขงกลับแจ้งว่า บุคคลที่ได้รับความเดือดร้อนในกรณีนี้ไม่ปรากฏอยู่ในหมู่บ้านนี้ ดังนั้น ประเด็นนี้จึงมีข้อสงสัยในความชัดเจนเกี่ยวกับผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนอาศัยอยู่ในพื้นที่จริงหรือไม่ อย่างไร ศักดิ์และสิทธิของบุคคลดังกล่าวอยู่ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือขั้นตอนใดของกรมการปกครอง

๒. ผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนกรณีนี้ มีบิดาและมารดาเป็นคนสัญชาติลื้อ ซึ่งคำว่า “ลื้อ” อาจฟังเสียงหรือเรียกคล้าย ๆ กับคำว่า ไทยลื้อ หากผู้ได้รับความเดือดร้อนสำคัญผิดในขั้นตอนการแจ้งสัญชาติบิดาและมารดาในทะเบียนประวัติชุมชนดังกล่าวว่า คำว่าสัญชาติ “ลื้อ” เป็นสัญชาติเดียวกับ “กลุ่มชาติพันธุ์ไทยลื้อ” ทั้งที่บิดาและมารดาเป็นคนกลุ่มชาติพันธุ์ไทยลื้อ ก็จะทำให้ผู้ได้รับความเดือดร้อนเสียสิทธิในเชื้อสายกลุ่มชาติพันธุ์ไทยลื้อ ซึ่งเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ตามหลักเกณฑ์เบื้องต้นในส่วนที่คณะรัฐมนตรีกำหนดว่า บุตรของบุคคลที่อพยพเข้ามาในประเทศไทย และอาศัยอยู่มานานที่มิได้มีเชื้อสายไทย และเกิดในประเทศไทย ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายเฉพาะชนกลุ่มน้อยและกลุ่มชาติพันธุ์ที่รวมถึงกลุ่มชาติพันธุ์ไทยลื้อ โดยมีคุณสมบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดในประกาศฉบับดังกล่าว ก็สามารถที่จะได้สัญชาติไทยเป็นการทั่วไป ทั้งนี้ มีข้อสังเกตอีกประการหนึ่ง คือ นายชั้น แสงคำ ซึ่งเป็นบุคคลหนึ่งที่ได้รับความสะดวก มีมารดาชื่อนางแสง บิดาชื่อนายไสนวล จึงมีข้อสังเกตว่า ชื่อนี้มีลักษณะเหมือนเป็นชื่อของบุคคลในประเทศไทย ต่างกับนางบัวคำ แสงคำ ที่มารดาชื่อ นางก่องปิ่น บิดาชื่อ นายช่างอิน ซึ่งชื่อนี้คล้ายจะเป็นชื่อเรียกของบุคคลในประเทศพม่า ดังนั้น ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องควรตรวจสอบรายละเอียดข้อมูลข้อเท็จจริงอีกครั้งหนึ่งให้ชัดเจนและเป็นรายบุคคล พร้อมนำสืบพยานบุคคลซึ่งในที่นี้คือ เจ้าหน้าที่ทุกคนที่ลงชื่อตรวจสอบ และลงนามรับรองในเอกสารทะเบียนประวัติชุมชนบนพื้นที่สูงตามแผนแม่บทฯ ฉบับที่ ๒ ดังกล่าว เพื่อพิสูจน์ความถูกต้องชัดเจนของการจัดทำทะเบียนประวัติและความเคลือบแคลงสงสัยในการขอแปลงสัญชาติให้กับผู้ได้รับความเดือดร้อนที่กล่าวอ้างว่าเป็นผู้ที่เกิดในราชอาณาจักรไทย

๓. อำเภอเชียงของควรมีการสำรวจตรวจสอบรายละเอียดข้อเท็จจริงของผู้ได้รับความเดือดร้อนในกรณีนี้และผู้ไม่มีสัญชาติไทยรายอื่นๆ ที่ปรากฏในอำเภอเชียงของ เพื่อประโยชน์ในการจัดทำประวัติ แบ่งแยกสถานะของบุคคลตามกฎหมายอย่างชัดเจน ถูกต้อง และเป็นธรรม โดยจัดส่งให้กับคณะกรรมการ เพื่อพิจารณาพร้อมส่งต่อไปยังกระทรวงมหาดไทย และกรมการปกครองพิจารณาต่อไป

ในการนี้ คณะกรรมาธิการเห็นว่า ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องควรมีการสำรวจตรวจสอบรายละเอียดข้อเท็จจริงของผู้ได้รับความเดือดร้อนในกรณีนี้และผู้ไม่มีสัญชาติไทยรายอื่นๆ ที่ปรากฏในอำเภอเชียงของ เพื่อประโยชน์ในการจัดทำประวัติ แบ่งแยกสถานะของบุคคลตามกฎหมายอย่างชัดเจน ถูกต้อง และเป็นธรรมต่อไป

การดำเนินการ

๑. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๓๙๔๒/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๖ ถึงอธิบดีกรมการปกครอง แจ้งผลการพิจารณาของคณะกรรมการการปกครองข้างต้น ไปยังกรมการปกครองในฐานะเป็นผู้กำกับดูแลหลักในเรื่องนี้ ให้ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงตามประเด็นข้างต้นและประเด็นอื่นที่เกี่ยวข้องทั้งหมด เพื่อความถูกต้องเป็นธรรมและแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนดังกล่าว

๒. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๖๙๓๑/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๕๖ ถึงอธิบดีกรมการปกครอง ขอดำเนินการตามผลความคืบหน้าตามข้อ ๑. ว่าเรื่องดังกล่าวปัจจุบันอยู่ในขั้นตอน กระบวนการใด ดำเนินการเสร็จแล้วหรือไม่ หรือมีเหตุขัดข้องเกี่ยวกับการดำเนินการอย่างไร

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นผลให้กรรมการพ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

(ปัจจุบัน คณะกรรมการยังไม่ได้รับแจ้งผลการดำเนินการตรวจสอบจากกรมการปกครอง)

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๑๑๓ วันพฤหัสบดีที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๖

ครั้งที่ ๑๑๔ วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๖

- นางสาวสาวิตรี นาวิระ วิทยากรปฏิบัติการ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๑๐๙

เรื่องพิจารณา ขอให้พิจารณาเพื่อให้เด็กมีบัตรประจำตัวประชาชนหรือหลักฐานทางทะเบียนราษฎร เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาของเด็กที่จบการศึกษาจากโรงเรียนบ้านแครายเกษตรพันธุ์ พืชยาการ

ผู้เสนอ นายศุภพงศ์ แดงท่าไม้

ข้อเท็จจริง

นายศุภพงศ์ แดงท่าไม้ ข้าราชการครูโรงเรียนบ้านแครายเกษตรพันธุ์พืชยาการ ตำบล แคราย อำเภอกะหุ้มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ซึ่งเป็นตัวแทนผู้ได้รับความเดือดร้อน ได้เสนอเรื่องขอให้ คณะกรรมการการปกครอง พิจารณาเพื่อให้เด็กมีบัตรประจำตัวประชาชนหรือหลักฐานทางทะเบียน ราษฎรเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา จากข้อมูลที่ว่าตัวแทนผู้ได้รับความเดือดร้อน ได้สอบถามบุคคลใน ครอบครัวของนายคำ ตาสุข กับนางสังข์ ตาสุข (หรือแสงรุ่ง) ซึ่งได้รับความเดือดร้อนนั้นปรากฏว่า มีสัญชาติ/ ชาติพันธุ์ ไทยลื้อ หรือลัว่ อาศัยอยู่บ้านแสนสุข ตำบลศรีคำ อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย ซึ่งมีบุตรทั้งหมด ๖ คน มีรายละเอียด ดังนี้

๑. มีบุตรที่ไม่ได้รับการศึกษา จำนวน ๒ คน

๒. มีบุตรที่ได้ศึกษานอกระบบ และศึกษาตามอัธยาศัยที่โรงเรียนจันทร์ศิริ เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร จำนวน ๑ คน แต่ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎร

๓. มีบุตรที่ได้รับการศึกษาจนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ จากโรงเรียนบ้านแครายเกษตร พันธุ์พืชยาการ โดยไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎร ซึ่งปัจจุบันกำลังประสบปัญหาในการศึกษาต่อระดับ ที่สูงขึ้น จำนวน ๒ คน คือ

๑) เด็กชายแสงแก้ว ตาสุข ศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑/๔ โรงเรียนสมุทรสาครบูรณะ

๒) เด็กหญิงอัสสั ตาสุข ศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒/๑ โรงเรียนเทศบาลวัดดอนไก่อี

๔. มีบุตรที่เข้าศึกษาโดยไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎร จำนวน ๑ คน อยู่ระหว่างเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ ๑ จากโรงเรียนบ้านแครายเกษตรพันธุ์พืชยาการ

ปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นผลมาจากเมื่อปี ๒๕๔๙ นายคำ ตาสุข กับนางสังข์ ตาสุข (หรือแสงรุ่ง) ต้องการทำงานในโรงงาน บุคคลทั้งสองไม่มีความรู้ อ่านและเขียนหนังสือไม่ได้ โดยนายจ้างได้พาไปทำการ สำรวจขึ้นทะเบียนบุคคลต่างด้าวที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนและได้รับการแจ้งเป็นสัญชาติพม่าแทน เมื่อมีการ สำรวจบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน นางสังข์ได้บอกว่าตนกับนายคำเป็นคนสัญชาติลัว่ อาศัยอยู่ที่ อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย แต่ไม่มีหลักฐานยืนยันเพราะไม่เคยไปแจ้งสำรวจไว้ ต่อมาทำให้เกิดปัญหา ทางทะเบียนแก่บุตรทุกคนมาจนถึงปัจจุบัน

ทั้งนี้ นายศุภพงศ์ แดงท่าไม้ ได้ประสานกับหน่วยงานทางทะเบียนได้ข้อมูลว่า การแก้ไข ข้อมูลให้ถูกต้องเป็นจริง จะต้องให้นายคำ ตาสุข และนางสังข์ ตาสุข เดินทางกลับไปยังภูมิลำเนาเดิม ที่อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย เพื่อสำรวจสถานะเป็นคนสัญชาติลัว่ โดยให้ผู้ใหญ่บ้านและบุคคลในหมู่บ้าน รับรอง และให้ทำการแจ้งเกิดของบุตรให้ถูกต้องตามจริง จึงจะแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้

การพิจารณา

ในคราวประชุมครั้งที่ ๑๑๔ วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๖ ที่ประชุมเห็นชอบให้มีหนังสือถึงอธิบดีกรมการปกครอง ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงตามประเด็นที่ปรากฏในการประชุมและประเด็นอื่นที่เกี่ยวข้องทั้งหมด พร้อมหาแนวทางการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน

การดำเนินการ

๑. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๓๙๔๒/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๖ ถึงอธิบดีกรมการปกครอง ขอให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีเรื่องร้องเรียนดังกล่าว พร้อมหาแนวทางการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน โดยขอให้แจ้งผลความคืบหน้ามายังคณะกรรมการฯ เพื่อจะได้พิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๒. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๖๙๓๑/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๕๖ ถึงอธิบดีกรมการปกครอง เพื่อติดตามผลการดำเนินการว่าเรื่องดังกล่าวอยู่ในขั้นตอนใด กระบวนการใด ดำเนินการสำเร็จแล้วหรือไม่ หรือมีเหตุขัดข้องกับการดำเนินการอย่างไร

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นผลให้กรรมการฯ พ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

(ปัจจุบัน คณะกรรมการฯ ยังไม่ได้รับแจ้งผลการดำเนินการตรวจสอบจากกรมการปกครอง)

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๑๑๔ วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๖

- นายจิรพันธุ์ กุรสุรพงศ์ นักวิชาการรัฐศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศึกษาศาสตร์ ผู้สรุป

การพิจารณา

จากการพิจารณาเอกสารการร้องเรียนในเรื่องนี้คณะกรรมการธิการเห็นว่า เรื่องดังกล่าวเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของการท่าเรือแห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นหน่วยงานรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงคมนาคม และมีวัตถุประสงค์ในการดำเนินการเพื่อประโยชน์แห่งรัฐและประชาชน ดังนั้น จึงเป็นเรื่องอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกิจการองค์กรตามรัฐธรรมนูญ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน และกองทุน ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๒ (๓) จึงเห็นควรส่งเรื่องให้คณะกรรมการกิจการองค์กรตามรัฐธรรมนูญ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน และกองทุน พิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

การดำเนินการ

๑. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๓๙๐๕/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๖ ถึงประธานคณะกรรมการกิจการองค์กรตามรัฐธรรมนูญ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน และกองทุน จัดส่งเรื่องนี้ให้คณะกรรมการกิจการองค์กรฯ เพื่อพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

๒. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๓๙๔๑/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๖ ถึงนายสมสกุล ณ ระนอง แจ้งผลการพิจารณาของคณะกรรมการ

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๑๑๔ วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๖

- นายวุฒิชัย ผ่องท้วม นักศึกษาฝึกปฏิบัติงาน คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ผู้สรุป

เรื่องที่ ๑๑๑

เรื่องพิจารณา การก่อสร้างแนวหินใหญ่ป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งทะเล

ผู้เสนอ จังหวัดนครศรีธรรมราช

ข้อเท็จจริง

สืบเนื่องจากคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร ได้เดินทางไปประชุมและศึกษาดูงานเกี่ยวกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด และการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการของจังหวัดนครศรีธรรมราช เมื่อวันศุกร์ที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๖ จากการรับฟังบรรยายสรุป การชี้แจงแสดงความคิดเห็นและการตอบข้อซักถาม เป็นผลให้คณะกรรมการทราบถึงการดำเนินงานของจังหวัดนครศรีธรรมราช ตลอดจนปัญหา อุปสรรค ข้อขัดข้องในการบริหารจัดการและการพัฒนาจังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งหนึ่งในปัญหาสำคัญที่เกิดขึ้น คือ ปัญหาน้ำทะเลกัดเซาะชายฝั่งทะเลในพื้นที่ตั้งแต่อำเภอหัวไทรขึ้นไปทางทิศเหนือจนถึงตำบลแหลมตะลุมพุก อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยพื้นที่ดังกล่าวมีลักษณะเป็นแนวชายฝั่งทะเลที่มีคลื่นลมแรงตลอดเวลา จึงเกิดปัญหาน้ำทะเลกัดเซาะชายฝั่งทะเลมาเป็นระยะเวลานาน จังหวัดนครศรีธรรมราชตลอดทั้งชาวบ้านในพื้นที่จึงได้ร่วมกันทำแนวพังกหรือเขื่อนป้องกันคลื่นลมและน้ำกัดเซาะชายฝั่งทะเลเพื่อเป็นการแก้ไขป้องกันหลายครั้ง แต่ก็ไม่สามารถต้านทานกระแสน้ำในทะเลที่มากัดเซาะชายฝั่งในระยะยาวได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงฤดูของการเกิดลมมรสุมและพายุพัดจากอ่าวไทยเข้าสู่ฝั่ง ซึ่งสาเหตุสำคัญประการหนึ่งมาจากพังกหรือเขื่อนป้องกันน้ำทะเลกัดเซาะมีขนาดเล็ก ไม่เหมาะสม ไม่มีความคงทนถาวร กรณีเช่นนี้ เป็นผลให้พังกหรือเขื่อนป้องกันน้ำทะเลกัดเซาะยุบพัง แตกหัก และไม่อยู่ในสภาพที่จะป้องกันน้ำทะเลกัดเซาะได้ ผืนแผ่นดินจึงสูญหายไปจากการกัดเซาะของน้ำทะเลตลอดเวลา ดังจะเห็นได้จากพื้นที่บางช่วงในปัจจุบันได้ถูกน้ำทะเลกัดเซาะจนถึงบ้านเรือนของราษฎร และถนนที่เป็นเส้นทางคมนาคมสายหลักของอำเภอปากพนังและเป็นเส้นทางเชื่อมต่อไปยังอำเภอหัวไทรและอำเภออื่นแล้ว จึงเป็นผลให้เกิดความเดือดร้อนซึ่งมิใช่แต่เฉพาะผู้ที่ใช้เส้นทางสัญจรเท่านั้น ชาวประมงพื้นบ้านก็ได้รับความเดือดร้อนที่ไม่สามารถประกอบอาชีพประมงได้ตามปกติ บ้านเรือนของราษฎร ทรัพยากรธรรมชาติตามแนวชายฝั่ง ทั้งต้นไม้ หิน หอยและสิ่งมีชีวิตชายฝั่งถูกทำลาย

การพิจารณา

จากกรณีปัญหาสาเหตุความเดือดร้อนข้างต้นปรากฏว่า ในเขตพื้นที่ตั้งแต่อำเภอหัวไทรขึ้นไปทางทิศเหนือจนถึงตำบลนาบอน อำเภอหัวไทร ระยะทางประมาณ ๑๖ กิโลเมตร ได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาระยะเร่งด่วนแล้วปรากฏว่า ประสบผลสำเร็จพอสมควร ยังคงเหลือพื้นที่ตั้งแต่ตำบลนาบอนขึ้นไปทางทิศเหนือจนถึงตำบลแหลมตะลุมพุก อำเภอปากพนัง ระยะทางประมาณ ๒๓ กิโลเมตร ยังมีได้ดำเนินการ ทั้งนี้ เป็นผลมาจากปัญหาข้อกฎหมายที่จะต้องทำการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) และการขาดแคลนงบประมาณการก่อสร้าง ซึ่งหากเลยไม่เร่งดำเนินการแก้ไขป้องกัน ที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติบริเวณชายฝั่งทะเลจะถูกน้ำทะเลกัดเซาะเสียหายไปอย่างไม่มีสิ้นสุด ปัญหาความเดือดร้อนก็ไม่ได้รับการแก้ไขตามการร้องขอของราษฎร ในกรณีนี้ คณะกรรมการเห็นว่า แนวทางหนึ่งที่จะช่วยในการแก้ไขปัญหา น้ำทะเลกัดเซาะชายฝั่ง คือ การก่อสร้างแนวหินใหญ่ในทะเลชายฝั่งที่มีระยะห่างเป็นช่วงๆ อันจะเป็นการบรรเทา

ความรุนแรงของคลื่นลมได้ โดยคณะกรรมการการยกตัวอย่างการทำแนวกันคลื่นของจังหวัดชลบุรี ประเทศญี่ปุ่น ว่าสภาพทางภูมิศาสตร์ของจังหวัดชลบุรี มีพื้นที่ยาวตามแนวชายฝั่งมหาสมุทรแปซิฟิก ไปจนถึงอ่าวชูระ โดยพื้นที่ฝั่งตะวันตกของจังหวัดมีพื้นที่ไปถึงเทือกเขาแอลป์ของญี่ปุ่น พื้นที่ฝั่งตะวันออกเป็นชายฝั่งคอดเข้าไปทางด้านเหนือจนถึงภูเขาไฟฟูจิ และรวมพื้นที่ของคาบสมุทรอิสุ ซึ่งจังหวัดชลบุรีได้มีการทำแนวกันคลื่นด้วยปูนเป็นแท่งสี่เหลี่ยมวางเรียงกันตามแนวชายฝั่งทะเล เพื่อป้องกันการกัดเซาะพื้นดินริมฝั่งทะเล และเป็นการป้องกันการปะทะของคลื่นตามแนวชายฝั่งทะเลดังกล่าวด้วย ดังนั้น คณะกรรมการจึงเห็นว่า ดำเนินการด้วยวิธีก่อสร้างแนวหินใหญ่เพื่อแก้ไขปัญหาน้ำกัดเซาะชายฝั่งทะเลของจังหวัดนครศรีธรรมราชเช่นเดียวกับวิธีแก้ไขปัญหาน้ำกัดเซาะชายฝั่งทะเลของจังหวัดชลบุรี ประเทศญี่ปุ่น จะเป็นวิธีการที่แก้ไขป้องกันน้ำทะเลกัดเซาะชายฝั่งจังหวัดนครศรีธรรมราชได้ในระยะยาว โดยเริ่มตั้งแต่อำเภอหัวไทร - ตำบลนาบนาก - ตำบลปากพนังฝั่งตะวันออก - ตำบลแหลมตะลุมพุก อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งเป็นแนวน้ำกัดเซาะชายฝั่งทะเลที่รุนแรงที่สุดในประเทศไทย แต่เนื่องจากกรณีนี้มีปัญหาเรื่องข้อกฎหมายที่จะต้องทำการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) และขาดแคลนงบประมาณการก่อสร้าง เพื่อก่อสร้างพังกั้นน้ำในการแก้ไขปัญหาน้ำกัดเซาะชายฝั่งทะเลของจังหวัดนครศรีธรรมราช คณะกรรมการก็จะนำเรื่องนี้เสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ เพื่อแก้ไขและบรรเทาปัญหาความเดือดร้อนให้กับประชาชนต่อไป

ในการนี้ นายวิโรจน์ จิวะรังสรรค์ ผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช แสดงความเห็นและให้ข้อมูลว่า กรณีแนวทางการสร้างแนวหินใหญ่บริเวณอำเภอหัวไทรและอำเภอปากพนัง เพื่อป้องกันปัญหาน้ำกัดเซาะชายฝั่งทะเลตามที่คณะกรรมการได้เสนอแนะต่อจังหวัดนครศรีธรรมราชข้างต้นนั้นเป็นสิ่งที่ดีมาก เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหานี้เฉพาะหน้าได้ทันทั่วทั้ง แต่เนื่องจากหากแนวทางการแก้ไขปัญหานี้เป็นการสร้างพังกั้นน้ำจะต้องทำการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) ซึ่งจะทำให้เกิดความล่าช้าในการแก้ไขปัญหานี้ ทั้งนี้ จังหวัดนครศรีธรรมราชได้มีการก่อสร้างแนวกันคลื่นน้ำกัดเซาะชายฝั่งทะเลบริเวณแหลมตะลุมพุก หมู่ที่ ๓ ความยาว ๘๐๐ เมตร สำหรับในหมู่ที่ ๑ และหมู่ที่ ๒ นั้น อยู่ระหว่างการของงบประมาณไปยังสำนักงานนโยบายและบริหารจัดการน้ำและอุทกภัยแห่งชาติ (กบอ.) เป็นจำนวนเงิน ๒๘,๐๐๐,๐๐๐ บาท อย่างไรก็ตาม หากการทำแนวกันคลื่นน้ำกัดเซาะชายฝั่งทะเลมีความยาวเกิน ๑ กิโลเมตร จะต้องมีการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) ดังนั้น จังหวัดนครศรีธรรมราชจึงต้องเลี่ยงโดยการก่อสร้างแนวกันคลื่นระยะทางไม่เกิน ๑ กิโลเมตร กรณีนี้จึงเห็นได้ว่า ปัญหาหลักของการก่อสร้างพังกั้นน้ำในการแก้ไขปัญหาน้ำกัดเซาะชายฝั่งทะเลของจังหวัดนครศรีธรรมราช อยู่ที่ปัญหาข้อกฎหมายที่จะต้องทำการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) และการขาดแคลนงบประมาณการก่อสร้าง

การดำเนินการ

๑. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๓๙๓๔/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๖ ถึงอธิบดีกรมเจ้าท่า ขอให้พิจารณาสำรวจตรวจสอบพื้นที่พร้อมดำเนินการก่อสร้างแนวหินใหญ่ป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งทะเลจากทิศใต้ขึ้นไปทางทิศเหนือตั้งแต่อำเภอหัวไทร - ตำบลนาบนาก - ตำบลปากพนังฝั่งตะวันออก - ตำบลแหลมตะลุมพุก อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ในลักษณะที่มีความแข็งแรง มั่นคงถาวร และสามารถแก้ไขปัญหานี้ได้ในระยะยาว แต่หากไม่สามารถดำเนินการได้ ก็ขอให้พิจารณาแก้ไขปัญหานี้เฉพาะหน้าหรือแก้ไขปัญหาระยะด่วนในพื้นที่เกิดวิกฤติไปก่อน

๒. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๓๙๔๐/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๖ ถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม (นายชัชชาติ สิทธิพันธุ์) ขอให้พิจารณามอบหมายให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องสำรวจตรวจสอบพื้นที่พร้อมดำเนินการก่อสร้างแนวหินใหญ่ป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งทะเลจากทิศใต้ขึ้นไปทางทิศเหนือตั้งแต่อำเภอหัวไทร - ตำบลขนานนก - ตำบลปากพนังฝั่งตะวันออก - ตำบลแหลมตะลุมพุก อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ในลักษณะที่มีความแข็งแรงมั่นคงถาวร และสามารถแก้ไขปัญหาดได้ในระยะยาว แต่หากไม่สามารถดำเนินการได้ ก็ขอให้พิจารณาแก้ไขปัญหาดเฉพาะหน้าหรือแก้ไขปัญหาดเร่งด่วนในพื้นที่เกิดวิกฤติไปก่อน

๓. ในคราวประชุมคณะกรรมการ ครั้งที่ ๑๑๕ วันพฤหัสบดีที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ที่ประชุมได้พิจารณาปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งทะเลจากทิศใต้ขึ้นไปทางทิศเหนือตั้งแต่อำเภอหัวไทร - ตำบลขนานนก - ตำบลปากพนังฝั่งตะวันออก - ตำบลแหลมตะลุมพุก อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยได้มอบหมายให้ฝ่ายเจ้าหน้าที่คณะกรรมการการปกครองทำหนังสือแจ้งการดำเนินงานของคณะกรรมการให้หน่วยงานและบุคคลดังต่อไปนี้ได้รับทราบเกี่ยวกับการสำรวจพื้นที่เพื่อก่อสร้างแนวหินใหญ่ป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งทะเลข้างต้น ประกอบด้วย

๑) นายวิโรจน์ จิวะรังสรรค์	ผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช
๒) นายชำนาญ ศักดิ์เศรษฐ์	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ พรรคประชาธิปัตย์
๓) นายวิทยา แก้วภราดัย	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดนครศรีธรรมราช เขตที่ ๓
๔) นายชินวรณ์ บุญยเกียรติ	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดนครศรีธรรมราช เขตที่ ๗
๕) นายสุรเชษฐ์ มาศดิตถ์	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดนครศรีธรรมราช เขตที่ ๘

๔. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๔๑๐๕/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ถึงนายวิโรจน์ จิวะรังสรรค์ ผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช แจ้งผลการประชุมและศึกษาดูงานของคณะกรรมการเกี่ยวกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด และการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการของจังหวัดนครศรีธรรมราช เมื่อวันศุกร์ที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๖ ซึ่งจากการรับฟังการบรรยายสรุปการชี้แจงแสดงความคิดเห็นและการตอบข้อซักถาม เป็นผลให้คณะกรรมการทราบถึงการดำเนินงานของจังหวัดนครศรีธรรมราช ตลอดจนปัญหา อุปสรรค ข้อขัดข้องในการบริหารจัดการและการพัฒนาจังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งหนึ่งในปัญหาสำคัญที่เกิดขึ้น คือ ปัญหาน้ำทะเลกัดเซาะชายฝั่งทะเลในพื้นที่ตั้งแต่อำเภอหัวไทรขึ้นไปทางทิศเหนือจนถึงตำบลแหลมตะลุมพุก อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช และเพื่อให้การดำเนินการแก้ไขปัญหาน้ำทะเลกัดเซาะชายฝั่งทะเลดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ในคราวประชุมคณะกรรมการเมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ที่ประชุมจึงได้พิจารณาและเห็นชอบให้แจ้งการดำเนินงานของคณะกรรมการต่อผู้รับผิดชอบในพื้นที่ได้ทราบ พร้อมขอให้ติดต่อประสานงานและหรืออำนวยความสะดวกแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการสำรวจตรวจสอบพื้นที่พร้อมทั้งการก่อสร้างแนวหินใหญ่ป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งทะเลข้างต้นด้วย

๕. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๔๑๐๖/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ถึงนายขำนิ ศักดิ์เศรษฐ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ พรรคประชาธิปัตย์ แจ้งผลตามข้อ ๔.

๖. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๔๑๐๗/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ถึงนายวิทยา แก้วภราดัย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช เขตที่ ๓ แจ้งผลตามข้อ ๔.

๗. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๔๑๐๘/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ถึงนายชินวรณ์ บุญเกียรติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช เขตที่ ๗ แจ้งผลตามข้อ ๔.

๘. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๔๑๐๙/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ถึงนายสุรเชษฐ์ มาศดิตถ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช เขตที่ ๘ แจ้งผลตามข้อ ๔.

๙. กรมเจ้าท่า ได้มีหนังสือ ที่ คค ๐๓๑๙.๕/๑๗๖๔ ลงวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ถึงคณะกรรมการแจ้งว่า การแก้ไขปัญหาน้ำทะเลกัดเซาะชายฝั่ง เป็นภารกิจที่สำคัญประการหนึ่งของกรมเจ้าท่า สำหรับพื้นที่ชายฝั่งทะเลบริเวณอำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช ประสบปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งอย่างรุนแรงและต่อเนื่องมาโดยตลอด กรมเจ้าท่าได้ดำเนินการแก้ไขปัญหา และมีแผนการแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งในพื้นที่บริเวณดังกล่าว ดังต่อไปนี้

๑. โครงการที่ได้ดำเนินการมาแล้ว

๑.๑ กรมเจ้าท่าได้ว่าจ้างมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ดำเนินงานสำรวจออกแบบเพื่อแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง บริเวณบ้านหน้าสตน อำเภอหัวไทร ถึงบ้านหน้าโกฏิ อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ระยะทางประมาณ ๑๖ กิโลเมตร แล้วเสร็จในเดือนธันวาคม ๒๕๔๙ โดยผลการศึกษาได้เสนอให้ก่อสร้างเขื่อนหินทิ้งนอกชายฝั่ง เพื่อป้องกันการกัดเซาะ การดำเนินงานสำรวจออกแบบดังกล่าวไม่ได้จัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) เนื่องจากในเวลานั้นการก่อสร้างรูปแบบเขื่อนหินทิ้งในทะเลไม่เข้าข่ายต้องจัดทำรายงาน (EIA) ตามประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๓๔ โดยแบ่งการก่อสร้างเป็น ๓ ระยะ มีผลการดำเนินงาน ดังนี้

๑.๑.๑ ระยะที่ ๑ พื้นที่ชายฝั่งตั้งแต่บริเวณบ้านหน้าสตน ถึงหมู่ที่ ๙ บ้านต้นสน ตำบลเกาะเพชร อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช ระยะทางประมาณ ๗.๕ กิโลเมตร ก่อสร้างแล้วเสร็จเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๑

๑.๑.๒ ระยะที่ ๒ พื้นที่ชายฝั่งตั้งแต่บริเวณหมู่ที่ ๙ บ้านต้นสน ตำบลเกาะเพชร อำเภอหัวไทร ถึงรอตักทรายบ่อคันตี หมู่ที่ ๙ บ้านนาทรัพย์ ตำบลนาบอน อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ระยะทางประมาณ ๖.๕ กิโลเมตร ก่อสร้างแล้วเสร็จเดือนเมษายน ๒๕๕๒

๑.๑.๓ ระยะที่ ๓ พื้นที่ชายฝั่งตั้งแต่บริเวณรอตกทรายบ่อคนตี หมู่ที่ ๙ บ้านนาทรัพย์ ถึงปากคลองหน้าโกฏี ตำบลขนานนก อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช ระยะทางประมาณ ๒.๐ กิโลเมตร กรมทางหลวงได้ก่อสร้างกำแพงเสาเข็มกันคลื่น (Sheet pile wall) เพื่อป้องกันการกัดเซาะไว้ก่อนแล้ว เพื่อมิให้เกิดความซ้ำซ้อนในการใช้งบประมาณ กรมเจ้าท่าจึงไม่ได้ของบประมาณดำเนินการก่อสร้างเขื่อนหินทิ้งป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งระยะที่ ๓

๑.๒ กรมเจ้าท่าได้ว่าจ้างมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ดำเนินโครงการและสำรวจออกแบบเพื่อแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งบริเวณหมู่ที่ ๖ บ้านเนินน้ำหัก ตำบลปากพ่องี ตวันออก ถึงบ้านหน้าโกฏี ตำบลขนานนก อำเภอปากพ่องี จังหวัดนครศรีธรรมราช ต่อเนื่องจากโครงการในข้อที่ ๑. ไปทางด้านทิศเหนือ ครอบคลุมพื้นที่ถึงปลายแหลมตะลุมพุก ระยะทางประมาณ ๔๐ กิโลเมตร แล้วเสร็จเดือนธันวาคม ๒๕๕๑ โดยผลการศึกษาเสนอให้กรมเจ้าท่าก่อสร้างเขื่อนกันคลื่นหินทิ้งนอกชายฝั่ง เพื่อป้องกันการกัดเซาะตลอดแนว แบ่งงานก่อสร้างออกเป็น ๑๐ ระยะ แต่ในปี ๒๕๕๒ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้มีประกาศกำหนดให้โครงการก่อสร้างเขื่อนหินทิ้งทะเลทุกประเภท ทุกขนาด ต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) ให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) พิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนขออนุมัติงบประมาณดำเนินการ ดังนั้น กรมเจ้าท่าจึงไม่สามารถก่อสร้างเขื่อนป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนได้และต้องย้อนกลับไปของบประมาณเพื่อจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA)

๒. โครงการที่กำลังดำเนินการ และโครงการที่อยู่ในแผนจะดำเนินการ

๒.๑ ในปีงบประมาณ ๒๕๕๕ กรมเจ้าท่าได้ว่าจ้างมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ดำเนินโครงการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสำรวจออกแบบโครงสร้างป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง ตั้งแต่บ้านหน้าโกฏี ถึงปลายแหลมตะลุมพุก อำเภอปากพ่องี จังหวัดนครศรีธรรมราช ระยะที่ ๑ ครอบคลุมพื้นที่ชายฝั่งจากปลายแหลมตะลุมพุก ลงมาทางด้านทิศใต้ถึงบริเวณวัดแหลมตะลุมพุก ระยะทางประมาณ ๑๒ กิโลเมตร ปัจจุบันอยู่ระหว่างการดำเนินงาน ผลความก้าวหน้าร้อยละ ๓๐

๒.๒ ในปีงบประมาณ ๒๕๕๖ กรมเจ้าท่าได้รับงบประมาณเพื่อจ้างที่ปรึกษาดำเนินโครงการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสำรวจออกแบบโครงสร้างป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง ตั้งแต่บ้านหน้าโกฏี ถึงปลายแหลมตะลุมพุก อำเภอปากพ่องี จังหวัดนครศรีธรรมราช ระยะที่ ๒ ต่อเนื่องจากระยะที่ ๑ ครอบคลุมพื้นที่ชายฝั่งจากบริเวณวัดแหลมตะลุมพุก ลงมาทางด้านทิศใต้ ระยะทางประมาณ ๑๒ กิโลเมตร ปัจจุบันอยู่ระหว่างกระบวนการคัดเลือกที่ปรึกษา

๒.๓ ในปีงบประมาณ ๒๕๕๗ กรมเจ้าท่าได้ของบประมาณดำเนินโครงการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสำรวจออกแบบโครงสร้างป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง ตั้งแต่บ้านหน้าโกฏี ถึงปลายแหลมตะลุมพุก อำเภอปากพ่องี จังหวัดนครศรีธรรมราช ระยะที่ ๓ ต่อเนื่องจากโครงการระยะที่ ๒ ครอบคลุมถึงปากคลองหน้าโกฏี ตำบลขนานนก อำเภอปากพ่องี จังหวัดนครศรีธรรมราช ปัจจุบันอยู่ระหว่างการพิจารณางบประมาณ

ทั้งนี้ เมื่อกรมเจ้าท่าดำเนินงานในข้อ ๒.๑ – ๒.๓ แล้วเสร็จ จะได้แนวทางและรูปแบบการป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำทะเลกัดเซาะชายฝั่ง ครอบคลุมพื้นที่ชายฝั่งอำเภopakพนังทั้งหมด ซึ่งจะได้ของงบประมาณก่อสร้างในพื้นที่เร่งด่วนตามลำดับ จนแก้ไขปัญหาได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ต่อไป

๒.๔ ในปีงบประมาณ ๒๕๕๗ กรมเจ้าท่าได้ของงบประมาณก่อสร้างโครงการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งบริเวณหมู่ที่ ๒, ๓, ๗ และ ๘ ตำบลหน้าสตน อำเภอกว๊านพะโค จังหวัดนครศรีธรรมราช ระยะทางประมาณ ๗.๐ กิโลเมตร ซึ่งเป็นโครงการที่รายงาน (EIA) ผ่านความเห็นชอบจากสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) แล้ว

๑๐. ในคราวประชุมคณะกรรมการ ครั้งที่ ๑๑๗ วันพุธที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ที่ประชุมได้พิจารณาการแจ้งผลการดำเนินการของกรมเจ้าท่า เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาน้ำทะเลกัดเซาะชายฝั่งตามข้อ ๙. ซึ่งที่ประชุมรับทราบและจะนำเรื่องเข้าพิจารณาในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรต่อไป

๑๑. กระทรวงคมนาคม ได้มีหนังสือ ที่ คค ๐๑๐๐/๙๘๘ ลงวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ถึงคณะกรรมการการปกครอง แจ้งว่า ตามที่คณะกรรมการได้ขอให้กระทรวงคมนาคมพิจารณาแก้ไขปัญหา น้ำทะเลกัดเซาะชายฝั่ง โดยขอให้พิจารณามอบหมายให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องสำรวจตรวจสอบพื้นที่ พร้อมดำเนินการก่อสร้างแนวหินใหญ่ป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งทะเลจากทิศใต้ขึ้นไปทางทิศเหนือตั้งแต่ อำเภอกว๊านพะโค - ตำบลขนานาก - ตำบลปากพนังฝั่งตะวันออก - ตำบลแหลมตะลุมพุก อำเภopakพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ในโอกาสที่คณะกรรมการได้เดินทางไปตรวจพื้นที่ เมื่อวันศุกร์ที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๖ ณ จังหวัดนครศรีธรรมราช นั้น กระทรวงคมนาคมได้ให้กรมเจ้าท่าพิจารณาเรื่องดังกล่าวแล้ว ซึ่งผลเป็นประการใด จะแจ้งให้คณะกรรมการทราบต่อไป

๑๒. จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นศ ๐๐๑๗.๒/๑๒๑๔๖ ลงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ขอบุณคณะกรรมการการปกครองที่มีความห่วงใยและหาแนวทางการช่วยเหลือ บรรเทาความเดือดร้อนเกี่ยวกับน้ำทะเลกัดเซาะชายฝั่งให้กับราษฎรชาวจังหวัดนครศรีธรรมราช

๑๓. ในคราวประชุมคณะกรรมการ ครั้งที่ ๑๑๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๖ ที่ประชุมได้พิจารณาการแจ้งผลการดำเนินการของกระทรวงคมนาคมตามข้อ ๑๑. จึงเห็นควรมอบหมายให้ นายชำนาญ ศักดิ์เศรษฐ์ ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการ ในฐานะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในเขตพื้นที่ จังหวัดนครศรีธรรมราช ชี้แจงและทำความเข้าใจกับประชาชนในพื้นที่บริเวณที่ได้รับผลกระทบจากปัญหา การกัดเซาะชายฝั่งทะเลบริเวณตั้งแต่อำเภอกว๊านพะโค - ตำบลขนานาก - ตำบลปากพนังฝั่งตะวันออก - ตำบลแหลมตะลุมพุก อำเภopakพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้รับทราบถึงความคืบหน้าในการแก้ไขปัญหา โดยการดำเนินการก่อสร้างแนวหินใหญ่ในบริเวณดังกล่าวซึ่งคณะกรรมการการปกครองได้ประสานงาน กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ดำเนินการดังกล่าวแล้ว

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายกย่องสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นผลให้กรรมการการ ปันจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

(ปัจจุบัน (ในขณะนั้น) เรื่อนี้อยู่ระหว่างการดำเนินงานของกรมเจ้าท่าตามข้างต้นเพื่อให้ได้มาซึ่งแนวทางและรูปแบบการป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำทะเลกัดเซาะชายฝั่ง ครอบคลุมพื้นที่ฝั่งอำเภอปากพนังทั้งหมด ซึ่งจะได้ของบประมาณก่อสร้างในพื้นที่ดังกล่าว ทั้งนี้ สำหรับการก่อสร้างโครงสร้างป้องกัน การกัดเซาะชายฝั่งบริเวณหมู่ที่ ๒, ๓, ๗ และ ๘ ตำบลหน้าสตน อำเภอหัวไทร กรมเจ้าท่าได้เสนอของบประมาณแล้ว ซึ่งอยู่ระหว่างการดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป))

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๑๑๕ วันพฤหัสบดีที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๖

ครั้งที่ ๑๑๗ วันพุธที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๖

ครั้งที่ ๑๑๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๖

- นางสาวสาวิตรี นาวิระ วิทยาการปฏิบัติการ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๑๑๒

เรื่องพิจารณา ขอความเป็นธรรมเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐ กรณีชี้แจงการขาดคุณสมบัติของผู้รับสมัครเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านโดยทุจริตและเลือกปฏิบัติ

ผู้เสนอ นายหามิ ลาเตะ

ข้อเท็จจริง

ผู้ร้อง (นายหามิ ลาเตะ) อ้างว่า เป็นผู้สมัครรับเลือกผู้ใหญ่บ้าน หมายเลข ๒ หมู่ที่ ๔ ตำบลธารคีรี อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ไม่ได้รับความเป็นธรรมในการสมัครรับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านเกี่ยวกับหลักฐานการสมัครรับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านของผู้ร้อง ดังนี้

๑. นายชาญยุทธ์ มุขตาร์ ปลัดอำเภอสะบ้าย้อย เจ้าพนักงานรับสมัครเลือกผู้ใหญ่บ้าน ได้กล่าวหาผู้ร้องว่า ผู้ร้องไม่สามารถลงสมัครรับเลือกในตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านได้ เนื่องจากผู้ร้องไม่ได้จบการศึกษาในภาคบังคับ แม้ว่าผู้ร้องจะมีหลักฐานยืนยันว่า ได้จบการศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ก็ตาม ทำให้ผู้ร้องเสียสิทธิ ตลอดจนเสียโอกาสและเสียค่าใช้จ่ายในการลงสมัครเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้าน

๒. พฤติกรรมของนายชาญยุทธ์ มุขตาร์ ปลัดอำเภอสะบ้าย้อย เป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบและไม่เหมาะสม ดังนี้

๒.๑ ชี้แจงข้อมูลเกี่ยวกับการสมัครรับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านไม่ชัดเจน และแจ้งเหตุการขาดคุณสมบัติของผู้ร้องล่วงหน้าระยะเวลาที่กำหนดการรับสมัคร โดยแจ้งให้ทราบด้วยวาจาทางโทรศัพท์ และไม่ได้แจ้งเป็นลายลักษณ์อักษร จึงทำให้ผู้ร้องฯ เสียสิทธิและเสียโอกาสในการแก้ไขเอกสารให้ถูกต้องทันก่อนการปิดรับสมัคร ซึ่งการกระทำดังกล่าวเป็นการขัดต่อระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๑ ถือเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยไม่สุจริตและเที่ยงธรรม

๒.๒ ไม่ให้ความร่วมมือและไม่ให้บริการข้อมูลข่าวสาร ที่เป็นประโยชน์แก่ผู้ลงสมัครรับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้าน

การพิจารณา

คณะกรรมการการปกครอง พิจารณาแล้วเห็นควรให้มีหนังสือถึงผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลา เพื่อให้ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงเรื่องร้องเรียนนี้ พร้อมทั้งประเด็นข้อกฎหมาย ข้อเสนอแนะ แนวทางการแก้ไขปัญหา ตลอดจนประเด็นอื่นที่เกี่ยวข้อง แล้วแจ้งผลการตรวจสอบพร้อมด้วยเอกสารประกอบการพิจารณาต่อคณะกรรมการการปกครอง

การดำเนินการ

๑. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๔๔๘๗/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลา เพื่อให้ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงเรื่องร้องเรียนนี้ พร้อมทั้งประเด็นข้อกฎหมาย ข้อเสนอแนะ แนวทางการแก้ไขปัญหา ตลอดจนประเด็นอื่นที่เกี่ยวข้อง แล้วแจ้งผลการตรวจสอบพร้อมด้วยเอกสารประกอบการพิจารณาต่อคณะกรรมการการปกครอง

๒. จังหวัดสงขลา ได้มีหนังสือศาลากลางจังหวัดสงขลา ลับ ที่ สข ๐๐๑๘.๑/๐๙๕ ลงวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๖ รายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงว่า ในเบื้องต้นจังหวัดสงขลาได้แต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงกรณีดังกล่าวแล้ว

๓. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๗๑๕๔/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๖ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลา เพื่อติดตามผลความคืบหน้าการดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นผลให้กรรมการพ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

๔. ภายหลังได้มีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ แล้ว จังหวัดสงขลา ได้มีหนังสือ ลับ ที่ สข ๐๐๑๘.๑/๗๑๙ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๗ รายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงมายังคณะกรรมการการปกครอง

(ปัจจุบัน คณะกรรมการยังมิได้แจ้งผลการดำเนินการให้ผู้ร้องทราบ)

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๑๑๗ วันพุธที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๖

ครั้งที่ ๑๑๙ วันพฤหัสบดีที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๖

- นายอัครเดช คนชื้อ นิติกรชำนาญการพิเศษ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๑๑๓

เรื่องพิจารณา ขอให้ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบของนางบุพชาติ ตราชู ผู้ใหญ่บ้านท่าสว่าง หมู่ที่ ๒ ตำบลบักได อำเภอนมดรัก จังหวัดสุรินทร์ กรณีทุจริตปลอมแปลงตราয়งวัดอรุณธาราม เพื่อจัดทำเอกสารเรียไรงินทำบุญทอดผ้าป่า ยึดตราตั้งและทำลายทรัพย์สินของวัด

ผู้เสนอ นางสาวศิริลักษณ์ สารสุข และนางสาวอุไรรัตน์ เสพสุข

ข้อเท็จจริง

ผู้ร้อง (นางสาวศิริลักษณ์ สารสุข และนางสาวอุไรรัตน์ เสพสุข) แจ้งว่าเป็นกรรมการวัดอรุณธาราม ได้รับมอบอำนาจจากพระสังสรรค์ สุรเตโช เจ้าอาวาสวัดอรุณธาราม ร้องเรียนว่า นางบุพชาติ ตราชู ผู้ใหญ่บ้านท่าสว่าง ได้ทำการปลอมแปลงตราয়งวัดเพื่อจัดทำเอกสารเรียไรงินทำบุญทอดผ้าป่าจากพุทธศาสนิกชน โดยไม่ได้จัดขึ้นที่วัดอรุณธาราม และได้อ้างชื่อวัดอรุณธารามเพื่อเรียไรงินทำบุญอีกครั้งหนึ่ง วัดอรุณธารามจึงแจ้งเอาผิดกับผู้ใหญ่บ้านท่าสว่างต่อสถาบันพระศาสนาและศูนย์ดำรงธรรม กระทรวงมหาดไทย ต่อมาผู้ใหญ่บ้านท่าสว่างได้บุกรุกเข้าทำลายทรัพย์สินของวัดอรุณธาราม และได้ทำการยึดตราตั้งวัด

การพิจารณา

คณะกรรมการการปกครอง พิจารณาแล้วเห็นว่า เรื่องนี้อยู่ในขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม สภาผู้แทนราษฎร ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๒ (๓๐) จึงส่งเรื่องนี้ให้คณะกรรมการการศาสนาฯ พิจารณาต่อไป

การดำเนินการ

๑. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๔๔๘๘/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดสุรินทร์ ขอให้ตรวจสอบข้อเท็จจริง

๒. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๔๕๓๖/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ถึงผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ขอให้ตรวจสอบข้อเท็จจริง

๓. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๔๖๐๐/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๖ ถึงประธานคณะกรรมการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม ส่งเรื่องร้องเรียนให้พิจารณา

๔. นางสาวศิริลักษณ์ สารสุข และนางสาวอุไรรัตน์ เสพสุข ได้มีหนังสือ ที่ พิเศษ ๒๕๕๖ ลงวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๖ ขอจัดส่งเอกสารประกอบการพิจารณาเพิ่มเติม

๕. สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ มีหนังสือสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ที่ พศ ๐๐๐๖/๐๔๔๘๓ ลงวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๖ แจ้งว่า สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติได้ส่งเรื่องร้องเรียนดังกล่าวให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสุรินทร์ เพื่อบอบให้สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดสุรินทร์ ตรวจสอบข้อเท็จจริงโดยละเอียด ซึ่งผลเป็นประการใดจะแจ้งให้คณะกรรมการการปกครองทราบ

๖. คณะกรรมการการปกครอง มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๕๐๕๗/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๖ ถึงประธานคณะกรรมการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม จัดส่งเอกสารตามข้อ ๔. เพื่อประกอบการพิจารณา

๗. คณะกรรมการการศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๔๗๘๐/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๖ แจ้งว่า คณะกรรมการได้ส่งเรื่องร้องเรียนข้างต้นให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ รับไปพิจารณาดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงและรายงานผลการพิจารณาให้คณะกรรมการทราบในเบื้องต้น ก่อนที่จะมีการพิจารณาในกรณีที่พบปัญหาข้อร้องเรียนยังไม่สามารถหาข้อสรุปแนวทางการแก้ไขปัญหาได้

๘. จังหวัดสุรินทร์ ได้มีหนังสือศาลากลางจังหวัดสุรินทร์ ที่ สร ๐๐๑๗.๓/๘๖๒๑ ลงวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๖ แจ้งว่า จังหวัดสุรินทร์ได้ส่งเรื่องร้องเรียนดังกล่าวให้ที่ทำการปกครองจังหวัดสุรินทร์เป็นหน่วยงานผู้รับผิดชอบดำเนินการในเรื่องนี้ และที่ทำการปกครองจังหวัดสุรินทร์ได้รายงานให้จังหวัดสุรินทร์ทราบว่า ได้ให้อำเภอพนมดงรัก เร่งรัดดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้ว ซึ่งผลเป็นประการใดจะได้แจ้งให้คณะกรรมการทราบต่อไป

๙. สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ได้มีหนังสือสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ที่ พศ ๐๐๐๖/๐๗๘๘๐ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๖ แจ้งผลการตรวจสอบข้อเท็จจริง ดังนี้

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงดังกล่าวแล้ว ปรากฏผลโดยสรุปว่า นางบุพผชาติ ตราชู ผู้ใหญ่บ้านท่าสว่าง มิได้มีความผิดตามที่ถูกร้องเรียน กล่าวคือ

๑. พระสังสรค์ สุรเตโช เป็นเพียงพระภิกษุที่อยู่ในวัดอรุณธาราม มิใช่เป็นเจ้าอาวาสสังกัดเดิมอยู่วัดโพธิ์ชัยหากมี ตำบลหนองบัว อำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์ และเป็นผู้เก็บตรายางของวัดไว้

๒. กรณีถูกร้องเรียนว่า ทุจริตปลอมแปลงตรายางของวัดอรุณธาราม ข้อเท็จจริงคือชาวบ้านพร้อมใจกันจัดผ้าป่าเพื่อจัดหาทุนสมทบสร้างสถูปบรรจุอัฐิของอดีตเจ้าอาวาส โดยมีการจัดพิมพ์ของฎีกาผ้าป่า ซึ่งเมื่อพิมพ์ของฎีกาผ้าป่าเสร็จ ปรากฏว่า พระสังสรค์ สุรเตโช ซึ่งเป็นผู้เก็บตรายางของวัดไว้ไม่อยู่โดยได้ออกไปจากวัด ไม่ทราบว่าที่ใดและไม่สามารถติดต่อได้ นางบุพผชาติ ตราชู จึงนำความหาหรือเจ้าคณะตำบลบักไดและเจ้าคณะอำเภอพนมดงรัก มีความเห็นร่วมกันว่า ให้จัดทำตรายางวัดอรุณธารามขึ้นใหม่ เพื่อแก้ไขปัญหาและให้ใช้เฉพาะกรณีนี้เท่านั้น

๓. กรณีถูกร้องเรียนว่า ยึดตราตั้ง ข้อเท็จจริงคือ เนื่องจากในขณะนั้นวัดอรุณธารามยังไม่มีเจ้าอาวาส ที่ประชุมจึงเห็นชอบให้เจ้าคณะตำบลบักได เป็นผู้เก็บรักษาไว้ก่อน

๔. กรณีถูกร้องเรียนว่า บุกรุกทำลายทรัพย์สินของวัด ข้อเท็จจริงคือ เป็นการรื้อกุฏิหลังเก่าซึ่งชำรุดทรุดโทรม เพื่อสร้างกุฏิหลังใหม่ให้เจ้าอาวาสรูปใหม่มีที่พำนักอาศัยที่เหมาะสม โดยได้รับอนุญาตจากเจ้าคณะตำบลบักไดและเจ้าคณะอำเภอพนมดงรักแล้ว ปัจจุบันเจ้าคณะจังหวัดสุรินทร์ได้แต่งตั้ง พระมหาวิศิต ธีรวิโส เจ้าคณะอำเภอพนมดงรักให้ดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาสวัดอรุณธาราม ตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๖ และเมื่อวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๖ พระสังสรค์ สุรเตโช ประพฤติตนไม่เหมาะสม เจ้าอาวาสวัดอรุณธารามได้ลงโทษโดยให้กลับสังกัดเดิมแล้ว

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๑๑๗ วันพุธที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๖

ครั้งที่ ๑๑๘ วันพฤหัสบดีที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๖

ครั้งที่ ๑๒๑ วันพฤหัสบดีที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๖

ครั้งที่ ๑๓๔ วันพุธที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

- นายอัครเดช คนชื้อ นิตกรชำนาญการพิเศษ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๑๑๔

เรื่องพิจารณา ขอความเป็นธรรมและให้ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบและขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานที่ดินในการออกเอกสารสิทธิ์ที่ดินของหัวหน้าอุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม

ผู้เสนอ นายสมเกียรติ พหลรัตน์
(เรื่องสืบเนื่องของคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓))

ข้อเท็จจริง

นายสมเกียรติ พหลรัตน์ ผู้ร้องเป็นบุตรนางยุพดี พหลรัตน์ เจ้าของที่ดิน ส.ค. ๑ เลขที่ ๑๓๖ หมู่ที่ ๕ ตำบลไม้ฝาด อำเภอสีเกา จังหวัดตรัง ได้รับมอบหมายให้ไปยื่นคำขอรังวัดออกโฉนดที่ดินต่อสำนักงานที่ดินจังหวัดตรังเมื่อวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๒ และทำการรังวัดที่ดินในวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๕๓ ผู้ร้องได้แจ้งให้หัวหน้าอุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหมทราบว่า มีความจำเป็นที่จะต้องตัดฟันต้นไม้และเถาวัลย์บางส่วนในแนวเขตที่ดินเพื่อความสะดวกในการรังวัดส่งกล้องของช่างรังวัดแต่ได้รับคำตอบในทำนองข่มขู่ว่าไม่ให้ตัดต้นไม้หากฝ่าฝืนจะดำเนินการจับกุมซึ่งผู้ร้องเห็นว่า การกระทำของหัวหน้าอุทยานดังกล่าวเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบและเป็นการขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานที่ดิน

การพิจารณา

คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) ได้พิจารณาเรื่องดังกล่าวแล้ว มีมติตั้งคณะอนุกรรมการขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณาเรื่องร้องเรียนของนายสมเกียรติ พหลรัตน์ ซึ่งผลการพิจารณาของคณะอนุกรรมการเป็นดังนี้

นายสมเกียรติ พหลรัตน์ ได้นำชี้รังวัดที่ดินเมื่อวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๕๓ แต่เมื่อลงพื้นที่เพื่อทำการรังวัดกลับไม่สามารถรังวัดที่ดินได้เนื่องจากเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหมอ้างว่าจะทำการจับกุมในข้อหาบุกรุกพื้นที่อุทยานฯ และแจ้งผู้ร้องว่า อุทยานแห่งชาติ หาดเจ้าไหม ไม่ได้รับการประสานงานจากสำนักงานที่ดินจังหวัดตรังว่าจะมีการรังวัดที่ดินในวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๕๓ แต่ได้รับการประสานงานเป็นหนังสือว่า จะมีการรังวัดที่ดินเพื่อออกโฉนดที่ดินในวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๓ เมื่อเกิดเหตุการณ์ดังกล่าวขึ้นผู้ร้อง จึงได้ขอเลื่อนรังวัดที่ดินเป็นครั้งที่ ๒ ในวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๓ และได้ดำเนินการรังวัดแล้วเสร็จในวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ จึงมีประเด็นว่า การที่หัวหน้าอุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหมไม่อำนวยความสะดวกและไม่อนุญาตให้นายสมเกียรติ พหลรัตน์ พร้อมช่างรังวัดเข้าทำการรังวัดที่ดินเมื่อวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๕๓ นั้น การกระทำดังกล่าวเป็นการปฏิบัติโดยชอบหรือไม่ คณะอนุกรรมการเห็นว่า การที่อุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหมไม่อำนวยความสะดวกและไม่อนุญาตให้นายสมเกียรติ พหลรัตน์ พร้อมช่างรังวัดเข้าทำการรังวัดที่ดินเมื่อวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๕๓ เป็นการปฏิบัติโดยชอบแล้ว เนื่องจากอุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม ได้รับการประสานงานเป็นหนังสือจากสำนักงานที่ดินจังหวัดตรัง ว่า จะเข้าพื้นที่เพื่อทำการรังวัดที่ดินเพื่อออกโฉนดที่ดินในวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๓ แต่ได้มีการเข้าพื้นที่ก่อนวันที่แจ้งไว้ จึงเป็นการเข้าไปในเขตรุกอุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหมโดยไม่ได้รับอนุญาต ซึ่งเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหมมีอำนาจจับกุมได้ตามกฎหมาย

ทั้งนี้ ได้ปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมในทางพิจารณาว่า เมื่อทำการรังวัดที่ดินในวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๓ และช่วงรังวัดมีการขึ้นรูปแผนที่ปรากฏว่า สภาพพื้นที่ ส.ค. ๑ เลขที่ ๑๓๖ ตำบลไม้ฝาด อำเภอสิเกา จังหวัดตรัง เป็นพื้นที่ราบมีเนื้อที่ ๒๘ - ๐ - ๘๗.๘ ไร่ น้อยกว่าเนื้อที่เดิมที่แจ้งใน ส.ค. ๑ ถึง ๑ - ๓ - ๑๒.๒ ไร่ โดยข้างเคียงเดิมทิศเหนือจดป่าพังกา (ป่าไม้โกงกาง) ทิศใต้ ทิศตะวันตก และทิศตะวันออกจดคลองฉางกลาง แต่ข้างเคียงปัจจุบัน ทิศเหนือจดป่าพังกาและคลองฉางกลาง ทิศใต้จดอุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม ทิศตะวันออกจดคลองฉางกลางบางส่วน ทิศตะวันตกจดทางหลวงชนบท (สายป่าสัก - ปากเม็ง) ในเรื่องนี้อุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม ประกอบกับหัวหน้าสำนักงานขนส่งทางน้ำที่ ๕ สาขาตรัง และนายกองค์การบริหารส่วนตำบลไม้ฝาด ให้ถ้อยคำว่า ตามที่ผู้ขอออกโฉนดที่ดินนำรังวัดนั้น ข้างเคียงด้านทิศใต้ ทิศตะวันตก ไม่จดคลองฉางกลาง ส่วนทิศตะวันออกจดคลองฉางกลางบางส่วน และปัจจุบันคลองฉางกลาง ยังคงสภาพเดิมมีความกว้างประมาณ ๓๐ - ๔๐ เมตร ไม่มีการเปลี่ยนแปลงจึงเป็นที่เชื่อได้ว่า ผู้ขอออกโฉนดที่ดินนำรังวัดที่ดินไม่ตรงแปลงตามที่ได้แจ้งไว้ใน ส.ค. ๑ เลขที่ ๑๓๖ ตำบลไม้ฝาด อำเภอสิเกา จังหวัดตรัง โดยผู้ขอไม่ได้เข้าครอบครองและทำประโยชน์ในพื้นที่ นอกจากนั้น ที่ดินแปลงนี้อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหมทั้งแปลงซึ่งที่ดินแปลงที่เคยมีการออกเอกสารสิทธิ์ที่ดินในเขตพื้นที่ของอุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหมไปแล้วบางส่วนนั้น ปัจจุบันอุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหมได้มีการฟ้องขอเพิกถอนการออกเอกสารสิทธิ์เนื่องจากเป็นการออกเอกสารสิทธิ์ในเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติโดยมิชอบ แต่นายสมเกียรติ พหลรัตน์ ยืนยันอย่างหนักแน่นว่า นำรังวัดที่ดินถูกแปลงโดยมีพยานบุคคลที่สามารถพามายืนยันได้ จึงขอให้กรมที่ดินมีการตรวจสอบพื้นที่ดังกล่าวโดยการอ่านแปลภาพถ่ายทางอากาศเพื่อพิสูจน์ ดังนั้น เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการพิจารณา ผู้แทนกรมที่ดินรับที่จะดำเนินการประสานงานไปยังสำนักงานที่ดินจังหวัดตรังให้ส่งเอกสารเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนของนายสมเกียรติ พหลรัตน์ ทั้งหมดมายังกรมที่ดิน เพื่อใช้ในการตรวจสอบผลการรังวัดที่ดินระวางแผนที่เพื่อให้ทราบตำแหน่งที่ดินที่ต้องเสียก่อน แล้วจึงส่งข้อมูลไปให้สำนักเทคโนโลยีทางแผนที่เพื่ออ่านแปลภาพถ่ายทางอากาศอีกครั้งหนึ่งเพื่อยืนยันพื้นที่ ซึ่งกระบวนการดังกล่าวอาจใช้ระยะเวลาประมาณ ๓๐ วัน เมื่อการอ่านแปลภาพถ่ายเสร็จสิ้นแล้วก็จะสามารถพิสูจน์พื้นที่ได้ในเบื้องต้นว่า นายสมเกียรติ พหลรัตน์ นำชี้ที่ดินตรงตาม ส.ค. ๑ เลขที่ ๑๓๖ หรือไม่ ซึ่งถ้าผลการอ่าน แปล ภาพถ่ายทางอากาศปรากฏว่า ส.ค. ๑ เลขที่ ๑๓๖ ตำบลไม้ฝาด อำเภอสิเกา จังหวัดตรัง มีอาณาเขตตรงตามที่ นายสมเกียรติ พหลรัตน์ นำรังวัดจริง แต่เนื่องจากพื้นที่ดังกล่าวอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม จึงจะต้องปฏิบัติตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๓ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗ ที่กำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งคณะกรรมการร่วมกันออกไปตรวจพิสูจน์ที่ดินประกอบด้วย ป่าไม้อำเภอหรือผู้ที่ป่าไม้จังหวัดมอบหมายสำหรับท้องที่ที่ไม่มีป่าไม้อำเภอ เจ้าหน้าที่บริหารงานที่ดินอำเภอ ปลัดอำเภอ (เจ้าพนักงานปกครอง) และกรรมการอื่นที่เห็นสมควร เมื่อคณะกรรมการดังกล่าวได้ทำการตรวจพิสูจน์เสร็จแล้ว ให้เสนอความเห็นต่อผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อพิจารณาต่อไป

ต่อมาสำนักงานที่ดินจังหวัดตรังได้มีหนังสือที่ ตง ๐๐๑๙/๑๕๗๑๑ ลงวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๕๓ แจ้งคณะกรรมการการปกครองว่า ได้ส่งเรื่องการรังวัดออกโฉนดที่ดินดังกล่าวไปยังกรมที่ดินเพื่ออ่านแปลตีความภาพถ่ายทางอากาศ ตามมติที่ประชุมคณะอนุกรรมการเมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ แล้ว โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. จังหวัดตรังได้ดำเนินการตรวจสอบแล้วไม่พบว่า นายทวีศักดิ์ สังขสัญญา ได้นำ ส.ค. ๑ เลขที่ ๑๓๖ หมู่ที่ ๕ ตำบลไม้ฝาด อำเภอสิเกา จังหวัดตรัง มายื่นคำขอออกโฉนดที่ดิน ตามนโยบายแปลงสินทรัพย์เป็นทุนของรัฐบาลแต่อย่างใด

๒. ตามที่นางศิริรัตน์ ดุจเทพนิมิต กับคณะ ได้นำ ส.ค. ๑ เลขที่ ๑๓๐ และ ๑๓๑ หมู่ที่ ๕ ตำบลไม้ฝาด อำเภอสิเกา จังหวัดตรัง มาขอออกโฉนดที่ดิน ซึ่งเป็นตำแหน่งที่ดินแปลงเดียวกับตำแหน่งที่ดินที่นางยุพดี พหลรัตน์ (มารดานายสมเกียรติ พหลรัตน์ ผู้ร้อง) ที่นำ ส.ค. ๑ เลขที่ ๑๓๖ หมู่ที่ ๕ ตำบลไม้ฝาด อำเภอสิเกา จังหวัดตรัง มายื่นคำขอออกโฉนดที่ดิน และเรื่องอยู่ระหว่างการตรวจพิสูจน์สิทธินั้น ปัจจุบันนางศิริรัตน์ ดุจเทพนิมิต กับคณะ ได้ยกเลิกคำขอออกโฉนดที่ดินแล้วตั้งแต่วันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๙

๓. ได้มีการหมายชี้แสดงตำแหน่งที่ดินที่นางศิริรัตน์ ดุจเทพนิมิต กับคณะ นำ ส.ค. ๑ เลขที่ ๑๓๐ และ ๑๓๑ หมู่ที่ ๕ ตำบลไม้ฝาด อำเภอสิเกา จังหวัดตรัง มาขอออกโฉนดที่ดิน กับตำแหน่งที่ดินนายสมเกียรติ พหลรัตน์ ที่ได้รับมอบหมายจากนางยุพดี พหลรัตน์ มารดา ให้นำ ส.ค. ๑ มายื่นคำขอออกโฉนดที่ดินลงในระวางแผนที่ UTM ระวาง ๔๘๒๓ I ๓๘๒๐ มาตราส่วน ๑ : ๔,๐๐๐ ส่วนระวางภาพถ่ายทางอากาศนั้น สำนักงานที่ดินจังหวัดตรังยังไม่มีไว้ในราชการ และส่วนตำแหน่งที่ดิน ส.ค.๑ เลขที่ ๑๓๖ หมู่ที่ ๕ ตำบลไม้ฝาด อำเภอสิเกา จังหวัดตรัง นายทวีศักดิ์ สังขสัญญา อ้างว่า ได้นำมายื่นคำขอออกโฉนดที่ดินนั้น สำนักงานที่ดินจังหวัดตรัง ได้ทำการตรวจสอบแล้ว ไม่พบเรื่องราวการรังวัดออกโฉนดที่ดินดังกล่าวปรากฏเพียงหนังสือของนายทวีศักดิ์ สังขสัญญา ที่แจ้งต่อสำนักงานที่ดินจังหวัดตรังอ้างว่า เคยนำหลักฐาน ส.ค. ๑ เลขที่ ๑๓๖ หมู่ที่ ๕ ตำบลไม้ฝาด อำเภอสิเกา จังหวัดตรัง ไปยื่นคำขอออกโฉนดเมื่อปี ๒๕๔๔ และได้ขอยกเลิกเรื่องไป

ในเรื่องนี้ คณะอนุกรรมการ ได้มอบหมายให้สำนักงานที่ดินจังหวัดตรัง ประสานงานไปยังกรมที่ดิน ในการอ่านแปลภาพถ่ายทางอากาศบริเวณพื้นที่ ส.ค. ๑ เลขที่ ๑๓๖ ตำบลไม้ฝาด อำเภอสิเกา จังหวัดตรัง เพื่อพิสูจน์ว่า นายสมเกียรติ พหลรัตน์ นำรังวัดที่ดินตรงตาม ส.ค. ๑ หรือไม่เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาต่อไป ซึ่งจังหวัดตรังได้ส่งเรื่องการรังวัดออกโฉนดที่ดินดังกล่าวไปยังกรมที่ดินเพื่อทำการอ่าน แปลตีความภาพถ่ายทางอากาศแล้ว หากปรากฏผลการดำเนินการจะได้ให้แจ้งคณะกรรมการการปกครองทราบเพื่อจะได้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๔ เป็นผลให้กรรมการพ้นจากตำแหน่งตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

การดำเนินการของคณะกรรมการการปกครอง

สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔)

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๓ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๔ ที่ประชุมได้ลงมติตั้งคณะกรรมการการปกครอง ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๓๕ ประกอบข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๒ ซึ่งคณะกรรมการการปกครอง ได้ดำเนินการพิจารณาในเรื่องนี้ต่อเนื่องจากคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) ดังนี้

คณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาเรื่องร้องเรียนของนายสมเกียรติ พุหลรัตน์ ในคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) ได้มอบหมายให้สำนักงานที่ดินจังหวัดตรัง ประสานงานไปยังกรมที่ดินในการอ่านแปลภาพถ่ายทางอากาศบริเวณพื้นที่ ส.ค.๑ เลขที่ ๑๓๖ ตำบลไม้ฝาด อำเภอสิเกา จังหวัดตรัง เพื่อพิสูจน์ว่า นายสมเกียรติ พุหลรัตน์ นำรังวัดที่ดินตรงตาม ส.ค. ๑ หรือไม่ นั้น

กรมที่ดิน ได้มีหนังสือ ที่ มท ๐๕๑๖.๒ (๑)/๑๒๙๑๙ ลงวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๖ แจ้งว่า ได้พิจารณาข้อร้องเรียนและผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงจากจังหวัดตรังแล้วเห็นว่า การขอรังวัดออกโฉนดที่ดินของผู้ร้องมีเหตุขัดข้องหลายประการ กล่าวคือ ผู้ร้องนำเสนอเอกสาร ส.ค. ๑ เลขที่ ๑๓๖ หมู่ที่ ๕ ตำบลไม้ฝาด อำเภอสิเกา จังหวัดตรัง ซึ่งมีต้นฉบับอยู่กับนายทวีศักดิ์ สังขสัณญา ที่เคยนำหลักฐาน ส.ค. ๑ เลขที่ ๑๓๖ ดังกล่าวมายื่นขอออกโฉนดที่ดินเมื่อปี ๒๕๔๔ เจ้าหน้าที่จึงแนะนำให้นำบุคคลที่น่าเชื่อถือมาให้ถ้อยคำประกอบการสอบสวนว่า ที่ดินดังกล่าวมีการครอบครองและทำประโยชน์ต่อเนื่องมาจากผู้แจ้งการครอบครองหรือไม่ แต่ผู้ร้องไม่ได้ดำเนินการตามนัยดังกล่าว หรือในกรณีที่ผลการรังวัดออกโฉนดที่ดินได้รูปแผนที่ข้างเคียงด้านทิศใต้ ทิศตะวันออก และทิศตะวันตกเปลี่ยนแปลงไปจากหลักฐาน ส.ค. ๑ เลขที่ ๑๓๖ หมู่ที่ ๕ ตำบลไม้ฝาด อำเภอสิเกา จังหวัดตรัง ซึ่งแจ้งจดคลองฉางกลาง ทั้ง ๓ ด้าน แต่รูปแผนที่ที่ผู้ร้องนำรังวัดจดคลองฉางกลางด้านทิศตะวันออกเพียงบางส่วนเท่านั้น รวมทั้งเมื่อกรมที่ดินได้ทำการอ่าน แปลภาพถ่ายทางอากาศปี ๒๕๑๐ บริเวณที่ผู้ร้องนำรังวัดออกโฉนดที่ดินก็ไม่ปรากฏสภาพคลองด้านทิศใต้ ทิศตะวันออก ทิศตะวันตก ตามที่จดแจ้งไว้ใน ส.ค.๑ และในที่ดินยังไม่ปรากฏร่องรอยการทำประโยชน์ ข้อเท็จจริงจึงเป็นเหตุผลให้สำนักงานที่ดินจังหวัดตรังเชื่อว่า ผู้ร้องนำรังวัดผิดแปลง ไม่ตรงตามตำแหน่งที่แจ้ง ส.ค.๑ และไม่มีการครอบครองทำประโยชน์ ไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะออกโฉนดที่ดินให้ได้ จึงได้มีคำสั่งยกเลิกคำขอออกโฉนดที่ดิน ซึ่งต่อมาผู้ร้องได้อุทธรณ์และผู้ว่าราชการจังหวัดตรัง ในฐานะผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ได้มีคำสั่งให้ยกอุทธรณ์ ผู้ร้องจึงใช้สิทธิฟ้องต่อศาลปกครอง ขณะนี้เรื่องอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสงขลา จึงเห็นว่า เมื่อประเด็นตามข้อร้องเรียนของผู้ร้องได้นำเข้าสู่กระบวนการพิจารณาของศาลแล้ว ผู้ร้องย่อมได้รับหลักประกันในความเป็นธรรมของศาล ซึ่งหากศาลได้มีคำพิพากษาหรือมีคำสั่งคดีถึงที่สุดเป็นประการใด พนักงานเจ้าหน้าที่ก็ต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นต่อไป กรมที่ดินจึงได้พิจารณา ยุติเรื่องกรณีนี้แล้ว

คณะกรรมการบริหาร

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๑๑๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๖

- นายวุฒิชัย ผ่องท้วม นักศึกษาฝึกปฏิบัติงาน คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ผู้สรุป

เรื่องที่ ๑๑๕

เรื่องพิจารณา เรื่องร้องเรียนกรณี การไฟฟ้านครหลวงปักเสาไฟฟ้าแรงสูงลงไปในที่ดินโดยไม่ได้รับอนุญาต

ผู้เสนอ นายสุพจน์ ทองเย็น (ทนายความ) ผู้รับมอบอำนาจจากนายวัชรพุดิ วงษ์ถั่วทอง (ผู้ได้รับความเดือดร้อน)

ข้อเท็จจริง

นายวัชรพุดิ วงษ์ถั่วทอง ปัจจุบันอาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๓๖๕ ตำบลบางไผ่ (บางเชือกหนังฝั่งใต้) เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร มีที่ดินโฉนดเลขที่ ๓๒๕๐๙ เลขที่ดิน ๑๗๗ เนื้อที่ ๑ ไร่ ๗๓ ตารางวา อยู่บริเวณสี่แยกทศกัณฐ์ ถนนพุทธมณฑล สาย ๒ ได้รับความเดือดร้อนเนื่องจากการไฟฟ้านครหลวง ได้ดำเนินการปักเสาไฟฟ้าแรงสูงขนาดใหญ่ จำนวน ๔ ต้น และเสาไฟฟ้าขนาดเล็ก จำนวน ๖ ต้น ลงบนพื้นที่ของนายวัชรพุดิฯ โดยไม่ได้รับความยินยอม ตั้งแต่ปี ๒๕๕๐ จนถึงปัจจุบัน

ในกรณีนี้ นายวัชรพุดิฯ ได้มอบอำนาจให้นายสุพจน์ ทองเย็น (ทนายความ) ทำหนังสือถึงผู้ว่าการการไฟฟ้านครหลวง เพื่อแจ้งให้ดำเนินการรื้อถอนเสาไฟฟ้าออกจากที่ดินและขอเงินค่าทดแทนการใช้ที่ดินบริเวณดังกล่าว ตั้งแต่ปี ๒๕๕๐ จนถึงปัจจุบัน เป็นจำนวนเงิน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท (ห้าล้านบาทถ้วน) และขอคิดเงินค่าขาดการใช้ประโยชน์ในที่ดิน นับตั้งแต่วันที่การไฟฟ้านครหลวงได้รับหนังสือ ฉบับลงวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๖ ไปจนกว่าจะมีการรื้อถอนและขนย้ายไฟฟ้าออกจากที่ดินจนเสร็จสิ้น ในอัตราเดือนละ ๒๕๐,๐๐๐ บาท (สองแสนห้าหมื่นบาทถ้วน)

จากนั้น เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๖ สำนักงานการไฟฟ้านครหลวงได้มอบหมายให้ทนายความมีหนังสือแจ้งนายสุพจน์ ทองเย็น (ทนายความ) ผู้รับมอบอำนาจ ว่าการไฟฟ้านครหลวงไม่ต้องรื้อถอนเสาไฟฟ้า เนื่องจากการไฟฟ้านครหลวงได้ดำเนินการตรวจสอบจากสำนักงานเขตบางแคแล้วปรากฏว่าบริเวณที่ดินที่ปักเสาดังกล่าว อยู่ในพื้นที่เขตทางสาธารณะของถนนบางแวก ซึ่งมีความกว้างประมาณ ๑๕.๒๐ เมตร

ภายหลังจากที่ได้รับหนังสือแล้ว นายสุพจน์ฯ อ้างว่า ได้ดำเนินการตรวจสอบกับสำนักงานเขตบางแค และศึกษาระเบียงราชการต่าง ๆ แล้ว ไม่ปรากฏว่า มีกฎหมายกำหนดให้เขตทางสาธารณะมีความกว้าง ๑๕.๒๐ เมตร และสำนักงานเขตบางแค ไม่เคยมีเขตทางสาธารณะกว้าง ๑๕.๒๐ เมตร นอกจากนั้น สำนักงานการไฟฟ้านครหลวงไม่เคยขออนุญาตนายวัชรพุดิฯ เพื่อใช้ประโยชน์ในที่ดิน ทั้งส่วนราชการก็ไม่เคยออกกฎหมายเพื่อเวนคืนที่ดินบริเวณดังกล่าวเพื่อให้การไฟฟ้านครหลวงได้ใช้ที่ดิน เมื่อการไฟฟ้านครหลวงได้รับหนังสือแจ้งของนายสุพจน์ฯ ให้ดำเนินการรื้อถอนเสาไฟฟ้าออกจากที่ดินแล้ว ก็ยังเพิกเฉยโดยอ้างว่า สำนักงานเขตบางแคยืนยันว่า ที่ดินที่ปักเสาไฟฟ้าเป็นเขตทางสาธารณะ จึงเป็นสาเหตุให้นายสุพจน์ฯ ดำเนินการยื่นเรื่องร้องเรียนต่อคณะกรรมการการปกครอง

การพิจารณา

ด้วยนายสุพจน์ ทองเย็น (นายความ) ผู้รับมอบอำนาจจากนายวัชรพุฒิ วงษ์ถั่วทอง (ผู้ได้รับความเดือดร้อน) ได้มีหนังสือร้องเรียนต่อคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร ขอให้ดำเนินการตามกฎหมายกับการไฟฟ้านครหลวง กรณีการไฟฟ้านครหลวงปักเสาไฟฟ้าแรงสูงลงไปในที่ดิน โดยไม่ได้รับอนุญาต ซึ่งภายหลังจากได้รับหนังสือร้องเรียนแล้ว ฝ่ายเลขานุการกลุ่มงานคณะกรรมการการปกครอง ได้ดำเนินการติดต่อประสานงานทางโทรศัพท์ไปยังสำนักงานการไฟฟ้านครหลวง เพื่อขอข้อมูลรายละเอียดเพิ่มเติม ปรากฏว่า สำนักงานการไฟฟ้านครหลวงได้ส่งเอกสารทางโทรสาร เป็นหนังสือสำนักงานเขตบางแค ที่ กท ๘๗๕๗/๑๗๗๓ ลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๖ แจ้งผู้ว่าการการไฟฟ้านครหลวงว่า ตามที่การไฟฟ้านครหลวง ขอทราบแนวเขตทางสาธารณะถนนบางแวก ใกล้สี่แยกทศกัณฐ์ เนื่องจากการไฟฟ้านครหลวงได้รับเรื่องร้องเรียนจากเจ้าของที่ดินกรณีเสาไฟฟ้าแรงสูง ขนาด ๒๒ เมตร จำนวน ๔ ต้น ล้ำเข้าไปในเขตที่ดินเอกชน นั้น สำนักงานเขตบางแคได้ตรวจสอบแล้วปรากฏว่า บริเวณดังกล่าวอยู่ในพื้นที่เขตทางสาธารณะของถนนบางแวก ซึ่งมีความกว้างประมาณ ๑๕.๒๐ เมตร พร้อมทั้งได้ส่งแผนผังบริเวณดังกล่าวจำนวน ๑ ฉบับ แล้ว

คณะกรรมการพิจารณาเห็นว่า เรื่องนี้อยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกิจการองค์กร ตามรัฐธรรมนูญ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน และกองทุน ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๓ (๓) คณะกรรมการกิจการองค์กรตามรัฐธรรมนูญ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน และกองทุน มีอำนาจหน้าที่กระทำการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของหน่วยงานขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ การดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจ รวมทั้งการบริหารจัดการขององค์กรมหาชน และกองทุนต่าง ๆ จึงเห็นควรส่งเรื่องดังกล่าวให้คณะกรรมการองค์กรตามรัฐธรรมนูญ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน และกองทุน พิจารณาดำเนินการต่อไป

การดำเนินการ

๑. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๔๘๐๓/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๖ ถึงคณะกรรมการกิจการองค์กรตามรัฐธรรมนูญ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน และกองทุน จัดส่งเรื่องนี้เพื่อให้พิจารณาดำเนินการต่อไป

๒. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๔๘๑๘/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๖ ถึงนายสุพจน์ ทองเย็น (นายความ) ผู้รับมอบอำนาจจากนายวัชรพุฒิ วงษ์ถั่วทอง (ผู้ได้รับความเดือดร้อน) แจ้งผลการพิจารณาของคณะกรรมการ

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๑๑๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๖

- นางสาวสาวิตรี นาวิระ วิทยากรปฏิบัติการ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๑๑๖

เรื่องพิจารณา ขอให้ชะลอการขุดเจาะก๊าซธรรมชาติ (บ่อใหม่) ในเขตตำบลแสงสว่าง อำเภอนองแสง จังหวัดอุดรธานี

ผู้เสนอ นายประจัญ กิ่งมิ่งแอ ประธานสภาเครือข่ายภาคประชาชนจังหวัดอุดรธานี

ข้อเท็จจริง

สืบเนื่องจากเมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๖ ตัวแทนสภาเครือข่ายภาคประชาชนจังหวัดอุดรธานี ตัวแทนเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน และราษฎรในเขตอำเภอนองแสง ได้จัดการประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นเรื่องการขุดเจาะก๊าซธรรมชาติ (บ่อบ้านทับไฮ) ของบริษัท อพิโก (โคราช) จำกัด ซึ่งจากการรับฟังความเห็นของราษฎรที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ที่จะดำเนินการขุดเจาะก๊าซธรรมชาติแล้ว ที่ประชุมมีความเห็นว่า ควรจะให้บริษัท อพิโก (โคราช) จำกัด ชะลอการดำเนินการขุดเจาะก๊าซธรรมชาติดังกล่าวออกไปก่อน เพื่อให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับแผนการบูรณาการชุมชนและสิ่งแวดล้อมที่ชัดเจน อีกทั้งในการขุดเจาะก๊าซธรรมชาติดังกล่าวก่อให้เกิดผลกระทบในทุก ๆ ด้านอย่างกว้างขวาง โดยมีเหตุผลสนับสนุน ดังนี้

ผลกระทบโดยตรงต่อวิถีการดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพของราษฎรในพื้นที่ เช่น

- ความร้อนของเปลวไฟจากท่อเผาก๊าซทิ้ง หรือสารตะกั่ว หรือสารพิษอื่น ๆ ที่เกิดจากก๊าซได้ดินอาจทำให้เกิดการปนเปื้อนกับอาหาร น้ำดื่ม และหรืออากาศซึ่งจะส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนในพื้นที่ที่อาศัยอยู่ในบริเวณดังกล่าว

- ก่อให้เกิดมลภาวะทางเสียงที่มาจากเครื่องจักรหนักขนาดใหญ่หรือรถบรรทุกขนาดใหญ่
- ก่อให้เกิดมลพิษทางอากาศ และฝุ่นละอองที่เกิดจากขุดเจาะท่อก๊าซธรรมชาติ

ผลกระทบโดยตรงต่อระบบนิเวศ และสิ่งแวดล้อม เช่น

- ผลกระทบต่อน้ำใต้ดิน กล่าวคือ จะทำให้น้ำในอ่างเก็บน้ำและลำห้วยต่าง ๆ ลดลงซึ่งจะทำให้เกิดสภาวะภัยแล้งอย่างรุนแรง

- ผลกระทบต่อระบบนิเวศวงจรการดำรงชีวิตสัตว์ป่า พันธุ์พืช และแมลงชนิดต่าง ๆ ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่บริเวณใกล้เคียง ตลอดจนเป็นการทำลายระบบห่วงโซ่อาหารทางธรรมชาติ

- ผลกระทบที่จะเกิดขึ้นตามมาในภายหลังคือ ภัยพิบัติทางธรรมชาติ เช่น ภัยแล้ง อุทกภัย ภัยหนาว และความแปรปรวนทางธรรมชาติในด้านอื่น ๆ

ปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้น คือ

๑. บริษัทที่ดำเนินการขุดเจาะปิโตรเลียม/ก๊าซธรรมชาติ ขาดการวางแผนในเรื่องการจัดการตามแผนบูรณาการ หรือแผนการเยียวยาต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อมที่ได้รับผลกระทบโดยตรง

๒. บริษัทไม่เปิดโอกาสให้ชุมชนหรือท้องถิ่นได้เข้าไปมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดการหรือบริหารทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการไม่ปฏิบัติตามสัญญาว่าจะจ่ายเงินให้กับหมู่บ้านที่ได้รับผลกระทบทุกปีจนกว่าจะยกเลิกโครงการ เนื่องจากบริษัทได้จ่ายเงินเพียงปีเดียวเท่านั้น

๓. ไม่มีข้อมูลและแผนการบริหารจัดการเกี่ยวกับน้ำเสียหรือกากของเสีย ตลอดจนสารพิษที่เกิดจากการขุดเจาะก๊าซธรรมชาติในการจัดเก็บหรือทำลายอย่างชัดเจน และอยู่ในพื้นที่บริเวณใดทั้งบริษัทฯ ไม่มีการประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนหรือท้องถิ่นได้มีโอกาสได้รับทราบอย่างทั่วถึง

ข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็นของราษฎรในการแก้ไขปัญหานี้

๑. บริษัทฯ ควรจัดทำแผนการดูแล – ฟื้นฟู อนุรักษ์ป่าแบบบูรณาการระหว่างชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องในทุก ๆ ปี พร้อมติดตามผลการประเมินในช่วงระยะเวลาที่มีการขุดเจาะก๊าซธรรมชาติ

๒. บริษัทต้องปฏิบัติตามแผนการพัฒนาฟื้นฟู และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สุขภาพอนามัย สาธารณูปโภคอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

๓. ควรเปิดโอกาสให้ราษฎรในชุมชนที่อยู่ใกล้เคียงกับพื้นที่บริเวณดังกล่าว ได้มีส่วนร่วมดังนี้

- สิทธิในการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ
- สิทธิในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องและเป็นธรรม
- สิทธิในการใช้ก๊าซในราคาที่ถูกลงกว่าท้องตลาดทั่วไป
- สิทธิในการร่วมงานกับบริษัทผู้ขุดเจาะก๊าซธรรมชาติในพื้นที่ก่อนคนงานจากที่อื่น
- สิทธิในการได้รับการพัฒนาในด้านสาธารณูปโภคอย่างครบถ้วน

ดังนั้น ผู้เสนอเรื่อง (นายประจัญ กิ่งมิ่งแอ) ประธานสภาเครือข่ายภาคประชาชน จังหวัดอุดรธานีเห็นว่า เรื่องนี้เกี่ยวข้องกับคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร ในฐานะผู้แทนปวงชนชาวไทย จึงเสนอเรื่องให้คณะกรรมการพิจารณาและเสนอมาตรการต่อสำนักงานพลังงานจังหวัดอุดรธานี เพื่อขอให้บริษัท อฟิโก (โคราช) จำกัด ชะลอการขุดเจาะก๊าซธรรมชาติ (บ่อบ้านทับไฮ) ในเขตตำบลแสงสว่าง อำเภอนองแสง จังหวัดอุดรธานี

การพิจารณา

คณะกรรมการได้พิจารณาเรื่องดังกล่าวแล้วเห็นว่า เรื่องร้องเรียนนี้เกี่ยวข้องกับการบริหารการพัฒนา การจัดหา การใช้ การอนุรักษ์พลังงาน และผลกระทบจากการจัดหา และการใช้พลังงานของบริษัท อฟิโก (โคราช) จำกัด โดยได้รับอนุญาตจากเจ้าหน้าที่สำนักงานพลังงานจังหวัดอุดรธานี ซึ่งอยู่ในขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการพลังงาน ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๒ (๒๓) จึงให้เสนอเรื่องนี้ต่อคณะกรรมการการพลังงาน เพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป พร้อมทั้งให้แจ้งผู้ร้องทราบด้วย

การดำเนินการ

๑. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๔๘๐๗/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๖ ถึงประธานคณะกรรมการการพลังงาน สภาผู้แทนราษฎร จัดส่งเรื่องร้องเรียนของนายประจัญ กิ่งมิ่งแอ ประธานสภาเครือข่ายภาคประชาชนจังหวัดอุดรธานี กรณีขอให้สำนักงานพลังงานจังหวัดอุดรธานีพิจารณาให้บริษัท อฟิโก (โคราช) จำกัด ชะลอการขุดเจาะก๊าซธรรมชาติบ่อบ้านทับไฮ ซึ่งเป็นบ่อขุดเจาะก๊าซธรรมชาติแห่งใหม่ ในเขตตำบลหนองแสง อำเภอนองแสง

จังหวัดอุดรธานี เพื่อให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับแผนการบูรณาการและสิ่งแวดล้อมที่ชัดเจนเสียก่อน อันจะเป็นการ
แก้ไขป้องกันผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับราษฎรผู้อาศัยทำกินอยู่ในพื้นที่หรือชุมชนข้างเคียง โดยให้
คณะกรรมการการพลังงาน พิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

๒. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๔๘๑๑/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๔
มิถุนายน ๒๕๕๖ แจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ร้องทราบ

๓. คณะกรรมการการพลังงาน ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๖๖๙๓/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๓๑
กรกฎาคม ๒๕๕๖ แจ้งผลการพิจารณาว่า คณะกรรมการการพลังงานได้พิจารณาเรื่องดังกล่าวเมื่อวันที่
๓ กรกฎาคม ๒๕๕๖ โดยเชิญผู้แทนจากกรมเชื้อเพลิงพลังงาน ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี พลังงานจังหวัด
อุดรธานี ผู้แทนจากบริษัท อฟิโก้ (โคราช) จำกัด และผู้ร้องเรียนเข้าร่วมประชุม ซึ่งจากการประชุมปรากฏ
ข้อเท็จจริงว่า แหล่งปิโตรเลียมในพื้นที่ตำบลหนองแสง อำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี ที่บริษัท อฟิโก้
(โคราช) จำกัด ได้รับสัมปทาน ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการสำรวจเท่านั้น และยังไม่ได้ดำเนินการขุดเจาะ
เพื่อผลิตปิโตรเลียม ซึ่งประเด็นข้อร้องเรียนดังกล่าวเกิดจากความวิตกกังวลของชาวบ้านเกี่ยวกับกระบวนการ
สำรวจปิโตรเลียมว่า อาจส่งผลกระทบกับแหล่งน้ำและสิ่งแวดล้อมด้านอื่น ๆ ของชุมชน ซึ่งคณะกรรมการ
การพลังงานเห็นว่า ปัญหาการร้องเรียนของประชาชนที่เกิดขึ้น เป็นผลจากการที่หน่วยงานราชการ
ที่เกี่ยวข้องและผู้ประกอบการไม่ได้มีการสร้างความรู้ความเข้าใจในพื้นที่เกี่ยวกับข้อมูลการสำรวจปิโตรเลียม
ขั้นตอนการดำเนินการและสิทธิของประชาชนในการเรียกร้องให้ผู้ประกอบการดำเนินการแก้ไขผลกระทบต่าง ๆ
ของชุมชน ดังนั้น เพื่อเป็นทางออกที่ดีและก่อให้เกิดประโยชน์สำหรับทุกฝ่าย จึงให้ฝ่ายผู้ร้องเรียนและ
ผู้ประกอบการจัดเวทีในการหารือร่วมกัน เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการตอบข้อสงสัยและรับฟังปัญหา
ของประชาชนในพื้นที่โดยให้ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานีและพลังงานจังหวัดอุดรธานี เป็นตัวกลางในการ
ประสานงานกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๑๑๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๖

ครั้งที่ ๑๒๒ วันพฤหัสบดีที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๕๖

- นายวิจิต ปัจจัยโคลา นิติกรปฏิบัติการ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๑๑๗

เรื่องพิจารณา ขอความเป็นธรรมกรณีการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย ดำเนินการก่อสร้างศูนย์ซ่อมบำรุงรถไฟฟ้าของโครงการรถไฟฟ้าสายสีม่วง ช่วงเตาปูน – ราษฎร์บูรณะ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และสุขภาพอนามัย ตลอดจนกระทบกับวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในพื้นที่

ผู้เสนอ นายสมบุญ ปราบใหญ่

ข้อเท็จจริง

นายสมบุญ ปราบใหญ่ ผู้ร้อง อ้างว่า ผู้ร้องและคณะ เป็นตัวแทนราษฎรหมู่ที่ ๑๒, ๑๓ และหมู่ที่ ๑๔ ตำบลบางพิง อำเภอบางบาล จังหวัดสมุทรปราการ ร้องเรียนขอความเป็นธรรมกรณีการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย จะใช้พื้นที่บริเวณหมู่ที่ ๑๒, ๑๓ และหมู่ที่ ๑๔ ตำบลบางพิง (ใกล้ถนนวงแหวนอุตสาหกรรม) เนื้อที่ประมาณ ๑๐๐ ไร่ สำหรับก่อสร้างศูนย์ซ่อมบำรุงรถไฟฟ้าของโครงการรถไฟฟ้าสายสีม่วง ช่วงเตาปูน – ราษฎร์บูรณะ เนื่องจากการดำเนินโครงการดังกล่าวจะส่งผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงและยังไม่มีการศึกษาและประเมินผลกระทบ ดังนี้

๑. ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตความเป็นอยู่ ขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมดั้งเดิมของชุมชน เนื่องจากต้องอพยพย้ายบ้านเรือนและครอบครัวออกจากพื้นที่
๒. ทรัพยากรธรรมชาติของชุมชนถูกทำลาย เช่น พื้นที่ทำการเกษตร และสวนป่าชุมชน
๓. ระบบนิเวศของชุมชนถูกทำลาย
๔. แหล่งเรียนรู้ของนักเรียนและชุมชนเกี่ยวกับวิถีชุมชนดั้งเดิมของพื้นที่ตำบลบางพิง ในโครงการสวนป่าภูมิรักษ์ถูกทำลาย
๕. การดำเนินโครงการดังกล่าวจะเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษต่อชุมชน เช่น ขยะมูลฝอย น้ำเสีย วัตถุอันตราย ฝุ่นละออง และไอเสีย เป็นต้น
๖. ส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตต่อประชาชนตำบลบางพิงและพื้นที่ใกล้เคียง
๗. การดำเนินโครงการดังกล่าวขัดต่อพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๒ และเทศบัญญัติของเทศบาลเมืองลัดหลวง

ทั้งนี้ ผู้ร้องและคณะเห็นว่า พื้นที่ที่มีความเหมาะสมสำหรับก่อสร้างศูนย์ซ่อมบำรุงรถไฟฟ้าของโครงการรถไฟฟ้าสายสีม่วง ช่วงเตาปูน – ราษฎร์บูรณะ คือ พื้นที่บริเวณหมู่บ้านเมืองทองสุขสวัสดิ์ หมู่ที่ ๑๓ ตำบลในคลองบางปลากด อำเภอบางบาล จังหวัดสมุทรปราการ เนื้อที่ประมาณ ๓๐๐ ไร่ ซึ่งปัจจุบันเป็นทรัพย์สินของเอกชน และเป็นพื้นที่โล่งกว้างและสะดวกต่อการเข้าปรับปรุงพื้นที่ตลอดจนประหยัดงบประมาณในการก่อสร้าง

ดังนั้น ผู้ร้องจึงเห็นว่า การดำเนินโครงการดังกล่าวส่งผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงทั้งด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และสุขภาพอนามัยของประชาชน ตลอดจนวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในพื้นที่ จึงมีความประสงค์ให้คณะกรรมการการปกครอง พิจารณาและมีคำสั่งหรือข้อเสนอแนะไปยังการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย ให้ระงับหรือเพิกถอนโครงการก่อสร้างศูนย์ซ่อม

บำรุงรถไฟฟ้าของโครงการรถไฟฟ้าสายสีม่วง ช่วงเตาปูน – ราษฎร์บูรณะ ในพื้นที่บริเวณหมู่ที่ ๑๒, ๑๓ และ หมู่ที่ ๑๔ ตำบลบางพึ่ง โดยให้พิจารณาใช้ศูนย์ซ่อมบำรุงที่มีอยู่เดิมให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดหรือพิจารณาหาสถานที่ก่อสร้างแห่งใหม่ที่มีความเหมาะสมต่อไป

การพิจารณา

คณะกรรมการพิจารณาแล้วเห็นว่า เรื่องร้องเรียนดังกล่าวอยู่ในขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการคมนาคม ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๒ (๘) ที่กำหนดให้คณะกรรมการการคมนาคม มีอำนาจหน้าที่กระทำการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการคมนาคม ทั้งการจราจรทางบก ทางน้ำ ทางอากาศ ทางอวกาศ การขนส่งมวลชน การขนส่งสินค้า และการพาณิชย์นาวี ดังนั้น คณะกรรมการจึงเห็นควรเสนอเรื่องร้องเรียนนี้ให้คณะกรรมการการคมนาคม เพื่อพิจารณาตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

การดำเนินการ

๑. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๔๘๐๑/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๖ ถึงคณะกรรมการการคมนาคม ขอส่งเรื่องร้องเรียนดังกล่าวให้คณะกรรมการการคมนาคม เพื่อพิจารณาตามอำนาจหน้าที่

๒. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๔๘๐๒/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๖ ถึงนายสมบุรณ์ ปราปใหญ่ ผู้ร้อง แจ้งผลการพิจารณาของคณะกรรมการให้ผู้ร้องทราบ

๓. คณะกรรมการการคมนาคม ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๖๓๙๙/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๖ แจ้งว่า คณะกรรมการการคมนาคมได้ประชุมเพื่อพิจารณาเรื่องร้องเรียนนี้เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๕๖ โดยเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเข้าร่วมประชุมเพื่อให้ข้อมูลประกอบการพิจารณา ซึ่งในการประชุมครั้งดังกล่าวคณะกรรมการมีมติเสนอให้การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย ดำเนินการศึกษาหาแนวทางเพิ่มเติมในการก่อสร้างศูนย์ซ่อมบำรุงฯ เพื่อลดผลกระทบต่อประชาชนและสิ่งแวดล้อมให้มากที่สุด ตลอดจนเกิดประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ของโครงการอย่างแท้จริง

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๑๑๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๖

ครั้งที่ ๑๒๑ วันพฤหัสบดีที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๖

- นายดนุพล นันตาแสง นิติกรปฏิบัติการ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๑๑๘

เรื่องพิจารณา ขอให้ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ด กรณีไม่ดำเนินการตรวจสอบการกระทำโดยมิชอบของนายกเทศมนตรีตำบลชุมพร อำเภอมะยงต์ จังหวัดร้อยเอ็ด

ผู้เสนอ นายพีระประพล พลเยี่ยม

ข้อเท็จจริง

ผู้ร้อง นายพีระประพล พลเยี่ยม อาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๘๗ หมู่ที่ ๑๔ ตำบลชุมพร อำเภอมะยงต์ จังหวัดร้อยเอ็ด อ้างว่า นายประมวล หาญพละ นายกเทศมนตรีตำบลชุมพร ได้กระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ ฐานเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายต่อเทศบาลตำบลชุมพร เกี่ยวกับการไม่ตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีผู้รับเหมาโครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก (ค.ส.ล.) กระทำผิดสัญญาจ้างโดยก่อสร้างถนนไม่เป็นไปตามแบบแปลนที่กำหนดในสัญญา และกรณีการอนุมัติเบิกจ่ายเงินชดเชยระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๕๓ จึงได้มีหนังสือถึงผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อขอให้ดำเนินการตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของนายกเทศมนตรีตำบลชุมพร ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๗๓ ซึ่งบัญญัติให้อำนาจผู้ว่าราชการจังหวัดในกรณีที่เห็นว่า หากนายกเทศมนตรีละเลยไม่ปฏิบัติตามหรือปฏิบัติการไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ ให้เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพร้อมด้วยหลักฐาน เพื่อให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีคำสั่งให้นายกเทศมนตรีพ้นจากตำแหน่งได้

แต่ปรากฏว่า ผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ดไม่ดำเนินการใดๆ กับนายกเทศมนตรีตำบลชุมพร ทั้งที่บุคคลดังกล่าวกระทำความผิดต่อกฎหมายโดยมีหลักฐานปรากฏชัดแจ้ง ประกอบกับตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๕๓ ให้อำนาจผู้ว่าราชการจังหวัดในการควบคุมดูแลเทศบาลในจังหวัดนั้นให้ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่โดยถูกต้องตามกฎหมาย ดังนั้น ผู้ร้องจึงเห็นว่า การกระทำของผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ดเป็นการละเว้นต่อหน้าที่ และเอื้อประโยชน์แก่ผู้ถูกร้องเรียน อีกทั้งยังเป็นการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการด้วย

ดังนั้น ผู้ร้องจึงมีความประสงค์ขอให้คณะกรรมการการปกครอง ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ด กรณีไม่ดำเนินการตรวจสอบการกระทำโดยมิชอบของนายกเทศมนตรีตำบลชุมพร เพื่อมิให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการต่อไป

การพิจารณา

คณะกรรมการได้พิจารณาหารือเรื่องร้องเรียนของนายพีระประพล พลเยี่ยม ขอให้ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ด กรณีไม่ดำเนินการตรวจสอบการกระทำโดยมิชอบของนายกเทศมนตรีตำบลชุมพร อำเภอมะยงต์ จังหวัดร้อยเอ็ด ในคราวประชุมคณะกรรมการ ครั้งที่ ๑๓๐ วันพุธที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๕๖ โดยเจ้าหน้าที่ประจำคณะกรรมการได้เสนอให้คณะกรรมการมีหนังสือถึงผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อสอบถามรายละเอียดข้อมูล ข้อเท็จจริง โดยให้รอผลการชี้แจงจากจังหวัดร้อยเอ็ดเสียก่อน แล้วจึงนำเรื่องนี้เข้าสู่การพิจารณาในที่ประชุมคณะกรรมการการปกครองต่อไป ซึ่งในการ

ประชุมครั้งนั้น คณะกรรมการเห็นว่า เพื่อให้การพิจารณาเป็นไปด้วยความรอบคอบ และเป็นธรรมต่อทุกฝ่าย พร้อมทั้งมีข้อมูลข้อเท็จจริงที่เป็นประโยชน์ประกอบการพิจารณาเพิ่มเติม คณะกรรมการจึงเห็นควรให้เลื่อนไปพิจารณาในการประชุมครั้งต่อไป ต่อมาในคราวประชุมครั้งที่ ๑๓๑ เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ คณะกรรมการได้นำเรื่องนี้เข้าสู่การพิจารณาโดยที่ประชุมเห็นว่า เรื่องร้องเรียนนี้อยู่ในขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการปกครองส่วนท้องถิ่น ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๒ (๑๙) จึงเห็นควรเสนอคณะกรรมการการปกครองส่วนท้องถิ่น พิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

การดำเนินการ

๑. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๗๔๗๗/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๖ ส่งเรื่องร้องเรียนนี้ไปยังคณะกรรมการการปกครองส่วนท้องถิ่น พิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

๒. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๗๔๗๖/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๖ แจ้งผลการพิจารณาไปยังผู้ร้องเพื่อทราบด้วย

๓. จังหวัดร้อยเอ็ด ได้มีหนังสือ ลับ ที่ รอ ๐๐๒๓.๔/๘๓๙ ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ถึงคณะกรรมการการปกครอง รายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงมายังคณะกรรมการการปกครอง

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นผลให้กรรมการพ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

(ปัจจุบัน คณะกรรมการยังมิได้แจ้งผลการดำเนินการให้ผู้ร้องทราบ)

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๑๑๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๖

ครั้งที่ ๑๓๐ วันพุธที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๕๖

ครั้งที่ ๑๓๑ วันพฤหัสบดีที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖

- นายวิจิต ปัจจัยโคตา นิติกรปฏิบัติการ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๑๑๙

เรื่องพิจารณา ขอให้พิจารณาเรื่องร้องเรียนของนายวินัย ดวงจำ นายกเทศมนตรีตำบลหนองพอก ขอให้ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบของนายสมชาย สิงห์กุล นายอำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด

ผู้เสนอ นายวินัย ดวงจำ นายกเทศมนตรีตำบลหนองพอก

ข้อเท็จจริง

ด้วยนายวินัย ดวงจำ นายกเทศมนตรีตำบลหนองพอก ได้มีหนังสือร้องเรียนขอให้พิจารณาตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของนายสมชาย สิงห์กุล นายอำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด เนื่องจากได้รับการร้องเรียนจากประชาชนผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนจากการปฏิบัติหน้าที่ของนายสมชาย สิงห์กุล นายอำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้ถูกร้องเรียน ดังนี้

๑.ใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบด้วยการเรียกรับผลประโยชน์ในการจัดงานหรือโครงการต่างๆ เช่น การมีคำสั่งสอบสวนผู้ได้บังคับบัญชาโดยไม่มีเหตุอันควร การมีคำสั่งให้ผู้ได้บังคับบัญชาเรียไ้เงินและ/หรือหักเงินเดือนเพื่อจัดงานตามความประสงค์ของผู้ถูกร้องเรียน ตลอดจนการไม่อำนวยความสะดวกแก่ประชาชนผู้มาติดต่อราชการ

๒.ใช้อำนาจในตำแหน่งแสวงหาผลประโยชน์จากผู้เข้าพื้นที่บริเวณเจดีย์ชัยมงคล เช่น การไม่จัดสรรพื้นที่ตั้งร้านค้า แผงลอย ให้เป็นไปโดยชอบธรรม โดยมีการเรียกรับผลประโยชน์จากนายทุนและเอื้อประโยชน์ให้กับนายทุนในการแสวงหาผลประโยชน์กับผู้เข้าพื้นที่ขายสินค้า นอกจากนี้ยังมีพฤติกรรมกลั่นแกล้งพนักงานเทศบาลตำบลหนองพอกและมีพฤติกรรมในทางชู้สาว

๓.ไม่ให้ความร่วมมือในการดำเนินการจัดงานตามประเพณีที่ได้สืบทอดกันมา เช่น การไม่ดำเนินการจัดงานเลี้ยงเจ้าปู่ประจำปี งานทำบุญตักบาตรขึ้นปีใหม่ งานบุญบั้งไฟประจำปี เป็นต้น

นายวินัย ดวงจำ นายกเทศมนตรีตำบลหนองพอก ผู้ร้องเรียน เห็นว่า พฤติกรรมดังกล่าว ไม่เหมาะสมกับการดำรงตำแหน่งนายอำเภอหนองพอก จึงได้เสนอเรื่องขอให้คณะกรรมการการปกครองพิจารณาตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ถูกร้องเรียน

การพิจารณา

จากการพิจารณาเอกสารการร้องเรียนในเรื่องนี้คณะกรรมการเห็นว่า สมควรให้มีหนังสือถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เพื่อพิจารณาตรวจสอบข้อเท็จจริง แล้วรายงานให้คณะกรรมการทราบต่อไป

การดำเนินการ

๑. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๕๗๕๖/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๖ ถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ขอให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีการปฏิบัติหน้าที่ของนายสมชาย สิงห์กุล นายอำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด

๒. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๖๙๓๐/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๕๖ ถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ขอติดตามผลความคืบหน้าการพิจารณาดำเนินการ

๓. กรมการปกครอง ได้มีหนังสือ ลับ ที่ มท ๐๓๐๒.๓/๑๗๘๕ ลงวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๖
ถึงคณะกรรมการการปกครอง รายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริง ซึ่งที่ประชุมรับทราบการรายงานผลแล้ว

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๑๑๙ วันพฤหัสบดีที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๖

ครั้งที่ ๑๓๒ วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๖

- นายวุฒิชัย ผ่องท้วม นักศึกษาฝึกปฏิบัติงาน คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ผู้สรุป

เรื่องที่ ๑๒๐

เรื่องพิจารณา ขอให้พิจารณาเรื่องร้องเรียนของนางสาวจริพร รัตนวงศ์จิตร ขอให้ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่สำนักงานธนารักษ์พื้นที่ตาก จังหวัดตาก และกรมธนารักษ์ กรณีปกปิดข้อมูลเกี่ยวกับการเช่าที่ราชพัสดุ ที่ ตก. ๒๕ จังหวัดตาก ทำให้ผู้ร้องได้รับความเสียหาย

ผู้เสนอ นางสาวจริพร รัตนวงศ์จิตร

ข้อเท็จจริง

ด้วยนางสาวจริพร รัตนวงศ์จิตร ผู้ร้อง อยู่บ้านเลขที่ ๕/๖๙๐ หมู่ที่ ๙ ถนนสามัคคี ตำบลบางตลาด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ได้ส่งเรื่องร้องเรียนผ่านทางเว็บไซต์ของศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เพื่อเสนอคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร ขอให้ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่สำนักงานธนารักษ์พื้นที่ตาก จังหวัดตาก และกรมธนารักษ์ กรณีการปกปิดข้อมูลเกี่ยวกับการเช่าที่ราชพัสดุ ตก. ๒๕ จังหวัดตาก

๑. ผู้ร้อง อ้างว่า ผู้ร้องและครอบครัวได้ยื่นคำร้องขอเช่าที่ราชพัสดุที่ ตก. ๒๕ จังหวัดตาก มาโดยตลอดตั้งแต่ก่อนปี ๒๕๒๔ ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ผู้ร้องและครอบครัวอยู่อาศัยตั้งแต่ปี ๒๕๐๐ โดยในการขอเช่าที่ราชพัสดุในครั้งสุดท้ายของผู้ร้อง ไม่ได้รับการพิจารณาอนุญาตให้เช่าพื้นที่และไม่มีการแจ้งเหตุผลในการพิจารณาจากเจ้าหน้าที่กรมธนารักษ์ ซึ่งต่อมากกรมธนารักษ์ได้เป็นโจทก์ยื่นฟ้องผู้ร้องเป็นจำเลยต่อศาลในคดีฟ้องขับไล่ ซึ่งศาลชั้นต้นได้มีคำพิพากษาคดีหมายเลขดำที่ ๑๘๐/๒๕๓๖ ให้ขับไล่จำเลยและบริวารออกจากพื้นที่พิพาท

๒. ผู้ร้องได้ยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาศาลชั้นต้นต่อศาลอุทธรณ์ ในระหว่างการดำเนินการพิจารณาคดีในชั้นศาลอุทธรณ์ ผู้ร้องได้ทราบว่ามีพยานหลักฐานใหม่ คือ บันทึกรายงานการประชุมเรื่องที่ดินราชพัสดุหมายเลขทะเบียนที่ ๓๗๐๗๘ บริเวณริมฝั่งแม่น้ำแม่ปิง อำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก เมื่อวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๒๒ ว่าให้เทศบาลเมืองตากจัดให้ราษฎรที่บุกรุกบริเวณในและนอกเขตที่เทศบาลเมืองตากเป็นผู้เช่าที่ดินและให้เช่าต่อไปได้ โดยมีข้อมูลที่แสดงให้เห็นว่า ครอบครัวของผู้ร้องได้สิทธิการเช่าที่ราชพัสดุมาตั้งแต่ต้น ซึ่งบันทึกการประชุมฉบับดังกล่าวนี้ เป็นเอกสารสำคัญที่จะทำให้ข้อเท็จจริงเปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญ แต่ผู้ร้องไม่สามารถนำบันทึกการประชุมข้างต้นมาแสดงให้ปรากฏได้ เนื่องจากเป็นเอกสารที่เจ้าหน้าที่ของกรมธนารักษ์ได้ปกปิดข้อมูลไว้ โดยคดีนี้ศาลอุทธรณ์ได้มีคำพิพากษาในคดีหมายเลขดำที่ ๗๙/๒๕๔๔ ว่าพื้นที่พิพาทดังกล่าวเป็นของกรมธนารักษ์ และให้จำเลยชดเชยค่าเสียหายอันเกิดจากการอยู่อาศัยในพื้นที่โดยละเมิด

๓. ต่อมาผู้ร้องได้ยื่นฎีกา เมื่อปี ๒๕๔๖ ในระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกา ผู้ร้องได้เสนอประเด็นดังกล่าวเพิ่มเติมต่อศาล แต่ศาลไม่อนุญาตให้ผู้ร้องยื่นคำร้องเพิ่มเติมนอกเหนือจากคำร้องเดิมได้ ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๔๖ ศาลฎีกาได้มีคำสั่งคำร้องฎีกาที่ ๗๖๑/๒๕๔๖ โดยให้ยกคำร้องฎีกาของผู้ร้อง พร้อมให้ขับไล่จำเลยและบริวารออกจากพื้นที่พิพาท ซึ่งผู้ร้องและครอบครัวได้ออกจากพื้นที่พิพาทมาได้ประมาณ ๓ ปีแล้ว จนกระทั่งเมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๕ ผู้ร้องจึงได้เข้าพบผู้ว่าราชการจังหวัดตากเพื่อขอความเป็นธรรม และได้พบพยานหลักฐานดังกล่าวเมื่อวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๖

๔. ผู้ร้องมีความเห็นว่า การที่เจ้าหน้าที่ของกรมธนารักษ์มิได้แจ้งข้อมูลให้ผู้ร้องทราบว่า ผู้ร้องและครอบครัวเป็นผู้ได้สิทธิการเช่าที่ราชพัสดุมาตั้งแต่ต้น เป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ จึงเป็นผลสืบเนื่องทำให้ผู้ร้องและครอบครัวต้องถูกฟ้องขับไล่และไม่ได้รับความเป็นธรรม ซึ่งหากผู้ร้องได้ยื่นเอกสารดังกล่าวเป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีของศาลแล้ว ย่อมเป็นพยานหลักฐานที่มีน้ำหนักเพียงพอที่ศาลจะรับฟังและพิจารณาคดีให้เกิดความเป็นธรรมแก่ผู้ร้องได้ จึงมีความประสงค์ขอให้มีการพิจารณาทบทวนเรื่องนี้อีกครั้ง

ผู้ร้องมีความประสงค์ขอให้คณะกรรมการการปกครอง ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่สำนักงานธนารักษ์พื้นที่ตากและกรมธนารักษ์ กรณีปกปิดข้อมูลเกี่ยวกับการเช่าที่ราชพัสดุที่ ตก.๒๕ จังหวัดตาก ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ผู้ร้องและครอบครัวต่อไป

การพิจารณา

คณะกรรมการการปกครองพิจารณาแล้วเห็นว่า เรื่องร้องเรียนดังกล่าวได้นำเข้าสู่กระบวนการพิจารณาของศาลจนถึงชั้นศาลฎีกาแล้ว ผู้ร้องย่อมได้รับหลักประกันในความเป็นธรรมของศาล ซึ่งหากศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเป็นประการใด พนักงานเจ้าหน้าที่ก็ต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้น ดังนั้น คณะกรรมการจึงเห็นควรให้ยุติเรื่องและมีหนังสือแจ้งให้ผู้ร้องทราบต่อไป

การดำเนินการ

คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีหนังสือ ส่วนที่สด ที่ ๕๑๖๒/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๕๖ ถึงนางสาวจิรพร รัตนวงศ์วิจิตร แจ้งผลการพิจารณาของคณะกรรมการการปกครอง

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๑๒๐ วันพฤหัสบดีที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๕๖

- นายวุฒิชัย ผ่องท้วม นักศึกษาฝึกปฏิบัติงาน คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ผู้สรุป

เรื่องที่ ๑๒๑

เรื่องพิจารณา ของดการเช่าที่ดินราชพัสดุแปลงหมายเลข ทะเบียนที่ ตร. ๔๐๗ หนังสือสำคัญสำหรับ
ที่หลวงเลขที่ ๔๓๑ บริเวณอ่าวคอเขาขาด อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด

ผู้เสนอ นายนิมิต แวนแคว้น ประธานศาลเจ้าพ่อเกาะช้าง

ข้อเท็จจริง

นายนิมิต แวนแคว้น ผู้ร้อง ได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ถึงคณะกรรมการ
การทหาร สถาปนาราษฎร ขอให้พิจารณาช่วยเหลือการงดเว้นค่าเช่าที่ดินราชพัสดุ สำหรับก่อสร้างห้องน้ำ
และโรงงานบริเวณศาลเจ้าพ่อเกาะช้าง ตำบลเกาะช้าง อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด ซึ่งคณะกรรมการ
การทหารเห็นว่า เรื่องนี้อยู่ในขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการปกครองตามข้อบังคับการ
ประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๒(๑๘) จึงได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๔๘๗๗/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๙
มิถุนายน ๒๕๕๖ ส่งเรื่องให้คณะกรรมการการปกครอง พิจารณาดำเนินการต่อไป

ศาลเจ้าพ่อเกาะช้างได้ตั้งขึ้นมาเมื่อประมาณปี ๒๕๓๗ ดำเนินการก่อสร้างและทำพิธีเปิด
อย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๓๙ ในเดือนกันยายน ๒๕๕๕ ศาลเจ้าพ่อเกาะช้างมีความจำเป็นต้อง
สร้างโรงงานและห้องน้ำเพื่อเป็นที่พักและอำนวยความสะดวกให้กับผู้ที่เดินทางมาแสวงบุญ
ตลอดจนนักท่องเที่ยว แต่ได้ถูกสั่งให้ระงับการก่อสร้างสิ่งปลูกสร้างใหม่และให้รื้อถอนสิ่งปลูกสร้างเดิม
โดยกองพันต่อสู้อากาศยานที่ ๑๑ กรมต่อสู้อากาศยานที่ ๑ หน่วยต่อสู้อากาศยานและรักษาฝั่ง กองทัพเรือ
โดยอ้างว่าพื้นที่ดังกล่าวเป็นที่ดินราชพัสดุ แปลงหมายเลข ทะเบียนที่ ตร. ๔๐๗ หนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง
เลขที่ ๔๓๑ บริเวณอ่าวคอเขาขาด อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด ซึ่งอยู่ในความปกครองของฐานทัพเรือสัตหีบ
โดยมีกองพันต่อสู้อากาศยานที่ ๑๑ กรมต่อสู้อากาศยานที่ ๑ หน่วยต่อสู้อากาศยานและรักษาฝั่ง กองทัพเรือ
เป็นหน่วยงานใช้ประโยชน์ที่ดิน ดังนั้น การกระทำการก่อสร้างห้องน้ำและโรงงานบริเวณศาลเจ้าพ่อเกาะช้าง
จึงเป็นการกระทำความผิดอาญาฐานบุกรุกที่ราชพัสดุ และเป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติว่าด้วยเขตปลอดภัย
ในราชการทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๘

วันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ผู้ร้องได้มีหนังสือถึงกองทัพเรือขออนุญาตใช้ที่ราชพัสดุ
เพื่อก่อสร้างโรงงานและห้องน้ำ จำนวน ๑๕ ห้อง บริเวณด้านหลังศาลเจ้าพ่อเกาะช้าง คิดเป็นเนื้อที่ ๑ งาน
๑๒.๒๐ ตารางวา ซึ่งได้รับแจ้งว่า กองทัพเรือไม่ขัดข้องที่จะให้เช่าพื้นที่ดังกล่าว แต่มีเงื่อนไขในการเช่า
จำนวน ๗ ข้อ ซึ่งเงื่อนไขสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการขอเช่าพื้นที่ในครั้งนี้ ประกอบด้วย

ข้อ ๑.สัญญาเช่ามีกำหนด ๓ ปี หรือตามที่จังหวัดตราดจะกำหนด แต่ไม่เกิน ๓ ปี

ข้อ ๒.ค่าเช่าและค่าธรรมเนียมการจัดให้เช่า เป็นไปตามที่จังหวัดตราดจะกำหนด

ข้อ ๓.....

จากข้อเท็จจริงตามหนังสือของกองทัพเรือที่ได้แจ้งเงื่อนไขการให้เช่าพื้นที่ราชพัสดุ
ข้างต้น ราษฎรชาวเกาะช้างที่ทราบเรื่องต่างไม่เห็นด้วยเพราะเห็นว่า ศาลเจ้าเป็นสถานที่สาธารณประโยชน์
และเป็นสมบัติของแผ่นดิน ดังนั้น จึงได้มีหนังสือขอให้พิจารณาช่วยเหลือศาลเจ้าพ่อเกาะช้างเกี่ยวกับการขอ
งดการเช่าที่ดินที่ราชพัสดุแปลงดังกล่าว

ในเรื่องนี้ เจ้าหน้าที่ประจำกลุ่มงานคณะกรรมการการปกครอง ได้ศึกษากฎกระทรวง ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๔๕ (ฉบับปรับปรุง) แล้วเห็นว่า เรื่องนี้เกี่ยวข้องกับหมวด ๓ ว่าด้วยการจัดหาประโยชน์ในที่ราชพัสดุ ข้อที่ ๒๔ ซึ่งกำหนดว่า

“การจัดให้เช่าที่ราชพัสดุ การใช้สิทธิตามสัญญาเช่า การบอกเลิกสัญญาเช่า การจัดทำ สัญญาต่างตอบแทนอื่นนอกเหนือจากการจัดให้เช่า การใช้สิทธิตามสัญญาต่างตอบแทนและการบอกเลิกสัญญา ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของอธิบดีกรมธนารักษ์

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง อธิบดีกรมธนารักษ์จะมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัด ธนารักษ์พื้นที่ หรือผู้ใช้ที่ราชพัสดุเป็นผู้ดำเนินการแทนก็ได้”

ในขณะที่เดียวกันได้โทรศัพท์ไปสอบถามเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมการเกษตร ได้รับการยืนยัน ข้อเท็จจริงตามที่ผู้ร้องกล่าวอ้าง และให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า กรณีที่กำหนดในเงื่อนไขการเช่าที่ดินราชพัสดุกรณีนี้ ในครั้งแรกอธิบดีกรมธนารักษ์ได้มอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดตราดเป็นผู้ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดให้เช่าซึ่งหมายถึงรวมถึงการกำหนดค่าเช่าด้วย แต่เมื่อครบกำหนด ๓ ปีแล้ว การดำเนินการให้เช่าจะอยู่ในอำนาจของอธิบดีกรมธนารักษ์ แต่ทั้งนี้ต้องได้รับความยินยอมจากกองทัพเรือซึ่งเป็นหน่วยงานที่ได้รับอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในที่ดินนั้นด้วย

การพิจารณา

คณะกรรมการได้พิจารณาเรื่องดังกล่าวเข้าสู่การพิจารณาเมื่อคราวประชุมครั้งที่ ๑๒๐ วันพฤหัสบดีที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๕๖ ซึ่งที่ประชุมได้เห็นชอบให้มีหนังสือถึงผู้ว่าราชการจังหวัดตราด เพื่อขอให้ตรวจสอบข้อเท็จจริง พร้อมเสนอข้อคิดเห็นและแนวทางการเป็นไปต่อการแก้ไขปัญหาเรื่อง ร้องเรียนของนายนิมิต แวนแคว้น ประธานศาลเจ้าพ่อเกาะช้าง ซึ่งเสนอเรื่องผ่านคณะกรรมการการทหาร ขอให้พิจารณาช่วยเหลืองดเว้นการเช่าที่ดินราชพัสดุ แปลงหมายเลขทะเบียนที่ ตร. ๔๐๗ หนังสือสำคัญ สำหรับที่หลวง เลขที่ ๔๓๑ บริเวณอ่าวคอเขาขาด อำเภอกะฉัง จังหวัดตราด ซึ่งอยู่ในความปกครองของ ฐานทัพเรือสัตหีบ โดยมีกองพันต่อสู้อากาศยานที่ ๑๑ กรมต่อสู้อากาศยานที่ ๑ หน่วยต่อสู้อากาศยานและ รักษาฝั่ง เป็นหน่วยงานใช้ประโยชน์ในที่ดิน เพื่อใช้สำหรับก่อสร้างห้องน้ำและโรงงานบริเวณศาลเจ้าพ่อเกาะช้าง ตำบลเกาะช้าง อำเภอกะฉัง จังหวัดตราด โดยให้แจ้งผลการดำเนินการพร้อมเอกสารประกอบต่อ คณะกรรมการ เพื่อจะได้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

การดำเนินการ

๑ คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๕๑๗๐/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๖ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดตราด ขอทราบข้อเท็จจริงเรื่อง ของนายนิมิต แวนแคว้น ประธานศาลเจ้าพ่อเกาะช้าง กรณีการของดเว้นค่าเช่าที่ดินราชพัสดุ สำหรับก่อสร้างห้องน้ำและโรงงานบริเวณศาลเจ้าพ่อเกาะช้าง ตำบลเกาะช้าง อำเภอกะฉัง จังหวัดตราด พร้อมขอคิดเห็นแนวทางการเป็นไปต่อการแก้ไขปัญหา

๒. ผู้ว่าราชการจังหวัดตราด ได้มีหนังสือศาลากลางจังหวัดตราด ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๓๐๗.๑๓/๘๗๔๗ ลงวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๕๖ ซึ่งแจ้งข้อเท็จจริงของเรื่องร้องเรียน ดังนี้

๑) นายนิมิต แวนแคว้น ได้ยื่นคำร้องลงวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๖ แจ้งความประสงค์ขอเช่าที่ดินราชพัสดุเพื่อตั้งศาลเจ้าพ่อเกาะช้าง เนื้อที่ประมาณ ๑๐ ไร่ โดยยินยอมปฏิบัติตามเงื่อนไขของทางราชการทุกประการ ตามบันทึกการประชุมคณะกรรมการบริหารศาลเจ้าพ่อเกาะช้าง ซึ่งที่ประชุมมีมติให้นายนิมิต แวนแคว้น เป็นผู้ดำเนินการติดต่อส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

๒) กองทัพเรือได้มีหนังสือที่ กท ๐๕๐๐/๗๒๖ ลงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๕๖ แจ้งว่า นายนิมิต แวนแคว้น ได้ขออนุญาตใช้ที่ดินราชพัสดุแปลงหมายเลขทะเบียนที่ ตร. ๔๐๗ หนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงเลขที่ ตร.๔๓๑ ตำบลเกาะช้าง อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด เพื่อก่อสร้างโรงงานและห้องน้ำ จำนวน ๑๕ ห้อง บริเวณด้านหลังศาลเจ้าพ่อเกาะช้าง ขนาดเนื้อที่กว้าง ๑๕ เมตร ยาว ๓๐ เมตร (เนื้อที่ประมาณ ๑ ไร่ ๑๒.๒๐ ตารางวา) เพื่อเป็นที่พักพิงแก่ประชาชนและนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างประเทศ ซึ่งกองทัพเรือไม่ขัดข้องที่จะให้ นายนิมิต แวนแคว้น เช่าพื้นที่ดังกล่าวข้างต้น โดยมีเงื่อนไขการเช่ารวม ๗ ข้อ

๓) สำนักงานธนารักษ์พื้นที่ตราด ได้มีหนังสือที่ กค ๐๓๐๗.๑๓/๓๕๕ ลงวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๖ แจ้งประธานคณะกรรมการบริหารศาลเจ้าพ่อเกาะช้างว่า การขอเช่าที่ดินราชพัสดุดังกล่าวมีลักษณะเข้าข่ายการใช้ประโยชน์เพื่อกิจการสาธารณกุศลที่ไม่ได้มุ่งหากำไร โดยให้จัดส่งหลักฐานการจดทะเบียนศาลเจ้าเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาดำเนินการให้เช่าตามระเบียบต่อไป

๔) จากการพิจารณาตามกฎหมายกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๔๕ ข้อ ๒, ๒๓, ๒๔, ๒๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติมตามกฎหมายกระทรวงฯ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๑๐ ประกอบกับคำสั่งกรมธนารักษ์ที่ ๒๙๖/๒๕๕๓ และคำสั่งกรมธนารักษ์ที่ ๔๔๒/๒๕๕๕ แล้วเห็นว่า กรณีการใช้ประโยชน์ในที่ราชพัสดุเพื่อเป็นสถานที่ตั้งศาลเจ้าพ่อเกาะช้างนั้น มิได้เป็นการใช้เพื่อประโยชน์ในราชการ แต่มีลักษณะเข้าข่ายการใช้ประโยชน์เพื่อกิจการสาธารณกุศลที่ไม่ได้มุ่งหากำไร โดยจะต้องดำเนินการโดยการเช่าตามระเบียบดังกล่าวข้างต้น ซึ่งตามหลักเกณฑ์ได้กำหนดอัตราค่าเช่าไว้ในอัตราที่ลดลงจากอัตราค่าเช่าเพื่อยุ่อาศัยเพียงร้อยละ ๒๕ โดยไม่อาจงดเว้นการเช่าที่ดินราชพัสดุดังกล่าวได้ และกรณีนี้ถือเป็นอำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัดในการจัดให้เช่า

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายกยอสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นผลให้กรมการที่ดินพ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

(ปัจจุบัน คณะกรรมาธิการยังไม่ได้รับแจ้งผลการดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงเพิ่มเติมจากจังหวัดตราด)

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๑๒๐ วันพฤหัสบดีที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๕๖

ครั้งที่ ๑๒๒ วันพฤหัสบดีที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๕๖

- นายวิจิต ปัจจัยโคตา นิติกรปฏิบัติการ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๑๒๒

เรื่องพิจารณา เรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติและละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ของนายกสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย ในการจัดประชุมใหญ่เพื่อเลือกตั้งนายกสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย และแต่งตั้งคณะกรรมการชุดใหม่ภายหลังครบวาระการดำรงตำแหน่ง

ผู้เสนอ นายณัฐภณ ปัญญาคณานกุล ประธานสโมสรฟุตบอลพัทยา เอฟ ซี

ข้อเท็จจริง

ผู้ร้องเป็นประธานสโมสรฟุตบอลพัทยา เอฟ ซี ขอให้ตรวจสอบการปฏิบัติและละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ของนายวรวิทย์ มะกุดี นายกสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย (ปัจจุบัน รักษาการนายกสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย) ที่ไม่จัดประชุมใหญ่เพื่อเลือกตั้งนายกสมาคมฯ และแต่งตั้งคณะกรรมการชุดใหม่ภายหลังครบวาระการดำรงตำแหน่ง รวมทั้งมีการแก้ไขข้อบังคับลักษณะปกครองของสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ พุทธศักราช ๒๕๕๖ เกี่ยวกับองค์ประชุมและการลงคะแนนเสียงในที่ประชุมใหญ่ ซึ่งเป็นการขัดต่อข้อบังคับสมาคมฯ ดังนี้

๑. นายวรวิทย์ มะกุดี นายกสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย (ปัจจุบัน รักษาการนายกสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย) และมีคณะกรรมการผู้บริหาร เรียกว่า “สภากรรณการ” เป็นผู้บริหารกิจการสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย โดยมีวาระการดำรงตำแหน่ง ๒ ปี และเพื่งครบวาระการดำรงตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๖ ซึ่งจะต้องเลือกตั้งนายกสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทยและแต่งตั้งคณะกรรมการผู้บริหารชุดใหม่ ตามข้อบังคับลักษณะปกครองของสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ พุทธศักราช ๒๕๕๖ ข้อ ๑๕, ๑๗ และ ๒๐ แต่ผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกลับไม่จัดให้มีการเลือกตั้งนายกสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย และสภากรรณการขึ้นใหม่ จึงเป็นการฝ่าฝืนและละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ตามข้อบังคับฯ ซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายต่อสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทยและสมาชิก

๒. มีการแก้ไขข้อบังคับลักษณะปกครองของสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ พุทธศักราช ๒๕๕๖ ซึ่งเป็นการขัดต่อข้อบังคับสมาคมฯ ดังนี้

๑) แก้ไขข้อบังคับลักษณะปกครองของสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ พุทธศักราช ๒๕๕๖ ในข้อ ๒๐.๓ เกี่ยวกับองค์ประชุมของที่ประชุมใหม่ ที่กำหนดให้สโมสรสมาชิกสามัญที่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนทุกสโมสร มีสิทธิเข้าร่วมประชุมใหญ่เพื่อออกเสียงลงคะแนนโดยแก้ไขเป็น กำหนดให้ที่ประชุมใหญ่ประกอบด้วยผู้แทน ๗๒ คน ซึ่งในจำนวนนี้ได้ให้สิทธิแก่สโมสรที่ไม่ได้เป็นสมาชิกสามัญเข้าร่วมประชุม ขณะเดียวกันก็มีการตัดสิทธิสโมสรสมาชิกสามัญจำนวนหนึ่งไม่ให้เข้าร่วมประชุม

๒) แก้ไขข้อบังคับลักษณะปกครองของสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ พุทธศักราช ๒๕๕๖ ในข้อ ๒๐.๗ เกี่ยวกับการลงคะแนนเสียงในที่ประชุมใหญ่ ที่กำหนดให้สโมสรสมาชิกสามัญมีสิทธิลงคะแนนเสียง สโมสรละหนึ่งคะแนน แก้ไขเป็น ให้ผู้แทน ๗๒ คน ที่เป็นองค์ประชุมใหญ่เท่านั้นที่มีสิทธิลงคะแนนแทนสโมสรสมาชิกสามัญทั้งหมด ส่งผลให้สโมสรสมาชิกสามัญจำนวนมากกกว่ากึ่งหนึ่งไม่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนในที่ประชุมใหญ่ ในขณะที่สโมสรที่ไม่ได้เป็นสมาชิกของสมาคมกลับได้เป็นผู้มีสิทธิออกเสียงลงคะแนน ซึ่งเป็นการขัดต่อข้อบังคับสมาคมฯ ข้อ ๑๗.๓ กล่าวคือ เมื่อสภากรรณการฯ จะพ้นจากตำแหน่งตามวาระ นายกสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทยต้องจัดให้มีการประชุมใหญ่เพื่อเลือกตั้งนายกสมาคมฯ มิใช่จัดการประชุมใหญ่เพื่อแก้ไขข้อบังคับฯ

๓) สโมสรสมาชิกสามัญส่วนใหญ่พิจารณาเห็นว่า ร่างข้อบังคับฯ ที่เสนอให้มีการลงมติแก้ไขในประเด็นการกำหนดให้มีผู้แทนออกเสียงลงคะแนนในที่ประชุมใหญ่ ไม่ชอบตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๘๗ ที่กำหนดให้สมาชิกคนหนึ่งมีหนึ่งเสียงในการลงคะแนน

ผู้ร้องเรียน และสโมสรสมาชิกสามัญส่วนใหญ่เห็นว่า นายวรวิทย์ มะภูถี นายกสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย (ปัจจุบัน รักษาการนายกสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย) ซึ่งเพิ่งครบวาระการดำรงตำแหน่ง ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ตามข้อบังคับสมาคมฟุตบอล ข้อ ๑๗.๓ และปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบที่มีเจตนาร่างข้อบังคับฯ ขัดต่อประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๘๗ จึงขอให้คณะกรรมการการให้เป็นธรรมในประเด็นข้อเท็จจริง กระบวนการ ขั้นตอนในการจัดการประชุมใหญ่เพื่อเลือกตั้งนายกสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทยและแต่งตั้งคณะกรรมการชุดใหม่ภายหลังครบวาระการดำรงตำแหน่ง รวมทั้งการแก้ไขข้อบังคับลักษณะปกครองของสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ พุทธศักราช ๒๕๕๖

การพิจารณา

คณะกรรมการการปกครอง ได้พิจารณาเรื่องนี้ในคราวประชุม ครั้งที่ ๑๒๑ วันพฤหัสบดีที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๖ ซึ่งจากการพิจารณาได้ปรากฏข้อเท็จจริงประการหนึ่งว่า สมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ จะมีการประชุมใหญ่พิเศษเพื่อพิจารณาเปลี่ยนแปลงแก้ไขข้อบังคับลักษณะปกครองของสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ พุทธศักราช ๒๕๕๖ ให้เป็นไปตามข้อกำหนดของธรรมนูญมาตรฐานสหพันธ์ฟุตบอลนานาชาติ (FIFA) ในวันศุกร์ที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๖ เวลา ๑๑.๐๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทยฯ ศูนย์ฝึกฟุตบอลแห่งชาติ แขวง/เขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร ซึ่งจากข้อเท็จจริง การกำหนดให้มีการประชุมใหญ่พิเศษดังกล่าว ที่ประชุมร่วมกันของคณะกรรมการและผู้ที่เกี่ยวข้องมีความกังวลและห่วงใยในเรื่องของความโปร่งใส ถูกต้อง และเป็นธรรมที่จะมีขึ้นในการประชุมใหญ่พิเศษครั้งนี้ ดังนั้น เพื่อให้ปัญหาความวิตกกังวลที่เกิดขึ้นปรากฏต่อสาธารณะอันจะเป็นผลให้ข้อครหาในความขัดแย้งลดลง เกิดความชัดเจนต่อกรณีที่ไม่มีความโปร่งใสเข้ามาเกี่ยวข้อง และทำให้สังคมมีความเข้าใจมากขึ้น ที่สำคัญจะเกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติและประชาชน คณะกรรมการจึงได้มอบหมายให้การกีฬาแห่งประเทศไทย โดยการให้คำมั่นของนายกณพันธ์ จุลเกษม ผู้ว่าการการกีฬาแห่งประเทศไทย ในฐานะที่เป็นหน่วยงานของรัฐที่กำกับดูแลสมาคมกีฬาแห่งประเทศไทย ตามพระราชบัญญัติการกีฬาแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๘ ข้อบังคับการกีฬาแห่งประเทศไทย และข้อบังคับสมาคมกีฬาแห่งประเทศไทย ซึ่งรวมถึงสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทยฯ ด้วย พิจารณาดำเนินการ ดังนี้

๑. ให้การกีฬาแห่งประเทศไทยเข้าไปกำกับดูแลให้สมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทยฯ จัดการประชุมใหญ่พิเศษตามกำหนดวัน เวลา ดังกล่าวให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย โปร่งใส และยุติธรรม ทั้งให้กำชับสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทยปฏิบัติตามบทบัญญัติของกฎหมาย ข้อบังคับ ตลอดจนระเบียบที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องหนังสือมอบอำนาจและแต่งตั้งบุคคลเป็นผู้แทนเข้าร่วมประชุมใหญ่พิเศษ ในวันศุกร์ที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๖ เพื่อให้สโมสรสมาชิกจำนวน ๑๘๒ สโมสร มีสิทธิเข้าร่วมประชุม และสามารถออกเสียงลงคะแนนได้ทั้งหมด

๒. เนื่องจากปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นเรื่องสำคัญและอยู่ในความสนใจของประชาชน ที่ประชุมจึงเห็นชอบให้การกีฬาแห่งประเทศไทยประสานงานกับสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทยฯ เปลี่ยนสถานที่การประชุมใหญ่พิเศษดังกล่าวจากห้องประชุมสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทยฯ ศูนย์ฝึกฟุตบอลแห่งชาติ แขวง/เขต หนองจอก กรุงเทพมหานคร เป็นห้องประชุมของการกีฬาแห่งประเทศไทย ทั้งจัดให้มีการถ่ายทอดสดการประชุมใหญ่พิเศษในครั้งนี้อย่างทันท่วงที

และเพื่อให้การดำเนินการตามความเห็นของที่ประชุมคณะกรรมการข้างต้นเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น คณะกรรมการจึงได้มอบหมายให้นายสุวัตร สิริทิลล่อ ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ในฐานะที่เป็นหน่วยงานกำกับดูแลการกีฬาแห่งประเทศไทยดำเนินการประสานงานให้นายวรวิระ มະกุดี นายกสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย (ปัจจุบัน รักษาการนายกสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย) กับนายณัฐภณ ปัญญาคนานุกุล ประธานสโมสรฟุตบอลพัทยา เอฟ ซี และคณะ เพื่อปรึกษาหารือร่วมกันเป็นการภายใน ณ การกีฬาแห่งประเทศไทย ก่อนถึงวันประชุมใหญ่พิเศษด้วย

การดำเนินการ

๑. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๕๕๗๑/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๕๖ ถึงปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา หนังสือคณะกรรมการการปกครอง ด่วนที่สุด ที่ ๕๕๗๒/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๕๖ ถึงผู้ว่าการการกีฬาแห่งประเทศไทย หนังสือคณะกรรมการการปกครอง ด่วนที่สุด ที่ ๕๕๗๓/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๕๖ ถึงอธิบดีกรมการปกครอง และหนังสือคณะกรรมการการปกครอง ด่วนที่สุด ที่ ๕๕๗๔/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๕๖ ถึงนายวรวิระ มະกุดี แจ้งผลการพิจารณาของคณะกรรมการการปกครอง

๒. การกีฬาแห่งประเทศไทย ได้มีหนังสือ ที่ กก ๕๑๐๗/๕๔๘๘ ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๖ ถึงคณะกรรมการการปกครอง รายงานผลการดำเนินงานของการกีฬาแห่งประเทศไทย กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ว่าปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ได้มอบผู้ว่าการการกีฬาแห่งประเทศไทย นัดหารือร่วมกันเป็นการภายใน ณ การกีฬาแห่งประเทศไทย ก่อนถึงวันประชุมใหญ่พิเศษ และผู้ว่าการฯ ได้มอบหมายให้รองผู้ว่าการฝ่ายกีฬาเป็นเลิศและวิทยาศาสตร์การกีฬาดำเนินการตามหนังสือของคณะกรรมการการปกครอง จึงแจ้งผลการพิจารณาดำเนินการของการกีฬาแห่งประเทศไทย ดังนี้

๑) ผู้ว่าการการกีฬาแห่งประเทศไทย ได้มอบหมายให้ นายมนตรี ไชยพันธุ์ รองผู้ว่าการฝ่ายกีฬาเป็นเลิศและวิทยาศาสตร์การกีฬา และคณะ เข้าพบผู้แทนกรมการปกครอง ผู้แทนสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ และผู้แทนของคณะผู้ร้องเรียน เมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๖ เวลา ๑๐.๐๐ น. ณ กรมการปกครอง วังไชยา กรุงเทพฯ โดยหารือในประเด็นการแก้ไขข้อบังคับและจัดประชุมเลือกตั้งนายกสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ให้เป็นไปตามข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยเคร่งครัด และมีการหารือแนวทางการจัดประชุมและอ้างอิงถึงการประชุมของคณะกรรมการการปกครองด้วย

๒) เมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๖ เวลา ๑๔.๐๐ นาฬิกา ที่ห้องประชุม ชั้น ๕ อาคารเฉลิมพระเกียรติ ๗ รอบ พระชนมพรรษา การกีฬาแห่งประเทศไทย คณะกรรมการการกีฬาแห่งประเทศไทย ได้หารือแนวทางการจัดประชุมแก้ไขข้อบังคับและการจัดประชุมเลือกตั้งนายกสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ แนวนโยบายหรือข้อสรุปจากที่ประชุมคณะกรรมการการปกครอง ร่วมกับนายกสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ และคณะ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการย้ายสถานที่จัดประชุมและการดำเนินการตามข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยเคร่งครัด โปร่งใส และยุติธรรม ซึ่งนายกสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ และคณะ ได้ยืนยันว่าสมาคมฯ จะดำเนินการให้ถูกต้องตามกฎหมาย ส่วนการถ่ายทอดสด เลขาธิการสมาคมฯ ได้แถลงต่อสื่อมวลชนก่อนหน้านี้แล้วว่ารับไปพิจารณาดำเนินการ แต่กรณีสถานที่จัดประชุมยังยืนยันที่จะจัดสถานที่เดิม คือ ศูนย์ฝึกกีฬาแห่งชาติ หนองจอก และใช้ใบมอบอำนาจตามแบบที่สมาคมฯ กำหนด

๓) การกีฬาแห่งประเทศไทย ได้จัดประชุมหารือภายใน เมื่อวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๕๖ เวลา ๑๔.๐๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุม ชั้น ๑๑ อาคารเฉลิมพระเกียรติ ๗ รอบ พระชนมพรรษา การกีฬาแห่งประเทศไทยได้ข้อสรุปพร้อมจัดทำหนังสือแจ้งสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ให้ดำเนินการในการจัดประชุมแก้ไขข้อบังคับ การใช้หนังสือมอบอำนาจ ฯลฯ ให้ถูกต้องตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๔) การกีฬาแห่งประเทศไทยได้มอบหมายผู้แทนการกีฬาแห่งประเทศไทย เข้าร่วมรับฟังการประชุมใหญ่พิเศษที่จัดโดยสโมสรสมาชิก ตามข้อบังคับสมาคมฯ และประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เมื่อวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๕๖ เวลา ๐๙.๐๐ นาฬิกา ณ สโมสรกองทัพบก ถนนวิภาวดีรังสิต กรุงเทพฯ และเข้าร่วมรับฟังการชี้แจงรายละเอียดและตอบข้อซักถามเกี่ยวกับธรรมนูญมาตรฐานของฟีฟ่าที่สมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ จัดขึ้นเมื่อวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๕๖ เวลา ๑๔.๐๐ นาฬิกา ณ โรงแรมโกลเด้นทิวลิป ซอฟเฟอริน กรุงเทพฯ

๕) การกีฬาแห่งประเทศไทยได้มอบหมายผู้แทนการกีฬาแห่งประเทศไทย เข้าร่วมรับฟังการประชุมใหญ่พิเศษเพื่อรับรองแก้ไขข้อบังคับของสมาคมฯ เมื่อวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๖ เวลา ๑๑.๐๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ศูนย์ฝึกฟุตบอลแห่งชาติ แขวง/เขตหนองจอก กรุงเทพฯ ในส่วนของใบมอบอำนาจ ได้มีการตรวจสอบผู้ที่มีสิทธิออกเสียง โดยผู้แทนฟีฟ่าและผู้แทนของเอเอฟซี ได้เชิญผู้แทนการกีฬาแห่งประเทศไทยเข้าพบ ณ ห้องประชุม ชั้น ๓ ซึ่งการกีฬาแห่งประเทศไทยได้ให้สำเนาหนังสือของสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ที่ พ.๕๕๓/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๖ เรื่อง แจ้งบัญชีรายชื่อสมาชิกและการตรวจสอบคุณสมบัติการสมัครเข้าเป็นสมาชิกที่มีสิทธิออกเสียงเพิ่มเติมของสมาคมฯ จำนวน ๑๘๒ องค์กร (ณ วันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๕๖) ให้กับผู้แทนเอเอฟซีไว้เป็นหลักฐาน และจากการตรวจสอบ ผู้แทนฟีฟ่าได้อนุญาตให้สโมสรสมาชิกทั้งหมดจำนวน ๑๘๒ เสียง ที่ใช้ใบมอบอำนาจของสมาคมฯ และไม่ได้ใช้ใบมอบอำนาจของสมาคมฯ สามารถเข้าร่วมประชุมได้ทั้งหมด

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๑๒๑ วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๖

- นางสาววรินทร์ทร ปณิธานธรรม วิทยากรปฏิบัติการ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๑๒๓

เรื่องพิจารณา ขอให้ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงเพื่อแก้ไขปัญหาให้กับผู้ได้รับความเดือดร้อนในที่ดินทำกินเขตป่าสงวนแห่งชาติปันทอน-ปะโค

ผู้เสนอ นายประจัญ กิ่งมิ่งแอ ประธานสภาเครือข่ายภาคประชาชนจังหวัดอุดรธานี

ข้อเท็จจริง

นายแหล่ คำผาย ผู้ใหญ่บ้านวังทอง ตำบลหนองไฮ อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี ได้ขอให้สภาเครือข่ายภาคประชาชน จังหวัดอุดรธานี แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของราษฎรอำเภอเมืองอุดรธานี อำเภอหนองวัวซอ อำเภอวังสามหมอ และอำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี จำนวน ๓๕ ราย ที่ทำกินในที่ดินเขตป่าสงวนแห่งชาติปันทอน-ปะโค อำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี เนื่องจากราษฎรดังกล่าวถูกเจ้าหน้าที่ของรัฐจับกุม ข่มขู่ และได้รับการปฏิบัติจากเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วยพฤติกรรมไม่เหมาะสม กรณีที่ราษฎรเข้าไปทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติปันทอน-ปะโค ทั้งที่ราษฎรบางส่วนได้อาศัยและทำกินในเขตพื้นที่นี้มาตั้งแต่ปี ๒๕๑๖ ซึ่งเป็นเขตพื้นที่ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ ที่ให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับการรับรองสิทธิการอยู่อาศัยทำกินในพื้นที่ป่าไม้ ซึ่งพื้นที่นี้มีร่องรอยและหลักฐานการประกอบอาชีพอย่างชัดเจน เช่น ป่ายูคาลิปตัส มันสำปะหลัง ยางพารา เป็นต้น ประกอบกับมีหมุดเขตสทก. (สิทธิทำกิน) ในพื้นที่ตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว อีกทั้งยังมีหลักฐานการเสียภาษีบำรุงท้องที่ให้กับองค์การบริหารส่วนตำบลทับกุง อำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี ด้วย

ในการนี้ สภาเครือข่ายภาคประชาชน จังหวัดอุดรธานี ได้ดำเนินการตรวจสอบสภาพพื้นที่จริงแล้ว ปรากฏข้อมูลตรงตามการร้องทุกข์ของราษฎรดังกล่าว จึงได้รวบรวมข้อมูลเสนอต่อผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานีเพื่อทราบ ต่อมาผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานีได้แต่งตั้งให้นายณรงค์ พลละเอียด รองผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี เป็นประธานคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงและให้ลงพื้นที่ตรวจสอบข้อมูลเมื่อวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๕๖ อีกครั้ง ซึ่งภายหลังจากการตรวจสอบ จังหวัดอุดรธานีได้อนุญาตให้ราษฎรผู้ทำกินในพื้นที่นี้นำผลผลิตไปจำหน่ายได้ แต่ไม่อนุญาตให้เข้าทำกินต่อไปอีก จนกว่าจะมีการพิสูจน์สิทธิอย่างชัดเจนเรียบร้อยแล้ว ส่งผลให้ราษฎรผู้ได้รับความเดือดร้อนกรณีนี้มีความรู้สึกเป็นกังวลและเป็นทุกข์จึงได้รวมกลุ่มกันยื่นหลักฐานการเสียภาษีบำรุงท้องที่ในที่ดินทำกิน ณ สภาเครือข่ายภาคประชาชน เพื่อขอให้ส่งเรื่องนี้เสนอต่อคณะกรรมการการปกครองหาแนวทางการแก้ไขปัญหาให้ราษฎรกรณีนี้ต่อไป

การพิจารณา

นายประจัญ กิ่งมิ่งแอ ประธานสภาเครือข่ายภาคประชาชนจังหวัดอุดรธานี ได้เสนอเรื่องต่อคณะกรรมการการปกครอง กรณีราษฎรอำเภอเมืองอุดรธานี อำเภอหนองวัวซอ อำเภอวังสามหมอและอำเภอหนองแสง ได้รับความเดือดร้อนในที่ดินทำกินเขตป่าสงวนแห่งชาติปันทอน-ปะโค ซึ่งจากการพิจารณาโดยศึกษาข้อมูลจากเอกสาร ตลอดจนการรับฟังความคิดเห็นจากผู้ร้องและส่วนราชการที่เกี่ยวข้องปรากฏข้อมูลข้อเท็จจริงโดยสรุปได้ว่า ราษฎรอำเภอเมืองอุดรธานี อำเภอหนองวัวซอ อำเภอวังสามหมอ และอำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี อ้างว่า ได้รับความเดือดร้อนเนื่องจากถูกเจ้าหน้าที่ของรัฐจับกุม ข่มขู่ และได้รับการปฏิบัติจากเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วยพฤติกรรมไม่เหมาะสม กรณีที่ราษฎรเข้าไปทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ

พันดอน-ปะโค ทั้งที่ราษฎรบางส่วนได้อาศัยและทำกินในเขตพื้นที่นี้โดยมีร่องรอยและหลักฐานการประกอบอาชีพอย่างชัดเจนมาตั้งแต่ปี ๒๕๑๖ ซึ่งเป็นเขตพื้นที่ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ ที่ให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับการรับรองสิทธิการอยู่อาศัยทำกินในพื้นที่ป่าไม้

ในประเด็นข้อพิพาทนี้กรมป่าไม้ได้ชี้แจงว่า พื้นที่เขตป่าสงวนแห่งชาติพันดอน - ปะโค ได้มีประกาศเมื่อปี ๒๕๑๑ ซึ่งออกตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ จากนั้นเมื่อปี ๒๕๔๑ รัฐบาลเห็นว่า ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติมีประชาชนที่ยากจนและได้ทำกินอยู่ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติเป็นจำนวนมาก จำเป็นต้องใช้พื้นที่ในการทำเกษตรกรรม จึงได้มีมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ ให้ราษฎรที่ทำกินในพื้นที่ก่อนวันที่จะมีมติคณะรัฐมนตรีข้างต้น สามารถทำกินในพื้นที่ป่าสงวนได้ แต่หากราษฎรเข้าทำกินภายหลังวันที่คณะรัฐมนตรีมีมติแล้ว ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องจะต้องดำเนินการตามกฎหมาย

ต่อมาเมื่อปี ๒๕๕๑ กรมป่าไม้ได้รับงบประมาณเพื่อทำการสำรวจพื้นที่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติพันดอน - ปะโค ปรากฏว่ามีราษฎรได้รับการสำรวจจำนวน ๒๘๐ คน โดยรายชื่อราษฎรในจำนวนนี้ ๔ คน เป็นราษฎรที่ได้รับความเดือดร้อนมีชื่ออยู่ในรายชื่อในจำนวน ๓๕ คนที่เสนอเรื่องมายังคณะกรรมการได้รับการสำรวจแล้ว แต่ยังไม่ได้รับการออกเอกสาร สทก. ทั้งนี้ การที่ราษฎรจะได้รับสิทธิทำกิน (สทก.) ในเขตป่าสงวนแห่งชาติพันดอน - ปะโค ก็ต่อเมื่อรัฐบาลโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ต้องประกาศให้พื้นที่นี้เป็นเขตปรับปรุงป่าสงวนแห่งชาติเสียก่อน ซึ่งปัจจุบันพื้นที่นี้ยังไม่ได้มีการประกาศให้เป็นเขตปรับปรุงป่าสงวนแห่งชาติ กรมป่าไม้จึงไม่สามารถดำเนินการให้ สทก. แก่ราษฎรได้ ซึ่งบุคคลที่ได้รับการสำรวจจำนวน ๒๘๐ ราย จะได้ สทก. ก็ต่อเมื่อพิสูจน์แล้วว่าเป็นผู้ทำกินอย่างต่อเนื่องมาก่อนมีมติคณะรัฐมนตรีเมื่อปี ๒๕๔๑ และจะต้องไม่เป็นผู้ทำกินอยู่ในเขตลุ่มน้ำชั้น ๑ และ ๒ โดยจะต้องเป็นผู้ทำกินอยู่ในพื้นที่ราบปลายน้ำชั้น ๓, ๔ และ ๕

ทั้งนี้ จากการให้ข้อมูลข้อเท็จจริงระหว่างราษฎรผู้ได้รับความเดือดร้อนกับกรมป่าไม้ยังมีความต่างกันในเรื่องเกี่ยวกับช่วงเวลาในการเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่เขตป่าสงวนแห่งชาติพันดอน - ปะโค ซึ่งราษฎรดังกล่าวอ้างว่า ได้เข้าทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติพันดอน-ปะโค ก่อนมีมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ แต่ถูกเจ้าหน้าที่ป่าไม้จับกุม ช่มชู้ และได้รับการปฏิบัติจากเจ้าหน้าที่ป่าไม้ด้วยพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ในขณะเดียวกันกรมป่าไม้ได้แจ้งว่า เนื่องจากเจ้าหน้าที่ป่าไม้เห็นว่า ราษฎรดังกล่าวได้เข้าไปบุกรุกพื้นที่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติพันดอน - ปะโค ภายหลังจากที่คณะรัฐมนตรีมีมติคณะรัฐมนตรีแล้ว เจ้าหน้าที่ป่าไม้จึงจำเป็นต้องดำเนินคดีตามกฎหมาย มิฉะนั้นจะถือว่าเป็นการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่

การดำเนินการ

๑. จากการพิจารณาร่วมกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง คณะกรรมการได้มอบหมายให้จังหวัดอุดรธานีโดยนายอภิชัย เชียร์ศิริกุล ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดอุดรธานี ซึ่งเป็นผู้แทนผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี จัดทำรายละเอียดข้อมูล ข้อเท็จจริงเรียงลำดับเหตุการณ์ แนวทางการดำเนินการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับราษฎร รวมถึงหลักเกณฑ์ ขั้นตอนวิธีการ สถิติ เหตุผลความจำเป็นของการประกาศพื้นที่เป็นเขตปรับปรุงป่าสงวนแห่งชาติ ตลอดจนขอให้

การจัดส่งสรรพเอกสารที่เกี่ยวข้องทั้งหมดมายังคณะกรรมการโดยด่วน เพื่อพิจารณาดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

สำหรับ กรณีที่มีการจับกุมราษฎรใดดำเนินคดีแล้ว ก็ขอให้กรมป่าไม้พิจารณาความเป็นไปได้ในการหาแนวทางภายใต้ระเบียบ กฎหมาย เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนให้แก่ราษฎรดังกล่าวด้วย

อนึ่ง คณะกรรมการได้มอบหมายให้นายจักรพรรดิ ไชยสาส์น ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง เป็นผู้ประสานงานและติดตามความคืบหน้าในการดำเนินการเรื่องนี้

๒. จังหวัดอุดรธานี ได้มีหนังสือ ที่ อต ๐๐๑๓.๓/๑๒๙๒๓ ลงวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๕๖ ถึงประธานคณะกรรมการการปกครอง แจ้งยืนยันความจำเป็นที่จะต้องเร่งรัดจัดให้มีการรับรองสิทธิทำกิน (สทก.) ให้แก่ราษฎรทั้ง ๒๖๙ ราย ๒๘๑ แปลง เนื้อที่ ๓,๓๑๕ ไร่ เนื่องจากพื้นที่ที่ราษฎรได้รับความเดือดร้อนอยู่ในเขตสำรวจถือครองตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ หากราษฎรได้รับสิทธิจะก่อให้เกิดความมั่นคงในหลักประกันชีวิต ราษฎรมีหลักแหล่งในการทำกิน การดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่จะสะดวกขึ้นและมีแนวร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้อย่างมีระบบ

๓. นายประจัญ กิ่งมิ่งแฮ ประธานสภาเครือข่ายภาคประชาชน จังหวัดอุดรธานีได้มีหนังสือสภาเครือข่ายภาคประชาชน จังหวัดอุดรธานี ที่ สปข.อด. ๐๐๕/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๖ ถึงประธานคณะกรรมการการปกครอง ชี้แจงผลการลงพื้นที่ตรวจสอบที่ดินทำกินในเขตป่าสงวนแห่งชาติ พันดอน – ปะโคของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

เมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๖ เวลาประมาณ ๑๐.๐๐ นาฬิกา ได้มีการลงพื้นที่ตรวจสอบที่ดินทำกินของราษฎรที่พิพาท เนื้อที่ ๑๐๘ ไร่ ซึ่งมีหน่วยงานราชการลงพื้นที่ตรวจสอบที่ดิน ประกอบด้วย พันตำรวจโท ชัยยุทธ รัตนาสีงห์นอก และคณะ สังกัดกองบังคับการปราบปรามการกระทำผิดเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ร่วมกับนายปรมัตต์ วิมุติพงษ์ หัวหน้าสำนักจัดการป่าไม้ที่ ๘ (อด.๘) และนายจรัส เต็มเมธาพิทยาลิศ เจ้าหน้าที่ป่าไม้ สำนักจัดการป่าไม้ที่ ๖ (อด.๖) พร้อมเจ้าหน้าที่ป่าไม้ระดับปฏิบัติการประจำเขตพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑๐ อุดรธานี รวม ๑๐ นาย ตลอดจนราษฎรผู้ถือครองส่วนหนึ่ง ประกอบด้วย นายมนเทียน มีจินดา นางรุ่งอรุณ มีจินดา นายสังเวียน มีจินดา นายบัวเรียน มีจินดา นายทองม้วน ศรีลาราช นายภาณุรัตน์ วิบูลย์กุล นางรัตนา วิบูลย์กุล และราษฎรอีกจำนวน ๓๐ คน

ทั้งนี้ ได้มีการตรวจสอบเพิ่มเติม ดังนี้

๑) ตรวจแนวเขตที่ดินทำกินในพื้นที่พิพาท ๑๐๘ ไร่ (ซึ่งรังวัดจริงได้ ๑๕๒ ไร่) ที่มีผู้อ้างสิทธิถือครอง

๒) จำแนกมีผู้อ้างสิทธิถือครองเป็น ๓ แปลงใหญ่ในพื้นที่ ๑๕๒ ไร่ แบ่งเป็นแปลงของนายมนเทียน มีจินดา จำนวน ๗๐ ไร่ (ถือครองทำกินร่วมกับญาติ ๕ คน คนละ ๑๔ ไร่) แปลงของนายปิยะ วิบูลย์กุล จำนวน ๓๖ ไร่ (ถือครองทำกินร่วมกับญาติ ๓ คน คนละ ๑๒ ไร่) และแปลงของนายฉลาด ยอดศิริ จำนวน ๔๖ ไร่ (ถือครองทำกินร่วมกับญาติ ๔ คน คนละ ๑๑.๕ ไร่)

การเดินทางมาตรวจสอบพื้นที่จริง โดยพันตำรวจโท ชัยยุทธ และคณะ ในครั้งนี้เป็นการลงตรวจสอบที่ดินที่พิพาทอีกครั้ง และจะมีการเชิญราษฎรที่อ้างสิทธิถือครองที่ดินไปให้ปากคำที่กองบังคับการการกระทำผิดเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอีกครั้งหนึ่ง ทั้งนี้ การปฏิบัติหน้าที่ของ

พันตำรวจโท ชัยยุทธฯ และคณะ ในครั้งนี้ เป็นการสร้างบรรยากาศและท่าทีที่เป็นมิตรกับราษฎรที่ทำงาน
ในบริเวณพื้นที่ป่าเป็นอย่างมาก

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นผลให้กรรมการ
พ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

(ปัจจุบัน คณะกรรมการยังไม่ได้รับทราบผลความคืบหน้าเพิ่มเติมจากจังหวัดอุดรธานี
เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาคาความเดือดร้อนของราษฎรอำเภอเมืองอุดรธานี อำเภอหนองวัวซอ อำเภอวังสามหมอ
และอำเภอหนองแสง แต่อย่างใด)

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

- ครั้งที่ ๑๒๑ วันพฤหัสบดีที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๖
- ครั้งที่ ๑๒๔ วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๖
- ครั้งที่ ๑๒๗ วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๖
- ครั้งที่ ๑๓๒ วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๖

- นางสาวสาวิตรี นาวิระ วิทยากรปฏิบัติการ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๑๒๔

เรื่องพิจารณา การปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบของกำนันตำบลดินดำ กรณีกระทำการทุจริต เลือกปฏิบัติ และละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้งใช้อำนาจหน้าที่ช่วยเหลือพวกพ้อง

ผู้เสนอ นายมีชัย แก้วปัญญา และคณะ

ข้อเท็จจริง

ผู้ร้อง (นายมีชัย แก้วปัญญา และคณะ) ขอให้ตรวจสอบพฤติกรรมการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบของนายสุธรรม วินทะไชย กำนันตำบลดินดำ กรณีกระทำการทุจริต เลือกปฏิบัติ ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ และใช้อำนาจหน้าที่ช่วยเหลือพวกพ้อง รวมทั้งสิ้น ๑๐ ประเด็น ดังนี้

๑. แจ้งข้อมูลของตนเองอันเป็นเท็จในการขอรับเงินช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย ปี ๒๕๕๓ ทั้งที่ นายสุธรรม วินทะไชย กำนันตำบลดินดำ ไม่เคยเลี้ยงสัตว์และทำการเกษตรในเขตประสบอุทกภัยตามที่กล่าวอ้าง โดยทางเกษตรอำเภอไม่มีการตรวจสอบ ทำให้รัฐต้องเสียประโยชน์

๒. แจ้งข้อมูลของตนเองและพวกพ้องอันเป็นเท็จในการขอรับเงินช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย ปี ๒๕๕๔ ทั้งที่กลุ่มบุคคลดังกล่าวไม่มีที่ทำกินและไม่ได้ทำการเกษตรในเขตประสบอุทกภัย ซึ่งทำให้รัฐเสียผลประโยชน์

๓. นำเงินตามโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้านและชุมชน (SML) ของรัฐไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ โดยร่วมกับคณะกรรมการโครงการ SML นำเงินดังกล่าวไปฝากธนาคารเพื่อรับดอกเบี้ยเมื่อชาวบ้านทราบและได้ทักท้วง จึงได้นำเงินมาคืนโดยไม่มีดอกเบี้ยและค่าตอบแทน ดังนั้นจึงถือว่านายสุธรรม วินทะไชย กำนันตำบลดินดำ ใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ

๔. นำเงินตามโครงการ SML ไปซื้อร้านค้าชุมชนเพื่อให้ตัวเองและพรรคพวกได้เป็นกรรมการบริหารงาน อีกทั้งยังแบ่งปันผลกำไรให้กับสมาชิกอย่างไม่เป็นธรรม จึงถือเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบโดยใช้อำนาจหน้าที่เพื่อช่วยเหลือพวกพ้อง

๕. ใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบนำสิ่งของในโครงการแจกสิ่งของเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย ปี ๒๕๕๔ ไปแจกจ่ายช่วยเหลือพวกพ้อง ขณะที่ชาวบ้านผู้ได้รับความเดือดร้อนจริงกลับไม่ได้รับความช่วยเหลือทั้งยังนำสิ่งของแจกจ่ายบางส่วนไปกักเก็บไว้ที่บ้านของตนเอง เมื่อชาวบ้านทราบและทักท้วง นายสุธรรม วินทะไชย กำนันตำบลดินดำ กลับเรียกรับค่าหัวคิวในการแจกจ่ายสิ่งของดังกล่าว ซึ่งถือเป็นการเลือกปฏิบัติและใช้อำนาจหน้าที่ช่วยเหลือพวกพ้องโดยไม่คำนึงถึงความเดือดร้อนของประชาชน

๖. เมื่อเกิดกรณีพิพาทในที่สาธารณะประโยชน์ นายสุธรรม วินทะไชย กำนันตำบลดินดำ กลับเพิกเฉย ไม่แก้ไขปัญหให้กับชาวบ้าน จึงเข้าข่ายละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ดูแลความสงบสุขของประชาชน

๗. การได้มาซึ่งตำแหน่งกำนันตำบลดินดำของนายสุธรรม วินทะไชย ไม่เป็นไปตามวิถีทางประชาธิปไตย โดยมีการทุจริตใช้เงินซื้อเสียง ซึ่งถือเป็นการกระทำการทุจริต

๘. มีความร้ายแรงผิดปกติ นายสุธรรม วินทะไชย กำนันตำบลดินดำ ซึ่งมาอาศัยทำกินในตำบลดินดำเพียง ๒๐ ปี โดยมีอาชีพหลักคือการทำนาและรับจ้างเดินสายไฟฟ้าในหมู่บ้าน และมีอาชีพเสริมโดยรับจ้างเลี้ยงปลากระชังในแม่น้ำชี แต่กลับมีเงินลงเล่นการเมืองและมีทรัพย์สิน เช่น รถยนต์ ๒ - ๓ คัน รมอเตอร์ไซด์ ปรับปรุงบ้านโดยใช้ไม้ราคาแพง จึงสงสัยว่าได้เงินมาด้วยวิธีผิดกฎหมายหรือไม่

๙. การลาออกของทีมงานชุดเก่าของนายสุธรรม วินทะไชย กำนันตำบลดินดำ เนื่องจากไม่เห็นด้วยกับพฤติกรรมเอาแต่ใจตัวเอง ไม่ฟังความคิดเห็นหรือคำทัดทานเรื่องความถูกต้องชอบธรรมจากทีมงาน

๑๐. มีการหักค่าหัวคิวจากเงินช่วยเหลือกลุ่มเยาวชนที่ประสบอุทกภัย รายละเอียด ๒๐๐ บาท เมื่อชาวบ้านทราบและทักท้วง นายสุธรรม วินทะไชย กำนันตำบลดินดำ กลับพูดจาทำหาย อีกทั้งไม่ให้ความร่วมมือกับกิจกรรมต่างๆ ของทางวัดและโรงเรียนในชุมชน ซึ่งถือเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ

ผู้ร้องเรียน และคณะ ขอให้ตรวจสอบพฤติกรรมและการปฏิบัติหน้าที่ของนายสุธรรม วินทะไชย กำนันตำบลดินดำ ว่ามีพฤติกรรมทุจริต ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เลือกปฏิบัติ ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ และใช้อำนาจหน้าที่ช่วยเหลือพวกพ้องหรือไม่ ทั้งนี้ชาวบ้านได้เคยร้องเรียนไปยังอำเภอจังหารแล้ว แต่ไม่มีความคืบหน้า จึงขอให้คณะกรรมการการปกครอง สมาชิกแทนราษฎร ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง และหากนายสุธรรม วินทะไชย กำนันตำบลดินดำ กระทำผิดจริง ก็ขอให้ดำเนินการทางวินัยตามระเบียบของทางราชการ

การพิจารณา

คณะกรรมการการปกครอง สมาชิกแทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้พิจารณาเรื่องร้องเรียนนี้ในคราวประชุมครั้งที่ ๑๒๖ วันพฤหัสบดีที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๖ ทราบว่า มีบุคคลไม่เปิดเผยชื่อได้เสนอเรื่องในทำนองเดียวกันนี้ต่อสำนักงานกฤษฎีกาและสำนักงานกฤษฎีกาได้มีหนังสือให้จังหวัดร้อยเอ็ดตรวจสอบข้อเท็จจริง ซึ่งได้มอบหมายให้อำเภอจังหารเป็นผู้ตรวจสอบข้อเท็จจริง และได้รายงานให้จังหวัดร้อยเอ็ดทราบแล้ว แต่จังหวัดร้อยเอ็ดเห็นว่า ประเด็นยังไม่ครบถ้วนจึงแจ้งให้อำเภอจังหารตรวจสอบเพิ่มเติมใน ๒ ประเด็น คือ เรื่องการกักตุนสิ่งของแจกจ่ายช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย และเรื่องการหักเงินช่วยเหลือกลุ่มเยาวชนที่ประสบอุทกภัย รายละเอียด ๒๐๐ บาท ปัจจุบัน จังหวัดร้อยเอ็ดอยู่ระหว่างการรวบรวมข้อมูลและยังไม่มีผลสรุปเรื่อง โดยเห็นว่าเรื่องนี้เป็น การขาดการสร้างความเข้าใจ การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร และการยอมรับจากราษฎรในพื้นที่ ซึ่งผู้ร้องชี้แจงว่า ประเด็นที่ผู้ร้องไม่ติดใจ คือ ประเด็นการได้มาซึ่งตำแหน่งกำนันตำบลดินดำด้วยการซื้อเสียง และพฤติกรรมร้ายแรงผิดปกติ ส่วนประเด็นที่ยังติดใจมี ๕ ประเด็น ซึ่งส่วนราชการได้ชี้แจงว่า การแจ้งข้อมูลอันเป็นเท็จเกี่ยวกับการเบิกเงินช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยปี ๒๕๕๓ และปี ๒๕๕๔ พยานแวดล้อมต่างยืนยันว่า สัตว์เลี้ยงที่เกษตรกรได้ขึ้นทะเบียนไว้ตั้งแต่ปี ๒๕๕๒ ซึ่งประสบความเสียหายจากอุทกภัยได้รับเงินช่วยเหลือจากหน่วยงานราชการครบทุกคนทั้งตำบลดินดำ รวมถึงกำนันตำบลดินดำด้วย การแจกจ่ายสิ่งของช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย จะมีเจ้าหน้าที่ประสานงานแหล่งทุนของมูลนิธิที่อยู่อาศัยเพื่อมนุษยชาติมาสำรวจและแจกสิ่งของตามรายชื่อที่ทางมูลนิธิสำรวจไว้ การนำเงินโครงการ SML ไปใช้ได้ผ่านการประชาคมหมู่บ้าน และมีคณะกรรมการดำเนินโครงการ โดยถูกต้อง กรณีพิพาทในที่สาธารณะประโยชน์พบว่า กำนันตำบลดินดำเคยใช้เงินส่วนตัวจ้างบริษัทวัด

เรื่องที่ ๑๒๕

เรื่องพิจารณา ขอให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงการใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบของผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๓ ตำบลบ้านบึง

ผู้เสนอ นายประจักษ์ชัย ณ สงขลา

ข้อเท็จจริง

ผู้ร้อง (นายประจักษ์ชัย ณ สงขลา) หุ้่นส่วนผู้จัดการทางหุ้่นส่วนจำกัด ตะวันออกปศุสัตว์ ร้องเรียนขอให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงการใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบของผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๓ ตำบลบ้านบึง อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ดังนี้

๑. ผู้ร้องฯ อ้างว่า เป็นผู้ครอบครองและทำประโยชน์ที่ดินเนื้อที่ จำนวน ๑,๑๑๑ ไร่ ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ ๓ ตำบลบ้านบึง อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี มาตั้งแต่ ปี ๒๕๑๘

๒. ผู้ร้องฯ มีที่อยู่อาศัยในที่ดินแปลงดังกล่าวมีรั้วรอบบริเวณ ขณะนี้ที่ดินแปลงดังกล่าว อยู่ระหว่างที่ผู้ร้องฯ ยื่นคำขออนุญาตต่ออุตสาหกรรมจังหวัดราชบุรี เพื่อดำเนินกิจการเหมืองแร่ (จำนวนเนื้อที่ ประมาณ ๗๐๐ ไร่)

๓. ประมาณเดือนเมษายน ๒๕๕๖ ผู้ร้องฯ ทราบว่านายเรไร ขำเจริญ ผู้ถูกร้องฯ กับพวก จำนวน ๒๐ คน ได้ทำความเสียหายแก่ทรัพย์สิน และทำการปลูกสร้างบ้านหลังคามุงจาก จำนวน ๒ หลัง ในพื้นที่ที่ดินแปลงดังกล่าวโดยไม่ได้รับความยินยอม

๔. เมื่อวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ผู้ร้องฯ ได้เข้าไปในพื้นที่เพื่อจะทำการรื้อถอนบ้านที่ ผู้ถูกร้องฯ กับพวกปลูกสร้าง ซึ่งได้พบกับผู้ถูกร้องฯ กับพวกประมาณ ๗ - ๘ คน จึงแจ้งให้ผู้ถูกร้องฯ กับพวก รื้อถอนบ้านทั้งสองหลัง แต่ผู้ถูกร้องฯ ไม่ทำการรื้อถอน พร้อมกันนั้นผู้ถูกร้องฯ ได้นำอาวุธปืนลูกซองมาถือไว้ และแจ้งผู้ร้องฯ ว่าถ้าจะรื้อถอนต้องจ่ายค่าสร้างบ้านเป็นเงิน จำนวน ๓๕,๐๐๐ บาท จากนั้นผู้ร้องฯ จึงได้ให้ คนงานทำการปิดประตูสังกะสี พร้อมปิดป้ายประกาศห้ามเข้าบริเวณที่ดินแปลงดังกล่าว

๕. เมื่อวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ทราบว่าผู้ถูกร้องฯ กับพวก จำนวน ๒๐ คน ทำลาย ประตูสังกะสีให้เกิดความเสียหาย และได้นำเสาปูนมาปักบนที่ดินแปลงดังกล่าวพร้อมล้อมลวดหนาม และปิด ทางเข้า - ออก เหลือเพียงประตูที่ผู้ถูกร้องฯ กับพวกที่จัดเวรยาม พร้อมอาวุธครบมือ และทราบจากผู้ถูกร้องฯ กับพวกได้นำรถไถ จำนวน ๓ คัน ไถดินเพื่อปลูกถั่วลิสง และข้าวโพด

๖. เมื่อวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๖ ผู้ร้องฯ ได้แจ้งความร้องทุกข์ไว้ที่สถานีตำรวจภูธรบ้านคา

๗. เมื่อวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๖ ผู้ร้องฯ ได้เข้าไปสำรวจความเสียหาย เพื่อแจ้งต่อพนักงาน สอบสวนเจ้าของคดี ขณะจะออกจากพื้นที่ได้พบกับผู้ถูกร้องฯ กับพวก จำนวน ๑๐ คน พร้อมอาวุธปืน ทำการขัดขวางไม่ให้ผู้ร้องฯ ออกจากพื้นที่โดยการใส่กุญแจประตู ต่อมาผู้ร้องฯ ได้แจ้งให้เจ้าหน้าที่ตำรวจ เข้าไประงับเหตุ และผู้ร้องฯ ได้แจ้งความร้องทุกข์ ในข้อหาความผิดฐานหน่วงเหนี่ยว กักขัง บุกรุกและทำให้ เสียทรัพย์สิน ไว้ที่สถานีตำรวจภูธรบ้านคา

๘. ผู้ร้องฯ ได้ทราบข้อมูลเพิ่มเติมว่า ผู้ถูกร้องฯ กับพวก ได้มีการเสนอขายที่ดินแปลงดังกล่าว ราคาไร่ละ ๕๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๒๕ ล้านบาท โดยใช้หลักฐานการครอบครองใบ ภบ. ๕ ที่ออกโดยมิชอบ ทั้งนี้ พื้นที่บริเวณดังกล่าวเป็นพื้นที่ห้ามมีการซื้อขายตามคำสั่งผู้ว่าราชการจังหวัดราชบุรี

จากข้อเท็จจริงดังกล่าวผู้ร้องฯ เห็นว่า การที่ผู้ถูกร้องฯ ดำรงตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านและเป็นเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง ซึ่งมีหน้าที่บำบัดทุกข์ บำรุงสุขให้กับราษฎร แต่กลับใช้อำนาจหน้าที่ในทางที่มีชอบ และก่อให้เกิดความเสียหายกับประชาชนถือเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

การพิจารณา

คณะกรรมการพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้เกิดความรอบคอบ เป็นธรรม และมีข้อมูลประกอบการพิจารณาเพิ่มเติม ประกอบกับผู้ร้องเรียนแจ้งว่าได้เสนอเรื่องร้องเรียนขอความเป็นธรรมต่อนายอำเภอบ้านคาแล้ว แต่ยังไม่ทราบผลการดำเนินการ คณะกรรมการจึงเห็นควรให้ทำหนังสือถึงนายอำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงและแจ้งผลการดำเนินการมายังคณะกรรมการ

การดำเนินการ

๑. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๖๐๖๕/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๖ ถึงนายอำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี เพื่อขอให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงเรื่องร้องเรียนของนายประจักษ์ชัย ณ สงขลา กรณีนายเรไร ขำเจริญ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๓ ตำบลบ้านบึง อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี ใช้อำนาจโดยมิชอบ ทั้งแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ โดยขอให้รายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงดังกล่าวมายังคณะกรรมการ

๒. นายอำเภอบ้านคา ได้มีหนังสือ ที่ รบ ๑๐๑๘/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๖ แจ้งผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงว่า เหตุพิพาทในที่ดินที่มีการกล่าวอ้างกรรมสิทธิการครอบครองจำนวน ๕๗๐ ไร่ นั้น มีคู่กรณีพิพาททั้งสองฝ่ายคือ นางภัทรภร เอี่ยมชม และนายธิตี เอี่ยมชม กับนายประจักษ์ชัย ณ สงขลา โดยในขณะนี้ยังไม่ได้ข้อยุติว่าที่ดินพิพาทเป็นของฝ่ายใด ซึ่งจะต้องรอผลการดำเนินการตามกระบวนการยุติธรรมทางศาล สำหรับพฤติกรรมของนายเรไร ขำเจริญ ที่เข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับที่ดินพิพาทนั้น เนื่องจากได้รับการร้องเรียนขอความเป็นธรรมจากนางภัทรภร เอี่ยมชม และนายธิตี เอี่ยมชม ซึ่งเป็นผู้อ้างกรรมสิทธิครอบครองโดยมีหลักฐานตามคำพิพากษาของศาลจังหวัดราชบุรีว่า เป็นผู้ที่มีกรรมสิทธิในที่ดินแปลงดังกล่าว และอยู่ระหว่างการบังคับคดีของสำนักงานบังคับคดีจังหวัดราชบุรี ซึ่งเกรงว่าจะไม่ได้รับความปลอดภัยจากการเผชิญหน้ากับผู้อ้างสิทธิอีกฝ่ายหนึ่ง ดังนั้น การปฏิบัติหน้าที่ของนายเรไร ขำเจริญ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๓ จึงเป็นการปฏิบัติหน้าที่เพื่อป้องกันความขัดแย้ง และป้องกันเหตุร้ายจากการเผชิญหน้าของคู่กรณีพิพาททั้งสองฝ่าย ทั้งไม่ปรากฏว่า มีการเผชิญหน้าโดยใช้กำลังหรืออาวุธเข้าทำร้ายกัน เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นเพียงการเผชิญหน้าและทะเลาะขัดแย้งเพื่ออ้างกรรมสิทธิของทั้งสองฝ่ายเท่านั้น ซึ่งทั้งสองฝ่ายได้ไปแจ้งความร้องทุกข์ที่สถานีตำรวจภูธรบ้านคาแล้ว ขณะนี้อยู่ในระหว่างการสืบสวนหาพยานหลักฐานของพนักงานสอบสวน

ในกรณีนี้ อำเภอบ้านคาได้กล่าวตักเตือนนายเรไร ข้าเจริญ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๓ ตำบลบ้านบึง อำเภอบ้านคา ให้ใช้ความระมัดระวังในการปฏิบัติหน้าที่ไม่ให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับกรณีความขัดแย้งของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ซึ่งอาจจะทำให้สูญเสียความเป็นธรรมได้ แต่ควรใช้ตำแหน่งหน้าที่ผู้ใหญ่บ้านในการป้องกันเหตุร้ายและระงับความรุนแรงตามขอบเขตอำนาจหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านเท่านั้น ส่วนความขัดแย้งในการกล่าวอ้างกรรมสิทธิในที่ดิน อำเภอบ้านคาเห็นควรให้คู่กรณีทั้งสองฝ่ายดำเนินการฟ้องร้องคดีตามกระบวนการยุติธรรมทางศาลต่อไป

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๑๒๑ วันพฤหัสบดีที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๖

ครั้งที่ ๑๒๔ วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๖

ครั้งที่ ๑๓๕ วันพุธที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

- นายอัครเดช คนซื่อ นิติกรชำนาญการพิเศษ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๑๒๖

เรื่องพิจารณา ขอให้เจ้าหน้าที่ของรัฐอำเภอท่าฉาง จังหวัดสุราษฎร์ธานี แก้ไขปัญหาเดือดร้อนจากการกระทำของกลุ่มผู้มีอิทธิพลในพื้นที่อำเภอท่าฉาง – อำเภอไชยา – อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ผู้เสนอ นายสุรัชย์ คชรัตน์ ตัวแทนผู้ประกอบการอาชีพประมงชายฝั่งในเขตตำบลท่าฉาง อำเภอท่าฉาง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ข้อเท็จจริง

๑. เดิมบริเวณพื้นที่ทางทะเลในเขตอำเภอท่าฉาง – อำเภอไชยา – อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นพื้นที่สาธารณประโยชน์สำหรับให้ประชาชนในพื้นที่ประกอบอาชีพและสร้างรายได้เพื่อเลี้ยงครอบครัวมาเป็นระยะเวลานาน จนกระทั่งต่อมาได้มีกลุ่มผู้มีอิทธิพลเข้ากระทำการบุกรุกและปลูกสร้างคอกหอยรูก้าในที่ดินสาธารณประโยชน์ โดยที่เจ้าหน้าที่ของรัฐอำเภอท่าฉางมิได้ดำเนินการตามกฎหมายกับกลุ่มผู้มีอิทธิพลดังกล่าว

๒. ราษฎรในพื้นที่จึงได้ยื่นเรื่องร้องเรียนต่อผู้ว่าราชการจังหวัดสุราษฎร์ธานี ณ ศาลากลางจังหวัดสุราษฎร์ธานี ตลอดจนหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานประมงอำเภอท่าฉาง สำนักงานประมงจังหวัดสุราษฎร์ธานี นายอำเภอท่าฉาง นายอำเภอไชยา และนายอำเภอพุนพิน ซึ่งต่อมาผู้ว่าราชการจังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้มีประกาศจังหวัดสุราษฎร์ธานี เรื่องให้รื้อถอนคอกหอยรูก้าปลูกสร้างและเก็บทรัพย์สินลงวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๕๖ โดยให้ดำเนินการรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างและเก็บทรัพย์สินออกจากพื้นที่ให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๖

๓. ในวันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๕๖ เจ้าหน้าที่ประมงจังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้เข้าไปดำเนินการรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างที่รูก้าที่ดินสาธารณประโยชน์ แต่ได้มีกลุ่มผู้มีอิทธิพลเข้าขัดขวาง จึงทำให้ไม่สามารถรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างดังกล่าวได้ และเมื่อเจ้าหน้าที่จะเข้าดำเนินการรื้อถอนครั้งใด ก็มักจะปรากฏว่ามีกลุ่มผู้มีอิทธิพลเข้ามาขัดขวางทุกครั้ง พร้อมทั้งกระทำการข่มขู่ราษฎรจนทำให้เกิดความหวาดกลัว และไม่สามารถรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างที่รูก้าได้

๔. จนกระทั่งเมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๖ เจ้าหน้าที่ประมงจังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้เข้าดำเนินการรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างตามประกาศของจังหวัดสุราษฎร์ธานี ปรากฏว่ากลุ่มผู้มีอิทธิพลได้นำราษฎรนอกพื้นที่เข้ามาขัดขวางการรื้อถอนสิ่งปลูกสร้าง ทำให้การรื้อถอนไม่ประสบผลสำเร็จ กรณีเช่นนี้ทำให้ราษฎรในพื้นที่ได้รับความเดือดร้อนมากเนื่องจากไม่มีพื้นที่ประกอบอาชีพทำกิน

ผู้ร้อง มีความประสงค์ขอให้คณะกรรมการการปกครอง พิจารณาดำเนินการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐอำเภอท่าฉาง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ดำเนินการแก้ไขปัญหากับกลุ่มผู้มีอิทธิพลซึ่งกระทำการบุกรุกที่ดินสาธารณประโยชน์เพื่อให้ราษฎรได้มีพื้นที่ประกอบอาชีพสร้างรายได้เลี้ยงครอบครัวต่อไป

การพิจารณา

คณะกรรมการได้พิจารณาเรื่องราวเรียนนี้ เมื่อวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๖ โดยเชิญผู้ว่าราชการจังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งได้มอบหมายให้นายวงศ์ศิริ พรหมชนะ รองผู้ว่าราชการจังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นผู้แทนเข้าร่วมประชุมชี้แจงแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นประกอบการพิจารณา นอกจากนี้ยังมีบุคคล/หน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมในการประชุมครั้งนี้อีกด้วย

จากการพิจารณาได้ปรากฏข้อเท็จจริงตามการร้องเรียนว่า เดิมพื้นที่ทางทะเลในบริเวณเขตอำเภอท่าฉาง – อำเภอไชยา – อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นพื้นที่สาธารณประโยชน์สำหรับให้ประชาชนในพื้นที่ประกอบอาชีพและสร้างรายได้เพื่อเลี้ยงครอบครัวมาเป็นระยะเวลานาน ต่อมาได้มีกลุ่มผู้มีอิทธิพลเข้าไปบุกรุกและปักคอกหอยแครงรुक้าในที่สาธารณประโยชน์ โดยเจ้าหน้าที่ของรัฐอำเภอท่าฉางมิได้ดำเนินการตามกฎหมายกับกลุ่มผู้มีอิทธิพลดังกล่าว ราษฎรในพื้นที่จึงได้ยื่นเรื่องราวเรียนต่อผู้ว่าราชการจังหวัดสุราษฎร์ธานี ตลอดจนหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานประมงอำเภอท่าฉาง สำนักงานประมงจังหวัดสุราษฎร์ธานี นายอำเภอท่าฉาง นายอำเภอไชยา และนายอำเภอพุนพิน ต่อมาผู้ว่าราชการจังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้มีประกาศจังหวัดสุราษฎร์ธานี เรื่องให้รื้อถอนคอกหอยสิ่งปลูกสร้างและเก็บทรัพย์สินลงวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๕๖ โดยให้ดำเนินการรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างและเก็บทรัพย์สินออกจากพื้นที่ให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ซึ่งในวันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๕๖ เจ้าหน้าที่ประมงจังหวัดสุราษฎร์ธานีได้เข้าไปดำเนินการรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างที่รูก้าในที่สาธารณประโยชน์ แต่กลุ่มผู้มีอิทธิพลได้เข้ามาขัดขวางจึงทำให้ไม่สามารถรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างดังกล่าวได้ ซึ่งจะเป็นเช่นนี้เมื่อเจ้าหน้าที่จะเข้าดำเนินการรื้อถอนครั้งใดก็มักจะปรากฏว่ามีกลุ่มผู้มีอิทธิพลเข้ามาขัดขวางทุกครั้ง พร้อมทั้งกระทำการข่มขู่ราษฎรจนทำให้เกิดความหวาดกลัว และไม่สามารถรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างที่รูก้าได้ จนกระทั่งเมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๖ เจ้าหน้าที่ประมงจังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้เข้าดำเนินการรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างตามประกาศของจังหวัดสุราษฎร์ธานีอีกครั้งปรากฏว่า กลุ่มผู้มีอิทธิพลได้นำราษฎรนอกพื้นที่เข้ามาขัดขวางการรื้อถอนสิ่งปลูกสร้าง ทำให้การรื้อถอนไม่ประสบผลสำเร็จ ในกรณีเช่นนี้เป็นผลให้ราษฎรในพื้นที่ได้รับความเดือดร้อนอย่างมาก เนื่องจากไม่มีพื้นที่ประกอบอาชีพทำกิน

สำหรับการชี้แจงแถลงข้อเท็จจริงของหน่วยงานที่เข้าร่วมประชุมปรากฏตามการชี้แจงว่า ในเขตพื้นที่อำเภอท่าฉางจะอยู่ติดกับบริเวณชายฝั่งทะเล เรียกว่า “อ่าวท่าฉาง” ต่อมาจังหวัดสุราษฎร์ธานีได้มีประกาศจังหวัดสุราษฎร์ธานี เรื่อง กำหนดให้มีการจับสัตว์น้ำ ตามพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ ในบริเวณพื้นที่อ่าวท่าฉาง ท้องที่ตำบลเขาถ่าน ตำบลท่าฉาง ตำบลท่าหอย ลงวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๖ ให้เป็นพื้นที่อนุญาตเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำได้จำนวน ๑ แปลง โดยมีเนื้อที่ประมาณ ๑๐,๓๐๐ ไร่ ต่อมาในปี ๒๕๕๖ ได้มีการรูก้าออกนอกเขตพื้นที่ที่ได้รับอนุญาตจำนวนประมาณ ๗,๐๐๐ – ๘,๐๐๐ ไร่ โดยมีสาเหตุมาจากในปี ๒๕๕๕ มีการเกิดของหอยแครงเป็นจำนวนมากในพื้นที่อ่าวท่าฉาง และอ่าวในพื้นที่อำเภอพุนพิน จึงทำให้ราษฎรหันมาประกอบอาชีพเลี้ยงหอยแครง ซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้มีกลุ่มบุคคลต่างๆ กระทำการบุกรุกปักคอกหอยในที่สาธารณประโยชน์เพิ่มขึ้น ปัจจุบันราษฎรในพื้นที่ได้เข้าบุกรุกที่สาธารณประโยชน์อ่าวท่าฉางรวมทั้งสิ้นจำนวน ๓๐,๐๐๐ – ๔๐,๐๐๐ ไร่ ซึ่งจากการกระทำของบุคคลดังกล่าว ได้ส่งผลกระทบต่อกลุ่มผู้ประกอบอาชีพประมงชายฝั่ง ทำให้ไม่มีพื้นที่ทางทะเลสำหรับการประมง

ชายฝั่ง นอกจากนี้ หากผู้ประกอบการอาชีพประมงชายฝั่งเข้าไปในบริเวณที่มีการปักคอกหอย ก็จะทำให้กระทบกระทั่งกันขึ้น และบางครั้งมีการใช้อาวุธปืนยิงข่มขู่ตามที่มีการร้องเรียน จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้ชาวประมงในพื้นที่ได้รับความเดือดร้อน

ส่วนแนวทางในการแก้ไขปัญหาเรื่องนี้ จังหวัดสุราษฎร์ธานีได้มีประกาศเรื่อง ให้มีการรื้อถอนคอกหอยและสิ่งปลูกสร้างที่บุกรุกออกไปภายในวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๖ โดยประกาศฉบับดังกล่าวลงวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๕๖ ซึ่งหากบุคคลใดฝ่าฝืนประกาศฉบับนี้ เจ้าหน้าที่จะดำเนินการตามกฎหมายต่อไป แต่หลังจากนั้นเจ้าหน้าที่ของจังหวัดสุราษฎร์ธานีเข้าไปดำเนินการรื้อถอนคอกหอยที่รुकล้ำที่สาธารณประโยชน์ปรากฏว่า ได้มีกลุ่มบุคคลผู้บุกรุกเข้ามาขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยมีพฤติการณ์ข่มขู่ให้เจ้าหน้าที่รัฐกระทำการรื้อถอนได้สำเร็จ ในเรื่องนี้ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจเข้ามาดำเนินการกวดขันอย่างเข้มงวดตลอดเวลาแล้ว ซึ่งการรื้อถอนของจังหวัดฯ จะต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินการพอสมควร เนื่องจากต้องใช้มาตรการทางศาล เพื่อให้ศาลมีคำสั่งรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างที่บุกรุกที่สาธารณประโยชน์ ซึ่งเป็นกระบวนการในขั้นตอนสุดท้าย ส่วนในกรณีที่มีกลุ่มบุคคลเข้ากระทำการขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่จังหวัดสุราษฎร์ธานีนั้น ได้มีการแจ้งความดำเนินคดีกับกลุ่มผู้กระทำความผิดฐานบุกรุกที่สาธารณประโยชน์แล้ว ซึ่งจะเป็นไปตามขั้นตอนของกระบวนการยุติธรรมต่อไป

การดำเนินการ

๑. ที่ประชุมคณะกรรมการได้มอบหมายให้จังหวัดสุราษฎร์ธานี ดำเนินการจัดส่งข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนพื้นที่ที่ถูกบุกรุก รายชื่อบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่เข้าทำการบุกรุกพื้นที่ชายฝั่งทางทะเลเพื่อปลูกสร้างคอกหอย และการดำเนินคดีกับบุคคลหรือกลุ่มบุคคลผู้กระทำการบุกรุก ตลอดจนการคุ้มครองรักษาความปลอดภัยแก่ผู้ประกอบการอาชีพประมงชายฝั่ง พร้อมทั้งหาแนวทางการแก้ไขปัญหาตามที่มีการร้องเรียนให้แล้วเสร็จ แล้วแจ้งผลให้คณะกรรมการทราบต่อไป

๒. นายสุรัชย์ คชรัตน์ ตัวแทนผู้ประกอบการอาชีพประมงชายฝั่งในเขตตำบลท่าฉาง อำเภوتاฉาง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้มีหนังสือถึงประธานคณะกรรมการการปกครอง ขอดำเนินการตามผลความคืบหน้าการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนตามที่ได้มีการเสนอเรื่องร้องเรียน ในขณะเดียวกันได้แจ้งข้อมูลเพิ่มเติมว่า ภายหลังจากที่ได้มีการประชุมคณะกรรมการเมื่อวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๖ แล้วสถานการณ์ความขัดแย้งและการบุกรุกได้ทวีความรุนแรงมากขึ้น เนื่องจากกลุ่มผู้มีอิทธิพลในพื้นที่ยังคงเข้าไปกระทำการบุกรุกและปลูกสร้างคอกหอยรุกล้ำในที่ดินสาธารณประโยชน์อย่างต่อเนื่อง จึงทำให้ราษฎรในพื้นที่ได้รับความเดือดร้อนมากขึ้น เพราะไม่มีพื้นที่ทางทะเลสำหรับการประกอบอาชีพประมงชายฝั่งเพื่อหารายได้เลี้ยงครอบครัว นอกจากนี้ หากราษฎรรายใดเข้าไปประกอบอาชีพประมงชายฝั่งในบริเวณพื้นที่พิพาท ก็จะถูกข่มขู่ด้วยอาวุธปืน โดยที่หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกลับไม่ได้ดำเนินการตามกฎหมายกับกลุ่มผู้มีอิทธิพลที่กระทำการดังกล่าว ด้วยเหตุนี้ ผู้ร้องและคณะ จึงมีความประสงค์ขอให้คณะกรรมการพิจารณาเร่งรัดให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของราษฎรตามที่มีการร้องเรียนข้างต้นโดยเร็ว

๓. คณะกรรมการได้พิจารณาหนังสือขอติดตามผลความคืบหน้าการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนการบุกรุกที่สาธารณประโยชน์ทางทะเลในเขตอำเภอนาทม จังหวัดสุราษฎร์ธานี ของผู้ร้องและคณะแล้ว จึงได้มีหนังสือ ส่วนที่สุด ที่ ๗๕๔๒/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๕๖ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อขอติดตามผลการดำเนินการของจังหวัดสุราษฎร์ธานีว่า ปัจจุบันเรื่องนี้อยู่ในขั้นตอนกระบวนการใด ดำเนินการสำเร็จแล้วหรือไม่ หรือมีเหตุขัดข้องอย่างไร โดยขอให้จังหวัดสุราษฎร์ธานีแจ้งผลให้คณะกรรมการทราบ เพื่อจะได้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายกย่องสมญาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นผลให้กรรมการพ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

(ปัจจุบัน คณะกรรมการยังไม่ได้รับแจ้งผลการดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงเพิ่มเติมจากจังหวัดสุราษฎร์ธานี)

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๑๒๑ วันพฤหัสบดีที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๖

ครั้งที่ ๑๒๓ วันพุธที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๖

ครั้งที่ ๑๒๔ วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๖

- นายวิจิต ปัจจัยโคธา นิติกรปฏิบัติการ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๑๒๗

เรื่องพิจารณา ขอให้ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐและผู้จัดสรรที่ดิน กรณีไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติจัดสรรที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๓

ผู้เสนอ นายผดุง พงษ์เสถียรภาพ และคณะราษฎรหมู่บ้านจิริทิพย์ วัชรพล เขตสายไหม กรุงเทพมหานคร

ข้อเท็จจริง

นายผดุง พงษ์เสถียรภาพ และคณะผู้ร้อง อาศัยอยู่ในโครงการหมู่บ้านจัดสรรจิริทิพย์ วัชรพล ถนนสุขาภิบาล ๕ แขวงคลองถนน เขตสายไหม กรุงเทพมหานคร โดยมีบริษัท บิ๊กเจียง ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด เป็นผู้ดำเนินการก่อสร้างและจัดสรรที่ดิน ตามใบอนุญาตให้ทำการจัดสรรที่ดิน เลขที่ ๒๒๘/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๗ ได้ร้องขอความเป็นธรรมกรณี บริษัท บิ๊กเจียง ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด ไม่ดำเนินการตามพระราชบัญญัติจัดสรรที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๓ ดังนี้

๑. ผู้ร้องและคณะ ได้รับความเดือดร้อนจากกรณีบริษัท บิ๊กเจียง ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด ไม่ดำเนินการถมที่ดินในโครงการฯ เพื่อให้พื้นที่โครงการอยู่ในระดับเดียวกับถนน ส่งผลให้เกิดน้ำท่วมขังและไม่สามารถระบายน้ำออกสู่คลองสาธารณะได้เนื่องจากพื้นที่โครงการฯ อยู่ในระดับต่ำกว่าถนน ๘๐ เซนติเมตร

๒. บริษัท บิ๊กเจียง ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด ได้ซื้อที่ดินแปลงติดกับโครงการฯ เพิ่มเติมจำนวน ๙ แปลง มีเนื้อที่รวม ๑๔ ไร่ ๑๖.๑ ตารางวา เพื่อจัดสรรที่ดิน ตามใบอนุญาตให้ทำการจัดสรรที่ดิน เลขที่ ๑๐๒/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๖ โดยบริษัทฯ ได้ทำการทุบกกำแพงหมู่บ้านจิริทิพย์ วัชรพล (โครงการเดิม) พร้อมทั้งมีการขุดเจาะ ทุบถนน เพื่อวางท่อระบายน้ำของโครงการใหม่ผ่านโครงการเดิม และทำการก่อสร้างบ้านตัวอย่าง ในขณะเดียวกัน บริษัทฯ ก็ได้นำรถบรรทุก ๑๐ ล้อ รถพ่วง ๑๘ ล้อ รถแทรกเตอร์ล้อยาง วิ่งผ่านเข้า - ออกถนนภายในโครงการหมู่บ้านฯ ทำให้ถนนแตกร้าวตลอดเส้นทางและบ้านของราษฎรหลายหลังเกิดรอยร้าว ซึ่งบริษัทฯ ไม่แสดงความรับผิดชอบ จากกรณีดังกล่าวทำให้ราษฎรที่ได้รับความเดือดร้อนเสียหายต้องดำเนินการซ่อมแซมบ้านเรือนด้วยทรัพย์สินส่วนตัว ดังนั้น ผู้ร้องเรียนและคณะ จึงขอให้คณะกรรมการการปกครอง พิจารณาให้ความเป็นธรรมและดำเนินการให้ความช่วยเหลือพร้อมทั้งตรวจสอบข้อเท็จจริงการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐและผู้จัดสรรที่ดิน ดังนี้

๑. ขอให้บริษัท บิ๊กเจียง ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด ชดใช้ค่าเสียหายหรือแก้ไขปัญหากับผู้ร้องและคณะ

๒. ขอให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการจัดสรรที่ดิน กรุงเทพมหานคร และสำนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร สาขาบางเขน เกี่ยวกับการออกใบอนุญาตให้ทำการจัดสรรที่ดินให้กับบริษัท บิ๊กเจียง ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด

๓. ขอให้บริษัท บิ๊กเจียง ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด ดำเนินการแก้ไข ปรับปรุงและชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ราษฎรที่ได้รับความเดือดร้อนเสียหายและซ่อมแซมถนนภายในโครงการหมู่บ้านฯ ให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานต่อไป

การพิจารณา

ผู้ร้องเรียนและคณะ ได้ชี้แจงประเด็นและความประสงค์ของราษฎรในหมู่บ้านจิริทิพย์ ความเดือดร้อนจากการที่ บริษัท บิ๊กเจียง ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด ไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการจัดสรรที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๓ ว่า บริษัทฯ ได้ก่อสร้างหมู่บ้านจิริทิพย์ตามโครงการฯ โดยไม่ได้จัดทำระบบสาธารณูปโภค ร่องรับอย่างถูกต้องตามแบบ โดยบริษัทฯ ไม่ถมที่ดินภายในหมู่บ้านจิริทิพย์ ทำให้พื้นที่ภายในหมู่บ้านฯ มีระดับต่ำกว่าถนนสาธารณะโดยเฉลี่ย ๘๐ เซนติเมตร ส่งผลให้เกิดน้ำท่วมขังในหมู่บ้านบ่อยครั้ง และต้องใช้ เครื่องสูบน้ำระบายน้ำเสียออกจากหมู่บ้านฯ ลงสู่ลำรางสาธารณะตลอดเวลา ทั้งนี้ การเกิดอุทกภัยในปี ๒๕๕๔ ถือเป็นความเดือดร้อนเสียหายที่ปรากฏให้เห็นได้อย่างชัดเจน

ต่อมาบริษัทฯ ได้ทำการขยายและก่อสร้างหมู่บ้านโครงการใหม่ โดยไม่ได้แจ้งให้ผู้ซื้อบ้าน ในโครงการเดิมได้ทราบก่อนการตัดสินใจซื้อบ้านในหมู่บ้านฯ ซึ่งการก่อสร้างหมู่บ้านโครงการใหม่นี้ ผู้ร้องเห็นว่า ไม่ชอบด้วยกฎหมาย นอกจากนั้น บริษัทฯ ยังได้นำรถบรรทุก ๑๐ ล้อ รถพ่วง ๑๘ ล้อ รถแทรกเตอร์ล้อยาง วิ่งผ่านเข้า - ออกภายในหมู่บ้านโครงการเดิม ทำให้ถนนแตกร้าวตลอดเส้นทาง รวมถึงทำการทุบกำแพงและ ขุดเจาะถนน ส่งผลให้บ้านของราษฎรหลายหลังเกิดรอยร้าว โดยบริษัทฯ ไม่แสดงความรับผิดชอบ

ผู้ร้องและคณะ มีความประสงค์ให้บริษัทฯ หยุดทำการก่อสร้างหมู่บ้านโครงการใหม่ และ ติดตามเงินค่าเวนคืนที่ดินของการทางพิเศษแห่งประเทศไทย จำนวนประมาณ ๖ ล้านบาท ที่บริษัทฯ จะต้องนำมา เป็นเงินส่วนกลางของหมู่บ้านฯ โดยจะต้องมีการชี้แจงรายละเอียด พร้อมจัดทำบัญชีรายรับ - รายจ่ายเงิน ค่าเวนคืนที่ดิน เงินส่วนกลาง และเงินที่รับจากลูกบ้านของหมู่บ้านฯ และขอให้มีการจัดตั้งนิติบุคคลหมู่บ้าน จิริทิพย์ พร้อมทั้งขอให้บริษัทฯ จ่ายเงินชดเชยค่าเสียหายต่างๆ ที่เกิดขึ้น กรณีที่บริษัทฯ ได้ฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตาม พระราชบัญญัติการจัดสรรที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๓ ตลอดจนขอให้บริษัทฯ ดำเนินการแก้ไขระบบสาธารณูปโภคต่างๆ ให้เป็นไปตามใบอนุญาตการจัดสรรที่ดิน ปี ๒๕๔๗ พร้อมทั้งแก้ไขซ่อมแซมกำแพง ถนน และท่อระบายน้ำ ให้อยู่ในสภาพเดิมพร้อมใช้งานได้

ผู้แทนกรมที่ดิน ได้ชี้แจงรายละเอียดและผลการดำเนินการต่อที่ประชุมสรุปได้ว่า บริษัท บิ๊กเจียง ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด ได้รับใบอนุญาตจัดสรรที่ดิน เมื่อปี ๒๕๔๗ โดยจัดทำแผนผังโครงการแบ่งเป็น ๒ ส่วน ส่วนแรกจำนวน ๕๕ ไร่ และส่วนที่สองซึ่งเป็นส่วนที่เป็นอนาคตจำนวน ๑๔ ไร่ ต่อมาในปี ๒๕๕๕ บริษัทฯ ได้จัดทำโครงการและขอใบอนุญาตจัดสรรเพิ่มเติมโดยมีที่ดินจำนวน ๑๔ ไร่ แบ่งที่ดินออกเป็นที่ดิน ย่อยประมาณ ๑๐๐ แปลง ซึ่งตามพระราชบัญญัติการจัดสรรที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๓ ระบุว่า ผู้ขออนุญาตจัดสรรที่ดิน จะต้องมีการมีกรรมสิทธิ์ก่อน ส่วนโครงการในอนาคตยังไม่ได้มีการขอใบอนุญาตจัดสรร หากแต่ต้องแสดงขอบเขต ของหมู่บ้านฯ ซึ่งบริษัทฯ ได้จัดทำแผนผังไว้แล้ว และในปี ๒๕๕๕ ผู้ขออนุญาตได้มาขอใบอนุญาตจัดสรร ที่ดินต่อคณะกรรมการจัดสรรที่ดิน ทั้งนี้คณะกรรมการจัดสรรที่ดินได้พิจารณาเห็นว่า ผู้ขออนุญาตเป็นผู้ถือ กรรมสิทธิ์และได้ระบุไว้ว่า เป็นโครงการต่อเนื่องตั้งแต่เริ่มแรกแล้ว จึงได้ออกใบอนุญาตจัดสรรที่ดินให้กับบริษัทฯ

กรณีเรื่องร้องเรียนนี้ คณะกรรมการจัดสรรที่ดินกรุงเทพมหานคร ก็ได้รับเรื่องร้องเรียน เช่นกันและได้เสนอเรื่องต่อคณะกรรมการคุ้มครองผู้ซื้อที่ดินจัดสรร เพื่อพิจารณาสั่งการ กรณีที่ผู้จัดสรร ไม่ดำเนินการหรือขัดคำสั่ง จะต้องมิโทษทางอาญา ซึ่งจะมีกระบวนการแจ้งความให้ดำเนินคดีต่อไป โดยคณะกรรมการคุ้มครองผู้ซื้อที่ดินจัดสรร จะพิจารณาเรื่องร้องเรียนนี้ ในวันอังคารที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๖

สำหรับประเด็นเรื่องการขอจัดตั้งนิติบุคคลหมู่บ้าน จะต้องมีการดำเนินการ ดังนี้

๑) จะต้องดำเนินการจัดทำสาธารณูปโภคให้แล้วเสร็จตามโครงการเสียก่อน

๒) จะต้องมีส่วนซื้อจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของโครงการ

๓) จะต้องมีการดูแลสาธารณูปโภคต่อไป ภายหลังจากสาธารณูปโภคดำเนินการเสร็จแล้ว เป็นเวลาอย่างน้อย ๑ ปี

หากพิจารณาถึงประเด็นการจัดทำระบบสาธารณูปโภคของหมู่บ้านจิริทิพย์นั้น จะเห็นได้ว่า ยังดำเนินการจัดทำระบบสาธารณูปโภคไม่แล้วเสร็จ ในขณะเดียวกันก็อยู่ระหว่างการค้าประกัน สาธารณูปโภคด้วย ดังนั้น กระบวนการเริ่มต้นในการจัดตั้งนิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรรจึงยังไม่สามารถ ดำเนินการได้ โดยจะต้องให้ผู้จัดสรรไปดำเนินการจัดทำสาธารณูปโภคให้แล้วเสร็จเสียก่อน กรณีนี้ จึงเป็นผล ให้บริษัทฯ จะต้องดูแล บำรุงรักษาสาธารณูปโภคไปจนกว่าจะมีการจัดตั้งนิติบุคคล และมีการโอน สาธารณูปโภคให้แก่นิติบุคคล บริษัทฯ จึงจะพ้นภาระ

สำนักงานเขตสายไหม ได้ชี้แจงรายละเอียดและผลการดำเนินการต่อที่ประชุมสรุปได้ว่า ผู้ร้องเรียนและคณะ ได้ยื่นเรื่องร้องเรียนต่อสำนักงานเขตสายไหมเช่นกัน โดยสำนักงานเขตฯ ได้สั่งการให้ ฝ่ายโยธา ดำเนินการวัดระดับความสูงของพื้นผิว ปรากฏว่า ระดับพื้นผิวภายในหมู่บ้านมีระดับต่ำกว่าถนนจริง และสำนักงานเขตฯ ได้มีหนังสือแจ้งบริษัท บิ๊กเจียง ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด ให้ดำเนินการแก้ไขปัญหาให้แก่ ราษฎรของหมู่บ้าน พร้อมทั้งได้มีหนังสือขอให้บริษัทฯ ดำเนินการระงับการก่อสร้างตามโครงการใหม่ไว้ก่อน ซึ่งปัจจุบันบริษัทฯ ได้หยุดดำเนินการก่อสร้างหมู่บ้านโครงการใหม่แล้ว ทั้งนี้ บริษัทฯ ได้ยื่นเรื่องร้องเรียน ต่อสำนักงานเขตสายไหมว่า กรุงเทพมหานคร ได้ดำเนินการถมถนนสาธารณะให้สูงขึ้น จึงเป็นเหตุทำให้ พื้นผิวของหมู่บ้านฯ ต่ำลง ดังนั้น เพื่อความชัดเจน สำนักงานเขตสายไหม จึงมีหนังสือถึงสำนักการโยธา กรุงเทพมหานคร ขอให้ส่งเจ้าหน้าที่สำนักการโยธา มาดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงต่อไป

ผู้แทนบริษัท บิ๊กเจียง ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด ได้ชี้แจงรายละเอียดและผลการดำเนินการต่อ ที่ประชุมสรุปได้ว่า กรณีบริษัท บิ๊กเจียง ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด ดำเนินการซื้อที่ดินแปลงโครงการในอนาคต เมื่อปี ๒๕๔๗ โดยบริษัทฯ ได้ดำเนินการขออนุญาตจัดสรรไว้ล่วงหน้า เมื่อขายที่ดินแปลงหมู่บ้านจัดสรร โครงการเดิมหมดแล้ว จึงจะมีการดำเนินการจัดสรรขายโครงการใหม่ต่อไป แต่ปัจจุบันบริษัทฯ ได้ขายบ้าน ในโครงการเดิมเหลือประมาณ ๓๐ เพอร์เซ็นต์ จึงยังไม่ได้เปิดขายโครงการใหม่

ประเด็นเรื่องการจดทะเบียนนิติบุคคลต้องมีการโอนที่ดิน หากยังขายบ้านไม่ถึงครึ่งหนึ่งของ จำนวนบ้านทั้งหมดหรือจำนวนสองในสามแล้ว ก็ไม่สามารถดำเนินการจดทะเบียนนิติบุคคลได้ ซึ่งบริษัทฯ จะต้องไปปรึกษากับกรมที่ดินก่อนดำเนินการจดทะเบียนนิติบุคคล หากโครงการขายบ้านไม่หมด เมื่อไปจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลและแปลงจำหน่ายของโครงการ บริษัทฯ จะต้องรับผิดชอบ ส่วนเรื่องการจัดทำบัญชี รายรับ - รายจ่าย เงินค่าเวนคืนที่ดินและเงินส่วนกลางของหมู่บ้านฯ ได้จัดทำบัญชีไว้แล้ว และกรณีเงิน ค่าเวนคืนถนนและสวน ซึ่งเป็นเงินในส่วนที่จะต้องนำเข้ากองกลางที่เป็นนิติบุคคล โดยบริษัทฯ ได้มีการ รายงานแจ้งในวาระการประชุมของหุ้นส่วนบริษัทฯ แล้ว สำหรับเรื่องระบบสาธารณูปโภคจะรับเรื่องนำไป แจ้งให้บริษัทฯ ทราบ เพื่อดำเนินการต่อไป

การดำเนินการ

๑. คณะกรรมการพิจารณา โดยที่ประชุมมีมติให้มีการดำเนินการ ดังนี้

๑) มอบหมายให้นายณัฐพล ทิพยมนตรี นักวิชาการที่ดินชำนาญการพิเศษ รักษาการแทนผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ ซึ่งเป็นผู้แทนอธิบดีกรมที่ดินและประธานคณะกรรมการจัดสรรที่ดินกรุงเทพมหานคร รายงานผลการพิจารณาของคณะอนุกรรมการคุ้มครองผู้ซื้อที่ดินจัดสรร พร้อมสรุปประเด็นปัญหาและผลการดำเนินการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของราษฎรหมู่บ้านจิริทิพย์ต่อคณะกรรมการ

๒) มอบหมายให้นางสาวนิภาพร นินนินนนท์ นักวิชาการที่ดินชำนาญการ สำนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร สาขาบางเขน ส่งสำเนาหนังสือร้องเรียนที่ผู้ร้องยื่นต่อสำนักงานฯ และสำเนานหนังสือที่สำนักงานฯ แจ้งผลการดำเนินงานต่อผู้ร้อง พร้อมทั้งรายงานผลการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อคณะกรรมการ

๓) มอบหมายให้นางเจติยา กฤษณา ผู้จัดการโครงการหมู่บ้านจัดสรรจิริทิพย์ ผู้แทนบริษัท บิ๊กเจียง ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด มีหนังสือยืนยันการดำเนินการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของราษฎรหมู่บ้านจิริทิพย์ รวม ๔ ประเด็น ดังนี้

(๑) ให้บริษัทฯ พิจารณาชะลอการดำเนินการก่อสร้างหมู่บ้านจัดสรรโครงการใหม่ไว้ก่อน

(๒) ให้บริษัทฯ แก้ไขระบบสาธารณูปโภคต่าง ๆ ให้เป็นไปตามใบอนุญาตการจัดสรรที่ดินในปี ๒๕๔๗ โดยเริ่มตั้งแต่การปรับผิวดินภายในหมู่บ้านให้เรียบเท่าถนนสาธารณะ แก้ไขระบบบำบัดน้ำเสียและระบบท่อระบายน้ำ แก้ไขกำแพงและถนนของหมู่บ้านโครงการเก่าให้อยู่ในสภาพเดิม

(๓) ให้บริษัทฯ จัดทำและแสดงบัญชีรายรับ – รายจ่าย เงินที่เก็บจากราษฎรของหมู่บ้านฯ เงินส่วนกลาง รวมทั้งการชดเชยค่าเวนคืนที่ดินแปลงจำหน่ายและแปลงสาธารณูปโภค

(๔) ให้บริษัทฯ พิจารณายจ่ายเงินค่าเสียหายที่เกิดกับราษฎร เนื่องจากการจัดระบบสาธารณูปโภคไม่ได้มาตรฐาน ค่าชดเชยในกรณีที่ดินที่จำหน่ายต้องสูบน้ำออก ค่าชดเชยความเสียหายกรณีน้ำท่วม รวมทั้งความเสียหายกรณีถนนแตกร้าว และบ้านเรือนเสียหาย

โดยให้บริษัทฯ ดำเนินการจัดส่งบัญชีรายรับ – รายจ่าย ตามข้อ ๓) ตลอดจนจัดส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องร้องเรียนนี้ต่อคณะกรรมการโดยเร็ว

๒. นายผดุง พงษ์เสถียรภาพ ตัวแทนราษฎรผู้ร้องเรียนได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๖ แจ้งว่า บริษัท บิ๊กเจียง ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด ผู้จัดสรรที่ดิน มิได้ดำเนินการใดๆ ตามที่ได้ให้คำมั่นต่อที่ประชุมคณะกรรมการ ประกอบกับนายณัฐพล ทิพยมนตรี นักวิชาการที่ดิน ชำนาญการพิเศษ รักษาการแทน ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ ก็ไม่ได้ดำเนินการใดๆ ในการแก้ไขปัญหา รวมทั้งไม่เปิดเผยข้อมูลข้อเท็จจริงแก่ผู้ร้องฯ และคณะ ให้ทราบ ซึ่งต่อมาผู้ร้องและคณะ ได้ทราบข้อเท็จจริงจากการตรวจสอบเอกสารต่างๆ พบว่า การที่คณะกรรมการจัดสรรที่ดินกรุงเทพมหานครได้อนุญาตให้บริษัท บิ๊กเจียง ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด ทำการจัดสรรที่ดินในพื้นที่โครงการส่วนขยายนั้น เป็นการเอื้อประโยชน์ให้กับบริษัท บิ๊กเจียงฯ ผู้จัดสรรที่ดิน และจงใจฝ่าฝืนพระราชบัญญัติการจัดสรรที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๓

๓. กรมที่ดิน ได้มีหนังสือ ที่ มท ๐๕๑๗.๒/๒๗๖๔๗ ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๖ ถึง คณะกรรมการการปกครองแจ้งว่า คณะอนุกรรมการคุ้มครองผู้ซื้อที่ดินจัดสรรกรุงเทพมหานครได้ประชุม พิจารณาเรื่องร้องเรียนดังกล่าวในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๖ แล้วมีมติ ดังต่อไปนี้

๑) กรณีร้องเรียนว่า ระดับถนนในโครงการฯ ต่ำกว่าถนนสาธารณะ (ถนนสุขาภิบาล ๕) ประมาณ ๘๐ - ๑๐๐ เซนติเมตร นั้น ให้คณะเจ้าหน้าที่ฯ คณะที่ ๘ สาขาบางเขน และบริษัท บิ๊กเจียง ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด ผู้จัดสรรที่ดิน ประสานงานกับสำนักงานเขตสายไหม ร่วมกันตรวจสอบข้อมูลค่าระดับ ของถนนในโครงการดังกล่าว โดยอ้างอิงจากระดับพื้นดินของสำนักงานโยธากรุงเทพมหานครว่า ค่าระดับถนน สาธารณะบริเวณพิพาท เมื่อปี ๒๕๔๗ มีค่าระดับพื้นที่เท่าใด และปัจจุบันโครงการหมู่บ้านจิริทพิพม์ต่ำกว่าค่าระดับ ถนนสาธารณะบริเวณพิพาทเมื่อปี ๒๕๔๗ ของสำนักงานโยธากรุงเทพมหานคร เท่าใด เมื่อผลการตรวจสอบ ข้อเท็จจริงเป็นประการใด ให้รายงานต่อคณะอนุกรรมการฯ เพื่อพิจารณาสั่งการต่อไป

๒) กรณีร้องเรียนว่า ได้รับความเดือดร้อนจากการก่อสร้างระบบการระบายน้ำ ให้คณะ เจ้าหน้าที่ฯ คณะที่ ๘ สาขาบางเขน ดำเนินการสอบถามบริษัทฯ ว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จสมบูรณ์เมื่อใด อย่างไร ผลการตรวจสอบเป็นประการใด ให้รายงานคณะอนุกรรมการฯ เพื่อพิจารณาสั่งการต่อไป

๓) กรณีร้องเรียนว่า มีการวางท่อระบายน้ำในโครงการฯ ต่ำกว่าลำรางสาธารณะ ทำให้น้ำในโครงการไม่สามารถระบายลงสู่ลำรางสาธารณะประโยชน์ได้นั้น คณะเจ้าหน้าที่ฯ ตรวจสอบว่า ตำแหน่ง บ่อตรวจคุณภาพน้ำ ซึ่งตามแผนผังโครงการระบุไว้ ติดกับที่ดินแปลงจำหน่วยเลขที่ ๖๓ ซึ่งไม่ตรงกับแผนผัง โครงการที่ได้รับอนุญาต และกรณีร้องเรียนว่า ถนนในโครงการเกิดการทรุดตัวแตกร้าว และเกิดการโก่งตัวขึ้น เป็นเนินสูง นั้น เนื่องจากเป็นกรณีเดียวกับที่บริษัทฯ จะต้องดำเนินการปรับปรุงสาธารณูปโภค ในโครงการไม่ต่ำกว่าถนนสาธารณะข้างต้น จึงให้รอผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงในการตรวจวัดค่าระดับ สาธารณูปโภคในโครงการฯ ต่ำกว่าถนนสาธารณะตามมติที่ประชุมข้อ ๑) หรือไม่ หากผลการตรวจสอบ ข้อเท็จจริงเป็นประการใด ก็ให้ฝ่ายเลขานุการฯ รายงานคณะอนุกรรมการฯ เพื่อพิจารณาสั่งการต่อไป

๔) กรณีร้องเรียนว่า บริษัทฯ ไม่ดำเนินการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายบริการสาธารณะ ในโครงการให้ผู้ซื้อที่ดินจัดสรรตรวจสอบได้นั้น ได้แจ้งให้บริษัทฯ ดำเนินการจัดทำบัญชีรายรับ - รายจ่าย การบริการสาธารณะเป็นประจำทุกเดือน และเปิดโอกาสให้ผู้ซื้อที่ดินจัดสรรสามารถตรวจสอบการใช้จ่ายได้ โดยสะดวกหรืออาจปิดประกาศบัญชีรายรับรายจ่ายไว้ในที่เปิดเผยภายในโครงการ ตามแนวทางหนังสือ กรมที่ดิน ที่ มท ๐๕๑๗.๒/ว๒๐๗๐๗ ลงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๒

๕) กรณีผู้ร้องเรียนขอให้กรมที่ดินมีคำสั่งให้ผู้จัดสรรที่ดินชดเชยค่าเสียหายให้แก่ผู้ซื้อ ที่ดินจัดสรรในโครงการกรณีความเสียหายจากการที่บริษัทฯ ไม่จัดทำสาธารณูปโภคให้เป็นไปตามแผนผัง โครงการที่ได้รับอนุญาตนั้น ได้แจ้งให้ผู้ร้องเรียนทราบว่า กรณีความเสียหายจากการที่บริษัทฯ ไม่จัดทำ สาธารณูปโภคให้เป็นไปตามแผนผังโครงการที่ได้รับอนุญาต เนื่องจากกรณีดังกล่าวมิใช่กรณีที่ขอให้ คณะอนุกรรมการฯ มีคำสั่งให้ผู้จัดสรรที่ดินระงับการกระทำการใด ๆ อันเป็นเหตุให้ประโยชน์แห่งการจำยอม ตามมาตรา ๔๓ ลดไปหรือเสื่อมความสะดวกหรือกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดให้ผิดไปจากแผนผังโครงการหรือ วิธีการจัดสรรที่ดินที่ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการตามนัยมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติการจัดสรรที่ดิน

พ.ศ. ๒๕๔๓ ดังนั้น คณะอนุกรรมการฯ จึงไม่มีอำนาจสั่งให้บริษัทฯ ผู้จัดสรรที่ดินชดใช้ค่าเสียหายในกรณีดังกล่าวได้ สำหรับในประเด็นนี้ เพื่อช่วยเหลือผู้ซื้อที่ดินจัดสรรที่ได้รับความเดือดร้อน กรมที่ดินได้ส่งเรื่องให้สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคพิจารณาดำเนินการอีกทางหนึ่งด้วยแล้ว

๖) ยุติเรื่องร้องเรียนกรณีร้องเรียนว่า บริษัทฯ ได้ซื้อที่ดินโฉนดเลขที่ ๒๔๒๘๗ อำเภอ บางเขน ด้านหลังโครงการ ซึ่งเป็นที่ดินตาบอดมาดำเนินการจัดสรรที่ดินร่วมกับโครงการจัดสรรที่ดินเดิม เนื่องจากที่ดินโฉนดเลขที่ ๒๔๒๘๗ อำเภอบางเขน นั้น เป็นที่ดินโครงการในอนาคตซึ่งได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการตามใบอนุญาตเลขที่ ๑๐๒/๒๕๕๕ ออกให้ ณ วันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๕ ซึ่งเป็นไปตามแผนผังโครงการในอนาคตแล้ว

- ที่ประชุมคณะกรรมการรับทราบ

๔. นายผดุง พงษ์เสถียรภาพ ตัวแทนราษฎรผู้ร้องเรียน ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๖ แจ้งว่า บริษัท บิ๊กเจียง ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด ผู้จัดสรรที่ดิน มิได้ดำเนินการใดๆ ตามที่ได้ให้คำมั่น ต่อที่ประชุมคณะกรรมการ ประกอบกับนายณัฐพล ทิพยมนตรี นักวิชาการที่ดินชำนาญการพิเศษ รักษาการแทน ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ ก็ไม่ได้ดำเนินการใดๆ ในการแก้ไขปัญหา ทั้งไม่เปิดเผยข้อมูลข้อเท็จจริงแก่ผู้ร้องเรียนและคณะ ให้ทราบ ซึ่งต่อมาผู้ร้องเรียนและคณะ ได้ทราบข้อเท็จจริงจากการตรวจสอบเอกสารต่างๆ พบว่า การที่คณะกรรมการจัดสรรที่ดินกรุงเทพมหานคร ได้อนุญาตให้บริษัท บิ๊กเจียง ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด ทำการจัดสรรที่ดินในพื้นที่โครงการส่วนขยายนั้น เป็นการเอื้อประโยชน์ให้กับบริษัท บิ๊กเจียงฯ ผู้จัดสรรที่ดิน และจงใจฝ่าฝืนพระราชบัญญัติการจัดสรรที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๓

- ที่ประชุมคณะกรรมการรับทราบ

๕. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๘๔๐๕/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ถึง เจ้าพนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร สาขาบางเขน และหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๘๔๐๕/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ถึง กรรมการผู้จัดการบริษัท บิ๊กเจียง ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด ติดตามผลการดำเนินการเรื่องร้องเรียนของนายผดุง พงษ์เสถียรภาพ และคณะราษฎรหมู่บ้านจิริทิพย์

๖. สำนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร สาขาบางเขน ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๕๑๐.๑/๘๘๑๓ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ แจ้งความคืบหน้าผลการดำเนินการเรื่องร้องเรียนดังกล่าวว่า นายผดุง พงษ์เสถียรภาพ กับคณะ ได้มีหนังสือร้องเรียนต่อสำนักงานส่งเสริมธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ กรมที่ดิน และสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคอีกทางหนึ่ง ซึ่งคณะเจ้าหน้าที่ตรวจสอบการดำเนินการจัดสรรที่ดิน คณะที่ ๘ สาขาบางเขน ได้ตรวจสอบและรายงานข้อเท็จจริงไปยังสำนักงานส่งเสริมธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ ต่อมาคณะอนุกรรมการคุ้มครองผู้ซื้อที่ดินจัดสรรกรุงเทพมหานคร ได้มีมติในการประชุม ครั้งที่ ๖/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๕๖ ให้คณะเจ้าหน้าที่ตรวจสอบการดำเนินการจัดสรรที่ดิน คณะที่ ๘ สาขาบางเขน ดำเนินการเพิ่มเติม ดังนี้

๑) ให้คณะเจ้าหน้าที่ตรวจสอบการดำเนินการจัดสรรที่ดิน คณะที่ ๘ ร่วมกับบริษัท บิ๊กเจียง ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด ผู้จัดสรรที่ดิน ประสานสำนักงานเขตสายไหม ร่วมกันตรวจสอบข้อมูลค่าระดับของถนนในโครงการ โดยอ้างอิงข้อมูลจากค่าระดับถนนสาธารณะ (ถนนสุขาภิบาล ๕) บริเวณ

โครงการบ้านจิรทิพย์ วัชรพล ถนนสุขุมวิท ๕ เมื่อปี ๒๕๔๗ มีค่าระดับพื้นที่เท่าใด และปัจจุบันมีค่าระดับพื้นที่ต่ำกว่าถนนสาธารณะเมื่อปี ๒๕๔๗ ของสำนักงานโยธา กรุงเทพมหานคร เท่าใด อย่างไร โดยขณะนี้อยู่ระหว่างการประสานขอข้อมูลค่าระดับพื้นที่ถนนสาธารณะ (ถนนสุขุมวิท ๕) ปี ๒๕๔๗ จากสำนักงานโยธา กรุงเทพมหานคร พร้อมประสานงานกับสำนักงานเขตสายไหม เพื่อกำหนดเวลาเข้าพื้นที่เพื่อดำเนินการ

๒) กรณีผู้ซื้อที่ดินในโครงการจัดสรรร้องเรียนว่า ได้รับความเดือดร้อนจากการก่อสร้างระบบระบายน้ำที่บริษัทได้ดำเนินการก่อสร้างขยายโครงการฯ ตามใบอนุญาตจัดสรรที่ดินเลขที่ ๑๐๒/๒๕๕๕ ออกให้ ณ วันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๕ บริษัทฯ จะสามารถดำเนินการแล้วเสร็จสมบูรณ์เมื่อใด อย่างไร บริษัทฯ ได้มีหนังสือฉบับลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ แจ้งว่าจะสามารถดำเนินการแล้วเสร็จสมบูรณ์ภายใน ๖๐ วัน นับจากนี้

สำหรับกรณีร้องเรียนว่า บริษัท บิ๊กเจียง ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด ผู้จัดสรรที่ดิน ไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการจัดสรรที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๓ นั้น สำนักส่งเสริมธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ ได้พิจารณาแล้วให้ยุติเรื่องร้องเรียนกรณีร้องเรียนว่าบริษัทฯ ได้ซื้อที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๔๒๘๗ อำเภอบางเขน ด้านหลังโครงการซึ่งเป็นที่ดินที่ติดต่อกับโฉนดที่ดินเลขที่ ๒๔๒๘๗ เป็นที่ดินในโครงการในอนาคตซึ่งได้รับอนุญาตให้ทำการจัดสรรที่ดินจากคณะกรรมการจัดสรรที่ดินกรุงเทพมหานคร ส่วนกรณีร้องเรียนว่าถนนในโครงการฯ ต่ำกว่าถนนสาธารณะ (ถนนสุขุมวิท ๕) กรณีร้องเรียนว่ามีการวางท่อระบายน้ำในโครงการต่ำกว่าถนนสาธารณะ (ถนนสุขุมวิท ๕) กรณีร้องเรียนว่ามีการวางท่อระบายน้ำในโครงการต่ำกว่าลำรางสาธารณะ ทำให้น้ำในโครงการไม่สามารถระบายออกสู่ลำรางสาธารณะได้ กรณีการวางบ่อตรวจคุณภาพน้ำ ผิดตำแหน่ง และกรณีถนนในโครงการเกิดการทรุดตัวแตกร้าว นั้น เป็นกรณีเดียวกับที่บริษัทฯ จะต้องดำเนินการปรับปรุงสาธารณูปโภคในโครงการไม่ต่ำกว่าถนนสาธารณะในข้อ ๑ จึงให้รอผลการตรวจสอบข้อเท็จจริง ในการตรวจวัดค่าระดับถนนสาธารณะในโครงการฯ เพื่อประกอบการพิจารณาสั่งการ และสำนักส่งเสริมธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ได้ดำเนินการแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ร้องเรียนทราบแล้ว

- ที่ประชุมคณะกรรมการบริหารรับทราบ

๗. นายกิตติศักดิ์ สกุลคู กรรมการผู้จัดการ บริษัท บิ๊กเจียง ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ แจ้งผลการดำเนินการดังนี้

๑) ขณะนี้บริษัทฯ ได้ชะลอการดำเนินการก่อสร้างโครงการใหม่แล้ว

๒) บริษัทฯ ได้จัดทำรายงานชี้แจงต่อสำนักงานส่งเสริมธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ กรมที่ดิน และได้มีคณะเจ้าหน้าที่ฯ คณะที่ ๘ สาขาบางเขน บริษัท บิ๊กเจียง ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด ผู้จัดสรรที่ดิน ประสานงานกับสำนักงานเขตสายไหม ร่วมกันตรวจสอบข้อมูลค่าระดับของถนนในโครงการ โดยอ้างอิงข้อมูลจากค่าระดับพื้นดินของสำนักงานโยธา กรุงเทพมหานคร ว่า ค่าระดับถนนสาธารณะบริเวณพิพาทเมื่อปี ๒๕๔๗ มีค่าระดับพื้นที่เท่าใด และปัจจุบันโครงการหมู่บ้านจิรทิพย์ต่ำกว่าค่าระดับถนนสาธารณะเมื่อปี ๒๕๔๗ ของสำนักงานโยธา กรุงเทพมหานคร เท่าใด เมื่อผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงเป็นประการใด ให้รายงานคณะอนุกรรมการฯ เพื่อพิจารณาสั่งการต่อไป

๓) บริษัทฯ ได้มีการดำเนินการจัดทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย เงินที่เก็บจากราษฎรของหมู่บ้านฯ เงินส่วนกลาง รวมทั้งการชดเชยค่าเวนคืนที่ดินแปลงจำหน่ายและแปลงสาธารณูปโภค การบริการสาธารณะ ซึ่งจัดทำเป็นประจำทุกเดือน และเปิดโอกาสให้ผู้ซื้อที่ดินจัดสรรสามารถตรวจสอบการใช้จ่ายได้โดยสะดวกแล้ว

๔) บริษัทฯ ได้นำส่งข้อมูลตามมติที่ประชุม ข้อ ๔) ไปยังสำนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร สาขาบางเขน เพื่อทำการตรวจสอบข้อมูล เนื่องจากตลอดระยะเวลา ๑๐ ปี ที่ดินแปลงดังกล่าวได้เกิดการหลุดตัวไปตามสภาพดิน โดยโครงการได้ชี้แจงข้อมูลและแนบภาพถ่ายของปีที่ผ่านมา และข้อมูลภาพถ่าย ณ ปัจจุบันมายังคณะกรรมการฯ เพื่อพิจารณาแล้ว

- ที่ประชุมรับทราบ และให้มีหนังสือแจ้งผลความคืบหน้าการดำเนินการของสำนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร สาขาบางเขน และบริษัท บิ๊กเจียง ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด ให้ผู้ร้องทราบ

๘. นายผดุง พงษ์เสถียรภาพ ผู้ร้องเรียน ได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ แจ้งการไม่ปฏิบัติตามมติของที่ประชุมคณะกรรมการการปกครองว่า คณะกรรมการจัดสรรที่ดินและบริษัท บิ๊กเจียง ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด ยังไม่ได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาให้กับผู้ร้องเรียนและคณะ แต่ขณะเดียวกันกลับแจ้งมายังคณะกรรมการฯ ได้ร่วมกับสำนักงานเขตสายไหม ดำเนินการวัดระดับพื้นที่ดินภายในโครงการแล้ว ซึ่งไม่เป็นความจริง เนื่องจากคณะกรรมการจัดสรรที่ดินกระทำการวัดระดับพื้นที่ดินเพียงฝ่ายเดียว จึงน่าจะเชื่อว่ามี ความพยายามที่จะบิดเบือนค่าระดับที่ดินที่แท้จริงอันเป็นการช่วยเหลือบริษัทฯ

๙. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๘๙๔๒/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ถึงนายผดุง พงษ์เสถียรภาพ และคณะ แจ้งผลความคืบหน้าเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนของราษฎรหมู่บ้านจิริทิพย์ ของสำนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร สาขาบางเขน ตามหนังสือสำนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร สาขาบางเขน ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๕๑๐.๑/๘๘๑๓ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ และผลความคืบหน้า ตามหนังสือของนายกิตติศักดิ์ สกุลคู กรรมการผู้จัดการ บริษัท บิ๊กเจียง ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายกย่องสถาปนาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นผลให้กรรมการพ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

(ปัจจุบัน คณะกรรมการฯ ยังไม่ได้รับแจ้งผลความคืบหน้าการดำเนินการเพิ่มเติมจากสำนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร สาขาบางเขน และบริษัท บิ๊กเจียง ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด)

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๑๒๑ วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๖

ครั้งที่ ๑๒๕ วันพุธที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๖

ครั้งที่ ๑๓๔ วันพุธที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

ครั้งที่ ๑๓๖ วันพฤหัสบดีที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

ครั้งที่ ๑๓๗ วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

- นางสาวนิจจิตต์ ลุนทอ วิทยากรชำนาญการพิเศษ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๑๒๘

เรื่องพิจารณา พิจารณาเรื่องร้องเรียนของนายจเร ตันท์พรชัย ราษฎรตำบลหนองปลิง อำเภอนองแคว จังหวัดสระบุรี ขอให้ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง กรณีละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ ไม่ดำเนินการตรวจสอบและแก้ไขปัญหารถบรรทุกดินบรรทุก น้ำหนักเกินกว่าที่กฎหมายกำหนดจึงส่งผลกระทบต่อถนนส่งผลให้ถนนชำรุดเสียหาย

ผู้เสนอ นายจเร ตันท์พรชัย

ข้อเท็จจริง

ด้วยนายจเร ตันท์พรชัย ราษฎรตำบลหนองปลิง อำเภอนองแคว จังหวัดสระบุรี ได้มีหนังสือ ที่ อธก. ๐๑๑๙/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๖ ถึงประธานคณะกรรมการการปกครอง ขอให้ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง กรณีละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ ไม่ดำเนินการตรวจสอบและแก้ไขปัญหารถบรรทุกดินบรรทุกน้ำหนักเกินกว่าที่กฎหมายกำหนดจึงส่งผลกระทบต่อถนนส่งผลให้ถนนชำรุดเสียหาย ผู้ร้องจึงได้แจ้งความดำเนินคดีกับนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิงในฐานะความผิดเป็นเจ้าพนักงานละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธร นองแควได้ส่งเรื่องดังกล่าวให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ดำเนินการแต่ก็ยังไม่ปรากฏผลความคืบหน้า ผู้ร้องอ้างว่า ผู้ร้องและราษฎรตำบลหนองปลิง อำเภอนองแคว จังหวัดสระบุรี ได้รับความเดือดร้อนเนื่องจากถนนที่ผู้ร้องและราษฎรใช้สัญจรบริเวณริมคลองระพีพัฒน์ ฝั่งซ้ายช่วงสะพานข้ามไปวัดหนองสะเดาถึงทางเข้าวัดบ้านใหม่ทุ่งดินขอ หมู่ที่ ๘ ได้รับความเสียหาย เนื่องจากในพื้นที่หมู่ที่ ๘ และหมู่ที่ ๙ มีผู้ประกอบการบ่อดินได้ขุดดินและใช้รถบรรทุก ๑๐ ล้อ บรรทุกดินที่มีน้ำหนักเกินกว่าที่กฎหมายกำหนดสัญจรผ่านเส้นทางดังกล่าว ส่งผลให้ถนนชำรุดเสียหายและมีเศษดินล่อหล่นบนผิวถนน ทำให้การสัญจรไปมาเป็นไปด้วยความยากลำบาก ซึ่งผู้ร้องได้ร้องเรียนด้วยวาจาและมีหนังสือร้องเรียนถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิงในฐานะที่มีอำนาจหน้าที่ในการดูแลบำรุงรักษาถนนในเขตตำบลหนองปลิง เพื่อให้ดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวแล้ว แต่ปัจจุบันนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง ยังไม่ได้ดำเนินการแก้ไขปัญหাপะกอบกับยังมีรถบรรทุกดินบรรทุกน้ำหนักเกินกว่าที่กฎหมายกำหนดจึงส่งผลกระทบต่อถนนดังกล่าว ส่งผลให้ถนนชำรุดเสียหายเพิ่มมากขึ้น

การพิจารณา

คณะกรรมการการปกครองได้พิจารณาเรื่องดังกล่าวเห็นว่า เรื่องร้องเรียนนี้เกี่ยวข้องกับการบริหารและการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งอยู่ในขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการปกครองส่วนท้องถิ่น ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๒ (๑๙) ดังนั้น จึงให้ส่งเรื่องนี้ต่อคณะกรรมการการปกครองส่วนท้องถิ่น ได้พิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

การดำเนินการ

๑. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๕๖๘๐/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๖ ถึงประธานคณะกรรมการการปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งเรื่องร้องเรียนต่อคณะกรรมการการปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่

๒. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๕๖๘๐/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๖ ถึงนายจเร ดันท์พรชัย แจ้งผลการพิจารณาของคณะกรรมการการปกครอง

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นผลให้กรรมการพ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

(ปัจจุบัน คณะกรรมการการปกครองยังไม่ได้รับการแจ้งผลการดำเนินการของ คณะกรรมการปกครองส่วนท้องถิ่น)

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๑๒๒ วันพฤหัสบดีที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๕๖

- นายวุฒิชัย ผ่องท้วม นักศึกษาฝึกปฏิบัติงาน คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ผู้สรุป

เรื่องที่ ๑๒๙

เรื่องพิจารณา ขอให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงการใช้อำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐโดยมิชอบด้วยกฎหมาย

ผู้เสนอ นางสาวศิริพร หรือชญานันท์ สะอาด อดีตนายกองค์การบริหารส่วนตำบลสัมป่อย

ข้อเท็จจริง

ผู้ร้อง (นางสาวศิริพร หรือชญานันท์ สะอาด) ได้ร้องเรียนขอให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงการใช้อำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐโดยมิชอบด้วยกฎหมาย ดังนี้

๑. เนื่องจากมีบุคคลร้องเรียนว่า นางสาวศิริพร สะอาด ในระหว่างดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลสัมป่อย บริหารงานไม่โปร่งใส ส่อไปในทางทุจริต เกี่ยวกับการสอบราคาและการประกวดราคาในการจ้างงานโดยไม่มีการประกาศตามระเบียบ และมีส่วนได้เสียในการจัดซื้อจัดจ้างกับองค์การบริหารส่วนตำบลสัมป่อย โดยมีการร้องเรียนต่อนายอำเภอราชสีไศล และผู้ว่าราชการจังหวัดศรีสะเกษ

๒. นายอำเภอราชสีไศล มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง ตามคำสั่งอำเภอราชสีไศล ที่ ๔๓๓/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๕๕ และที่ ๖๐๑/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๕

๒.๑ คณะกรรมการสอบสวนฯ ได้กำหนดประเด็นการสอบสวนรวม ๗ ประเด็น เมื่อคณะกรรมการสอบสวนเสร็จแล้ว ได้รายงานผลการสอบสวนต่อนายอำเภอราชสีไศลเพื่อพิจารณา

๒.๒ เมื่อนายอำเภอราชสีไศล ได้รับทราบรายงานผลการสอบสวนแล้วมีความเห็น ดังนี้

๑) ประเด็นที่ ๑ นางสาวศิริพร สะอาด นายกองค์การบริหารส่วนตำบลสัมป่อย บริหารงานไม่โปร่งใส ส่อไปในทางทุจริตในโครงการต่างๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลสัมป่อย ตามข้อร้องเรียน โดยมีการสอบราคา ประกวดราคา และมีปริมาณงานของโครงการก่อสร้างไม่ได้ตามแบบมาตรฐานตามระเบียบ ซึ่งนายอำเภอราชสีไศล ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าการดำเนินงานตามโครงการทั้ง ๕ โครงการ ไม่ถูกต้องตามแบบแปลนปริมาณงานของโครงการ

๒) ประเด็นที่ ๒ กรณีนางสาวศิริพร สะอาด มีส่วนได้เสียในการจัดซื้อจัดจ้างกับองค์การบริหารส่วนตำบลสัมป่อย และประเด็นที่ ๔ กรณีมีพฤติกรรมไม่เหมาะสมต่อตำแหน่งหน้าที่ โดยวางแผนสร้างตราซังใหญ่ในที่ดินของตนฯ เมื่อนายอำเภอราชสีไศล ได้พิจารณาแล้ว เห็นว่าคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงสืบสวนสอบสวนพยานหลักฐานยังไม่เพียงพอที่จะวินิจฉัย ให้คณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงดำเนินการสืบสวนสอบสวนพยานหลักฐานเพิ่มเติมแล้ว เสนอนายอำเภอราชสีไศลพิจารณาวินิจฉัยต่อไป

๓) ประเด็นที่ ๓,๕,๖,๗ กรณีนางสาวศิริพร สะอาด บริหารงานไม่โปร่งใสในการดำเนินการโครงการต่างๆ และมีพฤติกรรมไม่เหมาะสมต่อตำแหน่งหน้าที่ คณะกรรมการสอบสวนฯ พิจารณาแล้ว เห็นว่านางสาวศิริพร ฯ ไม่มีพฤติกรรมตามข้อร้องเรียน นายอำเภอราชสีไศล ได้พิจารณาแล้ว เห็นด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง

๓. ผู้ว่าราชการจังหวัดศรีสะเกษ ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงตามคำสั่งจังหวัดศรีสะเกษ ที่ ๑๘๔๐/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๖ เป็นอีกคณะหนึ่ง ซึ่งนางสาวศิริพร สะอาด ได้เข้าให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง เมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๖

จากข้อเท็จจริงดังกล่าว นางสาวศิริพร หรือชญานันท์ สะอาด ผู้ร้องเรียนมีความเห็น ดังนี้

๑. การที่กรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง ตามคำสั่งนายอำเภอราชไศล ที่มีความเห็น “มีส่วนได้เสียในการจัดซื้อจัดจ้างกับองค์การบริหารส่วนตำบลส้มป่อย” นั้น เป็นการรับฟังคำให้การของผู้ร้องเรียนฝ่ายเดียว ประกอบกับผู้ร้องเรียนเรื่องดังกล่าวมีความขัดแย้งกับนางสาวศิริพร สะอาด มาก่อน และเป็นผู้ที่จะลงสมัครรับเลือกนายองค์การบริหารส่วนตำบลแข่งกับนางสาวศิริพร สะอาด ในครั้งต่อไป

๒. การที่นายอำเภอราชไศล มีความเห็นสิ่งไม่ยุติเรื่องในประเด็นที่ ๒ และประเด็นที่ ๔ ตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงนั้น เป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยมาตรา ๙๐ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการสอบสวนผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ประธานสภาท้องถิ่น รองประธานสภาท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น เลขานุการผู้บริหารท้องถิ่น และที่ปรึกษาผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๔ ประกอบกับหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ นส.ปค. ที่ มท ๐๓๑๘/ว ๗๖๖ ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๕ ซึ่งกำหนดให้นายอำเภอมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง เมื่อคณะกรรมการสอบสวนฯ ได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้ว (๑) ถ้าไม่มีมูล นายอำเภอพิจารณาสั่งยุติเรื่องฯ

๓. การที่ผู้ว่าราชการจังหวัดศรีสะเกษ ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงขึ้นอีกคณะหนึ่งนั้น ถือเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยมาตรา ๙๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ บัญญัติว่า “หากปรากฏว่านายกองค์การบริหารส่วนตำบล รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หรือรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล กระทำการฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชน หรือละเลยไม่ปฏิบัติตามหรือปฏิบัติการไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ หรือนายอำเภอดำเนินการสอบสวนโดยเร็ว...” ซึ่งตามมาตรา ๙๒ วรรคหนึ่ง กำหนดให้เป็นอำนาจของนายอำเภอในการมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนแล้วรายงานให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบ

การพิจารณา

คณะกรรมการการปกครอง ได้มีการประชุมเพื่อพิจารณาเรื่องนี้ เมื่อคราวประชุมวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๖ โดยเชิญบุคคล/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม ซึ่งคณะกรรมการพิจารณาแล้วเห็นควรมอบหมายให้ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังนี้

๑. ให้นายสมศักดิ์ ปะริสุทโธ เหมทานนท์ รองอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น มอบหมายเรื่องนี้ให้ผู้ตรวจราชการกรมการส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง เพื่อให้ความเป็นธรรมกับทุกฝ่ายพร้อมทั้งรายงานผลการดำเนินการต่อคณะกรรมการการปกครองทราบ

๒. ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดศรีสะเกษ ดำเนินการแก้ไขปัญหา ดำเนินการแก้ไขปัญหากรณีนี้แล้ว รายงานผลการดำเนินการต่อคณะกรรมการการปกครองทราบ

การดำเนินการ

๑. จังหวัดศรีสะเกษ ได้มีหนังสือศาลากลางจังหวัดศรีสะเกษ ฉบับที่ ศก ๐๐๒๓.๔/๕๔๘ ลงวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๖ แจ้งว่า คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง ตามคำสั่งจังหวัดศรีสะเกษ ที่ ๑๘๔๐/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๖ ได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงเรื่องดังกล่าว ดังนี้

๑) เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๖ คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงได้มีการประชุม เพื่อพิจารณาแนวทางการดำเนินการให้เป็นไปตามคำสั่งที่ได้รับแต่งตั้ง เช่น รายชื่อผู้ร้องเรียน ประเด็นที่มีการร้องเรียน ผู้ถูกร้องเรียน แนวทางการตรวจสอบเรื่องร้องเรียน การสอบพยานบุคคล การตรวจสอบพยานเอกสาร การตรวจสอบสถานที่ที่มีการร้องเรียน การรวบรวมพยานหลักฐาน และการสรุปผลการตรวจสอบข้อเท็จจริง เป็นต้น

๒) เมื่อวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๖ สอบปากคำนายชาญ กองแก้ว นายวีระพงษ์ หงส์อินทร์ และนายสำราญ บุญอินทร์ ที่ขอให้ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่นางสาวศิริพร หรือชยุตน์นันท์ สะอาด นายกองคํการบริหารส่วนตำบลส้มป่อย

๓) เมื่อวันที่ ๑๖ - ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๖ สอบปากคำข้าราชการและเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลส้มป่อย ประกอบด้วย นายอนันต์ ขาวจัตุรัส ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลส้มป่อย นางทิพย์เกสร โพธิ์งาม นักบริหารงานคลัง ๖ และดำรงตำแหน่งหัวหน้าส่วนการคลัง นายวัชรพงศ์ เตชะสุข นักพัฒนาชุมชน ระดับ ๕ นางทองกุล ธรรมบุตร บุคลากร ระดับ ๔ นายอัศรพงษ์ ออบสุข เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป ระดับ ๕ นายสมคิด รัศมี หัวหน้าส่วนโยธา และนายวุฒิชัย จิตต์งาม เจ้าพนักงานประปา ระดับ ๓

๔) เมื่อวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๖ สอบปากคำนางนริศรา พันธุ์ภักดี นักวิชาการการเงินและบัญชี ระดับ ๕ องค์การบริหารส่วนตำบลรังแร้ง อดีตเคยดำรงตำแหน่งหัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ องค์การบริหารส่วนตำบลส้มป่อย

๕) เมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๖ สอบปากคำนางสาวอมรรัตน์ สิงห์พันธ์ เจ้าหน้าที่พัสดุ องค์การบริหารส่วนตำบลตู๋ อดีตเคยดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่พัสดุ องค์การบริหารส่วนตำบลส้มป่อย

๖) เมื่อวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๖ ประธานคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงได้มีหนังสือเชิญ นางสาวศิริพร สะอาด อดีตนายกองคํการบริหารส่วนตำบลส้มป่อย ผู้ถูกร้องฯ นายรุ่งฤดี ชาภักดี หัวหน้าผู้จัดการ ห้างหุ้นส่วนจำกัด ศิริพันธ์ร่วมกิจ นายกัณพงศ์ แซ่จึ้ง หัวหน้าผู้จัดการ ห้างหุ้นส่วนจำกัด สมชายรุ่งเรือง นางสุนี จันทรสมุทร เจ้าของร้านสุนีก่อสร้าง นางสาวพรทิพย์ ศิริมานพ เจ้าของร้านพรเจริญก่อสร้าง และเจ้าของร้านธนกรธุรกิจ ไปให้ปากคำต่อคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง

๗) เมื่อวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๖ คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงได้ลงพื้นที่ที่มีการร้องเรียน และได้ทำการตรวจสอบสภาพถนนตามโครงการปรับปรุงซ่อมแซมถนนหินคลุกภายในหมู่บ้านโนนศิลป์ หมู่ที่ ๔ โครงการปรับปรุงซ่อมแซมถนนลูกรังบ้านโง้ง หมู่ที่ ๖ โครงการปรับปรุงซ่อมแซมถนนหินคลุกบ้านส้มป่อย หมู่ที่ ๒ - ห้วยแฝก โครงการปรับปรุงซ่อมแซมถนนหินคลุกที่สาธารณประโยชน์บ้านบึงหมอก หมู่ที่ ๙ - หมู่ที่ ๖ และตรวจสอบภาพโครงการขุดลอกหนองพระบาทสาธารณประโยชน์บ้านเปลือย หมู่ที่ ๗

๘) เมื่อวันที่ ๑๘ - ๒๕ กันยายน ๒๕๕๖ สอบปากคำคณะกรรมการตรวจการจ้าง (ภาคประชาคม) ประกอบด้วย นายไสว โสพันธ์ นายสร้อยเพชร แสงใส นายสมหมาย กมล นายสายลม บุญมาก นายมาวิน ชันติโก นายสมพงษ์ บุญอินทร์ นายสำลี บุญอินทร์ และนายสุพล บุญอินทร์

๙) เมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๖ สอบปากคำนายรุ่งฤดี ชาภักดี หัวหน้าผู้จัดการ ห้างหุ้นส่วนจำกัด ศิริพันธ์รวมกิจ

๑๐) เมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๖ สอบปากคำนางสาวศิริทร สะอาด อดีตนายกองค์การบริหารส่วนตำบลสัมป่อย และนายบุญเพ็ง บริบาล อดีตรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลสัมป่อย

ขณะนี้อยู่ในระหว่างสรุปการให้ถ้อยคำของพยานบุคคล การตรวจสอบพยานเอกสารที่เกี่ยวข้อง และการสรุปผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนดังกล่าวของคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง ผลเป็นประการใดจะได้รายงานให้คณะกรรมการการปกครองทราบต่อไป

๒. อำเภอราชไสล ได้มีหนังสือ ลับ ที่ ศก ๐๐๒๓.๒๒/๓๕ ลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ ถึงคณะกรรมการการปกครอง แจ้งว่า ตามที่อำเภอราชไสลได้แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง และคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงได้รายงานผลการตรวจสอบให้อำเภอราชไสลพิจารณาวินิจฉัย คงเหลือประเด็นที่ ๒ และประเด็นที่ ๔ ซึ่งอำเภอราชไสลได้แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง เอกสารพยานบุคคลเพิ่มเติมเสร็จแล้วได้รายงานผลการตรวจสอบให้นายอำเภอราชไสลเพื่อประกอบการพิจารณาและวินิจฉัย อำเภอราชไสล จังหวัดศรีสะเกษ และอำเภอราชไสลได้รายงานผู้ว่าราชการจังหวัดศรีสะเกษ ผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบพิเศษภาค ๕ (จังหวัดอุบลราชธานี) แจ้งผู้ร้องเรียน และผู้ถูกร้องเรียน เพื่อทราบแล้ว

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายกยอสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นผลให้กรรมการพ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

(ปัจจุบัน คณะกรรมการยังไม่ได้รับแจ้งผลความคืบหน้าการดำเนินการเพิ่มเติมจากอำเภอราชไสล)

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๑๒๓ วันพุธที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๖

ครั้งที่ ๑๒๗ วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๖

ครั้งที่ ๑๓๔ วันพุธที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

ครั้งที่ ๑๓๕ วันพุธที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

- นายอัครเดช คนชื่อ นิติกรชำนาญการพิเศษ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๑๓๐

เรื่องพิจารณา กรณีไม่ได้รับความเป็นธรรมจากเจ้าหน้าที่ของรัฐในการนำที่ดินขายทอดตลาด

ผู้เสนอ นางทองดี อินทะริด ผู้ร้องเรียน

ข้อเท็จจริง

ผู้ร้องเรียนมีสิทธิครอบครองที่ดินจำนวน ๒ แปลง คือ ที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) ทะเบียนเลขที่ ๒๙๗๗ และทะเบียนเลขที่ ๒๖ ตำบลมิตรภาพ อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม โดยผู้ร้องเรียนอ้างว่า เมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๓๖ ได้ทำสัญญาซื้อขายที่ดินบางส่วนของทะเบียนเลขที่ ๒๙๗๗ ในราคา ๖๐,๐๐๐ บาท ให้กับดาบตำรวจ ผาย พันธ์แดง ซึ่งดาบตำรวจ ผายฯ ไม่ได้ชำระค่าที่ดินให้กับผู้ร้องเรียนทันที ต่อมาผู้ร้องเรียนได้ยื่นคำขอรังวัดแบ่งแยกที่ดินให้กับดาบตำรวจ ผายฯ จากนั้น ทั้งผู้ร้องเรียนและดาบตำรวจ ผายฯ ได้เดินทางไปธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขามหาสารคาม เนื่องจาก ดาบตำรวจ ผายฯ อ้างว่าจะไปเบิกเงินจำนวน ๖๐,๐๐๐ บาท ที่ธนาคารฯ ดังกล่าวให้กับผู้ร้องเรียน แต่เมื่อไปถึงธนาคารแล้ว ดาบตำรวจ ผายฯ พร้อมภรรยา แจ้งให้ผู้ร้องเรียนทราบว่า ธนาคารได้ปิดทำการแล้ว ไม่สามารถเบิกเงินจำนวนดังกล่าวได้ ดังนั้น ผู้ร้องเรียนจึงได้ไปขอถอนคำขอรังวัดแบ่งแยกที่ดินที่สำนักงานที่ดินอำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม

ต่อมา เมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๓๖ ดาบตำรวจ ผายฯ จึงได้ยื่นฟ้องผู้ร้องเรียนต่อศาลจังหวัดมหาสารคาม ฐานความผิดต่อสัญญาและเรียกค่าเสียหาย วันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๓๗ ศาลจังหวัดมหาสารคาม ได้มีคำพิพากษายกฟ้อง ดาบตำรวจ ผายฯ จึงอุทธรณ์ต่อศาลอุทธรณ์ภาค ๔ ซึ่งศาลอุทธรณ์ภาค ๔ ได้พิพากษาให้ผู้ร้องเรียนไปจดทะเบียนโอนขายที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) ทะเบียนเลขที่ ๒๙๗๗ ให้แก่ดาบตำรวจ ผายฯ ซึ่งหากไม่มีการจดทะเบียนโอนให้ ให้ผู้ร้องเรียนชดเชยค่าเสียหายจำนวน ๑๒๐,๐๐๐ บาท ผู้ร้องเรียนได้มอบหมายนายมานิต พิมพ์ดี ทนายความ ยื่นฎีกาต่อศาลฎีกา แต่ปรากฏว่า นายมานิตฯ ไม่ได้ยื่นฎีกาและไม่ได้แจ้งให้ผู้ร้องเรียนทราบ

จากนั้น ดาบตำรวจ ผายฯ ได้ยื่นคำร้องขอให้ศาลจังหวัดมหาสารคามตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดีเพื่อทำการยึดทรัพย์สินของผู้ร้องเรียน ขายทอดตลาดเพื่อชำระค่าเสียหายตามคำพิพากษาเป็นจำนวนเงิน ๑๒๐,๐๐๐ บาท ต่อมาภายหลังส่วนราชการได้มีการออกโฉนดที่ดิน เลขที่ ๖๓๔๘ แทนหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓ ก.) ทะเบียนเลขที่ ๒๖ ซึ่งเจ้าหน้าที่ของรัฐได้นัดทำการขายทอดตลาด โดยผู้ร้องเรียนได้มีการคัดค้านการขายทอดตลาดดังกล่าว และในการขายทอดตลาดครั้งสุดท้าย เจ้าพนักงานบังคับคดีจังหวัดมหาสารคามไม่ได้ส่งหมายนัดแจ้งให้ผู้ร้องเรียนทราบตามระเบียบกฎหมาย จึงเห็นว่า การขายทอดตลาดของเจ้าพนักงานบังคับคดีเป็นการกระทำที่ไม่สุจริต ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ส่งผลให้ผู้ร้องเรียนไม่มีโอกาสคัดค้านการขายทอดตลาด อีกทั้งผู้ร้องเรียนยังเห็นว่าราคาการขายทอดตลาดก็ยังเป็นราคาที่ต่ำกว่าท้องตลาดอีกด้วย

ต่อมา เจ้าพนักงานบังคับคดีจังหวัดมหาสารคามได้ขายทรัพย์สินที่ดินแปลงดังกล่าวให้กับนายโพยม พลเรือง และนายโพยม พลเรือง ได้อโอนกรรมสิทธิ์รวมให้กับนางดวงฤดี อาจอำนวย (ภรรยา) ซึ่งในภายหลังนายโพยม พลเรือง และภรรยา ได้อโอนขายที่ดินแปลงดังกล่าวให้แก่นายศศิวิทย์ เจาสุมาตย์ ซึ่งผู้ร้องเรียนเห็นว่า การจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์รวม และการจดทะเบียนโอนขายดังกล่าว ไม่มีผลโดยชอบ เนื่องจากการขายทอดตลาดของเจ้าพนักงานบังคับคดีไม่ชอบด้วยกฎหมายมาแต่ต้น

ทั้งนี้ ศาลจังหวัดมหาสารคาม ได้อ่านคำพิพากษาของศาลอุทธรณ์ ภาค ๔ คดีหมายเลขดำ ที่ ๓๘๕/๒๕๕๔ คดีหมายเลขแดงที่ ๗๕๐/๒๕๕๔ ระหว่างผู้ร้องเรียนกับดาบตำรวจ ผาย พันธุ์แดง ที่ ๑ กับพวก รวม ๕ คน (จำเลย) คดีเพิกถอนการขายทอดตลาด เพิกถอนการจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ที่ดิน เพิกถอนการจดทะเบียนขายที่ดิน ซึ่งศาลอุทธรณ์ภาค ๔ ได้พิพากษาว่า ผู้ร้องเรียน (จำเลยในคดีนี้) และโจทก์ ในคดีดังกล่าว ไม่มีอำนาจฟ้องเป็นคดีใหม่หากจะขอให้เพิกถอนการขายทอดตลาดของเจ้าพนักงานบังคับคดี

การพิจารณา

ด้วยนางทองดี อินทะริด ราษฎรหมู่ที่ ๔ ตำบลมิตรภาพ อำเภอแกลง จังหวัดมหาสารคาม (ผู้ร้องเรียน) และนายวิฑูร อินทะริด (บุตรชายผู้ร้องเรียน) ได้มีหนังสือร้องเรียนต่อคณะกรรมการการปกครอง กรณีไม่ได้รับความเป็นธรรมจากเจ้าหน้าที่ของรัฐในการนำที่ดินขายทอดตลาด ซึ่งจากการพิจารณาตาม ข้อเท็จจริงจากเอกสารที่ผู้ร้องจัดส่งให้คณะกรรมการเห็นว่า การดำเนินการของเจ้าพนักงานบังคับคดี จังหวัดมหาสารคามในการขายทอดตลาดนั้นชอบแล้ว แต่เนื่องจากยังไม่มี ความชัดเจนว่าการขายทอดตลาดครั้ง สุดท้ายเป็นการขายทอดตลาดที่ชอบหรือไม่ชอบ ตามข้อกล่าวอ้างของผู้ร้องเรียน ที่ประชุมจึงเห็นควรให้มี หนังสือถึงผู้อำนวยการสำนักงานบังคับคดีจังหวัดมหาสารคาม เพื่อขอทราบข้อเท็จจริงและขอสรุพอเอกสาร เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเพื่อนำมาประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการ

การดำเนินการ

๑. คณะกรรมการการปกครอง สมาชิกแทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีหนังสือ ที่ ๖๐๖๔/ ๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๖ ถึงผู้อำนวยการสำนักงานบังคับคดีจังหวัดมหาสารคาม ขอทราบ ข้อเท็จจริงและขอให้จัดส่งสรุพอเอกสารเพื่อประกอบการพิจารณาเพิ่มเติม

๒. สำนักงานบังคับคดีจังหวัดมหาสารคาม ได้มีหนังสือ ที่ มค ๐๐๒๖/๘๙๖๒ ลงวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๕๖ แจ้งข้อเท็จจริงมายังคณะกรรมการเกี่ยวกับการบังคับคดีว่า สำนักงานบังคับคดี จังหวัดมหาสารคาม ได้ชี้แจงข้อเท็จจริงให้ทราบว่า นางทองดี อินทะริด ถูกฟ้องเป็นจำเลยในคดีแพ่ง ของศาลจังหวัดมหาสารคาม หมายเลขแดงที่ ๒๑๐๐/๒๕๓๗ ระหว่างดาบตำรวจผาย พันธุ์แดง โจทก์ นางทองดี อินทะริด จำเลย และศาลได้มีหมายบังคับคดีตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดี สำนักงานบังคับคดี จังหวัดมหาสารคาม เป็นเจ้าพนักงานบังคับคดีจัดการยึดทรัพย์สินของจำเลย โดยโจทก์ได้นำ เจ้าพนักงานบังคับคดียึดทรัพย์ของจำเลย และเจ้าพนักงานบังคับคดีได้ขายทอดตลาดทรัพย์ของจำเลย เรียบร้อยแล้ว ต่อมา จำเลยได้ยื่นคำร้องต่อศาลจังหวัดมหาสารคาม ขอให้เพิกถอนการขายทอดตลาดทรัพย์ ของเจ้าพนักงานบังคับคดี เจ้าพนักงานจึงได้รายงานข้อเท็จจริงให้ศาลทราบ และคดีอยู่ระหว่างศาลนัดไต่สวน คำร้อง ในวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๖ เวลา ๐๙.๓๐ นาฬิกา และสำนักงานบังคับคดีจังหวัดมหาสารคาม ได้จัดส่งเอกสารที่เกี่ยวข้องมาพร้อมนี้แล้ว

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สมาชิกแทนราษฎร

ครั้งที่ ๑๒๔ วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๖

ครั้งที่ ๑๒๗ วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๖

- นางสาวสาวิตรี นาวิระ วิทยากรปฏิบัติการ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๑๓๑

เรื่องพิจารณา ขอให้พิจารณาแก้ไขปัญหาการปล่อยน้ำเสียของโรงงานผลิตเยื่อกระดาษ

ผู้เสนอ นายภราดร โพธิ์ศรี

ข้อเท็จจริง

นายภราดร โพธิ์ศรี นายกสมาคมรักษ์สิ่งแวดล้อมลุ่มแม่น้ำพองเพื่อคุณภาพชีวิต ในฐานะตัวแทนราษฎรบ้านห้วยโจด หมู่ที่ ๔ ตำบลกุดน้ำใส อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น ที่ได้รับผลกระทบจากโรงงานผลิตเยื่อกระดาษของบริษัท ฟินิกซ์ พัลป์ แอนด์ เพเพอร์ จำกัด (มหาชน) ในเครือ SCG ที่ปล่อยน้ำเสียจากกระบวนการผลิตของบริษัทฯ ลงสู่ลำห้วยโจดและลำน้ำพอง ส่งผลให้แม่น้ำมีกลิ่นเหม็น น้ำมีสีน้ำตาลเข้ม มีค่าของสารเคมีละลายในน้ำสูง และส่งผลให้สัตว์น้ำตามธรรมชาติตายอย่างต่อเนื่องและเฉียบพลัน

ในการนี้ สมาคมรักษ์สิ่งแวดล้อมฯ ได้เสนอให้ดำเนินการ ดังนี้

๑. ให้บริษัทฯ หยุดการผลิต ๑๘๐ วัน เพื่อปรับปรุงและแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้น
๒. ให้ย้ายชุมชนห้วยโจด หมู่ที่ ๔ ออกจากพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบสิ่งแวดล้อมอย่างรุนแรง

โดยให้ฝ่ายโรงงานเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายและเยียวยาอย่างทั่วถึง

๓. แต่งตั้งคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมเฉพาะกิจของจังหวัดขอนแก่นเพื่อแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้น

ทั้งนี้ ผู้ร้องเห็นว่า ผลกระทบจากโรงงานผลิตเยื่อกระดาษของบริษัท ฟินิกซ์ พัลป์ แอนด์ เพเพอร์ จำกัด (มหาชน) ในเครือ SCG ทำลายวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนบ้านห้วยโจด หมู่ที่ ๔ ตำบลกุดน้ำใส อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น จึงมีความประสงค์ให้คณะกรรมการการปกครอง หาแนวทางการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับราษฎรที่ได้รับผลกระทบต่อไป

การพิจารณา

คณะกรรมการพิจารณาแล้วเห็นว่า เรื่องร้องเรียนดังกล่าวอยู่ในขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๒ (๑๗) ที่กำหนดให้คณะกรรมการการที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม มีอำนาจหน้าที่กระทำการ พิจารณาสอบสวนหรือศึกษาเรื่องใดๆ ที่เกี่ยวกับการใช้ที่ดิน การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ตลอดจนการส่งเสริม บำรุงรักษา และคุ้มครองคุณภาพสิ่งแวดล้อม ดังนั้น คณะกรรมการจึงเห็นควรให้เสนอเรื่องร้องเรียนนี้ให้คณะกรรมการการที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม เพื่อพิจารณาตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

การดำเนินการ

๑. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๖๘๑๓/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๖ ถึงคณะกรรมการการที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม จัดส่งเรื่องร้องเรียนดังกล่าวเพื่อให้พิจารณาตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

๒. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๖๙๒๙/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๕๖ ถึงนายภราดร โพธิ์ศรี ผู้ร้อง แจ้งผลการพิจารณาของคณะกรรมการให้ผู้ร้องทราบ

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นผลให้กรรมการพ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

(ปัจจุบัน คณะกรรมการยังไม่ได้รับแจ้งผลการดำเนินการจากคณะกรรมการการที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม)

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๑๒๗ วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๖

- นายดนุพล นันทาแสง นิติกรปฏิบัติการ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๑๓๒

เรื่องพิจารณา ขอความเป็นธรรมกรณี การประกาศขึ้นทะเบียนกำหนดเขตที่ดินโบราณสถานเมืองพุทไธสง ตลอดจนการปักหมุดหลักเขตที่ราชพัสดุทับซ้อนกับที่ดินของราษฎร

ผู้เสนอ นายสำราญ เทพไทอำนวย

ข้อเท็จจริง

๑. นายสำราญ เทพไทอำนวย ผู้ร้อง อ้างว่า ผู้ร้องและราษฎรตำบลพุทไธสง อยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่บริเวณโดยรอบกำแพงเมือง – คูเมือง เมืองพุทไธสง โดยได้รับที่ดินทางมรดกจากบิดามารดา ซึ่งที่ดินบริเวณดังกล่าวผู้ร้องและราษฎรมีเอกสารสิทธิในที่ดิน เช่น โฉนดที่ดิน หนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) และแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค.๑) โดยมีการจดทะเบียนรับรองสิทธิตั้งแต่ปี ๒๕๔๗

๒. เมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๔๔ กรมศิลปากรได้มีประกาศกรมศิลปากร เรื่อง ขึ้นทะเบียนและกำหนดเขตที่ดินโบราณสถาน (เมืองพุทไธสง จังหวัดบุรีรัมย์) ซึ่งตามประกาศฉบับดังกล่าวได้กำหนดเขตพื้นที่โบราณสถานเนื้อที่ประมาณ ๖๐๖ ไร่ ๑ งาน ๓๖ ตารางวา โดยกรมศิลปากรไม่ได้มีหนังสือแจ้งให้ผู้ร้องหรือราษฎรที่ครอบครองที่ดินบริเวณดังกล่าวทราบ เพื่อให้มีโอกาสคัดค้านต่อศาลภายในกำหนด ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งให้ทราบ ตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ซึ่งผู้ร้องเห็นว่า การออกประกาศกรมศิลปากรฉบับดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย

๓. เมื่อปี ๒๕๔๗ สำนักศิลปากรที่ ๑๒ นครราชสีมา ได้มีหนังสือแจ้งให้เทศบาลตำบลพุทไธสงทราบถึงประกาศกรมศิลปากรฉบับดังกล่าว โดยยังไม่มีแจ้งให้ผู้ร้องและราษฎรในพื้นที่ได้รับทราบ พร้อมทั้งให้เทศบาลตำบลพุทไธสงตั้งงบประมาณสำหรับการจัดทำแผนแม่บทโบราณสถานเมืองพุทไธสง ซึ่งเทศบาลตำบลพุทไธสงได้ตั้งงบประมาณไว้ในเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๘ – ๒๕๕๑ แต่ยังไม่มีการเบิกจ่ายงบประมาณ เนื่องจากสำนักศิลปากรที่ ๑๒ นครราชสีมา ไม่ได้ประสานงานไปยังเทศบาลตำบลพุทไธสงในการกำหนดรายละเอียดการดำเนินการพร้อมการจัดหาผู้รับจ้าง ทั้งเทศบาลตำบลพุทไธสงก็ยังไม่ได้รับการถ่ายโอนภารกิจจากสำนักศิลปากรที่ ๑๒ นครราชสีมา ในขณะเดียวกันก็ยังไม่มีความชัดเจนในแนวเขตพื้นที่โบราณสถานตามประกาศกรมศิลปากรฯ ซึ่งครอบคลุมเนื้อที่ประมาณ ๖๐๖ ไร่ ๑ งาน ๓๖ ตารางวา

๔. ต่อมาผู้ร้องและราษฎรบางรายเกิดความสงสัยในการใช้ประโยชน์ที่ดิน การซื้อขายที่ดิน และการยื่นแบบแปลนขออนุญาตก่อสร้างอาคารต่อเทศบาลตำบลพุทไธสง เนื่องจากราษฎรบางรายไม่ได้รับความสะดวกในการดำเนินการ ประกอบกับเทศบาลตำบลพุทไธสงยังไม่มีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนในการอนุญาตก่อสร้างอาคาร จนกระทั่งเมื่อวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๔ เทศบาลตำบลพุทไธสงจึงได้มีหนังสือถึงสำนักศิลปากรที่ ๑๒ นครราชสีมา ขอให้จัดส่งเจ้าหน้าที่มาชี้แจงทำความเข้าใจกับราษฎรในพื้นที่ และเมื่อวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๔ จึงได้มีการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบพื้นที่ทับซ้อนกรมศิลปากร โดยมีนายอำเภอพุทไธสงเป็นประธาน และมีผู้แทนสำนักศิลปากรที่ ๑๒ นครราชสีมา สำนักงานธนารักษ์พื้นที่บุรีรัมย์ สำนักงานที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์ สาขาพุทไธสง เทศบาลตำบลพุทไธสง กำนัน ผู้ใหญ่บ้านและราษฎร

ในพื้นที่เข้าร่วมประชุม ซึ่งจากการประชุมผู้แทนสำนักงานที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์ สาขาพุทไธสง แจ้งว่า ราษฎรที่มีเอกสารสิทธิในที่ดินอยู่ก่อนการประกาศกรมศิลปากรฯ ยังคงมีสิทธิในที่ดินทุกประการ ในขณะที่ผู้แทนสำนักงานธนารักษ์พื้นที่บุรีรัมย์ ชี้แจงข้อมูลเพิ่มเติมว่า การกั้นแนวเขตกำแพงเมือง – คูเมือง กรมธนารักษ์กั้นแนวเขตพื้นที่เพียง ๒ เมตร จากแนวกำแพงเมือง – คูเมือง เท่านั้น

๕. เมื่อปี ๒๕๕๕ สำนักศิลปากรที่ ๑๒ นครราชสีมา ได้ส่งเจ้าหน้าที่มาดำเนินการปักหลักเขตที่ดินโบราณสถาน โดยเทศบาลตำบลพุทไธสงไม่ได้คัดค้าน เนื่องจากเข้าใจว่าเป็นเพียงการสำรวจแนวเขตที่ดินเพื่อให้เกิดความชัดเจนเท่านั้น โดยการปักหลักเขตที่ดินโบราณสถานครั้งนั้นยังไม่มี ความชัดเจนในแนวเขตพื้นที่บางส่วน ซึ่งผู้ร้องและราษฎรก็ยังไม่ทราบแนวเขตที่ชัดเจนและไม่ทราบถึงปัญหาที่จะเกิดขึ้น จนกระทั่งราษฎรบางรายนำที่ดินของตนไปเป็นหลักทรัพยค้ำประกันเงินกู้จากธนาคาร แต่ถูกธนาคารปฏิเสธทำให้ผู้ร้องและราษฎรเริ่มทราบถึงปัญหาที่จะเกิดขึ้น

๖. เมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๖ กรมธนารักษ์ได้แจ้งให้อำเภอพุทไธสงแจ้งให้เทศบาลตำบลพุทไธสงทราบว่า กรมธนารักษ์ได้จัดส่งเจ้าหน้าที่ไปทำการสำรวจแนวเขตกำแพงเมือง – คูเมือง พร้อมให้เทศบาลตำบลพุทไธสงทำความเข้าใจกับราษฎรในพื้นที่และอำนวยความสะดวกแก่เจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงาน ซึ่งจากการสังเกตของผู้ร้องพบว่า เจ้าหน้าที่กรมธนารักษ์ได้นำหลักหมุดที่ราชพัสดุมาปักกรูล้ำเข้าไปในที่ดินของผู้ร้องและราษฎร ซึ่งไม่เป็นไปตามแนวเขตที่ดินโบราณสถานตามประกาศกรมศิลปากรฯ โดยมีการปักหลักหมุดที่ราชพัสดุทับซ้อนกับที่ดินของราษฎรจำนวน ๓๔๘ แปลง เนื้อที่ประมาณ ๔๙๒ ไร่ ผู้ร้องและราษฎรจึงได้ยื่นหนังสือคัดค้านต่อสำนักงานธนารักษ์พื้นที่บุรีรัมย์ และกรมธนารักษ์ เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๖ เพื่อขอให้ยุติการปักหลักเขตที่ดินที่ราชพัสดุและขอให้ชี้แจงเหตุผลในการดำเนินการครั้งนี้ ซึ่งสำนักงานธนารักษ์พื้นที่บุรีรัมย์แจ้งว่า จะดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าว แต่สำนักงานธนารักษ์พื้นที่บุรีรัมย์ยังคงมีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการปักหลักเขตที่ดินที่ราชพัสดุต่อไปตามแผนงาน พร้อมทั้งให้ผู้ร้องและราษฎรที่ได้รับความเดือดร้อนตั้งตัวแทนเพื่อเจรจาจำนวน ๓ คน ผู้ร้องและราษฎรจึงได้ยินยอมให้กรมธนารักษ์ดำเนินการปักหลักเขตที่ดินที่ราชพัสดุต่อไป

๗. สำนักศิลปากรที่ ๑๒ นครราชสีมา ได้ว่าจ้างคณะสถาปัตยกรรม ผังเมืองและนฤมิตศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม และสำนักนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม ทำการสำรวจและออกแบบโครงการจัดทำแผนแม่บทเพื่ออนุรักษ์และพัฒนาเมืองพุทไธสง โดยหน่วยงานดังกล่าวได้เปิดโอกาสให้ตัวแทนราษฎรที่ได้รับความเดือดร้อนเข้าร่วมประชุม ซึ่งทำให้ผู้ร้องและราษฎรทราบว่า กรมศิลปากรได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการกำกับและศึกษาโครงการจัดทำแผนแม่บทเพื่อการอนุรักษ์และพัฒนาเมืองพุทไธสง จังหวัดบุรีรัมย์ ตามคำสั่งกรมศิลปากรที่ ๕๐๙/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๖ โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดบุรีรัมย์เป็นประธาน และมีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานโครงการจัดทำแผนแม่บทเพื่อการอนุรักษ์และพัฒนาเมืองพุทไธสง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยมีปลัดจังหวัดบุรีรัมย์เป็นประธาน ซึ่งการแต่งตั้งคณะกรรมการและคณะทำงานทั้ง ๒ ชุดดังกล่าวไม่มีตัวแทนของผู้ร้องและราษฎรเข้าร่วมแต่อย่างใด

๘. ต่อมากรมธนารักษ์ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาการแก้ไขปัญหาการถือครองที่ดินในเขตที่ดินกำแพงเมือง – คูเมือง เมืองพุทไธสง ตามคำสั่งกรมธนารักษ์ที่ ๔๕๕/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๖ โดยมีผู้อำนวยการสำนักบริหารจัดการฐานข้อมูลที่ดินราชพัสดุ เป็นประธาน โดยคณะกรรมการ

ชุดดังกล่าวได้มีการประชุมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและราษฎรในพื้นที่ เมื่อวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๕๖ ซึ่งจากการประชุมปรากฏข้อเท็จจริงโดยสรุป ดังนี้

(๑) ผู้ร้องและราษฎรที่อยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่บริเวณโดยรอบกำแพงเมือง - คูเมือง ให้ถือว่าเป็นผู้บุกรุกที่ราชพัสดุ แต่ทางราชการจะผ่อนผันให้สามารถอยู่อาศัยทำกินในพื้นที่ต่อไปได้ โดยอาจจะให้ทำสัญญาเช่าหรือวิธีอื่นใดตามความเหมาะสม ทั้งนี้ หากผู้ร้องและราษฎรยื่นฟ้องคดีต่อศาล และศาลมีคำพิพากษายกฟ้อง กรมธนารักษ์ก็ขอจะให้ศาลมีคำสั่งขับไล่ผู้ร้องและราษฎรออกจากพื้นที่ได้ ซึ่งผู้ร้องและราษฎรได้คัดค้านความเห็นของที่ประชุมในประเด็นดังกล่าวแล้ว

(๒) การกำหนดแนวเขตที่ดินบริเวณโดยรอบกำแพงเมือง - คูเมือง นั้น ผู้อำนวยการส่วนสำรวจและส่งเสริมการรังวัด ๑ สำนักบริหารจัดการฐานข้อมูลที่ดินราชพัสดุ ชี้แจงว่า คณะกรรมการเพื่อพิจารณากำหนดขอบเขตที่ดินกำแพงเมือง - คูเมือง ได้ให้ความเห็นชอบผลการสำรวจรังวัดภาคพื้นดิน เนื้อที่ ๗๘๒ ไร่ ๖๕ ตารางวา ดังนี้

(๒.๑) ที่ดินที่มีผู้ครอบครอง จำนวน ๓๔๘ แปลง เนื้อที่ประมาณ ๔๙๒ ไร่ ๒ งาน ๖๑ ตารางวา โดยแยกเป็น

(ก) ที่ดินที่อยู่ในเขตกำแพงเมือง - คูเมือง ทั้งแปลง จำนวน ๑๕๕ แปลง เนื้อที่ประมาณ ๑๓๒ ไร่ ๓ งาน ๕๗ ตารางวา

(ข) ที่ดินที่อยู่ในเขตกำแพงเมือง - คูเมือง บางส่วน จำนวน ๑๙๓ แปลง เนื้อที่ประมาณ ๓๕๙ ไร่ ๓ งาน ๔ ตารางวา

(๒.๒) หนองน้ำสาธารณประโยชน์ จำนวน ๑๓ แปลง เนื้อที่ประมาณ ๒๐๕ ไร่ ๒ งาน ๔๕ ตารางวา

(๒.๓) ทางสาธารณประโยชน์ เนื้อที่ประมาณ ๘๓ ไร่ ๓ งาน ๕๙ ตารางวา

(๓) จากการศึกษาวิจัยของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ทิพา ศุภจรรยา ในการกำหนดเขตที่ดินกำแพงเมือง - คูเมือง ในเมืองโบราณซึ่งมีทั้งหมด ๑,๒๐๐ แห่งทั่วประเทศ รวมถึงกรณีของเมืองพุทไธสง อาศัยผลการศึกษาวิจัยว่าจะต้องเป็นเมืองโบราณที่มีอายุเก่าแก่ถึง ๓,๐๐๐ ปี ซึ่งกรณีของเมืองพุทไธสง เป็นเพียงข้อสันนิษฐานของคณะผู้ศึกษาวิจัยเท่านั้น ยังไม่มีหลักฐานทางโบราณคดีที่ชัดเจนว่า เมืองพุทไธสง มีอายุเก่าแก่ถึง ๓,๐๐๐ ปี นอกจากนั้น การขุดลอกบึงสาธารณะเพื่อกักเก็บน้ำสำหรับใช้ในการอุปโภคบริโภคนั้น ได้มีการขุดลอกบึงในภายหลัง เนื่องจากพื้นที่บริเวณดังกล่าวเป็นพื้นที่ลุ่มต่ำสลับกับเนินดินเล็ก ๆ จึงทำให้น้ำไหลมารวมกันในช่วงหน้าฝน โดยในบริเวณดังกล่าวไม่ปรากฏหลักฐานการตั้งชุมชนโบราณ ไม่มีการขุดคูเมืองหรือสร้างกำแพงเมือง และไม่ปรากฏร่องรอยของโบราณสถานในพื้นที่ ซึ่งผู้ร้องและราษฎรได้คัดค้านในประเด็นดังกล่าวแล้ว

ผู้ร้องเห็นว่า ผู้ร้องและราษฎรได้อยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่บริเวณกำแพงเมือง - คูเมือง เมืองพุทไธสง อยู่ก่อนการประกาศขึ้นทะเบียนกำหนดเขตที่ดินโบราณสถานเมืองพุทไธสงของกรมศิลปากร และมีเอกสารสิทธิ์ในที่ดินถูกต้องตามกฎหมาย ดังนั้น การประกาศขึ้นทะเบียนกำหนดเขตที่ดินโบราณสถานเมืองพุทไธสงของกรมศิลปากร จึงมีขอบด้วยกฎหมายและเป็นการประกาศเขตที่ดินโบราณสถานทับซ้อนกับที่ดินของผู้ร้องและราษฎร ตลอดจนการดำเนินการปักหมุดหลักเขตที่ดินราชพัสดุของกรมธนารักษ์ยังเป็นการ

ปึกหมุดหลักเขตที่ราชพัสดุทับซ้อนกับที่ดินของราษฎรทั้งมีการขยายเขตพื้นที่เพิ่มเติมเกินจากประกาศกรมศิลปากรฯ ซึ่งส่งผลกระทบต่อการใช้ประโยชน์ในที่ดิน การซื้อขายที่ดิน และการยื่นแบบแปลนขออนุญาตก่อสร้างอาคารของผู้ร้องและราษฎร เป็นต้น ดังนั้น ผู้ร้องและราษฎรจึงมีความประสงค์ ขอให้คณะกรรมการการปกครองพิจารณาตรวจสอบข้อเท็จจริง ให้ความเป็นธรรมกับผู้ร้องและราษฎรในพื้นที่ พร้อมเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหา ดังนี้

๑. ขอให้ยกเลิกประกาศกรมศิลปากร เรื่อง ขึ้นทะเบียนและกำหนดเขตที่ดินโบราณสถาน (เมืองพุทไธสง จังหวัดบุรีรัมย์) ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๔๔ และให้กรมศิลปากรพิจารณาออกประกาศกรมศิลปากรฉบับใหม่ โดยกำหนดให้พื้นที่ที่เป็นหนองน้ำสาธารณประโยชน์ (คูเมือง) จำนวน ๑๓ แปลง เนื้อที่ประมาณ ๒๐๕ ไร่ ๒ งาน ๔๕ ตารางวา ที่ดินที่เป็นทางสาธารณประโยชน์ (กำแพงเมือง) เนื้อที่ประมาณ ๘๓ ไร่ ๓ งาน ๕๙ ตารางวา และพื้นที่ใด ๆ นอกเขตที่ดินของผู้ร้องและราษฎร ไปเป็นเขตที่ดินโบราณสถานตามประกาศของกรมศิลปากรฉบับใหม่ ทั้งนี้ ในการดำเนินการออกประกาศกรมศิลปากรฉบับใหม่ กรมศิลปากรจะต้องดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔

๒. ขอให้กรมธนารักษ์ยกเลิกการปึกหมุดหลักเขตที่ราชพัสดุที่รูก้ำและทับซ้อนกับที่ดินของผู้ร้องและราษฎร

๓. การดำเนินการใด ๆ ในพื้นที่ของกรมศิลปากรและกรมธนารักษ์ ต้องให้ผู้ร้องและราษฎรในพื้นที่ ตลอดจนผู้นำท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการพิจารณาและตัดสินใจในกระบวนการและขั้นตอนต่าง ๆ ด้วย

การพิจารณา

๑. คณะกรรมการการปกครอง สมาชิกแทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้พิจารณาเรื่องดังกล่าว ในเบื้องต้นแล้วเห็นว่า เพื่อให้เกิดความรอบคอบ เป็นธรรมและมีข้อมูลรายละเอียดประกอบการพิจารณาเพิ่มเติม โดยเฉพาะอย่างยิ่งแนวทางของจังหวัดบุรีรัมย์ต่อการแก้ไขปัญหาเรื่องนี้ คณะกรรมการจึงได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๖๙๖๓/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๖ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดบุรีรัมย์ ขอทราบรายละเอียดข้อเท็จจริง พร้อมประเด็นข้อกฎหมาย ข้อคิดเห็น และแนวทางการแก้ไขปัญหา ตลอดจนประเด็นอื่นที่เกี่ยวข้อง

๒. จังหวัดบุรีรัมย์ ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๓๐๗.๑๙/๑๔๗๑๓ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๖ ถึงคณะกรรมการการปกครองชี้แจงข้อเท็จจริงและแนวทางการแก้ไขปัญหากรณีการประกาศขึ้นทะเบียนกำหนดเขตที่ดินโบราณสถานเมืองพุทไธสง ตลอดจนการปึกหมุดหลักเขตที่ราชพัสดุทับซ้อนกับที่ดินของราษฎร

๓. คณะกรรมการได้พิจารณาเรื่องร้องเรียนนี้ในการประชุมคณะกรรมการ ครั้งที่ ๑๓๐ เมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๕๖ โดยเชิญบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาร่วมประชุม ซึ่งจากการพิจารณาปรากฏข้อเท็จจริงตามการชี้แจงของผู้ร้องและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

(๑) ผู้ร้องและราษฎรตำบลพุทไธสง อยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่บริเวณโดยรอบกำแพงเมือง – คูเมือง เมืองพุทไธสง โดยรับมรดกที่ดินมาจากบิดามารดา ซึ่งที่ดินบริเวณดังกล่าวผู้ร้องและราษฎรมีเอกสารสิทธิในที่ดิน เช่น โฉนดที่ดิน หนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) และแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค.๑) โดยมีการจดทะเบียนรับรองสิทธิตั้งแต่ปี ๒๔๙๗ ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๔๔ กรมศิลปากรได้มี

ประกาศกรมศิลปากร เรื่อง ขึ้นทะเบียนและกำหนดเขตที่ดินโบราณสถาน (เมืองพุทไธสง จังหวัดบุรีรัมย์) ซึ่งตามประกาศฉบับดังกล่าวได้กำหนดเขตพื้นที่โบราณสถานเนื้อที่ประมาณ ๖๐๖ ไร่ ๑ งาน ๓๖ ตารางวา โดยกรมศิลปากรไม่ได้มีหนังสือแจ้งให้ผู้ร้องหรือราษฎรที่ครอบครองที่ดินบริเวณดังกล่าวทราบ เพื่อให้มีโอกาสคัดค้านต่อศาลภายในกำหนด ๓๐ วันนับแต่วันที่อธิบดีแจ้งให้ทราบ ตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔

จากกรณีดังกล่าวผู้ร้องและราษฎร เห็นว่า การประกาศขึ้นทะเบียนกำหนดเขตที่ดินโบราณสถานเมืองพุทไธสงของกรมศิลปากร เป็นการประกาศที่ไม่ชอบด้วยมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ และเป็นการประกาศเขตที่ดินโบราณสถานทับซ้อนกับที่ดินของผู้ร้องและราษฎร ทั้งการดำเนินการปักหมุดหลักเขตที่ราชพัสดุของกรมธนารักษ์นั้น นอกจากจะดำเนินการปักหมุดหลักเขตที่ราชพัสดุทับซ้อนกับที่ดินของผู้ร้องและราษฎรแล้วยังขยายเขตพื้นที่เพิ่มเติมเกินจากประกาศกรมศิลปากรอีกด้วย กรณีเช่นนี้ ได้ส่งผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของผู้ร้องและราษฎร โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การใช้ประโยชน์ในที่ดิน เช่น การซื้อขายที่ดิน การยื่นแบบขออนุญาตก่อสร้างอาคารของผู้ร้องและราษฎร ปัญหาทางมรดก ปัญหาการใช้ที่ดินเป็นหลักประกันต่อสถาบันการเงิน และที่สำคัญมีผลกระทบต่อจิตใจของผู้ร้องและราษฎร จึงได้เสนอแนวทางการแก้ไขปัญหา ดังนี้

(๑.๑) ขอให้ยกเลิกประกาศกรมศิลปากร เรื่อง ขึ้นทะเบียนและกำหนดเขตที่ดินโบราณสถาน (เมืองพุทไธสง จังหวัดบุรีรัมย์) ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๔๔ และให้กรมศิลปากรพิจารณาออกประกาศกรมศิลปากรฉบับใหม่ โดยกำหนดให้พื้นที่ที่เป็นหนองน้ำสาธารณะประโยชน์ (คูเมือง) จำนวน ๑๓ แปลง เนื้อที่ประมาณ ๒๐๕ ไร่ ๒ งาน ๔๕ ตารางวา ที่ดินที่เป็นทางสาธารณะประโยชน์ (กำแพงเมือง) เนื้อที่ประมาณ ๘๓ ไร่ ๓ งาน ๕๙ ตารางวา และพื้นที่อื่น ๆ ที่อยู่นอกเขตที่ดินของผู้ร้องและราษฎร ไปเป็นเขตที่ดินโบราณสถานตามประกาศของกรมศิลปากรฉบับใหม่ ทั้งนี้ ในการดำเนินการออกประกาศกรมศิลปากรฉบับใหม่ กรมศิลปากรจะต้องดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔

(๑.๒) ขอให้กรมธนารักษ์ยกเลิกการปักหมุดหลักเขตที่ราชพัสดุที่รูก้ำและทับซ้อนกับที่ดินของผู้ร้องและราษฎร

(๑.๓) การดำเนินการใด ๆ ในพื้นที่ของกรมศิลปากรและกรมธนารักษ์ ควรให้ผู้ร้องและราษฎรในพื้นที่ ตลอดจนผู้นำท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการพิจารณาและตัดสินใจตามกระบวนการและขั้นตอนต่าง ๆ ด้วย

(๒) จังหวัดบุรีรัมย์ เห็นว่า จากการพิจารณาบทบัญญัติของมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ กำหนดให้อธิบดีกรมศิลปากรต้องแจ้งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองโบราณสถานโดยชอบด้วยกฎหมายทราบ เพื่อใช้สิทธิร้องคัดค้านต่อศาลภายในกำหนด ๓๐ วันนับแต่วันที่อธิบดีกรมศิลปากรแจ้งให้ทราบ ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่กำหนดขั้นตอนการประกาศขึ้นทะเบียนและกำหนดเขตที่ดินให้เป็นโบราณสถาน จึงมีประเด็นที่ต้องพิจารณาว่า กรมศิลปากรได้ดำเนินการออกประกาศกรมศิลปากรเรื่อง ขึ้นทะเบียนและกำหนดเขตที่ดินโบราณสถาน (เมืองพุทไธสง จังหวัดบุรีรัมย์) ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๔๔ นั้น ชอบด้วยมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติ

โบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ หรือไม่ ทั้งนี้ โดยนำข้อเท็จจริงที่ปรากฏตามคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขดำที่ อ. ๑๓๗/๒๕๕๒ คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๓๔/๒๕๕๔ คดีระหว่างวัดดอนทราย ผู้ฟ้องคดี กับกรมศิลปากร ผู้ถูกฟ้องที่ ๑ และอธิบดีกรมศิลปากร ผู้ถูกฟ้องที่ ๒ ซึ่งมีข้อเท็จจริงในลักษณะเดียวกันมาประกอบการพิจารณา

(๓) กรมศิลปากร เห็นว่า กำแพงเมือง – คูเมือง เมืองพุทไธสง เป็นโบราณสถานโดยสภาพ แม้ไม่มีการประกาศขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถาน กรมศิลปากรก็มีอำนาจดำเนินการตามพระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ อยู่แล้ว ซึ่งหากพิจารณากรณีที่ผู้ร้องและราษฎรอ้างว่า กรมศิลปากรไม่ได้มีหนังสือแจ้งให้ผู้ร้องและราษฎรทราบตามมาตรา ๗ วรรคสอง นั้น กรมศิลปากรได้ดำเนินการแล้วโดยมีหนังสือแจ้งให้เทศบาลตำบลพุทไธสงทราบ โดยคาดหวังให้เทศบาลตำบลพุทไธสงแจ้งให้ราษฎรที่อยู่ในพื้นที่พิพาทหรือที่จะได้รับผลกระทบได้รับทราบตามกฎหมาย ดังนั้นประกาศกรมศิลปากรเรื่อง ขึ้นทะเบียนและกำหนดเขตที่ดินโบราณสถาน (เมืองพุทไธสง จังหวัดบุรีรัมย์) ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๔ จึงถือว่าได้ดำเนินการไปโดยชอบด้วยมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ อย่างไรก็ตาม การประกาศของกรมศิลปากรข้างต้นไม่เป็นการลิดรอนสิทธิของผู้ร้องและราษฎรที่มีกรรมสิทธิในที่ดินบริเวณดังกล่าว เพียงแต่ผู้ร้องและราษฎรจะใช้ประโยชน์ที่ดินในลักษณะที่อาจทำให้กำแพงเมืองและหรือคูเมืองที่ขึ้นทะเบียนโบราณสถานไว้แล้วได้รับความเสียหายไม่ได้และจะต้องขออนุญาตต่อกรมศิลปากรก่อนดำเนินการเท่านั้น

(๔) กรมธนารักษ์ เห็นว่า ปัจจุบันกรมธนารักษ์ยังไม่ได้ขึ้นทะเบียนพื้นที่บริเวณโดยรอบกำแพงเมือง – คูเมือง เมืองพุทไธสง เป็นที่ราชพัสดุ เนื่องจากการขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุนั้น คณะกรรมการเพื่อพิจารณากำหนดขอบเขตที่ดินกำแพงเมือง – คูเมือง ได้กำหนดแนวทางและขั้นตอนในการกำหนดขอบเขตที่ดินกำแพงเมือง – คูเมือง ไว้ ๔ ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ การดำเนินการศึกษา ให้กรมธนารักษ์จ้างผู้ที่มีความเชี่ยวชาญด้านโบราณคดี ด้านธรณีวิทยา และการอ่าน แปล ตีความแผนที่ภาพถ่ายทางอากาศ ทำการศึกษา วิเคราะห์ และนำเสนอผลการดำเนินการให้คณะกรรมการฯ พิจารณา

ขั้นตอนที่ ๒ คณะกรรมการฯ พิจารณาผลการศึกษาตามข้อมูลในขั้นตอนที่ ๑ ตามที่ผู้รับจ้างดำเนินการ เมื่อคณะกรรมการฯ พิจารณาเห็นชอบผลการศึกษาดังกล่าวแล้ว จึงจะดำเนินการในขั้นตอนที่ ๓ ต่อไป

ขั้นตอนที่ ๓ การสำรวจจริงวัดในภาคสนาม ซึ่งกรมธนารักษ์จะจัดส่งเจ้าหน้าที่ลงทำการสำรวจจริงวัดในภาคสนามในพื้นที่จริง โดยยึดแนวทางที่ได้มีการศึกษามาแล้วตามขั้นตอนที่ ๒

ขั้นตอนที่ ๔ คณะกรรมการฯ จะพิจารณาผลการสำรวจจริงวัดในภาคสนาม ซึ่งเมื่อคณะกรรมการฯ ให้ความเห็นชอบแล้ว จึงจะใช้หลักฐานแผนที่กำแพงเมือง – คูเมือง ตามผลการสำรวจจริงวัดในขั้นตอนที่ ๓ ดังกล่าวไปใช้ตามวัตถุประสงค์ต่อไป

ปัจจุบัน กรมธนารักษ์ได้จ้างสำนักบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยศิลปากร เป็นผู้ศึกษาวิเคราะห์กำหนดขอบเขตที่ดินกำแพงเมือง – คูเมือง คณะกรรมการเพื่อพิจารณากำหนดขอบเขตที่ดินกำแพงเมือง – คูเมือง ได้ให้ความเห็นชอบผลการศึกษากำหนดขอบเขตที่ดินกำแพงเมือง – คูเมือง

ของมหาวิทยาลัยศิลปากรตามขั้นตอนที่ ๑ และขั้นตอนที่ ๒ แล้ว ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนที่ ๓ โดยกรมธนารักษ์ได้ส่งเจ้าหน้าที่ลงไปทำการสำรวจรังวัดปักหมุดหลักเขตที่ดินในภาคสนามตามแนวทางผลการศึกษาที่ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการฯ แล้ว ผลปรากฏดังนี้

(๑) มีราษฎรออกเอกสารสิทธิทับซ้อนกับขอบเขตที่ดินกำแพงเมือง - คูเมือง ที่คณะกรรมการฯ เห็นชอบผลการศึกษา รวม ๓๔๘ แปลง (ทับซ้อนทั้งแปลง ๑๕๕ แปลง และทับซ้อนบางส่วน ๑๙๓ แปลง) เนื้อที่รวม ประมาณ ๔๙๒ ไร่

(๒) หนองน้ำสาธารณะ ๑๓ แปลง

(๓) ทางสาธารณะ ๘๓ ไร่เศษ

โดยขั้นตอนการดำเนินการต่อไป กรมธนารักษ์จะต้องนำผลการสำรวจรังวัดที่ดำเนินการไปแล้ว พร้อมข้อมูลการคัดค้านของราษฎรเสนอให้คณะกรรมการเพื่อพิจารณากำหนดขอบเขตที่ดินกำแพงเมือง - คูเมือง พิจารณาในขั้นตอนที่ ๔ อีกขั้นตอนหนึ่ง ซึ่งกรมธนารักษ์ได้แต่งตั้งคณะกรรมการแก้ไขปัญหาการถือครองที่ดินกำแพงเมือง - คูเมือง เมืองพุทไธสง แล้วตามคำสั่งกรมธนารักษ์ ที่ ๔๕๕/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๖

(๕) กรมที่ดิน ได้ยืนยันว่าการดำเนินการออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ในเขตกำแพงเมือง - คูเมือง เมืองพุทไธสง ให้กับผู้ร้องและราษฎร นั้น กรมที่ดินได้ดำเนินการตามประมวลกฎหมายที่ดิน และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องโดยชอบแล้ว ดังนั้น ผู้ร้องและราษฎรจึงมีสิทธิในที่ดินตามกฎหมาย ประกอบกับการออกเอกสารสิทธิในที่ดินให้กับผู้ร้องและราษฎรดังกล่าว ได้ดำเนินการก่อนที่กรมศิลปากรจะประกาศขึ้นทะเบียนและกำหนดเขตที่ดินโบราณสถานเมืองพุทไธสง อีกด้วย

จากการพิจารณาของคณะกรรมการโดยประมวลตามเอกสารการร้องเรียน เอกสารประกอบการชี้แจงของส่วนราชการ ตลอดจนการให้ถ้อยคำของส่วนราชการและบุคคลที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายแล้ว จะเห็นได้ว่า ประเด็นปัญหาความเดือดร้อนของผู้ร้องและราษฎรอันเป็นที่มาของเรื่องร้องเรียนนี้ น่าจะเป็นผลสืบเนื่องมาจากความไม่ชัดเจนของเอกสารหลักฐานที่แสดงถึงประวัติศาสตร์ในความเป็นโบราณสถานของเมืองพุทไธสง และการปฏิบัติของส่วนราชการที่ต่างฝ่ายต่างปฏิบัติไปตามอำนาจหน้าที่ของตนตามที่กฎหมายให้อำนาจไว้ แต่เมื่อพิจารณาถึงการปฏิบัติดังกล่าวแล้วจะเห็นได้ว่า ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องขาดการประสานงานและความร่วมมือที่ดีในการหาแนวทางการแก้ไขปัญหาให้กับราษฎรร่วมกัน จึงส่งผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่อย่างปกติสุขของราษฎร ดังนั้น เมื่อปัญหาที่เกิดขึ้นมาจากการปฏิบัติของส่วนราชการแล้ว แนวทางการแก้ไขปัญหาที่ดีที่สุดก็ต้องมาจากส่วนราชการเช่นกัน โดยคณะกรรมการเห็นว่า จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นจังหวัดที่พื้นที่พิพาทตั้งอยู่ จึงต้องทราบข้อมูล ข้อเท็จจริงในเรื่องนี้เป็นอย่างดี ในขณะเดียวกันก็เป็นส่วนราชการทางปกครองซึ่งมีบทบาทอำนาจหน้าที่สำคัญในการบำบัดทุกข์ บำรุงสุขให้กับราษฎร ย่อมมีศักยภาพและมีความเหมาะสมที่จะเป็นศูนย์กลางการเชื่อมโยงหรือประสานงานระหว่างส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในการร่วมกันแสวงหาแนวทางการแก้ไขปัญหา ซึ่งคณะกรรมการทราบว่า ในวันพุธที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๕๖ จังหวัดบุรีรัมย์มีกำหนดการประชุมร่วมกันระหว่างส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับราษฎรที่ได้รับผลกระทบเพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหาเรื่องนี้ จึงขอสนับสนุนการดำเนินการของจังหวัดบุรีรัมย์ อย่างไรก็ตาม เพื่อเป็นการระดมแนวคิดการแก้ไขปัญหาที่หลากหลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้อำนาจในการตัดสินใจ

อันจะเป็นที่มาของการแก้ไขปัญหาเรื่องนี้ให้ยุติโดยเร็วและเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย คณะกรรมการจึงได้เสนอให้จังหวัดบุรีรัมย์ มีหนังสือเชิญอธิบดีกรมศิลปากร อธิบดีกรมธนารักษ์ และอธิบดีกรมที่ดิน หรือผู้แทนที่มีอำนาจการตัดสินใจเข้าร่วมประชุมกับจังหวัดบุรีรัมย์ในครั้งนี้ด้วย

อย่างไรก็ตาม เพื่อเป็นการกระตุ้นการดำเนินการแก้ไขปัญหาเรื่องนี้ให้สำเร็จลุล่วงอย่างรวดเร็วขึ้น คณะกรรมการมีมติที่จะเดินทางไปศึกษาดูงานและร่วมประชุมกับส่วนราชการของจังหวัดบุรีรัมย์เพื่อรับทราบผลความคืบหน้าการแก้ไขปัญหาเรื่องนี้ ในวันศุกร์ที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ โดยคณะกรรมการหวังว่า จังหวัดบุรีรัมย์และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องจะสามารถหาข้อยุติในการแก้ไขปัญหานี้ให้แล้วเสร็จก่อนที่คณะกรรมการจะได้เดินทางไปศึกษาดูงานตามกำหนดวันข้างต้น

การดำเนินการ

๑. คณะกรรมการการปกครอง สมาชิกผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๗๔๗๒/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๖ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดบุรีรัมย์ แจ้งผลการพิจารณาของคณะกรรมการ

๒. คณะกรรมการได้เดินทางไปประชุมและศึกษาดูงาน เมื่อวันศุกร์ที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ณ อำเภอพุทไธสง จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อติดตามผลการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนของนายสำราญ เทพไทอำนวย และราษฎรตำบลพุทไธสง อำเภอพุทไธสง จังหวัดบุรีรัมย์ ขอความเป็นธรรมกรณี กรมศิลปากรและสำนักศิลปากรที่ ๑๒ นครราชสีมา ประกาศขึ้นทะเบียนกำหนดเขตที่ดินโบราณสถานเมืองพุทไธสง ทับซ้อนกับที่ดินทำกินของราษฎร และกรมธนารักษ์ดำเนินการปักหมุดหลักเขตที่ราชพัสดุบริเวณกำแพงเมือง – คูเมืองเมืองพุทไธสง ทับซ้อนและขยายเขตพื้นที่ที่ดินของราษฎรเกินจากประกาศของกรมศิลปากร ซึ่งจากการประชุมและศึกษาดูงาน พร้อมลงตรวจพื้นที่พิพาท ได้ปรากฏข้อเท็จจริงตามการร้องเรียน ดังนี้

ผู้ร้องและราษฎรตำบลพุทไธสง ยืนยันข้อมูลเดิมเกี่ยวกับการอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่บริเวณโดยรอบกำแพงเมือง – คูเมือง เมืองพุทไธสง โดยการรับมรดกที่ดินมาจากบิดามารดา ซึ่งที่ดินบริเวณพื้นที่พิพาท ผู้ร้องและราษฎรมีเอกสารสิทธิ์ในที่ดิน เช่น โฉนดที่ดิน หนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) และแบบแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค.๑) มีการจดทะเบียนรับรองสิทธิตั้งแต่ปี ๒๔๙๗ ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๔๔ กรมศิลปากรได้มีประกาศกรมศิลปากร เรื่อง ขึ้นทะเบียนและกำหนดเขตที่ดินโบราณสถาน (เมืองพุทไธสง จังหวัดบุรีรัมย์) ซึ่งตามประกาศฉบับดังกล่าวได้กำหนดเขตพื้นที่โบราณสถานเนื้อที่ประมาณ ๖๐๖ ไร่ ๑ งาน ๓๖ ตารางวา โดยอธิบดีกรมศิลปากรมีได้มีหนังสือแจ้งให้ผู้ร้องและราษฎรที่ครอบครองที่ดินบริเวณข้างต้นได้รับทราบ เพื่อใช้สิทธิร้องต่อศาลภายในกำหนด ๓๐ วันนับแต่วันที่อธิบดีกรมศิลปากรแจ้งให้ทราบเพื่อขอให้ศาลมีคำสั่งให้อธิบดีกรมศิลปากรระงับการขึ้นทะเบียนหรือการกำหนดเขตที่ดินให้เป็นโบราณสถานตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔

จากกรณีดังกล่าว ผู้ร้องและราษฎรที่ได้รับผลกระทบเห็นว่า การประกาศขึ้นทะเบียนกำหนดเขตที่ดินโบราณสถานเมืองพุทไธสงของกรมศิลปากร เป็นการประกาศที่ไม่ชอบด้วยมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ และเป็นการประกาศเขตที่ดินโบราณสถานทับซ้อนกับที่ดินของผู้ร้องและราษฎรที่ครอบครองที่ดินในเขตพื้นที่ทั้งการดำเนินการปักหมุดหลักเขตที่ราชพัสดุของกรมธนารักษ์นั้น นอกจากจะดำเนินการปักหมุดหลักเขต

ที่ราชพัสดุทับซ้อนกับที่ดินของผู้ร้องและราษฎรที่ครอบครองที่ดินในเขตพื้นที่แล้ว ยังขยายเขตพื้นที่เพิ่มเติมเกินจากประกาศกรมศิลปากรอีกด้วย กรณีเช่นนี้ ได้ส่งผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของผู้ร้องและราษฎรที่ครอบครองที่ดินในเขตพื้นที่อย่างชัดเจน โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาการใช้ประโยชน์จากเอกสารแสดงสิทธิในที่ดิน เช่น การซื้อขายที่ดิน การยื่นแบบขออนุญาตก่อสร้างอาคาร การตักทอทางมรดก การใช้ที่ดินเป็นหลักประกันต่อสถาบันการเงิน ปัญหาการเช่าที่ราชพัสดุ ปัญหามูลค่าของเอกสารสิทธิในที่ดินลดลง ที่สำคัญมีผลกระทบต่อจิตใจของผู้ร้องและราษฎรที่ครอบครองที่ดินในเขตพื้นที่ จึงได้เสนอแนวทางการแก้ไขปัญหา ดังนี้

(๑) ขอให้ยกเลิกประกาศกรมศิลปากรเรื่อง ขึ้นทะเบียนและกำหนดเขตที่ดินโบราณสถาน (เมืองพุทไธสง จังหวัดบุรีรัมย์) ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๔๔ และให้กรมศิลปากรพิจารณาออกประกาศกรมศิลปากรฉบับใหม่ โดยกำหนดให้พื้นที่ที่เป็นหนองน้ำสาธารณประโยชน์ (คูเมือง) จำนวน ๑๓ แปลง เนื้อที่ประมาณ ๒๐๕ ไร่ ๒ งาน ๔๕ ตารางวา ที่ดินที่เป็นทางสาธารณประโยชน์ (กำแพงเมือง) เนื้อที่ประมาณ ๘๓ ไร่ ๓ งาน ๕๙ ตารางวา และพื้นที่อื่น ๆ ที่อยู่นอกเขตที่ดินของผู้ร้องและราษฎร ไปเป็นเขตที่ดินโบราณสถานตามประกาศของกรมศิลปากรฉบับใหม่ ทั้งนี้ ในการดำเนินการออกประกาศกรมศิลปากรฉบับใหม่ กรมศิลปากรจะต้องดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔

(๒) ขอให้กรมธนารักษ์ยกเลิกการปึกหมุดหลักเขตที่ราชพัสดุที่ทับซ้อนกับที่ดินของผู้ร้องและราษฎร

(๓) การดำเนินการใด ๆ ในพื้นที่ของกรมศิลปากรและกรมธนารักษ์ ต้องให้ผู้ร้องและราษฎรในพื้นที่ ตลอดจนผู้นำท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการพิจารณาและตัดสินใจตามกระบวนการและขั้นตอนต่าง ๆ ด้วย สำหรับการชี้แจงแถลงข้อเท็จจริงของหน่วยงานที่เข้าร่วมประชุม นั้น ได้ปรากฏข้อเท็จจริงและหรือข้อคิดเห็นโดยสรุป ดังนี้

๑. จังหวัดบุรีรัมย์มีความเห็นว่า จากการพิจารณาบทบัญญัติของมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ กำหนดให้อธิบดีกรมศิลปากรต้องแจ้งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองโบราณสถานโดยชอบด้วยกฎหมายทราบ เพื่อใช้สิทธิร้องต่อศาลภายในกำหนด ๓๐ วันนับแต่วันที่อธิบดีกรมศิลปากรแจ้งให้ทราบ เพื่อขอให้ศาลมีคำสั่งให้อธิบดีกรมศิลปากรระงับการขึ้นทะเบียนหรือการกำหนดเขตที่ดินให้เป็นโบราณสถาน ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่กำหนดขั้นตอนการประกาศขึ้นทะเบียนและกำหนดเขตที่ดินให้เป็นโบราณสถาน จึงมีประเด็นที่จะต้องพิจารณาว่า กรมศิลปากรได้ดำเนินการประกาศกรมศิลปากร เรื่อง ขึ้นทะเบียนและกำหนดเขตที่ดินโบราณสถาน (เมืองพุทไธสง จังหวัดบุรีรัมย์) ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๔๔ นั้น ชอบด้วยมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ หรือไม่ ทั้งนี้ โดยให้นำข้อเท็จจริงที่ปรากฏตามคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขดำที่ อ. ๑๓๗/๒๕๕๒ คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๓๔/๒๕๕๔ คดีระหว่างวัดดอนทราย ผู้ฟ้องคดี กับกรมศิลปากร ผู้ถูกฟ้องที่ ๑ และอธิบดีกรมศิลปากร ผู้ถูกฟ้องที่ ๒ ซึ่งมีข้อเท็จจริงในลักษณะเดียวกันมาประกอบการพิจารณา

๒. กรมศิลปากร มีความเห็นว่า กำแพงเมือง – คูเมือง เมืองพุทไธสง เป็นโบราณสถานโดยสภาพ แม้ไม่มีการประกาศขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถาน กรมศิลปากรก็มีอำนาจดำเนินการตามพระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ อยู่แล้ว ซึ่งหากพิจารณากรณีที่ผู้ร้องและราษฎรอ้างว่า กรมศิลปากรมิได้มีหนังสือแจ้งให้ผู้ร้องและราษฎรทราบตามมาตรา ๗ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ นั้น กรมศิลปากรได้ดำเนินการแล้ว โดยมีหนังสือแจ้งให้เทศบาลตำบลพุทไธสง ทราบ และคาดหวังให้เทศบาลตำบลพุทไธสง แจ้งให้ราษฎรที่อยู่ในพื้นที่พิพาทหรือที่จะได้รับผลกระทบได้รับทราบตามกฎหมาย ดังนั้น ประกาศกรมศิลปากร เรื่อง ขึ้นทะเบียนและกำหนดเขตที่ดินโบราณสถาน (เมืองพุทไธสง จังหวัดบุรีรัมย์) ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๔๔ จึงถือว่าได้ดำเนินการไปโดยชอบด้วยมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ แล้ว อย่างไรก็ตาม ประกาศของกรมศิลปากรข้างต้นไม่เป็นการลิดรอนการใช้เอกสารสิทธิ์ในที่ดินของผู้ร้องและราษฎรที่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินไปเป็นหลักประกันต่อสถาบันการเงิน เพียงแต่ผู้ร้องและราษฎรที่ครอบครองที่ดินในเขตพื้นที่จะใช้ประโยชน์ในที่ดินในลักษณะที่อาจทำให้กำแพงเมืองและหรือคูเมืองที่ขึ้นทะเบียนโบราณสถานไว้แล้ว ได้รับความเสียหายมิได้ และจะต้องได้รับอนุญาตจากกรมศิลปากรก่อนดำเนินการเท่านั้น

๓. กรมธนารักษ์ มีความเห็นว่า ปัจจุบันกรมธนารักษ์ยังไม่ได้ขึ้นทะเบียนพื้นที่บริเวณโดยรอบกำแพงเมือง – คูเมือง เมืองพุทไธสง เป็นที่ราชพัสดุ เนื่องจากการขึ้นทะเบียนที่ราชพัสดุนั้น คณะกรรมการเพื่อพิจารณากำหนดขอบเขตที่ดินกำแพงเมือง – คูเมือง ได้กำหนดแนวทางและขั้นตอนในการกำหนดขอบเขตที่ดินกำแพงเมือง – คูเมือง เมืองพุทไธสง ไว้ ๔ ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ การดำเนินการศึกษา โดยกรมธนารักษ์ได้แจ้งผู้ที่มีความเชี่ยวชาญด้านโบราณคดี ด้านธรณีวิทยา และการอ่าน แปล ตีความแผนที่ภาพถ่ายทางอากาศ ทำการศึกษา วิเคราะห์ และนำเสนอผลการดำเนินการให้คณะกรรมการฯ พิจารณา

ขั้นตอนที่ ๒ คณะกรรมการฯ พิจารณาผลการศึกษาตามข้อมูลในขั้นตอนที่ ๑ ตามที่ผู้รับแจ้งดำเนินการ เมื่อคณะกรรมการฯ พิจารณาเห็นชอบผลการศึกษาดังกล่าวแล้ว จึงจะดำเนินการในขั้นตอนที่ ๓ ต่อไป

ขั้นตอนที่ ๓ การสำรวจจริงวัดในภาคสนาม ซึ่งกรมธนารักษ์จะจัดส่งเจ้าหน้าที่ลงทำการสำรวจจริงวัดภาคสนามในพื้นที่จริง โดยยึดแนวทางที่ได้มีการศึกษามาแล้วตามขั้นตอนที่ ๒

ขั้นตอนที่ ๔ คณะกรรมการฯ จะพิจารณาผลการสำรวจจริงวัดภาคสนามในพื้นที่จริง เมื่อคณะกรรมการฯ ให้ความเห็นชอบแล้ว จึงจะใช้หลักฐานแผนที่กำแพงเมือง – คูเมือง เมืองพุทไธสง ตามผลการสำรวจจริงวัดในขั้นตอนที่ ๓ ดังกล่าวไปใช้ตามวัตถุประสงค์ต่อไป

ในเรื่องนี้ กรมธนารักษ์ได้แจ้งสำนักบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยศิลปากร เป็นผู้ศึกษาวิเคราะห์กำหนดขอบเขตที่ดินกำแพงเมือง – คูเมือง และคณะกรรมการเพื่อพิจารณากำหนดขอบเขตที่ดินกำแพงเมือง – คูเมือง ได้ให้ความเห็นชอบผลการศึกษากำหนดขอบเขตของมหาวิทยาลัยศิลปากรตามขั้นตอนที่ ๑ และ ๒ แล้ว ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนที่ ๓ โดยกรมธนารักษ์ได้จัดส่งเจ้าหน้าที่ลงไปทำการสำรวจจริงวัดปักหมุดหลักเขตที่ดินในภาคสนามตามแนวทางผลการศึกษาที่ผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการฯ แล้ว

โดยขั้นตอนการดำเนินการต่อไป กรมธนารักษ์จะต้องนำผลการสำรวจรังวัดที่ได้พร้อมข้อมูลการคัดค้านของราษฎรเสนอให้คณะกรรมการเพื่อพิจารณากำหนดขอบเขตที่ดินกำแพงเมือง – คูเมือง พิจารณาในขั้นตอนที่ ๔ อีกขั้นตอนหนึ่ง ซึ่งกรมธนารักษ์ได้แต่งตั้งคณะกรรมการแก้ไขปัญหาการถือครองที่ดินกำแพงเมือง – คูเมืองแล้ว ตามคำสั่งกรมธนารักษ์ ที่ ๔๕๕/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๖

๔. กรมที่ดิน ยืนยันว่า การดำเนินการออกเอกสารสิทธิในที่ดินที่พิพาทเป็นโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์หรือเอกสารการแสดงสิทธิในที่ดินอื่น ๆ ในเขตกำแพงเมือง – คูเมือง เมืองพุทไธสง ให้กับผู้ร้องและราษฎรในเขตพื้นที่นั้น กรมที่ดินได้ดำเนินการตามประมวลกฎหมายที่ดิน และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องโดยชอบแล้ว ดังนั้น ผู้ร้องและราษฎรที่มีเอกสารสิทธิที่ดินในเขตพื้นที่ จึงมีสิทธิในที่ดินกรณีนี้ตามกฎหมาย ประกอบกับการออกเอกสารสิทธิในที่ดินให้กับผู้ร้องและราษฎรดังกล่าว ได้ดำเนินการก่อนที่จะกรมศิลปากรจะประกาศขึ้นทะเบียนกำหนดเขตที่ดินโบราณสถานเมืองพุทไธสง และก่อนการกำหนดขอบเขตที่ดินกำแพงเมือง – คูเมือง ให้เป็นที่ราชพัสดุของกรมธนารักษ์อีกด้วย

คณะกรรมการได้พิจารณาประเด็นคำร้อง คำชี้แจง เหตุผล ตลอดจนเอกสารของทั้งส่วนราชการและฝ่ายราษฎรผู้เสนอเรื่องร้องเรียนแล้วเห็นว่า ประเด็นปัญหาความเดือดร้อนของผู้ร้องและราษฎรอันเป็นที่มาของเรื่องร้องเรียนนี้ น่าจะเป็นผลสืบเนื่องมาจากความไม่ชัดเจนของเอกสารหลักฐานที่แสดงถึงประวัติศาสตร์ในความเป็นโบราณสถานของเมืองพุทไธสง และการปฏิบัติของส่วนราชการที่ต่างฝ่ายต่างปฏิบัติหน้าที่ไปตามอำนาจหน้าที่ของตนตามที่กฎหมายบัญญัติให้อำนาจไว้ โดยขาดการประสานความร่วมมือที่ดีต่อการแสวงหาแนวทางการแก้ไขปัญหาให้กับราษฎรร่วมกัน จึงส่งผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่อย่างปกติสุขของราษฎร ดังนั้น เมื่อปัญหาที่เกิดขึ้นมาจากการปฏิบัติของส่วนราชการแล้ว แนวทางการแก้ไขปัญหาก็ที่ดีที่สุดก็ต้องมาจากความร่วมมือของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องด้วยกันเอง ซึ่งจากการประชุมระหว่างคณะกรรมการกับส่วนราชการและราษฎรที่ได้รับผลกระทบในครั้งนี้ ที่ประชุมเห็นชอบร่วมกันให้ตั้งคณะทำงานขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณาหาแนวทางการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนที่เกิดขึ้นนี้ให้เป็นที่ยุติโดยเร็ว ดังนั้น ในฐานะที่คณะกรรมการเป็นส่วนหนึ่งของฝ่ายนิติบัญญัติ มีอำนาจหน้าที่ในการควบคุม ตรวจสอบการบริหารงานของฝ่ายบริหาร จึงอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๓๕ ประกอบกับข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๒ (๑๘) ที่กำหนดให้คณะกรรมการการปกครอง มีอำนาจหน้าที่กระทำการพิจารณาสอบสวนหรือศึกษาเรื่องใด ๆ เกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดินส่วนกลางและส่วนภูมิภาค การพัฒนาระบบราชการ และการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้อง ตั้งคณะทำงานขึ้นคณะหนึ่งตามความเห็นร่วมกันของที่ประชุมข้างต้น โดยให้กรมธนารักษ์เป็นหน่วยงานหลักรับผิดชอบในการปฏิบัติงานด้านเลขานุการ งานด้านการประชุม และงานด้านธุรการของคณะทำงานฯ

คณะกรรมการได้ตั้งคณะทำงานพิจารณาแก้ไขปัญหาระงับเรื่องร้องเรียนของนายสำราญ เทพไทอำนวย และราษฎรตำบลพุทไธสง อำเภอพุทไธสง จังหวัดบุรีรัมย์ ขอความเป็นธรรมกรณี กรมศิลปากรและสำนักศิลปากรที่ ๑๒ นครราชสีมา ประกาศขึ้นทะเบียนกำหนดเขตที่ดินโบราณสถานเมืองพุทไธสงทับซ้อนกับที่ดินทำกินของราษฎร และกรมธนารักษ์ดำเนินการปึกหมุดหลักเขตที่ราชพัสดุบริเวณกำแพงเมือง – คูเมือง เมืองพุทไธสง ทับซ้อนและขยายเขตพื้นที่ในที่ดินของราษฎรเกินจากประกาศของกรมศิลปากร ตามประกาศ

คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร ที่ ๑ /๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ซึ่งคณะทำงานฯ ประกอบด้วย

๑. อธิบดีกรมธนารักษ์	เป็นประธานคณะทำงาน
๒. อธิบดีกรมศิลปากร	เป็นรองประธานคณะทำงาน คนที่หนึ่ง
๓. อธิบดีกรมที่ดิน	เป็นรองประธานคณะทำงาน คนที่สอง
๔. นายรังสิกร ทิมาตฤกะ	เป็นคณะทำงาน
(เลขานุการคณะกรรมการการปกครอง)	
๕. ผู้ว่าราชการจังหวัดบุรีรัมย์	เป็นคณะทำงาน
๖. รองผู้ว่าราชการจังหวัดบุรีรัมย์ คนหนึ่ง	เป็นคณะทำงาน
๗. อัยการจังหวัดบุรีรัมย์	เป็นคณะทำงาน
๘. ผู้อำนวยการสำนักศิลปากรที่ ๑๒ นครราชสีมา	เป็นคณะทำงาน
๙. เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์	เป็นคณะทำงาน
๑๐. นายกเทศมนตรีตำบลพุทไธสง	เป็นคณะทำงาน
๑๑. นายอภิรัตน์ มากมน	เป็นคณะทำงาน
(ตัวแทนราษฎรตำบลพุทไธสง)	
๑๒. ธนารักษ์พื้นที่บุรีรัมย์	เป็นเลขานุการคณะทำงาน
๑๓. นายอำเภอพุทไธสง	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะทำงาน

๓. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุดที่ ๘๓๙๓/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ถึงอธิบดีกรมธนารักษ์ แจ้งยืนยันผลการประชุมและศึกษาดูงานฯ

๔. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุดที่ ๘๓๙๔/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ถึงอธิบดีกรมศิลปากร แจ้งยืนยันผลการประชุมและศึกษาดูงานฯ

๕. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๘๓๙๗/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ถึงผู้อำนวยการสำนักศิลปากรที่ ๑๒ นครราชสีมา แจ้งยืนยันผลการประชุมและศึกษาดูงานฯ

๖. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๘๓๙๙/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ถึงนายกเทศมนตรีตำบลพุทไธสง แจ้งยืนยันผลการประชุมและศึกษาดูงานฯ

๗. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๘๔๐๐/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ถึงอัยการจังหวัดบุรีรัมย์ แจ้งยืนยันผลการประชุมและศึกษาดูงานฯ

๘. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๘๓๙๕/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ถึงอธิบดีกรมที่ดิน แจ้งยืนยันผลการประชุมและศึกษาดูงานฯ

๙. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๘๓๙๖/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดบุรีรัมย์ แจ้งยืนยันผลการประชุมและศึกษาดูงานฯ

๑๐. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๘๓๙๙/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ถึงเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์ แจ้งยืนยันผลการประชุมและศึกษาดูงานฯ

๑๑. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๘๓๘๗/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ถึงนายอำเภอพุทไธสง แจ้งยืนยันผลการประชุมและศึกษาดูงานฯ

๑๒. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๘๔๑๒/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ถึงนายอภิรัตน์ มากมน แจ้งยืนยันผลการประชุมและศึกษาดูงานฯ

๑๓. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๘๓๘๖/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ถึงธนารัชพื้นที่บุรีรัมย์ แจ้งยืนยันผลการประชุมและศึกษาดูงานฯ

๑๔. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๘๓๘๘/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ขอให้พิจารณาอนุมัติให้ข้าราชการเป็นคณะทำงานแก้ไขปัญหาการประกาศขึ้นทะเบียนกำหนดเขตที่ดินโบราณสถานและการปักหมุดหลักเขตที่ราชพัสดุ เมืองพุทไธสง จังหวัดบุรีรัมย์

๑๕. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๘๓๘๙/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม ขอให้พิจารณาอนุมัติให้ข้าราชการเป็นคณะทำงานแก้ไขปัญหาการประกาศขึ้นทะเบียนกำหนดเขตที่ดินโบราณสถานและการปักหมุดหลักเขตที่ราชพัสดุ เมืองพุทไธสง จังหวัดบุรีรัมย์

๑๖. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๘๓๙๐/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ถึงรัฐมนตรีว่าการการคลัง ขอให้พิจารณาอนุมัติให้ข้าราชการเป็นคณะทำงานแก้ไขปัญหาการประกาศขึ้นทะเบียนกำหนดเขตที่ดินโบราณสถานและการปักหมุดหลักเขตที่ราชพัสดุ เมืองพุทไธสง จังหวัดบุรีรัมย์

๑๗. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๘๓๙๑/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ถึงอัยการสูงสุด ขอให้พิจารณาอนุมัติให้ข้าราชการเป็นคณะทำงานแก้ไขปัญหาการประกาศขึ้นทะเบียนกำหนดเขตที่ดินโบราณสถานและการปักหมุดหลักเขตที่ราชพัสดุ เมืองพุทไธสง จังหวัดบุรีรัมย์

๑๘. กระทรวงมหาดไทย ได้มีหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ ๐๒๐๑.๓/๑๕๐๔๘ ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ แจ้งว่า กระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาอนุมัติให้บุคคลดังต่อไปนี้ เป็นคณะทำงานฯ แล้ว ประกอบด้วย

๑. อธิบดีกรมที่ดิน
๒. ผู้ว่าราชการจังหวัดบุรีรัมย์
๓. รองผู้ว่าราชการจังหวัดบุรีรัมย์ (ที่ได้รับมอบหมาย)
๔. เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์
๕. นายอำเภอพุทไธสง

๑๙. กรมการปกครอง ได้มีหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ ๐๓๐๒.๑/๒๗๓๖๗ ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ แจ้งว่า กรมการปกครองได้อนุมัติให้นายธนพัฒน์ บุราณศักดิ์ภิญโญ นายอำเภอพุทไธสง เข้าร่วมเป็นคณะทำงานชุดดังกล่าว

๒๐. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๘๙๒๕/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ถึงอธิบดีกรมที่ดิน แจ้งผลการอนุมัติเป็นคณะทำงานฯ

๒๑. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๘๙๒๗/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดบุรีรัมย์ แจ้งผลการอนุมัติเป็นคณะทำงานฯ

๒๒. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๘๙๒๖/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ถึงเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดบุรีรัมย์ แจ้งผลการอนุมัติเป็นคณะทำงานฯ

๒๓. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๘๙๒๘/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ถึงนายอำเภอพุทไธสง แจ้งผลการอนุมัติเป็นคณะทำงานฯ

๒๔. จังหวัดบุรีรัมย์ ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ บร ๐๐๑๗.๓/๒๓๖๑๑ ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ถึงคณะกรรมการการปกครอง แจ้งการมอบหมายให้นายเฉลิมพล พลวัน รองผู้ว่าราชการจังหวัดบุรีรัมย์ ร่วมเป็นคณะทำงานฯ

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นผลให้กรรมการพ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

๒๕. ภายหลังได้มีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ แล้ว สำนักงานอัยการสูงสุด ได้มีหนังสือ ที่ อส ๐๐๐๓/๑๖๙๓๔ ลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๖ แจ้งอนุญาตให้อัยการจังหวัดบุรีรัมย์เข้าร่วมเป็นคณะทำงานฯ

(ปัจจุบัน คณะกรรมการยังไม่ได้รับแจ้งผลความคืบหน้าการดำเนินการจากคณะทำงานฯ)

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๑๒๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๕๖

ครั้งที่ ๑๒๙ วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๖

ครั้งที่ ๑๓๐ วันพุธที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๕๖

ครั้งที่ ๑๓๑ วันพฤหัสบดีที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖

ครั้งที่ ๑๓๗ วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

- นายธนพล นันทาแสง นิติกรปฏิบัติการ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๑๓๓

เรื่องพิจารณา ขอความเป็นธรรมเกี่ยวกับการไม่ดำเนินการสำรวจและออก ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ ของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดเชียงราย

ผู้เสนอ นายสมกิจ จิตรเจริญ ผู้เสนอเรื่องร้องเรียนและตัวแทนราษฎรผู้ได้รับความเดือดร้อน

ข้อเท็จจริง

ผู้เสนอเรื่องร้องเรียนและราษฎรผู้ได้รับความเดือดร้อน จำนวน ๓๕ คน ครอบครัวและทำประโยชน์ในที่ดินบริเวณ ตำบลปงน้อย อำเภอดอยหลวง จังหวัดเชียงราย โดยไม่มีเอกสารสิทธิ์ใด ๆ มาตั้งแต่ปี ๒๕๓๓ ซึ่งตามเอกสารประกอบคำร้องอ้างว่า ที่ดินบริเวณดังกล่าวเดิมเป็นพื้นที่ขององค์การทหารผ่านศึกที่จัดสรรให้กับทหารผ่านศึกและประชาชนที่ยากจนไม่มีที่ดินทำกินเข้าทำประโยชน์ จนกระทั่งปี ๒๕๕๓ ทางราชการได้มีการประกาศให้ที่ดินบริเวณดังกล่าวเป็นที่ดินที่อยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินในการกำกับดูแลของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดเชียงราย

ต่อมา นายเอนก นิธิพิติกาญจน์ (นายทุน) และพวก ได้ทำการขับไล่ราษฎรผู้ได้รับความเดือดร้อนในกรณีนี้ให้ออกจากพื้นที่ที่ครอบครองและทำประโยชน์โดยอ้างว่า ที่ดินดังกล่าวเป็นที่ดินส่วนหนึ่งที่นายเอนกฯ ได้ซื้อมาจากนายณัฐพล กัมปาหะ (กำนันเลิศ) แต่ราษฎรผู้ได้รับความเดือดร้อนไม่ยินยอมออกจากพื้นที่ ดังนั้น นายเอนกฯ โดยนายสุทธินันท์ พ่วงภิญโญ ผู้รับมอบอำนาจ (โจทก์) ได้ยื่นฟ้องต่อศาลจังหวัดเชียงรายในฐานความผิดละเมิด ขับไล่ เรียกค่าเสียหายจากนายสะหะพัน ภูขมศรี หนึ่งในจำนวนราษฎรผู้ได้รับความเดือดร้อน (จำเลย) ซึ่งศาลจังหวัดเชียงรายได้นัดหมายให้คู่กรณีทั้งสองฝ่ายเข้าพบและอธิบายว่าที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเป็นกรรมสิทธิ์ของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ทั้งโจทก์และจำเลยยังไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาทนี้ โจทก์จึงไม่มีสิทธิฟ้องจำเลย ศาลจังหวัดเชียงรายจึงขอให้โจทก์ถอนฟ้อง หากโจทก์ไม่ยอมถอนฟ้อง ศาลจังหวัดเชียงรายก็จะพิพากษายกฟ้อง ซึ่งจะทำให้โจทก์ไม่ได้คืนค่าธรรมเนียมศาล โจทก์จึงยอมถอนฟ้อง นอกจากนั้น ศาลจังหวัดเชียงรายได้แนะนำผู้เกี่ยวข้องในกรณีนี้ว่า หากผู้ใดเห็นว่าสมควรจะได้รับสิทธิในที่ดินดังกล่าวก็ให้ไปยื่นคำร้องขอเข้าทำประโยชน์ในที่ดินต่อสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดเชียงราย

จากนั้น ราษฎรผู้ได้รับความเดือดร้อนจึงเข้าพบนายอำเภอดอยหลวง จังหวัดเชียงราย เพื่อขอความช่วยเหลือในเรื่องการจัดที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัย ซึ่งอำเภอดอยหลวงได้จัดทำประชาคมหมู่บ้านไทรทองเมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๖ โดยนางประนอม กิจเจริญ ปลัดอำเภอ ผู้ประสานงานประจำตำบลปงน้อย ได้ดำเนินการแทนนายอำเภอดอยหลวง ซึ่งในที่ประชุมประชาคมหมู่บ้านได้มีการชี้แจงเรื่องการจัดที่ดินเพื่อเกษตรกรรม รวมถึงคุณสมบัติของเกษตรกรผู้มีสิทธิยื่นคำร้องขอเข้าทำประโยชน์ในที่ดินเขตปฏิรูปที่ดิน โดยราษฎรผู้ได้รับความเดือดร้อนกรณีนี้ได้ยื่นคำร้องขอเข้าทำประโยชน์ในที่ดินดังกล่าวตามขั้นตอนที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดเชียงรายกำหนดแล้ว แต่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดเชียงรายยังมิได้ดำเนินการสำรวจและสอบสวนสิทธิแก่ราษฎรผู้ได้รับความเดือดร้อน แม้จะได้มีการติดตามสอบถามความคืบหน้าแล้วก็ตาม

การพิจารณา

นายสมกิจ จิตรเจริญ ผู้เสนอเรื่องร้องเรียนและตัวแทนราษฎรผู้ได้รับความเดือดร้อน หมู่บ้านไทรทอง หมู่ที่ ๖ ตำบลปงน้อย อำเภอดอยหลวง จังหวัดเชียงราย ได้มีหนังสือมายังคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร ขอความเป็นธรรมเกี่ยวกับการไม่ดำเนินการสำรวจและออก ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ ของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดเชียงราย ซึ่งจากการพิจารณาข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารที่ผู้ร้องจัดส่งให้กับคณะกรรมการพิจารณาแล้วเห็นว่า ควรมีหนังสือถึงจังหวัดเชียงรายขอให้ตรวจสอบรายละเอียดข้อมูล ข้อเท็จจริงพร้อมทั้งประเด็นปัญหา สาเหตุที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดเชียงราย ยังไม่ได้ดำเนินการสำรวจและสอบสวนสิทธิตามคำร้องขอเข้าทำประโยชน์ในที่ดินของผู้ได้รับความเดือดร้อนดังกล่าว เมื่อได้รับรายงานผลการตรวจสอบจากจังหวัดเชียงรายแล้ว จึงจะนำเรื่องนี้เข้าสู่การพิจารณาในที่ประชุมคณะกรรมการการปกครองต่อไป

การดำเนินการ

๑. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๗๑๙๘/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๖ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย ขอทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการสำรวจและออก ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ ของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดเชียงราย พร้อมทั้งประเด็นปัญหา สาเหตุที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดเชียงรายยังไม่ได้ดำเนินการสำรวจและสอบสวนสิทธิตามคำร้องขอเข้าทำประโยชน์ในที่ดินของราษฎรผู้ได้รับความเดือดร้อน รวมถึงประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องด้วย

๒. จังหวัดเชียงราย ได้มีหนังสือศาลากลางจังหวัดเชียงราย ด่วนที่สุด ที่ ขร ๐๐๑๗.๓ (ศดธ.)/๕๖๕ ลงวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๕๖ แจ้งต่อคณะกรรมการว่า จังหวัดเชียงรายได้มอบหมายให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดเชียงราย และอำเภอดอยหลวงตรวจสอบข้อเท็จจริงและพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่แล้ว ผลเป็นประการใดจะรายงานให้ทราบต่อไป

๓. จังหวัดเชียงรายได้มีหนังสือศาลากลางจังหวัดเชียงราย ที่ ขร ๐๐๑๗.๓ (ศดธ.)/๖๒๒ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ แจ้งความคืบหน้ามายังคณะกรรมการว่า ได้มีการมอบหมายให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดเชียงรายและอำเภอดอยหลวง ตรวจสอบข้อเท็จจริงและพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่แล้ว ซึ่งจังหวัดเชียงรายได้รับรายงานผลการดำเนินการกรณีดังกล่าวจากสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดเชียงราย มีรายละเอียดต่อไปนี้

๑) ที่ดินบริเวณดังกล่าวเป็นกรณีพิพาทระหว่างนายเอนก นิธิพิติกาญจน์ กับราษฎรผู้ถือครอง ซึ่งคู่กรณีได้ยื่นฟ้องเป็นคดีต่อศาลจังหวัดเชียงราย เมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๕๕ และโจทก์ได้ถอนฟ้องเมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๖ โดยอ้างว่าจะไปติดต่อกับสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเพื่อขอเอกสารสิทธิ์ ซึ่งศาลจังหวัดเชียงรายได้อนุญาตให้ถอนฟ้อง และจำหน่ายคดีออกจากสารบบความ

๒) เมื่อวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๖ ราษฎรผู้ถือครองที่ดิน จำนวน ๒๘ ราย ได้ยื่นคำขอต่อสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดเชียงราย ขอให้ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง และให้จัดที่ดินให้ราษฎรผู้ถือครองที่ดินแล้ว

๓) นายเอนก นิธิพิติกาญจน์ ได้มีหนังสือลงวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๕๖ ขอให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดเชียงราย ไกล่เกลี่ย และให้ความเป็นธรรมเรื่องการออกเอกสารสิทธิ์ ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ แล้ว

๔) สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดเชียงรายได้มีหนังสือ ที่ ชร ๐๐๑๑.๔/๑๔๖๙ ลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๖ แจ้งให้นายเอนก นิธิพิติกาญจน์ มาพบเจ้าหน้าที่ เพื่อชี้แจงข้อเท็จจริงและนำชี้แนวเขตที่ดิน แต่นายเอนก นิธิพิติกาญจน์ ไม่มาพบเจ้าหน้าที่

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายกย่องสมญาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นผลให้กรรมการพ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

ปัจจุบัน (ในขณะนั้น) เรื่องนี้อยู่ในระหว่างการตรวจสอบข้อเท็จจริง และเมื่อได้ข้อเท็จจริงเป็นที่ยุติแล้วจังหวัดเชียงรายจะรายงานให้คณะกรรมการการปกครองทราบต่อไป

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๑๒๙ วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๖

ครั้งที่ ๑๓๔ วันพุธที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

ครั้งที่ ๑๓๖ วันพฤหัสบดีที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

- นางสาวสาวิตรี นาวิระ วิทยาการปฏิบัติการ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๑๓๔

เรื่องพิจารณา ขอให้ตรวจสอบการดำเนินงานของอุตสาหกรรมจังหวัดสงขลาในการอนุญาตประทานบัตรให้บริษัท พีรพลมายนิ่ง จำกัด ทำเหมืองหินเขาคุหา ตำบลคูหาใต้ อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา โดยไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติ มาตรา ๖๖ และมาตรา ๖๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

ผู้เสนอ นายบรรจง ทองเอื้อย และคณะ

ข้อเท็จจริง

บริษัท พีรพลมายนิ่ง จำกัด ได้รับอนุญาตประทานบัตรการทำเหมืองหินเขาคุหา ในพื้นที่ตำบลคูหาใต้ อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา มาตั้งแต่ปี ๒๕๔๒ และครบอายุประทานบัตร เมื่อปี ๒๕๕๒ ปัจจุบันอยู่ระหว่างการขออนุญาตต่อประทานบัตร จากข้อร้องเรียนการทำเหมืองหินของบริษัท พีรพลมายนิ่ง จำกัด ที่ต้องทำการระเบิดหินได้ส่งผลกระทบทำให้บ้านเรือนแตกร้าว เกิดฝุ่นควันและปัญหาสุขภาพของราษฎรที่อยู่บริเวณใกล้เคียง พืชผลทางการเกษตรเสียหาย เช่น ต้นยางพารา สวนผลไม้ เป็นต้น ซึ่งผู้ร้องอ้างว่าจำนวนครัวเรือนราษฎรผู้ได้รับผลกระทบทั้งหมดมีจำนวน ๓๒๖ กว่าหลังคาเรือน แต่จากการสำรวจความเสียหายครั้งแรกในเบื้องต้นพบว่า ราษฎรผู้ได้รับความเสียหาย มีจำนวน ๑๐๙ หลังคาเรือน จากนั้นมีการสำรวจครั้งที่สอง ซึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากการแจ้งความเสียหายของผู้ได้รับผลกระทบเพิ่มเติม มีจำนวน ๑๖๕ กว่าหลังคาเรือน โดยการจ่ายค่าชดเชยความเสียหายนั้นถือเกณฑ์รัศมีระยะความสันตะเขื่อนไม่เกิน ๘๕๐ เมตรจากจุดพื้นที่ทำเหมืองเขตเขาคุหา ซึ่งบริษัท พีรพลมายนิ่ง จำกัด ได้ดำเนินการจ่ายค่าเสียหายให้กับราษฎรผู้ได้รับผลกระทบแล้ว ยังคงเหลืออีก ๔ หลังคาเรือน ซึ่งอยู่ระหว่างการดำเนินการ สำหรับราษฎรผู้ได้รับผลกระทบอีก ๑๖๕ กว่าหลังคาเรือน ที่ได้มีการแจ้งเพิ่มเติมและทำการสำรวจครั้งที่สองนั้น อยู่ระหว่างการตรวจสอบของจังหวัดสงขลาเพื่อให้การแก้ไขเยียวยาต่อไป

จากกรณีผลกระทบที่เกิดขึ้น ผู้ร้องและราษฎรที่ได้รับความเสียหายได้เสนอเรื่องต่อเครือข่ายพิทักษ์สิทธิชุมชน อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา และเครือข่ายพิทักษ์สิทธิชุมชนฯ ได้ยื่นหนังสือร้องเรียนการละเมิดสิทธิชุมชนตามบทบัญญัติมาตรา ๖๖ และมาตรา ๖๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน และคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เพื่อพิจารณาตรวจสอบแล้วปรากฏผล ดังนี้

๑. ผู้ตรวจการแผ่นดิน ได้พิจารณาเรื่องดังกล่าวแล้ว โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒ เสนอแนะให้นายกรัฐมนตรีพิจารณาทบทวนการต่ออายุประทานบัตรเหมืองแร่หินเขาคุหา อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา และให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม ดำเนินการตรวจสอบข้อมูลพื้นฐานของกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ให้ได้ข้อเท็จจริงที่ถูกต้องและครบถ้วน เพื่อที่จะได้นำข้อเท็จจริงดังกล่าวนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อประกอบการพิจารณาการขออนุญาตประทานบัตรเหมืองหินเขาคุหาต่อไป และให้จังหวัดสงขลาดำเนินการชี้แจงทำความเข้าใจกับตัวแทนราษฎรที่ได้รับผลกระทบ รวมทั้งประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ดังกล่าวอย่างทั่วถึงอีกครั้งหนึ่ง พร้อมทั้งสอบถามความคิดเห็นของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรด้วยว่า เห็นด้วยกับผลการศึกษาดังกล่าวหรือไม่ อย่างไร ทั้งนี้ ให้อยู่บนพื้นฐานของความถูกต้องและเป็นธรรม รวมทั้งเร่งรัดการชดเชยค่าเสียหายในส่วน ๑๖๕ หลังคาเรือน โดยเร็วต่อไป

๒. คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้พิจารณาเรื่องนี้เช่นกัน เห็นว่า เรื่องดังกล่าวเป็นการประกอบกิจการที่อาจส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมและชุมชน จึงมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการละเมิดสิทธิชุมชนตามมาตรา ๖๖ และมาตรา ๖๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงมีมติกำหนดมาตรการแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนของหน่วยงาน โดยเห็นควรให้กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ และจังหวัดสงขลา พิจารณายกเลิกพื้นที่เขาควหาเป็นแหล่งหินอุตสาหกรรม เนื่องจากเป็นพื้นที่ชุมชน พื้นที่แหล่งน้ำและภาคเกษตรกรรม ทั้งให้กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ตลอดจนสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสงขลา ควรทบทวนการอนุญาตให้ต่ออายุประทานบัตร โดยเริ่มตั้งแต่การเปิดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของชาวบ้าน รวมทั้งจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพเพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๖๖ และมาตรา ๖๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

ภายหลังจากผู้ตรวจการแผ่นดิน และคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ มีความเห็นดังกล่าวแล้ว จังหวัดสงขลาได้ดำเนินการแก้ไขปัญหให้กับผู้ร้องเรียนและราษฎรในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ ดังนี้

จังหวัดสงขลาได้มีการตั้งคณะกรรมการแก้ไขปัญหาราษฎรได้รับความเดือดร้อนจากการทำเหมืองหินเขาควหา ประกอบด้วย รองผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลา เป็นประธาน ทรพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมจังหวัด (ทสจ.) เป็นเลขานุการ มีการตั้งคณะอนุกรรมการขึ้น ๓ คณะ โดยกำหนดให้คณะอนุกรรมการทั้ง ๓ คณะ รายงานผลการดำเนินการต่อคณะกรรมการแก้ไขปัญหฯ ทราบ ต่อมาภายหลังเกิดปัญหาการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการ คณะที่ ๓ ซึ่งมีนายอำเภอรัฐภูมิ เป็นประธาน มิได้ปฏิบัติตามที่ได้มีข้อตกลงร่วมกันกับชาวบ้าน ไม่มีการทำรายงานผลการดำเนินการต่อคณะกรรมการแก้ไขปัญหาราษฎรได้รับความเดือดร้อนจากการทำเหมืองหินเขาควหา ทั้งเกิดความขัดแย้งในการทำงานของคณะกรรมการแก้ไขปัญหาราษฎรฯ และความขัดแย้งในชุมชนอยู่เป็นประจำ เช่น กรณีการทุจริตขายหินเขาควหาไปประเทศอินเดีย กรณีเอกสารศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) ที่ไม่เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖๖ และมาตรา ๖๗

จากสภาพปัญหาดังกล่าวที่เกิดขึ้น ผู้ร้องและคณะขอให้คณะกรรมการดำเนินการแก้ไขปัญหฯ ดังนี้

๑. ให้เทศบาลตำบลควหาได้ทบทวนและยกเลิกมติการต่ออายุประทานบัตร และให้มีมติใหม่กำหนดให้เขาควหาเป็นภูเขาที่ได้รับคุ้มครอง

๒. ให้อำเภอรัฐภูมิแก้ไขปัญหความแตกแยก ความขัดแย้งในพื้นที่โดยการให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการที่มีผลกระทบต่อประชาชน และแก้ไขเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบอย่างเท่าเทียมและเป็นธรรม

๓. ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลาเร่งรัดให้คณะกรรมการแก้ไขปัญหฯของราษฎรที่ได้รับความเดือดร้อนจากกรณีผลกระทบจากการทำเหมืองหินที่เขาควหา ดำเนินการแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นให้แล้วเสร็จโดยเร็ว พร้อมให้รายงานการจ่ายเงินเยียวยาต่อผู้ได้รับผลกระทบ

๔. ให้คณะรัฐมนตรียกเลิกประกาศแหล่งหินเขาคูหา ตำบลคูหาใต้ อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสงขลา และประกาศพื้นที่เขาคูหาเป็นพื้นที่คุ้มครอง ยกเลิกการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมบับขอต่อประทานบัตรเหมืองหินเขาคูหาของบริษัท พีรพลมายน์ จำกัด ให้ยกเลิกสัญญาสัมปทานเหมืองหินเขาคูหาทั้งสองแปลง

การพิจารณา

คณะกรรมการได้พิจารณาเรื่องนี้จากข้อมูลข้อเท็จจริงตามเอกสารหลักฐานการร้องเรียน ประกอบการรับฟังคำชี้แจงแสดงความคิดเห็นจากบุคคล/ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนผู้เสนอเรื่องร้องเรียน และคณะราษฎรที่ได้รับผลกระทบแล้ว ได้จำแนกประเด็นการพิจารณาและผลการพิจารณาแต่ละประเด็น โดยสรุปดังนี้

๑. ประเด็น การจ่ายเงินค่าเสียหายให้กับราษฎรผู้ได้รับผลกระทบนั้น บริษัท พีรพลมายน์ จำกัด ได้ดำเนินการจ่ายค่าเสียหายให้กับราษฎรผู้ได้รับผลกระทบในรัศมีระยะความสั่นสะเทือนไม่เกิน ๘๕๐ เมตร แล้วยังคงเหลืออีก ๔ หลังคาเรือน อยู่ระหว่างการดำเนินการ และอำเภอรัตนบุรี ได้ดำเนินการให้ราษฎรผู้ได้รับผลกระทบได้แจ้งรายชื่อเพิ่มเติมอีก รวม ๑๖๕ หลังคาเรือน ซึ่งอยู่ระหว่างการตรวจสอบของจังหวัดสงขลา เพื่อให้การแก้ไขเยียวยาต่อไป

ในการนี้ คณะกรรมการพิจารณาแล้ว เห็นว่า บริษัท พีรพลมายน์ จำกัด ควรดำเนินการจ่ายค่าเสียหายให้กับราษฎรผู้ได้รับผลกระทบที่เหลืออีก ๑๖๕ หลังคาเรือน ให้แล้วเสร็จอย่างเหมาะสมและเป็นธรรม

๒. ประเด็น การมีส่วนร่วมของประชาชนในการแก้ไขปัญหา เพื่อให้การแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืน เห็นควรให้ราษฎรเข้าไปมีส่วนร่วมด้วย

๓. ประเด็น การต่ออายุประทานบัตร ให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องพิจารณาถึงบทบาทบัญญัติและกฎหมายโดยเคร่งครัด และมีการจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนเสียก่อนแล้วจึงมาพิจารณาเรื่องการต่ออายุประทานบัตร

ภายหลังจากที่คณะกรรมการได้รับฟังการชี้แจงแถลงข้อเท็จจริงแล้ว เห็นควรมอบหมายให้ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการแก้ไขปัญหา ดังนี้

๑) นายปณิธาน จินดาภู อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ พิจารณาหาแนวทางการแก้ไขปัญหา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการลงพื้นที่เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริง ประกอบการพิจารณาอนุญาตการต่ออายุประทานบัตรเหมืองหินเขาคูหา ตลอดจนหาแนวทางการแก้ไขปัญหาให้กับผู้ร้องเรียน และราษฎรผู้ได้รับความเดือดร้อน

๒) นายประณิต ร้อยบาง อธิบดีกรมทรัพยากรธรณี ลงพื้นที่เพื่อตรวจสอบทรัพยากรแร่ในพื้นที่ตามคำขอประทานบัตรเหมืองหินเขาคูหา และให้ส่วนงานที่เกี่ยวข้องกับการรับรองรายงานการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) พิจารณาดูด้วยความละเอียดรอบคอบ พร้อมรับฟังความคิดเห็นของราษฎรผู้ได้รับผลกระทบจากการทำเหมืองหินเขาคูหา เพื่อเป็นข้อมูลให้กับกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ใช้ประกอบการพิจารณาอนุญาตการต่ออายุประทานบัตรเหมืองหินเขาคูหา

๓) นายวิโรจน์ ทัพพะวาสน์ ปลัดจังหวัดสงขลา ในฐานะผู้แทนจังหวัดสงขลา ดำเนินการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของผู้ร้องเรียนและราษฎรทั้งฝ่ายที่เห็นด้วยและฝ่ายที่ไม่เห็นด้วยกับการต่ออายุประทานบัตรเหมืองหินเขาควหา โดยการรับฟังความคิดเห็นของราษฎรทั้งสองฝ่าย เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการแก้ไขปัญหา และการกำหนดค่าเสียหายให้กับราษฎรผู้ได้รับผลกระทบอย่างเป็นธรรม เพื่อเป็นการลดความขัดแย้งของราษฎรในชุมชนในพื้นที่

๔) นายสัมพันธ์ เนตตกุล นายอำเภอรัตภูมิ เป็นหน่วยงานในการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับผู้แทนบริษัท พีรพลมายนิ่ง จำกัด ในการดำเนินการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของผู้ร้องเรียนและราษฎร และควรมีการรับฟังความคิดเห็นของราษฎรทุกฝ่าย เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการแก้ไขปัญหา และการกำหนดค่าเสียหายให้กับราษฎรผู้ได้รับผลกระทบอย่างเป็นธรรม และเป็นการลดความขัดแย้งของราษฎรในชุมชนในพื้นที่

ทั้งนี้ กำหนดให้ผู้แทนหน่วยงานทั้ง ๔ หน่วยงาน แจ้งผลการดำเนินการต่อคณะกรรมการการปกครองทราบด้วย

การดำเนินการ

๑. คณะกรรมการได้มอบหมายในที่ประชุมให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไปดำเนินการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น แล้วรายงานให้คณะกรรมการทราบ

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นผลให้กรรมการพ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

๒. ภายหลังได้มีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ แล้ว กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ได้มีหนังสือ ที่ อก ๐๕๐๗/๖๒๙๐ ลงวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๖ รายงานผลการดำเนินการตามมติของที่ประชุมคณะกรรมการกรณี ให้กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ตรวจสอบข้อเท็จจริงและข้อมูลการขอต่ออายุประทานบัตรของ บริษัท พีรพลมายนิ่ง จำกัด รวมทั้งความสำคัญทางโบราณคดีของเขาคูหา พร้อมทั้งรายงานผลการดำเนินการให้คณะกรรมการทราบ ซึ่งกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงและข้อมูลในเรื่องดังกล่าว ดังนี้

๑. การขอต่ออายุประทานบัตรของ บริษัท พีรพลมายนิ่ง จำกัด

บริษัท พีรพลมายนิ่ง จำกัด ได้ยื่นคำขอต่ออายุประทานบัตรที่ ๒๗๖๕๔/๑๕๒๙๐ ต่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่จังหวัดสงขลา เป็นคำขอที่ ๓/๒๕๔๙ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ และได้ดำเนินการตามขั้นตอน ระเบียบ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑.๑ บริษัท พีรพลมายนิ่ง จำกัด ได้จัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) คำขอต่ออายุประทานบัตรที่ ๓/๒๕๔๙ ซึ่งสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) ได้แจ้งผลการพิจารณาของคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้านโครงการเหมืองแร่ ซึ่งให้ความเห็นชอบกับรายงานฯ ดังกล่าว

๑.๒ องค์การบริหารส่วนตำบลคูหาใต้ ได้แจ้งผลการประชุมสภาวิสามัญ สมัยที่ ๓ ประจำปี ๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๕๒ เพื่อเสนอความเห็นในการขอผ่อนผันการใช้พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ ปี เพื่อต่ออายุประทานบัตรทำเหมืองแร่ของบริษัท พีรพลมายนิ่ง จำกัด ผลปรากฏว่า ที่ประชุมมีมติให้ความเห็นชอบการขอต่ออายุประทานบัตรทำเหมืองแร่จากสภาองค์การบริหารส่วนตำบลคูหาใต้เป็นเอกฉันท์ ซึ่งเป็นแนวทางการปฏิบัติของ สผ. ในขั้นตอนการขอผ่อนผันการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ ปี

๑.๓ กระทรวงอุตสาหกรรม ได้นำเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อขอผ่อนผันการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ ปี เพื่อต่ออายุประทานบัตรทำเหมืองแร่ของบริษัท พีรพลมายนิ่ง จำกัด และต่อมาสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ได้มีหนังสือแจ้งว่า เครือข่ายผู้ได้รับผลกระทบจากการทำเหมืองหินเขาคูหาร้องเรียนคัดค้านการต่ออายุประทานบัตรดังกล่าว เนื่องจากการทำเหมืองก่อให้เกิดความเสียหายต่อทรัพยากรสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยต่อชีวิต ขาดกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนผู้ได้รับผลกระทบ และไม่ได้จัดทำรายงานการศึกษาผลกระทบด้านสุขภาพ ซึ่งกระทรวงอุตสาหกรรม ได้มีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริงให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีทราบแล้ว

๑.๔ เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงคณะรัฐมนตรี ประกอบกับมีการร้องเรียนคัดค้านการขอต่ออายุประทานบัตรแปลงนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ได้มีหนังสือแจ้งให้กระทรวงอุตสาหกรรมพิจารณาทบทวนและให้ชี้แจงข้อมูลเพิ่มเติมตามข้อร้องเรียนดังกล่าว โดยสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจะดำเนินเรื่องขอผ่อนผันการใช้พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ ปี เพื่อต่ออายุประทานบัตรของบริษัทฯ ต่อเมื่อได้รับความเห็นจากกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และข้อมูลจากกระทรวงอุตสาหกรรมแล้ว ซึ่งขณะนี้กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่อยู่ระหว่างประสานกับจังหวัดสงขลา เพื่อพิจารณาและให้ความเห็นเกี่ยวกับการร้องเรียนการต่ออายุประทานบัตรเพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการประมวลเรื่องเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรี

๑.๕ การร้องเรียนคัดค้านการทำเหมืองหินบริเวณเขาควหา อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา มีอย่างต่อเนื่องและมีการร้องเรียนไปยังหลายหน่วยงาน รัฐบาลจึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการแก้ไขปัญหาผลกระทบจากโรงไฟฟ้าชีวมวล โรงไฟฟ้าแม่เมาะ เหมืองแร่ และโรงโม่หิน โดยมีนายวราเทพ รัตนากร รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน ซึ่งกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่จะได้นำความเห็นของคณะกรรมการดังกล่าวมาดำเนินการแก้ไขปัญหาการร้องเรียนคัดค้านการต่ออายุประทานบัตรเหมืองหินเขาควหาให้ได้ข้อยุติต่อไป

๒. ความสำคัญทางโบราณสถานและโบราณคดี ของเขาควหา

ประเด็นการร้องเรียนกรณีเขาควหา มีความสำคัญทางโบราณสถานและโบราณคดี จากการตรวจสอบประกาศกำหนดแหล่งโบราณสถานสำหรับชาติในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๓๘ เล่มที่ ๕๒ พบว่า จังหวัดสงขลา มีโบราณสถานจำนวน ๒๑ แห่ง โดยไม่ปรากฏเขาควหาอยู่ในประกาศแต่อย่างใด แต่บริเวณใกล้เคียงมีการประกาศให้เขาจังโหลน ซึ่งอยู่ห่างจากเขาควหาไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือประมาณ ๓ กิโลเมตร เป็นโบราณสถาน และจากรายงานผลการตรวจสอบพื้นที่คำขอต่ออายุประทานบัตรตามหนังสือของสำนักศิลปากรที่ ๑๓ พบว่า พื้นที่คำขอต่ออายุประทานบัตร

และพื้นที่ใกล้เคียงไม่ปรากฏหลักฐานถึงร่องรอยของมนุษย์ก่อนประวัติศาสตร์ หรือจากโบราณสถาน หรือคูน้ำคันดินที่แสดงถึงร่องรอยของความเป็นเมืองโบราณแต่อย่างใด

(ปัจจุบัน คณะกรรมาธิการยังมีได้แจ้งผลการดำเนินการให้ผู้ร้องทราบ)

-
- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร
ครั้งที่ ๑๓๓ วันพุธที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๖
  - นายจิรพันธุ์ กุศลพงศ์ นักวิชาการรัฐศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศึกษาศาสตร์ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๑๓๕

เรื่องพิจารณา สรุปผลการแสดงความคิดเห็นในการหาแนวทางลดความขัดแย้งและความรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

ผู้เสนอ นายอาซิส เบ็ญหาวัน ประธานสภาที่ปรึกษาการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้

ข้อเท็จจริง

สภาที่ปรึกษาการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ (สปต.) เห็นว่า เพื่อให้เกิดการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภายใต้ สปต. จึงให้ความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง ความรุนแรงที่เกิดขึ้นในจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยจัดกิจกรรมในการเปิดโอกาสให้ตัวแทนจากทุกภาคส่วน ทุกประเภทของสภาที่ปรึกษาฯ ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่นายกรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนไม่เกินสี่สิบเก้าคน และมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการบริหารราชการจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๕๓ พร้อมทั้งเครือข่าย ร่วมแสดงความคิดเห็นเพื่อหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว และนำผลจากการรับฟังความคิดเห็นเสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป ดังนั้น สปต. จึงได้มีหนังสือกราบเรียนประธานสภาผู้แทนราษฎร เสนอผลการแสดงความคิดเห็นของทุกภาคส่วนข้างต้นที่สำนักงานเลขาธิการสภาที่ปรึกษาการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้ประมวลผลการแสดงความคิดเห็นที่สะท้อนออกมาจากทุกเวทีการจัดกิจกรรม ซึ่งชี้ให้เห็นถึงสภาพปัญหา สาเหตุของความขัดแย้ง ความรุนแรงในพื้นที่ด้านการเมืองการปกครอง ด้านการทหาร ด้านเศรษฐกิจ ด้านการศึกษา สังคมและวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ ตลอดจนข้อเสนอเชิงนโยบาย แนวทางการลดความขัดแย้งความรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยสรุปได้ดังนี้

๑. ด้านการเมืองการปกครอง**สภาพปัญหา สาเหตุของความขัดแย้ง ความรุนแรงในพื้นที่**

๑) ผู้กำหนดนโยบาย ผู้ปฏิบัติในพื้นที่และนอกพื้นที่พิจารณาปัญหาเหตุแห่งความขัดแย้ง ความรุนแรงในพื้นที่แตกต่างกัน ส่งผลให้การกำหนดนโยบาย มาตรการ แนวทางในการแก้ไขปัญหาไม่เป็นเอกภาพ ขาดการบูรณาการจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และการแก้ไขปัญหารัฐที่ผ่านมาเป็นการแก้ไขปัญหาจากระดับบนลงระดับล่าง โดยที่การแก้ไขปัญหามีได้มาจากความต้องการของประชาชนในพื้นที่ การดำเนินการโครงการหรือกิจกรรมของภาครัฐบิดเบือนเพื่อผลประโยชน์ของผู้ที่ได้รับผลประโยชน์ทั้งภาครัฐและประชาชนบางกลุ่ม ตลอดจนเจ้าหน้าที่ภาครัฐยังขาดความยุติธรรม ความจริงใจในการปฏิบัติหน้าที่ต่อเหตุการณ์ความไม่สงบ ซึ่งปัญหานี้ส่วนหนึ่งอาจเกิดจากผู้ที่มาปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้มีเชื้อนในพื้นที่โดยตรง ทำให้ไม่เข้าใจในวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ ขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม ตลอดจนพิธีการทางศาสนาและความเป็นอัตลักษณ์ของจังหวัดชายแดนภาคใต้ นอกจากนี้ เจ้าหน้าที่ของรัฐยังมีส่วนก่อให้เกิดปัญหาความขัดแย้ง ความรุนแรงในพื้นที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับยาเสพติดในการเรียกรับหรือยอมรับผลประโยชน์จากบุคคลที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด อีกทั้ง กำนันผู้ใหญ่บ้านในพื้นที่ยังขาดประสิทธิภาพในการดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมของประชาชนในหมู่บ้าน

๒) เจ้าหน้าที่ของรัฐมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมต่อประชาชนในพื้นที่ เช่น พฤติกรรมชู้สาวกับเยาวชนและผู้หญิงในพื้นที่

๓) หน่วยงานของรัฐมีการพัฒนาเศรษฐกิจในพื้นที่ค่อนข้างล่าช้า ส่งผลให้บุคคลบางกลุ่มที่มีความคิดชาตินิยมทางเชื้อชาติรู้สึกว่ ตนเองไม่ได้รับความเป็นธรรม ถูกเลือกปฏิบัติ จึงกลับไปเป็นแกนนำสำคัญและเป็นแนวร่วมของขบวนการแบ่งแยกดินแดน

ข้อเสนอเชิงนโยบาย/แนวทางการลดความขัดแย้งและความรุนแรง

๑) กำหนดให้การแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นวาระแห่งชาติ และให้ ศอ.บต. จัดทำนโยบายการบริหารและแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยให้ทุกรัฐบาลนำมาใช้เป็นแนวทางการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

๒) นำข้อมูล ข้อเสนอแนะของผู้นำชุมชน ผู้นำศาสนา คณะกรรมการต่าง ๆ เป็นส่วนประกอบในการกำหนดนโยบายเพื่อสะท้อนถึงความต้องการของประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

๓) ควรกำหนดให้จังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นเขตปกครองพิเศษ และให้ท้องถิ่นปกครองตนเอง แต่ไม่แยกเป็นรัฐใหม่ หรือจัดทำประชามติเลือกรูปแบบการปกครองให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่

๔) การแต่งตั้งโยกย้ายบุคคลไปปฏิบัติงานในพื้นที่ ควรคัดเลือกสรรหาบุคคลที่มีความสมัครใจ

๕) ออกกฎหมายพิเศษควบคุมเรื่องอาวุธปืนโดยให้รัฐบาลยึดอาวุธปืน ไม่ให้ผู้ใดครอบครอง และควบคุมเส้นทางการเงิน การทำธุรกรรมในพื้นที่

๖) สนับสนุนผลักดันการเปิดพื้นที่แสดงความคิดเห็นระหว่างกลุ่มบีอาร์เอ็นและผู้แทนรัฐบาลไทย ให้มีผลอย่างเป็นรูปธรรม

๗) ปรับโครงสร้างการบริหารจัดการของรัฐให้เป็นเอกภาพและเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในระดับนโยบายมากขึ้น

๘) ตรวจสอบพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของเจ้าหน้าที่รัฐที่กระทำการใด ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนในพื้นที่

๙) ให้การสนับสนุนอุปกรณ์เครื่องมือด้านการป้องกันเหตุร้าย

๑๐) ให้หน่วยงานของรัฐดำเนินคดีตามหลักกฎหมายและหลักสันติวิธีต่อผู้กระทำความผิดตามพยานหลักฐาน หรือมีการพิสูจน์หลักฐานก่อนที่จะพิจารณาตัดสินคดีใด ๆ

๑๑) เพิ่มงบประมาณอุดหนุนชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) และเงินค่าตอบแทนของคณะกรรมการหมู่บ้านเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจในการทำงาน

๑๒) ส่งเสริมให้ชุมชน หมู่บ้าน มีการรักษาความปลอดภัยในเขตพื้นที่ของตนเอง

๑๓) ให้ความสำคัญกับปัญหายาเสพติด โดยสนับสนุนการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในจังหวัดชายแดนภาคใต้อย่างจริงจัง เพื่อมิให้มีการเชื่อมโยงและก่อเหตุในการก่อความไม่สงบในพื้นที่

๒. ด้านการทหาร

สภาพปัญหา/สาเหตุของความขัดแย้งความรุนแรงในพื้นที่

๑) เจ้าหน้าที่ทหารที่มาประจำการในพื้นที่ มีการตรวจค้นสิ่งของประชาชนในพื้นที่ ส่งผลให้ประชาชนมีความหวาดระแวงเจ้าหน้าที่ทหารเนื่องจากเกรงว่าเจ้าหน้าที่ดังกล่าวอาจเป็นโจรหรือผู้ก่อความไม่สงบ

๒) เจ้าหน้าที่ที่ทหารปฏิบัติงานอย่างไม่ต่อเนื่อง โดยทุกครั้งที่เกิดเหตุการณ์ความไม่สงบ ก็จะมีการตรวจตรารักษาความปลอดภัยอย่างเข้มงวดในระยะหนึ่งเท่านั้น อีกทั้งยังปฏิบัติหน้าที่อย่างไม่เป็นธรรม โดยมักจะมีการกล่าวหาว่ามุสลิมเป็นโจร

๓) เจ้าหน้าที่ที่ทหารลงพื้นที่เยี่ยมประชาชนบ่อยครั้ง จนทำให้ประชาชนบางคนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เดียวกันมองว่าประชาชนดังกล่าวเป็นแนวร่วมผู้ก่อความไม่สงบ

ข้อเสนอเชิงนโยบาย/แนวทางการลดความขัดแย้งและความรุนแรง

๑) ควรลดจำนวนเจ้าหน้าที่ทหารที่มาประจำการในพื้นที่และด้านรักษาความปลอดภัยให้น้อยลง หรือให้เจ้าหน้าที่ทหารบางส่วนออกจากพื้นที่ โดยให้คงเหลือเฉพาะเจ้าหน้าที่ทหารที่จำเป็นเท่านั้น

๒) คัดเลือกเจ้าหน้าที่ทหารที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ให้เหมาะสมกับตำแหน่ง ทั้งในด้านความรู้ความสามารถ ทักษะเฉพาะด้าน และมีคุณธรรมจริยธรรมในวิชาชีพ

๓) ให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ทหารจากหลาย ๆ ฝ่าย

๔) รัฐบาลและหน่วยงานด้านความมั่นคง ควรทบทวนการใช้กฎหมายพิเศษ เช่น กฎอัยการศึก เพื่อลดผลข้างเคียงจากการบังคับใช้กฎหมายดังกล่าวและเสริมสร้างความเป็นธรรมแก่ประชาชน

๓. ด้านเศรษฐกิจ

สภาพปัญหา/สาเหตุของความขัดแย้ง ความรุนแรงในพื้นที่

๑) ประชาชนมีความลำบากในการเดินทางประกอบอาชีพ ส่งผลให้ขาดรายได้ในการดำเนินชีวิต

๒) จังหวัดชายแดนภาคใต้มีรายได้เฉลี่ยต่ำสุดเมื่อเทียบกับจังหวัดภาคใต้ด้วยกัน ตลอดจนการขาดประสิทธิภาพการจัดการทรัพยากรเพื่อพัฒนาท้องถิ่น

๓) การได้รับความช่วยเหลือจากภาครัฐในด้านการบรรเทาความเดือดร้อนทางธุรกิจ โดยเฉพาะสินค้าดอกเบี๋ยต่ำ มีเพียงผู้ประกอบการรายใหญ่เท่านั้นที่ได้รับโอกาส

ข้อเสนอเชิงนโยบาย/แนวทางการลดความขัดแย้งและความรุนแรง

๑) ส่งเสริมอาชีพเสริมให้กับชุมชน โดยการยกระดับรายได้ และคุณภาพชีวิตของกลุ่มบุคคล และพื้นที่เป้าหมายให้มีความชัดเจน โดยให้มีโอกาสใช้ทรัพยากรในพื้นที่อย่างเท่าเทียม ยุติธรรมและเน้นเศรษฐกิจแบบฮาลาล

๒) รัฐบาลควรมีการจัดทำทะเบียนผู้ประกอบการทุกประเภท และประกันราคาพืชผลทางการเกษตรของประชาชน

๓) ให้มีการปรับปรุงสนามบินนราธิวาส

๔) ให้หน่วยงานในพื้นที่สามารถออกใบอนุญาตต่าง ๆ ที่อยู่ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ เช่น ใบรง.๔ (ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานอุตสาหกรรม) โดยไม่ต้องผ่านการพิจารณาของหน่วยงานจากส่วนกลาง

๕) ควรให้ ศอ.บต. ออกกฎหมายพิเศษ เพื่อเป็นการส่งเสริมการลงทุนในพื้นที่ เช่น การยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลจากเดิม ๘ ปี ให้เป็น ๑๕ ปี

๖) ขยายมาตรการสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำให้มีระยะเวลาไม่ต่ำกว่า ๕ ปี เพื่อความเชื่อมั่นต่อความคุ้มค่าในการลงทุนในระยะยาว

๗) ให้มีรถไฟรางคู่ จากอำเภอสุโขทัย-ลก จังหวัดนราธิวาส ไปอำเภอหาดใหญ่หรือตลอดเส้นทางในภาคใต้ และให้มีการขยายถนนยะลา - เบตง เป็นถนน ๔ เลน เพื่อเชื่อมต่อเศรษฐกิจในจังหวัดชายแดนภาคใต้

๘) ให้ภาคเอกชนสามารถเสนอให้มีการผลักดันจังหวัดยะลาเป็นเมืองศูนย์กลางยางพารา

๙) ให้รัฐเป็นผู้ลงทุนขนาดใหญ่ในกิจการที่เกี่ยวข้องกับเกษตรกรรม และโครงสร้างพื้นฐานของประชาชน

๑๐) ภาครัฐควรส่งเสริมให้นักศึกษาในพื้นที่ที่มีความรู้ด้านวิชาชีพเพื่อสามารถประกอบกิจการของตนเองได้

๑๑) ผลักดันให้มีนโยบายมาตรการกระตุ้นให้เกิดการลงทุนภาครัฐและกระตุ้นการใช้จ่ายภาคประชาชนในพื้นที่อย่างจริงจัง

๑๒) ควรศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิด “ด่านวังประจัน” ให้เป็นด่านถาวร และโครงการท่าเรือน้ำลึกปนาละ จังหวัดปัตตานี โดยการจัดทำประชาพิจารณ์ให้ประชาชนในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วม

๑๓) เสนอให้ผู้ประกอบการค้าชายแดนมีโอกาสแข่งขันกับผู้ประกอบการขนาดใหญ่ที่ใช้เส้นทางชายแดนนำสินค้าไปขายในประเทศเพื่อนบ้านรายใหญ่

๔. ด้านการศึกษา

สภาพปัญหา/สาเหตุของความขัดแย้ง ความรุนแรงในพื้นที่

๑) มีการเลือกปฏิบัติและสร้างความเหลื่อมล้ำของบุคลากรที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่อยู่ในสังกัดของรัฐกับหน่วยงานที่ไม่ได้อยู่ในสังกัดของรัฐ เช่น ความแตกต่างระหว่างโรงเรียนของรัฐกับโรงเรียนคาทอลิก (โรงเรียนของมุสลิม) ในเรื่องสวัสดิการต่าง ๆ อาทิ ค่าเสี่ยงภัยในพื้นที่ที่เกิดความรุนแรงหรือความขัดแย้ง หรือการสนับสนุนปัจจัยพื้นฐานในการศึกษา

๒) การกำหนดนโยบายของรัฐที่ไม่สอดคล้องกับสภาพสังคม ศาสนาและวัฒนธรรมในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งนโยบายส่วนใหญ่มาจากส่วนกลางเป็นผู้กำหนด เช่น การแต่งกายของมุสลิมซึ่งจะต้องมีลักษณะเฉพาะตามหลักศาสนา

๓) นักศึกษาที่จบจากประเทศตะวันออกกลางหรือประเทศมุสลิม ยังไม่ได้การยอมรับจากภาครัฐ ส่งผลให้บุคลากรในส่วนนี้ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และสามารถพัฒนาท้องถิ่นในจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้ สูญเสียขวัญกำลังใจและมีโอกาสน้อยในการประกอบอาชีพ

๔) นักเรียนในพื้นที่ส่วนใหญ่จะศึกษาที่สถาบันการศึกษาเอกชนซึ่งเป็นสถานศึกษาที่นิยมของประชาชนในพื้นที่ โดยนักเรียนส่วนใหญ่จะพักอาศัยในหอพักของโรงเรียน บางคนขาดการติดตามดูแลช่วยเหลือจากผู้ปกครอง ครูผู้สอน บ้างก็มีการมั่วสุมยาเสพติด บ้างก็ถูกชักจูงไปในทางที่ไม่ถูกต้อง ทั้งนี้ นักเรียนดังกล่าวก็มักจะถูกกล่าวหาว่าเป็นกลุ่มบุคคลที่จะทำการแบ่งแยกดินแดน

ข้อเสนอเชิงนโยบาย/แนวทางการลดความขัดแย้งและความรุนแรง

- ๑) ปรับสถานภาพบุคลากรที่ทำงานในสถานศึกษาในบางตำแหน่งให้อยู่ในระดับเดียวกัน เช่น การกำหนดตำแหน่ง ค่าตอบแทน ให้ครูอิสลามศึกษาได้รับเงินค่าเสี่ยงภัย
- ๒) สนับสนุนให้ครูอิสลามศึกษาได้รับทุนในการศึกษาต่อ เพื่อให้มีใบประกอบวิชาชีพครู
- ๓) รัฐควรมีการดูแล สนับสนุนปัจจัยพื้นฐานให้หน่วยงานต่าง ๆ โดยเฉพาะหน่วยงานด้านการศึกษา และศาสนาให้มีความเข้มแข็งสามารถเป็นหลักของสังคมได้
- ๔) ควรมีการแต่งตั้งให้องค์กรภาคประชาชนที่ทำงานอยู่ในพื้นที่เป็นหน่วยงานตรวจสอบการทำงานของรัฐ
- ๕) ควรส่งเสริมให้นักศึกษาที่ศึกษาด้านศาสนาจากต่างประเทศ มีบทบาทในด้าน การพัฒนาการศึกษา ตลอดจนเปิดโอกาสให้นักศึกษาที่ศึกษาด้านศาสนาสามารถเทียบวุฒิการศึกษา และสามารถปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐได้
- ๖) เปิดวิทยาลัยอิสลามสาขาต่าง ๆ โดยบรรจุบัณฑิตใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นอาจารย์ผู้สอน
- ๗) ส่งเสริมให้สถานศึกษามีการจัดการศึกษาทางเลือกใหม่ ให้นักเรียนได้เรียนรู้ในสิ่งที่ตรงกับความต้องการ และส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะชีวิต ทักษะการประกอบอาชีพ เช่น งานช่างต่าง ๆ
- ๘) ส่งเสริมให้โรงเรียนของรัฐในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้สามารถจัดการศึกษาให้ตรงกับความต้องการของชุมชน สนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาเป็นพิเศษ และเพิ่มบุคลากรในโรงเรียนให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน
- ๙) ขยายโรงเรียนของรัฐให้เปิดการสอนอิสลามศึกษาให้ครอบคลุมในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้
- ๑๐) ให้เยาวชนสามารถเข้าถึงโอกาสทางการศึกษาได้อย่างเท่าเทียมและทั่วถึง เช่น ทุนการศึกษา หรือการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น
- ๑๑) เปิดโลกทัศน์ของผู้ปกครองเพื่อสร้างความตระหนักและให้เห็นถึงความสำคัญของการสนับสนุนและส่งเสริมการศึกษาของบุตรหลานให้มากขึ้น
- ๑๒) รัฐบาลควรให้ความสำคัญโดยปราศจากอคติต่อโรงเรียนเอกชนที่สอนศาสนาอิสลาม
- ๑๓) ควรจัดสวัสดิการให้แก่บุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามให้เท่าเทียมกับโรงเรียนของรัฐบาล
- ๑๔) เสนอให้มีหลักสูตร “สันติศึกษา” ในสถานศึกษา ตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาไปจนถึงระดับอุดมศึกษาเพื่อให้เยาวชนได้เรียนรู้และมีความเข้าใจในการที่จะอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข
- ๑๕) เพิ่มอัตราค่าจ้างครูและบุคลากรทางการศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ และให้โรงเรียนสามารถดำเนินการคัดเลือกตำแหน่งบุคลากรในโรงเรียนได้เป็นกรณีพิเศษเฉพาะในกรณีที่มีครูไปช่วยราชการ

๕. ด้านสังคมและวัฒนธรรม/ประวัติศาสตร์

สภาพปัญหา/สาเหตุของความขัดแย้ง ความรุนแรงในพื้นที่

๑) อัตลักษณ์ของคนไทยมุสลิมเชื้อสายมลายูไม่ได้รับการยอมรับจากภาครัฐเป็นเสมือนกับพลเมืองชั้นสอง

๒) พฤติกรรมของเจ้าหน้าที่รัฐไม่เหมาะสม เช่น การใช้คำพูดของเจ้าหน้าที่รัฐบางคนไม่เคารพสิทธิและศักดิ์ศรีของประชาชนในพื้นที่

๓) มีการปลุกระดมเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ปัตตานีที่ชาวมลายูมุสลิมทุกคนจะต้องต่อสู้ให้ปัตตานีกลับมาเป็นราชอาณาจักรมลายูที่เคยเป็นรัฐอิสลามและมีเอกราช

๔) ความไม่ปลอดภัยในชีวิตทำให้วัฒนธรรมประเพณีของชาวพุทธและการจัดกิจกรรมในวันสำคัญในทางพระพุทธศาสนาเปลี่ยนแปลงไป จึงส่งผลกระทบต่อนิกายพระพุทธศาสนาและประชาชนชาวพุทธโดยตรง

ข้อเสนอเชิงนโยบาย/แนวทางการลดความขัดแย้งและความรุนแรง

๑) ให้ข้าราชการชั้นผู้น้อยได้ศึกษาภาษามลายูท้องถิ่น เพื่อจะได้เข้าใจภาษาและใช้ภาษามลายูได้ เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่ที่มาติดต่อราชการจะได้มีความรู้สึกเป็นกันเอง และรู้สึกเป็นพวกเดียวกัน

๒) จัดให้มีสำนักศึกษาที่มีคุณภาพของพระ และสามเณร ให้มีการเรียนทั้งบาลีและทางโลก โดยการสนับสนุนจากรัฐ

๓) สมาคมปอเนาะต้องร่างระเบียบสังคม (บทบาทของโต๊ะครูในการแก้ไขปัญหาสังคม) เพื่อนำเสนอต่อหน่วยงานของรัฐนำมาใช้ในพื้นที่ และต้องเป็นองค์กรอิสระชี้แจงเรื่องวิถีชีวิตของอิสลามต่อชุมชน แสดงจุดยืนที่ชัดเจนต่อพิธีการและกิจกรรมต่าง ๆ ที่หน่วยงานของรัฐจัดขึ้นที่อาจขัดกับหลักศาสนาอิสลาม

๔) สนับสนุนคนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ให้มีโอกาสเป็นหัวหน้าส่วนราชการ เช่น ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ หัวหน้าส่วนราชการต่าง ๆ เป็นต้น

๕) จัดอบรมเจ้าหน้าที่ที่มาประจำการในพื้นที่ให้เข้าใจถึงขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม พิธีการทางศาสนาต่าง ๆ และลักษณะของบุคคลในพื้นที่

๖) ควรจัดสัมมนาเวทีประชาชนในพื้นที่เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบข้อมูลข่าวสาร เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในพื้นที่

การพิจารณา

ด้วยสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ได้มีหนังสือที่ สผ ๐๐๐๑/๑๔๐๒๓ ลงวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๖ ถึงคณะกรรมการการปกครองแจ้งว่า นายอาซิส เบ็ญหาวัน ประธานสภาที่ปรึกษาการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้มีหนังสือกราบเรียนประธานสภาผู้แทนราษฎร เพื่อเสนอบทสรุปสำหรับผู้บริหารกรณี สรุปผลการเปิดพื้นที่พูดคุยเพื่อหาแนวทางการลดความขัดแย้งและความรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยมีข้อมูลข้อเท็จจริงของสภาพปัญหา สาเหตุของความขัดแย้งความรุนแรงในพื้นที่ด้านการเมืองการปกครอง ด้านทหาร ด้านเศรษฐกิจ ด้านการศึกษา สังคมและวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ ตลอดจนข้อเสนอเชิงนโยบาย แนวทางการลดความขัดแย้งและความรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งประธานสภาผู้แทนราษฎรได้มีดำริให้ส่งเรื่องนี้ให้คณะกรรมการการปกครองสภาผู้แทนราษฎร เพื่อไว้เป็นข้อมูล และพิจารณาตามที่เห็นสมควร

ในคราวประชุมคณะกรรมการการปกครอง ครั้งที่ ๑๓๔ วันพุธที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ที่ประชุมได้มีการพิจารณาขอเขตอำนาจหน้าที่ความเกี่ยวข้องกับสภาพปัญหา สาเหตุของความขัดแย้ง และความรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้แล้วเห็นว่า เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ของ คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร เนื่องจากเรื่องดังกล่าวเป็นปัญหาเชิงระบบของประเทศไทย อันเกิดจากการอำนวยความสะดวกของรัฐ การพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ของรัฐ ตลอดจนรูปแบบโครงสร้าง การเมืองการปกครองของรัฐ ดังนั้น เพื่อให้การพิจารณาเรื่องนี้เป็นไปด้วยความละเอียด รอบคอบ มีข้อมูล และประเด็นประกอบการพิจารณาอย่างชัดเจน จึงเห็นควรตั้งคณะทำงานขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณาศึกษา บทสรุปสำหรับผู้บริหาร กรณีสรุปลผลการเปิดพื้นที่พูดคุยเพื่อหาแนวทางการลดความขัดแย้งและความรุนแรง ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ของสภาที่ปรึกษาการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ตามดำริ ของประธานสภาผู้แทนราษฎรที่ให้ส่งเรื่องนี้ต่อคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร ประกอบด้วย

๑. นายวิรัตน์ วิริยะพงษ์	เป็นประธานคณะทำงาน
๒. นายนิติวัฒน์ จันทร์สว่าง	เป็นรองประธานคณะทำงาน
๓. นายเชน เทือกสุบรรณ	เป็นคณะทำงาน
๔. นายรารี มามะ	เป็นคณะทำงาน
๕. นางสาวกณวรรณ เลาชัยวิวรรณ	เป็นคณะทำงาน
๖. พลเอก นายแพทย์สหชาติ พิพิธกุล	เป็นคณะทำงาน
๗. นายชัยภูมิ จันทรวีไล	เป็นคณะทำงาน
๘. นางสาวเพ็ญศรี พัทธวิวัฒน์ศิริ	เป็นคณะทำงานและเลขานุการ
- โดยให้คณะทำงานฯ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

๑. พิจารณาศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับบทสรุปสำหรับผู้บริหารกรณี สรุปลผลการเปิดพื้นที่พูดคุยเพื่อหาแนวทางการลดความขัดแย้งและความรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่ได้ดำเนินการ ประมวลผลการเปิดพื้นที่พูดคุยที่สะท้อนจากทุกเวทีซึ่งชี้ให้เห็นถึงสภาพปัญหา สาเหตุความขัดแย้งความรุนแรง ในพื้นที่ และข้อเสนอแนวทางการลดความขัดแย้งและความรุนแรง

๒. ให้ข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็น ข้อสังเกตที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางประกอบการพิจารณา ของคณะกรรมการตามขอเขตอำนาจหน้าที่ต่อไป

๓. ดำเนินการอื่นตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

ทั้งนี้ ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่มีมติตั้งคณะทำงานฯ แล้วรายงาน ให้คณะกรรมการทราบต่อไป

การดำเนินการ

๑. คณะทำงานพิจารณาศึกษาบทสรุปสำหรับผู้บริหารกรณี สรุปลผลการเปิดพื้นที่พูดคุย เพื่อหาแนวทางการลดความขัดแย้งและความรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ในคณะกรรมการ การปกครอง สภาผู้แทนราษฎร ได้มีการประชุมพิจารณาศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับบทสรุปสำหรับผู้บริหาร

ดังกล่าวเมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ที่ประชุมเห็นว่า ข้อมูลที่ปรากฏในบทสรุปนี้ได้มีการประมวลผลมาจากเวทีการแสดงความคิดเห็นในพื้นที่ที่เกิดปัญหาขึ้นจริง ซึ่งการจะพิจารณาว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับบทสรุปนี้ไม่สามารถจะกระทำได้ เนื่องจากไม่มีพื้นฐานของการสนับสนุนความเห็น โดยการศึกษาหรือการวิจัยใด ๆ ที่จะมาหักล้างหรือแสดงความเห็นตามข้อสรุปดังกล่าวได้ ทั้งนี้ หากจะมีการศึกษาเรื่องนี้อย่างละเอียดจะต้องใช้เวลาในการศึกษาเป็นอย่างมาก ซึ่งอาจจะต้องมีการจัดสัมมนาหรือศึกษาและทำการวิจัยในเรื่องนี้อย่างจริงจัง เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงและมีข้อมูลที่มีความละเอียดรอบคอบในการพิจารณา อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันนี้คณะทำงานสามารถที่จะพิจารณาศึกษาประเด็นใดเพิ่มเติมหรือตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับบทสรุปนี้ได้ โดยคณะทำงานอาจทำความเข้าใจเสนอต่อคณะกรรมการว่า คณะกรรมการควรมีหนังสือกราบเรียนประธานสภาผู้แทนราษฎร เสนอความเห็นฯ ขอให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรจัดส่งบทสรุปดังกล่าวพร้อมมีข้อสังเกตของคณะกรรมการให้กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา พรรคการเมืองทุกพรรค หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อรับทราบและนำไปพิจารณาศึกษา ตลอดจนหาแนวทางการแก้ไขปัญหา

ทั้งนี้ ปัญหาความขัดแย้งและความรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ตามบทสรุปผู้บริหารที่ สปต. จัดทำขึ้นมานั้น โดยข้อเท็จจริงแล้วเป็นข้อมูลที่ปรากฏขึ้นเป็นระยะเวลานานแล้ว และเรื่องดังกล่าวสถาบันพระปกเกล้าได้มีการกำหนดหลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูง “การเสริมสร้างสังคมสันติสุข” จำนวน ๔ รุ่น ยังได้มีการเสนอผลงานการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยสำนักสันติวิธีและธรรมาภิบาล สถาบันพระปกเกล้า ซึ่งมีพลเอก เอกชัย ศรีวิลาส เป็นผู้อำนวยการสำนักสันติวิธีและธรรมาภิบาล จึงเห็นว่า การพิจารณาศึกษาเรื่องนี้ คณะทำงานควรนำข้อมูลรายละเอียดจากผลงานการวิจัยตามหลักสูตรดังกล่าวมาประกอบการพิจารณาศึกษาเปรียบเทียบกับบทสรุปผู้บริหารที่ สปต. เสนอข้างต้น

ในการนี้ นายเชน เทือกสุบรรณ คณะทำงาน ได้ประสานด้วยวาจาทางโทรศัพท์ในที่ประชุมคณะทำงานกับพลเอก เอกชัย ศรีวิลาส ผู้อำนวยการสำนักสันติวิธีและธรรมาภิบาล สถาบันพระปกเกล้า เพื่อขอรายงานการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูง “การเสริมสร้างสังคมสันติสุข” ของสำนักสันติวิธีและธรรมาภิบาล สถาบันพระปกเกล้า มาประกอบการพิจารณาบทสรุปสำหรับผู้บริหารกรณีสรุปผลการเปิดพื้นที่พูดคุยเพื่อหาแนวทางการลดความขัดแย้งและความรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ของนายอาซิส เบ็ญหาวัน ประธานสภาที่ปรึกษาการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อให้คณะทำงานพิจารณารายละเอียดข้อมูลก่อนจัดทำรายงานเสนอต่อคณะกรรมการพิจารณาต่อไป

๒. สำนักสันติวิธีและธรรมาภิบาล สถาบันพระปกเกล้า ได้มีหนังสือที่ พป ๐๐๐๙/๑๖๒๐ ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ถึงคณะกรรมการการปกครอง แจ้งว่า ได้จัดส่งเอกสารเกี่ยวกับจังหวัดชายแดนภาคใต้ตามที่คณะทำงานได้ประสานด้วยวาจาในที่ประชุมคณะทำงานข้างต้น เพื่อให้คณะกรรมการได้นำไปใช้ประโยชน์ ประกอบด้วย

๑) รายงานปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ : บทวิเคราะห์และแนวทางการแก้ปัญหาเชิงรุกที่ยั่งยืนด้วยสันติวิธี

๒) หนังสือ “สันติวิธีวิถีวัฒนธรรมสู่สันติสุขชายแดนใต้”

๓) (ร่าง) การปกครองท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ

๔) รายงานสนทนาชายแดนใต้/ปาตานี : บทสังเคราะห์จากการสัมมนาเชิงวิเคราะห์
ความขัดแย้ง (ครั้งที่ ๑ – ๕)

ในการนี้ ในคราวประชุมคณะกรรมการการปกครอง ครั้งที่ ๑๓๖ วันพฤหัสบดีที่ ๒๑
พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ที่ประชุมได้รับทราบแล้ว และมีความเห็นมอบหมายให้คณะทำงานเพื่อใช้ประกอบพิจารณา
ต่อไป

๓. คณะทำงานพิจารณาศึกษาบทสรุปสำหรับผู้บริหาร กรณีสรุปผลการเปิดพื้นที่พูดคุย
เพื่อหาแนวทางการลดความขัดแย้งและความรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ในคณะกรรมการการ
ปกครอง สภาผู้แทนราษฎร ได้มีการประชุมพิจารณาศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับบทสรุปสำหรับผู้บริหาร
ดังกล่าวเมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ที่ประชุมเห็นว่า รายละเอียดในบทสรุปสำหรับผู้บริหาร
ดังกล่าวเป็นการศึกษาในกรอบที่กว้าง คณะทำงานฯ อาจไม่สามารถศึกษาได้ครบทุกด้าน เนื่องจากมีข้อมูล
เนื้อหาค่อนข้างมาก ซึ่งต้องใช้ระยะเวลาในการศึกษาเป็นอย่างมาก ดังนั้น เพื่อให้การพิจารณาของ
คณะทำงานสอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการปกครองอย่างชัดเจน จึงเห็นควรให้
คณะทำงานทุกคนศึกษาเนื้อหาบทสรุปสำหรับผู้บริหาร กรณีสรุปผลการเปิดพื้นที่พูดคุยเพื่อหาแนวทางการ
ลดความขัดแย้งและความรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ของนายอาซิส เบ็ญหาวัน ประธานสภา
ที่ปรึกษาการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ เฉพาะในประเด็นด้านการเมืองการปกครอง
เพื่อนำมาเปรียบเทียบกับข้อมูลรายงานการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ทั้ง ๔ เรื่อง ที่สำนัก
สันติวิธีและธรรมาภิบาล สถาบันพระปกเกล้า จัดส่งให้กับคณะกรรมการข้างต้น

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นผลให้กรรมการ
พ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๑๓๓ วันพุธที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๖

ครั้งที่ ๑๓๔ วันพุธที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

ครั้งที่ ๑๓๖ วันพฤหัสบดีที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

- นางสาวสาวิตรี นาวิระ วิทยากรปฏิบัติการ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๑๓๖

เรื่องพิจารณา ขอให้ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของกำนันตำบลภูเงินและเจ้าพนักงานที่ดินในการรังวัด
ชี้แนวเขตที่ดินสาธารณประโยชน์ (ทำเลเลี้ยงสัตว์ป่าภูหนา) ตำบลภูเงิน อำเภอเสลภูมิ
จังหวัดร้อยเอ็ด โดยมีขอบ กระทำการข่มขู่ และทำให้ราษฎรได้รับความเดือดร้อน

ผู้เสนอ นายสุริยา วันชา

ข้อเท็จจริง

ผู้ร้องและคณะอ้างว่า นายนิคม พรหมโยธา กำนันตำบลภูเงิน ร้อยตำรวจตรี สมใจ แก้วเขียว
และนายวิระศักดิ์ สวัสดิ์สาร ช่างรังวัด สำนักงานที่ดินจังหวัดร้อยเอ็ด สาขาเสลภูมิ เข้าดำเนินการรังวัด
ชี้แนวเขตที่ดินสาธารณประโยชน์ (ทำเลเลี้ยงสัตว์ป่าภูหนา) โดยมีขอบ รายละเอียดดังนี้

เมื่อวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๖ นายนิคม พรหมโยธา กำนันตำบลภูเงิน ร้อยตำรวจตรี สมใจ
แก้วเขียว (ราษฎรในพื้นที่) และนายวิระศักดิ์ สวัสดิ์สาร ช่างรังวัด สำนักงานที่ดินจังหวัดร้อยเอ็ด สาขา
เสลภูมิ เข้าดำเนินการรังวัดชี้แนวเขตที่ดินสาธารณประโยชน์ (ทำเลเลี้ยงสัตว์ป่าภูหนา) แต่ไม่สามารถ
ดำเนินการได้ เนื่องจากหมุดหลักเขตที่ดินไม่มีอยู่ในตำแหน่งเดิม จึงจะทำการปักหมุดหลักเขตที่ดินใหม่
โดยได้ปักหลักหมุดเข้าไปในที่ดินของราษฎรที่ได้รับการตกทอดทางมรดกจากบรรพบุรุษที่อยู่มานานก่อนปี
๒๔๙๐ ซึ่งที่ดินดังกล่าวเป็นที่ดินที่มีหลักฐาน ได้แก่ หนังสือแสดงสิทธิครอบครอง (ส.ค. ๑) ที่กรมที่ดินออก
ให้ หนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓) ใบจอง และมีราษฎรบางรายได้เสียภาษีบำรุงท้องที่ (ภ.บ.ท. ๕)
นอกจากนี้ยังมีที่ดินบางส่วนเป็นที่ดินที่ไม่มีเอกสารสิทธิ แต่ราษฎรได้ทำกินมาตั้งแต่ปี ๒๕๒๘ ดังนั้น ราษฎร
จึงร่วมกันคัดค้าน มีปากเสียง จนเกิดความแตกแยกในชุมชน ประกอบกับ ในระหว่างการดำเนินการรังวัด
ชี้แนวเขตที่ดินสาธารณประโยชน์ (ทำเลเลี้ยงสัตว์ป่าภูหนา) นายนิคม พรหมโยธา กำนันตำบลภูเงิน และ
ร้อยตำรวจตรี สมใจ แก้วเขียว ได้ข่มขู่ว่า “เอกสารสิทธิที่ดินทั้งหมดของประชาชนที่มีอยู่เป็นโมฆะ
แม้ประชาชนจะคัดค้านอย่างไร ก็ไม่มีวันชนะและได้ที่ดินคืน รวมทั้งไม่มีใครปลด ย้าย พวกเขาได้”
ซึ่งพฤติกรรมที่แสดงออกเป็นการใช้อำนาจเกินขอบเขตและเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ

ทั้งนี้ นายนิคม พรหมโยธา กำนันตำบลภูเงิน ร้อยตำรวจตรี สมใจ แก้วเขียว และนายวิระศักดิ์
สวัสดิ์สาร ช่างรังวัด สำนักงานที่ดินจังหวัดร้อยเอ็ด สาขาเสลภูมิ ได้กำหนดจะเข้าดำเนินการปักหมุดหลักเขต
ที่ดินใหม่ในที่ดินดังกล่าวอีกครั้ง ในวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๖

การพิจารณา

ข้อเท็จจริงตามการชี้แจงของผู้ร้องและคณะ

การดำเนินการเข้าไปชี้แนวเขตที่ดินสาธารณประโยชน์ (ทำเลเลี้ยงสัตว์ป่าภูหนา) ตำบลภูเงิน
อำเภอเสลภูมิ นั้น ผู้ร้องและคณะยืนยันว่า พื้นที่ดังกล่าวผู้ร้องและคณะได้ทำกินมาเป็นเวลานานและ
ที่ดินทำกินดังกล่าวได้มาโดยการตกทอดทางมรดกจากบรรพบุรุษ ซึ่งสภาพพื้นที่ในปัจจุบันมีลักษณะเป็น
“พื้นที่โล่งเตียน” จึงไม่มีลักษณะเป็นป่า ดังนั้น หากมีการรังวัดปักหมุดใหม่ อาจจะกระทบกับพื้นที่ทำกิน
ของกลุ่มผู้ร้อง อย่างไรก็ตาม ที่ดินดังกล่าวมีเอกสารสิทธิครอบครอง เช่น หนังสือแสดงสิทธิครอบครอง
(ส.ค.๑) ที่ออกให้ตั้งแต่ปี ๒๔๙๘ หนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓ ก.) ใบจองและมีราษฎรบางคนได้

เสียภาษีบำรุงท้องที่ (ภ.บ.ท ๕) อีกทั้งยังมีการทำมาหากินอย่างสุจริตและเลี้ยงสัตว์ในพื้นที่ดังกล่าว โดยราษฎรไม่ทราบมาก่อนว่า พื้นที่พิพาทเป็นพื้นที่สาธารณประโยชน์ ซึ่งในการเข้ามาดำเนินการเกี่ยวกับการรังวัดชี้แนวเขตที่ดินสาธารณประโยชน์ (ทำเลเลี้ยงสัตว์ป่าทุ่งนา) ของนายนิคม พรหมโยธา กำนันตำบลภูเงิน และร้อยตำรวจโท สมใจ แก้วเขียว นั้นมีพฤติกรรมในลักษณะข่มขู่ราษฎร ซึ่งส่งผลให้ราษฎรส่วนใหญ่เกิดความกังวลเป็นอย่างมาก

สำหรับการชี้แจงของผู้ถูกร้องนั้น นายนิคม พรหมโยธา กำนันตำบลภูเงิน ได้ชี้แจงว่า ตนเองมิได้มีพฤติกรรมข่มขู่ราษฎรและในการดำเนินการชี้แนวเขตที่ดินสาธารณประโยชน์ก็เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ ส่วนปัญหาการชี้แนวเขตที่ดินสาธารณประโยชน์ (ทำเลเลี้ยงสัตว์ป่าทุ่งนา) เกิดขึ้นเพื่อมุ่งหวังในการตรวจสอบสิทธิของราษฎรให้ถูกต้องชัดเจนเนื่องจากหากมีการรังวัดชี้แนวเขตที่ถูกต้องก็จะสามารถพิสูจน์สิทธิในการครอบครองที่ดินได้ รวมถึงจะสามารถแก้ไขปัญหาการทับซ้อนที่ทำกินของราษฎรได้ต่อไป นอกจากนี้ ร้อยตำรวจโท สมใจ แก้วเขียว ซึ่งเป็นผู้ถูกร้องเช่นกัน ได้ชี้แจงว่า สาเหตุที่ได้เข้าไปเกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าวเนื่องจากตนเองถือเป็นราษฎร บ้านมะหรี ตำบลภูเงิน อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด รวมถึงรับราชการที่สถานีตำรวจภูธรโพธิ์ทองที่อยู่ในพื้นที่ดังกล่าว ซึ่งได้รับการแจ้งว่ามีการบุกรุกพื้นที่ป่า จึงได้มีการลงไปตรวจสอบและได้ยื่นเรื่องไปให้องค์การบริหารส่วนตำบลภูเงิน เพื่อให้มีการชี้แนวเขตที่ดินสาธารณประโยชน์ (ทำเลเลี้ยงสัตว์ป่าทุ่งนา) โดยเมื่อวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๖ ได้มีการลงพื้นที่ดังกล่าวและเกิดปัญหากับราษฎรเนื่องจากราษฎรมีความกังวลใจในเรื่องของที่ทำกิน ส่วนกรณีที่ราษฎรบางรายกล่าวหาว่าตนข่มขู่ราษฎรนั้น ตนได้เข้าไปเกี่ยวข้องกับเรื่องนี้ในฐานะราษฎรบ้านมะหรีเท่านั้น และเห็นว่าพื้นที่ดังกล่าวเป็นพื้นที่สาธารณประโยชน์ที่ราษฎรสามารถใช้ร่วมกันได้

สำหรับส่วนราชการได้ชี้แจงเรื่องดังกล่าวโดยสรุป ดังนี้

พื้นที่ดังกล่าวได้มีการรังวัดเพื่อออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ตามหนังสือที่ รอ ๕๗/๔๙๙๕ ลงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๒๓ ของอำเภอเสลภูมิ เรื่อง การจัดทำหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงในที่ดินสาธารณประโยชน์ ปิงบประมาณ ๒๕๒๔ โดยขอให้เจ้าหน้าที่รังวัดออกหนังสือสำคัญที่หลวงตามบัญชีสำรวจรายชื่อที่สาธารณประโยชน์ แปลงที่แจ้งร้องสิทธิ เนื้อที่ ๑๘๐ - ๐ - ๐ ไร่ ตำบลภูเงิน อำเภอเสลภูมิ โดยเจ้าหน้าที่ได้ทำการรังวัดแล้วไม่มีผู้บุกรุก และไม่มีการคัดค้าน ผลการรังวัดได้เนื้อที่ ๕๔๖ - ๐ - ๕๐ ไร่ ซึ่งมากกว่าพื้นที่เดิม ๓๖๖ - ๐ - ๕๐ ไร่ เจ้าหน้าที่ทำการรังวัดจึงได้ปักหลักเขตและสอบสวนปรากฏว่าเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภทพลเมืองใช้ร่วมกัน ซึ่งอยู่ในความดูแลของกระทรวงมหาดไทย หลังจากนั้นได้มีการออกหนังสือสำหรับที่หลวง เลขที่ ๑๕๒๘๗ เนื้อที่ ๕๔๖ - ๐ - ๕๐ ไร่ ออกเมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๒๕ เพื่อให้ที่ดินดังกล่าวเป็นสาธารณประโยชน์

ทั้งนี้ พื้นที่ดังกล่าวเดิมเป็นพื้นที่เลี้ยงสัตว์ แต่ต่อมาพบว่า มีนายทุนเข้าไปตัดไม้เพื่อทำธุรกิจ รวมถึงมีการบุกรุกที่ดินสาธารณะ ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลภูเงิน ในขณะนั้น จึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง ซึ่งได้ประชุมร่วมกับผู้นำทั้ง ๓ หมู่บ้าน ประกอบด้วย ผู้ใหญ่บ้านหมู่ ๒, ๑๒ และ ๑๗ หลังจากนั้นได้ประสานกับสำนักงานที่ดินจังหวัดร้อยเอ็ด สาขาเสลภูมิ เพื่อขอรังวัดชี้แนวเขตที่สาธารณประโยชน์ โดยมีองค์การบริหารส่วนตำบลภูเงินจะเป็นผู้รับผิดชอบด้านงบประมาณ ทั้งนี้

มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบการบุกรุกพื้นที่ป่า ซึ่งปัจจุบันนี้ได้รับข้อมูลว่า ที่ดินสาธารณประโยชน์ถูกบุกรุกพื้นที่ป่าจนเหลือพื้นที่ป่าเพียง ๒๐๐ ไร่เศษ จากเดิม ๕๔๖ ไร่

อย่างไรก็ตาม ในการดำเนินการชี้แนวเขตที่ดินสาธารณประโยชน์ (ทำเลื่อยสัตว์ป่าภูเขา) ประสบปัญหา กล่าวคือ มีฝ่ายหนึ่งเป็นฝ่ายผู้ที่มีความเห็นว่า ราษฎรได้มีการบุกรุกพื้นที่ป่าสาธารณประโยชน์ และได้ยื่นเรื่องดังกล่าวต่อองค์การบริหารส่วนตำบลเงินให้จัดให้มีการรังวัดชี้แนวเขตที่ดิน ส่วนอีกฝ่ายหนึ่งเป็นราษฎรที่คัดค้านการเข้าไปรังวัดชี้แนวเขตที่ดินสาธารณประโยชน์โดยมีความเห็นว่า การดำเนินการรังวัดชี้แนวเขตที่ดินดังกล่าวจะกระทบต่อที่ทำกินของราษฎรบริเวณแนวเขต ประกอบกับการดำเนินการรังวัดชี้แนวเขตพบว่า มีหลักหมุดที่ไม่อยู่ในตำแหน่งเดิมและหลักหมุดถูกทำลาย จึงจำเป็นต้องมีการปักหมุดเขตใหม่ ส่งผลให้เกิดการคัดค้านจากราษฎรในบริเวณแนวเขต เพราะฉะนั้น เพื่อให้เกิดความถูกต้องจึงจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากราษฎรในพื้นที่ เช่น ผู้ใหญ่บ้าน และราษฎรอาวโสในพื้นที่ เป็นต้น เพื่อเข้าร่วมชี้แนวเขตพร้อมตรวจสอบที่ดินของราษฎร แต่ที่ผ่านมาก็ยังไม่ได้รับความร่วมมือจากราษฎรในการดำเนินการดังกล่าว

ภายหลังจากที่คณะกรรมการได้รับฟังการชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว ได้มีความเห็น ข้อสังเกต และผลการพิจารณา โดยสรุปดังนี้

๑. คณะกรรมการมีข้อสังเกตว่า ตามบัญชีสำรวจรายชื่อที่ดินสาธารณประโยชน์ แปลงที่แจ้งร้องสิทธิ เนื้อที่ ๑๘๐ - ๐ - ๐ ไร่ แต่เมื่อมีการรังวัดแล้ว กลับได้พื้นที่เพิ่มขึ้นมากกว่าเดิมอีก ๓๖๖ - ๐ - ๕๐ ไร่ ซึ่งเมื่อรวมกับพื้นที่เดิมจะมีพื้นที่ถึง ๕๔๖ - ๐ - ๕๐ ไร่ ในกรณีเช่นนี้ จะมีความเป็นไปได้หรือไม่ว่าพื้นที่สาธารณประโยชน์ (ทำเลื่อยสัตว์ป่าภูเขา) ในจำนวนพื้นที่ ๕๔๖ - ๐ - ๕๐ ไร่นั้น จะมีพื้นที่ทำกินของราษฎรรวมอยู่ด้วย เพราะฉะนั้นจึงจะต้องมีการตรวจสอบเอกสารต่างๆ เพื่อให้ทราบว่า เหตุใดพื้นที่ดังกล่าวจึงเพิ่มมากขึ้นกว่าบัญชีที่สำรวจไว้เดิม แม้พื้นที่ดังกล่าวจะมีการตรวจสอบแนวเขตและออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (นสล.) โดยไม่มีการคัดค้านจากเจ้าของที่ดินข้างเคียงจำนวน ๑๙ แปลงโดยรอบแล้วก็ตาม ในกรณีเช่นนี้ อาจเป็นผลมาจากราษฎรในขณะนั้นไม่มีความรู้ ความเข้าใจด้านกฎหมายจึงไม่มีการคัดค้านจากที่ดินข้างเคียง ในขณะเดียวกันหากพิจารณาถึงข้อเท็จจริงจะเห็นว่า มีเจ้าของที่ดินโดยรอบจำนวน ๑๙ แปลง เท่านั้นที่ไม่คัดค้าน แต่ไม่ปรากฏเจ้าของที่ดินที่อยู่ภายในพื้นที่สาธารณประโยชน์แปลงนี้ (ทำเลื่อยสัตว์ป่าภูเขา) ในจำนวนพื้นที่ ๕๔๖ - ๐ - ๕๐ ไร่ ที่ให้การยินยอมหรือคัดค้าน จึงเป็นกรณีข้อสังเกตอีกประการหนึ่ง ดังนั้น ควรมีการทบทวนผลการสำรวจพื้นที่จำนวน ๑๘๐ ไร่ ซึ่งอยู่ด้านในแนวเขตและให้ตรวจสอบเอกสารเดิมเพิ่มเติม รวมถึงเอกสารสิทธิของราษฎรเพื่อให้ทราบถึงสาเหตุของจำนวนพื้นที่ที่เพิ่มขึ้นจากเดิมถึง ๓๖๖ - ๐ - ๕๐ ไร่

๒. ที่ประชุมเห็นชอบให้จังหวัดร้อยเอ็ดโดยผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงเรื่องดังกล่าว ประกอบด้วย

- ๑) รองผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ด
- ๒) เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดร้อยเอ็ด
- ๓) เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดร้อยเอ็ด สาขาเสลภูมิ
- ๔) นายอำเภอเสลภูมิ
- ๕) กำนันตำบลเงิน

โดยให้มีอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบข้อเท็จจริงพร้อมหลักฐานเอกสารสิทธิทั้งหมดของราษฎร ตลอดจนเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหา แล้วแจ้งผลการดำเนินการให้คณะกรรมการการปกครองทราบ

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายกยอสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นผลให้กรรมการ
พ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

๔. ภายหลังได้มีพระราชกฤษฎีกายกยอสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ แล้ว จังหวัดร้อยเอ็ด
ได้มีหนังสือ รอ ๐๐๒๐.๕/๖๖๖ ลงวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๗ รายงานความคืบหน้าว่า เรื่องนี้อยู่ในระหว่าง
การดำเนินการของคณะทำงานพิสูจน์สิทธิในที่ดินของรัฐจังหวัดร้อยเอ็ด ตามคำสั่งคณะกรรมการแก้ไข
ปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐจังหวัดร้อยเอ็ด ที่ ๑๒๗๒/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ซึ่งได้ประชุม
ชี้แจงแนวทางการดำเนินการให้กับผู้ร้องเรียนและราษฎรหมู่ที่ ๒, ๑๒ และ ๑๗ เมื่อวันที่ ๑๙ ธันวาคม
๒๕๕๖ แล้ว ผลการประชุมจากรายงานของเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดร้อยเอ็ด สาขาเสลภูมิ ว่าราษฎรที่ได้รับ
ผลกระทบยินดีให้ความร่วมมือกับผู้ปกครองท้องที่และสำนักงานที่ดินจังหวัดร้อยเอ็ด สาขาเสลภูมิ ในการ
นำช่างรังวัดไปดำเนินการรังวัดที่ดิน โดยกำหนดวันรังวัดในวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๕๗

(ปัจจุบัน คณะกรรมการการปกครองยังมิได้รับทราบผลการดำเนินการรังวัดที่ดินตลอดจนผลการ
แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากจังหวัดร้อยเอ็ด)

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๑๓๓ วันพุธที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๖

ครั้งที่ ๑๓๕ วันพุธที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

- นายจิรพันธุ์ กุศลพงศ์ นักวิชาการรัฐศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศึกษาศาสตร์ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๑๓๗

เรื่องพิจารณา ขอให้เร่งรัดดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงและแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน กรณีการติดตั้งเสาอากาศเครื่องส่งวิทยุกระจายเสียงที่ไม่ได้มาตรฐาน

ผู้เสนอ นายวิชัย สกุลพลไพศาล

ข้อเท็จจริง

นายวิชัย สกุลพลไพศาล ผู้ร้อง อ้างว่า ผู้ร้องอาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๐๑๘/๑๐ ตำบลท่าประดู่ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง ซึ่งอยู่ติดกับบ้านเลขที่ ๐๑๘/๑๖ ตำบลท่าประดู่ ของนางเรณู (ไม่ทราบนามสกุล) โดยบ้านหลังดังกล่าวได้จัดตั้งเป็นสถานีวิทยุชุมชน และมีการติดตั้งเสาอากาศเครื่องส่งวิทยุกระจายเสียง โดยผู้ร้องเห็นว่า การติดตั้งเสาอากาศเครื่องส่งวิทยุกระจายเสียงดังกล่าวไม่ได้มาตรฐานและไม่มีความมั่นคง แข็งแรงเท่าที่ควร รวมทั้งผู้ร้องไม่ทราบว่ามีการติดตั้งสายล่อฟ้าเพื่อป้องกันอันตรายจากฟ้าผ่าหรือไม่ ทั้งนี้ หากเกิดลมกรรโชกแรงหรือมีพายุฝนฟ้าคะนองอาจทำให้เสาอากาศเครื่องส่งวิทยุกระจายเสียงดังกล่าวหักโค่นล้มลงทับบ้านของผู้ร้องและบ้านเรือนราษฎรที่อยู่ใกล้เคียงทำให้เกิดอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สินได้ เนื่องจากบริเวณสถานีวิทยุชุมชนมีบ้านเรือนราษฎรอยู่เป็นจำนวนมาก ประกอบกับการติดตั้งเสาอากาศเครื่องส่งวิทยุกระจายเสียงดังกล่าวยังส่งคลื่นวิทยุรบกวนการรับชมโทรทัศน์ของผู้ร้องและราษฎร นอกจากนี้ ผู้ร้องยังมีข้อสงสัยว่า การติดตั้งเสาอากาศเครื่องส่งวิทยุกระจายเสียงดังกล่าวได้ดำเนินการให้ถูกต้องตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องหรือไม่ เช่น พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ.๒๕๖๒ หรือการขออนุญาตจัดตั้งสถานีวิทยุชุมชน เป็นต้น

ทั้งนี้ ผู้ร้องได้ยื่นเรื่องร้องเรียนต่อผู้ว่าราชการจังหวัดระยองแล้ว โดยผ่านศูนย์ดำรงธรรม จังหวัดระยอง เมื่อวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๖ ขอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดระยอง ตรวจสอบข้อเท็จจริงของเรื่องร้องเรียนดังกล่าวและหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับผู้ร้อง แต่ปัจจุบันยังมีความคืบหน้าในการแก้ไขปัญหา ทั้งยังไม่มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงหรือแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับผู้ร้อง ประกอบกับช่วงนี้เป็นฤดูมรสุมมีกระแสมพัดแรงและมีพายุฝนฟ้าคะนองอยู่เป็นประจำ ผู้ร้องจึงเกรงว่า เสาอากาศเครื่องส่งวิทยุกระจายเสียงดังกล่าวอาจโค่นล้มทับบ้านเรือนของผู้ร้องและราษฎรใกล้เคียงทำให้เกิดอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สิน โดยผู้ร้องมีความประสงค์ขอให้คณะกรรมการการเร่งรัดให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องการดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงและหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับผู้ร้อง

การพิจารณา

คณะกรรมการการปกครองได้พิจารณาเรื่องดังกล่าวในเบื้องต้นปรากฏข้อมูลตามการร้องเรียนว่า นายวิชัย สกุลพลไพศาล ผู้ร้อง ได้เคยเสนอเรื่องร้องเรียนนี้ต่อผู้ว่าราชการจังหวัดระยองแล้ว โดยผ่านศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดระยอง เมื่อวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๖ แต่ปัจจุบันยังไม่ปรากฏผลความคืบหน้าในการแก้ไขปัญหา ดังนั้น เพื่อให้เกิดความรอบคอบและมีข้อมูลรายละเอียดประกอบการพิจารณาเพิ่มเติม ทั้งเกิดความเป็นธรรมต่อทุกฝ่าย จึงให้มีหนังสือถึงผู้ว่าราชการจังหวัดระยองเพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงของเรื่องร้องเรียนดังกล่าว

การดำเนินการ

๑. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๖๑๘๕/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๖ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดระยอง ขอให้ตรวจสอบข้อเท็จจริง พร้อมเสนอความเห็นและแนวทางในการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนดังกล่าว

๒. จังหวัดระยอง ได้มีหนังสือ ที่ รย ๐๐๑๗.๓/๑๒๙๒๖ ลงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๖ ถึงคณะกรรมการการปกครอง แจ้งว่า จังหวัดระยองได้แจ้งให้เทศบาลนครระยอง ซึ่งเป็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตรวจสอบและปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ โดยได้รับรายงานผลการดำเนินการว่า เสาวิฑูรย์ชุมชนดังกล่าวตั้งอยู่บ้านเลขที่ ๑๘/๑๖ ถนนสนามเป้า ซอย ๖ ตำบลท่าประดู่ อำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง โดยมีนายณัฐพล ธรรมสุนทร เป็นเจ้าของ และเสาวิฑูรย์ชุมชนดังกล่าวไม่ได้ยื่นขออนุญาตก่อสร้างกับเทศบาลนครระยอง โดยเมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๖ เทศบาลนครระยองได้มีคำสั่งให้ระงับการก่อสร้างและคำสั่งให้ยื่นใบขออนุญาตก่อสร้างเสาวิฑูรย์ชุมชน ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่รับคำสั่ง ซึ่งครบกำหนดในวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๖ โดยนายณัฐพล ธรรมสุนทร ยังไม่ได้ยื่นขออนุญาตก่อสร้างกับเทศบาลนครระยอง เทศบาลนครระยองจึงได้แจ้งดำเนินคดีกับนายณัฐพล ธรรมสุนทร เมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๖ ซึ่งขณะนี้เรื่องดังกล่าวอยู่ระหว่างการดำเนินคดีของพนักงานสอบสวน

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๑๒๕ วันพฤหัสบดีที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๖

ครั้งที่ ๑๓๔ วันพุธที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

- นายวุฒิชัย ผ่องท้วม นักศึกษาฝึกปฏิบัติงาน คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ผู้สรุป

เรื่องที่ ๑๓๘

เรื่องพิจารณา ขอให้พิจารณาตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของนางโชติมณี วิศาลสมพงษ์ นักวิชาการที่ดินชำนาญการ จังหวัดลพบุรี สาขาชัยบาดาล และขอให้ย้ายสำนักงานที่ดิน สาขาชัยบาดาลกลับไปอยู่ในพื้นที่เดิม

ผู้เสนอ นายบุญมี สีนิล

ข้อเท็จจริง

นายบุญมี สีนิล ผู้ร้อง อาศัยอยู่บ้านเลขที่ ๑๕๓/๒ หมู่ที่ ๓ ตำบลชัยนารายณ์ อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี ได้นำหนังสือขอให้ยกคำขอคัดค้านการรังวัดออกโฉนดที่ดินและยกเลิกทำการสอบสวนเปรียบเทียบของนางสาวจริยา นันทมานนท์ พร้อมสำเนาฉบับไปยื่นต่อนางโชติมณี วิศาลสมพงษ์ นักวิชาการที่ดินชำนาญการ จังหวัดลพบุรี สาขาชัยบาดาล โดยผู้ร้อง ได้ขอให้ลงลายมือชื่อในสำเนาอีกฉบับหนึ่งที่มีข้อความถูกต้องตรงกัน เพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐานยืนยันว่าได้ยื่นเอกสารต่อเจ้าพนักงานที่ดินไว้เรียบร้อยแล้ว แต่นางโชติมณี ๓ กล่าวว่า ไม่มีระเบียบปฏิบัติและไม่ยอมลงลายมือชื่อรับหนังสือดังกล่าว และกล่าวต่อว่า ให้ไปนำสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนมาใช้ขอถ่ายสำเนาหนังสือจากเจ้าพนักงานที่ดิน ผู้ร้องจึงกลับไปนำสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนมายื่นขอถ่ายสำเนาหนังสือกับนางโชติมณี ๓ อีกครั้งหนึ่ง แต่นางโชติมณี ๓ กลับบอกว่า สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนไม่สามารถใช้ขอถ่ายสำเนาหนังสือได้ แต่ต้องใช้บัตรประจำตัวประชาชนฉบับจริง ในกรณีนี้ ผู้ร้องเห็นว่า การปฏิบัติหน้าที่ของนางโชติมณี ๓ ไม่ถูกต้อง ทำให้ผู้ร้องต้องได้รับความเดือดร้อนลำบาก ประกอบกับระยะทางจากบ้านไปยังสำนักงานที่ดินจังหวัดลพบุรี สาขาชัยบาดาลแห่งใหม่นั้น อยู่ห่างจากตัวชุมชนถึง ๔ กิโลเมตร ทำให้ประชาชนที่ไปติดต่อกับสำนักงานที่ดินได้รับความเดือดร้อน ซึ่งสำนักงานที่ดินหลังเก่าอยู่ติดกับที่ว่าการอำเภอชัยบาดาลยังสามรถใช้การได้อยู่ จึงเสนอเรื่องขอให้คณะกรรมการการปกครองพิจารณาตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของนางโชติมณี วิศาลสมพงษ์ นักวิชาการที่ดินชำนาญการ จังหวัดลพบุรี สาขาชัยบาดาล และขอให้ย้ายสำนักงานที่ดินสาขาชัยบาดาลกลับไปอยู่ในพื้นที่เดิม

การพิจารณา

คณะกรรมการการปกครอง ได้พิจารณาเอกสารการร้องเรียนแล้วเห็นว่า เพื่อให้คณะกรรมการได้รับทราบข้อมูล ข้อเท็จจริงที่เป็นประโยชน์ประกอบการพิจารณาเพิ่มเติม จึงเห็นควรมีหนังสือถึงจังหวัดลพบุรี ให้ตรวจสอบรายละเอียด ข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น โดยให้รอผลการตรวจสอบจากจังหวัดลพบุรี แล้วจึงนำเรื่องนี้เข้าสู่การพิจารณาในที่ประชุมคณะกรรมการการปกครองต่อไป

การดำเนินการ

๑. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๘๕๒๖/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดลพบุรี ขอให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีการปฏิบัติหน้าที่ของนางโชติมณี วิศาลสมพงษ์ นักวิชาการที่ดินชำนาญการ สำนักงานที่ดินจังหวัดลพบุรี สาขาชัยบาดาล แล้วแจ้งผลการดำเนินการให้คณะกรรมการทราบ

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นผลให้กรรมการพ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

๒. ภายหลังได้มีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ แล้ว จังหวัดลพบุรี ได้มีหนังสือ ที่ ลป ๐๐๒๐.๕/๑๐๘ ลงวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๕๗ รายงานผลการตรวจสอบว่า จังหวัดลพบุรี ได้ให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีดังกล่าวแล้วโดยนางโชติมณี วิศาลสมพงษ์ ได้ชี้แจงข้อเท็จจริงโดยสรุปว่า เมื่อวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๖ นางสาวจรรยา นันทมานนท์ ซึ่งได้ยื่นคำขอออกโฉนดที่ดินตามขอบบับลงวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๕ โดยอาศัยหลักฐาน น.ค.๓ เลขที่ ๖๕ เนื้อที่ประมาณ ๔๔ - ๐ - ๘๘ ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๒ ตำบลนิคมลำนารายณ์ อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี ไม่ได้มาดำเนินการสอบสวนเปรียบเทียบแต่ได้ส่งหนังสือฉบับลงวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๖ เรื่อง ขอให้ยกคำขอคัดค้านการรังวัดออกโฉนดที่ดิน และยกเลิกการสอบสวนเปรียบเทียบมาแทน โดยได้มีการลงรับที่ฝ่ายอำนวยการซึ่งเจ้าหน้าที่ธุรการได้ดำเนินการลงบันทึกรับหนังสือในระบบคอมพิวเตอร์ ปรากฏตามรายงานทะเบียนรับหนังสือรับ ประจำวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๖ เลขทะเบียนรับ ๒๐๔๙ และนำหนังสือฉบับดังกล่าวมาให้ตนลงลายมือชื่อรับไว้ ต่อมาระหว่างที่ตนดำเนินการสอบสวนเปรียบเทียบโดยนำหนังสือฉบับดังกล่าวมาประกอบการสอบสวนเปรียบเทียบและกำลังสอบสวนนายกองหล้า ภูรินาถ ผู้คัดค้านนายบุญมี สีนิล ผู้ร้องเรียน ได้นำสำเนาเอกสารจำนวน ๑ ชุด มาให้ตนลงลายมือชื่อรับในสำเนาเอกสารที่นำมาโดยอ้างว่าเป็นชุดเดียวกันกับที่นำมาส่ง ตนได้แจ้งให้ผู้ร้องทราบว่าได้ลงลายมือชื่อรับหนังสือในทะเบียนรับหนังสือของสำนักงานที่ดินจังหวัดลพบุรี สาขาชัยบาดาล แล้ว อันเป็นการปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. ๒๕๒๖ และตนได้นำหนังสือดังกล่าวของนางสาวจรรยา ประกอบเรื่องสอบสวนเปรียบเทียบในวันดังกล่าวแล้ว จึงได้แนะนำผู้ร้องว่าหากประสงค์ให้รับรองว่าได้รับหนังสือฉบับดังกล่าวแล้วก็สามารถยื่นคำขอรับรองจากต้นฉบับที่นำมาส่งได้ ตามระเบียบกรมที่ดินว่าด้วยการตรวจหลักฐานทะเบียนที่ดิน การขอคัด ขอค่าสำเนา และตรวจสอบหลักฐาน พ.ศ. ๒๕๕๖ เมื่อผู้ร้องประสงค์ยื่นคำขอตนจึงได้ขอคูบัตรประจำตัวประชาชนฉบับจริงของผู้ร้อง โดยปฏิบัติตามหนังสือกรมที่ดินด่วนที่สุด ที่ มท ๐๕๑๕/ว ๑๒๓๔๕ ลงวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๒ เรื่อง การเรียกเอกสารหลักฐานประกอบการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม และธุรกรรมอื่นเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ จึงจำเป็นต้องตรวจสอบบัตรประจำตัวประชาชนฉบับจริงเพื่อรับคำขอ จึงแจ้งให้ผู้ร้องแสดงบัตรประจำตัวประชาชนฉบับจริงเพื่อตรวจสอบก่อนถ่ายสำเนาลงลายมือชื่อผู้ร้องประกอบคำขอ แต่ผู้ร้องแจ้งว่าไม่นำบัตรประจำตัวประชาชนมาแต่จะกลับไปเอาที่บ้าน ตนได้แจ้งอีกครั้งว่าให้นำบัตรประจำตัวประชาชนฉบับจริงมาแสดงด้วยเพื่อตรวจสอบว่าผู้ร้องเป็นคนเดียวกันกับสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนหรือไม่ ที่ผู้ร้องอ้างว่าตนให้นำสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนมาเพียงอย่างเดียวไม่นับตรงกับที่ตนได้แจ้งแนะนำไว้ เมื่อผู้ร้องกลับมาอีกครั้งพร้อมสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนที่เก่า ผู้ร้องกลับอ้างว่าไม่ได้กลับบ้านเพื่อนำบัตรประจำตัวประชาชนฉบับจริงมาตามที่ได้แจ้งกับตนไว้ แต่สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนที่นำมาแสดงนั้นนำมาจากบ้านเพื่อนซึ่งมีการถ่ายเอกสารทิ้งไว้บ้านเพื่อนนานแล้ว ตนเห็นว่าเอกสารที่ผู้ร้องต้องการคัดค้านนั้นเป็นเอกสารสำคัญที่ใช้ในการสอบสวนเปรียบเทียบ มีผลต่อส่วนได้เสียของผู้ขอและผู้คัดค้าน หากผู้ร้องคัดค้านเอกสารดังกล่าวไปโดยใช้สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนสภาพเก่าและตนไม่สามารถตรวจสอบกับบัตรประจำตัวประชาชนฉบับจริงกับ

สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนที่ผู้ร้องได้นำมาแสดง หากสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนที่นำมาแสดงที่ผู้ร้องอ้างว่าเป็นตนมิใช่บุคคลเดียวกับผู้ร้อง อาจมีผลเสียหายแก่ผู้ขอ ผู้คัดค้าน และเจ้าของสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนนั้นได้ ประกอบกับสำนักงานที่ดินจังหวัดลพบุรี สาขาชัยบาดาล ได้ปิดป้ายประชาสัมพันธ์ให้ผู้ยื่นคำขอสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนฉบับจริงมาแสดงอยู่แล้ว และเพื่อเป็นการป้องกันข้อมูลของราชการและป้องกันความเสียหายของผู้ขอ ผู้คัดค้าน และเจ้าของสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน ตนจึงบอกผู้ร้องให้นำบัตรประชาชนฉบับจริงมาแสดง ตนจะรับรองและรีบดำเนินการรับคำขอและรับรองเอกสารให้ แต่ผู้ร้องกลับไปแล้วไม่กลับมายื่นคำขออีก ตนได้ดำเนินการสอบสวนเปรียบเทียบตามบันทึกข้อความลงวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๖ โดยเสนอเห็นควรออกโฉนดที่ดินให้แก่นางสาวจริยา นันทมานนท์ พร้อมส่งหนังสือสำนักงานที่ดินจังหวัดลพบุรี สาขาชัยบาดาล ที่ ลบ ๐๐๒๐.๐๑/๔๖๗๗ ลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ แจ้งผลการสอบสวนเปรียบเทียบให้นางสาวจริยาฯ ทราบแล้ว และต่อมาในวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ สำนักงานที่ดินจังหวัดลพบุรี สาขาชัยบาดาล ได้รับหนังสือของนางสาวจริยาฯ ฉบับลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ เรื่อง ขอยืนยันการส่งเอกสารให้ยกคำขอคัดค้านการออกโฉนดที่ดิน

จังหวัดลพบุรีพิจารณาแล้วเห็นว่ากรณีดังกล่าวเป็นการพิจารณาดำเนินการในขั้นตอนการสอบสวนเปรียบเทียบในการออกโฉนดที่ดินตามมาตรา ๖๐ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๗ โดยนางสาวจริยา นันทมานนท์ ผู้ขอออกโฉนดที่ดินไม่ได้มาตามนัดในการสอบสวนเปรียบเทียบแต่ได้มอบให้นายบุญมี สีนิล ผู้ร้องเป็นตัวแทนยื่นหนังสือขอให้ยกคำขอคัดค้านการรังวัดออกโฉนดที่ดินและยกเลิกการสอบสวนเปรียบเทียบ ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่ได้มีการลงรับหนังสือฉบับดังกล่าวไว้ตามระเบียบที่เกี่ยวข้องและขั้นตอนการปฏิบัติราชการแล้ว โดยในส่วนนางโชติมา วิศวาลสมพงษ์ ผู้ถูกร้องเรียนเป็นผู้รับผิดชอบในการพิจารณาดำเนินการในเรื่องดังกล่าว ซึ่งในการปฏิบัติราชการไม่ปรากฏว่าได้ปฏิบัติหน้าที่ผิดระเบียบขั้นตอนแต่อย่างใด แต่ปัญหาเรื่องร้องเรียนเกิดจากวิธีปฏิบัติในการคัดถ่ายรับรองเอกสาร ซึ่งโดยทั่วไปหากผู้ร้องได้นำบัตรประจำตัวประชาชนติดตัวมาด้วยในการมาติดต่อราชการแล้วปัญหานี้คงไม่เกิด และเรื่องการใช้บัตรประจำตัวประชาชนในการติดต่อราชการ ณ สำนักงานที่ดิน พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ปฏิบัติเป็นการประจำทุกวันสำหรับการติดต่อทำธุรกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ของประชาชน จึงน่าเชื่อว่าผู้ถูกร้องเรียนได้มีการแนะนำเรื่องการนำบัตรประจำตัวประชาชนฉบับจริงพร้อมสำเนาเพื่อใช้ประกอบการปฏิบัติงานเป็นไปตามความจริง และการที่ผู้ร้องได้เดินทางกลับบ้านเพื่อไปนำบัตรประจำตัวประชาชนฉบับจริงพร้อมสำเนาโดยไม่ได้ออกรับหรือร้องเรียนต่อผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปของผู้ถูกร้องในขณะนั้นแล้ว อันถือเป็นการที่ผู้ร้องยินยอมหรือเชื่อตามคำแนะนำของผู้ถูกร้องแล้ว อย่างไรก็ตาม กรณีการลงลายมือชื่อรับเอกสารในสำเนาที่ผู้ร้องนำมายื่น และการขอคัดถ่ายรับรองเอกสาร หรือหลักฐานการรับเอกสารดังกล่าวเป็นเรื่องรายละเอียดปลีกย่อย หากอยู่ในช่วงระยะเวลาที่ต่อเนื่องกันหรือไม่ห่างกันมากแล้วพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานราชการสามารถใช้ดุลยพินิจพิจารณาดำเนินการให้ได้โดยไม่เป็นการกระทบต่อความสมบูรณ์หรือความถูกต้องของเอกสารที่ใช้ประกอบการพิจารณา โดยอาจทำการตรวจสอบยืนยันกับเจ้าพนักงานธุรการรับหนังสือ หรือให้ถ่ายสำเนาเอกสารทะเบียนรับหนังสือได้ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เพียงแต่ผู้ถูกร้องได้ปฏิบัติงานราชการในเรื่องนี้เป็นไปโดยเคร่งครัดเท่านั้น แต่ก็ยังไม่อาจถือว่าเป็นเหตุให้ผู้ร้องได้รับความเดือดร้อนเสียหายเกินสมควรแต่เพื่อเป็นการลดปัญหา

ข้อร้องเรียนทำนองเดียวกันนี้และเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานราชการในส่วนการให้บริการประชาชน จังหวัดลพบุรีได้แจ้งให้สำนักงานที่ดินจังหวัดลพบุรี สาขาชัยบาดาล แจ้งให้ผู้ถูกร้องและพนักงานเจ้าหน้าที่อื่นให้ใช้ดุลยพินิจยืดหยุ่นตามควรแก่กรณีในการพิจารณาดำเนินการในเรื่องทำนองเช่นนี้แล้ว ทั้งนี้ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย กฎ ระเบียบ และวิธีปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง และไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อทางราชการ และประชาชนผู้มีส่วนได้เสียผู้รับบริการแล้ว สำหรับเรื่องค่าเสียหายหากผู้ร้องเห็นว่าตนได้รับความเสียหายจากกรณีดังกล่าวก็สามารถใช้สิทธิเรียกร้องทางศาลได้ ส่วนเรื่องการย้ายสำนักงานที่ดินจังหวัดลพบุรี สาขาชัยบาดาล กลับไปอยู่ที่เดิมนั้นเป็นเรื่องเชิงนโยบายของกรมที่ดินที่จะต้องพิจารณาดำเนินการและแจ้งให้ผู้ร้องทราบต่อไป ซึ่งจังหวัดลพบุรีได้แจ้งให้ผู้ร้องทราบเป็นการเบื้องต้น และกรมที่ดินได้รับทราบข้อร้องเรียนนี้แล้ว

(ปัจจุบัน คณะกรรมการยังมิได้แจ้งผลการดำเนินการให้ผู้ร้องทราบ)

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๑๓๕ วันพุธที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

- นายจิรพันธุ์ กุรสุรพงศ์ นักวิชาการรัฐศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศึกษาศาสตร์ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๑๓๙

เรื่องพิจารณา ขอให้ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ ที่มีพฤติกรรมเพิกเฉยต่อความต้องการปกป้องรักษาป่าของราษฎร และขอคัดค้านแผนการทำไม้ยูคาลิปตัสในสวนป่าดงเค็ง จังหวัดบุรีรัมย์ (โครงการ ๕)

ผู้เสนอ นายศุภกร พยุงแสนกุล

ข้อเท็จจริง

ผู้ร้องและคณะราษฎรอ้างว่า เจ้าหน้าที่ของกรมป่าไม้ได้มีพฤติกรรมเพิกเฉยต่อความต้องการปกป้องรักษาป่าของราษฎร โดยมีการกระทำและพฤติกรรมที่แสดงออกที่เป็นการเอื้อประโยชน์ให้กับกลุ่มทุนที่ต้องการไม้ ซึ่งถือเป็นการทำลายป่าโดยได้มีขั้นตอนการดำเนินการอนุมัติให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ทำไม้ยูคาลิปตัสอย่างไม่ถูกต้องตามข้อเท็จจริงทางกฎหมาย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

๑. ผู้ร้องและคณะราษฎรอ้างว่า กรมป่าไม้ ได้มีการอนุมัติให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ทำไม้ยูคาลิปตัสในพื้นที่สวนป่าดงเค็ง โดยใช้พื้นที่แปลงปลูกปี ๒๕๒๑ - ๒๕๓๖ ตามแผนการทำไม้ปี ๒๕๕๕ จำนวน ๙๙๔.๒๙ ไร่ และปี ๒๕๕๖ จำนวน ๘๙๖.๕๖ ไร่ รวมเนื้อที่ทั้งหมด ๑,๘๙๐.๘๕ ไร่ แต่ในข้อเท็จจริงตามบัญชีเกี่ยวกับพื้นที่สวนป่าดงเค็ง แปลงปลูกปี ๒๕๒๑, ๒๕๒๒, ๒๕๒๓, ๒๕๓๔ และ ๒๕๓๖ ไม่ได้มีการปลูกไม้ดังกล่าว นอกจากนี้ ตามรายงานแบบ ๔ แผนการทำไม้ในสวนป่าดงเค็ง ได้บันทึกว่า “แปลงปี พ.ศ. ๒๕๒๑ - ๒๕๓๖ เนื้อที่ ๑,๘๙๐.๘๕ ไร่ (เฉพาะพื้นที่มีไม้ยูคาลิปตัส) ที่ได้สุ่มตรวจจำนวน ๕ เพอร์เซ็นต์ของพื้นที่นั้น มีไม้เหลืออยู่ประมาณ ๖๐ ต้น/ไร่ รวมมีไม้จำนวน ๔,๕๒๗ ต้น แยกเป็นชั้นความโตตั้งแต่ ๒๐ ซม. ถึง ๑๕๐ ซม. มีจำนวน ๔,๕๒๗ ต้น แต่ข้อเท็จจริงในสวนป่าดังกล่าว ไม้ยูคาลิปตัสที่ขนาดความโตเส้นรอบวงตั้งแต่ ๑๕๐ ซม. ขึ้นไปมีเป็นจำนวนมาก ดังนั้น ผลการสำรวจจึงไม่ถูกต้อง ส่งผลให้ผลผลิตที่ได้ต่ำกว่าความเป็นจริง ทำให้การคำนวณค่าภาคหลวง ค่าบำรุงป่า และผลตอบแทนอื่น ๆ ต่ำตามไปด้วย เพราะฉะนั้นการที่กรมป่าไม้นำข้อมูลที่ไม่ถูกต้องมาพิจารณาอนุมัติให้มีการทำไม้ในพื้นที่สวนป่าดงเค็งกับองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ จะส่งผลให้รัฐได้รับความเสียหายเนื่องจากได้รับประโยชน์ต่ำกว่าที่เป็นจริง

๒. ผู้ร้องและคณะราษฎรอ้างว่า เมื่อพิจารณาถึงความคุ้มค่าในการทำไม้ในพื้นที่สวนป่าดงเค็ง โดยการคำนวณค่าตอบแทนการขายไม้ยูคาลิปตัสในสวนป่าดงเค็งจากใบเสร็จรับเงินของสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๘ (นครราชสีมา) ที่ได้รับเงินจากองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ตามแบบ ก.ป.ม. แบบ ๓๗ เล่มที่ ๑๖๖๕๕ เลขที่ ๑๓ และ ๑๔ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๔ จำนวน ๒ ฉบับ เป็นการขายไม้ยูคาลิปตัสในสวนป่าดงเค็ง แปลงปลูกปี ๒๕๒๑ - ๒๕๓๖ เนื้อที่ป่ารวม ๑,๘๙๐.๘๕ ไร่ เป็นค่าขายไม้สองเท่ากับอัตราค่าภาคหลวง รวมเป็นเงิน ๔๐๒,๖๓๖ บาท และเป็นค่าตอบแทน จำนวน ๔๐๒,๖๓๖ บาท รวมเป็นเงิน ๘๐๕,๒๗๒ บาท หากคำนวณค่าขายไม้บวกค่าตอบแทนเฉลี่ยเป็นไร่ เป็นเงิน ๔๒๕.๘๗ บาทต่อไร่ นำไปเปรียบเทียบกับอัตราค่าปลูกป่าที่กรมป่าไม้กำหนดในอัตรา ๗,๒๒๐.๐๐ บาทต่อไร่ (ค่าปลูกป่าและค่าบำรุงรักษารวม ๑๐ ปี) เนื้อที่ป่าที่ได้รับความเสียหายจำนวน ๑,๘๙๐.๘๕ ไร่ ค่าปลูกสร้างสวนป่าตามจำนวนเนื้อที่ป่าดังกล่าว คิดเป็นเงินจำนวน ๑๓,๖๕๑,๙๓๗.๐๐ บาท และมีผู้ดูแลเป็นข้าราชการ ๑ นาย เงินเดือนเฉลี่ยคิดเป็นเดือนละ ๑๕,๐๐๐ บาท จำนวน ๑๐ ปี เป็นเงิน ๑,๘๐๐,๐๐๐ บาท รวมค่าใช้จ่ายที่

รัฐลงทุนปลูกสร้างสวนป่าต้องใช้เงินถึง ๑๕,๔๕๑,๙๓๗.๐๐ บาท เมื่อบวกกลับตัวเลขระหว่างการขายกับการปลูกแล้ว รัฐอาจจะขาดทุน (๑๕,๔๕๑,๙๓๗ - ๘๐๕,๒๗๒) เป็นเงิน ๑๔,๖๔๖,๖๖๕.๐๐ บาท ซึ่งหากเป็นสวนป่าเอกชนเขาเรียกว่า “เจ๊ง” แต่ผู้ที่ได้ประโยชน์จากการทำไม้มีแต่โรงงานเยื่อกระดาษ กับองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เท่านั้น ส่วนราษฎรได้รับเพียงค่าจ้างในการตัดโค่นไม้ ค่าแบกไม้ ไม่คุ้มกับการลงทุน และไม่เกิดประโยชน์กับประชาชนอย่างแท้จริง นอกจากนี้ ยังส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และระบบนิเวศน์ที่มีอาจจะประเมินค่าเป็นตัวเลขได้หากปล่อยให้มีการตัดไม้หมดป่า เช่น ผลกระทบต่อเห็ดป่าต่าง ๆ อาหารป่า และสมุนไพรที่จะสูญหายไปด้วย ดังนั้น การกระทำดังกล่าวจึงเป็นการบริหารราชการที่ไม่มีประสิทธิภาพและไม่เกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖

นอกจากนี้ ยังพบว่าการดำเนินการของกรมป่าไม้ และงานสวนป่าดงพลอง องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ ในการเชิญประชุมเพื่อร่วมรับฟังความคิดเห็นในกิจกรรมการใช้ประโยชน์สวนป่าดงเค็ง จังหวัดบุรีรัมย์ ไม่เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ (มาตรา ๘) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. ๒๕๔๘ (ข้อ ๔ , ๕ , ๗ , ๘ , ๙ , ๑๑ , ๑๒ และข้อ ๑๓) และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ (มาตรา ๖๖ , ๖๗ และมาตรา ๘๕) เช่น หนังสือขอเชิญประชุมที่ไม่ระบุเรื่องและวัตถุประสงค์ที่แท้จริงว่า ต้องการรับฟังความคิดเห็นประชาชนที่เป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. ๒๕๔๘ และการประชาสัมพันธ์แจ้งว่า จะตัดไม้ยูคาลิปตัสปีละไม่เกิน ๓๕๐ ไร่ แต่กลับขออนุมัติแผนการทำไม้ปี ๒๕๕๕ จำนวน ๙๙๔.๒๙ ไร่ และปี ๒๕๕๖ จำนวน ๘๙๖.๕๖ ไร่ รวมถึงการประชาสัมพันธ์ที่ผ่านมาแจ้งว่า จะปลูกป่าไม้ยางพารา แต่กลับขออนุมัติปลูกป่าทดแทนด้วยไม้ชนิดเดิม นอกจากนี้ ยังมีการประชาสัมพันธ์ว่า การทำไม้และขายไม้จะเป็นรายได้เข้ารัฐ แต่ในข้อเท็จจริงเป็นรายได้เข้าองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้โดยตรง อีกทั้งกรมป่าไม้ก็ไม่เคยมีการศึกษาวิเคราะห์ผลดีและผลเสียให้ครบถ้วนทุกด้าน ไม่เคยดำเนินการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ชุมชนท้องถิ่น และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงไม่เคยให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางดำเนินการดังกล่าว

๓. ผู้ร้องและราษฎรอ้างว่า การที่สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๘ (นครราชสีมา) แจ้งให้สำนักส่งเสริมและพัฒนาไม้เศรษฐกิจนครราชสีมา ไปชำระค่าธรรมเนียมก่อนที่จะมีการทำไม้ออกแต่ใบเสร็จรับเงินกลับเป็นค่าซื้อไม้ในอัตรา ๒ เท่าค่าภาคหลวงไม้ และค่าตอบแทนอีก ๒ เท่าค่าภาคหลวงไม้ การสั่งให้ไปชำระค่าธรรมเนียมหรือค่าซื้อไม้ก่อนทำไม้นั้น น่าจะเป็นการสั่งที่ไม่ถูกต้องเพราะสวนป่าดงเค็งอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าดงเค็ง จึงต้องมีการดำเนินการขออนุญาตตามมาตรา ๑๕ ของพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ เสียก่อน และต้องปฏิบัติตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๑๐๖ (พ.ศ. ๒๕๒๘) และชำระค่าภาคหลวงไม้ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๒๒๑ (พ.ศ. ๒๕๓๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ดังนั้น การสั่งในลักษณะดังกล่าว จึงมีลักษณะกำกวม เป็นการเปิดช่องเพื่อเป็นข้ออ้างให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เข้าไปทำไม้และปลูกป่าโดยไม่ต้องขออนุญาต ส่งผลให้ราษฎรและส่วนราชการต่าง ๆ ที่ไม่ทราบข้อเท็จจริงและรายละเอียดที่ดีพอ เมื่อเห็นหนังสือสั่งการและใบเสร็จค่าซื้อไม้จะต้องเข้าใจว่า

องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ได้รับอนุญาตเรียบร้อยแล้ว ซึ่งก็มีสวนป่าหลายแห่งที่ทำไม้ออกในลักษณะดังกล่าว ทำให้ป่าของประเทศไทยได้รับความเสียหายไปเป็นจำนวนมาก เพราะฉะนั้น หากมีการทำไม้ตามมาตรา ๑๕ ของพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ผู้รับอนุญาตจะต้องชำระค่าภาคหลวงไม้ในอัตราลูกบาศก์เมตรละ ๒๐.๐๐ บาท ไม่ใช่ ๕.๐๐ บาท เนื่องจากไม้ยูคาลิปตัสในสวนป่าดงเค็งเป็นการปลูกโดยงบประมาณของกรมป่าไม้ มิใช่ไม้ที่ปลูกโดยได้รับอนุญาตตามมาตรา ๒๐ ของพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ และมีใช้ไม้หวงห้ามตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ ๑๒๒๑ (พ.ศ. ๒๕๓๑) ข้อ ๓ (๑) กำหนดอัตราค่าภาคหลวงไม้สำหรับไม้ที่มีอยู่ตามธรรมชาติ ทั้งมิใช่ไม้หวงห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้ (ก) เพื่อการค้าลูกบาศก์เมตรละ ๒๐.๐๐ บาท ดังนั้น การขายไม้ให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ในลักษณะดังกล่าว จึงเป็นการหลีกเลี่ยงการขออนุญาตตามกฎหมาย หลีกเลี่ยงค่าภาคหลวงไม้ ตลอดจนหลีกเลี่ยงค่าซื้อไม้เพื่อให้ค่าซื้อไม้ถูกลง ซึ่งเป็นราคาต่ำกว่าที่กฎหมายกำหนด กรณีดังกล่าวจึงเป็นการกระทำในลักษณะที่ส่อเจตนาร่วมกันบิดเบือน และฉ้อราษฎร์บังหลวง

๔. ผู้ร้องและคณะราษฎรอ้างว่า การที่กรมป่าไม้ ออกคำสั่งที่ ๓๒๔/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๔๘ แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อให้ทำการส่งมอบสวนป่าที่ปลูกโดยงบประมาณของกรมป่าไม้ ส่งผลกระทบต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อม ซึ่งกรมป่าไม้ไม่เคยศึกษา และวิเคราะห์ผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม (EIA) และการประเมินผลกระทบด้านสุขภาพ (HIA) ของประชาชนในชุมชน ไม่เคยรับฟังความคิดเห็นของประชาชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทั้งไม่เคยให้ประชาชน ชุมชน ท้องถิ่น และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ การอนุรักษ์ สงวน การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์

ด้วยเหตุนี้ ผู้ร้องและคณะ จึงต้องการที่จะให้ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อไม่ให้มีการนำไม้ออกจากพื้นที่สวนป่าดงเค็งเนื่องจากการทำลายป่าไม้และสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ ยังขอคัดค้าน คำสั่งกรมป่าไม้ ที่ ๓๒๔/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๔๘ ที่จะส่งผลให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้สามารถทำไม้ออกมาได้ พร้อมขอให้กรมป่าไม้ทบทวนและยกเลิกการอนุมัติแผนการทำไม้ยูคาลิปตัสและแผนการปลูกป่าทดแทนให้แก่องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้

การพิจารณา

ข้อเท็จจริงตามการชี้แจงของผู้ร้องและคณะ

๑. การไม่ปฏิบัติตามระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ดูแลรักษา และใช้ประโยชน์สวนป่าที่ปลูกโดยใช้งบประมาณของกรมป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๔๑ ข้อ ๙ สวนป่าที่องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ (ออป.) ได้รับมอบไว้แล้ว ให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ดูแลรักษาสวนป่า โดยจัดทำแนวเขตสวนป่าให้มีเสาแสดงหลักเขตที่มั่นคงและมองเห็นได้ชัดเจน และป้องกันมิให้มีการบุกรุกทำลายสวนป่าหรือเกิดความเสียหายโดยสาเหตุอื่นๆ

ข้อเท็จจริงพบว่า มีปัญหาการลักลอบตัดไม้ และการบุกรุกเขตสวนป่า ทั้งยังคงพบเห็นอย่างต่อเนื่อง ส่วนที่มีผู้บุกรุกปลูกพืชไร่ก็ยังคงปลูกพืชอยู่ทั้งๆ ที่มีแนวเขตชัดเจน โดยเฉพาะอย่างยิ่งมีบางส่วนถูกครอบครองโดยนายทุนซึ่งไม่ใช่ราษฎรที่ทำกินมาตั้งแต่อดีต นอกจากนี้ ยังมีการปลูกยางพารา ปลูกมันสำปะหลัง โดยเฉพาะทางด้านทิศใต้ของสวนป่าดงเค็ง เหล่านี้ล้วนสะท้อนว่าขาดการดูแลเอาใจใส่ของเจ้าหน้าที่อย่างจริงจัง มีการปล่อยปละละเลย มีเพียงลูกจ้างที่เป็นคนในพื้นที่เท่านั้นที่อยู่เป็นประจำ

การแสดงหลักเขตที่มั่นคงและมองเห็นได้ชัดเจนก็ไม่ได้มีการดำเนินการ นอกจากนี้ เสาหลักเขตบางแห่งก็ชำรุดแตกหักไม่มีการซ่อมแซม บางจุดที่ทับซ้อนกับพื้นที่ของเกษตรกรก็ไม่มีการจัดทำหลักเขตให้ชัดเจน อีกทั้งการลักลอบตัดไม้ยังพบเห็นอยู่เป็นระยะโดยเฉพาะไม้ที่มีมูลค่าสูง เช่น ไม้พยุง ซึ่งยังพบอยู่บ้างในสวนป่าดงเค็ง และในช่วงที่ผ่านมาได้มีการจับกุมได้จำนวนมาก รวมถึงมีข้อมูลว่า เจ้าหน้าที่สวนป่าได้สั่งการให้มีการตัดไม้ในแปลงธรรมชาติเพื่อให้กลายเป็นแปลงป่าเสื่อมโทรมเพื่อจะได้เพิ่มพื้นที่ปลูกไม้เศรษฐกิจ ซึ่งข้อมูลนี้มาจากบุคคลผู้ที่เคยเข้าไปรับจ้างให้กับ ออป. ในกรณีเช่นนี้ ถือว่าเป็นสิ่งที่ทำลายความรู้สึกของชาวบ้าน และทำให้เกิดความสงสัยในการปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบกฎหมายของ ออป. มาโดยตลอด

๒. พฤติกรรมของเจ้าหน้าที่แสวงหาผลประโยชน์จากป่า และเอื้อประโยชน์ให้กับพวกพ้อง โดยผู้ร้องยืนยันว่า แผนการทำไม้ครั้งนี้แทบจะไม่เกิดประโยชน์ที่ชาวบ้านในพื้นที่จะได้รับเลย มีแต่ผลเสียที่จะเกิดขึ้นกับชาวบ้าน ผู้ที่ยังต้องพึ่งพาอาศัยสวนป่าดงเค็งแห่งนี้ เป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิต เพราะเป็นแหล่งหาอาหาร ยาสมุนไพร แหล่งหารายได้เสริม แหล่งสร้างความภาคภูมิใจของคนในตำบล หล่อหลอมให้คนในชุมชนเกิดความรักความสามัคคี จากครั้งอดีตที่ร่วมกันต่อสู้กับนายทุนและอำนาจเป็นเครื่องมือ แต่ครั้งนี้ต้องต่อสู้กับเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีกฎหมายและความโลภเป็นเครื่องมือ

ส่วนราชการได้ชี้แจงเรื่องดังกล่าวโดยสรุป ดังนี้

สวนป่าดงเค็ง อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าดงเค็ง ประกาศเป็นป่าสงวนแห่งชาติเมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๒๙ ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๑๙๒ (พ.ศ. ๒๕๒๙) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗

หลังจากนั้น ได้มีมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๓๕ และวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๓๖ กำหนดให้สวนป่าที่ใช้งบประมาณของกรมป่าไม้ในการปลูกนอกเขตป่าอนุรักษ์ ให้กรมป่าไม้ส่งมอบให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เป็นผู้ดูแลรักษาและใช้ประโยชน์ กรมป่าไม้จึงได้ส่งมอบพื้นที่สวนป่าดงเค็งให้กับองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๔๘ แปลงปลูกปี พ.ศ. ๒๕๒๑ - ๒๕๓๖ เนื้อที่ ๕,๔๒๔ ไร่ ชนิดไม้ นนทรี พดุง สะเดา กระถินณรงค์ ประดู่ พยุง เลี่ยน ยูคาลิปตัส กระถินยักษ์ และสี่เสียดแก่น ระยะปลูก ๒ X ๘ เมตร และ ๔ X ๔ เมตร ซึ่งอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าดงเค็ง ตำบลหนองขमार อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์

ภายหลังกรมป่าไม้ส่งมอบพื้นที่สวนป่าดงเค็ง จำนวน ๕,๔๒๔ ไร่ ให้กับองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้แล้ว ได้มีหนังสือสำนักงานอนุรักษ์และพัฒนาสวนป่านครราชสีมา ที่ ทส ๑๔๑๒.๐๔/๒๔๔๖ ลงวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๑ เรื่อง แผนการทำไม้ยูคาลิปตัสของสวนป่าดงเค็ง จังหวัดบุรีรัมย์ (โครงการ ๕) และหนังสือสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๘ (นครราชสีมา) ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๑๔๔.๒/๗๓๔๐ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๔ เรื่อง แผนการทำไม้ยูคาลิปตัสของสวนป่าดงเค็ง จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งได้มีคำสั่งสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๘ (นครราชสีมา) ที่ ๙/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๔ เรื่อง ให้เจ้าหน้าที่ออกไปสำรวจหากำลังผลิตไม้ยูคาลิปตัส สวนป่าดงพลอง อำเภอแคนดง สวนป่าดงเค็ง อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ และสวนป่ากาบเชิง สวนป่าทุ่งมน บักได ตาเบา อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ หลังจากนั้น ได้มีหนังสือ กรมป่าไม้ ที่ ทส ๑๖๐๖.๓/๒๒๖๒๑ ลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ เรื่อง แผนการทำไม้

ยูคาลิปตัสของงานสวนป่าดงเค็ง จังหวัดบุรีรัมย์ (โครงการ ๕) อนุมัติให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ทำไม้ ยูคาลิปตัสออกจากสวนป่าดงเค็ง

สำหรับกระบวนการ ขั้นตอนการศึกษา การวิเคราะห์ การประเมิน และแนวทางในการ พิจารณาการทำไม้ในพื้นที่สวนป่าดงเค็ง จังหวัดบุรีรัมย์ (โครงการ ๕) นั้น โดยการวิเคราะห์การประเมิน การทำไม้ในพื้นที่สวนป่าดงเค็ง จังหวัดบุรีรัมย์ ได้มีการจำแนกการใช้ประโยชน์ที่ดินป่าไม้ ซึ่งแบ่งพื้นที่ออกเป็น ๓ ส่วน คือ

๑) พื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ (Zone C)

๒) พื้นที่ป่าเพื่อการเศรษฐกิจ (Zone E)

๓) พื้นที่ป่าเพื่อการเกษตร (Zone A)

ทั้งนี้ ในส่วนของพื้นที่ป่าเพื่อการเกษตร กรมป่าไม้ได้ส่งมอบให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ไปดำเนินการจัดสรรที่ดินทำกินให้แก่ราษฎร ส่วนสวนป่าดงเค็งมีลักษณะเป็น ที่ราบ ไม่มีความลาดชัน จัดอยู่ในพื้นที่ป่าเพื่อเศรษฐกิจ มีพื้นที่ ๕,๔๒๔ ไร่ โดยมีวัตถุประสงค์ของการปลูกป่า เพื่อนำไม้มาใช้สอยภายในประเทศเพื่อการเศรษฐกิจ และคณะทำงานตามคำสั่งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ ๑๒๔/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๒๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ ได้ตรวจสอบพื้นที่สวนป่าดงเค็ง ตามข้อเท็จจริงในปัจจุบันทราบว่า มีพื้นที่ป่า ๒,๐๔๐ ไร่ ซึ่งเป็นป่าที่ปลูกขึ้นมา มีสภาพความอุดมสมบูรณ์ มีไม้ขึ้นอยู่หลากหลายชนิด ทั้งไม้ใหญ่ ไม้เล็ก ไม้พื้นล่าง ขึ้นปะปนกันจำนวนมาก มีความหลากหลาย ทางชีวภาพ มีสภาพคล้ายป่าธรรมชาติ คณะทำงานฯ จึงมีมติให้กันพื้นที่ส่วนนี้ไว้เพื่อการอนุรักษ์ รักษาระบบ นิเวศ เป็นแหล่งอาหารเก็บเห็ด เก็บพืช ยาสมุนไพร เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า ไม่มีการอนุญาตให้ทำไม้ออก โดยเด็ดขาด ส่วนพื้นที่ ๓,๓๘๔ ไร่ มีไม้ยูคาลิปตัสขึ้นอยู่ ไม้พื้นล่างมีน้อยมากเหมาะสมที่จะนำมาใช้ประโยชน์ เพื่อการเศรษฐกิจตามการจำแนกการใช้ประโยชน์ที่ดินป่าไม้

ภายหลังจากที่คณะกรรมการได้รับฟังการชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว ได้มีความเห็น ข้อสังเกต และผลการพิจารณา โดยสรุปดังนี้

๑. ไม่ควรให้มีการทำไม้ในพื้นที่สวนป่าดงเค็ง เนื่องจากหากมีการดำเนินการอาจจะส่งผลให้ มีกลุ่มบุคคลเข้าไปจับจองพื้นที่ซึ่งจะส่งผลให้ไม่สามารถปลูกป่าทดแทนได้

๒. เพื่อเป็นการแก้ปัญหาให้ราษฎรอำเภอคูเมือง เห็นควรให้ รองอธิบดีกรมป่าไม้ รองผู้ว่าราชการจังหวัดบุรีรัมย์ ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๘ (นครราชสีมา) ที่ได้รับ มอบหมายจากผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมา และองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ ร่วมกันหาแนวทาง ความเป็นไปได้ในการทำข้อตกลงให้คืนพื้นที่สวนป่าดงเค็งให้กับกรมป่าไม้ ซึ่งจะเป็นการอนุรักษ์สวนป่าดงเค็ง ให้คงอยู่ต่อไป

๓. กรณีการร้องเรียนต่อศาลปกครองนครราชสีมา แล้วศาลมีคำวินิจฉัยยกฟ้อง เนื่องจากการดำเนินการขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีซึ่งเป็นไปตามระเบียบที่ถูกต้อง ดังนั้น จึงต้องพิจารณาหาทางออกร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งกรมป่าไม้และองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ว่า มีความจำเป็นมากน้อยเพียงใดในการเข้าไปทำไม้ยูคาลิปตัส หรือจะปล่อยให้คงเป็นผืนป่ายูคาลิปตัสต่อไป โดยจะต้องคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและประชาชนด้วย

๔. ที่ประชุมมีมติให้จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นผู้รับผิดชอบเรื่องดังกล่าว โดยประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย กรมป่าไม้ และองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ พิจารณาแก้ไขปัญหาและให้แจ้งผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการการปกครองทราบ

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นผลให้กรรมการบริหารพ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

(ปัจจุบัน คณะกรรมการบริหารยังไม่ได้รับแจ้งผลการดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงเพิ่มเติมจากจังหวัดบุรีรัมย์)

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๑๓๕ วันพุธที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

ครั้งที่ ๑๓๖ วันพฤหัสบดีที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

- นายจิรพันธุ์ กุรสุพงษ์ นักวิชาการรัฐศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศึกษาศาสตร์ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๑๔๐

เรื่องพิจารณา ขอให้พิจารณาแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนจากฝุ่นละอองทางอากาศที่เกิดจากการดำเนินกิจการของลานมันพรมเทพพิซไร้

ผู้เสนอ ผู้ไม่ประสงค์ออกนามโดยใช้ชื่อว่า “คณะประชาชนต่อต้านมลพิษสิ่งแวดล้อมทางอากาศบ้านแม่น้ำรี”

ข้อเท็จจริง

ด้วยคณะกรรมการการปกครอง สมาชิกแทนราษฎร ได้รับหนังสือร้องเรียนจากผู้ไม่ประสงค์ออกนามโดยใช้ชื่อว่า “คณะประชาชนต่อต้านมลพิษสิ่งแวดล้อมทางอากาศบ้านแม่น้ำรี” หมู่ที่ ๓ หมู่ที่ ๕ และหมู่ที่ ๑๗ ตำบลนาบ่อคำ อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร ได้รับผลกระทบจากการดำเนินการของลานมันพรมเทพพิซไร้ ซึ่งประกอบกิจการแปรรูปหัวมันสำปะหลัง ข้าวโพดและข้าวเปลือก ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่สูงกว่าหมู่บ้านและเหนือลม ทำให้เกิดฝุ่นละอองที่เป็นมลพิษทางอากาศอย่างรุนแรง เป็นผลให้ประชาชนจำนวนกว่า ๕๐๐ รายที่อาศัยอยู่บริเวณดังกล่าวได้รับผลกระทบในปัญหาด้านสุขภาพโดยเฉพาะอย่างยิ่งโรคทางเดินหายใจ โรคปอด โรคภูมิแพ้ ตลอดจนสารปนเปื้อนในอาหารและเครื่องนุ่งห่ม ทั้งนี้ คณะกรรมการหมู่บ้านบ้านแม่น้ำรี เคยเชิญผู้ประกอบการลานมันพรมเทพพิซไร้มาร่วมประชุมและรับทราบสภาพปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนแล้ว แต่ยังไม่ได้ดำเนินการแก้ไข

การพิจารณา

จากการพิจารณาเอกสารการร้องเรียนในเรื่องนี้คณะกรรมการเห็นว่า แม้รายละเอียดของการเสนอเรื่องร้องเรียน จะไม่ปรากฏชื่อบุคคลที่พิสูจน์ได้ว่ามีอยู่จริง แต่ถ้าปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นไปตามคำร้องที่กล่าวอ้าง ก็จะมีผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมเป็นอย่างยิ่ง ที่สำคัญจะก่อให้เกิดความเดือดร้อนต่อประชาชนที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียงตลอดเวลา ดังนั้น เพื่อให้เกิดความรอบคอบ เป็นธรรม และมีข้อมูลประกอบการพิจารณาเพิ่มเติม คณะกรรมการจึงเห็นควรให้มีหนังสือถึงผู้ว่าราชการจังหวัดกำแพงเพชร เพื่อขอให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงและแจ้งผลการดำเนินการมายังคณะกรรมการ

การดำเนินการ

คณะกรรมการการปกครอง สมาชิกแทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๘๘๐๙/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดกำแพงเพชร ขอให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีปัญหาความเดือดร้อนจากฝุ่นละอองทางอากาศที่เกิดจากการดำเนินกิจการของลานมันพรมเทพพิซไร้ และแจ้งผลการดำเนินการมายังคณะกรรมการ

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นผลให้กรรมการพ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

ภายหลังได้มีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ แล้ว จังหวัดกำแพงเพชร ได้มีหนังสือ ที่ กพ ๐๐๑๗.๓/๔๗๐ ลงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๕๗ รายงานผลความคืบหน้าการดำเนินการ ในเบื้องต้นว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้วพบว่า มีปัญหาเกี่ยวกับการระบายน้ำเสีย และการเกลี่ยดินเก็บกองมันสำปะหลัง ทำให้เกิดฝุ่นละอองบ้าง ขึ้นอยู่กับทิศทางลม สำนักงานอุตสาหกรรม จังหวัดกำแพงเพชร จึงได้มีคำสั่งตามมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ ให้ผู้ประกอบการ ดำเนินการแก้ไข โดยจัดทำระบบบำบัดน้ำเสียและจัดทำมาตรการป้องกันฝุ่นละอองแล้ว หากมีข้อมูลเพิ่มเติม จังหวัดกำแพงเพชรจะรายงานให้ทราบต่อไป

(ปัจจุบัน คณะกรรมการยังไม่ได้รับแจ้งผลการดำเนินการตรวจสอบเพิ่มเติมของจังหวัด กำแพงเพชร และยังมีได้แจ้งผลความคืบหน้าให้คณะผู้ร้องเรียนทราบ)

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๑๓๖ วันพฤหัสบดีที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

- นายวุฒิชัย ผ่องท้วม นักศึกษาฝึกปฏิบัติงาน คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ผู้สรุป

เรื่องที่ ๑๔๑

เรื่องพิจารณา ขอความเป็นธรรมกรณีราษฎรตำบลกาบเชิงไม่มีเอกสารสิทธิ์ในที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัย

ผู้เสนอ นางมณีรัตน์ พงษ์พัฒนาพร และนางจันทร์เพ็ญ โคตรโนนกอก และคณะ
(ผ่าน นายสมบัติ ศรีสุรินทร์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสุรินทร์ เขต ๗)

ข้อเท็จจริง

นางมณีรัตน์ พงษ์พัฒนาพร ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑๗ และนางจันทร์เพ็ญ โคตรโนนกอก ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑๐ และคณะ ตัวแทนราษฎรหมู่ที่ ๓ บ้านตะเภาวใหม่, หมู่ที่ ๑๐ บ้านพาขึ้น, หมู่ที่ ๑๑ บ้านศรีพระจันทร์, หมู่ที่ ๑๘ บ้านตะเภาวพัฒนา, หมู่ที่ ๑๗ บ้านกาบเชิง และหมู่ที่ ๒๐ บ้านใหม่พาขึ้น ขอความเป็นธรรมกรณีราษฎรไม่มีเอกสารสิทธิ์ในที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัย โดยผู้ร้องอ้างว่า เมื่อปี ๒๕๒๔ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้อนุญาตให้จังหวัดสุรินทร์เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าทุ่งมน – บักได – ตาเบา แปลงที่ ๓ ในท้องที่ตำบลกาบเชิง อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ เพื่อดำเนินการจัดสรรที่ดินตามโครงการอพยพราษฎรบ้านตะเภาว และสงวนที่ดินไว้เพื่อประโยชน์ของทางราชการอำเภอกาบเชิง เนื้อที่ ๓,๕๗๖ ไร่ ๓ งาน ๘๐ ตารางวา ต่อมาอำเภอกาบเชิงได้จัดสรรที่ดินดังกล่าวซึ่งเหลือจากการสงวนที่ดินเพื่อประโยชน์ของทางราชการแล้ว จำนวนเนื้อที่ ๔๕ ไร่ ๒ งาน ๓๘ ตารางวา และจัดสรรที่ดินแปลงย่อยอีกจำนวน ๒๙๗ แปลง เพื่อให้ราษฎรได้อยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ ซึ่งอำเภอกาบเชิงได้จัดเก็บค่าเช่าตามสัญญาเช่าที่ดินจัดสรรเพื่ออยู่อาศัย จนกระทั่งปัจจุบัน ราษฎรที่อยู่อาศัยทำกินในพื้นที่ดังกล่าว ยังไม่มีเอกสารสิทธิ์ในที่ดิน ดังนั้น ผู้ร้องจึงมีความประสงค์ให้คณะกรรมการการปกครองพิจารณาให้ความช่วยเหลือและหาแนวทางการออกเอกสารสิทธิ์ในที่ดินให้กับราษฎรในพื้นที่ต่อไป

การพิจารณา

คณะกรรมการการได้พิจารณาเรื่องร้องเรียนดังกล่าวในการประชุมคณะกรรมการครั้งที่ ๑๑๙ เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๖ โดยมีรองอธิบดีกรมที่ดิน รองผู้ว่าราชการจังหวัดสุรินทร์ ปฏิรูปที่ดินจังหวัดสุรินทร์ และผู้ร้อง มาร่วมประชุม ซึ่งจากการประชุมปรากฏข้อมูลตามการชี้แจงของผู้ร้องและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

ในการพิจารณา นางมณีรัตน์ พงษ์พัฒนาพร และนางจันทร์เพ็ญ โคตรโนนกอก ได้ชี้แจงข้อเท็จจริงโดยสรุปเพิ่มเติม ผู้ร้องและราษฎรได้รับการจัดสรรที่ดินสำหรับเป็นที่อยู่อาศัยและที่ดินทำกินในพื้นที่ จำนวน ๓,๕๑๕ ไร่ โดยประกอบไปด้วยบ้านพาขึ้น หมู่ที่ ๑๐, บ้านใหม่พาขึ้น หมู่ที่ ๒๐, บ้านตะเภาวใหม่ หมู่ที่ ๓ และบ้านตะเภาวพัฒนา หมู่ที่ ๑๘ ซึ่งเดิมที่ดินบริเวณนี้ผู้ร้องและราษฎรอยู่อาศัยมาตั้งแต่สมัยบิดามารดา ต่อมาเมื่อปี ๒๕๒๔ เกิดเหตุการณ์ความไม่สงบตามแนวชายแดน อำเภอกาบเชิงจึงได้มีการอพยพราษฎรบ้านตะเภาวออกมาจากพื้นที่เสี่ยงภัยและจัดสรรที่ดินบริเวณด้านข้างที่ว่าการอำเภอกาบเชิงซึ่งเป็นพื้นที่ติดกับที่ดินเดิมที่ผู้ร้องและราษฎรอาศัยทำกิน โดยมีการจัดสรรที่ดินสำหรับเป็นที่ดินทำกินครอบครัวละ ๘ ไร่ และที่ดินสำหรับเป็นที่อยู่อาศัยครอบครัวละ ๑ ไร่ แต่หากครอบครัวใดได้รับการจัดสรรที่ดินแปลงติดกับถนนสายสุรินทร์ – ช้องจอม ระหว่างหลักกิโลเมตรที่ ๕๒ – ๕๖ จะได้รับการจัดสรรที่ดินสำหรับเป็นที่ทำกินครอบครัวละ ๗ ไร่ ๒ งาน และที่ดินสำหรับเป็นที่อยู่อาศัยครอบครัวละ ๒ งาน พร้อมทั้งมีการจัดสรรที่ดิน

สำหรับก่อสร้างเป็นสนามกีฬา วัด และศาลากลางประจำหมู่บ้าน และเมื่อมีการจัดสรรที่ดินให้กับราษฎรแล้ว หน่วยงานราชการได้ออกเอกสารรับรองการเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ให้กับราษฎร คือ หนังสือรับรองเกี่ยวกับที่ดินหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดนไทย – กัมพูชา โครงการอพยพบ้านตะเกาว์ อำเภอกาบเชิง โดยเอกสารดังกล่าวระบุว่า “ที่ดินแปลงนี้ เป็นที่ทางราชการได้เช่าจากกรมป่าไม้นามาจัดเป็นหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดนไทย – กัมพูชา ไม่มีการออกเอกสารสิทธิให้ ห้ามจำหน่ายจ่ายโอน และไม่อยู่ในข่ายแห่งการบังคับคดี เว้นแต่การรับมรดก และถ้าบุคคลใดได้รับการคัดเลือกเข้าทำประโยชน์แล้ว ไม่ทำประโยชน์ภายในกำหนด ๖ เดือน ชอบที่อำเภอจะนำที่ดินแปลงดังกล่าวจัดให้บุคคลอื่นที่ได้รับการคัดเลือก เข้ามาอยู่แทน” รวมทั้งมีการจัดตั้งหมู่บ้านขึ้นใหม่ โดยบ้านตะเกาว์ที่มีการอพยพราษฎรออกมาแล้วได้จัดตั้งเป็นหมู่บ้านตะเกาว์ใหม่ และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่เดิมจัดตั้งเป็นบ้านพาสัน

เมื่อมีการประกาศจัดสรรที่ดินบริเวณดังกล่าวให้กับราษฎรแล้วปรากฏว่า มีราษฎรทั้งในพื้นที่และจังหวัดอื่นต่างเข้ามาอยู่อาศัยและจับจองที่ดินทำกินในพื้นที่ดังกล่าว ซึ่งราษฎรบางรายสามารถเข้าอยู่อาศัยทำกินในพื้นที่ได้ แต่มีราษฎรบางรายไม่สามารถเข้าอยู่อาศัยทำกินในพื้นที่ได้ เนื่องจากเจ้าของที่ดินเดิมไม่ยินยอม ซึ่งหลังจากมีการจัดสรรที่ดินให้กับราษฎรแล้ว ผู้ร้องและราษฎรต่างคาดหวังว่าหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องจะดำเนินการออกเอกสารสิทธิให้กับผู้ร้องและราษฎร แต่จนถึงปัจจุบันก็ยังไม่มีการออกเอกสารสิทธิใด ๆ ให้กับผู้ร้องและราษฎร โดยหมู่บ้านข้างเคียงมีการออกเอกสารสิทธิ ส.ป.ก. ๔ – ๐๑ ให้กับราษฎรแล้ว ซึ่งผู้ร้องและราษฎรได้เคยไปสอบถามเรื่องดังกล่าวจากสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดสุรินทร์ ผู้ว่าราชการจังหวัดสุรินทร์ และค่ายวีรวัฒน์โยธิน แต่ก็ไม่ได้รับคำตอบ หลังจากนั้นราษฎรจึงได้อยู่อาศัยทำกินในพื้นที่เรื่อยมาจนกระทั่งนายสมบัติ ศรีสุรินทร์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสุรินทร์ เขต ๗ ได้เดินทางมาเยี่ยมเยียนราษฎร ผู้ร้องและราษฎรจึงได้เสนอเรื่องร้องเรียนผ่านนายสมบัติ ศรีสุรินทร์ มายังคณะกรรมการการปกครองและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว ซึ่งจากการที่ผู้ร้องและราษฎรไม่มีเอกสารสิทธิในที่ดิน ทำให้ประสบปัญหาต่าง ๆ เช่น ไม่มีเอกสารสิทธิในที่ดินสำหรับใช้เป็นหลักฐานในการขึ้นทะเบียนเกษตรกรหรือการขึ้นทะเบียนผู้ปลูกพืชเศรษฐกิจ ทั้งยังไม่สามารถเข้าร่วมโครงการต่าง ๆ ที่รัฐบาลให้การส่งเสริมได้ เช่น การปลูกยางพารา รวมทั้งไม่สามารถนำที่ดินไปเป็นหลักประกันในการกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินได้

สำหรับการชี้แจงข้อมูลและการเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาของนายยุทธนา วิริยะกิตติ รองผู้ว่าราชการจังหวัดสุรินทร์ ซึ่งปรากฏข้อมูลโดยสรุปว่า ราษฎรตำบลกาบเชิงได้อพยพเข้ามาอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ดังกล่าวตั้งแต่ปี ๒๕๒๑ เนื่องจากเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบตามแนวชายแดนไทย – กัมพูชา ซึ่งหน่วยงานราชการได้จัดสรรที่ดินบริเวณดังกล่าวให้กับราษฎร โดยพื้นที่ที่จัดสรรให้กับราษฎรมีหน่วยงานที่รับผิดชอบ ๓ หน่วยงาน ดังนี้

๑. พื้นที่บริเวณด้านหน้าว่าการอำเภอกาบเชิง ซึ่งปัจจุบันเป็นตลาดสด โดยพื้นที่ดังกล่าวอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดินและมีการออกเอกสารสิทธิ ส.ป.ก. ๔ – ๐๑ ดังนั้น พื้นที่บริเวณนี้จึงอยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

๒. พื้นที่บริเวณที่เป็นที่ตั้งของส่วนราชการต่าง ๆ เป็นที่ดินราชพัสดุ จึงอยู่ในความรับผิดชอบของกรมธนารักษ์ และไม่มีปัญหาในการเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่นี้

๓. พื้นที่บริเวณที่จัดสรรให้ราษฎรอยู่อาศัยและทำกินบริเวณทางด้านซ้ายของที่ว่าการอำเภอกาบเชิง ซึ่งเป็นพื้นที่ป่าสงวนจึงอยู่ในความรับผิดชอบของกรมป่าไม้ โดยพื้นที่ดังกล่าวกรมป่าไม้เคยมอบให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเข้าดำเนินการปฏิรูปที่ดินในพื้นที่แล้ว แต่ต่อมากกรมป่าไม้ได้ขอคืนพื้นที่เนื่องจากมีภาระผูกพัน จึงทำให้พื้นที่นี้กลับมาเป็นพื้นที่ป่าสงวนดังเดิมจึงทำให้ไม่สามารถเข้าดำเนินการใด ๆ ในพื้นที่ได้

สำหรับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้ จังหวัดสุรินทร์จะมีหนังสือถึงกรมป่าไม้เพื่อให้พิจารณา ทบทวนการขอใช้ประโยชน์ในพื้นที่และขอยกเลิกการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ดังกล่าว จากนั้นจะผลักดันให้พื้นที่นั้นกลับมาอยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เมื่อพื้นที่ดังกล่าวกลับมาอยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมแล้ว จังหวัดสุรินทร์จะเข้าดำเนินการตามกระบวนการของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเพื่อดำเนินการปฏิรูปที่ดิน ซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัดโดยตรงอยู่แล้ว ทั้งนี้ ยืนยันว่าสามารถดำเนินการออกเอกสารสิทธิ์ ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ ให้กับผู้ร้องและราษฎรได้ แต่หากผู้ร้องและราษฎรต้องการออกเป็นโฉนดที่ดินแล้วเห็นว่า คงต้องใช้ระยะเวลาค่อนข้างมากและติดขัดในปัญหาข้อกฎหมายหลายประการ

สำหรับการชี้แจงแสดงความคิดเห็นของนายรัชฎา สุริยกุล ณ อยุธยา รองอธิบดีกรมป่าไม้ ได้ชี้แจงว่า หากจังหวัดสุรินทร์มีหนังสือขอยกเลิกการเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติแล้ว กรมป่าไม้จะดำเนินการให้โดยเร็วประกอบกับนายสัมฤทธิ์ ผาณิตบุศย์ ปฏิรูปที่ดินจังหวัดสุรินทร์ ได้ชี้แจงเพิ่มเติมว่า กรณีนี้หากจังหวัดสุรินทร์ขอยกเลิกการใช้ประโยชน์ในพื้นที่จากกรมป่าไม้ และกรมป่าไม้อนุญาตพร้อมคืนพื้นที่ให้กับสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมแล้ว สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมก็สามารถเข้าดำเนินการในพื้นที่ได้ทันที เนื่องจากพื้นที่อำเภอกาบเชิงมีพระราชกฤษฎีกาประกาศให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดินอยู่แล้ว สำหรับการทำประโยชน์ในที่ดินนั้น การมีเอกสารสิทธิ์ ส.ป.ก. ๔ - ๐๑ ราษฎรสามารถเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ได้ในลักษณะเช่นเดียวกับโฉนดที่ดิน แต่ไม่สามารถจำหน่ายโอนได้เท่านั้น

คณะกรรมการพิจารณาคำชี้แจงประกอบเอกสารหลักฐานต่าง ๆ แล้วเห็นว่า แนวทางการแก้ไขปัญหาของจังหวัดสุรินทร์มีความเหมาะสมและสามารถดำเนินการได้ทันที ประกอบกับการขออนุญาตที่ดินในพื้นที่ไม่สามารถทำได้เนื่องจากมีปัญหาข้อกฎหมายหลายประการ ทั้งยังต้องอาศัยการตัดสินใจระดับนโยบายซึ่งใช้ระยะเวลานาน ดังนั้น คณะกรรมการจึงมอบหมายในที่ประชุมให้จังหวัดสุรินทร์ดำเนินการแก้ปัญหาดังกล่าวให้กับราษฎรตำบลกาบเชิง อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ ตามระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยให้ดำเนินการมีหนังสือถึงกรมป่าไม้ เพื่อขอยกเลิกหนังสือการขออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติ แล้วให้กรมป่าไม้มอบพื้นที่ดังกล่าวให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อดำเนินการจัดสรรที่ดินตามกฎหมายการปฏิรูปที่ดินให้กับผู้ร้องและราษฎรที่ได้รับความเดือดร้อน แล้วรายงานผลให้คณะกรรมการทราบต่อไป ทั้งนี้ ผู้ร้องและราษฎรพอใจและยอมรับข้อเสนอในแนวทางการแก้ไขปัญหาของจังหวัดสุรินทร์

การดำเนินการ

๑. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๖๗๘๖/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๖ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดสุรินทร์ ขอดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าว

๒. จังหวัดสุรินทร์ ได้มีหนังสือศาลากลางจังหวัดสุรินทร์ ที่ สร ๐๐๑๓.๓/๑๓๔๕๐ ลงวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๖ แจ้งว่า จังหวัดสุรินทร์ได้ดำเนินการตามข้อเสนอของคณะกรรมการการปกครองแล้ว โดยมอบหมายให้อำเภอกาบเชิงเป็นผู้พิจารณาในการขอยกเลิกการขออนุญาตเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติ และจังหวัดสุรินทร์ได้รับหนังสืออำเภอกาบเชิง ที่ สร ๑๑๑๘.๑/๓๒๘๓ ลงวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๖ แจ้งมติการประชุมประชาคมราษฎรบ้านตาเกว๋ หมู่ที่ ๓ บ้านพาขึ้น หมู่ที่ ๑๐ บ้านตาเกว๋ พัฒนา หมู่ที่ ๑๘ และบ้านใหม่พาขึ้น หมู่ที่ ๒๐ เมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๖ และมติที่ประชุมสภาเทศบาลตำบลกาบเชิง พร้อมนี้ อำเภอกาบเชิงได้นำมติที่ประชุมประชาคมราษฎรบ้านตาเกว๋ และมติที่ประชุมสภาเทศบาลตำบลกาบเชิงเพื่อหารือในที่ประชุมประจำเดือน ครั้งที่ ๙/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๕๖ ซึ่งที่ประชุมมีมติให้การรับรองและมีมติเป็นเอกฉันท์ในการขอยกเลิกการขออนุญาตเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติดังกล่าว โดยจังหวัดสุรินทร์ได้มีหนังสือศาลากลางจังหวัดสุรินทร์ ที่ สร ๐๐๑๓.๓/๑๓๔๕๑ ลงวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๖ ถึงอธิบดีกรมป่าไม้ เพื่อให้พิจารณาดำเนินการต่อไปแล้ว

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายกย่องสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นผลให้กรรมการพ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

(ปัจจุบัน คณะกรรมการยังไม่ได้รับแจ้งผลความคืบหน้าการดำเนินการเพิ่มเติมจาก จังหวัดสุรินทร์)

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๑๑๒ วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๖

ครั้งที่ ๑๑๙ วันพฤหัสบดีที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๖

ครั้งที่ ๑๓๔ วันพุธที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

- นายดนุพล นันทาแสง นิติกรปฏิบัติการ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๑๔๒

เรื่องพิจารณา ขอให้ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของนายวรยุทธ ค่อมบุญ ปลัดอำเภอบ่อพลอย รักษาราชการแทนนายอำเภอบ่อพลอย กรณีดำเนินการจัดการเลือกผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑ ตำบลหนองกุ่ม โดยไม่สุจริตและเที่ยงธรรม

ผู้เสนอ นายณรงค์เดช วิเศษสิงห์ ผู้สมัครรับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้าน หมู่ ๑ ตำบลหนองกุ่ม อำเภอบ่อพลอย จังหวัดกาญจนบุรี

ข้อเท็จจริง

สืบเนื่องจากอำเภอบ่อพลอย จังหวัดกาญจนบุรี ได้ประกาศให้มีการเลือกผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑ ตำบลหนองกุ่ม อำเภอบ่อพลอย จังหวัดกาญจนบุรี ในวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๖ โดยกำหนดวันรับสมัครรับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านในระหว่างวันที่ ๙ - ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ มีผู้สมัครรับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้าน ๒ คน คือ นางสาวอัจฉรา เมตตา ผู้สมัครหมายเลข ๑ และนายณรงค์เดช วิเศษสิงห์ ผู้สมัครหมายเลข ๒ ข้อเท็จจริงปรากฏตามการร้องเรียนว่า นายวรยุทธ ค่อมบุญ ปลัดอำเภอบ่อพลอย รักษาราชการแทนนายอำเภอบ่อพลอย มีพฤติการณ์ที่ส่อไปในทางที่ไม่สุจริตและไม่เป็นธรรมในการจัดการเลือกผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑ ดังนี้

ผู้ร้องเรียนได้สมัครรับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านตามประกาศของอำเภอบ่อพลอย เมื่อวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๖ ต่อมาในวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๖ ได้มีบุคคลยื่นคำร้องคัดค้านคุณสมบัติของผู้ร้องเรียน โดยอ้างว่า ผู้ร้องเรียนมีพฤติกรรมออกเงินกู้ยืมกระบบ ทวงหนี้ไม่เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด เป็นเจ้ามือหวยเถื่อน ติดการพนัน และมีเรื่องทะเลาะวิวาทกับบุคคลอื่น ซึ่งคณะกรรมการตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครรับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้าน ได้ตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ร้องเรียนแล้วเห็นว่า ผู้ร้องเรียนมิได้มีพฤติกรรมเป็นผู้มีอิทธิพลหรือเสื่อมเสียในทางพาลหรือทางทุจริต หรือเสื่อมเสียในทางศีลธรรม ตามมาตรา ๑๒(๘) แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ประกอบกับผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองกุ่ม พระครูประภัสสรกาญจนกิจ เจ้าคณะตำบล เจ้าอาวาสวัดวิเศษสุขาราม ตลอดจนราษฎรในพื้นที่จำนวน ๓๐๐ คน ได้ลงลายมือชื่อรับรองว่า ผู้ร้องเรียนมิได้เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมตามที่ผู้คัดค้าน อีกทั้งยังได้บำเพ็ญตนเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะในหลายๆ ด้าน

แต่ปรากฏว่า นายวรยุทธ ค่อมบุญ ปลัดอำเภอบ่อพลอย รักษาราชการแทนนายอำเภอบ่อพลอย ได้มีหนังสือที่ กจ. ๐๗๑๘/ ๓๔๓๖ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๖ แจ้งผลการพิจารณาตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครรับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านไปยังผู้ร้องว่า อำเภอบ่อพลอยได้พิจารณาข้อเท็จจริงตามคำร้องของผู้คัดค้าน ข้อกฎหมายตามมาตรา ๑๒ (๘) แห่งพระราชบัญญัติลักษณะการปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ แล้วเห็นว่า ผู้ร้องเรียนมีพฤติกรรมตามที่ผู้ยื่นคำร้องคัดค้านจริง และมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๒ (๘) แห่งพระราชบัญญัติลักษณะการปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ อำเภอบ่อพลอยจึงไม่อาจรับผู้ร้องเรียนเป็นผู้สมัครรับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑ ตำบลหนองกุ่ม ได้ ผู้ร้องเรียนจึงเห็นว่า การปฏิบัติหน้าที่ของนายวรยุทธ ค่อมบุญ ปลัดอำเภอบ่อพลอย รักษาราชการแทนนายอำเภอบ่อพลอย เป็นการใช้อำนาจดุลยพินิจในทางปกครองที่มีชอบด้วยกฎหมาย ไม่เป็นไปโดยสุจริต และ

ไม่เป็นธรรมแก่ผู้ร้องเรียนเนื่องจากมิได้ยึดถือตามความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบคุณสมบัติฯ โดยผู้ร้องเรียนได้อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวไปยังอำเภอปอพลอยแล้ว ปัจจุบัน (ในขณะนั้น) เรื่องอยู่ในระหว่างการพิจารณาอุทธรณ์ของนายวรยุทธ ค่อมบุญ ปลัดอำเภอปอพลอย รักษาราชการแทนนายอำเภอปอพลอย

ในขณะเดียวกันนี้ อำเภอปอพลอยยังได้ประกาศลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๖ ให้นางสาว อัจฉรา เมตตา ผู้สมัครหมายเลข ๑ เป็นผู้สมัครรับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้าน โดยเปิดโอกาสให้มีการคัดค้าน คุณสมบัติของนางสาวอัจฉรา เมตตา ภายใน ๕ วัน (ครบกำหนดภายในวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๖) ผลปรากฏว่า นายจักรภัทร วิเศษสิงห์ ได้ยื่นคำร้องคัดค้านคุณสมบัติของนางสาวอัจฉรา เมตตา ผู้สมัครหมายเลข ๑ โดยอ้างว่า ได้เข้ามาอาศัยอยู่ในหมู่บ้านหมู่ที่ ๑ ได้เพียง ๔ เดือนเท่านั้น จึงขาดคุณสมบัติตามพระราชบัญญัติ ลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ มาตรา ๑๒(๓) ซึ่งบัญญัติว่า “(๓) มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ เป็นประจำและมีชื่อในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรในหมู่บ้านนั้นติดต่อกันมาแล้ว ไม่น้อยกว่าสองปีจนถึงวันเลือกและเป็นผู้ที่ประกอบอาชีพเป็นหลักฐาน” แต่นายวรยุทธ ค่อมบุญ ปลัดอำเภอปอพลอย รักษาราชการแทนนายอำเภอปอพลอย มิได้ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครรับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้าน แต่กลับเร่งรัดให้มีการรับรองคุณสมบัติ ของนางสาวอัจฉรา เมตตา ในวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๖ ทั้งที่ยังไม่ครบกำหนด ๕ วัน ตามระเบียบ กระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการเลือกผู้ใหญ่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๓๕ วรรคสอง ซึ่งบัญญัติว่า “ผู้ใดเห็นว่า ผู้ยื่นใบสมัครรายใดเป็นผู้ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม อาจร้องคัดค้านต่อคณะกรรมการตรวจสอบได้ ภายในห้าวันนับแต่วันปิดประกาศ ผญ ๔” (ประกาศอำเภอปอพลอย เรื่อง ประกาศรายชื่อผู้ยื่นใบสมัครรับเลือก เป็นผู้ใหญ่บ้าน)

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้ร้องเรียนจึงเห็นว่า ในการจัดการเลือกผู้ใหญ่บ้าน หมู่ ๑ ตำบลหนองกุ่ม อำเภอปอพลอย จังหวัดกาญจนบุรี ครั้งนี้เป็นไปโดยไม่ชอบด้วยพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ และมีพฤติการณ์ที่ส่อไปในทางที่ไม่สุจริตและเที่ยงธรรม เอื้อประโยชน์ต่อ ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ทั้งยังขัดต่อระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการเลือกผู้ใหญ่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๑ ผู้ร้องเรียน จึงมีความประสงค์ขอให้คณะกรรมการพิจารณาดำเนินการ ดังต่อไปนี้

๑. ขอให้อำเภอปอพลอยดำเนินการเพิกถอนคำสั่งที่ไม่รับผู้ร้องเรียนเป็นผู้สมัครรับเลือก เป็นผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑ ตำบลหนองกุ่ม อำเภอปอพลอย จังหวัดกาญจนบุรี

๒. ขอให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ผู้ว่าราชการจังหวัดกาญจนบุรี หรือนายอำเภอ ปอพลอย ออกคำสั่งเลื่อนการประกาศให้นางสาวอัจฉรา เมตตา เป็นผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑ ออกไปโดยไม่มีกำหนด จนกว่าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะพิจารณาเรื่องอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองเกี่ยวกับการพิจารณาคุณสมบัติในการ ลงสมัครรับเลือกผู้ใหญ่บ้านของผู้ร้องเรียนแล้วเสร็จ

การพิจารณา

คณะกรรมการได้พิจารณาเรื่องดังกล่าวแล้วเห็นว่า เรื่องร้องเรียนกรณีนี้เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ซึ่งอยู่ในขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการปกครอง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๒ (๑๘) ดังนั้น จึงรับไว้พิจารณาในขณะเดียวกัน คณะกรรมการเห็นชอบให้มีหนังสือสอบถามข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนนี้ ไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ด ก่อนนำเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการต่อไป

การดำเนินการ

คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๘๒๘๙/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดกาญจนบุรี เพื่อขอทราบข้อเท็จจริงตามการร้องเรียนแล้วรายงานให้คณะกรรมการทราบ ภายในวันศุกร์ที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ปัจจุบันเรื่องดังกล่าวอยู่ในระหว่างการดำเนินการของจังหวัดร้อยเอ็ด

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นผลให้กรรมการพ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

(ปัจจุบัน คณะกรรมการยังไม่ได้รับแจ้งผลการดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงเพิ่มเติมจากจังหวัดกาญจนบุรี)

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๑๓๓ วันพุธที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๖

- นายวิจิต ปัจจัยโคถา นิติกรปฏิบัติการ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๑๔๓

เรื่องพิจารณา ขอให้แก้ไขปัญหาคความเดือดร้อนเกี่ยวกับการเดินทางไปติดต่อราชการ ณ ที่ว่าการอำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย

ผู้เสนอ นายมงคล ทองอมสิน
(เรื่องสืบเนื่องของคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓))

ข้อเท็จจริง

ผู้ร้องเป็นราษฎรตำบลแม่สลองใน อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย และเป็นตัวแทนของราษฎรอีก ๒ ตำบล คือ ตำบลเทอดไท และตำบลแม่สลองนอก ได้รับความเดือดร้อนจากการเดินทางไปติดต่อราชการ ณ ที่ว่าการอำเภอแม่ฟ้าหลวง และสถานีตำรวจภูธรแม่ฟ้าหลวง ซึ่งมีระยะทางห่างจากตำบลทั้งสามประมาณ ๗๐ กิโลเมตร โดยในการเดินทางต้องใช้เวลานานถึง ๔ ชั่วโมง และไม่สามารถเดินทางไป - กลับภายในวันเดียวได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงฤดูฝน หากมีธุระจำเป็นเร่งด่วนต้องเช่าเหมารถยนต์ ทำให้ต้องเสียค่าใช้จ่ายเป็นจำนวนมาก ในขณะที่ราษฎรส่วนใหญ่มีฐานะที่ค่อนข้างยากจน

ในกรณีนี้ ผู้ร้องเคยเสนอเรื่องไปยังจังหวัดเชียงรายและหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องแล้ว ไม่มีความคืบหน้าแต่ประการใด

การพิจารณา

๑. ผู้ร้องขอให้พิจารณาย้ายที่ว่าการอำเภอแม่ฟ้าหลวงมาตั้งในเขตพื้นที่ที่ไม่ห่างไกลจากตำบลแม่สลองใน ตำบลเทอดไท และตำบลแม่สลองนอก เพื่อความสะดวกในการเดินทางไปติดต่อราชการมากขึ้น

๒. ถ้าไม่สามารถดำเนินการตามข้อ ๑. ได้ในขณะนี้ ขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดรถรับ - ส่งบริการให้กับราษฎร

๓. ให้นายอำเภอแม่ฟ้าหลวงกำชับเจ้าหน้าที่ให้บริการประชาชนอย่างตรงไปตรงมา และรวดเร็วมากขึ้น

การดำเนินการ

คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) พิจารณาเห็นว่า ตามข้อเสนอเกี่ยวกับการย้ายที่ว่าการอำเภอแม่ฟ้าหลวง นั้น เป็นเรื่องที่มีความสำคัญ จึงเห็นควรเสนอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณา ดังนี้

๑. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๕๓๒๗/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๓ ถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เพื่อขอให้พิจารณาแก้ไขปัญหาคความเดือดร้อนในส่วนที่สามารถดำเนินการได้อย่างเร่งด่วน

๒. คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๕๓๒๘/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๓ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย เพื่อขอทราบผลการ

ดำเนินการแก้ไขปัญหาตามที่ผู้ร้องได้เคยร้องเรียนต่อจังหวัดเชียงรายเพื่อพิจารณาแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน ทั้งมอบหมายให้จังหวัดเชียงรายชี้แจงและสร้างความเข้าใจให้แก่ราษฎรในพื้นที่ต่อไป

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๔ เป็นผลให้กรรมการบริหารพ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

การดำเนินการของคณะกรรมการการปกครอง

สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔)

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๓ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๔ ที่ประชุมได้ลงมติตั้งคณะกรรมการการปกครอง ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๓๕ ประกอบข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๒ ซึ่งคณะกรรมการการปกครอง ได้ดำเนินการพิจารณาในเรื่องนี้ต่อเนื่องจากคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) ดังนี้

คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๑๓๓/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๔ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย เพื่อติดตามผลความคืบหน้าการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนในการเดินทางไปติดต่อราชการ ณ ที่ว่าการอำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นผลให้กรรมการบริหารพ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

(ปัจจุบัน คณะกรรมการยังไม่ได้รับแจ้งผลความคืบหน้าการดำเนินการแก้ไขปัญหาจากจังหวัดเชียงราย)

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๒ วันพุธที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๔

- นางสาวสาวิตรี นาวิระ วิทยากรปฏิบัติการ ผู้สรุป

เรื่องที่ ๑๔๔

เรื่องพิจารณา การแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของราษฎรอำเภออุ้มผาง จังหวัดตาก ไม่มีกระแสไฟฟ้าใช้ เนื่องจากไม่สามารถดำเนินการปักเสาพาดสายไฟฟ้าผ่านเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอุ้มผางได้

ผู้เสนอ ร้อยตำรวจเอก สมบัติ พันธุ์ณรงค์
(เรื่องสืบเนื่องของคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓))

ข้อเท็จจริง

ราษฎรอำเภออุ้มผาง จังหวัดตาก ไม่มีกระแสไฟฟ้าใช้เนื่องจากกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ไม่อนุญาตให้ดำเนินการปักเสาพาดสายไฟฟ้าผ่านเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอุ้มผาง โดยอ้างว่า แนวเขตที่จะทำการปักเสาพาดสายไฟฟ้านั้น มีพื้นที่บางส่วนอยู่ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอุ้มผาง ทั้งนี้ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคได้เริ่มต้นโครงการปักเสาพาดสายไฟฟ้าแรงสูงผ่านเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอุ้มผางตั้งแต่ปี ๒๕๔๙ ซึ่งมีการเตรียมความพร้อมทั้งการสำรวจ การขุดตงงบประมาณและมีการนำอุปกรณ์เข้าไปในพื้นที่ เพื่อดำเนินการปักเสาพาดสายไฟฟ้าทั้งยังได้มีการดำเนินการปักเสาพาดสายไฟฟ้าไปแล้วบางส่วน แต่การดำเนินการตามโครงการดังกล่าวไม่สามารถปักเสาพาดสายไฟฟ้าแรงสูงให้ต่อเนื่องได้ในช่วงของพื้นที่ที่อยู่ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอุ้มผางระยะทาง ๔๐ กิโลเมตร (ช่วงหลักกิโลเมตรที่ ๙๐ ถึงหลักกิโลเมตรที่ ๑๓๐) เพราะไม่ได้รับอนุญาตจากกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช โดยอ้างว่า พื้นที่ดังกล่าวอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติที่ประกาศให้เป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและเป็นเขตพื้นที่ลุ่มน้ำชั้น ๑ A ฉะนั้น การดำเนินการปักเสาพาดสายไฟฟ้าดังกล่าว ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องต้องทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) เสนอต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติพิจารณาก่อน เพื่อเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีในการพิจารณาผ่อนผันการใช้พื้นที่ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๔๖ จากปัญหาดังกล่าว การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจึงเปลี่ยนการทำงานจากเดิมที่จะมีการปักเสาพาดสายไฟฟ้าแรงสูงผ่านเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอุ้มผางเข้าไปในพื้นที่โดยตรงเป็นการปักเสาพาดสายไฟฟ้าแรงสูงไปตามแนวเส้นทางไหลถนนทางหลวง ซึ่งจะห่างจากไหลถนนเพียง ๒.๕ เมตร และใช้เสาไฟฟ้าจากเดิม ๑,๐๐๐ ต้น เพิ่มขึ้นเป็น ๑,๖๐๐ ต้น ในช่วงระยะทาง ๔๐ กิโลเมตร เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อการตัดต้นไม้ที่อยู่ในเขตพื้นที่รักษาพันธุ์สัตว์ป่าอุ้มผาง อย่างไรก็ตาม การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคก็ยังไม่สามารถดำเนินการปักเสาพาดสายไฟฟ้าในพื้นที่ข้างต้นได้ โดยกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช อ้างว่า การดำเนินการดังกล่าวเป็นการบุกรุกพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอุ้มผาง แม้จะได้มีการเตรียมอุปกรณ์ เช่น เสาไฟฟ้าและสายไฟฟ้าเข้าไปเตรียมความพร้อมในพื้นที่ที่จะดำเนินการปักเสาพาดสายไฟฟ้าแรงสูงให้แล้วเสร็จก็ตาม จึงทำให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคต้องหยุดดำเนินการไว้ก่อน

การพิจารณา

สืบเนื่องจากคณะกรรมการการปกครองได้มีการประชุมเพื่อพิจารณาเรื่องการขอให้สนับสนุนและผลักดันการยกฐานะ ๕ อำเภอชายแดนจังหวัดตาก เป็นอีกจังหวัดหนึ่งที่ตั้งขึ้นใหม่ เมื่อวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๒ จากการประชุมครั้งนั้นได้ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ราษฎรอำเภออุ้มผางไม่มีไฟฟ้าใช้ ต้องใช้เครื่องปั่นไฟในการผลิตกระแสไฟฟ้าเพื่อใช้ภายในอำเภอ แม้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคและหน่วยงาน

ที่เกี่ยวข้องจะได้เตรียมโครงการปักเสาพาดสายไฟฟ้าแล้ว แต่ก็ไม่สามารถดำเนินการปักเสาและพาดสายไฟฟ้าได้เนื่องจากกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ไม่อนุญาตให้ดำเนินการต่อไปเพราะแนวเขตเสาไฟฟ้าที่จะทำการปักเสาพาดสายไฟฟ้าในพื้นที่บางส่วนนั้นอยู่ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอัมผาง ดังนั้น เพื่อแก้ปัญหาให้กับราษฎรอำเภออัมผางที่ได้รับความเดือดร้อนจากกรณีดังกล่าว คณะกรรมการจึงเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยตรงเข้าร่วมประชุมเมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๒ โดยในการประชุมครั้งนั้น กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เห็นว่า การดำเนินการปักเสาพาดสายไฟฟ้าแรงสูงไปตามแนวไหล่ถนนทางหลวงในพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอัมผาง ซึ่งเป็นพื้นที่ลุ่มน้ำชั้น ๑ A จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี และต้องจัดทำรายงานวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๔๖ หรือไม่ อย่างไร และหากจะกระทำโดยพนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าหน้าที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช โดยอาศัยอำนาจของอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ตามในมาตรา ๓๘ วรรค ๒ แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ นั้น กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จะต้องทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) หรือไม่อย่างนั้น เห็นควรหารือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้านกฎหมาย โดยความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาในเรื่องดังกล่าวอาจจะมีผลต่อการพิจารณาอนุญาตผ่อนผันให้ใช้พื้นที่ลุ่มน้ำชั้น ๑ A คณะกรรมการจึงเห็นควรให้การประสานงานของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชไปยังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เพื่อหารือและขอความเห็นในข้อกฎหมายของมาตรา ๓๘ วรรค ๒ แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ และตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๔๖ ก่อนที่จะดำเนินการพิจารณาแก้ไขปัญหาให้กับราษฎรอำเภออัมผางที่ไม่มีไฟฟ้าใช้

ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ ผู้ว่าราชการจังหวัดตาก (นายสามารถ ลอยฟ้า) ได้ประสานด้วยวาจาทางโทรศัพท์มายังประธานคณะกรรมการการปกครอง แจ้งว่า จังหวัดตากได้ประสานกับกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และกรมป่าไม้ เพื่อดำเนินการปักเสาพาดสายไฟฟ้าในเขตที่มีปัญหาได้แล้ว ดังนั้น คณะกรรมการการปกครองจึงมีหนังสือ ที่ ๕๔๘๑/๕๒ ลงวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดตาก เพื่อขอยืนยันการดำเนินการปักเสาพาดสายไฟฟ้าในพื้นที่ข้างต้นตามที่ได้รับแจ้งจากผู้ว่าราชการจังหวัดตากตามวันดังกล่าว จากนั้น ผู้ว่าราชการจังหวัดตากได้มีหนังสือถึงประธานคณะกรรมการการปกครองที่ ตก ๐๐๑๗.๓ (ศตส.จ.ตาก) /๒๙๑๗๓ ลงวันที่ ๑๖ พ.ย. ๕๒ แจ้งว่า บัดนี้ จังหวัดตากได้จัดประชุมผู้เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาการปักเสาพาดสายไฟฟ้างดงแล้ว ซึ่งที่ประชุมได้พิจารณาถึงความจำเป็นของโครงการดังกล่าวว่าเป็นประโยชน์ต่อประชาชนในอำเภออัมผาง จึงควรหาแนวทางเพื่อพิจารณาดำเนินการปักเสาพาดสายไฟฟ้าเพื่อให้ประชาชนในอำเภออัมผางได้ใช้ประโยชน์ ทั้งยังเป็นประโยชน์ในการจัดการพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าด้วย จึงเห็นควรให้พนักงานเจ้าหน้าที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าใช้แนวทางตามมาตรา ๓๘ วรรค ๒ แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองพันธุ์สัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่ให้อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช มีอำนาจสั่งการเป็นหนังสือให้พนักงานเจ้าหน้าที่กระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าตามระเบียบที่กำหนดเพื่อประโยชน์ในการคุ้มครอง ดูแล รักษาหรือบำรุงเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า โดยอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้มอบให้นายนภดล พุกกะวัน ผู้ตรวจราชการกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เป็นผู้ประสานงานการดำเนินการ

อย่างไรก็ตาม ประธานคณะกรรมการการปกครองได้รับแจ้งด้วยวาจาทางโทรศัพท์จากผู้ร้องว่า การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคยังไม่สามารถดำเนินการปักเสาพาดสายไฟฟ้าผ่านเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอัมผางได้ ดังนั้น เพื่อหาแนวทางแก้ปัญหาดังกล่าว ที่ประชุมคณะกรรมการ ครั้งที่ ๔๑/๒ วันอังคารที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๓ จึงได้นำเรื่องนี้มาพิจารณาโดยมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดตาก ผู้แทนจากกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ผู้แทนจากการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค และผู้แทนจากจังหวัดตาก เข้าร่วมประชุม ปรากฏผลความคืบหน้าการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของราษฎรอำเภอัมผาง จังหวัดตาก ไม่มีกระแสไฟฟ้าใช้ ดังนี้

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชได้มีการประสานงานกับการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเพื่อหาแนวทางในการดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าว และให้เกิดประโยชน์ต่อการจัดการพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า โดยได้มีการตั้งโครงการขยายเขตไฟฟ้าเพื่อการอนุรักษ์เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอัมผาง ซึ่งมีการกำหนดเงื่อนไขและข้อตกลงร่วมกันระหว่างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคกับกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ตลอดจนได้มีการเสนอเรื่องให้อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช รับทราบ เพื่อให้มีการลงนามร่วมกันระหว่างอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กับผู้ว่าการการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค โดยอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช มีอำนาจตามมาตรา ๓๘ วรรค ๒ แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ สั่งเป็นหนังสือให้พนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าหน้าที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กระทำการอย่างหนึ่งอย่างใด เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครอง ดูแล รักษาหรือบำรุงเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า โดยกรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้เสนอเรื่องต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อทราบ และอยู่ในขั้นตอนการตอบรับจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่จะมาร่วมลงนามเป็นสักขีพยานในพื้นที่อำเภอัมผาง ซึ่งเมื่อมีการลงนามร่วมกันดังกล่าวแล้ว ก็สามารถที่จะดำเนินการปักเสาพาดสายไฟฟ้าผ่านเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอัมผางได้ ทั้งนี้การดำเนินการตามโครงการดังกล่าวนี้ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจะเป็นผู้สนับสนุนในด้านงบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ในการดำเนินการทั้งหมด

การดำเนินการ

จากการพิจารณาของคณะกรรมการในครั้งนี้ ที่ประชุมเห็นชอบให้อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เร่งลงนามร่วมกับการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเพื่อดำเนินการตามโครงการขยายเขตไฟฟ้าในอำเภอัมผางโดยคำนึงถึงประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่เป็นหลัก ซึ่งอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช มีอำนาจที่จะดำเนินการดังกล่าวได้ตามมาตรา ๓๘ วรรค ๒ แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ โดย

๑. คณะกรรมการการปกครอง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๒๙๕๘/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๓ ถึงอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เพื่อแจ้งผลการประชุมข้างต้น โดยขอให้อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เร่งลงนามร่วมกับผู้ว่าการการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเพื่อดำเนินการตามโครงการขยายเขตไฟฟ้าในอำเภอัมผาง โดยคำนึงถึงประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่เป็นหลัก ตลอดจนได้มีหนังสือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ด่วนที่สุด ที่ ๒๙๕๙/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๓ ถึงผู้ว่าการการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค และหนังสือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ด่วนที่สุด ที่ ๒๙๖๐/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๓ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดตาก เพื่อแจ้งผลการประชุมข้างต้นเช่นกัน

๒. คณะกรรมการการปกครอง ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๔๒๖๐/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๓ ถึงอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ขอรทราบทความคืบหน้าเกี่ยวกับการแก้ไข ปัญหาความเดือดร้อนของราษฎรอำเภออุ้มผาง จังหวัดตาก กรณีไม่มีกระแสไฟฟ้าใช้เนื่องจากไม่สามารถ ดำเนินการปักเสาพาดสายไฟฟ้าผ่านเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอุ้มผางได้

๓. ประธานคณะกรรมการการปกครองได้แจ้งต่อที่ประชุมคณะกรรมการ ครั้งที่ ๕๐/๒ วันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๓ ว่า ได้พบกับอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช โดยได้มีการหารือ ร่วมกันเกี่ยวกับการลงนามอนุญาตให้ดำเนินการปักเสาพาดสายไฟฟ้าผ่านเข้าไปในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอุ้มผาง ซึ่งอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชได้ให้คำมั่นว่าจะเร่งดำเนินการอนุญาตให้แล้วเสร็จภายใน เดือนตุลาคม ๒๕๕๓

๔. เจ้าหน้าที่ประจำกลุ่มงานคณะกรรมการการปกครองได้ประสานงานไปยังกรมอุทยาน แห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เพื่อสอบถามความคืบหน้าในเรื่องดังกล่าวแล้ว และได้รับแจ้งจากนายปรกรณ์ ไก่แก้ว นักจัดการงานทั่วไประดับชำนาญการว่า อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้ลงนาม ในโครงการขยายเขตไฟฟ้าเพื่อการอนุรักษ์เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอุ้มผางแล้วเมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๓ และได้อนุมัติคำสั่งพร้อมสั่งการไปยังหน่วยงานในพื้นที่ให้ดำเนินการปักเสาพาดสายไฟฟ้าได้ภายในเดือนกันยายน ที่กำหนดไว้ ขณะนี้อยู่ในระหว่างการจัดส่งหนังสือสั่งการดังกล่าวมายังคณะกรรมการเพื่อทราบ

๕. กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้มีหนังสือที่ ทส ๐๙๐๙.๒๐๒/๑๙๔๖๗ ลงวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๕๓ ถึงคณะกรรมการการปกครองเช่นกัน แจ้งว่า กรมอุทยานแห่งชาติฯ ได้ประสานงานกับการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค และอนุมัติให้มีการดำเนินโครงการขยายเขตไฟฟ้าเพื่อการอนุรักษ์ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอุ้มผางพร้อมกับมีคำสั่งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการตามโครงการฯ ในเขตรักษา พันธุ์สัตว์ป่าอุ้มผางตามมาตรา ๓๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ แล้ว

๖. จังหวัดตาก ได้มีหนังสือ ที่ ตก ๐๐๑๗.๓/๕๔๕ ลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๓ ถึงคณะกรรมการการปกครอง แจ้งผลการดำเนินการปักเสาพาดสายไฟฟ้าในพื้นที่ดังกล่าวว่า

๑) ปัจจุบันคณะทำงานที่รับผิดชอบในการปักเสาพาดสายไฟฟ้าเพื่อการอนุรักษ์และ รักษาพันธุ์สัตว์ป่าในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอุ้มผาง ได้เริ่มดำเนินงานปักเสาพาดสายไฟฟ้าแล้วตั้งแต่วันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๓ เป็นต้นมา

๒) การดำเนินงานปักเสาพาดสายไฟฟ้างด่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ไม่มีปัญหา หรืออุปสรรคในการดำเนินงานใด ๆ และคาดว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จตามโครงการภายในเดือนธันวาคม ๒๕๕๓

๗. จังหวัดตากได้เชิญคณะกรรมการเป็นเกียรติร่วมในพิธีเปิดไฟฟ้าเชื่อมโยงระบบแรงสูง สู่อำเภออุ้มผางในวันพฤหัสบดีที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๓ ณ สนามหน้าที่ว่าการอำเภออุ้มผาง จังหวัดตาก ซึ่งในวันดังกล่าวมีกรรมการหลายท่านติดภารกิจ จึงได้แจ้งเหตุขัดข้องไปยังจังหวัดตากเพื่อทราบแล้ว ทั้งนี้กำหนดการเดินทางลงตรวจพื้นที่เพื่อรับทราบความคืบหน้าการปักเสาพาดสายไฟฟ้าผ่านเขตรักษาพันธุ์ สัตว์ป่าอุ้มผาง จังหวัดตาก จะได้มีการกำหนดอีกครั้งหนึ่ง

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๔ เป็นผลให้กรรมาธิการ
พ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๙ (๑)

การดำเนินการของคณะกรรมการการปกครอง

สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔)

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๓ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่
๒๘ กันยายน ๒๕๕๔ ที่ประชุมได้ลงมติตั้งคณะกรรมการการปกครอง ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๓๕ ประกอบข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๒ ซึ่งคณะกรรมการการปกครอง ได้ดำเนินการพิจารณาในเรื่องนี้ต่อเนื่องจาก
คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๓) ดังนี้

๑. ในคราวประชุมคณะกรรมการ ครั้งที่ ๒๕ วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๕
ที่ประชุมได้พิจารณาติดตามผลการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับราษฎรอำเภออุ้มผาง จังหวัดตาก กรณี
ไม่มีกระแสไฟฟ้าใช้ โดยกำหนดการเดินทางลงตรวจพื้นที่เพื่อรับทราบความคืบหน้าการปักเสาพาดสายไฟฟ้า
ผ่านเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอุ้มผาง จังหวัดตาก ระหว่างวันที่ ๒๐ - ๒๒ มกราคม ๒๕๕๕ ณ อำเภอแม่สอด
และอำเภออุ้มผาง จังหวัดตาก

๒. คณะกรรมการการปกครองได้ไปประชุมและศึกษาดูงานเกี่ยวกับการบริหารงาน
จังหวัดตาก พร้อมทั้งติดตามผลการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับราษฎรอำเภออุ้มผาง กรณีไม่มี
กระแสไฟฟ้าใช้ ระหว่างวันที่ ๒๐ - ๒๒ มกราคม ๒๕๕๕ ณ อำเภอแม่สอด และอำเภออุ้มผาง จังหวัดตาก
สรุปสาระสำคัญเกี่ยวกับปัญหาความเดือดร้อนของราษฎรอำเภออุ้มผางที่ไม่มีกระแสไฟฟ้าใช้ ดังนี้

๒.๑ อำเภออุ้มผางแบ่งเขตการปกครองย่อยออกเป็น ๖ ตำบล ได้แก่

- ๑) ตำบลอุ้มผาง จำนวน ๖ หมู่บ้าน
- ๒) ตำบลหนองหลวง จำนวน ๓ หมู่บ้าน
- ๓) ตำบลโมโกร จำนวน ๗ หมู่บ้าน
- ๔) ตำบลแม่จัน จำนวน ๑๒ หมู่บ้าน
- ๕) ตำบลแม่ละมั่ง จำนวน ๔ หมู่บ้าน
- ๖) ตำบลแม่กลอง จำนวน ๔ หมู่บ้าน

๒.๒ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค สาขาย่อยอำเภออุ้มผาง ประกอบด้วย ผู้จัดการการไฟฟ้า
ส่วนภูมิภาคอำเภออุ้มผาง จำนวน ๑ คน พนักงาน จำนวน ๓ คน หม้อแปลง ๑ เฟส จำนวน ๒๙ เครื่อง
หม้อแปลง ๓ เฟสจำนวน ๔๑ เครื่อง และมีจำนวนผู้ใช้ไฟฟ้าทั้งหมด ๓,๕๖๑ ราย รวมรายได้จากการ
จำหน่ายกระแสไฟฟ้า เป็นเงินจำนวน ๑,๗๔๘,๖๕๔ บาท/เดือน ทั้งนี้ อำเภออุ้มผางได้มีการจ่ายไฟฟ้า
เมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๓ โดยจ่ายกระแสไฟจากสถานีจ่ายไฟแม่สอดวงจรที่ ๓ โหลดสูงสุด ๑.๕ MW.
ความยาวระบบจำหน่ายแรงสูง ๑๔๕.๐๙ วงจร/กม. ความยาวระบบจำหน่ายแรงต่ำ ๑๐๙.๕๐๐ วงจร/กม.
หม้อแปลงติดตั้ง ๗๗ เครื่อง ๑๐,๘๖๐ KVA.

๒.๓ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสาขาย่อยอำเภออุ้มผางมีกำลังการผลิตโรงจักรไฟฟ้าอุ้มผาง (สำรองกรณีไฟฟ้าขัดข้อง) ดังนี้

- ๑) เครื่องกำเนิดไฟฟ้าพลังงานดีเซล จำนวน ๔ เครื่อง
  - ๒) เครื่องกำเนิด Perkin ๑,๐๐๐ KW จ่ายกำลังไฟฟ้าได้ ๗๕๐ KW.
  - ๓) เครื่องกำเนิด Perkin ๕๐๐ KW จ่ายกำลังไฟฟ้าได้ ๔๐๐ KW.
  - ๔) เครื่องกำเนิด Cummins ๕๐๐ KW จ่ายกำลังไฟฟ้าได้ ๔๐๐ KW.
  - ๕) เครื่องกำเนิด Domen ๕๐๐ KW จ่ายกำลังไฟฟ้าได้ ๔๐๐ KW.
  - ๖) โรงจักรไฟฟ้าพลังน้ำเขื่อนยะมะ (พพ.) ขนาด ๑ MW. สามารถจ่ายกำลังไฟฟ้าได้ ๖๕๐ KW.
- รวมกำลังผลิตติดตั้งเท่ากับ ๑,๙๕๐ KW. โดยขณะนี้สามารถจ่ายไฟได้ประมาณ ๑,๕๕๐ KW. ทั้งนี้ หมู่บ้านในอำเภออุ้มผางมีสถานะการใช้ไฟฟ้า ดังนี้

- หมู่บ้านที่มีไฟฟ้าใช้แล้วมีจำนวน ๓๖ หมู่บ้าน
  - ระบบจำหน่ายปักเสา – พาดสาย จำนวน ๑๘ หมู่บ้าน
  - ระบบไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ จำนวน ๑๕ หมู่บ้าน
  - ระบบไฟฟ้าพลังงานน้ำ จำนวน ๓ หมู่บ้าน
- คราวเรือนทั้งหมดในเขตอำเภออุ้มผางมีจำนวน ๘,๔๙๘ คราวเรือน
  - ติดตั้งมิเตอร์ จำนวน ๓,๕๖๑ คราวเรือน
  - พลังงานแสงอาทิตย์ จำนวน ๓,๐๒๘ คราวเรือน
  - คราวเรือนที่ไม่มีไฟฟ้าใช้ จำนวน ๑,๙๐๙ คราวเรือน

๒.๔ สถานะการก่อสร้างระบบไฟฟ้าในหมู่บ้านเพิ่มเติม ปัจจุบันอยู่ระหว่างดำเนินการปักเสาพาดสายไฟ จำนวน ๒ หมู่บ้าน คือ

- ๑) บ้านนุเซโปล หมู่ ๑ ตำบลแม่จัน จำนวน ๘๙ คราวเรือน
- ๒) บ้านกล้อทอ หมู่ ๒ ตำบลแม่จัน จำนวน ๕๖๔ คราวเรือน

โดยใช้เงินลงทุนจากการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเป็นจำนวนเงิน ๓๒,๖๕๐,๐๐๐ บาท และจากการสมทบจากเทศบาลเป็นจำนวนเงิน ๓,๐๑๒,๓๒๕.๔๙ บาท รวมเป็นจำนวนเงินทั้งหมด ๓๕,๖๖๒,๓๒๕.๔๙ บาท ซึ่งมีปริมาณงานระบบจำหน่ายแรงสูง ระยะทาง ๒๔ วงจร/กม. ระบบจำหน่ายแรงต่ำ ระยะทาง ๗.๒๕๕ วงจร/กม. และหม้อแปลง จำนวน ๕ เครื่อง รวม ๔๓๐ KVA. ทั้งนี้ คาดว่าจะจ่ายกระแสไฟฟ้าได้ภายในเดือนเมษายน ๒๕๕๕

๒.๕ ประสิทธิภาพการจ่ายไฟของโรงจักรไฟฟ้าอุ้มผางสามารถจ่ายไฟฟ้าครอบคลุมพื้นที่เขตเทศบาลตำบลอุ้มผาง ได้แก่

- ๑) บ้านแม่กลองใหม่
- ๒) บ้านแม่กลองเก่า
- ๓) บ้านแม่กลองคี
- ๔) บ้านเดอรอคี

๒.๖ แผนงานสำรวจหมู่บ้านที่ยังไม่มีไฟฟ้าใช้ จำนวน ๙ หมู่บ้าน

๑) ตำบลอัมผาง จำนวน ๒ หมู่บ้าน คือ ๑) บ้านอัมผางคี ๒) บ้านยะโมคี

๒) ตำบลแม่โกร จำนวน ๓ หมู่บ้าน คือ ๑) บ้านแม่กลองใหญ่ ๒) บ้านแม่กลองน้อย

๓) บ้านยะมะคี

๓) ตำบลแม่ละมั่ง จำนวน ๑ หมู่บ้าน คือ บ้านแม่ละมั่งคี (ทางเดินเท้า)

๔) ตำบลแม่จัน จำนวน ๓ หมู่บ้าน คือ ๑) บ้านกุยเลตอ ๒) บ้านหม่องกั่ว

๓) บ้านเป็งเค็ง

สำหรับหมู่บ้านที่อยู่ห่างไกล เช่น บ้านกุยตะ บ้านโฆะทะ บ้านแม่จัน บ้านเรตองค และบ้านแม่ละมั่ง ยังไม่มีไฟฟ้าใช้ ซึ่งกรณีนี้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องจะได้มีการประชุมกับประชาชนในพื้นที่ดังกล่าวอีกครั้งว่าจะให้ดำเนินการในลักษณะใด

๒.๗ ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการจ่ายกระแสไฟฟ้าของอำเภออัมผาง จังหวัดตาก ได้แก่

- พื้นที่ตั้งหมู่บ้านและกลุ่มบ้านในพื้นที่อำเภออัมผาง และเส้นทางคมนาคมอยู่ในพื้นที่ป่าสงวนเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า

- ในการดำเนินก่อสร้างฯ จะต้องได้รับอนุญาตจากกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- ในกรณีสภาพหมู่บ้านและเส้นทางคมนาคมจะต้องผ่านเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าการไฟฟ้าฯ จะไม่สามารถดำเนินการก่อสร้างได้เนื่องจากขัดพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕

- ใช้งบประมาณในการก่อสร้างสูง (กฟภ. ลงทุน ๕๐,๐๐๐ บาท/ครัวเรือน)

ทั้งนี้ นายโสภณ นิรมิตมหาบัญชา ผู้อำนวยการฝ่ายบริการการไฟฟ้า เขต ๒ พิษณุโลก แจ้งปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการจ่ายกระแสไฟฟ้าในพื้นที่ดังกล่าวว่า หากหลักฐานข้อมูลของส่วนราชการไม่มีการรวบรวมข้อมูลว่าพื้นที่ใดไม่มีกระแสไฟฟ้าใช้ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคก็จะไม่สามารถทราบได้ว่าพื้นที่ดังกล่าวยังไม่มีกระแสไฟฟ้าใช้จึงไม่สามารถดำเนินการติดตั้งกระแสไฟฟ้าให้กับประชาชนได้ และหากถนนในการเดินทางเข้าไปติดตั้งไฟฟ้าให้กับประชาชนในพื้นที่ชำรุดจนทำให้การเดินทางสัญจรมีความยากลำบาก การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจึงดำเนินการปฏิบัติงานได้อย่างล่าช้า ดังนั้น จึงมีความเห็นว่า ถนนในพื้นที่ใด ๆ ก็ตาม ไม่จำเป็นต้องเป็นถนนที่มีขนาดใหญ่มาก แต่กลับควรสร้างถนนให้ดีและมั่นคงแม้ว่าจะเป็นถนนขนาดเล็กก็ตาม ทั้งนี้ เพื่อความสะดวกและรวดเร็วในการดำเนินการปักเสาพาดสายไฟฟ้าให้กับราษฎร อย่างไรก็ตาม การดำเนินการปักเสาพาดสายไฟฟ้าให้กับราษฎร การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจะพยายามหลีกเลี่ยงหรือจะไม่รบกวนการปักเสาพาดสายไฟฟ้าในพื้นที่ด้านบนของภูเขาถ้าไม่จำเป็น โดยจะทำการปักเสาพาดสายไฟฟ้าในพื้นที่ด้านล่างของภูเขาแทน เพื่อป้องกันมิให้เกิดผลกระทบและความเสียหายแก่ป่าไม้ แต่ถ้ามีความจำเป็นต้องปักเสาพาดสายไฟฟ้าในพื้นที่ด้านบนบนภูเขา การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสาขาย่อยอำเภออัมผางก็อาจปรับให้มีการปักเสาพาดสายไฟฟ้าให้อยู่ในพื้นที่ตามเส้นทางของแนวถนน

อย่างไรก็ตาม นายปรีชา เก่งกล้า ปลัดอำเภออุ้มผาง ให้ข้อมูลว่า กรณีที่ราษฎรอำเภออุ้มผาง จังหวัดตาก ไม่มีกระแสไฟฟ้าใช้เนื่องจากกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ไม่อนุญาตให้ดำเนินการปักเสาพาดสายไฟฟ้าผ่านเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอุ้มผาง โดยอ้างว่าแนวเขตที่จะทำการปักเสาพาดสายไฟฟ้ามีพื้นที่บางส่วนอยู่ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอุ้มผางนั้น ระหว่างนั้นพื้นที่ดังกล่าวได้มีการเปิดไฟฟ้าเชื่อมโยงระบบแรงสูงสู่อำเภออุ้มผาง (เฟส ๑) แล้ว และอยู่ในระหว่างการขยายไฟฟ้าเข้าสู่พื้นที่ที่ราษฎรไม่มีกระแสไฟฟ้าใช้ เช่น ตำบลแม่จัน เป็นต้น

ในการนี้ คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร ได้ลงพื้นที่ตรวจสอบการดำเนินการปักเสาพาดสายไฟฟ้าเพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับราษฎรอำเภออุ้มผาง กรณีไม่มีกระแสไฟฟ้าใช้ ณ อำเภออุ้มผาง ในช่วงของพื้นที่ที่อยู่ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอุ้มผางระหว่างหลักกิโลเมตรที่ ๙๐ ถึงหลักกิโลเมตรที่ ๑๓๐ เสร็จเรียบร้อยแล้ว

๓. ในคราวประชุมคณะกรรมการ ครั้งที่ ๒๙ วันพฤหัสบดีที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ที่ประชุมได้พิจารณารายงานการเดินทางไปประชุมและศึกษาดูงานของคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร เกี่ยวกับการบริหารงานจังหวัดตาก พร้อมทั้งติดตามผลการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับราษฎรอำเภออุ้มผาง กรณีไม่มีกระแสไฟฟ้าใช้ ระหว่างวันที่ ๒๐ - ๒๒ มกราคม ๒๕๕๕ ณ อำเภอแม่สอด และอำเภออุ้มผาง จังหวัดตาก ซึ่งเห็นชอบรายงานผลการเดินทางไปประชุมและศึกษาดูงานดังกล่าว โดยไม่มีการแก้ไข

- การประชุมคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๒๕ วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๕

ครั้งที่ ๒๙ วันพฤหัสบดีที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

- นางสาวสาวิตรี นาวิระ วิทยากรปฏิบัติการ ผู้สรุป

ด่วนที่สุด

ที่ สผ ๐๐๓๔/ว ๕๘๓

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ถนนอุทองใน กทม. ๑๐๓๐๐

๒๘ กันยายน ๒๕๕๔

เรื่อง ตั้งคณะกรรมการการสามัญ

เรียน

ด้วยในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๓ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๔ ที่ประชุมได้ลงมติตั้งคณะกรรมการการสามัญ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๒ และท่านได้รับเลือกตั้งเป็นกรรมการในคณะกรรมการการปกครอง กรรมการการคณะนี้ ประกอบด้วย

๑. นายจุฑาพร พรหมพันธุ์	๒. นายจักรพรรดิ ไชยสาส์น
๓. นายชัย ชิดชอบ	๔. นายธานี ศักดิ์เศรษฐ์
๕. นายตี๋ใหญ่ ชูศรีธนากุล	๖. นายบรรพตน์ แก้วทอง
๗. นายนิติวัฒน์ จันทร์สว่าง	๘. นายบุญแก้ว สมวงศ์
๙. นายไผ่ ลิกค์	๑๐. นายรส มะลิผล
๑๑. นายรังสิกร ทิมตฤกษ์	๑๒. นายวีระ นามะ
๑๓. นายวิเชียร ขาวขำ	๑๔. นายวิรัตน์ วิริยะพงษ์
๑๕. นายอันวาร์ สาและ	

อนึ่ง คณะกรรมการการจะได้มีการประชุมครั้งแรก ในวันพุธที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๔ เวลา ๑๑.๕๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมกรรมการ ๒๑๕ ชั้น ๒ อาคารรัฐสภา ๒

จึงขอเชิญท่านไปประชุมตามกำหนดวัน เวลา และสถานที่ดังกล่าวข้างต้น

ขอแสดงความนับถือ

(นายคัมภีร์ คิษฐากรณ์)

รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร รักษาการแทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สำนักการประชุม

โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๕๓๖

ประกาศสภาผู้แทนราษฎร
เรื่อง ตั้งกรรมการในคณะกรรมการการปกครอง
แทนตำแหน่งที่ว่าง

ตามที่ได้มีประกาศสภาผู้แทนราษฎร ลงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๔ ตั้ง นายวิเชียร ขาวขำ และนายจตุพร พรหมพันธุ์ เป็นกรรมการในคณะกรรมการการปกครอง นั้น

เนื่องจาก นายวิเชียร ขาวขำ ได้พ้นจากกรรมการ เพราะลาออก และนายจตุพร พรหมพันธุ์ ได้พ้นจากกรรมการ เพราะสมาชิกภาพสิ้นสุดลง ในคณะกรรมการการปกครอง และในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๓๙ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๕ ที่ประชุมเห็นชอบให้ตั้ง นายทวีศักดิ์ อนรรฆพันธ์ และนายสรรพ์ภัญญู ศิริโปลี เป็นกรรมการแทน ตามลำดับ

จึงประกาศให้ทราบทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๕

(นายสมศักดิ์ เกียรติสุรนนท์)
ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ประกาศสภาผู้แทนราษฎร
เรื่อง ตั้งกรรมการในคณะกรรมการการปกครองแทนตำแหน่งที่ว่าง

ตามที่ได้มีประกาศสภาผู้แทนราษฎร ลงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๔ ตั้ง นายอันวาร์ สาและ เป็นกรรมการในคณะกรรมการการปกครอง นั้น

เนื่องจาก นายอันวาร์ สาและ ได้พ้นจากกรรมการการปกครอง เพราะลาออก และในคราวประชุม สภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๑๙ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๖ ที่ประชุมเห็นชอบให้ตั้ง นายเชน เทือกสุบรรณ เป็นกรรมการแทน

จึงประกาศให้ทราบทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

(นายสมศักดิ์ เกียรติสุรนนท์)
ประธานสภาผู้แทนราษฎร

(สำเนา)

ที่ สผ ๐๐๓๔/๑๔๙๕๓

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ถนนอุทองใน กทม. ๑๐๓๐๐

๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ตั้งกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่าง

เรียน นายเซน เทือกสุบรรณ

ด้วยในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๑๓ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๔ ที่ประชุมได้ลงมติตั้ง นายอันวาร์ สาและ เป็นกรรมการการปกครอง ต่อมา นายอันวาร์ สาและ ได้พ้นจากกรรมการในคณะกรรมการการปกครอง เพราะลาออก และในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๑๔ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๖ ที่ประชุมเห็นชอบให้ตั้งท่านเป็นกรรมการแทน

ฉะนั้น กรรมการคณะนี้ประกอบด้วย

๑. นายจักรพรรดิ ไชยสาส์น	๒. นายชัย ชิดชอบ
๓. นายขำนิ ศักดิ์เศรษฐ์	๔. นายเซน เทือกสุบรรณ
๕. นายตีใหญ่ พุนศรีธนากุล	๖. นายทวีศักดิ์ อนุธรรมพันธ์
๗. นายนราพัฒน์ แก้วทอง	๘. นายนิติวัฒน์ จันทรวงศ์
๙. นายบุญแก้ว สมวงศ์	๑๐. นายไผ่ ลิกค์
๑๑. นายรส มะลิผล	๑๒. นายรังสิกร ทิมาตฤกษ์
๑๓. นายรารี มามะ	๑๔. นายวิรัตน์ วิริยะพงษ์
๑๕. นายสรรพภักฎ์ ศิริไพล์	

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายธงชัย ตูยสุข)

รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สำนักการประชุม

โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๕๓๖

 ร้าง
 พิมพ์
 ตรวจ

การศึกษาดูงานภายในประเทศ และการสัมมนา
ของ
คณะกรรมการการปกครอง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

๑. การประชุมและศึกษาดูงานเกี่ยวกับการตรวจสอบพื้นที่ที่สร้างศูนย์ราชการจังหวัดบึงกาฬ
วันศุกร์ที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ณ จังหวัดบึงกาฬ

๒. การประชุมและศึกษาดูงานเพื่อติดตามผลการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนของนายพัฒนสิทธิ
เหลื่องวิไล กรณีขอให้ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสิงห์บุรี เกี่ยวกับการออกโฉนดที่ดิน
ในพื้นที่สาธารณประโยชน์บริเวณตำบลทับยา อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี วันจันทร์ที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๕
ณ จังหวัดสิงห์บุรี

๓. การประชุมและศึกษาดูงานเพื่อติดตามผลการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนของนายเลี้ยง ขุนนุช
และคณะ กรณีเจ้าพนักงานที่ดินปฏิบัติและละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ตั้งคณะกรรมการเพิกถอนโฉนดที่ดิน
ในเขตตำบลหนองหญ้าปล้อง อำเภอหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี และเขตติดต่ออำเภอปากท่อ จังหวัด
ราชบุรี วันจันทร์ที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๕ ณ อำเภอหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี

๔. คณะกรรมการการปกครอง ได้มอบหมายให้คณะอนุกรรมการฯ เดินทางไปประชุม
และศึกษาดูงานเพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงเรื่องร้องเรียนของนายสมบูรณ์ สิงกิ่ง ขอให้ตรวจสอบการปฏิบัติ
หน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐ กรณีการประกาศยึดพื้นที่และรื้อถอนอาคารที่อยู่อาศัยของประชาชนในเขตอุทยาน
แห่งชาติทับลานและเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าภูเขาลวง ตำบลวังน้ำเขียว อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา
ระหว่างวันพฤหัสบดีที่ ๑๓ – วันศุกร์ที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๕ ณ จังหวัดนครราชสีมา และจังหวัดปราจีนบุรี

๕. การประชุมและศึกษาดูงานเพื่อติดตามผลการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการออกเอกสารสิทธิ์
ในที่ดินน้ำลอบ อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี วันจันทร์ที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๕ ณ จังหวัดชลบุรี

๖. การประชุมและศึกษาดูงานเพื่อติดตามผลการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนของนายพรณ
เถื่อนชำนาญ กรณีที่ได้รับผลกระทบจากการฝึกซ้อมทางยุทธวิธีของกองทัพบกจนไม่สามารถประกอบอาชีพ
ในบริเวณพื้นที่อำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี วันศุกร์ที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๕ ณ อำเภอสระโบสถ์ จังหวัด
ลพบุรี

๗. การประชุมและศึกษาดูงานเกี่ยวกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด และ
การบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการของจังหวัดฉะเชิงเทรา วันศุกร์ที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๖ ณ จังหวัด
ฉะเชิงเทรา

๘. การประชุมและศึกษาดูงานเกี่ยวกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด และ
การบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการของจังหวัดเชียงราย พร้อมติดตามผลการแก้ไขปัญหาเรื่อง การขอมี
หรือแปลงสัญชาติไทยให้แก่ราษฎรที่เป็นชนกลุ่มน้อยไทลื้อ จังหวัดเชียงราย และผลการแก้ไขปัญหาความ
เดือดร้อนของราษฎรเกี่ยวกับการออกเอกสารสิทธิ์ในที่ดินบริเวณ “เกาะทราย” อำเภอแม่สาย ตลอดจน
เรื่องการขอให้เพิกถอนหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓ ก.) ที่ออกทับซ้อนกับที่ดิน นส. ตำบลดงมหาวัน
อำเภอเวียงเชียงรุ้ง จังหวัดเชียงราย ระหว่างวันศุกร์ที่ ๑ – วันเสาร์ที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ณ จังหวัดเชียงราย

๙. การประชุมและศึกษาดูงานเกี่ยวกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด และการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการของจังหวัดพิจิตรและจังหวัดสุโขทัย พร้อมติดตามผลการแก้ไขปัญหาการออกเอกสารสิทธิ์ที่ดินในเขตพื้นที่อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย / เรื่องร้องเรียนของนายสมชาย พุ่มธนวัฒน์ และนายองอาจ เพ็งเอี่ยม ขอความเป็นธรรมในการออกเอกสารสิทธิ์ที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัย บริเวณที่สาธารณประโยชน์ “ทุ่งคุยทอง” และ “ดงชะระโหลง” อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย ระหว่างวันศุกร์ที่ ๒๒ – วันเสาร์ที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ณ จังหวัดพิจิตร และจังหวัดสุโขทัย

๑๐. การประชุมและศึกษาดูงานเกี่ยวกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด และการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการของจังหวัดเชียงใหม่ พร้อมติดตามผลการแก้ไขปัญหาการอนุญาตให้ขุดถมสทกรกการเกษตรแห่งประเทศไทย เทศบาลเมืองแม่โจ้ หรือสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่ เป็นผู้ได้สิทธิใช้ประโยชน์ในที่ดินราชพัสดุแปลงทะเบียน เลขที่ ขม. ๒๒๓๘ ตำบลหนองหาร อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ วันศุกร์ที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๖ ณ จังหวัดเชียงใหม่

๑๑. การประชุมและศึกษาดูงานเกี่ยวกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด และการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการของจังหวัดสุพรรณบุรี วันศุกร์ที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๖ ณ จังหวัดสุพรรณบุรี

๑๒. การประชุมและศึกษาดูงานเกี่ยวกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด และการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการของจังหวัดนครศรีธรรมราช วันศุกร์ที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๖ ณ จังหวัดนครศรีธรรมราช

๑๓. การประชุมและศึกษาดูงานเกี่ยวกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด และการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการของจังหวัดอุดรธานี พร้อมติดตามผลการแก้ไขปัญหาการออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓ ก) โดยอาศัยหลักฐาน ส.ค.๑ เลขที่ ๒๘ หมู่ที่ ๗(๑๓) ตำบลหนองแสง (พันดอน) อำเภอหนองแสง (กุมภวาปี) จังหวัดอุดรธานี วันศุกร์ที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ณ จังหวัดอุดรธานี

๑๔. การประชุมและศึกษาดูงานเกี่ยวกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด และการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการของจังหวัดบุรีรัมย์ พร้อมติดตามผลการแก้ไขปัญหาการประกาศขึ้นทะเบียนกำหนดเขตที่ดินโบราณสถานและการปักหลักเขตที่ดินราชพัสดุเมืองพุทไธสง จังหวัดบุรีรัมย์ ระหว่างวันพฤหัสบดีที่ ๓๑ ตุลาคม – เสาร์ที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ณ จังหวัดบุรีรัมย์

๑๕. คณะกรรมการการปกครองร่วมกับสถาบันพระปกเกล้า จัดการสัมมนาเรื่อง “การปฏิรูปโครงสร้างอำนาจการบริหารการปกครองของประเทศไทย” ระหว่างวันจันทร์ที่ ๑๐ – วันอังคารที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๕๕ ณ โรงแรมเซ็นทรา ศูนย์ราชการและคอนเวนชันเซ็นเตอร์ แจ้งวัฒนะ กรุงเทพฯ

การศึกษาดูงานต่างประเทศ
ของ
คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

๑. คณะกรรมการการปกครอง เดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับระบบงานนิติบัญญัติ รัฐสภา
คณะกรรมการ และการด้านการบริหารงานราชการ ระหว่างวันพฤหัสบดีที่ ๕ ถึงวันพุธที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๕
ณ สมาพันธรัฐสวิส และสาธารณรัฐอิตาลี

๒. คณะกรรมการการปกครอง เดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับระบบงานนิติบัญญัติ รัฐสภา
คณะกรรมการ และการด้านการบริหารงานราชการ ระหว่างวันเสาร์ที่ ๔ ถึงวันอังคารที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๕
ณ สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์

๓. คณะกรรมการการปกครอง เดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับระบบงานนิติบัญญัติ รัฐสภา
คณะกรรมการ และการด้านการบริหารงานราชการ ระหว่างวันเสาร์ที่ ๒๒ ถึงวันจันทร์ที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๕
ณ ประเทศมาเลเซีย

๔. คณะกรรมการการปกครอง เดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับระบบงานนิติบัญญัติ รัฐสภา
คณะกรรมการ และการด้านการบริหารงานราชการ ระหว่างวันพฤหัสบดีที่ ๗ ถึงวันจันทร์ที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๕๖
ณ ประเทศญี่ปุ่น

๕. คณะกรรมการการปกครอง เดินทางไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับระบบงานนิติบัญญัติ รัฐสภา
คณะกรรมการ และการด้านการบริหารงานราชการ ระหว่างวันพุธที่ ๑๙ ถึงวันจันทร์ที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๖
ณ สหพันธรัฐรัสเซีย

การประชุมคณะกรรมการการปกครอง
สภาผู้แทนราษฎร

การประชุมคณะกรรมการการปกครอง
สภาผู้แทนราษฎร

การประชุมคณะกรรมการการปกครอง
สภาผู้แทนราษฎร

การศึกษาดูงานและการลงพื้นที่เพื่อติดตามผลการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียน
ของนายพัฒนสิทธิ เหลืองวิไล และคณะ
ในวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๕ ณ จังหวัดสิงห์บุรี

การศึกษาดูงานและลงพื้นที่ตรวจสอบข้อเท็จจริง
กรณีเรื่องร้องเรียนของนายสมบุรณ์ สิงกิ่ง ขอให้ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐ
ณ องค์การบริหารส่วนตำบลไทยสามัคคี อำเภอม่วงสามสิบ จังหวัดนครราชสีมา
และองค์การบริหารส่วนตำบลบุพราหมณ์ อำเภอนาดี จังหวัดปราจีนบุรี
ในวันที่ ๑๓ - ๑๔ กันยายน ๒๕๕๕

การศึกษาดูงานเพื่อติดตามผลการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนของนายพรณ เกื่อนชำนาญ
กรณีที่ได้รับผลกระทบจากการฝึกซ้อมทางยุทธวิธีของกองทัพบกจนไม่สามารถประกอบอาชีพในบริเวณพื้นที่
อำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี ณ อำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี
ในวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๕

การศึกษาดูงานของการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการของ จังหวัดฉะเชิงเทรา
ณ ศาลากลางจังหวัดฉะเชิงเทรา
วันศุกร์ที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๖

การศึกษาดูงานเกี่ยวกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด และการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ
ของจังหวัดเชียงราย และตรวจพื้นที่พิพาท ณ อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย
ระหว่างวันที่ ๑ - ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ณ จังหวัดเชียงราย

การศึกษาดูงานเกี่ยวกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดและ
การบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการของ จังหวัดบุรีรัมย์
ในวันพฤหัสบดีที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๖

ติดตามผลการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนของนายสำราญ เทพไทอำนวย และ
ราษฎรตำบลพุทไธสง อำเภอพุทไธสง จังหวัดบุรีรัมย์
ในวันศุกร์ที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

การเดินทางไปศึกษาดูงาน ณ สมาพันธรัฐสวิส และสาธารณรัฐอิตาลี
ระหว่างวันที่ ๕ - ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๕

การเดินทางไปศึกษาดูงาน ณ สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์
ระหว่างวันที่ ๔ - ๗ สิงหาคม ๒๕๕๕

การเดินทางไปศึกษาดูงาน ณ ประเทศมาเลเซีย
ระหว่างวันที่ ๒๒ - ๒๔ กันยายน ๒๕๕๕

การเดินทางไปศึกษาดูงาน ณ ประเทศญี่ปุ่น
ระหว่างวันที่ ๗ - ๑๑ มีนาคม ๒๕๕๖

การเดินทางไปศึกษาดูงาน ณ สหพันธรัฐรัสเซีย
ระหว่างวันที่ ๑๙ - ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๖

นายชัย ชิดชอบ ประธานคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร และคณะ
ถ่ายภาพร่วมกันกับนาวาตรีอิทธิ ดิษฐบรรจง เอกอัครราชทูต ณ กรุงมอสโก
และเจ้าหน้าที่สถานทูต

รายชื่อข้าราชการคณะกรรมการการปกครอง (ปัจจุบัน)

ว่าที่เรือตรี ยุทธนา สำเภาเงิน
วิทยาการเชี่ยวชาญ

นายอัครเดช คนชื่อ
นิติกรชำนาญการพิเศษ

นายวิจิต ปัจจยโคถา
นิติกรปฏิบัติการ

นางสาวสุภาพิษฐ์ ธีระวัฒน์
นิติกรปฏิบัติการ

นายธนพัชร นาควัชร
วิทยาการชำนาญการ

นางสาวสาวิตรี นาวิระ
วิทยาการปฏิบัติการ

นางสาวนิศาชล ปักกระโน
วิทยาการปฏิบัติการ

นางพิมพ์นารา แรงกลวิทย์
เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

นางธัญญ์วรัตน์ ไชยชนะ
เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน

นางสาววรรณวิภา เนตรประไพ
เจ้าพนักงานบันทึกข้อมูลปฏิบัติงาน

นางสาวภัทธนัน ทัตถนันทน์
เจ้าพนักงานบันทึกข้อมูลปฏิบัติงาน

นายยุทธจักร วงศ์สุวรรณ
พนักงานราชการ
นักวิชาการรัฐศาสตร์ สังคมศาสตร์
และศึกษาศาสตร์

รายชื่อข้าราชการรัฐสภาสามัญ
กลุ่มงานคณะกรรมการการปกครอง สำนักกรรมการ ๒
สำนักงานเลขาธิการ สภาผู้แทนราษฎร

๑. ว่าที่เรือตรี ยุทธนา สำเภาเงิน ผู้บังคับบัญชากลุ่มงาน
(๑๖ กรกฎาคม ๒๕๔๗ - ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๒) และ
(๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๓ - ปัจจุบัน)
๒. นายอัครเดช คนซื่อ นิติกรชำนาญการพิเศษ
(๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๕ - ปัจจุบัน)
๓. นายวิจิต ปัจจัยโคถา นิติกรปฏิบัติการ
(๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๓ - ปัจจุบัน)
๔. นางสาวสุภาพิชญ์ ธีระวัฒน์ นิติกรปฏิบัติการ
(๒๑ เมษายน ๒๕๕๗ - ปัจจุบัน)
๕. นายธนพัทธ์ นาควัชร วิทยากรชำนาญการ
(๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ - ปัจจุบัน)
๖. นางสาวสาวิตรี นาวิระ วิทยากรปฏิบัติการ
(๒๑ เมษายน ๒๕๕๓ - ปัจจุบัน)
๗. นางสาวนิศาชล ปักกระโน วิทยากรปฏิบัติการ
(๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ - ปัจจุบัน)
๘. นางพิมพ์นารา แรงกสิวิทย์ เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
(๑ สิงหาคม ๒๕๓๙ - ปัจจุบัน)
๙. นางธัญญ์วรัตน์ ไชยชนะ เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน
(๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๓ - ปัจจุบัน)
๑๐. นางสาววรรณวิภา เนตรประไพ เจ้าพนักงานบันทึกข้อมูลปฏิบัติงาน
(๗ ธันวาคม ๒๕๕๕ - ปัจจุบัน)
๑๑. นางสาวภัทธานัน ทัดธนันท์ เจ้าพนักงานบันทึกข้อมูลปฏิบัติงาน
(๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๖ - ปัจจุบัน)
๑๒. นายยุทธจักร วงศ์สุวรรณ พนักงานราชการ
นักวิชาการรัฐศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศึกษาศาสตร์
(๒ มิถุนายน ๒๕๕๗ - ปัจจุบัน)

รายชื่อข้าราชการ พนักงานราชการ
และบุคคลที่เคยปฏิบัติงาน
ในคณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

นางสมานจิตต์ ลุนทอ
วิทยากรชำนาญการพิเศษ
(๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ -
๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗)

นางสาววรินทร์พร ปนิธานธรรม
วิทยากรปฏิบัติการ
(๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๔ -
๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๖)

นายไพรัช สุทธิเจริญ
นิติกรปฏิบัติการ
(๑ กรกฎาคม ๒๕๕๑ -
๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๖)

นางสาวยุคันต์ สันโดษ
นิติกรปฏิบัติการ
(๑ มีนาคม ๒๕๕๔ -
๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๕)

นายดอนพล นันตาแสง
นิติกรปฏิบัติการ
(๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๓ -
๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗)

นายจิรพันธุ์ กุรสุรพงศ์
พนักงานราชการ
นักวิชาการรัฐศาสตร์ สังคมศาสตร์
และศึกษาศาสตร์
(๒ สิงหาคม ๒๕๕๕ -
๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗)

นายวุฒิชัย ผ่องท้วม
นักศึกษาฝึกปฏิบัติงาน
คณะรัฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง
(๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ - ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗)

รายชื่อคณะผู้จัดทำรายงาน

ของ

คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร

-----

๑. ว่าที่เรือตรี ยุทธนา สำเภาเงิน
๒. นายอัครเดช คนชื่อ
๓. นางสาวสมานจิตต์ ลุนทอ
๔. นางสาววรินทร์ทร ปณิธานธรรม
๕. นายวิชิต ปัจจัยโคถา
๖. นางสาวสาวิตรี นาวิระ
๗. นายธนพัชร์ นาควัชร
๘. นางสาวนิตาชล ปักการะโน
๙. นางพิมพ์นารา แรกกสิวิทย์
๑๐. นางธัญญ์วรัตน์ ไชยชนะ
๑๑. นางสาววรรณวิภา เนตรประไพ
๑๒. นางสาวภัทชนัน ทัดธนันท์
๑๓. นายจิรพันธุ์ ภูรสุรพงศ์
๑๔. นายวุฒิชัย ผ่องท้วม

รายงานการดำเนินงาน

คณะกรรมการการปกครอง สภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ (พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๕๖)